

It dit syn die blader ge sijnna anticommi

Joannis de Chauceray Damiy In Damiy

K. R. 267

1711

Ad Biblioth. S. S. Cam
Penit

1

Tituli primi libri.

- De summa trinitate et fide catholica.
 De constitutionibus.
 De rescriptis et eorum interpretationibus.
 De consuetudine.
 De postulatione prelatorum.
 De electione et electi potestate.
 De translatione episcopi.
 De auctoritate et usu pallii.
 De renunciatione.
 De supplenda negligentia prelatorum.
 De temporibus ordinationum et qualitate ordinan-
 dorum.
 De scrutinio in ordine faciendo.
 De ordinatis ab episcopo qui renunciauit episco-
 patui vel ab excommunicato.
 De etate et qualitate et ordine proficiendorum.
 De sacra unctione.
 De sacramentis iterandis vel non.
 De filiis presbyterorum.
 De seruis non ordinandis et eorum manumissione.
 De obligatis ad rationia ordinandis vel non.
 De corpore viciatis ordinandis vel non.
 De bigamis non ordinandis.
 De clericis peregrinis.
 De officio archidiaconi.
 De officio archipresbyteri.
 De officio primicerij.
 De officio sacriste.
 De officio custodis.
 De officio vicarij.
 De officio et potestate iudicis delegati.
 De officio legati.
 De officio iudicis ordinarij.
 De maioritate et obedientia.
 De treuga et pace.
 De pactis.
 De transactionibus.
 De postulando.
 De procuratoribus.
 De syndico et actore.
 De his que vi metusve causa fiunt.
 De restitutione in integrum.
 De alienatione iudicij mutandi causa facta.
 De arbitris.

Gregorius epi
scopus. Quoniam omnis ratio
supne creature vlt terrene
scienze in deo est. qui est caput
et auctor. et quicquid ali-
bi queritur hic perfecte inueni-
tur. qz hec est perfecta virtus et

sapientia. xxvij. di. s. hinc etiā. ideo ipsius postula-
to p̄sidio qui dixit ad Adoyfen Exodi. iij. p̄erge
igitur et ego ero in ore tuo. doceboqz quid loqua-
ris. Fidentius huius vtilis libri in ordine p̄mi lectu-
ram aggrediar. et qm̄ de more legentium ac scriben-
tium est p̄mo expedire glo. primā anteqz fiat trāsi-
tus ad tex. qm̄ ipsa est generalis ad totū librum. ideo
eam p̄mo expediā cū aliquibz vtilibz supletōibz.
et postea reassumā materiā glo. p̄ alia vba vtiliora
Hec igitur glo. in effectu querit de ser. et sextū nō
p̄sequit. ¶ P̄mo etiā querit que fuit intentō dñi
Gregorij in hac cōpilatione. et r̄nde vt in ea. Et ex
hac prima p̄ricula glo. quinqz nōbilia eliciū. P̄-
mo p̄tra testes expr̄sim et vario mō loq̄ntes. hoc etiā
aufert intellectum sicut et decretales olim posite
in diuersis voluminibus ingerebant difficulta-
tem et auferebāt v̄z intellectū. de quo vid̄ tex. i. s.
sed aliud. v. q. v. vbi glo. dicit qz testis rep̄tine lo-
quens p̄sumit mēdar. quia p̄sumit subornar. Si
x̄o loquat̄ morose p̄sumit dubi. l. di. p̄deret. An
aut̄ testis examinatoz debeat redigere in scripti qz
testis vacillabat vel qz morose vel rep̄tine loque-
batur. dic vt no. Inno. in. c. qm̄ de. p̄ba. et ibi dixi.
¶ Sc̄do ex glo. colligunt̄ duo q̄ inducūt et ingerūt
difficultatē studētibz et legentibz. p̄mo qm̄ materia
ponit̄ in diuersis locis. qd̄ facit multū p̄tra Inno.
qui vnā et eandē materiā in diuersis loc̄ ponit va-
rio modo loq̄ndo. vt patet exemplū in no. p̄ se i. c.
olim. el. ij. de resti. spo. et in. c. cū deputati. de iudi.
et in. c. cū venerabilis. de reli. do. ¶ Sc̄do facit cō-
tra doc. diffuse loq̄ntes. nā supflua ingerunt diffi-
cultatē. vt in tex. et in glo. vnde doctor debz eē bre-
uiloqu. p̄ hoc vide glo. in. c. cū sit ars. de era. et q̄l.
que redarguit aduocatos allegātes multa inutilit̄

melius enim est pauca idonea effundere q̄ in m̄-
tis inutilibz hoies p̄grauare. vt dicit tex. i. l. ij. C.
de ve. iure enu. et sepe experientia comprum est qz
bona allegatio inficit et obnubilat ob nimia allega-
tionem. et sinistra oris suspitio p̄ allegatē. ¶ Item
no. ex hac p̄ricula glo. dñaz int̄ p̄stitutōez decreta-
lem et eplam. Et p̄clude qz p̄stitutio ecclesiastica vari-
is noibus nūcupat̄. qñqz. n. appellat̄ canon. qñqz
decretū. qñqz d̄cretal̄ eplā. qñqz dogma. qñqz san-
ctio. qñqz mandatū. qñqz interdictū. et de his vide
iij. di. in sūma. Et p̄ intellectu glo. dic qz p̄prie de-
cretalis eplā est p̄stitutio quā papa edit cū consilio
cardinaliū vel sine ad alicuius cōsultationē. Decre-
tum x̄o. qñ ad nullius cōsultationē. Cōstitutio x̄o
qñqz capis specificē. et est p̄prie qd̄ princeps statuit.
vt in. c. p̄stitutio. ij. di. et dicā. j. sup̄ Rica de consti.
¶ Item no. finalē intentū huius compilatiōis. fuit
etiā intentus vt p̄videret vtilitati legentium. Et ex h̄
et ex glo. notabile collige dictū qz appellatōe studen-
tium nō cōprehendit̄ legens. et sic nō cōphendit̄
doctor. si ergo p̄uilegiū est scholaribus indultū
nō videt̄ doctoribus indultū. et multo fortius h̄ p̄-
cedit in statutis disponētibz de studētibz. Do. an.
dicit qz de p̄prio significato vocabuli appellatiōe
studentiū cōprehendit̄ doctor maxime legēs. int̄
dit etiā studio in q̄sum legit. ad h̄ adducit̄ tex. in p̄-
emio. ff. in. s. illud x̄o. vbi dicit̄ tex. qz doctor v̄z
studiū pagere. sed ex cōi vsu loq̄ndi nō cōphendit̄
et vsus loquendi attendi debet. vt i. c. ex lris. et qd̄
ibi no. de i. pon. et in. l. libroz. s. qd̄ tñ cassius. ff. de
le. iij. ¶ Aduerte p̄mo qz hec solutio non videt̄ in
distincte vera. p̄ ea tñ adduco tex. in. c. aliquā de
ria. xxvi. q. v. vbi p̄tz ex p̄ncipio iūcto sine qz apel-
latiōe studij cōphendit̄ doctrina. Itē facit̄ tex.
in. l. j. C. de excu. arti. li. x. ibi. studij docendi ar-
qz discendi. et maxime qz docēdo quis efficit̄ periti-
oz. vt patet in illa. l. j. ibi. et ipi peritiores fieri et filios
erudire tē. vñ glo. dat̄ ibi x̄sus. Discere si queris
doceas sic ipse doceris. Itaz studio tali tibi p̄ficus
atqz sodali. et intellige de eo qui p̄uectus est. quia
nullus p̄t̄ in scientia ita esse p̄uectus cuius scien-
tia nequeat augeri. iuxta illud. Audiens sapiens

sapientior erit et. nam minus eruditus alios docere
 non potest. imo seipsum et alios in confusione ducit.
 ut in. c. si clericatus. xvj. q. i. dum dicitur ibi textus. q. ca
 uere quod debet ne absque doctore ingrediat via quaz
 nunc ingressus est. et alibi canon. Qualis erit edifi
 catio discipuli si magistro se intelligat esse maiorem
 viij. q. i. c. qualis et i. summa. qualis debeat esse doctor
 alios docens. vide bonum textum in. c. optet. viij. q. i. et
 in. l. j. C. de pfect. qui in v. stan. li. xij. vbi textus. fac
 illos comites qui legerunt iugiter p. xx. an. sed in con
 trarium faciunt multa. et primo. c. si. j. de magis. vbi stu
 dentes et doctores ponit textus. ut diuersa. ergo appel
 latione studentium non comprehendit doctor. ad idem textus.
 in. c. sup. specula. j. ne de. vel mo. vbi patet quod studium
 continet in se auditum. nam primo textus. ibi promittit de au
 dientibus. et postea submittit quod episcopi in quorum dioce
 si studet et. et sic proprie ille dicitur studere qui alios au
 dit. ad idem textus. in. c. ex studiis. de psump. iuncto p. n.
 textus. cum eo quod sequitur ibi. auditori sapientium et. Sa
 tendum tamen est quod studium quicquid comprehendit alios actus p.
 ter meditationem scientie ut patet in. c. iij. de pac. ibi
 studiose agendum est et. et in. l. ij. ff. de dona. inter vi
 et vxor. et iudicium vlti. c. Ingentis studio puiden
 dum est et. Item hoc probat diffinitio. nam studere est
 discipline inuigilare et cum tota animi voluntate appli
 care ad proficiendum in ea secundum Ulg. quem sequitur Jo. an.
 et archi. in. c. cum de diuersis. de p. iul. li. vj. et h. diffi
 nitio non proprie competit doctori qui doctus et eruditus est
 et p. uectus. ut in. c. palle. in fi. de magis. et in. l. ma
 gistros. C. de profes. et medi. lib. x. et in. c. cum ex eo.
 de elec. li. vj. et in. palle. c. optet. Item doctor non debet
 proprie studere. sed alijs via apire et ipsam scientiam
 exponere seu alijs tradere. ut dicit textus. in. p. mio.
 ff. post prin. et in. §. incipiente. ideo Jo. an. in regla
 cum quid prohibet. de re. iur. li. vj. in mercu. multum du
 bitant de illa questione. Numquid virtute privilegij per
 quod concessum est studentibus in bononia h. a iure sit
 prohibendum ut possint ibi audire ius civile et in eo libe
 re studere numquid possint tunc hoc ius legere et in
 eo doctorari. Et ante factum consulit quod caueant. p. fa
 ctum vero non credit illos incidisse in canonem. Sed quoniam
 tum ad pmissas quod bene puto quod si privilegium
 est fauorabile appellatio scholarium comprehendit doctor
 maxime leges. si est odiosum tunc non comprehendit
 tur quod non proprie studet ut dixi. facit quod dicam. j. de
 salutate in illa questione. An appellatio scholarium
 comprehendat doctor. et ad textum in. p. mio. ff. quod
 allegat dominus Anto. rideo quod ibi capis studium p loco
 studij. nam maxie ex doctoribus pagis studium ut patet
 in. d. l. mgfos. ita etiam capis in. c. cum ex eo. de ele.
 li. vj. et. c. cum de diuersis. palle. Satis dicitur tamen quod actus
 legendi est communis doctori et scholaribus. vbi etiam scho
 lares dicuntur legere. ut apte patet i. c. non magno. ne.
 de. vel mo. et in. palle. c. cum ex eo. De doctore probat i
 de. j. de magis. et h. v. ex. pprio significato vocabu
 li. sed vsus loquendi h. oppositum. quod tamen doctores le
 gentes comprehendunt ex communi vsu loquendi. et idem incidit
 ter examinanda est hec vtilis questio. Numquid vsus
 loquendi pferat pprio significato vocabuli. Et p
 intellectu pmitte quod etymologia dat pprium intellectum

vbi ut patet i. c. for. j. de ver. sig. et l. c. clericos. xvj.
 di. opte facit textus in. l. si pupill. §. territorium. ff. de
 §. sig. et pclude breuiter post Bar. in. p. mio. ff. quod
 et in. l. instrum. ff. de si. instru. aliquid etiam p eum vide
 in au. facta. C. si aduer. ven. quod vsus loquendi pferat
 pprio significato vocabuli. ut in. l. labeo. ff. de sup.
 leg. et in. palle. §. quod tamen cassius. et i. palle. c. ex lris. et
 am in materia stricta. et hoc etiam sequitur Bar. i. l. non
 dubium. C. de legi. vbi non dicitur statuta intelligenda
 secundum eorum vsus loquendi. hinc est quod h. appellatio filiorum
 ex pprio significato vocabuli etiam comprehendat ne
 potes. ut dicit textus in. l. liberorum. ff. de verb. sig. tamen p
 pter eorum vsus loquendi non comprehendunt nepo
 tes. ut est textus in. l. instit. qui da. tu. te. pos. in fi. et videt ibi
 p glo. hoc etiam dicitur apte sentit in simili Jo. an. i. c.
 fundamenta. de ele. li. vj. in nouella. vbi dicitur quod licet
 appellatio nepotis tamen comprehendat descendentes ex
 filio vel filia. ut patet in. l. j. et in. l. iuriscōsultus. ff. de
 gradi. et in. c. ad aplicam. als ad sedē. xxxv. q. v. et
 patet etiam in arboze panguinitatis et affinitatis. tamen
 ex communi vsu loquendi comprehendit etiam filius fratris
 vel sororis. et ppter istum vsus loquendi pcludit ibi
 talis nepos includi etiam in dispositione illa. c. quod est
 valde odiosa. Frede. de senis in cōsi. xxxvij. nolu
 it descendentes ex fratre vel sorore comprehendit ap
 pellatione nepotum in materia odiosa h. aliqui impro
 prietur vocabula. Sed dicitur Frede. puto restrin
 gendum quod hoc non h. eorum vsus loquendi als autem di
 ctum suum non pcederet p dicta. Et dicitur But. h.
 pcedere etiam si statutum diceret verba debere in
 telligi ut iacent. secus dicitur in legibus conditis a iuris
 peritis. quod tunc secundum eum verba regulantur non ab vsu
 loquendi sed a ppetate vocabuli. hoc intelligit ve
 rum do. An. et puto bene nisi esset vsus loci adire
 legis. quia tunc debent intelligi verba secundum eorum vsus
 secus autem si lex comprehenderet multa loca. vbi non est
 talis vsus loquendi. quia tunc verba intelliguntur p
 prie et non regulantur ab vsu loquendi. Item addit et
 aliud notabile videlicet quod si statutum diceret verba
 debere intelligi nullo extrinsecus addito vel intel
 lecto quod tunc debent intelligi non secundum vsus loquendi.
 quod ille intellectus est extrinsecus. s. secundum pprium significa
 tum vocabulorum. et h. non. quod facit ad multa. Secundo
 glo. pncipaliter querit quod sit materia in h. ope. Et respōdet
 quod sunt ipse pfectores et decretales episcopi sub singul' titu
 lis collocare. hec pncipula glo. potest dupliciter intelligi secundum
 Jo. an. primo quod ipsa collocatio constitutum sit materia. et
 secundum h. glo. non bene diceret. quod hec collocatio facit h.
 volumē et volumē non est materia sui ipsius. pōtest
 et secundo intelligi de decretalibus put primis et uaga
 bant. et secundum hoc glo. bene dicitur quod ipse decretales extra
 uagantes fuerunt et sunt materia h. compilationis. ut
 expresse colligit. j. in. p. mio. §. sane. et aduerte quod hoc
 pcederet in qstū Greg. nihil d. suo posuit sed respec
 tu iurium p eum editorum. materia est illa que est in hac
 scientia. et dicitur quidam ut refert hic Jo. an. quod mate
 ria est bonum cōe sicut est in scientia morali. et p hoc
 l. j. ff. de iust. et iu. ibi. iusticia est ars boni et equi et.
 Sed veritas est quod materia huius compilationis. non dico
 scilicet sunt ipse decretales. sed materia scientie est ipsius

bonū cōc. hoc em̄ intendit lex. vt separet equū ab iniquo et iustus ab iniusto. vt in p̄all. l. j. et i. c. ad fidem. xxij. q. v. et hoc etiā. j. tangaz. **T**ertio q̄rit glo. que sit utilitas ex hac cōpilatione. Et respondet vt his lectis et intellectis sciam⁹ discernē inter equū et iniquū et c. Ex hac p̄ticulari no. q̄ intelligere non sequit̄ ad legere. vnde pōt esse legere sine intelligere. nam m̄plex est legere. q̄m̄ em̄ quis legit ad corticē. vt sunt qui legūt superficiali et nō intelligunt. Est aut̄ legere oculo mētis et cordis. vt sūt legētes et intelligētes. Aliquod est legere mentale. vt sunt legētes ea q̄ sūt delecta p̄ncipiū et fines. ad hoc. c. inter dilectos. de fi. instru. et l. j. §. si legi. ff. de his que in testa. de lē. et hec faciūt ad m̄tra. p̄mo nūqd̄ testis p̄cludat si dicat se scire eo q̄ legit et videat q̄ nō q̄ nō est sufficiens cā scientie. q̄ potuit legere nō tñ intelligere. sed p̄trariū est vey. q̄ sufficit q̄ reddat cām p̄p̄inquā sensui vt vidi q̄ p̄s fui et audiui q̄ p̄s erā. nā dictū testis d̄ intelligi multū pingue. et ex dicto declaraf causa. nā si p̄mo dic se scire et postea reddit cām q̄ legit vel p̄s erat. de bem⁹ intelligere q̄ ip̄e legēdo intellexit et adhibendo p̄ntiā audiuit. ad h̄ qd̄ no. Jo. an. in. c. ij. d̄ test. li. vj. et. Bar. in. l. j. §. tutor. ff. de auc. tut. et vide qd̄ dixi in. c. cū cām. de testi. ad p̄dicta facit. l. diē. p̄ferre. §. corā. ff. de arbi. et l. corā. ff. de ver. sig. et no. in. c. cor. xj. q. iij. nō em̄ d̄ quis p̄s actui q̄m̄ non audit vt ibi. p̄p̄rie tñ legere importat lectionē visualem et intellectualē. ad h̄. c. p̄lectis. xxv. di. et idō id qd̄ venit ex mente nō d̄ quis legere. p̄ hoc qd̄ no. Anno. in. c. pe. in. fi. de offi. dele. vbi notabilr̄ dicit sniam nō esse nullā lz ex mente et p̄interpretationem habeat in se iuris errorē. et tñ secus est q̄m̄ ip̄e error exprimit̄ in ip̄a snia. Faciūt etiā p̄dicta ad statuta punientia legentē in s̄m̄ dānatū et libellū famosū nūqd̄ cōphendat tñ legentē visuāl̄ an etiā mētaliter. et p̄deranda est cā statuti. **Q**uarto gl. p̄ncipalr̄ q̄rit cui p̄ti p̄bie supponat̄ hec scia. et dicit q̄ ethice. i. morali scientie. et exponatis. i. moral̄ scientie. q̄ ethica q̄ tractat de morib⁹ diuidit̄ in monasticā economicā et politicā. vnde aristoteles p̄posuit libz ethicoz. et libz economicē et libz politicoz. Abonastica est scientia tractas qualr̄ q̄s d̄ seipm̄ regere et virtuose viuere. et d̄ a monos qd̄ est vnū Economica tractat de regimie familie qualr̄ quis debet regere suā familiā honeste et x̄tuose. Politicā d̄ tractat de regimie ciuitatū. vnde hec scientia iuris cōprehendit oia ista tria. que tractat qualiter quis d̄ seipm̄ regere vt patet. j. in. p̄mio. §. idōq̄ ibi vt honeste viuat. itē qualr̄ debet regere familiā et se habere circa aliez vt patet ibi aliez non ledat. itē qualr̄ d̄ alios regere et ciuitates gubernare. vt patet ibi ius suū et c. et ff. de offi. p̄si. l. p̄gruit. et. c. j. de offi. or. cum si. Aduerte tñ q̄ lz hec scientia iur̄ subijctaf ethice nō tñ p̄pter h̄ inferi q̄ scia moralis que p̄tinet̄ in libris aristotel̄ sit nobilior ista immo ista nobilior illa in q̄m̄ magis specificē tractat de morib⁹. nā qd̄ illa tradit in genere et in confuso hec scientia iuris tradit in sp̄e et in p̄ctuari. et ideo h̄ nobilior et nobilior est scientia qua cognosco te esse

petrū q̄ illa qua cognosco te hoīem esse. Illa enī moralis sciētia que p̄tinet̄ in libris aristotelis tractat de morib⁹ in cōfuso vtputa q̄ non liceat alicui aliū occidere. et sciētia iuris distinguit an et q̄m̄ licitum sit aliū occidere. Item q̄ quis d̄ alere filios et scientia n̄fa an et q̄m̄ teneat alere et qualr̄ alimenta sint p̄standa. et idō p̄clude q̄ scientia iuris subijctur ethice. q̄ tractat de morib⁹ sicut ethica. nō tñ subijctur ei adeo vt dicat nobilior. Itē cōsidera maxime hoc p̄cedere in scientia iuris canonici que simplicif nō subijctaf ethice s̄ metaphysice et theologie in qua tractat de deo. et p̄ maiori p̄te tractat h̄ scientie dirigit nos in deū. vt p̄t̄ in volumie decreti et in m̄tis iuribus hui⁹ cōpilationis et demētinaz et sexti libri. maxime in. c. si. de p̄scrip. c. cū p̄tingat. de iure iur. in. c. lz. e. ti. li. vj. cū m̄ti s̄lib⁹. et maxie in. c. j. i. fi. j. de sum. tri. nō tñ p̄ hoc dicendū est q̄ hec scientia sit idē cū theologia. q̄ vt dicit Jo. Cal. theologia tractat p̄ncipalr̄ de deo et qualr̄ hō repaf et glorif catur a deo. hec vero scia iuris canonici tractat p̄ncipalr̄ de hoīe opatiuo qualiter bene viuēdo possit beatificari. vt in p̄alle. c. j. de sum. tri. Et ex hoc inferi q̄ hec scientia iuris canonici non est mera practica sicut ius ciuile. q̄ p̄m̄ est speculariua in qua assumit p̄tem de theologia et metaphysica. Est q̄ hec scientia quoddā mixtū p̄te capiēs ex theologia in q̄m̄ intēdit in finē eterne beatitudis et p̄t̄ est ciuile in q̄m̄ tractat de p̄alibus sine quib⁹ sp̄ualia diu esse nō possent. j. q. j. si q̄s obiecerit. et ex h̄ p̄t̄ excellentia hui⁹ scie ad ius ciuile. habent em̄ se vt aia et corpus. lz em̄ vtrunq̄ ius intendat inducere hoīes ad bonū cōc. differūt tñ in mō inducēdi. nā ius ciuile intendit hoīem dirigere in bonū cōc fm̄ q̄ p̄gruit humane societati ciuili viuenti. fm̄ quez modū bonū cōc h̄ vim p̄moueri p̄ legalē iusticiā et ciuile amicitia. Jus d̄o canonicū intendit dirigere hoīem ad bonū cōc fm̄ q̄ p̄gruit humane societati. q̄ nō solū ciuilit̄er viuūt. s̄ fm̄ fidē in deū intendendo et vitā aliā expectando. Bonū aut̄ cōc sic acceptū nō pōt p̄seruari p̄ solā legalē iusticiā et ciuile amicitia. s̄ vltra h̄ requirit̄ quedā celestis amicitia sine qua impossibile est hoīem in deū tēdere. sicut ergo potissima x̄tus ad quā conat̄ ius ciuile ē ipsa legal̄ iusticia et ciuile amicitia ita potissima virt⁹ ad quā conat̄ ius canonicū est ipsa celestis amicitia quā charitatē vocam⁹. et de hoc Jo. an. in regula p̄fessor. in mercu. Et ex p̄dicti habes vey finē et subiectū scientie hui⁹. et in quo differt a theologia a iure ciuili et a morali scientia que p̄tinet̄ in libris aristotelis. **Q**uinto h̄ glo. p̄ncipalr̄ querit d̄ modo agendi i hac cōpilatione. et r̄ndet q̄ diuidit auctor opus suū in q̄m̄ p̄tes ad instar q̄m̄ sensuum corporis quos quilibz q̄ iudicat habere d̄z. als nō est idone⁹ iudex fm̄ glo. **P**rimo no. ex hac p̄ticulari glo. q̄ valet similitudo a remotis. nā istud s̄it q̄ sicut s̄it q̄m̄ sensus in corpe humano ita in q̄m̄ p̄tes debebat diuidi h̄ opus. est valde a remotis. s̄it in. c. nō d̄z. de p̄san. et affi. et in p̄mio. ff. de. §. incipite hoc tñ argu. de facili tollit assignando aliquā dissimilitudinē. et vide modū destruendi h̄ argu. a s̄it

in. c. p. venerabilē. qui si. sint legi. et dicit in. c. trā-
lato. j. de p. sti. Secūdo collige ex glo. q. carēs aliquo
sensu corporeo nō pōt esse iudex. Adūte q. d. carē-
te sensu intellectū h. iij. q. vij. §. tria. d. carente sen-
su visus legi. et no. in. l. cum p. ior. ff. de iudi. r. i. c.
si. de re iud. li. vj. et vide aliquid p. Inno. in. c. seisci-
tatus. de rescript. h. de carēte sensu odorat. vel gu-
stus vel tact. nō repetit iure exp. s. u. q. nō possit eē
iudex. vñ putat do. An. talē habilē ad iudicādū nī
si talis eēt res q. oporteat ipm iudicare p. istuz sen-
sum q. caret. q. tūc nō esset idone. iudex. h. dictum
nō puto vey. q. iudex nō h. iudicare fm. p. p. i. sen-
sum. vñ h. iudex gustādo dicat rē amarā vel fetidā
odorādo. nō p. p. t. h. est sibi credēdū vt sic iudica-
re possit. q. d. iudicare fm. p. b. a. r. fm. p. sciam in-
formata ex attestatōibus et alijs iurib. p. i. u. ad hoc
ij. q. j. d. n. s. o. i. p. o. r. e. s. et q. d. no. iij. q. vij. iudicet. r. i. c.
qm. de p. b. a. s. i. l. e. q. d. d. i. r. i. de n. d. i. o. in. c. cū cām. de te-
st. q. nō pōt attestari de sensu gustus vel odorat.
h. t. m. de his q. vidit vel audiuit. et p. h. est expedita p.
ma glo. et nō p. sequit. vj. videlicet q. s. i. t. l. i. b. r. i. t. i. t. u. l. o.
de q. t. i. in. p. n. q. s. u. i. t. h. d. i. c. q. t. i. t. u. l. o. e. s. t. Incipit cōpi-
lato d. n. i. Greg. p. a. p. e. i. x. Et notāter d. i. cōpilatio et
non liber. quia Greg. non edidit omnia iura in
h. volumine redacta sed composuit hoc volumen
ex varijs p. s. t. o. n. i. b. s. suoz p. d. e. c. e. s. s. o. z. aliq. b. t. m. addi-
tis que fuerit p. e. u. edita. vt patet in. p. e. m. i. o. §. s. a. n. e.
et §. a. d. i. c. i. e. n. t. e. s. Doc. aliter reassumit mām glo. et
inter ceteros clari. reassumit d. n. s. m. e. et post ipsū
dic. q. o. i. m. e. n. t. i. u. v. n. u. e. s. t. s. u. m. u. et p. n. c. i. p. i. u. m. a. q. c. i. c. t. a.
d. e. p. e. d. e. n. t. q. d. e. s. t. c. a. u. s. a. n. s. et nō c. a. u. s. a. t. u. v. t. d. e. q. u. i.
e. s. t. e. t. e. r. n. a. n. u. l. l. o. d. e. p. e. d. e. n. s. v. t. in. c. j. §. s. u. m. t. r. i.
Letera vō ab eo sūt causata. et hoz. causatoz q. d. a.
causata sūt et nō cā vt res corporee. q. d. a. z. sūt c. a. u. s. a.
ta et cā vt res spūales et intellectuales. Lū aut. hoz.
causatoz volum. h. f. e. p. l. e. n. ā. n. o. t. i. c. i. ā. in. q. r. i. m. c. a. u. s. ā.
scire enim est rem p. cām cognoscere vt p. m. o. l. i. b. r. o.
p. o. s. t. e. r. i. o. z. et. c. i. n. t. e. l. l. i. g. e. n. t. i. a. de. v. §. i. g. Ideo si volu-
mus h. f. e. p. l. e. n. ā. n. o. t. i. c. i. ā. h. o. s. c. i. e. d. e. b. e. m. i. n. q. u. i. r. e. r. e. d. e.
c. a. u. s. i. s. et tā in hac cōpilatōe q. in alijs q. i. t. u. o. r. c. a. u. s. e.
solēt reddi. vñ aduertēdū q. de q. l. i. b. z. p. d. u. c. t. o. d. u.
p. l. e. x. h. a. b. e. t. c. o. n. s. i. d. e. r. a. t. i. o. p. m. o. q. t. e. n. o. p. d. u. c. i. t. s. e. c. d. o. q. t. e.
n. u. s. e. s. t. p. d. u. c. t. u. fm. p. m. ā. h. a. b. e. m. o. d. u. a. s. c. ā. s. f. e. f. f. i. c. i.
e. n. t. e. et finalē. et ad has duas cās facit. x. i. i. j. q. v. de
o. c. c. i. d. e. n. s. et. c. nō frustra. et q. r. e. r. e. d. e. c. ā. f. i. n. a. l. i. i. h. a. c.
cōpilatōe est querere q. s. i. t. i. n. t. e. n. t. i. o. et q. v. i. l. i. t. a. s. v. t. in.
g. l. o. Querere vō de cā efficiēti est q. r. e. r. e. q. s. s. i. t. l. i. b. r. i. t. i. t. u. l. o.
Juxta scōm modū q. t. e. n. o. e. s. t. r. e. s. p. d. u. c. t. a. cō-
s. i. d. e. r. a. t. cā material. itē et formal. et p. h. i. s. d. u. o. b. o. f. a. c.
x. x. i. j. q. i. j. q. d. v. o. de. p. s. e. d. i. i. j. p. a. n. i. s. et. c. q. r. c. o. r. p. o.
et q. r. e. r. e. d. e. c. ā. m. ā. l. i. e. q. r. e. r. e. q. s. i. t. m. ā. in. h. a. c. cōpilatōe
Ite cui p. i. p. h. i. e. s. u. p. p. o. n. a. t. et sic q. d. s. i. t. s. u. b. i. e. c. t. u. i. h. a. c.
s. c. i. e. n. t. i. a. Querere vō de cā formali est querere de
m. o. d. o. a. g. e. d. i. d. e. q. u. o. in. g. l. o. Unde primo querit
tur que sit cā final. Glo. respondet dū dicit que sit
v. i. l. i. t. a. s. sed aduertelati. q. q. d. a. e. s. t. c. ā. f. i. n. a. l. i. m. p. r. o.
p. r. i. e. d. i. c. t. a. q. u. ā. d. i. c. i. t. i. m. p. u. l. s. i. u. ā. q. c. e. s. s. a. n. t. e. nō c. e. s. s. a. t.
e. f. f. e. c. t. v. t. in. c. e. x. p. r. e. d. e. p. u. e. r. c. o. i. u. g. et. n. o. i. e. p. o. s. t.
t. r. ā. s. l. a. t. i. o. n. e. d. e. r. e. n. u. Quedā est cā final. p. p. r. i. e. q. u. a.
c. e. s. s. a. n. t. e. c. e. s. s. a. t. d. i. s. p. o. v. t. in. c. c. u. c. e. s. s. a. n. t. e. d. a. p. Uñ

si q. r. i. m. o. de cā impulsiva in hac cōpilatōe dicunt q.
dam q. f. u. i. t. d. e. c. r. e. c. o. r. ā. j. d. e. e. l. e. q. r. cū fuisset allega-
ta corā Greg. ix. et nō fuisset inuenta in aliqua cōpi-
latione Greg. vt euitaret deinceps hūc errozē fec.
hāc cōpilatōe. h. t. m. nō p. c. e. d. i. t. q. r. i. l. l. a. d. e. c. r. e. f. u. i. t. i. n.
q. u. a. r. t. a. cōpilatōe. sed de hoc nō est curādū q. r. m. u. l. t. i. p. l. e. x.
p. o. t. u. i. s. s. e. t. e. s. s. e. cā. i. m. p. u. l. s. i. u. a. s. i. c. u. t. m. u. l. t. i. s. c. a. u. s. i. s.
h. o. i. e. s. m. o. u. e. n. t. a. d. s. t. u. d. e. n. d. u. d. e. q. u. i. b. o. p. l. h. o. s. t. i. n.
p. n. s. u. m. e. Descēdo igit ad cām finalē. p. p. r. i. e. et ē
d. i. c. e. n. d. u. q. e. s. t. d. u. p. l. e. x. q. d. a. m. p. p. i. n. q. u. a. q. u. e. d. a. z. r. e.
m. o. t. a. p. p. i. n. q. u. a. e. s. t. i. l. l. a. q. u. ā. p. o. n. i. t. g. l. o. i. b. i. q. s. i. t. v. t. i. l. i.
t. a. s. v. t. i. s. c. i. a. m. d. i. s. c. e. r. n. e. r. e. i. n. t. e. r. e. q. u. u. m. et i. n. i. q. u. i. z.
et. C. a. u. s. a. v. o. r. e. m. o. t. a. e. s. t. f. e. l. i. c. i. t. a. s. p. p. t. e. r. q. u. ā. h. o. i. e. s.
s. t. u. d. e. r. e. d. e. b. e. t. a. d. h. t. e. x. i. n. p. e. m. i. o. f. f. o. z. i. b. i. o. i. e. u. o.
l. o. c. o. z. f. e. l. i. c. e. s. et h. p. r. e. c. e. d. i. t. d. u. z. q. u. e. r. i. t. d. e. c. ā. f. i. n. a. l. i. q.
d. e. b. e. t. m. o. u. e. r. e. c. u. p. i. e. n. t. e. s. p. f. i. c. e. r. e. i. n. s. c. i. a. S. e. d. s. i. q. r. i.
m. u. s. d. e. c. ā. f. i. n. a. l. i. q. m. o. u. i. t. Greg. ix. d. i. c. e. d. u. e. s. t. q. d. u.
p. l. e. x. e. s. t. v. n. a. r. e. m. o. t. a. a. l. i. a. p. p. i. n. q. u. a. p. p. i. n. q. u. a. e. s. t. i. l. l. a.
q. u. ā. r. e. d. d. i. t. g. l. o. d. u. q. r. i. t. q. f. u. i. t. i. n. t. e. n. t. i. o. Greg. r. e. m. o.
t. a. v. o. e. s. t. v. t. f. a. c. i. a. t. h. o. i. e. s. b. o. n. o. s. a. d. h. e. m. t. e. n. d. i. t. s. c. i.
e. n. t. i. a. v. t. i. j. f. f. d. e. i. u. s. et i. u. r. e. i. b. i. i. u. s. e. s. t. a. r. s. b. o. n. i. e. t.
e. q. u. i. et. Secūdo q. r. i. t. d. e. c. ā. e. f. f. i. c. i. e. n. t. i. d. i. c. q. e. s. t. d. u. p. l. e. x.
q. d. a. m. p. n. c. i. p. a. l. i. s. q. d. a. m. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. a. l. i. s. p. n. c. i. p. a. l. e. s. t.
d. u. p. l. e. x. p. p. i. n. q. u. a. et r. e. m. o. t. a. p. p. i. n. q. u. a. f. u. i. t. Greg. ix.
et. e. x. h. h. a. b. e. t. q. s. s. i. t. l. i. b. r. i. t. i. t. u. l. o. r. e. m. o. t. a. v. o. f. u. i. t. d. e. u. s.
a. q. u. o. c. u. c. t. a. p. r. e. c. e. d. i. t. et q. p. m. u. l. g. a. r. i. i. u. r. a. p. r. o. m. a. n. o. s.
p. o. n. t. i. f. i. c. e. s. et i. m. p. a. t. o. r. e. s. v. i. j. d. i. q. i. u. r. e. x. v. j. q. i. i. j. c. f. i.
et. C. d. e. p. s. e. p. l. o. g. o. t. e. m. p. l. f. i. I. n. s. t. r. u. m. e. n. t. a. l. v. o. f. u. i. t.
K. a. i. v. t. p. a. t. e. t. i. n. p. e. m. i. o. et f. u. i. t. i. s. t. e. f. m. U. n. i. v. i. r. v. a. l.
d. e. l. f. a. t. u. s. o. r. i. u. d. d. e. c. a. t. a. l. o. n. i. o. v. b. i. f. m. U. n. i. n. o. d. a. f.
a. c. t. i. o. e. x. p. m. i. s. s. o. h. d. i. x. i. t. U. n. i. f. m. J. o. a. n. q. r. U. n. i. c.
f. u. i. t. i. b. i. i. n. u. i. t. a. t. u. s. p. q. u. e. n. d. ā. s. e. h. o. l. a. r. e. q. u. e. p. o. s. t. m. o.
d. u. p. e. n. i. t. u. i. t. et s. i. c. f. u. i. t. i. m. p. e. d. i. t. i. t. i. n. e. r. a. r. e. et. d. i. c. i. t. t. f. i.
D. o. A. n. q. p. r. a. t. a. l. e. s. d. e. t. i. n. e. t. e. s. v. i. a. t. o. r. e. s. n. a. u. i. s. i. n.
v. i. t. a. t. i. s. d. e. b. e. r. e. t. d. a. r. i. f. a. l. t. e. a. c. t. i. o. d. d. o. l. o. a. d. i. n. t. e. r. e. s. s. e.
a. r. i. i. l. i. s. a. c. t. i. o. f. f. s. i. q. s. c. a. u. Tertio q. r. i. t. d. e. c. ā. m. a.
t. e. r. i. a. l. i. d. i. c. v. t. s. d. i. x. i. q. a. u. t. q. u. e. r. i. t. q. u. e. s. i. t. m. a. t. e. r. i. a.
h. u. i. u. s. c. o. m. p. i. l. a. t. i. o. n. i. s. e. t. s. u. n. t. i. p. s. e. d. e. c. r. e. t. a. l. e. s. p. u. t.
p. r. i. m. i. o. e. x. t. r. a. u. a. g. a. b. a. n. t. S. i. v. o. q. r. i. t. q. s. i. t. m. ā. s. c. i. e. n. t. i. e.
et p. p. r. i. s. q. d. s. i. t. s. u. b. i. e. c. t. u. i. i. n. h. a. c. s. c. i. a. q. u. i. d. a. z. q. b. o.
n. u. m. c. o. e. v. t. s. d. i. x. i. J. o. d. e. l. i. g. d. i. c. i. t. q. s. u. b. i. e. c. t. u. i. s. c. i. e.
c. a. n. o. n. i. c. e. e. s. t. h. o. c. a. t. h. o. l. i. c. o. d. i. r. i. g. i. b. i. l. i. s. p. s. t. i. t. u. t. o. i. b. o. e. c. c. l. e.
s. i. a. s. t. i. c. i. s. i. n. b. o. n. u. s. i. m. p. l. i. r. h. u. m. ā. n. u. et d. i. u. i. n. u. s. a. d. h. e. n. i. z.
t. e. n. d. i. t. s. c. i. a. i. u. r. i. s. c. a. n. o. n. i. c. i. s. u. b. i. e. c. t. u. i. v. o. i. n. s. c. i. e. n. t. i. a. c. i.
u. i. l. i. e. s. t. h. o. m. o. p. o. l. i. t. i. c. u. s. d. i. r. i. g. i. b. i. l. i. s. p. s. t. i. t. u. t. o. i. b. o. l. e. g. a.
l. i. b. u. s. i. n. b. o. n. u. s. i. m. p. l. i. r. h. u. m. ā. n. u. ¶ Quinto querit
d. e. c. a. u. s. a. f. o. r. m. a. l. i. et d. i. c. q. e. s. t. d. u. p. l. e. x. f. o. r. m. a. t. r. a. c. t. a. t. o.
et f. o. r. m. a. t. r. a. c. t. a. d. i. f. o. r. m. a. t. r. a. c. t. a. t. o. p. o. n. i. t. p. g. l. o. d. u. z.
d. i. c. i. t. q. u. i. s. s. i. t. m. o. d. u. s. a. g. e. d. i. n. ā. i. p. a. d. i. u. i. s. i. o. i. n. q. n. o. z.
p. r. e. s. e. s. t. f. o. r. m. a. h. t. r. a. c. t. a. t. u. s. f. o. r. m. a. v. o. t. r. a. c. t. a. d. i. e. s. t.
m. o. d. u. s. p. r. e. c. e. d. e. n. d. i. i. n. h. a. c. cōpilatōe. et i. s. t. e. e. s. t. m. u. l. t. i.
p. l. e. x. v. t. s. t. a. t. u. t. i. u. s. p. r. e. c. e. p. t. i. u. s. d. i. s. p. o. s. i. t. i. u. s. et. p. u. t.
c. o. l. l. i. g. i. t. u. r. e. x. c. o. r. p. e. i. p. o. z. i. u. r. i. u. n. a. z. q. u. e. d. ā. i. u. r. a. p. r. o.
c. e. d. u. n. t. s. t. a. t. u. e. n. d. o. q. d. a. m. p. r. e. c. i. p. i. e. n. d. o. q. u. e. d. ā. p. u. l. e.
d. o. et. et. e. x. h. i. s. h. a. b. e. t. m. a. t. e. r. i. a. g. l. o. p. v. e. r. b. a. l. a. t. i. o. r. a.
et. d. e. g. a. n. t. i. o. r. a. et. A. b. b. a. s.

Gregorius. Diuidit i duas par-
tes principales. In
prima ponit salutatio. in secunda exordium
scdā ibi rex pacific. pma sdiuidit. qz pmo ponit

qs scribit, scdo qb scribit ibi dilectis. tertio salutat
 ⁊ benedicit ibi salutē. ¶ Ho. pmo q papa antepo-
 nit se illis quib⁹ scribit, ⁊ hoc est hodie d stilo curie
 als lre nō valerent, ⁊ de mā dic vt in. c. q̄grauī. de
 cri. fal. olim xō ppter nimiam humilitatē papa se
 postponebat vt i. c. dilectissimis. xij. q. j. hodie cre-
 uit pompa ecclie. de p̄se. di. j. vasa. ¶ Scdo collige
 q papa scribit se ep̄m. ⁊ h̄ iō qz nō ab ordie sed a di-
 gnitate vult se denomiare. ⁊ dic vt no. glo. i. p̄mio
 sexti libri. Et sic collige q ex dignitate. nō d̄ quis
 scandescere in sup̄biā. sed pot̄ humiliare. dicēdū
 tñ q nō d̄ p̄lat⁹ se aliqs p̄sidēs se mltuz humiliare
 circa subditos ne p̄tēnef ab eis ppter nimia fami-
 liaritatē vt dicit ter. in. l. obseruādū. ff. de offi. p̄fi.
 ⁊ qz dū nimia seruat humilitas regēdi frangit au-
 ctoritatis. vt est ter. in. c. q̄n. lxxxvj. di. vñ illud vul-
 gare. familiaritas nimia p̄emptū parit. ⁊ dicebat
 azo illud verbū p̄cedere inter fatuos. qz fatui tñ
 p̄tēnūt p̄sidentē ex familiaritate. nō tñ prudētēs
 imo magis cōmendant p̄sidē. de quo p̄ gl. in p̄alf.
 c. q̄n. Itē collige q papa subditos appellat filios. ⁊
 h̄ ppter dilectionē. ⁊ pōdera qz nō dicit in x̄po nisi
 scribat abbatisse. nō em̄ est de stilo curie ponere in
 x̄po nisi scribat abbatisse vel regib⁹. vt in. c. dilecta
 de ma. ⁊ obe. ⁊ de excels. pla. dilecta. Et vid̄ p̄ Spe.
 in ti. de resc̄p. p̄sen. §. j. ¶ Ho. doctores facere vni-
 uersitatē. clari⁹ p̄bat in. c. ex l̄ris. vbi ter. no. j. de
 p̄sti. An aut̄ scholares de p̄ se faciāt vniuersitatem
 glo. iuris ciuili tenet q nō in. l. si. C. de iu. om. iu-
 di. qz nō exercēt aliquā p̄fessionē sed addiscūt. ter.
 videt̄ p̄bare p̄trariū in. c. qz in causis. de p̄cu. ⁊ sic
 interpretat̄ p̄suetudo que est optima legū insp̄es. d̄
 p̄sue. cū dilect⁹. ⁊. l. si de interpretatione. ff. de legi.
 ¶ Ho. ar. q appellatōe scholarū nō cōp̄henditur
 doctor. nā hic ponit̄ copula inter doc. ⁊ scholares
 que habet p̄iūgere diuersa. vt no. in. c. querelā. de
 symo. ⁊ no. glo. d̄ iu. ⁊ fac. ig. ff. sup̄ p̄rica. ⁊ de hoc
 j. latius tangā. Itē collige q cū papa scribit vniūsi-
 tati appellat oēs filios nec vitiat̄ rescriptū lz ibi ali-
 qui sint ep̄i. nō est em̄ verisile qn̄ in studio nō fuis-
 sent ep̄i studētēs ⁊ tñ oēs appellat filios. ¶ Ultimo
 collige modū salutandi ⁊ benedicendi. quid autem
 op̄et̄ hec salutatio. dic q remittit̄ peccata venialia
 vt no. in. p̄mio sexti. ⁊ h̄ vey. fm̄ illā glo. si nō inf̄
 mortalia. qz veniale opponit̄ feruori charitat̄. mor-
 tale xō opponit̄ charitati. ⁊ qz illa glo. quibusdā vi-
 det̄ absurda. dic sensū esse q veniale extinguit fer-
 uorē charitat̄ quē hō h̄z seu h̄e d̄z circa deū. vñ
 coip̄o q qs peccat venialit̄ nō diligit deus feruēt̄
 vñde extinguit̄ ille feruor̄ licz remaneat charitas.
 mortale xō nedū extinguit feruorē sed etiaz ip̄am
 charitatē. qz coip̄o q qs peccat mortalt̄ desinit h̄e
 charitatē erga deū. vñ exticta est charitat̄. Ad p̄o-
 positū q nō pōt̄ remitti veniale vbi adest mortale.
 qz vbi qs nō h̄z charitatē quō pōt̄ h̄e feruorē cha-
 ritatis: certe minime ⁊ iō nō remittit̄. qz nō pōt̄ re-
 stitui charitatis feruor̄ vbi nō est charitas. sicut di-
 cum⁹ in sili de originali peccato. qd̄ nō remittit̄ ni-
 si remittat̄ actuale. vt. j. de baptis. c. maiores. ⁊ ibi
 vide rōem. ¶ Sed quero qz doct. etymologizādo

h̄ nomē gregori⁹ dicit̄ q idē ē q vigilās. qz h̄n vi-
 gilauit faciēs vel fieri faciēs h̄ opus. vel d̄z quasi
 gregē regēs p bonā doctrinā. ⁊ fuit iste Gregori⁹
 fm̄ Clin. p̄spicacissimi ingenij ⁊ magne scie i vtro-
 qz iure. ⁊ sic videt̄ doctores arguere ab etymolo-
 gia nois p̄p̄ri. Ideo qro nūqd̄ sit licita ista argu-
 mentatio a noie p̄p̄rio. Bar. sup̄ p̄rica infortiari t̄z
 q nō qz p̄p̄ria noia imponūt ad beneplacitū. ⁊ q̄ti
 die p̄nt mutari. l. j. C. de mu. no. hoc tñ est verum
 q ex noie bono orit̄ bona p̄sumptio. ⁊ ex noie pra-
 uo ⁊ turpi nōnūqz orit̄ sinistra. ad h̄ quod no. Ac-
 cur. in. l. facta. §. si in danda. ff. ad trebel. vbi expo-
 nit suū nomē. vñde refert Jo. an. in. c. cuz scdm. j.
 de p̄ben. v̄rozē suā dixisse q si nomia deberēt emi
 magno p̄cio bona noia emi deberēt. vt qz dixi licz
 ar. ex noie p̄p̄rio necessario nō p̄cludat. attamē ex
 turpi q̄nqz orit̄ sinistra suspitio. credētēs nonnulli
 istud nomē fuisse impostū ab euētū. ⁊ sic sepe eui-
 tant̄ tales sicut experientia sepe cōptū est. vñ ⁊ iusti-
 nian⁹ d̄z iusticiā faciēs vt in. p̄mio. ffoz. Bonifa-
 cius quasi bona faciēs vel pontē faciēs subditis p
 bona exēpla. ⁊ sic de silibus. ad h̄ vide glosaz. j. in
 p̄mio de. vbi Jo. an. indirecte extulit nomē p̄p̄ri-
 um. An aut̄ licita sit indistincte p̄p̄ri nois mutatō
 p̄clude q ex causa mutari potest. vñ mutat̄ nomē
 pape vt no. in. p̄mio sexti. de impatore xō nō legi-
 tur q mutet nomē in coronatōe. Itē alicubi fuat̄
 in intransib⁹ religionē. sed cā cessante distingue in-
 ter libez ⁊ seruū. qz liber ad placituz pōt̄ sibi muta-
 re dūmodo cesset dolus. sed volūtaria mutatio p̄-
 hibet̄ in seruo qz possit fraudare dñm p mutatio-
 nem nois. l. j. ⁊ qd̄ ibi no. C. de mu. no. A noie xō
 appellatiuo licita est argumētatio. vt no. Bart. in
 plurib⁹ locis. vt. l. ij. §. appellata. ff. si cer. pe. ⁊ i. l. j.
 ff. de verb. sig. p̄batur in. c. forus. de x. sig. ⁊ in. l.
 si pupillus. §. territorium. ff. de ver. sig. et h̄ ideo
 qz noia appellatiua sunt imutabilia. l. siqs in fundi
 vocabulo. ff. de leg. j. nisi ex p̄suetudie mutarent̄.
 tunc em̄ nō valet argumentatio a noie appellatiuo
 quasi vsus loq̄ndi p̄ferat̄. l. labeo. ff. de sup. lega.
 ⁊ in. c. ex l̄ris. j. d̄ spon. ⁊ dic vt plene dixi. s. super
 glo. An aut̄ duret nomē appellatiuū seu impostū
 ab euētū si cesset exercitiū. Bar. in. p̄mio. ffoz. q
 sic. vñ ip̄ator d̄z august⁹ ab augendo. qz augere d̄z
 rempublicā ⁊ pmouere impiū. ⁊ lz nō augeat d̄ fa-
 cto nihilomin⁹ d̄z august⁹. qz adest habit⁹ defacili
 reducibilis ad actū. sic dicēdū in mercatorib⁹ stu-
 dentib⁹ ⁊ silib⁹. qz lz actu nō exerceat̄ illā p̄fessionē
 nō tñ p̄dūt nomē appellatiuū ex quo subest habit⁹
 Aduerte qz nō puto h̄ indistincte p̄cedere in p̄ui-
 legio indulto sub noie appellatiuo. vt si p̄uilegium
 indulget̄ scholarib⁹ sub noie appellatiuo vt h̄ et in
 multis locis. vñde videt̄ distinguēdū q aut diuertit
 a studio aīo tñ redeundi. ⁊ tūc nō d̄z diuertisse.
 ⁊ remanet nomē etiā ad effectuz p̄uilegij p̄sc̄q̄ndi.
 de pe. di. j. diuortū. aut sine cā diuertit a studio vt
 qz vagat̄. ⁊ tūc certe nō gaudebit p̄uilegio schola-
 rib⁹ indulto. qz nō sufficit quē i scholis morari nisi
 insistat scie. vt optime p̄bat ter. i. c. cū ex eo. de ele.
 li. vj. in. x. studētēs. facit optime. xvj. q. j. generalit̄

et idē tenet h̄ collectari⁹. ¶ An autē sit licita argumē-
 ratio ab allusione vel etymologia vocabuli ⁊ dicē-
 dum q̄ sic vt no. in. l. j. ff. de iure. ⁊ in p̄alle. §. ap-
 pellata. ⁊ h̄ v̄z nisi diffinitio ⁊ tradicat. q̄ diffini-
 tio p̄fer̄. dat em̄ seu exponit verā p̄rietatem rei.
 nō sic facit allusio seu etymologia vocabuli. q̄ aliē
 declararet rē fm̄ gen⁹ ⁊ nō fm̄ sp̄m̄. exemplū i co-
 dicillis q̄ d̄z mētis testario sic testm̄. ⁊ tñ stricte non
 est testm̄ cū maior solennitas requiratur in vno q̄ i
 alio. vt vulgariter p̄z ⁊ h̄ no. ¶ Sed q̄ro q̄ h̄ in-
 scrib̄ nomē pape. nūquid in quolibet instr̄o sit inse-
 rendū nomē pape? Jo. an. q̄ sic. ad h̄ qd̄ habet in
 auē. vt p̄po. no. impe. colla. v. Do. An. ⁊ cludit q̄ i
 terris imp̄ij inferendū ē nomē imp̄atoris ⁊ h̄ in tē-
 poralib⁹. in terris x̄o ecclie ⁊ in sp̄ualibus inferen-
 dū est nomē pape salua tñ sp̄ p̄suetudie. nā p̄suetu-
 do marie est attēdēda circa h̄mōi solennitates. ad
 h̄ bona glo. in. d. auē. vt p̄po. no. impe. que dic̄ q̄
 h̄ de annis dñi nullibi caueat q̄ sint inferēdi. tñ q̄
 de p̄suetudine inferūt si nō apponūtur instr̄m cor-
 ruit. ⁊ sic singu. no. ex illa glo. q̄ omissio solennita-
 tatis ex sola p̄suetudine inducta h̄ vitare actum.
 ¶ Sed circūscripta p̄suetudie est p̄babil̄ dubitan-
 dū. nūquid si in terris ecclie nō inferatur nomen pape
 vitiet instr̄m? h̄ dico q̄ illa auē. videt̄ odiosa in q̄stū
 dicit nullitatē act⁹. vt cuz disponit tñ de imp̄atore
 nō videt̄ extēdēda respectu irritatiōis ad papam
 h̄ debeat extēdi respectu dispōis sicut i sili tradit
 theorica Jo. an. in. c. dispensa. de resc̄. li. vj. vbi
 dicit dispōem penalē extēdēdā p̄pter similitudinez
 rōis nō tñ penā i ea insertā. fac̄ regla odia. d̄ re. iur.
 li. vj. In p̄riū facit gl. sing. in. c. j. d̄ tē. or. li. vj. q̄ dic̄
 q̄ vbi est oino eadē rō ⁊ oimoda similitudo p̄stitutio
 etiā penal̄ extēdit. q̄ non est p̄prie tūc extēdit sed
 interpretatio. vnde cū papa sit imp̄ator in terris ec-
 desie. vt in. c. si duob⁹. j. de apel. ergo illa disposi-
 tio vendicat sibi locū. ⁊ maxie q̄ iura ciuilia sūt ap-
 probata ex q̄ canonib⁹ nō p̄dicūt. vt in. c. j. d̄ no.
 ope. nū. ¶ Itē illa p̄stitutio illi⁹ auē. non est p̄prie
 penal̄. cū nō in odiū inducat irritationez act⁹. h̄ p̄-
 pter defectū solennitatis. vt dicā in. c. cognoscetes.
 j. de p̄sti. ¶ Secūdo q̄ro quid si apponit in instr̄o no-
 men antipape? Do. An. ⁊ cludit q̄ aut p̄fici instr̄-
 mentū in loco recozscēte v̄z papā ⁊ tunc instr̄m
 nō valet. nā ⁊ notari⁹ p̄ficiēs instr̄m etiā in iudeos
 d̄z inuocare nomē x̄pi. vt no. in. p̄mio. ff. de ad-
 de ⁊ aliā rōez. nā in solennitatib⁹ adhibēdis inspicit̄
 locus vbi exercet̄ act⁹ vt dixi in. c. qd̄ clericis. d̄ fo.
 cōp. p̄bas i. l. j. C. d̄ emā. li. cū q̄ d̄ solennitate act⁹ sit
 vt iseratur nomē veri p̄ncipis. §. tē. Aur̄ instr̄m p̄ficiat̄
 terris antipape. ⁊ tūc instr̄m tenet ⁊ facit fidē in ill̄
 p̄tib⁹ vbi p̄ficiat̄. tū q̄ antipapa ibi tolerat̄ ⁊ habet̄
 p̄ vero p̄ncipe. tū q̄ est attēdēda solennitas loci.
 vbi p̄ficiat̄ instr̄m. idē si illud instr̄m p̄ducit̄ ex illas
 p̄tes. q̄ sufficit q̄ sit adhibita solennitas illius loci
 vt in p̄al. l. j. C. d̄ emā. libe. Et adūte q̄ h̄ puto ve-
 rum vbi cūq̄ antipapa p̄balr̄ tolerat̄ a suis subdi-
 tis sicut hacten⁹ p̄babiliter dubitat̄ de Benedicto
 q̄ questio ardua erat in iure ⁊ in facto. sed si p̄ba-
 biliter nō toleraret̄ tūc puto instr̄m nō valere. ad

h̄. c. ad aplice. de re iudi. li. vj. Itē q̄ notari⁹ ⁊ oēs
 adherētes antipape sūt excoicari. xxiij. di. i nomi-
 ne dñi. ⁊ de ele. l. j. ⁊ instr̄m p̄fectū a notario excoi-
 cato est nullū vt no. in. c. decernimus. de sen. ex. li.
 vj. Itē q̄ nō sunt adhibita vera solennitas a iure re-
 quista. ¶ Alteri⁹ quia h̄ salutant̄ vniuersi schola-
 res bononie p̄morātes. nunquid ex mora in studio
 scholaris aliqui foriat̄ domiciliū? Egi. dicit h̄ q̄ sic
 si p̄ decennium ibi morat⁹ est. ⁊ Jo. an. dicit h̄ p̄cede-
 re ex p̄sumptione ex cursu t̄pis. l. ij. C. de incol. lib.
 j. ⁊ qd̄ ibi no. vult dicere q̄ si p̄staret de aio schola-
 ris q̄ nō morat̄ ibi cā foriendi domiciliū. q̄ tūc ex
 cursu t̄pis nō p̄bit̄ ibi domiciliū. q̄ requirit̄ ibi ani-
 mus. h̄ in dubio h̄ p̄sumitur. Do. An. h̄ purat̄ p̄-
 cedere in alio q̄ in scholare. quia scholaris videt̄
 cōmorari causa studij. Aduerte q̄ scdm̄ dictū pro-
 batur apte in p̄alle. l. ij. nam ibi disponitur d̄ com-
 morantibus causa studij. quia tales nō foriuntur
 domiciliū. ⁊ postea fit ibi exceptō nisi transactis
 x. annis tē. Exceptio em̄ est de regula. vt no. in re-
 gula. j. in vj. Et ad rōnem dñi Anto. respōdeo q̄
 tollitur illa p̄sumptio q̄ cā studij ex alia iuri p̄sum-
 ptione quia iura p̄sumūt que debere esse p̄uictuz
 in scientia canonica in septennio ⁊ in quinquennio
 in iure ciuili vel theologia. vt in. c. cuz ex eo. d̄ ele.
 li. vj. ⁊ ibi p̄ gl. ⁊ fuit extracta illa gl. ex. p̄mio. ff. de
 vbi dicitur de quinquennio. ⁊ olim h̄ p̄cedebat qñ
 nō emanarāt tot scripta. nec doct. nec glo. h̄ hodie
 exp̄ientia docet q̄ nō min⁹ t̄ps requirit̄ in iure ciuili
 q̄ canonico. si x̄o scholaris moratur vltra decen-
 niuz videt̄ q̄ nō principaliter causa studij. Sateor
 tñ q̄ possent esse alie p̄sumptiōnes fortiōez de aio
 scholaris que haberent elidere hanc p̄sumptiōem
 alle tñ tex. in. d. l. ij. primū optime p̄bat. ⁊ vide nū-
 quid scholaris saltem p̄trahat quasi domiciliū vt
 possit p̄ueniri ex p̄tractibus alibi gestis. v̄z quod
 dixi in. c. q̄ clericis. de fo. comp. ¶ Ultimo queri-
 tur. nunquid indistincte appellatōe scholarium com-
 p̄hendat̄ doctor⁹? Egi. dicit q̄ in materia in differē-
 ti ⁊ p̄miscua appellatiōe scholarium com̄p̄hendit̄
 doctor⁹ sicut appellatiōe monachoz com̄p̄hendit̄
 abbas in. c. si. de symo. ⁊ appellatiōe familie com-
 p̄hendit̄ dñs familie. vt in. l. familie. ff. de x̄. sig.
 ⁊ appellatōe p̄li com̄p̄hendūtur senatores ⁊ patri-
 cū. vt in. §. plebs. instit. de iu. gen. nā. ⁊ ci. Jo. an.
 dicit hoc p̄cedere in materia fauorabili vt in p̄riui
 legijs non odiosis ⁊ silib⁹. secus in materia odiosa
 vt in rescriptis ad lites ⁊ silib⁹. ar. in regula odia
 li. vj. fateor tñ q̄ rectores scholarium bene com̄p̄hē-
 dunt appellatiōe scholarium vt in p̄alle. §. plebs.
 vel vbi esset doctor vel scholaris in diuersis facul-
 tatibus. Et aduerte q̄ Jo. an. apte sentit q̄ in ma-
 teria etiā odiosa ac stricta appellatiōe scholarium
 comprehendant̄ doctores ⁊ scholares in diuersis
 facultatibus. vt q̄ doctoz in iure ciuili scholari in
 iure canonico. sed Do. An. hoc vltimū non placet
 in materia odiosa. quia in tali materia sub simpli-
 ci non comprehendunt̄ mixta. all. no. in. l. ij. de x̄.
 obli. In hoc puto attendendū statum ⁊ qualitātē
 in quo magis incalescit vt si magis attēdat doctri-

ne q̄ discipline scholasticæ tunc nō comprehendat. als secus. sicut dicimus de hermaphrodita. nā etiam i materia penali z odiosa iudicat̄m illū statuz z illam qualitatem in qua magis incalescit. vt. l. q̄ritur. ff. de sta. ho. z. iij. q. iij. §. hermaphrodita. s̄ quo ad primum Jo. de lig. z do. meus tenent in materia fauorabili etiam appellatione scholarium doctores nō comprehendit. qz hnt se doctores z scholares correlatiue. vnde significatū vnius excludit alter. vt in. c. fi. de insti. z quod no. in. c. postulasti de cōessione. p̄ben. z hoc puto verius. z marie qz hoc habet vsus loquendi qui attendendus est. vt dixi sup glo. j. z facit etiā iste tex. vbi in materia fauorabili vt in salutatione noluit papa cōprehendere doctores appellatione scholarium. an aut aliq̄ casu cōprehendat doctor appellatōe scholarium? Jo. de lig. q̄ non nisi disponat̄ circa actum indiuiduū. vt q̄a phibet scholaribus audit̄. nam p̄ his phibet doctori lectio. in. c. ij. ne de. v̄l. mo. li. vj. no. bene hoc contrarium. vult em̄ apte z bene q̄ dispositio circa vnū ex correlatiuis extendit̄ ad reliquum. q̄ p̄cedit etiā in materia penali q̄ correlatiua vniiformiter se hnt. als secus. ad h̄ q̄ no. Bar. in auz. q̄ semel. C. quō z q̄ iudex. z Bal. in. l. nemo. C. d̄ fa. lan. eccle. z ideo si p̄stitutio seu statutū imponit penam vendenti certam rem. illa pena intelligitur repenta respectu ementis. q̄ no. ad p̄dicta. xxxij. q. j. si quis v̄roze. z. l. cum emptor. ff. de rescin. v̄. vel fm Jo. de lig. p̄t̄ sc̄do cōprehendi doctor q̄ scribitur scholaribus sub noie vniuersitatis. quia tūc doctores p̄ interpretationez intelligunt̄ cū sint de vniuersitate. hoc dictū nō bene capio cum doctores faciant vniuersitatē de p̄ se. vt in. c. ex litteri de consti. z scholares etiam de p̄ se. vt in. c. quia in causis. de p̄cura. vnde z hic scribit̄ scholarib̄ etiā sub nomine vniuersitatis. vt p̄z ibi vniuersit̄ z. nō enim dicit̄ singulis. z nihilomin̄ expr̄imuntur doctores. ¶ Ho. etiā ex p̄dictis q̄ etiaz in materia stricta appellatione scholarium cōprehendunt̄ corū rectores. hoc sentit apte Jo an. s̄ in p̄trarium facit glo. singu. in de. vt h̄ q̄ de eta. z quali. vbi mature dicit q̄ appellatione capli de p̄prio significato non venit caput capituli vt p̄larus. sunt enīz hec diuersa vt patet ex diuersitate titulorū. vt infra de his q̄ fi. a prela. z in ti. de his q̄ fi. a ma. parte ca. sed p̄t̄ dici p̄cordando q̄ appellatione capituli nō p̄phenditur p̄larus. qz ille desinit esse canonicus z effici caput. sed rector non desinit esse scholaris. arg. in p̄alle. c. fi. de symo. hoc t̄ dictū Do. An. est valde arduū. tene t̄m ip̄m menti p̄ intellectu statuzoz generaliter disponentiū de scholaribus. ¶ In glo. i x̄. seruus. no. ex glo. duas causas quare papa seu impator appellat se seruū. alias causas vide in p̄o em̄o. vj. li. ¶ Itē no. ex glo. q̄ licite allegat̄ decisa de hoc t̄m dic vt dicam. j. in p̄mio. ¶ Tertio no. tres casus in quibus p̄t̄ quis alteri stipulari z obligationē acquirere. primus in suo q̄ p̄cedit fm doct. etiā si seruū sit in fuga p̄stitut̄. vt no. in. l. j. §. p̄ seruū. ff. de acqui. pos. Quid autē de monacho? dic vt in. glo. in. c. j. j. de langui. z p̄ Jo. in. c. cū

olim. j. de priuile. z q̄ no. i. c. abbatē. xvij. q. ij. vi de tex. cū glo. in. c. quanto. de offi. or. ¶ Sc̄do casus in papa. p̄t̄ em̄ papa obligationez acquirere cuiq̄ eccle. idem dic de alijs p̄lans respectu suaz administrationū. vt facit sentit̄ Inno. in. c. cū priuile. de pact. ¶ Tertius in impatore qui potest acquirere cuiuslibet subiecto vt in iuribus all. in glo. z p̄ intellectu p̄mitte q̄ regula iuris civilis h̄z alteri p̄ alterum nō acquiri. vt insti. de inuri. stip. in. §. si quis alij. z. §. alteri. z. ff. de ver. obli. in. l. stipulatō ista. §. alteri. z ibi reddidit ratio. hec reglā fallit i multis casibus quos excepit glo. in p̄all. §. alteri. Sed de p̄cu. regula est q̄ non acquirit d̄no sine cessione act̄ nisi i casib̄ no. in p̄all. §. alteri. p̄ Bar. vide bo. glo. in. c. q̄q̄. de vsuris. li. vj. in verbo possint acq̄rere. de nuncio. vide tex. cum glo. in. l. multum in terest. cum. l. se. C. si quis alie. vel sibi. vbi habet̄ qualiter debet concipere verba p̄curator vel nuncius. z quid si p̄curator se gessit vt nuncius. de alijs iudicibus inferioribus vide Inno. in. c. dudū. de conuer. coniug. in si. vbi tenet q̄ p̄t̄ alijs acquirere vt in. l. pe. ff. de mag. cōue. z hoc intellige respectu subditoz nō aut̄ respectu alioz nisi in his q̄ spectant ad eius officium. z vide q̄ dixi in. d. c. dudum De notario est dubiū nunquid possit alteri stipulari. Inno. in. d. c. dudum exigit quattuor q̄ in iudicio z in his in quibus p̄cedit iudex ex officio. et q̄ h̄ faciat auctoritate iudicis. z in defectū eius cui acquirat̄ obligatio. z sic sentit q̄ extra videlicet in obligationibus p̄uentionalib̄ non possit notariū alteri acquirere. sed glo. in. d. c. q̄q̄. per illum tex. z per tex. in. l. ij. ff. rem pu. fal. fo. tenet q̄ potest alteri acquirere auctoritate iudicis als nō. sed gl. in p̄all. §. alteri. simplr̄ tenet notariū posse alteri acq̄rere etiam sine cessione. z illā opi. sequitur Bar. in p̄alle. l. ij. vbi idem tenet in officiali. ad h̄. l. nō alit̄ ff. de adop. vbi p̄ Guil. de cu. z. l. j. §. exigitur. ff. de ma. p̄ue. z. l. Caius. ff. de vsuris. facit etiā auz. vt si ne phi. ma. de. zc. post prin. cum multis s̄libus. z hec opi. videtur cōis. z sic etiā interpretatur consuetudo. nam quondie notarius stipulatur alteri etiam p̄nti fm opi. Inno. z glo. in p̄all. c. q̄q̄. p̄t̄ p̄cedere fm Do. An. in iudicis. vel q̄ cautio est ap̄ probanda vel moderanda p̄ iudicem. tūc em̄ notarius nō debet alteri stipulari. quia tūc nō pertinet ad ipsuz declarare cautionē vel ip̄am moderare. z sic potest p̄cedere text. in p̄alle. c. q̄q̄. z ex h̄ habes intellectū ad illud. c. vt respectu notarij exigatur ibi auctoritas iudicis nō q̄ notarius nō p̄t̄ alteri stipulari. sed qz iudex dz prius cautōem approbare. ¶ De arbitro nunqd̄ possit acq̄rere p̄ibus vide glo. i. c. dilecti. de arbi. l. l. litigatores. z. l. pe. ff. e. per spe. in ti. de arbi. §. fi. §. quid si stipulatus z cōmunis conclusio est q̄ non acquirat̄ sine cessione. ¶ De presbytero parochiali tenet legiste in. l. j. ff. de iust. z iu. q̄ possit acquirere alteri in his q̄ p̄tinēt ad offm̄ suū. z sic p̄t̄ recipe obligationem de vsuris restituendis. est em̄ p̄sona publica. j. di. ius publicū. z ex q̄ p̄cedit̄ p̄t̄as absoluendi p̄cedi videt̄ p̄t̄as recipiēdi obligationez. z p̄ h̄ videt̄ tex. in p̄all.

c. q. q. et dicit singu. do. An. illū tex. nō intelligendum specialiter in vsuris sed generaliter in oib' ipeccantib' ad officiū sacerdotis. qd no. h' etiaz repio sensisse Collec. h' qui tenet sacerdotē posse acq̄rere alteri vsu' parochian' non agat actōe iniuriar' s' illū a quo iniuriā passus est. etiā si hāc p̄missionez i egritudine faciat et postea qualescat. et h' siue obligatio siue promissio fuerit facta p̄sente vel absente qd no. p̄dicta regula q' alteri p' alterz nō acquirif tē. in dubie pcedit de iure ciuili vt in p̄alle. iuribus. Sz dubitan dū est quid de iure canonico. glo. in. c. q̄ti ens cordis ocul'. j. q. vij. videf sentire sec' eē d' iure canonico. vñ si p̄mitto tibi q' dabo ticio. c. videz q' ticius possit agere s' me maxie si interuenit iuramentū fm illā glo. et illa glo. est multuz no. et q̄tidie alt. Do. An. hic dicit q' si nō interuenit iuramentū nō pōt agi via ordiaria. ar. p̄all. c. q̄q̄. qz obligatō nō habuit initiū in p̄sonā cui erat acq̄renda sic habere dz. vt. l. quicūq̄. ff. de actio. et ob. s' p' viam de nūciatōis euāgelice poterit agi fm cū. s' si inuenit iuramentū tē pōt agi via ordiaria. qz iuramentū p̄cipali' dirigif in deū q' vbiqz ē p̄s. hoc dictū Do. An. nō puto indistincte pcedē. qz credo q' si nō inuenit iuramentū nullo mō pōt agi. secus si interuenit iuramentū. ¶ Rō hui' scōi est q' iuramentū subsistit de p' se nec regulaf a facto ipm recipiētis. vñ d' si recipiens turpiter recipiat ex quo tñ iurās turpiter nō p̄stat iuramentū obligat. vt est tex. i. c. debitor. iūcto. c. j. de iureiur. multo ergo for' in casu nō vbi nulla versaf turpitudine ex pte recipiētis nec ex pte p̄stantis. et in hoc casu qñ interuenit iuramentū pōt saluari glo. illi'. c. quotiēs. sed qñ interuenit simplex p̄missio tñc nihil puto actū. quia stipulatio nō hz subsistere de p' se. sed causaf ex facto partiū vt in iurib' supius alle. facit p̄alleg. c. debitor. vbi turpiter recipiēs simplicē p̄missionez nihil agit. Idē si sua nō interest. vt qz vult acquirere tertio. nā regula iuris ciuilis hoc hz. nec repim' ab hoc iure deuiatū p̄ canonē. ergo standuz est dīspōsitioni legali. vt in. c. j. de no. ope. nūc. nā tātuz respectu nudi pacti deuiat canon a lege fm cōem sniam. vt in. c. j. de pac. et hoc iō qz in pacto etiā nudo adest p̄sensus natural' qui orif ex p̄sensu. vñ de iure canonico agit p̄pter illā obligationē naturalē. sed qñ alius recipit p̄missione tñc nulla est obligatio nec natural' nec ciuilis. nō ciuil'. vt de se p̄tz ex iurib' p̄alle. nō natural' qz obligatio nō pōt acq̄ri absenti sed optet q' sūdef in p̄sonā illi' cui acquirifur nisi sit de p̄sonis exceptuatis. vt in p̄alle. l. quicūq̄. nā absenti nil acq̄rif vt. l. absenti. ff. de don. et in. l. q' absenti. ff. de acqui. pos. et in. c. si tibi absenti. de p̄ben. li. vj. et ideo videf q' iste pōt retrocedere sine peccato. qz sine alteri' p̄iudicio pōt q̄s mutare voluntatē suā. vt in reglā mutare. et i reglā qd semel. li. vj. hic em' nō tractaf de p̄iudicio absenti cum sibi nulla obligatio fuisset q̄sira. als dicerem' q' nunq̄ possit quis mutare voluntatē suā. vt p̄tz in de. j. d' renun. et in. c. fi. de pecu. li. vj. et in. c. cuz marthe. de cele. nūf. vbi p̄tz q' si reliqui decē ticio in testamēto possum mutare voluntatē. et hec p̄cedūt qū p̄miss

absenti nō intuitu dei. ¶ Rō. ob. c. iuramētū. xxij. q. v. nā deus nō facit dīam inter iuramētū et simplices loquelā qñ simplex loquela cōtinet p̄fidia seu mendaciū. vt qz venit ad decipiēdū et ad fallendū. et sic p̄prie loquit ille tex. secus aut' vbi ista cessant. quia tunc simplex loq̄la nō obligat ex quo non affuit p̄sona cui acq̄reref obligatio. sed si intuitu dei p̄missi tibi q' darē puelle maritade absenti. c. tūc bñ obligoz. qz p̄missio est facta deo qui vbiqz p̄s est. et sic p̄cedit. c. iuramētū. et h' no. p̄ intellectu multorum iurū. ¶ In glo. in vbo bononie. ibi et ita nō in castris. no. ex glo. q' appellatōe bononiensū seu cōmorantū in bononia nō cōprehendunt comitatuū. Lōtrariū sentit glo. in. c. rodolphus. d' resq̄. et in. c. j. d' vsuris. li. vj. Bar. in. l. j. ff. ad municip. et illud veri' reglarif. et dic vt plene dicā in. d. c. rodolph'. fallit qñ aliq' q̄litas adijcī p̄p̄tionabil' ciuitatensibus. vt hic vbi sit mentio de scholaribus. nā scholares nō morant in castris cū in eis non sit necesse possit studiū generale nisi in vrbib' regijs vt in. pe. ff. de. et. C. de p̄f. qui in vrb. p̄stan. li. xij. et sic pōt saluari hec glo. quā sic intellectā no.

Rex pacific' ¶ Primo ponit exordiu' intentū iuris general'. scōo narrationē in qua ostendit intentū finalē hui' cōpilatōis seu iuris p̄ticularis ibi sane. tertio cōcludit ibi volētes. ¶ Prima subdiuidif. qz p̄mo ponit finē viatoris. i. hois ad quem a deo dispositus est. scōo cām deuiationis ab h' fine ibi si effrenata. tertio vt ad debitū finē viator' deducatur p̄cludit legē necessariā. et ostendit tres virtutes ac p̄p̄tates legi ibi iōq̄ lex p̄dif. scōa ps subdiuiditur. qz p̄mo ponit euentū circa p̄stitutōes ecclesiasticas correctioni submittēdas. et ponit mām et cāz impulsuā h' cōpilatōis. scōo p̄cludit cāz finalē ibi ad cāz. tertio cām coadiuuatiuā ibi p̄ dilectū. q̄rto formalē ibi refecatis. et hec diuisio sufficit p̄ sūmario. ¶ Rō. p̄mo qualis dz esse rex. dz em' esse pacific'. qui nō vult pacē nō est heres xp̄i q' in testamēto suo p̄cipali' reliq̄t pacē. dū dixit pacē meaz do vobis tē. de quo in. c. ad aplice. et ibi p̄ gl. d' re iudi. li. vj. Et no. q' dz esse talis q̄les s̄ditos suos appetit esse. Itē collige vñ p̄cedūt lites. iurgia et p̄tentōes p̄cedūt em' a cupiditate q' ē radix oim maloz et p̄cedit ex carne infecta ex mā original' p̄cti. vñ de p̄pter hāc infectōez dicit canō q' ois etas ab adolesecētia p̄na est ad malū. xij. q. j. ois etas. et alibi p̄cliuus est cursus ad voluptatē et malū. et nā est imitatrix vitioz. xx. q. iij. p̄cliuus. Itē collige q̄l' debeat esse hō si nō vlt subijci exercitio legi. dz em' esse pudic'. pacific'. et modest'. lex em' nō eēt necessaria si hoies rōe regerēf. nā p̄ legē nemo p̄pellif bñ facere s' male facē phibef. xxij. q. v. ad fidē. vñ dic' Inno. in. c. pastoraf. d' offi. oz. q' hoies intātū possent rōe regi q' nō s̄bicerēf legi. i. exercitio legi ad h. c. de p̄stātinopolitana. xxij. di. et p̄ h' declaraf illd. q' spū dei agūf nō sūt s̄b lege. de reglā. c. licet. nā nō sūt sub exercitio legis ex quo ducunt lege priuata et vide bo. tex. de lege priuata et publica. xij. q. j. due sūt leges. ¶ Rō. ibi quotidie tē. q' illud dz q̄ti

die fieri quod sit aliquo intervallo interposito. nam non
 quotidie lites generantur. et facit ad testes. ut. j. dicā
 ¶ Itē nō finē et intentū legis. intēdit em̄ reprimere
 cupiditatē et cupiditatē et ipam reducere ad li-
 mites rōis. Itē collige quoddā fed^o eē inter hoīes
 seu quādam obligatōem naturalē ex charitate. pcedē
 tem q̄ tenet q̄s alteri facere quod sibi vult fieri. j. di.
 humanū gen^o. Itē nō tres virtutes et proprietates le-
 gis. ut in tex. ibi ut honeste vivat et. et sic scia iuris
 docet mores. ibo dicim^o q̄ supponit scie morali. ut
 dixi in glo. j. Ho. qd. pprie significet appetit^o seu cō-
 cupia. nā significat volūtātē qua appetit^o et cupia
 regunt in malū. et pcedūt ex aia sensitiva rōe non
 regulata. volūtās nō pōt esse nisi ad bonū. ¶ In
 x. sane. no. similitudinē esse reprobātā. nō enī est
 supuacuis vtendū. l. j. C. de no. co. ppo. et in. c. sic.
 de pba. ¶ Itē collige quāq̄ correptionē digna ut ni-
 mia silitudo. p̄varietas. p̄litas. supfluitas et di-
 sperfa locatio seu situatio. oīa em̄ ista inducūt con-
 fusionē. ¶ Itē collige ricas esse auctenticas et de
 tex. nā papa mādāt h̄ hac cōpilatione vti. et vice sē
 in hac cōpilatione. ergo ps cōpilationis. qd. clari^o pba-
 tur in pemio. vj. vbi glo. singu. dicit q̄ ex eo q̄ sūt
 de tex. scriptor qui promisit scribere librū seu tex.
 tenetur scribere ricas. et an sit licita argumenta-
 tio a rubro dicaz. j. Item collige q̄ in generali mā-
 dato non transit potestas legis condende. ¶ His
 notabilib^o expeditis pmo iste tex. in eo q̄ infert q̄
 tidie fieri quod sit intervallo interposito iducit ad cō-
 cordiā testū q̄ dicit quē quotidie possedisse vel q̄
 ndie resedisse in ecclia. nō tñ vitia si aliquo intual-
 lo nō possedit v^o nō resedit. idē dicit E. y. de dictōe
 semp in. l. j. ff. so. ma. Cōclude ergo q̄ iste dictōes
 et siles dñt cuīst itelligi. et de dictōe sine infmissiōe.
 vide tex. cū glo. in. c. sacrosctā. xxij. di. ¶ Itē q̄ nū-
 q̄ p̄terit dies vid. tex. in. c. tenē. xxij. di. De dictōe
 nūq̄ vide tex. v. di. nunq̄. Itē p̄ testib^o dicētib^o q̄
 oī tpe et. vide de p̄se. di. iij. oī tpe. et idē dic de alijs
 dictionib^o. et de dictōe iugiter. indefinē. assidue
 et silit^o. ad h̄ de p̄se. di. ij. reuera. ¶ Scdo q̄rif i x.
 sane nūquid lex positiva debeat observari in foro
 p̄scie. q̄ iste tex. in si. mādāt h̄ hac cōpilationē obfua/
 dam in iudicio et in schol. de h̄ p̄ Jo. Lal. et Jo. an.
 p̄ beatū Tho. in. c. q̄q̄. de vsur. li. vj. p̄ Fre. d. se.
 p̄ si. xxj. p̄ Inno. in. c. q̄ pleriq̄. de imu. ec. et de ho-
 mi. sicut dignū. Et cōis p̄clusio videt q̄ aut lex po-
 sitiva distinguit inter for̄ p̄niale et iudiciale. et tunc
 nō observat in foro p̄niali. et h̄ legis auctoritate.
 vt in. c. tua. et quod ibi no. d. spō. aut nō distinguit
 et tūc ex quo est p̄dita ab eo qui habet p̄tatem et nō
 p̄tinet in se p̄ctm̄ est observanda in foro p̄niali. Et
 ex h̄ habes nūqd sit licitū fraudare gabellas et nō
 solvere pedagia. nā certe si statutū est licitū tūc te-
 net etia in foro p̄scie. secus si illicitū. vide etia ad p̄
 dicta glo. sing. in. c. fraternitas. xij. q. ij. que mltū
 facit p̄tra h̄c generalē theoricā doc. dicit tñ illa gl.
 sing. q̄ in foro p̄scie nō tenet q̄s solvere penā. vñ
 si cōmisset furtū occultū vel manifestū licet i foro iu-
 diciali teneat solvere penā dupli v^o quadrupli. tñ
 in foro p̄scie nō tenet q̄s solvere sed sufficit restitu-

tio. et est glo. valde sing. et facit ad oēs penas legi-
 bus statutas. facit etia quod no. Inno. in p̄al. c. sicut
 dignū. et sic nō videt q̄ respectu penaz debeat lex
 positiva servari in foro p̄scie. et vide quod no. Jo.
 an. in p̄al. c. q̄q̄. an aut p̄stitutio seu lex positiva
 liget peccatū oīno occultū. dic q̄ sic vt est glo. sing.
 in de. j. de here. vbi vide. Quero an sit licitum alle-
 gare legē decisaz seu rescatā. vide quod no. per tex.
 ibi rescatū et. doct. rudent q̄ aut lex fuit decisa seu
 rescata. q̄ p̄traria iuri. et tunc nō est licitū illā alle-
 gare. imo incurrit penā falsi. de quo in. c. j. de cō-
 sti. vbi tangā Aut fuit rescata. q̄ superflua aut ni-
 mis p̄lita. et tunc ad declarationē legis nō rescata
 te potest allegari. et ita quotidie allegam^o decisam
 decretaliū. et sic allegat glo. s. in salutatione in. x.
 servus. ¶ Ultimo querit nūqd he p̄stitutōes hu-
 ius cōpilationis debeant allegari p̄ponendo ver-
 bum extra. p̄se. et Abb. q̄ sic. q̄ sūt extra volumen
 decretor. do. Lar. dicit q̄ cum h̄ volumē hodie sit
 certum et approbatū nō expedit allegare cōstitutio-
 nes p. x. extra sicut olim fiebat. et hoc puto verius
 q̄ superfluis nō est vtendū. nam p̄ allegatiōes sa-
 tis agnoscitur q̄ allegatur p̄stitutio posita eē vo-
 lumen decretor. quia alius est modus p̄cedendi i
 hoc volumine et alius in decretis. ¶ In glo. in. x.
 disposuit. oponit p̄ declaratione glo. nā si de^o di-
 sposuit sibi subditos fore bonos. ergo nō possunt
 peccare cum dei dispositio falli non possit. So. me-
 tu p̄trarij glo. exponit non necessitando sed p̄ pui-
 dentiam et p̄destinationē. et videt pmo gl. sume-
 re ista duo. s. puidentiā et p̄destinationē. p̄miscue.
 differunt tñ. quia p̄destinatio est p̄paratio gratie.
 et p̄destinatus nullo modo damnari potest. vñ de
 p̄destinatio est ad bonū. p̄scientia ad malum. nō
 tñ intelligas q̄ p̄destinatio v^o p̄scia necessitat ad
 bonum vel ad malū. sed q̄ de^o sciebat aliquos esse
 casuros ideo illos non p̄destinavit. alios vñ quos
 sciebat ad bonū reuersuros p̄destinavit. et sic sub-
 titit vt habet de vtroq̄. xxij. q. iij. vastis ire. cū. s.
 se. sed hic sumit in glo. p̄destinatio large. q̄ oīs
 homines largo modo p̄destinati sunt. i. creati i bo-
 nitate et p̄missi ad bonū. sed abutendo libero arbi-
 trio cōmittūt malū. ¶ Secūdo modo potest solui
 p̄trarium exponendo subditos. s. p̄destinatos.
 vt exponit glo. sequens. sed hec expositō nimis re-
 stringit litteram que videtur loqui de oibus homi-
 nibus. ¶ In glo. in. x. pudicus. in si. op. p̄tra tex.
 nam pudicitia est virtus particularis. dicitur enī
 a pudore in quo est verecundia. vñ de despon. im-
 pu. c. puberes. et tamē tex. p̄ hec verba videtur in-
 nuere q̄ deus creavit homines vniūsaliter bonos.
 So. glo. forte metu p̄ij exponit pudicos. i. castos
 q̄ castitas est generalior v^o q̄ pudicitia. nā p̄pū
 castitas est reprimere cupiditatem ex q̄ oīa mala
 de p̄sti. nā cupiditatem. et de hac castitate sic generalr
 sūpta in. c. si em̄. de pe. di. ij. loquitur tex. qui dicit q̄
 nemo glari p̄t se castū habere cor. sic etia pōt itelli-
 gi tex. i. aut. d. leno. s. sancim^o. coll. ix. al. in gl. nā h̄
 castitas sola possibil^o ē dō aīas p̄stare. ille tñ tex. si

Extr.

loquitur de castitate generaliter supra. si put est de particulari put est abstinencia a mixtione venerea. et licet ille tex. sic allegat contra per glo. q. castitas sola est et. tunc non sic loquitur. si dicit q. castitas est possibilis deo alias presentare. non tunc intelligas q. sola castitas sine alijs virtutibus possit. sed dicit de castitate propter connectionem virtutum. nemo enim potest habere unam virtutem in actu quo minus habeat alias. xxxij. q. i. cum renunciat. bene verum est q. unus opus virtutis habetur sine alijs virtutibus. et tunc nihil potest. ut in. c. debeat. j. de re. iur. sed virtute veram habere non potest sine alijs. vide bo. tex. cu. no. glo. in. c. nisi. s. porro. de renu. de quo etiam per beatum Tho. scda scda. q. di. et ibi etiam dicit q. proprie pudicitia consistit circa extrinseca et circa signa venereorum. ut sunt aspectus impudici et oscula. Castitas vero stricte sumpta concernit ipsam mixtionem veneream. unde pudicitia non est proprie virtus separata a castitate. si respicit quendam circumstantiam castitatis. ad predicta. xxxij. q. v. c. nec solo. et. c. q. viderit. In glo. in. x. p. dilectus ibi quod quidem servat in presenti compilatione. si contra hoc facit. q. decre. Greg. ix. auctoris huius compilationis non solum ponit in fi. voluminis. sed etiam in medio. ut patet in. c. h. perpetuus. d. fi. instru. et i. c. mulieri. j. d. iure iur. So. intellige q. servat iste ordo prioritatis et posterioritatis respectu titulorum non respectu voluminis et ita etiam dicit glo. in. l. j. C. de no. codi. copo. unde in eo. ti. decre. que primo emanavit primo ponit. et hoc respectu diversorum auctorum non respectu eiusdem q. sepe decre. postea edita primo ponit ex quo non denotat diversitas in auctore. et vide bo. glo. in. c. ad hoc. de offi. Archi. et in eo q. attendit ordo in rubrica clericis argumentum q. licita est argumentatio a rubrica. de quo per glo. in. c. cu. dilecta. j. de cofir. vti vel in un. in. c. cu. monasterium. de ele. i. l. j. C. ne fideius. do. den. et in. l. j. C. etiam ob chirogra. pecu. pig. d. pos. et in au. ad hec. C. d. v. furis. in. c. j. et. c. si sup. de offi. dele. li. vj. et in. c. tibi qui de rescrip. li. vj. cu. si. vide per Specu. in. ti. de disputa. et all. ad fi. et ibi per Jo. an. in. addi. Et conclusio est q. aut querit de rubricis decretorum. et in illis non est licita augmentatio. q. non sunt auctentice. tunc q. non fuerit edita a magistro Gratiano sed a quodam alio. tunc q. alique repitit false et corrupte. ut dicit gl. i. c. charte. iij. q. ix. qua no. et h. excepta prima rubrica. que est auctentica secundum Specu. et Jo. an. ibidem. si non video unde sumat hanc auctoritatem. q. non apparet q. etiam ipsum volumen decreti fuerit approbatum. ut no. Jo. an. i. c. ij. d. rescrip. et patet etiam ex inspectione ipsius decreti. vbi nec in prin. nec in fi. dicit q. fuerit approbatum. Item rubrica prima decreti non loquitur dispositivum. sed tunc fuit posita ad declarationem libri. fateor bene q. illa rubrica declarat finale intentionem illius compilationis. unde potius debet dici vera q. auctentica. De rubrica vero decretalium et legum dicendum. q. aut resonant nigro et possunt allegari ut nigro. et ideo quotidie allegamus ut in rubro et nigro. j. ut eccle. bene. et. C. ut nemo inuitus agere copel. et. C. ne quis in sua causa ius sibi dicat et hoc verum quoniam oratio est perfecta ut in predictis et similibus. secus si est imperfecta oratio secundum Jo. an. ut in rubrica.

de offi. dele. patet. et de rescrip. si dicit q. tunc non possunt allegari dispositivum. sed bene ad alium effectum possunt allegari. et licita est argumentatio. ut. j. dicam Si vero rubrum tradit nigro tunc stat nigro. q. rubrum venit ad declarationem nigri. si vero latius loquitur rubrum q. nigro tunc unum supplet per reliquum et converso. ut no. Butri. in pall. au. ad h. Item dicit si rubrum loquitur clarius et specialiter q. nigro. q. tunc nigro intelligit secundum rubrum. vide glo. no. in. l. j. C. d. p. f. qui in v. stan. li. xij. facit gl. in. c. cu. monasterium de elec. Et adverte q. vice possunt allegari ad quatuor effectus. primo dispositivum sicut allegat nigro. et hoc procedit quoniam oratio est perfecta et resonat nigro. ut in rubrica ut eccle. bene. et. Secundo allegat secundum modum quem inducit gl. in. c. j. et. c. si sup. gra. pall. et i. c. bone. de confir. vti vel in un. videlicet ex quo materia executorum tractat sub rubrica. de offi. del. ergo executoribus delegare. Tertio allegat quoniam ex una lege vel uno. c. eliciunt varie lecture ut capiat illa que congruit rubro. ut dicit glo. in pall. c. cu. monasterium. Quarto allegat ex ordine ipsarum rubricarum sicut allegat Jo. an. in. c. j. d. mu. peti. et dixi in. c. ex pte. de appel. et no. in. l. j. de fir. tuto. In gl. fi. ibi fuerunt mortui in deserto. no. glo. p. concordia testium dicentium q. oes fecerunt aliquid ut non vitiet eorum dictum si pauci ex illis illud non egerunt. et in eo q. glo. tangit an de modico sit curandum. dicit ut i. c. si proponente de rescrip. Et ad principalem quidem glo. breviter potest dici q. utendum est decretalibus huius compilationis in iudicijs et in scholis secundum ipsarum intentionem. q. si est privilegium debemus vti ut privilegium si vero ius esse tunc secundum ius esse. et sic clara est scriptura. In ea. glo. j. ibi. de fi. instr. pastoralis. Jo. an. dicit q. respectu decretalium seu extraneorum que emanaverunt post hanc compilationem tenendum est id quod habet in premissis. vj. li. et quod no. per glo. unde secundum do. Lar. procedit dictum glo. respectu earum que emanaverunt ante compilationem. quod non procedit. q. oes decretales emanate ante hanc compilationem sunt rescate per istam. ut patet in fi. tex. vbi mandat hanc compilationem tunc observandam. Alie ergo decretales in hac compilatione non inserte videntur rescate vel tanquam superflue vel tanquam contrarie et sic non est licitum amplius aliquam ex illis allegare ut disponat sicut ante disponebat. Sed dicit clarius q. aut querit de extraneis editis ante hanc compilationem. et olim in illis habebat locum. c. pastoralis nam illud emanavit ante illam compilationem. sed hodie sunt rescate. ut. s. dixi. aut querit de extraneis editis post hanc compilationem. et hodie etiam sunt rescate per id quod habet in premissis. vj. li. Restat ergo necessario concludere q. c. pastoralis. habet locum dumtaxat in decretalibus extraneis editis post compilationem. vj. li. Et adverte ad unum quod colligitur ex hoc tex. iuncta glo. q. probabiliter in iudicijs dubitari potest de extraneis. et idem patet tex. in premissis. vj. et facit hoc multum per Bar. in. l. cu. plat. ff. de re iudi. et per communem modernorum sententia in pall. c. pastoralis. ut sententia lata contra extraneos non sit ipso iure nulla. cuius contrarium tenuit in. d. c. pastoralis. et vide quod ibi dixi.

I De sum. tri. et fide catho.

De summa trinitate et fide catholica. Ric.

Glo. p̄tinuat Ricā et sit p̄tinuatio ad ostēdendū ordinē in volumine seruatiū. debet em̄ cōstitutōes sub cōgruis titulis collocari. vt no. s. i. p̄mio et c̄ am in p̄mio li. vi. et c. de nouo codi. p̄po. in prima p̄stitutōe. possit et alit̄ p̄tinuari. s̄ p̄tinuatō glo. sufficit. s̄ materia Ricē habet. xliij. di. qz eph̄ vbi est pulcher tex. cōtinēs sup̄ quo sit exaiand⁹ eph̄ in eius p̄motione. et incidenter tractat de sūma trinitate. Itē habet de cōse. di. iij. in. c. fi. et di. vi. i. c. pe. et vl. repetit in. vi. et in de. Et p̄ intellectu rubricē in qua d̄ de summa tri. et fi. ca. quero quare dixit de sūma et quare de catholica. Quo ad primū dicendum qd̄ ad d̄ctam aliaz trinitatū que nō sūt summe vt est trinitas in cādela vbi est splēdor ignis et calor. nō enim intēdit hic tractare d̄ tali trinitate s̄ de sūma. Itē sc̄do adijcit catholica ad restrictiōnē vbi fidei. nā fides s̄m̄ etymologiaz vocabuli d̄. qz p̄ eā sit quod dicit̄ est. vnde vt restringeret hoc verbū. qz nō intēdit tractare de fide sic generaliter sumpta adijcit catholica. et catholica idē est qd̄ vniuersalis. nā grece catholicon vniuersale vocat̄ s̄m̄ Boet. d̄ trini. hec em̄ est fides vniuersalis respectu diuersaz regulaz. et qz eius cultus p̄ oēs mūdi terminos emanauit. iuxta illud ps̄. In oēm terrā exiuit sonus eoz rē. In glo. i. ibi vnde videt̄ inferendū qd̄ fides est spes. ista gl. nō impugnare diffinitōnē apli. nū q̄a nō est p̄uertibilis cū suo diffinito. qz spes est substantia sperandaz rē. tum qz nō est fides Itē qz diffinitio apli t̄m̄ cōprehēdit futura. sed doc. cōiter saluant diffinitōem apli. maxime p̄ id qd̄ dicit̄ in ipsa diffinitōe ar. nō apparentium rē. que verba possunt se habere ad p̄terita. p̄sentia et futura. Non ob. qd̄ in ipsa diffinitōe p̄cedit dū dicit̄ qd̄ est substantia sperandaz rē. quia sic exponit̄. fides est substantia. i. fundamētū seu firma substantia sperandaz rē. qz facit subsistere in nobis res sperandas in p̄senti p̄ spem. in futuro per rem. vnde nō cōprehēdit simpliciter futura s̄ res sperandas. i. illas res quas spectare debem⁹. et h̄ p̄t̄ referri tā ad p̄ntia q̄ ad p̄terita et futura. dum postea dicit̄ argumentū nō apparentiū. ideo sic dicit̄ qz cū volum⁹ aliquid. p̄bare dicim⁹ abrahā sic dixit x̄ps̄ sic dixit rē. et ex his sumim⁹ ar. i. p̄bationē nō apparentiū. et hoc p̄ magistrū s̄m̄az li. iij. di. xliij. q̄ multipliciter diffinit spes. et dicit̄ qd̄ spes est virtus qua spiritaliaz et eterna bona sperant̄. i. cū fiducia expectant̄. et cōuenit spes cū fide. quia est de inuisibilibus sicut et fides. nā quis nō sperat ea que vident̄. sed differunt spes et fides. qz spes est t̄m̄ de futuris fides aut̄ habet se ad omne t̄ps̄ vt in glo. Itē fides ē bonaz et malaz rē. nā ex fide d̄natō et vita et̄na credunt̄. Spes v̄o est t̄m̄ bonaz rē. qz nemo sperat seu desiderat sibi mala. Itē fides est suaz et aliarum rē. nā ex fide homo credit se sempiternum et angelos sempiternos. spes v̄o est suaz rē et ad se p̄tinentiū. quia quis t̄m̄ sperat seu desiderat ea q̄ sunt ad sui cōmodū. vt est vita et̄na. Et ex p̄dicti habes defensatā diffinitōem apli. et quid sit spes et

quid sit fides. et in quo p̄ueniunt et in quo differunt
In ea. glo. ibi et etiā demones. vult ergo glo. qd̄ demones h̄nt fidē informē. qz nō habēt illā informatā a charitate. et hanc fidē dicit glo. habere prauos et infideles hoies Ja. de albega. refert ingrm̄ sententiaz et alios theologos tenere demōes nō habere fidē etiā informē. quia fides p̄t̄ habitare in prauo illū in bonū inducēdo. qd̄ nō est in demone. qz nō p̄t̄ ampli⁹ illū trahere ad bonū. Itē fides informis. put̄ est fides sapit̄ nāz fidei formare. et sic fides etiā informis est volūtaria certitudo vt dicit̄ i diffinitōe gl. vñ h̄ p̄ui hoies volūtarie credāt. demon t̄m̄ si credit. qz et̄ credē ē p̄remisē. nā delibato velle si vellet demon deū eē nec articulos fidei eē et sicut eo fides non cadit. Do. Car. nitif saluare dicit̄ glo. dicens demonē habere fidē oīno informē sed prauo hoies h̄nt informē sed nō oīno. nā demō credit sine aliqua inclinatioe. sed prauo hoies cum aliqua inclinatioe. puto p̄mū dicit̄ verius. qz vt. s̄. dicit̄ est in fide requirit̄ volūtatis i credēte. et h̄c volūtatis demon nullo modo habet. vide t̄m̄ p̄ magistrū sententiaz in loco p̄all. In ea. glo. ibi. fides nostra eadē est in substantia. aduerte qd̄ s̄m̄ Ja. glo. p̄radicit sibi p̄pi. nam h̄ in p̄n. dicit̄ vñ esse fidē numero. et t̄m̄. j. dicit̄ qd̄ distat fides n̄ra et antiquozū in qualitate. et ex eo qd̄ dicit̄ distat in plurali numero apte innuit plures esse fides nūcro et ideo elegātius dixisset qd̄ in fide n̄ra et antiquozū diuersitas notari nō p̄t̄ cū in se nō differāt. sed notat̄ diuersitas in mō credendi. et qd̄ vnica sit fides n̄ra et antiquozū habet in. c. j. e. ti. in de. et instat h̄ Jo. an. in expōne hui⁹. s̄. osanna. et refert Aug. tenere qd̄ est vox obsecratiois mētis affectū magis exprimes q̄ rē aliquā designās. sic apud latios heu est vox dolēns. et pape admirātis. ista em̄ scribi nō possunt. et iō dicit̄ Hiero. et Aug. qd̄ verbū osanna nō potuit trāferri in latinū. qd̄ exponunt seu interpretant̄ osanna. i. gl̄ia. alij redēptor. alij saluifica. q̄ p̄ueniunt deo qd̄ saluauit totū mūdū. alij qd̄ idē est dicere qd̄ saluū me fac obsecro. ab osi qd̄ ē saluifica. et ana qd̄ est interiectio obsecratiois. iō s̄m̄ Jo. an. deberet dici osanna s̄ vocabuluz corrupte. p̄ferē. In ea. glo. ibi p̄ncipales aut̄ articuli fidei. i hac p̄ncipula gl. p̄ncipaliter duo sūt exaianda. p̄mo qd̄ sūt articuli fidei. sc̄do qz glo. dicit̄ qd̄ clerici tenēt illos scire explicitē et laici implicitē. Quid est scire implicitē et qd̄ explicitē et p̄mo p̄ intellectu p̄mitte qd̄ articuli s̄m̄ Ric. de san. vic. est indiuidual veritas sup̄ rōez nos artans ad credendū. exemplū in illo articulo conceptus seu incarnat⁹. nā qd̄ h̄ fuerat conceptus sine semine est sup̄ oēm rōem. et nihilomin⁹ h̄ credere debem⁹. Et quo ad p̄ncipalē qd̄em videlicet qd̄ sūt articuli fidei. glo. h̄ dicit̄ qd̄ sūt. viij. q̄s enumerat. et aduerte qd̄ ponit incarnatioem et natiuitatē p̄ vno articulo. qd̄ nō placet doc. qz sūt diuersi articuli. q̄a q̄libz eoz artat nos sup̄ rōez ad credēdū. s̄ icarnatioe. s̄. dixi. s̄ natiuitate p̄z. qz ē sup̄ rōem qd̄ x̄go pariat. et qd̄ p̄t̄ remaneat x̄go. Itē i eo qd̄ gl. dicit̄ bap̄tismū esse articulū fidei non bñ dicit̄ s̄m̄ doc. et bene. qz bap̄tism⁹ nō est articulus sed sac̄m. vt hic

in 6 sacramentū. et sic remanent. vij. articuli tollēdo baptismū et diuidēdo p̄mū articulū in duos. Et aduerte q̄ isti articuli enūerati in glo. p̄cernunt humanitatē. alij x̄o dicunt vt refert glo. q̄ sūt. xij. et b̄ respectu cause efficientis. qz. xij. fuerunt apli componētes symbolū. et quilibet apposuit p̄tem suam. Theologi cōmuniter tenēt vt refert Jo. an. q̄ sunt xiiij. tenētes b̄ ex p̄te materie. quoz. vij. p̄cernunt diuinitates. vij. humanitatē. ad b̄ adducunt illud Jo. xvij. h̄ est vita eterna vt cognoscāt te solū deū et iesum x̄pm quē misisti tē. et sic patet q̄ in credibilibus et in articulis debent esse ista duo occultū deitatis et mysterium humanitatis. de reliquis. vij. cōcernēbus humanitatē habes hic in glo. In alijs x̄o. vij. p̄cernentibus diuinitatē. primus cōcernit diuinā essentiā dū dicit in singulari. Credo in deū hoc em̄ debem⁹ recognoscere diuinā esse essentiā et vnicā subam. Tres x̄o sequentes respiciunt p̄sonas ipsius trinitatis dū dicit. Credo in patrē. item et in filium. itē et in sp̄m sanctū. reliqui x̄o tres cōcernunt opatōes ipsius trinitatis. quaz. prima cōsistit in collatione nature. i. in ip̄a creatione dū dicitur. Creatorē celi et terre. Sc̄da p̄sistit in collatione gratie dū dicit. Catholicā sc̄dōz cōionē remissionē peccatorū. Tertia p̄sistit in collatione glorie dū dicit. Carnis resurrectionē et vitā eternā. et ex his iūctis illis enūeratis in glo. habent. xiiij. arti. vij. p̄cernentes diuinitatē. et vij. humanitatem. ¶ Dicētes x̄o q̄ sunt. xij. articuli dicūt q̄ arti. cōcernentes p̄sonas trinitatis nō sunt tres sed q̄ faciūt vnū articulū. vt credo in patres et filiū et sp̄m sanctū. et sic remanēt. xij. sex p̄cernētes diuinitatē et sex humanitatem. et dicunt q̄ incarnatio et natiuitas faciūt vnū articulū. et sic faciūt sex. qd̄ nō p̄cedit fm̄ rationē supradictā. Itē vt numer⁹ sit cōplet⁹ diuidūt articulū collatōis glorie vt carnis resurrectionē et vitā eternā. h̄ p̄cedēs opi. videt̄ verior et magis euacuat mysteriū fidei. ¶ Circa sc̄dm̄ p̄ncipalē examinandū. sc̄. quid est sc̄re explicite et qd̄ implicite. dicē dum fm̄ doc. q̄ explicite est sc̄re explicare articulos fidei distinguere et defendere. Implicite x̄o est credere fm̄ q̄ ecclesia credit ita q̄ suā fidē submittit fidei ecclie. et intantū valet hec fides laicis q̄ si rōne naturalis motus credāt patrē maiorē filio vel aliter errent nō p̄pter b̄ sunt heretici. qz nō est illa fides eoz. sed fides ecclie cui se submittūt. et h̄ vey dum modo p̄tinaciter nō defendant errorē suū. ad b̄. c. dānamus. j. e. in fi. et c. hec ē fides. xxiiij. q. j. Et aduerte fm̄ Inno. qz fm̄ diuersitatē hoim̄ qd̄ datur mēsurā credēdi et sciēdi. nā laici adulti debent credere vnū esse deū remuneratōrē oim̄. et credere articulos fidei implicite. hāc mēsurā debēt excedere clerici h̄ntes curā aīaz. dñt em̄ sc̄re articulos fidei explicite. xxxviij. di. c. j. et ij. Ep̄i x̄o debēt plus sc̄re vt omni p̄scenti reddāt rōez. xxxvj. di. 6. ecce. xxxviij. di. oēs p̄fallētes. etiam deliberatō p̄silio si oportuerit et habito p̄silio cū sapiētibus. Cleric⁹ x̄o inferiorib⁹ q̄ nō habēt expēsas vt possūt intēdere studio et habere mḡfos sed. p̄p̄ijs manib⁹ sibi viciū querūt videt̄ sufficere fm̄ Inno. si credant im-

plicite sicut et laici. dñt tñ aliqd̄ plus sc̄re de sacramento altaris in quo quotidie versant. h̄ si habent expēsas tunc peccāt si nō instat vt plus sciant q̄ laici. vnde sacerdos in foro penitentie d̄z p̄scrutari quare nō p̄fecit in cognitōe fidei. an. p̄pter grossitatē ingenij. an. p̄pter defectū expēsarū. an. qz p̄tulerunt cognitōi alia bona opa. puta qz intēdebāt paupibus. nā licet ob hāc causāz impune p̄mittere hāc cognitōnē fidei. Itē et sciam iuris possunt p̄ferre cognitioni fidei si addiscāt vt defendāt pauperes in iudicio. qz h̄ est pietatis op⁹. nō tñ debēt ita illā p̄ferre quo minus p̄ficiāt etiā in cognitōe fidei mō predicto. Laicos x̄o h̄ntes talētrū ingenij nō putat Inno. peccare si nō insistant cognitioni fidei. qz ad b̄ nō x̄sāz eoz. p̄fessio. satis em̄ est q̄ talentū ingenij nō abscondunt in terra. et p̄dicta p̄cedunt quo ad peccatū incurrendū. sed quo ad hoc vt quis iudicet̄ hereticus nō videt̄ d̄ria. qz cleric⁹ etiā litteratus errās in articulo fidei nō est heretic⁹ si p̄tinaciter nō defendit suū errorē maxie si credit eccliam sic tenere. vt in p̄all. c. dānamus. et c. hec ē fides p̄all. qd̄ nō.

Trinitar. Itē solet summa diuidi in duas p̄tes principales. secunda ibi vna vero. prima tractat de summa trinitate et eius operibus. de fide catholica et articulis fidei. secunda pars principalis tractat de sacramentis. et primo de sacramento eucharistie inferēs de sacramento ordinis. sc̄do de sacramento baptismi ibi sacm̄. tertio de sacro penitentie ibi et si post. q̄rto de sacro iugij ibi nō solum. ¶ Itē. primo qualis d̄z esse fides. d̄z em̄ esse firma. ē em̄ firmitas animi p̄stantia. qz apprehensioe ita quis inheret vt aliq̄ impulsu ab eo euelli nō possit. vnde nō est vera fides vbi ē titubatio. sed debet hō esse cōstans et firmus in credendo. nā dubius in fide iudicaf̄ infidelis. vt in. c. j. de here. Itē d̄z esse simplex. qz d̄z q̄s credere sine plica. nō aut̄ aliquid addere de suo v̄l distinguere. sed simplr̄ credere sicut credit ecclesia catholica. ¶ Sc̄do collige ibi cōstitemur. q̄ q̄s p̄t p̄titeri nō solū ea de quib⁹ habet verā sc̄iaz et cognitōnē sed etiā ea que firmiter credit. sicut etiā patet in positionib⁹ ad quas quis r̄idet p̄ verbū credit vt in. c. ij. de p̄fess. li. vj. et qd̄ ibi nō. p̄ glo. et in. c. cū causam. de iura. calum. et l. ij. C. eo. p̄ Inno. in. c. ex lris. de iureiur. ¶ Itē. q̄ vnus solus est ver⁹ deus. et d̄z verus ad d̄riam fictoz fm̄ glo. vnde vt dicit. b. Tho. in cōmento hui⁹ ti. ideo deus dicit̄ verus. qz eēntialiter et naturaliter est de⁹. Alij x̄o dicunt̄ dii seu dei p̄ adoptionē seu p̄ nuncupatiōem vel diuinitatis p̄cipatiōem. vt ps. lxxxj. ego dixi dii estis. nō em̄ sunt veri dei. sed dicunt̄ dei p̄ adoptionē. qz boni iudicant̄ filij dei. vt ibi sequit̄. et filij excelsi oēs tē. Quidā x̄o dicunt̄ dei fm̄ opi. errantium. vt. ps. lxxxv. dii eoz demonia tē. Itē nō. q̄ verus deus est eternus immēsus et incōmutabilis. incomphensibilis. omnipotēs et ineffabilis. et declara vt in glo. Et ex eo q̄ dicit ineffabilis p̄z. qd̄

deus seu essentia diuina nō pōt ostendi nec demōstrari p aliquā similitudinē. nā fm p̄m p̄ncipium qđ est deus nō est p̄ceptū sub genere nec sub diffinitione nec subiacet demōstratōi ex pte qualitatis quāntitatis. quōntitat. vbi z qm̄ z mor. nec est aliqđ sibi sile nec cōicans nec p̄trariū. vnde non pōt assimilari alicui creature lz aliqñ h̄ fiat ad eruditionē simpliciū. attingere tñ nō possum. qz nō pōt dari tāta similitudo inter creatorē z creaturaz quin maior dissimilitudo sit denōnda. z iō dicebat Aristoteles qz prima cā est supior narratione. iō deficiūt lingue i et^o narratione. nā rē quālibet ostendim^o p causas. vt dixi. s. in p̄ma glo. pe. sed de^o nō h̄z cās. qz ē p̄ma causa causans z nō causatus. z iō vere deus demōstrari nō pōt. lz aliqñ demōstrēm^o p creatā z causatā ab eo. sed hec nō est vera cognitio. ¶ **¶** Ho. qz eēntia diuina est inseparabil^o respectu substantie. s̄ respectu psonaz est discreta. qđ dari^o p̄bat. j. i. x. hec sancta trinitas. vñ pater z fili^o z sp̄s sanct^o vñā h̄nt substantiā vñā nām. z essentiā indiuisibile. sed p̄sone sunt discrete. qz pater nō est filius neqz filius pater. z dicūt theologi qz respectu substantie trinitatis nullū exemplū satis idoneū in creaturis repiri pōt. Itē collige qz pater a nullo p̄cessit. filius xō a patre natus est ab eterno. tñ sp̄s sanct^o p inspirationē p̄cessit ab vtroqz. qđ est p̄tra grecos dicētes spiritū sanctū tñ p̄cedere a patre. s̄ quo dari^o in. c. j. j. co. li. vj. ¶ **¶** Ho. in. x. vñū qz oim creatorū visibiliū z inuisibiliū sp̄aliū z t̄paliū deus est p̄ncipiū. quod est p̄tra multos hereticos. Itē collige qz de^o s̄l ab initio t̄p̄s p̄didit oīa. de quo dic vt in gl. Itē qz creatura angelica z mūdāna. i. bruta fuit p̄ creatā qz humana. primo em̄ creati fuerūt angeli z alia aīalia bruta qz hō. z rōem. j. dicam. Itēz nō. qz angel^o h̄z nām sp̄ialem tñ. nō em̄ h̄z corp^o sicut hoīes h̄nt. alia xō aīalia bruta cōsistunt ex corporib^o tñ sine anima. hō xō tener mediū inter angelos z aīalia bruta. qz cū angel^o p̄ncipat respectu anime rōnalis. cum brutis participat respectu corporis seu aīe sensitiue. vñ dicēdū qz homo p̄ncipat s̄ omnibus. nā h̄z esse cū lapidibus. z viuere cū plātis. z sentire cū brutis. z intelligere cū angelis. ¶ **¶** Ho. qz demones fuerūt creati boni. s̄ p se abutēdo libero arbitrio facti sunt mali. Et ex h̄ collige qz angeli habent libez arbitriū. sed vt dicit gl. sing. in. c. q̄ ep̄s xxij. di. angelus demon z hō h̄nt libez arbitrium angelus semp vitad bonū z meref. diabol^o semp ad malū. z iō quōtidie sit peior. hō vitā parit ad vtrūqz. ¶ **¶** Ho. qz demones peccauerūt p se. id est sine alicuius suggestionē. iō non habent remediū sicut hō qui peccauit suggestionē diaboli. Et ex hoc z ex ter. collige d̄iam inter peccatū hoīs z demonis. ¶ **¶** Ho. in. x. hec sancta. qz de^o tribuit leges generi humano p Adoyfen z alios p̄phetas. ex h̄ colligitur qz q̄s possit p aliū docere. non tñ p aliū addiscere. p quod arguit Soffre. cōtra nobiles et delicatos mittentes repentinos ad scholas. ipi xō facent in lecto. sunt em̄ quedā q̄ sic requirūt opam psonalem qz p aliū explicari nō possunt. ad h̄. l. inter artifices. ff. de solu. z. c. si. de offi. dele. z p illa iu

ra z silia Bar. b̄it. tenuit in qōne d̄ncali. quā visō in regula qui per alium. li. vj. in mere. qz doctor q̄ p̄misit scholarib^o legere p annū nō pōt eis inuitis aliūz substituere etiam eque idoneūz. Ly. xō in. l. j. C. de cadu. rol. tener p̄trariū. z vide p̄ncipius per Jo. an. in pal. reglā Bar. in. l. nemo est. ff. s̄ duo. re. tenet qz si doctor erat solitus sepe substituere ex causa videtur tacite actum esse vt possit substituere. z sic p̄tractus recipiat interpretationem ex conditione persone. quod no. facit. l. exceptio. C. loca. Idem si erat consuetudo in studio vt possit quis alium substituere. qui hoc videtur tacite actus. ar. in. l. qz si nolit. s̄. qz assidua. ff. de edi. edic. quod etiā no. vt consuetudo intelligantur in contractib^o. fa. cit. l. cum quid. ff. si cer. pe. z. l. si. C. de fideiuf. z. c. propter sterilitatem. z quod ibi no. de loca. his xō cessantibus tenet qz nō possit substituere nisi eque bonum. z in contractu hoc fuerat expresse actum. quod no. bene. facit. l. inter artifices. p̄cal. magna tamen est differentia inter doct. nam z si vnus habet eandem peritiā respectu discipline forte nō habet peritiā docendi z ipsam disciplinā tradendi. ¶ **¶** Item nota qz actus incarnationis fuit explicatus cōmunitē a tota trinitate. fili^o tamē solummodo fuit incarnatus. z pone exemplum in se vestiente duobus adiuantibus. nam omnes vestierunt sed vnus remanet vestitus. vnde p̄pter opa inseparabilia trinitatis actus fuit explicat^o ab omnibus. filius tñ sol^o fuit incarnatus z dicitur cōceptus ex spiritu sancto. vt. j. sequitur. Qualiter autem fuerat conceptus ex spiritu sancto doctores h̄ aliter non declarant. sed dicendum qz iō fuit conceptus de spiritu sancto. quia sicut membra hominis formantur in vtero matris ex semine humano ita mēbra x̄pi sine semine fuerūt formata ex spiritu sancto. z sic exponunt theologi. quod no. Itēz collige qz x̄ps fuit verus deus z verus homo fuit em̄ compositus ex duabus naturis. ex diuina scilicet z humana. habuit enim diuinitatem in se z etiam verā humanitatem. qz habuit veram carnem humanam z veram animāz rōnalem z intellectualem informātem corpus sicut habent ceteri homines. p̄cor. c. cum x̄ps. de here. z in q̄stus homo erat passibilis z mortal. vñ poterat pati omnes penalitates seu passiones quas hō pati possit. vñ in q̄stū homo passus fuit famē z sitim z acerrimā penā in cruce z timuit mortē quam quilibet homo naturaliter timet. vnde rogauit patrem vt transferret a se illam mortem acerbā z h̄ in q̄stum homo. naturaliter em̄ hō timet nec pōt timorē expellere rōe. vide tex. cū gl. in. c. nolite timere. xi. q. iij. Itē erat mortal. vñ nisi expirasset i cruce defecisset senio sicut z quilibet homo deficiat. s̄ p^o resurrectionē illa caro quā assūperat nō fuit apli^o passibil. qz fuit glificata. Et q̄ttuor sūt dotes glificationis carnis. dotat^o em̄ caro agilitate. s̄bilitate. claritate z impassibilitate. Et his q̄ttuor dotib^o dotabit^o corp^o cuiuscūqz hoīs adepturi beatā gliaz. qz p^o glificationēz nō poterit ampli^o pati corpa. vñ nō morient^o ampli^o. et q̄re hoīs resurgēt cū corpib^o. vide gl. in de. j. e. ti.

¶ Mo. ibi. cū suis pprijs corpibus rē. arg. q̄ post resurrectionē lingue loquent. de quo p̄ glo. in. c. si quis diacon. l. di. et hec colligunt vsq̄ ad. s. vna vnde primo expeditā istā p̄tē. **¶** Q̄po. p̄tra tex. in q̄tuz dicit demones a deo bonos eē creatos. ob. em. c. j. xvj. q. ij. et de pe. di. ij. c. principiū. vbi dicit q̄ demon nequit habere charitatē. Sol. dicit doc. q̄ demon nō habuit illā charitatē que deserī non pōt sed aliā charitatē habuit. vnde fuerunt demones creati in statu innocentie. et habuerunt liberū arbitriū. et p̄ se facti sunt mali. **¶** Secūdo q̄o quale est istud p̄ncipiū q̄d est creator oīm rē. So. h̄ p̄ncipiū est causans nō causatū. et q̄d vñū sit p̄ncipiū patet ex eo. q̄z als̄ iref̄ in infinituz. nam vbi ponimus creatū ponim⁹ et creatoz. et sic irem⁹ in infinitum. optet ergo necessario fateri q̄ vñū sit p̄ncipiū a quo oīa dependent. nec cepit deus esse q̄a si cepisset optet q̄ exiuit de p̄tate essen di ad actum. sed aliū eū nō eduxit p̄ supradicta. nec scipm. q̄a fm̄ h̄ p̄cessisset suū esse v̄l scipm q̄d est inintelligibile. Et q̄ vñū sit p̄ncipiū et non plura. p̄bat fm̄ doc. nā si ponim⁹ plura p̄ncipia. aut sunt p̄cordia aut nō sunt p̄cordia. si nō p̄cordia tūc creatū vnius destrueret creatū alteri⁹. ex q̄ h̄nt p̄riā et oppositā nām si vñō sit p̄cordia. aut vñū p̄fectū et aliud min⁹ p̄fectū. et tūc min⁹ p̄fectū p̄duceret op⁹ imp̄fectū q̄d est p̄ id quod habet. **¶** Sc̄i. j. ibi. et erāt oīa valde bona. Si vñō vtrunq̄ est p̄fectū. aut sūt eq̄lta aut ineq̄lta si equalia alterz sup̄flueret. si inequalia. ergo alterz nō esset omnipotēs. **¶** Tertio querit̄ quare hō fuit creatus post mūdānā seu brutā naturā cuz homo p̄ angelos sit nobilissima creatura. Sol. dicit Aug. hoc factuz fuisse ne homo sumeret cām sup̄bie ex ordine p̄mogeniture. nā cū hō fuerit creat⁹ ad imaginē dei quo ad p̄prietates aīe et ad similitudinē quo ad gratuita. i. ad virtutes poterat ex h̄ augeri cā sup̄bie. vnde hō primo fuit formatus ex limo terre ex agro damasceno. et postea fuit trāslatus in paradysum ad ostendendū q̄ esse paradisi nō esset ex natura sed ex gratia. Sc̄da rō pōt assignari. q̄z cum homo deberet p̄ferri ceteris creaturis. idō equū fuit illas p̄mo creati. vel tertio optet q̄ p̄mo denf̄ extrema ad h̄ vt postea def̄ mixtū seu mediū. In glo. in. x. simplex ibi nūq̄ p̄ extranea v̄ba. no. glo. p̄tra loquentes ita obscure. q̄ nec se intelligūt nec ab alijs intelligi possunt nitētes mutare verba iuris d̄ claris in obscura debent oīa p̄ferri per v̄ba v̄sitata et non p̄ extranea seu magistralia. **¶** In glo. in. x. sil in fi. idem no. xxxv. di. sexto die. in p̄ma glo. et dicit Abb. hic. q̄ sil̄ creauit oīa in materia informi q̄ cuz dicit distinctōe deduxit in formā vt i p̄trario. **¶** In glo. in. x. demones. ibi interpretat̄ sciens vel fm̄ aliquos. i. deorsum ruēs vt sic gerat in noīe q̄d habz in voluntate. nam nitif̄ hoīes quos seducit deorsū ruere. nō aut̄ admonet sursū ascēdere. iuxta illud euangelij. si filius dei es mitte te deorsū. **¶** In gl. fi. hec glo. sentit vñū p̄trariū et nō p̄fecte soluit. nāz videt̄ q̄ ex bono p̄cedat malū. q̄z angelus i se erat bon⁹. vt in l̄a. et postmodū effectus est malus. gl. dicit hoc esse falsum q̄ ex bono p̄cedat malum. q̄z

angelus peccauit p̄ se. sed h̄ nō videt̄ soluere p̄trariū sed potius corrobore. nā si peccauit p̄ se. q̄ malū p̄cessit ex bono. id̄ dicendū q̄ demō nō est effectus malus ex diuina dispōne s̄ abutēdo libero arbitrio sibi collato p̄ deū. et illud arbitriū de se nō erat malū. **¶** In gl. in. x. suggestione ibi nō debeat teneri. s̄ h̄ an ex p̄silio quis teneat. dic vt plene p̄ glo. et Dy. in regula nullus ex cōsilio. de regulis iuris li. vj. et no. bñ. glo. q̄ demō nō meref̄ s̄ demeref̄ et efficit̄ peior dū seminat mala in cordibus hominū. hoc tamē facit ex inuidia. q̄z iudet q̄ homo creatus ex limo terre teneat charitatē quā ip̄e retinere nequit. vt est tex. cū gl. in. c. visis. xvj. q. ij. demon em̄ nunq̄ facit bonū sed v̄t̄ libero arbitrio ad malū. et q̄tidie demeref̄ et efficit̄ peior vt no. gl. in. c. qui ep̄s. xxij. di. **¶** In gl. in. x. dispōne in fi. vel dic alr̄ fm̄ hosti. q̄ creato adā ad imaginez dei xxxij. q. v. hec imago. et in statu virili. de peni. di. ij. ad romanos. et eua formata ex ei⁹ latere. xxij. q. v. mulierē. deus eis p̄cepit dicēs. crescete et multiplicamī et replere terrā. et ex eis descēdim⁹ fm̄ carnalē p̄cupiscētiā excepto Iesu. Adā em̄ fuit creat⁹ sine hoīe. et femina eua fuit formata sine femia ex latere hoīs. et vixerūt iure nālī. et hoc ius naturale erat duplex. nā quoddā erat ius naturale rōnale quod tm̄ p̄nebat ad hoīes. et p̄nebat in illis duobus p̄ceptis de quib⁹ in glo. erat etiā ius naturale cōe oībus aiantibus. q̄z mouebant hoīes ex instinctu nature sicut et cetera bruta ad p̄creationem liberoz et ad educatōem et silia. vt habet. j. di. ius nālē et h̄ iure naturali regebant etiā post eiectionem de paradiso. postmodū incipiētibus crescere hoībus habuit locū illud. q̄d cumq̄ calcauerit pes tu⁹ tuuz erit. insti. de re. diui. s̄. fere. habuitq̄ locū ius gentiū fm̄ q̄ disticte sunt regiones obligatōes inuēte fuitutes inducte et silia. j. di. ius gentiū. Et his iuribus vixerunt vsq̄ ad t̄ps quo data fuit lex moysi. et sic ante legē moysi habuimus tres leges. nam fuit ius naturale rōnale. et ius naturale cōe. et ius gentiū. postmodū repleto hoībus mūdo multiplicata fuerūt scelera. et p̄ p̄s necessariū fuit vt lex daretur hoīb⁹ et emanauit lex mosaica. Itē et p̄phica vt. j. di. humanū gen⁹. in fi. Forone⁹ rex fuit p̄mus qui legē p̄stituit. et quis sc̄bs et q̄s tertio⁹ et deinceps vide. vij. di. fuerūt. Hōue aut̄ leges emanauerūt a cōstātino impatore et successoribus. Et breuit̄ cōclude q̄ tota sapientia ciuilibis p̄sistit hodie in quinquaginta libris pandectarū atq̄. ff̄oz. in quattuor libris institutionū. in. xij. libris codicis. in. ix. collationibus aut̄. et in libro feudoz. et sic i isto t̄pe habuim⁹ tres leges. i. s̄. mosaica. p̄pheticā et ciuile. et t̄pe gratie. i. post aduentū xp̄i emanauit lex euangelica. Itē dicta ap̄loz in quibus p̄sistit nouū testamētum. et ex veteri et nouo p̄sistit theologia que regit aīas et religiosos in p̄templatione viuētes. Sapientia vñō ciuilibis regit seculares siue laicos. vnde clerici seculares egebāt sc̄ia vt regerent̄ spiritalia et tp̄alia ideo emanauit sc̄ia canonica que cōposita est ex theologia et sapientia ciuili. et sic t̄pe gratie habuim⁹ tres leges vt est lex euāgelica. apostolica et

I De sum. tri. et fide catho.

scientia canonica. habemus ergo ex predictis tria tempora et. it. leges. et ex predictis habes ordinem cuiuslibet legis etc.

¶ Eterna vero. Hic ex hac scda pte q vnica est ecclesia vniuersalis lz ha beat plura membra. vñ omnes ecclesie particulares sunt membra ecclesie vniuersalis que consistit in collectione fidelium. vt in. c. j. pri. sicut ex vna arbore multi ramusculi procedunt. et ex vno corpore multa membra. ad hoc. vij. q. j. nouatian. et h est illa ecclesia que errare non pot. i. collectio oim fidelium. nec pot deficere. qz de orauit p ecclesia. xliij. q. j. loquitur. **¶** Scdo collige q sub spibus panis et vini in sacro altaris veraciter continentur vñ corpus et sanguis xpi. vnde est ibi illud corp. vñ qd assumpsit ex bna xgine. et h vult dicere lsa dñ dicit h idu etu ad pficiendū mysterium vnitatis vt accipiam de suo. i. de sua carne quā ipse assumpsit de nra. i. de beata xgine maria. **¶** Itē no. q h sacm eucharistie nō pot pficere nisi sacerdos. h est omisit de tñ sacerdotibus. dñ dixit aplis. h facite in meā cō memoratiōē. et ex h dicit glo. no. q etiā nō posset papa cōmittere nō sacerdoti vt pficiat corp. xpi in c. pueit. xcy. di. nō est p̄t papa aliqd attētare p̄tra dispositōem diuinā. xcy. q. v. sunt quidā. Et nota q sacerdos pficiens d̄ esse rite ordinat. et dic rite. id est fm solēnitates ecclesie. nā verbum rite denotat solēnitatē et recte causam. vt no. glo. in. l. ij. ff. de inoffi. testa. nō est sufficit dicere sis p̄byter nisi sit ordinat. fm solēnitates ecclesie. **¶** Ho. ibi fm clauis ecclesie. ar. q due sunt clauis ecclesie. et dicit q dam q vna est potestatis altera x̄o scie. qz d̄ eē d̄screr h̄is exercitiū clauis. Alij dicūt q vnica ē clauis. s. potestatis. sed requirit alia clauis ad exercitium. et p h. c. tanta est clauis. de exce. pla. vbi de ea fit mētio in singlari. Alij dicūt q vna est clauis i foro p̄tentioso alia in p̄niali. et vide qd no. xx. di. i. prin. et. xxi. di. s. j. **¶** Ho. ibi q̄s ip̄e concessit aplis etc. q potestas ligandi et soluendi fuit collata oibus aplis nō tñ petro. dignitas x̄o p̄tificar fuit collata soli petro. et vide ho. tex. cu. j. gl. xxi. di. in nouo. **¶** Et no. q largo sumptio vocabulo sacerdotis dicunt successores ap̄t̄ vt colligit ibi eozūq̄ successores. nā loquit ibi de p̄byteris. qz refert ad id qd sup̄ dixerat qd solus sacerdos poterat. et vide glo. no. in. c. vidētes. xij. q. j. que dicit q epi dicunt successores ap̄t̄ respectu dignitatis. religiosi respectu abdicatōis p̄prij. seculares clerici respectu administratōis sacramentoz. oia ista tria fuerūt i aplis hodie x̄o sunt in triplici statu ecclesie. qd no. vñ qlibet sacerdos in cōtinenti cū ordinat h̄z potestates ligandi et soluendi. sed illa est ligata vñ nō habet illam in actu ex quo plus nō est sibi cōmissus. sed olim cōtinēti habebat i habitu et i actu. qz nō erāt distincte parochie. xliij. q. j. c. j. xvj. q. j. s. ecce. **¶** Ho. in verbo sacramētū. q baptismus collat in forma ecclesie p̄dest tam puulis q̄ adultis. et no. q maxim⁹ est effectus baptismi. nā tollit pctm originale. Itēz actuale adeo q etiā pena dimittit. vnde si incōtinēti decederet baptizatus nō sentiret penā etiāz pur

gatorij. de pe. di. vij. c. si. et in h baptism⁹ est generalior et magis necessarius q̄ penitentia et corpus xpi. qz p̄fessionē remittunt peccata non respectu pene. qz si q̄s hic nō pficit p̄niaz patiet penā i purgatorio. xv. di. qualif. vide glo. in. c. sup eo. de raptio. Item p corpus xpi tñ remittunt peccata venialia. vt no. j. q. j. iterrogo. sed p baptismū remittunt peccata et pena peccati. et vid p gl. xxxij. di. s. verū et ideo ppter necessitatē hui⁹ sacramēti pot a q̄cunq̄ q̄ recipi in necessitate. et no. duos effect⁹ baptismi primo tollit peccata mō p̄dicto. scdo p̄parat hoiez vt nō possit cadere quo min⁹ reparat p penitentia **¶** Ultimo no. q nō solū xgines et cōtinentes possunt puenire ad beatitudinē sed etiāz p̄rigati p fidem rectā et opationē bonā. et sic nō sufficit fides sine opibus. Quis aut plus merca an laic⁹ honeste viuens in cōiugio an clericus etiam honeste viuens. vide glo. no. in. c. j. de reli. et vene. san. **¶** In glo. in. x. vna ibi p duas naturas etc. hec gl. obliuere loquit adeo q Ber. glo. hui⁹ cōpilatōis interrogat quid vellet hec glo. respondit se ignorare s̄ cā posuerat. put inuenerat. et sic hec glo nō fuit Ber. sed alterius antiqui glosatoris. lz Ber. cā posuerit in hoc volumie. Alij intelligunt et nō bene diuersimode. Jo. an. dicit q inclusio facta in archa noe p quā fuit saluatū genus humanū habuit designare inclusionē diuinitatis et humanitatis p quā fuit saluatū genus humanū. et dñ glo. dicit p duas naturas exponit. s. ligni et aq. quia in saluatione humane nature fuit lignū. s. archa noe confecta ex ligno et aqua qua regebatur. Et dñ gl. subijcit q ad opinionē et veritatē. ideo sic dicit q multi sancti vt Ambrosi⁹ et alij hoc opinati sunt. et ita etiā fuit veritas vt postea patuit. **¶** In glo. in. x. impassibilis. in fi. et p historiam que habet in. c. all. in gl. intelliges hanc figurando p ysaac diuinitatem. p arietē humanitatē. **¶** In glo. in. x. sub speciebus. in fi. et vide glo. in. c. forte. de p̄se. di. ij. q ponit multas alias causas. **¶** In glo. fi. ibi nō expedit homini etc. et sic vult gl. q nō est vñle hoī accipere vxorē. et hoc ppter onera matrimonij. sed alio respectu est vñle. s. propter fornicationē euitandā vt sic euitet maius malum. hinc Aristoteles p̄sultus a quodā adolescente an expediret nubere. r̄ndit eū p̄niam actuz qd cūq̄ fecerit. vlt dicē esse durū p̄trahere m̄fimonij p̄p̄ onera m̄fimonij. et qz ipedit p̄tēplatoz Itē durū est nō p̄trahere propter stimulum carnis. et iō dicebat illum penitentiam actuz quodcunq̄ fecerit. quod no. **¶** Abbas

¶ Annamius. Pater et filius et spiritus sanct⁹ vera vñione nō collectiua seu similitudinaria sunt vna essentia suba seu natura. qz suba nō ē generans nec genita nec pcedēs. qz illi act⁹ nō attribuunt sube sed psonis. nec p hoc in trinitate concluditur quaternitas. Contrariū sentientes vt heretici sūt. cēsendi nisi ab errore respiscāt et correcti omi aplice sedis se supponāt. h. d. Et diuidiur i duas ptes p̄ncipales. In p̄ma reprobat doctrinā abbatis Joachimi. In scda ibi reprobat d̄nat illaz

almerici. Prima ps facit quicq. pmo reprobatur opi-
 nionē ipsius ioachini contra magistrū sūiaz quā ple-
 quis expmendo monua z rōnes ipi. scōa ibi nos
 aut. approbat z pbat sūiam mgri quā dānabat io-
 achinus. tertia ibi cū g. rīdet autē q pncipalit mo-
 uebat ioachin. q̄rta ibi. si q̄s dānat tenētes opi.
 ioachini. q̄nta ibi nullo. p̄staf p monasterio cui
 p̄fuit ioachinus. ¶ No. pmo q̄ verba dānamus z
 reprobam⁹ ponunt h vt diuersa. z dic q̄ pprie dā-
 nare est rem sine remedio subleuādi tormētis seu
 ignominie sūialiter deputare. Reprobare xō ē rē
 rōnibus euidentibus reā facere. vel ponuntur ad
 ad maiorē exaggeratiōz seu agguatiōē s̄ p̄mū ē
 subtilius. ¶ Secundo collige veram et catholicā
 opi. circa essentiam trinitatis. Est enim vnica et
 vera essentia substantia seu natura. Unde pater
 non habz substantiā separā a filio. nec filius a patre
 nec spiritus sanct⁹ a patre z filio. nec p h̄ p̄cludit q̄-
 ternitas. qz q̄libet illaz psonaz est illa sūma eēntia
 suba seu natura. vñ p̄sone nō dnt a suba nec s̄stā-
 tia differt a psonis. pone exemplū in igne seu in lu-
 mine in q̄ tria repiunt. videlicet splēdor. ignis. z ca-
 lor. z h̄ vnicū s̄t lumen. diuersimode in opant illa
 tria. nā igni attribuit v̄sio. splēdori illūinatio. ca-
 lori calefactio. sic p̄ z filio z spūs sanct⁹ s̄t vna sub-
 stantia s̄ dnt in psonis. iō legit q̄ deus apparuit in
 igne. ¶ No. duos errores istī ioachini. p̄m⁹ in eo
 q̄ p̄cludebat p̄etrū lōbardū mḡm sūiaz innuere
 quaternitatem non eniz concludebat quaternita-
 tem. quia vt dixi in precedēti notabili illa res sum-
 ma quā ponebat p̄e. nō est separata a psonis. z sic si
 p̄cludit q̄ternitas. ¶ Secūndus error in eo q̄ dice-
 bat q̄ p̄ z filio z spūs sanct⁹ erāt vnū nō vera vnio-
 ne substantie s̄ collectiua seu s̄ilitudinaria vnione. si
 cut z fideles dicūtur vnū nō vera vnioe sube. sed
 vnione charitatē z eiusdē volūtatis. qd̄ falsissimū
 est. sicut multū caute pbat ter. in. x. nos aut. nā si
 l⁹ habuit subam a p̄e vt ipsemet testat⁹ est dū di-
 xit. qd̄ dedit mihi p̄ me⁹ maius est oibus. nō eniz
 possum⁹ dicere qd̄ habuit p̄e sube. qz suba diuina
 ē idiuisibil. nec possum⁹ dicere q̄ habuit totā ita q̄ p̄
 nil sibi retinuerit. qz s̄m h̄ desisset suba p̄ris. q̄ ne-
 cessario p̄cludēdū q̄ p̄ totā subam dedit filio z to-
 tā sibi retinuit. Et q̄ inferē dare q̄ vnica est eēntia
 veracit̄ p̄ris z filij z spūs sancti. Et p̄t poni ex eplū
 in lumine accēso aliud lumē accēdēte. et i doctore
 plene trāsferente sciam. nā totam transfert z totaz
 retinet. z ex h̄ p̄fundit secūndus error. Et ex h̄ secū-
 do p̄cludebat tertū dū dicebat q̄ nulla res esset q̄
 foret sūma eēntia. suba seu natura. ¶ No. vlti⁹
 duplicē vnionē. nam qd̄ vera qd̄dam est collectiua
 vnio sicut multi lapides. Et nō plures auctes hāc
 vltimā vnionē pbates. z vide de multiplici vnionē
 p̄ Ber. de trino z vno. nā multiplici repit vnio. ē
 eī collectiua vnio cū multi lapides p̄stituūt vnū
 aceruū Itē p̄stitutiuā cū m̄ca mēbra p̄stituūt vnū
 corp⁹ z m̄te p̄tes vnū totū. Itē est p̄iugatiua qua
 marit⁹ z vxor dicunt vna caro. ē tñ illa vnio nō ve-
 ra s̄ p̄iugatiua. z vidē gl. in. c. debitu. de biga. dicitur
 em vna caro. qz p̄iuguntur ad vnā carnē. p̄re-

anday. Est vnio natia q̄ ex carne z anima nascit̄
 vnus hō. nō em ē homo sine aia vel sine corpe sed
 ex aia z corpe seu ex vnione aie z corpis efficiē vn⁹
 hō. Est vnio potestatiua q̄ homo virtute non in-
 stabilis s̄ p̄stans sibi met nūc vniri. Est vnio p̄sen-
 tanea cū p̄ charitatē multoz hoim est cor vnū. Est
 vnio votiua cū homo oibus votis adheret deo. ē
 etiam vnio dignatiua qua christus ex limo seu ex
 carne n̄sa assumptus in psonā humanā. ¶ In. x.
 nos aut. nō q̄ essentia substantia seu natura trini-
 tatis est incōphensibilis. nō em p̄t cōprehēdi. qz
 hec essentia non fuit creata. z scire est rem per cau-
 sas cognoscere. nec in creaturā p̄t repiri s̄le neces-
 sario p̄cludēs z rem demonstrans. qz nō p̄t tanta
 s̄ilitudo notari inter creaturā z creatorē q̄n maior
 dissilitudo s̄t. s̄ vt dixi p̄t ad corticē poni exēpluz
 in lumine. ¶ Itē no. q̄ noia partitiua in masculino
 z feminino genere denotāt distinctionē in psonis
 in neutro xō genere denotāt distinctionē in suba.
 vñ p̄t dici q̄ alius est pater alio ē filio z alio ē spūs
 sanct⁹ qz p̄sone sunt distincte. s̄ nō potest dici q̄ ali-
 ud sit p̄ aliud filius aliud spūs sanct⁹. qz nō sunt di-
 uerse sube s̄ eiusdē. ¶ Itē collige q̄ filius habuit
 subam a patre ab eterno nō p̄tē s̄ totā. z pater etiā
 sibi retinuit totam. vñ distinguēdi sunt tres modi
 generationis. duo repiunt in humanis tertius in
 diuinis. In p̄mo modo suba dat̄ pro p̄te z p̄
 parte retinet vt in generatione carnali. nam dat̄ p̄
 tem sube z parte sibi retinet. In scōo modo p̄ mo-
 diū refussionis datur tota suba z nil retinet. vt cuz
 aqua cōuertit̄ in glaciē. iuxta illud Abster me ge-
 nuit. mox gignit ipsa ex me. In tertio modo tota
 suba dat̄ z tota retinet. vt i diuinis. z p̄t poni ex-
 emplū vt. s̄. dixi in docēte z in lumie. Itē no. q̄ di-
 ctiō sicut nō semp denotat oimodā s̄ilitudinē. Itē
 in. x. siqs collige q̄ defendētes opi. reprobata s̄t
 heretici. z dic q̄ grauius peccat defendēs op̄iones
 reprobata q̄ inueniens. qz defendens errat z vt
 tra suū errorē prebet alijs laudatā errādī. vide bo-
 nū ter. xiiij. q. iij. qui alioz. ¶ Itē no. in. x. in. q̄
 lo. q̄ delictū plati etiā circa fidem cui nō cōicat capi-
 tulū nō p̄iudicat ipsi capitulo seu ecclesie. de q̄ ple-
 ne dixi in. c. j. de do. z coru. ¶ No. ibi marie q̄ h̄ di-
 ctiō designat z denotat idēz in casu p̄rio. vñ pprie
 ista dicitio marie stat p̄pative ponēs idē i casu p̄rio
 vide glo. in. c. ad abolēdā. de si. p̄sby. z in. c. sacro.
 de sen. ex. in. x. si laudabilis. Quicq̄ tñ h̄ dicitio ma-
 xime stat ip̄ope z ponit̄ p̄ tñ. xij. di. illō. xj. q. iij.
 siqs ep̄s. z vtrobiz repies plures p̄cor. nā sensus
 hui⁹ l̄e ē q̄ delictū ioachini nō dz obesse monaste-
 rio cur⁹ fuit institutor marie cū ip̄e sc̄pta corrigēda
 s̄misserit dispōni sedis aplice. quasi innuat p̄ hāc
 dictionē marie. q̄ idē ē si nō s̄misisset se dispōni se-
 dis aplice. quicq̄ h̄ dicitio maxime supabūdat vt in
 auc. de iudi. in p̄n. z ibi p̄ glo. coll. vi. Et ex h̄ et ex
 ter. no. q̄ dānato auctore vt heretico non dānant
 oia ei⁹ opa. nā tenēdo dictionē maxime pprie p̄z
 q̄ h̄ ioachin⁹ fuerit heretic⁹ monasteriū tñ cui⁹ fu-
 it ip̄e institutor nō dānat. z h̄ ideo qz institutio re-
 gularis nō h̄z auctē ab inuētoze s̄ p̄ncipalit a pa-

pa q̄ institutionē approbat. vt in. c. fl. de reli. do. et de hac materia dic vt plene no. in. c. fraternitat. d̄ here. xxxvij. di. si qd̄ veri. et no. h̄. rex. ibi. i hac parte zc. ¶ Ho. ex fine littere q̄ diabolus appellatur pater mendacij. et dicitur pater quasi parator seu inuentor dum dicit neq̄s moriemini sed eritis sicut dii sc̄i. iij. et sicut diabolus fuit p̄mus q̄ dixit mēdaciū. q̄nc̄ appellat antiquus hosti. vt in. c. nō magno ne de. vel mo. q̄nc̄ versutus hosti. xvj. q. ij. visis. q̄nc̄ lupus rapar. j. d̄. ele. ne pro defectu. q̄nc̄ inimicus hoim in. c. l3 de ele. q̄nc̄ seminator discordie. vt in de. ad n̄fam. de here. q̄nc̄ simplr̄ appellat diabol⁹ seu demon. vt. s̄. in. c. pr. In gl. j. i. h̄. h̄. gl. d̄. clara p gl. j. i. x. nec genita. ¶ In gl. i. x. non em̄. in fi. h̄ nō placet Jo. an. et b̄n. vno veritas est qd̄ r̄idet. j. in. x. cū ergo. et ibi etiā h̄ tenet glo. et forte hec glo. p̄cessit ex errore sc̄ptoz. et h̄ tenet l3 p̄. et Abb. dicat qd̄ r̄idet i. x. nos aut̄. qd̄ nō est ver⁹ q̄ ibi p̄bat et approbat opi. p̄. s̄. r̄idet i. x. cū ergo. ¶ In. glo. in. x. nec genita ibi notionalia. et appellant notionalia fm̄ Jo. an. quia p̄sonas nōficant vt p̄z etiā i declaratōe quā ponit gl. i. fi. ¶ In ea. glo. ibi teneant̄ adiectiue. zc. et dicenduz q̄ adiectiue d̄z teneri q̄si venit ad q̄lificanduz et restringendū vt si dico petr⁹ est qd̄ albū. nō nego in alijs albedinē l3 supponā in isto. ita si dico pater est generās b̄n dico. siue teneat̄ h̄ nomē generās adiectiue seu substātiue. qz si teneat̄ adiectiue excludo generationē a filio et sp̄s̄ancto. si teneat̄ substātiue est vera pp̄o. quia pater est qd̄ generās. et habz in se substātiā in qua est qd̄ generans. si x̄o dico suba diuina est generās. si generās teneat̄ adiectiue est falsa p̄positio. qz suba diuina nō est diuisibil et excluderē generatōez a p̄re. si x̄o teneat̄ substātiue vera est p̄positio. qz substātiā diuina est quid generans quia est ibi pater qui generat. ¶ In glo. in. x. flozēsi. ibi et si bona essent reprobarent̄ zc. pōde ra glo. qz videt̄ p̄. rex. nā hic monasteriū cui⁹ iochinus fuit institutor nō reprobaf̄ nec fuisse reprobata etiā si iochin⁹ stetit in p̄tinacia. vt colligit̄ ex dictōe marie tenēdo eā pp̄rie sicut dixi i no. ¶ Et videt̄ p̄tra tex. in. x. si q̄s. ibi in hac pte zc. s̄. dic vt p̄dixi q̄ dānant̄ in p̄stitiam oia opa auctozis dānant̄ vt si habeat̄ auctoritatē ex auctore dānato. s̄ p̄t recipi et defendi sicut recipiunt̄ et defendunt̄ alia bona. nā veritas nō mutat̄ l3 auctor reprobaf̄ in aliqua pte fuerit eā secur⁹. et dic vt nota. in p̄alle. c. fraternitat. et in. d. c. si qd̄ veri. Hico. Abb.

De constitutionibus. Rica.

¶ Hec Rica p̄t ad p̄cedētia et seq̄ntia sic p̄tinuari. Tractatur⁹ auctor d̄ iure p̄misit de sūma trinitate p̄ sui opis sūdamēto. qz vbi fundamētū deficiat nihil sup̄edificari p̄t. j. q. j. cū paulus. et qz oē ius cōstat ex scripto et nō scripto. insti. de iu. nā. gē. et ci. s̄. cōstat. et. j. di. s̄. cū itaqz. Jus aut̄ sc̄ptū ē cert⁹ et nobili⁹. Jo auctor p̄misit de iure sc̄ptō. s̄. de p̄stitu-

tionib⁹ et postea de iure nō scripto. s̄. de p̄suetu. Circa Rica p̄ declaratōe ipsi⁹ et materie q̄ro de tribus. Primo qd̄ sit cōstitutio. sc̄do vñ dicat. tertio an ad esse legis seu p̄stitutōis req̄rat̄ sc̄ptura. Circa p̄mū dicēdū q̄ p̄stitutio p̄t capi stricte et large. p̄mo mō p̄stō pp̄rie ē qd̄ p̄nceps statuit. vt i. c. p̄stitutio. ij. di. Large x̄o sumit̄ p̄ oī iure sc̄ptō etiā inferioris et ita sumit̄ h̄. nā sub rubrica de p̄sti. auctor tractat nedū de statuti p̄ncipū s̄ etiā inferiorū vt. j. c. cū oēs. et. c. cū. ad. et q̄ ita large sumit̄ clari⁹ p̄bat. j. di. s̄. cū itaqz. p̄t etiā h̄ sumi fm̄ p̄mū mōdū et tē oz dicit q̄ nigrū sit gnāli⁹ rubro. nec h̄ ē inuistatū. vt p̄z. C. etiā ob chiro. pe. als̄ pign⁹ detineri posse sup̄ Rica. et sup̄ Rica de offi. dele. li. vj. iun. cro. c. fi. ¶ Quo ad sc̄m vñ d̄z p̄stō dic q̄ a cō qd̄ ē sit et statuitio et q̄ten⁹ refert̄ ad cōstōnē p̄ncipis dic q̄ d̄z cōstō q̄si cōis vel sit statuitio. qz lex d̄z ē cōis oib⁹ et nō p̄ certas p̄sonas. iij. di. erit aut̄ lex. hinc no. dicit Bar. in. l. oēs p̄li. ff. de iusti. et iu. q̄ si cōstitutio sit p̄ certā p̄sonā si p̄tēdit̄ ex ea lesionē licite appellat̄ is p̄ quē sit p̄stō etiā si loq̄tur p̄ verba gnālia. ar. in. l. j. s̄. solet. ff. q̄i apel. sit. et p̄babilit̄ dicit q̄ q̄nc̄ p̄stō loq̄t̄ p̄ verba gnālia si t̄n ex cōiecturis p̄t colligi q̄ sit edita in odiū certe p̄sone p̄t a tali p̄stōne appellari. ar. l. j. ff. d̄. do. excep. vbi succurrit̄ p̄ dolū admissū in. l. p̄denda. et p̄ h̄ dicto Bar. allego bo. tex. in ar. j. e. cū oēs. et h̄ dictū tene menti. vt p̄t dicit̄ p̄stō a cō qd̄ ē sit. qz p̄nceps p̄dit̄ p̄stōnē de p̄stio suoz p̄cerū et iudiciū. vt. l. humanū. C. de legi. si x̄o p̄stō sumit̄ large dic qd̄ d̄z a cō qd̄ est sit qz oēs de p̄gregatōe sit statuit. ¶ Quo ad tertiu⁹ an sc̄ptura sit de suba legis varie fuerit̄ opi. in le gistas. vid̄ p̄ Jo. an. i regula nemo p̄t ad ip̄sibilib. de regu. iu. li. vj. in mercu. et p̄ do. de ro. decisi. cccxxvij. als̄. xxxij. p̄ spe. in ti. d̄ leg. s̄. finit̄. x. qd̄ si legat⁹. et placet opi. vt regularit̄ sc̄ptura nō sit de suba p̄stōnis. et sic q̄ possit p̄bari p̄ testes optie fac̄ tex. in. c. j. de renū. li. vj. et insti. de iu. nā. gē. et ciui. s̄. s̄. qd̄ p̄ncipi. et s̄. p̄stat p̄allegato. Abbas.

Cononum. Cōstitutōes canonuz ab oib⁹ sūt seruāde. vt sic. Juris canōici statuta oēs ligant et eoz ritutā in p̄nūciādo q̄ in decidēdo iudicia s̄ i regulāda. p̄mo statuit. sc̄do p̄firmado declarat̄ ibi. nemo ¶ Ho. p̄mo q̄ appellatōe canonis venit ois p̄stitutio eccl̄astica. vñ large sup̄to vocabulo canō idē est qd̄ p̄stō eccl̄astica vel canonica. et d̄z a canon qd̄ ē regula. vt. iij. di. canon. et sic d̄z qz ducit hoim ad recte regulatōez viuendū. stricte sumit̄ p̄ p̄stōne p̄stituta in p̄al. gnāli. vt no. iij. di. in sūma. et ibi ponit̄ d̄zia inl̄ canonē decretalē. eplam. dogma. sanctōnē. inl̄dictū et mā datū. et de p̄manca sanctōe qd̄ sit vide tex. cū glo. in. c. j. de re. p̄mu. Et sc̄ias q̄ ois canon seu p̄stō eccl̄astica p̄t vocari lex. nā lex ē p̄stō scripta. j. di. lex. imo rect⁹ canones appellant̄ leges eccl̄astice. p̄stōnes x̄o iuri ciuili. pp̄rie dicim⁹ leges secl̄i. vñ dicit̄ ius ciuile q̄si ius ciuili. xxxj. di. nicēna. aucto. c. fili⁹. j. de testa. ¶ Ho sc̄do q̄ cōstō canonis ligat

oem creaturam. vñ dicit Inno. q̄ ditor canonis et vicario creatoris ois creatura est sbiecta. et lz nihil alleget. p̄t tñ allegari istud euāgelicū. fiat vñ ouile et vñ pastor. neminē x̄ps excipit ab h̄ ouili et a sbiectōe vñici pastoris. et vide p̄ Inno. i. c. q̄d sup̄ his. de voto vbi exponit illā auctō. q̄d cunq̄ ligauerit et reliq̄. et optie facit illa auctō ad p̄positū nihil excipit. q̄ dixit q̄d cūq̄. ¶ Mo. etiaz q̄ iudicia ecclēstia ca sūt regulāda fm̄ canones et nō fm̄ leges p̄ hunc tex. Guil. naso. colligit ar. q̄ si de re ecclēstia agif etiā corā iudice seculari d̄z cā decidi fm̄ canones et non fm̄ leges. et notanter dico decidi et non tractari. quia quo ad p̄paratoria iudicij debet semp̄ seruari lex fori vbi iud. cū agitat. vt bñ tractat in c. q̄d clericis. de fo. compe. et dic vt plene ibi tetigi. ¶ In glo. ij. ibi abrogata. dic. i. sublata p̄ aliā legē vel p̄suetudinē p̄uā. et an oēs p̄suetudōes p̄nt abrogari vide q̄d plene dico in. c. nouit. de iudi. ¶ In glo. fi. aduerte esse duplex p̄siliū. q̄dā p̄fectōis vt hoies p̄fectiores reddant. iuxta illud euāgelicū. si q̄s p̄cullerit te in vñā maxillā et. et de isto p̄silio intellige glo. nō em̄ ligat p̄ueniētē ad p̄ctm̄ etiā religiosū. vt in de. exiui. de x̄. sig. nisi rōe p̄ceptus. q̄ tūc obligat ad mortale. vide bonā glo. x. di. q̄s aut̄ p̄t dic vbi p̄siliū loq̄t̄ d̄ honestate. q̄ tūc nō obligat ad mortale nec vt puto ad vñiale. vide Inno. in. c. j. de vita et hone. de. et vide bo. tex. iij. di. hec et si. Quoddā ē p̄siliū reuerētie et illud obligat nō. i. c. ad aures. de eta. et q̄li. vide tex. in cie. j. de testi. et d̄z p̄siliū reuerētie q̄n̄ meteria p̄siliū ē necessitariua. s̄ p̄pter reuerētiā ei⁹ cui loquit̄ vñ verbo p̄siliū et nō p̄ceptiuo. ¶ In glo. in x̄. ab oib⁹ ibi. s̄ sbiectis. vult q̄ gl. restringere tex. vt canō solos subditos coerceat. Inno. b̄ improbat. q̄ ois creatura subdita ē pape. s̄ hosti. saluat. nam ip̄e papa q̄ cōdidit p̄ctōnes et successores nō ligant. q̄ nemo p̄t seipm̄ ligare vel soluere. vt in. l. pe. ff. de arbi. et in c. fi. de pe. et re. p̄t nō ligant successores. q̄ par in parē et. in. c. innotuit. de ele. et in. l. ille a q̄. s̄ in tēpestiuū. ff. ad trebel. et vide bo. glo. iūcto tex. xij. q̄ ij. nō liceat pape. p̄t fm̄ cū p̄t p̄cedere h̄ r̄sio q̄ ad infideles q̄ nō ligant canonib⁹ saltē in sp̄u alib⁹ vt in. c. gaudem⁹. de diuoz. In t̄p̄alib⁹ subiectis p̄ncipi. vt in. l. iudei. C. de iudeis. nisi in casib⁹ in q̄b⁹ infideles laici subiecti sūt ecclēstis. et de his p̄ Inno. in c. q̄d sup̄ his. de voto. et q̄ten⁹ glo. excipit impatorē et papā. intellige de impatore respectu suaruz leguz. nā canonib⁹ astringunt̄ in p̄cernētib⁹ aiām xcvj. di. c. si duo. et i. c. si impator. et in. c. oēs. d̄ ma. et obe. in t̄p̄alib⁹ vñ vide glo. in. c. q̄m̄. x. di. vbi d̄z q̄ ab impatore nō appellat̄ ad papā. puto illud verū nisi rōne peccati p̄ iusticiā denegatā adiret̄ papa p̄ impatorē. ar. in. c. nouit. d̄ iudi. et vide q̄d ibi dixi. vñ impator ligat iure nāli et obligat ex p̄ctu iūto cū subdito. vt in. c. j. de p̄ba. nec p̄t tollere ea q̄ sunt iuris nālis. vt in de. pastoralis. de re iudi. i. fi. delegit. ag. tu. in fi. et idē dicit in papa maxime in his q̄ sunt iuris diuini. vñ si iurat obligat̄ deo. nec sine cā p̄t seipm̄ absoluere vel absolui facere cū aliū absoluere nō posset. vt no. glo. in. c. quāto.

de iure iū. et Inno. in. c. cū inter. de renū. An greci teneant ad obseruatōem canonū. vide glo. xx. di. d̄ libellis in fi. Et an lex impatoris coerceat nō obediētes ei de facto. vide p̄ Ly. et Bal. in. l. cūctos p̄ opulos. C. de sum. trini. Sed q̄ro an lex positua siue ecclēstia siue ciuili liget in foro aie. vide per Cal. in p̄mio. et p̄ bñ. Tho. in p̄te. ij. q̄. xcvj. arti. vj. p̄ Jo. an. in. c. q̄s. de vsuris li. vj. Lōis p̄clusio videt̄ q̄ aut lex distinguit inter vtrūq̄ forū. et casus est clarus. exēplū in. c. tua. de spon. aut nō distinguit nec subest cā subdistinguedi. tūc si nō ē peccati nutriua seruāda est etiā in foro aie. nā ex q̄ lex est iusta auctē dei est edita. et ip̄e deus videt̄ edidisse p̄ suos ministros. viij. di. quo iure. et p̄uerb. viij. p̄ me reges regnāt. et legis p̄ditores iusta decernūt. h̄ idē videt̄ scussisse Inno. in. c. q̄ pleriq̄. de imu. ecclē. si aut̄ lex esset iniusta. tūc nō est seruāda in foro p̄niali. et p̄t eē iniusta. q̄ nō tendit in vtilitatez cōem si p̄nceps edidit p̄p̄ suaz vtilitatē. vt. iij. di. erit aut̄ lex. p̄t p̄t esse iniusta ex auctē q̄ excedit p̄tātē p̄dentis. facit. c. vt aiaz. d̄ p̄sti. li. vj. et. l. fi. C. de iuris. om. iu. vel ex forma. q̄ nō distribuit eque onera subditis sicut debet facere bon⁹ p̄familias et h̄ sunt verba bñ Tho. dicit tñ q̄ p̄pter scādālū et turbationē d̄z illa lex seruari. q̄ rōne scādālū euitā di debet q̄s p̄cedere de iure suo. vt in. c. ij. de no. ope. nū. et in. c. nihil. de p̄scrip. et adde dictū Bal. i. l. vectigalia. ff. de publicanis. vbi d̄z q̄ licite fraudat̄ gabella q̄ licite nō est imposta. p̄t addo ad p̄dicta q̄ vbi lex positua fundat̄ sup̄ p̄sumptione et certū est p̄sumptionē illā nō esse verā nō tenet̄ i foro aie illā seruare. pone exēplū in. c. is q̄ fidē. et q̄d ibi dixi de sp̄o. sic intelligit̄ Inno. in. c. q̄ pleriq̄. de imu. cc. facit. c. veritate. viij. di. p̄t addo glo. nor. quā nescio alibi. xij. q̄. ij. fraternitas. vbi dicit q̄ pena imposta p̄ legē positua nō est seruāda in foro aie seu penitentie. s̄ satis est q̄ sacerdos imponat p̄nias p̄ delicto. Et duplex illi⁹ dicti p̄t eē rō. p̄ma q̄ pena imponit̄ p̄ iudicē in foro p̄tēioso. xij. q̄. ij. s̄ in h̄. scōda rō q̄ pena imponit̄ vt ceteri metū habeant. et ne multis crassantib⁹ loc⁹ sit exēplo. l. aut facta in fi. ff. de pe. q̄ rō cessat in foro aie. q̄ imponit̄ tur p̄nia ibi. q̄ lesit̄ deū. h̄inc sing. dicit Inno. i. c. sicut dignū. de homi. q̄ siq̄s infert̄ dānuz p̄rio ex culpa leui vel leuissima si ex p̄posito nec lata culpa nō tenet̄ refarcire dānu in foro p̄nie. s̄ satis est pro delicto agere p̄niam. secus est in foro p̄tēioso. vt in. l. lege aq̄lia. ff. ad. ad legē aq̄. h̄ limitatē nisi lex imponeret penā ipso facto. quia tūc nō putp̄ q̄ ille potest retinere bona publicata cū bona p̄scientia. quia ius est statim acquisitū fisco. vt no. in. l. cōmis fa. ff. de publi. et in. c. ij. de p̄scrip. li. vj. an autez canon liget delictum oīno occultū. vide glo. in de. j. de heret. ¶ In glo. in. x̄. actionibus oppo. p̄ intellectu glo. istius. c. sic. nāz sufficiebat dicere iudicio nam iudiciū comprehendit tam criminale q̄ ciuile. vt no. in r̄ica de iudi. Glo. metu p̄trarij soluit vt patet in ea. vel dic q̄ verbū in actionibus p̄prehendit facta extraiudicialia ita q̄ non ponit̄ p̄ actione de qua insti. de acti. per totū. sed respicit factū. ver

dum enim iudicis concernit iudicialia ut sit sensus
 q̄ tā in extrajudicialibus q̄ iudicialibus nō debet
 quis duci suo sensu sed auctoritate legū. ¶ In gl.
 si. ibi. f. malo. aduerte iste tex. cum glo. pōt adduci
 ad q̄onem. cōpromissum est et data est potestas p̄
 nunciādi fm sensū suū. an pōt p̄nunciare fm volun
 tatem suā. an intelligat de sensu bñ organizato et
 freno rōi supposito. Do. An. inducit tex. ut intelli
 gat de voluntate ppria. et sic poterit p̄nunciare fm
 voluntatē ppriā suā. qz h̄ importat vba h̄ suo sensu
 cōtrariū ego puto q̄ hec verba nō ponunt h̄ p̄p̄e
 s̄ imprope. et h̄ voluit glo. in seq̄ntibus. dū dicit iu
 dicem posse iudicare fm sensuz suū pprie sumpto
 vocabulo. pōdera em̄ verbū pprie. pprius sensus
 est ut iudicet ut bon⁹ vir. p hoc tex. in auc. de iure
 iur. q̄ p̄stat ab his. Itē hec verba sic estimaveris
 si tibi placuerit. et sicut importat arbitriū boni viri.
 et nō ppriā et nudā voluntatē. ut p̄bat in. l. fideicō
 missa. §. q̄q̄. ff. d. lega. iij. et i. l. thais. §. forozē. ff. d.
 fideicō. liber. vbi tex. nō. d. vbo. placet. vide tex. cū
 glo. in. c. ij. de cor. vicia. et glo. in. c. abbate. de ver.
 sig. plenissime p̄ Bar. in extrajud. ad rep̄mendaz
 et i. l. alio. ff. d. ali. et ciba. lega. hic dicit glo. d. apel.
 ut debitus in. d. ex rōnabili. q̄ iudex possit iudica
 re fm q̄ sibi videbit vide. glo. in. c. iudice. iij. q. vij.
 que dicit q̄ iudex potest iudicare fm opinionē suā
 et nō fm voluntatē. et dic q̄ opinio causatur in re
 dubia ex pbabilibus cōiecturis. vide Inno. in. c.
 cū spali. de appella. vbi dicit quēlibet iudicē posse
 interpretari iura in causis corā se vertentib⁹. et sic intel
 lige istā glo. dū dicit posse iudicare fm suū sensum
 id est q̄ pōt interpretari iura fm rectū intellectū et su
 um sensuz. Et ut habeas p̄fecte hāc materiā qualr
 iudex d̄ iudicare vbi reperit casū dubiū aut p̄tra
 rias opiniones. distingue. quia aut dubiū est om
 nino nouū aut positū in opinionib⁹ doctorū. p̄rio
 casu aut p̄sueritudo loci interpretat illud dubiū. q̄a
 certo mō lex fuit seruata et seruanda est p̄suetudo.
 nā in h̄ casu dicim⁹ q̄ p̄suetudo est optima legum
 interpretēs. ut in. c. dilect⁹. de p̄suetudie. et in. l. mini
 me. et in. l. si de interpretatione. ff. de legi. Aut nō cō
 stat de p̄suetudine. tūc si vba sūt clara nō debem⁹
 recedere a significato vborū nisi sequeret absurdi
 tas. ut in. c. si. de ver. sig. et in. l. nō aliter. ff. de leg.
 iij. et in. c. ex ore. de p̄riui. Aut est intellectus multi
 plex et si appareat de benigniori illa est seq̄nda. ut
 in. l. quod si ephesi. ff. de eo q̄d cer. lo. et in. c. si. de
 trāfac. p̄ Bar. in. l. oēs p̄li. ff. de iusti. et iu. si nō sit
 via benignior. tūc si est dare sile in alijs legib⁹ p̄ce
 dēdū est de siliib⁹ ad silia. ut in. c. trāslato. j. eo. et in
 c. cū dilecta. de p̄firma. vii. vel inuti. et in. l. nō p̄sit.
 ff. de legi. si nō est dare sile. ita q̄ iudex nescit q̄d fa
 ciat. d̄z tūc recurrē ad p̄ncipē. et h̄ casu intelligun
 tur iura q̄ dicit et esse interpretari cui⁹ est p̄dere. ut
 in. c. inter alia. de sen. ex. et in. l. cū de nouo. C. d. le
 gi. et ibi Ly. attingit p̄dicta. ¶ Sc̄do casu q̄n dubiū
 est positū in opi. doc. tūc si ē rep̄ire cōez opinionēz
 tūc nō d̄z iudex ab illa recedere. qz ve soli. in. c. ij. d.
 sta. mo. et cōit maior ps meli⁹ inuestigat veritatem
 b̄ vex fm l. host. et Jo. an. q̄ nō h̄z recedere a cōi opi

one doc. nisi cōis opinio sit euidens falsa vel posset
 p̄uinci pbabilib⁹ rōnib⁹. q̄ bon⁹ iudex acutissimi
 ingenij arbitrabif. Et not. h̄ dicitū p̄petuo p̄ q̄ so
 leo allegare tex. sing. iudicio meo in. l. j. C. d. vete.
 iu. enu. in. d. f. neq̄. vbi tex. dicit q̄ ex multitudine
 auctoz nō ē iudicādū. qz vni⁹ auctoritas in aliqua
 pte est s̄tilior. et sepe deus reuelat paruulis q̄d ab
 scōdis sapiētib⁹. Si vō nō ē dare cōem opi. p̄p̄ rō
 nes hincinde tūc bonū ē habere iudicē p̄p̄itū qui
 pōt seq̄ quā vult. dicit tūc Jo. an. q̄ caueat a pena. c.
 cū eterni. de re iudi. li. vj. f. q̄ nō iudicet p̄ p̄ciāz. et
 si snia retractaret p̄ aliū iudicē tūc euitaret p̄dena
 tionē exp̄saz. ut no. in. c. sine de do. et p̄tu. nec iu
 dex facit litē suā. ut no. in. l. platā. C. sen. et inf. om.
 iudi. et p̄ h̄ habes an et q̄n iudex pōt iudicare h̄z sen
 sum suum.

Cognoscentes. hoc dicit in
 summa. Cōsti
 tutio respicit futura nō p̄terita. Diuidif in
 tres ptes. In p̄ma ponit regula ex q̄ sumif rō. In
 sc̄da statutū ibi q̄tēs. In tertia declarādo applicat
 ad factū rōnē que sumif et regula ibi. ne detrimē
 tū. ¶ Ho. p̄mo ex p̄ncipio regulā q̄ sine culpa non
 est aliq̄s puniendus. de h̄ in regula sine culpa. de
 re. iu. li. vj. et h̄ in glo. j. ¶ Ho. sc̄do naturā legis seu
 p̄stitutionis. p̄cernit em̄ futura tūc non aut p̄terita
 ne afficiat aliq̄s sine culpa. h̄ intellige nisi caueat i
 l. ut extendat ad p̄terita. et hūc articulū expediat. j.
 eo. c. si. ¶ Ad vñū aduerte q̄ vbi lex seu statutū ali
 q̄d indulget. et loquit p̄ verba futuri t̄pis nō exten
 dit ad futura ne def materia delinquēdi. de h̄ est
 tex. sing. limitās hāc materiā in. l. cuz lex. ff. de le. p̄
 quā dicit ibi Bar. q̄ si statuto caueat q̄ quilibet bā
 nitus soluens. et extrahat a banno. nō h̄z locus in
 illo q̄ est dāniēdus in futurū. qz dare materia de
 linquēdi. secus si cessaret hec ratio. qz tūc licet sta
 tutū loquat p̄ verba p̄ntia vel p̄terita tūc extēditur
 ad futura. qz lex semp loquit. l. arriani. C. d. heres.
 et hoc bñ no. ¶ In glo. j. in. ff. declara hāc glo. p̄t
 no. glo. in. c. antiqua. de p̄riui. et mens glo. est q̄ si
 ne culpa et causa nō est q̄s puniēdus. ut hic et in di
 cta regula sine culpa. si cessat culpa dūtaxat tunc
 pōt imponi pena rōne cause subsistētis. et intellige
 de cā legitima. nā si nō est legitima nō dicit cā. si oc
 casio. ut i. c. nouit. de iudi. et c. solite. de ma. et obe.
 hinc est q̄ p̄pter vtilitatem publicā pōt q̄s p̄riuari
 dominio sue rei. ut in. l. item si verberatū. ff. de rei
 ven. et no. in. c. q̄ in eccliaz. j. eo. p̄ Inno. et p̄ Bar.
 in. l. si. C. si p̄ius vel vti. pub. ¶ In glo. i. d. dispē
 dijs no. bene hanc glo. cui⁹ ē sensus q̄ statutū nō
 d̄z porrigi ad p̄terita. nec respectu dāni. i. ut dāni
 cet q̄ actuz gessit. nec respectu retractatōis act⁹. qz
 act⁹ p̄rius gessus nō d̄z retractari. et no. sing. in eo
 q̄ ponit retractatōez act⁹ et dānuz ut diuersa. Ex q̄
 infertur q̄ retractatō act⁹ nō sit pena. In p̄riū ad
 duco glo. no. in. c. decet. de imu. ec. li. vj. q̄ dicit cō
 stitutiōez act⁹ retractaturā esse penalem et nō exten
 dendam p̄ identitatē rōnis id ex hoc dic q̄ illud. c.
 in quātū inducit nullitatē actus gesti i ecclia nō ex
 tendit ad p̄ter. f. p̄ p̄ima pte vide Jo. an. in. c. si.

de electi. li. vj. in nouella. et in regula odia. de re. iur. li. vj. in mercu. vbi dicit illa p[ro]stitutio e[st] penal[is] q[ui] diminuit p[ri]moniu[m] seu tollit ius quesit[um]. sec[un]d[u]m si inducit retractatione[m] act[us]. p[er] l. ij. ff. de dam. in fec. et in l. no[n] dubiu[m]. C. de leg. vbi p[er] Butri. et ibi p[er] Bal. qui dicit co[n]cordado q[uo]d aut nullitas alicuius actus inducit in odiu[m] alicui[us]. et tunc tale statut[um] dicitur penale. aut no[n] in odiu[m]. s[ed] in defectu[m] solennitatis inducit nullitas et p[ro]cedit p[ro]p[ri]e. et i[n] p[ri]mo casu p[ro]p[ri]e loquit[ur]. c. no[n] decet. et hoc no[n]. ¶ In glo. si. no[n] bene hanc glo. ex q[ui] plura p[oss]u[n]t notari. P[ri]mo q[uo]d lex sive statut[um] no[n] afficit vere ignorantes s[ed] statut[um] p[ro]cesserit. Sec[un]do q[uo]d lex seu statut[um] incipit ligare post duos menses a t[em]p[or]e publicationis ips[us]. Tertio q[uo]d scientia p[re]sumit post lapsu[m] duoru[m] mensiu[m]. Quarta q[uo]d ista p[ro]sumptio scie[n]tia no[n] est iuris et de iure. s[ed] admittit p[ro]batione[m] in p[ro]trariu[m]. vnde p[ro]p[ri]e quis p[ro]bare q[uo]d ignorabat p[ro]stitutione[m] esse edita[m]. ¶ Circa p[ri]mu[m] difficultas videt[ur] esse materia. maxime eo modo quo explicat[ur] hic p[er] do. An. sed vide p[er] Bar. in l. j. ff. si q[ui]s in testam[en]to li. esse ius. sue. et in l. j. ff. de leg. ¶ Sed declara conclusiue sic. q[uo]d aut ignorantia est sine omni culpa. et tunc euitat omne[m] pena[m] legis p[er] tex. ap[er]tu[m]. qui ma. ac. cusa. p[er] l. c. si. sic intellige. l. si. ff. de decre. ab or. fa. vbi q[uo]d tex. loq[ui]t[ur] de statuto municipal[is]. et p[er] h[oc] dicto facit regula q[ui] hic ponit in p[ri]ncipio. c. Aut ignorantia no[n] excludit o[mn]em culpa[m]. sed solu[m] dolum. t[ame]n fuit in lata culpa ex q[ui] ignorabat statut[um]. q[uo]d co[n]ter ho[m]ines illi[us] loci sciebant statut[um]. vt. l. late culpe. ff. de x. sig. Et h[oc] casu dicit q[uo]d si statut[um] req[ui]rat dolum exp[re]sse vel tacite non habet locu[m]. s[ed] pro modo culpe alit[er] sit puniendus. h[oc] p[ro]bat in. c. si q[ui]s suadete. xvij. q. iij. i[n] i[n]c[on]c. c. si vero ij. de sen. ex. vbi p[er]cuntes clericu[m] ignorate[m] no[n] incurrit sniam exco[m]m[un]icationis. q[uo]d. c. si q[ui]s suadente. requirit dolum du[m] dicit suadente diabolo etc. et dicit[ur] req[ui]rere dolum exp[re]sse q[ui] verba statuti h[oc] impo[n]it. tacite x[rist]o req[ui]rere dolum q[ui] punit act[us] q[ui] fit in p[ro]sona alteri[us]. ex[em]plu[m] dicit statut[um] si q[ui]s p[er]cussit clericu[m] vel aliu[m] puniat tali pena. na[m] iniuria no[n] p[otes]t esse sine dolo. xv. q. j. c. j. id[em] est dicitur in casib[us] in quib[us] lata culpa no[n] equipat[ur] dolo q[ui] pena e[st] corporis afflictiua. vt. l. i. l. i. actionib[us]. ff. de in li. iu. plene p[er] Bart. i. l. q[uo]d nerua. ff. de po. et in. d. l. j. et vide q[uo]d dicit in. c. ij. de dep[re]h[en]s. si x[rist]o sum[us] e[st] casus p[re]dictos. tunc ignorans culpa lata puniat sicut si dolose fecisset. q[uo]d regulariter lata culpa equipatur dolo. vt regula magna neglig[en]tia. ff. de re. iu. et i. d. l. q[uo]d nerua. vbi dicit h[oc]. ¶ Quis ignorans fuit in leui seu leuissima culpa. et tunc tenet l[ex]. in. l. si quis no[n] dicit. C. de epi. et de. et in. l. data opera. C. qui accu. non possunt. q[uo]d no[n] punit[ur] criminalit[er] sed ciuilit[er]. puta ad restitutiouem damni iuxta modu[m] culpe. allegat bo. text. in. l. qui edes. ff. de incen. rui. nau. glo. et Bar. tenent p[ro]trarium in. l. respiciendu[m]. ff. de penis. dicentes p[er] illuz tex. et in. l. absentes. ff. eo. ti. q[ui] etia[m] criminalit[er] p[otes]t puniri per modu[m] culpe. Et hanc opi[n]io[n]em sequitur hic do. An. sed ego no[n] video bona[m] resp[on]sione[m] ad. d. l. qui edes. Unde pro co[n]cordia diceret sic q[uo]d aut p[er] leui seu leuissima culpa potest quis puniri ciuilit[er]. et p[ro]cedit dictum l[ex]. quia leuis culpa leuiter e[st] puni[en]da.

da. in. c. cum dilecti. de accu. et iste est p[ro]p[ri]us casus illius. l. qui edes. aut no[n] potest puniri ciuilit[er]. q[uo]d no[n] dedit damnu[m]. sed aliter venit p[ro]tra leges. et tunc p[ro]cedit opinio p[ro]traria vt ne delictu[m] remaneat impunitu[m]. puniat[ur] criminalit[er] p[er] modo culpe. et sic p[ro]cedat dicta. l. respiciendu[m]. nam que admodu[m] fit co[m]mutatio pene ex impote[n]tia facti. vt. d. l. qui edes. vbi dicit q[uo]d si no[n] p[otes]t soluere damnu[m] puniat[ur] i[n] corpus. ita dicam[us] i[n] potestate iuris. s[ed] q[ui] no[n] p[otes]t puniri ciuilit[er] puniat[ur] criminalit[er]. et ex his habes p[ri]mu[m] casu[m] determinatum. ¶ Venio ad sc[en]d[u]m an indistincte exigat[ur] lapsus duoru[m] mensiu[m] ante q[uo]d p[ro]stitutio iniiciat vinculum. et co[n]cludendo dicta docto. distingue q[uo]d aut co[n]stitutio ponit t[em]p[us] post cui[us] lapsu[m] vult ligare. et standu[m] est t[em]p[or]e determinato. sic intellige. c. cu[m] sine de p[re]ben. li. vj. adeo q[uo]d si p[ro]stitutio dicat q[uo]d ex nunc vult ligare q[uo]d immediate ligat. q[uo]d intellige respectu retractationis actus no[n] aute[m] pene. q[uo]d absurdum esset ad pena[m] ligare ignorate[m]. vt hic in p[ri]ncipio. de hoc habes glo. in de. ij. d. hereti. in x[rist]o ex n[un]c. na[m] verba generalia debent restringi ad hoc vt absurditatem non includant. vt no[n]. in. c. j. s[ed] leo. aut co[n]stitutio non aponit t[em]p[us]. sed simpliciter loquit[ur]. et tunc aut est p[ro]stitutio inferioris a p[ri]ncipio. puta alicui[us] collegij vel ciuitatis. et immediate ligat o[mn]es scientes. respectu x[rist]o ignorantu[m] t[em]p[us] est arbitrariu[m]. q[uo]d non est p[ro]gruuz vt den[ot]at duo menses sicut in p[ro]stitutione p[ri]ncipis que ligat vniuersu[m]. hoc voluit Jo. an. in data. li. vj. hosti. in s[um]ma. e. ti. s[ed] q[ui]. et Bal. in. l. leges sacrasime. C. de legi. et sequunt[ur] co[n]ter hic moderni. dubitatur t[ame]n in p[ro]stode p[ri]ncipal[is] p[er] alij. nam glo. in. c. p[ro]posuisti. lxxij. di. vult q[uo]d no[n] liget ante sex menses. q[uo]d dictu[m] co[n]ter non recipit. q[uo]d. c. decernim[us]. xvij. di. p[er] quod illa glo. mouet no[n] loq[ui]t[ur] de tempe[re] quo illa p[ro]stitutio ligat. sed de tempore p[re]fixo ab ep[iscop]o ad den[ot]and[u]m subdit[is] que sunt facta in p[ro]stode p[ri]ncipal[is]. nam absurdu[m] esset dicere q[uo]d maius t[em]p[us] req[ui]ratur in p[ro]stitutione p[ri]ncipalis concilij. et sic inferioris q[ui] in p[ro]stitutione p[ri]ncipis seu generalis p[er] alij. et ideo dicit q[uo]d in hac p[ro]stitutione tempus est arbitrariu[m] s[ed] qualitate[m] p[ri]ncipis et qualitate[m] co[n]stitutio[n]is. de quo plene p[er] Jo. an. et Pau. in p[er]m[od]o de. et vide ibi bo. glo. in. x. d. cetero. que vult et latius ibi Pau. q[uo]d statut[um] p[ri]uilegiaru[m] immediate liget seu effectum suu[m] porrigat sicut et p[ri]uilegiu[m]. quod no[n]. sed ego requirere[m] scientia[m] p[ri]uilegiati. q[uo]d me[m] p[ri]uilegiu[m] non opatur effectum suu[m] ante q[uo]d veniat ad noticia[m] p[ri]uilegiati. vt est tex. in. c. j. de p[re]f. p[re]ben. li. vj. et hoc ibi tenent co[n]ter doct. optime facit tex. in. l. qui absenti. ff. de acqui. pos. et l. absenti. ff. de dona. et quod no[n]. glo. ij. q. v. q[ui]to. aut loq[ui]t[ur] in p[ro]stitutione p[ri]ncipis. et s[ed] o[mn]es dant[ur] duo menses p[ro]p[ri]e. vt fac. no[n]. p[ro]st. sed discrepatio est inter doc. quid si ante lapsu[m] duoru[m] mensiu[m] p[ro]stitutio veniat ad noticia[m] aliquoru[m]. an immediate illi legent[ur]. gl. qua[m] tene menti in. c. ij. de re. eccl[esi]e. no[n] alie. li. vj. tenet q[uo]d sic. vide tex. quasi exp[re]ssum in. c. j. de postu. pla. et glo. in. c. cum singula. de p[re]ben. in x[rist]o puenit. q[ui] tenet q[uo]d sic. id[em] dicit Pau. in. loco p[re]f. et hosti. i. d. s[ed] quando. Do. An. sensu h[oc] p[ro]trariu[m]. q[uo]d illa au[tem] req[ui]r

lapsus duorum mensium. non tamen firmat pedes in hac opinione. mihi semper placuit prima opinio. quam sequitur Bo. de lig. hic. nam frustra expectatur euentus cui nullus est effectus. ut in c. cum contingat. de offi. dele. ex quo ergo quis est certus de constitutione frustra expectat lapsus duorum mensium. ad hoc regula eius qui certus est. de re. iur. li. vi. et hoc quo ad secundum articulum. Sed dubium est quando incipiant currere isti duo menses. Lex in. di. autem. videtur velle quod a tempore publicationis facte in puincia. alij dicunt sufficere generalem publicationem in curia romana. ut no. Pau. in loco pall. et vide glo. super data. li. vi. super qua dicit Bo. an. quod aut loquimur in constitutione imperatoris et habet locum prima opinio. aut loquimur in constitutione papae et procedat secundum a. non diuersitatis. quia imperatoris dicitur per puincias non autem sic papa. dubito an hoc dictum sit verum. quia cum ius civile expressse dicat de tempore publicationis in puincia. et ius canonicum non dicat oppositum. quinimo tex. de iure canonico quod idem sit adduco bo. tex. i. d. c. j. de postu. pla. et in c. quod dicitis. xvj. di. et soleo inducere tex. d. c. j. ad pbandum quod. s. dixi. quod constitutio ligat scientes ante duos menses. ad idem. c. pposuisti in fi. lxxij. di. Ad tertium an presumat scientia constitutionis post lapsus duorum mensium. decide ut colligitur ex supradictis. nam in constitutione inferioris tempus presumptae scientie est arbitrarium secundum loci quantitatem quam habet distinguere. nam viciniore citius presumunt scire. ut in c. quod dicitur. t. c. quod de presump. in constitutione imperatoris presumunt scire per duos menses a tempore publicationis facte in puincia. ut in dicta autem. ut facte noue constitutionis. idem dicitur in constitutione papae respectu puincie in qua publicat. si autem publicat romae dicitur tempore fore arbitrarium cum dux sit extendere illam ad constitutiones papae romae dicitur publicatam cum habeat distinguere omnes puincias vniuersi. et sic limitare dictum Bo. an. pall. Ctenio ad quantum an allegans ignorantiam statuti sit admittendus ad pbandum ignorantiam et qualiter debeat pbare. et dicitur quod indubie admittitur probatio ignorantie ut in c. si. qui maior accusa. possunt. et in l. si. ff. de decre. ab or. fac. Sed dubium est qualiter probabitur. duas reperio. glo. nos. que innuunt probationes sufficere per prius iuramentum. vna est in. d. c. pposuisti. alta est in. c. qui diuini et humanis xij. q. ij. et per illis facit. c. nulli. de elec. li. vi. et c. si de sen. ex. secundo facit quod ignorantia vel scientia constituit in mente hominis et sic facile non potest pbare per alium. Contrarium huius dicitur sensit Inno. hic dicens quod non admittitur quod allegando ignorantiam constituit nisi dilucide illam pbet. et sic requirit probationem lucidam. unde non videtur sufficere iuramentum prius quinimo tenuit hic do. meus do. Lar. non sufficere vnum testem cum iuramento istius. quia hec non est lucida pbatio. facit gl. in. c. tam lris. de testi. hoc dicitur optime pcederet si aliquis tex. videret hoc verbo lucide. sed hoc dicitur Inno. non pbare iure. et vide tex. no. in. c. j. de postu. pla. qui dicit quod non facile admittit quod vult pbare ignorantiam. sed non facile admittit ille qui pbat per vnum testem et iuramentum prius. unde dicit do. An. solum iuramentum non sufficere. sed concurrente aliquo pbabili

causa ignorantie potest deueniri ad iuramentum quod factum videtur rationabile. Ego dicerem hoc esse arbitrarium secundum quantitatem iudicij et qualitatem persone alleganti ignorantiam et qualitatem ignorantie et qualitatem facti in quo ignorantia pretendit. per hoc bo. tex. iuncta glo. in. c. innotuit. de elec. et bene facit. c. si. in fi. de iurciu. Ho. ex glo. vnum legitimum modum pbandi ignorantiam constitutionis. scilicet pbando absentiam loci per glo. exigit absentiam a puincia. et multi dantur hanc glo. respectu legi principis. quod et lex distringit vniuersum nisi secundum eos pbare absentiam apud infideles ad quos lex non extendit Sed certe iudicio meo glo. non merebitur reprehendi. quod refert se ad casum auct. ut fac. no. psti. secundum quem constitutio non ligat nisi post lapsus duorum mensium currentium a tempore publicationis facte in puincia. et sufficit pbare absentiam ab illa puincia. Idem esset vbi constitutio distringeret tantum diocesim. quod tunc sufficit pbare absentiam a diocesi. ut est tex. no. in. d. c. si. et idem dicitur eadem ratione. vbi constitutio solum distringeret ciuitatem quod tunc sufficit pbare absentiam a ciuitate. sic intellige glo. in. d. c. pposuisti. Ad vnum no. dictum Archi. aduerte in. c. quod dicitis. xvj. di. vbi dicit quod ad hoc vbi banus distringat ciuitatem. oporteret vadat per totam ciuitatem. nec illud reprobat hoc do. An. sed ego dubito an illud sit verum per. c. j. de postu. prela. quia satis est quod constitutio solenniter publice in locis eminentioribus. nec est necesse discurre per singulos vicus. quod hoc esset singulorum auribus inculcare. per. d. c. j. per potest illud dictum saluari respectu locorum eminentiorum ciuitatis. et illud dictum sic limitatum tene mentis. Abbas.

Translato. Quod de vno conexorum statutum ad aliud conexum extendit. vel aliter secundum alium intellectum. Potestas legem condendi et mutandi est penes vicarium christi. et quod de vno conexorum statutum est. primo ponit verba apostoli. secundo Augustini illa exponit ibi. quod est. In glo. j. in fi. pone casum aliter vbi veniat titulo. fuit questum a Gregorio auctore huius compilationis an constitutio seu lex deberet intelligi in propriis terminis tantum. an debeat extendi ad alios casus. Ex papa respondet quod debet extendi ad conexa et similia. ad quod pbandum inducit auctoritatem apostoli quod ex translatione sacerdotum intulit per prius ad translationem legis. et per hoc pbat Aug. in secunda parte. quod sacerdotum et lex erant conexa. primo quod simul data fuerunt moysi. secundo quod ambo data fuerunt ab eodem. scilicet conditore. tertio quod sub eadem sponsione. et sic ex quo simul fuerunt vnica dispositum in vno dicit dispositum in alio. Idem dicendum in interpretatione cuiusque legis seu constitutionis. et ista positio casus multum mihi placet. Do. An. ponit casum quod hoc querebat a papa apud quem esset potestas legis condende. Et respondet secundum eum quod apud vicarium christi. quia ex quo in vicarium christi. scilicet Petrum fuit translatus sacerdotum per sequens fuit translata potestas legis condende per rationem apostoli et Augustini. hoc dicitur est verum in se. sed non congruit ut arbitro: mentis apostoli. quod ut colligitur ex prima glo. non agebat tunc de parte legis condende. sed de obseruatione legis antiquae. sed alijs rationibus ego pbare quod potestas legis condende. sit translata hodie in ecclesiam. nam ad summum

sacerdotē p̄tinet auctoritate diuina legis interpreta-
 tio vt in. c. per venerabilem qui si. sint le. translato
 ergo sacerdotio necesse est vt hec potestas legis
 cōdende et interpretande sit translata. quia quoti-
 ens duo sic se habēt vt de vno perueniatur ad ali-
 ud dispositum in vno extēditur ad reliquum vt. l.
 oratio. ff. de spon. vide glo. in. c. j. de postu. prela.
 in fi. ¶ Itē probatur alia ratione magis specifica.
 dico em̄ q̄ x̄ps nō solū p̄ p̄ntiaz sacerdotij. sed per
 verba exp̄ssa trāstulit in eccliam p̄tatem legis p̄de-
 de p̄ illa x̄ba q̄dcunq̄ ligaueris t̄c. xxiiij. q. j. c. ma-
 net. et vide Inno. in. c. q̄d sup̄ his. de voto. vbi ex-
 ponit illa verba q̄dcunq̄ ligaueris. s. p̄ statuta vel
 p̄cepta. ¶ His p̄missis no. p̄mo q̄ lex recipit inter-
 p̄tationē extēsiuā ex similitudine rōnis seu p̄nerita-
 te negocij. quod p̄cedit etiā si p̄stitutio sit penalis.
 vide bo. ter. in. l. j. ff. ad tertu. et ter. cū gl. in. c. si p̄
 q̄. in fi. de elec. li. vj. et in. d. c. j. de postu. pla. in gl.
 p̄. ¶ No. sc̄do. q̄ vbi duo diuersa in iure parificā
 disposituz in vno extēdit ad aliud. ¶ In glo. ij.
 ibi in Petrum. dicit p̄bi. q̄ primo sacerdotū fuit
 translātū in x̄pm qui fuit de tribu Juda s̄ Aaron.
 qui fuit de tribu leui. nam primo sacerdotuz erat
 apud illam tribū. s. leuiticā. Ratio quia de alia tri-
 bu nō poterant p̄moueri. sed x̄ps postea trāstulit
 in Petrum et successores. Et sic no. p̄ concordia te-
 stiū p̄pter multiplicatiōē act̄. vt si aliqui dicūt q̄
 possessio fuit tradita martino. et alij testes dicūt q̄
 fuit tradita semp̄ronio q̄ debem̄ intelligere q̄ vtri-
 q̄ fuerit tradita successiue. vt testes reducant ad
 concordiam. ar. c. cum tu. de testi. p̄ que autē x̄ba
 hec potestas fuit translata in petrū seu eccliam.
 Compos. instat. Sed dic breuius q̄ primo aū mor-
 tem x̄ps p̄misit petro hanc potestatem p̄ hec x̄ba.
 Tu es petrus et sup̄ hanc petram edificabo eccliam
 meā. et tibi dabo clauēs regni celoz. et sic locut̄ est
 p̄ verba futuri temporis. postmodū x̄o etiā ante
 passionem hanc p̄tatem dedit omnib̄ aplis quan-
 do dixit. quecunq̄ ligaueritis in terris erūt ligata
 et in celis. A d̄ath. xvij. post passionē x̄o et resurre-
 ctionē exp̄sse p̄tulit omnibus hanc p̄tatem p̄ illa ver-
 ba. Accipite spiritum sanctū quoz remiseritis pec-
 cata erunt remissa eis. Johā. xx. c. Et ad ostenden-
 dum q̄ Petro tradebat vt capiti dixit ei sc̄orum.
 dum q̄ Petro tradebat vt capiti dixit ei sc̄orum.
 pasce oues meas Jo. c. vlti. In ascensione x̄o po-
 testatem prius p̄missam et traditam dando execu-
 tionem p̄firmavit dum dixit. Ite et p̄dicare euāge-
 lium omni creature A d̄ath. vlt. c. In festo x̄o pen-
 tecostes que prius tradiderat p̄ missionē spiritus
 sancti p̄firmavit. Et ex his potest colligi q̄ potestas
 non fuit data soli petro. et sic pape dūtarat. s̄ om-
 nibus aplis representantib̄ totā eccliam. ita q̄
 hec potestas est penes totā eccliaz vniuersalē. sed
 debz explicari p̄ papam tanq̄ p̄ caput. alij tñ expli-
 cant fm̄ ordinationē pape. ad hoc bo. ter. xix. di.
 ita d̄is. xxi. di. in nouo. et xxiiij. q. j. c. manet. et i. c.
 noua. de pe. et re. et in. c. j. s̄ vna de sūma tri. Et ex
 his et ex ter. p̄cludit q̄ si papa vellet si posset remo-
 uere omnes ep̄os cū rep̄itent oēs ap̄los. xxi. q. j.
 videntes. et vide glo. in. c. p̄ principalē. ix. q. iij. et b̄

plene exauimo in quadā dispu. mea. ¶ In glo. fi.
 in fi. no. glo. iuncto ter. nam quotidie allegat ter.
 q̄ de similib̄ idem debz esse iudiciū. et dicit Abb.
 q̄ istud ar. a sili cessat assignata dissimilitudine. xxvij.
 q. j. nuptiaz. dicit etiā q̄ ille qui negat simile debz
 probare dissimilitudinez q̄ negat ius. et vide spe.
 in titulo de allegato. et disputa. s̄. post b̄. x̄. iurib̄.
 et sic transeunt doct. sed ego dicerem q̄ inducēs si-
 mile habet hoc pbare saltem colorate quia nō est
 credendū nec standum simplici x̄bo arguētis. ad
 hoc. c. cum dilecta. de p̄fir. vii. vel inuti. et l. ei incū-
 bit. ff. de p̄ba. et vj. q. vltima actor quod asseuerat
 negans vero simile colorate iductum habet p̄ba-
 re dissimilitudinē. ad hoc. c. ij. de transla. pla. nec
 sufficit allegare aliquā dissimilitudinē in genere. s̄
 debet esse similitudo in eo ad q̄d fit cōparatio. vñ
 non expedit vt tota res sit alteri rei similis. sed sat
 est q̄ sit similis in eo ad q̄d fit cōparatio. vt probat in
 d. c. cum dilecta. Itē probatur ratione. nam simi-
 litudo non est aliud nisi rerum inter se differentū
 cōparatio. de quo per Jo. an. in. c. nō potest de p̄-
 ben. li. vj. et sic limita dicta doc. An autē lex semper
 possit extēdi ad similem casum. Dic q̄ vbi casus
 similis haberet legem specialem in p̄trarium non
 debet fieri extēsiō quia nō debet induci legū cor-
 rectio ex similitudine rōnis. vt no. Bar. in auc.
 quas actiones. C. de sa. san. ecclie. sed vbi nō repe-
 rit lex cōtraria bene potest fieri extēsiō ex simili-
 tudine rōnis. et sic intellige. l. non possunt. ff. de
 legi. et iura similia. hoc no. voluit Bar. in. l. nō du-
 biū. C. de leg. vbi dicit idem esse in cōsuetudinib̄
 et statutis per. l. de quibus. in p̄nci. ff. de leg. Et sic
 no. et tene menti q̄ statutum municipale et cōsuetu-
 do possunt ad alios casus ex idēitate rōnis ex-
 tendi. dūmo illi casus nō habeāt legem cōtrariā.
 et sic intellige quod no. in. c. in nostra. de iniur. vii
 de tenuerūt multi et male q̄ statutuz debet nunq̄
 extēdi. quia est stricti iuris. sed vt dixi illud proce-
 dit q̄ extēsiō fieret cum legis correctione. alē se-
 cus. nec extēdi ad casum cōsimilē ex fictione. per
 l. iij. s̄. hec verba. ff. de neg. ge. no. Bar. i. l. omnes
 populi. ff. de iusti. et iu. An autē vbi lex nō reperit i
 casu eminētī debet primo recurri ad simile legis.
 vel ad simile statuti vel p̄suetudinis. dic q̄ ad simi-
 le legis cōis vt p̄bat in. d. l. de quib̄. et ibi p̄ Bar.

In Am cōcupiscentiam

Constitutio certū quid phibēs oia phibet
 que sequunt̄ ex illo. Vel sic. Omne phibitū a lege
 peccatū est. et omne illud q̄ sequit̄ ex eo. p̄mo po-
 nit dictū apli. sc̄do declaratio ibi. hoc em̄. ¶ No. p̄
 mo q̄ lex phibitua nō restringit̄ ad casum exp̄ssū
 sed ad oia q̄ sequunt̄ ex illo. et sic lex recipit interp̄-
 tationē extēsiuā. vt b̄ et. s̄. c. pri. ¶ No. q̄ ex cōcu-
 piscētia pueniūt oia mala. et si capis cōcupiscētā p̄
 animo deprauato. casus est clarus. et cessant om-
 nes obiectiōes que fiunt in glo. pe. ¶ Itē no. iūcta
 glo. j. q̄ veniens contra phibitionem legis peccat.
 ¶ Circa hoc q̄ro an sit verum generaliter q̄ quis
 semp̄ incidat in peccatū maxie mortale veniēdo p̄

legē possitūā. et idē potest queri d̄ religiosi respec-
tu eorū regule. an oīs p̄trauentēs obliget ad mor-
tale. Do. An. hic. tangit primū s̄ declarando et mlt̄
ta addendo. maxie dicta p̄ beatus Tho. sc̄ba sc̄be.
q. lxxxvj. ar. pe. et p̄ Archi. xxvij. q. j. c. j. et i. c. vti nā
lxxxvj. di. distingue sic. q̄ aut certū est de mēte le-
gis q̄ intēdit p̄cipere. et certū est q̄ obligat p̄traue-
nientes ad mortale. et sic intellige illud. qui nō obe-
dierit principi morte moriat̄ in. c. ij. de ma. et obe. et
in. c. quod p̄cipitur. xiiij. q. j. aut nō p̄stat de mē-
te legis. et tunc aut lex loquitur p̄ verba p̄ceptiua
aut equipollentia v̄l impatiui modi vel p̄ verba ex-
hortatiua vel p̄ verba cōia. si loquatur p̄ verba p̄ce-
ptiua. tunc p̄trauentem obligat ad mortale. nā
resistendo superiori resistitur deo. xi. q. iij. c. qui
resistit. et. c. dominus. et. c. iulianus. nisi materia
legis non esset necessitatiua q̄ tunc verba impo-
p̄tant. vnde verbū rogo q̄nq̄ exponitur p̄ p̄ci-
pio respectu subiecte materie. xi. q. iij. c. rogo. iun-
cta glo. et q̄nq̄ p̄cipio exponit̄ p̄ rogo ita q̄ sit ver-
bum exhortatiuū. vt no. in p̄mio decretorū. nam
verba deseruiunt intentioni. et non intentio verb̄.
vt in. c. sc̄bo requiris. de appella. facit. l. non aliter.
ff. de lega. iij. vbi pat̄ q̄ a p̄prio significato verbo-
rum est recedendū si de mente p̄traria dispo-
nitis p̄stat. Aut loquitur lex p̄ verba equipollentia p̄-
ceptis. vt p̄ verbum inhibemus et tunc idēz qd̄. s̄.
nam inhibitiō cōtinet in se p̄ceptum. vt no. Archi.
lvi. di. in sūma. aut loquit̄ p̄ verba impatiui modi.
et casus est aliquantulū dubius. dic tamē q̄ verba
imperatiui modi ex se nō semp equipollēt verbis
p̄ceptiuis. tex. est no. i. de. exiui. s̄. nos itaq̄. de. x̄.
sig. qui ad hanc materiā est melior text. qui possit
allegari. facit qd̄ habet in p̄nci. decreti. et ex dicta
de. colligit̄ hec distinctio. q̄ aut p̄suetudo habet q̄
illa verba impatiui modi impozēt p̄ceptū in ca-
su de quo est questio et tunc serua consuetudinē. c.
cum dilectus. de consuetu. et. l. minime. ff. de leg.
aut nō apparet de consuetudine et tunc recurre ad
q̄litatez materie. nā si materia est multū p̄derosa
et verisimilis cogitata et p̄derata p̄ supiorē tunc in-
ducit̄ p̄ceptū als sec̄. exemplū in dicto euāgelij. ff.
q̄s p̄cusserit te in vna maxilla p̄be ei et alia. nā illud
x̄. p̄be nō impoztat p̄ceptū s̄ p̄siliū licz sit impatiui
modi. vt. xxij. q. j. par. // Aut lex loquit̄ p̄ vba ex-
hortatiua seu p̄sultua. puta obsecram⁹ vel cōsuli-
mus. et nō ligat̄ p̄ueniētē ad peccatū. iij. di. s̄. h̄ et si
legib⁹. et. d. c. qd̄ p̄cipit. quod limita vt dixi. s̄. e. c. j
Aut loquit̄ p̄ verba cōia. puta statuo decerno vel
qd̄ sile. et tūc nō obligat p̄ueniētē saltē ad morta-
le. et est no. dictū Tho. vbi. s̄. p̄bat rōne. nam sicut
nō oīs p̄uentio legis inducit mortē tpalē ita nō d̄z
inducere mortē eternā. nā qd̄libet peccatū morta-
le est morte dignū. xxv. di. s̄. al. ea demū. Itēz ex q̄
lex aliq̄n loquit̄ p̄ verba strictissima. aliq̄n p̄ verba
nō ita stricta d̄z esse d̄tia in quāitate peccati. et idēz
qd̄. s̄. dixi in. l. dic in p̄uentōe regule religiosorū.
non em̄ oīs p̄uentio regule obligat ad mortale. vt
vult beat⁹ Tho. vbi. s̄. adduco tex. aptū in. d. de.
exiui. s̄ debem⁹ p̄siderare p̄ q̄ verba loquit̄ qd̄libz

c. regule. et idē in snia voluit Archi. in. d. c. j. et si di-
cerem⁹ p̄riū seq̄ret absurdū fm Tho. nāz vita reli-
giosorū esset piculosa: vita laicorū. s̄. c. nos noui-
mus. xvij. q. ij. nā cū multa p̄tineant sub regula d̄
facili religiosi inciderēt in mortale. Nec ob. si dicat̄
q̄ veniēs p̄tra regulā veniat s̄ votū cū soennit̄ p̄-
misit seruare regulā. q̄ vt dicit bea. Tho. quē seq̄-
tur Archi. in. d. c. j. p̄fessio nō refert̄ ad oīa p̄tenta
in regula. s̄ ad tria substātia regule sup quib⁹ es-
sentialit̄ est fūdata oīs regla religiosorū. de q̄b⁹ i. c.
cū ad monasteriū. i. fi. de sta. re. oīa x̄o alia p̄tenta
in regula tendūt ad finē illoz triū. vñ p̄mittēs ser-
uare regulā intelligit̄ p̄mittere vt ducat vitā regu-
larē q̄ quidē est eēntialit̄ fundata sup illis tribus. h̄
vera nisi religiosus peccaret ex p̄emptu. q̄ tūc ob-
ligaret̄ ad mortale. x. di. q̄s. vel nisi peccaret s̄ vo-
tū. i. p̄tra vñū ex illis trib⁹. vel nisi assumeret in cō-
suetudinē. q̄ nullū peccatū ē adeo veniale qd̄ nō
fiat mortale dum placet. i. ex p̄suetudine. xxv. di. s̄.
criminiis. et adde ad p̄dicta qd̄ no. Archi. i. d. c. vti
nā. // In. glo. in. x̄. oriūtur in fi. no. glo. iūcto tex.
q̄ quādoq̄ lex vtitur vno tempore pro alio. vnde
fm istam expositionem tempus p̄fens ponitur
pro p̄terito. simile in. l. nulli. C. de epif. et de. vel
potes exponere tex. fm Jo. de lig. pro appetitu de-
p̄rauato. q̄ oīs appetitus dep̄rauatus est p̄cupiscē-
tia. et ex tali appetitu oīa mala oriuntur. et ex h̄ facit
ad ti. iste tex. q̄ lex p̄hibens aliquid tacite p̄hibet
oīa que sequūtur ex illo.

De Innitaris. Cōstitutōes de-
cretorū singlari-
b⁹ opinionib⁹ sunt p̄ferēde. primo ponū-
tur verba salomōis. secūdo verba hiero. et Aug.
exponentium illa ibi prudentie. Ho. primo iudicē
non debere iudicare fm voluntatem seu pruden-
tiam suam dep̄rauatam sed fm statuta decretorū et
aliorum habentium potestātē legis p̄dēde. // Ho.
secundo q̄ hec verba cōmitto prudētie tue impoz-
tant nudam voluntatem rationi et legi non subie-
ctam. nam ita hic capiuntur ista verba prudentie
et. et ita intelligit̄ hic do. An. sed certe hoc non est
verum quo ad corticem littere quia illa verba po-
nuntur hic impozprie. i. malo sensu. vt etiam dicit
glo. iij. hic. als. x̄. prudentie intelligitur de volun-
tate submissa freno rationis. non enim est pruden-
tia sed fatuitas vbi deficit ratio iuxta illud. fatuus
fatua loquitur. xxiij. di. legimus. facit. l. quidaz in
suo. ff. de condi. insti. nam si verbum placet impoz-
tat arbitrium boni viri. l. thais. s̄. sorozem. ff. de fi-
deicō. li. fortius hec verba hic posita. s̄. tue pruden-
tie. et ideo intellige q̄ videtur data potestas tanq̄
viro prudenti. ideo si non facit vt prudens potest
peti reduciō ad arbitriū boni viri. vt. l. fideicō. s̄.
q̄q̄. ff. de leg. iij. et eorum que no. in. c. quinquauall
de iureiur. et per Bar. in extrauag. ad reprimen-
dam. // Ho. q̄ dicta sanctorum patrum sunt ser-
nanda. De dictis aliorum sanctorū vide tex. cuz gl.
lxxxij. di. c. j. Et hic sūpra occasiōe q̄rit̄ h̄ Inn. an
dicta sc̄orū sint necārio tenenda et obsuāda. Et cō-
cludit ip̄e et Lōpo. p̄ cū q̄ nisi sint dicta retractata

vt fecit Aug. qui multa ex dictis suis retractauit. vel nisi sint correcte p eccliam in his in quib' sancti cōiter pueniūt seruāda sunt eoz dicta vsq' ad vnū tota. sed vbi inter eos sunt opi. possum' tenere qd volum'. ponit exemplū de salomone vtz sit dānatus vel ne. qdā tenēt q' sit dānat' ex nimia affectōe mulier. alij tenēt q' saluus qz postea se correxit. de quo vide. xxrij. q. iij. salomō. z de pe. di. ij. c. si em in fi. in x. salomon. Item ponit exemplum in corpore beate virginis. nā quidā tenēt q' fuerit assūptū in celū. alij q' nō. Hosti. dicit q' opinio cōis z approbata hz q' sit assūptū. z ita dicit tenere Aug. Hiero. nō ita apte loquit'. imo dicit q' nulla scriptura apte deponit d' assūptōe corpali. z vid' p eū i epla ad paulā z eustochiū. **U**ltimo querit quid si repit diuersitas inter dicta sanctor' z sumoz pōtificū que magis sunt seruanda. vide glo. xx. di. in sumā. z in. c. j. z pcludit ibi q' in expositionibus scripturaz stat' dictis sanctor' sed in decisionib' causarū stat' sumis pōtificibus. qz isti z nō illis data fuit ptās legis p dende. qd no. nisi dictū sanctor' iuuaret auctoritate noui vel veteris testamēti seu alic' p ciliū. p hoc qd no in. c. si. xxxvj. q. vlti. p mū dictuz limitare q' vbi tractaret de expositione necessaria. vt de sacramētis vel articulis fidei pōt' credendū esset pape q' eis. qz pape z nō sanctis fuit data potestas interpretandi legē dubiā. vt in. c. p venerabilē qui si. sint le. si papa erraret deberet corrigi p cōciliū generale. vt in. c. nulli phas. iūcta gl. xix. di. Qui magis sit credendū inter doc. ecclie. vide bo. glo. ix. di. vt veterz.

Constitutio canonica q' nō ē oib' cōis z p quā tollit ecclie p'uetudo ariq' nō valet. ita cōiter sumā. vel aliter. **N**ō valet cōstitutio collegij in damnū aliquoz z cōmodū aliquoz cessante rōnabili causa. vel sic. Absq' rōnabili causa nō pōt maior ps capli tollere p'uetudinē vtilitatem priuatā nutriendo. z duo facit. nā in prima pte ponit duo statuta successiue facta. In scōda pte duplici rōne p'ata ambo statuta cassari mādāt. scōda ibi cū igit'. **N**ō. pmo iūcta glo. si. q' valet p'uetudo vt canōici recipiāt fructus p' bendaz in absentia. z ad h' q'ndic allegat ista lra. Idē no. in. c. dudū. ij. de elec. in glo. pe. z hodie cōiter inoleuit h' p'uetudo in simplicibus beneficijs q' hodie vid' approbata in. c. gratia. de rescri. li. vj. iūcta glo. z in. cle. gra. e. ti. z dic lant' vt in glo. si. dicā. **N**ō. scōdo ar. optimū ex littera q' p'ra talem p'uetudinē de non residendo valet statutū capli dūmodo sit als rōnabile vt colligit' hic in fi. lfe. nā statutū fuit hic reprobatum. qz nō erat oibus cōe. z h' semp no. vt p vtilitate ecclie qz est destituta suffragio canonicoz valet statutum p'ra antiquā p'uetudinē. qd aptius tenet hosti. z Jo. an. post eū. in. c. ad audientā. de de. nō resi. sed iudicio meo hic est tex. vt patet ex p' dictis. **N**ō. tertio q' singularia bona capituli possunt annecti p' bendis canonicoz si fruct' p' bendarum sunt minus sufficientes. z nimiz quia ob causam possunt capelle annecti p' bendis. vt in. c. expo

fuit de p'ben. z. c. extirpande. §. qui xō de p'ben. z ob hanc causam necessitatis iste vinee fuerunt annexi p' bendis. **N**ō. ibi ad successores. q' canonici largo mō dicuntur habere successores d' quo in c. relatum de p'ben. z in. c. quod sicut de ele. **N**ō. statutū dici iniquū cum statuētes nolunt illud obseruare quod alijs statuerunt. z facit iste tex. pro opinione Bar. in. l. oēs populi. ff. de iusti. z iur. vbi dicit q' si statutū fuit in odiū alicui' particulari p'one potest ab eo appellari. ar in. l. j. in. fi. ff. d' do. excep. dic tñ q' appellatio non est necessaria sed sufficit p'radictio. vt voluit hic Clin. z bene p'bat per istum tex. quia hic non fuit appellatus ab iniquitate statuti. sed superior fuit aditus per viam querelle. probatur ratione quia extraiudicialia non trāseunt in rem iudicatam vnde aduersus grauamen extraiudiciale competit duplex remedium. primū per viam appellationis. scōm per viam querelle. vt p'bat in. c. concertationi. de appella. li. vj. Et ex his z ex tex. no. q' statutum editum in odiū particularis p'one tenet sed per contradictionē potest reuocari. sic tenet Clin. hic z doct. z esset notabile dictuz. sed ego dubito an hoc sit verum. quia lex debet esse rationalis z honesta et omnibus cōmunis. iij. di. erit autē lex. ideo dicit Bar. in. d. l. omnes populi. q' statutū iniquitate cōtinens est nullum ipso iure. z ad istum tex. respondet q' de facto fuit facta reuocatio statuti quinimo nō apparet ex tex. q' papa hec statuta annullauerit sed soluz prouidit aduersus iniquitatem. **N**ō. valere consuetudinem vt antiqui canonici et iuniores canonici sint eq'les in p'ceptōe fructuz. quid autē fieret cessante p'uetudine dicaz. j. **N**ō. q' dicta sapientia possunt adduci d' assōe causaz vt hic. z fuit adducta auctoritas Latonis. z vide in. c. puenit. lxxxiij. di. In glo. j. ibi in p' iudiciū alioz z malo zelo z p' p'uetudinē ecclie pōdera solutiōne gl. Adducit em multa ad inferendā iniquitatē statuti. naz malo zelo isti fecerūt statutū hoc. quia non p vtilitate ecclie sed vt ampliarēt p'rios redditus. qz ps deficientiū accrescebat eis. Itē erat p'ra p'uetudinē ecclie. Sed circa hūc p'mū intellectū quero an si cessaret malus zelus valuisset statutū p' antiquā consuetudinē. Hosti dicit q' sic. naz si isti p'uertissent p' bendas nō residendū in vtilitatem ecclie valuisset statutū. licet ipi p'perēt in absentia z in p'ntia. quia nō est iniquū vt statutum p'cernat futuros canonicos nō aut p'ntes. quia p'p'riū statuti ē p'cernere futura. s. e. c. ij. hoc dictū mihi nō placet. qā videt' p' rōem littere. que fundat se sup disparitate z nō super vtilitate p'p'ria. qz statuētes tenent seruare statuta. z qd q'sq' iuris zē. vñ non p'nt dici moueri bono zelo si nō reputāt idoneuz in p'p'rijs p'sonis qd in alijs statuerūt. sed si statutuz fuisset oib' cōe valuisset p' antiquā p'uetudinē etiā si aliq' restitissent dūmodo facerēt ad vtilitatē ecclie. vt qz indigeret suffragio ministroz vt. s. dixi. dicit etiam hosti. q' ep's cū p'sensu capli potuisset facere hoc statutū inducendo istam disparitatem ratōne predicta. z qz in episcopo cessat ratio statuti. quod no. vt possit

fieri statutū p̄ supiorē stringēs successorēs. et nō ex
issentēs de p̄nti q̄d sit rōne scandali euitādi. et nō
p̄iudicetur illis quib⁹ ius iam q̄tesitū est. et ex his
habes declaratū p̄mū intellectū. c. Scd̄s intelle
ctus principalis est q̄ hec statuta nō valuerunt ex
defectu potestatis. q̄ canonici nō possūt sine ep̄o
statuere sup̄ residētia. sed p̄prie p̄tinet ad ep̄m sine
cuius licentia null⁹ cleric⁹ p̄grinari d̄. de p̄se. di.
v. nō optet. unde dicit L̄d̄post. q̄ potissima cā nul
litas istoz̄ statutoz̄ fuit ista. Hec ob. c. cū dilect⁹.
de de. nō resi. vbi caplm̄ statuit. q̄ ibi nō disputat
de validitate statuti sed forte interuenit auctoritas
ep̄i vel p̄firmatio pape. Hec lectura est vera in se s̄
nō p̄gruit littere que fundat se sup̄ iniquitate statu
ti. Hō. tñ b̄ dictū q̄ canonici soli nō possunt facere
statutū sup̄ residētia. et generalit̄ dic q̄ sup̄ statu
ecclesie nō potest caplm̄ sine p̄sensu ep̄i statuere. d̄ q̄
p̄ Inno. in. c. cū p̄suetudinis de p̄sue. et ibi bo. ter.
vide glo. quā tenebis menti in. c. ij. de verb. sig. li.
vj. que ponit sup̄ quib⁹ caplm̄ sine ep̄o p̄t statuere.
nūqd̄ aut̄ ecclesie inferiores possunt sine ep̄o sta
tuere? dic q̄ nō in gramib⁹. sic intellige Inno. in. c.
requisisti. de testa. in. fi. et in. c. cū accessissent. j. e. cū
ep̄s est generalis sp̄sus oim̄ eccliaz̄ sue diocesis.
unde quelibet ecclesia est regēda p̄uidētia ep̄i ge
neraliter. x. q. j. regēda. et nō. illa duo dicta Inno.
In ea. glo. ibi sed non illis qui sunt nascituri.
glo. nō soluit p̄trariū. nā quemadmodū ibi nō. di
uersitas iter natos et nascituros ita h̄ poterat nōri
inter iam institutos et instituendos. So. dicit Jo.
an. q̄ ibi admittit illa disparitas q̄ ignorabant
qui et quot essent nascituri. ar. in. l. si pater. ff. d̄ solu.
vel dic alit̄ q̄ emancipari volentes succedere p̄ri
ab intestato vna cū existentibus in p̄tate tenentur
p̄ferre illa que ipsi acquisuerūt d̄taxat suis. s̄ nō
potest dici ius ille qui nōdū est nar⁹. ne ibi differe
tur collatio in euentū natiuitatis. nullū tñ p̄iudici
um in effectu sit illis nascituris. sed hic fiebat p̄iudici
cū instituendis. In ea. glo. ibi dicas. signa istā
gl. vsq̄ ad finē sui nam q̄ridie solet allegari et ex ea
colligunt quattuor. Primo q̄ in re cōi pluribus
vt singulis vt sup̄ iure singulari nō valet q̄qd̄ fac̄
maior pars sed op̄ret q̄ oēs p̄sentiat̄ q̄bus sit p̄iudici
um. Secūdo q̄ in reb⁹ collegij valet q̄qd̄ fac̄ ma
ior pars collegij d̄modo dispositio fiat ex necessitate.
secus si ex mera voluntate. tūc em̄ vn⁹ solus p̄t
oibus resistere. et h̄ est dictū no. valde. et nullibi ex
p̄sse p̄bas. nā lex p̄ fundū. all. in. glo. loquit̄ in re
cōi plurib⁹ vt singulis. Tertio no. q̄ ad h̄ vt va
leat dispositio maioris p̄tis collegij d̄nt vocari ab
sentes. Quarto q̄ p̄sensus in reb⁹ collegij debz̄
p̄stari in cōi et nō in singulari. Hic discutiēdo
oia p̄dicta venio ad primū et quero an sit veruz̄ re
gulariter. et dico sic. q̄ aut h̄ntes rem cōem vt sin
guli voluit sup̄ illa re disponere. et regularit̄ nō pos
sunt nisi oēs p̄sentiat̄. Fallit p̄mo. q̄n vn⁹ ex socijs
vellet deputare rē ad vsuz̄ destinātū. sic loquit̄. d̄.
in cōe x̄o sepulchz̄ all. in. glo. Itē p̄cedit dictuz̄
glo. in re cōpetenti plurib⁹ iure singulari. sec⁹ si cō
petit iure ecclie licet cōpetat singulis. exēplū i p̄bē

dis que p̄petit̄ singulis canonicis nō vt collegij
tñ cōpetit̄ iure ecclie et nō iure singulari. sup̄ illis
em̄ p̄t maior pars capli statuere deputādo aliquid
ad vsuz̄ p̄iū. vt est tex. no. que nescio alibi in. c. fi.
de his que fi. a ma. p̄re ca. et ibi p̄ Inno. ita q̄ maior
pars nō solū p̄t disponere de bonis capli. vt h̄ volu
erunt doct. sed etiā de ip̄is p̄bendis p̄petentibus
plurib⁹ vt singulis. q̄d intelligo q̄n disponit̄ super
redditib⁹ sup̄iuis. q̄ tūc p̄prie disponit̄ de re ad
vsuz̄ destinātū. q̄ q̄d sup̄luit canonicis de reddi
tibus ecclesie debet p̄uerti in vtilitatē ecclesie. xij.
q. j. s̄. fi. Itē fallit fauore liberatōis nā tūc valet q̄d
facit maior pars. vt. l. maiorē. ff. de pact. et. l. fi. C. qui
bo. ce. pos. Itē fallit fauore admistratōis bonoz̄
pupilli. l. iij. ff. de adm. tuto. Itē fallit fauore litū
dirimendaz̄. nā valet snia duoz̄ ex trib⁹ iudicijs
seu arbitris et tñ nō habent ius iudicandi vt colle
gium. vt no. in. c. prudentiā. de offi. dele. ad h̄. c.
fi. j. de re iudi. et. l. duo ex trib⁹. ff. e. Aut maior pars
vniuersitatis vult disponere de reb⁹ singloz̄. et di
stingue. q̄ aut illa vniuersitas nō h̄ iura regalia.
q̄ habet d̄m sup̄ se et nō p̄t. vñ si millesies vellet
maior pars scholarij non potest obligare vnū scho
larem vel disponere de re sua vt no. glo. in. l. ij. C.
que sit lon. consue. et aliquid per Inno. in. c. ex p̄re
de cōsue. nisi forte fm̄ ea que no. Bar. in. l. iij. ff.
de re iudi. puta. quia vniuersitas esset obligata et
non esset soluendo tunc potest imponere collectas
singulis. vt est gl. no. i. l. j. ff. q̄d cuiusq̄ vni. Cle
nio ad secundum et in eo q̄ glo. excipit casuz̄ neces
sitaris vt tunc valeat quicqd̄ facit maior pars col
legij. Idem fm̄ Inno. et doc. in casu vtilitatis. vt p̄
batur in. c. j. de his que fi. a ma. par. ca. Item si ex
causa pietatis. vt in. d. c. fi. de his que fi. a ma. par.
ca. si vero ex mera voluntate cessante necessitate
maior pars vult disponere de re singulari. glo. sit
gulariter vult hic q̄ non possit. Item Inno. hic. et
Jo. an. in regula quod omnes d̄ regu. iij. li. vj. iur
mercu. et sic videt̄ fm̄ hoc singulare dictū q̄ maior
pars vniuersitatis non potest vnū extrahere de
banno vel aliquam gratiam voluntariā alicui fa
cere nisi omnes p̄sentiant. sed Do. Lar. tenet indē
stincte q̄ ex quo agitur de iurib⁹ collegij valet quic
quid facit maior pars. sed certe casus est dubius.
Et dico q̄ vbi dispositio tenderet in damnum vel
dedecus vniuersitatis vel p̄iuate consuetudinis
vnus solus possit resistere. vt in. c. j. de his que fi.
a ma. par. ca. no. Inno. in. c. accedentibus. de pri
uile. sed si actus disponendi tunc esset indifferens
tunc facit. p̄ glo. q̄ tunc cessat ratō vt valeret quod
faceret maior pars. sed in p̄trariuz̄ facit. q̄ iura gene
raliter dicunt q̄ maior pars sicte representet totaz̄
vniuersitatem. l. aliud. s̄. refertur. ff. d̄ re. iur. et. l.
quod maior. ff. ad muni. et. d. c. j. et forte hec pars eēt
verior. Clenio ad tertiu an absentes sunt vocādi i
dispone collegij. gl. hic dic̄ simpliciter q̄ sic. et si tu
intelligis absentes illos qui non sunt in caplo sūt tñ
in ciuitate. tūc glo. est vera q̄ oēs sunt p̄ntes ex q̄
sunt in loco q̄ tūc d̄nt vocari. l. ij. C. d̄ decur. li. x.
facit. x. q. ij. hoc ius. in. d̄. ibidem deferuentium. s̄

si intelligis abites illos qui sunt extra ciuitates et longe agentes et est maius dubiū. glo. quaz cōter canoniste allegant in. c. ij. d. testi. li. vj. dicit q̄ in tribus casib⁹ abites tñ vocant̄. s. in electōe plati. de elec. qz ppter. et cū volūt puidere ecclie de canonid vt in. c. cū i ecclis. de pben. li. vj. et cū volūt cessare a diuinis vt in. c. si canonici. et c. q̄uis. de off. or. li. vj. In alijs casibus abites de necessitate nō sunt vocandi. et p̄ illa glo. facit tex. no. in dicta auē. hoc ius porrectum. vbi in alienatione rei ecclie non vocant̄ abites. Do. An. videt̄ hic velle q̄ in quolibet actu graui abites sunt vocādi. qz in trib⁹ casibus supius excepti ex gūitate p̄iudicij vocant̄ abites. ergo in alijs grauib⁹. idē dicit̄ vbi reperitur eadē rō. p̄ hoc dicto suo all. glo. no. in. l. j. C. de cōdi. inde. que vult q̄ casus except⁹ a lege d̄z extendi ex identitate rōnis. vt est tex. no. in. c. cū dilecta. d. p̄fir. vii. vel inuti. qd̄ tene menti. et sic nō solū. l. cōmunis extēditur ex identitate rōis sed casus excepti extendent̄. Distingue tñ hunc articulū lan⁹ p̄ Bar. in. l. omnes p̄li. ff. de iusti. et iure. q̄ aut sunt abites nō h̄ntes vocē et indubie nō sunt vocandi. ad h. c. qz ppter. de elec. Aut h̄nt vocem. et tūc aut sunt absentes ex necessitate aut ex volūtate. ¶ Pri mo casu subdistingue. aut ex culpa p̄pria. puta q̄a ppter delictū fuit expulsi vel relegati et nō sūt vocandi. ar. l. admissōe. §. qui deficiūt. ff. de capi. di. facit. c. p̄ter. xxxij. di. Aut sine culpa. puta ppter timorē tyranni nō audent venire ad ciuitatem vt regnat ibi pars p̄traria. et tunc siue negocia sint graua vel leuia ad h. vt p̄iudicetur ab̄ntibus et vt valeat actus debent isti ire ad forinsecos vel eos citare vt saltē mittāt p̄curatores. facit. c. q̄to. lxxij. di. no. Inno. in. c. ij. de no. ope. nun. vbi vide qz ponit pulchra dicta et in. c. bone de elec. j. ¶ Secūdo casu principali quando detinent̄ ex sola voluntate regulariter non sunt vocandi. et hoc tenet Bar. in. d. l. omnes populi. et facit dicta auc. hoc ius porrectum. Sed tu excipe casus p̄alle. et no. q̄ alienatio rei ecclie nō est adeo magni p̄iudicij vt vocentur absentes. et sic potes ex eo instrui quando casus dicitur multuz p̄iudicialis. ¶ Ad vltimum an p̄sensus debeat prestari in cōmuni. gl. hic dicit q̄ sic. sed alia glo. in. c. j. de re. ec. nō alie. li. vj. dicit q̄ aliud quā vide. sed tu tene hanc glo. quam sequit̄ Inno. in. c. in Genesi. et c. audis de ele. et Jo. Lal. hic. et cōter moderni. nam als nō esset differentia inter cōsensum collegij et cōsensum p̄iuatorum et vide glo. no. in. l. sicut. ff. qd̄ cuiusqz. vni. q̄ dicit q̄ si oēs hoies ciuitatis essent i platea et aliquid facerent nō diceret̄ ille actus factus ab vniuersitate sed a singulis. ad hoc. n. q̄ actus dicit̄ gest⁹ ab vniuersitate. optet q̄ more solito congregēt collegiuz et ibi fiat p̄clusio de explicatiōe actus. Et adde vñā no. theoricā Bar. in. d. l. oēs p̄li. ponendo duas regulas. ¶ Prima q̄ in factis collegij p̄sensus d̄z prestari in cōi. all. c. in genesi de electōe. et hoc ē clarum. ¶ Secunda regula est q̄ etiaz in spectantib⁹ ad singulares p̄sonas p̄sensus d̄z prestari in cōmuni qm̄ maior ps p̄ualet minori p̄ti. vt est casus

no. in. l. et suū heredē. ff. de pactis. et est ratio quia ex quo ex disposicione iuris valēt disposita p̄ maio rem p̄tem d̄z minor ps vocari vt sic possz maior ps ad suā sniam minorē ducere. vt in sū d̄z in. l. item si vn⁹ in si. ff. de arbi. et no. in. c. ij. eo. n. in. vj. et p̄ b̄ dictū solco impugnare cōe dictū canonistaz q̄ volunt q̄ patroni p̄nt p̄stare singulariter. nā cuz maior ps patronoz p̄ualeat. vt in. c. iij. d. iu. pa. debz minor ps a p̄ncipio vocari fm̄ theoricā p̄dictā et d̄xi latius in. c. iij. eo. n. ¶ In glo. pe. ibi pares debent esse Inno. aliter. dicit em̄ q̄ si apparet de p̄suetudine ecclie illa est seruāda. si aut̄ non apparet. puta qz ecclia est nouiter fundata vel vario mō seruata est. tūc respectu eoz que exeunt de cōi salario p̄ victu debz esse equalitas inter oēs. s̄ respectu eoz que dant̄ p̄ vestimentis et alijs necessarijs d̄z fieri distributio fm̄ merita p̄sone et p̄ditōes vtriusqz. qz plus d̄z dari doctoz vel nobili vel sacerdoti q̄z clerico minori et parz sapiētī. et maxie h̄ qd̄ p̄cedit i ecclis vbi p̄bende nō sunt distincte. Itē p̄cedit respectu bonoz cōium capli que distribuūt̄ vltra p̄bendas in singulos canonicos. cū h̄ dicto suo trāseunt hic cōter doct. S̄z ego puto idē dicenduz in victualib⁹ qd̄ ip̄e dicit̄ in vestimētis. qz fm̄ qualitatem p̄sonaz est sic̄da distinctio iter cibos cū plerūqz aliq̄ sunt valde delicati. p̄ h. c. nō cogant. xij. di. alle. glo. que hoc tenet in. c. epus. x. q. ij. Item ad duco tex. h̄ satis bene p̄bantē in. l. s̄ qd̄. ff. d̄vfu. vbi tex. dicit vsufructuariū debere alere et vestire mancipia fm̄ cuiusqz ordinē et dignitatē. i. cōditionē et qualitātē cuiusqz. et p̄dēra vba alere et verbū vestire. Itē adduco tex. in. c. cū ad monasteriū. de sta. re. in. d. porro. vbi etiā inter religiofos ex causa p̄dicta supior facit d̄riam in cibis vt pluri mū tñ de hoc stat p̄suetudini. ¶ In gl. si. in si. no. glo. et vide qd̄ dixi. s̄. in p̄mo no. hosti. limitat istā glo. qm̄ qd̄ deseruiret p̄ vicariū. vel als in ab̄ntia deseruiret ecclie. als nō valeret p̄suetudo tanqz onerosa ecclie. vt in. c. j. de p̄sue. et sic trāscūt cōter docto. Sed tu vide qd̄ dixi in. c. extirpāde de p̄ben. vbi recitauit aliqua dicta aliquoz d̄ictū valere cōsuetudinē etiā vt nō deseruiat p̄ vicarium d̄ūmodo non sit p̄iudiciū magnū ecclie. et istud tene. Si vō ecclia vigore p̄suetudinis destitueret ministris tene dictū hosti. als tene indistincte hanc glo. naz quilibet clericus saltem deseruit ecclie vniuersali. facit quod no. Inno. in. c. cuz iaz dudū de p̄bē. nam olim sine seruitio speciali subueniebaf clericis indigentibus ex bonis cōmunib⁹ ecclie vniuersali. xij. q. j. c. videntes. ¶ Quero ad declaratiōem p̄dictoz quot de vniuersitate d̄nt interuenire ad h̄ vt actus valeat. So. gl. iuri canonici variarūt. vñ glo. in. c. j. de his que fi. a maio. par. ca. et in. c. cum nobis de elec. sed opinio legistarum et canonistarum est vt interueniant due partes vniuersitatis vt in. l. nulli. ff. quod cuiusqz vni. et. l. nominatiōnum. C. de decu. li. x. Et ex his duabus partibus debet ad minus p̄sentire maior ps. et sic d̄z intelligi. l. qd̄ maior. ff. ad munici. et. d. c. j. hoc sentit glo. in. l. aliud. §. referf. ff. de re. iur. et glo. in. d. l. nulli

et Bar. in. d. l. omnes populi. sensit Inno. in. c. ij. de no. op. nu. et pbat rde. due pres repitant totaz vniuerstatē. dicit. l. nulli. et noiationū. ergo sufficit maior ps istaz duaz ptiū. si autē ueniāt plures q̄ due pres tūc requirūt maior ps oim uenientū qz oēs tūc faciūt vniuerstatē. dico etiā qz h̄ due ptes sufficiāt ad validitatē act⁹ si tertia ps fuit ptem pta tūc p̄t ptempti. psequi ptemptū et facere actū retractari. vt in. c. q̄ sicut de elec. vñ alibi dicit tex. q̄ in talibus pl⁹ obest p̄tēptus vñ q̄ p̄dictio multoz. vt in. c. bone. ij. de elec. Et aduerie qz i numero duaz ptiū nō sūt p̄putādi illi qui nō sp̄ h̄nt vocē vt in de. qd̄ circa. et qd̄ ibi nō de ele. Tū vñā diuersitatē maximā reperio inter canonistas et legistas. nec repio eā tactā seu decisā p̄ aliquē. nā fm̄ Bar. in. d. l. oēs ppli. quē sequit̄ cōis practica nō sufficit vniuersitatē vocari. sed optet necessario q̄ interueniant due ptes. ita intelligit. l. fi. C. de p̄di. decu. li. et. sed canoniste cōiter distinguūt. qz aut est aliq̄s ad quē spectat cōgregatio vniuersitatis. et tūc si ad mandatū illi⁹ nō veniāt oēs. tūc p̄t venientes explicare actū et. etiā si si infueiat maior ps collegij. hoc vult Inno. in. c. j. de ma. et obe. et in. c. ij. d. no. op. nu. quasi uocatio superioris p̄stituat nō venientes in p̄tumacia. et p̄tumacia. priuet illos facultate dandi vocē. et p̄ h̄ allego bo. tex. in. c. cū nobis. de elec. vbi dicit qz si vocati ab h̄ite p̄tatem nolūt venire faciūt se alienos. ergo nō d̄nt cōputari i nūero duaz ptiū. et h̄ sentit glo. in. d. de. qd̄ circa h̄ tenuit qdā Jo. bonoieñ. doct. in disputatōe sua quā recitat Jo. an. in. c. in causis de elec. vbi d̄r. naz ponebat casum in vniuersitate in qua erāt. c. hoies et vocatis ab h̄ite p̄tē uenerūt. xxx. et conclusio sua fuit qz ius vniuersitatē residebat in illis. xxx. si dō nō est aliq̄s ad quē spectat uocatio tūc aut istar finis termini vniuersitatis p̄tiri ad expeditōez actus. et tūc p̄t mior ps vocare maiorē et nolēte venire potest minor ps ad actū p̄cedere. qz nō d̄z priuari p̄pter p̄temptū maioris p̄tis vt no. in. c. in causis. p̄ all. et. d. c. cū nobis. Aut termin⁹ nō est p̄fixus ad actū explicandū. et tūc d̄nt saltē interuenire due ptes qualicūqz velint et monere tertiā p̄tē. als tertia ps p̄t agere de p̄temptu vt. s̄. d̄xi. h̄ no. l. d. c. ij. et. c. in causis. pbat ex mēte legis noiationū p̄ all. et h̄c opi. canōistaz puto veriorē. et ad. l. fi. sup̄ q̄ sū dat se Bar. p̄t rñ deri m̄l̄p̄l̄r. qz intellect⁹ illi⁹ est m̄l̄plex et obscur⁹ et p̄t intelligi in factis grauib⁹ i quib⁹ nō sufficit uocare vniuersitatē p̄ tabellā vt campanā. sed p̄ nuncium vel l̄fas. vt no. an. d. c. in causis. Abb.

Que in ecclesiarum. Con-
 no laicoz eccliam seu ei⁹ bona nō astringit
 In p̄ma pie ponit p̄stitutio. In sc̄da ei⁹ cassatio. se-
 cūda ibi volentes. // No. p̄mo qz ciues h̄nt facul-
 tatē p̄dendi statuta i ciuitate eoz dūmodo als sint
 honesta et iusta. hoc statutū fuit hic reuocatū p̄p̄
 illud qz cōprehendebat eccliam. de hoc dic vt i gl.
 // No. qz statutū excedēs fines potestatis statuē-
 tum est ip̄o iure nullū. p̄ h̄. l. fi. de iurif. om. iud. et

in. c. vt aiaz. de p̄sti. li. vj. // No. qz statutū laicozū
 nō p̄t disponere sup̄ reb⁹ eccliastr̄is etiā si talia sint
 bona quoz d̄nium vñle p̄tinet ad laicos. vt erat h̄
 in feudis. et sic dispositū simplr̄ in dominio habet
 locū etiā in dominio directo d̄tazat. nā directuz
 d̄nium spectabat h̄ ad eccliam. ad h̄ quotidie all.
 iste tex. et examinabo lati⁹ h̄c materiā. j. eo. ecclia.
 // No. ar. qz cassata p̄stitutōe non cassatur effect⁹ p̄
 prius editus. h̄ em̄ papa cassauit nedū p̄stitutōes
 sed venditiones inde factas. hoc puto p̄cedere vbi
 statutū tenuit nisi in cassatione diceret vt p̄stitutō
 habeat p̄ infecta. tūc em̄ ois effectus censetur sub
 latus. vt est glo no. in de. j. d̄ inu. ec. secus vbi sta-
 tutum esset nullum. vt hic. et p̄batur. j. e. ecclia. et
 xxvj. di. bene quidē. vñ diceret qz cassatio hic pon⁹
 referet ad factū q̄ ad ius. qz de iure erāt ip̄o facto
 cassata vt in iuribus p̄ all. // No. ibi sine legitimo.
 ar. optimū qz ad h̄ vt valeat alienatio rex eccliastr̄
 ficarum optet qz p̄sensus p̄sonaz sit legitim⁹. i. fm̄
 leges et canones i format⁹. Et q̄ inferet qz nō valet
 alienatio nisi seruata forma tradita a iure et in ca-
 su a iure concessio. als autem p̄sensus nō potest di-
 ci legitimus. ad h̄c intellectum adducit Cal. istuz
 tex. in. c. j. de in inte. resti. quod est p̄tra glo. xij. q.
 ij. in summa. et in. c. sine exceptione. que voluit
 sufficere formā esse obseruatam licet alienatio nō
 sit facta in casu licito. h̄ pro primo dicto vide tex. in
 de. j. de re. ec. nō alie. et fact. c. j. eo. ti. lib. vj. // In
 glo. j. ibi tam iure poli. no. glo. vult enim qz popu-
 lus possit sibi constituere legem nedum fm̄ legem
 positiuam et sic iure fori. sed etiam fm̄ equitatem
 naturalem et sic iure poli. i. celi. de hoc tamen dicē-
 dum vt plene no. in. l. omnes populi p̄eall. Et cō-
 clude tres casus. nam quedam sunt vniuersitates
 non habentes iurisdictionem vt villa seu castrum
 cum recognoscant ciuitatem in superiorem. Que
 dam sunt habentes iurisdictionem. vtputa non re-
 cognoscentes superiorem saltez de facto. Quedā
 sunt habentes iurisdictionem modificatam. // Pri-
 mo casu potest vniuersitas sibi facere legem super
 rebus suis. sed non possunt sibi apponere penam
 quia appositio pene deriuatur a iurisdicōe. xxxij.
 q. ij. §. in hoc. et in. l. fi. ff. de iu. om. iudi. possunt ta-
 men se per pactum obligare ad penam. hoc voluit
 Bar. in. d. l. omnes populi. et Inno. j. c. p̄. et Jo.
 an. s̄. c. precedent. // Secundo casu dic qz vniuer-
 sitas potest omnia statuere que potest princeps.
 vnde dicit Bar. in. l. infamen. in fi. ff. de pub. iu. qz
 tantam potestātē habet ciuitas non recognoscēs
 superiorem in territorio suo quantam habet im-
 perator in vniuerso. et pro hoc facit. c. per venera-
 bilem. qui si. sint le. vbi patet qz rex francie qui non
 recognoscit superiorem exercet omnia iura impe-
 ratoris in territorio suo. et idē in alijs regibus nō
 recognoscentibus superiorem. vt dicit Inno. in. c.
 cum. p̄. de fi. instru. // An possint hoc iuste et sine
 peccato facē remitto ad ea q̄ dixi in. d. c. p̄ venera-
 bilē. et vide quod no. Bar. in. l. j. ff. d̄ aqua plu. ar.
 et i. l. si publican⁹. §. i oib⁹. ff. d̄ publi. // Tertio casu
 dic qz fm̄ iurisdicōez p̄t facē statutū et apponē penā.

An vniuersitas scholarium pistorum cerdonum et si-
 miliu potest facere statuta. dicendum quod sic in iuribus eo-
 rum. sed dubium est an possint imponere penam. et con-
 cludo vniu casum. Si vniuersitas huius rectoris et vult
 imponere penam cum suo rectoris tunc potest ad limites
 iurisdictionis rectoris. ad h. l. si. C. de iuris. om. iudi.
 et quod non. Inno. in. c. cum ab ecclesiarum de offi. or. et si non
 habet rectoris sentit Inno. j. c. pxi. quod non. extrarium
 non sentit Bal. in. d. l. oes ipsi quod si vniuersitas non
 habet iurisdictionem non potest dare suo rectori. cuius con-
 trarium probat in. d. l. si. mihi placet quod potest statuere et
 imponere penam ad limites patris. p. h. bon. rex. j. c.
 ex lris. et quo ad terminos huius decre. est dubium
 nunquid valeat statutum respectu laicorum. Inno. et hoc
 tenet et lo post. tenet quod non. quod non potest vniuersitas sta-
 tuere in iudiciis eorum que competunt singulis de iure
 gentium. vt sint dñia. j. distin. ius gentium. et h. ius ge-
 gentium potest appellari naturale secundum Inno. quasi naturali ra-
 tione inductum. quod ius civile non potest tollere ea que sunt
 de iure naturali. Insi. de iure na. s. sed naturalia
 et. v. di. p. to. imo dicit Inno. quod non potest princeps sine
 causa mihi tollere dñium rei mee. et cum causa sic. vt. l.
 ite si dberat. ff. de rei v. di. sicut dicimus in sili de
 iure diuino sufficiunt duo testes in omni re. iuxta il-
 lud dñia. In ore duorum vel trium etc. vt in. c. h. vniu-
 sis. de testi. tñ ius civile ex causa aliud statuit. quia in
 quibusdam requirit plurimum. vij. vel. v. testium vt in testamē-
 to vel codicillis vt in. l. hac p. sultissima et. l. si vnus.
 C. de testa. cum si. ergo eodem modo potest statuere super
 alijs. et quotidie ad h. all. dictum Inno. legiste tractat
 marie Ly. in. l. rescripta. C. de p. ci. impe. offe. et Bal.
 post glo. in. l. si. C. si contra ius vel vti. pub. et tractat
 Ly. principaliter tria. primo an princeps potest statuere cir-
 ca legem diuinam. secundo. an circa ius gentium. tertio quod
 circa ius civile. Circa primum sit breuis conclusio. quod si
 vult statuere in eo articulo quod repit limitat et potest. s.
 distinguendo interpretando et adiuuando ius diuinum
 Exemplum in lege diuina continet illud preceptum. Non
 occides. tamen in. l. positiua est limitatum si quis
 occiderit occidatur. et sic patet quod primum preceptum
 non est in distincte seruandum quod princeps fecit. et inter-
 pretando statuit quod possint occidi. vt. C. si quis sine iudi-
 se vindi. et ad. l. cornel. de sica. p. to. Si vero preceptum
 diuinum non reperit limitatum. tunc aut nulla potest esse
 causa limitandi et non potest princeps statuere. puta si vult
 statuere quod quis possit contrahere matrimonium cum matre.
 aut subest causa. sed dubitatur an subsit et presumendum
 est tunc per lege principis et non. hoc dictum. Ego limita-
 rem hec dicta legistarum duobus modis. primo quod prin-
 ceptis secularis potest interpretari ius diuinum. statuendo
 in his in quibus habet iurisdictionem. s. in reb. ppha-
 nis. sed in spiritualibus interpretatio pertinet ad papam
 vt tex in. c. p. venerabile. all. facit no. dictum Fre. de
 se. p. r. q. vbi dicit non valere statutum laicorum quicquid
 usurarium ex certis rectoris. quod cum in talibus non
 habet laici iurisdictionem non potest statuere etiam interpreta-
 do. facit. c. tua. de or. cog. et quod non. Bar. in. l. nacia.
 ff. so. ma. secundo limitare vt in casibus sibi processis quod non
 presumat causa in quantum vult statuere contra ius diu-
 num. quod non debet inferior violare statutum superioris

sine causa apta. vñ no. dicit Inno. i. c. quanto. de co-
 sue. quod etiam papa ne dum contra ius diuinum sed con-
 tra generale statutum vniuersalis ecclesie non potest venire
 sine causa rationabili et alijs. no. et id quod dixi in prin-
 ce seculari habet locum in papa respectu iurisd. totis
 sue. plus tñ dico in eo quod etiam respectu laicorum potest
 statuere ex causa graui p. cernere statum ton. xpianita-
 tis vt in. c. j. de homic. l. v. Circa secundum an prin-
 ceptis possit statuere contra ea que sunt de iure genti-
 um et naturali. Conclusio doc. est quod ex causa rationabili
 potest. videmus. n. quod p. p. scriptione inducta a iure posi-
 tiuo priuat quod iure suo. Ine ppter delictum p. s. an
 bona alicui. vt in. c. vergentis de here. et. C. de bo-
 dam. p. to. et ad id. c. ita quorundam d. iude. vbi papa
 certo casu inducit seruitutem contra libertatem que est
 de iure naturali. si autem non subest causa et est certum
 non potest princeps statuere vel p. scribere in iudi-
 cium priuatum in his que sunt de iure naturali secundum iop-
 nionem canonistarum et legistarum. vt in de. pastoralis. de
 re iudi. vbi dicitur impatoris non posse tollere ea que
 sunt de iure naturali. et sic non potest impator alicui au-
 ferre rem suam sine causa. quod impator h. habeat iurisd. totis
 i vniuerso non tñ dñium rex priuata quod ab alijs fuit p. ces-
 se occupantibus vt Insi. de re. diui. quasi p. totum
 sed causa exite potest vt. s. dixi. et est causa legitima fa-
 uor publicus. vt. litem si verberatum. ff. de rei ven.
 et no. in. l. antiochensum. ff. de priu. credi. et hec
 pcedunt etiam respectu bonorum infidelium. nam sine cau-
 sa nec papa nec impator potest auferre bona eis. de
 quo plene dicit vt no. Inno. in. c. quod super his d. vero
 potest tñ princeps modicam lesionem auferre. vt pu-
 ta dare debitori dilationem vt non possit interim con-
 ueniri a suis creditoribus vt in. l. quoniam. C. de p.
 ci. impe. of. secus si in totum vellet pcedere vt non pos-
 sit conueniri aliqui. quod sine causa h. non potest. vt no. ibi
 glo. et Inno. hic. licet enim secundum Inno. possit impator
 mihi tollere actionem que est de iure civili p. l. ij. ff. de
 ori. iur. et est eius opinio licet quidam. contra. vt no. l. l.
 ex hoc iure. ff. de iust. et iu. non tñ potest facere quoniam iusti-
 cia mihi reddat. unde reddit ad primeuuz ius in
 quo non erant actioes sed manu regia administrabat
 iusticia. d. l. ij. et sic habes casum in quo sine actione
 formali quis potest agere ex sola obligacione iuris ge-
 ntium. quoniam dubitatur an subsit causa auferendi que mihi
 competunt de iure naturali. et tñ Ly. et cōiter legiste
 tenent quod presumit p. p. ceptis quod iusta causa fuit motus. et
 no. glo. singu. in. l. relegati. ff. de penis. que apte
 dicit quod magna et iusta causa in p. ceptis est sola voluntas
 unde dicit principem posse secundum conscientiam suam iudicare.
 et quilibet tenet ad mandatum suum iniuncta adimple-
 re h. sit contra ius gentium. et adeo presumit p. p. ceptis
 vt non admittat p. batio in contrarium. hoc dictum sequit
 do. An. hic. adduco de. litteris de. p. ba. et p. hoc di-
 ctum legistarum posset illa de. intelligi generaliter etiam
 si papa scriberet contra illa que sunt de iure gentium
 quod non. h. dictum videtur satis duz et nullo iure apte p-
 bat. imo in contrarium posset allegari. d. de. pastoralis.
 de re iudi. tñ in practica seruaret. Limitare tñ istud
 dictum multipliciter. primo vt non pcedat cum ipse
 princeps sit obligatus in his que sunt de iure naturali

puta ex suo tractu, als de facili posset euacuare oem tractu cu eo firmatu. qd est tra. l. cesar. ff. de publi. tra. c. j. de pba. et h soleo dicere principem. no posse suo vasalla sine cause cognite tolle re feudu. qz in feudo est quida tractu i quo vitro citroqz nascit obligatio. vt in. c. d. forma. xxi. q. v. iuncta. l. liber homo. ff. de x. obli. Itz de natura feudi est vt no auferat sine ca cognita. vt in li. feudoz. c. j. Itz limto vt psumat. p principe respectu subditoz nō aut respectu alioz. ad h no. dictu Inno. in. c. inquisitioni. de sen. ex. vbi dicit q si pa pa madat laico sibi non subiecto tpatr. q alicui det rem sua no tenet ei obedire si no apparet legitima causa obediendi cu non sit ei subiecto tpatr qd no. ad idz dicta de. pastoralis. vbi probat q rex Sicilie no suberat impatori. Itz limto q vbi ex mada to principis timet scandalu futurz seu turbatio xpi anitatis vel magnu peccatu no est principi obediē duz nec psumit legitia ca. dictu est no. Inno. i. d. c. inquisitioni. ¶ Circa tertiu an possit pnceps scribere seu statuere tra ius positium. et cōter tenet q sic. qz est supra ius positium. vt in. c. pposuit de cōces. pben. et vide q latius no. i. d. l. rescripta. et d. l. f. C. de pci. impe. offe. Ego tū dicerē q vbi no sub est legitia ca veniēdi tra ius positium pnceps peccat illud violādo. qz dō facere vt bono paterfamilias. qz data est ei pās pascēdi ones no aut turbādi seu molestādi. et dō pcedere ex rectitudine iusticie et equitatis no aut ex affectōe spāli. vide qd dixi post beatu Tho. in. c. de mltā. de pbe. ¶ In glo. pe. ibi sed alij no. glo. q vasallus pot sibi acquirē nouuz vasallu infeudādo ei feudum etiam infeudando sine licentia prioris domini et videtur expressum in ti. de. l. corra. §. similiter. in. li. feu. et placet doct. hoc dūmodo no infeudet ecclie qz tūc deteriorare tur p dno prioris dñi. vt no. in. l. si clientulus. all. in glo. nec pot vasallus relinqre feudū ecclie in vltima voluntate rōe p dca. An aut trāseat in eccliaz si vasallus efficiat clericus vlmōnacho. dic vt no. in. c. i pntia de pba. ¶ In ea. glo. ibi nec feudū. intellige qñ vlt pcedere in ppetuu. puta dādo filie vt alteri. secus si in tps vite sue vt no. Inno. i. c. nup all. in glo. et bñ facit ibi text. ¶ In ea. glo. ibi. l. interdū. sed no bñ facit ad ppositū. solū. n. dicit q ope pmissē p libertū pnt in futurū no deberi si libertus deueniat ad eū statū q no deceat eum vt pster. doc. tñ cōter tenet vasallū posse renunciare feudo in ui to dño dūmō no intersit dño vel nimis cito no fiat renunciatio. et expssum videt in ti. de vasal. qui p psti. lotha. c. j. dō em fieri renunciatio in manibz do mini fm host. et rō pot esse. qz pcedit feudū princi paltr in fauore vasalli. id pot renunciare fauori suo. vt. j. de regu. ad aplicā. secus in alijs tractibz qz ex postfacto sunt necessitatis. l. sicut. C. d. act. et ob. ¶ In glo. si. ibi citra formā. h supletio ad tex. no erat necessaria. qz tex. no requirit nuduz psumum s legitimū. no aut est legitimū si inponat non sua ta forma tradita a iure in casu no pcesso vt. s. dixi. In gl. i. d. ad inopiā. ibi si culpa sua eget indignū est ei subuenire. h vtz quo ad casuz h? decre.

Quia accessissent. Dignitas sublatā d ecclia p statutū capli pfirmatū p papā vltē rius no censet vacare nisi p pfirmatū acū statutum fuerit reuocatū. h. d. Diuidit in tres pres. In prima pōit allegatio p pmerio. In scda p capitulo ibi fuit. In tertia diffinitua pmissio ibi q circa. et i cipe sic casum. Quida ex canonicis tūcē. pposue runt corā papa q pmeriat dignitas tāto tpe vacasset q ipius collatio ad papā erat deuoluta. vñ papa de hac dignitate puidit isti archidiacono vt forte amico suo. cui cam iste archidiaconus pmo uebat. h hāc collationē allegatur p caplin q illa di gnitas no poterat vacare. qz iā erat extincta p sta tutū capli. et psequē vt in lfa. ¶ Ho. pmo ar. q di gnitas psonatus et officium sūt synonyma. i. idem signia. nā idē pmeriat appellat h qñqz dignitas qñqz psonat. qñqz officiu. ad h quondie solet iste tex. allegari. sed dic hoc pcedere largo sumpto vo cabulo. als stricto modo non. vt dixi in. c. de multa. de preben. et per archi. in. c. j. de consue. li. vj. ¶ Ho. secundo q dignitas seu beneficium potest vacare tanto tempore q eius collatio deuoluatur ad sedē aplicā. et hoc contingit quādo oēs superio res illius collationis vñacum ipso collatore habu erunt sex menses ad conferendum et distulerunt conferre. Nam vltima collatio deuoluitur ad pa pam. quod declara vt latius habetur in. c. licet. de sup. neg. prela. ¶ Ho. tertio ibi donatio. q collo. dignitatis potest largo modo appellari donatio Et hoc ideo quia ex parte conferentis est liberalitas in cui conferendo. concor. c. si. de offi. vica. li. vj. et c. relatum. j. de preben. et dic vt ibi latius no. ¶ Ho. quarto vñam legitimam causam suprimē di aliquam dignitatem in ecclia. s. vt redditus cō uertantur in vtilitatem canonicorum quibus pro priū redditus non sufficiunt. et ob hanc causam dō etiam diminui numerus prebendarum. vt in. c. p ximo vbi de h. ¶ Ho. et tene mēti semper q statu entes possunt recedere a statuto pfirmato p sedez apostolicaz seu aliū superiorē et redire ad ius com mune pntinu non obtenta licētia a supiore. Et idem tenet Bar. in. l. omnes populi. ff. de iusticia et iure. s. Bal. tra in. l. omniū. C. de testa. soleo sic concordare q aut statutum cōcernit principaliter fauorem statuentium. et pcedat quod primo dixi. Nam tunc pfirmatio habet vim cuiusdam priuile gij cui possunt statuētes vt priuilegio renunciare. ad hoc adduco bo. tex. in. c. cum illoz. j. de prebē. ¶ Si dō statutum cōcernit fauorem aliorum vel ius publicum ita q non mere ipsos statuētes. et tunc pcedat opinio pfirmata. Ratio quia ex quo su perior confirmat videtur dispositionem suaz face re. quia omnia nostra facimus. quibz auctoritatē impitmur. in. c. si aplicē. d. pben. in. vj. et in. l. j. C. d. vete. iu. enu. Inferior at non pnt legē superior tollē. vt in de. ne romani d. ele. facit qd no. Inno. in. c. ac cedētibus. j. de puil. vbi singulariter dicit q si sta tutū ecclie pcernit principaliter vtilitatem vel ho nozem ipsius ecclie non possunt canonici expsse

vel tacite illi renunciare. facit qd ibi dicit. **¶** Ultimo induco istu tex. ad aliud no. dicit qd si statuentes vlt eoz successores veniunt scienter ptra statutū videtur tollē statutū ita qd p vnicū actū p trariū statuto collegialiter factū tollit ipm statutū. qd videt velle hosti. et Jo. an. in. c. ad audientia. de de. non res. facit ad. q. Bar. post Ly. in. d. l. oēs ppli. vbi querit vtrū p scdm statutū tollat primū si in scdo nulla sit mentio de pmo. et cludit qd sic nisi pmoz haberet clausulā derogatoriā ad scdm. tūc em̄ est op^o facere mentionē de pmo. ar. in. l. si quis in pn. ff. de le. ij. et i. c. non illi. j. de resc. **¶** In glo. ij. ibi sine auctoritate pape. doct. h multū instant ponēdo vari as opi. Sz colligēdo pstatōres sic distingue post Jo. cal. qd aut queritur. nunquid ep̄s et caplm possunt minuire numex p̄bendaz vel supprimere dignitatē in ecclia. aut querit nunquid possint augere numex canonicoz et p̄bendaz vel creare dignitatem in ecclia. Et primo p̄mitte qd caplm sine ep̄o et ep̄s sine caplo ista vel similia explicare nō possunt qd cū sit vniū corp^o nō d̄z mutari stat^o ecclie sine cōsensu vtriusqz. de quo vide qd dixi. s. e. ti. c. cū omnes. et p̄ Inno. j. de p̄suetudine. c. p̄suetudis. et p̄ gl. in. c. ij. d. x. sig. in. vj. Ad ergo residet in h. nūquid sine papa possit caplm cū auctoritate ep̄i. vel ep̄s cū p̄sensu capli ista facere. Distingue ergo sic. qd aut nūerus canonicoz seu p̄bendaz nō est cōfirmat^o p papā nec iurat^o. aut est iurat^o et nō p̄firmat^o aut ē p̄firmat^o et si iurat^o. aut ē p̄firmat^o et iurat^o. et p̄mo p̄seqz nūquid possit caplm cū aucte ep̄i augē nūmerū p̄bendaz et canonicoz. Si. n. nūer^o nō ē iuratus nec p̄firmat^o. et i dubio p̄t augere si alia cā rōnabilis nō obstat. h̄ p̄bat in. c. dilecto. et in. c. v̄cante. de p̄ben. aut nūer^o est iurat^o sed nō p̄firmatus. et tūc aut canonici iurauerūt seruare statutū et possunt augere prius sublato statuto. vt no. i. d. c. dilecto. aut iurauerūt seruare contenta in statuto. et tūc nō possunt venire ptra absqz auctoritate pape. vt in. d. c. dilecto. si tñ p̄ueniāt tenet creatio p̄ incidit in p̄iurū. vt no. in. dicto. c. dilecto. facit qd no. Jo. an. in reglā qd semel. de re. iur. li. vj. i mercu. aut nūerus est p̄firmat^o sed nō iurat^o. tūc si cōfirmatio est simplex tenet creatio. ar. h̄ in. fi. et in. d. c. dilecto. aut p̄firmatio est facta cū clausula decreti irritantis qd fieret in p̄trariū. et subdistinguit aut em̄ reddit^o ex postfacto excreuerit. et tūc tenet creatio. quia in illa p̄firmatōe subintelligit clausula nisi reddit^o excreuerint. vt. j. c. p̄xi. aut reddit^o nō excreuerunt et non possunt de nouo creare. si vero nūerus est iuratus et etiā p̄firmat^o tūc eo casu quo sola p̄firmatio impedit fortius p̄stat^o impediētū cū p̄firmatio et iuramentū p̄currūt. sed vbi qdlibet p se nō sufficit ad impediendū nec sil iuncta impediēt qd iure nō p̄bat. aut querit an possit caplm creare dignitatē in ecclia. et tūc aut vult creare dignitatē oīno nouam et nō p̄t. qd ad solum papam p̄tinet creare dignitates. vt in. c. j. xxij. di. puta si velint statuē vt sint cardiales i eoz ecclia. aut vult creare vniā de dignitatib^o prius creatis. puta archidiaconatū vel archip̄sbyteratū et potest. ar.

hic. in. fi. nam ista dignitas erat hic extincta. et ex facto capli erat nouiter instituta sine licētia pape. **¶** Accob. dicitur glo. qd istō p̄tingat ex p̄stia prioris dignitatis quia cum dignitas esset prius ex tincta debet dici noua creatio. et facit. xxj. di. in no. uo. quod etiaz tenet Jo. an. et etiaz moderniores p̄dicta p̄cedunt respectu augmētationis seu creationis. An aut possunt diminuire numex p̄bendarum et canonicoz seu supprimere dignitatē que iā est creata. aut nō subest causa et nō possunt. vt. j. c. ex pte. aut subest cā. et tūc si papa vel eius auctoritate numer^o sit p̄stus vel dignitas sit creata tunc nō possunt diminuire. ar. in. c. cū venisset. d. iudi. et. c. j. et. c. ij. de p̄fir. vti. et hoc dicit tenēt cōiter docto. Ego limitare h̄ dicitū videlicet nisi causa dimi nuendi esset orta ex postfacto. nā quēadmodū potest fieri augmentū excreuerit facultatib^o. j. c. p̄xi. nō obstat p̄firmatōe pape. ita et diminutio dimi nutis facultatib^o. facit qd in sili no. gl. in. c. j. de cōfir. vti. aut cessat auctoritas pape. et tūc si aliqz ali^o a capitulo instituit illas p̄bendas vel dignitates nō potest capitulū diminuire sine auctoritate fundatoris vel heredis. ar. c. monasteriū. xvj. q. vj. als vj. qd est bā no. et originall^o fuit dicitū hosti. et per hoc. dicitū Lal. dicit se obtinuisse qd ep̄s non p̄t dispensare ptra institutiōem beneficii vel ipam imutare vel ptra eaz venire sine p̄sensu patroni. qd sp̄ no. Si ergo ex institutiōe beneficii collatō est fiēda p̄sbytero nō p̄t ep̄s sine licētia patroni dispensare vt cōferat nō p̄sbytero. ad idē adduco no. dicitū Inno. in. c. si. de de. nō res. vbi dicit ep̄m nō posse p̄ statutū beneficii dispēlare. facit qd no. i. c. at si clerici. de iudi. in. s. de adulterijs. h̄ limitare nisi dispēlatō h̄et fieri ex necessitate ecclie et patronus nōlet p̄sentire. ad hoc adduco no. dicta dñorum de ro. deci. cccv. vbi dicit qd si patron^o sine cā nō vult cōsentire pmutatōni beneficii p̄t ep̄us hoc facere sine p̄sensu patroni. qd patron^o nō debz impedire magnā vtilitatē ecclie. facit. c. j. de his q̄ si. a ma. par. ca. et ad p̄mū dicitū hosti. adde quod no. Pau. in. de. ne in agro. s. ad hec d̄ sta. reg. vbi dicit ep̄m nō posse beneficiū patronatū venire sine cōsensu patroni. facit. d. c. monasteriū. aut nō cōstat de fundatōe alteri^o. et tūc si bona ep̄i et capli s̄ cōia nō possunt supprimere. qd ep̄s auctorizaret in facto p̄prio. sed dic qd tunc recurri ad archiep̄m vel ad papā. facit qd no. in. de. ij. de re. ec. nō alie. et intellige qd sup̄ssio venit in eozum fauorē. Si bona eoz s̄t diuisa tūc p̄t caplm cū auctoritate ep̄i supprimē dignitatē si subest legitima cā ar. c. si v̄nire de excessi. pla. p̄dicta p̄cedunt nisi p̄firmatio pape cū clausula decreti obstat fm̄ p̄dicta. nō ob. p̄dictis. c. si. d. x. sig. vbi in diminutiōne fuit recursus ad papā. qd volūtate ibi cessauerūt vel forte ep̄s et capitulū nō p̄cordabāt. eodē mō dic ad. c. cū olim de p̄sue. vbi videt p̄bari qd in creanda dignitate est recurrēdū ad papā. et p̄ h̄ habes materiā glo. declaratā. **¶** In glo. pe. in. fi. ex sine gl. habes quinque opiniones qualiter perdat p̄uilegium. et vltra glo. ponunt alie m̄te opi. vnde in hac mate-

ria tot sunt opi. quot sunt capita per que discurrat
ista materia Sed mihi placet distinctio Jo. an. ali-
qbus additis. quia aut querit de rescripto delega-
torio iurisdicōis q̄to tpe p̄dā. et dic vt dicef. in. c.
si aut. et c. plerūq. j. d. refer. et est tex. no. in. l. falso.
C. de diuer. referi. et ibi maxime p̄ Bal. aut q̄rit d̄ p̄-
uilegio. et tūc aut h̄z tps annexū et standū est tpi de
terminato. vt in. l. quōtiēs. C. d̄ p̄ci. impe. offe. qd̄
intelligo nisi p̄ueniat ante tps. quo casu dicendūz
vt. j. dicā. q̄siq̄ p̄uilegiū habz in se cāz tacitā vel ex-
p̄ssā et ea cessante cesset p̄uilegiū. pone exēplūz
in. c. suggestū. de deci. melius in. l. generalr. C. de
epi. et cleric. canonizata. xvj. q. j. aut sumus extra
istos casus. et tunc aut p̄uilegiū p̄cedit circa iudē-
cia aut circa negocia. // **Primo casu.** aut ad agēdū
aut ad excipiendū. si ad agēdū durat t̄to tpe q̄to
durat actio. vt in. l. si eū. §. q̄ iniuriar. ff. si quis cau.
Si vero daf ad excipiendū tūc est p̄petuū. vt in. l.
pure. ff. de doli. excep. nisi deprehendat in culpa i
nō excipiendū tpe quo agit p̄tra eū. ar. in. l. pom-
ponius. §. rati. ff. de p̄cura. // **Secdo casu** princi-
pali aut p̄uilegiū daf ad aliquid faciendū et p̄dis-
spatio. x. anoz si p̄uilegiat eo nō vtiē. vt in. l. j. ff.
de nūdi. vbi dicit q̄ si p̄nceps cōcedit ciuitati p̄uile-
giū nundinar. et ciuitas nō vtiē eo p̄ decennium
illud p̄dit. et hoc dicit Bar. q̄ si p̄nceps det p̄uile-
giū studio generali quo ciuitas nō vtiē p̄ decen-
nium illud p̄dit. hoc tū nō p̄cedit si p̄ferē ecclie vt
j. dicam. Aut daf ad nō faciendū. et si aliquid refer-
uauit sibi p̄nceps nō p̄t p̄uilegiat illi renūci-
are nisi quatenus p̄riculariter eū t̄git. vt in. c. cū tpe
de arbi. Aut p̄nceps nihil referuauit sibi. et tunc
aut fuit p̄cessum p̄sone p̄uate aut cōi vel ecclie. p̄-
mo casu p̄dis p̄ vnicā p̄trauentōem. et intellige si di-
recte obuiat illi p̄uilegio. et iste est casus huius. c. et
optime facit. l. ij. C. de iu. do. impet. et vide oio qd̄
no. Bar. in. l. j. ff. de his qui in p̄ioz. vbi videtur
velle q̄ p̄uilegiatus ne soluat p̄stantias si sponte
semel soluit p̄iudicat sibi in futurū nisi fuerit p̄-
staus vt ibi. et no. hoc vltimū de p̄stauione. Itēz
pondera quod dixi si directe obuiat. q̄ secus si non
directe. vnde si quis h̄z p̄uilegiū generale ne sub-
eat aliqua munera publica vel honores et sponte
acceptauit vnū nō p̄iudicat sibi in alijs nec etiam i
illo si denuo eligat ad illud. vt in. l. voluntarie. C.
de excu. tu. nisi acceptauerit decurionatū. q̄ ex il-
lo officio assumit ad alia officia idō acceptādo illō
videt sibi p̄iudicare. ar. c. trāslato. §. eo. // **Secdo**
casu nō p̄dis nisi legitimo tpe p̄scribat. et iste est ca-
sus. in. c. si de terra. et c. accedentib. de p̄uile. et
est ratio. quia singulares p̄sone nō possunt p̄tra-
uentionē eoz renūciare p̄uilegio cōcesso ecclie
ideo spectat legitima p̄scriptio. Et p̄ hoc dico q̄ at-
tenta ratione est faciēda d̄tia an p̄cedat p̄uato an
ecclie. q̄ p̄uentionē p̄dis p̄uilegiū ex tacitā renū-
ciatione. Ideo debem. p̄siderare an et q̄si p̄uentio
inducit renūciationē validā. nā in p̄uato quel-
bet directa p̄trauentio inducit renūciationēz vali-
dam. ar. c. cū renūciat. xxxij. q. j. quia cōplectit cō-
trarium. p̄ in ecclia nō p̄t inducere illā renūciatōz

nem validā. q̄ sicut exp̄sse nō p̄nt canonici renū-
ciare p̄uilegio cōcesso ecclie ita nec tacite. vt no.
Inno. in. d. c. accedentib. ideo in ecclia spectat tē-
pus legitimū. vnde idē dicendū in alio qui ex p̄ue-
ntione nō posset renūciare p̄uilegio. Et ex his in-
fertur ad limitationē huius. c. q̄ si istud p̄uilegiūz
respexisset vtilitatē ecclie ista vnicā p̄trauentio p̄u-
dicasset canonicis respectu vtilitatis eoz d̄tarat.
sed respectu vtilitatis ecclie possent allegare p̄-
uilegiū nō esse sublatū. vt no. vult Inno. i. d. c. ac-
cedentibus. et p̄bat rōne p̄dicta. Idē dic vbi p̄-
uilegiū daf respectu pluriū p̄sonaz vel pluriū rez
quia licet q̄s p̄trauentiat in vno nō censet renūci-
are respectu alterius. sic videt velle tex. no. in. l. vo-
luntarie. C. de excu. tu. et ibi videas p̄ Ly. plene d̄
hac materia. et hec vt dixi sufficiat ad q̄ndā instru-
cionē materie. quia longissimū esset p̄ singlas cās
cōplecti. vt dicit hic glo. in fi. et bene. Et p̄ p̄dicta di-
cerem q̄ vbi canonici possent renūciare p̄uilegio
ecclie indulto p̄ vnicā p̄trauentionē directā p̄dere-
tur p̄uilegiū. q̄ vt dixi p̄uentio p̄derat ad inferen-
dā tacitā renūciationē. et nō est d̄tia regularit an
aliquid fiat exp̄sse vt tacite. ar. i. l. cū quid. ff. si cer-
pe. et in. d. c. cū apud.

Um. R. habet materiā plūz et
subtilē. et hoc dicit i sum-
ma. Si caplm p̄tra suā p̄stitutionē de cer-
to canonicoz nūero aliquos recipit i canonicos d̄
supercrecentibus fructib. eis p̄uidere tenet. vel
aliter ad idem. Itō obstāte certo canonicoz nume-
ro etiam p̄ papā p̄firmato p̄uidendūz est receptis
vltia nūez de supercrecentibus fructibus maxie si
voluntarie p̄ canonicos fuerūt recepti. diuidit in
tres pres. In p̄ma ponit allegatio p̄. A. et socijs.
In scda p̄ capitulo ibi rez. In tertia diffinitio ibi
mādam. // **Mo p̄mo** vnā legitimā cām restringē-
di nūez p̄bendaz et canonicoz. q̄n. s. redditus p̄-
bendaz nō sufficiūt ad sustentandū p̄grue canoni-
cos. nam tot sunt instituendi in ecclia quot possint
p̄grue viuere ex redditib. illi. vt in. c. j. de insti-
t. c. vnicō. d̄ sta. regu. li. vj. et puto. per ea que dixi
s. c. pri. q̄ ep̄s cū caplo p̄nt nūez antiquū restringē-
re p̄lib. p̄bēdis p̄stituēdo pauiores. tēdit. n. i. dede-
cus ecclie q̄ canonici q̄ p̄stituūt vnū cor. p̄ cū caplo
nō possint ex reddinb. p̄grue sustentari. // **Mo. se-**
cundo ibi p̄ antiquā p̄suetudinē q̄ valet statutum
capli p̄uate vtilitatē nutritiuū p̄ antiquā p̄suetudiez
fauentē vtilitatē publicā et sp̄ualē. qd̄ intellige quan-
do subest rōnabilis causa sic statuēdi vt h̄ erat. Et
sic no. generalr. q̄ p̄ antiquā p̄suetudinē ecclie po-
test ex causa rōnabili fieri nouū statutū. facit rō. c.
nō dz in p̄n. j. de p̄san. et affi. // **Mo. tertio** q̄ potest
quis recipi in canonicū absq̄ p̄benda. potest ergo
ius canonicū existere sine p̄benda nō tū d̄nt mul-
ti sic recipi ne tendat in dedecus ecclie. et vide ad h̄
bo. glo. et quod ibi dixi in. c. dilect. filius. j. de p̄bē.
// **Quarto** no. ibi ad instantiā. et ibi ad p̄ces. q̄ te-
net collatio b̄sificij facta ad instantiā vel p̄ces alicu-
ius. et intellige nō de p̄cibus carnalibus s̄ d̄ iust. et
sp̄ualibus. de quo vide bo. glo. in. c. tuā d̄ eta. et q̄.

2. j. q. j. c. sunt nonnulli. ¶ **¶** No. quanto q' licite caplm
 ultra p'bedas distinctas p' singlos canonicos pos-
 sider bona coia que dicunt de m'ca ipi' capli. na' ex
 illis substituet caplm onera comunia. It' solet di-
 uidere fructus illoz bonoz in fine anni inter ipos
 canonicos. It' deputare p' distributomb' quoti-
 dianis. 7 de his vide bo. glo. in. c. unico. de de. no
 res. li. vi. ¶ **¶** It' no. 7 tene menti q' in p'stituoe de
 certo numero etiā p' papa p'firmato intelligit' clausu-
 la nisi redditus ecclie intaru' crescāt q' plurib' suffi-
 ciant. Ex hoc inferit' q' augmētatis facultatibus ec-
 clesie dz numer' canonicoz augmētari 7 sic antiq'
 p'stitutio tolli. ¶ **¶** No. ibi sicut p'suevit. 7 tene mēti
 q' clausula solita apponi de stilo curie dz subintelli-
 gi si causa nō fuit exp'ssa. sic dicimus in p'tractibus
 ut videant' geri fm' p'suetudinē loci licet hoc nō ex-
 p'maf i p'tractu. ad h. l. qd' si nolit. q' assidua. ff. de
 edi. edic. no. Bar. in. l. nemo est. qui nesciat. ff. de
 du. re. vbi p' h' dictū dicit q' si in loco studij docto-
 res solēt q'q' legere p' substitutos intelligit' tacite
 h' in p'tractu p'ductō s' exp'ssum ut possit fm' cōsue-
 tudinē legere p' substitutū. 7 fac' ad p'dicta bo. tex.
 in. c. cam' q. j. de rescri. vbi clausula solita apponi in
 certo loco si trāspōnit' p'ra ius intelligitur inserta
 in loco suo 7 est tex. no. ¶ **¶** No. ibi in derogationē
 sue p'stitutōis. q' statuētēs p'sit venire p'stitutōez
 p'p'riā lz fuerit p'firmata p' supiorē. 7 lz p'tineat talez
 materiā q' sine supiore statutu' nō valisset. qd' est
 no. 7 limita fm' ea q' dixi. s. c. pxi. ¶ **¶** It' no. ibi cuz
 integritate. q' vbi numer' canonicoz venit ex cau-
 sa ampliand' nō p'fundū p'bende antique sed eis
 in sua integritate remanētibus ex alijs reddib'
 cōstituunt' noue p'bende. ¶ **¶** It' nota ibi pares. q'
 oēs p'bende tpe institutōis b' bēt esse pares. vñ p'
 bende successor' vel nouite: instituentoz nō dnt
 esse minoris valoris q' p'bende antiquoz. ¶ **¶** Item
 no. quid faciendū de reddib' ecclie super excessen-
 tib'. dnt. n. deputari p' canonicis nouiter receptis
 seu fieri ex illis nouas p'bendas vel p'ueni ad aliā
 vtilitatē ecclie. ¶ **¶** In glo. j. ibi haberet mandatum
 vult ergo glo. dicere q' iste. Ab. fuit admissus pro
 alijs nouis cōcanonicis ad agenduz ex duplici ca-
 pite. primo q' habebat mādātū. 7 h' p'z in antiqua
 scōo q' erāt p'fortes eiusdē litis. It'ay speciale est in
 p'forte ut quēadmodū p'iuicta p'sona pōt agere pro
 p'iuicta sine mādato p'stando cautionē q' d'is ha-
 bebūt ratū. ut in. l. sed 7 hec. ff. de pecu. 7 i. c. nonnul-
 li. j. de rescri. ita p'fortes eiusdē litis pōt agere p' con-
 sorte sine mādato p'stata tamē prius satisfactōe nō
 tñ admittit' nisi p'mo cū oib' fuerit lis p'estata. ut i
 l. ij. C. de p'for. ciuf. li. 7 istud p'fortiū p'rabit' ex cō-
 munitate cause 7 litis. vñ no. in. l. si petitor. ff. de iu-
 di. vide qd' le. 7 no. in. c. religiosus. de pecu. nō tñ
 admittit' p'iuicta p'sona ad ea que requirūt speciale
 mādātū. l. patri. 7. l. illud. ff. de mino. 7 t'bo alibi dī-
 cit gl. no. q' p'iuicta p'sona nō pōt petē solutionē sibi
 fieri lz possit agere ut soluat'. q' in solutione debiti
 recipiendū requirit' spāle mādātū. adeo q' etiā pa-
 tri nō pōt solui. ut est glo. no. quā sequit' ibi Bar. l.
 l. do pcuratori. ff. de soluti. videē pulcher tex. in. l.

qui hoicm. s. si gener. ff. e. ti. qd' no. ¶ **¶** Scdm spe-
 ciale in p'forte eiusdē litis est ut possit peti cautio a
 cōsorte etiā post litē p'estatā. ut in. d. l. ij. 7 rō est qz
 p'fortes nō admittit' p' p'forte nisi post litē p'estatā ut
 s. dixi. vnde de nouo orta est hec exceptio. certum
 aut' est q' dilatoria p'petēs p' litē p'estatā pōt p'po-
 ni nō obstātē lit. p'esta. ut in. c. insinuāte. j. de offi.
 dele. vbi de h' dicit tñ hec gl. q' hec causa p'prie nō
 erat cōis. qz quilibet habebat ius distinctū 7 sepa-
 ratū. vñ. Ab. fuit admissus p' alijs qz habebat mād-
 datū. s'is nō fuisset admissus. ¶ **¶** No. semp' hoc vi-
 ctū q' canonicus nō admittit' ad agendū sine man-
 dato p' canonico licet spūali sit p'iuicta p'sona. in-
 telligit' ergo in. c. de p'iuictis rōne sanguinis
 optime facit. x. j. de pecu. 7. c. cū dilectus. de offi. de
 le. dicit in. c. nonnulli. de rescri. pōt tñ dici q' isti erāt
 p'fortes rōne rei quā s' p'petebant. ut videē velle
 post glo. do. An. 7 mcl' rōe sta. uti qd' cōiter isti im-
 pugnat' 7 rōne defensōis capli. 7 quilibet intel-
 lectus est bon' in se. 7 de istis satisfactōib' vide qd'
 no. in. c. j. 7 in. c. mādato. j. de pecu. ¶ **¶** In glo. ij. f.
 si. ex glo. hēs tres solutōes ad p'raritū. prima q' al-
 legatio nō fuit p'bara. quasi dicat q' si duo recipe-
 rent ad vnā p'bendā nō valeret receptio. p' h. c. di-
 lecto. j. de p'ben. 7 hec solutio bona. Scda solutio
 q' caplm nō poterat hoc allegare quia detegebat
 turpitudinē p'p'riā. hec so. nō placet. quia vbi vñ
 tur periculū animaz admittit' q's allegās turpitu-
 dinē suā. ut. c. latoz. 7. c. p' sanguinei. de re iudi. dī-
 xi plene in. c. cū causam. de p'ben. 7 dic' ut ibi. Ter-
 tia so. q' vacante p'benda fuerunt recepti duo non
 tñ ad eandē p'bendam. Vel quarto fm' Jo. an. dic'
 ad eam. i. ad ecclesiam. 7 sic est simplex relatio. Et
 qnto fm' do. An. si canonici recipiūt duos ad vnā
 p'bendā animo diuidendi illā p'bendam tenet rece-
 ptio. nā ex cā pōt fieri diuisio. ut in. c. vacante. j. de
 p'ben. 7 in dubio p'sumit' anim' si reddid' sufficiūt
 ad duos fm' eū. hec solu. licet posset tolerari qñ ex-
 p'sse sit diuisio p'bende. secus tñ qñ tacite. qz cū p're-
 benda p'sistat in rebus corporalibus optet q' interue-
 niat diuisio actualis. nō est sufficit' anim' ad diuisi-
 onē licet secus sit in creatōe canonicat'. ut no. In-
 no. in. c. maioribus. de p'ben. facit qd' no. glo. in. l.
 qd' in rex natura. ff. dele. j. 7. l. si q's duas. ff. cōia p'
 dio. tene ergo p'mā solu. vel tertiā seu quartā. Cui
 aut' debeaf tunc p'benda. instant doct. conclusio ma-
 gis cōis videē q' debeaf primo recepto. ut in. c. sta-
 tuimus. de ma. 7 obe. 7 si simul sunt recepti locus
 est gratificationi. ut. in. c. pe. de rescri. li. vi. ¶ **¶** In
 glo. in. d. sine p'iuicio. ibi p' p'raritū factū. Ex hoc
 habes vnā solutionē ad p'raritū q' p'estatio cano-
 nicoz nō p'fuit hic. qz fuit sublata p' p'raritū factuz
 scz recipiēdo illos in canonicos. ad h' quotidie alle-
 gatur iste tex. iūcta glo. q' p' p'raritū factum tollitur
 p'estatō. do. An. dic' 7 bene q' corrupte ad h' alle-
 gatur iste tex. quia p'estatio nō erat p'rararia factō.
 nam canonici receperunt illos in canonicos. 7 vole-
 bāt eos esse canonicos. nec p'estatō repugnabat
 sed vniebat ad tollendū ius p'secutiū ad factum
 gestum. nam canonici debent de iure habere p'bē-

dam saltē ex redditib⁹ supererescētib⁹. vt. c. rela-
tū d̄ pben. ad h̄ ius p̄secutiū tollēdū tēdebat ista
p̄statio. vñ colligit q̄ p̄statio tendens ad tollē-
dum ius qd̄ venit p̄secutiue ad factū ex iur̄ dispo-
sitiōe nō valet seu tollit p̄ explicatiōe act⁹. ¶ Con-
tra h̄ oppo. d̄. l. p̄ seruū. ff. d̄ vsu ⁊ habi. §. j. vbi ter.
no. videt̄ innuere p̄trariū. si em̄ testator legat vsu-
fructū alicui⁹ rei sine vsu nō valet legatum. qz vsu
fruct⁹ nō est sine vsu. ita receptio debebat hic inua-
lidari ex quo tollebat substantia negocij. So. hec
materia p̄statiōis est multū plura ⁊ piculosa. et si
vis plene instrui ⁊ fundamētaliter vide p̄ Jo. an.
post Jo. mo. in regula in generali de regu. iur. in
mer. ⁊ p̄ Bar. in. l. non solū. §. morte. ff. d̄ ope. no.
nū. Do. An. tractat aliqua hic sed non ita plene vt
tangā in p̄dictis locis. Attingā succicte nō ad eua-
cuandū materiā s̄ p̄ aliqua generali instructione
saltē quo ad declarandū articulū huius. c. vñ dicē-
dum q̄ aliqui p̄statio venit ad tollendū id qd̄ ve-
nit p̄secutiue ad factū. pone exemplū vt. s̄. quōs p̄-
statio est p̄traria factio. ⁊ d̄ p̄traria quādo factū
⁊ p̄statio se nō cōpatiunt sed sunt oīno p̄traria.
exemplum si p̄stator q̄ nō intēdo p̄trahere matri-
moniū cū berta ⁊ tñ postea de facto p̄trahō cū illa.
quōs p̄statio venit ad declarandū factū mltiplici-
ter intelligibile ⁊ ad dandū intellectū s̄ eōdem intel-
ligētiā. ¶ Circa primū distinguit h̄ do. An. quia
aut p̄statio fit sup̄ dependētib⁹ a mera facultate
p̄stantis ⁊ valet p̄statio. vt. d̄. l. p̄ seruū. ⁊ pone
exemplū vt. s̄. Aut p̄statio fit sup̄ dependentib⁹
a p̄sensu ⁊ potestate duoz. s̄. p̄stantis ⁊ alterius
tūc si fit sine p̄sensu p̄tis tollit p̄statio p̄ explicatiō-
nem alteri⁹ actus. quia qui vult ascendēs vult ⁊ cō-
sequēs. nec possuz ego p̄stari in p̄iudiciū alteri⁹
sine p̄sensu illi⁹. ad h̄ quod no. in. c. si. de p̄di. app.
Aut habet p̄sensu p̄ns ⁊ valet p̄statio vt ibi no.
allegat etiā. c. diaconi. xxviii. di. vbi. ter. dic̄ q̄ si or-
dinād⁹ in diaconū p̄stet ep̄o q̄ nō vult p̄tinere s̄
vxoze ducere ⁊ ep̄s cōsensit si ordinat⁹ postea du-
cat vxoze remanet in ministerio ⁊ excusatur p̄pter
ep̄i lniām. ⁊ sic videt̄ innuere do. An. q̄ teneat m̄fi-
moniū qd̄ nō puto vey. ⁊ Archi. ibi exp̄sse tenet cō-
trariū. sed ponderat̄ ibi ep̄i lniā q̄ ad hoc. vt diaconus
non deponat p̄pter delictū. vnde non dicit
ibi ter. q̄ remaneat in matrimonio sed in ministe-
rio. ¶ Item tenēdo p̄trarium sequeret̄ absurdū
q̄ ep̄s posset dare lniām p̄stitutis in sacris p̄trahē-
di m̄fimoniū. ⁊ dic̄ q̄ solū ibi valet p̄statio respec-
tu pene depositionis euitande. pone exemplū i
c. cumana. de elec. vbi si habens vocem admitti-
tur ad electionem cuz p̄statiōe q̄ vox sua non
cōputet̄ in nūero. si p̄sentit p̄statiōi fit ei p̄iudi-
ciū. ¶ Quōs fit p̄statio in nō depēdentib⁹ a pote-
state p̄nuz sed ex iuris dispositione ⁊ nō valet pro-
statio. ⁊ isto casu intellige istū ter. n̄az non depen-
det a potestate canonicoz vt quis sit canonicus si-
ne p̄bēda v̄l vt nō p̄uideat̄ receptis ex supererescē-
tib⁹ redditib⁹ sed puenit ex iuris dispōne. idō p̄-
statio in p̄trariū nō valet. hoc dictū videt̄ ipsa ve-
ritas p̄ima fronte. sed bene pōderādo multiplicat̄

potest impugnari. nā ius nō impugnat vt quis sit
canonicus sine p̄bēda si als pōt sustērari. immo
laudabilē. hoc vult Inno apte in. c. si. de cleri. nō re-
si. ⁊ ad idē ter. c. setōz. lxx. di. vbi d̄ q̄ nō d̄z q̄s eē
canonic⁹ p̄bēdat⁹ i diuisis ecclesijs q̄si inuat q̄ i di-
uisis ecclesijs possit p̄les canonicar⁹ h̄fe. qz vñle ē eccle-
sijs habere plures p̄siliarios ⁊ defensores. ar. lxxij.
di. obeuntib⁹. vnde pōt quis bona mente renūcere
p̄bēdam ⁊ acceptare canonicatus. nec ius in h̄ re-
sistit dūmō cesset oīs fraus. ⁊ sic p̄statio debuiss̄
hic valere. qz dependebat a voluntate ipsaz p̄nuz
¶ Circa h̄ tñ aduerte ad aliquos casus. aut em̄ fit
pactū inter recipiendū ⁊ capitulū vt nihil possit pe-
ti ita q̄ iste ex cupiditate acquirendi canonicatū re-
nunciat iuri petendi p̄bēdā ⁊ nō valet receptio
in canonicū tanq̄ symoniaca. qz remittit ius t̄pale
sibi p̄petens vt adipiscat̄ sp̄uale. vt est casus in s̄si
in. c. p̄tuas. iij. de symo. ita q̄ hoc casu dicerē hūc
ter. nō habere locū. qz inficeret̄ ex toto act⁹. aut p̄-
statio fit bono aīo. qz recipiendus h̄z vnde viuat
⁊ nō ex cupiditate p̄cessit. ⁊ tūc credo q̄ possit reci-
pi cū h̄ q̄ nō petat p̄bēdā illo t̄pe p̄ ea que. s̄. dicit.
Ad istū ter. potest r̄nderi multipliciter q̄ canonicū
nouiter recepti nō p̄senserūt huic p̄statiōi. nec
apparet ex ter. id̄ cū iste actus dependeret a facul-
tate vtriusq̄ nō valet p̄statio nisi ps p̄senserit. vt
no. glo. in. c. cumana. alle. videt̄ ter. fm̄ vñū intel-
lectū in. l. cū in plures. in. §. locatoz. ff. loca. tenet
Bar. in. d̄. §. morte. Item potest sc̄do iste ter. intel-
ligi q̄ p̄statio fuit facta respectu p̄bēdaz antiq̄-
rum vel respectu bonoz cōiūm tūc ex̄mū. ⁊ ita lo-
quitur ter. nūc aut̄ petebat̄ redditus ex postfacto
crescētes. vt clare colligit̄ ex p̄ma p̄te. c. ergo nō ve-
niebant in aliq̄ p̄tra illā p̄statiōez. qz p̄statio nō
extēdit̄ ad futura verisim̄ nō cogitata. ar. c. cuz int̄
p̄. de renū. maxie cū isti reddi⁹ supererescētes
habent hanc clausulā annexā vt p̄uideat̄ nouis
ex dispositione iuris. ⁊ p̄ has duas expositiōes re-
manet clar⁹ ⁊ plan⁹ intellect⁹ ter. ⁊ hoc quo ad p̄i-
mū. ¶ Clenio ad sc̄dm. l. quid iuris cū factū subse-
quens est p̄trariū p̄statiōi. ⁊ distinguit vt. s̄. qz
aut fit p̄statio in dependētib⁹ a mera p̄tate p̄-
stantis. ⁊ valet p̄statio. exemplū si p̄nuz p̄stator
q̄ nō intēdo aliquid dicere p̄tra fidē si postmodū
dico aliquid p̄tra fidem defendit me p̄statio vt
xxiiij. q. j. hec est fides. Itē pone exemplū in testa-
toze qui dicit cui bis legauero semel legatū esse vo-
lo. si postea bis legatū valet nisi vt vñū legatū. vt
l. si quis in p̄n. ff. de le. iij. Item facit. d̄. l. per fuuz
aut act⁹ p̄det a voluntate p̄stantis ⁊ alteri⁹. tunc
si ille p̄sentit p̄statiōi iuuat p̄statio. vt. d̄. c. cu-
mana. ⁊ qd̄ no. in. c. si. j. de p̄di. appo. aut ille nō cō-
sentit ⁊ tunc si p̄statio fit ex causa probabili tenet
p̄statio. exemplū infertur mihi mer⁹ vt p̄trahā
matrimoniū cū berta. si p̄stator q̄ nō intēdo con-
trahere licet p̄ metu exp̄mā verba apta ad matri-
moniū nihilomin⁹ valet p̄statio facta in p̄trariū
vt in. c. lotharius. xxxj. q. ij. ⁊. c. j. quod me. causa.
si aut̄ nō subest iusta causa p̄statiōi tollit p̄statiō
p̄trariū factū. nā quēadmodū p̄diuo mente retē-

ta non pdest ex quo pure p̄traxit cū aliqua. vt. l. si non repetendi. C. de p̄di. ob cam. ita et p̄statō facta parte ignorante nō d̄ p̄desse ex quo postea pure gerit actū cū p̄te. Ex quo infer̄ ad q̄d̄nem quotidianā. quidā ad instantiā amici dixit se velle fidei iubere p̄ illo. ille postea corā testibus p̄stat̄ est q̄ p̄ illam fidei iussione nōlebat obligari. deinde fidei iussit. pen̄ apud creditores. Lerte p̄statō tollit tunc p̄trariū factum cui creditor nō p̄sensit. et voluit Bar. in. l. nō solū. §. morte. ff. de no. ope. nū. Quis p̄statō sit sup̄ actu in quo ius facit p̄sumptionē iuris et de iure. et p̄statō tollit illā p̄sup̄tionem. pone exemplū ius p̄sumit q̄ si sp̄sus cognoscit sponsam de futuro imediate p̄trahit matrimonio de presenti in. c. is qui. de spon. pone q̄ sponsus p̄stet q̄ nō intendit eaz cognoscere aīo p̄trahendi matrimoniū et mulier p̄sentit nunqd̄ p̄statō tollit p̄trariū factū subsequētes. In quo dico q̄ vbi cessaret turpitudine valeret p̄statō ex q̄ p̄ in cui⁹ fauorē ius p̄sumit cōsensit p̄statōni. h̄ p̄bo ar. eo. que no. in auē. sed iam necesse. C. de dona. aīi nup. vbi dicit Ly. et cōiter iuriste q̄ p̄tra p̄sup̄tionē iuris et de iure admittit p̄batio p̄ p̄fessioez illius in cuius fauorē ius p̄sumit. et dicit in. d. c. is qui. si ergo ex postfacto tollit p̄sumptio iuris p̄ cōfessionē partis multo fortius vbi apparet de voluntate ante factū. facit q̄d̄ no. In. in. c. q̄ pleriq̄. d̄ simu. cc. sed vbi turpitudine x̄fact̄ in p̄statōne. vt in exemplo p̄misso valet p̄statō. dictum est nos. Inno. in. c. veniens de sp̄o. et hec breuissime q̄ ad scdm. sed vbi non versatur turpitudine non valet p̄statō. vt per Jo. an. in. c. veniens. de simo.

Quo ad vltimū quādo p̄statō venit ad damd̄ certū intellectū factū multipliciter intelligibili et non tollit p̄ factū sequens licet prima fr̄ore videat̄ p̄trariū sed d̄ intelligi fm̄ p̄statōne p̄stantis. et intelligo q̄n̄ p̄statō est facta in p̄ntia illius cui⁹ interesse verit̄. exemplū ex̄tis corā iudice recepto libello dicit q̄ r̄idere vult nō t̄si animo lit. p̄te. hec p̄statō p̄dest vt voluit hic Inno. et ad h̄ allegat̄ quotidie dictū Inno. et idē voluit in. c. unico. d̄. lit. p̄te. sequit̄ Bar. in. d. §. morte. nā ad libellū potest responderi multipliciter et aīo lit. cōr. et aīo iudicē informandi. vnde ex quo p̄stat̄ fm̄ vnum intellectum nō d̄ intelligi fm̄ aliū h̄ aliū sit magis cōis facit. l. nenseniū. ff. de ne. gest. ad idē adde dictū Inno. in. c. cum ana. de elec. in addi. vbi dicit q̄ si pars dicat in p̄ntia iudicis p̄stet q̄ nō intēdo cōsentire in vos tanq̄ in iudicē p̄petentes. et hac p̄statōne salua dico sic q̄ valet talis p̄statō nec tollitur p̄ x̄ba subsequētia. vñ iudex potest illū condemnare vt p̄tumacē. q̄ nō dicit cōparere ex quo p̄statatur q̄ non intendit cōsentire vt in iudicē. et iō sis cautus vt addas in p̄statōne ista x̄ba nisi q̄ tenus de iure teneo: tūc em̄ defendit a p̄tumacia.

Ite aduerte q̄ h̄ casu et similib⁹ p̄statō iuuat q̄n̄ p̄curr̄ cū facto. vnde si repetat̄ in quolibet facto tollit p̄statō p̄ factū pure gestum. exemplū coram iudice et recepto libello respondeo cū p̄statōne q̄ nō intēdo cōsentire in cū tanq̄ in

iudicem cōpetentē. si postea facio aliquos act⁹ coram eo et non repeto p̄statōne tollit prima p̄statō facta coram eo. et de hoc est tex. no. fm̄ vnu intellectum in. d. l. cum in plures. §. locator. ff. loca. tenet Bar. i. d. §. morte. et Jo. an. hic. quod intelligo q̄n̄ pars habuit liberā facultatē p̄statōdi. si si p̄pter iustū metū iudicis q̄ timuit eius tyrannidem nō fuit ausus totiens replicare credo q̄ p̄ma p̄statō sufficit quo ad totā cam donec cessauerit metus. argu. opti. c. i. quod me. cau. et in. c. si iust⁹ metus. de appell. et h̄ sufficit quo ad intellectū. c. et glo. In ea. glo. ibi p̄t̄ dicit ex hac particula vsq̄ ad finem. colligit vna so. ad h̄ium p̄missum q̄ p̄statō hic p̄fuit respectu antiquaz p̄bendaz et respectu bonoz cōium. nā solū p̄uidet istis ex super crescentibus fructibus et reddib⁹ quasi glo. innuat q̄ cessante p̄statōne isti recepti vltra numerū debuissent habere p̄tes ex antiquis p̄bendis. quasi ex receptione vltra numerū frangat nedum nūerus canonicoz sed etiā p̄bendaz. sed hoc dictū nō placet. et apte gl. j. in. d̄. integritatis in fi. dicit p̄riū vt nō frangat nūerus p̄bendaz h̄ canonicoz t̄m. et illud est cōius et verius. et p̄bati videt in. c. p̄ illorū. de p̄ben. et ibi in glo. si. hoc tenet exp̄sse quā no. ad idem facit. c. dilectus fili⁹. e. n. Ex his infer̄ ad q̄stionē quotidianā. an supercrescentia reddituum frangat numerū p̄bendaz ip̄o iure. et videt q̄ sic p̄pter p̄ditionē sb̄intellectā. de qua in tex. et circa h̄ multa possent dici. si vera p̄clusio videt vt non frangat ip̄o iure p. c. si. de x̄. sig. sed est in potestate r̄pendi. sic intellige conditionē illā d̄ qua in tex. In tot sunt instituendi in ecclesia quot ex reddib⁹ ei⁹ p̄t̄ sustentari. vt in. c. j. de insti. et si aliq̄ sūt recepti vltra numerū d̄ numerus p̄bendaz augmētari ex supercrescentia reddituum nō t̄si antique p̄bende confundunt sed accrescentibus fructibus creant̄ noue p̄bende pares cū antiquis. et de hoc est tex. no. hic et alibi nō ita bene p̄bat. In glo. in. d̄. in canonicos. no. primo ex ista glo. q̄ laicus p̄t̄ h̄re p̄bendam in ecclesia sed nō canoniā. quasi velit glo. q̄ canonia sit ius sp̄uale pueniens eo ip̄so q̄ aliq̄ recipit in canonicū. p̄benda x̄o est quid temporale debita canonico rōne officij et canonic. Lōtra h̄ oponit de. c. dilecto de p̄ben. vbi p̄benda appellatur ius sp̄uale et in diuiduū. So. intellige illū tex. quando p̄benda habet annexū canonicatū. vnde ratione canonic dicit̄ ius spirituale. istaz glo. intelligo quando p̄benda est per se p̄sistens in mera tēporalitate. nam p̄benda singulariter p̄siderata cōsistit in mera temporalitate. q̄ ex bonis temporalibus p̄stituit̄ p̄benda. sic intellige Inno. in. c. maioribus de p̄ben. et ideo dubitat̄ an in ecclesijs regularibus possunt esse p̄ben de seu portiones p̄uilegiate que sunt loco p̄bendaz. de quo vide per Inno. in. c. dilectus. el. ii. de p̄ben. et q̄d̄ ibi dicit. et p̄ Jo. an. in regula nō est obligatorū. de reg. iur. li. vi. in mer. Sc̄do no. ex glo. q̄ licite sunt p̄ laicis in ecclesia p̄bende. et refert Lōpo. hoc seruari in ecclesia sancta A. Martini Carnotēsi. vbi assignant̄ aliq̄ue p̄bende nobilib⁹ ratione paup̄ratis vel alicui⁹

seruitij tpalis. p hoc. c. possessioes. xvj. q. j. vbi ec-
clesia potest pauperi pcedere vsufructu alicui pos-
sessionis. vnde ecclesia dz sua bona cōicare paupi-
bus. xvj. q. j. c. si. dicit etiam hic Lōpo. q. ppter cō-
munionē que est inter p̄bendam z cononia si p̄bē-
da solita p̄ferri canonico p̄fertur clerico videt etiā
collatō canoniceatus. p hoc facit optime. c. trāslato
s. eo. ¶ In glo. in. x. p̄cipere ibi symonia cū fu-
isset. ¶ Ho. bene glo. q. si receptus in canonicū facit
pactū vt nihil omnino petat rōne canonicē cōmitti
tur symonia. sed non p̄batur p̄ tex. quem glo. alle-
gat sed optime facit. c. per tuas. ij. de symo. z de-
clarat vt. s. dixi. ¶ In glo. si. glo. loquit aliq̄ntulū
obscure. sed forte voluit intelligē vt intelligit Inn.
q. canonici fecerunt statutū p se vt recipiendi vltra
numerū nihil p̄cipere de cononia. nam siue sta-
tutum sit bonū siue sit malū non cōmittit symonia
fm eum z bene quia cum nullo sit pactum. nec ex
sola editione statuti v̄ditur aliquid spirituale. q̄
venditio nō p̄sistit sine p̄cio. in. s. p̄ciū. insti. de em-
pti. z ven. Sed si statutū legere tpe receptōis i ca-
nonicū quo cauet vt aliquid def̄ vel p̄mittat z reci-
piendus p̄mitteret obseruare t̄fic bene cōmittere-
tur symonia. q̄d bene nota. nā fm lhosti. sicut cō-
suetudo nō excusat ita nec statutū. j. de symo. veni-
ens. z. c. nō satis. z intellige fm lhosti. q̄n statutū
nutriret priuatum commodum et temporale. sec⁹
si publicum z spūale. et per hoc dictum dicunt hic
docto. canonicos nō excusari si exigunt aliqd tem-
porale a nouiter recipiēdo seu recepto diuidendū
inter eos. secus si venit applicadū alicui operi. pu-
ta p bono fabricē vel alteri vtilitatis ecclesie. h̄ di-
ctum placet mihi rōne p̄suetudinis nō rōe statuti.
allego tex. aptum. j. q. ij. ex multis. vbi tex. quem
nescio alibi dicit nil debere exigī a beneficiādo etiā
vt illud p̄uertat in fabricā vel aliā vtilitatē ecclesie
ne beneficia videant p̄cio p̄cedi. Sed dices tu q̄re
valet pot⁹ p̄suetudo q̄ statuti. dico q̄ statutū non
habet principū volūtariū sed necessitatiuū. z pa-
ria sunt petere exp̄sse vel cū editōe statuti. sed p̄sue-
tudo habuit principū volūtariū. nā ex pietate vel
liberalitate potuerūt recepti nouiter aliquid dare
vtilitati ecclesie applicandū. z ex istis obligatōib⁹
voluntarijs poterit induci laudabilis p̄suetudo. sic i-
telligit tex. no. in. c. ad aplicā. de symo. Et vide q̄d
ibi dixi z tetigi. in. c. iacob. eo. ti. dicit etiā h̄ Inn.
q. si nihil petere vel p̄mittere. sed receptus aliqd
sponte dat canonicis ecclesie nō cōmittit symo. licet
ibi sit statutū aliqd exigens q̄d no. p hoc facit. c. et
si questiones de symo. z. c. p̄sulu. d̄ vsu. z sic vide-
tur q̄ tpe quo quis recipit spūale potest dare spon-
te aliquid tpale. ad q̄d vide tex. no. j. q. j. emendari
¶ In glo. in. x. industriā no. si. glo. z p̄ clarioza x-
ba dicit lhosti. q. si p̄ industriā canonicorū augmētāf
p̄tende q̄d sup̄est cedit eis. sed si bona capituli au-
gmentant potest etiā augmētari p̄bendarū nume-
rus. vt hic. quasi in cōibus redditibus nō referat
vnde pueniat augmentū. Ego credere q̄ etiā ex
p̄benda singulari posset aliquid subtrahi si aliqd
sup̄est ex necessitatibus ip̄ius canonici. vt q̄ p̄ben-

da multū abundat. ratio qz bona p̄bendarū sūt ca-
nonici. z ecclesie. z canonici possident nō iure p̄po-
sed ecclesie. vt. xij. q. j. s. si. c. se. si ergo vna p̄-
benda multū abundat z alia est multū tenuis p̄t
ep̄s cū caplo ex p̄benda abundāti sup̄lere defectū
tenuis. sicut ex bonis vni⁹ ecclesie p̄t sup̄leri alteri
vt in. c. j. de re. eccle. nō alie. li. vj. nec est curandū
de industria canonici qz ad hoc tenebat. ¶ Itē sup-
fluū dz deputari ad piā cām. vt in. d. s. si. ergo si fi-
at deputatio p̄ ep̄m z caplm ad piā causaz mō p̄e-
dicto cōuertit res ad vsū destinatus. ¶ In glo.
in. x. ad p̄bendas. in. si. tene hāc vltimā solutionē
glo. z eam declara vt no. glo. in. c. ij. d̄ p̄ces. p̄ben.
li. vj. Et p̄clude q̄ si p̄mittere canoniceat⁹ vel p̄bē-
da nō valet p̄missio. vt in. c. ij. de p̄ces. p̄ben. S; si
quis de p̄nti recipit in canonicū z p̄mittit sibi d̄ p̄-
rimo vacatura tenet receptio. qz ius canonicē est q̄
situs de p̄nti z debet habere p̄bendā vacaturā nō
ratione p̄missionis sed canonicatus habitū. z iste ē
intellectus h̄. c. ¶ In. gl. in. x. vltra numex. no.
glo. ad quā quotidie fit remissio cum querit an re-
cepti vltra numex debeant habere stallū in choro
vocē in capitulo distributiōes quotidianas z alia
que soliti sunt canonici recipere. z vltra glo. repiunt
alie opiniones varie. Inno. z Lōmpo. de directo
sequunt p̄trariā opi. Distinguit em̄ q̄ aut in loco
est p̄suetudo q̄ canonicus installat tūc ad limites
installationis consequit vocē. si fuerit installatus
in choro habebit ea q̄ sūt chozi. si in caplo habebit
que sunt de caplo. si autē nō subest causa siue con-
suetudo installationis dicūt q̄ coipo q̄ recipit seu
instituit habebit plenū ius canonicē. qz licet tpalia
nō trāferant sine traditōe. vt. l. in traditōib⁹. C.
de pact. secus t̄n in spūalib⁹. p quo vide bo. tex. in
c. si tibi ab̄nti. de p̄ben. li. vj. Jo. an. distinguit int̄
receptum auctoritate superioris z receptum volun-
tate capli. primo casu receptus nihil p̄sequat. sc̄bo
debet habere vocē in caplo z distributiōes z si. Et
sit ratio diuersitatis. qz subuenit ei qui in necessita-
te p̄stitit est. vt in. c. ab arbitris. z ibi glo. d̄ of. de-
le. li. vj. Jo. de lig. hoc impugnat. qz pinguius ius
habent recepti auctoritate pape q̄ capli. vt patet i
c. hi qui. de p̄ben. li. vj. do. de ro. deci. cccliij. al.
ccccliij. dicunt q̄ de p̄suetudine curie approbatū
est q̄ isti recepti vltra numex nihil interim recipiāt
quia nō habent plenū ius. q̄nimo talis canonicat⁹
vacat post collationē p̄bende sibi factam cui est an-
nexus canonicatus. loquunt t̄n de receptis pape
auctoritate. Do. an. distinguit q̄ aut papa mādat
aliquē recipi cū plenitudine iuris canonicat⁹. vt in
c. dilectus filius. de p̄ben. z in. c. p̄posuit. de p̄ces.
p̄ben. quia tunc talis dz habere oia. Aut manda-
uit istū simpliciter recipi vltra nūex. z tunc p̄cedit
opi. glo. aut quis recipit auctoritate capli. z tūc dz
talis omnia iura recipere z p̄sequi ar. h̄. Credo q̄
ista questio. dependeat a decisione alterius questi-
onis an. s. p̄ receptionē vltra numex frangat nu-
merus. nam si nūerus frangitur nō video quare
iste receptus nō debz oia habere licet non habeat
p̄bendam nam habere vocem in capitulo z stal-

lum in choro et distribuciones quotidianas non sunt ita necessaria ad prebendam sed ad canonicatum. nam a principio erant canonici sine prebendis distincti. maxime quoniam ecclesia non habebat temporalia. xij. q. j. c. videntes. et potest quis perfecte esse canonicus absque prebenda ut non. Inno. in. c. si. de. de. non. res. ex. sepatis. et non debet fieri illatio. ut in. c. ij. de. transla. pla. et in. l. papinian. exuli. ff. de. mino. cum ergo ista sunt accessoria ad canonicatum translati canonicatum etiam ista transferunt. ut in. c. translati. s. c. unde ad. proposita. quoniam questionem dicerem quod aut canonici receperunt aliquem simpliciter ultra numerum et frangitur numerus ut patet hic ubi in derogationem sue constitutionis etc. et pro his sic receptus debet habere omnia iura canonica et expectare prebendam ipse suo. nam videmus in regularibus quod ex sola receptione recipiunt ius capitulare et alia que sunt de iure collegii. aut canonici recipiunt aliquem hoc adiecto ut sit supernumerarius. et sic patet quod noluerunt frangere numerum sed quoddam ius extraordinarium dare. et hoc casu procedat glo. quod sic receptus non habet ius integrum sed est quoddam ius preparatorium ad futurum ius integre obtinendum. et per hoc potest instrui quid dicendum cum doct. et ordinarij collegij recipiunt aliquem ultra numerum quale ius habeat in collegio. et an habeat vocem approbandi vel reprobandi doctorandum. si vero ad mandatum pape sit receptio. aut papa scribit ut cum plenitudine iuris canonice recipiat. et serva opi. do. Ant. que in hoc mihi placet. aut simpliciter mandat aliquem recipi et dependet ab illa questione an frangatur numerus. et contra tenetur quod non. ut non. in. d. c. pilloz. et hoc tenendo dicerem istum non habere ius integrum. et hoc casu procederet opi. do. de. rota. nam in dubio non videtur papa derogare numero. sed potest creare quoddam ius esse ordinarij et preparatorij ad integrum ius obtinendum secus dic in recepto auctoritate legati. quod legatus non potest necessitare canonicos ad recipiendum aliquem contra statuta ecclesie et ipsi privilegij. ut est no. i. gl. in. d. c. pilloz. In glo. si. sed contra hoc et contra text. oppo. hic enim non agebant isti canonici actione reali et sic non debebat fieri revocatio ex vitio litigiosum. quod tunc res dicitur litigiosa quoniam dicitur de dominio. de quo dicendum ut habet in auct. litigiosa. C. de. liti. et no. in. c. ecclesia. ut lit. p. nec debebat fieri revocatio propter dependentiam litis. quod pendente lite potest possessor sua possessione uti. id potuit capitulum prebendas et alienare possessiones communes. pro hoc facit quod dixi in. c. ex litteris. de. iu. pa. So. duo sunt principales intellectus ad finem. c. primus est quod hic revocant omnia gesta per alteram partem post quoniam moram coram episcopo ferrariensi. nam hec quod primo fuit attentata coram illo episcopo. et ad contraria respondit in effectu Inno. quod fit revocatio propter perfidiam que notatur in istis canonice antiquis qui cum tenerent pervidere novis transulerunt prebendas seu possessiones in seipos. si autem translatio fuisset facta in alium non fuisset facta ista revocatio. Et no. singu. hoc dictum. est enim novum remedium revocandi attentata lite pendente ubi. s. notatur perfidia in attentante licet cessent alia iuris re-

media. **S**ecundus intellectus est quod hic revocant attentata per partes coram episcopo Ferrara. post lite moram coram papa. et ratio revocationis est defectus potestatis episcopi. nam finem Inno. ex quo papa incepit cognoscere de aliqua causa videtur illam ad se advocare et de manu inferioris tollere. ad hoc. c. ut nostrum. de. ap. postmodum Inno. videtur ab hoc recedere. et dicitur quod requiritur quod papa expresse ad se revocet causam. non enim sufficit quod iure ordinario incipiat de aliqua causa cognoscere. Hosti. dicit non esse deficiam an papa cognoscat de causa vel ad se revocet. quod cognoscendo satis videtur revocare. d. c. ut nostrum. Do. An. dicit quod aut papa ex certa scientia et proprio motu ad se revocat eam vel de ea cognoscit et alteri delegat. et videtur casus eripere ab inferiore ita quod non processus inferiori dummodo iste inferior sit certificatus per quemcumque. quasi secus si iudex inferior non sit de hoc certificatus. all. c. si duobus de appella. aut papa facit ista ad instantiam alterius partis. et tunc opus est quod ista pars excipiat coram inferiore iudice. aliter tenet processus quod papa tenet revocare si et in quantum pars vult illa revocatione uti. all. bo. tex. in. c. audita de resti. spo. fatebitur quod curia non recipit hoc dictum. sed facta revocatione indistincte curia tenet quod processus coram inferiore sit nullus. hec dicta mihi placent propter primum. nam ubi superior revocat motu proprio et ex certa scientia non requiritur ut iudex inferior certificet. ut in. c. j. de co. ces. preben. li. vj. Fatetur tamen quod si aliud attentet in preiudicium ignorantis probabilis ignorantia habet illud excusare. et hoc voluit Inno. in. d. c. j. ubi vide de materia huius revocationis. et ad. c. si duobus. de. appel. dicit quod potestas non erat revocata a superiore ab inferiore. Item super processu contumacie puniri non auctoritate principali. et hec no. quia quotidiana. **Q**uid autem si duo iudices non habentes se ut superior et inferior cognoscunt pariter de una eademque causa an teneat processus coram utroque factus. Inno. dicit quod sic nam ex quo habent ambo iurisdictiones in illa causa imputandum est parti non excipienti si autem preferunt contrarias sententias. Compo. dicit quod non valet secunda lata contra primam nisi pendente appellatione super prima parte esset lata secunda. nam tunc de secunda potest excipi coram iudice appellationis. **N**o. plura ex istis dictis. **P**rimo limitatione ad. l. ubi ceptum ff. de iudi. ut iudicium dicitur finiri ubi est ceptum. dicitur. si excipiat si non excipiat valet processus ab utroque. sic limita. c. ex tenore de rescript. **S**ecundo no. quod sententia non valet etiam in diversis instantiis et coram diversis iudicibus contra opi. Bar. in. l. j. C. quando puo. non est ne. Sed tu dicit de hac materia ut plene no. in. c. inter monasterium de re iudi. **T**ertio no. quod de iure superuenienti post appellationem potest quis expiri ad effectum sequendi sententiam pro se de quo vide quod ple. le. et no. in. c. abbate sane de re iudi. li. vj. et per hoc conclusivum habet materia huius. c. clara. Abbas.

Ecclēsia sancte marie. famo
bo hic materia ultra alios an et quoniam statutus
suz. c. et tracta

laicorum seu lex principis extendatur ad ecclesiā vel ecclesiasticas personas. et communiter sumatur sic. Cause ecclesiarum per constitutiones laicorum diffiniri non debent. Ego generali^o quo ad intellectum summo sic. Statutum generale laicorum ad ecclesias vel ecclesiasticas personas vel earum bona in earum preiudicium non extenditur nec speciale etiam si earum commodum et fauorem concernat. Diuiditur principaliter in duas partes. In prima ponitur duplex diffinitio motuum. In secunda diffinitio. ibi quod a senatore. Et scias qd hoc. c. 7. c. ecclesia sancte marie. j. et ij. vt lit. pen. ponunt idem factus. et vide glo. ibi dem que narrat seriem totius negocij. sed qm pertinet ad materiam huius littere pone sic casus litteralem. Ecclesia sancte marie mouit questione contra Jo. de acheya super quibusdam possessionibus coram iudice seculari pendente lite. iste iohannes conuentus transtulit possessiones petitas in quoddam monasterium. senator romanus coram quo vertebatur questio vigore cuiusdam statuti laicorum dicentis qd si reus transferat possessionem litigiosam in alius deberet possessio ab eo tolli et dari petenti. spoliavit monasterium illis possessionibus et tradidit ecclesie sancte marie monasterio non conuicto nec vocato vel confesso. demum monasterium egit coram papa petendo se restituere ad illas possessiones quas senator vigore illius statuti sibi abstulerat. papa vero motus rationibus de quibus in littera. quod factum fuit per senatores in preiudicium ecclesie reuocauit et possessiones illas monasterio restituit. ¶ No. primo fm casus positionem tex. apertum contra opi. Bar. in l. cunctos populos. C. de sum. tri. vbi dicit qd statutum laicorum generale pactum non nutriendum sed ratione continens debet seruari in vtroq; foro tam contra laicos qm clericos dummodo specificè non disponat de ecclesijs vel ecclesiasticis personis nec sit contra libertatem ecclesiasticam. hoc dictum reprobatur hic. nam hoc statutum de quo predicti erat generale nec nutrebat pactum sed veniebat ad obuiandum fraudibus. nec erat contra libertatem ecclesiasticam cum ecclesia puniat incidentes in vicium litigiosi. vt no. in. c. ecclesia. vt lit. pen. et tamen hoc statutum non valuit respectu ecclesiarum. quinimo nec in foro seculari debuit seruari in preiudicium ecclesie. et hoc no. quia non solet ad hoc induci iste tex. Ex hoc. et ex tex. no. qd causa ecclesiarum etiam quatenus versatur et agitur in foro seculari non debet decidi nec diffiniri fm ius civile et statutum laicorum. et sic videtur tex. hic pro dictis doct. in. c. j. s. e. Tertio habetur hic arg. optimum qd iudex secularis non exercet officium suum contra ecclesiasticas personas etiam in causis incidentibus coram eo. nam istud negocium monasterij. incidenter ortum fuit in causa mota coram seculari. et tamen non potuit iudex secularis in ista incidentia iurisdictionem suam exercere contra mo-

nasterium. et hoc facit contra glo. in. l. nullus. C. de testi. que voluit qd si clericus testificando deliquerit coram seculari potest puniri etiam p ipsum iudicem secularem ratione incidentie. de quo vide qd dixi latius in. c. vey. de fo. com. ¶ No. quarto qd laicorum quidam sunt religiosi quidam non. et scias qd verbum religiosus potest capi largissime. et comprehendit omnem christianum. vñ dicunt christiani religiosi. vt in. c. pro humani. d. homi. i. vj. quandoq; dicitur large. et comprehendit omnem christianum honeste viuentem. nam in eo qd impedit deo debitam religionem potest dici religiosus et isto modo potest intelligi iste tex. b. quandoq; capis stricte. et tunc dicuntur religiosi qui pmitunt tria substantialia regule. vt no. in. r.ica. de regula. et dicuntur religiosi quasi deo relegati per professionem et hoc modo laici conuersi possunt dici religiosi in in. c. no. dubium. de sen. excō. et hoc modo potest etiam intelligi iste tex. quia laici conuersi non possunt tractare spiritualia. ideo non possunt interesse electioni prelati vna cum clericis vt in. c. ex eo de elec. li. vj. et sensus est vt laici qmque religiosi siue large siue stricte non possunt disponere de rebus ecclesiasticis propria auctoritate. et cum ista littera loquatur generaliter idem dic respectu imperatoris vel regis. ad hoc. xvj. di. si imperator. et. c. cuq; ad verum vbi tex. no. vult qd etiam imperator non potest interesse concilio generali clericorum. quod tamen plenius examino in quadam disputacione ¶ No. qd laici non possunt statuere etiam in fauorem ecclesiarum et clericorum quod intellige quando statutum esset auctoritatum. vt quia de reb^o ecclesiasticis disponit precipiendo vel vetando seu prohibendo secus puto si esset mere priuilegiatum vt. j. latius subiiciam. ¶ No. casum vnū reseruatuz pape scilicet approbare statuta laicorum respectu ecclesiarum et ecclesiasticarum personarum non ergo potest prelati citra papam approbare statuta laicorum circa clericos. ratio est quia nullus prelati debet committere laicis negocia ecclesiastica vt ipsorum discretione agant. vt in. c. ij. de iudi. sed papa hoc potest. vnde dicitur quandoq; laico potestatem excommunicandi. vt est glo. no. xxxij. di. s. verum. Item committit laico causam criminalem clerici. ij. q. iij. mennam. et confirmando talia statuta facit ea sua. quia omnia nostra facim^o et. l. j. C. de ve. iu. enu. et. c. si apostolice. de pben. li. vj. Ex his inferitur ad questionem. nunqd papa possit se subijcere iurisdictioni imperatoris vel alterius laici. et videtur primo qd sic. per tex. qd quotidie al. ij. q. vij. c. nos si incompetenter. et p l. est receptum. ff. de iu. om. iudi. vbi habetur qd maior iudex potest se subijcere iudicio inferioris. Contrarium decidit hic no. Jo. an. quia tenderet in preiudicium summi apostolat^{is}. et ignominia irrogaret deo si vicarius eius posset iudicari per secularem. vnde papa non potest renunciare illi priuilegio et honori cum principaliter non concernat honorem seu

vilitatez suaz sed dei et ecclesie. et ad. c. nos si inco-
 petenter. dicendum qd ibi iudicium sumitur pro di-
 scensione. et ex nimia humilitate papa subiecit se
 iudicio imperatoris. quinimo plus puto papam
 non posse facere vt laici iudicio suo iudicent cleri-
 cos. et sic subicere clericos iudicibus laicis. quia
 hoc priuilegium fori habent clerici a deo. vt no.
 Innocē. in. c. ij. de maio. et obediē. vide bo. glo.
 in dicto. c. si impetrator. xvj. di. et glo. in. c. q̄s̄q̄
 de cens. in. vj. f. q. papa non potest tollere ea que
 sunt de iure diuino. xvj. q. j. sunt quidam. fateor
 tamen qd potest eos facere suos delegatos. vt no.
 in. c. mennaz. et in. d. c. ij. ¶ In glo. ij. in fi. no. be-
 ne glo. qd bona patrimonialia clericorum gaudēt
 eodem priuilegio cum bonis ecclesie. hoc tamē di-
 ctum non colligitur ex tex. quia solum hic equi-
 parantur quo ad exclusionem iurisdictionis secula-
 ris ecclesie et ecclesiastice persone. de rebus autē
 hic nihil dicitur. ideo forte glo. dicit hic fore ar. qd
 sicut persone et eccle equipā ita bona accessoria ad
 personam sunt equiparanda bonis ecclesie. de hoc
 habes alias tres glo. in. c. ex litteris. de pigno. i. c.
 si. de vi. et ho. cle. et in. c. similiter. xvj. q. j. sed vide
 glo. in contrariuz. xvj. q. iiii. possessiones. q̄ sing.
 dicit qd bona patrimonialia clericorum prescribun-
 tur sicut bona laicorum. non sic bona ecclesie ita qd
 prescriptio quadragenaria non extenditur ad bo-
 na patrimonialia clericorum. Ad idem facit quod
 no. glo. et Archi. in. d. c. q̄s̄q̄. vbi dicunt qd non est
 vniuersaliter verum qd bona clericorum gaudeāt
 eodem priuilegio cum bonis ecclesiarum. hinc di-
 cit no. spe. in ti. de in inte. resti. §. qualiter. qd cleri-
 cus in bonis patrimonialibus non potest restitu-
 nē in integ. pretextu lesionis sic i bonis ecclesiarum
 de hoc est bona glo. in de. vnica. de in integ. resti.
 hinc Do. An. in. c. si diligenti. de prescri. tenet et
 dicit qd solum in casibus in iure expressis bona cle-
 ricorum gaudent eodem priuilegio cum bonis ec-
 clesiarum. et satis fuit de mente spe. qui in ti. d. cle-
 ri. coniu. ponit istos casus speciales. et archi. in. d.
 c. q̄s̄q̄. et hanc conclusionē semper tenui. nec ob.
 c. similiter. prealle. procedit enim quo ad protectō-
 nem. quia ecclesia debet defendere bona clericorum
 nec placz ratio glo. in. c. ex litteris. quia nō est vni-
 uersalis. et dic quod ibi dixi. ¶ In glo. si. ibi sentē-
 tia nulla no. bene glo. qd sententia lata contra non
 confessum vel non conuictuz est nulla. et facit tex.
 in. c. nos in quēq̄ alle. in glo. sed contra hoc facit
 nam sententia lata contra ius litigatoris etiam cō-
 tra non conuictum vel non confessuz tenet et facit
 ius inter partes et imputandum est non appellan-
 ti. vt in. c. cum inter. de sen. et re iudi. et in. l. res iu-
 dicat. ff. de reg. iur. et in. l. ingenuū. ff. de sta. ho.
 ideo intellige glo. vt saluetur qd tunc sententia est
 nulla quando etiam est lata sine medijs et sine co-
 gnitione cause lata est sententia. vt in. l. prolatam.
 C. de sen. et circa hoc dicatius qd aut sententia la-

ra est sine citatione et est ipso iure nulla vt in. l. j. §.
 ex eo. ff. de sen. que sine ap. rescin. nam citatio est
 fundamentum ordinis iudicarij. vt est tex. in fi.
 d. pe. teme. li. facit. ij. q. ix. caueant. et in. de. pasto-
 ralis. de re iudi. vbi bo. tex. quod tamen fallit in
 quosdam in notorijs. de quo plene remitto ad. c.
 vestra. de coha. de. et mu. et. c. cuz olim de sen. et re
 iudi. in fi. et hoc intellige nisi pars sit presens in iu-
 dicio tunc non requiritur citatio quia ad hoc fit ci-
 tatio vt pars sit presens. vt no. Jo. an. in. c. si. d. cle.
 li. vj. et Bar. in. d. l. prolatam. quinimo admoni-
 tio iudicis sedentis pro tribunali habet vim trine
 monitionis. vt est glo. no. in. c. consuluit. de offi. de
 le. et videtur tex. in communem intellectum. C.
 quomodo et quando iu. i. l. ij. Si vero citatio fuerit
 facta sed iudex processit nō data copia pti ad se de-
 fendendum sententia est nulla. ita dicit Inno. in
 c. tua de coha. cle. et mu. hoc pcederet etiam in no-
 torijs. Idem est quando iudex plene non infor-
 matus de meritis cause tulit sententiam. vt in. c.
 tum ex litteris. de in integ. resti. no. per Bar. in. l.
 cum prolatam. ff. de re iudi. ¶ Extra glo. oppo. con-
 tra tex. et glo. et videtur qd statutum laicorum de-
 beat extendi ad ecclesias et clericos saltem vbi de
 iure canonico non reperitur contrarium sicut in
 casu huius. c. et respectu statuti videt tex. in. c. con-
 stitutus. d. in integ. resti. et i. c. iij. de eo qui mit. in
 pos. et in. c. cum causam a contrario sensu. de sen. et
 re iudi. de lege principis videtur tex. in. c. j. d. no.
 ope. nun. et. c. aucte. de pces. preben. li. vj. x. di. si
 in adiutorijs. So. propter hec contraria difficul-
 tatur materia huius. c. et varie in diuersis locis do-
 cto. vtriusq̄ iuris senserunt. sed generaliter repe-
 rio duas theoricas traditas a canonisti. vna in. c.
 si. de solu. vbi communiter dicunt qd lex principis
 preiudicialis ecclesijs non extenditur ad ecclesias
 nisi expresse approbetur per papam. sed si fauet ec-
 clesijs intelligitur approbata nisi expresse reprobe-
 tur seu canon sit in contrarium. et hec theorica est
 fundata super eo quia ecclesia vtitur legibus ciui-
 libus quatenus veniunt in fauorem ecclesie et nō
 in preiudicium. vt in dicto. c. si in adiutorium all.
 Si vero est constitutio laicorum inferiorum non
 extenditur aliquo modo ad clericos etiam si sit fa-
 uorabilis. ad hoc adducunt tex. istum. Alia theo-
 rica traditur per Jo. an. in. c. j. de no. ope. nū. vbi
 dicit qd si lex ciuili et canonica conueniunt possu-
 mus mixtim eis vti in vtroq̄ foro. vnde papa se-
 pe fundat se super legibus et canonibus. vt no. in
 dicto. c. j. de no. ope. nun. Si vero leges et cano-
 nes discordant aut lex non potest seruari sine pec-
 cato et debz seruari canon in vtroq̄ foro. vt in. c.
 si. de prescrip. et nulla lex peccati nutritiua valet.
 vt no. in regula iuris possessor. li. vj. Si vero lex
 ciuili potest seruari sine peccato tunc quelibz lex
 debet seruari in foro suo. ponit exemplum in. c.
 ij. de arbi. li. vj. et hanc theoricam firmat glo. i di-

cta regula possessor. sed aliam regulam Bar. tradidit in l. cunctos populos. alle. vt dixi in pncipi. et latius .j. dicitur. Ego latius prosequor hanc materiam per enumerationem casuum generalium ex quorum decisione potest inferri ad decisionem multarum questionum particularium. Primo pferat in pstitude pncipis. scdo i pstitude laicorum inferiorum. Ad primum dico qd qm lex civilis specificiter disponit super ecclesijs et personis ecclesiasticis. nec reperitur contrarium iure canonico. pone exemplum per totum ti. de sac. san. eccl. C. An autem talis lex sit seruanda in foro ecclesiastico. Jo. cal. in. c. j. p. alle. dicit qd necessitate non est seruanda quia no astringit ecclesias sed potest seruari ex quo canon non contradicit. et dico qd hec questio dependet ab alia. An lex civilis sit approbata eo ipso qd canon non contradicit sed specificiter disponit de ecclesijs et personis ecclesiasticis. et credo qd non sit seruanda etiam de necessitate quia talis lex est nulla tanqz condita a non habente potestatem. nam statutum assumit vires a potestate statutentium. vt in. l. ff. de iuris. om. iu. et in. c. a nobis. de sen. excom. in. c. vt animarum. de confi. li. vj. certum est enim qd imperator non habet potestatem super ecclesias nec personas ecclesiasticas vt hic et melius in. d. c. si imperator. et. c. cum ad verum. immo hodie imperator recognoscit imperium ab ecclesia. vnde ab ecclesia coronatur et confirmatur et imperium de gente in gentem per ecclesiam transfertur vt fuit olim translatum de grecis in germanos. vt in. c. venerabilem de ele. et hodie est tex. bo. in extrauaga. boni. viij. que incipit vnam sanctam. et vide Bar. in. l. j. ff. de requi. re. et quod plene dico in. c. nouit. de iudi. ideo no potuit imperator leges condere ex defectu potestatis et id no. dicit Inno. in. c. j. de. re. ec. non alie. li. vj. qd solennitas introducta per imperatorem in alienatione rei ecclesie de qua in au. hoc ius potretum. C. de sac. san. ec. non est seruanda necessario quia non potuit imperator disponere hanc solennitatem. pro hoc facit ratio generalis huius text. vbi dicitur non est tributa facultas etc. Itz ex obseruantia illarum legum denotaretur quedaz superioritas imperij ad ecclesiam. vnde contra omnem honestatez est vt imperator ponat falcem in messem alienam et confunditur ordo totius monarchie. facit ratio. c. singula. et. c. ad hoc. lxxix. di. dicerem tamen qd si lex esset mere priuilegiatiua tunc esset tenenda quia tunc cessat ratio superioritatis cum quis possit esse priuilegiatus no subditus. sic intelligo. c. nouit. de iud. ideo dico qd vbi lex esset fundata super ratione naturali potest iudex ecclesiasticus illam seruare non ratione legis sed ratione naturali. ad hoc. l. scire oportet. ff. de excu. tu. deficiente enim. l. recurrendum est ad rationem naturalem. vt in dicta. l. scire. et in. c. secundo requiris de appella. no. glo. j. di. consuetudo.

Et ex his habes limitationem optimam ad illa iura que dicunt leges civiles seruandas si canonibus non contradicunt. Secundus casus est quando lex civilis disponit generaliter non faciendo mentionem de personis et ecclesijs sed si ipsa non possit seruari sine peccato. vt pone exemplum in legibus inducentibus prescriptionem cum mala fide et talis lex non est seruanda nec in foro canonico nec etiam in foro civili. quia nulla lex valet inducens peccatum. vt in. c. si. de prescip. et potest iudex secularis compelli etiam vt illa non seruet. vt in. c. licet. de iureiuran. lib. vj. hoc voluit Bar. in. d. l. omnes populi de iust. et iu. et in. l. si. C. si contra ius vel vi. pu. et in. d. l. priuilegia. Tertus casus quando lex civilis est generalis et rationalis nec contradicit canoni. tunc si est fauorabilis est seruanda etiam quo ad clericos secus si preiudicialis. vt in. d. c. j. et in dicta theorica superius alle. Circa hoc tamen contingit notabile dubium quando lex dicatur preiudicialis clericis. Pone qd clericus institutus heres non conficit inuentarium an teneatur ultra vires hereditatis. dico qd vbi lex potest habere aliquod commodum et aliquod incommodum no potest dici preiudicialis. secus si aliqd incommodum. et ideo lex disponens in contractibus in locato deposito emptione et venditione rei et similibus omnes iste leges ex quo non contradicunt canonibus sunt seruande quo ad ecclesiam et ecclesiasticas personas. hoc in. c. j. de no. ope. nu. vbi demolitur ecclesia nouiter edificata contra nunciacionem noui operis inductam per legem civilem et tamen eo respectu lex potest esse preiudicialis. sed potest dici commodosa si clericus ageret contra laicum. et hoc videtur de mente Jo. an. et hostien. in. c. ecclesia. vt lit. penden. probatur ibi eo qd agitur contra clericum vitio litigiosi et tamen illud ius agendi fuit generaliter proditum a iure civili. ad idē. d. c. auctoritate. vbi papa adducit legem civilem in arg. in decisione cause spiritualis. hoc procedit nisi ecclesia esset specialiter priuilegiata. vnde quod dixi in clerico herede non conficente inuentarium qd tenetur ultra vires hereditarias non extenditur ad ecclesiam que dicitur priuilegiata. et licet de hoc non sit tex. sunt tamen rationes et dicta doct. et tenet Bar. in. l. j. C. de sa. san. ec. et Bal. i. l. ff. C. de iure deli. quia si fiscus no tenetur aliquid reliquere ecclesie ex quo ecclesia venit damnificanda et obliganda in au. sicut alienatio. C. de sac. sanc. ec. secus in clericis vt. s. dixi. et in istis potest saluari glo. que tenet contrarium in. c. j. de testa. et ibi dixi. Quartus casus quando lex civilis est generalis sed deuiat a iure canonico. exemplum in. d. c. ij. s. arbi. li. vj. et tunc communiter dicitur qd lex civilis est seruanda in foro suo et canon in foro suo. s. ecclesiastico. vt no. in. c. cum esses. de testa. et in. d. c. j. de no. ope. nun. nisi forumulare esset de temporali iurif.

ditione ecclesie quia tunc debet seruari canon. vt in. c. si duobus de appell. et in. c. quod clericus de fo. compe. ¶ Quintus casus est cum lex civilis disponit de materia pertinente ad ecclesiam non disponendo de illa materia sed tollendo lucrum quod alius dederat vel ponat penam actum explicanti. exemplum primi si raptor contrahit matrimonium cum rapta lex civilis priuat ipsam raptam omnibus bonis ipsius raptoris que sibi dederat propter delictum raptus. ius canonicam indistincte permittit matrimonium inter raptorem et raptam. vt in. c. cum causa de rapto. in. c. tria. xxxvj. q. vlt. An valeat illa dispositio legalis. glo. no. in. c. cum fm leges. de here. li. vj. dicit qd sic qd lex potuit tollere lucrum. Sed contrarium tenet glo. no. in. c. de puellis. xxxvj. q. ij. quia lex civilis non potuit directe vel indirecte disponere sup. matrimonio. et illam glo. videtur sequi. Frede. de senis consilio. xxxv. al. xxxvj. et hoc dictum mihi plus place quia auferendo lucrum videtur intimidare matrimonium ita qd rapta non erit ita libera ad contrahendum matrimonium timore pene legis. Exepluz secundi si lex punit contrahentem. j. annos luctus. vt habetur. C. de secundis nup. quasi per totum. sed canon permittit tale matrimonium. vt in. c. pe. et vlti. de secun. nup. an valeat pene legales de hac materia no. in. l. j. C. de se. nup. et in. l. liberorum. ff. de his qui no. in. fa. et in. l. decreto. C. e. dixi ple ne in. c. si. de secun. nup. Communis conclusio legistarum et canonistarum est qd pene apposite in odium matrimonij seu contrahentium sint sublata. secus si in fauorem filiorum. fuit tamen vna opinio singularis fm quaz consuluerunt Pau. de lea. 3a. et Rai. qd si ex contractu secundarum nuptiarum resultat turbatio sanguinis et incertitudo proliis habent locum pene legales. Exeplum mulier peperit in. ix. mense post mortem mariti probabiliter potest dubitari de partu cuius sit. nam potest esse primi quia in. ix. mense. item et secundi. nam mulier potest parere in. viij. mese. vt in. l. septimo mese. ff. de sta. ho. vnde cum hoc casu subsit causa rationabilis prohibendi matrimonium pene legales habent locum. quia. ll. ciuiles possunt distinguere ius diuinum vt dixi. s. e. c. que in ecclesiarum. nec videtur de mente apostoli tale matrimonium contrahi ex quo potest resultare scandalum. nam et in multis alijs casibus prohibet vsus matrimonij. vt tempore menstrui et ieiunij. vt. v. di. ad ei. et. xxxij. q. iij. in summa. et. c. non oportet. et hac opi. recitat et sequitur Bal. in. d. l. liberorum. sed in. d. l. decreto. est contentus simplici recitacione. et hec opi. prima fronte videtur multum rationabilis. Sed ego in. d. c. si. dico qd omnis pena legalis est sublata etiam si sit apposta fauore filiorum simpliciter nisi esset apposta ex facto culposo ipsius matris motus pluribus rationibus et precipue quia lex civilis non potuit in spectantibus ad ecclesiam statuere directe nec indirecte cum de his cogno-

scere non possit. vt in. c. tuam. de or. cogni. et in. c. latoz. qui si. sint le. no. Bar. in. l. titia. ff. so. ma. et in. l. j. ff. de iu. om. iudi. Item quia apostolus concessit generaliter et canon approbat vt. j. annum luctus possit mulier contrahere matrimonium vnde no. dictionem infra que comprehendit quam liber partem totius anni. vnde incertitudo proliis superueniens non debet nocere mulieri que freta auctoritate apostoli et legis canonicè contrahit. alius esset decepta auctoritate legis quod est contra. l. gracchus. C. de adul. et. c. qui peccat. xxxij. q. iij. et contra regulam quod legi. de reg. iur. li. vj. Item ter. in. d. c. si. dicit qd nullam debet mulier iacturam sustinere. nec obest fauor filiorum quia est irratio nabilis cum tendat in preiudicium mulieris et restringit facultatem contrahendi matrimonium. et in fauorem vnius non debet alteri fieri iniusticia etiam si esset vidua in. c. ex tenore. d. fo. compe. secus autez si propter culpam matris lex imposuit penam. exemplum si mater agnouit tutelam filij et non petito tutore transiit ad secunda vota tunc punitur. et tunc habet locum. l. omnem matri. C. ad tertu. ¶ Ad predicta adde no. q. Jo. an. in. c. statutum. de here. li. vj. vbi dicit non valere statutum laicorum puniens contrahentem matrimonium sine consensu matris vel patris vel agnatorum. et sic consului in ista ciuitate vbi viget quasi simile statutum. ¶ Sextus casus quando lex civilis disponit circa accidentalia temporalia ad actum spiritualem. exemplum in dote nunquid valeat dispositio legis. Et in hoc concludo qd aut non contradicit canoni et valet. pro hoc. c. rainutius. et. c. rainaldus de testa. et quod le. et no. in. c. j. et. ij. de do. post di. resti. nisi vt dixi ex dispositione sua sequeretur turbatio vel intimidatio matrimonij. Sed si contradicit canoni tunc dependet ab alia questione cuius fori sit causa dotis. tene opi. Inno. in. c. de prudentia. j. de do. post di. vt sit mixti fori. Et per hoc. dico qd lex seruabitur in foro suo et canon in suo et locus erit puentioni. sicut dicimus in sacrilegio. de quo no. i. c. cum sit generale de fo. compe. ¶ Septimus casus quando lex civilis disponit circa aliquem actum spiritualem presumendo et lex canonica reperitur in contrariuz. exemplum si masculus et femina simul cohabitant presumit lex civilis matrimonium. l. in libere. ff. d. ritu nup. lex canonica adulterium vel fornicationem. xxx. q. v. aliter hoc casu dico standum dispositioni canonis in vtroqz foro. quia materia pertinet ad ecclesiam. et in istis leges no. dedignant et. vt in. c. clerici de iudi. et in au. vt clerici apud proprios epi. Et ex hoc dico qd lex civilis tollit episcopo cohabitationem cuiuslibet mulieris. vt in au. episcopo nullay. C. de epi. et de. standu est iuri canonico. quod dicit qd potest habere non suspectam. vt in. c. interdixit. xxxij. di. p. quod. c. dico qd matrem vel sororem non suspectam potest episcopus retinere in sua habitatione. si autem lex non contra-

dixit canoni in psumendo est maius dubium. Sed credere qd non valeat h casu psumptio legis ex quo materia spectat ad ecclesiaz. qz cu in istis non potest secularis cognoscere. & nec psumere. Ido grade. dicit in quoda psumo. videlicet psumo. xvij. non valere statutum laicorum p qd ex certis pcuris tractus psumit vsurari. h dicitur vtz qn lex principalis non disponit circa actum spualis. sed sup tpali cui est anegetus spualis. & p h saluo nota. dictu Bar. in. l. oes populi. p. all. vbi dicit valere statutum laicorum si in certo casu psumit tractum sitatu. lz sit appositu iuramentu in tractu. qd intellige qn psumit ex ronaibili causa. als posset in fraude iuramenti lex psumere simulatone. & hoc voluit do. An. in. c. cu ptingat de iureiur. secus aut vbi statutum irritaret iuramentu non psumendo sitatione tractus vel alia causaz pcuris annullatiua. vt voluit Bar. i. d. l. oes ppli. vt diximus plenius in quadam disputatione q incipit stante statuto. hec oia pcedunt du qritur de validitate legis. vel de vi coprehensua legis. Sed si causa agitatur in iudicio seculari vel ecclesiastico in deci forijs tene qd. s. dixi. & j. lati subijcia. h in pparato rijs iudicij tene hac regulam q semp seruabit statutum seu psumo illi loci vbi causa ventilat. Ido si ca clerici vertit coram iudice seculari seruabit in pparato rijs statutum seu psumo laicorum. ita intelligo glo. no. in. d. c. q clerici. de fo. ppe. nec h casu statutum laicorum extenditur ad clericos. sed causa regulatur fm naturaz fori vbi agitatur. ad hoc. l. iij. ff. de testi. & quod nota. c. illa. xij. di. & quod nota. super rca. de psume. & ab hoc nemo discrepat. & ex h infer q si causa clerici est coram iudice seculari recipiat ibi pemptone instantie fm leges & statuta laicorum. Si aut causa laici est coram iudice ecclesiastico non habebit ibi locu pemptio instantie. qz non habz locum de iure canonico vt in. c. pe. de iudi. ita voluit no. Lal. in quadam sua disputatone q incipit statuto cauef. p h ena dixit Archi. ij. q. vj. in. c. non ideo. q si clericus litigat coram iudice laico non pot appellare an sniam. nisi in casibus i quib iura ciuilia admittunt appellacione. de quib dixi in. c. sup eo. de ap. Et si laicus litigat in foro ecclesiastico pot appellare an sniam indistincte sicut canones pmittunt in. c. vt debitus. de ap. & c. de ap. e. ti. Ad pdicta adde bona glo. in de. dispendiosam d iudi. q dicit q licz iudex ecclesiasticus posset sup vsuris pcedere simpliciter & de plano p illa de. tñ si causa vsuraz agitatur coram iudice seculari non pcedet simpliciter & de plano. sed seruato ordine iudiciario. qz lex canonica non pot dare foro seculari modu pcedendi. & p hoc sit expeditum primu membrz principale. ¶ Venio ad scdm cu queritur de validitate statuti seculari inferior. Et primus casus sit qn statutum spectat disponit sup rebus ecclesiasticis vt disponebat statutum bassij. & dicendu q non valet ex defectu potestatis vt hic. & idem dicit in oibus casib i quib dixi legem pncipis non valere. vnde forti tuc non valebit statutum inferior. & idem puto si statutum laicorum disponit sup bona patrimonialia clericorum. na hec non b-

ijciunt foro laicorum. ar. optimu in. c. si clericus laicu de fo. ppe. & in. c. si. de vi. & hone. de. & in. c. j. de immuni. ec. li. vj. & facit qd no. Bar. in. l. rescripto. d mu. & ho. vnde falsa est opinio quorundam dicentiu q qn agit reali pot clericus pueniri coram laico. qn tuc non trahat psona sed res. facit. c. solite. de ma. & obe. vbi dicit q in tpalib clericus recognoscit pncipet seculari in supiore. Sz vt dicit h opi. est falsa qz clerici indirecte trahentur ad foru ciuile. qd est p auz. statum. C. de epi. & de. vbi dicit q nec in criminali nec in ciuili clericus trahi debet coram iudice seculari. qnimo sup re. p pna clericus pot trahere laicum coram ecclesiastico iudice vt est casus singulari in d. c. si clericus. bona em sunt accessoria ad psonas facit. c. sistr. xvj. q. j. Et hac opi. fuit curia. vt refert & sequit collec. in. c. qualiter. & c. clerici. de iud. non ob. c. solite. qz intelligit de reb tpalib feudalibus na si feudu habet a laico tuc ecclia vel clericus debet illu recognoscere in supiore. vt in. c. vtz. de fo. cope. secus si bona non sunt feudalia vt ibi no. & p h decidit questio. pone q dicat statutum laicorum q conductores possessionu pnt dimitte possessione certo casu quocumq sint possessores etia de. an valeat statutum. Bar. tenet q no. qz laici non potuerunt statuere h in p iudiciu clericorum. vt puz ex pdict. obligatio em est data clerico & acquisita q non potest ei tolli p non supiore suu. & ex his dicitur q statutum senes. quo cauef q semel pducens apotheca non potest expelli soluendo pensione primo statutaz non extenditur ad apothecas clericorum seu ecclesiaz. Itz facit ad. q. pone cauef statuto seculari q ideo ius reddat clericis in foro seculari qd reddit laicis i foro ecclesiastico. in foro seculari sunt multa statuta vtilia an clericus posset illis vti? dicendu q non. qz nulla sit iniuria clericis si rediguntur ad dispositionem iuris comunis. vnde non potest dici statutum contra libertatem ecclesie. vt no. Bar. in auz. cas/ sa. C. de sa. san. ec. Secud casus principalis quado statutum laicorum est generale non disponens d clericis vel ecclesijs an extendatur ad clericos? dic breuiter in hoc q aut est p iudiciale & non extendit quia statutum generale non extenditur ad non b iectos. vt in. c. a nobis primo. de sen. excō. in. c. vt animarum. de constitu. li. vj. & ideo fuit als consultum q si statuto cauetur q stantib masculis femine non succedant. si femina erat monialis statutum non extenditur ad eam. In hoc tamē aduerte ad tres casus. aut statutum iniecit vinculum ante clericatum. aut post. aut origitur ius agendi ex facto clerici seu quasi siue statutum iniecerit vinculum ante siue post. pmo casu statutum porrigitur ad clericum. exempluz statuto cauetur q primogenitus succedat pater si secundogenitus fiat clericus post statutum ligatur illo statuto. vt no. Jo. an. in regula sine culpa. de regu. iur. lib. vj. in mercu. sic potest intelligi vno modo. c. constitutus. de in integ. restitu. Si vero iniecit vinculum post clericatum si statutum est p iudiciale non porrigitur ad clericum. Ido si tpe statuti secundogenit' erat de-

ricus nō d̄z priuari successione paterna. vt no. l. d. regula sine culpa. iō fuit p̄sultuz vt ponit Lap. all. vij. q. si statuto cauef q̄ stantib⁹ masculis femie nō succedat si tpe statuti filia femina erat secularis repellitur a successione. licet intret monasteriuz post modū. secus si prius erat in monasterio. Si d̄o statutu p̄orrigit cōmodū p̄t clericus eo vti. Ita consuluu Jo. de lig. in q̄de facti. vt plene recitat Lap. all. cvj. seq̄ d̄o. An. in. c. q̄ clericū allegato. r Bal. in. l. cūctos populos. C. de sum. r. vbi dicit q̄ statutu laicoꝝ generale cōprehendat clericos in clusione fauorabili. exemplū dicit. statutu q̄ extantib⁹ masculis femie nō succedat p̄one q̄ mascul⁹ sit clericus an p̄t vti statuto excludendo feminā? r dicit d̄m q̄ sic. facit. c. dilectat. de fo. cōpe. Quidā tñ voluerūt h̄ impugnarē d̄ dictū p̄ istū tex. vbi innuif q̄ etiā in fauore nō valuit statutu laicoꝝ. s̄ teneo p̄ mū. Et ad istū tex. dico q̄ p̄cedit q̄n specificē dispo nit sup reb⁹ ecclesiaz p̄hibēdo. vnde nullo mō cōphendit clericos q̄n p̄cedit p̄hibēdo p̄cipiēdo vt vetādo seu certā formā in agendis p̄ clericū imponendo. vt voluit Jo. de lig. in dicto p̄silio. qz tunc denotaref supioritas statutuū in clericos. secus vbi statutu simplr p̄cedit p̄orrigēdo cōmodū. vt i exemplo p̄missō. quiniūmo dicit q̄ valeret statutu laicoꝝ si specificē facit mentionē de clericis dūmodo sit mere priuilegiatiū. r disponat nō p̄cipiēdo. vt. l. si dicat q̄ clericus p̄mogenit⁹ succedat. vel q̄ de bonis defuncti hospitale vel clerici habeant certā p̄tē. nā nemo p̄t dicere h̄ nō valere. qz laic⁹ p̄t priuilegiare ecclesiam. vt in. c. nouit. de iud. Quo ad tertium casuz dicit vt plene dico in. c. q̄ clericis de fo. compe.

Litteris. Pena priuatiōis a cōmuniōe q̄ p̄pter p̄tūmā ex p̄stitutōe inferf t̄p̄alis est r non p̄petua. vel aliter. Pena simplr appōita p̄pter p̄tūmā in dubio intelligit̄ t̄p̄alis r nō p̄petua. Et ē no. casus. p̄tūmā p̄s ponit statutu r factū ex q̄ surgit dubitatio. Sc̄da dubitatioz soluit duas rōnes inducēs. sc̄da ibi qz tñ. ¶ Ho. p̄mo iuncta sup̄scriptiōne q̄ doc. legētes faciūt collegiū licitū r approbatū. vnde p̄t facere statuta r alia que sunt vniūsitatis explicare p̄t. r nimiz. exercent em̄ p̄fessionem licitā. ergo faciūt vniūsitatē. vt est tex. in. l. si. C. de iurisd. om. iu. hinc dicit̄ ibi glo. q̄ doctozes r nō scholares faciūt vniūsitatē. qz doct. sunt illi qui exercent p̄fessionē. scholares d̄o sunt discipuli exercentiū. s̄ illa glo. nō est vera. qz etiā scholares faciunt vniūsitatē ex quo habēt materiā licitā cōueniēdi in vniū. Et q̄ sit vey alle. tex. no. h̄ apte p̄bantē iuncta sup̄scriptiōe in. c. qz in causis de p̄cu. tenet Inno. in. c. cū ab eccliarum. de offi. or. r Bar. in. l. si. ff. de colle. illici. Et p̄ h̄ facit q̄d habet s̄. in. p̄mio vbi scribit̄ doctozib⁹ r scholarib⁹ vniūsis rē. vñ p̄dera verbū vniūsis relatuꝝ tam ad doctozes q̄ scholares. p̄ q̄d d̄bz dico q̄ doctozes r scholares in causis cōcernētib⁹ totū studiū faciunt vniūsitatē vnaꝝ. ita q̄ scholares sine doctozibus nihil faciūt nec ecōtra. qz q̄d oēs tāgit ab

oibus d̄z approbari. vt in regula q̄d oēs. li. vj. r in c. ad hec. de offi. archi. r h̄ apte sentit Bar. in. d. l. si. r Bal. in. auē. habita. C. ne fil. p̄o pa. p̄er h̄ potes decidere q̄nē quonidianā an scholares possint dare certā formā in examiatōne scholaris examinati p̄ doctozes. vel doctozes statuere sup̄ scholarib⁹ examinatōis. cōclūde q̄ in tangētib⁹ mere ip̄os scholares habent ip̄s statuere. in tangētib⁹ mere doc. statuere p̄tineat ad eos. si autem iminet certū quid p̄cernens vtrōsq̄ debent sil p̄uenire. facit q̄d no. Inno. in. c. vestra. de loca. r tex. in. de. j. de cens. ¶ Sc̄do no. q̄ vniūsitatis inferior potest statuendo aponere penā ad limites p̄tatis illius vniūsitatis. q̄d tenet in. c. cum oēs. s. e. r ex hoc potes inferre q̄ scholares faciētes statutu possunt aponere penā fm iurisdicōnē quā habent. in doctozibus tñ legentibus nō est tāta dubitatio. qz ip̄i habent iurisdicōnez etiā sup̄ scholares. vt in auē. habita. p̄all. C. ne fil. p̄ pa. r in p̄mio. ff. s. pc. ¶ Ho. q̄ collegiū doct. licite recipit aliqua emolumenta ex scientie exercitio. vt in p̄uētib⁹ r silib⁹. r hoc voluit ibi tex. cū dicit̄ beneficio societatis eoz in magistratibus rē. ¶ Ho. q̄ doc. p̄t ex causa priuare doctozem de collegio q̄d no. idē dicit̄ de scholarib⁹ eadez rōne. ¶ Ho. q̄ collegia inferiora subiūciunt supioribus iudicibus. vnde si collegiū est ecclesiasticū s̄ iūctur iudici ecclesiastico. si secularis subiūct̄ iudici seculari. Ad hoc q̄d no. Inno. i. c. dilecta. de excel. pla. et Bar. i. l. si. ff. d̄ colle. illici. Quō autē cōgscatur an collegiū sit ecclesiasticū vel secularē? dicit q̄ si plures sint ibi clerici est ecclesiasticū. si plures sunt laici est secularē. r data paritate est dicendū ecclesiasticū. qz maius dignū trahit ad se min⁹ dignū. vt in. c. q̄d in dubijs. de p̄se. ec. vel alta. tenet Bar. ad p̄positum nostrū in. d. l. si. vñ qz doct. parissenfes p̄ maiori p̄te sunt clerici. ideo fuit recursum ad papam. ¶ Ho. q̄ statutu dubium recipit interpretatiōem a iure cōi. concor. c. cum dilectus. de p̄sue. no. Bar. i. l. oēs populi. ff. d̄ iusti. r iur. Et si statutu est ecclesiasticū recipit interpretatiōem a stilo curie vt hic. r no. q̄ hic in interpretatiōe statuti solum fit mentio de iure canonico r stilo curie. Et quo in fero q̄ in interpretatiōe statuti ecclesiastici recurrit d̄m est primo ad ius canonicum. sc̄do ad stilū curie. in interpretatiōe d̄o statuti secularis recurrit d̄m est ad ius ciuile. ¶ Ho. q̄ stilus curie facit ius r p̄t allegari in decisionib⁹ cāꝝ ex quo ius non reperitur in p̄trariū. q̄d no. ad idem. c. lras. de iura. calum. ¶ Ho. q̄ vniūsitatis habet iurisdicō. in singulos de vniūsitatis. ita q̄ lz nō possit q̄s sibi p̄st legem imponere. l. pe. ff. de arbi. facit. c. si. de pe. r remis. tñ vniūsitatis vt corpus potest imponere legem singulis de vniūsitatis r subiectis corpori p̄ hoc facit. c. irrefragabili. de of. or. r p̄ hoc potest inferri ad intellectum. l. si. C. de iuris. om. iu. Itaqz vniūsitatis lz nō habeat rectorē p̄t sibi legē imponere. nā ad esse vniūsitatis necessario nō req̄rit q̄ sit ibi rector. fac. l. j. ff. q̄ cuiusqz vniūsitatis. r no. Inno. i. c. cū nō iūres. d̄ p̄ben. In gl. j. i. si. nō intelligas q̄ sp̄ admonitio debeat eē trina. q̄nimo i actib⁹ efiu-

dicialib⁹ sufficit regulariter vna monitio. vt est tex. cū glo. in. c. si ep̄s. xvij. di. 7 in de. j. de heret. 7 per Inno. in. c. ad pet̄dēz. de accu. dīcā i. c. p̄suluit. 6 of. dele. 7 in. c. j. de sup. neg. p̄la. vide Bar. in. l. si finia. 6. iulian⁹. ff. de dā. infec. 7 glo. in. de. j. 6 heret. ¶ In gl. ij. in si. glo. vult. reficere i dubiū id 6 quo nō fuit h̄ oppositū. nō em̄ p̄querebat h̄ de breuitate termini. vñ iste terminus erat satis p̄p̄tēs. vnde erat p̄fixus vt q̄s recederet a p̄tinacia sua et pareret sup̄iori. aliud ē i termino p̄fixo ad appellādū nec intelligas si. gl. q̄ ab isto statuto potuit appellari. q̄ a pena legis nō appellat. vt dixi i. c. q̄ nos. 6 ap. 7 no. in. l. si qua pena. ff. de ver. sig. nec a pena statuti appellat. vt no. Bar. i. l. oēs p̄li. p̄all. 7 dixi in. c. j. 6. e. ¶ In gl. iij. in si. no. bñ si. gl. c' est snia q̄ si pena imponit p̄pter crimē intelligit p̄petua. sed si p̄pter p̄tumaciā. 7 h̄ fuit de mēte Inno. h̄. S; di stinguo lat⁹ post dīca doc. q̄ aut i appositōe pene exp̄m̄ t̄ps 7 stādū est t̄pi statuto. ar. a p̄rio i. l. siue p̄finito. ff. de pe. Aut t̄ps nō est determinatū. 7 tunc aut fuit dīcū q̄ pena eēt t̄p̄alis. h̄ aliter non fuit de terminatū. 7 intelligit q̄ dūret determinatō. vt ē tex. in. d. l. siue p̄finito. Aut simplr pena fuit appositā. 7 tūc aut p̄pter crimē. aut p̄pter p̄tumaciā. Primo casu aut fuit appositā sine cause cognitōe. puta per interlocutoriā iudicis 7 intelligit t̄p̄alis. 7 durat durante officio iudicis. vñ si iudex sine cause cognitōe interdixit alicui exercitiū artis sue intelligit ille interdicit durate officio interdic̄toris. vt est tex. no. in. l. si. ff. de pe. Idē no. Inno. in. c. q̄ trāstātō nē de off. le. 7 intelligo q̄n pena fuit successiua. Si aut pena erat momētanea. q̄ p̄dētant i pecunia seu multrauit tūc est p̄petua. fac. l. illicitas. ff. 6 off. p̄li. Si pena est appositā cū cause cognitōe 7 tunc aut delictū merebat vt pena esset p̄petua 7 erit p̄petua. Idē ecōtra ar. in. l. si p̄ses. ff. de pe. 7 h̄ fuit dīcū d'ofre. quē sequit h̄c doc. in dubio nō intelligit t̄p̄alis. ar. in. l. de cause. ff. de suspē. tu. q̄ voluit h̄ Jo. an. in nouel. q̄ est notandū. facit. l. in terptatōe. ff. de pe. 7 reglā odia. 7 regula in penis. de reg. iu. li. vj. ¶ Secōdo casu p̄ncipali q̄n pena ē appositā p̄pter p̄tumaciā aut cōtumaciā trāstuit in specificatū delictū tūc intelligit p̄petua. exēplū in. c. ex tue. de de. nō res. puta si cleric⁹ sit p̄tumax in residēdo in bñficio suo tūc pena p̄uandōis est p̄petua aut nō trāstuit i specificū crimē. 7 tūc si pena ē momētanea est p̄petua. vt. 6. dixi. Si successiua est tēporalis. vt hic in tex. iūcta gl. In dubio aut an pena intelligat inflicta p̄ crimē vel p̄tumaciā dic q̄ p̄tumaciā si ex p̄ri⁹ gestis nō pōt haberi certitudo. ar. i. d. l. si p̄ses. iūcta. d. l. de cause. Ad vñ aduerte q̄ vbi pena est appōnda arbitrio iudicis d; esse t̄p̄alis. allegat ad hoc doc. Lar. Alb. de rosato allegatē. l. j. 6 furt. 7 balne. 7 dixit alibi nō esse illū casum. 7 pōderabat ibi tex. in. d. t̄p̄ari. Et fin h̄ dīctū si est v̄p̄ pōt colligi singularis limitatio ad oīa p̄dīca. vt pena simpliciter appōstra p̄ iudicē q̄ p̄ces sit ex arbitrio sit t̄p̄alis. vt sic restringat ad limites sue p̄tātis. ar. c. a nobis. j. de sen. ex. 7. c. j. iūcta gl. 6. e. S; illaz theorica allego. glo. no. insti. de in-

iur. 6. in sūma. que vult iudicē posse imponere penā capitalē in actōe iniuriar. h; pena ibi sit arbitraria. Itē adduco tex. satis notabiles in mā iudicio meo. in. l. sacrilegū. ff. ad. l. iul. pecu. vbi tex. imponit ibi penā arbitrariā. 7 tū narratiue sūicit q̄ q̄n fuit imposta pena mortis. vñ forte illud dīctū Alberici nō est v̄p̄. 7 tex. quē allegat d; restringi in casu suo vel saltem dare hāc limitationē vt p̄cedat vbi ius in sp̄ali crimie impōit penā arbitrio iudicantis. quasi ius tūc senserit de pena t̄p̄ali. q̄a sciuisset imponere penā p̄petuā. sed vbi ius specificē nō disponit de crimie idubie credo q̄ pena possit esse p̄petua. nā de iure canonico modicas habemus penas exp̄ssas p̄ criminib⁹ vnde succedit arbitrio iudicis. vt i. c. de causis. de of. dele. vnde iudex d; arbitriū suū informare fm̄ penas statutas in s̄lib⁹ criminib⁹. vt in. c. tue. de pen. vbi d; q̄ pro magnis criminib⁹ d; imponi pena depositōis. Itē facit q̄ pena est appōnda fm̄ qualitatē 7 quantitatē criminis. vt in. c. nō auferam⁹. xxij. q. j. 7 in. l. respiciendū. ff. de pe. 7 hec duo iura multuz faciūt p̄tra dīctū Alberici 7c.

¶ **Ex parte.** Ad valet statutum p̄ q̄d diuin⁹ cult⁹ sine cā diminiuit. etiā si sup̄ h̄ intercesserit in forma cōi pape p̄firmatio. vel speciali⁹. Ad p̄nt canonici sine cā rōnabili restringere nūex canōicorū seu nūex p̄bendaz. In p̄ma narrat factū corrigēdi. in secūda corrigi. sc̄da ibi volētes. ¶ Ad p̄mo. q̄ canonici nō p̄nt tollere statuta honorabilia cccclij. 7 tex. iste loq̄t idifficte. 7 intellige etiā d̄ anq̄s statutis que antiq̄ canōici fecerūt. p̄ h̄ fac. q̄ no. Inno. i. c. accedētib⁹. 6 p̄ul. ¶ Ad. ij. ar. optimū a p̄rio sensu iūcta glo. ij. q̄ data diminutōne reddituum p̄nt condici etiā sine aucte pape restringē nūex p̄bendaz. ita q̄ p̄bēde sup̄sse nō cēlebūt ampl⁹ vacare 7 intelligo q̄ h̄ faciūt cū aucte ep̄i. vt plene dixi in. c. cū accessissent. 6. e. ¶ Ad. q̄ in act⁹ dispōne q̄nq; requiritur p̄siliū tertij. vñ papa h̄ omisit isti delegati vt p̄ferat p̄bēdas vacātes cum cōsilio ep̄iscopi. Circa q̄d q̄ritur d̄ q̄one q̄ pōt q̄ndie p̄tingere. q̄d si iste nō vult p̄sulere vl̄ sit mortu⁹. an possit mādātari⁹ p̄cedere ad act⁹ p̄sumationē p̄silio nō habito. ¶ Tin. quē seq̄tur h̄ Jo. an. 7 clari⁹ in. c. j. ne. se. va. li. vj. i effectu sic distinguit. q̄ aut ille est mortu⁹ 7 tūc si exp̄sso nomine p̄p̄o h̄ p̄tās p̄sulēdi fuit sibi attributa expirat mādātū ex q̄ nō pōt fuari forma. h̄ d; spectari sc̄da iussio. ar. i. l. diligēter. ff. mā. 7 i. c. cū dilecta. de res̄p̄. Si v̄o fuit exp̄ssoz nomē dignitat⁹ d; spectari successor. ar. in. c. q̄n̄ abbas. de off. dele. Idē dicem⁹ si est absens ita q̄ p̄siliū nō pōt req̄ri. Si v̄o ē p̄sens 7 nō vult p̄sulere. vl̄ ē abs̄s 7 nō vult venire seu p̄siliū p̄stare 7 pōt mādātari⁹ p̄cedere sine cōsilio. p̄ h̄ bon⁹ tex. an. c. cū in veteri. de elec. S; p̄ p̄ri mū mēbz facit. c. j. ne se. va. li. vj. vbi d; q̄ si capm̄ h; p̄ferre bñficia cū p̄silio ep̄i si ep̄s ē mortu⁹ vl̄ lōge abs̄s pōt capm̄ bñficia p̄ferre. So. dīc. l. dōpo. 7 seq̄ Jo. an. clari⁹ tū loq̄t in. d. c. j. q̄ aut p̄siliuz est requirendum ex forma mandati et procedit p̄imum dīctum. aut ex statuto vel p̄suetudine. 7 p̄ce

Dat. d. c. j. Et h^o cōis dicti quidā antiquus doct. vt refert Jo. de ligna. assignabat duplicē rōnez. p^{ri}ma q^o fori^o stringit mādatuz hoīs q^o legis. ar. in. l. cellus. ff. de arbi. Itē ptās ordinaria est magis fauorabil^{is} q^o ptās delegata vt in. c. p. r. s. de off. de le. habēs ergo requirere p^{ri}uū frer^o potestate ordi naria nō ita astringit sicut habēs ptātem delegatā vnde in illo. c. j. capitulū. pcedebat ptāte ordinaria Jo. de ligna. videt impugnare oīa p^{ri}dicta q^o etiam vbi p^{ri} habentē ordinariā potestatē est p^{ri}uū peten dum nō valet actus p^{ri}uū nō habito. allegat bonū ter. in. c. nouit. de his que fi. a p^{ri}lat. sine p^{ri}sentu. et ad. c. j. p^{ri}all. r^{ri} fidet q^o loquit in collatione beneficio rum ne ex nimia dilatoē imineat piculū. idō pōt p^{ri} cedere p^{ri}uū nō habito. Do. An. tenet p^{ri}uū dictuz q^o cū habentē ordinariā mādat vt cū p^{ri}uū alic^o p^{ri} cedat videt potius quedā admonitio nisi adijciat vt ac^o p^{ri}trari^o sit nullus. sic intelligit. d. c. nouit. Sz certe hoc nō est simpliciter vez. q^o in. d. c. j. erat pe tendum p^{ri}uū ep^{ri}lex p^{ri}uetudine que pōt restringe re ptātem ordinariā. ar. i. c. p^{ri}quest. ix. q. iij. Nec videt pcedere indistincte vez. Jo. de lig. ad. d. c. j. q^o si bene p^{ri}sidere rō illi^o. c. j. est generalis ad oē piculū iminēs. nā fm dispositōis rōnem d^o restrin gi t ampliari dispositio. vt in. l. si pater. §. dulcissi mis. ff. de leg. ij. t ideo videt q^o vbi cūq^o ex dilatoē ne iminet piculū semp pōt pcedi p^{ri}uū nō habito. ar. in. l. si longi. ff. de iudi. t in. l. si cū dōtē. §. q^o liceat. ff. so. ma. t hāc opi. iudicio meo sentit Bar. in l. j. §. si plures. ff. de exercito. vbi sic generaliter al legat. d. c. j. nec placet dictū cōe antiquoz hic. vt si at oīa inter dispositōem hoīs t legis. q^o dico q^o si supior mādat aliqd explicari cū p^{ri}uū tertij d^o mā datū suū intelligi fm iura. ar. c. pcedētis. t in. c. ij. de resc^o. j. sed de mōte iuris est illud vt si p^{ri}uū nō pōt haberi pcedat ad p^{ri}uū actus. vt i. d. c. j. t in alijs iurib^o palle. Aliqd aut teneat actus si potest haberi p^{ri}uū nō fuit petitū. dico sic q^o aut ex forma mādati est requirendū cōsiliū t nō valet actus vt. d. c. cū in veteri. Aut ex dispositōe legis t tūc aut lex a p^{ri}ncipio ptātem tradidit t mandauit cōsiliū tertij requiri. t nō valet ac^o ex defectu ptātis. nā habuit ptāte modificatā t qualificatā. sic intelligerem. d. c. nouit. ita q^o sine clausula decreti actus ibi fuisset null^o. aut habentē p^{ri}uū ptātem mā dauit supior vt pcederet cum p^{ri}uū semp^{ri}onij t te net ac^o sine p^{ri}uū. licet iste trāsgrediēs veniat pu niend^o. ar. opt. in. c. dilect^o. ij. de pben. vide gl. sin gularē q^o ponit hāc theorica in alijs termis in de. j. de iurepa. p^{ri}dicta pcedūt in p^{ri}uū. vbi autē req^o rendus est p^{ri}sentus p^{ri}se d^o haberi p^{ri} id q^o habet t no. in. c. si p^{ri} te. de rescrip. li. vi. In gl. ij. in si. tene menti glo. istā. q^o clarius loquit q^o in. c. cū accessis sent. s. e. n. t ad. c. si. q^o allegat in p^{ri}trariū. respon de vt dixi in dicto. c. cū accessissent.

Quoniam. Hoc. d. Constitutio fu tura respicit t nō p^{ri}teri ta nisi in ea de p^{ri}teritis caueat. p^{ri}mo po nit eam p^{ri}uū declarāde. Secō declaratōnez. ibi declaram^o. In tertia declaratōis ratōez. ibi cū

leges tē. ¶ No p^{ri}mo q^o p^{ri}uū pape afficit omēs. nemo est em inter creaturas q^o possit dedinare seu eximere se a iurisd^o. pape cū sit vicari^o dei in. c. ij. de trāsta. p^{ri}la. t qlibet est subiect^o deo. vñ etiā p^{ri}ue tudo nō valet quārocuq^o tpe fit obrenta vt q^o non sit subiectus pape. q^o nemo pōt p^{ri}scribere p^{ri}tra po testatē pape. vt no. p^{ri} Inno. in. c. bone el. ij. de po stu. p^{ri}la. Secus dic de potestate impatoris. q^o p^{ri}tra eū pōt p^{ri}scribi. ad h^o q^o dixi in. c. p^{ri} venerabilez. qui si. sint le. ad h^o q^o no. Bar. in. l. hostes. ff. de capti. t in. l. j. de aqua plu. ar. intellige tū q^o p^{ri}scriptio h^o sua cōcomitāia vt bonā fidē tē. No. ij. q^o p^{ri}uū pebet esse clara quo ad l^oam t quo ad mentē. vñ verbū obscurū hic positū refert ad l^oam. vñ ubi am biguū refert ad intellectū t mentem. rō colligit ex ter. ne ex difficultate intellectus legis q^o incidat in p^{ri}uū piculū. Unū tū scias q^o vbi lex est dubia excusat q^o a iuris ignorāia. vt est tex. in. l. regula ff. de iuris t fac. igno. vide glo. in. c. vnico. de po stu. p^{ri}la. li. vi. in vbo de cetero. ¶ No. tertio q^o p^{ri}uū legis est p^{ri}cernere futura. t nō p^{ri}terita. rō rōis sumit ex. c. ij. s. e. ne. l. aliqui puniant sine causa q^o actū aū legis editōem gesserūt. Et p^{ri} hāc naturaz le gis dicim^o q^o si lex edit p^{ri} vbo futurū t iunctiuū mo di. ita q^o pōt habere duplicē intellectū respectu fu turoz t p^{ri}teritoz d^o respici sensus sonās in futurū. exemplū dicit statutū siq^o comiserit delictū punia tur tē. nō em cōphendit qui p^{ri}uū delictū comisit licet ex vno significato vbi possit cōphendi. ad h^o q^o no. Inno. in. c. significauerūt. de testi. t Bar. i l. oēs p^{ri}li. ff. de iusti. t iu. ¶ No. vltimo q^o lex siue statutū pōt extendi ad p^{ri}terita dūmodo exp^{ri}mas in l. seu statuto vt ad p^{ri}terita fiat extensio. q^o an sit ve rū. j. subijciā. In glo. j. ibi oim xpianoz dic q^o etiaz circa infideles habz papa iurisd^o. q^o tū declara. vt no. Inno. de voto. c. q^o sup his. t dic q^o in spūalib^o t p^{ri}cernētib^o aiām sūt subiecti sibi oēs. id nō est ne cessaria sequens restrictio. glo. pōt tū saluari q^o ad p^{ri}alia. q^o tū limita vt dixi in. c. nouit de iud. ¶ In glo. ij. ibi sine interpretari. nō intelligas indistincte vt p^{ri} quolibet dubio iuris sit recurrendū ad p^{ri}ncipes ¶ Itā t doct. dat p^{ri}as interpretandi iura. in. l. vnica. C. de p^{ri}sel. q^o in v^{ri}be p^{ri}stāno. li. x. Item et iudices possunt interpretari iura in causis vertētib^o corā se. vt no. Inno. i. c. cū speciali. de ap. facit q^o habet in auct. iusturādū q^o p^{ri}stā ab his. Sz itellige gl. q^o in surgit mag^o dubitatio ita q^o q^o p^{ri}ncips sol^o iter p^{ri}raf iura nō pōt p^{ri}mode decidi p^{ri} inferiorē. iux^o ea q^o dixi ut. c. j. s. e. v^{ri} salua gl. q^o ad interpretatōez necessariā q^o oēs astringit. nā interpretatio inferiori nō necessitat. vide gl. i. c. j. d^o postu. p^{ri}la. ¶ In gl. fi. ibi nisi sit p^{ri}uū tutio iur^o nālis. vult q^o ista gl. q^o p^{ri}uū iur^o nālis extēdat ad p^{ri}terita. p. c. cū tu. d^o vsur. Et sic sentit q^o c. cū tu. d^o vsur. sit p^{ri}uū iur^o nālis. Sz p^{ri} h^o oppo nit. nā ius nāle fuit editū cum rōnali creatura. vt. v. di. in p^{ri} n. t q^o ibi no. in sūma. §. frustra est dicē q^o extēdit ad p^{ri}terita. Itē. c. cū tu. est p^{ri}uū pape t nō iur^o nālis. So. itellige gl. q^o p^{ri}uū iur^o nālis v^{ri} d^oni declaratiua extēdit ad p^{ri}terita. rō. q^o ille q^o declarat nihil de nouo inducit. l. heredes palā. ff.

de testa. unde potius ligat constitutio antiqua quam noua declaratoria. nam hoc casu cessat ratio. c. ij. s. e. c. do cum tu. videtur declarare ius naturale. i. diuini. non enim de nouo datur usurarios. sed potius declarat eos a iure diuino improbatos. ideo extenditur ad preterita. Sed aduerte licet quod dictum sit verum in se. tamen potest calumniari quo ad illud. c. cum tu. na. c. q. in omnibus. e. n. apposuit penam de nouo contra usurarios. et sic respectu penae constitutio erat noui iuris editoria. certum enim est quod ibi constitutio est prima declaratoria et prima est noui iuris editoria. licet concernat preterita in quantum est declaratoria. non tamen in quantum est noui editoria. pone exemplum dicitur constitutio quod nemo audeat usuras exercere. et quicumque exercuerit puniatur publicatione omnium bonorum. nam certe licet factum sit damnatum de preterito. tamen pena publicationis cum sit de nouo edita non extenditur ad eos qui usuras exercuerunt ante constitutionem. vt. in. c. ij. s. e. et melius per textum. iuncta gl. in de. vnica. in verbo de cetero. de usur. et in. c. vnico. de de. non res. li. vj. videtur glo. et Pau. in. pemio. de. in verbo de cetero. ex quibus patet quod iste intellectus glo. non est bonus ad. c. cum tu. id est intellige illud. c. vt patebit ex. j. dicendis. Et vt materia habet. c. habeat perfecte cum querit an et quando constitutio debeat extendi ad preterita submittam. dicta do. An. addendo multa dicta Bar. que ipse omisit in. l. oes populi. ff. de iusti. et iur. in. d. secundo querit in. xiiij. colum. unde ex oibus aliquibus additis et declaratis distingue quod aut in constitutione dicitur vt extendatur ad preterita. aut dicitur vt extendatur ad futura. aut simpliciter disponit non faciendo mentionem de preteritis vel futuris. Primo casu aut preterita sunt decisa aliquo remedio decisu. puta transactione solutione sententia vel iuramento. et tunc constitutio non extenditur ad preterita licet dicatur vt extendatur ad preterita. quia de intelligi de preteritis non decisis. vt est textus in. l. cas. C. de transac. non potest esse. quod per verba generalia princeps si videtur habuisse mentem instaurandi et reuocandi quodones decisis. ad hoc. textus. cum glo. i. c. ex multiplici. de deci. ¶ Quid autem si princeps dicatur quod extendatur ad preterita etiam decisa. gl. singularis in d. l. causas. dicit quod tunc fit extensio. et Bar. aliter dicit in. l. si. C. si contra ius vel vti. publ. ibi enim sensit quod aut est constitutio dictas et extendit. aut rescriptum principis et non potest princeps hoc facere cum magno iudicio primum. per h. quod no. in. l. quoniam. C. de p. c. impa. offe. et quod no. glo. xv. q. ij. rescripta. Et aduerte quod prima fronte hoc dictum non videtur verum vt fiat distinctio inter statutum et rescriptum. nam si statutum potest. ergo rescriptum ipsius principis. quod lex assumit vigorem a potestate statuentis. vt in. c. a nobis. de sen. exc. Item si potest legem dare que concernit oes. ergo fortius rescriptum inter duos procedere. Ego sustentando hoc dictum reddere hanc rationem diuersitatis. lex est omnibus cois et per publica utilitate edita. iij. dicitur autem. unde ex causa rationabili bene valet lex. cuius potest ex causa tollere ius alteri questum. vt videmus in rescripto et silibus. et dixi plenius in. c. que in ecclesiis. s. e. rescriptum deo concernit particulares personas quibus princeps non potest enormiter iudicare in iur-

re iam quod sit. vt dixi in. c. que in ecclesiis. s. e. Nam si putat hoc equum debet facere legem generale. ad hoc facit quod dixi in. c. j. s. e. quod a statuto generali non potest appellari. sed a particulari concernente certam personam sic. diceretur tamen quod si ibi subesset causa rationabilis posset princeps etiam rescriptum hoc procedere per ea que dixi in. c. q. in ecclesiis. s. e. n. et recte considerando posset dici quod in effectu non est differentia inter rescriptum et statutum. quod etiam statutum non valeret sine causa rationabili aborbens ius alterius. vt dixi in. c. j. s. e. et in. d. c. q. in ecclesiis. Aut preterita non sunt decisa. et tunc aut procedit per appellationem et non fit ad illa extensio. quod causa debet decidi per iudicem appellationis secundum ius quod erat in prima instantia. quia iste iudex succedit loco primi. vt i. aut. vt cum dicitur ap. cogno. vide. gl. i. c. l. canon. de elec. li. vj. no. Bar. i. d. l. oes populi. Aut negocia preterita procedunt in prima instantia. et adhuc dicitur Bar. quod ad illa non fit extensio per id quod habet in autem. in medio licet sacras iussiones non fieri. sed illud posset limitari quoniam ius emanat ad instantiam prius pendente lite. secus si proprio motu principis et exprimeret quod vult ad preterita extendi. ad h. quod no. Pau. in. d. de. dispendiosam. et eodem modo limitarem procedens membrum. Aut negocia preterita non sunt deducta in iudicium. sed procedunt nec sunt decisa. et tunc constitutio extenditur ad preterita. ex quo cauetur in ea de preteritis et in casu serua istum textum. et l. leges sacratissime. C. de legi. facit. c. pe. de offi. leg. li. vj. per predicta determinatur questio. dicitur statutum quod extantibus masculis excludatur femina in successione cois paribus. et volumus hoc extendi ad preterita. Si enim frater et soror diuiserant hereditatem ante statutum non extenditur constitutio ad illud negocium. secus si non diuiserant. sed negocium pendebat tunc limitandum. vt. s. dixi. vtrum pendeat in iudicio vel ne. ¶ Duo ad secundum membrum principale quod constitutio expressit dicitur vt extendatur ad futura et tunc non est dubium. quod proprio statuti est vt concernat futura non preterita. vt h. et d. l. leges sacratissime. ¶ Venio ad tertium quod constitutio simpliciter loquitur non faciendo mentionem de preteritis nec de futuris. et tunc aut constitutio venit declarando. quod est iuris antiqui declaratoria et extenditur ad preterita. vt. s. dixi. nisi prius esset declaratoria et prius editoria. quod tunc quatenus editum de nouo dicitur et vt de constitutione noui iuris editoria. vt. s. dixi. Aut constitutio venit annullando actum. et tunc dicitur Bar. quod aut cum annullatio est de preterito et extenditur ad preterita. vt in. l. si. C. de pac. als. secus. h. dictum limitare quoniam cum nullum est de preterito. ita quod inferebat nullitatem ipso iure. secus autem si actus tenebatur. sed in odium inducit de nouo cassatio. quod tunc non de extendi ad preterita per id quod dixi in. c. ij. s. e. facit textus. cum gl. in verbo de cetero. i. de. j. de usur. Aut constitutio venit confirmanda et non extenditur ad preterita per h. et h. Aut constitutio aliquid de nouo editum. et tunc si concernit preparatoria iudicij seu ordinatoria que ad processum extenditur ad preterita negocia etiam pendente in iudicio que ad processum futurum. l. ij. C. de iura. calu. no. Bar. i. l. oes populi. ff. de iusti. et iur. clari. glo. in. d. c. l. et de. dispendiosa. de iudi. Aut statutum concernit decisoria negocij. et tunc aut reperit factum et executionem de preterito aut primum de preterito et primum de futuro. aut factum de p-

terito et executione de futuro. Primo casu qui factus et executio sunt de preterito certum est quod constitutio ad talia non extenditur. ut in c. ij. §. e. quod est verum siue statutum de nouo inducat delictum siue factum dānatum augmētet p penā. ut in d. de. j. de usur. Si autem factum est prius de preterito et prius de futuro. exemplum in de. j. de testa. emanauit ibi statutum ut rectores hospitalium teneant reddere rationem de negociis gerendis. aliqui rectores tpe constitutionis aliqua admistraverant et aliqua in eodem anno erant administranda nunquid teneant reddere rationes de toto anno ex qua aliqua negocia illius anni erant gesta et aliqua gerenda. glo. notabiliter dicit quod si gerenda sunt oīno separata a gestis tenent reddere rationem de gerendis secus si non sunt separata sed oīno p̄nixa cū gestis. sic enim non tenent de gestis ita nec de gerendis ex quo omnino habent dependentiam a gestis. et idē dicit in similibus terminis. et tene hoc menti. quod facit ad multa. Si vero constitutio respicit factum de preterito sed executione de futuro. et tunc si constitutio respicit executionem extenditur ad ipsam executionem. pone exemplum in de. ut ibi qui de eta. et quali. et ibi bo. glo. et hunc dicit esse casum do. An. in. c. cū tu. de usur. nā illud c. apponendo penā p̄cernebat executionem actus. idē in c. cū tu. quod dicitur extendi ad usurarios etiā preteritos. et iste intellectus videtur satis bonus. Sed posset cavēri. quia pena delicti licet veniat executiue ad delictum. tamen debet imponi secundum legem existentem tpe delicti ut in l. j. ff. de pen. et in c. fi. j. de sen. excō. et ideo daret alium intellectum quod ibi statutum p̄cernebat ordinamē iudicij. nā ibi non decidit qualiter debeat decidi causa usurarum. sed qualiter usurarius debeat compelli ad restituendum usurarum. et idē illa constitutio debebat extendi ad futuram executionem. sicut in fili no. dicit Bar. in d. l. oēs p̄li. Si statuto cauetur quod debitor de quo constituitur p̄ instrumentum guarētigiatur debeat capi. hec constitutio extenditur ad debitorem et ad instrumentum p̄fectum ante statutum. quod non dat modum decidendi casus. sed p̄padi et ordinandi iudicium. quod quidem iudicium est de futuro. ita dicendum in p̄posito Aut statutum p̄cedit de nouo dādo solēnitatem ad actum. et si actus est inchoatus et non p̄fectus extenditur ad illum. l. §. c. d. si. iustu. Si autem actus est p̄fectus sed p̄det quo ad effectum. exemplum statutum dat formam testamentis si testamenta sunt p̄dita h̄ p̄deant usque ad mortem testatoris. non tamen includunt in nouo statuto. ut dicitur in l. i. iubem. C. de testa. quibus statutum dat exceptioem vel tollit et tunc si exceptio oritur tpe actus non extenditur ad actum preteritum. secus si exceptio oritur post statutum. exemplum venit noua lex qua cauetur ut fideiussor possit se defendere contra creditorem si debitor principalis p̄ns est. vel pone exemplum si statutum dicit quod contra instrumentum publicum non possit opponi exceptio simulatiois. nunquid extendatur ad instrumenta p̄fecta. hec et filia decidit per p̄dica. Et ex p̄dictis omnibus habes etiā incidēter decisum utrum pena debeat apponi secundum statutum antiquum quod vigeat tpe delicti. aut secundum statutum nouum quod vigeat tpe sine. et de hac questione vide plene per Bar. recitantes multa dicta antiquorum in d. l. oēs p̄li. Finaliter concludit sic. quod quedam est pena ordinaria et in

illa imponenda debet haberi respectus ad tempus delicti. sic p̄cedit lex prima. ff. de pe. et c. fi. d. sen. excō. // Quedam est additio pene vel diminutio que fit ex causa. nam iudex ex causa potest minuere vel augere penam ordinariam etiā si esset pena statuti. ut in l. qd ergo. §. pena grauior. ff. de his qui no. infra. et ibi exp̄sse Bar. inducit ad statutum. facit quod lex. et no. in c. licet. j. de pen. et ij. q. iij. §. notandum. et in hac pena p̄siderat tempus sine et non delicti. Et ita secundum eum potest intelligi textus. qui videtur multum p̄trarius p̄dictis in l. pe. ff. si ex nox. causa aga. vbi seruus delinquit in seruitute et accusatur de libertate non punitur ut seruus. sed ut liber. Nam in diminuendo vel augendo penam iudex habet respectum ad tempus sententie. quod non. Unde ad p̄positum aut statutum antiquum imponebat penam ordinariam et dicitur imponi illa pena. aut infligebat penam grauem ultra quam meret delictum. puta p̄pter guerram. et tunc ex quo statutum nouum reducit penam ad delictum et cessat ille rigor debet iste puniti secundum statutum. tamen aduerte quod quatenus dixi quod constitutio declaratiua extenditur ad preterita. dicit do. An. hoc vix nisi repiat consuetudinem esse in p̄trarium. alle. d. c. j. de postu. pla. in verbo de cetero. quod limitat nisi statutum declararet irrationabilitatem statuti consuetudinis. quia tunc extenditur ad preterita. alle. glo. in de. ij. de re. ec. no. alie. he limitatioes ex toto non placet. quia consuetudo rationabilis non validat actum. sed defendit a pena tpali. nec liberat a culpa. videtur bo. tex. cū glo. in c. denique. iij. di. et in c. cū venerabilis. d. consue. Unde dicitur quod aut consuetudo p̄ria est dubia quod ius p̄trarium erat multipliciter intelligibile. et tunc posset p̄cedere dictum do. An. sic intelligatur glo. in d. c. j. de postu. p̄cla. aut apud viros doctos illa consuetudo erat irrationabilis. et tunc licet forte liberet a pena. ut in d. c. cū venerabilis. non tamen inuadat actum ut ibi.

De rescriptis. vica.

¶ Quid de constitutionibus quod pax est iura cōdere nisi sunt ministri qui ea exequant. ut in c. comissa. de elec. li. vj. et in c. vbi piculus. §. p̄terea. e. n. et li. Ideo post vica p̄dicta auctor intendit tractare de ministeriis iuris. Et quod ut plurimum dantur per rescripta. idē p̄mittit hanc vica. p̄ hoc cuius declaratione quero quid est rescriptum. Host. in summa. e. n. concludit quod est illud quod ab aplice seu principe rescribitur ad p̄sultationem relationem seu intimationem alterius vel alicui indulgendo. Tamen dicit clarius et melius quod rescriptum potest sumi generaliter et largo modo. et tunc comprehendit priuilegium et beneficium principis et alia rescripta que emanant ad iuris obseruantiam. et ita sumit in h. n. Nam sub rubrica de rescriptis tractat de priuilegijs et lris beneficialibus et de lris ad lites. Quibus sumit stricte rescriptum. et tunc rescriptum proprie est id quod princeps scribit ad iuris obseruantiam ut quod committit causas decidendas inter aliquos. Priuilegium vero est cū papa aliquid rescribit contra ius. et dicitur priuilegium. q. lex priuata et non cōis. iij. di. priuilegia. Beneficium vero est nomen generale. §.

stricte sumit p gratia pcessa a principe preter ius. z tale beneficiū debet lanissime interpretari. vt in. c. oli z qd ibi no. d. sig. z. in. l. beneficiū. ff. de psti. pn. Qualiter aut cognoscit rescriptū a priuilegio? dic q ex forma vtriusq; z ex mō dictandi. z de his per Ly. in. l. rescripta. C. de psci. impa. offe. z per Bar. in. d. l. beneficiū. z per Jo. an. in. d. c. olim pzealle.

Sicut romana. Legif varijs modis sed fm intellectū magis cōez h̄ intēdit. Priuilegio gnali fm ius cōe obtento obstat rescriptū specia le de eo mētionē nō faciēs. Primo ponitur decisiū exordiū. Secō p̄sultatio. ibi que situm. Tertio r̄sio. ibi inquisitioni. Quarto r̄sionis rō. ibi qz. ¶ Mo. p̄mo q causa pōt cōmitti appellatiōe remota. qd tñ p̄ solū principē fieri pōt. inferior em̄ nō pōt remouere beneficiū appellatiōis. vt in. c. sup̄ questionū. §. si x̄o. de off. dele. z in l. j. in. ff. a quib; ap. nō lz. Ex quo infero q etiam legatus pape de latere nō pōt cōmittere cām appellatiōe remota. q̄nimo nec aliū iuris ordinē tollere. vnde nō pōt cōmittere cām simpliciter z de plano. vt dicit glo. no. in. c. si. de here. li. vj. ¶ Mo. ij. ex hoc z ex tex. principē posse tollere defensionē. nā appellatiō est quedā defensio z releuamen opp̄s for. vt in. c. suggestū. de ap. z sic videt; p̄tra de pastoralis. de re iudi. vbi d̄r q princeps nō pōt tollere defensionē. Sz dic q hic tollit quo ad formalitatem appellādi que fuit inducta a iur̄ postiuo. sicut dixi de actionib; in. c. que in eccliaz. s. ti. p̄ri. Tñ pōt dubitari. nūquid princeps possit ita remouere appellatiōē vt etiā p viā querele quis nō audiatur volēs suā iusticiā psequi; d̄ qua materia videt; qd dixi in. c. pastoralis. de ap. §. i. nō. vnā regulam in materia rescriptoz vt spāle deroget generali p̄ri impetrato lz de eo nō facit mētionē. ¶ Ultimo no. q pōt pcedi p̄uilegiū alicui vt libere possit in q̄libet causa appellare. z qd opef̄tūc p̄uilegiū dices. j. in glo. j. in. ff. Ex hac glo. possunt elici tres intellectus ad tex. p̄rim; ad p̄mū q rescriptū vt possit q̄s libere appellare intelligit; vt possit appellare in casib; interdici a iure. z fuit hec opi. Alani qui tñ fuit aliter locut; q̄s glo. recitat. dic em̄ q per hoc p̄uilegiū videt; data facultas appellādi in casibus interdici a iure. nisi ppter delictū q̄s p̄uaretur facultate appellādi. vt si appellaret a correctiōe. j. de ap. ad n̄faz. vel i casib; p̄tent. ij. q. vj. §. sūt quoz. z in. l. ij. C. quoz ap. nō reci. vtp̄ta si eēt cōtumax. nā ad istos casus fm Alanū. nō extēderet p̄uilegiū. qz nō est verisimile qd princeps pcedat in genere qd in specie nō fuisse p̄cessur; d̄sistit. vt in regula in generali. de re. iur. in. vj. Sed huic intellectui obstat. qz fm eū cū p̄mū rescriptū esset p̄uilegiū ex quo pcedit aliqd p̄tra ius. ergo nō d̄z tolli p̄ scdm siue sit rescriptū impetratū fm ius. siue p̄uilegiū. qz rescriptū nō tollit p̄uilegiū. in. c. cū ordinēz. j. e. nec scdm p̄uilegiū tollit p̄mū nisi de eo faciat mētionē. vt in. c. veniēs. j. de p̄script. ideo

glo. trāsit ad scdm intellectū vt istud p̄mū rescriptū siue p̄mū p̄uilegiū reducat p̄uilegiatū ad solū ius cōe. qz forte ppter delictū erat sibi interdictū b̄ficiū appellatiōis. Et sic in effectu solū fuit sibi cōcessus ius cōe. z iō in scdo rescripto nō fuit necesse facere mētionē de p̄mo. ¶ Iste intellect; est bon; in se h̄ diuinat ad tex. iō transit ad tertiu; intellectū vt intelligat; tex. q simplr fuit isti cōcessum vt simplr in q̄libet cā pōt appellare. nec aliquid p̄ ius cōcedebat. z fuit impetratū ad cautelā vt iudex facil; admitteret appellatiōez legitimaz. iō scdm derogat p̄mo. qz p̄mū nō pōt dici merū p̄uilegiū ex q̄ p̄tinebat id qd ius cōe. z hūc intellectū sequit; Inno. dices q siue sit rescriptū siue p̄uilegiū ex q̄ p̄tinet id qd ius cōe nō est necesse q in scdo p̄rio fiat mētio de p̄mo. sicut nō est necesse facere mētiōez de ip̄so iure. Et iste intellect; est q̄si cōis. z ex eo collige duo notabilia. p̄mū q rescriptū siue p̄uilegiū p̄cessū p̄ ius valet lz nō faciat mētiōez de iure. Secūdu; dictū q p̄uilegiū p̄cessum in terminis iuris cōis intelligit; mere fm ius cōe. ita q nō debemus extēdere verba vt aliqd opent; vltra ius cōe sicut fit interpretatiō de isto p̄mo p̄uilegio h̄. Cōtra p̄mū dictū est glo. apta in. c. j. d̄ p̄sti. li. vj. q̄ dicit non valere rescriptū p̄ ius nisi faciat mētiōē de iure. vt videt; tex. in. c. ex p̄te. de capel. mo. z in. l. rescripta. C. d̄ p̄ci. impa. of. Cōtra scdm dictū videt; tex. in. c. in his. j. de p̄uileg. Itē qz verba debēt aliquid opari. vt i. c. si papa. d̄ p̄uileg. li. vj. Itē p̄ gnālē tbeoricā fm quā dicim; p̄uilegiū esse interpretandum vt aliqd afferat de nouo p̄uilegiato. de h̄ bo. rex. in. l. j. ff. ad muni. z in. d. c. in his. Et iō forte host. sensit aliū intellectū q p̄ illā indulgētiā vt libere q̄s pōt appellare intelligit; p̄cessum vt pōt appellare etiā vbi nō grauat; seu nō pbādo grauamen. sicut olim indistricte admitterat; appellatiō nisi eēt manifeste friuola. vt in. c. ad romanā. ij. q. vj. Itē poterit appellare ex intervallo sine scriptis p̄ id qd no. in. l. ij. ff. de ap. Itē poterit appellare tertio vbi cessante indulgētiā nō pōt appellare nisi scdo. vt in. c. suam. j. de ap. z. C. ne in vna eadēq; cā li. ter. ap. in rubro z nigro. Et fm hunc intellectū tollit motiūz p̄cedēs. z ad id qd d̄r q p̄uilegiū nō tollit p̄uilegiū dicit; h̄ v̄ez nisi scdm sit spāle. p̄mū gnālē. vñ intelligit q vtrūq; rescriptū h̄ habebit vires p̄uilegij. De p̄mo est clarū fm p̄cedentē intellectū. De scdo pbat; p̄p̄ clausulā q̄ remouebat appellatiōē. nā h̄ nō pcedit de iure cōi. sed ex spāli p̄uilegio. z sic vult q regula generi p̄ specie habeat locū etiā in p̄uilegijs. p̄ qd dicit si papa cōcederet vni oēs decimas alicui; parochie. z alteri postmodū pcederet decimas alicui; p̄dij illi; parochie vel exemptionē a decimis q p̄ scdm spāle derogaret p̄imo q̄ntū ad spēm p̄ctā in scdo. z sic intelligit istuz text;. Iste intellect; eēt optim; in se si illud eēt verū q spāle p̄uilegiū derogaret gnālī. h̄ tñ dictū seq̄t; h̄ Inno. z do. An. Sz in p̄riū ē dictū Lōp̄ost. h̄ q̄ dicit q aut p̄uilegiū gnālē p̄tinet oīa vniūsalit; z eodē actu. z tūc spāle n̄ derogat gnālī. exēplū cū pcedit gnālī decimas alicuius parochie. aut p̄uilegium

gnale nō p̄tinet vniuersalit̄ oīa vno actu. s̄ d̄z veri-
ficari in aliqua sp̄e p̄tenta sub genere. t̄ tunc sp̄ale
derogat gn̄ali. exemplū si mādaf̄. p̄uideri vni d̄ be-
neficio in certa puincia. t̄ sc̄do mādaf̄. p̄uideri in
certa ecclia illi p̄uicie. Itē s̄ h̄ dictū h̄ost. t̄ seq̄cū
vlt̄ra do. h̄ alle. glo. ordinariā in regula generi. de
re. iur. in. vi. xv. q. ij. in sūma. in quib̄ d̄z q̄ p̄uile-
gio etiā generali nō derogat p̄ seq̄ns p̄uilegiuz
etiā sp̄ale nisi de illo faciat mentōez. adduco rōez
p̄nceps p̄ suū p̄uilegiū nō intēdit derogare iu-
ri alteri questio. vt in. l. ij. s̄. si q̄s a p̄ncipe. ff. ne q̄d
in loco publ. t̄ in. c. sup̄ eo. de off. dele. q̄nimo sola
possessio alteri impedit vires p̄uilegiū si de illa
possessione nō fit mētio. vt in. c. dudū. j. de p̄uile-
no. glo. in. c. ij. de deci. in. vi. Sed p̄ gn̄ale p̄uile-
giū est ius q̄sitū in qualibet specie p̄tenta sub gene-
re. ergo p̄ secundū nō d̄z derogari p̄mo. t̄ p̄tra h̄
t̄ p̄ prima opi. h̄ost. multū facit. c. dudū. t̄. c. q̄s
uis. ij. de p̄ben. li. vj. vbi exp̄sse dicit̄. q̄ sc̄dm spe-
ciale derogat p̄mo. t̄ multū v̄gēt illa. c. i. hac ma-
teria. Sed tenēdo q̄d dixi q̄d videt̄ multū equum
potest r̄nderi dupl̄r. p̄mo q̄ in. c. dudū nō fuit
directe sc̄dm p̄tra primū. q̄ papa dādo legato po-
testatē p̄ferendi beneficia nō videt̄ sibi auferre vt
ibi. ideo collatio facta p̄ eū valet licet nō faciat mē-
tionē de p̄uilegio legis. t̄ h̄ fuit p̄ncipalis rō il-
lius tex. l. 3 ad maiorē euidentiā papa assignat h̄ se-
cundā rōem. q̄ sp̄ale derogat generali. Et meli⁹
cōcordando opi. q̄ aut p̄ p̄uilegiū generale est ac-
quisitū ius in re in qualibet specie p̄tenta s̄ gene-
re. t̄ tūc sp̄ale nō derogat generali. ne in specie de-
roget̄ iuri q̄s̄to in re. exemplū cū papa p̄cedit oēs
decimas alicui⁹ parochie. aut p̄ p̄uilegiū generale
nō est acquisitū ius in re in qualibet specie. sed ad
rē. t̄ tūc p̄cedit dictū h̄ost. t̄ p̄t̄r̄ intelligi iste tex. nā
p̄ p̄uilegiū vt possit appellari in q̄libet cā nō est ac-
quisitū ius in re. s̄ facultas appellādi i futurū. idē cū
daf̄ alicui p̄uilegiū p̄ferēdi b̄nficia certi loci. debz
em̄ tūc valere sc̄dm sp̄ale q̄d nō irrogat t̄m̄ p̄iudici-
um. t̄ p̄nceps etiā si sciisset de gn̄ali p̄cessisset sp̄ale
ex q̄ ius non erat q̄sitū in re. Et h̄ distinctio mea
magnā h̄z equitatē. t̄ ex dicto h̄ost. no. q̄ p̄uilegi-
um p̄cessuz ad limites iuris d̄z interpretari vt aliq̄d
p̄cedat vlt̄ra ius. q̄d mihi sat̄ placet. ex q̄ non dero-
gat iuri p̄uilegiū p̄sone. ar. in. d. l. j. ff. ad municip.
De alio nūqd̄ rescriptū vel p̄uilegiū debeat face-
re mētionē de iure. t̄ q̄re remitto ad no. in. c. non-
nulli. j. e. plene p̄ Jo. an. in. c. vnico. d̄ exce. pla. li.
vj. in nouella. p̄ Bar. in. l. fi. C. si s̄ ius vel vii. pu.
Et inter cetera vlt̄ra istos credo q̄ vbi ius est notū
simū t̄ papa est solit⁹ scribere s̄ illud nō est necesse
vt faciat mentōez de illo. t̄ sic p̄t̄r̄ intelligi iste text.
nā clarissimū est in iure q̄ p̄t̄r̄ appellari. Itēz papa
solit⁹ est apponere istā clausulā appellatōne remota
nō faciēdo mētionē de iure. vñ apparet q̄ rescriptuz
nō sit p̄sumēdū falsum cū nō deuiat a cōsuetudine
curie. ar. j. c. p̄ri. t̄ in. c. ex litteris. s̄. ti. p̄ri. Et p̄ h̄
habes declaratam primaz partem. c. In glo. fi.
vt habeas clarā hanc glo. eam diuide. Itēz p̄-
mo allegat aliquas concordātiās. sc̄do p̄sequitur

de p̄ualiditate pluriū rescriptoz ad lites. Et p̄mo
q̄n impetrant in p̄ma instātia. sc̄do q̄n in cā appella-
tionis. tertio p̄ncipalit̄ p̄sequit̄ q̄n p̄currūt plura
p̄uilegia p̄ria a diuersis impetrata. quarto q̄n p̄uile-
giū p̄currūt cū rescripto. quinto q̄n cōcurrūt plu-
res l̄te ad b̄nficia. vltimo tacite soluit p̄riuz q̄d for-
mari posset de. c. ex tua. de fil. p̄sby. t̄ de. c. ex p̄te.
d̄ of. dele. Sc̄da ps p̄ncipalis est ibi circa reuocati-
ones. tertia ibi. sup̄ p̄uilegijs. quarta ibi. si vero.
quinta ibi. in b̄nficijs. vlt̄ra ibi. illa decre. Et latius
expediēdo mām post doc. capiēdo potiora sic disti-
gue. q̄ aut q̄rit̄ de p̄ualiditate pluriū p̄uilegiuz.
aut de p̄ualiditate p̄uilegiū t̄ rescripti p̄currētium
Quo ad p̄mū s̄bdistingūdū est. q̄ aut loq̄mur d̄
p̄ualiditate pluriū rescriptoz ad lites. aut ad b̄nficia
Et si ad lites. aut in p̄ma instātia. aut in cā appella-
tionis. p̄mo casu aut p̄mū rescriptū est gn̄ale t̄ se-
cūdū sp̄ale. aut e p̄rio. aut vtrūq̄ gn̄ale. aut vtrūq̄
sp̄ale. p̄mo casu sp̄ale derogat gn̄ali. vt h̄ t̄. j. e. pa-
storal. nisi aq̄ impetratōez secūdi fuisset facta decla-
ratio ad illud sp̄ale. vtputa q̄ h̄ns gn̄ale declara-
uit illā gn̄alitātē. t̄ in h̄ casu loq̄f. c. ex tua. de q̄ gl.
in fi. opponit ad idē. c. pastoral. j. e. Itē dicit̄ ecōtra
q̄n p̄mū fuit sp̄ale t̄ sc̄dm gn̄ale. semp̄ em̄ sp̄s de-
rogat generi siue p̄cedat siue sequat̄. vt no. i regu-
la generi. s̄. all. t̄ in. c. abbatem. j. e. Tertio casu si
vtrūq̄ est gn̄ale sp̄ valet illud p̄ q̄d p̄mo facta ē spe-
cificatio s̄m̄ h̄ost. t̄ b̄n. ar. c. pastoral. j. e. Quarto
casu si vtrūq̄ est sp̄ale. aut p̄mū fuit impetratū de cōi-
p̄sensu p̄nū t̄ nō valet sc̄dm etiā si faciat mētoez de
p̄mo nisi ibi faciat mētoez de cōi p̄sensu. vt. j. c. cete-
rū. Si v̄o p̄mū nō fuit impetratū cōi p̄sensu. t̄ tūc re-
gula antiq̄ est q̄ sc̄dm nō valet si nō facit mētoez
de p̄mo. als̄ valet sc̄dm ita q̄ olim indistincte stabā-
mus date t̄ nō p̄sentatōi. S̄z hodie h̄ materia iuol-
uit̄ p. c. vt debit⁹. de ap. vbi tex. videt̄ velle q̄ p̄uen-
tus p̄ secūdas l̄fas nō p̄t̄r̄ opponere de primis. ex q̄
p̄us eas non p̄sentauit. Et sic videtur inuere q̄ ho-
die sit sc̄dū p̄sentatōi saltē secuta citatōe. vt ille p̄-
ius valeat siue sint p̄me siue sc̄de q̄ p̄mo iudici sūt p̄-
sentate. t̄ eaz̄ vigore facta est citatio. t̄ iste est vn⁹ i-
tellect⁹ ad dictū. c. vt debit⁹. p̄ quē multa iura anti-
qua remanēt correctā. Ali⁹ intellect⁹ quē videt̄ gl.
h̄ seq̄ est vt ex tota illa iura antiq̄ nō corrigant̄. S̄z
distingūdū est q̄ aut p̄m⁹ impetrās fuit negligēs i
p̄s̄tando t̄ valet sc̄de secuta citatōne. t̄ sic loquit̄. c.
vt debit⁹. de ap. aut prim⁹ non fuit negligēs s̄ ne-
quit habere copiā iudicis impetrati. t̄ de h̄ fuit p̄-
testat⁹ t̄ tunc d̄z spectare prim⁹ vsq̄ ad annū t̄ nō
amplius ne ex facto p̄mi p̄iudicare sc̄do. t̄ in hoc
casu p̄t̄r̄ hodie p̄cedere. c. si aūt. t̄. c. plerūq̄. j. eo.
t̄ iste intellect⁹ videt̄ satis p̄babilis ne ex toto iura
antiq̄ corrigant̄. Tertio intellectus vlt̄ra glo. poni-
tur per h̄ost. in. d. c. vt debit⁹. vt p̄cedat q̄n quis
cōuenit̄ corā ordinario vt nō audiat volens opo-
nere de l̄fis prius impetratis per eū. t̄ h̄ fauore or-
dinarie iurisdic̄. vt sic p̄ ordinariuz possit p̄ueniri
delegatus. t̄ iste intellect⁹ nimis restringit istū tex.
qui loquit̄ gn̄alit̄ de omni iudice idē cōter non reci-
piat. Quarto intellectus quē sentiūt etiā doc. in. d.

c. vt debitus. vt attendat forma excipendi de pri
orib' l'is. Aut em' prim' impetrans puentus per se
cundas excipit de prioribus anq' eas pntet iudici z
non audif. qz videt h' facere in fraudē. z h' casu p
prie loquit. c. vt debitus. aut primo q' excipiat pre
sentat suas z postmodū excipit de suis prioribus et
pnt seruari antiq' iura vt standū sit p'mis z nō secū
dis. z istū intellectū approbat do. An. ibi. z mibi sp
placuit vt euitem' iuriū correctionē qntū fieri pōt.
ar. i. c. cuz expediat de. elec. li. vi. z. l. j. C. de inoffi.
do. z h' q' ad primū mēbrū. Quo ad scdm pncipa
le qd qū impetrat in cā appellacionis dicit vt i
iuris ad q' glo. remittit vbi plene h' tradit. Si xō su
mus in l'is impetratis ad beneficia. gl. h' in fi. se in
uoluit qz tpe suo ius erat satis dubiū. sed hodie di
cemus q' regulariter stat date z nō p'ntationi. vñ
ille pualet que pmo sunt impetrata. de quo dic vt i
c. tibi qui de rescripto. z in. c. eū cui de preben. li. vj. vi
de glo. de p'ces. pben. in. c. si soli. li. vj. z h' q'ntuz ad
primū mēbrū principale. ¶ Venio ad scdm cū cō
currunt plura priuilegia. z dic q' aut primū est ge
nerale z scdm spāle. aut vtrunq' spāle aut vtrunq'
generale. p'rimo casu glo. h' z dari' in pcedēti gl.
voluit q' nunq' scdm derogat primo siue sit gene
rale siue spāle nisi de pmo fiat mētio. tu dic d' pmo
vt plene dicit. s. in pcedenti glo. dicit tamē h' ost.
q' etiam tenendo opi. q' speciale derogat genera
li non derogat tamen cum grauissimo p'uidicio
primi priuilegiati saltē ex tacita voluntate pncipis
ar. in. c. suggestū de deci. z no. bonā limitationem
ad illā opi. Si xō vtrunq' est generale vel speciale
aut vtrunq' est corpe iuris clausū z scdm derogat
p'mo. sicut dicim' in scdo ius p'mo p'uario. vt in. c.
j. de p'sti. li. vj. Et hoc cōiter tenēt hic doc. Rō ist'
dicti potest esse qz primū priuilegiū nō tollit p' secū
dū qz papa censet ignorare primū priuilegiū cum
p'sistat in facto vt. d. c. j. Sed qū vtrūq' est clausū
in corpe iuris p'sumit scia pape cū censet h'fe oia
iura in pectore. vt. d. c. j. aut vnū est in corpe iuris
z aliud extra volumē. z illud qd est extra corpe p'iu
dicat incorporato ita cōiter d'z. Sed ego dubito an h'
sit vez. qz priuilegiū p' ius maxie puatū d'z face
tionē de iure. vt i. c. ex pte de capel. mo. z. s. remis
si ad multa iura. q' saltē priuilegiū exuagans d'z face
re mētionē de iure saltē i genere vt dicat nō obstā
te q'cūq' iure in p'riū dicitate. ad hoc qd no. Bar. in
l. fi. C. si p' ius vt vti. pu. ¶ Itā qūq' priuilegiū emanat
ppter nimā insolentiā z ex nimia occupatione nō
fuit pōderatū qd erat p'ra ius vt priuilegiū alteri
us iō vt appeat de certa sciētia pncipis d'z fieri mē
tio saltē generalis mō p'dicto. z hec est rō quare in
rescripto debeat fieri mētio de iure. vt in iurib'.
s. alle. Si xō vtrūq' est extra corpus z tūc semp va
let primū nisi in scdo mētio fiat de p'mo. vt in. d.
c. veniēs. h' limita nisi p'mū esset fm ius cōe obten
tum vt h'. ¶ Ultimo mēbro pncipali qū pcurrunt
rescriptū z priuilegiū. aut priuilegiū p'cessit z rescri
ptū subse. quif aut ecōtra. p'rimo casu si primū pri
uilegiū fuit fm ius valet scdm rescriptuz vt h' nō
faciat mētionē de priuilegio nisi eo casu q' de iure

esset fienda mētio. qz tūc d'z facere mētoez de iure
saltē gnālir mō p'dicto. aut priuilegiū nō erat fm ius
z tūc aut dabat formā rescripti impetradis vel pa
rabat dilatoriā exceptōz ad rescriptū z nō valet re
scriptū nisi faciat mētoez de priuilegio. z iste ē p'pri'
casus. c. cū ordinē. j. c. aut priuilegiū causabat ius p
emptoriū. puta qz pcedebat exceptōz a decimis z
rescriptū fuit ipetratū p' priuilegiatū solū ad iur' ob
seruatiā z rescriptū valet q' ad h' vt iudex habeat
iurisdicōem in cā h' nō p'udicat priuilegio. qz in vim
pemptorie poterit opponi de priuilegio p' istuz forte
plebanū q' ipetravit rescriptū sup solutiōe decimarū
fm ius. z est rō qz sicut de pemptorijs exceptōnib'
cōpetētib' aduersario nō est necesse facere mētoez
in rescripto. vt in. c. l. de lit. p'ces. li. vj. ita nec d' pri
uilegio causante pemptoriā. sic intellige no. j. c. p'sti
tutus. Si xō ecōtra rescriptū p'cedit z priuilegiū s'p
sequit' z erat facta lit. p'ces. seu alit' iudiciū erat scho
stū vigore rescripti z priuilegiuz postea ipetratū nō
p'udicat rescripto q' ad illā cām nisi faciat mētoem
de p'cessu. ¶ Iste est casus in. c. cām. ij. de testi. j. z in
c. dilect'. vt lite p'dente. z ibi p' Inno. in addi. aut
vigore rescripti nō p'debat lis z priuilegiū p'udicat
rescripto qz pōt opponere priuilegiat' de iure suo.
ar. in. l. si q's. ff. de iudi. z qd dixi post l'ōpost. s. n.
p'ri. c. cū. ¶ Ad. qd est vez fm hosti. nisi dolose iste i
petrasset priuilegiū vt supplāret sollicitudinē illi'
quē sciebat p'mo ipetrasse rescriptū. ar. in. c. sugge
stum. de ap. z. c. meminim'. z h' de tertio z vltimo
mēbro. Panormitanus.

¶ **A** parte. In rescripto aplico sub
rellig' clausula si p'ces
veritate nitant. z si rescriptū p'hibet cause
cognitōez est de falsitate suspectū. In prima parte
ponit q'rela. In scda p'uisio. scda ibi vez. ¶ Nota
duo q'uz qdlibet sufficit vt q's remoueat ab officio
suo. p'rimū est p'urij crimē. p'cordat. c. q'rela. de iu
reiurā. z. c. cū nō ab hoie. de iudi. z. c. puenit. de fi
deius. Scdm est spōtanea renūciatio. ad h. vij. q.
j. p'pulosū. z. c. audita. j. de testi. spo. cū si. ¶ No.
scdo q' in rescripto emanato ad instātiā p'ns sp' s'bi
tellig' clausula si sit ita. i. si vera narrat' in rescri
pto. ex q' infer' q' si opponit' narrata nō eē vera on'
p'bandi incūbit ipetrāt. qd tenet Jo. An. in. c. j. de
lit. p'ces. li. vj. z vide qd dixi in. c. si. de p'supl'. ¶ Itē
no. iuncta glo. si. q' vbi rescriptuz pncipis deurat ab
oi rōne z cōi stilo curie d'z ille ipetrās tanq' de falsi
tate suspect' remitti ad pncipē vna cū illo rescripto.
facit. xix. di. in memoriā. z idē dic in priuilegio ema
nato p' cōem cursum priuilegioz. de q' vide glo. no
tabiles in. c. cām. ij. de testi. facit. c. q' sup his. d' fide
instru. vide qd no. Ly. in. l. fi. C. si p' ius vt vti. pu.
¶ Ex his infer' q' vbi rescriptū vel priuilegiū deui
at a cōi stilo z rōne nāli nō d'z cōmissari' illud ereq'
h' spectare scdam iussionē pncipis. fac. c. si qū. j. eo.
z qd no. i. d. l. fi. C. si p' ius vbi p' Ly. ¶ Ultimo pō
dera dictōez p'cise. nā idē importat qd absolute z si
ne cāe cognitōe vt h' inuif. z vide bo. glo. in. c. p' vi
uos. de here. li. vj. z dicit Ba. de arc. nōbile verbū
in. l. oēs p'li. ff. de iustu. z iu. q' si ista dictio p'cise po

Non Copulatio
et dyuisione

nif in statuto h3 viz clausule derogatorie ad ali3 sta-
tutu p rariu vt no valeat sed m p rariu nisi fiat me-
tio de pmo ex q in statuto d r q b qd ibi statuit sit p-
cisum. t est notabile xbu si cet vex. vidr tu habere
roem in se vt illud xbu aliquid opes. Et no p dicta
q sepe in rescpti pncipum ponit h dicitio paise. In
glo. i. in. fi. no. bñ hac gl. ad qua quondam sit remif-
sio. Et q collige q de na copulatiue est q vtraq ps
sit vera t d natura disiunctiue est vt sufficiat altera
ps. si impropani iste dicitioes vt copulatiua resolu-
tur qus in disiunctiua t disiunctiua quib3 in copulati-
ua si natura materie subiecte h importat. Ma xba
debet deseruire intetoni t no ecotra. vt in. c. ij. req
ris de ap. Et vt habeas hac mam pfecte distingue
colligedo dicta doc. q aut copulatiua t vel alia di-
ctio copulatiua ponit int impossibilia ita q no pit
sit esse vera t tuc copulatiua resoluif in disiunctiua.
vt si testator dicit volo testamentu meū valere iure
testameti t iure codicilli. na certuz est q valet iure
codicilli. si no pot vale vt testm. qa impossibile e vt
valeat taq testm t vt codicill. q: in testō reqrif ne-
cessario heredis institutio. in codicillo xō nō ē he-
redis institutio. Et de hac mā plene legif t no. i. l.
fi. C. de codicill. aut copulatiua ponit inter ea q sit
pit esse vera. t tuc aut extrema copulatiua non sunt
oīno diuisa t tuc copulatiua nō stat pprie. qa de na
copulatiue est vt copulet oīno diuerfa t q vtrūq
copulatū veniat pncipalr. vt no. glo. sup rubrica.
ff. de iur. t fac. igno. t glo. in. c. querelaz de symo.
aut extrema sūt diuerfa t tuc si vnū venit ad alter
vt accidēs copulatiua resoluif. p. i. ita q sūtātūuz
exponit adiectiue. exēplum in. l. j. pūcta glo. ff. de
pac. vbi d r q pacū est duoz placituz t cōsensuz. di-
ctio xō placitū exponit adiectiue. i. placitū cōsensuz
duoz. Si xō nō sic venit vnū ad reliquū aut ponit
inter speciē t gen⁹ aut inter spēm t indiuiduum.
t dic vt no. Dy. in regla generi de re. iur. li. vj. aut
pōifunt duo sepata t cōia t tuc aut sum⁹ ex iudiciū
t in p sūs volūtarijs t copula stat pprie t requiri
tur q vtrūq copulatū verifietur. vt si pmitto tibi
decē si tiri⁹ miles fact⁹ fuerit t semprom⁹ comes si
em tencor dare nisi vtrūq accidat. vt in. l. si qd ita
stipulat⁹. ff. de xbo. obli. t h intellige qū copulati-
ua formaū affirmatiue vt in pcedēt exēplo. secus
si negatiue q: tuc reqrif q neutriū accidat. exēpluz
pmitto tibi decē si tiri⁹ nō fuerit fact⁹ sul et impa-
tor nō venerit ad italiā in. d. l. si ita. aut sum⁹ in iu-
dicijs t tuc est dubiū vtrū si pnceps mādat duo co-
pulatiue. vt si ps aliqd posuit copulatiue libello
vel in articul vtrū reqraf vtrūq. t hoc casu distin-
gue q aut plura copulata veniūt ad diuersos effe-
ct⁹ psequēdos t tuc nō sufficit alterū ad psequēdum
oēs effect⁹. t iste est casus in. c. olim. j. c. vbi de h
aut plura copulant ad vnū effectū psequēdū t tuc
aut astringit qd se ad pbandū vtrūq t nō sufficit
alter p bare lz als p se sufficisset q: impuatū est si
bi exquo se ad vtrūq obligauit. vt in. c. l3 de pba.
no. in. l. diu. ff. de re iudi. vbi d hac mā. facit. l. cir-
ca. ff. de pba. h intellige vex nisi vertat fauor pu-
blicus. q: nō potuit ps se obligare ad vtrūq in p-

I

iudiciū iuris publici. vñ tuc lz ipe cōpellat in pban-
do vtrūq iudex tū ex officio suo si pbatū est alterū
p se sufficiēs d3 occurrere t ex officio pcedere. ad
h vide bonā glo. in. c. si forte de ele. li. vj. facit. c. cō-
stitut⁹. j. de ap. vbi ter. nōbilis dic q si ps appellās
nō fuit psecuta appellatōes in termino pōt iudex p-
sequi si ibi vertit fauor public⁹ t h i actore. Si xō
reus se obligauit ad pbandū aliqd vltra qd cet neces-
se si nō pbat nō pdit cām. qz p h nō puat comodo
possessionis. vñ actore nō pbate d3 reus absolui.
vt notant ponit in. d. l. circa. rōin. c. vnico. vt ecclē.
bñsi. aut iste non astringit ad pbandū vtrūq t tunc
aut vnū venit vt q̄litas ad reliquū t nō sufficit alte-
rū pbare. vtrūq si excipio q testes corrupti falsa
dixerit et iste e pzi⁹ casus. c. l3. s. all. t no. p Bar.
in. d. l. diu. aut nō venit vt q̄litas s e eque pncipa-
le t tuc si neutriū p se sufficit vtrūq est pbanduz. vt i
c. cū dilecta. j. eo. si alter p se sufficit fati est illud p-
bare. nec in dubio videt se astringē ad vtrūq. ad
h. c. cū iā dudū d pbe. t. c. exhibita. de iud. t i h ca-
su intellige decisionē hui⁹ glo. t h tene lz Archi. in
c. ij. d testi. li. vj. dixerit q si plura copulatū i eadē
ōne videt se tacite qd astringere ad vtrūq. qd
nō ē vex vt p r ex p dicit. S3 p p istas ambiguita-
tes euitadas cauti aduocati t pcuratores solēt ap-
ponere in fi. libelli t articuloz q nō astringūt se ad
pbandū nisi ea q necessario incūbūt t h notab. In
glo. pe. in fi. vult q glo. q aliud fm. ll. fm qd nō va-
let rescriptū nisi apponat illa clausula sit ita. t ha-
bet in. l. fi. C. de diuer. rescpti. t habet illa. l. cano-
nizata. xrv. q. ij. c. vniuerfa. S3 fm canones valet
rescriptū t subintelligit illa clausula. h videt q nō
debeat esse diuersitas int vtrūq ius cuz illa lex sit
canonizata in volumie decreti q d3 fuari vt canon
qz oīa nra facim⁹ qb⁹ auctē imprimur. in. c. si apli-
ce d pbe. li. vj. t l. j. C. de vete. iu. enu. So. illa lex
fuit ibi incorpata p s fani q nō potuit canoniza-
re. l. in p iudiciuz canonis imo dicta s fani q̄lidiē
reprobant sicut dicta alteri⁹ doctoris. vt plene ha-
bet in glo. decreti t maxie in sumis. Idē dicit Jo.
an. d dicit mgti sriaz. vt no. in. c. debitū. de biga.
Hec obstat si dicat ex q leges sūt i decreto. t decre-
tū est approbatū q in vim psequētie leges ibi cano-
nizate sūt approbate. qz vt dicit Jo. an. t bñ nullibi
legif q liber decreti fuerit approbat⁹. nā h ibi non
stat nec ex pncipio nec ex fine. vñ nullū auctorez
h3 auctorizatē quē admodū hnt alia iuris volumi-
na. t psupposito q fuerit approbat⁹ d3 intelligi q fu-
erit approbat⁹ q ad dicta sanctorū t romanorū pōti-
ficiū nō aut q ad dicta s fani. Et ex his videt q di-
ctā ibidē posita nō faciāt indubitatā fidez. S3 ego
dico q ex q ille lib cōiter t a multū ānis citra fuit pu-
blice lect⁹ in scholis t ipsius dicta cōit recepta sunt
hodie tacite approbate t p oēs recipiēda. put i sili
no. Bar. i. l. j. ff. si cer. pe. de dicti lhyppocrati Aris-
totel t alioz medicorū t p hōzū. dicta xō s fani nō
legūt vt approbata nec leges p cuz canonizate hnt
maiorē vim qd si simplr cet in volumie iur⁹ ciuil.
sec⁹ aut vbi lex cet incorpata canonī auctē pncipis
quia tunc faceret fidem tanq canon. vt est tex. cuz

Marginal notes on the right side of the page, partially visible and overlapping with the main text.

glo. no. ij. q. j. in primis.

Ceterum. Si scdo rescripto p ad-
 fiat mentio de pmo valet pmo et no scdm.
 als valet scdm. Et si pmo fuit ipetratus coi p sensu
 ptiu non valet scdm impetratu p altera pte. h rati-
 to hz tria dicta. scdm ibi si xo. tertiu ibi vey. Ho.
 primo tres reglas in materia rescriptoz. pma
 q in rescriptis impetratis ad lites p vtracq pte sta-
 dum est rescripto hnti priorē datā ita q tpe hui. c.
 simpliciter stabat date et no pstratōi. hodie ic vt ple-
 ne dixi. s. e. c. j. Scda regla q scdm rescriptū mentō-
 nem faciēs de pmo tollit pmo. sec' si mentōez non
 faciat. Tertia q scdm rescriptū no tollit pmo impe-
 tratū cū p sensu ptiu nisi faciat mentionē no solum
 de pmo s etiā de illo coi p sensu. ex q inferē q no so-
 luz scda ē mēto simplr de pōri rescripto s etiā de
 oi nobili clausula apposita i eo. ad h qd legif et no.
 in. c. ex lris. d. do. et tu. rō est qz oīe tacitū q exp-
 so pnceps non ita facile dedisset lras reddit rescri-
 ptū surrepticiū. vt i. c. postulasti. et qd ibi no. j. co.
 certū aut est q si pnceps sciuisset pmo rescriptū im-
 peratū coi p sensu ptiu no de disse scdm saltē ita fa-
 cilis. qz no debet iudex dari ad petitoez alteri' pti.
 vt in. l. obseruādū. ff. de iudi. Itē nota significatū
 hui' vbi ptiuo. exigit em vt no fiat tps interval-
 lū. Mā ista ponit h vt diuersa. in h tñ recurrēduz
 est ad arbitriū iudicis. ar. in. l. qd dicim'. et l. ratiū.
 ff. de sol. et in. c. qz ppter. j. de elec. Pro declaratōe
 c. et tot' materie. qro de trib' qōib' put tria sunt
 dicta. c. pma qd nūqd scdm rescriptū no faciēs
 mētoez de pmo ipetrato sup eadez cā ab adūsario
 sit ipō iure nullū. Scda qd nūqd faciēs mētoem
 de pmo ipō iure tollat pmo ita q si valeat pcessus
 postmodū explicat p pmo. Tertia qd nūqd iudex
 posset dari coi p sensu ptiu an xo possit deputari
 ad instātiā vnius dūtaxat. Circa pma qōnez re-
 periūtur tres opi. Lōpostō. tenet q scdm sit ipō iu-
 re nullū. et p h optime facit ista lra q dicit q scde lre
 no obtinēt alicui' robori firmitatē et cū loqē p ver-
 bū pntis tps vt q nullitas surgat ipō iure. Ad h
 qd no. glo. in regula in penis. de reg. iu. li. vj. et in
 l. i criminali. C. de iuris. om. iu. Scda opi. distinguit
 inter impetratē ignorāntē et scientē et h fuit opi. Da-
 masi. Tertia opi. est fere cōis oīm doct. vt Inno.
 hosti. Hoff. et sequentiū q h oēs tenuerunt scdm re-
 scriptū no esse ipō iure nullū s ānullādū ope exce-
 ptōis ita q p rescriptū dat iurisditio et si no excipit
 valet pcessus scdi iudicis. Et hz multa dicant ad hāc
 opi. fundādā tñ h optime pbat in. c. si aut. et c. ple-
 riqz. j. co. n. In qd' pty q si pmo ipetrās dolo vel
 negligētia vñ postposuit suo rescripto infra annū
 poterit pueniri aucte scdi rescripti. et sic scdm a pnci-
 pio no fuit nullū. qz si fuisset nullū no potuisset cō-
 ualescere ex negligētia pmi ipetrātis. qz qd nulluz
 est a pncipio tractu tps no cōualescit. vt in regula
 no firmat tractu tps de re. iu. li. vj. Et hodie iudi-
 cio meo vt tex. ap' p m cōem intellectū. in. c. vt de-
 bitus. de ap. vbi pty exp'sse q valet scdm rescriptū.
 et pualet pmo si vigore illi' emanauit citatio. Et ex

his inferē ad vñā pclusionē generalē ad hāc mām
 rescriptoz q in rescripti ipetratis ad lites surreptio
 no vitiat ipō iure s opus ē exceptōe. ad h qd legif
 et no. in. c. ad audiētā. ij. j. e. ti. qd tñ videt limitari-
 dū fm opi. Inno. in. c. cū dilecta. j. co. vbi facit dif-
 ferētā inter surreptōez et obreptōem vt surreptio
 no vitiat ipō iure s obreptio sic. qd an sit vey ibi di-
 ces. Itē limito nisi in eodē rescripto fiat gra et acces-
 sozie def iurisditio ad executōez gfe. Māz tūc sicut
 ipō iure gra ānullat ppter surreptōez ita et iudicis
 datio. ar. in. c. si sup gra. de offi. dele. li. vj. Māz
 scire debes aliā pclusionē in hac materia rescriptoz
 q in rescriptis ipetratis ad bñficia qliacūqz sint bñfi-
 cia surreptio vitiat rescriptū et grām ipō facto. vt i. c.
 ad audiētā. s. alle. et in. c. p'stitur'. j. co. et in. c. j. et h
 de fil. p'sby. li. vj. et hāc limitatōez sentit Inno. i. d.
 c. p'stitur'. j. co. Et vide p Jo. an. in. c. j. de lit. ptes.
 li. vj. pone exēpluz papa ptulit titio eccliam sancti
 Laurētij et p executōe gfe deputauit sempzoniu
 executorē si surreptio infuenit gra est nulla ipō fa-
 cto et p pns executoris deputatio cū veniat accesso-
 ric ad grāz. Quid aut si iudex daret separatim a gra
 dic vt dicaz in. d. c. ad audiētā. Predicta limita vt
 habes tex. singularē in. c. si eo tpe. j. co. ti. li. vj. vbi
 dicit q si rescriptuz ptinet plures grās surreptio circa
 vñā no vitiat alias quod est bñ norādū. Et ad istū
 tex. q videt obstare pime pclusioni dic q scdm di-
 cis nullū iu effectu. Māz id qd pōt ānullari pōt dici
 largo mō nullū. vt est bo. text. in. l. si dari stipuler.
 ff. de. v. obli. S3 circa p'dicta dubitat nūqd ad
 euacuādū scdm rescriptū sufficiat excipe de surrepti-
 one hz no appellet ob exceptionē reiectā p iudicem
 tacite vel exp'sse. videt pmo q sufficiat sola exceptō
 qz iudex pcedendo ad vltiora venit ptra ordi-
 nem iuris. vt in. c. pastoral. j. co. vbi dat forma qli-
 ter debeat pcedi cū d pualiditate pluriū rescripto-
 rum dubitat. Inno. et Lōpo. tenent iustius et secu-
 rius esse vt appellet si iudex no vult admittere ex-
 ceptōne. nec obstat qd dixi q subuersio ordinis vi-
 tiat pcessum. qz illud pcedit in ordine substantifico
 vt no. ij. q. j. in sūma. Jo. de lig. distinguit q aut
 primus impetrans excipit corāz secundoz nihilo-
 minus procedit coram eo et tunc tenet processus.
 Aut excipit et petit vt arbitri eligant fm tenorē. c.
 pastoralis. j. co. nec ampli' cōparet corāz iudice et
 no tenet pcessus scdi iudicis. Ad moderniores simpli-
 citer sequunt p'mū dictū. quia paria sunt no exci-
 pere vel excipe et a reiectione no appellare. vt in. c.
 cū dilecti de elec. et in. c. ex pte. iij. de apel. vide gl. i
 cle. vnica de do. et tu. Ego sic distinguerē p pcor-
 dia opinionū q aut agit de surreptōe vni' rescri-
 pti ita q nullū aliud apparet impetratū et tunc pce-
 dit cōis opi. doc. vt no sufficiat excipe nisi appellet
 ratō qz iudex delegat pōt cognoscere an sua sit iu-
 risditio. vt in. c. sup lris. j. co. vñ si interlocuit tacite
 vel exp'sse et no appellet illa interlocutoria valet
 et transit in rē iudicatā. vt. d. c. cū dilecti. aut agit d
 pualiditate pluriū rescriptoz et tunc dico sufficere
 q prim' impetrās cōpareat corā scdis iudicibus et
 excipiat de pmo rescripto et petat arbitros eligi si

dubitat. rō est qz hoc casu nec pmi nec scōi iudices habent p se potestātē cognoscendi ideo nō possūt exceptōez reijcere. vnde tur' est excipiens si prestat q non intendit pparere corā eis s̄ pcedere fm .c. pastoralis. j. c. ¶ Venio ad scōaz questionē nūqd scōm faciēs mentionē de primo tollat pmi ipō facto. z in h̄ Jo. an. recitat h̄ i diuersis apostill' ouas opi. Prima est opi. Hoff. q tenuit rescriptū primū ipō iure reuocari ita q pcessus pmi iudicis est nullus dūmodo habuerit vnde cūqz noticiā reuocatōnis. ar. in. c. ex lris de offi. dele. facit. c. si duob' de app. Et optime facit iste tex. dū p vba p̄ntis ipis dicit q exempta est cā a iudicio primi. Scōa est opi. Lōpo. tenētis q nisi excipiat corā primo iudice de reuocatōe valet pcessus qz cū reuocatio sit facta ad instātiā alteri' p̄tis potuit illa ps suis lris renūciare. ar. in. c. ad aplicam de regula. z pcedēdo coram pmo iudice videt tacite renūciare. ar. i. c. gratum de offi. dele. Inno. plix tractat hāc materiāz in. c. j. d. p̄ces. p̄ben. li. vj. z aliqd in. c. cū p̄tingat. j. co. z refert varias opi. adeo q vix firmat pedes. vī def em̄ pmo distinguere an motu pprio fiat reuocatio an ad instātiā. Itē videt distinguere inter directā reuocatiōē z indirectā. Itē an p̄m' iudex sciuerit reuocatiōē an ignorauerit. Et vide ibi la tius. Do. an. dicit h̄ se nō facere differentiā respectu reuocatiōis an motu pprio an ad instātiāz fiat z an directe vel indirecte fiat. sed p̄cludit q respectu tertij turbātis iurisdicōem reuocatio habet vires suas ipso facto. Ad h̄ allegat Inno. in. c. ex lris de offi. dele. respectu p̄tūz distinguit q aut facta est reuocatio motu pprio p̄ncipis z tūc ipō iur fit reuocatio z h̄z vim a tpe noticie ip̄i' reuocatōis qualitercūqz ad iudicē reuocatiū puenerit noticia ip̄ius alle. c. audita de resti. spo. Si autē est facta ad instātiā tūc reuocatio fiat ipō iure. s̄ h̄z vim a tpe exceptionis p̄ponēde p̄tē impetrātē. qz cūz h̄ casu ad vtilitatem p̄tis fuerit facta reuocatio debet ip̄a ps aim suuz detegere q velit vti illis lris reuocatiōis. z h̄ oia vidēt de mente Inno. p̄ter p̄mū in. d. c. j. h̄ vario mō loquat. Ego alit' soleo dicere q aut p̄nceps in reuocatōe apposuit clausulā decreti vel alia verba p̄ q̄ appareat p̄ncipē velle reuocare extūc quicqd fuerit agitatū p̄ primos iudices. z tūc dico q pcessus ipō iure est null' etiā data ignorātia iudicis. vt si p̄nceps dicit reuocam' cōmissiōnē tali p̄ nos factā z decernit irritū z inane q̄quid extūc fuerit agitatū vigore illi' cōmissiōis. certe i his terminis z silib' nemo req̄rat noticiā reuocatiōis. Et ad h̄ facit text. in. d. c. j. z sentit ibi Inno. Nec distinguo in h̄ an reuocatio sit facta motu pprio an ad instātiā. Aut reuocatio ē facta simpliciter. z tūc aut nulla h̄ noticiā reuocatōis z tūc tenet pcessus pmi iudicis tā p̄tē q̄z tertij turbātēz vt in. c. audita p̄all. qd sic d̄z itelligi. vt in. c. ex lris. de offi. del. Aut orta est ambiguitas de reuocatōe vt qz vtriqz iudices pcedūt vel hincinde excipit. z tūc an valeat pcessus pmi p̄ tertij turbātēz dico h̄ p̄cedere ex validitate reuocatōis. nā non tenebit pcessus si reuocatio valet. z iste est ppri' casus. c. ex

lris. de offi. dele. z h̄ etiā sentit h̄ Inno. aut q̄rif d̄ pcessu pmi in p̄tes z tūc si ex nullitate act' nō inferat alicui p̄iudiciū si tenet qd sit a iudice fuocato. Ad h̄ dictum. c. j. vbi d̄z q si papa idulfit vni q nō possit ab epō excōicari nō valet excōicatio lara ab epō etiā si ignoraret p̄uilegiū. vt est ibi tex. no. Aut inferat p̄iudiciū ex nullitate. vt qz pcessū est in p̄tes. z graue eēt q pcessus eēt null' maxie si testes eēt mortui. z tūc sua distinctōz do. An. quā vt dixi sentit Inno. in. d. c. j. ¶ Quo ad tertij vtrū iudex de legat' debeat deputari ad instātiā vtriusqz p̄tis. Ista decre. facit p̄ z h̄. Itā in p̄ncipio iudex fuit deputat' ad instātiā vni' p̄tē t̄m. In si. x̄o loq̄f q̄s fuit deputat' cōi p̄sensu. S̄z p̄clude sic. q aut vtrāqz ps est p̄tis corā supiore z nō d̄z supior dare iudicē ad p̄tēz vni'. vt est bon' tex. in. l. obseruādū. ff. d̄ iudi. aut vna ps est absens z alia est p̄tis z tunc de stilo curie est vt def iudex ad p̄tēz vni' p̄tē salua alteri parti facultate recusandi iudicēz ex cā rōnabili. vt in. c. cāz q̄. ij. z. c. insinuāte. de offi. dele. z si p̄tē p̄tis apponi aliquā clausulā in p̄iudiciū absentis. de stilo curie est vt si aduersari' d̄z esse in curia vt fiat citatio salte p̄ edictū gnāle. vt notāt doc. i. c. cū olim. j. de re iudi. z ibi bon' text. Aut vtrāqz ps est p̄tis s̄ nō p̄cordat in iudice z cōis stilus est vt q̄libet ps eligat vni' z curia tertij. z h̄ no. glo. in. d. l. obseruādū. ¶ In glo. in. d. exēpta ibi p̄dit ad tēpus p̄ excōicatiōez. h̄ verū si excōicatio supuenit post impetratōez rescripti. s̄ si tpe impetratōis impetrās erat excōicari' rescriptū est nullū in p̄petuū vt in. c. j. de rescripti. li. vj. z multos alios casus in q̄bus p̄ditur rescriptū enumerāt hic doc. z nō oportet h̄ insistere qz h̄ facile ē colligē fm p̄tēz facti

I. Inter ceteras. Ex disiunctiue narratis in rescripto sufficit ipetran ti alterū pbare. vel clari' sic. Si papa mādat in rescripto de duob' in q̄ri alternatiue ad certū effectū p̄sequēdū sufficit alterz p̄bari. Primo ponitur p̄sultatio. scōdo r̄sio ibi huic. ¶ Ho. p̄mo q̄ q̄s p̄tē esse fili' sacerdotis z nō in sacerdotio nat'. vt puta si fuit natus anteq̄ p̄ p̄moueret ita p̄tingit in p̄sonā Jo. an. Itā p̄tē suus erat m̄gr grāmatice z genuit eū q̄s erat laic' postmodū fuit p̄mor' in sacerdotē. ita narrat Jo. an. in addi. spe. in ti. de fil. p̄sby. sup rubrica vbi excusat se p̄ aliq̄s sibi infligētes q̄ erat spuri' fili' sacerdoti. ibi aut nō apparuit q̄ fuit legitim' s̄ apparuit q̄ nō erat fili' sacerdotis. ¶ Ho. scōdo duo q̄z q̄libet sufficit vt q̄s remoueat ab ecclia. Primū si ē fili' sacerdoti z in sacerdotio genit'. Itā em̄ sufficeret q̄ sit fili' sacerdoti nisi in sacerdotio genitus. qz posset esse legitim' mō p̄dicto. tū respectu ecclie p̄tē sufficit q̄ sit fili' sacerdoti. qz successio reprobat'. j. de fil. p̄sby. Et ad illuz tex. dū mādat in q̄ri an p̄tē primo in illa ecclia mini strauerit suple maxie. qz si erat in sacerdotio genitus nō poterat habere etiā aliā eccliaz. vt in. c. j. de fil. p̄sby. Scōm est si aliq̄s occupauit eccliam. ad h̄ c. ex frequētib'. j. de insti. ¶ Ho. tertio q̄ ad veritatem disiunctiue seu alternatiue sufficit alteraz p̄tēz

esse verā, vt in regula in alternatiuis. de re. iur. li. vi. et in l. si ita q̄s stipulatus fuerit. et l. si ita q̄s stipulatus. ff. de vbo. obli. ¶ Aduerte tñ qz aut alternatiua recipit p̄ vba affirmatiua et sufficit alterā p̄ez existere. Aut p̄ vba negatiua et oz q̄ neutrum acci dat. de affirmatiua hēs exēplū h. de negatiua pone sic exēplū. p̄mitto tibi centū si imparoz nō venerit i italia vel fili⁹ mihi nō nascef. nō em̄ suz obligatus si aliq̄d istoruz accidat. vt in. d. l. si ita q̄s stipulatus. s. alle. et i. l. is q̄ ducēta. s. vtz. ff. de re. dub. et in. d. s. vtz. plene expedit materia alternatiue p̄ Bar. et vide qd̄ no. Dy. in. d. regula in alternatiuis. ¶ Ultio no. q̄ valet ar. a simili q̄ sufficit i materia dare vnū exēplū. et no. vtilissimā rōem s̄ijce re exēplū. nā et papa h̄ deduxit exēplū et iuriscōsul tus in mltis locis maxie i. l. inde neratius. ff. ad. l. aq̄l. S3 p̄ intellectu materie ego q̄ro q̄ sunt dictiones q̄ pprie importāt alternatiuā. So. de dictione vel nō dubitat vt h. et in. d. l. s. alle. S3 qdā dubitauerūt de dictōe aut dicētes q̄ pprie nō est alternatiua s̄ h̄ est falsuz. vt p̄z p̄ ar. a sp̄ali in. l. cū qdā ff. de v. sig. et p̄ba in. d. l. si ita q̄s stipulatus. S3 p̄babilit̄ dubitat de dictōe seu et siue. nā videt̄ tex. in. l. si q̄s ita legauerit. ff. de au. et arg. leg. q̄ iste dictiones sūt pon⁹ copulatiue q̄s alnatiue. dicit ibi tex. q̄ si q̄s ita legauerit. lego semp̄ronio vestē meam seu librū meū q̄ dicitio seu ponit̄ augmētatiue et copulatiue ita q̄ videoz legare nedū vestē s̄ etiā librū. et de h̄ p̄ Ly. in. d. l. cū quidā. S3 i p̄uū ē tex. ap̄tus in. d. l. si ita q̄s stipulatus fuerit et in. d. l. si q̄s ita stipulatus. Bar. in. d. l. si q̄s ita legauerit. distinguit q̄ in fauorabilib⁹ vt in legans iste dictōes stāt copulatiue. secus in nō fauorabilib⁹ et h̄ placz. ¶ Itā quedā sunt copulatiue alternatiue pprie. s. distinguētes int̄ p̄cedēta et sequētia q̄ ad vba et q̄ ad sensum. vt dictio vel et dictio aut. qdāz sunt h̄ntes naturā copulatiue et etiā alternatiue ita q̄ h̄nt naturā mixtā vt dictio siue et dictio seu q̄ q̄nqz distinguūt quo ad vba s̄ nō q̄ ad sensuz. q̄nqz quo ad vba et q̄ ad sensum. et iō in istis debem⁹ facere iter p̄tardem fm̄ mās s̄iecta. sic dicim⁹ i hermaphrodita. iij. q. iij. h̄maphrodita. et l. q̄rif. ff. de sta. ho. et h̄ bñ no. S3 q̄ro d̄ vtili. q. certū ē q̄ vbi duo alnatiue mādāt sufficit alterz adimpleri. ¶ S3 nūc querit̄ cui daf̄ optio specificē q̄n pena ponit̄ alnatiue p. l. vel statutū. vt si dicat̄ suspendat̄ vel excoicet̄ vel puniat̄ in mille florenis aut amputet̄ sibi pes vel qd̄ sile. et de h̄ habes tres glo. notabiles et forte plures. sed de his trib⁹ in p̄nti recole. vnā in. c. sic. j. de iude. altā in. c. a crapula d̄ vi. et ho. de. tertā in. c. fraternitatis. xxxiij. di. q̄ cōiter et absolute dicūt q̄ optio daf̄ iudici. vñ pōt imponere iudex quā penā ex illis vult. Sed in p̄trariū facit. l. q̄cūqz. C. de ser. fugi. et quod ibi no. vbi optio daf̄ reo. Sed p̄ p̄cordia distigue p̄ Ly. et p̄ Bar. i. l. ij. ff. de effractorib⁹ q̄ aut vba alnatiue dirigūt ad iudicē et tūc iudex h̄z eligere vputa si dicat̄ puniat̄ eū iudex tali vel tali pena. ad h̄. l. si fugitiui. C. de ser. fu. Aut vba dirigunt̄ in reū vt qz d̄z soluat centū vel recedat a ciuitate et tūc optio daf̄ sibi. Et ita loquit̄. d. l. q̄cū-

qz. Aut vba sūt impersonalit̄ plata vel alit̄ dubitat̄ et tūc Bar. dicit se dubitare. videt̄ tñ inclinare vt optio def̄ reo vt sic eligat̄ ps̄ minor. ar. l. interpretatōe ff. de penis. et regula odia de re. iur. li. vi. Contrariū in h̄ vltio arbitroz esse vey. Itā iura nra canonica supi⁹ alle. cōiter loquit̄ impersonalit̄ et tñ gl. cōit̄ sentit̄ vt optio def̄ iudici. Et vltra auēte glo. nra p̄ba in. c. q̄m. in fi. vt lit. nō p̄tes. et p. c. q̄rēti. de. v. sig. Itā reglarit̄ iudex tanq̄ legi minister h̄z eligere et imponere penā fm̄ circūstātiā loci t̄pis et p̄sone. vt i. l. respiciēdū. et in. l. aut facta i fi. ff. de penis. Itē re⁹ sp̄ eligeret maiorē penā et sic q̄s frustra ref̄ alternatiua legis. p̄dicta tñ limita singl̄r nisi vna pena esset trāslata i altā. qz tūc iudex nō haberet ampli⁹ electōez. pone exēplū q̄tidianū. dicit statutū vlt̄ sentētia iudicis q̄ p̄ tali delicto re⁹ soluat mille et non soluerit infra. x. dies amputet̄ sibi pes q̄rif̄ vtrum post lapsuz. x. diez possit iudex exeq̄ penā i bonis isti⁹ crimiosi. et dicēdū q̄ nō. qz p̄ lapsuz decē diez penā pecuniaria fuit trāslata i corpale. et dic̄ Bar. se p̄soluisse in. q. facti vbi h̄ ponit̄ in. l. cū duobus i. s. idē r̄ndit. cl. ij. ff. p̄ socio. et facit ibi tex. cuz alijs iurib⁹ ibidē allegatis. et h̄ bñ no. ¶ Itē qd̄. s. dixi q̄ si vba dirigūt in reū ip̄e habeat electōem limi to q̄n vba dirigunt̄ in eū actiue. vt in exēplo p̄all. sec⁹ puto si passiuē. exēplū dic̄ statutū patiat̄ penā istā vel illā. et de h̄ allego bonū tex. iūtra glo. in. c. sicut alle. ¶ Itē dubito si p̄suetudo h̄z ab olim vt imponat̄ p̄cise altera pena vputa si dicat̄ statutuz q̄ puniat̄ pena pecuniaria vel corpali tñ sp̄ est obseruatū vt imponat̄ pena pecuniaria nūqd̄ ex h̄ sit i ducta p̄suetudo vt iudex nō habeat optionē. s̄ debeat seruare p̄suetudinē. de eq̄tate bñ videt̄ q̄ cōsuetudo sit obfuaāda. ar. in. l. odia iūtra gl. ff. de penis. vbi d̄z q̄ i ipositōe pene iudex nō d̄z venire p̄ p̄suetudinē qd̄ no. s̄ de subtilitate posset argui i cōtrariū. nā in his q̄ sūt mere facultat̄ ex obseruatia vni⁹ nō est inducta p̄suetudo. Itā forte sp̄ placuit iudici eligere alterā penam ex q̄ nihil est actū s̄. l. s̄ nō est inducta p̄suetudo legi derogatiua. ad h̄ qd̄ no. in. l. ij. C. q̄ sit lon. cōsue. p̄ Ly. et dixi in. c. ex p̄te astēsis. de p̄ces. p̄bē. facit qd̄ no. i. c. Joānes d̄ de. piugati. Quid autē in alijs alternatiuis vt si legatū est alternatiuū vel in p̄cib⁹ dic̄ vt no. i. d. regula in alternatiuis et. et p̄ Bar. in. l. lucio titio. ff. de le. ij. et in. d. s. vtrū. ¶ Abbas.

Quando Is ad quem refert̄ p̄tuz pape dirigif̄ d̄z illi parere vel cām rōnabilē assignare q̄ re parere nō pōt. Et p̄mo ponit̄ dictū. scdo alnatiue instruit̄ ibi q̄litate. tertio alteri⁹ p̄is alternatiue rō. ibi qz. ¶ Itō. p̄mo q̄ ex iniusticia seu mādato iusto de facili q̄s exasperat̄ et turbat̄. ¶ Itō. secūdo q̄ vbi p̄ceptū p̄ncipis vel superioris p̄ma fr̄ on te deuiat ab honestate nō t̄ nec subdit⁹ imediate parere. sed pōt allegare q̄re parere nō debeat. nec ex ista dilatōe d̄z p̄nceps turbari. Et ex h̄ text. nōbilit̄ colligit̄ q̄ officialis vel aū⁹ cui p̄nceps p̄ lras suas aliqd̄ mādāt pōt nō parere et rescribere p̄ncipi et spectare scdam iussionē. qz q̄nqz p̄nceps per

*p̄ncipi p̄ncipis
de off. honoris*

*Et est expectanda
2a iussa p̄ncipis*

nimiā oportunitatē vel p surreptōez vel nimiā oc-
cupationē pcedit nō pcedenda. ¶ Sed circa p̄dicta
dubitat qd si p̄nceps mādāt sub certa pena puta
excōicatiois quā incurrat ipso facto si nō paruerit
nūqd pōt mādātari d̄ferre et spectare scd̄am ius-
sionē mō p̄dicto? fuit alias in facto et vario mō fuit
p̄sultū sed certe si p̄ executionē mādātari timet maxi-
mū scādālū vel aliū dubitat de mēte p̄ncipis licet
pōt mādātari nō exeq̄ et rescribere p̄ncipi. qz h̄ fa-
cit aucte. l. vt h̄ et in auct. vt nulli iudi. Et ad p̄dicta
allego no. dictū Inno. in. c. in q̄sitioni. de sen. exc.
vbi dicit qz si mādātū pape p̄tinet heresim vel vehe-
mēter p̄sumit statū ecclie p̄turbari v̄l alia mala v̄-
tura nō d̄z s̄dit̄ parere. qz d̄z obuiare malo et nō
adiuuare. qd̄ dictū sp̄ tene mēti. Et q̄ inferit qz si p̄n-
ceps mādāt aliqd̄ ex cui⁹ executōe p̄sumit scādālū
venire in ciuitate nō deberet s̄dit̄ p̄ere. Itē dicit qz
si p̄nceps mādāt aliqd̄ d̄ deū nō est obediēdū sibi.
vt in. c. si d̄ns. et. c. iulian⁹. et in. c. q̄ resistit. xi. q. iij.
et nā si p̄nceps credat iuste facere et tibi soli notū sit
mādātū in se p̄tinere peccatū. vt p̄bat in. c. l̄as de
rest. spol. Et ex his infero ad. q. pone qz papa scri-
bat p̄ notorie indigno vt assignet sibi certū b̄ficiū
nūqd̄ mādātari teneat̄ parere. ex dicit̄ Jo. an. in
c. cū adeo. j. eo. et. c. significauit. j. de offi. ordi. disti-
guo sic. qz aut non p̄stat p̄cise de int̄tōne p̄ncipis.
et d̄z seruare mādātari qd̄ h̄ dicit̄. Aut p̄cise p̄stat
qz vult huic indigno p̄uidere et tūc aut pōt papa in
illo actu disp̄sare et est sibi parēdū. qz videt̄ tūc di-
sp̄sare. fac̄ qd̄ no. i. l. barbari⁹. ff. de offi. p̄ro. Aut
nō pōt disp̄sare. vt qz ē tāta indignitas qz sine pec-
cato nō pōt fieri et tūc sibi nō est parēdū. qz papa
nō h̄z p̄tatem peccādi. xij. di. in. c. j. et h̄ b̄n̄ no. p̄ q̄
aperit̄ v̄tra alios intellect⁹ istū. c. In glo. in ver-
bo rōnabili in fi. dicit̄ p̄ hosti. cū q̄rit an de oib⁹ sit
reddēda rō. qz aut q̄rit nūqd̄ qd̄ teneat̄ reddere ra-
tionē. aut q̄rit v̄trū possit rō reddi de oibus. p̄mo
casu tenet̄ si ex officio h̄ sibi incūbit vt testis. de q̄
dic vt plene no. in. c. cū cām de testi. S̄z si ex officio
hoc sibi nō p̄tinet nō tenet̄ v̄tra q̄ velit. scd̄o casu
v̄trū possit reddi de oib⁹ rō. dicendū ē qz de secretis
diuini iudicij nō pōt reddi rō. ita loq̄tur. c. nabu-
chodonosor. et. c. de tyris all. in glo. Quedā sūt q̄
p̄sistūt in ingenio vel rōe naturali. et de ill⁹ pōt red-
di rō vt h̄. qd̄ p̄sistūt in volūtate p̄ncipis et de illis
nō pōt reddi rō. Et h̄ casu p̄cedit. l. non oim. ff. de
legi. vbi dicit̄ nō oim que a maiorib⁹ nostris statu-
ta sūt rō reddi pōt. exemplū p̄dictorū. Si q̄rat q̄re
fuit inducta v̄lucapio. rō ē in p̄mptu ne dominia
essent incerta et vt puniat negligētia d̄si. vt no. in
regla possessor de re. iur. i. vj. S̄z si q̄rat q̄re fuit p̄
fictū triennij et nō mai⁹ vel min⁹ t̄ps. nō pōt reddi
rō sufficiēs s̄ sic fuit visum p̄ncipi. ¶ In glo. si sibi
obediēt s̄dit̄ q̄nc̄ et si cām reddat. pōdera ver-
bū q̄nc̄. qz nō semp d̄z obedire sup̄iori. s̄ distigue
vt. s̄. dixi. Et adde ad p̄dicta q̄ no. Inno. in. c. ad
aures de t̄po. ordi. vbi inter cetera dicit vani ca-
piti esse existimare sup̄iorē nō posse p̄cipe sine cau-
se cognitione vel sine exp̄ssione cause quod dictuz
est no. Et quo habes qz sup̄ior in spectantibus ad

officiū suuz pōt p̄cipe subdito licet nō exprimat̄
cām p̄cepti vel p̄cipiendi.

De ordine. Per rescriptū pape in q̄ nō
fit mētio de ordine cisterciēsi. religiosi illi⁹
ordinis nō tenet̄ r̄ndere. vel aliter et sic. Cisterciē-
ses sunt p̄uilegiati qz nō p̄nt p̄ueniri p̄ rescriptuz
pape nisi in eo fiat mētio de eoz ordine. Et p̄mo
ponit̄ decisum ex ordiū. scd̄o dicit̄ ibi s̄. ¶ Et p̄
intellectu tex. et glo. p̄mitte qz isti fr̄es cisterciēses
in multū sunt p̄uilegiati a sede ap̄lica. vt sup̄ deci-
mis et postmodū obtinuerūt p̄uilegiū vt sup̄ his
quibus sunt p̄uilegiati nō teneat̄ r̄ndere p̄ rescri-
ptum pape nisi in eo fiat mētio de eoz ordine. et
hoc forte fuit p̄cessum. qz sepe molestabant̄ sup̄ re-
bus p̄uilegiatis corā iudicibus delegati postmo-
dum obtinuerunt aliud p̄uilegiū magis latum.
vt sup̄ nulla re teneant̄ r̄ndere nisi in rescripto fiat
mētio de eoz ordine et sic intellige glo. j. ¶ Mo. p̄
mo qz sup̄ decimis et alijs rebus p̄nt religiosi et alijs
a papa p̄uilegiari ad hoc. c. ex p̄te de deci. ¶ Mo.
ta scd̄o ar. optimū ex tex. valere rescriptū impetra-
tum p̄tra religiosos lz nō faciat mētionēz cui⁹ or-
dinis sint. sanis em̄ est p̄rescriptū p̄stare p̄tra cui⁹
monasterij religiosos sit impetratō. h̄ p̄bat h̄ p̄ lo-
cū a sp̄ali. Nā si p̄uilegiū h̄ fuit indultū cisterciēsi. vt
nō teneat̄ r̄ndere nisi fiat mētio de eoz ordine. s̄
ius cōe est p̄uilegiū i alijs religiosis. vt in. c. p̄nti. s̄. lo-
ca. de p̄ben. li. vj. ¶ Mo. tertio qz vbi p̄uilegiū dat
generaliter formā rescriptis impetratis nō valet
rescriptū etiā sp̄ale nō seruata forma tradita in p̄-
uilegio nā als illud p̄uilegiū esset inutile cū concer-
nat̄ singla rescripta. et iste est p̄p̄ri⁹ casus istū. c. vñ
falso allegat̄ p̄ aliquos istud. c. ad p̄bādū qz rescri-
ptū impetratū p̄tra p̄uilegiū d̄z facere mētioez d̄ p̄-
uilegio. nā h̄ nō p̄bat h̄ s̄ p̄tariū. qz h̄ nō dicit̄
vt debeat fieri mētio de p̄uilegio sup̄ decimis
vel alijs s̄ solū de ordine. et de h̄. j. lati⁹. ¶ In glo.
j. ibi p̄ter h̄ p̄uilegiū. dicit̄ Jo. an. qz h̄ nō est illud
p̄uilegiū d̄ qz loq̄t̄. s̄ Jo. cal. h̄ reprobat et b̄n̄. qz
p̄uilegiū de q̄ loquit̄ tex. erat limitate p̄cessum. s̄.
q̄n̄ isti p̄uenirent̄ sup̄ reb⁹ p̄uilegiat̄. et iō nō d̄z ex-
tēdi ad impetratōez faciēdā sup̄ reb⁹ nō p̄uilegiat̄
qz p̄uilegiū d̄z pure obseruari in reb⁹ in quib⁹ lo-
quit̄ vt in. c. porro de p̄uile. s̄ istud p̄uilegiū de q̄
glo. loquit̄ erat magis generale. qz p̄cernebat om-
nem rem rōe cui⁹ possint cōueniri. dicit̄ qz cui⁹ de
isto p̄uilegio nob̄ non p̄stet nō tenet̄ iudex delega-
tus admittere exceptōez nisi fiat fides de p̄uilegio
ar. in. c. cū p̄sone de p̄uile. li. vj. s̄ respectu p̄uilegiū
de q̄ loquit̄ tex. sufficit iste tex. qz p̄uilegiū est h̄ in-
compatū. ¶ In glo. vltima ibi sup̄p̄ssio dignitatis.
h̄ rō nō est bona qz rescriptū h̄ annullat̄ non qz or-
do sit dignitas s̄ vigore p̄uilegiū qd̄ papa indul-
sit istis cisterciēnsib⁹ et in eo qz glo. dicit̄ istū tex.
extendendū ad religiosos h̄ntes p̄silia p̄uilegia. nō
itelligas de p̄uilegijs sup̄ decimis vel p̄silib⁹ reb⁹ s̄
de p̄uilegio vt nō teneat̄ r̄ndere nisi fiat mētio d̄ eoz
ordie. ¶ In eadē gl. ibi p̄uilegiū nō tollit̄ p̄ ius cōe
dicius cōe. i. p̄ rescriptū impetratū fm ius cōe. nāz vt

de rōne reddi
da

A auctōrib⁹
Antonia

Baronius
de p̄uilegijs
libro

110

dixi super iura rescripti spali idultu pcedit ad iur
 obseruatiā. Et aduerte qz lz glo. sit vera in se nō
 tñ fundit tollit pñu. vñ dic p^o Bo. an. r alios qz istō
 pñuilegiū dabat formā rescripti singularib^o ipetrā
 dis. vñ si rescriptū valeret nō seruata forma iūtle
 eēt illd pñuilegiū nec tñ intelligat. vt. s. dixi qz sit sic
 da mēto in rescripto d pñuilegio. vñ si impetrat p
 alios pñuilegiatos sup decimis vel alijs nō ē neces
 se vt rescriptū faciat mētoez de pñuilegio ex q pñuile
 giū pcernebat ius pemptoriū ad merita cāe qz p h
 rescriptū nullū sit pñudiciū pñuilegio cuz possit alle
 gari ad merita cāe. papa cñ dādo rescriptū nō ali
 ud facit nisi qz mādat ius atqz iusticiā administrari.
 s in casib^o hui^o. c. pñuilegium inducebat dilatoriā r
 nō pcernebat merita cāe. vñ si rescriptus valeret il
 lud pñuilegiū eēt inutile. pclude qz cū qñ nūqd re
 scriptū ipetratū p pñuilegiatū debeat facere mēto
 ne de pñuilegio. qz aut erat rescriptū ad bñficiā obti
 nēda vel alit pñuilegiatiū r tūc nō valet si venit in
 pñudiciū pñuilegiati r nō facit mētoez de pñuilegio
 qz est surrepticiū cū sit illi pcessus r si papa sciuisset
 nō dedisset rescriptū. Et iste est casus fm Inno. in
 c. pñstitut. j. e. Aut est rescriptū nō pñuilegiatiū r
 mere ad iuris obseruatiā pcessus. r tūc aut pñuile
 giū aduersarij pcernebat merita cāe puta vt nō te
 neres soluere decimas r tenet rescriptus lz nō faciat
 mētoez de pñuilegio. rō qz nullū pñudiciū sit pñuile
 giato cū possit d suo pñuilegio excipere ad merita
 cāe. vñ sicut impetrās nō tenet facere mētoez d ex
 ceptōe pemptoria cōpetēti aduersario. vt in. c. j. d
 lit. ptes. li. vi. qz saluū manet ius aduersarij ita nec
 de pñuilegio causante exceptōez pemptoriā. r h tenet
 Inno. r Lopo. r cōit doc. h. r vt dixi pbat p istū
 tex. nā r si papa sciuisset de pñuilegio nihilomin^o re
 scriptū pcessisset. qz forte pñuilegiat^o renūciauit pñuile
 giō vel est pscriptū vel qd simile. Aut pñuilegiū
 aduersarij pcernebat exceptōez dilatoriā. vel da
 bat formā rescripti ipetrādis r nō valet rescriptus.
 qz als pñuilegiū eēt iūtle si nō possit excipi p rescri
 ptū in vim dilatorie. r iste est ppr^o casus ist^o. c. et
 vide ad materiā q dixi. s. c. j. Et in si. glo. no. bñ
 caudā hui^o glo. Et q collige q pñuilegiat^o citatus p
 pñuilegiū suū tenet venire ad allegādū pñuilegium
 suū als tenet snia p cū lata. hōstie. dicit qz excōica
 tio vel alia snia esset nulla. Sed pcorde sic fm Bo.
 cal. qz aut sum^o in terminis hui^o. c. r tunc snia esset
 nulla ex q rescriptū nō facit mētoez de ordine. rō
 qz notorie cōstabat iudici qz religiosi nō tenebātur
 pparere r bñ loqui. nā dico gnāl^o qz vbi cūqz no
 toriū est citatū nō teneri ad cōparendū non pōt iur
 dex pcedere p eū vt p pñuilegiatū. ad h bon^o tex. cuz
 glo. in. l. nō videt lautare. ff. de iudi. r vide text. in
 cie. pastorat. i. s. pifana. r ibi bo. gl. d re iud. r gl. i
 c. veniēs. de accu. r in. c. si epus. iij. q. ij. p Inno. in
 c. ij. de dila. r p Bar. in. l. ij. ff. si qz in ius vo. sed i
 alijs terminis pter istū text. vbi notorie nō pñstaret
 absēte nō teneri ad cōparendū pcedat ista gl. fm
 eū vt sentētia teneat p pñuilegiatū nō cōparendū. Et
 no. qd dixi qñ notorie nō cōstet. nā facit qz si epus
 citat istos frēs mēdicātes q notorie sūt exempti et

ia dudū tolerati in pñuilegio exēptōis qz ipsi non te
 nent cōparere etiā ad allegādū pñuilegiū eoz. Et
 no. quia in hoc multi simplices iudices decipiunt
 r in qñtuz glo. dicit r Cal. post eā qz sententia tene
 ret ptra pñuilegiatum non cōparentē. Ego aliter
 dico. s. qz snia pñuilegiatū punitua teneret quia in il
 la est iudex. vt in. l. vnica. ff. si quis ius di. nō obrē.
 r in. d. l. ij. r in. c. sup litteris. j. e. sed sup pñcipali
 non valeret snia. esto qz esset casus in quo posset p
 cedere lite nō pte. ratio qz est lata a iudice non suo
 r ideo si iudex vult valere sniam sup pñcipali pñu
 ciet se prius iudicem cōpetentē tunc r postmoduz
 pcedat in pñcipali. quia illa pñunciatio auctori
 tate iuris facit eum iudicem licet non esset. hoc est
 de mente Inno. in. d. c. ij. de dila. r Bar. in. l. ij. si
 quis in ius vo. pñal. r hoc bene no. r vide qd no.
 Bo. an. in regula scienn. de re. iur. li. vi. in mercuri
 alibus. Abbas.

Cum te. Regis varijs modis sed cō
 muniter sumat sic. Si sede
 vacante scribit capitulo vt prebendam ali
 cui pferat epus de nouo creatus illud adimplere te
 netur. vel snia aliter r specialius fm lec. cōmunit
 approbatam. Si sede vacante scribit capitulo vt ge
 renti vices epus vt prebendam alicui pferat si creat
 epus nondum executo mandato r ad eum spectet
 collatio pñendarum illud adimplere tenet. Diui
 ditur in quinqz partes. In prima ponit mandatū
 In scda excusationem capituli. ibi ipsi dō. Tertio
 excusationē epus. ibi cū itaqz. Quarto illius excusa
 tionem reprobat. ibi quod nullaten^o. Quinto an
 tipophorizat. ibi pro eo. Nota primo ibi tuaz p
 monitionem iuncto sine ibi consecratus. qz anteqz
 quis sit psecratus in epm non potest dici pnotus
 facit. c. transmissam. j. de elec. r ita colligit hic Frā.
 dcel. sed tu vide tex. optimū quem tenebis menti
 in. c. tua de his que sunt a pla. vbi pbat qz electus
 r cōfirmatus non potest adhuc dici epus si non est
 psecratus. sed appellat electus quasi psecratio cō
 firmet nomen r dignitatem epalem. ad hoc. c. nisi
 de auc. r vsu pallij. vnde appellatione epus non ve
 nit electus r confirmatus nondum psecratus. vi
 de tex. r glo. in. de. ij. de cele. mis. r idem quod di
 xi de electo r pfirmato. pcedit etiam in puiso p pa
 pam. quia talis puiso hz vim electōis r pfirmatō
 nis. vt no Inno. in. c. cū oliz d cā pos. r ppe. Nota
 secundo ibi decano r ecclesie. qz noie ecclesie venit
 caplm sine epō. ad idem. c. requisisti. j. de testa. ali
 bi tñ dicit qz epus est in ecclesia. vñ. q. j. scire. sed illud
 pcedit largo sumpto vocabulo. ad hoc quod no.
 glo. in. de. vt hi qui de eta. r quali. Nota tertio ibi
 mandatū r pceptum. qz differentia est inter hec
 r capif hic mandatū p litteris monitorijs. pcepe
 prum p litteris pceptorijs. Nam olim dabāt tria
 paria litteraz vt monitorie pceptorie r executorie.
 de quib^o in. c. mandatū. r. c. l. ij. j. co. Et ex h infer
 tur qz mādatū nō necessitat pceptū sic. In pñum
 facit. c. hqñ. s. co. ideo dico qz mādatū ex se nō im
 portat necessitatē. r ita capif p totū ti. ff. r. C. man.
 sed vbi mandatū sit a supiore simpli pccat qz nō

Cum pñuilegiatū nō p
 pñuilegiatū

A iudice nō p
 pñuilegiatū

Epus nō p
 pñuilegiatū

Quid Veniat
 nō p
 pñuilegiatū

paria paria
 pñuilegiatū

obediendo mandato sine causa rónabili. sic loquitur c. si qñ. 7 h̄ sentit. Archi. p. *Ulin. i. c. qd̄ p̄cipit. xiiij. q. i.* Nota ibi si data s̄ra q̄ in p̄siderada vi re scripti 7 in p̄iecturando surreptionē ipsi debem⁹ attendere ad datā rescripti. ea aut̄ que accidunt p̄ datā non alterant rescriptū. facit. c. si eo tpe de rescrip. li. vi. *Itē no. q̄ etiā fm̄ ista tempa q̄s poterat esse canonic⁹ 7 archidiacon⁹ in eadē ecclia. an aut̄ de iure cōi hoc possit fieri vide tex. cū glo. in. c. j. de p̄sue. li. vi.* Et an talis debeat habē duas voces in caplo dic̄ vt dicit. i. c. cū olim d̄ re iudi. *Ultio no. q̄ iudeus fact⁹ xp̄ian⁹ est capax b̄nficij eccliaſtici 7 p̄t impetrare etiā in ecclia cathedrali. nec ē cōtēnend⁹ q̄ fuit iude⁹ s̄ p̄mendand⁹ q̄ ad fidez conuersus* *Op. 3. tex. videt. n. q̄ ep̄us non tenebat aliquo modo puidere isti. Aut. n. fuit scriptū capitulo tāq̄ ordinario collatori. et tunc l̄e debēt esse nllē exq̄ capitulū de iure nō habebat p̄tēz p̄ferēdi. nec debet teneri ep̄s ordinarius collator. quia mandatū factū vni non extēdit ad alium. q̄ papa non intēdit illū grauare. q̄nimo plus dicit tex. no. in. c. si. de p̄ben. li. vi. q̄ mandatū factū caplo d̄ cōferendo nō extēdit ad singlares canōicos habētes p̄ferēdi p̄tē alio iure q̄ capitulari. Aut fuit scriptuz capitulo tāq̄ succedēti in ius ep̄i. 7 stare non potest q̄ capitulū nō succedit ep̄o in collatōe b̄nficioz vt in. c. ij. ne se. va. 7 clari⁹ in. c. vnico eo. ti. li. vi. Aut fuit scriptū capitulo tāq̄ executori 7 de legato aplico. 7 tūc non debet expirare mandatuz p̄ creatōez ep̄i. quia p̄ deputatōez executoris eripitur p̄tās de manib⁹ ordinarij 7 trāſſer̄ in executorē. vt in. c. si soli. 7. c. si caplo de p̄ces. p̄ben. li. vi. 7 male dicebāt isti canonici q̄ collatio non spectabat ad eos. So. p̄pter h̄ p̄ria 7 similia h̄. c. legi⁹ varijs modis. Glo. in verbo infecto negotio. ponit p̄mū intellectū q̄ de honestate 7 nō d̄ necessitate h̄ ep̄us aſtrigebat h̄ic intellectū secuti sūt qdā vt dicit *Inno. dicētes h̄. c. p̄tinere grām in fauorē isti⁹ nouit p̄uerſi ad fidē. iste intellect⁹ cōiter nō recipit. quia nullū v̄bū positū in tex. sapit grām. 7 intellect⁹ iurū nō sunt trahēdi ad grām vt no. in. c. ex pte ade de testi. Itē q̄ h̄. c. supflueret h̄ 7 d̄ n̄bilo seruiret p̄tra id qd̄ habet. s̄. in. p̄mio iō gl. forte posuit scdm̄ intellectū dicēs q̄ de iure tenet ep̄s puidere s̄ nō reddit rōem quare. solū em̄ reddit rōem reſpectu capli 7 nō reſpectu ep̄i. sed ex glo. si. tu potes corrobore istā lec. in eo q̄ dicit q̄ mandatū factum caplo videt̄ factū cuilibet d̄ caplo. 7 si nō potest adimplere tpe mandatū d̄ adimplere cū potest ita ad p̄positū tpe mandatū iste ep̄s erat de caplo et ideo mandatū affecit eū vt singularē. 7 sic tenet nūc cū est ep̄s 7 p̄t illud adimplere. Sed p̄tra h̄c lec. facit. c. qui manumittit. xij. q. ij. de quo glo. in si. opponit 7 nō soluit. vbi dicit q̄ id qd̄ est vniuersitatis nō est singulorū. 7 sic videt̄ q̄ mandatū factū capitulo nō afficit singlos quinimo vt dicit ad p̄positū videt̄ tex. in opositū in. d. c. si. Itē vt notant dicit *Inno. qm̄ mādat caplo id qd̄ p̄sistit in iure nō videtur mandatū singulis. vnde singli singulariter nō p̄t illud exequi. vt si mādat q̄ eligat vel q̄ p̄ben***

dam p̄ferat vel qd̄ s̄se secus si mādat caplo aliqd̄ p̄sistēs in facto. q̄ tunc quilibet p̄t 7 d̄ adimplere mandatū. v̄puta si p̄benda alicui collata p̄ papā papa mādat caplo vt illū recipiat in canonicū. nā h̄ ē nuda f̄ceptō facti q̄ nō exposcit actū collegialē ideo si collegiū nō vult s̄l̄ facere quilibet de collegio tenet̄ facere. Et no. singulariter h̄c theoriaz q̄ facit ad oēs vniuersitates quib⁹ aliqd̄ mādat p̄ superiorē. *h̄osti. tū h̄ aliud sentit s̄ lat⁹ locur⁹ est in c. bone. ij. de post. p̄la. vbi dicit p̄mū mēbz p̄cedere nisi collegiū sit i negligētia. q̄ tūc totū ius recidit in volentes obedire. 7 est vtilis fm̄ euz vt appareat de negligētia q̄ p̄ executorē vel ordinariū statuat termin⁹ collegio q̄ elapso poterūt adimplere volentes obedire qd̄ est dictū valde equū. s̄ dictū *Inno. subtili⁹ q̄ ex quo scribit vt collegio non est collegiū si ibi est minor ps. Itē hec lec. glo. nō p̄cedit ex alio q̄ p̄supposita obligatōe in p̄sona cuiuslibet canonici ex quo illa obligatōe causat̄ reſpectu certe q̄litate. s̄. q̄ canōic⁹ d̄ desinere illa obligatōe desinēte q̄litate. vt est bo. tex. in. c. venerabilez j. de elec. *Tertia lec. colligit̄ ex si. glo. sequentis q̄ ep̄s h̄ obligat̄ q̄ est ps capli cū sit caput capli. 7 mandatū factū caplo extēdit ad eū. hec lec. est falsa. p̄mo q̄ p̄supposito q̄ esset de caplo tū p̄siderat caplm̄ vt corp⁹ 7 nō extēdit ad singlares de caplo. vt in. d. c. si. Itē in iurib⁹ p̄nētib⁹ ad soluz ep̄m nō facit ep̄s vni corp⁹ cū caplo imo p̄ se explicat. vt. c. edoceri. j. c. Itē 7 subtilius ex p̄p̄ria 7 stricta significatōe vocabuli appellatōe capli nō venit p̄lat⁹ q̄ licet sit caput nō tū est de caplo. vt dicit glo. no. in de. vt hi q̄ de eta. 7 quali. quā tenebis mēti. facit tex. in. c. postulasti. de p̄ces. p̄ben. 7 in. c. a collatione. de p̄ben. li. vi. *Quare q̄rtā lec. posuit *Inno. multū subtiliter dicēs q̄ h̄ fuit scriptū capitulo nō tanq̄ executori vel vt ordinario collatori v̄ vt succedēti in ius ep̄i s̄ tanq̄ gerēt̄ vices ip̄ius ep̄i. q̄ nō erat ep̄s cui posset scribi. vñ lz caplm̄ nō succedat ep̄o in p̄tē p̄ferēdi tū succedit in iurisdictionalib⁹. Et sic nō erat ali⁹ cui cōmodi⁹ posset scribi q̄ caplo. iō si mādato nō excoato creat ep̄us tenet̄ ip̄e mandatū adimplere. q̄ in effectu mandatuz fuit factū p̄tati sue ita q̄ caplm̄ p̄tulisset nō auēte p̄p̄ria s̄ tāq̄ gerēt̄ i hac auēte vices ep̄i. ep̄o. n. creato cessat ista p̄tās exordinaria 7 d̄ h̄ ep̄s adimplere. Et in dubio exq̄ scribit̄ gerēt̄ p̄tē alteri⁹ videt̄ scriptū tanq̄ gerēt̄ vices illi⁹ lz q̄ ad illud nō gereret vices alteri⁹. vt singl̄ p̄bat̄ fm̄ istū intellectuz. 7 h̄ p̄t extēdi ad p̄cepta q̄ sūt gerēt̄ vices alteri⁹ 7 in h̄ ē mltū vtil̄ p̄uisio isti⁹. c. 7 fm̄ h̄ic intellectū nō reſert̄ v̄z ep̄s nouit creat⁹ fuerit de caplo tpe date. q̄ idē cēt si foret exne⁹ p̄ rōem p̄missaz. 7 ad istum tex. q̄ p̄derat q̄ tpe date iste cāt d̄ caplo. dic̄ q̄ istō p̄derat̄ ad effectū vt iste nō possit se excusare q̄re ip̄i vt ep̄o nō fuit sc̄ptū. vñ ibi narrat̄ factū 7 si p̄nif iuri misterū. Et idē dic̄ *Inno. si scriberet̄ cuiq̄q̄ exneo dūmō posset apparere q̄ in defectū ep̄i sibi fuerit sc̄ptū qd̄ no. 7 p̄ h̄ habes claz 7 vtilē intellectum huius. c. 7 licet quidā alij aliter legāt tamē iste intellect⁹ *Inno. ē verior 7 cōiter approbat. 7 pa*******

titur minora p̄traria q̄s alius intellectus. ¶ In gl. pe. in si. hec glo. x̄sa circa duo. p̄mo n̄quid d̄ attendi semp̄ data l̄ra ante t̄ps p̄ntarōis. dixi aliquid. s̄. c. j. sed l̄ge plen̄ in. c. dilectus. ij. de p̄b̄. j. et dic̄ vt̄ ibi. Sec̄do tangit n̄quid copia res̄pti d̄ exhiberi cū die et s̄sule. et hodie dic̄ cum noie pape et de hac materia plene dixi in. c. j. d̄. p̄ba. et dic̄ vt̄ ibi no. Abbas.

Aures. ¶ H̄o valet rescriptū impetratū ad beneficia si in eo taceat dignitas impetrantis. cōis diuissio. sc̄da ibi p̄sultatōi. ¶ H̄o. p̄mo tria b̄nficia sonātia in nomē dignitatis. vt̄ decan̄ et archidiaconus et p̄centoria. Et ex h̄ infer̄ q̄ multi sunt p̄lati citra ep̄m h̄ntes dignitates in eccl̄ia. et q̄ p̄prie dic̄antur h̄re dignitates in eccl̄ia dixi in. c. de multa de p̄b̄. aliqd̄ tetigi in. c. nouit de iudi. vide p̄ archi. in. c. j. de s̄sue. li. vj. ¶ H̄o. sc̄do tex. satis aptū q̄ impetrās b̄nficiū etiā minimū d̄z facere mentōez de dignitate quā obtinet. et videt̄ notabiliter p̄bare iste tex. q̄ nō sufficit impetrāri dicere q̄ h̄z aliud b̄nficiū nisi exp̄mar nomē dignitatis si est dignitas. et alibi iudicio meo nō ita bene p̄bat. et tene h̄ mēti q̄ nō solum ad h̄ induci. et sic limitat̄. c. nō p̄t de p̄ben. li. vj. vbi videt̄ innui q̄ sufficit si dicat non obstare q̄ habeat aliud b̄nficiū. nā credo q̄ ibi narrat̄ sc̄it implicite et nō explicite. nā tex. h̄ in si. dicit nō valere rescriptū vbi auctor sup̄primat nomē sue dignitatis. et pondera nomē sue dignitatis. nō enim exprimitur nomen dignitatis per illa verba generalia non obstante q̄ habeat aliud b̄nficiū. ¶ Sed oppo. s̄ h̄ et tex. h̄ em̄ videt̄ papa p̄uidere q̄n̄ sit impetratio sup̄ minorib̄ b̄nficijs. s̄ idē videt̄ dicēdū et for̄n̄ si sup̄ maiorib̄. p̄mo q̄z facili⁹ papa cōcedit m̄iora q̄z m̄iora. Itē q̄z in oī impetratione d̄z fieri mentio de b̄nficijs habitis als̄ gr̄a est nulla. vt̄ i. c. si motu p̄prio de p̄ben. li. vj. So. dicit̄ Inno. q̄ ad l̄sam sup̄ v̄bo minorib̄. d̄z supplere maxie q̄z vt̄ dixi idē est si sit impetratio sup̄ maiorib̄. dicit etiā l̄hosti. et Inno. q̄ etiā de nobilitate et de diuitijs impetrātis est fienda mētio q̄ nō pl̄z Jo. an. et bene. nā iure nō cauet̄ q̄ fiat mentio nisi d̄ b̄nficijs. vt̄ d. c. si motu p̄prio. et iste est cōis intellect⁹ isti. c. vt̄ nō valeat impetratio sup̄ b̄nficijs m̄iorib̄ vel maiorib̄ nisi fiat mētio de b̄nficijs q̄ impetrās obtinet. et hodie clar⁹ p̄bat in. d. c. si motu p̄prio. Do. car. ponebat h̄ aliū intellectū q̄ ista p̄uisio h̄ tex. vendicat sibi locū q̄n̄ sit interpretatio sup̄ minorib̄ b̄nficijs vt̄ tūc arte impetrās exprime nomen sue dignitatis vbi als̄ suffecisset facere mentionē i genere. et sic sentit q̄ impetrās b̄nficiū nō modicū nō artat ad faciēdā mētiōez in sp̄e d̄ suo b̄nficio. ad h̄ q̄d no. gl. i. de. j. de p̄ben. h̄ lec. nō ē vera in se vt̄ puto vt̄. j. dic̄. lat̄ nec p̄uenit littere. q̄ h̄ nec de qualitate dignitatis nec b̄nficio in genere fiebat mentio s̄ simpliciter appellab̄t se clericos. nō ergo venit ista p̄uisio ad ponēdū h̄ nouū ius. Itē nō videt̄ aduertisse q̄ h̄ papa r̄idet ad p̄sultatōez quo casu nō ponit ius de nouo s̄ respōdet̄ fm̄ ius antiquū. vt̄ no. glo. in. c. cōsultatōi de t̄po. or. et i

c. ex tua de si. p̄sby. Itē q̄ sit fienda mētio de q̄litate b̄nficij obtēti adduco bo. tex. p̄ locū a sp̄ali in de. si roman⁹ de p̄b̄. vbi videt̄ sp̄ale q̄n̄ motu p̄prio sit p̄cessio. ¶ Et circa h̄c articulū valde vtilē querit̄ n̄quid sit fienda mentio de qualitatib̄ b̄nficij impetrati et qualitatib̄ b̄nficij iā obtēti. varias vltra materiam h̄ p̄tentā repio opi. s̄ p̄cludendo et allegando materiam vbi tangit̄ dico sic q̄ de q̄litate b̄nficij impetrati est fienda mētio vbi illa q̄litas est notabil. Et p̄mo d̄z fieri mentio de cura animarū si quā illō b̄nficiū h̄z. vt̄ in. c. cū in illis de p̄ben. li. vj. Item de qualitate residētie fienda est mentio si b̄nficiū requirit residentiam. ar. c. si. de de. nō resi. t̄z Jo. cal. in. c. in n̄sa. j. e. Itē d̄z fieri mentio si illud b̄nficiū sit dignitas. tex. no. est h̄. p̄bat rōne de oibus fienda est mentio q̄ p̄t inducere principē ad nō cōcedendū vel ad nō sic facili⁹ p̄cedendū. vt̄ est tex. no. in. c. postulasti. j. e. et ibi p̄ l̄hosti. s̄ iste q̄litates p̄t principē subtrahere a cōcessiōe. q̄z difficilius papa p̄cedit dignitatē seu curā animarū vel b̄nficiū requirēs residentiam q̄z m̄iora b̄nficia. q̄z nō quilibet clericus est aptus ad illas qualitates ideo necessario ē fienda mētio. de ordie x̄o anexo b̄nficio nō est necessario fienda mētio. tex. videt̄ in. c. ei cui. de p̄ben. li. vj. t̄z Jo. cal. in. d. c. in n̄sa. De q̄litate valoris ē dubiū. nā nullibi exp̄sse p̄bat q̄ impetrās teneat̄ facere mentōez de valore b̄nficij. de q̄ vide gl. in. d. de. j. de p̄ben. p̄ principū. et p̄ do. de ro. deci. cdxv. als̄ est. lxxvj. vbi dicit̄ papā v̄banū tertium expl̄casse nō valere gr̄am nisi fiat mētio de valore b̄nficij. impetrati et obtēti. hodie ita cōiter seruaf. t̄n̄ facili⁹ ē illa clausula q̄ nō excedit valorē tāte q̄litate nā piculosum est q̄ q̄s se astrigat ad certū valorem. et on⁹ p̄bandi incūbit impetrati. vide q̄d dixi in. c. si. de p̄sump. ¶ In ar. t̄n̄ p̄tra p̄t induci tex. in. c. cū adeo. j. ed. et c. cū teneamur. j. de p̄b̄. Puto t̄n̄ q̄ circūspecto stilo curie non sit d̄ iure veteri necessariū facere mentōem de q̄litate valoris q̄z b̄nficiū d̄z p̄ncipaliter p̄ferri. p̄pter sp̄alia. sp̄alia aut̄ veniūt accessorie ad sp̄alia. sed q̄z hodie vt̄ plurimū p̄ferunt̄ beneficia p̄pter sp̄alia iō fuit ordinarū et est de stilo curie vt̄ fiat mētio de valore. t̄n̄ b̄n̄ p̄siderādo nō est p̄uisio inutilis q̄ dispensatio sp̄ali nō d̄z cuiq̄z cōmitti s̄ fm̄ q̄litate p̄sone d̄z cōmitti dispensatio. iō talis est apt⁹ ad h̄ndū b̄nficiū tenue q̄ est oīno ineptus ad h̄ndū b̄nficiū pingue. ideo q̄litas reddituū posset principēz subtrahē a p̄cessiōe gr̄e. iō videt̄ necessariū. vt̄ fiat exp̄ssio. ar. d. c. postulasti. et h̄ p̄cedūt vbi ad instātiā sit gr̄a. Si x̄o motu p̄prio tūc est magis dubitandū. quia mot⁹ p̄prio excludit surreptionē. vt̄ in. c. si motu p̄prio de p̄ben. li. vj. et de. si roman⁹ eo t̄. S̄z p̄tū est vt̄ q̄z mot⁹ p̄prio nō opaf̄ circa intrinsecas q̄litates b̄nficij. vñ si papa motu p̄prio p̄cedit b̄nficiū et nō facit mentionē q̄ est curatū nō valet gr̄a. non ex defectu surreptōis s̄ q̄z nō appet̄ d̄ voluntate principis. ar. in. c. cū in illis. et c. is cui de p̄ben. li. vj. et h̄c opi. t̄z Jo. an. i. d. c. si motu p̄prio d̄ p̄b̄. li. vj. et do. de ro. deci. cdxv. pal. vñ cōclūde q̄ mot⁹ p̄prio nō firmat gr̄am s̄ voluntatē p̄cedētis nec

in iudiciū tertij. unde nō valet gratia si beneficiū est iuris patronatus et de eo nō fit mentio nec icludat intrinsecas qualitates beneficij. et aliqd de hoc p Cal. i. c. mādato. j. e. qd ē bñ notādū. et adde gl. in d. de. si roman. et hoc quo ad primū mēbrū. sed respectu iā obtēti est maius dubiū. Nunqd si impetro scdm debeā tacere mentōem de qualitatib⁹ primij. in quo dic q aut impetro dispensationez vt liceat mihi tenere scdm cū pmo. et nō valet dispensatio nisi etiā fiat mentio de qualitatib⁹ primij. exemplū habens ppositurā modo impetrauit vt possit habere aliū psonatū et sil retinere cū ppositura si non fecit mentōem q ppositura erat curata dispensatio nō valet. qz duo erāt impedimēta in pmo. s. dignitas et cura. sblato ergo vno impedimēto remanet reliquū. vt in. c. ex tuaz. j. d. aucto. et vsu pallij. hoc dictū videt pbari i de. j. de pbc. Tenet Jo. an. et hosti. i. c. postulasti. j. eo. nec obstat si dicat q ex q papa cōcessit maius. s. dignitatē videt concessisse qd est minus. s. curā. ar. in. c. ex pte. j. de deci. So. multiplex fm eos. primo qz dignitas sit honorabilior cura tñ periculosior. xij. q. j. pcpim⁹. Itē et scdo in gratijs et dispensationib⁹ nō arguit ex paritate vel maioritate rōnis. ar. c. p venerabilē. j. qui si. sint legi. qd sp no. ¶ Vel tertio in gratijs favorabilibus valet ar. p dictuz. vt in. d. c. ex pte sec⁹ in odiosis dispensationibus. ar. in. c. quis de pbc. li. vj. Et p hoc potest respōderi ad vnū tex. sing. in materia quā nescio alibi in. d. c. per venerabilem qui si. sint le. vbi dispensatio extendit de maiori ad minus vt pcedat in dispensatione non odiosa. puta q nō legiim⁹ pmoueat ad sacros ordines. sec⁹ i odiosa vt qñ sit dispensatio sup pluralitate beneficiorū et h dictū semp tenebis mēti. et fac qd nō. Jo. an. i addi. spe. ti. ij. §. si. d. sed illud querit. pper h etiā dicas q siqs impetrat dispensatōem sup pluralitate beneficiorū et nō facit mentionē q illa bñficia prius tenebat illicite recipiēdo inde fructus nō valet dispensatio. h firmat Jo. an. et Lompo. in. d. c. dudū. ij. de elec. Si dō nō impetrat dispensatio h simpliciter quis impetrat scdm beneficiū. et tūc glo. in d. de. j. videt velle q nō sit necesse facere mentionē de qualitatib⁹ beneficij quasi satis est facere mentionē de pmo beneficio in genere. p quo optie fac d. c. postulasti. Cōtrariū tenet Jo. cal. in. d. c. i nostra. quia exp̄siones qualitatū pmi beneficij possent mouere principē ad nō pcedendū scdm. dicerem sic. q aut p receptionē scdi nō vacat pmi saltē ipso facto. et tūc ex quo pōt retinere primū cū scdo dō facere mentionē de qualitatib⁹ primij. ar. p locū a speciali in. d. de. si roman. Aut p receptionē secundi vacat primū ipso facto. et est maius dubium De subtilitate et rigore tenerem opi. Cal. qz si forte papa sciisset de qualitatibus pmi nō absoluisset eum a primo beneficio pcedendo sibi scdm. et facit ratio. d. c. postulasti. Nunquid aut de redditib⁹ sit fienda mentio vt dixi. pstitutio vrbani et stilus curie habet q sic. sed iure antiquo hoc nō bene pbatur. et tex. in p̄trariū videt hic iudiciū meo. naz papa hic facit mentionē de redditib⁹. videlicet q isti

impetrātes abundabāt in redditibus. et i sine tex. cassat litteras solū ex eo q nō fit mentio de noie dignitatis et nihil dō de redditibus. et loquit de bñficio prius obtento. et hoc tene mēti qz nullibi ita bene pbaf. ¶ In glo. j. in si. no. bene istā glo. et non tradas eā obliuioni et nō habes als nisi h et i. c. nōnulli. j. eo. vbi est p̄simil gl. scz ad bñficia quis pōt impetrare litteras p alio sine mandato. sec⁹ in lris impetrans ad lites. vt i. d. c. nōnulli. ¶ Alio.

Sicutem. hoc intēdit. Valet secundū rescriptū impetratū ab aduersario h nō nō faciat mentōem de pmo si primus impetrans dolo vel negligentia nō fuit vsus illo p̄mo ponit thema. scdo questio. tertio solutio ibi si cis. et ibi distinguit. et secundū membrū ibi si aut. ¶ Mo. primo. arg. optimū et quasi exp̄sum q scdm rescriptū nō faciēs mentionē. de primo nō est ipso iure nullū. nam si esset nulluz non conualesceret data negligentia primi impetratoris. vt in regula tractu tps de re. iur. li. vj. et sic hic est casus q surreptio non vitiat litteras ad lites ipso facto. qd dixi latius. s. e. ti. c. ceterum ¶ Mo. scdo. q rescriptū ad lites pdif data negligentia impetratoris in vtendo. intellige si impetratur postmodū scdm p̄trariū. als aut nō data impetratione scdi primū est p̄petuū. i. durat tanto tpe q̄to durat actio sup qua impetratur. vt est tex. sing. in l. falso. C. de diuer. rescriptis. et sic limita istū tex. p illum et illū p istum. ¶ Mo. tertio casum in quo dolo et negligentia eq̄paraf. regulariter tñ differūt vt in. c. sup litteris. j. e. et no. in. l. quod nerua. ff. d. po. ¶ In glo. j. vbi dolo p̄sumit. sed cōtra h facit tex. in. l. quonens. in. §. qui dolo. ff. de pba. vbi dicitur q allegans dolum habet pbare. quia nō presumitur. ideo dicunt doct. et melius q per lapsum anni p̄sumitur negligentia. ar. hic. et in. c. plerūqz j. eo. sed dolo pbaf ex p̄iecturis cū cōsistat in animo. l. dolo. C. de dolo. et i. c. ij. de renūc. li. vj. Et in si. glo. declara hoc dictum glo. fm q. s. dixi. et ideo dic in rescriptis impetratū ad beneficia vt sint p̄petua. Si aut datur negligentia impetratoris et impetratio alterius p̄traria. dic vt le. et no. in. c. tibi q de rescrip. li. vj. et in. c. si clericus de preben. eo. li. ¶ In glo. ij. vbi et talis est. hec glo. nō soluit forma litter p̄trariuz quia hoc est de quo queritur quare ista exceptio sit temporalis ex quo tpalia ad agendum perpetua sunt ad excipiendū. Conclude breuiter dicta doc. q aut ius excipiendi non fundaf principaliter super iure agēdi sed super alia equitate. et tunc licet tollatur actio non tollitur ius excipiendi immo quādoqz tu egeris potero excipere. exemplum in actione et exceptione doli. naz actio fundatur vt dolosus puniatur de suo dolo et nullum cōmodum consequatur. exceptio dō fundatur super alia equitate vt iste seruetur immunis et nullum damnum sentiat ex dolo aduersarij. ideo hoc casu et similibus licet actio doli tollatur p bieniū tñ exceptio durabit semper ita q cōtra aduersarium agentem potero exape de dolo si quez adhibuit in illo p̄tractu. aut ius excipiendi nō hz cāz

distincta a iure agendi si competat quod habet ius agendi et tunc sublato iure agendi tollit ius excipiendi. hinc est quod eo tempore quod filius excludit a herede testamenti excludit etiam a iure excipiendi. ut in l. pap. §. si filius. ff. de inof. testa. et iste est casus istius. c. nona secundum rescriptum possum excipere de primo. quod possit agere vigore primi. ergo sublato iure agendi per dolum vel negligentiam tuam accessorie tollit ius excipiendi. et idem dicas in replicatone. nam replicatio cum descendit ex iure agendi durat tanto tempore quanto durat actio et non amplius. ut non. glo. et doct. in l. l. §. C. de excep. An autem possit quis agere super exceptioe sua si non pueniat ab aduersario. glo. h. videt velle quod non. si dic melius quod exceptioe habitem vim actiois possit in iudicium deducere. exemplum cum excipit contra electum nihil petentem. ut in c. j. de elec. li. vi. et dic ut non. Inno. in c. dudum. ij. et i. c. cum dilecti de elec. quod est exceptio proprie dicta et ipse possit etiam in iudicium deducere anque simul conuenit ab aduersario. ut in l. si pretendat. ff. de fideiuf. et glo. magra. ex parte in l. aureli. §. centum. ff. de libe. le. et si puro admittendum quod aliqua utilitate potest ex puenitioe ipse ex sua exceptioe sequi.

Hec sumus. Legit principi paliter duobus modis si secundum eodem intellectu habet interdictum. Non valet rescripta per quam incerti iudices dant vel futura negocia committunt. In prima parte ponitur excessus. In secunda puenitio ibi nos. In tertio ibi ut asserit. non esse credendum quod sic deuiantes ab omni honestate peccerint a curia principis ex certa scientia principis sed potius presumunt de se falsis. et facit ad id quod dixi. §. e. si quis. Item non. quare sic impetrare ab iudice sunt odiosae cum veniant ad obseruandam iuris. quod iudicant ordinarie potestati cui papa ita enormiter iudicare non intendit. ut in c. puenit. xj. q. j. Item. tertio duos casus in quibus rescriptum est nullum. Primum si per illud committantur oia vniuersa negocia tam presentia quam futura. Secundo si iudex impetrat incertum. puta si ille quem impetrator elegerit. In glo. j. in fi. et dic quod contra loquuntur quod incertitudo et generalitas non possunt declarari per impetrantem quod factum non dependet a potestate sua. si in casu nostro iste impetrator poterat declarare negocia et specificare iudicem. et id generalitas nimia habet vitium. In glo. ij. ex hac glo. colliguntur duo intellectus. Primum quod nullitas rescripti habet surgit ex generalitate commissio nis omnium negotiorum. nam iudex erat certus exponendo verbum elegerit ut sit preteritum subiunctiuum. Et non. hac glo. ut in euitandis absurditatibus et in odiosis restringendis habet verbum exponat ut sit preteritum subiunctiuum vel futurum secundum quod melius puenit materie subiecte. et videt in simili Bar. in l. oes populi. ff. de iustu. et iu. vbi dicit quod istud verbum in statuto debet exponi ut sit futurum subiunctiuum quod proprium statuti est pcernere futura. Contra hunc primum intellectum opponit d. l. cum preteritum. ff. de iud. vbi committit vniuersas causas. et idem videtur in officio alii foraneo episcopi qui est delegatus ad vniuersitatem causarum alicuius castri. ut non. glo. in de. et si principalis de rescriptis. et in c. romana de ap. li. vi. et alibi dicit glo. non. quod iste talis delegatus est quasi ordinarius. ut non. j. de appel. in c. cum cam. in verbo delegatus a principe in fi. Item

hodie ut plimum datur pseruato: locis religiosis quibus hanc potestatem super omnibus negociis presentibus et futuris. ut in c. j. et fi. de offi. dele. li. vi. Ob hoc primum datur in glo. sed intellectus quod incertitudo iudicis vitiat rescriptum non autem generalis commissio negotiorum. et hanc partem glo. videt hanc sequi host. dicit quod etiam nimia generalitas commissiois negotiorum habet vitium rescriptum si concludit concordando et capiendo primo verba compositi. aut commissio fit in forma iusticie. aut fit in forma gratie. In primo casu quibus cum ex predicto est sufficiens ad nullitatem rescripti intelligendo quod committantur oia negocia vniuersa presentia et futura quocumque iudex sit certus. quia rescriptum est ex commisso non debet extendi ad negocia futura. ut in c. fi. j. e. Si oia negocia presentia vniuersa bene possunt vniuersa committi. et est honestum. ad h. c. dispensanda j. e. li. vi. non ob. l. cum preteritum. pall. et quod. §. dixi. quod respectu diuersorum bene delegant presentia et futura. sic dixi in officiali foraneo episcopi quod ille est quasi ordinarius ut. §. dixi. et fit ut plimum per utilitatem rei publice ut illi loco non desit iudex sed negocia vniuersa presentia et futura non debent committi. quod iudicari ordinarie potestati et est contra sensum et cursum iusticie. aut impetrat rescriptum in forma gratie. et tunc valet. et sic intellige quod dixi de pseruatore. si tamen simpliciter committerentur oia negocia non intelligit de futuris p. c. fi. j. e. nisi habet exprimat ut bene dixit Jo. an. si autem iudex est incertus distinguit etiam modo predicto. Et ultimo notandum singulariter sine ista glo. in eo quod dicit quod si ex certa scientia papa daret incertum iudicem eligendum per impetrantem valet rescriptum cum habeat papa plenitudinem potestatis saluo tamen iure recusationis. Et his enim inferit quod clausula ex certa scientia idem importat ac si papa dixisset quod faciebat illud de plenitudine potestatis. ex quo generaliter infero vnum singularem dicitur quod vbi committitur in materia requiritur plenitudo potestatis principis satis est principem dicere quod illud facit ex certa scientia. Adde pulchrum dicitur Inno. in c. innotuit de elec. vbi dicit quod papa non debet sine causa vti plenitudine potestatis. et alibi dicit quod vniuersale statum ecclesie sic papa non est tolerandum sine causa magis et alijs manifesta quod est merito commendandum. et ponit hanc in c. quanto debet committere. et de hac plenitudine potestatis vide glo. in c. vbi piculum de elec. li. vi. et p. Jo. an. in c. ex publico de puer. et hanc partem quam habet vocamus plenitudinem alibi vocamus absolutam quasi dispensationem legum committit non subiectam. ut non. in c. ex publico. Quod autem constat de ista certa scientia principis vide glo. fi. in de. et si principalis. j. e. ti. que singulariter dicit quod nisi exprimat ista clausula certa scientia non presumit. et vide glo. fi. que ad hoc potest induci in c. ex multiplici de deci. Sed Inno. aliter sentit in c. presentia de rescriptis. li. vi. quod hodie incipit statutum dicitur sufficere quod ex verbis rescripti possit apparere de certa scientia si specificet illa clausula non exprimat. quod est notabile dicitur. et videt idem Jo. an. sentire in c. nonnulli. j. e. fm habet intellige et limita glo. i. c. j. de consti. li. vi. Ultimo potest singulariter adduci cauda glo. quod princeps non possit de plenitudine potestatis causam committere suspecto sine facultate recusandi. et nescio alibi ita expressum quinimo communiter doctores sentiunt oppositum.

in. c. cū inter de excep. s. primū ibi sequor. et bñ. fac
 tex. in de. pastoralis de re iudi. Abbas.

Audientiam. Hoc intē-
 dit. Falsa
 latinitas vitiat rescriptū pape. Primo poni-
 tur dubitatio. Secūdo solutio ibi quib⁹. **¶** Mo. pmo
 qd nō ē credēdū asserēti se absolutū fuisse s̄ optet vt
 de hoc fiat fides p legitimas pbatōes. ad h. c. ppo
 sūt de de. excō. mi. **¶** Mo. scdo ibi prima facie pro
 vsu cōi loquēdi. et dic prima facie. i. primo aspectu
 Mā in forma et alijs videbant lfe aplice. Item no.
 ibi peccatū. et quōq; peccatū ponit p defectu vel vi-
 tio nō aut h̄ sumit pro peccato mortali vel veniali.
 Itē no. ibi manifestū. et tene mēti qd ad h̄ vt falsa la-
 titas vitiet rescriptū pape d̄ esse manifesta non
 āt suffic qd sit dubitabil. dic etiā qd si possit saluari p
 figurā nō vitiet rescriptū ad h. c. j. j. de iud. Et h̄
 faciūt ad qdēz dicebat i qdā rescripto aplice qrecto-
 res hospital et alie psonē q degere ptingerit in eodē
 possent ibidē sepeliri et. Nunqd rescriptū vitiet p
 pter illā falsā latinitatē. naz vbi dicit qd d̄ dicere qd
 cū referat ad illū infinitiū degere. p̄trariū cōsulu-
 it Jo. an. qz pōt saluari p figurā syllēpsim. nā illud
 verbū que pōt esse neutri generis et plurali nume-
 ri et facere relatōez ad x̄bū psonē et ad x̄bū rectorē
 et sic erit accusatiui casus. Itē p̄supposito qd simplr
 assumat illud x̄bū qd vt faciat relatōē ad x̄bū pso-
 nē tū cū sit modic⁹ defect⁹ nō d̄ vitiate l̄fam. ar. in
 c. ex pre. de fi. instr. nā si h̄bet qd ptingerit nō esset fal-
 sa latinitas. qz tūc illud relatiuūz qd regeret ab illo
 verbo et sic tūc deficeret titul⁹. **¶** Mo. bñ h̄ dicta qd
 tū Jo. an. h̄ in lect. sua nō refert. Mā ex oibus p̄di-
 ctis habes tres p̄clusiōes. Prima qd falsa latinitas
 vitiat rescriptū pape dūmō sit manifesta. sec⁹ si du-
 bitabil. Secūda p̄clusiō qd si falsa latinitas pōt salua-
 ri p figurā nō vitiat rescriptū. et de istis figuris vid
 glo. bo. in. c. for⁹ de x̄. sig. Tertia p̄clusiō qd si falsa
 latinitas surgit ex modico defectu alicui⁹ lfe vel ti-
 tuli nō vitiat rescriptū. et vide qd dicit in. d. c. ex pre.
¶ In glo. j. in fi. et h̄ vltima opi. cōiter tenet. vnde
 q̄lecunq; sit rescriptū pape siue de iusticia siue con-
 tineat gratiā siue sit priuilegiū s̄ ius semp vitiat ex
 falsa latinitate. secus in alijs instris alioz notario-
 rū. Et no. rōez decidēdi quā ponit gl. qz. s̄ rescriptū
 pape trāsīt p mltas man⁹. Itē cū magna maturita-
 te decoquit. p hāc rōem infert h̄ do. An. qd si rescri-
 ptū pape emanaret p camerā et nō p cancellariāz qd
 falsa latinitas nō oīno vitiet. qz tūc nō trāsīt per
 mltas man⁹. et h̄ dictū videt satis equū prima fron-
 te. Sed p̄trariū ego teneo. qz tūc oriz duplex p̄sum-
 ptio p̄tra l̄fas. pmo qz nō emanauerūt p cancellari-
 am s̄m eodē stlū. Secūdo qz magis p̄sumit falsitas
 qn̄ lfe sūt quasi clādestine et p̄tinēt peccatū i cōstru-
 ciōe. Mā decisio illi⁹ tex. respectu nullitatis fundat
 sup p̄sumpta falsitate. Itē iste tex. nō fundat se sup
 cācellariā sed simplr loquit. et forte tpe h̄. c. n̄ erat
 ita ordiata cācellaria sicut hodie. p̄nceps em̄ presu-
 mitur h̄re notarios doctos et p̄bos. p̄ter h̄ etiā di-
 cerē h̄c tex. pcedere etiā in l̄ris alioz p̄ncipiū falsi-
 tas tū citius p̄sumenda est i l̄ris gratie qd i iusticia

ar. in. c. fi. j. de falsarijs. et tenent hic doct. Abb.
Aparte. Casus. Cōtra scdm rescri-
 ptū nō pōt opponi d̄ taci-
 turnitate primi impetrati per appellatē de
 sua appellatōe nō habita mētiōe. hoc dicit quo
 ad titulū. In p̄ma pte narrat factū diffinitōez ap-
 pellatōe et spoliatiōe. In scda vni⁹ p̄tis p̄secui-
 onē et alteri⁹ negligētā ibi quā. In tertia finali de
 terminatōez ibi idēz. **¶** Mo. pmo qd ecclia plebanaf
 p̄t possidē et tenere capellā positā i suo plebanatu
 nō ponēdo ibi rectorē sed capellanū qui eā officiet
 et teneat noīe pleb. et pōt intelligi iuxta no. p glo. in
 c. eaz te. de eta. et quali. vel qn̄ habuit ex priuilegio
 vel p̄sc̄psit capellā vt sit de mēsa plebis. iux no. in. c.
 vt sup de re. ecclie. n̄ ali. afa d̄ iure regulariter capel-
 la nō p̄tinet ad plebē nisi iux no. i. c. ad audiētā. j.
 de ecclie edi. et i. c. dilect⁹ d̄ capel. mo. et x̄bū de iure
 positū i tex. intelligit largo mō. Secūdo no. qd ecclia
 h̄is s̄ se capellas pōt dici matrix respectu capella-
 rū. cor. cle. j. d̄ sen. excō. et c. ex trāsmisā de p̄scri.
 et h̄ largo sumpto vocabulo. ppe x̄o et stricte ecclie-
 sia cathedralis matrix. vt in. c. venerabili. j. de x̄.
 sig. et ex h̄ x̄bo no. nō vitietur sniam vltibelluz si ec-
 clesia inferior appellat matrix. **¶** Mo. tertio qd in pos-
 sessione pōt fieri mentio de iure p̄prietatis in nar-
 ratione. nec p̄ libellus extendit ad iudiciū p̄prie-
 tatis. vt patz ibi de iure p̄tinet. et tū in fi. sit restitu-
 tio h̄ ista x̄ba p̄cernētia p̄prietatē nō verificent. Et
 quo infert qd libellus d̄ attendi in p̄clusiōe non in
 narratione et que narratur nō ampliāt p̄clusiōez
 libelli. Idē p̄bat in. c. ex pte. B. j. de fo. p̄pe. vbi la-
 tius dico. Itē no. appellatū posse appellatōez p̄seq-
 etiā appellatōez nō p̄sequēte. ad h. ij. q. vi. s̄ appel-
 latōez. Itē no. qd de l̄ris elidibilib⁹ p̄ exceptōez nō ē
 necesse facere mētiōez in scdis. et h̄ tenēt h̄ cōif doc.
 et satis p̄bat h̄ l̄ra. vide qd dicit in. c. ex tenore. j. e.
 Itē no. qd ille d̄ spoliari cui⁹ noīe possidebat et nō
 is qui fuit deiect⁹. vt in. c. cūz venissent. j. de resti-
 spo. **¶** Item no. qd vna ecclia pōt aliā possidere et
 si ea spoliat pōt agere iudicio possessōez vel p̄ viāz
 attentati petere restitutionē absq; eo qd p̄bet tuluz
 vlt colorē tituli. **¶** Mo. declaratōe materie h̄. c. p̄-
 mo opono. videt em̄ qd iste. d̄ qd appellatū nō de-
 bebat audiri sup appellatōe sua. qz spoliando ad-
 uersariū p̄ appellatōe videt illi renūciasse. vt in
 c. an sit. j. de appel. So. gl. ij. fatet p̄riū. et in h̄ bene
 no. glo. h̄ etiā p̄firmat Inno. dices qd attētās aliqd
 p̄tra appellatōez suā nō d̄z ampli⁹ audiri etiā si vel-
 let l̄fas impetrare sup ea qd no. **¶** Et ex his possz
 dici ad p̄trariū qd iste nō fuit admittus. naz hic fuit
 p̄cessuz vigore scd̄az l̄faz qd impetravit appellat⁹
 et non vigore litterarum quas impetravit appellās
¶ Sed cōtra hoc ego opono d̄ si. c. vbi dicit qd iste
 appellans debet condemnari in expensis si nō fuit
 p̄secutus appellatōe ergo poterat p̄sequi nō
 obstante spoliatiōe prius facta. So. doct. nō tan-
 gunt hoc p̄trariū s̄ pōt dici qd iō iste poterat et tene-
 bat p̄sequi qz appellat⁹ recepat appellatōez et eā p̄se-
 q̄bat. et iō nō licuit appellatōi illam deferere nec ex-
 p̄sse nec tacite. vt in. c. sepe. j. de appel. vnde notan-

ter dicit hic Inno. qd si appellatus recipit appellati-
onem vel alio interest sua ne appellatio deseratur
no pot appellas illi renunciare. ar. i. l. nemo. ff. de re.
iur. et in. c. nemo de re. iur. li. vi. nemo enim dicitur cum al-
teri iudicio sibi mutare sed ubi ista cessaret pos-
set appellas renunciare sue appellatoni. et sic loquitur
fm cu. l. si quis libellus. C. de appel. canonizata. ij. q.
vi. qd vbi no. Itē tacita renunciatio inducit ex at-
tentatione in odiū attentantis no aut quatenus tendit
in fauorē sui et in odiū aduersarij q vult appellatio-
nem psequi vt ceter. h no. iucto principio cu si. et ex
his habes declarata glo. si. // **Op.** et scdo pncipali-
ter pter. et videt q etia appellatus no poterat h p-
sequi appellatōem cu bienniu esset elapsum tpe p-
secutōis vt dicitur in l. a. nā lapsus biennij firmat sniaz
et appellatio est deserta. vt in. c. psonas. et in. c. cu sit
romana. j. de appell. et in. auē. ei q appellat. C. de tē-
po. ap. So. ppter h pncipiu istud. c. legis duobus
modis in glo. in vbo cu bienniu. Primo q iste ap-
pellatus no psequat appellatiōem sed agebat inter-
dicto vñ vi ad restitutōem psequēdā. et fm h no ob.
pncipiu. Sed ptra hāc so. facit apte l. a in vbo quā
cu cēt. s. psecut. et. vbi vba clare innuūt q iste ap-
pellatus psequerat appellatiōem. Itē si no fuisset
psecutus appellatiōem no pdenare sibi ille. // **Op.** ap-
pellas in expēsis ex eo q no fuit psecut. qz no in-
est appellati appellatōem fuisse psecutum ex quo nec
ipe fuit psecut. maxie qz cōdenatio sit h in necessa-
rijs expēsis. iō glo. trāsit multū caute ad secūdam
lec. et loquitur nimis cōpendiose. s. sensus glo. est q
appellās no admittit volēs psequi p annū vel bi-
enniu. vt in pncipio p appellat. sic. Rō diuersitatis
qz termin. anni dat pncipalit. appellatori et no ap-
pellato. vt in. d. auē. ei q appellat. hinc est q appella-
tus no pot appellatiōem quicunqz psequi sed oprō
dat appellatori. ipe vō appellat. no pot psequi nisi p
finē termi vt in. d. auē. ei q. et. ij. q. vi. c. si qd. s. ap-
pellatore cessante. et iō appellat. admittit post anū.
et h est vna lec. singularis. q alibi no ita bene pbat.
Et posset dubitari vtrū sit vera qz iura simplr pfi-
gūt annū nedū ad pncipiādū sed etia ad finiedū
appellatiōem. vt est tex. in de. sicut d. ap. et i. d. auē.
ei qui. Aduerte tñ aut em vult appellat. pncipia-
re et finire appellatōem post terminū et no dicitur admit-
ti. et si admittit no valet pcessus etia si psequeret
cū appellatore. sic intellige tex. no. in. de. si appella-
tiōem de ap. aut appellatus pncipiauit in termino
s vult psequi et finire post terminū et dicitur audiri. vt
est tex. no. hic fm istū intellectu. vñ Hoff. intellexit
q iste appellat. impetrauit in termino. et certe hoc in-
nuūt litera in vbo quā cu cēt. sed nūc tpe psecutōis
finit. erat finit. hāc lec. sequit. do. d. ro. d. ci. l. ij. et
deci. cclxxx. al. cccc. et Fre. pncipiu. sētū breui. do.
An. hic et lat. in. c. sepe. j. de ap. et ibi dixi. Ex his
habes vñ no. limitatiōem ad. d. de. si appellatōem
et ad iura. s. al. et puto hāc. lec. pcedere. qñ no est
quid impute appellato qre appellatōem suā no fi-
niuit in termino. forte em erat remot. a curia et non
poterat impetrare vt. s. dixi nisi ppe finē termini
et anteqz rediret cū lris ad patriā et pararet necessa-

ria termin. est transactus. secus putarē vbi habe-
ret iudicē appellatōis in loco. pncipio et ppe finē ter-
mini no adhibuit diligentia quā potuit. et h videt
de mente illius auē. ei qui in si. et. ij. q. vi. i. ff. Et ad-
uerte ad vñ aliud dictū notabile q vbi appellatus
vult psequi post lapsum termi dicitur appellator etia
admitti ad psequēdū. qz littere sunt cōes et ppter p-
sonā appellari impetrantis in termino appellatio no
est deserta vnde appellator psequet ex psona apel-
lati quod no posset psequi ex psona sua ex quo ipe
fuit negligēs in termino. ar. bo. in. l. petende. C. de
temp. in. inte. resti. Et ex his habes scdam lect. de-
claratā et suppletā. Tertiā lec. sentit h Inno. dicens
q iste appellat. no agebat h interdicto vñ vi. vnde
directe psequerat appellatiōem. vt pter in littera in
qua no mandat pncipiari sup legitimitate apel-
lationis. sed iste appellat. implozabat officiū iudicis
petendo reuocatōem attentator. p aduersariū pē-
dente appellatiōem. nā vñ est fm cū implozare of-
ficiū iudicis sup reuocatōem qz petere reuocationem
p interdictū vnde vi. qz in interdicto esset op. pba-
re spoliatiōem et possessiōem. vt in. c. pultationi-
bus de offi. dele. Itē esset opus lit. pte. vt ibi s. in
implozando officiū iudicis no est necesse pbare
spoliatiōem sed satis est pbare q possidebat ante
appellatiōem et nūc aduersarius reperit in possessi-
ōem. Item no est necesse lit. pte. quia iudex pcedit
ex officio suo. vide ad h glo. in de. ij. vt lite pendē-
te. Et no. hec vba et vid ad mās qd latius dixi post
eū in. c. bone de apel. // **Et** ex his habes q is cui
competit remediū ordinariū vt est interdictū vñ
vi pot implozare eōordinariū vt est officiū iudicis
p. l. in. c. de. ff. de mino. vbi dicit qz cui ppetit remediū
ordinariū no dat eōordinariū. So. illā regulā mlti-
pliciter limito. Primo q pcedit in remedio seu
officio iudicis eōordinario contra ius vt est re-
stitutio in integrum. secus in officio extra ordina-
rio fm ius quale est istud cum petuntur reuocari
attentata post appellatiōem. Nam vtrunqz remedi-
um potest dici ordinariū et hoc voluit Jo. an. in. c.
non soluz. de ap. li. vi. // **Scdo** limitatur q vbi ex-
traordinarium pinguius puidet q ordinariū no
habet locū illa regula. vt colligitur hic ex mēte Inno.
et pbo pter. iūca glo. i. c. ij. de in. inte. resti. li. vi.
hinc est q ptra sententiā restituit minor vel eccle-
sia licet habeant remediū ordinariū. s. appellandi
quia interest minoris vel ecclesie non verari in liti-
bus circa instantias appellatiōis. vt no. in. c. cum
ex litteris. de in. inte. resti. // **Tertio** limitatur cuz
dubitatur an competat remediū ordinariū nā
tunc potest vtrunqz attentare alternatiue. vt ē bo-
nus tex. in. c. constitut. de in. inte. resti. // **Quar-
ta** limitatio q ordinariū et extraordinariū possunt
concurrere quando competunt cōtra diuersas per-
sonas. et no. in. l. vnica. C. de alie. iud. mutā. cā fac.
et no. in. c. j. e. ti. et per hoc habes tertiam lec. de
claratā. Ex quo infero dictum notabile q volēs
obtinere reuocationem attentatorum appellatiōe
pendente hz duas vias. Prima psequendo ex to-
to appellatiōem. Secunda psequendo solum

reuocatione attentorū implozādo officiū iudicis et fundādo intentionē sup pendētia appellatōis vt h̄ bene p̄bat. Et hec via est tutior. qz piculosū est appellato p̄sequi appellacionem. Nā factū est sibi qz appellatoz nō p̄sequente appellatōem rata maneat snia. Ex p̄dictis et ex tex. no. qz ex sola arreptiōe itineri ad curiā seu ex impetratiōe litterarū dicit qz p̄sequi appellatōem suā vt h̄ bene p̄bat in. x. quā cū esset. Ad idē in. c. cū cam de re iudi. Pleni⁹ teti/ gi in. c. ex in sinuatiōe de app. Et ex p̄dictis potes etiā decidere quare prime littere nō valuerūt. et secunde sic cū tñ scōde nō faciāt mentionē de primis. et dic specialius. Nā prime nō valuerūt. qz appellat nō fecit mentionē de appellatiōe sua cui nō potuit renūciare. cū res nō esset integra. et d̄ litteris surrepticijs non est necesse facere mentionē. vt. s. dixi. Item prim⁹ impetrās fuit in dolo vel negligentia in eo qz nō fuit vsus litteri infra bienniū. Tertio qz bienniū erat elapsū. et sic quo ad ipm̄ appellatōem appellatio erat deserta. Itē qz spoliauerat appellatū et sic tacite renūciauit appellatōi. nec d̄ h̄ fecit mentionē in lris. Abbas.

Cisatatus Rescriptū quo scribitur plurib⁹ cum clausula qz si non oēs rē. intelligitur tā de impotentia facti qz iuris. p̄mo ponit p̄sultatio. secūdo r̄sio. ibi nos. tertio qdam determinatio ibi dūmodo. quarto tacite qōnis solutio. ibi nec. Et p̄ intellectu p̄mitto qz cū causa cōmittit simplr pluribus quilibet habet iurisdictionē in solidū sed exercitiū habent oēs s̄lita qz vn⁹ sine alio p̄cedē non p̄t. vt in. c. cam. et in. c. vno. j. d̄ off. dele. et vi d̄ bo. glo. in. c. prudentiā eo. ti. qñqz cā cōmittit plurib⁹ cū clausula exp̄sse sonante impotētiam. vtp̄ta si oēs nequiuerit infesse duo vel alter p̄cedat. et h̄ casu dubitat vtrū hec clausula impotētie verificet in iure tñ vel in facto. et p̄sequere vt in lra. et vt. j. lati⁹ dicam. No. primo. ibi petitorio. qz petitorū qñqz ponit p̄ scriptura p̄tinente petitiōem p̄ quas qz petit declarari. et ita ponit hic. nō aut̄ sumit hic petitorū put est p̄trariū possessoriū. No. scōdo ibi exequendis. qz iudex delegat p̄t largo mō dici ex executor. pp̄rie tñ executor differt a iudice. Nam executor est ille qui sumit ad exequendū rē iudicatā vt in. l. executores. C. de execu. rei iudi. Iudex vō est ille qui sumit ad cognoscendū et iudicandū inf̄ p̄tes. No. tertio qz seruus vel infamis non p̄t esse iudex etiā delegat⁹ et plures causas impediētes quē fieri iudicē. vide. iij. q. vij. §. tria. et in. l. cuz p̄tor. ff. de iudi. et l. j. §. casuū. ff. de postulādo. per Spe. in. ti. de delegato in. §. excipit. No. q̄rto qz vba posita in rescripto intelligunt tā de iure qz de facto si vtroqz mō verificari p̄t. Et sic no. qz vbi impotentia a iure v̄l ab hoic platū d̄ verificari tā in impotētia iuris qz facti. et vide tex. cū glo. in. de. qd̄ circa de elec. Itē no. qz clausula ipotētie non p̄ oia icludit in se noluntatē. qz nolēs interesse nō p̄t dici nō posse sed quo ad p̄solidandā iurisdictionem alioz cōiudicū icludit in se etiā noluntatem qz si vnus p̄cise nō vult interesse. verū est dicere qz

oēs nequiuerit interesse. et de hoc est tex. in. c. prudentiā de off. dele. et de h̄. j. cū glo. in. fl. Itē no. qz ad purificandā clausulā impotentie nō sufficit impedimentū facti s̄sistere s̄ optet vt impeditus impedimentū alijs cōiudicibus insinuet. An aut̄ valeat p̄cessus subsistente impedimēto et nō data insinuatione dic vt no. in. c. prudentiā. s̄. alle. Et faciunt hec ad. q. quidā fuit impedit⁹ ius suū p̄sequi. p̄bat nūc impedimentū sed nō p̄bat qz tpe impedimenti voluerit agere nūquid debeat excusari? Inno. in. c. ex trāsmilla de p̄scrip. notabiliter dicit qz nō. qz nō sequit̄ tale tpe affuit impedimentū ergo iste voluit agere et nō potuit. debuit em̄ tūc p̄stari qz agē nō poterat. vt sic appareat qz impedimentū fuit erit cā ius suū nō p̄sequēdi. Et p̄ h̄ dicto optie facit iste tex. in. x. dūmō. qd̄ no. In gl. ij. in. fi. ex hac glo. eliciunt tres qōnes. Prima qd̄ si impedimentū supuenit in iudicē pendente iudicio nūqd̄ h̄ inficere iurisdictionez. Scōda q̄stio p̄supposito qz habeat inficere nūquid sublato impedimēto restituat iurisdictionem. Tertia qd̄ si impedimentū suberat i principio s̄ erato cōtū nūqd̄ si detegit p̄ sniaz debeat retractari snia. Duo ad primā qōem glo. ponit veritatem vt iurisdictione impediā supueniente impedimento. Sed circa h̄ dubitat nūqd̄ possit excipi p̄tra iudicē de impedimēto. Inno. hic notā ter dixit qz p̄tra ordinariū nō possit excipi sed contra delegatū sic. Rō diuersitatis qz ordinari⁹ tolerat i officio et si repellere p̄textu exceptionis sc̄q̄ref absurdū. qz in hac cā nō est ordinari⁹ et alijs causis remaneret ordinari⁹. nec p̄t dici qz p̄bata exceptione debeat priuari officio ex toto. qz vt notant dicit Inno. in. c. inter dilectos. de excel. pla. p̄ exceptionē nō d̄ quis priuari officio suo. et vide p̄bati in. c. sup̄ his de accu. et i. c. ij. d̄ ordi. cog. In delegato vō cessat h̄ absurditas. qz ex toto repellit ab officio iudicādi p̄ exceptionē. Qd̄ dicit de ordinario fallit in exceptione excōicatiōis. nā p̄pter p̄munionis piculū p̄t excipi p̄tra eū. et h̄ voluit Inno. in. c. nihil. de elec. facit qd̄ no. glo. i. c. cū nō liceat. de p̄scrip. primū tñ dictū p̄cedere nisi excipiat̄ de crimie vel alio impedimēto qd̄ inducit priuationē p̄tratis ipso facto. vtp̄ta si excipio cōtra p̄latū qz nō p̄t esse p̄tra me iudex. qz fuit p̄demnat⁹ de crimie infamāte. nam talis snia priuat quē officio publico ipso facto. vt est tex. cū glo. no. in. l. ij. in. §. miles. ff. ex quib⁹ cau. irro. infā. Et facit quod no. Inno. in. d. c. inter dilectos. nā tunc cessat illa rō absurditatis. Sz scōdo circa h̄ querit nūqd̄ de delicto possit excipi p̄tra iudicē delegatū. vtp̄ta qz sit crimiosus vel p̄iurus vel homicida v̄l alio crimie inuolut⁹ Inno. tenet qz de crimie nō possit excipi p̄tra iudicē etiā si diceret qz sit homicida. vt no. hic. et in. d. c. cū sup̄ de off. dele. et i. c. venerabil de except. qz h̄ nō repit̄ iure cautū. licet secus sit i teste qui p̄textu crimis repellit vt in. c. testimoniū. j. de testi. et rōem diuersitatis inter iudicē et testem reddit Et in. in. c. fi. de de. excōi. mi. dicit qz i teste est magis piculosus. qz a dicto suo nō p̄t appellari et ideo iura volūt qz a principio p̄textu crimis possit

repelli. si in iudice non est tantum periculum cum ab ipius sententia possit appellari. Item testis non habet officium publicum. ut no. Inno. in c. nichil pall. sed iudex sic. Spe. in. ti. de elect. in. §. excipit. d. i. c. q. commisit distinguit q. aut crimen d. quo excipitur est morte dignum et debet exceptio admitti als sec. primu dictum q. non posset repelli indistincte communiter tenet. et vide bo. glo. ij. q. vij. in summa ubi respondetur ad multa iura que videntur inuere contrarium nam ex vite merito non potest criminosis alium iudicare sed ex parte officij sic. et facit optie. ij. q. vij. sacerdotes. vnu tñ dictu notabile posuit Jo. post host. in. c. i. de cens. li. vj. dices q. contra prelatum notorie criminosis et incorrigibilem per subditus excipere q. correctio non pertinet ad eum. et si vult ad vltiora pcedere poterit appellare. quod dictum mihi non placet p. s. p. dicta. et. vij. q. iij. none. et. vide glo. in. d. c. cu non liceat. que dicit q. in certis criminibus licitum est recedere a proprio prelo als sec. etiam si crimina sint notoria. et vide aliud dictu mirabile gl. ij. q. vij. sacerdotes que dicit q. a prelo si seruante canones licitum est recedere. Sed non puto q. indistincte dicat verum. sed debet intelligi q. si crederet ecclesiam non habere potestates pendendi ita q. canones contemneret. et vide qd dixi. in. d. c. cu non liceat. Circa secundam qonez gl. tene ipsius de decisionem dummodo restituat ex toto ad pristinu statu secus autem si restituere fame et non ad dignitate qua fuerat priuatus ratione cuius habebat exercitium iurisdictionis. In tertia qone vult glo. q. si detegitur impedimentu post sniam non retractat sententia. secus dicit in excocato. quia sententia publici excocati est nulla. Aduerte quia in hoc glo. in epte loquitur. nam primo formauit qone cum impedimentu erat occultu et postmodum excipit ex comunicatus. et loquit de excocato publico et id illa non est bona exceptio. Sed declarado fundamentum materie duo sunt h videnda. primo qd si impedimentu erat notuz et non fuit oppositu ptra iudice. Secdo qd si fuerat occultu et p sniam detegit. Quo ad pmu Inno. et Lopo. dicunt q. aut suberat impedimentu naturale. ut q. iudex erat furiosus et no valet snia q. uis no fuerit exceptuz. q. naturalia sunt imutabilia. v. di. in principio et. §. si naturalia. insti. de iure na. aut suberat impedimentuz iuris. ut q. seruus vel infamis vel femina. et tuc tenet snia nisi excipiat ante lit. ptest. q. exceptoes contra iudice sunt dilatorie. ut in. c. inter monasteriu de re iudi. et. l. fi. C. de excep. Refert tñ Lopo. q. in femina fuit pnunciatu pstrariu ut iudiciu habituz a femina esset nullu licet no esset exceptu. et id eadem rone dicebat in seruo. q. seru et femina in h equipant. d. l. cu p. Sed ipe Lopo. tenet pmuz dictu. do. An. distinguit primu dictum q. au suberat tale impedimentu qd impedit fine cognoscendi et iudicandi et tuc no tenet pcessus. aut no sic impedit et tenet ex q. no fuit exceptu. et h dicta videt coia sed ego multu dubito an sint vera. moueor multipliter. et pmo q. vbi defectus non dependet a parte pa taciturnitas nihil opat. ut no. gl. in. l. j. C. vbi

decri. agi optet. et p Jo. an. in regula sci. in mer. de reg. iij. in. vj. sed ptes no pnt facere iudicem seruuum vel infame vel eccu vel alio impedimeto legitimo detentu. et taciturnitas ptiu no potest inducere validitate. pcessus. ad h bo. tex. in. l. q. phibet. ff. de postu. vbi tex. dicit q. q. p. p. phibet seu lex indistincte phibet etia si no excipiat. ad id. ij. q. vij. querenduz. It. optime facit tex. in. l. ij. C. de sen. et. ij. q. vij. §. tria. in. d. v. x. vbi dicit q. si causa fuit comissa seruo q. putabat liber tenet snia ab eo dicta licet postea detegat seruus. secus si a principio habebat p seruo. na. ratione ignorantie tolerat ibi snia. ad id. l. barbari. ff. de offi. p. vbi tolerant gesta ppter com error. et secus si impedimentum erat patens. ad id. facit iste tex. qui simpliciter innuit seruui et infame esse impotentes ad iudicanduz et nihil dicit de exceptoe p. Snt et impotentes ipso facto. ad h. l. pedi. ff. de arbi. vbi p. q. snia lata a libero et seruo no tenet. fori. et si a seruo tñ. Adde ad p. dicta. c. ad pbadu. j. de re iudi. vbi snia publici excocati est nulla licet no fuerit exceptu. et h q. ad pma qone. Quo ad scdam quid si post sniaz detegat impedimentu. Et pclude q. si suberat impedimentu naturale puta q. furiosus. et snia e nulla. q. toleratia nihil opat circa impedimentu naturale. facit. l. furioso. ff. de re iudi. Aut erat impedimentum iuris positiu. et tuc distingue put in excocato distinguit Lal. in. d. c. ad pbanduz. Aut em ignorabat coiter illud impedimentu. aut ptes ignorabant sed alij sciebant. aut ecotra ptes sciebant et alij ignorabant. Et pmo casu aut erat ignorantia pbabilis et sustinet actus ppter pbabile ignoratia. ut i iurib. allegatis in glo. aut ignorantia no erat pbabilis et crassa et supina. et tuc actus est nullus si impedimentum ex se inducebat nullitate. ad h. c. ij. de p. li. vj. et. c. ad aplice. de cle. excoc. mi. exemplum siqs fuit publice excocatus. et coiter hoes dicit illud ignorasse. no em est pbabilis ignoratia. r. vj. di. qd dicitis. et in. c. j. d. postu. pla. Sed circa h verti no. dubiu. quid si impedimentuz erat notoriu in vno loco et in alio vbi actus fuit gestus erat occultu. Refert Pau. se habuisse a Jo. an. q. act. dy sustineri ppter pbabile ignorantia q. erat in loco. qd sp. meti est tenedu. Et q. do. An. videat dubitare ego puto illud dictu verissimu. p. d. l. barbarius. et. d. l. ij. et. §. v. x. pall. na. verisile est q. in pnb. suis erat notoriu illos esse seruos et tñ actus sustineret si in loco iudici putabant liberi. et facit ad h. gl. ij. i. c. ad n. az. ij. de iure iur. Si vo ptes ignorabat et alij sciebant non est pbabilis ignoratia. ut in. l. late culpe. ff. de x. sig. nisi allegaret pbabile cam. iuxta no. in. c. fi. qui ma. accu. pos. Tertio casu si ptes sciebant et alij ignorabant dicit notant Lal. q. gesta ab excocato q. tenus pcedit in fauore sciens sunt nulla aut retractada. q. cessat fauor in sciente. qd est verbuz valde nobile. et sentit Jo. an. in. c. dilect. ij. de preb. et eleganter limitat no. in. d. l. barbari. Ultimo ut materia integre habeat qro nuqd is cui fit commissio possit se excusare a commissione p. textu ifamie. Inno. dicit q. no. licet em possit excipi ptra eu

de infamia vt h̄ p̄t̄ t̄i se excusare nō posset p̄textu infamie allegat. l. nec infames. C. d. decu. li. x. et cū h̄ dicto cōiter transeūt canonice h̄. s̄ memini legis se. Bar. reprobantē h̄ dictū in. l. ij. C. si seruus vel libertus ad decurio. aspi. li. x. vbi pillū tex. dicit q̄ puniē quis parēdo se pmoueri ad dignitatē cui⁹ est incapax si nō pandit defectū suū. distinguit t̄i circa h̄ q̄ aut impedimētū erat detectū ab alio. puta q̄ fuit p̄demnat⁹ et teneb̄ detegere. aut non erat detectū et nō teneb̄ pandere crimē suū. p̄prium. q̄d no. Et p̄ h̄ vltimo dicto pōt allegari bo. text. in. c. non tibi dico vt te p̄das in publico. de pe. di. j. In p̄t̄i fact. c. si q̄s viduā. et c. ex penitētib⁹. l. di. et c. quicūq̄. lxxij. di. in quib⁹ habet q̄ si bigamus vel homicida parit se pmoueri ad ordines et nō p̄dit delictū suū debet deponi et puniri. Unde p̄ cōcordia sic distinguerē. q̄ aut impedimētū fuit ab alio detectū. et teneo opi. Bar. aut erat occultū. et tunc aut impedimētū erat tale q̄d impediebat exercitiū officij vel dignitatis q̄tūcūq̄ esset occultū. et tūc tenetur p̄dere. als peccat et d̄z puniri. exēplū in bigamo et homicida. nā q̄tūcūq̄ sunt occulti et penitētes nō pōt administrare sine peccato. vt in. c. si. de tēpo. ordi. et de biga. p̄ totū. aut nō erat tale impedimētū. exēplū in infamia. nā infamia nō tollit naturale iudiciū iudicādi. et pōt p̄cedē opti. Bar.

In glo. in. x. alio impedimēto. Not. h̄c glo. ex qua habes q̄ p̄ iudicē delegatū pōt excipi q̄ iudex eē nō pōt q̄ est illiterat⁹ et nō h̄z peritiā iudicādi. sec⁹ aut vbi haberet peritiā iudicādi ex cōsuetudie lz sit illiterat⁹. vt est bo. text. in. l. certi. alle. in glo. Et nota h̄ q̄ sepe cā cōmittit p̄ sedē aplicā aliq̄bus maxie religiosis p̄latis qui nō habēt peritiā v̄l p̄t̄icā nec theoreticā iudicādi vt cōtra tales possit excipi q̄ iudices esse nō possunt. dic t̄i q̄ nō req̄rit iudicem esse peritissimū cū ex defectu scie sibi p̄cedat vt possit assumere assessorē exp̄sis p̄t̄i. vt in. c. statutū. s̄ assessorē. de referip. li. vj.

In glo. in. x. destinare. ibi l̄fatorie. sentit q̄ glo. solū nūciū sine l̄fis nō sufficere. s̄ doc. cōiter tenēt p̄t̄i dūmō sit nūci⁹ public⁹ et canonicē destinatus. Nā nūcio publico sine l̄fis credif. vt in. c. cū parati. j. de ap. hinc ē q̄ cū olim in antiq̄ dicere l̄fatorie fuit illud abolitū. et appositū canonicē vt h̄ habet in l̄fa. vide tex. i. c. prudētiā. de offi. dele. q̄ dicit p̄ certuz nūciū vel excusatorē l̄fatorie destinatū.

In glo. si. cōiter tenetur q̄ illa nō corrigit istā sed pot⁹ declarat. v̄n cōclude q̄ q̄ ad p̄solidādā iurisditōem alteri⁹ iudicis clausula impotētie includit in se clausulā nolūtatis. nā si v̄n p̄cise interesse nō vult v̄z ē dicere q̄ ambo sil̄ interesse nō pōt. s̄ q̄ ad excusandū istū de inobediētia qui nō vult interesse clausula illa impotētie nō includit clausulā nolūtatis. q̄ q̄ ad eū non est adimpleta volūtatis superioris q̄ si nō vult interesse nō p̄p̄ h̄ inferit q̄ nō pōt interesse. Si aut exp̄mif clausula uoluntatis vt quia dicitur aut uoluerint interesse tunc altero nolente purificata est conditio quo ad solidandā iurisditōem alteri⁹ et quo ad excusandū volētē interesse ab inobediētia. et p̄ter h̄ vltimū solet addi h̄ clausula uolūtatis v̄tra

clausulā impotētie. et hodie vide clausulā p̄suetam apponi in. c. cū plures. de offi. dele. li. vj. die vt ibi.

Historialis. In q̄one reuocatōis rescriptorū recurrit ad arbitros si iudices in cognitiōe sibi nō deferāt nec in v̄nā p̄t̄i p̄cordare sūnt. p̄t̄io ponit p̄sultatio. Secdo r̄s̄to. ibi ad q̄d. // No. p̄mo ordi nē p̄cedēdi cū sup eadē cā ipetrant a diuersis plura rescripta. et dubitat de p̄ualiditate rescriptorū. p̄mo em̄ debent iudices ex honestate sibi deferre vt p̄mi dūtarat cognoscāt de p̄ualiditate vel scōi. Si aut nolūt sibi deferre vt q̄ deputati p̄ scōm rescriptū nō sūt p̄t̄i q̄ deputati p̄ p̄mū cognoscant. nec cōtra tūc debēt sil̄ oēs p̄uenire tā iudices p̄mi q̄ scōi rescriptū. et sil̄ cognoscere an scōe reuocent p̄mas. et si p̄cordēt i v̄nā s̄niaz b̄n̄ q̄dē. Si aut discō ueniūt lz plures sint ab v̄na p̄te q̄ ab alia recurrēdum ē ad arbitros q̄ q̄dē d̄sit a p̄b̄ eligi. et sūt isti arbitri iuris cū eligunt auctē hui⁹. c. iō ab eis pōt appellari. vt in. c. ab arbitris. de offi. dele. li. vj. Et ex h̄ et ex text. habes v̄nū casum in q̄ assumunt arbitri iuris. aliū habes in. c. suspitōis. de offi. dele. et in. c. cū sp̄ali. de ap. aliū in. c. si clerici. xj. q. j. f. q̄si ep̄s h̄z cām p̄tra subditū. Et dicit no. Jo. an. in. c. pia de excep. li. vj. q̄ isti arbitri iuris nō eligūt nisi in casib⁹ iure exp̄ssis. quod verbū nō. S̄z ego credo q̄ etiam in alijs non exp̄ssis habentibus eadē equitatem cū exp̄ssis possunt eligi. Ad hoc allego glo. ipsius Jo. an. in. c. statutuz. post prin. j. eo. li. vj. que dicit q̄ si dubitat an locus vbi sit cōmissio sit in signis poterunt arbitri eligi. et p̄ hoc quia p̄uisio specialis extendit ex identitate rōnis. vt est tex. no. in. c. cū dilecta. de p̄fir. v̄t. voluit glo. iuncto tex. in. l. j. C. de condi. inde. // No. scdo q̄ non solū iudices ordinarij in causa dubij cognoscunt an sua sit iurisditio. vt in. l. si quis ex aliena. ff. de iudi. et c. cum p̄sone de p̄uile. li. vj. s̄ etiā iudices delegati. vt patet hic et in. c. sup litteris. j. e. Et scias q̄ vbi solū emanauerit v̄nū rescriptuz et contenditur de ipsius validitate solus iudex deputatus p̄ rescriptū cogit an sit sua iurisditio. et iste est p̄p̄ri⁹ casus. c. sup litteris. j. eo. Aut emanauerūt plura rescripta et dubitat de p̄ualiditate. et habet locum iste tex. vt sil̄ oēs cognoscant si sibi nolunt deferre modo p̄dicto. et h̄ etiā voluit Inno. hic.

In glo. j. hec glo. est multum intricata et non sequēdo ordinem glo. quo ad corticem s̄ eam assumēdo quo ad mentē diuido hanc glo. in sex p̄tes. Nam in p̄ma p̄te opponit et reprobato argumēto ponit quatuor intellectus ad tex. quoz tres reprobat et vltimū approbat. Secdo principalr format duo contraria ad que formaliter non responderet ibi in. x. itez qualiter. et ille. x. debuisset poni post illas quatuor so. Tertio principaliter gl. querit de rōne decidēdi in tex. in. x. dici potest. et debuisset illa pars poni post quartū intellectum. Quarto glo. opponit de. c. cum contingat. j. e. et non sol. Quinto querit an decisio hui⁹. c. habeat locum in l̄fis impetratis in causa appellatōis in. x. s̄ hec dubitatio. Ultimo querit an hodie p̄cedat decisio huius tex. an

vero sit reuocata p. c. vt debitus. j. de appel. et hoc in. x. hec dubitatio. ¶ **C**lenio ad p̄mū. videt eū q̄ istud. c. sit fundatū sup impossibili. nam p iura antiqua ac noua patet quid dicēdū cū scdm rescriptū impetrat̄ p̄tra p̄mū. aut eū facit mentōez de p̄mo et tollit p̄mū. aut nō facit mentōez et nō valet vt. s. e. ceter. ergo non est opus vt iudices vtriusq̄ rescripti p̄ueniant vel q̄ arbitri assumant̄. So. dicit glo. q̄ neutra ps hui⁹ argumenti valet. nam possibile est q̄ scdm faciat mentōez de p̄mo nō tñ p hoc indistincte tollit p̄mū. et p hoc all. c. oblate. et c. sepe. de appella. sed melius allegaret. c. audita d̄ resti. spo. Itē scda ps nō est vera. qz q̄scdm nō facit mentōez de p̄mo et tñ valet. exēplū in. c. si autē. s. e. et c. plerūq̄. j. eo. reprobato ergo argumēto gl. ponit quatuor lec. ad tex. Prima vt p̄cedat q̄n dubitatio cōsistit in facto nō in iure. vt qz dubitatur an sit lapsus ann⁹ a tpe rescripti. hāc lec. glo. reprobat. qz ad q̄dem facti nō daret papa r̄sionē iuris. vult dicē q̄ sup facto dubio papa non daret certā r̄sionē. vt in. c. de muliere. de spon. sed salua istū intellectū. quia vt dicit Jo. an. hic et bñ papa hic nō r̄idet de iure. sed dicit quis d̄z cogno scere de illo dubio. Et si diceres nōne ex rescripti inspectōez p̄t de p̄bendi an annus sit lapsus. So. dic q̄ nō qz annus nō cōputat̄ a tpe impetrati rescripti sed a tpe negligentie. vt. j. e. plerūq̄. vnde p̄t dubitari q̄n incipit ann⁹ currere. et sup hac dubitatio ne potest habere locū decisio hui⁹ tex. et ita habes p̄mū intellectū iustificatū. Scds intellectus est q̄ poterat dubitari. qz vtrūq̄ rescriptū erat s̄ eadez data. hūc intellectū glo. reprobat qz s̄m h̄ neutruz erat p̄mū. et sic nō h̄z locū iste tex. sed iste intellect⁹ saluari p̄t. nam p testes posset p̄bari q̄ aliter p̄ceserit in tpe. vt qz papa signauit meā supplicationē de mane et tuā de nocte. de quo vide bo. gl. cū tex. in. c. pe. j. e. ti. li. vi. et sup hac cōcertatōez p̄t seruari quod dicit hic in tex. Tertius intellect⁹ q̄ scde litere faciebāt mentōem de primis in genere et non in specie. hunc intellectū glo. reprobat. quia iste casus est decisus p. c. ex litteris de do. et p̄u. vbi patz q̄ scde lfe debent facere mentōez sp̄alem de p̄mis Sed salua hunc intellectū. nam ptes possunt contendere vtrū mentio ibidē facta sit specialis vel generalis. nā p̄tissimi doc. dubitant qualis sit fiēda mentio de primis. et vtrū de qualibet notabili clausula cōtenta in primis sit fiēda mentō in scdis. vt no. in. d. c. ex litteris. et in. c. ex conquestione. de resti. spo. Quarta solutio ponit̄ in x̄bo vñ potes. q̄ potest p̄cedere dubitatio q̄n scde faciūt mentōem de p̄mis sufficientē. s̄ opponit̄ p̄tra scdas q̄ sūt surrepticie qz eas obtinuit p veri suppressionē vel falsi exp̄sionē. nā pte negante surreptionē deueniēdum est ad ordinē huius. c. et hūc intellectum glo. approbat et fuit Jo. et Hoff. dicentuz alia exempla esse supflua et q̄ sensu indigent qz alia exempla ponunt. s̄ vt vides ex p̄dictis h̄z iste intellect⁹ sit bon⁹ in se nihilominus alij possunt saluari. ¶ **Q**uinto legit̄ extra glo. p Tan. p̄bi. et Inno. et cōter doc. sequentes generalit̄ q̄ istud. c. habet locū vbiūq̄

ptingit dubitatio tā sup facto q̄ sup iure etiaz si sit talis dubitatio de q̄ sapiētes nō dubitarēt s̄ impi ti tñ. et iste intellect⁹ est optim⁹ et cōprehendit in se oēs intellect⁹ p̄cedētes et siles. Et si diceres. quō potest dubitari de iure cū ius sit certuz. R̄ndet q̄ ius in se est certū. qz illud q̄ est certū nature ē certuz legi. vt. l. si p̄. ff. de solu. s̄ q̄tenus ius applicat̄ ad intellectū humanū p̄t esse dubiū. nā multi sūt impiti et aliq̄ periti. et alij peritiores q̄nimo tāta potest eē iur⁹ dubitatio q̄ h̄z excusare etiā p̄tissimos. vt in. l. regula. ff. de iur⁹ et fac. igno. facit q̄d no. gl. in. c. vnico. de postu. p̄lar. li. vi. Et p̄ h̄ habes clare expeditā p̄mā p̄te gl. et aptū intellectū hui⁹. c. ¶ **C**lenio ad scdam p̄te cui⁹ q̄ oppono. videt eū q̄ ex alio nō p̄t iste tex. p̄cedere qz certū est nature et iuri q̄ aut p̄mi sūt iudices aut scdi. q̄ nō p̄t sibi deferre i cōmissione hui⁹ dubij. qz posset p̄tingere q̄ nō habētib⁹ p̄tate fieret delatio. ¶ **I**tē ex q̄ dubitat̄ p̄babilit̄ an p̄mi an scdi sint iudices. q̄ nec p̄mi nec scdi p̄t citare ptes. qz rōne dubij neutri habēt iurisdictionis exercitiū. ar. in. l. duo sūt titij. ff. de testa. tu. te. vbi d̄z q̄ si testator dederit titiū tutorē filio suo et duo repianf̄ q̄ vocat̄ titij q̄ neuter p̄t exercere tutelā ex q̄ nō apparet de q̄ testator senserit h̄z in veritate vñ sit tutor. Ad h̄ h̄ria sicut dixi glo. formaliter nō r̄idet. s̄ dicēdū est ad p̄mū q̄ imo p̄mi et scdi h̄nt iurisdicōez h̄z elidibile p̄ceptōez. vt dixi in. c. ceterū. s. e. et maxime h̄nt iurisdicōez sup incidenti. qz in dubio iudex h̄z p̄tate a lege cognoscendi an sua sit iurisdicō. vt. s. dixi. ¶ **A**d scdm h̄riuz dic q̄ rōne hui⁹ dubitatonis qlibet potest iurisdicōez exercere in isto incidenti aucte legi. vñ quēad modū p̄t ps p̄bare d̄ q̄ titio testator senserit. ita p̄t nunc p̄bari de q̄b⁹ iudicib⁹ papa senserit. et si nō p̄t q̄d decidi p̄t vltimo recurri ad papā. p no. in. c. sane. de offi. dele. ¶ **C**lenio ad tertiu q̄ fuit rō decidēdi. et dic p̄ oia vt habet in glo. Itaz timor veratōis p̄tū corā diuersis iudicib⁹ et intricatōis et p̄rietat̄ p̄cessuū fuit cā et rō decidēdi vt iudices s̄l cōuenirent vel q̄ arbitri eligant̄. ¶ **I**n q̄tra pte glo. oppo uit de. c. cū p̄ngat. j. e. vbi ordinari⁹ cui mādatur h̄ria p̄ delegatos cognoscit d̄ p̄ualiditate rescripti. et nō ipi iudices delegati. gl. nō soluit s̄ solutō duplex. ibi eū loq̄ p̄ factū. l. cū vterq̄z delegati fecerit p̄cessus suos et mādaruūt ordinario h̄ria. istud x̄o c. loq̄tur cū a p̄ncipio p̄tendit̄ de reuocatōez l̄rū. ¶ **C**lenio scdo et meli⁹ ibi ordinari⁹ nō p̄nunciat sup reuocatōez rescripti. s̄ solū ad suā instructōez cognoscit q̄d illoz p̄ualeat. ¶ **I**n quinta pte glo. q̄rit an habeat locū iste tex. in l̄ris impetratis in causa appellatōis. et dicit q̄ nō. qz iudex appellatōis solus habet cognoscere. Aduerte glo. est vera vbi soluz impetrat̄ vñū rescriptū in cā appellatōis. qz nō iudex a q̄ sed iudex ad quē habet cognoscere de validitate appellatōis. vt in. c. dilect⁹. j. e. sed si in cā appellatōis impetrant̄ diuersa rescripta a p̄ribus et dubitaret tūc de p̄ualiditate optime seruabitur iste text. ad hoc. c. bone. de p̄fir. vti. Item quia iste tex. nō distinguit inter cām appellatōis et cām p̄ncipalē. ergo generaliter debet obseruari vbiūq̄

dubitat de reuocatioe rescriptoy. xix. di. si roma-
noy. r. c. solite. j. de ma. r. obe. ¶ Sexto r. ultimo
glo. qrit nunqd hodie pcedat decisio hui. c. ratio
dubitandi est ppter. c. vt debitus. j. de apel. dicit
glo. q no hz hodie locu re integra p illu tex. Dicit
Jo. an. q melius dixisset re no integra sed dic q q
libet habuit bonu intellectu. Itaz si tenerem q p
c. vt debet. standu sit hodie pntaroi secuta citatioe
r no date. h. c. no haberet locu re integra. qz ille es
set iudex q pmo faceret citatione. s. si negociu esset
no integrum. puta qz pcessus essz inchoat coram
primis. r postmodu impetraret scde facietes me-
tione de pcessu primaz. sed reuocet in dubiu vtz
scde sint surrepticie. r tuc sup h dubio pr suari iste
tex. dic q etiā re integra pot seruari istud. c. tenen-
do q dicta. c. pleriqz. r. c. si aut. no sut ex toto cor-
recta. de quo dic vt dic dixi in. c. j. s. eo. Itē tenen-
do q sint correctā pot seruari si vtriqz iudices con-
currerent in citatioe ita q no haberet locu puentio
ex pdictis habes clarissime intellectu hui. c. r glo.
¶ Ultra pdicta ad maiore declaratione qro. nun-
quid indistincte dato dubio reuocatois lzaz sit lo-
cus huic. c. in tātū. q aliter pcessus fact' nō valeat.
Sol. Inno. r alij scribētes multa r varia dicūt p q
obscuraf intellectus. c. sed vt clarissime habeatur
meteria ponā quinqz casus. Primus qm citat' p iu-
dices alteri' rescripti cōparet r assumit iudiciū sup
pncipali. nec opponit d suo rescripto. r tuc indubie
nō est loc' huic. c. qz ps nō opponēdo videt' suo re-
scripto renūciare qd nō pot iuxta no. in. c. ex qsti-
one de resti. spo. Itē cessat h casu rō hui. c. r facit
qd dixi in. c. ceterum. s. e. Scds casus cum reten-
tis eisdem terminis pars citata cōparet r excipit
de suo rescripto r patit iudicē alteri' cognoscere d
reuocatoe. r h casu valet etiā pcessus lz nō seruet
forma hui. c. qz si iudices pnt adiuicē sibi defer-
re i hac cognitioe fori' pnt pres ipse. qz nil aliō d
velle supior nisi vt ptes ad pcediā adducat. l. j. ff. d
no. ope. nūci. facit. xxiij. q. v. pdest. r p hoc qd. s.
dixi. r no. in. iij. pte glo. Itā vtriqz iudices p se hnt
iurisdictionē in hoc incidēti lz elidibilē p plicū ex-
ceptois. ad. hoc. j. c. sup lris. Tertio casus cū pars
citata cōparet r opponit de reuocatioe sui rescripti r
petit pcedi vt h dicit. r iste casus est multuz dubius.
Inno. videt' h velle q p hoc nō sit loc' huic. c. dicit
em tuc esse seruādā formaz hui. c. cū vtrqz lre sūt
iudici pntate r corā vtriqz excipit r vtriqz volunt
pcedere in cognitioe. si aut corā alteri' tñ excipitur
illi soli pnt cognoscē r diffinire sup hac reuocatioe
Ad hoc allegat. c. sup lris. j. c. Ego nō puto hoc di-
ctū pcedere qz iste tex. dat formā pcedēdi cū de re-
uocatioe lfaruz ambigif. sufficit qz ps citata oppo-
nat de reuocatioe lfarū. r rem deducat in dubiu et
petat pcedi. put h dicit. hoc idē videt' sentire Inno.
in. c. ceter. s. alle. vbi dicit sal' eē excipe de reuocati-
one lfarū. Et si nō admittit' exceptio poterit apel-
lare. qnimo plus ibi dixit q ps excipiēs etiā pte-
stans q nō intēdit cōparere nisi pcedat vt h dicit
etiā sine appellatioe puaā illesa. r vide qd ibi lat'
dixi Quari' casus cū retētis eisdē termis ps citata

cōpet r excipit de suo rescripto. r iudices alteri' in-
teperit cognoscē sup hac cognitioe qua pēdente iu-
dices isti citati citauerūt pte aduersam q cōparu-
it r opposuit de suis lris. r q sui iudices inceperūt
de hoc cognoscere ita q isti puenti sunt in hac co-
gnitioe. dubitat nūquid isti scbi sint admittendi i il-
la cognitioe iuxta formā istī. c. Inno. finaliter pdu-
dit q sic firmās cōclusionē q qdū p alios iudices
iste articulus nō est diffinit' semp debēt iudices al-
terius rescripti admitti tā in cognoscēdo qz in dif-
finiendo. ar. j. c. cū ptingat. qd mihi placet. ar. hu-
ius lre. Quintus et vltim' casus quiqz vtriqz iudi-
ces p se pcedūt r nō obstant' exceptionib' vtrius-
qz partis super pualiditate lfarum pcedūt ad p-
as sentēcias. vtputa qz qlibet iudex alterius rescri-
pti excōicauit pte aduersam nō cōparēt licet exci-
pientes. r h casu notant dicit Inno. q d' inspicit q
lre pualet. r fm pualiditatez iudicabitur pcessus
irritus vel validus. vnde valet processus littera-
rum pualetiu r alioy iudiciū pcessus erit irrit'. al-
le. tex. no. in. c. ex litteris. de offi. dele. vide ad hoc
qd plene dixi in. c. ceter. all. r no. pdicta qz sine illi
vix intelligi pot iste text. ¶ In gl. deferendū in fi-
vult q glo. q iudices pnt sibi deferre sup incidenti
absqz pnti cōsensu. r hoc tenet h cōiter doc. pter
Tan. r Sof. sed pma ps verior est. qz iste text. dat
hanc facultate iudicib' nulla de pntibus habita mē-
tione. r plus dicit Inno. q licet ptes nō pntent
in hac delatione tamen pars contra cuius rescri-
ptum iudicabitur non poterit appellare. quia non
potest pretendere interesse cum iusticiay suam po-
terit obtinere etiam coram iudicibus vnus sicut
alteri' rescripti. host. tenet pnti quia multū pdest
iudicē habere fauorabile saltē in arbitrarijs. vt in
c. pfuluit. de offi. dele. Audio q als fuit pultū fm
opi. Inno. sed mihi plus placet opi. hosti. nam si
nō interest magis habere vnū q aliu iudicem fru-
stra fieret ista pntio q est hic. Item si pot appellari
a iudice vnus rescripti cū pnuiciauit suaz esse iu-
risditōz. vt i. c. dilecti. r. c. significauerūt de excep-
eodē modo dicēdū est h. Item qz a qlibet modico
grauamine pot appellari fm ius canonicū. vt in. c.
fi. j. de ap. ¶ In glo. in. x. plures ibi loco vni' sūt.
Ho. singulari' glo. q deputati ad vnu officiu sunt
oēs loco vni'. r ideo si habēt puenire cū deputat
ad aliud officiu cum illi etiā sint loco vni' nō stat
maiori pti numero psonarū si plures sunt in vno
officio qz in alio. r gl. in fi. videt' hoc aliqten' limi-
re. r Clm. multū h instat. s. lōpost. cuius dictū cōi-
ter approbat r est verissimū dicit semp eundū fore
ad arbitros nisi saltē maior ps iudiciū cuiuslibet
rescripti pueniat. exemplū si sunt deputati tres iu-
dices in qlibet rescripto nō stat eoz diffinitioni ni-
si saltē duo iudices vni' rescripti pueniāt cū duob'
alterius rescripti. nam si habet maior pars cuiusli-
bet rescripti psequēs habere interpretatiue pten-
sus oiz. qz qd facit pars maior oēs facere videt'
vt in. c. j. de his q fi. a maio. p. ca. r in. l. referf. ff. d
reg. iu. nō aut sufficeret q vni' ex iudicibus vnus
rescripti conueniat cum tribus alterius rescripti

quia licet hoc casu esset maior pars personarum non in habetur maior pars alterius rescripti. nam ille unus pro nihilo reputatur ex quo maior pars illius rescripti remansit in contradictione. et sic limita si. glo. alibi male diceret. Et ex his habes unum dictum multum singulare quod alibi non ita bene probatur. quod ubi conveniunt duo corpora ad aliquid explicandum non sufficit habere maiorem partem personarum sed requiritur maior pars cuiuslibet corporis. ratio quia non potest dici quod illa corpora hoc fecerint nisi habeant maior pars utriusque. Et hoc firmat hic do. An. per notabili dicto. et dictum ut dixi est verum et patet ad sensum. et per hoc alle. no. per glo. et Jo. an. in. c. unico. ne se. va. lib. vi. ubi concludit quod si episcopus et capitulum habent aliquid agere non valet actus nisi cum episcopo concurrat maior pars capituli. sicut non sufficeret maior pars capituli sine episcopo quod venisset ut duo corpora separata. et plene de hoc dixi in. c. postulasti de pces. pben. Ideo sentit Jo. an. in alijs terminis in. c. statutu. j. de elec. li. vi. ubi vide. secus dicit ubi convenirent duo corpora in unum ut ad illud actum facerent unum corpus. nam tunc statim iudicio maioris partis personarum ita limito dictum procedens. pone exemplum in studio bonosi. ubi artiste faciunt corpus per se et iuriste per se. et quibus in factis discernentibus studium conveniunt ambe universitates. nam tunc constituunt unam universitatem et non duas ratione materie subiecte tunc enim stare iudicio maioris partis personarum. et hoc sentit Bar. i. l. si. ff. de colle. illi. ita diceret in hac civitate senesi. quod si in factis discernentibus totum studium conveniret doc. et scholares. nam hoc casu faciunt unam universitatem et stare iudicio maiori partis personarum. quod tene menti quod facit ad multa. et ex varijs picturis ac ex verbis statuti et materie subiecte poteris discernere utrum conveniat ut corpora separata an faciunt unum corpus.

Quoniam autem hoc intendit per generalem clausulam positam in rescripto ante expressivonem rerum et personarum delegatus habet iurisdictionem in habitu et non in actu. h. primo. Spales sicut derogant legis generalibus super non specificatis in eis quibus de illis nulla faciat mentionem. Et primo ponit consultationem. secundo ratio ibi nos. et ibi rident primo secundo quoniam ex cuius. insert ad decisionem primo. quod si penit. enervat iurisdictionem poru. et habebat iurisdictionem. h. primo non vitari rescriptum si conveniendi includuntur sub clausula generali exprimentis postmodum per impetrantes. Et quod collige quod respectu personarum conveniendarum rescriptum potest esse generale et incertum secus respectu iudicium ut in. c. ad h. s. e. Ratio dicitur. quod maius iudicium iminet circa iudices quam circa conveniendos. h. primo. secundo quod quibus huius iurisdictionem in habitu et non in actu. exemplum h. h. pone exemplum cum placet ecclesie collegiate non huius de pnti collegii. nam in habitu et potentia habet iurisdictionem. quod si hodie assumerent aliquid ad collegium immediate placet posset exercere iurisdictionem et patus non habebat in actu quod deficiebat subiectum circa quod exercet iurisdictionem. pone etiam exemplum in presbytero parochiali habente parochiam distinctam in qua nemo habitat. huius enim talis rector curam in habitu et non in actu. de quod vide quod dixi in. c. de multa. de pben. h. h.

pone exemplum in. l. observare. ff. de offi. pcosu. nam antequam præs intret territorium sibi deputatum huius iurisdictionem in habitu et non in actu ut ibi. h. h. ex h. et ex text. quod habes iurisdictionem in habitu tamen non potest illam exercere. ut in si. lfe. et i. d. l. observare. Ad idem bo. tex. in. c. romana. de ap. li. vi. Ex quod inferri quod tenendo opus. quod iurisdictionem tpalis sit apud papam in habitu ut no. i. c. novit. de iudi. et in. c. cam. quod si. sint le. illa tamen exercere non debet. quod an sit verum univrsaliter dic ut plene dico in. d. c. novit. h. h. quod in materia rescriptorum huius locum illa regula. generi per spem derogat. facit. c. j. s. e. Et no. bñ quod ad verificationem illius regule non redit ut gen. et spes capiantur proprie. nam gen. proprie est quod predicat de pluribus differentibus specie ut aial. Spes vero proprie est quod predicat de pluribus differentibus numero ut h. ad h. quod no. in. l. legato generaliter de le. j. et insti. de iure na. in. s. plebiscituz. h. aut in casu nro genus et spes non ita proprie capiuntur sed capit h. genus cum multa comprehenduntur sub uno si gno univrsali. spes vero cum res spaliat exprimitur et nihilominus vides quod veditat sibi locum illa regula. generi per spem. Et iuriste non capiunt ita stricte genus et spes sicut artiste ut patet h. et in. c. j. s. e. et no. glo. in. d. l. legato generaliter. et de his et an et quibus species derogat generi. vide per Bar. in. l. qstuz. in. s. pe. ff. de fun. instruc. vide etiam per cundem in. l. si domus. ff. de lega. j. ubi inter cetera dicit unum dicitur quod non de dispositio generalis quoniam venit verificanda soluz sub una specie comprehensa sub genere sed potest de dispositio incerta. per quod ego allego text. cum gl. j. de of. dele. c. ex pte. j. per quod de quod si papa mandat puideri titio de primo beneficio vacaturo in certa puicia. et secundo mandat puideri sempromio de beneficio primo vacaturo in certa ecclesia illius puicie. et istud mandatum spale non puidet primo quod pmi non fuit generale sed potest incertum cum veniret soluz verificandum in uno beneficio. per quod facit tex. i. d. l. si domus. et in. l. si heres. ff. de op. le. quod verbu not. h. h. In glo. in ver. per spale in si. vel dic ut dixi in. d. c. cum ordinem. s. e. nam ibi generale rescriptum seu privilegium dabat formam spalibus vel particularibus rescriptis impetrandis. ideo non valet rescriptum speciale non fuata forma. hic aut privilegium rescriptum erat omnino generale nec dabat formam particularibus impetrandis. h. h. In gl. in. x. enervatur in si. no. singulariter hac glo. vide etiam velle quod. c. ut debet. j. de appel. habeat locum non solum quando concurrunt rescripta generalia et specialia. sed etiam quando concurrunt rescriptum speciale et generale ut sit locus pventioni. Jo. an. transit et glo. non reprobat sed do. An. eaz impugnat. dicens hoc. c. non pcedere quando prime littere sunt reuocate. sicut contingit hic. cum generalibus sit derogatum per spales et vide dictum satis equum. ut illud. c. ut debet corrigat minus quam fieri potest. Sed si vis saluare glo. potes dicere quod quomodocumque pme tollunt per sollicitudinem scodi impetratoris ut in. c. ut debet. j. de ap. ita et secundo reuocatorie debet tolli saltem per negligentiam scodi impetratoris et sollicitudinem primi. puto tamen quod ubi negligentia non posset ascribi secundo impetratori. in distincte pcedat impugnationem dñi An. alibi

primus semp obtineret. qz facilius potest ad iudicem recurrere cū sit prior in data. ¶ In glo. pe. in fi. dic. clari. qz duobus modis ex solutioe scde qōnis inferf. ad solutioez pme. pmo. nā si p lras spales derogat generalib. frustra qrit vtrū p scōas gnāles iurisdino attribuaf. z hūc intellectuz ponit h glo. scdo mō dic i solutioe scde qōnis q iurisdino tributa p gnāles lras enervat p spales. q p gnāles lras tribuit iurisdino. qz qd nō ē enervari nō pōt. cū p uatio p supponat habitū. vt in. c. ad dissoluēdū. de despo. ipu. xxxij. q. ij. qd xō. z. l. decē. ff. de. x. ob. z istud erat de q qrebaf. Ex q pōt p sulto: vel rīsal colligere ordinē p sulēdi z argumēta soluēdi. vt p mo incipiat ab eo ex cui. decisioe pōt inferri ad decisioē alioz. qz sic fecit h papa incipēdo a scda qstione. ¶ In glo. fi. in fi. h glo intricate pcedit sed in effectu format tres. q. z in medio vnā leuē oppositioē. Prima qd nūqd iste q recepit iurisdinōem i habitu p generales lras possit eaz alteri delegare sicut pōt circa expssa. Scda qd nūqd possit citare an expssionē psonaz vel rerū. Terna nūqd ppetuata iurisdinōe q ad expssa in rescripto fiat ppetuatio etiā q ad cōprehensa sub clausula gnāli. ¶ Ad primā qōnē glo. finalit. pcludit q pōt cōmittere. qz cōmittit id qd hz. z nō. bonā extēsiōē ad. c. pastoralis. de offi. dele. vt delegat. pncipis possit subdelegare nedū iurisdinōē quā hz in habitu et actu. vt ibi. h etiā illā quā hz i actu tm. vt h. nec ob. l. obseruare. ff. de offi. pco. qz ibi volebat cōmittere etiā respectu exercitij qd nō habebat. sec. autē respectu habit. tm. hinc dicim. qz exūs extra territorij pōt cām delegare sudito exūti in territorio. vt habes bo. gl. in. c. nouit. de offi. dele. nec ob. c. romana. de appel. li. vj. vbi text. no. dixit archiep. non posse deputare officialē in diocesi sui suffraganci sup appellatōib. interponēdis ad eū. Itā dicendū q iurisdino etiā in habitu adhuc nō cōpetebat an interpositā appellatōez. z p illū tex. limita mirabilē istā glo. vt dicam. qz aut iurisdino pure cōpetit in habitu de pnti. z pōt sdelegari vt h. aut venit purificationē ex actu de futuro. z dicēdū q an purificationē nō pōt. vt ibi. nō ob. si dicat q delegare est iurisdinōe vni. vt notant dicit tex. in. l. iij. ff. de iurif. om. iu. Et no. glo. in. c. si a subdelegato de of. del. li. vj. qz verū est q vtrū delegas iurisdinōe h non in principali. Itāz circa pncipale hz iste iurisdinōez in habitu ex q psonē nō sūt expsse. h circa pparatoria hz iste iurisdinōem in habitu z in actu. z ita intelligas finez. c. ¶ Ad scdam. q. vtrum possit citare. Lōis z vera pclusio est q an expssionē psonaz nō pōt citare. qz nō pōt diuinare psonas expmēdas. h post expssionē psonaz z an expssionē rez pōt citare. vt in. c. significātib. alle. in glo. h citat. nō tenet rīde re nisi res expmaf. vt in. c. ij. z. iij. de li. obla. Et sic reducas ad pcor. glo. ¶ Ad tertiā Inno. hic tenet p gl. vt iurisdino ppetuet i nō expssis facta ppetuatione in expssis. h pziū voluit in. c. l3. de of. dele. Jo. an. sentit h z clari. ponit in. d. c. l3. q aut nō expssa sunt pnera expssis. z ex ppetuatione expssioz inferf. ad ppetuationē cōprehensoz sub clausula.

ad h. l. fi. C. de duo. re. Aut sūt pifus sepata. z tūc pcedat ista glo. vt solū ppetuat iurisdino in ea cāi qua emanauit citatio. Do An. dicit h vltimū pcedē si tenerem. qz citatio sit necessaria ad ppetuationem iurisdinōis. h si tenem. alia opinione qz qualif cūqz iudex incipiat vni iurisdinōe ppetuat iurisdino de q in. d. c. licet. tūc videt q eligēdo sibi notariuz z faciēdo alia pparatoria cū ista sint cōia expssis et nō expssis dicat ppetuata iurisdino q ad oia. z fact placet hoc monuū. recitat tm Archidi. tenuisse i. c. cū in multis. j. e. ti. li. vj. qz p expssionē psonaz sit ppetuata iurisdino. h apte pziū tenet h Inno z Lōpos. vt refert h Jo. an. dicit em q si expssio sit sine citatione non est iurisdino ppetuata. z h snia mihi plus placet tenēdo q iudex nullū actuz iurisdinonalem exercuerit in expssione psonaz. als pcedat opi. Archi. z ex his inferf. ad so. q. nūqd in expssione psonaz z rerū sint citandi aduersarij. Inno. et Lōpos. qz nō. z dicit q expssio nūc fienda corā iudice valet tātū qstū si qpn. illa fuissent expssa i rescripto. ¶ Ultimo h qrit. nūqd iudex deputat. sup pluribus causis possit pmo diffinire vnā z postea alia. doct. z h tenet q sic. nā nisi pnciet sup oib. nō potest dici functus officio suo. z sic nō ob. c. in lris. de offi. dele. de h ego all. tex. expssum in. l. qd tm. ff. de arbi. vbi p3 q nisi sit dictū q arbit. pnciet et simul sup oibus pōt pnciare p pres si negocia sint sepata. ¶ Restat tangere opposi. glo. quā format in medio. nā papa nō intēdit reuocare iurisdinōē tributā p lras generales ex quo de eis nō fecit mentōem. dic q imo intendit ex quo pcedit lras speciales per regulam iuris. generi p speciem. de re. iur.

Sedes apostolica. Per ralem clausulā. Quidā alij z res alie. mltitudo effrenata nō includit nec psonē nec res maiores expssis h pares vel miores sic. h. d. diuidit. nam pmo ponit pstitutōis cāz. scdo submitit cōstitutōem. ibi nos. in qua quattuor facit. naz pmo statuit circa psonas. scdo circa multitudinē. ibi sed nec. tertio circa res. ibi nec. quarto circa fraudulē tam expssionem. ibi siquis. ¶ Ho. pmo qz sedes aplica dz se exhibere liberalē in pcessione gfarum z rescriptoz. nam ipa liberalitas videt quid pziū ipsi. pncipis. ad h qd le. z no. in. c. grādi. de sup. ne. p. li. vj. z dz qz vū magnificētia z liberalitate fm qualitatē sue psonē. vt. l. cū plures. ff. de admī. tu. z facit qd no. in. c. z si qōnes de symo. ¶ Ho. secundo qz gen. scqns enūeratōem specierū restringitur ad species pares expssis z sic species pcedēs restringit gen. scqns. z ad h allegat quondie iste tex. pcor. tex. no. d iure ciuili in. l. fi. h. cui dulcia. z se. ff. de vi. tri. z o. le. z p istos tex. pōt defensari notabile z singulare dictū Inno. in. c. ex lris. de iur. pa. vbi dicit q si dono alicui certā villā z oia iura q habeo in ea nō veniunt iura spiritualia. qz nō sūt equalia expssis h illa generalitas dz restringi ad teporalia ppter spēm tpalitatē pcedentē. quod verbum sp. no. Item no. qz in materia stricta dā non

capiunt ita large sicut possunt capi ex proprio et lato significato verborum. nam per illam clausulam et quosdam alios non comprehenditur infatigata et hodie est declaratum ut non comprehendantur ultra quattuordecim in. c. cum in multis. c. ti. li. vi. et ad primum dictum vide textum in. c. cum in cunctis. de elec. iuncto. c. si compromissari. eo. nt. li. vi. no. Jo. an. in regula odia. de re. iur. li. vi. in mer. et vide quod ipse non. i. regula in penis. e. li. Item non. quod exprimens personam dignioris maliciose de carere penitus comodo rescriptum. et dic penitus s. quo ad expressa et non expressa. et ex hoc colligo unum dictum singulare ex textu. ultra alios nec solet ad hoc allegari quod si rescriptum continet plura negocia per surreptionem commissam in uno vitia rescriptum in totum.

Sed contra hoc et contra textum. fortiter oppo. de. c. si eo tpe. j. e. li. vi. ubi textus singulariter probat oppositum ut ex surreptione solum corruat illud negocium circa quod fuit commissum surreptio. facit quod non. Anno. in. c. fraternitatis. j. de here. ubi videtur velle quod falsitas apposta in uno instrumento circa unum articulum non reddit falsum instrumentum in totum. de quo tunc dicitur in l. ubi dicitur. So. credo per hunc textum. posse dari duas limitaciones ad illud. prima quod aut a negotio circa quod fuit commissum surreptio deperdet alia negocia et habeat locum iste textus. ut privilegium seu rescriptum corruat in totum. nam clausula generalis hoc subiecta recipit claritatem et intelligentiam a specie expressa et prece dendi. ut hoc in pn. c. si ergo surreptio fuit commissum circa personam expressam de corruere rescriptum in totum. secundo aut ubi negocia sunt prius separata. et sic loquitur. c. si eo tpe. Secunda limitatio ut distinguam inter surreptionem quam committit in falsum dicendo et eam quam committitur in vero faciendo. ut primo casu corruat rescriptum in totum in pena mentientis. per hoc iste textus. dum dicit medax perator. et facit. c. detestanda. in prin. de pces. pben. li. vi. ubi bo. textus in ar. Secundo casu habeat locum c. si eo tpe. nam non est ita odiosus tacens verum sicut exprimens falsum. quod potuit tacere ex ignorantia. pro test dari et tertia limitatio quod aut surreptio commissa in uno negotio fuit eam obtinendi rescriptum super omnibus et de corruere totum rescriptum. ut in. c. super lris. j. e. aut fuit causa duxerat obtinendi gratiam in illo negotio et prece dendi. c. si eo tpe. quod sic loquitur. et notab hinc has limitaciones. vide aliam limitationem in. c. super lris. j. e.

In glo. j. in fi. vel dic melius ut sentiunt hoc doct. quod aut papa facit id ad quod de iure tenet. et non de gratia facere. aut prece dendi id ad quod alio non tenet et facit gratiam. unde ad oppositum. c. prece dendo rescriptum facit gratiam. quod potuisset remittere impetrantes ad ordinarij. xj. q. j. puenit. et ideo abuteretur rescripto abuteretur gratia. **I**n glo. ij. in. fi. Ho. h. vltimu. nam hoc non de in illa. l. ij. all. in glo. sed gl. ibi hoc arguit ab ordine littere. nam ibi primo fit mentio de prece. et sic valet ar. ab ordine littere. simile glo. notanda habes in. c. quorundam. de elec. li. vi. quod vult quod si in aliqua scriptura exprimanter due persone primo expressa videtur dignior. et facit textus. xvij. di. in. c. si. h. verum nisi noientur circa turpia. quod tunc incipiendum est a vltioribus. ut no. in. c. auaricie. de pben. **I**n glo. iij. ibi non enim potest dari certa doctrina. no. glo. et hac opi. tene

et sequitur Spec. in ti. de rescriptis. pben. in. s. fi. d. h. quod sunt persone. et ibi fere per totum. illud. s. tractat materiam huius. c. et hac opi. etiam sequitur hoc coram doct. dicit tunc hoc Jo. an. quod in formando iudicium suum de iudex considerare ea que premitunt in gl. Item potestiam diuitias dignitatem et meritum cuiuscumque. et hinc hoc arbitrabitur que dignum vel inferiorum. Item aduerte quod glo. in sequentibus videtur velle quod de proprio significato verborum sicut illa clausula generalis quodam alio comprehendant digniores expressis hoc speciale est hoc propter odium rescriptorum. nam aliter prece dendi maiorem et aliter de minoribus. et ideo non est verisimile quod maioribus expressis adiecta clausula generali voluerit princeps comprehendere digniores. Item vult hoc Anno. dicens quod in procuratore et aliis personis non habet locum dispositio huius. c. quod bene not. vult enim quod si constituo procuratorem expresso uno negotio subiecta clausula generalis sub tali clausula comprehendunt etiam maiora expressis. Sed hoc videtur textus singularis in de. non potest. de procuratore. hoc solue ut ibi habes glo. quam super no. et quod difficilis est in intellectu declaro ei meum. dicit enim quod aut in procuratore exprimit unum negocium non rediens speciale mandatum et tunc sub clausula generali sequenti comprehendunt negocia etiam maiora expressis. et ita intelligitur dictum Anno. h. aut in procuratore exprimit unum casum rediens speciale mandatum et subiecta clausula generalis. et tunc non veniunt maiores casus expressis. et hoc casu est intelligenda illa clemencia. Ratio diuersitat. quod quod exprimit eam non rediens speciale mandatum materia non est odiosa sed fauorabilis. quod fauorabile est ut quis habeat procuratorem. l. j. ff. de pecu. h. quod exprimit casus requireres speciale mandatum materia est odiosa. hinc est quod sub generalibus verbis non veniunt illi casus. ut in. c. qui ad agendum. de procur. li. vi. quoniam ubique casus requireres speciale mandatum est adeo arduus ut verisimile non fuerit cogitatum sub generalitate tunc non sufficit quod in procuratore sit expressus casus rediens speciale mandatum subiecta clausula generali. vbi dicit glo. sin. in. c. si. de pecu. li. vi. quod sub tali precepto verborum non videtur data preterea prece dendi infirmitatem. quod rediens mandatum oino speciale propter suam grauitatem et preiudicium. Item dicendum in premissis casibus. ut no. glo. in. d. c. quod ad agendum. de procur. li. vi. et in. c. procurator. de elec. li. vi. quod verbum super no. et tenebis in meum illas tres gl. Sed prece dendi et hoc textus. fa. textus. no. in. l. si. in. s. cui dulcia pal. nam in testamento fit largior interpretatio. ut in. cum dilecti. de dona. et in. l. in testamento. ff. de re. iur. et tunc genus sequens enumeraciones specierum restringit ad species pares expressis. vbi si testator legat vinum et omnia dulcia propter illam speciem vini precedentem non veniunt omnia dulcia alterius speciei que sit vinum ut fructus dulces et sista. h. veniunt dulcia potabilia. secus autem ubi genus esset prelatum sine specie vel aliquid indiffinitum. proferref. quod tunc veniunt omnia que possunt comprehendere ex proprietate verborum ut cum simpliciter legantur dulcia. et sic videtur inferendum quod siue materia sit larga siue stricta genus sequens de restringi secundum speciem precedentem. Do. An. volens in hoc dare regulam generalem prece dendi sic. quod aut ponit genus simpliciter sine enumeratione specierum et comprehendit omnia que venire possunt sub illo genere. all. no. per glo. i. de. non potest de pecu. et per Bar. in. l. j. ff. de no. ope. nuc. h.

ego allego tex. aptū in. d. s. cui dulcia. vbi dicit qd si le
go oia dulcia veniūt oia cuiuscūq; speciei sint. ad
h. facit. c. solite. de ma. t. obe. t. c. si romano:ū. xix.
di. aut pferit gen^o cū enumeratione aliq̄rū speciez
tūc aut sub clausula gnāli vis cōprehēdere ea q̄
differunt a specie exp̄ssa in q̄litate t̄ quātitate. aut
ea q̄ differūt in quātitate t̄m. aut in q̄litate t̄m. aut
habēt pueniētiā prim in quātitate t̄ prim in quali
tate. primo casu sit ista p̄clusio q̄ ea que differunt
in qualitate t̄ quātitate sp̄c exp̄ssa nō cōprehen
dunt sub clausula generali. ad h. alle. d. s. cui dul
cia. t̄ p h. infero q̄ si impetrat̄ t̄ titiū laicū t̄ q̄sdam
alios nō veniunt clerici q̄ differūt in q̄ntitate t̄ q̄
litate a titio laico exp̄sso. Itē si impetro exp̄sso p̄
dio nō veniet sub clausula generali decima. q̄ dif
fert a p̄dio in qualitate t̄ quātitate. q̄ decima est
quid sp̄uale t̄ dignior q̄ sit p̄diuz. t̄ ad h. p̄r appli
cari illd̄ dictū Inno. in. d. c. ex lris. scdo casu quā
differūt in quātitate t̄m. aut sum^o in materia lar
ga t̄ cōprehendunt̄ maiora in quātitate. exemplū
in pcuratorio intelligendo vt. s. dixi post Inno. si
sum^o in materia stricta nō cōprehēdunt̄ maiora i
quātitate vt hic. Tū dicit̄ doc. q̄ si impetraui exp̄s
sa certa sūma nō venit sub clausula generali sūma
longe maior secus si modicū excederet. tertio casu
cū differūt in qualitate. t̄ simpliciter cōcludit q̄ nō
cōprehēdunt̄ p̄ dictū. s. cui dulcia p̄all. ex quo deci
dit q̄ si impetrat̄ t̄ clericū t̄ quosdā alios nō com
prehēdit̄ laicus q̄ est alteri^o p̄fessiois q̄ sit clericus
t̄ sic differt ab exp̄sso in qualitate. t̄ h. vltimū tenu
it Abb. h. t̄ Jo. an. trāsit simplr recitādo. sed in ad
ditōe spe. tenuit p̄m vt. j. dicā. q̄ rō casu dic q̄ cō
prehēdunt̄. p̄ exēplo ponit dictū Inno. in. d. c. ex
lris. vbi dicit q̄ si dono tibi p̄bendā t̄ oia alia que
habeo in villa cōprehēdunt̄ tā tp̄alia q̄ sp̄ualia. q̄
p̄benda q̄nq; p̄sistit in tp̄alitate q̄nq; in sp̄ualitate.
vt in decimis. q̄nq; prim in sp̄ualitate t̄ prim i tem
poralitate. t̄ id̄ p̄pter hāc pueniētiā p̄prehēdunt̄
sub clausula generali tā tp̄alia q̄ sp̄ualia. Et nō. h.
dictū q̄ facit ad multa. t̄ cū hac doctrina do. An.
hactenus trāsiuit h̄ data nouissime oportunitate
latius inuestigādi credo firmiter q̄ h̄ dicta nō pos
sunt applicari ad materiā istā. c. nec simplr sunt ve
ra in se nec iudicio meo istud. c. h̄z suū intellectum
p̄ ea q̄ scribūt̄ hic p̄ doct. si eū doctrina do. An. i se
esset vera ita q̄ mā hui^o. c. in ea posset cōprehēdi
frustra papa h̄ induxisset ius nouū. nā vt patet ex
hac lra papa induxit h̄ ius nouū vt obuiaret malī
cū abutentiū rescriptis. vt p̄z in tex. marie ex d̄
bo volētes. q̄ inducit ius nouū. vt no. glo. in de.
vnica de off. vic. ergo dare p̄z q̄ ante q̄ emanaret
h̄. c. cōprehēdebant̄ sub clausula generali p̄sone
digniores t̄ maiora negocia exp̄sso. als̄ dixisset h̄
papa r̄sudem^o vel declaram^o vel quid sile. Ex quo
infero q̄ optime locuta est hic ista glo. duz sentit h̄
c. ponere sp̄alem doctrinā in mā rescriptoz. t̄ idēz
t̄ clarius dicit Inno. ad q̄ induco. c. qui ad agen
dum de pec. li. vi. vbi dicit q̄ exp̄sso casu requirente
sp̄ale mādātū ibiecta clausula generali veniūt oēs

casus requirentes sp̄ale mādātū. t̄ absurdū esset
dicere q̄ nō venirent casus qui sunt alterius q̄lita
tis q̄ exp̄sso. Nam tex. ibi in distincte cōprehēdit
oēs casus t̄ nimir. nam si bñ p̄deret materia h̄.
c. hic nō exprimitur species saltem talis que cōpre
hendatur sub genere subsequenti h̄ exp̄mū indi
uiduū. nam si impetro p̄tra titiū t̄ p̄tra quosdā ali
os. titi^o nō est sp̄s h̄ indiuiduū q̄ sp̄s p̄dicat̄ de
plūb^o differētib^o numero vt h̄o. indiuiduū solū pre
dicat̄ de vno vt de se ipso. nā titius nihil aliud s̄git
q̄ ipm titiū. vt no. Bar. in. l. q̄siti. in. s. pe. t̄ vtri.
ff. de fun. instru. vñ nō possum^o dicere q̄ clausula
generalis debeat restringi p̄pter speciē p̄cedentē.
q̄ nulla sp̄s p̄cedit t̄ omnia indiuidua sunt equa
lia fm naturā t̄ p̄prehēdunt̄ sub sua sp̄c. nam sub
termino h̄o cōprehēdunt̄ oia indiuidua cuiuscūq;
p̄fessiois sint. vt titi^o semp̄roni^o caius t̄ ceteri. id̄o
ex p̄pria significatōe d̄boz exp̄mēdo titiuz t̄ quos
dam alios sub ista clausula generali veniūt alia in
diuidua cuiuscūq; p̄dit. sint. h̄z in q̄litate extrinse
ca differant. t̄ id̄ nisi fuisset iste tex. oēs venissent.
merito ad obuiādū malicijs ipetrātū papa edidit
h̄ ius nouū in materia rescriptoz vt nō cōprehen
dant̄ maiores exp̄sso. ¶ Per h̄ etiam infero q̄
cū iste tex. ponat ius nouū h̄ p̄pria significatōez
verbi debet intelligi solū in terminis in quib^o loq̄t̄
vñ cū solū dicat maiores t̄ maiora negocia non cō
prehēdi nihilq; dicat de parib^o aut de inferiorib^o
alteri^o q̄litate q̄ sub illa clausula generali veniāt
pares t̄ maiores etiā si haberēt aliquā q̄litate diuer
sam ab exp̄sso. q̄ nullibi p̄bat̄ Inuz. p̄ h̄ dico Ab
ba. nō bñ dixisse licz do. An. fuerit secur^o q̄ exp̄sso
clerico nō veniat laic^o. dico em̄ q̄ imo cōprehēdit̄
p̄ rōnes p̄dictas. t̄ q̄ q̄litas clericat^o exp̄ssa nō mu
tat subiectū t̄ fuit apposita nō cā restringēdi gen^o s̄
cā demōstrationis indiuidui exp̄sso. sicut in sili no.
Bar. in. l. pe. C. de iure deli. vbi dicit q̄ si reliq̄tur
aliqd̄ titio filio martini p̄p̄ q̄litate filiatōis exp̄sso
nō acq̄rit̄ p̄ri vt relicū videat̄ factū p̄teplatiōe pa
tris s̄ ponit̄ illa q̄litas videt̄ exp̄ssa cā demōstratōis
q̄ no. t̄ hāc sniam q̄ venit laicus sub clausula ge
nerali tenet̄ Clin. vt refert t̄ sequit̄ Spe. in. ti. s̄ re
script. p̄sen. in. s. si. d. qd t̄ s̄q̄s in p̄ma t̄ scda colū.
t̄ idē ibi tenet̄ Jo. an. in addi. h̄z nihil dixerit q̄n
imo voluit Spe. c. s. d. s̄ nunc. q̄ si impetro p̄cp̄m
t̄ q̄sdā alios veniūt comites t̄ duces t̄ alij laici ife
riores q̄ sūt minores ep̄o h̄z dubitauerit s̄ impato
re t̄ de rege. t̄ sic solū videt̄ habuisse respectum ad
maioritatē t̄ nō ad diuersitatē in q̄litate. t̄ satisfac
illud caplm q̄ ad agēdū. inductū. s̄. ad idē facit q̄
no. Jo. an. in. c. rodolphus. j. e. vbi dicit q̄ maio
ra negocia exp̄sso cōprehēdunt̄ sub clausula ge
nerali ex p̄pria significatōe d̄boz. vñ de pondera
istum tex. q̄ q̄ten^o loquit̄ de rebus nō dicit q̄ maio
res non cōprehēdant̄ h̄ q̄ non teneat̄ q̄s respō
dere sup̄ maiorib^o quasi voluerit inducere t̄ p̄sta
re exceptionē dilatoriā cōuento. p̄ q̄ infero q̄ pro
cessus habit^o sup̄ maioribus negocijs exceptione
nō opposita valet. s̄ p̄cessus habit^o cū p̄sonis ma

idib^o nō valet. qz ter. hic in pñ. loquens de perso-
nis dixit maiores nō comprehendit. et iurisditio dele-
gata nō potest progari ad psonas nō expñsas. vt i
c. p. et h. de off. dele. et hoc vltimū tenet Zuno. h
et bene. Sed ptra pdicta videt obstare fortiter ter.
in cle. nō pōr d. pñ. vbi in alia mā qz rescriptoruz
dicit qz sub illa generalitate nō comprehendit. gūo
ra negocia expñsas. ergo istud. c. nō inducit ius no-
uuz in mā rescriptoruz tñ. Itē facit illa cle. ptra illd
dictum Jo. an. qz etiam illa negocia grauiora nō
vident comprehendit. So. dico qz illa cle. habz duos
intellectus. prim^o vt grauiora sumant p causis g-
uiozibus. vt est causa fidei ep̄atuū et siles. et sū istū
intellectū quē. s. posui et placet do. An. obstat illa
cle. s. fm̄ alium intellectū quem iudicio meo sentit
ibi glo. et aptius tenet ibi laudin^o vt refert ibi Jo.
de lig. nō ob. vt intelligant ibi cause grauiores cō-
tinentes diminutōnē status. sicut est opponere cri-
mina vel defectus contra electum. nam deficiens
in p̄batione grauius punitur. vt in. c. j. de elec. li.
vi. Ideo ille ter. disponit qz illa grauiora non com-
prehendit sub clausula generali sequenti. qz ista m-
tum grauiora et importantia piculum psonaz et rerū
nō veniunt sub generalitate nisi saltē exprimeret
aliquis casus pñsas. et iste videt verus intellectus
de. et glo. si bñ pōderet. p h. bo. ter. cū glo. in. c. p-
curator. de elec. li. vi. et glo. in. c. fi. de pñ. e. li. qñ-
imo tenuit Laudinus qz ista oīno requirunt sp̄ale
mādatū s. mibi pl^o placet pñm p illā cle. nō pōr i. fi.
et puto qz i h. illa cle. nō ponat ius nouū. qz nulluz
dñū est ibi h. importās s. illd declarat ex p̄sumpta
volūtate p̄stituentis pcuratorē. et h. bñ no. qz mul-
ti decipiunt pōnēdo varias theoricas p istū ter. et
illū. Itē dico qz ex alio non pcedit illa theorica do.
An. qz nō est vera generaliter qz species adiuncta
generi restringat genus. imo ter. est in pñm in. d.
l. qñtū. in. s. pe. vbi ter. dicit qz si lego alicui fundū
instruū et exprimo aliquā speciē qz p̄tinebat sub il-
la generalitate illa species nō restringit genus s. vi-
det apposita ex sup̄abundāti et sic cā dubitatis tol-
lende. hec tñ materia est ardua et difficilis multuz.
qz iura maxime ciuilia vario mō in h. vident loq.
et plene hāc materiā tetigit Bar. multū tñ obscure
in. d. l. qñtū. Sed qren^o facit ad p̄positū p̄clude sic
clare assumēdo mētez Bar. qz aut spēs qz cōprehē-
debat sub genere exprimit ab ignorante. vt qz forte
ignorabat qz illa species cōprehēderet s. genere et
tūc illa spēs nō restringit in aliq. genus. vt puta si
rusticus ignorās vtz cādelabra marie argētea cō-
prehēderent appellatōe sup̄ellectiliū dixit lego tibi
sup̄ellectilia mea et cādelabra argētea. et de h. ē ter.
in. l. legata. in pñ. ff. de sup̄el. lega. aut exprimitur
spēs a sciēte et i cōprehēdēdo sciam vel ignorātiā
recurrēdū est ad q̄litatē psonaz. ar. i. l. cū de inde-
biro. ff. d. p̄ba. et qd no. in. c. fi. j. d. solu. Et isto casu
qñqz species apponit cā restringendi gen^o seu limi-
tandi. et de h. p̄stat et casus est clarus. vt puta si dixi
lego tibi sup̄ellectilia mea videlicet pānos lineos
tñ. aut apponit ex sup̄abundāti vel cā demōstratio-

nis et h. p̄stat et nō restringit. exemplū lego tibi sup̄el-
lectilia mea videlicet cultrā cādelabra et filia. naz p
h. verba videt voluisse exprimere cā demōstratiōis
et nō cā restringēdi. ad h. dicta. l. legata. sc̄do rñso s. z
vñū intellectū. Qñqz et tertio sum^o i dubio an spe-
cies sit adiecta causa restringēdi genus vel ex sup̄-
abundāti vel causa demōstrationis. et tunc aut ge-
nus ponitur per adiectiuum neutraliter positum
aut p substantiuū certū et determinatū. Primo casu
aut pcedit species et sequit genus aut ecōtra. si p̄ce-
dit species restringit gen^o vt nō cōprehendat nisi
species pares expñsas nō tñ restringit ad speciē ex-
pñsas tñ. s. comprehendit oēs species pares cui ex-
pñsas. exemplū in. d. s. cui dulcia. vbi testator dixit
lego titio vina et oia dulcia s. illo genē et oia dulcia
veniū: oia dulcia dñmō sint potabilia et h. p̄p̄ spēs
p̄cedēt qz vinū est dulce potabile. et iste ē p̄p̄ casus
istius. s. et est rō. qz cuz illud gen^o adiectiue po-
sitū veniat verificandū i substantiuis suis. Et apparet
p̄ alia d̄ba qz testator senserit de subiecto certe q̄lita-
tis vt de vino qd est potabile p̄sumim^o in dubio qz
testator in genere subsequenti intellexerit de speci-
ebus s. sibus speciē expñsas. Si dō pcedit genus et
sequitur spēs et tūc spēs ex toto restringit genus.
ita qz exponit copulatiua et posita inter gen^o et spe-
ciem. p. i. exemplū si duo cocunt societate et dicunt
vt sint p̄ncipes lucri et questus. illa qualitas quest^o
restringit genus quod est lucrū. vnde exponitur
lucri et questus. i. questus. quia al̄s frustra exp̄me-
ret illa species q̄st^o qz comprehendit sub lucro. Sci-
re em̄ debes qz lucrū refert ad omnia puenientia
ex p̄speritate fortune q̄liaciōis sint sed q̄stus com-
prehendit solū lucrū pueniēs ex industria p̄sone.
et de hoc est bo. ter. cū glo. in. l. sed et si adiecerit. ff.
p̄ socio. videt tñ mibi qz Bar. allegando illā lege
errauerit in h. membro qz ibi pcedit spēs. qz sit pri-
mo mentio de questu. Itē gen^o ibi non ponit p
adiectiuū sed p substantiuū certū et determinatū
vt est lucrum. et ideo illa lex pōt adduci ad mēbruz
sequens. ¶ Sc̄do mēbro principali cum gen^o po-
nitur p substantiuū certū et determinatū. et tunc si
species pcedit et sequit restringit gen^o. exemplū
in. l. qñtū. s. ij. ff. de le. iij. Si dō spēs pcedit aut se-
quit. et tūc si species refert ad gen^o videt posita cā
ipm restringendi. sic potest intelligi. l. cum delani-
onis. s. quidā. ff. de fun. instru. Aut spēs refertur
ad actum legandi seu donandi vel aliā dispositio-
nē. et tūc videt adiecta ex cā et videt adiectū ex sup̄-
abundāti. vt i. d. s. pe. Dy. tñ videt al̄ intellexisse i
regla generi. d. re. iur. li. vi. vbi vide. Qñqz generi
addit enūeratio idiuiduoz et tūc gen^o nō p̄p̄dit
alia idiuidua nō enūerata qz sūt eiusdē spēs cū enu-
meratis s. reliqs spēs comprehendit. Exemplū si te-
stator legat duas statuas marmoreas et omne mar-
mor venit omne marmor p̄ter statuas qz ex quo te-
stator legauit duas videtur voluisse p̄prehendere
illas statuas marmoreas et omne marmor p̄ter
alias statuas sub illo genere. vt ē ter. in. l. heres.
in. s. j. ff. de leg. iij. et in. d. l. cum delanionis. in. s.

qui fundū. hec pcedunt cū gen^o & spēs distinguit
 circa eundē. Si xō vni legat gen^o & alteri legat spe
 cies legatū speciei derogat generi siue pcedat siue
 sequat. vt in. s. vlti. palk. & de h. pleni^o p. Dy. & per
 Bar. in locis palk. ¶ Ultimo de hac dictōe aliis
 scias q̄ illa facit positōne eiusdē qualitatis q̄n po
 nitur inter ea q̄ sunt eiusdē rōis. vt si dicam testa
 mentū vel aliā voluntatem intelligit tū de vltima
 ad hoc quod no. in. l. quidā relegatus. ff. d. re. du.
 Si autē ponit inter oīno diuersa tūc secus vt in ex
 emplis glo. Abbas.

Atenore. Qui p̄ vnū sup eodem
 ad diuersos iudices di
 uersa rescripta impetrat & eis vni p̄dit cō
 modū vtriusq̄. Lōis diuisio. sc̄da ibi nos igitur.
 ¶ Mo. p̄mo ar. opti. ex tex. q̄ post p̄ntatōez l̄rarū
 & citatione secuta nō pōt impetrator renūciare ill
 l̄ris sine p̄sensu rei. Sunt em̄ l̄re p̄ hūc actū effecte
 cōes de quo vide ple. p̄ Inno. & alios in. c. ex con
 questione. de resti. spo. ¶ Mo. sc̄do q̄ quē admodū
 sc̄dm rescriptū impetratū ab aduersa pte nō ē ip̄o
 iure nullū l̄z nō faciat mētionē de p̄mo. ita & sc̄dm
 rescriptū impetratū ab eodē s̄ opus est exceptōne
 vt hic. ¶ Mo. tertio q̄ si p̄uentus corā vno iudice cō
 uentū corā alio pōt excipere q̄ nō tenet ibi r̄ndere. qz
 vbi cā cepta est ibi d̄z finiri. vt in. l. vbi ceptū. ff. de
 iudi. ¶ Mo. quarto arg. p̄ & q̄ fraus & dol^o sunt
 diuersa. In h̄ tū multe sunt opi. de quibus i glo.
 no. in. l. iurisgētiū. in. s. s̄ si fraudādi. ff. de pac. Et
 vna opi. h̄z q̄ fraus idē est q̄ dol^o. & h̄c tenet ibi
 Bar. Alia opi. q̄ fraus inest dolo sicut spēs gene
 ri. nam dol^o pōt esse sine fraude s̄ nō fraus sine do
 lo. Cū fraus est dolus adhibet^o ad cōmodū p̄p̄ri
 um & ad deceptōne alteri^o. & h̄c opi. tenet ibi glo.
 q̄ satis placet. facit. l. fraudis. ff. de re. iur. ¶ Mo. vl
 timo q̄ in penaz dolosi & fraudulēti q̄nq̄ irritant^o
 l̄re al̄s valide. & facit iste tex. p̄ his q̄ dixi. s. c. p̄ce
 denti. ¶ In glo. j. no. bñ istā glo. qz ē magistra in
 sua mā. & ē addēda & p̄iungēda cum gl. c. j. s. c. Et
 no. p̄mo ex p̄ncipio isti^o gl. q̄ q̄s pōt impetrare plu
 ra rescripta ad diuersos p̄ eūdē dūmō non vtiatur
 vtriusq̄. & sic vult gl. q̄ ex sola impetratiōe diuisoz
 rescriptoz p̄ eūdē nō isurgit annullatio vtriusq̄ re
 scripti s̄ ex solo vsu vtriusq̄ rescripti. Hosti. tenet
 q̄ ex sola impetratiōe d̄z q̄s p̄iuari cōmodo vtrius
 q̄ rescripti qz videt fecisse in fraudē. nā si timebat
 mortē iudicis debebat impetrare sub noīe digni
 tatis. s̄ doct. cōiter tenēt opi. glo. nam vt dicit Jo.
 an. nullū interesse pōt p̄cedere aduīsarius ex impe
 tratione sc̄di rescripti p̄cipue si impetrator vtaf p̄
 mo. si xō vteret sc̄do tūc posset p̄cedere opi. Hosti.
 qz potuisset impetrare in fraudez p̄pter lites exor
 tas p̄ datā p̄mi rescripti & an impetratiōez sc̄di. h̄ li
 mitatio Jo. an. pōt p̄cedere vbi pōt cadere fraus
 al̄s secus. p̄pone em̄ q̄ sup eodē negocio sint impe
 trata diuersa rescripta ab eodē. certe nulla fraus
 eminet si impetrator vult vti p̄mo vel sc̄do. Posset
 tū dici q̄ ex quo habuit p̄mū validū non habuisset
 sc̄dm si fecisset mētionē de p̄mo. ar. j. c. postulasti.
 Et forte hac p̄sideratiōe habita posset dici sc̄dm re

scriptū esse surrepticiū. s̄ nō incidit impetrator in
 penā hui^o. c. nisi vtaf vtroq̄. & ad l̄ram q̄ pōderat
 impetratiōne die q̄ pōderat in effectu p̄pter vera
 tiōne inde secuta. ¶ In ea. glo. ibi mutuo se impe
 diunt. Hosti. dicit q̄ in h̄ casu papa est p̄sulend^o. &
 h̄ verius. Et in fi. glo. no. glo. & tene eā mēti. qz q̄
 tidie allegat. Ex qua habes vnā regulā in l̄ris con
 tentiosis vt valeant sc̄de nō facientes mētiōez de
 primis si prime sint elidibiles p̄ exceptionē. multo
 ergo forti^o idem dicendū si sunt nulle. & hanc opi.
 sequit^o doc. in. c. ex pte. s. c. p̄ illū tex. & hoc idē vi
 detur p̄cedere in litteris beneficialibus. vt no. gl.
 in. c. cum nostris. de p̄ces. p̄ben. & in. c. suggestum
 de iure pa. & in. c. in nostra. j. e. quas glo. no. Sed
 Hosti. tenet p̄mū in. c. l̄ras. de despon. ipu. & refert
 glo. in reglā nō p̄stat. l. vj. Dama. tenuit mediam
 viā. dicit em̄ q̄ aut inualiditas p̄sonarū surgit ex
 defectu impetrant^o. & p̄cedat dictū gl. aut sine suo
 defectu. puta qz iudices mortui sunt & p̄cedat p̄ria
 opi. Aliter autē no. Lal. p̄ Jo. an. in. d. c. in nostra
 Ego sic distinguere q̄ aut tpe impetratiōis sc̄darū
 prime erant nulle ip̄o iure. & valent sc̄de vnde cū
 q̄ surgat defectus. vt in reglā nō p̄stat. de reg. iu.
 li. vj. aut prime erāt alique sed ex postfacto ince
 runt corrūere & tunc si sunt littere ad beneficia nō
 valēt sc̄de tanq̄ surrepticie. vt in. c. si eo tpe. j. co.
 li. vj. aut sunt ad lites & tunc aut ex defectu p̄mi im
 petratoris littere sue corrūit & valent sc̄de. & sic lo
 quitur. c. plerūq̄. j. e. & s. c. si autem. aut sine suo
 defectu. & tunc puto q̄ sc̄de possunt elidi p̄ exceptō
 nem tanq̄ surrepticie habito respectu ad t̄pus im
 petratiōis. ar. j. e. sup l̄ris. aut littere prime tenēt
 sed possunt annullari p̄ exceptionē. & tunc aut p̄ ex
 ceptionē cōpetentē tertio & nō valent sc̄de tanq̄ sur
 repticie. exemplū in materia. c. mandatu. j. e. aut
 p̄ exceptionē cōpetentē sc̄do impetratori & valent
 sc̄de. ar. in. l. si dari stipuler. ff. de x. obli. & in. l. nō
 videt latitare. ff. de iudi. ¶ In gl. si. in fi. no. singu
 lariter istā glo. ex qua habes q̄ faciēs aduersariū
 citari corā diuersis iudicib^o nō d̄z regulariter p̄de
 re cām s̄ satis est q̄ reo excipiente p̄dēnet in expen
 sis sc̄di iudicij. & sic intelligēda est. l. vbi ceptus. ff.
 de iudi. vbi d̄z q̄ vbi iudiciū ceptū est ibi d̄z finē ha
 bere. fallit fauore librat^o vt tūc actor p̄dat cās. & sic
 intelligit. l. j. c. de aller. tol. sed vltimō. tenuerūt
 ibi p̄tra opi. hui^o glo. vt regularit^o p̄dat cā. s̄ cōiter
 tenet opi. hui^o glo. quā tenet Inno. h̄. Alūqd autē
 p̄uentus corā sc̄do iudice possit indifferenter exci
 pere de p̄uentōe p̄ri^o facta corā alio iudice. Et cre
 do q̄ si in p̄mo iudicio fuit p̄tūx nec purgavit cō
 tumaciā nō pōt excipere corā sc̄do. qz non potest vti
 beneficio prime instantie ex quo eam non approba
 uit comparēdo. ar. optimū in. l. sancim^o. c. de iu
 di. nam si in vna & eadem instantia non audis nisi
 prius purget p̄tumaciā vt ibi. fortius nec in diuisa
 audiri d̄z. & videt de mente Bar. in. l. sepulchz. ff.
 de sepū. vido. & p̄ hoc dictū infero ad no. limitatiōez
 isti^o tex. q̄ si citat^o vigore vni^o rescripti nō cōparu
 erit nō poterit postmodū excipere si citet vigore al
 terius.

¶ Abbas.

Quam adeo. Ad valet rescriptum ad beneficium impetratum de beneficio impetratum non facies mentionem. Lois diuisio. scda ibi cu em. Ho. pmo pma frate admiradu de papa cu madat sufficienter bnficiato d bnficio puideri. na h papa no resphe dit illa admiratoez nisi eo respectu qz no madauerat p illo ex certa sciencia. Ho. scdo q no e scptura alicur facile redargueda nisi pzi poderef tota vis scpture qd facit p ppe ridentes. fact. l. in civile. ff. de legi. Itē no. q no sufficit in impetratoe bnficij mentoerz facere d pbenda vel canonicatu s optet q fiat mentio de vtroqz. z in h no. istum tex. z tenet do. de ro. deci. cccclix. als. cccclix. z e ro qz pot quis esse pbendar sine canonicatu z canoicat esse sine pbenda. vt no. in. c. cum. ad. s. de consti. Item no. ar. p z vtru in impetratoe sit fienda meno d clericatu. stulus curie hz q sic. sed credo q de iure no sit necesse. qz subintelligit clausula si est idoneus. Sed qro qd siqs defert clericu gerend do se p clerico cu th no sit ordinar nuqd valet impetratio beneficii si dicit se clericu. Lopo. q sic. qa animi destinatoe est clericu. z largo mo pot dici clericus qz assumpt in forte dñi. vt in. c. cu fm de preben. Sz tu vide no. glo. in. c. ij. de isti. z in. c. si. d psump. vbi pcludit qnu z illud veri. na beneficiuz no pot pferri no clericu qz no est capax iuris spiritalis. vt in. c. cam de pscp. Ultio hic qru doct. qd si papa scribit scient p indigno nunqd est sibi obediendu. z dicit q pma frate rescriptu psumitur falsum. ar. h. z. s. e. si qn. s si apparet de certa scientia pape sibi est obtpandu. xvij. q. iij. s. qui aut. na instar sacrilegij est dubitare an is sit dignu que pnceps elegit vt ibi. h dicunt vey nisi tata esset dignitas q salua pscia sibi obtpari no posset. Et no. h oij cu singlr qz facit ad mla. h dictu allegau z vario mo limitau in. d. c. si qn. z dic vt ibi. In glo. ij. i fi. no. ista glo. z qten dicit q in psciderada sufficientia d3 hfi respect ad nobilitate sciam z dignitatez optime loquit z pbat in. c. de mla. in. fi. j. de pbe. Et si diceret qre in reb dei habet respect ad istas qlitates extrinsecas. Rndet q p has qlitates pui def bono vniuersali. na sine scia mud regi no potest. vñ ecclia vniuersal indiget vris l'atis. vt i. c. cu ex eo. de elec. li. vj. z in. c. si. d magi. facit auc. habita. C. ne fi. p pa. s qten glo. dicit q d3 sufficere sibi z suis. intellige de suis qs secu necessario debz habere. na si est doctor vel nobil vel hñs dignitate eccliaistica no d3 esse solus nec sine mistro. Item qtenus glo. dicit q d3 haberi respect q possit recipere aduenientes. intellige h fm situ ecclie. naz pot esse q ecclia sit extra ciuitate etiā in itinere frequentato ita q no pot cu honestate qn seruet hospitalitate. secus aut vbi eet in ciuitate z bnficiu esset simplex ita q hospitalitas no serua. In summa pdu de q fm qlitate psone z fm situ ecclie iudicabit sufficientia bnficij. Ad h vide bo. glo. in. c. i. xxi. q. j. z valer h ad sciendu an z qn qs bona pscia possit tenē pla bnficia. na vbi no sbest ca ronabil non excusat qs q ad deu etiā ex disp'aroe pape. vt norant sen

tit Jo. an. p^o doc. in. c. dudū. el. ij. de elec. In gl. in. x. de pbenda. ibi d3 iudex facere mentionē. z ho die h est magis declaratu p. c. si motu pprio. de pben. li. vj. z dic vt ibi. Ultimo no. glo. fi. q i l'ris ad beneficia sp intelligit clausula si impetras sit idone^o etiā si no exprimat sicut intelligit illa si preces veritate nitant. s. e. in. c. ij.

Causam que. Ordo rescripti interpretatione recipit a iure cōi. vel ad idē sic. Clausula in rescripto posita d3 ad statum iuris reduci vbicūqz sita repiat. In pma pte ponit pns cōquestio. i scda respōsio z iudicis instructio. ibi nos. Ho. pmo tria dicta notabilia z menti tenēda q pnt ex h tex. colligi. primū dictū q rescriptū pncipis d3 in dubio redudi ad ius cōe. z si opteat p impropriatoez vboz seu p traspositioez clausulaz. Et rō h^o dicit est qz rescriptū pcedit ad iuris obseruatiā. nec aliqd d3 ptere p ius qz tūc esset pūilegiū. vt norant dicit glo. super verbo noscat. in. c. j. de pstit. li. vj. z p Ly. in. l. rescripta. C. de pci. impe. of. iō vt rescriptū no opef p naz suā d3 ita z alr intelligi vt no obuiet iuri cōi. qd intelligo qn vba hec pauif. na vbi nlla est ambiguitas cessat ista hois interpretatō. vt in. l. ille aut ille. ff. de le. iij. Et ex his habes clarā rōem decidēdi ad hūc tex. Scdm dictuz notabile q pcessus fact^o vigore l'raz male intellectaz no sustinet erro remale intelligentiū. s si repit pcessus p ius d3 p nūciari null^o. Et ex h iserf q si iudex pcessit p ius male intelligēdo legē vt canonē. pcessus nihilomi n^o est null^o. ad h. c. cu dilect^o. j. de p sue. vbi bo. tex. z fm h d3 intelligi glo. in. c. vnico. d postu. pla. li. vj. in vbo. d cetero. Tertū dictū notabile est q pcessus pot p nūciari null^o pte abñte sicut fecit h papa. qd dicit abbas valde notandū. hoc dictū non admitterē indistincte. qz regulariter nihil d3 iudex facere in piudiciū pns abñtis. vt in. c. oia. z i. c. caueat. ij. q. ix. z in. c. j. de cā pos. z pprie. s istū tex. saluo in duob^o casib^o. Primo ppter notorietate. na notorie pstatat pape in h nullā defensionez cōpetere abñti cu dubiū surgeret ex tenore sui rescripti. Et fm hunc intellectu habes h casum q pte abñte no citata pot iudex pcedere si notorie pstat nullā defensionē cōpetere abñti. z i h casu intellige. c. cu oli. d re iudi. z ibi dixi. z vidz bo. tex. i. l. ij. s. q si frustraria. ff. de admi. rez ad ciui. pn. z ibi Bar. Secdo saluo qn nullitas surgit ex interpretatōe rescripti apostolici. Na queadmodum ipe papa pot interpretari suū rescriptū pte abñte. vt in. c. olim de vbo. sig. z ibi norant ponit Inno. ita z decernē pot nullitate act^o accessorie puenientē ex interpretatōe rescripti. In glo. ij. ibi p^o ipm pemptoriuz. p h dictū glo. dicit Inno. z Lopo. q ista clausula cōminatoria apposita i simplici citatōe non hz vim pemptoriū cu soleat apponi i smio pemptorio. vt in. l. ad pemptoriū. ff. de iu. Sz Bar. alr distiguit in. l. si finita. s. iul. ff. d dā infe. dic aut aut iudex cōmittatur se pcessuz qstū d iure poterit vel p vba similia z tūc no hz vicē pemptoriū qz pot intelligi q pcedet ad aliā citatōnem. aut comminat se pcessurum ad

decisionē et cognitionē negotij. et tūc haberet vim
 pemptoriū. Idē vidēt velle do. d. ro. deci. cccxxvij.
 S; h dicitū oppono de. d. l. ad pemptoriū. vbi di-
 cit q iudex in pemptorio cōminat se pcessurū ad
 cognitionē et decisionē rē. q nō hz vim pemptoriū
 So. rūdeo duplr sustinēdo Bar. q tex. ibi nō im-
 ponit necessitatē iudici vt apponat illā clausulā. vñ
 dico q illa clausula ponitur ad cautelam cū expri-
 mit pemptoriū. qz termino pemptoriū vim trine
 citatiōis. vt i. l. tres dñuclatōes. C. quō et qū iudex
 et in. l. p̄sumacia. ff. d. re iudi. et. xxiiij. q. iij. de illiciti-
 ra. et vide plēs practicas p glo. no. in. c. p̄stitutōes.
 de sen. ex. li. vj. et sic quatenō glo. h dicit q d; poni
 illa clausula in pemptorio nō bñ dicit si p d; b; d;
 intēdit iducere necessitatē secus de honestate. Se-
 cūdo et meliō pōt rñderi q tex. in. d. l. nō dicit q in
 pemptorio d; exprimi illa clausula s; ponō declarat
 qd importat pemptoriū. Nam dicēdo cito te pem-
 ptorie nihil aliud est dicere q; cōminari de non ex-
 pectādo vltteriō p̄tē s; de pcedendo vltterius ad cog-
 nitōes et decisionē q̄tū de iure poterit fieri. si q; h
 importat signū pemptoriū debem⁹ dicere q; illa ver-
 ba explicitē. plata hñt vicē pemptoriū. quia non re-
 fert qd ex equipollētib⁹ fiat in. c. h; ex quadā de re-
 sti. et. l. certū. ff. si cer. pe. ¶ In glo. in. d. inserēda
 ibi de ap. inq̄stōi. Aduerte qz gl. corrupte inducit
 ibi de ap. inq̄stōi. nam pbat totum p̄trarium et de co-
 illō. c. inq̄stōi. nam pbat totum p̄trarium et de co-
 pōt formari fori oppō ad istā suolūtōes clausulaz
 quā papa h fac. Nam tex. ibi dic q clausula oi appel-
 larōe smota p̄cēnit oia p̄cedētia q̄ ista clausula q̄-
 tū d iur poterit rē. d; p̄cernē oia p̄cedētia. et sic q̄li
 ficare id qd fuerat dictū de pbatōe recipienda. et
 tūc absurditas nulla surgebat. So. dico solūdo
 p̄riū duplr p̄mo. q clausula in fine posita p̄cēnit
 oia p̄cedētia nisi illa hēant suā determinatōes.
 vt pbat in. c. cū dilectus. de donat. dixi in. c. scōo
 req̄rī de ap. s; illa clausula de recipiēda pbatōe det
 minabat verba p̄cedētia vbi fuerat dictū de iure
 q̄ illa clausula d; referri solū ad seq̄ntia. Et scōo
 vbi clausula ponit in principio alie oratōis ē p̄
 illius ofonis et soluz p̄cēnit seq̄ntia vt dixi in. d.
 c. scōo requiris. vnde illa clausula p̄cēnebat solū
 seq̄ntia tō fuit op⁹ itelligere p̄ trāspōnē clausulaz
 ne aliqd p̄mitteret s; ius cōe. Et de etiā de his per
 Bar. plene i. l. p̄roz. ij. ff. vi bo. ra. et i. l. tal sc̄ptura
 ff. d. le. j. dixi plene in. d. c. scōo req̄ris. Et ex his et
 ex p̄dicti habes modū itēptadi res̄pta vt i dubio
 sp̄ reducant ad ius cōe. et hic occasiōe sūpra Inno.
 et host. et Lōpo. tractāt d̄ itēptatōe aliaz dispōnū
 et inter cetera dicūt q statutum d; itēptari fm
 ius cōe p q videtur tex. i. c. cum dilectus de p̄suc.
 et i. l. ij. C. de noxa. Tñ i h aduerte vltra eos. nam
 vbi statutū cēt p̄uilegiatiū d; itelligi vt aliqd ad-
 dat vltra ius cōe. vt pbat in. l. j. ff. ad muni. sic di-
 cimus d̄ ipō p̄uilegio. vt i. c. i h; de p̄riui. Si vero
 ē mex statutum et tunc q̄renus p̄iudicat iuri p̄uato
 d; itelligi stricte et p̄ subauditiōē si opus ē d; re-
 duci ad ius cōe. vt est tex. no. in. d. l. ij. C. de noxa.
 Aut si p̄iudicat iuri p̄uato s; tñ iuri cōi. et tē dicerē
 aut loq̄tur pure in finis iuris cōis et d; itelligi

fm ius cōe. et satis opabitur inducendo nouū re-
 mediū agendi. ad h̄ reducend⁹ est Bar. in. l. ij. ff.
 ad. l. fal. fac. c. ex pte. iij. de d. sig. h̄ itellige vbi ius
 cōe loq̄t p̄ d; p̄pa. si d; loq̄t p̄ d; ip̄p̄a et statū
 tū i eadē mā loq̄t p̄ d; s̄lia tūc statutū nō reducif
 ad ius cōe s; itelligif vt iacet. et ad h̄c theorica ad
 duco doctrinā Bar. i. l. iij. §. p̄roz ait. ff. d. dā. ifec.
 vbi dicit q si statuto cauet vt fiat citatio ad faciē vñ
 ad domū sufficē q̄ fiat in domo vñ p̄sonalit. nūc in-
 telligif illa alternatiua vt sit ordinis quemadmo-
 dum itelligif ius cōe i. l. scire optz. ff. de excu. tu.
 Aut statutū n̄ loq̄t pure in terminis iuri cōis et di-
 co q d; itelligi q̄ aliquid addat ad ius cōe si autē
 p̄ ip̄p̄atōz d; reduci p̄cessus ad ius cōe. ar. opti-
 mū i. c. cū dilect⁹. §. al. et aliō ē in rescripto q; statu-
 tū sit vt plimū vt aliquid addat et ē lex municipal.
 j. di. ius ciuile. s; nā rescripti nō ē vt aliquid addat
 et iō d; rescriptū stricte itelligi q̄ statutū ¶ In glo.
 in verbo p̄cedat. ibi secus in p̄uilegijs. h̄ intēdit
 gl. q̄ p̄uilegiū si d; ita stricte itēptari sicut rescrip-
 tū. s; tu vide q̄lit sit p̄uilegiū itēptādū qd no. i. c.
 olim. de d. sig. et p̄ Bar. in. l. ff. de p̄sti. p̄n. et vide
 glo in. c. si canonici. de offi. ordi. li. vj. et aliqd per
 docto. b

Constitutus. hoc itēdit. Nō
 valet rescriptuz
 executoriū impetratū sup p̄benda et cano-
 nicatu i q̄ nulla ē facta mentio de statuto vñ de cer-
 to canonicoz nūero iuramēto firmato. vel sūmaf
 alit q̄ ad intellectū. Nō valet ipetratō in ecclia nūe
 rara nō facta de nūero mētiōe si p̄ eā frāgif. nu-
 merus canonicoz h̄ nō frangaf nūer⁹ p̄bendarū
 et p̄cess⁹ inde fact⁹ ē nullus. p̄rimo ponit impetra-
 tōes scōo exceptōes s; ipaz itio diffinitōis p̄missiōes
 scōa ibi verū. tertia ibi discretōni. ¶ Mo. p̄mo et
 maxime p̄ intellectu dicendoy q̄ antiq̄s tēporib⁹
 cū papa scribebat p̄ aliq̄ b̄ficiando dabat successi
 ue tria paria litteraz. primo monitorio dabantur
 q̄b⁹ monebat ordinariū collatorē vt puidet ei
 p̄ q̄ papa scribebat scōo erāt lre p̄ceptorie q̄ p̄cede
 bāt si monitorijs nō obtpabāt. tertio dabāt lre ex-
 ecutorie p̄ q̄s. s; deputabāt executor ad puidēdū
 loco pape vel ad cōpellendū ordinariū collatorē
 hodie solū dāt executorie et emanauit stil⁹ antiqu⁹
 qz antiq̄ sūmi p̄nifices d̄ facili nō q̄uabāt ordia-
 rios collatores. ¶ Mo. scōo et tene sp̄ menti. qz ne
 scio alibi ita bo. tex. q̄ surreptio vitiat grām ipō fa-
 cio etiā si p̄sistat i tacēdo factū alienū qd impetrās
 p̄babit ignorabat. nā iste ipetrās d̄ q̄ h̄ p̄bat po-
 terat ignorare statutuz nūeri ecclie maxie si statu-
 tū emanauit dū ipē cēt in itinere vñ in curia. rō h⁹
 dicti pōt cē qz i p̄siderāda validitate grē nō aduer-
 tim⁹ ad culpā ipetrādū s; p̄oni⁹ ad intētiōē p̄cedēt.
 vt in. c. postulasti. j. e. si autē papa sciuisset statutuz
 p̄cessisse etiā p̄ momētū nō dedisset saltē ita de faci-
 li lras p̄ q̄s ifringeret statutū ecclie. In p̄nū tñ fac
 tex. sing. i. c. grē. j. c. li. vj. s; die vt dicā in. c. sup lris
 j. eo. et ad h̄c effectū Jo. an. all. istū tex. i. c. pe. j. e.
 li. vj. ¶ Tertio no. et tene mēti q̄ vbi statutū ex aliq̄ i-
 ualidat actū et dubitat an statutuz p̄cesserit actum

vel e contra dicenti statutū p̄cessisse incumbit onus probandi. nam vt vides hic onus probandi q̄ statutum p̄cesserit litteras executorias incūbit capitulo et hoc sequitur h̄ do. An. et dicit hanc. q. habuisse de facto in cōsimilib' finibus. s̄ p̄ h̄ ego all. gl. latā et no. in de. fi. j. eo. et facit tex. in. c. in p̄sua de p̄ba. et q̄d no. Ly. in. l. marrez. C. e. ti. p̄ h̄ facit quia actus p̄sumit factus legitimo tpe nisi p̄rium p̄bet vt in. d. c. in p̄sentia et optie fac. c. accedēs. j. de p̄u. p̄u. et c. cū vixbe reg. et vide q̄d ibi dicit.

Item no. q̄ ipugnās ex veri taciturnitate rescriptū h̄z pbare et fac̄ h̄p̄ his q̄ no. Jo. an. i. c. j. d. lit. p̄tel. li. vj. vbi distinguit vtrū allegat surreptio in vero tacendo aut in falso exp̄mendo. vt primo casu p̄bet opponēs ea extitisse tpe impetratōis de quib' erat fienda mētio. secundo casu habz pbare impetrās ea q̄ narravit fore vera et est eadē rō i vtroq̄ dicto. qz onus p̄bādi incūbit asserētī. vj. q. v. c. fi. et in. l. ij. ff. de p̄ba.

Item no. ibi irritū decernat. q̄ surreptio vitiat gr̄am et l̄as ip̄o facto adeo q̄ p̄cessus inde secut' est nullus s̄ q̄ten' dicit d̄ litteris in p̄trariū facit q̄d dicit in. c. ceter. s̄. e. s̄ r̄ide vt ibi dicit. nā iurisditio et gr̄a s̄l p̄tinebant in eadē l̄a. ideo surreptio q̄ vitiat gr̄am ip̄o iure vitiat litteras accessorie. q̄nq̄ l̄e dant p' gr̄as puta p̄ executōe gratie. et tunc nō vitiant p̄ surreptioez ip̄o facto. quia p̄nt dici l̄e ad lites. sic potest intelligi q̄d no. Jo. an. p' Inno. in. c. j. de lit. cōte. li. vj. et vide q̄d dicit. j. e. ad audiennā.

In glo. j. ibi duo in veritate mādauit h̄ papa. glo. p̄cedit aliq̄ntulū intricate. vñ dic̄ clarius q̄ papa mādauit hic duo. s̄ vt istū recipient in canonicū d̄ p̄nti. sc̄do vt p̄ferret sibi p̄bendā vacante vel de. primo vacaturā vnde si littere nō fuissent surrepticie tenebant canonici istū recipere de p̄senti in canonicū et sic satisfacc̄ in q̄rū poterāt. nā quis p̄t esse canonic' sub spectatiōe p̄bende. vnde in. c. dilect'. et in. c. relatū. j. d̄ p̄ben. s̄ q̄n l̄e erāt h̄ surrepticie in eo q̄ nō faciebāt h̄ mētionē de nūero iurato vitiant in totū. S̄z dic̄ tu respectu p̄bēde nulla erat surreptio. qz non mādabat vt p̄benda simplr p̄ferret de p̄senti. s̄ si vacaret vel esset de. primo vacaturā p̄ h̄ em nullū p̄iudiciū fiebat nūero p̄benday cū deberet surrogari in locum defuncti. So. fatendum est q̄ surreptio nō erat respectu p̄bende s̄ respectu canonicatus. qz mādabat recipi de p̄nti et nō poterat recipi sine fractōe nūeri. Et ex h̄ hēs vnā bonā regulā q̄ surreptio cōmissa in alterū p̄ncipoz vitiat gr̄as i totū. facit. c. trāsato. de p̄nti. et adde h̄ac regulā ad ea que dicit. s̄. c. sedes.

S̄z q̄ro q̄d si canonic' vacaret de p̄nti nūqd gr̄a sit surrepticia nō facta mētiōe d̄ nūero. Lōpo. vidz velle q̄ sic. qz nō ē de intētiōe pape. puidere in ecclia nūerata nō facta mētiōe d̄ nūero. p̄trariū t̄z h̄ Jo. an. et Jo. cal. et cōf̄ oēs doc. seq̄ntes dicētes q̄ si nullū p̄iudiciū sit numero nō est necesse de eo facere mētiōē. et h̄ videtur veri' qz taciturnitas nō vitiat ex q̄ nō est cā inductiua gr̄e. dic̄ q̄ aut canonic' vacabat tpe impetratōis et valet gr̄a nō facta mētiōe de nūero. Idē est si nō vacabat tūc canonic' s̄ papa mādā-

bat puidere de canonicatu vel p̄benda vacātibz vel vacaturis. nā his casib' nullū p̄iudiciū sit nūero.

S̄z quero q̄d eodē modo nūquid facta mētiōe de nūero possit puidere in ecclia nō hāte nūerum iste tex. bñ facit q̄ sic qz faciēdo mētiōez de p̄bēda vacatura tacite fiebat mētiō de nūero. vt in. c. dilecto. de p̄ben. et nihilomin' debebat puidere isti si statutū nūeri nō p̄cessisset. Ad h̄ vide bo. glo. in. c. si. de p̄cel. p̄ben. li. vj. in glo. magna. et dic̄ vt ibi et i si. h̄o. h̄ac p̄clusionē glo. q̄ h̄ statutū nō sit iuratiū tū necesse est mētiōez facere de statuto. et p̄ h̄. c. cū nō deceat in si. de elec. li. vj.

Quid aut si statutum est iuratiū et sit mētiō de statuto et nō d̄ iuramēto. vi def̄ sufficere. qz iuramēto est accessoriū ad statutū. ergo sublato p̄ncipali tollit accessoriū. ad h̄ q̄d no. in. c. dilecto. j. d̄ p̄ben. vbi p̄cludit q̄ si canonici veniunt collegialit' s̄ statutū iuratiū nō incurrit p̄iuratiū. qz iuramēto tollit sublato statuto. Lōrariū de f̄minat glo. no. i. d. c. cū nō deceat. et p̄ h̄ facit optime iste tex. h̄ nō obstat p̄trariū. p̄cedit em̄ q̄n scienter tollit statutū iuratiū s̄ q̄n tollēs statutū ignorat iuramēto nō h̄z aim tollēdi iuramēto qz iuramēto obligat deo. p̄ h̄ etiā est. c. debitorēs. de iureiu. et tene hoc mēti.

In glo. in vbo iuramento. ibi veri' videt q̄ p̄ditio talis subintelligat. dic̄ q̄ etiā p̄cedēs opinio Jo. p̄t saluari vt nō subintelligat p̄ditio qz p̄ditio suspēdit actū i euetū ip̄i. vt no. i. c. vey. de p̄di. appo. vnde iuramentū non ligaret as̄ approbationē pape q̄d est falsū. vñ iuramēto ligat s̄ intelligit̄ excepta auctoritas pape. quia papa potest mādare p̄trariū. s̄ non p̄sumit velle nisi faciat mētiōē de iuramēto. et p̄ h̄ tota argumētatio remanet declarata. et nō intelligas q̄ in quolibet iuramēto sit excepta auctoritas pape sed duntaxat cuz p̄stāt sup re subiecta ip̄i pape vel sup iurib' p̄tinentib' ad eū. sic intelligit̄. c. venientes de iure iur. hoc patet. quia iuramentū est de iure diuino et obligat deo. papa aut nō p̄t impedire obligatōnem querendā deo. hinc est q̄ a iuramento p̄stito sup rebus non spectantib' ad papā non potest papa absoluere sine causa rationabili. vt no. glo. i. c. q̄ro de iure iur. et Inno. in. c. cū inter. p̄. de renū.

Item no. ex glo. q̄ capitulo nō est cōcessum dominiū eoz iurū que h̄z sed solum administratio. et idem dic̄ in quolibet p̄lato. q̄nimo nec etiam papa habet d̄niūm rex ecclesiasticay sed ip̄e deus. qz bona offerunt deo. ad h̄ bo. tex. in. c. cū ex co. de ele. li. vj. et vide q̄d no. Inno. in. c. cum sup de cā poss. et p̄prie. et glo. in. c. cām. j. d̄ ver. sig. s̄ papa p̄ alijs habet liberrimā administratōem. vt in. c. ita d̄ns rex. di. et in. c. ad honorē de vsu pallij.

Extra glo. q̄ro infra q̄ntū tps p̄t excipi d̄ ista surreptioe. S̄ d̄ dicit Inno. q̄ cū surreptio cōcernat ip̄am gratiam et eam vitiet etiam sine litteris cū gratia p̄cedat litteras et p̄t fieri sine eis poterit opponi de surreptioe vsqz ad sniam cum sit exceptio pemptoria. secus vbi exceptio concerneret litteras tñ. vt si iuratiū p̄tra te non impetrare litteras tūc debet excipi ante lit. p̄test. cum sit dilatoria. vt in. c. inter. de re iudi. et in. l. fi. C. de excep. et dic̄ clari' q̄ q̄n i litteris

gratiosis intercedit surreptio potest opponi de surreptione dupliciter. primo contra lras dilatorie. ut in. c. ad audiendam. j. e. q. si littere non valent executor non recipit iurisdictionem. Secundo potest opponi pemptorie per gratiam usque ad infamiam sicut in alijs exceptionibus pemptorijs. ad h. qd. no. i. d. c. ad audiendam. In glo. in xbo impetrasse in fi. vult enim glo. q. lre monitorie seu pceptorie non habeant afficere manum ordinariorum quo minus possint statuere in iudicium illarum lras. nam solum papa h. mandat inquiri vtrius statutum precesserit executorias quasi non curauit de monitorijs. si statutum emanauerit pro eas. Idem videtur velle Inno. dicens q. p. monitorias non principia negotium nisi de honestate. sic intelligit. c. lris. j. e. p. de. dicit q. papa in h. grauauit istum impetrantem. q. debuisse h. respectum ad monitorias si in alio releuatur. q. satis est q. fecerit mentio de iuramento licet nihil dixerit de confirmacione applica. host. dicit q. iste impetrator obligauit se ad pbandum q. statutum fuit secutum executorias. Hec so. non valet. q. on. pbandi h. incubatur caplo. Jo. an. dicit q. h. querebat de pcessu executoriarum id papa mandat inquiri de executorijs tunc. Contra hac opi. facit. q. papa in fi. non mandat puideri isti si statutum precesserit executorias. et sic videtur si curasse de monitorijs. Do. an. dicit q. monitorie h. erant extincte p morte pape re integra. nam pcessus executoris erat nullus ex quo lre erat surrepticie. et sic non habuit ppetuare monitorias. ut no. glo. in. c. cum plures de offi. dele. li. vj. Sed contra h. facit q. iste lre erat pntate nec poterat aliter ppetuari nisi satis potest dici q. papa potuisset si voluisset psequi monitorias. ut in. c. lris. j. e. h. ps. non potest psequi. q. monitorie non necessitant. ar. in. c. cum in veteri de ele. sed hodie non est multum de h. curandum q. iste lre monitorie non sunt in usu.

Super litteris Difficile et famosum. c. et est clausis totum tituli. et h. dicit in summa. Exprimens falsum vel tacens vix in rescripto. si maliciose caret pmissus impetratis. si si p simplicitate vel ignorantia aut obtinisset vero expresso et supposito falso saltim litteras in forma coram et delegatus. pcedit fuato iuris ordine et non speciali forma rescripti. secus si nullo modo lras habuisset. Vel breuius sic. Dolosa surreptio vitiat rescriptum in totum. si autem pcessit ex simplicitate vel ignorantia eatenus vitiat quatenus fuit causa pcessiois. Diuiditur in tres partes. nam primo recitat casum super quo antiquus erat opi. secundo illas p distinctionem bimbere ad concordias reducit. ibi nos ergo. tertio dat regularem doctrinam ibi ut sic. Pro. primo q. surreptio dolosa siue sit in vero tacendo siue in falso exprimendo vitiat totum rescriptum si non fuerit causa totum rescripti. si forte forme specialis tunc h. in pena ipsius mendacis. Et ex h. no. tex. apertum q. surreptio dolosa vitiat omnia contenta in rescripto licet rescriptum contineat plura separata etiam si surreptio non fuerit causa obtinendi omnia quod est valde non. nam si h. h. locum in lris pntiosus fortis d. pcedere in lris gratiosis cum surreptio magis vitiat lras gratiosas ut dixi in. c. ceterum. s. co. Ex q. collige limitationem non bilem ad. c. si eo tpe. j. e. li. vj. ut pcedat ille tex. qui surreptio non

fuit dolosa ut tunc vitiet solum illam partem gratie cuius fuit causa et non reliqua contenta in rescripto. adde h. ad ea que dixi. s. co. sedes. Et no. q. h. pntificat q. ad h. taciturnitas veri et suggestio falsi. dolo tunc magis presumitur ex suggestione falsi. et sic salua quod dixi in predicto. c. sedes. Pro. secundo aliam no. regulam q. surreptio non dolosa. si ex simplicitate vel ignorantia pcedens eatenus vitiat rescriptum seu contenta in eo quatenus fuit causa inductiua pcessiois. nisi si surreptio fuit causa inductiua solum forme rescripti vitiat solum ipsam formam et non substantiam rescripti cuius non fuit causa. Si fuit causa inductiua totius rescripti vitiat totum rescriptum. pone exemplum impetrari rescriptum de debito meo. et dixi q. d. consuetudine patrie cause tractant simpliciter et de plano etc. unde papa commisit causam simpliciter et de plano tractandas. Si enim h. est falsum ut q. non viget talis consuetudo in patria tunc non debet vitari rescriptum in totum q. papa nihil hominum lras dedisset in forma coram. et id delegatus pcedet finem iuris ordinem. si si maliciose illud expressisset debet in pena carere comodo totum rescriptum ut in primo casu. Pro. iij. q. surreptio quicquid committitur ex ignorantia. quicquid ex simplicitate. quicquid ex dolo. nec ignorantia excusat surreptionem si fuit causa inductiua pcessiois. et facit optime ad id quod dixi. s. e. pntificat. Quarto no. q. rigor iuris quicquid ponitur p ordine iuris. Nam h. quod h. in pnt. appellat rigor iuris postea appellat ordo iuris. et debet ordo iuris rigor respectu specialis forme contente in rescripto fundate super equitate. exemplum si papa mandat pcedi sine strepitu et figura iudicij ordo iuris respectu istius forme potest dici rigorosus. quicquid rigor ponitur p quadam iuris austeritate. ut quatenus ad terrorem in aliquo casu ius extendit se excedendo modum in apponendo penam. quicquid sumitur rigor p subtilitate iuris. ut in. c. in lris de resti. spo. et de his videbo. glo. in. c. ut pntificat. l. di. Pro. in. x. nisi forsitan aliam regulam no. ad quam quatenus die allegat iste tex. q. iudex etiam delegatus potest cognoscere in dubio de validitate rescripti. nisi si opponitur exceptio surreptiois debet delegatus esse iudex istius incidentis. Ultimo no. q. delegatus debet se regere finem voluntate delegantis. ut ea ratio que mouet delegantem debeat mouere ipsum delegatum. nam vti vice delegantis. ut in. c. sane. de offi. dele. De scendo ad declarationem istius. c. quoniam gl. ordinarie nihil boni dixerunt. Primo op. p. tex. i. eo q. distinguit vtrum surreptio fuerit commissa dolo an p ignorantiam vel simplicitate. videtur enim q. omnis surreptio h. pariter vitare. ad h. c. sedes. s. e. vbi dicit q. mendax precator debet carere impetratis. Item decretum interpositum p surreptioem non debet vt. l. magis puto in fi. ff. de re. eorum. Item in quibus rescripto exprimitur aut subintel ligitur clausula si pces veritate nitantur. ut in. c. ij. s. e. si ergo pces fuerunt obrepticie debet corrumpere rescriptum ex defectu pntiois. Item facit istum tex. l. pscriptioe. C. si quis ius vel vti. pu. vbi tex. loquitur de rescripto impetrato p mendacium nec ex toto annullat rescriptum et tunc mendacium non est sine dolo. q. ut ait Aug. mendacium est falsa vocis significatio intentione fallendi. ut habetur. xxij. q. ij. in. s. ille. et tene mentem illum tex. So. ppter h. contraria et filia et marie quia due l. ciuiles videbantur in hac materia discordare.

vt est. d. l. p̄scriptōne. r. l. r. si legib⁹. C. e. ti. fuerūt multe opi. inf. doc. iuris ciuiliſ quarū duas h̄ papa in p̄n. recitat. r. prima fuit p̄la. sc̄da Ja. de bel. r. Ho. r. v̄b̄ p̄les alias p̄ gl. r. doc. l. d. l. p̄sc̄p̄de p̄ quā quidē. l. r. r̄oz. s̄. dictā d̄c̄ ibi Ly. q̄ distinctō istius. c. non p̄cedit de iure in eo q̄ facit d̄fiam inf̄ mendaciū omissum ex dolo r. ignorātia s̄ certe nesciuit qd̄ diceret. nā vbi Ly. nesciebat solū h̄rium iuris canonici impudēter dicebat q̄ ex errore canonistarū illa iura p̄cesserāt. v̄n̄ merito in h̄ r̄ silib⁹ redarguit ab alijs. doc. etiam iuris ciuiliſ. r. non iſsistendo in opi. antiq̄ū quia hodie habem⁹ h̄ tex. claz cui debēt acquiescē legiste p̄ ea que no. in. c. p̄ venerabile q̄ si. sint le. dicendū est vt h̄ distinguit. nec ob. r̄o Ly. nā mendaciū stricto mō captū diffinitur sicut dictuz est. s̄ largo modo mendaciū p̄t dici omnis false vocis signō etiam sine dolo. vt in c. primū. r. in. c. aduertendū. r. in. c. is q̄. xxij. q̄. ij. v̄n̄ sicut dicim⁹ in dolo q̄ est doloſus ex p̄posito r. doloſus re ipsa q̄. s̄. q̄s fuit decept⁹ nō ex p̄posito. vt. l. si quis cū alt. ff. de v̄. ob. ita dicendū de mendacio q̄ est mendaciū ex p̄posito r. mendacium re ipsa. nā als dicim⁹ q̄ est doloſus malus r. doloſus bon⁹ vt in. l. j. ff. de dolo. ita est dare mendaciū doloſuz r. punibile r. mendaciū sine doloſo nō punibile. vt in d. c. primū. Itē iste tex. nō dicit q̄ mendaciū hic inf̄ uenit ex ignorantia. s̄ q̄ veritas fuit tacita vel falsitas suggesta ex ignorātia. nō ob. illa. l. p̄scriptōne. qz h̄z mltos intellect⁹ qz si intelligit de mendacio non doloſo p̄t adduci ad sc̄dm̄ d̄c̄m̄ hui⁹. c. si intelligitur d̄ mendacio doloſo intelligit finis illi. l. vt nō cognoscat ille cui rescriptū dirigebat s̄ iudex als ordinari⁹ vel teneat alia lec. de qua ibi. Itē ob. c. sedes qz d̄z reduci ad primā regulā hui⁹. c. nā loq̄t de mendacio doloſo. nō ob. dicta. l. magis puto. quia decretū iudicis est maioris p̄iudicij q̄ rescriptum. Itē p̄t dici q̄ ibi surreptio fuit ex toto causa obrinēdi decretū. r. sic p̄t adduci ad vltimū casum huius. c. nō ob. qd̄ dixi de clausula subintellecta. qz illa refer̄ ad exercitiū iurisdic̄ōis. Itē ad formā rescriptivnde si surreptio fuit cā obrinēdi specialē formā vitiat p̄orsus illā formā sed remanet substantia rescripti. i. ipsa iurisdic̄ō ex q̄ surreptio nō fuit cā substantie rescripti. r. ex his habes distinctōem hui⁹. c. defensatā. r. intellige q̄ iudex d̄z p̄cedere fm̄ renorē iuris si mendaciū fuit cā solius forme q̄ intentio impetrātis p̄t includi sub v̄bis rescripti. als fm̄ Inno. r. b̄n̄ rescriptū annullat in totū. pone exemplū impetrās narravit in rescripto tinū sibi obligatū occasione mutui. q̄re petit illum cōdemnari ad satisfaciendū sibi de debito. nūc d̄o vult agere p̄tra eundē ex titulo donatōis r. cōpelli petit aduersariū ad tradendū r. dicit se narrasse mutui ex ignorantia. certe nō est audiend⁹ qz ista cā quā nūc vult inētare nō p̄t cōprehēdi sub v̄bis rescripti. r. sic nō p̄t iudex p̄cedere etiā fm̄ iuris ordinē. secus autē vbi intentio impetrātis p̄t includi sub v̄bis rescripti. exemplū p̄z ex p̄dictis q̄ impetrās narravit p̄suetudinē r̄. vt. s̄. dixi. Sc̄do principalr querit vtrū distinctio hui⁹. c. ha-

beat locū in p̄uilegio seu lris beneficialibus. r. hec est. q. dubia r. subtil. S̄z vt clare habeant̄ seq̄ntia p̄mitte q̄ ex decisōe hui⁹. c. p̄nt̄ elici tres regle explicite. prima regula q̄ surreptio doloſa vitiat rescriptū in totū. sc̄da q̄ surreptio ex ignorātia vel simplicitate si fuit causa obrinēdi solū forme rescripti nō vitiat substantiā ipsius rescripti ex quo princeps als ex p̄ssa veritate vel falsitate sup̄ssa rescriptuz p̄cessisset. tertia regula q̄ si cessante surreptioe papa nullo modo dedisset rescriptū vitiat̄ rescriptum in totū s̄z ex ignorantia vel simplicitate veritas fuerit tacita vel falsitas exp̄ssa. ¶ Quo ad primā regulā oēs p̄ueniunt vt habeat locū in p̄uilegijs r. litteris beneficialib⁹. nā si surreptio doloſa vitiat ex toto lras p̄tiosas formā habet vitiare lras gratiosas cū surreptio magis inficiat grām q̄ rescriptū ad lites. patet ex eo qz grā ip̄o facto est nulla propter surreptionē. vt in. c. j. r. ij. d̄ si. p̄by. li. vj. r. j. eo. ad audientia. s̄ rescriptū ad lites nō est ip̄o iur nullū. vt i. c. cetex. r. qd̄ ibi dixi. s̄. e. r. p̄b̄ vt p̄dixi singulariter limitare illud. c. si eo tpe. j. e. li. vj. vt si littere p̄tinent plures grās r. surreptio doloſa fuit causa vni⁹ t̄m̄ q̄ in penā doloſi debēt vitari lre in totū. vt notabiliter innuit iste tex. r. facit qd̄ dixi. s̄. e. sedes. ¶ Quo ad sc̄dam r. tertiā reglās est dubium. nā Ho. an. hic videt velle q̄ simplicitas nō excusat a surreptione in istis beneficialib⁹ p. c. si mortu p̄prio. r. ibi bo. glo. de p̄ben. li. vj. Sed ignorantia p̄babilis videt excusare p̄ tex. no. in. c. gra. j. e. li. vj. Sed idē Ho. an. in. d. c. gratia. in nouella d̄c̄ illud. c. gratia fundatū sup̄ maxia rōne r. equitate ponit. r. q̄ nō d̄z excedere terminos suos. r. p̄trariū dicerem⁹ si nō emanasset illud. c. Ad idē vide glo. in. d. c. si mortu p̄prio. q̄ dicit q̄ in lris gratiosis nō h̄z locū ista regula. Itā papa daret b̄n̄ficiuz habenti paruissimū r. t̄m̄ si in impetratione nō sit mentio de paruissimo b̄n̄ficio nō valet grā vt ibi nūc distinguit. ibi an ex dolo an ex ignorantia vel ex simplicitate tacuerit impetrās minimū beneficiū. q̄si velit q̄ surreptio vitiat lras gratiosas s̄z als papa cōcessisset grām. Do. An. dicit posse dici q̄ si grā possit reduci ad r̄minos iur̄ cōis q̄ t̄m̄ poterit p̄accari ista sc̄da regula in lris gratiosis. r. in h̄ casu intelligit istud. c. gratia. S̄z certe ego nō video q̄ illud. c. aliq̄ mō reducat ad r̄minos iuris. imo ignorantia ampliat ibi grās qz si scient̄ ibi impetrasset sc̄dm̄ incōpassibile cū primo facta mentioe de primo nō daret sibi optio retinēdi primū vel sc̄dm̄ s̄ adepto sc̄do vacaret primū ip̄o facto. vt in. c. de mltā. j. de p̄ben. r. t̄m̄ ibi p̄pter ignorantia daf̄ illi optio. Itē de iure cōi q̄s d̄z esse p̄tentus eavocatōe qua p̄mo vocat⁹. vt i. c. j. r. ij. r. q. j. r. ibi daf̄ sibi optio vtz velit accipe primū vel sc̄dm̄. Itē nō video possibile in iure vt grā reducat ad terminos iuris p̄p̄ surreptionez cōmissam in casu exp̄sso. qz grā nūc excedit casum p̄p̄riū adeo q̄ impetrās nō p̄t illaz grām trahere ad beneficiū magis tenue. r. hoc q̄a mēs p̄ncipis nō fuit p̄cedere grām in alio casu q̄ exp̄sso. ad hoc tex. exp̄sso in. c. cui de nō. maxime in si. de p̄ben. li. vj. r. in. c. susceptum de rescriptis

co. li. h. etiam videtur sentire de. de ro. decif. ccdrix. als. cclxx. in antiqs. vnde in hac ma. pcludere q si h secunda regula subtiliter et mentaliter consideret poterit praticari in litteris gratiosis et beneficialibus. nam hec regula nihil aliud vult in effectu q si surreptio no dolosa fuit ca vni rei tm hz vitare illaz rem durat et no alia cur non fuit causa. exēpluz regulariter rescriptū pstitit ex duob ex substātia et ex forma. substātia rescripti est ipsa iurisditio. forma xō est ipse modus pcedendi que papa pfixit delegato. Si surreptio fuit ca illi forme tm vitat solū illā formā et no substātia rescripti ex quo fuit sine dolo ita dicā in litteris gratiosis. q si littera gratiosa pneret plura et surreptio no dolosa fuit causa vni tm solū vitabit illud et no reliquū casuz. alle. no. in. d. c. si eo tpe. et si h pcedit in beneficialib vt ibi. fornius h idē dicendū in alijs gratijs cū lfe ad beneficia sint multū stricti iuris ppter ambitionez vt in. c. q̄uis. de pben. li. vj. h vez nisi obtentuz p surreptionē habeat cōneritatē cū reliquis qz tunc rōne cōneritatis surreptio vitat oia. vt est tex. i. c. pstitutus. s. eo. fm intellectū quem ibi dedi. Nunquid aut ignorātia aliquo mō excuset i istis gratiosis vt sic. c. gra possit trahi ad silē. puto posse attēdari q vbi pcurrit q̄tuor poterit trahi ad silē. p̄rimo q ignorātia sit pbabilis. vt in. d. c. gratia. secundo q no p̄iudicet iuri tertij de quo no est facta mentio als aut ignorātia no excusat. et h casu intel ligo. c. pstitutus. s. c. qz p̄nceps no intendit alteri p̄iudicare si no exprimit. vt ibi dixi. tertio q p̄nceps fuisset p̄cessurus als illā grām exp̄ssa veritate licet no ita de facili. vt in. c. gratia itaz dicto. q̄rto q gra no excedat casum p̄p̄tū vt in. d. c. cui de no. et ad p̄dicta adde notabiles. q. quā ponit de. de ro. vbi. s. ¶ Quidā impetrauit thesaurariā seu sacristiaz senen. vacante et dixit eaz esse dignitatē in loco. cōpertum fuit q no erat dignitas h officij nunquid surreptio vitet. fuerunt opi. s. maior ps dñoz de rota tenuit vt no vitaret qz illa falsitas no fuit causa inductiua gratie. qz papa facilius dedisset si dixisset q erat officij tm. Item p̄stabat de corpe bñficij et illa qualitas dignitatis fuit expressa causa demonstrationis. falsa em demonstratio no vitat ex quo constat de corpe. vt in. l. falsa demonstratio. ff. de condi. et demon. facit qd no. j. eo significante. et vide quod ibi dicam. secus aut vbi falsitas esset exp̄ssa no ca demonstratio sed ca taxatio gratie. q̄a tunc vitaret licet papa als p̄cessisset qz satis est q no p̄cessit in alio casu. et iste est casus notabilis de cuius decisioe non subtiliter aduertentes mirant in. c. susceptū. j. c. li. vj. vbi dicit q si impetrās bñficiū qd dicit vacare p renunciationē no debet si vacat p mortē licet p̄stet de corpe beneficij. et h renunciatio et mors q̄tum ad vacationē equiparent. nā vt dixi p̄nceps taxauit gratiā ad illū casum exp̄ssum. ideo no dz fieri extensio ad aliū casuz. et p hoc apitur via ad multas silēs qōnes. ¶ Quo ad tertiam regulā de. An. distinguit vt. s. q si p̄t reduci gratia ad terminos iuri cōis no vitabit ex q̄ ignorantia pbabilis intercessit. et all. c. gratia. et forte al

legaret ad casum mente p̄ceptū. Nam sibi inuult a cōtrario q si is cui abūti et ignoranti beneficiū fuerit collatū p ep̄m impetrauit bñficiū a papa no facta mentione de collatione sibi facta p ep̄m q p̄t vtrūqz beneficiū retinere si sunt cōparabilia. q̄si ve lit de. An. q si ipetrās exp̄ssisset no habuisset scōm beneficiū. sed ego no video q aliquo modo trahat iste casus ad dispositionē iuris cōis cū gratia consequat effectum suū in totū. et de iure cōi beneficia tus no dz reputari idoneo ad aliud bñficiū vt i. c. is cui de pben. li. vj. ideo dicerē q hec tertia regula pot̄ v̄dicat sibi locū in litteris gratiosis. p h. l. et si legib. fm cōem intellectū. C. si p̄tra ius vel vt. pub. et videf bo. tex. in. c. ex pte. p̄mo de offi. dele. facit. c. pstitutus. s. e. Item gratia assumit vires ex mēte p̄cedentis vt i. c. cū adeo. s. e. s. p̄cedēs no fuisset concessurus exp̄ssa veritate. ergo gratia nulla. et hoc idem sentit Jo. an. in. c. ad audientia. j. c. et de. de ro. vbi. s. Item cessante causa gratie gra cessat. vt in. l. generaliter. C. de epi. et de. canoniza ta. xvj. q. j. ergo fornius dz cessare gratia si ca exp̄ssa fuit falsa licet p ignorantia. Et p h habes declaratā materiā intrinsecā. hui. c. ¶ In gl. in. d. simplicitate. in. fi. et dic q. l. ij. loquit in ignorantia iuris naturalis vt quasi que tanq̄ improbabilis no excusat. ad h. j. q. iij. in. s. notandū. et qd ibi no. et xxxvij. di. in. c. qui ea. ad. l. j. de fal. mo. dic q etiā loquit de ignorātia no pbabili. vt si falsa moneta cudif in domo alicui et dñs dicit se ignorare et no. glo. iūcto tex. q regulariter p̄cur simpliciter. et q aliter p̄cedit p̄tra dolum et alr p̄tra idem facientem ex ignorantia vel simplicitate. ¶ In glo. i. d. bo. p̄iori mō. Hof. singularit̄ istā glo. et no tradas obliuioni. vult em apte q exp̄mēs falsuz vel tacēs verū in impetratōe rescripti no p̄sumit p̄ma frōte h facere ex dolo sed pot̄ ex simplicitate vel ignorantia. Idez sentit Inno. h. dicit tm q dolus pbabitur ex p̄iecturis hosti. dicit q si pbat scia impetra tois p̄sumit dolus. ar. l. verius. ff. de pbaf. qd tm dicit p̄cedē nisi sint lfe iusticie qz i illis de facili no p̄sumit dolus cū facili ter obtineant. Itē dicit posse distingui inter hoīem simplicē et diligenter. s. tu p̄clude q ex varijs circūstantijs iudex p̄sumet dolum vel simplicitatē et informādo aim suū p̄siderabit vtrū dixerit falsum in facto suo vel in facto alieno. et an factuz sit de p̄pinquo an de longinquo. vt in. c. cū illoz de sen. ex. et qd no. in. c. ab. excōicatio. j. c. Itē an lfe sint ponderose vt faciles vt i. c. fi. de cri. fal. Itē an falsitas fuerit inductiua p̄cessiois gratie et silia. s. quo vide qd no. de. de. deci. s. al leg. et Inno. j. e. dilectus. dolus em no p̄t p̄bari nisi ex cōiecturis cū p̄sistat in aio. vt i. c. ij. de renū. li. vj. et in. l. doli. C. de dolo. ¶ In glo. in. d. bo. exp̄ssa. ibi vel tacet se decanū. hoc exemplū non congruit littere. nec etiā exemplū sequentis glo. quia papa dedisset rescriptū etiā i forma p̄cessa licz ista fuissent exp̄ssa. et dic vt no. j. in. glo. in. d. litteras. ¶ In glo. in. d. litteras ibi q mouere possent aim principis ad dandū. tene h prin. cū fl. glo. ex q potes hanc regulam elucere q ea sunt exp̄menda in

rescripto que possent mouere anim principis ad cōcedendū vel ad non cōcedendū vel ad difficultē cōcedendū. et hoc vltimū pbat. j. e. postulasti. papa em daret beneficiū habenti aliud tenue sed nō ita de facili sicut daret nullū habenti. ideo taciturnitas tenuis beneficii inducit surreptōnē. vt i. c. si motu pprio palk. et q̄ glo. ponat multa exempla nō intelligas q̄ in q̄libet rescripto sint exp̄menda omnia q̄ ponunt h̄ in glo. Sed intelligas glo. in casibus in quibus loquunt iura que all. et dic vt i eis no. Et vide q̄ dixi. in. c. cuz ordinē. s. e. vbi posui an de exceptione cōpetente aduersario sit faciēda mentio in rescripto. et vide p̄ Jo. an. i. c. j. de lit. cōte. li. vj. et plene per Spe. in ti. de excep. in. s. dīcro.

In glo. in. x. nisi forsan. ibi quia si notoria esset exceptio. Mo. singulariter hanc glo. ex qua multa potes notare. et p̄mo q̄ exceptio notoria potest opponi ad p̄cessum et sic ante litē p̄testatā licet sit p̄emptoria. et sic intellecta est valde no. dictū in sc̄ti est verum et no. tenet Spe. in ti. de excep. in. s. d. x. s. pone. et. x. nouus. sequit̄ Jo. an. in. c. j. de lit. p̄te. li. vj. et vide de materia p̄ Bar. in. l. cum q̄rebatur et in. l. vir bon. ff. iudi. sol. et p̄ archi. in. c. vt circa. de elec. li. vj. vbi ponit singulare dictū q̄ ois p̄emptoria etiā nō notoria p̄t opponi an lit. p̄te. dūmō excipiens offerat se incontinenti p̄batuz. ar. in. l. iij. s. ibidem. ff. ad exhiben. illud t̄m dictū a multis mordef. facit p̄ et p̄tra. c. litteras. d. resti. spo. **Secundo no. ex hac glo. q̄ si non cōstat citantē habere iurisdictionē in citatū imo notorie cōstat p̄rariū non tenet citatō cōparere. et habes aliā glo. in. c. veniens de accu. et tertiā in. c. si ep̄s. iij. q. ij. et dixi p̄ Cal. i. c. cū ordinez. s. e. vide t̄m ad h̄ maxie in delegato q̄ no. Inno. in. c. ij. de dila. et in. c. cū in iure de offi. dele. et p̄ Jo. an. in reglā sciēti. li. vj. i mercu. **Tertio nota q̄ vbi notoriū est rescriptū esse surrepticiū vel impetrantē esse excōicatū vel iudicem ordinariū non habere alis iurisdictionē in citatum nō potest cognoscere an sua sit iurisditio. q̄a ex quo iudex est certus de defectu iurisdictionis nō potest p̄cedere in causa. ad hoc. c. si duob. j. d. ap. et hic competenter p̄t annexi illa materia quotidiana et vtilis. an et q̄n iudex si reuocat in dubium de iurisdictione sua possit de h̄ cognoscere. d̄ q̄ materia p̄ doc. h. et p̄ Jo. An. in. d. reglā sciēti. et p̄ Inno. h̄ et in. c. venerabili de cēsi. et in. c. expte. el. j. de x. sig. p̄ Bar. et alios legistas in. l. p̄ d̄tōe. C. si cōtra ius vel vti. pu. p̄ eundē in. l. ij. ff. si q̄s in ius vo. et i l. q̄dā p̄sulebāt. ff. de re iudi. aliq̄d in. l. a snia. ff. de test. tute. et cā breuitat̄ reduco totā materiā ad certos casus. Et primo ponā casus q̄b̄ cōit̄ tenet iudicē nō posse cognoscere. sc̄do casus in q̄b̄ p̄t. tertio casus in q̄b̄ dubitat̄. **¶ Clenio ad p̄mū si exceptio opposita p̄tra iudicē sigillat. i. notat ip̄m iudicem infamia seu defectu vel alio crimine nō p̄t ip̄e cognoscere q̄ est suspect. vtputa si opponit q̄ est excōicat. vel seru. vel infamis vel q̄d sile. h̄ t̄z Bar. in. d. l. q̄daz p̄sulebāt. Jo. an. sentit in. c. pia. de excep. li. vj. Sequit̄ do. An. et cōiter sequunt̄ doct. h̄ Inno. dubitādo aliud senserit in. c. cū in iure. et in******

c. cū sup. de offi. dele. Sc̄ds casus q̄n exceptio iurisdictionis parit̄ p̄cludit in illo incidētī sicut i illo p̄ncipali. exēplū si oppono q̄ iudex est minor vel furiosus v̄l mulier vel aliū nature defectū patiat̄. naz iste exceptōes sic excludūt eū a p̄ncipali ita q̄ non possit cognoscere an sit iudex et ista ē rō q̄re iudex q̄ allegaret suspect. nō p̄t cognoscere sup̄ suspitione s̄ eligūtur arbitri. vt in. c. suspitōis. de of. del. nā sicut est suspect. in p̄ncipali ita et in incidētī. et h̄ voluit Inno. in. c. p̄udētiam. de offi. dele. et sentit Bar. in. d. l. q̄dam. **¶** Tertio casus cū opponit̄ de totali fundamēto iurisdictionis et p̄petate ip̄i. vt q̄z opponit̄ q̄ q̄s nō est p̄as vel ep̄s. nō em̄ est idoneus in hac cognōde q̄ h̄ affectōem ad cām q̄nimo cā est pp̄ria. h̄ voluit notant̄ Bar. in. d. l. a snia. et Inno. i. c. ceter. de iudi. **¶** Quart. casus cū agit̄ nō solū de nudo exercitio iurisdictionis s̄ de p̄petate s̄biectōis. vt q̄z citat. dicit se esse exēptuz et iudex negat. multa em̄ sūt cōmoda s̄biectōis. ideo iudex est suspect. i hac cognōde. h̄ voluit Inno. in. c. venerabili. d. cēsi. et vide q̄d ibi dixi. p̄ q̄d notant̄ limitatur. c. cū p̄sone. de p̄uui. li. vj. et gl. ibi postea q̄ aliud sentit. et vide q̄d dixi in. d. c. venerabili. facit q̄d no. glo. in. c. ad audiētā de app. **¶** Quint. casus q̄n notoriū est eū nō esse iudicē vel saltē ip̄e sc̄it. nā tūc nō p̄t p̄cedere in cā. de q̄ in. c. si duob. de ap. et dic vt ibi. secus si iudex ignoraret et p̄tes sc̄irent. vt ibi est bo. tex. **¶** Sext. casus q̄n iudex se ingerit ita q̄ p̄tedit p̄ iurisdictionē ac si esset ps. nā ex h̄ redditur suspect. ar. in. l. q̄ oia. ff. de p̄cur. et est gl. singularis in. c. statutū in p̄n. in. x. copia. j. e. li. vj. et tenebis sp̄ mēti hūc casum p̄ quē inferit̄ ad. q. q̄tidianā nūq̄d iudex p̄cedens ex officio possit cognoscere an sua sit iurisditio si dubitat̄. et videt̄ q̄ nō. q̄z lo cum p̄tis et cōtendēdo p̄ iurisdictionē reddit se suspect. et i hac opi. videt̄ inclinare do. An. h̄ nō firmū s̄ ego credere oppositū p̄. l. ij. ff. si q̄s in ius vo. q̄ loquit̄ indistincte. et p̄ tex. iūcta glo. in. d. c. cū p̄sone. nec h̄ casu p̄t dici q̄ iudex se ingerat cū teneat̄ ex officio suo p̄cedere. vt in. c. q̄lit̄ et q̄n. ij. de accu. ergo cessat rō suspitōis q̄ se nō ingerit volūtariē. secus q̄. q. est inter p̄tes et ip̄e assumit defensionē p̄tis st̄tis p̄ iurisdictionē. Casus x̄o in q̄ p̄t cognoscere est cū dubitat̄ p̄babilis de cōpetētia iurisdictionis. et exceptio nō sigillat p̄sonaz suā. si sum. ex oēs casus p̄dictos et tūc cognoscit an sua sit iurisditio. q̄z iudicare p̄ncipalit̄ est onus. vt in. l. munerū. in. s. iudicādi necessitas. ff. de mu. et ho. et in. c. pastoral. de offi. dele. licz in p̄ntiam sit honor. vt in. c. vt debet̄ honor. de ap. vide gl. i. c. si p̄ vnū. d. offi. dele. li. vj. nec iudicat in facto pp̄rio q̄ cā non d̄r pp̄ria ex q̄ cōmodū v̄l incōmodū ad cū nō p̄tinet. ij. q. vj. biduū. in. x. palā. et in h̄ casu intelligit̄ iste tex. et c. pastoralis. s. e. et l. p̄scriptione. et alie leges sup̄ius alle. Casus x̄i in q̄b̄ dubitat̄ occurrunt ad p̄sens tres ad q̄s tāq̄ ad p̄ncipaliores poterūt reduci si qui alij inueniri poterūt. Prim. casus cū excipit̄ q̄ locus p̄ctus vel delicti nō est de iurisdictione citat̄. sed finalit̄ tenet Inno. q̄ p̄t cognoscere q̄z hec sentētia nō nocet alteri iudici. q̄nimo Bar. sentit in. d.

l. ij. q. hec exceptio nō pōt opponi ad pcessum s̄ ad
 merita cause tm̄. qz satis ē in libello aliqd̄ exprimi
 qd̄ funder iurisditōez iudicis lz̄ illud nō sit verū. qz
 debet inspicī qd̄ petīf̄ r̄ nō qd̄ debet q̄ ad fundan-
 dam iurisditōnē iudicis p̄ tex. in. l. pe. ff. de iuris.
 om. iu. Lōtrariū tenet h̄ do. An. qz̄ illa. l. non pce-
 dit qn̄ ex negatōe petiti negat̄ p̄ncipalit̄ iurisditio
 vt̄ in casu n̄fo. r̄ h̄ verius puto q̄ possit recusari vt̄
 insinuante de off. dele. Scd̄s casus qn̄ iudex ē ha-
 biturus aliqd̄ cōmodū sportulaz̄. quo casu gl. m̄-
 tum vulgata in. l. de iure. ff. ad muni. dicit q̄ nō
 pōt cognoscere. Lōtrariū tenet p̄e. r̄ Ly. in. d. l. p̄-
 scriptōe. qz̄ cōmodū habet accessorie. Bar. sequit̄
 glo. qz̄ sola affectio ad cām est sufficēs ad remouē-
 dum iudicē. d. c. insinuante. r̄. l. p̄tor. ff. de iuris.
 om. iu. dicit tñ in. l. ij. in h̄ standū p̄suetudini. Do.
 An. putat attendēdā q̄ntitatē cōmodi. r̄ placet mi-
 hi q̄ attēta qualitate p̄sone iudicis r̄ q̄ntitate mune-
 ris iudicē suspect̄ vel nō. ad hoc allego bo. tex. in
 c. r̄ si questiones de symo. ¶ Tertio r̄ vltim̄ casus
 qn̄ rescriptū dicit̄ falsum r̄ iudex p̄nūciauit quod
 erat verū nūquid teneat processum si postea detegit̄
 tur q̄ erat falsū. Inno. 3o. an. et Lōpo. do. An. te-
 nent p̄cessus nō valere. qz̄ fabricator falsi rescripti
 nō potuit dare iurisditōnē nec in p̄ncipali nec in
 incidenti. Bar. in. d. l. p̄scriptōe. dicit p̄cessum va-
 lere si falsitas erat latēs. qz̄ dubiū posuit istū in q̄si
 possessiōe iurisditōnis. ar. in. l. barbari. ff. de of.
 p̄reto. Bal. tenet primā p̄tem. r̄ illa videt̄ in h̄i ve-
 rior. qz̄ ex quo rescriptū nō emanauit a p̄ncipe iste
 potest dici intrusus. r̄ sic nō debet valere gesta eti-
 am dato cōi errore. vt̄ no. in. c. nihil. j. de ele. p̄ In-
 no. fact. c. alienatōes. xij. q. ij. nō ob. l. barbarius.
 qz̄ ille habuit potestātē a p̄ncipe licet p̄ surreptio-
 nem sed iste a nemine. r̄ p̄ hoc dic q̄ si rescriptum
 esset p̄sus nullū si tñ emanauit a p̄ncipe r̄ dato
 dubio iudex p̄nūciauit rescriptum valere tenet
 p̄cessus si nō fuit appellatū. hoc est singulare dictū
 Rapi. in. c. j. e. ti. li. vj.

Hoceri. Solet multuz̄ allegari. et
 hic dicit in sūma. In cau-
 sa monasterij p̄uenit abbas p̄ rescriptum
 in quo nulla fit mentio de p̄uentu. nec p̄pter h̄ ap-
 pellari potest nisi abbas r̄ p̄uentus bona essent di-
 stincta oino. Primo ponitur duplex questio. scd̄o
 fo. ibi sup̄ quo. tertio rō ibi cū ex officio. quarto ex
 ceptio ibi nisi. ¶ No. p̄mo q̄ valet rescriptū impetra-
 tum p̄tra solū p̄latū licet impetret̄ sup̄ cā cōi ip̄si p̄-
 lato r̄ caplo. Dicit tñ Guil. de mōte laudino in de.
 j. j. eo. q̄ curia de facili nō dat rescriptū sup̄ rebus
 cōibus p̄tra p̄latū qn̄ faciat mentionē de cōuentu.
 dic tñ q̄ iure rescriptū valet vt̄ hic. ¶ No. scd̄o q̄ p̄-
 latus pōt r̄ tenet solus p̄curare negocia sibi r̄ capi-
 tulo cōia. nā ex officio admistratōis sibi iniūctē ad
 h̄ tenet. Et ex h̄ no. q̄ solus rector vniūsitatis pōt
 pmouere r̄ p̄curare negocia totū vniūsitat̄ im-
 mo ex officio sibi iniūctē ad h̄ tenet. vt̄ no. Inno.
 in. c. fi. de maio. r̄ obe. nisi negocia essent multū ar-
 dua. vt̄. j. dicā. ¶ No. ibi negocia p̄curare. q̄ p̄

latus nō dicit̄ dñs rerū ecclesiasticaz̄ sed pot̄ p̄cu-
 rator. r̄ idē dic in ep̄o r̄ alijs p̄latis. vt̄ est tex. in. c.
 ij. j. de dona. nō tñ ex toto p̄lar̄ equiparāf̄ p̄cura-
 tori nec etiā tutori sed ampliorē r̄ honorabiliorē
 potestātē habet q̄ tutor r̄ p̄curator. vide ad h̄ gl.
 no. v. q. ij. in. c. fi. ¶ Ultimo no. vñ qd̄ nescio ali-
 bi q̄ inter abbatē r̄ capitulū bona monasterij p̄sit
 esse diuisa vt̄ aliqua p̄tineat ad mensaz̄ abbas ali-
 qua ad mensaz̄ capli. B̄ tñ nō p̄cedit ex regula nec
 de iure cōi cū oīa debeāt eis esse cōia. vt̄ in. c. cū ad
 monasteriū. j. de sta. reg. s̄ p̄cedit de iure speciali.
 puta ex p̄suetudine vel statuto ex cā rōnabili facto
 de quo. j. lat̄ r̄ pōdera q̄ p̄gregatio religiosoz̄ ap-
 pellat̄ p̄uentus. seculariū x̄o cōiter appellat̄ caplm̄
 nō tñ est inter h̄ differentia. r̄ aliqui cōuent̄ religio-
 soz̄ appellat̄ caplm̄. d̄ q̄ dicā. j. e. c. caplz̄ r̄ etymolo-
 giā capli p̄uet̄ cet̄ synodi r̄ p̄clij. vide i. c. j. xv. di.
 de caplo dicaz̄. j. eo. caplm̄. ¶ In glo. j. in fi. hanc
 gl. r̄ dicta doc. p̄ clariori doctrina reduco ad. viij.
 qōnes. Prima qd̄ versat̄ circa validitatē rescripti im-
 petrat̄ p̄tra monasteriū vel p̄. Scd̄a q̄stio circa fa-
 cultatem agendi in iudicio. r̄ nūqd̄ abbas sine cō-
 uētū vel ecōtra possit expiri. Tertia qd̄ circa facultatē
 p̄stituēdi p̄curatorē seu sindicū vel iconomū.
 Quarta qd̄ nūqd̄ sede vacāte possit p̄uentus agere
 Quinta qd̄ p̄supposito q̄ p̄uent̄ nō possit agere si
 ne p̄lato nūqd̄ p̄latus possit habere ratū factū p̄
 p̄uentū. Sexta qd̄ qd̄ si vertit̄ his inter p̄latū r̄ capi-
 tulū nūquid possit agere caplm̄ sine curatore. Se-
 ptima qd̄ nūqd̄ dispositū h̄ in abbate r̄ cōuētū ha-
 beat locū i alijs p̄latis. Octaua. q. r̄ vltia qn̄ bona
 dicant̄ cōia vel diuisa inter p̄latū r̄ p̄uentū. r̄ cuius
 auctē hec diuisio fieri possit. et h̄c vltimā. q. tanq̄
 p̄ fundamēto aliaz̄ qōnū prius expediā. ¶ Scien-
 dus est etiā q̄ qn̄qz̄ bona ecclie sūt. p̄sus cōia abba-
 ti r̄ p̄uentui. qn̄qz̄ sunt diuisa q̄ ad rē s̄ nō q̄ ad ad-
 ministratōem. vt̄puta qz̄ certa bona sūt deputata
 p̄ mēsa p̄uentus r̄ certa p̄ mēsa abbat̄ administra-
 tio tñ nō est diuisa s̄ abbas nō administrat ac si bo-
 na ex toto essent cōia. qn̄qz̄ r̄ tertio bona sunt diui-
 sa q̄ ad rē r̄ q̄ ad administratōez. vt̄ qz̄ p̄uentus p̄ se
 vel p̄ aliū administrat bona sibi deputata et idē fac̄
 abbas de suis. r̄ d̄ istis loq̄tur tex. in fi. cū requirit̄
 q̄ bona sint oīa distincta. qn̄qz̄ r̄ q̄rto aliqua sunt
 diuisa. aliq̄ x̄o sunt cōia. cuī aūt auctē hec diuisio
 fieri possit cū vt̄. s̄. dixi religiosi oīa debēt eē cōia
 dicit̄ doct. q̄ in instructōne seu fundatōne mona-
 sterij h̄ potuit fieri ad instantiā patroni. r̄ intellige
 q̄ episcopus hoc fecit ad instantiam patroni. ar. i.
 c. cum dilectus. de consue. r̄ in. c. q̄ro. de cen. qz̄
 cū ista p̄cernāt modū viuēdi r̄ sp̄ualitatē quādā
 nō pōt p̄onus p̄ se h̄ statuere etiā a p̄ncipio. vt̄
 notant̄ voluit Inno. in. c. qm̄. j. ne p̄. vi. su. p̄ fun-
 datōez x̄o h̄ facit ep̄s. ar. i. c. qm̄. j. de vi. r̄ ho. de.
 r̄ in. c. sicut vñire. de excels. pl. Ego puto q̄ etiā ip̄e
 abbas cū p̄uentū possit h̄ ex cā p̄stituere cū p̄ h̄c di-
 uisiōe bona nō min̄ sūt monasterij q̄ prius s̄ re-
 spectu vsus sit hec diuisio. Ad hoc. xij. q. j. i. s̄. fi.
 r̄. c. vltio. r̄ h̄ idē videt̄ sentire 3o. an. in fornicat̄
 t̄minis in regula nō ē obligatorū. de re. iur. li. vj.

in mer. vbi post quēdā magistrū i theologia pcludit valere statutū abbatū et pūctus cā vitāde murmurationis et scādali vt singulis monachis denē decē p vestimētis. et ibi vide lat^o. sine cā tñ h debe re fieri nō ē pfulēdū ne sit occasio mali. et idē dic in monialib^o. vñ puto abbatissam posse pmittere vt lucra ex manib^o possint puertere i pprios et necessarios vsus nec p h dicunt habere ppriū. de quo vide p Jo an. et host. in. c. cū ad monasteriū. d. sta. reg. et ibi dixi. cogita tñ nunqd cōsensus epī d3 accedere p nobile dictū Inno. in. c. reqsisti de testa. et in. c. cū accessissent. de psti. vbi dicit collegia inferiora nō posse statuere circa statū ecclie sine aucte epī. nam saluādo dictū Jo. an. possem dicere illud non cōcernere statū ecclie s̄ pot^o modū viuendi inter se. facit qd dicit glo. in. c. ij. de x. sig. lib. vj.

Ad scōam. q. q̄ fuit prima in ordine dic q̄ si bona sunt cōia ex toto vel saltē q̄ ad administratōem. vt s̄. in scōo mēbro tenet rescriptū impetratū exp̄so noie solius abbatis. hoc apte vult iste tex. qz ad ipsum abbatē p̄tinet pcurare negocia totū monasteriū. q̄ satis est d̄ eo facere mētionē in rescripto. nec ob. illa diuisio q̄ ad rē tñ. qz ex q̄ non est diuisa ad ministratio pcedat rō. c. nec ob. finis. qz loquit qñ bona sunt oīno distincta. vñ in tertio mēbro qñ. s̄. sunt oīno diuisa nō valet rescriptū p̄tra abbatem sup bonis spectantib^o ad caplm nec ecōtra. vt probatur hic in fi. tex. nā tunc cessat rō capli qz ex q̄ bona oīno sūt diuisa nō tenet abbas pcurare negocia puent^o. ¶ Ultimo mēbro qñ aliqua sunt diuisa aliqua cōia. i diuisis tene qd. s̄. dixi qñ oīno sūt diuisa. in coibus tene qd sup dictū est. qñ oīno sūt cōia. et h̄ olim tenuit Fran. xcellesi. et videt magis placere doc. s̄ bastanus p̄. s̄ tene primū qz eadē rō d3 cē de pte q̄ ad pte sic de toto q̄ ad totū. vt i. l. q̄ b̄ tota. ff. de rei ven. et in. c. pastoralis. s̄. itē cuz totū. d̄ off. dele. Itē rō h̄. c. v̄dicat sibi locū in istis cassibus qz abbas tenet pcurare ecclia. q̄ h̄ locuz dispositio in. c. cū dilecta. de p̄st. vti. Si tñ puent^o etiā in coib^o impetraret noie ecclie p tale rescriptū posset agere abbas. vt no. Jo. an. in addi. spe. in ti. d̄ rescrip. p̄fita. s̄. rōne ei^o p̄ quē. x. itē q̄ vbi ipetrat vbi vide. ¶ Ad tertā. q. circa facultatē agēdi glo. h̄ et in. c. j. de p̄cu. et vbi cūq̄ tagit hāc materiaz sp̄ tenuit q̄ nec puenire pōt p̄lat^o sine p̄sensu p̄uētus nec ecōtra et pp̄ auctē glosatoris curia nō admittit de facili p̄latū ad agēdū sine p̄sensu p̄uēt^o seu p̄curatorē ip̄i. vt no. in cle. j. j. e. s̄ Inno. et cōit doc. tenet p̄uēt^o. et hec opi. vlti. verior. vñ distingue q̄ si bona sint cōia p̄mo et scōo mō solus p̄lat^o p̄t agere sine p̄sensu p̄uētus et etiā pueniri. nā vt dicit Inno. regula iuris h̄ q̄ habēs legitimā administratōez pōt agere sine p̄sensu alteri. vt in. l. fi. ff. q̄ cuiusq̄ vni. s̄ p̄latus h̄ legitimā administratōē. q̄. rē. Itē ad h̄ corroborādū adduco h̄ ar. incōuincibile. q̄libet p̄latus saltē est p̄curator legitim^o ecclie sue. vt i. c. ij. de dona. et h̄ liberaz administratōez a iure vt in. c. cū nobis i fi. j. de ele. et in. c. is cui. e. ti. li. vj. et in abbate vide tex. opt. in. c. nullā. xvij. q. ij. vbi dicit q̄ tota p̄tās monasteriū tā circa cultū diuinuz

q̄ circa reliq̄s res monasteriū est penes ip̄m abbatem s̄ p̄curator et etiā simplex pōt agere et si h̄ libera pōt explicare ea q̄ exigūt sp̄ale mādatur. vt in. l. p̄curator cui libera. ff. de p̄cur. q̄ fori^o poterit p̄lat^o q̄ nō ē p̄curator simplex s̄ h̄ titulū honorabilez et dignitatē. vt no. gl. in. c. fi. v. q. ij. p̄bat i. c. indēnitatib^o. de ele. li. vj. ¶ Et ex h̄ pōt argui q̄ solus p̄latus pōt etiā alienare ex cā licita p̄ illaz. l. p̄curator. nisi ius sp̄alit̄ indiceret sibi. xij. q. ij. sine exceptōe et c. abbatib^o. et c. placuit. si ob. huic p̄clusiōi. c. j. d̄ p̄cu. h̄. n. ille tex. duos intellet^o. p̄m^o vt clerici ibi se s̄scribāt vt testes nō tāq̄ p̄stātes p̄sensū. vñ vt dicit host. ep̄s solus h̄ ibi p̄stituere p̄curatorē. fm̄ alium intellectuz se s̄scribūt vt p̄sentētes. et tūc dicit Inno. q̄ pōt p̄cedere in arduis in q̄b^o d3 p̄lat^o habere p̄sensū capli. ar. in. c. pastoral. j. de dona. et in. c. sine exceptōe p̄al. et tene mēti hāc regulā qz in arduis p̄lat^o nō d3 aliqd agē sine p̄sensu capli. vid tñ qd le. et no. i. c. q̄to. et c. nouit. de his q̄ fi. a p̄la. Itē ob. l. ait p̄tor. ff. de iure delib. sup q̄ se fundat gl. qz ponit ibi casuz sp̄alis in herede q̄ voluit tps ad de liberādū. nā atq̄z adeat hereditatē non pōt agere nec aliq̄ alienare. vñ regula nō est vera indistricte q̄ nō valet alienare q̄ nō pōt rē in iudiciū deducere. exēplū i p̄fe q̄ sup bonis aduēticijs filij pōt agere tāq̄ h̄is legitimā administratōez a iure et tñ nō pōt alienare. vt in. l. cū nō solū. C. de bo. q̄ li. et in. l. j. C. de bo. ma. Itē p̄curator simplex pōt agere. vt in. c. q̄ gnālit. d̄ p̄cu. li. vj. et tñ p̄curator nō pōt alienare si nō h̄ libera. vt in. l. p̄curator bonoz. ff. d̄ p̄cu. dic q̄ q̄ nō pōt alienare nō pōt rē in iudiciū deducere noie pprio. et sic scōo mō pōt itelligi illa l. ait p̄tor. s̄ noie alieno pōt ex q̄ h̄ legitimāz administrationē vt i dictis iurib^o. et no. Ly. in. d. l. j. nō ob. s̄. et h̄ nihilomin^o all. in glo. s̄ pon^o facit p̄. qz dicit q̄ solus iconom^o pōt agere h̄ in p̄stitutōe iconom^o p̄curat p̄sensu p̄uētus. de q̄ dicā i sequēti. q. Si xō bona p̄lati et p̄uētus sūt oīno distincta tūc p̄latus nō agit p̄ reb^o p̄uētus nec ecōtra. vt h̄ in fi. et i vlt. mēbro qñ sūt p̄im diuisa et p̄im p̄iuncta. dic p̄cedēdū vt. s̄. dixi. p̄uēt^o aut nūq̄ pōt agere in reb^o coibus sine p̄sensu p̄lati. qz administratio est p̄cessa p̄lato et nō p̄uētui. vt h̄ et in. c. cām. de iudi. Excipe a p̄dicti qñ negocia sūt ardua. qz tūc de cōsensu vtriusq̄ debēt p̄moueri. vel nisi p̄uētus vel p̄lat^o vellet agere sup reuocatōe rerū male alienataruz. vt i. c. si q̄s p̄sbyteroz. d̄ re. ec. nō ali. et vide qd nor. in. c. cū olim. de resti. spo. Nunqd̄ cauēdo de rato possit alter eoz admitti. vide gl. no. i. c. j. de p̄cu. et dic vt ibi. Et p̄ his q̄ dixi. s̄. in primo mēbro videt tex. h̄ si bñ pōderef. Itā q̄ possit pueniri sine p̄sensu p̄uētus dico esse tex. h̄ no. in p̄ma pte ibi q̄relātibus r̄ndere. q̄ possit agere p̄bat p̄ rōnē tex. dū dicit q̄ ex officio suo tenet p̄latus pcurare negocia congregationū suaz. q̄ agere in iudicio. vt in. c. q̄ gnāliter. ¶ In. iij. q. nūqd̄ solus p̄lat^o possit p̄stituere p̄curatorē seu iconomū. glo. h̄ q̄ nō. s̄ Inno. et cōit ter doc. tenet oppositū. et hāc opi. credo veriorē. qz regula iuris h̄ q̄ pōt p̄ se agere pōt p̄curatorē et p̄curatorē p̄stituere. l. j. ff. de p̄cu. et etiā in religi-

ossis notater ponit Inno. i. c. cū. 3. r. A. de re iudi.
 Adduco etiā bo. tex. i. c. petitiō. j. d. p. cu. r. d. c. j. d.
 p. cu. fm p. mū intellectū q. nimo h. tutor nō possit da-
 re p. curatorē aū lit. p. te. vt in. l. neq. tutores. C. de
 p. cu. p. ianus aūt pōt tanq. habens liberiorē admi-
 nistratōnē q. tutor. ad h. tex. r. signanter voluit ibi
 Inno. in. c. p. e. de iu. ca. qd. tene menti. dicit tū no-
 tater h. Inno. q. si p. lar. vcllet p. stituere officiales
 seu iconomū generalē et p. p. tuū q. oia negocia p. i-
 ter gerat tam in iudicio q. extra d. z habere p. sensū
 p. uentus seu capli. q. hoc pōt p. putari inter ardua
 nec talis pōt esse laicus fm est p. c. d. d. c. t. l. x. r. i. x.
 di. r. h. vltimū p. firmavit idē Inno. in. c. ij. de iudi.
 h. dicitū intelligere v. ex q. i. iste talis iconomus habe-
 ret etiā iurisdicōnē in clericos seu p. eminentias in
 rebus spūalib. r. sic d. z intelligi illud. c. indicatuz.
 vt no. ibi archi. s. vt quis p. curet negocia ruralia r.
 alia bona ep. atus sine iurisdicōe r. p. eminentia in spi-
 ritualib. puto q. talis pōt esse laicus imo magi ho-
 nestū est vt sit laicus. ar. xj. q. j. te. q. d. z. r. h. voluit
 glo. no. in. d. c. indicatuz. r. qd. dicit Inno. de p. p. e-
 tuo iconomus seu officiali nō intelligas q. q. s. possit
 p. stituere p. p. tuū p. curatorē q. min. sibi liceat reuo-
 care vt no. Bar. in. l. cū p. cario. ff. de p. ca. q. nemo
 pōt sibi legez iponere a q. sibi non liceat resillire. vt
 ff. de. le. ij. l. si q. s. in p. n. r. l. pe. ff. de pac. r. iō puto
 q. ep. us pōt libere vicariū remouere. ad h. qd. nos.
 glo. in. de. si. de p. cu. r. in. de. r. si p. r. i. p. a. l. i. s. de re-
 scrip. nisi aliq. p. cederet in vicariā p. p. tuā cū p. sen-
 su capli. iux. no. p. Jo. an. in. c. cū venerabil. de c. s. s.
 h. p. cedūt in bonis cōibus. in diuisis dō dic. q. ad lē
 mites facultatis agēdi pōt q. s. p. stituere p. curatorē
 r. sic p. uētus poterit in reb. suis p. curatorē p. stitue-
 re sine p. lato nisi in arduis. vt. s. dixi. ¶ Venio ad
 quitū nūquid vacāte sede possit p. uētus agere sine
 p. lato. dic. de h. vt no. in. c. si. ne se. va. r. vide gl. in
 de. si. de p. cu. r. Inno. in. c. cū dilect. j. de cōsu.
 Ad sextū nunq. d. p. lar. possit ratificare gesta p. solū
 p. uētū. gl. h. q. sic. quā no. r. sequūt doc. dicitēs q. h.
 redit p. sensus s. nō auctas qui pōt intuenire aū r.
 post. s. in aucte p. cedit. s. tutor. allegat. in glo. Ego
 dicerē q. etiā vbi redit auctas p. lar. ad vtilitatē
 ecclie cā interponē r. actū ratificare etiā ex post fa-
 cto. p. tex. no. in. c. si q. de reb. r. ij. q. ij. vbi p. z q. ali-
 enatōez factā p. caplin etiā sede va. pōt ep. s. postea
 creat. ratā habere si expedit ecclie. r. vide glo. i. c. j.
 ne se. va. r. tene sp. mēti h. dicitū. q. sepe fit alienatio
 i absentia p. lati q. tū p. sentit ex post facto. ¶ Ad. vij.
 q. qd. si sperat lis int. p. latū r. caplin. So. dicit gl. q.
 curator ad litē d. z dari caplo sicut daf. minori volē-
 ti agere p. tutorē. Inno. dicit h. verū si caplin vult
 agere noie ecclie. s. si q. libet ps capli vult agere pro
 iure suo r. noie pprio nō est op. dare curatorem.
 Ad h. pōt adduci. c. cū inter canonicos. cū glo. sua
 de cle. hosti. l. o. p. o. s. Spe. in ti. de sindico. r. cōiter
 doc. sequētes indistincte tenēt q. caplin pōt agere
 p. p. latū sine curatore vel p. aliuz quēcūq. ex q. h. z le-
 gitimā administratōez. ad h. c. cū ecclia sutrina. d.
 cā pos. r. pprie. r. c. cū venissent. de in. inte. resti. et
 hec ps verior. p. q. fac. l. j. ff. qd. cuius. vni. r. c. ex p.

te. r. c. olim. d. accu. r. vide qd. le. r. no. i. c. significa-
 uit. j. de apel. r. in. c. si. v. q. ij. Ad octauā r. vltimā
 qōnē an in alijs p. latis habeat locū iste tex. Cōiter
 doc. dicit q. sic. q. eadē r. fortior rō est in alijs p. lat.
 ¶ Itā h. dubitabat de abbate q. si haberet min. ius i
 reb. cōib. q. s. alijs p. lat. seculari. ar. liij. di. in. c. ab-
 bati. vñ in oī p. lato q. cūq. noie nūcupet h. z locū qd.
 h. d. z. qd. satis placet q. rō decidēdi h. ur. r. h. z locū
 in oib. p. latis circa bona cōia. nā q. libet p. lar. tene
 p. curare bona ecclie sue. vt in. c. ij. j. de dona. s. cō-
 ueniri pōt r. agere. vt. s. dixi. idē dicit doc. i. cōmē
 datario vt valeat rescriptū p. euz ipetratū tū cū ipse
 possit agere r. p. ueniri. vt in. c. q. relā. de ele. Idē in
 p. sbytero rectore alicui ecclie vt valeat rescriptū p.
 eū solū impetratū q. ecclia dicit cōmissa p. sbytero.
 xxxij. di. in. c. p. sbyter. r. pōt dicere ecclia esse suā vt
 in. c. cū nō ignores. j. de p. bē. et in. c. si tibi abfuit. d.
 p. bē. li. vj. An aūt ep. s. debeat intponē auctē si infe-
 riores elici p. stituūt sindicū. Inno. norant in. c. ipe-
 ratorū. de iura. calū. dicit q. nō est de necessitate l. z
 gl. ibi p. r. iū teneat s. tene primū. r. p. h. habes q. si ex-
 peditā materiā q. tidianā isti. c. ¶ Et no. gl. si. i. co-
 q. dicit q. rescripta sūt stricte intelligēda l. z aliud di-
 xerit Inno. in. c. ep. i. de re. ecclie. nō ali. s. tene p. muz
 facit qd. le. r. no. in. c. ad hec. s. eo.

Cum dilecta. Processus factus
 as irritat s. factus s. formaz rescripti irritus
 nūciat. ita cōiter sūma. s. oportet alit. d. clarare vt
 patebit ex. j. dicendis. Diuidit p. r. i. p. a. l. i. s. in q. tu-
 or. p. t. In prima succincte tangit. q. in scda irritat
 p. c. s. u. z scdoz iudicū. ibi de p. h. d. i. m. in tertia ir-
 ritum decernit p. c. s. u. z p. moz iudicū. ibi dicitū. in
 quarta cōmittit cāz r. mādāt restitui spoliatus. ibi
 ideoq. ¶ No. p. mo q. in causa electōis pōt monia-
 lis electa p. se esse in iudicio ad p. secūonem iuris
 sui vel p. curatorē p. stituere. hodie dō nō licet mo-
 nialibus exire claustrū sed bene p. stituere p. cura-
 torē. vt in. c. mulieres. de iudi. li. vj. r. i. c. indēmita-
 tibus de cle. e. li. r. in. c. vnicō de sta. re. li. vj. et ibi
 habes tex. menti tenendū in quib. casibus l. z mo-
 nialibus exire claustrā monasterij. respectu dō p.
 curatoris p. stituēdi cape istā regulā. vbi cūq. religi-
 osus vel religiosa pōt esse in iudicio pōt p. curato-
 rem p. stituere. q. magis decēs est vt cōp. ear. p. pu-
 ratorē q. p. se. hāc regulā notandā ponit Inno. in
 c. cum. 3. r. A. de re iudi. ¶ No. scdo fm vnum in-
 tellectum l. se q. nō solū in scdis l. ris est fienda men-
 tio de primis s. de q. libet notabili clausula seu no-
 tabili articulo p. tentis in primis. r. h. voluit hosti.
 hic qui intelligit q. scde l. se faciebāt mentionē de p-
 mis in genere sed nō de illo articulo restitutiōis s. b-
 tractoris qui p. r. i. o. r. i. b. i. u. d. i. c. i. b. fuerat cōmissus. et h.
 notabile p. cederet si in tex. vbi est d. b. m. de quib.
 diceret d. quo. s. tex. iste videt velle q. de l. ris p. mis
 nō fuerat facta mentio in scdis. dicitū tū hosti. ē ve-
 rū in se r. no. r. facit. c. inter de re iudi. r. qd. le. r. no.
 in. c. ij. de do. r. p. tu. vbi vide. ¶ No. tertio q. mona-
 sterio vacanti d. z dari p. supiorē administrator. ido-
 neus. ex quo videt inferendū q. caplin nō succedit

in administratōe mortua abbatissa. Cōtrariū ego puro vey in. c. ne in agro. §. abbatē d. sta. re. in de. z ad istū tex. rīdeo dādo pulchz z nouū intellectū q̄ vbi vacante ecclia scandalū nascit̄ inter illos de collegio ita q̄ suspecta est eoz administratio tūc supi or d3 dare illi loco administratorē. z in h̄ casu intelli go istū tex. optime facit in ar. c. si. d. sup. ne. pla. li. vi. p. h̄ tex. no. fm vnū intellectū in. c. si. d. sta. reg. vbi patet q̄ si monasteriū vacat p̄ remotionē plari factam p̄pter suū delictū d3 administrator dari monasterio qz est suspitio p̄tra monasteriū in eo q̄ tolerat abbatē criminofuz. z no. bñ istū casuz z illuz. Itē no. q̄ si iudex delegat̄ nō seruat formā rescripti p̄cessus su⁹ est ipso iure nullus. z ad h̄ allegat̄ q̄ndie iste tex. Et no. vnū aliud singulare ex isto tex. q̄ vbi plura cōmutant̄ in rescripto videt̄ data forma vt fm ordinē narratōis facte debeat iudex p̄cedere ex quo primo loco narrata videt̄ studiosi⁹ p̄missa

¶ Ultimo no. q̄ moniales possūt petere restitutō nem. qd̄ p̄ma frōte videt̄ impossibile. qz restitutio nō dat̄ nisi spoliatis z his q̄ possiderūt. vt ptz i. c. p̄sultationib⁹. de off. dele. z in. c. oli. iij. de re. spo. sed moniales nō p̄nt aliqua possidere quia oīa sūt monasterij etiā vestes quas ferunt. vt no. glo. xij. q. j. nō dicatis. ergo nō p̄nt p̄tendere spoliationez cū spoliatio p̄suponat̄ h̄itū possessiōis. xxxij. q. ij. in. c. qd̄ vō. de h̄ dic vt lati⁹ dicef̄ euz glo. si. ¶ In glo. j. abi. i. cancellarij. no. glo. z facit̄ sil⁹ hodiern⁹ curie fm quē nō est necesse p̄ litteris iusticie recurrere ad papā s̄ ad vicecancellariū q̄ tñ scribit̄ nomie pape z apponit̄ bulla pape. z in h̄ seruād⁹ est stilus curie. ¶ In glo. ij. pōdera bñ istam glo. vult eniz q̄ lfe surrepticie nō valēt nec p̄cessus inde fact⁹. s̄ in p̄trariū facit̄ iste tex. in eo q̄ papa nō declarauit p̄cessuz scd̄oz iudiciū irritū s̄ irritauit. z ideo glo. pe. alr̄ dicit. i. q̄ p̄cessus gest⁹ p̄ lfas surrepticias nō est ipso iure irritus s̄ irritādus s̄ fact⁹ s̄ formaz rescripti est irrit⁹. et istō aplaudet̄ littere z fm hoc p̄cessit̄ illud cōe sūmariū de quo. s̄. S3 cōtra h̄ instā forziter si littere surrepticie nō sunt nulle aut nō sunt exceptū z appellatū z nō d3 p̄cessus irritari qz ps videt̄ acquiescere illis litteris z exceptio declinatoria cōtra iudices nō pōt opponi post lit. p̄te. q̄nimo fuit opi. Bar. z plimoz q̄ nisi opponat̄ in principio nō pōt postea opponi qz litigādo corā iudice sup alijs videt̄ approbare psonā iudicis d̄ quo dicendū vt ple. no. in. d. c. inter. z in. l. ij. ff. si quis i ius vo. z in. l. quidā p̄sulebāt. ff. de re iudi. So. ob h̄ p̄trariū vario mō intelligit̄ iste tex. quidā intellexerūt surrepticie sunt ipso iure nulle ideo sine exceptione p̄cessus nō valet vt sentit̄ ista glo. ij. sed ista opi. tollit̄ p̄ ea q̄ plene dixi i. c. cetex. s̄. eo. Secunda opi. seu lectu. q̄ iste lfe erāt furiue siue false. h̄ lec. nō cōgruit textui qz d3 q̄ fuerūt impetrare per surreptionē. Itē ponderat̄ qz nō faciebāt mentio nem de priorib⁹. Tertia lec. vt intelligat̄ q̄ hic fuerat exceptū z appellatū a prioribus iudicib⁹ s̄ tunc optet dicere q̄ p̄cessus fuit nullus p. c. sup qd̄num in fi. de of. dele. z. c. si a iudice. z. c. nō solū d̄ ap. li. vj. z satis pōt sustentari iste intellect⁹. z ad istā lfas

cū dicit̄ irritādū. dicit̄ q̄ referit̄ ad factū nō ad ius. qz sepe irritant̄ ea q̄ de iure sūt nulla. z in. c. ex pre de testi. z in. c. accedēs. j. iūcta glo. vt lit. nō p̄tes. et hūc intellectū hacten⁹ sui secut⁹. Quartū intellectū singularit̄ ponit̄ Inno. faciēs nouā differētiā in lfas surrepticias z obrepticias. appellat̄ surrepticias q̄si falso exp̄sso vt veritate suppressa lfe fuerūt impetrare z in istis p̄cedit̄ p̄riū qd̄. s̄. formauit. obrepticias xō appellat̄ q̄n p̄ inuolūtōem x̄boz puro hyronice vel callide loquēdo lfe effugiūt deliberatā p̄sciētā p̄ncipis. nā tūc iste lfe dolo sūt obtēte iō p̄cessus d3 esse nullus citra oēm exceptōem sicut in snia lata dolo p̄ntis s̄ absentē vt est text. no. in. l. si p̄tor. §. marcellus. ff. de iud. Et hāc differētiā tenebis sp̄ mēti. nā ap̄to iure nō p̄bat̄ imo leges p̄mifcuc videt̄ vt istis vocabulis. vt in. l. si q̄s obreptē rit. cū materia sua. ff. de fal. iste tñ intellect⁹ nō multum p̄gruit isti lfe. qz exp̄sso h̄ d3 q̄ fuerūt impetrare p̄ surreptōez. Itē pōderat̄ q̄ in scd̄is nō fiebat̄ mētio de priorib⁹ z in eo q̄ d3 q̄ p̄ter p̄sciām n̄am zc. pōt dici q̄ iō p̄ter p̄sciām pape qz si papa fuisset re cordat⁹ q̄ priorib⁹ illū articulū cōmifisset nō delegasset illū scd̄is. ad h̄. c. ex p̄te. j. de offi. dele. lect. tñ Inno. in se satis pōt sustineri ex q̄ lfe nō p̄cesserūt de p̄scia deliberata pape z tenebis sp̄ istā lec. mēti. Cogitauit̄ nūc dare quitū intellectū z nouū quē credo verū q̄ aut lfe surrepticie p̄cernūt p̄iudiciū p̄uatiū z tūc habeat̄ locum q̄ nisi excipiat̄ p̄cessus teneat̄. aut p̄cernūt vtilitatē publicā ita q̄ p̄me lfe nō tñ ad vtilitatē puatā q̄ntū ad publicā emanauerūt z tūc dico q̄ l3 p̄cessus teneat̄ gest⁹ p̄ scd̄as ex q̄ iudices habebāt iurisdicōem l3 elidibile tñ supior ex officio suo pōt illū p̄cessuz irritare qz omissio exceptionis a p̄te nō d3 p̄iudicare neqz viā p̄cludere q̄ minus iudex ex officio suo possit irritare quicunqz saltem anq̄ snia trāseat̄ in rē iudicatā. p̄ h̄ glo. no. sup verbo absentia in. c. j. de elec. li. vj. q̄ dicit̄ q̄ l3 ps nō possit post litē p̄tes. excipere s̄ p̄curatorē et cū onerare ad p̄bādū mādātū p. l. pōponi⁹. in. §. rati ff. de p̄cu. iudex tñ ex officio suo pōt ne iudiciū sit frustratoriū. z sic iste tex. pōt intelligi p̄p̄rie dū dic̄ irritādū z habet̄ singularis z noua limitatio i hac materia. S3 s̄ p̄dicta opponit̄. ex q̄ em̄ isti putabātur iudices debuit ex cōmuni errore valere p̄cessus. vt i. l. barbarius. ff. de offi. p̄reto. et in. l. si forte. ff. de offi. p̄resi. Solu. Inno. ponit̄ vnā singularē limitatōez in hac materia. dicit̄ em̄ q̄ materia legis barbari⁹. nō h3 locū i delegato. rō diuersitatis qz corā ordinario versat̄ vtilitas plurimozū cū multi ex necessitate habeāt adire ordinariū z ideo cōis error facit̄ valē gesta s̄ i delegato nō vertit̄ nisi vtilitas duozū seu p̄nū. s̄. de cu. secut⁹ est hāc sniaz in delegato ad vnā cām secus in delegato ad vniuersitates cāz qz ille cōparat̄ ordinario vt not. glo. in. c. cū cām. de ap. z no. in. l. cū p̄tor. ff. d̄ iudi. moderniores h̄ cōter ipugnāt̄ h̄ dictū Inno. z nō imerito. nā tex. videt̄ in oppositū. iij. q. vj. §. tria. i ver. vey. z in. l. ij. C. de sen. z interlo. om. iudi. vbi cā fuit delegata seruo q̄ putabat̄ liber. z p̄cluditur sniam nō debere irritari l3 postea delegat̄ q̄ cl̄ et

feruus. Ad idē. l. j. C. de testa. vbi si seru⁹ fuerit in testē adhiber⁹ in vno testamēto nō vitiat testamē-
tū si tpe pfectōis ille putabatur liber. ipugnat etiā h
dictū Inno. Bar. in repentiōe. d. l. barbari. Do.
An. h. distinxit q⁹ aut defect⁹ surgit ex psona iudicis
et tolerātia opaf ita in delegato sicut in ordinario
sicut in iure pall. Aut surgit ex cōmissione et tūc to-
lerātia seu error nō facit valere gesta in delegato. et
sic pōt intelligi iste tex. nā fm eū si tolerare indiffe-
renter oparef in delegato ad qd requiref vt dato
iurisdicōis defectu debeat pmo pñciare se iudi-
cem. vt not. in. c. ij. de dila. p. Inno. Aduerte h rō
h vera sit in se nō tñ ponit aliqd spāle in delegato
nā idē est in ordinario. nā si corā eo p errore litiga-
uit aliqs de nō sua iurisdicōe nō valet pcessus nisi
prius se iudicē pñciauerit vt pbat in. l. si p erro-
rem. ff. de iuris. om. iud. p. Bar. in. l. ij. ff. de in ius
vo. Et dubito multū in hac mā qre cois error facit
valere gesta in. l. barbari. et no. in. d. l. si p errore.
vñ circa h possz sic ad pñs dici q⁹ aut cois error est
circa totale fundamētuz iurisdicōis vt q⁹ putatur
ptās vel epus q⁹ nō est et valet gesta iurisdicōalia
ppf cōem errore et vtilitatē plimoz. vt i. d. l. barba-
rius. aut error pñgit respectu vni⁹ psonē tñ et tūc
talis error nō facit valere gesta et sic intelligerē. d.
l. si p errore. et h iō q⁹ h casu nō verfat vtilitas plu-
rimozū nec publica s⁹ nūc incidit maior qd qre nō
ita dicam⁹ in delegato pōt dici q⁹ cū supior cōmittit
cām in ipa cōmissione vñ ius publicuz et vtilitas
publica q⁹ committit iure publico. l. iij. ff. de iuris.
om. iu. no. Bar. in. d. repeti. l. barbari. et aliud h
senferit do. An. s⁹ primū verius. vñ cōmissio facta
a iure publico nō vñ vitari ppf vitū psonē iudicis
clam destinū s⁹ qñ error esset extrinsecus. s. circa cō-
missionē tūc cū nō sit rei pbabilis ignorātia nō vñ
tenere pcessus. s⁹ dubiū est qñ ignorātia esset pba-
bilis et forte posset dici valere pcessū nisi ius in pe-
naz ipm caset et sic loq⁹tur. c. j. de resp. li. vj. vel qñ
altera priū fuisset in culpa et agitur de validitate re-
spectu ipi. ad istū tex. pōt rñderi intelligendo put-
s. dixi q⁹ ex officio suo supior irritauit et q⁹ ps ipe/
trās fuerat in culpa. ¶ In glo. iij. in fi. facit ad qd
nē an doctor possit legere p s⁹stitutū de q⁹ vide per
Jo. an. in regula q⁹ p aliū in mercur. et p. Bar. in. l.
nemo est q⁹ nesciat. ff. de duo. re. ¶ In glo. in ver.
iuris ordinē ibi et p⁹cipue q⁹ illa fuit forma mādati
Ho. singulr istū tex. fm istū itelctm gl. q⁹ si ordo iu-
ris apponit i rescripto rescriptū videt inducē ibi nouā
formaz hois s⁹ contra h facit. nā si exprimit q⁹ inest
nil noui opaf exp⁹sio vt in. l. dicitōis q⁹ extrinsecus
ff. de p⁹di. et demō. et no. c. significasti. j. de cle. Itē et
form⁹ iste ordo vt prius cognoscat de spoliatōe q⁹
de pprietate vel alijs articulis nō est s⁹stitutū. vñ
si puerit et nō apponaf tenet snia. vt i. l. j. C. d. ap.
et gnālif tradit q⁹ pueritō cāc ad cām nō vitiat ipso
iure vt no. in. l. plataz. C. de sen. et pbat. in. d. l. j. si
q⁹ iuris ordo nō est i s⁹stitutū q⁹ nec forma appo-
ta i rescripto ex q⁹ p⁹tinet id qd ius cōe. So. s⁹riū ē diffi-
cile. Do. An. dicit q⁹ nō exp⁹mebat ista forma in re-
scripto put inherat de iure q⁹ a iure inest de iusti-

cia et nō de necessitate. Si dō deducit i formā hois
tūc inest ille ordo de forma et nō de iusticia tñ. et te-
ne mēn h dictū. p q⁹ facit singulare dictū Bar. i. l.
diez pferre. in. s. stari. ff. de arbi. vbi d⁹ q⁹ si cōpro-
mittat in arbitry h exp⁹sio vt pcedat de iure tñ nō
valet pcessus seu snia si arbit⁹ pcessit s⁹ ius q⁹ non
fuauit formā cōpromissi. Sed illud dictū Bar. re-
probauit s⁹ra. de aretio in. l. si q⁹ arbitratu. ff. de
x. ob. et ipm fuit secur⁹ do. An. in. c. qñtaualis. de
iureiu. mor. q⁹ illud inest a iure vt arbit⁹ pcedat
fm ius licz secus in arbitratore iō illa exp⁹sio in cō-
promisso nil opaf dicit tñ ibi q⁹ illud inest a iure de
necessitate et sic posset pcedari dictū do. An. h. euz
dicto i illo. c. qñtaualis. q⁹ istud de q⁹ h inerat d iusti-
cia et nō de necessitate. s⁹ mibi h nō satisfact qñ i ar-
bitrio nō est illud de necessitate vt pcedat fm ius s⁹
de iusticia tñ. p⁹ q⁹ si iūq⁹ pcedit tenet pcessus. vt i
d. s. stari. et in. d. c. p tuas. j. de arbi. ¶ Itē nō inest
a iure p forma maxie s⁹stitutū s⁹ qñ exp⁹mit in cō-
promisso videt apponi p forma s⁹stitutū. vñ ex q⁹
exp⁹sio ei⁹ qd inest a iure pōt aliqd opari pter iuri-
dispositionē sp⁹ d⁹ intelligi vt aliqd opef q⁹ verba
sp⁹ debet aliqd opari. vt in. c. si papa. de puil. li. vj.
et in. l. si qñ. C. de inoffi. test. h vero casu pōt opari
exp⁹sio vt delegatus habeat pcedere fm ius p for-
ma et p h sustineo illud notabile et qñdianū dictuz
Bar. In p⁹riū tñ facit notabile et singulare dictum
Inno. i. c. prudētia de of. dele. vbi dicit q⁹ si cōmit-
tit cā alicui h exp⁹sio vt debeat pcedere titiū reū si
pstitit eum obligatū semp⁹onio actori q⁹ si iudex
pcedauit licz sibi nō p⁹stet de obligatōe et snia fm
eū q⁹ illa exp⁹sio cū inest a iure nō inducit nouaz
formā s⁹ pōt⁹ sapit instructionē ad cām. et i h articu-
lo q⁹ doc. nihil ponit imo nihil fere tagunt h. ego
als reducēdo multa ad pcediā feci hāc distincō-
nē q⁹ aut exprimit illud q⁹ inerat d necessitate et tūc
exp⁹sio nihil opaf. sic intelligo no. in. c. significasti.
pal. et i. c. ad audiētiā. j. e. et in. c. olim. cl. j. j. de rest.
spo. plene p. Bar. in. l. iij. ff. de le. j. qñq⁹ exp⁹mit il-
lud qd inerat ex sola volūtate et tūc superior videt
mādātū nouū p⁹cipe. Ad h vide bo. glo. iūcto text.
in. c. cū aliqb⁹. j. e. li. vj. exēplū papa mādāt epō vt
pferat bñficiuz ticio si p⁹ulerit videt collatio facta
auēte aplica et nō epī q⁹ h epō tenet pferre nō tñ
tenebat pferre ticio nisi ex volūtate. nā in cui cōse-
rendo h⁹ liberā volūtate vt no. in. c. relatū. de pre-
bē. iō nō exp⁹mit nūc qd nō inerat de iure. Ad idē
qd no. glo. in. cle. j. de iurepa. qñq⁹ exprimit q⁹ in-
erat ex honestate et tūc exp⁹sio inducit nouā formā
et sic pōt intelligi. c. venerabili. de offi. del. Et qñq⁹
exp⁹mit qd inerat de iusticia vt in casu. l. j. C. d. ap.
et tūc est dubiū s⁹ puto sic dicēdū q⁹ aut id qd expri-
mit sapit instructionē cāc et nō iducit nouā formā
sed pōt⁹ ē qdā cōmemoratio seu admonitio vel in-
structio. et in h casu intelligo dictū Inno. in. c. pru-
dētia. aut illud p⁹cernit modū pcedēdi et tūc indu-
cit nouā formā. et in h casu saluo dictū Bar. i. d. s.
stari. et dictū do. An. h. et sub h mēbro pōt h intelli-
gi iste tex. et adde ad p⁹dicta qd le. et no. in. c. ex insi-
nuatōe. j. e. vbi qñf qd opef illa clausula q⁹ frequ-

taf in rescripto rōne pūa pcedas. rē. nō em inducit nouā formā vt ibi. ¶ In glo. si. ibi qz non habent abbatissam no. gl. singularē ex q habes q religiosus spoliat pōt petere restitutōez in absentia sui superioris r adde glo. nor. in. c. nō dicat. xij. q. j. q dicit q monachus pōt agere de iuria sibi illata si p̄lat' suus est absens. r idē qd le. r no. in. c. ex pte j. de accu. r in. c. ij. ne cle. v. l. mo. li. vi. vbi p Archi. r Jo. an. r ibi pcludit q religiosus existēs i studio pōt oīa facere r in iudicio expiri sine qd' in studio cōmode esse nō pōt qz supior dādo sibi licētia essent di in studio videt oīa accessoria pmisisse. arg. in. c. prudētia d offi. dele. r. l. ad rē mobilē. r. l. ad legatum. ff. de p̄cu. r. l. cui iurisdicō. de iurif. om. iud. Aduerte tñ qz dico vltra doc. h. qz tex. iste pōt intelligi duob' modis. primo q moniales iste nō petebant restitutionē rerū s̄ restitui se ad monasteriū vñ fūerit eiecte r q h̄ sit vtz p̄z i. x. dicitū. vbi papa mādauit dari admistratozē abbatie cui hincinde fieret resignatio s̄tractoz. r no. illa verba hincinde Itaz iste moniales in electione abbatissē diuiserūt se in duas ptes r q̄libet ps s̄traxit aliq de mobilibus monasterij. vñ p vtrāqz pte debebat fieri resignatio huic admistratoz. r. l. in si. dū mandat moniales restitui d̄z intelligi nō p̄dicto r fm intellectū istū cessant h̄ia supra formata. Et not. bñ ex h̄ intellectu q religiosus eiect' iniuste de monasterio pōt petē restitui se ad monasteriū. r q̄q̄ h̄ ost. h̄ dicat q d̄z in h̄ q̄si iudicis officij iplorare q̄si nō cōpetat sibi actio ad instar serui cū iplorat officium iudicis s̄ d̄m seutentē in eū. vt insti. de his q sūt sui vel alieni iuris. in. s. h̄ tpe. tñ tpe r h̄of. i. c. itē cū q̄s. de resti. spo. simplr dicit eū posse petere restitutōez r i h̄ac sniaz videt tādē inclinare. In. in. c. olim. j. de accu. r h̄ opi. mibi plus placet. ar. h̄ r i. d. c. olim. nā sicut monachus obligat monasterio ita monasterium obligat sibi ad euz alēdū r sustentādū. vñ ius collegij videt p pte residere penes ipsos monachos seu singulares de monasterio. vñ quēadmodū pōt agere monachus p sua electōe vt h̄ ita pōt agere r fori' p iure sibi q̄sito i ingressu monasterij. Scōs intellectus principalis est q moniales iste petebāt restōnē rez r tūc optet intelligere q abbatissa dū viueret cōcesserat eis qdam vtensilia que tenebant ad vsū p̄pziū noie monasterij quib' fūerit spoliata mortua abbatissa. vñ quēadmodū seru' spoliat' absente d̄no pōt petere restitutōez sine exp̄sso mādato. vt in. l. j. C. si p vim vel alio mō. ita iste moniales. r intelligo q agebāt noie monasterij r nō noie p̄prio sicut i seruo. no. in. d. l. j. p glo. r Bar. r de his vide spe. i. ti. d̄ actor. s. j. d̄. itē. excipit p̄tra actorē q est monachus et generalr cū q̄rit nūqd religiosus possit petere restitutōnē seu agere in iudicio. pclude post doc. hic q aut vult petere restitutionē ad claustrū r potest modo p̄dico aut restitutionē rerū vel aliter agere p rebus monasterij r si h̄z admistratiōnē alicuius priorat' h̄ potest noie priorat'. vt in. c. cum de putati. j. de iud. Aut nō h̄z admistratiōnē alic' obedientie s̄ abbas cōmisit sibi admistratiōnez

alicui' ville seu possessionis r nō pōt agere nisi fuerit syndicus cōstitut' seu pcurator monasterij. h̄ voluit Inno. s. c. p̄ri. h̄ vtz nisi piculuz sit in monasterio r supior ess̄ ab̄s. ar. hic r i. d. l. j. r Spe. in ti. de actore. i vltima charta. Itē hec pcedūt nisi vellet agere p iure inherente p̄sone sue v̄puta sup electione de se facta vel esset in studio mō p̄dico. ¶ In eadē glo. ibi soluent singuli nō q̄si singuli. ¶ Mo. bene glo. ex qua potes colligere q quando vniuersitas est obligata pecuniar' r nō habet vnde soluat possunt singuli cōpelli vt p̄tribuant r redimant vniuersitatem soluēdo r sic habes vñ modū p quē vniuersitas efficitur soluēdo. h̄ idem r clarius notauit glo. in. l. j. ff. qd cuiusqz vniuersi. r vide qd dixi. in. c. cū oēs. s. de p̄sti. r an tūc debe at imponi collecta p solidū r librā an p capita. i. an fm nūez p̄sonaz an fm facultatē patrimoniorum dic vt no. Bart. in. l. iij. ff. de re iudi. vide qd no. Inno. in. c. grauē. j. d̄ sen. excō. r vide de materia p Spe. in ti. de cen. s. ij. d̄. quid si aliqua vniuersitas. r. d̄. quid si aliquis. r. d̄. se. ¶ In eadem glo. ibi res monasterij diuidant. nō intelligas vt monachi accipiant partem vt singuli sed vt collegiū r sic loquitur. c. in. nullo. alle. in gl. r dic vt ibi.

Rescriptis. Hoc dicit. ¶ Et dicit scdm rescriptū. h̄ de p̄mo nō faciat mentōnē quo vti noluit impetrans infra annū. Primo tangit impetrantiū maliciam. Scōo adhibet medicinā competentē ibi. cuz ergo ¶ Mo. primo q annus dicitur multū tps facit ad statuta facientia mentōnē de multo tēpore in genere. ¶ Mo. scōo ar. optimuz q littere surrepticie ad lites nō sunt ipso iure nulle. Itaz si essent nulle non p̄ualecerent scōe p lapsū anni vt in regula nō firmat. de re iur. li. vj. ¶ Nota tertio casum in quo tollitur rescriptū ad lites p nō vsū. i. q̄ impetrat' ab aduersario scdm rescriptū r prim' impetrans non curauit vti suo rescripto infra annum. als aut sc̄z nō data impetratiōe scōi valet primū rescriptū p̄petuo. vt in. l. falso. C. d̄ diuer. rescrip. r ex hoc habes vñā differentiā notabilem inter rescriptum r priuilegium. Itam rescriptum non tollitur p nō vsū h̄ sit datū ad aliqd faciēdū. s̄ priuilegiū tollit' spatio. x. annoz si fuit datū ad aliqd faciēdū. r infra illud tps priuilegiatus non fuit illo vsus. vt in. l. vnica. ff. de nūdinis. dixi plene in. c. cū accessissent. s. de p̄sti. ¶ In glo. ij. ibi p̄ntatōes l̄farū. h̄ec opt. est euidēt falsa. qz fm eā tps esset i facultate impetratis q̄ incipet annus currere. Cōpo. dicit vltra opi. glo. q ann' currit a tpe q potuit habere copiā iudicis r cōposuit sarcinulas. r cum hac opi. vidēt' transire doc. Ego dico q tex. satis aperit hanc qdē. nam dico q duo requirunt. p̄mū q potuerit habere copiā iudicis. scdm q nō fuerit in dolo vel negligentia. vnde dic q si poterit habere copiā iudicis tñ impeditus non potuit agere non currit sibi istud tps. qz fundat' iste tex. sup negligentia seu dolo. r in eo q glo. dicit hodie non pcedere qz hic dicit' de anno dic verius vt no. j. in glo. se. r no. bñ hanc glo. quia ibi loquit' dari'

de hac materia q̄ in alio loco i eo q̄ ex p̄se tenet q̄ si primus impetrans fuit impedit⁹ non potest p̄ueniri p̄ scdm. dic tñ q̄ non sufficit p̄bare impedimentū nisi p̄bet diligētia tpe impedimenti que factis p̄bat p̄ prestationē. z nō tradas obliuioni hoc vltimū dicit. habes enī generalr notare q̄ nō sufficit in aliqua re allegare impedimentū nisi p̄bet q̄ impedimentum fuit causa imediata quare nō egit z hoc p̄bat p̄bando diligentiam tpe impedimenti. z hoc notant voluit Inno. in. c. ex transmissa d̄ p̄scrip. z Bar. in. l. de pupillo. §. si quis ipsi p̄tori. ff. de no. op. nun. z facit q̄b no. in. c. ad audientiaz de de. non resi. z in. c. j. de de. egro. vbi p̄cludit q̄ ad petendū distributiōes quotidianas nō sufficit q̄ canonicus de p̄nti sit infirm⁹ nisi appareat q̄ infirmitas fuit causa nō interessendi diuis. v̄puta q̄ per prius tpe sanitatis residebat. secus si prius nō intererat diuinis. q̄b v̄bū no. Extra glo. op. de. c. sup litteris. §. e. vbi d̄ q̄ mēdar p̄cator d̄z penit⁹ carere impetrantis z oī cōmodo litteraz. ergo scōs impetrās ex quo nō fecit mentionē de primis nō d̄z audiri nisi post anū. Sol. dicit doct. z bene q̄ p̄trariū p̄cedit q̄n dolose impetrās tatur de p̄toribus. Iste tex. p̄cedit cū p̄ simplicitatē vel ignorantia. nam q̄n scōs fuit in dolo d̄z valere pot⁹ p̄mū q̄ scdm q̄ prim⁹ impetrās repit in culpa in nō vtendo. scōs repit in dolo in obripiēdo p̄ncipi. dolus aut p̄ponderat culpe. vt in. l. itē si obstetric ff. ad. l. aquit. Quid aut si prim⁹ fuisset in dolo i nō vtendo z scōs etiā i dolo in impetrādo. dicit doct. q̄ valet p̄mū. q̄ dolus primi fuit in nō vtendo. z sic nō p̄cernet rescriptū s̄ dolus scōi fuit i impetrādo. z sic rescriptū est vitiosum z sic potius d̄z valere p̄mum.

Quomodo contingat. Quotidie h. c. in executionibus gratiarum cū executoribus diuersorū mandāt p̄traria caplo seu ordinario loci. raro aut p̄traria in terminis p̄p̄rijs. s. in executōib⁹ cāz. z in sūma h̄ vult. Itā instruit ordinariū quid facere debeat cū a diuersis delegat⁹ recipit mandata p̄traria. Vel sūma tu aliter z specia lius. Si a delegato aliqd mandāt ordinario d̄z humiliter exequi sed si delegat⁹ p̄ alias litteras post executionē mādāt p̄trariū vel si ante executionem innotuerit ipsi ordinario inter delegatū qui mandauit z aliā p̄tentionē esse de iurisdictione faciet sibi vtrariūq̄ litteraz copiā exhiberi. nō vt iurisditō naliter cognoscat z p̄cedat s̄ vt se informet an p̄ scōas reuocent p̄tente. z si p̄tente reuocent exequatur scdm mandatū. Si aut nō reuocet vel de h̄ dubitet nō exequat scdm mandatū donec p̄tento de iurisditōe terminet. p̄mo ponit questio. scdo distinguens rō. ibi sup quo. tertio duplex instructō. ibi ceterū. ¶ Itō. primo ordinariū teneri ad p̄cedū mādato delegati. Rep̄tat enī delegatus vices pape in cā sibi cōmissa. ideo sicut ipi pape obtpandum est. ad hoc. xxiij. di. in. c. fi. z de offi. de. le. in. c. sane z. c. significasti cum si. ¶ Itō. scdo q̄ si delegati impetrati a diuersis faciunt varios z con

trarios p̄cessus validitas p̄cessū dependet a validitate litteraz etiā re existente dubia. z hoc voluit apte Inno. s. eo. in. c. pastoralis. z optie p̄bat h̄ z in. c. ex lris. j. d̄ offi. dele. q̄d intelligo q̄n p̄tes excipiūt z nolūt p̄tendere corā delegato alteri⁹ p̄tes. secus aut putarē vbi p̄tes r̄derent coram vtrariūq̄ iudicibus. quia tunc teneret p̄cessus vtrouinq̄ iudiciū p̄ ea que dixi post Inno. i. c. cū. Ad. in. fi. s. de p̄sūtu. ¶ Itō. tertio q̄ ex inspectione sola instrumentorū pot̄ elici euidēs p̄batio q̄b nō. p̄ statū requirētib⁹ euidētē p̄bationē. z nimirū. nā etiā ex p̄iecturis p̄cipuis pot̄ elici euidēs p̄batio. vt ē tex. notabilis in. l. licz. ff. de le. j. facit. l. sciāt cuncti. C. de p̄bat. ¶ Itē no. casum in quo q̄s cognoscat de causa z nō pot̄ de ea iudicare. ¶ Ultimo no. q̄ super dubio rescriptorū aplicorū ordinari⁹ loci nullā habet iurisdictionē s̄ solū cognoscat ad effectū exq̄rendi cui debeat obedire. ¶ In glo. j. in. fi. Itō. primo ex hac glo. q̄ fama inducit iustā credulitatem. vnde habens aliquā p̄sciam ex fama dicit̄ habere ex p̄babili causa. z idē sentit glo. i. c. inquisitioni. j. de sen. excō. Idem no. Bar. in. l. ij. C. si seruus v̄ libertus lib. x. vbi ponit notabile dicit̄ dicens q̄ si aliquis accusauit publice infamatū z deficit in probando non debet puniri pena talionis vel calumnie. quia excusat p̄pter infamā p̄cedentem. quod est menti cōmendandū. z facit eleganter ad intellectum. c. j. in. fi. de elec. li. vj. ¶ Scdo no. ex gl. q̄ dictum vnus p̄stat iustā cām credendi. z videt̄ glo. velle hoc p̄cedere etiā si ille sit leuis opi. hoc tñ nō multū firmat sed hosti. videt̄ placere vt a quocunq̄ ordinarius audierit honestum est vt sup̄sedeat aliquo tpe. j. q̄b certificet alium iudicē z p̄tem z petat copiā vtrariūq̄ rescripti. q̄ in mora modici t̄pis non est p̄iudiciū. l. si debitori. ff. de iudi. ¶ Aduer telatius circa intellectū hui⁹. c. aut enī iudices mādāt p̄traria ordinario ante executionē alicuius mādati. z indubie habet locū dispositio hui⁹ tex. aut recepto primo mandato z executo ali⁹ iudex mandat p̄trariū z idem dicendū vt hic in. d̄. sed et si postea. aut ordinarius recepto primo mandato solum audiuit alias l̄ras in eadē cā impetratas. et est dubiū nunqd̄ possit sup̄sedere executioni et petere copiā vtrariūq̄ l̄raz. Lompo. tenet q̄ non z refert Inno. quosdam idem tenere dicentes hoc. c. nō habere locū nisi q̄n iudices mādāt p̄traria seu insinuant potestātē eis traditā. z ad istū tex. in. d̄. z ad ipm. vbi dicit q̄ d̄z idēz facere cū sibi innotuit q̄ iudices ceperūt disceptare de iurisdictione. respondent q̄ d̄z intelligi q̄n innotuit ordinario per litteras iudicū. sed glo. in. d̄. hesitandū sentit contrariū z idem Jo. an. dicens q̄ etiā ante receptum scdm mādātū potest ordinarius petere copiā vtrariūq̄ rescripti si audiuit iudices p̄tendere sup̄ iurisdictione. z hec opi. plus mihi placet z videt̄ magis applaudere l̄re dū pōderat istū ordinariūz debere exequi si nihil oīno sciuit d̄ p̄tendē iurisditōis. nā q̄b infirmari vel vitupari potest p̄cauendū est. vt i in. c. j. de seruis nō ordinādis. z melius est aī t̄ps occurrere q̄ post cām vulnerataz remediū q̄rere.

vt in l. fi. C. in quib⁹ cau. in inte. resti. nō est neces-
se. ¶ Aduertendū tñ q nō sufficit iudicē audiuis-
se alias lras fore ipetratas s̄ oportet q audiuerit
p̄tentionē eī. orā inter iudices delegatos de iuris-
dictione. z h̄ pbat aperte ista lra in duob⁹ locis. vt
p̄z ibi si sup̄ p̄tendē z ibi ceperūt disceptare. nam
sola ipetratio nō sufficit. Et ex his decidit̄ questio
pone q ps habēs scōas lras occurrit ordinario q
recepit mādātū priorū iudicū z dicit nō pcedatis
ad executionē mandati. qz habeo lras p̄rias retra-
ctātes primas q̄s in breui tpe volo p̄ntare vl̄ volo
fidem facere de p̄ntatione. lhosti. dicit honestū eē
vt ordinari⁹ sup̄sedeat z pcedat vt h̄ b̄z. l̄ōpost. s̄
vt. s̄. dixi. Do An. p̄cordando dicit q virtute hui⁹
c. nō pōt iudex ordinari⁹ sup̄sedere. qz istud. c. loq̄
tur qñ est p̄tentionē inter iudices de iurisdictionē s̄ ex
tenore. c. cū in iure. j. de offi. dele. poterit sup̄sede-
re z videre q̄ lre sint potiores. q̄ putat veruz si añ
executōez mādātū pars cōparet z vult p̄bare illas
priorēs lras esse reuocatas. h̄ dicitur mihi placet si
p̄ scōas lras ipso iure reuocent̄ priorēs fm̄ ea q̄ di-
xi in. c. ceterū. s̄. e. s̄ si opus esset exceptōne z apel-
latione p̄tra priorēs lras tūc crederē ordinariū nō
debē admittēre istā exceptōne. qz illa est p̄ponen-
da corā iudicib⁹ delegatis iuxta materiā. c. pasto-
ralis. s̄. e. s̄ ordinariū d̄z parere mādātū delega-
ti ex q̄ aliter nō cōstat de reuocatione ipso iure. ar.
in. c. si qñ. z. c. pastoralis. in. s̄. qz vero de offi. dele.
an aūt sufficiat q ordinari⁹ audiuerit ab vno d̄ cō-
tentionē iurisdictionis. puto q sic si ille est fidedign⁹
als̄ aūt nō credo ordinariū sup̄sedere debere. qz
dictū vni⁹ leuis nō inducit iustā cām credendi ma-
xime vt p̄ tale dictū q̄s retardet exēq̄ mādātū sup̄-
oris. ad h̄. c. l̄z ex q̄dā. j. de testi. iūcto. c. in q̄stioni.
de sen. ex. Quid aūt si vnicū est rescriptū si ps exci-
pit corā ordinario rescriptū esse surrepticiū nūqd̄
d̄z ordinari⁹ sup̄sedere mādātū. doc. dicit q nō. qz
hec exceptio est proponenda coram iudice delega-
to cum sumus extra terminos istius. c. z ordinari⁹
debet parere delegato. d. c. si quando. An autez h̄
c. habeat locum in litteris gratiois vt cum execu-
tores ad beneficia mandant ordinario contraria
Jo. an. sentit hic q sic. dicit enī q hoc. c. quotidie
practicatur in litteris gratiois. z apertius hoc te-
net. j. e. ti. in. c. mādātū vbi aliqua dicent̄ de hac
materia. tenet spec. in. ti. de act. z peti. s̄. sup̄ actōni-
bus. s̄. j. z hoc nō. An aūt hoc. c. habeat locum in
duobus ordinarijs mandantib⁹ p̄traria. vt si quis
habet duos ordinarios vnus mandat illū excom-
municare alius mandat eum absolutū vel nō liga-
tum p̄nunciari. dicit Inno. q non quia par in pa-
rem non habet impium. ideo non potest vn⁹ ordi-
nariū retractare gesta per aliū nisi alter esset ma-
ior. vtp̄ta quia legatus pape cui primo est paren-
dum. vide tu ad hanc materiā quod nō. Inno. in
c. cū iaz dudū de p̄ben. vbi tractat qd̄ si duo ordi-
narij mandant subiecto p̄traria z p̄ hoc habes cla-
rum intellectum hui⁹. c. ¶ In glo. iij. ibi si aūt ali-
quid obijciat. vult glo. q in hac cognitione seu in-
formatione ordinariū debet audire allegatōnes

partium. Sed lhosti. z Jo. an. sentiunt oppositum
z hoc verius. quia littera ista innuit q̄ solū instru-
atur ex inspectione litterarum ita q̄ nil habere de-
bet a partibus ne videat̄ iudex inter eos. z si ex in-
spectione ipsarū litterarū clare percipit primas re-
uocatas per posteriores debet parere secundis iu-
dicibus. sed si constat q̄ sebe non reuocant primas
debet parere prioribus. si vō dubitat debet super-
sedere donec ista p̄tentionē sopiat̄ fm̄ tenorem. c. pa-
storalis. s̄. e. Sed circa hoc dubitat̄. quid si iudex
delegatus vel executor excōicat ordinariū nisi si-
bi paruerit. Sol. dicit Inno. q̄ aut ordinariū p̄-
babiliter dubitat de p̄ualiditate litterarū z p̄ce-
dere vult. put̄ hic dicit̄. z tunc non tenet excōicatō
quia in hoc casu ordinariū non resistit delegato
nec turbat suam iurisdictionē sed hoc facit auctori-
tate legis. s̄. huius. c. xxiij. q. iij. qui petant. l. grac-
chus. C. de adul. quod dicit p̄cedere etiam si sapi-
entior nō dubitaret. sed si improbabiler diceret
se dubitare vbi dubitandū non est. vel vellet exēq̄
tanq̄ certus de reuocatione vbi certus non est te-
net sententia excōicationis quia turbat h̄ casu iu-
risdictionem alterius. z dicit hoc p̄cedere etiaz si
postmodum appareat iurisdictionem primi iudicis
esse reuocatam z hoc quia in dubio habebat iuris-
dictionem quod bene notabis. ¶ In ea. glo. ibi qz
non constat an ille iudex habeat iurisdictionē. no-
ta bonam limitationem ad illam litteraz vt iudex
in dubio potius absoluat quam condemnet. p̄ce-
dit enim quando certum est de iurisdictione debē-
tis iudicare sed respectu illius qui haberet exequi
ex quo dubitat quis illoz sit iudex non d̄z parere
magis ab absoluendū q̄ ad condemnandū. ¶ In
glo. in. s̄. secundo loco in fi. dicit Jo. an. q̄ glo. nō
soluit contrarium sed potius repetit ipm̄ quare.
quasi dicat de hoc querimus quare isti denunciat̄
absoluti vigore scōarū litterarū ex quo per pri-
mas fuerunt excōicati. lhosti. soluit q̄ id qd̄ sit au-
toritate veri rescripti non debz reuocari. vt in. d.
c. audita. Sed id qd̄ sit auctoritate putatiui vel re-
uocati rescripti debet reuocari vt hic. hec so. nō ē
bona. qz. c. audita loquit̄ d̄ gestis aūtē rescripti re-
uocati ante cognitā tñ reuocationem. ¶ In. dicit q̄
iste tex. loquit̄ in sententia excōicationis que non
est p̄petua sed debet reuocari ex q̄ excōicatus vult
parere. p̄trariū p̄cedit in gestis sup̄ principali. z h̄
sol. non potest tolerari. vel tertio fm̄ do. An. h̄ iu-
dices primi sciebant causam istam cōmissam scōis
ideo non tenet quicquid ipsi egerunt post notam
reuocationē. sed in p̄dicto. c. audita. primi iudices
ignorabant. z hec sol. esset bona ad p̄trariū. Sed
saluando istam glo. ego dico q̄ h̄ nō reuocat̄ factū
auctoritate primi rescripti imo potius p̄firmat̄. quia
scōi iudices absoluendo z mandando p̄tem p̄nū-
ciari absolutam vident̄ fateri excōicationē latam
ab alijs tenuisse. qz absolutio p̄supponit vinculum
z ipsimet p̄mi iudices stāte corā iurisdictionē absoluti
sent si ps voluisset parere iuri corā eis. z quicquid
sit de materia est dicendū vt dixi in. c. ceteruz. s̄. e.
z. d. c. audita.

Quam ex litteris. Quando in
 ra narrat diuersos effectus opantia nō
 sufficit impetrati aliter soluz pbare ad vtrūq; effe-
 ctum psequendū. et sūt due ptes. pmo ponit cōsul-
 tio. scdo respōsio ibi nos. Scda subdiuidit i tres.
 Hā pmo ponit relationē prioz iudicū. scdo ibi
 nos igit cōmissionē factā scdis iudicib⁹. tertio ibi
 vey dubitationē emergentē. ¶ Ho pmo. ar. iudi-
 cē posse facere rōe p̄tūacie fruct⁹ rei petite seq̄stra-
 ri et p̄tūacē excōicare rōne p̄tūacie et sic a p̄nci-
 pio imponere duplicē penā qd̄ ē p̄tra. c. qm̄ i fi. vt
 lit. nō p̄te. ideo cōiter tenet q̄ isti iudices in h̄ non
 bene p̄cesserūt. Sz dic vt dicā sup glo. ij. et modica
 p̄nt colligi sup isto tex. qz p̄ maiori pte p̄tinet facti
 narrationē. ¶ Ho. scdo q̄ p̄pter vitium falsitatis
 etiā cōmisit circa litteras inferiorū iudicū p̄t deri-
 cus p̄uari beneficio suo. plus dico q̄ si ageret cri-
 mināl̄ sup h̄ vno falsitatis clericus falsari⁹ dz de
 poni etiā ab ordine et p̄uari oib⁹ beneficijs et de-
 trudi in monasterio ad agēdū p̄nias vt in. c. si ep̄s
 l. di. et graui⁹ puniret si falsasset l̄as pape. qz debe-
 ret tradi curie seculari. vt in. c. ad falsarioz. j. de
 cri. fal. et ex h̄ et ex illo tex. colligo. ar. opti. qz dele-
 gatus pape gerat vices ipsius pape nō tñ debz ita
 acriter puniri vitias seu falsans l̄as delegati sicut
 falsans l̄as ipsius pape. Quid aut̄ in falsante lit-
 teras p̄ncipis inferioris. dic vt in. c. ad audientiaz
 de cri. fal. ¶ Ho. tertio q̄ clausula si ita est in fi. po-
 sita dz referri ad p̄cedētia fm̄ q̄litate negocij. nam
 si sufficit q̄ referat ad p̄xima fm̄ sbiectā mām non
 p̄cernit supiora. sec⁹ aut̄ si mā sbiecta expostulat vt
 oia p̄cernat. nā vt h̄ vides h̄ clausula in fi. l̄as po-
 sita p̄cernit solū vitium falsitatis quo ad effectus vt
 falsari⁹ p̄uef beneficio. h̄ quo ad h̄ vt p̄ferat impe-
 trati referat ad oia p̄cedētia. Quid aut̄ in dubio di-
 cendū vt plene dixi in. c. scdo requirit d̄ ap. et per
 Bar. in. l. p̄roz. ij. ff. vi. bo. ra. ¶ In glo. in. x. seque-
 strari ibi vt mitti⁹ agat cū reo. vult ergo glo. iudicē
 posse facere seq̄strā rei petite vt mitti⁹ agat cū reo.
 quasi sentiat q̄ seq̄stratio sit mitior q̄ missio in pos-
 sessiōez. Jo. an. dicit q̄ nec h̄ nec in. c. ex l̄is. quod
 glo. allegat p̄bat seq̄strā posse fieri p̄pter p̄tūaciam
 quasi velit dicere q̄ h̄ et ibi narrat factū iudicū
 et nō disputat de virib⁹ seq̄stri. Sed tu vide nota-
 bile dictū Jo. an. in regula in generali in mer. vbi
 dicit q̄ si in missiōe fienda timef̄ scandalū p̄t fieri
 seq̄strū. ar. in. c. j. et ij. de iurepa. qd̄ tene mēti. fac
 l. eq̄simū. ff. de vsufr. ita dicerē in p̄posito q̄ quē-
 admodū ibi in defectū missiōis fit seq̄stratio ita vbi
 causa nō patit ex sui nā missionem sicut in benefi-
 cialib⁹. vt in. c. cū q̄ de eo q̄ mit. in pos. cā. rei ser. li.
 vj. vnde credo q̄ si in b̄nicialib⁹ reus est p̄tūac
 et nō p̄t p̄cedi ad vltiora. puta qz actor indiget
 p̄ntia rei q̄ tūc p̄t fieri seq̄stratio. Et fm̄ istū intel-
 lectū posset saluari seq̄strū. de quo hic. vide tñ ad
 materiā ea q̄ plene scribo in. c. ij. de seq̄. pos. Scdo
 modo p̄t saluari istud seq̄strū. qz p̄cessit h̄ excōica-
 tio. et hūc intellectū norant sentit h̄ collectari⁹. Hā
 excōicato debent subtrahi fruct⁹ beneficij p. c. pa-

storat. j. de ap. et ibi pleni⁹ dixi. et ex h̄ posses evita-
 re p̄trariū quare h̄ iudex a p̄ncipio imposuit du-
 plicē penā. dicit em̄ q̄ ista seq̄stratio fuit facta in cō-
 sequentiā excōicatiois sed si prius p̄ceisset seq̄stra-
 tio nō debuisset sequi excōicatio p. c. qm̄ in fi. vt lit.
 nō p̄te. et fm̄ istū intellectū potes saluare sinez glo.
 quatenus dicit q̄ h̄ non fuit p̄prie seq̄stratio. Sed
 p̄tra istū intellectū op. si em̄ veniebat accessorie ad
 excōicationē. ergo sublata excōicatioe debuit tolli
 seq̄strā. ar. c. qm̄. i. h̄. i. alijs. s̄. vt lit. nō p̄te. Sol. fa-
 tendū est p̄trariū h̄ iudices in hoc male p̄cesserūt
 vt sentit p̄e. et bene. sed si iudices male p̄cesserunt
 nō tñ debuit iste cleric⁹ falsare litteras h̄ a facto iu-
 dicis appellare. Et ex h̄ no. q̄ nō dz quis falsificaret
 etiam iniustas litteras iudicū et si falsaret puniret ac
 si iustas falsasset. puto tñ q̄ pena in aliq̄ est t̄pāda
 qz vbiunq; qd̄ iusto dolore mor⁹ cōmittit delictū
 pena dz aliq̄ t̄pāda t̄pāri. tex. ē valde no. i. l. si adul-
 terium in. h̄. si impatores. ff. de adul. Ad idē facit.
 c. si x̄o el. j. in. h̄. nec ille de sen. excō. hinc dicit spe.
 q̄ si quis prius lacessitus iniuria prumpit iniuriā
 vel x̄bera p̄tra iniuriantez dz pena mitigari qz iu-
 sto dolore mor⁹ fecit. ¶ Et glo. op. p̄tra tex. iste de-
 ricus fuit p̄fessus crimē falsi corā iudicib⁹ delegati
 ergo ex sola illa p̄fessione debebat puniri. vt in. c.
 ij. de p̄f. cui⁹ p̄trariū innuit tex. qz papa mādauit
 h̄ inq̄ri de illo crimē et optuit aduersariū h̄ pbare
 p̄ testes. So. m̄plex. prima q̄ h̄ nō p̄sistit nisi per
 solā relationē iudicū quib⁹ nō erat credenduz nisi
 quaten⁹ p̄staret p̄ acta cause. vt in. c. qm̄ de p̄bati.
 ¶ Ho ob. si dicat q̄ h̄ erāt plures iudices et sic de-
 bebat eis credi. vt in. c. cū a nob̄ d̄ testi. no. Inno.
 in. d. c. qm̄. nā fm̄ abba. cui⁹ fuit h̄ so. p̄trariū p̄ce-
 dit qz plures iudices deponūt corāz supiorē vt te-
 stes de his q̄ acta fuerūt corā eis h̄ isti iudices nō
 deponēbāt vt testes sed simpliciter referēbant ne-
 gociū pape qd̄ no. Et h̄ habes q̄ iudices p̄nt esse
 testes si cā postmodū agat corā alio iudice. sup h̄
 tñ que fuerūt gesta corā eis h̄ tñ t̄pē. vt no. maxie
 p̄ Inno. j. de arbi. in. c. nō sine. et p̄ Lal. in. c. in di-
 lectos d̄ excels. pla. Scda sol. fuit p̄bi. dicētis p̄fessi
 onē in crimē nō nocē nisi def̄ p̄seuerātia. p. l. j. ff.
 de qd̄. q̄ so. nō est vera qz illa. l. loq̄ de p̄f. facta i
 tormēt. sec⁹ si ex locū tormētōz. vt i. d. c. ij. d̄ p̄f.
 et in. c. p̄ inq̄stōez d̄ elec. et i. l. si p̄fessus. ff. de custo.
 reo. nisi forte p̄fessio emanasset calore iracūdie. vt
 est glo. singularis iūcta tex. in. c. ex l̄is. de diuoz. fa-
 cit. l. qd̄ calore. ff. d̄ re. iu. Tertia sol. ē einfdē q̄
 ex supabūdāti papa mādauit itez inq̄ri. q̄ sol. non
 est verisimilis p̄ iura sup̄ alleg. Quarta so. fuit quo
 rundā dicentū q̄ h̄ p̄fessio facta emanauit ex iudi-
 cū. ex q̄ solutioe no. q̄ p̄fessio facta de crimē extra
 iudicū nō sufficit vt quis puniat de crimē in iudi-
 cio. posset tñ puniri extra ordinē si trāsiret in speci-
 ficū nomē delicti. vt qz aliq̄s gloriaf̄ d̄ crimē ex iu-
 diciū nā tūc p̄t puniri nō tāq̄ re⁹ delicti p̄fessati h̄
 tāq̄ maledic⁹ et mali gliator. h̄ est notabile dictum
 Inno. i. c. quā sit d̄ exce. pla. et p̄bat ibi tex. et h̄ tene-
 bis mēti. Sz i p̄trariū q̄ possit puniri directe d̄ illo
 crimē sentit Inno. in. d. c. p̄ inquisitionē. vbi po-

nit mirabile dictū q̄ p̄ confessionē criminis eēt iudiciūz incurrit quis infamā p̄pter quaz quis d̄z priuari beneficijs habitis z inhabilitari ad habenda. q̄d dictum optet multipliciter limitari vt saluet. nam i infamia iuris nō credo suū dictū esse v̄ez. q̄ p̄ cōfessionē de crimie etiā in iudicio factā nō incurrit q̄s infamā iuris q̄ illa infamia nō insurgit nisi q̄s p̄dēnēt de crimie. vt in. l. j. ff. d̄ his q̄ no. infra. p̄fessus aut̄ in criminalibus non habet p̄ dēnato p̄ requirit̄ snia. vt in. d. l. si cōfessus. z hāc p̄clusionē firmavit Bar. in. l. i. c. t. fustū. ff. d̄ his q̄ no. infra. secus si quis p̄fiteret̄ in cā ciuili famosa z i iudicio. q̄ tūc cōfessus efficit̄ infamias. q̄ tūc habet p̄ dēnato. vt in. l. j. C. de p̄f. z h̄ etiā voluit Bar. in. d. l. i. c. t. fustū. s̄ in infamia facti nō p̄t p̄cedere dictū Inno. q̄ illa sola nō sufficit vt quis priuet̄ beneficijs habit̄ s̄ iudex d̄z p̄cedere p̄tra eū fm no. in. c. qualr z q̄n. el. ij. j. de accu. z. j. de pur. ca. c. ij. z. ij. q. v. in. c. p̄sbyter. s̄ dictū Inno. ego saluo cuz cōfessio facta de crimie eēt iudiciūz h̄z sua s̄baltia. vt q̄ p̄fiter̄ specificē z p̄tē p̄te q̄ postmodūz accusat. vt puta si in p̄ntia mariti q̄s fuit p̄fessus adulfasse vxorē. nā tūc ista p̄fessio plene p̄bat sicut i ciuilib⁹ ar. in. l. generalr. C. de nō nu. pe. q̄ q̄d q̄s d̄ luc da voce z. vt. j. de p̄bat. p̄ tuas. et tene mēt̄ illud dictū sic intellectū q̄ nō solet ita allegari. z pleni⁹ examino in. c. ar. si clerici de iudi. sed vbi confessio nō haberet sua substantia p̄t p̄fiter̄ subijci torture. z in h̄ casu intellige Bar. et glo. in. l. capite q̄nto. ff. de adul. z do. de ro. deci. clxxij. als. clxxij. hic aut̄ iste nō fuit torture supposit⁹ q̄ non agebat̄ de criminie criminalr. z ex h̄ potes colligere aliam limitationē ad no. in. d. l. capite q̄nto. Quia sol. q̄ hec p̄fessio emanauit in ab̄ntia p̄tis. z hāc so. dixit do. An. no. vt quēadmodū in cā mere ciuili exigit̄ p̄ntia p̄tis. vt no. in. c. si. de p̄f. z. l. certū. s̄. si quis ab̄ntē. ff. e. ita z cū de crimie agit̄ ciuili vt hic h̄ dictū est v̄ez in se q̄n. f. ageref̄ oino ad effectum ciuile. puta ad emēdandā dāni. sed nō valet h̄ so. ad istū tex. q̄ h̄ adducebat̄ ista p̄fessio vt cleric⁹ priuaret̄ beneficio. z sic nō agebat̄ ad cōmodū priuatū sed ad cōmodū publicū vt delictum nō remaneret impunitū. vt in. c. vt fame de sen. excō. z. l. ita vulnerat̄. ff. ad. l. aquil. quo casu iudex ex officio suo potest sup̄plere z maxie q̄n delictū fuit cōmissū in actis cause. nam iudex semp potest puire ex officio suo p̄tes vel extraneos quos videt in iudicio male x̄fari. ar. in. l. nullū. C. de testi. z hāc regulaz posuit Inno. in. c. ex tenore. s̄. e. z facit ibi tex. idēz firmat in. c. dilectus de penis z facit tex. in. l. mori ff. e. z hoc no. Sexta z vltima so. q̄ confessio fuit h̄ facta coram duobus ex tribus iudicibus ideo nō valet vt iudicialis. q̄ optet oēs delegatos esse p̄sentes si simpliciter sunt dati. vt in. c. vno. z. c. cām d̄ off. dele. tene mēt̄ hāc sol. q̄ gesta corā aliqb⁹ ex delegatis iudicibus passiuē non valent quemadmodū si ipsi iudices ad aliquid p̄cessissent. In glo. si. ibi de donat. cum dilectus. dic q̄ ibi sup̄iora habebant determinationē suā ideo clausula in si. appōsita refertur solū ad p̄ntia non habentia de-

terminationē. et iste est casus notabilis illius. c. et de materia an quādo clausula debz referri ad omnia dixi plene in. c. secundo requiris. de apel. dic vt ibi.

Dilectus filius. Non valet rescriptuz sup̄ restitutione beneficij impetratū quod de causa excōicationis z amotionis impetrantis non facit mentionez. In prima ponit facti narratio. In sc̄da iudiciū instructio. ibi nos igit̄. No. primo q̄ q̄s cōmittit̄ generale officium visitationis in tota dioecesi etiā cōtra clericos seculares. forte etiā ep̄s erat negligens in visitando. z de officio visitatoris dic vt habet in. c. j. de cens. li. vj. et r. q. j. placuit. No. sc̄do q̄ appellacione dioecesis non venit ciuitas. In contrarium facit q̄d legitur z no. in. c. vnicō. de re. pmu. li. vj. dic vt dicitur. j. e. rodolphus. No. tertio clericos nō debere p̄uari beneficio suo nisi propter ḡues z manifestos excessus. hoc tamen non probatur hic quia factuz narrat sed dictum est verum. vt est tex. no. in. c. inuentum. xvj. q. vij. vide quod no. gl. xv. q. vij. in summa z que crimina sint digna depositiōne dico plene in. c. ar. si clerici de iudi. Item no. q̄ cōtra iudicēz spoliante non possunt impetrari littere sup̄ spoliacione vel restitutione in forma cōmuni sicut p̄tra priuatū sed optet vt fiat mentio de causa amotionis. z ratio est quia iudex p̄cedendo iudicialiter non dicit̄ aliquem spoliare. ideo p̄tra eū non competit iudiciū possessoriū. vide tex. iūcta glo. notabili. vij. q. j. presentium. secus si p̄cessisset extraiudicialiter animose tanq̄ p̄sona priuata. vt in. c. conquerente. et quod ibi no. j. de resti. spo. z ita restringe istum tex. Contra tex. op. de. c. si. de statu regu. vbi patet q̄ visitatores nō possunt quem priuare beneficio suo. So. dicit Inno. q̄ generales visitatores non possunt vt ibi sed hoc nō est soluere contrarium. Nam iste abbas erat generalis cuz esset datus in tota dioecesi z ciuitate ideo alij doc. cōditer soluit q̄ visitator datus a papa potest priuare. q̄ cū sit datus ad corrigendū z subditi aliter forte non possunt corrigi videtur etiā data potestas priuandi. si autē visitator est datus ab inferiori p̄cedit p̄trariū. Ego non video bonaz rationem diuersitatis. nā h̄ so. diuersificat casuz sed nō reddit̄ sufficientē rōem diuersitatis. nā rō p̄missa vendicat sibi locū etiā in visitatore dato ab inferiori. ideo credere q̄ ex quo visitator dat̄ ad corrigendū poterit priuare subditos beneficijs si crimina h̄ expōscat. q̄ p̄cesso vno vidēt̄ p̄cedi oia accessoria ad illud. vt in. c. prudentiā. de off. dele. z hoc si ille qui cōmittit̄ habeat potestātē amouēdi a beneficijs. vt hic. z ad. c. si. alle. p̄ p̄trario dicerē q̄ ibi specialr̄ fuit reseruatū vt visitatores nō possent p̄uare. Itē loq̄t̄ d̄ visitatorib⁹ deputat̄ p̄ caplm generale religiosoz q̄d caplm nō habz p̄ntem priuā di p̄latos. ideo debz recurri ad sup̄iores. puta ad papā vel ep̄m. z h̄ so. vidēt̄ melior quā no. nō ob. p̄dictū. c. ij. d̄ off. vic. li. vj. q̄d doc. h̄ allegat̄ vbi vicari⁹ ex generali officio sibi cōmissō nō potest quē

pruare bñficio suo. qz illud pcedit qz nō hz officiu
 visitandi seu corrigendi lz causaz cognitio in eum
 trāferat. s̄ in casu nro visitatori dat̄ p̄as corrigē-
 di. iō p̄as p̄uadi venit accessorie. ¶ Sc̄do op. cū
 em̄ isti p̄sbyteri negarēt iustā cām amorōnis nō te-
 nebant facere menōem de cā p̄ensa p̄ abbatē z d̄
 p̄cessu s̄ eos agitato. nā papa aliter sc̄p̄sisset si isti
 narrassent qz abbas p̄cessisset iudicialr̄ z qz p̄ excē-
 sibus p̄tensis p̄ cū p̄uauit eos snialr̄ bñficijs eo-
 rum. ¶ Ultimo colligunt doc. h̄ ar. qz iudex p̄t se
 offerre defensionī cāe sicut iste abbas fec̄ q̄ intima-
 uit negociū pape. s̄ tu p̄clude breuiter qz aut iudex
 p̄cessit ex officio z d̄z citari vt defendat sniam suaz
 tū qz tenet locū p̄tis. tū qz eī interest ne postmodū
 puniat si dicat cū p̄cessisse iniquo aio vl̄ p̄ impru-
 dentia. vt p̄bat in. c. venerabilib̄ p̄ p̄m. de sen-
 excō. li. vj. facit. ij. q. vj. hoc etiā. z. l. ij. C. de pena
 iudi. qui male iudi. Aut p̄cessit ad instantiā p̄tis z
 de necessitate nō est vocand̄. vt in. d. c. venerabili-
 bus. p̄t tñ se offerre defensionī si vult. qz ex retra-
 ctatōe sententiē aliquale p̄iudiciū sibi generat. ar.
 in. l. a snia. ff. de appell. z vide bo. glo. in. c. sacro in
 x̄. p̄stiterit de sen. excō. z p̄ Inno. in. c. in nra de p̄-
 cu. z in. c. de cetero de transact. ¶ In glo. ij. ibi ar.
 qz qd̄ spoliatiōis nō sit p̄uilegiata. nō intelligas h̄
 generat. qz h̄ esset s̄. c. si. de or. cog. z. c. frequē d̄
 resti. spol. li. vj. s̄ restringe ad terminos lfe. s̄ qz nō
 est p̄uilegiata vt excōicar̄ admittat̄ petens resti-
 tutionē. z in h̄ tene menti gl. qz excōicatus nō p̄t
 petere restitutionē si fuit spoliat̄. idēz z clar̄ nō.
 glo. in. c. ex insinuatōe de pecu. et in. c. in noie dñi.
 xxij. di. no. Inno. in. c. cum nris de p̄ces. p̄bē. An
 possit petere restitutionē vxoris. vide qd̄ no. in. c.
 qm̄. xj. q. iij. z in eo qz glo. sequēs dicit excōicatum
 posse valide impetrare lras sup̄ alijs causis vt ad-
 mittat̄ ad agēdū eo absoluto nō bñ dicit. vt ē tex.
 hodie in. c. j. e. li. vj. nō ob. c. pia d̄ excep. li. vj. q̄a
 loq̄ d̄ iudicio agitato corā ordinario. illud em̄ va-
 let donec excōicar̄ repellat̄ vt ibi. rō qz iudiciū su-
 mit vires a p̄sona ordinarij. s̄ delegat̄ h̄z iurisditi-
 onem ex facto istī excōicati impetrans. iō cum re-
 scriptū sit nullū in ipsī odiū nō p̄t tenere iudici-
 um. z vide bo. glo. in. c. j. de rescrip. li. vj.

Postulasti. hoc dicit comp̄hēdē-
 do vtrūqz intellectuz
 Per litteras iusticie nō tenet ep̄us p̄uide-
 re hñti p̄petuā vicariā vel sufficiens p̄monū nec
 valēt littere gr̄e ad bñficiū obrinenduz in quib̄
 impetrās tacuit p̄petuā vicariā. primo ponit̄ que-
 stio. sc̄do solutio ibi qd̄. tertio rō. ibi nō em̄. ¶ Ho.
 p̄mo ibi p̄petuo vicario qz vicarior̄ ecclie qd̄az sūt
 p̄petui qd̄a t̄pales. p̄petui dicūt̄ h̄ q̄ instituunt̄ fm̄
 ea que habent̄ in. c. extirpāde in. s̄. q̄ x̄o de p̄bē. et
 vide bo. glo. in. c. ex p̄te p̄mo. j. de of. dele. T̄pales
 x̄o dicunt̄ h̄ q̄ instituūt̄ ad ips̄. vtputa si rector̄ lec-
 desse t̄paler̄ impedit̄ posuit loco suo vñ. z d̄ isto
 t̄pali habes in. c. puenit. j. de ap. z in. c. cū ex eo de
 elec. li. vj. z vide ibi p̄ Jo. an. nūqd̄ rector̄ possit ad
 libitū ponere vicariū t̄palez in ecclia sua. an x̄o re-
 quirend̄ sit p̄sensus ep̄i. z de isto t̄pali vicario nō

habz locum iste tex. vt p̄t h̄ ex littera z tenet doc.
 hic. nā iste cū sit t̄palis nō d̄z habē bñficiuz nec etiā
 h̄z titulū in ecclia s̄ p̄petuus sic. vt habet̄ i de. vna
 de off. vica. z h̄. Ex his infer̄ qz h̄. c. nō haberet
 locū in vicario ep̄i. qz nō est ille vicarī p̄petuo ecclie
 sic. sed est vicarī t̄palis ep̄i. z p̄t remoueri ad vo-
 luntatē ep̄i. vt no. glo. in de. z si principalis in. x̄.
 electionē. j. co. ti. z de. ff. de pecu. z tene menti illas
 glo. Idē dic vt nō p̄p̄hendat̄ quo ad dispositiōē
 c. de multa. j. de p̄ben. vt ibi no. p̄ Inno. z vide qd̄
 ibi dixi. ¶ Ho. sc̄do ibi cōmode sustentari. qz ad h̄
 vt patrimoniū excludat petitionē ordinati s̄ ep̄m
 d̄z esse tale z tñ qz ex eo possit clericus cōmode su-
 stentari z p̄dēra x̄bū cōmode. nō enim dicūt̄ sine
 penuria. differentia est em̄ inter hoc maxima. nāz
 talis possit viuere ex. xv. florenis sine penuria. i.
 sine egestate qz non possit cōmode viuere alter. ad
 h̄ vide glo. optimā in fi. de sta. regu. li. vj. z facit h̄
 littera sic p̄dērata corā ep̄os nostri t̄pis q̄ om̄es
 q̄tūcunqz egētes p̄mouent sine bñficio ad titu-
 lum patrimoni. nō em̄ deberet h̄ fieri si ex p̄mo-
 nio nō p̄t ordinat̄ cōmode viuere. ¶ Ho. tertio
 ibi formā cōem qz litteraz ad bñficia quedam dant̄
 in forma cōi z iste eedē appellat̄ in forma cum fm̄
 aplm̄. itē z littere iusticie vñ oia ista idē important
 z dicunt̄ in forma cōi. qz oliz papa nō solebat gra-
 uare ordinarios in collatione bñficioz. nec p̄cede-
 re litteras gratiosas sed solebat scribere p̄tra ordi-
 natores vt ipsi p̄uiderent illis quos p̄mouerant
 ad ordines. z qz h̄ est iustū z debitū. vt. j. de p̄ben.
 in. c. ep̄s. z. c. nō liceat. ideo he lfe sunt appellate d̄
 iusticia z qz sunt fundate sup̄ illo dicto apli. qui al-
 tari deseruit zē. appellate sūt in forma cū fm̄ aplm̄
 de hac forma hēs. j. de p̄ben. cū fm̄ aplm̄. Item so-
 lent appellari in forma pauper̄. quia scribit̄ p̄ pau-
 peribus d̄staxat̄ fm̄ illā formā vt in. c. si paup. j. d̄
 p̄ben. li. vj. z h̄c in x̄bo necessitatib̄ pauperum.
 Quedā sunt littere gratiose qm̄. s̄. papa volens ali-
 cui facere gratiā confert sibi bñficiū vel mandat
 sibi conferri nō habito respectu ad supradicta. vt
 in. c. gratie co. ti. li. vj. ¶ Item no. ibi de leui non
 scribimus. z tene semp̄ menti. qz non est alibi iste
 tex. Ex quo collige qz surreptio vitiat lras nedum
 qm̄ fuit cā inductiua z finalis gr̄e seu rescripti s̄
 etiā si fuit causa impulsiva. vt qz princeps als cō-
 cessisset cessante surreptione sed nō ita de leui. vn-
 de surreptio fuit causa impellens. z sic habes casū
 notabilem z singularem in quo cessante causa im-
 pulsiva seu causa impulsiva existente falsa corruit
 dispositio z hoc est in odium materie beneficalis
 propter ambitionem reprimendā. ar. in. c. q̄uis.
 de p̄ben. li. vj. Regulariter x̄o cessante causa im-
 pulsiva non cessat dispositio. vt no. in. c. post trās-
 lationem de renun. z in. l. cum tale. ff. de condi. et
 demon. et. C. de falsa causa adiecta legato per to-
 tum. ¶ In glo. ij. ibi sine p̄benda. ex hac glo. re-
 lata ad tex. potest colligi dictum notabile qz si man-
 datur alicui p̄uideri simpliciter de bñficio in
 aliqua ecclia potest p̄uideri de bñficio p̄ben-
 dali. Sed tu dic melius qz licz appellatōe bñficiū

largo sumpto vocabulo veniat omne beneficium
 vt i regula. j. d. re. iu. li. vj. tñ vbi materia è stricta
 vt casu nro appellatione beneficii non venit bñfici-
 um curatū. vt in. c. cū in illis de pben. li. vj. nec pre-
 benda solita conferri canonico si in illa ecclesia sūt
 alia beneficia simplicia secus si non forent nisi pre-
 bende Inno. h. no. z. Jo. an. post eū in. c. si. de pbe.
 z ibi dixi. vide p archidi. i. c. cui d non. co. ti. li. vj.
 ¶ In glo. si. abi tenet lre. aduerte qz ex hac glo. pñ
 ferri ad duas qōnes. Prima nunqd in lris ad bñfi-
 cia sit fienda mētio de pñimonio. scda nunqd ha-
 bens pñimoniū sufficiens possit cum bona pñscien-
 tia petere seu tenere beneficiū eccliaicū. Quo ad
 primū varie sunt opi. Lōis opi. est qz i lris iusticie
 est fienda mentio de patrimonio. vñ p tales lras si
 tenet epus puidere hñti sufficiens pñimoniū. p h
 c. tuis. j. de pben. dicit tñ Jo. an. qz h casu obsta-
 bit exceptio impetranti i vim pemptorie nō autē
 in vim dilatorie. Et nō. hoc vñ. valent em littere
 iusticie ad bñficia lz nō faciāt mētoz d pñimonio.
 qz nō è necesse facē mētoz de exceptione pem-
 ptoria cōpctēti aduersario. ad h qd plene dixi in
 c. cū ordinez. s. co. z in lris gratie nō est necesse fa-
 cere mentōem de patrimonio. p h iste tex. in fi. et
 hoc voluit Jo. an. hic. z clari⁹ h sentit. s. co ad au-
 res. vbi dicit qz de diuitijs z nobilitate nō est neces-
 sario fienda mentio in gratia qz h iure non cauet.
 Quidā tñ dicunt qz si impetrator fuit ordinat⁹ ad
 titulū patrimoniū qz tñc de patrimonio est fienda
 mentio. qd satis de rigore pōt admitti. sed de stilo
 curie seruañ indifferenter pma opi. z est rō diuersi-
 tatis inter primū z scdm casum. nāz p lras iusticie
 puidet solum paupibus. s. nō dī paup qui hz suffi-
 ciens patrimoniū. Item epus nō tenet puidere or-
 dinato nisi qñ nō hz patrimoniū. vt in. c. tuis. z in
 c. epus. z in. c. nō liceat. j. de pben. s. lre grane sūt al-
 teri⁹ pditionis. nāz grā nō est fundata sup iusticia
 ¶ Venio ad scdm. nam Inno. h dicit qz hñs patri-
 moniū nō suscipit indigne beneficiū dūm bene-
 expendat. Idem videt velle hosti. dicit tñ qz si cler-
 icus deseruit beneficio z bñ viuut nec hz pñatiā in-
 tentiōē thesaurizandi pōt cū bona pñscientia viue-
 re de redditibus beneficii. secus si nō deseruit vel
 luxuriose viuut vel pñatiā intentiōē thesaurizā-
 di habeat. z vide Inno. in. d. c. epus. vbi idē cōclu-
 dit. z mouet principālī p illā auctoritatē apli. qz al-
 tari seruit de altari viuere dī. vt in. c. cū fm aplm.
 j. de pben. hñc articulū plen⁹ examinaui in quadā
 disputatiōe qz incipit tñ⁹ cleric⁹. vbi plenissime vi-
 deas. nam ptra hanc ratiōē Inno. z doc. addu-
 xi tex. aptissimū in. c. sacerdos. j. q. ij. vbi dī qz illa
 auctoritas apli pcedit in nō hñtib⁹ vnde viuere. z
 h pbatur ex sequentib⁹ vñbis apli. z in h articulo
 iura varie pcedūt. z vide glo. xij. q. j. in. c. hi. qui.
 z. j. q. ij. in. c. pastor. z. c. clericos. z. xvi. q. j. in. c. si.
 Pro pccordantia oim facio tria pñsupposita. pñm qz
 tpe primitiue ecclesie oēs credentes in xpō nō pos-
 sidebant aliquid pñiū s. oia erāt illis cōia. vt nō.
 xij. q. j. in summa z originalit legi in actib⁹ aploz
 sed postmoduz quiescente seruoze xpī inceperunt

xpīani tenere pñiū. error tñ erat vt clerici saltez
 pñia possiderent. z fuit statutū etiam tpe aposto-
 loz vt bona que pñi⁹ habebant deberēt offerri ec-
 clesijs cathedralib⁹. z ex redditib⁹ subueniret indi-
 gentib⁹ tam clericis qz laicis. z hoz bonoz dispen-
 sator fuit deputat⁹ epus. vt est tex. notabilis. xij. q.
 j. c. videntes. illo tpe si clerici possidebāt pñia nul-
 lo modo poterant picipare de redditib⁹ ecclesie.
 qz vsus illoz bonoz fuit deputat⁹ p indigentibus.
 Item qz videbat quidā error qz clerici possiderent
 pñiū cū deuiaerent a vestigijs aploz. vñ fuisset
 visum longe indecenti⁹ si cū hoc qz possiderēt pro-
 pria vellent viuē de redditib⁹ ecclesiaz. z fm illa tpa
 emanarūt multa iura in quib⁹ dī qz clerici hñtes p-
 pria nō dñt picipare de redditib⁹ ecclesie. s. postmo-
 dum z tertio fuit statutū vt nulla ecclesia edificaret
 sine dote p ministri z alijs necessarijs ecclesie z cler-
 ici sine scandalo inceperūt possidere bona ecclesie.
 Ad h. xij. q. j. certe. z de pse. di. j. nemo. z fm h tpa
 pcedunt iura que vident velle qz clerici possunt vi-
 uere de redditib⁹ ecclesie nec ponderat patrimoniū
 qz hodie bona ecclesiaz principālī sūt deputata ad
 vsuz ministroz. vt in. c. pastoral. de his que fiunt
 a pñatis. z vide bo. tex. j. q. ij. c. si. vbi indifferenter
 pmitit clericis vt possint viuere de beneficijs ex qz
 eis deseruiunt. Cōclude ergo qz ab ecclesia vniuer-
 sali nihil possunt petere hñtes patrimoniū sed ab
 ecclesijs particularib⁹ quib⁹ seruiūt licite pñt capere
 ex quo honeste viuunt z pñatiā intentiōē nō ha-
 bent. hinc emanauerunt iura hodierna quib⁹ di-
 sponit qz habens beneficium z patrimoniū possit
 libere testari de bonis pñimonialib⁹. xij. q. v. p ro-
 tum. z. j. de testamentis quasi p totū. ¶ In si. glo.
 oppo. ptra tex. in eo qz innuit qz vicarius ppetu⁹ fa-
 ciendo mētoz de vicaria perpetua dī habere
 beneficium. nam plitteras iusticie nō puidet nisi
 paupibus. ergo per istas litteras non potest cōse-
 qui beneficiū etiam si faciat mētoz de vicaria.
 Nam resultaret quedam repugnantia cum ille lit-
 tere sint fundate super paupertate. So. dicit Jo.
 cal. qz tex. in. x. perpetuus mutat casum et incipit
 loqui de litteris gratiosis z hoc teneas. vnde sen-
 sus littere est qz per litteras iusticie non tenet epus
 puidere habenti ppetuam vicariā nec etiaz per
 alias lras ex quo nulla mentio fit de vicaria. ¶ Ul-
 timo scias qz doc. tractat h mām. nūquid in dispē-
 satiōe sit fienda mēto de beneficijs obtentis vel de
 qualitate. Ego latius examinaui in. d. c. ad aures
 z dic vt ibi.

Annuli. Hoc. d. Per lras apo-
 stolicas d hac pñstitutiō-
 ne mētoz nō facientes nō pōt quis tra-
 hi vltra duas dietas extra suam diocesiū nisi de
 cōsensu pñiū littere fuerint impetratē. h. d. vsqz
 ad. s. sunt. Et istud principium diuidit in tres par-
 tes. nam primo ponit abusum impetrantiuz iudi-
 ces remotos. scdo puidet ibi cū autem. tertio ex-
 cipit ibi nisi. ¶ Nota primo qz papa concedendo
 rescriptū ad lites dicit facere grā licz nihil pñus
 pcedat cū ipse sit cūctoꝝ ordinari⁹. ix. q. ij. cūcta p

mūdū. z. c. p. pncipalē. sed ex eo dicitur generaliter impetiri quod possit impetrantē iure ad suū ordinariū remitte. naz ecclesiasticus ordo confundit si sua iurisditio vnicuique episcoporum nō seruaf. xj. q. j. peruenit.

In scō ibi extra suam diocesim q̄ diete de qb̄ hic non cōputant a domicilio rei nec ab ipius ciuitate vel oppido s̄ a fine sue diocef qd̄ clarius p̄bat in. c. statutū. in. §. cū vero. x. nullus. j. e. li. vj. z ratio est qz nullū grauamē serf ex impetratione. j. diocesim cū possit trahi p̄ totā diocesim corā ordinario vt. in. c. cū episcopus. de offi. ordi. li. vj. soluz q̄ trahit respectu sue diocefis ideo fit p̄putatio a fine diocef.

In ultimo regulam z duos casus exceptos. Regla em̄ ē q̄ p̄las aplicas nō pōt q̄s trahi vltra duas dietas p̄putādas a fine sue diocef. hodie x̄o ē h̄ restrictū z solū pōt trahi p̄ vnā dietā. vt i. c. statutū. in. §. cū x̄o. z qd̄ dixi de lris aplicis idēz dic in lris legatorū. vt in. d. c. statutū. idēz in legato pape. de quo dic vt ibi in x̄. in nllō. De ordinario x̄o vtruz possit cāz p̄mittere extra suā diocesim vide tex. cū glo. no. in. c. vt litigātes. de. offi. ordi. li. vj. Et ibi etiā habet de archiepo in q̄bus. f. lod pos sit cōmittere causam appellacionis z h̄ quantū ad regulā. Primus casus exceptus est cū lfe fuerūt impetrare cōmuni p̄senti partū z intellige q̄ exp̄se confenserunt in iudices remotos. vel fm̄ In nō si impetrauerūt ad iudices scientes eos valde remotos. z hoc casu non est necesse vt fiat mētio de ista p̄stitutione. quod patet p̄ casū sequēte. Scōs casus qm̄ rescriptū facit exp̄ssaz mentionē de ista cōstitutione. Et ex h̄ z ex tex. nō q̄ vbi ius h̄z clausulā derogatoriā ad rescripta non valent ip̄a rescripta nisi exp̄ssam mentionē faciāt de illo iure de h̄ tñ dicēdum latius vt in glo. fi. hui⁹ principij

In glo. in. x̄. duas dietas ibi p̄tra naturā yod. nō bñ. glo. z vide Inno. in. c. olim. de x̄. sig. vbi dicit q̄ in interpretacione cuiusq̄ dispositionis sēper primo recurrendū est ad cōez vsū loquēdi. z idē Bar. in. l. omnes p̄l. ff. de iur. z iure. **S**cō nō ex hac glo. q̄ vbi in aliqua dispositōe fit mentio d̄ dietis d̄z sp̄ intelligi de dietis vulgarib⁹. z h̄ dictū cōmuni sequunt̄ doc. z vide p̄bari p̄ locū a sp̄ali in. c. p̄nti. in. §. loca. de p̄ben. li. vj. Quid aut̄ si i loco nō apparet de vulgarib⁹. sentit̄ hic doc. z p̄ncipaliter hosti. q̄ tūc recurrendū est ad arbitriū iudicis vt tūc iudex moderet̄ z determinet dietas. alit̄ aut̄ sunt determinande in h̄yme q̄ in estate. f. gl. in. c. cupiētes. in. x̄. cōmode. de elec. li. vj. dicit i de factū vulgarū recurrēdū eē ad legales. Et idē archi. in. d. c. statutū. z hoc dictū mihi placet plus qz arbitriū iudicis succedit in nō determinat̄ a lege vt in. l. j. ff. de iure delibe. z in. c. de causis. j. de of. dele. Et in fi. glo. hodie restringe hāc decisionē gl. put habet in. d. c. statutū. nā iudex delegat̄ nō potest exire locū cōmissionis. vnde si deputat̄. in certa diocef. j. illā z nō extra cognoscere z subdelegare pōt. z ideo p̄clude q̄ si nō exēdo locū cōmissionis pōt se appropinquare. p̄cedit decisio glo. als secus z dicit vt arbitroz deputat̄ in certo loco cuz dignitas ip̄sius iudicis exp̄ssa i rescripto est in illo loco

vtputa cōmittit̄ causa ep̄o senesi. p̄fecto videt̄ in hac diocesi deputat̄. vnde eē illā diocesim cognoscere non potest nisi diceretur in rescripto q̄ cōmoraret̄ in alio loco. vtputa cōmittit̄ hanc cām ep̄o senesi. rome moranti. nā tunc videt̄ rome causa cōmissa. ad h̄ tex. no. z ibi p̄ Jo. an. in. c. ff. de rerum p̄mu. z tene menti vt sis caut⁹ cū cōmissio alicui sit nō residenti in p̄pria dignitate vt fiat mentō in rescripto de loco more als non possit ibi cognoscere.

In glo. in. x̄. mentionem ibi non obstante tali p̄stitutione. pondera glo. videt̄ em̄ velle q̄ rescriptum d̄z facere mentionē specialē de isto tex. Jo. an. dicit hoc cōiter nō seruari sed solū d̄z non obstante p̄stitutione de duabus dietis edita in cōcilio generali. z dic satis esse istam mentionē specialem de isto tex. vnde bene dicit Jo. an. hoc cōiter non seruari sed solum vt prius fieri debet. quia nō refert quid ex equipollentibus fiat. vt in. c. licet ex quadam. de testi. z in. l. quoniens. in. §. siquis. ff. d̄ heredibus insti. z. l. certum. ff. si cer. pe. dicit etiaz hic Hoff. q̄ si possit p̄bari papam scuisse locoz distantiā valeret rescriptum licet nō faceret mentionem de isto. c. quasi videatur tunc ex certa scientia p̄cedē. z idem sentit glo. in simili in. c. j. de cōsti. li. vi. **U**n. tenet hic p̄trarium. Jo. an. dicit q̄ si p̄ verba rescripti possit apparere de certa scientia pape p̄cedat dictum Hoff. quia satis tūc apparet de mēte principis. als si impetrator velle p̄bare p̄ testes certam scientiam p̄cederet opi. **U**n. z no. hoc dictum sic declaratum quia est valde notabile in p̄ctica. sentit em̄ p̄ hoc q̄ certa scientia principis non p̄sumit̄ maxime p̄tra ius nisi possit colligi ex verbis rescripti. hoc idem sentit Inno. in. d. c. presenti. quod hodie incipit statutum de rescrip. li. vj. et sic esset temperanda glo. fi. in. de. ij. j. e. n. vbi dicit q̄ tunc dicit̄ princeps facere ex certa scientia quando h̄ exprimit̄ in rescripto q̄q̄ mlti allegāt qm̄ i rescripto d̄z ex certa scientia. f. sic intellecta illa glo. nō esset vera z foret p̄tra Jo. an. z Inno. in loco p̄all. Sed si tu restringis modo p̄dicto qm̄ ex verbis rescripti potest p̄cipi certa scientia principis tūc p̄cor dat cum dictis allegatis. z vide quod dixi in. c. ad hec. s. c. **A**duerte hec dicta possent p̄cedere vbi rescriptum emanat p̄tra ius nō habens clausulaz derogatoriā. sed vbi ius habet illā clausulaz z dat certaz formā rescriptis impetrandis videt̄ q̄ non valcant rescripta etiā ex certa scientia emanata nisi seruet̄ forma a iure tradita p. l. siquis. in p̄n. ff. de le. iij. z qd̄ no. **D**y. in regula qd̄ semel. d̄ re. iur. li. vj. sentit h̄ do. **A**n. z iudicio meo sentit idēz Jo. an. c. vnico. de exce. p̄la. li. vj. vbi in primo mēbro distinctionis requirit q̄ rescriptū facit mentionē de iure si illud ius habeat clausulā derogatoriā. nā in alio mēbro in quo p̄sequit̄ qm̄ ius nō h̄z clausulam derogatoriā dicit valere rescriptū si emanauit ex certa scientia pape. quasi innuat in priori casu certam scientiā nō sufficere. Et nota bñ illud dictum qz nō solet allegari. z de hac materia an̄ z qm̄ rescriptum z priuilegiū seu p̄stitutio debeat facere mētoez de iure p̄tra qd̄ emanat pax h̄ tractat̄ doc.

Sed tu vide late p Jo. an. in. c. vnico iā dicto i nouella p Bar. in. l. fi. C. si ptra ius vlyt. pub. et in extraua. ad reprimentā. in. v. legib^o nō obstantibus. aliquid p Bal. in. l. humanū. C. de legi. Et qz distinctio Jo. an. est dubia iuuenib^o capiēdo ipsi^o mentē psequere breuissime sic p singla mēbra. aut rescriptū habet clausulā derogatoriā ad ius. vt qā facit mentionē de iure et valet fm cū siue fiat mentio p dba specifica siue equipollētia siue p verba generalia. aut rescriptū nō facit mentionē de iure et tunc aut illud ius habet clausulam derogatoriā vt hic. et simpliciter tenet h non valere rescriptū. aut ius nō hz clausulā derogatoriā. et si emanat rescriptū in formā priuilegiū valet hz non facit mentiōez de iure. aut emanat p modū rescripti. et tunc aut motu pprio principis et valet fm cū p. c. si motu p prio. de pben. li. vj. aut ad instantiā ptis. et si ex certa sciētia principis valet als secus. hec sunt sua dicta in effectu. et vide ibi iura p q nitif pbare hāc distinctiōem. mihi non placent singla mēbra sua et primo quo ad primū dū dicit q valet rescriptūz cōtra ius etiā si faciat generalē mentiōez. Nam h videt cōtra tex. vbi reqrit expssam mentiōez. et idō in hoc mēbro dicerē sic. q aut ius hz clausulā derogatoriā et serua formā traditā in iure. naz si reqrit spālem mentiōez non sufficit generalis. s̄ debet esse spālis saltē p verba equipollētia. vt i. l. nō alif. ff. de le. iij. h dictū etiāz limita vt notanter voluit. Bal. p^o Ly. in. d. l. humanū. vt pcedat in rescripto secus in pstitutiōe. nā pstitō cōtra pstitutiōez valet facta mentiōez in generali de pstitōe pna. vt si dicat non obstante qcuqz cōstitutiōe. In pmiuz ad hoc de. dudum in. fi. de sepul. qz pstitutiō emanat cum maiori maturitate qz rescriptū. aut ius nō hz clausulā derogatoriā. et tunc eo casu q est fienda mētio q qh sit statim dicitur non sufficit mentio multuz generalis. vt puta si dicat. non obstante qcuqz lege. nec reqriēmentō oīno spālis s̄ satis est q dicat. nō ob. qcuqz lege q in ptrariū loquit. ita voluit Bar. pcordando multas glo. iuris ciuiliis in. d. l. fi. C. si cōtra ius. et h q ad primū. Deinde voluit Jo. an. in scōdo mēbro q si ius habet clausulā derogatoriā non valet rescriptū sub quacūqz forma impetratū seu cōcessū nisi faciat de illo iure mentiōē. qd est notandū. s̄ declara et limita vt dixi in prin. huius glo. nam sentit apte q etiā priuilegiū pcessū ex certa sciētia non valet. qd sat ptz ex q non facit expssam mentiōē de iure derogante. Tertiu mēbrū est q priuilegiū s̄ ius non hns clausulam derogatoriā valet. dubito an h sit verum. et potius credo opposituz p. c. ex pte. j. infra de capel. mo. vbi dicit q si papa cōfirmat prioratū religioso claustrali nō valet non facta mentiōe de iure cōtrario. Nam sepe priuilegia emanant cōtra ius ex nimia occupatione principis vel ppter nimia importunitatē perentiu et ideo nisi fiat mentio de iure saltē i genere non presumit princeps velle pcedere cōtra ius et hoc sentit Bar in. d. extrauaganti ad reprimēdā. et in dicta l. fi. et ideo alibi dicit glo. q nō valet legitimatio spurij facta p principē non facta mentiōe

de iure. vt no. in auē. qui. modis na. effi. li. ppe fi. colla. viij. et vide glo. in. l. qstū. ff. de flu. et ne qd in fluie publico. et i auē. int liberof. C. de testa. Quartum mēbrū q rescriptū emanans cōtra ius pprio motu valet hz non faciat mentiōē de iure. dubito an hoc sit verū qz pprio motu solū excludit surreptionē non aut ampliā grām cōtra intētiōez pcedendū. vt no. Jo. an. in. d. c. si motu pprio pal. facit glo. in de. si roman^o. de pben. dixi in. c. ad aures s. e. S̄ de mente principis nō est pcedere aliquid ptra ius nō facta mentiōe de iure. vt in. d. c. ex pte. facit. l. rescripta. C. si ptra ius vlyt. pub. ergo et. dictū tū Jo. an. forte seruaret in practica et tene illud menti. pdictis obstare videt. l. multū allegabilis. ff. de excu. tu. in. l. idez vulpian^o. vbi dicit tex. q si pnceps sciēs aliquē eē tutorē dedit sibi licētiā mutādū domiciliū videt eū absolue a tutela hz ea nō fecerit mētiōez. et ex illa. l. colligit ibi no. Bar. q tū valet certa sciētia quantū dispensatio. et pondera qz non loquit qū in rescripto fiebat mētio de certa sciētia s̄ satis est q princeps sciebat illuz esse tutorē et multi legiste p illum tex. solent dicere q si princeps sciēter pmouet indignū vel aliqd facit ptra ius videt dispensare. facit. l. quidā cōsulebāt et quod ibi no. Bar. ff. de re iudi. sed pfecto illa. l. non pbat id ad quod allegat. non cū loquit in priuilegio ptra ius sed quando absoluit aliquem ab onere tutele et in facto pticulari. et sic potius est illd quoddam beneficiū absolutionis ab onere qz pui legium ptra ius. et hunc intellectū incidenter sentit Bar. ad illam. l. in. d. extrauaganti ad reprimentam in loco alle. et in. d. l. fi. C. si ptra ius. et hoc bñ no. quia in. d. l. idem vulpianus. non ponit ver^o intellectus p doc. Aliud mēbrū est qū rescriptūz emanat ex certa sciētia. et tunc valet ptra ius Jo. an. sed ego multipliciter limitovt apparet ex supra dictis. et adde notabile dictū Bar. i. d. extrauaganti ad reprimēdam. vbi dicit q vbi rescriptum emanat ptra ius et in fauorē reipublice valet licet nō faciat mentiōē de iure. et tūc videt princeps dispensare ptra ius. ar. illi^o. l. quidā p̄sulebant in fi. secus si emanaret in fauorē priuate p̄sone. ratio diuersitatis. quia iura hnt clausulā derogatoriā in rescriptis qū emanāt in fauorē priuati. vt in. d. l. rescripta. Item p̄sumit tunc rescriptū surrepticiū vel emanasse ex nimia occupatione principis. secus si in fauorē publicū. et pdicta bñ no. qz nō habes i ali quo loco ita bene discussum hūc articulū. ¶ Quo ro eē glo. quid si re^o succubuit in cā principali et appellat nūqd in impetratōe habeat respect^o ad diocesim suā cū ipse sit actor in cā appellatōis. An vero ad diocesim appellati cū ipse sit reus in hac cā appellatōis. doc. hic cōmuniter tenēt q d3 haberi recursus ad diocesim ipsius rei originarij. et sic in cā appellatōis pōt actor trahi vltra duas dietas. ego existimo q sit in optōe ist^o rei appellatōis. nam si vult poterit impetrare in diocesi ipsi^o appellati. qā nō habet de quo cōquerat ipse appellatus pōt etiam impetrare in loco non remoto vltra duas dietas a diocesi sua. quia cum ipse sit reus originari^o

et necessitatus veniat ad appellandū nō compellit
sequi diocesim ipsius actoris originalis. qz sic indi-
recte traheretur ad loca remota. vñ queadmodū
actor originari⁹ pōt psequi appellatiōē nō obsta-
te excōicatione. quia fingit reus ppter necessitatē
appellandi. vt in. c. dilecte. et que ibi no. de except.
ita dicerē in casu nostro. qz cū iste reus originari⁹
necessitet ad appellandū vt defendat se aduersus
iniquitatem sententiē nō desinit esse reus licet ipe
puocauerit. et sic als in questione facti respōdi. et
tene menti qz sepe accidit. Idem dicunt doct. in cā
recōuentionis vt habeat respect⁹ ad diocesim rei
originarij. qd satis placet quia quis tenet rñdere
in eo loco in quo puenit aduersariū. ar. iij. q. viij.
cui⁹ in agendo. et in. l. papinian⁹. C. de sen. et in. c.
j. et ij. de mu. peti. Idem dicūt si actor p̄sentauit
libellū vel ipm rescriptū et non curat amplius pro-
sequi. naz potest reus petere qz pcedat in cā iuxta
id quod habet i auē. qui semel. C. quō et qñ iudex
et in. c. cām de do. et pu. ¶ Alterius querit qd si i
rescripto sit mentio de hac p̄stitutione nūquid re⁹
possit indifferenter trahi extra suaz diocesim. Jo.
an. post antiquos videt velle qz nō sed solum p̄ q̄-
tuor dictas. vt sic p̄ istam mentionē solū geminen-
tur ille due diete. ar. c. sedes. s. e. vbi sub clausula
generalī comprehendunt paria exp̄ssis. Do. an. di-
cit qz cum ante illā p̄stitutionē nō erant diete diffi-
nite sed indifferenter reus poterat trahi. et p̄ illam
clausulā positā in rescripto non obstante p̄stitutio-
ne et. tollatur ius istius p̄stitutionis. ergo poterit
reus indifferenter trahi vt olim. fatef tñ qz in pra-
ctica seruaref opi. Jo. an. Ego p̄cordādo satis eq̄
distinguerē. qz aut princeps cōmittit cāz in loco sa-
tis noto et tunc indistincte p̄cedit vltima opi. quia
ex quo papa fecit mentionē de ista p̄stitutōne et cō-
misit cām in loco remoto verisimilr ex certa sciētia vi-
detur voluisse vt indifferenter possit ibi conueni-
ri. ar. in. d. l. idem vulpianus aut commisit in lo-
co verisimilr sibi ignoto. et tūc p̄cedit opi. Jo. an. q̄a
non est verisimilr qz p̄ verba generalia voluiss̄ papa-
reum posse trahi ad loca remota. ar. optimū in. c.
cum in multis. j. eo. li. vj. reliqua psequere vt hic
per docto.

Sunt et alij Non valent littere ad li-
dñi mandato nisi impetrent p̄ coniunctā p̄sonam
h. d. Et in p̄ma pte ponit abusus impetrantiū. In
sc̄da puidet. ibi cuz aūt. In tertia excipit. ibi nisi.
¶ Nota. primo ibi lites restringēde. iuncta glo. qz d̄
ba rescriptoz ad lites sunt potius restringenda et
stricte interpretāda q̄ laxanda. simile no. in. c. ad h
s. co. et ibi dixi et tene h̄ menti qz videt p̄tra Inno.
in. c. epi. j. de re. ecclē. nō alie. ¶ Nota sc̄do vnum
casum requirentē speciale mandatū. s. in impetra-
tione rescripti ad plures lites. alios casus require-
tes speciale mandatū vide p̄ glo. nota. in. c. qui ad
agendū in glo. magna de p̄cu. li. vj. secus videt in
rescripto ad beneficia. qz nullo iure cauet vt ibi re-
quirat sp̄ale mandatū imo potius videt p̄bari cō-
trariū hic p̄ locū a speciali. et hoc tenet h̄ glo. penf.

quā bene no. Aliam glo. p̄ssem habes. s. e. ad au-
res et tene semp̄ menti istas duas glo. qz nō sūt ali-
bi. Quidā tñ voluerūt p̄trariū sed primuz veri⁹ et
cōiter tenet. ¶ Nota. vñ casuz in quo p̄iuncta p̄so-
na pōt explicare p̄ p̄iuncto id qd requirit sp̄ale mā-
tum tñ regulariter p̄tra. nā p̄iuncta p̄sona pōt age-
re p̄ p̄iuncta sine mādato dūmodo caueat de rato.
et casus non requirat speciale mandatū. vt pro-
batur in. l. sed et he. ff. de procura. iuncta. l. pom-
ponius in fi. ff. e. et. l. illud. et. l. patri. ff. de mino.
hinc dicit spe. in ti. de p̄iuncta p̄sona. qz p̄iuncta p̄so-
na nō admittit in causis sp̄alibus. qz in illis req̄-
ritur speciale mandatū. et idem no. do. s. ro. decif.
cxxxv. et no. Inno. in. c. corā de offi. delega. vbi la-
tius dicam. ¶ In glo. in vbo restringēde. ibi ni-
si indulgeant beneficia. Jo. an. exponit beneficia
id est p̄uilegia. qz si p̄ rescriptū impetraref b̄ficiū
ecclesiasticum tunc fieret stricta interpretatio. vt i. c.
quis in prin. de p̄ben. li. vj. hoc vltimū est ver⁹ sed
in eo qz exponit beneficia. i. p̄uilegia nō p̄cedit in
disticte sed debet intelligi de p̄uilegijs p̄tinenti-
bus ḡfam nō odiosam. nam si p̄tineret aliqd con-
tra ius cōe vel veniret in p̄iudiciū tertij debet fieri
stricta interpretatio. vt in. l. j. s. si quis a principe. ff.
ne qd in loco publico. et in. c. sup eo. de offi. deleg.
et in. c. j. et ij. de fil. p̄sby. li. vj. et in. c. qz dilectio s̄ cō-
san. et affi. et plene p̄ doc. in. c. olim de vbo. sig. et per
Bar. in. l. si. ff. de p̄sti. prin. et sic solue p̄trariuz qd
potest formari de prin. hui⁹. c. nam papa p̄cedēdo
rescriptū facit gratiā et sic indulget beneficiū. quia
beneficiū generaliter sumptum est beniuola actio
gaudiū tribuens capientibus. vt in. c. j. quib⁹ mo.
feu. amit. in li. feudoz. nam fatendū est h̄ esse gra-
tiosum s̄ gratia ista est odiosa inquantū venit in p̄-
iudiciū tertij et p̄bet materiā litigandī et ideo debet
stricte interpretari et vide glo. in. c. si canonici. de of-
ordi. li. vj. ¶ In glo. penf. diuide istā glo. in q̄tu-
or p̄tes principales. Primo nāqz querit nunqd̄ ge-
neralis p̄curator possit valide litteras impetrare.
et p̄cludit glo. qz nō. qz requirit sp̄ale mandatū. Idē
tenet L. d̄po. dicens qz si p̄curator habeat manda-
tum ad agendū et ad defendendū non pōt litteras
impetrare. et idē spe. i. ti. de rescrip. p̄ntatiōne in. s̄-
rōne qz impetrantis in p̄n. ibi tñ dicit qz si q̄s habz
mandatū ad p̄sequendā appellatiōē pōt lras im-
petrare qz p̄ impetratiōē p̄sequit appellatiōem.
vt in. c. ex pte. S. s. e. Ego alif distinguere. aut. n.
p̄curator generalis vult impetrare in p̄sonaz dñi
et p̄cedit dictū glo. et doc. aut vult impetrare in p̄so-
nam p̄p̄riā tanqz p̄curator in cā quā pōt p̄sequi ex
generalī mādato et tūc dico eū posse impetrare. qz
sicut ex generalī mādato potest agere. vt in. c. qz
generaliter de p̄cu. li. vj. ita et impetrare. nā papa
est ordinarius cunctoz. ergo p̄curator pōt coram
eo cām p̄sequi vel corā delegato ab eo. facit in ar.
l. ad rem mobilē et. l. ad legatū. ff. de p̄cu. et. l. cui iu-
risdino de iu. o. iudi. Item h̄ casu cessat ratio h̄. c.
cum ipe has litteras nō posset alteri tradere cū im-
petrauerit in p̄sonā p̄p̄riā tanqz p̄curatoris. Ad h̄
bon⁹ tex. in. c. cum olim. et qd ibi no. de causa pos.

et pprie. Item iste casus potest comprehendere in si. c. nam
 rex. iste loquitur in penitus extraneo. et forte quod doc. aliter
 non senserunt. sed dictum glo. et doc. dicit restringi modo pro-
 dicto. ¶ In secunda parte que incipit ibi. sed nonne glo. op-
 ponit. videtur enim quod possint iste littere ratificari per ap-
 probationem domini quod ratihabitio retrahit et man-
 dato comparat. ut in regula ratihabitio li. vi. Item in
 dictum agitatum per falsum procuratorem potest dominus ratifica-
 re. ut. l. licet. ff. de iudi. ergo et littere. glo. concludit quod
 non possit ratificari. sed formaliter non soluit. et concludit
 omne glo. sequuntur hoc contra doc. et tenet Inno. l. c. ex
 pte. i. e. Bal. in. l. falsus. C. de furtis. dicit speciale
 esse in falso commissio contra principem ut in detestati-
 one actus non possit ratificari. et ex hoc colligit solen-
 nis limitatio ad iura que dicuntur gesta per falsum pro-
 curatorem potest rata haberi ut non procedat in gestis fal-
 sis contra principem. Sed certe. l. iij. in. §. falsus. ff. rez
 ra. ha. et. l. iij. pall. hac restrictione non videtur admit-
 tere. aliter aliter soluit. Ego puto quod verissima solu-
 sit quod non possint ratificari. quod non fuit inductum in fa-
 uorem actorum sed in fauorem euentuendi et rei publice
 ut satis colligitur ex tex. id non potest actor suplere ex
 postfacto id quod non dependet a consensu suo. facit. c. pti-
 git. j. de sen. ex. et in. c. si diligenti de fo. cope. et no.
 Inno. in. c. prudentia. de offi. dele. vbi dicit quod non
 oia gesta nomine meo possum rata habere. vbi si vnus
 iudex nomine alterius iudicis iudicaret inter subditos
 illi non potest pro iudice illi iudicium habere ratum si-
 cut quod iudicium corruit ex defectu solennitatis que nihil
 valuit contra non suo iudice. suppleat autem defectum solenni-
 tatis substantialis non dependet a facultate iudicis id non
 potest ratificare. ita dicendum in proposito. Item si dicere
 mus prius vana esset. pmissio huiusmodi tex. quod actor istas quod
 dāmodo emendo ratificaret impetratores. ¶ In ter-
 tia parte que incipit ibi sed nūquid littere. glo. querit an
 littere iste sint ipso iure nulle. et concludit quod tamen in ca-
 su precedenti quod in casu huiusmodi. §. si tenentur sunt annul-
 lande per exceptionem. et ideo si per non excipit valebit
 processus. ¶ Aduerte quoque ad primum casum huiusmodi. c.
 glo. olim dixit vixit hodie si sunt nulle per. c. statu-
 tum in si. pall. Sed dubitatio remanet in casu huiusmodi. §.
 Inno. an. et doc. vsque ad tempus suum transierunt simpliciter
 cum hac glo. Sed do. An. et do. Lar. contra quod cum iste
 littere non possint ratificari ut dictum est ergo sunt nulle
 ego sum solutus sustinere glo. quod text. loquitur hic per
 verba futuri temporis et non presentis. ut patet ibi non valeant quod
 non sunt nulle ipso facto iuxta theoreticam glo. in regula
 in penis de re. iur. li. vi. et dixi plene i. c. si diligenti
 de fo. cope. et per glo. et Bar. in. l. in criminali. C.
 de iur. om. iudi. Ad idem allego tex. optimum iuncta
 glo. et Bar. in. l. vniuersa. C. de pci. impa. offe. vbi
 per verbum non valeat non inducit nullitas ipso facto
 et ad hoc tenebis si menti istum tex. cum illa glo. iuncto
 tex. Posset tamen dubitari quid si reus ignorauit. nū-
 quid possit saltē postea facere retractari. processus et
 posset attēdari quod sic quasi iste littere sint oblate do-
 lo et per obreptionem impetratis iuxta ea que dixi per
 Inno. in. c. cum dilecta. §. eo. et quod le. et no. i. l. si proz
 in. §. marcellus. ff. de iud. et ad id quod dicitur in tex. quod
 impetrator puniatur ut falsarius quod vere non est falsarius

quod littere sint vere. vbi exponit Jo. an. tanquam falsari-
 us. i. tanquam impetrans per falsam expositionem. Ego dicerem
 quod iste comparat falsario generaliter ad hoc ut puniatur
 sed non in quantitate pene. nam is qui obripit principem
 dicitur puniri ut in. l. et si legibus. C. si contra ius vel utri-
 pub. facit. l. si quis obreperit. ff. de fal. ¶ In quarta
 parte que incipit ibi si quis debet probare glo. querit cui
 incumbat onus probandi an domino asserenti dedisse mā-
 datum an aduersario neganti. Et primo arguit quod in-
 cubat domino. secundo ponit opi. Jo. an. qui in effectu di-
 stinxit quod in causa appellationis presumat impetratorem ha-
 buisse mandatum. Sed in causa principali distinxit quod aut in
 rescripto dicitur illud fuisse procuratorem et presumendum est
 mandatum. secundo si nihil dicitur. dicit Jo. an. quod ad procedens
 membrum fidedā esse differentiam inter verba assertiua et ver-
 ba narratiua seu enūciatiua per id quod habet in cle-
 rici de pba. et in. c. si papa. de puile. li. vi. quasi dicat
 quod si dicitur procurator per verba enūciatiua illa verba non
 probant. ut in predicto. c. si papa. Si vero per verba asserti-
 ua tunc probant. ut. d. de cler. hosti. instat et tādē dicit
 hoc fore arbitrarium inspecta qualitate personarum. Hof. di-
 cit quod si a p̄n. an impetratores obijciat de defectu man-
 dati dicit tunc probant mandatum si ex postfacto non admit-
 titur exceptio. §. vltim. et p̄e. dicit hoc verum ut admit-
 tat exceptio quod ad hoc ut onus probandi transferat in ad-
 uersarium. secus si obijciēs vellet post factum probare
 defectum mandati quod poterit probare per professionem partis
 vel probando reuocatores procuratoris. Et hoc vltimum di-
 ctum est quasi cōe et bene posset seruari in practica. et sic
 posset limitari dictum glo. huiusmodi in si. Sed ego sic disti-
 guerem quod aut impetrator narratur procurator per verba
 assertiua et hoc clarum. aut per verba narratiua et puto
 quod idem quod ad hoc ut transferat onus probandi in aduersa-
 rium. Et in hoc sequor glo. §. Jo. an. et moueor quod vbi
 agit de modico iudicio verba narratiua seu enū-
 ciatiua plene probant maxime cum alia prescriptio non sit in cō-
 trarium. de hoc est glo. no. in. c. cum olim. j. de cens. iun-
 cto tex. et tenet ibi Inno. facit quod no. gl. in. c. illud
 de presum. et maxime procedit hoc casu vbi narratum est de
 substantia actus. ar. in. l. optima. C. de p̄e. et comit.
 stipu. Et vide ad hoc pulchram rationem positam per Jo. an. in
 regula non habet actori. in mercu. vbi queritur nūquid per
 beneficiales in quibus narrat quod talis clericus per benefici-
 carius. Si vero in rescripto non dicitur istum impetratorem esse pro-
 curatorem sed verba sunt relata in personam domini. et tunc prima
 fronte presumendum est dominum impetrasse. quod non presumitur sub-
 missa persona. ar. in. l. cum itaqz stip. in. §. grifogonus
 de ver. ob. aut probat alius impetrasse illas lras. et tunc
 puto quod in re etiam ex postfacto deberet admitti ex-
 ceptio defectus mandati. et onus probandi incumbit domino
 quod cum mandatum sit quoddam solennitas extrinseca non presu-
 mit nisi probet. ut in. c. i. de re. eccle. no. alie. li. vi. et si
 l. quoniam. ff. de publiciana. per Bar. in. l. sciendum. ff. de
 ver. ob. et per Inno. in. c. innotuit. de eo quod fur. or. sus-
 ce. ¶ In glo. si. ibi si et he. ibi numerantur liberti libe-
 ri parentes fratres et affines. et aduerte quod iste arti-
 culus est multum utilis non solum ad materiam istam. c. si
 etiam ad materiam illam. l. si et he. vbi dicitur quod p̄iūcta persona
 potest agere per p̄iūcta persona sine mandato. Et dubitatur
 quod dicatur p̄iūcte persone. Nam dicitur aliquid quod text. enūciat

rat illas psonas causa exempli nō aut q voluerit ali
os pūctos excludere. nā ea q ponūtur cā exempli
nō restringūt regulā. vt in. c. j. ne de. vel mo. r in. l.
ita vulnerat. ff. ad. l. aquil. r in. c. inter ceteras. s.
eo. Tū Inno. refert h quosdā dicere q pūcti dicū
tur q ad illā. l. r istō. c. oēs p sanguinei p lineā maf
culinā r femininā oēs q admitterent ad successio
nem ab intestato. r pbāt isti h mō. illa. l. h r he. fac
mētionē de affinib⁹ sine gradu q fortius debēt ad
mitti p sanguinei citra fratres q sunt magis pūcti
q affines. r hāc opi. attribuit Bar. Inno. r eā seq
videt in. d. l. sed r he. Sz certe Inno. nō firmat pe
des nec originaliter fuit sua opi. vñ recitat aliq̄s te
nere q ascendētes r descendētes admittat in infini
tum p. l. liberor. ff. de vbo. sig. Et qz h videt velle
tex. in. d. l. sed r he. sed in collateralibus solum ad
mittunt frēs r sorozes. qz de fratrib⁹ solū cauet in
d. l. sed r he. nec ob. qd dixi de affinibus qz debet
intelligi q admittant ascendētes r descendentes
dumtaxat. vt socer r p socer gener r p gener. vnde
dicūt q affinis collateralis nō admittit r sic soroz⁹
id est habēs sorozē in vxozē nō debz admitti. r sic
trāsit Inno. nullā apte opi. approbando vel repro
bādo. Lōpo. dicit curiaz admittē p sanguineos vs
qz ad ternū gradū inclusue. hosti. dicit q dñt ad
mitti vsqz ad quartū quo ad dispōnē h⁹. c. sed nō
sic large assumef quo ad illā. l. h r he. qz h agit de
minori p iudicio. Ego credo p siderandā p dñōem
r p suetudinē patrie nā in aliquib⁹ pnb⁹ diligūt se
magis p sanguinei in remotiori gradu q̄ i alijs lo
cis in gradu p pino. Nā lex nō p siderauit nisi
affectionē. r ideo p cluderē q vltra psonas exp̄sas
in. d. l. h r he. sit arbitrariū inspecta affectōe q̄ con
iūcti debeāt admitti. ad h adduco theoreticā doc. in
c. postremo. j. de ap. Circa xō filios naturales et
spurios dubitat p doc. r nō bñ firmāt pedes. naz
aliq̄ dicūt q debent admitti aliq̄ ptra. Alij distin
guūt inter naturales r spurios. Ego sic distingue
rem q naturales tñ dñt admitti cū admittant cer
to casu ad successiōē. vt in. auc. C. d. na. lib. r no.
in. c. tāta q̄ fi. sine legi. videt pbari in. l. parētes na
turales. ff. de in ius vo. Spurij xō r nati ex dāna
to coitu de rigoze iuris nō dñt admitti p pūctis p
lineā masculinā qz nō sūt agnati nec pñi dñfice ostē
dere p̄rem vt. l. vulgo. ff. de sta. ho. r in auc. ex cō
plexu. C. de incef. nup. vide bo. tex. xxxv. q. vij. in
c. vno. sed p p iunctis p lineā femininā deberēt ad
mitti qz adiuicē sūt cognati r sibi succedūt. vt i. s.
vulgo. insti. d. succe. cogna. Sz inspecta eq̄tate na
turali credo q deberēt admitti etiā p cōiunctis p li
neā masculinā qz inspecta nā sūt filij r p sanguinei
r in eis cadit affectio natural. hinc ē q̄ q ad matri
monij impediendū dicūt p sanguinei. vt in. c. per
tuas de pba. r i. c. discrenonē d eo q̄ cogno. p san.
vr. sue. hāc opi. sentit Bar. in. l. j. r ij. ff. d. accu. et
b no. qz faciūt ad mltā rē. **¶** Hi. abbas.

Dilectus filius. Luz agitur
cōputatio dietarū fit a fine dioecesis loci vbi
sita est res. r de meritis appellatōnis nō iudex cau

se pncipalis s cui cōmissa est appellatio cognoscere
debet. ita cōit sūmāt doc. s pfecto ps pma sūmarij
nullo mō pbat in tex. nec puto eā veraz in se. vt. j.
lati⁹ subijciā. nā in tex. solum diffinit q̄s debeat co
gnoscere de meritis appellatōis. r id quātū ad lite
raz sūmo sic. Si occasione duozū rescriptozū viū⁹
sez in cā pncipali alteri⁹ in cā appellatōis p̄cedit nō
iudex sup pncipali sed deputat⁹ sup appellatōe co
gnoscere dz de validitate appellatōis. r venit h ad
limitādū. c. pastoralis. s. e. Diuidit i duas ptes. in
pma pōit q̄rela appellantis. in scda puidet ibi. q̄
circa. **¶** No. pmo q̄ etiā fm hec tpa poterat q̄s ha
bere plura beneficia. nā h iste Jo. faracenus possi
debat tria bñficia qd an hodie sit licitū dic vt in. c.
grā. e. ti. l. vj. r habes bo. gl. in. c. dudū. ij. de elec.
plene p Jo. de lig. in de. gre. j. e. dixi plenissime in
repetitōe. s. qz vero. j. de p̄bē. c. extirpande. **¶** No.
scdo ar. p r ptra q̄ rōne bñficij q̄s sortit domiciliū
de q̄ aliqd. j. s̄ plene dixi in. c. postulasti. de fo. cō
pe. r in. c. ex ore. de p̄uif. vbi p Inno. aliqd p Bar.
in. l. j. ff. ad munt. r. j. aliqd dicā. **¶** For. tertio ibi
psecutus q̄ impetrās lfas i cā apel. dz p hūc actuz
appellatōez psequi qd no. r idē pbat. s. c. ex parte
q̄nimo arripēdo iter eundi ad curiā dicūt pseq vt
notant pbat in. c. cū cām. de re iudi. r vide qd ple
ne dixi in. c. ex insinuatione. j. de apel. **¶** Nota vl
timo regulā q̄ vbi p̄tendit de iurisdicōe inter iudi
ces a quo r iudicē ad quē nō debēt simul puenire
sup h articulo sed iudex ad quē dz cognoscere de
meritis apel. p̄cordat. c. vt debet. j. d. ap. **¶** Op.
ptra text. videt em̄ q̄ papa non debuit admittē
istā ap. cū esset notorie frustratoria. nā ex q̄ iste ha
bebat domiciliū in alia dioecesi rōne bñficij q̄ nō di
stabat vltra duas dietas. inde debebat fieri cōpu
tatio dietarū. qz satis est q̄ nō traheret extra suaz
diocesim vltra duas dietas. vt. s. c. pxi. Sol. glo.
meru p̄ij vt arbitroz sensit duos intellect⁹ ad tex.
p̄rim⁹ q̄ lz agat reali tñ cōputatio dietarū debet
fieri a loco domicilij. r non a loco vbi res est sita si
agit reali. Ad p̄riū rñdet q̄ iste cleric⁹ p̄uē⁹ lz h̄et
bñficiū in alijs dioecib⁹. nō tñ ibi sortebat domi
ciliū. qz quēadmodū sola dom⁹ quā q̄s possidet i
alio loco nō facit eū sortiri ibi domiciliū. in. s. sola
dom⁹. allegato. i. gl. ita n⁹ bñficiū qd possidet i alio
loco. r sic iutelligēdo iste tex. nō p̄t aliq̄tenus in
duci p opi. antiquoz tenētū scdm intellectū. j. s̄
ijciendū. Scdo glo. intelligit q̄ vbi agit actione re
ali cōputatio dietarū nō dz fieri a loco domicilij. s̄
a loco rei site. Nā quēadmoduz rōne rei q̄s sortit
forū vbi res est. vt in. c. si. de fo. cōpe. ita r in impe
tratione extra locuz dz haberi respectus ad dio
cesim vbi est res r nō vbi est domiciliuz p̄sone. sec⁹
in psonali actione. qz tūc habebit respect⁹ ad dioce
sim domicilij. r p h habes gl. declaratā q̄ satis ob
scure locuta est. doct. aliqd h tangūt. s̄ lōge pleni⁹
r clarius. s. c. pxi. nā h r ibi dixit Inno. q̄ vbi agi
tur actione reali vel psonali in rē scriptā. exemplū
in interdicto vñ vi. r tūc sit cōputatio a dioecesi vbi
est res. exemplū p̄imū h in isto tex. exemplū scdo i. c.
ex pte. b. d. fo. cōpe. Si xō agit psonali puta rōne

tractus vel delicti tunc fiat computatio non a loco delicti seu tractus ut quidam dixerunt, sed a loco domicilij. quia quemadmodum ratio tractus vel delicti non potest quis trahi ad illud locum si ibi non reperitur, ut in cle. pastoralis de re iudi. et in c. romana. in §. contrahentes. de fo. cop. li. vi. Ita nec coram iudice delegato debet trahi habito respectu ad illa loca. id est in effectu voluit host. h. addito quod si habet plura domicilia et agit personali debet fieri computatio a domicilio principaliori. et si non apparet quod esset principalior tunc a loco delicti vel tractus. et hoc dicit suandum etiam in regibus et principibus quod solent discurrere per loca regni vel comitatus. Et ita olim dicitur tenebas. postquam su peruenit. c. statuti pall. Jo. an. mutavit sententiam. ut ibi patet in glo. sua. quod incipit olim dicebam. ubi tenet quod hodie indistincte debet fieri computatio a loco domicilij. quod illud. c. simpli considerat tractum. et quod proprie trahit debet dioecesi domicilij ubi facit residentiam. ad idem text. s. c. pxi. Sed illa glo. non obstante Jo. de lig. hic et Guil. de mo. lau. in cle. j. e. ti. dixerunt quod ubi agit reali debet teneri precedens opinio. Do. meo de car. et opinio. ut opinio def. actori. nam quemadmodum est in opinione actoris ubi conveniat reus an coram iudice rei site an coram iudice domicilij ut est glo. no. in c. dilecti. de fo. cope. et in l. fi. C. ubi in re actio. ita pari ratione dicendum est in computatio dietarum. Nec ob. quod dixi de tractione. quod ex quo formis fore rei satis potest dici sibi trahi. Do. an. non bene firmat se. sed dicit vtriusque opinio. sustentabile. Ego aliter soliti sum dicere reducere de ad concordiam ista iura et danda novum intellectum ad illud. c. ex pte. de fo. cope. Conclude enim sic ponendo quasi si res regulas seu conclusiones. Prima sit ista quod in eo loco ubi quis potest conveniri coram ordinario siue ratione domicilij. siue ratione tractus. siue delicti et in eo loco potest conveniri coram delegato pape. nec est curandum quod trahat extra domicilium per plurimas dietas quod nullum gravamen per impetrationem sibi inferat. nam papa est ordinarius cunctorum. et c. iij. cuncta per mundum Sicut ergo poterat in loco tractus vel rei conveniri coram ordinario ita et coram delegato pape. h. conclusio probatur per text. no. in c. dilecti. de fo. cope. et hoc voluit Inno. ibi si bene potest. et per hoc reprobo vnam opinio. mirabile est in. posita. in c. sane. j. de fo. cope. ubi dicit quod etiam ratione rei site non potest quis trahi coram ordinario in loco ubi res est ultra duas dietas a loco domicilij. et ita intellexit illius text. ut propter hanc causam compellat ordinario ratione rei site delegare illam causam in loco viciniori. Et hac opinio. etiam ibi reprobo. et ibi vide. Ratio quod iura voluit indistincte ut ratione rei site quis possit conveniri coram ordinario loci. et nullus text. facit illam distinctionem. Nec ob. c. nonnulli. s. c. quod loquitur in alio casu. Secunda conclusio quod ubi impetratio fit extra locum rei site seu tractus vel delicti computatio debet regulariter fieri a loco domicilij principalioris et non a loco ubi est res. h. probo duobus modis. Primo text. in d. c. nonnulli. dicit quod non debet trahi extra suam dioecesim. et potest illa verba extra suam dioecesim. nam ratione rei vel ratione tractus non potest dici illa dioecesis sua licet ibi fortiter fore. sicut alibi dixit glo. tenenda mentem quod ratione tractus vel rei vel de-

licti quis non efficit subditus illi iudicis licet ibi fortiter fore. ita no. gl. in cle. j. de fo. cope. sentit glo. in c. a nobis. j. de sen. ex. Secundo probatur quod predictum. c. nonnulli. ubi est origo huius materie in ista trahitione potest laborare in itinere et superius quod oportet facere. ista vero attendunt habito respectu ad dioecesim ubi persona residet et ubi res est sita. Tertia et ultima conclusio est quod si limitatio precedens conclusioni quod ubi quis habet plura domicilia quod unum est principalis. si cum non ita principali occurrit res litigiosa. ita quod in domicilio non principaliori est sita res litigiosa. et tunc computatio debet fieri ab isto domicilio inferiori propter occursum rei litigiose. quod duo vincula respiciunt unum in auct. itaq. C. de succ. et in c. j. de treu. et pa. et hinc intellectum novum de ad illud. c. ex pte. b. fm quod nullum verbum ibi superfluit. nec fit improprio ut faciunt ibi doc. et vide ibi plenius. et h. no. In glo. iij. in fl. nu. quod autem possit indifferenti iudex appell. inhibere iudicia a quod ne procedat ante exitum appell. dicit h. Inno. quod non sed prius debet promittere cognitionem vtrius appellatio sit recipienda et si ea recipit velut emissam ex probabili causa poterit postea inhibere iudicia a quod ne procedat. et per hoc vide text. in c. romana. §. quod si obijciat. de app. li. vi. Quidam tamen ut refert Lopez. dixerunt quod ille qui procedit cum appellat ad metropolitanum. quod cum ille non habeat iurisdictionem in subditos suffraganei nisi ex causa appell. non debet prius inhibere quod recipiat appellationem velut emissam ex probabili causa. ac etiam est opinio quod incepit cognoscere de veritate ipsius cause. quod videtur velle text. i. d. §. quod si obijciat. vbi videtur ille text. velle quod prius archiepiscopus debet approbare causam in appellatione ab interlocutoria expressam et incipit cognoscere vtrum illa sit vera. quod facto licet adhuc non possit de veritate cause potest inhibere iudicia a quod ne procedat. secus vbi def. fm istos in delegato deputato a papa. quod papa committendo appell. videtur ipso facto suspendere iurisdictionem primi iudicis. ut in §. preterea. all. in gl. i. delegat. poterit ilico sine aliqua cognitione inhibitoria mittere. per quod facit. c. audita. j. de resti. spo. §. Lopez. sequitur quod primus dicitur. Et ad. c. audita refert quod non loquitur in iudicibus deputatis. in causa appell. h. idem videtur sequi spe. in ti. de ap. in §. de offi. d. §. quod si. et vide etiam per Inno. in d. §. preterea. Do. an. dubitando tamen fecit h. distinctionem quod aut iudex ap. vult mittere inhibitoriam super articulo super quod fuit appellatum vel illi conexo. et potest statim sine aliqua cognitione. quod super illo statim fuit suspensa iurisdictione iudicis a quo. adducit no. i. c. super eo. de ap. aut vult inhibere ne procedat super alio articulo et non potest nisi prius promittat cause cognitionem. et credo quod hoc dixerat innitendo sue opinio. quam posuit i. d. c. super eo. Sed nec ibi nec hic approbo. nam videtur aperte contra. c. non solum. de ap. li. vi. ubi patet quod non ilico per ap. ab interlocutoria suspenditur iurisdictione iudicis a quo etiam super illo articulo a quo fuit appellatum. imo potest procedere ad vltiora. et validitas processus dependet a futuro eventum. quod si appellatio pronuntiabitur minus legitima valebit processus ut hic. unde iudex ad quem non potest inhibere nisi prius receperit appell. velut emissam ex probabili causa modo predicto. et tamen ad propositum no-

strum concluderem sic. q. aut papa recepit appell. ex certa sciētia et h. p. stabat ex v. bis rescripti. et pote rit delegatus illico mittere inhibitoria. q. ex tali re ceptione statim fuit suspēsa iurisditio primi iudic. vt in. s. p. terea. p. allega. Aut papa recepit ap. sim pliciter. eā tñ comisit exp. sso grauamē. et tunc vi det idem dicendū. nā sic comittendo videt appro baste grauamē. et sic nō est op. q. delegat. p. mittat cognitionē sup. pbabilitate cause. sed solū sup. ve ritate. et hanc opi. sensit Abb. in. d. s. q. si obijciat. et sentit Jo. an. idē videt dicendū i. appellatōe a dif finitiua. siue eā exp. ma. siue n. q. papa eā comittē do videt appellatōne recepisse. qd. etiaz sentit Jo. an. in. d. s. s. si appellatōne ab interlocutoria papa comisit nō exp. sso grauamē nec ex certa sciētia. tñc pōt. pcedere opi. Inno. et Lōpo. h. Si vō loq. mur in iudice appellatōnis inferiore a papa sua dictū. s. qd. si obijciat. cū seqnti. hodie tñ cur. papa comittit alicui ex auditorib. cām apella. in roma na curia solet etiā comittere cām principalē. et incō nenti solet auditor. mittere inhibitoria iudici a q. de q. vide plene per dños de rota decif. xi. cū dua bus se. rē.

Capitulum sancte. Si plures impetrāt in eadey ecclesia stat. date vt prim. impetrās p. fera tur et solus admittat. Ita cōiter sūmāt doc. et pcedit istud sūmariū fm. opi. eōdem q. hodie inualuit. p. pter iura noua. Sed fm. aliā lec. q. cōiter reprobat. s. certe cum modica sup. lectione pōt. suscētari summo sic. In plurib. rescriptis impetratis in eadem ecclesia sup. p. ssi beneficio stat. p. sitioni et non date si prior in data fuit negligēs in. p. seqndo ius suuz. h. d. Et iste intellectus p. bat in. c. tibi qui. j. e. li. vj. et in. c. si clericus. de p. ben. c. li. Diuiditur. nam in prima ponit facti narratio p. plexitate conueneris p. rinentis. In scō. p. ssi dōis comissio illā tollēs scō. ibi quocirca. **¶** Ho. primo ibi caplin de signi ficato hui. verbi. ponit em. h. p. collectōe seu. p. col legio ipsoy canonicoy. h. tñ h. verbū mltas signi ficationes de quib. dat. x. sus. Distinguit minuit locat et collectio ferē. Nam qñq. ponitur vt distin guat vnā materiā ab alia. et sic dicunt. c. hui. com pilationis. nam quelibet decretalis p. se dicif. c. ad hoc. c. inter alia. et c. qd. in dubijs. j. de sen. excō. et sic intellige p. mū motiū in x. su. p. tentū. Qñq. stat diminutiue. nā pōt. dici caplin quasi puū caput. et sic intellige fm. motiū. Qñq. stat. p. loco capitula ri. videlicet vbi canōici p. gregant. vt in. c. in causis de elec. Qñq. ponit. p. collectione seu ipō collegio vt hic. et sic declara. p. missum versus. Secō. no. ibi mōstrauit. iuncto p. n. c. q. istud x. b. u. caplin possi tum in singulari nūero potest iungi cū x. bo singu laris numeri. vt p. t. ibi caplin mōstrauit. qñq. cō iungit cū x. bo pluralis nūeri. vt puta. c. significa uerunt. vt p. t. in. c. significauerūt. j. de excep. et i. c. in causis. j. de de. et dicit Jo. an. et bñ. q. vtroq. mō possum. vt. nā si habet respect. ad vocē possum. vt i. x. bo singulari. vt hic. si aut. ad interclusa in b. noie possum. vt i. x. bo plurali. et ideo dic. q. nomen

collectiuū seu habēs pluralē significatōez pōt. iun gi cū verbo pluralis numeri et cū verbo singulari dicit tñ h. Jo. cal. q. si h. nomē caplin iūgit cū verb. sonānt. actū seu exercitiū ipi. act. debem. vt i. ver bo plurali. puta caplin dederunt voces vel caplin appellauerūt. S. si iūgit cū verbo sonāte in ius de bemus vt i. verbo singulari. vt puta caplin h. iurif ditionē vel h. ius eligēdi vel qd. sile. et est rō fm. cū q. act. sunt singulorū. ius x. o. est penes ipm. corp. collegij. et h. fuit de mēte Inno. an. c. irrefragabil. de of. or. et in. c. si. de iurepat. Et h. dicit placet ha bito respectu ad p. g. uatē sensus. s. q. ad p. g. uita tem latinital. tene indistincte p. mū dictū. et p. h. fa cit iste tex. nā h. verbū mōstrauit sonat i. factū et ni hilomin. est singulari numeri. **¶** Ho. tertio q. fm ista tpa. cū papa scribebat. p. aliq. bñficiādo qñq. da bat tres lras successiue vt monitorias. p. ceptorias et executorias. vt h. fecit in p. nōa calumaci. qñq. da bat a principio solū executorias. i. scribebat depu tado vnū executorē p. executōe grē. et sic fecit in p. sonā istū. **¶** Bar. et hodie curia indifferēt. dat execu torias. **¶** Ho. q. rto q. snia suspēsiōis et excōicatōis pōt. ferri i. caplin. et h. inspecta simplicitate iur. an. nō. hodie vō dic. vt i. c. romana. i. s. i. vniūstatē. d. sen. ex. li. vj. **¶** Itē no. q. suspēsus pōt. iterū suspen di et excōicari. et quid opet. scō. suspēsiō no. i. c. ita q. r. dā. de iudeis. **¶** Itē no. q. si plures impetrāt in eadē ecclesia vno recepto alter d. z. excludi. q. nō. ē. d. in tentione pape grauare ecclesiam de plurib. nisi ex primat. p. cor. c. duob. j. e. li. vj. de q. pleni. no. i. c. mādatū. j. e. **¶** Ho. vltimo q. etiā snia excōicatōis et suspēsiōis d. z. relaxari fm. formā eccle. et sic for ma est seruāda in relaxatōe suspēsiōis. h. intellige vt habet in. c. venerabili. de sen. ex. et p. Inno. in. c. cū bone. de era. et q. li. et p. glo. in. de. j. de deci. in. x. donec. **¶** Ho. p. text. in eo q. papa mādat recipi eū qui prius mādatū portauit et nō. date lra rū. j. c. ex pte. j. de offi. dele. et c. ceterū. s. eo. Sol. gl. magna intrat h. p. r. i. et in effectu ponit tres sol. **¶** Prima sol. q. p. r. ia loquūtur qñ. p. r. ime lre erāt p. s. tate. tñ. em. nō. valēt. scō. si nō. faciūt. mētionē. de p. mis. sec. aut. si res esset integra. q. tñ. starem. p. re sentationi. vt h. et in. c. vt. debet. j. de ap. h. lect. ho die reprobat. ibi p. c. tñ. q. p. all. vbi p. t. q. h. secūd. ipetrās. p. mo. recipiat. q. p. r. im. impetrator. p. bēda. tñ. vacās. debet. p. mo. ipetrāt. q. r. i. scō. recepto. **¶** Scō. lec. glo. q. hodie p. r. ia sunt correcta p. illud. c. vt. debet. q. si. sit. indistincte. scādū. p. s. tati. hec. lect. etiā. corruit. p. d. c. tñ. q. nā. illud. c. emanauit. post. illud. c. vt. debet. et tñ. vult. q. i. lris. ad. bñ. ficia. stem. date. et nō. p. s. tationi. **¶** Tertio. glo. dicit. q. in. litter. ad. bñ. ficia. possum. distinguere. vt. p. r. ior. in. data. p. fer. at. nisi. secūdus. p. r. i. fuerit. recept. vel. p. r. im. fue rit. negligēs. et in. h. glo. accedit. ad. intellectū. c. tñ. q. qui. s. nō. bñ. explicat. q. nō. vidit. illd. c. nec. c. eū. cui. de. p. ben. li. vj. Et. vt. clare. habeat. h. materia. est. ad uertendū. aut. em. p. r. im. et. secūdus. ipetrauerunt. ad. idē. corp. bñ. fici. et. apparet. de. p. r. ioritate. t. p. is. et. tñ. secūdus. impetrās. nunq. pōt. aliquid. obtinere.

vigore illarum litterarum. quia fuerunt surrepticie non facientes mentionem de prioribus. et sic nulle. quia surreptio in beneficiis vitatur ipso facto. ut in c. ad au-
dientiam. j. e. et in c. j. et ij. de hi. p. b. y. li. vj. vnde negligentia primi non potest ius conferre secundo. et in hoc casu non habet locum dispositio. c. penult. j. co. li. vj. vbi dicitur quod si non apparet quod sit prior in data locum promotioni. nam quoniam se ambe referunt ad idem subiectum. id est ad certum corpus beneficii mutuo se impediunt. et recurrendum est ad ipsum precedentem. ita notabiliter voluit Jo. an. in c. si a sede. de pben. li. vj. Quibus se istorum impetrantium referunt ad eandem ecclesiam. sed non ad idem corpus beneficii. quia quilibet impetrauit ut videretur sibi de canonicatu et prebenda in tali ecclesia. et tunc iste littere sunt operi. magis eodem non peccat in surreptione. quia quilibet gratia valet. et si capitulum vellet potest recipere utrumque. sed non tenet recipere nisi unum. quia papa non intendit nisi exprimat gravare eandem ecclesiam de duobus. ut hic. et in c. mandat. j. e. vbi plene de hoc. vnde capitulum excludit alium vno recepto non per viam nullitatis. sed per viam exceptionis gravaminis. et hoc casu cum se ambe valent precedere pro materia nostra. et dicendum quod aut primus impetrans non reprehenditur in aliqua negligentia et indistincte debet preferri primus impetrans sed secus prius presentavit suas litteras et prius fuerit receptus. hoc probatur in c. cum cui. et in c. tibi qui pass. et hoc si bene potest tex. nam hic papa mandat recipi illum qui prius mandatus reportavit. nam siue verbum prius stet nominaliter siue adverbialiter semper habemus primum intellectum submota concertatione doc. hic ostenduntur vix dictio prius stet nominaliter aut adverbialiter. Sed ut dixi qualiter cumque stet semper resultat ille intellectus ut primus impetrans preferatur. nam si stet adverbialiter hoc probatur nam calimac qui fuit primus impetrator presentavit per us suas. scilicet monitiones et preceptivas. et sic preteritur primus. id est intellectus resultat si stet nominaliter. ut sic exponamus prius mandatum. id est primum mandatum. et hoc clarum Sed dubitatio oritur vbi primus impetrans retinet promissis terminis deprehenditur in negligentia utrumque secus debuerit hic preferri. glo. dicit hic quod sic. sed non aperit per quem actum debeat previnci ista negligentia primi. et in hoc sunt varie opiniones. Quidam dixerunt quod per lapsu anni per. c. plerumque. supra eodem. quod non placet Jo. an. quia illud. c. loquitur in litteris ad lites id non debet extendi ad beneficia cum non sint ita amare interpretanda. ar. in c. olim de x. sig. et i. l. ff. de p. b. y. primus. Et nota hoc verbum ex quo habes semper notare quod rescripta ad lites sunt strictius interpretanda quam rescripta ad beneficia ecclesiastica. et hoc est valde notandum per id quod habetur in c. quis de pben. li. vj. vbi dicitur quod rescripta ad beneficia stricte interpretanda sunt. Alii dixerunt ut hosti. quod si primus est negligens per annum et post annum. beneficium vacans preferatur alteri non potest primus facere reuocari illam collationem. secus si post lapsu anni re integra primus petit prebendam sibi preferri vnde tunc preferatur secundo et cuiuslibet alii negligentia annali non obstat. Jo. an. dicit hoc esse arbitrarium dum primus dicatur negligens. et idem tenuit in glo. sua in c. si clericus. de pben. li. vj. et in de. vnica. de p. b. y. i. glo.

penult. Lapus ab. recitat in c. tibi q. de rescriptis. li. vj. et fuisse in h. Jo. an. et sibi respondisse quod si primus impetrans habuit canonicatum a papa vel fuit receptus in canonicatum aucte pape tunc non conuincitur negligentia sua in assecutione prebende per actum contra collationem. quasi dicat quod donec prebenda preferatur alteri poterit se illam petere negligentia priori non obstat. secus si data negligentia fuit collata alteri quasi per collationem premissa negligentia tollat illud ius affectuum ad prebendam quod habet a primus ex recepto in canonicatum. et hoc membrum sic de claratur videatur per bar. i. d. c. si clericus. In secunda parte aut primus impetrans nondum fuerat adeptus canonicatum et tunc per actum presentacionis previnci potest eius negligentia quasi si dicat quod si primus fuit negligens in presentando litteras et secus prius presentavit debet secus esse prior in assecutione prebende. hoc videatur per bar. fm vnu modum intelligendi in d. c. tibi qui. in primo casu iuncto fine. et videatur per bar. probabilis intellectus. Et quod Lapus et do. an. aliter dicat in idem incidit in effectu cum ista ultima operi. Jo. an. nisi quod do. an. ponit casum in dubitabilem cum aplicus et capitularis sint concurrunt. nam negligentia impetratoris aplici non vincit per capitularum. id est per receptum aucte capli nisi per sola collationem. p. h. c. hi q. et c. si clericus. de pben. li. vj. facit etiam ad materiam fm Lap. c. si tibi absent. e. ti. et li. vbi text. no. vult quod is cui facta fuit collatio beneficii non vincit de negligentia irrevocabili nisi per collationem alteri factam ut ibi. per ista videatur quod operi. Jo. an. h. et in dictis locis remaneat soluta ut non sit recurrendum ad arbitrium superioris. Ego dico salvando illam glo. quod per dictum modum vincit negligentia tunc in modo deprehenditur negligentiam arbitrarium. nam iudex habet arbitrari utrum fuerit negligens in presentando vel non petendo. forte. n. allegat iste casus legum dilatoris. et hoc succedit arbitrium iudicis et sic salvo illas glo. Item dubitatio circa primum membrum cum dicit Jo. an. quod vbi precessit collatio canonicatus non vincit impetrans de negligentia sua contra actum collationis. nam illud. c. tibi q. potest intelligi quod etiam per actum anteriorum potest vinci nam in principio loquitur quoniam primus et secus fuerunt recepti et prebenda vacabat de presentacione et decidit ibi quod debet primo impetranti licet secundo recepto nisi negligentia possit sibi imputari. vnde tex. non refert se ad negligentiam commissam in actu et casu presentacionis sed loquitur generaliter. et videatur quod si vacaverit prebenda et primus impetrans licet receptus fuerit negligens diu in petendo quod secus impetrans diligens debet preferri. nec ob. d. c. si tibi absent. quia ibi beneficium fuerat collatum merito non excludit nisi per collationem alteri factam. quia non est dare actum contra collationem posteriori primo. Sed in casu nro prebenda non fuerat collata primo sed solus canonicatus merito ex quo uterque est canonicus receptus debet negligentia in petendo obesse primo. et quanto tempore requiritur ista negligentia dico arbitrarium quia tex. ibi non determinat. et in hoc casu salvo etiam operi. illa Jo. an. predicta procedunt vbi primus impetrans habet alium coimpetratorem. Sed dubium est mihi ad si non habeat alium coimpetratorem nunquid per negligentiam excludatur a gratia sibi concessa. Et per introductionem ad materiam scias quod vario modo quis consequitur ius ex impetratione gratie. nam per collationem consequitur ius

in beneficio ita q̄ p̄t dicere beneficiū esse suū etiā ante adeptā possessionem. vt in. c. si tibi absent. p̄ alle. 7 in. c. si. de p̄ces. p̄ben. li. vi. 7 in. c. penl. de p̄ben. eo. li. Si x̄o q̄s est receptus in canonicū s̄b expectatione p̄bende tunc ius nō p̄sequit̄ in p̄benda sed ad p̄bendā. vnde h̄z ius ad rem 7 nō in re. vt i dicit. c. penul. 7 vlti. Si x̄o quis nō est receptus i canonicū sed solū h̄z gratiā sup beneficio sibi cōferendo 7 tūc solū habet ius implorandi officiū executoris vt p̄uideat vel faciat sibi p̄uidere. Et de h̄ vide bonā glo. in. c. veniens. de renūciatione. fac q̄d no. glo. j. c. p̄xi. et q̄d ibi dicā. // H̄is p̄missis cōclude tres casus. Prim⁹ q̄n collatōe facta quis negligit petere possessionē. 7 tunc credo q̄ ex ista negligentia nō p̄dit ius q̄d habebat l̄z possit p̄supiorem p̄uiriari. ar. xvij. q. ij. si quis abbas. 7 q̄d no. glo. in. c. ca que. de offi. archi. 7 hoc v̄ez nisi alius bona fide 7 cū titulo putatiuo possederit spatō. x. annoz. nā tūc p̄scribit̄ p̄tra eū l̄z beneficiū nō acq̄ratur p̄scribēti. Ad h̄ adduco v̄nā bo. glo. que alibi nō est in. c. p̄tingit. de do. 7 cōtu. quā materiam discute latius vt ibi dico. Sc̄ds casus q̄n papa mādat p̄uideri alicui de b̄nficio vacāte. 7 tunc puto q̄ si ille ē negligēs possit ordiari⁹ alteri p̄ferre 7 p̄collatōz alteri factā extinguit̄ ḡra istī. ad h̄. c. si cleric⁹ p̄all. Idē puto in tertio casu cum auctoritate pape quis est recept⁹ in canonicū 7 negligit petere p̄bendam vacantē. nam p̄ negligentia valet collatio alteri facta. vt in. d. c. si clericus. Quid aut̄ dicendū hodie cū papa assignat terminum mensis ad acceptandū nunquid post lapsum mensis possit beneficium acceptari. vide bo. glo. in de vnica. de concess. p̄ben. in glo. j. mensem. 7 h̄ bene notabis. // In glo. si. ex gl. collige tres so. Prima q̄ appellatō hec nō fuit legitima ex q̄ p̄mi nō erāt recepti nō poterant se defendere p̄tra sc̄dm. Sc̄da sol. q̄ respectu sententiar̄ latar̄ post appellatōez absolutio fit ad cautelā quasi non erat necessaria. h̄ac solutionem glo. improbat q̄ nunq̄s papa mādat aliquē absoluti ad causas nisi h̄ exp̄mat. 7 tene menti h̄ dictum glo. Tertia so. q̄ ista relaxatio sententiar̄ refer̄ ad finias latas in fauorē calimaci p̄tra quē nō p̄ces sit appellatio. Et h̄ etiā voluit glo. p̄cedēs. 7 h̄ tenēdo silent p̄traria. // Sed p̄tra h̄ op. nam ex quo capitulū impugnabat p̄mū impetrantē ergo nō poterat se defendere p̄tra sc̄dm ex p̄sona p̄mi. vt in regula ex eo. de re. iu. li. vi. 7 in. c. cū olim. d̄ cens. So. dicit Inno. q̄ tenēdo appellatōez valuisse possum⁹ r̄ndere q̄ isti nō fundabāt se sup iure p̄mi s̄ sup receptione sc̄di. vel clari⁹ fm Lōpo. si obtinuis sent̄ isti p̄tra p̄mū nō poterāt se defendere cōtra sc̄dm. s̄ ex quo p̄tentio vigeat cū p̄mo 7 dubi⁹ est litis euent⁹ potuerūt interim se defendere p̄tra sc̄dum ne si postea succūberet cū p̄mo cōpellerentur vtrūq̄z recipere. 7 tene mēti h̄ac solutōem q̄ multū limitat illā regulā ex eo.

Audientiam. Si habēs litteras pape ad beneficiū eis p̄pter annuam pensionem renunciat nō valent l̄re beneficiales p̄ eū h̄

tacito impetrare. h̄ dicit. In p̄ma ponif facti narratio. In sc̄da p̄uisio ibi fraternitati. // Nota primo q̄ annua p̄sio q̄ sup redditib⁹ eccliaz p̄terit⁹ alicui cōcedit̄ nō p̄t dici b̄nficiū. nā h̄ annua pensio 7 b̄nficiū ponūtur vt diuersa. vt p̄z ibi annuas p̄siones seu alia b̄nficia. 7 meli⁹ hoc p̄bat in. c. quis j. de p̄ben. li. vi. vbi p̄z q̄ si mādat alicui p̄uideri b̄nficio etiā vsq̄ ad certā sūmā nō p̄t p̄uideri de annua p̄sione nisi h̄ in l̄ris exp̄mat. diceret̄ si ponēdo veritatē q̄ annua p̄sio est b̄nficiū sumēdo b̄nficiū late p̄t est beniuola actio gaudium tribuēs capiēti. s̄ nō est beneficiū eccliaz sp̄uale quoniam sp̄ualitatē habet in se s̄ est quid mere sp̄ale adeo appellatōe b̄nficij eccliaz nō venit annua p̄sio. 7 h̄ac arbitror fore rōez decidēdi in. d. c. quis. Nota sc̄do ipetratorē posse renūciare p̄ libro l̄ris aplicis sibi p̄cessis ad b̄nficiū nedū obtinēdū exp̄se vt h̄ b̄ r̄ i. c. veniens. 7. c. sane. j. de renū. s̄ etiā ta cite vt i. de. ḡre. j. c. Et ex h̄ 7 ex tex. no. q̄ l̄z nō possit quis renūciare beneficio sine licentia superioris. vt in. c. admonet. 7. c. q̄ in dubijs. de renūcia. l̄ris tū ad b̄nficia obtinēda p̄t renūciare. vt h̄ 7 in dicto. c. ratio diuersitatis. q̄ recipēdo beneficiū obligat se b̄nficio 7 b̄nficiū sibi. vt est tex. j. de renūci. in. c. nisi cū p̄idē. in. x. verū q̄d non p̄tingit in ipetratōe l̄raz. // No. tertio quē posse renūciare l̄ris aplicis p̄ alio b̄nficio eccliaz vel etiā p̄ annua p̄sione. de h̄ tū vltio dic vt. j. cū glo. // Itē no. q̄ nō solū de b̄nficio habito tenet̄ impetras facere mētionē s̄ etiā d̄ l̄ris prius ipetratis ad b̄nficiū l̄z renūciatis. rō est q̄ ex q̄ p̄ l̄ras poterat p̄seq̄ b̄nficiū et p̄ eo deficit p̄inde est ac si fuisset p̄secut⁹. q̄ q̄ actōem h̄z ipsam rē habere videt̄. vt in regula q̄ actionē. ff. de re. iu. Itē oē tacitū q̄ exp̄sso habuisset retardare p̄ncipē a p̄cessiōe inducit surreptōez. vt in. c. postulasti. s̄. eo. S̄z si p̄nceps sciuisset ip̄m habuisset l̄ras 7 eis renūciasse nō p̄cessisset saltē ita d̄ facili sc̄das maxie cū eaz vigore obtinuit annuā p̄sionem. Et dicit hic Jo. an. q̄ etiā de p̄sione est fienda mētio. q̄d satis credo rōe p̄dicta. 7 l̄z tex. nō dicat tū credo interclusū in tex. dū dicit q̄ d̄ l̄ris talit̄ v̄editis est fienda mētio. // Itē no. ibi in irritū reuocando. tex. exp̄sso q̄ q̄tidie allegat̄ q̄ surreptio i b̄nficialib⁹ vitiat ḡras 7 l̄ras ip̄o facto. q̄d clari⁹ p̄bat in de. j. de p̄ben. quē tex. tene mēti. 7 in. c. j. et ij. de fil. p̄sby. li. vi. Et reuocari p̄t 7 d̄z q̄d intentatū est vigore illarū l̄rarū l̄z tpe p̄cessus nō fuerit exceptū de surreptōe. vt h̄ p̄bat q̄d b̄n no. de hoc j. lat⁹ cū glo. ff. // In glo. j. in fi. nō intelligas oēs pensiones reprobatas p̄ istā gl. vt p̄bat i. c. quis. s̄. alle. nā. c. extirpāde. q̄d glo. allegat loq̄ q̄n p̄stituit̄ in fraudē vt q̄ deputat̄ ei qui nō est capax tituli beneficij. 7 de hoc latius ibi dixi. 7 p̄ h̄ facit iste tex. vbi papa nō exp̄sse reprobat h̄ac p̄sionē. vide bo. tex. in. c. nisi. j. de p̄ben. vbi p̄ bono pacis fuit alteri litigantiū statuta pensio de redditib⁹ ecclie i vita sua. // In glo. ij. ibi licite deducuntur in pactū No. glo. q̄ si in sp̄itualib⁹ exprimit̄ q̄d inest non inducit simonia. 7 aliā glo. s̄ilem habes in. c. signifiasti. de elec. 7. c. olim. j. de resti. spo. Sed hec so.

posset pcedē qñ renunciaret lris p bñficio ecclesiastico qz tñc exprimeret qd in est. z in hoc no. tex. cū glo. qz sicut beneficiuz potest pmutari cum alio beneficio ita potest ex pacto quis renunciare lris vt psequat aliud bñficiū. quidā tñ dixerūt qz pmutatio nō d3 habere originē a pnb^o s̄ ex officio superioris explicari. qd tñ videt eē falsū p. c. j. de re. pmu. li. vi. z vide qd not. in. c. q̄sitū. e. ti. s̄ respectu ānue p̄sionis nō videt sol. glo. pcedere iō glo. trāsīt ad aliā solutiōez fm qz h̄ intercessit simonia. nec h̄ negat h̄. Tertio dicit qz nulla simonia intercessit qz p lras nullū ius spūale iste habuit. z no. in h̄ mirabilem gl. qz p lras ad bñficia obtinēda nō dicit quis psequi ius spūale ex q̄ adhuc nō est recept^o in canonicū nec collatio bñficii sibi facta est. z qz h̄mōi lris q̄s licite renūciat p cōmodo tpali. qd nūqz tradas obliuioni. pp̄t auctē gl. s̄ p̄mū videt verū qz p has lras h̄ nō psequitur ius in re v̄ ad rē psequi tñ qd dam ius p̄paratoriū ad bñficiū obtinēdū qd ē spūrituale vel spūali annexū. sicut dicit^o in p̄tatione p̄foni q̄ est annexa spūali. qz parat viāz ad obtinēdam institutiōez q̄ est quid spūale. z ob h̄ forte dicit hosti. sic. qz aut ex pacto p̄tū renūciat lris z assignat ānua p̄sio z tñc est simonia. ar. h̄ cū dicit text. talit̄ veditas rē. S3 si pure renūciat ex officio superioris vel interueniētib^o amicis z postea pcedit sibi ānua p̄sio nō est simonia. z iō ista vt transeāt sine vitio sūt explicāda p̄ superiorē. z tene mēti p̄dicta. et forte ob h̄ papa exp̄sse nō reprobaui istā p̄sionē qz sibi nō p̄stitit q̄lit̄ fuit ipofita. z qualis debet fieri renūciatio bñficii. vide bo. gl. j. q. j. ordinariōes. vbi tractat an licite quis renūciat bñficio vt p̄ferat alteri. vide glo. etiā in. c. ex p̄t. de offi. dele. z gl. j. in. c. dilecto. j. de p̄bē. z an teneat renūciatio v̄ collatio simoniaca vide p̄ Inno. in. c. cū vniūsoz. j. de re. pmu. In glo. fi. in fi. no. diligēter vltimā sol. gl. in q̄ h̄ intēdit in effectu. qz aut surreptio fuit cōmissa in lris ipetratis ad lites aut in litteris impetratis ad beneficia. primo casu tenet processus nec debet reuocari nisi a principio fuerit oppositus de surreptione. p̄ h̄. c. inter monasteriū. j. de re iudi. ¶ Ho. qz etiā in cā appellatiōis nō poterit opponi d̄ surreptionē nisi opponēs p̄ri^o ignorauerit. Et no. in h̄ bñ istā glo. qz exceptio dilatoria nō p̄t opponi i cā appellatiōis z nō tradas obliuioni. qz dedarat et extēdit. l. ita demū. C. de p̄cu. vbi solū dicit qz exceptio s̄ militē p̄curatorē nō p̄t opponi i cā appellatiōis si fuit omīssa i cā p̄ncipali an lit. cōtes. habes etiā p̄ p̄dicta illud pcedere etiāz in q̄libet dilatoria qd ibi tenet Bar. z cōis doc. Et sic no. qz appellatio nō rescindit oīa s̄ solū restituit appellātem ad eum statū in q̄ erat post lit. p̄tes. vñ nō extinguit effectū p̄restatiōis lit̄. dicit tñ ista glo. z bñ qz si ignorāter fuit omīssa p̄t opponi in cā appellatiōis. z optime loquit. nā quēadmodū poterat opponi in p̄mo iudicio post lit. p̄tes. ex q̄ fuerat omīssa p̄ ignorantiā. ar. optimū in. c. pastoralis. de excep. no. glo. iij. q. vi. s̄. exceptio. ita z i cā appellatiōis. qz vt dixi regulariter q̄quid poterat opponi in p̄mo iudicio post lit. p̄tes. p̄t opponi in cā appellatiōis. vt in. l. p̄ h̄c.

C. de tēp. ap. z i. c. cū iōānes. d̄ fi. instru. no. Bar. in. d. l. ita demū. limita hoc vt dixi in. c. cū dilecta. s̄. co. ¶ Secdo casu cū surreptio fuit cōmissa in lris ad bñficia. dicit glo. qz surreptio vinat ip̄o facto. z bñ loq̄tur vt p̄bat in. d. de. j. d̄ p̄bē. Et circa hunc articulū hosti. multuz instat z inuolure. cui^o dicta cōiter si approbat. S3 Lōpof. h̄ ponit qdā pulchra verba que q̄tidie allegant z sūt magni effect^o. p̄sequit em̄ duo mēbra p̄ncipalia. Primū an z qñ valeat p̄cessus fact^o per lras surrepticias. Scdm̄ qñ p̄t h̄ exceptio surreptionis opponi. ¶ Circa p̄mū distinguit inter lras impetratas ad lites bñficiales vt qz p̄tēdit de bñficijs z lras ipetratas ab bñficia obtinēda. itez z inter p̄uilegia. Primo casu p̄cludit vt in glo. z h̄ tene vt dixi lat^o post Inno. in. c. ceterz. s̄. e. Secdo casu cū sūt lre ipetrate ad bñficia. aut executor p̄cessit cā cognita. vtputa qz impetrator p̄t vt executor p̄pelleret caplm̄ ad eū recipiendū. z imponeret sibi silentiū sup̄ p̄dictiōe z iudicio rite agitato executor p̄nūciauit a cui^o p̄nūciatione nō fuit appellatū. z p̄cludit p̄cessuz tenere ex quo nō fuit opposita exceptio surreptionis. nec fuit appellatū q̄si tñc iste lre fortianē naturā lraz impetratarū ad lites. dicit tñ qz ex q̄ i d̄itate lre sūt surreptione iudex ordinari^o p̄t ex officio suo irritare illum p̄cessum qz nō p̄t ille tenere bñficiū sine peccato. cuz in istis spūalib^o debeat esse oīs puritas z abesse oīs p̄auitas. j. q. ij. q̄ pio. z in. c. fi. j. d̄ pac. Recitat tñ q̄sdam dicere qz iudex nō poterit ex officio pcedere ex q̄ snia fuit iudicialit̄ lata. S3 iste qui tenet bñficiū cū p̄tō tenet renūciare z p̄t agi p̄tra eū p̄ viā denūciatiōis euāgelice etiā p̄tē nisi ps̄ scienter recepisset sciēs lras surrepticias. nam tñc valet receptio tanq̄ facta a caplo. ¶ Ho. singularit̄ primū dicit qz h̄ snia in bñficialib^o trāsēat in rē iudicatā s̄ p̄tē tñ p̄t ps̄ vel ali^o agere p̄tra eū q̄ iuste obtinuit p̄ viā denūciatiōis euāgelice. z h̄ etiā voluit Inno. in. c. ad aures. s̄. e. alibi tñ voluit Inno. qz sententia lata in cā bñficiali nō trāsīt in rez iudicatum sicut nec in m̄imoniali. et hoc expresse voluit in. c. cū olim. de dolo z p̄ru. z in. c. cū bertoldus. d̄ re iudi. Sed veritas est in oppositū. nam debet distingui mō p̄dicto qz respectu illi^o s̄ quez fuit lata bñ transit in rem iudicatāz vt singulariter meli^o q̄s alibi. p̄bat in. c. cū dilecti in fi. j. de ele. sed p̄ eo p̄t q̄ fuit lata nō trāsīt i rē iudicatā. qz quo ad eū p̄tinet peccatū irremissibile per p̄tē. sic intellige gl. not. in. c. j. d̄ p̄ces. p̄ben. dicit etiā Lōpof. qz si canonici sciebāt factū puta surreptionē lraz. z ignorabant ius non possunt postea cōtradidere qz recipiendo cōtulerūt ius de nouo z iuris iguorantia nō excusat. Do. An. in hoc p̄tra. z credo verius quia ex q̄ ignorāter receperūt non habuerūt animū ius de nouo p̄stituendi. pro hoc allego. l. nec ignorās. C. de dona. Si dō executor processit sine cause cognitione vt qz assumpsit viam meri executoris qd p̄t iuxta no. in. c. pastoralis. in. s̄. qz vero. d̄ offi. dele. tunc non tenet quod gerit vigore illarū litterarū surreptiarū z poterit quicunqz retractari z sic videtur intelligere istū tex. nāz cū littera sit loco titu-

li z littera tanq̄ surrepticia sit nulla teneret iste be-
neficiū sine titulo. mibi tamen non placet prima
pars distinctionis Lōpost. licet doc. cum cō cōter
transcant. In eo q̄ dixit q̄ si executor deputatus
per litteras surrepticias processit vt iudex tenet
p̄cessus. nā puto q̄ ex quo executor fuit deputat⁹
vna cōcessione gratie q̄ surreptio ip̄o facto viti-
auit gr̄az z dationē executoris. ita q̄ sicut gratia ē
ip̄o iure nulla. sic executor nullā iurisdictionē ex lit-
teris recipit. Et p̄ hoc optime facit iste tex. hic qui
loquitur indistincte z mandat simpliciter in irritū
reuocari quicquid gestū fuerat p̄textu illarū littera-
rum. ¶ Ad idem. s. c. p̄stitutus. facit theorica In-
no. ibidem. vbi dicit q̄ surreptio vitiabat gr̄am et
litteras. Item executor nō deputat⁹ principalit̄ ad
lites. z sic nō p̄fit dici littere p̄tentiose. sed deputat⁹
ad executionē gratie. vnde cū gratia sit nulla tanq̄
principale sequit̄ nullitas accessorie. vt i regula ac-
cessoriū. de re. iur. li. vj. vnde p̄cessus reperit̄ b̄ ex-
plicat⁹ a nō habente iurisdictionē. cū littere fuerant
nulle. vt. s. dixi. ergo z p̄cessus fuit null⁹. vt in. c.
f. j. e. li. vj. Ad idem adduco bonuz silē i. c. si super
gratia. de offi. dele. li. vj. vbi p̄bat q̄ cum datio ex-
ecutoris venit accessorie ad gratiā imitat⁹ naturā
ipsius gratie z non naturā iudicis impetrati ad li-
tes. ergo sicut ibi sustinebat⁹ datio executoris vir-
tute gratie p̄tra mortē p̄cedentis. ita i casu nostro
datio executoris est nulla ex quo deputat⁹ ad exe-
cutionē gratie nulle. si aut̄ deputaret̄ iudex princi-
paliter super p̄tentione beneficiū b̄ p̄cederet
dicū Lōpo. q̄a p̄cessus valeret. z si finis esset iniq̄
tūc opteret. p̄cedere p̄tra tenentē b̄ficiū iniuste re-
medijs supra dictis. q̄d aut̄ dixi de lris impetratis
ad beneficia eccliaistica h̄z locū etiā in alijs priuile-
gijs z beneficijs principū. vnde surreptio ip̄o facto
vitiat priuilegiū z alia beneficia principū. vt in
l. j. ff. de nata. resti. z in. l. si consentaneū. C. z si cō-
tra ius vel vit. pub. z q̄d ibi no. tenent hic cōter
doct. z no. Inno. l. c. cū dilecta. s. e. z hoc no. z vi-
tiat surreptio etiā si ignoranter z p̄ simplicitatem
fuit cōmissa. satis em̄ est q̄ princeps nō fuisset veri-
similiter cōcessurus si cessasset surreptō. vt in. c. cō-
stitutus. z q̄d ibi dixi. z pleni⁹ tēgi in. c. sup littere
s. c. que aut̄ potest esse diuersitat̄ rō quare surre-
ptio ip̄o facto vitiat beneficia z priuilegia z nō se-
lras impetratas ad lites nullo iure hic exprimitur
vnde diuersimode solet dici tū rō satis apparēs ē.
q̄ surreptio magis vitiat gratiā seu beneficiū q̄
litteras s̄ simplici iusticia. q̄z facilius p̄cedunt ista
q̄ illa. vt in. c. si. de cri. fal. Item videt̄ iste magi in
gratus qui nitit̄ obrinere beneficiū cū surreptōe.
¶ Item in spiritualib⁹ debet esse ois puritas. d. c.
quā pio. ¶ Circa scōm mēbrū principale q̄si debe-
at opponi exceptio surreptionis. distingue breuif
post Lōmp. z Inno. s. c. ti. constitutus. Quedaz
est exceptio concernēs lras tū vt quia p̄missi cō-
tra me nō impetrare litteras v̄l obrinuisti illas ad
lites p̄ surreptionē. z tunc cū ista sit exceptio dila-
toria d̄z opponi ante litē p̄. vt i. c. inter monasteri-
um. de re iudi. aut exceptio concernit gratiam et
litteras. vt q̄z sunt ad beneficiū impetratē z tūc po-

L

rest opponi ante litē p̄te. contra litteras in vim dila-
torie et post litem conte. ¶ Item p̄tra gratiā i vim
pemptorie. nam quaten⁹ surreptio p̄cernit gratiā
z sic negociū principale causat pemptoriā excepti-
onem que p̄t̄ opponi quicunq̄ post finiaz. vt in. c.
finē. s̄ doio. z p̄tu. z in. l. p̄p̄tiaz. C. q̄ sen. rescin.
nō potest. s̄ hac materia vide q̄d no. Jo. an. in. c.
j. de lit. p̄test. li. vj.

In nostra. Intelligit vario mo-
do. sed inherēdo ver-
bis littē. h. d. in sūma. Recept⁹ p̄ lras apo-
stolicas. licet p̄bendā spectet p̄ alias litteras b̄ sup-
primentes in alia ecclesia ei p̄uideri nō d̄z. Primo
ponit̄ thema ex quo surgit tacita q̄d. Scōm māda-
tum. ibi. mādam⁹. Tertio exceptio. ibi nisi. ¶ Mo-
p̄mo ibi. nōnulli. q̄ negatiua p̄posita vniuersali ne-
gatiue facit p̄positionē vniuersalē transire in par-
ticularem affirmatiuā. vnde idē est dicere. nōnul-
li clerici q̄ aliqui clerici. ad idem. s. c. nōnulli. z. ij.
q. vj. nō ois. ¶ Mo. ij. q̄ receptus in canonicū s̄
expectatione p̄bende nō dicit̄ affectus beneficiū
eccliaisticū z sic potit⁹ ip̄a p̄bēda q̄ ius canonicē ap-
pellat̄ beneficiū eccliaisticū. naz ipsa spiritualia nō
possūt diu esse sine temporalib⁹. j. q. ij. si quis ob-
iecerit. q̄d est notabile vt appellatione beneficiū
nō veniant̄ stricte habentes canonicat⁹ sine p̄ben-
da. ¶ Mo. tertio z tene menti q̄ sicut in impetratō-
ne debet fieri mentio de iure q̄d quis habz in re. i.
de beneficio obtento. ita z s̄ iure q̄d quis h̄z ad rē
nā p̄ receptōnē in canonicū sub expectatōe p̄bēde
nō p̄sequit̄ recept⁹ ius i p̄bēda s̄ ad p̄bēda. ¶ Mo. q̄r-
to ibi impetunt z molestant. differentiaz inter im-
petere z molestare. z vt nlla sit inculcatio possum⁹
exponere s̄m Lal. q̄ verbū impetere refert̄ ad iudi-
ciū. vñ reus solet absolui ab impetratōe actoris.
vt in. c. cū ecclia. de causa pos. z p̄p̄ie. verbū vero
molestare refert̄ ad molestationē extraiudicialem
fa. c. dilectus. j. s̄ simo. ¶ Ultimo no. ibi. exp̄ssaz
fecerit mentionē. z tene menti q̄ de beneficio habi-
to in re vel in spe est fienda mentio exp̄ssa in impe-
tratione alterius gratie. Non ergo sufficit genera-
lis mentō h̄z aliō dixerit Lōpo. q̄ putauit sufficere
si dicatur nō ob. q̄ habeat aliud beneficiū vel q̄ p̄-
co in alijs eccliaijs scripserim⁹. nam vt hic colligit̄
mentio debet esse exp̄pressa z sic specialis. quod ten-
ent hosti. Jo. an. z Lal. z cōmuniter doc. sequē-
tes. facit de. ij. de offi. or. Mo ob. c. non potest. de
preben. li. vj. quia ibi non ponunt̄ verba rescripti
sed sunt verba iuris referentis in effectu verba re-
scripti. sic potest intelligi. c. is cui. e. ti. z li. debet er-
go dici non ob. q̄ per litteras nostras sit receptus
in tali ecclesia. vel q̄ habeat tale beneficiū curat⁹.
z de hoc vide quod dixi. s. c. ad aures. z sic habes
casum in quo non operatur tantū genus quo ad
omnia sicut species quo ad speciem. nam licet sub
genere comprehendantur omnes species generl.
vt no. in. l. iurisgentiū. in. s̄. si fraudandi. ff. s̄ pac.
tamē vbi requirit̄ notabilis exp̄ssio speciei nō suf-
ficit facere mentionē p̄ genus q̄z exp̄ssio per speciem
posset retardare principē a concessione. z hoc no-
tabis. ¶ Oppo. contra tex. in eo q̄ videt̄ velle q̄ i-

petrans successiue plures litteras ad diuersas ecclesias potest vti quibus vult. vñ si recipit vigore aliarum litterarum non potest receptio sua impugnari. licet respectu aliarum sit excludendum. hoc enim videtur iuri contrarium. nam ex quo secunde littere non faciunt mentionem de prioribus debent esse ipso iure nulle. et sic non deberet tenere receptio vigore scolarum. ad hunc textum. s. c. pxi. j. d. offi. dele. in. c. ex pte. r. s. c. ceterum. Sol. glo. timore contrarij videtur velle quod cum plures littere impetrantur ab eodem omnes sunt in pendentibus et potest quis vti primis vel secundis. si eoispo quod vti alteris reliqua ambulant. quod intentio pape fuit quod iste sequatur vnum beneficium. nec est vis scienda per quas litteras habet sequatur si tamen in meliore pntate annullarentur per exceptiones posset impetrare secundum glo. vti secundis. Et ad hanc posset responderi quod procedit quoniam littere impetrantur a diuersis. secus si ab eodem vti hunc dicitur et latius applicatio dicta doc. quod aut impetrantur plures littere sub eadem data aut sub diuersa. Primo casu si impetrantur a diuersis dicitur vbi habetur in. c. p. j. e. li. vj. et vide quod dicitur. s. c. caplin. si impetrantur ab eodem videtur glo. h. innuere quod omnes valent et est in optione impetrantis quibus vult vti. quod etiam sentit Innocentius et Abb. Contrarij tenet Hosti. dicens nullam litteram valere. quod videtur impetrare fraudulentum. et sic quilibet littera reperit vitiosa. Et hanc opinionem videtur approbare Jo. an. et Cal. sequitur etiam do. An. nisi iste impetrans excusaret iusta ignorantia. vti quod iste impetravit vnam litteram per se aliam impetravit ignoranter eius procurator. tunc enim sibi datur optio. arg. c. gra. j. e. li. vj. Si autem constaret quod fraudulentum fuerint impetrare in dubio presumendum est secundum eum quod procedit opinio. Hosti. quod satis placet. et hoc sepe contingit in coronatione pape. cum vnus et idem faciat se poni in rotulo plurium cardinalium quod omnes habent eandem datam ad diuersas ecclesias. vel etiam ad eandem. hoc procedunt vbi plures littere impetrantur ad diuersa beneficia. si autem ad vnum beneficium et habent eandem formam et datam omnes tenentur. quod vna in effectu videtur littera plures exemplata. sicut dicitur in pluribus testamētis habentibus eandem datam et formam. vti in. l. vnu testamētum. ff. d. testa. Item quod ad idem beneficium possit ex post facto impetrari alio titulo ad cautelam. videtur quod sic. ad hunc textum. bo. in. c. post electiones de coecl. pbe. et in c. ex pte astens. e. ti. non tamen vti sequatur ius in beneficio ex vtroque titulo. quod esset. s. c. vti quod duas. de ele. lib. vj. s. vti possit se defendere ex vtroque quod est non habile. et vide quod latius dicitur in. d. c. post electiones. Secundo casu principali cum impetrantur plures littere sub diuersa data aut a diuersis. et dicitur vti dicitur. s. c. caplin. aut ab eodem et est materia nostra. in qua dicitur quod aut per primas litteras fuerat iste assecutus beneficium et postmodum impetravit secundas ad aliud beneficium et in dubio non valent littere non facientes mentionem de beneficio habito. vti in. c. si motu proprio. de pben. li. vj. aut impetravit secundas postquam fuit receptus in canonicum per primas. ante tamen quam sequeretur prebendam. et dicitur idem quod non valent littere nisi expressam mentionem faciant de receptione facta per primas. de hoc est textus. hic in fi. quandoque per primas litteras nondum fuerat impetrator aliquid consecutus et impetravit secundas ad aliam ecclesiam. et iste est casus

ius dubitabilis. glo. hic voluit quod omnes valent et sit in optione impetrantis quibus vult vti. vti. s. dixi. Sed Innocentius. Hosti. Cal. et communiter doct. tenent opinio. quia non est verisimile quod si papa sciisset de prioribus concessisset secundas. unde saltem negari non potest quin talis veritas sit suppressa. que si fuisset expressa reddidisset principem ad difficilius concedendum. ergo talis taciturnitas vti at per. c. postulasti. et quod ibi dicitur. s. e. dicit tamen hic Innocentius. quod si habes litteras expectantias impetrat litteram ad beneficium vacans. non ad vacaturum quod potest vti illis litteris dummodo velit renunciare prioribus. Sed communis opinio. doct. est in oppositum quod puto verum. quia cum littere secunde sint surrepticie non possunt reuiuiscere ex renunciatione primarum subsequenti. ar. in. c. si eo tempore. de rescriptis. li. vj. habens tamen plures litteras potest vti primis. quia in illis non reperitur aliquod vitium. et dicit Hosti. notabile verbum quod si talis impetrans vteretur secundis antequam primis quod non possit aliquid consequi vigore primarum quibus tacite renunciauit vtiendo secundis. nec aliquid poterit firmiter consequi ex secundis cum sint surrepticie. quod est notandum. Sed circa hoc potest dubitari. nunquid de litteris prius inualidis sit scienda mentio. glo. hic sentit quod non. Hosti. tenet contrarium. dicit enim quod si quis pendens primis impetravit secundas licet postmodum prime annullentur. non tamen valent secunde. quia ex quo pendebant prime nec duz erant annullate tempore impetrationis primarum non debent valere secunde. ex quo non faciunt mentionem de primis. quod tamen limitat Cal. quando nullitas seu inualiditas surgit ex proprijs litteris. sed si littere aduersarij essent nulle vel elidibiles per exceptionem non est necessarium de illis facere mentionem. sic intelligit glo. in. c. cum nostris. j. de concecl. preben. et quod non. s. eo. ex tenore. Do. Ant. distinguit quod aut littere sunt ipso iure nulle. et non fuit necesse facere mentionem de illis. aut elidibiles per exceptionem. et tunc est necesse facere mentionem. quia de litteris nullis nulla est utilitas in faciendo mentionem. placet mihi cum littere sunt nulle et cum impetrator sciebat eas nullas. nec credo quod in hoc Hosti. senserit contrarij. sed dubium est quoniam impetrator sciebat eas validas et impetravit secundas et postmodum incepit vti primis et ab illis exclusus per exceptiones vult vti secundis. et istud est dubium glo. et Hosti. et in hoc forte posset sustentari opinio. Hosti. nam ex quo erant in pendentibus commisit iste fraudem in non faciendo mentionem maxime quia vtiendo primis videtur renunciaisse secundis. Item quatenus dicit do. An. quod si littere sunt elidibiles datur fieri mentio in secundis. hoc limitare in litteris proprijs. secus in litteris aduersarij quas ipse potest elidere per exceptiones. quod impetrando litteras contrarias videtur habere animum elidendi. et sic loquitur glo. in. d. c. ex tenore. et vide quod ibi dicitur. credo etiam quod de litteris prius renunciatis non sit necesse mentio facere in secundis. quod satis sentit Hosti. Innocentius in fortioribus terminis. quod non. nec ob. c. s.

pe. qz ibi fuerat consecutus pensione v'l aliò bene-
ficiu. id tenetur facere mentione de primis literis lz
renunciatis. secus si nihil fuisset consecutus. z ad h
facit ille rex. a contrario sensu. Quero extra glo. nu-
qd de beneficio q' ipetras spoliatur e' tenet facere mentio-
ne. Jo. cal. t3 q' sic. ad h' qd no. i. c. cu' teneamur. z
c. de multa. de p'be. p'bat' rone. naz si de iure q'sito
ad rem tenet impetrans facere mentioez vt h. for-
tius de iure q'sito in re. na p' spoliatoez d' facto agi-
tata no' p'dit q's titulu' b'nficij. s' solu' possessioez. vt i
c. p'querete. z in. c. l'ris de rest. spo. z qz q' actioez h3
ad re' ip' h' e' videt' vt h' iuncta gl. fi. z i. l. q' actioez
ff. d. re. iuris. fac' regla quaz posui s. e. postulasti.
¶ Seco q'rif. qz h' sit p'batio gratie p' l'ras nu'qd si-
ne l'ris possit p'bari gratia facta p'sertim p' romanu'
pontificem. z h' incidit i' illa. q. nu'qd scriptura sit d'
esse g'fe. de q' vide plene p' Jo. an. p' archidi. i. p'he-
mio vj. li. Et ibi tade' concludit q' scriptura requirit'
ad p'batioe' g'fe. no' m' e' de substantia g'fe. v'n mor-
tuo papa q' fecit g'raz l'ris nedum extractis non ex-
pirat g'ra s' successor' dz dare l'ras faciedo' mentioez d'
p'decessore. fac. c. l'ris. j. eo. z ex h. die' Bal. i. l. hu-
anu' in fi. C. de legi. q' si papa x'bo p'nu'ciauit aliquē
episcopu' v'l abbatē q' statim facta p'nu'ciatione ille
sic p'nu'ciat' e' ep's seu abbas. qd no. dixit tñ q' no'
dnt' recipi isti p' platis nisi g'raz p'bet' p' l'ras aposto-
licas. alias ta' se gerēs q' canonici cu' recipientes in-
currūt graues penas vt habet' i' extrauagan' Bo.
viij. q' incipit in mēte. z h. vltimū bñ no. qz mlti in
h' errat. hoc idē sensit Cal. h' in eadē. q. nu'quid lit-
tera sit loco tituli b'nficialis. tenet L'opo. in. c. sup
l'ris. s. e. q' sic. Archi. tñ in. c. j. de lit. p'te. li. vj. hoc
limitauit vt p'cedat in collatōe f'eda. s' in iā facta
collatio est titulu' z no' littera. Jo. cal. p'cludit z meli-
us hic q' tam in collatōe facta q' f'eda littera nu'qz
est loco tituli. vñ no' est titulus remot' nec imedia-
tus. s' sicut collatio vbi interuenit est titulus. ita et
mādatū verbale de p'serēdo est p'mordiū tituli. no'
em' pōt dici titulu' qz p' litteras vt p'serāf non acqui-
rit' ius in beneficio sed solu' facultas implozādi of-
ficiū executoris. ad qd vide bo. glo. in. c. veniēs d'
renūc. l'ra x'bo est p'batio collationis vel isti' p'ncipi-
p'ij. quēadmodū p'tingit in p'tractu qui p'ficiū solo
p'sensu. nam scriptura supueniēs no' est de substā-
tia p'tract'. sed sit ad p'batioe' p'tract'. l. p'rabif. ff.
d' pig. z. l. p'sensu. ff. de act. emp. fac' qd le. z no. j. d'
re iudi. in. c. sicut.

De parte decani. Legit' varijs
modis. s' fm l'cc. magis cōez z littere cō-
uenientē. h. d. ¶ No' valet rescriptuz qd
pcurator reuocat' z de hoc certificat' extra iudici-
um impetrauit. sec' tñ si in iudicio dūmodo reuo-
catio ad noticiā adūsarij v'l iudicis no' pueit. In p'
ma pōit facti narratō. In scda iudiciū istructio. ibi
qz vera. vel sic sūma fm aliū intellectū sat' notabi-
lem. Quicqd pcurator reuocat' z de hoc certifica-
tus i iudicio facit in fauore dñi no' tenet. lz reuoca-
tio ad noticiā iudicis vel adūsarij no' puenit. secus
si illud rēdit ad cōmodū aduersarij. ¶ No. primo

iuncta glo. j. q' puate p'sone pōt p'cedi p'uilegiuz ex
cōicādi suos manifestos malefactores. Siliis idul-
gētia h' i. c. ex p'te. j. d. sig. vbi ple. de effectu h' i
dulgētie. z vide qd no. Inno. in. c. venerabili. de
cēsi. vid' tex. i. c. dilecto. de sen. ex. li. vj. vbi no. vtz
hñs als iurisdictionē possit in facto p'prio sniam ex
cōicatiois fulmiare. No. scdo ex h' z ex tex. q' caply
etiā ecclie cathedral' no' h3 de iure cōi p'ratem excōi-
cādi nec etiā infdicēdi. vt in. c. q'suit. j. de his q' fi. a
ma. p. ca. na iurisditō d' iure cōi e' penes ep'm. lz eaz
debeat explicare cū p'silio capli. vt i. c. iij. d' p'ue. li.
vj. z. xv. q. vij. ep's. z i. c. nouit. z. c. qnto d' his q' fi. a
pla. tñ ex sp'ali p'suetudie pōt caplm acq'rere iurif-
ditōez. sic itellige. c. irrefragabili. s. ceter. d' of. oz.

¶ No. tertio z tene mēti q' etiā vbi p'cedit d' oi mō
defectu iurisdictionis pōt iudex cognoscere z p'nu-
ciare an sua sit iurisditō. z h' mltū bñ p'bat' h. naz si
exceptō illi' nobil' ex toto fuisset vera iudices dele-
gati nullā habuissent iurisdictionē p'tra istū nobile
z tñ potuerūt isti iudices d' hac exceptōe cognoscē
z sup ea p'nu'ciare. z h' mltū limitat' z extēdit. c. sup
l'ris. s. e. vt no' solu' iudex cog'scat qñ iurisditō e' elidi-
bilis p' exceptionē s' etiā qñ opponit nullā cōpetē. z
no' tradas istū tex. in h' obliuioni. z facit qd. j. dicā
sup gl. No. q'ro qz sup exceptōe adūsarij p't actor
fūdare exceptōem suā qñ fūdare se non sup iclusa i
ip'a exceptōe s' sup exp'ssis i ip'a exceptōe. na vt h' vi-
des nobil' iste excipiedo p'posuit se reuocasse illuz
pcuratorē. z tñ sup hac p'sessioe p' modū exceptōis
facta fūdauit caply itēdoez suā p' scdas l'ras. Et hūc
tex. no. ad h' all. tex. i. c. cu' venerabil. d' except. vbi
plenissime exaio istū articulu'. ¶ No. qnto q' q's p't se
fūdare sup eo qd ipu'gt qñ ad aliū effectū ipu'gt qz
resp'cū illi' sup q' se fūdare. qd itellige qñ si ipu'gt ipz
fctm s' solēnitatē fcti. qd e' nōndū. z p'bat' h' ex eo qz
caply ipu'g'bat illā reuocatōez pcurator' resp'cū va-
liditat' p'oz l'raz z fūdare se sup ea ad validādas se-
cūdas l'ras. p' h' fac' opt. iste tex. ad h' qd no. Bar. i
l. no' vtiqz. ff. d' excep. ¶ No. sexto ibi iterlocutoria.
q' snia q' q's p'nu'ciat se iudicē e' iterlocutoria si dif-
finitua. h3 tñ vi diffinitie adō q' etiā d' iure ciuili p't
appellari d' q' e' gl. no. i. auē. hita. C. ne fi. p' pa. ¶ Et
no. ex tex. p'ticā p'nu'ciādi cū reuocat' i dubiū d' va-
liditate l'raz. ¶ No. ibi si reuocatio mādati zē. iuncta
gl. q' q'qd agit pcurator reuocat' an' certificatōem
reuocatōis etiā i fauore dñi ita q' adūsari' si pōt
allegare illā reuocatōz i p'iudiciū reuocat'. z i h' h'eo
istū tex. p' nobili. z h' idē voluit gl. h. z Inno. In gl.
ij. no. ex gl. z ex tex. q' i eodē iudicō z eo. libello p't
agi' s' eūdē sup plib' articul. ad idē. c. cum dilect'. d'
cā pos. z p'pe. z. c. dilect'. j. d' cap. mo. z ibi. gl. iij. al
legat mltas p'cor'. ¶ In gl. iij. i fi. ¶ Et itellige fm L'ō-
po. q' iste scde l'fe fuct' ipetratē d' p'sensu pcurator'
v'triusqz p't. ¶ Et forte facieb'at mētoez d' p'ozib' l'ris
z clausula ibi inserta. i h' tñ no' e' vis. ¶ In gl. in x'bo
falsus pcurator. no. istā gl. iuncto tex. q' solet frequē-
ter allegari. z dicit Inno. q' si dñs tacite vel exp'sse
ratificat gesta p' pcuratorē falsuz no' pōt vltari' cō-
tradice. l. iij. in. s. falsus. ff. rē ra. ha. z in. l. l3. ff. de
iudi. z d' h' infert Inno. ad vñū notabile dictuz qd

quotidie allegat. q̄ si quis scit aliquis se gerere p̄
 procuratore suo in iudicio et nō dicit facit sibi iudi-
 cium. unde et illa taciturnitate videt̄ ille rē gerere
 ex voluntate sua quasi velit q̄ videat̄ sibi dare man-
 datū vel p̄sumēdus est eum habere mādatur. et sic
 duobus modis pot̄ intelligi dictū Inno. allegat ad
 hoc. l. sepe. ff. de re iudi. Idē videt̄ sentire Inno. i
 c. cū in iure. de offi. dele. et in. c. in nostra. de pecu.
 sequit̄ archi. in. c. q̄ ad agendū. de pecu. l. vj. et dñi
 de ro. deci. cccclxij. als. cccclxvij. et se. vbi p̄ h̄ dictū
 Inno. dicit q̄ si quis appellat p̄ me p̄ntē et nō con-
 tradicēte valet appellatio et p̄cessus inde factus. idē
 dicit si procurator pat̄ aliquē se gerere p̄ suo iusti-
 tuto et nō p̄tradicit. ff. Bar. in. d. l. sepe. et l. i. l. cū
 pecuniā. C. de neg. gest. tenent opo. mouet Bar.
 ex q̄ em̄ iste agit ad comodū meū qd̄ finis declara-
 uit cū succubuerit in cā nō videoz p̄sentire s̄ pot̄
 p̄tradicare. et sic nō ob. tex. l. d. l. sepe. S̄ certe ista
 nō est bona r̄ssio. q̄ a p̄ncipio agendo nō apparet
 q̄ inuitit̄ et ad meū dānū agat cū potuisset obtine-
 re et sufficit cām vtiliter esse ceptā q̄uis p̄trarius ef-
 factus sequat̄ vt i. l. s̄ an vltro. ff. de neg. gest. et qd̄
 le. et no. in. c. cū p̄ cā. j. de pecu. Itē si dicerem̄ op-
 positū nūq̄ vel raro cōpeteret actio negotior̄ ge-
 storū cū a p̄ncipio sit dubiū de euentu lero vel ad-
 uerso. et sic posset r̄nderi ad theoricā Inno. positaz
 in. c. in genesi de elec. quā sequit̄ glo. in regula is q̄
 tacet. de re. iur. l. vj. vbi d̄r q̄ si agit de re p̄cupisci-
 bili et honorabili tacēs habet p̄sentiente. vt in. l.
 qui pat̄. ff. manda. Si x̄o agit de re onerosa seu
 damnosa nūc tacēs habet p̄tradicēte. nā iudicio
 meo h̄ cōmittit̄ iudicis arbitrio. ¶ Tertū mēbrū
 cū a p̄ncipio tpe gestōis nō erat certū an sequer̄
 effectus dānosus vel p̄cupiscibilis. vñ cū posset se ha-
 bere ad lucrū et dānū marie q̄ inchoatio est vtilit̄
 facta tūc sum̄ extra theoricā Inno. et rōnez Bar.
 et q̄q̄ do. An. h̄ videat̄ seq̄ Bar. dicēdo q̄ vbi cer-
 titudinalit̄ agit d̄ fauore meo tūc bñ videoz dare mā-
 datū s̄ vbi agit d̄ dāno v̄ p̄t̄ tēdē ad dānū n̄ videoz
 dare mādatur. hoc dictū nullibi p̄bat̄ ex quo vt di-
 xi pot̄ sequi inde comodū. nā agēs p̄ alio p̄ma frō-
 te videt̄ agere ad vtilitatē illius. p̄ ex eo quia ius
 admittit̄ p̄iunctā p̄sonā ad agendum sine mādato
 quā tñ nō admittit̄ p̄tra exp̄ssam voluntatē dñi. vt
 in. d. l. p̄poni. in fi. Si em̄ inuitū agēdi esset dam-
 nosus abñt̄ nō admitteret ius istū ad agēdū q̄ ta-
 cite videt̄ dñs p̄tradicare. et q̄q̄ Ly. in. d. l. si pecu-
 nia. dicat q̄ in p̄iunctā p̄sona vel i amico dñs vide-
 tur dare mandatū rōne p̄iunctōis vel amicitie. ar. i
 l. si seruus cōis. ff. de dona. inter vi. et vro. tñ ego
 dñs inter has p̄sonas nō habita in p̄posito distin-
 guere fm̄ ea q̄ plene dixi in. c. nōne. de p̄sum. et di-
 stingue sic q̄ aut iste qui gerit se p̄ procuratore tēdit
 ad obligādū p̄sonā dñi et domin̄ scīs et pat̄is nō
 videt̄ p̄sentire. vt in. l. filius. ff. de pecu. vbi dicit̄ q̄
 si quis p̄stituit me procuratorē p̄ntem et
 tacentē nō videoz p̄sentire. aut tēdit iste certitudi-
 nalit̄ in fauore dñi. et videt̄ dñs p̄sentire et dare mā-
 datū. vt est tex. no. in. d. l. qui pat̄. aut tendit seu
 tendere pot̄ in graue p̄iudicium. et tunc. aut est ea

sus in quo pot̄ dñs p̄hibere et nō p̄hibendo vide-
 tur p̄sentire. secus si de facto p̄hibere non posset.
 ad hoc qd̄ le. et no. in. l. gaus. ff. de pig. act. et in. l.
 fideiussor. s̄. pater. ff. de pig. et qd̄ no. i. l. rē alienā.
 ff. de p̄trahen. emp. p̄ Dy. in regula is qui tacet. d̄
 re. iu. l. vj. et p̄ Bar. in. l. que donis. ff. so. ma. ¶ In
 glo. in verbo p̄pter suspitionē. ibi et an litis p̄test.
 de h̄ an et q̄ procurator possit reuocari vide tex cuz
 glo. in. c. ij. de pecu. l. vj. ¶ In ea. glo. ibi q̄re non
 reuocat̄. hec glo. vsq̄ ad finē instat circa intellectū
 c. quare p̄me l̄se valuerūt et scde nō cū ambe fuer̄t
 impetrare ab eodē procuratore reuocato nō tñ glo.
 dare loquit̄. videt̄ tñ habuisse bonū intellectum. et
 clarius loquit̄ doc. vt dicam̄ q̄ p̄ime littere fue-
 runt impetrare in iudicio. ideo valuerunt ex quo
 noticia reuocatiōis nō puenit ad iudicēz vel ad ad-
 uersariū. nā hec est regula in materia reuocatiōis
 respectu eoz q̄ agunt in iudicio. vt p̄bat̄ in. c. mā-
 dato. de pecu. vbi de hoc. sed scde l̄se fuerunt impe-
 trate extra iudiciū. ideo satis fuit ad eaz nullitatē
 ip̄m procuratorem fuisse de reuocatione certioratū.
 quasi velit glo. q̄ in extraiudicialibus nō sit neces-
 se reuocationem procuratoris ad alios puenire. sed
 satis est procuratorem certioratum fore. nō tñ doc.
 aperiunt quare p̄ime littere dicunt̄ iudiciales et
 non scde. do. An. dicit hanc lect. eodē sibi nunq̄
 placuisse q̄ non videt̄ in hoc diuersitatem inter iu-
 dicialia et extraiudicialia. q̄ etiā i extraiudicialib⁹ ad-
 uersarius certificari de reuocatione procuratoris cum
 possit decipi sicut in iudicio. itez fm̄ cum etiā scde
 littere videt̄ iudiciales cuz fuerint impetrare lite
 pendente sed pace ipsius salua lec. cōis est verissi-
 ma et dictum suum posset saluari certo casu sed nō
 in terminis littere. vnde declarando hanc lect. cō-
 munem dico q̄ p̄ime littere dicunt̄ iudiciales. q̄
 fuerunt impetrare in iudicio. q̄ causa pendēte cor-
 ram papa. procuratores vtriusq̄ p̄tis cū de meritis
 cause non posset in curia liquere impetrauerunt
 translationem iudicis et sic obtinuerunt committi
 causam in partibus. et sic oportebat vt noticia ist⁹
 reuocatiōis perueniret ad aduersariū vel iudi-
 cem. als̄ posset aduersarius deludi. S̄ secunde lit-
 tere fuerunt impetrare extra iudiciū. quia post
 p̄imas per quas negotium erat cōmissum in par-
 tibus et ipse solus procurator reuocatus eas impe-
 trauit. Unde non sequitur fuerunt impetrare lite
 pendēte ergo in iudicio cū multa fiant extra iudi-
 cium lite pendēte. Hec ob. qd̄ dicit do. An. etiam
 in extraiudicialib⁹ aduersariū fore certiorandum
 de reuocatione procuratoris. quia illud nō est vsq̄
 quaq̄ vez. nō em̄ p̄cedit cū procurator nō destināt
 ad certā p̄sonam. Nam in ista scda impetratione
 procurator nihil agebat cum parte sed per se i fa-
 uorem domini. vnde satis erat ad nullitatem act⁹
 ipsum procuratorem fuisse certioratum vt est tex.
 in de. vnica. de renūc. sed vbi procurator destina-
 retur ad contrahendum cum certa persona tunc
 fateor q̄ de reuocatione est illa persona certioran-
 da vt i. l. si fideiussor. ff. mā. seq̄ h̄ Jo. an. p̄. Sic.
 mathe. et. j. lati. dicā. et i b̄ casu posset d̄ficari dictū

do. An. vt nō sit differentia in hoc inter iudicialia
 & extraiudicialia. par em̄ est rō in vtrūq; nam idō
 vt arbitror in iudicialib⁹ dō noticia reuocatōnis p
 uenire ad aduersariū vel ad iudicē qui tenet locū
 aduersarij. qz in iudicio quasi p̄trahim⁹. l. iij. ff. de
 pecu. vñ ex quo pcurator fuit destinatus ad quasi
 p̄trahendū cū certa p̄sona. dō em̄ talis p̄sona certi
 orari de reuocatione ne deludat ad libitūz aduer
 sarij. & idē est in extraiudicialib⁹ eadē rōne cū pro
 curator mittit ad certā p̄sonā. & nō. bñ hanc rōem.
 & p̄ h̄ habes claz & defensatū primū intellectū ist⁹
 c. ¶ Scđo principalr pōt tex. intelligi q̄ vtrūq; l̄c
 fuerint iudiciales. & ideo tenuerūt prime & nō scđe
 qz prime tendebāt in fauorē aduersarij qui igno
 rabat reuocationē pcuratoris aduersarij. & idō im
 petratio tenuit. vt in. c. mādato. j. de pcura. s̄ scđe
 littere p̄cernebāt fauorē ist⁹ nobilis qui reuocauit
 pcuratorē suū. vñ ignorātia capli. p̄dest capitulo
 ignoranti. & nō isti nobili sciēti. ar. i. c. cū vniūsoz
 de re. p̄mu. & in reglā cū qui de re. iur. li. vj. Et iste
 est notabilis intellectus limitās multū. c. mādato
 est notabilis intellectus quē senserūt hosti. & Lō
 p̄alle. & fm̄ hūc intellectū quē senserūt hosti. & Lō
 p̄. sūmaui i scđo loco & tene cū menti. ¶ Tert⁹ est
 intellectus principalis q̄ ambe littere fuerūt extra
 iudiciales. & tūc rō diuersitatis inter p̄mas & scđas
 l̄ras est. qz p̄ primis iudices p̄nunciauerūt a quo
 rum p̄nunciatōe nō fuit appellatū. & sic snia trans
 iuit in rem iudicatā. s̄ p̄tra scđas l̄ras fuit exceptū
 & iudicatū. & hūc intellectū aliquaten⁹ sentit ista gl.
 in eo q̄ p̄derat q̄ nō fuit appellatū. s̄ ap̄ hoc re
 net Huil. naso dicēs vtrūq; rescriptū nō valuisse s̄
 primū assumpsisse vigorē ex iudicis p̄nunciatione.
 Et nō. istū intellectū. nā nescio alibi ita exp̄sum.
 Nūc inferē ex eo clarissime q̄ rescriptū nullū assu
 mit vigorē si orta p̄tentione sup nullitate iudex p̄
 nunciat validū & nō appellat. & sic p̄bat ea que no
 tant p̄ Lap. in. c. j. j. eo. li. vj. & ea q̄ dixi in. c. sup lit
 teris. s̄. c. intellige tñ q̄ rescriptū nō fuerat falsum
 hec dico p̄ ea q̄ dixi post Inno. in. d. c. sup litteris.
 Itē sequēdo p̄dictū intellectū q̄ ambe littere fue
 rint extraiudiciales dō quartū & nouū intellectūz
 ad istū tex. q̄ p̄mū rescriptū idō nō valuit. qz p̄tra
 tor reuocat⁹ illud impetrauit cū pcurator aduerse
 ris ignoraret reuocationē. Luz em̄ ille pcurator
 fuerit destinatus ad p̄mouendū istā cām cū capi
 tulo & incepat eā p̄sequi tenēt gesta p̄ capli seu p̄
 curatorē suū cū isto falso p̄cu. ante q̄ certificaret d̄
 reuocatōne. vt in. d. l. si fideiussor. & quod. s̄. dixi.
 Scđm̄ dō rescriptū fuit impetratū p̄ ip̄m pcurato
 rem reuocatū duntaxat. & p̄cernebāt fauorē dñi
 reuocantis. idō ad validitatē act⁹ nō fuit necesse ni
 si vt ip̄e pcurator certificaretur cū alterius nō inf
 esset. ad h̄ tex. in. l. si mādasset. ff. mādati. facit de.
 vnica. de renū. & ob p̄dicta p̄derat in tex. q̄ reuo
 catio nō p̄uenit ad aduersariū circa p̄mas litteras
 & nō sic circa scđas. qz in scđis nulla cap̄ō fit aduer
 sario sed in primis sic si reuocatio valeret. nā si di
 ceremus p̄trariū posset multū damnicari aduer
 sarius. qz nō haberet dñs nisi clam reuocare p̄cu
 ratorē. Et hunc intellectū puto verissimū. & potes

inducere istū tex. singularit̄ ad id qd̄. s̄. dixi q̄ etiā
 in extraiudicialib⁹ reuocatio dō puenire ad aduer
 sariū si pcurator fuerat p̄stitutus ad aliquid cum
 eo agendū. & nescio q̄ alibi ita bene p̄bef. & multū
 facit p̄ isto intellectu. quia impetratio p̄prie non
 potest dici actus iudicialis. & generaliter cū queri
 tur qualiter sit reuocand⁹ p̄cu. qz materia est pul
 chra & quotidiana nō omittā. Inno. videt̄ velle
 q̄ nō sufficit p̄cu. certificari quo ad h̄ vt alijs fiat p̄
 iudiciū. sed optet publice cōscribere vt nullus ha
 beat eū deinceps p̄ p̄cu. vt in. l. sed si pupill⁹. i. s̄. p̄
 scribē. ff. de insti. Et nō. bene hoc dicitur p̄pter au
 thoritatem Inno. sed Jo. an. dicit dñm suū in legi
 bus dixisse q̄ illa. l. sed si pupill⁹. loquit̄ in instito
 re & nō in pcuratore simplici. vnde distinxit ille in
 quadā disputa. cuius verba refert & sequitur Jo.
 an. h̄. q̄ aut vult dñs reuocare institorē & nisi pu
 blice cōscribat nō habet p̄ reuocato. & quis pro
 p̄rie dicat institor vel exeritor vide p̄ Inno. plene
 in. c. q̄ quibusdā. de fideiussor. aut reuocat p̄cu
 rator simplex. & tūc si nō est certificat⁹ nō valet regu
 lariter reuocatio. de h̄ tñ remitto ad plene no. per
 glo. in de vnica. de renū. que ponit dicta Ly. in. l.
 mandatū. C. mādati. ad hoc. l. si mandasset. ff. eo.
 Aut pcurator erat certificatus de reuocatōe. & tūc
 aut iste falsus pcurator p̄traxit dño sciente & pati
 ente & p̄iudicat dño p̄ ea que. s̄. dixi p̄ Inno. & te
 ne menti hoc membrū. ego tñ limitatē & distingue
 rem prout. s̄. dixi post Inno. quia scientia & pati
 entia nō debet indistincte nocere dño ex quo semel
 eum reuocauit. aut p̄traxit dño ignorante. & si
 dñs habuit ratū gestum v̄l p̄tem gestoz sibi p̄iudi
 cat. ar. in. l. cum querit. ff. de admi. tu. Aut nō ha
 buit ratū & ignorauit. & tunc aut miserat eū p̄ ad
 p̄trahendū cū certa p̄sona & nō valet reuocatō nisi
 illa certa p̄sona certificet. vt. d. l. si fideiussor. & optie
 p̄batur hoc fm̄ quartū intellectū. sed si nō destina
 bat ad certā p̄sonā tunc satis est p̄cur. fuisse certifi
 catū. vñ agat p̄trahēs p̄tra ip̄m falsus pcuratorēz.
 vt in. l. falso pcuratori. ff. de p̄di. ob cām. facit. l. si
 pcurator. ff. de p̄di. inde. debuit em̄ ille p̄trahēs cū
 ip̄o cogitare h̄ puenire posse. ar. i. l. si quis domū.
 ff. loca. limita tñ h̄ membrū fm̄ ea que dicta sunt in
 glo. in verbo falsus. nā soluentes pcuratori reuo
 cato liberant nisi reuocatio sit publice no. vt in. l.
 eius q̄ i. puincia. ff. si cer. pe. l. j. tex. ille potuit intel
 ligi in institore. tñ satis placet primū dictū tanq̄ eq̄
 us. & hoc no. ¶ In glo. in verbo non valere dice
 bant ibi si quis testibus. & ibi soluit istud p̄trariūz.
 nam sp̄ale est in ecclia vt possit recipere ea q̄ faciūt
 p̄ se & respuere q̄ faciunt p̄tra se. ¶ In glo. in ver
 bo sine speciali ff. de hac materia vide no. s̄. co.
 nōnulli. & dic vt ibi. sed no. si. glo. in eo q̄ dicit q̄ p̄
 curator generalis cū libera pōt istas l̄ras impetra
 re. p̄trariū tñ tenet h̄ dō. An. imo pl⁹ dicit in. d. c.
 nōnulli. q̄ si i pcuratōe exp̄merent aliq̄ casus req̄
 rētes sp̄ale mādātū subiecta clausula generali nō
 pōt tal pcurator l̄ras ip̄trare. qz vbi req̄rit vocal
 exp̄sio non sufficit illa clausula generalis mō p̄di
 cto. ad h̄ qd̄ no. gl. in sū i. c. si. de p̄cu. li. vj. et in. c.

pcuratoz. s. ele. li. vi. ff. nec illud dictū nec id qd dicit h. mihi placet. qm nego qd h. reqrat illa norabil' expssio de q. in iurib'. s. all. ff. solū reqrat spāle mādatū vt in. l. pcuratoz. cui libera. ff. de pcur. 7 in. c. qui ad agēdū. eo. n. li. vi. Idē dicendū qm illa clausula general' sequit' casuz requirentē spāle mandatum. vt in. d. c. q. ad agēdū. 7 h. fortifico. nā pūcta psona minorē ptātem hz qz pcuratores p'dicti. hinc est q. pūcta psona nō pōt agere ea q. requirūt spāle mādatū. l. illud. 7. l. pater. ff. de mino. 7 no. i. l. x. pcuratozi. ff. de sol. Itē h. agit d. modico pūdicio. 7 sic sum' extra casuz de. nō pōt. de pcur. immo videt' mirandū q. pcuratoz. generalis non admittat' cū latiorē ptātem habeat qz pūcta psona. vt p'z ex no. in. d. l. x. pcuratozi.

Significante Rescriptuz impetratū p' hoiez alicui' dioecesis nō extēdit ad hoiem eiusdem nois alteri' dioecesis. In pmo ponit appellantis narratio. in scōa appellatōis cōmissio. ibi idōz. **¶** Ho. pmo q. rescriptū nō extēdit nisi ad psonā i co expssam. nec psumit' error in circūscriptōe psonē. **¶** Ho. scōo q. iudex nō admittēdo exceptionē legitimā videt' grauerē p' hz expsse nō pūciat' 7 ex h. pōt appellari. s. quo in. c. ex pte. ad. de ap. 7 per Bar. in. l. a pcedere. C. de dilatōibus. **¶** In gl. j. ibi q. rescripta stricti iuris sūt no. glo. 7 idē no. gl. s. c. nōnulli. **¶** Scōo no. ex glo. in eo q. ponit verū intellectū ad. c. sup. l'is. s. co. 7 itē' gl. est iste q. tūc surreptio p' ignorantiaz nō hz vitare qm id ad qd volo vti rescripto cōprehēdit' in rescripto s. expssio si aliquā falsitatē ad habendū rescriptū q. tūc tacita nihilomin' rescriptū habuisse. secus aut' vbi volo vti rescripto ad casuz nō cōphensū hz p' ignorantia exprimerē aliū casuz. Et h. etiā voluit Inno. in. d. c. sup. l'is. **¶** S. extra glo. q. nūqd indistincte pcedat decisio h'. c. Inno. 7 Lōpo. q. nō. dicūt enī pcedere qm p' alia expssa nō pōt p'stare de corpe. s. si p'staret puta q. dicit' p' titū legētē senis dioec' florentine cū tūc sit dioecesis aretine tunc valet rescriptū ex q. iste sol' tūc legit' senis q. est de dioec' aretina. 7 tene mēti h. dicit' q. facit ad mltā. s. p. abbas 7 qdā aliū indistincte tenuit' oppositū. qz rescripta sūt stricti iuris. 7 id nō dicit' extēdi ad hoiem alteri' dioecesis qz expsse. ar. in. l. ambiguit. ff. d. reb' diu. 7 in. l. quonēs. ff. d. here. insti. facit. c. susceptū j. c. li. vi. Jo. an. h. aliter dicit' p' pūgendo cū eo qd tpe ponit in additōib' spe. in ti. de rescrip. p'sen. s. vlti. x. qd si in dubietate. distinguit 7 bñ q. aut' expssa vera dioecesis l'as habuisset. 7 tūc error nō hz vitare si p'stat de corpe. 7 sic pcedat pma opi. Aut expssa vera dioecesis l'as nō habuisset 7 tūc error hz vitare. exēplū impetraui iudicēz remotū vltra vnā dietā a vera dioec' a loco s. expssi dioecsim p'pinquā. sec' aut' vbi vera dioecesis nō esset remota vltra vnā dietā a loco impetratōnis. tūc aduertē qz pōt indistincte teneri opi. Inno. nā i casu q. traheret vltra vnā dietā rescriptū pot' annullari non eo respectu q. ille nō cōprehendat' i l'is s. eo respectu qz nō pōt trahi vltra vnā dietā. Et idō dico aduer-

tendū ad modū excipiendi. nā ex quo p'stat de corpe nō dicit' reus dicere ego nō cōphēdor in isto rescripto. s. dicit' ego nō possuz trahi vigore ist' rescripti. s. in certo casu saluarē opi. Jo. an. qm. s. i rescripto apponere illa clausula nō obstat' p'statione de duabus dietis. nā tūc si dioecesis falso expssa est p'pinquior qz vera dioec' puro q. littere sūt surrepticie. qz si forte papa sciuisset dioecsim illius esse remotiorē nō apposuisset illā clausulam. 7 nō. hanc p'siderationē. qz puro verissimaz. dicit' etiam Jo. an. q. etiam error in noie vel cognomīe nō hz vitare si p'stat de corpe. facti insti. de leg. iii. s. si qz in noie. 7 sequit' dñi de ro. deci. c. xv. **¶** S. vltra alios q. nūquid p'dicta habeāt locū in l'is impetratis ad b'nficia. vt falsitas expssa circa expssiones beneficij nō habeat vitare si p'stat de corpe beneficij. 7 hec questio est quotidiana 7 norabilis. in qua concludit' q. sparse 7 incidenter tenigerūt dñi de rota deci. c. lxxviii. in antiquis. q. aut falsa expressio nō fuit cā inductiua principis. qz pariter ea s'p'ssa litteras dedisset nec fuit apposita causa restringendi gratiā. exēplū in. d. c. susceptū. 7 tūc nō hz vitare p' rōnem. c. sup. litteris. s. c. qd est valde notandum. exēplū quidā impetrauit sacristiaz senē. 7 dixit eam esse dignitatē 7 repit' qd est officiu 7 nō dignitas. fuit p'dusum p' maiorē ptē dñoz q. nō hz vitare qz fori' dedisset papa si dixisset q. erat officiu. Item illa falsa expssio nō restringit gratiaz ad certū casum secus vbi restringeret qz tūc vitaret i alio casu hz p'staret de corpe b'nficiū. 7 iste est ver' et norabilis intellectus quē multi ignorāt. ad dictuz c. susceptū. vbi dicit' q. si impetraui certū b'nficiū qd dixi vacare p' mortē nō venit ill' b'nficiū si vacat p' renunciationē licet p'ster de corpe 7 renūcians habeatur p' mortuo quo ad beneficium. nam illa expssio vacatōis hz restringere grām ad illū casum id nō extenditur ad aliū casuz. 7 h. p'petuo notabis quia faciunt ad multa.

Rodolphus Per rescriptuz impetratū contra homines dioecesis non possunt conueniri homines ciuitatis. 7 diuiditur vt proxima de cretal. **¶** Ho. primo 7 nunqz tradas obliuioni q. i materia stricta appellatione dioec' non comprehenditur ciuitas. secus autem in materia larga 7 fauorabili vel saltē in materia indifferenti. ad hoc vide bo. tex. cū glo. in. c. vnico. d. re. pmu. li. vi. et in c. cum episcopus. de offi. or. li. vi. 7 ex hoc inferit' q. verba rescriptoz ad lites sunt stricte interpretatōnis quod no. glo. eo. c. pxi. 7. s. c. nōnulli. 7. c. ad h. de hac materia lanus. j. subijctā. **¶** Ho. scōo q. clausula generalis 7 quidam aliū. sequens enumerationem certaz personarum vel rerum nō semp comprehendit paria vel minora expssis s. restringitur 7 ampliatur fm determinationez que annexitur clausule. hic enī fuit impetratum rescriptuz p'tra epm saginensem 7 quosdā alios nec tūc cōphēdit clericos ciuitat' 7 h. p'p' determinationez illā q. scq'bas videlicet saginēsi. dioec'. ad h. qd no. Inno. in. c. si. d. offi. archi. **¶** In glo. j. ibi qz ciuitas 7

diocesis diuisa sunt nota bene hanc gl. in eo quod dicitur diocesis esse diuersas et separata a ciuitate. in contrarium facit quod ciuitas est caput diocesis. unde comprehenditur appellacione diocesis tamquam pars sub suo toto. ut patet in c. j. de offi. or. et in d. c. unico de re. pmu. li. vi. hinc est quod tota diocesis vna cum ciuitate appellatur parochia episcopi ut in c. aplice. j. de dona. Sed propter contraria multa in pugnantur decisionibus istius textus dicentes quod non fuit iuridica decisio. sed si asserere in principio est temerarium. ideo contra dicitur quod in odioso non venit ciuitas appellacione diocesis quia nomen diocesis in suo genere sumptum comprehendat ciuitatem. ut in iuribus in contrarium alle. tunc cum capit in sua specie diocesis differt a ciuitate. quia diocesis respectu ad ipsam ciuitatem. vnde in multis iuribus dicitur quod omnes de diocesi debent fluere ad ciuitatem tunc synodi episcopi. et ex hoc tene mentem quod vbi vniu. vbi potest capi in suo genere et in certa specie si sumitur in materia odiosa debet capi in specie sua et non in genere. secus si in materia fauorabili. Et vide sile in adoptioe. nam adoptio generaliter sumpta includit in se arrogationem. sed si sumitur in sua specie differt arrogatio ab adoptione iuxta ea que dicitur in c. unico. de cogna. lega. et le. et no. in l. j. et ij. ff. de adop. Sed hanc materiam latius ceteris attingendo et darius formo quatuor articulos seu membra. aut enim queritur nunquid appellacione ciuitatis veniat diocesis. an contra nunquid appellacione diocesis veniat ciuitas. tertium membris nunquid appellacione ciuitatis veniat comitatini vel diocesis. quartum quid contra nunquid appellacione comitatinoz veniat ciuitas. Ad primum Jo. an. in c. si ciuitas. de sen. excō. li. vi. dicit quod appellacione ciuitatis in privilegio contra ius solū venit quod ambitu muroz continetur et suburbia et pertinentia edificia ciuitatis. hoc dicitur ut comprehendant suburbia et pertinentia edificia non videtur regulariter vix in materia odiosa. nam ut patet in d. c. si ciuitas ex proprio significato vocabuli solū comprehenditur id quod est intra menia. et in materia stricta debemus capere verba stricte et sine proprio et strictū significatum verborum ut in c. statutum. de elec. li. vi. Item speciale est in casu illius. c. si ciuitas. ut comprehendant suburbia ne propter fraudem interdictum vilesceret. dico tamen arg. opti. ex illo textu. quod vbi dispositio precepta in ciuitate vel appellacione ciuitatis esset inutilis. vel posset fieri fraus nisi continerent suburbia quod tunc appellacione ciuitatis veniunt suburbia. et in hoc casu posset saluari dicitur Jo. an. et per hoc dico in illi quod si preceperet sub pena alicui doctore ne legeret in ciuitate non posset legere in suburbis. quia fraus fieret precepto. dicitur quod regulariter in materia stricta appellacione ciuitatis venit id quod. s. dixi. Sed in materia larga seu saltem indifferente venit ciuitas cum suo territorio. ut est textus pulcher in l. j. §. cum vrbē. ff. de offi. psec. v. Ad secundum sicut distinguo quod in materia larga appellacione diocesis venit ciuitas ut in iuribus. s. alle. secus in materia stricta ut h. et ex his inferunt ad decisionem. quod nunquid in litteris impetratis ad beneficia appellacione diocesis veniat ciuitas Jo. an. post hosti. tenet hic quod non. idem glo. sing. in c. accepim. de era. et qual. et l. o. j. e. abbatē. et archi. in c. quis. de pben. li. vi. Sed contrarium tenuit hic Jo. b. lig. et sen

tit Pau. in de. ne roman. de ele. quod si in privilegiis venit ciuitas appellacione diocesis ut no. Jo. an. post hosti. in c. j. de off. or. ita dicendum in rescriptis ad beneficia. si primum dicitur est civis et verum per predicta maxime iuncto. c. quis cum glo. sua de pben. li. vi. et id quod dicit Jo. an. de privilegiis restringere ad privilegia non odiosa. secus in odiosis vel quibus sunt contrarius. l. in iudiciis tertij. ad hoc quod no. in c. olim. de ver. sig. et quod no. glo. in c. si canonici. de off. or. li. vi. secus videtur in litteris de iusticia cum mandata ei qui erat obligatus. ad hoc quod no. gl. in d. c. accepim. et d. c. quis. ¶ Tercio ad tertium et concludo quod appellacione civis veniunt non solum illi de comitatu sed etiam illi de territorio ut in l. qui ex vico. ff. ad muni. c. l. qui in continentibus. ff. de ver. sig. p. Bar. in l. j. ff. ad muni. et in l. ij. ff. de verb. sig. et in l. non dubito. ff. de capti. Et vide bo. glo. in c. j. de usuris. li. vi. et in materia larga vel saltem indifferente. secus putaretur in materia restringibili per ea que. s. dixi licet aliter sentit Bar. in d. l. ij. vbi dicit quod denata ciuitate videtur denata comitatini. sed illud potest precedere in materia comitatus et comitatini. ¶ Ad ultimum dicitur quod appellacione comitatinoz non veniunt ciues quod comitatini sunt obligati ad strictiora onera quam ciues. l. j. et quod ibi no. C. rustica ut ad nullum obsequium. li. xj. no. Bar. in d. l. j. puro tamen quod in materia larga si datur privilegium diocesi vel hoibus de comitatu quod comprehendit totum comitatus seu tota diocesis in suo genere. p. s. dicta. An autem natus ex ciuibus in comitatu dicatur comitatinus vel cinis? dicitur quod civis. quod quo ad ista onera non inspicimus locum originis sed personas ex quibus quis nascitur ita notanter dicit Bar. in d. l. j. Sed est dubium vtrum natus in aliqua ciuitate ex parentibus qui non constituerunt ibi domicilium. sed erant transeuntes vel ad tempus trahebant ibi moram dicantur ciues illius ciuitatis. Bar. videtur dubitare in l. filios. C. de mu. et ori. li. x. videtur tamen magis inclinare quod non. quod optet ad hoc ut acquirat ciuitatem quod parentes constituerint ibi domicilium. quod est dicitur singulare et semper menti tenendum. et per hoc ego allego ex quo quis habet animam se transferendi singularem esse non in illo loco. ut l. quesitum. in fi. de leg. ij. et in l. heres absens. ff. de iudi. et in c. romana cum sua glo. de so. cope. li. vj. et predicta no. ¶ In ea. gl. in fi. no. hanc ultimam. q. g. concludit enim processum non valere si fuit actus contra personas maiores vel negocia maiora expressis. contrarium tenet Inno. in c. sedes s. c. et l. o. h. hic sed Jo. an. dicit quod respectu personarum non valet processus. secus respectu rerum. mouetur quod ex proprio significato verborum veniunt maiores persone et maiora negocia. c. de sedes. allegatum quod restringit hanc materiam loquens de personis dicit quod maiores non comprehenduntur. Tractans vero de rebus dicit quod super maioribus rebus non tenetur respondere. et sic res maiores comprehenduntur. sed contra petit exceptio. si ergo non opponitur tenetur processus. tamen quod in maioribus rebus non deficiat iurisdicatio. tamen quod videtur pro tanto facta. nam postea iurisdicatio circa personas potest fieri pro rogatio de re ad rem. ut in c. cum olim de offi. dele. et no. glo. in c. p. et s. co. ti. s.

in psonis maioribus cū nō cōphendant deficit iurisditio nec pōt fieri pro gatio de psona ad psonas vt in. d. c. p. r. b. r. p hoc dicit ipse Lōpo. bene dixisse in eo q dicit q si daf rescriptuz sup ecclia sancti nicolai diocef sagineñ. valet libellus si nō excipit sup ecclia sancti nicolai ciuitati sagineñ. do. An. nō videt h vltimū approbare quo ad casū istū c. qz etiā bona que sunt in ipa ciuitate nō cōphēdunt ex q sit mērio d diocefi. ego fateor q nō cōphēdunt s dico valere pcessum si nō fuit exceptū in p rogatōe iurisditōis de re ad rem ex quo nō deficit iurisditio quo ad psonā. r sic puro intellexisse Lōpo. r Jo. an. de hac m materia vide qd plene dixi in. d. c. sedes. r no. singulariter istud dictū Jo. an. in eo q dicit q ex pprio significato verborū sub illa clausula generali r quidā alij cōphēdunt maiora expōsis tā in reb⁹ qz in psonis. r bec facit p his que dixi in. d. c. sedes.

Significauit. Si pueniendus p clausulā moriatur re integra successor pueniri nō pōt. r diuidit vt primū. ¶ No. pmo q rescriptū ad lites trāsit in successorē illi⁹ ptra quē fuit impetratū saltem re nō integra. r h pbat notant iste tex. a ptra rario sensu. secus videt si res esset integra. qd an sit vey indistincte. j. subijciā. ¶ No. scdo ar. ex tex. q p illā generalē clausulā quidā alij pōt femia pueniri r sic videt q in rescriptis ad lites masculinū cōprehendit femininū. tex. m iste ex toto h non pbat. qz mulier pueniebat non ex psona sua s ex psona defuncti. nā p illā generalē clausulā intēdebat iste impetrator includere comitē r nō istā mulierē s qd dicendū de iure r recurre ad materiaz satis discufsam p archi. xvij. q. iij. si qd suadēte. p Bar. in. l. j. ff. de x. sig. vide in spe. in. r. d rescrip. pnta. s. fi. x. s qrif. r satis puto eā includi in materia nra cū nō agat d re mltū p iudiciali. qz p rescriptū ad lites solū daf iudex r nō sit aliud p iudiciuz pti. r masculinū regulariter pōpit femininū. l. si ita sit septū. ff. d. le. ij. ¶ No. tertio q femia succedit i dignitatib⁹ vñ ista mulier succedit fratri suo i comitatu. dicit tamē Cui. h pcedere fm p suetudinē gallicanā sec⁹ d iure cōi. qz in dignitatib⁹ r feudatib⁹ nō succedit mulier nisi aliud sit dictū in p cessione feudi vt in libro feudoz de succe. feu. c. filia. ¶ Aduerte in dignitatib⁹ feudatib⁹ h ē indubitātū s in dignitate nō feudali videt sec⁹. videlicet q de iure cōi succedat femia. ad h. c. dilecti. de arbi. r. xij. q. ij. in. c. cum deuotissimā. r facit iste tex. nā h nō d r q iste comitar⁹ esset feudal. ¶ Op. s tex. videt em q istud rescriptū debebat extēdi ad istā comitissaz qm dignitas nō morit h moriat p s idēs. vt i. c. liberti. xij. q. ij. r i. c. si gratiose. j. c. li. vj. ¶ So. tex. iste pōt intelligi duob⁹ modis. pmo q debiti fuit sctuz noie comitar⁹ ita q ipa dignitas esset obligata s comes erat pueniend⁹ noie dignitatis. r tūc pcedit sctuz qd est factis difficile r vey in se. vñ dicit h Anno. r Lōpo. q si rescriptū ipetrat⁹ eccliaz pōt pueniri is q fuit p zomor⁹ i plātū p ipetratōez qz dignitas nō variat p p motionē p s idētis. Et no. bñ h dictū r tūc dicitū

intellectū nō pcedē ad istū tex. s intelligo q pecunia fuit mutuata fratri psonali r actō erat dirigēda s fratrem nō s comitatu. r p h iste tex. cū dicit q mutuauerat ffr. nec ob. q tex. h pōderet q ista mli er cōueniebat qz successerat i comitatu. qz h pōderat ad cōcludēdū q ista erat heres ffrs sui. nā com muniter comites nihil hnt vltra comitatu. iō pōnderat ista successio ad inferēdū eā esse heredē vniuersalē r sic intelligēdo euitat sctuz. ¶ In gl. j. i. fi. videt glo. pcludē i effectu q si defūct⁹ pueniendus erat expōsus i rescripto q tūc rescriptū extēdit ad successorē etiā re integra. p. c. dilecti. d. fo. cōpe. videt tū glo. h restringere qm fuit impetratū rescriptuz in cā dignitatis. Si xō defunc⁹ nō erat expōsus in rescripto s erat pueniend⁹ s clausula tūc nō extēdit ad successorē re integ. r ad hūc casuz restringit hūc tex. r hāc lec. tene qz cōis est r vera s difficile ē reddere veram r pcludentē rōem diuersitatis in cui⁹ redditione multū instat hic. Sed pclude breuitet r dare q ideo in pmo casu extēdit qm rescriptū habuit vires suas in psonā defūcti cū viueret tpe date. vñ extēdit ad successorē qz fingit eadez psona cū defuncto vt in auē. de iureiu. a moriēte p scti. coll. vij. sed in scdo casu qm defunc⁹ erat pueniend⁹ s clausula nec fuit expōsus tpe vite sue rescriptū corruit cū nō fixerit radices in psonā pueniēdi. nā nō valet iudicis dano cū nō viueret is s quem iudex daf. vt in. l. ij. ff. q sen. sine ap. resc. s iste iudex videt dar⁹ s pueniēdū s clausula tpe q exprimit. nā antea nō h iurisditōz iudex i nō expōso vt in. c. pastorat. s. j. s. c. merito corruit rescriptuz q ad istū q decessit anqz exprimeret. Et si diceret cōi p q exprimit fingit expōsus tpe date rescripti. ar. in l. potior. ff. q po. in pig. ha. vbi p dicio trahit retro a tpe iuti sctus. So. duplex. pma q h non pōt retrorahi cū deficiat subiectū p mortē. sile in. c. si p te. j. e. li. vj. ¶ Scda sol. r melior in codē casu non debet pcurrere due fictiones vt no. in. l. j. c. d. do. pmi. sed si rescriptum hoc casu extēderet ad successorē pcurreret due fictiones. pma q fingeretur iste expōsus tempore date. secunda quia successor fingeretur eadem persona cum defuncto. nam vere successor non est eadem persona cum defuncto Et ex his limita. l. heres absens. ff. de iudi. vbi dicit heredē posse conueniri vbi defūctus poterat. debet em intelligi i ordinario r nō i delegato saltē dato sub illa clausula generali. Rō qz rescripta sūt psonalia r odiosa merito restringenda. s. e. ad h. r generaliter cum qrif an rescriptū extēdat ad successorē. distingue post Cal. hic. r Jo. an. in regula is q i ius de regu. iur. in mer. q aut materia super qua impetratur rescriptum nō ē extēdibilis ad successorē r expirat rescriptuz per mortē. exemplum in actore impetratum est rescriptuz super beneficio debito. nam si morit nō potest heres eius vt illo rescripto. qz non succedit in beneficio cū in beneficijs nō habeat locū successio vt in. c. extransmissa. de fil. p scty. exemplum in reo fuit impetratum rescriptum vt reus deponeretur ab ordine vel a beneficio certum est q mortuo reo nō pōt

ueniri successor. quia crimina morte extinguunt
xxij. di. quozudaz. et in. l. j. C. si reus v' accu. mor.
fue. aut ma' p'ernit successor' et tuc aut res no' e' in-
tegra. puta q' defunct' fuit citat' et tuc rescriptum
extendit ad successor'. ar. h' a' p'ratio ibi ad iudi-
ciu' reuocat'. Aut res est integra. et tuc aut p'ces-
sor' erat coueniend' sub clausula et tunc no' exte' dit
ad successor' vt h' ex quo no' fuit exp'ssus duz viue-
ret. hoc v'z nisi rescriptu' fuisset impetratum p'ra-
dignitate vt. s. dixi. Aut coueniend' erat exp'ssus
in rescripto et tuc si fuit rescriptu' impetratu' in ma-
teria cocernente dignitate h' nome' plati fuerit ex-
p'ssum et tuc extendit ad successor'. et in hoc casu lo-
quit' p'zie dictu'. c. dilecti. Aut no' p'ernebat digni-
tate sed p'sona et tuc no' extendit ad successor' sin-
gulari' nisi in trib' casibus. Prim' si successor' suc-
cedit in vitiu'. et in hoc casu loquitur. c. quia. w. de
iudi. Sec' casus in. c. j. de ali. iud. mu. Tertius si
emanat sc'da iussio vt in. d. c. quia. w. fm alium in-
tellectu'. Aut querit' nunq'd debeat extendi ad suc-
cessor' vniuersale' et fuerit multe opi. s' opi. magi' cois
habet q' sic q' censent eedem p'sone vt. s. dixi. Itē
quia agit de modico p'iudicio. et intellige si defun-
ctus erat i' rex natura tpe date rescripti. als' rescri-
ptum non valet. vt in. d. l. ij. et ita nec p'iuilegium
transit in successor' si mortuus est tempore date
is cui cocedit' vt est tex. multu' notabilis in. l. nera-
tius. ff. de reg. iij.

Ex insinuatione. No' valēt littere exe-
cutorie in quibus impetrās falso dixit mo-
nitorias p'cessisse. primo ponit p'is decisa q'rela. se-
cundo p'uisio. ibi quo circa. // No. primo q' littere
executorie valent sine monitorijs duz tñ cesset sur-
reptio. hinc hodie cōter solū dant' executorie. mo-
nitorie et p'ceptorie hodie no' sunt in vsu nisi qñ pa-
pa rescribit p' receptione alicui' monialis. // Sed
quero hic papa mādat. p'cedi p'ua ratiōe q' si iudi-
ces p'cesserūt cōtra rōem nunquid tenet p'cessus.
videt' q' no'. q' p'ra formam mandati vt in. c. cum
dilecta. s. eo. et c. venerabili. de offi. deleg. et l. di-
ligenter. ff. mādati. In p'ratio facit nam p'cessus
p'ra ius litigatoris valet. vt in. c. cū inf. j. de re iu-
di. doc. hic dicunt p'cessum valere. q' ista clausula
no' limitat iurisdictionē nec dat formā p'cedēdi sed
potius sapit monitionē et instructionē iudicis. nā
semp intelligit' vt iudex p'cedat p'ua rōne. ideo si
exp'rimis no' dat noua forma. q'd bene no. q' facit
ad multa. et hoc dictum allegauit in. d. c. cuz dilecta
vbi plene exp'ediuit hāc materiaz et dic' vt ibi. // In
gl. j. ibi s' ordo et p'suetudo curie. et dic' q' olim obser-
uabat' iste stil' hodie sec' vt. s. dixi. S'z glo. retulit
se ad tps suū et.

Mandati apostolicū.

Hec decre. legit' principal' duob' modis
et fm intellectū glo. hoc dicit. Lessanub' clausul' in
dubio papa no' intēdit grauare eandē ecclesiam seu
eundē collatorē sup' p'uisiōe duoz. ideo secundus
impetrās repellit siue prim' expectet siue sit iā gra-

tiāz p'secutus. Sed fm aliuz intellectum hoc dicit.
No' intēdit papa eundē collatorē grauare de duo-
bus vbi p' sc'do scribit cū clausula si p' alio non est
scriptū qui h'mōi grām p'sequat' etiā primo tpe da-
te vel p'ntationis sc'di grām assecuto. In p'ma po-
nit dictū. in sc'da ei' rōem. ibi cū sup. // No. primo
valere litteras sup' receptōe alicuius in canonicuz
h' nulla fiat mētio de assignatione p'bēde. no' tñ in-
telligas istū debere remanere sine p'benda q' esset
p'ra. c. relatū. j. de p'ben. s' p'benda venit accessorie
ad canonicatū. vt. c. si clericus. et c. si postq'. de pre-
ben. li. vj. et qui vult principale et antecedēs videf
velle p'is et accessoriū vt in. c. cū. ad. de p'sti. // No.
sc'do ibi faceres recipi. q' papa qñq' dat executorē
ad cōpellendū ordinariū vt p'uideat iuxta manda-
tū suū. qñq' dat executorē ad p'uidendū vice sua.
vt in. c. abbatē. j. e. et plene s' materia in. c. si caplo.
et c. si soli. de p'ben. li. vj. // Itē no. q' intentō pape
no' est grauare ordinariū sup' p'uisiōe duoz. Et q'
no. q' ordinari' dicit' grauari cū papa q' fert beneficia
ad ip'ius collationē spectātia. et est rō q' collatio cō-
setur quedā donatio cū ordinari' v'at' liberalitate
in cui' p'ferēdo. vt no. in. d. c. relatū. hinc dicit glo.
no. q' collatio beneficiōz cōputat' inter fructus. vt
no. in. c. cū olim. de ma. et obe. vñ no' pōt dici non
grauari cū p'uef' hac liberalitate et facultate donan-
di. Ex quo inferē q' hodie p'nt ordinarij m'ltū con-
queri cū ex reseruatione sumi p'ntificis et ex litter'
expectatiuis ius p'ferēdi sit quasi abdicatū ab ip'is
ordinarijs. q'd est cōtra. c. ecce. xcix. di. q' no' debet
papa ita p'uidere suis cōmodis seu vtilitatib' ro-
mane curie cū tāto graui p'uidicio ordinarior'. et or-
do ecclesiasticus cōfundit' si sua iurisdicō vnicui-
q' ep'o no' seruat' vt in. c. puenit. xj. q. j. // Pro isto
ductione glo. et materie op. p'ra tex. decreta. d'z cō-
tinere dubitationē in se q' no' d'z edi in casu no' du-
bio. vt in. c. cū in iure de offi. dele. et in. l. j. in. fi. ff.
ad munda. et in. l. q'd labeo. ff. ad carbo. S'z ista de-
cre. nullā p'tinet dubitationē. q'd p'z ex eo q' papa
scripsit sub cōditōe p' sc'do. si p' alio no' fuerit scriptū
et cōptū fuit q' p' alio scripserat. ergo ista grā nulla
ex defectu p'ditōis oppositē. q'd p'cedit maxie cū cō-
ditio est de p'terito cū illa no' suspēdat. q' certuz est
nature vtrū scripserat p' alio vel no'. vt in. l. cuz ad
p'is. ff. si cer. pe. So. dicit glo. j. et bene q' dubitatō
potuit esse q' grā sc'da videbat' p'ditionalis ex sola
p'edētia p'me gratie. q' dicebat' si p' alio no' scripsim'
qui h'mōi gratiā p'sequat' s' p'ius fuerat gratiāz p'
secur'. et sic no' videbat' habere locū prima cōditio
cū ampli' no' penderet p'ma grā. Et p' h' ponit glo.
rōnem dubitandi. s' decisio fuit in p'ratio. et rō de-
cidendi fm glo. est. q' cū papa no' intenderet gra-
uare eandē ecclesiam sup' receptōe duoz fort' gra-
uamē elicit' prima gratia executā q's ea pendēte. et
sic fortius obstabat exceptio p'ra sc'dm impetrātē.
// Sed p'ra h' op. nā de intentione pape no' apa-
ret nisi p' illā clausulā sed illa clausula referē ad pē-
dentiā prime gratie. ideo cū illa esset executā non
habebat obstare illa clausula. Et ob h' forte glo. ij.
dicit q' etiā sine exp'ssione illius clausule papa no'

intēdit grauari eundē collatorē sup receptōe duorum nisi exprimat. vnde fm glo. ista clausula si p eo. semp subintelligit. quod patet ex eo q̄ quādo papa vult scdm recipi apponit clausulam nō obstāte q̄ p alio scripserimus. ad hoc bo. tex. in. c. pe. in fi. j. c. li. vj. alij tenent opposituz dicentes q̄ nisi papa apponat illā clausulā si p alio. tenet ordinarius recipere scdm tertiū rē. nā si intentō pape esset nō grauari ecclesiam super receptione secundi nisi hoc expreso superfluo esset ista clausula si p alio non scripsimus. Jo. an. h. et in. c. pe. s. alle. tenet primū intellectum quē sequit gl. q̄ als frustra ponere illa clausula nō obstante. nec ob. si dicatur q̄ fm intellectū glo. supfluit illa clausula si p alio. q̄ non est absurdū si exprimat ea q̄ tacite insunt. vt in. c. significasti. de elec. sed absurdū est tollere nō obstantia vt obstantia. vtputa si dicatur recipias talē nō obstante q̄ sit doctor vel nō obstante q̄ habeat tps legitimū. hosti. posuit tertiā lecturam. q̄ aut p̄ma gra p̄det. et nō valet scda nisi apponatur clausula cōualidatiua vtputa nō obstante q̄ p alio rē. Et est rō fm eū in odiū vacaturaz ne plēs sint expectantes in eadē ecclia vel sub eodēz collatore cū sic dare vortū captādi mortē plimoz. Itē si nō apponatur clausula nō obstante vidēt iste gre p̄dentes referri ad idē beneficium. Et sic quodāmodo iudicet sectio p̄bende. et ideo est op̄ ad hoc vt valeat scda gratia q̄ apponatur clausula nō obstante Ad idē adducit. c. p̄ti. de offi. le. li. vj. vbi dicit q̄ legatus nō potest facere duas gratias p̄dere s̄ eo dem collatore s̄ vna exēcuta p̄t facere scdas. q̄ fortius hoc p̄t facere papa. aut prima gratia est exēcuta et tunc fm eū valet gratia nisi apponatur clausula inualidatiua. et i hoc casu p̄cedit iste tex. et hāc lec. tertiā secutus est h̄ Jo. cal. in suo cōmēto. et ad ducit p̄ hac lectura stilū hodiernuz romane curie. apponit eū romana curia illā clausulā nō obstante q̄ aliqui p̄ las n̄as sint recepti. vt vt recipiantur insistant vel aliqui lras n̄as impetrauerāt sup p̄uisione de beneficijs eis fienda. vñ p̄derat ipse q̄ iste clausule solū concernant pendentia gratiaruz et non gratias exēcutas. q̄ gratia exēcuta non ob. scde. sed exequenda sic rōne predicta. Ad. c. pe. p̄ alle. respōdet dupliciter. primo q̄ vbi gratie reflectebant ad idē beneficium. Itē nulla erat exēcuta vel forte in vtriusq̄ litteris erat clausula si pro alio. et ideo nō valebāt vtręq̄ littere. et hunc intellectuz hosti. et Lal. secur⁹ fuit quidā doct. solennis dum hoc. c. padue repeteret. et adducebat istū tex. i verbo ecclesiam antedictā. nō eū papa hic simpliciter dicit q̄ nō intendit ecclesiam grauari de duob⁹. s̄ retulit se ad illā ecclesiam cui scripserat si p alio. quasi dicat respectu alteri⁹ ecclesie cui non scribit cum illa clausula cessat intentio pape. s̄ Jo. de lig. do. An. do. Cal. et cōiter alij scribētes h̄ sequit p̄mū intellectu glo. et approbant do. s̄ ro. deci. xxxv. vbi dicit h̄ p̄cedere etiā si ambe vel altere littere essent i for ma paupez. fundamentū istoz est. q̄ littera h̄ fundat se sup grauamie et nō sup pendentia p̄me gratie vel sup odio vacaturaz. grauamen x̄o magis

vtget gra exēcuta q̄ ea p̄dēte. Itē fm do. An. p̄bas h̄ alio respectu. nā casus omissus relinquitur dispositioni iur̄ cōis. l. si cū doct. in p̄n. ff. solu. ma. et c. susceptuz. j. co. li. vj. Sed h̄ papa. p̄ditionauerat gram scdam in euentū p̄dētie prime. prima aut nō pendebat h̄. q̄ erat exēcuta. et sic erat h̄ ex̄ p̄uisionem pape. et nihilomin⁹ papa voluit scdm admitti q̄ p̄fecto nō p̄igit vi clausule rōne p̄dicta s̄ ex dispositione iuris cōis. Aduerte. nā h̄ motiua cessarēt si tenerem⁹ opi. Lal. dicitis q̄ secur⁹ p̄bendā p̄t dici gram p̄lequi ex eo q̄ actualit papit reddit⁹ et sic virtute clausule scds fuit expulsius cū exiterat p̄ditio s̄ hoc nō obstante sp̄ tenui p̄mā lec. et sup motus ex nouo fundamēto. dico eniz q̄ ista intentio pape insurrexit ex stilo curie. nam a principio papa nō scribebat pro aliq̄ b̄ficiādo. vñ in volumie decreti non repit has gras vñq̄ fuisse cōcessas s̄ postmodū papa incepit scribere cū moderamine dando primo monitorias. scdo p̄ceptorias. tertio exēctorias. et als non scribebat p̄ scdo q̄n apponeret illā clausulaz si p alio non scripsim⁹. vt hic cum duob⁹ se. nam ex stilo curie cōprehendim⁹ intētionem pape adeo q̄ solita inferi in rescriptis habent pro expressis. ad hoc. c. ex litteris. de p̄ti. et c. cum causam. de elec. et c. ij. s̄. co. et ex his colligit q̄ ista clausula si p alio nō supflue ponit seu saltē antiq̄tus ponebat. q̄ nullo iure exp̄sse cauetur q̄ papa non intēdat grauari ecclesiam super receptōe duorum s̄ vt dixi ex p̄suetudine pape insurrexit illa p̄sumptio tacite volūtatis. Et q̄ hec lec. sit vera p̄t i c. caplm. s̄. eo. non diuinādo ad illū tex̄nam primo recepto excludit scds in eadē ecclia. nec apparet q̄ ibi eēt clausula si p alio. nec ob. q̄ text. iste se referat ad illā eccliam vbi fuit scriptū cū clausula. q̄ dico h̄ facere pot⁹ p̄ illū inducentē istā lram ad hūc effectū. nā si intentio pape nō erat grauare illā eccliam nisi p̄ clausulā p̄uidebat in vno casu tm̄. s̄ in euentū p̄dētie prime for̄ videt q̄ nō intēdat grauari ecclesiam aliā vbi in scdis litteris nullam clausulā apponit. q̄ p̄uidendo in casu p̄dētie videbat tacite velle q̄ gratia exēcuta non haberet obstare. ar. c. nōne. d̄ p̄sump. et tm̄ hic p̄riū dicitur. ad. c. p̄ti. de offi. le. li. vj. multipliciter p̄t r̄nderi. loquit̄ eni in legato qui tāq̄ h̄ns ordinariam cōcurrit cū quolibet collatore. vñ nō dicit grauari ecclesiam nisi ex sola pendentia. nā cōferēdo vritur iure suo. Itē ibi nō dicit q̄ valeat scde lre nō facta mētionē de priorib⁹. h̄ aut loq̄mur in papa qui lz possit p̄ferre oia b̄ficia nō tm̄ vult vt hac p̄tate ordinariōz nisi h̄ exprimat. ar. in. c. puenit. xj. q. j. Quid aut si in scdis lris nulla ponit clausula nunquid annullent vi surreptionis. vide per Jo. an. in. c. pe. p̄ alle. Ego credo indistincte q̄ nō sed solū vi exceptionis grauaminis cōpetent̄ ecclie grauate. et pro hoc facit. c. nbi q̄. j. e. li. vj. non diuinādo ad illum tex̄. nam si littere secunde fuissent surrepticie non valisset prouiso illarum vigore facta. et de pluribus clausulis et de earū intellectu qui versatur in litteris beneficalibus vide per Jo. an. in d. c. pe. et in. c. si b̄ficia. de p̄bē. li. vj. et h̄ p̄ Jo. cal.

Litteris. Ecclesia in q̄ p̄mo papa executorias p̄ p̄mū nō p̄ sc̄m̄ intelligitur grauata. p̄mo ponit m̄datū qd̄ exequi iubet. secundo tollit exceptionē. ibi nō obstante. tertio eximit cām. ibi cū. ¶ Ho. p̄mo q̄ p̄nomen vos cōtemplat̄ p̄sonā q̄ dignitatē. facit. c. si gratiose. j. co. li. vj. et qd̄ no. in. l. centesimis. ff. de ob. ob. ¶ Ho. sc̄do q̄ nō d̄r papa grauare ecclesiam sup̄ receptione plurimū si p̄decessor grauaui p̄o p̄mo. ¶ Item no. q̄ act̄ attribuit̄ p̄ncipio et nō fini q̄q̄ p̄ncipiū nō esset finis necessitatiū et exhortatiū qd̄ p̄z h. nā receptio p̄mi attribuit̄ pape qui dedit monitorias et nō successori qui dedit executorias et t̄ certū est q̄ monitorie nō necessitabāt s̄ executorie t̄m. ¶ Ultimo no. q̄ papa d̄r p̄sequi saltē ex vrb̄anitate factū inchoatū p̄ p̄decessorem hodie t̄m quo ad materiā n̄m̄ sit totū oppositum. qz oīs papa nouiter creat̄ reuocat oēs gr̄as factas p̄ p̄decessores si p̄ eas nō sit acquisitū ius in re. vt i. c. si. de p̄ces. p̄ben. li. vj. et hoc facit in odiū vacaturarum ne tot gr̄e expectantue pendeāt. et hec cā ē honesta. aut vt ip̄e p̄uideat et forte ista verior. ¶ Op̄tra tex. videt̄ q̄ receptio p̄mi erat oīno attribuenda isti qui dedit executorias. qz monitorie expirauerant re integra p̄ mortē pape. nā gr̄a siēda expirat si p̄cedēs mortē re integra. vt in. c. si cui de p̄ben. li. vj. So. do. An. instat et tandē fatēdo p̄tra r̄iū dicit ex vrb̄anitate papa fuit p̄secutus factum p̄decessoris. sed ista solutio mihi nō satisficit. quia si monitorie in totū expirauerāt nō p̄t actus attribui p̄mo. ad h. c. cū accessissent. s̄. de p̄sti. Ho. em̄ reuiscunt p̄me littere sed effect̄ causat̄ ex secundis. vñ dicerē q̄ cū iste monitorie fuissent p̄sentate nec expectent aliū p̄cessum p̄ p̄sitationē non videt̄ res integra. et sic puto q̄ non expirauerunt. ¶ In glo. j. in fi. no. istaz glo. q̄ p̄ l̄ras monitorias p̄ceptorias vel executorias nō tribuit̄ ius in b̄n̄ficio vel ad beneficiū sed solū dat̄ factas implorādi officiū executoris vel illi cui scribit̄. ius. n. ad b̄n̄ficiū cōferre ex receptōe in canonicū. qz t̄m̄ h̄z ius affectiū ad p̄bendā vacaturā. vt in. c. si postq̄. de p̄ben. li. vj. et in. c. vlti. de cōces. p̄ben. li. vj. p̄ collationem x̄o acquiri ius in beneficio. vnde p̄t dicere beneficium esse suū. vt in. c. si nbi ab̄nti. d̄ p̄ben. li. vj. ¶ In glo. si. ibi sed ad mandatū pape. hec glo. loquit̄ incaute. nā vt dicit̄ Jo. an. et bene aliud ē dicere si ad mandatū n̄m̄ aliū nō recepistis q̄ si dicat̄ si ad mandatū pape r̄c. nā ista verba vltima cōcernūt dignitatē et sic verificat̄ in receptōe facta aucte cuiuscunq̄ pape. s̄ p̄iora verba cōtemplantur p̄sonā. ideo nō verificant nisi receptio p̄ois fuerit facta ex aucte m̄datoris. ad h. c. si gratiose. s̄. alle. Et in eo q̄ glo. dicit̄ de legato videt̄ hodie p̄bari in. c. hi qui. de p̄ben. li. vj.

Abbatem. Diocesan̄ cui scribit̄ vt in diocesi sua vbi p̄ alio scriptū non est p̄uideat vel faciat p̄uideri non p̄t id exequi circa beneficiū spectans ad collationē alicui iam p̄ alio grauati. et nō diuidit̄

¶ Ho. p̄mo q̄ collatio b̄n̄ficioz̄ sitoz̄ in diocesi epi p̄t p̄nere ad abbatē. et sic ad p̄latū inferiorēz̄ epi. et h̄ de iure sp̄ali. puta ex p̄uilegio vel p̄scripti one seu statuto facto t̄pe fundatōis ecclesiaz. qz d̄ iure cōi institutō seu p̄uissio b̄n̄ficioz̄ spectat ad ep̄m x. q. j. in. c. regēda. et c. nouerint. et xvj. q. vij. oēs basilice. et in. c. cū ex iuncto. in fi. de hereti. et vide glo. in. c. sciāt cūcti. de elec. li. vj. et vide qd̄ dicaz. j. n. p̄xi. cū dilect̄. ¶ Ho. sc̄do q̄ grauamē in recepti one sc̄bi p̄siderat̄ habito respectu ad idētatē collatoris et n̄ ad idētatē ecclesie. et p̄ h. c. d̄clarat̄. c. p̄ma p̄cedētia. nō q̄ p̄siderat̄ grauamen rōne reddi tuū s̄ rōne facultatis p̄ferendi cū p̄lat̄ nō possit p̄uidere suis et maxie his q̄ scriuit̄ ecclesie. ¶ Itē no. tex. iuncta glo. pe. q̄ q̄isq̄ executor dat̄ ad p̄uidendum. q̄isq̄ ad exequēdū. de q̄ i. c. si caplo. et c. si soli. de p̄ces. p̄bē. li. vj. ¶ Et q̄ro nūqd̄ respectu iurisp̄atronicū possit quis vti exceptiōe grauamis. ponere exēplū. abbas ad m̄datū pape p̄uidit̄ t̄m̄ de b̄n̄ficio spectatē ad collationē suā. nunc ep̄s executor vult p̄uidere de b̄n̄ficio spectante ad iurisp̄atronicū abbat̄is. nūquid abbas possit se defendere exceptiōe grauamis? Hosti. dicit q̄ sic siue sint de mensa abbat̄is siue spectet̄ ad collationē suā. siue ad p̄sitationē suā nō debet in eis de nouo grauari. Lōpo. tenet p̄trariū quia potius dicit̄ grauari collator q̄ p̄sitor. in h̄ t̄m̄ distinguit q̄ aut papa m̄dat̄ illū cōpelli ad p̄uidendū et nō p̄t fieri p̄uissio i b̄n̄ficio p̄sonali cū collatio non p̄necat ad istū. aut papa dat̄ p̄tate executori ad p̄uidendū et t̄m̄ secus et h̄ dictū cōius qd̄ t̄m̄ ego intelligerē in patronatu ecclesie. sec̄o in p̄sonatu laicorū. qz p̄ l̄ras gn̄ales nūq̄ papa intēdit̄ p̄iudicare iuri patroni laici. vt no. in de. ij. de p̄bē. et in. c. cū dilectus. d̄ iurepatronicus. ¶ In glo. j. ibi qui p̄mo suū m̄datū r̄p̄sentat̄ h̄ dictū nō videt̄ verū qz in b̄n̄ficialib̄ n̄m̄ date et p̄sitationi. vt plene dixi in. c. caplm̄. s̄. c. et dic vt ibi Sed q̄rit̄ h̄ hosti. qd̄ si p̄uissio sit facta sc̄do anteq̄ p̄m̄ suas l̄ras p̄sitarer̄ videt̄ q̄ debeat sc̄dus remoueri et p̄m̄ institui. ad h. d. c. caplm̄. in p̄riū fac̄ c. audita. j. de resti. spo. Lōdud̄it̄ hosti. in h̄ papā p̄sulēdū. Jo. cal. dicit q̄ si p̄m̄ ipetrās non habebat ius affectiū valeret p̄uissio facta sc̄do. als d̄r secundus remoueri. et nō. h̄ dictū. t̄m̄ puto q̄ in casu hui⁹. c. vbi p̄ sc̄do scribit̄ cū clausula si p̄ alio. non p̄cedat dictū. L̄al. si p̄mus nō fuit negligēs. Rano qz h̄ p̄ditio si p̄ alio. cū referat̄ ad t̄ps p̄teritū non suspēdit̄ actū s̄ incōtinēti facit actū valere vel nullum esse. vt in. l. cū ad p̄ns. ff. si cer. pe. Lū q̄ p̄ alio fuerat sc̄ptū q̄ sc̄da gr̄a nulla ex defectu p̄ditōis. et sic collatio rep̄t̄ facta vigore l̄re nulle. Et ad materiā vide qd̄ dixi in. d. c. caplm̄. ¶ In glo. pe. ibi ex cōicare p̄dicētes. no. glo. q̄ executor dat̄ simpliciter ad faciēdū p̄uideri p̄t ex cōicare p̄dicētes h̄ nō ex primat̄ in l̄ris. Et idē tenet Inno. h̄ nā delusoria videt̄ h̄ p̄ras si coercionē aliquā iste nō haberet. vt in. c. ex l̄ris. de offi. dele. et in. l. ij. ff. d̄ iuris. om. iu. Ex q̄ infero q̄ fort̄ poterit delegat̄ pape ex cōicare h̄ in l̄ris nō dicat̄ vt possit cōpellere p̄ cēsura ecclesiasticā. h̄ nō sunt alia.

Hercommunicato.

Per rescriptū directū excoīcatorū vt absoluat excoīcatū si p̄ciliū cū excoīcauit dat̄ excoīcatorib⁹ q̄ eo nō parēte exequat̄ nō excoīcatorū s̄ excoīcatorib⁹ cognitio demādat̄. h. d. p̄mo ponit factū ex q̄ qd̄. sc̄o so. ibi excoīcatorū. tertio in solutiōe rōnē interfert̄. ibi q̄ de facto. ¶ No. p̄mo q̄ excoīcacio lata sine monitiōe t̄ sine cā rōnabili tenet. qd̄ p̄bat̄ ex eo. nā iste dicebat se ligatū s̄ statum p̄ciliū gn̄alis. de q̄ in. c. sacro. j. de sen. ex. vbi aut̄ d̄ q̄ excoīcacio d̄ fieri p̄petēti monitiōe p̄cedēti. t̄ idē p̄t colligi ex tex. illi. c. sacro. vt ibi dixi. fallit t̄ i casu c. p̄stitutōez. de sen. ex. li. vj. qd̄ declara vt dixi. i. d. c. sacro. ¶ No. sc̄o q̄ excoīcat⁹ iniuste remittit̄ ad excoīcatorē suū absolūendus. qd̄ an sit v̄z̄ indistincte dicā. j. sup. glo. ¶ No. tertio q̄ excoīcat⁹ p̄t impetrare rescriptū sup̄ iniusticia excoīcat̄. ad h. c. j. j. eo. li. vj. ¶ No. q̄rto q̄ eadē clausula relata ad diuersos effect⁹ p̄t opari diuersos effectus fm̄ sbie ctā mām. Et ad h̄ solet allegari iste tex. nā h̄ clausula si ita est. relata ad excoīcatorē nō ip̄ortat cognitionē s̄ monitiōez t̄ instructionē quādā seu notionem. s̄ relata ad iudices deputatos in defectūz excoīcatoris inducit cāe cognitionē. ¶ Itē no. q̄ in facto p̄prio nō p̄sumit̄ ignorātia seu in facto alieno indagato iudicialit̄. nāz̄ iste excoīcator p̄sumit̄ esse certus vtrū excoīcauerat̄ p̄ciliū. q̄ h̄ p̄sistit in facto p̄prio. t̄ ad h̄ solet allegari iste tex. s̄ q̄ in facto p̄prio nō p̄sumit̄ ignorātia. t̄ d̄ h̄ aliqd̄. j. ¶ Op. p̄ tex. in eo q̄ innuit̄ excoīcatōem latā sine cā rōnabili t̄ monitiōe nō p̄missa tenere. q̄ aut̄ h̄ colligat̄ ex tex. p̄bat̄ ex eo q̄ iste dicebat̄ legat⁹ s̄ statum p̄ciliū gn̄al. de q̄ i. c. sacro. j. de sen. ex. vbi d̄ iudicē nō debere aliquē excoīcare sine cā rōnabili t̄ cōpetēt̄ monitiōe p̄missa. vñ ob. c. vt n̄m. j. vt eccl̄astica b̄n̄ficia. t̄ c. a nobis. el. ij. de sen. ex. vbi d̄ q̄ eccl̄esia d̄z̄ se p̄formare diuino iudicio. ad idē. ij. q. j. deus omnipotēs. s̄ ip̄e deus neminē d̄nat̄ iniuste. vt in. c. j. de re iudi. li. vj. t̄ c. l̄fas. j. de restit. spo. q̄ nec eccl̄ia d̄z̄ ligare aliquē iniuste. ¶ Itē t̄ sc̄o ob. c. cui est. xj. q. ij. vbi p̄bat̄ excoīcatōez esse nullas Itē cessante cā dispositiōis d̄z̄ cessare dispositū. vt i c. cū cessante. d̄ ap. l. adigere. s̄ q̄uis. ff. de iurepa. S̄z̄ cā excoīcatōis est p̄ctm̄ mortale. vt. xj. q. ij. nemo. t̄ c. nlls. q̄ vbi cessat̄ p̄ctm̄ nō d̄z̄ tenere excoīcacio. Sol. cū q̄rif̄ an t̄ q̄si teneat̄ excoīcacio vel sit nulla distingue post̄ l̄al. q̄ q̄siq̄ excoīcacio est nulla. q̄siq̄ tenet̄ s̄ est iniusta. q̄siq̄ tenet̄ et est iusta. p̄ p̄mo mēbro cape regulā. vbi cūq̄ dat̄ inhabilitas seu incapacitas in agente seu patiēte excoīcacio ē ip̄o iure nulla. Exēplū p̄mi cū excoīcator nō ē ca pax seu exercere nō p̄t̄ istā iurisditiōez sp̄ualē. Exēplū in laico. vt in. c. b̄n̄ q̄d̄ē. xvj. di. t̄ in. c. si im perator. t̄ in. c. si duo. ea. di. papa t̄n̄ posset dare laico p̄tatem excoīcandi. q̄ excoīcacio est iurisdit̄. et nō ordinis. t̄ de hoc habes glo. no. in. d. c. b̄n̄ quidē et. xxij. di. s̄. verū. t̄ in. c. trāsmittaz̄ de elec. Itē pone exemplū in iudice excoīcato. nā excoīcat⁹ maior nō p̄t̄ aliū excoīcare. q̄ cū sit ip̄se extra eccl̄iaz

nō p̄t̄ aliū extra eccl̄iaz ponere. vt in. c. audiuim⁹ xxij. q. j. t̄ ibi vide bo. gl. t̄ in sūma eiusdē cause. cadit t̄n̄ notabile dubiūz si iudex occulte excoīcat⁹ aliquē excoīcat. nunqd̄ teneat̄ sn̄a. Et glo. tenuit in dicta sūma excoīcationez esse nullā licet debeat obseruari donec p̄stiterit iudicem esse excoīcatūz Et ita cōter solent doct. tenere. Sed in contrariū ego allego singulare dictū Inno. in. c. si vere. j. de sen. exco. vbi tenet̄ p̄trariū. t̄ forte illa opi. verior. quia excoīcacio est iurisdit̄. t̄ ea q̄ sunt a iudice nō notorie excoīcato tenent̄ ratione publice vtilitatis vt in. c. ad p̄bandū. de re iudi. t̄ vide ad materiāz quod ip̄e Inno. no. in. c. j. de sc̄ismat. Exēplum sc̄o. s̄. cum incapacitas est in patiēte cū iudex excoīcat̄ infantem furiosum vel talem de quo certum est cum delinquere non posse. ad hoc quod no. in. c. romana in. s̄. in vniuersitatem de sen. ex. li. vj. Itē pone exemplū in infideli qui non est ca pax huius censure. vt in. c. gaudem⁹. j. de diuoz. Itē est nulla vbi error intolerabil̄ exprimit̄ i sententia. vt q̄ excoīcat̄ quis q̄ facit bonū vel q̄ non cōmittit malū. vt in. c. p̄tuas. d̄ sen. exco. t̄ in. c. venerabilib⁹ in. s̄. pe. e. ti. li. vj. Et vide qd̄ no. glo. in c. p̄fri. e. ti. t̄ li. Sed dubitari p̄t̄ quid si excoīcacio non p̄tineat in se errorē exp̄sum t̄n̄ notorium est eam esse iniustā. nunquid notoria iniusticia reddat eam nullam. nā in alijs sententijs talis notoria etas vitiat ip̄so facto. vt notanter dicit Inno. in. c. fraternitatis. de frigidis. p̄ quo facit bo. tex. i. c. i. ter ceteras d̄ re iudi. t̄ quod ibi dixi. Doc. hic non attingunt istū casum sed Archi. tetigit in. d. c. venerabilibus. t̄ videf̄ innuere q̄ nō sit nulla. q̄ iura sup̄ hac nullitate loquūf̄ cum error fuit exp̄sum in sententia. h̄ec opi. p̄t̄ sustentari vt excoīcacio habeat̄ in maiori reuerentia. sed de iuris subtilitate crederē sn̄iam esse nullam. q̄ cessat̄ p̄sumptio iusticie que facit tenere sn̄iam iniustā. ad h̄ qd̄ no. in d. s̄. in vniuersitatē. Itē formus d̄z̄ esse nulla excoīcacio q̄ alia sententia cū p̄tineat in se maiorem iniquitatē cū agat iudex remouere quem a gratia dei ex causa notorie iniusta. ¶ Tlenio ad sc̄dm̄ in quo p̄clude q̄ vbi dat̄ habitas in agente t̄ patiēte t̄ cessat̄ exp̄sum erroris modis p̄dictis. t̄ sic excoīcacio tenet̄ licet sit iniusta ex ordine. q̄ nō fuit ordo seruar⁹. vel ex causa. q̄ sine causa rōnabili vel ex animo. quia superior iniquo animo excoīcavit. t̄ de his iniusticijs habes. xj. q. ij. i. s̄. cū ergo. t̄ in. s̄. si ergo. t̄ vide bo. gl. xj. q. ij. i. summa. t̄ in hoc casu loquūf̄ iste tex. dixerūt t̄n̄ quidaz q̄ nulla in hoc est differentia inter excoīcationē et alias sentētiā. nam t̄ alie tenent̄ licet sint iniuste. vt in. c. cū inter de re iudi. Sed tu dic melius q̄ respectu iniusticie cause t̄ animi p̄cedit hoc dictūz. s̄ nō respectu iniusticie seu defect⁹ ordinis. q̄ talis defect⁹ reddit̄ alias sn̄ias nllas. ij. q. vj. s̄. diffinitia t̄ in. l. platam. C. de sen. t̄ inter. om. iud. sed p̄ hoc excoīcacio nō vitiat. vt hic t̄ in. d. c. sacro. licet excoīcator veniat puniēd⁹ vt ibi. que aut̄ est ratio dic q̄ h̄ fuit inductū vt clauēs eccl̄ie haberent̄ in maiori reuerentia. xj. q. ij. nemo p̄t̄minat. t̄ vt per

meritū obedientie iste iniuste excōicatus cresceret
 xj. q. iij. quid ergo. Itē quia excōicatio sumit effe-
 ctū et substantiā a prāte clauium. defect⁹ ergo ordi-
 nis nō pōt esse substantialis. i. ordo requisitus in
 excōicatione fienda non est substantialis sed de iu-
 sticia rōe p̄dicta. ¶ Aduerte tñ q̄ licet excōicatio in-
 iusta teneat quo ad hoīes. nō tñ quo ad deū si nō
 subest cā rōnabilis. qz nisi q̄s peccet nō potest pri-
 uari a gratia dei. xj. q. iij. temerariū. et in. c. litteras
 de resti. spo. s̄ si quis p̄temneret excōicationē in iu-
 stam tūc ligaretur p̄temptu etiā apud deū. vt in. c.
 p̄ tuas. supra allegato. Sed ad p̄traria sup̄ forma-
 ta dic q̄ mltā fieri nō dñt facta tñ tenēt. vt in. c. ad
 aplicam. de regula. Itē p̄cedunt quo ad deū et vi-
 de bo. glo. xxiiij. q. j. quodcūqz. vbi glo. tractat qd
 opaf excōicatio q̄ ad deum. et vide qd̄ dixi in. c. ita
 quozundam. de iude. Ultimo membro dic breuif
 q̄ excōicatio est iusta et tenet qñ cessat oīs iniusticia
 et incapacitas modis p̄dictis. et ad. d. c. cui. qd̄ fac̄
 p̄ scdm̄ mēbruz dic q̄ ibi lata fuit excōicatio ab he-
 retico. ideo nulla fuit. vt ibi no. in glo. ¶ In glo. j
 ibi et qz p̄ simplicē q̄rimoniā. Aduerte clari⁹ et lati⁹
 Nam glo. in prima pte p̄sequit qd̄ debeat facere
 sup̄ior excōicatoris cū p̄clamat p̄ excōicatu cōque-
 rētē d̄ excōicatore. et distingue comp̄hēdēdo glo. et
 dicta doct. q̄ aut excōicator est ordinarius aut de-
 legatus. p̄mo casu aut non fuit ab eo appellatū
 sed p̄ simplicē querelā excōicatus adiuit sup̄iorem
 et tunc dicit Lal. q̄ sup̄ior debet remittere excōi-
 nicatū ad excōicatore vt euz absoluat si eū iniuste
 excōicauit et potest dare iudicē q̄ eo nolēte absol-
 uere ip̄e exequat vt hic. ad h. c. ad rēp̄mendaz. j.
 de offi. or. dicit tñ Lal. q̄ si sup̄ior absoluit sine re-
 missione tenet absolutio. qz cū sit iudex non curaf
 q̄ male fecerit in nō remittēdo. qz et iniusta absolu-
 tio valet ex quo est facta a sup̄iore. vt in. c. venera-
 bilibus in. s̄. vltimo. h̄ dicitū ego puto limitandū
 et distinguendū. put habet in. d. c. venerabilibus
 in p̄n. nam si appellat ad archiep̄m. qz ip̄e nō habz
 iurisdictionē in subditos suffraganei sine appella-
 tione. vt in. c. pastozaf. de off. del. si iste fuit excom-
 municatus ad petitionē alterius subditi nō potest
 archiep̄us se intrōmittere sine appellatōe. sec⁹ vbi
 p̄cessit ex officio. qz archiep̄us est iudex ordinari⁹
 epi. et ex h̄ dic q̄ vbiqz adit sup̄ior q̄ pōt adiri per
 viam querelē habet locū primū dicitū cal. vt puta si
 adit papa vel archiep̄us respectu p̄lati inferioris
 sibi subiecti p̄ ea q̄ notant in. c. cum ab eccliarum.
 de off. or. ¶ Item dic q̄ remissio debet fieri nisi ex-
 cōicatio sit notorie iniusta. vt i. c. sollicitudinē. d̄ ap-
 pel. et in. d. c. venerabilib⁹. s̄. sane. vel nisi piculuz
 sit in mora in remittēdo. vt in. d. s̄. sane. si dō fuit
 appellatū. et tunc est in optōe sup̄ior an velit remit-
 tere an velit ip̄e absoluere. tñ honestius ē vt remit-
 tat vt in. d. c. p̄ tuas. ita cōiter dicit doc h̄. ¶ Sed
 tu melius distingue tres casus. qz aut certū est ex-
 cōicationē esse iniustā et nō debet fieri remissio. aut
 certū ē eaz esse iustā et debet fieri. aut dubitat. et tūc
 est in optōe sup̄ioris. s̄ honesti⁹ est vt remittat. ita
 distinguitur. in. d. c. venerabilib⁹ in. s̄. sane cū duo

bus se. Et ex his dic q̄ ista remissio non fit ad igno-
 miniam ist⁹ excōicatori. s̄ ad honorē p̄seruandū.
 qz minor pudor est q̄ q̄libet corrigat factū p̄priuz
 q̄ corrigat ab alio vt in. c. qualif. el. j. j. de accu. et p̄
 hoc iste tex. in x̄bo deferaf. et. d. c. venerabilibus.
 vbi dicit q̄ honesti⁹ et p̄gruenn⁹ fit rē. ¶ Et si dice-
 res quare fit remissio ad iudicē suspectū. dic q̄ nō
 fit remissio vt ip̄e cognoscat s̄ solū vt absoluat. naz
 i absolutōe si pōt p̄tēdi suspitō. et eodē mō dic ad. c.
 accepta. d̄ appel. vbi d̄ q̄ nō d̄ appellās remitti ad
 iudicē a q̄. Si dō excōicator fuit delegatus. et tunc
 aut fuit appellatum ab eo aut non. p̄mo casu supe-
 rior delegans non tenetur remittere si nō vult cū
 possit reuocare delegatum quandocūqz. vt in. l.
 iudiciū soluitur. ff. de iudi. et in. c. sup̄ qōnū. d̄ of.
 del. s̄ si vult remittere pōt distinguēdo mō p̄dicto
 Si dō si fuit appellatū. et tūc aut excōicauit an̄ sniaz
 diffinitiuā aut post. primo casu pōt fieri ad euz re-
 missio. ad h. c. prudētiā. de offi. dele. et d̄ fieri p̄ ali-
 um citra delegatē vt ibi. Si dō excōicauit post sen-
 tēnā. aut nō est lapsus ann⁹ et fit remissio. aut ē an-
 nus elapsus et nō pōt fieri qz nō remāsit i eo iuris-
 dicio. vt in. c. q̄rēt. et qd̄ ibi no. de offi. dele. Itē tñ
 delegās pōt sp̄ non remittere si vult qz iudiciū sol-
 uif. rē. ¶ In ea. glo. ibi s̄ qui de cā principali. Itē
 articul⁹ melius expediet in glo. s̄. vbi h̄ tangit. iō
 dic vt ibi dicā. ¶ In ea. gl. ibi ita suspēsus. aduer-
 te. nā glo. ex tex. et p̄dictis infert q̄ excōicat⁹ mino-
 ri p̄r absoluere excōicatu. et dic q̄ colligit h̄ modo.
 nam si iste excōicauit p̄ p̄latū incidit in penā illius
 c. sacro. p̄ quā pōt dici excōicat⁹ minori euz nō pos-
 sit administrare sacra. et tñ pōt absoluere vt hic. et rō
 qz excōicatio minor solū priuat a sacramētōzū p̄ri-
 cipatione nō ab exercitio iurisdit. Et idē in inter-
 dicto ingressu ecclesie. de q̄ in. d. c. sacro. ¶ In gl.
 in verbo difficultatis in si. no. glo. nam ex ea rela-
 ta ad tex. habes q̄ excōicat⁹ p̄tra formā. c. sacro. s̄.
 sine monitione vel causa rōnabili debet absolui si-
 ne omni difficultate. nō em̄ tenet p̄stare iurament-
 um de parēdo mādatis eccleie nec aliā cautionem
 nec aliq̄ aliud mādātū pōt sibi fieri i satisfactōnē
 excōicatoris. Et licet ab. dixerit iuramentū esse p̄stā-
 dū ne frāgat disciplina ecclesiastica. vt in. c. cū de-
 sideres. de sen. ex. tñ hosti. et cōiter doc. tenēt glo.
 et melius. Itā potius est relaxatio ista q̄ sit de iniu-
 sta excōicatione q̄ absolutio. vt in. d. c. sacro. vfi te-
 nuit hic hosti. q̄ iudex etiā nō sacerdos pōt absol-
 uere a tali excōicatione. secus dixit si excōicatio fu-
 isset iusta. Jo. cal. tenet q̄ i omni casu iudex pōt ab-
 soluere ab excōicatōe licz nō sit sacerdos. qz excōi-
 catio est iurisditio. Ex q̄ infero q̄ vicari⁹ epi licz nō
 sit sacerdos pōt excōicare et absoluere. Et idem in
 legato pape qui nō esset sacerdos. de quo vide ple-
 nius in. c. a nobis. ij. de sen. ex. et hāc opi. puto ve-
 riorē respectu pene nō aut respectu culpe. naz res-
 pectū culpe absoluēs d̄ esse sacerdos. vt in. c. oīs.
 j. d̄ pe. et re. et in. c. noua. e. ti. pōt tñ et sanctū ē et ho-
 stium seruare opi. hosti. vt sic iudex imitē ip̄sum
 saluatorez. qui nō curauit aliquē p̄ pte s̄ in totuz. si
 em̄ cōmittit absolutōez sacerdon poterit ille absol

uere a pena et a culpa. **I**n glo. in verbo exequatur i sine. Aduertelarius. aut em̄ supior p̄fixit terminū certū excōicatori aut nullū. primo casu indubie post lapsum terminū p̄t iste deputat̄ cognoscere et absoluere. S3 an possit an lapsum terminū glo. h̄ tenet q̄ nō. et idē etiā Inno. si partes p̄sentirent. qz cū iurisditō non deest isti deputato nisi post lapsum terminū nō p̄t p̄tes an t̄ps iurisditōez tribuere. ar. in. c. significātib. j. de offi. dele. host. tenet Inno. qz in fauorē isti excōicatoris fuit p̄fixus terminus. q̄ d̄ illi posse renūciare. j. de reg. ad aplicam. et in. l. si q̄s cōscribēdo. C. de pac. Jo. cal. seq̄ tur dictū Inno. qz l3 remissio fiat in fauorez excōicatoris. p̄fixio t̄n terminū sit ad limitādā et restringēdam ipsi p̄tate. vñ p̄cludit cū l3 post. q̄ nisi excōicator cōmutat sibi vices suas nō p̄t deputat̄ absolue nisi forte. j. terminuz dixerit se velle absoluere. Do. An. dicit posse distinguī. q̄ aut excōicator dicit nolo absoluere et d̄ expectari finis terminū. qz l3 noluerit absolue i p̄nti nō t̄n negauit se nolle absoluere in futurū. aut dicit nolo absoluere nec vnq̄ absolua. et t̄n poterit absoluere iste deputat̄ nō expectato lapsu terminū. et fact̄ ē equa distinctio Et alit̄ p̄t dicit q̄ aut in iudicio dicit se nolle absoluere et frustra expectat̄ lapsus terminū. aut dicit extra iudiciuz et t̄n sec̄ cū potuerit h̄ ex iracundia dicere. ad h̄ tex. cū glo. in. c. venerabilib̄ in x. sec̄ p̄al. aut nullus terminus fuit p̄fixus p̄ supiores et t̄n deputat̄ nō p̄t absoluere an negligētiā excōicatoris. Lōuincef aut negligētia p̄ deputatoez terminū ab isto deputato faciendā. ar. in. c. irrefragabili. in. s. excessus. de offi. or. **I**n gl. in x. d̄ facto suo. Nota istā glo. qz q̄tidie allegat̄ iūcto text. q̄ in facto p̄prio nō cadit p̄bab̄ ignorantia. vñ p̄sumit scientia nisi subsunt aliq̄ cōiecture in p̄trariū. Et p̄clude post doct. q̄ in facto p̄prio p̄sumit scientia vt h̄ nisi factū sit intricatū valde. vñ nisi sit multū de longinquo. vt no. in. c. tertio loco de p̄ba. nisi facti magnitudo aliud suadeat. vt i. c. cum illoz. i. si. j. de sen. ex. et no. b̄si h̄ dictū. In facto x̄o alieno regulariter nō p̄sumit scientia. vt in regula p̄sumit ignorantia. de re. iur. li. vj. fallit si h̄ factuz sit publice notū. vt in. c. j. de postu. pla. et in. c. qd̄ dicitis. xvj. di. vel nisi quis teneret̄ indagare illud factū alienū vt in. c. innotuit iuncta glo. de elect. et vt runq̄ dicituz p̄bat̄ h̄. nā iste excōicatus p̄sumit scire vtrū excōicauerit sine monitōne vel sine causa. vel vtrū cā fuerit rōnabil. qz licz h̄ vltimū sit de facto alieno t̄n tenebat̄ illud indagare. et regularit̄ an et q̄n excuset ignorantia. vide qd̄ no. in regula ignorantia. de re. iur. li. vj. et. j. q. iij. s. nōn. et in regula cū sunt. e. li. in mercu. **I**n gl. si. in si. ex hac glo. collige ordinē p̄cedendi obseruādū p̄ istos deputatos seu delegatos. nā excōicatore nolente absoluere et p̄tendente iusticiā snie debent isti delegati absoluere ante oīa. nec aliter audire excōicatus nisi absolutionē petat p̄stira cautōe de parēdo mā datis ecclesie si p̄stiterit eū esse iuste ligatū. et iste est primus actus quē isti facere debēt. nec obstat si dicatur q̄ littera mādat̄ istū absolui sine difficultate. qz

illud refert̄ ad excōicatore in casu quo illi excōicauerit p̄tra formā cōcilij. Sed quo ad istos delegatos illud nō p̄cedit. qz ex quo eis nō dū p̄stat de iniusticia excōmunicatōis nō debent absoluere sine cautione nec euz audire nisi prius petat absolutionem cū oblatōne cautōis. qz ex quo fatet̄ se ligatum l3 iniuste nō d̄ p̄scuerare in excōicatioe ne videat̄ eam cōtemnere. de quo dic̄ vt plene habetur in. c. p̄ tuas. de sen. excō. et in. c. cū p̄tingat. de offi. dele. Sec̄do facta absolutione debent isti cognoscere de iusticia vel iniusticia excōicatoris. et si p̄stiterit excōicationē iustā punient̄ q̄rulārē. Si x̄o constiterit eā iniustā punient̄ excōicatore fm̄ formā q̄ tradit̄ i. d. c. sacro. Tertiu fm̄ gl. si p̄stiterit excōicationem iniustā debēt isti delegati cognoscere de negocio principali. h̄ t̄n vltimū nō admittūt doc. indistincte sed distinguit̄ Jo. cal. post doc. q̄ aut nō fuit appellatū ab excōicatione aut sic. primo casu non p̄t isti delegati cognoscere de cā p̄ncipali sed est decidenda p̄ iudicē p̄p̄riū nisi supior in cōmissione hoc exp̄sserit. aut fuit appellatū et t̄n est seruāda distinctio glo. et videt̄ bona et equa distinctio. S3 quo ad primū mēbrū dicerē q̄ si excōicatio est annexa negocio p̄ncipali videat̄ tacite cōmissa cognitō super principali in euentu iniusticie excōicatoris. ar. in. c. prudētā. in. si. de offi. dele. S3 vbi excōicatio non esset cōnexa negocio principali. puta qz fuit excōicatus in negocio principali pro p̄tumacia cōmissa p̄cedat t̄n dictū Lal. et p̄ h̄ habes glo. totā expeditā. **S**3 no. vltio d̄ p̄n. gl. quē nō debere absolui ab excōicatioe nisi petat. Et idē no. glo. i. c. significasti. d̄ eo q̄ dur. in. ma. et qd̄ ibi dicit̄. s̄ bear̄ Tho. in. iij. sniaz. quē allegat̄ et sequit̄ Jo. an. in. c. j. de sen. ex. li. vj. dicit. q̄ si p̄ excōicatoez q̄s efficit̄ deterior d̄ iudex illā tollere. qz ex q̄ videt̄ illā non p̄ficere d̄ vt alio remedio. Et dicit etiā q̄ inuit̄ possit absolui ab excōicatioe. qz in excōicatioe est p̄siderare duplex malū. s̄. malū culpe et malū pene. maluz culpe. s̄. ipm̄ p̄ctm̄ cum sit ex nobis nō p̄t a nobis tolli sine voluntate n̄fa. vt in regula peccati venia. de re. iur. li. vj. malū x̄o pene plerūq̄ est eē nos q̄a sine facto n̄fo ingerit. vñ sicut pena p̄t ingeri i inuitū ita et remoueri p̄ absolutoez. par em̄ ius ē i ligādo et soluēdo. vt in. c. verbū. de pe. di. j. vñ sicut q̄s p̄t excōicari inuit̄ ita et absolui. et h̄ opi. cōiter tenet̄ quā credo verissimā nō vt absoluaat̄ a peccato vt dixi. s̄ vt absoluaat̄ ab ista pena excōicatoris. nā excōicatio ingerit multas penas. s̄ Jo. cal. nō sequit̄ h̄c opi. dicit em̄ si q̄s fuit iuste excōicatus et p̄ seuerat̄ in p̄tumacia sua nō d̄ absolui etiā si effice ref̄ deterior ne malicia sua p̄sit illi. et ne def̄ causa malignādi. Itē qz si sine p̄tritōe relaxat̄ excōicatio nūq̄ fuit absolua. xxiiij. q. ij. ligat̄. fatetur t̄n q̄ si iste absolueret̄ d̄ facto q̄ teneret̄ absolutio q̄ ad ecclesiā militantē. dicit etiā q̄ inuit̄ p̄t et d̄ absolui quando satisfecit et non vult absolui vt magis mereatur. vñ q̄n excōicatio fuit iniusta. s̄ primū dictū pl̄ mihi placet. ar. c. p̄dest. xxij. q. v. tene t̄n mēti dictū Lal. nā faciūt̄ p̄dicta p̄ istos tyrānos q̄ excōicari magi indurecūt et deteriora cōmittūt. habes

est p̄dicta vtz debeāt absolui satisfactiōe nō of
ferētes. p̄ dicto m̄ Lal. multū fac. c. cū sit romana.
in fi. de ap. r. xj. q. iij. audi demoz. r. c. fi. de penis.
r occurrit mihi nūc media opi. p̄ quā reducerē ad
p̄cordiā illas opi. Frias. qz aut est spes de correcti-
one alio remedio s̄blata excōicatiōe. r p̄cedit opi.
beati Tho. r Jo an. qz siue plectēdo siue indulgē-
do h̄ solum bñ agit vt vitahois corrigat. v̄p̄icit
tex. in. c. pdest. xxiij. q. v. aut nō est spes de corre-
ctione alio remedio. r p̄cedit opi. Lal. vt nō absol-
uat. qz ex quo non vult obedire ecclesie dz haberi
tanq̄ ethnicus r publican⁹. i. vt gētilis r infidelis
vt in. c. nouit. de iud. r sustinēdo excōicatiōez tāto
tpe p̄sumit heretic⁹. vt in. c. fi. de pe. r qd̄ ibi nō. et
no. h̄ac distinctionē qz puto verissimam.

PropONENTE. Si impe-
scriptū ab bñficiū dixit se nō bñficiatū cuz
tñ haberet bñficiū lz exiguū nō valet rescriptū. Et
hodie dicēdū est vt dari⁹ habet in. c. si motu p̄po.
de p̄ben. li. vj. vbi indistincte decidit q̄ q̄lecuq̄ be-
neficiū habeat ipetrās nisi d̄ illo faciat mētōez nō
valet ipetratio sc̄bi. Et diuidit ista decretal̄ i duas
ptes. in p̄ma qd̄. in sc̄da solutio ibi illud. // No. p̄-
mo casum in q̄ nullū r minus cōpetēs nō eq̄parat
r h̄ id̄ i casu n̄fo. qz videt̄ fraudulēt tacuisse tenue
bñficiū vt facit⁹ haberet gr̄am ad sc̄dm. s̄ alio res-
pectu nulluz r minus v̄tue equipant. vt in. c. ij. de
trāsta. pla. // T̄tio nō ex sine q̄ surreptio in bñfici-
alib⁹ vitiat necdū gr̄am s̄ rescriptū. facit ad ea q̄ di-
xi. s̄. in. c. ad audiētā. // In glo. fi. ibi si de terra il-
lius est oriūduz. signa glo. qz nescio alibi q̄ si forē-
sis ipetrat bñficiū r nō facit mētōez de loco sue ori-
ginis gr̄a est surrepticia. qz in dubio papa intēdit
puidere cuiūq̄ in patria sua. et q̄uis do. An. nō
videat h̄ac glo. approbare p̄ no. in. c. ne p̄ defectu
de elec. ego tñ dico h̄ac glo. verissimaz. Et ad no. i
c. ne pro defectu. dic q̄ p̄cedūt i canonicis q̄ scient
eligēdo forēsez vident renūciare eoz fauori. Sed
ista glo. p̄cedit in impetratiōe a papa q̄ nō p̄sumit
scire nationē hui⁹ ipetrātis. vñ taciturnitas natio-
nis inducit surreptiōe. qz si exp̄sisset suā nationē
papa nō p̄cessisset sibi gr̄am in pub⁹ alienis. vel sal-
tem nō ita defacili vt colligif. j. de clerid̄ peregr. p̄
totū. ad idē bo. tex. i. c. bonc. ij. de postu. pla. duz
tex. ibi dixit volētes p̄ficere alienū. r vide etiā tex.
nō. i. c. nullus iuitis. lxx. di. r ad. c. ad decorē. j. d̄ i
fi. qd̄ videt̄ p̄trariari p̄dictis. dic vt ibi no. et vide
qd̄ ibi dixi h̄ic nō sunt alia. Abbas.

Quia nōnulli. Abutentes re-
scripto apostoli-
co in casibus h̄ enumeratis p̄uant cōmo-
do rescripti r p̄demnant in sumptib⁹ r dānis adū-
sario. r nō diuidit. Itaz primo ponit. vj. vel. viij.
vicia abutentiū rescriptis aplicis. // No. primo q̄
equocatio nois nō vitiat l̄ras aplicas. Et est p̄cul-
dubio verū respectu ipsi⁹ impetratoris. nā tpe p̄e-
sumit ipetrasse ex q̄ est in possessione l̄raz lz rep̄iat
alius q̄ sit eiusdē nois. facit qd̄ not. in. l. duo sūt ri-
tū. ff. de test. tu. r qd̄ no. glo. in. c. nōnulli. s̄. e. sed

*Abutentes
rescriptis aplicis
p̄ua*

respectu rei p̄ueniēdi posset cadere pbabilis dubi-
tano ex quo multū repiunt̄ eiusdē nois r cognomi-
nis. Et q̄ equiuocatio vitiet videt̄ bo. tex. in. c. inf-
dilectos. de. fi. instru. vide tñ ad materiā qd̄ no. in
c. qm̄ abbas. de offi. dele. // No. sc̄do q̄ rescripta
nō p̄fit alijs p̄cedi. sūt em̄ p̄sonalia. vñ nō excedūt
p̄sonas in eis p̄tetas. p̄cordat. c. p̄. r. s̄. d̄ of. del.
Et ex h̄ dicūt doc. q̄ cedēs iura sua alteri non p̄t
cessionario p̄cedē rescriptū. // No. tertio q̄ rescriptū
simpliciter impetratuz ad lites nō dz extēdi ad futu-
ras p̄trouersas exortas post ipetratiōez. Et ad h̄
q̄udie allegat̄ iste tex. Idez dicim⁹ de rescripto ad
bñficiū vacaturū vt nō extēdat ad bñficiū creatuz
post datā l̄farū. vt in de. fi. j. eo. ti. // Itē no. quez
non posse ipetrare diuersos iudices p̄ eundē siue
vnicū sit negociū siue sint plura. r de h̄ dicenduz
vt hodie dari⁹ habet in. c. dispēdia. j. eo. li. vj. r ali-
quid. j. cū glo. Itē no. ibi q̄ cōe iūcta glo. in verbo
vel indeterminate. q̄ citatio facta ad locū equocū
nō ē ip̄o iure nulla. s̄ artat citatū ad cōparēdū i lo-
co solito. de q̄ dic vt clarius habet in glo. // T̄tio
nō q̄ exp̄se r dāna sūt diuersa. r h̄ verū stricto sū-
pto vocabulo s̄ largo mō nō differunt. de q̄ dic vt
le. r no. in. c. in n̄a. de iniur. // In gl. in verbo ad
futuras ibi. futuro edificio. glo. nō soluit h̄ p̄trari-
um s̄ dic q̄ rei q̄ nōdū est seruitus cōstitui nō p̄t.
qz nō p̄t esse q̄litas sine subiecto. vt in. c. cū mar-
the. de cele. mil. s̄ p̄sona bñ p̄t obligari ad p̄stituē-
dum seruitutē cū res erit in rerū natura. Et h̄ ca-
su loquūt̄ p̄traria allegata in p̄n. glo. vñ papa p̄e-
dente simplr rescriptū videt̄ habuisse respectū ad
lites tūt exortas. qz cū rescriptū sit q̄dam q̄litas q̄
dat ad iuris obseruatiā oportet q̄ inhereat alicui
rei. r sic q̄ habeat aliq̄d s̄biectū. r ista p̄tō rōnē de
cidēdi in de. fi. eo. ti. q̄ id̄ rescriptū nō trahit ad be-
neficiū postea creatū. qz oportet q̄ tpe ipetratiōis
sit aliq̄d s̄biectuz sup q̄ fundet̄ illa gr̄a. hinc est q̄ si
mortu⁹ ē tpe date is cui p̄cedit p̄uilegiū corrui-
t ip̄sum p̄uilegiū. vt in. l. inde nerati⁹. ff. d̄ re. iur. Idez
ē si tpe date ē mortu⁹ ille p̄ que p̄cedebat rescriptū
vt in. l. ij. ff. q̄ sen. sine apel. rescin. oia em̄ ista cor-
ruūt ex defectu s̄biecti nō exstis tpe date rescripti.
In gl. in vbo sup vno negocio ibi imo videt̄ q̄ cāz
debeat p̄dere. Adūte tñ ne ip̄a glo. decipiat te. nā
nō dicit h̄ assertiue s̄ arguēdo loquit̄. Et veritatē
hui⁹ articuli posuit glo. in. c. ex tenore. sup. e. r ibi
p̄cludit q̄ trahēs aliquez ad diuersos iudices sup
codē. negociū nō debet p̄dere cāz lz possit in exp̄-
sis p̄dēnari. vt in. l. j. hic alle. ponit casum specialē
r latius hanc materiā tetigi in. d. c. ex tenore. r iu-
dicio meo h̄ videt̄ casus q̄ nō debet p̄dere cām cū
papa mādēt̄ istū cōdēnari in exp̄sis r in p̄ditione
rescripti. ergo secus respectu cause. r tene hoc vlti-
mū menti. // In glo. in verbo sup plurib⁹ in fi. Et
hac glo. possunt elici due q̄ones. prima nunquid
dispositio hui⁹ text. habeat locū in realib⁹ actioni-
bus. r codē mō p̄t queri quo ad effectū. c. dispen-
dia. de rescrip. in. vj. cum ibi rescripta annullent̄
ip̄so facto impetrata p̄tra eundē sup plurib⁹ actio-
nibus p̄sonalib⁹. r in hac q̄one glo. tenet h̄ic q̄ nō.

et multi hoc tenuerunt quod non debet fieri extensio constitutionis odiose et penalis. sed host. hic. et in. d. c. dispendia distinguit quod aut commodius possunt tractari apud unum iudicem. et habet locum dispositio istorum iurium etiam in realibus. secus si non commodius. ut puta quia res et testes sunt in variis locis. Jo. an. dicit ibi quod dispositio est obseruanda in realibus. sed non habet locum pena illius. c. et est hoc dictum singulare in materia extensionis ut dicam quod dispositio penalis debet extendi ex identitate rationis respectu statuti. i. ut obseruetur ipsum statutum. sed non debet extendi quo ad penam. ut si de facto non fuit obseruata dispositio committatur pena cum in hac materia extensionis Jo. an. fuit sibi multum contrarius maxime in glo. suis. et vide quod ipse non in regula in penis de reg. iur. li. vi. in mercu. et glo. in. c. constitutionem. de regula. li. vi. et in. c. in fidei seruorum. de heret. eo. lib. et in de. j. de elec. sed mihi placet quod ubi potest apparere de ratione legis quod tunc ex identitate rationis debet extendi etiam quo ad penam. Ad hoc allego tex. notabile in. l. ij. in. s. quod si ut curatores et in. s. quid si decesserint. ff. ad tercul. ubi hoc probatur aptissime. Ad idem bonus tex. in. l. libertus in. s. senatus. ff. de ritu nup. nisi ex hoc dicas quod illa sit interpretatio extensiva. quia imo est intellectiva et intellectiva. quod lex non est aliud quam ipsa ratio legis. ut probatur in. l. non dubium. C. de legibus. et ibi per Bal. et in regula si. de re. iur. li. vi. et ibi per Dy. ubi quemadmodum corpus regulatur ab anima. ita et ipsa lex regulatur ratione legis et non a verbis. nam verba legis restringunt et ampliant ad limites rationis ipsius legi ut est pulcher tex. i. l. cum pater. in. s. dulcissimis. ff. de leg. ij. et tex. in. l. pater filium. s. fundum. ff. de leg. iij. et facit quod non. Bal. i. l. scire. ff. de excu. tu. et licet Bar. dixerit in auc. quas actiones. C. de sacrosan. eccle. quod ex identitate rationis non debet induci legum corruptio. multi tamen dixerunt contrarium. et tenet gl. in. d. auc. quas actiones seu in. l. si. eo. ti. Item illud dicitur Bar. procedit quod ratio legis non est expressa. aliter secus. et ibi limitauit Bal. illud dictum Bar. et plus ego puto quod etiam si ratio non sit expressa in l. tamen ex quo non potest elici nisi una ratio naturalis et indubitata debet fieri extensio ad limites illius rationis. quia presumendum est legistorem fuisse motum ex ratione naturali. ut non. sentit glo. in. l. tale pactus. ff. de pac. et h. quod. s. dixi videtur tenere notabiliter Bal. in. l. maximum vitium. C. de libe. pre. et l. y. post yde. in. d. l. non dubium et in. l. j. C. que sit l. consue. et ita comperi me in. q. facti consuluisse.

Ex his concludo primam questionem. quod ubi est eadem ratio in realibus que est in personalibus habet locum dispositio istius tex. et c. dispendia. et adde ad predicta glo. singularem in. c. j. de tem. or. li. vi. quod singularis est ad istam materiam extensionis. et hanc distinctionem commoditatis quam feci in realibus habet locum etiam in personalibus. licet Lopo. aliud hic senserit. sed host. et Jo. an. post eum videntur tenere hoc in. d. c. dispendia. et quod ipse ille tex. apponat penam sine distinctione commoditatis. tamen quod istud. c. distinguit et fundat se super commoditate non est absurdum ut illa constitutio

noua recipiat interpretationem et qualiter secundum istas dispositiones antiquas. ar. in. l. non est nouum. et l. nam et posteriores. ff. de legi. et non hoc in materia interpretationis. ut si lex antiqua loquat qualiter. lex autem noua apponat maiorem penam et non replicat qualitatem legis antique. satis enim est quod puidet de grauiori pena quod est singulariter notandum. et facit quod non. Bar. in. d. l. nam et posteriores. pass. et per hoc etiam expediri secunda questio que tacite potest colligi ex ista glo. In glo. in verbo litteras. in fi. no. istam glo. singulariter et in effectu querit nunquid coram pluribus ordinariis possim aliquem trahere eodem tempore super diuersis actionibus vel super vna trahere coram delegato. et super alia coram ordinario. et ponit hoc glo. opi. contrarias. et postremo residet quod hoc fieri non potest sicut nec coram diuersis iudicibus delegati. et sic gl. vult extendere id quod dicit in delegato ad plures ordinarios et ad legatum et ad ordinarium simul. sed Inno. et Lopo. post. tenent contrariam sententiam. nam si conuenio te coram delegato super vna actione si non possem te conuenire coram ordinario super alia frustraret ista mea actio cum non comprehendat in rescripto. et sic non possem te conuenire coram delegato. ut in. c. cum olim. j. de offi. deleg. Ego sic dicerem quod aut quis vult trahere eundem coram diuersis ordinariis super pluribus actionibus que commodius possunt tractari apud unum. et tunc habet locum opi. huius glo. nam ex identitate rationis debet fieri extensio huius. c. maxime cum hoc pertinet ad se magnam equitatem. arg. in. c. cum dilecta. de confir. vi. ubi bonus tex. aut volo te conuenire coram delegato et ordinario. et tunc aut prius incepti te conuenire coram ordinario et obstat exceptio. sic si volo conuenire te coram delegato super alio dummodo possim commode coram ordinario istam actionem promouere. arg. h. tex. aut prius conueni te coram delegato. et tunc habeat locum opi. Inno. ut possim trahere te super alio coram ordinario ne actio mea interim frustraretur. et maxime hoc procedit si volo te conuenire super actione coram ordinario exorta post impetrationem rescripti.

In glo. aspenul. no. glo. per intellectum illius autentice et sequenter. vide quod non. Jo. an. in. d. c. dispendia. In glo. si. ibi quod isti iudices. no. bene glo. que continue allegat quod licet iudex delegatus procedat rescriptum non valere. nihilominus annullando rescriptum potest condemnare actorem in expensis. quia quo ad istud incidens est iudex. ad hoc hodie videtur tex. cum glo. in de. j. j. eo. ti. Et idem potes dicere eadem ratione in ordinario iurisdictione de dinas a reo quod licet iudex pronunciet se non esse iudicem rei potest nihilominus condemnare actorem in expensis. quod sicut est iudex super illo incidenti an sua sit iurisdictione. ut in. c. super litteris. et quod ibi dixi. s. e. ita est super accessorijs ad ipsum incidens. j. de offi. dele. prudentia. Aduerte tamen ad vnam notabilem limitationem de qua sequuntur ceteri doc. hic. et Specula. in ti. de expensis in. s. iuxta. d. ix. dicit enim cautum esse ut prius iste iudex condemnet in expensis et postea pronunciet rescriptum non valere. nam si prius pronunciet rescriptum non valere non poterit

postea condemnare in expensis quasi per pronuncia-
tionem deserit esse iudex. Sed ego hoc dictum non
soleo sequi. Et credo firmiter quod de iure non sit ve-
rum. Et primo allego casum fore expressum in con-
trarium in. c. cum appellationibus de appell. li. vi.
vbi dicitur textus quod iudex appellationis potest pronun-
ciare appellationem frivola et condemnare appellato-
rem in expensis nedum in eodem tempore sed per totam
illam diem. quia in istis accessorijs durat iurisdic-
tio iudicis per totam illam diem. vbi ibi. et in. l. paulus
ff. de re iud. Ecce ergo quod pronuncians appellationem
frivolam pronunciauit per consequens non esse iu-
dicem. sed quia habebat iurisdictionem super illo in-
cidenti potest condemnare etiam in expensis. ita di-
co in proposito quod non sit necesse ut prius fiat conde-
natio. quinimo posset fieri post pronunciationem per
totam illam diem. Item pro ratione pronuncians re-
scriptum non valere pronunciat solum se non ha-
bere iurisdictionem in principali non autem in in-
cidenti. immo eo ipso quod pronunciet videtur fateri se
habere iurisdictionem in incidenti. ergo potest po-
stea condemnare in expensis cum istud sit accessori-
um ad illam questionem incidentem. et hec bene no-

In eadem glo. ibi dummodo petitus fuerit ab eis.
no. glo. quia singularis est limitans multum. l. sanc-
mus. C. de iud. vbi id quod dicitur quod iudex non condem-
nans partem in expensis tenet refartire de suo ha-
bet locum quando expense fuerunt petite per partem
et ratio huius dicti est. quia iudex non tenet officium
suum impartiri non postulat ad utilitatem pri-
uatam. vbi est textus. notabilis in. l. iij. §. hoc autem iudi-
cium. ff. de dam. infec. et ibi Bar. tenet istam opi-
onem. et idem no. in. d. l. sancimus. facit quod no. Inno.
in. c. ad nostram. ij. de iure iur. Et facit hoc dictum ad
questionem. Statuto cauetur quod si iudex non finit questionem
infra certum terminum. debeat soluere certam penam
quod iudex non inadat in penam si non fuerit petitus
a partibus ut decidere infra terminum. et hoc tenuit
in do. An. in. c. venerabilis. de iudi. quod no. et facit
ista glo. ad aliam questionem nunquid possit appellari a
iudice si non condemnauit victum in expensis in casu in
quo non fuerit petite. do. d. rota deci. cccxlj. als. cccxlj.
multum singulariter dixerunt quod sic. quodam tamen ex eis tenuit
contrarium. **In contrarium tamen facit glo.** ista. quod ex quo iu-
dex non dicitur grauasse non debet esse locus appella-
tionis. Et facit notabile dictum Spec. in ti. de offi. iu-
di. in. §. impedit. post principi. vbi dicitur quod non potest
appellari a iudice si non facit id quod potuit ex offi-
cio suo facere. imputari enim debet non postulantem.
et tene semper menti istam glo. quam contra sequuntur
doc. nostri. in. c. exceptione. de excep. Et ego ple-
ne examino istam questionem in. c. significauerunt. d.
testi. et dic vbi ibi. **In eadem glo.** ibi poterunt isti
iudices conueniri coram ordinarijs. no. glo. singula-
riter. nam facit ad questionem antiquorum. nunquid de-
legatus deliquit in legatione sua possit conueniri
coram ordinario loci. legisse antiqui hanc questio-
nem tractauerunt in au. qua in puintia. C. vbi de
cri. agi oportet. et Jo. an. hic. et conclusio sit b. quod aut de-
legatus deliquit in non procedendo. et tunc quod solus ex-

cessit contra papam in non parendo mandatis ipsius
non potest per alium inferiorum puniri. aut deliquit
per se agendo. et tunc potest puniri per ordinarium
loci. quod non puenit ut delegatus sed ut criminofus. s.
dicit Jo. an. se non credere quod pendente causa coram
eo possit pueniri coram ordinario saltem vbi impe-
diretur. pcedere in causa sibi delegata. Nam respec-
tu illius cause duntaxat est maior ordinario. vbi in
c. studuisti. de offi. dele. **Ultra glo.** quero nun-
quid isti abutentes rescripto apostolico possint puniri
criminaliter. nam hic solum imponitur pena ciuili-
lis seu cuius agitur ciuilit. Inno. dicit quod sic. Isti. n.
qui tradunt litteras alijs eiusdem nois et recipientes
possunt puniri pena falsi. sicut illi qui sibi supponunt
primum alienum. vbi in. l. falsi nois. et in. l. qui falsam. ff. de
falsis. **Alij vero aliter abutentes poterint puniri** d.
crimine stellionat. et est crimen stellionat. cum deli-
ctum non sumit sibi specificum nomen. vnde puniuntur
isti delinquentes extraordinarie. de quo dicendum
ut habet. ff. de crimine stellio. per totum. per hunc ego dice-
rem quod impetrans rescriptum apostolicum vel pri-
uilegium per surreptionem dolosam quod non solus
punitur commodo rescripti sed etiam poterit aliter
puniri criminaliter. pro hoc bonus textus. in. l. si quis
obrepserit. ff. de falsis. et l. et si legibus. C. si contra
ius vel utilitatem publicam. vbi videtur expref-
sum.

De consuetudine. Rica.

Hec Rica ptenual ad pcedentia hoc ordine vi-
sum est. s. de iure scripto quod consistit in pstitutio-
nibus et in rescriptis merito subijcitur de iure non
scripto quod consistit in consuetudinibus. Quid autem sit
consuetudo vario modo diffinit. habes bonum textum. In-
dori in decre. vbi dicitur quod est quoddam ius moribus
vntenti approbatum quod per lege suscipit cum deficit lex.
ut habet. j. di. consuetudo. Jo. an. ponit varias dif-
finitiones in tractatu consuetudinis que posuit. j. in fi.
huius ti. et inter ceteras diffinitiones ponit diffini-
tionem Jac. de rasani. que videtur placere Bar. i. l.
de quibus. ff. de legibus. ut dicam quod consuetudo
est quoddam ius quod est moribus seu vsibus ppi-
totius vel maioris partis ratione initiatum. ptenualiter
et constitutum legis habens auctoritatem. vel breui-
ter Jo. an. Consuetudo est quoddam ius moribus il-
lius introductum qui auctoritate publica legem con-
dere potest. hec autem vltima diffinitio aliquantulum
posset calumniari per textum in. c. fi. j. eo. vbi patet quod con-
suetudo potest induci contra canones per inferiores
a papa. et tamen inferiores non possunt edere legem
seu statutum contra canones. xxv. q. ij. institutionis. et
j. de ma. et obe. in. c. quod super his. no. Jo. an. in. c. si. d.
offi. archiepiscopi. et videtur hoc mirabile. sed vide
quod circa hoc dicam in. d. c. fi. **Et continuatione**
rubricae et ex dictis diffinitionibus inferitur ad que-
stionem quotidianam et notabilem. fuit compromissum in quibusdam
arbitros hoc adiecto ut pronunciantur secundum iura nu-
quid poterunt pronunciantur secundum consuetudines et statu-
ta loci. Guido de suzaria in questione statutorum

dicit fuisse determinati q non saltem fm consuetudines et statuta iuri contraria. mouet per aut. presides. C. de episcopali audi. et per. l. rem no noua. C. de iud. Item quia appellatione iuris intelligit de iure comuni romanoru. insti. de iure na. gen. et ciui. in. §. sed quos. et hoc dictum refert Jo. an. in addi. Spe. in ti. de arbitris. §. excipitur. ver. ut q corrupt. et sequitur ibi Jo. an. dicens q arbitri poterunt in ordinatoz iudicij vti statutis et consuetudinibus loci ex quo respectu pronuntiationis ratur fuit potestas restricta ad ius. sed si fuisset dictu vt deberet procedere et pronuntiare fm iura esset illud valde periculosum. quia et in procedendo et pronuntiendo tenent obseruare iura comunia et non statuta vel consuetudines loci. hanc opi. reulit et securus fuit do. Lar. j. e. n. c. fi. Sed contrariuz reperi tenuisse do. Anto. in. c. quinquauallis. de iur. et ante eum videri. hec opi. contraria mihi plus placebat. Et primo adduco qd. §. dixi. videlicet q consuetudo est quoddam ius non scriptu. Item cuz non sumus in materia odiosa verba generalia debent verificari in qualibet specie contenta sub genere. vt in. c. sciscitatus de rescrip. cuz ergo statuta et consuetudines sunt quedam iura. vt supra dixi. ergo veniunt appellatione iuris. Item iura mandant iudicari fm statuta et consuetudines locoru. vt in. c. iij. de eo qui mit. in pos. et in. c. illa. xij. di. et in. l. an in totum. C. de edificijs priuatis cuz si. ergo si isti arbitri pronuntiant fm consuetudines etiam iuri contrariis videntur iudicare fm iura. Ad idem bo. tex. iuncta glo. in. c. j. vt li. penden. vbi dicit de iure competere id quod copetitur de iure speciali. Ad idem. c. licet in prin. de pba. pro et tra. facit. c. cumana. in ver. idem iuris. de elec. et in. d. c. iij. sed id quod statim dixi puto verius q maxime statuta locorum et consuetudines sunt ius ciuile. j. di. ius ciuile. et in. l. omnes populi. ff. de iusti. et iure. et ad §. sed quos. prealle. potest responderi q loquit qsi de vnicuique iure dispositio est intelligenda. secus autem quando verbu generale potest verificari in qualibet specie sua. quia tunc non apparet ratio restringendi genus ad certam speciem. Item et subtilis supposito q appellatione iuris intelligeret de cotribuatur tamē satis pronuntiat fm ius commune ex quo ius commune mandat seruari consuetudines. ar. optimu in. l. si ita scripsero. ff. de pdi. et demon. Et hec bene no. quia faciunt ad multa. aliqua tacta hic per doc. super rubrica expediui in. c. ij. et in. c. ecclesia. §. de consti. ideo dic vt ibi.

Consuetudines.

Consuetudines. Potest legi duobus modis. et fm primuz et comunem intellectu hoc intendit. Consuetudo inferens grauamē ecclesijs vel eis grauosa no tenet. vel fm alium intellectu magis singularem. Consuetudo inferens grauamen ecclesijs debet iudicis officio tolli et non diuidi. Hora primo et tene menti vnam regulaz generalē et notabilem in fauorem ecclesiaru vt in earu preiudiciu et gra-

uamen non modicum consuetudo induci no possit. per quod arguo idem dicendum in statuto. na consuetudo et statutum non differunt nisi sicut tacitum et expressum. quia in consuetudine interuenit tacitus consensus. in statuto vero expressus. vt in. l. de quibus. ff. de legibus. Et pondera istuz tex. quia loquitur generaliter. nec restringit se ad consuetudinem contra libertatem ecclesie sed ponderat grauamen. et sic facit vt neq statutum neq consuetudo ecclesijs grauosa teneant. Et si quere retur de ratione decidendi posset reddi duplex ratio. Prima fauor religionis. nam multa specialia sunt inducta fauore religionis et ecclesiaruz. vt in. l. sunt psone. ff. de reli. et sump. fune. Secda ratio et subtilior. Consuetudo est quedam lex vt dixi. §. super g. ica. sed lex debet esse ronabilis et couenire fini eterno. et sic religioni. sed consuetudo grauosa ecclesijs est cotra finem legis cum sit cotra debitas religionē deo et sanctis. ideo consuetudo talis non valet. Et ex his verificat pma lectura vt tex. iste intelligatur de consuetudine abusua que tanq rone carens nisi tenuit. j. eo. c. fi. et lxxvij. di. cozepiscopi. Secda lectura magi nobilis q no solet dari ad istu tex. e vt intelligat q consuetudo tenebat inducta forte ex aliq rone seu necessitate. q quidē consuetudo cum grauamen inferat ipsis ecclesijs debet ex officio iudicis tolli et cassari. et hec lectura magis conuenit verbis littere. nam appellatione consuetudinis intelligitur de ea que tenet et que iam prescripta est. vt no. j. de elec. cumana. Item tex. dicit q debet remitti consideratione nostra et. q verba dare sonat vt iudicis officio remittant illa. no esset opus officio iudicis vel remissione si consuetudo prius nulla esset. et maxime hoc pot sustentari quando a principio consuetudo non erat in tantum grauosa. sed ex postfacto incepit inducere grauamen non paru. nam tunc indubitanē dicendum vt iudicis officio. illa remittat. ad h. bo. tex. in sili i c. quanto. de censi. et in. c. suggestu. j. de deci. nam iudex ex officio suo oz puidere indēnitati eccliaz vt in. c. cu venissent. in fi. de insti. facit qd nos. in. l. iij. §. hoc autem iudicium. ff. de dam. insec. Et ex his habes declaratam secundam lecturam. et facit iste tex. fm vtranz lecturam q quosdam rusticos nolentes soluere decimas ecclesie nisi prius aliq munus eis a presbytero tradat. et ad hoc allegant consuetudinem quod est contra. c. decimas. el. j. xvi. q. viij. et fuit his diebus. et credo q adhuc vigeat disceptatio magna i castro corciani inter plebanuz illius castri et homines qui ex antiqua consuetudine dicunt q ante solutionē decimarum debet dare presbyter certas libras carniuz porcinarum cuiuslibet parochianorum. Sed quero nunquid dispositio huius tex. vendicet sibi locuz quo ad ipsos clericos et eorum bona patrimonialia. Hostien. videtur velle q sic. nam super verbo ecclesijs addit idem in clericis. alleg. c. clerici. j. de iudi. Et per hoc infert do. Anto. q consuetudo non valet in graue preiudiciu bonoz patrimonialium ipsorum clericorum. ynde quemadmodum

bona ecclesiarum non possunt collectari p laicos. ita nec bona clericorum. gaudent enim fm euz co- dez puiuegio cum rebus ecclesiarum. vt no. glo. in. c. ex litteris. de pigno. Sed tu aduerte. nã doc. hic nihil dicunt de patrimonio clericor sed solum de clericis. et allegant illud. c. clerici. qd quidem. c. non pbat nisi respectu puiuegij ipsis clericis tributi in fauore tonº ordinis clericalis. nec valet fũdamentum q gaudent eodem puiuegio. Nam ipsemet do. An. firmat regulã in extrariũ i. c. si diligẽti. de pscip. vbi dicit q solũ in casibº iure exprefsis gaudent eodem puiuegio. et hoc multi voluerunt. vt dixi in. c. ecclesia. supra de psti. fateor tñ q collecta nõ potest imponi rebus patrimonialibus clericor. sed non p istum tex. sed p. c. si. de vi. et honestate de. vbi plene dixi. et per Bar. i. l. rescripto. ff. de mu. et ho. vnde puto q istud. c. non sit extendẽdũ ad bona patrimonialia ipsoz clericor propter regulam supius alle. ¶ Item quia in simili videmus q bona clericor nõ gaudet eodem puiuegio cum ecclesijs in pscipitõ. quia cõtra ecclesijs nõ currit pscipitio nisi quadragenaria. vt. j. de pscip. in. c. de quarta. et in auc. quas actiones. C. de sacrosan. eccle. Sed cõtra bona patrimonialia clericor currit pscipitio sicut contra bona laicor. vt est glo. singularis. xvj. q. iij. possessiones. facit quod no. Jo. an. in regula. qui ad agendum in mercu. hoc idem videtur velle aperte Jo. an. in regula nemo potest. in merc. vbi format qstiones. nunqd valeat pscipitudo vt canonicus possit testari de fructibus sue prebende picipiendis post annũ a tempore mortis. et pcludit q sic. et ita fuit approbatum per quandam extrauagi. vt ibi nota. et ad istum text. responder q illa consuetudo puiuegii dicat successor in pbenda et non ecclesie. et sic apte vult valere consuetudinem grauofam contra clericos nedum in patrimonialibus sed etiam in redditibus eis debitis occasione ecclesie. Et tene hoc dictum menti. quia non solet allegari sed singulariter restringit istum tex. ¶ Item offi. iudicis ita prouidet bonis patrimonialibus clericor sicut ecclesiar hinc e q i bõis primonialibº clericº nõ petit restitutionẽ in integro rõe lesionis nec i redditibº ecclesiar eis debitis. vt sentit glo. no. i. de vnica. d. i. iteg. rest. et p spe. i. ti. d. i. ite. rest. in. s. q. l. iter. d. s. nũ qd clericus. vbi omnino. vide. et qd dixi de consuetudine grauofa ecclesie nõ intelligas q omnis cõsuetudo contra ecclesiam reproberetur ratione cuiuscunq grauaminis. sed debet intelligi quando affert magnum grauamen. als tenet consuetudo ad hoc. c. cuz dilectus. j. eo. r. c. cum omnes. de cõsti. r. c. abbate. j. de ver. sig. facit quod notat Inno. in. c. q. sicut. de elec. vbi nota. dicit posse induci ex consuetudine vt ecclesia vacante canonici nõ procedant ad electionem nisi prius morte prelati regi nunciata et postulato assensu regio d procedẽdo ad nouam electionem qd nota. ¶ Hi. ab.

Ex litteris. Valet consuetudo p quã ecclesia acqrit dominũ et possessionem rei sine solemnitate

legali. vel summa aliter et sic. Ex pscipitudo potest introduci actus siue solẽnitas p quẽ sine apprehensione reali transferri possessio rei absentis. et est casus singularis. et scda ps ibi discretioni. ¶ Ho. primo q appellatõe ecclesiar nõ veniunt monasteria nec alia loca religiosa. vtpura hospitalia. nam tex. in verbo discretioni ponit ista vt diuersa. et hoc verum stricto sumpto vocabulo. als secus. de q dic vt legit et no. in. c. grandi. de sup. neg. prela. li. vj. et liij. di. s. hac auctoritate. ¶ Ho. secundo arg. q hospitalia et similia loca religiosa gaudent puiuegio ecclesiarum. clarius probatur in. l. oia puiuegia. C. de sacrosan. ec. vbi tex. et Bar. et tene hoc mēti. hinc dixit Jo. an. in. c. ij. de in. inte. rest. li. vj. q hospitalia possunt petere restitutionem in integrum ratione lesionis sicut ecclesia. ¶ Notat tertio q consuetudo potest inducere aliquem actus per quem artificiose transferatur possessio sine apprehensione corporali. nam de iure cõmuni licet possessio acquisita possit retineri solo animo. non tamen potest acquiri nisi interueniat actus corporalis. l. licz. C. de acqui. pos. nam dicit possessio quasi pedum positio. quia tunc naturaliter habet euz pedibus calcatur. vt. l. ij. ff. de acqui. pos. Et vide glo. in. c. conquestus. j. de foro compe. sed consuetudo potest inducere aliquam formã in signum tradite possessionis et iste est proprius casus istius capituli. ¶ Item no. ibi videntium et audientium q vbi testes deponunt in actu pceptibili sensu visus et auditus debent deponere in redditiõne cau se per vtrunq sensum. nã testis interrogat quomodo sciat debz dicere. quia vidi et audiui si res illa super qua deponitur percipitur sensu visus et auditus. et idem dicas in reliquis sensibus nã forma de qua hic consistebat in dicendo et faciẽdo. nã volens dare capiebat modicũ terre et dicebat do tali ecclesie talem possessionem meaz pro remedio peccatorum meorum. vnde respectu verboruz requiritur sensus auditus. sed respectu facti seu traditionis terre requiritur sensus visus. et sic habebant isti testes deponere per vtrunq sensum. et ad hoc potest allegari iste tex. et tenet Jo. an. et hosti. dicit enim hosti. q vbi quis habet deponere de actu inuisibili vtpura super expressione verborum non est necesse q testis deponat de visu. vnde valet dictum testis qui solum audiuerit verba licet non viderit personam. et ponit emplum in. q. facti. Quidam tabernarius subtraxerat ganec sue furtiue cyphum suum argenteum quẽ nolebat restituere nec in presentia testum confiteri licet in presentia ipsius mulieris non negauerit. mulier illa notarium et quosdam alios testes posuit post parietem et tabernarium calcactum induxit ad confitendum q subtraxerat sibi taceam et promisit se restituere. quo audito mulier rogauit tabelliones et testes super confessione tabernarij. quasi velit q cõfessio potest probari per testes lz ipi nõ viderint psonã loquẽtem qd est notabile verbũ. idẽ voluit Bar. post glo. in. l. ij. s. labeo. ff. de aqua plu. ar. et facit ad questionẽ nunqd cecus

possit deponere sup verbis cōtrahentiuꝝ si habet notas illoꝝ voces: dic vt no. in. d. s. labeo. ⁊ vide bo. glo. in. c. testes. iij. q. ix. dixi plene in. c. cū causam. j. de testibus. vnde scias q̄ cōiter tenet p̄ legistas q̄ speciale sit in testamēto. nō enī valet testimoniuꝝ nisi testes viderint ⁊ audierint testatorē loquētem. vt est tex. in. l. si non speciali. C. de testa. ⁊ hoc ideo vt arbitroz q̄ vox testatoris p̄pter infirmitatē solet mutari. in alijs aut casibus fuit singularis opi. quozundā modernoz in. d. l. si nō speciali. q̄ dictum talis qui non vidit p̄sonam nō est oīno integrum quia defacili potest decipi quis in voce. ⁊ lauius dico in. d. c. cū cam. ¶ In glo. ij. in fi. in verbo p̄suetudinaes. aduerte ad finē glo. in eo q̄ dicit q̄ donatio ista valebat etiā citra cōsuetudinē. naz adducitur ad questionē nunquid possessio cessante p̄suetudine transferat in ecclesiam ex titulo habili ad transferendū dominū. hec glo. potius sentit q̄ non dum dicit q̄ valebat donatio ⁊ nihil dicit de translatione possessionis. clarius sentit h̄ glo. sequens. p̄pe finē in eo q̄ dicit. q̄ licet ecclesia nō apprehendat possessionē tamē acquirat dominū rei sibi collate. ⁊ no. glo. illam sic intellectā. nā facit ad intellectū. l. si. C. de sacrosan. eccle. nam p̄ illā. l. ecclesia habet insignia priuilegia vt ex solo titulo acquirat sibi dominū lz in priuatis nō acquirat dominū sine traditione possessionis. vt in. l. traditionibus. C. de pac. ⁊ in. l. quon. C. de rei ven. nam videtur dicendū q̄ illa. l. si. soluz p̄uideat respectu dominij ⁊ non respectu possessionis. ⁊ hoc aperte voluit Inno. hic dicens q̄ vigore huius consuetudinis ecclesia acquirat possessionē rei sibi donate. ⁊ cōiter moderniores vidēt hoc dictum sequi. Archi. tamen in. c. moderamine. xvj. q. j. multum instat ⁊ finaliter videtur p̄cludere opposituz scilicet q̄ fauore ecclesie transferatur etiā possessio. et adducit istum tex. sed hoc dictum certe mihi non placet. ⁊ iste tex. p̄bat oppositū. quia fundat se sup consuetudine. als̄ em̄ de nihilo p̄uideret iste tex. ⁊ hoc est tenendū. solet tñ allegari vnuz dictū Inno. in p̄trariū in. c. cū venissent. de resti. spoli. vbi dicit speciale esse in ecclesia vt si aliquid dat nomine possessionis transferat possessio. sed aliqui libri habent nomine pensionis. ⁊ ita habeo in lectura mea. ⁊ videtur melius conuenire illi littere que facit mentionem de pensione. sed in eo q̄ dicit q̄ est speciale in ecclesia nō bene loquit. quia cuiuslibet etiā priuato acquirat possessio si dño p̄sentiente vel possessore rei recepit pensionē ex illa re vigore locanonis. vt est glo. ⁊ Bar. in. l. q̄uis. ff. de acqui. poss. dico ple in. d. c. cū venissent. ¶ Et ex his inferatur ad questionē notabilē ⁊ subtilem nunquid publiciana competat ecclesie ante traditionē possessionis ex solo titulo habili ad translationē dominij. Et est publiciana quoddā remediū introductum in fauorem illius qui habuit rem ab eo q̄ exputabat verum dominū cū tamē non esset dñs. nam si cadit a possessione cū non possit rem vendicare q̄ nō est dñs potest agere publiciana ⁊ recupare possessionē. ⁊ de hac publiciana habes glo. lataz in. c.

abbate sane de re iudi. li. vj. et tex. cum glo. insti. de ac. in. s. alie. ⁊ ff. de publiciana. p̄ totum. Spe. in ti. de loca. in. s. nunc aliqua. in. s. boni. tenet q̄ non. quia eum illud sit remediū exorbitans a iure cōi nō debet extēdi. Do. An. dicit h̄ posse attēdari contrariū quia regula iuri civilis est q̄ vbi ex contractu cum non vero dño transferatur dominium ex eo q̄ fuit cū eo qui putabat dñs transferat vsucapiendi conditō. vt in. l. clauibus. ff. de p̄tra. emp. Sed alia regula habet q̄ vbi competit vsucapiendi conditio datur publiciana. ff. de publi. q̄ si per totū. ergo ecclesie competit publiciana quass rem habuit ab eo qui putabat dñs. quia si habuisset a vero dño habuisset dominū. vt in. d. l. si. C. de sacrosan. eccle. Et scias q̄ hanc opi. tenuit Inno. in. c. in p̄sentia. s. de p̄ba. licet ipse non allegetur. sed ego semper tenui primū dictuz vt nō competat ecclesie publiciana eo casu q̄ nō ē trāslata possessio. moueor primo per tex. exp̄sum in. l. eum q̄ in fi. ff. d. publi. vbi dicit q̄ ad hoc vt competat publiciana oportet q̄ p̄cesserit contractus habilis ad translationem dominij ⁊ q̄ fuerit tradita possessio ⁊ q̄ vtroq̄ tempore recipiens habuerit bonam fidem. ⁊ licet in ecclesia ex titulo transferatur dominium nō tñ possessio vt. s. dixi. ergo non potest cōpetere publiciana. moueor secūdo ex defectu cause quare fuit introducta publiciana. nā p̄pter maximā equitatē ne cadens a possessione recepta bona fide omni remedio frustraretur. vt in. d. s. alia que quidē ratio deficit in ecclesia eo casu quo non est adeptā possessionem. nec obstat motiuum do. An. quia iura civilia introduxerunt illas regulas habito respectu ad ius cōmune quia dominium non acquiratur priuato ex solo titulo. sed oportet q̄ interueniat traditio possessionis. vt in. l. traditō nibus p̄alleg. vnde sequebatur necessario q̄ ex quo habuit possessionem ab eo qui putabatur dominus competit sibi vsucapiendi conditō. sed hoc non potest cadere in ecclesia anteq̄ habeat possessionē. quia sine possessione non p̄cedit vsucapio. vt in regula sine possessione de re. iu. li. vj. ergo p̄ consequens destruit sc̄da regula. q̄ cum nō possit cōpetere vsucapio ergo nec publiciana. fateor tamen q̄ in casu hui⁹. c. vbi vigore cōsuetudinis acquirat possessionē sine traditione q̄ tunc si ecclesia habuisset rem a non dño potuisset agere publiciana si cecidisset a possessione iam habita. ⁊ hec dicta puto verissima q̄d no. p̄ clarioꝝ intellectu In glo. si. oꝝpo. contra tex. in eo q̄ in fine innuit q̄ per istam solennitatem transferebatur possessio rei absentis sine apprehensione corporali. hoc em̄ videt contra. l. licet. C. de acqui. pos. ⁊ c. pastoralis. j. de priuile. vbi pater q̄ sine apprehensione corporali non transferat possessio. nec ob. si diceret q̄ in ecclesia est speciale quia ex solo titulo transfertur dominū vt in. d. l. si. quia ad translationē dominij non sequit possessiois translatio. vt in. d. c. pastoral. ⁊ in. l. cū heres. ff. d. acqui. pos. vbi tex. no. dicit q̄ licet heres ad eundo hereditatem acquirat dominium rerum hereditariarum possessionē tñ non

nācificitur corporalis fiat apprehēssio. So. dic ordinādo glo. q̄ licet regulariter pcedat oppositio tamen quandoq̄ trāsserē possessio sine apprehēssione corporali p certos actus artificiose introductos iuris dispositōe. et de hoc glo. ponit multa exempla notabilia. Exemplū primū est i inuestitura que fit de certo beneficio. nam q̄s inuestit q̄s p traditōez anuli et transferē possessio rei abntis et in h no. istā glo. nā p̄trariū no. glo. in. c. auctoritate. de insti. et in. c. p̄tuas. de dona. et i. c. ex ore. de his q̄ si. a ma. par. ca. glo. dubitauit in. c. si quis deinceps. xvi. q. vii. Jo. an. hūc articulū plene examinat p̄ Lōpost. in. c. transmissam. j. de elec. et q̄ sunt dicta q̄tidiana et notabilia distingue sic post eos. aut inuestitura fit ante omnē iuris translatōez. v̄puta dicit ep̄s inuestio te d̄ tali beneficio. et tūc hec inuestitura habet solū vim collationis beneficij. satis est operat̄ in translatōe iuris. aut fit inuestitura post electionem et habet vim confirmationis. vt in. d. c. ex ore. et q̄ ibi no. q̄s fit p translationem iuris. et tūc aut in p̄spectu beneficij aut in absentia. primo casu transferē possessio p inuestituram. vt in. l. q̄ meo. ff. de acqui. pos. naz ostendendo rem oculo et tradēdo verbo p inuestiturā videē translata possessio. et no. bene hunc casuz. hoc tū non pcederet si nuncius missus a iudice vel ab ep̄o hoc faceret. vt singulariter dicit Spe. in ti. de primo et sc̄do decre. in. §. iam de effectu in p̄n. vbi dicit q̄ si nunci⁹ missus a iudice vt mittat aliquē in possessionē plurimū rex posuit illū in possessionē vnus als d̄o voluit possessionē transferre oculo et verbo. puta dicendo pono te etiā in possessionem illaz rex q̄ propter hoc non est translata illaz rex possessio. q̄ est contra regulā iuris de qua. s̄. nec ob. l. quod meo q̄ loquit̄ q̄ ille qui tradidit verbo et oculo erat in possessione. s̄ nuncius nō est in possessione. et est dictum singulare et nō tradendū obliuioni. Ita ego v̄tra alios limito illud dictū Lōpo. et Jo. an. Sed diceret tu. idem videē in collatore. nā collator nō est in possessione beneficij et tū volūt doct. q̄ p inuestiturā factā in p̄spectu beneficij trāsserā possessio Ad q̄ saluādo illud dictū r̄ideo q̄ collator regula riter habet custodiā beneficij vacantis. glo. est notabilis et singularis in. c. cū vos. de offi. ordi. Item intellige q̄ oculo et verbo transferā possessio quādo ali⁹ nō est in possessione. nā p illā traditōez fictā nō pōt priuari sc̄ds possessione sua. Ita notabiliter voluit Lōpo. et facit tex. in. d. l. q̄ meo. in. §. si venditorē. nisi prius fuisset lata sententia cōtra illum possessore fm eundē Lōpo. Aut inuestitura fit in absentia beneficij et tunc nō trāsserē possessio per regulaz sup̄ius dictā. et tenet h̄ Inno. allegās. l. si ex stipulatione. ff. de acqui. pos. que bene facit. s̄ melius facit iudicio meo. l. p̄dia. ff. eo. vbi plus p̄bat q̄ si extra cōspectū rei ego dixi do tibi talē rē et trado nō transferē p hoc possessio sed vid̄ data p̄as intrandi possessionē p̄pria auctoritate. vt in. d. l. p̄dia. et ita voluit Bar. post alios vbi et in. l. ij. C. de acqui. pos. Idem dicit Azo. vt refert hic Inno. in inuestitura vt p̄ euz deē p̄as ingrediendi possessi-

onem p̄pria auctoritate q̄ bene no. ¶ Rurquid aut obtinēs titulū beneficij possit ingredi possessionē p̄pria auctoritate. no. in. d. c. trāsmittaz. et ibi dico. et hoc quo ad primū exemplum. ¶ Sc̄dm exemplū in traditōe clauū. vt in. l. clauib⁹. ff. de contra. emp. alle. in glo. Aduerte. debes em̄ intelligere q̄ clauēs tradunt apud ip̄am stationē seu apud ip̄am domū. nam tunc videē trāslata possessio eorum que sūt sub clauib⁹ licet aliter corporaliter nō apprehendatur. ¶ Tertiu exemplū in visu et loquitur glo. nimis generaliter. s̄ debes intelligere vt supra dixi q̄ visu ostēdit et verbo tradit. et ita loquitur. l. quod meo alle. in glo. ¶ Quartū exemplū si rem meā penes te depositā tibi vendo. et idē dic si alio titulo erat penes te. vt insti. de re. di. in. §. indudum. Et ex h̄ habes casum et quasi regulaz in qua ex solo titulo transferē dominū etiā in priuatum q̄. s̄. possessio vel detentio erat penes cōtrahentē ¶ Quintum exemplū in titulo p̄stituti. et iste est casus quondian⁹. nā si quis rem suā quam vendidit vel donat vult possidere noie alterius incontinenti transferē possessio ciuiliis in illū vt in. l. quedā ff. de rei vendi. et ideo notarij quotidie apponūt in instrumentis istā clausulā et dicunt q̄ transferē vera possessio et dominū adeo q̄ si iste postmodū v̄deret vel donaret alteri et traderet sibi possessionē nihilominus prim⁹ est potior. et ita voluit Jo. an. in addi. Spe. in ti. de emp. et vendi. in. §. j. d̄. et hoc sc̄ias. notant aliqui doct. in. l. quoti. C. de rei ven. et Bar. in. l. si is qui p̄ emptore. ff. de vfucapi. et videtur tex. notabilis in. l. certe. ff. de p̄ca. vbi p̄bat q̄ vere transferē possessio. p̄ ti. cōstituti ¶ Sextuz exemplū si quis conducit rez suā ab illo. iste tamē casus potest cōprehendi sub p̄cedenti. quia cū ip̄e possideat noie p̄prio cōducendo scienter ab illo videtur velle possidere noie illius. secus dic si ignoranter. non enim valet conductio rei mee ignoranter facta. vt in. l. qui rem p̄pria. C. locati. vide plene p̄ Bar. in. l. si rem aliquā. ff. de acqui. pos. Adde aliud exemplū cū quis trāsserē rem in aliū retēto sibi vsufructu. vt in. l. q̄squis. C. de dona. Adde alium cū recipit pensio de consensu possessoris vt in. c. cum venissent p̄alle. et ibi plenissime istum casum distingo. Ad propositum ergo cū in multis casibus. s̄. dictis artificiose transferatur possessio sine apprehensione corporali. Ita potuit p̄suetudo que est altera lex inducere translationē possessionis inducendo istam solennitatem de qua h̄ nec credas hoc speciale in ecclesia. nam idē esset si inter laicos hoc induceret consuetudo quod sentiunt hic doct. et clarius do. An. hic tenet. hoc etiam videntur concludere rationes superius dicte. et p̄ hoc habes dare materiam expeditam huius. c. q̄ solet difficilis reputari. Ad predicta adde dictum Inno. in. c. i litteris. s̄ resti. spo. vbi notabiliter dicit q̄ hodie ex generali consuetudine p̄ installationem factā in certa sede videtur acquisita possessio illius dignitatis seu beneficij. dicit tamen q̄ vbi cōsuetudo non seruatur ad vnguem nihil transferatur. et ideo si installaretur in alia sede quam solita

non transfertur possessio etc.

Honorem nostram. Non valet consuetudo vt sententia non suo iudice lata teneat. vlt sic. Non valet consuetudo vt in causis ecclesiasticis dictum populi p sententia teneatur. Communis diuisio. scda ibi nos igit. Non pmo qz ex consuetudine possit acqri iurisdicio. vt in. c. cu contingat. de fo. cope. et ir. q. iij. questus. non tñ valet consuetudo vt snia a nō suo iudice lata teneat. ē em̄ irrōnabile vt valeat sentētia a nō hñre iurisditiōez. Non. scdo qz sententia non debet ferri ad consiliū sapientū et insipientū. a fr̄io ergo facit ista littera vt ad consiliū sapientis possit pprius iudex ferre sententiam. de q plene dicem⁹ in .c. si p debilitate. de offi. dele. et p Bart. in. l. j. §. si plures. ff. de exercitoria. Non. tertio qz dictio in qñqz stat priuatiue vt hic in xbo insipientib⁹ quasi nō sapientib⁹. qñqz stat augmētatiue. vt in. c. j. de fideius. iuncta gl. in. l. gall⁹. §. ille casus ē difficilis. ff. de lib. et posthu. qñqz nihil opaf. vt no. in. c. nobis. j. de iurepa. Non. vltimo qz consuetudo inimica canonib⁹ psumit irrōnabilis prima fronte. Et ad hoc tene menti istū tex. fac ad ea que dicā. j. in. c. si. Quo. ptra tex. in eo qz in fine papa pcedit facultatē isti epō libere iudicandi nam si consuetudo erat irrōnabilis nō erat opus aliqua pcessione. qz frustra p̄tib⁹ implorat qd iure cōi pceditur. l. j. C. de thesauris. li. x. et in. c. j. §. de rescriptis iuncta glo. Sol. Jo. an. exponit tex. ibi pcedimus. i. a iure pcessuz esse ostendimus quasi dicat qz papa non concessit de nouo sed declarat eā competere consuetudine non obstante. et forte papa fecit hoc ad cautelā istius ep̄i vt sic esset tut⁹ apud plim. In glo. j. ibi nec istud est inconueniens. no. bene glo. qz qñqz est vtile i facto dubio exquirere p̄siliū a pluribus tam litteratis q̄ illiterat tam sapientib⁹ q̄ insipientib⁹. nā qñqz paz sapiētes habent in certa re eleuatū intellectū et ingeniū et acutius sciunt discutere et decidere vnū casuz q̄ omnes sapientes sicut narrat h̄ Jo. an. de fatuo parisiē. qui decidit qōnez miro mō inter tabernariū et quēdā paupem a quo tabernari⁹ volebat extorquere pecuniā qz comederat panē ad odorez asfati. nam soluit illi ex sono vnus denarij tornēsis. quā qōnem nō potuisset Latho meli⁹ decidere ad satisfaciendū animis imprudētiū. sed solue h̄ contrariū. put habet in glo. seqnti. In glo. si. ibi nisi in causa recōuentionis. Aduerte qz glo. nō congrue excipit istū casuz et sequentem. qz p recōuentionē et proगतōnē iurisdit. efficit ille iudex. et sic nō repit snia lata a nō suo iudice s̄ potes excipe casū fm̄ host. p̄tentū in. c. si diligēti. de fo. cōp. et. xj. q. j. inolita. et. c. placuit. vbi sententia lata a iudice seculari contra clericum sponte ibi litigantēz pōt haberi rata a iudice ecclesiastico in odium ip̄i clerici. et dic vt ibi.

Quanto. Non valet consuetudo pmit tens p̄byteris vt chrismet vel generali sic. Consuetudo nō pōt opari vt cleric⁹ nō ep̄s possit exercere ea q̄ sūt reseruata

ordini ep̄ali. et ē casus notabil. et sūt due p̄ces. In p̄ma p̄sumptuosa consuetudo. In scda ip̄i reprobatio. ibi discretioni. Non p̄mo vnā regulam menti tenendā qz ea q̄ sūt ordinis ep̄alis nō pōt acqri p̄ inferiorē ex consuetudine quāscūqz vetustissima. rō est qz consuetudo nō facit quez capacem. hinc dic Jo. an. in. c. ij. de p̄ben. li. vj. qz quādoqz longo tpe laicus exercuerit actū sp̄iale nunqz tñ illū pōt p̄scribere. nā possessio tantū t̄pis cur⁹ intij non est memoria h̄z vim tituli qñ dat capacitas in exercētē al̄s nō. qd verbū tenebis mēti et sic limita et restringe. c. p̄mū de p̄scrip. li. vj. et i. l. j. §. duct⁹ aque. ff. de aqua quori. et est. Sec⁹ dicit in cōpetentibus ep̄o rōne iurisdit. vel dignitatis ep̄alis. nā illa pōt p̄scribi p̄ inferiorē clericū. vt in. c. auditis. et c. cu olim d̄ p̄scrip. dixi in. c. accedentib⁹. de exce. flat. et plene. in. c. cu p̄tingat. de fo. cope. Et ex his potes sumere scdam regulā. Itēz no. qz rit⁹ ap̄loz circa sacra hñt impedire characteri imp̄ssione naz imēdiate post mortē xp̄i oēs p̄byteri cōi regebāt ecclesiaz nec sic erāt int̄ eos ep̄i s̄ idēz p̄byter qd ep̄s et pariter p̄ferebāt oia sacramēta. vt i. c. olim. xcv. di. et in. c. legim⁹. xcij. di. sed postmodum ad scismata sedanda fecerūt seu ordinauerūt ap̄li vt crearentur ep̄i et certa sacra eis reseruauerunt illa interdicendo simplicibus p̄byteris. et vides hic qz talis ordinatio habet impedire etiā imp̄ssionez characteris. qz si p̄byteri illa de facto p̄ferūt nil p̄ferūt quod facit ad. j. dicēda. Et ex his et ex tex. diligēti no. p̄ opt. canonistaz p̄tra opinionē theologoz qz est dare ordinem ep̄alē. et sic qz nouem sunt ordines. de quo vide glo. in p̄mio. vj. in verbo ep̄us et si vis tenere opt. theologoz vt nō sit ordo dic qz h̄ opatur ordo p̄byteratus iunctus cū dignitate ep̄ali et intercedente ordinatōe ecclesie. Itē no. qz qdam sunt sacramēta reseruata solis ep̄is que inferiorib⁹ nō licet attingere. vt chrismare. ordines sacros p̄ferre. virgines benedicere. ecclesias p̄secrare et similia. et vide sup̄ his tex. in. c. quib⁹. lxxij. di. Non. qz sacm̄ p̄firmationis nō est sacramentum necessitatis. vñ pōt quis saluari licz nō sit chrismat⁹ dummodo illud sacm̄ nō ex p̄temp̄u dimiserit nam ex septem sacramentis ecclesie quedā sunt necessitatis quedā voluntatis. de quib⁹ vide p̄ glo. in. c. veniens. de transact. Quero pro declaratione huius sacramēti p̄firmationis quare hoc sacramentū fuit institutū cum non sit de necessitate salutis. So. dic vt habes tex. no. de cōsecra. di. v. in. c. j. et. ij. nam baptismus necessarius est morientibus. quia sine eo etiam infans vnus diei saluari non potest. de consc. di. iij. in. c. firmissime. et in. c. regenerandi. Sacramentū x̄o cōfirmationis est necessarium victuris. nam cū homo militet q̄t die inter hostes inuisibiles p̄ illud sacm̄ p̄firmationis confirmatur et roboratur et miles efficitur contra agones et insidias diaboli. vnde fortior est ad resistēdum insidijs diabolicis q̄ est cōfirmatus q̄ baptizatus dumtaxat. vt in. d. c. confertur em̄ spiritus sanctus quem apostoli olim conferebant ex sola man⁹ impositione. et qz hodie p̄clari non sūt

Ita beati quem admodum apostoli. fuit institutum
 ut ipsi offerret hoc sacrum cum collatione chrismatis.
 et quod significet chrisma et quare chrismatio fit in fro-
 te dic ut no. in. c. unico. de sacra unct. // Secundo prin-
 cipaliter querit nūquid offeratur character in isto
 sacramento? Collectarius hic post beatū Tho. tenet
 quod sic. aliter tū quā in baptisate. nam per baptismum
 quis participat spiritualia et disponit ad faciendū susci-
 piendū gratiā dei. ut dixi post Inno. sup Rubrica
 de baptisate. sed in isto sacro confirmatiōis efficiet for-
 tior et infundit gratia contra insidias diaboli ut sup
 dixi. // Tertio querit quare hoc sacrum reservatur
 episcopis dicitur cum baptismus qui est ianua oim sa-
 cramentorum ut in. c. si. de presbytero non baptizato. p-
 mittat simplicibus sacerdotibus. Secundo perfectio actus
 cōter reservat superiori. vides enim quod electio pertinet
 ad canonicos et confirmatio ad superiores. in. c. nihil.
 de elec. ideo cum istud sacrum sit confirmatio baptisati-
 onis et sic perficit ipse baptismus dignū fuit reservare
 ipsi superioribus in signū preminentie. // In glo. s.
 in si. h. glo. quo ad effectū potest reduci ad duas q̄sti-
 ones. Prima nūquid ista sacramenta reservata so-
 lis pontificibus possint delegari inferioribus et per que-
 scōdā quod presupposita validitate delegationis si de-
 legans postea prohibet nūquid imprimatur chara-
 cter ex sacro exhibitio contra interdictū delegantis?
 // Ad primā quoniam ampliādo verba glo. est conclu-
 dendū quod per inferiorē platur a papa non potest fieri ista
 delegatio non pontificibus. quia non possunt isti dispone-
 re contra statutū et ordinē ecclesie. h. p̄bat in. c. aqua.
 de pse. eccle. vel al. et vide glo. in. c. puenit. xcy. di.
 que ponit ibi notabile regulā quod nihil huius episcopus quod sit
 iurisdictio. quod non sit delegabile per eū. secus in cōpe-
 tentibus rōe ordinis episcopalis ut dicit hic glo. in si. Et
 huius respectu pape repiunt tres opiniones. Prima
 quod papa collatōez horū sacrorum potest delegare presbyte-
 ro dicitur. // Secunda opinio quod etiā simplici clerico dū
 modo habeat illud sacrum quod alij conferre vult. et in
 hac opinio videtur residere glo. // Tertia opinio quod etiā
 laico potest huius papa demādere dūmodo laicū recepit
 illud sacrum. et hanc opinio refert hic glo. et Inno. ap̄te
 h. tenet non approbādo eā nec reprobandō. glo. in. c.
 manus. de pse. di. v. videtur illas approbare in eo quod
 apponit regulā dicens quod ex delegatiōe pape quilibet
 potest conferre sacrum quod ipse recepit. cōter tū opinio videtur
 ut laico huius demādere non possit. et videtur opinio iustior
 maxie quod ex huius denigrare status ecclesie quod papa fa-
 cere non potest. i. q. vii. in. c. et si illa. Sed dubiū est quod
 in collatōe ordinū. glo. in. d. c. manus. videtur vel
 le quod idē dicendū sit quod. s. s. Collectarius huius post beatū
 Tho. dicit quod collatōez minorū ordinū posset papa
 delegare simplici sacerdoti. secus in collatōe sacrorum
 quod sacri ordines habent actus et exercitiū in p̄fectōe
 eucharistie. nā ut dicit glo. notabilis in. d. c. puenit
 non potest papa cōmittere non presbytero ut cōficiat
 corp⁹ xpi. quia xps hoc cōmisit solis presbyteris ut ibi.
 Ita no. dicendū in p̄posito ut sicut in confectōe
 eucharistie non disponit contra institutionē xpi ita
 nec in ordinatiōe ministrorum ipsius sacramenti. ego
 potius putarē ut sacerdoti hoc possit delegare in-

distincte. quia licet de sacramento eucharistie sit dispo-
 sitū institutiōe dñica qui habeat illud administra-
 re. hoc tū non est dispositū in collatione ordinū. nā
 olim presbyteri in cōi regebāt ecclesiā et ordinabāt sa-
 cerdotes. unde quādamodū olim poterāt ita vide-
 tur quod papa possit hoc p̄cedere sacerdoti maxie de-
 legādo cum nihil exerceat delegatiōe noie p̄prio. ut in
 c. sane. de off. dele. et in. l. j. ff. de off. ei⁹ cui man. est
 iurisdī. quoniam dico quod minorū ordinū collationē
 posset papa sacerdotibus p̄prio iure p̄cedere. nam
 sacerdos potest hodie p̄ferre p̄mā tonsurā dūmodo
 habeat subiectū. ut no. host. i. c. cū p̄tingat. d. eta. et
 q̄li. et abbatibus p̄cessum est ut possint cōferre mino-
 res ordines. ut le. et no. in. c. abbates. de p̄uik. li.
 vi. et in. c. j. de sup. neg. pla. l. xix. di. in. c. j. Quidam
 tū voluerūt dicere quod hoc faciūt abbates vigore be-
 nedictiōis quā recipiūt quod p̄tim videtur simplex p̄tim
 ordinaria. idē in parte accidit ad p̄secratiōez ep̄i ut
 quasi videatur p̄ferri quidā ordo. plus tū mihi placet
 ut hoc habeat ex p̄uilegio quod alibi dico latius
 in ti. de eta. et quali. et huius quod ad primā quoniam. // Quo
 ad scōdā aut prohibitiō sit habēti collatōez ex dele-
 gatione. et glo. dicit et huius quod post prohibitiōez nihil cō-
 fert. et ideo tenet glo. in. d. c. man⁹. et est cōis opti. p-
 bat rōne quia sublata p̄tate delegata nulla potestas
 remanet in ipso delegato. ut in. l. iudiciū soluis. ff.
 de iudi. et in. c. sup. quoniam. de offi. dele. // Sed du-
 bium est quid si prohibitiō fieret episcopo per roma-
 num pontificē nūquid cōferret sacramentū post
 prohibitionem. Inno. refert hic tenere quosdam
 quod non. quia licet papa non posset tollere sacramē-
 tum baptismi vel alia necessaria potest tamē circa
 illa disponere vel dādo formā vel disponendo de
 personis a quibus et quibus sint conferenda. ut no.
 in. c. j. de baptisate. nam pape f̄m istos est obediē-
 dum in omnibus spiritualibus et in concernenti-
 bus periculum anime nisi illa reperiantur exp̄sse
 interdicta vel sint contra fidem. et no. hanc regulā
 quam videtur sequi hosti. in. c. quanto de trans-
 la. p̄sca. Sed tu adde notabile dicitur Inno. in. c.
 inquisitionē de sen. excom. et vide in hoc quod dixi
 in. c. si quando. s. de rescriptis. Ipse tamen Inno.
 hic concludendo dicit quod aut papa facit legem per
 quam tollit hanc potestatem episcopis et nihil age-
 ret episcopus postea conferendo. aut simpliciter
 prohibet episcopis ne facerent et tunc prohibitiō
 non impediret impressionem characteris. dicit ta-
 men Inno. no. verbum obliuioni nūquid traden-
 dum quod sine causa rationabili et alijs nota non est
 papa sustinendus attentando ista vel similia con-
 tra vniuersalē statum ecclesie. Et pondera ex his
 verbis duo. Primo quod non presumit in papa cā ra-
 tionabilis si vult venire contra vniuersalem statū
 ecclesie sed oportet quod causa sit alijs nota. facit quod
 notant doct. in. c. nulli de sen. excom. // Secundo
 pondera quod non dicit papam non posse sed euz non
 sustinendum. quasi dicat quod ecclesia vniuersalis de-
 bet pape resistere tamen ecclesia non resistente vi-
 detur actus valere. et tene mentem hoc dicit sic intel-
 lectū. et sic habes casus in quibus ecclesia vniuersalis potest

resistere pape licet non veniat contra fidem. vñ autē papa habeat hanc potestatem dicit hic Inno. q̄ ex illa potestate tradita petro p̄ xpm̄ q̄d cunq; ligauerit sup̄ terraz. ⁊ exponunt quidā vt ip̄e refert q̄d cunq; ligaueris sup̄ terrā. s. p̄ cōstitutiones ⁊ p̄cepta. Et nota h̄ dictū ex quo potest inferri q̄ p̄ceptū principis tantū valet q̄ntum cōstitutio. ¶ In p̄trarium tñ facit illa distinctio Inno. dū distinguit inter legem ⁊ simplicē prohibitionē que distinctō nō placet do. An. hic dicenti se nō videre differentiā inter legem ⁊ p̄ceptum vel prohibitionē in ip̄o principe. s. tu vide silem differentiā quā facit Bar. in. l. si. C. si p̄tra ius vel vn. pub. Et credo q̄ vbi p̄currūt in p̄cepto ea que cōcurrunt in lege tantū ligat p̄ceptū principis q̄ntum lex. q̄ q̄d principi placet legis habet vigore. in. si. de iu. na. gen. ⁊ ciui. in. s. s. q̄d p̄ncipi. puto tñ q̄ Inno. habuit optimā s̄niam in hac sua distinctione. nā faciēdo legē ⁊ auferēdo p̄ legē potestatem ep̄is nihil p̄tatis quo ad actū phibitū remanet ip̄is ep̄is. s. q̄n simpliciter phibet non tollit potestatem sed interdicit exercitiū. merito hoc casu imprimis character nō obstante phibitione pape quia simplex phibitio nō impedit impositionē characteris in habentē potestatem etiā si in phibitione apponatur clausula decreti irritas ⁊c. Ad h̄ vide bo. tex. cū gl. in de. in. plerisq; de elect. Et h̄ opi. Inno. sic intellecta plus placet q̄s opi. do. An. qui nō faciēdo differentiā inter legē ⁊ phibitionē dicit q̄ in sacramentis in quib; imprimis character nec lex nec simplex phibitio impedit impositionē characteris cū isti ep̄i als habeat potestatem. ad h̄ allegat d. de. i. plerisq;. ⁊ gl. in. c. p̄uide de elec. l. vi. Sed ego intelligerem nō p̄dicto. loquunt̄ em̄ illa iura q̄n p̄ legē nō est sublata potestas. q̄ hoc sit vey probat p̄ istū tex. iunctis sup̄ius dictis. nam simplices sacerdotes habebat olim potestatem sacramēta illa p̄ferendū. sed ex ritu ⁊ dispositōe ap̄loy sublata potestate nihil iuris p̄ferunt vt hic. ergo idē dicendū in ep̄is si p̄ summū pontificē quo ad certum sacramēntis auferret illa potestas. ⁊ p̄ h̄ habes expeditam quōdam scōdam. ¶ S; quero nunquid laico liceat tēpore necessitatis p̄ferre vel sacra administrare. et videf p̄mo q̄ non. nā sicut nō licet sacerdoti p̄ferre ea que sunt ep̄is reserua ta ita pari rōne nō d; laicis licere attentare reserua ta ipsis sacerdotibus. S; p̄cludendo primo pone regulā q̄ de spectantibus ad clericos illud solum licet laico q̄d repitur si bi exp̄sse cōcessum. ⁊ hanc regulā ponit hic Inno. et originaliter posuit glo. xxiiij. q. j. in. c. si. ⁊ tene eaz mēti. Que autē sunt p̄cessa laicis tpe necessitatis dicit q̄ sacram p̄nē. nā tpe necessitatis p̄t quis ⁊ d; confiteri laico nō tñ p̄ istū p̄t absolui sed ex cōtritione ⁊ obedientia ex tali p̄fessione est dign; venia vt est tex. notabilis augustini de pe. di. j. quē penitet. et vide bo. glo. in. c. pastoralis in. s. p̄terea. de of. or. ⁊ terigit Inno. hic. Item licet laico conferre sacramēnta baptismi tpe necessitatis etiā si sit mulier. de cōsec. di. iiij. in. c. mulier. ⁊. j. q. j. q̄d quidā. est tñ hic differentia inter clericū ⁊ laicū in collatōe hui; sacramēnti. nam clericus licite baptizat h; necessitas non v;

geat. laicus vō licite nō attentat nisi in stāte necessitate s; tñ si p̄ter necessitate; baptizat tenet baptism; ⁊ ip̄e laicus puniendus est quia vsurpauit officiū clericis deputatū. vt in. d. c. quod quidem. ¶ Dubitatur de sacro eucharistie nūquid laicus in necessitate possit illud ministrare vt puta decedit quis ⁊ nō reperitur presbyter nūquid laicus possit capere eucharistia de ecclesia ⁊ exhibere infirmo; Quidā vt refert hic Inno. dicit q̄ sic vt sicut in p̄cedētib; sacramentis potest laicus se ingerere necessitatis tpe. ita ⁊ in isto. nec ob. c. si. xxiiij. q. j. q̄ loquit̄ de heretico a quo nō est licitū recipere eucharistia etiā necessitatis tpe. ⁊ nō. ad hoc illuz tex. quinimo dixerunt plerisq; q̄ tpe necessitatis p̄t quis p̄ se illū sacramētū recipere. Sed Inno. nō firmat hanc opi. s. videf recedere dicēdo q̄. s. vey. xxiiij. di. qui solet allegari ad p̄dicta nō loquit̄ de laico sed de clerico als p̄ciso ab ecclesia vel quia est simoniac; vel notorius fornicator. Collectari; vō p̄ Inno. videf firmare q̄ necdum laico sed nec etiā diacono licet istū sacramētū attētare q̄d nō. ⁊ p̄tra laicū facit regulā quā. s. posui. et p̄ hoc soluit q̄d. Quid de extrema vnctione. ⁊ h; quidā voluerūt q̄ laicus possit illā conferre necessitatis tpe. cōiter tñ h̄ nō tenet p̄ regulā sup̄ dicitā. reliqua vō impendere nō p̄t licet possit in simoniū p̄trahere. ¶ Ultimo potest dubitari quid de clericis p̄cis ab ecclesia. vt sunt heretici excoicati suspēsi ab hoie vel a iure. de his die vt habes tex. cū gl. in. d. s. vey. Et respectu sacri baptismi habes hic glo. si. que dicit necessitatis tpe etiā ab heretico recipi p̄t. ⁊ tene mēti glo. ⁊ etiam tex. cū glo. in. d. s. vey. sed collecta. refert se audiuisse dementē. viij. dū p̄cis legeret quartū s̄niam in mioribus cōstitut; tenere p̄trariū. mouebat. q̄ excoicatis ⁊ hereticis nō possum; cōmunicare sine peccato. vt i. c. nup. de sen. excō. nō s; d; cōmitti malū p̄pter sequens bonū maxie ex quo ista necessitas nō noc; adulto omisso illo sacro. q̄ succedit baptism; flamini. j. d. baptismi in. c. debitū. ad. c. siquē xxiiij. q. j. q̄d facit in p̄trariū r̄idet q̄ loquit̄ quando ignorabat q̄ ille esset heretic;. Et ad tex. Gratiani. s. vey. dū dicit q̄ meli; est recipere ab heretico q̄ in eternū perire r̄idet q̄ ille nō perit ex quo nō reperit idoneū a quo recipiat sacramētū. ⁊ q̄q; herōes videant̄ vigere tñ in p̄mā s̄niam q̄ canonistis ē cōis me vehement impellit. d. c. siquē. vbi tex. Aug. clare p̄supponit illū fuisse hereticū ⁊ de h; p̄stare volēti recipere sacramētū. Itē si p̄ corpali necessitate licitū est cōicare excoicato. vt in. c. qm̄. xi. q. iiij. ⁊ i. c. si vere. j. de sen. excō. s; forius h; d; licere p̄ necessitate spiritali. Ad idem facit. c. j. prope finem. s. de sum. tri. vbi dicitur q̄ a quocunq; conferatur hoc sacramētuz proficit ad salutem dūmodo rite ⁊ fm̄ formam ecclesie. ⁊ idem videtur velle Inno. in. c. j. de baptismi.

Cum inter. Non valet consuetudo per quaz interdicti sententia violatur In prima ponitur querela. In secunda exceptio. ibi procurator. In tertia sententia. ibi nos. ¶ Mo. primo q̄ episcop;

solus et etiā caplm p se potest ponere generale int
dictum in ciuitate. hoc tñ intellige de p̄suetudie v̄
p̄uilegio. nā de iure cōi caplm nō habet p̄tatem
interdictū pmulgandi. vt in. c. quesit. d. his q̄ si.
a ma. pte ca. nec ep̄s sine p̄silio vel p̄sensu capli vt
in. c. j. j. de excels. plat. et dic vt ibi. credo tñ q̄ si ep̄s
p̄scripsisset in iurisdictionalib⁹ p̄tra caplm qd̄ p̄t.
vt in. c. iij. de p̄sue. li. vj. q̄ tñc solus poterit pmul
gare interdictū. ¶ Ho. scdo q̄ snia censure appella
tur neruus ecclesiastice discipline. nam quē admo
dum vires hoīs cōsistunt in neruis ita in snia cen
sure cōsistunt vires ecclesie. vnde alibi dicitur. q̄
ecclesia dei nō repitur pena maior. xxiiij. q. iij. cor
ripiant. Item p̄t dici veri⁹ q̄ sicut neru⁹ flectitur
sed nō rumpit ita et snia censure. ¶ Ho. iij. q̄ p̄tra
vires snie censure nō potest induci p̄suetudo nec
p̄tra ecclesiasticā disciplinā. vnde nulla est p̄suetu
do p̄tra honestatē. vt in. c. cū decorē. de vi. et ho.
de. ¶ Ultimo no. q̄ exempti tenent seruare sen
tentiā generalis interdicti ab ep̄o pmulgatam. Et
hodie religiosi etiā exempti nō seruantes interdi
ctum cū ecclia matrix seruat illud sunt excōicant. d̄
quo dicendū vt in de. ex frequentib⁹. de sen. excō.
Sed p̄tra h̄ oppo. ep̄s nullā sententiā p̄t ferre cō
tra exemptos. xvj. q. j. q̄ frater. ergo nō tenentur
seruare exempti interdictū pmulgatū ab ep̄o. So.
dicit Jo. an. se credere q̄ vinculu interdicti exten
ditur ad exemptos nō ex snia hoīs sed ex disposi
tione iuris. et hoc fuit inductū ne vilesceret censu
ra ecclesiastica. et hec sol. bona. Itaq̄ debes scire q̄
ep̄s nō p̄t specialiter interdicē eccliam exemptam
sed ferendo generale interdictū in loco tenent ex
empti p̄ quandā p̄sequentiā illud seruare. vel alif
fm eū attentari p̄t q̄ snia hoīs extendat ad exem
ptos. q̄ ex pulsatione campanarū et pmulgatione
vocū ledunt nō exempti. et sic ratio delicti ep̄s h̄
in eos iurisdictionē. vt in. c. j. de p̄uile. li. vj. hec se
cunda solutio nō placet et esset periculosa cū hodie
religiosi exempti habent p̄uilegiū q̄ etiā rōne de
licti nō possunt puniri ab ep̄o. et sic sequeret ex ra
tione cessante q̄ hodie tales religiosi nō tenent
seruare sententiā generalis interdicti qd̄ oīno falsuz
est. vt in. d. de. ex frequentib⁹. Itē rōne delicti ex
empt⁹ nō e fficif s̄dit⁹ nec loc⁹ subijct ep̄o. vt no.
in de. vnica de fo. compe. l. possint delinquentes
extra locū exemptū puniri p̄ ep̄m. vnde tene p̄mā
sol. no. tñ ex rōne snia q̄ ex illicita pulsatione campa
narū seu vocū. platione p̄ quā ledunt audientes ex
istentes extra locū exemptū possint exempti ab oz
dinario loci pueniri et puniri rōne delicti cōmissi
extra locū exemptū. Nam licet ipsi pulsent in lo
co exempto tñ ex quo sonus p̄tendit extra locum
exemptū delictū causat in vtroq̄ loco. exempluz
in eo qui ex loco exempto mittit lanceā seu lapidē
et ledit existentē in loco nō exempto. vt no. in regu
la in obscuris li. vj. in mercu. dixi. in. c. j. de p̄sum.
¶ Oppo. p̄tra tex. in eo q̄ papa pnunciavit h̄ spe
cifice sup p̄suetudine cum tñ hoc nō fuisset a parte
petitū. et sic est cōtra. c. l. heli. de simo. sententiā eū
debet esse p̄formis petitioni vt ibi. Et alibi dicitur.

q̄ fatuus est iudex qui sententiat sup nō petitis. vt
in. l. fi. C. de fideicō. lib. So. dicit Inno. q̄ papa ex
officio suo hanc p̄suetudinē irritauit potius vitia
extirpando q̄ sententiādo et solet quondie allegari
istud dictū. Alij aliter dicunt sed iudicio meo h̄
disceptatio non cadit in isto tex. quia isti canonici
deduxerūt p̄suetudinē p̄ viam exceptōis pempto
rie. s̄ certū est q̄ licet iudex non teneat pnunciare
sup exceptione pemptoria. q̄ satis sup ea pnunci
at pnunciando sup p̄ncipali. vt in. c. j. d. ordi. co.
tñ si vult specificē pnunciare nō ex h̄ p̄t redargui
vt in. c. cū iohannes. d. fide instruz. et plene dixi in. c.
j. p̄alle. Et si diceres q̄ ps adūsa nō allegabat p̄u
tatem p̄suetudinis. dico q̄ ex quo iudici p̄stat ex
ceptionem nō p̄cludere maxime cū defectus p̄sistat i
iure p̄t ex officio suo suplere. vt in. c. raynald⁹. d.
resta. et quod ibi dixi. et j. co. cū dilect⁹. et. C. vt que
desunt aduo. l. j. sicut p̄tingit in petitione actoris.
nam si notorie nō p̄cludit d̄z iudex libellū lacerare
ex officio suo. xj. q. j. xpianus. no. Inno. in. c. j. de
offi. vica. ita dicendū in exceptōe. et no. hoc dicitur
Inno. sic intellectū. fateor tñ q̄ vbi p̄suetudo non
faceret ad causam et p̄staret iudici de irrationabili
tate tunc speciale est in papa vt possit illā tollere s̄
alius iudex debet inchoare nouā instantiā et nō su
per illa pnunciare. sicut in sili no. Jo. an. in. c. mā
dant. s̄. de rescrip.

Cum olim. In attribuēdis offici
ua p̄suetudo vicinarū ciuitatū q̄ si diuersa
fuerit seruabitur magis rōnabilis et alij nō p̄iudi
cās. hoc dicit. cōis diuiso. scda ibi q̄ circa. ¶ Ho. p̄
mo archiep̄m nō posse instituere dignitatē i eccle
sia sua sine licētia pape h̄ illa dignitas nō sit noua
s̄ iam dudū creata. nā p̄centoria hec erat in alijs ec
clesijs et sic nō erat noua dignitas. S̄ tu dic vt ple
nius dixi in. c. cū accessissent sup de p̄sti. vbi p̄cluss
oppositū. et ad istum tex. r̄nde q̄ forte caplm nō cō
ueniebat cū ep̄o. et hoc voluit petere a papa vt eui
taret opi. p̄trarias que in h̄ articulo vigēt. vt no. h̄ i
glo. et in. d. c. cū accessissent. ¶ Ho. scdo ep̄m nō de
bere nouā dignitatē vel beneficiū p̄stituere cū q̄ui
alterius p̄iudicio imo videt q̄ respectu reddituz
nullū p̄iudiciū p̄t afferre alijs beneficiatis. quod
no. et de hoc. j. cū glo. ¶ Ho. tertio q̄ vbi in hono
ribus deferendis nō apparet in iure nec ex p̄suetu
dine speciali quid iuris recurrendū est ad p̄suetu
dines vicinarū. ¶ Itē no. et teneb s̄mp̄ mēti q̄ vbi
aliquid mādāt fieri ad istar alterius q̄ si illud instar
reptur diuersum nō d̄z simpliciter capi medium
nec minimū seu maximū s̄ magis rōnabile alteri
min⁹ p̄iudicās. Cōtra istū tex. opponit d. c. catholi
ca. xj. di. vbi dicit q̄ q̄libet ecclia regis suis speciali
bus p̄suetudinibus et p̄stitutionibus. ergo videt
q̄ ep̄s et caplm poterant isti p̄centori dignitatē cer
tam p̄ferre tam in sessionib⁹ q̄ in alijs. So. dicunt
hic cōiter doc. q̄ ep̄s et caplm hic forte non puenie
bant. als̄ aut p̄cederet p̄trariū qd̄ satis mihi placet
Quidā tñ tenuerūt oppositū. q̄ nō debz ista ecclia
deciare a p̄suetudine aliarū eccliarū et violare con

fuetudines vicinorū qđ mibi nō placet. qz in eccle-
 sia dei nil officit diuersa cōsuetudo. vt in. c. de tri-
 na. de p̄se. di. iij. qđ nimo papa non p̄cipit vt sequa-
 mur p̄suetudines romane eccle. nisi in cōcernenti-
 bus fidē. vt i. c. j. d. sum. tri. li. vi. in. x. decuit. Nec
 violat̄ aliarū p̄suetudo cū illa remaneat valida illo
 co vbi viget. nam vides hic qđ respectu eiusdem di-
 gnitatis varie possint esse cōsuetudines ecclesiarū in
 eadem puincia. ¶ In glo. in x̄bo p̄iudiciū in fine
 tenebis menti semp̄ si. glo. ex qua habes notabile
 dictū qđ ep̄s nō pōt p̄ libito p̄stituire nouā dignita-
 tem seu nouū beneficiū seu nouā ecclesiam in p̄iudi-
 cium aliarū ecclesiarū secus si iusta causa interueni-
 ente. et pro hoc vltimo dicto glo. adde bo. text. in
 c. ad audientiam. j. de eccle. edi. et facit hec glo. ad
 qđonem nunqđ possit ep̄s oi causa cessante p̄strue-
 re ecclesiam in parochia alteri. vel p̄stituire digni-
 tatē in ecclesia. Do. An. multū instat et finalit̄ videt̄
 p̄cludere qđ potest ex quo non vult auferre alteri p̄-
 iudiciū. nam hoc tendit in augmentū cultus diui-
 ni. Ego h̄ dictū admitterē respectu dignitatis eri-
 gende in ecclesia cathedrali qđ illud tēdit in augmē-
 tum cultus diuini et nemini nocet. S; qđ possit cō-
 struere ecclesiam in parochia alteri cessante causa
 non admitterē indistincte. qz ex cōstructione noue
 ecclesie generat̄ p̄iudiciū antique saltē de facto vt
 respectu oblatōnū que sūt in ecclesia noua. et qđ h̄ sit
 vey adduco. c. j. de no. ope. nun. vbi ecclesia paro-
 chialis p̄ denunciationē noui opis obtinuit vt de-
 strueret̄ capella ibidē edificata qđ p̄fecto non ob-
 nuisset nisi p̄iudiciū p̄tendere potuisset. et vide ibi
 ad h̄ gl. si. qđ h̄ satis videt̄ sentire. nec videt̄ augeri
 cultū diuinū. qz si illa ecclesia nō est necessaria pon-
 vilesit ex minoritate. ar. i. c. j. de p̄iulle. in fi. et.
 xciij. di. legim. facit. d. c. ad audientia. et c. pasto-
 ralis. de his que fi. a p̄la. ¶ In glo. in verbo illam
 ibi qđ minorē. dic qđ hic non dicit̄ p̄trariū sed eligi
 illa p̄suetudo que min⁹ est alteri p̄iudicatiua et ma-
 gis rōnabilis et iura allegata in p̄trariū loquūtur
 in alijs casib⁹. et dicit̄ Cln. j. eo. in. c. fi. qđ primo d;̄
 attendi ius cōe. Si x̄o ius cōe nihil disponit et tūc
 attendēda est p̄suetudo generalis vel special̄ illi⁹
 loci. vt in. d. c. catholica. ea deficiēte recurrendum
 est ad p̄suetudinē vicinarū ecclesiarū vt hic. Si x̄o cō-
 suetudo est difformis attendat̄ p̄suetudo min⁹ no-
 ciua vt hic in x̄bo quocirca. et i. c. ex p̄te. j. d. censib⁹
 oibus deficientib⁹ recurrendū est ad. c. fi. xx. di. vt
 f. p̄gregent̄ sapiētes et seniores quorū p̄silio stetur.
 et no. h̄ dictū est em̄ generalit̄ obseruandū vbi cūq;
 agit̄ de tribuēdis honorib⁹ alicui dignitati vt vbi
 dubitaret̄ q̄lit̄ p̄latus se d;̄ habere in subditos vt
 quid simile. vt in. c. sup̄ eo. de censibus. vnū tñ mi-
 hi nō placet ex dictis Cln. in eo qđ dicit̄ p̄mo recur-
 rēdū esse ad ius cōe et scđo ad p̄suetudinē p̄ricula-
 rem loci. Nā videt̄ p̄mo recurrendū ad p̄suetudinē
 nem. qz p̄suetudo derogat iuri cōi vt in. c. fi. j. eo.
 Sed saluādo Cln. potes sic distinguere qđ aut cō-
 suetudo versat̄ circa illā dignitatē. de cui⁹ honore
 p̄ferendo querit̄. et serua illud qđ. s. dixi. sicut patz
 p̄ totū titulū de offi. archidi. vbi p̄suetudo p̄ualct

iuri cōi. aut p̄suetudo versat̄ circa cōsilem dignitatē
 et tūc pōt saluari dictū Cln. vt si dignitas filis de
 nouo erigit̄ prius recurrendū sit ad ius cōe qđ ad
 p̄suetudinē que seruat̄ in alia ecclesia p̄riculari. po-
 ne exemplū qđ sint tres archidiaconi in diuersis ec-
 clesijs nō in eadē ciuitate habētes varias cōsuetu-
 dines si p̄stituit̄ de nouo archidiaconat⁹ in alia ec-
 clesia credo qđ in honorib⁹ deferēdis sit p̄mo recur-
 rendū ad ius cōe qđ ad p̄suetudinē aliarū ecclesiarū.
 qz p̄suetudo sp̄alis nō p̄iudicat iuri vniūsalit̄ s; tñ
 sp̄aliter. et in h̄ casu d;̄ intelligi. l. qđ dicit qđ p̄suetu-
 dis nō sit pua auēras nō tñ vincit legē. f. vniūsalit̄
 vt in. l. ij. C. qđ sit lon. p̄sue. et. viij. di. p̄suetudiuus.
 Et p̄ h̄ infero ad nōbile dictū qđ si hodie de nouo
 erigeret̄ studiū gnāle in aliq̄ loco deberet illa vni-
 uersitas habere integra p̄iuelegia. auē. habita. C
 ne fili⁹ p̄ p̄se. vt etiā i criminalib⁹ haberēt scholares
 iudices. p̄prios nō obstāte qđ ibi glo. dicit qđ docto-
 res et scholares renūciauerūt illi auc. in criminalib⁹
 p̄ nō vsum seu p̄ p̄suetudinez apposita. Dico em̄ qđ
 p̄suetudo nocet dūtaxat in illis locis vbi viguit. s;
 ex qđ studiū erigit̄ de nouo d;̄ prius recurri ad ius
 cōe. et sic p̄cedat istud nōbile dictū Cln. qđ sic intel-
 lectū et limitatū tenebis menti qz ad multa facit.
 nec ob. tex. iste vbi nō recurrit ad ius cōe s; ad con-
 suetudinē vicinarū ecclesiarū. qz h̄ iō qm̄ in iure cōi
 nihil disponit de ista p̄centoria. et iō fuit op⁹ recur-
 rere ad p̄suetudinē. sec⁹ si fuisset p̄stituta dignitas
 cui⁹ officii disponeret a iure cōi. vt est archidiacono
 natus et archiep̄scop̄iteratus et filis. qz tunc obserua-
 bitur dictum Cln.

Cln venerabilis. Non
 cōsuetudo p̄ quā p̄latus sine superioris licē-
 tia pōt dimitte p̄laturā etiā si velle trāsire ad aliā
 dignitatē. vel aliter et sic. Nō pōt induci ex p̄suetu-
 dine vt qđ possit dimittere dignitatē sine superioris
 licentia vel vt possit elect⁹ administrare nō h̄ita p̄fir-
 matōe a superiore. In p̄ma pte ponit̄ temeraria trās-
 latio. et i scđo a trāslatione excusatō. ibi postmodū. tertio
 excusatōis reprobatio. ibi cū igit̄. ¶ Ho. p̄mo qđ
 abbas pōt eligi i abbatē alteri⁹ monasterij. et qđ iste
 fuerit elect⁹ denotat̄ istū x̄bū p̄firmatōez positum
 in tex. Et hodie est casus nōbilis et magi clar⁹ i. c. si
 abbatē. d. ele. li. vj. p̄ quē tradit̄ nōbil̄ regla qđ q̄li-
 ber p̄lat⁹ citra ep̄m q̄ntūcūq; sit sue p̄lature alliga-
 tus oōt eligi ad aliā p̄laturā ita qđ nō est op⁹ qđ po-
 stulet̄. nō tñ pōt iste p̄sentire sue electōi nisi h̄ita li-
 cētia a suo superiore. vt h̄. sec⁹ ē i ep̄o. Nā ip̄e nō pōt
 eligi ad aliā dignitatē s; d;̄ postulari. vt i. c. si. d. po-
 stu. p̄la. vbi d̄ hac materia. Ho. scđo ibi romane ec-
 clesie. qz oēs eccle. sint sbiecte romane curie vt i
 c. cūcta p̄ mūdū. ix. q. iij. eccle. tñ exēpte dicūt̄ spe-
 ciales ip̄ius romane eccle. de qđ in. c. si papa d̄ p̄ui-
 le. li. vj. ¶ Itē no. qđ legat⁹ d̄ latere pōt p̄firmare ele-
 ctōes exēptorū et dare p̄lati exēpti licentia trāscedi
 ad alias dignitates. p̄cordat. d. c. si abbatē etiaz si
 sit electio ad aliqū ep̄atū. Cln licet legat⁹ de latere
 nō possit trāsferre ep̄m. vt in. c. qđ trāslationē. d. of-
 le. p̄ tñ p̄firmare electōez factā ad ep̄atū etiā exēpt-

ptum vt pbat i. d. c. si abbatē. Habet etiam legat^o
iurisdicōez i exēptos. vt in. c. j. de x. sig. li. vj. 7 qd
ibi no. ¶ Ho. ibi quā corruptelā. q̄ p̄suetudo irrō-
nabilis amittit nomen p̄suetudinis 7 appellat̄ cor-
ruptela. 7 d̄r corruptela q̄ mala p̄suetudo assumit
vt p̄uilegiū p̄ mēte canonū. vt in. c. mala p̄suetu-
do. viij. di. Et no. q̄ p̄suetudo q̄ est inimica canoni-
bus p̄ma frōte p̄sumit irrōnabilis. p̄cordat. s. eo.
ad n̄fam. 7 dicā in. c. si. j. co. ¶ D̄po. p̄ text. in co
q̄ innuit satis esse petere licētia trāscūdi lz nō ob-
tineat qd̄ ē p̄. c. admonet. 7. c. q̄ in dubijs. 7. c. nisi
j. de renū. Sol. dicit Jo. an. 7 bñ q̄ h̄ factū narraf
7 ad maiore aggrātoez ist^o abbatis d̄r q̄ enā licētia
nō petijt. vñ d̄ iure stādū ē p̄rio. ¶ In glo. j. i. si. no.
sing. si. gl. 7 nō tradas obliuioni. facit em̄ q̄ gerēs
actū p̄ ius p̄textu p̄suetudis p̄raue ex q̄ adhuc p̄ui-
tas p̄suetudinis nō erat p̄ ius declarata nō d̄z pu-
niri tāq̄ legis trāsgressor; s̄ d̄z tolerari p̄textu p̄sue-
tudinis. 7 vide p̄silem gl. iij. di. deniq̄. q̄ dicit q̄ lz
p̄raua p̄suetudo excuset q̄ ad penā hui^o seclī nō m̄
q̄ ad deū qd̄ no. s̄ h̄ itelligo qm̄ ignorātia p̄raue cō-
suetudis esset crassa 7 supina. vt puta q̄ p̄ ius nāle
xxxij. q. vij. flagitia. secus putarē vbi esset p̄babi-
le dubiū sup̄ validitate p̄suetudinis. nā tūc ignorā-
tia legis nō ē p̄ctm̄. ad h̄ tex. in. l. regula. ff. de iur.
7 fac. igno. 7 in. c. j. p̄xi. facit qd̄ no. In. in. c. p̄ tu-
as. de sumo. 7 adde. c. gaudem^o. i. si. de diuoz. 7 gl.
in. c. vno. de postu. pla. in x̄bo decetero. li. vj. An
x̄o gesta p̄textu p̄raue p̄suetudinis debeāt tolera-
ri. vide qd̄ dixi in. c. si. s̄. de p̄sti. 7 facit. c. si. de sp̄o.
duo. in x̄bo decetero. ¶ In glo. in verbo p̄suetu-
dinē ibi q̄ esse nō d̄z. dicit Jo. an. q̄ meli^o dixisset
q̄rū neutrū esse d̄z. q̄ si dicat q̄ nedū nō valet cōsue-
tudo vt p̄lat^o trāseat sine licētia sup̄ioris s̄ nec va-
let q̄ elect^o admittret añ habitā p̄firmatōez a sup̄-
iore. Et refert Lōpost. q̄ ob h̄ fuit cassata electio cu-
iusdā prioris sancte crucis. 7 h̄ idē no. Archidi. in
c. eū q̄. de p̄ben. li. vj. p̄ p̄uilegiū in h̄ papa q̄nq̄ ali-
quib^o p̄cedit vt fratrib^o cartusie s̄b^o. 7 no. h̄ dictū.
7 in si. glo. adūte q̄ h̄ dictū glo. facit p̄ tex. Inā iste
abbas erat exēptus 7 vltimōtan^o distās multū a
romana curia 7 tñ nō potuit administrare nō habi-
ta p̄ri^o p̄firmatōe. So. dicit doc. h̄ q̄. c. nihil. d̄ ele.
nō p̄fuit i isto casu q̄ i illis p̄tib^o erāt tūc legati a q̄
bus poterat iste petere p̄firmatōez. Et nos. bñ istō
dictū q̄ nōbilit^o limitat illud. c. nihil. 7 ex his duo-
bus. c. potes colligere q̄ vbi aliquid p̄cedit. p̄pter
necessitatē durat p̄cessio q̄tenus viget necessitas 7
nō alit. facit. xvj. q. j. generalit. ¶ Itē dicerē vltra
doc. q̄ h̄ ex alto capite nō habebat locū. c. nihil. nā
solū distātia loci supplet defectū p̄firmatōis. s̄ in ca-
su n̄fo erāt duo defect^o. s̄. defect^o p̄firmatōis 7 vin-
culū q̄ iste abbas erat ligat^o abbacie sue. vñ nō po-
terat deserē suā abbatiā p̄textu. c. nihil. q̄ vbi isūt
duo ipedimēta vno sublato remanet 7 reliquū. vt
in. c. ex tuarū. de aucto. 7 vsu pallij. 7 in. l. si dom^o.
ff. de ser. ru. p̄redi.

Abbas.

Cum dilectus. De p̄suetudi-
ne p̄t induci
q̄ vna ecclia de gremio alteri^o teneat sibi

plati eligere 7 p̄suetudo est optia legū interpretēs.
ita cōter sumaf. S̄z posset sumari nōbilit^o vt pate-
bit. ex. j. dicēdis. 7 sūt due p̄tes p̄ncipales. In p̄mo
narrat duplicē q̄nē electōis cū p̄tū allegatōibus
Sc̄o ibi q̄ x̄o. vnaz diffinit 7 alterā diffinēdam
omittit. ¶ Ho. p̄mo q̄ monachus elect^o in plati
p̄t electōez de se factā p̄seq̄ etiā in iudicio p̄tēden-
do. p̄cordat. c. eū dilecta. s̄. de rescrip. ¶ Aduertē
duz tñ puto q̄ aut eligif ab extraneo collegio 7 nō
p̄t p̄sentire electōi de se facte sine licētia sui sup̄io-
ris. vt in. c. si religiosus. de elec. li. vj. Aut eligif a
collegio p̄prio 7 tūc coipo q̄ eligif videf sibi data
p̄as acceptādi. vñ in acceptatōe null^o p̄sensu ex-
igif vt h̄. nā illū eligēdo videref sibi dare licētia ac-
ceptādi. 7 facit qd̄ no. in regula q̄ tacet. de reg. iij.
li. vj. in mercu. 7 facit istud q̄ in casu in q̄ i actu filij
requirit p̄sensu p̄fis q̄ pater p̄hendo cuz filio vi-
def sibi dare p̄sensum. ad hoc qd̄ no. in. l. cum pat̄
ff. de le. ij. ¶ Ho. sc̄o q̄ p̄uilegiū p̄t p̄currere cū
iure cōi. In p̄riū tñ facit qd̄ no. gl. in. c. p̄tra morē.
c. di. sed vide qd̄ legif 7 notaf in. c. j. s̄. de rescrip.
¶ Ho. tertio q̄ ius eligendi plati spectat dūtaxat ad
collegiū illi^o ecclesie. 7 quod est p̄tra ius cōe q̄ aliq̄
forēles habeāt potestātē cū eis eligēdi quod apre-
pbat ista l̄fa. Et facit p̄tra opi. Jo. an. in. c. cū eccle-
sie. de cau. pos. 7 p̄prie. 7 ibi dico. ¶ Ho. q̄rto 7 te-
ne menti q̄ patron^o ecclesie etiā tpe fundatōis nō
p̄t disponere de iurib^o ipius ecclie in p̄iudicium
ipius ep̄i. vñ nō p̄t trāfferre in aliū plati ius con-
firmādi. s̄ h̄ statuere p̄tinet ad ep̄m 7 ad petitiōē
patroni. Ad h̄ bo. tex. cū glo. x. q. j. in. c. ij. et tene-
menti. q̄ sepe patroni excedētēs metas sue pote-
statis p̄trariū statuunt. Et vide Inno. j. e. ne. pla-
ti vices suas. in. c. qm̄. ij. vbi dicit q̄ non p̄t quis
in traditione cuiuscūq̄ rei appouere p̄ditōez speci-
alem. nā nō p̄t patron^o cuz sit p̄riua p̄sona mu-
tare ordinē canonū 7 ordinationez ton^o ecclie. vt i
c. tua. 7. c. req̄sisti de testa. ¶ Ho. q̄nto 7 tene etiā
menti. q̄ nescio alibi ita bo. tex. q̄ ep̄s p̄t in fūda-
tione ecclesie ita ad petitiōē patroni trāfferre i ali-
um ius p̄firmādi plati illi^o ecclie licz illud ius cō-
perat ipsi ep̄scopo. vt. xvj. q. vij. omēs basilice. et
xvij. q. ij. in. c. j. 7 sic p̄t ep̄s in hoc p̄iudicare suo
ep̄scopatui. Et aduerte q̄ p̄o causa huius p̄iudi-
cij seu alienatōis h̄ iuris sufficit sola petitiō patro-
ni qd̄ amitto añq̄ ecclia sit fundata s̄ post fundati-
onem ecclie nō puto q̄ sine cā h̄ possit ep̄us statue-
re etiā ad petitiōez patroni lz aliud videaf h̄ sen-
tire do. An. nam negari nō p̄t quin sit ista aliena-
tio hui^o iuris iā cōpetētis ep̄scopatui q̄ sine causa
fieri nō debet. facit quod no. in. c. cōstitut^o. de ele.
s̄ añ fundatiōē ecclesie nullū ius cōfirmādi est ac-
quisitū ep̄o merito p̄t ad petitiōez patroni qui for-
te aliter non vellet eccliam fundare hoc statuere.
Itē nō aliud notabile dictum q̄ idē verbum rela-
tum ad diuersos diuer sumode p̄t 7 debet interp̄-
tari si vniformiter sumendo p̄iudicare iuri cōi. et
est in hoc iste tex. multū singularis ad interp̄tatio-
nem statutorū. nā statutū ep̄i h̄ disponebat vt ele-
ctio plati p̄deret penes fratres eiusdem loci et ca

pitulū carofense. et quatenus abū electio p̄c̄r̄nit fra-
 tres eiusdem loci stat. pp̄rie. quatenus d̄o p̄c̄r̄nit ca-
 plm̄ carofense stat. p̄firmatōe. nā p̄firmatō largif-
 sine sumpto vocabulo p̄t̄ dici electio. est em̄ p̄s et
 finis electōis. et sit ista interpretatio. q̄z si abū electio
 quo ad vtrunq̄ casum statet pp̄rie et stricte p̄iudi-
 caref iuri cōi. q̄z de iure cōi electio p̄tinet d̄uraxat
 ad collegiū illi ecclesie. Et ex hoc tex. no. verbum
 nunq̄ obliuioni tradendū. q̄ verba statuti d̄nt in-
 telligi largissime vel strictissime si ita interpretando
 euitaf̄ correctio iuris cōis. Unde statutum hic lar-
 gissime interpretaf̄. q̄z abū electio sumif̄ p̄ cōfirma-
 tione. et sic q̄z dici solet q̄ statutū d̄z strictissime in-
 p̄tari intelligi q̄n̄ p̄ illā strictissimā interpretationem
 minus recedit a iure cōi. vnde quo ad istū effectū
 potest interpretari etiā largissime vt hic. et quotidie
 ad hoc allegat̄ iste tex. ¶ Itē no. q̄ consuetudo est le-
 gum interpretatrix optima. et q̄. l. ex n̄te dubia debe-
 m̄ recurrere ad consuetudinē loci. et si de ea apparet
 nō est recedendū ab illo intellectu quē consuetudo
 tribuit etiā si ex postfacto appareat q̄ ille intellectus
 se nō sit bonus. nā debet illud saltē valere rōne con-
 suetudinis. et tene m̄ti hoc dictū. facit q̄z le. et no.
 no. in. l. m̄me. et in. l. si d̄ interpretatōe. ff. de legi. ¶ Et
 no. ex h̄ et ex tex. virtutes consuetudinis. habet enī
 vim interpretatiuam. Item habet vim abrogati-
 uam seu derogatiuā. nam derogat legi vbi est con-
 tra legē. vt in. c. si. j. eo. h̄abet et tertio vim imitati-
 uā. q̄z imitat̄ legē vbi deficit lex. vt. j. di. consuetudo.
 et vide bo. glo. in. l. de iu. na. in. §. ex nō scripto.
 Itē nō q̄ vbi libellus p̄tinet plures articulos sepa-
 tos si prius p̄stat de vno q̄ d̄ alio p̄t iudex prius
 p̄nūciare sup̄ illo et sup̄ alio p̄cedere. ita facit h̄ pa-
 pa. nā h̄ disputabat sup̄ electōe iā facta sup̄ ius eli-
 gēdi. et q̄z p̄t̄ p̄stitit de inualiditate electōis p̄t̄ su-
 per ea p̄nūciauit. et sup̄ alio articulo cōmiser̄ causā
 decidendā. An aut̄ regularit̄ iudex possit p̄tes p̄-
 nūciare plene no. in. c. cū ex offi. de p̄scrip. et dic vt
 ibi seu in. c. cū inter de re iudi. q̄z nō b̄n̄ recordor.
 ¶ In glo. j. ibi habebat m̄datū a capitulo. glo. h̄
 soluit tacitā oppositōz. nā si poterat iste d̄uil. h̄ eēt
 electus agere de iure eligēdi cū illud cōpetebat mo-
 nasterio. Et ex h̄ et ex gl. nō q̄ monachus nō po-
 test agere p̄ iure monasterij sine m̄dato h̄ sit p̄iū-
 cta p̄sona p̄iūctōe ciuili. ad idē. c. corā. de offi. del.
 vbi canōic̄ si agit p̄ ecclesia sua sine m̄dato. Sz i eo
 q̄ glo. s̄bicit q̄ h̄ vacabat sedes nō soluit cōtrariū
 q̄d posset formari de. c. si. ne sede vacāte. vbi habe-
 tur q̄ vacāte sede nō p̄t̄ in iudicio agitari. Inno.
 dat h̄ nouā et mirabilē solutiōnē quā nescio alibi.
 dicit em̄ aliud esse in ecclesia cathedrali et aliud in ec-
 clesia inferiori. q̄z mortuo ep̄o caplm̄ nō succedit
 admistratiōe bonoz p̄tinetiū ad ep̄m. s̄ mortuo
 abbate p̄uctus h̄z admistratiōnē oīuz rerū. et p̄t̄
 instituere sindicū et p̄ eū agere. alle. l. j. ff. q̄ cuiusq̄
 vniūsitat̄ noie. et h̄ dictū sp̄ tenebis m̄ti. nā nulli-
 bi p̄bat h̄ differētia. nullus t̄n̄ doctor ausus est h̄
 dictū apte reprobare. s̄ vt dixi nullibi p̄bat. nam
 maior cōio est inter ep̄m et caplm̄ suuz q̄z inter pla-
 tum inferiorē et suū caplm̄. vt in. c. nouit. et in. c. q̄z

ro. de his q̄ si. a pla. facit. c. requisisti. de testa. vñ ple-
 riq̄z voluerūt q̄ mortuo plato inferiori caplm̄ nō
 succedat in ipsi iurisditōe. q̄z sentit idē Inno. i. c.
 cum accessissent. supra de consti. vnde inter istos
 ego non puto aliquam differentiam q̄stum ad h̄
 quod videtur sentire idē Inno. in. c. j. ne se. va.
 vbi vide. videas etiam p̄ glo. in. c. j. de re. ec. non
 alic. in verbo ecclesia. li. vj. q̄ nō. dicit q̄ tit. ne se. va.
 h̄z locū etiā in inferiorib̄ ecclesijs. s̄ credo q̄ p̄ tato
 Inno. facit h̄ illā differētiā. q̄z cōiter bona ep̄i et ca-
 pituli sūt diuisa. ideo mortuo ep̄o nō h̄z caplm̄ libe-
 rā admistratiōnē bonoz ep̄i. nec illa in iudiciuz
 deducere p̄t̄. vt in. d. c. si. s̄ inter abbatā et cōuen-
 tum bona sūt cōiter cōia. ideo mortuo abbate ca-
 pitulū nō recipit admistratiōem bonoz abbat̄ s̄
 cōiuz. t̄n̄ nō puto q̄ possit in iudiciū deducē cām p̄-
 iudicialē ipsi abbati. Et de h̄ vide glo. in. de. fi. de
 p̄cu. ad istū tex. dic q̄ h̄ agebat̄ d̄ ius eligēdi q̄z ius
 p̄tinet ad ipm̄ collegiū et nō ad platū. Itē cōmodi-
 agit sede va. q̄z als nō posset deueniri ad electōez
 plati. ad h̄ q̄z no. idē Inno. in. c. edoceri. d̄ rescrip.
 et in. d. c. j. ne se. va. ¶ In glo. in verbo p̄stitutū no.
 plura ex hac glo. Et p̄mo q̄ ep̄s nō p̄t̄ statuere cō-
 tra ius cōe. p̄ h̄. c. q̄ sup̄ his. j. de ma. et obe. et c. in-
 stitutionis. xxv. v. ij. vide plene p̄ Jo. an. in. c. si. d̄
 offi. or. et in. c. si. de offi. Archi. li. vj. potest em̄ sta-
 tuendo adiuuare ius cōe. s̄ apponēdo penam vbi
 ius nō apponit vel aggrauādo penā a iure apposi-
 tam. vt in. c. ij. de cōsti. li. vj. Et vide glo. in. de. ne
 romani. de elect. Item potest statuere creādo de-
 lictū de nouo. et sic statuere p̄ter ius vt no. i. c. ij.
 de cōsti. li. vj. Et vide quod no. Jo. an. in. reglā ca-
 que. li. vj. in. merc. facit. c. catholica. xi. di. ¶ Ho.
 sc̄bo ex fi. glo. notabilē et singularē limitationē ad
 p̄dicta. p̄cedunt em̄ q̄n̄ ius cōe est p̄ductuz in esse
 et p̄ illud est alteri ius acquisitū. secus autē vbi ius
 non est alteri adhuc acquisitū vt in fundatiōe ec-
 clesie. Nam tpe fundatiōis p̄t̄ ep̄s statuere vt il-
 la ecclesia eligat sibi platū de aliena ecclesia vel q̄d
 simile. Ho. t̄n̄ glo. in eo q̄ dicit. q̄ h̄ debet statuere
 cum capitulo et de consensu patroni. et sic videt̄ q̄
 in p̄iudiciū ecclesie inferioris nō possit ep̄us statu-
 ere sine consensu capituli nec sine volūtate patro-
 ni si est patronata. et tene h̄ vltimuz m̄ti. quia ne-
 scio alibi. ¶ Ho. tertio ex glo. q̄ min⁹ iustus titul⁹
 dat cām p̄scribendi. vnde statutū ep̄i nō debebat in-
 telligi q̄ electio actiua vel passiua p̄tinet ad caplm̄
 carofense et t̄n̄ illud statutuz generaliter loq̄ns de-
 dit causam p̄scribendi capitulo carofensi vt habe-
 ret electionez passiuā. Sed p̄tra h̄ formaliter oppo-
 nitur. nā caplm̄ carofense ita intelligendo statutū
 errabat in iure. quia vt vides papa aliter interpreta-
 tur. sed error iuris impedit p̄scriptionē. vt est tex.
 in. l. nunq̄. ff. de vsucapio. et tex. cum glo. in. c. du-
 dum. de decimis. et vide bo. glo. in. c. apostolice. d̄
 do. So. dic p̄trariū p̄cedere q̄n̄ errat in iure daro
 et indubitabili. secus vbi ius esset dubium et mul-
 tipliciter intelligibile vt hic. et est casus multū nota-
 bilis. Et ex hoc p̄t̄ dici vñ dictū notabile q̄ tunc
 sententia lata cōtra ius ē nulla quando illd̄ ius est

daz & indubitale. secus si dubius est & multipliciter
 intelligibile qd tene menti. ad hoc facit tex. in. l. re-
 gula. ff. de iur. & fac. igno. facit qd no. Inno. in. c.
 cu speciali. de appella. & in. c. p. & s. de offi. dele.
 ¶ Ultimo no. ex glo. q. episcopus non potest ius
 vnius ecclie alteri attribuere. de quo vide qd ple-
 ne no. in. c. p. stitit. de reli. do. & ibi dixi ¶ In glo.
 in verbo electio ibi equiuoce. dic clarius & lati⁹ q
 verbu electio habet tres significationes. na potest
 capi p electione actiue. vnde hntes eligere dicunt
 habere actiuā electionez. & ita capif. j. de elec. p to-
 tum. ¶ Item scdo habet significationē passiuam.
 vnde si de necessitate dz eligi platus de aliquo col-
 legio tunc illud collegiu dicit habere electōne pas-
 siuam. & ita psuetudo interpretat illud statutuz epi.
 q verbu electio relatu ad fratres illius loci impo-
 taret electionē actiuā. sed relatu ad carofense capi-
 tulū importaret electōne passiuā. & satis fuisse ad
 missa ista interpretatio nisi derogasset iuri coi. ¶ Ter-
 tio mō potest capi electio p cōfirmatōe. & ita papa
 interpretatur statutu quatenus illud verbus referē
 ad carofense capitulū. nam cōfirmatio largissime
 est pars & finis electionis. & p hoc nō dicas q statu-
 tum debet interpretari improprie vt nō p iudicē iu-
 ri coi. quia ista nō fuit impropria verbi significatō
 sed largissime. vnd puto q verba statuti nō debēt
 impropriari vt iuri coi nō p iudicē. ad hoc no. di-
 ctū Barto. in. l. iij. in. §. pto. ait. ff. de dam. infec.
 vbi dicit q si statuto cauetur q iudex possit pcede-
 re facta citatione ad faciē vel ad domū nō dz alter-
 natua impropriari vt sit ordinis licet p hāc improp-
 riationē statutu cōcordaret cū iure coi. sed debet
 intelligi pprie vt sufficiat adimplere alterā ptem al-
 ternatiue. quod est bñ notandū. ¶ In glo. in vbo
 a suspensio. p intellectu hui⁹ glo. que valde intri-
 cata est oppo. videtur em q electio facta a suspēsis
 debeat tenere. na eligere nō est ordinis que admo-
 dū nec iudicare nec excōicare nec beneficia pferre
 qz ista nō sunt ordinis sed potius iurisdictionis. vt
 probat in. c. transmissam. iuncta glo. de elec. nam
 electus. pfirmatus & nōdum psecrat⁹ pōt illa exer-
 cere. sed suspēso ab officio tollit solū ea que sūt or-
 dinis. q dnt valē ista gesta a suspēso ab officio glo.
 ponit i b pncipalit⁹ duas opi. ¶ Prima q suspēso ab
 officio nō priuat potestate exercendi iurisdictiona-
 lia in canonicis. tñ fatef hec opinio q talis suspen-
 sio priuat a facultate eligendi. ¶ Alia opinio prin-
 cipalis in qua glo. finaliter residet habet oppositū
 s. q suspensio ab officio nō potest iurisdictionalia
 exercere nec eligere nec beneficia pferre. Et p hac
 opi. facit iste tex. & c. cū inter. R. de elec. & tex. a cō-
 trario in. c. si celebrat. de clef. excō. mi. Et hec opi.
 videtur cōiter placere doctorib⁹ maxime Inno. et
 Lōpo. qui dicunt q suspēso ab officio & beneficio
 vel ab officio tñ. vel simplr intelligit suspēso ab
 oibus pdictis. qz appellatōe suspēso in genere
 intelligit de maiori suspēso. ar. in. c. si quem.
 de sen. excō. secus dicūt in suspēso a pōtificialibus
 vel in eo cui est interdictus ingressus ecclie. naz
 ista interdicta non extendunt vltra in eis expssa.

sed p hoc nō respōdet finaliter ad p traria. Jo. an.
 in si. sui apparat⁹ dicit q h opaf mixtura officij & iu-
 risdictionis quā habet spūalis iurisditio ad officiu
 id est ordinē. & no. hec verba. vult em dicere q p-
 pter istā mixturā & cōneritatē quandaz que est inf
 ordinē & iurisdictionē spūalem suspēsus ab officio
 intelligit etiā suspensio a iurisdictione. Sed cōtra
 hanc solutionē pōt instari. naz collatio vel electio
 nō est iurisdictionis. nec etiā videt ordinis ep̄alis.
 & tñ suspensio ab officio inducit suspēso ab illis
 Item nō est tauta mixtura. quin possit separi saltē
 ab ordine ep̄ali. vt in. d. c. transmissay. Do. an. dicit
 q p dicta sunt iurisdictionis in electo & pfirmato. p
 post consecrationē dependēt ab ordine. na confir-
 matio fit in finē cōsecrationis. iō secuta psecratōe
 p̄as cōfirmatōis trāsfundit in potestātē ordinis.
 & sic oia ista iurisdictionalia dependent ab ordine.
 Sed certe hec solutio videt nimis exquisita nec ē
 generalis. quid em in aliquo suspēso qui non est
 ep̄s. Itē moniales habent electionē. vt. c. indēn-
 tantibus. de elec. li. vj. & tamē nō habent ordinē. vt
 in. c. noua quedā. de peni. & remis. Itēz abbatissa
 habet iurisdictionē. potest etiā habere collationem
 beneficiorū iuxta notata in. c. dilecta. de excef. pla.
 & in. c. cū dilecta. de ma. & obe. & tñ nullū habet or-
 dinē. cur ergo ista possunt stare sine ordine. ergo i
 materia penali nō debet fieri illatio d vno ad aliū
 vt in. ij. de trāsla. pla. nec pbat hoc esse qd ab h cō-
 tingit abesse. vt i. d. c. ij. & in. l. neqz natales. C. d. p
 ba. vnde in hac materia ego aliter & clari⁹ dicere
 & latius extendēdo materiā pclude sic. q aut qd ē
 suspensio minori suspēso que infligit ppter
 p̄cipatōne cū excōicato. & illa nō priuat facultate
 exercendi iurisdictionalia nec facultate eligendi s
 solū p̄cipatōne sacramentoz. & ppter hunc effe-
 ctum nō pōt eligi in platu. de h est tex. dar⁹ in. c. si
 celebrat. d clerico excō. ministratē. & dic vt ibi. aut
 est alicui interdictus ingressus ecclie & tūc soluz
 est priuat⁹ potestate exercendi ordinē in ipsa ecclie-
 sia. vnde si celebrat interim in ipsa ecclia efficit irre-
 gulari. vt est tex. in. c. is cui. de sen. excō. li. vj. Et
 si extra eccliam celebraret nō incurreret penas. de
 quo tñ dic vt ibi no. nec priuat hoc interdictū facul-
 tate exercendi iurisdictionalia vel eligēdi. ad hoc
 c. sacro. de sen. excō. iuncto. c. ab excōmunicato. su-
 pra de rescrip. aut suspēdit ep̄us a pōtificialibus
 & tunc solū censet suspensio ab illis que depēdēt
 ab ordine pontificali & non ab alijs vt voluerūt p-
 dicti doct. hic. & Jo. an. in. c. j. de sen. excō. li. vj.
 Quare puto q sic suspensio potest exercere iurif-
 dictionalia. quia vt dixi iurisdictionalia sunt separa-
 ab his que sunt ordinis pōtificialis. vt in. d. c. trāf-
 missam. & in. c. aqua. de cōsecra. ecclie. vel alt. qñqz
 quis suspēdit a beneficio & non intelligit suspen-
 sus ab officio vel a iurisdictione. vnde canonicus
 suspensio a suis beneficijs potest eligere. vt pba-
 tur in. c. cū vintoniensis. iuncto. c. cū in cunctis. d
 elec. Quisqz suspēdit qd ab officio & bñficio sūl⁹ & su-
 spēdit simpliciter. & tūc siue sit suspēso ab hoie siue
 a canone iserēte penā vt i casu. c. j. d re iudi. li. vj.

dicerē q̄ talis suspensio priuat facultate exercendi iurisdictionē spūalē & p̄ferendi beneficia & eligendi q̄d intellige durante suspensioe. nam quia ista sūt fundata sup ordine ecclesiastico laicus non potest ista exercere. vt in. c. ij. de iudi. & xvij. di. bene qui dē. & lxxij. di. in. s. v. x. Si q̄ quis suspendit a fundamento videt̄ suspensus ab omni edificio quod est supra fundamentū. vt. j. q. j. cum paulus. & sic potest saluari illa opi. Jo. an. dum dicit de mixtura inter ordinē & iurisdictionē ecclesiasticā. nā cōsidero q̄. x. officij est valde latū. nā quicquid habet electus est officij p̄ter beneficiū. ergo suspēdendo te ab officio videt̄ te suspendere nedū ab ordine sed ab omni officio clericali. si ergo suspensio fieret simpliciter ab ordine. & tūc dicerē q̄ aut q̄s suspēdit ab ordine p̄nōficali. & solū credo illū suspensū ab illis que sunt ordinis ep̄alis. nō aut ab his que sunt iurisdictionis. ar. eo. que. s. dixi q̄s suspēsus a pontificalib⁹. aut simpliciter quis est suspēsus ab ordine. & tūc dicerē p̄pter quādā p̄sequentiā q̄ censet̄ facta suspensio ab oibus que sūt fūdāta sup ordine vt a iurisdictione spūali & oibus silibus Et facio istā p̄siderationē vltra alios q̄ suspensus ab officio censet̄ directe suspēsus a iurisdictione spūali & facultate eligendi & p̄ferendi p̄ quandā cōsequentiā. nec ob. ea q̄. s. dixi de abbatissa & monialibus. nā sunt religiose p̄sone Unde religio facit eas capaces. sed in nō religiosis p̄tās ecclesiastica ē fundata sup ordine. & p̄ hoc habet dare māh⁹ gl.

In glo. in x̄bo nec iuri in fi. no. glo. q̄ vbi x̄ba statuti sunt clara nō debem⁹ illa impropiare & reduci ad ius cōe. sed vbi x̄ba sunt dubia vel habēt duplicē intellectū quoz alter est p̄p̄ri⁹ & reliquus impropi⁹. tūc bñ debem⁹ facere interpretatiōnem & cape etiā intellectū impropiū vt min⁹ recedat a iure cōi q̄ fieri p̄t. vt p̄bat notanter hic & in l. ij. C. de noxa. vide p̄ Bar. in. l. oēs p̄li. ff. de iusti. & iure. p̄ Jo. an. in regula p̄ possessore in mer. & vide q̄d dixi in. c. cam. s. de rescrip.

In glo. fi. in fi. aduerte. nam licet iste tex. faciat mentionē de p̄suetudine. ista tñ nō videt̄ p̄p̄rie p̄suetudo. nam p̄ p̄suetudinē acquiri ius vniūsalit̄. q̄ p̄suetudo est quoddā ius vt dixi. sup r̄ica. s̄ p̄ istam p̄suetudinē de qua in textu detrahebatur iuri vniū collegij & cōmodū applicabat̄ alteri collegio. ergo nō est p̄suetudo sed potius p̄scriptio. nam ista est substantialis differentia inter p̄suetudinē & p̄scriptionem vt no. in. c. vltimo. j. eo. Et ideo dicit Jo. an. in. d. c. fi. sup vltima gl. q̄ impropiē ponit hoc. c. i. isto titulo. q̄ ista est potius p̄scriptio q̄ cōsuetudo q̄d etiā sensit glo. iij. Dic tñ q̄ respectu patronoz vel alioz quoz iuri nō detrahebatur poterat esse p̄suetudo. sed respectu illoz monasterioz erat p̄scriptio. ita notat in simili Jo. an. in. c. iij. j. eo. l. vj. & valent ista ad sciendū nunqd̄ in ista p̄suetudine requiratur titulus. nā in p̄suetudine inducēda nō requiritur titulus s̄m cōem opi. sed sufficit solus vsus licet sit p̄tra ius. vt. j. eo. c. fi. & ibi p̄ doct. sed in p̄scriptione p̄tra ius requiritur titulus putati⁹. vt in. c. j. de p̄scrip. li. vj. sic intellige glo. no. in. d. c. iij. dū

in p̄suetudine requiritur titulū. nā intelligit̄ in p̄suetudine impropiē sumpta. vt ibi no. Jo. an. & ideo in isto tex. in ista p̄scriptioe requiratur titulus & bona fides. & titulus fuit statutū ep̄i q̄d isti credebāt ita intelligēdum. put̄ habebat cōis vsus. & ista sufficiant.

De consuetudinis.

Capitulū sine ep̄o p̄suetudines nouas facere seu statuta vel antiqua imutare non p̄t. & est tex. notabil⁹ & multū allegabilis. p̄mo ponit rōnez inhibitionis. sc̄do inhibitionem ibi auctoritate.

Mo. primo q̄ auctoritas p̄suetudis nō est leuis imo magna. ad hoc. c. in his. & c. p̄suetudinis. xj. di.

Mo. sc̄do q̄ caplm sine ep̄o nō p̄t facere statuta i ecclia. nec imutare antiqua statuta vel p̄suetudines. Et ex hoc & ex tex. no. q̄ in ecclia possūt esse statuta & p̄suetudines antique. & sic nō solum iure canonico regit̄ ecclia s̄ etiā statutis p̄ricularibus locoꝝ & p̄suetudinib⁹ antiquis. cōcordat. c. catholica. xj. di. & trāsgressor consuetudinis debet puniri sicut trāsgressor legis. vt in. d. c. in his. q̄d intellige de p̄suetudine rōnabili. nā irrationabilis est extirpanda. vt. s. e. c. cū venerabilis. & c. quāto. & vij. di. mala p̄suetudo. Sed p̄ intellectu hui⁹. c. q̄ro nunqd̄ indistincte caplm teneat̄ habere p̄sensū ep̄i in statutis edēdis. So. dicit hic Inno. q̄ cōsensus ep̄i requirit̄ si caplm vult statuere in p̄sona ep̄isopi vel circa iura ipsius vel circa cōmunē statū ecclie vel in negocijs magnis & arduis quasi secus si caplm vult statuere sup rebus exiguis p̄tinetib⁹ ad caplm. puta qualiter caplm debeat p̄gregari vel qualiter distribuāt̄ quotidiane distributiōes vel mensa grossa diuidi debet vel q̄d simile. de quovide bo. glo. in. c. ij. de ver. sig. li. vj. & tene illā menti. Idem videt̄ dicendū in ecclie inferiorib⁹ subiectis ep̄o vt i magnis & arduis nō possint fieri statuta sine p̄sensu ep̄i. hoc notabiliter voluit Inno. in. c. req̄sisti. de testa. & in. c. cū accessissent. s. de p̄sti. & in. c. cū oēs. e. ti. Et ratio est. q̄ ep̄s est generalis sponsus oim eccliaz sue diocef. vnde tota diocef̄ dicitur sua parochia. vt in. c. ad aplice. de dona. hinc est q̄ agit p̄ ecclia sibi subiecta. vt in. c. fi. & q̄d ibi no. de suc. ab in testa. & canō dicit q̄ regēda est ecclia. p̄uisione ep̄i. x. q. j. regenda. ideo non debent clerici inferiores sup arduis & magnis negocijs facere statuta sine p̄sensu ep̄isopi als cum p̄sensu possunt facere. An ep̄s cum p̄sensu capli possit facere indifferenter statuta. gl. xvij. di. in sūma dicit q̄ sup maiorib⁹ negocijs nō potest ep̄s facere statuta etiā cum p̄sensu capli. et illam glo. hic sequit̄ do. An. de bu. Sed certe non intelligit̄ ita generaliter. p̄t em̄ intelligi primo de maioribus negocijs reseruat̄ pape. nam sicut d̄ his non potest ep̄s cognoscere. vt in. c. maiores. d̄ bapti. nec fortius sup ea statuere. & sic intellige illā glo. vel intellige sc̄do q̄ statuta p̄cernunt alioꝝ p̄iudiciū. nam tūc illi sunt vocādi vt notabiliter dicit Inno. in. c. ij. de loca. & in. c. fi. de off. le. & isto modo intellexit̄ Frede. p̄silio. xvij. sed prim⁹ intel-

lectus plus mihi placet. Conclude ergo quod si refuat pape non potest episcopus facere statutum nec etiam regulariter contra ius consuevit. ut dixi. s. c. pxi. sed propter ius vel adiuuando ipsum ius potest statuere. Dicit tamen Hostius. quod requirit consensus capituli. Sed Archiepiscopus post Hostium dicit sufficere quod requirat consilium. id est si capitulum sine causa rationabili non vult consentire valent statuta. hoc posuit Archiepiscopus in c. j. de consuetudinibus. li. vi. et xvij. di. in summa. et vide quod ipse non in c. episcopus. xvij. di. quod tamen requiritur consensus. ut si vult statuere in spectantibus ad episcopum et capitulum. et sic posset intelligi contraria opinio. et hoc mihi plus placet. nam quemadmodum in corrigendis excessibus subiectorum et in iurisdictione exercenda non tenentur habere episcopus consensus capituli. sed sufficit consilium. ut in c. iij. j. eo. li. vi. et in c. nouit. et c. quanto. de his que fiunt a prelate. ita in codendis statutis regulariter non requiritur consensus capituli sed forte super arduis deberet interuenire consensus. facit quod non. Inno. s. de rescriptis. edoceri. Aduerte tamen ad vnam singularem opinionem. quam posuit do. de. de ancha. in reptione. c. j. de prelatu. dicit enim se credere quod si episcopus prescribit contra capitulum quod in exercenda iurisdictione non tenentur requirere ipsius consilium quod in statutis codendis non est necesse habere consilium capituli. quia statuta dependunt a iurisdictione. unde prescriptio non vniuersum extenditur ad reliquum. ut in regula accessoriuz. de re. iur. li. vi. quod est probabile dicitur et semper memorie tenendum. Ego tamen de stricto iure non teneo istud dictum. quia editio statuti est quid separatim et magis arduum ab exercitio nude iurisdictionis. nam statuta sunt certa et perpetua. ut in c. si. de offi. dele. iurisdictione vero seu exercitium variatur ex tempore. unde notabiliter dicit Bar. in d. l. oes prelati. ff. de iusti. et iure. quod potestas habens arbitrium imponendi penam non potest a principio sua statuta declarare penas. quod cum ista recipiant varietatem ex tempore et additione personarum non debet fieri declaratio ante tempus. ar. in l. cum pater. §. a filia. ff. de le. ij. quod est bene notandum. hinc non. consult. Frede. dicto consilio. xvij. quod episcopus non potest statuere in his in quibus haberet potestatem dispensandi. quod dispensatio variatur secundum necessitatem temporis et progressionem personarum. statutum vero est firmum et certum. et non. hoc. Item quod quod debet queri consensus vel consilium alterius. vide quod dico in c. ex parte super de prelatu. et in c. cum vos. de his que fiunt a prelate. sine consensu. ca. et hic pro do. An. de bu.

Ex parte. Non valet consuetudo per quam quis inducitur ad peccandum vel bona propria dissipandum. Prima pars recitat duas consuetudines irrationabiles quas secundo reprobat ibi tenore. Non. primo significata horum verborum pro sue voluntatis libito et non enim important arbitrium boni viri sed inducunt voluntatem liberam freno rationis non submissam quod nota propter statuta. et non. de verbo libito. nam importat liberam voluntatem. et idem tenet Bar. in extrauagan. ad reprimendam. Et facit iste textus intellectus pro statutis vniuersitatis scholarium huius studij senesi. dicit enim inter cetera quod rector pro licentia habenda in examine suo non tenentur

aliquid soluere nisi putauerit ex sua libera voluntate. et ita aliter in facto rudi. Non. secundo quod statutum inducens penitentiam ad peccandum non valet. nam quemadmodum non valet consuetudo ut hic ita et fortius statutum nimirum quod lex debet esse rationabilis sancta et honesta. iij. di. erit autem lex. Ultimo non. quem se posse defendere contra antiquam consuetudinem allegando ipsius irrationabilitatem. nam papa hic non reuocauit istas consuetudines de nouo. sed declarauit istas non teneri ad obseruantiam istarum consuetudinum. Ille enim qui declarat nihil de nouo agit ut in l. heredes palam. ff. de testa. et non. in c. cum tu. de vsu et fructu. Sed contra hoc et contra textum opponitur. nam isti erant laici. §. non ad papam sed ad imperatorem recurrendum erat ut in c. causam. qui si. sint le. et. xvij. di. in c. duo sunt. Solu. dicit Jo. an. quod ratione peccati quod nutriebant iste consuetudines papa fuit aditus. nam decernere ratione peccati spectat ad papam et non ad imperatorem. ut in c. nouit. de iudi. et in au. ut clericus apud proprios episcopos in §. si vero. et non. bene hoc dicitur quod vbi consuetudo vel statutum nutrit peccatum vel prestat penitentiam peccandi potest adiri iudex ecclesiasticus ut declarat talia statuta vel consuetudines non tenentur. Ego puto quod etiam iudex secularis potest super hoc adiri. nam ad ipsum etiam pertinet obuiare peccato. ut in l. senar. ff. de offi. prelati. et in c. rex debet. xvij. q. v. Unde compellitur ad obseruantiam iuramenti. ut in c. licet. de iureiuran. li. vi. et sic locus erit inter istos preuentioni. fateor tamen quod in casu dubij preferendus est ecclesiasticus. ar. in c. venerabilem. de elec. facit quod non. Bar. in l. titia. ff. de ma. In glo. ij. ibi largus medium tenet. non. glo. que quotidie allegatur ex qua habes quod prodigalitas et auaricia sunt extrema et ambo vitiosa. largitas vero tenet medium et sic est virtus. quia in medio consistit virtus ut dicit philosophus quod medium attingere difficile est. et videtur glo. de pe. di. iij. in §. hec que de charitate. que dicit quod in omnibus seruare medium ultra hominem est. quasi dicar magis est diuinum quam humanum. nam res pene contra naturam est quod aliquis sit sine peccato. xv. di. in §. criminis. Hostius. ultra glo. ponit alium versum Parcus sic retinet sed nummum plorat auarus. et dicit quod inter parcum et largum hec differentia est. quod parco plus placent retenta. largo vero data plus placent. et vide ad materiam pulchre per Tullium in secundo de officiis vbi inter cetera dicit. Nec ita laudanda est res familiaris ut eam benignitas aperire nequeat. nec ita aperta ut omnibus placeat. et eadem est habenda ratio rei familiaris que quidem dilapidare temere flagitiosum est. sed ita ut auaricie absit suspitio Et Hieronymus ad Paulinum. Christi substantiam ne imprudenter effundas ne liberalitate liberalitas peccat. quod non. In glo. in verbo alienat ibi in causa primipillarum. Non. illuz casum in quo bona mulieris sunt obnoxia pro culpa mariti. et etiam in bonis filij etiam emancipati in l. si. C. de primipillaribus. li. xij. Et dicunt primipillarij illi qui deferebant in bello prima pila. id est tela. Et propter magnuz periculum quod in eis vertebatur cum erant primi in bello fuit inducta ista specialitas ut si ipsi codenati quod se pra-

ue gesserunt in officio non habent unde soluant potest manus extendi ad bona vxoris et filiorum. Et dicit Hico. matharelli qd huius fuit statutum ne propter gemitus vxoris et filiorum male gererent eorum officium. et non bene istum casum. nam ex consilii ratione potes defendere multa statuta que maxime vigent florentie vt bona filiorum et vxoris et etiam ipsi filij possunt capi pro delicto fallentie. scilicet qm pater fallit seu cedit foro. et idem in similibus casibus arduis et valde piculosis. nam amore coniugis et filiorum sepe homines retrahunt ab illa fallentia. illa tamen statuta iniqua sunt qm ex necessitate inducunt quis ad fallendum. Sed qm multi fallunt ex proposito vt videmus. ideo emanarunt illa statuta. an autem cessante ratione statuti sit obseruandum illud statutum cum tanta iniuritate et damno filiorum et vxoris. vide qd non. Inno. i. c. qm pleriqm in fine. de iuu. ecclie.

Cum tanto. habet materia amplam et multum subtilitatem et multa sunt scripta in materia consuetudinis. Et videbis plenissime in tractatu que posuit hic Jo an. post lecturas huius. c. in quo inter se fecerunt omnia dicta legistarum vsqz ad tempus suum. et per legistas precipue tractat in. l. j. et. ij. C. que sicut. consue. Et per Dy. et Bar. in. l. de quibus. ff. de legibus. vide glo. et per Archi. xj. di. consuetudinis. ego solum habeo persequor ea que sunt necessaria ad intellectum capituli et glo. nam reliqua relinquenda sunt studio camere hoc dicit istud. c. in summa. Consuetudo non derogat iuri naturali seu diuino cuius transgressio peccatum inducit nec positio nisi sit rationabilis et prescripta. et habet duo dicta. secundum ibi licet. et quelibet pars potest subdiuidi. // Ho. primo qd ex diuturnitate peccandi peccatum aggrauatur. ad idem. c. militare. xxij. q. j. concordat. c. cum haberet. j. de eo qui dux. in ma. et vide quod ibi dixi. // Ho. ibi infelicem animam qd anima infelicitatur ex peccato. et ratio. qm per peccatum separatur a deo. xxxij. q. j. cum renunciat. // Item no. ibi alligatam. qd anima alligatur pro peccato. // Item no. vnam regulam ex prima parte qd consuetudo nil potest contra ius naturale quod est tale qd ipsius transgressio inducit peccatum quod quod sit. j. subijcti. Et no. qd ius naturale quicquid ponitur pro iure diuino vt hic. tamen puro qd comprehendit tam ipsum ius diuinum quam ipsum ius naturale. nam neque ius naturale neque ius diuinum potest imitari per consuetudinem. et quattuor modos quibus sumitur ius naturale vide per glo. notabile. j. di. in. c. ius autem naturale. // Item no. qd consuetudo non excusat in peccatis quo ad deum sed forius accusat. quia quanto peccata sunt diuturniora tanto sunt grauiora. vt in tex. fact. xxxij. q. vij. flagita. et vide bo. glo. cum tex. iij. di. deniqz. // Ho. in. s. licet. qd consuetudo preualet iuri positio si est rationabilis et prescripta. Et a contrario consuetudo ratione carens non derogat iuri. et ratio est quia consuetudo cum sit quedam lex debet habere rationem in se. alio non est lex. iij. di. erit autem lex. si qd amittit substantialia legis non potest iudicare legi. // Ultimo no. qd ius humanum appellatur ius positum. et dicitur ius positum ad differentiam iuris naturalis

nam manu positum est et potest variari ex tempore. vt in. c. non debet. de consan. et affi. ius vero diuinum seu naturale preedit ratione et instinctu naturali. Et sic naturalia sunt immutabilia. v. di. in. pn. et ipsum ius diuinum Et scias qd ius diuinum appellatur quicquid ius naturale. qm ratione naturali inductum. vt no. Inno. in. c. que in ecclesiis de pnti. // In glo. ij. hec glo. versat circa intellectum prime partis et nimis breuiter se expediuit. unde per clariori intellectu primo op. contra tex. vide qd ius naturale sit ius mutabile. nam circumsisio erat de iure diuino. et tamen post aduentum christi illi succedit baptis mus. vt in. c. maiores. j. de baptis. // Item de iure diuino mulier cessabat pro plures dies post partum ab ingressu templi. vt. v. di. in. prin. et tamen hodie potest mulier libere ingredi ecclesiam quicquid. vt in. c. vno. de purgatione post partum. et multa alia fuerunt secundum legem mosaicam inducta que hodie presus cessant vt in obseruatione sabbati et similia. Sol. glo. metu contrarij intelligit tex. de precepto morali. et vt clarus intelligas sciendum est qd preceptorum diuinorum quedam sunt moralia. i. quibus mores informant vt est non occides. non furaberis. honora patrem et matrem. Quedam vero sunt mystica. i. figuralia. et istorum quedam sunt sacramentalia de quibus poterat reddi ratio ad litteras. vt sacramentum circumcisionis. et vt mulier cessaret ab ingressu templi post partum. Quedam vero ceremonialia de quibus vere non potest reddi ratio quo ad litteras sed quo ad intellectum sicut est istud preceptum. Non arabis in boue et asino Non indues vestem lino linacqz et extam. de elec. cum causaz. cum similibus. Precepta moralia sunt immutabilia tanquam fundata super ratione naturali. mystica vero sunt mutabilia. quia per aduentum christi cessauit figura et illuxit veritas. Et de his dic vt plene no. vj. di. in. s. his ita. vbi bo. glo. // Item non intelligas qd in preceptis moralibus idistincte reprobatur consuetudo. nam iste tex. loquitur cum limitatione. videlicet qd tunc consuetudo non valet cum transgressio iuris diuini inducit peccatum. si ergo non induceret peccatum valeret consuetudo. quod autem hoc potest contingere dic vbi regula iuris diuini est generalis et potest naturali ratione cape limitationem. nam vt hic notabiliter dicit Inno. consuetudo potest augere diminuire et distinguere ius diuinum quemadmodum potest ipsa lex positua cum consuetudo non sit aliud quam lex non scripta. vt in. l. de quibus. ff. de legi. et in. c. consuetudo. j. di. certum est autem qd ius posituum etiam civile quandoque distinguit ius diuinum. nam regula illa iuris diuini in ore duorum vel trium stat omne verbum. reperitur limitata pro ius civile et canonicum. quia in multis casibus requiruntur plures testes et in aliquibus pauciores. vt. ij. q. iij. in. c. j. et nota in. c. licet vniuersis de testi. et in. c. cum esses. de testa. dixi in. c. nup. de testi. et in. l. hac consultissima. et in. l. sancimus. C. de testa. Sic illud preceptum generale non occides reperitur varijs modis limitatum etiam in multis casibus hoc die permittitur occidere qui non sunt expressi prohibiti in iure diuino. facit. c. pro humani. de homicidio. li. vj. et. C. quando liceat sine iudice se vindicare

in. l. j. z. ij. cum alijs similibus. vnde p̄clude q̄ vbi ratio naturalis suadet ius diuinū distingui z limitari. tunc transgressio non inducit peccatum. z p̄sumitur hoc voluisse ipsum deum cū voluerit omnes casus distinguere. Sed dedit reglas generales z potestatem generalem tribuit vicario suo vt quodcumq̄ ligauerit sup̄ terras zc. xxiiij. q. j. q̄d cūq̄. sed vbi nulla ratio naturalis suadet ipsum ius diuinum mutari seu limitari. tunc nulla lex nulla consuetudo valet. puta si haberet p̄suetudo vt nō liceat honorare patrē et matrē etiam tūc p̄cedit recte dispositio istius tex. Cū papa d̄z pot̄ errare q̄ legē condere quando disponit circa ius diuinum sine causa. sic intellige. xxv. q. j. sunt quidā. z generaliter an z quando lex positua possit distinguere z disponere circa ius diuinū. dic vt no. Bar. in. l. fi. C. si cōtra ius vel vti. pub. dixi. in. c. que in ecclesiis. de consti. nō ob. p̄dictis. c. gaudemus. in fine de diuorzijs. vbi iudeus excusatur si miserit repudium vxori cōtra ius diuinū cum maxime sit rationale. nam ibi nō excusat a peccato. sed nō potest opponere exceptionē adulteri cōtra vxorē ex quo dedit libellum repudij fm̄ legem suam. de quo tū dicendū vt ibi plene nō. z p̄ hoc habes declaratam primā partem capituli. z p̄ hoc potest saluari dictum hosti. in eo q̄ dixit nō valere statutū vlt̄ p̄suetudinem p̄ quam homicida vel similis criminofus puniuntur pecuniariter vbi de iure diuino vult puniendus p̄sonaliter. naz inducit talis p̄suetudo vel statutum p̄nitentē peccandi. facit tex. s. c. p̄. z in auct. de man. p̄nci. in. s. oportet. quod bene nota. Dicit etiam hic abbas ponendo exemplum ad primam partem non valere consuetudines vt liceat interficere interfectorem patris vel p̄cientem in facie. ¶ Nota primum dictum. facit enim contra statuta que vigent in multis locis p̄nitentia cōsanguineis vindicare mortem seu iniuriam p̄sanguineoz. hec enī statuta videntur illicita. quia q̄d debet fieri p̄ viam iusticie non debet exerceri cum rancore animi maxime quia p̄bent materiam peccati z scandali. ar. in. l. non est singulis. ff. de reg. iur. z in. l. conuenire. ff. d̄ pac. dotalibus de quo vide p̄ Jo. an. in addi. Spe. in ti. de consti. vbi videt hoc limitari quando statutum dat hanc facultatem vt ex rancore animi faciant vindictam. sec̄ si datur vt minister legis faciat iusticiam q̄ statutum p̄t illos cōsanguineos ministros iusticie facere. xxiiij. q. v. non est crudel. z dicitur vt ibi nō. p̄dicta potest etiā solui q̄stio nūquid valet statutum vt maxime bannitus valeat impune occidi. Et dicendū q̄ sic si sit ex causa rōnabili. quia bannitus est hostis ciuitatis. de quo p̄ Bar. in. l. oēs populi. ff. de iusti. z iure. z in. l. amissione. ff. de capi. dimi. z bñ facit tex. in. l. mīme. ff. de reli. z sumpt. fu. z Jo. an. i loco p̄alle. ¶ In glo. in. x. nō sit vilis. aduerte in hac glo. que est sup̄. s. licet. vsq̄ ad fi. tractatur materia p̄suetudinis. z quo ad p̄trariū gl. dic fm̄ doct. q̄ principij huius. s. potest intelligi dupliciter. p̄mo vt intelligat de p̄suetudine in genere z in abstracto vt sit sensus q̄ auctoritas con-

suetudinis nō est vilis sed dum venit applicanda ad actus p̄ticulares sit distinctio de qua in fine vt nō habeat p̄iudicare iuri positiuo nisi sit rōnabilis z p̄scripta. vel sc̄do p̄t intelligi principij de bona z mala p̄suetudine. nam apud illos inter quos vigeret nō est vilis auctoritas z etiam si sit mala. nam solet assumi pro p̄iudicio. vt i. c. mala p̄suetudo viij. di. nam non est intantum valitura vt p̄iudicet legi nisi sit rōnabilis z legitime p̄scripta. ¶ In glo. in. x. nisi fuerit. h̄ gl. instat q̄ dicat rōnabilis p̄suetudo vlt̄ irrōnabilis. z in effectu ponit duas reglas q̄ bñ ponderate sunt multuz aduerse. Prima regula q̄ omnis consuetudo est rationabilis quam iura non reprobant. z sic quelibet cōsuetudo potest induci si non habet iuris resistentiam. Sed cōtra hanc regulam facit tex. in. c. ad nostram. z in. c. cū inter. s. e. vbi tex. reprobat consuetudinē que nō fuerat p̄ prius damnata. ¶ Secunda regula ē q̄ illa dicitur rationabilis que non obuiat canonicis institutis. z in effectu hec regula vult vt nulla consuetudo valeat contra legem quod est contra istum tex. z l. de quibus. ff. de legibus. ¶ Tertio glo. ponit vnum casum generalem q̄ consuetudo contra normam ecclesiastice discipline vlt̄ contra libertatem ecclesie non tenet. z nō. hunc casum. quia comprehendit in se multos casus p̄ticulares. z hoc dictum tenet Bar. in. d. l. de quibus. z facit tex. in auct. cassa z irrita. C. de sacrosan. ec. z in. c. j. z in. c. vl. s. e. extra glo. reperiuntur alie opi. Inno. dicit q̄ si consuetudo contra leges habet legis existentiam valet. secus si lex resistit ho. dicit h̄ relinquendum arbitrio discreti iudicis. nam non posset dari certa doctrina. z ideo tenuit glo. in. x. rationabilia in. c. j. de consti. li. vj. sequitur Jo. an. hic dicens q̄ iudex considerabit casus habentes iuris existentiam. z si consuetudo de qua querit magis accedit ad casum consimilem habentem iuris existentiam non iudicabitur per consuetudinē. si non accedit ad casum habentem iuris existentiam iudicabitur fm̄ consuetudinem quasi velit in sententia dicere q̄ cū in iure non habeamus determinationem que consuetudo dicatur irrōnabilis sed habemus aliquas consuetudines improbatas procedit iudex in casu dubij de similibus ad similia. vt in. l. non possunt. ff. de legi. z in. c. cum dilecta. de p̄fir. vii. vel inuti. Do. An. de bu. ponit aliam theoreticam dicens q̄ consuetudo dicitur rationabilis fm̄ vnum q̄d ius quod accedit ad finē illius iuris. vnde finis iuris canonici z diuini est felicitas anime. finis vero iuris ciuile est bonum publicum. vnde si consuetudo tendit in felicitatē anime est rationabilis fm̄ ius canonicum z diuinum. Si dō repugnat fini eterno consuetudo est irrōnabilis. ad hoc bo. tex. s. di. consuetudo. in fi. vbi tex. dicit q̄ consuetudo debet cōgruere religioni z discipline ecclesiastice. de iure dō ciuile consuetudo est rationabilis si tendit ad bonum publicum. quia finis iuris ciuile ad hoc tendit. z ideo leges permittentes vsuras z p̄scriptionem cum mala fide erāt rōnabiles fm̄ ius ciuile. quia oia ista p̄-

mittebatur in fine boni publici. sed ius canonicum improbat quia lex repugnat felicitati eterne. quia ad legem canonicam spectat dirigere hominem in deum. de quo vide quod nota. *Bo. an. in regula possessor mercu. vbi ponit finem vtriusque iuris. quod h theoricarum do. An. sit vera in se et satis exquisita. tunc per eas non possumus discernere et distinguere que consuetudo dicatur rationabilis. Ita sepe consuetudo non tendit in felicitatem eternam. et tunc approbatur. ut patet in. c. cum dilectus. s. e. et in. c. cum ecclesia. de causa pos. et pp. cum si militibus. Tunc satis est quod consuetudo non nutriat peccatum. Do. car. posuit aliam theoricam quod consuetudo que non est contra ius naturale gentium vel positum presumitur rationabilis nisi probetur contrarium. si est contra aliquid istorum iurium presumitur irrationabilis nisi probetur contrarium. Et hec theoricarum videtur prima fronte bona quibus iuris resistentia inducat presumptionem contra consuetudinem. ar. bo. i. c. j. de prescrip. li. vi. Sed h theoricarum mihi ex toto non placet. quia cum consuetudo consistat in iure non habet probare ipsam rationabilitatem. sed iudex habet h discernere. Et recordando omnia predicta dicerem quod h relinquendum est arbitrio iudicis. ut voluerit hosti. et *Bo. an. sed iudex informando animam suam habebit respectum ad theoricarum predictas. nam poterabit vtrum finis consuetudinis sit bonum vel malum. Item vtrum sit contra ius vel proter et an ex aliqua ratione iusta fuit inducitur et vtrum ius approbet silem consuetudinem vel reprobet et hoc tene. Sed contra hec et contra predicta fortiter opponitur. nam videtur quod nulla consuetudo que ius possit esse rationabilis. quia ius est fundatum super ratione. iij. di. erit autem lex. et in. l. leges sacratissime. C. de legi. et in. c. consuetudo. j. di. quod consuetudo huic legi rationabili contraria non potest esse rationabilis. quia si vnum contrarium est bonum seu rationabile aliud est malum siue irrationabile. ut in. c. intellecto. de iureiur. et in. c. hospitiosum. xxxij. di. *So. dic post Bo. an. quod considerata unica ratione et unico fine consuetudo contra legem non potest esse rationabilis. sed consideratis diversis rationibus potest esse consuetudo rationabilis contra legem etiam rationabilem. Pone exemplum ius inducit ut episcopus tractet negocia cum consilio capituli. ut in. c. novit. et in. c. quarto. de his que fi. a pla. Et ideo lex fuit bona et multiplex. quia episcopus et canonici faciunt vnum corpus. Item quod firmum est iudicium quod plurimorum sententia confirmat. ut in. c. prudentiam. de offi. del. tunc consuetudo potest induci contra istam legem. ut in. c. iij. j. de prescrip. li. vi. que est etiam rationabilis alia ratione considerata videlicet ut facilius expediantur negocia. vbi duo contraria possunt sibi iuncta esse vera consideratis diversis finibus. ut nubere et non nubere xxxvij. q. j. nuptiarum. In glo. si. hec glo. dividitur principaliter in duas partes. In prima ponit requisita ad consuetudinem inducendam. In secunda parte ponit multiplices causas inter consuetudinem et prescriptionem. secunda ibi sed qua dicitur. Reducendo ad primum queri potest quot et que requiruntur ut possit induci consuetudo. Sol. gl. enumerat fere. x. vel. xj. requisita. in fine tamen videtur recedere a predictis et solum exigere rationabilitatem et cursum temporis. Primo secundum glo. h in primo requiritur ut sit rationabilis. et que dicatur rationabilis. dic ut dixi in precedenti glo. Secundo requiritur quod sit prescripta. et in h sunt***

multe varietates. et maxie quod Ly. post Pe. reprobat ut quodammodo verba istius textus. dicens quod consuetudo si potest prescribi. quia prescriptio respicit ius formatum. consuetudo est quod disponens. quod non potest prescribi. Sed tu dic quod textus non debet intelligi ut consuetudo prescribat siue prescribat dominium alicuius rei. sed debet esse prescripta. id est obtenta per cursum temporis requisiti ad prescriptionem. Item et secundo ius canonicum requirit consuetudinem esse prescriptam solum quando est contra ius positum. nam inferiores non possunt statuere contra ius canonicum. ut dixi. s. eo. cum dilectus. vbi si voluit tollere aliquem canonem optet quod concurrat quedam prescriptio contra ius vel legem superioris. debes enim scire quod ius civile nunquam requirit consuetudinem esse prescriptam etiam contra ius. sed solum ius nunc canonicum facit mentionem de ista prescriptioe. et puto quod ista sit diversitas ratio. quia seculares persone habent potestatem ab imperatore addendi leges etiam contra legem principis. ut in. l. oes populi. ff. de iusti. et iure. vbi si inducitur consuetudinem contra legem non est opus quod quasi prescribatur contra legem principis. quia illa legem possent directe tollere per contrarium statutum vbi in consuetudine inducenda finis ius civile sufficit tacite consensus populi. non autem ut dixi requiritur aliqua prescriptio. ut in. d. l. de quibus. ff. de iure canonico non est prescriptio nisi in ecclesiasticis statuere contra canonem. ut in. c. quod super his. de ma. et obe. et i. c. constituitur. xxx. q. ij. ideo optet ut tollat canonem pape quod si per quadam prescriptioem vbi prescribitur non consuetudo sed potest illa lex pape. sed consuetudo debet prescribi modo predicto. Et est vnum mirabile quod consuetudo possit induci contra canones per inferiores et per statutum ab eis non possit fieri. nam consuetudo si potest induci nisi ab habentibus potestatem legis addende. ut in. d. l. de quibus. et dixi. s. sup rubrica. hinc ideo dicit Bar. in l. j. ff. de legi. quod usus et mores mulierum non introducunt consuetudinem. quia non possunt mulieres legem addere. ut in. d. l. j. quod non. et per hanc rationem intelligas impugnationem quam faciebatur ad diffinitiones Bo. an. quam posuit super rubrica. quia videtur quod a viris ecclesiasticis potest induci consuetudo contra canones. et tamen non possunt facere legem contra canones. vbi optet te dicere quod ista consuetudo assumit vires non solum ex tacito consensu virorum ecclesiasticorum. sed auctore pape promittentis induci consuetudinem contra canones. Sed pulchrum est videre quare valet consuetudo contra canones et non statutum. et quare personis secularibus fuit indultum ut legem possint addere contra legem imperatoris et non sic fuit indultum viris ecclesiasticis ut possint contra canones statuere. et est subtilis inuestigatio credo illam fuisse rationem. ius civile finaliter tendit in bonum publicum et in utilitatem privatam. vbi si populus vult sibi iudicare contraria legem addendo imperator non curabit. quia potest populus in hoc renunciare favori suo. ut in. c. ad applicas. de regularibus. Item quia mores hominum sunt diversi. ideo voluit imperator ut quisque populus possit sibi facere legem. non tamen contra honestatem nec contra iura reservata principi sed in suum iudicium duntaxat. ad hoc. d. l. omnes populi. et quod ibi no. Bart. si ius canonicum principaliter intendit hominem dirigere in deum et venit ad bonum publicum ecclesiasticum. vbi statutum contrarium editum ab inferioribus presumitur temerarium et ambitiosum et fini eterno contrarium. ideo non potest papa dare potestatem clericis statuendi contra canones.

tantum quod populi possunt ad inducendum

In bono publico

Requisita ad prescrip.

sed consuetudo toleratur. quia surgit ex tacito consensu et non presumitur tanta ambitio. Item quia magis scandalum oritur ex consuetudinis reprobatione cum concurrat tacitus consensus et longo tempore continuatus. Dicit tamen Bal. vnu singulare dicitur per l. si hoiem. ff. ma. q. ex causa vrgenti et verisimiliter non puifa a canone potest fieri statutum contra canones. et multum bene facit illa. l. ibi enim dicitur qd si dedi mandatū spāle alicui vt manumittat aliquem seruum certū potest procurator generalis dñi ex noua causa interdicerē procuratori speciali ne manumittat quasi ex nouo causa p dominū non cōsiderata possit procurator generalis venire contra mandatū spāle ipsius domini. ita dicendū in inferioribus vt possint ex causa noua et vrgenti statutum edere contra spāle statutū superioris. Et p hoc dictū et illam. l. tene menti illud dictū singulare qd ex causa noua potest legatus generalis in pibus prohibere delegato pape speciali ne pcedat in causa sibi commissa qd in illa causa delegatus specialis dicatur maior legato generali. vt in. c. studuisti. de offi. legati. ff. vt dixi hoc vltimū admittitur ex noua causa nō cōsiderata p papam. et hoc bene nota. Quādam vō tps requiratur ad consuetudines inducendam varie sunt opi. glo. h in prin. requirit tps. x. añoz sicut in pscriptōne. Alij requirunt tps de cuius initio memoria non sit vt statū subijatur i gl. Sed tu conclude sic materiā. aut qritur de iure ciuili aut de iure canonico. pmo casu cōter tenet vt sufficiat tps. x. añoz. etiaz si consuetudo sit cōtra ius. quod pbant legisse hac rōne. iura requirit longum tps ad inducendū consuetudinem. vt. C. que sit lon. consue. in rubro et nigro. et in. l. ij. C. de seruitu. sed longum tps dicitur decem añozum. vt. C. de pscript. lon. tem. p totum. ergo et. Et hāc opi. sequitur Bar. in. d. l. de quibus. et Ly. in. d. l. ij. De iure vō canonico dic qd aut consuetudo est pter ius. et sufficit tempus decem añoz. ad hoc glo. nota. in. c. si. j. eo. li. vj. et in. c. consuetudo. xij. di. quod videtur limitandū nisi consuetudo veniat ad detrahendū iuri alicuius ecclie. quia tunc sicut in pscriptōne ecclie requiritur tps. xl. añoz ita in consuetudine. Et hoc est notabile dictū Inno. s. eo. cum dilectus. quod est bñ notandum. videt tñ ibi Inno. restringere qñ consuetudo est p eccliam particularem. secus si contra eccliam vlem. non tamē ad hoc video bonam rōnem diuersitatis. quia non debet esse minus fauorabile totum corpus ecclie qd aliquod membrum ipsius ecclie. aut consuetudo est contra ius canonicū. et tñc requiritur tps. xl. añoz. et in hoc casu requiritur qd consuetudo sit pscripta. vt h. et in. c. ij. eo. ti. li. vj. et rōnem diuersitatis inter ius canonicū et ciuile. s. dixi. Et quare maius tps requirit qñ est contra ius qd quando est pter. veruntamē puto verissimum qd vbi consuetudo venit contra ea que sunt reseruata principi in signum specialis puilegij tunc vtroq; iure requirit tempus de cuius initio nō est memoria. vt est tex. no. in. c. sup. qbusdam. de. x. sig. cessat enim in illis casibus rō quā. s. dixi. p quaz de

iure ciuili sufficit tempus. x. añoz. ¶ Tertio requiritur sñm glo. qd consuetudo sit inducta ex certa scientia et nō p errorem. allegat. l. qd nō rōne. ff. de legi. Aduerte qd illa lex facit in cōtrarium. nam ibi dicit qd si p errorem fuit inducta consuetudo nō debet extendi ad casus similem. et ille tex. est notabilis in h qd licet alis consuetudo extendat ad casum similem intellige si nō habet ius in cōtrarium. vt in. l. de qbus. et qd ibi nō. p. all. secus qñ consuetudo fuit inducta p errorem. nam tñc tenet quo ad illum casum sed nō extendit ad casum similem. et ponit exemplū in quibusdā locis est consuetudo si dominus vini ponat ad plaustrum quo vinū portat. qd rusticus nō tenet de periculo. et tñ non debet extendi hec consuetudo ad alia liquida. tñ seruanda est in casu suo ex quo populus cōsensit in illa consuetudine credens forte hoc esse iuridicum et rōnabile. sed vbi cōt tantus error qd tolleret consensu populi tunc pcederet glo. etiam est consuetudo inducta qd deficeret causa efficiens. s. ipse consensus populi. vt in. d. l. de quibus. ¶ Quarto requirit qd consuetudo sit inducta sciente illo qui potest ius condere. alle. glo. l. de quibus. in. fi. ff. de legi. et multa tenuerūt hanc opi. sed Jo. s. di. consuetudo. et. iij. di. in. s. leges. et. viij. di. in. c. frustra. tenet qd consensus pape seu scientia nō requirit ad consuetudinem inducendam alis raro vel nunq; induceret consuetudo. et hec opi. videt cōmunior. et tñ placet pma pistum tex. qui solum requirit qd sit rōnabilis et pscripta. Item p. c. j. de consti. li. vj. vbi dicit qd papa censet ignorare statuta et consuetudines locorum. Dicit tñ hic do An. notabile verbum si esset verum qd vbi consuetudo induceret cōtra ius sciente papa qd tñc sufficit tempus. x. añoz. qd habet consensus illius qui potest legem pstrariam condere. dictum est notabile sed nō bene iure pbatur. illud tñ fateor quādo papa sciuit et vsus fuisset illa consuetudine. sed vbi solum pstat patientiaz nō videt hoc dictū. pcedere qd multa p patientiaz tolerant. vt in. c. cū iam dudū. de pben. Itē qd ista est quasi quedam pscriptio cōtra legem superioris. vnde sicut in pscriptōne scientia illius cōtra quem pseribit nō minuit tempus a iure statutū. ita nec in consuetudine inducenda contra legem pncipis. ¶ Quod fuit hic etiam do. An. aliud dictū notabile si esset verum qd tñ fuit originalis Jo. monachi et Archi. in. c. generali. d. elec. li. vj. qd vbi ius requirit antiquā consuetudinē vel vbi obuiat omni iuri requirit tps de cuius initio nō est memoria. Sed ptra p mū apte facit tex. iunctis dicit doc. in. d. l. de quibus. vbi consuetudo dicit inueterata licet sit obtēta p tempus x. añoz. nam nō plus importat verbū antiquata qd verbū inueterata. pstrarium facit iste tex. solum enim requirit consuetudinē tunc pscriptā cū est contra ius. ¶ Item qd cū de iure ciuili regit sufficiat tps x. añoz. nō debem⁹ deuiare a dispositione legali nisi quaten⁹ reperit in iure cautū. vt in. c. j. de no. ope. nū. Et hec duo dicta meli⁹ fuissent collocata. s. in scdo reqsro. ¶ Quinto requirit sñm glo. qd sit tale ius qd possit pseribi. nā laici nō pnt acqre spiritualia ex pscriptōe seu consuetudine. p h. c. cam. de

pscri. z. c. massana. z. c. sacrosancta. s. elec. Et nō q̄
sicut ex pscriptione laicus nō pōt acq̄rere ius sp̄ia
le ita nec ex psuetudine. z dico q̄ etiaz nō sufficeret
temp̄ de cuius initio nō est memoria. vt notāser
voluit Jo. an. in. c. ij. de p̄bē. li. vj. optime facit. c.
quāto. s. e. posset tñ attentari q̄ in eis in q̄b̄ papa
pōt facē laicos capaces q̄ tñ possit iduci psuetudo
nō dico pscripio vt laici possent attētare sp̄ialia.
si papa sciuit psuetudinē induci z nō pscripsit. ar.
optimū in. l. de quib̄. p̄alle. nisi dicas psuetudinē
tollī vel impediri ppter irrōnabilitatē z for̄ hoc
vltimū verius. nam rō est quasi cā formalis ipsius
psuetudinis. forma aut̄ dat esse rei. vt in. c. quia p
pter. de elec. ¶ Sexto requirif q̄ psuetudo sit ob
tenta in psradictorio iudicio. allegat glo. l. cum de
psuetudine. ff. de leg. z. c. abbate. de x̄b. sig. i. q̄ p
te psradicante vel semel saltē fuit iudicatū psuetu
dinē esse. z licz aliq̄ hoc tenuerūt tñ cōis opinio ca
nonistaz et legistaz est in oppositū vt istud necessa
rio nō requiraf. p̄bať rōne. psuetudo inducitur
ex morib̄ z vsib̄ hoim. vt in. d. l. de quib̄. z in. d.
c. psuetudo. z insti. de iure naturali in. s. ex nō scri
pto. ergo nō requirif necessario act̄ iudiciarius.
Item si dictū glo. esset vey nunq̄ posset ita intro
duci psuetudo q̄ oportet q̄ hēat initū z sic nunq̄
posset iudicari p psuetudine ex quo nunq̄ obiecta
in iudicō. fatent̄ tñ docto. vtriusq̄ iuris q̄ ex actu
iudiciario itroducif psuetudo puta q̄ iudex iudi
cauit psra legē p̄lo sciēte et nō psradicēte. vnde
act̄ iudicialis sufficit ad p̄bandū psuetudinē non
vt act̄ iudiciari⁹ s̄ q̄ p̄ illū actū detegif psensus po
puli. z sic p̄cedūt iura allegata i gl. ¶ Septimo req̄
ritur fm glo. q̄ homies sint vsi psuetudine varijs
vicib̄ animo introducendi psuetudinē. hic cadit
alius articulus quot vices seu act̄ requirif ad in
ducendā psuetudinē. mltē sūt opinionēs in b̄ ca
nonistaz z legistaz. s̄ cōis opi. est q̄ requirunt tot
actus et ita notozij vt verisimilit̄ trāsuerūt in noti
ciā p̄li. nam vt sepe dixi nō actus s̄ tacit⁹ psensus
p̄li inducit psuetudinē. vñ vbiq̄ ex cōiecturis
habef tacit⁹ psensus p̄li tñ non curaf de magna
frequentia actū. Dubitaf tamen nunquid vnicus
actus notozius itroducat psuetudinē. Quidam
dixerūt q̄ sic. Bar. psra in. d. l. d. quib̄. q̄ psuetu
do itroducif ex frequentia moris s̄ cessat frequen
tia vbi est vnici⁹ actus. Itē est psra substantiam z si
gnificationē vocabuli. nā psuetudo est q̄si cōis af
suefactio. Itē ex vnico actu q̄stumēq̄ notozio nō
pōt elici cōsensus populi. q̄ forte p̄ errorē vel cau
sa vitandi scandali populus prima vice nō contra
dicat et hoc mihi placet. Distingue tamen q̄ aut il
le vnicus actus habz causam successiuam z sufficit
si habuit psriuationē p̄ tps infra q̄b̄ inducif psue
tudo. tex. alle. similem in. c. cū de beneficio. de pre
ben. li. vj. nam si b̄ficiū seculare psferē regulari
z possidet p̄ regularem tpe habili ad psuetudinez
inducendā efficit illud b̄ficiū regulare licet vñ
ca collatio interuenerit. z ita ecōtra si regulare cō
fertur seculari. z illa collatio hz actū successiuuz. s̄
possessionē psriuatam p̄ regularez. Et idem dic si

edificaret pons in publico z haberet cām p̄manē
tem. ¶ Octauo requirif fm glo. q̄ maior pars po
puli vtať illa psuetudine. q̄ sicut maior ps populi
nō potest facere legem. ita nec inducere psuetudi
nem. intelligo glo. de maiori pte populi habēte cō
sensus habilem ad itroducendā legem seu psue
tudinē. nam mulieres infantes furiosi nō compu
tant̄ in numero. q̄ isti nō possunt legē condere. vt
in. l. j. ff. de legi. ¶ Item intelligo glo. de psuetudi
ne que distinguit totum p̄lin. sed si tractarem de
psuetudine itroducēda in aliquo collegio sufficit
maior ps istius collegij. hoc tñ ego limitarem. nā
maior pars nō sufficit ad itroducendā legem. q̄
optet saltem q̄ sint due ptes vniuersitatis. vt in. l.
nulli. z. l. plane. ff. q̄ cuiusq̄ vniūsi. sed maior ps
istarum duaz ptium nō sufficit ad disponendū. vt
in. l. q̄ maior. ff. ad muni. z in. c. j. de his que fi. a
ma. pte ca. Et ideo dicerem q̄ saltem due ptes illi⁹
vniuersitatis seu collegij debēt esse scientes q̄ illa
psuetudo itroducif. z p hoc est expedita p̄ma ps
glo. ¶ Sed quero circa istā ptem de q̄one quozidi
ana. nūquid vnicus actus itrueniēs psra cōsue
tudinē iterrūpat istam psuetudinē. Conclude
q̄ aut psuetudo non erat adhuc cōpleta z pfecta z
iterruptif psuetudo ita q̄ nō est opus de nouo
incipe. q̄ p hoc nō apparet de tacito psensu populi
q̄ velit inducere psuetudinē cum fecerit actum cō
trarium. ar. in. l. vbi repugnātia. ff. de reg. iur. z. c.
sollicitudinē. de apel. i. fi. Sed si psuetudo erat cō
pleta z pfecta tunc vnicus actus in cōtrarium non
tollit psuetudinē. sed optet q̄ tollaf eo tpe et mō
quibus fuit itducta. q̄ itaz lex est. z ideo debz tolli
tanq̄ lex. credo tñ indifferēter sufficere t̄pus. x. an
nozum. z sic intellige gl. in. l. tpalis. in. s. j. ff. de re
iur. Et Jo. an. b̄ circa sc̄dam ptem gl. instat in red
denda rōne diuersitatis inter pscriptionē z cōsue
tudinē. z est notabilis q̄ z magni effectus z gl.
in hac q̄one nihil pfecte dicit. Sed tu post doc. dic
q̄ p̄ncipalis z fundamētalis differētia est q̄ ex ps
criptione acquirif ius puato siue illud ius trahaf
ex publico siue ex puato. psuetudine vero nō acq̄
ritur ius alicui puato. sed i publico vnde cūq̄ cau
setur etiā si ius trahaf ex puato. vt in. l. v̄d̄. or. s̄.
si psrat. ff. cōia p̄di. vbi p̄tz q̄ potest itroduci psue
tudo q̄ q̄sq̄ possit dato p̄cio fodere lapides ex fun
do alicuius. vñ ius istud trahif a puato z acq̄rif
publico z in cōi. vnde si acquireret certis psonis si
esset consuetudo sed pscripio. nam cōsuetudo est
lex que debet eē cōmunis. vt. iij. di. erit aut̄ lex. si
ergo acquirif puato. ergo nō est cōis. et ideo no
tabilit̄ dicit Jo. an. hic. q̄. c. cum dilectus. s̄. e. im
proprie ponitur in hoc titulo. q̄ loquit̄ potius de
pscriptione q̄ de cōsuetudine vt ibi dixi. q̄ ius ibi
subtrahēbat certo collegio. Et nō. b̄n hoc dictum
q̄ non dicit̄ cōsuetudo vbi ius acquirif certo col
legio. q̄ collegium tenet vices vnici⁹. est cñ quod
dam corpus fictum z rēpsentatū. vt in. l. mortuo.
ff. de fideiussō. z in. l. p̄ponebatur. ff. de iudi. Sci
as tamē q̄ quādoq̄ vnum et idem potest esse ps
scripio respectu certozum z consuetudo respectu

aliquoz. pone exemplū qđ notabiliter ponit Jo. an. in. d. c. ij. j. co. lib. vj. si epus acquirit vt solus possit corrigere subditos sine cōsilio capituli quo ad capitulum et epum est p̄scriptio qz detrahif capitulo et acquirit ep̄o. et sic nō potest dici p̄suetudo cuz acquirif vni. sed respectu subditoz qui veniūt corrigendi p̄ solum ep̄m dicit p̄suetudo. et idem respectu ep̄i quo ad subditos. qz subditū nihil detrahitur sed est eis quedam lex vt p̄ solum ep̄m iudicent. et ideo dicit ibi notabilis Jo. an. q̄ quatenus ep̄us p̄tendit p̄tra capitulū debet habere titulū. qz est p̄scriptio et in p̄scriptione p̄tra ius requirit titulus. vt in. c. j. de p̄scrip. li. vj. et sic intellige glo. cum tex. in. d. c. in verbo canonicis. sed quatenus litigat p̄tra subditos nō tenet allegare titulum qz contra illos est p̄suetudo vt dixi. et in p̄suetudine etiā contra ius nō requirit titulus. qz hoc nullo iure cauet imo potius videt oppositū vt b. Ita in p̄suetudine cū sit qđā lex inspicif sola voluntas seu tacit⁹ p̄sentus. Et ex his habes aliā differētiā notabilē inter p̄scriptionē et p̄suetudinē. qz in p̄ma requirit titulus et i scđa nō requirit. Possent alie assignari differētie sp̄ales si iste sunt p̄stantiores et fundamentales. et tene mēti. ¶ Tertio p̄cludēdo materiā cū q̄ritur de effectu p̄suetudinis distinguo post Bar. in d. l. de quib⁹. vbi dicitur loquit q̄ doctores nostri b et reformabo in aliquibus habito respectu ad ius nostrū. q̄ aut cōsuetudo est fm legē aut p̄ter aut p̄ fm legē. Primo interpretādo ipsaz legē. vt i. c. cū dilectus. s. eo. et in. l. si de interpretatione. et in. l. minime. ff. de legib⁹. Secūdo cum p̄firmat ip̄am legē vñ sepe i iure allegat lex et p̄suetudo circa idē. vt. s. e. cū dilectus. et in. c. sopite. j. de censib⁹. vbi bonus tex. et facit ad materiā qđ no. glo. in. c. j. de cōsti. li. vj. vbi querit. Nunquid si cōsuetudo habet id qđ lex s̄blata lege tollat p̄suetudo. et dic vt ibi. et aliqd tetigi in. c. j. et c. sup eo. de cogna. sp̄iali. ¶ Secūdo qñ est p̄ter legem valet p̄suetudo. vt in. c. catholica. et in. c. in his. xj. di. et j. di. p̄suetudo. ¶ Tertio casu dic q̄ aut est p̄tra legem diuinā et nō valet nisi p̄cedat rōnabiliter distinguēdo. qđ dedara vt. s. dixi latius. aut est p̄tra legem nature et etiā nō valet. qz naturalia sūt imutabilia. v. di. in p̄n. et in. s. sed naturalia. insti. de iure natu. Pone exempluz si habere p̄suetudo vt filij nō educarent a parentibus. nam de iure naturali sunt eis debita alimenta. j. di. ius naturale. Et facit ad illam. q. nunquid p̄ statutū vel cōsuetudinē posset tolli vt diminui legitima debita filio. de quo plene dixi in. c. raynuitus. et raynaldus. j. de testa. et dic vt ibi. aut est cōtra ius gentiū et etiā nō valet. qz ius gentiū etiā p̄t dici ius naturale. qz naturali rōne inductum. vt in. d. l. omnes p̄li. ff. de iusti. et iure. et hoc intelligi go nisi p̄suetudo disponeret cōtra ius gentium distinguendo sicut. s. dixi. hoc p̄batur. nam ius posituum potest ex causa disponere contra ius gentium et p̄tra ius naturale vt inducēdo seruitutem vt in. c. ita quozūdam de iudeis. Item p̄uando quem dominio sue rei. vt de p̄scrip̄. p̄ totum. ista

consuetudo hoc p̄t facere cum sit quedam lex. Et p̄ declaratione horū terminoz scias qz ius naturale est nomē generale et comprehendit in se legem diuinam et legem nature et legē gentium. et ius diuinum et ius gentiū appellant iura naturalia. qz naturali rōne sunt inducta. vt i. d. l. omnes p̄li. no. Anno. in. c. que in eccliarum. s. de p̄sti. qñqz vero ius naturale sumit in sua specie et pp̄rie. quo ad p̄positum ius naturale dicit quidam instinct⁹ nature ex rōne. pueniens. de quo videbis glo. j. di. i. c. ius aut naturale. vbi ponit quoz modis sumat ius naturale et tene illam glo. menti. ius diuinū quid sit habes. j. di. in p̄n. de iure gentium habes. j. di. ius gentiū. Et de iure naturali cadē di. ius naturale. Aut p̄suetudo est p̄tra legem posituā. vt cōtra leges seu canones seu statuta. et tūc aut est contra libertatem ecclie et nō valet. vt in. auē. casta et irrita. C. de sa. san. ec. et in. c. j. et in. c. cum inter. s. e. aut est p̄tra vtilitatem publicā et etiā nō valet. qz sicut nō valet lex. vt in. l. fi. C. si cōtra ius vel vtilit. publi. ita nec p̄suetudo qđ nō. aut est p̄tra vtilitatem puatā. et tūc aut p̄cedit lex derogatoria ad p̄suetudinē. et nō valet p̄suetudo sequēs fm Bar. allegat auē. nauigia. C. de fur. et l. eos. C. de vsuris. et nō hoc dicitur. Et hoc etiā inferit qz p̄suetudo semel reprobata a lege nō potest amplius induci. Sed ego soleo allegare glo. singularē in cōtrariū in de. statutum. de elec. et vide illam. et credo qz si subest rō noua que nō suberat tpe legis dānantis p̄suetudinē qz tūc poterit de nouo induci. arg. opti. in. l. si hominē. ff. man. et in. c. nō debet. de p̄san. et affi. in p̄n. et plene hoc examino in. c. ij. de p̄ba. aut nō habet legem derogatoriā. et tūc aut lex p̄cedit et sequit cōsuetudo aut ecōtra. Primo casu si p̄suetudo est generalis vincit legem generalē et vniuersaliter. intellige tñ fm ius canonicū dum nō sit rōnabilis et p̄scripta vt hic. aut cōsuetudo est particularis. et tunc nō vincit legē vniūsaliter. vt in. l. ij. C. q̄ sit lon. consue. sed solum vincit legem vbi cōsuetudo viget. vt in. d. l. venditor. in. s. si constat. Secūdo casu qñ p̄cessit p̄suetudo et lex cōtraria sequit tenet Bar. qz tunc cōsuetudo nō vincit legem imo tollit per legem sequentē. alle. l. ij. ff. de sepulchro violato. dicit tñ qz canoniste tenet oppositū. et certe casus est in p̄trariū in. c. j. de cōsti. li. vj. vbi dicit qz lex pape nō tollit p̄suetudinē certi loci p̄trariā nisi de ea fuerit facta mentio. qz papa nō p̄sumit scire istas p̄suetudines. Et quo ego infero qz si ciuitas facit statutū p̄tra suam p̄suetudinē tollit p̄suetudo licet de ea nō faciat mentionem qz ciues p̄sumunt scire suā p̄suetudinē. vt no. in. l. oēs p̄li. ff. de iusti. et iure. facit. c. qđ dicit. xvj. di. et cessat rō dicit. c. p̄mi. et p̄b habet facti declarata mā huius. c. taz quo ad p̄nam p̄tem qz quo ad secūdas. b nō sunt alia.

De postulatione p̄latoz. Rica.

¶ Tiso de iure scripto et nō scripto qz parū ē iura cōdere nisi sint mistri q̄ cadē iura tueant. vt i. l. ij. ff. de ori. iur. et i. c. vbi p̄culū. s. p̄terea. de elec. li. vj.

Consuetudo

*Ubi
glo.
1794*

ideo de ipsis ministris et eorum assumptione merito erit videndum. et quoniam assumuntur altero ex tribus modis. scilicet per postulationem electionem et translationem. id est de omnibus istis tribus. j. subicit. et quod postulatio innuit gratie primit titulum de postu. pla. Quid autem sit postulatio vide per glo. in. c. unico. eo. ti. li. vj. que dicit quod est petitio gratie a superiore facta. Illa tamen est potius descriptio quam definitio cum non euacuat propositam naturam definiti nec est convertibilis cum suo definito sicut debet esse quilibet bona definitio. ut no. glo. sup. rubrica. de sum. tri. et insti. de act. in pn. ideo latius potest definiti si scilicet quod postulatio est quedam gratie petitio a superiore facta de promovendo aliquem ad prelationem ad quam de iure communi propter defectum aliquem vel impedimentum eligi seu promoveri non poterat. Et ex hoc tacite inferuntur differentia inter electionem et postulationem. nam postulatio innuit gratie. ut in. c. pe. j. e. electio vero innuit iuri. unde electio solet sic definiti quod est alicuius persone ad prelationem vel fraternam societatem canonice facta vocatio. et licet olim permiscue iura vterentur his vocabulis. ut in. s. his omnibus. lxj. di. et lxxij. di. litteras. hodie tamen est maxima differentia inter postulationem et electionem ut colligitur ex premissis. unde ille qui de iure potest eligi non debet postulari. et si electores illum postulant nihil agunt quod debent providere ecclesie de meliori quam possunt et meliori modo. unde illi qui eligunt presentunt in electum vel spiritum et per electionem inchoat vinculum matrimoniale. ut in. c. cum inter canonicos j. de elec. et in. c. si. de transla. pla. Sed illi qui postulant non presentunt in postulatum ut in spiritum nec inchoat aliquod coniugium sed vota sua dirigunt in superiorem ut superior de gratia debeat admittere postulatum. De quo vide quod no. in. d. c. unico. e. ti. li. vj. in glo. iij. et per Inno. j. c. pxi. nam optet primo vide fundamenta materie postea breviora dicemus.

A hoc in beato.

Ampostulabilis est qui violat interdictum. hoc dicitur quo ad titulum habet enim multa alia dicta que non faciunt ad materiam. Dividitur. nam primo ponitur iniusta postulatio et ipsius presentatio. Secundo contra postulatum obiectio procuratoris presentio et excusatio ibi versus. Tertio ibi quod nec excusationi reiectio. Quarto postulacionis cassatio ibi nos. Quinto gratiosa eligendi vel postulandi presentio ibi licet. In textu ibi non negavit. non dicitur fuit confessus et non negando videtur confiteri. de quo. j. dica. Et infra sub isto continebatur quod terram fracie subiecit interdicto sed ista non fuit terra fracie. Et ibi nec sufficit imo nec presentio. Nota istam quod non omnia presentunt que sufficiunt. Et ibi non facile facultas credendi tribuit. No. non defacili ergo si vult presentare ignorantiam admittit. Nota primo ibi per abbatem. quod abbas potest esse procurator per ecclesiam cathedrali. ita colligunt doctores. ex textu. et facit. c. sopite. de censu. Et vide quod dixi in. c. in nostra. de procura. et in. c. cum. j. et. A. de re iudi. Nota secundo ex principio practicum corrigendi postulacionem factam de episcopo. nam debet concludi ut papa dignetur translationem facien-

do pium presentare assensum. Et pondera illud verbum pium. nam quod postulacio dependet a gratia ut dixi sup. rubrica optet quod via supplicatoria seu petitoria petatur admissio postulacionis. Nota tertio ibi quasi per certo. quod dicitur quasi non semper est expressiva veritatis sed diminuit aliquid de significato eius cui adicitur. unde sensus iste est quod totaliter non constabat quod episcopus non servabat interdictum sed quasi presentabat. Quandoque tamen hec dicitur quasi est expressiva veritatis. de quo vide glo. in. c. prochianus. de deci. et in. c. put. de do. et contu. vbi dixi. Nota quarto ibi non negavit quod is qui interrogatur tenetur respondere et si non responderet habet per confidentem in suum pre iudicium. ad hoc facit. c. si tibi absenti. et quod ibi no. de present. li. vj. et l. de etate. s. qui tacuit. ff. de in terro. act. Et nota quod hoc habet locum etiam in procuratore tacente ut taciturnitas eius habeat presentationem in pre iudicium dicitur. nam iura interpretantur quod tacite confiteatur. ad hoc vide bo. tex. in. c. ij. de confess. li. vj. et quod dixi in. c. penult. de iura. calu. Nota nota quod confessio facta per unum ex duobus procuratoribus nocet domino. quod an sit verum indistincte. dicitur ut habes tex. no. iuncta glo. in. c. si duo. de present. li. vj. Nota quod quando confessio fit sub eodem constructu seu qualitate potest aduersarius recipere presentem confessionem quatenus facit per se et aliam presentem confutare seu repellere per rationes probabiles seu per probationem. ita fecit hic papa. nam iste procurator confitebatur saltem tacite quod episcopus non servabat interdictum sed dicebat quod illud ignorauerat. papa vero sup. non observantia fundat se sup. confessione procuratoris et ignorantie allegationem confundit per probabiles rationes. simile quod legitur et no. in. c. ex parte decani. de rescrip. sic limita no. in. c. j. de confess. li. vj. et per Bart. in. l. aurelius. in. s. idem quesit. ff. de libe. lega. Nota in. d. quod non sufficit. et tene mentem differentiam inter sufficere et presentere. multa enim presentunt que non sufficiunt. sed Jo. an. alle. c. sacris quod me. causa. Et dicitur quod verbum presentere sonat in quodam adiuvantem ut cum aliquid presentat quod ad quod non dicitur ad totum. Illud verbum dicitur sufficere quod ad presentationem actus non indiget alio adminiculo. et ad hoc vide glo. notabile que tacite hoc sentit in. c. statutus. in prin. in verbo canonicis. de rescrip. li. vj. Nota quod ad hoc quod constitutio liget contrauenientes satis est quod solenniter edatur. id est fiat aut publice presentulget. non autem est necesse ut cuilibet sigillatim nuncietur. Et ex hoc nota vna differentiam inter citationem et constitutionem seu edictum. Nam citatio non potest proponi per edictum sed debet presentaliter fieri. ut in cle. j. de iudi. et no. in. c. causam. de do. et contu. et in. l. iij. s. ait presentor. ff. de dam. insec. Sed constitutio potest presentulgar per edictum. et est ratio. quia presentitutio est generalis. ideo satis est ut generaliter presentonatur. et idem est etiam in citatione vbi eadem subest ratio. unde dixi singulariter Inno. in. c. si. qui matri. accusa. pos. quod etiam hodie admittitur citatio per edictum quando nascitur quis presentaliter sit citandus facit quod legitur et notatur in dicta cle. j. de iud. et au. si omnes. C. si ut se ab here. absti. vbi tex. Et nota

in alio singulariter istum tex. ibi solenniter editur
aut publice promulgatur. nam per illaz alternati-
uam aut potest colligi ar. opti. q. constitutio ligat
etiā anteq̄ solenniter aut publice pmulget dūmo-
do solenniter fuerit edita. secus aut si fuerit edita
sine solēnitate. nā tūc expectat pmulgatio. sic pōt
limitari et intelligi qd̄ no. in. c. ij. d. consti. z. iij. di.
in. s. leges. Et ex h̄ pōt inferri q̄ p̄stitutio solenni-
edita in p̄silio p̄li liget licz nō fuerit publice pmul-
gata. Nota ibi s̄ id solū sufficit rē. z. tene mēti q̄ cō-
stitutio ligat sciētē nō expectato lapsu duoz̄ mēsiū
vel alterius t̄pis. qd̄ tenet glo. no. in. c. ij. de re. ec.
nō alie. li. vj. dixi i. c. ij. s̄. d. p̄sti. mlti t̄n̄ p̄tra. s̄ ego
soleo hūc tex. q̄ si p̄ casu adducē. nā p̄bat h̄ p̄ x̄bū
sufficit in eo q̄ tex. dicit sufficē ad obseruatiā p̄stitu-
tōnis q̄ habeat p̄stitutōnis noticiā. s̄ p̄ verbū suffi-
ciens includit q̄ nō est necessarium aliud admini-
culū ad ipsius obseruatiā. z. s̄. dixi de significato
huius v̄bi sufficit. ¶ Nō ibi nō facile facultas cre-
dēdi. z. tene mēti tex. p̄bat etiā notabilis q̄ p̄sump-
tio q̄ orit̄ ex pmulgatiōe statuti nō ē iuris. z. suple-
t̄ de iure s̄ admittit̄ q̄s volēs p̄bare ipsius ignorā-
tiā. z. defacili credid̄. v̄n̄ pōdera illud verbū nō faci-
le. d̄ quo vide qd̄ dixi post Inno. in. c. ij. s̄. de p̄sti.
Ex h̄ pōt inferri q̄ nō sufficit iuuamētū allegat̄ i ḡ-
rantiā cōstitutōnis. p̄trariū t̄n̄ sentit glo. in. c. p̄po-
sisti. lxxxij. di. qd̄ an sit verum indistincte dic̄ vt
dixi in. d. c. ij. ¶ Nō i x̄bo sed inde liquido. q̄ etiā
suffraganei tenēt seruare generale interdictū cū
vidēt eccliaz metropolitanā illud obseruantē licet
de sn̄ia interdicti aliā p̄bationē nō hēant. facit qd̄
habet̄ in de. j. de sen. exc. ¶ Nō in x̄bo nos igif. q̄
platus dēt esse p̄mptus in vlciscēdo z. puniēdo in
obediētiā subiectoz̄ z. q̄ peccatū est nō subsistente
causa rōnabili parē inobediētib̄ z. p̄tumacib̄. v̄i
de t̄n̄ tex. no. ij. q. v. quanto. v̄bi dicit̄ q̄ sicut in cō-
tumacia p̄sistentib̄ seuos nos eē p̄ueit ita hūilib̄
et penitētib̄ locū venie negare nō debemus. Se-
neca i li. de v̄tutib̄. honestū et magnum vindicte
genus ē ignoscere qd̄ no. ¶ Itēz no. ibi vlcisci. q̄
capit̄ h̄ in bonā partē p̄ pena. s̄. iuridice imponen-
da iurta no. ibi nil obediētiā p̄desse videret̄ rē. z.
tene sp̄ mēti q̄ pena maloz̄ v̄f. p̄desse bonis. z. hoc
ideo q̄ magis relucet iusticia bonoz̄ ex punitiōe
maloz̄. v̄n̄ in psalterio. letabit̄ iustus cū viderit v̄i
dictā. manus suas lauabit in sanguine peccatoruz̄
Ex q̄ dicit̄ qd̄ā theologi q̄ pater ex̄ns beatus gau-
det vidēre filiū i inferno z. ecōtra. ¶ Nō. in fi. luntē
ibi nō p̄ueniebat p̄posito vestro ar. q̄ q̄s debet eli-
gere sociū p̄uenientē suo p̄posito z. suis morib̄.
nā corrūpūt bonos p̄sona mala. xxvij. q. j. sepe.
¶ In gl. j. in fi. Ex hac gl. pōt tolli p̄trariū qd̄ for-
mari posset p̄tra tex. qualit̄ tenuit h̄ postulatio p̄
dētē appellatiōe. So. pōt p̄mo dici q̄ ista appella-
tio nō tenuit q̄ fuit interposita sine iusta causa. vt
in glo. Scōdo pōt dici ex gl. q̄ ynanimē postulādo
vidēt̄ recessisse tacite ab appellatiōe aut postulatiōe
ar. in. c. sollicitudinē. in fi. de appel. z. q̄libet solutio
bona. Et an z. q̄n̄ possint appellat̄es recedere ab ap-
pellatiōe i causa electōis. vide bo. tex. in. c. q̄uis

de elec. li. vj. ¶ In glo. scōda in fi. z. plene hūc expli-
caui in. c. j. h. allegato. z. in. c. fi. de p̄fes. z. dic̄ vt ibi
Ad. l. si defensor. h̄ alle. dic̄ q̄ loquit̄ i defensore q̄
nō habebat mādātū. Ad. l. certū. in. s. penf. dic̄ q̄
loquit̄ q̄n̄ p̄fessio p̄curatoris erat erronea. vt q̄z̄
erit p̄fessus d̄sim occidisse illum q̄ t̄pe p̄fessionis vi-
uebat. ¶ In glo. tertia in fi. no. b̄n̄ h̄ac glo. iūcto
tex. z. extra glo. collige subtiliter ex tex. q̄ quilibet
de puincia p̄sumit̄ scire ea que publice sunt in ali-
qua p̄te puincie. Nā sn̄ia interdicti fuit publice p̄-
mulgata in certa p̄te puincie. z. oēs t̄n̄ de puincia
p̄sumunt̄ scire. qd̄ intellige de factis p̄cernentib̄
torā puinciam. sed in factis p̄cernentib̄ v̄nā dio-
ces. t̄n̄. soluz̄ p̄sumunt̄ illi scire qui sunt in diocess
nō aut̄ isti qui sunt in puincia. Unde existens ex-
tra dioc. p̄babiliter allegat̄ ignorantia eoz̄ q̄ sunt
facta in dioc. vt est tex. nobil̄ in. c. fi. qui ma. accu-
pos. Idem dic̄ in his que cōcernūt ciuitatez̄ q̄ exi-
stens extra ciuitatē p̄sumit̄ ignorare ea que sunt i
ciuitate. q̄ ex quo factū cōcernit certum locū dum
taxat non p̄sumit̄ noticiā nisi quo ad existentes i
illo loco. facit qd̄ no. Inno. sup̄ rubrica de consue-
tudine. z. Bar. z. Ly. in. l. cūctos p̄los. C. de sum-
tri. z. fide catho. ¶ In gl. in verbo publice ibi z. iō
nō excusatur. nota singulariter istā glo. vsq̄ ad fi-
nem ex qua habes q̄ sola fama facit p̄bationē suf-
ficiētē vt interdictuz̄ sup̄ioris obseruet̄ sicut dicit̄
m̄ quo ad excōicationē. vt in. c. illud. alle. in gl. et
est ratio. q̄ v̄bi agit̄ d̄ modico p̄iudicio fama facit
plenā p̄bationē. vt dixi in. c. veniēs. j. de testi. Itē
quia in istis spiritualibus debem̄ tenere in dubio
qd̄ tutius est. vt in. c. iuuenis. de sp̄. no. glo. in. c.
v̄nico. de scrutinio in or. fa. ¶ In glo. in verbo in-
terp̄tatus. ibi interp̄tāt mādātū pape. no. glo. q̄
legatus pōt interp̄tari mādātū pape. z. idē no. gl.
in. s. ex his. xj. q. j. z. spe. in ti. d̄ legato. s. sup̄est. d̄.
delegatus quoz̄. z. in. s. nūc ostendēdū. d̄. xxxvij.
Sed aduerte q̄ glo. oponit de quibusdam iurib̄
in quibus cauet̄ q̄ eius est interp̄tari cui⁹ est cō-
dere z. nō soluit. h̄ost̄. soluit tripliciter. Primo q̄
legatus hoc fecit ex plenitudine legationis. Scōdo
q̄ legatus fecit ex speciali mandato pape. Tertio
q̄ sine mandato p̄cessit sed papa habuit postea ra-
tam istam interp̄tationem. Et ex his duabus solu-
tionibus vltimis vidēt̄ velle q̄ de iure non possit
legatus interp̄tari mādātū seu p̄uilegiuz̄ pape
Inno. dicit̄ q̄ sicut iudex potest legē interp̄tari in
causa vertente coram eo. vt in. l. nō possunt. ff. de
legi. ita potest legat⁹ interp̄tari rescriptū. Et p̄mo
q̄ ista solutio sit bona. nam vt p̄bat̄ in. c. sup̄ litte-
ris. de rescriptis. iudex interp̄tāt rescriptū ad suā
potestatem certificandā z. vt p̄nunciet an sit iudex
z. ad quantuz̄ extendatur iurisditiō sua. ita potuit
iste legatus interp̄tari rescriptum pape vt appa-
reret quaz̄ potestātē reciperet ex eo mandato. idē
puto q̄ v̄bi oriretur aliquod dubiū difficile debe-
ret recurri ad papam. Et in hoc casu possent intel-
ligi iura hic allegata pro contrariis. ¶ Item prin-
cipaliter nota ex glo. quattuor species interpreta-
tionis. nam interpretatio principis est generalis

necessaria et in scriptis redigenda. Et dicit quod est generalis quod extendit ad omnes. est necessaria quod necessario tenemur sequi interpretatorem principis. est enim in scriptis redigenda. quod secundum vnam opinionem lex debet redigi in scriptis ut dicitur secundum quosdam allegando. Et ex hac gl. habes quod scriptura est de substantia legis seu statuti de hac materia. vide quod late ponit Jo. an. regula nemo potest ad impossibile de re. iur. li. vi. in mercu. et per dominos de rota decem. xxxviii. p. glo. et Ly. in. l. j. C. de legi. et opi. cōis videtur quod scriptura non sit de substantia legis sed vtile est eam redigere in scriptis ut preseruet illius memoria. et per hac opinionem quam teneo adduco bonum tex. in. c. j. de renun. li. vi. vbi successores redigit in scriptis presertim de rebus predecessorum ne tradere tur obliuioni. ergo valebat presertim presertim antequam redigeret in scriptis. vbi scriptura ibi postea interuenit non ad validitatem legis sed ut preseruetur memoria. Ad idem adduco secundo insti. de iure naturali i. §. quod principi. vbi dicitur quod principi placuit legis huius vigorem. ergo sola voluntas principis cum effectu facit legem. Est alia species interpretatōis que fit per consuetudinem. nam consuetudo est optima legum interpretatio. ut in. c. cum dilectus. de consue. et ista interpretatio est generalis quod extendit ad omnes in quibus viget illa consuetudo. Item est necessaria modo predicto sed non redigit in scriptis. quod consuetudo conseruatur memoria hominum. Tertia species interpretatōis fit per iudicem. nam iudex non potest interpretari leges quo ad causas decidendas per eum. ut no. Inno. in. c. cum speciali. de appella. facit tex. in. au. i. iurandū. quod presertim statuitur ab his. vbi iudex iurat iudicare secundum quod sibi videtur. scilicet non secundum voluntatem sed secundum bonum iudicium informatum a legibus. et hec interpretatio non est generalis. quod alij iudices non tenent iudicare secundum quod iste iudicauit. quoniam non exemplis sed legibus iudicandum est. ut in. l. nemo. ff. de sen. Item hec interpretatio iudicis est necessaria. quod necessario presertim tenentur illam sequi. vnde sententia transit in re iudicatam nisi appelletur. ut in. c. quod ad consultationem de re iudicata. et est hec interpretatio in scriptis redigenda secundum glo. intellige respectu sententie diffinitive quam presertim fert. ut in. c. si. de re. iudi. li. vi. Sed sententia interlocutoria non fertur in scriptis et tamen propter notorium causam est redigenda in scriptis. ut in. c. quoniam de pba. An autem iudex possit interpretari suam sententiam postquam eam tulit si de nouo circa eam oritur aliquid dubium. glo. ista arguit quod sic. et tene menti in h. gl. sed vide latius per doc. in. c. ex pre. iij. de verb. sig. pleni per Bart. in. l. ab executore. ff. de appel. vbi concludit quod isti maiores iudices presertim. et videtur tex. in. d. l. ab executore. De arbitro an possit suam sententiam interpretari postquam eam tulit. vide per spe. in. ti. de arbitris. §. si. §. si nunquid verbum. et §. sequenti. et vide text. quod non possit in. c. cum olim. j. de arbi. §. si. vbi papa fuit aditus super dubio sentie et non arbitri. et vide quod ibi dixi. et quod no. l. l. quid tamen. ff. de arbitris. Quarta species interpretatōis fit per magistrum seu per doctorem nam quilibet magister seu doctor potest interpretari dubia illius facultatis in qua est doctor. ut in. l. vniuersa. C. de p. fess. §. in urbe constantinopolitana. li. xij.

Et ob hoc dicimus quod ante doctoratum quis non potest magisterialiter legere nec disputare. nec obstat quod licentia detur scholaribus in aliquibus studiis quia potest datur eis ut addiscant quod ut doceant. Et hec interpretatio magistrorum non est generalis secundum glo. nec necessaria nec in scriptis redigenda. quod verba declarata ut. §. dixi. nam interpretatio doctoris non necessitat nos ad illam sequendam sed tantum statim illi interpretatōi quatenus probatur lege seu ratione. Et in eo quod glo. dixit quod hec interpretatio non est redigenda in scriptis. dicitur doc. hec intelligendum de necessitate vel in scriptis publicis seu authenticis. Sed huius possunt redigi in scriptis ut videmus seruatum ab olim in lecturis doctorum et hec interpretatio est sequenda. et de ea facit mentionem tex. in. c. j. de deci. et in. c. capellanus de feriis et in. c. litteras. de resti. spo. cum similibus. Excusat etiam hec opinio magistrorum a pena. nam si communis opinio habet certum intellectum legis licet ille intellectus non sit verus in se nihilominus sequens illum in iudicando vel extra iudicium non incurrit penam legis quia communis opinio doctorum inducit probabilem errorem. ad hoc vide tex. iuncta glo. in. c. vnicuique. c. ti. li. vi. facit tex. in. l. regula. ff. de iur. et fac. igno. no. Bar. in. l. de eo. C. de pe. iudi. qui. ma. iudi. Et vide quod dixi in. c. ut debitus. de appel. et in. c. finem liabus. de dolo et cotu. Et hoc indubitatum in communi opinione. sed vide notabile dictum Oldra. in. l. quesitum. §. j. ff. de fun. instruc. vbi dicitur quod motus ob opinionem sui doctoris debet excusari a condemnatione expensarum quia probaliter quis sequitur opinio sui doctoris. immo debet discipulus in practica sequi doctoris sui seruata tamen veritate et defendere opinio sui magistri. Ad hoc. l. dicere. §. si arbitri. ff. de arbi. vnde fertur aristoteli reprobandum quandam opinio platonis magistri sui dixisse. amicus plato sed magis amica veritas. In glo. in verbo que regi. ibi domino damus actionem. sensus glo. est quod ista pronomina meum tuum et suum et his similia denotant dominium. Et idem in genitio cuius dicitur talis equus est petri. et de pronomibus vide bo. tex. cum glo. in. c. §. iure. vii. di. de genitio modo predicto est bonus tex. in. l. ij. §. in locum. ff. de reli. et sump. fume. Et ad hoc tene menti istam glo. cum iuribus prealle. sed hoc dictum videtur contra principium glo. et contra text. ex quo enim papa mandauit terram regis subiecta interdicto debuit intelligi de terra propria ipsius regis et non de terra sibi adherente in prestando auxilium et fauorem. Solutio duplex potest colligi ex ista glo. quod iste text. procedat ex larga et impropria significatione vocabuli. nam secundum propriam et strictam significationem illa verba important dominium. Sed hoc dices tu cum hic secundum in penalibus quare hic fuit facta ista larga interpretatio contra regulam in penis. et regulam odia. de re. iur. li. vi. et c. statutum. de elec. li. vi. Sed contrarium est difficile et plerique soluendo dicunt quod hic non tractabatur de mera pena. nam interdictum sicut excoicatio est medicinale. nam fertur interdictum donec fuerit satisfactum nec diminuit patrimonium alicuius. ut in

l. in seruoꝝ. ff. de penis. et in l. iij. ff. de dam. infec.
 vñ tñ qz h snia erat medicinal. tñ qz auxiliātes dñt
 eadē pena coerceri. vt in. c. j. de off. deleg. legatus
 fuit interpretat' large h mādātū vt terra regis dice-
 ref nō solū ppria sed ibi adherēs auxilio et fauore
 videm' sñe in excōicātōe. nā cōicātes excōicātō in
 crimie damnato ppter qd fuit excōicātus incidūt
 in eandē excōicātōe vt i. c. si p' cubine. j. d. sen. ex.
 ¶ Et ex p'dictis no. singularit' qz vbi cessat ista lar-
 ga interpretatō terre adherentes nō veniūt appella-
 tiōe terrarū suarū. et facit singulariter h ad. q. duo
 pncipes fecerūt pacē ad inuicē et p'miserūt s' cer-
 ta pena nō offēdere se nec terras alterutrius. vtz
 adherentes seu bona adherentiū illis icludātur in
 caplis pacis. credo qz nō qz i cōtractib' cessat ista
 largissima interpretatio. vt in. c. cū dilect'. de dona.
 ¶ Itē allego tex. tibi valde nota. et menti tenēdū
 in. c. aplice. de re iudi. li. vj. in x. volebat. vbi clare
 pbat qz isti adherētes nō includunt in capitul' pa-
 cis nisi exp'maf. Et vide notabile dictū Inno. ibi
 qui p illū tex. cōmendauit fidelitatē ecclie romane
 dicit em' qz nūqz romana ecclia voluit habere pacē
 nec pacis tractatū nisi pmitteret de adherentibus
 et ipunitate eoz. Ex quo colligit qz infideliter agūt
 illi q' faciūt pacem et illos q' sibi p'stiterūt auxilium
 nō includūt in tractatu pacis. Et tñ ad pncipa-
 le dictū qd no. Bar. in p'mio. ff. noui vbi dicit qz
 genitiū' mō p'dicto et illa p'noia denotāt dominiū
 ex ppria et stricta significatōe verborū et id in statul'
 deberet fieri tal' interpretatio. s' fm cōem vsu locū
 di cōprehendūt nō solū dñi et possessores sed etiā
 simplices detētores vt depositarij cōmodatarij et
 similes. nā habēs equū cōmodatū dicit iste ē equ'
 meul. et coloni solent appellare possessiōez suā quā
 colūt. ad h bo. glo. in. l. ij. ff. de ori. iur. x. est ergo
 hec p'suetudo seruāda est etiā in statutis. ar. in. l.
 libroz. in. s. qd tñ cassius. ff. d. lega. iij. et quod no.
 Bar. in. l. oēs p'li. ff. de iusti. et iure s' cessante con-
 suetudine sua qd dixi distinguēdo an materia sit
 restringibilis an fauorabilis. et h habes p'mā so-
 lutionē glo. declaratā. Scdo glo. soluit qz ista ter-
 ra adherens erat regis quo ad iurisdictionē s' non
 quo ad pprietatē. vt est videre in terris istorū ba-
 ronū p'sistentiū sub aliquo pncipe. Et ex h scdo
 intellectu no. qz genitiū' positus mō p'dicto verifi-
 cat nō solū quo ad pprietatē s' etiā quo ad iurisdic-
 tionē. vñ ciuitas pōt dici mea licet nō habeā pprie-
 tatē oim q' sūt in ciuitate sed solū iurisdictionē. et h
 mō tot' mūd' d' impatoris. vt i. l. bñ a zenone. C.
 de quadri. p'scrip. et qd ibi no. et p Bar. in. l. j. ff. d.
 rei vendi. Extra gl. dan' alie solutōes s' p'dicte suf-
 ficiūt. ¶ In glo. si. in xbo puare ibi ad postulatio-
 nem attēdit. Ho. istā glo. singularē inūcto tex. qz cō-
 stitutio penal' extēdit. nā p'stitutio edita p'tra eligē-
 tes indignū sunt ipso iure puati p p'ma vice pote-
 state eligēdi. vt i. c. cū i cūctis. j. de elec. extēdit ad
 postulatē sciēter indignū. et qz postulatē sint ipso
 iure puati sentit Jo. an. hic in xbo puare expo-
 nēdo. i. puatos hac vice ab electōe repellere. Idē
 sentit in. c. pxi. s' in regula odia. de regu. iur. li. vj.

in mercu. vbi tetigit materiā extēnsionis dicit qz si
 vis nō inferat huic littere tex. iste pbat p'rarū. s.
 qz nō sint puati s' p sniam puadi p litterā ibi pu-
 uare. et sic nō fiet extēssio p'stitutiōis penal'is. S3 mi-
 hi pl' placet dictū glo. et iudicio meo aptissime pro-
 bat in. c. sequenti. et in. c. scriptum. in. fi. j. de elec. et
 vtrobiz dicā. Unde concludē qz vbiqz extrema
 sic se habent qz de vno puenit ad reliquū vel ad eū-
 dem finē tñ etiā in materia penal' et restringibili
 sit extēssio ita qz dispositū in vno h3 locū in reliquo
 ad hoc tex. iuncta glo. no. in. c. si postqz. de elec. li.
 vj. in fi. et hoc casu intellige istā glo. et optie facit. l.
 orano. ff. de spon. vbi d' qz vbi phibet m'fimonū
 vidēt phibita etiā spōsalia. Tu adde qz licet phi-
 bito m'fimonio videant spōsalia phibita attē pe-
 na apposita p'trahētib' matrimoniū non extēdit
 ad p'trahētes spōsalia. glo est singu. in de. j. de cō-
 sang. et affi. qz de spōsalib' puenit ad matrimoniū
 ¶ Sed extra glo. q'rif nūqz valeat electio vel po-
 stulatio facta in loco interdicto. hugo vercellen.
 vt hic refert Jo. an. tenuit qz sic qz p interdictū so-
 lū suspendunt diuina et eccl'astica sacra. vt i. c. si d.
 sen. excō. li. vj. S3 electio est qdā p'tract' siue que-
 dam obligatio iō nō videt phibita tpe interdicti.
 archi. tñ in. c. in noie dñi. xxiij. di. tenuit p'rarium
 Sed primū dictū sequit' Jo. an. h et cōiter doct. p'
 eū et videt p'bari hec opi. p istū tex. in. x. s' inde liq-
 de. nā ista ecclia metropolitana erat interdicta p-
 pter generale interdictū et nihilomin' p'cesserat ad
 postulationē quā papa nō recepit nō ppter eccl'e-
 siam postulante s' ppter psonā postulatā. vt d' in
 tex. Nec ob. c. vbi piculū in. s. porro. de elec. li. vj.
 vbi d' qz electio pape nō d' fieri in loco interdicto.
 nā illd est spāle in electōe pape. Itē ibi nō d' qz ele-
 ctio p h reddat nlla imo mero iur tenet. vt ibi no.
 et h p Jo. an. et notabis hāc qōnem qz pōt adduci
 ad multa. ¶ Tertio q'rif qd opaf admissio postu-
 lationis. So. dicit dōc. qz de iure videt postulat'
 habilitat' vt possit eligi. s' curia romana vt euitet
 circuitus et eccl'iaz dispēdiū seruat qz admissa po-
 stulatione postulat' psequit' ius ac si fuisset electus
 et cōfirmat'. vñ nō indiget alia p'firmatione vel ele-
 ctione. et pbat hodie. j. c. se. et hoc intellige i postu-
 latione solēni. nā duplex est postulatō. i. solēnis et
 nō solēnis. Solēnis d' qñ postulat' ab eo q' pōt su-
 per omni impedimēto postulat' dispēfare. Ho solē-
 nis xō d' qñ postulat' ab eo q' nō pōt dispēfare
 sup impedimēto. Requirit tñ eius p'sensus in p-
 motione rōne sui interesse. pone exemplū canoni-
 ci volūt eligere monachū in ep'm. s' qz monach' nō
 pōt p'sentire sine licētia abbatis. vt in. c. si religio-
 sus de ele. li. vj. canonici postulat' ab abbate vt cō-
 cedat eis illū monachū. si. n. abbas p'sentit hec ad-
 missio postulatōis nō h3 vim electōis s' d' nō nouo
 eligi et peti p'firmatio electōis. qz abbas non habe-
 bat potestātē puidēdi ecclie cathedrali. Idem dic
 qñ canonici petūt filiū familias a patre qz volūt eū
 petere in ep'm et idē in filiabus. ¶ Ultimo h opponit
 p'tra tex. in eo qz papa formauit inquisitionē cōtra
 istū ep'm nō pcedēte infamia. et sic ob. c. qualr et qñ

de accu. So. dicit Inno. multū notabiliter q̄ con-
trariū pcedit q̄ si inquisitio p̄tra p̄motū vt puni-
atur. s̄ in inquisitōe p̄mouendū q̄ fit ad finē vt p̄-
moueat vel repellat nō exigūt infamia. naz debet
supior ex officio inquirere ne p̄moueat indignus
vt in. c. cū nobis. j. de elec. dicit tñ q̄ ista inq̄sitō fit
sine solēnitate neq̄ recipit iuramētū neq̄ debet fi-
eri inq̄sitio de certo crimine. s̄ in genere. puta iter
rogādo de etate moribus et scia et s̄libus. dīc. n. q̄
nō sūt in h̄ necessarij testes intellige. s̄ iurati. nam
ista inq̄sitio fit solū ad informatōez ipsius superio-
ris. Et ex p̄dictis singularit̄ nō practicā quā d̄ ob-
seruare executor deputat̄ ad p̄uidendū alicui de
certo beneficio cū clausula si p̄ eū fuerit reus ido-
neus et̄. Ad em̄ tenet̄ executor pcedere cū solēni-
tate iudiciali nec recipe a testibus iuramentū s̄ po-
test formare generalē inquisitionē mō p̄dicto. sed
p̄tra h̄ ob. iste tex. vbi papa inquisiuit de certo cri-
mine vt d̄ in tex. q̄ an̄q̄ pcurator venisset ad pa-
pam cōstabat pape quasi p̄ certo q̄ iste ep̄s viola-
uerat interdictū et̄.

Statum. Qui postulationez cassa-
tam vno p̄sone innouat
est eligendi et postulandi p̄tate p̄iuatis.
Et continuat h̄. c. ad p̄cedens. tractat em̄ d̄ illa mā-
nā primo ponit narratio duplicis postulatōnis et
alterius admissio ac alterius denegatio. sc̄do po-
nit papalis approbatio ibi nos. ¶ Mo. primo tex.
h̄ aptum q̄ postulantes sciēt̄ indignū sunt p̄uari
ip̄o iure p̄tate eligendi et postulādi. p̄robat etiam
hec ista q̄ canonici vt in. c. p̄cedenti fuerūt ip̄o iur̄
p̄iuati potestate eligēdi et postulādi. q̄ colligitur
ex eo q̄ littera hic dicit q̄ isti canonici innouādo
postulationē cassatā pdiderūt p̄uilegiū eis cōces-
sum p̄ papā. ¶ Itē dicit tex. q̄ isti canonici fuerūt
abusi dignitate sedis ap̄lice. q̄ papa in. c. p̄ceden-
ti gratiose p̄cesserat istis q̄ possent de numero eli-
gere. nam de iure nō poterāt. et sic facit iste tex. p̄
his que dicit in. c. p̄cedenti. puta q̄ sicut innouan-
tes postulatōem cassatā ip̄o facto p̄iuant̄ ita et po-
stulātes a prin. sciēt̄ indignū. ¶ Mo. sc̄do q̄ sic
habentes p̄tatem eligendi et postulandi a iure cōi-
p̄iuant̄ coip̄so p̄tate eligendi postulādo indignū
ita p̄iuant̄ h̄ntes potestatē eligendi ex p̄uilegio
si postulant sciēt̄ indignū. ¶ Mo. tertio q̄ ab-
utentes p̄uilegio sibi p̄cesso sunt illo p̄iuati seu
saltē debent p̄iuari. ¶ Mo. quarto vnā regulā in
materia electionis q̄ aliquib⁹ p̄iuatis p̄tate eligē-
di illoz potestas deuoluit̄ ad illos canonicos licet
numero pauciores. et sicut vnū totū ius collegij re-
sident in nō delinq̄ntes. et idem dic eadē rōne in ali-
is actibus capitularib⁹. nā si oēs essent inhabiles
puta q̄ excōicati vel suspēsi tota potētia capitula-
ris residet penes habiles s̄ ibi faciāt minorē p̄tem
collegij vt h̄. q̄ hoc casu isti rep̄ntant totū collegi-
um cū p̄uati et inhabiles nō sint cōputandi in nu-
mero. ad h̄ q̄ le. et no. in. c. illa. j. d̄ elec. vide bo. gl.
in. de. q̄d circa eo. ti. ¶ Itē no. q̄nto ex hoc et ex tex.
q̄ in delictis illud q̄d fit a maiori p̄te non censet̄ fa-
ctum ab oibus imo maior p̄s venit puniēda dū-

taxat. minor x̄o p̄s q̄ p̄tradixit nō inuoluit̄ pecca-
to alioz nec pena peccati vt satis colligit̄ h̄. et vide
ad h̄ Inno. in. c. j. de his q̄ fi. a ma. p̄te ca. vbi no-
tabiliter dicit h̄ pcedere q̄ minor p̄s exp̄sse cōtra
dicit secus si tacer. nam tūc inuoluit̄ peccato et pe-
na peccati vnacū exp̄sse p̄sentientib⁹. q̄d dicitur sin-
gulariter no. et p̄t esse ratō q̄ ex quo q̄s vocat̄ ad
vniuersitatē d̄z aut p̄sentire aut p̄tradicare. vñ cū
teneat loqui seu p̄sulere affirmatiue vel negatiue
tacendo habet̄ p̄sentiente in suū p̄iudiciū. ar. in
c. p̄cedēti. et q̄d ibi dixi. et i. c. ij. de p̄se. li. vj. et mel-
ius in. l. de etate. s̄. q̄ tacuit. ff. de interro. act. facit
c. si tibi abfuit iuncta glo. de p̄ben. li. vj. et aduerte
q̄ p̄dicta pcedunt q̄ pena apponēda p̄cernit sin-
gulos. tūc em̄ pauciores p̄tradictes nō puniunt̄
Sed dubiū est q̄ ex delicto venit pena imponen-
da p̄cernēs ip̄am vniuersitatē. vtputa maior p̄s
vniuersitatis alicui⁹ ciuitatis cōmisit rebellionē
p̄tra principē. minor x̄o p̄s in p̄silio p̄tradixit nihil-
ominus maior p̄s rebellauit totā ciuitatē nūquid
debeat puniri tota ciuitas cū non possit tñ sine di-
scrimine minoris p̄tis que nō p̄sensit. De hac q̄oue
vide p̄ Inno. in. c. grauē. de sen. ex. plen⁹ p̄ Bar.
in. l. aut facta. ff. de penis. tetigi in. c. dilect⁹. de si-
mo. vbi tractauit an et q̄ vniuersitas possit accusa-
ri et qualr sit puniēda. vide etiā aliqd p̄ Bar. in tra-
ctatu de tyrāno. Tñū tñ tene mētī q̄ nō d̄z vniuer-
sitas seu ciuitas aliqd facere nisi illud deliberatuz
fuerit collegialr. vnde si maior p̄s h̄ ciuitatis face-
ret aliquē insultū vel rebellionē non d̄z dici q̄ ciui-
tas fecit ex q̄ nō fuit illud deliberatū collegialr. ita
dicit gl. no. et bene. in. l. sicut. ff. q̄d cuiusq̄ vniuer-
sequit̄ Bar. in. d. l. aut facta. facit q̄d no. glo. in. c.
j. de re. ec. nō ali. li. vj. ¶ Mo. vltim⁹ q̄ sic potestas
p̄tis delinquentis residet in aliā p̄tem q̄ eligentes
habēt p̄tatem a iure cōi. vt in. c. cū in cūctis. et in. c.
cū vintoniēsis. de elec. ita deuoluit̄ p̄tās q̄ eligē-
tes habent p̄tatem ex p̄uilegio vt hic. Et ex his in-
fero ad q̄onem. pone q̄ p̄tās eligēdi fuit data p̄ ca-
nonicos trib⁹ cōpromissarijs quoz duo sciēt̄ ele-
gerūt indignū. tertio elegit idoneū. q̄rit nūquid
valeat electio ist⁹ tertij. vide q̄ sic q̄ p̄tās duozū
resedit in istū. ar. h̄. s̄ p̄trariū est vey. q̄d istd. c. lo-
quit̄ q̄n aliqui eligūt collegialiter iō tota p̄tās resi-
det penes eligētes idoneū. S̄ in casu p̄misso com-
promissarij nō eligūt vt collegiū. sed vt singuli ha-
bentes potestatē a collegio. Tñde p̄tās cōpromis-
sarioz eligentiū indignū deuoluit̄ ad cōpromittē-
tes. vt in. c. si cōpromissarij. de elec. li. vj. reperit̄ q̄
electio ab vno tñ facta. et h̄ac opi. sensit̄ Jo. an. in
c. cū in iure. et c. q̄ p̄pter. j. de elec. ¶ In glo. pe. f
fi. no. singularit̄ istā glo. ad quā quotidie fit remis-
sio cū q̄rit nūqd ius vniuersitati possit remanere
in vno solo oib⁹ alijs mortuis vel p̄iuatis. et p̄clu-
dit ista gl. q̄ sic. vñ tota potētia collegij residet in
isto solo. et h̄ac opi. glo. tenet̄ Inno. hosti. et cōmu-
niter doc. et vide p̄ Bari. p. l. sicut. ff. q̄d cuiusq̄ vni-
uer. et h̄ac opi. tenet̄ ibi glo. et Bar. Itē tñ sol⁹ non
poterit seip̄m eligere q̄ notaret̄ ambitione. vt in
c. p̄ yestras. de iurepa. nō ob. q̄ d̄z de grege aialū

quod illud pcedit in vniuersitate rex in aliatay q̄ quidem vniuersitas nō h̄ bona seu iura nec ē ibi animus hoīs in quo p̄seruet illud ius collegij merito extractis capitibus aialiu desinit grex. sed nos loquimur in vniuersitate p̄sonay q̄ h̄t bona et iura iō ius collegij residet in vno solo. Ad. c. bone allegatū. in glo. r̄ide clarius sic q̄ illi q̄s de collegio eligūt scient indignū et tūc ip̄o iure sūt p̄uati potestate eligēdi p̄ ea vice. et ideo p̄as residet in eis q̄ nō deliquit vt h̄. et in. d. c. cū vintoniēsis. q̄s eligunt indignū p̄ formā et tūc eligētes nō sunt p̄uati sed p̄uandi p̄tate eligēdi. vt in. d. c. q̄ p̄pter. et ibi notabit an valeat electio istoy si itex eligūt suata forma anteq̄ p̄uient et eis tñ p̄uatis snia deuoluitur p̄as ad illos q̄ nō peccarūt in forma tñ contēpserūt aliquē d̄ vniuersitate q̄ deberet vocari. et isto casu electio tenet. s̄ in st̄ate p̄empto d̄ electio ista cassari nō tñ p̄uanti p̄tate eligēdi lz aliud senserit h̄ glo. et p̄uiz h̄ tenuit glosator in. d. c. bone. s̄ ille solus q̄ fuit p̄empto nō potuit p̄ se eligere q̄ alij nō erāt p̄uati potestate eligēdi. s̄ nos loquimur q̄ alij sunt p̄uati vel mortui p̄ter vnū. p̄ōdera tñ glo. in eo q̄ dicit q̄ collegiū nō est in vno. nā decet ibi significatū vocis s̄ ius collegij p̄seruat in vno Quid aut̄ si oēs sūt mortui vel expulsi de collegio nūqd̄ sit extinctū collegiū et ius ip̄ius. vide Inno. in. c. ij. de no. ope. nun. et qd̄ no. in. c. cū sup. de cā pos. et p̄prie. vide bo. glo. et tene eā menti in. c. statutū. de ele. li. vj. p̄ glo. et Bar. in. d. l. sic. et p̄ eūdez in. l. si. in. fi. de collegijs illicitis. et in. l. j. ff. de acq. pos. et p̄clusio est hec q̄ aut collegiū fuit destructuz autēte collegij et ip̄o facto extinguit̄ oīa iura et p̄uilegia collegij. aut decesserunt hi oēs de collegio vel expulsi fuerūt p̄pter eoz delictū et tūc in collegio ecclesiastico p̄seruant̄ oīa iura collegij ap̄d ip̄az ecclesiā. S̄ in collegio seclari est dubiū. nā glo. in. d. l. sicut. tenet q̄ extinguit̄ collegiū ac pereit̄ iura collegij. Alij tenuerūt idē in collegio seculari qd̄ i ecclesiastico vt p̄seruet̄ ius ap̄d parietes p̄cedētes que opi. videf̄ cōior. possit tñ dici q̄ si ius collegij est collatū loco tūc nō extinguit̄ ius lz desint collegiati. potest poni exēplū q̄ desineret p̄pter guer ram vel pestē vniuersitas scholariū. iura. n. collegij p̄seruant̄ apud ciuitatē cui p̄uilegium studij collatū est. ¶ In glo. si. in. fi. Ho. ex glo. duos modos quib⁹ pōt supior p̄cedere p̄ admittēdo postulationē. prim⁹ vt dicat p̄uidemus ecclie vestre de tali p̄sona put̄ postulasti. Et p̄ ista p̄tica facit iste tex. in. x. p̄uidisti. Ali⁹ mod⁹ est vt supior dicat postulationē vestrā admittim⁹ et. Et h̄ admissio habet effectū electōis et p̄firmatōis vt dixi. s̄. c. j. et ponit Inno. istos duos modos. dicit tñ scdm̄ modū magis p̄gruū. q̄ p̄uisio nō spectat ad supiorē. habet ergo supior postulationē admittēdo vel repellere. ad. h̄. c. se. et. c. j. p̄pe finē. s̄. eo. nunq̄ tñ supior d̄z dicere postulationē p̄firmam⁹. q̄ x̄ba postulatoz dirigit̄ in ip̄m supiorē nec ius acquirif̄ postularo. Quatr̄ aut̄ se debeāt habere postulatē apud supiorē vide bo. glo. j. c. p̄ri. i. x. quā ex gfa moueat. ¶ Extra glo. Inno. ponit h̄ aliq̄s casus

in quib⁹ eligētes sūt p̄uati p̄tate eligēdi. Et prim⁹ casus q̄s postulat̄ scient̄ indignū. vt. s̄. e. c. j. Scōs q̄ postulatōez cassatā vitio p̄sone innouant vt h̄. Tertio q̄s eligūt p̄ abusu sc̄laris p̄tatis vt in. c. q̄s. j. de elec. vbi de h̄. Quart⁹ q̄s eligūt ineligibilem vt in. c. innotuit. j. de elec. Quint⁹ q̄s recipiūt postulatū vt electū vt p̄latū c⁹ electō vel postulatō est nulla. vt in. c. bone. j. ti. primo. Sextus si sunt excoīcati vel suspēsi. vt in. c. cū dilect⁹ de p̄suc. et in. c. cū inter. R. j. de elec. Septim⁹ cū nō eligūt infra t̄ps a iure p̄fixum de q̄ in. c. ne p̄ defectu. j. de elec. Octau⁹ cū postulat̄ post appellatōnē. vt in. c. bone j. ti. p̄ri. Sec⁹ dixit Inno. in electōe facta post appellatōnē q̄ electionē cū sit via ordinaria nō pōt appellatio impedire nisi ex causa iusta sit interposita. vt in. c. cū nobis. j. de elec. S̄ postulationē impedit appellatio etiā ex cā frustratoria interposita. Rōfm̄ cū q̄ postulatō d̄z esse p̄corz. vt in. c. sc̄ptū j. de ele. Refert tñ quosdā dicere nō esse in h̄ differentia inter postulationē et electōem. h̄osti. p̄cordando dicit bene aut postulatio sit sine cā vel nō a duab⁹ p̄ribus et p̄cedat p̄traria opi. vt appellatio frustratoria talē postulatōez nō impediatur. q̄ talis postulatio vincit electionē vt i. d. c. scriptū. ergo ē formoz q̄ electio. et vide p̄les alios casus p̄ h̄ost. in sūma in. ti. de elec. in. s̄. qliter. x. cauendū. et sc̄nti Et ponit circa p̄dicta Inno. duas regl̄as. Prima est q̄ valet electio facta nō vocatis illis qui sunt p̄uati vel inhabiles ad eligendū lz primo nō sit discussum an sint p̄uati. Satis enī est q̄ postea possint p̄uati. q̄ si in veritate nō habebāt p̄tatem eligendi nō erat op⁹ eos vocare. facit. c. si. d̄ suplen. ne. p̄la. et qd̄ le. et no. in. c. illa. j. de elec. Et idē dic̄ i alijs actib⁹ capitularib⁹ vt valeat act⁹ explet⁹ per h̄ites vocē in capitulo lz inhabiles et p̄uati nō fuerunt vocati nec fuerit discussum p̄ p̄uati an sint p̄uati. Secda regula est q̄ cassata electione vitio p̄sone eligētes sunt p̄uati ea vice p̄tate eligendi. vt i. c. cū in cūctis. j. de elec. qd̄ intellige q̄s elegerūt scienter indignū. Secus si ignoranter. vt in. c. innotuit. j. de elec. S̄ dubiū est quid in alijs actib⁹ capitularib⁹ nūquid disponētes rē nō legitime sint p̄uati p̄tate explicādi talē actū legitime ita q̄ potestas deuoluat̄ ad alios licet nūero pauciores. Breuo q̄ nō q̄ hoc nō repit̄ iure cautū nisi in actu electionis. vnde cū p̄uatio vocis dande sit pena nō debet extendi ad casum iure nō exp̄ssuz. p̄ h̄ facit. c. q̄ p̄pter. j. ti. p̄ri. vbi eligētes p̄tra formā nō sūt p̄uati. ad idē. c. bone. el. ij. j. de elec. vbi p̄tz q̄ eligentes aliquo sp̄reto et p̄empto nō sunt p̄uati. s̄ pena p̄uatiōis nō h̄z locū regulariter. licet minus legitime maior pars se gesserit. facit glo. in. c. si. de iurepatro. ¶ Hico. abb.

Bonememorie. Postulatō p̄ quā p̄uata vel minor vtilitas cōi vt̄ maiori p̄ferit̄ vt q̄ sit a minori q̄ tertia pte collegij admitti nō d̄z. Et p̄ma ps ponit duas discordes postulatōes. Scda vtranz repellit causas exprimēs ibi nos. Tertia mouet nouā p̄uisiōem fieri ibi mādantes. ¶ Ho.

pmo ex tex. iuncta suprascriptōe q̄ appellatione clericorū veniūt canonici. nā papa h̄ scribit clericis ra uenatis ecclie nec loquit̄ de clericis nō canonicis sed de canonicis qz ip̄i sunt q̄ h̄nt p̄tatem eligendi p̄latū. alij x̄o q̄ nō sūt canonici h̄ habeāt ibi benefi cia nō tñ sūt de capitulo nec faciūt collegiū vt in. c. dilecta. de excels. p̄la. et in. c. qz p̄pter. j. ti. primo. p̄ Inno. in. c. ij. de insti. et faciūt hec ad q̄ōnez nūqd̄ in omni materia appellatione clericorū veniunt cano nici. Do. car. p̄cludit q̄ sic. allegat vltra tex. istū. c. p̄ exēptōne de p̄uile. li. vj. vbi tex. notabilr̄ dicit q̄ si papa eximit clericos alicui⁹ ecclie etiā canonici in telligunt̄ exempti et tñ mā exēptōis est restringibil̄ cū p̄ eam p̄iudicet̄ p̄tate ordinarij. ar. xj. q. j. p̄uicir. Sic qz esse canonicū nō ponit aliqd̄ sup̄ alios deri cos nisi quaten⁹ a iure sp̄aliter eis p̄cedit ergo dicit̄ canonici venire appellatione clericorū cū nomē de rici sit nomē generis et genus infert̄ suas species. Cōtrariū tenui sup̄ rubrica de vi. et ho. de. vbi con cludo q̄ in materia restringibili appellatione clericorū nō veniūt canonici nec alij in dignitate p̄stitu ti. quia vbiq̄qz species ponit aliqd̄ vltra genus suū appellatione generis nō venit illa species. tex. est valde notabilis in. c. statutū. de elect. li. vj. vbi appellatione ecclie parochial̄ nō venit collegiata. q̄a semp̄ h̄z qualitātē collegij vltra parochiā. et ibi di cit̄ tex. h̄ p̄cedere in materia odiosa. secus in mate ria fauorabili vel indifferēti. vt ibi h̄o. p̄ Jo. an. ad idem no. dictū Inno. in. c. sedes. s. de rescrip. vbi dicit q̄ si papa dat rescriptū p̄tra titiū clericuz et q̄s dam aliōs sub illa clausula generali nō veniūt ca nonici qz sunt digniores simplicib⁹ clericis. cum q̄ canonicus habeat q̄litatez canonicar⁹ vltra alios clericos nō d̄z venire appellatione clericorū in mate ria restringibili. secus dicit̄ in materia fauorabili vt sensit̄ Frede. p̄ silio. lxxj. vbi dicit q̄ si papa cōcedit p̄uilegiū cardinali vt possit p̄ferre b̄nficia clericorū suorū decedētū rē. q̄ veniūt beneficia cano nicorū si canonici aliqui sunt sui cōmēsales qz istō p̄uilegiū nō est odiosū sed fauorabile. Ad. c. per exemptionez q̄ videt̄ multuz stringere dicit q̄ ibi fit larga interpretatō vt cuitet̄ absurditas. nā absur dum foret q̄ exempti clericis ecclie nō foret exem pti canonici q̄ sunt p̄ncipaliores in ecclia. Itē pos set p̄tingere q̄ illō p̄uilegiū als nil oparet̄. vtpu ta qz in ecclia nō sūt alij clerici p̄ter canonicos et di spositio d̄z large interpretari q̄tūcūqz penalis sit ali ter nō posset habere effectū. vt ē tex. no. in. c. si sen tentia. de sen. excō. li. vj. Ad istū tex. dicit q̄ mā ista nō erat odiosa nec poterat intelligi nisi de canoni cis. s̄ ideo appellauit hic eos clericos et non canoni cos. qz in illa ecclia rauenatēsi. sūt duo collegia ex p̄uilegio pape. vnū cardinaliū. appellat̄ em̄ car dinales p̄pter honorē nō q̄ sint cardinales. aliud est collegiū canonicorū. vñ vt papa cōprehenderet h̄ oēs vltus fuit h̄ noie generis qz oēs canonici sūt clerici. Sicut em̄ ex q̄ q̄s est h̄o est aial ita ex q̄ quis est canonicus est clericus. qz ius canonie nō cadit in laicū. vt no. glo. in. c. cū. ad. de p̄st. est tex. in. c. ij. de insti. et ibi p̄ Inno. et hec notabis ad alias ma

terias. ¶ Ho. scdo q̄ cardinalis nō eligit̄ s̄ postu larur. nā cū sit alligat⁹ ecclie romane nō h̄z liberū volarū. vnde sicut ep̄s nō p̄t eligi ad aliā sedē sed d̄z postulari. vt h̄. et i. c. fi. j. eo. ita etiā cardinalis nō d̄z eligi s̄ postulari. et h̄ac opi. tenuit host. Et opti me p̄bat iste tex. capiēdo verba p̄prie. S̄z Abb. et Egl. tenuerūt p̄trariū dicētes q̄ cardinalis nō ep̄us p̄t eligi. Et ad istū tex. r̄sident q̄ d̄bus postularūt ponit h̄ improprie quo ad cardinales. p̄prie q̄ ad ep̄m. vñ dicit̄ q̄ cardinalis fuerit hic elect⁹ et non po stulatus. De hac materia dicit̄ vt plene dicā in. c. ec clesia. el. ij. j. ti. p̄xi. ¶ Ho. q̄ h̄ ar. opti. q̄ p̄motus in cardinalē nō d̄z tenere ep̄atū salte in titulū. nāz cardinalis d̄z assistere pape qz p̄ntia sua ē sibi magi vtilis q̄ in alio ep̄atu. Ep̄at⁹ aut̄ requirit residentiaz p̄tinuā. nā durū est dimittere eccliam sine sponso. ¶ Paria. n. sunt nō habere sponsoz vel p̄sus inutilē. vt in. c. ij. de trāsla. p̄la. Cū vides hic q̄ papa noluit admittere postulationē factā de isto cardina li qz optuisset aut deserē romanā curiā aut mo rā trahere extra ep̄atū. vtrūqz aut̄ erat incōueni ens merito papa postulationē non admisit. Et sic colligit̄ ar. ex tex. q̄ cardinalat⁹ et ep̄at⁹ nō sunt cō passibiles in eade p̄sona. Nouissimis aut̄ t̄pib⁹ ser uatū est q̄ ep̄s. p̄motus in cardinalē nō p̄dit ip̄o iu re ep̄atum imo retinet illū tituluz vt p̄xi nisi papa aliter disponat et ita seruatum fuit in cardinali san cte crucis q̄ ad ep̄atuz bonosi. et cardinali scri mar celli quo ad ep̄atū senesi. Et h̄ qz pleriqz p̄sulerūt q̄. c. de multa. de p̄ben. nō h̄z locū in ep̄atib⁹ card i nalatib⁹ et similib⁹. et vey dicit̄ q̄ ad x̄ba iuri sed q̄ ad mentē putarē p̄trariū. qz potius d̄z vacare ip̄o facto vn⁹ ep̄at⁹ p̄ adeptionē alteri⁹ vel cardinalat⁹ q̄ vacet vn⁹ archidiaconat⁹ p̄ adeptionē alteri⁹ di gnitatis inferioris. De materia tñ vide q̄d notat̄ i c. dilect⁹. de p̄ces. p̄bē. vbi est p̄pria mā. ¶ Ho. q̄r to ibi de facto et de iure. q̄ allegationū que fiunt in iudicio q̄dam p̄sistūt in iure et q̄dam in facto. ex fa cto em̄ ius oriz. vt in. l. si ex plagis. in. s̄. in diuo. ff. ad. l. aquilia. ¶ Ho. quinto ibi curauim⁹ allegare q̄ iudex p̄t in causa x̄tente coram eo allegare p̄o vtraqz parte. potest ergo iudex apire dubia. p̄ces sus et allegare pleni⁹ iura facientia p̄ vtraqz pte q̄ fecerūt aduocati. et ad h̄ quotidie allegat̄ iste tex. et p̄cordat. l. j. C. vt q̄ desūt aduoca. iudices suppleāt ¶ Ho. sexto q̄ cardinales p̄sult̄ nedū romane ec clesie s̄ ton ecclie vniuersali. sunt em̄ vnū corp⁹ cū papa sicut canonici cū ep̄o. de quo pleni⁹ dicā i. c. ecclia. j. ti. p̄xi. ¶ Ho. septimo q̄ appellatione roma ne ecclie q̄nqz intelligit̄ de ecclia romana p̄ticulari ter sumpta. q̄nqz sumit̄ p̄ vniuersali ecclia. nā vni ca est ecclia tonus orbis. xxiiij. q. j. loquitur et in. c. vnico. de scisma. li. vj. ecclie x̄o p̄ticulares sunt membra istius ecclie vniuersalis. et cōsistit ecclia vniuersalis ex collectōne fidelīū. de cō. di. j. ecclia. ¶ Ho. octauo tex. ibi non imerito p̄ferentes sp̄ali vtilitati rē. q̄ vtilitas cōis est p̄ferenda speciali et maior minori. Quid aut̄ si p̄currat cōis vtilitas in diuersis p̄sonis. dicit̄ vt no. in. l. j. ff. so. ma. Ulti mo no. tres modos p̄uidendi ecclie vacanti. s̄. per

electione postulatione et nominationem. Et dicit
 Hosti. q. electio dicitur esse canonica quia dicitur caplin in ea
 seruare forma a canone prefixa. vt in. c. q. ppter. j.
 ti. pri. et si est legitime facta acquirit ius electo. vt
 in. c. cu inter canonicos. j. d. elec. postulatio vero dicitur
 esse pcoris et postquam est preterita superiori non licet postula-
 ribus ab ea recedere. vt. j. c. pri. noiatio vero debet
 esse solennis et fit sine cuius duo vel tres qui sunt excel-
 lentiores in capitulo vel alibi noiant pape et petis
 p collegiu vt papa pvideat ecclie de aliquo illorum
 Et p hac noiatione quodammodo ius acquirit noiat. ar.
 xvj. q. vlti. extra scotoz. nec pnt noiantes recedere a
 noiatione postquam facta est superiori sine cuius sicut dici-
 mus in postulatione quia vtrobiqz eadem ratio est. Ga-
 tenf tamē Inno. et Hosti. q. si postulantes seu no-
 minantes et superior a quo petitur postulatio con-
 ueniunt possunt postulates resillire non obstante ptra-
 dictione postulati seu noiat qd no. Et qd Inno.
 dixerit q. inter postulationem et noiationem est diffe-
 rentia. quia postulatio fit cu solennitate. noiatio
 vero sine. tamē non placet Hosti. dicens q. postulatō
 pprie fit de vno. noiatio de pluribus. vel postu-
 latio fit quando plures sunt in collegio. nominatio
 vero qui est vnus solus quia pprie in vno non cadit ele-
 ctio. dicit tamē q. cadit ius electōis. vt dixi. s. c. pri.
 et satis pot tenei illa opi. vt postulatō fiat de vno.
 noiano de pluribus. et intellige in noiatōe solenni q.
 fit mō p dicitō qui daf libera ptas superiori puidendi
 vni ex noiatōis. nā quedā est noiatio nō solennis. s.
 qui an scrutiniū fiendū aliqz noiat inter canonicos
 tāqz boni et sufficiens. illa enim noiatio nō tribuit ius
 noiatō. vt in. c. qd sicut. de elec. s. solū pponitur in
 collegio vt eligat si placet collegio. solēt enim noiatō
 plures et postea fit scrutiniū d oib. et hñs maiorē
 ptem vocū remanet elect. vt in. d. c. q. ppter. et h
 plus placet qz h qd ponit glo. si. Quid aut sit ppe
 electio seu postulatō dixi sup rubrica. In glo. j.
 in si. Ho. singulariter istā glo. q. solet iusto tex. qn-
 die allegari cuz qn an et qui iudex possit ex officio
 supplere. Et de materia vide aliquid p Inno. in. c.
 ad nostrā. el. ij. de iureiur. et aliqd dic p gl. xxxvij.
 di. in. c. priusqz. et xxx. q. v. iudicantē. et in spe. d. di
 spuratōne et allegatōne. s. si. q. si p totū. et p Bar. et
 Bal. in. l. j. C. vt q. defunt aduocatis. pleni p eun-
 dem Bar. in. l. iij. s. h aut iudiciū. ff. de dā. infec.
 p glo. in. c. cupientes. s. ceter. in. x. pumacia. d. ele.
 li. vj. et in. c. pia. de except. eo. li. i. s. sic publice. Et
 p declaratōne materie psequar prius aliqz casus
 quotidie occurrētes. scdo submitta vnā regulam.
 Et primo dicendū q. iudex semp pot d iure sup-
 plere siue cā sit publica siue priuata inducendo le-
 gem vel canone seu statuta loci vt voluit h glo. et
 bene. pot etiā induci lex a simili. vt no. glo. Bar. et
 Bal. in. d. l. j. palle. Scdo pot etiā supplere de
 facto in his q. sunt sibi nō vt iudici. vtputa ex ac-
 patet aliqd ius cōpetere pti qd ppter ignorātiā
 ps omittit. vt in. c. Raynald. et ibi p Inno. j. de te-
 sta. Tertio supplet in facto sibi noto vt notorio.
 vt no. p glo. et doc. in. l. j. C. q. et adūsus qz. et p glo.
 in. d. c. pia. Quarto supplet in exceptione q. red

dit iudiciū retro nullū. exemplū in. c. causam que
 j. de iudi. no. glo. in. c. j. de elec. li. vj. et Bal. in. d.
 l. j. Quinto supplet vbi vertit piculū aiā. vt in
 c. exceptionē. j. de except. no. p glo. in. d. c. cupien-
 tes. Sexto supplet circa repulsionē testiū. potest
 eū iudex ex officio suo mittere p vicinis vt videat
 ex relatione eoz an testis sit idoneus. vt in auē. d. te-
 sti. s. j. no. Bar. in. d. s. hoc aut iudiciū. pccernit. n.
 honorē et dignitatē iudicis et bonū publicū vt in-
 dignus nō admittat in testē. facit. l. quos. phiber.
 ff. de postu. Tu vero hoc intellige nisi sit tal exceptō
 que possit p ptez omitti. vtputa si testis est als ido-
 neus sed est familiaris aduerse ptis. ex quo eū ps
 nō excipit iudex nō dicitur ex officio repellere. facit qd
 in simili no. in. c. accedēs. el. j. vt lite nō ptesta. et h
 no. Jo. an. in addi. specu. in ti. de testi. s. j. Se-
 pimo supplet in fauorē publicū pferim cū pcedit
 ex officio nobili. vt in. d. s. hoc aut iudiciū. et quod
 ibi no. Idem facit ad vtilitatē eccliesaz. vt in. c. cū
 venissent. de insti. et ad vtilitatē miserabiliū psona-
 rum pupilloz et viduaz vt no. in. d. s. hoc aut iudi-
 cium. Idē fin glo. hic supplet de facto qnqz altera
 pte absente. allegat. l. si. C. de appella. et iō dixit gl.
 qnqz q. aliqui intelligūt illā. l. q. ponat casum spe-
 ciale in cā appellatōis qd no. ibi glo. Sed Bar. in.
 d. l. et in. s. hoc aut iudiciū. voluit ponere in hoc re-
 gulā q. vbiunqz iudex pot pcedere cōtra absentē
 pot supplere de facto ad vtilitatē absentis. vt testef
 pducere p absente excipe et alia facere q. incūbunt
 absti. ar. d. l. si. et in auē. qui semel. C. quō et qn iu-
 dex. et h opi. quasi cōiter hodie tenet. S3 Bal. eaz
 nō approbat i. d. l. dices q. illa lex si. dicitur qn
 iudex supplet p absente in facto sibi noto vt iudici
 vtputa p inspectionē actoz. nam nulla lex est que
 dare dicat iudicē posse inducere testes p absente.
 et hec opi. videtur verior de rigore iuris. sed opi.
 Bar. est equior et cōior. Illud tñ scias q. iudex pot
 in oi causa ex officio testes iā inductos interroga-
 re qui obscure deposuerūt. Itē interrogare ptes
 quicunqz visum sibi fuerit. vt in. c. cuz ioannes. de
 fide instru. no. glo. in. c. in pñtia. de pba. et Bar. in
 d. s. hoc aut iudiciū. Et potes circa pdicta ponere
 regulā quā faciunt Bar. et Bal. in. d. l. j. q. in his
 q. radicanf in psonā ptis. vt excipe petere pbare et si
 milita iudex regulariter nō supplet. qz non debz af-
 sumere officiū ptis et supplere ad cōmodū priuatū
 vt no. Inno. in. d. c. ad nostrā. fallit in casibus pre-
 alle. In glo. in. x. cōi. no. bñ. si. huius glo. q. qz
 nō tenet pferre bonū publicū suo priuato si priua-
 tum bonū non includit sub publico. et ideo no. gl.
 in. c. licet de regula. ratio est. quia prima charitas

Incipit a seipſa. iudex aut debet pferre bonum publicū priuato lz priuatu non includat sub publico qz bonū publicū est melius priuato. et hoc casu potest intelligi iste tex. et qd no. glo. in. l. vnica. C. de stu. libe. vrbis rome. li. xj. vbi no. q si faber habet apothecam iuxta scholam ita q impedit exercetes studiū debet per iudicem expelli propter bonum publicū quod nititur i scholarib. vt in auten. habita. C. ne filius p patre. plenius tamē dic de ista questione et de materia. vt no. per Bar. i. l. j. ff. solu. matri. ¶ In glo. in. x. in tanta ibi numerus postulantiū sit duplo maior. lz pcederet quando postulatio concurreret cū electōne alteri partis. tūc em non debz admitti postulatio nisi numerus postulantiū sit duplo maior. Sz dubiū est quid si nō pcurrat electio lz sola postulatō que fit a maiori pre capitli dūtaxat. nunquid talis postulatō possit admitti p supiorē inuita minori pre. Hof. hic tenet q sic. qz regulariter valet q fit a maiori pre capitli. vt in. c. qz ppter de elec. et in. c. j. d. his q si. a ma. p. ca. z. lxx. di. in. c. j. z. ij. nec ob. iste tex. in eo q dicit q ro. ecclia nō p̄sueuit i tanta diuisione postulatōez admittere. qz fm eum lrā nō dicit q nō p̄t lz nō p̄sueuit. Hof. dic q q ad alios supiores tūc ē dicere q papa nō p̄sueuit quantū q non debet. qz stil. romane curie facit ius q ad alios. vt in. c. ex lris. d. p̄tit. Papa tūc sibi z successoribus suis nō p̄t imponere legē sed alijs sic. vt in. c. innotuit. de elec. z sic sensit hostiē. q ali. supior citra papā nō p̄t admittere postulatōne factā a maiori pre lz oportz vt pcurrat due ptes collegij. Et no. singl. h. dictum ppter auctem hosti. Sz mihi pl. placet opi. Hof. z ad istū tex. rñdeo aliter qz ipse faciat. h. em loquit in postulatōne facta a minori qz tertia pre. z ppter hoc dicit lrā q papa nō p̄sueuit in tāta diuisione admittere postulationez. qz secus si postulatio fuisset facta a maiori pre capitli vel collegij. z sic facit heclsa optime p opi. Hof. a t̄rio sensu. p̄terea i bis q nō tangūt articulos fidei p̄suetudo romane ecclie nō extendit ad alios nisi papa lz disponeret vt in. c. j. de sum. tri. li. vj. ¶ In glo. in. x. docuit. Et no. glo. in eo q dicit iniuriā fieri postlato z postulatorib. si postulatio nō admittit sine cā. Idem no. in. c. seqn. z penul. Itā grā qñqz est debita vt si subest iusta causa illā faciendi. p q vide bo. glo. j. q vij. exigūt. et in. c. dño sancto. z in. c. vt p̄stitueret. l. di. z in. c. cupientes. in. s. penl. in glo. in. x. grā. d. elec. li. vj. z bo. tex. iūcta glo. c. di. i. c. fi. ¶ In glo. in. x. qz ex grā. ibi d̄z p̄telli p supiores. No istā glo. z tene eam menti ex q colligit qz vbi subest iusta cā p̄t supior p̄telli ad dispensandū z grām faciendū. p h. q dicit in glo. p̄cedenti. ¶ Quis aut dicat supior lz casu vide Archi. in. c. qz sit. de elec. li. vj. z qd no. in. c. ij. d. iure pa. Et potes in h. ponere duas reglas. ¶ Prima sit ista q nō p̄t dispensare super impedimēto vel defectu q tene postulatō nō p̄t postulatōne admittere licet sit ipse supior immediatus postulantiū. lz sp d̄z adiri supior q p̄t sup illo impedimēto disp̄sare. ad h. vide bo. glo. in de. j. de elec. ¶ Secda regla supior illius qui po-

test postulatōne admittere p̄t cum p̄telli ad admittendā postulatōnem si subest iusta cā ipam admittendi. Et intellige qñ cā p̄tellit vtilitatē ecclie. puta qz postulatus est potēs ad defendendā eccliam aut bene doct. aut mōrigeratus lz nō sit legitime natus. nec recipit alius p̄ quē ita bene cōsolat ecclie. Secus aut vbi causa sōtā p̄tellit p̄sonaz postulantis. vt puta est ita doct. z mōrigerat. vt mereatur disp̄sationē. lz casu supior nō p̄telli quia nō tenet de suo facere grām. Et sic reducās ad cōcordiā dictā glo. Et ex p̄missis inferē q in papā nō cadat impulsio cū nō habeat supiorē. vt in. c. lz de elec. ¶ In eadē glo. ibi de iure p̄onatus. c. pastoralis. hanc p̄ticulari glo. doctores nō approbant. qz illud. c. pastor. loquit in p̄tato a patrono cui querit ius ex p̄tatione iuxta no. in. c. cū bertold. de re iudi. sed nos loquimur in postulato cui nullū ius querit cū sit inhabil. Sz posset iudicio meo glo. saluari q ad ipos postulatē vt si fecerit aliquē ordinari vt eū eligerēt z postmodū ipso ordinato aliquē elegerūt. tenet em ista electō cū nullū ius fuisset illi acq̄sitū. Sed isti sic eligētes poterūt pueniri vt p̄uideant p̄mo in stipēdio p̄teti vt hēat vñ viuere possit ex q fecerūt eū se ordinari. et hoc voluit glo. no. in. s. s. aliud. lxx. di. z vide oīno illā gl. ¶ No. bñ si. glo. ex qua habes qualif se habere de beāt postulatē cū p̄tēt a superiori postulatōne admitti. debēt enim se fundare super grā. Sed tu intellige vt est glo. in. c. cupiētes. s. pc. i. x. gratia. de ele. li. vj. ¶ In glo. fi. in. fi. no. bñ si. glo. p̄ significato istius dictionis seu. nam vult glo. q non sit vera disiunctiua. s. potius dictionis p̄cedētis ex posttiua. cōmuniter tamen solet poni disiunctiue sed glo. procedere potest quādo ponit inter duo omnino similia. z circa differentiam inter postulationem et nominationez placet mihi magis hosti. quē. s. retuli qz dictū glo. licet dictū glo. posset etiā saluari. ¶ Nicolau.

Bone memorie. Archiepus in archiepiscopū postulat. et ex quo postulatio p̄tata est pape nō p̄t postulantes ab ea recedere sed d̄z supioris iudiciū expectari. h. d. quo ad titulū. Diuidit decretalis in. vj. ptes. ¶ In prima ponit postulationis admittēde p̄tatio p̄tra eam exceptio z replicatio. ¶ Secda apostolica p̄tatio. secunda ibi nuncijs vsqz ad. s. ceterū. ¶ In tertia temeraria z iniusta postulatio z eius repulsio p̄tationis faciēde monitio z eiusdem cōminatoria p̄tentō vsqz ibi verum. ¶ In quarta suffraganeoz ad cōcordiā reuocatio canonicoz dissensio duplicis postulatōnis z iusta innouatio vsqz ibi nec nocebat. ¶ In quinta ponit tacite obiectionis r̄fissio vsqz ibi intelleximus. ¶ In sexta ponit diffinitiuā p̄tatio archiep̄alis translatio ac pallij vtendi p̄tatio. ¶ No. primo ibi vnanimiter iuncto verbo nec nocebat. ex quo collige q illud dicit fieri vnanimiter qd ne mine discrepante sit. Dicunt em vnanimiter qz nemo discrepat. ad idem. c. fi. j. e. z. c. cum dilecti. j. d. elec. Idem dic de aduerbio p̄corditer. vt no. glo.

in de. ne romani. de elec. dixi plene in. c. nō potest
 de re iudi. Et in hoc tene menti istū tex. quia alibi
 non ita bene pbat. nā in principio hic dicit q vna
 nimitē postulauerūt archiep̄m colocen. et in. ver.
 nec nocet dicit q pariter vniuersi puenērūt in
 illum. ¶ Secōdo no. q ius eligēdi archiep̄m nō spe-
 ciat ad ep̄os suffraganeos sed ad canonicos ipsi
 ecclesie cathedralis dumtaxat. vnde ep̄i suffraga-
 nei non debent de iure interesse electioni etiā cum
 canonicis nisi tenet p̄suetudo cū ipsi eligunt vna cū
 canonicis. vt hic patet exp̄sse. ¶ Mo. tertio q p̄scri-
 bens ius eligēdi in certa ecclesia dicit p̄scripsisse
 etiā ius postulandi. hoc notant p̄bat ista littera
 in principio. nam isti suffraganei dicebāt postula-
 tionem attentatā eis cōtemptis qui ius habebant
 eligēdi vna cū canonicis. et sic ex iure eligēdi infe-
 rebant ad ius postulādi. p̄ quod infero q si extra-
 neus a collegio p̄. xl. annos semp̄ elegisset vna cū
 collegio et tunc instaret postulatō fienda debet ad-
 mitti ad postulandū vna cū alijs. Et ratio p̄t esse
 quia p̄scribens ius eligēdi habet respectū ad ac-
 quirendū ius in genere. postulatō autē est quasi
 pars electionis et p̄ postulatōnē peruenitur ad ef-
 fectū electionis. facit optime. c. in. causis. j. de elec.
 Et qd̄ dixi in. c. j. s. eo. et in. c. cum in tua. j. de deci.
 qd̄. c. optime facit. nam ibi dicit q p̄scribens ius de
 amandi in certā terrā videt p̄scripsisse quo ad oēs
 fructus qui possunt ex illa terra. puenire licet tem-
 pore p̄scriptionis soluz recipit de certis fructibus
 quia alij fructus nō fuerūt inde collecti. secus autē
 si fuissent alij fructus p̄cepti ex quibus iste nō p̄ce-
 pisset decimā. ita dicit i. p̄posito q postulatō fuis-
 set q̄nq̄ facta in ecclesia et isti suffraganei non fuis-
 sent admissi nisi tū in actu electōnis tūc p̄scripsis-
 sent ius eligēdi dumtaxat non autē postulandi.
 ¶ Mo. q̄rto q sic electō attentata aliq̄ p̄cepto v̄it ir-
 ritāda p̄cepto. p̄sequēte p̄temptū. vt. i. c. quod sicut
 et in. c. bone. j. n. p̄ximo. ita et postulatō debet irri-
 tari seu nō admitti instante p̄tempto qui debebat
 de iure vocari. ¶ Mo. quinto q electio siue postu-
 latō debet irritari nō solum q̄s fuit cōtemptus ali-
 quis qui debebat interuenire de iure cōi sed etiā
 si fuit cōtemptus ille qui debebat interesse de iure
 speciali puta de consuetudine vt hic. ¶ Mo. sexto
 q exercens aliq̄ ius ex gratia nō acquirit posses-
 sionem illius iuris. vnde si postea non admittitur
 ad exercitiū illi iuris nō potest dicitur esse spoliatus
 quia qui gratiā p̄cessit potest illam quādoq̄
 reuocare. vt in. l. cum p̄caro. ff. de p̄carijs. et in. c.
 si. eo. ti. et. xvj. q. iij. in. c. clerici. ¶ Item no. q p̄ce-
 dit iste libellus p̄to talem electionem cassari quia
 fuit facta me cōtempto. qz habeo ius eligēdi vna
 cum electoribus. videt enī p̄ hec verba inferre q
 etiā sit in possessione eligēdi. nam als iste libel-
 lus non p̄cluderet. quia ille qui non est in posses-
 sione eligēdi non dicit cōtempti si non vocat. quia
 ius vocis dande sequitur magis possessionē q̄ p̄-
 prietatem. vt in. c. cōsultationibus de iure patro.
 et in. c. querelā. j. de elec. et in. c. cum olim. de causa
 pos. et p̄prie. no. Inno. in. c. cum ana. de ele. et in. c.

in litteris. de resti. spo. Et no. in hoc diligēter istū
 tex. qz alibi nō ita bñ pbat. illa enī verba quia ius
 habeo videt p̄ma fronte concludere ius p̄prie-
 tatis et non possessionis. vt no. in. c. cum ecclesia. de
 causa pos. et p̄prie. Sed hic sit larga interpretatio q̄a
 libellus debet late interpretari vt cōcludat intentio-
 nem libellantis. vt in. l. si quis intentōe ambigua.
 ff. de iudi. le. et no. in. c. p̄stitur. de religi. do. ¶ Itē
 no. q vbi a supioze emanant duo mandata diuer-
 se forme valet quod agit fm̄ p̄imum mandatum
 ante receptionē sc̄bi licet sc̄dm̄ mandatū emanaue-
 rit anteq̄ actus expediret. Sunt enī isti excusan-
 di ex quo nondū receperant secundū mandatum.
 et ad hoc vide ho. tex. in. c. audita. s̄ resti. spo. et ibi
 plene dixi. ¶ Mo. ibi in. x. verū p̄pe si. ipsius ver-
 si. ar. opti. q vbi vniuersitas legitime cōgregat no-
 lentes venire ad vniuersitatem faciunt se alienos
 ita q totum ius vniuersitatis residet penes veni-
 entes licet fuit minor pars vniuersitatis. Hic autē
 non valet factum minoris partis. quia fecerunt
 contra formā mandati. vt. j. dicaz secus si fecissent
 fm̄ formā. Et hoc dicit p̄bat alius tex. multuz no-
 tabilis in. c. cum dilecti. j. de elec. et optime facit qd̄
 no. Jo. an. in. c. in causis. e. ti. Legiste tū hoc com-
 muniter non admittunt. dicunt enī esse necessariū
 vt iste due ptes collegij sint omnes p̄ntes. vt no.
 Bar. in. l. om̄s p̄li. ff. de iusti. et iur. S; tu vide qd̄
 dixi in. c. cum oēs. de consti. et aliquid dicit in. d. c.
 in causis. ¶ Mo. ibi in verbo nec nocebat. vna regu-
 lam in materia electionis q̄ singulariter probat
 hic et non alibi q postq̄ postulatō est p̄ntata roma-
 no pontifici non possunt postulantes ab ea recede-
 re et alij eligere vel postulare. sed debent postula-
 res expectare iudicium pape sup̄ admittendo vel
 improbando illam postulatōnē. et idem dicit do-
 ctōres cum p̄sentat̄ alteri supiozi qui potest illā ad-
 mittere qd̄ satis mihi placet ex identitate rōnis ne-
 sc; p̄trarium agendo illudere videant̄ supiozi. fac
 de. cum illuso. et variatio de renunc. Et ex hoc in-
 fertur a cōtrario sensu q anteq̄ postulatō sit p̄-
 sentata supiozi possunt postulantes variare in-
 uito postulatō adeo quod dicit Innocen. hic et se-
 quunt̄ cōmuniter oēs doctōres q nūcius missus
 ad postulatōnē p̄ntandam supiozi potest reuocari
 anteq̄ postulatō sit p̄ntata. tum quia sufficit q re-
 uocatio p̄uenit ad ip̄m nunciū seu p̄curatorem
 vt in. c. ex pte decani de rescriptis. et in. c. mādato.
 de p̄cu. tum quia ex quo postulatō nō est p̄ntata
 admittit̄ variatio vt hic a p̄trario. et ex hoc habes
 vna differentia quo ad facultatē variādi inter po-
 stulatōnē et electionē. nam in electione nō admit-
 titur variatio post publicationē scrutinij. vt in. c.
 publicato. j. de elec. Sed in postulatione admittit̄
 variatio q̄tuncunq̄ sit publicatū scrutinij et po-
 stulatō inde sit secuta. Satis enī est vt non sit su-
 p̄iozi p̄ntata vt hic. diuersitatis ratio est qz p̄ po-
 stulatōnē nullū ius acquir̄ postulatō cū sit inha-
 bilis. vnde nō h; de quo cōquerat̄ nec supioz p̄t
 conqueri ex quo sibi nō est facta p̄ntatō. et ex hoc et
 ex tex. collige vna regulā q qd̄ potest sepe variare

ostendit ius sit alteri q̄strū. sec⁹ si ius ē q̄strū alteri vt in
 cle. 7 i b̄ casu h̄z locū reglā mutare d̄ reg. iur. li. vi.
 ¶ Mo. xj. aliud dictū nōbile limitās p̄cedentē regulā
 q̄ si supior 7 postulātes p̄ueniūt admittit variatio
 etiā si postulatio sit p̄tata supiori. nā h̄ postulario
 erat p̄tata 7 tū papa dedit p̄tātē ab ea recedēdi s̄
 certa forma. 7 sic tex. est h̄ p̄ no. in. c. p̄cedenti. nec
 habet postulatus d̄ q̄ cōqueras cū ius non sit sibi
 questū vt p̄dixi. Quid autē si fecisset aliq̄s expen
 sas p̄ferim cū p̄sensu postulantū nunquid possit
 illas repetere secuta variatōe. Inno. 7 cōmuniter
 doctores sequētes dicūt q̄ nō. quia cū nō haberet
 ius fecit illas non est sine nota ambitionis. Et nō
 bene hoc dictū facit ad q̄nēz amicus tuus expen
 dit aliquid simoniace vt tibi conferret certū bene
 ficiū nunquid possit a te repetere illas expēsas. di
 cendū est q̄ nō q̄ iniuste illas fecit nec etiā haberet
 actionē mandati si tu mandasses illi vt illas expē
 sas faceret. quia ex turpi mandato non orit actio.
 vt in. l. si vero nō remune. in. s̄. rei. ff. mandati. et
 est glo. no. in. l. quod vilit. ff. d̄ neg. ge. 7 tene mē
 ti hoc dictū sed respectu expēsarū postulatū vide q̄b
 legit et no. in glo. in si. in. c. cupientes. de elec. li. vi.
 7 distingue vt ibi. ¶ Mo. xij. q̄ eligentes non sal
 uant cōsciētā suam eligēdo illū cui⁹ plenā noticiā
 non habēt. Et no. tex. in eo q̄ dicit plenā. vnde dicit
 Jo. an. 7 b̄ q̄ ignora persona nō est eligenda. ad
 hoc. j. de de. p̄ egri. quasi p̄ totū. Et hoc seruaf̄ i ro
 mana curia q̄ sup̄ idoneitate p̄sone ibidē pmouē
 de recipiunt testes. ¶ Mo. xij. q̄ vbi in loco repe
 riunt idonei nō debet p̄fici extraneus. est em̄ quis
 honorādus 7 pmouēdus in eo loco vbi suā pegit
 etatem neq̄ debet alijs obzipere stipēdia eis debi
 ta. licet hodie male seruaf̄. Et vide in hoc canonē
 antiquū pulcherrimū. in. c. nullus ep̄us detur in
 uitus. li. di. ¶ Mo. xij. q̄ vbi p̄currit honestū et
 iustū p̄ferēdū est iustū honesto. hic em̄ p̄currebāt
 ista. nā honestas cōcurrebāt ex parte ep̄isopi q̄n
 queclesiē. q̄ honestū erat vt potius promoueret
 tur ad suā sedē metropolitanā quā q̄ vnus archi
 ep̄us p̄ficeref̄ aliene sedi. Item honestus est vt
 quis pmoueat ad maiorē dignitatē quā q̄ trāsse
 rarur d̄ pari ad parē. Sed ex pte archiep̄i colocoēsi.
 cōcurrebāt iusticia cum ipse fuisset postularus ab
 omnibus q̄ habebāt ius postulādi lz diuersis tem
 porib⁹ cōsensissent vt i l̄sa. ¶ Ultimo no. q̄ postu
 lato p̄t approbari ex cōsensib⁹ singlarit̄ superue
 niētib⁹. nā postulatō istius archiep̄i colocoēsi. fu
 it corroborata ex p̄sensibus suffraganeorū postea
 singlarit̄ accedentibus. q̄b an possit de iure indi
 stincte fieri dicā sup̄ glo. penl. ¶ In glo. in x̄bo de
 gratia. ibi. ne p̄sumat sibi ius causare in posterū.
 ¶ Ad bene hāc p̄ticulam glo. videf̄ enī sentire q̄ nō
 debeat p̄sumi gratiosa cōcessio in exercitio alicui⁹
 iuris sed potius d̄z p̄sumi q̄ vtēs intēdebat vt i
 iure suo. Et facit h̄ ad q̄nēz. pone q̄ aliq̄s fuit in
 possessione iuris eligendi vel alterius iuris demū
 excludit ab exercitio illius iuris penit iste nunc se
 restitui obijcit q̄ gratiose fuit admissus ad exercē
 dū illud ius. iste x̄o negat grām et dicit q̄ suo iure

fuit vsus querit cui incumbat onus probandi an
 agenti an vero excipienti. ¶ Inno. refert quosdā
 distinxisse inter iura incorporalia et corporalia vt
 primo casu p̄sumat gratiosa p̄cessio secus in sc̄ba.
 Sed ipse Inno. tenet indistincte q̄ alleganti grāz
 incūbit onus p̄bādi. q̄ ex q̄ quis p̄bat se fuisse in
 possessione 7 demū abiectū ab ea debet ante omnia
 restitui cū et p̄redo ante omnia sit restituendus. vt
 in. c. in l̄tis. de re. spoli. Et hāc opi. Inno. sequit̄
 cōiter doctores. 7 mihi placet intelligendo q̄ exer
 cuerit tale quid q̄ de gratia non solet p̄cedi. vñ in
 istis q̄ nō solēt de facili p̄cedi non p̄sumit gratiosa
 p̄cessio. vt voluit ipse Inno. in p̄ma pte sue glo. 7
 Bar. in. l. j. s̄. h̄ interdicto. ff. de iure. actus p̄ua.
 In his x̄o que solēt gratiose p̄cedi nō p̄sumit q̄
 quis intendit vt iure suo nisi p̄bet saltem p̄ indi
 cia. pone exemplū amic⁹ florētini q̄n veniebat ad
 hanc ciuitatē Senesi. solit⁹ erat hospitari in domo
 amici dicem⁹ ne q̄ p̄pter aliq̄s vices acquisierat
 possessionē hospitādi. certe dicendū q̄ non quia h̄
 solet p̄cedi ex quadā amicitia vñ nō est p̄sumendū
 q̄ iste fuerit passus illū vt iure hospitandi tāq̄ iu
 re suo. vt no. Inno. in. c. cū ecclesia. de cā pos. 7 p̄
 pne. Et idē dicit q̄ extrane⁹ a collegio fuisset admis
 sus solū in capitulo. s̄ nō dedit vocem in electione
 nā p̄ hoc nō debem⁹ p̄sumere q̄ iste intendat vt iu
 re suo 7 q̄ possessionē questuerit interessendi quia
 d̄ grā solet p̄cedi nuda interessentia sine datōe vo
 cis. Et facit q̄b no. Bar. in. d. s̄. hoc interdicto. Et
 instar h̄ Inno. circa acquisitionē iurū incorporaliū
 quā materia tractauit in varijs locis p̄ferim h̄ 7
 in. c. in litteris. de resti. spo. 7 in. c. cū ecclesia. de cā
 pos. 7 in. c. ij. de in integ. resti. 7 in. c. dilectus fili⁹.
 de ca. mo. 7 in. c. conquerēte. de of. oz. ¶ S̄z circa
 materiā nrām p̄t poni h̄ reglā q̄ ad h̄ q̄ q̄s q̄rat
 quasi possessionē iuris incorporaliorū necessario
 vt p̄currant duo. p̄mo q̄ iste intenderat vt iure
 suo 7 nō iure alterius. vt in. l. si. ff. quēadmodum
 serui. ami. Ad est q̄ ad acq̄rendū possessionēz ne
 cessario requirit anim⁹ acquirentis. q̄ sine aīo et
 coepe regulariter nō acquirif̄ possessio vt in. l. licz.
 C. de acq. pos. ponit in. c. cū n̄tis de p̄cess. p̄ben.
 Sc̄do requirit q̄ exercuerit illud ius sciente 7 patē
 te aduersario in cui⁹ p̄iudiciū acq̄rebat̄ possessio.
 quia possessio istorū iurū incorporaliū inheret ossib⁹
 istius qui possidet. ideo non potest acquiri sine sci
 entia patientia illius cum ex sua patientia oriatur
 illa possessio. vt in. l. q̄tiens. ff. de serui. 7 videtur
 tex. p̄ p̄diciō in. l. ij. C. d̄ p̄scrip. lon. tem. dixi in. c.
 vigilanti. de p̄scrip. an autē sit necesse q̄ credat vt
 iure suo an sufficiat q̄ h̄ intēdat. dicit Inno. suffice
 re q̄ hoc intendar lz h̄ non credat. hostiē. dicit h̄
 vey nisi in benefacialibus. Sed tu dicit melius q̄
 ad acquirendam iustam possessionēz necesse est vt
 credat vt iure suo al̄s est in mala fide quia nō pos
 sidet cogni. domū. vt i. c. si virgo. xxxij. q. ij. S̄z
 ad acquirendā possessionē non requirit q̄ credat
 vt iure suo. sed satis est vt hoc intendar quia et p̄
 do p̄t acq̄re possessionē alteri⁹ vt in. d. c. i l̄tis. an
 aūr i dubio p̄sumat bona fides vñ mala. dic vt ple

ne dixi in .c. si diligenti. de p̄scrip. et in .c. h. de in lte. resti. et q̄tum ad p̄positū nostrū dicendū q̄ vbi cū q̄ postulatio est p̄tra ius nō p̄sumit iniusta nisi ex aliquib⁹ cōiecturis iustificet. tex. est notabilis i. c. ad decimas. de resti. spo. in. vj. facit. l. quēadmodum. C. de agri. et censl. li. xj. vnde in casu hui⁹. c. nō p̄sumet q̄ isti suffraganei essent in possessiōe eligendi bona fide q̄ hoc est p̄tra ius q̄ si eis mouet questio anteq̄ eligāt d̄sit osidere saltem colorate q̄ iure p̄tendūt ius vocis dande. et hoc casu intellige hanc glo. in fi. qd̄ no. si tñ fuissent diu in possessiōe p̄sumit bona fides. vt no. Inno. in. d. c. ij. et i hoc casu intellige. c. cum ecclia futri. de cā pos. et pp̄rie. non tñ debet interi spoliari illa possessiōe. vt no. Inno. in. in. c. in litteris. de resti. spo. et in. c. cum a. na. de elec. sed potest eis moueri q̄stio mō p̄dicto. Tñ tñ singulariter no. ex dictis Inno. dic̄ em̄ inter cetera q̄ papa vtendo aliquo iure ex plenitudine p̄tatis nō acquirit possessiōem illius iuris nec p̄scribit. Rō quia d̄sis nō dicit pati cū papa h̄ faciat ex plenitudine p̄tatis. ergo p̄scriptio non habet locum cum solū currit p̄tra negligentem. sed si papa vel imperator ex plenitudine potestatis cōcederet aliqua iura alicui et crederet princeps de inre posse concedere tunc ille qui recipit bene p̄scribit si habeat bonā fidem. ¶ In glo. in. v. desiderare ibi p̄stuat alium defensorem. istud consiliū glo. nō placet cōiter doctoribus. quia parum refert an quis faciat per se an per alium. vt in. c. pe. de pecu. deri. co. et in regu. qui per alium. de re. iur. li. vj. Et iō consulant doc. q̄ si p̄latus diffidet de iure ecclesie sue q̄ cōmunicato cōsilio capituli derelinquat illay rē vel cedat liti. Si aut̄ nollet capitū consentire tunc dicat mūde sunt manus mee. vt in. c. ephesi. xliij. di. De hac materia vide quod dixi post glo. i. c. si. de p̄scrip. et quod no. Inno. in. c. ij. de testi. li. vj. ¶ In eadez glo. ibi nisi iā publicatio scrutiniij et̄. doctores cōiter impugnat hanc glo. p̄ tex. a cōtrario sensu vbi innuitur q̄ anteq̄ postulatio sit presentata superiori possunt postulantes ab ea recedere. nō ergo obstat variatiōi sola publicatio scrutiniij. et c. publicato. quod allegat glo. loquitur in electione et nō in postulatione. nam electio innit̄ iuri. postulatio gratie. ideo facilius p̄mittit̄ recessus a postulatione q̄ ab electione. naz postulantes deliberant gratiā petere a superiore. vnde anteq̄ p̄sentetur pape ipsa postulatio possunt absq̄ alicuius iniuria velle gratiā nō petere. Sed quādo consentiunt in aliquē eligēdo tunc vident̄ p̄sentire in illum vt in sp̄suz. ideo nō possunt sine illius iniuria recedere publicato eoz consensu. ¶ In glo. in. v. temere. hec glo. in principio sentit oppositionez p̄tra tex. in eo q̄ dicit q̄ hi qui postulauerunt quin quecesserūt. ep̄m temere recesserunt a prima postulatione. nam videtur q̄ non temere immo iuste cū papa dedisset eis mandatum q̄ si diffiderēt de iure eoz prouideant sibi de p̄sona idonea. Sol. glo. prima r̄idet q̄ alia ps appellauerat. sc̄o dicit q̄ postulatio fuerat p̄stata pape ideo nō potuerūt a prima postulatione recedere. q̄ solutiōes nō p̄cedūt

nam hic nō cōstat de appellatiōe saltē legitima. nō ob. p̄ntatio facta pape. quia papa dederat iam eis potestatem recedendi ab illa postulatione. Ideo solue melius vt sentit Inno. q̄ facultas recedēdi fuit eis data sub p̄ditione. s. si diffiderēt de iure eoz. Sed nō videbant̄ diffidere ex quo maior ps capli nō diffidebat. naz rescriptū fuit oibus vt caplin iō nō videbant̄ variasse ex diffidentia iuris sed poti⁹ ex incōstantia. quia si dubitassent de iure eoz requisissent suffraganeos quoz p̄templatiōe papa p̄misit eis facultatem variandi. Et p̄ hoc soluit si dicatur q̄ minor ps nō tenet p̄tra cōscientiā sequi iudicium maioris ptis nā vt dixi nō fecerūt hoc ex diffidentia. Itē satis est q̄ h̄ habebat forma mādanti vt eo casu recederēt quo de iure eoz diffiderēt. ¶ Et in fi. glo. no. q̄ ad h̄ q̄ electō valeat optet q̄ due p̄tes vocandoz sint in capitulo. et idē dic quo ad alios act⁹ explicandos quo ad vniuersitatē. nā potētia capitularis p̄sistit in duab⁹ p̄tibus. vt in. l. nulli et in. l. plane. ff. qd̄ cuiusq̄ vniuersitat̄. valet tamē quicquid facit maior ps illay duay ptium. et ita intelligit. c. j. de his q̄ sūt a ma. pte. et l. qd̄ maior. ff. ad munici. no. glo. in. di. l. nulli. Aduerte tñ q̄ licet valeat gestū q̄ due ptes fuerunt in collegio tamē si aliquis fuit p̄temptus p̄t. p̄sequendo p̄temptū facere retractari id qd̄ fuit gestum ab eo abire. vt in. d. c. bone. j. de elec. ¶ In glo. in. v. p̄suetudine ibi vel ideo dicit. ¶ Ho. hanc sc̄am solutiōem. gl. em̄ videt̄ recedere a p̄cedenti solutiōe vt sola possessio iuris eligendi nō sufficiat vt quis debeat admitti ad eligendū ex quo nō est de collegio. sed debet istam possessiōem suam colorare aliquo titulo legitimo. h̄ intellige istam glo. vt dixi. s. sup. glo. iij. ¶ In glo. in. vbo anteq̄ in fi. p̄ intellectu hui⁹ glo. et tex. oppo. p̄tra litterā in eo q̄ in v̄si. intelleximus. dicit q̄ si neutra postulatio esset approbanda et̄. videt̄ em̄ q̄ imo postulatio facta d̄ colocē. erat approbāda. quia fuit facta vniuersim a toto capitulo et suffraganei postea p̄senserāt. vt dicit in. v. verum. neq̄ debebat obstare sola p̄tradictio q̄nquecesserūt. ep̄i cū satis sit q̄ postulatō sit facta a duab⁹ p̄tibus. vt in. c. scriptū. de elec. hic autē oēs p̄senserunt p̄ter illū solum. So. glo. instat et non clare soluit sed colligēdo dicta doctoroz. et clarius ad hūc intellectū explicandū dic q̄ ex quadā equitate postulatō colocē. videbat̄ admittēda. quia vt dixi oēs p̄senserant p̄ter vñ licet diuersis t̄pib⁹ et de discordia vnius nō videbat̄ multū curandū. ar. eorum que no. glo. s. in. p̄hemio. neq̄ ob. si dicat q̄ qd̄ recesserant ab illa postulatione. quia nō poterant ab ea recedere ex quo postulatio erat p̄stata pape et hoc voluit tex. in. v. neq̄ nocebat. neq̄ ob. si dicatur q̄ papa dederat eis facultatem variandi nō obstante p̄ntatione. q̄ vt dixi hanc p̄tatem dedit capitulo et sub certa forma. s. si diffiderēt de iure suo vnde minor ps nō potuit recedere. q̄ non facit capitulū. ¶ Itē vt p̄dixi nō recessit ex diffidentia iuris sed ex incōstantia cū nō requisierūt suffraganeos. Sed de rigore et de subtilitate iuris neutra postulatio videbatur admittenda. nā illa facta de

colocet. poterat impugnari. qz epus qn que ecclesie
nunq̄ illi p̄sensit neqz fuit discussum an h̄ret voces
in electione z p̄temp̄t̄ vni⁹ solius est sufficiens vt
retractet electio. vt in. c. bone. ij. de elec. nō ob. qd̄
dixi qz valeret postulatio facta a duob⁹ p̄tib⁹ qz illud
p̄cedit qm̄ minor ps fuit p̄temp̄ta. postulatio vero
facta de qn que ecclesie. ep̄o ex multiplici capite nō
erat admittēda. p̄mo qz erat facta i discordia. Itēz
a miozi pte neqz p̄senserāt suffraganei neqz fuerat
discussū an h̄ret vocē i electiōe neqz poterāt recedē
a p̄ozi postulatione rōne p̄dicta. neqz habet obsta
re si dicat qz maior ps fuit in negligētia. q̄ tota po
testas recidit in minorem pte. Ad hoc em̄ r̄idetur
multipliciter. Primo qz minor non pōt cōvincere
maiores ptem de negligētia ex quo nō instabat ter
minus iuris vel hoīs ad electionē faciendā. vt i. c.
cum dilecti. j. de elec. Vel secūdo z melius. maior
pars nō erat in negligētia cū innouauerit postula
tionē factam de colocet. que tñ innouatio nō va
luit qz fuit facta in discordia neqz fuit requisitus con
sensus suffraganeoz. z p̄p̄ ista q̄ poterāt allega
re p̄tra vtrāqz electionē z postulationē papa dixit
in. d. intellexim⁹. qz si neutra esset postulatio ap
p̄banda ad eum tñ erat deuoluta potestas zc. In
gl. pe. in fi. doc. soluit z bñ qz aut electio a p̄ncipio
nō tenuit z tūc non pōt cōvalidari p̄ consensus sup
uenientes. z ita loquunt̄ p̄traria z darius. p̄bat in
c. auditis. de elec. Aut electio a p̄ncipio tenuit pu
ta. qz fuerūt p̄sentes due ptes vocādoz sed tertia
ps fuit p̄temp̄ta z tūc p̄temp̄ti p̄sit p̄sentire ex post
facto. rō qz istoz p̄sensus nō venit ad validandaz
electionē cum tenuit a p̄ncipio. sed pōt fieri ne re
tractet electio eis. p̄sequenti⁹ cōtemp̄tum. vñ isti
p̄sensus supuenientes nō augēt numerū eligentiū
vt no. in. c. qd̄ sic. z. c. ecclesia. cl. ij. j. ti. p̄xi. z de dau
sula p̄dicta latius dicit in. d. c. auditis. // In glo.
fi. ibi pallio z ibi inueniet. Jo. an. dicit qz nulluz ibi
inueniet remittens ad notata in. c. ad hoc. de vsu
pallij. nam est opinio quasi cōis qz archieps trans
latus ad alium ep̄atum defert p̄mū pallium secuz
nō tñ eo vtef in secūda ecclesia. sed habebit aliud de
nouo vt dicit in fi. lfe. sed sepeliet cuz vtroqz quia
pallium sequit̄ p̄sonā. de quo dicit in. d. c. ad hoc
z in fi. glo. Ho. ex ista glo. qz iniuria fit successori si
denegat sibi p̄uilegiū qd̄ p̄decessori fuit cōcessum
licet p̄sonalr. qz ex quo fuit p̄cessum p̄decessori ea
dem rōne debet p̄cedi successori. z vide bo. tex. cuz
glo. c. di. c. fi. z bñ p̄bat lfa in. l. j. §. pe. p̄all. in glo.
vbi dicit qz si aliquis habet p̄uilegiū p̄sonale ducē
di aquā ad fundū suuz qz iniuria fit ei qui succedit
in fundo si denegat sibi p̄sille p̄uilegium. Et p̄ istū
tex. dixit ibi Bar. notabile v̄bum qd̄ solet multuz
allegari qz si fūdus vel res emphiteotica reuer
titur ad eccliam p̄ mortē vassalli vel emphiteote p̄
latus facit iniuriā heredi si ei petenti nō facit reno
uationē seu p̄cessionē sicut habuit defūctus. vñ di
cit qz heres poterit adire supiorē illius p̄lati z facē
eum cōpelli ad p̄cedendū. hoc dictū ego limitare
qz p̄latus eēt aliq̄ p̄cessurus extraneo. sed si vellet
retinere penes eccliam non credo qz posset cōpelli

salte si cessat nūc necessitas que cōpult eccliam ad
faciendū p̄mā p̄cessionē. vel forte qz ecclesia indiget
nūc z tpe p̄me p̄cessionis nō indigebat. ar. in. c. nō
d3. in p̄n. de p̄san. z affi. als frustra. puidisset lex vt
res ecclesiastica nō daret in feudū nisi recipiēti p̄ se
z duob⁹ successorib⁹ p̄ lineaz masculinā. vt in auē.
de nō alie. in. §. emphiteosis. qz an p̄cedat hodie h̄
vltimū dictū dixi in. c. in p̄ntia. de p̄ba. p̄ Jo. an.
// Et glo. opponit̄ p̄tra p̄ncipiū. c. vñ em̄ qz intētio
suffraganeoz erat fundata ex p̄fessione nūcioz
capituli. nā isti nūcij p̄stebant qz suffraganeoz cō
sensus multonēs fuerat de gr̄a requisit⁹. vñ debuit
valē p̄fessio q̄ten⁹ p̄iudicabat canonid̄ in eo qz p̄
stebant qz eoz p̄sensus fuerat requisit⁹ in electiōe q̄te
nus aut p̄stebant qz de gr̄a fuerūt requisiti nō facie
bat illa p̄fessio fidē. qz qd̄ pōt p̄stiteri cōtra se nō aut
p̄ se. xx. q. ij. §. j. §. suffraganei poterāt recipe istam
p̄fessionē q̄ten⁹ faciebat p̄ eis z respuere q̄ten⁹ fa
ciebat p̄tra eos z p̄ aduſarijs. facit. c. cū venissent
de insti. z. c. p̄terea. de trāfac. So. dixit Abb. qz isti
q̄ fuerāt p̄fessi erāt nūcij z nō p̄curatores. vñ eoz
p̄fessio nō debebat nocere canonid̄. Vel secūdo in
tentio canonicoz p̄cernebat p̄prietatē p̄fessio isto
rum p̄cernebat possessionē. Sz moderniores sol
uunt alit̄ z meli⁹ dicētes qz ista p̄fessio emanauerat
q̄lificate. vñ in effectu erat vnicū factū q̄lificatū. iō
nō poterāt suffraganei recipe z approbare p̄fessio
nem illā sine q̄litate. z h̄ dictū tenet p̄ legistas z ca
nonistas. vt no. in. l. aureli. §. idem quesit. ff. de
libe. lega. vbi vide plene p̄ Bar. z in. l. si q̄dem. C.
de excep. z p̄ canonistas in. c. j. de confes. li. vj. facit
c. cum olim. de cens. secus est quādo confessio cō
tinet duo facta sepata. tunc em̄ potest aduſari⁹
recipe vnum factū qd̄ facit p̄ se z aliud qd̄ cōtra se
facit respuere. vt no. in loco p̄all. pone exemplum
in p̄mo casu p̄fessus suz recepisse centū a te q̄ mibi
debebas ex causa mutui nō potes tu dicere tuā in
tentionē esse fundatā qz mibi tradidisti centū et qz
mibi incūbat onus p̄bādī qz ex cā mutui recepim.
qz vt dixi ista p̄fessio p̄tinet vnicū actū qualificatū
nō em̄ confiteoz recepisse a te centū simplr sed illa
centū que mibi debebas. vñ debes aut totā p̄fessi
onem recipe aut totā respuere. z idem dic quo ad
terminos hui⁹ lfe. Exemplū secūdi petis a me cen
tum occasione mutui ego r̄ndi qz bñ mutuasti cen
tum sed tu teneri mibi in mille ex alia cā. hoc casu
tu bñ potes fundare intentionē tuā sup p̄fessione
mea z respuere aliam ptem p̄fessionis qz p̄tinet fa
ctum sepatum. sed Do. car. voluit limitare h̄ vlti
mum qz p̄fessio emanat viua voce. secus dicit si p̄
scripturā. qz cum scriptura sit qd̄ indiuisibile n̄ po
test ps eam approbare p̄ se z respuere p̄tra se. alle
gar dictū. c. cum olim. z glo. in. l. publica. ff. de posi
ti. Sed hoc dictū nunq̄ mibi placuit. z Bar. apre
sentit p̄trarium in. d. §. idem quesit. z Bart. in. l.
vnica. C. de confes. z optime facit tex. in. d. l. pub
lica. quicqd̄ senserit ibi glo. z in. c. si qd̄ velit. xxvij.
di. nō ob. c. cum olim. qz loquit̄ de scriptura pub
lica. §. nos loquimur de puata. nā puata p̄sona bñ
pōt scribere p̄tra se § nō p̄ se. vt i. l. ex p̄plo. d. p̄ba.

vide tñ notabilē limitationē quā ponit Bal. in. d. l. ynica. dicit em̄ h̄ dictū nō pcedere indistincte in libris mercatorū. qz ex q̄ scribunt p adūsario debet eis credi quaten⁹ scribūt p̄tra dūmodo q̄ntitas sit pua. mouet qz officiū illoꝝ cōiter est approbatum ⁊ tacite vñ eis mandatū vt p̄fiant codicē rōnum vñ officiū scribēdi nō debet eis esse dānosuz ⁊ placet mihi hoc dictū. facit qd̄ no. in. l. quedā. ⁊ in. l. si q̄s ex argētarijs. ff. de edēdo. secus dicit ibi Bal. in magna quāritate. qz tūc nō d̄z eis credi in fauorem eoz. licet liber p̄tineat aliqua p̄ eos ⁊ in fauorem adūsarij qd̄ bñ notabis. Dicit etiā valere consuetudinē vt credat libris mercatorū etiā i magna quantitate accedente tñ iudicis p̄scia. i. si iudici vñ sum fuerit. vt qz habebit p̄siderare qualitātē mercatoris ⁊ grauitatē p̄iudicij. sec⁹ dicit si cōsuetudo h̄ret vt indistincte credet libris mercatorū in eoz fauorē. qz talis p̄suetudo dat occasionē malignan di. ar. in. l. cōuenire. ff. de pac. dotalib⁹. ⁊ i. c. q̄to. de diuoz. Et nota h̄ dictū singl̄. p̄trarium tñ ipse sentit in. l. cunctos p̄pos. C. de sum. tri. ⁊ si. catho. vbi dixit singl̄ valere talē p̄suetudinē vel statutū allegauit. c. cū dilectus. de si. instru. S; mihi plus placet p̄mū dictū qd̄ in veritate fuit p̄ eum magis examinātū. ⁊ ideo illa d̄z dici sua opi. Nō ob. c. cū dilectus. qz loquit cū scriptura p̄fici nō ad cōmodum p̄p̄riū sed alteri⁹. nam p̄suetudo pōt inducē qz scriptura p̄uata sit auctētica nō tñ ad p̄p̄riū cōmodū nisi cū p̄dicta distinctiōne. s. accedēte iudicis p̄scia ⁊ hoc semp notabis. Adde ad p̄dicta vnaz limitationē bonā quaten⁹ dixi qz si p̄fessio fuit facta qualificate nō pōt aduersari⁹ recipere p̄rem q̄tenus facit p̄ se ⁊ aliā p̄rem respicere quaten⁹ facit p̄ aduersario. p̄cedit em̄ nisi p̄tra illam partē que facit p̄ p̄tente sit vrgens p̄sumptio. Ad qd̄ vide bonū tex. iūcta glo. i. d. docto. j. de insti. cū venisset. hinc dicit Bar. in. s. idem quesit. qz si q̄s confitē se infeciss. hoīem ad sui defensionē pōt p̄denari de homicidio ex sua p̄fessione nisi p̄bet qz ad sui defensionem fecerat. qz p̄sumptio est p̄tra eum rōne opis p̄petrati cū sit factū a iure damnātū. Item qz verisile nō p̄tingit qz aggressus interficiat suū aggressorem. ⁊ ideoz dic in sllib⁹. Pōt dari ⁊ alia limitatio nam p̄tra p̄rem quā impugnat pōt adducere pbabiles cōiecturas ⁊ recipere p̄fessionem quaten⁹ facit p̄ se. p̄ hoc. c. j. s. e. ⁊ c. ij. j. de transac.

Postulationē. Postulatio de sp̄alius sic. Postulatio p̄ quā agit de p̄rem p̄to p̄t sine p̄iudicio alicui⁹ p̄ supiorē reijci pōt tñ d̄ sp̄ali ḡra admitti. ⁊ habuisti in effectu hūc tex. s. c. pri. Loquit em̄ de eodē facto ⁊ p̄tinuat in. d. nūcijs ante. d. se. si aut. Nam p̄tradictib⁹ ibi suffragancis papa r̄idet pur h̄ dicit in. d. nūcijs. ⁊ etiāz mādauit pur h̄ dicit. Nota. p̄mo qz p̄ postulatiōē etiā supiori p̄sentatā nullū ius acquirif postulato vel alteri. qz aut dicit qz postulātes nō pōt ab ea recedere intellige post p̄sentationē supiori factaz. vt dicit. s. c. pri. in. d. neqz nocbar. in fi. Secūdo no. qz postulatiōē pōt supioꝝ reijcere sine alicui⁹

p̄iudicio. ex quo inferf qz nullā iniuriā irrogat supioꝝ postulatiōē si admittēdo. p̄tra qd̄ facit qd̄ no. i. c. bone. el. j. s. e. ⁊ h̄ i gl. j. s. dic qz iste tex. p̄cedit qz postulatio nō est p̄cordis facta seu agit p̄ cā de p̄empto. Tñ pondera l̄ram ibi p̄ postulatiōē memoratā. vñ refert se tex. ad illam postulatiōē de qua in. c. p̄cedenti p̄tra quā se opponēbāt suffraganci. Secus aut̄ dicendū qz postulatio sit p̄pter vtilitatē seu necessitatē ecclie ⁊ p̄cordis saltē a duabus p̄tibus collegij. nam talis postulatio non pōt reijci sine iniuria postulantiū ⁊ ecclie in qua facta fuit postulatio. vt no. i. d. c. bone. ⁊ p̄ Jo. an. post hosti. in. c. cum ad monasterium. j. de elec. ⁊ vide bonam glo. in. c. cupiētes. s. deniqz. in. d. gratia. de elec. li. vj. Nota ibi de sp̄ali gratia qz postulatiōis admissio depēdet a ḡra speciali. sed itelligo modo p̄dicto qz postulatiō nō est facta in p̄cordia tunc em̄ intueniente p̄cordia dependet a ḡra non speciali s̄ generali. vt no. in. d. c. cupientes. Bre nota qz citat⁹ vt p̄senter se p̄spectui iudicis pōt cōparere p̄ p̄curatorem. ad idē vide bo. tex. ⁊ qd̄ ibi dixi in. c. pe. de iura. calū. In gl. j. ibi nisi publicatio scrutiniij. gl. j. p̄sequif hic opi. suam quā tenuit in. c. p̄cedenti. sed vt dixi doc. hoc cōiter reprobat qz. c. publicato loquit in elec. nam d̄ra est inter postulatum p̄sentatum a patrono ⁊ electū. Elect⁹ em̄ innuit pleno iure ⁊ petēdo p̄firmationē in nullo petit ḡraz. vnde vt dicit hic Jo. an. pōt supbe accedere ante supioꝝ etia caputio nō eleuato si cōsudar de idoneitate p̄sone sue ⁊ cōminari qz nisi ipse p̄firmet habebit recursum ad supioꝝ. Et intelli ge hoc vltimū i supioꝝ habente ius confirmandi citra papam. Nam papa pōt ex plenitudine potestatis p̄firmationem impedire. facit. xi. q. iij. p̄ principalem. ⁊ c. cuncta p̄ mundū. neqz habet supioꝝ ad quē recurrat. vt in. c. licet. de ele. p̄sentatus d̄o consequif ius. vt in. c. cum bertoldus. de re iudi. no. Inno. in. c. dilectus. de offi. del. tñ quia patronus pōt variare alium p̄sentando. vt in. c. cuz aut̄. de iure patro. debet aut̄ cuz humilitate petere institutionem vñ petit gratiā expeditionis. vnde debz leuare caputiū ⁊ se curuare. Postulatus aut̄ omnino innuit gratiā. ideo debz genua flectere. i. cum maiori humilitate petere vt admittat postulatio. ⁊ in effectu verba p̄dicta hoc intendūt. qz postulatus nullum ius acquirif. p̄sentatus d̄o acquirif aliqd̄ ius. sed nō ita firmū sicut electus. Extra glo. querif nūquid indistincte in alijs dignitatib⁹ seu officijs sit locus variationi. ⁊ pone exemplum p̄siliū hui⁹ ciuitat̄ p̄ se vel p̄ aliquos ciues fecit electionē de aliqua p̄tate nūquid possint variare ⁊ recedere ab illa electiōe sicut faciūt postulātes. an d̄o teneant p̄sistere sicut eligētes. ⁊ ideoz generalr̄ pōt queri i omnib⁹ officijs que aliquib⁹ deferunt aut p̄ osim terre aut p̄ vniuersitatē p̄li seu collegij inferiorū. De hac q̄ōne vide p̄ Bar. in. l. absenti. ff. d̄ dona. p̄ cur⁹ dicto satis iura canonica limitant et declarant. Et p̄clude post eum sic quedā sunt officia que tenet deputatus ad illa ex necessitate subire. vt officijz tutele cure vel alterius magistratus

publici in ciuitate sua. nam tenet ciuis vel incola subire hec onera in loco nisi habeat iustā excusationem. vt i. l. muner. in §. iudicādi q̄ necessitas. ff. de muner. et hono. et in l. incola. ff. ad muni. no. Inno. in. c. j. de his que si. a ma. pte ca. Et in istis acquirif ius electo quātūcūq; absenti aī oēm acceptionē. vt in l. illud. cum. l. se. ff. de tuto. et cu. datis ab his. Ideo post electionem factā non pōt illud officiū sibi tolli. facit. C. in q̄b^o cau. habenti tuto. quasi p totū. Et quibus inferf q̄ scholari electo in rectorē acquirif ius p electionē quātūcūq; absenti nec pōt ampli^o electores ab electōe recedē quedā sunt officia que nō tenet q̄s subire nisi velut vt si eligif ad magistratū alteri^o ciuitatis. et i. illi est distinguendū. aut em electores elegerūt iure p prio. vtputa in p̄silio hui^o ciuitat. et tūc ante acceptionē officij pōt electores variare qm̄ aī acceptionē nō est acquisitū ius electo. vt in p̄all. l. absent. et in l. q̄ absent. ff. de acq. pos. fact. c. si tibi absent. de p̄bē. li. vi. sed post acceptionē nō pōt variare. qz quasi q̄dam p̄tract^o est initus inter eligentes et electū. vt in. c. inter canonicos. j. de elec. Quis electores nō eligunt iure p prio sed alieno. vt qz a superiore hnt officiū et eligēdi p̄tatem vt alius eligēdi et isti postq̄ elegerūt nō pōt ampli^o variare nō qz ius sit acq̄sitū electo absente. sed qz functi sunt eoz officio. vt i. c. in lris. de offi. del. Et hec ē rō q̄re canonici eligēdo abntem nō pōt variare qz functi sūt eoz officio cū elegerūt n̄ mere p̄p̄o officio s̄ ex officio eis iure delato. Hec etiā est rō q̄re ep̄s nō pōt variare p̄ferendo b̄nficiū absenti etiā aī acceptionē. vt i. d. c. si tibi absent. qz funct^o est officio suo. Ex q̄ inferf aliud dicendū in dño seculari. vel papa q̄ absenti deputauit seu p̄tulit officiū vel b̄nficiū. pōt em̄ aī acceptionē mutare sine ei^o in iuria sniam. postulātōne recedē. qz adhuc nō sunt functi eoz officio. qz postulatō disponūt solaz postulare gr̄am a superiore. vñ nō sunt functi officio qz postulatō nō h̄ vim electōis sed est quoddā inchoamētum ad officiū electōis obtinendū. ideo pōt retrocedere. ar. bo. in. c. q̄b^o aut. de iurepa. an aut elect^o ad dignitatē ecclesiasticam teneat illam acceptare. dicam in. c. se. et p̄dicta b̄n notabis.

¶ Et si vnanimiter. Ep̄us eligend^o ad aliā dignitates s̄ postuland^o. Diuidit^o quo ad mentē. nā p̄mo recitat factū. sc̄do cassat electōnes et rōnes submitit. ¶ Nota p̄mo q̄ illud sit vnanimiter q̄ sit nemiē discrepāte. q̄b^o dari^o p̄bas. s̄. eo. bone. el. ij. vbi dixi. ¶ Nota sc̄do q̄ postulandus nō pōt eligi quātūcūq; p̄currāt oīa vota capitli. p̄cordia x̄o vnanimis nō h̄ tollē defectū postulandi vt p̄pter p̄cordiaz possit eligi. ¶ Nota tertio ibi liberū nō habeat. q̄ nō dicit q̄s habere liberā facultatē alicuius rei qm̄ sine alteri^o p̄sensu non pōt de illa disponere. Liberā q̄ p̄tatez h̄z quis qm̄ pōt sine alterius p̄sensu disponere. vt no. in. c. licz ep̄us de p̄bē. li. vi. et in. c. de mltā. e. ti. ¶ Nota q̄rto q̄ gesta p̄ canones sūt nulla seu irri-

tāda. h̄sic articulū plene ex animauit in. c. ij. d̄ testi. vbi vide. ¶ Item nota rōnes quare ep̄us non pōt eligi ad aliā dignitatē sed d̄z postulari. est em̄ alligatus iuri alterius eccle. vñ oportz q̄ p̄mo gr̄ose absoluat a p̄ori vinclo. Et no. d̄riaz int̄ postulatōz et electōnez. nā multi pōt postulari q̄ nō pōt eligi. et qui sunt isti dicā statim cū glo. ¶ In glo. diuide h̄ac glo. in quattuor ptes capiēdo eius mentē. In p̄ma q̄rif de rōe huius lfe q̄re ep̄s nō d̄z eligi sed potius postulari. In sc̄da pte ibi idē est dicendū. q̄rif an sint alij citra ep̄os qui debeāt postulari et nō eligi. In tertia incidenter tractat a q̄ d̄z peti vt postulato admittat. i. quis est supior in admittenda postulātōne. ibi et ideo postulari. et illā q̄stionēz interserit glo. in medio sc̄de q̄stiois ibi h̄ ideo. qz incidenter eam formauit et nō p̄ncipalit^o. vñ apti^o illa p̄tula ponere post sinez sc̄de questionis In quarta et vltima pte glo. querit nunqd̄ eligendus possit postulari cum postulandus non pōt eligi. et quarta ps ibi et nota q̄ sit postulandus. ¶ Quo ad p̄mam pte dic clarior q̄ glo. q̄ ep̄s nō pōt ideo eligi qz matrimonio sp̄iali est alligatus eccle sue. vñ p̄p̄ie matrimonij sp̄iale nō est nisi inter ep̄m et ecclesiā suā. Ad h̄. c. sicut. vij. q. j. et c. inter corporalia de trāssa. p̄la. et in signū huius matrimonij defert anulū. vt in. c. clerici. j. de vita et ho. clerico. Ideo cū habeat p̄iugē nō pōt p̄sentire i aliā p̄iugē qz p̄mitteret adulteriū. vt in. d. c. sicut. Eligentes aut p̄sentit vt in sponsū et p̄ electōnem inuitat matrimoniale vinculū inter ecclesiā et electū. vt in. c. si. de trāssa. p̄la. Oportz q̄ vt p̄us absoluat ab illo vinculo matrimoniali anteq̄ aliud matrimonij iniriatur cū alia eccle. et ideo d̄z postulari. qz postulantē nō p̄sentit in postulātū sed solū petūt granosum vt tollat vinculū et defectus vñ quēadmoduz h̄ns vrozem carnalē nō pōt p̄sentire in sc̄dam sed oportz vt prius gr̄ose absoluat ab illa als p̄mitteret adulteriū. Ita dicendū ē in p̄iugio sp̄iali. ista em̄ p̄iugia sp̄ialia et carnalia iudicant^o ad paria. vt in. c. inter corporalia de trāssa. p̄la. et h̄ q̄ ad p̄maz questionē. ¶ Ad sc̄dam an. s̄. sūt alij postulandi p̄ter ep̄os gl. ponit h̄ quattuor p̄ditōnes p̄sonaz q̄ sūt postulande. alij extra glo. voluerūt dare regulā q̄ oēs q̄ pōt p̄sentire electōni sine p̄sensu alteri^o sunt postulandi et nō eligēdi. que regula cōiter dā nā videt^o in religiosis q̄ nō possunt p̄sentire electōni sine p̄sensu eoz supioz. vt i. c. si religiosus. d̄ elec. li. vi. et tñ pōt eligi in ep̄os. vt in. d. c. si religiosus. et c. quorūdā. e. n. et li. Alij x̄o voluerūt tradē aliā regulā. s̄. q̄ nō valētes transire sine licētia superioris d̄nt postulari et nō eligi. et sic sumebāt ar. ex x̄bis hui^o lfe in rōne sui dum dicit q̄ ep̄s tanq̄ alligat^o et nō h̄ns liberū volatū non pōt eligi. Sed hec reglā etiā nō recipit a doctorib^o. p̄tz em̄ ei^o falsitas in clericis habentib^o eccleas q̄ nō possunt dimittere eoz eccleas et trāfire in alias sine licētia superioris et tñ pōt eligi. vt. j. de ele. in. c. dudū. et i. c. cum inter. cum multis similib^o. ideo Inno. et alij doc. antiqui videntes difficultatē in dando regulam p̄cesserūt h̄ p̄ cōnūerationē casuū seu p̄sonarū

nserando multas personas que dicitur postulari et si eligi
 quas videas h p 30. an. Alij moderniores volue
 runt dare alias regulas. sibi mihi placet hec hmoi re
 gula vt dicam qd epi et superiores non possunt eligi sed de
 bet postulari p supdicta. ¶ Dubitat aut circa ista
 regula pmo in epi q renuclauit epatui nuqd pos
 sit eligi aut debeat postulari. de qua qone vide qd
 no. in. c. post translatione. j. de renu. Sz opi. verior
 videt q possit eligi. qz deficit ro hic posita. talis em
 non est alligat alicui ecclie matrimoniali. habetur
 em ille q renuclat quo ad eccliam p mortuo. xvj.
 q. j. s. ecce. vñ absoluit est a pozi vinculo. ¶ Scdo
 dubitat in electo in epm nodu psecrato. in q dic q
 si non est pfirmat pot eligi cu possit pozi electioi re
 nuclare. vt no. in. c. si electio. de elec. li. vj. vñ cessat
 in isto ro hui lfe. Si vo est elect et cofirmat sunt
 opiones. s. satis mihi placet q non pot eligi. qz p co
 firmationem matrimoniu est tractu et pfirmatus
 licet nondu sit psummatu psecratone. vt in. c. in
 ter corporalia pall. vbi bonus tex. nec pot renuclare
 sine licentia pape vt ibi. ¶ Dubitat etia in cardia
 libus. vñ q ad officiu reputant maiores epis nun
 qd possunt eligi an vo possint postulari ex q sunt car
 dinales no epi. na q possint facit qz in eis cessat ro
 p iugiu spual. In triu facit qz in eoz titulis habet
 epalem iurisdictionem. vt dixi in. c. his q de maio.
 r obe. et sunt alligati romane ecclie. et o his aliqd in
 c. bone. el. j. s. eo. dica latius quid tenenduz in. c.
 ecclia. el. ij. j. ti. pri. et p h fit declarata h pma regla.
 Scda regla. oes clerici citra epos no pbibent eli
 gi ex eo qz hnt ecclias seu dignitates inferiores h
 regla pbat in. c. si abbat. j. de elec. li. vj. vbi pbat
 q abbas pot eligi in epm. et ad id. c. cum inf. et. c.
 dudū. el. j. j. ti. pri. vbi ppositi et habentes digni
 tates inferiores pnt eligi. Ad id. c. si religio que
 allegat. et. c. qrundā eo. ti. et li. vbi hntur q religio
 si etia mendicantes possunt eligi non tñ debet isti
 transire sine licentia superioris nec electioi pferre
 vt in dictis iurib. pnt tñ postulari postulatōe no
 solēni an electōnem de eis fiendā poterunt postu
 lari ab eoz superiorib. vt eos licentiat seu pcedat eli
 gēdos p eos. vt dixi i. c. j. s. eo. ti. et dñia inf istos et
 epos ē qz ppe vt pdixi mimoniu spuale si pstitit
 nisi inf epm et eccliam suā. Inter alios vo hntes di
 gnitates inferiores et ecclias eoz no ptrahit ppuie
 mimoniu sed quasi mimoniu. Et q sit quasi ma
 trimoniū pbat in. c. qz ppter. iucta glo. j. de elec.
 magis late dicit quasi mimoniu inter rectores ec
 clesiaz et ipsoz ecclias. et latissime pot dici mimo
 niū ptrahi inf canonicū et pbendā suā. cum q isti
 inferiores no dicant stricte habere p iugē pnt eligi
 ad aliā dignitatē. licet pferre vel trāsire no vale
 ant sine superioris licentia. Tertia regula magis ge
 neralis. patētes defectū ppter qd non pnt exercē
 officium ad qd pmouent vel als inhabilitant a iu
 re ad illud officiu seu dignitatē no pnt eligi sed de
 bent postulari. et sub ista regula compēdunt om
 nes patētes defectū in ordine vlt etate. Itē irregu
 lares criminosi et intrusi p potentia secularē. vt. j.
 ti. pri. quisqs. Itē q semel fuit hereticus seu scisma

ticus. vt. j. q. vij. puentib. cum. s. sequenti. et. j. ti.
 pri. qz diligentia. et multi alij plices. ro hui regu
 le pty. nam ex q no pnt de iure exercē illud officiu
 seu dignitatē no pnt canonici in eos pferre tāqz
 in spōs. ex quo no habiles ad illud matrimoniū
 ptrahendū. q optet q pus gratiose tollat q postu
 lationē illud impedimentū. an aut omēs indigni
 possint postulari dic q no. vt in. c. j. s. eo. Sz dicē
 dum est q aut sunt indigni indignitate indispen
 sabili. puta qz sunt heretici vel criminosi pseuerates
 in crimine vel quid sile. et tūc no valet etiā postula
 tio de his facta. et postulates istos scient puuant p
 ea vice pte eligēdi et postulandi. vt in. c. j. et. ij. s.
 eo. ti. Quidā sunt indigni indignitate dispēsa
 z tūc sub distiguit. qz aut indignitas est magna ita
 q durū sit aduersus illam dispēfare. et tūc no dnt
 etiā postulari. Ad h vide bo. tex. in. c. post transla
 tionē. in. j. de renu. aut non est ibi tanta indigni
 tas. vt qz patiunt defectum in etate forte respectu
 vni vel duoz annoz. et tunc pcedit qd dixi q pnt
 postulari. tñ intellige dūmodo in postulatōe exp
 manē oēs defectus. nam si aliqd subtriceret tūc ta
 lis postulatōe no esset admittēda. et scient talem po
 stulantes essent puati mō pdicto. ar. in. c. innotuit
 j. ti. pri. dixi post doc. s. e. c. j. ¶ Tercio ad tertiaz
 ptez glo. f. a q superiore sit petendū vt postulatō ad
 mittat. et dic lat q glo. qz aut postulat qz in epm
 et tūc ad solū papā pnt postulatōe admittēre.
 qz vt dicit doc. et hñ causa eoz numerat inter ma
 iores cās et cause maiores reseruant pape. vt in. c.
 maiores. j. de bap. et in. c. vt debet. in. j. s. appel.
 et in. c. qd translationē. de offi. leg. cū silib. aut sit
 postulatō ad inferiores dignitates seu ecclias. et
 tunc ad eū ad que spectat postulatōis admissio. qz
 admissio postulatōis hz vim pfirmationis. vt dixi
 in. c. j. s. eo. hoc intellige dūmodo apud istū pfirm
 torem pcurrat duo. Primū q possit dispēfare i illa
 dignitate rōe cui sit postulatō. na si no pot dispē
 sare no pot postulatōe admittēre cū ibi reqrat di
 spensatio. et iō si canonici postularēt puta in archi
 diaconū aliquē hntem. xvij. annos dūtaxat. non
 poterūt ab epi petē vt ista postulatō admittat. hz
 ad eū als spectet pfirmatio electiois. rō qz sup isto
 defectu etatis no pot epi dispēfare. vt in. c. vnico.
 de eta. et qli. li. vj. Scdo requirit q iste ad que spe
 ctat pfirmatio sit epi. na vt dicit h doc. et fuit origi
 naliter dictū Inno. i. c. ij. de eo q fur. ordi. rece. in
 inferiores plati citra epos no pnt dispēfare nisi in ca
 sibus specificē eis pmissis. vñ si casus est specificē p
 missus poterit tūc ab istis inferiorib. postulari. ex
 quo hnt pte pfirmadi. et dñia inf epos et inferior
 res in mā dispēfandi h est. qz epi sp dispēfant vbi
 cunqz a iure pmittit dispēfatio in genē. hz specificē
 no pmittat epi. vt no. Inno. i. c. dilect. de temp.
 ordi. Dixi plene i. c. atsi clerici. s. de adult. de iudi.
 Sz inferiores epi no dispēfant nisi in causis spe
 cificē eis pmissis. vt no. in. d. c. ij. et dixi in. d. s. de
 adul. ¶ Quo ad qrtaz et vltimā ptem gl. dic hodie
 vt habet in. c. vnico. eo. ti. li. vj. Et glo. i effectū po
 nit h veritatē. no em debz eligi postuland. qz dnt

canonici puidere eccle meliori mō q̄ p̄fit. ex q̄ ergo iste eligibilis est debet eligi et nō postulari. q̄ p̄ electionem iniat matrimoniu spūale nō aut sic p̄ postulationē. vt dixi in .c. j. s. co. Si tñ dubitatur vtrū aliquis sit eligibilis vel postulabilis tunc pōt teneri theonca huius glo. et dic plenius vt habet in tex. et glo. i. d. c. vnico. // Extra glo. quero nun quid postulatus possit p̄sentire postularōni sue si cur electus p̄sentit sue electōni. vt in .c. quaz sit de elec. li. vi. dic q̄ nō. naz anteq̄ postularō admittat p̄ supiorē nō pōt iste p̄sentire q̄ cum nullū ius sit sibi questū notaret ambitōne debet tñ dedarare intentionē suam. si xō vult p̄sentire bene poterit dicere nō dissentio. sed ep̄us postulatus nō debet dissentire neq̄ cōsentire sed debet dicere neq̄ cōsentio neq̄ dissentio sed dispositōni dñi pape me p̄mitto. de quo vide bo. tex. iuncta glo. in .c. cupientes. in .s. deniq̄ de elec. li. vi. Dixit em̄ hic Jo. an. q̄ ep̄us non h̄z in hoc p̄sensū nec dissensū. quia ex quo semel passus est episcopari pōt trāferri etiaz inuitus ad aliam dignitatē. licet enim a principio quis nō cogat̄ inuitus acceptare ep̄atū tamen ex quo ep̄us est et semel p̄sensit nō pōt amplius p̄tradere. vnde in hoc fm̄ host. p̄paratur monacho q̄ nō habz p̄tatem p̄tradicēdi supiori suo. xij. q. j. no lo. c. nō dicatis. et hoc verū fm̄ eum si est p̄secrat̄. si em̄ est tñ p̄firmatus tñ inuitus nō transfertur quia nō pōt inuitus p̄secrari sed satis est q̄ dignitati cedat si non vult p̄secrari. vt in .d. c. ij. de transla. pla. nō tamē pōt cedere sine licētia pape vt ibi Sed p̄byter parochial̄ pōt inuit̄ trāferri ad aliā eccliam fm̄ eū. allegat. c. questū de rex p̄mu. Aduerte nam ex istis pōt solui questio an quis cōpelatur acceptare dignitatē ecclesiasticā. et pōt hec questio diuidi in duo membra. Aut queritur de eo q̄ nondū est p̄morus. aut de p̄moro vtrū inuit̄ pōt sit trāferri. // Quo ad p̄mū dixit hic do. An. q̄ si est laicus nō p̄pellit. vt no. in .c. cum ad monasteriū de elec. si est clericus pōt p̄cise p̄pelli p̄ papam sed alius supior̄ citra papaz nō pōt eum p̄cise p̄pelere vt sic inuitus efficiatur p̄latus. Sed pōt eum p̄pellere vt de nolente fiat volens quasi causatiue puta p̄ excoicationem vel alijs remedijs. allegat glo. que hoc 3. vij. q. j. scias. Idez tñ quo ad p̄mū sentit hic Paul̄ de leazaris in repetitōe huius. c. Sed quo ad p̄mōū trāferendū trāst do. An. cū dicto Jo. an. et hosti. que. s. reuli. Do. car. tenuit hic simplr̄ q̄ nunq̄ pōt quis p̄cise p̄pelli vt efficiatur p̄relatus. quia ad p̄trahendū istud matrimonium requiritur p̄sensus. vt in .c. euz inter canonicos. j. ti. pxi. Item nō p̄pellit quis beneficia acceptare. vt in .c. vbi ista. et c. gesta. lxxiij. di. Et h̄ questio potest esse multum vtilis ad effecum dū queritur nunquid ep̄at̄ ipsius translati vacet a tempe translationis facte p̄ papā an a tempe acceptatōis facte p̄ ep̄m in translatum. et fuit olim ardua q̄stio in ep̄o florentino p̄moro in absentia in cardinalē. nam dubitabatur vtrum ante acceptationem cardinalatus vacaret ep̄atus a tempe quo fuit p̄nunciatus cardinalis. an xō a tempe acceptatōis dum-

taxat. Et vide tu d̄ hac questōe quod no. Jo. an. in regula quod ob gratiā de re. iur. li. vi. nā doctores fuerunt varij vt ibi no. et respectu ep̄i translati placet mihi hec opi. quam tenet glo. Jo. mona. vt ibi notatur. q̄ aut papa trāfert ep̄m ad alium ep̄atum p̄pter necessitatē vel vtilitatē eccle. et tñc si de h̄ p̄stat vacat ep̄atus postea a tempe translationis q̄ nō debet in h̄ expectari p̄sensus ep̄i. ar. opri. in .d. c. scias. et placet mihi q̄ efficiat̄ etiaz inuit̄ p̄lat̄ alteri eccle. q̄ nō dicit̄ de nouo m̄mōniū p̄trahere. Eccleia em̄ vniuersalis est vñ corpus mysticum. vñ ex q̄ semel p̄sensit ep̄ari in hac eccleia vniuersali nō pōt resistē pape si p̄ bono publico vult euz trāferre ad aliā eccliā p̄ticularē. q̄ solū h̄ alterat̄ locus. non aut̄ dignitas respectu eccleie v̄lis. Ad h̄ facit opti. tex. in .d. c. scias. aut papa trāfert ep̄m p̄pter meritū p̄sone. et tñc non vacat p̄us ep̄at̄ nisi a tempe acceptatōis. q̄ ex q̄ papa fecit ob gr̄am sui debet expectari sū p̄sensus. ar. in .d. regula q̄ ob gr̄am. Jo. an. post Jo. mo. in .d. regula. In alijs xō si nunq̄ q̄s fuit p̄moro in ep̄m. puto q̄ nō possit p̄cise p̄stitui ep̄s etiaz p̄ papā q̄ nō pōt d̄ nouo p̄hē m̄mōniū spūale sine p̄sensu. vt in .d. c. cū inf. S3 papa posset illū cōpellē ad acceptādum si h̄ facit p̄ bono publico saltē qñ nō repit̄ alī ita eque idoneo vñ dixit Jo. an. nōbile x̄bū in .d. c. si electio. d̄ elec. li. vi. q̄ peccat elect̄ si acceptādo dignitatē ad quā eligi si nō repit̄ alī eque idoneo p̄ quem possit illi eccleie p̄suli. plus etiā dicit q̄ p̄bz prochialis possit trāferri inuit̄ dūmodo s̄bit cā sufficiens. puta q̄ nō pōt p̄ori eccleie p̄ficē p̄p̄ duriciē plebis v̄ quid s̄le. In p̄alio tñ p̄sano cui p̄fuit Alex. p̄p̄ impudentiā q̄rūdā s̄mōz p̄nificū fuit statutū vt ipsi et abbates non possint trāferri inuiti nisi subesset causa euident̄ et rōnabilis.

De electione. Rubrica.

Continuat̄ h̄ rubrica ad p̄cedētē h̄ ordine. q̄ postulatio est p̄ambula electioni. fit em̄ vt p̄ eā sublato impedimēto efficiat̄ q̄s habil̄ ad eligēdū. merito post rubricā p̄cedētē subijcit̄ ista de electōe. Aduerte h̄ p̄tinuatio doctoz h̄z locū respectu postulationis nō solēnis aut etiā solēnis fm̄ dispositionē intrinsecā iurū. s̄ hodie vt dixi in .c. j. s. ti. pxi. vt euitet̄ circūit̄ admissio postulatōis solēnis habet vim electōis et p̄firmatōis. et ista p̄tinuatio pōt colligi ex his q̄ dixi. s. ti. pxi. sup̄ rubrica. nam. s̄. visum est de vno mō p̄ quē puidet̄ eccleie p̄ viam gr̄e. nūc subijcit̄ aliū modū p̄ quē puidet̄ p̄ viā iuris. q̄ postulatio innit̄ gr̄e et electio iuri. vt dixi in .c. pe. s. ti. pxi. Et q̄ in tractatu electōis pōt dubitari d̄ potestate electi. id̄ ne auctor̄ h̄ret m̄am ponēdi rubricaz sp̄ales subiecit̄ etiā de electi p̄tate. Quid aut̄ sit electio dixi sup̄ rubrica. s. ti. pxi. Et scias q̄ electio est nomen x̄bale et noia x̄balia h̄nt duplicē significatōez actiua. s̄. et passiuā. vt no. in .l. ij. ff. de duob̄ re. vñ tñ est dicē de electōe. q̄ntū de his q̄ p̄nt eligē et de his q̄ p̄nt eligi. Itē de forma electōis et de tempe eligē di et de his omnib̄ h̄ tractat̄ in nigro. // **Abbas.**

Nullus in ecclesia.

Congregatio ecclesiarum seu collegium ecclesiasticum debet sibi prelatum eligere et aliter adeptus ecclesiam expellendus est. vel summa aliter et sic. Ecclesie collegiate non debet puideri de prelatu per collationem seu puidionem sed per electionem canonicam fiendam per ipsum collegium. h. d. primo prohibet. Et secundo contra factum vitiat. scilicet ibi si deo. Nota primo vna regula in materia puidionis ecclesiarum. nam si ecclesia est collegiata nullus citra papam potest ibi perficere prelatum sed debet fieri electio per illos de collegio et electus confirmari per superiorem. vt in. c. transmissam. et in. c. nihil. j. e. na potest dera lram ibi si deo aliter. excludit quod omnem aliam potestatem. et delegato cardinali est textus in. c. pe. de offi. leg. li. vi. vbi patet quod non potest se impedire in ecclesiis collegiatis quo ad prelatum ipsarum ecclesiarum. olim deo puidio episcopatum pertinebat ad papam. vt in. c. j. et ij. xxij. di. puidio de inferioribus ecclesiarum pertinebat ad episcopum. Sed postmodum hec puidio fuit innouata et in ecclesiis cathedralibus et collegiatis fuit data prelati ipsi collegiis eligendi prelatum. In alijs deo non collegiatis fuit data prelati peritandi patronis et vide de origine huius facti bo. glo. quare tenebis menti in. c. q. de ele. li. vi. et quod no. Jo. an. i. regula quod alicui gratiose. de reg. iur. li. vi. in mercu. Nota secundo ibi in congregacione. ibi fuerunt. quod ad hoc quod clerici in ecclesia beneficiati habeant electionem prelati oportet quod sint in ecclesia vt collegium. secus autem si sunt ibi singulariter beneficiati. vt in. c. dilecta. de excess. pla. vbi bono textus cum gl. Qualis autem cognoscat an clerici sint vt collegium aut vt singulares. vide per Innocentium. i. cum nobis. j. e. ti. et ibi dixi. Nota tertio ibi presbiter eligat quod quilibet prelatum potest appellari presbiter. est enim hoc nomen dignitatis. vt in. c. deros. x. presbyter. xxj. di. et textus cum glo. in. c. non potest. j. de re iud. et colligitur hoc notabile exponendo lram presbyter. i. prelatum. olim si erat officium in nominibus sed eligebatur vnus presbiter qui preerat omnibus quod hodie vocatur episcopus. vt in. c. olim. xcy. di. Secundo textus exponit ibi presbiter vt presbyter eligat. i. in prelatum. quod qui preest collegio ecclesiastico debet esse presbiter cum habeat curam animarum respectu collegii. vt in. c. j. de eta. et quali. non tamen requiritur necessario vt tunc electio sit presbiter. sed factus est vt tunc de bito efficiatur presbyter. vt in. d. c. j. et in. c. cum in cunctis. §. inferiora. j. eo. Ultimo nota. quod adipiscens ecclesiam aliter quam per viam electionis presumit per ambitionem et cupiditatem adeptus illam. et hoc precebat olim antequam summi pontifices reseruarerent etiam sibi prelatem puidendi ecclesiis collegiatis. hodie autem cessat ista presumptio cum electiones hodie non preferantur virtute reseruationis. predest tamen multum electio canonicorum. quod facilius papa mouet ad puidendum vbi precurrunt vota canonicorum. In glo. j. ibi tres collegii. pondera glo. nam vt velle facere officium in congregacione et collegium vt duo sufficiant ad congregacionem faciendam vt h. tres deo requirunt ad faciendum collegium. sed gl. in quantum habuit hunc intellectum non bene loquitur. quod congregatio capituli hic per collegio. si enim

non faceret collegium non sufficeret congregatio plurium vt in. c. dilecta. de excess. pla. vide glo. x. q. j. in. c. j. que recte loquitur dicens quod de iure canonico duo faciunt collegium de iure civili requirunt tres. vt in. l. ne rarius h. allegata. et forte potuit esse diuisiua ratio. quod non repiunt tot clerici beneficiati sicut laici. et hoc opus est magis comitis. Posset secundo modo ista intelligi quod duo eligunt prelatum. i. tertio mortuo. vbi a principio requirunt tres sicut de iure civili. standum enim est iuri civili ex quo non repit expresse correctum per ius canonicum. Sed hec opus non est sustentabile quod ius collegii presertim etiam in vno alijs mortuis. vt h. dicit in glo. et in. c. gratia. §. ti. pri. vbi si textus. habuisset respectum ad mortuos fecisset mentionem etiam de vno. Glo. tamen hic in si. voluit restringere textum. vt duo faciant collegium. §. Jo. de lig. et de. videntur reprobare h. dictum glo. mouent primo quod ad esse collegii non requiritur vt ibi sit prelatum. vt no. Innocentius. i. c. cum non ignores. j. de preben. vbi sicut duo clerici possunt facere collegium vt h. ita prelatum et clericus. Saluando glo. vt dicit docto. distinguere sic quod aut a principio statuit vt ibi sit collegium duorum quorum vnus sit prelatum et alius clericus. et non potest h. fieri posse. quod prelatum non est proprie de collegio nec venit appellandus collegii cum sit caput collegii. de quo vide glo. no. in. c. vt hi. q. de eta. et quali. §. oportet quod preter prelatum presertim in ecclesia saltem duo qui faciunt collegium. nam a principio non potest collegium constitui in vno. et in hoc casu saluo istam glo. aut a principio fuit statutum simpliciter vt in ecclesia essent duo clerici collegii aliter. et tunc isti faciunt collegium vt h. et cum habeant iura collegii possunt sibi eligere prelatum etiam ex seipsis. de quo vide quod no. Jo. an. in regula in toto. §. re. iur. li. vi. in mercu. Et si eligunt vnus ex se. tunc ius collegii remanebit in altero quod non potest prelatum esse caput collegii et ipsum collegium. et sic potest saluari dictum illorum doctorum. Secundo principaliter nota. glo. in eo quod dicit quod x. hoies faciunt prelatum. Item nota. glo. in. d. c. j. x. q. j. et Bar. in. l. ptoz. all. in. gl. Et hoc facit ad statutum quod puniunt is qui congregat prelatum de nocte vt si congregauit. x. hoies dicit congregasse totum prelatum. Idem dicit de plebe. naz. x. faciunt plebem. vt in. c. vnio. x. q. iij. Idem dicit de gente. vt no. Bar. i. d. l. ptoz. vbi dicitur se prefuluisse in statuto quod puniebat quod congregaret gentem de nocte vt si congregauerit. x. incidit in statutum hoc prebat per l. oes prelati. ff. de iusti. et iure. iuncto. §. oes prelati. insti. de iu. nat. vbi videtur prebari quod gens et prelati sunt synonyma. Dicit tamen quod si hoies essent ecclesie sufficeret pauciores ad faciendum gentem. puta. v. numero per l. oes. ff. de abigeis. vbi respectu quoniam ouium. §. respectu eorum quod est animal magnus dicitur abigeus quod subtrahit vnus. Et in eo quod gl. dicit quod plures §. x. aut. xv. faciunt turbam. Idem dicit de cetero. vt prebat. i. l. ptoz. §. all. respectu deo familie dicit quod saltem requirunt tres ad faciendam familiam. vt in. l. pnuiciatio. ff. de x. sig. no. glo. in. d. c. j. Nota. §. ter. in eo quod collegium eligit sibi prelatum. naz. capitulum ecclesie cathedralis non habet prelationem episcopalem. ergo non potest eligendo illam transferre in alium. quod nemo dat quod non habet. vt in. c. quod autem. de iurepa. Sol. dicit Jo. de ligna. quod collegium non habet ius prelationis formalis

habet tamē virtualiter. sive in domo fundi q̄ formaliter nō h̄ ius in seruitutē cū res sua nemī seruiat et tamē p̄t in fundo suo constituere seruitutem. vt in l. p̄ fundū. ff. de sui. rusticoꝝ p̄diorum. hoc dictum mihi non placet i oibus collegijs. vt capitlm̄ ecclesie cathedralis nō p̄t dici q̄ virtualr̄ habeat ius ep̄ale cum a solo papa p̄cedat hec p̄te stas. xxiij. di. c. j. z. ij. Sed p̄t dici q̄ capitlm̄ non aucte p̄pria sed ex potestate officij sibi tributi a canone nō eligūt iure p̄prio. vt dixi i. c. pe. s. ti. p̄xi. Sed in istis collegijs inferiorib⁹ et maxime popularib⁹ posset p̄cedere dictū Jo. de ligna. ¶ Sc̄do opono p̄tra tex. de. c. obeunib⁹. lxiij. di. vbi non solum collegiū sed etiam religiosi vocant̄ ad eligēdum ep̄m. So. dicit Lōp̄sto. q̄ religiosi vocātur nō ad eligēdū sed ad p̄siliū impendendū z est illud de honestate fin̄ eū. Ille tamē tex. videtur irritare electionem aliter factā. de p̄suetudine tñ non seruatur q̄ ibi dicitur. populus aut̄ vocatur non ad eligēdū sed ad p̄sentiendū electōni. lxiij. di. in c. plebs. cū sequenti. Princeps etiam vocat̄ vt defendat ab oppressionibus. vt in. s. p̄ncipib⁹. ea. di. Sed aduerte. pone q̄ p̄s nō vult p̄sentire electo p̄ collegiū nūquid debet irritari electio. Vide glo. notabilez. lxiij. di. c. j. que dicit q̄ nō ex quo h̄z cām rōnabilem p̄radicendi nisi scandalū generaret. Et nota singularit̄ hoc vltimū q̄ cuz scādalo populi nō debet quis p̄fici enā interueniēte electōe collegij. p̄ quo optime facit. c. cū teneamur. de p̄bē. z. c. ij. de renū. Et vide singulare dictū Inno. ibi vbi dicit q̄ si p̄s p̄sequit̄ p̄latū tam institutū nec p̄t cōpesci a tali p̄secutione vt p̄s plus q̄scat z ecclesia stet in q̄ete debet p̄lat⁹ cedere vel remoueri p̄ sup̄iores assignato tñ sibi bono cambio q̄ singulariter nō. ¶ T̄te respectu ei⁹ q̄ dixi de p̄ncipe. vide notata p̄ Inno. in. c. q̄ sicut. de elec. vbi dicit q̄ p̄t ex cōsuetudine induci vt canonici nō p̄cedant p̄s ad electionē q̄z denūciant p̄ncipi mortē p̄lati vt petat̄ ip̄s assensum in electōe futuri p̄lati aliter cassabit̄ electio attērata p̄tra p̄suetudinē. ar. bo. in. c. lecti. lxiij. di. ¶ T̄tes p̄t p̄ncips obijcere p̄ electū q̄ est sibi suspect⁹ in regimine. nō em̄ tenet̄ admittē p̄latum de quo nō possit p̄fidere ne forte reuelaret aduersario secreta regni. hoc dictū posuit Inno. i. c. sup̄ his. de accu. q̄ est singulr̄ norandū. p̄ hoc em̄ dictū satis equū poterit p̄ncips nō admittē p̄uissum p̄ papā si p̄t pbabilr̄ osidere illum sibi suspectum. Quero q̄d si oēs de collegio sint mortui ad que spectabit tūc p̄uissio eccle. docto. in cle. in p̄lrisq̄. de elec. z Arch. in. c. cū sumus. it. q. ij. dicūt q̄ ad ep̄m qui eligat noie collegij. Sed tu limita h̄ dictū q̄n̄ ad ep̄m p̄inebat ius p̄firmandi electum a collegio. vñ in hoc pono meliōrē regulaz q̄ p̄t negligentā collegij vel mortē oim̄ de collegio ius p̄uidendi deuoluat̄ ad eū qui habebat p̄ratem cōfirmandi electū siue sit ep̄s siue sit ali⁹ p̄latus. Idē dic quo ad ius p̄stituendi vt patrono negligēte vt mortuo sine herede ius p̄uidēdi deuoluat̄ ad illū ad quez p̄tinebat institutio. ad hoc vide glo. notabilem z tene illaz semp̄ menti in cle. vnica. de sup.

neg. pla. in. x. p̄uissioem. ¶ Querit̄ quarto qualiter p̄uideat̄ alijs b̄ficijs seu ecclijs nō collegiatis So. dicit h̄ Lōpo. q̄ ad p̄sentationē patroni si h̄nt patronū. vt in. c. nobis. de iurepa. Si aut̄ nō h̄nt patronū p̄uidebit ep̄s. xviij. q. vij. oēs b̄fice. sed tu dic latius vt dicam in. c. cuz ecclesia vult ana. j. eo. vbi tractabo generalr̄ de p̄tate p̄ferēdi oia b̄nificia siue sint in ecclesia cathedrali siue in alia. Querit̄ quinto que forma debeat obseruari i electione q̄n̄ in ecclesia nō sunt plures q̄z duo vel tres. So. dicit Hoff. q̄ eligant̄ more antiquo qz p̄t de factum p̄sonarum nō possunt seruare formā. c. qz p̄pter. j. eo. Tu dic vt latius ibi dicam. ¶ Querit̄ sexto nūquid b̄ficiari in ecclesia vltra canonicos habeat̄ vocē in caplo. Doc. cōt̄ tenet̄ q̄ nō quātūcunq̄ sint ibi p̄petuo b̄ficiari. qz solum canonici faciunt collegium z vñ corpus cum ep̄o. vt in. c. nouit. de his que fi. a p̄la. Et idem norant doc. i. c. ij. de insti. vbi dixi. z idem dic i ecclijs collegiatis inferioribus vt canonici solū faciant collegiū nō aut̄ ibi habentes altaria seu capellanas vel alia b̄nificia. vt p̄bat̄ in. c. dilecta. iuncta glo. j. de excef. pla. ¶ Vltimo hic querit̄ nūquid q̄d hic dicit̄ habeat locuz in collegio seculari vt illi de collegio possint sibi eligere vñ rectorem? dic q̄ si exercent aliquā p̄fessionem vel negociationē licitam z honestam possunt sibi eligere rectore qui habeat iurisdictionem in ciuilib⁹ in his tñ que oriunt̄ occasione illi⁹ p̄fessionis seu negociationis. tex. est no. in. l. fi. C. de iu. om. iudi. no. Inno. in. c. cum ab eccliaz. de offi. ordi. z in. d. c. dicam. z Bar. in. l. fi. C. de collegijs illicitis. Idem dic in facientib⁹ collegiū ex aliqua pia causa. vt sunt isti disciplinati vel facientes collegiū p̄ maritadis puellis vel similib⁹ pijs actibus. nam isti faciunt collegium approbatum vt in l. fi. ff. de colleg. illicitis. p̄ Bar. Dixit tñ idem i. d. l. fi. q̄ p̄latus istorum nō habeat iurisdictionē. sed solum p̄t disponere in volentes. p̄t tñ aliquem cassare de collegio si nō vult obedire. facit. c. ex litris. de consti. Abbas.

Quod sius episcopus? Populus ep̄m vel alium p̄latum eligere. vel sic. Electus ad clamorem populi nō debet per sup̄iorem confirmari. p̄mo ponit̄ narratio ibi quaz synodus. Secundo approbat̄ ibi synodus. ¶ Nota primo modū z practicam p̄dendi canones seu constitutiones in p̄cilio generali. nam vn⁹ ex p̄latis p̄ciliū p̄ponit totā materiā p̄stitutionis fiende. z interrogat totū p̄ciliū vtrū velit sic statuere. z si p̄ciliū acquiescat habeat̄ illud p̄ statuto. z hoc idē obfuat̄ in istis vniuersitatib⁹ secularib⁹. vt jo. Bar. in. l. oēs p̄li. ff. de iusti. z iure. vbi dat aliā practicaz vt p̄ponat̄ materia in p̄fuso. vtrūta dicit vn⁹ placet p̄uidere sup̄ tali mā postmodū insurgēt cōsultores dātes sup̄ illa mā varia p̄silia statuēdi. z illō cōsiliū q̄d obtinebit̄ in vniuersitate erit lex seu statutum ip̄s vniuersitatis. ¶ Nota. sc̄do z tene menti q̄ synodus seu p̄ciliū generale facit q̄n̄q̄ p̄stitutiones citra māz fidei. Ex q̄ inferit̄ q̄ p̄tās ecclesiastica est in

papa et tota ecclesia. in papa est tantum in capite. i. ecclesia autem tantum in corpore. vñ vide tex. notabilem in. c. ita dñs. xix. di. vbi dicitur quod potestas non fuit data soli petro sed toti ecclesie. Petro tñ tantum capiti ecclesie. hñ tñ non est sine opinionibus. nam multi volunt dicere quod tota potestas fuit collata petro. et postquam residet in solo papa. de quo plenissime dicitur in quadam disputatione et aliquid dicitur in. c. significasti. j. e. Tertio nota quod lex edita in concilio potest publicari nomine concilii. hñ nulla fiat mentio de papa ut patet ibi synodus respondet etc. et idem probatur in. c. j. de sponsa. et in. c. aduersus de in mu. ecclesie. in quibus. c. dicitur seu actus attribuitur pape cum consilio concilii. et concordat ut dicitur in. c. j. de spon. intellige tamen quod papa hic comprehenditur appellatione synodi. quia non potest fieri concilium generale sine papa. ut in. c. multi. xvij. di. Quarto nota quod synodus quicquid capit per concilio generali est synodus nomine grecum. unde latine idem est quod congregatio. sed solet tñ cõter capi synodus per congregationem quam facit episcopus ex clericis sue diocesis. ut in. c. de accus. c. sicut olim. vñ cõter dicimus quod episcopi faciunt synodum. archiepiscopus facit concilium provinciale vocando. s. oēs episcopos puicie. et de his plene per Inno. in. c. graue. j. de pben. papa dicitur facere concilium generale respectu platorum totius orbis. Dubium tñ est de iure quod debeat interesse in concilio generali et dare vocem. plene dicitur in dicta disputatione. Inter nota quod in populo presumitur existere aliquis non habens sinceram fidem sed potius primio et mercede corruptibilis. et videtur in hoc mirabilis iste tex. quod quilibet in singulari presumitur bonus. ut in. c. si. j. de psump. et tñ in populo collecto non est ista presumptio respectu singulorum ut hic. Ultimo nota quod plus non potest sibi eligere prelatum seu rectorem ecclesiasticum quantumcumque videatur eligere unanimiter et concorditer. neque sufficit quod clamor populi etiam insurrexerit in ecclesia petendo aliquem in prelatum. quod potuit hoc fieri in fraudem ut dicitur in litteras. Sed quero quid intendit tex. ibi litteras populi etc. Sol. potest intelligi iste tex. dupliciter scilicet per doct. quod cum queritur de ista institutione sua ad episcopatum vel aliam prelaturam respondebat quod habebat litteras populi quod insurrexerat in ecclesia unanimiter eum eligendo. Vel secundo petebat istam confirmationem a superiore et de electione sua faciebat fidem ostendendo litteras populi que eum elegit. Que quidem electio non valet duplici respectu. Primo quod facta per laicos. ut in. c. massana. j. e. Secundo quod fuerat facta ad clamorem populi. Pro. quod minus presumitur per toto populo quam per aliquibus prudenter de populo. quod in toto populo reperiuntur multi non habentes rectum iudicium rationis sed corruptibiles. et limita hunc tex. per. c. querelam. j. eo. nam quicquid plus potest habere ius presentandi ut ibi. non tñ eligendi ut hñ. et in. c. nobis. de iurepa. In glo. in. x. corrumpi ibi quod frequenter. et hoc facit quod valet ar. a cõter accidit etiam in malo presumendo in. c. j. de de. non res. vel solue aliter scilicet Hosti. in malo et in his que contra ius fiunt non potest nisi malus animus presumi. ut in. c. j. de psump. et in. c. et si christus. de iureiur. secus in dubijs et hoc casu loquitur contrarium formatum in glo. Abbas.

Postquam Electio canonica confirmata est. debet tñ superior auctoritate inquirere de puerfatione et vita electi vbi fuit puerfatus. primo ponit vñ dictum. secundo aliud ibi cuius. Pro. primo quod confirmatio est necessitatis. licet electio a principio fuerit voluntatis. Canonici enim non tenent eligere certum sed postquam eligunt dummodo idoneum. ut in. c. quod propter. j. eo. superior ad quem spectat electionis confirmatio tenet ex debito electionem confirmare si nihil impedit electum. hinc est quod potestas confirmandi seu instituendi prius ad episcopum transit ad capitulum sede vacante. ut in. c. cum olim. de maio. et obe. et in. c. ij. de insti. li. vj. secus in prelate pferendi seu eligendi. ut in. c. vnico ne sede va. li. vj. et in. c. si. de regu. e. li. nam diuersitatis ratio est. quod confirmatio seu institutio est necessaria et nullam libertatem superior in ea exercet. sed vñ iurisdictione necessaria. sed collatio seu electio est libera. de quo vide quod dicitur in. d. c. cum olim. Secundo ex hoc et ex tex. nota quod electio non tribuit plenum ius ante confirmationem sciendam per superiorem. debet ergo electio prius necessario confirmari et per confirmationem acquirat electus exercitium iuris competentis prelatore. ante enim confirmationem habet ius solum in habitu non autem in actu. de quo vide bo. glo. lxij. di. c. quarto. et i. l. puatorum. C. de iur. om. iudi. dicam pleni in. c. trasmissam. j. eo. et idem dicitur in electione facta per collegium seculare. debet enim de iure confirmari per superiores. ut no. per glo. et doct. in. d. l. puatorum. Et per illam glo. et iura in ea allegata. dicitur Bal. in au. habita. C. ne si. per pa. quod electio facta per vniuersitatem scholarium de rectore est de iure per superiores confirmanda. fateor tñ consuetudine posse induci ut sine confirmatione admittret. et ita videmus hodie cõter praticari in studijs italie. Puto tñ consuetudinem non valere quo ad ecclesiastica collegia. quod talis consuetudo posset esse dannosa multum ipsis ecclesijs. quod possent transire in digni non habita confirmatione a superiore et nihil est quod magis ecclesie nocet quam quod indigni assumantur ad regimen ipsarum. ut dicitur in. c. nihil. j. eo. consuetudo autem dannosa multum ecclesijs non valet. ut in. c. j. de sue. et specificiter contra hanc consuetudinem. facit tex. i. c. cum venerabilis. de sue. et c. auaricie. j. eo. li. vj. Pro. tertio quod superior ad quem spectat confirmatio non debet ex arrupto electionem confirmare. sed debet prius inquirere de vita et moribus electi. et hodie debet in confirmatione seruari forma de qua in. c. si. j. eo. li. vj. als confirmatio est nulla ut ibi. et idem dicitur in glo. singulr quo ad institutionem sciendam de presentato per patronum. non enim debet superior instituere istum nisi prius mittat edictum. In alijs seruet quod ibi habetur. et no. singulr hoc vltimum. Qualiter autem debet superior informari respectu substantie. primo dicitur hñ Inno. quod non oportet necessario quod superior recipiat testes vel iuramentum sed potest inquirere per famam et per litteras testimoniales. Cõpo. tñ dicit quod imo recipiat testes infra et etiam adminicula fame. Jo. an. videtur approbare primū. ar. c. tua. de coha. de. et mulie. Sed vide tu quod dicitur in. c. j. et. ti. pri. Et puto si contradictor appareat tenet superior recipere probationes oblatas per contradictorem. ut. d. c. si.

eo xpo deficiente relinquerē h arbitrio suo. naz fm
famā electi recipiat pbationes. nā possibile est qd
electus ita notorie sit idone⁹ vt nulla alia sit sicda
examinatio vt est bo. tex. in. c. pstitur. el. ij. de ap.
z vide bo. tex. cū gl. xxiiij. di. in. c. null⁹. Ultimo
no. q inquisitio fame debet fieri in loco vbi quis ē
puerfatus. z dicit alibi lex q quis est hnd⁹ put esti
maf in ciuitate sua. ff. de questionib⁹. l. j. Sz p de
claratione littere quero cui incūbat onus pbandi
idoneitatē vel dignitatē electi cū tex. h mandat ele
ctionem pfirmari sub pditione si nihil electū impe
diat. So. dicit doc. q electus psumit idone⁹. vt in
fi. c. de psump. supior tamē debet ex officio inquī
rere. puto primū dictū pcedere q ad bonitatem in
trinsecā. q ad extrinsecā xpo z accidētaliter pueniē
tem cessat psumptio. vnde si dubitat de tali idonei
tate nō debet supior pfirmare talez nisi ipe doceat
se esse idoneū. vt apte pbaf in. c. cū dilecti. j. co. me
lius i. c. cū nobis eo. ti. vbi fuit dilatata pfirmatio
qz nō potuit pfirmare q elect⁹ haberet etatē a iure re
quisitā. z vide ad materiā oia que no. Jo. an. in re
gula infamib⁹ de re. iur. li. vj. vbi psequit materiā
qsi ptradictor apparet z opponit vtruz sibi incūbat
onus pbandi istā idoneitatē extrinsecā. an xpo ele
ctus teneat pbare. z vide d vtraz idoneitate tex.
cū glo. in. c. si forte. j. e. ti. li. vj. Ultimo qrif qd
si supior rēnuet electionē pfirmare nulla legitima
cā in pstrariū existēte. So. dicit doc. z hñ q debz re
curri ad supiorē vt ipm cōpellat electōez pfirmare
ar. in. c. null⁹ de iurepar. Dicit meli⁹ q supior po
terit cōfirmatozi pfigere certū terminū ad pfirmā
dū z si infra terminū nō pfirmauerit pās deuolui
tur ad eū. nam licet ad pferendū z eligendū sit tē
pus a iure pfixū tñ ad pfirmandū vel instituendū
non reperit tps pfixū a iure ideo optet vt modo p
dicto pcedat vt dixi post do. de rota in. c. ij. de cō
cel. pben.

Significasti. Electo i archiep̄m
um nō tradet nisi pri⁹ p̄stet fidelitatē z obe
dientie iuramētū. Et p̄tinet istud. c. ad scōam p̄ez
rubrice. p̄mo ponit admirationē quā p̄fudit. scōo
duplex admirandi motiū cui r̄fider. terrio p̄clu
dit. scōa ibi aiunt c̄m. tercia ibi cū igif. Nota pri
mo q palliū p̄t mitti electo in archiep̄m p nunciū
Scōo no. quē posse exigere iuramētū p aliū pu
ta pcuratorē vel nūciū z ei videt iuratū cui⁹ noie
iuraf. p̄cor. c. si diligēt de p̄scrip. Tertio no. illa
verba p que xps p̄stituit principē p̄papā beatū pe
trū. i. pasce oues meas zc. nō aut p illa tu es petr⁹
z sup hāc petrā zc. nā p illa verba xpus p̄misit sibi
pontificatū cū fuerit locutus in futurū zc. Itēz ista
verba pasce oues meas fūet dicta petro post pas
sionē quo tpe petro fuit collar⁹ pontificat⁹. vt in. c.
p̄siderandū. l. di. vbi d̄z q petrus fuit factus pon
tifer post delictū abiuratōis p eū cōmissum. Et vi
det qd habetur in. c. fidelior ea. di. dixi plene in. c.
trāslato. ā. de p̄sti. Nota quarto q xpi actio debz
esse nostra instructio. p̄cor. ij. q. j. deus oīpotēs. et
c. qualiter z qñ. ij. d̄z accu. Nota quinto q papa

nō p̄t aliqd disponere p̄tra euangeliū. de q vide
bonū tex. in. c. sunt quidā. xxv. q. j. Nota sexto q
p̄ fide obediētia z vnitare est licitū iurare. adde ali
os casus qui h̄ hñ in glo. Nota septimo q con
cilia generalia nō sunt sup papā. vnde nō possunt
statuēdo p̄figere legē pape imo in oibus statutis
cōcilij intelligit̄ excepta auctoritate pape. z est iste
tex. satis in hoc notabilis. z quotidie allegat̄ p̄fer
tim vbi disputat̄ de potentia pape z cōcilij. z vide
duos tex. ix. q. iij. alioz. z. c. nemo. vbi d̄z q nemo
p̄t iudicare p̄mā sedē. i. papā nec august⁹ nec po
pulus nec clerus. z facit. c. cūcta p mūdū. z. c. p̄n
cipalē ea. cā z. q. Et p̄ ista arguit h̄ Jo. an. q senten
tie pape est standū si p̄tradicit̄ sine totius cōcilij. re
mittit ad no. liij. di. in istis. z. c. sicut. xv. di. z i. d. c.
alioz. vide etiā glo. i. c. legim⁹. xciij. di. vbi tex. am
brofij facit in p̄trariū dicentis q orbis est maior vz
be. infert etiā Jo. an. p̄ istuz tex. q solus papa p̄t
interp̄rari statuta cōcilij. nec mix fm eū cum possit
etiā tollere z limitare. vt est glo. in. c. statutū de re
scrip. li. vj. q̄ d̄z q lz honestū sit q papa nō reuocet
statuta cōcilij sine cōcilio ip̄ius cōcilij p̄t tñ si vult
p quo facit̄. ibi z h. s. tex. iste z oia p̄dicta debent
limitari z restringi ad ea q pendēt a plena disposi
tione pape. Itā in his q sunt iuris positiui indubi
tanter papa est sup cōciliū quia ipe est caput ecclie.
vnde licet p̄tās fuerat data pape z toti ecclie pape
tñ fuit attributa tanq̄ capiti. vñ d̄z moueri corpus
ad dispositionē capiti. z vide ad p̄dicta bo. tex. i. c.
ita d̄ns. xix. di. z in. c. in nouo. z. c. q̄uis. xxi. di. et
xxiiij. q. j. in. c. loquit̄. z. c. pudēda. z. c. q̄nūq̄. ha
bent locū in his q nō dependent a plena p̄tate pa
pe. nō est tñ simplr dicendū q papa sit sup cōciliū
Ideo z in p̄cernētibus fidē cōciliū est sup papā. vñ
nō p̄t papa disponere p̄tra dispositū p̄ cōciliū. vi
de tex. z glo. in. c. anastassus. xix. di. hinc est q con
ciliū p̄t p̄denare papā de heresi. vt in. c. si papa.
xl. di. vbi d̄z q papa p̄t esse heretic⁹ z de heresi iu
dicari. z dicit doc. in. c. in fidei fauorez de here. li.
vj. q cōciliū est iudex. puto tñ q si papa moueret
meliorib⁹ rationib⁹ z auctoritatib⁹ q̄ cōciliū q stā
dum esset sine sue. naz z cōciliū p̄t errare sicut als
errauit sup matrimonij p̄trahendū inter raptorē
z raptā. z dictū hieronymi meli⁹ sentiētī postea fuit
flatū statuto cōcilij. vt pbaf. xxxvj. q. ij. i. c. tria. iij.
cto. c. placet. facit qd le. z no. xxx. di. c. j. nā in p̄cer
nentibus fidē etiā dicit̄ vni⁹ p̄uati esset p̄ferēdū
dicto pape si ille moueret meliorib⁹ rationib⁹ z au
toritatibus noui z veteris testamēti q̄ papa. nec
ob. si dicat̄ q cōciliū nō p̄t errare qz xps orauit p
ecclia sua vt nō deficeret. vt in. c. maiores in p̄n. de
bap. z no. xxiiij. q. j. arrecta. z in. c. pudēda. quia
dico q licet cōciliū generale rep̄stet rotaz eccliam
vniuersalē tñ in veritate ibi nō est vere vniuersal
ecclia sed rep̄statiue. qz vniuersal ecclia p̄stituit̄ ex
collectōe oīm fidelij. vnde oēs fideles orbis cōsti
tuunt istā eccliam vniuersalē. caput z sponfus est
ipe xps. papa aut̄ est vicarius xpi z nō vere caput
ecclie. vnde no. glo. in de. ne romani de elect. que
no. dicit q mortuo papa ecclia nō est sine capite et

ista est illa ecclesia, vno possibile est qd vera fides xpi remaneret in vno solo ita qd vix est dicere qd fides no deficit in ecclesia sicut ius vniuersitatis potest residere in vno solo alijs peccantibus. vt no. in. c. gratuz. s. ti. pxi. h. paruit post passionem xpi. na fides remansit durat in beata virgine. qz oes alij scandalizati sunt et tñ xps añ passionem orauerat p petro vt non deficeret fides sua. ergo no dicitur deficere nec etiã errare si remanet vera fides in vno solo. et forte hic dicit glo. no. xxj. di. c. quis. qd vbi sunt boni ibi est ecclesia romana. Itē dic qd in p̄cernētibz vniuersalē statū ecclesie nō potest papa disponere s̄ statuta concilij si statuēdo p̄trariū decolorare statū ipsius ecclesie. vt dicit tex. j. q. vij. et si illa. et in h. casu intelligo multas glo. que vidētur velle qd papa nō potest dispensare cōtra vniuersalē statū ecclesie. vt no. in. c. lras. de resti. spo. et vide qd no. Inno. in. c. quāto de p̄sue. vbi dicit qd papa nō est p̄mittēdus venire cōtra statū generalē ecclesie sine cā rōnabili et alijs no. sec. dicerē vbi nō decolorare seu diffamare ecclesiam. vt qz ex causa rōnabili papa vult venire limitādo statū ecclesie seu tollēdo statuz collegij sup̄ statū ecclesie. sic intelligo qd no. glo. in. c. qd ad p̄petuā. xxv. q. j. Itē adde ad p̄dicta glo. singularē in p̄dicto. c. si papa. que dicit qd si papa est in peccato mortali notorie et scandalizat alios nec est corrigibilis qz in tali peccato iugiter p̄manet et potest tanq̄ hereticus puniri. qz videt male sentire de fide. Et no. p̄petuo illā glo. que tenet p̄ oēs. et hec sufficiat i trāitu lectōis q̄sum ad hāc materiā. ¶ In glo. j. in fi. vel dicit fm̄ doc. ab apos qd est nūci et chrysis qd est aux qd nūci deaurati. dicūt tñ qd nūci pape non sunt tales sed plūbati. s̄ dic qd nihilominus p̄nt dici aurati. qz dāt plūbū et reportāt aux. ¶ In glo. ij. in fi. hec glo. inuoluntē loq̄t. in effectu tñ sentit tres so. ad p̄trariū formatuz de. c. q̄ pio. vbi dicit spiritualia esse tradēda oī cōditōe cessante. Prima so. ē qd ista si fuit p̄ditio i effectu. s̄ potest qdā als monitō nā monuit vt iuramētū p̄staret. qz palliū ex antiq̄ ordianōe nō ē aliē tradēdū. Secūda so. qd a superiori potest apponi p̄ditio. nec tñ inducitur symonia. hec sol. nō p̄cedit in aliquo citra papā. qz q̄sq̄ inferior debet spiritualia pure p̄ferre sicut iura disponūt. vt i. c. si. de pac. et in. c. q̄stitū. d. re. pmu. cū si. et vide bo. glo. iuncto. tex. in. c. ij. e. li. vj. vbi discutit an valeat collatio beneficij quā facit ep̄us sub p̄ditōe si vacat. et p̄cludit ibi qd dicit ep̄us q̄sum potest pure beneficia p̄ferre. vnde ibi retractant electōes q̄ sūt sub p̄ditōe. facit reglā actus legitimī. de re. iur. li. vj. et qd ibi no. maxime p̄ dicit. In papa nō potest dici qd in his q̄ sūt symoniaca dicit iure postiuo potest apponere p̄ditionē vt vult. qz est sup̄ ius postiuū. vt in. c. p̄posuit. de p̄cel. p̄ben. s̄ in his q̄ sūt symoniaca de iure diuino nō potest papa apponere p̄ditionē p̄ quā inducat symonia. ad hoc qd no. glo. in. c. ex pte. j. de offi. dele. et in. c. cū p̄dē. j. de pac. S̄ alias cōditōes ex natura earū peccatū nō inducēt potest papa apponere etiã nō alterādo naturā beneficiorum. vt in. c. si gratiose. et qd ibi no. d. rescrip. li. vj. et. vj. q. j. pastoral. An autē possit ep̄us apponere onus

beneficio vacanti tractat hic hosti. s̄ materia ē hic impūns. ideo dicendū vt plene no. in. c. significatum. de p̄ben. et in. c. vnico. vt ecclesiastica bñf. Tertio soluit glo. qd ea q̄ tacite insunt possunt exprimi i traditōe spiritualiū sine aliq̄ vitio symonie. et hāc so. nota tanq̄ verissimā. et q̄tidie allegat iuncto tex. et idē no. in. c. olim. j. de resti. spo. et in. c. ad audiētiā. de p̄scrip. hec em̄ est regula iuris qd si ea q̄ tacite insunt exprimant vt inherēt nihil opant. i. l. ij. ff. de le. j. et in. l. p̄ditiones. ff. de p̄di. et demon. Et intellige vt dixi qd exprimunt vt insunt. als secus. et sic soluit p̄trariū qd formari potest de. l. si ita relicū in. s̄. illi si vult. de le. j. vbi dicit qd si relinquo illi centum si vult legatū est p̄ditionale. secus est si relinquo simpliciter. et tñ illa p̄ditio si vult tacite inest legato cū legatariū possit repudiare legatū. S̄ quod sit ibi exp̄ssio potest tacite inherere. naz qd reliquo si vult suspendo dicitur legatū i cūctū p̄ditōis. vbi nihil acquirit legatario anteq̄ declarat voluntatē suā. vt ibi. s̄ qd simpliciter sit relicū acq̄rit legatuz etiã ignoranti licet cōmutabilis si voluerit acceptare. qz dispositio est pura et nō p̄ditional vt in. l. cū p̄. s̄. surdo. ff. de le. ij. Et vide ad p̄dicta bo. glo. in. c. vno. de sp̄o. li. vj. Ex p̄dictis decidit questio. ep̄us p̄tulit vni ecclesiam curatā sub p̄ditōe si resignauerit primā. nunquid teneat als collatio? Collect. h. qd sic. hec p̄ditio tacite inest. ar. in. c. de multa. de p̄ben. et dicit qd inest tacite cū effectu. tñ tenet resignare primā. vt in. d. c. de multa. Ad p̄positū ergo iura antiq̄ disposuerūt vt palliū nō tradat nisi iuramento p̄stato. nil ergo noui hic deducebat in cōditōe sed exprimebat illud qd inerat ex dispositōe iuris. ¶ In glo. in. d. p̄ vnitatē in fi. Idē no. in. c. nullus. j. de iureiur. et. j. q. vij. quod. Sed an et qd generaliter sine peccato iurare licet. dicit vt dixi in. c. et si xps. et in. c. si xps de iureiur. ¶ In glo. in. d. excipit auctoritas. ibi aut in iuramento. hoc intellige fm̄ qd dixi in. c. veniētes. de iureiurā. s̄ de his q̄ dependēt a plena dispositōe pape. in alijs aut nō intelligit excepta auctoritas in iuramento. imo dicimus qd papa nō potest quēq̄ absoluerē a iuramento sine cā. vt no. glo. in. c. quāto. de iureiur. et Inno. in. c. cū inter. p̄. de renū. et idē est in oibus q̄ sunt de iure diuino. nā p̄tra illa sine cā papa nō potest dispensare. vnde nō est tutus coras deo cū quo papa dispensauit. vt est glo. singularis i. c. nō est. j. de voto. p̄ hoc facit tex. in. c. sunt quidā. xxv. q. j. Idem dicit quo ad concilia generalia vt intelligat excepta auctoritas pape. s̄ in his q̄ dependent a plena potestate pape. et in his in q̄bus p̄aliū nō est sup̄ papā. qd declara vt. s̄. dixi. et latius tetigi in quadā disputatione. et fm̄ ea que. s̄. dixi puto limitādā glo. i. c. si q̄s pecuniā. lxxix. di. q̄ disputat vtrū papa possit accusari de symonia. et p̄cludit qd nō. qz symonia si est stricte heresis de q̄ papa potest accusari. S̄ limitata vt p̄dixi. nisi esset talis symonia q̄ induceret peccatū notoriū et scandalizauerit alios et in ea eēt incorrigibilis. vt no. p̄ glo. in. d. c. si papa. ¶ In glo. pe. sup̄ xps assumunt in fi. vel dic clarus p̄ doc. qd idō tex. dicit qd palliū assumit dicitur corpe beati petri. quia

traditio pallij immediate dependet a romana ecclesia. ideo tex. vñ illa dicitio tñ. Nec ob. q. patriarcho dāt palliū archiep̄is sibi subiectis. vt i. c. antiqua. de p̄uil. qz illud nō fit sine aucte pape. vñ dicit assumere de corpe beati petri. qz p̄secrat in quodā altari qd est p̄structū in honore beati petri r cōsecratū. hosti. tñ dicit nō referre in cui⁹ honore altare sit consecratū. nā dicit se bis exptum i receptōe pallij. qz vñ ex diaconis cardinalib⁹ de mandato pape palliū tradidit. Et dicit xba q̄ habēt in. c. ad honore. j. de auct. r vsu pallij. Quare aut dicit tex. qz archiep̄i sunt mēbra de mēbro? So. dicit doct. qz vnica est ecclesia vniuersal. xxiiij. q. j. loquit. cui⁹ caput est ipse de⁹ seu papa loco dei. ceteri xō plati r ecclie p̄culares sūt mēbra hui⁹ capitis vel membra ex mēbris. nā sicut in humano corpe a brachio p̄cedit man⁹. a manu digit⁹. a digito vngues. ita a capite romane ecclesie procedunt sedes patriarchales. ab istis archiep̄ales. ab istis episcopales. ab eis inferiores prelati. Est ergo in sūma vniuersal ecclesia vnū corpu⁹. r plati ecclie p̄culares sūt mēbra hui⁹ corporis. Et aduertit qz sentit p̄ h̄ tacite doc. qz digitus sit mēbr⁹. Sz tu dic meli⁹ vt no. Bar. in. l. ij. de pub. iudi. dixi. in. c. j. q. de. vel vo. et in sūma cōclude qz illud p̄prie dicit mēbr⁹ qd̄ habet officiu⁹ p̄ se distinctū in corpe. vñ p̄prie man⁹ est mēbr⁹ s̄ nō digit⁹. s̄ digit⁹ est ps mēbr⁹. facit optime. c. singula lxxix. di. In glo. si. dic qz illud est speciale in de posito in quo nō admittit cōpensatio p̄pter rationē que ibi reddit.

Rico.

Quia diligentia. Si scismaticus ad vniōnem ecclesie reuēsus intelligit in ep̄m electio nō tenet. sed ex disp̄satione p̄t p̄firmari. In p̄mo ponit q̄stio iuris. In sc̄da r̄sio. ibi duxim⁹. q̄ tria faciūt. p̄mo p̄firmari gr̄atose p̄mittit si tria cōcurrāt. Sc̄do de p̄secratione p̄uidet. ibi mādātes. Tertio p̄testat ibi salua. Ho. p̄mo qz incidēs semel in scisma seu adherēs antipape nō p̄t ampli⁹ de iure eligi seu p̄moueri in ep̄m. dispensatiue tñ poterit vt h̄ r in. c. nos p̄suetudinem. xij. di. r. j. q. vij. p̄uenientib⁹. cū. s. se. An aut incidēs in scisma sit heretic⁹? vid̄ gl. singu. xxiiij. q. j. s. j. r̄ p̄ma gl. p̄ gl. sūme q̄ dicit qz nō si credit papatū eē apud illū cui adheret. Et idē dicit in eo q̄ tenet se p̄ papa. r allegabat multū p̄ singulari glo. illa i scismate p̄terito. nā dicitur illi q̄ se gerebāt p̄ sūmis p̄tifficibus qz nō poterāt p̄ cōciliū iudicari. qz papa nō potest accusari nisi d̄ heresi. vt in. c. si papa. xl. di. Sz icasu isto scisma ē sine heresi. vt dicit illa gl. singulari Sz ex adūso r̄sidebat qz glo. illa poterat p̄cedere in scismate nō inueterato. s̄ cū illud scisma fuisset antiq̄tū. nec daret op̄az efficacē vt tolleret nō erat sine quāssima suspitōe heresi. Itē poterāt r̄sūdere r̄ meli⁹ qz p̄m. p̄cedat i papa indubitato. sed ex q̄ inf xp̄ianos dubitabat qz esset ver⁹ papa h̄ptās discernēdi cōpetit p̄cilio. vt est tex. singularis in. c. si duo forte p̄tra fas. lxxix. di. Ho. sc̄do. ibi abiurato scismate vnū casuz in q̄ criminosus penit⁹ debet crimē abiurare. i. cū iuramēto renūciare. r̄ idē fit

in casu heresi. vt. in. c. quotiēs. j. q. vij. heretici q̄ et scismatici nō d̄nt recipi ad vniōnem ecclesie nisi p̄t abiurato crimē. Tertio nota casum in q̄ electio nulla tanq̄ facta ē ineligibili disp̄satiue admittit r̄ p̄firmat p̄ supiorē. regularit̄ aut p̄tra vt i. c. innotuit. j. eo. Ho. q̄rto qz subditi nō tenēt obedire supiori scismatico nec ab eo recipere ordines nec aliq̄d sac̄m imo p̄t p̄p̄ta auctoritate ab eo recedere vt est glo. in. c. cū nō liceat de p̄scrip. vñ p̄riarcha adlegit̄. q̄ erat in scismate nō req̄rit hoc ad consecrandū suffraganeū s̄ fit p̄secratio ab alijs suffraganeis catholicis. Et ex hoc r̄ ex tex. bñ no. casum in quo suffraganeus sup̄let defectū metropolitani. an aut h̄ sit de iure an xō h̄ p̄cesserit ex sp̄ali mādato pape. Credo qz de iure. qd̄ sentit gl. in. c. j. c. di. facit qd̄ no. est. c. suffraganeis. j. e. r̄ dicit ibi. r. c. ij. de tēp. ordi. li. vj. Itē no. in si. qz ecclesia nō perdit iura sua l̄z incidit in scisma. nō tñ illa exercet donec redierit ad vniōnem r̄ h̄ sit ne ecclesia puniat p̄pter delictū p̄sonaz. Sz p̄tra tex. o. p̄. de. c. ferrū. l. di. vbi dicit qz p̄ penitentiā qz efficit nouus hō. vñ non d̄z in eo inspici qd̄ fuit. qz ex q̄ iste abiurato scismate redierat ad vniōnem ecclie debet de iure posse eligi. So. dicit hosti. qz h̄ ad deū nō debet peccator despici p̄ p̄niam. tñ q̄ ad eccliam militatē p̄pter p̄ctā in q̄ notorie incidit despici r̄ inhabilitat sine disp̄satiōe. vt h̄ r. c. qz circa de biga. vide tu tex. meliorē. in. c. si. de tēp. ordi. vbi p̄bat qz incidēs in p̄ctā notoriā nō p̄t ampli⁹ admitti re sacramēta sine disp̄satiōe. sufficit tñ disp̄satio ep̄i in illo casu cū papa nō reseruet sibi illā disp̄sationē. r̄ tex. ibi p̄mittat disp̄sationē iuz no. p̄ Inno. in. c. dilectus d̄ tēp. ordi. Sz quo ad casum huius. c. puto qz papa sol⁹ p̄t disp̄sare qz iura antiqua p̄hibēt semel scismaticū p̄moueri. r̄ iste tex. loquit de disp̄satiōe pape vt p̄z ibi disp̄satiue permittim⁹ r̄. vñ si legatus pape posset al̄s p̄firmare electōem factā d̄ p̄mouēdo in ep̄m. vt in. c. si abbatem eo. ii. li. vj. i b̄ tñ casu nō poterit disp̄sare. ar. h̄ in. x. p̄mittim⁹. r̄ eoz q̄ no. glo. in. c. si. d̄ here. li. vj. In glo. si. ibi h̄c colligit. vbi dicit qz infamia nō tollit p̄ p̄niam qz absolūtiōe ab excoicatiōe nō recusat famā r̄ p̄stina iura. Solue clari⁹ qz glo. qz infamia canonica q̄ est seq̄ta excoicatiōis tollit p̄ absolūtiōe. r̄ vide i b̄ qd̄ plene dixi in. c. testimoniū. de testi. s̄ infamia facti cū p̄sistat i facto nō p̄t tolli ex sola p̄niam s̄ optet qz p̄trariū actū tollat a mētib⁹ hoim. Infamia xō iuris qz irrogat non p̄t tolli nisi p̄ p̄ncipē vt plene dixi in. c. cu⁹ te. de re iudi. et adducit h̄ l̄ra in argumētū vñ heretic⁹ rediēs ad fidē recusat ius patronat⁹ qd̄ p̄t habebat. glo. in. c. maximū. j. q. vij. r̄ Jo. h̄ r̄ qz sic. s̄ Bar. distinguit vtrū fuit lata l̄ra vñ nō vt p̄mo casu nō recuset se cūdo sic. Sz dic meli⁹ r̄ clari⁹ qz vbiq̄ p̄cessit bonoz publicatio ab hoie vel a iure nō recusat quis bona p̄niam. qz semel cōmissuz nō retractat fac. c. xgentis. iūcto. c. pe. j. d̄ hereti. r̄ l. cōmissa. ff. de publi. nisi p̄nceps d̄ ḡfa restitueret euz ad p̄stina bona. An aut tal̄ restitutiō trahat ad bona p̄t alienata p̄ncipē? dic qz nō. vt no. Bar. in. l. si. C. de

sen. pas. Si aut publicatio bonorum non est facta. sed
solu[m] pdidit q[ui]s exercitium iurium suorum ut p[er]tingit in ex-
coicatio[n]e z scismatico. t[ame]n isti integre recuperat bona
sua ex q[ui] redeunt ad unitate[m] z in h[uius] casu intelligit iste
tex. na[m] ecclesia non pdidit iura sua. s[ed] solu[m] exercitium s[ed]
plati z coelecti labis in heresiz. id p[er] reuersione[m] ad
unitate[m] exercet pristina iura.

Item de vitanda. Elect[us] in ro-
manu[m] pontifice a duab[us] p[ar]tib[us] cardinalium
nulla exceptio[n]e obstare est papa. elect[us] aut[em] a maiori
numero gerens se p[er] papa[m] incidit vna cu[m] sibi adheren-
tib[us] in penas h[uius] p[ar]tis. h. d. Et sunt tres p[ar]tes. In p[ri]-
ma ponit p[ro]stitutio[n]is ca[us]a. In sc[on]da p[ro]stitutio. In ter-
tia q[ui]da[m] p[re]statio. sc[on]da ibi statuim[us]. tertia ibi ex h[uius].
¶ Ho. p[ri]mo q[uod] papa pot[est] facere p[ro]stitutio[n]es sup[er] ele-
ctio[n]e sui successoris. h[uius] q[ui] iurisdic[ti]o[n]es sup[er] explicandis
p[er] morte[m] sua[m]. z h[uius] p[re]cedit ex p[ar]te sibi a xpo tradita
du[m] in p[er]sona petri fuit dictu[m]. Q[ui]cu[m]q[ue] ligaueris su-
per terra[m] erit ligatu[m] z in celis zc. ut habet in euan-
gelio z transu[m]ptiue. xxiii. q. j. q[ui]cu[m]q[ue] z exponunt
illa xba q[ui]cu[m]q[ue] ligaueris. i. p[er] statuta v[el] p[re]cepta. ut
no. Inno. in. c. q[ui]nto de p[ro]sue. z p[ro]deradu[m] est h[uius] x-
ba q[ui]cu[m]q[ue] q[ui]d e[st] vniu[er]sale affirmatiu[m]. nihil em[en] ex-
cludit cu[m] dicit q[ui]cu[m]q[ue]. ut in. c. si romanor[um]. xix. di. z
in. c. solite. de ma. z obe. z intellige daue discretio[n]is
no[n] errate. ut in. c. miroz. xxiii. q. j. no. Hosti. in. c.
quanto. j. de transla. p[re]la. et Inno. in. c. quanto.
de iureiuran. hinc dicimus duas esse claues petri
p[er] vna[m] significat p[ar]tes. p[er] alia[m] discretio[n]e sue scia. vna
vna sine reliq[ua] pax valet. d. q[ui] le. z no. xx. di. in. s. j.
cu[m]. c. se. z. c. fi. de exce[pt]o. pla. non t[ame]n papa pot[est] sibi cli-
gere successore[m]. ut no. glo. in. s. his oib[us]. viij. q. j. se-
quit[ur] Jo. an. h[uius] archi. in. c. si t[ra]nsitus. lxxix. di. z te-
net h[uius] dictu[m] co[n]tra p[ro]p[ri]o. z e[st] ro. q[ui] effect[us] h[uius] oib[us] ele-
ctio[n]is refer[re]t ad t[em]p[us] q[ui] no[n] est futur[us] papa. l. oino. ff.
de iurisd[ic]ti. om. iu. s[ed] p[ro]stitutio qua[m] facit sup[er] electio[n]e
admittit. q[ui] p[ro]uidet futuris sc[on]dalis. z in casu quo
alius p[ro]ter eu[m] p[ro]uidere no[n] pot[est]. possit t[ame]n papa dare
p[ro]tate[m] alicui p[ro]lato eligedi sibi successor[um]. ut in. c.
penisti. viij. q. j. z t[ame]n sic fit electio auct[orit]e pape z no[n] p[ro]-
p[ri]a. ¶ Ho. sc[on]da q[uod] papa sepe facit statut[us] p[ro]p[ri]-
bante p[ro]cilio d[omi]naxat no[n] disponete ac de p[ro]silio car-
dinaliu[m]. z vide q[ui]d dixi. s. c. osius. z in. c. j. de spon.
z videf honestu[m] ut ista q[ui] p[ro]cernit electiones futuri
pontificis explicent i[n] co[n]cilio. ut h. z i. c. in noie d[omi]ni
xxij. di. ¶ Ho. tertio. q[uod] p[ro]curr[en]t[ur] duab[us] p[ar]tib[us]
collegij no[n] d[omi]n[us] intercedere plena p[ro]cordia. Et pl[ur]i di-
co q[uod] etiā no[n] pot[est] dici p[ro]cordia vbi vn[us] sol[us] discrepat
ut no. glo. in de. ne romani. j. e. ti. dixi in. c. no[n] po-
test. j. de re iudi. ¶ Ho. q[ui]arto ibi absq[ue] vlla exceptio-
ne. casuz in q[ui] remouet oib[us] exceptio[n]e p[ro]tra electuz.
q[ui] a duab[us] p[ar]tib[us] no[n] poterit opponi q[uod] no[n] sit de colle-
gio cardinaliu[m]. licet aliud iura antiq[ua] vident[ur] innu-
ere. ut in. c. optebat. lxxix. di. vel q[uod] sit vxoratus v[el]
monach[us]. ut no. glo. in. c. si q[ui]s pecunia. ea. di. z in
c. q[ui] sit. xvij. q. ij. Quasi aut[em] fiat si i[n] veritate elect[us]
in papa[m] habeat vxore[m] vide glo. singular[em] in. d. c.
si q[ui]s pecunia. q[ui] dicit q[uod] si refricat in dubiu[m] pot[est] vice-
re q[uod] nemo pot[est] cognoscere cu[m] in h[uius] no[n] habeat sup[er]

orem. Si x[ristus] p[ro]stat dare de infimonia t[ame]n aut vxor
inducef ad p[ro]nentiā. aut si noluerit p[ro]nē reddat
debitu[m] z nihilomin[us] stat in papatu. q[ui] non repug[na]t
substantie papat[us] seu clericat[us]. Na[m] z pet[er]us habebat
vxore[m] cu[m] fuit p[ri]mor[us] in papa. p[ro]nentiā aut[em] p[ro]cessit
ex p[ro]stitutio[n]e ecclesie. vbi videm[us] q[uod] p[ro]sbyteri greci si-
ne peccato p[ro]trahūt inrimoniū. ut i. c. nicena. xxij.
di. z no. in. c. cu[m] olim. d. de. p[ro]iug. z facit q[ui]d i[n] si. no.
Inno. in. c. placet. de p[ro]uer. co[n]iug. z pall. gl. de q[ui] al[is]
dubitauit qua[m] approbat h[uius] do. An. Et ad p[ro]dicta facit
iste tex. q[ui] dicit q[uod] elect[us] a duab[us] p[ar]tib[us] d[omi]n[us] haberi p[ro]-
ro. p[ro]tifice absq[ue] vlla exceptio[n]e. videf q[uod] h[uius] papa ap-
probate p[ro]cilio abstulisse omne impedimētū iuris
positiui. sec[us] esset vbi p[ro]iugar[us] faceret se p[ro]moueri i[n]
in sacerdotē. z em[en] iste recipiat v[er]e ordinē. ut nor.
Inno. in. d. c. placet. t[ame]n si restituit vxori pet[er]i no[n]
habeat executione[m] ordinis. q[ui] ecclesia cu[m] isto no[n] le-
git disp[er]sasse. z p[ro] has rōnes pot[est] saluari glo. in. d.
c. si q[ui]s pecunia. qua[m] p[ro]petuo tene m[er]i. ¶ Quinto
nota ibi elect[us] fuerit. q[uod] ex sola electio[n]e duax p[ro]tium
cardialiu[m] elect[us] p[ro]sequit papatū. vbi no[n] appellat ele-
ct[us]. s[ed] p[ro] p[ro]tifice. nec indiget ad exercitium p[ro]tificat[us]
p[ro]firmatōe seu p[ro]secratōe v[el] inronizatōe. z h[uius] p[ro]bat
ap[er]te iste tex. z clar[us] no. Inno. z ad xba receptus
positū in tex. q[ui]d videf obstare q[ui]si vltra electionez
requirat receptio[n]e. dicit doc. q[uod] copula z pot[est] expo-
ni p. i. vel intelligit recept[us] habito respectu ad con-
suetudinē. q[ui] elect[us] inronizat. Tres pot[est] verificari
verbū q[ui] q[ui]bz duas p[ar]tes p[er] accessuz alioz cardia-
liu[m]. h[uius] a p[ri]ncipio no[n] habuerit duas p[ar]tes. ut. j. dicit
¶ Sexto no. ibi nomē epi. q[uod] papa appellat ep[iscop]us.
na[m] denoat se ab ordine tanq[ua]m digniori z no[n] ab of-
ficio. na[m] sup[er]p[ar]tū no[n] est dare aliu[m] ordinē licet repi-
atur maior dignitas. de quo vide gl. in p[er]nio. vi.
in p[ri]ncipio. ¶ Ho. septimo varias penas quib[us] af-
ficunt gerens se p[er] papa[m] p[ro]tra p[ro]stitutio[n]ez hui[us]. c. Na[m]
p[ri]mo est excoicatus ipso facto vna cu[m] sibi adheren-
tibus. z hoc tenent doc. exponentes tex. ibi excom-
municatōni subiaceat. i. ipso iure. z p[ro] hoc facit v[el]
tra eos. q[ui] p[er] ista xba excoicatio[n]i subiaceat fertur
excoicatio ipso facto. ut habes glo. no. in. c. vnico
d iureiur. li. vi. p[ro]bat in. c. si quis suadente. xvij. q.
iij. iuncto ii. de sen. excō. na[m] i. c. si q[ui]s suadente. d[omi]n[us] q[uod]
p[ro]cuties clericū excoicatio[n]i subiaceat. z t[ame]n iura com-
muniter interpretat q[uod] ista xba ferat ipso facto ex-
coicatio. ut p[er] in to. n. de sen. excō. z h[uius] latius tetigi
ut credo in. c. aduersus. de imunit. ec. Sc[on]da pena
venit imponēda p[ro] finiam. i. dispositō ab ordine. ut
patet ibi multat[ur]. que xba sūt futuri t[em]p[or]is. z ex p[ro]-
prio significato requirūt executōz ordinis. ut no.
glo. in regula in penis. de re. iur. li. vi. dixi. in. c. si
diligēti de fo. cōpe. Tertia pena q[ui] denegat eis in
vita co[n]dicio corpis xpi. Quarta q[uod] nisi resipuerint in-
currunt p[ro]petua[m] damnationē post mortem cu[m] dal-
than z abiron quos terra miraculose viuos absor-
buit z tangit hic h[uius]to[ri]a que habet M[ar]tini. xvj. na[m]
isti duo z chore tern[us] inter eos insurgētes p[ro] moy-
sen z aaron volebāt sibi vsurpare p[ro]tificatum. nec
obediabāt moy[si] z aaron. tandē miraculose dum
oib[us] offerret incensuz terra dirupta est vbi isti z fa-

milia ipsoꝝ p̄sistebāt. ⁊ eos viuos absorbuīt. ⁊ ignif
 criuit terribilis. ⁊ cōbussit ducētos ⁊ q̄nquaginta
 viros qui istos seq̄bant in eoz facinore. ⁊ plenius
 dic vt habet in. d. c. xvj. ¶ Octauo nota q̄ electus
 a maiori pte cardinaliū nō d̄z se gerere p̄ papa als
 scurrat penas p̄dictas. nisi maior p̄cordia interces
 serit. i. nisi alij cardinales accedāt ad istuz electū a
 maiori pte. ita q̄ cōputatis istis postea accedētib⁹
 habeat duas ptes. ⁊ est istud sp̄ale in electōe pape
 vt possit p̄ualefcere p̄ accessuz alioꝝ. ⁊ q̄ accedētes
 ex postfacto cōputent̄ in nūero ita q̄ augeāt nūe
 rum eligentiū. secus in electōe alioꝝ p̄latorum. vt
 no. i. c. audis. ⁊. c. q̄ sic. ⁊. c. ecclia. el. ij. j. e. ¶ Ho.
 ergo regulā q̄ in explicādis p̄ collegia inferiorꝝ ec
 clesiaz sufficit maior ⁊ sanior ps collegij. Et no. q̄
 duo requirūt copulatiue. nō ergo sufficit q̄ sit ma
 ior ps nisi etiā sit sanior. nec etiā sanior nisi sit etiā
 maior. p̄cor. c. q̄ p̄pter. j. e. ⁊. c. j. de his q̄ fi. a ma.
 pte ca. Et p̄ hūc tex. ⁊ iura p̄ime all. dic q̄ etiā i sta
 tutis p̄dendis sufficit maior ps collegij. nec requir
 unt̄ due ptes p̄sentientes cū tex. iste ponendo re
 gulā requirat solū maioreꝝ ptem. ⁊ sequit̄ Bar. p̄
 prie in q̄one statutoꝝ in. l. oēs p̄li. ff. de iusti. ⁊. iu.
 ⁊ hoc tene quicqd̄ senserit glo. in. c. j. de his q̄ fi. a
 ma. par. ca. Item no. sine littere ⁊ tene eaz mēti ex
 qua colligunt̄ duo dicta notāda. ¶ Primo q̄ papa
 nō habet superiorē. vnde dixit Jo. an. in. c. olim. de
 resti. spo. q̄ papa oīno nulli subest. Idē sensit ho
 sti. in. d. c. quanto. de trāsa p̄la. vbi dixit q̄ papa ⁊
 x̄ps faciūt vnū p̄sistozū ita q̄ excepto peccato pōt
 papa quasi oīa facere que pōt deus. ⁊ nisi circa fi
 dem a nemine potest iudicari. Ad idē vide qd̄ no.
 Jo. an. i. c. ad honorē. de auē. et vsu palij. vbi q̄st
 idē sensit. ⁊ facit qd̄ habet. it. q. iij. nemo. et. c. ali
 orū. ⁊. c. cūcta p̄ mūdū. ⁊ in. c. p̄ principalē. Sed tu
 limita vt dixi in. c. significasti. s. eo. ¶ Secūdo col
 ligit̄ hic q̄ sup̄ scismate nō potest cōgregari cōciliū
 ⁊ ad id quod tex. hic dicit dic q̄ idō sp̄ale statuitur
 hic in duab⁹ p̄tib⁹ cardinaliū. q̄ nō pōt ad superiorē
 haberi recursus. ⁊ videt̄ hoc dictū tenē hic do. an.
 S; tu vide tex. singu. i. p̄trariū. i. c. si duo p̄tra fas.
 lxxix. di. vbi apte maxie p̄bat iūcta gl. q̄ in discor
 dia duoz electoꝝ debet cōgregari cōciliū generale.
 ⁊ ille remanebit papa quē cōciliū approbauerit. ⁊
 fuit illud. c. valde singulare alleg. p̄f. ⁊ p̄stāne q̄n
 fuit cōgregatū cōciliū. p̄tra illos p̄tendentes de pa
 patu. Quis aut̄ cōgregabit tūc cōciliū cū ad solū pa
 pam p̄tineat cōgregatio cōciliij. vt. xvij. di. multis. ⁊
 quasi p̄ tonū. Dixit hūg. notabile verbū in. d. c. si
 duo qd̄ notabilr̄ retulit Archi. q̄ ad collationē car
 dinaliū spectabit cōgregatio. ⁊ illd̄ dictū hūg. mul
 tum fuit allegatū in illa cōgregatione concilij ⁊ pra
 cticatū vnde cardinales p̄uenientes p̄f. scripserit
 aduersus p̄ncipes ⁊ p̄latos orbis. ⁊ p̄ h̄ facit. nā
 ex quo electio pape p̄inet ad cardinales. ergo oīa
 ad que p̄cniat̄ ad electionē vniū ⁊ veri pastorī de
 bent ad eos p̄tinere. ar. in. c. p̄udētiā. ⁊. c. p̄terea
 de offi. dele. ⁊ in. l. ofo. ff. de spō. ⁊ in. l. ad legatuz.
 ⁊. l. ad rē mobilē. ff. de p̄cu. ⁊. l. cui iurisditio. d̄ iu
 risci. om. iij. Et ad istum tex. in eo q̄ dicit q̄ ad su/

periorē nō pōt haberi recursus dic. f. cōmode. q̄a
 cōciliū generale nō pōt defacili cōgregari. ⁊ interiz
 ecclia patereꝝ grauissimū p̄iudiciū. nō. n. dicimur
 posse qd̄ cōmode nō possum⁹. vt in. l. nepos. p̄cu
 lo. ff. de x. sig. ¶ Ultimo ex p̄dictis ⁊ ex tex. no. q̄
 electio pape spectat̄ ad cardinales dūtaxat. nō est
 ergo op⁹ vt expectet̄ impator vel etiā ipsi nunci⁹
 sicut olim. lxxij. di. vey. ⁊ lxxij. fm iura antiqua episco
 pi cardinales haberēt p̄ alijs p̄rogatiuā. q̄ ipsi p̄i
 us tractabant de electōe ⁊ postea vocabant card
 nales p̄sbyteros ⁊ diaconos. vt habet in. c. in no
 mine d̄ni. xxij. di. hodie t̄n ex cōsuetudie oēs car
 dinales sunt pares. puto t̄n q̄ de iure deberet ser
 uari p̄imū. q̄ iste tex nō derogauit p̄iorib⁹ cōsti
 tutionib⁹ sed adiunxit. vt p̄t̄ in p̄ncipio ibi decer
 nim⁹ adiungendū ⁊. a lege aut̄ antiqua non rece
 ditur nisi quaten⁹ repit̄ cautū in noua. vt. l. p̄cipi
 mus. in. fi. C. de ap. Sed aduerte ad vnā notabilē
 obiectionē quā fecit cōciliū p̄f. ⁊ p̄stantie. dicebāt
 em̄ q̄ ista iura q̄ tribuūt cardinalibus electōem pa
 pe loquunt̄ q̄ ecclia vacat p̄ depositōnes pape fa
 cras p̄ cōciliū vel q̄ cōciliū cōgregatuz sup̄ discor
 dia decreuit nullū esse papam tūc electio debz spe
 ctare ad tonū cōciliū. q̄ iura antiqua vidēt̄ h̄ velle.
 vt in. d. c. si duo cū si. p̄tentis in ea. di. q̄ iura i hoc
 casu nō repiunt̄ correctā p̄ iura noua. ergo ab eis
 nō est recedendū. vt. s. dixi. ⁊ placet mihi in iure h̄
 obiectionē ex quo cōciliū est cōgregatuz. p̄o cuitan
 da t̄n discordia fuit obtētū vt cōciliū p̄ illa vice trās
 ferret potestātē suā in collegiū cardinaliū. ⁊ ita car
 dinales elegerunt ex p̄tate p̄pria ⁊ cōciliij. ⁊ hec di
 ligenter notabis. ¶ Sed p̄ declaratione tex. que
 ro. dicat̄ hic q̄ sp̄ale aliquid statuit̄ h̄ in electōe ro.
 pontificis circa cōcursum duaz p̄tiuz. nūquid sint
 ⁊ alia sp̄alia? dic q̄ sic. quoz q̄dā colligunt̄ ex isto
 tex. ⁊ miscendo ea q̄ p̄sistunt in iure ⁊ in facto. dic
 post Jo. an. q̄ sp̄ale in scrutatoꝝ vocū. eligun
 tur em̄ duo genera scrutatoꝝ. ⁊ p̄mo tres qui d̄nt
 scrutari vota oīm cardinaliū. Itēz alij tres qui de
 bent scrutari p̄ius vota istoꝝ triū scrutatoꝝ. ⁊ eli
 gunt̄ isti tres scrutatoꝝ d̄ quolibet ordine card
 naliū. i. vnus ep̄s. alius p̄sbyter. tertius diacon⁹.
 ⁊ h̄ p̄sistit in facto ⁊ nō in iure. q̄ cardinales cōsue
 uerūt sic facere. nō aut̄ astringunt̄ a iuris impos
 sitione. Scdm̄ speciale q̄ quilibet cardinaliū potest
 noiare q̄s ⁊ q̄t vult. nec refert vtz quilibet cardial
 dicat̄ eligo vt dicat̄ nomino seu p̄sentio in talē. iste
 em̄ tex. alij appellat̄ electionē. alij nōiatōez. ali
 q̄ cōsensum. vñ satis est vt habeat̄ p̄sensuz duaz
 partiū cardinaliū p̄ quēcunq̄ d̄modo intendit̄
 cū eligere in papā. secus est in electōe alioꝝ p̄latoꝝ
 quia electio debet fieri p̄ vnū noīe tonū collegij. vt
 in. c. sicut. d̄ offi. dele. li. vj. legif ⁊ no. in. c. in gene
 si. j. e. Tertiuū sp̄ale q̄ nō est differētia in ordine no
 minatōis. nō em̄ est vis vtrū vltimo noiāt⁹ fuerit
 elect⁹. satis est em̄ q̄ sit elect⁹ a duabus p̄tib⁹. S;
 certe idez est in electōib⁹ alioꝝ p̄latoꝝ. q̄ p̄ noiatio
 nem nō acquirif ius p̄mo noiato. vt in. c. q̄ sicut.
 j. e. Quartū sp̄ale in accessu. nā durante scrutinio
 quantūcūq̄ publicato possunt alij cardinales ac

cedere ad electū p̄ alios ⁊ reslire ab electione quā fecerāt. vt sic habeat ꝑ cursus duarꝫ p̄rium. vt. s. di xi. vñ si rep̄ quis electus etiā ab vno solo ex quo nemo rep̄ electꝫ a duabꝫ p̄ribꝫ possunt cardina les accedere ad istū ⁊ augmētare numex eligenti um. ar. h. in. s. p̄terea. qđ nō est in electionibꝫ alio rum. vt. s. dixi tñ dicit hosti. h. ꝑcedere nisi nomi natus a minori p̄te gesserit se ꝑ papa. qꝫ cū tūc sit ipso facto excoꝑicatꝫ vt. s. dixi. nō videt de mēte hꝫ ter. qꝫ possint alij ad istū accedere ⁊ suā electionez validare. qđ mihi satis placet. Quintū sp̄ale colli gitur ex ꝑdictis ⁊ specificē cū cardinalis vult varia re publicato scrutinio. nā dicit hosti. qꝫ nō pōt sim pliciter reslire ab electōe quā fecit etiā si rep̄iat ab ipso solo electus. sed bene pōt variare ꝑ accessū id est accedēdo ad electū ꝑ alios. ar. h. in. s. p̄terea qđ nō ꝑtingit in electione alioꝫ. qꝫ publicato scru tinio nō possunt electores variare etiā ꝑ accessum vt in. c. publicato. j. e. Sextū sp̄ale qꝫ in electōe pa pe nō sit collatio nisi quo ad numex. vt hic. I alijs dō electionibꝫ sit etiā collatio quo ad meritū ⁊c. vt in. c. ecclesia. ij. j. e. Septimū speciale est qꝫ ista electi one nō admittit aliqꝫ exceptio ꝑtra electuz a duabꝫ p̄ribꝫ. secus in alijs. vt in. c. fi. j. eo. li. vj. qđ an sit vey indistincte. j. latꝫ dicā post glo. Octauū speci ale in expectatione absentū cardinaliū. debet esse absens expectari ꝑtra. in. c. vbi piculū. j. e. li. vj. Nonū speciale qđ a iure nulla forma est tradita in ista electione pape. vñ possunt cardinales eligere vt volunt dūmō ꝑsentiatꝫ due p̄tes vt hic. possunt ergo eligere ꝑ scrutinū secretū seu publicū vel fa cere cōpromissum. dicit tñ Jo. an. ⁊ bene qꝫ vnꝫ so lus cardinal possit resistere cōpromisso ne ꝑiudice tur iuri suo. qꝫ in re cōi potior est ꝑditio ꝑhibēns. vt in reglā in re cōi. li. vj. Idem tñ est quo ad hꝫ vl timū in electione alioꝫ ꝑlatoy. vt no. in. c. scriptuz ⁊. in. c. qꝫ ꝑpter. j. eo. Decimū speciale qꝫ electōes alioꝫ ꝑlatoy requirūt ꝑfirmatōez. vt. s. e. ti. c. post qꝫ. ⁊. j. e. nihil. sed electio pape nō requirit de alio admiculo. vt. s. dixi. Undecimū sp̄ale qꝫ in electōe pape requiruntꝫ due p̄tes collegij. h. in electōe alio rum sufficit maiorꝫ ps. vt hic. Duodecimū speciale quo ad ꝑsonas hꝫ ꝑtentas que nō habēt locū in ele ctionibus alioꝫ. Tredecimū ⁊ vltimum circa exce ptionē excoꝑicatōis suspēsois vel interdicti nō ad mittendā ꝑtra eligentes. nā cardinales vt citō ꝑui deat eccleie vñ nō possunt repellī ꝑ exceptionē ꝑre missam. vt in de. ne romani. j. eo. s. electores alio rum ꝑlatoy ꝑsit repellī. vt no. in. c. illa. j. e. Possūt etiā adduci alia sp̄alia qꝫ colligas ꝑ te ex ter. c. vbi piculū. ⁊ de. ne romani. ꝑall. ¶ In glo. j. in. fi. ⁊ dic qꝫ sup electione pape emanauerūt qnqꝫ iura. Primum ius antiquū de quo exēplificat ista glo. Se cundū ius nouū huiꝫ. c. Tertū fuit magis nouuz in quadā extrauaganti Inno. quarti. qꝫ incipiebat frequenter. ⁊ hodie illa est sublata ꝑpter cōpilatio nem sexti. Quartū fuit ius magis nouuz. vt in. c. vbi piculū. j. e. li. vj. Quintū fuit ius nouissimuz. qđ habet in de. ne romani. j. e. ¶ In glo. ij. in fi. vbi dꝫ qꝫ tractatꝫ futuri tꝑis nō spectat ad iudicē. s.

nō potuit papa hoc ꝑdere statutū sup futuris cau sis. Doc. ꝑ solutioē remittitꝫ ad no. in. c. in nostra. de sepult. ⁊ in. c. ꝑlati. s. homi. li. vj. Sꝫ tu dic cla rius qꝫ ꝑtrariū loquitꝫ in iudice qui nō pōt sententi are sup futuris si obligatio nō est orta de ꝑsenti. secus est in ꝑstitutōe que fieri pōt vt obutet futuri malis. qꝫ ꝑstitutio nō vindicat de ꝑsenti sed snia sic. ideo aliud in snia qꝫ in ꝑstitutōe. ⁊ vide ad ꝑdicta ter. iuncta glo. in. c. romana. s. caueat. s. sen. excō. li. vj. ¶ In glo. ij. in fi. vel ex pone fm Jo. an. in imico hoie. i. hoie. nā diabolꝫ inimicat hoibus ꝑꝑt inuidiā. de quo vide bo. ter. xvj. q. ij. in. c. vifis. et de ꝑc. di. ij. in. c. ꝑnceps. ¶ In glo. in. s. excepti one. ibi vbi de heresi. pondera bene glo. vult eniz qꝫ ꝑtra electū a duabꝫ p̄ribꝫ cardinaliū possit opo ni de heresi ꝑ via exceptiois. Inno. ⁊ Lōpo. dicūt qꝫ ꝫ papa possit accusari de heresi. vt in. c. si papa. all. in gl. nō tñ pōt de heresi excipi. qꝫ ista lra remo uet oēꝫ exceptionē. Et ꝑ hac opi. facit. qꝫ ex sola electōe electꝫ ꝑsequitꝫ plenū ius. vt. s. dixi. Et no. hic in glo. fi. ideo exceptio nō est in hoc casu ꝑꝑo tionabilis. qꝫ exceptio opponitꝫ ꝑtra ꝑtentē cū sit actionis exclusio. vt in. c. ij. de ordi. cog. sed electꝫ in papā nihil ꝑetit cū iā sit adeptꝫ plenū ius. Sof. ⁊ ꝑhil. tenuerūt dictas glo. qꝫ si pōt ꝑtra papaz agi de heresi. multo fortius excipi. vt in regula qui ad agēdū. de re. iu. li. vj. Jo. an. sequitꝫ Inno. ⁊ ad il lā regulā rñdet qꝫ nō hꝫ locū i ꝑꝑessorisꝫ recupā de vel adipiscende. vt hic no. Do. An. hic multuz instat ⁊ aliquantulū cōfute ꝑcedit. capiēdo tñ qꝫ vi det de mēte ⁊ aliqua addēdo cū querit an aliqꝫ ex ceptio sit admittēda ꝑtra electū in papā distingue sic. qꝫ aut opponitꝫ aliqꝫ ꝑ quā negat istum fuisse ele ctū a duabꝫ p̄ribꝫ cardinaliū. puta qꝫ negant aliqꝫ ex electozibꝫ fuisse cardinales vel qđ simile. ⁊ talis exceptio indubitāter debz admitti. Ratō quia iste ter. in excludēda exceptōe fundat se sup electōe a duabꝫ p̄ribꝫ cardinaliū facta. dꝫ ergo admitti ois exceptio ꝑ quā detrahif huic qualitan sup qua se fundat ius in reuocatōe exceptionū. vt in. l. j. ⁊ ibi plene ꝑ Bar. ff. qđ vi aut dā. dixi in. c. itē cū quis. de resti. spo. hinc est qꝫ si statutū remouet exceptio nem ꝑtra instrumētū publicū. admittitꝫ nihilomin us exceptio qꝫ illud instrū nō sit publicū. qꝫ tunc cessat statutū. hinc dicit glo. notabilis in de. vnica de sequest. qꝫ si ꝑ ꝑstitutionē remouet ois exceptō ꝑtra sniam. potest nihilominꝫ opponi qꝫ snia fuerit lata a iudice nō suo. qꝫ talis non est snia. vt in. c. at si clerici. de iudi. Aut ꝑsupponitꝫ qꝫ electio fuerit fa cta a duabꝫ p̄ribꝫ cardinaliū. ⁊ tūc est dubiuz. puta tñ qꝫ ois exceptio qꝫ naturaliter. i. de iure diuio vel naturali infert istū nō esse. nec posse esse papā qꝫ ta lis exceptio sit admittēda. qꝫ inficit ius habēdi et ꝑꝑossidēdi. nā talis exceptio admittitꝫ etiā in ꝑꝑ seffozio recupande. vt no. glo. viij. di. quo iure. di xi in. c. itē cū quis. vnde hec exceptio qꝫ electꝫ sit he reticus vel qꝫ sit mlier vl furiosus vl infans debz admitti. qꝫ si est hereticus nō pōt esse papa. qꝫ ius papatꝫ nō cadit in eū. cū em sit extra eccleiaz nō ꝑ test esse caput eccleie. ꝫꝫꝫ in mliere. vt i. c. noua. j.

de pe. et remis. Idem in furioso et infante cum isti naturaliter non habeant sensum. Et per hoc facit ista lra dicitur quod taliter electus debet haberi per romano pontificem remota omni exceptione necessario non oportet quod littera verificet in eo qui potest esse papa saltem de iure diuino vel naturali. et intellige quod obstat exceptio antequam adipiscatur possessio ad ministratoz. Nam postea non possit excipi. sed deberet accusari ratione predicta. et per dicitur exceptioes sunt potius interdictis. nam excludunt intentionem electi non actionem. quia nulla actio sibi competit in casibus predictis. sed exceptio reddens eum incapax seu inhabile de iure positio non debet admitti et de hac exceptione potest intelligi ista littera. quasi per ista verba voluit text. tollere omnia impedimenta iuris positui. unde non poterit opponi quod sit laicus. quia et petrus erat laicus qui fuit constitutus pontifex. Idem si opponitur quod sit coniugatus. ut. s. dixi vel quod simile. Et ex predictis infero ad questionem notabilem. pone quod aliquis fuit electus in papa per seditionem vel presumptioem vel quodlibet ingenium. nunquid iste sit papa vel potest recipi per papam? vide text. singulare in. d. c. in nomine dñi. xxiiij. di. quod dicit quod non. sed est excusatus cum omnibus favoribus suis. et sic iste text. non est hodie sublatum per istum quod voluit expressse hic hosti. dicit enim quod non solum obtrahens papatum contra possessionem huius. c. incurrit penas de quibus hic. sed etiam obtrahens papatum per seditionem et. incurrit penas hic positas. nec debet recipi per papam. Et exponit hosti. ista verba quod seditionem ponit per violentiam vel oppressionem. presumptio per ambiguo tractatu promouendi. ingenium per fraude calliditate et dolo. Et ad hoc allego. lxxix. di. si quis pecunia. cum multis. c. eiusdem di. et dicit quod illa. c. essent legenda inter cardinales in electione pape. Aduerte ultra hoc. hic. nam predicta possunt habere duplicem intellectum. Primus est quod electus per seditionem non sit papa. s. qui non fuit electus ab habentibus potestatem. et iste intellectus est clarus. Et sentit gl. in. d. c. si quis pecunia. ubi dicit in principio utrum electus in papa simoniacus possit accusari de simonia? et concludit quod non. et tunc ista electio fuit facta per presumptioem seu per ingenium. nihilominus gl. illa sentit quod sit papa. Et per hoc facit iste text. quod remouet omnes exceptiones et disponit ut habeatur per romano pontificem ab vniuersali ecclesia ex quo fuit electus a duobus partibus cardinalium. et iste intellectus mihi placet ad illa iura. vbi dicitur quod contra electum a duobus partibus cardinalium non potest opponi quod fuit electus per ingenium presumptioem vel seditionem. nisi sit talis exceptio que ipso facto annullat illam electionem. unde dubitatur utrum electio facta per impressionem seu violentiam sit ipso iure nulla. et fuit maxima contentio tempore scismatis proxime preteriti in electione vrbani. nam cardinales dicebant quod elegerant papam per impressionem romanorum. et recedentes ab electo elegerunt alium papam in ciuitate fundensi. et multi valentissimi viri consulerunt quod data impressione illa electio non valeret. multi contra. et vide ad predicta singulare dictum inno. in. c. quod sicut. j. e. vbi tenet quod electio facta per impressionem tenet licet sit cassanda. et multi tenuerunt istam partem. plerique tenuerunt oppositum. et procedit questio non solum in electione pape. sed etiam in qualibet electione. puto in hoc articulo sic distinguendum. quod

aut electores compellunt per impressionem eligere certum. et tunc ipso iure non valet actio. quia est contra proprium significatum et substantiale vocabuli. nam eligere est vnum ex pluribus voluntarie capere. unde non est electio vbi non est voluntas libera. xxiiij. q. v. ad fidem. et est text. valde notus. in. c. vbi piculum. in. s. ceteris. j. c. li. vj. vbi dicitur quod cessat electio vbi adimitur libertas eligendi. et potest verbum libertas. requirit ergo in electione consensus liber. Si ergo adest consensus sine qualitate libertatis non est illa electio. sicut in simili dicimus in simoniacis carnalis. ut in. c. cum locuz. et quod ibi notum. j. de sponsa. et vide glo. in. c. quisquis. et. c. bone. j. e. quod sentunt quod dixi. Idem etiam sentit Bar. in tractatu de tyranno. vbi dicit quod si ciuitas habens electionem rectoris et per tyrannum compulsa eligeret rectorem non valet electio. vbi sententia late ab illo rectore essent nulle. per quo bene facit. l. ij. ff. de iudi. vbi requiritur liber consensus in transferenda seu proganda iurisdictione. Et quod etiam inferitur quod si tyrannus iuret ad ciuitatem liberam cum exercitu magno. et propter timorem exercitus ciuitas eligit tyrannum in dominum transferendo in illum omnem iurisdictionem non valet quod tali timore agit. et per consequens non valebit gesta a tali tyranno. quod bene notatur. et firmat Bar. in. d. tractatu de tyranno facit quod no. in. l. decernimus. C. de sa. san. ec. Aut compellunt electores eligere aliquem de certo genere personarum. et puto quod talis electio valeat. quia non adimitur omnino libertas eligendi. sed restringitur. sicut in simili videmus in consuetudine que potest restringere libertatem eligendi. puta ad certum genus personarum. sed non potest tollere libertatem remanente potestate eligendi. ut patet in. c. cum terra. j. e. et ibi per Jo. an. iuncto. c. cum dilectus. de consue. et. c. abbate. de ver. sig. et sic possunt dicte operi. et iura contraria reduci ad concordiam iudicio meo. In glo. in. s. a duabus partibus. ibi et dicit quod non. vult ergo glo. quod electio non computatur in numero duarum partium. et iste intellectus videtur etiam in electionibus aliorum. nunquid vox electi debeat computari in numero vocum eligentium. et intellige istam questionem duobus currentibus. videlicet quod iste electus sit de collegio ita quod habeat vocem in illa electione. Item quod sentiat electioni de se facte et alium non eligat. nam si ipse eligeret alium vel non haberet vocem in collegio esset indubitatum quod vox sua non computaretur in numero. sed eo casu quo consensit electioni de se facte et habet vocem. concludit per hoc. aut sit electio per scrutinium priuatum et vox sua non computabitur in numero. quia cum ipse ignoret an fuerat electus ab alijs non poterat dicere eligo meipsum. quia tunc tanquam ambitiosus esset repellendus. Sed si electio fuit facta per scrutinium publicum. ita quod quilibet palam exprimebat vocem suam. tunc vox electi computatur in numero. quod intellige quod prius fuit electus ab alijs et ipse consensit illi electioni. nam tunc non potest dici ambitiosus cum non oriat a se. sed sit vocatus a fratribus. et vide quod dicitur in. c. cum in inf. j. e. puto tamen quod in papa sit istud speciale quod quicumque ipse in scrutinio publico vel priuato consensisset in alium quod postea videns se electum ab alijs potest recedere ab electione quam fecit et accedere ad electionem de se factam. quia admittitur variatio. ut. s. dixi in electione pape per accessum. ut in si. glo. non tamen intelligas istam glo. quod car

dinales simpliciter possunt recedere ab eo quod statutum hic a duobus partibus. nam esset contra de. ne romani. j. e. s. intellige quod possunt recedere formaliter. non autem materialiter. ubi possunt cardiales venire secundum deum. ut electus a maiori parte sit papa. quod per istam conventionem specialiter videtur omnes consentire in electum a maiori parte et possunt cardinales ita venire. quod eis videtur. s. dixi non est tradita certa forma eligendi. ubi satis est quod in effectu veniant due partes cardinalium. secundo est in electione ubi per forma debet intervenire certus numerus de quo vide textum iuncta glo. in c. scui. j. eo. li. vi. In glo. in verbo nullatenus in fl. dic quod hodie est de iure nouo. ubi ista glo. presaguit ius nouum. ut habet in c. ubi piculum. j. e. li. vi. iuncta de. ne romani. e. ti. In glo. in d. speciale. ibi s. quod debet esse presens. hec solutio bona. ubi concludit eam tam de iure civili quam canonico quod ad hoc ut valeat quod agit in aliqua vniuersitate oportet quod due partes vocandorum sint presentes. ut in iuribus allegatis in glo. et quicquid sit a maiori parte duratur primum tenet. ut in l. quod maior. ff. ad munici. et in c. j. de his que sunt a maiori parte. que iura dicit sic intelligi. et hoc contra tenet a legistis. ut no. p. gl. in l. plane. hic all. et per Bar. in l. omnes populi. ff. de iustis et iuribus. Sed iure canonico dubitatur utrum requiratur necessario due partes si multi vocati noluerunt venire. de quo vide in c. cum nobis. et in c. in causis. j. eo. Item de iure canonico certum est quod si premissis unus qui debebat vocari potest facere cassari quicquid fuerit actum per totam vniuersitatem. ut in c. bone. h. et in c. quod sicut. j. eo. et quo ad cardinales dicitur hic doc. et bene quod sufficiunt due partes presentium dummodo alij fuerint expectati. ut habetur in c. ubi piculum. s. all. unde non est necesse quod presentiant due partes omnium cardinalium. sed presentium in clauis. ar. x. q. ij. h. ius porrectum. Extra glo. quod quid si omnes cardinales casu sunt mortui ad quem tunc spectabit electio pape. Host. refert duas opiniones. Quidam dicunt quod ad clerum romanum. ut in d. c. i. noie domini. Alij dicunt quod ad papam generale sicut pertinebat de iure antiquo. lxxix. di. quasi per totum. Item Host. dicit quod prima opinio est tutior. scilicet iustior. nam difficile est congregare papam. Si autem omnes sunt mortui propter duos illi poterunt eligere. et unus poterit eligere alius dummodo alij presentiant electioni sue. Si vero unus solus remansit ille habebit electionem. iuxta no. in c. gratum. s. n. pri. non tamen poterit eligere seipsum. ut in c. p. vestras. de iurepa. putare tamen quod iste noie tonus collegij poterit dare hanc potestatem alteri. et ille tamen copromissari potest eligere istum dummodo cesset fraus et abutitio.

De electione in auctis. Electio ad episcopatum fieri debet de digno scientia moribus et etate. et quod habeat. xxx. annum completum. et sit de legitimo matrimonio natus. h. d. vsq. ad. s. cum deo. Diuiditur istud principium in tres partes. Nam primo ponitur una ratio statuendi. scilicet alia. ibi ea propter. tertio statutum. ibi presens. Item primo tres qualitates requisitas in promouendis ad sacros ordines et ad ministeria. i. ad dignitates et officia ecclesiastica. Nam primo requiritur etatis maturitas. scilicet morum grauitas. tertia litterarum scientia. potest addere aliam quartam. scilicet quod sit de legitimo matrimonio natus. ut patet. j. de fil. presbyter. quasi per totum

Circa primam. scilicet etatem requisitam in ordinandis. dicuntur habere hodie in de. generaliter. de etate. et qual. Circa secundam de grauitate morum. habes. j. de vi. et ho. de. per totum. et. xij. di. per totum. Circa tertiam. scilicet scientia que et qualis requiritur in promouendo dignitates et beneficia inferiora vide quod plene dicitur in c. super inordinata de preben. Item secundo quod episcopus bene generaliter presideat toti diocesi. unde tota diocesis potest sibi dici parochia. ut in c. aplice. j. d. donat. Item. iij. ibi in seipso debet ostendere. quod episcopus debet esse speculum aliorum in moribus. concordes. c. magne. de voto. Item. quarto ibi ea propter. quod secundum ipsam necessitatem potest dispensari circa promouendos in episcopos patientes defectum eorum que requiruntur. recordat. c. innotuit. j. e. unde hic refert Jo. an. quod quodam nobilis et potens fuit promouus in episcopum dispensatiue. in. xvij. anno. hec tamen dispensatio non debet fieri sine maxima causa. Utrum autem papa peccet dispensando ubi non subest causa. vide Inno. in c. cum ad monasterium. de sta. regula. et quod melius dicitur in c. de multa. j. de preben. Utrum tamen scias quod ubi non subest causa legitima non dicitur proprie dispensatio. sed potius dissipatio ut colligitur ex diffinitione dispensationis. quam diffinitionem vide per glo. notabilem. j. q. vij. in. s. nisi rigor. et tene illas glo. mentis. quia tangit multa necessaria in materia dispensationis. Ultimo no. quod eligendus in episcopum debet copuluisse. xxx. annum. nam in anno. xxx. christus fuit baptizatus et incepit predicare. ideo ad ipsius salutis instar istud tempus fuit prescriptum in episcopo. ut in c. presbyter. lxxvij. di. gl. tamen ibi refert Jo. chrysostomum tenuisse quod christus non dum compleuerat tunc. xxx. annum. sed solum attigerat. xxx. dies de. xxx. anno. Item pondera textum. dum requiritur quod sit natus de legitimo matrimonio. non est requiritur solum quod sit legitimus. sed quod sit natus de legitimo matrimonio. An autem potest promoueri in episcopum legitimatus persequens matrimonium. hec littera sic ponderata facit quod non. sed contrarium tenet glo. in d. c. innotuit. et dicitur ubi dicam. Pro declaratione littere quero que scientia requiratur tam in episcopo quam in alijs habentibus dignitates vel officia vel beneficia ecclesiastica. So. Inno. ponit hic quedam bona dicta. et in effectu concludit quod quedam est scientia eminens. quedam mediocris. quedam sufficiens. Eminens scientia dicitur illa per quam quis scit difficilissimas questiones explicare et diffinire in promptu sine reuolutione librorum. Mediocris vero dicitur per quam difficiles questiones deciduntur cum reuolutione tamen librorum. Sufficiens autem est legitima requisita secundum qualitatem officij seu beneficii. unde dicitur quis habere scientiam sufficientem quando sufficienter potest explere ea que necessario incumbunt officio suo. Et hec sufficientia consideratur arbitrio boni viri secundum qualitatem loci ubi habet iste viuere et conuersari et secundum qualitatem officij sui. ideo ad oppositam questionem est dicendum quod papa deberet habere maiorem scientiam reliquis cum sit prepositus cure totius christianitatis. Episcopi vero debent habere noticiam noui et veteris testamenti cum omnipotenti teneantur

reddere de fide rōnem. de q̄ vide bo. rex. xxiij. di. in. c. qz ep̄us. lxiij. di. in. c. j. z. ij. Itē fm̄ hosti. dicit h̄c sc̄iaz iuris canonici cū fm̄ illā debeāt iudicare p̄sertim in causis infimonialib⁹. vt in. c. j. de p̄san. z. affi. Archidiaconi x̄o z p̄positi dicit sc̄ire iura fm̄ Inno. cū habeāt fm̄ illa iudicare. S̄ hoc ego intelligo in his archidiaconis z p̄positis q̄ habēt iurisdictionē p̄tentiosam. illi x̄o q̄ solū habēt nudū nomen vt archidiacon⁹ z p̄posit⁹ senes. nō req̄rerēt talem p̄sciam. qz vt dixi fact̄ est vt habeāt sufficientem sc̄iaz. z sufficiens appellat̄ fm̄ qualitātē officij z dignitatis sue. Religiosi x̄o z heremite maḡ indigent p̄tēplatoē q̄ sc̄ia. ar. xvi. q. j. in. c. lege. suplet em̄ defectū sciēne p̄fectio charitatis. vt in. c. ij. j. de renūci. vñ dicit Inno. q̄ in abbate nō req̄rif magna sc̄ia. z dicit Archi. in. d. c. lege. sufficē sibi cantare z legere. Lollec. dicit h̄ hoc v̄z n̄si habeat curam aīaz. S̄ ego n̄ video quāt̄ posset p̄mū dicitū saltē de iure p̄cedere cū q̄libet abbas habeat saltē curā fori p̄nialis respectu monachoz suoz. De p̄sbyteris x̄o dic q̄ dicit sc̄ire canones p̄niales. z illa que habent in. c. que ipsi. xxxviij. di. Ex p̄dictis infer̄ z ex tex. q̄ oīno illitterati nō dicit ordinari. z p̄bat hodie dari in. c. si. de tem. ordi. li. vj. si tñ ordinarent acciperēt characterē fm̄ doct. qz ex q̄ est baptizat⁹ est capax cuiuslibet sacramēti. vt i. c. veniens. de p̄sby. nō bap. Parū aut̄ sciētes non debent p̄moueri nisi fm̄ Inno. sint dociles. i. apti ad addiscendū. q̄ p̄cedit fm̄ hosti. disp̄satiue et ex magna cā quasi non sufficiat q̄ q̄s sit docilis ad h̄ vt p̄moueat. z h̄ loquit. z credo hūc intellectum habuisse Inno. S̄ vt dixi p̄siderāda est multū q̄litas loci. nam in p̄posito hoīb⁹ abiecti z modice cōditionis nō requir̄ tanta sc̄ia sicut in eo q̄ p̄ponitur cure magnoz viroz. Locūdit tñ Inno. vnus dicitū notabile q̄ peccat acceptās dignitatē vt officium si nō h̄z sufficientē sc̄iaz ad exercendū ea que incūbunt illi dignitati vel officio. z videt h̄ dicitū p̄bati vltra rōnez naturalē in. c. nō est putāda. in. fi. j. q. j. Idem dic de p̄mouēdis ad doctoratū. habentes em̄ sufficientē sc̄iam nō peccāt petēdo gradum cū petāt facultatē cōicandi alijs sc̄iam quas h̄nt q̄ p̄tinet ad charitatē. sed in min⁹ instructi s̄ peccatū p̄sumptōis. ita dixit glo. in. de. ij. de magistris. quā no. Qñ sc̄ias q̄ paucissimi digni attingūt gradū doctoratus. vt no. in. l. cūctos p̄los. C. de sum. tri. p̄ doc. allego in h̄ dicta doctoz. nō q̄ in h̄ sint necessaria. sed ad inferendū q̄ etiā illis t̄pibus p̄mouebant indigni. ¶ In glo. j. i. fi. dic q̄ in ep̄o req̄runt multa alia que hic exp̄mebant. Et ponit hosti. versus Anni triginta sacer ordo pura voluntas. Et mox grauitas sapia sponsa parētis. Concurrēs fama decus hec dāt pontificale. Et declarādo p̄mū. Anni. xxx. hoc p̄bat h̄. Sacer ordo qz p̄mouēdus in ep̄m debet esse in sacris. saltē in s̄bdiacōnati. vt i. c. a multis. de eta. z q̄li. Pura voluntas. qz debet esse liber z nō seru⁹. vt. j. de ser. si oz. p̄ totum. Mox grauitas. p̄bat hic sapia. debz em̄ habere sapiam nedū quo ad sp̄ualia. vt in p̄all. c. qz ep̄s. sed etiā q̄ ad t̄palia. vñ simplex z inc̄ptus

nō debz p̄moueri in ep̄m. si tñ fuerit p̄motus nō debet deseri p̄pter hāc simplicitatē quo ad t̄palia. sed oz dari sibi coadiutor. vt p̄bat. xxxix. di. c. j. iūcto. c. qz frater. vij. q. j. Sponsa parētis. qz oz esse delegitimo infimonio nat⁹ vt h̄. Locurrens fama qz nō debet opi. p̄mouēdi in aliquo vacillari. s̄ debet esse fame bone. vt in. c. tantis daniel. lxxij. di. z. d. c. omnipotēs. j. d̄ accu. z dicit Jo. an. q̄ si vltima ps istoz versuū diceret pontificatus tūc dictio decus poneret aliud req̄sitū. s̄ q̄ p̄mouēdus debet esse decorus. i. nō corpe vitiat⁹. vt. j. de cor. vi. p̄ totum. S̄ z debet etiā in eo cōcurrere illa. xij. c. aplice regule ad Tytuz. j. z. j. ad Timothe. iij. que tractat a. xxv. di. vsq̄ ad. l. exclusiue. z a. lxxij. vsq̄ ad. c. j. Tñ vt dicit hosti. z h̄n requirendus est a deo talis. qz defacili nō rep̄it in hūanis homo in q̄ p̄currāt talia requisita. ¶ In glo. in. x̄. multo fortius ibi nō p̄cellat alios sc̄ia. intellige h̄ sane prout no. glo. in. c. vilissimū. h̄ all. nam sufficit q̄ p̄al⁹ habeat sufficientē sc̄iam. licet rep̄iat alijs eo sufficētiore. Et in. fi. glo. no. istā glo. p̄ argumēto a minori ex maiori sumpto vt tale argumētū p̄cedat etiā in iure vt h̄. z in eo q̄ glo. in. fi. exemplificat de paulo z eustachio. itellige de paulo ap̄lo q̄ fuit fortior eustachio q̄ fuit x̄go. z licz fuit fortior tñ nō potuit resistere stimulo carnis. z nec eustachi⁹. ¶ In gl. in. x̄bo exegerit. in. fi. no. h̄n istaz glo. qz q̄ridie alle gaf. z vide Archi. in. c. si annū. d̄ iudi. li. vj. vbi dicit q̄ regult̄ ann⁹ debet esse cōpletus nisi aliud cauetur in iure. distinctio tñ huius glo. cōiter recipitur. Sed ego mulum cōsiderarem verba dispositionis. nam si diceret q̄ in. xvij. anno posset quis p̄moueri sufficit q̄ attingeret vnum diem. xvij. anni. qz verum est dicere istū esse in. xvij. anno. sec⁹ si diceret q̄ habeat. xvij. annū. d̄ quo vide plen⁹ per glo. in. de. generalem. de eta. z quali. ¶ Extra glo. quero que etas requir̄at in abbate. dic q̄ iure dare non cauet. sed in abbatissa est tex. in. c. indēnitatibus. j. eo. li. vj. vbi dicit q̄ oz esse. xxx. annum. dic etiā q̄ debet esse virgo. vñ vidua nō potest esse abbatissa q̄stumcūq̄ caste vixerit in monasterio. de quo vide glo. in. de. attendentes. de sta. regu. In abbate x̄o cōmuniter dicit sufficere si attingat. xxv. annum. p̄. s̄. inferiora. j. e. c. nam ista est etas req̄sita i omnib⁹ dignitatibus inferiorib⁹ vñ ex quo tex. in. d. c. indēnitatibus. puidit soluz de abbatissa videt̄ voluisse relinquere abbatez in cōmuni regula aliorum p̄latorum. z nimirū. nam olim p̄mouenda in abbatissam debebat esse sexagenaria. nam tempus in eis debet supplere defectum sexus z discretionis. In inquisitore hereticę prauitatis requir̄. xl. annus. vt in. de. volentes. de here. de quo miratur ibi gl. q̄ in episcopo sufficit. xxx. ann⁹. qui est etiā inq̄sitor hereticę prauitatis a iure deputatus. vt in. c. p̄ hoc. d̄ here. li. vj. vñ dicit q̄ hoc est d̄ arbitrarijs quasi nō posset reddi ratio sufficiens inter ep̄m z inq̄sitorē. sed forte h̄ p̄tingit qz p̄mouēdi in ep̄os trāseunt cū magna inq̄sitione. nam recipiunt testes z discutitur p̄us p̄monio i p̄sistorio pape i collegio cardinaliū. Itē

qz pmo ad rane dignitate psumit ex omni pre idone. sed officiu inquisitionis no comittit cu tata indagacione. z ideo voluerit iura vt sit maturus etate. z regult de etate reqstra in canonicis z alijs dixi plene in. c. sup inordinata. de pbe. // **U**lti^o quero qz paties defectu in natalib^o non pot pmo ueri ad ordines vel in epum. nisi quid possit pmo ueri in abbatissam. videt pmo q defectus natalis no impedit cu no habeat recipe ordinē. vt i. c. no ua. de pe. z remis. Contrarium est vey. vt no. i. d. c. in dēnitantibus. nam abbatissa dicit habere dignitate. vt pbat in. d. c. in dēnitantibus. q defectus natalium impedit. vt in. c. f. de si. pby. Idē pot timeri de incōtinētia. ex quo mater no fuit casta. iuxta illū xsum. Insequit leuit filia matris iter. An aut habētes filios possint pmoueri in epōs etiā si sint legitimi. vide bo. tex. cum glo. in. c. de syracusane. xxviij. di. // **Abbas.**

Cum vero. Bñficia electi in epum vacant p confirmationē adepti onem possessionis z psecrationē secuta vel p^o tempus pstrum ad petendā psecrationem. h. d. vsqz ad. s. inferiora. // **1°** pmo quattuor reqsita ad h q vacent bñficia electi in epum. Primo em requirit q fuerit electus. Secundo q confirmationē electōnis sit psecutus. Tertio q sit adept^o possessionē. Quarto q sit psecutus vel q sit in mora petēdi psecrationem. Et dicit esse in mora si no petit a tps pstrum a canonib^o. s. j. tres mēses a tpe pfirmationis habite. vt in. c. ij. lxxv. di. z dicit lanus post glo. Et ex his z ex tex. no. ordinē pcedēdi. naz pmo quis eligat. secūdo electio pfirmat. tertio admistratiōez psequit. quarto psecrat z vñ nascit ex reliq. nam vigore electōis sit pfirmatio z xute pfirmationis cōpetit ius admistradi. vt i. c. trāmissam. j. e. Et vt possit plene admistrare debet psecrari. qz elect^o z pfirmat^o pot exercere ea que sunt iurisditiōis. ea xō que sūt ordinis epalis no exercet a si psecrationem habitā. vt in. c. trāmissaz. j. e. vñ cōter dicit canoniste q psecratio epalis ē ordo. ideo in mult iurib^o dicit epm ordinari in aliqb^o psecrari. qz in psecratione recipit ordinē epalē. Theologi tñ dixerit q no erat ordo sicut nec pma tōsura. vñ ipsi dicit vij. esse ordines ecclesiasticos. nos aut canoniste dicim^o. ix. qz cōputam^o pma tonsurā z ordinē epalē. de q vide bo. gl. in pbenio. vj. // **U**ltio no. q bñficia pmo z trālati ad epatus vacāt ipso iure. vñ no reqrit alia snia. vt colligit ex tex. ibi habeant liberā facultatē. no em haberet collator liberā potestātē seu facultatē pferēdi si hret necesse expectare sniam puationis vel alicur^o psonuz. iuxta no. i. c. de multa. j. de pben. z in. c. l3 epō. e. ti. li. vj. Sed q ro nūquid de necessitate reqrant oia hic expssa ad h q vacēt bñficia isti^o pmo. Sol. dic q saltē i effectu reqrunt z si no formalr. nā hodie ppt referuatiōnē summoz pōtificū electōes no pfirmant. sed papa puidet ex officio suo. vñ illa puissio cū pñuatiōe aliquē epm hz vim electōis z pfirmatiōis sicut dicim^o in collatiōe bñficioz. vt no. in. cū olim. de cā pos. z ppr. vñ dicendū q post puissionē factā p pa

pam no vacāt imediate bñficia. puissio seu pñuatiōe sdy expectari vt iste puissio psequat^o pns admistratiōnē z q psecrat. z qz curia hodie de facto si seruet sed imediate pferat bñficia pñuatiōe tñ illa collatio no hz effectum seu hfe deberet nisi postqz pdicta intesserint qz no debet qd pderē pñuatiōem nisi plene sit scdm psecutus. vt in. c. si quis iam trāslatus. xxi. q. ij. z in. c. si qui epī. xxi. di. z vtruz bñficia pmo in curia vacēt in curia an cū curiam si existēdo in curia recipit possessionē epar^o p pcuratorē. vide ad h glo. no. z singularē in de. j. vt li. pen. // **I**n glo. in xbo admistratiōe ibi aliqui cōtingit. h ideo dicit qz de iure statim q est pfirmat^o hz ptatem admistradi. vt in. c. trāmissam. j. e. qz qz de facto ptingit pstratiū. puta qz dñs tpalis si vult pati istū nasci possessionē. ideo tex. voluit q ad h vt vacēt priora bñficia optet q de facto habuerit admistratiōe bonoz. qd aut si habuit ptem bonoz. So. dicit p. q si est psecutus possessionem maioris ptis bonoz habz locū iste tex. sec^o si minoris ptis. ar. in. c. frequēs. d resti. spo. li. vj. tu vide de h qd le. z no. in. c. si tibi pcesso. de pben. li. vj. et in. c. trāmissam. j. e. z in. c. cōmissa. co. ti. li. vj. vbi no. qd si habuit admistratiōe spūalium z non spūalium. // **I**n glo. in. d. decurso tpe. ibi sed veri^o est. Et hec secūda opi. verior cū suppletionē tñ. naz tres mēses danf ad petendā psecrationē vt currāt isti tres mēses a tpe habite pfirmatiōis. vt. s. dixi. z si pfirmat^o negligit psecrari infra istud tps statiz vacāt bñficia sua no tñ d3 incōtinēti repelli ab epatu. s. d3 expectari p alios tres mēses. z q ad hāc repulsionē pcedūt iura q faciūt mētionē de sex mētib^o. vt in. c. qm. c. di. z in. c. ij. de trāsla. pla. z generaliter de isti tps ptingentib^o tpe vacatiōis. vide bo. z plenā glo. i. c. si electio. d elec. li. vj. vbi habet de tpe pfixo ad eligendū z ad electiōz pfirmandā electo z d tpe pfixo ad pntiēdiū electiōi z de tpe petēdi pfirmatiōe psecrationē z palleū. // **I**n gl. in. d. ad que spectant. ibi no dicit pleno iure. no. principium glo. quare expectat temp^o psecrationis ex q habet possessionē epatus. nam licet habeat possessionem no tñ adhuc pot dici epus ex quo no est cōsecratus. sed debet appellari electus qz tunc sicut pfirmatus vel puissio p papam. vt i. c. na. de his que si. a pla. z. j. e. nosti. vñ non pot dici trāslatus ad plenus. // **I**n ea. glo. ibi statim possunt pferri priora bñficia. Nota gl. ex qua habes q si puissio de epatu facit se statim psecrari no debet expectari temp^o trium mēsiuz vt vacent pōra beneficia. et hāc opi. glo. tenet Anno. Lompo. z cōter doc. pter hosti. qui inherēdo verbis littere requirit pafelapsū illius tps pfixi ad cōsecrationem. qz fm etum tex. ita loquit^o nec est illa sola rō quā alle. glo. qz posset repelli ante cōsecrationem. sed est etiam illa rō. s. ppter multas expensas quas solet facere p motus. z alleg. hosti. p se. c. si qui episcopi. xxi. di. So. an. p illum eundē tex. concordando distinguit q aut iste psecratus ante lapsum trium mēsiuz habuit possessionē episcopat^o z tunc cum plene sit trāslatus statim vacant bñficia pōra vt pbat

ibi. aut nōdū est adept^o possessionē et nō sufficit so-
la consecratio vt h. et hec opi. da et satis h fuit de men-
te hui^o glo. et facit. c. si quis iam trāslatus. pal. Et du-
bium ē qd si confirmat^o seu prius habet dispensatōz
vt nō teneret consecrari infra annū nūqd suspēdat^o
ad annū vacatio prior^o bñficiōz p̄supposito q̄ i dis-
pensatōe nihil de priorib^o bñficijs caueat. Jo. an.
in effectu videt velle q̄ aut hec dispensatio fuit con-
cessa motu pprio pape. et tūc nō vacabūt statim pri-
ora bñficia sed expectabūt ann^o. aut papa dispēsa-
uit ad instātam et tūc seruabūt qd hic dicit. i. q̄ va-
cabūt post tres mēses et. Ratio diuistrā est fm cū
q̄ in p̄mo casu debz fieri larga interpretatio. ex quo
dispensatio motu pprio p̄ncipis fuit facta. s̄ in secū-
do casu nō debet fieri extensio de vno ad reliquū
cū materia sit odiosa. ar. p̄ vtroq̄ dicto in. c. si mo-
tu pprio cū sequenti. de p̄bē. li. vi. ¶ Ho. p̄mo hoc
dictum Jo. an. ex q̄ habes duo dicta notāda. p̄ri-
mo q̄ dispensatio licet in se sit odiosa et restringibil.
vt in. c. i. et. ij. d. si. p̄sby. li. vi. tū si sit motu pprio dz
late interpretari. et nō. vniū effectum p̄cessionis facit
motu pprio qd habet limitare gl. in de. si roman^o
pontifex. de p̄ben. Scdm dictū q̄ dispensatio nō de-
bet extendi ad actū quāsi p̄secutiūz si est facta ad
instātia. Do. An. dubitat d̄ h̄ scdo dicto qm̄ p̄ora
bñficia vacant p̄ consecrationē aut p̄ negligentiam in
petēda consecratōe que cōmittit p̄ p̄cursum illi^o t̄pis
de quo in tex. Sed obtinēs dispensationē vt nō te-
neat consecrari infra annūz nō dicit negligēs. s̄ nec
vacabūt p̄ora bñficia. et hec opi. pl^o mihi placet q̄
p̄cedens. naz vacatio bñficiōz venit p̄secutiue ad
consecratōz. dispensatio autē ad vniū extēdit ad p̄secuti-
ua ad illud. vt no. glo. in. c. q̄ intantū. de p̄ben. et
in. c. si quis in clero. vij. q. j. facit qd no. hosti. i. c. po-
stulasti. de rescri. et vide qd plene dixi in. c. atsi deri-
ci. in. s̄. d. adult. de iudi. Et in fi. glo. h̄ iura. vt dicit
Jo. an. et bñ nō p̄bant h̄ vltimū dictū glo. et dic q̄
c. lras. loquit in duob^o canonicatib^o et eodē modo
c. cum n̄fis. nō loquit etiā in casu gl. et p̄tra glo. vt
tex. in. c. de multa. in fi. de p̄ben. vbi dicit q̄ p̄ recep-
tionē secūdi curati vacat p̄mū p̄sle. s̄ secus si p̄ri-
mus erat sine cura. Sed dubiū est si p̄mū require-
ret residentia nūquid vacet p̄ adaptionē secūdi cu-
rati et credo q̄ nō licet debeat p̄uari qd pleni^o dico
in. c. si. de de. nō resi. et in. d. c. de mlta. ¶ Ultimo
hic querit vtrū p̄ora vacant si elect^o administrat d̄
facto an̄ p̄firmationē. Collec. h̄ q̄ sic. all. c. quāto. d̄
trāsla. p̄la. aduerte qz nō dz iudicio meo plus opa-
ri administratio facti q̄ iuris. sed si iste de iure admi-
nistrasset nō p̄ hoc vacarent p̄ora bñficia. sed debe-
ret expectari t̄pus p̄fixum ad consecrationē vt hic. s̄
idem dicam^o in eo q̄ administrat de facto vt nō sit
melioris p̄ditionis stultus q̄ sapiēs. vt in. c. eū q̄.
de p̄ben. li. vi. ad. c. quāto. dic q̄ loquit in ep̄o qui
trāstulit se de facto ad alium ep̄atuz. nam qz de fa-
cto plene trāslatus est p̄dit p̄mum ep̄atum nec de-
bet habere secūdū vt sic careat habitu et ambito vt
ibi sequitur. Abbas.

Inferiora. In dignitatib^o et officijs ci-
tra ep̄atum ac curatis bene

ficijs dz assumendus. xxv. annū attigisse et als esse
idoneus scia et morib^o. et si nō est in ordine requisit-
to debet se facere pmoueri in primis t̄pibus. als
monitus nō parēs puat bñficio non obstatē apel-
latōe nisi ex cā legitima excuscf. h. d. vsq̄ ad. s̄. de
rici. ¶ Ho. p̄mo q̄ ministeriū idē est qd officiū seu
dignitas. vñ qz. s̄. in p̄mo fecerat mentionē de di-
gnitate ep̄ali voluit h̄ statuē sup inferioribus mini-
sterijs. i. sup dignitatib^o et officijs inferiorib^o. et ofia
est inf̄ ministeriū et mysteriū. nam mysteriū est idē
qd sacm. ministeriū est idē qd officiū. et de vtroq̄
vide do. tex. j. q. j. in. c. multi. et largo mō etiaz pa-
pa dicit h̄c officiū vt p̄bat. s̄. c. pr. ¶ Ho. secūdo
vñ regulā circa etatē req̄sitam in pmouendis ad
inferiora bñficia seu dignitates et ad ecclias cura-
tas. requirit etiā necessario t̄pe collatiōis. xxv. an-
nus sufficit tū q̄ sit incept^o licet nō cōplet^o. qd autē
in pmouēdis ad alia bñficia. dixi plene i. c. sup in-
ordinata. d̄ p̄ben. ¶ Tertio no. q̄ archidiacon^o si
tenet facere se pmoueri in sacerdotē sed satis ē vt
sit diaconus. secus autē est in decano p̄posito et s̄s-
bus vt h. et in. c. j. de etā. et quali. ¶ Quarto no. q̄
licet p̄sbyterat^o sit annexus alicui bñficio vel digni-
tati nō tū est necesse q̄ pmouēdus habeat ordines
req̄situm t̄pe p̄motōis. sed satē est q̄ faciat se p̄mo-
ueri postmodū in primis t̄pibus. qd an sit vey in-
distincte dicaz cum glo. secus autē est in etate. nam
etas requirit t̄pe collatiōis als collatio est ipso iu-
re nulla vt h. et melius in. c. si eo t̄pe. de rescript. li.
vi. facit. c. vnicū. de etā. et quali. eo. li. ¶ Quinto no.
q̄ nō facit se pmoueri ad ordinē que bñficiū req̄-
rit nō est ipso iure bñficio p̄atus nec dz p̄uari sine
monitōe qd hodie limitat. nam ecclijs prochiali-
bus incōtinēti est p̄uatus q̄ nō facit se. j. annūz p̄-
moueri in sacerdotē. vt in. c. l3 canon. de ele. li. vi.
et vide ibi plene glo. an et qm̄ requirat hodie admo-
nitio. h̄ tū dictū nō p̄cedit in ecclijs prochialibus
collegiatis. vt i. c. statutū. e. ti. li. vi. S̄z quero qd si
iste dignitates vel officiū nō habeat curam nūqd
necessario requirat etas. xxv. ānorū. doc. exp̄sse si-
tangūt. s̄ tex. iste videt p̄ma fronte p̄bare q̄ nō. qz
loquit de misterijs habentib^o curā animarū. s̄ sec^o
in alijs. sed Jo. an. solus v̄ tacite sensisse p̄rariū
qui sup v̄bo. alia que dixit supplendū q̄s q̄s sen-
ferit q̄ nō sit necesse q̄ habeat curā animarū. S̄z ego h̄
dictū teneo et p̄bo p. c. vñ. d. etā. et quali. li. vi. vbi
dicit q̄ ep̄us p̄t dispēfare in dignitatib^o et p̄sona-
tib^o nō h̄nab^o curā p̄. xx. annū. s̄ d̄ iure i illis etiā
requirit t̄pus. xxv. annorū. qz als dispensatio nihil
oparef. nec habemus aliud ius de etate disponēs
sup istis dignitatibus inferioribus. vñ dicimus q̄
etiam abbas comprehendit sub isto. s̄. vt no. glo. in
c. indēnitatib^o. post p̄n. j. e. li. vi. ¶ In gl. in. v̄bo
archidiaconatū ibi sed nō principalit. vult s̄ glo. q̄
archidiaconat^o habeat curā animarū sed nō princi-
paliter. et forte ideo dixit et nō p̄ncipaliter. quia h̄
bet illam sub ep̄o quāsi vicariū episcopi a iure de
putatus. vt no. in. c. j. de offi. archi. hinc est q̄ ali^o
nō potest cōmittere curam animarū. vt in. c. cum
satis. d̄ offi. archi. Sed ego intelligo glo. p̄cedere

fm consuetudinē diuersorū locorū. nā in multis locis
 archidiacon⁹ h̄ sub se parochiam distinctā in qua
 exercet curā animarū. Itē inquit et visitat totā dio
 cesim loco epi. et istis casib⁹ merito excōicatur ex quo
 habet iurisdictionē. et ita intellige iura que inuēit
 q̄ archidiacon⁹ excōicauerit. Sed vbi nō h̄ actu
 curā nec h̄ subditos sicut h̄ lenis et in multis alijs
 locis. tūc nō pōt excōicare vbi nō dicit h̄e curam
 animarū. ex q̄ eam nō h̄ nec in foro cōtentioso nec
 p̄niali. et de iure cōi nō habet pprie curā animarū
 p̄sertim tenēdo opi. Jo. an. in. c. ad hec. in. §. in q̄
 dam. de offi. archi. vbi dicit q̄ sup duob⁹ dūrarat.
 de q̄bus in illo tex. et in. c. vt vestrū. eo. ti. archidia
 conus fundat intentionē suā de iure cōi. sup alijs
 x̄o succūbit nisi p̄bet consuetudinē. vñ officū archi
 diaconorū determinat vt plurimū fm consuetudinē
 locorū et fm varias consuetudines intelligit tot⁹ fere
 titulus de offi. archi. vt no. Inno. et Jo. an. p⁹ cuz
 in. c. j. eo. ti. p hoc facit. c. archidiaconis. eo. ti. vbi
 fm verā lec. p̄bat q̄ archidiacon⁹ nō pōt de iure
 cōi excōicare. vide etiā glo. in. c. cū satis. p̄al. vbi la
 te disputat an habeat curā animarū et pot⁹ videf
 inclinare in p̄te negatiuā. ¶ Ho. sc̄do ex fi. glo. q̄
 oēs p̄lati etiā citra ep̄m p̄nt excōicare sine tñ solēni
 tate. de q̄. xi. q. iij. in. c. dicit. et. c. cū alijs. et intelli
 ge de p̄lati h̄nibus subditos actu. vt in. c. cum ec
 clesijs. de maio. et obe. et in. c. sicut. de simo. et. c. cuz
 ab ecclesijs p̄la. de offi. ordi. ¶ Dubitat de p̄byteri
 curatis nūquid p̄nt excōicare etiam suos prochia
 nos. et dicendū vt sequit. le. et no. in. c. si sacerdos.
 et in. d. c. cū ab ecclesijs. de offi. ordi. et generalit qui
 p̄nt excōicare dicit in repen. c. si q̄s cōtra. de fo. cō
 pe. et scias q̄ excōicatio que fert cū solēnitate p̄edi
 cta nō ligat magi q̄ ad deū sed seruaf illa solēnitas
 ad terrorem et q̄ ad facultatē obtinēdi absolutōez
 qz nō pōt absolui nisi cū eadē solēnitate. ¶ In gl.
 sup verbo. xv. annū. ibi h̄ sit in minori etate. gl. §.
 hic refert opi. quorūdam q̄ tenuerūt ep̄m posse dis
 p̄sare circa defectū etatī in pmouēdis ad ecclesiam
 curatā vel dignitatē. Sz glo. remittit ad. c. cū dile
 cti. j. e. et ibi tenet cōtrariū et meli⁹. et videf hodie h̄
 p̄traria opi. p̄bari in. c. vnico. de eta. et q̄li. li. vj. p
 locum a sp̄ali. nam ibi p̄mittit ep̄is disp̄satio in di
 gnitatib⁹ et p̄sonatib⁹ nō curatis. §. secus in curat.
 nec ob. c. p̄terea. alle. h̄ in glo. qz loquit in defectu
 ordinis et nō etatis. maior em̄ est defectus ordinis
 q̄ etatis. an etiam ep̄i in casib⁹ in quib⁹ p̄nt videā
 tur disp̄sare p̄ferendo p̄sonatū seu dignitatē mi
 nori. dic q̄ nō. imo venit puniendus qz p̄tulit indi
 gno. ita finalit determinat glo. no. in. d. c. vnico. et
 facit qd̄ no. Jo. an. in. c. ij. de scismaticis. li. vj. sec⁹
 dic in p̄ncipe. naz p̄nceps p̄ferēdo sciēter indigno
 videf disp̄sare dūmodo p̄ las suas posset p̄stare
 de certa scia indignitatē. vt no. Bar. i. l. barbari⁹.
 ff. de offi. p̄to. secus i inferiori vt dixi. sic pōt Inno.
 reduci ad p̄cordiā qui vnū dixit in. c. veniēs. de fi.
 p̄sby. et aliud dixit in. c. diuersis fallacijs. de de. cō
 iuga. diu sitatis rō est. qz p̄nceps nō tenet adhibe
 re cause cognitionē in disp̄sando sed sufficit sola
 volūtas. vt in. §. sed qd̄ p̄ncipi. in si. de iure na. fa.

cit. l. quidam p̄sulebāt. ff. de re iudi. Sed inferior
 debet adhibere cause cognitionē als punif. vt no.
 in. d. c. ij. et p̄ Inno. in. c. cum ad monasteriū. j. de
 sta. reg. et in fi. gl. dic q̄ hodie cessat hec difficultas
 p̄ de. generalem. de eta. et q̄li. vbi habet q̄ in. xv.
 anno pōt quis ordinari in p̄sbam. An ep̄i possunt
 disp̄sare circa etatē in ordinib⁹ cōferendis. dic q̄
 nō. vt no. glo. in. d. de. generalem. ¶ In glo. i. §.
 p̄sby. ibi vel saltem vsq̄ ad sex mēses. et de hoc dic
 vt le. et no. in. c. si p̄ clericis paupib⁹. §. p̄ben. li. vj.
 et in. c. cōmissa. de elec. c. li. debēt em̄ isti pmoueri
 in quatuor primis t̄pibus si fieri pōt vt ibi. hodie
 q̄t circa pmotos ad ecclesiam curatā. dic vt in. c. l3
 canon. c. ti. li. vj. debēt em̄ isti pmoueri infra añū
 ad sacerdotium. als sunt puati ipso facto vt ibi. et
 de hac materia vide ibi plenā glo. et in fi. glo. tene
 dictum glo. nam hodie nō seruaf̄ intersticia seu
 interualla temporū que olim obseruabānt. vñ etiā
 laicus in carnis p̄uio pōt esse sacerdos in festo re
 surrectionis. de quo vide glo. in. d. de. generalē.
 de eta. et quali. ¶ In glo. in x̄bo remoueat. in fi.
 intētus glo. ē q̄ quedā sunt b̄nficia habētia certū
 ordinem annexū et ad illa pmorus tenet̄ facere se
 pmoueri ad ordinem req̄situm. qz ex quo recepit
 altorū p̄nexorū videf ad reliquū se obligasse. que
 dam sunt b̄nficia que nō habēt certū ordinem cō
 nexū vt canonicar⁹. et in illis nō tenet̄ facere
 se pmoueri ad maiores ordies nisi put̄ necessitas
 vel vtilitas ecclesie requirit. sic intellige. c. queri. all.
 in glo. ¶ Sed p̄tra hoc et p̄tra tex. oppo. si b̄nficiū
 habet certū ordinē annexū. §. optet q̄ t̄pe p̄motio
 nis habeat illū ordinē. ad h̄ qd̄ le. et no. in. de. vt h̄
 qui. §. eta. et q̄li. facit. c. j. lx. di. Sol. dic q̄ quedā est
 ānexio respectu aptitudinis. quedā x̄o est ānexio
 respectu act⁹. p̄mo casu requirit̄ q̄ q̄s habeat eta
 tem t̄pe p̄motionis in qua q̄s possit pmoueri ad
 ordinē req̄situm nec est necesse q̄ tūc habeat illum
 ordinē. sed satis est q̄ sit habilis ad illū accipiēduz
 et tenet̄ illum recipe q̄scitius pōt t̄pibus tñ cōpetē
 tibus. et in hac ānexionē intellige istū tex. et. c. si p̄
 clericis paupib⁹. et in. c. cum cui. de p̄bē. li. vj. nam
 in istis iurib⁹ p̄ q̄ ecclesia curata vel dignitas habz
 annexū p̄sbyteratū. et tñ nō requirit̄ q̄ quis sit i sa
 cerdono t̄pe p̄motōis. sed sat̄ est vt postea pmou
 eat vt h̄. et in iurib⁹ p̄all. et h̄ ideo qz illa ānexio
 est respectu aptitudinis qz debet esse apt⁹ ad illum
 ordinē. Sed secūdo casu qm̄ est ānexio respectu
 act⁹ req̄rit̄ necessario q̄ t̄pe p̄motōis habeat illuz
 ordinē annexū b̄nficio. exemplū dicit statutū q̄ tal
 p̄benda nō p̄ferat nisi actualit̄ p̄stituto in sacerdo
 tio. et tūc optet q̄ t̄pe collationis sit sacerdos. als si
 valet collatio. hoc fuit subtiliter de mēte glo. in. d.
 de. vt h̄ qui. quā tene menti. vide p̄sle in eligēdo
 in ep̄m. nam req̄rit̄ t̄pe electōnis vt sit subdiacon⁹
 vt in. c. a multis. de eta. et q̄li. vñ habet ordinē sub
 diaconat⁹ ānexū actu. maiores x̄o ordies h̄z āne
 xos aptitudine. et h̄c p̄clusionē vidēt̄ etiaz velle
 Do. de ro. deci. iij. vbi ponūt̄ notabilē et quotidiana
 nā q̄onez nūqd̄ expectās aplic⁹ nō exis i sacerdo
 tio posset acceptare b̄nficiū cui ē ānexū sacerdotiū

actuali modo predicto. Et tunc videtur concludere per Jo. mo. et alios quod aut beneficium habet actu sacerdotium annexum ex prima fundatione beneficii. et tunc non potest expectans illud acceptare. ex quo non est in sacerdotio saltem quoniam illud beneficium fuit fundatum per laicum. quod non est verisimile quod per clausulas generales appostas in litteris papa voluerit derogare ordinationi beneficii ne laici retraherent ab edificandis ecclesiis. quod non. glo. i. de. ij. de pben. Si beneficium habet sacerdotium annexum non ex fundatione sed ex statuto postea facta per episcopum et capitulum. tunc potest beneficium acceptari per expectantem per clausulas que solent apponi in littera in eo quod papa solet mandare non obstantibus quibusvis statutis etc. Et hoc intelligitur ut dicitur in annexione respectu aptitudinis indistincte potest expectans tale beneficium acceptare per dictum. c. si per clericis pauperibus. et hoc beneficium notabilis. Quasi autem cognoscitur an sit annexio respectu actus vel aptitudinis. recurritur ad ut dicitur ad verba. In glo. in. x. canonones in si. no. glo. quod ponit veritatem. Sed queritur nunquam per mouendum ad dignitates inferiores vel ad ecclesiam curatam esse saltem in sacris promotionis. Inno. h. et Lopo. quod non. quod textus. iste solus facit mentionem de etate moribus et scia nec requirit certum ordinem tempore promotionis sed solus mandat ut postquam promoti fuerint assumant ordines requisitos. Hosti. tenuit contrarium. dicit quod sine dispensatione nunquam potest quod promoueri ad talia beneficia nisi sit saltem in sacris per. c. pterea. de eta. et qli. quod beneficium facit. Jo. an. in. c. unico. de eta. et qli. li. vj. in nouella distinguit inter dignitates et psonas habentes sacros ordines annexos et inter alios non habentes sacrum ordinem annexum ut in primis procedat opus. Hosti. in secundis procedat opus. contraria. Alia tamen limitationem respectu ecclesie curate dicitur in. c. si per clericis pauperibus. p. all. in glo. sua. p. m. dicitur. f. Inno. c. oiter obfua. Et hac rationem plenissime tangit in. c. dudum. cl. j. j. eo. dicitur ut ibi non. tamen ex dicto Jo. an. quod non omnes dignitates seu psonas habentes sacrum ordinem annexum. vbi vide glo. sing. lx. di. in. c. j. que dicitur quod quod ordinem debet habere cantor p. m. i. et illes statum est consuetudini. et potest capere hanc doctrinam clariorem quod vbi quod habet dignitatem officium vel psonatum non habet curam animarum nec in iure causetur quod debet habere certum ordinem. tunc serua illam glo. ut recurrat ad consuetudinem. nec ob. iste textus. quod restringit se ad dignitates habentes curam. et ideo dicitur quod debet se facere promoueri in sacerdotium.

Clerici sane. Eligentes indignum contra forma huius. c. p. uati sunt per prima vice potestate eligendi. et ideo in collatore et defectum capituli supplet episcopus et e converso et si capitulum negligit fit deuolutio ad metropolitanum. h. d. vsq. ad si. ¶ Mo. primo h. duas penas p. t. as contra eligentes indignum. Prima quod p. uati sunt potestate eligendi intelligitur per prima vice. i. per prima electione scienda. vbi hanc potestatem recuperant in secunda electione. ut in. c. cum vintoniensis. j. e. Secunda pena quod sunt suspensi per triennium a beneficiis ecclesiasticis. intelligitur hanc penam respectu beneficiorum que quoscumque habet in illa ecclesia ad quam fuit facta electio. ad alia vero beneficia non extenditur. ut est hodie textus. in. c. si compromissari. j. e. li. vj. Et per hoc duo inra dicitur Jo. an. notabile verbum in regu

la odia. in mercu. quod verba dispositionis non debent ita large sumi sicut possent secundum latam significationem verborum. sed debent restringi ex quo subest aliqua ratio seu equitas restringendi. nam ut h. vides textus. iste suspensio debet istos eligentes indignum simpliciter a beneficiis et tamen restringunt ista verba ad beneficia que habent in illa ecclesia et hoc ideo. quod eligentes sic in eligendo ledunt illam ecclesiam ad quam fit electio. et pena non debet vagari respectu aliorum beneficiorum que sunt alibi et hoc non. bene et ex hoc et ex textus. no. quod quoscumque per eodem delicto quod puniuntur duplici pena et vtraque imponitur. de quo in. c. arsi clerici. in si. de iudi. ¶ Mo. tertio ibi elegerunt. quod hanc penam non incurrit electores nisi elegerint indignum intelligitur scienter. ut in. c. innotuit. j. e. Et quod inferitur quod si aliquis noiauit in scrutinio indignum. sed recessit ab illa noiatione antequam pueniret ad electionem vel scrutinium fuit laceratum non habet locum iste pene. ut est hodie textus. in. c. p. p. tue. j. c. li. vj. et p. istum textus. et illum posuit Jo. an. vnum dicitur semper mentem tenendum in regula odia. i. mercu. sup. verbo pena. dicitur quod vbi pena apponitur a iure ipso facto per aliquod delictum commissum nunquam est locus illi pene nisi illud delictum sit summarij quantum fuerit inchoatum. licet posset extra ordinarie puniri. quod delictum inchoauit. pena tamen a iure imposta non habet locum. hoc dicitur per ab hic iuncto illo. c. p. p. tue. Et credo quod Jo. an. h. ponat in regula in penis. in mercu. per quod facit aliud singulare dicitur Bar. in. l. j. ff. de seccarijs. vbi dicitur quod statutum puniens delictum certa pena si hoc locum in eo quod inchoauit seu incepit illud delictum si illud non profecit. quod statutum et maxime penale est strictissime interpretandum. ut in regula odia. li. vj. de hoc vltimo vide plene quod non. Bar. in. l. si quis non dicat rape. C. de epi. et de. ¶ Mo. quarto ibi episcopus. quod episcopus pferens beneficium indigno p. uat potestate illud pferendi. intelligitur prima vice. ut. s. dicitur in electoribus. et quoniam scienter p. uat indigno. secus si ignoranter. ut. j. e. innotuit. Et non. ex hoc et ex textus. quod sicut capitulum supplet negligentiam episcopi in collatione beneficiorum. ut in. c. ij. de sup. neg. pla. et i. c. ij. de p. cef. pben. ita supplet si episcopus p. uat per delictum suum. quod p. uat beneficium indigno ut h. An autem pena eligentium habeat locum in omnibus electoribus. dicitur quod non. primo quod non hoc locum in cardinalibus eligentibus papa. quod hoc non est in iure cautum et hoc non. glo. in. c. si duo. lxxix. di. Item non hoc locum in p. laturi contra episcopatum. sed restringitur ad episcopatum et superiores dignitates. ut in. c. si compromissari. p. al. In glo. si. ibi sed istud est ordinarij. p. dera glo. et dicitur quod regis maior supplet negligentiam inferioris. iuxta no. i. c. cum scimus. ix. q. iij. et c. ex pre. de p. cef. pben. et hoc voluit h. dicere glo. dum dicitur quod est ordinarij minor aut non supplet negligentiam superioris nisi in casibus iure expressis. ut non. Inno. in. c. quod diuersitatem. de p. cef. pben. vbi si non diceretur h. de capitulo non posset capitulum supplere defectum episcopi. Et generaliter cum queritur ad quem fiat deuolutio in collationibus beneficiorum seu electoribus distinguendum est quod aut queritur in ecclesiis cathedralibus aut inferioribus. primo casu serua decretalem quam. j. e. co. li. vj. vbi dicitur quod in casu negligentie deuoluit potestas ad metropolitanum. i. quo ad puidendum ecclesie de episcopo.

In alijs do casib⁹ potestas deuoluif ad papā. In eccl^{is} vero seu bñficijs inferiorib⁹ subdistinguen dum est. qz aut loquimur de deuolutōe fienda de capitulo ad ep̄m aut ecōtra. Primo casu aut capitulo negligit. tūc deuoluif ptās ad ep̄m. vt i. c. ij. de p̄ces. p̄bē. aut peccauerūt eligēdo indignum t si oēs peccauerūt deuoluif ptās ad ipsum ep̄m. vt in. d. c. ij. t in. c. q̄q̄. p̄all. in fi. aut aliqui nō peccauerūt. t tunc ptās deuoluif ad nō peccātes non aut ad supiorē. vt in. c. gratū. s. ti. pri. Si aut ep̄s interfuit capitulo in collatione vel electione tanq̄s platus v^l canonic⁹ serua qd̄ habet in. c. postulasti de p̄ces. p̄ben. Secūdo casu dic qz aut ep̄s pdit potestātē in bñficijs spectātib⁹ ad eū iure pprio t sit deuolutio ad suū caplm siue pdat ppter negligētiam siue pdat ppter delictū. vt p̄bat h iūcto. c. ij. de p̄ces. p̄ben. In bñficijs aut deuoluif ad ep̄m ex negligētia inferioris. puta qz abbas subiect⁹ ep̄o neglexit p̄ferre bñficia ad eum spectātia quo casu fit deuolutio ad ep̄m. t tūc est dubiū. nūquid capitulo supleat h casu defectū ep̄i. t finalit⁹ p̄cludit h Inno. qz nō. sed hoc mō potestas deuoluif ad p̄ximū supiorē puta archiep̄m. ar. c. ne p̄ defectu. in fi. j. c. t idem tenuit Jo. an. in. c. q̄q̄. p̄all. t sat mihi placet hec opi. t rō diuersitat⁹ inf bñficia spectātia ad ep̄m iure pprio t iure deuoluto est qz nō est tanta cōmunio inf ep̄m t caplm in bñficijs deuolutis sicut in bñficijs spectantib⁹ iure pprio. nā in deuolutis ep̄s v^l ptātē tanq̄s supior⁹ ill⁹ a quo est facta deuolutio. ideo caplm nō habet i illis cōmunionē merito ad aliū supiorē debet fieri deuolutio. ar. in. c. licet. t. c. fi. de sup. neg. p̄la. sed in bñficijs pprijs est cōio inter eos cū faciat ep̄s vnū corpus cū suo caplo. t oia dicat ep̄s possidere nō mine ep̄i t sic etiā noie capituli. iuxta no. p̄ Inno. in. c. dilecti de ma. t obe. facit. c. cū clerici. j. d. ver. fi. Et vide aliā differētā inf ista bñficia quā ponit Jo. an. in. d. c. q̄q̄. Aut ep̄s nō hz ius cōferēdi s ius p̄firmādi. vt puta qz ad aliq̄s citra ep̄m spectat electio t ad ep̄m cōfirmatio qui p̄firmat scienter indignū. Et hoc casu etiam dubitat⁹ an ptās p̄firmādi deuoluaf ad capl⁹ an ad p̄ximū supiorē. Inno. ponit h duas opi. Prima opi. qz deuoluaf ad capitulo. ar. h p̄ illa verba qz p̄sensit fieri rē. Alia opi. que sibi magis placet est vt deuoluaf ptās ad p̄ximū supiorē quasi p̄firmationē fecerūt tanq̄s supior⁹. Et ad tex. istū in vbo p̄sensit r̄idet Inno. qz pōt intelligi qn̄ ep̄us interfuit caplo tanq̄s canonicus. mihi placet p̄ma opi. quā apte sentit h glo. pe. nā tex. nō pōt recte alio mō intelligi in. d. senserit. nisi intelligat qn̄ ep̄us p̄sensit p̄firmādo. s. in dignū vel admittēdo p̄sentationē de indigno. nā qn̄ ep̄s interfuit vt canonic⁹ si sit deuolutio ad capitulo sed pot⁹ ad eum tanq̄s ep̄m. qz nō peccauit vt ep̄us sed vt canonic⁹. vt in. c. postulasti. p̄all. et in. c. a collatōe. de ap. li. vi. Et ex his p̄clude qz siue ep̄us pdiderit ptātē p̄ferendo p̄firmādo siue institūdo p̄sentatum p̄ patronū semp fit deuolutio ad caplm suū nisi in bñficijs deuolutis ad ep̄m ex negligētia inferior⁹. Et ex his pōt decidi qd̄ nūqd̄

collatio facta scient indigno sit ipso iure nlla. doc. apte nō tangūt h. sed vide Jo. an. post Lōpo. i. c. caplm sancte crucis in pe. col. de rescrip. vbi videt velle qz collatio facta criminosa nō est nulla s venit annullāda. ar. c. inf dilectos. de excels. p̄la. t vide p̄ Frede. p̄ll. xij. circa mediū qd̄ mihi nō placet. vñ credo qz collatio facta nō idoneo scia morib⁹ t etate est ipso iure nulla. t ptās puidendi illa vice deuoluif ad aliū mō p̄dicto. hoc v^l p̄bare tex. i. d. c. q̄q̄. in fi. nūcta glo. pe. t b. nam tex. iste in pditi one hui⁹ ptātis t in nullitate act⁹ voluit eq̄parare electores t collatores. nō ob. qz tex. dicat potestātē amittat. qz illud verbuz amittat d̄z intelligi. s. ipso iure vt p̄t p̄cedentia t sequētia. nā de significa to vbi amittat est vt nō req̄rat actualē executionē seu factū alteri⁹ sicut in sili dicimus b̄ illis verbis excōicationi subiaceat. nā illud v̄buz subiaceat est eiusdem t̄pis cū illo verbo amittat. t p̄ illa v̄ba fer tur excōicatio ipso facto. vt no. glo. in. c. vnico. de iniur. li. vi. in fi. dixi plene in. c. clerid. j. ne de. vel mo. secus si tex. dixisset p̄uef. qz hoc verbū req̄rit executionē alteri⁹. et puto qz in collatorib⁹ sit tenē da p̄dullo quā facit Jo. an. in electorib⁹ in regula odia. in mercu. vbi p̄cludit qz iste s. clerici. hz locū solū i defectib⁹ h̄ exp̄ssis. s. qn̄ eligif panēs defectū in natalib⁹ in etate t scia t morib⁹. Si aut canonici eligerēt patētē aliū defectū tūc p̄cludit qz n̄ incur runt penā de qua h. qz iure nō cauef. qz aut p̄dixi hz locū in deuolutionib⁹ sc̄dis de ep̄o ad caplm t ecōtra. s. si ptās p̄ferēdi eligēdi p̄ntandi v^l p̄firmā di spectat ad inferiorē citra ep̄m t caplm. puta abbatem archidiaconū vel p̄positū. tūc isto puato ppter negligētā v^l delictū deuoluif ptās ad p̄ximū supiorē. vt in de. vnica. de sup. neg. p̄la. ptās tñ in stituēdi vel eligēdi seu p̄ntandi deuoluif ad illum qz habebit ptātē p̄firmādi vel institūdi. hz al̄s nō sit supior. pone exēplū caplm alicuius ecclie hz eligere. ptās aut p̄firmādi spectat de iure sp̄ali ad abbatem t n̄ ad p̄ximū supiorē. t idē dicēti patron⁹ negligit p̄ntare vel p̄nter indignū. qz ille d̄z suple qz habebat ptātē p̄firmādi t institūdi. qz censet supior⁹ qz ad bñficiū. hz nō sit supior⁹ qz ad psonas eligentiū vel p̄ntantiū. t de h̄ est gl. sin. in. d. de. vnica. ¶ Tertio h̄ querit qd̄ si durāte isto triēniū qz canonici sunt suspēsi a bñficijs p̄tigat iterū eos eligere scient indignū. t sic incidūt in nouā penā alteri⁹ triēniū. nūqd̄ istud sc̄m triēniū incipiet statiz post factā electionē an debeat expectari finis p̄mi triēniū. t hec qd̄ pōt p̄tingē. sep̄numero in p̄silib⁹ terminis. Jo. an. refert opi. multoz qui h̄ac qōnē disputarunt tandē ipse p̄cludit in distincte qz sc̄m triēniū incipit statim post cōmissuz delictū ita qz priora tempa p̄sūdunt in secūdis. qz ex quo pena ponit ipso iure necessario debet incipe statim post cōmissum delictum. t idem p̄cludit ipse in glo. sua in de. ij. de magis. in fi. Sed mihi plus placet opi. quā sensit Bar. in similib⁹ terminis in. l. senar⁹. ff. ad turpil. vbi format qōnez statuto cauef qz cōmit tens homicidiuz soluat mille t stet ad confinia per decēniū. durāte p̄mo decēnio homicida cōmissit

aliud homicidium querit hinc. vtrum debeat expectari finis pmi decennij. an xpo scdm decennium debeat immediate currere. et concludit q qnqz pena ponit vt spes. puta dicit statutū q stet ad pfinia p decenniu a tpe delicti comissi. et sic determinat tempus et sic scdm decenniu debet incōtinenti currere als nō eēt illud decenniu sed aliud. ar. bo. i. l. si usufructus mihi in bienniu. ff. de usufru. le. aut pena apponit generalit̄ et indeterminate. puta stet ad pfinia p decenniu. et tūc incipit scdm decenniu finito primo qz als nō solueret penā delicti. facit. c. j. de pe.

Causam que Lōpromittētes sup electōe tenentur recipere electum a cōpromissario si ē ido ne. h. d. Lōis diuisio. secūda ibi si sorores. ¶ No. pmo q moniales appellant sorores et ecōtra. vbi h̄ vba vident̄ synonyma. i. idem ipozantia qd est p̄ vulgares fm Jo. an. q sorores appellant subiectas fratribus mendicantibus. als xpo appellant moniales. Idem dic de monachis. qz p̄nt appellari fratres. vt in. c. causam. j. de iudi. naz olim anteqz esset ad inuentū in cōsilio vt fideles appellarent̄ christiani oēs appellabant̄ fratres. vt est text. iūcta glo. in. c. sacrosancta. xxiij. di. sunt em̄ oēs christiani fr̄es in christo. qz p lauacrum regeneratōis recognoscūt spūaliter vnuz patrē. s. deum. vñ hinc oēs fideles cuiuscūqz sint pditionis orādo deum dicit̄ pater noster. vide ad hoc text. in. c. ad mensam. xi. q. iij. sed postmodū per excellētiam relictum fuit h̄ nomen religiosus ppter charitatē quā inuicē debēt habere vt appellant̄ fr̄es vel sorores. ¶ No. secundo q cōpromissum de eligēdo platum pōt fieri in forinsecū seu extraneū a collegio. Itē nota q moniales p̄nt transferre potestātē eligēdi abbatissaz in masculū. nō ḡ tenent̄ cōpromittere in alias moniales. Itē nota q hec potestas eligēdi pōt pferri in habentē potestatem pfirmandi. et hoc notabile colligit̄ intelligendo q iste moniales erant subiecte isti ep̄o quo casu ad ipsum ep̄m p̄tinebat de iure cōi potestas pfirmādi electionē. vt no. gl. xvij. q. ij. c. j. ¶ Itē nota q dātes p̄tatem alicui eligēdi platum vel aliū officialē vident̄ intellexisse de idoneo. vñ si electus nō est idoneus nō tenent̄ isti electum recipere. et facit ad qōnez qñ cōitas eligit duos ciues vt vadāt ad eligēdū p̄tatem vel capitaneū. Si em̄ eligūt indignū puto q ciuitas nō tenet̄ illū acceptare vt h̄. qd no. nam in mādato generalit̄ nō venit q eligāt indignū. ar. i. l. si pcurator. ff. d. con. di. inde. et in. c. si cōpromissarius. j. e. li. vj. An aut̄ hec p̄tēs eligēdi platum possit pferri in laicū vt in cōpromissariū. vñ q sic. qz cōpromissariū censet̄ pcurator cōpromittentū. eligit em̄ ipsoz noie. ad h̄ q le. et no. in. c. in causis. j. e. et in. d. c. si cōpromissarius. Sz laicus pōt esse pcurator in spūalib⁹ cum exerceat nudū ministeriū. vt est text. no. de pcur. in. c. j. li. vj. ergo rē. pcurarium puto vey. qz in electōe plati nō versat̄ nudū ministeriū imo h̄z arbitrari an qd sit idoneus ad officium plature nec est oino simplr pcurator: imo officiu⁹ radicat̄ in psona sua adeo q nō pōt reuocari. de quo tū dicendū vt i. d.

c. in causis. ad h̄ adduco text. i. c. cōtingit. de arbi. vbi p̄t q nō pōt assumi arbiter laic⁹ sup spūalib⁹ et subiecti in text. rō quia nō decet vt laic⁹ in talibus arbitref. que quidez rō optime militat in qōne nostra. facit in arg. c. massana. et c. sacrosancta. j. eo. ¶ Secūdo querit pone q cōpromissum fuerit factum in ep̄m qui habebat p̄tatem pfirmādi electionem nūquid poterit iste ep̄us ex q̄ nūc habet potestatem eligēdi vt cōpromissariū et pfirmādi. vt ep̄s vnico actu se expedire. s. p viam puisionis dicēdo pūideo vobis de tali in abbatissaz. an teneat̄ p̄us eligere tanqz cōpromissariū et postea pfirmare itaqz ep̄s. Jo. an dicit q forte olim poterat se expedire vnico actu. hodie secus cū post electionē debeat pponi edictū ante pfirmationē iuxta formā. c. fi. j. e. li. vj. Do. An. dicit q nec hodie nec olim possūt illa expediri vnico actu cum diuerso iure iste potestates pcurrūt in eadem psona. ad hoc qd no. i. d. c. cum int̄ canonicos. j. e. Ego distinguerē latius sic. q aut iste p̄tēs pcurrūt in eadez psona diuerso iure aut eodē. pmo casu aut p̄tēs aucte habet iste exercere vtrūqz. et tūc est in optione sua an velit puidere vnico actu an diuersis viabus. et hoc fuit finalit̄ de mente Jo. an. in. c. ne p defectu. j. e. vbi dicit q si p̄tēs eligēdi p negligentia deuoluit̄ ad superiōrē poterit superiōr eligere iure deuoluit̄ et postea pfirmare iure p̄tēs. Itē poterit puidere vnico actu p viam. s. puisionis seu collationis. qz cum habeat ipse vtrūqz potestātē ex officio p̄tēs pōt miscere vtrūqz qd mihi satis placet cuz nō censet̄ iste hoc casu iure diuersoz. p hoc allego notabile dictum dñoz de rota decis. lxx. vbi notabiliter dicit̄ q si p negligentia patroni deuoluit̄ potestas ad ep̄m tenet̄ ep̄us pferre bñficiū infra t̄pus p̄fixum ad pferendū. et sic no. singlt̄ q nō tenet̄ ep̄us p̄us eligere et apud seipsum p̄tate et postea instituerē. sed pōt vnico actu se expedire p viam collationis. et tene menti q habet t̄pus ad pferendum hoc bñficiū. s. sex mensū a tpe deuolutōis quē admodū infra p̄dictū temp⁹ tenet̄ cōferre bñficia spectantia ad eum iure p̄tēs. vt in. c. ij. de cōces. pben. facit optime ad p̄dicta. c. si electio. j. e. li. vj. et c. licet. j. de sup. neg. pla. Si xpo habet p̄tatem eligēdi et pfirmādi iure diuerso et nō p̄tēs. qz est cōpromissarius respectu electionis. et tūc non pōt se expedire vnico actu. qz nō debet miscere istas potestates cuz vt alius eligat et vt alius habeat pfirmare. ad qd vid̄ bo. gl. i. c. vt circa. j. e. li. vj. et p Inn. et gl. i. c. cū int̄ canonicos. j. e. et qd no. i. d. si de bñficio. de pben. in glo. et i. c. cū venissent. de insti. et p do. de ro. decis. cdx. Si xpo eodē iure h̄z qz vtrūqz p̄tatem. tūc nō pōt vnico actu se expedire. nā collatio h̄z vim electionis et pfirmatōis. vt no. in. c. cum olim. de cā pos. et p̄tēs. ¶ In gl. j. in fi. no. ex hac glo. q ep̄us nō dicit̄ esse de collegio ecclie inferioris sibi subiecte licet sit caput collegij. et vic q est caput mediātū nō immediate. iuxta t̄si no. i. c. cū ab eccliaz. et c. pastoral. de offi. ordi. et qz ē caput. Itē et ppter cōionem que est int̄ ep̄m et ecclias sibi subiectas debent iste ecclie sibi subiecte in oib⁹ actib⁹

habeat pmissum et consensum epi. vt no. Inno. i. c. requi-
sisti. in fi. de testa. et in. c. cum accessissent. de consti.
In ea. glo. in fi. no. ista glo. p. differentia inf. arbi-
trum et arbitratoris seu amicabilem copositorem. et
quatenus gl. dicit q. dicitur arbitri tenet siue sit equum
siue iniquum. dic illud verum nisi p. teneat euidentem
iniq. tatem seu peccatum. de quo dic vt plene dixi in
c. ij. de arbi. quatenus aut dicit q. dicitur arbitrator
seu amicabilem copositoris non tenet nisi sit equum
intelligit. s. i. effectu q. pot. peti reductio ad arbitri-
um boni viri. i. p. iudicem tanq. boni virum redu-
cat ad equitatem. vt in. l. si societate. §. arbitrorum.
ff. p. socio. laudum tñ tenet nisi esset nullus. alia tñ
rōne puta q. latius p. tra ius scriptum vel p. tra formā
copromissi. vt i. c. examinata. de p. fir. vt. vel iuri.
tñ em si petis reductio ad arbitrium boni viri ex q.
laudū est nullū. tñ ista nō sūt necessaria i casu nro.
q. vt dicit Jo. an. et bñ copromissari ad eligēdū nō
est pprie arbiter vel arbitrator sed est pon. p. cura-
tor copromissarius. eligit em noie collegij et nō no-
mine pprio. vt i. c. in causis. j. e. et i. c. si copromissa-
rius. e. n. li. vj. dic enā q. nō est pprie p. curator. q.
nō pot. hec p. ras renouari. vt dicit plene in. c. i. cau-
sis. j. eo. vñ est quedā spēs de p. se. naz arbiter et ar-
bitrator sumunt in discordia. s. copromissarius ad
eligēdum qñq. deputat nulla exite discordia sed
vt facilius p. uideat ecclie de p. laro. accedit tñ mag.
ad naturā arbitratorū q. arbitri. q. arbiter pprie
assumit ad litem decidēdā. arbitrator aut sup. dis-
cordijs oris in p. tractu vel quasi. vt i. d. §. arbitro-
rum. cum duab. li. sequē. Et ex hoc infer. q. non
p. sit copromissarius soluta pena vt interesse recedē-
a p. sone electa vt h. licet secus sit in dicto arbitri. vt
in. c. dilecti. j. de arbi. In glo. fi. in fi. tene h. vlti-
mum dictū glo. qd. est hodie approbatum in. d. c. si
copromissarius. et generalit. cum querit an electo-
res p. sit variare alium eligēdo. distinguēdum est
aut elegerūt noie pprio vt faciūt canonici. aut no-
mine alieno vt sunt copromissarij. primo casu aut
electio tenuit et nō p. sit variare. vt i. c. publicato. et
in. c. cū inter. j. e. qd. tñ limita. vt dixi in. c. pe. s. ti.
p. r. aut electio nō tenuit et tñc aut vitio forme et po-
terunt iterū eligere anteq. p. uent. vt no. doc. in. c.
q. p. p. ter. j. eo. aut nō tenuit vitio materie. vt quia
elegerūt indignū et aut ignorāter et possunt iterū
eligere. vt i. c. innotuit. et in. c. cum terra. j. eo. aut
sciēter et nō p. sit eligere. q. ex hoc sunt puati et pote-
stas est trāslata in alium. vt i. c. s. p. xi. §. fi. et i. c. gra-
tum. s. de postu. p. la. Secūdo casu p. ncipali qñ
elegerūt noie alieno tanq. copromissarij aut electio
tenuit et nō p. sit variare. q. sunt functi eoz. officio.
j. e. cum i. iure. et in. d. c. si copromissarius. Aut ele-
ctio nō tenuit et si vitio materie et nō p. sit amplius
eligere siue sciēter siue ignorāter. q. functi sunt eo-
rum officio. vt p. bat in. d. c. si copromissari. Aut
electio nō tenuit vitio forme et tñc aut iuerūt p. tra
formam errore pbabili. et puto q. poterūt iterum
eligere. q. nō vident. elegisse. ex quo nō seruarunt
formā eis traditā. vt p. bat in. l. qui tñ. ff. de arbi. et
eoz. que no. Inno. i. c. j. de re iudi. vbi ponit de ex

ecutore qui pbabili errore ductus puidit de bñficio
nō debito nūquid possit puidere d. debito. aut
sciēter iuerūt p. tra formam et tñc puto q. nō potue-
runt amplius eligere q. functi sūt eoz. officio. ar.
in. c. cum dilecta. de rescrip.

Non est. Electus a se affirmatiōez bñficia
p. ferre vel aliter administrare nō
p. pot. p. mo ponit ius ex quo infer. mādatū
ibi mandam. No. primo q. p. ras administrādi
descēdit ex affirmatiōe nō aut ex electōe collegij
p. electionē em quis p. sequit ius p. lature et admini-
strandi in habitu sed p. affirmatiōē superioris p. seqt
ius administrādi in actu. vt dicit glo. no. h. et in. c.
quāto. l. xij. di. et idem est in electionib. collegiorū
seculariū. vt no. glo. in. l. p. riuator. C. de iur. om.
iudi. et Bal. in aut. habita. C. ne si. p. pa. et vide qd.
dixi. s. e. in. §. postq. No. secūdo que posse ve-
nire p. tra factum pprium qñ illud nō tenuit ex de-
fectu p. ras. et ad hoc solet allegari iste tex. de q. di-
cendum vt. j. latius dicā. Ultimo no. q. a se affir-
matiōē appellat quis electus habita electōe colle-
gij. Idem dic post affirmatiōē a se p. secrationē. vt
in. c. tua. j. de his que si. a p. la. Sed quero quid de
istis p. ras qui hodie p. uident p. papam nūqd. isti
statim p. sit administrare cum sint p. papā p. nunciari.
dic q. sic. q. talis p. uisio habet vim electionis et cō-
firmationis. vt no. in. c. cum olim. de cā. pos. dicit
q. nō debet recipi tanq. p. ras nisi p. lras pape fa-
ciat fidem de p. uisione sibi facta als recipiētes euz
incurrūt penam. vt est hodie p. uisum in quadam
extrauagā. dicit tñ q. imediate cum papa p. nunciat
aliquē p. ras statim ille sic p. nunciatus est ver. p. ra-
tus. q. ad esse g. re nō requirit lra sed solum sufficit
factum p. ncipis. sed lra est de substātia p. batoria si
aut de substātia g. re. vt no. Bal. in. l. humanū. C.
de legi. p. Jo. an. et Archi. in p. hemio. vj. vñ hodie
nō sufficeret p. bare p. testes q. papa p. nunciavit ali-
quē epm ad hoc vt recipiat in ecclia tanq. epus. s.
opret vt p. bes p. lram pape mō p. dicio. In gl. fi.
in fi. no. glo. que solet allegari cum querit an et qñ
quis possit venire p. tra factum pprium. p. e. d. fan.
ponebat h. aliam theoriciā dicens q. aut factum est
nullū rōne p. ferētis. puta q. nō habeat p. ratem dis-
ponēdi vel nō seruauit solēnitatē debitā et potest
quis venire p. tra factū suū licet sit nullū. all. c. diu-
sis fallacijs. de de. piug. Secus si ignorant dispo-
suit. vt i. c. innotuit. j. e. Inno. dat aliam theoriciā
dicens q. vbiq. factū est improbatū a iure semp
quis pot. venire p. tra factū pprium vt hic. et in. c. si
qs. p. sbyteroz. de re. ec. nō alie. nō ob. fm eundem
c. diuersis fallacijs. q. ibi factū nō erat oino nullū
sed poterat aliquo mō sustentari. vel illud p. cedit
in odium epi qui sciēter puidit de bñficio clerico
piugato. vel tertio p. cedit illud dispēsatiue fm eū.
Sed pot. dici q. cum ista sit via brocardica et discor-
rat p. multos et infinitos casus nō pot. sub certa re-
gula distringi. sed fm varietatē factorū aliqñ lz ve-
nire p. tra factū pprium aliqñ nō. et in iudicijs po-
test ista qd. discuti multis modis et respectu iudicij
et respectu partij. nam in iudice pot. dubitari an

possit venire contra suam interlocutoriam et definitiuam, de q̄ dicendum ut dixi in. c. cū cessante de ap. et in. c. in litteris. j. de offi. dele. respectu partis possit dubitari circa p̄fessionem et libellū nūquid possit venire contra id q̄d semel fecit. de quo. in. c. si. de cōfes. et in. c. ij. de libel. obla. eodem mōdō possit dubitare respectu testū nunquid possunt variare. d̄ q̄ in. c. p̄terea de testi. cog. Circa facta extra iudiciū possit etiā dubitari tam in p̄tractib⁹ noiat⁹ q̄ in noiat⁹ et alijs dispositionib⁹ sumētib⁹ vim ex facto vni⁹ us p̄tis t̄m. S̄ p̄ aliquali introductione et p̄cordia iurū q̄ allegant in glo. potes sic distinguere sumēdo aliqua dicta Lal. in. c. si quis p̄byteroz p̄all. et hoc p̄ doc. q̄ aut quis vult venire contra factū suum noie alieno et ad cōmodū alteri⁹. aut noie p̄prio et ad cōmodū p̄prio. p̄mo casu aut est remot⁹ ab administratione et nō pōt venire illo noie ut i. c. monemus. xij. q. ij. vbi p̄t q̄ p̄lat⁹ q̄ male alienauit non pōt noie ecclie repetere male alienata si fuit remotus ab administratione. aut nō fuit remot⁹ et tūc potest venire contra factū p̄prio ex quo agit noie administrationis sue et factū suū pōt improbari. sec⁹ aut vbi legitimū factū suū explicasset. ut in. d. c. si quis p̄byteroz. et xij. q. ij. nō liceat. et in. c. ij. d̄ pe. cū si. Secūdo casu principali q̄n vult venire noie p̄prio et tūc aut iminet piculū aiay vel fauoz publice libertatis et pōt venire contra factū p̄prio ex quo de iure illud nō pōt damnari ut in. c. tenoz. et i. c. p̄ sanguinei. de re iudi. et in. l. interrogatā. C. de libe. causa fm vni⁹ intellectū. aut nō iminet tal fauoz et tūc aut factū nō tenuit aut tenuit s̄ est cassandū p̄mo casu aut vult venire p̄ in iudicō aut extra iudiciū. p̄mo casu si allegat turpitudinē suā nō debet audiri. ut in. l. si creditoribus. C. de ser. pig. manumif. et i. c. inter dilectos de dona. aut excipiendo alleget turpitudinē suā et audiat. ff. d̄ p̄di. ob tur. cau. in. l. iij. et vid̄ in h̄ q̄d pleni⁹ dixi in. c. cū sup de p̄ces. p̄ben. et p̄ Bar. in. l. iureiur. §. p̄curator. ff. d̄ iureiur. Si extra iudiciū aut factū nō tenuit ex p̄sona faciētis et pōt p̄trauenire. ar. hic. aut nō tenuit ex p̄sona recipiētis et distinguat ut. s̄. q̄ aut scienter hoc fecit et nō pōt p̄trauenire in odii sui. et sic pōt intelligi. c. diuersis fallacijs. Ex quo inferat q̄ si p̄lat⁹ scienter p̄tulit beneficiū indigno nō pōt ipemet reuocare factū suuz. q̄d no. p̄ intellectu illi⁹. c. diuersis. Aut ignoranter fecit et pōt p̄trauenire ut in. c. inotuit. j. eo. Si x̄o factū nō est nullū. s̄ est cassandū tūc nō pōt quis venire contra factū p̄prio ut in. l. post mortem. ff. de adop. et dic q̄ regulariter i p̄tractib⁹ nominatis nō est loc⁹ p̄nie ex quo semel tenuerūt etiā re integra fm p̄mo. ut in. l. sicut. C. de ac. et obli. q̄ p̄tract⁹ a p̄ncipio sūt mere voluntat⁹. ex postfacto sūt necessitatis ut ibi. Fallit i p̄tractu mādati. ut in sti. mādati. §. recte. nā reuocat re integra ut ibi. secūdo fallit in p̄tractu depositi q̄ pōt deponēs depositū reuocare ad libitū. ut in. l. j. ff. depositi. et in. c. j. eo. ti. Fallit tertio in societate. ut. l. si est soci⁹. §. si. ff. p̄ socio. si t̄m in t̄p̄stiuē reuocat societas pōt agi ad interesse ut ibi nisi sub sit cā reuocandi ut q̄ socius est rixosus vel als inhoneste viuit i domo.

ut est tex. no. in. l. si p̄uenerit. ff. e. nā ex his causis potest soci⁹ repelli a societate. in p̄tractib⁹ x̄o inominatis pōt dari hec regla q̄ admittit penitentia re integra et etiā re nō integra s̄ succedit obligatio ad interesse. de quo plene le. et no. in. l. si pecuniaz ff. de p̄di. ob cau. et dicā aliqd de istis p̄tractib⁹ in noiat⁹ in. c. cū inter. j. eo. et rō eoz sumit ex dictis glo. q̄ in p̄tractib⁹ noiat⁹ ius acq̄rit p̄ti ideo nō ē licitū p̄trauenire. secus aut in inoiatis. S̄ p̄tra tex. oppo. videt em̄ q̄ iste elect⁹ nō possit reuocare q̄d fecit. q̄ nemo iudex in facto p̄prio. ut in. l. vni⁹ ca. C. ne q̄s. in sua cā. doc. dant tres solutōes. p̄ma q̄ iste reuocauit tanq̄ actor et nō tanq̄ iudex. Scda q̄ in notorijs cessat suspitio. ut no. in. c. ex p̄te de x̄. sig. Tertia so. q̄ in facto ecclie sue pōt p̄lat⁹ esse iudex. ij. q. vij. si q̄s ergo. et no. in. c. j. de penis li. vj. Hec so. est bona in se s̄ nō p̄gruit littere. quia cū iste nō esset adhuc p̄firmat⁹ nō poterit p̄cedere ut p̄lat⁹ etiā in notorijs. et sic est falsa etiā tertia so. dic ergo q̄ iste renunciauit q̄d gessit nō tanq̄ iudex sed tanq̄ actor. vel de facto sicut d̄ facto administrauit. vel hoc faciet hic auctoritate sedis apostolice.

Considerauimus. Electio facta post appellationē et prima nō cassata vel contra priuilegia ecclie cassanda est. Diuidit. nā p̄mittit cas cassationū. scdo vtranz electionez cassat ibi qua p̄pter. tertio mādat ecclie p̄uideri ibi vobis. Ho. p̄mo et tene menti q̄ electio facta p̄ appellationē extraiudicialē nō est ipso iure nulla s̄ venit irritada si appellatio fuit legitima. Ex quo inferat q̄ gesta p̄ appellationē extraiudicialē nō sunt ipso iure nulla licet veniant retractada si fuerunt facta post appellationē legitimam et in h̄ iste tex. est valde no. et intellige q̄ appellatio fuit interposita a parte. secus si fuit interposita a iudice licet extra iudiciū. quia tunc gesta contra appellationem sunt nulla. ut probatur in. c. dilecti. et. c. dilectis. j. de ap. vbi excōicatio lata post appellationem extraiudicialē fuit nulla. et ad limitationē p̄dictoz vide quod dixi in. c. j. de ap. et in. c. p̄suluu eo. ti. vbi plenus tetigi. Ho. scdo et tene etiā mēti q̄ gesta contra priuilegia ecclie nō sūt ipso iure nulla licet veniant retractada. nā electio prima fuit hic facta contra tenorē priuilegioz et nihilomin⁹ tenuit licet fuit in causa cassandis. Ex quo habes no. differentiā inf priuilegia et iura cōia. nā antētātū contra ius cōe regulariter est ipso iure nullū. ut in. c. videt. x. di. et in regula q̄ contra ius sunt d̄ re. iur. li. vj. et in. l. nō dubiū. C. de le. Secus in antētato cōtra priuilegia ut hic no. p̄bat. nā licet priuilegia sint priuate leges. ij. di. priuilegia t̄m nō sūt leges cōes. Item priuilegia p̄sistunt in facto et possūt pbabiliter ignorari. iura x̄o cōia p̄cernūt cōmodū publicū nec possūt pbabiliter ignorari. imo est late culpe ignorare iura cōia. ut no. p̄ Bar. i. l. q̄ nerua. ff. d̄ positi. Tertio. no. q̄ eligētes contra priuilegia ecclie et contra appellationem legitimā seu post primā electionē nō cassatam nō sūt priuati potestate eligendi sed possunt

de nouo eligere. qd̄ bñ notabis. Ex quo infer̄ q̄ nō ppter quālibet iniusticiā electōis dñt p̄uari eligentes potestate eligēdi. ¶ Quarto no. q̄ electio facta post primā nō cassata licet sit in cā cassationis nō tenet. Et est rō q̄ p̄ primā electionē est p̄tractū matrimoniū inter eccliam et electū. vt in. c. cū inter canonicos. j. eo. ergo nō p̄t in aliū tanq̄ in sponsum p̄sentire durante priorī vinculo cuz ecclia ad huc nō sit libera. vñ vbi cassamus positum in tex. ponit̄ p̄prie q̄ ad primā electionē et imp̄prie quo ad sc̄dam. nā p̄ma nō fuit nulla. vt p̄ ex eo q̄ sc̄da inualida q̄ fuit facta p̄ma nō cassata ergo prima tenuit. q̄ si fuisset nulla nō poterat cassari. vt in. c. ad dissoluēdū d̄ despon. impu. S; sc̄da fuit nulla rōne p̄dicta q̄ nō possunt esse valide due electōes ad eandē eccliam. vt in. c. auditis. j. e. facit. c. si q̄s duas. c. ti. li. vj. ¶ Nota q̄nto q̄ lz retractet electō alicui nō ppter h̄ ledit̄ fama et opinio electi si electio nō fuit cassata vitio p̄sone. secus si p̄sone defectu. vt. j. e. sup. eo. ¶ Sexto et vltimo no. et tene mēti q̄ vbi duo fuerūt electi in eadē ecclia i discordia et vtraq̄ electio ex aliquo defectu cassat̄ nō debēt i eadē vacatione assumi in eadē ecclia et h̄ ppter discordiā euitandā. s; si oēs vnanimiter p̄cordarent in vnū valeret electio q̄ tūc cessaret cā p̄hibitiōnis vt no. hosti. j. eo. sup. eo. ¶ S; p̄tra h̄ ōpo. de. c. lz. s. e. vbi gerēs se p̄ papa est excōicatus si electio sua nō tenuit. ergo videt̄ q̄ nō possit ampli⁹ eligi i eadē vel in alia ecclia. So. dicit̄ doct. et bñ q̄ illud est sp̄ale in papa. Itē loquit̄ q̄ elect⁹ min⁹ legitime gessit se p̄ papa faciēdo scisma. s; electi de quibus hic nō gesserunt se p̄ ep̄is nec fecerūt scisma s; solū defendebāt iudicialiter electōne eoz. Si aut̄ elect⁹ gereret se p̄ plato vel introuideret se in ecclia p̄ potentā laicalem nō posset iste amplius pmoueri ad aliq̄ dignitatē sine disp̄satiōe pape. vt i. c. q̄s q̄s et q̄d̄ ibi no. j. e. ti. fac. c. auaricie. c. ti. li. vj. ¶ In gl. j. i. fi. no. bñ sc̄dam p̄t h̄ glo. ex qua habes q̄ apelatio etiam extra iudiciū nō valet nisi in ea exp̄mat̄ causa p̄babilis apellādi sup̄ quo fuerunt opi. vt no. glo. in. c. cordi. hic alle. ¶ In glo. penultima in. s. ignominie. vbi dicit̄ tex. no. q̄ miles depositus de militia ppter culpam suā efficitur infamis. et idem dicit̄ ibi glo. no. in clerico deposito vt efficitur infamis. glo. ista in solutione sentit q̄ p̄tra rium p̄cedit si electio hic fuisset cassata vitio p̄sone et sic sentit q̄ isto casu electus efficitur infamis quod doct. nō admittit q̄n p̄ viam exceptionis fuit probatū crimē. q̄ crimē p̄batū p̄ modū exceptionis non infamat in. c. cū dilectus de or. cog. an autem indistincte sit h̄ verū dic vt dicam. j. e. sup. eo. ¶ In glo. si. ibi ppter scandalū. no. glo. et h̄ cōiter tenef a doc. et dic vt. s. dixi in vltimo notabili. Et ex hac glo. in cō tex. no. q̄ ppter scandalū euitandū potest fieri licite p̄hibitiō vt quis nō eligat in certa ecclia licet ipse in nullo deliquerit. nā etiā multa licita sunt dimittenda ppter sc̄dala euitāda ex quo possūt omitti sine peccato. vt i. c. ij. de no. ope. nū. et in. c. nihil cū scandalo d̄ p̄scrip. et c. cū teneamur de p̄ben.

Suffraganeis. Metropolitana nus p̄firmat⁹ licet nōduz receperit palliū p̄t suū suffraganeū p̄secrari facere. vel sic. Metropolitano confirmatus et p̄secratus nō p̄t pallio nō recepto suū suffraganeū p̄secrare sed p̄t mādare alijs suffraganeis vt illū cōsecrent. et facit ad sc̄dam p̄prie. ¶ No. p̄mo ibi ad mādātū ipsius iūcto tex. ibi ad eius iurisdictionē. q̄ ep̄i puincie tenentur obedire archiep̄o illius puincie. p̄tinent em̄ ad eius iurisdictionē. Nam archiep̄s habet iurisdictionē ordinariam in oēs ep̄os puincie vt in. c. pastoralis de offi. ordi. et in. c. sicut olim de accu. et. vj. q. iij. scitote. q̄d̄ intellige nisi sint exempti speciali beneficio pape. ¶ No. sc̄do q̄ archiep̄s appellat̄ metropolitanus. dicit̄ em̄ archiep̄s ab archos q̄d̄ est p̄nceps quasi p̄nceps ep̄oz. d̄ aut̄ metropolitanus vel a mensura ciuitatū q̄ olim fuit archiep̄s deputat⁹ et p̄positus m̄his ciuitatib⁹ puincie. vt d̄ in. c. clerico. xij. di. vel d̄ metropolitan⁹ a metos q̄d̄ est mat̄ q̄ archiep̄alis ecclia est mater totius puincie. vt no. gl. in. d. c. clerico. ep̄i aut̄ puincie dicunt̄ suffraganei archiep̄i a suffragando q̄ suffragant̄ sibi in officio ep̄ali puta p̄secrando alios ep̄os. item celebrando concilia et p̄silia. ¶ Tertio no. q̄ electus et p̄secratus p̄t appellari metropolitan⁹ lz nō p̄t appellari archiep̄s si nōdū recepit palliū vt in. c. nisi. j. de vsu pal. ¶ No. quarto q̄ sicut elect⁹ et p̄secratus p̄t exercere ea que sunt iurisdictionis. q̄ aut̄ dicunt̄ iurisdictionis et que ordinis dicit̄ plene. in. d. c. trāmissam. ¶ Vltimo no. q̄ de iure cōi elect⁹ in ep̄m d̄ p̄secrari ab alijs ep̄is puincie et archiep̄o suo vel ipsius mādato. Quot aut̄ requirunt̄ necessario ad p̄secrationē alteri⁹ ep̄i. d̄ vt in. c. nec ep̄i. et in. c. si archiep̄s. j. de temp. ordi. ¶ Ōpo. p̄tra tex. videt̄ q̄ iste elect⁹ p̄firmatus nō poterat mādare suū suffraganeum ab alijs p̄secrari q̄ p̄secratio est ordinis. vt in. c. q̄ sicut. j. e. ergo cū iste nō p̄t se cōsecrare cū nōdū sit ipse cōsecratus nō debet posse h̄ alijs demādare. q̄ qui p̄ aliū facit p̄ se facere videt̄. vt in. c. m̄lieres de sen. excō. in reglā qui p̄ aliū li. vj. et alibi dicit̄ iuris regula q̄d̄ suo non licet noie nec alieno licebit. vt in reglā q̄d̄ suo de re. iur. li. vj. ¶ Itē fortiter facit p̄tra istum tex. c. j. c. di. vbi dicit̄ q̄ electus in archiep̄m nō d̄ differre p̄secrationē suā ne differat p̄secratio suffraganeoz. ergo videt̄ q̄ si nōdū ipse est cōsecratus q̄ nō p̄t p̄ se nec p̄ aliū suffraganeum cōsecrare. So. p̄tra vident̄ vera et p̄pterea dixerunt quidā q̄ ista nō fuerit decre. s; potius fuerat quedā p̄uisio fundata sup̄ quadā equitate. q̄ si dicat q̄ de iure nō p̄t iste hoc demādare aī suaz p̄secrationē. Sed ista opi. fuit olim posita q̄n ista decre. erat in secunda cōpilatione que nō erat papalis s; cuiusdā gallensis. nō aut̄ poterat hoc dici postq̄ fuit posita in tertia in quarta et quinta compilatione. q̄ iste compilationes fuerūt pape et papa mandat vt istis decretalibus vtamur in iudicio et extra. vt. s. in. p̄mio. ideo cōiter tenef q̄ de

mero iure potest electus et confirmatus demandare hanc consecrationem alijs suffraganeis. h. tenet glo. pe. ar. c. j. de transf. pla. et glo. in. c. j. c. di. et doc. coter. hic. Ad contraria dicuntur quod procedunt quando quis mandaret consecrationem alijs non habentibus potestatem consecranda sed suffraganei ex quo sunt episcopi habent potestatem consecrandi et solus eis debeat iurisditio et potestas consecranda non subiecti. unde electus et confirmatus committendo hanc consecrationem solus exercet iurisdictionem. quod tribuit facultatem consecranda subditis propriis. episcopi autem hoc faciunt postmodum iure suo. vide optimam sententiam in ordinatione clericorum vacante sede. nam capitulum potest committere alteri episcopo ut ordinet clericos alterius dioecesis. ut in. c. cum nullus de rep. or. li. vi. et tunc certum est quod capitulum per se ordinare non potest cum non succedat nisi solus in his que sunt iurisdictionis. ut in. c. cum olim. de ma. et obe. Item in alijs pontificibus. nam potest capitulum sede vacante alienum episcopum inuitare ut exerceat ibi pontificalia. ut in. c. pontifices. vii. q. j. hic dicitur de pos. q. se. va. metropolitana potest capitulum huius ecclesie demandare consecrationem suffraganei. put hic dicitur. quod ex quo commissio fit ab habente potestatem solus versat ibi iurisditio et non ordo. et per hoc habes bonam limitatorem ad iura dicentia quod is videtur facere cuius nomine fit. illa enim procedunt quod ille cui fit commissio non poterat facere nomine suo sed ex toto facit tanquam alius. secus ubi facit nomine suo sed habuerit autem ab alio ut hic. Et hoc voluit in effectu Inno. h. Ad secundum contrarium. d. c. j. c. di. datur multiplex solutio ut ibi et h. flo. primo quod procedit quod electus et confirmatus est in mora petendi de consecratione. nam tunc non potest hoc alijs demandare ut ibi. Secundo quod loquitur ibi quod ipse archiepiscopus vult per se consecrare. nam tunc oportet quod differat consecratio suffraganei donec ipse fuerit consecratus. Vel tertio loquitur quod in puincia non sunt nisi duo episcopi. nam si archiepiscopus nondum est consecratus non potest alios consecrare. quod ad minimum requirunt duo episcopi seu tres episcopi. ut in. d. c. nec episcopi. Ad. c. q. sicut. j. eo. quod videtur etiam facere oppositum dicitur Inno. q. loquitur in arduis. nam archiepiscopus qui nondum recepit pallium non potest ardua explicare ut consecrare virgines. conciliis puinciale celebrare et similia ut hic. sed leuia potest. ar. j. transmissas. et consecrare episcopum censet leue cum etiam episcopi suffraganei hoc possunt per se vacante sede metropolitana. ut in. c. q. per ambitiones. lxxiiij. di. et no. gl. in. d. c. j. c. di. ubi de hoc. Ex his inferuntur ad quodam quodam quodam nunquam electus et confirmatus qui nondum est consecratus posset concedere indulgentias maxime si nondum est presbyter. de qua questione vide per Bal. post beatum Tho. in accidentibus de expressis ubi condidit post beatum Tho. q. sic. quod remissio que fit per indulgentias non percipit administrationem sacrorum sed ponit iurisdictionem. nam concipiat iste thesaurus ecclesie qui dicitur esse congregatus ex meritis sanctorum. ut plene dixi in. c. ad liberandum de iude. et idem dicens de legato pape licet non sit sacerdos. et vide per beatum Tho. quarto sententiarum di. c. xx. q. iij. articulo. et q. iij. articulo. ij. et idem dicit de similibus. q.

Super eo. Is cuius electio fuit cassata non vitio persone sed electionis modo iterum eligi potest. secus si vitio persone. h. d. Et quondam solet allegari. primo ponitur questio. scilicet solutio ibi h. tuam in quo duo facit. nam primo respondendo distinguit. scilicet excipit ibi nisi. flo. primo quod electio cassatur quodam ex duplici defectu. scilicet persone et forme ipsius electionis. exemplum primi opponitur contra electum crimine vel aliquis defectus pura natalium vel quod est corpe vitiatum vel quid simile. exemplum secundi quod in electione non fuit seruata forma canonica. de qua hodie in. c. q. propter. j. e. vel electores erant excoicani vel suspensi. et generaliter potest dici quod licet aliquis electio retrahatur sine vitio vel defectu electi nunquam talis cassatio habet impedire promotionem electi. ratio diuersitatis est. quod vitium percipit personam sigillatim et notat ipsam personam et eam sequitur sicut lepra leprosum. ut. iij. q. j. cito turpem. secus est in alia causa extrinseca quod cum non percipiat personam electi non dicitur promotionem ipsius impedire. Secundo no. ex h. et ex ter. quod crimine per exceptionem probatum non solum repellit per illa vice sed etiam notat personam ut amplius promoueri non possit. Sed contra h. et contra ter. opponitur fortiter d. c. ij. de or. cog. ubi habetur quod crimine probatum per viam exceptionis non infamat. ad idem. l. lucius. ff. de his qui non infam. est et alius lex. multum distringens in. c. sup. his. j. de accu. ubi dicitur ter. quod licet crimine sit probatum contra electum per viam exceptionis non tamen per hoc debet iste perdere beneficia prius habita sed repellat a persequendo illud beneficium ad quod fuit electus. Sol. propter h. et similia contraria istud. c. legitur pluribus modis. duobus in glo. et tribus extra eam. Primum intellectus est quod istud crimen probatum contra electum non infamat infamia iuris ut in contrariis sed infamat electum infamia facti. nam quod est operi. sua ex eo quod repulsum fuit vitio persone. et infamia facti impedit promotionem. quod operi. promouendi de nullo dicitur vacillare. ut in. c. tans daniel. lxxxi. di. et in. c. oipotens. j. de accu. et iste intellectus est factus in se bonus quem clarius firmat glo. in. c. cum inf. canonicos j. eo. et probatur alia ratione. nam si infamat infamia facti suspeditur dicitur a beneficijs habitis donec se purgauerit. iuxta ea que le. et no. ij. q. iij. i. c. presbyter si. et in. c. ij. et. c. inf. de purga. cano. multo fortius dicitur impediri promotio infamati. quod turpius est quam non admittitur et. ut in. c. quemadmodum de iure iur. et sequendo hunc intellectum dicit ad. c. sup. his. q. loquitur in beneficijs habitis. illis enim non priuatur propter crimine probatum per viam exceptionis. sed nos loquimur in beneficijs obtinendis. Et facit ad predicta quod no. dy. in regula infamibus de re. iur. li. vi. et quod no. i. l. ij. C. de dig. li. xij. ubi patet quod non solum infamia iuris sed etiam facti impedit ne quis promoueat ad dignitates et beneficia et iste intellectus sic declarat satis sustentabilis est. Secundo intellectus glo. est ut intelligatur ter. quod crimen propter quod electio fuit cassata contingebat ipsam electionem. nam ratione contingentie videtur crimine principaliter deductum. ut patet in his que le. et no. in. c. j. de excep. et c. ij. de presf. et in. l. ij. §. si publica. ff. de adul. et oportet intelligere quod contra electionem instabat principaliter ut cassaretur et incidenter constituitur de vitio electi. ut puta

quia comisit simonia circa illa electione. vñ videf illud crimē principalr deductū quemadmodū deducebat cassatio electōis. iste intellectus est bonus in se s̄ aliquantulū restringit litterā. ¶ Tertio legitur extra glo. p̄ doc. q̄ crimē electi fuit hic deductū p̄ viā accusatōis et nō exceptōis. iste intellectus non habet scrupulū sed restringit numis litteras. Ideo datur intellectus quartus q̄ p̄textu p̄me exceptōis nō debet iste repellī a p̄motōe sc̄da. S̄ op̄ret q̄ de nouo excipiat de illo crimē. iste intellectus nō p̄batur in littera q̄ innuit istū debere repellī ex eo q̄ als fuit expulsus. Quintū intellectū ponit Inno. dicens q̄ exceptio q̄ opponit̄ p̄tra electū h̄ in multis vim accusatōis vñ appellat̄ q̄nq̄ accusatio. vt in au. de sanc. epi. in. s̄. si quis nūc. vñ de quēadmodū accusatio sigillat̄ accusati et cōiucti p̄sonā ita et hec exceptio. et solet multū allegari hec lec. Inno. et eā de clara sic. duplex est exceptio. quedā p̄prie dicta et quedā improprie dicta. p̄prie exceptio est que opponit̄ a stimulo et vocato ad iudiciū p̄tra vocantem et ipsius accusatōis. nā exceptio est accusatōis exclusio. vt in. l. j. ff. de excep. et ista exceptio regulariter vltra repulsiōis ibi fiendā nihil op̄at̄. satis est inducit ex quo p̄tūc repellit̄ fm naturā suā vt in. d. c. ij. de oz. cog. et hec exceptio p̄prie habet locū. Exceptio nō impropria est q̄nq̄ p̄ponit̄ p̄tra rīa ab aliquo sp̄ote nemine ip̄m stimulantē. exemplū q̄n quis opponit̄ p̄tra electionē seu p̄sonā electi. nam ab isto opponente nihil petit̄ sed ipse vltro neus seu volūtarie se offert impugnādo electōis. Ideo ista talis exceptio habet vt dixi vim actōis seu accusatōis. nā sicut actor seu accusator venit sponte ad stimulantū aliū ita iste qui excipit contra electionē opponēdo crimē contra electū venit sponte. et dicit̄ hec exceptio intentōis q̄ opponit̄ intentioni electi potius q̄ actioni ex quo electus nihil petit̄ sed est in intentōe petendi p̄firmationē vlt̄ p̄secrationē. et de hac exceptioe improprie dicta vi de latius p̄ Inno. in. c. dudū. et in. c. cum dilecti. j. eo. et. c. sup̄ his de accu. et sic videf q̄ talis exceptio habeat quo ad casum istū. c. effectū accusatōis et sigillat̄ et notat̄ p̄sonā electi sicut faceret accusatio. Sed itellige q̄ nō p̄ hoc notat̄ p̄sonā electi infamia iuris s̄ sit tale crimē de quo als p̄demnat̄ p̄ viam accusatōis efficeref infamis q̄d p̄bo aptissime p̄. c. sup̄ his p̄all. vbi p̄cludit̄ q̄ p̄ crimē p̄batū cōtra electū p̄ viā exceptōis nō debet electus p̄dere priora beneficia q̄d p̄fecto p̄deret si notaret̄ infamia iuris q̄ infamia adimit̄ honozē iam quesitū. vt p̄batur in. l. infamia. C. de decu. li. x. dixi in. c. inter dilectos de exce. p̄la. vñ placet mihi magis p̄ma lec. glo. declarata vt. s̄. ad quā etiā corroborendā adduco. c. testimoniū de testi. vbi patz q̄ repulsus semel a testificādo p̄ viā exceptōis potest de nouo repellī p̄bandō id solū q̄ als fuit repulsus. ergo idē et fortius videf dicendū in p̄mouendo. arg. in. c. si. d̄ testi. ¶ S̄ p̄ declaratōe p̄dictoz et tex. quero nūquid iste tex. habeat locū indistincte qualitercūq̄ electio fuerit cassata vitio p̄sone. So. dic q̄ non. vñ p̄mittendū q̄ q̄nq̄ cassat̄ electio p̄pter crimeu

electi vere p̄batū. q̄nq̄ p̄pter crimē p̄sumptū. q̄nq̄ p̄pter infirmitatē ipsius electi talem que habet impedire p̄motionē. pone exemplū in. c. cū inter canonicos. j. eo. p̄mo casu h̄z locū indistincte tex. noster. Sc̄do casu nō impediēf sc̄da p̄motio si potest se purgare de illo crimē p̄sumpto. q̄ cōtra crimē p̄sumptū admittit̄ purgatō. vt est tex. in. c. officiū p̄p̄e si. j. e. tertio casu q̄nq̄ p̄pter infirmitatē dic q̄ si p̄t p̄bare q̄ ab illa infirmitate p̄ualuerit non impedit̄ noua p̄motio quinimo multi tenuerūt q̄ de nouo debet p̄bare ipsuz laborare illa infirmitate. q̄ semel infirmus nō semp̄ p̄sumit̄ infirmus secus in vitioso. vt in regula qui semel de reg. iur. li. vj. Que aut̄ opi. sit verior dicā. in. c. cū inter canonicos. j. e. Sed est aliud dubiū notabile et quotidiānum nunquid dispositio h̄. c. habeat locū in p̄sentatione et collatōe. vt dicam̄ q̄ semel repulsus vitio p̄sone sicut nō p̄t amplius eligi ita nō possit amplius p̄sentari p̄ patronū nec sibi beneficiū cōferri. So. dicit̄ Jo. Lal. q̄ in p̄sitatione habet locū quia p̄sitatione est quasi quedā electio. vt in. c. quere lam. j. e. Sed in collatione putat̄ hoc. c. nō. habere locū. mouet̄ quia in electione tractat̄ de iure q̄rendo. in collatōe vero de iure quesito. nā p̄ collationem acquirif ius in re. vt no. in. c. pe. de p̄ben. li. vj. facilius aut̄ tollif ius ad rem q̄ ius in re. Item quia cōtra p̄uilegiū nō potest opponi nisi crimen cū infamia. vt in. d. c. accedens de accu. Sed p̄tra electū p̄t opponi infamia. Item crimē. vt in. d. c. sup̄ his. ergo p̄tra p̄sumptū nō p̄t opponi simpliciter q̄ als fuit repulsus q̄ esset opponere solū de infamia. secus si de nouo opponeret̄ illud crimē cum infamia. Ego dubito an h̄ dictū sit v̄z cū tex. iste in r̄sione loquat̄ generalr de p̄motione et innuit q̄ talis repulsiō impedit̄ p̄motionem in eadē vel alia ecclia. ergo impedit̄ collationē cū pot̄ fiat p̄motio p̄ collationē q̄ p̄ electionē. p̄terea ratio decidendi hec est q̄ opi. p̄mouendi in nullo d̄z vacillare vt. s̄. dixi. sed ista rō fortius militat̄ in collatōe q̄ in electōe q̄ cit̄ p̄mouet̄ p̄ viā collatōis. Item et tertio. posset̄ dici q̄ collatio facta notorie infami infamia etiā facti nō tenet̄ p̄ illā regulā infamibus porte dignitatū patere nō d̄sit q̄ h̄z locū etiā in infamia facti vt dixi. fa. c. cū in cūctis. s̄. inferiora. s̄. c. vbi habet̄ q̄ b̄nficia nō sūt p̄ferēda nisi ei q̄ scientia et morib⁹ cōmēdabilis demōstrat̄. sed infamis infamia facti nō est morib⁹ cōmēdabil⁹ q̄ infamia nō orif̄ ex bonis morib⁹. Sed q̄ro q̄d si electio fuit cassata simplr et nō apparet an vitio p̄sone an vitio forme? dic p̄cludendo dicta doc. q̄ aut̄ opponebat̄ solū p̄tra p̄sonā et p̄sumit̄ cassata vitio p̄sone quia sententia debet intelligi fm acta. vt in. l. si p̄ses. ff. de penis. aut̄ opponebat̄ solū p̄tra formā et p̄sumit̄ cassata vitio forme rōne p̄dicta. aut̄ opponebat̄ cōtra formā et p̄tra p̄sonā et tūc in dubio p̄sumit̄ cassata vitio forme q̄ faciendā est in odiosis benignior interpretatio. vt in. d. l. si p̄ses. et. l. interpretatioe eo. ti. et in. l. hoc enim. ff. de suspec. tuto. et in simili facit̄ bo. glo. in. s̄. suspect⁹. insti. d̄ suspect. tuto. et hec sufficient.

Quam monasteriū. Istō. c. legitur duobus modis. primo quod iste heremita non erat p̄fessus et h̄ lect. cōioz. Et s̄m istā hic dicit in sūma. Ab̄onachus vnius monasterij p̄t eligi in abbatē alterius mōasterij. S̄z q̄z s̄m istū intellectum paz vtilitatis affert h̄ decre. cū p̄fertiz hodie sit clarius p̄uisū in de. j. de elec. Ideo seq̄ndo p̄mū intellectum qui est singularis p̄t sic sūmari. Non p̄fessus p̄t postulari in abbatē si ex aliq̄ bona cā fiat talis postulatio. diuidit. nā p̄mo ponit petitiō. sc̄do p̄firmatio ibi nos aut̄. Ho. p̄mo quod monasteriū dissolutū nō p̄dit p̄uilegiū electōis. interiz q̄ collegiū h̄z p̄tatem eligendi p̄latum. Sc̄do no. sc̄dm. vnum intellectū quod monachus vni monasterij p̄t eligi in abbatē alterius monasterij. h̄ limita. put habet in de. j. c. ti. nā p̄cedit si mōasteriū ad q̄d vocat̄ ē eius dē religiōis et habitus. Si aut̄ est diuerse religionis vel diuersi habitus non p̄t eligi sed d̄z postulari vt ibi no. in glo. ¶ Tertio no. ar. quod p̄firmatio electionis facit de abbatē spectat de iure cōi ad ep̄m loci ad q̄d vide tex. iuncta glo. xvij. q. ij. in. c. j. In cōtrariū t̄i fac̄ ista l̄ra q̄z fuit petita p̄firmatō a papa S̄z p̄mū p̄cedit de iure cōi. ad istud x̄o dic vt. j. dicam. ¶ Ultimo no. casum s̄m vniū intellectū in quo postulatio p̄firmat̄. cōiter aut̄ postulatio admittit̄ nō aut̄ p̄firmat̄. vt i. c. bone. et c. gratū. s̄. ti. p̄ri. de h̄ aliquid. j. ¶ Cōtra tex. oppo. in eo quod iste heremita fuit electus in abbatē. naz heremita p̄t habere p̄p̄iū. vt in. s̄. contra. xix. q. iij. nec p̄fitef̄ aliquā regulā ergo nō p̄t p̄moueri in abbatē cui soli p̄fessi p̄moueri possint. vt in. c. officij. et i. c. cuz in mḡm. et in. c. cū cām. j. e. et hodie habet̄ darius in. c. nullus. e. ti. li. vj. So. cōprehendendo glo. et doc. dic̄ quod istud. c. p̄t intelligi tribus modis s̄ duobus modis p̄ncipal̄. Primo quod iste heremita non erat p̄fessus s̄ stabat in nemore sicut faciūt alij boni heremite quoz vita cōmendabil̄ est. vt est bonus tex. in. c. qui vere. xvj. q. j. Ad cōtraria r̄idēf̄ quod loquunt̄ de p̄mōtōe q̄ sit p̄ viam electōis et sic p̄ vias iuris. istud loquit̄ de postulatōne. h̄z em̄ nō p̄fessus nō valet eligi p̄t t̄i postulari. quod postulatō de p̄ndet a gratia. et quod possit postulari tenet̄ Inno. h̄ req̄rit̄ t̄i quod postulatio fiat bona it̄tōe et nō p̄ ambitionē h̄c etiā opi. tenet̄ glo. xvj. q. j. i. c. p̄sbyteros et dicit̄ Inno. quod heremita est religiosa p̄sona et tenetur seruare et p̄mittere p̄tinentiā. all. s̄. ecce q̄d. xxvij. q. ij. et tene menti h̄ dicit̄ Inno. t̄i gl. in. d. s̄. ecce. ponit opi. p̄trariā. s̄. quod heremita nō sit religiosa p̄sona. et etiā ego puto quod nō sit h̄z gaudeat p̄uilegio ecclesiastico respectu fori v̄l p̄sonē. et q̄q̄ dicat̄ Inno. quod debeat seruare et p̄mittere p̄tinentiā h̄ iure nō p̄bat̄. v̄n̄ nō p̄bat̄ iure quā vitā d̄z ducere heremita de quo vide glo. notabilē in. d. c. qui vere. q̄ dicit̄ inter cetera quod sūt sicut locuste sine rege. et vide q̄d plene dixi in. c. ij. de fo. cōpe. Et tenēdo istū intellectū q̄ mihi multū placet ad l̄ram dū dicit̄ quod papa p̄firmavit dic̄ quod nō p̄firmavit simpl̄ postulatōnem sed ordinationē factāz p̄ ep̄m in eo quod admisit postulatōnem. et s̄m istū intellectū facit h̄ littera no.

In ar. quod ep̄s nō p̄t admittere istā postulatōnem quod cū sit p̄tra ius vt nō p̄fessus p̄moueat̄ in abbatē nō potest ep̄s dispensare cū non rep̄at̄ in iure ista dispensatio sibi p̄missa. d̄z ergo recurri ad papā. et hoc tenuit do. An. h̄z dubitando. Sed credo dictum verissimū et vide p̄ Jo. an. qui h̄ tenuit in. c. officij p̄all. et in. c. nullus. eo. ti. li. vj. h̄z aliud senserit ibi Archi. et p̄ Inno. in. c. dilectus de t̄po. or. ad idē adduco glo. no. in. d. de. j. de elec. que vult quod monachus vnius monasterij non p̄t p̄moueri in abbatē monasterij alterius religiōis sine dispensatōne pape ita quod cōcludit̄ quod si post postulat̄ nō potest ep̄s talē postulatōnem admittere. ergo fortius idēz dicendū cū postulat̄ nō p̄fessus. Et ex p̄dictis collige et tene menti duas p̄clusiones. Primo quod nō p̄fessus potest postulari in abbatē. Sc̄da quod postulatio talis nō p̄t admitti nisi p̄ romanū pontificē. et iste intellectus multū mihi placet ad hoc quod ista decre. afferat aliquid noui. sed quod nō p̄gruit̄ vice ponit̄ sc̄ds intellectus vt intelligat̄ tex. in electōne. s̄. in telligendo quod iste heremita erat als monachus. et p̄ isto intellectu facit̄ tex. dū dicit̄ quod cū fratribus suis laudabiliter vixerat. nō ob. in eo quod facit̄ mentōem de heremo quod quicq̄ monachi habitant in heremo. vel s̄m glo. heremus est nomē cuiusdā monasterij. et iste intellectus diuidit̄ in duos. Nam p̄mo p̄t intelligi quod iste fuit vere electus. et capis̄ hic postulatio p̄ electione quod iura antiqua p̄miscue vtebant̄ istū vocabulū. et p̄ hoc intellectu facit̄ tex. in. fi. in eo quod papa p̄firmavit illā ordinationē. naz vera postulatio nō p̄firmat̄ s̄ admittit̄. vt. s̄. dixi. fuit aut̄ petita cōfirmatio a papa quod forte illud monasteriū nō erat subiectū ep̄o sed ipsi pape vt dicit̄ glo. sc̄do p̄t intelligi quod iste erat monachus et fuit postulat̄ quod erat monachus alterius religionis seu alterius habitus vel patiebat̄ defectū in ordine. Quis aut̄ possit admittere hanc postulatōnem? dic vt. s̄. dixi. et respectu defectus ordinis dic vt no. in. c. vnico de eta. et quali. lib. vj. et melius in. c. p̄terea. j. de eta. et q̄li.

Quam terra. Ho valet cōsuetudo p̄terius voluntatē tenet̄ sibi eligere p̄latum vel breuius sic. Electio d̄z esse in libertate eligentium. nec valet p̄traria p̄suetudo. primo ponit̄ decimum exordij. sc̄do narratio ibi sicut. tertio p̄uisio ibi quia igit̄. que tria facit̄. primo causam reddēs dānat̄ p̄suetudinē. sc̄do statuit et statutū declarat. tertio p̄mittit̄ et p̄missiones determinat. sc̄da ibi statuentes. tertia ibi quod facto. ¶ Ho. p̄mo ibi cōuentus quod quilibet ecclesia collegiata potest dici p̄uentual̄ licet nō sit regularis s̄ secularis. potest etiā appellari caplin seu vniuersitas. nā hec sunt synonyma. i. idem importantia. licet vulgariter congregatio religiosorum appellet̄ p̄uentus seculariū aut̄ capitulum. iure t̄i hec differentia nō p̄bat̄ imo potius p̄batur oppositū vt hic et in. c. caplin sancte crucis s̄ rescrip. vbi de hoc. et. xv. di. c. j. ¶ Ho. sc̄do quod cōsuetudo p̄tra libertatē ecclesiasticā nō valet. v̄n̄ p̄ dera litterā in rōne sui que generalis est. nō em̄ restringit̄ se ad casum electionis sed generalit̄ dānat̄

consuetudinē que tendit in p̄ncipiē eccl̄iasticē libertatis p̄cordat auē. cassa & irrita. C. de sa. san. eccl̄. & fa. cit. c. j. de p̄sue. ¶ Ho. tertio q̄ p̄suetudo nō potest tollere substantialia electōis. nā eligere est vnus ex plurib⁹ cape. hic aut̄ tenebant eligere p̄latū ad voluntatē p̄ncipis seu patriarche qd̄ erat cōtra substantiā actus. nec est hoc speciale in electione sed ē generale in quolibet actu vt nō valeat p̄suetudo p̄ quā detrahūt substantiā actus ip̄o actu remanente. vt p̄bat in. c. ij. de p̄sue. li. vj. iuncta glo. vbi p̄t̄ q̄ nō valet p̄suetudo vt appellet̄ b̄ vicario ep̄i ad ip̄m ep̄m quia est p̄tra substantialia appellationis cum appellatio sit de minori iudice ad maiore p̄uocatō. sed vicarius ep̄i facit idem p̄sistoriū cū ep̄o q̄ iuris dicitio sua nō est alia a iurisdictione ep̄i. sic etiaz nō valet pactū vel modus appositus p̄tra substantia lia actus. vt in. c. fi. de p̄ca. & in. l. cū p̄cario. ff. eo. & in. l. p̄ seruū. ff. de vsu & ha. vbi dicit̄ q̄ nō valet si quis legat vsufructū rei sine vsu. ¶ Ho. q̄rto q̄ cōsuetudo nō p̄t tollere libertatē in actu eligēdi. an aut̄ possit illā restringere. j. dicit̄. ¶ Itē nō. q̄ p̄t induci ex p̄suetudine vt post factā electionē in eccl̄ia requiratur consensus p̄ncipis vel patriarche. & dicit̄ hic Inno. q̄ requirit̄ iste p̄sensus post cōfirmationē nisi aliud habeat cōsuetudo. Sed dic̄ tu latius q̄ aut̄ p̄suetudo sup̄ h̄ nihil disponit nec p̄ncip̄s vel alius patronus. & tunc de iure nō tenet cap̄lm̄ requirere ante vel post p̄sensus p̄ncipis v̄ alterius ad quē spectat p̄firmatio electōis & maxie hoc p̄cedit in singularibus. ad hoc. c. bene quidez. xvj. di. & c. eccl̄ia sanete marie de cōsti. & c. fi. de re. ec. nō alie. p̄t t̄si de honestate p̄ncip̄s requiri vt p̄sentiat nō q̄ p̄sensus habeat p̄stare robur sed vt nō possit in futurū opponere cōtra electū vel electionē. nam p̄maxime p̄ncip̄s p̄t opponere cōtra electū vel electionem exceptiones alias legitimas maxime si dubitat de p̄ditione patrie v̄ reuelatōe p̄silioy & secretoy suoy. vt nō. Inno. in. c. sup̄ his de accu. aut̄ eccl̄ia habet patronū & tūc debet requiri p̄sensus patroni post electionē factā & nō aut̄ vt in. c. nobis. j. de iurepa. Si aut̄ nō vult p̄sentire sine causa rōnabili nō p̄pter hoc cassabit electio s̄ requirit̄ p̄sensus vt audiant̄ sue exceptiones legitime siquas habet & vt i postez nō possit opponere & hoc modo possit itelligi iste tex. forte em̄ p̄ncip̄s vel patriarcha erat patron⁹ eccl̄ie. aut̄ cōsuetudo disponit sup̄ assensu requirendo & tūc aut̄ p̄suetudo habet vt requiratur assensus post electionē & valet nō t̄si debet induci retractatio electōis si ille dissentit sine causa legitima vt hic in fine. aut̄ habz cōsuetudo vt electio dependeat a facultate seu voluntate p̄ncipis vel alterius & tūc talis p̄suetudo nō valet vt hic quia tollit libertatē eligēdi. secus aut̄ si restringeret ipsam libertatē. vt p̄bat in. c. abbatem de ver. sig. & in. c. cū dilectus de cōsue. & in. c. ij. de in integ. resti. In quib⁹ iurib⁹ p̄bat q̄ valet p̄suetudo vt collegiū teneat sibi eligere p̄latū de alieno collegio. Item p̄t induci p̄suetudo vt collegiū teneat admittere forinsecos ad coeligēdū secū. vt in. c. scriptū. j. e. & in. c. cū eccl̄ia sutrina b̄

causa pos. & p̄prie. potest etiā p̄ p̄suetudinē in totū tolli potestas eligēdi. vt in. in. c. ij. de in inte. re. vbi ep̄s p̄tendebat habere p̄tatem eligēdi abbatē. in sūma ergo vt dicit̄ Jo. an. & bene cōsuetudo nō p̄t tollere libertatem eligēdi ip̄a electione remanente quia tolleret substantialia ipsius electionis quia nō est electio vbi adimit̄ libertas eligēdi vt in. c. vbi p̄iculum. in. s̄. ceterz. j. e. ti. li. vj. Sed cōsuetudo bene potest restringere libertates modis p̄dictis vel in totū auferre p̄tatem q̄ tollēdo potestatem in totū remanet seu deuoluit libertas eligēdi ad electores ad quos postea p̄ p̄suetudinem deducitur. Simile nō. in. de. ij. de re. ecc. nō alie. vbi patet q̄ vacante eccl̄ia potest vniri & subijci tota ipsa eccl̄ia nō aut̄ possunt alienari bona p̄cularia ipsius eccl̄ie vacantis. & rōnez vide ibi p̄ glo. Et ex p̄dictis inferē q̄ q̄n restringit libertas eligēdi non b̄ cessare ipsa electio vel tolli libertas eligēdi. quod facit ad id qd̄ dixi in. c. licet. s̄. e. vt valeat electio facta p̄ metū seu imp̄sionē q̄n electores nō cōpellunt eligere certū sed aliquē de certo genere p̄sonaz. & p̄ hoc puto posse attēdari q̄ matrimoniū carnale p̄tractum p̄ metū modo p̄dicto teneat q̄n non fuit cōpulsus p̄trahere cū certa p̄sona sed cū aliqua de certo genere quā ipse elegerit. nā oliḡ in veteri testamēto matrimoniū erat in p̄cepto in genere. iuxta illud qd̄ habet̄ in Gen̄. crescite & multiplicamini. & le. & nō. in. c. nuptiarū. xxvij. q. j. nihilominus nō p̄ hoc deerat liber consensus in cōtrahendo. & facit ad materiā. c. cū locū. j. de spon. de hoc t̄si posset satis dubitari. & adde ad p̄dicta nōbile dicit̄ Inno. in. c. q̄ sicut. j. eo. vbi dicit̄ q̄ p̄t induci ex cōsuetudine vt mortuo p̄lato cap̄lm̄ nō prius p̄cedat ad electionē q̄ nunciū p̄ncipi mortis p̄lati & petat̄ ab eo p̄tās eligēdi seu p̄sensus vt cū cōsensu suo p̄cedant ad electionē. nā per hoc nō tollit libertas eligēdi. Sed potuit hec p̄suetudo induci p̄pter interesse p̄ncipis vt admoueat ad eligēdū aliquem bonū & sibi fidēlē & vt defendat eccl̄iam ab oppressiōib⁹ alioy & nequid p̄auitatis in electione intercedat. qd̄ bene notabis. ¶ In glo. in. s̄. in quo in fi. Nota ex ista glo. locū in quo debet fieri electio p̄lati. & dicit̄ hic Hosti. q̄ cōsuetudo potest inducere vt fiat in certo loco & vbi nō s̄ est p̄suetudo nō est vis in quo loco sit dūmō sit honestus. ar. in. l. pe. ff. de iusti. & iur. & in. l. si cū dies in. s̄. si arbuter. ff. de arbi. de iure t̄si videt̄ mihi q̄ debeat fieri in eccl̄ia seu cap̄lo illius loci cui debz p̄esse p̄latus. vt dicit̄ glo. in. c. cum nobis. j. eo. vbi electio fuit facta in choro sed in casu. c. cuz inter canonicos. j. eo. facta fuit in capitulo. vide etiam bonum tex. cum glo. in. c. q̄ sicut. j. eo. vbi dicit̄ q̄ debet fieri in eccl̄ia. An aut̄ valeat electio si nō fiat in loco p̄suetoz puto q̄ sic dūmodo aliud canonicum non obstat. ar. in. c. p̄siderauimus. j. e. male t̄si faciunt electores p̄uertendo cōsuetudinē. ¶ In gl. in. s̄. diligentia in fi. Ex ista glo. eliciunt̄ duo intellectus. Primus vt canonici possint p̄cedere ad secundā electionē si fuit peccatus in prima reprobata t̄si prius prima electione q̄ nō debent p̄cedere

ad scđam prima nō reprobata p̄ sup̄iorem. Secun-
 dus intellect⁹ vt intelligat q̄si electores peccarunt
 in p̄sona noiata vel in forma anteq̄ transirent ad
 electōnē. vt sit sensus littere q̄ si canonici aſi electō
 nem factā deprehendunt peccatuz in forma vel in
 materia debent adhibere diligentā vt p̄uideatur
 ecclesie legitimo modo. Sed tñ p̄clude sumēdo cō-
 clusionē doc. q̄ aut prima electio est notorie nulla
 z electores nō sunt priuati potestate eligēdi. puta
 quia elegerunt ignoranter indignū z possunt pro-
 pria auctoritate ad scđam electōnē transire. qz ex-
 quo electio est notorie nulla nō oportet expectare
 vt reprobet a sup̄iore. vt in. c. constitutus de ap. z
 no. in. c. auditis. j. e. z i. c. inter dilectos de excef. p̄-
 la. Sed si electio non esset nulla sed iniusta vel sal-
 tem haberet colorē validitatis vel electores essent
 priuati tunc nō est licitū transire ad scđam electōez
 vt in iuribus allegatis in glo. z vide qđ le. z no. in
 c. p̄petue. j. e. lib. vj. vbi habet an canonici possint
 resistere a scrutinio aſi electōnē factā si dephēdunt
 noiasse indignū.

Confirmationem. Elect⁹ cōfirma-
 rō nō cōsecrat⁹
 potest ea que sunt iurisdictionis nō aut ea
 que sunt ordinis ep̄alis. Vel aliter z sic. Per cōfir-
 mationē electionis transfertur potestas exercēdi
 ea que sunt iurisdictionis ep̄alis non aut ea q̄ sunt
 ordinis. Illa em̄ transferunt p̄ cōsecrationē z per-
 tinet iste tex. ad secundā p̄tem vice. s. de electi po-
 testate. In prima ponit̄ consultatō. In scđa respō-
 sio ibi r̄ndemus. ¶ Ho. primo q̄ excoicatio est iur-
 isdictionis non aut ordinis ep̄alis. nā vt vides hic
 electus z p̄firmatus pōt excoicare subditos. Item
 videmus q̄ p̄lati nō ep̄i hanc sniam censure exer-
 cent in subditos. vt in. c. cum ab ecclesiarū de offi.
 ordi. z in. c. sicut. j. de symo. z in. c. cum in ecclesijs
 de ma. z obe. cum si. Ex quo infer̄ q̄ electus cōfir-
 matus licet nō sit sacerdos possit excoicare cū non
 requiratur sacerdotium ad exercitiū iurisdictionis
 ar. hic z ex eo q̄ dicitur de archidiacono q̄ non te-
 netur esse sacerdos sed diaconus dumtaxat. vt in
 c. cum in cunctis. s. inferiora. s. e. z tñ archidia-
 conus habens iurisdictionē excoicat. vt dixi post gl.
 in. d. c. cū in cunctis. Ex hoc etiam infero q̄ nō sa-
 cerdos habens iurisdictionē potest ab excoicationē
 absoluere. quia eadē ratio est in absoluendo que
 est in ligando de peni. di. j. verbū. licet hosti. sen-
 serit p̄trariuz in. c. q̄si de vita z ho. de. vbi dixit q̄
 non sacerdos non absoluit ab excoicationē. Sed in-
 tellige illud dictū q̄ ad absolutionē sciendam in fo-
 ro penitētiāli respectu peccati. qz soli sacerdotes ha-
 bēt illā potestātē. vt in. c. ois d̄ peni. z remis. fac. c.
 j. p̄pe si. de sum. tri. Sed quo ad tollēdū vinculuꝝ
 excoicationis quo ad ecclesiā militatē sufficit q̄ quis
 habeat iurisdictionē ecclesiasticā. z hoc satis sentit
 Jo. an. post hosti. in. c. dudum. el. ij. j. e. hinc dici-
 mus q̄ illud vinculuꝝ excoicationis quo ad eccliaz mi-
 litantē potest tolli ab inuito h̄ inuit⁹ non possit ab-
 solui a peccato. vt no. i. c. ab excoicato. s. de rescp̄.
 Et p̄ Jo. an. in. c. j. de sent. exco. li. vj. ¶ Ho. scđo

q̄ iste tres sententiē excoicationis suspensionis z int-
 dicti sunt applicabiles ad p̄sonā. pōt ergo quis ex-
 coicari suspendi z interdici. Quid aut̄ opef̄ sentē-
 tia interdici in p̄sonā? dic vt i. c. is cui de sen. exco.
 li. vj. fac. c. sacro co. ti. ¶ Ho. tertio q̄ mercimonia
 sunt licita laicis z p̄hibita clericis. z clerici illa exer-
 centes possūt excoicari vel aliter cōpesci ab illis de-
 sistere. ad hoc. c. negociatorum clericū. z in. c. forni-
 carij. lxxvij. di. z j. ne de. vj. mo. c. j. z ibi dixi. fa-
 cit. c. si. d̄ vi. z ho. de. ¶ Ho. ibi habitu clericali ist-
 cro tex. ibi vestes laicales. q̄ vestes clericales debēt
 differre a vestibus laicalibus. Ex quo infer̄ q̄ cle-
 rici debent habere p̄prium habitū illud tñ scias q̄
 respectu forme nō reperitur iure q̄ clerici seculari
 habeant certū habitū sed quedā vestes z certi co-
 lores sūt eis p̄hibiti. de quib⁹ in. c. clerici. el. gran-
 de de vi. z ho. de. z vide ad p̄dicta glo. no. in. de. j.
 de vi. z ho. de. p̄pe. si. z de vestibus clericis an sint
 eis interdite? vide glo. xxj. q. iij. in summa. dixi i
 d. c. clerici. facit ad p̄ncipale dictū. c. vnicuz de de.
 cōiuga. li. vj. z. c. si iudex laicus de sen. exco. co. li.
 vbi sit mentio de habitu clericali. ¶ Ho. ibi laicoꝝ
 manus associant. q̄ manus p̄ncipis ponitur p̄ poten-
 tia seu adiutorio. iuxta illud psalmiste. In manus
 tuas cōmendo zc. Et no. p̄tra clericos inuocantes
 patrociniū laicoꝝ ad effugiendā debitas vin-
 dictam p̄latorum. ¶ Item no. ibi ex quo electiois
 zc. q̄ p̄ solam confirmationē consequitur p̄lat⁹ po-
 testatem exercendi iurisdictionem. Et facit hec litte-
 ra in ar. q̄ ad potestatem exercendi iurisdictionem
 requirit̄ inductio in possessionē sed coipso q̄ quis
 est cōfirmatus potest iurisdictionem exercere z oia
 alia p̄tinentia ad illam p̄laturā que sunt iurisdic-
 tionis de quo. j. dicam latius. ¶ Ultimo no. q̄ eozū
 que spectant ad ep̄m quedā sunt iurisdictionis que
 dam ordinis. nam ep̄arum dicimus esse ordinem.
 vt no. glo. in p̄hemio sexti. z ex institutione eccle-
 sie multa licent ordinē ep̄ali que alijs ordinibus sunt
 interdita vt chrismare. s. de p̄sue. quanto. ordines
 conferre z similia de quibus in glo. Ista nō trans-
 eunt in electum confirmatū nisi post p̄secrationē
 id est postq̄ habuit ordinē ep̄alem qui confer̄ in
 ipsa p̄secratione. Sed cōtra tex. oppo. z videt̄ q̄ ex
 sola p̄firmatione non adipiscatur electus potesta-
 tem exercendi iurisdictionē alia sed requiritur q̄ pre-
 cedat installatio seu in possessionē inductio. Ad h̄
 c. vt nostrum. de offi. archi. vbi sit mentio de ista
 inductione in possessionē que si nō esset necessaria
 ad potestatem administrandi non fuisset a iure in-
 uenta. ad idem. c. in nomine d̄si. xxij. di. vbi dicit̄
 q̄ si papa nō potest installari seu intronizari in v-
 be potest tñ administrare. ergo a contrario instal-
 latio videt̄ necessaria ad actum administrandi. fa-
 cit etiam. xxi. di. in. c. si quis ordinatus cū se. Sol.
 p̄pter hec p̄traria z similia que formari possent re-
 periunt̄ in hac materia due opi. contrarie. In no.
 em̄ hic hosti. z Compo. Jo. an. z cōiter fere alij se-
 quentes tenent opi. q̄ inductio in possessionē nō
 est necessaria sed coipso q̄ quis est confirmat⁹ vel
 habuit aliquid aliud succedens loco cōfirmatōis.

puta qz fuit institutus seu puius p superiores de illa dignitate pot incontinenti administrare quā- tunc nō fuerit adhuc apprehensus corpālē pos- sessionē plature p qua opi. facit iste tex. in eo qz di- cit qz ex quo iste accepit pfirmationē sue electionis poterat administrare z iurisdictionē exercere. ad idē. c. nosti. s. eo. z. j. eo. qualiter. z. c. nihil est. que iura solum videntur exigere pfirmationē ad potesta- tem administrandi. z ad p raria que faciunt men- tionē de installatione respōdent tenentes hāc opi. qz pcedunt fm p suctudinē locoꝝ. naz vbi est p sue- tudo vt pri° nō administrat qz fuerit missus in pos- sessionē faciendā est installatio. vel fm eos installa- tio est de solennitate nō aut de substantia sicut vi- demus in iudicio. nā multa sunt de ordine substā- tiali. multa vero de solennitate nō substantiali. vt no. ij. q. j. in sūma. z dixi. in. c. cū. J. z. A. d. re iudi. Quidā vero tenuerūt p raria opi. dicentes qz aī qz platus inducat in possessionem plature nō pot ad- ministrare quantūcūqz fuerit cōfirmat° seu insti- tutus seu puius. z hanc opi. firmavit Archi. in. c. eū qui de pben. li. vj. plus etiā ibi voluit qz si p p raria auctoritate quis apprehēderet possessionē plature pderet ius qd haberet in ea p illuz tex. in. s. j. hanc opi. qz requirat installatio sensit etiā Dy. in regla. s. de re. iur. li. vj. z nouissime late psequēdo firma- uit p. de ancha. in regla. sine possessiōe d. re. iur. li. vj. z hic motus inter cetera. qz pfirmatio hz vim diffinitive snie. vt no. in. c. si. j. eo. li. vj. Sed p° sen- tentiam diffinitiuā nō est licitū p raria auctori- tate capere rem sibi p iudicē adiudicatā. Sed optet qz p istum iudicē decernat sibi possessiō. iuxta illud qd le. z no. in. c. in lris. z. c. querenti. de offi. dele. z c. cū nostris de cōces. pben. vbi p Inno. z in. l. qui restituere. ff. de rei vendi. z in. l. nō est singul. ff. d. re. iudi. Item z scōo facit de. qzuis. de fo. compe. vbi spālē ē in epō expulso a sede sua vt possit admi- nistrare iuxta formā ibi traditaz. ergo regulariter nō existens in possessione plature nō pot admi- nistrare. exercitiū etiā iurisdictionis dependet a posses- sione sicut pceptō fructuū. vt in. l. bone fidei. ff. de acquir. re. do. facit qd no. Inno. in. c. cū dilectus de reli. do. Item adducit simile in tutore z vsufu- ctuario quib° plati equipant. vt in. c. ij. de dona. z no. c. si. j. de pig. Isti aut nō administrant nec vsu- fructuarius capit fructus nisi decernat eis posses- sio. vt. l. ij. ff. de vsufruc. facit qd no. in. l. lex q tu- tores. C. de admini. tut. Ego p p raria haruz opi. dicerē sic. qz aut alius est in possessiōe plature licet iniuste z tunc nō est licitū pfirmato seu puius administrare nisi prius inducat legitime in posses- sionē. quia secus faciēdo esset spoliare possessores p raria auctoritate qd non licet. vt in. d. c. eum qui. qd loquit in violento possessore. vt. xvj. q. vj. pla- cuit. z in. l. si quis in tātam. C. vñ. vi. z in. s. neduz talia. insti. vi bo. rap. facit qd no. doct. in. c. p ve- nerabilē. qui si. sint legi. aut platura vacat ita qz ne- mo est in possessione illi° tanqz platus. z tūc teneo opi. cōdem vt post pfirmationē seu institutionē licitum sit administrare. p b faciunt iura supius alle-

gata que solū faciunt mentionē de pfirmatōe. Ad idē. c. auaricie eo. n. li. vj. p raria pax vel nihil operaret pfirmatio si de necessitate requireret in- uestitura ad potestates administrandi. z p b glo. no. in. c. quāto. lxxij. di. que notabiliter dicit qz per electionē dat potestas administrandi i habitu. per pfirmationē vero dat in actu. vnde pfirmatio de- ducit potētiaz questā p electionē ad actū. Idem sensit glo. iuris ciuilis in. l. p rarioꝝ. C. de iurisd. om. iud. z hec distinctio quā. ē. feci videt de mēte dñoz de rota decif. iij. Lōdu de ergo totā materi- am p hec membra. qz aut subest in loco cōsuetudo vt pfirmatus seu institutus vel puius admistret ante installationē. aut est p suctudo simpliciter de installando. aut subest p suctudo de nō ministran- do ante installationē z etiam pfirmatōnē. aut nul- la subest p suctudo. p rario casu seruanda est con- suctudo vt cōiter volunt doc. fa. c. in his. xj. di. Et vide de efficacia installationis. qd no. Inno. in. c. in litteris de resti. spo. vbi dicit qz nisi fiat i loco so- lito qz non acquirat aliqua possessiō. qd no. z in b casu possunt intelligi iura loquentia de hac instal- latione. Secūdo casu debet fieri installatio ex quo consuetudo hoc habet sed non est de substātia po- testatis administrandi ex quo consuetudo solū ha- bet vt fiat installatō. nam videtur potius de solen- nitate qz de substantia sicut missa spiritus sancti in actu electionis. est etiā de solennitate sed nō de sub- stantia. vt no. j. c. quia ppter. Tertio casu tenuerūt quidam vt refert hic Inno. valere consuetudines vt quis possit administrare ante pfirmationē. sed ipse Inno. z Hosti. sentiunt oppositū quod mihi placet quia hec consuetudo posset tendere in ma- ximam perniciem ecclesie quia nonnūqz indignus dilapidaret bona ecclesie administrando ante ap- probatōes factam p supioꝝem. ad hoc. c. j. s. de cō- sue. Item frangitur bonum obedientie z neruus ecclesiastice discipline contra. c. cum inter de p sue. z pro hac opi. qz non valet cōsuetudo optime facit quod le. z no. in. c. cum venerabilis de consue. z p all. c. auaricie. Sed in istis collegijs secularib° te- nent Bal. in. auc. habita. C. ne si. p pa. cōsuetudi- nem valere. z ita de facto p raria in electo i recto- rem scholarium. Quarto casu quādo cō- suctudo nihil disponit serua que dixi in distinctio- ne quam. ē. feci distinguēdo an alius sit in posses- sione prelature vel ne. ad. c. in noie dñi. xxij. di. responder Inno. qz a contrario ibi colligitur qz po- test papa administrare anteqz intronizetur z qua- tenus facit mentionē de illa intronizatōe habuit respectum ad consuetudinem. nam de iure secus est vt patet in. c. licet. s. eo. vbi colligitur qz coipso qz quis electus est in papam consequitur plenam potestatem administrandi. ad. c. si quis. xxiij. di. re- spondetur qz loquitur non de potestate admini- strandi in ecclesia ad quam fuit deputatus. sed in ecclesia ad quam se transtulit. Item ibi loquitur quando non potuit habere possessionem de facto. et eodem modo potest responderi ad de. qzuis. de fo. compe. per locum a speciali. procedit

est in expulso. et sic quando alius est in possessione. non ob. quod dicitur quod confirmatio habet vim sententiae. quia illud verum in fauorem electi. aliter autem non per omnia equiparatur sententiae. quia sententia fertur in litigantes et quando actor petit rem ab alio possessore. Sed nos loquimur quoniam vacat prelatum ita quod confirmatus non intendit alicui vim inferre. nam sicut liceret deo propria auctoritate intrare rem suam vacantem et capere inde fructus. iuxta non per Innocentium in c. querelam. de elect. ita licere debet confirmato qui habet titulum propria auctoritate intrare possessionem et administrare bona prelatum. Ad ob. quod dicitur de usufructuario. quia cum dominus habeat possessionem non debet ipse propria auctoritate possessionem apprehendere. Item ad id quod dicitur de tutore dicitur quod maior est potestas patris quam tutoris. de quo vide bonam glossam. v. q. iij. c. si. et idem quod dicitur de prelatum dicitur de alijs beneficijs inferioribus ut est de mente Innocentium. hic. quia eadem est ratio in vtrisque. Et per hoc potest deadi alia questio quid operatur inuestitura que fit de beneficio per traditionem bireti vel anuli. de quo hic per Lombardum. et Bo. an. dicitur in c. ij. d. confue. dicitur ut ibi. In glo. si. in si. no. bene hanc glossam. et quatenus dicitur quod depositio clericorum est ordinis episcopalis sunt operi. inter doc. nam quidam tenuerunt confirmatus posse cognoscere de causis criminalibus clericorum. et hanc operi. tenuit Innocentium. nam si enim electus confirmatus potest exercere ea que sunt meri imperij ut excommunicare et concilium congregare. ut hic. c. i. eo. q. sicut. Item iudices seculares cognoscunt de causis criminalibus ergo et electi confirmati. specificiter tamen non tangit Innocentium. nunquid possit deponere clericum vel cognoscere de crimine exposcente depositionem. Et non. ex dicto Innocentium. quod excommunicare est meri imperij. primum sentit glossam. ij. q. vij. quisquis. Secunda operi. est quod electus confirmatus non possit cognoscere de crimine requirente depositionem. arg. xv. q. vij. c. felix. et c. si autem. Tertia operi. quod possit cognoscere sed non sententiarum differt tamen sententiam in tempore consecrationis. Quarta operi. quod possit cognoscere et iudicare eum deponendum et degradandum sed non degradabilem ipse. sed alius ad postulationem suam. et hanc operi. tenuit Hostiensis. Quinta fuit operi. Bo. de lig. qui considerauit tres actus. Primus est in cognoscendo. Secundus in iudicando. Tertius in exequendo per degradationem actualem. et iste tertius actus non licet non consecrati mihi placet operi. glo. simpliciter intellecta ut non consecratus non possit deponere clericum ab ordine clericali. quia sicut non potest illum ordinem conferre ante consecrationem ita nec illum ordinem auferre. quia maior potestas requiritur in auferendo ordinem quam in conferendo. ut colligitur ex c. si. xv. q. vij. vbi dicitur quod episcopus solus potest conferre ordinem. solus autem auferre non potest. et est textus in c. ij. de transla. prela. nec placet mihi quod possit cognoscere de crimine requirente depositionem saltem quando intendit procedere ad degradationem actualem. quia certus numerus episcoporum requiritur in examinatione cause. ut non. Bo. an. in c. degradatio. d. penis. li. vi. dicitur plene

in c. at si clerici. de iudi. Electus autem et confirmatus non dicitur episcopus ante consecrationem sed appellatur electus. ut in c. tua. de his que fi. a prela. no. glo. in de. j. de bap. Sed proare que beneficio potest. quia non est ordinis episcopalis et solus potest cognoscere et proare. ut non. xv. q. vij. in summa. et tenent contra doc. hic. Item potest cognoscere de alijs criminibus dummodo non intendat ad degradationem sed ad alias penas ut hic.

Contra inter. R. Qui electioni se facte renunciat appellare nequit ad impediendam electionem alterius et electio que est a suspensis celebrata non tenet. h. d. Primo narrat factus. Secundo diffinit articulum de quo constabat. ubi nos attendentes. Tertio ibi sane. illud de quo non constabat diffiniendum comitat. Et per intellectum littere premitte quod vacante monasterio constantiensi. Quidam. R. senior fuit electus in abbatem in discordia cum electioni quidam. R. iunior et quidam alij ex monachis se opposuerunt tandem hec questio fuit delata ad sedem apostolicam papa autem videns istam questionem pertrahi in longum compulit partes ad compositionem. vbi vigore compositionis ille. R. senior renunciauit electioni se facte et de manibus pape suscepit prioratum ad custodiam illius monasterij ab eo dum viueret possidendus sed reuersus ad monasterium non fuit ab aduersarijs receptus. Immo male tractatus cum. et demum euadens manus eorum appellauit ne aliqua fieret electio in monasterio dicens quod intendebat redire ad suum ius prestatum. ex quo aduersarij noluerunt seruare compositionem. Item propter illum excessum commissum in personam istam. R. et quosdam alios cardinalis legatus qui erat in partibus tulit sententiam interdicti in monasterium et in monachos ipsius. Sed hoc non obstante monachi celebrarunt diuina et processerunt ad electionem abbatis illum. R. iuniorum eligendo. denovo propter predicta questio fuit delata ad summum pontificem et per parte. R. senioris opponeretur principaliter duo contra electionem factam de. R. iuniorum. primo quia fuerat attentata post appellationem interpositam ab ipso. R. seniori. secundo quia fuerat facta ab ipsis monachis interdictis et suspensis. et ad faciendam fidem de interdicto portauit ille. R. senior quosdam litteras prepositi et capituli constantiensi. ex parte vero. R. iunioris negabat interdictum et allegabat quod diocesanus loci ipsum electum confirmauerat et benedixerat. unde non erat verisimile quod minus benedictionis impedisset si fuisset facta electio de suspensio et a suspensis contra appellationem dicebatur quod illa appellatio non valuit. quia ex quo monasterium vacabat per renunciationem ipsius. R. senioris non poterat per appellationem suam impedire ne fieret electio. Papa auditis partium allegationibus quia constituit sine aliqua probatione quod illa appellatio fuit minus legitima quia non poterat appellare ne fieret electio ex quo renunciauit iuri suo pronunciauit illam appellationem fuisse minus legitimam. Sed quia de sententia interdicti

nō poterat in curia fieri plena fides h̄ adessent pre-
 sumptōes h̄ie se inuicē collidētes papa cōmiste il-
 lum articulū expediendū in p̄tib⁹ fm̄ formā h̄ p̄tēā
 ¶ Nota p̄mo ar. optimū & quasi exp̄ssum in tex.
 q̄ papa potest in b̄n̄ficialibus cōp̄llere p̄tes litigā-
 tes ad cōponenduz. An aut̄ hoc liceat indistincte
 vel cuiq̄ iudicā dicit̄ cum glo. j. tene n̄ menti istuz
 tex. q̄ non reperit̄ in hoc ali⁹ ita exp̄ssus. ¶ Ho.
 secūdo q̄ monachus electus in platum p̄t̄ electio-
 nem suam p̄sequi & sup̄ ea litigare. cōcor. c. cum d̄
 lectus. de consue. r. c. ij. de in inte. resti. cum si. est
 ergo religiosus hui⁹ iuris capax. ¶ Ho. tertio ibi
 dum uiuere possidendos q̄ papa p̄t̄ prioratum
 manualē seu claustralem cōcedere religioso ab eo
 toto uite sue t̄pe possidendū. & sic habes vnum ca-
 sum in quo p̄t̄ religiosus esse p̄petuus in p̄oratu
 claustrali seu manuali alius t̄n̄ citra papam etiam
 abbas p̄p̄ius nō posset hoc modo p̄petuare reli-
 giosum in istis p̄oratis manualib⁹ quia est con-
 tra iuris dispositionē. vt in. c. iij. ad monasteriū.
 in. s. nec alicui. de sta. reg. sentit̄ Inno. in. c. si. qui
 de. vel vo. & vide latius p̄ Frede. de se. p̄st. c. l. ij. di-
 xi in. d. c. cum ad monasteriū. vnde p̄t̄ abbas re-
 mouere talem p̄orem nō obstante q̄ illuz posuerit
 ad vitam suam. Et nō. istum tex. diligent̄ p̄ limita-
 tione. c. p̄recta. r. c. ad nostram. de confir. vti. v̄
 inuti. vbi habet̄ q̄ nō potest religioso p̄firmari p̄-
 oratus ad vitā. p̄cedūt̄ em̄ illa iura nisi papa alud
 faciat ex certa sciencia vt hic. q̄ tenet̄ etiā Inno. h̄
 & nō. in. c. nisi. de p̄ben. ¶ Quarto nō. q̄ nō valet
 appellatio interposita ab eo cuius nō interest ap-
 lare. & ad hoc quotidie solet allegari ista l̄sa. cōcor.
 ij. q. vj. c. nō solent. ¶ Ho. in. x̄bo sane. iūcta glo.
 q̄ littere testimoniales p̄lati & capituli faciūt̄ p̄sum-
 ptionem nō modicam. licet nō faciant plenaz p̄ba-
 tionem. facit. c. innotuit. j. e. r. c. veritatis. de do.
 & contu. dixi plene in. c. post cessionem. de proba.
 ¶ Ho. ibi mun⁹ benedictiōis. q̄ abbas elect⁹ & cō-
 firmatus b̄n̄dicitur. ep̄us aut̄ p̄secrat. vt. s. c. p̄xi.
 an aut̄ ista benedictio abbas sit ex toto simplex an
 p̄tim ordinaria. vide per glo. in. de. attēdentes. de
 sta. regu. ¶ Item nō. q̄ vbi cōcurrunt due p̄sum-
 ptiones quarū altera nō p̄ponderat inuicem se eli-
 dunt. secus vbi altera esset vehemētior. vt in. c. lit-
 teras. de p̄sump. bonus aut̄ iudex arbitrabit̄ an &
 quādo sint pares vel altera potentior. q̄ non p̄t̄
 sup̄ hoc dari certa regula sicut dicim⁹ in alijs p̄ba-
 tionibus. vt in. l. iij. ff. de testi. & in. c. in nostra. co.
 ti. ¶ Ultimo nō. q̄ suspēns ab officio nō possunt
 eligere. potestas q̄ eligendi inheret officio. de quo
 plene nō. in. c. cum dilectus. de consue. & intellige
 tex. in suspēns ab homine vel a canone inferentē
 penam. secus in suspēns a iure suspēnsione simpli-
 ci. puta p̄pter p̄cipium cū excoicatio. itaz isti pos-
 sunt eligere sed nō eligi. de quo dicendū vt plene
 nō. in. c. si celebrat. de de. exco. minif. ¶ In gl. ibi
 magis vacillabat. Aduerte q̄ glo. nō aperit̄ vtrū
 papa possit indifferenter de iure cōp̄llere partes
 ad cōpositionem. v̄n̄ contra tex. videt̄ facere. j. q̄
 metus cā. p̄ totum. nam cōpulsus ad aliquid faciē

dum p̄t̄ agere ad rescindendū actum actione q̄
 met⁹ causa. & p̄cor. ff. q̄ me. cau. p̄ totum. So. forte
 metu p̄trarij dixerūt Lan. & Hoff. hic q̄ ista fuit
 cōpulsio p̄ditionalis & non p̄cisa. sed hoc nō soluit
 cōtrarium. q̄ actio q̄ met⁹ cau. datur p̄ vi condi-
 tionali. Itē cōpositio nō p̄t̄ fieri p̄ vim p̄cissam.
 q̄ animus hominis nō cadit in potestare alterius
 vnde tex. h̄ dixit q̄ ordinationi p̄sentit̄ licet inuit⁹.
 Inno. exponit̄ istam inuitum. i. instātia p̄cum deu-
 ctum. quasi dicat q̄ papa nō cōpulsit ad cōponen-
 dum sed quodāmodo deuicit cum instātia p̄cum.
 Ex quo nota q̄ p̄ces instāntissime p̄ncipis nō indu-
 cunt iustū metum. v̄n̄ ad rescindendū actum non
 potest quis allegare maximas p̄ces p̄ncipis q̄ be-
 ne notabis. q̄ ego intelligo nisi esset talis p̄nceps
 qui solebat male tractare suis p̄cibus non acquies-
 centes. nam t̄n̄c puto q̄ iste p̄ces excusant & h̄nt
 vim iusti metus. sic intellige tex. iūcta gl. in. l. j. s.
 qui honorande. ff. quarū re. act. non daf. Tertio
 soluit idem Inno. q̄ papa coegit istuz ad cōponē-
 dum p̄pter mala que sciebat de eo que p̄bari non
 poterant. dicit̄ t̄n̄ q̄ alteri q̄ pape hoc nō licuisset.
 ¶ Nota singularit̄ hoc dictum q̄ papa p̄t̄ dispo-
 nere ex sciencia quā habet vt p̄uata p̄sona. q̄ ego
 intelligerē in his que plene p̄dēt a potestate sua.
 secus aut̄ in alijs. vt in. de. p̄storalis. de re iudica.
 hinc dicit̄ singulr̄ Bal. post glo. in. l. ff. C. de legi.
 q̄ nō est p̄sumenduz p̄ sententia p̄ncipis si p̄cedit
 parte nō vacata & eius defensione nō admissa. an
 aut̄ possit papa cōp̄llere partes ad cōponendum
 vide p̄mo glo. in. l. j. ff. de no. ope. nūci. in. s. post.
 que generaliter loquēs de iudice. dicit̄ q̄ non p̄t̄
 cōp̄llere partes ad cōponendum & illa glo. cōiter
 tenetur licet aliud senserit glo. in. auē. vt dif. iudi.
 in. s. si x̄o contigerit. Tamē in p̄ncipe puto q̄ pos-
 sit cōp̄llere in his que p̄ndent a potestate sua. vt
 in istis b̄n̄ficialibus & alijs iurib⁹ ecclesiasticis. quia
 papa in istis habet plenitudinē potestatis. vt in. c.
 ad honorem. de aucto. & vsu pallij. maxime q̄ ius
 est dubium p̄pter p̄ndētiā litis. & facit gl. in. c.
 p̄ principales. ij. q. iij. que dixit papam posse p̄ua-
 re ep̄iscopū suo ep̄iscopatu quā gl. limita & restrin-
 ge p̄t̄ dixi in. c. si. s. p̄fir. vti. vnde fortius poterit
 cogere ad cōponendum cum dubius sit euent⁹ li-
 tis. vt in. l. q̄ debetur. ff. de pecu. & in. c. fraterni-
 tatis. de frigi. In his x̄o que nō dependent a ple-
 na potestate p̄ncipis puta q̄ causa nō subsistente
 nō possit cōp̄llere ad cōponendum. q̄ debet vni
 cuiq̄ ius suum reddere ad sn̄iam legitimaz. vt. s.
 in. p̄hemio. Causa t̄n̄ legitima cōpellens p̄tes ad
 cōponendum in quolibet iudice est q̄n̄ partes diu
 litigauerunt & questio est multū dubia. nam tunc
 etiam iudex secularis p̄t̄ cōp̄llere p̄tes ad cōpo-
 nenduz vel ad cōp̄romittendū & negligentia ipsi⁹
 poterit iudex ecclesiastic⁹ sup̄plere excoicando par-
 tes nisi veniant ad cōcordiam. p̄ hoc vide tex. nō.
 in. c. placuit. xc. di. dixit h̄ do. p̄. de ancha. se pu-
 tare q̄ in casu h̄ gl. posset etiā ep̄s cōp̄llē clericos
 ad cōponendū. s. quādo litigant sup̄ beneficio nec
 defacili potest̄ l̄s decidi. nam ep̄iscop⁹ potest̄ ex cā

tales transferre inuitos. vt in .c. quesitum. de re. p. mu. quod mihi satis placet. als autem causa legitima nō subsistente potest et debet iudex hortari ad cōponendū nō autē cōpellere. sic intellige. c. studēdum. xc. di. ¶ In glo. ij. ibi si tñ electi canonice fuerunt. Aduerte qz glo. p hoc nō rīdet ad p̄trariuz nam iste. R. senior nō fuerat electus p collegiū sed habuit a papa prioratū et custodiā. et ideo dic vt dicit in notabilib⁹ q papa hoc facit ex certa scia. et dicit hic Cinc. q si abbas vellet istum remouere sine cā nō posset. qz quo ad istū prioratum est obedientia riuus pape et nō abbatis. remanet tñ in alijs subiectus abbati. et d hac materia vide qd plene dixi in c. ad nostram. et c. se. de p̄fir. vii. vel inuti. et no. dictum Inno. ¶ In glo. in .x. q ex p̄sensu. in fi. p intellectu hui⁹ glo. et ter. oppo. p̄tra l. az. videf em q iste. R. senior potuerit appellare p suo interesse vt nulla fieret electio. ex quo renūciauit electōi: de se facte vigore cōpositionis vt ipse possideret prioratū et custodiam eiusdē monasterij poterat redire ad ius suū pristinū aduersarijs nolentib⁹ obseruare cōpositionē. vt in .l. si diuersa. C. de transac. et in .l. cum p̄cibus. C. de p̄scrip. xxx. vel. xl. anno. In istis em p̄tractibus innoiatis facio vt facias et. postqz quis impleuit p̄tractuz p parte sua habet duplicē modū agendi p̄tra aduersariū recusantē adimplere p̄tractum p parte sua. pōt em agere vt adimpleat actione in faciū. Item pōt repetere qd dedit. qz dedit ob cām. vnde causa nō secuta pōt repetere. vt. ff. de p̄di. ob causam. quasi p totum. et in .l. ij. ff. de re. p̄mu. et plene de his p̄tractibus innoiatis in l. natural. ff. de p̄scrip. x. et p̄ly. in .l. ex placito. C. de re. p̄mu. Sol. glo. circa hoc et ista p̄traria multum instat. et in effectu ponit quattuor solutiōnes. Prima qz hic fuit apposita clausula vt pena soluta p̄traueniente staref cōpositioni. ideo licet aduersarij p̄trauenerūt nihilomin⁹ vigore pacti standū erat cōpositioni. Et no. ex hac sol. q clausula raro manēte pacto opaf etiaz in fauorem p̄trauenientis p̄trarium tñ no. glo. in .c. ponuit. de loca. et in .l. ij. C. de iure emp̄ti. vbi cōiter no. q ista clausula solum opaf respectu obseruātis pactum. et forte ob hoc dixit hic glo. q hec so. nō est bona nec colligif b. Secūda solutio q p̄traria pcedūt vbi qd p̄ditio naliter seu respectiue adimpleret cōtractum p pte sua. s. habito respectu ad implementū fiēdū p aliā ptem. Sed in casu nostro iste. R. senior pure renūciauit iuri suo nō autē ob causam. nam ista spūalia pure sunt renūcianda. ita q in eis non hnt locū illi p̄tractus innoiat do vt des. facio vt facias et. ar. in .c. sup eo. de trāfac. et no. hāc so. Sed hec solutio esset vera nisi interuenisset auctas pape vel alteri⁹ superioris qui habet cassare suspitionē fraudis. naz hic dicit q papa coegit eum ad cōponendū. Item q iste inuitus p̄sensit ordinationi. Item subijct q ex p̄sensu cōpositionis recepte iste. R. senior amisit ius qd habebat. q non renūciauit pure sed fuit ductus vigore illius cōpositionis. vñ licet in renūciationis actu nō apponeret p̄ditionem vel modū tñ ex p̄cedentib⁹ satis apparebat q si pure renūcia

bat. et p hoc videf ter. in .c. cum p̄dem. de pac. vbi ille cessit liti pure in manib⁹ pape. sed qz papa p̄us puiderat vt p aduersarios puideret illi in cōpetenti bñficio videf ex illa cōiectura q ille cessit liti ob causam. vñ aduersarijs nolentib⁹ illi puidere de bñficijs sicut papa ordinauerat reduxit illū papa ad ius suum p̄stinum. Itē videmus in resignatio ne que fit ex causa p̄murationis. nam illa resignatio fit tacite ob cām. vñ de si aduersarius nō vult resignare bñficiū suū potest redire ad ius suū pristinum. vt in .c. cu3 vnuerfor. de re. p̄mu. Tertia solutio colligif ex verbo tum qz recipiēdo. que bene et sane intellecta ponit iudicio meo veritates. vt dicatur q hec cōpositio fuit adimpleta p vtrāqz ptez qz papa ordinauit in cōpositione vt. R. senior renūciaret abbati et reciperet prioratū et custodiā eiusdem monasterij et post renūciationē p eum factam recepit a manib⁹ pape prioratū in custodiā p̄tib⁹ p̄sententib⁹. vñ licet postea reuersus ad monasterium nō reciperet non tñ poterat dicere cōpositiōez nō fuisse adimpletā. nam plenu ius fuerat p collationem sibi factā p̄secutus. Ideo poterat et debebat agere vt illi aduersarij obedirēt sibi tanqz p̄ori et custodi nō autē poterat retractare cōpositionem p̄fectam. et p hoc soluunt p̄traria. nec ob. c. cu3 p̄idem. qz ibi ille qui cesserat liti nō fuerat aliquo mō p̄secutus ab aduersarijs. sed solū papa mandauerat vt illi puideret de cōpetenti bñficio. vñ illis nolentib⁹ licitum fuit illi redire ad ius suū p̄stinum. et hec so. videf de mente Inno. et hosti. h. et multū mihi placet. Quarta solutio q in p̄trarijs fuit imploratum officiū iudicis hic secus. hec so. nō videf bona. qz si iste. R. senior habuisset facultatē implorandi iudicis officiū vt reduceret ad ius suum pristinum nō posset dici q sua nō interfuisset appellare ne fieret electio cui⁹ contrariū dicit in ter. et ideo tene solutiōez p̄cedentes. vñ de nō sine ministerio lsa ponderat q iste. R. renūciauit abbati et d manibus pape recepit custodiā et prioratuz. quasi ad inferendū q hinc inde fuit cōpositio recepta et adimpleta. an autē teneat renūciatio beneficij vel collatio simoniace facta. vide p Inno. in .c. cum vnuerforum. p̄all. de re. p̄mu. vbi tenet q nō. Et no. singularit̄ illud dictum et vide qd ibi dixi. ¶ Sz cōtra p̄dicta et p̄tra text. opponit. videf em q si istus R. nō interfuit appellare non debuit etiam audiri quaten⁹ impugnabat electionē factam de. R. iunioris rōne interdicti. qz is cuius nō interest nō debet audiri. iuxta no. in .c. ex parte. A. de testi. vbi no. de illa exceptione tua nō interest. et p Inno. in .c. sup his. de accu. Solu. dicūt doc. et bene q respectu appellationis interponēde nō intererat istius R. senioris. qz solum appellabat ne fieret electio ppter ius suum cui tñ renūciauerat. sed quatenus impugnabat electionē respectu interdicti sua intererat. qz cum esset monachus monasterij intererat sua ne illegitime p̄mor⁹ p̄ficeref monasterio et sibi in p̄latum. ar. viij. q. j. audacter. et eorum que no. Inno. i. d. c. sup his. et p̄ p̄dicta clare p̄ intellectus hui⁹ .c. ¶ In glo. in .x. p̄iudicat ibi b secus. gl. nō

expmit quare secus hic. i. qre iste. R. iunior cū eēt reus nō fuit absolutus. ex q̄ p̄sumptōes sup̄ interdīcto erāt dubie ⁊ actor plene nō pbauerat illam exceptionē. naz̄ debebat reus absoluti vigore illius regule cū iura p̄num sunt obscura reo fauenduz est ⁊c. vt in regula cū iura. de re. i. li. vi. vel vigore alteri⁹ regule actore nō pbante reus debet absolui. vt in. c. fi. de iureiur. Sol. dicendū q̄ illa iura p̄cedūt q̄n fuerūt date dilationes debite ad pbandum. h̄ aut̄ solum ps̄ excep̄at nec defecerat in pbando. et qz in curia nō poterat iste articulus defacili liquere p̄pter pbationū absentiā papa cōmisit istū articulus in p̄tib⁹ decidendū. decidit aut̄ articulus appellationis papa qz de illo sibi p̄stitit sine aliqua pbatione. ¶ In glo. fi. in fi. Et ex hac glo. iuncto tex. collige q̄ suspensū p̄sumēdo eligere nō puant potestate eligēdi lz̄ male faciāt. Itē aliud iudicio meo notabiliter pbat hec l̄sa iūcta glo. q̄ eligētes suspensum nō sunt puati p̄tate eligēdi lz̄ electio sit nlla. rō qz solum puant electores q̄n in electo p̄currit vn⁹ de quattuor defectib⁹ exp̄ssis in. c. cū in. cūctis. s. eo. ⁊ ibi dixi. ⁊ p̄ 30. an. in regula odia. in mercu. de quoz numero nō est iste. nam p̄t quis esse suspensus sine crimine v̄puta iniuste. Itē crimē potest esse occultum ⁊c.

Qualiter Si electus nō habz sufficientem sciam vel aſi p̄firmationē administrat ei⁹ electio cassari debet. p̄mo ponit̄ occisum exordium. secūdo factum ibi verum. tertio electionis cassatio ibi sufficienti. ¶ Itē. p̄mo ibi aſi p̄firmationē. q̄ p̄ solam p̄firmationē potest q̄s se ingerere administrationi p̄lature. vñ pondera q̄ l̄sa ista nihil dicit de installatione p̄s scienda. facit ad ea que dixi in. c. trāmissaz. s. eo. hodie tñ p̄ extrauagā. bonifa. que incipit in iūcto est p̄uisum q̄ anteq̄ habeat l̄sas aplicas super sua p̄mōtione nō debet administrare nec debet recipi ab ecclia tanq̄ p̄latus. als̄ recipientes ⁊ receptus incurrūt penam de qua ibi. Ex quo infer̄ q̄ p̄nūciatus p̄ papā licet habeat nouū certissimū de p̄nūciatione nō p̄ hoc p̄t aliquid administrare de bonis p̄lature nisi p̄ habeat l̄sas aplicas. ⁊ ita semel feci obseruari. nam q̄dam p̄nūciat⁹ vicinus curie volebat post p̄nūciationem p̄stituerē vicariū in ecclia q̄d facere nō poterat. dic̄ tñ q̄ p̄ p̄nūciationē est verus p̄latus. qz l̄sa est de substātia p̄bationis nō aut̄ de suba gr̄e sue p̄uisionis. vt no. p̄ 30. an. ⁊ Archi. in p̄hemio. vj. ⁊ p̄ Bal. in. l. humanū. C. de legi. vbi specificē attingit hoc vltimum dictum. ¶ Itē. sc̄do ibi irreuerēter vnā cām quare exigē p̄firmatio ad facultatē administrandi. nam p̄mo ob reuerētiā sup̄ioris. secūdo p̄t̄ addi alie cāe. quas vide p̄ glo. in. c. auaricie. j. e. ti. li. vj. ¶ Tertio no. q̄ recipere iuramēta fidelitatis ⁊ obedientie a subiecti p̄tinet ad administrationē ecclie. vñ hec dūtarat electus attentando videt̄ administrasse. ⁊ p̄ p̄ns incidit in penā de qua h̄. Quid aut̄ si electus p̄mittit se installari. i. poni in stallo p̄lati put̄ est moris quarūdam eccliaz. tenent h̄ doc. q̄ p̄ istum actū tñ dummodo alit̄ nō administrat nō incidit in penā. tum

qz p̄ hunc actū nō administrat bona p̄lature. tum qz p̄suetudo excusat. ar. in. l. minime. ff. d̄ legi. nō tñ intelligas q̄ p̄suetudo valeat vt elect⁹ possit administrare aſi p̄firmationē. nam p̄trariū tenui. s. eo. trāmissaz. ⁊ vide q̄d no. Oldra. p̄ sil. c. lvi. vbi disputat hūc articulus. ¶ Itē. ⁊ tene menti l̄faz ibi nemo debet sibi honorē assumere s̄ q̄ vocat̄ a deo ex quo p̄mo habes q̄ p̄latura est honor. dic̄ tñ q̄ p̄ncipalr̄ si dat̄ p̄pter honorē sed p̄pter onus. sed in p̄sequētiā p̄pter administrationē debet p̄lato honor. de quo vide tex. ⁊ ibi plene p̄ Archi. viij. q. j. qui c̄parum. vide pulchrum tex. hiero. in. c. esto te subiecti. xcv. di. Itē secūdo collige q̄ legitime p̄mor⁹ p̄sumit̄ vocat̄ a deo sicut aaron. de q̄ vide xxi. di. s. j. ⁊ Leuiti. xvij. ¶ Itē. ibi donū scientie. ⁊ tene menti tex. q̄ scia dicit̄ donum dei. Et no. ibi pontifici cōueniēs. qualē sciam debet habere ep̄s nam sufficit q̄ habeat cōuenientē pontifici. ⁊ dicit̄ cōueniens illa que sufficit ad explendū ea que sibi ex officio incūbunt. vt dixi post Inno. s. e. cum in cūctis. licet cū in ep̄o desideret̄ emines scia conueniens tñ tolerat̄ vt hic. ⁊ j. e. cū nobis. Quid aut̄ si p̄mōtus p̄ papā nō habet cōuenientē sciam. dic̄ vt dixi in. d. c. cū in cūctis. ¶ Itē. ibi postq̄ nobis p̄sentasti eundē articulus. fm̄ quosdā q̄ sufficit electum habere sciam cōuenientē tpe quo electio p̄sentat̄ sup̄iori. q̄d ego nō credo qz si electus patit̄ defectū in scia electio est nulla. vt in. d. c. cū in cūctis. nō aut̄ potest cōualescere ex idoneitate supuenienti. vt in. c. si eo tpe. de rescrip. li. vj. vñ ista verba postq̄ ⁊c. refero ad sequētia ⁊ nō ad p̄cedentia. ¶ Itē. ibi irritandū. q̄ administras aſi p̄firmationem nō p̄dit ipso facto ius sibi questum p̄ electionem sed d̄z electio p̄ sniam irritari ⁊ hoc erat indubitatum tpe hui⁹. c. s̄z hodie dubitat̄ p̄pter. c. auaricie. p̄all. nam tex. ibi videt̄ velle q̄ electio talis sit irrita ipso facto. Alij d̄o intelligunt istum tex. p̄cedere q̄n electus administrat aliq̄ questu colore put̄a tanq̄ iconomus. sec⁹ si administrat vt electus. p̄ma tñ opi. cōior ⁊ verior est vt ibi no. i glo. ⁊ istud verbū irritanda. quaten⁹ refer̄ ad patientē defectum in scia stat̄ improprie qz electio talis est nulla vt in. d. c. cū in cūctis. sed quaten⁹ refer̄ ad administrantem stat̄ p̄prie. ¶ Ultimo no. ibi ex ea vel ob eam d̄riam esse inf̄ ex ⁊ ob. naz̄ ista dicitio ex denotat cām p̄pinquā. illa d̄o dicitio ob denotat cām remotam. vt no. Bar. in. l. liberorum. ff. de vbo. sig. ⁊ hunc puto intellectū horum verborū. docto. tñ hic aliter exponit̄ vt p̄ illud vbum ex ea comprehendat cōiuncta. illud vbum ob eam comprehendat remota. q̄d idem videt̄ in effectu cum p̄cedenti. vñ vbum ex ea comprehendit ea que electus fecit alijs idē gessit erga alios. verbū ob eam comprehendit gesta p̄ alios erga electū. Ex quo infer̄t̄ doc. q̄ debitorē p̄lature soluētēs isti electo nō p̄firmato non sunt liberati a debito quo tenebant̄ ecclie. quia h̄ irritant̄ oia gesta v̄tute illi⁹ electionis. sed tu intellige nisi illi debitorē fuissent obligati ex contractu inito cum electo. lz̄ sup̄ bonis ecclie qz isti tūc sunt obligati rōne p̄tract⁹. vñ liberant̄ soluēdo p̄benti

secum. Ita notant dicit Inno. in. c. in l'is. de resti. spo. allegat tex. opti. i. l. si vrbana. ff. de p'di. inde. et ibi p' Bar. qd' no. Quid aut' si elect' ingerens se administrationi p'ature an p'firmatione p'tulit b'nficia que p'us ipse habebat alicui nunqd' cassata sua electione et sic repulsus a p'atura possit repetere illa p'ora b'nficia. C'opo. hic dicit q' sic. q' no' tenuit illa collatio ex defectu p'tatis. Item q' hic irritant oia gesta p' electu'. secus dicit si p'tulisset illa b'nficia post p'firmationem. quia tunc licet p'firmatio casset ob aliquam cam no' t'n debet cassari collatio vel alia gesta p' istu' electu' et p'firmatu'. q' r'one publici officij ex q' tolerabat in eo debet oia gesta valere l'z p'p' aliquo actu intrinsecu' n'c annullat titulus vel appareat nullus p. l. barbari. ff. d' offi. p'ro. et p' id qd' no. Inno. in. c. nihil. j. eo. facit. c. ad p'badu' de re iud. et cu' isto dicto tr'aseunt c'oter scribentes h' p'eter Bas. d' cal. qui tenuit p'trariu' quo ad v'ru'q' d'ic'u' respectu collatiois b'nficioz. dicit em' q' ad p'muz q' ex q' iniuste et temere p'tulit b'nficia sua anq' e'et p'firmat' no' d'z posse illa repetere q' fuit i culpa c'of' ferendo et n'c in reuoc'ado allegaret turpitu' d'ine sua. no' ob. iste tex. na' d'z itelligi d' reuoc'at'oe illoz que no' tendu't ad vtilitate' ipius reuoc'atis. et certe p'ima fronte videt' bona p'sideratio. t'n ego dicer'e sic q' sup'ior p'ot illa collatione' habere rata' in odiu' istius ex quo iniuste et temere illa resignauit. ar. in. c. q' in dubijs de renu'. Sed anq' sup'ior in penam ipi' habeat h' ratu' poterit repetere illa b'nficia q' si potuit illa resignare. v'n p'ot allegare nullitatem p' ueniente' ex p'sona age'tis. iuxta ea q' dixi in. c. no. sti. s. eo. nisi postq' incepit administrare esset lapsus t'ps triu' m'ensiu' p'sixu' p'secrationi. q' t'nc puto q' b'nficia sua vacent ip'o facto sicut vacaret in electo et p'firmato ne sit melioris p'ditiois stultus q' sapiens ar. optimu' in. c. eu' q' de p'be. li. vj. In secundo casu q'u' p'tulit post p'firmatione' tenet Bas. q' illa collatio debz reuocari q' iuste putabat p'ferre qd' mibi placet d'um' sit in p'babili errore. ar. op. in. c. si b'nficia de p'ben. li. vj. an aut' iste cui' electio fuit cassata q' administrauit an t'ps possit denuo eligi in eade' vel alia ecclesia tenet Archi. in. d. c. auaricie q' no' q' electio sua fuit cassata vitio persone. ideo ostat sibi. c. sup' eo. s. eo. qd' b'nf' no. Et no. istud c'otra istos q' ex potentia p'ncipis secl'aris ingeru't se administrationi sola electione p'cedete. Isti em' efficiu't ieligibiles. vt in. c. q' d'is. j. eo. et i. d. c. sup' eo. et puto firmit' q' si papa i'grans illu' se intrusse p'romoueat eu' ad p'aturam q' talis p'motio est surrepticia. nec habet titulu' veru' p'ature q' requirit' dispensatio vt p'moueat qua' papa no' fecit nec exp'sse nec tacite cu' ignoraret vitiu' intrusionis qd' bene no. et per hoc sunt declarate glo.

Cum inter vniuersas
Legit duob' modis. fm p'muz intellectu h' intendit. Qui vocat' ad electione' canonicu' no' vocandu' illu' spectare tenent nisi p' papa' absoluatur vel periculu' sit in mora. h. d. fm intellectu glo. fm alia' lec. c'om hoc int' dicit. Si vocant' ad electione'

no' vocandi valet electio facta eis no' expectatis. et due s'nt p'tes p'ncipales. In p'ma de c'ase ponit sup'plicatione' capli qua' iustificat. scdo causaz reddes illa' admittit et caplin instruit ibi. q' d'z. Ho. p'imo ibi ad decanu'. iuncta glo. j. ar. q' decanus e' de caplo. quod ego puto veruz si als est canonic' vel h' als h'z p'suetudo. als em' soli canonici faciunt capi tulu'. vt i. c. nouit. et c. q'ro. d' his q' s'nt a p'la. no. in. c. j. s. eo. et in. c. ij. j. de insti. et c. cu' olim. de re iud. Ho. scdo q' caplin p'ot ab'stes canonicos admonere et red're vt in termino debeat c'oparere ad eligendu'. p'ot q' caplin abbreviare terminu' iuri p'figendo terminu'. put sibi videt' et si canonici s'nt discordes stat' maiori p'ti. vt no. j. c. p'ri. et facit. c. j. de his q' s'nt a ma. p'te ca. Ho terno ibi q'uis ecclesiastica p'suetudo no' ex'gat. ar. q' sup' vocat'oe canonicoz ab'stu' st'adu' est p'suetudini. et videt' h' l'ra p'bare q' valeat p'suetudo vt canonici vocent' de loco remoto. In p'iu' t'n facit tex. i. v'bo. q' d'z. vbi dicit q' mora in elect'oe est valde suspecta et sepe d'annosa. q' no' deberet valere c'osuetudo cu' sit ecclesie grauosa vel possit esse d'annosa. ar. in. c. j. de p'sue. il lud certu' est q' valeat p'suetudo vt ab'stes canonici vocent'. de q' vide tex. iuncta glo. qua' tenebis m'eti in. c. cu' i ecclesijs d' p'be. li. vj. S'z an valeat p'suetudo vt valde remon' vocent' posset dubitari p'p' p'dicta. putare q' vbi ab'stes possent vocari et electo fieri infra terminu' iuri. d' q' i. c. ne p' defectu. j. c. q' t'nc valet p'suetudo q' no' p'ot dici d'annosa ecclesie ex quo no' excedit terminu' iuris als aut' secus. Ho. ibi vice regia. q' rex p'stat assensum electioni facte de p'otifice. et sic no' expectat p'ius p'firmatio q' p'ctat assensus. licet aliud senserit Inno. s. eo. cu'z terra Quare aut' penit' iste assensus regius d'ant doc. tres so. P'ima q' forte ista ecclesia habebat feudu' a rege. et videt' miranda hec so. q' r'one feudi debe at req'ri assensus d'ni post electione' p'elati iure t'n non p'bat quod meminerim. Scdo so. q' forte rex erat patronus illius ecclesie capuane. et hec so. est vera in se et p'bat in. c. nobis. j. de iurepa. Tertia so. q' forte h' habebat p'suetudo. s'nt in p'al. c. cu' terra i. fi. et j. eo. q' sicut. Ex quo no. q' potest induci ex c'osuetudine vt assensus regius petat' post electione' facta' p' caplin an p'firmatione'. vide etia' Inno. in. d. c. quod sicut. vbi dicit valere c'osuetudinem vt n'ciat' p'ius p'ncipi mors p'elati et petatur licentia eligendi futurum successor'. quo casu posset p'babilit' dubitari nunqd' papa qui hodie p'ouidet ecclesijs cathedralibus et regularibus teneatur p'ius requirere consensum p'ncipis in illis locis in quibus erat dicta c'osuetudo. nam cu' p'ouiso pape habeat vim electiois et p'firmatiois videt' q' teneat' req'rat' req'rere sic tenebat' ipm caplin. In p'rium facit q' papa p'uidet iuri suo et no' vice capituli. arg. in. c. ij. de p'eben. li. vj. ergo c'osuetudo grauosa inducta contra capitulum non debet extendi ad papam. quia c'osuetudo onerosa non debet extendi de loco ad locum vel de persona ad personam. vt notan. dicit Inno. in. c. fi. de offi. archi. et hanc partem puto verioz.

Tertio no. in fi. q. vbi duo iura diuisa concurrunt in eadē psona nō astringit illa psona illa iura sū vni- re z vnico actu illa expedire sed pōt. pcedere sepa- te iure diuersarū psonarū. hoc colligit h in eo q. dicit papa q. caplm d. p. p. petere a papa assensuz vice regia z postmodū pfirmationē electōis. vñ noluit pfirmādo vtrūq. actuz expedire. sed voluit pcedē seorsum ac si in duab. psonis ista iura pcurrerent facit qd dixi in. c. cū in cūctis. s. fi. s. e. z qd no. glo. in. c. vt circa. eo. ti. li. vj. S. querit quare papa suc- cessit loco regis. daf. multiplex rñsio. p. primo q. for- te vacabat regnū apulie. z sic papa successit in iuri- bus regni sicut succedit vacāte impio. vt in. c. licet ex suscepto. de fo. cōpe. nō tñ hoc intelligas in q. libet regno vt eo vacāte succedat papa. s. dic vt no. in. d. c. licet. Sed dictū illud pcedit in regno cuius p. p. rietas p. nēt ad eccliaz. vt est regnū apulie. Se- cundo pōt intelligi q. rex erat rebellis vel scismaticus. Ex q. no. q. papa successit z pōt exercere iura regia qñ rex vasallus ecclie est rebellis vel scismaticus. T. el. fm. Th. in. forte rex erat puulus. ex quo in- fert q. vasallo exiite puulo dñs habet administra- tionem. qd tñ nō putat verū. nam tūc d. tutor ad- ministrare. ar. c. ex rōne. de eta. z q. li. z hoc puto ve- rius. facit qd le. z no. in. c. grādi. de sup. neg. p. la. li. vj. z i. nobis. de iurepa. ¶ In glo. ij. in fi. dic q. etiaz p. supposito q. isti fuissent in loco vñ eēt vo- candi nihilomin. in corū absentia poterat caplm aliquos noiare capiēdo noiatiōē p. p. r. q. p. de noiatiōē nō acquirif ius noiato. vt in. c. q. sicut. j. e. z ad istum tex. rñdent doc. q. noiare acapif hic p. eligere v. p. noiari. one solēni. qñ. f. caplm noiari duos vel plures pape z petit vt papa de eoz alte- ro p. uideat. vt dixi in. c. bone. j. s. ti. p. xi. ¶ In gl. in. d. remou. in fi. facit h. gl. in effectu tres p. clusio- nes. p. prima q. absentes reguli nō sunt vocādi fallit in actu electōis. Secōdo q. a remoto loco sint vocā- di absentes in actu electionis standū est p. sicuti. ni. Tertia q. i. alijs actib. ab electōe p. nēt ecclia. ¶ Quo ad p. m. p. clusioē vide tu gl. pleniorē q. cō- ter solet allegari in. c. ij. de testi. li. vj. q. dicit q. i. tri- bus casib. vocant absentes. s. in actu electōis. vt hic z. j. e. q. p. p. ter. In cessatōe a diuini. vt in. c. si ca- nonici. de of. or. li. vj. Et in collatione p. bendarū. vt in. c. cū in ecclis de p. bē. e. li. In alijs autē dic ab- sentes nō esse vocādos. z dicunt absentes q. nō faci- unt residētā in loco vbi est ecclia. vt i. c. h. ius por- rectū. x. q. ij. dū dicit ibidē deseruentiū z. exiites q. in castris nō sūt vocādi. z dic dictū illi. gl. p. cede- re regularif. Sed vbi occurreret casus pondero- sus s. i. s. alicui illozū triū deberēt absentes vocari qz nō apparet rō q. re in illis trib. sint vocādi nisi p. p. grauitatē p. iudicij z ponderositatē facti. q. in p. s. i. bus deberēt absentes vocari. qz casus except. a re- gula excedit p. p. idēritatē rōnis. vt est tex. bonus z mēti tenēdus in. c. cū dilecta de p. fir. vñ. vel inu. z glo. in. l. j. C. de p. di. inde. z q. q. ista iura nō exp- māt rōnē q. re in p. dicit trib. casib. vocant absentes tñ qñ non pōt p. iudicari nisi vnica rō z naturalis

d. fieri extēso fm rōnē p. iudicari. vt voluit Ly. l. nō dubiū. C. de legi. z Bal. in. l. maximū vituz C. de libe. p. te. S. alia rō p. ter p. dicitā p. iudicari nō pōt. z h. dictū sentit Inno. in. c. ij. de no. ope. nū. vbi sentit q. i. facti arduis dñt vocari absentes. z ma- xie p. siderādū est p. iudicij p. sentit. Itē puto q. vbi aliq. sūt absentes sine corū culpa vt q. sunt exules vt tūc pōtētiā tyrāni q. tūc isti sūt vocādi vt saltē cō- stituāt p. curatozē. hoc sentit Inno. i. d. c. ij. z Bar. in. l. oēs p. p. ff. de iusti. z iur. optie facit tex. in. c. q. to. lxij. di. q. sic pōt intelligi vt ibi not. z in. c. bo- ne. j. e. Ad scdā p. clusioē glo. vide glo. in. c. co- ram. j. e. z limita put. s. dixi in notabilibus. valet em. p. s. uctudo vt absentes nō vocent vt p. dixi. valet etiā vt vocent dñmō possint vocari sine magno p. iudicio ecclie. nā iminēte magno p. iudicio ecclie nō est seruāda cōsuetudo etiā iurata. vt est glo. no. xj. di. in his optime facit tex. in. c. j. de his q. si. a ma. p. te ca. facit qd no. Inno. i. c. accedēt. de p. uil. Quo ad tertiā z vltimā p. clusioē glo. dic q. regulariter sufficiāt deseruiētes in ecclia ad expediēdū ea q. in- cubūt i caplo z suffic. q. p. s. iat maior ps capli vt ē tex. no. quē tenebis mēti in. c. p. all. h. ius porrectū req. r. tñ ad h. vt actus nō possit aliq. mō ipugnari vt oēs deseruiētes vocent ad caplm. nā si aliq. s. si vocaret possit agere de p. ceptu. vt in. c. bone. el. ij. j. e. l. j. loq. tur i electōe. idē puto in alijs actib. capi- tularib. facit qd no. Inno. in. d. c. ij. s. no. ope. nū. z in. c. j. de his q. si. a ma. p. te ca. tñ ad h. vt act. va- leat req. r. necessario q. due p. tes residētā sint p- sentes. qz potērie capitulares residēt in duab. pti- bus l. j. valeat qd facit maior ps illarū duarū ptiuz qz maior ps capli censet h. facere. sic reducunt ad p. cordiā iura q. vident p. r. nā qdā req. r. duas p- tes. vt in. l. nulli. et i. l. plane. ff. qd cuiusq. vniūsi. qdā req. r. maiorē p. te. vt in. l. qd maior. ff. ad mu- nici. z in. c. j. de his q. si. a ma. p. te ca. z d. hoc p. glo. in. d. l. nulli. hec limita vt dicā in. c. in causis. j. eo. absentes em. qui nō sunt vocādi non cōputant in numero duarū ptiuz. vt no. glo. in. de. q. circa. de elec. ¶ De p. puto de vocatis per habentē potestātē z cōsententibus venire quia faciūt se alienos. vt. j. c. p. ori. z no. in. d. de. q. circa. In his tamen alijs regulā ponūt legisse cōiter. vt dixi in. c. cū omnes d. consti. z aliquid dicam in. c. in causis. sed hec vi- dentur iuri canonico cōsentanea. ¶ In glo. in. d. cognouerūt. in fi. z hanc p. clusioēz glo. q. sint vo- candi tenent h. cōiter doct. nō ob. iura p. us alle- ga. ta qz qñq. requirif intimatio ad finem simplicē sci- entie. z tunc pcedunt illa iura. qz certus nō debet certozari. vt in regula eum q. certus. de reg. iur. li. vj. qñq. requirif intimatio ad aliū effectum q. p- pter simplicem sciam habendā. z tunc pcedit con- clusio glo. vt no. in. c. fi. s. emp. z ven. p. Bar. in. l. emptor. C. de euic. z in. l. denūciasse. ff. de adult. In casu autem nostro debēt absentes vocari non solum vt sciant mortem p. elati. sed vt sciant diem electionis fiende. vñ de dicunt docto. q. si aliqui in- terfuissent assignationi dici vel fuissent vocati ad assignandū diē z p. temp. s. ient venire nō esset am-

plius vocādi. alis autē deberent vocari etiam si sci-
rent diē assignatā fm doct. Sed ego dubito de h
ultimo. qz ex quo sciūt vocationē ecclie et diem assi-
gnatā ad electionē faciendā nō video ad quē effectū
debeat fieri vocatio nisi dicas qz possent agē de cō-
temptu. ex quo fecerūt deliberationē sine requisitio-
ne et vocatōe absentū. ¶ In glo. in. v. reuersi. i. si.
solue hoc p̄trarium. qz ex quo aliq̄ venerūt p̄sum-
ptio est qz aliq̄ exites in eodē loco potuissent veni-
re. ar. in. c. cum dilecti. de do. et p̄tr. posset tñ p̄ba-
ri p̄trarium p̄pter diuersas q̄litates p̄currētes in
diuersis p̄sonis. nam p̄t esse qz veniētes erant iu-
venes et sani. aliq̄ dō senes et multū debiles. ¶ In
glo. pe. in fi. no. istam q̄onem glo. qz facit ad mltā.
doc. h cōiter tenēt opi. Jo. an. qz nō sit necesse expe-
ctare vocatos nō vocandos. qz nullo iure cauet qz
talis electio facta illis nō expectatī sit cassanda. nō
em̄ possunt dicere se p̄temp̄os. ex quo de iure nō
erāt vocandi. fatendū est tñ qz poterāt agere ad in-
teresse si ex hoc passi sunt aliq̄ damnū. puta qz rō-
ne vocatōis p̄duxerūt equos et alias exp̄sas fece-
runt. sic in sili p̄t reuocari mādātū manēte actio-
ne mādātū ad interesse. vt in. l. si p̄cedere. ff. mādā-
ti. ¶ Itē absentes remoti nō sunt vocādi in fauorē
ecclie vt hic. qz nō poterant p̄sentes huic fauorē
ecclie renūciare. ar. in. c. si diligenti. de fo. cōpe. et
coz que no. Inno. i. c. accedētib. de p̄uic. nec ob.
si dicat qz ḡa semel p̄cessa nō p̄t reuocari. vt i. c.
vnicō. de cōmo. qz illud p̄cedit qz iam ius est que-
situm alteri. sed in casu nostro duplex ius cōpete-
bat p̄sib. ¶ Primū qz nō tenebant vocare. Scdm̄
qz nō tenebant expectare. q̄uis qz renūciauerint p̄-
mo iuri nō p̄ hoc alteri fuit renūciatum. vt in. c. ex
tuaz. d. vsu pal. p̄terea hic nō fuit p̄cessio ḡe facta
licet simplr̄ vocauerūt absentes vt venirēt. vñ nllō
iure tenebant expectare. et faciunt hoc ad q̄onem
nūquid inuitās aliquē ante p̄randiū teneat ex ne-
cessitate p̄randiū exhibere ex quo inuitatus acce-
ptauit. alqui sentiunt qz sic. in. c. si. de renuncia.
aliud sentit Jo. an. s. in p̄hemio i. c. rex pacificus.
sup verbo fr̄em raimūduz. ibi em̄ sentit qz p̄t agi
p̄tra inuitantē de dolo ad interesse. ar. in. l. si actio
ff. si q̄s cau. quasi sentiat qz si nō potest p̄cedere ali-
quod infesse. puta qz p̄pter hoc nō fecit maiorem
morā in loco vel qd̄ silē. et hoc satis posset p̄cedere
de iure ciuili iudicio meo ex q̄ nō infuenit ibi stipu-
latio. qz ex simplici pollicitatōe si agit de iure ciuili.
vt. ff. de pollicita. in. l. j. et ij. nec etiā ex pacto nu-
do. vt in. l. si iurigentū. ff. de pac. Sed de iure can-
onico posset sat̄ dubitari et vbi infuenisset pactū
recurrēdū esset ad. c. j. de pactis. Sed in simplici
pollicitatōe cēt magis dubitādū et pollicitatio dif-
fert a pacto. qz pollicitatio est vnus cū sine pacto
p̄mitto tibi aliquid. pactuz dō est duoz. vt in. l. j.
de pollicita. no. gl. in de. romani. de iureiu. vnde
simplici pollicitatione nō credo qz possit alius agē
p̄ interesse suo. qz. c. j. loquit̄ d̄ pacto. sed peccat re-
trocedens iuxta illud psalmiste. que p̄cedunt d̄ la-
bijs meis nō faciā irrita. An autē debeat mitti ho-
ra p̄randiū p̄ inuitatū. dic. put no. Jo. an. et Lal. in

c. si. de renū. et Lal. p̄suluit vxorem suam sup isto.
que r̄ndit satis eque qz p̄ mulieribus et forensibus
debet mitti que nō libenter se ingerūt sed p̄ alijs
nō nisi essent graues p̄sone. ¶ Abbas.

Om̄ nobis ¶ Non debet inspi-
ci an post appella-
tionē sed an fuerit electio celebrata h̄ p̄-
mo. Et penes vocātes qbus cōpēt vocandi p̄tās
remanct ius eligendi si vocati venire p̄temp̄unt h̄
secūdo. Et ad officiū p̄firmatoris spectat examina-
re electū etiā nemine opponēte. Et nisi elect̄ doce-
atur legitime etat̄ et litterature habet̄ p̄ nō legiti-
mo electo hoc tertio. Diuidit̄. naz p̄mo ponit alle-
gatio p̄tra electū. secūdo ibi sed p̄tra allegatio pro
electo. tertio ibi is igit̄. ipsius examinatio. quarto
ibi nos. p̄curatōis cōmissio. ¶ No. p̄mo ibi iudi-
canda erit irrita. bonū ar. qz electio attērata cōtra
appellationē extraiudicialē est ipso iure irrita. Sz
aduerte qz in p̄trariū facit. d. sed p̄tra. ibi irritāda
p̄ qd̄ verbū videt̄ colligendū cōtrariuz. et p̄fecto h̄
l̄ra nō p̄bat vnū vel reliquū. tum qz facit. p̄ et p̄tra
tum qz nō sunt d̄ba pape s̄ allegatōes p̄nuz. et p̄-
ma allegatio non est vera. vñ dum l̄ra dicit videri
poterit suple et male vt sequit̄ in. d. s̄ p̄tra. An autē
electio sit dicēda irrita vel irritanda de iure. quia
post appellatōem attērata dicaz. j. cū glo. j. ¶ No.
secūdo qz nō oia gesta post appellatōem extraiudi-
cialē sunt irrita vl̄ irritāda. sed optet qz sicut post
et p̄tra appellatōis. et ad h̄ quotidie allegat̄ iste tex.
de quo. j. lati. d̄icā. ¶ Tertio no. ibi alienos se fe-
cisse videt̄. et tene semp̄ mēti istū tex. in hoc qz vo-
cati ad caplm̄ p̄ h̄ntem p̄tatem faciunt se alienos si
cōparere nolūt. Ex quo inferit̄ qz isti nō sunt cōpu-
tandi in numero absentū seu in numero coz qui
sunt de caplo sed quo ad actū tunc explicandū ha-
bēt ac si nō eēt de caplo. faciūt ei se alienos vt in
l̄ra. qd̄ clarius voluit Inno. in. c. ecclia. el. ij. j. co.
et glo. in de. qz circa. eo. ti. et idem dic de his qui de
iure nō sunt vocādi. nō em̄ d̄nt p̄putari i numero
vt no. in loc̄ pal. ¶ No. ibi p̄cordit̄ celebrata iuxta
sup̄scriptōe. qz electio d̄ p̄cordit̄ celebrata p̄ caplm̄
si oēs exites in caplo p̄sentiūt licet vocati qui p̄-
p̄serūt venire p̄dicāt. Ratio colligit̄ ex his q̄ p̄rie
dixi qz illi q̄ p̄p̄serūt nō h̄nt seu reputāt̄ d̄ caplo
q̄ ad illū actū. et tene h̄ mēti. ¶ No. q̄nto ibi nemini
cito manū iponas. qz p̄motus sine debita exami-
natioe d̄ cito p̄motus qd̄ nō est fiedū s̄ d̄ supior̄ p̄-
us examiare p̄sonā et postea p̄mouē. Serto no.
qz in cā electōis supior̄ supplet ex officio nobili ad i-
q̄stionem faciēdā h̄ ab aduersarijs nō apponāt. Et
no. in h̄ casū in q̄ supior̄ p̄cedit ex inq̄stioe sine isa-
mia. d̄ q̄ vide qd̄ dixi i. c. j. d̄ post. pla. ¶ No. septio
qz elect̄ nō ē p̄firmāduz nisi doceat se idoneū q̄ ad
idoneitatē extrinsecā. vñ papa h̄ noluit p̄firmare
istū electū qz non potuit sibi p̄stare d̄ etate idonea
si tñ p̄stuit d̄ p̄rio. s̄ h̄ vltimū si sufficit vt h̄ h̄es tex.
notabilē. et optie facit iste tex. p̄ opi. Jo. an. i regu-
la infamibus li. vj. in mercu. vbi concludit qz si ele-
ctus habet aduersariuz ipsi aduersario incumbit
onus probādi exceptionē suam. quia asserenti in-

cumbit onus pbādi et excipiens censet actor quo ad onus pbādi exceptionē suā. vt in .l. in exceptio nibus. ff. de pba. et in .c. in p̄sentia. de pba. sed si si habet aduersariū incūbit ipsi electo onus pbādi se idoneū. Itē si habuit aduersariū sed deficit i p bando vel nō obiecit opponēdo. nam tūc nō respe ctu aduersarij sed vt obtineat p̄firmationē a supio re debet pbare se idoneū. vt est tex. no. h. // Ho. octauo ibi curauim⁹ indagare bo. text. p̄ his que dixi in .c. j. s. ti. pxi. post Inno. q̄ supior in exami nādo sup idoneitate pmouēdi nō tenet recipere iu ramēta testium sed pōt sine iuramēto inq̄rere ad suam p̄sciam informādā hodie tñ in curia recipiūt testes sup idoneitate pmouēdoz. nam pōt supior hoc facere vt sibi videf nō tñ ad hoc de iure astrin git vt apte colligit h. // Ho. nono ibi ecclie parit et p̄sone. q̄ etiā cuz puidef p̄lature pōt haberi rō nō solum ad puisionem ecclie sed etiā ad meritū p̄so ne qd est bñ notandū. vñ facit ista lra p̄ his q̄ no. Jo. an. post Jo. mo. in regula qd ob gram. i. mer cu. vbi p̄cludit notabile verbū q̄ si papa trāstulit p̄ latum absentē ad maiorē eccliam p̄pter meritum p̄sone nō videf p̄ma ecclia vacare a tpe pnūciatio nis facte p̄ papā. sed a tpe quo cōsensit trāstioni. secus vbi papa p̄ncipalit̄ trāstionē illā fecisset ad vtilitatē seu necessitatem ecclie. q̄ tūc incipit p̄ma vacare statim a tpe pnūciationis. qd̄ verbum no. // Ho. decimo ibi tam rōnes q̄ canones obfuarē q̄ supior dispensans p̄tra canones ex cā videf ob seruare rōnem et canones. et dic q̄ seruat canones quib⁹ cauef q̄ ex cā est dispēsandū. nam vbi est cā dispēsandū dispēratio est debita. vt no. glo. in .c. vt p̄stitueret. et .c. dñs sancto. l. di. facit. j. q. vij. in .s. nisi. cum .c. exigit. nō aut̄ seruat canones cōtra q̄s dispēsat imo illos violat q̄ p̄ dispensationē vulne rant illa iura. xxij. q. iij. displicet. no. Archi. in .c. licet canon. de ele. li. vij. et optime facit hec lra sic in tellecta ad q̄onē. mādāt papa decidi aliquā cāz fm̄ ius dubitat̄ nūquid delegat⁹ possit cāz illā decidē fz p̄suetudinē et statutū loci. tenui q̄ sic. q̄ ius vult vt cā decidat̄ fz p̄suetudinē et statutū loci. vt i. c. si. d̄ p̄sue. et .xj. di. in his. q̄ sic faciēdo decidit cām fm̄ ius. licet Jo. an. senserit p̄trarium in addi. spe. sed qd̄. s. dixi mlti tenuerūt. de quo aliquid tenigi sup rubrica. de p̄sue. et in .c. q̄ntauallis. de iurciuf. vbi p̄ do. An. // Ultimo no. q̄ ecclie vacanti daf q̄nq̄ pcurator cum libera p̄tate administrādi in spūali bus et p̄alibus. et in ecclia cathedrali hec datio cō petit soli pape vt habes bo. tex. in .c. is cui. j. eo. li. vij. et alio vocabulo appellat̄ iste pcurator visitator vt in .d. c. is cui. vbi habes de potentia ist⁹ pcura toris seu visitatoris et solet papa hūc titulum cōce dere cardinalib⁹ cum cōmendat eis ecclias cathe drales seu regulares. et habes h in tex. vnam cām legitimā p̄pter quā pōt fieri ista p̄cessio. s. cum exi git vtilitas seu necessitas ecclie habere certam p̄so nam in p̄latum que tunc nō est legitime etatis. vñ pōt interim p̄stitui pcurator seu visitator illius ec clesie cum libera p̄tate administrādi in p̄alibus et spūalib⁹ qd̄ no. et hūc pcuratorem possit facere ca

pitulum sede vacāte in bñficijs spectātib⁹ ad col lationem ep̄i. q̄ licet nō possit illa cōferre. vt in .c. vnico. ne se. va. li. vij. pōt tñ modo p̄dicto illa cōmē dare seu admistratore p̄stituere donec fuerit illis bñficijs puifum p̄ supiozem. vt no. Jo. an. in .d. c. vnico. et idem puto dicendū in ep̄o quo ad bñficia spectātia ad collationē pape iure reseruatis vt de uolutōis vt si nō est aliquis q̄ interim illis bñficijs possit puidere valeat ep̄us ibidez deputare admi nistratore idoneū donec p̄ papam fuerit puifum. ar. x. q. j. regēda. Idem puto ep̄m facere in ecclijs spectātib⁹ ad collationē suā donec ipse puiderit infra temp⁹ legitimuz. facit. c. nemo. j. e. li. vij. et qd̄ le. et no. in .c. cum vos. de offi. ordi. // In glo. j. ibi nisi ad ea que legitime fiunt. Ho. glo. p̄ his que di xi sup tex. Sed p̄tra hoc facit qd̄ le. et no. i. c. si a iu dice. de apel. li. vij. vbi dicit q̄ p̄ appellatōz in vno articulo suspendit iurisdicō iudicis quo ad totaz cām ita q̄ nisi pus reuocet grauamen nō tenet ap pellans cōparere ad citationē ipsi⁹ iudicis. ad idē facit. c. significante. cum .c. rodolph⁹. s. de rescri. vbi papa mādāt irritari q̄cquid fuerit attentatum post appellatōnem. Sol. dicit Inno. no. q̄ in hoc est differētia inter appellatōnem iudicialē et extraiudici alem. q̄ i appellatōne iudiciali legitime interposita veniūt irritanda oīa gesta p̄ iudicem post appella tionem licet de directo nō sint p̄tra appellatōnem q̄ nō debz iudex p̄cedere in illa cā post appellatio nem legitimā. sed in appellatōne extraiudiciali solū veniūt irritanda ea que fiūt post et p̄tra appellatio nem. vñ non sufficit ad irritationē q̄ aliquid sit fa ctuz post appellatōnem. et ideo sic appellat̄ in capitu lo ne fiat electio p̄ cōpromissum et appellatōne nō ob stante maior ps capituli cōpromissit sed electus no luit acceptare si caplm̄ postea p̄cedit ad electionē p̄ scrutiniū vocatis appellantib⁹ et nolentib⁹ cōpa rere valebit ista electio q̄ nō est p̄tra appellatōnez licet sit post. et idem in s̄libus. diuersitatis rōnem posuit Inno. nō hic. sed in .c. q̄ p̄pter. j. e. p̄pe. fi. dicens q̄ p̄ appellatōnem iudicialē suspendit iuridicō iudicis quo ad illam cām vt in iurib⁹ p̄all. ideo nō potest amplius p̄cedere. et no. hoc dicitur q̄ fa cit p̄ his que dixi in .c. sup eo. j. de ap. vbi plenius dixi. Sed appellatio extra iudiciū nō habet suspen dere p̄tatem cōpetentē p̄ri. sed satis ē qd̄ defendat appellatē ne opprimat̄ circa id sup quo appellat̄. si em̄ aliquid attentat̄ post appellatōnem extraiudicialē. sed nō p̄tra ps appellans nō opprimif in iure suo. imo opprimet ps appellata si nō possit vti iure suo Sed dices tu hec rō Inno. nō est sufficiens quia idem esset dicendū in iudice. nō em̄ opprimif appel lantem si p̄cedit post appellatōnem et nō p̄tra. Sol. p̄trarium videf vrgere. sed defendēdo Inno. Re spondeo sic q̄ aliud in iudice. q̄ cū iudiciū reddat̄ in inuitū. vt in .c. intelleximus. de iudi. et in .l. inter stipulantē. s. si stichum. ff. de. x. obli. si iste cōpelle ref litigare coram iudice sup alio articulo cāe gra uaref duplr. Primo q̄ h̄et p̄sequi articulū appella tionis coram supioze et residuū cause corā isto iu dice a quo appellat̄ qd̄ est iniustum. Itē ex q̄ iudex

grauavit eū in vno articulo nō debet compelli ad litigandū corā iudice sup alio articulo eiusdē cause maxime qz appellatio ppter hoc fuit interposita vt causa illa deuoluat ad supiorē ppter iniquitatē pimi iudicis s̄ in appellatōe extraiudiciali ista nō ptingūt qz si apello in vno articulo nō habeo necesse litigare corā aduersario sup alio articulo eiusdem cause nec possū p̄tendere grauamē in futurū respectu alteri⁹ articuli si ps vult illū expedire vtēs iure suo. ⁊ h̄ est optia rō diuīsitatis. Et in si. glo. faciūt h̄ s̄ria qz in denūciatōe noui opis d̄z destruit quicqd edificat post denūciatōez factā siue iuste siue iniuste. vt in iurb⁹ all. in gl. ⁊ tñ denūciatio noui opis fit extra iudiciū. ergo idē dicēdū esset i appellatōe extraiudiciali. So. p̄trariū videt̄ difficile qd̄ soluēdo dixit Jo. an. q̄ illud fuit forte statutū ppter breue tps qd̄ dat nūciatōi nouū op⁹. solū em̄ expectat p tres mēses ad docendū de iure suo idō is cui facta est denūciatio d̄z supsedere ⁊ nihil attētare iuste vel iniuste qz i mora modici tps nō ē magnū p̄iudiciū. vt in. l. si debitori. ff. de iudi. S̄ i appellatōe dat̄ ann⁹ ⁊ ex cā biennii. vt in de. sicut de ap. idō dux̄ eēt q̄ ps appellata teneret̄ deferre ius suū p̄ tātū tps. vñ satis est q̄ nihil illegitime attētet. hec tñ rō posset aliquātulū moderari qz iudex tenet̄ supsedere. posset tñ respōderi qz si iudex confidit q̄ appellatio sit min⁹ legitima p̄t pcedere ad vltiora. vt in. c. nō solū de ap. li. vj. ⁊ meli⁹ in. c. eum qui de do. ⁊ p̄tu. li. vj. Do. an. reddat̄ aliaz rōnem dicēs q̄ nō videt̄ differētia int̄ appellatōem extraiudicialē ⁊ denūciatōez noui opis q̄ ad istū articulū. qz denūciatō noui opis venit ad p̄suādū possessionē nūciantis seu ad p̄seruandū eū i statu suo merito nihil d̄z postea attētari. s̄ appellatio venit ad tuēdū ius p̄petatū. idō optz q̄ iustificet appellatio. Si aut̄ appellaret̄ ppter possessionē idē esset dicendū qd̄ in denūciatōe. nō h̄i capio hāc rōnez qz licet appellatōe q̄s me molester in possessione mea si ego nō erā in possessione nō dicit̄ aduersari⁹ aliquid inouare intrādo possessionē illā qz nō fac̄ p̄tra appellatōem. tñ secus videt̄ in denūciatōe noui opis qz ex quo quis denūciat d̄z denūciat⁹ supsedere donec ille doceat de iure suo als̄ si nō supsederit d̄z añ oia retractari edificii l̄z nō p̄bet q̄ sit i possessione. q̄re puto q̄ iura introduxerūt istud speciale in denūciatōe noui opis ppter p̄iudiciū q̄ue qd̄ posset generari nūcianti. nā si tu edificares super folio meo ⁊ denūciatio non haberet impedire haberē litigare q̄i spoliat⁹. vñ iura p̄siderādo grauitatē p̄iudicij ex pte nūcianti ⁊ modicitatē ex pte denūciati introducef̄t istā viā vt denūciat⁹ habeat supsedere ⁊ nūcians habeat docere de iure suo infra modicū tpus. ⁊ faciūt p̄dicta ad ea q̄. s̄. dixi. An inouata post appellatōez extraiudicialē sint nulla an anulāda? Inno. sentit q̄ anulāda. dic. n. q̄ ista appellatio ne fieret electio nisi canonica nihil opaf̄ qz si sequit̄ electio canonica nō d̄z irritari cū nō sit p̄tra appellatōez vt in tex. Si aut̄ seq̄f̄ electio min⁹ canonica d̄z irritari etiā sine appellatōe. vt in. c. bone. cl. j. in si. s̄. ni. pxi. ⁊. j. e. ti. qz ppter h̄ost. dic̄ q̄

appellatio opaf̄ qz inducit nullitatē act⁹. vñ electio post appellatōem erit nulla vbi als̄ si fuisset minus canonica fuisset irritāda. ⁊ p̄ p̄mo adducit. c. auditis. j. e. ⁊ sic apte sentit h̄ost. q̄ electio attentata p̄tra appellatōem legitimā est ip̄o iure nulla. ⁊ sic trāst̄ Jo. an. simplr̄ recitādo. ⁊ no. bñ h̄ dictū. S̄ p̄trariū tenet̄ h̄ do. Jo. de lig. ⁊ do. Lar. ⁊ facit ista littera in x̄bo irritanda vt. s̄. induxi. p̄ h̄ fac̄ qz appellatio extraiudicialis est quedā puocatio ad cāz vt in. c. cū sit romana. j. de ap. s̄ citatio vel pendentia litis nō habet inducē nullitatē act⁹ si possessio ē penes actū agitantē. nec ob. c. auditis. qz fm̄ do. An. tūc appellatio inducit nullitatē actus q̄i causa ppter quā appellat̄ est sufficiens ad inducēdū nullitatē puta qz appellat̄ ne suspensus vel excoicat⁹ eligat̄ vel ne electio fiat a minoz pte capli. S̄z dicēs tu qd̄ ergo opabit̄ appellatio extraiudiciali nō inducit nullitatē ip̄o iure. nec dat cām retractādi nisi actus fuerit min⁹ legitime attētat⁹ vt hic. So. dic̄ q̄ opaf̄ multa. p̄mo qz deuoluit cām ad supiorē ita q̄ supior ex officio suo reuocabit oia attētata. vt in. c. bone. ⁊ qd̄ ibi plene dixi. j. de ap. Itē est ali⁹ effectus valde nobil⁹ qz si apello ex cā quaz verisimiliter timeo ⁊ sequat̄ act⁹ p̄tra appellatōem debz irritari actus licet nō pbem illā cām fuisse verā. satis em̄ ē q̄ erat verisimilis nec habuisset effectū retractatōis sine appellatōe. pone exemplū in dicto Inno. h̄ qui q̄rit. pone q̄ canonic⁹ appellat̄ ne fiat electio in tali loco qz timef̄ de imp̄ssione canonici nō ob. appellatōe eligūt nulla imp̄ssioe intercedēte q̄rif nūn quid talis electio debeat retractari? ⁊ l̄z quidā dixerint q̄ nō. ip̄e tñ Inno. p̄cludit p̄trariū dūmodo p̄bet q̄ verisimiliter timebat̄ de imp̄ssioe. ⁊ vide alios effect⁹ quos dixi in. d. c. bone. Adde ad p̄dicta gl. sing. in. c. nō solū de ap. li. vj. in glo. mag. ppe mediū que videt̄ sentire tertiā opi. in hac materia. dicit em̄ q̄ inouata p̄ appellatōem extraiudicialem pendēt ex futuro euentu nō aut̄ sunt nulla ip̄o facto. ⁊ allegat. c. p̄siderauim⁹. ⁊ forte sentit illa glo. q̄ interi gesta tolerat̄. sed si fuerit declaratū appellatōem esse legitimā declarabit̄ act⁹ nullus als̄ fec̄ ⁊ hec esset noua r̄sio seu nou⁹ intellect⁹ ad. d. c. cōsiderauim⁹. q̄ ideo ibi nō valuit sc̄da electio qz nō p̄stabat an p̄ma esset nulla. vñ erat op⁹ cassare primā ppter colorē subsistente quē habebat iux̄ nō. in. d. c. auditis. Tu adde aliā limitationē notabilē quā dixi in. c. j. de ap. vbi tex videt̄ pbare q̄ collatio post appellatōem sit nulla ⁊ dic̄ vt ibi. In gl. in. x̄. reuocare in si. Ho. bene istā gl. ad quā quori die sit remissio cuz q̄rif an maior ps capli possit restringere terminū iure p̄fixū caplo ad eligendū et monere minozē prem vt in termino assignato ⁊ re stricto debeat interesse ad electōem faciendā. ⁊ hec questio est valde vtilis etiā ad alios act⁹ capitulares expediēdos nūqd. s̄. possit maior ps admonere minozē pte vt veniāt ad vniuersitatē ita qz si nō venerint possit maior ps pcedere ad expediendū ea que incumbūt. ⁊ p̄mo debes scire q̄ q̄rif ex cōsuetudine potestas p̄gregandi collegiū spectat ad aliquē de ip̄o collegio vel forte ad ep̄m seu p̄larum

collegij. qñq; de p̄suetudine nō spectat ad aliquēz
 hec puocatō. p̄mo casu aut iste ad quē spectat con
 uocatio vult restringere terminū iuris. ⁊ videt q̄
 possit. qđ sentit h̄ Inno. s̄ aliō sentit ip̄e in. c. eccle
 sia. ij. j. e. ⁊ illō dictū videt veri⁹. ⁊ sentit h̄ do. An.
 naz h̄ ad eū spectat puocatio capli nō tñ h̄z p̄tēz
 restringēdi terminū iuris cū ille t̄min⁹ sit p̄f̄e⁹ i fa
 uorē collegij. ergo nō p̄t iste illū terminūz abbre
 uiare. vt in. c. si diligenti de fo. cōpe. ⁊ in. c. ad apo
 stolicā de regul. facit regla indultū de re. iur. li. vj.
 nec p̄suetudo dās sibi p̄tatem p̄gregandi collegij
 debet extēdi ad casum diuersū. s̄ ad p̄tatem restri
 gendi terminū iuris iuxta no. in. c. si. d̄ offi. archi.
 p̄ Inno. facit. c. cū p̄tingat de dec. S̄z vbi non tra
 ctat de restringēdo terminū iuris tūc p̄t iste mo
 nere oēs de collegio vt certo termino veniāt ad col
 legij ⁊ si nō venerit facit eos p̄tumaces nō vt pos
 sint puniri p̄ istū vocantē s̄ quo ad hoc vt potestas
 capli resideat penes veniētes. ⁊ h̄ no. voluit Inno.
 in. c. j. de ma. ⁊ obe. ⁊ in. c. ij. de no. ope. nūc. ⁊ Jo.
 an. in. c. in caus. j. e. ⁊ ibi dicā qđ iuris si aduocatō
 nem istū nō veit nisi minor ps nūqd̄ tota p̄tās resi
 det penes istā p̄tē miorē: si v̄o de p̄suetudie nō est
 aliq̄s ad quē spectat puocatio collegij an d̄ iur̄ pos
 sit antiquior puocare collegij: dic vt no. Inno. in
 d. c. j. vbi tetigi. eo tñ casu quo nō fuerat q̄ p̄ aliquēz
 puocet collegij tūc sunt opi. quātr̄ illud collegijz
 sit puocandū p̄serti restringēdo terminūz iuris p̄
 electione fienda. ⁊ in hac q̄one sūt tres opi. Glo. te
 net hic q̄ maior ⁊ sanior ps p̄t puocare miorē p̄tē
 p̄figēdo etiā t̄minū restrictiū iur̄. Sc̄da fuit opi.
 host. dicētis optere vt due p̄tes collegij p̄ueniant
 ⁊ q̄ ex cā artent terminū iuris. si aut nō p̄ueniant
 due p̄tes nec subest cā restringēdi terminū iur̄: nō
 p̄t restrictō fieri. fac. l. nulli. ⁊ l. plane. ff. qđ cuiusq̄
 vniuersi. Tertia fuit opi. Inno. dicētis q̄ p̄tēs
 possunt monere absentes etiā si vn⁹ sol⁹ esset p̄sens.
 allegat iura q̄ opi. suā apte nō pbāt. p̄cluderē sic q̄
 necessario requirūt due p̄tes ad monēdū alios q̄
 potētie caplares p̄sistunt in duab⁹ p̄tib⁹ dū colle
 gij est i p̄gregando. vt i. d. ll. nulli. ⁊ plane. ⁊ l. no
 minationū. C. d̄ decu. li. x. tenet Inno. in. c. ij. vbi
 etiā dicit q̄ nō est vis quātr̄ p̄gregent ⁊ p̄ quez iste
 due p̄tes dūmō p̄ueniāt s̄ in vocāda minorē p̄te. ⁊
 valet ista vocatio p̄ duas p̄tes facta ad p̄stituēdūz
 miorē p̄tem in p̄tumacia ita q̄ nō poterūt allegare
 se p̄temp̄os. maior aut ps nō sufficit q̄ iura q̄ di
 cunt standū esse maiori p̄ti collegij. p̄cedunt qñ col
 legij est p̄gregatū in quo saltez intersint due p̄tes
 vocandoz. vt dixi. s̄. c. p̄xi. si aut iste due p̄tes vo
 lūt restringere t̄minū iuris placet mihi opi. hosti.
 vt ex cā possint sine cā mime s̄ cā subest eo ip̄o q̄ vo
 lunt p̄uidere ecclie vacati. nā termin⁹ triū mēsiuz
 fuit p̄f̄e⁹ a iure fauore collegij. ergo p̄t collegi
 um qđ rep̄itat in duab⁹ p̄tib⁹ huic fauori renūcia
 re in fauorē ecclie. s̄ se no. in. c. cū inter. j. eo. h̄ p̄ce
 dunt qñ nō instat finis termini iur̄ s̄ instate sine ē
 dubiū nunqd̄ possit ps p̄s. p̄cedere ad electionez
 Inno. tenet q̄ sic etiāz si esset vn⁹ solus. ar. in. c. si.
 lxx. dicit hec opi. mihi placet. q̄ nō tenet etiāz vn⁹

dimittere ius suū p̄pter absentia alioz. nā ex quo
 termin⁹ est p̄fixus a iure oēs vident esse moniti in
 termino. vt in. c. potuit de loca. ⁊ intellige qñ absē
 tes sciuerūt vocationē ecclie als aut debuisset ps
 p̄s hoc notificare absenti⁹. vt i. c. q̄. p̄pter. j. e.
 p̄. tñ tenuit q̄ nūq̄ p̄tās maioris p̄ti deuoluit ad
 minorē nisi i casu delicti. ar. c. gratū. s̄. ti. p̄xi. s̄ p̄xi
 mā p̄tem tenuit hic do. An. ⁊ cōiter alij. d̄z tñ p̄s
 vocare absentes si cōmode p̄t. dic etiāz q̄ si absentes
 p̄ueniūt in vno loco possunt vocare minorē p̄tem
 p̄sertim cū ea q̄ incūbūt meli⁹ p̄t expedire ex ecclie
 s̄iam q̄ in ecclia forte q̄ timef̄ imp̄ssio in ecclia vel
 quid s̄se qđ voluit hic hosti. ⁊ Inno. in. d. c. ij. S̄z
 dubiū est pone q̄ caplm sit p̄gregatū demū aliqui
 exēit de caplo nunqd̄ possunt remanētes explere
 ea q̄ incumbūt alioz absentia nō ob. Inno. videt p̄
 mo velle q̄ nō q̄ nō p̄t isti p̄tēs alios p̄stituere i
 p̄tumacia. intellige ex quo nō instat termin⁹ iuris
 s̄ post. dicit q̄ si maior ps recessit recedēdo videt
 reuocare terminū p̄fixū. credo q̄ si due p̄tes rema
 neant in vniuersitate nō est curādū de recessu ter
 tie p̄tis q̄ p̄inde est ac si vocata noluisse venire. nā
 paria sunt nō venire vel nō expectare vsq̄ ad finē
 vt in. c. j. de iudi. ⁊. xj. q. ij. in. c. certum. nec credo
 necessariū vt minor ps reuocet p̄ duas p̄tes p̄tēs
 ex q̄ a p̄ncipio oēs fuerūt citati ad illū actū. nā con
 tumaces sunt ex q̄ nō steterūt. s̄ v̄o recesserūt due
 p̄tes vel vltra tunc tertia ps nihil poterit facere q̄
 caplm nō rep̄sentat in minorē p̄te. vt in. c. ecclia. j.
 e. ⁊ illi recedēdo vident reuocare vocationē factā.
 hec vera nisi instaret termin⁹ iuris. q̄ tūc puto q̄
 minor ps poterit p̄cedere ad electōnē q̄ ius inter
 pellat p̄ hoie. vt in. d. c. potuit. qñq; ⁊ tertio remā
 sit soluz maior ps. ⁊ iste casus est magis dubitabi
 lis. nā q̄ possit p̄cedere facit quātr̄ ex q̄ collegij fuit
 p̄gregatū d̄z stari iudicio p̄tis maioris vt in. c. j. de
 his q̄ si. a ma. p̄te ca. In p̄trariū facit q̄ in vniuersi
 tate nō fuit p̄positū negociū expediendū. S̄z p̄t
 dici q̄ vniuersitas est in p̄gregādo ergo requirun
 tur due p̄tes. Adhibi placet p̄cedens dictum q̄ ex q̄
 oēs erant in collegio standū est iudicio maioris p̄
 tis quaten⁹ intendit terminū nō reuocare s̄ ad vl
 teriora p̄cedere. an aut due p̄tes possint p̄prie cita
 re minorē p̄tē. Inno. dicit notāter h̄ q̄ nō. q̄ poti
 us monere seu requirere q̄ citatio spectat ad iudi
 cē s̄ due p̄tes collegij nō h̄nt iurisdictionē in mino
 rem p̄tem. intellige in vniuersitate nō h̄nt iurisdī
 tionē vt est caplm. ergo nō d̄z fieri citatō s̄ monitō
 seu requisitio qđ est notandū. dicit etiā Inno. q̄ h̄
 casu nō requirūt tres citatōes. vel vnica p̄empto
 ria s̄ sufficit vnica requisitio seu monitio qđ dictū
 no. ⁊ p̄ h̄ facit q̄ in istis requisitōib⁹ extraiudicia
 lib⁹ sufficit vnica vocatio. vt no. gl. i. c. si eps. xvij.
 di. ⁊ in glo. in de. j. d̄ hereti. p̄sertim qñ par requit
 parē. ad h̄ qđ notāt doc. in. c. cū cām de offi. dele.
 ¶ Ultimo in hac materia q̄ro de vtili q̄one nūqd̄
 citat⁹ seu monitus vt tali die veniat ad caplm tene
 atur venire de mane vel de sero an possit differre
 vsq̄ ad sup̄remā horā diei: cōclude mētē doct. h̄ q̄
 citatus seu monitus debet cōparere ea hora qua

cōgrue pōt expediri act^o ad quē citat. vñ si ille act^o solet fieri mane dñz tūc cōparere citatus. ergo sic vt cōpeat tali die ad electionē faciendā dñz cōparere d mane an prandiu qz tūc solet fieri electō ppter mis sam spūsancti q̄ solet p̄mitti. si aut act^o pōt expedi ri cōgrue de mane z de sero pōt iste monit^o differ re vsqz ad sero. vt in. c. p̄sultit de offi. dele. Et ibo dicit Jo. an. z bñ q̄ citat^o vt cōpeat ad assignādum diē p̄ electionē sc̄da pōt differre vsqz ad sero. z idē dic in silib^o actib^o. ¶ In glo. pe. i. si. p̄mā opi. tenu erunt Lan. z Hof. moti qz p̄lar^o pōt dici pcurator vt in. c. ij. de do. Sz Hof. z Lōpo. z cōiter doc. se quentes tenēt sc̄dam opi. q̄ fuit additio tpe Inno. Et illa sc̄da opi. verior. h̄ p̄bat ex diuersitate voca buloz. nā lz p̄lar^o in quibusdā eq̄p̄es pcuratori nō est tñ p̄prie pcurator imo mltū differt a pcuratore de quo vide glo. no. v. q. iij. in. c. si. p̄terea ter. h̄ di xit p̄positū n̄m volumus pdurare zc. si em̄ papa p̄firmasset h̄ istā electōez nō erat op^o dicere h̄ d̄ba qz nō potuissent ampli^o ab electōe rescire. vt. j. c. publicato. z in. c. ij. de trāsta. p̄la.

Illegitimus eligi nō po
tēst z si eligi electio est
nulla lz postulari possit. vel lat^o sic. Illegi
timus pōt postulari nō aut eligi. z electores nisi p
bauerint illū ignorānt elegisse incidūt in penas la
teras. p̄cili. Diuidit. nā p̄mo ponit factū z electio
de inhabili. sc̄do allegatio p̄ disp̄satiōe ibi q̄uis
tertio electōis cassatio ibi habito. ¶ Ho. p̄mo ibi
p̄rior z p̄uer^o iūcto ter. ibi capli vigorines. z ibi vi
gorinense caplm q̄ p̄uent^o z caplm sūt synonyma
nā id qd̄ primo vocat^o p̄uent^o postmoduz appellat^o
caplm. de q̄ in. c. caplm sc̄te crucis de rescrip. dicūt
quidā q̄ ista ecclia vigorines. est cathedral reglar
Ideo p̄gregatō appellat^o p̄uent^o. nā ex p̄suetudine
p̄gregatio religiosoz solet appellari p̄uent^o a cōue
niendo in vnum. vt in. c. j. prop̄e. ff. xv. di. ¶ Ho.
sc̄do q̄ absens z infc̄i pōt eligi in p̄latū nō tñ debz
cōfirmari nisi p̄r^o p̄sentiat. z d̄ hoc vide in. c. q̄uis
j. c. li. vj. An aut papa possit electionez absentis et
ignorāntis p̄firmare. vide qd̄ dixi. s. ti. p̄ri. c. si. z di
at Hof. hic q̄ q̄nc̄s papa p̄firmat electionē absen
tis z noie illi^o cōsentit all. lxij. di. qz igil. z. c. q̄to.
qd̄ an debeat habere effectum electo inuito z relu
ctante dicit vt dixi in. d. c. si. ¶ Tertio no. q̄ archi
diacon^o pōt eligi i ep̄m nō aut est necesse vt postu
let. Ex quo inferit q̄ p̄lar^o citra ep̄m nō impeditur
eligi rōne sue p̄lature. z idē in abbate. vt in. c. si ab
batē. j. c. li. vj. p̄latus ergo citra ep̄m siue sit reglar
is siue seclāris nō phibet eligi rōne sue p̄lature.
¶ Quarto no. q̄ illegitim^o disp̄sar^o circa dignita
tem inferiorē nō intelligit^o disp̄sar^o circa maiores
p̄sertim circa dignitatē ep̄alē. nā iste elect^o non po
terat esse archidiacon^o sine disp̄sarōe. vt in. c. j. de
si. p̄sby. li. vj. z tñ nō potuit eligi in ep̄m qz ad p̄mis
sionē minoris dignitatis nō venit p̄missio maiori
s̄ cōtra sic. vt in. l. relegatoz in fl. ff. de interd. et
rele. ¶ Ho. quinto q̄ licet aliquid phibeat in iure
nō p̄ h̄ phibet dispensatio circa illud ius. ¶ Item
no. q̄ papa nō pōt ex p̄tate aplicā imponere leges

fuo successori quā de necessitate habeat obseruare
Idē no. xij. q. ij. nō liceat pape. rō reddid in littera
qz par in parē nō hz imperiū. z no. hāc rōez qz q̄ti
die ad h̄ solet iste ter. allegari. p̄cordat. l. ille a quo
in. s. tēpestiuū. ff. ad trebel. Ex quo inferit q̄ si ali
qui puta germani sūt dñi alic^o ciuitatis non potest
vnus reliquū iudicare. de quo vide qd̄ dixi. in. d.
c. p̄udētā. de offi. dele. ¶ Ho. ibi pari post eū im
mo eadē rē. q̄ par nō est idē. z quotidie allegat q̄
nullū ille est idē. l. q̄ nerua. ff. de po. z no. q̄ dictio
imo est correctiua. de quo vide bo. glo. in. c. p̄dica
tor. xvj. q. j. ¶ Ho. in verbo mltā. q̄ merita p̄sone
multū iuuat ad disp̄sarōez obtinēdā. z idē p̄bat
in si. lfe vbi ter. dicit q̄ ppter p̄rogatiuā meritoruz
pōt caplm postulare illū magistrū. sola ergo meri
toz p̄rogatiua est sufficiens ad inducendū p̄nci
pēm ad disp̄sandū lz nō p̄currat ecclie necessitas
vel euidēs utilitas qd̄ no. Itē collige q̄ mltū p̄dest
ad p̄firmationē seu p̄uisionē p̄lature obtinēde ha
bere electionē p̄cordē p̄titoez p̄li p̄ncipis assensū
z alioz suffragia. ¶ Itē no. ibi quam lesa p̄scia rē.
ar. opti. ad illā q̄onem an p̄mouēd^o vel ordinād^o
teneat pandere delictū seu defectū p̄p̄riū z fac̄ ista
lfa q̄ sic als nō videt q̄ possit saluare p̄sciam suaz.
¶ Lin. dixit h̄ p̄cedere in irregularitate. sec^o aut in
alio p̄ctō qd̄ nō inducit irregularitatē seu incapa
citatē z cū eo trāseūt cōiter doc. h̄ z no. h̄ d̄bū ego
remitto te ad ter. iūcta glo. nōbili. in. c. ex penitēti
bus. l. di. vbi recitant^o opti. p̄trarie. Sed archi. ibi
sequit^o Inno. in. c. inquisitionis de accu. vbi dixit q̄
ordinād^o tenet p̄dere delictū qd̄ ipedit ordis exe
cutionē. Idem dixit in p̄mouendo q̄n delictū seu
defect^o impediret b̄nificij retentōez sine disp̄satio
ne. z in h̄ casu intelligo istū ter. z facit all. c. in quisi
tionis. sec^o aut in alio p̄ctō occulto qz ibi nō requi
rit^o dispensatio s̄ sufficit q̄ apud deū agat peniten
tiam. vt in. c. si. de tem. oz. vbi bo. ter. Ex his infer
tur ad aliā q̄onem an exis in p̄ctō tpe p̄motōis vt
collatōis seu electōis de se facte possit cū bona con
scientia illud b̄nificiū in postez possidere. hāc q̄oz
deciderē fm̄ p̄dicta. nā si erat tale crimē qd̄ induce
bat irregularitatē vel incapacitatē ita q̄ sine disp̄
satione b̄nificiū nō poterat obtinere tūc nō poterit
cū bona p̄scia illud b̄nificiū obtinere q̄tuncqz de
fectus seu crimē sit occultū vt h̄. an aut sufficiat di
sp̄satio supueniēs. dicā. j. Si aut crimē nō erat
tale z tūc aut erat publicū z graue z nō valuit pro
motio sine dispensatōe. vt in. d. c. si. de tē. oz. z l. c.
cū in cūctis. s. co. nā electio fuit nulla vt ibi. Sz si
papa talē scient^o p̄mouisset tacite cū eo dispensasse
videt. ar. in. l. quidā p̄sulebāt. ff. de re iudi. z. l. idē
vulpian^o. ff. de execu. tu. tenet Bal. in repe. l. bar
barius. ff. d̄ offi. p̄to. secus in inferiore citra papā
qui nō videt disp̄sasse nec pōt nisi p̄mittat cause
cognitōez. vt no. Jo. an. in. c. ij. de scisma. z fm̄ h̄
possunt reduci ad p̄cordiā dicta Inno. q̄ videntur
p̄traria in. c. diuersis fallactis de cle. cōiug. z in. c.
veniens. de fl. p̄sby. nā i vno loco dixit q̄ p̄monēt
scienter indignū videt dispensare. i alio loco dixit
p̄trariū. Sz reducas ad p̄cordiā p̄ distinctionez

Inter principē et inferiorē. diuersitatis rō est qz inferior citra principē nō pōt dispēfare nisi pmittat cāe cognitionē. nā h̄ importat v̄bū dispensatō. vt no. glo. no. j. q. viij. §. nisi rigor. secus in principe. et de vtroqz vide no. dictū Inno. in. c. cū ad monasteriū de sta. reg. Si autē crimē erat occultū tūc pacta pnia licite pōt bñficiū obtinere. qz crimē occultum nō inducēs irregularitatē nō inducit nullitatē electionis vel puiffōis ipō iure h̄ requirit sn̄a cassationis. tex. c. no. fm̄ intellectū gl. in. c. inf̄ dilectos b̄ excef. pla. Sedqz Cal. in. c. sup̄ eo. s. c. an̄ ḡ q̄s priuicurate tenet bñficiū. et cū bona p̄scia. ad h̄ quod no. Inno. in. c. cū n̄fis. de p̄ces. p̄ben. et h̄ bñ notabis. et fm̄ h̄ limitatē dictū Bar. in. l. ij. C. si seruus vel liber ad decu. aspi. li. x. vbi q̄rit an̄ debeat puniri qui dū pmouet ad officiū vel dignitatē nō detexit defectū suū. et tandē p̄cludit qz si defectus nō erat alijs nor̄ nō tenebat pandere qz nemo tenet detegere turpitudinē suā. sec̄ si erat alijs nor̄. nā tūc puniit si ip̄e nō manifestauit tpe p̄motōis per tex. illi. l. ij. q. v̄ba no. Sz p̄mū mēbz p̄uto limitādum p̄ sup̄dicta. l. q. vbi sine pctō nō pōt tenere beneficium vel ordies exēq̄ tenet manifestare defectus q̄tūcūqz occultū tpe p̄motōis vel ordinatōis sue.

Itē no. p̄ncipalr̄ qz illegitim̄ pōt dispēfariue pmoueri ad ep̄atū ex sola meritor̄ p̄rogatiua h̄ hoc nō exigit necessitas vel euidēs vtilitas eccleie qd̄ ē bñ nōndū. et idē pōt dici circa alios defect̄.

Itē ibi nec pbare cogim̄ ignorātiā. bo. tex. iūcta glo. qz in facto alieno qd̄ q̄s indagare tenet ex officio p̄sumit scia et allegati ignorātiā incūbit on̄ pbandi et nō tradas h̄ obliuioni. nā solet subtiliter ad hoc iste tex. allegari. et facit reglā iur̄ in. c. q̄uis. j. b̄ re. iur. vbi d̄z nō est pastoris excusatio si lup̄ oues comedit et pastor nescit. i. allegaret se nescire. et loq̄t̄ b̄ plato q̄ dicit se ignorare de vita subditōz. nā cū te neas ex officio inquirere b̄ vita subditōz. vt in. c. j. de offi. or. et in. l. agruit. ff. de offi. p̄si. nō p̄sumit illoz delicta igrasse.

Itē ibi cū nō ad postulādū dispēfationē. ar. opti. qz ad petendū dispēfationez req̄rit mādātū speciale. et qz nō pōt q̄s sine mandato impetrare p̄ alio dispēfationez tene menti. secus est in volēte impetrare bñficiū p̄ alio. vt ē gl. nōbil in. c. ad aures. et. c. nōnulli. s. b̄ rescrip. in glo. pe. l. si.

Itē no. ex eisdē v̄bis qz iudex ex officio suo d̄z repellere nō h̄ntē sufficiens mādātū. ad qd̄ vide gl. opti. in. c. j. de elec. li. vj.

Ultio no. casuz in quo vna via phibitū admittit alia via. nā illegitim̄ nō pōt h̄ pmoueri p̄ viam electōis et tñ suadet via postulātōis. p̄tra qd̄ facit regula cū qd̄ vna via et. de re. iur. li. vj. et. c. tue de pecu. h̄ solue vt ibi no. nā cōtraria p̄cedūt qñ aliqd̄ phibet attēto effectū. sec̄ si phibet attēto mō. nā illegitim̄. phibet pmoueri p̄ viā iusticie nō aut̄ p̄ viam gr̄e vt est postulatio.

Quero pone qz electio vel collatio seu puiffō b̄ aliquo facta sit nulla ex aliq̄ defectu vel crimie nūquid dispensatio superioris supueniēs sine p̄sensu eoz qz elegerūt vel p̄tulerūt seu puiderunt habeat p̄firmare seu validare illā electionē seu puiffōnē. et pone exēplū in c̄mis qz defacili possūt occurrere.

p̄firmatio electōis alicui p̄sonat̄ spectat ad inferiorē ep̄o electores elegerūt patientē defectū i etate is ad quē spectabat p̄firmatio p̄firmavit q̄ cū nō esset ep̄s nō potuit dispēfare circa defectū etat̄. iuxta. c. vnicū de eta. et qua. li. vj. qz null̄ citra papā dispensat nisi specificē sibi a iure p̄mittat. et notant dicit Inno. in. c. ij. b̄ eo. qz sur. or. recepit. dixi plene in. c. at si clerici. §. de adul. de iudi. Iste talr̄ electus et p̄firmat̄ vidēs nō habuisse ingressū p̄ ostiū petijt dispēfationez ab ep̄o qz ep̄s dispēfauit i terminis illi. c. vnicū nulla de nouo facta electōe vel p̄firmatione nec intueniētib̄ electōib̄ et p̄firmatoze. q̄rit nūqd̄ licite possit iste dispēfar̄ retinere illū p̄sonatū ex quo a p̄n. factū fuit nullū? Quidaz vt refert h̄ Inno. sentiūt qz nō. nā i p̄missa q̄one distinguūt qz aut p̄tās p̄ferēdi illā dignitatē seu p̄sonatū spectat ad dispēfantē et tūc valet dispēfatio supueniēs q̄si dispēfando videat̄ de nouo cōferre. h̄ vbi collatio vel electio nō p̄tinebat ad istū dispēfantē h̄ ad alium tūc nō valet ista dispēfatio ad h̄ vt iste possit retinere illū p̄sonatū nisi p̄sentiat̄ illi quoz est electio vel collatio quasi consentiant isti qz ex quo electio vel collatio fuit a p̄n. nulla non sufficit sola dispensatio superioris supueniēs nisi seq̄t noua electio vel collatio vel saltē illoz p̄sensu ad q̄s spectat. Sed Inno. et hosti. tenēt indistincte valere dispēfationē supueniētē qz dispēfatio p̄firmat id qd̄ erat inualidum. to lit̄ em̄ impedimētū p̄pter qd̄ electio vel collatio erat nulla h̄ poterit nūc iste licite obtinere p̄sonatū cū bona p̄scia. et cū hac opi. transit h̄ Jo. an. Jo. cal. approbat istā decisionē qñ electio vel collatio erat nulla ex cā p̄cedenti. vt in exēplo. s. posito. secus dicit si ex cā supueniēti. puta elect̄ et cōfirmat̄ seu puiffus p̄ aliquē citra ep̄m cōmisit tale qd̄ p̄pter qd̄ ip̄o facto fuit priuāt̄ bñficiū ep̄s dispensat nūc cū isto. nō em̄ fm̄ eū sufficit ista dispēfatio facta sine p̄sensu eoz qz h̄nt̄ eligē seu p̄firmare seu puidere qz iā ius eligēdi seu puiddēdi erat acq̄stum illis. id p̄pter dispēfationē supueniētē nō d̄nt̄ illi priuari iure suo. sicut in sili no. in. c. dudū. j. c. vbi p̄cludit qz nō pōt dispensari circa p̄sonā vni ex duobus electis in p̄iudiciū alteri cur̄ ius iā erat acq̄stum ex inhabilitate alteri. ad idem facit qd̄ not. glo. in. c. q̄uis. de rescrip. li. vj. vbi glo. no. examinat q̄onem an ep̄s possit restituere depositū suito patrono. et h̄ vltia limitatio mihi placet. Sed circa dictū Inno. et hosti. distinguere aliter. h̄ em̄ causa nullitatis p̄cesserit nō tñ puto qz indistincte dispensatio supueniēs sufficiat. Sed dicere sic qz aut erat tale delictū seu defect̄ qz nō inducebat nullitatem ipō iure h̄ dabat facultatē cassandi et tūc indubitat̄ sufficit dispensatio sequens etiā illis nō vocatis p̄ ea que no. Inno. in. c. cū n̄fis p̄all. et in. c. nisi. b̄ renunc. aut inducebat nullitatē ipō iure et si delictū erat illis electōib̄ notū pōt tolerari dictū Inno. et hosti. qz nō possunt illi allegare nullitatem ex facto eis iam noto. ar. in. c. nulli de elec. li. vj. et in. c. diuersis fallacijs p̄all. debent enim in p̄mo p̄sensu p̄seuerare. aut ignorabant tpe electionis seu puiffōnis et nō credo dispensationē supuenientem

sufficere sine illoꝝ consensu. ar. op. in. d. c. nulli. vbi patet q̄ electores p̄t impuḡre electionē pp̄tā ex facto nouit̄ eis detecto. et h̄ no. ¶ In glo. j. no. gl. q̄ sup̄ior nō p̄t inuito electo ip̄ius electionē cōfirmare. p̄ h̄ facit q̄ ad p̄trahēdū istud coniugiu spirituale requirit̄ consensus eligētū q̄ rep̄ntat̄ ip̄am ecclesiā et etiā electi q̄ est futur⁹ sp̄s. vt in. c. se. Si cut em̄ matrimoniū carnale nō p̄t p̄trahi sine cōsensu mulieris et viri. vt in. c. cū locū. et c. tua. j. de sp̄o. ita nec istud coniugiu sp̄iale q̄ p̄trahit̄ int̄ ecclesiā et electū. Et h̄ infer̄ q̄ sup̄ior nō p̄t aliquē cōpellē ad acceptādūz p̄laturā. q̄ an si v̄z in papa vid̄ q̄ dixi i. c. si. d̄ postu. p̄la. An aut̄ peccet elect⁹ nō p̄sennēdo electōi de se facte? vide p̄ Jo. an. in. c. si electio. j. c. li. vj. et ibi p̄cludit̄ q̄ sic si nō rep̄t̄ ali⁹ equē idone⁹ p̄ quē possit̄ dici eccl̄ie p̄suli al̄s secus. et dic̄ vt lat⁹ ibi no. ¶ In glo. ij. in fi. Ho. h̄c glo. p̄ decreto electōis. et in effectu facit duo. p̄mo q̄rit qd̄ debeat p̄tinere decretū. sc̄do an istud sit de s̄st̄tia electōis. Ad p̄mā q̄onem breuiter dicendū q̄ decretū est qd̄ā scriptura p̄tinēs scriē electōis a p̄nci. vsq̄ ad fi. et sit ista scriptura siue decretū vt appeat formā fuisse seruata in electōe et vt eligētes nō possint ampli⁹ negare q̄n p̄sen serit̄ electōi. et d̄z decretu⁹ a decerno. nis. q̄ idē est in p̄posito suo q̄ ordinō seu dispono. est q̄ decretū dispō seu ordinatō totū electōis seu p̄tinēs ordinē electōis. et vide de materia bo. glo. in. c. ep̄s. lxx. di. an aut̄ istud decretum faciat plenā fidē sup̄ p̄tent̄ in eo. tres rep̄iunt̄ opi. p̄ma Inno. et Lōpo. dicētiū q̄ nō. s̄ est potius quedā ista testimonial̄ fm̄ eos. mouēt̄ p̄ncipali du p̄lici motiū. p̄mo q̄ h̄ scriptura sit sup̄ facto capituli. q̄ scriptura est inita p̄ capitū seu ip̄i⁹ auct̄e nō d̄z facere plenā fidē q̄ nō est credēdū scripturē alicuius in facto pp̄rio. vt no. in. c. ij. de fi. instru. et in l. exēplo. C. de p̄ba. Sc̄da rō q̄ iura disponūt̄ vt mutant̄ ad sup̄iorē instructores q̄ h̄nt̄ sup̄iorēz instructurē sup̄ ordie electōis. vt i. c. nihil. j. c. et meli⁹ i c. cupiētes co. n. li. vj. si em̄ decretū faceret plenāz fidē nō esset op̄ mitt̄re instructores q̄ sup̄fluis re medijs nō est vtendū. Sc̄da fuit opi. hosti. dicentis q̄ p̄ma facie decretū facit fidē nisi negē p̄ adūfarios. nec ob. q̄ iura mādāt̄ instructores destinari q̄ possūt̄ intelligi eo casu q̄ decretū nō interessit̄ vt ad maiorē cautelā. Tertia fuit opi. do. An. distinguentis virū decretū fuerit factū p̄ publicā p̄sonā attestantē oīa fuisse gesta in p̄ntia sua. et tūc nō apparet rō q̄re huic decreto non dēf̄ fides plena aut decretū fuit cōfectū manu p̄uata et tūc p̄cedit̄ p̄ma opi. et h̄ terna opi. mihi sat̄ placet dūmō in tali scriptura interueniāt oīa req̄sita ad s̄baz scripturē publice vt testū p̄ntia et s̄s̄tia. An aut̄ iste notari⁹ possit̄ esse laicus in actu electōis? dicā in. c. q̄ p̄pter. j. co. et plene examināui in. c. sicut. j. ne der. vel mo. vbi examināui generaliter virūz super sp̄ualibus possit̄ laic⁹ p̄ficere instrūm. et an et q̄n clerici notarij possint publicare scripturā. et arbitror q̄ eo casu q̄ decretū sit p̄ p̄sonā publicā q̄ nō sit de necessitate q̄ apponā sigillū cap̄i q̄ scriptura publica facit esse fidē absq̄ alio adiuuiculo. s̄ sigillū est necessariūz

q̄n scriptura est p̄uata. ad h̄ vide singulare dic̄ ū Inno. mēri sp̄ tenēdū in. c. inf̄ dilectos de fi. istu. vbi dicit q̄ si instrūm siue p̄uilegiū p̄fectū manu publica habeat sigillum appensum licet perdat̄ sigillum vel destruat̄ non per hoc corrūit fides instrūi quia sufficit auct̄as notarij. intellige quando scriptura habet oīa signa publicitatis id̄ cautū est vt collatōes b̄nficioꝝ et s̄s̄tia fiāt p̄ manū publicā ne destructo sigillo p̄ciati corrūat fides instrūi. Ad sc̄dam q̄onem glo. an istud decretū sit d̄ s̄ba elec̄ō nis. glo. p̄mo recitat̄ q̄sdā tenere q̄ nō s̄ postmodū sentit̄ p̄trariū q̄ hodie publicatio volūtatuz est de s̄ba et. s̄ vt dicit Jo. an. et h̄i glo. in h̄ inepte loquitur q̄ q̄uis ea q̄ dicunt̄ in glo. sint de subst̄tia electōis tanq̄ p̄cernētia formā nō t̄n sequit̄ q̄ ista scriptura sit de s̄ba electōis. imo tenet̄ hosti. q̄ decretum nō sit de s̄ba electōis vel postulatōis s̄ satis est q̄ d̄ ea possit̄ fides aliter fieri. et de h̄ videt̄ glo. i. d. c. ep̄s. lxx. di. Quidā t̄n voluerūt dicere q̄ decretum est de s̄ba postulatōis et nō electōis. L. ui⁹ p̄trariū p̄bat̄ in. s̄. s̄. aliud. c. di. ¶ In glo. in s̄bo cōiugata in fi. Ho. singularit̄ istā glo. iūcto tex. nā quod tidie solet allegari ne habemus sup̄ h̄ aliquē tex. exp̄ssum. ex qua glo. collige q̄ nat⁹ ex soluto et soluta legitimat̄ p̄ p̄ns m̄fimonij l̄z mulier nō esset cōcubina s̄ ex furtiūo accessu genuerit filiū. et idē sentit̄ glo. in. c. qualis. xxx. q. v. et h̄c opi. secur⁹ ē Jo. an. hic trāsit̄ etiā do. An. et Hof. in sum. h̄ n. seu d̄ fi. p̄by. in. s̄. si quis. s̄ Bar. tenet̄ p̄trariū. in. l. p̄cubina. ff. de p̄cu. et idē p̄e. de ancha. et dicit̄ se vidisse p̄siliū Eld. sup̄ h̄ mouēt̄ isti q̄ iura d̄ hac legitimatōe loquētia requirūt q̄ fili⁹ sit natus ex p̄cubina recenta in domo loco vxoris ex indubitato affectu vt instrū. de nup. s̄. aliq̄n. et de heredi. q̄ ab int̄e. de fe. p̄ p̄n. possit̄ addi iudicio meo h̄ rō fornor. nāz natus ex nō p̄cubina s̄ ex furtiūo accessu nō p̄t d̄ iure ofidere patrē. est em̄ quasi vulgo p̄ceptus q̄ nō subest aliqua p̄sumptio quare magis dicat̄ filius istū q̄ alteri⁹. ar. l. vulgo p̄cepti. ff. de sta. ho. q̄ nō d̄z iste legitimari p̄ sequēs m̄fimonij cuz nō sit indubitat⁹ fili⁹. nā forte eb̄ h̄c cām iura ciuilia req̄siuerūt p̄cubinatū ad h̄ vt p̄les legitimē ex seq̄nti m̄fimonio. et q̄q̄ p̄dicta multū vigeāt t̄n sequoz opi. gl. fauore legitimatōis et m̄fimonij. et p. c. tanta. j. qui si. sint le. vbi rex. circa istā legitimatōem nō req̄rit p̄cubinatū s̄ solū fundat̄ se sup̄ fauorem m̄fimonij et req̄rit dūtaxat̄ q̄ tpe p̄ceptōis poterat esse m̄fimonij inter virū et mulierē. facit q̄d in simili no. ibi et in reglā sine culpa d̄ reg. iur. li. vj. i mercu. nā iura ciuilia requirūt ad h̄ vt legitimē p̄oles p̄cedēs q̄ interueniāt in isto m̄fimonio instrumēta dotalia. vt instrū. de nup. in. s̄. p̄all. et cū ius canonicū nullā faciat mentōez de h̄mōi instrumētis dotalib⁹ sed solū fundat̄ se sup̄ fauore m̄fimonij. vñ sicut nō curat̄ de instrumētis dotalib⁹ ita nec curandū est de p̄cubinato. s̄ illud solū sufficit ad legitimatōez q̄ tpe p̄ceptōis poterat esse m̄fimonij inter virū et mulierē. Et ex p̄dictis iūcta glo. habes b̄i notare q̄ etiā in m̄ā restringibili appellatōe legitime nati venit legitimari⁹ p̄ sequēs m̄fimonij.

fingit em legitime nat. 7 ex h puto q tal sic legiti-
 m' succedit i feudo p'no. ar. h iucto. c. cu i cunct. s.
 e. de q vide qd pleni' dixi i. c. latoz seu i. c. tata q fl.
 sint le. si aut m'fimoniu no fuisset secutu tuc credo
 q iste nat' ex furuiuo accessu ad muliere non succe-
 dat patri in aliquo decedenti ab intestato qz iura di-
 cetia q filij naturales succedat pfi ab intestato in
 duab' vncijs no extant' filijs legitimis nec piuge
 vt in au. l. 3. C. s. na. li. loquit' in natis ex concubina
 reteta in domo indubitato affectu. vt est tex. satis
 bo. 7 clar' in au. q mo. na. effi. sui. s. si qd aut defu-
 ctus. 7 hac opi. firmat 3o. an. in addi. spe. i. ti. q. si.
 sint leg. circa pn. vbi dicit qz ocs nati ex soluto 7
 soluta apellenf ex coi vsu naturales. m' p'prie natu-
 rales dicuf nati ex concubina reteta in domo loco
 vxoris. 7 facit h dictu ad statuta facienda m'entionez
 de naturalib' tm. 7 idē videf voluisse spe. in ti. de
 suc. ab inte. in. x. nuc de naturalib'. vbi reqrit tria.
 pmo qz isti sint nati ex soluto 7 soluta. scdo qz ex co-
 cubina. tertio qz sit vnica concubina. 7 hac opi. fir-
 mat gl. in. c. nisi cu pridē in vbo m'azares s renu.
 7 in. c. p venerabile q si. sint le. in vbo no naturali-
 bus. 7 videf de h bo. tex. i. c. liberti. xxxij. q. iij. q.
 re aut aliud in hac qone qz in pcedenti dic qz ibi sup-
 uenit m'fimoniu. vñ fauore m'fimonij sbequil leg-
 gitimatio. s in casu nro non supuenit m'fimoniu s
 solu loqmur d facultate succedēdi. vñ no debem'
 discedere a dispositiōe iur' ciuil' p'ferti cu s'bit cau-
 sa legitima excludēdi eos a successiōe p' rōnez qua
 s. allegau. filij aut p'sbyteroz no succedūt p'ri i ali-
 quo qz no dicuf p'prie naturales s spurij qz p'sbyte-
 ri dicuf q si m'fimoniu p'traxisse cu eccl'is. vñ dicū-
 tur cōmittere no simplicē fornicatiōe s adulteriū
 de quo vide glo. no. qua teneb mēti in. d. c. p vene-
 rabilē. in. x. adulterinis. 7 glo. in. l. ij. C. de epi. et
 de. p Bar. i. l. si gener. ff. d. his q. vt indig. p archi.
 in. c. eos. xxxij. di. Sic qz p'cubinat' in eis est oino
 dānat'. vt. j. de coha. de. 7 mu. p totū. In glo. in
 x. inuit in fi. no. glo. iucto tex. p intellectu istius. c.
 cu in cūctis. qd meli' declarat h qz ibi. 7 tene p'clu-
 sionē h' glo. q ad vtrūqz q ille est canon late sen-
 tentie. s clari' h p'bat in. c. si cōpromissari'. 7. c. qz.
 qz. j. e. li. vj. vñ tñ scias qz si eligif crimiosus occul-
 tus electio no est ipo iure nulla s anulanda. vt est
 tex. no. in. c. inf dilectos de excef. pla. 7 vide qd di-
 xi in. c. sup eo. s. co. In glo. in. x. in scholis in fi.
 Ho. glo. q quotidie solet allegari qz qz tñ scholaref
 existētes in p'tib' effecti aliq'lr elati ex p'spitate for-
 tune dicūt alijs scholarib' no noui vos p'tra quos
 glo. arguit in. c. pphetavit. j. q. j. In glo. in. x.
 ignorātia in fi. Ho. duo ex ista glo. pmo qz qd p'su-
 mis scire factū alteri' qñ est tale factū qd tenebat i-
 dagare ex officio suo sec' si no tenebat inquire. nā
 tūc p'sumif ignorātia in facto alieno q casu dz intel-
 ligi regla p'sumif ignorātia de re. iur. li. vj. 7 ad h
 solet allegari qñ die iste tex. iucta gl. Ex h infero qz
 si p'lar' p'tulit subdito indigo dignitatē vel b'sficiū
 p'sumif sciuisse ei' indignitatē nisi p'bet ignorātia
 qz tenebat p'ri' inquirere de vita 7 morib' illi'. vt i
 c. postqz. s. e. 7 in. c. nihil. j. e. cu 3 si. Scdo no. q

ignorātia pot pbari p p'prie iuramentū. Idē glo.
 no. i. c. nulli. j. e. li. vj. 7 i. c. mltū. xxij. q. ij. fac' tex.
 in. c. si x. j. de sen. excō. qd tñ limitat p'au. in de.
 cōstitutionē de elec. nisi cōter fuisset ille habit' p il-
 legitimo seu fama fuisset orta p'tra est. nā tūc no dz
 statūramēto p'prie est sit v'zēs p'sumptio p'tra euz
 qd satis mihi placet. 7 no. illd vbi. Sic fm Lōpo.
 poterit pbari ignorātia p'badō q elect' cōter ha-
 bebat p'legitimo 7 tanqz legitim' fungebat publi-
 cis honorib'. In glo. pe. in fi. doc. cōter conclu-
 dūt q aut canonici elegerūt an restōnez factā p pa-
 pam 7 tūc tenet electio qz fuit facta ad eccl'ia vacā-
 tem nec poterāt diuinare q papa vellet illū restā-
 ere vel p'sumere q papa vellet ipm eligere ex pleni-
 tudine p'tatis. qz fm Inno. non dz papa generalif
 vñ plenitudie p'tatis s ex cā tñ. qd vbi singularif
 no. nā cū iura sint fundata sup rōe. j. di. p'suetudo.
 no dz papa recedere a iur' ordinato sine cā. 7 vide
 ad h qd dixi in. c. de m'ta de pben. 7 p'dicta intelli-
 ge nisi papa apposuisset decretū afficiēs etiā igno-
 rantes. vt in. de. j. de p'cef. pben. aut papa cōsti-
 tuit vel elegit anteqz canonici elegerūt. 7 tūc non
 valet electio canonicoz quātūcūqz ignorātiū qz re-
 p'it facta ad eccl'iaz no vacātē. j. c. ij. d. p'cef. pben. et
 h qd p'cedit p'supposito q dignitas depositi no va-
 cet in curia. d qz dicendū vt le. 7 no. in. c. ij. de p'be.
 li. vj. 7 an beneficia p'moti in curia vacent ibi vide
 glo. in de. j. vt lit. pendente.

¶ Quomodo inter canonicos.

Elect' a maiori pte capli si est idoneus 7 p'sen-
 terit vel p'sentire velit etiā si no sit de gremio eccl'ie
 refutari no pot. vel aliter sic. Ad possunt electores
 in p'iudiciū electi cōpromittere s si p'senserit electoi
 sue vel p'sentire velit no obstāte laudo in p'trius
 lato est p'firmād' si aliud canonicū sibi no obstat
 lz no sit de gremio illi' eccl'ie quātūcūqz ob hac cāz
 a maiori pte fuerit appellatū. 7 in h vltimo est iste
 tex. multū no. Diuidit. nā pmo factū 7 p'riū allega-
 tiones. scdo ibi discretioni. diffinienduz cōmittit.
 Ho. pmo qz p'lar' citra cōm pot eligi in ep'm nec
 est necesse q postulet tanqz dignitati sue alligatus
 quia non est in vinculo matrimoniali obligat'. iō
 pot eligi. ad idē. c. inotuit. 7. c. si abbatez. j. e. li. vj.
 Ho. ibi in caplo q electio p'lati sit in caplo qñqz
 tñ sit in choro vt in. c. cū nob. s. e. 7 in h standū est
 consuetudini vt ibi no. Ho. tertio q cōtra noia-
 rum pot singularis de eccl'ia opponere ne eligat et
 ex iusta cā ad supiorē appellare. Ho. qz patiens
 moribū impediētē morbosū administrare in digni-
 tate est ineligibil'. infirmitas em impedit p'mouē-
 dum si dubitat de cōualescētia no tñ repellit iaz. p
 motū s dz sibi dari coadiutor. j. de de. egro. c. tua.
 7 in. c. de rectorib'. Ho. qz canonici no p'nt in p-
 iudiciū electi facere cōpromissuz sup electōe vel va-
 liditate electionis iā facte etiā si electiōis validitas
 reuocef in dubiū. Ho. qz p' sensum electi 7 eli-
 gentiū p'trabif sp'iale p'iu giū inter eccl'ia 7 electū
 no ergo ad istud vinculū p'trabendū necessario re-
 quirif p'firmatio vel p'secratio s ex solo cōsensu eli-

gentiū et electi p̄trahit̄. p̄ p̄firmatōez aut̄ s̄bsequēre illud vinculū effici ratū q̄ nō p̄t ampli⁹ elect⁹ renūciare sine sup̄ioris p̄sensu. vt in. c. ij. de trāsa. p̄la. p̄ p̄secrationē x̄o d̄r tale p̄iugiu p̄sumari. vt in. c. fi. eo. ti. vbi bo. tex. vñ quēadmodū inter virū et vxorē ex solo p̄sensu p̄trahit̄ m̄rimoniūz carnale. vt in. c. sufficit. xxvij. q. ij. et in. c. n̄. d̄ sp̄o. duo. Ita dicendū in isto p̄iugio sp̄iali. nā canonici eligēdo rep̄tant eccliaz vt in. c. req̄sisti. et in. c. relatū de te sta. ¶ Ho. q̄ de necessitate nō req̄rit q̄ tpe consensu p̄stiti p̄ electū eligētē p̄durēt in p̄ori p̄sensu. ex quo em̄ semel elegerūt p̄t elect⁹ postea p̄sentire l̄z electores nūc dissentiat̄ q̄ cū nō possint d̄ iure dissentire. vt in. c. publicato. j. e. p̄inde est ac si p̄durarent in p̄iori p̄sensu. et p̄ hūc tex. rep̄obaf̄ opi. cuiusdā doc. antiq̄ qui tenuit in h̄ p̄trariū dicēs d̄ necessitate req̄ri vt p̄sensus eligētū et electi p̄currant eodē tpe nec sufficit q̄ elect⁹ p̄sentiat̄ eo tpe q̄ electores dissentiūt. ar. c. fi. de p̄cu. li. vj. farebat̄ tñ q̄ electores debebāt cōpelli ad p̄sentendū. s̄ h̄ opi. euident̄ rep̄obaf̄ h̄. nec ob. c. fi. p̄all. q̄ loq̄t̄ in eo casu quo is q̄ p̄mo p̄sensit̄ p̄t dissentire a p̄sensu p̄ alia p̄tē p̄stitū. s̄ in casu n̄o nō p̄t canonici resilire ex q̄ semel elegerūt. sūt em̄ functi officio eoz. vt plene dixi in. c. pe. de postu. p̄la. et faciūt p̄dica ad q̄ nunq̄d in alijs actib⁹ seu gerēdis valeat p̄tract⁹ si p̄tes p̄sentit̄ diuerso tpe. et p̄mo pono i m̄rimoniū m̄lier p̄sensit̄ hodie demū elapsis aliquib⁹ die b⁹ p̄sensit̄ mascul⁹ nūq̄d m̄rimoniū dicat̄ p̄tractū. sic etiā p̄t poni exemplū in alijs. pone q̄ hodie cōsensu venditōi de aliq̄ re facte tu nō p̄sensisti statz sed interiecto tpe nunq̄d valeat tal̄ v̄ditio seu emptio. vide ad h̄ glo. no. in. l. p̄sensu. ff. de act. et ob. et in. l. j. de p̄trahē emp. p̄ spe. in. ti. de spon. in p̄ma colū. et vide ibi p̄cludi q̄ p̄trahentes d̄nt eodē tpe p̄sentire. s̄ p̄trariū videf̄ notari p̄ hosti. et Jo. an. in. c. dilect⁹. et c. ex litteris. el. ij. de sp̄o. sentit̄ eniz q̄ si is q̄ p̄mo p̄sensit̄ p̄durz i suo p̄sensu si h̄z efficit̄ q̄ alteri⁹ p̄sensus diūso tpe infuciat̄ nā dicūt p̄sentire. i. sil̄ sentire q̄ p̄suerādo in p̄mo p̄sensu videtur p̄sentire tpe p̄sensus ab alia p̄tē p̄stiti. et p̄ hoc facit̄ optie iste tex. h̄. nā p̄trahit̄ h̄ m̄rimoniū sp̄iale l̄z p̄sensus eligētū et electi nō interueniat̄ eodēz tpe q̄ canonici vidēt̄ p̄sentire ex quo nequeūt a p̄iori p̄sensu resilire. et ad idem. c. fi. de p̄cu. li. vj. ¶ In gl. j. ibi d̄r esse caplm̄ vbi maior ps. Ho. singulariter istā glo. q̄ vbiq̄ est dissensio int̄ illos d̄ caplo sup̄ iurib⁹ caplarib⁹ caplm̄ d̄r eē vbi ē maior ps et tñq̄ caplm̄ p̄t p̄stituerē p̄curatorē et alia agē q̄ p̄tinēt ad dispositōez capli. nā i dubio p̄sumit̄ p̄ maiori p̄tē donec mior ps ostēdit̄ cām legitimā cōtra maiore p̄tē. vt in. c. j. de his q̄ fi. a ma. p̄te. ca. et in. l. q̄ maior. ff. ad munic. et i. c. aplica. l. vj. di. nec ob. si dicat̄ collegiū p̄sistere penes duas p̄tes. vt i. l. nulli. et in. l. plane. ff. q̄d cuiusq̄ vniuer. q̄ illud p̄cedit̄ dū collegiū est in p̄gregando s̄ postq̄ est cōgregatū et disceptatio est inter eos d̄r p̄sistere collegiūz penes maiore p̄tē capli. vt plene dixi in. c. cū nobis. s̄. eo. Et no. bñ. glo. in. fi. in eo q̄ dicit̄ q̄ iste p̄curator p̄stitur⁹ a maiori p̄tē habebit̄ expensas a

caplo licet sit litigiu cū singul de caplo. Sof. tñ n̄t tur impugnare h̄ dictū glo. mor⁹ q̄ nō d̄z isti p̄tūderi de bonis aduersarioz. hosti. dicit̄ q̄ regulari debet expēsas habere ab ecclia etiā lite p̄dente cū nō habeat vñ illas faciat. iuxta illud q̄d le. et no. in. c. olim. et in. c. expte. j. de accu. Seculari aut̄ litigabit de suo et si obtinebit recuperabit expēsas ab ecclia ex q̄ vniliter gessit negociū ecclie. vt in. c. cū p̄ cā de p̄cu. si x̄o succūbit sentiet̄ ip̄e et socij dānū. Adū te q̄ h̄ dicta hosti. p̄t p̄cedere nō in maiori p̄tē capli s̄ i minori p̄tē litigāte p̄ ecclia. vñ posset i hac m̄ā sic distingui q̄ aut litigat maior ps et habebit expēsas ab ecclia ex q̄ litigat p̄ iurib⁹ ecclie. vñ p̄sumit̄ moueri bono zelo. ar. op. h̄. naz h̄ appellat̄ capitulū vbi ē maior ps l̄z sit dissensio int̄ singlares d̄ caplo ergo d̄z p̄sequi oia iura de caplo. ar. i regla accessorū de re. iur. li. vj. credo tñ q̄ si maior ps capituli fouet iustā cām improbabilit̄ q̄ satisfaciēt dā no ecclie de p̄prio. ar. c. de m̄ta de p̄ben. et in. l. nō est ignotū. C. de adm. tu. s̄ respectu minoris p̄tis satis p̄t teneri opi. hosti. ¶ In glo. in. x̄. recusatus in. fi. no. ex hac glo. duo. p̄mo q̄ sicut semel criminiosus p̄sumit̄ p̄durare in eodē crimie nisi p̄betur emēdar⁹. vt in regla semel mal⁹ de re. iur. li. vj. Ita videf̄ dicendū in morbo vt semel morbosus p̄sumat̄ laborare eodē morbo nisi p̄bet se liberatū. et i h̄ tene menti istā glo. nā alq̄ tenēt̄ p̄trariū vt statz dicā. ¶ Scōdo no. ex glo. q̄ semel repulsus p̄textu morbi nō p̄t ampli⁹ eligi nisi p̄bet se liberatū. vñ repulsio facta respectu vni⁹ ecclie facit̄ fidē quo ad alia eccliam sicut in snia lata p̄tra electū sup̄ crimie vt in. c. sup̄ eo. s̄. e. Anno. et hosti. aliter distinguūt q̄ ad vtrūq̄ dictum. dicūt em̄ aut q̄s fuit repulsus ex vitio durabili v̄puta p̄pter crimē vel infamiaz et p̄cedit̄ p̄mū dictū. aut repulsus ex vitio seu defectu nō durabili et tūc n̄ sufficit p̄bare quē fuisse alis repulsū vel morbosū. s̄ optet q̄ p̄bet eū de p̄nti illo morbo laborare. ar. h̄ vbi papa nō mādāt inquiri an alis fuisset repulsus l̄z h̄ fuisset obiectū s̄ solum mādāt inquiri de existia morbi. Do. an. dic̄ q̄ ad excipientē nō est fundata int̄ctio ex eo q̄ semel fuerat repulsus q̄ variata electione variat̄ effect⁹ sententiē. vñ excipiens h̄z de nouo p̄bare. et sic intelligit̄ tex. in medio. s̄ si alis morbosus petit se vt sanū admitti d̄z p̄bare se liberatū vt i. fi. c. Jo. an. tenuit indistincte q̄ on⁹ p̄bandi incūbit ei qui semel morbosus fuit repulsus. ar. h̄ tex. in. fi. Itēz q̄ p̄sumptio trāffert on⁹ p̄bandi in adūfariū. vt in. c. vnioco vt ec. bñ. et sic in effectū approbat̄ opi. glo. que mihi satis placet. nā ea que nō mutant̄ solo cursu t̄pis nō p̄sumit̄ mutata. vñ sufficit i illis p̄bare q̄ aliquo tpe extiterūt. sicut dicim⁹ in eo q̄ semel fuit d̄ns v̄l semel possessor. nā semp̄ p̄sumit̄ d̄ns v̄l possessor nisi p̄bet̄ p̄trariū vt le. et no. in. l. siue possidetis. C. de p̄ba. et dixi in. c. in p̄stia. e. ti. morbo autē nō tollit̄ solo tractu t̄pis iō p̄sumit̄ q̄s in eodē p̄durare. sicut dicim⁹ in furioso. l̄z em̄ ille sit morbo curabilis tñ semel furiosus semp̄ p̄sumit̄ tal̄ nisi p̄betur p̄trariū. vt est tex. iuxta glo. in. c. fi. d̄ suc. ab int̄tel. et in. c. indicas. ix. q. iij. nec ob. si dicat̄ q̄ res int̄

alios iudicata nō dō facere fides i alio casu. vt in. c. inter dilectos de fi. instru. qz dico qz nō faciat plena fidē facit tñ p̄sumptionē. vt dixi in. c. veniens. ij. de testi. s̄ sola p̄sumptio suffic̄ ad remouēdū p̄mouēdū. ar. f. c. sup eo. s̄. e. lxxij. di. tād. r̄ q̄q̄ morib⁹ nō sit delictū tñ est defect⁹. dō. n. clare p̄stare d̄ idoneitate. p̄mouēdi. vt in. c. cū nob. s̄. e. ¶ In glo. i. x. nec ad ecclesiā. ibi Lan. dixit r̄ melius. r̄ h̄ opi. Lan. cōit̄ h̄ allegat̄ p̄ doc. r̄ cā approbat̄ p̄suetudo fm̄ hosti. r̄ teneas illā q̄cqd̄ postea dixerit hosti. nā videt̄ clare. p̄bari p̄ istum tex. vbi papa reputat friuolam exceptionē. r̄ ex h̄ no. q̄ maior p̄s p̄t̄ re nunciare fauori introducto ad honorem totius collegij. In glo. in. x. r̄ etiā p̄firmat̄ ibi q̄s tāq̄ arbit̄ eligi. quasi velit glo. dicere q̄ cū q̄s habet ius eligēdi r̄ p̄firmādi eodē iure eligēdo videt̄ cōfirmare. secus si h̄ iure diuerso puta iure deuoluto r̄ iure p̄prio vel tanq̄ arbit̄ r̄ tanq̄ archiep̄s. qz cū reputat̄ duas p̄sonas p̄t̄ separā illos ac̄ exercē. d̄ h̄ videt̄ q̄s dixi pleni⁹. i. c. cāz. s̄. e. r̄ q̄ no. dñi de ro. decif. cclv. als. cclx. r̄ glo. in. c. vt circa. j. co. li. vj. ¶ In glo. in. x. r̄ subscripta in fi. tene gl. r̄ ad istū tex. dic̄ q̄ papa ponderauit q̄ electio erat facta r̄ subscripta ad magis nōndā incōstātiā canonicorū s̄ q̄ ad impotentā variandi sufficit sola publicatio scrutiniij. vt in. c. publicato. j. e. r̄ dicit̄ Inno. h̄ p̄cedere etiā in electiōib⁹ canonicorū vt post publicationē factā nō liceat variare. ar. ij. q. vj. noiationes. r̄ in. l. hi q̄ ad ciuilia. C. de ap. r̄ no. h̄ vltimū. ¶ In glo. in. x. quasi p̄iugū in fi. Ho. duo ex hac glo. p̄mo q̄ p̄ solū p̄sensuz eligētiū r̄ electi est vere p̄tractū mf̄monij sp̄uale s̄ qz adhuc nō est ratū. i. firmū tex. vti h̄ dictōe q̄s. vel dic̄ fm̄ doc. q̄ id̄ dic̄ q̄s qz p̄iugū sp̄uale d̄ p̄trahi ad instar carnali. vñ d̄ istud q̄s p̄iugū. p̄iugū d̄ carnale. istud sp̄uale est q̄s p̄iugū r̄ h̄ no. p̄ statutis facientib⁹ mērdem de iugo vt intelligant̄ d̄ carnali r̄ nō de sp̄uali qz in statutis vba capiunt̄ p̄prie r̄ nō improprie. vt i. c. in nfa. j. de iniur. ad p̄dicta q̄ dicat̄ esse p̄tractū p̄iugū p̄ p̄sensū vide glo. in. c. quāto. lxxij. di. q̄ dic̄ q̄ p̄ solā electionē acquir̄ ius p̄lature r̄ ius ad ministrādi in habitu. s̄ p̄ p̄firmatōez acquir̄ exercitiū. r̄ idē sentit gl. in. l. puator. C. d̄ iuris. om. iu. ¶ Secūdo no. ex gl. q̄ elect⁹ p̄t̄ añ p̄firmationē renūciare electioni de se facte q̄tūcūq̄ p̄senserit. d̄ quo vide glo. pleniorē in. c. si electio. j. e. li. vj. ¶ In glo. in. x. resl̄re in fi. dic̄ meli⁹ vt dixi in. c. bone all. in glo. qz differētia est inter electionē r̄ postulantōez. ¶ In glo. in. x. cōpromiserit ibi maxie supple tene glo. qz sicut nō possunt electores directe recedē ab electione. vt in. c. publicato. j. e. ita nec indirecte cōpromittēdo in p̄iudiciū electi nā eo q̄ elegerūt functi sūt eoz officio. vt plene dixi in. c. penl. s̄. de postu. pla. ergo nō possunt cōpromittere in p̄iudiciū electi. ¶ Extra glo. q̄rif̄ qd̄ si iste. f. canonic⁹ obtulisset in. c. p̄batōes sup morbo obiecto r̄ appellasset nūqd̄ illa oblatio p̄batōis habuisset iustificare appellationē? videt̄ q̄ sic p. c. interposita. j. de ap. lō trariū no. tenet̄ h̄ Inno. dicēs p̄trariū p̄cedere in iudicio. secus aut̄ q̄s oblatio p̄batōis fuit extra iu-

dicū qz cū caplm̄ vraf̄ iure suo nō tenent̄ recipere p̄batōes sup exceptiōib⁹ oblatiō cū nō sit iudex s̄ ps. idē dicit̄ Inno. si ep̄o p̄ato alicui p̄ferre beneficiuz cōparet terti⁹ r̄ opponit q̄ ille ē criminofus offerēdo p̄bationē sup criminib⁹ obiecti nō tenetur ep̄s añ collationē admittere p̄bationē si non vult nec oblatio h̄ iustificare appellationē p̄pter reiectā p̄bationē qz nō p̄cedit ep̄s in collatione vt iudex s̄ vt ps vtens iure suo. vñ non tenet̄ ius suū dimittere p̄pter exceptionē r̄ oblatā. p̄batōez. caueat tñ ne cōferat indigno b̄ficiū qz ex h̄ possz puniri. Et idē notauit Inno. in. c. ad dissoluēdū de despon. impu. r̄ vide qd̄ plene dixi in. c. si. de p̄sump. secus si corā cōfirmatore aliq̄s obijceret r̄ offerret p̄bationes. nā tūc appellatio iustificaret̄ ex p̄batōe oblata r̄ reiecta qz p̄firmator p̄cedit vt iudex. vt i. c. si. j. e. li. vj. vñ si post talē appellatōem cōfirmaret nō valeret electio. r̄ vide ad p̄dicta quod dixi in. c. eum nobis. s̄. e. r̄ in. d. c. interposita. vbi plenius tractaui de effectu istius p̄batōis oblate. r̄ an r̄ q̄s habeat iustificare appellatōez.

Ordinum. Elect⁹ a maiori et saniori parte capli si est r̄erat idoneus tpe electiōis p̄firmat̄. si aut̄ erat indignus in ordinib⁹ scia vel etate r̄ fuit scient̄ electus electus a minori pte si est dign⁹ p̄firmabit̄. h. d. p̄ma ps ponit p̄missionē prius factā. sc̄da ibi ipsi dō ponit iudiciū p̄cessum. tertia ibi cunq̄. ponit vni⁹ p̄tis cōparitiōnē r̄ alterius p̄rumaciāz. quarta ibi gestū. examinat̄ p̄cessum non plene remissum ob quā cām s̄ certa forma diffiniendi cōmittit. ¶ Ad p̄mo q̄ habēs dignitatē inferiorē p̄t̄ eligi ad p̄rem dignitatē vacabit tñ p̄ma post adeptiōnē se cūde. vt in. c. de multa de p̄ben. habit⁹ tñ dignitatē nō impedit electionē. ¶ Secūdo no. q̄ delegatus remittens causam ad delegantem p̄t̄ p̄figere terminum p̄ribus in quo debeant cōparere corā ip̄o delegante qd̄ p̄cedit etiā si in litteris cōmissionis hec p̄as specialit̄ nō fuerit attributa. venit enim h̄ potestas accessorie ad cōmissionē sibi factā qd̄ tenuit h̄ Jo. an. r̄ Inno. post p̄n. in. c. si. j. de accu. vbi de h̄ ¶ Itē no. q̄ etiā in electionib⁹ factis ad dignitates inferiores debet fieri triplex collatio. s̄. numeri ad numerū. meriti ad meritū. zeli ad zelū. r̄ de his plenius in. c. ecclesia. el. ij. j. e. ¶ Itē no. tria quib⁹ dicit̄ quis p̄sociū in ecclesia p̄cellere vt est dignitas etas r̄ receptionis sp̄s. de primo pone exemplum fm̄ Inno. r̄ alios si canonicus habet dignitatē annexā p̄bēde vel est nobilior genē vel lfator. r̄ no. ex h̄ diligenter q̄ in clericis secularibus attenditur nobilitas. r̄ sic vox nobilis sit maioris auctoritatis q̄ plebei. idem in literato pro h̄. c. de multa j. de p̄ben. in fi. vbi in collatione beneficiorū habetur respectus ad nobilitatem r̄ scientiā vt pingui⁹ p̄uideatur his q̄ alijs. r̄ vide glo. notandā. ij. di. in. c. lex. vbi dicitur q̄ maiores natu dicunt̄ nobilitate dignitate scientia r̄ etate. facit quod dixi in. c. constitutis. j. de appella. In religiosiis dō nō attenditur nobilitas. vt le. r̄ no. in. c. si. d̄ sta. reg. ¶ Ho. ex p̄dictis et ex tex. q̄ antiquiores in ecclesia di-

cuntur precellere alios siue sit antiquitas respectu etati siue respectu receptōis in ecclia. nā psumit p senib⁹. ad h⁹ text. in. l. semp. ff. de iur. iur. Itē p⁹ recept⁹ i ecclia d⁹ magi honorari q̄ postea recept⁹ vt in. c. statum⁹. de ma. t obe. in agēdis q̄ capitularit⁹ vox istoz q̄ pcellit dignitate etate t tpe est maioris auct⁹ t pōderosior q̄ alioz vox d̄ q̄ i. d. c. ecclia. Itē no. ibi allegatōes p eodē pposito q̄ appellatione allegatōnū veniūt q̄ allegatōes facti dūtaxat t nō iur⁹. nā iste tex. in. d. cū aut. loquit⁹ de allegatōib⁹ p̄sistētib⁹ i facto vt sūt exceptōes replicatōes t sūta. nō aut pōt intelligi de allegatōib⁹ iur⁹. qz corā papa nō sūt necessarite allegatōes iur⁹. vt i. c. sepe. in p̄n. de ap. naz censet oia iura h̄re in scrinio pectoris. vt i. c. j. de consti. li. vj. no. t tene mēt⁹ q̄ vbi cā nō est plene remissa ad superiorē nō debet pcedi ad sniam etiā p̄tūmācem. qz nō ē ferēda snia p̄tūmācē nisi liqueat de meritis cāe. s̄ est pcedēdū vt le. t no. i. c. put. de do. t p̄tū. t in. l. p̄sentancū. C. quōd et q̄ iu. nō aut liquet d̄ meritis cāe. ex q̄ oia gesta cāe nō sūt remissa ad superiorē. t pōt in h̄ iste tex. intelligi duplt. p̄mo q̄ allegatōes. s̄ p̄positi sancti Georgij nō fuerunt remisse ad papā ex defectu iudiciū vel alteri⁹ nūcū q̄ casu res ē clara. nō em̄ d⁹ delictū vni⁹ p̄i obesse que in h̄ nō repit in culpa. Scdo pōt intelligi q̄ iudices assignauerūt terminū cuiuslib⁹ p̄nū ad allegatōes suas ad papā deferēdas assignato termino pemptorie put factū fuit in. c. cū bertoldus. j. d̄ re iudi. t iste p̄posit⁹ sancti Georgij nec cōparuit nec allegatōes suas p̄sitari fecit q̄ casu est magi dubiū nūcū possit p̄tra eū pcedere suis allegatōib⁹ non inspecti. ex q̄ p eū deficiat. Inno. t⁹ etiā in h̄ casu nō esse p̄tra illū pcedendū ad sniam ex q̄ nō pōt lique de meritis cāe sine illis allegatōib⁹. ar. h̄ q̄ est b̄i notandū. t optie facit ad idē tex. in. d. c. cū bertoldus. nā p̄tūmācia d⁹ alijs modis arceri nō aut p̄ p̄ cā d⁹ p̄cipitari snia ex q̄ iudex nō pōt esse instructus. t in h̄ tene mēt⁹ istū tex. fm̄ istū intellectū. puto m̄ q̄ si iudex ferret sniaz nō visis actis p̄tūmācis ex defectu ipsi⁹ ea s̄ pducēt q̄ valebit snia si p̄tendit se fore instructū sufficient⁹ ex allegatōib⁹ t actis alteri⁹ p̄tis. ad q̄ adduco text. in. d. c. cum bertoldus. vbi iudex tulit sniam nō visis acti alterius p̄tis p̄p̄ ei⁹ p̄tūmācia t tñ snia tenuit cuz fuit opus restitutionē petē. S³ si apparet q̄ iudex non potuit instrui ex acti vni⁹ p̄tis tñ snia esset ipso iure nulla tanq̄ lata a iudice min⁹ instructo. vt in. c. tum ex lris. de resti. in inte. t in. d. c. cū bertoldus. fm̄ vni⁹ intellectū. t vtrobiq̄ dixi p̄ Bar. in. l. platum. C. de sen. t h̄ no. ¶ Ho. ibi vel si notoriū tē. tex. valde no. q̄ iudex pōt iudicare de eo q̄ ē sibi notum vt notoriū licet notoriū nō fuerit in acti p̄batū t allegatū. fac. l. j. iūtra glo. C. q̄ t adūsus q̄s t facit etiā iste tex. fm̄ vni⁹ intellectū q̄ etiā post cōclusionē in cā pōt notoriū allegari. naz h̄ erat p̄clusum in cā cū nō restaret nisi ferre sniam t termin⁹ fuisset p̄fixus ad sniam audiēdā. t in h̄ est iste tex. facti notādus. intellige tñ in notorio facti p̄manēt qz tale notoriū nō indiget p̄batōe s̄ sufficit q̄ alle-

gef. soluz em̄ istud est illud q̄ releuat ob onere p̄bandi. sec⁹ in notorio iur⁹ vel notorio actus trāseuntis. nā ista notoria req̄runt p̄batōes. vt plene no. ij. q. j. manifesta. t i. c. sicut. de re iudi. t i. c. vestra. de coha. de. t mul. Ideo nō pōt allegari post cōclusionē in cā cū nō debeāt tūc noue p̄batōes admitti. vt i. c. cū dilect⁹. de fi. instru. ¶ Ho. ibi vel p̄ ea q̄ iam dicta erāt tē. q̄ appellatōe notorij nō venit strictē id q̄ colligif ex acti s̄ notoriū facti dūtaxat. nā notoriū t id q̄ colligebat ex actis etiā post cōclusionē in cā ponunt h̄ vt diūsa. t facit optie ad statuta vt si in mā restringibili fiat mētio de notorio intelligat d̄ notorio facti t nō iur⁹ qz in tali mā debem⁹ d̄ba strictissime cape. vt i. c. i nra. de iurif. t de h̄ no. in. d. c. vfa. t h̄ tene mēt⁹. ¶ Ho. q̄ elect⁹ d⁹ esse idone⁹ in scia etate t ordine tpe electōis al⁹ electio est nlla nec sufficit q̄ supueniāt iste q̄litates post electionē qz q̄ nullū est tractu t̄pis nō p̄ualefcit. vt in regula nō firmat. de re. iur. li. vj. Idē dic in impetratōe. nā ad validitatē ipsi⁹ d⁹ p̄currē idoneitas tpe impetratōis nec suffic⁹ q̄ supueniāt nisi de defectu fuiss⁹ scia mētio in ipetratōe. vt i. c. si cō tpe. de rescri. li. vj. cui v̄ obstare. c. ei cui. de p̄ben. e. li. S³ r̄ide vt ibi plene no. nā ibi impetratio fuit facta general⁹ t nō restricta ad certū b̄ficiū. idē facti est q̄ idoneitas adst⁹ tpe acceptatōis. qz nulla fuit cōmissa surreptio p̄p̄ generalitatē ḡre. s̄ in. c. si cō tpe. ḡra fuit restricta ad certū b̄ficiū. t de h̄ pleni⁹ l. d. c. ei cui. ¶ Ho. ibi due p̄tes q̄ ista dicitio pene diminuit pay d̄ significato ei⁹ cui adst⁹ cū. nā h̄ dicebant⁹ p̄currē due p̄tes qz deficiebant q̄tuo⁹ vt cēt due p̄tes integre. t idē de dicitioe fere vel quasi q̄ no. p̄ statuti. ¶ Illio no. q̄ p̄currentib⁹ duab⁹ electōib⁹ sup eadē dignitate quaz vna est facta a maiori p̄te d̄ indigno sciens alia a miori p̄te de digno venit p̄firmāda electio facta a minori de digno etiā si ambe electōes fuerūt facte eodē p̄textu. naz h̄ nō apparet q̄ electio facta a maiori p̄te de indigno p̄cessit s̄ p̄tū colligif contrariū in p̄n. c. vbi dicit⁹ q̄ electores diuiserūt vota sua in duos. ex q̄ habes q̄ p̄tās maioris p̄tis adueniēs minor⁹ p̄ti in ipso limine t origine electōis cōualidat ipsaz electōz vt videat⁹ facta ab h̄tib⁹ totā p̄tatem. nā si p̄tās maioris p̄tis censeret ilico trāsfusa in minorē p̄tem si posset p̄firmari electio facta a minore p̄te qz nō eēt facta a maiori p̄te capli. s̄ ab habēte p̄tates capli seu capitularē. Ex q̄ inferi⁹ q̄ si electio minoris p̄ti p̄cessisset si debēt p̄firmari ex eo qz p̄s maior elegisset postea indignū qz tpe electionis non p̄currerat tota potestas in minorē p̄te nec poterat cōualidari ex potestate postea deuoluta. ar. in. c. auditis. j. co. debet ḡ necessario iste tex. intelligi q̄ aut electio maioris p̄tis d̄ digno p̄cesserit aut q̄ vtraz electio fuerit facta eodem cōtextu. ad q̄ vide q̄ le. t no. in. c. p̄gregato. j. c. Et ex his et ex tex. no. diligēt⁹ q̄ electores eligēdo indignum sunt p̄uati ipso facto potestate eligēdi t p̄tās deuoluit ad alios nō delinquentes nō solum q̄ electio sit ep̄atum t maiores dignitates sed etiā ad inferiorē. t optime iudicio meo facit iste tex. p̄ opi.

quā tenui i. c. cū in cūcl. s. e. q̄ p̄ferēs b̄ficiū sciēt
 indigno ipso facto p̄ p̄ma vice p̄uaf̄ p̄tate p̄ferēdi
 necq̄ collatio illa z p̄tās deuoluif̄ ad aliū. nā si h̄ ē
 in electōe vt h̄ vides for̄ in collatōne cū maḡ de
 linq̄t collator q̄ elector. q̄ collatio h̄z vim electōis
 z p̄firmatōis. vt no. i. c. cū olim. de cā pos. z p̄prie.
 nec expectat aliā examinatōz post se. Glo. i. d. ele
 ctōis tpe ibi solutio vey est. no. istā glo. p̄p̄ multa
 iura in ea all. q̄z quedā p̄derāt initiū quedā x̄o si
 nem. vide aliā glo. i. c. sciētēs. j. de censi. q̄ allegat
 multa iura dicētia mediū fore expectādū. z gl. ista
 iuolue soluit nec potuif̄z dare solue cū sit via bro
 cardica. sc̄sus t̄i glo. vt q̄ i actib̄ p̄rietib̄ iuris
 effectū ex q̄b̄ p̄ducif̄ act̄ dz p̄siderari initiū q̄nq̄
 mediū q̄nq̄ finis. s̄ in actib̄ p̄sistētib̄ i facto expe
 ctat̄ finis h̄oshi. i. d. c. sciētēs. dicit q̄ in hac mā nō
 p̄t dari certa reglā cū discurrat p̄ varios casus s̄
 fm̄ diuif̄itate casuū q̄nq̄ expectat̄ p̄n. q̄nq̄ mediū
 q̄nq̄ finis. dicit t̄i l. al. h. q̄ licz sufficient̄ nō possit
 dari regula. p̄t t̄i gnātr̄ sic tradi q̄ vbiq̄ actus
 recipit essentia vel validitatē in ininio dz expectari
 p̄ncipiū. si i medio spectat̄ mediū z ita finis si assu
 mit subaz in fi. z quasi i effectū idē voluit do. An.
 s̄ nō est curādū de his x̄bis s̄ casus decidēdus est
 fm̄ mām subiectā. **¶** Gl. op. s̄ tex. i eo q̄ p̄posit̄
 scī Georgij voluit stare diffinitōi iudiciū z ob h̄ cā
 fuit ad papā remissa nā iudiciū reddif̄ in iuitū. vt
 in. c. j. z c. itellerim. de iudi. q̄ nō potuit declinare
 iudiciū istoz. So. s̄iū p̄cedit reglā. s̄ h̄ potuit de
 dinare iudiciū ex forma cōmissionis. nā vt patuit
 in antiq̄. papa cōmisit illi iudiciū cām audiēday z
 decidēdā s̄ p̄tib̄ placēt. si x̄o displiceret alteri p̄tū
 tūc cām remitterēt istructā. **¶** Sc̄do op. i eo q̄ opo
 nebaf̄ defect̄ ordinis s̄ p̄positū scī Georgij. nā cū
 fuif̄z elect̄ ad dignitatē inferiorē n̄ erat necesse q̄
 eēt i sacri s̄ saci ē q̄ postea ad ordinē req̄sitū p̄mo
 ucaf̄ vt vt p̄bari i. c. cū in cūcl. in. s̄ inferiora. s̄. eo.
 Itē idē iudiciū est habēdū in dignitatib̄ inferiori
 bus z i eccl̄ijs prochialib̄. vt i. s̄ inferiora. p̄al. z i. c.
 de multa. de p̄bē. s̄ ad eccl̄iaz prochialē p̄t. p̄mo
 ueri ille q̄ nō ē in sacri. vt i. c. ij. d̄ insti. in. vj. z i. c. si
 p̄ cleric. de p̄bē. e. li. q̄ z ad istas dignitates inferio
 res. p̄terea sp̄ale vt in p̄mouēdo ad ep̄atū vt falsē
 debeat eē subdiacon̄ tpe electōis. vt i. c. a multis.
 de eta. z q̄li. q̄ in dignitatib̄ inferiorib̄ d̄nt sufficē
 miores ordines cū maior idoneitas req̄raf̄ i p̄mo
 uēdo ad ep̄atū q̄ ad alias inferiores dignitates
 So. p̄p̄ h̄ z illa que allegari possent s̄t opi. i mā
 q̄dā vt Clin. z Jo. dixerūt q̄ hodie non est op̄ vt
 p̄mouēdus ad istas dignitates inferiores sit i sacri
 s̄ saci ē vt postq̄ p̄moucaf̄ ordinē ad istū ordinē
 quē dignitas illa req̄rit. vt i. s̄ inferiora. p̄all. z i. c.
 p̄terea. j. de eta. z q̄li. z dicit q̄ iura q̄ habēt. lx. di.
 que vident̄ inuere s̄iū s̄t hodie correctā. Zan. z
 Sof. tenuerūt s̄iā opi. dicitēs q̄ hodie etiā p̄mo
 uēdus ad istas dignitates inferiores z eccl̄iaz pro
 chiales dz esse i sacri p̄ istū tex. z p. c. p̄terea. p̄al. nā
 ibi p̄mittit̄ disp̄satiue vt ex̄is in miorib̄ ordinib̄
 possit adipisci eccl̄iaz prochialē. secus q̄mero iure
 inspecto. Tertiā opi posuerūt Inn. z Lopo. distin

guētes inf̄ dignitatē curatā z nō curatā. vt primo
 casu debeat esse in sacri. z sc̄do nō. z videt̄ Jo. an.
 maḡ adherere huic opi. nā impugnat̄ r̄sionem
 Jo. z Clin. i eo q̄ ad istū tex. r̄sidebant q̄ iste patie
 bas defectū in ordinib̄. q̄ iste p̄posit̄ erat laicus.
 nam h̄ nō est verisile fm̄ Jo. an. cū eēt iste p̄posit̄
 sancti Georgij. nā dicit patere in antiq̄ q̄ h̄ opo
 nebaf̄ q̄ iste p̄posit̄ erat i minorib̄. remittit t̄i ad
 no. in. c. vnico. de eta. z q̄li. li. vj. z ad. d. c. p̄terea.
 Do. An. p̄cludēdo vt asseruit ibi. z in. c. ex ore. de
 his q̄ si. a ma. pte ca. distinguit q̄ aut dignitas ē cu
 rata z eligēdus dz esse in sacri vt h̄. idem si nō ē cu
 rata s̄ h̄z sacri ordinē annexū ex institutionē digni
 tatis. si x̄o neutz istoz p̄currit tūc p̄cedit alia opi.
 vt sufficiat q̄ sit in minorib̄ s̄ de eccl̄ijs prochiali
 bus nihil dicit neq̄ alia iura adducit. sed iō aduer
 telan̄. nā ista questio p̄t discurre vt. s̄. dixi. non
 solū in dignitatib̄ inferiorib̄ s̄ etiā in curatis b̄fi
 cijiis. nā quo ad idoneitatē p̄mouēdorū ista equi
 parant̄. vt in. d. s̄ inferiora. vñ videas de h̄ primo
 gl. no. lx. di. c. ij. que tandē p̄cludit q̄ in ist̄ eccl̄ijs
 prochialib̄ z in ist̄ dignitatib̄ h̄nt̄ a iure sacri
 ordinē annexū sufficit q̄ tpe electōis q̄s sit i mino
 ribus z etate habil̄ ad recipiēdū postea ordinem
 req̄sitū. s̄ in ist̄ dignitatib̄ z p̄sonatib̄ q̄ nō repe
 riunt̄ in iure certū h̄e ordinē annexū nec sunt cu
 rate vt est p̄micariat̄ sacristia z s̄iles. dicit standuz
 eē p̄suetudini loci ad quē ordinē debeat iste p̄mo
 ueri. Et no. singl̄ in h̄ vltio istā glo. q̄ nescio alibi
 Jo. cal. sat̄ plene h̄c articulus examinavit. z Jo.
 an. posuit glo. i. c. si. p̄ clericis. de p̄bē. li. vj. z in. c.
 lz canon. de elec. e. li. z ibi loquens de p̄mouēdis
 ad eccl̄ias prochiales dicit q̄ in casib̄ iure non ex
 p̄ssis p̄mouēdus dz esse in sacris p̄. c. p̄terea p̄all.
 q̄ dicit se nō audere corrigē nisi in casib̄ exp̄ssis
 quoz vn̄ est in. c. ij. de insti. li. vj. q̄n p̄cedit p̄ viā
 p̄sentatōis z institutiōis. alī est in. d. c. si. p̄ cleric. in
 distincte h̄ tenet q̄ in q̄libet mō puidēdi sat̄ est q̄
 p̄mouēdus sit i minorib̄ ordinib̄ tā respectu di
 gnitatū inferiorū q̄ eccl̄iaz curatay. z bec opi. mihi
 placet. p̄mo arguēdo p̄ locū a sp̄ali de ep̄is. sc̄do p̄
 illum. s̄ inferiora. vbi tex. in p̄mouendis solū req̄
 ritatē mores z sciam. in ordinib̄ x̄o soluz dispo
 nit vt recipiant̄ post p̄mouēdoz. tertio moueo: q̄
 ille. s̄ equat dignitates inferiores z eccl̄ias pro
 chiales q̄ ad idoneitatē p̄mouēdoz ad illa. sed ha
 bem̄ hodie claz q̄ ex̄is in miorib̄ p̄t p̄sequi ec
 clesiā prochialē vt in iuribus p̄all. q̄ ad istas digni
 tates inferiores p̄t. p̄moueri. nō ob. mouit̄ Jo.
 an. nam si cū p̄cedit p̄ viā eēordinariā. puta per
 p̄sentationē z institutiōnē p̄t. p̄moueri et̄is i mi
 noribus. vt in. d. c. ij. q̄ for̄t̄ cuz p̄cedit p̄ viā ordi
 nariā vel iuridicā vt est electio vel collatio. p̄terea
 sicut in impetratiōe que ē odiosa z restringibil̄. vt
 in. c. q̄uis. de p̄ben. li. vj. nō obstat defect̄ sacri or
 dinis. q̄ for̄t̄ nō debet nocere cū p̄cedit p̄ viā ele
 ctionis vel collatiōis. q̄ dicam̄ q̄ ista iura voluēst
 ponē sp̄alitatē in ist̄ casib̄ q̄ nō apparet de suffici
 entu rōne sp̄alitat̄ s̄ q̄ de mēte illoz iurū fuerit q̄

defectus sacri ordinis si habet impedire si obstat iura que habent. l. di. na. pnt pmo exponi. vt ibi no. gl. i. c. j. vt dicat sit pnt. i. fiat. s. i. c. ij. de fo. cope. vel qd bodie sint correcta. na illa reqrebant pbyteratu tpe pmoctois t m hodie claru est qd si reqrit. vt in. s. in ferioza. no ob. c. pteza. qz pot itelligi i dispesatioe gnar hodie facta a canone no aut d fieda p supio re. vel qd hodie sit correcta p iura. vj. li. pall. ad istb c. pot rfderi qd patiebat iste defectu i ordine respec tu etat qz no erat in tali etate in q potuisset pmo ueri ad sacerdotiu qd reqrebat ista dignitas. vt in c. s. d. eta. t. qli. t. p b habes istu passuz examinatu.

Bone memorie. Regis h. c. pncipalr tri

bus modis. t fm pncipalioze intellectuz q magis agruit lfe. h. d. Recipientes postularu ad ec clesia tacs institutu vl administratoze an admisione postulanois a supioze facte puati sut prate eligedi t ad alios lz pauciozes deuoluif ptas eligedi et si oes puati sut deuoluif ad papa in ecclijs cathedra lib. vel fm aliu intellectu q placz multu Inn. h. d. Qui p impssione laicoz aliqui postularu ipso iu re sut puati prate eligedi. h. tñ lec. no multu puenit lfe huic. s. allegato i pte i antiq. tertio legif fm eu dem Inn. alio mo fm que. h. d. Qui p t p appella tione legitimaz aliqui postularu sut ipso facto puati prate eligedi t ad alios lz pauciozes ptas de uoluif. h. etiā lec. no multu agruit lfe s magi eliaf ex antiq. diuidit h. decre. pncipalr in qtuoz ptes. In pma factu t sub certa forma facti comissio. In scda ibi lz aut. pcessus facti iuxta dicta forma. In tertia ibi s vo oppositio p pcessu legati t rnsio. In qta ibi nos igif. mo pncipis t pfirmatio pcess Et p euidetia casus pmitte q vacate ipio duo fue rnt electi in discordia. Otto. f. t philippus ciuitas magutina adhebat tuc philippo. pposit aut sancti Petri q als erat canonic maguntin t qda alij ca nonici magutini adhebat Ottoni. vn ppr potetia philipi no audebat stare i ciuitate magutina inter im vacabat ecclia magutina instabat philippus vt postularef eps varmatien. canonici aut exintij no audetes venire ad ciuitate ppr potetia philipi timetes ibide impssione ne. f. copellerent eligē ad petitione philipi miserut nuciū ad caplm petetes qd cu instaret tps electonis fiede deberet assignare locu tutu in q nulla timeref impssio als appellabat ad romanu pontifice. caplm vo hac petioe no ob state postularu tarmatien. epm t appellauit ne aliqd attetaref p alios in p iudiciu ipsi postulatio nis t receperit istu epm postulatū ad admistraduz iura ipsi ecclie anqz papa postulatōz admittet. ca nonici vo abntes lz paucissimi nūero elegerut di ctuz ppositu in archiep. Qta itaqz pteione sup turib electois t postulatōis s ipsaz postulationez facta a maiori pte opponebant pncipalr tria fm ve ru intellectū. pmo q postularerāt post t p appella tione legitima. scdo q receperit postulatū in admi nistratoze iuriū ecclie seu q ipse postulat admint rauerat an admittaz postulatōz. tertio q p impssi one laicoz videlz philipi t alioz pcerū dictū epm

postularerūt. Contra electionē vo factā ab alia pte opponebāt pncipalr duo. pmo q fuerat scā a pau cissimis canonicis. scdo q p appellatōz inpositaz a maiori pte. pot addi ista oppositio q fuerat facta postulatōe no cassata. occasioe h discordie cā fuit delata ad sumū pōtificē q cām delegauit cuidā de legato q erat i ptrib' lb hac forma q si cōstaret illos canonicos recepisse dictū postulatū in admistrato re vel q ipse postulat admistrasset i spūalib' vl in tpalib' debet legat' illā postulatōz nūciare irritā t inanē. mādauit forte de alijs causis inqri q fuerūt ex hac lra deise. In facto vo electōis mādauit inq ri de metu quē pposit' t alij canonici timebāt. et si de eo pstaret mādauit pfirmari electōz eoz no ob. appellatioe a caplo inposita cū ipsi si dixerūt defe rendū appellatōi inposita ab alia pte. legatus vo lz notoria forēt q obijctebāt s postulatū tñ ad ma iore cautela testes receperit t cū de obiecti fuisse sibi facta certa fides illā postulatōz denūciauit irritaz t electionē alioz canonicoz pfirmavit t electū or dinauit in pntm t in epm psecrauit. s pcessum le gati opposuit caplz int cetera q eis t tarmatien. epō no citat' pcesserat. t sic ex defectu citandis di cebāt pcessū nullū. papa vo istā obiectōz multiplr pputauit. pmo qz cū iste excessus eēt notori' h indi gebat aliq exaiatōe nec citandē. scdo qz psumēdū est p his q a iudice sut acta nec poterāt ipsi docē se no fuisse citatos. qz lz qlibet dicēt de se. eoz tñ testi monia erāt singlaria. t sic no pbabāt. tertio qz ipsi miserāt nuciū ad se excusandū. vñ erat psumptio q fuerūt citati t queadmodū miserāt nuciūz ira po terāt destinasse pcuratoze t tandē pada inspectis pdicti t maxie qz ex trib' caus' supi' expssis ipsi ca nonici reddiderūt se idignos. Itē qz psumptio q oēs pū deliqsset ptas fuisse deuoluta ad ipm papā q illā postulationē cassauit seu cassam t irritā pnti ciauit t electōz factā d pposito q nūc erat archiep's pfirmavit. No. pmo q canonici exntes ex eccliaz sine eoz culpa maxie timetes tyrāidez alicui' no sut puati prate eligedi s retinet illā prate. t facit h lra iuxta gl. p his q no. Bar. i. l. oēs ppi. ff. d. iusti. t iure. vbi dic' q si vna ps ciuitat' ē expulsa seu no audet ibi eē ppr prialitate no pnt ciues remanētes aliqd statuē in p iudiciū abntū. t pcor. huic lfe qd le. t no. l. c. qto. lxij. di. Scdo no. q si valētes ac cedere ad eccliaz timetes ibi impssione in actu ele ctōis pnt petē a caplo. vt statuat loc' idone' t tur' in q oppressio timeri n possit t si sec' fieret posset ap pellare. t ex his hēs casuz in q licite sit electio ex ec clesia seu ciuitate qñ in eo loco distit timef impssio Itē hēs casum i q maior ps tenef ire ad minorem pte vel saltē in loco tuto die t locū pfigē. No. scdo vnū casum expssuz i q postulatio ipso iure cassat t postulatōzes sunt puati ea vice prate eligedi t po stulandi qñ. f. postulantes receperūt postulatū quo ad tpalia vel spūalia vl fuerunt passi admint rre postulatuz in spūalibus vel tpalibus. Et ex his habes fm hec tempa duas differentias int po stulationem t electionez. nā electus admistrās an pfirmationē no pdebat ipso facto ius sibi acqstuz

electio veniebat irritanda nec eligentes erant ex h factu
 pro puari ptate eligendi. vt i. c. q. r. s. c. sec. aut i po
 stularde. na si postulat admistrat ipso facto postu
 lato e nulla z postulates sunt puari ptate eligendi z
 postuladi z ad alios canonicos q no delinquit de
 uoluit potestas. z si pariter delinquent deuoluit
 ad papam potestas. ro diuistat quare mag delin
 qf i postularde q i electioe. qz postulatio inuit gfe
 z nullu ius est acqstiu postulato. vt i. c. bone. s. de
 pos. pla. electio xpo inuit iuri z ex electioe acqrit ius
 in ptatura ipsi electo lz no acqrat exercitiu. vt no.
 gl. i. c. q. r. s. c. di. hodie xpo ipsa electio ipso iure
 cassat si elect admistrat an pfirmatoy. vt i. c. aua
 rite. j. e. li. vj. eligentes tn ex h no sunt puari ptate
 eligendi qz iure no cauef. Et ex his z ex tex. no. q
 pias deuoluit ad canonicos si soluz qn alij canoici
 elegerut scilicet indignu. s etia qn alij deliquerut p
 babiliter pp qd incurrit puatoy ipso facto. vt pz ex
 sup dicit. z. j. dicendit. It no. q dferes appellatoni
 sui adu sari pus in pofite n pot allegare sua apel
 latione postea in pofita. s adu sari bn pot fudare
 se sup appellatoy pus ab eo in pofita. lz ipse no de
 nulerit appellatoy postea in pofite ab adu sario. qz
 adu sari no detulerit sue. z h facit ad qonez. duo
 fecerut pace z pmiserut sub certa pena se no offe
 dere demu vn offendit aliu z ille sic offensus offe
 dit postea offendete querit nuqd possit scdus age
 ad pena ptra pmu offendete ex q ipse postea offen
 dit. z vt q sic. qz pus offendedo rupit pace z sic in
 cidit in pena nec pot allegare pace ruptam p scdm
 cu no possit se fudare sup pace qua ipse pus viola
 uerat. na vt dz in lsa frustra legi auxiliu inuocat q
 comittit in legē. z h vt firmasse Bar. i. l. cu p. s. li
 bert. ff. de l. ij. facit qd no. i. l. qro. s. in locatores.
 ff. loca. ¶ Ho. in. x. lz. z tene meti q lz i notorio n
 sit d necessitate recipienda pbatio. vt i. c. manifesta
 ij. q. j. z. c. euidentia. de accu. z. c. ad nram. el. iij. de
 iureiur. pot tn iudex ad cautela pbatione recipe z
 reliquu iudicariu ordinē seruare. puto tn q ps p
 qua facit notoriu possit resistē ne pbatione cogat
 adducē. qz no dz onerari supflua pbatoy. ar. in. c.
 sicut. de pba. z i. c. ad nram. si tn ps no resistit non
 vna pcessus ex eo q sit seruat ordo iudicariu
 qd tene meti. It no. i. x. porro. plura dicta notā
 da circa mām notorij. pmo q in notorio no reqrit
 examiatio nec citatio. Et no. singlr h vltimū. nam
 coit dicit glo. q saltē reqrit citatio. vt no. i. d. c. ad
 nram. z in. c. porro. de diuoz. cu si. h aut apte collig
 git p rariu. na hic allegabat defectu citatoy. Et ad
 hac allegationē pfutandā replicabat q excessus
 erat notoriu z sic no indigebat examinatoye. z p cō
 sequēs nec citatoye. als reprobatio no p dussit. et
 idēz vt pbari in. c. venerabilē. j. e. s tu intellige vt
 dixi in. c. cu olim. de re iudi. z. d. c. ad nram. z i. c.
 vfa. d. coha. de. z mu. q vbi factu est adeo notoriu
 q nulla defensio pot pti abnti cōperē tūc no reqrit
 etiā citatio. z i h casu intellige istu tex. z. c. venera
 bilcm. p h tex. i. l. ij. q si de frumētaria. ff. de ad
 mi. re. ad ci. pti. z ibi p Bar. z h casu intelligit Inno.
 in. c. qto. j. d. trāsta. pla. vbi hoc psequit. Sed vbi

factu no est ita notoriu tūc requirit citatio als snia
 siue pcessus hie e nullu. In h casu itellige Inno.
 in. c. tua. de coha. de. z mu. vbi h tenuit z alia iura
 z auctes que reqrunt citationē. vnu tn dictu nobi
 le qndianu posuit h Inno. dices q vbi delictus est
 notoriu s ignorat psona delinquēs. puta qz repit
 ho mortu in strata vel furtu comissum in apothec
 ca pot iudex sine alicui citatoye ex officio suo ind
 rere no tn ptra certā psonā s generalr. Et si aliqui
 noiant in illa inqstioe gnali dz postea pcedē spāl
 ter ptra illos qz pcessus factu i gnali inqstioe no fa
 cit fidē in spāl. qz ps no fuit citata nec vidit iurare
 testes z silia. z hac practica dicit fuare totu mūduz
 z h idē firmat Bar. i. l. fi. ff. de qf. ¶ It no. ex tex.
 tres regulas. Prima q ppf auctem iudicariā oia
 psumunt rite z recte gesta. vñ orit psuptio tam re
 spectu rectitudinis pcessus q respectu iusticie. qd
 intellige fm Inno. z bn postoy snia trāstuit in rem
 iudicatā. na difficilimū eēt oia acta iudicij semp re
 censere. vñ sufficit q appareat de snia post trāstuz
 in re iudicatā z oia psumunt iuste acta. z idē dic in
 excōicatione q post lapsuz. x. diez oia psumunt iu
 ste acta. z no. h vltimū cū hūc vltimū articulum p
 sumptoyis snie lōge plene examiaui in. c. qm. j. d.
 pba. z die vt ibi. Scda regula q testes singulares
 reglr no pbāt. z dicit singulares qz deponūt sup
 diuisis facti ita q qlibet e singulari ex dicto suo qd
 intellige respectu obiecti. na respectu picipedi sup
 testes sūt singlares qz sensus me p que ego pcpio
 no est tu s me nec ecōtra. s dicit testes z no sin
 gulares qn obiectu sup q deponūt fuit repitatur
 sensibz testu eodē tpe. na tūc vident deponē d eo
 dem facto. qz diuistat tpe pot inducē diuistatem
 rez z testes dnt pcludere necessario. vt i. c. in pfen
 tia. de pba. z pcor. hūc tex. c. cū dilecti. j. e. z. c. taz
 lris. d. testi. cū si. Tertia regula est q negatiua p rez
 naturā pbari n pot. z qd die solet allegari iste tex.
 q negatiua e improbabil qd an sit vex indistincte
 dicā. j. cū glo. ¶ It no. q qd no pot pbare se no
 fuisse citatu. z sic vt q no est standū asertoy negat
 citationē ex q de citatoye pstat vere vel psumptiue.
 s in h intelligo vt dixi i. c. cū parati. j. de ap. p l. y.
 in. l. si qd decurio. C. d. fal. ¶ Tūo no. z tene meti
 q si i notorio ex supabūdanti iudex fuauerit ordi
 nem iuris. lz in aliquo deliquerit seu defecerit con
 tra ordinē tn ex hoc defectu no dz vitari totus p
 cessus. ex q em ad cautela z non de necessitate fuat
 iuris ordinē trāsgressio ordinis i aliquo no vitat
 ex quo ordo no erat de suba pcessus ita arguit hic
 papa ptra allegationē sup defectu citatoyis. na pri
 mo dicit psumendū p citatoye. secūdo dicit q psup
 posito q citatio fuisset admilla tn ex q factu fuit no
 toriū no dz pcessus irritari. facit ad qonem si in
 cā fuit oblat libellus ineptu q talis ineptitudo no
 hz irritari seu vitari si tal erat cā in qua de necessi
 tate non exigebat libellus. de q vide qd le. z no. in
 l. vinu. ff. si cer. pe. ¶ In gl. j. in fl. quare aut papa
 no mandauit in casu isto istu epm puari etiā ppo
 epatu ex q trāstulit se ppria aucte. dic q ad h no
 agebat s solū ptendebat de pualiditate electoyis z

postulatiois. In gl. ij. i. fi. h iura q gl. al. p cor. pfit
adduci in p rariu. qz electio no irritat ipso facto si
electo administrat an pfirmat d3 p sniam irritari
vt in iurib palk. i glo. s in tex. nfo postulatio anul
lat ipso facto. qz postulat administrat an admiffam
postulatiois p supior. vñ dicas q ista iura all. i gl.
p cordat in genē qz punif vterq. s. postulat r ele
ctus r postulat. qz magi delinqt postulat admi
nistrado cū nullū ius sibi acqrat ex postulatōe. vt
s. dixi in notabilib. ¶ In glo. in. x. metuebāt. ibi
s in casu hui' decre. adūte qz hec glo. sentit duas
so. ad. c. qz p p. j. e. vbi d3 qz ipedit d3 pstituere p
curatorē ad electiois actū nō aut petē vt muref lo
cus electiois. cui' p rariū innuit b. r pma so. est qz istō
caplm in h recipiat hodie imutationē. scda sol. est
r melior distinguēs int' metū realē r psonalē vt si
mer' est real. puta qz timef impffio circa electiois
actū tūc h3 locū qd hic d3. nō em d3 abns mittē p
curatorē vel venire. qz in psona vtriusqz timef im
pffio. vñ tūc licite penf vt assignet loc' idone' r se
curus. als pōt recurri ad supiorē r appellari vt hic
r idēz dicas in qcunqz alio p rariū ecclesie iminēte vt si
meli' pōt expediri ex eccliam qz in ecclia p p meū
realē d3 caplm exire eccliaz r ire ad locū securū. d
q vide pulchre p In. i. c. ij. de no. ope. nū. Si vō
mer' est psonalis qz solū timef de psona abnt. p p
inimicitā vel odiū. r tūc h3 locū. c. qz p p. palk. S3
dubitari pōt qd si maior ps est abns p p meū p
sonalē nūqd minor ps teneat exire r accedere ad
maiorē. glo. ista in p n. nō bñ apit intentiois suam.
Ego putarē qz nō. qz electio reglr est fīda in ecclia
in. c. qz scut. j. e. r i. c. cū terra. s. e. cū si. vñ ex qz me
tus vel ipeditiois d3 cernit solū psonas absentius
d3t mittē pcuratorē si volūt psonas. qz. c. qz p p.
loquit indistincte r pntes reglr pstituūt caplm. r. q.
ij. h ius. an aut vbi mer' est real possit maior ps cō
stituere locū securū r terminū electiois sic de. gl. sen
tit b qz sic. s ego puto qz reqrant due pres. de qz dic
vt plene dixi i. c. cū nobis. s. e. ¶ In ea. gl. ibi sol'
talis timor sufficit rē. Hō. hāc p rariū glo. qz ad iu
stificandū appellationē p p timorē impffionis inter
positā nō est necesse qz impffio fuerit secuta. s satis
est pbare qz verifit de ea timebat qz appellatio ex
iudicial nō reqrit qz grauamē necessario pcedat. s
satis est qz verifit timebat. vt i de. scut. de ap. r fac
qd no. in. c. cū nobis. s. e. vbi idē sentit In. ¶ In
ea. glo. ibi als null' esset p sensus. no. glo. ap p em
sentit qz electio facta p metū est ipso iure nulla. vñ
nō h3 locū hic illa regula coacta volūtas ē. de qua
in. c. merito. xv. q. j. rō est. qz in electōe reqrit non
solū p sensus s etiā liber cōsensus. mer' em et si nō
tollit p sensum tollit tñ libertatē p sensus. qz vbi inf
cidit mer' ibi p sensus si est liber. vt i. c. cuz locū. de
spon. vide gl. xxij. q. v. notificasti. r bo. tex. i. c. vbi
piculū. s. ceter. e. ti. li. vj. Et qz nō teneat tal electio
sentit In. h cui' p rariū sentit i. c. qz scut. j. e. S3
tu distingue vt dixi plene i. c. l3. s. e. ¶ In glo. i. x.
p rariū ibi vel possit suppleri maxie si vocati nō fuif
sent sesus gl. ē qz p supposito qz isti canonici abntes
deficerēt i pbado metū nihilomin' debuifēt obū

nere si nō fuissent vocati ad electōis. r rō est. qz ex q
pntes deliquerūt i admittēdo postulatū circa ad
mistrationē ecclie p rariū eligendi fuit deuoluta ad
altos canonicos q nō deliquerūt. nā p p istud de
licū canonici sūt ipso facto puati p rariū eligēdi. vt
innuit h in lfa. id cessante oī metu p rariū deuoluit
ad altos l3 pauciores. s dubiū est qd si abntes vo
cati noluerūt cōparere sine iusta cā. pntes aut p p
eoz delictū puant p rariū eligēdi ad quē deuoluet
hec p rariū an ad supiorē an ad istos cōcanonicos q
vocati venire noluerūt. credo qz ad supiorē qz isti
pntes venire fecerūt se alienos. vt i. c. cū nob.
s. e. vñ tota p rariū capitulari remansit penes pntes
merito succedūt iura qd' cauet qz si caplm delinqt
p rariū deuoluit ad supiorē. vt in. c. qz p. e. ti. li. vj. et
h forte sentit glo. h dū dicit si vocati nō fuissent. se
cus s si fuissent r sine iusta cā venire noluisset. In
glo. i. x. recepit ibi qz nō erat notoriū. vult qz gl. qz
qn aliqd est notoriū alijs. s nō iudici qz tunc iudex
recipiat pbationē ac si factū nō fuisset notoriū. S3
tu dic qz iudex h casu h3 duplicē viā pcedēdi. p rariū
mo seruādo iur' ordinē. Scdo recipiēdo pbatoēs
sup notorio r pcedē sicut pcedit sup notorio. de q
vide bo. glo. r qd ibi dixi in. c. ad n r am. cl. ij. d iu
reius. s est dubiū qz si iudex pcessit ac si factus esset
notoriū sibi tñ p rariū qz factū nō erat notoriū. de
q vide p Inno. in. c. tua. de coha. de. r mu. r dicas
in. c. vfa. e. ti. ¶ In gl. i. x. psumit. i. fi. vñ s gl. velle
qz istud. c. in h hodie sit imutatū qd nō pcedit. sed
intelligēdus est tex. post qz trāsiuit in rē iudicatam
de qz tñ dicendū vt plene dixi in. c. qm. de pba. In
glo. i. x. fm rex nām. no. istā gl. in mā negatiue ad
quā qz die sit remissio. r vide aliā gl. in mā fati ple
nam. vj. q. vl. i. c. actor. r h glo. i effectū posset diuī
di q ad tex. i tres pres. p rariū qz de intellectu illo
rum rboz qz negatiua p rex naturā p rariū nō pōt
Scdo querit an sit indistincte verū qz negatiua p
rariū nō possit. Tertio incidentē āncit cui incūbat
on' p rariū negatiua. Quo ad p rariū qz nōnem glo.
dat duas expositiōes. pmo vt dicat p rex nām. i. fm
cursum cāp. r expone. i. fm p rariū. nam p rariū
tudo est altera nā. vt no. in. l. actor. C. d pba. scdo
exponit fm naturā. i. p naturā. p rariū. i. p cāz
rei. r sensus glo. est qz negatiua nō pōt p rariū p ali
quā cām realē. qz nō em nō sūt cāe. nō em em nō
multiplicat spēm. r p rariū nō pōt directe p sensum
p rariū iō nec p rariū. Et p rariū intellectu r expo
ne glo. h intrat scdam qz nōnem. nūqd sit verū indi
stincte qz negatiua nō possit p rariū. r in h glo. i effe
ctū distinguit qz quedā est negatiua vaga. i. nō re
stricta ad certū tpus locū vel psonā. r tūc ista nega
tiua nō pōt p rariū directe vel indirecte. s p rariū.
nam si generalr nego qz nō p rariū m rariū cum
berta nō est possibile qz p rariū istā negatiua p rariū.
sed si negatiua haberet restrictionē tps loci vel p
sone tunc pōt p rariū indirecte. i. p obliquū seu per
quādaz cām mediā. exemplū accusat quis qz inter
fecit titiū in scda hora noctis in platea. accusatus
pōt pbare qz nō interfecit pbando p obliquū. nāz
poterit pbare qz i scda hora noctis erat cū qbusdaz

amicus in alio loco ita quod si erat possibile quod ibi ex his potuissent interficere in platea. unde testes directe si deponunt quod non interfecerit. si ex dictis eorum resultat ista probatio quod non interfecerit et ita valida est probatio ista quod profert probatio nisi facte de affirmatiua. de qua vide gl. no. l. c. clerici. lxxj. di. q. dicit quod si duo testes clerici dicunt quod clericus commisit maleficiu tali nocte et accusat probat per alios duos testes etiam laicos quod illa nocte fuit cum eis ita quod non potuissent committere illud maleficiu quoniam ipsi vidissent. hec probatio profert pro me quod est pro reo et reus est favorabilior. nam iura sunt propterea ad absoluendum quam ad condemnandum. ut i. c. ex lris. de pba. et i. l. ab hntem. ff. de pe. q. q. dicitur plus creditur duobus testibus affirmantibus quam centum negantibus. ut no. l. c. sup. h. de renuci. non habet locum in negatiua sic coartata sed in negatiua credulitate vel purgationis. ar. c. ad nram. j. de pba. Jo. an. h. dixit quod ubique negatiua cadit directe in sensum testi sicut affirmatiua potest directe probari sic affirmatiua. Exemplo. si video te non habere pileum in capite possum ita directe deponere sicut si velle probare affirmatiua. nam ita directe percipio te non habere sicut percipio te habere in casu quem habes. Sed ubi negatiua directe non cadit in sensum testi sed per quadam causam media seu per obliquu. tunc non potest directe probari sed indirecte. ponit exemplo in terminis promissis si accusat tunc quod commisit maleficiu scilicet hora nocte et tunc probat quod ea hora erat alibi cum quibusdam amicis. nam in casu testes directe non possunt probare quod non commisit maleficiu sed indirecte et in hoc multum instat Jo. an. h. multi tamen tenuerunt per primu membru et profertim Jo. de lig. dicit quod nunquam negatiua directe potest probari nec directe cadit in sensum testi. nam affirmatiua probat per obiectu representatur sensui per quem percipit. sed non ens non multiplicat species et sic non potest directe percipi in sensum sed indirecte. si per remotione a sensu. quod ex quo aliquid non representat sensui visus per hoc mediu iudico quod nihil est in loco. si istud nihil directe non percipit merito tex. coiter dixerunt generaliter quod negatiua non potest probari per reus natura. et hoc opinio verior unde de subtilitate. et unde etiam placet do. An. nam dicit indirecte negatiua posse probari directe nunquam sibi placuit. est tamen unde quod ista negatiua est bene coartata tate potencie et virtutis est sic probatio affirmatiua. tamen in effectu non refertur quod opinio. sit verior. nam probatio concludit ex quo fit sup negatiua modis predictis. ad h. c. tertio loco. de pba. Tene quoque quod predictu est quod negatiua non habet determinatos non est probabilis. sed si est determinata et restricta modis predictis. ut i. c. ex tenore. de testi. cum si. h. vera in probate scilicet da per testes. nam per iuramentu per quod probat negatiua ut iuramentu purgatorio cum quis iurat quod non commisit maleficiu vel quod non dixit vel quod sile. ut i. c. q. dicitur. de pur. ca. et in c. pntuz. de testi. cum si. probat etiam per iuramentu aduersarij cum rudent ad positos. ut i. c. j. de ptes. li. vj. illa tamen si est propria probatio. quod professio est potest probatiois reuatiua quam probatio. ut dixi sup vica. de pba. Item potest probari negatiua quoniam habet implicitam affirmatiua. quod tunc resoluit in affirmatiua. ut i. c. sup. h. pall. et hoc sufficienter quod ad secundam. q. Duo ad tertia h. glo. et coiter alie gl. istu articulu examinantes concludunt quod si negatiua est improbabili transfundit onus probandi in aduersariu. si est probabilis incumbit onus probandi negati. Sed tu vide plenu per Jo. an. in regula sine possessione. in mercu. de re. ius. li. vj. et per Bar. i. l. h. iure. ff. de. x. obl. et per Jo. cal. h. Ex quo dicitur breuiter concludit quod aut aduersarij habet intentos fundata sup affirmatiua. et tunc neganti incumbit onus probandi siue negatiua sit probabilis siue improbabili. Imputat enim sibi si intentione suaz probare non potest. ar. vj. q. ij. i. c. si tamen. et i. c. plerumque. ij. q. vj. unde probari iudicio meo. in. d. c. j. de ptes. li. vj. vbi dicitur quod positio sup negatiua improbabili pre admitte si iudici equi visus fuerit. et onus probandi habet negatiua non transfundit in aduersariu. alio non est necesse sup ea facere positioem. quod aduersarij habet probare affirmatiua. Item indistincte admittet positio sup tali negatiua improbabili cuius inuicem h. per hac parte facit conditio regula iuris et ratio naturalis. nam quisque debet probare id quod est causa sue intentionis et non exquirere probatos ab aduersario suo. v. q. vl. actor. l. j. C. de pba. et i. l. ei incumbit. ff. c. n. Si enim probari non potest dici sibi potest desicere tibi probatio non ius. ut i. l. duo sunt tici. ff. de te. tu. fallit predicta quoniam sup affirmatiua ei quod negatiua iura mandant scriptura profici. nam si tunc nego factu tibi statim factu incumbit onus probandi per scriptura. tunc quod iura mandant profici sup illo scriptura. tum quod est presumptio quod non fuerit factu. ex quo non apparet scriptura et presumptio transfert onus probandi in aduersarium. ut i. c. vnico. vt ex. b. h. hinc dicitur no. Inno. i. c. sup. his. de accu. quod si delectum ex capio quod non est clericus sibi incumbit onus probandi quod sit clericus. quod iura mandant sup ordinis collatione lras fieri. ij. q. j. legu. et idem no. glo. ij. q. vj. in sum. et no. diligenter h. dicitur et plures casus in quibus iura requirunt scriptura. vide per glo. i. c. j. de censu. li. vj. Et in fl. glo. h. l. c. pma facit in huius. quod ibi dicitur quod asserenti aliquem esse non soluendo incumbit onus probandi. et non est verum quod presumit quilibet idoneus et potest. glo. non soluit multi statim pertrario. Sed tu tene opinio. glo. de q. Bart. facit magnu festu. in. l. si do. ff. q. satisfda. co. qui per multa iura concludit et bene quod fundati se sup paupertate vel diuitijs incumbit onus probandi. et sic si nego aliquem esse diuite vel pauperem habeo ego probare h. In gl. in. x. singulari. ibi non fuit citatus quod ego sciam. aduerte quod h. pncula glo. potest habere duos intellectus. Primus quod sic deponedo talis non fuit citatus quod ego sciam ego sic iuras incurro per iuramentu. et sic intelligedo gl. e. da. Secundus intellectus est quod ista verba probat illud si fuisse citatu. et iste intellectus non est verus. quod potest citari me ignorate. et idem doc. coiter dicitur quod talis depositio si facit fide. si tu dicis verum nisi iste i dicto suo addidisset quod non potuisset citari quoniam ipse sciisset. puta quod fuit secundu tota die quod fuit citatus. et isto modo potest probari negatiua in alijs terminis. nam posset aliquid dicere talis non commisit tale homicidiu quod ego sciam nec potuissent committere quoniam ego scire. quod ego fui secundu illo tpe quod homicidiu fuit commissum. ad h. vide bo. gl. in. l. j. ff. de iti. actus pua. et per Bal. in. l. si quis per triginta. si de feu. fue. pro. col. x. et no. h. dicitur. In ea. gl. ibi ad legatu nuncium destinauerunt. Item h. hanc pncula glo. ex quo habes iuncto tex. quod si is qui dicitur citatus misit nunciu ad iudicem presumit quod fuerit citatus habet neget se fuisse citatu. hinc no. dicit arch. i. c. pposuisti. lxxij. di. q.

amicus in alio loco ita quod si erat possibile quod ibi ex his potuissent interficere in platea. unde testes directe si deponunt quod non interfecerit. si ex dictis eorum resultat ista probatio quod non interfecerit et ita valida est probatio ista quod profert probatio nisi facte de affirmatiua. de qua vide gl. no. l. c. clerici. lxxj. di. q. dicit quod si duo testes clerici dicunt quod clericus commisit maleficiu tali nocte et accusat probat per alios duos testes etiam laicos quod illa nocte fuit cum eis ita quod non potuissent committere illud maleficiu quoniam ipsi vidissent. hec probatio profert pro me quod est pro reo et reus est favorabilior. nam iura sunt propterea ad absoluendum quam ad condemnandum. ut i. c. ex lris. de pba. et i. l. ab hntem. ff. de pe. q. q. dicitur plus creditur duobus testibus affirmantibus quam centum negantibus. ut no. l. c. sup. h. de renuci. non habet locum in negatiua sic coartata sed in negatiua credulitate vel purgationis. ar. c. ad nram. j. de pba. Jo. an. h. dixit quod ubique negatiua cadit directe in sensum testi sicut affirmatiua potest directe probari sic affirmatiua. Exemplo. si video te non habere pileum in capite possum ita directe deponere sicut si velle probare affirmatiua. nam ita directe percipio te non habere sicut percipio te habere in casu quem habes. Sed ubi negatiua directe non cadit in sensum testi sed per quadam causam media seu per obliquu. tunc non potest directe probari sed indirecte. ponit exemplo in terminis promissis si accusat tunc quod commisit maleficiu scilicet hora nocte et tunc probat quod ea hora erat alibi cum quibusdam amicis. nam in casu testes directe non possunt probare quod non commisit maleficiu sed indirecte et in hoc multum instat Jo. an. h. multi tamen tenuerunt per primu membru et profertim Jo. de lig. dicit quod nunquam negatiua directe potest probari nec directe cadit in sensum testi. nam affirmatiua probat per obiectu representatur sensui per quem percipit. sed non ens non multiplicat species et sic non potest directe percipi in sensum sed indirecte. si per remotione a sensu. quod ex quo aliquid non representat sensui visus per hoc mediu iudico quod nihil est in loco. si istud nihil directe non percipit merito tex. coiter dixerunt generaliter quod negatiua non potest probari per reus natura. et hoc opinio verior unde de subtilitate. et unde etiam placet do. An. nam dicit indirecte negatiua posse probari directe nunquam sibi placuit. est tamen unde quod ista negatiua est bene coartata tate potencie et virtutis est sic probatio affirmatiua. tamen in effectu non refertur quod opinio. sit verior. nam probatio concludit ex quo fit sup negatiua modis predictis. ad h. c. tertio loco. de pba. Tene quoque quod predictu est quod negatiua non habet determinatos non est probabilis. sed si est determinata et restricta modis predictis. ut i. c. ex tenore. de testi. cum si. h. vera in probate scilicet da per testes. nam per iuramentu per quod probat negatiua ut iuramentu purgatorio cum quis iurat quod non commisit maleficiu vel quod non dixit vel quod sile. ut i. c. q. dicitur. de pur. ca. et in c. pntuz. de testi. cum si. probat etiam per iuramentu aduersarij cum rudent ad positos. ut i. c. j. de ptes. li. vj. illa tamen si est propria probatio. quod professio est potest probatiois reuatiua quam probatio. ut dixi sup vica. de pba. Item potest probari negatiua quoniam habet implicitam affirmatiua. quod tunc resoluit in affirmatiua. ut i. c. sup. h. pall. et hoc sufficienter quod ad secundam. q. Duo ad tertia h. glo. et coiter alie gl. istu articulu examinantes concludunt quod si negatiua est improbabili transfundit onus probandi in aduersariu. si est probabilis incumbit onus probandi negati. Sed tu vide plenu per Jo. an. in regula sine possessione. in mercu. de re. ius. li. vj. et per Bar. i. l. h. iure. ff. de. x. obl. et per Jo. cal. h. Ex quo dicitur breuiter concludit quod aut aduersarij habet intentos fundata sup affirmatiua. et tunc neganti incumbit onus probandi siue negatiua sit probabilis siue improbabili. Imputat enim sibi si intentione suaz probare non potest. ar. vj. q. ij. i. c. si tamen. et i. c. plerumque. ij. q. vj. unde probari iudicio meo. in. d. c. j. de ptes. li. vj. vbi dicitur quod positio sup negatiua improbabili pre admitte si iudici equi visus fuerit. et onus probandi habet negatiua non transfundit in aduersariu. alio non est necesse sup ea facere positioem. quod aduersarij habet probare affirmatiua. Item indistincte admittet positio sup tali negatiua improbabili cuius inuicem h. per hac parte facit conditio regula iuris et ratio naturalis. nam quisque debet probare id quod est causa sue intentionis et non exquirere probatos ab aduersario suo. v. q. vl. actor. l. j. C. de pba. et i. l. ei incumbit. ff. c. n. Si enim probari non potest dici sibi potest desicere tibi probatio non ius. ut i. l. duo sunt tici. ff. de te. tu. fallit predicta quoniam sup affirmatiua ei quod negatiua iura mandant scriptura profici. nam si tunc nego factu tibi statim factu incumbit onus probandi per scriptura. tunc quod iura mandant profici sup illo scriptura. tum quod est presumptio quod non fuerit factu. ex quo non apparet scriptura et presumptio transfert onus probandi in aduersarium. ut i. c. vnico. vt ex. b. h. hinc dicitur no. Inno. i. c. sup. his. de accu. quod si delectum ex capio quod non est clericus sibi incumbit onus probandi quod sit clericus. quod iura mandant sup ordinis collatione lras fieri. ij. q. j. legu. et idem no. glo. ij. q. vj. in sum. et no. diligenter h. dicitur et plures casus in quibus iura requirunt scriptura. vide per glo. i. c. j. de censu. li. vj. Et in fl. glo. h. l. c. pma facit in huius. quod ibi dicitur quod asserenti aliquem esse non soluendo incumbit onus probandi. et non est verum quod presumit quilibet idoneus et potest. glo. non soluit multi statim pertrario. Sed tu tene opinio. glo. de q. Bart. facit magnu festu. in. l. si do. ff. q. satisfda. co. qui per multa iura concludit et bene quod fundati se sup paupertate vel diuitijs incumbit onus probandi. et sic si nego aliquem esse diuite vel pauperem habeo ego probare h. In gl. in. x. singulari. ibi non fuit citatus quod ego sciam. aduerte quod h. pncula glo. potest habere duos intellectus. Primus quod sic deponedo talis non fuit citatus quod ego sciam ego sic iuras incurro per iuramentu. et sic intelligedo gl. e. da. Secundus intellectus est quod ista verba probat illud si fuisse citatu. et iste intellectus non est verus. quod potest citari me ignorate. et idem doc. coiter dicitur quod talis depositio si facit fide. si tu dicis verum nisi iste i dicto suo addidisset quod non potuisset citari quoniam ipse sciisset. puta quod fuit secundu tota die quod fuit citatus. et isto modo potest probari negatiua in alijs terminis. nam posset aliquid dicere talis non commisit tale homicidiu quod ego sciam nec potuissent committere quoniam ego scire. quod ego fui secundu illo tpe quod homicidiu fuit commissum. ad h. vide bo. gl. in. l. j. ff. de iti. actus pua. et per Bal. in. l. si quis per triginta. si de feu. fue. pro. col. x. et no. h. dicitur. In ea. gl. ibi ad legatu nuncium destinauerunt. Item h. hanc pncula glo. ex quo habes iuncto tex. quod si is qui dicitur citatus misit nunciu ad iudicem presumit quod fuerit citatus habet neget se fuisse citatu. hinc no. dicit arch. i. c. pposuisti. lxxij. di. q.

si parēs corā iudice neget se citatū fuisse et petit qd
an oia adūsarius pber citationē nō debet audiri.
nam psumit qd fuerit citat' ex qd cōparuit i iudicio.
Et nō. glo. in alio quaten' ponit regulā qd asserēti
citationē incūbit on' pbādi. et pbaf' hec regula in
c. qm' ptra. de pba. et vide qd dixi in. c. cū parati. d.
appel. ¶ In ea. glo. ibi nō tñ singuli pbāt de se. vñ
hec pncula gl. velle qd singuli de caplo fuerint cita-
ti et nō caplm. ptra h' facit qd in cā collegij d' citari
collegij et nō singuli de collegio. qd aliud collegij
aliud singuli de collegio. vt in. c. liberti. xij. q. ij. fa-
cit. c. si caplo. de pces. pben. li. vij. Sol. dicit nō. hic
Inno. qd vbi certū est qd faciāt caplm. tūc illi sunt ci-
tandi capitularit'. S' qñ ignorat penes qd p'stat
caplm. puta qd quilibet ps dicit se facē caplm. tūc
cautela ē vt singuli de caplo citent'. et ita fuit h' actū
qd nō. ¶ In ea. glo. ibi qualr' pbaf' caplm' citatū.
de hac mā qualr' debeat citari collegij seu vniūsi-
tas. vide gl. pleniorē i. d. c. si caplo. et tene illā mēti
p'sertim in eo qd int' cetera dicit qd i explicādis caplo
passiue sufficiūt maiores de caplo. qd p' eos dedu-
cit ad noticiā ton' capituli. tñ vñle est qd pgregē
vniūsitatis si fieri pōt et tūc fiat citatio collegialr'. In
ea. gl. ibi qd ca. sit excoīcatū. dic qd caplm' vñ qd vniū-
sitas excoīcari nō pōt s' suspēdi vñ infidici pōt. vt
in. c. romana. §. i vniūsitatē. d. sen. ex. li. vij. et h' hac
mā. glo. vide qd le. et nō. i. c. ij. de testi. co. et p' Inno.
in. c. pe. et glo. de offi. def. vbi querit' si iudex excoī-
cauit aliquē vt p' sumacē nūqd' iste sit excoīcat' si h'
erat p' sumax. ¶ In gl. in. x. secure. ibi nō credo. in-
telligē istā glo. qñ qd citat' ad cām. s' si citat' vt veni-
at ad electionē faciendā impedit' d' mittē pcurat'
torē si vult al' pcedē ad electōez eo ab'stē. vt i. c.
qz. p' p' f. e. qz nō d' impediri p' uisio ecclie p' p' ipe-
dimentū istū. et h' etiā voluit gl. s. in. x. metuebāt.
Glo. i. x. nūcium. i. si. solue fm' h' osti. qd ad expedie-
dam cām nō sufficit nūci'. s' d' mitti pcurator. et h'
casu loquit' iste tex. et tex. i. c. j. de p' cu. s' ad allegan-
dū aliqd' p' ab'stē puta infirmitatē vel aliud ipedi-
mentū tūc sufficit nūci'. d' tñ l' rone eē destinat'.
vt i. c. prudētiā. h' all'. ¶ In gl. in. x. ex trib' causis.
i. si. difficultas intelligēdi cās puatōis maioris p' f'
ozit' ex tex. ex eo. qz papa h' in p'n. mādar solū in q'ri
de vna cā. f. qd postulātes admiserūt postulatū ad
admistrandū. S' in. x. deinde ponit' due cāe. nā
ibi vñtra p'dictā ponit' cā. qz p' appellatōez legitime
in' p' ositā p'sumpserunt postulare. In. x. nos igit'.
d' implicate qd ex trib' causis isti reddiderūt se idi-
gnos qd nō exp'mit explicite. s' p' clude capiēdo s' b-
stannā eoz qd hic scribūt. vt em' dixi iste tex. h' tres
lec. Prima ē qd isti fuerūt puati qz receperāt illū po-
stulatū ad admistrandū vñ passi fuerūt eū admini-
strare in spūalib' vñ tp'alib'. et in istū intellectū oēs
p'ueniunt qz clarissime pbaf' in p'n. c. et fm' eū p'mo
sūmaui tex. Scda lec. que multū vñ placē Inno. est
qd isti fuerūt puati qz postulauerūt aliū. f. ep'm voz
maceñ. p' imp'ssione laicoz. iste tñ intellect' vñ ver'
in se. ar. c. q' q' s. j. e. nō tñ multū p'gruit l'fe h' uic. et
ex h' intellectu hēs qd postulātes aliquē p' imp'ssione
laicoz puant' ip'o facto p' ea vice p'tate eligēdi et po-

stulandi et p'tas deuoluūt ad alios qd nō deliquerūt
h' pauciores nūero. Quid aut' sit in eligētib' p' ab-
usum seculari p'tati. dic vt habet. c. q' q' s. p' all'. Ter-
tia lec. est qd isti inciderūt in penā puatōis. qz p'sum-
p'te postulare p' et p' appellatōez l'ime in' p' ositā. et
ex h' colligit Inno. h. et i. c. gratū. s. ti. pr. vñ casus
in qd postulātes p'tate eligēdi et postulandi puant'.
h' osti. tñ i. d. c. gratū. dicit h' pcedē vbi postulatō
fieret ex cā et a duab' p'tib' collegij. mouet qz talis
postulatō puat' electōi. vt i. c. scriptū est. j. co. S' z
electores eligētes post appellatōez nō puant' p'tate
eligēdi. h' electio veniat cassanda. vt i. c. p'sideraui-
mus. s. e. §. nō postulātes qñ faciūt duas p'tes col-
legij et ex cā fuerūt mori. Et ex h' nō. vñā d'riam int'
postulātes et eligētes. et p' istū tres intellect' p' iūgi
et de eis iste tex. voluit facē mentionē. In. x. nos
igit'. dū dixit qd ex trib' causis isti reddiderūt se in-
dignos. et ex his habes tres casus in qbus puant'
aliq' p'tate eligēdi et postulādi et intellect'. et remanet
clarus. ¶ In glo. si. h' glo. i. effectu tractat duo. Pri-
mo ad quē deuoluūt p'tas eligēdi qñ electores sūt
puati p' p' delictū ipsoz vel negligētiā. Scdo qd si
oēs a p'ncipio nō deliquerūt s' vna ps tñ p'mo de-
liq't. ¶ Circa p'mā qōnez p' clude breuit' qd in eccl'is
cathedralib' qd ad ep'oz electionē et alioz deuoluūt
p'tas in casu delicti ad solū papā. s' in casu negligē-
tie fit deuolutio ad primū supiorē. et ē hodie decla-
ratū in. c. q' q' s. j. e. ti. li. vij. et dic vt ibi le. et nō. ita qd
opi. hui' glo. approbat' ibi. In electionib' d' infē-
rioz p'latoz seu rectoz nō fit deuolutio ad papā. s'
ad primū supiorē vñ ad caplm' fm' dispositōz quā
habes i. c. cū in cūcti. §. si. s. e. et in. c. ij. de p'ces. p' bē.
In scda qōne p' clude sequēdo opi. Tan. que cōt'
h' tenet qd si aliq' delinquit' p'tas recidit in paucio-
res qd nō deliquerūt vt h'. et in. c. dudū. s. e. nā pu-
ti cēsēt mortui. sicut em' i casu mort' succedūt sup-
stites in totū ius capitulare. vt i. c. gratū. s. ti. pr.
ita et in casu puatōis p' p' delictū et si isti pauciores
postea delinquit' vel eligē negligūt deuoluūt p'tas
ad eū ad quē fuisset facta deuolutio si oēs p'iter de-
liquissent. nō aut' redit ad eos qd fuerūt puati. rō est
qz isti pauciores rep'ntabāt totū collegij eis qd deli-
quētib' nō succedūt. nā qd dicit' qd deuolutio fit ad
supiorē. et ad. c. cū wintoniē. j. c. qd videt' obuiare
p'dicti dic qd ibi illi ad qd fuerat deuoluta p'tas nō
fuerant puati p'tate eligēdi sed electio nō habuit
effectum. et dic vt ibi larius dicit'.

¶ Clericam. Sufficit electio ad ob-
tinendū docere eligē-
tem fuisse in possessione tpe electōis h' nō
p'bet qd p'prietas iuris eligēdi ad illum p'neret.
h. d. p'mo ponit' facti narratio. Scdo cause diffi-
nitio ibi nos igit'. prima tria facit. narrat cause cō-
missionē. scda duplicē actoris petitionē. tertia rei
r'nsionem. scda duo facit. naz p'mo diffinit p'mū
articulū cum exp'ssione cāe et quadā determinatōe
secūdo diffinit scdm articulū cū eadē determinatōe.
¶ Ho. p'mo qd cardinal' vñtra p'p'riū titulum h' qñqz
eccl'iaz in gubernatōe cui' d' gubernator legitim'
et p' ea p't agē et defensionē s' b're tāqz legitim' eccl'ie

gubernator. alibi tñ iste gubernator appellat pcurator cū libera. vt in. c. cum nos. in fi. s. e. qñq; appellat visitator. vt i. c. is cui. j. e. li. vj. Quisq; cōmendatarius vt in. c. nemo. e. n. 7 li. vñ quo ad p̄tates agendi 7 pcuradi bona ecclie nō p̄turo q̄ inter p̄dicatos modos sit dñia. cardinalib⁹ tñ solet ecclia concedi in cōmendā seu gubernationē vt ex fructib⁹ qui sup̄sunt deductis necessarijs expensis possint p̄grue sustentari. h̄ de alio cōmendatario sint opi. in iure vtrū faciat fruct⁹ suos. de quo p̄gl. 7 doct. in. d. c. nemo. In hoc tñ iudicio meo multuz errāt habētes istas ecclias in cōmendā seu gubernationem. qz debēt teneri ecclias illas in p̄ozi statu nec diminuerē cultū diuinū solitū 7 ex fructibus sup̄ extantib⁹ deductis expensis p̄ statu solito debent sustentari. ad hoc vide Inno. in. c. pastoralis. j. de p̄uif. vbi dicit q̄ si religiosus p̄cedit aliqua ecclia vt cōuertant fructus illi⁹ in p̄prios vsus intelligit cōcessio facta modo p̄dicto. vt. f. eccliam teneat in p̄ozi statu. qz nō ē verisimile q̄ papa fecerit p̄cessionem cū p̄iudicio diuini cult⁹. fortius q̄ p̄dicta inter p̄tatio debet h̄re locum qñ ecclia p̄cedit cardinali vel alteri in cōmendā vel gubernationē vt p̄dicit. Itē no. secūdo q̄ p̄tra clericū possidentē eccliaz potest agi ciuilit̄ vt remoueat de illa ecclia tanq̄ nō legitime institut⁹. is q̄ ad cui⁹ collationē vel p̄uifionem ista ecclia p̄tinet p̄t agere vt clericus inde remoueat 7 p̄ eum legitime ordinē. facit. c. iij. de instit. ¶ Tertio no. 7 tene menti ad h̄ istum tex. q̄ p̄ pensione nouit subtracta annuatiz solita p̄stari p̄t agi possessozio iudicio ad ipsi⁹ restitutionē 7 p̄bata pensione seu solita p̄statione d̄z actor reduci in eum statutuz in quo p̄mo erat licet nihil doceat de p̄prietate iuri pensionē illam p̄cipiēdo. 7 in hoc iste tex. solet multū allegari. Et ex hoc 7 ex tex. collige q̄ p̄ istis iuribus incorp̄alibus p̄t agi iudicio possessozio. 7 no. q̄ coipso q̄ p̄sio solita nō soluit videt q̄s spoliari facultate seu possessione p̄cipiendi. aliter aut nō p̄tingit in h̄mōi spoliatioē. qd̄ intellege fm̄ Inno. qñ pensio fuit petita 7 debitor recusat solvere nō p̄pter impotētiā sed p̄pter uoluntatē. ad qd̄ facit qd̄ no. Inno. in. c. suborta. j. d̄ re iudi. vbi dicit q̄ subditi vident spoliare dñm qñ possessionē iurisdicōis coipso q̄ recusāt sibi obedire. ¶ No. ibi p̄ electionē p̄li ad quē d̄ p̄suetudine 7 c. iuncto tex. ibi in quasi possessione p̄tandi 7 c. tex. h̄ aptū p̄ opi. Inno. in. c. cū inf. in fi. j. de exce. q̄ plus seu prochian⁹ alicui⁹ ecclie non habet ius p̄tandi clericum ex eo. qz sunt prochiani nisi als eēt patroni. qd̄ etiā sequit̄ Jo. an. in. c. vnico. j. d̄ cap. mo. li. vj. vñ si ecclie nō appareat patron⁹ p̄sumitur libera 7 ius instituēdi p̄tinet ad ep̄m nō aut p̄t prochiani sibi ius vendicare p̄tandi nisi als eēt i quasi possessione p̄tandi seu de antiq̄ possessione ad eos p̄tineret p̄tatio vt h̄ in text. 7 in h̄ solet adduci iste tex. p̄ singulari probatione q̄ potestas p̄tandi rectorē est p̄scriptibilis etiā p̄ p̄lm istius ecclie. In q̄ tñ sunt opi. p̄trarie vt. j. subiciā ¶ No. ibi tanq̄ capella suo titulo iuncto tex. ibi in sp̄ualib⁹ pleno iure. ar. op. q̄ cardinalis habz ius

ep̄ale respectu iurisdicōis in titulo suo 7 i capellis subiectis titulo. ad qd̄ facit. c. his qui. 7 qd̄ ibi dicit de ma. 7 obe. qd̄ etiā tenuit Jo. an. in. c. vnico. e. ti. li. vj. 7 optime facit h̄ lfa in eo q̄ papa dicit istaz capellaz sancti saluatoris tanq̄ subiectā titulo sancte susanne spectare ad cardinalē pleno iure in sp̄ritualib⁹. tñ ecclia dicit ad aliquē p̄tinerē pleno iure qñ ipse 7 non alius exercet ibi iura ep̄alia. vt in. c. qñ. 7 qd̄ ibi no. j. de p̄uif. Itē no. q̄ ad validitatē electōis seu p̄sentatōis nō requirit̄ necessario q̄ eligētes vel p̄tantes habeāt ius eligēdi vel p̄sentādi. sed sat̄ est q̄ sint in quasi possessione eligēdi vel p̄tandi. p̄cor. c. p̄sultatōib⁹. j. de iure parro. Idem q̄ ad validitatē collationis. vt i. c. cū olim. d̄ cā pos. 7 p̄pzi. 7 est rō. qz p̄sentatio collatio 7 electio sunt quasi fruct⁹ iuri eligēdi p̄tandi 7 cōferēdi. vñ quēadmodū fruct⁹ rei corp̄alis p̄tinet ad possessozē bonafidei 7 si ad dñm rei. vt. l. bonafidei. ff. de acq. re. do. 7 no. in. c. q̄uis. d̄ resti. spo. ita isti quasi fruct⁹ dñt p̄tinerē ad eos q̄ sunt i possessione. de q̄ plene no. in. d. c. p̄sultationib⁹. 7 i. c. ij. de in inte. resti. 7 vide q̄ ibi dixi 7 ad h̄ solet quotidie allegari iste tex. ¶ Itē no. q̄ p̄sentatio patroni largo modo p̄t dicit electio. nam p̄us elegit clericum 7 eū electum p̄sentat ep̄o vel alteri sup̄iori si ē tñ stricto modo electio quēadmodū fit p̄ clericos ecclie collegiate. qz talis electio nō p̄t cadere i laicum etiā de antiqua p̄suetudine. vt in. c. massana. 7 in. c. sacrosan. j. e. 7 c. a nobis. j. d̄ iurepa. est em̄ electio merū ius sp̄iale cum tribuit ius p̄lature et administrādi saltē in habitu. vt no. glo. in. c. q̄sto. lxiij. di. 7 p̄ eaz iniūat̄ matrimoniū sp̄iale. vt in. c. cum int̄ canonicos. s. e. 7 in. c. fi. j. de trāsla. p̄zela. Sed p̄ p̄tationē nō p̄trahit̄ aliq̄d vinculū sp̄iale nec est mex ius sp̄iale sed annexū sp̄ialitati. vt in. c. q̄sto. de iudi. 7 ibi plenius h̄ declarauit. 7 vide qd̄ no. Inno. i. c. q̄ scit. j. e. 7 p̄ illam electionē que p̄cedit p̄sentationē nullū ius acquir̄ electo. vñ aut p̄sentationē possit patron⁹ resiliere. ar. in. c. cū aut. j. de iurepa. 7 qd̄ ibi no. ¶ Ultio no. q̄ vna ecclia p̄t esse in possessione p̄cipiendi pensionē annuā ab alia ecclia 7 p̄ pensionis subiectōe p̄t agi iudicio possessozio vt. s. dixi. ¶ In gl. j. in fi. tene hoc vltimū dictū glo. 7 quaten⁹ nolit cāz alteri delegare poterit recusari vt suspect⁹ vel ab hoc grauamine poterit appellare. 7 idem qd̄ glo. h̄ tenet. gl. iij. q. vij. s. tria. d̄. si p̄tra patrē. 7 in. l. eos. C. de vsu. 7 spe. in ti. de ap. in. s. nūc tractemus. in fi. ad istuz tex. p̄t respōderi dupl̄r. Primo q̄ h̄ nō fuit appellatus ab isto cardinali anteq̄ fuisset elect⁹ in papā sed pendēte qōne coram eo tanq̄ delegato fuit p̄ motus in papā 7 illam qōnem decidit iure p̄prio de qua agnouerat vt delegat⁹ pape p̄mortui. vel p̄supposito q̄ ab eo p̄us fuit appellatus. loquit̄ tex. in p̄ncipe qui nō subijc̄t̄ legi fm̄ hosti. 7 Jo. an. 7 no. singl̄r hanc vltimaz so. infer̄t enim ex ea q̄ papa nō p̄t vt suspect⁹ recusari. nō em̄ p̄sumit̄ q̄ velit p̄tra iusticiā p̄cedere. ar. xl. di. c. j. 7. ij. q. iij. i. c. cuncta p̄ mundū. 7 c. p̄ncipalem. 7 vide ad h̄ qd̄ dixi in. c. cum venissent. de iudi. 7 in. c. cuz dilecta.

de p[ro]p[ri]e. vti. vel innti. facit. l. prime. ff. de his q[ui] in te
sta. delen. ¶ In glo. ij. ibi ad solunonē pensionis
noie ecclie. Ho. glo. et h[uius] vltima v[er]ba soluūt formali
ter p[ro]p[ri]e. nam dum tolerat in ecclia tenet p[ro] ea r[ati]o
dere. et p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]demnari noie ecclie. et effectus cō
demnatōis sequit[ur] successorē. q[ui] ecclia in effectu vi
det cōdemnata et nō p[ro]lat[us] seu administrator. ad
h[uius] l. post mortē. ff. q[ui] ex fac. tu. et c. si gratiose. de re
scrip. li. vj. ¶ In gl. in x. p[ro]suetudine ibi q[ui] dat ius
eligendi. pondera bñ h[uius] v[er]ba glo. videt em̄ p[ro] hoc
sentire q[ui] ius p[ro]stanti poterit acquiri per p[ro]p[ri]e seu
laicū ex sola p[ro]suetudine seu p[ro]scriptione. et h[uius] opi.
tenuit do. Abarsili[us] doc. Jo. an. ad quā inducebat
istū tex. in eo q[ui] dicit de antiqua p[ro]suetudine p[ro]nta
tio h[uius] p[ro]nebat ad p[ro]p[ri]e. ff. Jo. de mote murlo dispu
tando tenuit p[ro]p[ri]e quē sequit[ur] Archi. l. c. hortamur
lxxj. di. vbi m[er]itū plene p[ro]sequit[ur] istū articulu[m]. et ad
istū tex. r[ati]o d[icit] q[ui] q[ui]tenus facit mentionē de p[ro]suetu
dine fuit allegatio p[ro]tis et nō pape. nam soluz papa
fundavit se q[ui] p[ro]p[ri]e erat in quasi possessione p[ro]ntan
di quā possessionē poterat habere vigore iurisp[ro]p[ri]e
tronus. et idem etiā posset dici ad id q[ui] allegabat
p[ro]suetudo antiqua nō poterat vigore patronatus
habere p[ro]ntationē ab antiqua cōsuetudine. nā con
suetudo p[ro]t cōcurrere cū iure cōi. vt in. c. sopite. d.
censl. Jo. an. h[uius] tenet p[ro]mā p[ro]c. et assumpsit postmo
dū materiā disputandi. et posuit disputatōnē in re
gula q[ui] alicui. de re. iur. li. vj. in mercu. et ibi tandē
cōcludit q[ui] p[ro] eccliam liberam nō p[ro]t laicus p[ro]scribe
re iurisp[ro]p[ri]e. q[ui] esset acquirere istud ius an
nexū spūali p[ro]tra eccliam q[ui] esse nō p[ro]t. ar. i. c. mas
sana. j. c. sed si ecclia habebat patronū tūc p[ro]t laic[us]
p[ro]tra patronū p[ro]scribere istud ius patronatus. q[ui]
ex q[ui] istud ius cōpetit laico videt p[ro]scriptibile p[ro] aliis
laicū. ego plene istū articulu[m] examiaui in quadā di
sp[ro]tatione que incipit Bugeri[us]. et ibi cōcludi q[ui] licet
ista opi. Jo. an. tanq[ui] cōior seruare i[us] p[ro] practica quā
moderni cōiter sequit[ur] tñ de mero iure plus placet
mibi opi. p[ro]traria mouebat p[ro] rōnem incōuinabile
certū est q[ui] laicus nō p[ro]t possidere ius spūale. et per
p[ro]p[ri]e nec p[ro]scribere. vt in. c. cam. de p[ro]scrip. et i. c. mas
sana. et in. c. sacrosanc. j. eo. ita nec ius annexū spū
ritualitati sic est ius p[ro]stanti. q[ui] de cōnexis idem ē
iudiciū. vt in. c. q[ui]to. d. iudi. et in. c. p[ro]terea. d. trāfac.
et in. c. de iure. de iurepa. et in. c. translatō. de p[ro]sti.
cū si. vbi iurisp[ro]p[ri]e p[ro] oia censet tanq[ui] ius spū
rituale rōne annexionis. si gl[os]a laic[us] nō p[ro]t mero iu
re illud ius possidere q[ui] nec p[ro]scribere q[ui] p[ro]scriptio si
est sine possessione. vt in regula sine possessione. de
re. iur. li. vj. et in. d. c. cam. ¶ Non ob. si dicat q[ui] istud
ius est possedibile p[ro] laicū. vt. j. de iurepa. p[ro] totū. q[ui]
r[ati]o d[icit] q[ui] istud ius fuit graniose laicis p[ro]cessuz nō oī
bus sed patronis dūtaxat fauore eccliaz vt laici in
ducerent p[ro] acq[ui]sitionē istius iuris ad p[ro]stantienduz
fundandū. et dotandū eccliaz. vt in. c. q[ui]si. j. de iu
repa. habitatio ergo certaz p[ro]sonaz ex cā subiecta
nō d[icit] extendi ad alias p[ro]sonas in quibus nō cōcur
rit cā sup[er] qua fundat illa habitatio. ar. xvj. q. j. ge
neraliter. et in. c. cū cessante. de ap. nā et p[ro]uilegiuz
nō d[icit] extendi ad p[ro]sonas nō p[ro]uilegiatas. vt in. c. la

ne. de p[ro]uit. et. vj. q. j. petisti. ius q[ui] patronatus ē pos
sedibile p[ro] patronū ex g[ra] p[ro]cessa a canone p[ro]p[ri]e cam
p[ro]dictā. ergo nō sequit[ur] q[ui] sit pariter p[ro] aliū laicū pos
sedibile in quo nō cōcurrit dispositio canonica nec
causa p[ro]dicta. et ad istum tex. satis p[ro]t r[ati]o mō p[ro]di
cro. nā papa in decisione solū fundavit se sup[er] pos
sessione p[ro]p[ri]e. nam ex q[ui] nō apparebat alius patron[us]
et p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]ntauerat rectorē p[ro]sumptio iuris ē
q[ui] p[ro]ntauerit rōne iurisp[ro]p[ri]e. q[ui] ecclia nō na
scit. sed oportet q[ui] habuerit p[ro]ntauerit. et ideo i[us]
p[ro]sumendū est p[ro] possessore. ar. eius q[ui] le. et no.
in. d. c. j. de reli. do. ff. vbi p[ro]p[ri]e fundaret se ex sola p[ro]
scriptione nō video quo iure debeat in cā obtinere
vtilē ergo est vendicanti sibi iurisp[ro]p[ri]e vt fun
det se nō sup[er] mera p[ro]scriptione. ff. sup[er] iurepatrona
tus. et q[ui] ad illud p[ro]sumendum allegat p[ro]ntationes
plurimas et t[er]tis cursum. ad h[uius] facit q[ui] le. et no. in. l.
cū de in rem verso. ff. de vsu. et q[ui] no. Jo. an. in. c.
vnico. de iurepa. li. vj. ¶ In glo. in x. iconomi. i. ff.
Ho. bñ hanc glo. q[ui] q[ui]tidie iuncto tex. solet allegari.
Cum querit an v[er]ba snie sint cōcipienda in p[ro]sonaz
p[ro]curatoris p[ro]ntis an in p[ro]sonā dñi absentis. nā iste
tex. facit q[ui] etiā de iure canonico v[er]ba sint cōcipiē
da in p[ro]sonā p[ro]curatoris seu iconomi. de iure vero
ciuili ē tex. in. l. j. C. d. sen. et inter. om. iudi. q[ui] adeo
stricte hanc obseruantia exigit vt disponat sniam
esse nullā q[ui] fuit lata in p[ro]sonā dñi qui nō fuit in iudi
cio et nō in p[ro]sonā p[ro]curatoris p[ro]ntis. In p[ro]ntū tñ gl.
adducit. c. l. j. de p[ro]ba. et facit. c. suscitata. j. de in in
te. resti. vbi tñ glo. j. no. dicit q[ui] ecclia nō multū cu
rat de ista solēnitare. vñ tenet sniam fm illā glo. de
iure canonico siue sit lata in p[ro]sonā p[ro]curatoris p[ro]
ntis siue dñi absentis. et tenebis menti illā glo. hic
tñ in effectu glo. vult q[ui] vbi v[er]ba snie nō p[ro]nt recte
cōcipi i[us] p[ro]sonā p[ro]curatoris tūc p[ro]nt sine vitio forma
ri in p[ro]sonā dñi absentis. et iō dicit q[ui] in causis m[er]ito
rialibus. et alijs sp[irit]ualib[us] necnō et causis crimi
nalibus v[er]ba sūt p[ro]cipienda in p[ro]sonā dñi. nā si agit
de m[er]ito nō p[ro]t p[ro]curator p[ro]ntari ad reddē
dū debitū vxori. Itē si agit vt cleric[us] p[ro]uef bñficio
nō p[ro]t p[ro]curator p[ro]uari cū titulus nō inhereat p[ro]
sone sue ff. p[ro]sone dñi. Itē in cā criminali si imineret
p[ro]na relegatōnis nō deberet relegari p[ro]curator. et
idem in similib[us] terminis. S[ed] in alijs in q[ui]b[us] snia p[ro]
recte p[ro]cipi in p[ro]sonā p[ro]curatoris. gl. posuit h[uius] duas
opi. antiq[ui]q[ue] legistaz. nā q[ui]dā dixerūt vt Jo. basian[us]
et Bulga. q[ui] siue dñs fuit in iudicio a p[ro]ncipio siue
nō ex quo p[ro]curator postea interuenit ferēda ē sem
per snia in p[ro]sonā p[ro]curatoris. et aduerte q[ui] gl. h[uius] re
perit cōit corrupta. nā alle. Ja. balduinū. et d[icit] d[icit]
Jo. basian[us]. vt no. in. d. l. j. Scba opi. fuit Abarti
ni dicēns et tenētis q[ui] tunc p[ro]curator ē cōdemnan
dus q[ui] dñs nūq[ui] fuit in iudicio. sec[us] autē si dñs fuit
a p[ro]nci. in iudicio et l[ic]et p[ro]testatus ē. et hec difficultas
p[ro]ncipalis orit[ur] p[ro]pter tex. d. l. j. ibi em̄ ponderat q[ui]
dñs nō fuerat in iudicio. et iudex cōdemnavit p[ro]cura
torē. vñ sumpserūt multi ar. a contrario sensu q[ui] si
dñs fuit a p[ro]ncipio. in iudicio nō d[icit] p[ro]curator. sed
dñs cōdemnari. q[ui] ipse dñs p[ro]testatus ē effect[us] dñs
instātie. ff. glo. ista nō valens discernere veritatem

ppter arduitate qonis hnduit vt oim opi. saluet
 vtile ee ferre sniam in psona vtriusq. l. dñi r. pcuratoris . et hec fuerunt verba glosatoris iuris ciu-
 uilis. in. dicta. l. j. vbi in effectu habetur ista glo. Sed contra vltimū pñliū insurrexerūt qdā doc. vt no. in. d. l. j. dicētes. q. fm istā practicā frustratoriu esset pñliū. l. in. l. furti. in. §. si qd alicno noie. ff. de his q. no. infa. vbi lex ptulit q. si cōuentio actio ne famosa vult vitare infamiā pñliū. pcuratorē q. pcurator pñliū nec ipse efficiet infamis cū sit pñliū alieno noie. nec dñs cū snia nō fuerit lata in psonā suā. r. de intellectu illi. l. dñi in. c. c. u. z. de re iudi. vñ dicebāt illi doc. q. si iudex cōdemnaret. pcuratorē pñtē r. dñm abñtē nō teneret sentētia respectu dñi. ar. l. si mibi r. titio. ff. de x. ob. §. solū teneret in eo q. fuit condēnat. pcurator. r. sic dñs euitaret in pcedēti casu infamiā. Jo. an. h. miraf de illa subtilitate legali vt snia corruat ex eo q. fuit lata in psonā dñi r. nō pcuratoris. nā ex q. pñliū su meo pcurator interuenit in iudicio nō apparet rō sufficiēs q. re si valeat snia lata i psonā meā. Sy tu vide rōnē hui. subtilitatis legalis satis bonā et optimā p Bar. in. l. j. r. in. l. stipulatio ista. §. si qd in sulā. als i. §. si stipulor. ff. de x. ob. fuit em h legalis pñliū fūdata sup. l. q. cūq. ff. de ac. r. obf. vbi dicit q. ea que nos gerim. dñt sumere in iudicio ex psona nra als nō valet qd agit quēadmodū em in cōtractu oportet q. pcurator pñliū verba in psonā suā nō aut in psonā dñi. vt in. d. l. q. cūq. r. no. i. l. mul tū interest. C. si qd sibi vel alteri. r. ita r. in isto q. cō tractu. nā in iudicio q. pñliū. vt in. l. iij. ff. de pecu. §. oportet q. vba pñliū in pso naz illi. cū q. sit iste pñliū. r. p h pcludit Bar. r. bñ q. nō est spēale i sen tētia sed idē ē in quolibet actu iudiciali q. interue nit pcurator. vt in ptestatōne r. si. r. idem q. pcura tor interuenit ex postfacto. nā id qd secuz gerit dñs pñliū in psonā suā rōnē pñliū. hui pñliū tāq. p fundamento vt plene habeat materia hui. glo. cō cludendo in effectu dicta doc. vtriusq. iuris distin gue q. aut in iudicio interuenit defensor aut cōiū cta psona aut pcurator simpliciter aut administra tor generalis et legitim. puta iconom. vniuersita tis tutor curator r. siles. pmo casu aut dñs sciebat q. ali. eū defendebat sñte mādato. r. tunc idē in eo qd in pcuratore nā pñliū q. habeat mandatū vel dñs panēdo tacite sibi videt dare mandatū. ar. in l. q. patif. ff. mādati tenuit Bar. in. d. l. j. r. Inno. in c. ex pte decani. de rescrip. aut defēsoz agebat igno rante dñs nā qlibet pñt aliu defendere pñliū cautō ne de iudicato soluēdo. vt no. in. c. j. de pecu. in gl. et tūc vba snie sūt cōcipiēda in psonā ipi. defēso ris noie tñ abñtis quē defendit puta cōdēnamus talē defēsozē noie talis rē. vt in. l. liberto. §. si. ff. de nego. ges. tenet Bar. in. d. l. j. scōo casu dic idē naz pñliū psona nō admittit vt pcurator. l. iij. ff. iudi. sol. vñ faciūt cōiūcte psonē non nocet abñti si non vult illa gesta ratificare. vt in. l. j. C. q. b. res iudi. si nocet. vñ iudex vba dispositiua snie pñliū in pso nā cōsanguinei agētis. §. vba executiua in psonam pñliū agētis. vñ dicit iudex pñliū talē m

reū titio actori noie talis cōiūcti sui ad soluendum mille suo cōiūcto. nā debes scire r. tenere mēti q. h cōiūctus possit agere p cōiūcto sine mādato pñliū cautōne de ratificatione. vt in. l. sed r. he. ff. de pcura. r. in. c. nōnulli. in. si. r. in. c. ex pte decani. de rescrip. tñ cōiūcte psonē nō recte soluit pñliū solutō dñs fieri dñs r. si nō ē pñs dñs pecunia deponi in loco tu to. vt no. p glo. r. doc. in. l. vero pcuratori. ff. de so lu. r. ex h habes practicā pñliū libellū q. cōiūct. agit p cōiūcto vt pñliū vba dispositiua r. execu tiua. fm q. §. dñi de snia. Tertio casu q. interue nit pcurator simplex tunc vba q. recte nō pñt concipi in psonā pcuratoris dñt pñliū in psonam dñi. vt no. h. r. in. d. l. j. dñs tñ iudex conari q. nō pñt vt ver ba dirigibilia in psonā pcuratoris nō dirigat in psonā dñi. sed si vba pñt recte pñliū in psonā vtrius q. tūc aut dñs nō pñt fuit in iudicio. r. tūc fm omēs dñt vba cōcipi in psonā pcuratoris. p. d. l. j. aut do min. fuit a pñliū in iudicio §. postea dedit pcura torē. r. in h casu sunt opi. fm Bar. r. mibi satis pla cet vt ea que sequūtur debeāt geri in psonā pcura toris p rōnē pñliū. si aut aliter fieret nō teneret se tentia de iure ciuili. vt in. d. l. j. sed de iure canonē co placet mibi opi. glo. in. d. c. suscitata. q. ex q. ha bemus cōsensuz dñi nō ē curādū de ordine verbo r. ar. ex his q. le. r. no. in. c. j. de pac. r. j. q. vij. quo tiēs. r. xxiij. di. psalmista. tñ ad maiorē cautēla pñt in pñliū casu fuari pñliū hui. glo. r. d. l. j. vt ferat snia in psonā pcuratoris r. dñi nō vt dñs pñliū directe sed in psonā pcuratoris. vt pñliū pñliū talē pcuratorē semprouij r. ipm semprouij in psonam sui pcuratoris. r. h fuit de mente Bar. in. d. l. j. r. vñ suare hāc practicā q. dñs aliqñ fuit i iudicio vt euitent opi. pñliū. §. si dñs nō pñt fuit in iudicio nō ē opus fuare illā practicā q. tūc fm omēs recte pñliū snia in psonā pcuratoris. vt in. d. l. j. Quid aut si h casu ferat snia in psonā dñi pñliū. et pñliū Bar. in. d. l. j. valere sniam. q. dñs ē vñliū dñs instāte. q. ex his q. agunt in iudicio p pcura torē vñliū actio acquirif dñs r. directa pcuratoris. vt in. l. si pcurator. r. l. in cause. in. si. ff. de pcur. vi de bo. glo. in materia in. c. j. de vsu. li. vj. q. no. ponit an r. q. r. qd q. r. dñs ex facto pcuratoris. vñ ex q. dñs ē pñs. r. pñliū sniam in se ferri valebit se tētia. secus si eēt abñtis rōe pñliū. Ex his inferē ad quondianā qonem. pone q. pcurator sp fuit in iudicio. §. dñs fuit citatus ad sniam q. nō cōparuit nūqd teneat snia lata p dñm tanq. pñliū. do. Lambertus de rāponib. vt refert r. sequit Bar. l. d. l. j. pñliū q. nō. q. ex q. dñs pñliū semel pcura torē declarauit aim suū q. volebat pñliū litigare. §. nō debuit iudex citare dñm ad sniam audiendam nec dñs tenebat cōparere. q. cuilibet ē pñliū cōparere p pcuratorē. vt in. l. j. ff. de pecu. Quarto r. vltimo casu cū hñs generalē administrationē fuit i iudicio. dic q. si refert an vba snie pñliū i psonā suā an in psonā dñi fm Bar. in locis pñliū. et h casu dicit ipse pñt intelligi iura canonica q. nō vident facere dñtam in hac materia. nam loquuntur in iconomo ecclesie vel alterius vniuersitatis. ita

loquitur. c. licet. r. c. suscitata. palle. r. rō hui⁹ dicti ē qz generalis administrator pōt verba p̄cipe in contractu in psonā dñi. qz pōt illi directe acq̄rere cum habeat līmā admīstratōnē. vt in. l. eū q. s. si actori ff. de p̄sti. pe. q̄ idem dicēdū in iudicio vbi q̄si p̄hiē vt. s. dixi. r. ex p̄dictis habes hāc materiā declaratā. ¶ In glo. in x. p. multa rpa. in fi. r. Ho. istā gl. ex q̄ iūcto tex. habes qz q̄si agit possessorio ad p̄stationē census v̄l p̄sonis subtracte nō est necesse allegare casū q̄re debeat pensio v̄l census. s̄ satis ē dicere qz erat in possessione p̄cipiēdi. r. nouit sibi sibi subtracta. vt satis p̄bat h̄ in lfa. r. idēz notauit Inno. in. d. c. puenit. de censl. Si autē agit petitorio vt sup. p̄prietate iuris p̄cipiēdi census seu pensionē d̄ allegari cā. ita d̄ intelligi. c. puenit. de censl. p̄ alle. r. rō p̄mi dicti ē qz spoliatus aī oīa d̄ restituui nec d̄z aī restitutōem admitti aliq̄s sup. iure p̄prietatis. vt in. c. si. de or. cog. ¶ S̄ h̄ hāc gl. r. tex. op. videt em̄ qz nō possit agi possessorio sup. solutōe p̄sonis vel census. qz in istis obligatōib⁹ p̄sonalib⁹ nō est rep̄ire possessionē nec p̄prietatē. s̄ em̄ tu sis mihi obligatus ad p̄standū oī anno certā p̄sonē nō t̄ p̄pter h̄ possideo p̄sonā tuā vel aliqd̄ qd̄ ihercat p̄sonē tue sed solū p̄sonaliter obligat⁹ es ad p̄stationē. q̄ nō posses agere possessorio cū nō possit cōtingere spoliatio vbi si ē possessio. xxxij. q. ij. qd̄ vero nō formatū. r. in. c. ad dissoluendū. de despō. impu. r. qz nō possit p̄ debito agi possessorio videt tex. l. l. si. ff. q̄ bo. So. p̄pter h̄ p̄trariū. Ia. d. are. Pe. r. L. in. l. si certis annis. C. de pac. insurrexerūt p̄tra dispositionē hui⁹. c. dicentes. qz p̄tra. c. q̄ relaz opus est querela q̄si innuāt qz istud. c. in hoc nō p̄cedat de iure. sed locuti sunt fm̄ eoz̄ morem. nam q̄si nō intelligebāt canones nō valētes aliter r̄sistere dicebāt qz p̄ errore p̄cesserāt. L. y. r. postmo dū. r. Jo. an. in. c. puenit. palle. r. aliquid sensit h̄ r. Bar. in. d. l. si. d̄r̄ aliū intellectū qz iste tex. p̄cedit in obligatōe reali. nā p̄sio debebat ab ecclia facti saluatoris forte p̄ aliquib⁹ edificijs antiq̄s v̄l erat in eis dare q̄si possessionē r. p̄prietatē. sec⁹ q̄si obligatio esset mere p̄sonalis. nā in p̄mo intellectu conueniūt oēs r. tūc lfa ē clara. r. d̄ intelligi qz ecclia fuit restituta ad possessionem p̄stināz recipiēdi annuā pensionē. sed pōt intelligi r. scdo mō etiā in obligatione p̄sonali. vel q̄si nō apparet de qualitate obligatōnis. licet em̄ nō sit dare possessionē. vel q̄si ex annua p̄statione p̄sonali t̄ imponit qd̄a status ad quē pōt peti vt fiat restitutio. r. h̄ mō pōt intelligi iste tex. vt patet ex verbis snic vbi papa non restituit istā ecclia ad possessionē. s̄ in eū statū i q̄ erat prius r̄. vt patet in fl. lfe. r. hūc intellectuz tenuerūt do. An. r. do. Car. p̄ q̄ allego gl. no. ij. q. ij. nullus. q̄ dicit qz excoīcat⁹ iniuste pōt agere vt ante oīa restituat ad cōtionē p̄stinā. r. t̄n̄ ibi nō ē dare possessionē vel q̄si sed potius ē quidaz stat⁹. Ex hoc inferē qz non soluz cum q̄s spoliat⁹ possessione vel quasi pōt agere ad restitutionē sed etiā cū immutat status suus violenter r. iniuste p̄ agere vt restituat a p̄stinū statū. r. facit optime in ar. c. si. de resti. spo. vbi agit possessorio p̄ libertate possidēdi

et iste intellect⁹ videt tenendus fm̄ bonā eq̄ratē iuris canonici. sed de iure ciuili. r. fm̄ subtilitatē etiā iuris canonici nō b̄n̄ video qz iste intellect⁹ possit sustentari. nā si solui oī anno tibi. x. nō t̄ sequitur qz sim obligat⁹ ad solueūdū in futurū vel p̄ h̄ tu p̄stituaris i possessione. vel in statu p̄cipiēdi oī anno in futurū. nā q̄libet p̄statio h̄z suū effectū. s̄ donatōis v̄l nō causat ali⁹ effect⁹ vt oriat ex h̄ obligatio i futurū ad h̄ qd̄ no. Bar. l. l. cū d̄ rē verso. ff. d̄ v̄su. Ideo si cesso a solutōne nō video qmō tibi cōpetat possessoriū. Ad istū tex. possit r̄sistere tenēdo p̄mū intellectū qz h̄ fiebat solū noīe ecclie. r. sicerat obligatio realis. r. ad materiā vide qd̄ no. in. d. c. puenit. Ex p̄dictis inferē ad q̄onē quotidianā qz si tu p̄ certa re soluebas mihi oī anno p̄sonē. r. nūc de negas soluere possū agere possessorio vt h̄. ¶ In glo. si. in fi. Nota p̄cedētē solutionē facit ad id qd̄ s̄ dixi qz p̄tra eū q̄ soluit occasione certe rei possuz agere possessorio si nūc denegat soluere. Sed p̄tra tex. op. nā respectu pensionis vnica fuit petitiō qz petebat iconom⁹ p̄sonē subtractā sibi restituui. r. papa in snia cōdēnauit in duob⁹. nā p̄mo cōdēnauit in futurū. Scdo ad pensionē subtractā in p̄terito. Sol. hosti. tenet qz duplex ē petitiō l̄z h̄ non dicat. Alij vt Inno. dicit qz ad illā petitionē veniebat accessorie pensio subtracta de p̄terito. nam in interdico vnde vi venit oīs comoditas adempta rōne spoliationis. vt no. in. c. grauis de resti spol. et in. l. j. s. h̄ interdictū. ff. de vi r. vi ar. r. h̄ so. bona licet em̄ interdictū v̄l vi non def. p̄ re mobili. vt l. d. s. hoc interdictuz. r. no. in. c. pastoralis. de cau. pos. r. p̄priet. t̄n̄ bona mobilia veniunt accessorie ad rem immobilē subtractā. v̄l si expulisti me violenter de domo r. peto me restituui p̄ interdictū ad illā domū veniūt accessorie oīa v̄rensilia q̄ erant in illa domo qz restituere ē in primū statū reponere. S̄ p̄tra h̄ r. p̄tra tex. op. nā interdictū v̄l vi nō dat nisi p̄ rebus soli. i. p̄ rebus immobilib⁹ adherētib⁹ solo. vt l. d. s. h̄ interdictū s̄ h̄ si agebat p̄ reb⁹ immobilib⁹ sed p̄ iurib⁹ incorp̄oralib⁹ q̄ nō adherēt solo. So. dicit Inno. qz directū interdictū v̄l vi cōpetit p̄ rebus soli mō p̄dicto. sed v̄l interdictū cōpetit etiā p̄ iuribus subtractis vt h̄. r. dicit v̄l q̄n̄ d̄ba legis nō cōueniūt casui iminenti sed mens dū taxat. vt plene no. p̄ L. y. in. l. ex placito. C. d̄ re. per mu. vel scdo pōt dici fm̄ Inno. qz h̄ agebat officio iudicis. ar. in. c. ij. de offi. iudi. vel possit hodie agi p̄di. hui⁹. c. querelā. qd̄ no. tractat etiā h̄ Inno. q̄l̄ ter p̄dat possessio iurū incorp̄aliū r. p̄sertim iuris eligendi. r. vide h̄ p̄ eū r. de h̄ v̄ltimo. s̄ respectu iuris eligendi. vide p̄ Fre. de se. p̄ si. xcvij. vbi recitat ordinate h̄ dicta Inno. r. ista sufficiant.

Cum vinton. Eligentes scient indignū priuatū sunt p̄tate eligēdi in electione q̄ p̄mo occurrit faciēda. h. d. Diuidit̄ p̄ncipaliter in tres p̄tes In prima ponit vota eligētū diuisa r. allegatōnes vni⁹ p̄tis. In scda ibi illi vero. ponit allegatōnes alterius p̄tis p̄tis. In tertia ibi nos igif. ponit sniaz ¶ Ho. p̄mo qz aliquib⁹ de capitulo eligētib⁹ sciēt

indignū potestas nō recedit a capitulo ppter indignitatem et delictū quorūsdā. s̄ residet penes alios q̄ nō deliquerūt lz pauciores numero et isti repñtant totū caplm. sec⁹ aut̄ vbi oēs electores deliquēr. tūc em̄ p̄prie sit p̄tatis deuolutio. et vtrūq; dictū p̄bat̄ s̄. eo. bone. et dic̄ vt lat⁹ ibi dixi. vñ vt dicit h̄ p̄e. d̄tia ē inter ius residentie. et ius deuolutōis p̄tatis Deuolutio p̄tatis sit cū oēs delinquūt. qz tunc capitulū pdit p̄tate eligēdi. residētia vero sit qñ aliq; de capitulo delinquūt ppter qd̄ priuati p̄tate eligēdi. nā tunc p̄tatis p̄prie nō deuoluit̄ s̄ residet penes nō deliquētes p̄struētes totū capitulū. nā quē admodū in casu mortis naturalis aliq; rñ de vniuersitate remanente p̄tatis nō deuoluit̄ s̄ dicit̄ residere penes sup̄stites etiā si sit vnus d̄tatar. vt in. l. sic. ff. qd̄ cuiusq; vniuer. noie. et in. c. gratuz. s̄. ti. p̄xi. ita et in casu priuatiōis ppter delictū. habent̄ em̄ isti p̄ mortuis. ar. xvj. q. i. in. s̄. ecce. ¶ Secūdo no. qd̄ hi penes q̄s residet p̄tatis capitularis p̄tatis priuatis a iure ppter eorū delictū cōicare p̄tate eligēdi nō ē inhabilitant̄ illi p̄sus s̄ solū p̄uant. q̄ qd̄ p̄uatio cū cedat in fauore nō delinquentiū penes q̄s residet p̄tatis pōt ab eis remitti. et ad hoc q̄tidie allegat̄ iste tex. sec⁹ aut̄ vbi isti essent inhabilitati seu ab officio suspensi. qz tunc nō possent p̄ alios habilitari. vt in. c. cū dilect⁹. d̄ p̄sue. et i. c. illa. et qd̄ ibi no. j. e. fac̄ de. vt hi q. d̄ eta. et q̄li. Sicut em̄ p̄nt̄ illi d̄ capitulo extraneos admittere ad eligēdū vna cūz eis. vt in. c. cū ecclia summa. de cā pos. et p̄prie. ita p̄nt̄ admittere istos de collegio lz ea vice sint priuati iure eligēdi ppter ip̄orū indignitatem. an aut̄ maior p̄s possit mittere extraneū vñ p̄ ea vice priuati inuita minore pte. vide Jo. an. post Lōpost. in. c. scriptū. j. eo. vbi notanter p̄cludit qd̄ nō q̄nimo vni⁹ solus contradicō obuiat dispositioni oim. ar. in regula i re coi. de re. iur. li. vj. et in. l. fabinus. ff. coi diui. Et ex h̄ no. casū in q̄ dispositio maioris p̄tis de vniuersitate nō p̄ualer dispositioni seu p̄tradictioni minoris p̄tis qd̄ videt̄ p̄tra. c. j. d̄ his q̄ si. a. ma. p. ca. et. l. q̄ maior. ff. ad munic. S3 dic̄ p̄traria ista p̄cedere in negocijs spectantib⁹ ad vniuersitatē et vbi causa subest disponēdi. ita qd̄ necessitas vel utilitas suggerit dispositioni maioris p̄tis. s̄ vbi ista celsat oportet qd̄ oēs sint in concordia. ita notat̄ vbi luerūt glo. et Inno. in. c. cū oēs. de cōsti. idē dic̄ vbi id de q̄ agit̄ spectet ad singulos. ius em̄ et p̄tatis eligēdi: spectat ad quēlibet de vniuersitate. p̄ parte vñ interest cuiuslibet ne forinseci admittant̄ ad eligēdū cū plurib⁹ admissis min⁹ valet vox cuiuslibet. ar. i. c. cū. ad. de p̄sti. h̄inc etiā dixerūt doc. in. c. scriptū. et in. c. qz ppter. j. e. qd̄ nō p̄nt̄ oēs de collegio vno p̄tradicente cōpromittere in aliquā p̄tate eligēdi. qz nō p̄nt̄ isti ius singulorū deteriorare eis inuitis. facit qd̄ in silī no. i. l. j. C. que sit lon. cōsue. secus dicit̄ Lōpost. in. d. c. scriptū. si maior p̄s vult aliq̄s introducere p̄ p̄silio h̄ndo. tunc em̄ p̄tradictio minoris p̄tis nō ob. ar. c. obeūtib⁹. lxxij. di. nā h̄ casu si deteriorat̄ ius singulorū sed p̄mouet̄ utilitas collegij et iuris p̄silio obtpat̄. de q̄ in. d. c. obeūtib⁹. ¶ Itē no. ar. op. ex. tex. qd̄ legitimatus p̄

rescriptū pōt p̄moueri ad dignitatem ep̄ale si legitimatio fuit facta p̄ sedem aplicam qd̄ tenet h̄ quedā glosella q̄ est singularis qd̄ an sit veruz indistincte sup̄ eam subijciā. Et ex h̄ et ex tex. collige papā posse legitimare laicū qd̄ est indubitātū quo ad dignitates ecclesiasticas. vt in. c. per venerabilē. et quod ibi no. qui si. sint le. An aut̄ p̄st̄ talis legitimatio qd̄ ad successione et alia sp̄alia dicit̄ vt ibi dixi. ¶ Itē no. qd̄ priuati p̄tate eligēdi possunt repelli ab electōis actu p̄ viam exceptōis. cū em̄ isti sint p̄uati ip̄o iure nō est opus qd̄ ferat̄ snia. qz incōtinētī p̄tatis incipit residere penes alios. vñ valeret electio ab alijs facta lz nulla p̄cesserit snia vel declaratio sup̄ aliorū p̄uatione. vt apte colligit̄ ex. c. bone. et. c. dudū. s̄. c. nam ibi electio facta a pauciorib⁹ qd̄ nō deliquerant p̄ualuit electioni maioris p̄tis qd̄ deliquerat nulla p̄cedente super delicto seu priuatione sententia priuatiua seu declaratoria. ¶ Ultimo nota ex fl. litte re qd̄ eligentes scient̄ indignum non sunt p̄uati potestate eligēdi p̄ totā illā vacationē. sed in prima electione qd̄ occurrit faciēda d̄tatarat̄ siue illa haberit effectū siue nō satis ē em̄ qd̄ illi fuerunt priuati p̄tate eligēdi in p̄ma electione. Et h̄ em̄ purgatus fuit eorū vitium licet t̄m. tenuerit oppositū. vt. j. d̄icā. sed p̄cedens dictū ē cōe et p̄sonat̄ huic l̄e. et seq̄ etiā glo. in. c. si electio. de elec. li. vj. sup̄ x̄. integrū. que idē notabiliter dicit̄ in casu p̄uatiōis ppter negligētā vt solū negligētes sint priuati p̄tate eligēdi vel cōferēdi in p̄ma electione vel collatōne qd̄ occurrit faciēda. et siue illa habeat effectū siue nō p̄tatis incipit residere penes oēs. nā si in p̄uatiōne ppter delictū h̄ cōingit̄ vt h̄. forius idē dicit̄ dū in p̄uatione ppter negligētā. nā dolus p̄ponderat culpe seu negligētā. vt in. c. sup̄ l̄is. de rescrip. cūz fl. ¶ In glo. in ver. p̄meruit. in fl. no. h̄c glo. singularit̄. sentit em̄ apte qd̄ p̄dixi. l. legitimatū p̄ rescriptū aplicū posse eligi ad dignitatem ep̄ale. Lōtra h̄ dictū glo. videt̄ facere tex. in. c. cū in cūctis. in p̄n. s̄. e. vbi dicit̄ qd̄ eligēdus in ep̄m d̄z esse d̄ legitimo matrimonio natus sed legitimat⁹ p̄ rescriptū non fuit natus de legitimo m̄rimonio cū illa q̄litas legitimitatis referat̄ ad t̄ps natiuitatis. qd̄ d̄z eodem tpe interuenisse. iuxta theoricā Bar. in. l. ex facto. ff. de vul. et pupil. et in. l. p̄cipim⁹. C. de appel. sentit glo. in. c. statutū. in p̄n. sup̄ x̄. canonicis. de rescrip. li. vj. et forte ob hoc Sof. arguit cōtra ista glo. p̄mo adducēdo. l. si. C. d̄ his qd̄ veniā eta. impe. vbi patet qd̄ vbi sit mētio de legitima etate d̄z intelligi de legitima etate naturali non de ea que suppletur beneficio imperiali. Item appellatōne mortis intelligit̄ de naturali non aut̄ de ciuili. vt in. l. ex ea parte. s̄. insulā ff. de ver. obli. et per glo. xvj. q. j. placuit. dixi in. c. cum sis de conuer. coniu. et ita allegando in cōtrariū transiit h̄ Sof. h̄osti. sequitur glo. in h̄ casu in quo in rescripto sit mētio expressa de dignitate ep̄ali. secus vbi legitimatio fuisset simpliciter facta. Do. p̄e. de an. hic simpliciter secutus est glo. quātūcūq; in rescripto nō fiat mētio d̄ dignitate ep̄ali. mouetur quia si constitutio pape potest quem facere legitimū ita qd̄ p̄mouetur in ep̄isco-

pum. vt in .c. tanta qui si. sint le. iuncto eo q. le. et no. in .c. innotuit. s. c. vbi legitimatus p subsequens matrimoniu pot eligi in epim. Idez dicendū in legitia to p rescriptū ipi^o pape cū lex viua nō sit minus potens q̄ lex mortua. Itē fm eū legitimatio q̄ fit per rescriptū nō pot dici civilis s̄ naturalis. nā restituitur ad p̄meū ius fm q̄ oēs legitimi nascebant. in autē. q. mo. na. effi. sui. ppe si. Do. An. distinguit q̄ aut papa p̄cessit p viam disp̄sarōnis. et tūc p̄cedit opi. hosti. aut p viam legitimatiōnis. et tūc p̄cedit ista glo. et ex his passus ista reddidit difficilis in quo sic dicerē q̄ vbi p̄cessit p̄nceps p viam disp̄sarōnis. puta quia dispensauit cū illegit. mo vt possit p moueri ad ordines et dignitates ecclesiasticas. hec dispensatio nō extendit ad dignitatē ep̄alez. qz in materia restringibili vt ē disp̄sarō. vt in .c. j. et ij. de si. p̄sby. li. vj. et i. c. q. dilectio. d. cōsang. et affi. nū q̄ appellatōe dignitatū venit dignitas ep̄alis. ter. ē no. quē ad h̄ tenebis mēti in .c. dilectus. iuncto. c. ij. de p̄ces. p̄ben. et h̄ dicitū tenēt doc. in .d. c. dilect^o in materia disp̄sarōnis. Ad idem vide glo. no. i. c. ij. de p̄ben. li. vj. q̄ tenet. q̄ in reseruatōne dignitatū simpliciter facta nō cōprehendit dignitas ep̄iscopalis qz est dignitatū culminē. vt in .c. pe. de p̄ben. et idē dicēdū vt si fiat mentio de dignitate ep̄ali nō extendat dispensatio ad dignitatē archiep̄alē vñ dispensatus in minori nō videt̄ dispensatus in maiori. vt no. in .d. c. dilectus. aut papa p̄cessit per viam legitimatiōnis. et tunc distinguerem sic. q̄ aut papa legitimauit istū vt possit p̄moueri ad dignitates ecclesiasticas et tunc dicerē idē qd̄ in dispensatiōne. qz h̄ legitimatio idem importat qd̄ dispensatio aut legitimauit cū restituēdo illū p̄meū iure et antiquiorib^o naturalibus ita q̄ decreuit illū legitimū ac si fuisset legitime natus. et tūc nō ē dubiū q̄ talis legitimatus pot p̄moueri. ar. in .d. autē. q. mo. na. effi. sui. et h̄ casu pot intelligi ista gl. qd̄ in dubio p̄cedit in eo qd̄ ē naturalis obstatē dispositiōne iuris positui. Quid aut si obstatē dispositiō iuris diuini. puta qz natus ex matrimonio p̄tracio inter fratrem et sororē nunqd̄ papa possit talem legitimare vt sic talis legitimatio trahat retro ad ips̄ natiuitatis vide qd̄ dixi post Jo. in .d. c. p̄ venerabilē. et aliqd̄ tetigi in .c. l̄as. de resti. spo. et vide ad materiā p̄missam qd̄ no. Inno. et alij in .c. fi. j. de transla. p̄la. et Jo. an. in .c. j. et ij. de si. p̄sby. li. vj. et pot addi ad p̄missa vn^o tex. sing. iuris civilis i. c. naturalis si s̄ seu. fuc. p̄tro. col. x. vbi tex. dicit q̄ nat^o minus legitime postea legitimatus nō succedit in feuduz qd̄ an p̄cedat in legitimato p sequēs in matrimoniu no. ibi. et in .c. lator. et i. c. tanta. q. si. sint le. ¶ In gl. in ver. admiserāt ibi illos admittendo sibi p̄iudica uerūt pondera bñ glo. sentit em̄ q̄ ex sola admissiōne ad actū electionis istis p̄uatis intantū fuit cōdicata ptās eligendi q̄ non poterant amplius repelli licet nō fuit deuentū ad electionē. ¶ Et hec glo. facit ad questionē tactā h̄ p̄ doc. querūt em̄. pone q̄ isth̄ p̄uati fuerunt admissi per non p̄uatos et elegerunt idoneū non p̄uati vero elegerunt indignū que electio p̄ualuit. et concludūt q̄ electio eoz qui

fuerunt p̄uati. qz per admissiōne fuit eis cōdicata potestas eligendi. Item dicūt si post admissiōnez et an electionē moriant nō p̄uati vel recedunt et nolunt eligere. nam poterunt isti qui p̄uati erant p̄uati eligere. qz p̄ admissiōne fuerūt incorporati ea pitulo ac si nō deliquissent. ¶ In ea. glo. ibi et isti lz̄ sint suspensi ab officio. ¶ Nota singulariter h̄c p̄t̄culā glo. vsqz ad fi. q̄ melius q̄ alia gl. ponit effectū suspensionis a beneficijs. nam primo vult q̄ talis suspensio nō extendat ad facultatē eligendi. vñ si occurrit electio durate hac suspensione beneficiōz p̄t̄ suspēsus eligere. qd̄ clarissime p̄bat h̄ i eo q̄ papa ponderat q̄ nō currebat terna electō in qua isti non erant p̄uati. et tamē durabat triēniū p̄ qd̄ illi erāt suspēsa a beneficio inerat ergo potestas eligēdi potius officio q̄ beneficio. vñ suspensio ab officio nō pot̄ eligere. vt in .c. cum dilectus. s̄. de p̄sue. et ibi plene dixi. ¶ Secūdo no. ex glo. q̄ suspensio a beneficijs non extendat ad suspensionē ab officio imo suspensio a beneficio tenet iterū officiare in illo beneficio. ad qd̄ vide glo. in .c. cupiētes. s̄. ceterz in d. beneficijs. j. e. li. vj. ¶ Tertio no. ex gl. q̄ suspensio a beneficio solū referit ad fructus beneficiōrū nō aut̄ ad facultatē administrandi in sp̄ialibus et tp̄alibus. Circa qd̄ dubito. nam si ē suspensio a beneficio videt̄ q̄ nō possit contrahere nomine beneficij. ar. op. in .c. veritatis. j. de do. et p̄tu. et gl. p̄t̄ intelligi q̄ pot̄ administrare tp̄alia quatenus ad ministratio cōsistit in facto non aut̄ in contrahendo. de h̄ credo tetigisse. in .d. c. cum dilect^o. ¶ Quarto no. ex glo. q̄ suspensio a beneficio debet in de habere modicā sustentationē ne egeat. et p̄ hanc vltimā rōnem glo. dicit Jo. an. q̄ si iste haberet matrimoniu. vlt̄ ex alio posset viuere nihil p̄ciperet durante suspensione. Tu vide ad materiā qd̄ no. gl. in .c. studeat. l. di. et in .c. j. xxj. q. j. et p̄ Archi. in .c. si cōpromissarius. j. e. li. vj. et qd̄ dixi post gl. in .c. pastoralis. de ap. et in .c. puenit de fideiuf. ¶ In glo. in xbo sed tertia. in fi. super intellectu hui^o. c. multi varia sensere. nam Clin. b̄ tenuit q̄ sciēt̄ eligētes indignum sunt p̄uati ea vice p̄tate eligendi. i. p̄ totam illam vacationē donec fuerit ecclesie p̄uisum cum effectu. et ad istū tex. r̄idet q̄ isti p̄uati debebant nunc admitti. quia fuerunt iam admissi p̄ alios qui non fuerunt p̄uati. sed vt dicit Jo. an. iste intellectus esset vtilis. quia per eum vitarent̄ multe intricaciones. de quibus in glo. et extra eam sed non cōsonat huic littere cū in secūda rōne papa expresse innuat̄ p̄riū dicēs q̄ canon lateranēsi. cōcilij vna vice dūtaxat p̄uati h̄mōi p̄sumptores. Et ista electio que nunc occurrebat fienda erat tertia et nō sc̄da. et sic apte innuit q̄ delictum istoz pot̄ purgari ante q̄ ecclesie cum effectu sit p̄uisum de pastore. Alij et cōter doc. dicunt q̄ solum in prima vice. i. i prima electione sunt isti p̄uati potestate eligendi non aut̄ in secūda vel tertia licet illa electio que primo occurrit fienda nō habuit effectū. sed iste intellectus diuersimode variatur. quidam em̄ appellāt̄ secūda electionem illā que fit ex interuallo post illā factam de indigno. secus si eod. in cōtextu fieret

electio a nō priuatis cū illis qui scienter elegerunt indignū. nam tunc si ista non habuit effectū ex aliquo accidenti non dicit priuati admitti ad aliā electionē. Et isti duo intellectus tangunt in glo. s. vt plenius et clarius habeat materia distinguit post Lōpost. iij. cap. Quisq̄ em̄ oēs electores sunt priuati. quicq̄ nō sunt priuati sed priuandi. quicq̄ nō sunt priuati neq̄ priuandi. s. electio eorū nō habuit effectū forte q̄ electus noluit cōsentire vel renūciauit post consensum seu mortuus est vel quid ille. quicq̄ et quarto aliq̄ sunt priuati aliqui nō. ¶ Primo casu qm̄ oēs sunt priuati p̄as eligendi deuoluit ad superiorē. et q̄s dicat h̄ casu superior. dic vt dixi. s. c. bone. et vt habet in. c. q̄s. j. e. li. vj. et si iste superior p̄cessit ad electionē purgatū ē vitium istorū q̄ deliquerunt. vñ si ex aliq̄ accidenti ista electio facta p̄ superiorē nō pōt habere effectū p̄as deuoluit ad p̄mos electores qd̄ p̄cedit siue ad superiorē facta fuerit deuolutio rōne delicti siue negligētie. qd̄ videt p̄bri h̄. et sequit̄ glo. in. d. c. si electio. j. eo. li. vj. ¶ Secūdo casu qm̄ nō sunt priuati electores sed priuandi vtrū valeat electio facta ab eisdem electorib⁹ autē priuatis. dic vt le. et no. in. c. q̄ p̄pter. j. e. vbi iste casus examinat. Nam qm̄ canonici elegerunt p̄ formā nō sunt priuati p̄ate eligendi s̄ priuandi. et electio p̄tra formā attentata est nulla. vt in. d. c. q̄ p̄pter. ¶ Tertio qm̄ non sunt priuati nec priuandi s̄ electio eorū nō habuit effectū. puta q̄ elect⁹ noluit cōsentire. vel q̄ renūciauit post cōsensum. vel forte fuit electio cassata q̄ ignorāter elegerāt indignū. et tūc p̄as residet penes eosdē electores ita q̄ h̄nt aliud t̄ps̄ integrū ad iterū eligendū. vt ē hodie tex. in. d. c. si electio. ¶ Quarto casu qm̄ aliq̄ sunt priuati aliqui nō est materia nostra in qua dicendū q̄ aut illi qui non sunt priuati elegerūt ex interuallo post electionem illoz qui sunt priuati. et tunc fm̄ oēs p̄ istā scdā electionem siue habeat effectū siue nō ē purgatū vitium eorū delinquentiū. q̄ ista fuit scdā electio vñ si interim h̄nt eligere d̄nt om̄es vocari cū ista sit tertia electio. et h̄ clare p̄bat in littera. S̄ ru limita istud dictū nisi isti qui nō erāt priuati elegerūt scienter indignum. nam tunc p̄as non redit ad p̄ores sed deuoluitur ad superiorē. q̄ cum isti reprēsentarent totum caplū vt. s. dixi succedunt iura q̄ dicunt q̄ p̄as deuoluitur ad superiorē si om̄es de caplō eligunt scienter indignum. et h̄c opi. firmat glo. si. et secuti sunt ibi cōmuniter. doc. i. c. bone s. e. aut isti q̄ non erant priuati elegerunt eodem contextu cū his q̄ elegerunt scienter indignū. et h̄ casu insurgunt varietates in q̄ electione debeat habere locū pena delinquentiū. Lōpost. h̄ sensit et tenet q̄ si ista electio non potest habere effectum q̄ poterunt isti non priuati eligere de nouo priuatis non admissis. et sic sentit cum opi. Lā. q̄ si nō censeat scdā electio illa q̄ p̄currit eodem p̄textu cum electione delinquentiū. nec. gl. i. effectum variat ab isto intellectu s̄ solū negat q̄ iste due electiones facte de decano et p̄centore fuerūt facte eodez p̄textu. Refert tñ Lōpost. alios tenuisse oppositum vt ista electio facta a non priuatis censeat scdā. et sic siue sit facta eodē cō

textu siue non. et sic in alia electione q̄ occurrit siēda deberent priuati admitti q̄ fuit illoz vitium purgatum p̄ electionem factam a non priuatis quā impugnanē nō poterant licet ex aliquo extrinseco accidenti nō habuerit effectū. et iste intellect⁹ plus placet hosti. et Jo. an. et videt cū eo transire do. An. Et facit fm̄ Jo. an. iste tex. in eo q̄ dicit q̄ isti p̄sumptores solū priuatis in scdā electione. Jo. cal. impugnat h̄c intellectū. nā sequeret q̄ delictū priuatoz non esset punitum. nam si alia electio facta eodem p̄textu non h̄ effectum in nullo punirent illi q̄ elegerunt scienter indignum ex quo sunt admittēdi in alia electione. Nam idem p̄tingeret si ignorānt elegerūt indignum. et est bona cōsideratio et mihi placebat anteq̄ eam vidissem non tamen posuit aliquem intellectum. s. ego p̄ concordantia dicrem sic q̄ aut electio facta eodem p̄textu a non priuatis recipiebat validitatē ex delicto priuatoz. puta quia isti non priuati p̄stituebant minorem partem caplū ita q̄ ex delicto illoz d̄taretur fuit valida. et tunc h̄ non habuerit effectum. puta q̄ elect⁹ cōsentire noluit vel renūciauit vel qd̄ ille et non potest negari qm̄ vitium illoz delinquentiū sit purgatum p̄ istā electionem. nam pena habuit locū suum quia tūc p̄as residet penes alios nō priuatos et recipit ista electio validitatē suā ex delicto illoz ergo non debent excludi ab alia electione si p̄pter aliq̄d accūs illa electio non potuit habere effectum. ar. op. hic. aut electio istorū non priuatoz erat valida absq̄ delicto illoz q̄ elegerunt scienter indignū. puta q̄ fuerat facta a maiori p̄te caplū. et tūc p̄cedit opi. Lōpost. et sequaciū vt isti q̄ elegerunt scienter indignū puenit p̄ate eligendi in prima electione q̄ occurreret in eadem ecclesia siēda siue ista electio facta a nō priuatis habuerit effectū siue si. q̄ si dicerem⁹ p̄riū illi delinquentes non p̄uarent p̄ate eligendi. et sic effugerent penam iuri. nō. n. pōt dici q̄ p̄pter istā electionem factam eodem p̄textu sit purgatū eorū vitium cum ista electio valisset etiā si illi elegerūt indignum ignorānt nec fuerūt aliq̄d exclusi a caplō cum iste due electiones fuerunt facte eodem tpe. Et h̄ vt ip̄a v̄itas. vñ tñ tene q̄ vbiq̄ scdā electio facta a non priuatis non habuit integritatē suā. q̄ solum electores puenērūt ad tractatum electionis et infecto negocio recesserūt a caplō nō p̄ h̄ dicebat purgatū delictū priuatoz vt admittant̄ se quenti tractatu q̄ iura p̄uāt istos p̄sumptores p̄ma vice p̄ate eligendi vt h̄. et i. c. cum i cunctis. s. e. verba aut̄ debēt intelligi cū effectu. vt i. c. relatū. d. de. non resl. et in. l. iij. ff. qd̄ cuiusq̄ vniū. purgat ergo vitium cum p̄ alios ad quos ē deuoluta p̄as fuit puenit ad ip̄am electionē cum integritate sua h̄ ex aliq̄ accūs si habuerit effectū. h̄ Lan. h̄ alid sensit s̄ p̄mū veri⁹. et h̄ do. An. et p̄ h̄ clare intellect⁹ hui⁹. c. s̄ p̄tra tex. et pōnez casus quā gl. j. fac̄ opono sic. eligētes p̄centorē elegerūt cum p̄ i p̄ressionem vt dicit̄ in prima gl. et etiam ip̄i erant priuati seu priuandi p̄ate eligendi. vt in. c. q̄s. j. e. So. dicit Jo. an. q̄ illud. c. q̄s non emanauerat tpe hui⁹. c. Vel pōt dici fm̄ cum q̄ illud p̄cedit q̄

doctores sponte consentiunt impressioni et abusu
laicorum. quod autem hoc dicitur procedit quando
p metu puenerunt ad illam electionem. Vel tertio illud
c. loquitur in impressione laicorum hoc forte intercessit im
pressio clericorum. et quibet solutio potest tolerari. Extra
glo. quod h. Inno. inter cetera quod si puati veniunt ad
eligendum cum non puatis nuquid possint ab istis non
puatis violenter expelli. et dicitur quod non. si non pos
sunt eos aliter excludere dicitur illos admittere cum p
restatione et prestatio perseruat ius illorum. non ob. si
dicat quod antequam declarent puati debent eorum gesta vale
re ex quo tolerantur. vij. q. iij. nonne. et in l. barbarius.
ff. de offi. pro. q. illa procedunt secundum Inno. in his que con
petunt ratione publici officii sed electio spectat ad ca
nonicos non ratione publici officii sed iure puati quod
non. quasi velit quod canouici eligendo non exercet officium
publicum. et ideo quod antequam canouici tolerantur si tamen iura
te potest pbari quod ipsi erant puati parte eligendi. puta quod
erant excoicati suspensi vel aliter puati eorum electio de
clarabit nulla ex defectu preteritis. nec poterit dicere
quod tolerantur in illa parte quod tolerantia solus opas ro
ne publici officii. et de hoc non. in. c. cum dilectus. de p. sue.
et. j. e. nihil est. et c. illa. Sed quod ad preteritis dicitur nuquid
possint violenter excludi p non puatos puto aliter
et melius distinguendum quod aut notorie constat quod illi sint
puati. et tunc poterunt violenter illos excludere quod
molestat istos que representant totum capitulum in ista qua
si possessione eligendi. vbi non dicuntur isti violentiam
inferre. sed potius se defendere in qua si possessione
eorum. nam vim vi repellere licet in. c. olim. el. j. d. re
sistit. spo. c. si xpo. de sen. ex. c. significasti. de homi. cum
si. et hanc opi. apte in silibus terminis tenuit Bar.
in. l. j. §. h. interdictum. ff. de iti. actus puati. vbi dicit
quod si forinsecus de vniuersitate vult interesse vni
uersitati potest violenter expelli de vniuersitate. quod tur
bat ipsam vniuersitatem in quasi possessione sua. p
hoc optime facit tex. in. d. §. hoc interdictum. Et vi
de ad materiam quod dixi in. c. j. de immu. ec. vbi post
doc. plene examinavi an liceat episcopo qui non recipit
ab ecclesia subiecta ad pcuracionem debitam frangere
ostia domus ecclesie. et violenter intrare. et quod d. ca
nonicis qui non admittunt ad ecclesiam vel ad capitulum
iniuste. et idem in si. terminis. et dic vbi dixi. Si
autem non esset notorium quod isti essent puati tunc serua di
ctum Inno. p quo adduco bo. tex. in. c. cum secundum leges
de here. li. vij. vbi habet quod licet aliqui sint puati ipso
facto bonis suis. puta quod heretici vel inuoluti crimi
ne lese maiestatis non dicitur eorum bona occupari antequam
precedat sententia declaratoria quod ipsi inciderunt in penam
iuris ita in pposito. sed habebunt hoc casu non puati
ti duplicem viam. Primo practica Inno. vt precedat p
restatio. j. e. c. cumana. Secundo quod p superiore faciatur de
clarari illos esse puatos. vt in. d. c. cum secundum leges.
de here. li. vij.

Per inquisitionem. Et igitur i
dignum in episcopum est ob hoc suspensus a benefi
ciis ecclesie p triennium nec potest interim ad dignitatem
illius eligi vel assumi. h. d. primo ponit professionem
ppositi. ex qua inferit. Secundo ipse indignam pmo

nem ibi cum igitur. Tertio mandat ipsum amoueri ibi que
circa. Et pone casum huius. c. sic. Vacante episcopa
tu tholosano quidam fuit electus multis canonicis
contradictibus tandem eius electio fuit cassata si
ne vitio persone. interim iste electus dedit operam sol
licitando prebibus aliquos ex canonicis vt ipsum eli
gerent. et etiam illis. qui in prima electione sibi contra
dixerunt prestitit iuramentum forte de pmiando eos
i casu electionis ac tenuit post electionem cassatam do
mum episcopalem que quidam canonicum vocatum mascaronem que erat
etiam cancellarius. et demum his precedentibus fuit iste
denuo electus in episcopum ab omnibus canonicis inter que
erat iste mascaronem conscius simonie et dilapidatio
nis istius electi precedente tempore antequam esset elapsus tri
ennium a tempore electionis ppositus illius ecclesie tholosane
fuit pmo in episcopum puenax. et iste mascaronem fuit
in pposito illius ecclesie substitutus demum orta gra
ui infamia contra illum episcopum tholosanum qui fuerat elec
tus iniuste modo pdicto papa commisit inquisicio
nem contra illum episcopum. et sup statu episcopatus abbati cister
ciensi. et duobus monachis montis frigidum que forma
ta tela inquisitum. tam contra episcopum que sup statu totius epi
scopatus receperunt inter ceteros istum mascaronem in
testem qui iuratus deposuit quod ille episcopus tholosanus
fuerat electus precedentibus suis prebibus et prestito iura
mento modis pdictis. et quod ipsemet mascaronem tenu
erat noie ipsius post primam electionem cassatam domum
episcopalem expendendo redditus et puentus de con
sensu illius. Hac depositione facta isti commissarij re
tulerunt negotium pape que aduertens quod iste mascaronem
scilicet elegit indignum vt patebat ex sua depositio
ne. et p pns erat suspensus a beneficiis illius ecclesie
p triennium. per. c. cum in cunctis. §. e. indignum erat quod
deberet interim pmo ad aliquam dignitatem illius
ecclesie. et ideo mandauit vt iste mascaronem deberet
remoueri ab officio ppositure et quod alius idoneus de
beret assumi. Quid fuerit actum contra illum iniuste elec
tum non habet hoc. si solus fuit pposita h. decisio illius ar
ticuli qui faciebat ad titulum. Nota. primo ibi sup statu
episcopatus et epi ar. quod raro vel nuquam fit inquisitio contra
platum quin etiam fiat sup statu totius ecclesie. nam ex ma
la vita plati insurgit presumptio contra totam ecclesiam que
toleravit eum. p h. c. qualiter et quoniam. el. ij. de accu. iun
cto principio cum fine. et c. cum. §. et. A. d. re iudi. debet
etiam canonicis resistere plato male administrati. ad h.
tex. iuncta glo. no. in. l. quoniam. C. de ap. hinc alibi innu
it tex. quod abbatem remouo ppter malam administratio
nem non succedit puentus ecclesia vacante in admini
stratione si p superiore de deputari idoneus admini
strator. vt in. c. si. i. §. si autem dilapidator. j. de sta. re
gu. et potest illud attentari etiam in ecclesijs cathedrali
bus remouo plato etiam ppter malam administratio
nem tacente capitulo. et dic vt no. in. d. c. si. Nota.
secundo iuncta superscriptione in qua scribitur abbatem et
duobus monachis que monachus potest esse delegatus
pape licet nullam habeat platuram. quod precedebat olim
hodie autem secus. vt in. c. statutum. j. de rescrip. li. vij. et
in de. et si principalis. e. ti. nisi papa committeret ex cer
ta scia. limita tamen vt dixi in. c. cam. de iudi. Nota
tertio ibi iuratus asseruit. ar. quod p verba descripta i

actis talis testis iuratus sic dixit tē. pbat iuramen-
tū testis h̄ scriptura videat enunciativa. Sed dic
q̄ nihilomin⁹ facit fidem de iuramento ex q̄ actus
potuit interuenire tpe scripture. ad h̄ q̄ no. Inno.
in. c. qm̄. j. de pba. z Bar. in. l. theopōpus. ff. de
do. ple. ¶ Ho. q̄ sollicitans electores p̄ sua electio-
ne reddit se indignū ad illā dignitatē. nā pbat am-
bitiosus. z p̄t dici simoniac⁹ q̄ p̄ces emittit p̄ sua
pmouone. de q̄. j. q. j. in. c. sunt nōnulli. z ea. cā. q.
vj. in. c. sicut is. Et generaliter circa istas p̄ces an z
qm̄ sint licite. vide glo. no. z doc. in. c. tuā. de eta. et
q̄li. Et adde ad p̄dicta glo. no. in. c. si. de p̄ces. p̄bē.
li. vj. q̄ dicit nō esse ambitiosū nec damnādū q̄ pau-
per clericus sibi impetret beneficiū. ar. in. c. cū fm̄
de p̄ben. Sz dic q̄ nō d̄y ita instare q̄ eligat ad di-
gnitatē. q̄ illā videt p̄curare p̄t ambitionē. z s̄
p̄pter paupertatē si tñ desideraret vt posset p̄desse
p̄ximis forte h̄ nō esset dānādū. z ita p̄t intelligi
c. q̄ ep̄atū desiderat. viij. q. j. z vide q̄d ibi nor. Ar-
chi. ¶ Ho. ibi se vidisse pariter z audiuisse. q̄ vbi
res sup̄ q̄ testis deponit est p̄ceptibilis duplici sen-
su visus et auditus vel alijs sensibus d̄y testis de-
ponere p̄ vtrūq̄ sensum. sensus tñ visus ē general
ad oēm sensum p̄pter visionē mentalē. de q̄ vide
bo. glo. z no. iij. q. ix. c. testis. z p̄cordat huic. c. ij. d̄
p̄sue. ¶ Ho. q̄ iuramentū p̄stitū electorib⁹ an electō
nē p̄sue sit illicitū. vt. si. iurans ex pacto eligatur.
¶ Ho. q̄ intrusus in aliā dignitate nō p̄t ad illā
eligi. z eligentes puniūt tanq̄ eligētes scienter in-
dignū. h̄ em̄ ad cōcludendā indignitatē electi pon-
derat q̄ ip̄e an electionē validā tenuit domū cp̄alē
p̄ ip̄m masearon q̄ expendebat redditus de volun-
tate ip̄i⁹ electi. Talis em̄ intrusus cōmittit furtum
fm̄ Inno. q̄ p̄tractat rem alienā inuito d̄no. d̄ quo
vide bo. tex. iuncta glo. in. c. dudū. j. co. An aut̄ va-
leat p̄uissio facta de intruso nulla mentione habita
de intrusione p̄fecto si esset facta ad instantiā intru-
si nō valet tanq̄ surrepticia. q̄ si papa sciuisset ver-
risit sibi de illo b̄nficio nō p̄uidisset vñ fuit tacituz
id q̄ exp̄sso papa saltem nō ita de facili gr̄am conce-
sisset. z istud h̄z surreptionē inducere. vt i. c. postu-
lasti. de rescrip. Sz si p̄nceps motu pp̄rio p̄uidisset
tūc puto valere. q̄ videt p̄nceps pmouēdo sciē-
ter indignū illū habilitasse. ad h̄ q̄d le. z no. in. l. q̄-
dā p̄sulebāt. ff. de re. iur. z in. l. idē vulpian⁹. ff. de
excū. tu. p̄ Bal. in repetitione. l. barbarius. ff. d̄ of
fi. p̄to. facit q̄d no. Inno. in. c. diuersis fallacijs. de
de. p̄u. z in. c. veniēs. de si. p̄sby. si aut̄ ignoranter
tunc posset attentari p̄uisionē esse nullā ex defectu
intentionis p̄ncipis. q̄ nō est verisile q̄ p̄nceps sci-
enter intruso p̄uidisset. motus aut̄ pp̄rius nō con-
firmat gr̄am p̄tra intentōnē p̄ncipis p̄cedentis. de
quo vide q̄d no. Jo. an. in. c. si motu pp̄rio. de p̄re-
ben. li. vj. z Jo. cal. in. c. cū dilect⁹. de iurepa. tenēt
do. de ro. in eoz quadā decisione. Quid aut̄ cū ex-
ecutor aplicus cōfert b̄nficiū indigno p̄sertim no-
torio an teneat collatio. vide pulchre p̄ Inno. in. c.
inter dilectos. de excēf. pla. ¶ Ho. vltimo q̄ suspē-
sus a b̄nficijs ex eo q̄ indignū plarū elegit nō p̄t
durāte suspensione pmoueri etiā ad aliquā digni-

tatē. Aduerte tñ q̄. c. cū in cunctis. in. s̄. clerici. vbi
ponit h̄ pena suspensionis recipit aliquas limita-
tiones z restrictōnes. p̄mo em̄ nō h̄z locū illa pena
nisi in electionib⁹ ep̄oz z sup̄ior. in inferiorib⁹ ve-
ro dignitatib⁹ puniēt electores pena arbitraria.
de quo vide tex. cū glo. in. c. si cōpromissarius. j. e.
li. vj. Sc̄da restrictio q̄ illa pena suspēsiōis restrin-
git ad beneficia d̄uratar que isti eligentes indignū
habē. ar in eadē ecclia ad quā fuit facta electio. nō
aut̄ extendit ad b̄nficia aliar eccliar vt sic solū pu-
niant in beneficijs habitis in illa ecclia p̄tra quam
deliquerunt. vt ē tex. in. d. c. si cōpromissarius. Ex
quo infer̄ ad notabilē limitatōnē istius. c. vt quē-
admoduz suspensio q̄ ad b̄nficia habita restringit
ad b̄nficia illius ecclie ita z inhabilitas ad habēda
durante suspensione cauet solū respectu illi⁹ ecclie.
in alia q̄ ecclia poterūt illi etiā durāte illo trien-
nio suspensionis pmoueri. ar. in. d. c. si cōpromis-
sari⁹. z p̄t etiā adduci iste tex. Nā ista inhabilitas
respectu obtinendoz venit accessorie ad suspensio-
nē factā de habitis. vt colligit h̄ ex lra in d̄. cū igif.
q̄ d̄y regulari fm̄ naturā illius suspensionis. vt i re-
gula accessoriū. de re. iur. li. vj. ad h̄ allego glo. no.
que h̄ tenuit in. c. cupientes. in. s̄. ceterū in d̄. bene-
ficijs. in. si. e. ti. li. vj. ¶ In glo. j. ibi sed sup̄ statu ec-
clie admittunt. vult q̄ glo. q̄ cōspirātes p̄tra pla-
tū admittunt in testes sup̄ statu ecclie. z sic p̄tra ali-
os de ecclia h̄z nō p̄tra plarū. q̄d an sit verū indistin-
cte. dic vt plene dixi post Inno. in. c. cū. J. z. A. de
re iudi. in glo. si. ibi. h̄ ille plus peccauit q̄ iste. Ad-
de q̄ vt dic Jo. an. z b̄n ille fuit mediator simonie
merito fuit punitus pena simoniacoꝝ. Iste d̄o ma-
saron solū fuit cōscaus q̄ iste quē elegit fuit simoni-
acus. z iō nō fuit punit⁹ de simonia. ¶ In eadem
glo. ibi inq̄sio facta fuit tam in capite q̄ in mem-
bris. nō. bene z tene menti solutōnē hui⁹ glo. vult
em̄ q̄ si i inquisitione generaliter formata testis i
inquisitione cōprehensus aliqd̄ fuit cōfessus p̄tra se
p̄t z d̄y puniri ac si directe fuisset cōfessus p̄tra se
et nō in forma testimonij. Et ex h̄ sentit glo. q̄ si tes-
tis inter litigantes vel in inquisitione formata cō-
tra aliū cōfiteat crimē pp̄riū q̄ nō d̄y ex illa p̄fessioe
puniri. Aduerte tñ q̄ iura q̄ ad h̄ glo. adducit hoc
nō p̄bant. nō em̄ loquūt in cōfessione s̄ in p̄batioe
criminis facta p̄ alios testes. sed respectu p̄fessiois
sunt opi. vtrū testis debeat ex h̄ puniri pena ordi-
naria vel extraordinaria. de quo vide q̄d plene di-
xi in. c. j. de excep. z plene in. c. ij. de ordi. cog. z dic
vt ibi. Et ex p̄dictis habes vnā lec. ad istuz tex. Se-
cūda lec. p̄t colligi ex his q̄ p̄cedunt in glo. q̄ iste
masearon fuit repulsus ab ista dignitate p̄positu-
re nō tñ vigore sue cōfessionis q̄tū p̄pter infamiā
facti q̄ ex illa surrexit p̄ eū. nā vt dixi h̄ Inno. effe-
ctus infamie facti ē vt nō solū repellat a b̄nficijs ob-
tinēdis. vt in. c. inter dilectos. de excēf. pla. z in. l.
ij. C. de digni. li. xij. sed etiā vt p̄uet beneficijs iā
habitis. z pondera diligenter h̄ vltimū ad q̄d solet
allegari vt plurimū. s̄ p̄fecto nō est verū. q̄ p̄pter
solā infamiā facti nō debet q̄d p̄uari beneficijs ha-
bitis. s̄ d̄y fieri inquisitio p̄ eū. vñ infamia p̄stat so-

lam facultatem inq̄rendi. vt in. c. q̄lis r̄ q̄n. cl. ij. de
 accu. p̄t̄ r̄i si infamia esset mltū vebemēs interim
 suspendi durāte inquisitione. de q̄ vide tex. no. in
 c. inter sollicitudines. d̄ purga. cano. r̄ vide p̄ Jo.
 an. in. c. j. de accu. li. vj. r̄ si nō p̄t̄ p̄ inq̄sitiōem ha
 beri veritas remanente nihilomin⁹ infamia d̄z in
 dici purgatio. vt in. c. accedens. de accu. r̄ de mo
 do p̄cedendi p̄ infamatū. vide glo. no. ij. q. v. in. c.
 p̄sbyter si. r̄ in. c. si mala fama. r̄ in. c. ij. de purga.
 cano. r̄ p̄ Inno. in. c. cū. p̄. e. ti. Tertius intellect⁹
 est q̄ istud crimē cōfessatū p̄ mascarōn in forma te
 stimonij cōtingebat cām de q̄ agebat merito debu
 it puniri ex sua cōfessione. vt in. c. j. in fi. de accu. in
 vj. r̄ i. l. ij. §. si publico. ff. de adul. r̄ q̄liter dicat cau
 sam cōtingere. r̄ an sit verū q̄ p̄pter h̄ debeat pu
 niri pena ordinaria. vide q̄d plene dixi in. c. ij. d̄ oz
 di. cog. Quartū intellectū posuit h̄ Lōpost. r̄ scrip
 tacite Inno. q̄ iste mascarōn nō fuit priuatus pro
 pter cōfessionē factā in forma testimonij. s̄ de no
 uo fuit formata inq̄sitiō p̄ eū r̄ sua cōfessio quā fece
 rat vt testis fuit adducta vt p̄baret crimē p̄ eū. Ex
 q̄ nō. singl̄r q̄ l̄z cōfessio facta indirecte in vno iudi
 cio nō valet vt cōfitemens puniat̄ directe de illo crimi
 ne. q̄d tenet Bar. in. l. si cōfessus. ff. de custo. reo. p̄
 l. si filiū. C. de libe. cau. t̄n̄ p̄t̄ illa cōfessio adduci vt
 p̄bet crimē p̄ eū in alio iudicio specialiter instituē
 do p̄ ip̄m. Cōtra q̄d op. de. c. inter dilectos. de fide
 instru. vbi dicat q̄ acta facta in vno iudicio nō faci
 unt fidē in alio. So. dicit h̄ no. Inno. q̄ p̄riū proce
 dit in p̄batione q̄ sit p̄ testes r̄ instr̄a. sec⁹ aut̄ in cō
 fessione. diuersitat̄ r̄ō fm̄ eū q̄ multa potuisset iste
 reus obiecisset forte p̄ attestaciones r̄ instr̄a q̄ non
 obiecit p̄pter paruitates p̄iudicij de q̄ agebat obie
 cisset aut̄ si sciuisset q̄ criminaliter deberet agi p̄ eū
 vel si tunc fuisset actū criminalit̄. s̄ in cōfessione p̄
 pria nō cadit aliq̄ excusatio. q̄ q̄ quisq̄ dilucida
 voce semel cōfessus ē nō p̄t̄ ampli⁹ denegare. vt i
 c. p̄tuas. de p̄ba. r̄ in. l. generalit̄. C. de nō nu. pe.
 q̄d no. singularit̄. nā idē Inno. in. c. q̄lis r̄ q̄n. cl. ij.
 de accu. p̄pe si. p̄riū videt̄ sensisse. ibi em̄ dixit q̄ si
 clericus fuerit cōuict⁹ de crimē d̄n̄ ageret p̄ euz ci
 uiliter p̄t̄ ep̄s suus nouā inquisitionē p̄ eū forma
 re. r̄ p̄ p̄batione adducere acta illi⁹ iudicij i q̄ age
 bat ciuilit̄. r̄ sic voluit q̄ nō soluz cōfessio s̄ etiam
 alia acta faciūt fidē in alia cā. l̄z nūc agat p̄ eundez
 criminalit̄. r̄ in prior̄i iudicio fuit actū ciuilit̄. Sz
 tu tene dictū Inno. h̄ q̄ veni⁹ r̄ cōius q̄d tenet gl.
 iuris ciuilis in. l. si q̄s ad se fundū. C. ad. l. iul. d̄ vi
 publi. r̄ Bar. in. l. ij. ff. vi bo. rap. r̄ q̄ dixi q̄ confes
 sio facta in vno iudicio facit fidē in alio p̄ cōfitem
 tem intellige in cōfessione p̄pria secus in cōfessioe
 p̄curatoris. nā illa nō facit fidē in alio iudicio p̄tra
 d̄m. q̄d tenuit singularit̄ h̄ Lōpost. r̄ sequūt̄ cōit̄
 doc. h̄. r̄ ē r̄ō q̄ p̄curator nō p̄t̄ p̄iudicare d̄no ni
 si in illa lite in q̄ ē p̄curator. vt in. c. cū olim. de of.
 dele. Itē in cōfessione p̄curatoris cessat r̄ō super q̄
 se fundat. c. p̄tuas. r̄ l. generalit̄ p̄alle. Itē p̄fel
 sio p̄curatoris si ē vera cōfessio d̄ni sed ficta r̄ inter
 p̄trata. ficta aut̄ cōfessio nō d̄z p̄iudicare in alio iudi
 cio. p̄ l̄z fac̄ q̄d i s̄i no. Bar. in. l. cū fili⁹. ff. de vbo.

obli. r̄ in. l. eius q̄ delator. ff. de iure fisci. vbi vut
 q̄ ficta cōfessio alicui⁹ nō nocet suo heredi si nō ha
 buerit effectū p̄ defunctū. nec cōfessio filij ficta nocet
 patri. vt no. in. d. l. cū filius. Itē limita p̄ d̄ c̄ a cum
 agit criminalit̄ s̄ si agit ciuilit̄ cōfessio facta in cer
 tas p̄sonas nō p̄iudicat q̄ ad aliā p̄sonā. vt in. l. pe.
 ff. de inter. act. Ultimo p̄ d̄icta opponit̄ de. c. at
 si clerici. de iudi. vbi cōfessio clerici nō facit fidē in
 alio iudicio etiā criminalit̄ instituto. So. Inno. du
 pliciter. p̄mo q̄ illa cōfessio nō facit fidē vt cleric⁹
 p̄ suū ep̄m ex illa possit directe dānari cū fuerit fa
 cta corā iudice seculari. s̄ b̄n̄ poterit cōpelli ad p̄s
 tendū in illa cōfessione. Et no. singularit̄ h̄ vlti
 mū dictū Inno. p̄ b̄ em̄ inferūt q̄dam q̄ cleric⁹ p̄t̄
 subijci torture vigore cōfessionis facte corā iudice
 seculari. vel ad dandū intellectū. p̄babilē illi cōfessi
 onī p̄ quā excusat̄ a crimē. ar. c. cū dilecti. de accu.
 q̄d an sit verū. dic vt plene dixi in. d. c. at si clerici.
 Secūdo r̄idet Inno. ad p̄trariū q̄ illud p̄cedit in
 cōfessione non sponte facta corā iudice seculari. vñ
 ne in aliquo cōprobez iurisditō laicoz sup clericos
 fuit ibi institutū vt ex illa cōfessione cleric⁹ in nullo
 possit dānari. Et hec secūda solutio plus mihi pla
 cet. de quo plenius dixi in. d. c. at si clerici. An aut̄
 possit indistincte cōfessus in vno iudicio interpreta
 ri in alio iudicio cōfessionē suā vt sibi nō noceat. d̄
 stinguit h̄ Inno. q̄ aut̄ prima cōfessio emanauit in
 scriptis. r̄ oportet q̄ interpretatio seu excusatio etiaz
 p̄bet p̄ scripturā. p̄ l. generalit̄. p̄alle. Aut̄ emana
 uit nō in scriptis. r̄ tunc poterit fieri excusatio per
 alias p̄bationes vel p̄ aliū idoneū intellectū. iuxta
 ea q̄ le. r̄ no. in. d. c. cū dilecti. de accu. intellige t̄n̄ p̄
 mū membrū hui⁹ distinctionis q̄ scriptura fuit d̄
 substātia cōfessionis. vt q̄ fuit actū vt cōfessio fieret i
 scriptis q̄ casu scriptura ē de substātia act⁹. vt in. l.
 p̄tractus. C. de fi. instru. sec⁹ si scriptura fuit inde
 facta ad p̄bationē cōfessionis. r̄ sic intelligit̄. d. l. ge
 neralit̄. vbi dicat q̄ nō p̄t̄ q̄s aliq̄d p̄bare p̄ cōfessio
 nē suā quā fecit i scriptis nisi p̄ aliā scripturā. vt ibi
 no. Bar. Et ex p̄dici habes plene examiatū q̄rtū
 intellectū. q̄d ē valde no. Potest r̄ q̄nto legi iudicio
 meo q̄ iste mascarōn nō fuit cōfessus vt testis. nā
 in l̄sa h̄ nō dicat̄. s̄ simpliciter q̄ iurat⁹ asseruit. vñ
 p̄t̄ intelligi q̄ iste mascarōn fuit interrogatus sup
 inquisitionē generaliter formata p̄tra oēs de ecclesia
 tanq̄ vnus de ecclia. nā illi p̄tra q̄s format̄ inquisi
 tio tenent̄ merito iuramento r̄ndere sup deductis
 in confessione. vt i dicto. c. qualiter. cl. j. i. §. forma
 Et quia fuit confessus contra se merito ex confes
 sione propria directe facta super inquisitis iste fuit
 punitus. Sed contra hoc opp. videtur em̄ q̄ debu
 it puniri pena depositionis vel priuari omnib⁹ be
 neficijs. ar. in. c. insinuatū. r̄ c. de hoc. de simo.
 Solu. dic q̄ crimen confessatū non merebatur
 tantam penam. non enim confitebatur se simonia
 cum esse vel fuisse quo casu procederet contrariuz
 sed ex confessione sua solum inducebat q̄ elegerat
 scienter indignuz. vnde satis est q̄ fuerit punitus
 pena super hoc a canone inflicta. r̄ sic potest dici
 q̄ fuit punitus in hoc pena ordinaria. nec ob. ff.

dicas qd qñ pcedit p inquisitionē nō d3 inquisitus puniri pena ordinaria. sed minori saltē de iure canonico. vt pbat in. c. qualiter 7 qñ. el. ij. s. alle. qd illud nō pcedit qñ de crimine stat p p̄fessionē p̄p̄riā. qz tūc punit ac si fuisset p̄uictus p viā accusa tionis. p h̄ ter. est no. in. c. si. de cele. mis. 7 in. c. ij. de cōfess. 7 qd ibi plene dixi. 7 intellige qñ p̄fessio fu it facta metu. p̄batōis. secus si a p̄ncipio fuisset spō tanea. quo casu pcedūt iura q̄ dicūt q̄ mitti e agent dū cū sponte p̄fesso q̄ cū cōuictō. de q̄ vide gl. no. et qd ibi dixi in. d. c. de h. j. de simo. Et circa materi am cōfessionis extraiudicialis sup crimie an 7 qñ plene p̄bet v̄l als semiplene. dic vt plenissime dixi in. d. c. atsi clerici.

Cum causam. Si nō p̄fessō eli git ad regimen ecclie regularis cassat electio sup̄le cōsue tudine i p̄trariū nō ob. cōis diuisio. secūda ibi qñ. ¶ Ho. p̄mo q̄ p̄tra electionē a maiori p̄te factam etiā in ecclia regulari p̄nt se opponere aliqui lz sint regulares. 7 in h̄ p̄nt religiosi esse in iudicio sine cō sensu maioris p̄tis capituli lz ecclia vacet. qz inter est cuiuslibet de ecclia habere bonū platur. 7 vt ec desie legitime de pastore cōsulat. Ad h̄ facit qd le. et no. in. c. sup̄ his. j. de accu. 7. viij. q. j. audacter. 7 hac rōne etiā vn̄ solus p̄t se opponere 7 d3 habere expensas ab ecclia exq̄ regularis ē. iuxta ea que dixi post hosti. in. c. cuz inter canonicos. s. c. facit qd le. 7 no. in. c. ex p̄te. j. de accu. ¶ Sc̄do no. ibi cō tinue vnus post aliū. q̄ aliqd̄ dicit cōtinue factum lz habuerit aliqd̄ modicū t̄pis interuallū. nā vnus p̄ior imediate nō cōtinuat̄ alteri. intermittit̄ em̄ tē pus sepulture p̄decessoris. Itē electōis alterius cō firmatio 7c. S3 p̄pter t̄pis breuitatē. 7 qz nō inter cessit factū p̄trariū dicit̄ cōtinue factū. facit p̄ testi bus qui dicūt se vidisse aliqd̄ continue possedisse p̄ decēniū vt dictū eoz non reprobet̄ lz p̄ aliqua mo dica interualla nō viderint eos possidētes. exq̄ tñ p̄trariū nō viderunt nō p̄nt repellī a testimonio.

¶ Ho. tertio ibi dubitatis 7 merito q̄ consuetudo diuturna licet in se min̄ iusta p̄stat. p̄babilē causā dubitandi de validitate iuris p̄riū. facit qd le. 7 no. i c. cū dilect̄. de p̄sue. Et q̄ infert h̄ do. An. valē sen tētiā latā p̄ ius de q̄ p̄t. p̄babilē dubitari aut rōne p̄suetudinis. aut alia rōne. p̄ h̄ facit qd no. Inno. in. c. cum speciali. j. de ap. 7. c. p̄. 7. h̄. de of. dele.

¶ Ho. in. d. qz 7 tene menti tex. qz q̄ndic allegatur p̄ fūdātes se sup̄ aliq̄ obseruatione. nō em̄ d3 sim pliciter attēdi id qd factū fuit in p̄terito. s̄ potī id qd de iure fieri debuerit. qz nō ois p̄suetudo tollit ius. vt in. c. si. de p̄sue. 7 in. l. ij. C. q̄ sit lon. p̄sue. nā mala p̄suetudo ē radicē extirpāda. viij. di. p̄suetu do. ¶ Ho. ibi fm̄ legē diuinā. q̄ in decisionib̄ cau say p̄t allegari lex diuina. 7 vide qd le. 7 no. in. c. ij. xx. di. 7 habet h̄ lex diuina Deutro. xxij. c. ¶ Itē no. q̄ p̄suetudo nō p̄t habilitare p̄sus inhabilē p̄ fertim p̄ legē diuinā 7 rōnē naturalē. ¶ Itē no. q̄ electio facta in ecclia regulari de nō p̄fesso venit ir ritanda p̄suetudie p̄ria nō obstāte. hodie v̄o ē ip̄o iure nulla. vt in. c. null̄. j. c. li. vi. 7 req̄rit hodie vt

nō solū eligēdus i platur sit p̄fessus s̄ d3 eē exp̄sse p̄ fessus. vn̄ nō sufficit tacita p̄fessio. vt i. d. c. nullus. nisi fieret electio ad eccliam cathedralem regularem. nā i tali ecclia p̄t eligi s̄ ep̄m etiā nō p̄fessus. pura nouinus vel cleric̄ secularis. vt in. d. c. null̄. facit de. j. de ele. vide gl. in. c. qd̄ dei timorē. de sta. reg. et h̄ cōtingit. p̄pter excellentiā dignitatis ep̄al̄ rōe cuī ep̄s p̄t dici religiosus. vt in. c. ex m̄tra. de vot. ideo p̄t religiosus imediate p̄esse. ¶ Ho. ibi cleri cos nō p̄fessos iucto si. c. q̄ clerici seculares nō p̄nt eē p̄bendari in ecclia regulari. vn̄ h̄ mandaf. vt aut isti p̄byteri p̄stent. aut eccliam oīno dimittāt. et pondera illud v̄bū oīno. 7 optie facit iste tex. s̄ opi. hosti. in. c. si. in. s̄. p̄cipim̄. d̄ sta. reg. nā tenuit ibi hosti. q̄ seculares clerici p̄nt esse p̄bendari in ecclia regulari dūmō nō faciūt collegiū cū regularibus. tex. tñ h̄ videt̄ innuere p̄rius. 7 s̄ opi. suā tenet ibi do. An. 7 satis iudicio meo facit iste tex. in. si. in. v̄. oīno. ¶ Et no. q̄ nō p̄t ex p̄suetudine. introduci vt in ecclia regulari stent collegialit̄ seculares 7 re gulares clerici. S3 p̄tra tex. op. et q̄ em̄ isti clerici steterūt longo t̄pe in monasterio vident̄ tacite pro fessi. vt in. c. ex p̄te. j. de regu. 7 in. c. j. e. ti. li. vi. So. p̄t littera dupliciter intelligi fm̄ Jo. an. Primo q̄ isti p̄byteri steterūt in habitu seculari quo casu ces sat p̄trariū. vt in. de. ij. de regu. 7 tunc ista stat pro prie vt isti cōpellant̄ p̄stari. aut in de extire. qz ecclie stularis debet si fieri p̄t de regularib̄ refor mari. vt in. c. regulatū. ne de. vel mo. 7 in. c. inter. d̄ reli. domi. Sed in defectū regulariū p̄nt instauri seculares clerici. de quo plen̄ dicendū. vt le. 7 no. in iurib̄. p̄ime alle. Sc̄do p̄t tex. intelligi q̄ isti p̄ byteri fuerāt ibi in habitu regulari. 7 sic erāt tacite p̄fessi. 7 ad tex. r̄nde q̄ mandafat vt exp̄sse. p̄stent vt sic nō possent assumere excusationē respec tu obseruantie regularis. Et ex h̄ intellectu nota q̄ tacite p̄fessus p̄t cōpelli p̄ superiorē vt faciat p̄fessionē exp̄ssam. nā ex tacita p̄fessione obligat̄ mo nasterio. vt in. d. de. ij. merito p̄t cōpelli vt faciat illud qd iure 7 regula disponit quib̄ cauef religio sū debē facē p̄fessionez exp̄ssam 7 in scriptis vt scri ptura p̄pria obuiet sibi in futurū asserēt̄ p̄trariū 7c. q. j. vidua. 7. xxvij. q. j. oēs semie. Et ex p̄dictis i fero ad aliā. q. quid econuerso. nuūqd̄ tacite p̄fessus possit instare vt monasteriū cōpellat̄ cū recipe ad p̄fessionē exp̄ssam. 7 dicendū q̄ sic. nam v̄trūq̄ ex p̄fessione tacita est orta obligatio. nā ip̄e ē ob ligatus monasterio 7 mōasteriū sibi. acquisiuit em̄ in ecclia p̄ p̄fessionem tacitū ius monachatus et collegij. vnde nō potest sine causa amplius inde ex pelli. facit. c. si. de regu. Itē interest sua vt expresse p̄stent cum als non possit p̄moueri ad aliquā pre laturam regularē. vt in. d. c. nullus. 7 in. c. indēni tibus. c. ti. 7 li. facit. c. cum singula. de p̄ben. li. vi. 7 hanc opi. q̄ possit instare vt recipiat ad p̄fessionez expressam firmavit Jo. an. in addi. Spe. in. ti. de regu. in. si. vbi etiam querit quid de nouitio qui ste tit per annū in monasterio in habitu nouitioz. nū quid possit agere vt monasterium recipiat eum ad p̄fessionem. 7 ibi refert hosti. tenuisse q̄ sic. nisi

monasteriū habeat aliquā iustā cām dīcēdi. et hec
opi. mihi placet. nā ex quo monasteriū recipit illuz
in nouiciū tacite videt sibi obligasse vt in futuruz
recipiat illū i monachū si iusta cā nō tradidit. ar.
m. d. c. ad aplicā. de reg. dicit tamē lhosti. vt ibi re-
fert Jo. an. idem esse in eo q̄ stetit in monasterio p
annū tanq̄ frater habitu nō mutato. nam videt i-
trasse vt saluaret aiā suā et monasteria ad h̄ sunt
pncipaliter fundata vt recipiāt volentes eoz aiās
saluare. licet Jo. an. videat h̄ certo modo dictum
lhosti. interpretari. tū ego puto q̄ in hac materia pos-
simus cōsiderare aliquos casus. Primus q̄si laic⁹
vel clericus q̄ nunq̄ fuit in monasterio instat vt re-
cipiat in monasterio tanq̄ monachus vel cōuers⁹
sed monasteriū sibi cōtradicit. Secundus casus q̄si
intrauit vt nouicius et stetit ibi p annū et non instat
vt recipiat ad p̄fessionē. Tertius casus q̄si est tacite
p̄fessus. et petit vt recipiat eius p̄fessio expressa
Quartus casus q̄si fuit recept⁹ vt cōuersus et nūc
instat vt recipiat tanq̄ monachus. In primo casu
putarem q̄ possit iste querens monachari imploza
re officiū superioris vt cōpellat monasteriū ad recipi-
endū eundē. et debet superior h̄ facere nisi monaste-
riū habeat iustā cām cōtradīcēdi quā allegare tene-
tur. qz monasteria ad h̄ fuerunt pncipaliter fun-
data vt recipiant omnes clericos vel laicos volētes
transire ad frugē melioris vite. Superior autē p̄t cō-
pellere inferiores vt debeant vti re ad vsum desti-
natū. sicut cōpellit rectorem hospitalis ad hospita-
litate obseruandā. et vt recipiat tot pauperes quot
p̄t ibi sustentari. vt in de. qz cōtingit. de reli. do.
facit. c. de xenodochis. et c. ad h. c. n. et j. de insti. c.
j. et q̄ le. et no. in. c. ex pte assensio. in fi. de cōces. p̄-
ben. adde ad p̄dicta in sili glo. no. in. c. sicut. xlvij.
di. q̄ dicit pauperē posse implozare officiū ep̄i vt
cōpellat diuitē ad faciendū sibi elemosynā. quam
glo. tene menti. Secūdo casu et tertio dic vt. s. dixi
In quarto. s. de cōuerso credo q̄ ex quo semel fuit
recept⁹ in p̄uersuz nō possit ampli⁹ instare vt colle-
gii teneat ipm recipere in monachū. qz coipo q̄ fuit
effectus p̄uersus fuit effect⁹ q̄si seruus monasterij
vt dicit glo. singularit̄ in. c. vt lex p̄tinet. xxvij. q.
j. adeo. vt fm illā glo. nō habeat facultatē intrandi
religionē artiorē. et nō. singulariter h̄ vltimū. Nec
subest eā saluandi aiāz cū eā possit saluare tanq̄ cō-
uersus. et alia sunt iura cōuersoz. alia monachoz.
facit. c. ex eo. in fi. j. c. li. vj. in glo. ij. ibi diuerse p̄fes-
sionis in vno officio et. Cōtra h̄ facit. c. deus q̄. j. d.
vi. et ho. de. vbi hoies disparis p̄fessionis fuerunt
associati in eodē officio p̄dicandi. Itē religios⁹ p̄t
esse de licētia abbatis sui vicarius ep̄i cū illud offi-
ciū sit curatū. vt no. Jo. an. in de. et si pncipalis. de
rescrip. et Archidi. in. c. noua actione. xvj. q. vij.
Sol. dic q̄ p̄fessio p̄t sumi stricte. nā stricte modo
due sunt p̄fessiones in mundo. vna laicoz. altera
clericoz. vt i. c. duo sunt genera. xij. q. j. et h̄ modo
hoies disparis p̄fessionis nō dnt sociari in eodem
officio. et de hac disparitate loquit̄ tex. in. d. c. no-
ua. vbi dicit q̄ laicus nō p̄t eē vicarius ep̄i. qz ē al-
terius p̄fessionis. qd̄ tū intellige vt no. in. c. Jo an-

nes. de sta. mona. vbi habet q̄ cleric⁹ et laic⁹ possunt
esse s̄ executores alicui⁹ testamēti. s̄ p̄fessio cler-
ic⁹ postea distinguit̄ inf clericos et monachos et
Et isti clerici et monachi nō p̄t associari vt sint i co-
dē monasterio collegialit̄. vt in de. j. co. n. An autē
possint cōiungi collegialit̄ in ecclia seculari vt reli-
giosus sit ibi p̄latus. vide bo. glo. in. d. de. j. et vxi
in. d. c. qd̄ dei timores. Ad alta vero officia bñ p̄t
p̄ superiore associari cā suggerēte ex q̄ nō faciūt vñū
collegiū reale. vñ in scholis religiosi clerici et laici
possunt facere eandem vniuersitatem ex q̄ om nes
exercent studium eis p̄p̄ etēs. nec est illud collegiū
reale. s̄ potius p̄sonale. qd̄ sentit Bar. in. l. fi. ff. de
colle. illi. facit. tex. in p̄mio vj. et cle. et vide de hoc
qd̄ dixi in q̄dā disputatōe q̄ incipit gandulpus et.

Quod sicut. Romatio vel appel-
latio eius cur⁹ nō in-
terest electionē nō impedit sed si vocand⁹
p̄tēnt eo p̄sequēte p̄emptū cassat electio etiā con-
firmata. et potest p̄feseq̄ nisi consenserit electioni
qd̄ potest etiam ex postfacto. h. d. vsq̄ ad. s. sup
eo. Et hec p̄ma ps ponit tria q̄ obijciuntur p̄ for-
mam electionis et p̄tinet ad primam p̄tem vice. et

Super eo hoc dicit. Ep̄us dū celebraf
missa consecrationis sue vel
archiepiscopus ante receptū pallium ordines p̄fer-
re non debet. h. d. vsq̄ ad. d. qd̄ aut. q̄ nō summas
tū p̄pter diuerstatez lecuraz. tū qz non facit ad
titulum. Et ista secunda ps ponit alia tria q̄ obijci-
ebantur p̄ p̄sonam p̄moti. et sic quelibet pars diui-
ditur in tres p̄tes p̄ncipales q̄ satis patent in lfa.
Et ex p̄dictis potes colligere modū ponendi cassū
litteralem. nam facta electione de quodam p̄mo-
uēdo i ep̄m i ecclia armacana secuta illi⁹ p̄firmatōe
et p̄secratōe instabant aliq̄ vt iste archiep̄s deberet
deici. ad cur⁹ deiectionez allegabant tria p̄sonā.
papa auditis allegationib⁹ vtiusq̄ p̄tis decreuit
et mandauit vt in lfa p̄tinet. No. p̄mo q̄ noiatō
largo mō p̄t appellari electio. nā is qui nomiāt ali-
quē eligendū quodāmodo prius illū mente eligit. sic
dicim⁹ in p̄sentatione q̄ hoc respectu quicq̄ apellaf
electio. vt in. c. querelā. s. e. Et nota q̄ p̄ noiationē
nullū ius acquirif noiatō. Itē q̄ noiatō p̄t fieri d̄
pluribus nec talis noiatō impedit electionē d̄ alio
fiendam. Scias tū p̄ clariori intellectu huius. c. tri-
plicem esse nominationē. Nam quedam nomina-
tio est minus solennis que fit de aliquo eligendo.
vt q̄si aliqui p̄ponunt in collegio tanq̄ boni viri
vt de eis fiat scrutiniū. et d̄ hac noiatione loquitur
iste tex. per hanc em̄ ius non acquirif nominatis.
vñ p̄t collegiū nomie istoz electoz transire ad ele-
ctionē alterius vt h̄. Quedā ē nomiatō q̄ fit i scru-
tinio electōis. et p̄talē nomiationē in vero nō acq̄-
rif ius noiatō. ar. c. si tibi absentī. d̄ p̄ben. li. vj. s̄ is
q̄ noiauit nō p̄t amplius variare si dignū noiauit
et h̄ publicato scrutiniō. pus autē videt q̄ possit. vt
in. c. publicato. j. e. Quedā ē noiatō solēnis. s. cū
duo vl̄ plures noiant p̄ncipi et petitur vt ex his eli-
gat vñū. et ex hac noiatōe etiā si acq̄rif ius noiatō s̄
noiantes nō p̄t variare ex quo illā nominationē

pfrancrunt supiori. sicut dicimus in postulatione
 et h' vltimū voluit hosti. in. c. bone. cl. j. de postu.
 pla. ¶ Ho. scdo ibi i cathedrali ecclesia. et tene mē-
 ti in h' istū tex. q' electio epi debet fieri fm ius in ec-
 clesia cathedrali si fieri pōt. et instantū glo. in. c. i no
 mine dñi. xxiij. di. huic dicto videt inniti vt tene-
 at electionem alibi factā cessante legitima causa nō
 valere. et tene menti illā glo. qz nō pbat apto iure.
 Et potest adduci iste tex. i p' rariū dū dicit p'sertim
 in ecclesia rē. q' et extra eccliam valeret electio facta
 hosti. tñ in. c. cū terra. s. e. non allegans istuz tex.
 dicit q' si p'suetudo disponit de certo loco standū ē
 p'suetudini. als nō est vis vbi fiat electio dūmodo i
 loco clericis honesto. ar. in. l. pe. ff. de iusti. et iur. h
 dictū hosti. videt p' rariū istū tex. vbi cessante cōsue-
 tudine dicit q' fm constituones canonicas d'z elec-
 tio fieri in ecclesia cathedrali. pōt tñ saluari dictuz
 suū q' non est vis vbi fiat scz dūmodo fiat in ecclia ca-
 thedrali. nā pōt fieri i choro. vt in. c. cū nobis. j. e.
 Et pōt fieri in capitulo. vt in. d. c. cū terra. et in si.
 locis honestis infra ambitū ecclie. ar. in. c. q' fron-
 te. d. ap. Si autē cessante cā legitima fieret extra am-
 bitū ecclie cathedralis nō valeret ppter auctem p'
 alle. glo. qz factū p' rariū legē nō d'z h' fē firmitatē. vt i
 regula q' p' ius. de reg. iur. li. vj. et in. l. nō dubiuz.
 C. de legi. et in. c. ij. d. testi. Et ad dictionē p'sertim
 h' postam. dic q' d'z intelligi fm verba sequētia vt
 distinguat an fieri possit in ecclia vel ne. ¶ Ho. ter-
 tio q' in electionib' p' rariū nō d'z de iure plus requi-
 ri regius cōsensus etiā rege ipō h' postulante et ap-
 pellante ne electio aliter fiat. qd' pcedit etiā si rex
 sit patronus ecclie. vt no. in glo. iij. ¶ Ho. quarto
 in ver. si autē. q' de iure sp'iali pōt epō et abbati cō-
 petere p' rariū interessendi electioni fiende de archi-
 epō. fact. c. scriptū. j. e. et. c. cū ecclia sutrina. d. cau.
 pos. et p' rariū. et sic p' rariū in actu electionis cōuenire iu-
 re sp'iali hoies disparis p' fessionis. facit ad ea q'
 dixi. s. eo. c. p' rariū. ¶ Ho. q'nto q' quēadmodū debet
 t' s' interesse electioni de iure cōi nō sunt vocandi
 abntes si p' rariū vocari si possūt. vt. j. e. qz p' rariū. ita
 nec absentes debentes interesse iure singulari.
 ¶ Ho. sexto q' vocatio absentū non est de forma
 substantiāli ipi' electōis. nā vt h' apparet valet electō
 facta ali quibus nō vocatis. licet veniat retractan-
 da cōtēptis. p' sequentibus cōtēptuz. ¶ Ho. se-
 ptimo q' electio facta aliquib' de capitulo cōtēptis
 nō ē indifferenter cassanda. nā p' rariū cōtēpti renū-
 ciare cōtēpti et consentire illi electioni dūmodo
 a principio tenuerit. Et no. singulariter istū tex. q'
 rōne cōtēpt' aliquoz cassari potest electio etiā
 post p' rariū et p' rariū electi. qd' tenet doc.
 h. et satis pbat p' istū tex. qd' tñ intelligas qñ cōtē-
 pti nō fuerūt p' rariū tpe quo fuit emissum edictū p'
 p' rariū fienda. als autē tacētes nō p' rariū ampli'
 p' rariū dicere. vt in. c. si. j. eo. li. vj. tenet Jo. an. i. c. ij.
 de his q' si. a p' rariū. Si autē nō ē facta adhuc cōfirma-
 tio. dic q' dñi isti p' rariū p' rariū infra temp' datū
 eis ad eligendū. Idē dic in cōtēptio in actu colla-
 tionis. vt infra sex mēses qui dant ad p' rariū
 possit p' rariū cōtēptū. ar. in. c. ij. de p' rariū. pben. et h'

tenuit hosti. in. d. c. q. et ita limita istū tex. generali-
 ter loquēte q' nō solet in hoc declarari. ¶ Ho. in d.
 sup. eo. q' solus papa pōt ordines p' rariū in die con-
 secratōis sue. Et no. ex d. p' rariū q' ante receptionē
 pallij nō pōt archiep' s' q'ntūcūq' p' rariū exercere
 ea q' sunt ordinis ep'alis. nec alia q' sunt magni pō-
 veris. vt conuocare p' rariū puinciale et s' rariū. et vide
 qd' no. Inno. in. c. suffraganeis. s. e. ¶ Ho. ibi nō
 tanq' simplex ep'us. q' quilibet archiep'us est ep'us
 tñ exercendo actū videt in dubio exercere vt archi-
 ep'us. et nō tanq' simplex ep'us. facit in ar. h' l' f' a q' va-
 lens actū exercere ex duplici p' rariū videt actū exer-
 cuisse p' rariū maioris p' rariū. facit. l. iij. ff. de mili. te-
 sta. ¶ Ultimo no. i. d. qd' aut. q' p' rariū cleri et po-
 puli nō sufficit vt bona ecclie sine iusta et canonica
 cā alienent. p. h. c. sine exceptione. xij. q. ij. et meli'
 j. de imu. ec. in. c. aduersus. in d. p' rariū impuden-
 tiā. et no. h' istuz tex. p' rariū p' rariū et collegia q' qñq'
 ad p' rariū dñoz p' rariū tpe guerre alienat bōa
 ecclie. Et no. q' prelatus male alienans tenet de
 suo patrimonio ecclesiam conseruare indemne. fa-
 cit. c. de multa. j. de p' rariū. ¶ In glo. in ver. impe-
 dire. ibi non obstante aliqua consuetudine. Nota
 bene glo. q' laicus etiam patronus non potest ex
 consuetudine sibi vendicare ius interessendi ele-
 ctioni prelari. nā consuetudo si facit laicū capacem
 iuris sp'ialis. vt in. c. cām de p' rariū. Dices tu qua-
 re patronus potest presentare rectorē ecclie non
 collegiate. et non sic tēligere prelaturē vnaquē cleri-
 cis ipius ecclie collegiate. Sol. dicit l' Comp'ost. p'
 Inno. electio est actus mere sp'ialis. nam per illaz
 transfertur ius prelature saltez in habitū in electū
 et cōrabitur matrimoniū spirituale. vt no. glo. in
 c. quanto. l. xij. di. facit tex. in. d. c. cum inter cano-
 nicos. s. eo. laicus autē non est capax exercendi hec
 iura spiritualia. nec ecclesia voluit patronū facere
 capacē h' hoc potuisset si voluisset. naz impatori et
 multis principibus ecclesia als cōcessit ius eligēdi
 et cōferēdi. vt in. c. hadrianus. l. xij. di. q' tñ p' rariū
 legia traciū t' p' rariū ecclia reuocauit. vt in. s. veruz ea.
 di. Et p' rariū nō trāferet ius p' rariū. nec p' rariū
 tur m' rariū sp'iale. s' ē qd' dā p' rariū ad institu-
 tionē obtinēdā ex q' puenit ius tituli et p' rariū. vt
 licet laicus nō esset ex se capax etiā hui' iuris p' rariū
 di. vt in. c. q'nto. de iudi. tñ ecclia voluit cum patro-
 no in h' iure nō magne importatē dispēfare vt lai-
 ci inducerent ad fūdatōem et dōtatōem eccliaz. et i-
 tellige q' iste rex ex p' rariū v' p' rariū volebat
 vt i electōe req' rere ipi' p' rariū. d' iure autē petē nō
 poterat. p. c. nobis. de iurepa. qz p' rariū p' rariū d'z
 req' rere p' rariū electionē factā vt ibi. nec etiā d' p' rariū die
 poterat h' sibi p' rariū. qz p' rariū nō p' rariū eū facere ca-
 pacem. vt. s. dixi. dixit tamen h' simpliciter Inno.
 posse ex consuetudine introduci vt mox p' rariū nū-
 ctetur principi. et ab eo petatur licentia eligēdi p' rariū
 tū. ita q' aliter electio facta si teneat. interest em p' rariū
 cipis ne eligat aliq' s' sibi suspect' q' possit reuelare
 secretā regni sui. ar. in. l. omne delictū i. s. explorato-
 res. ff. d' re mili. vñ alibi dixit Inno. q' p' rariū electōnez fa-
 ctā p' rariū obijcere q' h'z ep' m' electū suspectū rōe p'

dicta. et si poterit h. pbare qd electio retractari. vt
 ipe no. l. c. sup. his. j. de accu. Ex q. dicto no. singula
 riter q. ex p. dicta ca. suspicionis pot. princeps secula
 ris no. admittere flatu institutu p. papam. Aduer
 tetamen q. p. tra. pcedens dictu. Inno. videt. facere
 multu. iste tex. in ver. et si secus. aliq. p. vsurpatione
 vbi innuit q. contrarius vsus est potius abusus. et
 sic videt q. no. possit induci consuetudo vt electio re
 tractet si no. fuit petita a principe licentia eligendi. p.
 h. facit quia aliquo modo impedit libertas eligendi
 facit. c. cu. terra. s. e. dictu. tñ. Inno. solet coter te
 neri. ¶ In glo. in x. q. si eos non vocatos et. Ho.
 ex. si. glo. q. etia. in actib. extraiudicialib. no. psumi
 tur qd vocatus nisi p. b. p. quo optime facit. c. al
 bericus. de testi. et. c. sacro. de sen. ex. Itē ista voca
 tio est quedā solēnitas extrinseca q. no. psumit nisi
 p. b. vt plene no. in. l. sciēdū. ff. de x. ob. et p. Inno.
 in. c. innotuit. de eo qui furti. ordi. rece. ¶ In glo.
 in x. cōsentire. ibi p. tra. j. eo. auditis. gl. no. soluit
 h. p. r. s. s. solutio. x. a. e. q. aut electio tenuit. puta qd
 facta fuit p. t. b. duab. p. t. b. collegij. et a maiori p.
 te. et tūc pot. rata haberi p. cōtemp. q. p. p. sensum
 istoz. no. cōualidat electio. s. solū defendit a iure re
 tractandis. et in h. casu intelligit iste tex. aut electio
 a p. n. p. n. p. fuit nulla. puta qd facta a miori p. te capi
 tuli. et tūc h. p. r. p. ualidari p. p. sens. p. r. iculares supue
 niētes. et ita loquit. c. auditis. j. e. et ibi plene dicat
 ¶ In ea. glo. ibi circa spūalia. possū h. f. e. ratū i plu
 rib. locis. glo. tenuit istā opi. q. in spūalib. possū
 h. f. e. ratū qd meo no. i. n. e. gestū. de q. vide qd no.
 p. glo. in regula ratū. de re iur. li. vj. dic. q. dictū gl.
 no. colligit h. q. iste tex. no. loquit de vera rati habi
 tione q. trahit retro et mandato cōp. vñ ad h. vt
 oriat mibi actio no. possū habere ratū qd meo no
 mie no. e. gestū. vt in. d. regula ratū. s. quo ad incō
 modū meū vt no. possū impugnare factū p. alios
 possū habere ratū qd meo no. i. n. e. gestū. et h. ca
 lu loquit iste tex. ¶ In ea. gl. ibi itē pone. Ho. sin
 gularit. istā p. r. iculā glo. vsq. ad si. q. quotidie solet
 allegari. ex q. p. mo. collige d. f. iam inter successorē in
 p. latura. et successorē in canonicatu. nā successor in
 p. latura succedit in oib. iurib. cōpetentib. p. deces
 sori rōne p. lature. Ho. q. p. latura non mo. r. i. x. j. q.
 ij. liberti. et in. c. si gratiose. de rescrip. li. vj. nec d. h. t.
 alterari iura p. lature p. p. ter mutacōem ministror.
 nā successor singit idē cū p. decessore. s. in canonico
 aliud ē. q. p. p. r. ic canonice no. h. successorē nisi in p.
 benda. iura em. sibi cōpetentia trāseūt in. c. a. q. pue
 nit p. benda. vt in. c. relatū. j. de testa. capitulū autē
 no. pot. h. impugnare electōem rōne cōtēptus cū im
 pugnet factū p. p. r. i. et ex hac rōne quā sensit In
 no. pot. iudicio meo inferri q. si canonicus tanq. ca
 nonicus fuit cōtēptus in electōne alterius ecclie
 in q. iure singulari debebat interesse rōne canonice
 q. eo mortuo infra t. p. s. agēdi de cōtēptu poterit
 capitulū agere de p. tēptu sicut prelatus agit d. cō
 tēptu p. decessoris. ¶ Ho. singulariter ex hac gl.
 q. p. iniuria illata p. lato vt p. lato pot. agere successor
 in p. latura. licet p. latus mortuus litē non fuerit p. te
 ratus. rō colligit ex p. d. i. c. i. s. q. iniuria censet illa

ta p. lature que no. mo. r. i. ¶ In glo. in. x. diuidat.
 Ho. istā glo. vsq. ad. si. quia quotidie solet in mate
 ria sua allegari. et p. s. t. am. tene cā menti in eo q. cō
 cludit missam no. esse de substātia cōsecratiōis seu
 collationis ordinū vel chris. matis. s. p. p. ter ordina
 tionē ecclie et ob reuerētia sacramētoz. non debēt
 cōferri et expleri sine missa. ¶ In ea. glo. ibi de hoc
 qd dicit Hug. Aduerte h. incipit additio Bernar
 di glosatoris et durat vsq. ad. x. s. finita. et dicit Jo.
 an. habuisse a magistro suo q. ista fuit vltima addi
 tio quā fecit Bern. ad gl. suas. vñ verissime ē q. libri
 hūtes istā additōne in p. r. ex. glosaz. h. h. t. alias addi
 tiones. et ideo quī vis informari vtrū liber habeat
 additionem Bern. recurrat ad istaz. glo. et si recipit
 ista edditio est verissime q. habeat alias. et habes etiā
 ex hac additōne originē istius Bern. glo. fuit em.
 d. ciuitate p. mens. que ē in lombardia. ¶ In ea. gl.
 ibi possit ordines p. f. e. r. e. si necessitas esset. Aduer
 te q. glo. h. videt limitare multū istū tex. vult em.
 q. finita missa p. s. e. ratiōis possit ep. s. nouiter p. s. e. rati
 tus necessitate imminente celebrare p. n. c. i. p. aliter et or
 dines cōferre. et p. hoc facit tex. ibi no. debēt tūc et.
 q. si finita cōsecratiōe possit. h. dictū no. placuit hic
 hosti. p. r. i. mo. quia no. pot. occurrere talis necessi
 tas cū alij ep. i. p. r. i. u. s. cōsecrati s. i. n. t. i. b. i. p. r. e. s. e. n. t. e. s.
 per quos possit necessitati subueniri. Secundo quia
 ordines no. d. h. t. conferri extra quattuor tempo
 ra. vt in. c. j. et. c. sane. j. de tempo. ordi. et episcopus
 consecratur die dominico. vt in. c. quod die dnico
 lxxv. di. et ad illam dictionem tunc respondet q. de
 bet exponi id est eodem die. p. r. o. hoc. t. e. x. in p. n. c. i.
 huius. s. in quo no. q. iste archiep. s. in die consecra
 tōis sue acolythū ordinauit. Sed iudicio meo sa
 tis potest saluari glo. ista in collatione minor. ordi
 nū. nā miores ordines possūt p. f. e. r. r. i. dieb. d. s. i. c. i. s.
 et alijs festiuis diebus. vt in. c. de eo. e. r. i. s. e. z. d. temp.
 ordi. hinc est q. iste archiep. s. qui ordinauit acoly
 thum in die dnico non redarguitur ex alio. nisi qd
 hoc fecit in die cōsecratiōis anteq. missaz. solēnia
 finirent. secus ergo si essent finita. Ad idē alia ratiō
 licet ibi ne diuidat mysterij vnitatis que rō cel
 sat si ordines istos miores conferret post expe
 ditam consecratiōem et missa celebrationem. sed
 sacri ordines non debent conferri illa ratiōe quia
 extra quattuor t. p. a. non sunt conferendi. vt in iuri
 bus p. alle. ¶ Sed iuxta materiam glo. querunt h.
 doc. pone q. isti qui celebrant cōsecratiōem p. r. e. u. e. n. i. a. n. t.
 ipsum in consecratiōe s. e. z. in dicendo verba
 apta ad consecratiōem seu ad transubstantiandū
 nunquid per eoz. verba sit ibi corpus x. p. i. et quid si
 consecrator principalis post illoz. verba iterum il
 la verba dicat. In hac questione sunt diuersitates
 inter Inno. et hosti. Inno. tenet q. ad illa verba il
 loz. celebrantium prius prolata fuit facta vera
 transubstantiatio in corpus x. p. i. nec per verba re
 plicata a consecratore sit alia transubstantiatio. qd
 ex quo semel est ibi corpus x. p. i. no. potest magis ad
 esse. hosti. tenet p. r. i. u. firmās q. ad x. b. a. illoz. q. p. n. c. i.
 palit. no. celebrat si cōtingit trāsubstantiatio. q. h. non
 intendunt h. illa x. b. a. p. r. u. l. e. r. i. n. t. et p. p. r. i. s. r. e. s. t. a. t. q. f. a.

cramētū p̄fici ex verbis p̄secratiōis postea platis.
 Credo q̄ sit aduertēda intentio illoꝝ celebratiū
 vt si p̄ illa verba intenderēt p̄fici verūz corp̄ x̄pi q̄
 sit facta transubstātiatio ex q̄ ip̄i etiā celebrāt lz non
 p̄ncipaliter. secus si eoz intentio deficiebat. fac̄ ad
 hāc q̄nē q̄d no. Jo. cal. i. c. si sacerdos. d. of. ordi.
 vbi tenet. Querūt doc. secūdo q̄d si aliq̄s p̄byter
 stat. p̄pe aliū p̄byterū celebrātē z p̄ueniat mō p̄di-
 cto ip̄m celebratorē in platione x̄boꝝ quib⁹ p̄fici
 corpus x̄pi. nūquid sit facta transubstātiatio. z cō-
 cludūt q̄ nō. cū ip̄e nō sit vestit⁹ vestib⁹ sacris. nec
 als seruauit q̄ ecclia instituit in cōfectione tanti sa-
 cramenti. als sequeretur absurdum q̄ p̄byter
 exis in platea pōt transubstātiare totum panē ibi
 exūtem. facit ad p̄dicta. i. q. j. extra catholicā. z ma-
 xime p̄cedit h̄ solūno tenēdo q̄ in illo p̄bytero de-
 fecisset intentio cōficiendi. ¶ In glo. si. no. diligen-
 ter istā glo. ad quā q̄tidie fit remissio cū querit nū-
 q̄d platus seu rector ecclie debeat seu possit euade-
 re de iure penā depōsitiōis ex delicto iniuste aliena-
 tionis rei eccliaſtice si vult eccliam reddere indem-
 nem de p̄prio patrimonio vel aliūde. Et in effectu
 post multa argumēta p̄ z p̄tra gl. ista ponit duas
 opi. Nam quidā tenēt q̄ sic. ar. hut⁹. c. z alioꝝ que
 p̄mittunt in glo. z hāc opi. tenet Jo. xij. q. ij. ap̄lic⁹
 et in. c. j. xvij. q. iij. secuti sunt Zan. Clin. Pbi. z
 Hof. h̄. Secūda opi. p̄traria tenuit h̄ Ber. gl. quē
 secuti sunt hosti. Jo. an. z cōiter moderniores se-
 q̄ntes. z h̄ opi. mihi placet. z ad istū tex. r̄fide vt in
 si. glo. z bene facit. xij. q. ij. monem⁹. z. d. l. nō pro-
 dest. ff. vi bo. rap. ¶ Et gl. op. p̄tra tex. de. c. post
 electionē. de p̄cel. p̄ben. z de. c. cōstitut⁹. el. ij. d. ap.
 in quib⁹ iurib⁹ p̄fēt q̄ post p̄firmatōem nō admit-
 tit exceptio p̄tra cōfirmatū ad impediēdū p̄firma-
 tionis effectū. h̄ aut̄ iste elect⁹ nō solū fuit cōfirmar-
 tus. s̄ etiā p̄secratus. z sic nihil iuris restabat p̄seq̄
 et t̄i fuerūt h̄ admisse exceptiōnes p̄tra formā ele-
 ctionis. z p̄tra p̄sonā ip̄i p̄secrati. So. p̄pter h̄ con-
 trariū instat h̄ Inno. z cōpost. plenius post eū an
 et q̄n post cōfirmationē electiōis possit admitti ex-
 ceptio p̄ formā electiōis vel p̄ p̄sonā electi. z multa
 ex eoz dictis sūt hodie expedita p. c. si. de ele. li. vj.
 p̄cludēdo t̄i aliq̄ ex dicti eoz sic distingue. aut p̄fir-
 matio fuit facta causa cognita z p̄tib⁹ p̄finit⁹. aut si
 ne cause cognitione. Primo casu si nō fuit apella-
 tū a snia cōfirmatōis nō p̄nt p̄tes q̄ fuerūt p̄ntes
 aliq̄d obijcere nec p̄ viā exceptiōnis neq̄ accusatio-
 nis. qz de facto vni⁹ hois sepius nō ē querendū. p.
 c. cū dilecti. in si. j. e. z p̄alle. c. si. in. vj. z. j. de accu.
 sup his. S̄ respectu. eoz qui nō erāt p̄ntes distin-
 guendū ē. q̄ aut sc̄nerūt cām p̄firmatū. agi z tacu-
 erūt. z sit eis p̄iudiciū. vt in. c. si. q̄ ma. accu. pos. fa-
 cit. c. p̄. de re iudi. Aut p̄babiliter ignorabāt. z tūc
 aut restat aliq̄d iuris p̄ferēdi ip̄i p̄firmato. puta qz
 est cōfirmatus s̄ nōdū p̄secratus. z tūc admittit ex-
 ceptio. vt in. c. sup his. z q̄d ibi no. j. d. accu. Aut ni-
 hil iuris restabat. qz erat p̄secratus. vel erat talis
 plar⁹ q̄ nō indigebat p̄secratione seu b̄ndictione. z
 tunc aut cōfirmatus ē in possessione plature. z nō
 dz admitti aliqua exceptio. qz nō pōt operari na-

turā suā nec respectu actiōis. nec respectu inuēti-
 nis cuz iste confirmatus nihil petat. nec sit i inten-
 tione petendi. z exceptio est intentiōis vel actiōis
 exclusio. vt in. l. j. z q̄d ibi no. ff. de excep. S̄z pote-
 rit iste venire p̄ viam accusatiōis vel denūciatio-
 nis. ad hoc. dictū. c. si. de his qui ma. accu. pos. z vi-
 de p̄ Frede. p̄silio. xvij. z p̄ hoc limita tex. in. d. c.
 si. ¶ Secūdo casu p̄ncipali q̄n sine cause cognitōe
 facta fuit p̄firmatio. dic hodie vt habet in. d. c. si. e.
 ti. li. vj. nā talis confirmatio nō tenet vt ibi. z vide
 plene de hoc q̄d ibi dixi post Inno. in. c. cum olim
 de cau. pos. z in. c. cum olim. de do. z cōtu. Ad istū
 tex. pōt dici q̄ hoc actū fuit p̄ viam accusatiōis seu
 imploratōis officij pōt t̄i aliud membrū addi ad
 p̄dicta q̄n confirmatus nō est in possessione z agit
 possessoriō adipiscende. nunq̄d debeat admitti ex-
 ceptio. dicēdū vt le. z no. in. c. accedens. de accu. et
 istud debet p̄cedere secūdū membrū p̄ncipale.
 ¶ Alterius h̄ querit quid si electio non tenuit. nū-
 quid valuit confirmatio subsequens. z nunq̄d iste
 sic confirmatus sit prelatus. an vero teneat cedere
 ¶ Quo ad primū Inno. z Jo. an. z cōiter doc. seq̄n-
 tes concludunt q̄ confirmatio tenet quo ad validi-
 tatem gestoz. nam gesta p̄ ip̄m confirmatū tenent
 rōne publici officij ex quo putabatur confirmatio-
 nem esse validā. vt in. l. barbarius. ff. de offi. p̄to.
 Et idem dixit Inno. in. c. nihil. j. e. Sed an iste sit
 prelatus dixit Inno. j. e. cū dilecti. q̄ iuriconsult⁹
 noluit ad istā q̄nē r̄fiderē in. d. l. barbarius. nec
 ibi recte r̄fide an ille barbarius qui p̄ errorem fue-
 rat designatus p̄tor cum esset seruus fuerat ver⁹
 p̄tor. sed solū decidit q̄ tenent gesta rōne publici
 officij. Sed dicit Jo. an. h̄ q̄ q̄d cūq̄ istoz defecerit
 non est verus prelatus id est siue electio sit nul-
 la siue cōfirmatio. z sic videt q̄ teneat cedere in fo-
 ro anie. sed postea refert alios dicere vt etiā recitat
 Inno. q̄ sit distinguendū vtrū electio tenuerit de
 iure naturali. puta rōne consensus eligentiū z ele-
 cti licet fuerit nulla de iure positiuo. z tunc ex quo
 fuit subsequuta confirmatio est verus platus nec te-
 neat cedere. sec⁹ si fuit nulla de iure naturali. vt effi-
 dicit h̄ Inno. electio potest dici canonica large. stri-
 cte. z strictius. Dicit canonica large q̄n electio te-
 nuit de iure naturali. qz interuenit p̄sensus eligen-
 tiū z electi. sed non de iure positiuo. Strictie dicit
 canonica q̄n tenuit de iure naturali. z interuene-
 runt etiam substantialia iuris positiuo. sed non so-
 lennia. Strictius dicit canonica q̄n tenuit de iure
 naturali. z interuenerunt omnia que requiruntur
 d̄ iure positiuo. siue sint subalia siue d̄ solēnitare s̄
 subali. puta q̄ vocent̄ ab̄ntes vt q̄d s̄ste. ita q̄ nihil
 deficit de req̄sitis. Per contrariū dicit electio non
 canonica large quando non tenet etiam d̄ iure na-
 turali. quia non interuenit consensus saltem liber
 eligentiū z electi. vñ q̄n ē canonica large lz si stricte
 vt strict⁹ dz tenet p̄firmatio subsequens. z cōfirmat⁹ ē
 ver⁹ plar⁹. nec tenet renūciare. qz ius positiuū ad-
 iucit formā ad scādala euitāda. s̄ ex q̄ i cau nfo nul-
 lū scādalu affuit. z electio tenuerit d̄ iure nāli nō dz
 iste cē obligat⁹ ad renūciādū. z vt Inno. z cōit doc.

sequentes h sequi istam opinionem que mihi nunquam placuit. nam ex quo ius postituum reprobat consensum nisi sit legitimus non video quod etiam de iure naturali teneat talis electio. nam princeps potuit per legem suam talem consensum non solentem prestitum inhabilitare ut in fili habet et no. in. l. cum lex. ff. de fideius. facit. c. ij. de maio. et obe. Et per hac opinionem contraria allego primo glo. in. c. unico. de postu. pla. li. vj. que dicit confirmationem non potuisse si electio erat nulla. ad idem glo. si. in. c. quia sit. j. eo. li. vj. et glo. in. c. si cui et eo. n. li. vj. et tenet Archi. in. c. sicut cam. e. ti. et li. vbi plenius persequitur. facit regula accessorium. de de re. iur. in. vj. Et quod vbi fundamentum deest nihil super edificari potest. j. q. j. cum paulus. et sic tene opinio. quia prior scilicet Jo. an. quod iste non sit verus placet siue electio sit nulla quatercumque siue confirmatio. nisi confirmatio sit facta ex certa scientia per hunc preteritum purgandi omnem defectum electionis. et ad materiam vide quod le. et no. in. c. si confirmationem. j. eo. li. vj. vbi tractatur an electio remaneat valida si cassata confirmatio et quod e contra.

Auditus. Electio per minorem partem capituli facta non tenet. nec per subsequentem consensum ratificari potest. h. d. in eodem intellectu. Prima pars ponit diffinitionem causam. Secunda diffinit ibi nos igitur. Et per intellectum littere premitto quod in hac ecclesia baiocensi. erant duo principales scilicet decanus et cantor qui fovebant partes in capitulo. et dum essent in tractatu electionis decanus adiuerit et cantor cuius tradideret voto suo noluit noverare archidiaconum quem habebat in animo eligendi. sed maliciose noveravit quendam magistrum suum Ricardum subdiaconum. cantor vero etiam maliciose nominavit archidiaconum quem sciebat gratum alteri parti. tandem fuit interposita appellatio ne decanus prederet ad electionem sine consensu capituli vel maioris partis. per hac appellationem non obstante decanus cum suis coplicibus qui non faciebant maiorem partem capituli recessit a noveratione ipsius. R. subdiaconi. et elegit dictum archidiaconum in episcopum. et etiam appellavit ne quicquam contra illam electionem attemptaret. Postmodum vero quidam canonici aduersus partem consenserunt electioni facte de archidiacono. ita quod istis copuratis archidiaconus habuit maiorem partem capituli. Istitis autem electoribus recedentibus cantor cum suis processit ad aliam electionem non obstante electione quam fecerat de archidiacono et elegit illum. R. subdiaconum. Papa vero utraque electionem duxit irritam. Nec exprimitur in textu. ratione decidendi. idem glo. vario modo intellexerunt istum textum. et intrinsecum intricat per glo. intellectus h. c. quod dixit hosti. illud. c. potuisse audiri. si non intelligi versus ad ipsam suam. Jo. an. dicit quod nec etiam per glo. suas habet dare intellectus huius. c. sed tu dic ut dicitur. j. No. primo ex principio ibi auditus et intellectus quod licet quis audiat processum alicuius cause non propter hoc concluditur eum intellexisse merita cause. potest ergo concurrere auditus alicuius rei absque illius intellectu seu intelligentia. et facit pro testibus qui dicunt se audivisse aliquid instrumentum legi ut non per hoc concludatur necessario ipsos intellexisse. nam audire et intelligere sunt diversa. quod col-

ligit h. et copula. et que de sui natura h. copulare diversa. ut no. per glo. super rubrica. ff. de iur. et fac. i. g. et per glo. in. c. quod relata. j. de simo. potest tamen quis audire nudum verborum sonum. et tamen non intelligere verborum efficaciam. No. secundo quod noverantes aliquem in tractu electionis non tenentur illum noveratum eligere. sed potest ab eo recedere alium eligendo. No. quia per noverationem simplicem non est acquisitum aliquid ius noveratum. ut. s. c. pri. in. pn. solent enim ante scrutinium sciendum de electione noverari aliqui de capitulo qui videntur apti et idonei ad regimen ecclesie vacantis non tamen per hoc eliguntur. sed proponuntur ut fiat de eis scrutinium si placet capitulo. et h. modo fuerunt primo noverati archidiaconus et subdiaconus. ad licuit ab eorum noveratione recedere. No. tertio quod decanus h. primam vocem in capitulo. h. tamen intelliguntur doc. et bene preedere ex consuetudine loci particularis. nam in hoc standum est consuetudini. que cessante is qui est maioris auctoritatis h. primam vocem. allegantur doc. ad h. xvj. di. Biddorus. Sed tu dic clarior quod cessante statuto vel consuetudine canonicus prius institutus in ecclesia. et sic antiquior respectu institutionis de preesse alijs. vbi ad eum spectat convocatio capituli. et esse primus in voce et subscriptione. et in sedendo. et in alijs consistibus. facit ad h. c. statuimus. de ma. et obe. et quod no. Inno. in. c. j. e. ti. et vide quod ibi dixi. nam habentes dignitatem in ecclesia de iure non sunt de capitulo nisi alii sint canonici. soli enim canonici faciunt capitulum et unum corpus cum episcopo. ut in. c. novit. et. c. quanto. de his que fi. a pla. vide per Inno. in. c. ij. de insti. et quod ibi dixi. et in. c. cum olim. de re iudi. Adde etiam ad predicta glo. singulariter in. c. a collatione. de ap. li. vj. quod dicitur quod si episcopus h. vocem in. c. tanquam canonicus non debet habere primum locum in capitulo. quod non est ibi ut episcopus sed prior capituli debet habere primum locum. et no. glo. illam singulariter. quod sepe contingit quod habentes dignitatem sunt in quibusdam collegiis personaliter non tanquam habentes dignitates sed tanquam particulares de collegio. ideo non debent isti habere primum locum in collegio. sed rector collegii. Et per hanc glo. potest defendere consuetudinem que viget fere in omnibus studiis ut episcopus quantumcumque maximus ex quo scholaris est non preedit rectorem studii. quod non est in hoc collegio scholarium ut episcopus. sed tanquam scholaris. Item nota quod electio a principio nulla. puta quia facta a minori parte capituli non potest qualidari per subsequentes consensus aliorum particulariter prestitos. et ad hoc quotidie allegatur hec littera. Et ex hoc habes casum l. falem in quo consensus non potest interuenire ex postfacto etiam ad convalidandum actum ut exnunc. cuius contrarium no. in. c. cum consuetudinis. de consue. sed dic ut. j. dicitur. In glo. in ver. cum tamen ex postfacto. ibi electio ista non erat nulla ipso iure. h. colligitur unus intellectus ad textum. quare non tenuit secunda electio ex quo fuit facta post primam irritam et nullam. nam electio que non tenet ipso iure non debet stare impedimentum secunde ut in. c. bone. et. c. dudum. s. e. Glo. solvendo refidet quod prima electio non erat h. ipso iure irrita. et per hoc tenet. in fi. vbi papa utraque electionem irritavit. et prima tenuit. Contrarium tamen sensit glo. sequens. et glo. in. x.

cassatam. et ut p̄dicit iste glo. multū variarūt intelle-
 ctū hui⁹. c. Et possunt colligi ex hac glo. quatuor lec.
 Prima lectura q̄ prima electio tenuit h̄ p̄pter rati-
 habitationem subsequētem licet potuisset irritari p̄-
 pter pendentā appellatōis. sc̄da aut̄ electio non va-
 luit. quia fuit facta post p̄mā nō cassatā. et p̄ appella-
 tionē. sed h̄ lectura nō ē bona cū papa exp̄sse h̄ di-
 cat q̄ p̄ma electio fuit nulla neq̄ potuit cōvalidari
 ex cōsensu quorūdā supuenientī. et sūt ista v̄ba pa-
 ne nō p̄tis. q̄ papa h̄ loquit̄. vt patet in p̄n. c. iō gl.
 sc̄quēs cū alia seq̄nti recessit ab h̄ intellectu tenen-
 do q̄ prima electio fuit nulla ip̄o iure. nec potuit cō-
 validari ex subsequēti cōsensu etiā si appellatio non
 fuisset interposita. et h̄ p̄bat ex illa dictione maxie
 q̄ debet intelligi p̄prie. et in h̄ no. b̄si glo. seq̄ntē p̄
 intellectu hui⁹ dictionis maxie. q̄ q̄n stat p̄prie po-
 nit idem in casibus p̄rarijs. q̄n vero ponit p̄ t̄m
 stat improprie. et idēz no. i. c. q̄m frequēter. j. vt lit.
 nō p̄ref. in x̄. maxime. Secunda lectura colligit h̄
 ex glo. si. in x̄. si dubiū est. cū x̄. se. et in effectu h̄ in-
 tendit q̄ aut p̄ma electio ē euidenter nulla. et tunc
 nō requirit̄ aliqua cassatio. h̄ p̄t p̄cedi ad secūda
 et h̄ casu p̄cedit p̄ria. Aut p̄ma electio est nulla h̄
 nō euidenter imo est p̄babilis dubitatio sup nulli-
 tate. et tunc nō debet p̄cedi ad secūda nisi prius cas-
 set prima que habebat colorē validitatis. et in h̄ ca-
 su p̄t intelligi tex. nam anteq̄ emanasset decisio
 hui⁹ decre. poterat p̄babiliter dubitari vtruz electio
 facta a minori p̄te possit p̄validari p̄ subsequētes cō-
 sensus alioz. debuit ergo prius expectari cassatio
 seu declaratio supioris anteq̄ p̄cederet ad secūda
 et ito. b̄si hunc intellectū q̄ mihi plurimū placet. p̄
 quo allego glo. si. in. c. cōstitut⁹. j. de ap. que hoc te-
 net apte. vide etiā glo. in. c. inter dilectos. in v̄r.
 postmodū. in si. j. de excē. p̄la. sentit p̄n. in. c. cū
 terra. s̄. e. et q̄s ip̄e p̄nno. et quidā alij in. c. cōside-
 rauius. s̄. e. vt recitat h̄ Jo. an. tenuerūt suffice-
 re ad validitatē secūde electōis q̄ notoriū sūt p̄mā
 esse nullā tpe snie. t̄m mihi plus placet p̄cedens di-
 ctū q̄n prima nō erat euidenter nulla. sed poterat
 de eadē dubitari. Tertia lectura colligit ex hac gl.
 in x̄. quidā t̄m h̄ distinguūt q̄ aut prima electio est
 nulla iure actōis et exceptōis. et nō impedit secūda
 aut ē nulla iure actōis sed nō exceptōis. et ista im-
 pedit secūda vt h̄. sed h̄ lec. vt dicit Jo. an. et b̄n ē
 in unis. q̄ nō apparet q̄n est nulla iure actōis et nō
 exceptionis. licet do. An. dixit posse dici q̄ tunc est
 nulla iure actionis et exceptionis q̄n nō tenet etiā
 de iure naturali. q̄ nō interuenit cōsensus eligen-
 tiū liber saltem. est aut̄ nulla iure actionis sed non
 exceptionis q̄n electio tenuit de iure naturali licet
 sit nulla de iure postiuo. nam tunc debet expecta-
 ri cassatio prime. in hoc t̄m nō multū p̄sistit. nec cre-
 do h̄ dictū verū. q̄ tex. est in p̄riū in regula nō p̄-
 stat impedimētū. de re. iur. li. vj. **Quarta** et vlti-
 ma lectura colligit ex hac glo. si. in x̄. si q̄ est rō. di-
 cens q̄ secūda electio h̄ nō tenuit nō p̄pter pendē-
 tiā prime que erat nulla. h̄ ex defectu p̄tatis eligen-
 tiū. q̄ licet p̄ma electio esset nulla. nō t̄m p̄tās elige-
 di erat deuoluta ad cātorē et suos. q̄ alia p̄s nō ele-

gerat indignū. h̄ p̄tra formā. v̄n nō debebat cātor
 et sui p̄cedere ad electionem nō vocatis decano et
 suis p̄plicibus. et h̄ intellectus potest sustētari quo
 ad nullitatē secūde electionis. nō t̄m b̄n explicat p̄
 glo. Jo. an. h̄ dicit posse p̄cludi quicqd scribat per
 alios in materia q̄ secūda electio facta post p̄mam
 ab hoīe vel a iure nō cassatā est nulla. vt. c. p̄sidera-
 uimus. Sed si prima electio est cassata ab hoīe vel
 a iure tunc p̄t p̄cedi ad secūda electionē etiā non
 vocatis alijs electorib⁹ si sunt priuati p̄tate eligēdi
 vt. s̄. e. bone. Sed si nō sunt priuati d̄nt vocari eti-
 am si essent priuandi. als nō valet electio ab alia p̄-
 te facta. vt h̄ et. j. eo. q̄ p̄pter. vbi de hoc. Sed p̄ h̄
 non habet clare intellectus hui⁹. c. q̄re vtraz ele-
 ctio fuit h̄ nulla vel cassata. T̄m p̄t cōdusiue et cla-
 re dici q̄ prima electio fuit h̄ p̄ncipaliter nulla ex de-
 fectu p̄tatis. quia fuit facta a decano et suis cōplici-
 bus qui nō faciebant maiorē p̄tes capituli. vt dicit
 in l̄ra. nam potentia capitularis nō consistit penes
 minorē p̄tem. iō nō potest dici electio facta a capi-
 tulo. vt i. c. j. d̄ his q̄ si. a ma. p̄te. ca. Et licet ex post-
 facto tot ex canonicis alterius p̄tis accessissent ad
 primā electionem decani. t̄m non potuit illa electio
 validari. h̄o q̄ electio v̄z fieri in cōmuni. et sic colle-
 gialiter si aut̄ singulariter. cōsensus aut̄ p̄ticularis
 supueniens nō p̄t validare electionē nullā. quin-
 imo si oēs de capitulo p̄starent singulariter cōsen-
 sum nō p̄ h̄ resultaret cōis electio. vt in. c. in geness
 j. e. et vide bonā gl. in. c. j. de re. ec. nō alie. li. vj. sec⁹
 aut̄ q̄n actus p̄tineret ad aliq̄s vt singulares. quia
 tunc ex cōsensu supuenienti prima dispositio vali-
 datur cū nō habeat collegialiter cōsentire. vt ē tex.
 in. l. p̄ fundū. ff. de serui. ru. p̄di. Itē ad hanc nulli-
 tatē prime electionis adiuuabat appellatōis pen-
 dentia licet etiā sine ea fuisset nulla. ideo l̄ra dixit
 maxime appellatōe pendente et̄. Secūda d̄o ele-
 ctio fuit nulla ex eodem fonte. sc̄ defectu p̄tatis.
 nam p̄pter accessum quorūdā ad primā electionē
 cantoz et alij remanentes nō faciebant maiorē par-
 tem capituli et p̄cesserunt ad electionē alijs nō vo-
 catis. et post appellatōnē et aliq̄s cassare p̄ma ele-
 ctio. que esset nulla non t̄m euidenter erat nulla
 rōne p̄dicta. q̄nimo plus puto q̄ etiam si cantoz. et
 alij fecissent maiorē p̄tem nō potuissent valide eli-
 gere. q̄ oportet q̄ due p̄tes collegij cōueniāt ad h̄
 vt teneat illud qd̄ sit p̄ maiorē p̄tem. vt plene dixit
 s̄. eo. cū nobis. v̄n hec secūda elec̄io fuit facta a nō
 habentibus solidā p̄tatem eligendi. et alijs non vo-
 catis et post appellatōnē. et de subdiacono qui non
 poterat eligi i c̄p̄m tpe hui⁹ capituli. nōdū em̄ cma-
 uauerat. c. a. multis. j. de eta. et q̄li. oportebat em̄ q̄
 eligendus esset p̄sbyter. iō in si. l̄fe dicit q̄ p̄sumpse-
 runt eligere. R. cū esset subdiaconus. et ex p̄dictis
 habet clarissime intellectus hui⁹. c. Et adhuc pleni-
 us expediendo materiā distingo post alios dum
 querit an et q̄n valeat secūda electio collatio vel po-
 stulatio. dic q̄ aut cōcurrūt due postulationes. aut
 due electiones. aut due collatōnes. p̄mo casu si
 vna postulatio est facta a duplo maiorē p̄te. et ex cā-
 lla est admittenda. vt in. c. bone. s̄. e. et melius. j. c.

scriptū. Si postulatio p̄currat cū electione. dicen-
dum vt in. d. c. scriptū. Si p̄currūt due collatōes nō
ualet sc̄da post primā. nisi prima sit euident̄ nulla.
de quo dic vt plene le. z no. in. d. c. inter dilectos.
de exceſ. pla. Si x̄o p̄currūt due electiones est ma-
teria nostra. in qua distinguendum q̄ aut secun-
da electio est facta ab eisdē electorib⁹. aut a diuers⁹
Primo casu aut p̄ma electio erat euident̄ nulla et
eligentes nō erāt priuati p̄tate eligēdi z ualet sc̄da.
vt in. c. cū terra. s. e. Si aut̄ erāt priuati p̄tate eligē-
di z ualet sc̄da. vt in. d. c. bone. in fi. Si autē prima
nō erat nulla saltē euident̄ nulla nō tenet sc̄da nō
cassata prima. vt h. z. s. e. s. d. e. s. d. e. a. u. i. m. Sc̄do casu
q̄si terna fuit facta a diuersis electorib⁹. aut ambe
electiōes fuerūt facte eodē p̄textu. aut diuiso. Pri-
mo casu uidelicet si prima electio est facta a maiori
z saniori p̄te capli. alia a minori tenet electio facta
a maiori z saniori. vt in. c. qz p̄pter. j. e. Si aut̄ vna
est facta a maiori z alia a minori. s. saniori p̄te. vt pu-
ta qz maior ps elegit ignoranter indignum. z tunc
nulla electio ualet. qz electio debet esse facta a ma-
iori z saniori. vt in. d. c. qz p̄pter. s. z. Si si maior ps ef-
fer priuata. qz elegisset scienter indignū ualere ele-
ctio facta a minori p̄te qz censet facta a toto caplo
cū tota p̄tate esset deuoluta ad minorem p̄tē. vt p̄bas
s. e. dudū. Si x̄o fuerūt facte diuiso p̄textu. z tunc
aut prima electio nō tenuit z electores erāt priuati
p̄pter delictū eorū. z tenet sc̄da electio etiam facta a
pauciorib⁹. vt est casus. s. e. bone. aut p̄ma electio
nō tenuit. tñ electores nō erāt priuati z nō tenet se-
cūda. qz nō habebāt isti solidā p̄tatem eligēdi sine
alijs. qd̄ intellige vt. s. dixi. Idē z forti⁹ si p̄ma ele-
ctio tenebat vel nō erat euident̄ nulla. vt h. z. s.
e. s. d. e. a. u. i. m. z dicūt electiōes facte eodē p̄textu
fm̄ Inno. z Lōpo. q̄si fuerūt facte omnib⁹ exsibus
in caplo z pariter eligentib⁹. Dicūt facte diuerso
cōtextu q̄si vna pars eligit postq̄ recessit alia pars
q̄d̄ p̄cedit fm̄ Inno. nisi incōtinenti ex eodē scriptu-
rio vel compromisso fuisse subsequata sc̄da electio.

I. In causis. Potestas data cōpro-
missarijs ad eligendū
plātū re nō integra reuocari nō potest. et
desinit res esse integra postq̄ cōpromissarij ince-
perūt habere tractatū. h. d. Diuidit̄ p̄ncipaliter in
tres p̄tes. In prima ponit postulati petitionē. In
sc̄da ibi nunciū x̄o. ponit electi allegationē. In ter-
tia ibi qz x̄o. primū negociū diffinit. p̄tum diffinien-
dum cōmittit. ¶ Ho. p̄mo qz caplm̄ nō solum pōt
cōpromittere p̄sonis certis p̄tatem eligēdi. s. etiaz
potest aliquos eligere p̄ quos eligunt̄ cōpromissa-
rij. qui habebāt postmodum eligere vice capli. Et
ex hoc inferit̄ qz cōpromissarij ad eligendū possunt
a p̄ncipio esse incerti. certificādi tñ p̄ ipsos quib⁹
est data potestas eos eligendi. Et ex isto tex. singu-
lari infero qz si p̄tes litigantes vel dissidētes volūt
questionē eorū in aliquē amicū eorū cōm̄ compro-
mittere. z nō possunt habere p̄cordiā de certa p̄so-
na eligenda possunt dare alicui vel aliquib⁹ pote-
statem vt ipi eligant eis arbitrū vel arbitros. z va-
lebit electio p̄ illos facta ac si ab ipsis p̄tib⁹ illi arbi-

tri fuissent electi. z in h. tene menti istū tex. z p̄ h. li-
mita. c. innotuit. de arbi. z credo hoc ibi tenuisse.
¶ Ho. qz in numero cōpromissariorū nō est vis. po-
test eis vniuersitas eos eligere in nūero sibi grato
ar. hic iuncto. c. cū in iure. z. c. cū dilectus. j. e. z qd̄
ibi dicit̄ d̄ vniuersitate ecclesiastica idē dicerē in q̄-
libet vniuersitate. vt possit potestare eligēdi sup̄io-
rem in alios cōpromittere. ar. hic. z. j. e. qz p̄pter.
z in regula q̄ p̄ aliu. facit de reg. iur. li. vj. ¶ Ho.
ibi qui p̄sturo iuramēto. qz isti cōpromissarij depu-
tati. ad eligendū p̄fit astringi iuramēto vt electiōis
negociū fideliter z canonicē explicēt. facit ad id qd̄
dixi de iuramēto arbitrorū in. c. ij. d̄ arbi. nō tamē
puto qz istud iuramētū sit de substantia. s. istud fuit
h. ex forma cōmissiōis sibi facte. ad h. qd̄ no. i. c. cū
dilecti. de p̄sue. ¶ Ho. ibi a singul̄ de caplo statu-
tum est zc. ar. qz cōpromissus sup̄ p̄tate eligēdi nō
pōt fieri nisi omnib⁹ z singul̄ canōicis p̄sententib⁹
z facit tex. j. c. qz p̄p̄. tenēt cōiter doc. h. z. i. c. qz p̄p̄
z in. c. scriptū. j. eo. vñ non sufficit h. casu maior ps
capituli. Ratio qz cuiuslibet interest singularis vt
eligat p̄ se z nō p̄ aliu. ideo quilibet potest p̄tradice-
re fiat cōpromissus. z in re cōi potior est cōditō p̄-
hibētis. vt in regula in re cōi. de reg. iur. li. vj. z in. l.
fabinus. ff. de cōi diui. z tene mēti h. dictū. imo pl⁹
dicūt cōiter hic doc. z originaliter fuit Lōpo. qz nō
ualet cōpromissum factū ab vno noie oim̄ alijs p̄-
sentib⁹ z nō p̄tradiceb⁹. qz cū ista res nō sit leuis
imo magne importātie debēt sigillatim oēs inquiri
z exp̄sse p̄sentire. Et no. h. dictū sing. nec tradas
obliuioni. ex quo pōt sumi h. regula. qz in arduis ex-
plicādis in vniuersitate debēt oēs exp̄sse p̄sentire.
nec sufficit qz act⁹ explicet p̄ alios noie aliorū. s. illi
taceant z nō p̄tradiceat. qz in re onerosa z graui d̄
interuenire p̄sensu exp̄ssus. nec taciturnitas ha-
beet p̄sensu. facit ad h. qd̄ no. Inno. in. c. in gene-
si. j. e. z glo. in regula is qui tacet. li. vj. sec⁹ pōt dici
in re leui z maxie p̄cupiscibili. vt tūc taciturnitas
habeat p̄sensu. vt no. in locis p̄all. Ex quib⁹ po-
test sumi singularis limitatio ad no. p̄ Inno. i. c. j. d̄
his q̄ si. a ma. p̄te ca. vbi no. dicit̄ qz si i caplo tractat̄
aliquid illicitū z dānabile tenent̄ illi de vniuersitate
p̄tradice. als si nō p̄dicāt habent̄ p̄ cōsententib⁹.
z inuoluūtur peccato z pene peccati cū alijs p̄sen-
tientib⁹ exp̄sse. vt istud dictū p̄cedat quo ad euitā-
dum peccatū ne sub velamine taciturnitatis pec-
catū nutriat. sed quo ad validitatē actus tene qd̄
s. dixi. z h. no. ¶ Ho. ibi. caplo publicariū. qz po-
stulatio siue electio est in caplo publicanda. z aliqui
dicunt qz etiā ip̄lo est publicanda qd̄ nō est damna-
bile fm̄ Inno. ¶ Ho. ibi qui remanserūt in. caplo
qz h. caplm̄ eligat plātū in loco capitulari. compro-
missarij isti a caplo deputati nō tenent̄ de necessita-
te in caplo eligere plātū. nā vt h. vides isti compro-
missarij secesserūt in p̄tem ad tractandū de electio-
ne canonicis remanentib⁹ in caplo. z facit ad ea q̄
dixi. s. e. qd̄ sicut. vt non sit vis in quo loco fiat ele-
ctio dūmodo fiat infra ambitū ecclesie cathedralis.
¶ Ho. ibi inhibuerūt eis ex p̄te nostra. z tene mē-
ti istū tex. p̄ p̄suetudine istorū inferiorū q̄ cū timent

molestari precipit ex pte regis seu pntis ne eis fiat iniuria. lz a rege seu pntate no habuerunt hac pntes precipiendi. na caplm pcepit hic istis copromissarijs ex pte pape ne ad vltiora pcederent. z tñ a papa nullā sup b receperūt pntem. vt colligif. j. ex. d. qz do. z dicit Jo. an. hic qz hic ponit mos istoz vulgariū quasi sentiat qz de iure tale mandatū nihil inducit. Sz tu adde vnū tex. iuriciuilis in. l. d. pupillo. in. s. siqs ipsi ptozi. ff. de no. ope. nunci. vbi fm lectu. scōam quā ibi sentit glo. z notāter defendit Bar. pbat qz siqs prestat alicui ne edificet nouuz opo z arripit iter cundi ad supiorē tal. prestatio cū arreptione itineris habet vim denūciatiōis. ita qz qdqd postea edificat veit destruēdū ac si dñūciatiō fuisset facta. nā fm Bar. ibi videt talis ex arreptione itineris ad supiorē possit sub ptectione supioris. ar. l. c. dilecti. j. d. ap. z qd no. p. Inno. z Jo. an. in. c. vt debet. c. n. p. qd pōt inferri. si timēs iniuriā sibi inferri precipiat illi ne iniuriā sibi inferat. et arripit iter cundi ad principē qz p b videt positus sub ptectione principis vt scistud pceptū cū arreptione itineris habeat vim cuiusdā appellatiōis extraiudicialis. ex quo puto qz graui⁹ venit ille puniendus qui intulit iniuriā post pceptū cū arreptione itineris qz si ista nō pcessissent. nā videt qz inferēs iniuriā ptempserit nedū ius. s. etiā sub cui⁹ ptectione iste se suposuit. qd diligēt no. z pōdera qz papa nō redarguit caplm de pcepto taliter facto. qz nō fuit factū aīo cōmittēdi falsum. sed repellēdi iniuriā quā credebāt sibi inferri si nō pnterēt reuocationi capli. ¶ Ho. ibi cāpanā pulsari fecerūt. qz vniuersitas pōt pgregari p sonū campanē vbi b ē d. more. Et no. diligēt hūc tex. p cōi obfuātia. z dicit no. Inno. sufficere b signū in minorib⁹ negocijs. s. in electionib⁹ in quib⁹ debēt absentes vocari nō sufficit sonus campanē. sed debent absentes vocari p nūciū vel lras. vt in. c. cū inter vniuersas. s. e. z. j. e. qz ppter. fac. l. fi. C. de pdi. decu. li. x. Et pōt circa hoc dari hec regula qz in negocijs qz possunt expediri p pntes qd est regulare iurē no. p. gl. in. c. ij. de testi. li. vj. sufficit vocatio p sonū cāpanē dñmōdo talis sit campana qz ipi⁹ son⁹ puenire possit ad intelligentiā existentiū in loco. s. in negocijs in quibus absentes sunt vocādi nō sufficit vocatō p sonū cāpanē. s. debēt absentes vocari mō predicto. vt in iurib⁹ pall. ¶ Ho. ibi d. pntu totius capituli intelligit esse facta. tex. no. qz illud qd fit p cōmissarium fingit esse factū p ipm cōmittentē. Vñ facit iste tex. ad qōnem notabilē z quotidianā d. qz als in facto sui pntus. Quidā testator mandauit certa bona sua distribui in pias causas fm qz videbitur suis executorib⁹ testamti. isti executores elegerunt negociū priuilegiatū. v. puta fabricā ecclie eps loci petebat quartā bonoz legator. replicabatur qz de relicto facto p fabricā non debet quarta. vt in. c. fi. de testa. replicabatur qz testator non elegerat fabricā sed executores. querebat quid iur. r. spondi qz nō debebat quarta. qz illud qd fit p executores testamti videt factū p ipm testatorē. vñ pnde est ac si ipse testator elegisset fabricā. ar. opti

mū b z in. l. vnū ex familia. s. j. ff. de le. ij. z ibi b fir mat Bar. p illū tex. z ex his habes bonā practica impedendi quartā epi qz vbi testator reliquit i genere ad pias causas facias qz executor testamenti eligat aliquā cām priuilegiatā ex qua non debeat quarta. z que sint cause priuilegiatē dic vt le. z no. in. d. c. fi. z in. c. ij. de sepul. ¶ Ho. ibi qz iam in tractatu pcesserant. tex. valde notabilē facientem ad multa ex quo pōt instrui qū negociū extraiudiciale desinit esse integrū. nam ex quo iudiciuz incepit agitari z tractari nō dicit ampli⁹ integrū. z lat⁹ psequit hic Inno. dicēs qz cū attingunt substantia ipius negocij desinit esse integrū. puta cū inceperunt tractare de psona eligenda. sec⁹ si solūmodo sint expleta aliqua primētia ad solennitatē act⁹ vt qz dixerūt missam de spūsancto elegerūt vel qd simile. facit qd le. z no. in. de. si. de p. cu. ¶ Ho. vltimo ibi vntem z necessariā inueneritis z qz epus electus vel postulat⁹ ad aliā eccliam nō d. z trāsire sine noua examinatione. z sic videt qz epus vtilis vni ecclie nō psumat vtilis alteri. vel forte b fit qz ex postfacto potuit effici inutilis. ar. in. c. veritat. de do. z p. u. z. c. licet heli. de simo. Potest etiā notari ex principio littere vnū aliō bonū dictū qz illud debet fieri p corditer qd fit p oēs nemie discrepante. secus si fiat p maiorē ptem. vnde illud qd fit per maiorē ptem nō dicit p corditer fieri. qd pbat tex. ibi cōcorditer vel tres ex illis zc. vbi tex. ponit ista vt diuersa. idēz videt pbari in. c. quorundā. j. c. li. vj. tenet glo. in de. ne romani. de cle. dixi plene i c. nō pōt. de re iudi. Et nota de notabili z quotidiana questione ad quā inducit iste tex. emanauit p coniu p pntem vniuersitati cuiusdā castri vt auidita cāpana veniret oēs ad electionē certā fiendā. demū pulsata cāpana ex centū qui erāt in vniuersitate castri cōparuerūt. xxx. dūtaxat querit nūquid isti soli possint pcedere ad electionē faciendā hāc. q. disputauit quidā Ja. dini bononien. canonicus vt b refert Jo. an. z in effectu cōclust qz ex citatio emanauit p habentē potestātē isti venientes possunt eligere. al. no. in. c. j. d. maio. z obe. sed si citatio fuit facta p nō pntem vniuersitati. sed alii quibus de vniuersitate pcurantib⁹ subdistinguit qz aut labebat tps pfixum ad eligendū z pōt mior ps pntes alios vocare ad eligendūz ne currat sibi tps. aut nō labebat tps. z tūc nō sufficit mior ps. qz b spectat ad maiorē ptem. z optet tūc qz veniat due ptes z valebit qd faciat maior ps. vt i. l. quod maior. ff. qd cuiusqz vniūsi. Jo. an. fmittit ad no. in. c. cū nobis. s. e. z ibi plenissime dixi. Sz aduerte qz ibi solū tractat ad quē spectat pfixo termi ad eligendū. z de b dicendū vt ibi. s. p. p. p. huius questionis nō tractat ibi. vñ no. ex pncipio huius questionis qz qū puocatio vniuersitatis fit p euz ad quē de iure vel psuetudine spectat puocatio vniūsitatis. tuuc talis citatō pstituit nō venientes in contumacia adeo qz venientes dūtaxat possunt explicare ea que incūbebāt agenda. licet venientes nō faciant maiorē partem. sed longe minorē. b dicit sensu Inno. in. d. c. j. de ma. z obe. sed non fuit ita

specifice locut^r. et idē sensit in. c. ij. de no. ope. nū. vbi vide et cōiter canoniste in vtroq; loco solēt trāsire cū p̄dictis. et hic etiā. s̄. admiror q̄ nō allegauit dicta legistax in p̄trariū. nec Bar. allegauit dicta canonistax. nā Bar. exp̄sse tenuit p̄trariū. i. l. oēs p̄li. ff. de iust. et iur. vbi dixit q̄ quantūcūq; vniuersitas vocet p̄ magistratū. optet tñ ad h̄ vt veniat seu valeat qd̄ sit in vniuersitate q̄ veniant salte; due ptes. vt in. l. noiationē. C. de decu. li. r. et in. l. nulli. ff. qd̄ cuiusq; vniuer. et sp̄āl̄ p̄ decisioē all. l. fi. C. de p̄di. curi. li. xj. vbi d̄z q̄ decretū nō d̄z ex ta bella recitari. q̄si dicat fm̄ eū nō sufficere q̄ tabella id est p̄ aliq̄d̄ instrumētū pulsatile puocet vniuersitas. s̄ est necesse vt veniat ipsi de vniuersitate saltem due ptes. et ita hodie practica; in tota tuscia in vniuersitatib⁹ ciuitatū. nūq; etiā aliq̄d̄ tractarēt in p̄silio nisi venirēt saltē due ptes p̄siliarioz. p̄siliū etiā ciuitatis rep̄ntat totuz p̄lim. vt no. glo. C. q̄ sit lon. p̄sue. sup̄ rubrica. mihi aut̄ plac; dicta canonistax. ar. optimū in. c. cū nob. s̄. eo. vbi dicit q̄ vocati nolētes venire faciūt se alienos. et adde glo. in de. qd̄ circa. de elec. q̄ dicit absurdū esse in nūero cōputare illos q̄ vocati venire noluerūt. p̄ hoc q̄a sicut ius vniuersitatis pōt residere i vno solo alijs remotis vel longe agentib⁹. vt no. in. c. gratuz. de postu. pla. et in. l. sicut. ff. qd̄ cuiusq; vniuersi. ita di cemus in alijs p̄tumaciter nolentib⁹ venire. absurdū nāq; est q̄ p̄tumaciā p̄ticulariū debeāt impedire negocia vniuersitatis. et ad. d. l. fi. quā p̄ se ad ducit Bar. pōt r̄nderi q̄ illa s̄a h̄ nō p̄bar. nāz habet p̄ncipalr̄ duos intellect⁹. p̄rim⁹ q̄ decretum nō debet ex tabella recitari. i. p̄ tabellionē. qz istud nō est delegabile. et fm̄ hūc intellectū illa. l. nō facit ad p̄positū. Ad. l. noiarōnē et l. nulli pōt dici q̄ nō loquunt^r qñ puocatio fuit facta p̄ p̄sidentes vniuersitati et vocati sunt in p̄tumacia. s̄ qñ vniuersitas p̄ se p̄gregat. nā optet q̄ tūc sint due ptes p̄sentes. ita sensit Inno. in. d. c. ij. de no. ope. nunci. et hec no. ¶ In glo. in. x. qz x̄o postulatio in fi. no. bñ istam gl̄. ex q̄ collige q̄ in mādato n̄ solū veniunt exp̄ssa in eo. s̄ etiā ea q̄ sunt p̄paratoria et vicina ipsis exp̄ssis. p̄sertim qñ ex non exp̄sso puenit ad id qd̄ est exp̄ssum. sicut hic data p̄tate eligēdi venit p̄tās postulādi. et idē tenuit glo. in. c. null⁹. lxj. di. in fi. glo. mag. et in. c. licet. viij. q. j. dixit tñ lhosti. hic qd̄ d̄ rigore si veniret postulatio. sed h̄ cōphendit ex quadam equitate. s̄ ego allego tñ glo. sing. in. c. j. de postu. pla. in fi. q̄ vult q̄ etiā in materia penali sub noie electionis venit postulatio cū p̄ postulationē pueniat ad ip̄am electōez. et vide qd̄ ibi dixi. et optime facit. l. oratio. ff. de spō. vbi dicit q̄ phibito matrimonio censent̄ etiā phibita spōsalia de futuro. qz p̄ ea puenit defacili ad m̄fimoniū. ad idē. l. hircor. ff. de pig. vbi p̄t; q̄ res phibita vendi nō pōt pignozari. qz p̄ pignozatiōz defacili puenit ad distractionē. vt in. l. ij. C. de iu. do. impe. ita dicam⁹ in sili q̄ cū dantes p̄tatem eligēdi intendunt vt ecclesie puidet de pastore venit oīs mod⁹ p̄ quē potest ecclesie puideri. et p̄sertim h̄ est admittēdū quan do gratiose daret p̄tās eligēdi. debet etiā tunc fieri

largissima interpretatio in p̄iudiciū p̄cedentiū. vt in c. cum dilectus. de p̄sue. et in. c. olim. de x. sig. et ad p̄traria all. in. glo. dic q̄ p̄cedunt in his q̄ nō sunt ita cōiūcta mādato p̄ncipali. ista etiā nō veniūt. ita intellige. c. cuz olim. el. j. de offi. dele. et vide qd̄ ibi dixi. ¶ In glo. in. x. cū res nō ess; integra in fi. gl̄. ista m̄strū variat in h̄ ar. residet tandē in opinione q̄ potestas data cōpromissarijs non pōt reuocari etiā re integra existēte. quia nō erat puz mādatur sed pon⁹ quedā donatio seu gratiosa p̄cessio isticō promissarijs facta. refert tñ glo. in fi. quosdā tenuisse q̄ re integra possit reuocari. et hanc sc̄dam opi. tenuerūt. Glincen. et Hof. hic. et s̄. e. cam. et lhost. h̄ dicit q̄ cū res est inteḡ nō interest istoz cōpromissarioz p̄tatem reuocari. qz poterūt ipsi in in caplo habere vocē sicut alij. s̄ si res nō est integra possit p̄tendere interesse in reuocatione p̄tatis. qz singuli sciunt quib⁹ ipsi fauebāt q̄ re integra ipsi nesciebant. vñ cū incurrerint odiū plurimoz interest eorum vt nō reuocet mandatū. hec rō lhosti. nō militaret si cōpromissarij nō essent de caplo. qz reuocata potestate nō haberēt vocē in capitulo. Alij tenētes mediā viā distinguūt et bene p̄cordādo opi. p̄trarias q̄ aut vniuersitas dedit hanc potestates ipsis cōpromissarijs gra ip̄oz cōpromissariozū vt sic eos honorarēt in actu eligēdi. et tūc p̄cedit opi. glo. vt etiā re integra non possit potestas reuocari p̄ rōnem glo. Aut hec p̄tās fuit data non fauore p̄sonaz. sed vt puideret ecclesie forte facili⁹ p̄ viā cōpromissi. ita q̄ isti fuerūt deputati nudi m̄stri et executores. et tūc p̄cedat opi. p̄ria vt re integra possit reuocari. secus re non integra. et in h̄ casu p̄cedat iste tex. et hāc distinctionē vide; approbare Jo. an. h̄ et cōiter doct. sequētes. et vide; de mente Inno. in. c. p̄stitut⁹. de p̄ces. p̄ben. et vide qd̄ ibi dixi. ¶ Nec ob. si dicat q̄ in hoc vltimo casu reuocatō deberet admitti etiā re nō integra soluto itereffe cū hoc sit de natura mandati. vt in. l. si pecunia. ff. de cōdit. cau. da. hoc etiā p̄cedit fm̄ Inno. in p̄phanis. nō aut̄ in sp̄ualibus que nō recipiūt rectā estimatōez. iuxta no. in. c. corā. de offi. dele. Et no. singu. hoc dicit et satis placet mihi p̄missa distinctio. nā p̄ma opi. p̄bari vide; in. d. c. p̄stitut⁹ intelligendo vt ibi dixi. sc̄ba opi. vide; p̄bari hoc in tex. nā fortiss̄ mū est ar. a p̄trario sensu ex quo in iure nō rep̄t cōtrarium. vt in. c. aplica. de his q̄ fi. a p̄ela. et no. in. c. publicato. j. eo. Quid aut̄ dicendū in dubio si nō apparet an fauore ecclesie. an x̄o p̄sone sit data potestas. dixit hic do. An. q̄ debem⁹ cōsiderare quid actū fuit p̄ prius. quasi velit dicere possibile esset q̄ cōpromissarij h̄ petierūt ex gratia. vñ licet x̄ba cōmissionis nō sapiāt gratiā. tñ in dubio intelligunt fm̄ ea que acta sūt. p̄ h̄ all. l. si p̄ses. ff. de pe. et l. si seruus plurium. ff. de lega. j. Si autē nō pōt apparere p̄ ea que p̄missa sunt dicit p̄sumendū q̄ pot⁹ voluerit caplm̄ puidere ecclesie q̄ facere gratiā cōpromissarijs. qz gratia nō est p̄sumēda fm̄ cuz all. c. fi. j. de transla. p̄ela. s̄ posset allegari mel⁹. l. cuz de indebito. ff. de p̄ba. in fi. et no. glo. in. l. cum quidam. ff. si cer. p̄eta. que no. dicit q̄ si dico vni tolle

hac pecuniā nō psumit donatio. sed potius mutuū vel depositū. quia nemo psumit iactare suū. vt i. c. super hoc. de renūciat. et in. d. l. cū d. indebito. et nō ex p̄dicti naturā istorū cōpromissorū. ¶ In glo. si. in si. nota bene istā glo. in si. nā sentit hic veram et cōmunē opi. que tenet in. c. bone. ij. d. postul. pla. q̄ postulatōes possūt recedere a postulatōe anteq̄ postulatō sit superiori p̄sentata licet aliud sit in electione. vt i. c. publicato. j. eo. Et ad istū tex. qui videtur obstare cū caplm nō potuerit recedere ab illa postulatōe r̄idet glo. q̄ obstabat hic caplo fides p̄stita. quia p̄miserat illis cōpromissarijs recipere illū que ipsi eligerēt. Et sic habes casū nō. i. quo a postulatōe nō potest recedi enā anteq̄ sit superiori p̄sentata. puto tamē q̄ si cōpromissarij cōsentirēt reuocationi q̄ posset caplm ab illa recedere atq̄quā esset superiori p̄sentata. quia postulator non potest p̄tendere interesse cū sibi ius non sit q̄sitū. iuxta no. in. c. pe. de postul. pla. Et ex hoc potest solui aliud cōtrariū qd̄ formari p̄t de. c. scriptū. j. e. vbi patz q̄ postulatō nō preferit electōi nisi sit facta a duplo maiori parte. Sol. illud p̄cedit quādo postulatō et electō d̄ diuersis facte cōcurrerēt. h̄ aut̄ deficiebat potestas in electorib⁹. quia eam trāstulerāt illos cōpromissarios. nec poterāt illam potestātē reuocare cū res non esset integra. ¶ Sed circa p̄dicta et circa tex. dubitat̄ vtrū in casu in quo p̄t potestas reuocari qualis debeat esse reuocatio. p̄mo tenet q̄ debet esse expressa. nec sufficit tacita. puta si capitulū re integra procederet ad aliū eligēdū. nisi em̄ reuocatio in timeē ipsi cōpromissarijs teneret electio fm̄ cū. ar. in. l. si procurator. ff. de iudi. puto h̄ dictū Inno. p̄cedere nisi p̄cederet electio capitulū nam tunc nō video quōd possit tenere electio cōpromissarij licet ignorauerit eā qm̄ ex quo res est integra pt̄as p̄māsit apud caplm. vt in. c. dudum. de p̄bendis. li. vj. Secunda vero electio reperit̄ facta post primā ergo nō debet tenere ar. eius qd̄. le. et no. in matrimonio carnali. in. c. si. de procur. li. vj. ¶ Et ex isto tex. p̄t colligi vna nōbilis differētia inter matrimoniu carnale et spūale. nā ad cōtrahēdū matrimoniu spūale sufficit dare mādātum aliquibus in genere vt h̄. sed in carnali matrimonio oportet q̄ def spūale mādātū ad cōtrahēdū cū certa persona als mādātū nō est sufficiens. vt est tex. no. in. l. generalit̄. ff. de ri. nup. et est glo. no. in p̄dicto c. si. quā tenebis semper mēti. ¶ Alterius querit̄ nūquid vnus solus d̄ caplo possit re integra reuocare cōpromissū. Inno. et Lōpost. dicūt q̄ sic qz sic a principio p̄t vnus solus resistere ne fiat cōpromissū. vt. s̄. dixi. ita vnus solus re integra d̄ posse cōpromissū reuocare. in. l. vranus. ff. de fideiuss. cōtrariū tñ tenuit hic Saf. de cal. qz ex q̄ cōpromissum est factū p̄ totū capitulū cū isti cōpromissarij sint quasi p̄curatores istius capituli et non istius singularis tñ non p̄t ipse solus reuocare. et hoc dictū plus placet mihi qz ex quo cōpromissū semel tenuit oportet q̄ maior pars cōcurrat in reuocatiōe. ar. in. c. j. de his q̄ si. a ma. par. ca. z. l. qd̄ maior. ff. ad municip. Itē querit̄ quid si vnus ex cōpromis-

sarijs esset excōmunicat⁹ nūquid vitiares tota electio. p̄cludit̄ cōit̄ docto. q̄ aut̄ est excōmunicatus publice et nō tenet electio etiā aliorū. ar. in. c. si. de procur. z. c. ad pbandū. de re iudi. Si autē esset occulte excōmunicat⁹ et tunc aut nō remanet maior pars in non excōmunicatis. puta qz erant duo cōpromissarij et tunc etiā nō tenet electio. ar. in. l. pedius. ff. de arbitris. secus si maior pars remansisset in alijs. ad qd̄ facit qd̄ no. in. c. illa. s̄. eo. et in. d. c. si. de procur. et h̄ no. qz possunt adduci ad alios actus explicandos per vniuersitatē vtrū excōmunicatō vnius inficiat totū qd̄ sit ab vniuersitate. et dicendū est vt. s̄. et vt plenius dixi in. d. c. illa. et in. d. c. si.

Cum ecclesia. De cōsuetudine p̄t canonicoz electō ad solū capitulū pertinere. h. d. et lo et quotidie allegari. p̄mo ponit̄ consultatio. Secundo respōsio ibi mādatur. ¶ Nota ibi debito obsequio r̄. iuxta glo. j. q̄ licet in ecclesia nō sit statutus numerus canonicoz nihilomin⁹ potest illa ecclesia defraudari debito obsequio canonicoz. et dic̄ q̄ dicit̄ defraudari habito respectu ad cōsuetudinē ecclesie vt si cōsueuerūt esse plurimi canonici nūc autē sunt paucissimi. et idem sentit glo. in. c. ex parte assensis. de concef. p̄ben. in. si. et vide qd̄ ibi dixi. et in hoc tene mēti istū tex. etiā pro ecclesijs regularibus in quib⁹ regularit̄ non solet esse certus numerus canonicoz. nā ex cōsuetudine antiqua p̄t deprehēdi vtrū ecclesia fraude in debito obsequio monachoz. et adde qd̄ dixi in. d. c. ex parte. ¶ Secundo nota ibi elegit̄ instituit. q̄ electio canonicoz potest p̄tinere ad vnū tñ puta ad episcopum. nā h̄ obtinuit̄ ep̄s nisi canonici habuissent meliores probationes. probat̄ q̄ per istū tex. sic in ductum q̄ sic ex cōsuetudine p̄t electō canonicoz p̄tinere ad solū capitulū ita p̄t pertinere ad solū episcopū vt hic. et facit. c. ea noscūt. j. de his que si. a pla. potest etiā p̄tinē de iure speciali ad aliū p̄latū. vt in. c. si. de insti. vbi donatio p̄bendarū in ecclesia paracef. p̄tinēbat ad quedā abbatē. dixit tamē h̄ hosti. q̄ nō p̄prie dicit̄ electio cū p̄tinet ad vnū sed potius canonicoz creatio. h̄ dictū puto procedere quando nō expectat̄ alterius cōfirmatō. nā potest receptio seu creatio pertinere ad capitulū sine alia cōfirmatōne superioris. et ex sola receptione creatur ius canonicū. facit. c. cū in ecclijs. de p̄bē. li. vj. et qd̄ no. Inno. in. c. transmissam. s̄. eo. n. vbi vide. sed si expectat̄ alteri⁹ cōfirmatio. puta qz sic h̄ consuetudo vel p̄uilegiū tunc potest dici electio h̄ ad vnū p̄tineat. nam et patron⁹ dicit̄ quodāmodo eligere. vt in. c. nobis. de iurepa. qz p̄mo elegit̄ et postea p̄sentat. vnde ex quo expectat̄ p̄firmatio superioris debet dici electio et nō creatio. h̄ dictū hosti. p̄cedit quo ad istū tex. in quo episcopus p̄tendebat p̄tē creādi canonicos et vide Inno. vbi. s̄. ¶ Nota tertio q̄ causa p̄t esse in iudicio inter ep̄m et suū capitulū absq̄ eo q̄ caplo def̄ curator ad litē licet glo. aliud senserit in. c. significauit. j. de appella. et vide qd̄ ibi dixi. ¶ Nota qd̄ libellus potest cōtinere plures petitōnes p̄tra eūdem reū. cōcordat. c. veniēs

de p̄scrip. t. c. querelā. s̄. eo. c. 3. ff. **N**o. quinto q̄ v̄t̄s iure suo nō dicit alicui facere iniuriā licet resistat volūtati etiā superioris. qz iniuria est q̄s aliqd nō iure fit in dedecus alteri. vt in. l. j. ff. de iniur. s̄ ex quo quis p̄tendit habere ius nō d̄z facere iniuriā. ad idē bo. tex. in. l. nō videt. ff. de re. iur. vbi dicitur q̄ nō videt vim facere qui p̄tendit in iudicio actione ordinaria. t̄ in h̄ no. istuz tex. iūcta glo. iij. **N**ota ibi anteq̄ ep̄iscopus memoratus. q̄ p̄sumendū est p̄ eo qui p̄bauit antiq̄orē possessionē. ad q̄d vide q̄d no. Inno. in. c. sepe. de resti. spo. et quod le. t̄ no. in. c. licet de p̄bati. t̄ p̄ Bar. in. l. cōquerer̄. C. vnde vi. **N**ota vltimo ibi generalis cōsuetudo. q̄ p̄suetudo generalis p̄uicte debet extendi ad loca particularia ipsius p̄uicte. dixit tamē hic Eḡi. q̄ non sufficeret general' cōsuetudo sine sp̄ali p̄suetudine p̄iculariū locoz. Hosti. t̄ adducit in p̄trariū. c. super eo. j. de censu. t. c. ff. de offi. archi. t̄ ita transeūt doc. Sed tu dic clarior et melius q̄ generalis p̄suetudo non debet extēdi s̄ ius cōe ad loca particularia in quibus nō est talis cōsuetudo. et idem puto vbi cōsuetudo generalis esset als multū onerosa qz nō debet extendi cū p̄e iudicio illoz qui fuerūt diligētes in nō admittēdo talem p̄suetudinem. vt no. voluit Inno. in. c. ff. de offi. archi. p̄ h̄ facit regula odia. de re. iur. li. vj. et c. cū p̄tingat. de deci. t. l. q̄d x̄o s̄ rōnez. ff. de legi. t̄ in his casibus p̄t. p̄cedere opi. Eḡi. nā ista cōsuetudo q̄ canonici eligant canonicos irrequisito ep̄o est p̄tra ius vt statim dicit sup glo. ergo p̄suetudo generalis p̄uicte nō sufficit nisi ad sit etiam p̄suetudo specialis loci. Et ad istū tex. dic q̄ caplm̄ hic nō fundabat se soluz sup hac p̄suetudine generali sed sup alijs p̄batōnib' quas induxit p̄ quas p̄bauit intentionē suā vt patet in p̄ma p̄e. c. ff. v̄t̄ p̄suetudo generalis solū hic admiculabat̄ intētiōni capli ido tex. dixit maxime si sit notoriū t̄. Idē em̄ fuisset si nō p̄currisset cōsuetudo generalis t̄ h̄ p̄pter p̄bationes capli. sed vbi p̄suetudo nō est cōtra ius nec aliter onerosa t̄c in dubijs p̄iculariuz locoz recurrendū est ad p̄suetudinē generalem p̄uicte. t̄ h̄ casu loquit. d. c. sup eo. Et aduerte qz p̄ p̄e ista nō erat p̄suetudo quaten' caplm̄ vult acq̄rere iura cōtra ep̄m sed poti' ē p̄scriptio de cui' natura est detrahere vni t̄ acquirere p̄scribenti. v̄t̄ in tali p̄suetudine imp̄prie dicta requireret̄ titulus sicut in p̄scriptōne. de quo habes glo. sing. in. c. iij. d̄ p̄sue. li. vj. que sic d̄z intelligi t̄ limitari. t̄ v̄t̄ de ibi latius p̄ Jo. an. in nouella. **I**n gl. j. ibi q̄a nō erāt distincte p̄bende. vult s̄ glo. t̄ h̄ q̄ vbi nō sunt distincte p̄bende seu certus numer' p̄bendarum t̄ canonicoz ibi nō fit deuolutio p̄tatis ad superiorē ex negligētia habētis p̄uidere seu cōferre t̄ hoc p̄bat in. c. ij. iuncto. c. ex p̄te. de p̄cess. p̄ben. nā deuolutō p̄tatis fit vbi beneficiū vacat. vt in. d. c. ij. sed vbi nō est cert' numer' non est dare vacationē. vt in. c. dilecto. de p̄ben. t̄ id q̄d tenet h̄ glo. sequit̄ ap̄tius h̄ Inno. dicit q̄ vbi p̄bende nō sūt distincte nō p̄t ep̄s supplere negligentiā licet p̄t sit cōp̄ellere habētēs. p̄uidere p̄ censurā eccl̄asticā

sed hosti. dicit t̄ meli' q̄ licet deuolutio h̄ casu nō fiat ipso iur' p̄t t̄ ep̄s assignare terminū canonicū infra quē debeāt ecclesie p̄uidere de ministris q̄d si nō fecerit poterit ep̄s lapso termino p̄uidere. ar. opti. in. c. irrefragabili. s̄. excessus. de offi. or. t. c. quanto. t. c. ad rep̄imēdū eo. ti. t. c. significauit. d̄ offi. dele. facit tex. ix. q. iij. cū scimus. t̄ h̄ dictū cōit tenet t̄ idem dixi in. d. c. ex parte astensis. t̄ iste est optimus modus supplēdi negligentiā inferioris etiam in alijs iurib' p̄scriptis p̄tra ep̄m. videt em̄ data potestas inferioribus in quātū sunt solliciti in ea explicanda. ideo data negligētia mō p̄dicto potest ep̄s supplere vt in iurib' p̄alle. t̄ h̄ no. **I**n glo. ij. ibi dico q̄ de iure cōi simul ad ep̄m t̄ caplm̄ p̄tinet collatio b̄ficiōz t̄. p̄dēra v̄ba glo. naz cū in principio formauerit questionē de collatione p̄bendaz d̄t̄at̄ nūc autē videt̄ general' cōclude re vt oim beneficiōz collatio p̄tineat de iure cōi ad ep̄m t̄ caplm̄ simul sed quaten' loquit̄ generaliter male dicit. nec. c. nobis q̄d allegat h̄ p̄bat imo contrarium cū dicat patronū debere p̄t̄are instituent dū ep̄o t̄ nullā mentōem agit de caplo. Item contra glo. est tex. in. c. cū ex iniūcto in fi. d̄ hereti. vbi dicit q̄ institutio t̄ destitutō p̄sonaz p̄tinet ad ep̄m ad idē. c. nouit. t. c. quāto. de his q̄ fi. a p̄la. vbi i in stitucionib' t̄ collationib' solū mandaf̄ inquiri capituli p̄siliū. sed forte glo. voluit intelligere de collatione p̄bendaz ecclesie cathedralis s̄ v̄sa fuit vocabulo nimis generali. Et qm̄ p̄ hac materia semper fit remissio ad istud. c. p̄sequar latius eaz v̄ltra alios v̄nde generaliter cū querit̄ ad quem de iure cōi p̄tinet. p̄uisio dignitatū t̄ beneficiōz. dic q̄ aut querit̄ de p̄laturis ecclesiaz collegiatar̄ aut de beneficijs inferiorib'. **P**rimo casu i ecclesijs cathedralibus olim p̄tinebat p̄uisio ad solū romanum pontificē. in inferiorib' aut p̄tinebat p̄uisio ad ep̄iscopum loci s̄ postea tractu t̄p̄is fuit p̄ papaz data potestas cuiuslibet collegio eligendi sibi p̄latum siue sit ecclesia cathedralis siue inferior. vt in. c. j. s̄. eo. t̄ in. c. ne pro defectu. t. c. qz p̄pter. j. eo. t. xvj. q. vj. p̄gregatio. t̄ de p̄dictis vide bo. glo. in. c. q̄q̄. de elec. li. vj. t̄ p̄ Jo. an. in regula q̄d alicui gratiose d̄ reg. iur. li. vj. in mer. p̄sertim in solutōe questiōnis. t̄ potestas p̄firmādi electos fuit data superiori immediate. v̄nde electionē abbatis p̄firmabat ep̄us loci. xvij. q. ij. in. c. j. electionē x̄o ep̄i confirmabat metropolitanus. vt in. c. se. t̄ electionē metropolitani p̄firmabat patriarcha p̄p̄rius vt i. c. antiqua. de priuile. electionē x̄o patriarche cōfirmabat sol' papa qz nō est dare aliū superiorē vt ibi. Secōdo casu principali cū querit̄ de p̄uisione alioz beneficiōz subdistinge. q̄ aut querit̄ d̄ beneficijs sitis in ecclesia cathedrali. aut d̄ beneficijs sitis in ecclesijs collegiatis inferiorib'. aut de beneficijs sonantibus i nomen rectorie. **P**rimo casu aut querit̄ de p̄bendis ipsius ecclesie cathedralis aut de dignitatibus ibidem sitis. p̄mo membro. s̄. circa p̄bēdas ecclesie cathedralis tres reperiūt̄ p̄ncipales opi. Una habet vt p̄tineat collatio ad ep̄m cū p̄sensu capituli. t̄ hanc tenuit Lōpo. h̄. p̄ qua. j. de his q̄ fi. a p̄la.

c. ea noscitur. Secunda opinio tenuit hic host. dicens quod episcopus habet hoc facere cum consilio tamen capituli. per h. c. no-
 uit. et c. quanto. de his que fi. a prela. nisi omnia bo-
 na possiderent simul per platum et capitulum quod tunc simul
 haberet explicare vel nisi interesset alicui speciali-
 ter quia tunc haberet episcopus hoc facere cum
 consensu illius. per. c. ad hoc in fi. de offi. archi. Ter-
 tia opinio ponitur hic in glo. ut simul pertineat ad
 episcopum et capitulum. et hec opinio differt a prece-
 dentibus. aliud. n. est quod simul habeant conferre. aliud quod
 episcopus cum consensu capituli. ut le. et no. in. c. unico ne se.
 va. li. vi. et hanc opinionem quod simul pertineat ad utrum-
 que tenet glo. in. c. irrefragabili de offi. ordi. et in. c.
 si. de sup. neg. pla. et in. c. j. xxj. di. et c. di. c. j. d. po-
 tifer. secuti sunt hic pbi. Cuius. et host. et pistis facit
 firmo Jo. an. in. c. quod quibusdam de fideiuss. et c. qua-
 nonnulli. §. q. v. et j. de magis. et quodammodo doc. mo-
 derni transeunt ceterum cum hac opinio. Do. de rota ter-
 gerunt deci. dx. potius recitatio opinio. istam quam dispo-
 nendo. Ego dicere sic quod aut prestat prebendas fuisse in-
 stitutas de bonis communibus ecclesie. aut de bonis alicuius
 priuare persone que illas instituit retinendo sibi
 patronatum. aut dubitatur de quibus bonis fuerunt in-
 stitute. primo casu quod ex bonis communibus ecclesie pla-
 cet mihi opinio. istius glo. ut simul ad utrumque pertineat
 creatio seu prebendarum collatio. tunc quod ex bonis commu-
 nibus institute sunt. tunc etiam quod interest omnium de ec-
 clesia habere canonicos gratos. vbi cum in hoc casu co-
 currant duo vincula dicam quod simul habeant puidere
 per illam regulam generale quod omnia tangit ab omnibus
 debet approbari. ut in. d. c. ad h. et in eo casu quan-
 do prebende habent patronum puto quod patronus ha-
 beat episcopo prestatere iuxta no. in. c. nobis de iurepa. et
 episcopus instituet cum consilio vel saltem consensu canonicorum
 sed principaliter institutio pertinet ad episcopum. ar. opti. i.
 c. nullus. xvj. q. vij. et potius requirere consilium quam con-
 sensum. ar. c. nouit. et c. quanto. de his que fi. a pla. et in
 hoc casu precedat opinio. host. ¶ In tertio vero casu cum
 sumus in dubio tenere adhuc ista glo. quod in dubio pre-
 bende presumuntur institute ex bonis communibus ecclesie. ut
 in. §. si. xij. q. j. et per h. membro et primo adde quod no.
 Inno. in. c. dilecti. de maio. et obe. vbi no. dicit quod di-
 gnitas et iura ecclesie possidentur pariter per episcopum et
 capitulum. ar. in. c. cum clericis. j. de ob. sig. Idem quod. et
 puto in pmissione dignitatum ipsius ecclesie cathedralis
 eiusdem rationibus licet doc. hic nihil dicant circa pmissio-
 nem ipsarum dignitatum. ¶ In tertio membro. scilicet circa
 pmissionem inferioris beneficii ipsius ecclesie cathedra-
 lis. puto quod solus episcopus possit illa conferre etiam sine consen-
 su vel consilio capituli. quod ista minor explicat episcopus ex suo
 officio generali. quod videtur voluisse Inno. i. d. c. no-
 uit. seu in. c. quanto eo. ti. de his que fi. a pla. et facit quod
 ipse Inno. no. in. c. si. de ma. et obe. vbi dicit gene-
 raliter quod ista minor explicat rector cuiuscumque vni-
 versitatis ex suo officio sine ipsa vniuersitate. ¶ Duo
 ad secundum casum. scilicet cum queritur de pmissione benefico-
 rum seu prebendarum ecclesie collegiate inferioris. Jo.
 cal. tenuit hic quod platus et capitulum illius ecclesie irrequisi-
 to episcopo puidere sicut pagunt alia ipsius ecclesie
 negocia nec est tanta communio inter episcopum et ecclesiam

inferiorem sibi subiectam quanta inter episcopum et ecclesiam
 suam cathedralis. ut in. c. requisisti. j. d. testa. merti-
 to aliud dicendum in prebendis ecclesie cathedralis quam in
 prebendis ecclesie inferioris. Item facit quod prebende pre-
 sumuntur institute ex bonis illius ecclesie inferioris. p-
 uideat ergo platus et capitulum illius ecclesie sicut aliorum
 bonorum habet administrationem. et hec fuit opinio. prin-
 cipaliter hosti. in. c. ij. de insti. Do. d. rota in dicta
 deci. dx. fuerunt varij. nam quidam tenuerunt quod prestatere
 pertinet ad platum et capitulum illius ecclesie inferioris. in-
 stitutio vero ad ipsum episcopum loci. sed collector decisio-
 num tenet precedentem opinio. ut pertineat pmissio ad pla-
 tum et capitulum illius ecclesie. Jo. de lig. h. tenuit opinio. pre-
 cedente ut prestatere pertineat ad ecclesiam inferiorem et
 institutio ad episcopum. et hanc secutus fuit Fre. d. senis
 p. c. c. xxij. vbi plenius videas et mihi placet hec vl-
 tima opinio. quod iura generaliter dicunt quod institutio be-
 neficiorum pertinet ad episcopum et quod ipse habet puidere de pre-
 bendis et alijs beneficijs. ad h. bo. tex. in. c. nullus
 xvj. q. vij. et in. d. c. cum ex iniuncto. optime facit. xvj.
 q. v. in. c. j. vbi no. pbat quod etiam si alienus episcopus capel-
 lam prestatere in aliena dioecesi reseruat sibi duntaxat pre-
 sentatio sicut cuiusque patrono priuato. Institutio
 vero et alia iura episcopalia reseruantur episcopo loci. ergo pre-
 sumptio quod ex bonis ecclesie inferioris fuissent institu-
 tate prebende. ex quo tamen sunt bona redacta ad spiri-
 tualia beneficia debet institutio pertinere ad episcopum. si
 vbi prebende non essent annexa canonicibus si con-
 sistent in mera temporalitate tunc teneretur opinio. contraria
 ut institutio canonicorum pertineret ad episcopum et prestatere
 ad ecclesiam inferiorem. ¶ Tertio et ultimo casu cum
 queritur de beneficijs sonantibus in nomine recto-
 ric dico quod de iure communis collatio seu institutio per-
 tinet ad solum episcopum et in maioribus beneficijs puidere
 cum consilio capituli sui in minoribus sine consilio. ut le. et
 no. in. d. c. nouit. et c. quanto. et si beneficia ista ha-
 bent patronum sicut presentatio per eum ipsi episcopo. ut in. d. c.
 nobis. Aduerte tamen quia quicunque beneficiam seu capella
 est fundata in ipsa ecclesia inferiori. et tunc puto quod
 ratione fundi rector ipsius ecclesie habebit prestatere
 vna cum patrono. nam ratione fundi acquirunt ius
 patronatus. ut in. d. c. nobis. et plene per glo. xvj. q.
 vij. in. c. pia mente. et vide quod no. glo. lxxij. di. in
 c. j. et tetigi in. c. ad audientiam. el. j. de eccle. edi. vbi
 vide. Si autem capella est edificata extra ecclesiam in
 parochia tamen alicuius ecclesie et tunc distingue quod aut ec-
 clesia parochialis contribuit in dote et habet presentationem
 vna cum patrono. ut est tex. in. d. c. ad au-
 dientiam. aut nihil tribuit et tunc non potest pre-
 tendere etiam presentationem ut pbat a contrario in
 d. c. ad audientiam. sed hoc casu prestatere pertinet ad pa-
 tronum si superest. Si autem non constat de patrono di-
 cerunt quidam quod presentatio pertinet ad parochianos
 sed tu tene quod libera collatio pertinebat ad episcopum. et idem
 dicendum de ipsa ecclesia parochiali si non constat ha-
 bere patronum. ut no. voluit Inno. in. c. cum vene-
 rabilis. in fi. de except. et Jo. an. in. c. unico. de ca-
 pel. mo. li. vi. An autem parochiani presumant patronum
 si sunt in possessione presentandi et non prestatere de alio
 patrono. vide quod no. Jo. an. in dicta regula quod

alicui gratiose. et facit ad materiā. c. j. d. reli. do. ad-
de tñ ad p̄dicta glo. sing. in. c. eā te. de eta. et quali.
que dicit q̄ si ecclesia parochialis edificat in fūdo
suo aliam ecclesiā poterit ibi ponere vicariuz et p̄la-
tus maioris ecclesie erit p̄telatus vtriusq̄. sed illaz
glo. intelligerē q̄ si ecclesia parochialis edificauit si
bi capellam vicinā quasi in adiutoriu sui nō aut̄ vt
esset beneficiū p̄ se stans. nā tunc de necessitate ha-
berit ibi p̄sentare rectorē p̄petuu quod sentit ibi
Inno. sicut seruat̄ in quolibet rectorē. p̄dicta p̄-
cedunt in institutione beneficiū seculariū. Quid
aut̄ in reformatione ecclesiarū regulariū ad quez p̄-
tinet creatio? vide glo. sing. in. c. si. de regu. li. vj. q̄
dicit q̄ ad abbatē et p̄uentuz simul nisi aliud habe-
at consuetudo. fundat̄ p. c. ea noscī. de his q̄ si. a
p̄la. qui quidē tex. p̄fecto nō p̄bat illā opi. nec aliq̄
iure p̄bat. vnde potius credo q̄ p̄tineat ad abba-
tem p. c. nullam. xvij. q. ij. et vide qd̄ dixi latius in
d. c. ea noscī. Quid aut̄ si essent mortui oēs de ec-
clesia collegiata? dic q̄ sup̄ior imediatus p̄uidebit
de p̄lato. vt no. Cōpo. in. c. ne p̄ defectu. j. eo. et se-
quif̄ Fre. de senis dicto cōsilio. xxiiij. facit qd̄ no.
glo. xvij. q. ij. c. j. hec omnia p̄cedūt nisi cōtrariuz
habeat p̄suetudo q̄ in p̄uissōe beneficiū p̄ferē iu-
ri cōmuni vt hic. et in. c. si. de insti. et in. d. c. ea noscī
tur. et in. c. abbate sane. de xbo. sig. ¶ In glo. i. x.
iniuriā ibi et si noceat aliq̄. nota bene hanc glo. iun-
cto tex. q̄ nō dicit quis facere iniuriā vtendo iure
suo licet ex tali vsu alteri puta vicino noceat vel cō-
suetā p̄moda auferat ex quo nō facit aīo iniuriā di
nā tūc posset cōueniri actione iniuriarū. vt in. l. si.
ff. de iniur. pone exemplū si habēs p̄tem dom̄ in-
feriorē facit ignē p̄ vsu suo. nā licet sum̄ ascenden-
do intret p̄ fenestrā p̄tis sup̄ior̄ ita vt noceat dño
illius p̄tis sup̄ior̄is nō pōt p̄ h̄ p̄tra eū agi ex q̄ non
facit aīo iniuriā di vel q̄si disponeret circa rem vi-
cini. de quo dicendū vt no. p̄ferim p̄ Dy. in. l. flu-
minū. ff. de dā. insec. et in. l. j. §. deniq̄. ff. de aqua
plu. ar. vbi bon̄ tex. et facit qd̄ in simili no. Inno.
in. c. si. de resti. spo. vbi dicit q̄ cū emulatiōe et iniu-
ria alterius nō licet noua castra facere nec vetera i
castellare que nō p̄bant̄ prius fuisse habitata qd̄
no. ¶ In glo. anpe. ibi cōiter referūt no. glo. q̄ q̄
duo p̄bant̄ exercuisse eundē actū in soliduz et p̄ba-
tiones sunt equales si actus ille p̄tinebat ad vtrū-
q̄ debet p̄ vtroq̄ sententari vt illū actū exerceant
cōiter q̄ in dubio debet p̄batio interpretari vt cōue-
nit nature negocij. de quo agit. iij. q. iij. si testes.
no. Inno. in. c. auditis. d̄ p̄scrip. et vide qd̄ dixi p̄
glo. in. c. licet. de p̄ba. ¶ Sed circa h̄ querit̄ p̄sup-
posito q̄ creatō canonicorū spectet ad ep̄m et caplm̄
simul quid si ipse p̄sentiat in vnū et caplm̄ in alium
quis illoz sit p̄ferend̄. Jo. an. remittit ad no. in. c.
postulasti. de p̄cess. p̄ben. tu x̄o dic q̄ neuter est ad-
mittēdus cū nemo p̄sensum habeat ep̄i et capli. ad
hoc em̄ vt teneat creatio seu receptio optet q̄ p̄cur-
rat p̄sensus ep̄i et capli seu maioris p̄tis ipsi. de q̄
vide tex. iuncta glo. in. c. vnico ne se. va. li. vj. et qd̄
dixi in. d. c. postulasti. et si nō p̄ueniūt infra sp̄s p̄fi-
xum ad p̄uidendū de quo in. c. ij. de concef. p̄ben.

set deuolutio ad sup̄iorē p̄ istoꝝ negligentia cū ve-
rum sit dicere eos nō p̄uidisse tpe debito. vt in. d.
c. ij. et d. c. postulasti. ¶ In glo. pe. ibi agebatur pe-
titorio. sentit glo. et bñ q̄ i p̄mo articulo libelli age-
batur possessorio. f. retinende ne caplm̄ imp̄dret
ep̄m in possessione sua. et p̄ hoc tacite petebat vt ca-
nonici p̄ eum instituti deberēt admitti in ecclesia tā-
q̄ canonici. nā ad validitatē institutiōis facte suffi-
cit q̄ instituens erat in possessione tpe institutiōis.
vt in. c. querelā. s. eo. et in. c. cū olim. de cau. poss. et
p̄prie. ¶ In sc̄do articulo agebat̄ petitorio puta cō-
fessoria actione q̄ dicebat ep̄s q̄ de iure p̄tinebat
ad eū potestas recipiēdi canonicos et sic petebat p̄
eo p̄nūciari sed ex defectu p̄batiōis et q̄ capitulū
melius p̄bauit d̄ iure suo succubuit ep̄s in vtroq̄
articulo.

¶ Quid dilecti. Cōpromittētes te-
nent recipere ele-
ctum a cōpromissariis si sit dignus nisi cō-
tra formā cōpromissi eū appareat electuz. et tres sūt
ptes. In primo ponit̄ allegatio p̄ electo. In secun-
da ibi verum. allegatio p̄tra electum. In tertia ibi
nos x̄o. diffinitionis cōmissio. ¶ Ho. prima q̄ po-
test potestas eligēdi simpliciter in tres p̄ caplm̄ cō-
promitti. sed est dubiū nūquid hoc casu valeat ele-
ctio facta a maiori p̄te? quidam dixerunt q̄ nō sed
optet q̄ oēs cōueniant ex quo cōpromissū fuit sim-
pliciter factū ad instar pluriū p̄curatorū datorū sim-
pliciter non in solidū. habent em̄ isti oēs simul po-
testatem ita q̄ nō valet quicquid agunt nisi oēs cō-
sentiant. ad h̄. l. pluribus. ff. de p̄cu. et c. si duo. c.
ti. li. vj. sed Cōpo. cui⁹ dictum videt̄ placere doct.
se. tenet p̄trariū q̄ valet electio facta a maiori par-
te cōpromissariorū ad instar arbitrorū. vt in. l. si in
tres. ff. de arbi. et in. c. si. j. de re iudi. et hoc dicam
mihi placet. nā sicut in iudicib⁹ valet qd̄ fit a maio-
ri p̄te alijs p̄sibus et p̄tradicentibus. vt in. d. c. si.
ita debet valere quod fit a maiori p̄te istoꝝ cōpro-
missariorū. Et ex h̄ dicto no. q̄ cū aliqui eligūt sim-
pliciter ad aliq̄d officiū exercendū tenet̄ q̄cquid fa-
cit maior p̄s minori p̄te p̄fite et p̄tradicente qd̄ tene-
ment. ¶ Ho. sc̄do q̄ metropolitan⁹ habet a iure
potestatem examinandi et p̄firmandi electionē suf-
fraganei sui. ad idem. c. nihil. j. eo. ¶ Ho. tertio q̄
potestas eligēdi potest conferri in cōpromissari-
os cum restrictione vt illuz teneant̄ eligere in quē
cōsenserint omnes de capitulo vel maior p̄s. p̄tra
quod videt̄ obf̄are. c. cum terra sup̄ eo. nam sub-
lata est libertas eligēdi quod esse nō debet vt ibi
sed responde q̄ illud p̄cedit in ipsis electorib⁹ qui
habent electionē iure p̄prio quorū libertas nō de-
bet ita restringi q̄ non dicit̄ electio vbi admittit̄ li-
bertas eligēdi. vt in. c. vbi periculū. §. ceterū. j. eo.
li. vj. ¶ Istud vero. c. p̄cedit in ipsis cōpromissariis
quorū potestas potest restringi. sunt enim isti hoc
casu quasi ministri ipsoꝝ canonicorū eligentium. et
et no. hoc dictum p̄ limitatione illius. c. cum terra.
¶ Itē no. q̄ testes singulares nō probant. p̄cor. c.
causam. j. d̄ testi. et quotidie solet ad h̄ allegari iste
tex. qd̄ tñ limita. pur no. glo. sing. in. l. ob carmen.

ff. de testi. et pange. de peru. in disputatione. q̄ incipit astensis miles. et facit q̄d no. glo. ix. q. iij. in. c. nihilominus. et c. testes. et p̄ Inno. et Jo. an. in. c. qualiter et q̄n. el. ij. de accu. ¶ Item no. et tene mēti semp̄ tex. q̄ alibi nō ita bene pbaf̄ q̄ sn̄ia lata in causa beneficiāli trāsit in rem iudicatā p̄ lapsus decennij respectu. s. p̄tradictoris sed nō in fauore beneficiati quo minus salte iudex ex officio suo possit inquirere d̄ titulo legitimo. ad q̄d vide glo. no. et q̄d ibi dicit in. c. j. de p̄ces. p̄ben. ¶ Sed p̄tra h̄ vltimū opponit de. c. tenor. et c. latoz. et c. p̄sanguinei j. de re iudi. vbi patet q̄ in causa m̄fimoniali sentētia nō trāsit in rem iudicatā ergo nec in matrimonio spiritali cuz ista iudicent̄ a pari. vt in. c. ij. de trāsl. p̄la. So. p̄trariū videt̄ difficile et soluit hosti. q̄ p̄tra legē diuinā nō trāsit sententia in rem iudicatā vt in p̄trarijs. sed p̄tra legē canonicā papa aliqui statuit vt nō trāseat sicut cum fer̄ sententia super matrimonio in gradibus humana lege p̄hibitis vt in p̄trarijs. aliqui statuit vt trāseat vt h̄. nā p̄a potest supra ius disponere. vt in. c. p̄posuit de concess. p̄ben. et cū hac solutione transeunt h̄ cōiter doct̄ que quidē solutio mihi nō videt̄ p̄fecta. quia papa nō debet disponere diuersa sine causa. nam dispositio capitulor̄ p̄ p̄trarijs allegator̄ est fūdata sup̄ peccato vt no. glo. in. d. c. latoz. vnde vbi cū q̄ iminet peccatū in obfuarōe sentētie iniuste nō trāsit sn̄ia in rem iudicatā. vt ibi no. sed in casu nostro iminet peccatū. s. q̄ p̄ surreptōis astutiā q̄s detineret dignitatē ep̄alem. s. q. j. ordinationes. et hic quare p̄t dicit̄ et melius q̄ sn̄ia trāsiuit h̄ in rem iudicatam in p̄iudiciū volentiū p̄tradice q̄ possūt ipsi p̄traditionē omittēre sine peccato cū sp̄ote veniant ad p̄tradiciendū vñ cū semel acquieuerit sentētie nō appellando nō possunt ampli⁹ p̄tradice vt in. c. q̄d ad p̄sultationē de re iudi. s̄ hec sn̄ia nō trāsit in rem iudicatā in fauore beneficiati in cui⁹ p̄sona iminet peccatū vñ sup̄ior p̄t semp̄ ex officio suo inquirere. ad h̄ q̄d no. Inno. in. c. ad aures b̄ rescrip. et optime facit tex. in. c. p̄stitut⁹. j. de appel. et p̄ glo. in. c. si forte de elec. li. vj. et in. c. j. de p̄ces. p̄ben. et pbaf̄ hoc fm̄ vñū intellectū in. x̄. nos vero. s̄ in m̄fimonio carnali peccat̄ p̄iunx̄ obfuarōe sentētiā p̄tra legē diuinā vel canonicā. vñ nō potuit acquiescere iniuste sn̄ie merito audif̄ etiā post decennij ne remaneat in peccato. q̄d intellige vt dixi in. c. iurauit d̄ p̄ba. et reprobat iste tex. apte opi. Inno. i. c. cū olim d̄ do. et p̄tu. et in. c. cū bertold⁹. d̄ re iudi. vbi dixit sn̄iam latā in cā beneficiāli nō trāsiire in rem iudicatā posset tñ saluari fm̄ distinctōez p̄missaz. ¶ Sed p̄tra p̄dicta et p̄tra tex. sc̄do op. ex quo em̄ electio fuerat solenniter p̄firmata p̄ metropolitanū nō d̄buit ampli⁹ admitti p̄tradictor. q̄ illa p̄firmatio trāsiuit in rem iudicatā ex q̄ nō fuit appellatū. p̄ h̄. c. fi. de ele. li. vj. p̄terea videt̄ in tex. q̄dam p̄dictio. sicut em̄ papa noluit admittēre oppositionē sup̄ defectu etatis p̄tendēs cām quia sentētia trāsiuerat in rem iudicatā pari ratione non debuit admittēre oppositionē q̄ electio fuerat celebrata p̄tra formā cōpromissi ex quo p̄cesserat solennis

p̄firmatio que trāsiuerat in rem iudicatā cū ab ea nō fuisset appellatū. So. p̄trariū videt̄ difficile ibo quidā soluendo dixerūt q̄ hic fuit appellatū ab illa p̄firmatione. que solutio nō videt̄ vera. tum quia diuinat. tñ q̄ si fuisset appellatum fuisset p̄s audita etiā sup̄ defectu etatis. et q̄s doc. intelligāt q̄ sn̄ia lata sup̄ defectu etatis fuerit interlocutoria atramē ex quo illa sn̄ia parit p̄iudiciū in principali questio ne appellando a diffinitiva debuisset audiri sup̄ illa interlocutoria licet ab ea prius nō appellasset. vt in. c. fi. de appel. li. vj. vñ alij sentiunt vt Inno. q̄ h̄ papa ex officio suo istos p̄tradictores audiuit vel fuerūt audiri p̄ viā denūciationis. sed tu dic meli⁹ q̄ olim anteq̄ emanaret. c. fi. de elec. li. vj. cōfirmatio electionis nō habebat vim diffinitive cuz fieret extraiudicialiter nec etiā hodie habz semp̄ vim diffinitive. vt puta si p̄cederet cōfirmator extraiudicialiter p̄missio edicto et nemie p̄tradictē. iuxta no. i. c. fi. et c. auaricie eo. ti. li. vj. merito p̄ p̄firmatione debuerūt audiri p̄tradictores nō tamē in modum exceptionis ad impediendū p̄firmationis effectū sed p̄ viam denūciationis vel accusatōis. vt est tex. in. c. p̄stitut⁹. j. de appel. et in. c. post elec. de cōces. p̄ben. s̄ sup̄ defectu etatis noluit papa admittēre cōtradictorē in iudicio q̄ metropolitan⁹ p̄nūciauerat in iudicio electū nō pati defectū etatis et sic sn̄ia trāsiuit in rem iudicatā ex quo nō fuit appellatum vel dic vt sentit Inno. q̄ hic restabat cōsecratio respectu cui⁹ ipediende poterant fieri oppositiones p̄tra electū vt i. c. sup̄ his de accu. et de hac materia vide q̄d plene ibi no. et in. c. q̄d sicut. s̄. e. et q̄d dicit post Inno. in. c. cū olim. de cau. pos. et p̄p̄ri. hodie vero an contra electum confirmatus p̄missio edicto dubitatur an debeant contradictores admitti saltem per viam denūciationis vel accusationis. de quo vide per Frederi. in consilio. xxij. et in consilio. xxvij. et conclusio sua est q̄ sic si nihil potest isti nouiter venienti imputari. puta quia illa crimina que nūc opponit erant occulta tempore edicti vel opponens erat tunc extra diocessz ad quod facit. c. nulli. j. eo. li. vj. et c. fi. qui ma. accu. possunt et ad materiam vide Inno. in. c. ad aures de rescrip. vbi vult q̄ quantūcūq̄ sententia transeat in rem iudicatam in causa beneficiāli potest tñ sup̄ior adiri contra iniuste detinentem beneficium per viam denūciationis. et pro illo dicto videtur hic tex. fm̄ vñū intellectum in. x̄. nos vero. ¶ Tertio oppo. contra tex. videt̄ em̄ q̄ iste canonicus non debuit priuari p̄benda ex eo quia nō pbauit. nam a pena calūnie excusat̄ accusator pbando p̄ vñū testez. vt notant doct̄. in. c. ij. de calum. sed iste canonic⁹ habuit plures testes salte singulares ergo debuit reuelari ab ista pena presump̄te calumnie. Solu. dicunt cōmuniter doc. q̄ p̄trarium procedit vt quis excusetur a pena iuris secus quo ad penam specialem ad quam quis se obligauit nisi hoc probaret et no. singu. hoc dictum. nam nō videtur probasse pbando minus perfecte. ar. in. c. ij. de transla. p̄la. et verba obligationis debent proprie sumi. ar. in. l. amplius. ff. rem ra. ha. et quod ibi nor. Bart.

Sed contra hoc facit qd h nō habebat iste canonicus aliquē testē sup ipso facto pncipali qz quilibet canonicus deponeret q nō p̄senserat in archidiacono. nemo autē dicebat q maior pars si p̄senserat cū scrutiniū fuerit factū in secreto. sed vn̄o testi nō fac semiplenā pbationē nisi qm̄ deponit sup facto pncipali. vt no. dicit Bart. post gl. i. l. fi. C. fami. her. q̄ iste tex. nō pbat limitationē doct. So. sustinēdo eoz dictū p̄t dici q nō soluz dictū vn̄o testis excusat a pena p̄sumpte calūnie sed etiaz cōiecture. vt ē tex. no. in. c. j. in fi. j. e. li. vj. vñ saltem isti canonici singlr̄ deponētes faciebāt p̄iecturam pbabilem q̄ iste canonicus nō calūniose se opponēbat. et ideo a pena legali debuisset iste excusari sed nō fuit excusatus. qz agebat de pena cōventionali. et nō semp hoc dictū in practica. ¶ In glo. in. x. sustinere. ibi nisi solus papa. p̄cludit glo. i. hac p̄ma pte q solus papa p̄t disp̄sare circa defectū etatis eum p̄mouendo ad ep̄atus. et q̄s glo. nihil alleget mihi placet dictū glo. et adduco bo. tex. j. c. nihil. Itē facit rōnes quas glo. subiicit in sequēti qōne in q̄ glo. examinat nūquid ep̄i possint disp̄sare vt patiens defectū in etate possit p̄moueri ad dignitates inferiores et ad ecclias parochiales. i. qua qōne ponit duas opi. nam q̄daz tenuerūt q sic. et hanc opi. secuti sunt Inno. Pbi. et multi alij. Alia opi. quā sequit gl. habet p̄trarium. et hāc p̄trariam opi. tenet Jo. an. h. et hodie p̄t hec opi. defensari et limitari p. c. vnicū. de eta. et qua. li. vj. vbi daf facultas ep̄o disp̄sandi cū p̄stituto in. xx. āno circa dignitates et p̄sonatus nō curatas. q̄ ante. xx. annuz nō p̄t cum aliq̄ disp̄sare nec etiā post. xx. circa dignitates curatas seu b̄nficia curata. qz ex quo illa p̄stitutio p̄mittit certo casu videf in alijs ponere regulā in p̄trariū. ar. in. c. nōne. de p̄sumpt. et in. c. si d̄ns. xxxij. q. vj. et in. c. ij. de cōiū. lepro. et hāc opi. tenet glo. in. c. l3 canon. j. eo. li. vj. Itē facit tex. in. c. dilectus. j. de tem. ordi. vbi p̄t q ep̄us nō disp̄nsat p̄ canonē nisi disp̄satio reperiat p̄missa. de quo ibi p̄ Inno. et dixi pleni in. c. at si clericus. in. s. de adul. j. de iudi. et p̄ Archi. in. d. c. l3 canon. s. ista disp̄satio circa etatē nō repit̄ p̄missa nisi in casu p̄dicto. q̄ videf oib̄ citra papā p̄hibita. ¶ No. th. glo. in rōne sui. nā ponit glo. h regulā q ep̄us nō p̄t disp̄sare p̄tra p̄stitutionē p̄ciliij. et q̄tidie solet h glo. allegari. et vide glo. in. c. dilect. cl. j. d. p̄ben. q̄ tenet idem in legato pape. vide etiā glo. in de. j. j. e. ti. q̄ sentit et b̄n. q̄ reglr̄ nullus citra papā p̄t disp̄nsare p̄tra p̄stitutionē p̄ciliij. et facit. c. significasti. s. e. vbi papa solū excipit autētem romani p̄tificis. ad idēz. c. post trāslationē. j. de renū. vbi papa reddit se difficilem ad disp̄nsandū p̄tra p̄ciliū. et vide qd no. Pau. i. d. de. j. et Spe. in n. de leg. sub p̄ica. de disp̄. s. p̄sequens. x. et gnāl̄ dico p̄ Archi. lxxvj. di. in summa. vide th̄ oīno Do. de ro. deci. cdiij. vbi dicit q ex magna cā necessitatē v̄l utilitatē p̄t ep̄s disp̄sare. et all. Jo. de lig. i. d. c. at si clericus. h dictū puto posse p̄cedē qm̄ oziref aliq̄ cā v̄gēs de nouo et incogitata. verislr̄ p̄ p̄ciliū tpe edicte p̄stitutionis. ar. op. in. l. si hoīem. ff. man. vbi ex tali cā nouiter

orta p̄t p̄curator gnāl̄s inhibere sp̄ali ne crequaif mādatū sibi p̄ d̄ni inuictū. et p̄ illā. l. dicit no. Bal. in. l. oēs p̄li. ff. d. iusti. et iu. q̄ ex cā magna p̄t ep̄s etiā statuē cōtra canonē. qd intelligo de cā verislr̄ tūc nō cogitata mō p̄dicto. ita q nō sit verislr̄ q̄ p̄nceps admisisset disp̄sationē seu p̄trariā p̄stitutionē si illā cām cogitasset. facit qd no. Archi. in lo co p̄al. et vide ad hāc m̄z qd plenissime dixi l. d. s. de adulterijs. et p̄ h p̄t solui alia q̄stio. nūqd ep̄s possit disp̄sare circa defectū etati eum p̄mouēdo ad ordines. nā idē dicerē qd in qōne p̄cedēti p̄de. gnāl̄em. d. eta. et q̄li. et qd ibi no. ¶ Acc ob. c. p̄terea. all. in glo. p̄ p̄traria opi. qz illud loquit̄ in patiēte defectū in ordine sacro. nā tal̄ defectus defacili p̄t sup̄leri. et hodie fm̄ opi. cōez nō est nēcāria in illo casu disp̄nsatō. de q̄ plene dixi in. c. dudū. s. eo. ¶ In glo. in. x. iuramēto. ibi vel dic. qz cā sit sup̄ re sp̄iali et. no. b̄n hāc scōam opi. glo. vult em̄ singu. q̄ cuz agit possessorio. puta ad restitutionē rei nō p̄t dici cā sp̄ialis. qz nō agit sp̄ialiter. l3 agat de re sp̄iali. et facit h dictū vt possit talis cā agitari coram iudice seculari. qd an sit veruz. vide qd dixi in. c. si. de iudi. et pleni in. c. l3 as. de iura. calū. sed quo ad p̄ncipales mām huius glo. cessat difficultas ip̄s̄ duplr̄. Primo qz iste tex. nō loquit̄ de iuramēto calūnie. sed de iuramēto malicie qd p̄t exigi q̄ntiens iudici videbit̄. vt in. c. ij. j. e. ti. li. vj. ¶ In gl. in. x. et si tres ibi vñ melius videf. signa istā p̄culā glo. vsqz ad finē. ex qua nota et tene mēti q vbi ex natura negocij nō p̄t haberi alia p̄batio admit tunc in testes nō idonei. nam isti cōpromissarij nō sunt iudicādi idonei cū ex isto facto possent reportare laudē et vituperiū. cederet em̄ ad eoz vituperiū si eoz electio retractaret̄ et cōtra ad laudem si approbaref. sed vbi ex dicto testis p̄t sibi ascribi laus vel vituperiū nō debet iudicari idoneo iuxta no. in. c. inter dilectos. de excē. p̄la. et in. c. cū a nobis. j. de testi. vbi plene hūc articulum expediui. s̄ admittunt̄ isti qz cum in secreto fuerit factum scrutiniū nō poterāt alij p̄ter eos in hac re p̄hibere testimoniiū. facit qd in sibi habet. vt. l. p̄sensu. C. d. re pu. et in. c. veniens. el. ij. in fi. de testi. cogē. et idēz qd ista gl. et Jo. an. l. c. si. de testi. li. vj. sup gl. ij. et vide ad materiā huius glo. qd no. Inno. in. c. ij. de arbi. et ibi etiā tetigi. et adde ad p̄dicta dictuz Bart. in. l. qdam relegatus. in fi. ff. de re. du. vbi p̄ istum tex. dicit q si plures officiales elegerūt titium in potestate et nunc nō p̄stat de quo titio senserint quia plures reperiunt̄ eiusdez nois et cognominis q si saltem duo ex illis officialib̄ deponāt de quo senserint standū est illoz testimonio. et idem dic in sili bus questionib̄. ¶ In glo. in. x. ostensum. in fi. Idem dic q hic cōstabat de cōpromisso. ideo debet p̄sumi q̄ erat libez. si em̄ canonici dicit̄ q fuit restrictū debent ipsi hoc pbare qz opponenti incumbit onus pbandi. vj. q. vlt. actor qd assuerat. et in l. ei. ff. de p̄ba. et regulariter quis habeat probare quādo aliquid opponit̄ contra electuz vel electionis formam. vide p̄ Jo. an. in regula infamibus. de re. iur. li. vj. in mercu. vbi p̄cludit q reglr̄ onus

pbādi incūbit opponēti. et videt pbari in. c. f. e. li. vj. et b. vide tñ qd dixi in. c. cū nobis. s. e. ¶ In gl. in. x. obligauit. ibi spem premioꝝ. dic qd ibi obligauit spem quā habebat in p̄mio seu in salario. sed h obligauit ipsuz p̄miū. i. ipsum bñficiū iam adeptū p̄terea ista obligatio fuit facta p̄sentiente supioꝝe. als em̄ vt dicit doct. et bñ nō potest qd se obligare ad penā beneficij pdendi. ar. in. c. qd in dubijs. et in. c. admonet. de renū. et in. fi. glo. adde. c. j. s. adij. cientes. j. e. ti. li. vj. ¶ In gl. pe. ibi ad b. dicas. no. glo. vsqz ad finē qz quotidie solet allegari ex q̄ habes qd sicut in criminib⁹ et in popularib⁹ actionib⁹ p̄sumit actio vno agēte nisi in casib⁹ h̄ exceptis ita cum opponit p̄tra electū seu p̄firmatū. et idē videt cum agit p̄tra clericū ciuilit̄ vt p̄uetur bñficio vt si vno agēte fuit absolut⁹ nō admittat deinceps ali⁹ volens idem factuz refricare. dic tñ qd p̄prie nō est ista actio populari sed quasi. nā in actionib⁹ popularibus nō admittit̄ p̄curator. vt i. l. licet in popularib⁹. ff. de p̄cu. sed in ista actōe de q̄ in tex. vel sibi admittit̄. vt in. c. sup. bis. de accu. in. fi. et de b. p̄ Jo. an. in. c. dudū. el. ij. j. eo. ti. p̄t etiā dici qd sn̄a lata sup. etate facit ius qd ad oēs sicut lata sup. ingenuitate. vt. ff. de sta. ho. l. ingenuū. fm̄ Sof. et vide ad mām In. i. c. cām. el. ij. j. qd si. sint le. et qd ibi dixi.

Comin iure. hoc. c. legit varijs modis s̄ inherendo verbis lfe b̄ dicit in sūma. Si ex septē copromissarijs tres eligūt quartum et ille p̄sentit et est idoneus p̄firmabit electio. v̄l alit̄ fm̄ intellectū intrinsecū. Si electio fit ex forma copromissi elect⁹ p̄sentiedo electioni de se facte a media p̄te eligētū auget numex et electionē p̄ficiat. et est casus singularis fm̄ istū intellectū. In p̄ma ponit̄ decisum ex ordium notās querētē. In secūda p̄sultatio ex copromisso sup. duplici electōe facta. In tertia p̄sultationis r̄sio cū duplici determinatione. secūda ibi tuc p̄sultationis articulus. tertia ibi sup. eo. ¶ Hō p̄mo iuncta deca qd redarguēdus est iurisperitus qd dubitat de eo qd nil vel parū dubitatiois habet. nam h̄ in antiqua lra sequebat̄ et cū habeas copiā peritoꝝ nō possum⁹ nō mirari qd sup. qbusdam articulis qd aut nihil aut modicū dubitationis habēt nos p̄sulere voluisti. et facit p̄tra eū qd ponit̄ p̄clusiones non multū dubitabiles. Et ex h̄ no. qd lex debet esse in dubio. et ideo d̄z semp in dubio interpretari vt decidat casum dubiū. Ex quo infer̄ qd si vna lex v̄l canon p̄t habere duos intellect⁹ vnū indubitablem et aliū dubitablem debem⁹ illum cape qd decidit casuz dubitabile. vt in. l. j. in. fi. ff. ad muni. et in. l. qd labeo. ff. ad carbo. in quo ad istum text. dic qd ista questio est multū dubitabilis adeo qd fm̄ Jo. an. indigeret declaratione p̄ncipis vt patebit ex infra dicendis. s̄ admiratio pape p̄t referri ad alios articulos qd hic decidunt. ¶ Ho. secūdo qd articulus qñqz ponit̄ p̄ parte p̄sultationis aliqui habet aliā significationē. et vide glo. in. c. ij. d. testi. li. vj. ¶ Ho. tertio qd potest p̄ copromissuz p̄uideri si solum dignitati ep̄ali sed etiā inferiorib⁹ dignitatibus seu p̄sonatib⁹. et cōcordat. c. cām. s. eo. et p̄uō

eadez rōne qd habētes electionē quādam m̄clōz iure p̄prio p̄sit in alios copromittere. sec⁹ si iure alit̄no cum videat tunc electa industria p̄sone. ar. in. c. fl. de offi. del. et in. c. is cui. eo. ti. li. vj. ¶ Ho. quarto ex fi. ar. qd ex sola electōe quis potest p̄sequi ius de canatus absqz alia p̄firmatione. valet qd cōsuetudo vt saltem in istis minoribus elect⁹ cōsequat̄ pleni⁹ ius ex sola electione. qd videt̄ tenere Bal. in auz. habita. C. ne fi. p̄ pa. regulariter tñ exigat̄ p̄firmatio etiam in officijs secularib⁹. s̄ quo vide glo. no. in. l. puatorum. C. de iuris. om. iud. et vide qd dixi s. eo. in. c. cum ecclia. et pleni⁹ in disputatōe que incipit gandulphus r̄. ¶ In glo. j. ibi dicit̄ quidam hec glo. format questionē n̄quid copromissarij possint vnū ex se eligere si in copromisso non fuit eis hec potestas exp̄sse collata. Et ponit̄ circa hoc duas opi. nam qdam tenuerūt qd non. et hanc opi. sequit̄ glo. hic quā dicit pbari per. l. nō licet. et l. si in emptione. ff. de p̄traben. emp. in quib⁹ iuribus p̄z qd tutor nō potest rem pupilli a seipso emere licet sit deputatus ad distrabendū. et idem tenuerunt Lan. et Jo. de deo. et Boas. s. eo. in causis. s̄ p̄trariam opi. quā recitat̄ hic glo. in p̄n. tenuit Jo. in. c. qui ep̄asum. vij. q. j. Item hosti. Inno. l. coposto. et multi alij hic. et ē quasi cōis opi. tenet etiaz Accu. glo. iuris ciuilit̄. in. l. plane. ff. qd cuiusqz. vni. no. et Archi. in. d. c. qui ep̄asuz. et videtur hec opi. satis pbari p̄ istum text. et melius facit. c. cum in veteri. j. eo. Item ex contraria opi. posset sequi fraus et absurditas fm̄ hosti. nam inter copromissarios posset fraudulēter poni illi de quibus v̄p̄lius posset ecclie p̄uideri. nec obstant iura alleg. qd glo. loquunt̄ em̄ quādo potestas dat̄ vni. qz etiaz certo casu p̄t emere tutor rem pupilli. si hoc facit palam et fraude cessante. vt in. l. pupillus. ff. de aucto. tu. hic aut̄ loquimur cū potestas cōpenit̄ pluribus. v̄nō potest dici qd electus oriat̄ a se. sed potius vocat̄ a deo et a socijs. et facit qd le. et no. in sibi in. l. cum ipse. C. de p̄trabē. emp. et hec facit̄ optime in ar. qd plures deputati ad distribuenda certa bona ad p̄ias causas possunt illa distribuere in alij quem ex seipsis dūmodo als egeat. et circa h̄ vide qd pleni⁹ dixi in. c. j. et ij. de coha. de. et mul. Itē facit qd si certi officiales deputant̄ ad eligenduz alij quos officiales possunt aliquē ex seipsis eligē nisi forma potestatis eis tradita resistat. secus dic cum potestas esset eis tradita vt sequit̄ in glo. nam iste eligendo seipsuz eēt tanqz ambitiosus repellēdus vij. q. j. in scripturis. etiā si iurasset eligere idoneiorem. qz vt dicit̄ hic Inno. et bene. quisqz debet in seipso recognoscere culpaz. v. di. ad eius. et de alio debet p̄sumere bonū. vt in. c. fi. de p̄sumpt. ¶ In gl. fi. p̄ intellectu glo. op. cōtra tex. videt̄ em̄ qd ista electio facta a tribus ex septē copromissarijs n̄lso modo valere debuerit. tuz qz forma copromissi ex p̄sse habebat vt deberet quis eligi ab omnibus v̄l a maiori p̄te. vt p̄z hic in tex. tum qz hoc videt̄ de iure cōmuni. vt in. c. quia p̄pter. et c. ecclia. j. eo. facit. c. fi. de re iudi. Solu. glo. metu cōtrarij dicit qd p̄sona ist⁹ electi p̄sentiedo electōi de se facte auget

numerus eligentium et sic ex septem habuit quatuor et per
 partis maiorem partem. dixit tamen in fine quod hodie si valeret
 talis electio quod persona electi non debet computari in nume-
 ro eligentium per c. cum ana. j. e. et sic sentit glo. quod ho-
 die istud. c. sit sublatum quod est contra id quod habet. s. in
 phemio. nam frustra fuisset hoc positum si esset correctus
 per illud. c. cum ana. Item per primum dictum glo. facit ut
 non debeat computari in numero quod aut iste consentit ele-
 ctioni scilicet et tanquam ambrosius est repellendus. aut
 electioni iam facte et cum non esset facta a maiori parte si
 posset adhuc persistere sensum cum si dicat vocat a deo
 ex quo electio non debet facta a maiori parte. ut in. d. c. ec-
 clesia. et in. c. qualiter. s. e. Solutio metu huius contrarij
 dicitur h. Inno. quod iste consentit electioni iam facte quod et
 si non habuit maiorem partem habuit tamen equaliter et sanio-
 rem. fuit enim pars sua sanior ex ordine promissum. nam
 fuit dictum ut possent eligere ex se vel ex alijs. ex ordi-
 ne enim sic colligitur quod ista pars fuit sanior. ar. in. c. man-
 dato. de pben. li. vi. et in. l. quotiens. ff. de usufruc-
 bec. opi. Inno. est fundata super ea opi. que habet quod ele-
 ctio facta a saniori parte debet esse facta a maiori. ut no-
 j. c. scriptum. et c. ecclesia. que quidem opi. contra dam-
 nam. duo enim requiruntur copulatiue ad validitatem
 eorum que sunt ab unitate. ut fiant. s. a maiori parte et
 saniori. ut in. d. c. quod propter. et in. c. j. de his que fi. a
 ma. parte ca. vbi etiam tetigit. et ex his patet quod lec. Inno.
 non est vera et expressius sibi resistit. c. ecclesia. j. e. Aliam
 lec. posuit h. Lopo. dicens quod persona electi computat
 h. in numero eligentium ex forma compromissum. quod fuit
 dictum ut ex se possent eligere. nisi licet aliter cessante hac
 forma potuissent eligere unum ex se. electus tamen non
 haberet augere numerum. hec lec. Lopo. non placet
 Jo. an. et b. q. non habet in se rationem sufficientem
 nam hoc fuisset dictum ut possent unum eligere ex se non
 tamen sequitur quod tacite voluerint ut persona electi computa-
 retur in numero eligentium cum ista sententia simul quod unus
 eligat ex se et quod electio fiat a maiori parte ipsorum. et
 non probat hoc esse quod ab hoc contingit abesse. ut in. c. ij. de
 trassa. pla. et in. l. neque natales. C. d. pba. procederet
 enim consideratio compromissum. si fuisset compromissum in
 duos hoc adiecto ut possent unum eligere ex se. nam tunc
 tacite voluissent compromittere quod vox electi compu-
 taretur cum aliter non potuissent fieri electio a maiori
 parte. Tertiam lec. seu quartam posuit h. host. dicens
 quod vbi procedit per viam compromissum vox electi auget nu-
 merum et consentiendo electioni sue proficit ipsam electionem
 quo casu procedit iste tex. Aut procedit per viam scruti-
 nij et non computat in numero. ut in. c. cum ana. quod glo.
 adduxit in contrarium. ratio diuersitatis secundum eum est quod cum
 procedit per formam compromissum non debet esse compromissum
 officium danosum. Item quod electus non oritur a se sic ori-
 retur in forma scrutiniij. et cum hac lect. hosti. tractantur
 hic contra doc. sequentes. si considera quod ratio hosti. est ni-
 mis breuis sed per alia verba clariora loquitur Jo. an.
 post eum in. c. p. n. f. j. de iurepa. et h. et dicit quod vera
 ratio diuersitatis est. quod compromissum non artat ad seruandam
 formam. c. quod propter. j. e. ut ibi patet. vbi patet et solent co-
 promissarij eligere palam ut unusquisque audiat vota
 aliorum. vbi cum quis non possit eligere quin sciat se ab
 alijs electum consentiendo electioni de se facte a parte equi-

li non videtur ambrosius nec oriri a se cum sit prius vo-
 catus a deo et a socijs. merito consentiendo auget nu-
 merum cum sit unus de habentibus partem nec dispo-
 suit principaliter in seipsum sed potius dispositioni ab alijs
 facte consentit. nec est hoc ambrosiosum sed meritorium
 et officium charitatis si bono corde sit. ar. viij. q. j. quod
 episcopus. sed quod procedit per formam scrutiniij cum in se-
 creto quis consentiat. et sic ignoret an fuerit ab alijs
 electus non potest consentire in seipsum quod sic videtur
 ambrosiosus a seipso oriri. et ex hac ratione dico quod non
 debemus precise distinguere inter formas compromissum
 et formam scrutiniij. nam et compromissarij possent pro-
 cedere per scrutiniij priuatum. quo casu non posset ele-
 ctus consentire in seipsum quod oriret a se nisi ex post
 facto post publicationem vellet recedere a sensu alij
 preposito et consentire electioni de se facte ut hoc subijciatur
 in hac glo. sed idem esset in forma scrutiniij vbi ne-
 cessario non esset seruanda forma. c. quod propter. ideo
 possumus et melius distinguere sic quod aut sumus in
 casu in quo est seruanda necessario forma. c. quia
 propter. v. puta in electione episcopi vel prelati regularis per
 cuius mortem remanet ecclesia viduata. et tunc antequam
 vox electi computetur in numero eligentium. quod a prin-
 cipio non potest quis consentire in seipsum cum quis
 debeat consentire in secreto. nec ex post facto. s. post
 publicationem potest accedere ad aliam electionem cum
 sensus de substantia debeat persistere in ipso scruti-
 nio ita quod sensus postea supueniens nihil operatur
 ut in. d. c. quod propter. iuncto. c. auditis. co. ti. aut su-
 mus in casu in quo non est seruanda illa
 forma iuxta no. per glo. in. c. sicut cum. et in. c. is cui.
 j. co. li. vi. et tunc aut sit electio cunctis audientibus
 aut per scrutiniij priuatum. primo casu potest procedere
 dispositio huius. c. cum semper subsistat eadem ratio cum non
 oriat a se nec sit ambrosiosus ex quo videtur se electum
 ab alijs. puto tamen quod ad hoc ut iste possit consentire ele-
 ctioni de se facte oportet quod vox sua vna cum alijs que
 elegerunt constituat maiorem partem. secus si ad pari-
 tatem distaret producit vota aliorum ut sentit h. hosti.
 videtur enim ambrosiosus si consentiret electioni de se
 facte ex quo electio non producit ad maiorem partem
 vna cum sensu suo. sed si fuisset processum per formam
 scrutiniij priuati non posset iste consentire a principio
 in seipsum cum ignoret an alij in eum consenserint.
 credo tamen ut. s. dixi. quod si iste electus ab equali parte
 consenserit in scrutinio priuato in alium qui non est ele-
 ctus a maiori parte quod posset recedere facta publicati-
 one ab illa notatione et consentire electioni de se facte
 et consentiendo augere numerum. quia ex quo necessa-
 ria non est seruanda forma. c. quod propter. potest auge-
 ri numerus per accessum sicut seruatur in electione pape
 iuxta no. in. c. licet. s. e. et in electione imperatoris. ut
 no. in. c. j. p. xi. et hoc est quod voluit glo. h. et in sequenti
 questione. et hoc videtur fuisse de mente Jo. an. i. regula in
 toto. de reg. iur. i. mercu. li. vi. vbi dicit quod si omnes ca-
 nonici ecclesie cathedralis sunt mortui propter duos po-
 test unus alius eligere in episcopum et electus consentiendo auget
 numerum ut h. ita quod electio non debet facta ab uno sed a to-
 to capitulo. nam et iura dicunt quod electio potest esse pro
 ut in. c. quod sit. xvij. q. j. sed si potest dici pro
 si electus

presentiret in aliu. & de mente iuri est q electo presentire-
 do electo sui coputetur in numero elegantium. qd
 intellige mo p dicto. & fori p dicta. pcedunt qd co-
 pmissum fieret in duos. na vnus posset eligere aliu
 & electo presentire. vt voluit h hosti. & bñ. Et fm p di-
 cta limitare & distinguere vnu dictu hosti. h in eo
 q dicit q i electo pape p hfe locu id qd h dicit q vox
 electi auget numeru eligentiu. intelligo. n. qd si electio
 p scrinium puatu vel qd facta publicatone recede-
 ret electo a noiatione de alio facta in que no coue-
 niat maior ps & presentiret electioni sue. Quasi aut
 debeat iste electo presentire electo sui ad h vt auget
 ar numeru eligentiu. dicit h phi. & bñ. q no debet
 dicere cligo v' coeligo meipsum ne pncipalr dispo-
 neret in seipsum. c. fi. de insti. s. d. sic dicit presentio
 electioni. ex q adhuc no est pfecta cu nodu sit facta
 a maiori pte sed ab equali. dicit q lz nodum sit facta
 a maiori pte f est tñ in fieri. no est em oino fienda s
 presentido ilico auget numeru. sicut in sili no. in. c.
 pte rea. j. de ap. p. Inno. An aut possit iste electus
 semp presentire electo de se facte. dicit q no fm doct.
 debet em presentire infra tps a iure statutum ad ele-
 ctione fienda vel in copromisso appositu. na cu ele-
 ctio pfiat suo p sensu demu intercedere oportet q
 consensu suu intercedat infra tps electioni fiende
 pfitu. ar. in. l. bonoz. ff. r. r. a. ha. & facit qd no. gl.
 in. c. qd sit. de elec. li. vj. ¶ Ultimo pro declaratone
 dictoz & ter. querit qd si aliqui ex copromissarijs
 elegerit scient indignu nuquid valeat electio fa-
 cta ab alijs d idoneo si no pstituit maior pte oim
 h questio dependet ab alia nuquid pias istoz pro-
 missarioru qui elegerit scient indignu deuoluat
 ad alios copromissarios qui no deliquit an rede-
 at ad caplm. naz si redit ad caplm no valet electio
 q non est facta a maiori pte. So. dicit h hosti. q ta-
 lis electio no valeret in terminis hui. c. pp' forma
 appositu in copromisso. nam fuit dictu q electio fie-
 ret ab omnib' vel a maiori pte. ista aut no reperit
 facta a maiori pte. & sic sentit q cessante tali forma
 valeret electio facta a minori pte ex q alij sunt puati.
 s. mibi si placet hec p' sideratio hosti. na & si nihil
 fuit dictu in copromisso tñ tacite intelligit vt fiat ab
 omnib' vel salte a maiori pte. vt dixi i. c. pcedenti.
 vñ quomoduz valeret electio facta a maiori pte
 ex q alij copromissarij sunt puati qz elegerit scient
 indignu. ita d' valere cu fuit dictuz in copromisso
 vt fieret ab oib' vel a maiori pte. na alijs puat ele-
 ctio pot dici facta ab oib' qz fuit facta ab illis in qd
 tota pias erat deuoluta. vt habet in sili in. c. pgre-
 gato. j. co. nam certum est q etia copromissarij eli-
 gentes scient indignum sunt priuati potestate eli-
 gendi. vt in. c. si copromissarius. j. e. n. li. vj. nec de-
 lictum maioris pias debet nocere minori pti vt po-
 testas redeat ad capitulu. naz illud. c. si copromis-
 sarius. loquitur quando oes copromissarij elegerit
 scient indignu. tñ em potestas redit ad capitulu
 secus si omnes coeligit & electio facta a minori re-
 perit facta de idoneo. & p dicta no. faciunt em nedu
 ad electiones que fiunt ad ecclesiastica officia sed
 etiam secularia.

Venerabilem. Electus i impa-
 torem a maiori pte illorum ad quos spectat electio si fuerit
 idoneus p papam pfirmabit. sed vt dicit Cal. & bñ
 melius & ppius dicit approbat. qz nec in isto nec
 in alio iure pbat q electio impatoris cofirmet per
 papam sed approbat. & ad hoc vide bo. tex. in de. ro-
 mani. de iurciuf. vbi ponunt formalit verba qd
 vti papa in examinatione electionis impatoris.
 nam denunciat & declarat electum esse idoneum vt
 clarius & latius ibi habet. vel summa aliter istum
 tex. & pingui' sic. Electio impatoris spectat ad pnci-
 pes germanos tres platos & quattuor laicos. et
 electio facta p eoz maiorem ptem ceteris no ptem
 pris tenet. & ad papam pnt electum examinare ap-
 probare & iungere psecrare & coronare si est dignu
 vel reijcere si est indignu. vt qz sacrilegus excoica-
 tus tyrannus fatu' hereticus paganus piurus vel
 ecclie psecutor. & electorib' nolentib' eligere papa
 supplet & data paritate vocu eligentiu nec acceden-
 te maiori p' cordia pot papa gratificare cui vult. h
 dicit no. iste tex. Diuidit. naz in pma ponit reph'e-
 sione legati. In secunda ibi veruz. captado beniuo-
 lentiaz pncipum ipsoz ius & potestatem declarat.
 In tertia ibi obiectioni. rñdet ei qd obijciebat con-
 tra legatuz. In quarta ibi eos. monet pncipes vt
 adhereant Ottoni & recedat a philippo. & q hoc fa-
 cere debeant pbat quattuor ronibus. In quinta ibi
 nobilitatez. h spaliter mandat duci in sup' scriptione
 noiato. Et vt habeas pfecte intellectuz lfe pmit-
 tit q duz olim ecclia romana eet oppressa ab Astul-
 pho rege longobardoz papa req'siuit auxiliuz ab
 impatore qui olim habitabat in grecia. naz postq
 ciuitas romana vbi erat imperiu fuit tradita ecclie
 fle p Constantinu impatore. Impator iuit ad habi-
 tandu in grecia & fecit edificari seu ampliari ciuita-
 tem constantinopolitanam tunc nobilissimam. & qm ille
 impator qui tuc regnabat in grecia noluit ecclie
 prestare auxiliuz papa illum priuauit & impium
 trassulit in germanos dando p' tatem septu pnci-
 pib' alemanie quoz tres sunt plati. ceteri vo lai-
 ci quos noiat glo. i. c. ad aplice. de re iudi. li. vj. vt
 haberet eligere futuz impatore. & hac p' tate & ordi-
 natione state vacante impio electores diuiserunt se in
 duas ptes. naz qdam puenerunt in philippu ducem
 alij vo in Ottonem. legat' pape qui erat tuc in illis
 p' tib' ex m' d' ato ipso' pape in p' dicationib' et alijs
 collationib' suis & etia in suis l'is denunciat per-
 sonam Ottonis idoneam ad imperiu obrinendum
 & psonam philippi declarauit indignam & suadebat
 omnib' quaten' recederet ab obedientia philippi
 & adhereret Ottoni. pncipes & alij q adhibebat
 philippo querelarunt apud romanu pontificez di-
 centes ipsum pperam pcessisse qz aut in illa electio-
 ne vel approbatione gessit psonam electoris & tunc
 posuit salcem in messez aliena v' p' tate qz electio no
 p' tincbat ad legatu sed ad ipsos pncipes. aut gesse-
 rat psonaz cognitoris. i. iudicis & cum pcessisset al-
 tera p' tuz absente. s. philippi minime citata iniusti-
 tiam illi fecerit. papa vo hec scripsit puci cuidaz q

iurauerat philippo fidelitate tanq̄ impatori. P̄rio captado beniuolentiā p̄ncipiū dicēs q̄ ad p̄ncipes illos alemanie de iure ⁊ antiq̄ cōsuetudine p̄inet electio impatorū. s̄ ipsi d̄nt recognoscere sicut recognouerāt q̄ auctas examinādi p̄sonā electam spectat ad papā qui eū vngit ⁊ sacrat ⁊ coronat. Sedo r̄ndet papa obiectioni que fiebat p̄ legatū dicēs q̄ nō p̄cesserat vt iudex neq̄ vt elector s̄ vt denūciator. nam denūciauit p̄p̄ crimina publica ipsi⁹ philippi ei⁹ p̄sonā esse indignā ad imperiū obtinendū ⁊ cum illi⁹ crimina eēt notoria nō erat opus iudicialiter p̄cedere p̄sertim cuz electores illi⁹ philippi p̄cessissent alijs electorib⁹ p̄tempis ⁊ nō vocatis.

Deniq̄ in tertia pte papa p̄firmādo p̄cessum legati declarauit illū philippū ducē indignū ⁊ ottonem electū declarauit idoneū. ⁊ q̄ h̄ facere posset p̄bat iure ⁊ exemplo vt p̄t̄ in l̄fa. Quarto p̄ncipaliter inserit papa aliā cām que reddebat illū philippū indignū vel ei⁹ electionē nō esse admittēdā. q̄ pater ⁊ frater imediate p̄fuerāt impio. vñ si iste philippus nūc obtinisset imperiū videret q̄ non ex electōe sed ex successione deferret impū. Ultimo papa monet istuz p̄ncipē cui scribit vt oīno debeat recedere ab illo philippo nō obstāte iuramento sibi p̄stito q̄ cū fuit p̄stitutū sibi tanq̄ impatori illo reprobatō ad imperiū obrinendū nō est h̄mōi iuramentū obseruandū. ¶ Mo. ibi p̄mo i melle alienā. q̄ nō licet legato etiā de latere p̄turbare p̄i uilegiū alteri p̄ romanū pontificē p̄cessum. ad hoc bo. glo. in. c. p̄ illoz. j. d̄ p̄ben. que vult h̄ p̄cedere etiā si p̄uilegiū sit clericis p̄cessum. Juxta l̄fam d̄o collige q̄ nō licet ponē falcem in melle alienā. tpe tñ necessitatis licet. de q̄ d̄c̄ vt in. c. discipulos. de p̄se. di. v. nec licet trāsire p̄ agrum alienū d̄no inuito nisi in q̄busdā casib⁹ a iure exp̄ssis. de q̄ vide gl. j. di. oēs leges. ⁊ in. l. diuus. ff. de ser. ru. p̄di. vbi dicit tex. q̄ nō licet venatorib⁹ seu aucupib⁹ transire p̄ agrū alienū cā venādi seu aucupandi. ¶ Mo. sc̄do ibi derogauerat dignitati. q̄ eligē impatores est dignitas ⁊ sic notari⁹ ipsi⁹ p̄ncipis dicit habere dignitatem. vt in. l. vnica. C. de manda. p̄nci. no. Bart. i. l. iij. ff. ad. l. iul. repetū. fori⁹ ipsi electores censendi sunt h̄c quādā dignitatē est tñ dignitas sine iurisdicōne. nā multis alijs modis p̄t capi dignitas. de q̄b⁹ vide bo. glo. in. c. q̄ nōnulli. de cle. nō res. ⁊ p̄ Bar. in. l. j. C. de digni. li. xij. ⁊ vide q̄b⁹ dixi in. c. de m̄ta. de p̄ben. ¶ Mo. tertio ibi abire altera p̄tium tē. q̄ p̄peraz p̄cedit iudex etiā si sit legatus pape pte nō citata. vñ regulr nō valet p̄cessus. iij. q. ix. caueāt. ⁊ in. c. oia. ⁊ in. c. ij. de testi. q̄n̄ imo etiā si snia ipsius p̄ncipis est nulla ex defectu citationis. vt est glo. no. ⁊ ibi p̄ Bal. in. l. fi. C. d̄ le. gi. facit de. pastorat. d̄ re iudi. ⁊ glo. i. c. fi. de here. li. vj. vide tex. ⁊ q̄b⁹ ibi dixi in. c. j. de cā pos. ⁊ p̄p̄t. ¶ Mo. quarto in. x. verū. ibi recognoscim⁹ vt debemus. ar. opti. q̄ papa n̄ p̄t sine cā p̄uare electores imperij vel ipsoz p̄tēz aliquaten⁹ impedire p̄sertim q̄ vt subijc̄ in tex. nō soluz de iure s̄ etiā de antiqua p̄suetudine h̄ p̄tās eis p̄petit. p̄ h̄ vide bo. glo. in. c. ad aplice. de re iudi. li. vj. Item q̄ pa

pa nō debet sup̄ istis t̄palib⁹ sine maria cā se impedire. vt in. c. cāz. qui fi. sint le. nec p̄uare p̄t laicos coz iure sibi cōpetenti. vt no. Inno. in. c. inq̄sitiō. ni. j. de sen. excō. ⁊ p̄uilegiū p̄cessum de sui natura p̄petuū nō debz reuocari. vt no. Inno. i. c. nouit. de iudi. ¶ Item no. ibi de iure ⁊ antiqua p̄suetudine. q̄ p̄suetudo p̄t p̄currere cuz iure cōmuni et sic adijcere mai⁹ robur ⁊ vinculū ad ipsum ius cōmune. p̄cordat. c. sopite. de censu. ¶ Item no. ibi a grecis trāsulit tē. magnā p̄rogatiuā p̄tās aplice ad imperiū. naz papa p̄t ex cā marie trāsferre imperium de gente ad gentē. Itē p̄t examinare electum in impatorē approbare p̄sonā vngere ⁊ sacrare ⁊ coronare ac etiāz reprobare si opus est vt hic. p̄t etiā ex cā supueniēti deponere iam coronatum. vt in. c. ad aplice. p̄alk. Ex quib⁹ omnib⁹ et similib⁹ que plene tetigi in. c. nouit. de iudi. p̄t colligi maioritas sūmi pontificatus ad imperiū seculare. ⁊ p̄sequere h̄c materiā vt plene dixi in. d. c. nouit. Itē nota ibi germanos q̄ theutonici dicit germani q̄ exponēs glo. xxxij. di. in. c. j. dicit q̄ sunt veri germani. i. veri nobiles. vel fm̄ Jo. an. sic dicunt a gigno gignis p̄p̄ secunditatē in genere rādo. ē em̄ patria multū gnātua. ¶ Mo. ibi electū in regē. q̄ p̄mo quis eligi in reges postea in coronatione p̄mouet ad imperiū. ante q̄ coronationē p̄p̄rie nō solet appellari impator. ⁊ sentit h̄ Jo. an. q̄ eligi in regem. s̄ alemanie. Jo. cal. dicit q̄ meli⁹ diceret romanoz. ⁊ ita loquit̄ rex. in de. romani. de iureiur. p̄ electionem q̄ dicit rex romanoz et in coronatōe appellat impator. s̄le i ep̄o ⁊ archiep̄o q̄ ex sola electione vel p̄firmatōe nō assumūt seu nō p̄sequunt̄ nomen ep̄i seu archiep̄i sed ex p̄secratione ⁊ pallij traditōe. vt in. c. nisi. de auc. ⁊ vsupal. ⁊ vide glo. in de. ij. de cele. mis. ¶ Mo. ibi vngimus ⁊ p̄secramus q̄ ibi impator p̄secrat ⁊ ex hoc sum p̄ferunt q̄dam argumentū q̄ impator recepit ordinem. s̄ subdiaconat⁹ q̄b⁹ reprobat glo. in. c. valentinianus. lxxij. di. ⁊ cōiter doc. hic. vñ improprie dicit impator p̄secrari. p̄p̄rie d̄o p̄secrat ep̄s ⁊ impator iungit̄. ⁊ de vnctione impatoris ⁊ ei⁹ effectu et alioz reguz. vide q̄b⁹ le. ⁊ no. in. c. vnico. j. de sa. vnc. Impator etiā coronat triplicē corona ferrea argentea ⁊ aurea. ⁊ a q̄bus coronet ⁊ significatus istorum metalloz. vide p̄ glo. in de. romani. p̄alle. ⁊ quaten⁹ tex. hic dicit q̄ ad papā spectat eū vngere p̄secrare ⁊ coronare. dicit h̄ Jo. an. post hosti. q̄ cardinalis hostiēsis impatorē vngit ex antiqua p̄suetudine ex mandato pape. sed papa suis manibus eum coronat corona aurea. ¶ Nota in. x. est em̄ regulariter ac generalit̄. differentia inter hec. nam regula patit̄ instantiaz seu exceptionē vt no. sup̄ r̄ica. de reg. iij. s̄ gen⁹ comprehendit sub se oēs sp̄es suas nec est dare sibi exceptionē. mens q̄ l̄fe est q̄ cōiter ⁊ v̄liter obseruāt̄ est tē. ⁊ nō semp̄ p̄dicta. ergo ad eum spectat examinatio. ¶ Mo. ibi sa crilegum vel excōicatus tē. plura crimina impediētia seu inhabilitantia ad imperiū obtinēdum que d̄o crimina deiciāt impatorē iam creatū. vide glo. no. xvij. di. si papa. in fi. que dicit q̄ oē crimē

sufficit si de eo impator est incorrigibil. sed tu vide
 Inno. i. d. c. ad aplice. vbi no. dicit q impator et alij
 reges no dnt pvari nisi ex maximis causis seu de-
 lictis. qz cum no possint deponi sine magnis picul
 detrahendū est rigori. ar. in. c. laozes. j. de cle. ex.
 minif. vñ pcludit ibi Inno. q ex faciliort⁹ causis
 deponunt clerici qz isti pncipes. vide tñ tex. cū gl.
 in. c. ali⁹. xv. q. vj. vbi colligit q rex francie fuit de-
 positus p papam ex eo qz erat effeminat⁹. i. nimis
 sequebat mulieres fm gl. ibi. ¶ Ho. in. x. obiecti-
 oni ibi denūciatoris officij. q licz valeat ar. a suffi-
 cienti diuisione seu ptiū numeratiōe vt b. in pn. et
 in. c. si diligēt. de pscript. tñ tollit b ar. vbi omnes
 pres sufficētes numerate no sunt. nā isti pncipes
 hic arguebāt q aut iste legat⁹ gessit psonā electoris
 aut cognitor⁹. et vtroqz casu male pcessit. sed papa
 putando b argumētū adiecit q nec electoris nec
 cognitoris gessit psonā. s denūciatoris officij ex-
 ercuit et hoc vltimū mēbrū fuerat omissum ab illis
 arguentib⁹ et de b mō arguendi et de multis alijs
 vide p Bal. in. l. ouenticulā. C. de epi. et de ¶ Ho.
 ibi qzuis plures ex illis rē. q in electiōe impatoris
 pualet quicqd sit a maiori pte electoz. non q requir
 oim pensus nec due pres eoz sicut in electiōe pa-
 pe sed sufficit maior ps sicut cōter ptingit in electi
 onib⁹ aliozū ptoz. vt in. c. licet. in fi. s. eo. Et b
 faciunt in ar. ad qōnez nūquid isti electores impe-
 rij exerceāt hanc pntem vt singuli an vt collegij
 host. tenuit b q vt singuli. sed multi tenuerūt opo-
 situm. idem sequit Jo. an. in addi. spe. in ti. de re-
 scrip. pnta. s. vl. x. penul. et ista pntaria opi. plus
 mihi placet. qz cū isti electores successerint in locū
 pli romani q et vniuersitas eligebāt sibi impatorē
 dnt isti ceteri eodē iure cū illis vt surrogatum sa-
 ppiat naturaz eius in cur⁹ locū surrogat. vt in. c. ec-
 clesia. j. vt li. pen. pnterea sufficit hic maior ps sicut
 ptingit in actib⁹ collegij. vt i. l. qd maior. ff. ad mu-
 nici. et in. c. j. de his que fi. a ma. pte ca. Item debēt
 oēs hic puocari et simul actū expedire. ideo dixit b
 no. tex. q plus obest electioni pemptus vnius qz
 ptradictio multoz. qz ptradictio mioris ptis pntis
 no impedit electionē maioris ptis sed vni⁹ con-
 temptus pōt facere totā electionē retractari. vt in
 c. qd sicut. s. eo. et in. c. bone. j. e. oia em hec sunt si-
 gna collegij. nā in spectantib⁹ ad singulos pōt qli
 bet p se pntare pntem. vt in. l. p fundū. ff. de ser-
 ru. pd. sed tenēdo opi. hosti. q isti eligūt tanqz sin-
 guli pbare b vna notabilis theorica Bar. et mēti
 tenēda in. l. oēs pli. ff. de iusti. et iu. vbi dicit q vbi
 cunqz maior ps pualet minori pti etiā in actib⁹ ad
 singulos spectantib⁹ debent oēs ad qd act⁹ pntent
 simul puocari. ar. i. l. maiorē. ff. de pac. et l. et qz eo.
 ti. et vide in b qd pleni⁹ dixi in. c. iij. de iurepa. vbi
 tetigi an patroni debeāt simul puenire ad pnta-
 tionis actū. ¶ Ho. in. x. nos vtiqz pntamus regē
 q papa no pfirmat psonam isti electi in impatorē
 sed solū declarat et noiat cum idoneuz et regē. et sic
 videt q electio impatoris no indigeat pfirmatiōe
 expssa. et facit tex. in. d. cle. romani. put. s. induxi.
 ¶ Item no. ibi post admonitiōē et expectatiōē

tex. quasi aptum q in electione impatoris pnt ele-
 ctiores variare recedēdo ab eo i quē no pnt ma-
 ior ps et accedē ad noiationē alteri⁹ sicut obseruat
 in electiōe pape. vt no. in. c. l. s. e. et vide qd plene
 dixi. s. c. pr. ¶ Ho. ibi si pncipes admoniti rē. ar.
 optimū q ad eligenduz impatorē no est tps a iure
 pfirmum. vñ si negligūt eligē no deuoluit ilico pote-
 stas ad papā. sed dnt pus admoneri pfirmo eis alio
 termino infra quē debeāt eligē qd si no fecerit tñc
 deuoluit ptas ad papā vt b no. pbaf. et vide bonā
 glo. in. d. c. ad aplice. et idē seruari debet vbi cunqz
 tpus no est pfirmuz sicut dixi. s. pte. et in. c. ij. de cō-
 ces. pbē. Et no. tex. ibi vel no poterūt vel no volue-
 rūt. qz electores impij velint eligē no tñ pnt nubi-
 lomino post admonitiōē et expectatiōē ptas p-
 uidendi deuoluit ad papā ne sedes aplica careat
 defensore sine sui culpa. et tene mēti in b istuz tex.
 qz no recordor de alio pnt. et facit optime in argu-
 mentū q si patroni eccleie no pnt aliq impedimēto
 eligē q post longā expectatiōē pōt epus eccleie p-
 uide ne careat eccleia rectore sine sui culpa. de quo
 vide qd dixi in. c. qm. et in. c. cuz ppter. de iurepa.
 ¶ Item no. ibi aduocato et defensore q impator ē
 aduocat⁹ et defensor eccleie. tenet ei p posse eccleiaz
 defendere et exaltare vt i. d. de. romani. et l. xij. di.
 tibi dno. et c. ego lodouicus. Et idem in alijs pnci-
 pibus. vide bo. tex. xxij. q. j. pncipes. et c. regum.
 merito pncipes pnt deponi si sine cā legitima de-
 negarēt impendē auxiliū eccleie oppresse. psertim b
 pcedit si tenem⁹ opi. canonistaz cōem. q impium
 imediate pcedit a papa lz mediate a deo vt plene
 dixi i. d. c. nouit. et vide bo. glo. in de. ad nfam. de
 here. et tex. xxij. di. l. c. j. et ij. et i extrauagā. bonifa.
 vna sanctā. ¶ Item no. ibi sunt em notoria impe-
 dimēta rē. iūcto tex. in pn. ibi cum citata no fuerit
 tex. notabile q in notorijs no est necesse citare pte
 ex quo factū ē ita notoriū vt certū sit absenti nllam
 defensionē cōponere posse. et pcorat tex. in. c. cuz
 olim. de re iudi. et vide qd ibi dixi et plenissime teti-
 gi in materia notozij in. c. vna. de coha. cle. et muli.
 ¶ Ho. ibi. s. excōicatio. q excōicatio ipedit pmo-
 tiōē etiā ad secularē dignitatē. no valet q electio
 facta de excōicato etiā ad secularē dignitatez qd
 tene menti. facit qd le. et no. in. c. ad pbandū. de re
 iudi. et in. c. ff. de pccu. ¶ Ho. ibi quē p genitores
 eius rē. q ad repellendū quē a dignitate adipiscē-
 da etiā seculari pntiderat nedū delictum pprium
 sed pgenitoz. vñ psecutio ecclesie a pgenitoribus
 istius philipi facta hic aggrauat ne iste pmoueat
 nam timenē in filio et liberis crimina paterna et p-
 genitorum. nam sepe solet fili⁹ filis esse patri. hinc
 est q filius punif ppter crimē lese maiestatis a pa-
 tre cōmissum. nam efficit infamis et excluditur ab
 omni successione parēt⁹ et vita ex sola misericordia
 reseruaf. de q dicendum est vt plenius habet in. l.
 qdqs. C. ad. l. iul. maie. canonizata. vj. q. j. i. s. vey
 in. x. si qd cū militib⁹. et b est vna ex causis qre fili⁹
 spuri⁹ si pōt ad ordines pmoueri. vt no. gl. i. c. ij.
 de fi. p. li. vj. ¶ Ho. et tene mēti tex. ibi ad nfm iudi-
 cū pntē q vbi cūqz dubitat an iuramentū sit licitū vt

allicitū non pōt pnceps seculari cognoscere sed ad solum papā pñnet pgnitio. ⁊ videf tex. innuere qd alij pñati citra papā non pñt de h iudicare. sed ego allego. no. ⁊ singulare dictū Specc. i. ti. de lega. i. §. nūc ofidendū. in. x. xliij. vbi dicit qd etiā ep̄s pōt inter pñari iuramentū. all. de pigno. significāre. et ad hūc tex. rñdet duplr. Primo qd pcedit in negotio arduo. ⁊ inf magnas psonas vel qñ vult dare licentiā ptraueniēdi sine pmutatione v' alia cōmūtatione in meli' qd est mēti semp tenēdum p limitatione istī. c. nam h doc. cōiter trāsiuerūt inherētes verbis lfe. ⁊ p isto dicto Spe. all. qd no. In. in. c. debitorēs. de iureiur. ⁊ qd ibi dixi. ¶ Ho. ibi ceteris fiducia tolleret. qd nō reprobaf fiducia seu spes ad dignitatē obtinēdam. in pñariū facit tex. no. in. c. qui pñatum. xl. di. vbi dicit qd q pñatum desiderat in terra repiet cōfessionē in celis qñimo subijcit qd etiā tractare d pñatu est peccatū. ⁊ vide ibi bo. glo. sed dic qd spes pñaria est dānata vt ibi nō aut secundaria vt h. d. quo vide bo. glo. in. c. qd pderit. lxj. di. Itē lz indignū sit ad dignitatē aspirare tñ pōt licite qd laborare vt tollaf impedimentum ppter qd possit impediri pñatio. ⁊ h casu loquit iste tex. naz peccat nolēs acceptare dignitatē si p alius nō pōt ita bñ ecclie puideri. de quo vide no. dictum in. c. si electus. j. e. ti. li. vj. ¶ Ho. ppe fi. ibi nō nisi de domo dud. qd dignitas que deserf p electionē nō debet successiue deferri pluribus d eadē domo ne poti' videaf dignitas delata ex successione qd ex electōe. ad h ei nō aduertit nōnulli improbi laici qd sepenumero instāt vt bñficiū aliqd nō exeat familiā eoz allegātes antiq̄tates p causa dicit est qd iam diu illud bñficiū fuit semp collatum alicui de domo eoz. naz hec sola allegatio debet esse sufficiēs ad impediendū collationē alicui de domo fiendā. naz si istud dō obseruari in dignitatib' secularib' fori' in eccliafisticis. vt. j. de fi. pñ. ad extirpadas. ¶ Itē no. qd imperiū nō deserf ex successione sed electōe. ⁊ olim idē obseruabaf in regnis pñcularib'. vt no. i. c. moyses. viij. q. j. sed hodie ex pñuetudine deserunt p successione. vt le. ⁊ no. in. c. licet. j. de voto. qd aut si deficit successio qz nō reperit aliquis de illa domo regali. vide qd dixi in. c. licet ex suscepto. de fo. cōpe. ¶ Ultio nō ex sine lfe qd duces et alij pñcipes pñtant impatori iuramentū de fidelitate ⁊ obediētia. ⁊ qd istud iuramentū pñtūm rōne dignitatis nō ligat illo deposito ab illa dignitate. nam deposit' censet mortu'. xvj. q. j. §. etiā. idē dic in ipso deposito vt nō teneatur ex his que gessit legitime rōne dignitatis. non em obligatiōes sequunt' psonam. vt in. l. post mortem. ff. qñ ex faci. tu. quēadmodū nec honores vt hoc. ¶ In glo. in. x. trāstulerit ibi ad karoluz magnū. qdam dicit qd iste karolus fuit gallicus ⁊ nō german'. ⁊ nō dicit qd pmo fuit imperiū trāstatur in frācos postea in germanos. de q vide tex. iñcta glo. xliij. di. in. c. ego lodouicus. Alij dicit qd imo iste fuit germanus vel pñsupposito qd fuerit frācus tñ in psonaz suā fuit trāstatur impiū in germanos vt sic post ipsi' mortem imperiū veniret in germa

nos. illud aut certū ē qd germanis fuit datū imperium vt h. ⁊ in. c. i die. de pñe. di. v. dicit tñ h qdaz noua inuestigatōe nllō iure pbari qd ex sola natione germanoz debeat eligi impator. ⁊ ad istuz tex. ⁊ ad pñlēs rñdent qd impium fuit trāstatur in eos actiue. qz fuit data pñcipib' alemanie pñas eligendi impatorē. vñ nō phibet qñ ipsi possint eligē de alia natione licet ab olim nō fuerit aliquis ex illam nationē elect'. ⁊ hāc opi. sentit h. do. Kar. sed mibi hec opi. nō placet. qz videf pñdi pñtum tex. i eo qd dicit impium fuit trāstatur in germanos in psonam magnifici karoli. certūqz est qd imperiū fuit trāstatur in karolū passiuē ⁊ nō actiue. qz fuit ipse pñmor' in impatorē nō aut fuit data sibi pñas eligēdi. §. passiuē fuit etiā trāstatur imperiū in germanos. als tex. nō bñ diceret. nā dixisset qd in psonas illoz pñcipū fuit trāstatur imperiū in germanos. ⁊ nō. bñ hāc pñsiderationē. Item nō fuisset impiuz trāstatur a grecis fm pñā expositionē cum fm cā possent hodie eligi p electores nec est indecēs vt d certa gente seu genere psonaz debeat eligi pñdēs nam h videmus qñqz seruari in dignitatib' eccliafisticis tam ex pñuilegio qd ex pñuetudine vt pbat in. c. cū dilectus. de pñue. ⁊. c. abbate. de. x. sig. papa aut hoc potuit facere ex magna cā tūc pcurrēte cū possit facere qdquid de' pōt als chriſt' nō fuisset diligēs pater familias si nō dimisisset in tra aliquē loco sui qd expediētib' causis possit oīa facere que ipse chriſtus. ⁊ hāc argumentationē facit Inno. si bñ recolo in. c. ad aplice. pñl. seu in. c. qd sup his. de voto. ⁊ vide p eum in. c. q̄to. de iureiur. hanc etiā regulā firmavit hosti. in. c. quāto. de trāsta. pñ. vbi dicit qd cum dei ⁊ pape idē sit pñstoruz. ar. in. c. romana. de offi. or. li. vj. oīa pōt facere papa que ipse xp̄us excepto peccato. h improprie excipit peccatū. qz peccatū nō cadit sub potētia imo sub impotētia. vñ dicim' qd deus peccare nō pōt. nam peccatū poti' pcedit ex defectu qd ex potētia. facit qd le. ⁊ no. xv. q. j. in. §. j. ⁊ de peni. di. ij. §. fi. intellige tñ qd papa oīa pōt clare discretōnis nō errate. vt no. Inno. i. d. c. q̄to. vide tex. xliij. q. j. in. c. manet. ⁊ pñcipue pñdicta sunt vera tenendo cōem opi. canonistaz qd impator recognoscit imperium a papa. iuxta ea qd dixi plem' in. c. nouit. de iudi. ⁊ qd hoc sit verū apñissime pñt ex eo qd romani p vim ⁊ opprellionē acq̄siuerunt imperiū. vñ quod dicit xliij. q. j. §. j. qd virtutib' acq̄siuerūt impium debet intelligi de virtutib' nō theologicis s' politicis vt ibi no. ¶ Preterea isti electores hāc pñtatem habuerūt nō a populo romano v' ab aliquo impatore s' a papa vt h. vñ hodie potest impator suam potestatem legitimare ex auēte ecclie. nā de alijs impatorib' an approbatiōz ecclie poterāt dubitari an cū bona pñcia tenerēt impiuz. de q vide qd no. Inno. i. c. qd sup his. in fi. d. voto. vbi excusat eos valde debilit. sed tu vide meli' p Bal. in. l. cūctos pñlos. C. de sum. tri. vbi pbat qd impium ē a deo pmissiue approbatiue formalr ⁊ effectiue. ⁊ dic vt ibi ¶ In gl. in. x. i germanos. ibi ipsi hñt regnū rōne ecclie ⁊c. intellige gl. de illo regimie. de q bf. lxij.

di. hadrianus. 7. c. se. naz. impator olim pbenti auxilium ecclie satis opresse tribuit papa cuz p sensu pccilij ptatem eligendi papam 7 alios pontifices sed illud puilegium postea fuit reuocatu cu co abutere. vt ptz in. s. veru. ca. di. Ex quo no. q. puilegia pcessa laicis sup spualibus pnt reuocari p papam qz in istis qsqz tenet obedire sumo pontifici. vt no. Inno. in. c. in qstioni. de sen. ex. Si aut puilegiuz esset tributū sup tpalibus an 7 qñ possit reuocari. dic vt plene dixi in. c. nouit. d. iudi. 7 an ex inuestitura laicoz facta vigore puilegiij psequat inuestit ius spuale. dic vt no. Inno. in. c. q. sicut. s. e. In ea. glo. ibi sicut 7 rex schachoz. no. gl. q. apud grecos est nudū nomen imperij sic et qlibet in domo sua pot dici impator seu rex. vt in. c. duo ista noia. xxiiij. q. iij. vñ Jo. an. refert hic fabulā de quodaz rurali q. receptauit richardū reges anglie incognitum q. in aucupatiōe sua seu venatione instāte discrimine tps pdiderat exercitū suum 7 cum nollet obedire rustico in lotionē manuū vel fm aliquos cū rex vellet se pferre illi in mēsa dedit illi alapam dicēs q. qlibet est rex in domo sua quare dño domus est obedieudu in domo sua ppiēti. fert etiā q. rex postea ad palatiū suum reduc. fecit rusticū inuitari vt sic ipsuz nolētes obedire faceret vbera ri sed rustic. sapiēs i omnib. rei obediuit lauādo manus 7 p silia faciendo. 7 sic rex remāst frustrat. in tentione sua. 7 d. q. multa bona illi cōtulit. In ea. glo. ibi est aut impator sup oēs reges. no. glo. vsqz ad finē. ex qua collige magnā impatoris potēstatē. oēs cñ potētie regū fluxerūt ab impio tanqz riuuli a flumine. 7 de hoc vide plenius p. Bal. i. c. j. q. dicat dux. col. x. vide etiā glo. no. in. c. hadrianus. lxxij. di. que dicit q. reges hispanie si recognoscunt impatorē. qz de fauicib. infidelū eruerūt illa regna. de rege frācie 7 istis p silibus. vide qd dixi post glo. 7 Inno. in. c. p. venerabilē. qui si. sint le. 7 in qstūm hec glo. subijcit q. oia sunt in ptate impatoris intellige q. ad iurisdictionē nō aut quo ad dominiū. qz dñium de iure gentiū est apud puatas p. sonas. j. di. ius gentiū. 7 in. l. ex b. iure. ff. de iusti. 7 iure. nec pot impator sine cā priuare quē dñio suo vt no. Inno. in. c. que in eccliaz. de p. 7 Bar. in. l. si. C. si ptra ius. vel vti. pub. 7 Ly. in. l. p. scriptōe. C. de p. c. impa. offe. 7 vide ad mām qd no. Bart. in. p. hemio. ff. de rei ven. In glo. i. s. sacrilegiū ibi nam 7 sacrilega familia repellit a sacramētū intellige put loqz qñ. f. ipa familia ē sacrilega. sec. dicendū est in familia alicui. sacrilegi. nā dūmodo abstineat a sacrilegio nō repit iure cautū q. debeat repelli a sacris ecclie. nam. c. miroz. alle. in glo. nō loquit de sacris sed de oblationib. vt in odium 7 detestationē criminis nō admittat familia sacrilegi ad oblatōes. In gl. in. s. fauere ibi tūc demū. no. ex glo. q. vbi electores impij discordant in pari nūero nec fit accessus ita q. possit maior ps haberi pot papa eligere vnū ex illis put sibi libuerit sicut ptingit in patronis discordantib. dispari numero in. c. qd aut. j. d. iurepa. Secūdo sentit glo. q. si electores impij oēs eligūt sciēt indignū

ptas puidendi deuoluif ad papam qd tñ hic apte nō pbat. puto tñ dictum in se verū. qz ex q. istaz ptatem habuerūt a papa debet ad ipsū redire potestas si ea abutunt. ar. in. c. gratum. s. de postu. pla. 7 facit tex. h. in ar. in. xbo nos vtiqz. In glo. in. s. aduocatus. ibi nō pot esse patron. glo. loqz nimis obscure. 7 rect. dixisset fm Inno. 7 p. q. aduocar. ecclie nō est patronus sed ē quasi parēs seu p. tector. quasi lz impator sit aduocar. ecclie. nō tñ patronus. 7 dicit aduocatus. i. defensor. id. tex. dicit aduocato 7 defensore carebit rē. In glo. in. s. lotharius. in. fl. solue hoc cōtrariū. vt no. in. c. d. quibus. xx. di. vbi gl. dat tres solutiōes. 7 vide qd le. 7 no. in. c. i. caussis. j. d. re iudi. In glo. in. xbo publica ibi d. esse publica. nō referas glo. ad tex. qz esset falsa. naz. electio facta de excōicatu ē nulla q. tunc ille sit occulte facta de excōicatu. vt in. c. cuz dilectus. de p. sue. 7 in. c. cū inter. s. e. no. Inno. i. d. c. cum dilect. 7 Jo. an. in. c. j. de rescri. li. vj. 7 vide qd dixi plene in. c. veritatis. de do. 7 p. vbi tetigi nūquid valeat gesta ab ipso excōicatu tolerato. In glo. in. s. postulauit. in. fl. no. glo. que solet quotidie allegari q. petēs absolutionē tacite fatef se excōicatum. 7 idem videt tenere host. b. 7 in. c. ij. j. d. ordi. cog. sed Inno. h. 7 in. p. all. c. ij. tenet cōtrarium dicēs q. licet fateat se habere lesam p. sciaz nō tñ fatef p hoc se excōicatum. videt tenē Arch. in. c. p. a. de excep. li. vj. 7 collec. hic. 7 facit qd no. Jo. an. in. c. exhibita. de homi. 7 tenet Spec. in. ti. de p. a. s. videndū. s. sed nūquid. vbi ad istū tex. rñdet q. h. denotat temp. in q. recognouit se excōicatum nō aut denotat causa. quasi dicat q. iste per nūcium recognouit se excōicatu eo tpe quo petijt absolutionē p nūcium. Bar. tñ in. l. decc. ff. de. s. obli. tenet opi. hui. glo. sed p. rariuz ptem puto v. riorē. qz solet peti ad cautelam. 7 bonaz. mentiū est timere culpā. vt in. c. ij. de obser. iei. 7 vide qd dixi in. c. ij. p. all. 7 no. ex p. dicit iūcto tex. q. p nūcium pot quis absolui. qdam p. rarium p id qd le. 7 no. in. c. cū desideres. 7. c. a nobis. de sen. ex. Abbas dicit q. licet qd nō debeat absolui p nūcium si tñ absoluit tenet absolutio. 7 no. hoc dicit qz sat placet 7 dic q. iste tex. nō pbat q. iste fuit absolut. p nūcium sed petebat absolutionē p nūcium. an aut p. l. as quis possit absolui. vide bo. text. iūcta glo. ij. q. v. quāto. In glo. in. s. illicitum. ibi sed lex loquit in hereditario rē. Et ex his que h. allegant in glo. istud iuramentū reddebāt dubiū. nam quatenus erat d. futura successione. qz iurauerat obedire nepoti suo vt regi 7 imperatori futuro viuēte adhuc impatore videbat iuramentū illicitū. vt in. l. si. C. de pac. 7 no. istam glo. qz illa lex nō facit mētionē de iuramēto. sed solū dicit pactuz nō valere qz cōtra bonos mores. sed Bar. i. l. stipulatio h. modo pcepta. ff. de. s. obli. 7 aliqui doc. in. d. l. si. tenent 7 bñ etiā iuramentū nō valere. vt in regula nō ē obligatorū. de reg. iur. li. vj. sed in p. rariuz faciebat q. volūtas impatoris viuētis incelserat in hoc seu in obligatione 7 pactū valet de futura successione p. sentie eo de cui. successione agit eo tñ p. dūrate

in consensu vsq; ad mortē vt dicit tex. in. d. l. fi. sed ille cōsensus imperatori nō videbat hic valere. qz nō agebat h de re sua. cū imperiū deferaf ex electi one z nō ex successiōe vt hic. merito dicit hic papa qz in tali dubio nō debuit iste dur venire propria auctoritate ptra illud iuramentū s̄ debuit p̄sulare romanū pontificē. z sic intellige z limita glo. se. in prin. quā no. in eo qz facit tria membra qz aut iuramentū est oīno licitū z tūc est seruandū. vt. j. de iurciu. p. totū. Aut est illicitū z hoc p̄stat z tunc p̄pria auctoritate p̄t quis venire ptra. vt. xxij. q. iij. q̄si p. totū. Aut dubitat an sit licitū vel ne z recurrendam est ad supiorē vt hic. z idē voluit h̄ Inno. qui q̄si vltra dixit qz si iuramentū p̄t seruari sine interitu salutis eterne lz sit temerariū z p̄niciosum exemplo debet tñ supior p̄ius adiri. ar. c. cū quidaz d̄ iurciu. z h̄. si autē est temerariū nō autē exemplo p̄niciosum z tunc debet seruari. ar. in. c. debitores de iurciu. Et subiicit notabile v̄bum z mēti tenendum qz nedum in temerarijs iuramentis s̄ etiā in licitis z honestis p̄t quis venire ptra. p̄pria auctoritate instante necessitate si supior nō p̄t adiri. xj. q. iij. antecessor. ita putat ipse imminente necessitate vel maḡ vtilitate sp̄iali. s̄ h̄ vltimū nō placet h̄ ost. qz p̄pter vtilitatē nō est p̄iuriū cōmittendū. nō em̄ debet admitti malū p̄pter bonū qd̄ inde sequitur vt in. c. nō magno. j. ne de. vel mo. s̄ d̄no Lar. placet dictū Inno. qz magna vtilitas cōpaf necessitati. vt no. Inno. in. c. cū oēs. de p̄sti. z mihi placet h̄ dictū q̄si iminet talis vtilitas p̄ qua supior ipm̄ verisim̄ si potuisset adiri absoluisset a iuramento. facit L. tutor qui rectorium. ff. de admi. tu. z. xvij. q. iij. null⁹. In glo. fi. no. glo. iūcto. tex. qz iurans obedire regi vel alteri p̄ncipi. intelligit eo remanēte in principatu. vñ iuramentū nō ligat eo p̄uato. Et glo. querit̄ nunquid electus in impatorē possit ilico administrare anteq̄ coronet̄ vel approbet̄. So. olim erāt varie op̄niones. s̄ hodie receptū est ex p̄suetudine vt statim admistret. z si plures sūt electi in discordia quilibet admistret. sed validitas gestoz dependet a futuro euentu. de quo vide glo. i. de. romani pal. q̄ circa istam materiā ponit plura notanda. Vltimo h̄ q̄rit̄ nunquid possit s̄ coronā duz excipi ad effectū differendi coronatōez donec exceptiōnes fuerint examine. Inno sentit h̄ qz sic nā sicut papa p̄t examinare electū an coronatōez vt hic. ita d̄ admitti exceptio cū coronatio sit q̄daz p̄firmatio quā etiā p̄cedit man⁹ impositio. qz debet vngi z p̄secrari vt in littera. q̄ d̄nt p̄t admitti exceptiones pbabiles sicut s̄ ep̄m p̄secrandū vt in. c. sup̄ his. de accu. z hec opi. placet mihi. licet quidā dicant hoc iure nō p̄bari. idē dic̄ ptra abbatem benedicendū. vt no. doc. hic. z pbaf. j. de accu. in. c. meminimus.

Coram. Absentes ad electionē de p̄ uincia sunt vocandi. z cōfirmat̄ electio maioris z sanioris p̄tis. In prima ponitur decisa narratio. In sc̄da p̄uisio ibi si d̄o. Et pone casum qz celebrans duab⁹ electionib⁹ in discordia papa cōmisit illas decidendas. put̄ d̄

iure fuerit. z si p̄tingeret d̄ iure vtrancq; cassari papa mādauit electionē celebrari de nouo. put̄ habetur in littera. ¶ Mo. p̄mo ibi tituli sancte prudenti ane. qz p̄sbyter cardinalis nuncupaf p̄ titulū suūz Quid de ep̄oz diacono dixi plene i. c. ex gestis. de de. nō res. ¶ Mo. sc̄do ibi cōuocatis qz vbi aliqui ex electozibus sunt absentes nō sufficit cōgregare caplm̄ p̄ sonū cāpane s̄ debēt absentes vocari p̄ nūcium aut l̄as. als̄ electio videt̄ cis p̄emptis facta z ip̄is p̄sequentib⁹ p̄emptū venit irritanda. vt. j. c. pri. z. s̄. e. qz sicut. z in. c. cū int̄ vniuersal. Si autē oēs essent presentes sufficit p̄gregatio p̄ sonū cāpane si hoc est d̄ more in illo loco. sic intellige. c. in causis. s̄. e. vbi tetigi. ¶ Mo. ibi fratrib⁹. qz oēs clerici eiusdē collegij possunt dici fratres p̄pter dilectionē z charitatē q̄ magis debz affluere inter eos q̄ inter alios. de quo vide qd̄ no. in. c. ad m̄sam. xj. q. iij. ¶ Mo. ibi maiori z saniori p̄ti. qz nō sufficit aliquid eē gestū a saniori p̄te vniūsitat̄ nisi etiā illa ps̄ sit maior numero. requirunt ergo duo copulatiue ad validitatē gestoz. idē videt̄ innuere tex. in. c. qz p̄pter. j. co. z in. c. j. de his que fi. a ma. p̄te ca. ¶ In glo. ex hac habes tres intellectus ad litterā ¶ Prim⁹ est vt h̄ ponat̄ regula circa vocationē absentiu vt exites in puincia sint oēs vocadi. secus si extra puinciā. z fm̄ hūc intellectus hec decre. determinat̄ z declarat. c. qz p̄pter. j. e. vbi dicit̄ qz omnes sunt vocandi ad electionē qui cōmode vocari possūt vt illi dicant̄ cōmode posse vocari q̄ degūt in eadē puincia. ¶ Sc̄ds intellectus est vt potius illud. c. qz p̄pter. determinet z restringat istud. c. qz econtra. vt sic sit sensus qz exites in puincia sūt vocandi. s̄ si cōmode vocari possunt. vt in. d. c. q̄a p̄pter. vñ nō curandū an aliqui electozes sint in puincia vel extra. sed illud solū d̄z inspic̄ an cōmode vocari possint. nāz possibile est qz q̄is quis est in alia puincia. tñ vicinior erit ecclie de cui⁹ electōe agit̄ q̄ alius qui erit absens in eadē puincia forte multū longa z lata. z potius d̄z attendi mēs legis q̄ ei⁹ verba. vt in. c. intelligentia. z in. c. p̄teca. de v̄bo. sig. z in regula fi. de regu. iur. li. vj. ¶ Tert⁹ intellectus quasi p̄cedenti p̄formis qz d̄ iure nō debet haberi p̄sideratio ad puinciā. sed solū vtrū cōmode possint absentes vocari. ad istū tex. r̄idet glo. qz loquit̄ fm̄ sp̄alem p̄suetudinē illius loci. z sic valet consuetudo vt omnes de puincia vocent̄ lz de facili nō possint oēs cōmode vocari. z p̄ h̄ vltimo intellectu optime facit tex in. c. in. genesi. j. e. in. fi. vbi valebat p̄suetudo vt oēs de regno fracie vocarent̄ cū tñ illud sit amplissimū regnuz. ¶ Hic sunt duo p̄ncipalr̄ examināda. p̄mo qd̄ dicēdū de iure cōi. sc̄do nūqd̄ indifferenter i hac vocatione valeat p̄suetudo. ¶ Circa p̄mū mihi placet sc̄ds intellect⁹ vt illi debeāt vocari qz cōmode vocari possint p̄ illō c. qz p̄pter. nā h̄ opi. seu lectura est eā z ecclie vtil. nā posset puincia esse multuz lōga z lata ita qz sine magno ecclie icōmodo nō possent absentes expectari. Qñ autē dicunt̄ cōmode posse vocari. dic̄ qz non potest dari certa regula. sed bon⁹ iudex arbitrabitur fm̄ picula imminencia z discrimina viar. nam

forte si cito non fieret electio immineret periculum scismatis seu intrusiois vel abusus laice potestatis vel quid simile. vel propter guerras imminentes non potest fieri defacili vocatio. per h. c. de causis. de offi. dele. r. l. j. ff. de iure deli. Et is ad quem spectat confirmatio electionis erit idoneus iudex super hoc dubio. ar. in. c. si. j. eo. ti. li. vj. r. ad istum textum. dic qd pape fuit hoc visum qd oēs de puincia possunt comode vocari. ideo mandavit omnes illos convocandos. non enim posuit hic papa regulam generale. nec dicitur extendi iste textus. indifferenter ad alias ecclesias cum in alijs non concurrat eadem ratio cum alijs puincie possunt esse latiores r. breviores. r. ius non dicitur extendi de casu ad casum nisi militet eadem ratio. da ratio. vt in. c. translato. de testi. cum ibi no. r. in. l. non possunt. ff. de legi. r. istum puto vix intellectum huius. c. p. hoc cessat qd qua faciunt hoc doc. qd res de q. puincia intelligat iste textus. r. dicitur qd de vsuali. i. fm qd vsu r. coiter appellatur puincia. vt tuscia lombardia r. similes. non autem dicitur intelligi fm qd habet. vj. q. iij. scilicet. vbi dicit qd illa est puincia. qd habet vnum regem r. vnum metropolitanum. nam multe hodie appellantur puincie vsu qd non habent episcopos. s. vt dixi ista difficultas cessat tenendo intellectum premissum. nam h. papa retulit se ad istam puincia certam nec dedit regulam quo ad illas puincias. ¶ Quoad secundam questionem dixerunt quidam qd consuetudo valeat fm quam remota loco absentes sunt vocandi respectu distantie vocacionis s. non valet vt absentes nullo modo vocentur. s. h. dictum non placet hic Jo. an. ar. in. c. cum in ecclesijs. de pben. li. vj. vbi textus approbat consuetudinem vt absentes nullo modo vocentur r. qd ille textus non loquitur in electionibus prelatorum s. in collationibus prebendarum r. canonicatum. tunc eadem ratio est in electionibus prelatorum. nam de iure absentes debent vocari in receptionibus canonicorum sicut in electionibus prelatorum. vt ibi. sicut ergo valet consuetudo in illo casu ita dicitur valere in casu nostro. Preterea videmus qd consuetudo potest in totum deferre alicui ius eligendi r. priuare veros electores. vt in. d. c. cum dilectus. de consue. r. in. c. cum ecclesia sutrina. de ca. pos. r. pprie. ita r. fortius dicitur esse potestas ad restringendum ius eligendi competens respectu vocacionis sic de. r. hac parte tenet gl. in. d. c. cum in ecclesijs. qua norabis. r. fuit de mente huius glo. facit in sili qd le. r. no. in. c. iij. de consue. li. vj. nam hec consuetudo potest esse ecclesie utilis. propter facilitatem expeditorem sicut valet consuetudo pre ius coe vt episcopus non teneat requirere canonicorum consilium. vt in. d. c. iij. aut huius consuetudo vt absentes omnino vocentur ad electionem. r. puto illam valere dummodo nimium non tendat in danum ecclesie. nam si haberet vt etiam cum incommoditate deberet absentes vocari non putaretur illa consuetudine valere qd non valet consuetudo ecclesie grauosa vel saltem extollenda. vt in. c. j. de consue. secus si haberet vt cum pua incommoditate deberet vocari. quo casu intelligeret ista glo. r. textus in. d. c. in geness. i. si. vt sic pua incommoditas tolleret ratione consuetudinis. propter auctoritatem ipsius consuetudinis. vt. s. de consue. c. si. r. hac ratione etiam puto valere consuetudines vt in omnibus actibus debeant vocari absentes maxime in alienatione rei ecclesiastice. nam de iure absentes non sunt vocandi in alienatione. vt est textus singularis in aut. h. ius

porrectum. C. de sa. san. ec. canonizata. r. q. ij. h. ius r. ibi glo. qd h. tenet. r. vide p. glo. in. d. c. cum in ecclesijs r. glo. in. c. si. j. de maio. r. obe. in xbo pstitum. r. ad mam vide qd dixi in. c. cum oēs de pscip.

Bone memorie. Cassat electio partis maioris contempta minori preterea si est vnus solus non tunc ius eligendi deuoluunt ad minorem. h. d. fm vnum intellectum coem. In prima ponitur decisio facti narratio. in secunda diffinitio. ibi p. lito. i. q. duo faciunt primo cassat electionem secundam exprimens que coponitur antiphora. secundo cassat primam. ibi electionem autem ¶ Iste primo qd h. desperet deualefcentia prelati egrotantis non tunc potest haberi tractatus seu ordinatio super futuri pontificis electione. dicitur enim expectari mors omnino. qd ante mortem prelati nec ecclesia vacat nec ius eligendi seu ordinandi competit canonicis. vt h. r. i. c. obediuntibus. lxxij. di. ¶ Iste. secundo qd canonicus etiam absens cum studio dicitur citari seu moneri vt veniat ad electionem futuri pontificis dummodo sit in loco. vnde possit congrue vocari iuxta ea qd dixi. s. c. pri. als electio facta illo contempto venit irritanda eo psequente contemptum. ¶ Iste. tertio qd capitulum potest citare absentes canonicos ad electionem faciendam an in capitulo debeant esse tunc due partes an sufficiat maior pars ad validitatem citacionis r. termini pfixionis. vide qd dixi in. c. cum nobis. s. e. ¶ Iste. quarto ibi ac p. sua. qd non solum electio potest psequi in iudicio electionem suam s. etiam electores. concordat. c. cum dilectus. s. de consue. r. c. ij. de in. te. resti. r. vide qd no. Inno. in. c. dilectus. ij. de pben. ¶ Iste. quinto ibi non cassata qd electio facta p capitulum aliquibus ex canonicis contemptum seu non legitime vocatis non est ipso iure nulla s. venit potest irritanda. qd intellige qm in capitulo saltem affuerit due partes canonicorum vocandorum. nam si non affuerint due partes non valet quequid sit in capitulo vel vniuersitate. ex quo minor pars est contempta seu non legitime vocata. ad h. l. nulli. r. l. plane. r. qd i. eis no. ff. qd cuius qd vniuers. no. r. in. l. notationum. C. de decu. li. x. et vide qd dixi in. c. cum nobis. r. c. qd sicut. s. eo. nam potentie capitulares seu vniuersitatis sunt a principio apud duas partes dum vniuersitas est in congregando licet in diffiniendo valeat quequid facit maior pars illarum duarum partium. r. ita intellige. l. qd maior. ff. ad munici. r. c. j. de his qd si. a ma. pte. ca. ¶ Iste. sexto ibi in primo sensu capitulo permanente. qd eligentes aliqui canonico contempto non potest debet priuari potestate eligendi imo cassata electione propter contemptum potest capitulum pcedere ad aliam electionem r. eundem quem prius elegerat de nouo assumere. qd cum electio non sit cassata propter delictum electi potest iterum eligi. vt in. c. sup. eo. s. codē. ¶ Iste. ibi nondum tradito sepulture. qd saltem honestate non dicitur fieri electio futuri prelati ante sepulturam predecessoris. an autem electio sit nulla ante sepulturam antequam dicatur statim cum glo. ¶ Iste. no. r. tene mentiter. in. x. cum plus. qd magis obest contemptus vniuersitatis qd traditio in presentia. r. e. r. qd contemptus vniuersitatis taxat prebet facultatem retractandi electionem. vt h. r. in. c. venerabile. s. eo. secus in contradicte aliquorum presentium. qd talis traditio non obest electionem

maioris et sanioris partis. ut in. c. quia. ppter. j. c. No. ultimo ex si. q. citatio temeraria seu non legitime facta non ardat citatum ad comparandum. vñ paria sunt que non fuisse citatum vel minus legitime fuisse citatum. Sed h̄ et contra. op. nã paria sũt q̄ aliqd fiat tpe habili vel tpe inhabili dũmodo effectus pferat ad tempus habile. ut in. c. de vxoze. et qd̄ ibi no. j. de sepul. s̄ effectus istius citationis facte de isto canonico absente fuit collatus in tempus habile. q̄ non debebat corruiere ex eo qz fuerat facta p̄lato nõdũ mortuo. Sol. dupl. p̄mo puto posse dici q̄ hec citatio et effectus fuerit in tpe inhabili. nã citatio fuit emissa nõdũ ep̄o mortuo. et p̄fixus terminus ad vigiliã pentecostes. et sic ad tpus in q̄ possibile erat istum p̄latũ adhuc viuere. nõ em̄ citatus ut comparet post mortẽ p̄lati. ex q̄ tñ citatio fuit facta in vita p̄lati. vel sc̄o dico et melius q̄ p̄supposito q̄ etiaz citassent ut compareat post mortẽ. nõ est qz ois tractatus est inhibitus ut h̄. et lxxix. di. c. nullus. vñ phibetur iste tractatus non solũ habito respectu ad effectum ipsũ sed etiam ad ipsum initium. cum nullum ius cõpetat capitulo in electione aũ mortem p̄lati. et p hoc bo. tex. in fili in. c. si. de sepul. li. vj. vbi religiosus nõ potest sibi eligere sepulturã licet effectus istius electionis pferat post mortẽ. et sic ad tpus in q̄ est exemptus ab obedientia abbatis et h̄ ideo. qz etiaz p̄ncipius phibet qz cũ nõ habeat voluntatẽ. xij. q. j. nõ dicatis. nõ potuit illã exprimere dum viueret. ad idẽ bo. tex. i. l. si minor. ff. de ser. ex port. q̄nimo p̄ dic hic bo. q̄ etiaz si citatio fuisset facta p̄ mortẽ p̄lati. ex quo tñ fuit emissa aũ mortẽ nõ valet qd̄ mihi satis placet. qz in citatione plurimũ considerat initium. illa em̄ est p̄pria citatio q̄ emanat a iudice seu decretũ de citando. factã nõ nunciũ est executio iuxta no. p̄ Jo. mona. et Jo. an. in. c. romana. s̄ cõtrahentes. de fo. cõpe. li. vj. et tetigi in. c. si. de ferijs. In glo. ij. h̄ glo. intricate pcedit et i effectum psequit duas qõnes. p̄ima nunqd̄ electio facta p̄ capitulũ p̄emptis aliq̄bus sit nulla vel annullãda et in hac qõne licet p̄mo allegz q̄ sit nulla tñ postea cõcludit x̄itatez q̄ non ẽ nulla h̄ sit irritãda cõtemptis psequentib̄ iniuriã suã. ut h̄ et in. c. qd̄ sicur. s̄. co. vbi melius p̄bat. Sc̄da qõ est nunqd̄ casus facta electione ppter cõtemptus aliquoz debeant p̄uari isti cõtemptores potestate eligedi p̄ prima vice ut sic ista p̄tã applicet alijs p̄emptis dũtaxat. et in hac qõne. gl. prius sentit q̄ sic. et p̄ hac pte facit iste tex. in eo q̄ papa reprehendit istum canonicũ q̄ p̄us debuit expectare iudiciũ pape q̄ p̄cedere ad sc̄dam electionez et sic inuif q̄ post sniaz pape potuisset solus eligere. s̄ glo. in. x̄. et q̄ dixit caute corrigi qd̄ prius dixerat et fuit illa additio vsqz ad si. in q̄ cõcludit q̄ ratio cõtemptus solũ debet in penã retractari ip̄a electio. nõ autẽ debent electores p̄uari potestate eligedi. qz cũ ista pena p̄uandis nõ sit hoc casu iure statuta nõ est imponeda p̄ aliũ q̄ per eũ qui habet plenitudinẽ potestatis. s̄ p̄ncipẽ et ita potest intelligi ille tex. et h̄ opi. cõit tenet p̄ doc. et optie facit iste tex. i. x̄. i. p̄mo p̄sensu. et nec ob si dicat q̄ eligentes cõtra formã debent p̄uari pote-

state eligedi. ut in. c. qz ppter. j. e. ergo fortius eligentes aliq̄ cõtempto cũ tunc delinquant contra primũ p̄terea. c. qz ppter. j. e. dãs formã electioni disponit ut absentes vocent. q̄ electio facta abñtibus nõ vocatis est attentata cõtra formã. et p̄ consequens deberent electores p̄uari p̄ prima vice p̄tate eligendi. ut in. d. c. qz ppter. Sc̄do licet eligetes p̄ formã sint p̄uadi tñ nõ sequit q̄ eligetes aliq̄ cõtempto sint etiã p̄uandi. qz ut dic. Jo. an. et bñ et satis fuit de mente. gl. h̄ in addi. cũ illa pena p̄uandis nõ sit statuta in casu nostro nõ debz pena. c. qz ppter. ad istũ casum extedi. qz pene nõ sunt extedede de pe. di. j. pene. et vide bo. glo. i. c. si. de iurepa. satis ergo ẽ q̄ rone cõceptus in penã retractet electio. et ista pena ẽ in iure statuta et nõ alia. sufficit q̄ ista iponaf. naz odia dñt restringi et nõ ampliari. ut in regula odia. de re. iu. li. vj. Ad sc̄dm cõtrariũ dicendũ q̄ vocatio absentũ nõ est b̄ forma sbali s̄ de iusticia. nã si esset de forma sbali electio facta aliq̄ cõtempto esset nulla ut in. d. c. qz ppter et tñ in casu nostro nõ est nulla ut h̄ et i. c. q̄ sic s̄. e. et in. c. ecclia el. ij. j. eo. Et ad istũ tex. vltra p̄cedere r̄sionẽ potest r̄sideri ut sensit h̄ abbas q̄ iste potuisset p̄cedere ad sc̄dam p̄ma cassata nõ tñ solũ s̄ vnacuz alijs. Cõclude ergo ut habeas totã materiã glo. magne clarã tres casus. Quisqz electio sit p̄ maiorẽ p̄tẽ de indigno scient. et tñ electio ẽ nulla. et p̄tã eligendi ip̄o facto deuoluif ad minorẽ p̄tẽ q̄ non deliq̄t ut in. c. bone. s̄. e. et in. c. cõgregato. j. eo. cũ s̄ libus. Quisqz sc̄da electio facta p̄ capitulũ ẽ cõtra formã sbalez. de q̄ in. c. qz ppter. et tñ electio ẽ ip̄o iure nulla s̄ electores nõ sunt p̄uari p̄tate eligedi s̄ debent p̄uari p̄ sniaz et p̄tã applicat alijs q̄ non deliq̄runt cõtra formã. debet tñ expectari snia p̄uandis de q̄ vide qd̄ no. Inno. et cal. i. d. c. qz ppter vbi dicã. Tertius casus qñ electio sit per caplm̄ de idoneo et fm̄ formã s̄ aliq̄s de caplo fuit cõceptus seu non ltime vocat. et h̄ casu electio tenet. vñ potest r̄sificari post cõtemptũ. nã potest renunciare facultati psequendi iniuriã sibi illatã. ut in. d. c. q̄ sicut s̄ si vult psequi cõtemptũ retractabit electio p̄ sententiã. ut h̄ et in. d. c. ecclia. q̄ cassata debent ocs s̄ cõuenire ad electionẽ noui fieridã qz ut p̄dixi non habet h̄ casu locũ pena p̄uandis nisi papa ex plenitudine potestatis vellet hãc penã infligere. ut. s̄. dictũ ẽ. et per h̄ habet clare intellectus istius tex. et gl. Sed q̄o nunqd̄ in alijs actib̄ cõtra electores habeat locus ista p̄secutio cõtemptus ut retractetur actus gestus p̄ vniuersitatẽ ad petitoez cõtempti So. credo q̄ i oibus actib̄ in quib̄ absentes debent vocari si aliq̄ cõtenuif seu ltime non vocat debet actus retractari ad petitoez cõtempti ex quo non ltime gestus ẽ. ar. h̄ et in regula q̄ cõtra ius de re. iu. li. vj. facit qd̄ no. Bar. i. l. ocs p̄li. ff. de iusti. et iu. et sensit glo. in. c. cũ ocs. de cõsti. et in. c. j. de his q̄ si. a ma. par. ca. Et q̄ sunt actus i q̄b̄ absentes sunt vocandi. vide glo. no. in. c. ij. de testi. li. vj. dixi plenius in dicto. c. j. de his q̄ si. a ma. par. ca. et dic ut ibi. In actib̄ nõ in quib̄ absentes necessario nõ sũt vocandi si vniuersitas nõ fuit ltime cõgregata pu

ra q: nō ad sonū capane vt mortis ē. s̄ cōuenerunt
 forte due ptes z pcesserūt aliquib⁹ de vniuersita-
 te nō infessentib⁹ nec vocatis tūc etiā puto q act⁹
 deberet retractari ad penitēz contēptorū. ar. l. c.
 in caus. s̄. co. z in. l. fi. C. de p̄di. decu. sine decre. si
 alie. li. x. facit dicta regula q̄ cōtra ius. // In glo.
 ij. in fi. no. singularit̄ istam gl. z nō tradas cā obli-
 uioni q̄ ad validitatē electionis necessario nō req̄-
 rit q̄ pcedat sepultura p̄lati. vñ cadauere adhuc
 sup̄ terrā manēte p̄t pcedi ad electōz futuri pon-
 tificis in h̄ tñ fuerunt diuersitates inter doc. nam
 host. Clin. z quidā alij tenerūt cōtra istā gl. dicen-
 tes q̄ illud q̄ dicit papa h̄ fuit statutū in fauorem
 mortui z ppter honestatē. vñ nō p̄t canōici huic
 iuri renūciare. s̄ Inno. Lōpost. Jo. an. z cōit doc.
 sequētes tenent opi. gl. h̄ sit honestuz vt expectet
 prius sepultura p̄lati. vt in. c. obeūtib⁹. lxxij. di. z l.
 c. postq̄. l. di. vbi glo. dicit q̄ a die mortis currit tps
 eligendi. z dicit Jo. an. q̄ melius dixisset ab hora
 mortis quasi sentiat q̄ illa dies mortis nō excludit
 imo debz cōputari temp⁹ triū mensū ab illa hora
 mortis qd̄ bñ no. vñ absurdum ēt dicere q̄ tps
 nō incipiat currere statim ab hora mortis z q̄ capi-
 tulū nō possit eligē nisi post exeq̄as p̄lati. naz tps
 nō currit nō valenti eligē. vt in. c. q̄ diuersitatem.
 de p̄ces. p̄ben. z hec opi. mihi placet p̄ qua adduco
 bo. ter. in. c. ij. viij. q. j. in fi. vbi dicit q̄ post obituz
 q̄scētis clerici h̄nt p̄tēz eligēdi. z ad. c. nullus.
 lxxix. di. q̄ loquit̄ de honestate. z eodē modo p̄t
 r̄fideri ad istū tex. hic em̄ fuerūt due cause cassatio-
 nis. vna. s̄. p̄t p̄tēptū canonici z ista fuit potissi-
 ma z finalis cā. Alia q̄ corpus nōduz fuit sepultu-
 re traditū fuit impulsua. nā honestū fuisset aliter
 facere. sed h̄ solū nō sufficeret ad cassationē electio-
 nis. vñ s̄lle in vxore mortuo viro carnali. nā hone-
 stum est vt nō nubat infra annū luctus. nō tñ hoc
 est necessariū. vt in. c. pe. z vl. d̄ secū. nup. Et quib⁹
 est vtile statim post mortē. puta si canonici timent
 imp̄ssionem p̄ncipis. z p̄ hoc p̄t p̄cludi q̄ pon⁹ va-
 lebit collatio b̄nificij facta rectore defuncto nōdum
 tradito sepulture cuz istū rectores nō dicunt̄ p̄prie
 p̄trahere mfimoniuz sp̄uale. vt no. in. c. q̄ p̄t. j.
 eo. z dixi in. c. clerici. j. de vita z hone. de. vñ nō est
 tantū vinculū inter eos z ecclias suas sicut in̄ ep̄z
 z eccliaz suā cathedralem. facit. c. req̄sisti. de testa.
 hec p̄cedunt cuz querit̄ de tractatu electionis post
 mortem p̄lati z an̄ sepulturā fiendā. // Sed dubiū
 est nūquid possit fieri tractat⁹ electionis an̄ mortē
 p̄lati eo forte in extremis agēte. z i hoc p̄tingit du-
 bitari de plurib⁹. p̄mo nūquid licite possit habe-
 ri tractatus. Sc̄do p̄supposito q̄ nō nūquid electio
 p̄tingens postea ex tali tractatu sit nulla vel annul-
 landa. Tertio nūquid canonici tractātes z p̄ternz
 se obligātes ad electionē certe p̄sone faciendā sint
 ipso facto p̄uan p̄tē eligendi. hec tria in effectu p̄
 multa verba tractat h̄ Inno. sed tu p̄clude breuif
 post cuz q̄ tractat⁹ deliberatori⁹ seu diffinitori⁹
 est oīno illicitus an̄ mortē p̄lati nō solū qñ p̄clude-
 rent electores in̄ se de certa p̄sone eligenda s̄ etiā
 qñ ordinarent aliqua spectantia ad electionē futu-

ram. v̄puta si eligerēt locū electionis fiende vt ci-
 tarent ab̄s̄tes. hec em̄ ordinatio z s̄lis est phibita
 a iure. vt h̄ i fi. z lxxix. di. i. c. j. Et idē dic̄m Inno.
 z hosti. de omni tractatu ambizioso cōuentionali
 pactionali vel p̄ditionali vel alit̄ inhonesto. sed tra-
 ctatus p̄sultorius nō est phibitus a iure etiāz si ali-
 quis dicat q̄ talis p̄sone ēēt honesta ad istaz p̄latu-
 ram z alijs p̄suaderet vt ipsam eligerēt nō tñ debz
 oīno deliberare. z fm̄ hoc p̄t intelligi. c. si trāsit⁹.
 lxxix. di. vbi p̄bat q̄ viuente etiā papa p̄t haberi
 tractatus p̄sultorius de substitutiōne sūmi pontifi-
 cis. z vide sp̄ale in papa bo. ter. in. c. in nomie d̄fi.
 xxxij. di. z oīno qd̄ dixi in. c. licz. s̄. e. // Ad sc̄dm
 an̄ electio facta post mortem p̄lati post tñ tractatū
 habitum in vita p̄lati sit nulla. p̄cludit Inno. q̄ nō
 q̄ hoc nō reperit̄ iure cautū sed d̄z annullari si fuit
 facta de illo p̄ quo p̄cessit tractat⁹ diffinitori⁹ vel si
 p̄cessit ordinatio in vita p̄lati. q̄ reperit̄ facta con-
 tra iuris dispositionē vt h̄. z in. d. c. j. z p̄ hoc r̄fide-
 tur ad tertū. nō em̄ sunt electores p̄uati p̄p̄ illuz
 tractatū illicitum cū hoc nō caueat iure sed s̄nt pu-
 niendi. q̄ egerūt rem illicitaz q̄nimo si recessissent
 a priori tractatu seu a p̄oribus obligationib⁹ z ele-
 gissent debite aliam p̄sonaz nō esset talis electio re-
 tractada lz ipsi possent puniri ex eo q̄ elegerūt cō-
 tra ius. vt in. c. ij. de maio. z obe. Quid aut̄ de ele-
 ctione facta de eo q̄ questuit̄ eam p̄ ambitionē seu
 seditionem. vide in papa qd̄ habet̄ in. d. c. in noie
 domini. z qd̄ dixi i. d. c. licet. in alio d̄o talis electio
 saltem est retractada p̄pter vitium ambitios̄ p̄ce-
 dentis. vt in. c. in scripturis. viij. q. j. // In glo. fi.
 ibi etiā vt alleget p̄uilegium. no. glo. z vide aliā
 glo. latiore in. c. veniens. j. de accu. z. ij. q. ij. si
 ep̄us. z intellige gl. qñ notorie cōstat citationē esse
 temerariā. aut q̄ citatio in se p̄inet aliq̄d iniustuz
 aut q̄ notorium est citationē als̄ iniustam. licet in
 se nō p̄tineat iniusticiā. z vide glo. iuncto tex. i. de
 pastoralis. in. s̄. p̄sana. de re iud. que dicit q̄ si q̄s
 citat̄ ad locum notorie sibi nō tutuz nō tenet̄ com-
 parere nec excusatorē mittē. z generat̄ circa istaz
 materiā. vide p̄ Inno. in. c. ij. de dila. vbi dixi. et p̄
 Jo. an. in regula scienti. in mer. // Extra glo. q̄ro
 quid intendat̄ l̄ra dum dicit̄ in penaz interdētēs
 eidem p̄traditionis vocē. So. dicit̄ aliq̄ vt Clin.
 q̄ nō poterit̄ iste canonicus opponere p̄tra formaz
 si caplin in primo p̄sensu voluerit p̄durare. i. d̄ no
 uo eligere illū archip̄sbyterū sed p̄tra p̄sonam po-
 terit̄ obijcere. nam z cōpromittētes possunt oppo-
 nere p̄tra p̄sonam electam a cōpromissarijs. vt. c.
 causam. s̄. e. sed Inno. dicit q̄ nō poterit̄ iste obij-
 cere nec p̄tra p̄sonam nec p̄tra formam. q̄ p̄sumit̄
 malo zelo p̄dicere. Alij aliter. sed opi. Inno. satis
 videt̄ p̄uenire l̄fe. nō tñ p̄uto in hoc standū. q̄ licz
 papa istud p̄uiderit̄ in negocio ista⁹ electōis nō tñ
 videt̄ h̄ extendendū ad alias electiones. // Sc̄do
 p̄tra hoc z p̄tra tex. oppo. videt̄ em̄ q̄ ex quo electio
 archip̄sbyteri fuit reprobata q̄ nō p̄sit q̄ capitulū
 duret in p̄mo p̄sensu. optet̄ em̄ vt electio fiat serua-
 ta forma. vt in. c. q̄ p̄ter. j. c. ad cuius obseruan-
 tiam requirit̄ factum. Sol. standum est contrario

ita bonū tex. fact. vij. q. i. in scripturis vbi dicit q̄ fugientibus et non desiderantibus cōferende sūt dignitates. ¶ Ultimo no. et tene menti q̄ rep̄bata electione alicuius p̄pter impedimentum seu defectum t̄palem potest illo defectu cessante iterū eligi ad eandem p̄laturam. facit. q̄d le. et no. in. c. cū inter canonicos. s. co. secus dicit vbi reprobaretur electio p̄pter crimen. vt in. c. sup. eo. et dicit vt ibi. ¶ In glo. s. ibi p̄pter officium predicādi. H̄ ideo dicit gl. quia de iure cōi habentes curā animarū habēt officium predicādi. vt sunt episcopi et alij rectores ecclesiarū curatarum. ad h. c. cū et iniuncto. j. de here. et q̄d no. in. de. j. de regula. vnde fratres medicantes possunt hodie p̄dicare nō de iure cōi s̄ ex p̄uilegio eis tributo. vt in. de. dudum. de sepul. vbi alij religiosi qui non sunt p̄uilegiati non p̄sunt predicare nisi haberent ecclesias curatas. xvj. q. i. monachus. et c. sūt nōnulli. et. c. doctores. hosti. tñ addit aliam rōnem q̄ facilius monachi possunt instrui in vita clericorū q̄ clerici in vita monachorum vt dixi in. c. p̄cedenti. p̄terea dicit q̄ clericus secularis non p̄pter deū sed p̄pter p̄laturam ad quā est electus q̄d nō contingit in monacho q̄ iam clericus est. nec oportet vt aliqd̄ agat vt p̄latus fiat. ¶ In ea. glo. ibi vel postulari in abbatē. adūte q̄z glo. hic videt velle q̄ clericus secularis in abbatem nō possit postulari. s̄ istud non p̄hibet h̄ cū tex. reprobet electōez non autē postulationez. vnde sentit Jo. an. hic et clari⁹ in. c. p̄cedenti. q̄ clericus secularis possit postulari in abbatem licet elegi nō possit q̄d etiā tenuit Inno. in. d. c. cū monasterium. et dicit vt ibi plene dixi. dicit tñ q̄ talis postulatio si p̄t admitti per aliū citra papā. pro h̄ vide glo. no. in. de. j. co. ti. vbi gl. vult. q̄ homo alteri⁹ p̄fessionis vel habitus nō potest postulari in abbatē nisi a solo papa. idēz q̄ dicendū de clerico seculari q̄d etiā sentit Jo. an. i. spec. in. ti. de lega. in. s̄. cōsequēt. i. p̄n. licet. Cōpost. hic sentiat cōtrarium dicens q̄ legatus cardinalis in hoc p̄t dispensare cū non videtur istud de reseruatō d̄ quib⁹ in. c. q̄d translationem de offi. lega. et ad istū tex. r̄ndet q̄ non p̄hibet dispensationem. q̄ iste legatus si dispēsauit s̄ electionē confirmauit. s̄ p̄mū dictum plus mihi placet. nam cōsultatio h̄ fuit facta non soluz respectu confirmatiōis. s̄ etiā fuit q̄situm nunqd̄ poterit legatus dispēsare. et q̄q̄ papa ad istaz q̄onem non respondeat explicite satis tñ respondet tacite cū noluerit istum admitti nisi p̄mo fuerit instructus in regula. p̄terea dispensatio nō videt p̄cessa nisi in casibus exp̄ssis cum per eam vulnerent iura. vt in. c. dilectus. de temp. or. ergo nec legatus potest dispensare h̄ casu cum nō rep̄iatur concessus et regulariter non potest inferior in aliq̄ imutare vel vulnerare cōstitutōez superioris. vt i. de. ne ro mani. de elec. facit etiam gl. in. c. si. de here. li. vj. q̄ dicit legatū non posse cōmittere causas simpliciter et de plano. et. q̄z non p̄t tollere substantialia iuris fortius q̄ non d̄z posse tollere ista iura q̄ p̄hibent non exptum nec p̄fessum p̄moueri ad p̄laturaz regularem. ¶ In gl. si. ibi per tres menses alij ali-

ter dicunt. s̄ Jo. an. dicit et melius hoc esse arbitrium. et p̄ hoc vide tex. iuncta glo. in. c. tum ex litteris. j. de resti. inte. sup. s̄. instructus. nam facili⁹ instruitur vnus q̄ reliquus cū ingeniu⁹ suppleat tempus. ¶ Sed extra glo. op. contra tex. in eo q̄ in fine dicit istum posse iterū eligi postq̄ fuerit instructus si vrgens necessitas et euidentis vtilitas monasterij postulauerit. videt em̄ sati esse q̄ sit instructus neq̄ debet requiri alia necessitas. sufficit em̄ q̄ monasterium vacet. sed Inno. supplet ad tex. maxime quasi dicat q̄ iste poterit eligi sicut qlibet alio de monasterio ex quo instruct⁹ est in regula. vt potest dici fm̄ hosti. q̄ si ē instruct⁹ et nō bene adhuc exptus poterit eligi vrgente necessitate seu vtilitate monasterij. nam cessantib⁹ istis nō debet eligi. ex quo nō est bñ adhuc exptus licet sit instructus. sed si tanto tpe stetit in monasterio q̄ sit instruct⁹ et exptus habet locum p̄mū dictum. et hec p̄sideratio mihi placet. naz monasterij hic nō debebat vacare vltra tres menses. vt in. c. quia. p̄pter. j. e. vel saltem vltra sex fm̄ iura antiqua. vñ nō erat p̄sumptio q̄ in taz breui tpe iste posset p̄fecte expti regulam monachalē cum a iure detur ann⁹. vt in. c. ad aplicam. de regu. merito papa h̄ erigit necessitatē et euidentē vtilitatez monasterij ad h̄ vt iste possit in eadem vacatiōe assumi in abbatē. et no. istū tex. q̄ singularis est fm̄ istū intellectum q̄ cōpetent⁹ instructus in regula licet nō plene exptus. q̄ nō stetit magno tpe in monasterio p̄t eligi in abbatem vrgēte necessitate vel vtilitate monasterij. q̄d bene tene mēti. ¶ Sed quero nūquid laicus seu cleric⁹ secularis possit eligi in monachū. Inno. q̄ nō. sed debz postulari. hosti. dicit melius q̄ quicqd̄ dicat Inno. q̄ cleric⁹ et laici quotidie intrāt monasteria et hoc dictū puto verissimuz. p̄sertim q̄ ad esse monachi nō requirit q̄ quis sit cleric⁹. xij. q. i. generaliter. imo etiā ex cōicatus obligat monasterio ex p̄fessione sua. vt le. et no. in. c. cum illorū. de sen. ex. ¶ Sed quero quō potuit effici ille monachus vacante monasterio cum sine abbate nō potest quis monachari i aliq̄ monasterio. pro hoc. xvij. q. ij. nullam. et in. c. p̄rectum. de regu. Sol. dicit Jo. an. q̄ potest text. intelligi dupl̄. Primo q̄ iste fuit effectus monachus alteri⁹ monasterij. et hoc casu cessat cōtrarium. r̄ndet q̄ p̄cedit q̄ receptio monachi spectat ad solum abbatē. quo casu vacante monasterio potestas nō trāsit in cap̄m. sed h̄ poterat spectare receptio ad abbatē et cōuentū simul. quo casu potestas residet in cōuentu monasterio vacante. vt est hodie tex. no. in. c. si. de regu. li. vj. Item poterat spectare receptio ad solum cōuentum fm̄ eum. et no. diligēt hoc dictum vt p̄suetudine possit induci q̄ creatio monachorū spectet ad soluz cōuentū. Adduco i ar. c. vnicū. ne sede va. li. vj. vbi creatio monachorū p̄t p̄tinere ad soluz capitulū. ad idem. c. cum ecclia vulerana. s̄. e.

Illa quotidiana. Electio
nica confirmat licet q̄daz eligentium eēt
minori ex cōicatiōe ligati. b. d. In p̄ma ponit facti

narratio. In secunda ipsius affirmatio ibi qz. ¶ **Ad** pmo q electio no dicit minus canonica ex eo q ex coicati minoz excoicatione fuerint admissi ad eligendum. ro est. qz minor excoicatio no puiat potestate eligedi actiue sed passiue tm. vt in. c. si celebrat. de de. excō. mi. vbi satis pbaf qd prius dixi.

¶ **Secundo** no. ibi de plenitudine ptatis q papa habet plenitudinē potestatis sed vocant alij plati in ptem sollicitudinis. vt in. c. ad honorē. j. de vsu pallij. nam potestas ecclie fundat in papa tanq in capite t alij plati tanq mēbra capitis mouent ad nutum ipsi. de quo dicendū vt plenius dico in. c. ex gestis. de de. no. res. in lec. An aut papa debeat indifferenti hac plenitudine ptatis. vide quod no. dicit Inno. in. c. innotuit. s. e. q raro t ex causa debet papa vti plenitudine ptatis. t intelligo de ea plenitudine que est supra legem scriptam qn. s. vult disponere ptra legē scriptam vtendo potētia absoluta que pstitit i plenitudine sue ptatis. t que censet exempta a laqueo. l. scripte. vt in. c. significasti. s. e. t in. c. pposuit. de pces. pben. t vide glo. in. c. vbi piculum. c. ti. li. vi. ¶ **Mo.** vltimus q suppletio quaz facit pnceps de plenitudine ptatis referē qnq etiam ad defectū intrinsecum sicut h quo ad excoicationem eligentiū p supposito q illa excoicatio habuisset vitare. t p hoc limita qd no. Spe. in. ri. de leg. s. nunc ostendē dum. x. xvij. vbi dicit q ista clausula suppletēs de plenitudine ptatis tē. referē solum ad defectum circa solēnia intrinsecum. t idem Archi. in. c. cenomanēsem. lvi. di. de q dixi in. c. j. de trāfac. nam illud dictū Spe. t Archi. pcedit vbi simpliciter apponit illa clausula. secus vbi habet determinationē ad defectum etiā intrinsecum qz tūc supplet etiā respectu illius defectus vt pbaf hic. debent q ponderari xba clausule. ¶ **Mo.** ibi in simplici excoicatione. q excoicatio que ptrahit ex pncipio cum excoicato videt simplex. t alio vocabulo appellat minor t forte dicit simplex respectu effectus. qz excoicatio maior habet duplicem effectum. qz puiat coione hominū t pncipatiōe sacramentoz. sed excoicatio minor solum puiat pncipatiōe sacramentoz vti habet simplicē effectum. vt pbaf in. c. si celebrat. pall. iuncto. c. a nobis. j. d. ex ceps. ¶ **Sed** ptra istum tex. oppo. pncipās excoicatio peccat mortalitē saltem qnq iuxta ea que plene dixi in. c. sacris. qd me. cau. sed peccatū mortale repellit a testimonio. vt in. c. testimoniu. de testi. Itē ab accusatione. vt in. c. j. de accu. q debet repellere etiā ab elecōe. pferim cum electio sit act' spūalis vt in. c. massana. j. e. t pdicta sunt tpalia. So. dicit Jo. an. q qdaz sunt act' quoz exercitiū concernit alterius puidiciū. t tunc peccatuz mortale repellit ab illis actibus. t in his pcedunt ptraia. qdā sunt actus quoz exercitiū no tendit in alteri' puidiciū sed ponus versat circa expletionem iure pprio. et tunc peccatū mortale non repellit ab illis actib' vt in casu nostro. ¶ **Utruz** aut omne peccatū mortale repellat a testimonio vel ab accusatione. dic vt dixi in. d. c. testimoniu. t in. d. c. j. Dic etiā formalius q effectus excoicationis minoris no opponit iuri

eligendi actiue sed iuri eligēdi passiue. qz vt pdixi excoimunicatio minor no repellit a coione hominuz nec a psecutione iuris pprii sed soluz a pncipatiōe sacramentoz. vt in. d. c. si celebrat. sed is q eligit no vti sacramētis sibi phibitis cuz non verset sacramētū in elecōe merito no debet repelli ab electione. sed eligi no potest. qz eligi vt admittret sacramēta t diuina a quib' ipse remōtus est ppf excoicationem merito de eo non pōt fieri electio. Et ex pdictis pcludit q ista suppletio quā fecit papa si fuit ex necessitate sed ex abundāti. tuz vt satisficeret opponētib'. tum forte ppter timorosas aliquozū psciēnas qui credebāt electionem illā esse min' canonicam ex interuētū illorū excoicatorum. pdicta pcedūt qn admittunt ad eligendū excoicati minori excoicatione ligati. Sed dubiū magnū est quid si admittant aliqui maiori excoicatione ligati nūqd inficiet tota electio ppter admisionē istorum. An xō debeat sustineri electio ppter eos q fuerūt habiles. t hanc qōnem multū plene psequit Inno. hic. t alij post eum in aliquib'. tsi ipse Inno. sentit ptraium eoz que dixit h in. c. si. j. de pccu. quā materiam expedias put dixi. nam de hoc ibi est tex. no. t meli' cadit ibi materia q hic vbi etiaz tetigi. Quid si admittunt aliqui inhabiles alia inhabilitate q excoicationis. t vide etiaz qd no. Jo. an. in regula qd alicui. in mercu. ad idem certū est q notorie excoicati no debēt admitti scient p alios. als tota electio corruit. vt in. d. c. si. t facit tex. h in ar. a ptraio lfe. ¶ **Sed** dubiū est quid si excoicati no possunt de capitulo repelli de iure vel de facto. dixerunt h Inno. t Lōpo. q possunt admitti pmissa ptestatione q no intēdunt eis coicare ius eligēdi t poterit fieri ptestatio publice vel occulte si xisse timef. ar. in. c. j. qd me. ca. t in. c. si. de elec. lib. vi. si aut possunt de capitulo repelli tunc oino sūt repellendi. sifs electio habilium esset nulla in odiū eozū qui scient admiserunt excoicatos. vt in. d. c. si. Sz hosti. insurgit contra pimum mēbrum. dicit enim q iste no est casus in quo licita sit cōmunio cū excoimunicato cū non cōpūtes in casibus pntent. s. xi. q. iij. qm multos. Ideo dat ipse aliud remedium no excoicatis vt si no possunt expellere excoicatos recedant tūc a capitulo t pgregent alia vice excoicatis no vocatis nec admittis. nec poterunt agere d ptemptu. qz non erāt vocandi ex quo erāt excoicati. t vide qd no. in. c. cum dilectus. de psue. t in. c. cum inter. R. s. co. t hec practica hosti. mihi placet quādo no curreret temp' electozib' sed vbi immineret finis termini pfixi ad eligenduz tūc ppter necessitatē instantē poterit seruari practica Inno. t Lōpo. qz no debet quis ius suuz negligere vt euitet pncipatiōem excoicatorū. ex quo sine damno iuris sui no potest eos euitare. ar. opti. in. c. si vero. t qd ibi no. j. de sen. excō. t. xi. q. iij. antecessor. t in. d. c. quoniā. ¶ **In** glo. j. ibi cōtraria de suspensione iudic. dic q no est differētia inter suspensionem iuris t iudicis. nam si iudex excoicaret aliquē minori excoicatione seu suspenderet a sacramētis tūc quod idem est posset ille suspensus seu

excōicatus eligere p ea q̄ supra dixi. et idem dicēdū est in suspensione iuris seu canonis. naz si canon suspēderet aliquē simplr celebrando efficeret irregularis. vt in. c. f. in fl. de re iud. li. vj. et in. c. cū medicinalis. de sen. excō. li. vj. et vide p̄ Jo. an. i. d. c. f. differentia q̄ cōsistit in hoc vtrū sit quis ligatus excōicatione maiori v̄l suspēsiōe maiori an minori. nam p̄mo casu siue sit ligatus a iure siue a iudice nō potest nec eligi nec eligere. vt in. c. cum dilectus. de p̄sue. et q̄d ibi plene nō. In secūdo casu potest eligere sed nō eligi. vt in. d. c. si celebrat. Qualiter aut cognōscat excōicatio maior vel minor seu suspēsiō. dic p̄mo debent inspicī verba excōicantis seu suspēdētis. et si important effectum excōicationis seu suspēsiōis dicitur excōicatio maior. causa em̄ cognōscat p̄ effectum. in dubio em̄ appellatione excōicationis vel suspēsiōis intelligit̄ de maiori. de quo dic vt no. in. c. penul. et q̄d ibi nō. d. sen. excō. In glo. ff. in fl. dicit Jo. an. et bene q̄ istud ar. nō colligit̄ hic. q̄z nihil erat h̄ inutile. et dicit q̄ regulariter nō vitiat̄ v̄le p̄ inutile. de hoc t̄m dic vt plene nō. in regula v̄tile. de reg. iur. li. vj. vide q̄d dixi in his que explicant̄ ab vniuersitate v̄l a singularibus an vitiet̄ totum ex eo. q̄z aliq̄ erant inhabiles in. c. cuz sup. j. de offi. deleg. et in. d. c. si. de p̄cu. et p̄ v̄trobisq̄ notabilis determinat̄ materia hic tractata p̄ Inno.

Criptum. habet materias subtiles et difficilē intantum q̄ glo. et aliqui dixerūt extra eam hoc c. p̄tinere potius quandā p̄uisionē papalez q̄ ius cōe. iste t̄m intellectus cōiter nō tenet. q̄z fm̄ cum h̄ decre. esset h̄ sup̄flua p̄tra id q̄d habet̄ in p̄hemio supra. et intelligendo q̄ p̄tineat ius cōmune p̄t sic sūmari inherēdo verbis l̄fe. Si postulatio cuz electione p̄currit et numer⁹ postulantiū est duplo maior et postulatus est idone⁹ postulatio admittit̄ reiecta electōe. Si x̄o indignus et h̄ maior ps̄ postulatium ignorauerit postulatio et electio reproban̄t. Si x̄o sciebant et electus est idoneus p̄firmatur electio. et idēz si numerus postulantiū est duplo maior h̄. d. vt dixi inherendo simplr verbis l̄fe s̄ debz de terminari et distingui. vt. j. subijciam. Diuidit̄ p̄ncipaliter in q̄tuor p̄tes. In p̄ma ponit arengā seu exordium decisum. In secūda ibi sane. narrat factum electionis et postulationis. In tertia ibi neq̄z ponit cōmissionis cām. In quarta ibi p̄ aplica scripta cōmissionis formaz. Et hec vltima ps̄ subdividitur. q̄z p̄mo ponit p̄cessuz que faciet delegatus p̄tibus inuitis. secūda ibi et si p̄tes. ponit diffinitio nem quā faciet si p̄tes p̄sentiet̄ quattuor casus declarando. et secūdus est ibi q̄ si. tertius ibi si vero. quartus ibi nisi. Et p̄ intellectu l̄fe incipe p̄mo casuz in ecclia p̄stātinopolitana tūc vacāte erāt. xvj. canonici omnes habētes vocem in electione q̄ tractantes de substitutione futuri patriarche mutuo p̄sensu p̄uenerunt vt ad electionē faciendā admitterent̄. vij. p̄positi per se aut p̄ eorum p̄curatores. Item q̄ admitterentur duo procuratores pro singulis p̄latis eccliarum cōuentualiu⁹ ita q̄ quilibet p̄latus haberet vocem in electione. et tunc tempis

ecclie cōuentuales habebāt. xvj. p̄latos. Itē q̄ omnibus cōputatis omnes erāt. xlvij. voces. quartū xvj. elegerunt plebanū sancti Pauli de venetijs. vij. x̄o p̄positi et nouem canonici. et xvj. p̄lati. et sic numero. xxxij. postulauerūt archiepm̄ et adinesi. in patriarcham. vigore hui⁹ discordie p̄tes p̄stiterunt se apud romanū pontificem. et qm̄ in curia non potuit fieri fides de meritis electi et postulati. nec de studijs seu zelo eligentium et an p̄positi et p̄lati fuissent admissi de p̄sensu omniū. nec etiaz plene de numero eligentiu⁹ et postulantiū papa commisit hanc cām decidendam cuidaz notario suo. i. p̄thonotario cui p̄mo mandauit absolute vt d̄ meritis electi et postulati et de animo seu studijs eligentiu⁹ et postulantiū. et respectu electi et postulati deberet fieri inquisitio vbi nati fuerūt et diuini cōuersari. nam ibi melius habet̄ moruz noticia. facit xix. q. ij. in. c. duo. et. s̄. eo. postq̄. respectu x̄o ipso rum eligentiu⁹ et postulantiū fit inquisitio in loco vbi celebrate fuerunt electio et postulatio. In. in. x. et si partes p̄senserint ibi de mutuo p̄uenisse consensu. q̄ electores possunt cōi consensu cōicare extraneis ius eligendi in electione que iminet stenda. nam que admodū possunt totam p̄tatem in cōpromissarios transferre. vt in. c. causam. et in. c. in causis. s̄. eo. cum filibus. ita et fortius debet̄ cōicare potestatem aliquibus vt vna cuz eis cōligant. dixit t̄m hic Compo. no. x̄bum q̄ ad h̄ vt extraneis cōmunicet̄ istud ius eligendi optet q̄ omnes electores p̄sentiant. vñ vno discrepante nō potest aliquis admitti vt habeat vocem in capitulo. quia infest̄ cuiuslibet ne forinseci admittant̄ cum ex hoc diminuat̄ cuiusq̄ potestas. p̄ hoc facit iste text. in x. mutuo cōsensu. ad idem facit. c. quia p̄pter. j. e. et. s̄. eo. c. in causis. vbi le. et no. q̄ nec cōpromissuz p̄t fieri nisi omnes electores consentiant. vñ vno cōtradicante impedit̄ cōpromissum. q̄z fit p̄iudiciū cuiuslibet singulariter ex translatione potestatis in cōpromissarios. et ex hoc collige q̄ maior ps̄ vniuersitatis nō potest aliquid statuere in p̄iudiciū iur̄ singulariū. dicit t̄m l̄ōpo. q̄ maior ps̄ posset inuita minorū p̄te aliq̄s admittē ad p̄sulendū lz n̄ q̄ ad eligēdū. ar. in. c. obeuntib⁹. lxij. di. nā p̄ hoc nō fit p̄iudiciū alicui. imo iura cōsulant̄ vt adhibeant̄ consiliarij. vt. d. c. obeuntib⁹. et hec bene nō. nam nō solum p̄cedit in actu electionis sed etiā in alijs explicandis p̄ quālibet vniuersitatem secularē vel ecclesiasticam. militat̄ em̄ semp ratio p̄all. Ex hoc etiaz infer̄ q̄ in p̄cilio generali possunt p̄lati de iure habentes vocē decisuā admittere simplices clericos alē voces nō habentes. Sed vtrū possint admittere aliquib⁹ discrepantib⁹ distingue vt. s̄. dictū est. vñ puto q̄ quilibet natio p̄ se posset aliq̄s admittē ad p̄sulendum vel decidendū fm̄ distinctionē p̄dictaz. et qui sunt de iure habētes vocem decisuā vel p̄sultuam in cōcilio generali. dicam plen⁹ in c. graue. j. de p̄ben. in lec. In. q̄ in electione patriarche vel ep̄i. p̄positi et alij p̄lati eccliarum p̄uentualium nō habētes vocē possunt admitti de ḡa vt hic. Et in eo q̄ iste tex. ponit p̄positos et p̄latos eccliarum cōuentualiu⁹ vt distinctos colligit̄ q̄ tex.

iste loquitur de ppositis non habentibus collegium sub se. alio essent plati ecclesiarum pventualium nec diuersificarent a platis. vñ pñ iste tex. intelligi de ppositis q̄ solent esse in ecclesijs cathedralib⁹ hñibus ibi simpliciter dignitate vel psonatum seu bñficiū simplex. pñ pñuetudo varia viger in diuersis ecclesijs. Et ex h̄ intellectu et ex tex. no. q̄ ppositi qui alio non sunt canonici non habent de iure voces in caplo. solum enim habentes ius canonicè faciunt caplin et vnū corp⁹ cum ep̄o. vt in. c. nouit. et in. c. quāto. d̄ his que sūt. a pla. dixi in. c. ij. de insti. nisi aliud habeat pñuetudo. vt le. et no. in. c. cum olim. de re iudi. ¶ Ho. ibi et duo alij q̄ plures electores pñt pñstiuere vnū vñ duos pcuratores q̄ habebūt tot voces quot sunt voces cōstituentiū. vñ pñ vnus pcurator habere p. voces vel plures si tot electorūz sustinet vices. et ideoz dicēdū in cōilio generali vñ puinciali. pñt esse ex cā pñstiu pcuratores p absentib⁹ vt dicā in. d. c. grauē. ¶ Ho. ibi totos tūc tps̄ rē. q̄ vbi diuersa corpora iungunt in vnū ad aliquē actū explicādūz nō vt diuise vniūitates s̄ vt faciūt vnū corp⁹ cōputant voces p capita et non fm corpora. et in h̄ tene bñ menti istū tex. h̄ est cōueniebāt tria corpora. erat enim caplin p se. Item vniūstras platorū ecclesiarū pventualium et ppositi. et tñ ad validitatē electōis nō req̄rit maior pars corporū s̄ cōsiderat numer⁹ singulorū qd̄ nō pñngit ex alio nisi qz si pueniūt vt diuisa corpora. s̄ vt faciūt in h̄ actu vnū corpus. sile cū cōueniunt hoies diuersorū officiorū vigore alicuius statuti ad aliquid explicādū. nam si pueniūt in illo actu vt vnū corp⁹. fact est h̄e maiorē pte singulorū. h̄ nō conueniat maior pars ipsorū corporū. secus dic qz diuersa corpora conueniēt ad aliquem actum explicādūz tanqz corpora diuersa. nō autēz vt faciant tunc vnū corpus. nam ad validitatē actus non sufficit tūc maior pars singulorūz. sed oportet qz conueniat maior pars ipsorū corporū vt si sunt tria corpora conueniat saltem maior pars duorū corporūz. pro h̄ vide bo. tex. iuncta. glo. in. c. pastora lis. j. responso. de rescrip. et qd̄ ibi dixi. ideo notāter dicit hic Jo. an. qz si electio spectaret ad certuz prelaturūz p tertia parte. et ad capitulū p alia tertia parte. et ad clerum ciuitatis pro reliqua tertia parte non sufficit ad validitatē electionis qz electus habeat totum clerū et minorem ptem capituli licet ipsi sint plures numero. et qz in hoc exemplo nō pcurrit nisi vna vox quia cler⁹ totus nō habet nisi vnā vocem. capitulūz dō aliam. s̄ nō pñt dici capitulū vbi nō ē maior pars. vt in. c. j. de his. q̄ sūt. a ma. par. ca. Item si platus et maior pars capli eligerēt vnū et clerus cum reliqua parte capituli eligeret alium valeret electio facta a plato et a maiore parte capituli. licet in numero psonarū isti essent pauciores alijs. quia vt pdixi hic habet respectus ad corpora et non ad capita personarū. idem dicendum hodie in concilio generali. nam pcedit per nationes et sic per corpora nō autem per capita. oportet enim ad validitatē actus qz concurrat maior pars nationum. licet forte in maiori parte nationū essent pauciores numero. vt quia forte alie nationes dissen-

tiētes sunt plures in numero psonarū. et hec bene no. Ex varijs autē circūstantijs poterit comprehendī an isti cōueniant vt diuersa corpora. aut vt facientes vnū corpus. si enim dant voces in vnū nō potest dici nisi vt conueniūt tanqz vnū corpus.

¶ Ho. et tene menti semp istuz tex. quo ad pncipalem sui materiaz qz vbi concurrūt electio et postulatio in eadem ecclesia data idoneitate electi et postulati pferet postulatio si est facta a duplo maiori parte capituli alio pferet electio licet nō sit facta a maiori parte capituli. et dicit facta a duplo maiori parte qz est facta a duabus pñb⁹ capituli. vtpu ta si ex. xxx. canonicis. xx. postulant et. x. eligunt. vnde non requiritur excessus vltra duas pres. et sic ista verba maior pars duplo alibi declarant vt re portent duas pres totius. vt habet in simili in. c. licet. s. eo. et in. c. indemnitarib⁹. j. e. li. vj. tenet Jo. an. i. c. si qz. j. e. li. vj. i nouella. et tenet Inn. b. q̄re autem pferat hec electio facta a minori pte capituli cōtra. c. quia ppter. j. e. dicam statim cum glo.

¶ Ho. ibi postulationē admittas iuncto tex. ibi et electionem cōfirmes vnam differentia inter electionem et postulationē. nam postulatio non confirmat s̄ admittit. et hec admissio habet quasi vim electionis et cōfirmationis. s̄ electio pfirmatur. diuersitatis ratio. quia postulatio nūc gratie. nec p eā initiatur matrimoniū spirituale sed est quedā pte cum pcorrectio apud pncipem vt de postulato pñt deat. vt dixi. i. c. j. et sup. p̄ca. d̄ post. pla. s̄ p electio nez in ista matrimoniu spirituale. vt in. c. cū inter canonicos. s. e. et in. c. si. de transla. prela. et acquiri ius electo. vt no. glo. in. c. q̄nto. lxxij. di. nā electores pñt iūt in electū tanqz in sp̄sum. nō sic faciunt postulātes qz postulatio sit de eo q̄ iure cōi. ppter aliqd̄ impedimētū nō pñt ecclesie pñci. d̄ q̄ vide qd̄ plene dixi in. c. si. de postu. pla. vbi plene dixi q̄ debeāt eligi et q̄ debeāt postulari. ¶ Ho. ibi ipsum archiep̄m absoluas rē. practica que hodie fuat in curia romana in trāslatōe ep̄orū. nā pmo absoluit a vinculo ecclesie sue cui m̄rimonialr est obligatus. vij. q. j. sicut. et postea pñciat ecclesie ad quā trāsseret sile habet in. c. bone. ij. d̄ postu. pla. et i. c. p̄ trāslationē. d̄ renū. et h̄ practica ē de iure. vt no. Jo. an. in regula qd̄ alicui ḡose. in merc. nō est pñt de iure alteri ecclesie pñci remanēre pñt vinculo. qz sicut p̄iugatus nō pñt pñt i sc̄am vrozē nisi absoluat a p̄ma. ita nec ep̄us pñt i sc̄am p̄iugem sp̄iales nisi absoluat a p̄ma. p h. d. c. sic. xij. q. ij. et c. nisi cū p̄idē. de renū. dices tñ qz alio nō exp̄ssō trāsseret do papa vnū ep̄m ad aliū ep̄atuz tacite vñ ipsuz absoluit a p̄ori vinculo nisi aliud exp̄mat. ar. bo. i. l. illud. ff. de acq. here. et i. c. cum renunciat. xxxij. q. j. tenet glo. quam no. in. c. relatio. xxj. q. j. alia q̄ possent colligi ex reliqua pte. c. examinato. plen⁹ sup glo. ideo plura h̄ colligo. ¶ In glo. j. ibi sine aliqd̄ inuallo. no. singl̄ istaz glo. iuncto tex. qz p̄fessio pcuratoris pñt incōtinētū reuocari p dñm alr de errore p̄fessionis si docto. idē dici p̄fessione p̄p̄ia. vt habes glo. no. et mēn tenēdā in. c. si. d̄ iur. reur. li. vj. in. d. iusta. et in. c. si apud. xxxij. q. j. ex

Intervallo aut non potest reuocari professio propria aut procuratoris nisi doceat de errore. Sed dicendum ut in c. si. de profess. et sic alio modo posset intelligi ista littera quod fuit reuocata ex intervallo docto tamen de errore.

Sed op. ex gl. videtur esse quod sufficiebat instrumentum ad fundanda intentioes postulantiu. habet enim parum vim cum testibus. ut in c. cum iohannes. de si. instru. et in l. in exercendis. C. e. ti. Sol. multiplex dicitur hoc doct. nam primo potest intelligi quod istud instrumentum non erat originale. sed transumptum sine debita solennitate et sic non faciebat fidem. ut in c. si. de si. instru. quod solutio mihi non placet per textum. ibi publicum instrumentum. vel scilicet forte ex alia parte eligentium aliquid canonicorum obijciebat contra illud vel tertio licet per instrumentum constaret de numero postulantiu non tamen constabat an prepositi et plures fuissent admissi ad eligendum mutuo consensu electi nec et postulari nec de studiis eligentium merito papa non obstante illo instrumento commisit curam per habere in textu.

In glo. in. x. consenserit in si. intellige istam gl. secundum ea que dicuntur in glo. in verbo firmes. nam glo. hic dicit ista verba sequendo opinio. sua quod ista decre. contingat quamdam spalem provisionem et non ius coe. sed tu dicit ut dicitur in pall. glo. glo. in. x. per alios in si. h. glo. sentit quod isti tres erant impediti. ideo potuerunt procuratores constituere. Sed dicitur hoc non. quod dupliciter gratiam caplin fecerunt et tunc. primo quod admiserunt eos ad eligendum. scilicet ut possint per alios interesse. et idem sentit h. Inno. dicens. quod sicut impeditur potest de iure procuratorem constituere. ut in c. quod propter. j. e. ita non impeditus consentientibus electoribus. ut h. et tene in h. semper mentem istum textum. iuxta dicto Inno. et Hoff. quod electores possunt facere gratiam ut non impeditur constituat procuratorem. facit quod in si. no. Jo. an. in regula quod alicui in mercu. ubi tenet quod licet inuito collegio non possit quis constituere procuratorem nisi aliquem de ipso collegio. tamen potest caplin consentire ut constituat extraneum. Quid autem ubi non est suanda forma. c. quod propter. vi de quod dicit post Jo. an. in c. constituitur. j. de ap. **I**n glo. in. x. duo. ibi singulim per quolibet. vult dicere quod habebant isti procuratores tot voces quot erant plures que erant. xvj. secundum glo. et idem dicit quod erant. xvj. quod ex quo electus habebat. xvj. canonicos electores et postulantibus habebat. ix. canonicos. vij. prepositos et oes plures non poterat habere duas partes nisi plures ad minus fuissent. xvj. quod vij. prepositi. et ix. canonici constituerunt. xvj. vnde ad faciendum. xxxij. voces requirunt alie. xvj. et hoc computatio facit per j. dicendis. **I**n glo. in. x. totus erunt. in. si. no. b. ista glo. quam sequuntur editer doc. et maxie hosti. qui dicit quod in his que competunt prelati ratione consuetudinis maxime contra ius inducte non succedit caplin sede vacante. secus in his que competunt de iure coe. quo casu loquuntur contra alia. in glo. et idem dicit de his que competunt plures alio iure speciali. nam nec in illis succedit caplin. ut in c. vey. de fo. cope. et vide quod ibi dicit. et tene mentem in h. istum textum. iuxta glo. ut si aliquid granose procedit plures illud non transeat in caplin sede vacante. **I**n glo. in. x. duplo maiore ibi nisi due partes. no. glo. nam tacite exponit textum. in eo quod facit mentionem de numero duplo maiori. nam dicitur duplo maior quam procedit

illa parte due partes vniuersitatis. ut. s. dicit. et de ma huius dicit ut statim dicam in glo. se. et in si. glo. et hoc vide bo. tex. in. c. si. q. j. e. li. vj. **I**n glo. in. x. co firmes. hec gl. concludit in effectu quod hoc decre. in duobus non contingat ius. sed quada provisione pape spalem que debebat sortiri effectum ex consensu plures dicitur primo in eo quod electio hoc facta non a maiori parte caplin confirmata quod postulatio si fuit facta a duabus partibus. scilicet in eo quod postulatio videtur admitti de iure coe. nam postulatio si innitit gratia etiam si sit facta ab oibus vel a duabus partibus. ut le. et no. i. c. pe. de postu. pla. et hac tenuit Sui. na. **S**ed hunc intellectum facit textus. s. in phemio. ubi dicitur quod hoc compilatio fuit facta reseruat oibus supfluis. sed si non contineret ius coe. et quod consensus plures solum adhibet hoc ad decisionem non ad modum decidendi. et ad hanc quod cauet non valeat electionem nisi fieret a maiori parte caplin. videtur Inno. quod illa regula si procedit quam electio procedit cum postulatione. tunc enim fuerit dicitur quod hoc dicitur quod si postulatio non sit celebrata a duabus partibus dicitur confirmari electio facta a maiori parte contra tertiam partem. Vel potest dici et scilicet secundum eum quod regula ista si fallat hoc. quod iura hanc dum dicitur de maiori et saniori parte dicitur et dicitur exponi per i. quod si sentiat sufficere ad validitatem electionis quod fiat a saniori parte hoc non a maiori numero. hoc tamen vltimum coeter si recipit. quod cum iura requirant coeter illa duo coplatiue esse in propria et extorquetur hanc exponit per i. per h. adduco textum. singulari. i. c. ecclesia. el. j. e. ubi instantur requiritur maior pars respectu numeri quod non valet electio facta a maiori parte plures comparate minorum. sed dicitur fieri a maiori parte totius caplin. ad idem. c. j. de his que si. a ma. parte ca. et l. quod maior. ff. ad muni. doc. tamen sequuntur primum dictum Inno. ut hoc decre. contingat ius hodie obseruandum in silibus casibus. Et ut dare habeat ma huius. c. videamur primo istos quatuor casus que ex parte decidunt in textu. et post videbimus magis dubitabiles per quorum decisiones declarabitur intrinsece ma huius. c. **P**rimus casus ex decisis hoc est. quod si postulatio est facta a duabus partibus data idoneitate persone postulari et suata forma debita dicitur admitti postulatio et reijci electio facta a scilicet vel minori parte. Et ratio huius casus est. quod potentia caplaris seu vniuersitatis consistit in duabus partibus. vnde si scilicet parte non est aliquid minus caplaris. ut in l. nulli. et l. plane. ff. quod cuiusque vni. no. adeo quod a principio vniuersitatis potest ex duabus partibus constitui. ut in iuribus pal. et dicitur plene in. c. cum. nobis supra. e. vnde licet postulatio sit via extraordinaria et electio ordinaria. tamen ex quo virtus capitulari insequitur illam via extraordinaria illa est preferenda. et hoc sentit glo. procedens post primum. nec ob. quod postulatio innitit gratia. quod per istum textum. si tollit in aliquo ius superioris. hoc enim non dicitur quod superior teneat admittere postulationem. vnde poterit superior reijcere si non vult gratiam facere. et sic tollit primum quod glo. hoc formabat circa si. vide tamen ad ma. bo. glo. i. c. cupientes. s. pe. j. c. li. vj. que dicit quod si postulatio sit ab oibus vel a duabus partibus et ex causa pura necessitate vel utilitate ecclesie tunc postulatio a gratia generali dependet. de qua in. c. sedes. de rescrip. vnde dicitur iniuriam facere superior euz non admittendo. Si vero non est facta a duabus partibus vel non ex causa tunc dependet a gratia spali. et dicitur ubi plene non.

¶ Scds casus q̄ decidit̄ est q̄ si postulātes non faciunt duplo maiorē numerū p̄ferē. electio si est facta de idoneo. et sic innuit q̄ electio facta a minori pte capituli ex q̄ ē facta a maiori tertia pte venit cōfirmāda. et iste est casus difficilis p̄pter regulas iuris resistētes de q̄bus sup̄. Sed dic q̄ rō decidēdi de iure potuit esse. q̄ nō dat̄ duab⁹ p̄tib⁹ postulantiū nō est ibi rep̄ire potētia capitularē sed aliqd̄ de virtute capitulari rep̄it̄ nūc in pte eligentiū cuz habeat aliquos de duab⁹ p̄tib⁹. et habito respectu q̄ p̄vident̄ ipsi ecclie p̄ viam ordinariāz et meliori modo q̄ fieri p̄t̄. s̄. p̄sentendo in electum tanq̄ in sp̄osum alijs p̄sistentib⁹ in via ēordinaria p̄ferenda est merito ipsa electio vt̄ citi⁹. p̄videat̄ ecclie vi duate. quare imputādū sit maiori pti capituli que eligit viam ēordinariā et p̄sistit in ea. tñ negari nō p̄t̄ q̄n̄ decisio isti⁹ casus cōueniat cōibus regulis iuris. sed potuit emanasse rōnib⁹ p̄dictis p̄sentim̄ in fauorez ecclie ne diu remaneat sine pastore. et h̄ facit̄ ad alia. j. dicenda. ¶ Tertio casus q̄n̄ postulātes faciūt duas ptes. s̄. postulat̄ ignorātib⁹ postulantiibus erat indign⁹. et tūc d̄z reprobari postulat̄io. q̄ facta de indigno. et etiā electio a tertia pte vt̄ minori nō debet h̄ casu p̄firmari. q̄ cum due ptes postulātes nō sint p̄uate tota pt̄as capitulari nō remansit in eis. vt̄ in. d. l. nulli. et l. plane. ¶ Quart⁹ casus est q̄n̄ oēs postulātes aut maior ps postulat̄uit scient̄ indignū. et elect⁹ a tertia pte est idone⁹. et tūc debet electio p̄firmari vt̄ h̄. in. ff. de i. et i. isti⁹ casus est difficile videre cām quare cōfirmet̄ electio facta a tertia pte vel minori cū vt̄. s̄. dicit̄ in tertia pte nō est aliqua potētia capitularis. ¶ Quinto. si. quā multi nō h̄nt̄ que est sup̄ x̄bo p̄firmes. sentit̄ et b̄si iudicio meo q̄ ideo p̄firmat̄ hoc casu electio. q̄ rep̄it̄ facta a maiori pte illoz qui habebant ius eligēdi. vide Bnn. h̄. et licet hoc exp̄sse nō colligat̄ ex l̄fa cū text. in hoc nō reddat rōnem. colligit̄ tñ tacite ex cōputatione quā supra feci. nam electores erant. xvj. et potuerūt ignorātes postulātes ad pl⁹ erant. xxxij. maiori pte postulantiū postulātes scient̄ indignuz nō potuerūt ignorātes esse vltra. xv. q̄ ad minus xvij. postulauerūt scient̄ indignū alit̄ ipsi fecissent maiorē ptem ex. xxxij. reperit̄ q̄ hoc casu electio facta a maiori pte oim qui habebat ius eligēdi. quia postulātes scient̄ indignū sunt p̄uati. vt̄ in. c. j. s̄. b̄ postu. p̄la. remansit q̄ tota pt̄as penes alios ex q̄bus electores erant plures numero cū essent. xvj. vñ decisio hui⁹ casus p̄uenit cōibus regulis iuris Sed dubiū est et sit iste q̄nt⁹ casus vltra tex. maior ps duarū p̄tium postulantiū postulauit scient̄ indignuz. s̄. illi qui postulauerūt ignorāter sūt plures numero q̄ eligētes. pone exemplū extra terminos l̄fc q̄ ex. xvij. q̄ erant in caplo dum elegerūt. x. postulauerūt indignū ex q̄bus maior ps scient̄ postulat̄uit ita q̄ ignorātes saltē erāt quattuor q̄ sunt numero plures q̄ duo q̄ elegerunt. nunqd̄ isto casu debeat p̄firmari electio ex q̄ postulat̄io fuit facta a duab⁹ p̄tib⁹. et maior ps postulat̄uit scient̄ indignū Bnn. dicit q̄ isto casu sunt reprobande electio et postulat̄io cū electio si sit facta a maiori pte ius habē-

tium. vel fm̄ cū p̄t̄ dici q̄ abiecta subtilitate scādū sit simplr̄ verbis h̄ l̄fc. quasi dicat q̄ sit electio p̄firmāda cū tex. h̄ simplr̄ dicat electionē p̄firmāda. cū maior ps postulantiū postulauit scient̄ indignū q̄d̄ tñ videt̄ absurdū fm̄ l̄cōpo. q̄ sequeret̄ fm̄ istū vltimū intellectū q̄ si ex. xl. postulantiū vñ sol⁹ elegerūt. et. xxj. postulassent scient̄ indignuz q̄ electio vñ p̄firmaret̄ i p̄iudiciū. xxj. q̄ postulauerūt ignoranter indignū. p̄t̄ tñ dici fm̄ cū q̄ tūc ignorātes faciūt electioez reijci cū p̄stituūt numerū duplū maiorē respectu eligentiū. et ita recitādo trāsuiit simpliciter Jo. an. do. An. videt̄ velle nō curandū q̄ electores h̄ casu sint pauciores nūero. q̄ ex q̄ maior ps postulantiū peccauit. pt̄as em̄ accrescit oib⁹ taz ignorātib⁹ postulantiū q̄ eligentiū. et sic electores sunt vltra tertiā ptem habito respectu ad pt̄atez q̄ eis accreuit. ¶ Adūte q̄ h̄ eēt extendē scōm casuz p̄dictū vt̄ electio semp̄ p̄ferat̄ q̄n̄ postulātes nō p̄stitūt̄ duas ptes. q̄d̄ etiā sensit̄ l̄cōpo. s̄. p̄fecto nullo iure p̄bat̄ h̄. nā iste tex. fundauit se sup̄ maiori pte scient̄ postulantiū indignū habēdo respectū ad cōputationē sup̄ factā. q̄ electores remanebāt plēs numero respectu oim apud q̄s residet̄ pt̄as. id̄ electio d̄z p̄firmari p̄ cōes regulas iuris q̄ nolūt̄ neq̄ electionē neq̄ alia vniūsitatis negocia h̄re vim et effectū nisi explicent̄ a maiori pte. nec ob. id̄ q̄ dictum fuit in scdo casu. q̄ cū ille sit exorbitās a iure nō d̄z ad alios casus trahi vbi saltē nō est oimoda et eadē rō. q̄ alit̄ nō d̄z ius correctū extendi. vt̄ i. l. que. ff. de legi. et p̄ glo. in. c. j. de tem. oz. li. vj. p̄cedit̄ em̄ casus scōus q̄n̄ a p̄ncipio postulat̄io nō fuit facta a duab⁹ p̄tib⁹. s̄. q̄n̄ postulat̄io sit a p̄ncipio a duab⁹ p̄tib⁹ s̄ iuris fictione illi q̄ postulauerunt scient̄ indignū nō d̄nt̄ cōputari i numero. tñ negari nō p̄t̄ q̄n̄ in facto in pte postulantiū p̄currāt due ptes. ideo nō d̄z admitti electō facta a tertia pte cū habeat̄ in oppositū p̄tradictionē duarū p̄tū saltē in facto. nā in multis casib⁹ iuris p̄siderat̄ numerus in solo facto p̄sistēs. s̄. nō sic q̄ ad iuris effectū vt̄ p̄bat̄ in de. q̄d̄ circa. de ele. et in. c. indēnitatib⁹. s̄. ij. e. ti. li. vj. merito aliud d̄z esse in electōe q̄n̄ rep̄it̄ facta a maiori tertia pte habito respectu ad omēs de vniūsitate q̄ postulat̄uit q̄ q̄n̄ est facta a maiori tertia pte fictiōe iuri et nō q̄ ad v̄ez numerū. et h̄c ptes sensit̄ Jo. cal. h̄ dicēs et b̄si iudicio meo q̄ nūq̄ electio facta a maiori pte capli d̄z p̄firmari nisi q̄n̄ cōcurrat̄ cū postulat̄ione q̄ a p̄ncipio non fuit facta a duab⁹ p̄tib⁹ numero. Et ex h̄ etiā inferit̄ ad. vj. casum factū etiā dubitabilē. pone q̄ postulat̄io fuit facta a duab⁹ p̄tib⁹ maior ps postulat̄uit scient̄ indignū maior ps ignorātib⁹ nūqd̄ electio sit p̄firmāda. iste tex. videt̄ tacite a p̄rio innuē q̄ nō. q̄ dicit̄ electioez p̄firmāda q̄n̄ maior ps postulantiū postulauit scient̄ indignū. sec⁹ si minor ps postulat̄uit scient̄ indignū. et istud ar. a p̄rio sensu optie p̄t̄ p̄cedere q̄n̄ maior ps ignorātib⁹ fac̄ duas ptes eligētiuz. puta si ex. xij. h̄nt̄ ius eligēdi duo seu tres postulat̄uit scient̄ alij numero. vij. postulat̄uit ignorātib⁹. h̄ casu nō est equū q̄ p̄firmet̄ electio duoz cuz remaneat̄ circa ignorātes due ptes respectu eligentiuz. Sed

dubium est quid si ignorantes non faciunt duas partes
 respectu eligentium nunquid debeat electio confirmari
 dicit Jo. an. posse dici quod sic. per id quod dicitur in casu se-
 cundo. nam ubi postulatio non fuit facta etiam de
 idoneo a duabus partibus profert electio. ubi. §. ponit
 preferenda est hoc casu electio cum postulatio sit facta
 de indigno nec reperiat facta a duabus partibus cum
 non debeant computari in numero illi qui scient postu-
 larunt. Et potest dici secundum eundem standum esse simpliciter ver-
 bis huius littere cum non distinguit sed simpliciter inuat
 quod ex quo maior pars trans deliquit si est electio confirmata. et
 per hoc facit quod non. Inno. et Lopo. qui dixerunt pu-
 tos computandos in illa electione ex quo privationes
 incurrunt. quasi dicat satis esse quod ista postulatio fu-
 erit facta a duabus partibus. sed certe ista consideratio
 non est bona. quia si isti privati computarentur in numero
 ad effectum repellendi electionem factam a tertia parte
 eodem modo et pari ratione deberent computari in nume-
 ro quam maior pars postulavit scient indignum. et tunc
 est falsum. quia pualet electio facta a tertia ex quo ma-
 ior pars postulavit scient indignum. ut est in textu. Do.
 An. per diuinitatis ratione habuit unam considerationem sa-
 tis debilem iudicio meo. dicit enim quod quam maior pars
 duarum partium postulantiu postulavit scient indignum
 partem istorum accrescit alijs qui postulauerunt ignora-
 ter. quia ibi reperit potentia capitulari merito reuocari
 etiam electio. quia reperit solam facta a tertia parte. sed quia
 deliquit maior pars postulantiu. tunc pars illorum accre-
 scit piter omnibus tam ignorantibus postulantiu quam eli-
 gentibus cum non reperiat potentia capitularis in alia
 parte tamen ex quo maior pars deliquit. unde electio virtute
 partium supuenientis ex delicto aliorum reperit facta a
 maiori tertia parte. et hec est sua intentio licet per verba
 magis obscure placita. sed ut dixi non placet mihi hec
 consideratio. quia cum omnes sint in capitulo et eodem co-
 textu eligunt seu postulant non apparet ratio quare po-
 testas delinquentium non accrescat omnibus simul in
 omni casu. profertur quia prius saltem per momentu fuit
 pronuntiata postulatio. nam illico partem accreuit alijs si
 delinquentibus. iuxta non. in. c. congregato. §. e. et ideo
 dicitur ut etiam sensu huiusmodi. quod electio nunquam est confir-
 manda. nisi sit facta a maiori parte omnium qui non delin-
 runt. unde si ignorantes qui postularunt remaneant plu-
 res numero quam sint eligentes debet reprobari electio
 et postulatio. licet ignorantes non constituat duas par-
 tes. nec ob. quod habet in secundo casu. quia ut dixi cum
 exorbitat a iure non debet extendi. sed solum procedit
 quia a principio computatis omnibus vocibus postulatio
 non fuit facta a duabus partibus. et tunc electio facta a ma-
 iori tertia parte que est vere maior tertia non solum quod
 ad iuris effectum sed etiam quod ad factum nisi a maiori
 parte capituli seu habentium ius capitulandi. debet enim
 restringi ius nouum quantum fieri potest ut minus corri-
 gat communes iuris regulas quam fieri possit. ut in regu-
 la odia. de reg. iur. li. vi. et in. l. precipimus. in fi. C. de
 ap. et ex predictis habet dare intellectum huiusmodi. c. et ma.
 In glo. in. §. presumptio. in fi. tene metum hanc glo.
 quod approbat ad dignitatem episcopalem non per hoc censet ap-
 probat ad archiepiscopalem vel maiorem. Et sic habes
 ex glo. quod maior idoneitas requiritur in archiepiscopo vel

patriarcha quam in episcopo. per hoc quod ista habet amplioris iuris-
 dictionem cum archiepiscopus habeat sub se plures episcopos
 patriarcha habet sub se plures puicias. et sic plures episcopos
 et archiepiscopos. episcopus autem solum preest diocesis. et ubi maior
 iminet cura ibi maior idoneitas requiritur. ar. l. c. cum
 in cunctis. in pn. §. e. et i. c. cum sit ars artium. de eta. et q.
 et per hac opi. glo. vide quod non. Inno. l. c. venerabilis.
 de except. ubi dicit quod approbat ad aliquid intelligit
 approbat ad illa ubi eadem requirit idoneitas personarum.
 secundo ubi maior. ad idem vide quod habet in fili. l. re-
 legatorum. §. si. ff. de in di. et re leg. Et solue secundo ex glo.
 secundum doc. quod potuit iste episcopus etiam indignus per promotionem
 nem ad episcopatum. Et quod non quod promouendus ad aliam
 dignitatem etiam possem potest examini per indigni-
 tatem que potuit supuenire ex postfacto. nam ut dicit
 per. sed adipe procedit iniqtas. et vide pulchrum tex.
 Hiero. §. platos qui affluunt diuitijs in. c. ecclesiarum pn-
 ceptis. xxv. di. vel tertio ubi dicitur ad hunc seu unum gra-
 dus cum possit opponi exceptio de fieri examinatio
 secundum doc. et non. has solutiones. quia faciunt ad multa et.

In **Ep**ro defectu. Si illi ad quod
 electio negligunt eligere platum cathedralis vel regu-
 laris ecclesie infra tres menses primus superior eccle-
 siam ordinabit. quod si infra alios tres menses non fecerit
 canonice punietur. h. d. Et primo ponit constitutionis
 causa. Secundo constitutio ibi statuimur. Et hec infra quar-
 tuor facit. nam primo statuit tempus electioni. secundo
 prout negligentes ibi infra quod Tertio ad superiorem de
 uoluit ibi hac ipsa. quarto punit superiorem si negli-
 git ibi is deo. Et primo quod platus ecclesie compas pa-
 stori. demon autem lupo rapaci. iste enim conat deuo-
 rare et inuadere gregem dei. platus autem tenet pasce-
 re. s. spiritualiter. iuxta illud euangelicum. pasce oues
 meas. s. e. c. significasti. et de multis nominibus demo-
 nis. no. §. d. sum. tri. c. j. Et secundo duo mala que
 contingunt ex defectu pastoris iminet periculum animarum
 et ecclesie circa facultates suas. Et tertio ibi eccle-
 sia viduata. quod ecclesia careret pastore de vidua. per hoc
 c. ij. §. de transla. pla. nam et mulier de vidua cuius ma-
 ritus mortuus est. ut l. c. vidua. xxxiii. di. si autem non
 habet virum de vacans secundum Jo. an. all. glo. in. c. pc. xxiij.
 di. Sed tu dicet et melius quod vacans capitulum per vidua. ita
 exponit glo. in. l. q. cetu. ff. ad. l. iul. de vi pu. vnde
 mulier que nunquam habuit maritum ex etymologia voca-
 buli potest appellari vidua. de est vidua quasi sine vi-
 uitate. sic vecors sine corde. ut dicitur tex. i. l. malum.
 in. §. vidua. ff. de. §. sig. §. ex coi vsu loquendi solus
 appellatur vidua cuius maritus mortuus est. sic intellige di-
 cum. c. vidua. unde si hodie in aliquo statuto fieret me-
 tio de viduis intelligeret de relicta mortuis mariti.
 quia cuius vsus loquendi in omni dispositione profertur per
 prie significationi vocabuli. ut in. l. libro. §. quod in
 cassius. ff. de le. iij. et in. l. cu delationis. in. §. asina.
 ff. de fun. instru. no Bar. in. l. oes ipi. ff. de iusti.
 et iu. et vide bo. glo. in. c. nonnulli. de rescrip. et quod ibi
 dixi. et facit. c. ex lris. de sp. Et sic. in. §. statuimur
 et tene semper menti quod trimestre tempus ad eligendum
 seu puidendum solum habet locum quo ad platum ec-
 clesie cathedralis vel regulari. in alijs vero platis

quaricumque ecclesiarum vel dignitatum daf semestri
 et in eis habet locum. c. ij. de pces. pben. na qz mai⁹
 est piculum in ecclesijs cathedralib⁹ et regularib⁹ cu
 ipsay ecclesiaru plati sint veri pastores. fuit necesse
 citius occurrere vacationi et deputare temp⁹ ad pui
 sionem faciendā. ¶ Ho. ibi iusto impedimēto ces
 sante. qz tpus pfitum electoi nō currit ipeditis. vñ
 pcludunt doc. h et bñ p istum tex. q nō est op⁹ petē
 restitutionē in integrū si impedimētū duravit vl
 tra tres menses. vñ reiecta distinctione quozūda
 cōiter teneat q siue impedimentū pueniat a princi
 pio siue post inchoatū trimestre semp impeditur
 sum tps. et p h facit. c. qz diuersitate. j. de pces. pre
 ben. vbi idē pbaf in tpe pfixo ad pferendū. Quid
 aut in tpe statuto patrono ad pferendū nūquid
 currit ipsi patrono impedito vel ignoranti. dic vt
 dixi in. c. ij. et c. cum ppter. d iurepa. ¶ Ho. ibi de
 uoluat q negligentes eligē infra trimestre puant
 ipso facto pte eligendi p ea vice. vñ hic nō reqrit
 aliqua snia. sed ex iuris dispositōne fit ipso facto h
 deuolutio. p h. c. qz. co. ti. li. vj. Et p h dixerunt
 h doc. et bñ q si elapso trimestri electores eligunt.
 et supior ad quē facta est deuolutio ipsa electōe nō
 cassata alium eligi si valet electio facta p electores
 et est nulla post deuolutionē ptāns ad supiorem. p
 quo videt tex. in. c. si. de sup. neg. pla. et facit. c. hz
 eo. ti. secus eēt si nō eēt puati sed puandi p sniaz
 valeret em electio atērata a sniam puauam. vt
 dicef. j. c. pxi. ¶ Ho. ibi ad cū q primo rē. q in ec
 clesia etiā cathedrali fit deuolutio in casu negligē
 tie ptāns puidendi nō ad papā s ad primū supio
 rem. olim aut fiebat deuolutio ad papā in ecclesia ca
 thedrali. vt in. c. dilectus. de pces. pben. hodie se
 cus vt h. qd tñ restringit ad casū negligētie. i alijs
 aut casib⁹ fit deuolutio ad papā. vt in. d. c. quāqz.
 vbi bo. text. ¶ Ho. ibi vltra tres menses. q tñ tps
 habet supior ad quē fit ptāns deuolutio quātū ha
 bent pmi electores. et idem obseruat in semestri p
 fixo in puisionib⁹ aliarum ecclesiar. vt in. d. c. licet.
 de sup. neg. pla. naz surrogat⁹ debet censi codē
 iure cum alio in cuius locū surrogat. hinc est q te
 neā eligere de illa ecclesia et homines illi⁹ qualitatē
 cur tenebant eligere pmi electores. vt ē tex. no. in
 cle. j. de sup. neg. pla. et facit tex. h in vbo de psona
 idonea ipsi⁹ qdem ecclesie rē. vñ sicut pmi electores
 dnt eligere platum d gremio ipsi⁹ ecclesie si ibidem
 reperiat idone⁹. vt in. c. nullus. lxi. di. et in. c. qz sit.
 xvij. q. ij. le. et no. s. e. cum inf canonicos. ita et su
 perior ad quē fit deuolutio vt h. ¶ Ho. vltimo ibi
 canonicē ordinare. q supior ad quē fit deuolutio
 non teneā pte eligere sicut pmi electores. sed pōt
 puidere ecclesie de pastore. et sic pcedere p vias pui
 sionis. puidendo em eligi et pfirmat. habz em iste
 supior electionē iure deuoluto et pfirmationē iure
 pprio. vñ ex quo in euz sunt iste ptātes pōt eas ex
 plere vnico actū. nam puio hz vim electōis et cō
 firmatōis. vt no. Inno. in. c. cū olim. de cā pos. et p
 prie. pbaf aut p dicta iste tex. i vbo ordinare qd so
 nat in puidē. vt in. c. j. de iurepa. doc. tñ h reuocat
 in dubiū nūqd iste supior teneat pū eligē iure de

uoluto sicut tenebant electores. et postmodū pfirmare iure pprio. et qdā tenuerūt q sic pferat eo ca
 su q electores tenebant electōz factā pntare patro
 no. vt i. c. cū terra. s. e. vt aliq honorificētia refuef
 patrono i ipsa electōe. nō em h possent obseruari
 si supior pcederet p viā puisionis. et hāc opi. tenuit
 h legi. et p. s. e. cū inf. h lōpo. tenuit Inno. in. c. cū
 inf. pall. et idem Inno. et hosti. s. Jo. an. dixit h p
 mum dictū esse veri⁹. s. scdm obseruat. Vel fm cū
 pōt dici et meli⁹ q optio daf supiori p quē modum
 velat pcedē cū iura faciāt mentōez de vtraqz viā. et
 optie facit. c. si postq. in fi. j. e. li. vj. et in. c. si cōpro
 missari⁹. e. ti. et li. et videt tex. h i vbo ordinare. et ita
 trāseunt h cōiter doc. tu vide qd dixi in. c. cām q. et
 in. c. cū inf canonicos. s. e. et glo. i de. si de bñficio.
 de pbe. et p do. de ro. deci. cclv. Et posset i h pgrue
 distingui q aut ptāns eligēdi et pfirmādi spectat ad
 supiorem nō pprio iure. vtputa qz ptāns eligēdi hz
 tanqz cōpromissari⁹ tūc pmo eliget et tanqz supior
 postea pfirmabit. vt in. c. cū inf canonicos. s. eo. et
 ibi p glo. et in. c. vt circa. e. ti. li. vj. vbi glo. etiaz tan
 git. tex. tñ in. d. c. cāz. videt innuere q etiā poterit
 pcedē p viā puisionis. de q vide qd ibi dixi. Aut
 iste ptāns pntet ad cū iure pprio h altera cōperat
 iure deuoluto. et tūc aut aliqd debebat obseruari
 p electores aū pfirmatōz electōis. et vñ pū eligere
 qz vñ obfuare id ad qd pmi electores tenebant. vt
 in. d. de. j. non em vñ fieri h deuolutio cū puidicio
 tertij. als aut vbi simplr habebāt eligē seruari pōt
 opi. Jo. an. vt sit i optioe sua. ¶ Quero p decla
 ratōe tex. et pdictoz in quib⁹ ecclesijs hz locū dispo
 sio hui⁹ tex. So. colligēdo dicta Inno. et doc. hic
 dicit q hz locū in ecclesijs cathedralibus. i. respectu
 pncipalis plati. s. epi. nō aut hz locū in dignitatib⁹
 seu in canonicatib⁹ et alijs bñficijs sitis in ipsis ec
 clesijs cathedralib⁹. in illis em daf semestri ad eli
 gēdi seu puidēdi. vt in. d. c. ij. d pces. pbe. et qd
 ibi dixi. p hoc facit iste tex. i eo q dicit q infra tres
 menses cathedralis ecclesia plato si vacet et ibi ecclesia
 viduata nō em dē ecclesia vacare nec vidua nisi per
 morē epi. ipse est spōsus nō aut alij hñtes ibidem
 dignitates inferiores. vij. q. j. sicut. et. c. ij. d trāsta.
 pla. et h tene. h hosti. dixerit q de mēte habet locū
 etiā in dignitate inferiori que ē in ecclesia cathedra
 li post pontificales si bona ecclesie et epi sunt diuisa.
 qz solet esse liuor et inuidia inf epum et caplm. vñ ti
 mēdiū ne illa dignitate vacāte pastor puerat in lu
 pum. ij. q. vij. de cetero. ad fi. h tñ dictū nō seruat
 de facto. vt dixit Jo. an. et bñ. et dic q si pgruit huic
 lfe. vt s. dixi. Dubium vō mai⁹ est q ad ecclesiam re
 gularē. nam h dicit Inno. et sequunt doc. q illa dē
 regulari q ad istū tex. in q sunt clerici vel pueri si
 ne pprio viuētes dūmodo sit collegiata. qd dictū
 ex toto mihi nō placet. nam cū istud. c. de uict a iu
 re antiq. f. a. d. c. ij. de pces. pben. dē stricte intelligi
 vt min⁹ corrigat ius antiquū q fieri possit. vt in. l.
 picipimus. in fi. C. de ap. pprie aut illa ecclesia dicit
 regulari que hz regulā approbatā ita q saltē clerici
 seu pueri pntent tria subalia cuiuslibz religiois
 de qb⁹ in. c. cū ad monasteriū. j. de sta. reg. als aut

si nō p̄fiterē illa tria licet aliq̄d illoꝝ triū p̄mittant
 nō dicunt̄ p̄prie h̄fe regulā sed pot̄ modū uiuen
 di. vt dicit glo. no. in de. j. de reli. do. et in de. ij. de
 sen. ex. et tene mēti illas gl. et vide q̄d dixi sup̄ Rica
 de regu. p̄terea h̄ p̄bo rōne in eccl̄ijs regularibus
 p̄prie sumpt̄ h̄ p̄latus maiorē p̄tātes i subiectos
 q̄s habeat p̄lat̄ eccl̄ie secl̄ar̄. nā correctio regl̄ariū
 p̄tinet p̄mo loco ad p̄latū. vt in. c. quāto. et q̄d ibi
 no. de offi. or. s̄ p̄latus secl̄ar̄ regulr̄ nō impedit
 se de criminib̄ clericor̄. sed p̄tās p̄tinet ad ep̄um.
 de q̄ vide q̄d plene dixi in repetit̄. c. si q̄s p̄tra de
 ricum. de fo. cōpe. et aliqui in. c. cū p̄tingat. in de.
 eo. n. vñ mortuo p̄lato regl̄r dicit̄ eccl̄ia carere pa
 store et vidua cū dispositio et correctio p̄tinet ad illū
 p̄latū. secus in p̄lato eccl̄ie nō regulari. hinc dixit
 glo. in. c. q̄ resistit. xi. q. ij. q̄ monachus tenet ma
 gis obedire abbati suo q̄ ep̄o loci. q̄d intellige vt
 dixi in. d. c. quāto. et habet locū iste tex. in p̄lat̄ p̄
 cipalib̄ eccl̄iarum regulariū quocūq̄ noie nūcu
 p̄tur. nam q̄dam monasteria regunt̄ p̄ abbates.
 quedam x̄o p̄ p̄positos vel s̄iles. ad h̄. c. in singul̄.
 j. de sta. regu. Et dixit l̄ōpo. tex. p̄cedere siue ele
 ctio p̄tineat ad collegium. siue de iure sp̄ali p̄tineat
 ad aliū sup̄iorem. puta abbatē vel aliū. dum tñ tra
 ctet de p̄lato p̄petuo. secus si esset p̄lat̄ quē abbas
 poneret et deponeret. p̄ suo libito. et in h̄ nō videt̄
 ei tūc p̄petere semestre t̄ps. facit de. qz regulares.
 de sup. neg. p̄la. Item nō habet locū iste tex. in p̄
 ratu et in alijs officijs que sunt in monasterio. l̄ in
 illis sup̄leat negligētia p̄lati abbatis p̄ illud. c. ij.
 de p̄cel. p̄ben. et vide tex. in. d. de. qz regulares. p̄
 cedit em̄ iste tex. in p̄ncipali p̄latura ipsi eccl̄ie re
 gularis. et p̄ h̄ dic nō p̄cedere dictū l̄hostiē. in eo q̄
 dicit̄ istū tex. ex mēte h̄fe locū in omnib̄ eccl̄ijs ex
 emptis mortuo prelato qui est caput eccl̄ie. naz
 hoc est diuinare et ampliare terminos littere que
 solum p̄uidet̄ in prelatura eccl̄ie cathedralis et re
 gularis. et ita sentit Jo. an. h̄. et optime facit ad cō
 clusionem p̄dictam. q̄d no. p̄ glo. in. c. se. p̄uto tñ q̄
 vbi de iure sp̄ali p̄latus eccl̄ie collegiate. l̄ secl̄ar̄
 h̄fer iurisdictionē generalē sicut abbas in monaste
 rio q̄ tūc talis eccl̄ia comprehendere ex identitate
 rōnis. q̄d sentit glo. in. d. c. se. ¶ In glo. j. ibi nihil
 addit̄ dic q̄ hec p̄stitutio addit̄ ad ius antiquū. p̄
 mo respectu deuolutōis fiende ad sup̄iorem. Item
 quo ad eccl̄ias regulares vt idem temp̄ sit p̄fixus
 ordinatōni eccl̄ie regulari et cathedrali. ¶ In glo.
 in. x̄. iusto impedimento. ibi sed si papa infidiceret
 eccl̄iam et̄. intellige q̄ infidicat nō simplr̄. qz tūc nō
 curreret temp̄. sec̄ si simplr̄ interdixit ne eligerēt
 sine sua licentia. quo casu currit temp̄ nisi petant
 licentia eligendi. vt no. i. c. si. j. e. ¶ In ea. glo. ibi
 s̄ nūquid est h̄ necessaria p̄testatio. intellige i casu
 p̄xime dicto. et dic q̄ si nō p̄t̄ haberi sup̄ior debet
 fieri p̄testatio. vt. c. pastoral. de offi. or. ¶ In glo.
 in. x̄. ea vice. in si. no. glo. q̄ cōiter tenet̄. et vide gl.
 que videt̄ huic p̄cordare in. c. si electio. j. e. li. vj. et
 vide q̄d plenius dixi in. c. cū vintoniē. s̄. c. q̄daz
 aut̄ exponit̄ ea vice. i. in tota illa vacatōne. s̄ dictū
 glo. vcrius et cōe hic p̄ illud. c. cū vintoniē. ¶ In

glo. in. x̄. p̄silio. in si. tene menti glo. et non tradas
 obliuioni. nam ex ea potes cape vñā regulaz. q̄ in
 expectantib̄ ad p̄latum iure deuoluto non tenet̄
 de necessitate h̄fe p̄sensum aut p̄siliū capituli sui
 sed de honestate debet req̄rere p̄siliū. et h̄ac p̄tez
 sensit h̄ etiaz Inno. et p̄ hoc facit iste tex. vbi in de
 uolutione p̄tātis nulla fit mentio de p̄silio capituli
 s̄ solū facit mētionē de sup̄iore. ad idēz. c. q̄s. j. e.
 li. vj. vbi solū fit mētio de sup̄iore. nūq̄d aut̄ isto su
 p̄iore negligēte. p̄uidē. j. tres mēses deuoluat p̄tās
 ad capl̄m suū vel ad aliū p̄ximū sup̄iorēz. dic q̄ ad
 p̄ximū sup̄iorem. qz in his que cōpetūt̄ p̄lato iure
 deuoluto fit deuolutio ad sup̄iorēz et nō ad capl̄m
 suum. vt p̄bat̄ in. c. licz. et. c. si. de sup. neg. p̄la. dixi
 in. c. ij. de p̄cel. p̄ben. et in. c. cū in cūctis. s̄. e. vñ in
 tellige istū tex. q̄ iste sup̄ior canonice p̄uicet nō so
 lum in deuolutione p̄tātis p̄ iura p̄dicta sed etiaz
 arbitrio sup̄ioris. vt sentit h̄ l̄hosti. ¶ In glo. si. in
 si. ibi. p̄pter h̄ caset̄ electio. vult q̄ licet metropo
 litanus seu sup̄ior ad quē deuoluta est p̄tās teneat̄
 tur eligere p̄mo de gremio illius eccl̄ie. tñ si h̄ non
 facit nō p̄pter h̄ debet electio ipsi cassari. l̄hostiē.
 tenet̄ p̄trarium canonice p̄traditentib̄. mouet̄ qz
 iste tex. deuoluit hanc p̄tātem cū hac limitatōne vt
 p̄us eligat de gremio illius eccl̄ie si ibi reperit̄ ido
 neus. opi. tñ glo. seruaf̄ fm Jo. an. et dicit̄ l̄ōpos.
 papam ita sibi r̄sūdisse. mihi tñ inspecto mero iure
 placet opi. l̄hosti. et adduco bo. tex. in. c. nullus in
 uitis. lxx. di. vbi dicit̄ q̄ derici seu canonici p̄t̄ talē
 p̄latum r̄nuere si nō est d̄ p̄prio gremio. qz sit eis
 iniuria ex quo inf̄ eos reperit̄ idoneus. Nec ob. si
 dicat̄ q̄ capl̄m hoc idem debet facē. vt. s̄. dixi. et tñ
 valet electio si eligunt̄ extra gremiū. vt in. c. cū inf̄.
 s̄. eo. q̄ idem dicendū in sup̄iore ad quē facta ē de
 uolutio. dico em̄ aliud in capitulo q̄ in sup̄iore. qz
 capl̄m p̄t̄ renunciare fauori canonicoꝝ vt p̄prio
 q̄d non p̄t̄ sup̄ior. ar. c. si diligenti. de fo. compe.
 ¶ S̄ p̄tra h̄ et p̄tra tex. oppo. videt̄ em̄ q̄ de eadez
 eccl̄ia nō possit eligi aliq̄s in p̄latum cum oēs deli
 querūt in nō eligendo infra temp̄ p̄fixum. So. di
 cit̄ Inno. q̄ forte aliqui erāt absentes. Item potuit
 esse q̄ aliqui ex p̄sentib̄ noluerūt eligere p̄p̄ me
 tum vel aliam iustam cām. et sic sentit q̄ illi qui fue
 runt in mera negligētia tanq̄ negligētes delin
 quentes nō possunt eligi. sed cōtrarium sensit hic
 l̄hosti. dicens q̄ etiā cessantes eligere sine causa nō
 dicunt̄ delinquere cum solū p̄temnāt ius p̄prium
 vel dic q̄ p̄supposito q̄ isti aliquaten̄ deliquerunt
 tñ sufficit pena hic statuta. vt hic subiicit̄ in gl. nec
 omne delictum p̄uat potestate eligendi passiue. vt
 legit̄ et no. in. c. sicut. j. de iureiura. et in. c. florenti
 num. lxxv. di. Abbas.

Quia propter Per aliquā de
 tribus formis
 hic p̄tētis. s̄. scrutinij compromissi et inspi
 rationis p̄cedi debet ad electionēz in eccl̄ijs cathe
 dralibus. alr̄ electio celebrata nō valet et contra fa
 cientes puandi sunt ea vice potestate eligēdi. h. d.
 vsq̄ ad. s̄. illud. in quo interdicit̄ procuratorem in
 electionis negocio constitui nisi concurrant ibidē

pnta. et h vsq ad .s. electōes. ibi vō vsq ad si. p̄ci
 pit electiones solēniter publicari et clādestinas re-
 p̄b̄ari. h̄ vult in effectu vsq ad si. et est decre. mltū
 famosa et p̄ncipal̄ in ti. Et diuidit̄ tota p̄ncipal̄ in
 duas p̄tes. In p̄ma ponit̄ p̄stitutionis cā. In sc̄da
 p̄stitutio ibi statuitur. et illa sc̄da ps̄ subdiuidit̄ in
 tres. nam p̄mo tria ponit̄ p̄ncipal̄ statuta. et secū-
 da ps̄ ibi illud. tertia ibi electōes. et iterum illa sc̄da
 statuitur subdiuidit̄ in .v. p̄tes. Itaq̄ p̄mo ponit̄
 formā scrutiniij in electionib⁹ celebrādis. Secūdo
 compromissi. Tertio cassat electiones als factas.
 Quarto excipit in qua exceptione includit formā
 diuine inspiratōis. Quinto eligētes p̄tra formas
 supra scriptas mādāt p̄uari. secūda ibi vel saltē.
 tertia ibi aliter. quarta ibi nisi. q̄nta ibi q̄ vero. Et
 q̄m̄ iste text. i effectu ponit̄ q̄nq̄s. Itā p̄mo p̄sequit̄
 formā scrutiniij vsq ad .x. vel saltē. Sc̄do ponit̄
 abinde vsq ad .x. nisi formam cōpromissi. Tertio
 ponit̄ vsq ad .x. electōes p̄curatorē p̄stitui. Quar-
 to ponit̄ vsq ad .x. in scriptis redacta casum in quo
 scriptura est de suba act⁹ vt meli⁹ declarabit̄ infra
 Quinto vsq ad si. reprobat electōes clādestinas.
 Procedam p̄ clariori intellectu expediendo quāli-
 bet p̄te de p̄ se. ¶ Et p̄mo ex p̄ma p̄te no. ibi quas
 q̄dem q̄ an̄ istud. c. nō erat a iure p̄dita aliqua for-
 ma subalis eligēdi sed q̄sq̄ conabāt̄ iuenire nouā
 formā. vt colligit̄ ex p̄ncipio l̄re. et hec p̄sideratio fa-
 cit vt in electōib⁹ in q̄b⁹ necessario nō sit seruanda
 forma hui⁹. c. possit p̄cedi absq̄ aliq̄ forma. in q̄b⁹
 aut̄ electōib⁹ sit necessario seruāda forma hui⁹. c.
 dicam. j. post glo. j. ¶ Itō. sc̄do ibi p̄ntib⁹ omnib⁹
 in quoz p̄sentia seu a quib⁹ d̄z electio celebrari. nā
 illis p̄ntib⁹ q̄ debent et volūt et p̄nt cōmode interesse.
 Et vñf̄ tex. vō d̄nt vt excludat illos q̄ de iure nō
 d̄nt interesse electioni h̄z sint de collegio seu canonici
 eccl̄ie. vt sunt excoicati et suspensi. vt in .c. cum dile-
 ctus. de p̄suc. et in .c. cū inter. s. e. et dixi. s. eo. illa.
 Item excludunt̄ q̄ nō sunt in sacris cōstitutū. vt in
 de. vt hi qui. de eta. et quali. Itē excludunt̄ impu-
 beres et irregulares. vt in .c. ex eo. j. c. li. vj. et in .c.
 is qui. de sen. ex. eo. li. et p̄siles p̄sone inhabiles ad
 eligendū. Includunt̄ aut̄ tacite p̄ h̄ verbū debent
 q̄ de iure d̄nt interesse. vt sūt h̄ntes vocem de iure
 cōi vel sp̄ali. vt in .c. j. s. eo. et in .c. cū eccl̄ia surrina.
 j. de cā pos. et p̄p̄ie. Sc̄do requirit̄ q̄ venit interesse.
 Et quo vō no. q̄ illi q̄ nolūt interesse non d̄nt cō-
 pelli nisi intersit eccl̄ie. naz p̄ interesse eccl̄ie poterūt
 cōpelli. q̄d satis mihi placet. facit q̄d le. et no. i. c. j.
 de his que fi. a ma. p̄te ca. Et h̄ etiā verbo notāt̄ h̄
 doc. q̄ nolētes interesse nō debent cōputari i nume-
 ro duarū p̄tium. non ē est necesse q̄ p̄gregent̄ due
 p̄tes. ex q̄ aliqui faciētes duas p̄tes nolūt interesse. et
 p̄ hoc vide bo. glo. in de. q̄d circa. s̄ elect. que dicit̄
 q̄ illi q̄ vocati nolūt interesse nō d̄nt in numero cō-
 putari. q̄ ē dicit̄ q̄ ab initio d̄nt due p̄tes vniuersi-
 tatis cōuenire. vt in .l. nulli. et in .l. plane. ff. q̄d cu/
 iusq̄ vniuer. no. debet intelligi saltē in electōis ne-
 gocio de duab⁹ p̄tib⁹ illoz q̄ volunt et d̄nt et p̄nt cō-
 mode interesse vt h̄. et facit q̄d plene dixi in .c. cum
 nobis. et in .c. in causis. s. e. Tertio requirit̄ q̄ pos-

sint cōmode interesse. et hec cōmoditas referē ad vti-
 litatem eccl̄ie et nō p̄sone fm̄ doc. et h̄i quasi si non
 possunt cōmode vocari p̄pter nimīā d̄stantiā p̄tē
 electio sine illoz p̄sentia fieri. et q̄i possūt cōmode
 vocari. vide q̄d dixi in .c. coram. s. e. ¶ Itō. tertio
 p̄ncipal̄ ibi qui secreto et sigillatim. casum in quo
 vota singuloz de vniuersitate debent exq̄ri in secre-
 to et sigillatim. ē regulariter nō est necesse q̄ in agē-
 dis et explicādis p̄ vniuersitatē vota exquirant̄ in
 secreto. sed p̄t̄ quilibet votū suū dicere in cōi alijs
 audientib⁹ h̄z sit vtile vt i secreto exquirant̄ vt libe-
 rius vniuersitatē possit voluntatē et iudiciū suū ex-
 p̄mere. nisi si hoc nō sit tenet act⁹ cum speciale in du-
 cas h̄ in electionis negotio. ē regulariter nō est ne-
 cessario obseruandum. arg. in .c. p̄nti. de p̄ben. li.
 vj. et hoc tene ment. ¶ Itō. quarto ibi in scriptis re-
 dacta. casum in quo scriptura est de suba act⁹. vide
 plures alios casus p̄ glo. no. in .c. j. de cens. li. vj.
 Et collige ex hoc p̄ locū a speciali q̄ regulr̄ in alijs
 que sunt p̄ vniuersitatem nō est op⁹ vt vota singulo-
 rum redigant̄ in scriptis. ¶ Itō. quinto ibi maior et
 sanior ps̄ q̄ nō valet electio nisi fiat p̄ maiore et sani-
 orem p̄tes capituli. nō ē sufficit sanioritas nisi etiā
 p̄currat maioritas. naz de natura ist⁹ copulatiue
 et est copulare vtrūq̄ extremoz p̄ncipal̄. vt no.
 glo. i. c. querelā. de simo. et sup̄ p̄tica. de iur̄ et fac.
 igno. ff. licet Inno. et min⁹ h̄i hic sequēdo opi. suā
 in .c. scriptū. s. e. exposuerit h̄ illam dictionē et pro-
 idest. quasi fm̄ cui sufficiat sanior ps̄ vt sciuris fi-
 ctione illa censet̄ maior. sed h̄ est ipropriare istaz
 l̄fam. et vide q̄d pleni⁹ dicam in .c. eccl̄ia. el. ij. j. co.
 et sentit̄ Jo. an. hic. q̄d p̄mo dixi vt illa dicitio et st̄t
 p̄p̄ie. i. copulatiue. c. j. de his que fi. a ma. p̄te ca.
 et q̄d ibi dixi. ¶ Circa istam p̄tem p̄mam querit̄ p̄i-
 mo in q̄bus electionib⁹ habet locū dispositio hui⁹
 c. So. glo. j. instat et tandem p̄cludit in effectu q̄ in
 electionib⁹ ep̄ozum et alioz p̄latorum eccl̄iarū col-
 legiatarū qui habēt generalem iurisdictionē in ec-
 cl̄ijs collegiat̄. nam ep̄i sunt p̄p̄rii sponsi eccl̄iaz
 vij. q. j. sicut et isti alij p̄lati rōne generalis iurisdic-
 tionis quā habent in collegiatis eccl̄ijs possunt q̄-
 dammodo appellari sponsi. ideo p̄ mortem istozū p̄e-
 latorum remanēt eccl̄ie viduate et sine pastore. iste
 aut̄ tex. intendit p̄uidere solum eccl̄ijs viduat̄. vt
 ibi eccl̄ie viduate. ē inferē q̄ in electionib⁹ canonici-
 corum et in alijs dignitatib⁹ seu p̄sonatibus eccl̄ie
 cathedralis nō habet locū dispositio hui⁹. c. q̄ per
 illozum mortem nō remanent eccl̄ie viduate cum
 nō sint sponsi sed p̄lati p̄ncipales. et in hanc partē
 vident̄ cōmuniter inclinare doc. licet aliqui cōtra
 de quoz numero fuit h̄ostis. qui dixit istuz tex. ha-
 bere locum in omnib⁹ electionib⁹ beneficiorū spe-
 ctantib⁹ ad collegiū. Et ad tex. dum facit mentiōē
 de eccl̄ijs viduans supplet seu de ministris destrui-
 tis. sed hoc destruit istam l̄fam et cōiter non tenet.
 nec est cōueniens q̄ vbi agit̄ de modico p̄iudicio
 seruet̄ tanta solēnitas p̄fertū. cum nō deficiat su-
 perior qui poterit difficultatibus occurrentib⁹ p̄-
 uidere. arg. in .c. vbi piculum. in p̄m. co. ti. li. vj.
 et in .c. licet. in fi. s. eo. Eodem modo reprobat̄

cōiter opi. Ros. q̄ in q̄dā suo ope dixit q̄ capla s̄
 h̄sit locum in electionib⁹ abbatuz qz nō sunt pprie
 pastores ⁊ nomē sonat pot⁹ in sollicitudinē q̄ in
 honorē. nam h̄ est fallum vt dixit Jo. an. ⁊ ptz i. c.
 officij. s̄. e. vbi abbates dicunt pastores. Itē etiā
 abbatissa dicit h̄re dignitatē. vt pbat in. c. indēni
 tantib⁹. s̄. v. c. l. i. vj. Et facit in alio ille tex. in eo
 q̄ voluit ponē specialitatē in abbatissa ex disposi
 tione noua. In electōe q̄ abbatū seruāda ē forma
 hui⁹. c. p̄terea electōes abbatū eq̄parant in mult
 electionib⁹ ep̄oz. vt in. c. cupiētes. post p̄n. j. e. l. i.
 vj. ⁊ placet mihi h̄ opi. vt dicam⁹ p̄cludēdo q̄ solū
 in electionib⁹ illoz p̄latoz p̄ quoz mortē ecclia re
 manet viduata ⁊ sine pastore habeat locū disposi
 tio hui⁹. c. nec arbitroz q̄ in quibet ecclia collegiata
 habeat locū iste tex. s̄ optet q̄ p̄latus habeat iuris
 ditionē gnālem. vt sensit glo. put h̄sit abbates qui
 p̄sit cognoscē de causis criminalib⁹ ⁊ civilib⁹. et p̄
 h̄ optime facit tex. in. c. p̄ce. vbi papa equiparat ec
 clesias cathedrales ⁊ regulares ⁊ illarū p̄latos ap
 pellat pastores. ⁊ p̄ illoz mortē dicit ecclias vidua
 tas. vñ ibi apte colligit q̄ i hac materia nō d̄z istud
 verbuz viduata capi stricte. quanq̄ em̄ pprie sol⁹
 ep̄us dicat sponus ⁊ marit⁹. ⁊ p̄ p̄ns p̄ ipsi⁹ solius
 mortē dicat pprie vidua ecclia. tñ h̄ verbū non ca
 pit ita stricte h̄. vt ptz in. c. p̄ce. ⁊ cū hec decre. sit fa
 uorabilis vt colligit ex p̄n. c. cū emanauerit. vt ipe
 dimēta ⁊ picula eccliaz tollerent nō d̄z multū stri
 cte intelligi. ad h̄ q̄d in s̄lū dicit glo. no. in. c. fi. ⁊ in
 c. sciant cūcti. j. e. l. i. vj. In electionib⁹ q̄ alioz b̄nifi
 ciatoz seu p̄latoz a supradicti sufficiūt singulares
 p̄sensus illoz de caplo dūmodo p̄stent in cōi. i. col
 legialit in ipso caplo nec est de necessitate seruāda
 aliqua istaz formaz. s̄ electus simplr a maiori ⁊ fa
 niori pte habeat ius. ad h̄ vide bo. glo. quaz tene
 mēti in. c. sicut. j. e. l. i. vj. ⁊ facit q̄d no. gl. in. c. sicut.
 j. c. t. ⁊ li. ⁊ tene mēti illas duas glo. Quero sc̄bo
 p̄ncipalr. nūquid forme hui⁹. c. necessario sint ser
 uande in postulatiōe cū tex. solū faciat h̄ mētionē
 de electōe. So. dic q̄ duplex est postulatio. quedā
 min⁹ solēnis p̄ cui⁹ admissiōe nō p̄seq̄ postulat⁹
 ius p̄lature s̄ habilitat vt possit eligi. ⁊ tūc h̄ ē fuā
 da dispositio hui⁹. c. cū debeat seruari postmodū
 in electōe fienda. exemplū cū postulat laicus vt fa
 ciat se pmoueri ad ordinē sacroz vt possit eligi vel
 postulat monach⁹ ab abbate vt possit eligi. Que
 dam est postulatio solēnis p̄ cui⁹ admissiōe p̄seq̄
 tur postulatiō plenū ius ita q̄ admissio facta p̄ supi
 orem h̄z vim electōis ⁊ p̄firmādis. ⁊ tūc d̄z serua
 ri forma hui⁹. c. qz satis talis dicit elect⁹ habito re
 spectu ad ius futuz. ⁊ pone exēplū i. c. sc̄ptū. s̄. e. ⁊
 in. c. bone. el. ij. s̄. e. ⁊ vide q̄d dixi in. c. j. de postu.
 pla. ⁊ h̄c opi. firmavit Inno. in. c. in causis. s̄. eo.
 Tertio querit nūquid habeat locū h̄ in collatio
 ne. dic q̄ nō. vt no. glo. in. c. sicut cū. j. e. l. i. vj. vñ si
 ad plures spectat collatio p̄sit oēs s̄l p̄ferre. nec ē
 necesse q̄ fiat p̄ vnū noie oīm vel q̄ fiat scrutinium
 secretū vt h̄ dicit. sed sufficiūt singulares cōsensus
 vt ibi no. ⁊ facit. l. p̄fundum. ff. de serui. rusti. p̄di.
 Quarto querit cū h̄ sit puissum de scrutatorib⁹

respectu collegij q̄s habeat scrutari vota istorum
 scrutatorz. So. in h̄ danf diuise practice. s̄ melior ⁊
 cōis est vt duo ex eis scrutent tertū. ⁊ est vtile fm̄
 Jo. an. vt p̄mo ipsi scrutent seipos nec refuent in
 fine. qz cum alioz vota sint eis nota possit electio
 dependē ab eoz p̄tate. ⁊ est vtile vt caplm h̄ expri
 mat a p̄ncipio. vt duo ex eis scrutent tertū ahi scri
 utinium alioz. Alij dicūt q̄ poterit dari quart⁹ q̄ cū
 tabellione scrutabit illos tres. ⁊ hec practica possit
 seruari sed prima melior ⁊ cōior. Quinto querit p̄
 quē d̄sit vota singuloz reddi in scriptis cū tex. loq̄
 tur h̄ impersonalit. et ptz ibi in scriptis redacta. So.
 dicit glo. in x̄bo redacta. q̄ p̄ ipsos scrutatores vel
 p̄ aliquē tabellionē. ⁊ tene mēti in h̄ glo. quaten⁹
 dicit de tabellione. qz tex. de eo nullā mētiōz facit
 nec q̄lis debeat esse ista scriptura. vñ dicit Jo. an.
 q̄ nō refert an sit publica vel puata cū tex. loquat
 h̄ indistricte. ⁊ credo q̄ de mēte tex. fuerit q̄ istimet
 scrutatores p̄ aliquē eoz debeāt vota redigere scri
 ptis puatis. nā in h̄ officio eis delato credis eis. s̄
 multa mala possint facē s̄ nō p̄sumit. ad h̄ alle. bo.
 tex. in. c. cū dilecti. ⁊ q̄d ibi dixi. s̄. e. facit quod no.
 Bar. in. l. q̄daz relegat⁹. ff. de re. du. vide bo. glo.
 l. d. c. sicut cū. tñ cōiter tenet q̄ notari⁹ p̄t adhibe
 ri. ¶ Sed dubiū est nūquid possit esse laicus an x̄o
 debeat cō notari⁹ cleric⁹. Lopo. tenet h̄ q̄ p̄t esse
 laicus. p̄trarium tenet h̄ost. Abb. p̄. ⁊ Egi. ar.
 c. massana. j. e. vbi reprobat electio p̄ interuentuz
 laicoz. sed p̄ p̄ma pte facit p̄suetudo fm̄ Jo. an. in
 c. j. de p̄cu. li. vj. ⁊ tenet spe. in ti. de instru. edi. l. s̄.
 restat. x̄. quid s̄ si tabellio. ⁊ q̄dam alij sequētes. ⁊
 h̄c opi. puto veriores qz notari⁹ scribēdo nullam
 autē exercet nec aliqd spūale admistrat s̄ solū p̄
 bet nudū misterij seu officij quēadmodū p̄cura
 tor i re spūali q̄ si repellit a p̄curatiōe ex eo qz laic⁹
 vt in. d. c. j. p̄terea spāle videt in cā heresis vt cleri
 cus seu p̄sona religiosa sit notari⁹. de q̄ dicendum
 vt in. c. vt officij. de here. li. vj. s̄ regl̄ cleric⁹ si de
 bent adhiberi vt exerceāt notariat⁹ officij. ⁊ vide
 q̄d dixi in. c. sic te. j. ne cle. vel mo. vbi tetigi an q̄s
 clericus possit exercē tabellionat⁹ officij. ⁊ an cre
 atus notari⁹ a laico possit cōficē instra in spūalib⁹
 ⁊ dic vt ibi. ¶ Sexto h̄ querit p̄ quē debeat fieri col
 latio ⁊ electio cū tex. h̄ impersonalit dicat vt collatiōe
 habita eligat ⁊c. So. dic q̄ p̄ illū cui caplm h̄ cōmi
 serit. ⁊ est vtile fm̄ doc. q̄ caplm a p̄ncipio det pote
 statem istā istis scrutatorib⁹. ⁊ vbi p̄currūt plures
 electores d̄z fieri collatio numeri ad numex meri
 ti ad meritū ⁊ zeli ad zeli. ⁊ sic appareat q̄s electoz
 habuit maiorē numex. ⁊ q̄s est maioris meriti ⁊ q̄
 zelo seu aīo electores fuerūt moti ad eligendū. nā
 ex istis trib⁹ apparebit clare q̄s h̄z maiorē ⁊ sanio
 rem ptem. nam maioritas p̄sistit respectu numeri
 sanioritas x̄o respectu meriti ⁊ zeli. ⁊ de his vide
 q̄d pleni⁹ no. in. c. ecclia. el. ij. j. e. ⁊ adde bo. tex. in
 c. si q̄s. j. e. l. i. vj. vbi dicit q̄ q̄s vna electio fit a dua
 bus partib⁹ cessat collatio meriti ⁊ zeli. ⁊ dic vt ibi
 pleni⁹ l. c. ⁊ no. Si x̄o vn⁹ solus fuerit electus etiaz
 d̄z fieri collatio nō numeri ad numex cū cessat alia
 electio. s̄ fiet de numero merito ⁊ zelo. nam primo

considerabitur vtrum habuerit numerum sufficientem quia forte presbiter non faciunt duas partes prout deberet vlt forte non oēs habent vocem. Item fiet collatio de merito electi an sit idoneus ad illam dignitatem. Item de zelo an bono animo an propter preces illicitas in illam consentierit. electio autem fiet per unum nomine totius capituli. et per verba singularis numeri. vt probatur in d. c. sicut cum. et vide de h. ibi bo. gl. q. dicit sufficere vt sine mandato aliquis elegat nomine capituli. qz capitulum tacendo videtur habere ratum cum tractetur de actu concupiscibili. vt ecclesia. pvideat de pastore. Et tene menti illam glo. qz facit ad multa cum sepe aliquis de vniuersitate sine mandato loquitur pro tota vniuersitate presbiter et non contradicente. limita tamen finem ea q. scripti i. c. scripti. s. e. vbi oino vide. et qd no. Inno. in. c. j. de his q. si. a ma. par. ca. Et per h. potest decidi septima questio qd debeant scribere isti scrutatores et in qua forma. So. dic q. debent scribere vota singulorum. vt pbat in tex. ibi vota cunctorum etc. vñ pondera illud verbum vota. qd idem sonat qd desideria cunctorum seu dispositiones animorum vñ scrutatores debent diligenter exquirere. vt in tex. interrogando. s. in que volunt consentire et quare consentiunt in illam noiatum per eos et quo zelo in illam consentiunt et interrogare etiam de meritis illius et qualitate persone. hoc sentiunt doc. hic. et iudicio meo pbat iste tex. dñ dicit vota cunctorum diligenter exquirant. vñ pondera illud verbum vota. als non potest fieri plena collatio meriti et zeli. put debet fieri. vt in littera subijcti. et s. tetigi. et dicit Jo. an. q. poterunt scrutatores singulos astringere per iuramentum Alij vero dicunt q. hoc non est necesse cum non sit iure cautum si poterunt eos abiurare sub anime piculo et per deum vt consentiant in illam que putat meliorem et per quez melius ecclesie pvideat. ad hoc adduco bo. tex. in. c. constitutis in pn. el. ij. de appel. quez tex. no. fiet autem scriptura in effectu hac forma fin Jo. an. talis abiuratus et interrogatus etc. consenti in talez. vel sic talis interrogatus etc. rñdet ego nomino tale vel consentio in tale vel eligo tale. et q. possit h. vltimu fieri adducit. c. in genesi. j. e. in xpi. ne vel idem repeti etc. quasi innuat ille tex. q. singuli possunt dicere in scrutinio tale eligo. sed postea facto scrutinio debet sequi cōis electio. qz vnus debet eligere nomine omnium per verba singulari numeri. puta dicendo ego talis ex commissione capli eligo tale nomine totius capituli. mihi tamen plus placet pma. vel scda forma vt in scrutinio quilibet dicat consentio vel nomino tale non autem eligo. et per h. tex. hic dñ dicit vota cunctorum etc. et ibi dum dicit is eligat in que oēs vel maior pars consentit non tamen puto q. vitaret electio ex tertia practica ex quo postea sequitur communis et vnica electio. Alterius querit nūquid omnia h. cōtenta vsqz ad x. vel saltē sint de suba. So. glo in x. maior et sanior. circa hunc articulum instat et doc. plenius et psequere post Jo. an. cōcludēdo ea q. sunt necessaria et de suba. Primum. si substantiale est vt electio fiat per congregatos in vnu. non enim sufficeret cōsensu eligentium singulorum presbiteri. pu la si quilibet consentiret in camera sua si oportet q. col-

legaliter consentiant. ad hoc. c. in genesi. j. e. et vi de glo. in. c. j. de re. eccl. non alie. li. vj. nec istud est speciale in electione. vt ibi sentit glo. s. regulare et generale in omnibus explicandis per vniuersitates. vt dixi in. c. cum oēs. s. de cōsti. facit qd no. gl. i. l. sicut ff. qd cuiusqz vni. no. si tamen per h. intelligas q. presbiter sit de suba. nā contemptus aliquorum non inducit nullitatem electionis. vt in. c. sicut. et c. bone. s. e. et i. c. ecclesia. el. ij. eo. ergo presbiter seu vocatus ab initio non est de forma subali s. de iusticia. qz retractabilis electio non vocatis prosequitur contemptu. et hoc etiam voluit preall. glo. intelligo tamen q. ad validitatem electionis requirantur due partes vocandorum als non consistit ibi vniuersitas. et valebit quicquid disponit maior pars vt no. in. l. nulli. et l. plane. ff. qd cuiusqz vniuers. no. facit qd dixi in. c. cum nobis. et c. in causis. s. eo. nec valeret statutum episcopi et capituli inducens nullitatem propter defectum aliquorum non vocatorum. vt no. Jo. an. in addi. e. ti. in. j. colū. qz non potest statutum immutare formam istius. c. ar. de ne romani. j. e. ti. vñ non posset statutum infringere electionem validam nec validare nullam contra dispositiones huius text. qd bñ no. et facit satis bñ. d. de ne romani. vbi p. q. constituto inferioris non potest in aliquo immutari nec detrabere constitutioni superiori. et facit qd i. sili. no. Jo. an. in. c. si. de appel. li. vj. Secundum substantiale est vt scrutatores assumantur per collegium. non enim dñt se ingerere redderentur enim suspecti. vt in. l. q. omnia. ff. de procu. et per hoc tex. h. in xbo assumant Sed ego dubito vtrum istud sit substantiale. nā si tres de capitulo congregato alijs videntibus et tacentibus incipiunt scrutari vota aliorum et demum capitulo si contradicente seruatis omnibus seruandis sequatur communis electio crederetur talem electionem valere. quia cum agatur de re meritoria et concupiscibili tacetes habentur per consentientes. sicut in simili notauit glo. in. d. c. sicut cum. e. ti. li. vj. et facit qd no. Inno. in d. c. i. genesi. tutum tamen est seruare vt expresse assumatur per collegium. et pro h. facit qd dixi post doc. i. c. scripti. s. e. Tertium substantiale est vt assumantur tres scrutatores non plures vel pauciores. glo. tñ fall. dixit hunc trinarium numerum non esse substantialem modo sint tot inquisitores q. fraus non fieri possit. et idem tenuerunt Clin. et Lan. s. cōiter tenent oppositum. et magis h. vltimum conuenit s. e. in eo q. specificiter facit mentionem de tribus. per h. l. si vnus. C. de testat. Quartum substantiale est q. isti tres sint de collegio per tex. ibi. tres de colle. s. gl. fall. tenuit h. dictum si esse de substantia. qd et tenuerunt Clin. et La. S. Hof. Inno. et hosti. tenent primum qd magis conuenit littere et intellexit Inno. de collegio eligentium non de collegio ecclesie vacantis tamen. nam fidelius psequitur negocium electionis illi ad quos spectat electio. et h. forte dicit qz si nunquam electio spectat ad aliud collegium qz ecclesie vacantis ratione consuetudinis vel priuilegii. vt in. c. abbate. j. de x. si. et in. c. cum dilectus. de consue. cum si. Quintum substantiale est vt vota singulorum exquirantur in secreto vt quisqz liberi possit dicere votum suum. per hoc tex. ibi in verbo secreto. nā solus excludit alios de collegio non autem alias personas ne-

cessarias. hinc dicit Inno. se credere q̄ possunt aliq̄ testes adhiberi. q̄d host. dicit nō esse iurū. q̄ verba huius text. nō patiunt. q̄d etiam videt̄ placere Jo. an. dicens q̄ sic fecit plures obseruari. vt quē admodū testis deponit in secreto ita et isti scrutandi. ¶ Sed aduerte q̄ testes possunt deponere et examinari in p̄sētia aliquoz testium vt possint cōuinci de falso si pbaref̄ postea veritas in contrariū et ipsi negarent se deposuisse vt repitur scriptū vñ est cautū vt in graui et p̄derosa causa assumatur duo testes in examinatione cuiuslibz testis. et q̄ h̄ fieri possit allego tex. no. in. c. vt officū. de here. li. vi. Senserunt Inno et host. in. c. alberic⁹. de testi. et vide q̄d dixi in. c. sicut. et in. c. cū causam. eo. ti. et ad iura q̄ dicūt testes examinādos sigillatim i secreto. vt i. c. venerabili. eo. ti. cū si. r̄ide q̄ nō debent plures testes cōmisceri. q̄ vnus posset alterz instruere. s̄ nō prohibēt iura aliquos testes adhiberi in examinatione cuiuslibz testis de per se imo mandat̄ adhiberi in causa p̄derosa sicut in causa heresis. vt in. d. c. vt officū. ita potest dici ad text. nostrū. et in hoc no. illā glo. p̄ealle. non tñ debent esse isti testes terribiles sicut scrutatores vñ dicūt hic doc. et bene q̄ si aliq̄s ex scrutatoribus esset nimis potens et terribilis singulis scrutādis q̄ possunt aliq̄ opponere vt ille non assumat. et erit iusta causa appellandi. q̄ als nō posset quilibet votū suum libere expr̄mere. ¶ Sextū substantiale ē vt sigillatim fiat ista inquisitio. non em̄ debent vocari bini vel trini s̄ quilibet singl̄ p̄ se. vt patet in x̄bo sigillatim sicut obseruat̄ in testib⁹ q̄ non debent plures cōmisceri in examinatione. als nō valeret depositio. vt no. in. d. c. venerabili. et in. c. cū causaz. ¶ Septimū substantiale vt vota oim exquirant̄ vt patet ibi vota cunctoz r̄. vñ si vnus ex p̄ntib⁹ nō scrutaret̄ vel aliquis ex ipsis scrutatorib⁹ omittetur nō valeret electio. et intellige vt dixi q̄ cōtēnū seu p̄termittit̄ aliq̄s ex vocatis. nam si aliq̄s non vocaret̄ ad electōez cōtēptus illius nō rediret electionē nullā. quia vocatio omniū non est s̄ forma substantiali. vt s̄ dixi. ¶ Octauū sbale vt vota exq̄sita redigāf̄ in scriptis publicis aut p̄uatis vt. s̄ dixi. vt patet ibi in scriptis redacta. ¶ Nonū sbale est vt postq̄ vota fuerint in scriptis redacta. publicent̄ in cōi dic. s̄ in capitulo. ¶ Decimū substantiale vt ista publicatio votoz fiat mox postq̄ fuerint in scriptis redacta. vt colligif̄ ibi mox publicetur. aliq̄ tñ in hoc variant s̄ primū tutius et cōius ¶ Undecimū substantiale vt facta publicatione votoz fiat collatō numeri meriti et zeli. vt. s̄ dixi. ¶ Duodecimū substantiale vt fiat ista collatio mox post publicationē nullo actu extraneo intermisso q̄d voluit h̄ glo. licet aliq̄ in hoc variant. s̄ tene q̄d dixi. ar. in. l. cū antiquitas. C. de testa. ¶ Decimū tertnū substantiale vt facta collatōe sequat̄ cōmunis electio. et intellige q̄ fiat p̄ vnū noie capituli et p̄ x̄ba singularis numeri. vt i. d. c. sicut cū. et in. c. cū ab vno. d̄ re. iudi. li. vi. ¶ Xiiij. substantiale est vt ipsa electio fiat statim post collationē nullo. s̄ actu extraneo intermedio. vt in. c. cū post petitz

j. c. ¶ xv. substantiale ē vt electio fiat de illo in quē maior et sarioz pars capituli p̄sensit vt hic. ¶ xvi. sbale ē q̄ ista electio sit x̄balis. vt. j. c. ecclesia. et. d. c. nē cū. et. d. c. cū ab vno. ¶ xvij. sbale vt ipsa electio solemniter publice. non. n. debet esse clandestina. vt h̄ in fi. et debet publicari in capitulo. et etiā est tutus vt publice populo. p̄ hoc q̄d. le. et no. in. c. cū dilectus. s̄. c. ¶ xvij. substantiale ē vt seruet̄ ordo omnium p̄dictozū et successiue oia seruent̄ per ordinē sicut. s̄. enumerauit. nō em̄ debet fieri p̄posteratio nomine capituli et postea votoz inquisitio vel quid simile. Aliqui volūt addere q̄ p̄fessio dei ad electionē celebrandā sit de substantia. q̄d tñ nō videt̄ vtz s̄ potius ē d̄ iusticia. q̄ vt dixi vocatio abitiū s̄ de forma sbali. Addūt etiā aliq̄ vt scrutatores sint fidedigni vt i lsa fidedigni. s̄ cōtēnē h̄ cē n̄ de substantia s̄ de iusticia. fuit. n. dictum pot̄ ad monēdo q̄ quid substantiale inducendo. et ista idoneitas p̄sumit. vt in. c. fi. de presump. et q̄d ibi no. ¶ Itē addūt aliqui q̄ electio fiat in ecclesia de cuius p̄lato sit electio. vt in. c. q̄ sicut. s̄. e. s̄ licet hoc sit honestū et iustum non tñ locus est de substantia nisi aliud haberet cōsuetudo. ar. in. c. qua frōte de appel. et tenet host. hic. Addūt etiā p̄ aliquos q̄ fiat electio postq̄ corpus p̄latis defuncti fuerit traditū sepulture. s̄ tu dic vt pleuius dixi. s̄. e. bone. el. ij. Ex p̄dictis vides difficultatē huius forme scrutini. in qua multi etiā viri perfecti deficiunt ignorantes practica. vt dixit glo. in. c. cū expediat. j. c. li. vi. ¶ In gl. in x̄bo mox. in. fi. no. bñ istā glo. quia quotidie solet allegari p̄ signato istarū dictionuz mox statim illico et similiū. capiunt. n. i iure diuersimode. nam quicq̄ verificant̄ in modico tempore quicq̄ in maiori. Sed est dubiū qualis debeāt capi regulariter. dic q̄ vbi ius determinat̄ suanda ē ipsa iuris dispositio in casib⁹ h̄ alle. in glo. s̄ vbi ius nō determinat̄ tunc iste dictōes et similes verificant̄ in modico tempore s̄m q̄ arbitrabit̄ bonus iudex habito respectu ad ipsius circūstantias. ar. in. l. j. ff. de x̄. ob. et vide tex. iuncta glo. i. c. significantib⁹ j. de appel. et ad materiā vide glo. in. c. si in qualibz xx. q. ij. et in spe. in ti. d̄ dispu. et in alle. s̄. post h̄ x̄. item mox. et adde dictū Bar. in. l. j. ff. iudi. sol. vbi notanter dicit q̄ siquid debet statim fieri intelligif̄ q̄ sūmarie et sine ordinario p̄cessu fiat. ar. C. vñ de vi. l. momentanee iuncta. l. j. C. de vsuris rei iu.

Vel saltem. In hoc s̄. no. primo. q̄ habentes ius eligēdi possunt eligere nedū per se. vt. s̄. in prima pte hui⁹. c. s̄ etiā per alios quibus p̄nt cōmittere vices suas. et h̄ dupliciter. aut cōsuetudo eos nudos ministros et cōmissarios capli. aut cōferēdo seu donando eis illud ius p̄ ea vice. vt in. c. p̄stitut⁹. de p̄ces. p̄ben. dixi in. c. in causis. s̄. eo. Et in modo trāslationis ē magna differētia saltē q̄ ad effectuz reuocandi ipso iure p̄tatem. d̄ quoz reuocatioe an et qñ possit fieri distingue vt dixi in. d. c. i causis. q̄d quidē. c. dixerūt quidā nō habere locū in reuocatioe scrutatoz seu eozū qui debent alios scrutari et inquirere dicētes q̄ illoz p̄tās semp potest reuocari etiā re non

integra. Alij x̄o contra si res nō est integra. ar. in c. ij. de procu. li. vj. § Do. an. de bu. placet plus p̄mū & dictum etiā mibi. qz non p̄nt isti scrutatores p̄tendere interesse & reddunt se suspectos volētes cōsequi contra intentōez capituli. ar. i. l. q̄ omnia ff. de cura. nec ob. c. ij. p̄real. qz loquit in procuratore ad iudicia q̄ efficit dñs instantie post li. p̄te. & nihilomin⁹ nō potest resistere quin reuocet dñs instante. vt ibi no. ¶ Ho. sc̄do ibi qui vice omniū q̄ ad validitatē cōpromissi requirūt consensus omniū. vnde vnus sol⁹ p̄t impedire ne fiat p̄promissus sup electōe. qz interest singulorū neq̄s p̄uef voce sua. qd tenēt h̄ cōiter doc. & idē no. in. c. scriptum. §. e. vbi dixi. & cōfirmat hic glo. in ver. vice omniū & ibi aliquid dicit. ¶ Circa istaz formā cōpromissif p̄mo quero vtrū teneant cōpromissarij. seruare aliquā formā in electione per eos fienda. dic q̄ nō vt hic colligit in verbo vel saltē. nā hec dictio importat istam formā cōpromissi esse subsidiariā. sensus em̄ lfe est q̄ aut canonici eligāt p̄ viā scrutinij suā do formā. §. dictā. aut si nolūt se sbiacē illi forme saltē conferant p̄ratem eligendi aliquib⁹ viris idoneis. vñ fuit adiuuenta ista via p̄ faciliōri vt vites forma scrutinij que difficilis ē. debet tñ electo fieri p̄ verba singularis numeri & p̄ vnū vice omniū. d̄ quo tñ dicitur vt habet in. c. ab vno de re iudi. li. vj. & in. d. c. sicut cū. & no. p̄ significato illi⁹ dictō nis saltē. & debet scribi p̄ e. vñ ponit Jo. an. x̄sus. Saltē saltando § saltē diminuēdo. cōiter tñ ista dictio solet proferri corrupte. quia p̄ferē per i q̄ stat diminutiue & male. ¶ Sc̄do querit nūqd̄ ista p̄tās eligendi debeat istis p̄promissarijs tribui absolute. dic q̄ est in optōe ipsorum cōpromittentiū nam p̄nt cōpromittere p̄mittendo simpliciter illū recipe in prelatū quē isti elegerint. vt in. c. causaz §. e. possunt etiā restringere eis hāc p̄ratē vt teneantur scrutari secrete vota oim̄ & illū eligere in quez consenserit maior pars & sanior capituli. vt ē tex. in. c. cū dilecti. §. e. de cui⁹ reuocatione fuit dubitatum p̄ istum tex. ideo emanauit nouissime. c. cuz expediat. j. e. li. vj. & ibi declarat formā illam nō esse correctā per dispositionez huius. c. & sic posset p̄ istam formā procedi p̄ter per viā scrutinij. de qua in p̄ma parte. c. & hanc formā dicit gl. esse vtiliorē in. d. c. cū expediat. nō tñ intelligas q̄ cōpromittētes possint in aliq̄ tollere substantialia hui⁹. c. vñ nō valerēt cōpromissus vt cōpromissarij eligerent illum in quē cōsenserit maior pars capituli partū cōparatōe minorū. qz requirūt de substātia maior & sanior ps totius capli. vt ē tex. no. in. c. sicut. j. e. li. vj. ¶ Tertio principaliter quero vtrū valeat cōpromissus d̄ eligēdo certā p̄sonā. docet. cōiter q̄ nō. ar. in. l. palā. & i. l. item si vn⁹. ff. de arbi. ¶ Quarto quero in quo loco debeāt eligere cōpromissarij quidaz dicūt q̄ vbi cūq̄leis fuerit libitū. facit. c. cū dilecti. §. e. & in. c. in causis. Alij x̄o dicūt q̄ tenent eligere in ipsa ecclesia vacante sicut tenent canonici. vt in. c. q̄ sicut. §. e. & c. cū terra. non. n. potuit capitulum transferre maiorē potestātē q̄ habeat & hoc ē tutius s̄m̄ Inno. hosti. x̄o dicit q̄ si p̄pro-

missum est factuz in ecclesia videt̄ necessarium vt electio fiat in ecclesia. qz de illo loco vbi fit compromissum videt̄ compromittentes sensisse. vt. l. si cū dies. §. si arbiter. ff. de arbi. fatef̄ tñ hosti. nō esse d̄ substātia electionis nisi aliud habeat p̄suetudo et tu dic vt dixi in. c. cum terra. et. c. q̄ sicut p̄real. et no. dictū hosti. cū quo cōiter trāseunt hic doct. & facit iste tex. qui inter substātia electionis nullā menti onem facit de loco q̄ si locus nō sit de substātia. iustū est tñ vt fiat in ecclesia vacante. vt i. d. c. q̄ sicut. ¶ Quinto querit quid si ex trib⁹ cōpromissarijs duo scienter eligūt indignū tert⁹ eligūt idoneum nūqd̄ valeat electio vn⁹. doc. sunt varij quidā tenent q̄ sic. qz potestas duoz eligentiū scienter indignū deuoluit ad illū vnū qui nō de liquit. ar. j. eo congregato. alij tenēt contrarium. quia p̄promittēdo in tres vident̄ voluisse vt non valeat electio vnus. tu de hoc vide qd̄ dixi i. c. cuz in iur. §. co. & per ibi no. potes ampliare materiaz istius forme cōpromissi. ¶ Sexto & vltimo h̄ queritur an electio facta nō seruatis formis p̄scriptis seu aliq̄ earū sit ipso iure nulla. nam tex. h̄ nō apit sed solū dicit electio alr̄ facta nō valeat. Sol. dicit Inno. & Lompost. q̄ ipso iure nō valeat. hosti. tenet contrariū. §. q̄ nō requiraf̄ snia. sed primuz dictum Inno. est verius & cōiter tenet per doc. sequentes. & videt̄ probari i. d. c. sicut cū. & in. c. sicut. j. e. li. vj. & facit. c. ecclesia. el. ij. j. eo. in verbo decreuit in ualidā. Ex his no. q̄ p̄ hec verba nō valeat inducī nullitas ipso facto. ¶ In. glo. in verbo aliquibus viri. ibi dūmodo viri religiosi. dic religiosi. l. bone cōditōis. nō em̄ est necesse vt sint religiosi. i. professi aliquā regulā approbatā. satis. n. est q̄ sint viri idonei. vt in tex. ibi viri idoneis. debet tñ esse clerici & non laici. vt in. c. cōngit. j. de arbi. ¶ In. fi. gl. ibi. l. itē si vn⁹. & fac. c. si p̄promissari⁹. j. eo. ti. li. vj. ¶ In. gl. i. x̄bo vice oim̄. ibi q̄ mibi si videt̄. no. glo. q̄ ad cōpromissus facienduz sup electionis negotio requirūt omniū consensus. & idē tenent cōiter doc. hic & c. §. scriptū et idē puto in alijs negocijs ecclesie expediendis vt cōpromissum nō possit fieri a capitulo nisi omnes p̄sentiant. qz cū sit res voluntaria. l. si dictū. ff. de iur. oporet q̄ oēs cōsentiant. vt no. in. c. cū omnes de cōst. & p̄ Jo. an. i. regula q̄ omnes. de re. iuris. li. vj. in mercu. & fac q̄ dicā post hosti. j. in. §. illud. & hoc itellige q̄ aliq̄s de collegio p̄dicat a p̄cipio. si autē facto cōpromissus per totū collegiū supueniret qui non erat vocatus nō debet ad petitionez istius retractari p̄promissus. vt in regula factū legitime de. re. iur. li. vj. & sentiūt cōiter doc. h̄ & in. c. ecclesia. hosti. tñ h̄ potuit singularē limitationez ad p̄dicta dicēs q̄ si tres sunt in collegio & duo volunt cōpromittere tertio cōtradicente standū est iudicio duoz. tñ qz duo faciunt duas p̄tes collegij. ar. c. scriptū. §. eo. & c. ly tñ qz necessitas nō subiacet legi in. c. quanto. §. de cōsue. cū nō possit seruari scrutinij p̄pter paucitatem istoz collegiatorū. h̄ dictū satis equum ē & trāseūt cōiter doc. cū eo. §. dubito an h̄ sit vey cū tex. hic dicat vice omniū & c. nec due p̄tes possunt p̄iu-

dicare minori parti iure suo. et cuiuslibet interest habere prelatum in iudicium animi sui ob quam causam partem eligendi fuit data collegio. vti. c. j. s. e. facit. viij. q. j. audacter. et si diceret quam formam suam bunt isti ex quo sunt ita pauci. So. possunt primo eligere per viam inspirationis. vt. j. in. xli. nisi. si autem oēs in vnu non conueniunt poterunt eligere aut seruando formam scrutiniij eo modo quod possunt. puto capiendū vnu scrutatorē cū notario presertim si tenet. opi. q. non sit de forma substantiali vt sint tres scrutatores quod tenet glo. s. in prima parte. vel poterunt eligere more antiquo sine forma aliq. quod voluit Hof. in. c. j. s. e. vbi dixit quod cum pauci sunt in collegio non tenent seruare aliquam formam vni possunt pcedere sine forma scrutiniij et promissi. Hof. si. dixit ibi se consentire Hof. in forma scrutiniij si dixit quod tenet pcedere per viam promissi aut inspirationis si mihi plus placet dictum Hof. quod propter paucitatem non dicit isti compelli ad transferendum ius suum in alios quod fidelius ipsi persequerentur negocium proprium et ecclesie eorum. Bre. quia lex non ligat cum de facto seruari non potest. vt. iij. di. erit autem lex. non obligat eos forma scrutiniij. nec forma promissi quia illa est voluntaria. vt. s. dixi. et presertim hoc pcedit quod essent duo tamen in collegio vel vnus. in quibus casibus dixerunt Hof. Inno. et Lompo. quod si duo tamen sunt sufficienter mutui consensus eorum sine alia forma. quod etiam voluit Jo. an. in regula in toto in mercu. Si vero est vnus poterit coram testibus exprime suum consensus et postea eligere et electionem publicare puto etiam sufficere vt ab electione incipiat. nam eligendo exprimit consensus suus. quod in vno non est seruanda illa forma vt prius presertim consensus et postea sequat electio. vt no. in. d. regula in toto.

Nisi. Teniendo ad istum xli. nisi. in quo tangitur tertia forma. s. inspirationis non primo quod ad hoc valeat electio facta per inspirationem requirunt de substantia duo. primo quod sit facta ab oibus vno. n. contradicente non valeret ista electio quod non videtur tunc facta inspirate deo. ar. viij. q. j. non est nouum. quod tenet hoc contra doc. et huius. scdo quod sit facta absque vitio. et dico absque vitio. s. simonie vel alicuius tractatus. Sed hoc et contra. tex. op. videtur. n. quod potest aggravatur isti qui eligunt per formam inspirationis quod per formam scrutiniij. nam in forma scrutiniij sufficit maior et sanior pars. vt. s. in prima parte. c. h. requiritur consensus omnium. So. in hac forma inspirationis releuatur ab onere istius forme scrutiniij. non enim subiicitur isti alicui forme sed solum datur per forma vt fiat ab oibus absque vitio. et per hoc quod non requiritur alia forma facit tex. hic in xli. nisi. duz venit exceptiue ad pcedentia. Bre. quod vbi spiritus dei ibi libertas. quod quod spiritu dei aguntur non sunt sub lege. in. c. l3. de reg. et. xij. q. ij. due sunt. qui autem omnes de collegio nemine discrepare et sine aliquo vitio conueniunt in vnu videtur inspirati a deo. Sed quero que re. h. dixit quod per inspirationem que re posuit illam dictionem quasi. So. dicit Hof. quod facit ibi includuntur due forme inspirationis. illa. n. electio fit per veram inspirationem que fit auctore deo nec indiget alia confirmatione. vt fuit electio beati

Nicolai Ambrosij et Seueri de quibus. lxx. di. in. s. his omnibus. sit autem electio per quasi inspirationem que non constat quod auctore deo sit facta. sed presumitur quod oēs de collegio vno ore consentiunt in aliquo sine aliquo tractatu pcedenti. vnde dicit tunc quasi per inspirationem non. i. ad similitudinem vere inspirationis. et quod dixi quod non debet pcedere tractatus intellige fin. Jo. an. de tractatu speciali. generalis autem posset fieri. puta si vnus pdiceret rogem deum pro bono prelato vel hortando alios ad electionem boni prelati. non autem dicitur fieri persuasio respectu certe persone. quia tunc electio fieret ad suggestionem alterius. In glo. i. xbo puenit ibi per simiam non ipso iure. et hoc teneas. quod pena hic ponitur per verba futuri temporis quo casu speratur infamia. de quo vide bo. glo. in regula in penis. de re. iur. li. vj. et. j. c. se. et plene dixi in. c. si diligenti de fo. cope. non ob. c. cum in cunctis. s. e. de quod glo. opponit. quod ibi loquitur cum peccat in eligendo. ideo pena imponitur ipso iure. hic vero cum peccat contra formam hic tradita electio tamen fuit facta de idoneo. vni magis est peccatum materie quam forme. quod facit contra no. per glo. xij. q. ij. in summa. et in. c. sine exceptione. quod dixit quod alienatio rei ecclesiastice facta in casu non licito seruata forma tenet. sed si in casu licito non seruata forma. si tu tene quod dixi post glo. in. c. j. de in inte. resti. Extra gl. hic quero ad quem deuoluitur hoc prelatum secuta simia priuationis cum tex. hoc solus dicat potestate priuati. So. Inno. et Hof. multum instant et inuoluntate. sed dicitur breuiter quod aut peccarunt omnes in forma. et tunc secuta sententia deuoluetur prelatum ad primum superiorem nisi sit ecclesia cathedralis quod tunc deuoluitur prelatum ad solum papam. vt. i. c. quod quod. j. co. li. vj. aut aliquid tamen elegerunt contra formam. et tunc prelatum deuoluitur ad eos qui non peccauerunt. ar. j. e. c. congregato. et. c. cum vnitonem. s. e. et hoc tenuit glo. et bene in. d. c. quod quod. Sed circa istam ultimam partem cadit questio difficilis. pone quod maior pars elegerit contra formam sed electio mortuo vel acceptare nolente vult illa maior pars pcedere ad nouam electionem minori parte quod non deliquit contradicente et appellante ne fiat electio per eos cum ipsi sint priuandi per simiam et prelatum est deuoluenta ad ipsam minorem partem. Queritur nunquid valebit electio maioris partis attentata contradicente minori parte et appellante ob causam predictam. Inno. et Hof. late persequuntur hanc questionem. nam quidam tenent quod electio ista non tenet vel saltem est retractanda. quod videtur facta in fraude et iudicium minoris partis cui illud ius eligendi erat applicandum sic si valet alienatio bonorum facta per eum qui deliquit in fraudem future simie. vt in. l. p. tractu. ff. de dona. vbi plene de materia. Inno. xdo. et Lompo. tenent quod electio valeat nec sit retractanda ex quo fuit facta ante simiam priuatiuam dummodo sit facta sine fraude. sed non est in dubio hoc casu presumenda fraus finem eos qui videtur voluisse puidere ecclesie vacanti. Hof. autem tenet primam partem ex quo pcessit appellatio minoris partis cuius intererat ne fieret electio. Jo. cal. disputauit hanc questionem et tandem secutus fuit opi. Inno. et Lompo. motus principaliter. quod autem sententiam priuationis potestas eligendi erat penes istos.

vñ poterūt eligendo puenire hanc sententiā. ar.
 in. c. si nbi abñt. de preben. li. vi. pgerunt autem
 isti qui peccarūt puniri alia pena. et sic cessat cōtra-
 rium eoz qui dicebant in delictis nō esse locū peni-
 tentie in foro cōtentioso. ff. vi bo. rap. in. l. nihil p
 dest. et in. l. qui ea mente. ff. d. furtis. Do. an. vide-
 tur inherere opi. hosti. quia cū ius sit quesitū mi-
 nori parti ex delicto maioris partis et fuit appellatio
 interposita ex iusta causa p minorē partē. ergo aut
 est irrita aut venit irritāda. vt in. c. bone de appel.
 Adhibi aut placet opi. Inno. et Lompo. et Cal. mo-
 ueor principaliter qz cum quis venit priuand⁹ po-
 testate aut beneficio p sniam iuste possidet anteqz
 priuet presertim cū possit ante sententiā cū eo dis-
 pensari. vt noranter dicit Inno. in. c. cū nostris de
 cōces. prebē. ergo ante priuatōez iuste possidebāt
 isti ius eligendi et p cōsequens iuste elegerunt. nec
 tenebant ius eoz omittere ppter appellationē et
 contradictōez minoris partis. qz nō tenet qd omite-
 re ius suuz ppter sniam priuatōis qd posset fieri in
 futuruz. ius. n. non sine misterro voluit istos esse
 incōtinenti puatos s̄ priuandos. q̄ auctoritate iu-
 ris possunt interim vñ potestate sua. qz noluit ius
 eos ipso facto priuare. p̄terea nego qd aliqd ius añ
 sniam sit quesitū minori parti. nā post sniaz deuolui-
 tur ad minorē partē ex quadā p̄ntia. quia ex q̄ mi-
 nor pars nō deliquit nō debz puiri. et illi q̄ sūt p-
 uati habent p mortuis. xvj. q. j. s. etiā. vñ totū ius
 vniuersitatis residet in minori pte sicut si illi essent
 mortui. l. sicut. ff. qd cuiusqz vniuer. no. q̄ quidem
 ratio cessat añ sniam priuatūā. tum qz nō sūt illi
 habendi p mortuis seu priuatis. tū qz pena pua-
 tionis nō imponit in fauorē minoris partis s̄ princi-
 paliter odio delinquētū licet in p̄ntiam h̄ ius isto-
 rum accrescat nō delinq̄ntib⁹. q̄ añ sniam nō pos-
 sunt isti impedire electionem alioz. qz adhuc ante
 sniam eoz nō interest. ergo nō debent audiri ap-
 pellantes. ij. q. vj. nō solum. et in. c. cum inter. R.
 s. co.

Illud. In isto. s. primo no. q̄ in electionis
 negocio nō pōt qd regulariter pcuratorē cōstituere nisi sit impedit⁹ in eo loco vñ nō
 sit merito vocand⁹. et in h̄ tene mēti sp̄ istū tex. a cō-
 trario littere collige et tene mēti q̄ in alio negocio
 p̄t qd pcuratorē cōstituē vt vice sua iter sit vniuersita-
 ti h̄ ipse cōstituēs possit interesse per se. naz speciale
 statuit h̄ in electionis negocio. ergo in alijs nego-
 cijs explicādis p capitulum seu vniuersitatē aliaz
 potest etiam nō impedit⁹ pcuratores cōstituere p
 illū tex. q̄nimo dixerūt quidā in. c. constitur⁹. j. de
 apel. q̄ vbi nō est seruanda forma huius. c. quia
 ppter. etiam in negocio electōis potest etiā nō im-
 peditus pcuratorē cōstituere p illū tex. q̄ bñ facit f
 ar. h̄ a cōtrario sensu. s̄ tu vide qd ibi dixi vbi con-
 clusi q̄ in electione sit sp̄ale vt nō possit qd cōstitu-
 ere pcuratorē nisi sit impedit⁹. pro h̄ tex. h̄ dū sim-
 pliciter interdixit nec retulit se ad casuz in quo sit
 suanda forma hui⁹. c. videf. n. electa in electionis
 negocio industria p̄sone. ar. bo. in. c. is cui. d. offi.
 delc. li. vj. s̄ in alijs negocijs habet locū qd. s. dixi

qd etiā tetigi i. d. c. cōstitut⁹ et h̄ si tradas obliuioni.
 Cū tū scias qd si alij de caplo volūt admittē pcuratorē etiā nō impediti ad electōnē faciēdā possūt
 nō obstante dispositōe hui⁹. c. qz licet tex. hic dicat
 interdicim⁹ istud tñ interdictū emanauit in fauorē
 alioz. qd patet ex eo. qz illi de collegio p̄t cōica-
 re ius eligēdi penit⁹ extraneo. vt in. c. scriptū. s. e.
 q̄ fortius p̄t admittē pcuratores eoz q̄ de colle-
 gio sūt. et h̄ casu alijs p̄sentib⁹ p̄t itelligi dictū. c.
 cōstitutus. et h̄ fuit satis de mente. doc. h̄. ¶ Sed
 no. ibi vni de collegio. q̄ volēs pcuratores cōsti-
 tuere nō pōt extraneuz deputare s̄ d̄ vices suas
 cōmittere alicui de collegio. vt hic et in. c. pe. j. e. li.
 vj. vbi tex. optim⁹ de isto pcuratore et h̄ itellige ni-
 si alij electores velint isti gratiā facere. nā eis volē-
 tibus pōt p̄stitui extrane⁹. ad h̄. d. c. scriptū et facit
 qz possent isti de nouo aliqs extraneos admittē
 ad eligēdū. d. c. scriptū. ergo fort⁹ pcuratorē isti⁹
 de collegio licet sit extraneus et nō admittē pcuratorē
 extraneū fuit hoc sancitū i fauorē collegij
 ne p̄pellerēt secreta sua cōicare extraneo. et per h̄
 dico qd istud nō est sp̄ale in electione s̄ generaliter
 nō pōt aliquis cōstituere pcuratorem extraneū in
 explicādis in vniuersitate. qd sentit Jo. an. in regu-
 la qd alicui. de re. iur. li. vj. in mercu. licet quidā te-
 nuerunt oppositū in. d. c. cōstitutus. s̄ ibi firmavit
 primuz et tenebis h̄ menti. ¶ Sed quero qd si pcurator
 cū sp̄ali mandato iurauit in animā dñi qd te-
 nebat impedimēto et sic añqz pcurator fuit admis-
 sus demū electōe facta aliquis cui⁹ interest qd forte
 p̄dit electionē ppter volūtatez illius vult pbare qd
 ille cōstituens h̄ detinebat iusto impedimēto. et sic
 p̄ntis non poterat pcuratorē cōstituere. nunquid
 debeat admitti ad pbandū. quidā vt refert Inno.
 qd nō quia ex quo semel iurauit delato sibi iuramē-
 to nō est ampli⁹ querēdū de isto impedimēto. vt i
 l. iij. s. dato. ff. de iureiur. nam ois cōtrouersie fi-
 nis ē iuramētū. vt dicit tex. in. c. et si xps de iureiur.
 et hoc placet Inno. nisi aliud dicat fm cū i istis sp̄a-
 libus ne quis p surreptōis astutiā adipiscat digni-
 tatē. s̄ tunc fm hosti. admittēf. pbatio ex iudicis
 officio et nō ad instantiā partis. et tene menti singula-
 riter hec dicta qd etiā in sp̄alib⁹ nō admittēf. pbatio
 in cōtrariuz post iuramentū nisi ex iudicis of-
 ficio. Do. an. videf. tenere qd ex q̄ offerf. pbatio p̄ iu-
 ramentū pōt admitti etiā ad instantiāz partis p. l.
 admonendi. ff. de iureiur. s̄ p̄fecto errauit in h̄. qz
 solum lex loquit in iuramēto necessario cuz. s. de-
 fert a iudice. tunc. n. debet retractari supueniente
 pbatione. qz repitur lata snia per pbationē nō in-
 tegram sine facto partis. s̄ qñ negociū est expeditum
 pte deferente iuramentū p̄t nō admittēf. postea p-
 batio in cōtrariū. quia illa delatio iuramētū volun-
 taria h̄ vim trāsfactionis et plene pbatiois. vt in. d.
 c. et si xps. et in. l. ij. ff. de iureiur. et i. d. s. dato. et ha-
 bes gl. ordinariā in. c. si. j. de iureiur. tene ergo p-
 mū dictum cū limitatōe hosti. per id qd in sili no.
 glo. in. c. j. de cōces. preben. et Inno. in. c. ad aures
 s. de rescrip. Quid si pcurator sit admissus ad eli-
 gendū sine iuramēto nunqd postea possit is cui⁹

Interest pbare q̄ domin⁹ nō erat impeditus, doc. cōter cōcludunt hic q̄ nō videt em̄ illi de collegio in h̄ renunciasse iuri eoz̄ admittendo illuz̄ sponte sine delatione iuramēti. nam p̄t etiam admittere licet dñs sit impedit⁹. vt. s̄. dicit. ¶ Sed questio magis difficilis est q̄d si maior pars capituli est cōtenta iuramēto sup̄ pbatiōe ipedimēti. minor aut̄ ps̄ cōtradicit et vult pbare q̄ dominus nō sit impeditus nūq̄d p̄ualeat dispositio maioris ptis vt nō admittat̄ pbatio in cōtrariuz̄ oblata p̄ minorē p̄tē quid am̄ dicunt vt refert Inno. q̄ standū est maiori parti. quia ad tollēdā incredibilitatē capituli fuit p̄uisuz̄ h̄ de iuramento ergo satis ē q̄ maior pars capituli cōtenta ista pbatione. dicit tñ Inno. q̄ si postea corā sup̄iore pbare cōtrariū q̄ reuocaret̄ suffragiū illius tñ nō aut̄ tota electio postea secuta etiā si fuisset appellatū p̄ minorē nisi tota electio penderet a suffragio illi⁹. ratio fm̄ eū q̄ solū illud debet reuocari q̄d sit post et cōtra appellatiōez. c. cū nobis olim. s̄. e. sed electio nō est facta cōtra appellatiōē s̄ solū fuit suffragiuz̄ illius admissuz̄. ideo satis est q̄ illius suffragiū casset̄. nec ob. si dicat q̄ quicquid sit post appellatiōez legitimā debet retractari. vt in. c. vt debet. j. de appel. cū multis similibus. Ad hoc. n. r̄idet singulariter Inno. et tene mēti dictū suum. dicit. n. illud p̄cedere in appellatiōe iudiciali secus in extraiudiciali. et idē firmavit i. c. cū inter canonicos. s̄. e. etiā si fuisset oblata pbatio p̄ appellatē. Ratio diuersitatis ē quia appellatio iudicialis suspendit iurisdictionez̄ iudicis ex q̄ ē legitima. vt in. c. si a iudice. et c. nō solū. de appell. li. vj. et in. c. pastoralis. s̄. p̄terea. et in. c. sup̄ q̄onū in fi. de of. deleg. merito q̄cquid facit postea iudex nō tenet cū sua iurisdictione sit suspensa. sed appellatio extraiudicialis nō suspendit potestātē cōpetentem parti quo minus possit vti iure suo sed solum defendit appellatē ne aliquid fiat contra appellatiōē. ne releuat oblatio pbationis. quia cū ps̄ nō sit iudex nō tenet pbationem admittere. soluz̄ ergo debet cassari q̄d sit cōtra appellatiōē et nō p̄ appellatiōem. Hosti. dicit hic se nō videre quin h̄ electio tota dicat̄ facta cōtra appellatiōē cū fuerit appellatū ne fieret electō admissio p̄curatore non impediti. nec ob. fm̄ cum iudiciū maioris ptis. q̄ cuius iste actus recipiendi p̄curatorem non impediti sit voluntarius nō habz̄ locū. l. q̄ maior. ff. ad muni. immo vnus solus p̄t resistere omnib⁹. vt no. in. c. cū omnes de p̄sti. et tene singulariter menti h̄ dictū. et s̄. dixi lati⁹. Jo. an. cōcordando has opi. distinguit q̄ aut tñ superat de tempore eligendi q̄ poterat recipi pbatio minoris ptis et fieri electio. et p̄cedit opi. Hosti. Aut nō superat tñ tempus et minor pars elegit cum maiori p̄te p̄testatione p̄missa. et p̄cedit opi. Inno. mihi placet p̄mu⁹ dictū distinctionis. nam licet iste tex. p̄tente sub pbatione iuramentali nō videt tñ excludere pbationez̄ p̄ factum in contrariū fiendū. vt est glo. in. c. ij. de temp. or. li. vj. et soleo allegare duos tex. q̄ h̄ pbāt ipsos iūgendo videlicet. c. cōtinebat̄ d̄ despon. l. pu. et c. p̄posuisti de proba. et ibi terigi. sicut autez̄

nō possunt oēs de vniuersitate vno solo resistente cōicare vocē extraneo. vt in. c. scriptū. s̄. e. et ibi dixi post Lompo. ita non p̄t h̄ admittere istū p̄curatōrē non impediti cū nō habeat vocem nisi inf̄ sit personaliter ex illa interpositiōe ergo p̄t vnus sol⁹ contradicere et pbare cōtrariū. et per p̄ns appellare si in cōtrariū fieret vbi aut̄ v̄get terminus electionis fiende nō tenent cōtradicentes eligere cū maiori parte illo admissio nisi maior ps̄ cōsentiret p̄testationi. q̄ al̄s faceret sibi p̄iudiciuz̄. ad h̄ glo. no. in. in. c. cumana. j. e. et q̄d tibi dicam.

Electiones. Ho. q̄ electio debet solēniter publicari. q̄liter aut̄ fiat ista publicatio. dicit Inno. et Lōpo. m̄li alij q̄ publicabit̄ clero et p̄lo p̄ aliquoz̄ nec ē vis q̄lit fiet et cū publicatio nō sit de substantia satis ē q̄ electio nō sit clādestina. Hosti. dicit q̄ si publicatio nō sit seu omittitur cā nocendi electo tunc talis omisso nō vitiat. ar. j. e. publicato. al̄s secus vt h̄. Jo. an. plus placet opi. Inno. sans mihi videt pbabilis opi. Hosti. ar. in. c. nobis. et c. sicut. j. de simo. vbi pater q̄ dās pecuniā in adquisitiōe sp̄ual̄ iur̄ in damnū et fraudē alteri⁹ nō potest illi nocere. ita dicam⁹ in ommissione hui⁹ publicatiōis si fiat in fraudez̄ electi. ¶ Sed quero nunq̄d electio clādestina sit ipso iure nulla. So. dic q̄ sic. q̄d tenet glo. p̄ istū tex. in. c. vnico. j. vt ecd. bñ. in verbo de occult. et facit iste tex. in eo. q̄ tales electōes re. pbat. ḡ inducitur nullitas ipso iure. vt in regula q̄ cōtra ius de re. iu. li. vj. et x. di. vides filij charissime. et in. l. non dubiū. C. de le. secus dic de electōe clādestina. illa em̄ tenet mero iure licet sit suspecta. vt singulariter pbat̄ in. d. c. vnico. et dic vt ibi dixi. nam vt ibi terigi credo posse attētari idē esse in electionib⁹ in quibus necessario est seruāda forma hui⁹. c. q̄d q̄n sit dixi. s̄. in prima parte. c. naz̄ si clādestinitas nō habet vitare collatiōē q̄ habet vim electōis et cōfirmationis fori⁹ vitare nō debet ipsaz̄ electōez̄ dūtarat. h̄ aut̄ vitiat̄ ex dispositiōe hui⁹. c. q̄d soluz̄ p̄uidet cū agit de electōe ecclesie viduate. Qū autē electio dicat̄ clādestina glo. si. p̄sequit̄ s̄ clari⁹ Lōpo. dicēs illā esse clādestinā de q̄ caplin ordinavit q̄ clādestina maneat et q̄ nihil de ipsa dicat̄ a canonicis.

Quisquis. Cōsentiens electioni d̄ se facte p̄ abusū ptāis secularis efficit̄ ineligibilis ad dignitates et electio est nulla. eligētes aut̄ a b̄ficijs p̄ trieniuz̄ suspendit̄ et tunc sunt p̄iuati ptāte eligendi. h. d. Et due sunt p̄tes. in p̄ma punit electū p̄sentientez̄ in sc̄ba punit eligētes et electionē vitiat̄ ibi qui d̄o. ¶ Ho. p̄mo et tene menti q̄ electio etiā facta p̄ clericos p̄ abusus tñ ptāis secularis ē ipso iure nulla q̄d apte colligit̄ ex eo q̄ tex. in d̄. q̄ d̄o. dixit illā electōez̄ esse irritā. q̄n d̄o dicat̄ electio facta p̄ abusus ptāis secularis satis dicā cū gl. j. ¶ Ho. sc̄do q̄ recipiēs dignitatē p̄ abusū ptāis seclari⁹ cōtrahit irregularitatē q̄ ad dignitates obtinēdas. vñ nō p̄t ampli⁹ sine disp̄satiōe p̄moueri ad aliquā dignitatē. fori⁹ h̄ dicendū q̄n q̄s recipit dignitatē ime

Diate a manibus laicorum. et sic iste textus videtur addere penam seu inhabilitatem ad ea que habentur. xvj. q. vij. i. c. si quis deinceps. Et ex hoc et ex textu aptissime potest inferri quod si recipiens dignitates a manibus laicorum eam potest obtinere a superiore ecclesiastico sine dispensatione tacita vel expressa quod iniuste eam obtinet cum ex illa receptio iniuste facta fuerit effectus inhabilis ad dignitatem obtinendam. puta tunc quod si princeps. scilicet papa scienter prouideat illi de illa dignitate in qua se intrusit quod videatur tacite secum dispensare. ar. eorum quod dixi i. c. diuersa fallacis. j. d. de. iij. et facit quod non. Bal. i. l. barbari. ff. de offi. p. vbi concludit quod si princeps scienter prouidet inhabilem cum eo tacite videtur dispensare. et facit l. quodam fulebar. ff. de re. iudi. secundo autem esset dicendum in alio superiore citra papam. quod ille si cesset dispensare nisi si forte promiserit cause cognoscere super eam dispensandi de qua vide quod non. p. Jo. an. et alios i. c. fraternitati. j. de sac. ¶ Quero primo. nunquid iste textus habeat locum in electione cuiuslibet dignitatis. hosti. quod non solum procedit secundum eum cum quis per tale abusus eligatur ad dignitatem episcopalem. sed Inno. tenet hunc textum habere locum in quolibet dignitate. et hoc opinio. ceterum tenet et mihi satis placet cum textus hoc loquatur indistincte. ¶ Secundo queritur nunquid possit electus qui consensit huic electioni contra formam huius. c. prouocari i. canonicum vel ad aliam minorem beneficium. doct. quod sic. quod textus. iste solum electum in habilitatem ad dignitatem. dicit tamen hic Abb. quod ad ecclesiam curatam non poterit prouocari. quod illa equiparatur dignitati. j. c. dudum. h. dicitur mihi non placet quod cum textus. iste sit peualis debet proprie et stricte intelligi non autem large et improprie. vt i. c. statutum. j. e. li. vj. et i. regula odia de re. iur. li. vj. Tertium est ecclesiam simpliciter curatam non esse proprie dignitatem cum non habeat iurisdictionem fore potentios iuxta ea que dixi in. c. de multa de pben. ¶ Tertio et ultimo queritur nunquid indistincte habeat locum iste textus. Doc. ponit hic duas limitaciones. nam primo excipit quod laici haberent ex privilegio ius eligendi. secundo quod si haberent ex consuetudine. allegat. c. hadrianus. lxij. di. placet mihi h. limitatio. quod non dicitur abusus ex quo laici elegerunt ex privilegio. vt in. d. c. hadrianus. sed secunda limitatio de consuetudine mihi non placet quod non potest laicus de consuetudine etiam maxime temporis de cuius initio non est memoria acquirere ius eligendi etiam vt coeligatur cum canonicis. vt. j. c. massana. et p. Jo. an. in. c. ij. de pben. li. vj. in nouella. vnde proprie talis usus potest dici abusus et h. consuetudo est contra corruptela. vt in. d. c. massana i. fi. ¶ In gl. j. ibi vt laicus princeps vel prius Idem dicit in laicis prius vt si ipsi admittunt ad coeligendum vnicuique clericis electio sit ipso iure nulla et irrita. vt i. d. c. massana. facit quod non. gl. sequens. Inno. autem h. ponit tria exempla huius abusionis. primo cum clerici requirunt laicos vt intersint electioni. secundo cum requirunt consensum principis secularis super certa persona eligenda. ar. s. e. cum terra. tertio cum eligunt minus alicuius singularis potestatis. et non. singl. hoc ultimo. videtur enim ex hoc Inno. sentire quod electio facta per impressionem secularium sit ipso iure nulla. et quod consentiens tali electioni incidat in penam h. positam. contrarium tamen ipse sentit in. c. q. sicut. s. e. vbi tenet quod electio

facta per metum non est ipso iure nulla sed tu in hoc ultimo distingue vt plene dixi in. c. licet. s. eo. ¶ In glo. ij. ibi liberum dicitur esse arbitrium. non. h. di. tu iusto quod sequitur in glo. ex quo colligitur quod electio facta per metum est ipso iure nulla. quia licet sit ibi consensus non est tamen liber. et idem non. glo. iij. s. e. bone el. j. et facit textus i. c. dilectissimi. vij. q. ij. et in. c. in nomine domini. xxij. di. et melius in. c. vbi piculus. in. s. ceterum. j. co. ti. li. vj. vbi dicit textus. quod cessat electio vbi adimuntur libertas eligendi. limita tamen vt dixi in. d. c. licet. ¶ Glo. i. xbo ineligibilis. ibi quod est futuri temporis. non. h. hanc theoriam glo. quod vbi canon loquitur per xba futuri temporis non inducit penam ipso facto sed requirit finem. et idem non. gl. in regula in penis. de re. iur. li. vj. et illa est plenior ista. et vide quod dixi plenius in. c. si diligenti de fo. compe. et non. gl. in quantum dicit quod per xba fiat alienum. non inducit canon late finem. secundo dicit de hoc verbo sit. vt non. glo. in. c. quibus de here. li. vj. dixi plenius in. c. ij. de fo. ppe. tamen ad textum nostrum dicit glo. et bene quod pena h. imponitur ipso iure non ex proprio significato huius verbi fiat sed ex his que sequuntur in textu. multum tamen obstat. c. preterea de iurepa. vbi dicitur quod recipiens beneficium a laico debet communionem prouari. ergo non est prouari ipso iure. glo. non ruder sed Inno. dicit illud textum. procedere cum quis recipit beneficium vt prouocatur. secundo si recipit in titulum. nam tunc grauius puniatur vt hic. et idem sentit gl. in. c. si quis deinceps. xvj. q. vij. sed h. rursus non mihi placet. habemus enim circa istam materiam tria iura diuersa primo dictum. c. si quis deinceps. xvj. q. vij. vbi interdictum ingressus ecclesie recipientibus dignitatem a manibus laicorum donec resipuerit. secundo habemus dictum. c. preterea. vbi disponitur quod taliter recipientes duntur communionem prouari. tertio habemus istum textum. quod videtur inhabilitate istos ad dignitatem consequendam. vbi si bene hec infra ponderentur nullam contrarietatem continent sed vnum supplet per aliud. Et primo circa intellectum. c. si quis deinceps. est sciendum quod Inno. hic sentit quod recipiens dignitatem a laico est excommunicatus minori excommunicatione pillorum. c. Et si contra eum ageretur in iudicio deberet excommunicari et deponi per. c. constitutiones. c. ca. et q. ille tamen textus non loquitur de excommunicatione minori expresse sed solum dicit interdictum ex parte dei omnipotentis introitu ecclesie donec resipuerit. vbi posset dubitari nunquid celebrando ante quod dimittat dignitatem taliter acquisitam efficiatur irregularis. et videtur primo quod sic. p. c. is cui. de sen. excō. li. vj. vbi dicitur quod celebrans in ecclesia incurrit irregularitatem si sibi erat ingressus ecclesie interdictus. et dicit ibi glo. illud textum. procedere tam in interdicto hominis quam iuris sed secundum intellectum Inno. promissum esset dicendum contrarium quia excommunicatus minori celebrando non efficitur irregularis. vt in. c. si celebrat. j. de de. ex. mini. Sed ego considero quod illud. c. proprie non loquitur de suspensione neque de interdicto lato a iure sed potest esse quedam suspensio facta a deo approbata ibi per illum canonem vt videtur sentire Inno. in. d. c. si celebrat in fine prime colū. vbi ponit notabilem theoriam dicens quod cum quis suspenditur a canone donec resipuerit videtur potius suspensio dei quam canonis. sed potest dici quod canonis per approbationem et per hoc intellectu facit preal. c. pre-

terea vbi non inducitur pena suspensionis. et ex hoc inferitur quod si talis celebraret non efficeretur irregularis quia non est suspensus a canone inferente penam. nec proprie interdicit sibi ingressus ecclesie a canone. de hoc possit dubitari. et potius consideretur tali quod abstineret a celebratōe donec dimitteret dignitatem taliter acquisitam. c. vero preterea disponit quod talis debeat cōione priuari. i. excoicari. vt in. d. c. constituciones qz nec per istum tex. nec per iura antiqua talis est excoicatus. iste vero tex. addit inhabilitatem nouam vt sine dispensatione non possit promoueri ad aliquam dignitatem. vñ cōiungendo omnia iura predicta possumus dicere quod consentiens electioni facte per abusum secularis potestatis seu recipiens dignitatem a manibus laici est ipso facto suspensus saltem quo ad se cum sit in peccato. Item debet excoicari nisi dimittat dignitatem sic acquisitam. nec deinceps potest sine dispensatione promoueri ad aliquam dignitatem vt hic. et sic nulla est contrarietas inter iura predicta. ¶ In ea. gl. ibi consentisse videtur. hec ratio glo. non est bona. nā. c. nup. sup. q. glo. se fundat loquens quo ad potestatem absoluendi ab excoicatione. vñ non debet trahi ad facultatem dispensandi. per hoc videbo. glo. in. c. cupientes. in. s. ceterum. j. eo. li. vj. imo in facultate dispensandi datur regula in oppositum. scilicet quod vbi canon non indulget dispensationem videtur illam inferiori prohibere. vt in. c. dilectus j. de tem. or. dictum tamen glo. quod episcopi possunt hoc casu dispensare cōiter tenent per doc. preter. Phi. h. et Bar. Brix. in. d. c. si quis deinceps in addi. Ad h. gl. do. An. variatur. primo distinguit inter dignitatem episcopalem et inferiores. vt primo casu non possit episcopus dispensare. vt in prin. c. si in scdo sic. vt in. s. q. do. postea tenuit indistincte episcopus non posse dispensare. quia cum ista sit constitutio concilii censetur dispensatio prohibita. vt no. glo. in. c. cum dilectus. s. eo. hoc dicitur do. an. esset verum si tex. iste non fecisset mentionem de dispensatione. sed ex quo dixit posse dispensari videtur in dulsisse potestatem dispensandi episcopo. quia alio frustra fecisset mentionem de dispensatione cuius nullum dubium sit papam in hoc posse dispensare. et hanc theoricam expresse posuit Inn. in. d. c. dilectus. et credo illas sequi do. An. i. c. et si clerici. in. s. d. adulterij. de iudicijs. vbi plenissime dicitur de hac facultate dispensandi. ¶ In glo. in. verbo suspendant in fi. So. clarius contrarium supra formatum de. c. cum in cunctis. ibi enim loquitur in alio casu. scilicet vbi clerici eligunt scienter indignum. tunc. n. ipso facto sunt suspensi a beneficijs per triennium. hic vero loquitur cum elegerunt idoneum sed per abusum secularis potestatis et sic contra ecclesiasticam libertatem. unde canon hoc voluit imponere penam ipso facto. aut quia isti non tamen deliquerunt aut quia hic imponitur duplex pena. nam suspenduntur isti non solum a beneficijs sed ab officijs.

Abil. Si prelati per negligentiam confirmant indignum electum ad regimen animarum perdit potestatem confirmandi primum successores et a perceptōe proprii beneficii suspenditur et promotus deicitur. si vero per malitiam hoc fecit grauius punitur. hoc primo. Electi immediate subiecti pape per se aut per

sonas instructas debent adire papam et ab eo petere confirmationem. et si sunt electi in concordia et valde remota videlicet ultra italiam constituti interim administrant ita tamen quod nihil alienent. benedicunt autem et consecrant prout consueuerunt. Diuiditur tota decre. in duas partes. primo ponitur constitutio canonica. in scda constitutio ibi irrefragabili. Constitutio vero habet tres partes. prima prouidet circa confirmationes eorum qui eliguntur ad curam animarum. scda ibi episcopi. prouidet circa confirmationes et priuilegium exemptorum. ¶ Primo et tementi principium quod solet quotidie allegari quod nihil sic nocet ecclesie quam promotio eorum qui indigni sunt et minus habiles ad regimen animarum. nam quod fit a platis facile trahitur a subditis in exemplum vt in c. magne. j. de voto. sunt. n. prelati oculi subditorum vñ eis existentibus indignis habet locum illud euangelicum. Si cecus cecum ducit ambo in foueam cadunt. Et psalmista in hac materia inquit. Obscurentur oculi eorum ne videant rem. ¶ Secundo ibi ad regimen animarum. quod prelati dicunt regere animas vñ alibi appellantur reges. xij. q. j. in. c. duo sunt. et largo modo omnes habentes curas animarum possunt appellari prelati. vt hic in d. prelati. et clarius hoc probat tex. j. de de. egro. in. c. tua. stricte tamen prelati dicuntur habentes iurisdictiones fori contentiosum. de quibus per Pau. de leaza. in de. dudum de sepul. dixi plene in. c. tua de de. egro. et in. c. cum ab ecclesiarum. j. d. offi. ordi. et in. c. ij. de iudi. ¶ Tertio quod electio confirmatio non debet impendi sine inquisitione seu cognitione. debet. n. confirmator inquirere de electionis forma et de meritis electi. et hodie confirmatio facta sine cause cognitione est ipso iure nulla. de quibus dicitur vt le. et no. in. c. fi. j. eo. li. vj. et ibi habes per glo. nunquam idem sit seruandum in admissione postulationis vel in collatione beneficii. ¶ Quarto non ibi deiciendus est indigne promotus. quod etiam post confirmationem factam cum cause cognitione potest deponi et deici confirmatus si constiterit illum esse indignum. Confirmatio ergo non precludit viam deiciendi indigne promotus etiam respectu dignitatis ante confirmationem. An autem hoc hodie habet locum propter dispositionem. c. si. per alii. vide quod no. Fre. consilio. xxij. et consilio. xxvij. quod dixi in. c. cum olim delecta pos. et proprie. et in. c. cum olim de do. et cotu. aliquid in. c. cum dilecti. s. e. et aliquid j. subiecti. ¶ Quinto non penam confirmantis electio nem factam de indigno. nam si per negligentiam ipsius hoc contingit perdit potestatem confirmandi primum successorem et debet suspendi a perceptōe proprii beneficii donec fuerit visus superior. si vero hoc contingit per ipsius malitiam de grauius puniri ad arbitrium. scilicet superiorum cum hoc casu pena non definitur. Et ex hoc et ex tex. no. quod ceteri paribus grauius puniuntur dolus quam negligentia. facit c. sup. lris d. rescripti. ¶ Sic collige quod non omne delictum in plato est depositio dignum nec omnis negligentia. videtur tamen glo. i. c. ea quod d. offi. archi. in d. reatu. quod dicit quod negligentia plati est mortale peccatum. et idem dicit dissimulatio. ¶ Secundo. i. s. verum quod excepti immediate pape subiecti tenent petere confirmationem electionis a solo papa. dicit tamen quod etiam legatus de latere potest istorum exceptorum electiones

confirmare. vt habes tex. que tenebis mēti i. c. si abbatē. j. e. li. vj. pcedit ergo iste tex. si legat' de latere nō esset in p'ib'. ¶ Et ex b' et ex tex. collige q' de iure cōi abbates et epi nō tenēt petere confirmatōez a papa s' p'as electōis confirmāde p'inet de iure ad eoz supiores immediatos. naz papa b' solū reseruat sibi p'atem confirmādi electōes exēptoz q' imediate sibi cōi pape. et de b' vide qd' no. gl. in. c. q'q'. j. e. li. vj. hodie x' papa reseruat sibi p'atem p'uidēdi de omnib' dignitatib' ita q' p'as p'uidendi hodie reseruat pape solet tñ ex grātia electos confirmare. Ho. in. x. itaq'. et tene mēti q' electi p'nt imediate administrare in spiritualibus et temporalibus ante confirmationem habitam duobus tamen cōcurrentibus. p'mo q' electō eoz sit celebrata in p'cordia. et dicit p'cordia. s. nemic' discrepāte. vt no. gl. i. de. ne romani. j. e. et in. c. cupiētes in. s. ad b' in gl. sup' x'bo p'cordē eo. ti. li. vj. sc'do req'rit q' electi sint valde remoti. vtputa vltra italiā p'stiti. et loq'itur iste tex. i. exēptis imediate pape subiecti. Quid autē in alijs h'ntib' supiorē aliū imediatū. vtputa archiep'm v' p'riarchā. dicā cū glo. si. hodie x' nō puto q' de rigore habeat locū iste tex. q' ex q' papa reseruat sibi p'atē. p'uidēdi de dignitatib' p' p'as abstulit electozib' p'atē eligēdi. vt in. c. si eo tpe. j. e. li. vj. et p' p'as electio nō p'fert ius electo. q' cessat dispositio. c. q' est fundamētū sup' p'cordi electōne. nā de iure p' electōnem est initiatū m'fimonii spūale. vt in. c. cū inf. s. eo. et in. c. si. de trāsla. p'la. v' p' cā ius acq'rit electo et p'as administrādi in hitu vt dixit gl. singlar' in. c. q'nto. l'riij. di. et dixi. in. c. trāsmisam. s. e. et p' confirmatōem solū dat p'as administrādi in actu. v' nō mix' si iste tex. p'pter longā distātiā p'bet electo p'atē administrādi cū p' p'as p' testas cōpeteret b' in hitu. s' vbi electio non tribueret b' ius nō esset dicēdū q' b'. c. p'iuilegiū cōpetat electo. nam vt dixi ex grā hodie papa confirmat electos. ¶ Ho. vltimo ibi mun' b'ndictōis seu p'secratiōis. q' istud. c. h' locū etiā in electōib' abbatū et ep'oz. nā b'ndictio p'inet ad abbates. de q' vide bo. glo. in. de. ij. d' statu regu. p'secratio x' ad ep'm. vt in. c. q' sicut. s. e. et i. c. v'nico de sacra v'neti. v'nd abbas b'ndic' ep's x' p'secrat. et mēs l'fe est q' h' exēpti recipiāt confirmatōez a solo papa. b'ndictōne seu consecrationem recipient vel a papa vel ab alijs fm q' p'sueueft. xxiiij. q. j. pudēda. d' iure autē cessate p'suetudie d'nt recipi hāc b'ndictōem seu p'secrationē a solo papa seu eius aucte q' ip'e ē p'lat' et d'io cesan' exēptoz vt no. in. c. aucte de p'iuile li. vj. et ita hodie obseruat in oibus q' recipiūt dignitatez ab ip'o papa. ¶ Primo p' declaratiōe l'fe q'ro q'd si supior examinauit et confirmauit indignū p' aliū vt q' alteri cōmissit examinatōz et confirmatōem alicui' electi et iste cōmissari' ex negligētia aut ex ignorantia vel p' maliciā confirmauit indignū. So. dic' b' Inno. q' si iste supior maliciose hāc p'atēz nō delegauit s' vera fide q' nō est ip'e puniēd'. facit. e. si q'n. xxiiij. di. et c. cū fm. j. de p'ben. sec' si maliciose b' fecit. q' dicebat elect' indign' que ip'e fauore p'one intendebat confirmare. s' nolēs b' facere p' se cōmissit min'

idoneo vel corruptibili p'atē examinati et cōfirmati. dicit tñ hosti. q' in dubio nō p'sumit dolus s' q' illū allegat h'z pbare vt in. l. quoties. s. q' dolo. ff. de p'ba. p'bat tñ ex cōiecturis vt in. c. ij. de renun. li. vj. et i. l. doli. ff. de do. Dubito an b' dictū sit verū. et crederē dicendū q' nisi p'lat' ex aliq' iusta causa alteri delegauerit teneat ip'e ex culpa seu malicia cōmissarij sui. q' ex facto. s. illoz quoz opis v'ritur vt in. l. j. ff. de publi. p' Bar. in. l. neq'. ff. de incen. rui. nau. et vide glo. no. q' b' sensit in. c. ij. de tēoz. li. vj. sec' aut vbi ex pbabili cā b' delegasset. Secūdo q'ritur a q' poterit iste suspēsus indulgētiā p' mereri. Doc. dicit et b' q' a supiori suo. nā sicut superior ei' cū suspēdit ita p'nt suspētionem tollere. ar. c. cū inferior. j. d' maio. et obe. et. xxj. di. inferior et vide circa b' qd' dixi. in. c. tā litteris. j. de testi. et gl. no. in. de. j. de heret. ¶ Tertio q'ritur quid si aliquis canonicus fuit p'ns in oib' actib' confirmatōis et tacuit nunq'd post confirmatōem possit obijcere p' electū crimia vel defect'. hosti. dicit q' non p. c. si. j. q' ma. accu. pos. dicit tñ q' p' viā denūciatōis poterit audiri ne indign' remaneat in p'atura. et p' b' vltimo vide Inno. in. c. ad aures de resēptis. Et ex b' sensit hosti. q' is q' nō fuit p'ns tpe confirmatōis p'nt obijcere p' electū et confirmatū. intellige si restat adhuc p'secratio vt in. c. sup' his. j. de accu. als reglari ter nō audif p' viā exēptōis cū sit elect' p'secur' plenū ius vt in. c. post electionē. j. de p'ces. p'ben. et i. c. p'stiti. j. d' ap. cl. ij. s' p'nt venire p' viā denūciatōis v' accusatōis. et i' his casib' p'nt intelligi iste tex. et hoc procedit etiā hodie iuxta no. p' Frede. de se. p'stito p'alle. et vide qd' latius dixi in iurib' ad q'. s. remis. ¶ Quarto querit nūquid eo casu quo confirmatio electōis petif in curia debeāt citari illi q' interest v' debeāt poni edictū fm q' habet. j. e. li. vj. fo. an. p'cludit et b' q' aut est talis dignitas que cōphēdit in casu. c. cupiētes. j. e. li. vj. et non est necessaria alia citatio. vt ibi habet. Idē si sum' in casu. c. j. e. li. vj. als aut salua plenitudine potestati sedis aplice d'z fuari etiā in curia dispositio illius. c. si. s' intellige p'zie. s. q' papa p'cedit p' viā confirmatōis p'dicte. hodie x' p' viam reseruationis p'cedit et p' viā p'uisiōis. ideo nō reseruat dispositio illius. c. si. et facit qd' ibi no. in glo. si. ¶ Quinto q'ritur an istud p'iuilegiū de quo in fi. c. habeat locū in postulationis. vt postulati in p'cordia si sunt valde remoti possint administrare ante admissiōez postulationis. Doc. et bene p'cludit q' nō. q' p' postulationem nullū ius acquirif postulato. innitit est speciali grā. vt in. c. bone. et in. c. pe. de postu. p'la. et hec faciunt ad id qd' s. dixi vt hodie nō habeat locū istud p'iuilegiū etiā in electōne cū p' electionem nō acquirif ius rōne p'dicta. Item nō habet locum istud p'iuilegiū si legatus de latere esset in illis p'ibus cū possent ad illum p' confirmatōe recurrere. vt. d. c. si abbatē. ergo cessat ratio hui' p'iuilegiū et per p'ns ipsum p'iuilegium. xvj. q. j. generaliter. ¶ In glo. in verbo etatis in fi. no. glo. in fi. et similem habuistis. s. co. cum dilecti. et de hac materia dicit ibi plenius dixi. ¶ In glo.

in vbo p̄tatis. ibi ip̄o iure no. glo. et idē finalr tenet
Inno. dicit tñ q̄ hāc p̄tatem p̄dit cū sup̄ior declara
uit ip̄m p̄firmasse indignū ex negligētia v̄l malicia
Et ex h̄ iūcto tex. no. q̄ p̄ h̄ v̄bū careat inducīf ca
non late s̄ntic. idē videt̄ p̄bari in. c. s̄. p̄xi. q̄z nō vi
det̄ ex p̄prio significato requirere factū hoīs. idēz
no. glo. de v̄bo s̄biaccat in. c. vnico. de iniur. li. vj.
in fi. et vide quod dixi in. c. clericis. j. ne de. v̄l mo.

In glo. in vbo suspēdas. ibi varie pene statuūf
a canonib⁹. p̄ncipiū hui⁹ gl. meli⁹ caderet in. s̄. ep̄i
vbi d̄z q̄ ep̄i nō d̄nt ad sacros ordines. p̄mouere i
dignos si v̄lūt effugere canōicā v̄ltionē. Hāz si q̄
raf q̄ sit ista canonica v̄ltio potes recurrere ad iu
ra q̄ h̄ ponūf in p̄n. glo. Et instar latius h̄ host. cir
ca p̄latos ordinātes aut p̄mouentes indignos. s̄
q̄ iura in hac mā loq̄ntia satis clara sūt nō puto h̄
instādū. eēt em̄ potius laboriosuz q̄ subtile. et vid
gl. xxxvj. di. is q̄ ecclīasticis. h̄ all. in glo. et in fi. gl.
Et sic meli⁹ vt no. in. d. c. graue. nā ibi sit suspen
sio a totali collatōe beneficiorū merito ibi requiritur
monitio p̄cedēs. h̄ aut̄ in penā delicti p̄iuaf p̄tate
p̄firmādi p̄mū successorē et suspēdit̄ a p̄mo b̄nficio
donec visuz fuerit sup̄ior. In glo. in vbo vltra
italiā. ibi cū p̄suetudini stes. vult ergo glo. stādum
esse p̄suetudini cū q̄rif q̄ dicat̄ valde remoti. Hof.
dicit q̄ ino stādū est l̄fe q̄i dicat̄ q̄ cū l̄ra met decla
rarat sc̄ipam duz s̄b̄icit v̄icz vltra italiā p̄stituti nō
est a v̄bis l̄fe recedēdū. v̄n cōiter vltra montani h̄nt
h̄ p̄uilegiū. et h̄ videt̄ placere hosti. q̄ intātū inhe
ret l̄fe q̄ dixit q̄ si curia romana esset ap̄d taurinū
s̄. in finib⁹ italie q̄ electi ecclīaz vicinaz q̄ eēt extra
italiā gauderēt h̄ p̄uilegio. Sed certe mltū resistit
hosti. s̄. a dū dicit q̄ valde remoti gaudēt h̄ p̄uile
gio. v̄n illa v̄ba videlicet vltra et fuerit posita cā ex
empli q̄ nō h̄nt restringere dictuz seu rōnem dicti.
nā rō hui⁹ p̄uilegij fuit ne ecclīe paterēt dānū in ex
pectāda p̄firmatōe electi. p̄pter nimīā distātiā loco
rū. vbi q̄. cessat ista rō q̄ ecclīa ad quā q̄s ē elect⁹ ē
vicina curie d̄z cessare h̄ p̄uilegiū. ad h̄ tex. opti⁹ i
l. cū p̄. s̄. dulcissimis. ff. de leg. ij. vbi p̄tz q̄ v̄ba di
sp̄ositōis sūt restringēda ad rōem ip̄ius disp̄ositō
nis et nō ecōtra. papa em̄ dū loq̄bat̄ h̄ erat rome et
sic habuit respectū ad magnā distātiā q̄ cōiter cō
tingit a roma vsq̄ ad p̄tes vltra montanas. Du
bitat̄ etiā h̄ qd̄ si curia existeret vltra mōtes nūqd̄
italici gauderēt h̄ p̄uilegio. et tenet host. q̄ sic q̄z cu
ria ex̄ite vltra mōtes italici respectu curie possent
dici vltra montani. et idē tenuet̄ Guil. et Bar. in. c.
auaricie. j. eo. li. vj. dicit Jo. an. q̄ h̄ dictū s̄bi pla
ceret si iste tex. p̄uilegiaret vltra montanos. s̄ littera
loquit̄ d̄ p̄stituti vltra italiā. q̄ v̄ba si p̄nt adapta
ri p̄grue ad italicos cū ip̄i nō sint vltra italiā imo i
italia. Et p̄ h̄ decidit̄ alia qd̄ nūqd̄ curia existente
vltra mōtes electi vltra montani gaudeant h̄ p̄uile
gio si sunt valde remoti a curia romana. Lōpo. vi
dei p̄mo tenere q̄ nō q̄z cessant v̄ba et cā p̄stitutiōis
lxj. di. in. s̄. his oibus. In p̄trariuz allegant. l. j. s̄.
sexū. ff. d̄ postulā. q̄ si sentiat q̄ ista cā fuit h̄ impul
sua et nō final. id̄ ea cessante non debet cessare p̄sti
tutiō. s̄ ex mēte Bar. et Guil. fuit q̄ ista nō gaudeat

nā cū ip̄i dicat̄ italicos h̄ casu gaudere h̄ p̄uilegio
facite sentiūt q̄ cā p̄uilegij finiat̄ i vltra montanis.
Jo. an. dicit se p̄suluisse cū dā electo vltra montano
cui p̄tigit iste casus q̄ an̄ factū non inuisceret se ad
ministratōi. q̄z cū istud ius sit disp̄satiū et exorbi
tās nō d̄z extēdi c̄f terminos l̄fe. ar. in reglā q̄ a iuf
cōi exorbitat̄ de re. iur. li. vj. s̄ post factū dicit penā
locū nō habere si vltra montan⁹ elect⁹ admistravit
q̄z pena d̄z stricte itelligi. vt in. c. staturū. j. e. li. vj.
s̄ licet curia existat vltra mōtes nō cessant p̄pter h̄
v̄ba h̄ tex. nec etiā rō. q̄z posset esse maior distātia
inter curiā romanā ibidē ex̄itē et electū vltra mon
tanū q̄z p̄tingeret curia existente in italia q̄ ad oēs
vltra montanos. sepe em̄ fm̄ cū v̄nū p̄sulumus ante
factū cui⁹ p̄riū p̄sulum⁹ post factū. facit qd̄ no. in. c.
vex de iure iur. et tene mēti h̄nc modū p̄sulēdi cuz
dispositio penal̄ est dubia. s̄lle no. in. c. j. j. de deci.
li. vj. Do. an. dicit q̄ h̄ rō Jo. an. sibi nō placet. di
ctū tñ est vex in se. nā ad intellectū dispositōis d̄z
p̄siderari p̄sona loq̄ns. ad h̄. c. magne. j. de voto.
s̄ papa tpe quo edidit istā p̄stitutiōē erat rome vt i
nuūt v̄ba tex. in fi. id̄ facit mentōēz de p̄stitutiōis vltra
italiā. q̄z isti cōiter distāt a curia romana. et idō
p̄cludit h̄ p̄uilegiū habere locū in oib⁹ valde re
motis a curia romana. Et q̄ dicat̄ valde remoti
recurrēdū est ad arbitriū iudic̄ q̄ informabit mo
tū animi sui fm̄ distātiā q̄ ē a roma vsq̄ ad p̄tes vltra
montanas cū tex. h̄ appellet̄ istos valde remotos
et rōne h̄ magne distātie p̄uilegiauit electos. et vi
det̄ h̄ rō optia et eā originalr tenuit Jo. de s̄arucis
dicēs q̄ cā finalr h̄ p̄uilegij fuit lōga distātia a cu
ria romana. et q̄ illa v̄ba tex. videlicet vltra italiā cō
stituti fuerūt posita cā exēpli. et ea q̄ dicūt cā exēpli
nō h̄nt restringere dispositōēz vt no. in. c. j. ne de.
vel. mo. Et hāc opi. fuit oliz secur⁹ do. me⁹ do. car.
s̄ postea ab hac opi. recessit q̄z difficile eēt determi
nare q̄ dicat̄ valde remoti. v̄n dicit q̄ cū iste tex. sit
corrector⁹ nō d̄z extēdi vltra terminos l̄fe etiā p̄ idē
titatē rōis. vt no. glo. in. c. indēnitantib⁹ in. s̄. cetēz
j. eo. li. vj. qd̄ etiā voluit Bar. in auc. q̄s actōes. C.
de sa. san. ecclīe. v̄n p̄cludit ip̄e q̄ oēs vltra montani
gaudēt h̄ p̄uilegio siue sint remoti siue p̄pinq̄. Et
q̄ illa v̄ba tex. vltra italiā p̄stituti fuerūt apposita si
cā exēpli s̄ tāq̄ dātia formā p̄uilegio s̄ h̄ dēn̄ mibi
nō placet. ē em̄ poti⁹ ip̄onē legē v̄b̄ q̄ reb⁹ s̄. c. cō
missa. j. e. li. vj. Itē fm̄ h̄ dictū nūq̄ h̄fct locuz iste
tex. i italicū curia ex̄ite vltra mōtes. deficerēt em̄ v̄
ba qd̄ ē s̄ mēte h̄. c. qd̄ nō h̄z p̄uilegiare ecclīas vltra
montanas s̄ dei ecclīas in genē. vt p̄z ibi. p̄p̄ ne
cessitates ecclīaz. v̄n dicerē p̄cludēdo q̄ v̄bicūq̄ cō
currit distātia locorū saltē tāta q̄nta ē a romana ci
uitate vsq̄ ad finios italie et exēptō electorū q̄ sem
per h̄eat locū iste tex. v̄n si curia ē vltra mōtes dice
rē q̄ italicū et vltra montani valde remoti gaudeāt h̄
p̄uilegio. Si v̄o curia ē i italia tē italicū si gaudēt h̄
p̄uilegio. q̄z si ē i italia tā maḡ p̄uincia vt ex̄ites i
italia dicat̄ valde remoti q̄ ad istud p̄uilegiuz obri
nēdū. vt tex. h̄ dare inuit̄ Nec obstat si dicat̄ q̄ istō
ius tanq̄ correctiū nō debeat extēdi vltra termi
nos l̄fe. Ad h̄ cū r̄sideo duob⁹ modis. p̄mo q̄ illō

dictū nō hz locū vbi ratio legis exprimit in. l. quia tūc ad limites rōnis d3 extēdi ius q̄stuncūq̄ correctiuū. vt no. Bal. in auc. quas actōes. C. de fa. sanc. ec. q̄nimo vbi p̄currit oimoda eadē rō nō p̄prie fit ibi extēsiō. s̄ ex mēte legis cōprehendit ois casus in q̄ p̄currit illa rō. vt dicit gl. singularis in. c. j. de temp. or. li. vj. p̄bat rōne. nam lex nō cōstitit i x̄bis s̄ i sui rōe. nā x̄ba defuiūt intētoī z nō ecōtra vt in. c. sc̄do req̄ris. d̄ apel. z in. c. intelligentia de x̄b. sig. z in. l. nō dubiū. C. d̄ legi. z in regla. fi. z ibi p̄ Dy. de re. iur. li. vj. z vt no. dixit Bal. in. l. maximū vitii. C. d̄ lib. p̄te. z i. l. scire optet. ff. de ex. tu. sic em̄ se hz rō legis ad x̄ba legis sicut aia ad corp̄ vñ sicut aia d̄nat corp̄ ita rō x̄bis. q̄nimo voluit idē Bal. in. d. l. maximū vitii. z post Ly. in. d. l. nō dubiū q̄ etiā si rō nō sit exp̄ssa in. l. ex q̄ nō pōt coniecturari nisi vnica z natural rō ipsius legis d3 fieri extēsiō ad limites rōnis p̄sumpte. h̄ aut̄ i tex. nō satis apparet de rōne h̄ p̄uilegiū. emanauit em̄ p̄pter magnā distantia ne ecclie patiāf interim detrimētū i sp̄ialib̄ z tp̄alib̄. sc̄do principāl̄ pōt r̄deri q̄ cū istud ius p̄uilegiatiū emanauerit in fauore eccliaz nō d3 restringi lz sit correctiuū vel penale s̄ extēdi fauore eccliaz. vt dicit gl. no. in. c. sc̄iat cūcti. j. e. li. vj. z Jo. an. in. c. ff. j. e. ti. z li. z p̄ dicta ego dicerē q̄ si elect̄ nō multū distaret a curia romana tñ p̄pter viāz discrimina nō posset ire nec mittere de p̄mo p̄ p̄firmatōe obtinēda q̄ haberet locū istud p̄uilegiū. qz lz x̄ba deficiāt nō deficiat mēs z rō legis. nā eadē rō est in nō multū remoto q̄ p̄pter impedimētū nō pōt ire nec mittē ad curiā que est i loco valde remoto. z p̄ h̄ facit in argumētū bo. tex. in. l. tutor d̄. ff. de adm̄. tu. vbi tutor administrat nēitate instāte añ p̄fectū inuentariū. ad idē. xvij. q. iij. in. c. nlls z qd̄ no. pau. in. de. j. d̄ re. ec. nō ali. z faciūt h̄ ad qd̄em quā tangā in glo. se. ¶ In glo. fi. ibi z in romano pōnifice. defert. n. sibi plēnū ius ex sola electōe qz nō hz sup̄iore a q̄ petat electōis p̄firmatio. vt in. c. lz in fi. s̄. e. Ad tertiuū casuz in electōe abbatisc. qd̄ itellige put̄ habet in. c. indēnitatib̄. s̄. si x̄o. j. e. li. vj. Est z q̄rtus casus i electōe impatoris. nā saltem ex p̄suetudine hodie ē itroductū vt elect̄ possit imēdiare administrare. de q̄ vide glo. plēnā z no. in. de. romani. de iureiur. Pōt addi z q̄nt̄ casus cū p̄suetudo tribuit ius plēnū ex sola electōe ita q̄ nō req̄rat alia confirmatio. vt hodie est videre in electōe rectori scholariū. nō em̄ recipit p̄firmatōez ab aliquo. z q̄ valeat tal̄ p̄suetudo tenet Bal. in auc. habita. C. ne fi. p̄ patre. regulariter elect̄ ab vniūitate etiā seclari d3 p̄firmare a sup̄iore. vt est glo. no. in. l. puatoruz C. d̄ iu. om. iud. z tenet Bal. i. d. auc. habita. ¶ Dubito tñ an valeat p̄suetudo i dignitatib̄ h̄ntib̄ curā aiaz p̄ id qd̄ le. z no. in. c. cū venerabil. de p̄sue. Pōt tñ sic distingui q̄ aut p̄suetudo tribuit plēnū ius electo ex sola electōe ita q̄ ip̄a electō hz vim p̄uilegiōis seu electōis z p̄firmatōis. z tūc valet consuetudo. nā potest electores p̄scribere istud ius p̄uidēdi. ar. i. c. cū dilect̄. s̄. de p̄sue. Aut hz p̄suetudo vt elect̄ admittret añ p̄firmatōez quā tñ tenet

a sup̄iore petere. z tūc nō valet tal̄ p̄suetudo quia pōt esse dānosa eccliaz qz nōnūq̄ p̄tingeret q̄ indign̄ administraret. ad h̄. c. j. s̄. d̄ p̄sue. z fac. c. auaricie. j. e. li. vj. z. s̄. in. c. q̄st. ¶ In ea. glo. ibi s̄ p̄tra videt. p̄cludit ergo glo. istud ius nō h̄se locū i electis q̄ recognoscūt aliū sup̄iore p̄ter romanū pōnificē. z cū hac glo. trāseūt h̄ cōiter doc. s̄ credo p̄ ea que dixi. s̄. in p̄ce. glo. posse sus̄terari p̄trariū. qz li cet h̄. c. p̄tineat p̄uilegiū ē tñ redactū i corp̄ iuris. nec fuit mēs pape p̄uilegiare exēptos rōne exemptōis s̄ p̄pter nēitate z vtilitatē eccliaz p̄siderant q̄ exēpti nōnūq̄ sūt valde remoti a romana curia qd̄ defacili nō p̄tingūt i nō exēptis respectu sup̄iorum suoz. s̄ vbi casus p̄tingeret nō video q̄re istō c. i eis nō debeat habere locū cū sit fauorabile ip̄is eccliaz. vt. s̄. plēn̄ dixi. ¶ In ea. gl. ibi s̄ p̄trariuz vey est in h̄ casu. nō. bñ h̄c p̄trariuz glo. cū q̄ transeunt cōiter doc. h̄. Et ad p̄ria r̄ndēt q̄ p̄cedūt vbi elect̄ nō habuit vim vel p̄ratem administrādi a sup̄iore nec auctē p̄firmatōis vel q̄ p̄cessisset snia cōdēnatōis vel inhibitiō sup̄iorū vñ notoria suspēsiō tūc em̄ nō tenerēt gesta. vt in. c. vitatis in fi. d̄ do. z p̄tu. z. xxxij. di. in. s̄. vey. Et vt habeas lat̄ h̄c mām expediēdo glo. Inno. z Lōpo. dinido eā in duos articulos. p̄m̄ est nūqd̄ gesta ab eo q̄ gerebat se p̄ plato teneat vel sint reuocanda si postmo dū deiciat ab illa p̄latura. Sc̄ds articulis nūquid ē eū q̄ gerit se p̄ plato alicui ecclie agere p̄ iuribus ip̄i ecclie possit obijci defect̄ tituli vñ aliqd̄ crimen ad effectū sp̄ellēdi eū ab agēdo. p̄mo p̄cedā em̄ rādo aliqd̄ casus. Et p̄m̄ casus sit q̄s gerebat se p̄ plato. tñ nō erat i possessiōe. z tūc indubitat̄ nō valet gesta. ar. i. c. p̄sultatōib̄. z qd̄ ibi no. d̄ iurepa. nec h̄ casu cōis error sustineret gesta ex q̄ defēct̄ possessiō. ad h̄ qd̄ le. z no. in. l. barbari. ff. de offi. p̄ro. z in. c. dilect̄. j. d̄ reli. do. z facit qd̄ no. Inno. i. c. ij. de in. inte. resti. z in. c. in lris de resti. spo. z fac glo. h̄ in eo q̄ p̄derat istū fuisse i quasi possessiōe etiā si credat ver̄ plat̄ nō tenēt gesta in dānuz ecclie. vñ isti soluētēs nō liberāt nisi cū eo p̄traxissent. vt in. l. si. vrbana. ff. d̄ p̄di. inde. z ibi p̄ Bar. z p̄ Inno. i. d. c. in lris. vñ si intrusus aliqd̄ alienauit d3 id reuocari. vt in. c. alienatōes. xij. q. ij. vbi bo. tex. z ibi p̄ glo. z archidi. s̄ si aliqd̄ p̄ctu fecissz de reb̄ ecclie. puta locādo tūc p̄sionē sibi soluētēs eēt liberati. qz solū erāt obligati rōne p̄ct̄ ini ti cū intruso. vt. d. l. si vrbana. z no. Inno. in. d. c. in litteris sec̄ si fuissent p̄sionarij ecclie ex p̄ctu p̄ us inito cū p̄decessore qz tūc nō liberarēt soluēdo intruso. vt no. Bar. z Inno. in locis p̄alle. nec cōis error iuuat ex q̄ deest auctas sup̄oris. nā. l. barbarius p̄all. fundat se sup̄ cōi errore z sup̄ auctē sup̄oris. nā ille fuus q̄ putabat liber habuit officiu z sup̄iore. z sic p̄currerāt ibi duo. s̄. auctas sup̄oris z cōis error. secus aut̄ vbi adesset vniū tñ. vt tenuit hic Inno. z bene z Bal. in repetitōe. d. l. barbarius. pro hoc facit glo. que ponderat istum fuisse i quasi possessiōe platōis de licentia pape z q̄ p̄ plato habitus est. Nec ob. c. querelā. s̄. co. z. c. p̄sulationib̄ p̄al. in quib̄ parz q̄ sufficit sola possessiō

ad validitatem actus. Nam illa iura loquuntur quia ius non resistit possessioni sicut in casu nostro. non enim potest quis administrare ex sola possessione nisi habeat auctoritatem superioris. ut in regula beneficiorum. de re. iur. li. vi. et c. ex frequentibus de insti. Tertius casus cum quis se gerit per prelatum et habuit confirmationes a superioribus sed ex aliquo defectu non tenuit confirmatio vel electio. et tunc gesta per ipsum non debent retractari ex aliquo legitime gesta sunt cum hoc procedat auctoritas superioris et committitur error. unde sumus in casu. l. barbari. pall. et facit tex. iij. q. vij. §. tria. §. vey. et l. si arbiter. C. de sen. et interlo. om. iudi. ubi tenet sententia lata a delegato quod putabatur liber licet postea appareat eum fuisse servum si ergo tenentur gesta a delegato propter eorum errorem et auctoritas superioris multo fortius debent tenere in ordinario in cuius officio versatur maior utilitas publica. et idem dicendum in questione huius glo. nam ex quo iste electus habebat potestatem administrandi auctoritate huius iuris debet tenere omnia gesta alio legitime facta sed postea cassentur sua electio vel pronuntiet nulla et intelligo quod committitur error procedat. ut quod putabatur contra eum esse legitime electum. quod etiam sentit ista glo. Quartus casus pncipalis cum is qui gerebat se per prelatum fuit electus et confirmatus seu punitus per superiorem tamen postea aliquid egit propter quod fuit punitus ipso facto prelatum. puta quod incidit in heresim. viij. di. quo iure. et tunc si ista punitio fuit occulta tenentur omnia gesta. Et idem videtur quod dubitatur de priuatione. nam ex quo tolerabatur in officio debet tenere acta omnia interim gesta. ut i. c. none. viij. q. iij. et ibi per archiepiscopum si suspensio vel punitio esset notoria vel inhibito superioris processisset tunc non tenerentur gesta. ut in. c. xitari. de do. et p. et in. §. vey. xxxij. di. Quid autem in gestis ab excoicato presertim in spiritualibus. vide quod plene dixi in. d. c. veritatis. et hoc sufficiat circa pncipales membra. Quo ad scdm nunquam istum agentem possit obijci de defectu tituli vel de aliquo crimine dicere quod aut non est in possessione prelatum. et tunc potest opponi quod non habet titulum saltem legitimum. et sibi asserenti contrarium incumbit onus probandi. ut no. do. §. ro. de as. iij. et hoc procedit tenendo opus. illa quod electus confirmatus possit administrare sed non sit in possessione. de qua plene dixi in. c. transmissas. §. eo. Aut non est in possessione prelatum. et tunc si possessio est recessus tenentur probare titulum. ut no. per Jo. an. per Inno. et Hosti. in. c. j. de cess. pben. li. vi. et per do. de ro. deci. pal. sic limita dictum Compo. et doc. huiusmodi sentiunt quod si prelatum remotum excipit in curia de defectu tituli quod sufficiat probare possessionem nam debet intelligi quod possessio non est recessus. si vero possessio est antiqua tunc non obstat exceptio defectus tituli quod ex quo superior suus cum longo tempore in possessione sustinuit presumit quod habuerit titulum. unde hoc presumptio transfundit onus probandi in adversarium. ut in. c. unico. ut ecclesia bnf. et per Jo. an. et do. §. ro. l. locis pall. huiusmodi nisi talis possessio patiatur ipsum super titulo. nam tunc est presumptio facta. id potest sibi obijci in iudicio quod non habet titulum. satis est tamen tunc probare aliquam de titulo ad effectum agendi. ut i. c. veniens. el. ij. §. de testi. et tenentur do. de ro. in pall. deci. in fi. Si autem opponeret quod non habet titulum legitimum non tamen negat omnino titulum. et talis exceptio non debet admitti secundum Compo. huiusmodi quod omnia gesta tenentur

ex quo intercessit auctoritas superioris et est in possessione prelatum. ut. §. dixi. nec debet admitti exceptio criminis quod ex quo toleratur in prelatum valent omnia gesta. ut. d. c. none. et ibi per archiepiscopum. facit quod no. Inno. in. c. inter dilectos de excess. pla. Exceptio vero excoicatis etiam si non sit notoria debet admitti propter periculum communionis secundum Inno. et Compo. quod satis placet. onus tamen probandi incumbit opponenti. ut in. c. pia de exceptio. li. vi. nec ob. si dicatur quod testis toleratus admittit exceptio criminis ut in. c. sup. eo. et c. testimonium. §. de testi. Ad hoc enim no. rñdet Inno. quod aliud in teste habet testificari in se sit publicum officium testis tamen non reddit testimonium ratione publici officii quod habet. id in teste non operatur tolerantia. sed fecus in prelatum quod habet publicum officium. et ad predicta adde quod no. spe. in ti. acti. §. j. Et in fi. glo. no. bñ hac vltimam. q. glo. ex qua colligitur quod ex actu gesto. cum intruso nomine ecclesie potest eum removere vel prelatum agere. ar. i. l. si vi. pponis. C. de rei ven. et hoc firmavit Bar. in d. l. si urbana in fi. et huiusmodi. huic siles in. c. fi. §. de scif. ma. hosti. tamen voluit limitare glo. ut procedat in diversis tractibus initis per intrusum cum diversis personis ut tunc teneatur factus initis in favore ecclesie secus in illis qui afferunt damnum nec debet fieri compensatio damni et commodi ex quo dicitur sunt persone. secus dicitur in diversis tractibus initis cum eodem. quod tunc debet fieri compensatio. §. Jo. an. tenet etiam in hoc casu cum glo. ut in diversis tractibus nunquam fiat compensatio sed cum eadem persona sint gesta. secus in vno actu cum eodem gesto. nam tunc non potest ecclesia recipere partem in favore suum et reijcere per parte alia. quod vñ et idem factus non debet claudicare. aut enim totum cassabitur aut sustinebitur. ar. bo. i. l. qd. si minor et i. l. ena. ff. de mino. xxv. an. et facit. c. j. in fi. §. de integ. resti. et hoc satis placet.

Preterite. Expense necessarie que faciunt capitulum pro electione prelati de bonis prelatum debent fieri vel reddi. Primo ponit dictum quod secundo determinat ibi modum. Hoc primo quod capitulum non tenet ex propriis redditibus facere expensas pro electionis negotio cum procedit utilitate prelatum. et ad hoc quotidie solet allegari iste tex. et vide alium tex. bonum in. c. cupientes in. §. penl. et vlti. §. eo. li. vi. Secundo no. ibi fiat vel reddantur duas practicas in huiusmodi expensis habendis. potest enim capitulum sede vacante capere de redditibus ipsius prelatum tantum quod sufficiat pro expensis. et hoc innuit tex. ibi dicitur fiant. potest et secundo expendere capitulum de propriis redditibus et postea repetere ex bonis prelatum putata a prelatum noviter creato. et hoc innuit tex. in verbo reddantur. et utrunque modum sentiunt huiusmodi doc. et clarus archiepiscopus in. c. fi. lxxij. di. Tertio no. quod sede vacante non potest capitulum occupare bona prelatum et contra occupantes sunt hodie perdit pene de quibus in. c. quod sepe. §. eo. li. vi. et in. c. presentis de offi. ordi. li. vi. et facit quod habet in de. statutum. §. eo. Ultimo notant hic doc. quod licet collegium eligentium possit constituui ex diversis ecclesiis ad actum electionis tamen solum capitulum ecclesie vacantis prosequatur negotium electionis talis facte. hoc videtur probare huiusmodi iuncto. c. scriptum. §. c. nam in electione patriarche constantinopolitani procedunt ad eligendum clericum aliarum ecclesiarum. ut in. d. c. scriptum et tamen solum capitulum constantinopolitani

tane ecclesie prosequitur hic negocium electionis. Adhuc qz h dicit simplr nō pbat ex ista iurib. nā i. c. scptū. illi clerici aliaz eccliarz fuerit admissi ex g. tia ad actū electōis. vñ electōe scā nō pnt al: qd ius pcedere cū sint fūcti g. a eis facta. ar. i. c. i. l. f. de re sti. spo. s. vbi ex p. s. uctudie vel p. uilegio forinseci clerici haberēt ius eligēdi vñcū caplo eccie vacāti crederē qz etiā forinseci clerici pnt pscq. negociuz electōis. qz ex q. hnt ius eligēdi interest eorū vt electio habeat effectū. ad h. qd le. z no. in. c. ij. de i. integ. resti. ¶ In glo. ibi vel als glo. nō apit an qualitercūq. fiat expēse in negotio electōis possint peti de bonis p. lature. nā debes scire qz qñq. sunt expēse p. electōe scēda puta in vocādis canonid. absentib. vel p. tabellione q. solet vocari vt p. ficiat instrumētū sup. ipa electōe scēda vel in p. sulcdo iurisperitos. Qñq. sūt p. electōe facta p. mouēda. puta vt obtineat p. firmatio vel vt elect. p. sentiat electi oni iam facte q. est abis a loco vbi facta est electio. ¶ Cū. sūt h. in singlari opi. dicēs qz expēse p. electione facta vel scēda dnt fieri ex bonis capli. qz capitulū i. eligēdo exercet officii suū z vtilitatem. suā z puni si nō eligit. vt in. c. ne p. defectu. s. eo. s. expēse scēde p. electōe iā facta p. mouēda debet deduci de bonis p. lature. z in istis expēsis intellexit istū tex. s. l. o. p. tenuit p. rariū h. dicēs qz indistincte expēse dnt fieri de bonis p. lature cuz tex. h. generalit. dicat p. electōis negociū zc. nec restringit se circa electōem iā factā p. mouēda. nec ob. motiū ¶ Cū. qz sepe q. s. facit expēse alteri. id ad qd tenet vt p. z in visitatōe p. lati. nam visitat expēsis subditoz. vt in. c. cū ex officij. de p. scrip. Idē patet in p. secatōe eccle. licet em p. lator teneat p. secatōe ecclias sibi subiectas nihilomin. pōt exigere p. curatōes. vt in. c. cuz sit romana. j. de simo. ¶ Cū. tñ dicebat illos casus esse sp. ales. Archi. tñ in. d. c. lxxij. di. videt seq. l. o. p. h. z cū trāseūt h. doc. scribētes z mihi placet h. dicitū qz officii capli in eligēdo nō d. sibi esse dā nosum. vt in. c. cū expediat. j. eo. li. vj. Itē eligēdo capli gerit negociū p. lature. ergo debet repetere expēsas ab ipa p. latura. vt in. c. cū p. causa. j. de p. cura. Et p. h. soluit alia questio nūqd. iste expēse p. negociū electōis fiende seu facte debeant deduci de bonis p. lature tñ an de bonis omnium s. ditorum. vt sic quelibet ecclesia subdita teneat cōtribuere. h. osti. h. multū instat z finalr. p. cludit qz i. h. seruanda est p. s. uctudo que est optia leguz interpretis. vt in. c. cū dilectus de p. sue. z in. l. de quib. ff. de legi. Et posset adduci iste tex. fm. cū q. d. s. fieri electio de bonis oim. subditoz p. illa v. ba. de bonis patriarchar. sūt totalr. exponēdo v. buz totalr. i. cōiter. Sed si nō pōt aparere d. p. s. uctudie dixit illas fiendas de bonis p. lature vacātis qz ipius p. n. cipaliter interest nisi expēse eēt g. ues multū. qz tunc dnt subditi p. tribuere cū teneant ad charitatiū substdiū. vt in. c. cū apls. j. de cens. s. mihi h. qd videtur in dubia p. istū tex. in. si. cū dicit qz expēse debēt reddi de bonis patriarchar. dūmodo canonici nō occupauerint decedētis patriarche bona. z sic loquitur tex. de bonis patriarche tñ. Idem videt apte

velle tex. in. c. cupientes. in. s. pe. j. eo. li. vj. vbi te. dicit qz debent fieri de bonis p. lature. Et p. illū ter. pōt solui alia qō que fit hic z subijct in glo. ¶ Nūqd. iste tex. habeat locum in electionib. alioz p. latoruz cum loquat solum de electōe patriarche. z dicēdum qz sic vt p. bat p. illū tex. z ibi in. s. ad h. in. d. c. cupientes. satis bene facit p. p. dicta opi. ¶ Cū. vt ex bonis p. lature deducant expēse p. electione iam facta p. mouenda nō aut. p. scēda z p. fecto h. p. s. s. satis d. iure sustineri h. p. cedēs opi. p. raria sit cōioz. qz ius eligēdi p. latorū fuit p. cessum caplo in p. uilegiū cū olim ius p. uidentū spectaret ad supiozem iuxta no. p. glo. in. c. q. s. j. eo. li. vj. Capli ergo volens vt p. uilegio sibi p. cesso si d. s. ab alio requirere expēsas. quia videt pōt. eligere vtēs iure suo q. gerēdo negociū alteri. Et ex p. dictis potest dubitari d. alia qōne nūqd. expēse fiende in exequijs p. latorū mortui debeāt fieri de bonis p. lature p. fertim si de func. h. habebat patrimoniū in q. habuit extraneū heredē. z in hac qōne nūq. reperit auctoritatez ali cui. antiqui. S. do. car. in h. breuissime dixit se credere qz sint fiende ex bonis p. lature quia p. cedunt ad negocium electionis. vt i. c. bone. s. e. el. ij. merito videt p. tinere ad ipsum negociū electionis. Sed ego hūc articulū disputauī plene z incipit disputatio semprouius. in qua tandē p. clusi qz expēse cōcernentes solatiū seu remediū anime defuncti debent fieri ex bonis p. lature quātūcūq. p. lator habuerit propriū. ar. optimū in. c. aplice. j. de donna. z. xij. q. ij. bone rei in quib. patet qz pōt ep. s. dare centesimā redditū ecclesie sue alteri inferiori p. suis sepulturis magnificandis. ad idēz. c. vbi piculum. j. eo. li. vj. vbi disponit qz mortuo papa tenet ecclesie inferiores celebrare exequias q. s. ecclesia vniuersal sit absoluta ab ipsius lege post ei. mortē in. c. pe. z vltimo de secun. nup. Ita dicendū in p. lato p. iculari quo ad ecclesiā suā. vt sic sit eadez ratio de parte quo ad ptem sicut de toto quo ad totū vt in. l. que de tota. ff. de rei ven. z in. c. pastoralis. in. s. item cū totū. de of. dele. Quēda expēse sūt ad p. solatōne z pompā viuoz. vt magnus apparatus funez in vestib. z alijs s. libus. z ista non puto deducenda ex bonis p. lature cuz tñ illas nō approbo. xij. q. ij. anime defunctoz. z p. sequere vt plene dixi in dicta disputatione. ¶ In eadem glo. ibi dūmodo maior ps capituli certet p. electo z obtineat zc. pondera bene glo. videt em duo requirere ad hoc vt iste expēse possint repeti ex bonis p. lature pluribus electis in discordia. primo qz maior pars capituli certet p. electo z qz obtineat. sed tu videt hic quod no. Inno. z pleni. p. glo. in. d. c. cupientes in fi. Et breuiter p. clude qz si electio est facta i. concordia saltē qz vnus tñ sit electus a maiori pte capituli. nec opponit aliquid a minori parte tñ in dubitanter habet locum iste tex. z quod. s. dictuz est. et ad hoc facit tex. in. d. c. cupientes in. s. ad h. Si vero plures sunt electi in discordia tunc non debent ex bonis p. lature capi expēse s. si maior ps capituli p. seq. vnā ptem z obtinet repetit postmodū illas expēsas. idem si nō obtinet dūmodo vnliter

negociū illud fuerit p̄secutus. s. maior p̄s. vt in. l. s. an yltro. ff. de ne. ge. minor aut p̄s nō repetit ex-
 pensas nisi obtineat qz habet p̄sumptōnez p̄tra se
 cū p̄sequat̄ maiore p̄te resistere t̄ dic vt pleni⁹ no.
 in. d. c. cupientes in fi. vide etiaz p̄ Oldra. q. xxij.
 vbi p̄sequit̄ de postulato religioso ordinis mēdi-
 cantū nūqd̄ debeat h̄re expensas de bonis p̄latu
 re cū nō habeat p̄p̄riū t̄ sentit q̄ sic. idem videt̄ de
 mēte glo. pal. in fi. ¶ In glo. in fi. adūte qz finis h̄
 glo. videt̄ p̄trariari p̄ncipio. nā in fi. sentit q̄ bona
 occupata d̄nt sufficere p̄ expēsis t̄ sic q̄ nō tenean-
 tur canonici illa restituere. In p̄ncipio d̄o sentit q̄
 p̄pter occupationē d̄nt cadere a iure suo. Jo. an.
 dicit q̄ occupata cōputat̄ in expensis de accusa. c.
 pe. t̄ sic sentit q̄ si expense excedūt q̄ poterūt cano-
 nici illas repetere q̄ten⁹ excedūt. sed p̄ h̄ nō r̄ndet̄
 ad motiuū glo. in p̄n. formatū. Cōcluderem sic q̄
 aut caplm̄ vacante sede capit̄ aliqua bona p̄ expē-
 sis fiendis i negocio electōis t̄ p̄cedit tūc opi. Jo.
 an. Aut capit̄ aliqua bona iniuste illa occupādo et
 h̄nt locū pene p̄tente in. c. qz sepe. j. e. li. vj. Aut ca-
 pitulū p̄lato creato t̄ inuito occupat̄ bona p̄tula-
 ria als̄ p̄tinentia ad p̄latū p̄textu expensarū tā factarū
 t̄ h̄z tūc locū p̄ncipiū glo. vt debeant isti occupat̄es
 p̄ vim cadere a credito. qz si creditor capit̄ vi rē de-
 bitoris d̄z cadere a credito t̄ iure suo. Et fm̄ h̄ac d̄i-
 stinctionē puto istū tex. in fi. intelligēdū. ¶ Ultio
 h̄ querit̄ q̄s debz custodire bona p̄lature vacantis.
 Sol. dicit h̄ hosti. q̄ custodia p̄tinet ad iconomuz
 siquē h̄z v̄l ad caplm̄ t̄ i defectū ip̄i⁹ ad metropoli-
 tanū. vt p̄bat in. c. nō liceat alicui. xij. q. ij. t̄ vide b̄
 hac materia q̄d̄ dixi in. c. bone. de appell. t̄ aliquid
 p̄ Inno. i. c. vnico. vt ec. b̄n. dixit aut̄ inter cetera h̄
 hosti. q̄ custodia bonoz ecclie vacantis p̄t ex con-
 suetudine cōpetere aliqb̄⁹ derid̄ non aut̄ laic. xij.
 q. ij. de laicis. q̄d̄. c. h̄ p̄fecto nō p̄bat de p̄suetudi-
 ne. t̄ p̄ dictū hosti. facit iudicio meo tex. in. c. gene-
 rali. j. eo. li. vj. vbi tex. gnāl̄ loquit̄ p̄sertim in fi. t̄
 approbat̄ p̄suetudinē in facultate custodiēdi bona
 ecclie vacantis nec distinguit̄ inter clericos. t̄ facit
 q̄d̄ no. glo. in. c. indicatur. lxxix. di. q̄ dicit q̄ cura
 rusticorū t̄ bonoz ecclie tp̄aliū p̄t cōmitti laico. ad
 idē vide q̄d̄ dixi in. c. edoceri. de resc̄p. s̄ dictū hosti.
 posset p̄cedē q̄n̄ laic⁹ p̄textu p̄suetudis v̄dica-
 ret sibi locū i administratōe tp̄aliū t̄ sp̄ialiū. tūc enī
 puto p̄suetudinē nō valere. ar. i. d. c. indicatum. t̄
 xij. q. ij. h̄mōi placiti. t̄ facit. c. cām de p̄sc̄p. t̄ de-
 bet is q̄ succedit i hac custodia facē inuētariū d̄ om-
 nib⁹ bonis ecclie. vt i. c. charitatez. xij. q. ij. t̄ bona
 ecclie vsurpās cōmittit sacrilegiū t̄ furtū t̄ nedum
 furtū simplex s̄ etiā peculat⁹. t̄ d̄z peculat⁹ furtum
 factū d̄ re publica q̄d̄ q̄uoz̄ pene subijc̄it. t̄ de his
 vide bo. tex. xxij. q. iij. in. c. q̄d̄ ḡ. t̄ fac. xij. q. ij. in
 c. qui abstulit. Abbas.

Cum post. Electio p̄ collationē
 ex intervallo celebrata
 nō valet. h̄ dicit̄ fm̄ opi. magis cōem. primo
 narrat factū electōis quā sc̄do cassat̄ ibi qz. ¶ Ho.
 p̄mo ibi p̄cordis iūcto tex. ibi collatōis tractatū. q̄
 h̄z electō sit facta i p̄cordia nihilomin⁹ fienda ē col-

latio nō nūeri ad nūerū ex q̄ vnū ē elect⁹. Lōpo. t̄
 dicit q̄ possit defendi electō h̄z non sit collatio zeli t̄
 meriti ex q̄ p̄cordis ē. p̄mū t̄si dicit̄ videt̄ placere Jo.
 an. t̄ vide q̄d̄ dixi in. c. qz p̄pter. s. e. naz p̄ma opi.
 videt̄ de mēte istoz iurū. ¶ Ho. sc̄do ibi cassam⁹.
 q̄ electio ant̄tata p̄ formā s̄bstātiālē non ē ip̄o iure
 nulla s̄ venit cassanda q̄d̄ tenuit̄ hosti. in. d. c. qz p̄
 p̄ter. s. co. t̄ p̄ se adducebat̄ istū tex. s̄ p̄trariū cōis
 tenet̄. s. q̄ sit nulla ip̄o iure vt pleni⁹ dixi. i. d. c. qz
 p̄pter t̄ istū tex. exponit̄ Jo. an. i. cassam t̄ irritam
 nūciām. ¶ Tertio t̄ vltio no. q̄ nō sufficit ad vali-
 ditatē electōis seruare oīa p̄tēta i. d. c. qz p̄pter. ni-
 si seruēt̄ fm̄ ordinē ibi traditū. nō em̄ sufficit face-
 re electionē nec req̄rere p̄sensū eligēdi nisi hec fiat
 t̄pe debito. q̄d̄ dixi in. d. c. qz p̄pter. ¶ Op. p̄ tex.
 videt̄ em̄ q̄ electio nō debeat vitari licet sit aliquā
 tulū p̄tracta post publicatōez p̄sensū t̄ collatōis
 tractatū. qz. c. qz p̄pter. solū videt̄ req̄rē vt publica-
 tio votoz debeat mox fieri postq̄ ip̄a vota fuerūt
 in sc̄pt̄ redacta nō aut̄ req̄rit vt post collatōis tra-
 ctatū mox fiat electō. vñ ex q̄ istō nō nūerat̄ inf̄ ea
 q̄ sūt de s̄balib⁹ h̄ forme nō d̄z vitare electōnē. ar.
 in. l. p̄cipim⁹ in fi. C. de appella. Sol. p̄pter h̄ s̄nū
 enā p̄. c. publicato. j. e. in fi. variat̄ plimū intellet̄
 istū. c. nā hosti. Inno. t̄ Abb. t̄ Lōpo. tenēt̄ q̄ elec-
 tio nō fuit hic retractata ex ista p̄tractōe seu ex di-
 latata electōe p̄ collatōis tractatū s̄ qz iste electus
 p̄sensit electioni de eo s̄c̄de dicunt̄ etiā q̄ sola req̄s-
 tio p̄sensū nō vitiat electionē qz b̄n̄ p̄t req̄ri con-
 sensus eligēdi vt pateat̄ de ipsius volūtate ne diu
 ecclia vacet si iste postmodū elect⁹ nō velit p̄sentire
 vñ p̄cludūt q̄ cā finalis h̄ cassatōis fuit qz iste h̄po-
 situs p̄sensit anteq̄ fuisset electus. Sed p̄bi. t̄ ho-
 sti. t̄ Jo. an. tenēt̄ p̄trariū dicētes q̄ nisi electio fiat
 statim post publicatōnē p̄sensū t̄ collationis tra-
 ctatū nō valet p̄mo p̄istū tex. q̄ videt̄ h̄ apte velle.
 Itēz qz fm̄ p̄bi. illa dicitio mox posita in. c. qz p̄p̄
 circa publicatōnē fiendā videt̄ postmodū repeti-
 ta dum s̄bjc̄it̄ de electōe fienda. ar. in. l. titia. ff. de
 verbō. obli. nā ea que dicunt̄ in p̄fationib⁹ viden-
 tur postmodū repetita vt ibi. t̄ facit. c. apls. xxij.
 q. vij. Item fm̄ hosti. si publicatio d̄z fieri mox po-
 tius electio debet statim fieri post collationis tra-
 ctatū. nā ex multitudine scrutatorū posset subesse
 causa differēdi publicatōnē t̄ t̄si ius req̄rit q̄ statim
 fiat publicatio. vt i. d. c. qz p̄pter. s̄ nulla p̄t s̄besse
 legitima causa differēdi electionē post publicatio-
 nem p̄sensū t̄ collationē habitā ergo de mēte iu-
 ris fuit vt etiā ipsa electio deberet̄ statim sequi. fatēf̄
 t̄ p̄bi. t̄ hosti. q̄ mora naturalis t̄ cōp̄diosa nō
 habebit vitare electionē. ar. in. l. antiqtas. C. de
 testa. idē si post publicatōnē habitā diceref̄ missa
 d̄ sp̄ū sc̄tō. v̄l tractaref̄ p̄cordia dūmodo nō diūta-
 tur aī electionē ad extrancos actus sicut h̄ cōtin-
 git. t̄ p̄ h̄ intellectu q̄ ex dilatata electōe fuerit fa-
 cta hec cassatio t̄ nō ex p̄sensu p̄st̄ito p̄ electū addu-
 cit Jo. an. istum tex. in fi. in eo q̄ cassat̄ illā electio-
 nem ex inordinato processu dumtaxat. t̄ sic nullo
 modo tangit vitium electi. nam si iste consensisset
 in electionem incidisset in vitium electionis et sic

electio fuisset cassata propter vitium ipsius electi. Sed aduerte quia glo. videtur sentire tertium intellectum. dicit enim quod propter duas causas fuit cassata h[uius] electio. primo quod electio fuit protracta. secundo quod consensus istius propositi fuit requisitus a[n] electores et presbiter. vnde concludit quod vtriusque istorum reddit forma inualem. et profecto iste intellectus glo. magis p[ro]ueit h[ic] q[uam] p[re]cedens intellectus doct[or]is. s[ed] glo. non defecit legem suam p[ro] motiua super facta maxime p[er] Jo. an. i. eo quod subtiliter ponderauit textum. quod in causa cassationis fundat se super in ordinato processu d[ic]t[ur]at et non tangit ambitus et vitium electi. Sed ego defecendo h[ic] intellectum glo. quod mihi videtur verissimum dico quod quilibet illarum causa est sufficiens ad nullitatem electionis inducendam. et quod vtraque p[ro]currit h[ic]. nam respectu more protracte in electione et collatione videtur textus aptus h[ic]. secundo potest allegari textus. i. d. c. quod propter nam ibi requiritur ut mor fiat publicatio consensus propter finem electionis p[ro]sequende. ut patet ibi in collatione habita eligat et pax q[uod] p[ro]desset ilico publicare scrutinium vel collationem facere nisi postea statim sequeretur cois electio cum illa sint ordinata ad finem electionis et h[ic] intellectum t[er]tia etiam glo. ibi licet non induxerit textum. modo p[re]dicto. respectu vero consensus requisiti p[ro]positi t[er]tia videtur textus. h[ic]. nam papa in principio a[n] cassationem expressit istas duas causas. q[uod] a v[er]bo h[ic] non est recedendum ex quo non p[ro]stat de m[er]ito p[ro]na. ff. de le. iij. l. non alit. et i. c. si. de v[er]bo. sig. nec ob. motiui Jo. an. quod consensus h[ic] electi non fuit requisitus a[n]q[ue] vota eligentium redigerent in scriptis vel publicaretur q[uod] casu potuisset iste notari de vitio ambitus quod p[ro]sensisset a[n]q[ue] electores in ip[s]o consensus. s[ed] h[ic] solu[m] d[icit] quod consensus istius fuit requisitus a[n]q[ue] e[st] electio. i. a[n]q[ue] sequitur cois electio in singularibus consensus p[ro]stat in scrutinio p[ro]ut d[icit] fieri sic dixi in. c. quod propter. vnde non potest notari vitium ambitus ex quo o[mn]es electores in ip[s]o consensus fuerat in scrutinio. et sic erat vocat[ur] a deo et a fratribus. ut in. c. cu[m] in iure. et quod ibi d[icit]. s. e. solu[m] q[uod] p[ro]sentiendo a[n] electores coiter facta fuit peccatum in forma. c. quod p[ro]p[ter]. s. e. non aut[em] in forma naturali ip[s]o electionis. nam finis ius naturale et morem antiquum non est necesse ut sequat[ur] cois electio. s[ed] ex solidis consensus singularit[er] p[ro]stat resultat electio sic hodie resultat in o[mn]ib[us] electioib[us] in quibus non est seruanda forma. c. quod p[ro]p[ter]. ut no. Inno. i. d. c. cu[m] in iure. et gl. i. c. sic cu[m]. j. e. l. vj. fac singulari quod no. Inno. in. c. q[uod] sic de elect. vbi d[icit] quod solu[m] consensus eligentium est forma naturalis electionis. q[uod] recludo quod si consensus e[st] p[ro]stat in scrutinio peccat in forma d[ic]t[ur]at. c. quod propter. non aut[em] notat p[ro]sentiens aliquid ambitus s[ed] potest videtur errare in iure positiuo. quod finis ius naturale et p[ri]meu[m] non requirebat alia electio. Et ut singularit[er] dicit Inno. in. c. p[ro] tuas. el. ij. de simo. non est peccatum male intelligere canonem cu[m] sit de iure positiuo. vnde iste electus errauit in illa forma. c. quod p[ro]p[ter]. q[uod] est de iure positiuo merito dicit h[ic] papa in fi. q[uod] cassabat ista electione ex inordinato processu d[ic]t[ur]at peccatum istius electi. quod habito respectu ad vtraque causam superius allegatam processus d[ic]t[ur]at fuit inordinat[us] quod non finis ordinem. c. quod propter. fact[us] quod ille ordo requiritur ut statim fiat electio post collationem non aut[em] p[ro]ut d[icit] requiri consensus requisitus antea[m] sequeret[ur] cois electio. et ex istis iustificat

tur tota ista l[et]tera qua[m] optet d[ic]nare i[n] aliq[ua] fm[il]ec. doc. nec ob. c. publicato. j. eo. sup[er] q[uod] fundat p[ri]mo intellectu Sof. et sequitur. nam ibi electores in fraude electi p[ro]trahat electionem merito superior potest compellere electores ut pueniant ad electionem non obstante mora contracta post collationem habitam et electionem secutam. et h[ic] ne supplantet elect[us] ad electorib[us]. h[ic] aut[em] text[us]. p[ro]cedit quoniam electores sine fraude electi ex ignorantia vel negligencia seu aliq[ua] malicia differunt electionem p[ro] collationem habitam. h[ic] aut[em] mora d[icit] vitare electionem ut h[ic]. et h[ic] idem no. i. d. c. publicato. id[em] Pe. et Abb. dat h[ic] p[ro]stat q[uod] si tu faues electioni p[ro]cures ut electio non fiat ex quo non fuit s[ec]uta incotinenti s[ed] p[ro]cures ut superior compellat electores ad eligendum ut in. d. c. publicato. Si vero istas p[ro] electionem p[ro]cures ut electio subsequat[ur] p[ro] mora quod erit nulla. ut h[ic] p[ro]p[ter]. Quali[ter] aut[em] debeat se habere elect[us] quoniam requiritur ut p[ro]sentiat electioni de se facte vide bo. glo. vij. q. j. in scripturis. Et meli[us] p[er] Inno. in. c. cu[m] in iure. s. e. vbi dicit quod si consensus requiritur a[n] electores non d[icit] iste p[ro]sentire quod postea cassaret electio propter ambitum. ut h[ic] fm[il]ec vnu[m] intellectum sed d[icit] r[ati]onem nolo quod me eligatis et ita rogo. potest etiam finem vnum intellectum dicere non intendo dei vocationi resistere. et sic potest indirecte declarare vocationem suam. nam ut dixit notat[ur] Inno. h[ic] et etiam sentit glo. quoniam est vtile require[re] voluntatem eligendi a[n] electores ne si p[ro]tingeret electioni postea renuere vili p[ro]vidatur dignitas et differatur p[ro]uisione ecclesie Si autem requiritur consensus p[ro] electionem factam potest elect[us] r[ati]onem nolle volo et volo nolle. potest aut[em] finem cu[m] est honestum non statim p[ro]sentire s[ed] aliquantulum resistere ne notet ambitum non t[ame]n ip[s]e d[ic]nare si incotinenti ip[s]e p[ro]sentiat si forte dubitat ne aliq[ui]s p[ro]uisionis se ingerat. vnde tunc potest dicere charitas cogit me ad consentiendum. ar. vij. q. j. sciendum. et c. q[uod] ep[iscop]atu[m]. Quali[ter] aut[em] d[icit] r[ati]onem postular[em] vide glo. in. d. c. cupientes. in. s. pe. et p[ro] h[ic] d[icit] limitari finis h[ic] gl. fi. du[m] dicit quod si eligendum dissentiat non d[icit] eligi. d[icit] enim intelligi quoniam p[ro]stat p[ro]cise quod non vellet ep[iscop]atu[m] seu acceptare electionem ad aliam dignitatem. sec[us] aut[em] vbi p[ro] honestate diceret se non velle p[ro]sentire. quod ut dicit hosti. fugietes et inuiti d[icit] eligi non aut[em] ambicetes et se offeretes. ut in. c. in scripturis. vij. q. j. nu[m]quid aut[em] peccet elect[us] non p[ro]sentiendo electio de se facte distigue ut no. Jo. an. i. c. si electio. j. e. l. vj. in nouella.

Constitutis. Monachus vni[us] fact[us] abbas i[n] electio[n]e abbat[is] p[ro]p[ri]i monasterii vocem non h[ab]et etiam si tale ius ab abbate et monachis p[ro]p[ri]i monasterii sibi fuit reseruatum. p[ri]mo potest petitor actor. secundo expressione cause. tertio finiam p[ro] actores p[ro]p[ri]i cam inepta. scda ibi cu[m] aut[em]. tertia ibi nos aut[em]. Mo. p[ri]mo quod cu[m] petitor actor est p[ro] iuri di spositio[n]e tenet exp[re]m[en]t[um] cam petendi. nam p[ri]ma fronte libellus videtur inept[us] et p[ro]p[ri]is reijciend[us]. ut i. c. j. et quod ibi no. Clin. de offi. vica. merito ad iustificat[i]o[n]em libelli d[icit] causa exp[re]m[en]t[um]. et p[ro]cordat. c. ad decias. de re. spo. li. vj. et facit quod no. Inno. in. c. ij. de dila. Secundo no. quod monachus electus in abbatem alterius monasterii nullam co[n]i[n]em habet deinceps cu[m]

priori monasterio nec potest etiam expressse sibi reserua
re ius seu locum in primo monasterio et hoc quod esset con
tra iuris dispositionem nisi forte unum deperderet
ab alio. de quo dicitur ut habetur in. c. si. de reli. do. et in
c. j. de priu. li. vj. Idem dicitur si monachus promoueret
ad ecclesiam parochialem non tanquam claustralis sed tanquam cle
ricus et rector secularis nullam conditionem retinet cum pri
ori monasterio imo soluit a iure prioris monaste
rii. xvj. q. j. ne per cuiuslibet. nec tenet talis habere
socium sui ordinis. quod ex quo alienat a monasterio non
tenet abbas dare sibi socium. ut no. glo. in de. ne in
agro. in. s. ad h. de sta. reg. **¶** Quero per declarato
ne littere quare istud ius habendi vocem in capitulo non
potuit concedi istis abbatibus cum in multis iuribus vide
atur perbari prius. ut in. c. scriptum. s. e. ubi propositis et
oibus platis ecclesiarum uentualium fuit concessus ius eli
gendi in aliena ecclesia. ad idem. c. cum ecclesia sutrina. o
ca pos. et pp. ubi fuit retractata electio quod plati eccle
siarum uentualium non fuerunt vocati ad illam electionem
cum essent in possessione iuris eligendi. nam absque eo quod
isti haberent locum monachorum in priori monasterio po
terant habere ius eligendi ex concessione illorum ad quos spe
crabat electio. ut in dictis iuribus. nam penitus extra
neco potest istud ius eligendi concedi ab his priores prae
terea. ut in. d. c. scriptum. et quod ibi dicitur. et presertim reli
giosis ubi videtur quod hoc ius concedi possit. ar. op. in. c.
obscuro. lxxij. di. So. istud. c. variis modis intelli
git per doc. in ratione decidendi. Hof. enim dicit quod cum istud
monasterium esset exemptum et immediate pape subiectum
non potuerunt isti monasterii huius seruituti subiacere
sine licentia pape. propterea istis fuit concessum ut haberent
vocem in. c. nihilque fuit dictum ut haberent ius eligendi
vnde cum illa concessio esset odiosa debebat restringi et non
extendi ad facultatem eligendi. ar. in regula odia. de re.
iur. li. vj. Iste intellectus non placet hosti. quod per hanc ser
uitutem nullum iudicium generabat pape id non erat
necesse ut haberent ipsi consensum. posset adduci per hoc
dictum quod no. Inno. in. c. querente de offi. ordi. nec
fuit enim haec concessio erat odiosa imo fauorabilis cum con
silia plimorum sint redanda in electione. ut in. d. obscuro.
tibus. et ubi multa consilia ibi salus. puerbiox. xxiiij. c.
hinc cano. quod a plibus querit facti inuenit. ut in. c.
prudencia de offi. dele. Sed prima consideratio Hof. po
test saluari ut statim subiiciat. Lopo. sentit alius in
tellectum dicens quod sine consensu dioecani non valisset
ista concessio. ar. xij. q. ij. abbatibus. et. xvij. q. iij. In ve
ditionibus. quasi velit dicere quod quemadmodum alia
bona immobilia vel mobilia preciosa non possunt alienari
per monasteria sine consensu superioris. ut in dictis iuri
bus prime alle. ita nec istud ius interessendi electio
ni seu capitulo. et ex hac consideratione potest saluari ut dixi
dictum Hof. nam imponere seruitutem ecclesie est quodammodo
alienare iura ipsius ecclesie merito debuisset inter
cedere consensu superiori. et sic pape si monasterium erat ex
emptum vel episcopi si non erat exemptum ut le. et no. i. c. aucte de
priu. li. vj. et i. c. nlla. xcij. di. **¶** Tertia lect. ponit hoc
hosti. dicens quod clerico et monacho etiam ut monacho
potest concedi etiam ut habeat vocem eligendi ita ut vox sua
valeat sicut vox alterius de capitulo. ut in iuribus in pnd

pio allegatis. hoc enim non valuit concessio quod agebat ut
isti abbates remaneret fratres et monachi prioris
monasterii. vnde cum hoc fieri non possit ut. s. dixi non po
terat per prius habere vocem in capitulo prioris monaste
rii. fateor tamen ipse hosti. quosdam dixisse quod clericis se
cularibus possit istud ius dari vocem concedi. ut in iu
ribus pall. non tamen monachis vel clericis alterius profes
sionis. fac. de. j. j. co. n. et ex his posset colligi quarta
lect. **¶** Quinta lect. sentit hoc Hof. an. dicens dictum ho
sti. posse concedere quod ecclesia vacante ius eligendi pro
vno actu seu per electionem imminenti concedit extraneis.
quod casu loquuntur prius istud ius in posterum seu in futu
rum concedi non potest. quasi velit dicere quod licet possit tras
ferri prius eligendi in prima electione dum ecclesia vacat non
tamen potest concedi istud ius ecclesia non vacante presertim quod
ficeret concessio indeterminata ut semper quicumque con
tingeret ecclesiam vacare haberet isti ius eligendi. et
ad hoc adducit dictum Lopo. dicens quod ecclesia non vacan
te non potest alicui noie proprio concedi ius eligendi. quia
apud via permissioni vacaturi beneficii contra. c. ex tenore.
j. de pces. pben. et c. constituitur eo. n. si noie collegii
sentit quod valeret concessio. ar. in. c. consultationibus. j. de
dona. hec lect. Hof. an. puto quod debet intelligi secundum Lopo.
et Hof. ut possit concedi tamen cum licentia superioris ne
stringat iura ecclesie alienari. Et ex predictis possumus
colligere multas rationes decidendi ad istum textum. ut di
camus primo quod concessio hoc facta non valuit quod non interue
nit consensus superioris. secundo quod fuit facta personis et non
ecclesie respectu vacaturi beneficii. vel tertio quod ageba
tur ut isti remaneret fratres et monachi prioris mo
nasterii quod esse non potest. secundo autem si monasterio vacan
te per illam vice daret abbatibus alterius monasterii po
testas eligendi. nam tunc valeret concessio quod non contingit
hoc casu alienatio nec apud via ad vacaturum beneficium
nec daret ius monachatus sed solum concedit per utilitate ec
clesie ut habeant plura iudicia in electionis actu. ut i. d.
c. scriptum. Et adverte quod predicta dare procedunt quod ad ex
cludendos istos abbates actores in iure perpetui re
spectu cuius distaxat concludunt he rationes doct. sed re
spectu possessionis non videtur hoc per doc. aliquid boni sen
serint. nam potest acquiri possessio alicui rei vel iuris cuius
perpetuas de iure haberi non potest. ut per bar. i. l. j. si vir.
ff. de acq. pos. et in. l. j. de iur. ff. de vi et vi arma.
ubi patet quod licet maritus non possit rem donare uxori ita quod
dnum ex tali donatione nullo modo transit tamen si res do
nata traditur transit possessio in mulierem quod possessio
habetur plimam facti. ut in. c. cum nris de pces. pbe. adeo quod
si mulier spoliatur ab alio re sibi donata a marito potest
agere interdico vnde vi ad possessionem recuperandam
ut per bar. no. in. d. de iur. ff. de iur. ff. de vi et vi arma.
xiiij. q. j. in summa seu in. s. j. in glo. mag. et per supposi
to quod concessio istis abbatibus facta non valuit quod ad tras
ferendum ius eligendi respectu perpetui fuit tamen translata
possessio ex qua post concessionem fuerunt isti admissi ad
actum capitulares. ut dicitur in glo. j. et ratione possessionis quam
habebant debuerunt vocari ad electiones. et si fuerit pre
ceptum debebat posse agere ut electio ratione preceptus re
tractaret. ad h. c. cum ecclesia sutrina pale. ubi solum
propter possessionem iuris eligendi fuit retracta
ta electio facta contemptis illis qui erant in possessione.

Et q̄ glo. j. h. nita r̄ndere ad illū tex. q̄ ibi allega-
batur cōsuetudo noie ecclesiar̄ h allegabat̄ cōces-
sio facta noie pprio. tñ ex hoc nō colligitur apta rō
diuersitatis. nam saltem nomine pprio poterant
habere possessionez cum possessio sit qd facti. vt s̄.
dixi in muliere. iō ad istum tex. r̄ndeo alr. z p̄mo
potest dici q̄ h non agebatur possessio s̄ agebat̄
p̄fessoria actione. s̄ respectu pprietatis. qz forte dī-
cebāt isti abbates se habere ius interessendi caplo
z ita petebant p̄nūciari. Et p̄ fundamento intenti-
onis eoz adduxerunt causam ineptā merito suc-
cubuerunt. z hunc forte intellectū sensit glo. in fi. z
adduco p̄ h istū tex. dū dicit in eo q̄ isti fuerūt iussi
exp̄mere q̄ iure deberent isti electiōi interesse. z sic
pondera verbum debere q̄ sapit ius pprietatis. po-
test q̄ itelligi q̄ isti fundabant se sup possessione pe-
tētes electiōne cassari. vtpote factā eis exclusis qui
erant in possessione. Et tunc ad p̄riū r̄ndeo duplt̄.
Primo q̄ cum isti essent in hac possessiōe mala fide
qz iure resistente p̄ rationes. s̄. alr. non tenebatur
capitlm̄ ipsos vocare ad electionem. qz possessor
malefidei nullum commodum potest habere nec
suffragium suum debet computari i numero alioz
vt nōbilit̄ dixit Inno. j. eo. cum ana. qd̄ tene mēti
Secūdo qz potest itelligi q̄ cū ista possessiō esset
p̄tra ius pprietatis non debebat habere effectum
restitutorium saltem p̄tra habentes ius pprietatis
nisi coloraretur p̄ aliquam cām pbabilem. vt no. p̄
batur in. c. ad decimas p̄al. hic aut̄ non solum colo-
rabatur possessiō imo fuit expressa cā p̄tra ius. vñ
quemadmodum nō debent obtinere vt fiat eis re-
stitutio possessionis. vt in. d. c. ad decimas. ita non
debent obtinere vt retractetur electiō p̄ alios facta.
vt no. p̄bat̄ h iuncta gl. in prin. qd̄ est valde no. z
ad. s̄. dicitur sup̄ius alle. dic q̄ ibi mulier agebat
interdicto p̄tra tertium pro quo non faciebat ius
cōe. hic aut̄ agebatur p̄tra capitulū istū monasterij
fiscali. p̄ quo facit ius cōe cum ad ipm̄ caplm̄ dūtax
at spectet electiō abbatis de iure cōmuni. vt in. c. j.
s̄. e. z in. c. cuz dilect̄ de p̄sue. z p̄ hac diuersitate vi-
de bo. gl. in. d. c. ad decimas. z in. c. j. de p̄sc̄. li. vj.
z qd̄ plene dixi i. c. in. literis de resti. spo. Itō ob. c.
cum ecclesia sutrina. de causa pos. z p̄zi. naz vt ibi
dixi possessiō ibi erat colorata ex diuturnitate t̄pis.
nam longo t̄pe fuerant in possessione z presumebā-
tur possessores bonafidei. vt no. dicit Inno. in. c. ij.
de in. inte. resti. z vide ad intellectum illi. c. cum ec-
clesia. q̄ ibi plenius dixi. z p̄ hoc habes hūc tex. ple-
ne declaratū tam respectu iuris pprietatis q̄ pos-
sessionis. ¶ In glo. j. ibi quia isti t̄pe petitionis fu-
erant r̄. h r̄ndio nō euacuat formaliter cōtrarium
quia licet nunc non essent in possessione potuerūt
esse t̄pe electionis. nam respectu illi. c. statuti isti tūc
agebant. Inno. vero r̄ndet formaliter dicens q̄ il-
la regula q̄ quis non cogit̄ dicere titulu suē pos-
sessionis fallit p̄pter p̄sumptionem p̄trariā. C. de
p̄ba. l. siue. z in. c. vnico. vt ec. bene. Itēz dic q̄ pos-
sessiō ista erat p̄tra ius. vt s̄. dixi. merito tenebant̄
exp̄mere cām. vt in. d. c. ad decimas. z. c. di. in
c. p̄tra mozem. z in. c. j. de p̄scrip. li. vj.

Ecclēsia vestra. Electiō debet fieri verbo z d̄ illo in quē cōsenserit maior pars capitu-
li. z non respectu aliaz p̄tū. z est casus notabilis
et quotidie allegat̄. p̄mo ponit̄ p̄positio negocij
sc̄do ip̄i. examinatio ibi verum. tertio sn̄ia. ibi vñ.
¶ Ho. p̄mo ar. opi. z quasi expressum q̄ ad validi-
tatem electionis non sufficit quē habere maiorem
partē capituli nisi habeat etiā z maiorem respectu
numeri. nam vt h̄ vides nulla examinatio fuit fa-
cta h̄ de sanioritate z h̄ qz nō expediebat. nā si suf-
fecisset sanioritas papa h̄ examinasset. z electionez
sanioris p̄tis approbasset. nec est verisim̄ q̄ aliqua
pars non esset sanior. aut respectu zeli ip̄oz eligen-
tiū. aut respectu meriti electoz. z p̄ hanc cōsideratō-
nem puto h̄ esse tex. p̄tra opi. Inno. in. c. scriptuz.
s̄. eo. z in. c. qz p̄pter. in quib̄ voluit sufficere sani-
orē p̄tem. z vide qd̄ dixi in. d. c. quia p̄pter. ¶ Se-
cūdo no. q̄ in electione requirit̄ p̄ forma substan-
tiali verbalis electiō. vñ nō sufficit factū eligentiuz
electionē tacite importans. s̄le in baptismo i quo
requirūtur verba ad substantiā ip̄i. vt in. c. j. de
baptis. z in petitione ap̄loz. vt in. c. ab eo. de ap. li.
vj. factū ergo nō equipollet verbis vbi verba sunt
de substantia. vt h̄. z in dicitis iuribus. als non min̄
ualet factū q̄ verba. vt in. c. dilecti. j. d̄ ap. xj. q. iij.
in. c. existimant. q̄re puto q̄ in electionib̄ in quib̄
non est seruanda forma. c. qz p̄pter. s̄. e. nō sint ne-
cessaria verba d̄modo cōster de consensib̄ eligen-
tiū p̄ ipm̄ factū sicut in matrimonio carnali. iuxta
no. in. c. tue. z in. c. cum apud. j. de spon. ¶ Sed q̄
ro nunquid dispositio istius. c. habeat locū in om-
nib̄ electiōib̄ vel in alijs negocijs explicandis p̄
vniuersitatem vt ad illoz validitatem nō sufficiat
maior pars cōparatōne aliaz p̄tū. sed requiratur
maior pars totius vniuersitatis seu capituli. Inno.
videt̄ h̄ sentire q̄ nō. dicit em̄ opponendū de. l. ma-
ior. ff. de ver. sig. q̄ h̄ iō nō valuit gestū ab ista par-
te. qz. c. quia p̄pter. disponit vt electiō fiat a maiori
pte capituli. q̄si sentiat q̄ vbi nō est seruāda forma
illius. c. sufficit maior ps etiā respectu aliaz p̄tū
sed p̄fecto h̄ dicitū Inno. nō est verū. p. c. j. d̄ his
q̄ si. a ma. p. ca. vbi in oib̄ explicandis p̄ vniuer-
sitate daf̄ p̄ regula vt non valeant gesta nisi fiant a
maiori pte capituli z saniori. sed nō pōt dici maior
ps capituli vbi nō ē maior ps oim̄ qui intersunt ca-
pitulo. nam maior ps respectu p̄tū minoz nō pōt
dici maior ps capituli. qz capitulū cōstituit̄ ex oib̄
ibi p̄sribus. z facit qd̄ no. in. c. scriptū. s̄. e. z sentit̄
glo. in. l. nulli. z. l. plane. ff. qd̄ cuiusqz vniuer. no.
facit. l. qd̄ maior. ff. ad munici. z ap̄tius h̄ sensit gl.
fi. in. c. sicut. j. eo. li. vj. vbi glo. sentit̄ notabilē theo-
ricam in casibus in quibus non ē seruanda forma
c. qz p̄pter. z p̄pter discordiā nō pōt haberi maior
ps totius capituli vt p̄mo illi de capitulo seu vni-
uersitate faciant p̄uisionē seu statutuz vt valeat id
qd̄ fuerit factū a maiori pte cōparatōe mioz p̄tū va-
let em̄ tal. p̄uision. qz oēs videt̄ postea cōsentire. et
ita ē statutū i electiōe rectoris hui. studij Senēsis
quod quidē statutū valet p̄p̄dicta. cessante aut̄ sta

tuto nõ valeret electio rectoris nisi haberet maiorẽ partẽ totius vniuersitatis p istũ tex. z p p̄dicta. z sic als vidi p̄dãue p̄pter hunc defectũ electionez rectoris retractari. nam cũ vniuersitas sit quoddam corpus fictũ representatur p singulos d̄ vniuersitate. vt in. l. mortuo. ff. de fideiul. non p̄t dici istud corpus vniuersitatis aliqd̄ fecisse nisi saltey maior pars totius corpis p̄cludat. qz fictione iuris q̄d fit a maiori pte istius corpis attribuit̄ toti corpi. vt in c. j. de his q̄ fi. a ma. p. ca. z in. d. l. q̄d maior. z in. l. aliud. s. referẽ. ff. de re. iur. z facit q̄d no. glo. in. c. j. ne se. va. li. vj. q̄ dicit q̄ in expectantib⁹ ad ep̄m et ad capitulũ oportet ad validitatẽ actus q̄ ep̄s habeat secũ maiorẽ ptem capli. qz als non diceref capitulũ secũ cõcurrere. z facit q̄d dixi in. c. postulasti de p̄ces. p̄ben. z p̄ fre. p̄silio. j. ¶ Sed p̄tra tex. z p̄dicta op. de. c. qm̄. d̄ iurepa. vbi valet p̄sentatio facta a maiori pte patronoz licet nõ cõcurrat maior ps oim. So. dicit̄ doc. cõter illud p̄cedere i patronis q̄ p̄sentant vt singuli. z nõ vt collegiũ. sec⁹ autẽ in spectantibus ad validitatẽ ip̄i⁹ dispositionis maioris p̄tis totius collegij. q̄d intelligo de maiori pte exãtũ tunc in collegio. nam vt cõstituaf vniuersitas sufficit p̄sntia duaz p̄tũ vocandaz. z valet q̄d fit a maiori pte istoz. vt no. in. d. l. nulli. z l. plane. dixi plenius in. c. cũ nobis. s. co. z in. c. cũ oēs d̄ cõstũ. ¶ Sc̄da regula q̄ in spectantib⁹ ad plures vt ad singulos in casibus in quib⁹ valet dispositio maioris partis sufficit maior cõpatione minoris partis vt in. d. c. qm̄. z vide q̄d ibi dixi. z fallit p̄ma regula i electõe puincial̄ de ordine mioy. nã valet electio facta a maiori pte p̄tũ p̄promittẽtũ cõpatoe mioy vt in. d. c. exiui. s. demũ. d̄ x. sig. vbi tex. singularis et p̄istũ tex. p̄ locũ a sp̄cãli p̄bat q̄d. s. tenui q̄ etiã vbi nõ ẽ seruãda forma. c. qz p̄pter. habet locuz dispositio hui⁹. c. q̄d no. z ad. d. l. maior. ff. de x. sig. p̄ quã mouebat̄ Inno. dicit̄ Sof. z Uln. q̄ ibi dicitur maior pars respectu aduersarij qui minori tpe possederat. nõ autẽ dicit̄ maior ps respectu ton⁹ anni. ita h̄ p̄t quis dici electus a maiori parte nõ respectu totius capituli. s̄ respectu minor p̄tũ. sed h̄ nõ sufficit in gerendis p vniuersitatẽ. ¶ In gl. in verbo. post appellatõnẽ in fi. h̄ glo. vt dicit̄ doc. et bene destruit literã que hanc appellationez vocat legitimã. vñ ad. c. qz p̄pter. p̄ q̄d gl. mouent̄ respondẽt q̄ post publicationem scrutiniũ nõ p̄t interponi appellatio ad impediẽdã scz electionẽ futurã quia non subest tũc causa iusta retractãdi electõez p̄sensus maioris z sanioris p̄tis. nã istud est de requisitis in. c. qz p̄pter. ad idẽ. c. auditis. s. e. ti. vt ex aliqua alia iusta causa potut hic interponi appellatio. Abbas.

Cl̄m in magistrũ. Nõ pro abbatẽ eligi nõ p̄t. primo recitat factũ. se cõdo. puidet̄ ibi mandamus. ¶ Flo. p̄mo p̄ncipiũ ad q̄d solet allegari quonidie iste tex. z facit contra magistros momentaneos hinc alibi dicit̄ tex. h̄ie ro. longo tpe disce q̄ postmodũ doceas. xvj. q. j. sic viue. z in. c. si clericatus. z alibi. miserũ est cũ fieri

magistrũ qui formã discipuli nõ assumpsit. lxxj. di. l. c. miserũ. ¶ Sc̄do no. ibi nec sit p̄ficiendus. ar op̄timũ z quasi exp̄sum q̄ nõ solũ p viam electionis. sed etiã p viam puissionis non d̄t nisi p̄fessi in abbatẽ assumi. si ergo cõuentu negligẽte eligere potestas deuoluerẽ ad supiorẽ immediatũ. iuxta tex. l. c. ne p̄ defectu. s. co. nõ poterit iste supior salua auctoritate romani pontificis p̄ficere nõ p̄fessum. ad idẽ facit de. qz regulares. de sup. neg. pla. vbi no. colligit̄ q̄ is ad quẽ sit deuolutio ex negligentia tenet̄ eligẽ seu pmouẽ hoies illi⁹ qualitatis cui⁹ crãt̄ astricti p̄mi electores. ¶ Flo. vlt̄er⁹ q̄ diocesano loci subsit̄ monasteria. vt i. c. mōasteria. z. c. abba tes. xvij. q. ij. s̄t̄ tñ exẽpta a lege diocesana. vt i. c. dilect⁹. de of. oz. vbi plene de hoc no. vñ verbũ dio cesano. cap̄it̄ h̄ iargo mō. p̄prehendit̄ em̄ iurisdit̄õnem ep̄alem generaliter. vt no. in. c. auditis. de p̄scrip. ¶ Quero nũqd̄ sufficiat tacita p̄fessio ad h̄ q̄ q̄s possit̄ pmoueri in abbatẽ. dic q̄ olim sufficiebat ar. h. nã iste tex. solũ requirebat q̄ p̄fessio nẽ quis efficeref p̄mo monachus vel regularis canonicus. z ad h̄ sufficiebat indubitanter tacita p̄fessio. vt in. c. j. de regu. li. vj. z in. d. c. ij. eo. n. hodie v̄ro requirit̄ exp̄ssa p̄fessio als nõ valet electio vt in. c. nullus. j. eo. n. li. vj. An autẽ possit̄ p̄fici tacite p̄fessus p viay puissionis. dic vt ibi no. p̄ Jo. an. ¶ Sc̄do querit̄ quid in prioratibus z alijs administrationibus regularibus. Sof. dicebat̄ Egi. q̄ illis poterat̄ p̄fici nõ p̄fessus sed hodie falsum est istud. vñ etiã in illis cõsequẽdis requirit̄ exp̄ressa p̄fessio. vt in. d. c. ne in agro. s. pe. de sta. reg. z tene menti illũ tex. ¶ Tertio querit̄ nũqd̄ canonic⁹ regularis possit̄ eligi in abbatẽ. h̄ littera videt̄ innuere q̄ sic. sed tu intellige in monasterio canonicoz. si autẽ esset monasteriũ monachoz nõ valeret electio. qz hodie puissum ẽ vt h̄o alterius p̄fessõis vel habitus nõ possit̄ eligi in abbatẽ. vt in. d. c. j. e. ti. z tene menti illũ tex. singulariter. An autẽ possit̄ postulari. z a quo. vide ibi glo. no.

Hermana. Electio facta a nõ maiori parte capli z om̄ssa collatione non valet. p̄ma pars narrat factuz sc̄da ibi cũ. xvij. electores. irritat̄ exp̄mēs causam q̄re electores punit. ¶ Flo. p̄mo ibi ad celebrãdaz electionẽ p̄fixam. q̄d caplm̄ nõ tenet̄ expectare vltimã diẽ termini a iure p̄fixi ad eligendũ. de q̄ dic vt in. c. ne p̄ defectu. s. e. Sed p̄t p̄figere certã diẽm ad electionem celebrãdã pueniendo finẽ. nõ em̄ debent electores intantũ se angustare. z an sufficiat maior ps ad p̄fixionẽ hui⁹ termini. dic vt dixi in. c. cũ nobis. s. co. ¶ Flo. sc̄do. ibi q̄ p̄sentes. iuncta gl. q̄ licet de iure vocandi s̄nt absentes ad electionez si cõmode vocari p̄s̄t. vt in. c. quia p̄pter. s. e. valet tñ cõsuetudo vt absentes nõ vocent̄ sed resideat ius eligendi integrũ penes p̄sentes. z sic valet cõsuetudo vt oino absentes nõ vocent̄. de q̄ vide q̄d dixi in. c. coram. s. e. posset tamen dici q̄ iste tex. non p̄bat hanc opi. glo. qm̄ erant nunc p̄sentes. s̄ forte absentes tpe p̄fixionis termini reuocati. H̄az istud p̄sentes referẽ ad verbũ cõgregati. dictũ tamen in se est verũ

vt dixi in. d. c. corā. tene menti istā gl. ¶ **¶** No. tertio q̄ abbatē possunt de iure speciali acq̄rere ius eligendi ep̄m loci ynacū canonicis ecclie cathedralis Et facit. c. scriptū. s. eo. r. c. si. j. de insti. ¶ **¶** No. q̄rto q̄ lz ad electionem pontificis celebrandam conueniāt hoīes diuersarū eccliarū. r. diuersorū collegiorū tñ q̄ ad electionis actū vident oēs cōsentire vt vnū collegiū. vñ sufficit q̄ electio fiat a maiori parte oīm. ad idēz tex. in. c. scriptū. s. eo. r. dic vt ibi dicit. ¶ **¶** Quinto no. q̄ capellani ecclie cathedralis nō hñt vocē in electōe ep̄i. non em̄ sunt de caplo nec p se faciūt capitulū s̄ sunt in ecclia tanq̄ singulares. ad h. c. pe. de cle. nō re. vbi gl. dicit q̄ etiā ad alios tractatus nō dñt puocari cū canonicis. ad idēz tex. in. c. cū dilecta. j. de excef. pla. vbi singularit̄ p̄bat q̄ etiā p se nō faciūt collegiū. ¶ **¶** Sexto no. cautelā et practicā optimā cū dubitat an aliq̄ debeāt interesse electioni r̄ tps̄ instat ita q̄ cōmode nō pōt recipi p̄batio an de iure hoc eis comperat. dñt em̄ admitti cū p̄testatōe vt eorū voces valeāt si r̄ inq̄tū appareat postmodū eos debuisse interesse. r̄ cor. j. eo. in genesi. non q̄ nocet electioni als legitime q̄ nō hñtes vocē fuerūt admissi vna cū alijs. ¶ **¶** No. septimo ibi r̄ scrutatores dederūt q̄ ad p̄bandam q̄si possessionem iuris eligendi nō sufficit p̄bare possessionē circa aliq̄ p̄mordia r̄ preambula ad electionē celebrandā. s̄ oportet q̄ p̄bē q̄ vna cū alijs elegerint p̄latū. q̄ cū ista cōpetant de iure speciali nō d̄z extendi possessio de actu ad actū. ad h. tex. in. l. j. s̄ si q̄s. ff. de iti. actuz p̄riua. r̄ q̄d ibi no. Bar. vñ ad p̄bandā h̄ q̄si possessionē eligendi non sufficit p̄bare q̄ isti capellani interfuerint duab⁹ electōnibus r̄ vna cū alijs elegerint scrutatores voluntatū nisi cū alijs elegerint p̄latū cū aliud sit interesse electioni r̄ scrutatores eligere. r̄ aliud eligere p̄latum. vñ ex diuersis nō d̄z fieri illatio. in. c. ij. d̄ trāf. la. pla. r̄ in. l. neq̄ natales. C. de p̄ba. Et pondera q̄ non sufficit p̄bare q̄ q̄s interfuerit electōi. nam potuit interesse r̄ tñ nō dare vocē. Itā q̄siq̄ ex ḡra p̄cedit sola r̄ nuda interessentia. q̄ ē modici p̄iudicij. vñ p̄b nō debet inferri q̄ fuerit data potestas eligendi seu dandi vocē. p̄ h̄ facit q̄d no. Inno. in. c. cū ecclia sutrina. j. d̄ cā pos. r̄ p̄rie. r̄ in. c. dilect⁹ de cap. mo. facit. c. cū cōngat. de deci. Et in hoc tene menti istū tex. cū p̄dictis. ¶ **¶** No. octauo ibi vel ip̄i aliq̄s elegerint. ar. op. q̄ sub p̄tate scrutādī vota aliorū si venit p̄tās eligēdi. vñ electi vt scrutent̄ vota sunt functi officio eorū post vtorū exq̄stionē electio q̄ cōis d̄z sequi postea ex dispositione capituli. de q̄ vide q̄d dixi i. c. q̄ p̄pter. s. eo. ¶ **¶** No. no. no. ibi vel ex cōsuetudine iam p̄scripta q̄ appellatio ne cōsuetudinis intelligit̄ in dubio de p̄scripta. vñ nō sufficit p̄bare cōsuetudinē alicui⁹ tps̄ q̄d non sufficit ad cōsuetudinē legitime p̄scribendā. r̄ dicit Jo. an. h̄ alibi si ita hñ p̄bati. Et q̄tidie solet ad h̄ allegari iste tex. p̄bat aut̄ h̄ ex eo q̄ in p̄testatione nō fuit facta aliq̄ mentio de p̄scriptione. sed solum fuit dictū q̄ vox illoz q̄ non deberēt interesse de iure vel de p̄suetudine nō valeret. r̄ papa in decisōe cāe dicit q̄ lz isti capellani p̄bati q̄ interfuerint i

duabus electionib⁹. h̄ nō tñ sufficit. q̄ p̄b non apparet de p̄suetudine p̄scripta. r̄ sic illud verbū simpliciter p̄latū de cōsuetudine intelligit̄ de p̄scripta et hoc verū putat h̄ do. An. nisi h̄ verbuz esset p̄latū in materia larga puta in libello. q̄ tunc intelligitur de cōsuetudine etiā nō p̄scripta. adducit bonū tex. in. c. querelā. s. eo. r̄ dicit illud p̄cedere q̄si cōsuetudo etiā nō p̄scripta fundat intentionē libellantis. q̄ in dubio debem⁹ verba libellantis in ei⁹ fauore late intelligere. vñ si dico in libello q̄ cōsueui eligere q̄ sufficit p̄bare q̄ aliq̄n elegi lz nō p̄bē q̄ p̄ tantū tps̄ q̄d sufficit ad cōsuetudinē p̄scribendam p̄ hoc tex. in. l. si q̄s intentione ambigua. ff. d̄ iudi. r̄ c. cōstitutus. incta gl. de rēli. do. hinc ē q̄ in maleficijs dicim⁹ q̄ p̄ duos actus inducitur cōsuetudo. p̄ hoc. l. iij. C. de ep̄i. audi. secus aut̄ foret vbi ad fundandā intentionē libellantis requireret cōsuetudo p̄scripta. quia tūc de illa intelligeret. vide tñ ad materiā bo. tex. cū ibi no. in. c. cum ecclia sutrina p̄alle. r̄ tene menti p̄missuz dictū. ¶ **¶** No. decimo q̄ collatio zeli numeri r̄ meriti ē de forma substāiali electionis. vñ ea omīssa nō valet electio vt h̄. r̄ dixi in. c. quia p̄pter. s. eo. vide tñ q̄d habet i. c. si q̄n. j. eo. n. l. ij. ¶ **¶** Nota r̄ tene menti q̄ eligentes nō seruata forma. c. q̄ p̄pter. s. eo. sunt p̄riuatī p̄tate eligendi lz nulla electio sit facta a maiori pte totū capituli vt optime h̄ p̄bat. vñ lz electio nō habeat effectū nihilomin⁹ ē pena imponenda. p̄ hoc fac̄ q̄ defectus forme inducit nullitatē electōis ip̄o facto vt dixi in. d. c. q̄ p̄pter. r̄ nihilomin⁹ elicientes debent puniri ex transgressione forme vt ibi. ¶ **¶** Ultimo no. ibi p̄riuates. q̄ eligētes p̄tra formā si sunt ip̄o facto p̄riuatī p̄tate eligendi s̄ p̄riuatī p̄ sniam ad idēz. c. q̄ q̄s. co. n. l. ij. r̄ dixi in. d. c. quia p̄pter. ¶ **¶** Pro clariozi intellectu tex. r̄ glo. op. p̄tra tex. sic videt̄ em̄ q̄ isti capellani debeāt oīno in numero eligentū cōputari. ex q̄ em̄ q̄ q̄s ē in possessione eligendi d̄z ad electionē pure admitti. vt in. c. querelam. s. eo. r̄ in. c. cōsultationib⁹. de of. dele. r̄ i. c. ecclia sutrina. d̄ can. pos. r̄ p̄rie. Ex q̄b⁹ iurib⁹ apte colligit̄ valere collationē vel electionē eorū q̄ sūt in q̄si possessione lz nō habeāt p̄prietates illi⁹ iuris eligendi vel cōferendi. r̄ rō p̄dictorū ē q̄ electō siue collatio ē q̄si quidā fructus iuris eligendi seu cōferendi. fructus aut̄ p̄tinent ad possessōrē. vt insti. d̄ re. diui. s̄. si q̄s a nō dño. r̄ no. in. c. grauis. de resti. spo. r̄ p̄ Inno. in. c. cū ecclia sutrina. p̄al. r̄ in. d. c. cōsultationib⁹. tex. aut̄ innuit h̄ p̄trariū dicēs q̄ p̄supposito q̄ isti capellani elegerint p̄ hoc tñ nō constituit q̄ deberent cōputari in numero eligentium. So. gl. iij. que ē sup verbo p̄testatione. sentit istud p̄trariū p̄pe mediū sui. r̄ soluendo dicit q̄ istorum vox valisset rōne possessionis nisi p̄cessisset p̄testatio cui quidē p̄testationi cōsenserūt clerici r̄ capellani als nō fecisset eis p̄iudiciū in cōmodo possessionis. ¶ **¶** No. p̄mo singulariter ex ista so. gl. q̄ vbi cunq̄ p̄testatio venit ad detrahendū iuri aduersarij nō nocet aduersario nisi ex p̄sse p̄testationi consentiat. Contrariū tñ hui⁹ glo. tenuit glo. in. c. j. xxvij. di. dicens p̄testationē obesse aduersario ta-

centi. et p illa glo. p sulu b Eb. vt cu sit prestato ad detrahendu iuri alicui ille de cui p iudicio agitur d3. prestari ptrariu si no vult sibi iudiciu generari. Inno. th hosti. et Copost. sequit dictu hui gl. vt no sufficiat taciturnitas. s requirat expssus consensus. Et sentit Jo. an. in. c. in genesi. j. c. ti. et placet do. An. b. s3 p ptraria opi. vide tu gl. no. q no solet allegari in. l. si fideiussor. ff. q sa. cog. que dicit q si ego recipio fideiussore hac prestatione pmissa q ipe no alleget in futuru p iudiciu q fideiussor in recedendo videt tacite acquiescere prestationi. Et p hac opi. facit q ex q aduersarius recipit factu videt recipere cu limitatione prestatois. ar. in. c. cu oli. j. de censl. Do. card. distinxit b q aut prestas stat s meris finib prestationis. et tunc prestatio no p iudicat aduersario nisi cōsentiat. et hoc casu pcedat opi. ptraria. aut no stat in meris finib prestatois. sed vltra pcedit dando vel pmitendo aliqd. et tunc aduersarius recipiendo factu et no resistendo prestationi videt tacite acquiescere prestationi. qz no pt recipere parte facti p se. et ptem reijcere. vt in. d. c. cu olim. et in b casu intelligit istu tex. Isti em canonici no fuerunt simpliciter prestati s admiserunt illos capellanos cu prestatoe. id ex q capellani acceptauerunt vt interesset videt acceptasse cu sua qualitate iuxta tenore prestatois quatuor expsse no consenserunt prestationi. et videt hoc dictu satis colorari. ego th aliter diceret videlicet q aut prestantes pcedit id qd als de iure ppetit aduersario. restringendo th illud p prestatoem. et tunc reqrerem psum expssu aduersarij. qz in dubio ex q als ille actus cōpetebat de iure videt q in dubio voluerit potius vt iure suo q pmissione aduersarij cui actus sibi cōpetat libere iure suo pprio et ex pmissione aduersarij restringit ius suu. vt in dubio no d3 qd psumi velle cōtemnere ius ppriu. vt in. l. cu de indebito. ff. de pba. et in. c. sup hoc. de renu. facit qd no. glo. in. l. cu qd. ff. si cer. pe. Ita dicendū in pposito cum exis in possessione iuris eligendi habeat iure proprio facultate dandi vocē. si admittit cu prestatoe restringendi. et ipe tacet no ē verisile q acquiescat prestationi iudicanti iuri suo. s potius q intret capitulu volendo pnuare possessionē suā. vbi autē qd pmitit p prestatē vel cōcedit seu conat no cōpetebat als aduersario de iure tunc fateor q acceptando factu videt in dubio acceptare cu qualitate prestatois. qz vnicū ē factu licet qualificatū. ad hoc. c. pisanis. de resti. spo. et d. c. cu olim. Et id si psum ius no hns admitteret ad electionē cum prestatione. de qua in tex. valeret prestatio qntū expsse no cōsentiat illi prestationi qz videt acceptasse factu cu sua qlltate. sicut dicim⁹ in pessione qlificata q no pot p pte acceptari. et p pte reijci. vt plene dixi in. c. bone. el. ij. de postu. pla. nec th credas p pdicta q pensus aduersarij tacitus vel expssus semp requirat in prestatione. nā in his que dependunt a mera voluntate prestantis sufficit prestatio ipi dūtaxat. vt in. l. nēsenius. C. de neg. ges. Exēplū si expensas facit qd cōsanguineo pot em prestari etiā in absentiā cōsanguinei q facit aio repe-

tendi. vt in. d. l. nēsenius. ita in pmissio dicto contingat. nam si canonici admittunt psum extraneum cu facere ista qfam dependeat a mera voluntate eoz standū ē ipoz prestationi a loz declaratiue nec requirit cōsensus alterius. Cōsensus aut aduersarij requirit qsi prestatio tendit ad detrahendū iuri suo seu qsi factu dependet a voluntate vtriusqz pns qz no pot vnus alteri afferre iniquā cōditionē nisi cōsentiat. qz id qd nfm ē sine facto nfo a nobis tolli no pot. vt in. l. id qd nostruz. ff. de re. iur. facit. c. ab eo. j. co. li. et c. ad aplicā. de regu. ita dicendum in terminis istius. c. cu em rōne possessionis isti capellani deberent interesse no faceret eis iudiciuz prestatio canonicoz nisi ipi capellani cōsentirent. Cōsensus aut no debet psumi ex taciturnitate ex quo tractat de re onerosa et p iudiciali. vt no. Inno. j. co. in genesi. et dixi plene in. c. nonne. de psump. Et videt de p dicitis bo. tex. fm cōem intellectū. c. i genesi. j. c. vbi aliqd dicit. et vide ad materiā prestationis qd no. Jo. an. post Jo. mo. in regula i generali. in mercu. et p Bar. in. l. no solū. s. morte. ff. de no. op. nū. et qd dixi in. c. cu. ad. b. p. et p dicitur no. s3 ptra b et ptra tex. op. alr. videt em q etiā si capellani expsse cōsenserint prestationi no th p b debuit eis generari aliqd iudiciu. qz in prestatione fuit dictu q vox eoz q no deberet interesse b iure vel de cōsuetudine no valeret s ex q erat i possessione debebant interesse. qz ius disponit q rōne possessionis cōpetat facultas dandi vocē. vt. s. plene dixi. s prestatio no resistebat. So. ptrariū ē factu difficile neqz tacitū b p doc. antiqz. s do. An. varie soluit. et inter cetera videt inniti duab⁹ sol. quaz pma ē b q isti capellani no pbauerūt se cō in possessione eligendi s q solū coelegerūt scrutatores. hec sol. si ē bona. qz tex. subijcit q etiā si aliqz elegisset p b th no cōstituit q eis de iure b cōpeteret. vel ex cōsuetudine. Secūda sol. sua et melior ē q illud vbi de iure postū in prestatione declarat p id qd subijcit de p suetudine. nam fuerūt admissi si de iure vlt p suetudine b eis cōpetat. vt sicut verbū p suetudo refert ad ius pprietatis. ita illud verbū de iure debet referri ad ius pprietatis no ad possessionē tm et b sol. satis pot tolerari. th puto q id fuit facta b ista stricta interpretatio. qz p canonicis prestātibz faciebat ius cōe cu ad eos solos spectet ptas eligēdi. vt in. c. j. s. eo. et in. c. cu dilectus. de p sue. ad capellanos aut et clericos. no poterat spectare nisi b iure spēali. vt isti canonici tanq hui⁹ iuris pprietarij volebāt p sictare et certare cu istis capellanis et clericis de iure eoz. nā quē admodū si in iudicio p vno cōstat de pprietate et p alio de possessione p nunciari d3 i effectu in fauore pprietarij. qz ius pprietatis tanq fortius absorbet cām possessionis. vt in. c. cu dilect⁹. de cā pos. et pprie. et c. cu ecclia. c. ti. ita nūc extra iudiciū intendebant isti canonici vige prestatois q cā pprietatis absorberet cāz possessionis vt illi. s. pualcant q de iure vlt cōsuetudie deberet interesse. et sic ex q p canonicis p stabat de iure pprietatis et p capellanis de iure possessionis dūtaxat debuerūt pualere canonici. et vide ad hāc

sol. qd tacite sentit Jo. an. sup. regla generali in
 na colu. Tertio p̄dicta r̄ tex. op. videt̄ em̄ q̄ sal
 tē ex alio capite isti capellani r̄ clerici debebāt obtri
 nere. qz̄ admittēdo eos i caplo ad eligēdū vna cuz
 eis videt̄ p̄ p̄riū factū recessisse a p̄statōe. vt i. c.
 cū. Ad. d. p̄stn. Sol. gl. tāgū h̄ p̄riū h̄ soluit. simplr
 em̄ dic̄ q̄ h̄ valuit p̄statō. vt patet i si. lfe. Inn. h̄
 dicit q̄ p̄statō h̄ fuit yestita iusta cā forte ne diffe
 ref multū electio in recipiēdo p̄bationes vtz̄ debe
 rent interesse. h̄ osti. x̄o dicit q̄ h̄ r̄ ibi fuit iusta cā.
 s̄ ibi recesserūt a p̄statōe p̄ p̄riū factū h̄ x̄o nō. sed
 declarat q̄re pon̄ recesserūt ibi a p̄statōe p̄ con
 trariū factū q̄ h̄. Do. car. dicit q̄ h̄ non fuerūt p̄e
 statō q̄ volebāt illos simpliciter admittēre q̄ casu ad
 mittēdo fecissent p̄riū factū. s̄ p̄statō sunt q̄ eoz̄
 vox nō valeret q̄ nō deberēt interesse de iure vl̄ cō
 suctudine vñ admittēdo eos nō fecerūt p̄statō
 nē. Sz̄ aduerte qz̄ nec in. c. cū. Ad. ferrariēsi. fecerūt
 p̄statōem vt ibi dixi p̄statōes. naz̄ ibi canonici
 q̄ receperūt illos in canonicos nō venerūt directe
 p̄statōem s̄ p̄ id q̄ p̄secutiue veniebat ad factū
 nā de iure ē q̄ si canonici aliq̄ recipiūt vltra nume
 rū debeat eis p̄uideri ex supercrescētib⁹ redditib⁹
 vñ illa p̄statō q̄ expectat̄ vacatōem p̄benday
 nō erat p̄ria facto subsecūti. s̄ volebat tollere id qd̄
 veniebat p̄secutiue ad ip̄m factū receptōis. r̄ tñ p̄ h̄
 nō fuit recessū a p̄statōe qz̄ lz̄ factū nō sit cōtrariū
 p̄statōni tñ ē p̄riū id qd̄ venit p̄secutiue ad factū
 et h̄ sufficit ad tollēduz̄ p̄statōem. vt singularit̄
 p̄bat in. d. c. cū. Ad. ita videt̄ q̄ debuerit p̄ngere
 h̄. qz̄ de iure ē q̄ ex q̄ dat vocē electōni eius vox
 debeat cōputari in numero. vt in. c. scriptū. s̄. c. p̄
 testatio q̄ facta nō erat p̄ria facto h̄ subsecuro. s̄ ad
 missionis. Ideo soluo aliter r̄ sic q̄ i casu. c. cū. Ad.
 dato illo facto receptōis p̄statō non depende
 bar a facto p̄statōni s̄ a dispositione iuris cōis cui
 nō poterāt p̄statōes renūciare. qz̄ velint nolint ex
 quo recipiūt aliq̄s in canonicos tenent̄ eis p̄uide
 re de redditib⁹ supercrescentib⁹ vt ibi colligit̄. q̄re
 recipiēdo illos in canonicos obligarūt se p̄ntiam
 ad p̄uidēdū fin̄ dispositōem iuris. r̄ sic recesserūt
 a p̄statōe. qz̄ p̄statō nō iuuat qñ factū nō de
 pender a p̄tate p̄statōis. Et de exemplū materiale
 si pater in casu q̄ tenet alere filiiū. p̄stat q̄ alit̄ aio
 repetendi nō valet p̄statō qz̄ ex iuris necessitate
 tenet illū alere. vt no. in. l. alimēta. C. de neg. ges.
 s̄ in casu. c. nfi. istud factū deductū in p̄statōe vt
 vox p̄staret suffragiū vel ne depēdebat a mera vo
 lūtate canonicoz̄ r̄ capellanoz̄ merito ex q̄ p̄tes ac
 quicuerūt p̄statōni valuit p̄statō p̄ id qd̄ ve
 niebat p̄secutiue ad factū. Sz̄ dices tu q̄re isti capel
 lani p̄senserūt p̄statōi cū p̄ eā p̄iudicare iuri pos
 sessionis. Sol. gl. ista in si. dicit q̄ inuiti h̄ fecerunt
 cōpuli ab aduersarijs q̄ negabāt illos ius habere
 h̄ osti. dicit se nō videre quō ad h̄ poterāt cōpelli.
 nā si p̄fidebāt de sua q̄si possessione debebāt r̄fide
 re se nō cōsentire p̄statōni r̄ nolle renūciare sue
 q̄si possessioni r̄ cōminari vt si p̄cederēt sine ip̄is p̄
 sequerent̄ spoliatōem r̄ p̄emptū. Et h̄ placet Jo.
 an. magis q̄ dicit̄ boati. q̄ dixit q̄ si isti voluissent

admitti cū ista p̄statōe p̄iudicasset eis cū se fe
 cissent alienos. vt in. c. cū nobis. s̄. eo. s̄ tu icne p̄i
 mū dicit̄. qz̄. c. cū nobis. loquit̄ qñ simplicit̄ voca
 ti nolūt venire ad electionē. s̄ isti nō admittebant̄
 simplicit̄ s̄ cū p̄statōe iuri eoz̄ detrahēt. puto tñ
 et credo h̄ fuisse de mente boati. q̄ vbi p̄ p̄statō
 nē nō detrahēret iuri istoz̄. s̄ solū fieret ad p̄serua
 tionē iuris admittēntū q̄ tñc d̄sit interesse cū p̄e
 statōne illa als̄ facerēt se alienos. Exemplū iudi
 cis q̄ ex p̄suetudine p̄scripta debes electioni inter
 esse canonici r̄sident nobis nō cōstat d̄ hac p̄suetu
 dine nec sufficit t̄ps ad recipiēdū p̄bationē sed ad
 mittim⁹ r̄ si r̄ in quātū de cōsuetudine h̄ tibi cōpe
 tat. p̄b em̄ nō p̄iudicat̄ iuri istius. p̄dicta faciūt ad
 qōnē notabilē quā posuit h̄ Inno. in quadā addi
 tōne quā q̄ h̄ cōter h̄z̄ alias additōnes Inn. cōt̄
 iō dixi qz̄ sunt q̄daz̄ additōnes q̄s pauci h̄nt inter
 quas. vide in. c. dilect⁹. j. vt lit. pen. Et qd̄ est pone
 cōparuit quidā citat⁹ corā iudice r̄ p̄stat⁹ fuit q̄
 nō intendit cōsentire in eū tanq̄ in iudicē ordinari
 um vel delegatū. s̄ negat ip̄m esse iudicē. nec p̄ ea q̄
 dicat vel faciat intendit recedere a sua p̄statōne
 et ea p̄supposita petit copiā iurisdictionis sue r̄ libel
 li nūquid talis p̄statō sit licita. dicit̄ Inno. q̄ fa
 tuus ē aduocat⁹ q̄ sic p̄stat̄ seu cōsultit̄ cliētulo vt
 sic p̄stat̄. nā ex h̄ facit se cōtumacē. r̄ ita p̄nuncio.
 et sic poterit illū cōdemnare d̄ cōtumacia. ar. xi. q.
 iij. in. c. certū. r̄ in. c. j. de iudi. s̄ si vult iustificare p̄
 testationē suā dz̄ addere fm̄ eū q̄ nō intendit p̄sen
 tire nisi in quātū de iure teneat. r̄ h̄ dicit̄ Inno. cō
 munit̄ sequitur legis r̄ canonice. r̄ reputat̄ no
 tabile p̄ter do. An. h̄ q̄ dicit se nō videre vñ surgat
 ista cōtumacia vl̄ fatuitas aduocati. nā ex q̄ pars
 litigat̄ lz̄ fuerit p̄stat⁹ nō pōt dici cōtumax. nec cu
 randū de p̄statōe v̄bali. qz̄ iudiciū reddidit in inui
 tum. vt. l. inter stipulatē. s̄. si stichū. ff. de x. ob. r̄ i
 c. intelleximus. de iudi. q̄si dicat nō obstāte hac p̄
 testationē pōt cōdemnare in sibi iudicio ex q̄ litigat.
 et sic ista p̄statō si obest iudici vl̄ aduersario. qz̄
 ex q̄ iudex habet iurisdictionē nō req̄rit̄ p̄sensum p̄i
 um. satis em̄ ē q̄ de facto cōparent in iudicio r̄ liti
 gāt. tene mēti h̄ dicit̄ do. An. sic declaratū r̄ videt̄
 p̄ma fronte p̄fudere de cū Inno. s̄ certe puto vtrū
 qz̄ dicit̄ esse vtz̄ vt dicam⁹ q̄ iudex si vult pōt illuz̄
 cōdemnare vt cōtumacē. qz̄ lz̄ r̄ideat̄ de facto tñ p̄e
 stat q̄ nō intendit sibi obedire vt iudici. q̄ p̄tēnt su
 am iurisdictionē. id rōe cōtēptus iudicialis pōt con
 dēnari de ista cōtumacia. ar. in. l. vnica. ff. si q̄s ius
 di. nō ob. s̄ rōne interesse ptis. nō pōt cōdemnari de
 cōtumacia. qz̄ nullū interesse pōt p̄tēndē ex q̄ ni
 h̄i. om̄i litigat nec rōe nullitat̄ p̄cessus. qz̄ validi
 tas ip̄i dependet ab officio publico. r̄ nō a p̄sensu
 p̄riū. ar. in. l. puatoz̄. C. de iurisd. om. iu. r̄ in. c. si
 gnificasti. de fo. cōpe. r̄ q̄ ad istos effect⁹ pōt p̄ce
 dere opi. do. An. si tñ iudex nollet cōdemnare illum
 p̄t nihilomin⁹ in cā p̄cedē. r̄ valebit p̄cessus rōe p̄
 dicta. nec Inn. sentit̄ p̄riū. s̄ dicit̄ iudicē posse. non
 em̄ tenet h̄ facē p̄sertim ad instātiā ptis cū solū ver
 set h̄ iudicis cōtēpt⁹ r̄ m̄ta depēdent ex mero offi
 cio iudicis. vt no. Bar. i. l. ij. ff. si q̄s ius vo. nō ic.

In glo. in ver. ad maiore ptem. p declaratione
huius glo. op. s. tex. videt em electio facta d archi-
psbytero puenerit ad maiore pte. na oes q vocem
dederunt pstituebant. ly. voces. vt colligit in ver. cuius
xviij. Et qbus oib archipsbyter habuit. xxviij. vt
colligit ex principio. c. r sic maiore ptez. naz. xxviij.
excedit reliqua pte in vna voce. So. metu sri die
glo. q clerici r capellani no debebat h i numero co-
putari qa no pbarit iuxta ptestatoez q de iure vt
psuetudine ipi deberet admitti s respectu canoni-
coz r abbatu de quib stabat q voces habebant
vt respectu canonicoz tñ neutra electio puenit ad
maiore pte capli vt patet ex coputatioe gl. 3o. an.
dicit h q etiā respectu oim nulla electio fuit facta a
maiore pte. q licet. xxviij. ex. ly. excedat reliqs vo-
ces in vna tñ no excedit medietate oim nisi i dimi-
dia voce. Et pondera diligenter h dictū. p hoc em
vult q si ex noue q pstituit vniuersitate qnq con-
sentit no dicit illud factū a maiore pte capituli qa
medietas oim consistit in qtuor cū dimidia. hñs au-
tē qnq excedit medietate soluz in dimidia voce. s
do. An. sentit h p rariū vt saltē sufficiat iste excessus
ad constituendā maiore pte capli. mouet q si istud
no sufficeret quare tex. h ponderaret q isti clerici
et capellani no pbarit se debere de iure interesse.
h em rō fuisset h supflua si etiā eis coputatis nulla
electio puenisset ad maiore ptez. r q talis excessus
sufficiat apte sentit ista glo. in pn. r mibi placet. tuz
q iura loquūt indistincte no requirēna in excessu
maiore ptis voce integrā s solū reqrit maiore pte
vniuersitatis. vt in. c. j. de his q si. a ma. p. ca. r i. l.
qō maior. ff. ad muni. sufficit q quiscunq excessus.
q ex q iura no distinguūt nec nos debem⁹ distin-
guere. xix. di. si romanoz. r in. l. de pto. ff. d pub.
et optime facit qō in sll no. glo. in. c. pe. de emp. et
ven. vbi no. q ad h vt q d dicit decept⁹ vltra dimi-
diā iusti pti sufficit deceptio i vno bolonino seu de
nario quātūcūq paruo. pte rea vnicā vox non pōt
diuidi. facit qō no. in. c. j. co. li. vi. gē verū dicere
q vbi ex noue sūt. v. q ibi sit maior ps capli ita vbi
pcurrūt. xxviij. ex. ly. Quid g fecerūt alij electores
cū archidiacon⁹ no habuerit nisi. xxij. voces. r sic
deficiat. v. ad constituendū. ly. no dicit h forte em
vt dicit doc. pferūt in aliū de q ppter paucitatem
no fit h mentio. Alij vero dicūt q electio alioz. v.
postea habuit locū in istis electozib⁹ priuatis q ele-
gerūt s formā. s de h no est vis. s s p dicta op.
et videt q imo archidiacon⁹ habuerit maiore pte
clericis r capellanis no coputatis. na habuit noue
canonicos. r vniū ex abbatib⁹. r sic. x. ipe vero pte-
tiendo electioni d augere numerū. vt in. c. cū i iu-
re. s. co. r sic habuit. xj. q faciunt maiore pte illius
numeri. xxi. Idem si coputamus capitulū sine ab-
batib⁹. na canonici erāt. xvij. r ipe habuit. ix. r eo
coputato sunt. x. So. dicit gl. in scda pte q electus
no coputatur in numero eligētū. vt apte colligit hic
fm istā coputatioem. r ad h qndie allegat iste tex.
iuncta glo. hō ob. c. cū in iure. na illud. c. pcedit ex
forma copromissi. r hodie dicit gl. se credere q illa
electio no valeret. tu de h vic vt pleni⁹ dixi in. d. c.

cū in iure. na istud. c. pcedit vbi scrutiniū electōis
fit in priuato tūc em elect⁹ no pōt oriri a seipso. vt i
c. si de insti. r notaret ambitōne. viij. q. j. in scriptu-
ris. secus aut vbi scrutiniū fieret palā r essem⁹ in ca-
su in q no esset seruāda forma. c. qz. ppter. na puto
addendū ad ea q dixi in. c. cū in iure. q in ecclesijs
cathedralib⁹ r regularib⁹ no debeat hodie coputa-
ri elect⁹ i numero eligētū etiā si pcedat p viā scru-
tinij manifesti p copromissarios electos. qz electio
diz fieri p vniū etiā cū pcedat p viā copromissi. vt in
c. sicut. j. co. li. vi. r in. c. cū ab vno. de re iudi. co. li.
q oportet q qō habuerit maiore pte oim anq pōt
set cōsentire electioni sue cū si debeat p sentire ante
q electō sit facta. vt i. c. cū post petita. s. c. fieri autē
debet p vniū noie oim. nec fieri pōt nisi de eo i que
psenserit maior ps. vt. d. c. qz. ppter. s vbi ex singu-
larib⁹ consensib⁹ in aliquē directis resultat electio
ita q no ē necesse q fiat p vniū noie oim tūc elect⁹ a
mediā pte capituli cōsentiedo electioni de se facte
augere numerū r pfit electōem. q casu dē intelligi
d. c. cū in iure. r sic limita q ibi dixi. vel sic q in. d.
c. cū. ad. illi aduersarij no cōsenserūt ptestatōi ex-
pse. iō non fuit eis generatū p iudiciū. h aut cōsen-
serūt. vt dicit in glo. in. d. iure. ibi. i. ex p iudicio
no. bñ istā gl. cōiuncto tex. q vbi istud vbi d iure re-
ferē ad psonā q si fūdat intētiōne suā d iure cōi i tel-
ligit d iure spāti. r p h vide gl. i. c. j. i. si. vt lit. pē. fac
c. licet. de pba. in pn. ex q habes q no semp appella-
tione iuris intelligat de iure cōi regularit tñ cōtra
tex. vt insti. d iur. na. in. s. sed quon. r facit iste tex.
iuncta glo. q si cōmittit alicui cā de iure decidenda
no pōt decidi fm psuetudinē cum ponant h ista
duo vt diuersa. vt patet ibi de iure vel de psuetu-
dine qō tenuit 3o. an. in addi. Spe. in ti. d arbi. s.
excipit. s. itē qz corrupt⁹. s p rariū tenuit do. An.
in. c. qntauallis. de iure iur. r dixi. s. d psue. super
rica. pōt tñ cā indubitanter decidi fm p iudicia vt
patet ex p dicitis. r credo q suffecisset illud vbi de
iure. qz ius vult vt seruet psuetudo. s ad maiorem
cautelā fuit in ptestatione additū vel de psuetudie
In glo. si. in si. tene hanc vltimā solu. s s glo.
qz pone q ad electōem celebrandā vel ad alium
actū capitularē veniūt duo qz vnus dicit se eē in
possessione canonicat⁹ r p bēde. r ppsis dicit se de-
bere interesse capitulo. reliquus vō qz non sit in
possessione canonicatus tñ r p bēda ad eum de iu-
re p iur. r iō petit tanq canonicus se admitti. qō
istoz debeat pferri r in caplo admitti. So. Inno.
format istā. q. r in effectu p dudit q si pstar alterū
esse in possessione bona fide ille deberet admitti et
no reliquus q dicit se habere. pprietate iuris. qz fa-
cultas dandi vocē sequit possessionē r no pprieta-
tem. vt in. c. querelam. s. e. r in. c. psultatōib⁹. d iu-
repa. Et optime facit qō no. do. de ro. decal. iij. na
si admittet p p rariū expelleret possessor sine
iudiciaria aucte qō eē no dē. vt in. c. in lris. d resti.
spoli. s si a principio no pstar de possessione capituli
admittet vtrūq cū ptestatione vt vox illi⁹ valeat q
dē interesse. r si cōstiterit postmodū alterū fuisse in
possessione bona fide valebit illi⁹ soli⁹ vox. si autez

nemo ē in possessione vel reliquus erat s̄ nō bona fide valebit suffragiū pprietarij. qz s̄m Inno. vbi cūqz nemo ē in possessione vel aliqz ē s̄ mala fide ois fruct⁹ rei p̄tinet ad pprietariū. qz possessor malefidei nullū fructū d̄z p̄sequi. vt in. l. mala fide. C. de p̄di. ex. l. Et no. bñ h̄ dictū Inno. nō tñ videt̄ ex toto placere dō. An. qz nō d̄z qz expelli de possessione sine iudicio. z p̄fecto ego si video quō pōt̄ valere vox pprietarij alio existente in possessione cuz aīqz declarē p̄ sniam iudicis eū esse possessōrē malefidei ad ip̄m spectat p̄ceptio oim fructuū. nec d̄z i terim expelli cū z p̄dō sit restituendus. vt in. d. c. i. l. teris. Nec ob. d. l. mala fide. quā allegat. Inno. lo quē em̄ qñ pprietarius cōuincit possessōrē malefidei in iudicio. tunc em̄ p̄uaf̄ possessōr cōmoditate p̄tēt. s̄ ante sniam nō d̄z p̄uari ex officio p̄uato. vt in. d. c. in l̄ris. z ip̄met Inno. in. d. c. in l̄ris. h̄ dictū Inno. sentit vbi dicit nūqz valere electōez p̄rietarij alio ex̄ite in possessione malefide. s̄ opoz ter qz possessor prius deiciat̄ p̄ sniam iudicis. dixit etiā Inno. h̄ qz si cōstaret aliquē esse malefidei possessōrē nō tenet̄ caplm̄ illū vocare ad electōem. s̄ si sua sp̄te venit n̄ d̄z abijci. Et no. bñ h̄ dictū Inno. nā dubito vtz p̄ma ps̄ sit vera. nā cū si debeat spoliari ppria aucte. vt. s̄. dixi satis spoliaret̄ si eo nō vocato p̄cederet ad electōem. vñ tutius ē illū vocare. z si p̄stiterit illū esse in possessione malefide vox sua nō p̄stabit suffragiū. vt no. h̄ Inno. in. d. c. in l̄teris. z in. c. ij. de in. inte. resti. qz nullā cōmoditatē d̄z habere possessor malefidei vt. s̄. dixi. **¶** Alter⁹ q̄rit h̄ Inno. qd̄ si laici violenter ingerūt se in capitulo z volūt eligere vnaquē clericis. So. dicit Inno. qz si violentia nō ē tanta q̄ debeat cadere in cōstantē virū n̄ excusaret̄ p̄testatio clericorū q̄si dicat z bñ qz clerici nō d̄nt illos admittēre etiā cū p̄testatōne als̄ si valeret electio etiā clericorū tanqz facta p̄ abusum secularis p̄tatis. vt i. c. q̄sqz. s̄. c. z. j. in. c. massana. vbi aut̄ m̄cr̄ seu p̄stātia caderet in p̄stantē virū tunc possunt illos admittēre cū p̄testatione. et valebit tūc clericorū electio nō obstante qz laici fuerint admissi. iuuat em̄ eos p̄testatio vt hic qd̄ no. Quid aut̄ si als̄ h̄ntes voces se ingerāt sunt tñ excoīcati vel suspensi. So. dicit Inno. qz si sunt occultū nō ē necētia p̄testatio cū nō p̄nt̄ repelli. viij. q. iij. nōne. Aduerte qz in alijs locis aliud sens̄. nā quā tūc qz sit occultus z tolerat⁹ semp̄ pōt̄ excipi s̄ cū q̄ ē excoīcat⁹ vel suspensus. qz tolerātia nō p̄dest in his q̄ nō exercent̄ rōne officij publici. canonici aut̄ nō h̄nt vocē tanqz h̄ntes publicorū officij s̄ ex suo iure p̄uato. vt no. idē Inno. in. c. cū dilect⁹ de p̄sue. vbi dicit qz electio facta ab excoīcatis v̄ suspensis q̄ntūcūqz toleratis z occultis ē nulla dūmō possit p̄bari eos tpe electōnis fuisse suspensos vel excoīcatos. z idē Jo. an. in. c. j. de rescrip. li. vj. S̄z dictū Inno. possit h̄ p̄cedē in oīno occultis q̄ non p̄nt̄ p̄bari excoīcati v̄ suspensi. vñ alibi dicit Inno. qz caplm̄ p̄cedē pōt̄ ad electōem. vel ad alios actus nō vocans suspensis vel excoīcatis. z sufficit si postea p̄bet̄ qz illi erāt excoīcati vel suspēsi. vt ip̄e no. in. c. gratū. de postu. pla. z in. c. cū yntonien. z i. c.

cōsiderauim⁹. s̄. eo. vñ cōsulo qz s̄ fiat p̄testatio s̄ istos ne videant̄ scient̄ admissi. z sic corrueret tota electio. p. c. fi. j. de p̄cur. Si aut̄ redeūdo ad verba Inno. dubitaret̄ an ip̄i essent publice excoīcati v̄ suspensi. vel si esset certū nō p̄nt̄ tñ repelli sine scādalo admittant̄ cū p̄testatione. de h̄ vide qd̄ dixi i. c. illa. s̄. eo. vbi lat⁹ tractat̄ h̄ materia p̄ doc. cū excoīcati vel suspensi ingerūt se vnaquē alijs ad electionem faciendam zc.

¶ **Microsancta.** Per cōpositōem factā cū plato et caplo nō p̄t̄ ius eligendi cōpetē laico etiam patrono in ecclia collegiata. h. d. p̄ma ps̄ narrat in iustā cōpositōne quā. sc̄do reuocat̄ ibi attendētes **¶** No. p̄mo ibi ad cluniacē. eccliam iuncta supra scriptōne i qua scribit̄ abbati cluniacē. qz q̄qz ecclia nō cathedralis denoiat̄ a loco sine exp̄ssione certi nois seu illi⁹ sancti sub cui⁹ vocabulo ecclia ē p̄structa. nā ista ecclia cluniacē. nō erat cathedral cū eidē p̄sideret̄ abbas. vt patet in supra scriptōne. et h̄ videt̄ s̄ glo. no. in. c. q̄suis. j. de p̄ben. i. vj. vbi glo. no. dicit qz de stilo romane curie ē qz q̄ fac mētionē de ecclia cathedrali nō exprimat̄ i l̄ris nomē ecclie sec⁹ qñ sit mentio de ecclesijs inferiorib⁹. als̄ l̄re eēt surrepticie. qz s̄ stilo curie. vñ p̄cludit qz si mandat̄ p̄uideri alicui in ecclia sancti Petri Bonosi. z non repit̄ ibi aliq̄ ecclia sub isto vocabulo nisi sancti Petri nō valet gra p̄pter exp̄ssionē illi⁹ nois sancti Petri p̄tra stilo curie. ar. in. c. q̄ graui. j. de cri. fal. h̄ aut̄ in tex. ponderādo vt p̄dixi p̄bat̄ p̄trariū qz in l̄ris istis aplicis denoiat̄ ecclia si cathedralis ab oppido vbi cōsistit. vñ puto illā glo. li mitandā p̄ istū tex. vt dicam⁹ qz ecclia etiā non cathedralis dūmodo sit maior z p̄ncipalis in loco illo pōt̄ denoiari a loco. nā z als̄ talis ecclia appellat̄ matrix. vt in de. j. z qd̄ ibi no. de sen. ex. Et si plat⁹ illius ecclie h̄ ep̄alem iurisditōem i illo loco pōt̄ denoiari p̄latus illius loci absqz cōmemoratōne illi⁹ sancti sub cui⁹ vocabulo ecclia ē edificata. z ita intelligo istū tex. in eo qz scribit̄ abbati cluniacē. nec fit mentio de noie monasterij. vide ad idēz bo. tex. iuncta supra scriptōne in. c. j. de p̄lang. z affi. vbi scribit̄ abbati cassine. qz abbas h̄ iurisditōem i castro ep̄alē. sec⁹ aut̄ vbi nō haberet̄ iurisditōem ep̄alem. qz tūc d̄z denoiari a mōasterio. z sic p̄nt̄ reduci ad p̄cordiā iura q̄ in h̄ varie loquūt̄. z idē intelligo de alijs p̄latis inferiorib⁹ vt p̄posito z archidiacono et s̄lib⁹. vt si in aliq̄ oppido habeat̄ eccliam p̄ncipalē z maiorē cū iurisditōne ep̄ali in loco vt denoiat̄ a loco sic h̄ fit de abbate. z tene mēti p̄dicta. qz solet̄ illa gl. sine aliq̄ limitatōne allegari. z in multis iuris reperies p̄ssem denoiatōem. **¶** Sc̄do no. ibi de p̄sensu capli sui qz p̄gregatio religiosorū p̄r appellari caplm̄ h̄ vulgarit̄ appellat̄ cōuent⁹. Et idē no. p̄ doc. in. c. caplm̄ sancte crucis. de rescrip. nā cōuentus z caplm̄ sunt synonyma. z de etymologia cōuentus z cetus z s̄lib⁹ vide bo. tex. xvj. di. in. c. j. **¶** Nota tertio qz nō solū de iure cōi patron⁹ laic⁹ non h̄ ius eligēdi platū in ecclia collegiata. vt in. c. nobis j. de iurepa. imo nec h̄ pōt̄ vigore cōpositōnis

inite cū plato de cōsensu capli. vi. h. p. b. a. f. et puto q̄
 etiā ep̄s nō posset hāc cōpositiōne sua aucte valida
 re. q̄ null⁹ plat⁹ citra papā pōt laicū habilitare ad
 ius spūale tenendū. vt le. et no. in. c. ij. de iudi. et in
 c. bene quidē. xvij. di. et xxxij. di. in. s. verū. et vide
 tur de mēte gl. in. d. c. nobis. et de h. ibi p. doc. et vi-
 de q̄d ibi dicit. et quēadmodū nō valet cōpositio ita
 nec cōsuetudo fm. doc. et bñ p. c. massana. j. co. ti. Et
 ex h. notat q̄dā q̄ cōpositio et cōsuetudo pari passu
 ambulant. dicit tu h. pcedere q̄ ad terminos hui⁹. c.
 q̄ cōsuetudo nō pōt reddere laicū capacē iuri spūa-
 lis. vt in. d. c. massana. vbi apre. p. b. a. f. et facit quod
 no. Jo. an. in. c. ij. de pben. li. vj. vbi dicit nō suffice-
 re tps d. cur⁹ initio etiā nō ē memoria. q̄d no. tñ du-
 biū pōt esse regularit̄ vtrū id q̄d nō pōt fieri p. pa-
 ctū nō possit fieri p. cōsuetudinē vel statutū. de q̄ vi-
 de glo. q̄ solet reputari singularis p. legistas. C. de
 decre. decu. sup. p. ca. li. x. q̄ videt pfirmare illam re-
 gulā q̄ ea q̄ nō pōt fieri p. pactū nō pōt fieri p. cōsue-
 tudinē vel statutū. s. certe illa gl. nō ē indistincte ve-
 ra. et dic plen⁹ et meli⁹ vt no. Bar. in. l. oēs p. li. ff.
 de iusti. et iur. in. repeti. Itā multa pōt fieri p. statu-
 tū seu p. cōsuetudinē q̄ nō pōt fieri p. pactū. nā p. pa-
 ctū nō pōt derogari iuri publico s. p. statutū et cōsue-
 tudinē sic i. p. iudiciū illi⁹ iuris publici vbi viget sta-
 tutū vt cōsuetudo s. r. a. vt ē glo. no. iuncto tex. in. l.
 nec pignus. in. s. puator. ff. de re. iur. q̄d no. Idez
 est q̄d aliqd statuit ex iuris subtilitate. puta vt nō
 possit alteri stipulari. nā pactū s. r. i. nō valeret. ar.
 in. l. nemo. ff. de le. j. et in. c. tua. de testa. s. statutū
 vel cōsuetudo h. posset. vt no. Bar. in. d. l. oēs p. li.
 et ē diuersitatis rō. q̄ in statuto vt cōsuetudine con-
 currit cōsensu p. li. tacitus vel exp̄ssus. vt in. l. de q̄
 bus. ff. de legi. s. in pacto pcurrit cōsensu p. li. pua-
 tus. vt no. p. Bar. latius in. d. l. oēs p. li. ¶ Ho. q̄
 nō solū directū ius eligendi nō cadit in laicū etiā
 patronū. s. nec etiā indirectū vt h. Itūquid aut̄ in
 ecclesia nō collegiata possit habere laic⁹ ius eligendi
 doc. et bñ dicit q̄ nō. sed rōne patronat⁹ cōpetit si
 bi sola p̄sentatio rectoris. vt in. c. nobis. et c. si. j. de
 iurepa. Que aut̄ sit diuersitatis rō. dic q̄ per p̄sita-
 tionē nō initiat aliqd m̄fionū spūale inter p̄sita-
 tū et ecclesiam ad quā p̄sita⁹ s. totū ius spūale trāsserit
 in p̄sita⁹ ex institutiōe ep̄i q̄ d. s. q̄. id dicim⁹ q̄ ius
 patronat⁹ nō ē spūale s. annexū spūali. q̄ p. p̄sita⁹
 nē patroni puenit ad institutiōem q̄ ē qd spūale vt
 plen⁹ dixi in. c. quāto. de iudi. s. p. electiōem initiat
 m̄fionū spūale. vt in. c. si. de trāssa. p. la. et in. c. cū
 inter canonicos. s. e. et p. eā acq̄rit ius spūale electo
 vt dicit gl. no. in. c. quāto. lxxij. di. q̄ singularit̄ dicit
 q̄ etiā acq̄rit ius administrādi i habitu s. p. p̄firmā-
 tionē p̄petit in actu. vt dixi in. c. trāsmisam. s. eo.
 la. c. aut̄ cū nō sit capax iuris spūalis. vt i. c. cām. d.
 p̄sep. cū si. nō p̄t trāsserre ius qd ip̄e possidere s. p̄t
 s. iura fecerūt m̄tōnē d. ecclesia collegiata q̄ i. si colle-
 giatū regularit̄ nō pcedit p. electiōem. vt no. glo. in
 c. q̄q̄. j. e. n. li. vj. Et ex p̄dictis potes colligere rō-
 nē diuersitatis q̄re ecclesia p̄cessit laico p̄tate p̄sitan-
 di. et nō p̄tate eligēdi. noluit em̄ in h. mero iure spi-
 rituali cū eis dispensare. et hāc rōnē tenuit Jnn. s.

e. q̄ sicut. et h. no. ¶ Ultimo no. q̄ in ecclesia collegi-
 ta electiō iam facta d. p̄sitari patrono vt p. honesta-
 te p̄beat suū assensum. Et vt possit p̄dicere si h. ali-
 quā iustā cām p̄dicēdi. si aut̄ sine cām rōnabili p̄dice-
 ret talis p̄radicō nō deberet obesse. vt h. no. et vi-
 det tex. s. c. c. cum terra. in. fi. facit. c. q̄ sicut. eo. ti.
 ¶ In glo. j. ibi. et id nō tenuit. no. glo. q̄ apte tenet
 istā cōpositiōne fuisse ip̄o iure nullā qd tenet host.
 q̄ adducit in eo q̄ papa nō retractat istā cōpositiō-
 nē s. dicit q̄ ea nō obstante poterit abbas iste pul-
 dere huic p̄oratu. et hāc opi. tene. l. s. h. dicit
 q̄ p. in integrū resti. fuerit monasterio h. subuentū
 hec em̄ opi. videt in alio s. r. a. in. c. q̄ dicit istā cōpo-
 sitionē fuisse iuri s. r. a. q̄ erat nulla ip̄o iure. vt in. c.
 in noie dñi. j. de testi. et in. c. q̄ p̄tra ius s. r. a. de reg.
 iur. li. vj. et x. di. vides. et in. l. nō dubiū. C. de legi.
 et erat iuri s. r. a. p̄pter rōnes q̄ subijciunt in glo.
 In q̄ aut̄ erat damnosa eccle. dicit doc. q̄ electus
 p. comitē cogebat ex quadā reuerentia suis volūta-
 tibus et desiderijs deseruire tam alienando bona ec-
 clesie q̄ in disponēdo. id p̄hibet ne ad p̄ces aliqd
 qd p̄moueat ad dignitates. vt in. c. illud. viij. q. ij.
 facit. xvj. q. ij. in. c. vills. ¶ In gl. in. d. nō cadit in
 laicū. ibi. q̄ nō sunt patroni s. parochiani. ¶ Hora
 ex hac glo. q̄ parochiani als nō patroni s. hñt ius
 eligendi seu p̄sitan- di rectorē in cor. ecclesia. s. si eccle-
 sia nō h. patronū libera collatio p̄tinet ad ep̄m. qd
 tenet Jnn. in. c. cū venerabilis. in. fi. de excep. et
 Jo. an. in. c. j. de cap. mo. li. vj. An aut̄ h. possit eis
 cōpetere ex cōsuetudine vel ex p̄scriptiōe. dic vt ple-
 ne dixi in. c. q̄relā. s. e. et in quadā disputatiōe q̄ in-
 cipit augerio. et p. Jo. an. in regula q̄ alicui gratio-
 se. in mercu. et Archi. i. c. fraternitatē. lxxj. di. ¶ In
 ea. glo. ibi corrigi illa decre. et p. hac solutiōe facit
 fm. Jo. an. q̄ ista fuit posterior illa cum fuerit s. r. a.
 go. s. non placet h. sol. cū iste tex. dicat q̄ h. cōpositiō
 erat iuri p̄traria. et q̄ ius eligēdi nō cadit in laicum
 nā h. decre. nō inducit ius nouū s. potius declarat
 antiquū. vt patet ex d. bis l. e. Extra alias sol. gl. dā-
 tur h. due sol. p. doc. q̄ tñ p̄t colligi ex dictis glo. in
 d. c. nobis. dicebat em̄ Hof. q̄ vi p̄uilegiū in funda-
 tione cōcessi pōt istud ius eligēdi cōpetere laico pa-
 trono. et in h. casu intelligebat istā decre. nobis. sed
 post fundatiōem nō pōt h. sibi cōpetere etiā vigore
 cōpositiōis vt h. p̄mū em̄ p̄mittit vt laici inuitent̄
 ad fundandas et dotandas ecclesias. s. postq̄ eccle-
 sia sunt p̄struce et dotate cessat h. rō. Sile in impositiō-
 ne census. nā tolerat si ab initio imponit s. ex post-
 facto noui census impositiō reprobaf. vt in. c. pro-
 hibem⁹. j. de censu. iūcto. c. p̄terea. cl. ij. de iurepa.
 hanc so. glo. reprobaf et bñ in. d. c. nobis. dicēs q̄
 ep̄s i. h. nō pōt auctorizare etiā tpe fundatiōis vt ius
 eligendi cōpetat laico etiā patrono. qd puto veri⁹
 p. id qd. s. dixi. p̄bi. posuit h. aliā so. dicēs q̄ ibi nō
 dicit q̄ laic⁹ possit eligere. s. q̄ p̄t tractare de p̄sona
 eligēda. vel dicit tu meli⁹ q̄ ille tex. p̄t intelligi ex pri-
 uilegio pape. vt ibi no. i. gl. et dic plen⁹ vt ibi dixi.
 ¶ Et gl. op. in eo q̄ papa h. mādāt isti abbati vt il-
 lū prioratū ordinet sic alios sibi subiectos. nā ex q̄
 iste priorat⁹ erat p̄uentualis electiō p̄tinebat ad cō

transgressione mandati. h. contrariū fuit visū diffi-
 le. do. Lar. 7 tandē soluendo dixit q̄ ista electio fu-
 it h. nulla. qz papa ad vltiora pcessit in cōmissio-
 ne. nā dixit q̄ alioqn isti cōsiliarij pviderent de ar-
 chiepo. 7 sic nō ob. qd̄ no. glo. in de. j. de iurepa. q̄
 singularit̄ dixit q̄ si mandaf̄ als̄ hnti p̄tatem vt ali-
 qd̄ faciat sub certa forma tenet actus h̄ forma non
 seruet. p̄ illud. c. dilectus. 7 dixit h̄ q̄ istud dictū. s̄.
 relatū alibi nō ita bñ p̄bat. Sed ego adduco tex.
 optū in. c. si caplm. de cōces. p̄ben. li. vj. vbi dicitur
 q̄ si mandaf̄ canonicis als̄ p̄tate hntib⁹ vt cōferat̄
 certū bñficiū dato executore vt illis negligētib⁹ ex-
 equat̄ p̄ solā l̄fay p̄tationē afficiunt man⁹ cano-
 nicorū vt puissio alteri facta nō valeat. nā ex q̄ supe-
 rior transfundit p̄tate in executore in defectū illoz
 quib⁹ mādāt adimit illis p̄tate in casu cōtumacie 7
 inobediētie. 7 ita p̄tingit p̄tataliter h̄ vt colligitur
 h̄ ex illo d̄si. alioqn. ¶ S̄ q̄ro cui⁹ expensis debēt
 isti cōsiliarij exercere p̄missionē eis factā. dicit doc.
 7 bñ q̄ expensis dignitatis cū instēt circa illā ordinā
 dā. ar. in. c. vt p̄terite. s̄. e. ¶ Secō q̄rif̄ nūqd̄ i ele-
 ctione cōpromissarioz debeat req̄ri cōsiliū istoz cō-
 siliarioz. Inno. 7 Lompost. q̄ si. satis em̄ ē req̄rere
 in ip̄a electione p̄lati fienda. Alij p̄. qz p̄ncipale tra-
 hit ad se accessoriū. vt in regula accessoriū. de reg.
 iur. li. vj. ¶ Prīmū dictū cōiter tenet. 7 illud puto
 verius. qz cū istud mandatū sit p̄ ius d̄z restringi 7
 sic seruari in p̄p̄is terminis. vt in regula odia. li.
 vj. 7 de h̄ videf̄ tex. h̄. nā ex tex. apparet q̄ in electio-
 ne cōpromissarioz nō fuit req̄sitū cōsiliū nec papa
 mandat de h̄ in q̄ri. ¶ In glo. j. ibi qz ip̄m eligēdo
 illo p̄sentire tē. ¶ Ho. bñ h̄c glo. vult em̄ qd̄ ne-
 cessitate nō fuit req̄rere cōsiliū istius quē intēdebāt
 eligere. tū qz p̄sentido postea electioni satis videf̄
 cōsiliū p̄stare. tum vt dicit in glo. se. qz si iste p̄sentir-
 ret ante electionē deberet electio cassari p̄pter vitū
 um ambitionis. vt in. c. cū post peccatā. s̄. e. Jo. an.
 dicit q̄ q̄q̄ h̄ opi. sit p̄babilis tutius tñ ē vt istius
 etiā requiraf̄ cōsiliū vt sic satisfiat forme mādāt. nā
 posset p̄sulēdo talē cōtingere q̄ p̄pter ei⁹ cōsiliū di-
 uerterēt a p̄posito. 7 aliū eligerēt p̄ quē melius ec-
 clesie p̄suleref̄. nec tenent̄ req̄rere cōsiliū in specie s̄
 satis ē dicere in genere de q̄ vos cōsultitis tē. si aut̄
 p̄sulerent in sp̄e de persona sua debet r̄idere fm̄
 Sof. iudicio alioz h̄ relinq̄. s̄ h̄ vltimū non placet
 hosti. qz notaref̄ ambitione. nā cū bona p̄scia fm̄
 eū poterit dicere nō eligatis me qz nō sum dignus
 et si ip̄m elegerint poterit cuz bona p̄scia postmo-
 dū p̄sentire. 7 h̄ opi. f. vt cōsiliū istius debeat requi-
 ri saltē in genere cōiter tenet p̄ doc. seq̄ntes. qd̄ mi-
 hi satis placet. qz cōsiliū d̄z p̄cedere electionez. vt h̄
 patet in tex. q̄ nō d̄z differrī in t̄ps̄ electōnis. qz t̄pe
 nō p̄gruo peteref̄. vt in fi. l̄fe. 7 p̄ h̄ tollit̄ motiū p̄-
 me glo. ¶ Nec ob. motiū sc̄be gl. qz ex forma mā-
 datū nō habebat iste cōsiliarius p̄stare cōsensum s̄
 cōsiliū dūtaret. qd̄ aut̄ si papa mandasset vt isti el-
 gerent cū cōsilio 7 p̄sensu illoz nūqd̄ possent eligē
 vnū ex illis. hosti. dicit q̄ sic. qm̄ regula est vt tri-
 bus electis valeat p̄sensus duoz. vn̄ satis ē q̄ duo
 p̄stent cōsensuz dūmō tertius nō cōtēnaf̄. vt patet
 in arbitris 7 iudicib⁹ simplr̄ electis in quib⁹ valet

snia maioris ptis. vt in. l. itē si vn⁹. in fi. ff. de arbi.
 et in. l. si duo ex tribus. ff. de re iudi. 7 in. c. si. j. co.
 ¶ Ho. singularit̄ h̄ dictū q̄ vbiq̄q̄ eligunt̄ simpli-
 citer p̄les ad p̄sulendū vel p̄sentendū seu aliqd̄ of-
 ficiū etiā extra iudiciū exercendū valet quicqd̄ fac-
 maior ps̄ dūmō minor ps̄ nō cōtēnaf̄. qd̄ ē mēti te-
 nendū. Quid aut̄ si fuisset dictū q̄ eligerēt cū p̄silio
 et p̄cordi p̄sensu illoz triū nūqd̄ potuisset eligē ali-
 quē ex his. hosti. tenet q̄ nō. qz nō pōt aliqd̄ p̄sen-
 tire in seip̄m an̄q̄ eligaf̄ notaref̄ em̄ de ambitione
 vt patet ex p̄dictis qd̄ satis placet. Ho. tñ p̄mū di-
 ctū hui⁹ p̄me glo. facit em̄ ad. q. ex forma statuti.
 mulier nō pōt p̄bere sine p̄sensu duoz p̄p̄inquoꝝ
 p̄tingit q̄ mulier vēdidit aliqua bona vni ex p̄p̄in-
 quis cum consensu alterius p̄p̄inqui nunquid sit
 satisfactum statuto. vt q̄ sic. qz p̄p̄inquis emēdo
 a muliere vt consentire illi p̄ctui. nam satis est q̄
 consensus intercedat in ipso p̄ctui. 7 facit optime
 l. publicus. ff. de adm. tut. nec ob. de. j. de re. ec. nō
 alie. qz p̄sensus p̄p̄inquoꝝ si exigitur h̄ vt auctas
 sed vt quedam solennitas. vt dixi in. c. cum con-
 suetudinis. de consue. facit etiam q̄ si statutum di-
 ceret filius non posse litigare sine consensu p̄ris q̄
 si pater 7 filius simul litigat videatur pater p̄senti-
 re. 7 ad p̄dicta facit qd̄ no. Bar. in. l. cum pater. s̄.
 libertus. ff. de le. ij. 7 p̄ Bal. in. l. si. C. ad mace. 7 in
 l. si fili⁹. ff. de peti. here. 7 p̄ Jo. an. in regula q̄ tacet
 in mercu. vbi cōcludit q̄ si statuto epi cauef̄ vt nul-
 la locatio valeat facta de re eccle sine p̄sensu suo q̄
 si locatio sit ep̄o tenet. qz p̄ducēdo videf̄ p̄sentire.
 Et nō. p̄dicta qz faciūt ad multa sed in casu n̄fo nō
 valeret hoc tacitū cōsiliū rōnibus p̄dictis. ¶ In gl.
 in d̄. in tractatu ibi tractat⁹ haberi d̄z an̄ electōem
 dic q̄ iste tractat⁹ nō ē de s̄ba electōis. s̄ solū illa sūt
 de forma s̄bali. de quib⁹ dixi in. c. qz p̄pter. s̄. eo. et
 in casu hui⁹. c. fuit necesse p̄us tractare de p̄sona eli-
 genda saltē in genere. qz rōne forme mandati tene-
 banf̄ req̄rere cōsiliū istoz an̄ electōem. 7 an̄q̄ p̄senti-
 rent in electū aliquē. vt dicit in gl. pe. in fi. 7 aspe.
 ¶ In ea. glo. ibi nō imponit̄ necessitas vt cōsiliū tē
 Ho. bñ 7 tene menti gl. ex q̄ collige q̄ vbiq̄q̄ q̄s
 tenet aliqd̄ facē cū p̄silio aliquoz nō tenet sequi il-
 loz cōsiliū. sed satis ē petere cōsiliū debito t̄pe 7 expe-
 ctare r̄sum. qd̄ videf̄ p̄bari in. c. cū olim. j. d̄ arbi.
 nā cōsiliū ex p̄prio significato nō obligat. ad h̄. iij.
 di. in. s̄. h̄ et si legib⁹. sec⁹ ē fm̄ glo. pe. si tenet quis
 habere cōsiliū 7 p̄sensuz seu p̄sensuz t̄m. qz tūc opoz-
 tet sequi illoz p̄sensuz. 7 in h̄ no. illā glo. Et ex istis
 duab⁹ gl. habes d̄riam inter cōsiliū 7 p̄sensum. s̄ ca-
 piendo dicta Bar. in. l. j. s̄. si p̄les. ff. de excr. distin-
 gue lat⁹ q̄ aut tenet q̄s aliqd̄ facē cū p̄silio aliquo-
 rū aut cuz p̄sensu seu voluntate. p̄mo casu aut cōsili-
 um postulaf̄ ab eo q̄ nō h̄z sanū intellectū. 7 capif̄
 cōsiliū p̄ cōsensu. vt in. l. puberib⁹. ff. de suspec. tut.
 vnde si caueretur statuto vt pupillus certum quid
 faciat cum consilio duorum agnatoruz capitur ibi
 consilium pro consensu. quia pupillus non habet
 discretum iudicium. facit. c. venerabili. iuncta gl.
 j. de offi. dele. quādoq̄ necessitas petendi cōsiliuz
 inūgif̄ als̄ hnti sanū iudiciū. t̄tūc aut̄ ille cui⁹ cōsili-
 um d̄z req̄ri ē p̄ticeps illi⁹ officij. 7 tūc cōsiliuz etiam

capit p cōsensu et de h̄ ē tex. iūcta glo. in x̄bo cū cō
silio. in. d. c. venerabili. d̄z em̄ p̄latus tractare rem
cū cōsilio coadiutoris sui. intelligit em̄ de cōsensu
qz coadiutor ē p̄iceps officij. aut nō ē p̄iceps offi-
cij. et tūc sat̄ ē req̄rere cōsiliū nec tenet seq̄. et h̄ casu
intellige istū tex. cū glo. et tex. in. d. c. cū olim. et vo-
luit Bar. in. d. s. si p̄les. nec ē d̄ria vtrū dicat cū cō-
silio an de cōsilio h̄ l̄y. senferit p̄riū in. l. id qd̄ pau-
perib̄. C. de epi. et de. vbi dicit q̄ si de cōsilio alicui⁹
tenet q̄s facere certū qd̄ tenet seq̄ cōsiliū. sec⁹ si fuit
dictū cū cōsilio h̄ p̄mū q̄ inter h̄ nō sit d̄ria tenet Jo.
an. in regula null⁹ ex cōsilio in mercu. et vult Bar.
in. d. s. si p̄les. et fin̄ p̄dicta limita istā glo. Sc̄do ca-
su p̄ncipali q̄n̄ requirit aliq̄z cōsensus seu volūtas
distingue q̄ aut ille cui⁹ cōsensus req̄rit nō p̄t esse
p̄iceps officij. et nō ē necesse seq̄ illi⁹ assensum ne p̄
aliā viā eidē p̄mittat qd̄ vna via denegat. vt i regula
la cū qd̄ vna. de re. iur. li. vj. et in. l. oratio. ff. d̄ sp̄o.
p̄ h̄. l. quidā decernēs. s. pap̄. ff. de administra. tu.
to. Exemplū olim m̄f nō poterat cē tutrix si p̄ di-
sponere in testamēto q̄ tutor nihil faceret sine cō-
sensu m̄fis nō artat tutor seq̄ cōsiliū m̄fis. qz indire-
cte fuisset tutrix. et p̄ h̄ no. dicit Bar. in. d. s. si p̄les
q̄ si testator disposuit in testamēto vt executor su⁹
nihil faceret sine cōsensu alicui⁹ ff̄is minoris. qz nō
tenet executor seq̄ cōsensū illi⁹. qz directe n̄ p̄t frater
minor esse executor testamēti. vt in de. exiui. de x̄.
fig. sec⁹ dicit si dixisset cū cōsilio. qz cōsiliū nō artat. vt
s. dixi in p̄cedenti m̄bro. Aut iste cui⁹ cōsensus re-
quiri p̄t esse p̄iceps officij. et tūc aut h̄ necessitas
petendi cōsensū iniungit ab hoīe ei q̄ h̄z p̄tē a lege
et tūc cōsensus nō necessitat qz nō potuit h̄o aufer-
re p̄tē liberā datā a lege. vt in. l. tiriū. et meuiuz
in p̄n. ff. de admini. tuto. facit. c. tua. j. d̄ testa. Aut
h̄ necessitas petendi cōsensū iniungit a lege vel ab
hoīe h̄ntē p̄tē ab hoīe. et tūc d̄z iste seq̄ assensuz et
volūtatē illoz. ar. x. q. ij. h̄ ius porrectū. et p̄ glo. in
c. vnico. ne se. va. li. vj. et in hoc casu intellige gl. aff̄
penl. S̄z dubiū ē qd̄ si h̄is p̄stare cōsiliū v̄l cōsensuz
nō vult p̄stare istud cōsiliū vel cōsensū. dicit h̄ Ab. in
terminis l̄e q̄ si h̄ abbas noīaret p̄sonā idoneā. et
isti nō vellent cōsentire iusta cā nō allegata poterūt
canonici appellare et eligere. et tene m̄cū h̄ dictum.
Nā in multis locis ē statutū q̄ mulier nō possit cō-
trahere etiā m̄rimoniū sine cōsensu duoz agnatoz
agnati req̄sit p̄ mulierē nolūt cōsentire fm̄ istam
opi. Ab. poterit illa mulier appellare ad sup̄iorem.
qd̄ videt sentire Bar. in. l. si. ff. de ap. reci. S̄z an
possit statim p̄here post appellatōem an teneat ex-
pectare iudiciū sup̄ioris ad quē appellauit. puto di-
stinguēdū q̄ aut in dilatōe iminet piculū. et p̄cedit
opi. Ab. aut nō iminet piculū puta qz sup̄ior ē p̄is
vel qd̄ sile. et tunc d̄z expectare sup̄ioris iudiciū. vt
est de m̄re Bar. in. l. si cū dorē. s. eo aut tpe. ff. so.
ma. et in. l. si. C. de bo. q̄ libe. et in. d. s. si p̄les. tamē
q̄ ad qd̄nē. s. formatā distingue siclan⁹ post Bar.
in. s. si p̄les. p̄al. q̄ aut ē p̄standū cōsiliū aut cōsensus
p̄mo casu aut ē p̄is ille q̄ d̄z p̄stare cōsiliū ita q̄ p̄t
cogi. et tunc cōpellit cōsultare ex quo assumit a iu-
re vt quidam cōsultor. Et idē hoc casu si tenet p̄sta-
re cōsensū. nā ex q̄ cōsensus nō requirit tanq̄ in re p̄

pr̄ia. sed vocat vt quidam cōsultor ex dispositōe
legis seu statuti p̄t cogi ad cōsentiedū. vt in. d. s.
necessitatis. et si nō vellent cōsentire poterit iste dare
licētiā. vt no. in. d. s. eo aut tpe. et in locis p̄alle.
Item p̄t dici q̄ vbi cōsiliū nō necessitat satis est cō-
siliū requirere. et si nō vult cōsultare p̄t p̄cedere si-
ne cōsilio. vt. s. dixi. sed vbi cōsiliū capit p̄ consen-
su serua qd̄ p̄ime dixi. Si aut̄ is cui⁹ assensus req̄-
ritur nō est p̄is ita q̄ cogi nō p̄t. et tunc aut iste as-
sumit inter viuos ex dispositōe hoīs aut in vlti-
ma voluntate. p̄mo casu cū assumit inter viuos ex
dispositōe hoīs non p̄t p̄cedi sine ei⁹ cōsensu.
vt in. l. si q̄s arbitrato. ff. de x̄. obli. Exemplū do ti-
bi librū p̄ eo p̄cio qd̄ talis fuerit arbitratus si ille si
arbitrat nō potest p̄cedi ad p̄fectionem actus. Si
vero assumit in vltima voluntate. et iste non vult
aut non potest cōsentire tunc p̄t p̄cedi sine illius
consensu. de quo dicendū vt in. l. si. C. cōmu. dele.
Quid aut̄ si iste cui⁹ cōsiliū requirit dedit malū cō-
siliū nunqd̄ excuset facietes actū cū malo cōsilio
Compost. h̄ q̄ nō. qz cōsiliū nō obligat. vt. s. dixi. et
ideo fm̄ cū si canonici elegissent scienter indignuz
cū cōsilio istoz incidissent in penā. c. cū in cūctis.
s. eo. qd̄ no. Et idem sentit Bar. in. d. s. si plures.
vbi etiā dixit q̄ si iudex tenet p̄nunciare cū cōsilio
sapientis nō excusabit si fuerit secutus malū cōsili-
um. Et qd̄ si assumpsit cōsultorē de assensu p̄rium
nunqd̄ possit cōueniri in sindicatu si fuerit secur⁹
malū cōsiliū vel nunqd̄ possit appellari a tali sentē-
tia. vide p̄ Bar. in. l. si conuenerit. ff. de re iudi.
et cui⁹ expensis debeat peti cōsiliū q̄ iudex vult p̄-
nunciare cum cōsilio sapētis. et vide qd̄ no. Bar. i
l. si postulauit. ff. de adul. et in si. gl. et si dicat ad qd̄
requirit istud cōsiliū si nō tenet illud sequi. dicen-
dū q̄ posset illos trahere in suā sniam. Nam ibi sa-
lus vbi multa consilia Prover. xxiij. et in. l. item si
vn⁹. s. si. ff. de arbi. et ad id quod. s. dixi q̄ vbi quis
eligitur ex dispositōe legali ad consentiedū i fa-
cto alieno q̄ compelli potest p̄ sup̄iorem si nō vult
consentire. et optime facit tex. et qd̄ ibi no. in. c. nul-
lus. j. de iurepa. Et per hoc habes bonā practicā
si canonici nolunt consentire ep̄o in casibus in qui-
bus requirit eoz cōsensus. nam p̄t cōpelli p̄ su-
p̄iorē. vt. s. dictū est nisi allegent causam rōnabi-
lem in p̄trariū. ¶ In glo. in x̄. cōpetenti tpe ibi in-
sulam. vbi tex. innuit q̄ non p̄t agi nisi trāseat to-
tū temp⁹ p̄fixū. et illi. l. cōcordat. c. cōmissa. j. c. li. vj.
Sed solue p̄trarietate istoz iuriū put no. glo. in. c.
cōmissa. j. c. li. vj. et p̄ legistas i. l. b̄ aut. ff. d̄ x̄. obli.
¶ In glo. in ver. expectatū ibi h̄ assensus nō exigis
dic q̄ nec h̄ exigis cōsensus h̄ sufficit expectare r̄n̄sū
glo. h̄ in si. et d̄arius in glo. in x̄. in tractatu. ¶ In
eadem glo. ibi et tunc non astringūt ad aliquā for-
mā. Intellige hanc p̄ticulā q̄n̄ fuit mandatū vt eli-
gant cū cōsilio et assensu aliquoz q̄ casu nō astringuntur
canonici seruare aliquā de formis. c. quia
p̄pter. s. eo. nam si eligerent p̄ formā scrutiniij de-
bet cōsentire i eū quē putāt melioz. viij. q. j. l. s. h̄
p̄p̄ formā mādati tenent eligere illū in quē isti cō-
sentiūt. nec forma cōpromissi fuari p̄t qz si valet cō-
promissuz vt eligat quē illi volūt. vt in. l. q̄ lē. ff. de

arbit. nec pnt p inspirationem qz nō inducunt spū
dei s̄ sunt coacti ex forma mādātī. Et s̄ s̄lūt tū doc.
vt capiāt vnam ex illis formis. z seruāt illā meliori
mō q̄ pnt. sec⁹ dic vbi artant eligere cū p̄silio al: q̄z
qz tūc cū p̄siliū n̄ necessitet eos ad certū eligēdū. vt
supra dixi d̄nt seruari aliquā ex illis formis. vt vo-
luit h̄ glo. in seq̄nti pticula z bñ. z sequunt̄ h̄ cōiter
doc. lz q̄dā p̄. Et no. ex glo. q̄ p̄siliū d̄z requiri ante
scrutinū. Itā fm̄ Inno. z bene d̄risorū esset requi-
rere post scrutiniū. z etiā est vale requirere iterum
post scrutiniū publicatū anteq̄ sequat̄ cōis electio
vt dixit ista glo. z bene.

Congregatio Electus a maio-
ri pte capituli si ē
idoneus p̄firmat. al̄s p̄firmat electio facta
a minore pte de digno. h. d. h̄ec s̄matio ē nimis
generalis iō fm̄ intellectū intrinsecū z veriorē sum-
mo sic. Si maior ps capli p̄us elegit sciēt̄r idignū
valet electio de digno a minore pte etiāz ex eodem
scrutinio facta. h. d. no. p̄mo duplex electio. z sup
vtraq̄ p̄tū allegatōnes. sc̄ba ibi nos diffinitōis cō-
missio. ¶ No. p̄mo ibi cōputato p̄curatore zē. q̄
vox p̄curatoris ab̄ntis d̄z cōputari in numero ele-
ctorū quēadmodū si ip̄e p̄stituent̄ p se dedisset vo-
cē. nā q̄ p̄ aliū facit p̄ seip̄m facere videt̄. vt in regu-
la q̄ p̄ aliū. de re. iur. li. vi. z an z q̄n sit licitū p̄cura-
torē p̄stituere dixi in. c. q̄ p̄pter. s̄. eo. ¶ No. secū-
do ibi sua desideria. iūcto tex. ibi sua vota q̄ i
scrutinio p̄uato electores p̄prie nō eligūt. s̄ p̄onus no-
minat̄ eligēdū vel p̄sentit̄ in eū. an aut̄ possit q̄sōz
dicere eligo vbi ē seruāda forma. c. q̄ p̄pter. dic vt
ibi dixi. m̄hi tñ placuit ibi q̄ nō. ¶ No. tertio q̄ ex
codē scrutinio p̄nt sequi plures electōnes. z illa d̄z
p̄firmari q̄ alijs de iure p̄ualet. ¶ No. q̄rto. q̄ defe-
ctus sciēt̄r al̄is reddit̄ quē intelligibilē ad dignitatē
ep̄alem. z ad h̄. c. cū in cunctis. s̄. e. ¶ No. q̄nto. q̄
si maior ps eligit sciēt̄r idignūz p̄r illico fieri ele-
ctio a minore pte non expectata cassatione vel snia
declaratoria nullitatis p̄me electōis. satis em̄ ē ad
validitatē sc̄be electōnis p̄bare postfactū p̄mā ele-
ctionē ip̄o iure nullā. z p̄tātē fuisse ad minozē p̄ez
deuolutā. z facit p̄ h̄. c. bone. el. ij. s̄. e. z regula nō
p̄stat impedimentū de re. iur. li. vi. ¶ Quinto no.
h̄ casū in quo valet electio facta a minore pte capli.
S̄z p̄ h̄ z p̄ tex. op. de. c. ecclia. z. c. q̄ p̄pter. s̄. eo.
vbi req̄rit̄ maior ps toti⁹ capli ad validitatē electio-
nis. So. p̄pter h̄ p̄rū legī istud. c. varijs modis
Jo. de deo doc. antiquus dicit h̄. c. p̄cedere d̄ ḡa.
qz de iure talis electio nō debeat cōfirmari lz electio
a maiori pte esset idign⁹. z s̄ō: te ip̄e mor⁹ fuit. q̄a
in decisione hui⁹ tex. papa nō mandat inquiri vtz
maior ps elegerit sciēt̄r idignū. s̄ solū mandat
vt electus a minore pte p̄ficiat̄ ecclie si ille cantor ele-
ctus a maiori pte esset idignus. p̄terea tex. in fi.
mandat istū electū a minore pte p̄fici ecclie nō autē
mandat electionē ei⁹ p̄firmari sicut disponit̄ circa
electū a maiori pte. z sic cū papa h̄ nō p̄cessit via or-
dinaria videt̄ q̄ gratiose mādāt istū electū p̄fici ec-
clesie. h̄ lec. cōiter nō recipit̄ a doc. nec m̄hi placet.
tum qz in tex. nullū verbū sapiens ḡam apponit̄
tum qz in dubio intellectus iurū nō sunt trahēdi

ad ḡam. vt nō. Inno. in. c. ex pte. A. de testi. z ma-
xime hodie h̄ ē dicendūz qz de venio seruiret ille
tex. h̄ si p̄tineret illā ḡam cū fuerit ḡa momenta-
nea z nō successiua. z sic nō debuisset in h̄ volumie
inseri vt habet̄. s̄. in p̄mio. Sc̄dm̄ intellectū sen-
tit̄ gl. si. hic tacite intelligendo q̄ maior pars fuerat
p̄uata qz elegerat sciēt̄r idignū. vñ potestas
integra eligendi remāsit penes alios q̄uis nūero
pauciores. z sic non potest dici q̄ electio hic fuerit
facta a minore pte capli imo a toto capli cum fi-
ctione iuris in istis representetur totum capli. et
iste intellectus videt̄ adiuuari p. d. c. bone. z q̄ ibi
no. z p̄ h̄ cessat contrarium. Inno. ponit̄ tertium in-
tellectū dicens qz vbi due electiones codē cōtextu
facte cōcurrūt quaz vna ē facta a maiori pte de in-
digno. z reliqua de minore pte de idoneo d̄z cōfir-
mari electio facta d̄ digno etiā si maior ps elegerit
idignū ignoranter. mouet̄ qz ex q̄ codē cōtextu
id est eodem scrutinio ilico subsecute sūt minor ps
eligendo dignū est sanior q̄ illa p̄fēda. secus dicit̄
si electio fuisset facta de indigno ignoranter a du-
plo maiori pte. qz tunc nō cōfirmaret̄ electio facta
de digno a minore q̄ tertia pte. diuersitatis rō fm̄
eum est. qz capitulū est vbi sunt due ptes. iō ex quo
iste due ptes nō sunt priuate. qz nō elegerūt sciēt̄r
idignū nō p̄t valere electio facta ab alia pte in q̄
nō reperit̄ aliqua vis capitularis. sed q̄n non con-
currunt due ptes sed maior tñ tunc potestas capi-
tularis est penes oēs. iō si minor ps est sanior d̄z p̄
ferri. h̄osti. videt̄ sequi istū intellectū Inno. qz vbi
electiones sunt facte codē cōtextu d̄z confirmari
electio facta a minore pte si maior ps elegerit idignū
ignorāter. dic̄ em̄ recedēdo a dicto Inno. q̄ i h̄ casu
q̄n codē p̄textu p̄currūt due electōnes d̄z p̄ualere
electio facta etiā ab vno de idoneo si reliq̄ elegerūt
idignū lz ignorāter. S̄z p̄rū ip̄e sentit̄ i. c. scriptū
s̄. e. nec iste intellect⁹ Inno. z h̄osti. aliq̄ iure p̄bat̄.
¶ No. ob. iste tex. imo pot⁹ fac̄ p̄ eos qz isti canonici
pauciores nitēbāt iure deuolutōis. dicebāt em̄ qz
p̄as eligēdi erat deuoluta ad eos qz illi p̄s elegerāt
idignū. z allegabant p̄ciliū generale sc̄z. c. cūz
in cunctis. s̄. eo. z sic tacite dicebant qz sciēt̄r ele-
gerunt idignū. qz illud. c. sic loquit̄ in deuolutio-
ne p̄tatis. vnde cōmissio pape licet generalis d̄z in-
telligi fm̄ allegatōnē p̄cedentē. quia in dubio ver-
ba rescripti d̄nt reduci ad terminos iuris cōis. vt i
c. cām que. de rescrip. p̄terea p̄t d̄ci qz iō papa nō
fecit mentionem an sciēt̄r elegerit idignū. qz
data indignitate sciēt̄r p̄sumit̄ de facti sc̄a. qz iste de-
fectus literature est q̄n patens. ad h̄ q̄d le. z no. in
c. si forte. j. e. ti. li. vi. z sic intellectus gl. si. s̄. recita-
tus videt̄ p̄stantior quē sequit̄ p̄hi. Boati. Egi. et
Jo. an. h̄ z dant̄ isti p̄ regula q̄ nūq̄ electio facta a
minore pte debet cōfirmari nisi in casu. c. scriptum.
s̄. e. q̄n sc̄z p̄currūt cū postulatōne. vt ibi dictū fuit.
vt q̄n maior ps esset p̄uata. qz tunc ex q̄ p̄as resider
in minore pte censet̄ fictione iuris totū capli. vt h̄
et i. d. c. bone. z in. c. gratū. s̄. d̄ postu. p̄la. z ex his
infert̄ Jo. an. qz si vna electio esset facta a maiori pte
de indigno ignorāter reliq̄ vero a minore pte d̄ di-
gno vtraq̄ d̄z retractari electio seu irrita nūciari

pma est nō valet qz facta de indigno. vt in. c. inno
 tuit. s. e. scda nō valet qz facta a minori pte capli.
 nec pās maioris pti b casu ē trāslata in minorē
 pte ex q̄ maior elegit ignorat indignū. vt in. d. c. i.
 notuit. z hūc intellectū tene quē cōiter sequūf mo
 derniores. Sed circa hūc intellectū dubitat nūqd
 indistincte valeat electio minoris pti maiori scien
 ter eligente indignū. Jo. an. sentit b q nō. s. oportet
 fm eū q pcedat electio facta de indigno. qz ante
 electōem maioris pti pās nō ē deuoluta ad mio
 rem ptem. id caute fecerūt isti canonici pauciores.
 pmisserunt eū pmo eligere maiorē ptem z postmo
 dū innitētes iuri deuoluto. pcesserunt ad electōnē
 secus asit foret si minor ps p prius. pcessit ad electō
 nem qz cū sit nulla. vt in. c. ecclesia. s. e. nō pōt cōua
 lescere ex electione maioris pti subsequenti de in
 digno scienter facta. ar. in regula nō firmat. de re.
 iur. li. vi. z melius in. c. auditis. s. e. Sed Lōpost. z
 Inno. in. d. c. dudū. s. e. scenserunt p̄trariū dicen
 tes q ex q̄ prius oēs cōsenserunt in scrutinio nō est
 vis q̄ p prius eligi. s. Lōpost. z Inno. nō viderant
 c. p̄tue. j. eo. li. vi. vbi habet q licet in scrutinio
 q̄s cōsenserunt in indignū scienter nō tñ p h̄ puaf po
 testate eligendi nisi p̄senerit in ea voluntate do
 nec fuerit subsecuta cōis electio. q̄s q̄ maior pars
 p̄senserit in scrutinio in indignū nō in potuit mior
 ps valide eligere cū adhuc nō esset ad eam deuolu
 ta pās alioz q̄ nō deuoluit nisi p pactū electōnis.
 vt ē tex. in. in. d. c. p̄tue. Et h̄ opi. videt placere
 modernioribus. z mihi satis placet lz Jo. de lig. ni
 tal defendere illā opi. Inno. z Lōpo. dicēs q̄ elec
 tio sc̄q̄ns trahit ad scrutiniū q̄si retro singant isti
 puati a tpe scrutiniū quēadmoduz h̄ vota minoris
 pti cōualescunt ex electione maioris pti subseq̄n
 ti facta de indigno. Sed vt dixi h̄ opi. nō placet. qz
 electio nō h̄ ptes successiuas. vñ incōtinēti aut te
 net aut est nulla. vt in. d. c. auditis. sed si electio mi
 noris pti pcedit ilico fuit nulla. vñ nō potuit con
 ualescere ex puatione maioris pti susc̄q̄nti nisi di
 ces q̄ ea q̄ incōtinēti sunt vident inesse. vt i. c.
 officij. s. e. z in. l. lecta. ff. si cer. p̄ta. S; h̄ allegatio
 nō videt habere locū q̄si prim⁹ act⁹ iā fuit p̄fectus
 ar. op. in. l. si tibi. ff. loca. z q̄ ibi nō. Ad ob. q̄s di
 xi q̄ vota pualescūt ex actu subseq̄nti. qz scrutiniū
 h̄ ptes successiuas. qz electores cōsentiunt successi
 ue z nō ill. vñ in istis prim⁹ act⁹ cōualidat ex subse
 q̄ntib⁹. ar. op. in. l. p fundū. ff. de ser. ru. p̄di. vbi si
 multi h̄nt fundū qlibet p se pcedit seruitutē in fun
 do. pma p̄cessio validat p posteriores. S; iuxta p̄
 dicta q̄rit nūqd minor ps p̄ndēs ius deuolutio
 nis ex electione maioris pti facta scienter de indi
 gno possit pcedere ad electionē ex pmo scrutinio i
 q̄ sunt redacta vota oim de caplo. An vero teneat
 facere nouū scrutiniū z ola de nouo ichoare. Qui
 busdā placuit q̄ debeāt de nouo oia pagare. qz i p̄
 mo scrutinio p̄senserūt tanq̄ singulares de caplo
 nūc aut volūt eligere tanq̄ totū caplū rōne p̄tū
 qd eū deuolute. s. Lōpos. quē sequūf h̄ cōiter doc.
 circa h̄ distinguit q̄ aut electio minoris pti seq̄tur
 incōtinēti aut ex intervallo. Si ex intervallo. d; fa

cere scrutiniū de nouo p. c. cū post petitiā. s. eo. S; si
 ilico post primā electionē tñc nō est opus nouo
 scrutinio. z h̄ dictū mihi placet z iudicio meo vide
 tur tex. h. in. d. decanū ipm. vbi apte innuit q̄ ex p̄
 mis votis in decanū directis p̄cesserunt isti ad elec
 tionē iure deuoluto. Non ob. motiū tenētū cō
 trariū. qz satis ē q̄ ex eodez scrutinio sequat vnica
 valida electio. vt in. d. c. quia p̄pter. ¶ Ultimo hic
 querit de intellectu illi⁹. d. alioq̄n. So. dicit Tin.
 et Egi. q̄ referf solū ad defectū scie de quo p̄mise
 rat si ad alias indignitates. als seq̄ret q̄ qlitercūq̄
 esset indignus electus a maiori pte deberet confir
 mari electio facta a minori pte q̄ est falsum. q̄a nō
 sufficit ois indignitas electi ad puationē eligentiū
 et facit h̄ dictū p opi. tenentiū q̄ puatio solū h̄z lo
 cum in indignitatib⁹ exp̄ssis in. d. c. cū in cunctis.
 s. eo. de q̄ vide q̄s ibi dixi. nā istud. c. generalit lo
 quens d; reduci ad terminos alioz iurium. ¶ In
 gl. in. d. l. fatura. ibi s̄ etiā seculariū negociōz. no.
 glo. bñ. z fa. c. in canonicis. xvj. q. vj. Et que scia dī
 catur sufficiens que eminēs. z q̄ cōpetens. vide q̄s
 dixi post Inno. in. c. cū in cunctis. s. eo.

¶ Quidum. Habens plures dignita
 tes vel plura beneficia cu
 rata sine dispensatione pape ineligibilis ē
 h. d. quod ad titulū. nam habet alia multa dicta inci
 denter que nō faciūt ad ppositū. Diuidit̄ p̄ncipa
 lit̄ i tres ptes. In p̄ma ponūt narratōnes p̄tū co
 rā papa. In sc̄da ibi nos igif. cōmissio z p̄cess⁹ iu
 dicij. In tertia ibi lz aut. p̄cess⁹ pape. ¶ Ho. primo
 ibi archidiacon⁹ z q̄dā alij eiusdē ecclie zē. q̄ p̄ elec
 tionē factā a maiori pte pōt minor ps se opponere
 allegādo vitij electi vel defectū circa electōnis for
 mā. z regularit̄ q̄ admittant ad opponēdū p̄ electō
 nē vel electū. dic vt plene no. l. c. sup̄ his. j. de accu.
 ¶ Seco no. ex eisdē d̄bis q̄ etiā ip̄o nihil petente
 pōt obijci p̄ ip̄i⁹ p̄sonā vl̄ electōis formā. vt h. z i. c.
 j. j. eo. li. vj. Nec ob. si dicat q̄ exceptio ē actōis ex
 clusio. vt in. l. j. ff. de excep. s̄ si nō agit nō pōt exci
 pi. Dicēdū est em̄ q̄ lz elect⁹ nō petat. est tñ in intē
 tione petendi. qz intēdit petere p̄firmatōem z p̄se
 cratōem. vñ erit ista exceptio intētōis pot⁹ q̄ actō
 nis i iudiciū deducte ex q̄ nulla deducta ē actio. vt
 sentit h̄ Inno. z bñ. Et circa hunc articulū an z q̄si
 possit exceptio deduci i iudiciū asiq̄ deducat̄ actio
 vide q̄s dixi in. c. s̄q̄s p̄tra. de fo. p̄pe. i p̄n. vbi hūc
 articulū plene declarauit. z aliqd̄ tetigi sup̄ v̄ica de
 excep. ¶ Ho. tertio. q̄ archidiaconus pōt esse pro
 curator alioz clericōz saltem in causa ecclesiastica.
 facit q̄s dixi in. c. in nostra. de p̄cura. vbi vide. Et
 ex hoc z ex tex. no. q̄ in causa que mouet̄ p̄tra ele
 ctum seu electōis formā pōt cōstitui p̄curator. q̄s
 clarius p̄batur in de. non potest. de p̄cu. Et h̄ in
 ferf̄ fm Inno. q̄ h̄ non est p̄prie actio popularis
 cū in ea non possit cōstitui p̄curator. vt in. l. licet in
 popularibus. ff. de p̄cur. sed est quasi popularis
 fm euz. tuetur em̄ ius populi z ecclesie. viij. q. j. au
 dacter cōsumit̄ vno agēte sic ip̄a actio populari. vt
 voluit gl. no. in. c. cū dilect⁹. s. e. vñ pōt dici q̄ hec
 actio sit anormala. ¶ Quarto nota q̄ electores

nō sūt functi officio eoz p solum electōnis actum
 imo pnt ipi electionē psequi corā pfirmatore z pro
 ea assumere defensionē. Recordat. c. ij. de in inte.
 resti. z. c. cū dilectus. de p sue. z tam de electoribus
 q̄ de collatoribus. vide p Inno. in. c. dilectus. el.
 ij. j. de pben. z facit. c. cupientes. j. co. li. vj. ¶ Mo.
 q̄nto q̄ detinens plura beneficia min⁹ canonice in
 cidit in multa vitia. ¶ Primo in trāgressionis no
 tam. z tu dic notā. i. infamiā. vñ videt infamis. p
 h. vj. q. j. infames. saltem infamia canonica. z q̄ sit
 ista infamia canonica. z in quo differat a civili. vi
 de q̄ dixi in. c. testimoniū. de testi. ¶ Secō incidit
 in cupiditatis vitii q̄ maximū ē. vñ impedit quē
 pmoueri ad dignitates. nam cupidus de facili de
 uiat a vero. vt in. c. virū. xlvij. di. z in. s. j. xlvij. di.
 in p̄n. illius distinc. vbi dicit q̄ aucte apli cupidi p
 hibenē pmoueri. vñ Tullius. Pessima res ē cupi
 ditas. qz egenos facit q̄s capit cū finē q̄rendi non
 inueniat. ¶ Tertio cōmittit furtū nec simplex fur
 tū imo cū sacrilegio. z pōt dici furtū peculat⁹. id ē
 furtū de republica q̄ est grauius. z talis cōpatur
 Jude. vt dicit tex. in. c. qd ergo. xxij. q. iij. fac. xij.
 q. ij. c. j. ¶ Mo. sexto q̄ intrusus in beneficio si pōt
 absoluere etiā in foro p̄niali. q̄q̄ em̄ quilibet pre
 sbyter in ordinatione sua recipiat p̄tatem ligandi
 et absoluendi illā tñ p̄tatem recipit in habitu non
 aut̄ i actu ex q̄ nō hz subditos. ad h. c. ois vtriusq̄.
 de pe. z remis. z vide p Jo. an. in. c. cū satis. de off.
 or. ¶ Mo. septimo in x. verū q̄ p̄fessio facta p̄ p̄cu
 ratorē eligētū nō p̄iudicat electo. nā papa noluit
 h̄ stare i p̄iudiciū electi p̄fessionī istius p̄curatoris
 eligētū. vñ licet cōfiteret pluralitatē beneficiorū
 electi nihilominus papa mandauit de h̄ inquiri.
 ¶ Mo. octauo q̄ etiā in cā sp̄iali admittit̄. vñ us po
 sitionū. z q̄ pōt fieri positio sup pluralitate benefi
 ciorū. z h̄ quia talis pluralitas nō semp̄ ē crimē cuz
 q̄iq̄ excuset̄ ex dispensatione beneficiorū. z circa
 hanc materiā positionū p̄sertim cū querit̄ an tene
 atur quis r̄ndere positōi criminose instat̄ h̄ Inno.
 sed tu vide ad materiā tex. z bo. glo. in. c. j. t. ij. de
 p̄fess. li. vj. z in. c. ij. de testi. co. li. aliqd̄ in de. sepe. d̄
 x. sig. dixi satis in. c. pe. de iura. calū. z de positōe
 criminosa an sit r̄ndendū. dixi plene in. c. ij. de cō
 fess. z iō h̄ si replicabo. ¶ Mo. nono. q̄ cura aiaz p̄t
 capi dupliciter. est em̄ quedam cura fori p̄nialis. z
 h̄ pprie dicit̄ cura. ad h̄ q̄d no. glo. in de. dudum.
 de sepul. q̄ no. dicit quē habere curā aiaz q̄n astrin
 git̄ ad dādū sacra sub cura sua sibi posins. z illi co
 gūf ab eo recipere. Quedā vero est cura fori p̄tenti
 si que versat̄ circa exercitiū iurisdictionis sp̄ialis vt
 excōicando. interdicens. absoluendo. z sista exer
 cendo. z h̄ nō dicit̄ ita pprie cura aiaz. tamē satis
 pōt dici cura cū oia ista sint medicinalia ipis aiaz
 vt in. c. cum medicinalis. de sen. ex. li. vj. Et ex h̄
 et ex tex. no. q̄ bñficiū dicit̄ curatus siue habeat cu
 ram fori p̄nialis. siue fori cōtentiosū. vt p̄bat̄ h̄. z i
 hoc tene mēt̄ istū tex. q̄ ad hoc solet allegari. Itē
 no. ibi p̄ sedem aplicam dispensatū q̄ non valet di
 spensatio sup pluralitate beneficiorū curatorū vt di
 gnitatū nisi fuerit facta p̄ sedem aplicam. z iudicio

meo iste est melior tex. qui possit allegari i hac ma
 teria. nam. c. de multa. q̄d solet ad h̄ allegari h̄ faci
 at in ar. nō tamē ita bene p̄bat sicut h̄ iste tex. intel
 ligit tamē hosti. hoc de dispensatione que fit p̄p̄
 p̄rogatiuā p̄sonē. sed si fieret p̄pter necessitates vel
 vtilitatē ecclesie tenuit q̄ nō sit adempta ep̄is. Iste
 tñ tex. multū stringit p̄tra opi. suā. z ita hodie tenet
 curia romana. nam tex. iste loquit̄ indistincte cum
 excludat dispensationē indistincte nisi ostendat̄ fa
 cta p̄ sedem aplicam. opi. tñ hosti. equior vt min⁹
 corrigat̄ ius antiquū. q̄d p̄mittebat ep̄is dispensa
 tionē. vt habet̄ in. c. sanctorū. lxxj. di. Vide tñ de h̄
 q̄d plenus dixi in. d. c. de multa. z in h̄ tene menti
 istū tex. ¶ Mo. vltimus ar. q̄ iudex delegatus da
 tus in causa electōis videt̄ p̄ p̄ntiam deputatus ad
 p̄uidendū ipi ecclesie de p̄lato in casu cassatōis. naz
 isti delegati cassata electione p̄uiderūt ecclesie de ar
 chiepo. vt patet in. s. p̄tib⁹. in x. p̄uidistis. r̄ta als
 q̄dā assessor cōsuluit. sed Ab. z doc. cōiter seq̄ntes
 hoc dictū rephendunt dicentes q̄ h̄ isti habebant
 p̄tatem p̄uidendi ex speciali cōmissione eis facta.
 vt patet in antiqua. z illa ps fuit decisa. z cōtinebat
 sub illa dictōe z infra. q̄d satis mihi placet. ¶ Mo.
 qualiter sit lit. p̄tes. nam p̄ petitionē in iure p̄posi
 tam in iudicio. z r̄sionē ad eam faciā. z idē habet̄
 in. c. vnico. j. d̄ lit. p̄tes. z solitus sum allegare vtrā
 q̄s l̄fam ad p̄bandū q̄ illa verba nō sunt necessaria
 r̄ndeo ad libellū aio litem cōtestandi. naz in dubio
 debet talis anim⁹ p̄sumi ex q̄ r̄ndet̄ ad libellū nisi p̄
 testatio fiat in p̄trariū. vt no. Inno. in. c. cum. ad.
 de p̄sti. z no. sensit Jo. an. h̄ sup gl. in ver. in iure p̄
 posita. vbi glo. videt̄ requirere q̄ cōfiteat̄ aio p̄te
 standi litē. sed vt. s. dixi anim⁹ p̄sumit̄ ex r̄sione
 vt voluit Jo. an. z vide q̄d plenus dixi in. d. c. vn
 co. z p̄ h̄ fac̄ etymologia vocabuli q̄ ponit̄ in fi. gl.
 pal. ¶ Mo. q̄ etiā i sp̄ialibus tor⁹ p̄cessus corruit
 om̄ssa lit. p̄te. quantūcūq̄ def̄ in iudicio partū p̄
 sentia. hodie aut̄ in istis sp̄ialib⁹. dic vt le. z no. in
 in de. dispensiosam. de iudi. p̄fessio tñ non periret
 qz illa ad sui validitatē nō exigit telā iudicij. sed sa
 tis est q̄d habeat calorē ipi iudicij. i. q̄ fiat in iudi
 cio. vt no. dicit Inno. in. c. q̄liter z q̄n. el. ij. d̄ accu.
 et facit. c. j. de accu. li. vj. hinc est q̄ vbi ex aliq̄ defe
 ctu p̄cessus est nullus remanet tñ p̄fessio partium
 vt singulariter voluit Inno. in. c. p̄sanis. de resti.
 spo. z facit̄ ibi tex. ad idē tex. in de. p̄stitutionē. i. fi.
 eo. ti. Ita dicendū q̄ p̄cessus corruit ex defectu si
 cōtestat̄. lii. vt confessio nihilominus remaneat.
 ¶ Mo. ibi negare nō pōt q̄n p̄sonatus existat. q̄ ar
 chidiaconatus saltē est p̄sonatus seu dignitas q̄n
 tūcūq̄ nō habeat curā aiaz in foro cōtentioso vel
 p̄n al. z h̄ p̄bat̄ iste tex. melius q̄ alius. Et fac̄ etiā
 optime iste tex. q̄ archidiaconatus nō potest tene
 ri canonice cū alio beneficio curato licet non habe
 at curam aiaz pprie vel improprie. q̄d puto indu
 bitanter verū vbiq̄q̄ requireret residentia. per
 tex. c. ad hec. j. de p̄ben. z vide q̄ ibi dixi. z i. d. c.
 d̄ mlta. vbi tenet̄ q̄ si si req̄reret residentia nec habe
 ret aliq̄d officiū s̄ nudū nomē vt archidiaconar⁹
 sc̄nē. sec⁹ dic vt ibi. ¶ Mo. ibi iualida reputauim⁹

q̄ disp̄catō surrepticia ē ip̄o iure nulla. fa. c. j. r. ij. de si. p̄f. li. vj. r. l. j. ff. de na. resti. r. idem dicendū in oibus lris gratiosis. secus in lris impetratis ad lites. ille em̄ nō sunt nulle. s̄ per exceptionē annullande. r. de his vide q̄ dixi p̄ rōne diuersitatis in c. ad audientia. el. ij. de rescrip. ¶ Ho. duos casus i quib⁹ licite q̄s posset tenere duas ecclias curatas primus si vna dependet ab alia. puta si vna est alteri vnita. cor. c. j. ne se. va. Idem q̄si esset vnita beneficio simplici. vt ē tex. in. c. sup. eo. de p̄ben. li. vj. Secundus casus q̄si vnā haberet quis cōmenda tā r. alia in titulū. p̄t ergo ecclia curata cōmendarī etiā habēti alia curata in titulū. Per quē aut̄ posset fieri h̄ cōmēda r. ad quantū t̄ps. vide hodie tex. no. quē tene menti in. c. nemo. j. eo. li. vj. r. ibi tractat plene materia p̄mende. ¶ Ho. ibi cū intentio n̄s nostre nō fuit. ar. op. r. quasi exp̄ssuz q̄ si papa dispensat cū aliquo vt possit plura beneficia curata sibi retinere vel beneficia obenta licite detinere talis dispensatio non refert̄ ad plurima beneficia. q̄ nō est de intentione pape vt h̄ habet in lsa. vnd̄ cū dispensatio sit stricti iuris. vt in. c. q̄ dilectio. de p̄sang. r. affi. p̄fertim in pluralitate b̄nificiorū. vt i. c. quia in tantū. de p̄ben. r. in. c. q̄uis. e. ti. li. vj. puto q̄ ista pluralitas verificet̄ in duob⁹ b̄nificijs dūtatur. vt in regula pluralis locutio. de re. iur. li. vj. r. i. l. vbi numerus. ff. de testi. ¶ Ho. ppe finē ibi nec i intentionis nostre fuit aliquid de nouo cōcedere r. ar. op. r. q̄si exp̄ssum q̄ si papa dispensat cum aliq̄ vt possit plura beneficia incōpassibilia sibi retinere debet intelligi de b̄nificijs als̄ canonice adeptis. solum em̄ opat̄ h̄ dispensatio vt ei pluralitas nō noceat nō aut̄ p̄cedit̄ titulus de nouo. v̄si non refert̄ talis dispensatio ad b̄nificia min⁹ canonice adepta nisi aliter fieret exp̄ssio magis specialis. ad h̄ vide bo. tex. quē tene menti in. c. si gratiose. in si. de rescrip. li. vj. Sit em̄ in dispensatione ista strictissima interpretatio. vt. s̄. dixi. r. p̄ h̄ refert̄ h̄ Inno. fuisse p̄nunciatū oli p̄tra argētiniū p̄positū cū q̄ fuerat dispensatū vt p̄ter obenta possit recipere b̄nificiū curatū r. licite retinere. vt p̄ h̄ verba nō intelligat̄ disp̄catio facta circa obenta vt illa possint sibi retineri r. obtineri cū p̄positura. d̄z em̄ illa dictio p̄ter intelligi vt stet exclusiue. q̄ dictū b̄n̄ notabis. Et ex his incidenter tractat h̄ Inno. an ista dictio p̄ter regulariter excludat vel includat. r. tandē videt̄ cōcludere q̄ regulariter stet exclusiue q̄ dictū no. s̄. vide tu p̄ Jo. de lig. in de. ij. de peni. r. p̄ Dau. in de. j. d̄ sum. tri. r. si. ca. r. p̄ Archi. in. c. ebzon. xij. q. ij. et p̄ Bar. in. l. j. ff. de pig. act. r. conclusio q̄si cōis que mihi placet ē hec. q̄ vbi ista dictio sequit̄ genus vt annectit̄ ei q̄d cōprehendebat̄ sub p̄missis tūc stat exclusiue. Exemplū do tibi oia bona mea p̄ter talē librū. Vel lego tibi libros meos p̄ter decretū. nam si nō excluderet̄ a p̄missis frustra poneret̄ cū id cui annectit̄ cōprehendebat̄ sub p̄missis. r. vba d̄nt̄ intel ligi vt aliqd̄ openf. vt in. c. si papa. de p̄uif. li. vj. et in. l. si q̄si. C. de inof. testa. Et p̄ hac conclusioe facit̄ tex. i. l. nā q̄d liq̄de. ff. de peni. leg. Si aut̄ adijcitur ei q̄d nō cōprehendebat̄ sub p̄missis tūc stat in

exclusiue. nam si staret exclusiue nihil oparet̄. ex quo id cui annectit̄ nō cōprehendebat̄ sub p̄missis. vt i. l. j. iuncta glo. ff. de pig. act. Exemplū. lego tibi oia aialia mea p̄ter decretū. nam si h̄ dictio nunc nō includeret frustra fuisset apposita cū appellatōe aialium nō veniat decretū. Sed quid dicendū i dubio vbi nō potest dare apparere an illud includat̄ sub p̄missis vel nō. p̄puta q̄ in materia restringibili vt odiosa debeat capi fm̄ q̄ magis cōueniat̄ materie vt sic odia restringant̄. r. fauores ampliēti in regula odia. de re. iur. li. vj. In materia vero indifferenti teneo cū Inno. vt stet exceptiue q̄ h̄ videt̄ ip̄ortare p̄pria significatō vocabuli. r. i. h̄ casu astringo Inno. r. h̄ no. ¶ Ho. penf. ibi cū nō restaret nisi sc̄sentia. q̄ cessio litis p̄t fieri etiā in fine cause cū omnibus examinatis non restat nisi ferre sententiay ¶ Ultimo no. in si. vnā practicā cedendi liti q̄ cedēs itēdit̄ etiā renūciare cāe seu iuri cōpetētī. vtputa cedo liti r. cāe vt cedo liti r. iuri mihi cōpetētī tpe cessionis. vt i. l. postq̄ liti. C. d̄ pac. sec⁹ puto respectu iuris postea supuenientis de nouo. vt in. c. cuz̄ inter. p̄. r. q̄d ibi no. j. de renun. facit̄ q̄d no. Bar. in. l. qui romo. s̄. duo fratres. ff. de ver. ob. r. in p̄missa practica verbū litis refert̄ ad instantiā iudicialē. quia p̄prie instantiā iudicialis dicit̄ lis. hinc dicit̄ q̄ p̄ cōtestationē p̄curator̄ efficitur d̄ns litis. vt in. c. j. r. ij. de p̄cur. Verbū iuris seu causa refertur ad ip̄am causam seu ad ius cōpetens in causa vt h̄. Quid aut̄ si simpliciter quis cederet liti. dic q̄ in dubio verbū litis stat largo modo. r. refert̄ ad instantiā iudicialē r. ad causam. vt p̄batur in. d. l. postq̄ liti. r. in. c. cum pridem. de pac. Volens ḡ renūciare instantiē iudiciali dūtatur sit cautus vt nō vtaf̄ verbo lit̄ p̄ supradicta. r. p. l. litis noie. ff. d̄ s̄. sig. si dicat renūcio instantiē vt renūcio liti referuādo mihi ius p̄stinū i cā. Et an possit litigās sup b̄nificiō cedere liti in manibus illius qui non posset recipere renunciationem beneficij. vide per do. d̄ ro. decis. cccxvi. vbi concludunt q̄ non. q̄d tene menti ne p̄ vnā viam concedatur q̄d per aliam viam p̄hibet̄. vt in regula cum quid vnā via. de re. iur. li. vj. r. in l. oratio. ff. de spon. r. per hoc dixi in. c. cū pridē. de pac. q̄ prelatus nō potest cedere liti more super iuribus ecclesie si est sup tali re quā ipse solus alienare nō posset ne indirecte alienet̄ q̄d directe facere nō p̄t q̄d no. ¶ In glo. ij. in si. hodie aut̄ datur oz do qualiter debeat p̄cedi. Nam primo quis eligit̄ postea electio p̄sentat̄ electo vt assensum p̄beat et electus ep̄us post consensum tenet̄ petere cōfirmationem infra certū t̄ps als̄ priuatur ip̄o facto oī iure sibi q̄s̄ito p̄ electōem. de q̄ dic vt hodie latius habet̄ in. c. q̄s̄ sit. j. e. li. vj. r. fac̄ q̄d no. p̄ Inno. in. c. dilectus. el. ij. j. de p̄ben. ¶ In gl. ij. in si. q̄ decre. est hodie in. vj. p̄ma in ordine hui⁹ ti. ¶ In glo. in d̄. furtū. no. istā glo. r. p̄mo diffiniēdo latius post gl. q̄ furtū ē p̄tractio rei aliene fraudulose inuito d̄no aīo lucrandi. vt in si. de obli. q̄ ex delicto na. s̄. furtū. iūcto. s̄. placuit. r. i. l. j. ff. d̄ fur. Et q̄ten⁹ gl. h̄ dicit̄ q̄ excusat̄ quis p̄tractans rem alienā si credebatur d̄m̄ p̄missurum. prout etiam dicit̄ tex. in dicto. s̄.

placuit. Non intelligas h̄ dictū simpliciter vt sufficiat dicere credebam dñm cōsentire. nam tex. videtur in cōtrariū in. l. qui vas in. §. verare. ff. de fur. vbi dicitur q̄ dominus in dubio presumitur veta re etiam si videat rem suam ab alio capi et taceat. s̄ bent q̄ esse coniecture verisiles ad p̄sumendā tacitam voluntatē domini. vñ dicunt doc. h̄ et bene q̄ ex cōiunctione p̄sonarū qualitate facti et alijs circumstantijs h̄ arbitrabis bono iudex vtrū sc̄ sic asserēti sit credendū. q̄nimo plus dico q̄ etiam si ex post facto dñs rei diceret q̄ de p̄sensu suo res fuit capta q̄ h̄ solū non sufficit ad excusandum furē. al̄s posset dñs semper eripere furem a manibus iudicis. q̄d non est dicēdum cū ex delicto q̄d cōmittit p̄tra p̄uatum acquiris ius agendi nedū ip̄i p̄uato s̄ etiam et reipublice. vt in. l. licitatio. §. q̄d illicite. ff. de pub. et publice vtilitatis est vt crimina nō remaneant impunita. vt in. c. vt fame. de sen. ex. et in. l. ita vulneratus. ff. ad. l. aquil. oportet ergo ad h̄ vt credat etiaz dñs vt concurrant alique verisiles coniecture. et ita tandem cōcludit Bar. in. l. inter omnes. in. §. recte. ff. de fur. Cōsulit aut̄ reperienti rem alienam si vult euitare suspitionē furti vt faciat p̄conizari et intimari rei inuentionē. vt p̄batur in. l. falsus. in. §. qui alienū. ff. de fur. et no. glo. i. c. quia frustra. de vsur. et si q̄d expendit iste inuētor recuperat a dño. vt ibi no. q̄nimo dicit no. h̄osti. h̄ si esse iniquū dicere vt aliquid detur inuētori vt inducat potius ad manifestandū q̄ celandū. ar. op. in. l. iij. in. si. ff. de cōdi. ob tur. cau. Et no. h̄ dictuz iure tñ apte non p̄bat. loquit̄ em̄ ille tex. q̄ a p̄ncipio quis cōuenit cū dño vt aliquid accipiat p̄ iudicando seruū fugitiuū. nam tunc valet cōuētio. vt ibi. sed hoc forte ideo. quia seruus fugitiuus non erat apud istū indicatōrē. sed q̄n res est apud eum differendo restitutōnē contractat rem alienā inuito dño. et sic ē tūc cōmittere furtū. Nota tamē et tene menti dictū h̄osti. in practica. ¶ Et in. si. gl. no. si. hui⁹ glo. q̄ furtū pp̄rie nō cōmittit detinēdo beneficium minus canonice. q̄ furtū nō cōmittit in re immobili. vt in. §. qui aut̄ alle. in glo. et ideo dicit tex. furtū quodāmodo tē. Et no. ex h̄ iuncta glo. q̄ dicitio quodāmodo est impropriatiua. dic tamē hoc dictū p̄cedere respectu corporis beneficij et iurū ad illud p̄tinentiū. sed respectu fructuū quos p̄cepit malefidei possessor cōmittit vere furtū. vt no. Bar. in. l. sequit̄. §. fructus. ff. de vsuca. et l. y. in. l. ancille. C. de fur. et q̄s̄ aliqui dixerunt h̄ q̄ ex quo beneficium vacat non potest dici furtū cōmitti ad instar iacentis hereditatis cur⁹ bona si surripiant non causat actio furti cū eo tpe non sit dñs q̄d tamen mihi nō placet. quia longa est differentia inter vnuz et reliquū casum. quia bona beneficiorū nunq̄ vacāt cuz xp̄s dicat̄ esse dñs. vnde bona dicunt̄ patrimoniū iesu xp̄i. vt in. c. cū ex eo. j. co. li. vj. Preterea ip̄m beneficium dicit̄ possidere p̄ticularia bona ip̄ius. vt no. Inno. in. c. in litteris. de resti. spo. et vide ad p̄missa q̄d no. glo. in. c. causa carpensis. j. de d. sig. et facit tex. iuncta glo. xxij. q. iij. in. c. quid ergo. ¶ In glo. in ver. decepte ibi nō credo q̄ p̄rent tē

signa istā p̄ticulari vsq̄ ad finē et nunq̄ tradas obligationi. nam sepe numero practicas dicitur glo. cum multi teneant beneficia minus canonice. Et potest dubitari nunquid valeant gesta p̄ istum p̄latum. et respectu fori contentiosi seu t̄paliū. dixi plene in. c. nihil. s̄. co. quo ad sp̄ualia respectu fori p̄nialis habes glo. singularē h̄ quā sequūtur cōiter doc. vñ dicit Inno. q̄ iste aīe non erant decepte. quia ex q̄ habebat p̄ prelato et tolerabat a sup̄iore vere absoluebat ab illo. viij. q. iij. nōne. et ad tex. p̄t dicit q̄ anime decipiebant q̄ntum erat in isto p̄lato. Item posset dici q̄ ex quo notoriū erat illū non habere titulum canonicū in beneficio q̄ vere decipiebant aīe. quia non datur tunc tolerantia. vt in. c. aplice. j. de de. ex. mi. Posset tamen circa dictū gl. dubitari quid si aliquis esset intrusus ita q̄ nunq̄ habuisset superioris auctoritatē nunquid gesta p̄ istū in foro cōtentioso valeant. dic q̄ non. vt plene dixi in. d. c. nihil. sed in foro aīe posset dici q̄ sic p̄ter fidem sacramenti ex quo subditi credebant illū esse prelaturū p̄sertim cum nō sit peccatum male intelligere ius positiuū. vt no. in. c. p̄ tuas. j. d̄ simo. Et in hoc multū errant mulieres et rustici adeūtes sepe presbyteros nō habentes p̄tatem absoluendi p̄t em̄ dici q̄ saluent p̄pter fidem sacramenti dixit Jo. an. h̄ quo ad terminos glo. rutiū esse q̄ si ante mortem h̄ scirent iterū confiteant̄. ar. eoz q̄d le. et no. in. d. c. ois. et in. d. c. q̄d aut̄. de pe. et remis. h̄ dictū puto verū in his qui nunq̄ habuerūt institutōnem a sup̄iore. sed in his qui habuerunt et ex causa superuenienti fuerunt ip̄o iure p̄uati. et nō obstāte p̄uatione iuris tolerabant non credo confessionem de necessitate iterandam. quia vt dicit Inno. et h̄osti. rōne tolerantie vere iste absoluit p̄. d. c. nōne. ¶ In glo. in ver. p̄ cōcessionē ibi ideo nō p̄fuit h̄ concessio. dic clarius et melius q̄ beneficia curata receperant isti ante cōciliū generale. vnde quo ad illa valebat dispensatio ep̄i. quia nōdum erat adēpta ep̄i potestas dispensandi. vt in. d. c. sanctorū. s̄ post cōciliū generale. de quo in. d. c. de multa. recepit iste archidiaconatū. et sic vacauit p̄iora beneficia p̄ illud. c. de multa. ideo nihil operat̄ dispensatio facta ante cōciliū. Alij etiam dicunt q̄ ista dispensatio ep̄i non valuit. quia archidiaconatus ambicū. non erat istis subiectus. et vtraq̄ solutio vera est in se. ¶ In glo. in ver. electionis tpe. Quero p̄ intellectu hui⁹ glo. quare papa mandat cassari electionem in euentū p̄bationis dumtaxat q̄ iste electionis tpe detinebat illa plura curata. naz videt̄ ex h̄ tex. innuere q̄ si prius aīe electionē dimisisset q̄ valisset electio. So. dicit h̄ glo. q̄ ideo tex. restrinxit se ad tempus electionis. quia si prius dimisisset foret purgatū illud vinū. et sic nō deberet sibi imputari p̄stunū peccatū quasi desierit esse q̄d fuit et p̄ penitentia incipit esse nouus homo. vt dicit tex. no. i. c. ferrū. l. di. secus dicit glo. si medio tpe dimisisset illa beneficia. et videt̄ glo. intelligere de tpe q̄d est inter electionem et confirmationē. et in hac materia glo. multū intricate p̄cedunt doc. et varie sunt opi. nā versatur h̄ dubiū non facile an. s̄. p̄pter peccatū

pcedens impediatur quis pmoueri ad dignitatem.
 nam puto q in hoc verset fundamētū decisōis h^o
 tex. qz ante istū tex. nō habebamus iure cautū qd
 detinēs min^o canonicē plura beneficia curata nō
 posset eligi. nec iste tex. inducit ius de nouo. qz ca-
 sus pteritus nō d^oz decidi fm ius nouū. vt le. 7 no.
 in. c. si. de p^osti. 7 p glo. in. c. licet canon. j. c. li. vj. vñ
 tene q illa detentio pluriū bñficiōzū pōderabat h
 ad inferendū electū fuisse tpe electōis in graui cri-
 mine pstitutū. 7 sic nō est speciale in casu h^o. c. Idē
 em esset in alio graui crimine. vt pbat in. c. j. lxxvj.
 di. 7 in. c. si. xxj. di. hodie vero magis specificē pui-
 sum est in terminis h^o littere p extrauagantē Jo.
 xxij. q incipit execrabil. in. §. qz vero. vbi est dispo-
 sitū q siq^s habens beneficiū curatū vel dignitatez
 psonatū vel officiū recipit scdm p simile 7 ilico non
 dimiserit pmiū verbo 7 facto in manib^o ordinarij
 q est priuatus vtroq^s 7 effici^o inhabilis ad sacros
 ordines 7 ad quecūq^s ecclesiastica beneficia. 7 ver-
 ba illius. §. refert glo. in de. si plures de pben. vñ
 p illum tex. reputo istam cōcertationē glo. hodie
 supflua quo ad terminos littere qz nō pdest pma
 ex quo iam effectus est inhabilis. nec credo alium
 citra papā cum isto posse dispensare cū tex. ille sim-
 pliciter reddat illū inhabilē 7 nullā mentionē faci-
 at de dispensatione. ad hoc. c. dilectus. j. de temp.
 ordi. 7 qd dixi in. c. quisquis. §. eo. Et p illum tex.
 d. §. dico esse sopitā qōnem Lōpo. hic in eo q qre-
 bat an ille qui detinuit iniuste plura beneficia pos-
 sit eligi saltē ad inferiorē dignitatem. 7 q quidā
 dicebant q sic. qz hoc solū cauet de epō in quo req-
 rit maior pfectio. §. ipse Lōpo. tenuit contrariūz
 §. vt dixi hodie in terminis lre iste reddi^o inhabilis
 ad quecūq^s ecclesiastica bñficia. sed qd glo. pōt p-
 cedere et esse vtilis quo ad alia crimina. nunqd. s.
 criminofus tpe electōis vel antea possit eligi in p-
 latum maxime episcopū? Circa quam questionem
 varie sunt opi. ita vt non appareat que sit cōioz. 7
 plurimūz intricate procedunt hic doc. sed tu vide
 bo. glo. in. c. si. xxv. di. 7 tex. no. ibi qui dicit qz pro-
 mouendus debet esse sine crimine nō solū tēpore
 electionis s etia postq^s fuerit effectus xpianus qz
 nō potest de medio ecclesie maluz anferre q in si-
 mile delictuz corrui^o vt ibi. 7 vide ibidem p Archi.
 qui videt inuere post antiq^s doc. qz rigor ill^o tex.
 sit hodie correct^o p. c. fraternitatis. xxxiij. di. Ego
 tñ bruciuiter sic dicerē q aut tpe electionis quis est
 in peccato veniali 7 non repellit ab electōne vel p-
 motione qz nemo posset pmoueri cū nullus viuat
 sine peccato. vt dicit text. in. d. c. j. lxxvj. di. fa. tex.
 xxv. di. §. criminis. Aut est in peccato mortali et p-
 scuerat in eo tpe electionis 7 tūc puto electōne nō
 valere. Adueoz. qz in tali peccato existēs nō de-
 bet celebrare. est em suspensus q ad se. vt in. c. qti-
 die. de conse. di. ij. 7 le. 7 no. in. c. si. de. cōha. de. et
 mu. ergo nō potest eligi in platum. sicut dicimus
 de excoicato minoz excoicatioe qui ppter ratioz
 pdictam non pōt eligi. vt ē tex. in. c. si celebrat. de
 de. ex. mi. 7 tñ excoicatio minoz q vt plurimū con-
 trahit p picipiūz cū excoicatio nō semp ē mortale

iuxta ea q dixi i. c. sacris. qd me ca. 7 p pdicta pclu-
 siōe facit dictū. c. j. lxxvj. di. vbi habet fm aplm q
 debet esse sine crimine pmouend^o 7 crimē appella-
 tur ibi peccatū mortale cū priuet vita eterna. vt in
 §. als ea demum. xxv. di. Et facit etiā glo. in. c. flo-
 rentinū. als incipit archidiaconuz. lxxvj. di. q dicit
 q iuramentū temerariū repellit que a pmotōe
 si ille nō egit pñiam. quā gl. teneme menti. Aut il-
 le nō pseuerat tpe electionis in peccato mortali. et
 tūc aut cōmisit delictū manifeste 7 notoziet nō va-
 let electio nisi prius fuerit secū dispensatuz qz nō
 pōt talit^o delinquēs exercere ordinē sine dispensa-
 tione. vt pbat in. c. si. de tēp. or. puto tñ q in h^o suf-
 ficat dispesatio pprij epī. ad hoc qd no. Archi. i. d.
 c. si. 7 Jo. glo. i. c. siq^s dinceps. xvj. q. vij. et glo. i.
 c. qd quis. §. eo. Aut peccatū nō fuit notozū. 7 tūc
 aut ē tale qd impediatur ordinis executōez etiā post
 pactam pñiam. vt homicidiū simonia in ordine 7
 sile. 7 tale delictū impedit electōez vel saltē dat cau-
 sam cassandi. vt in. d. c. si. de tēp. or. 7 qd le. 7 no. i.
 c. ex tenore. c. ti. 7 vide ad hāc materiāz qd no. In-
 no. in. d. c. si celebrat. Aut non ē tale delictū. et tūc
 puto q nō impediatur electionē post pñiam. ar. i. d.
 c. florentinū. 7 in. d. c. si. de tēp. or. 7 facit. c. fidelioz
 l. di. vbi patet q Petrus fuit pmotus in summuz
 pōnificē postq^s negauit christuz 7 h^o qz egit pñiam
 vñ gl. ibi notabilis format qōne quis sit pferend^o
 in pmotione an is qui nunq^s peccauit an ille q pec-
 cauit 7 correct^o ē cū xps nō elegerit sanctū Joāne
 q nunq^s deliquit s Petru qui eū negauerat et cor-
 rectus fuit. 7 dic vt ibi. Et si diceres ex q pte. noto-
 rie 7 grauer deliquit quō potuit pmoueri ad sū-
 mum aplatum cōtra ea q. s. dicta sunt. So. dic qd
 de ei^o correctōe 7 pñia aptissime pstitit 7 idē fieret
 hodie de alijs si aptissime cōstaret de eozū pstitiōe
 quia omnis constitutio hūana cessat cessante eius
 causa. lxx. di. in. §. his omnibus. sed nobis est lici-
 tū iudicare de occultis. vt in. c. vnico. vt ec. benefi.
 non psumit ita vera penitētia in alijs sicut in pe-
 tro. Item in eo cessabat omne scandalū ppter cla-
 ritate vite et miraculoz concurrentiū. ¶ In gl.
 in ver. in iure ppositam. ibi dicas q si libellus rē.
 signa istam pnculam vsq^s ad finem. et qtenus gl.
 dicit q p confessionē fit contestatio cuz sit prius li-
 belli oblatio. vide qd plenius dixi in. c. vnico d lit.
 contest. 7 qtenus glo. dicit q si reus confiteat an-
 te oblationem libelli non fit contestatio nec fertur
 tunc sentētia diffinitiuā. ideo h^o dixit quia vbi nō
 pcessit petitio nō potest dici contestatio vt h^o in tex.
 et vide bo. tex. et eius practica^s in. l. si reus. ff. de
 pcur. nam si vis euitare sentētiā diffamatoziaz
 vade ilico post citationē et offeras debituz. 7 dic
 vt plenius no. in. d. l. si reu. sn on autē potest snia
 ferri qz snia diffinitiuā si valet lit. nō pte. j. vt li. nō
 cōtes. in rubro et nigro. sed fm glo. cōfesso fit per
 pceptum vt soluat ad certum tempus. sentit em q
 hoc casu nō datur quadrimestre qd regularit^o dat
 cōdemnatis in actione psonali. vt in. c. qd. ad con-
 sultationem. de re iudi. et tenuit expresse ibi do.
 Car. et ē glo. or di. in. l. si debitori. ff. d iudi. 7 insti.

de ver. ob. in. §. omnis. et vtrobiq; dicit dandum hoc casu temp^o. x. dierum dumtaxat. Sed tu dixit las glo. pcedere ex consuetudine. nā de iure debz dari q̄drimestre. vt in. l. iul. ff. de cofes. no. Bar. i. d. l. si debitori. Et circa hunc articulu vide q̄ plēi^o dixi in. d. c. qd ad consultationē z ad materiā hui^o gl. vide gl. i. l. vnica. C. d. lit. pte. q̄ videt hui^o pcor dare z. ij. q. j. c. nos i queq;. z qd no. doc. in. c. pue nit. cl. ij. de appel. z In. in. c. ij. de i iteg. resti. vbi tractat de viribus istius pcepti an habeat vim dif finitiue circa appellationē z alia. ¶ In glo. in ver. per sedem aplicam in fi. no. gl. z idem no. j. in gl. magna sed tu dic vt plenius dixi in. c. de multa. j. de pben. z inter cetera dicit lhosti. h no. verubz q̄ dispensatus etiā per papam circa pluralitatē isto rū bñficiozū sine causa lz sit tutus q̄ ad ecclesiā militantem nō tñ quo ad triumphantē. z sic nō valet dispensatio quo ad deū. ar. xiiij. q. vij. c. illa. et facit qd no. gl. in. c. nō est. j. de voto q̄q; Inno. vide atur aliud sentire in. c. cum ad monasteriū de sta. reg. sed primā opi. sentit Jo. an. post beatū Tho. in. d. c. de multa. vbi dixi z habeo hāc opi. p indu bitata qm fieret dispensatio vt cleric^o ppter vtilita tem priuatā obtineret plura bñficia quozū alterū sibi sufficeret ad honestatē viuendi. nam h casu si soluz altera^o humani iuris dispositio h etiā xpi pa trimonium iniuste dispergit. Lū ergo ipse papa nō possit sine causa alienare bona ecclesie sine gra ui peccato. vt no. Archi. in. c. nō liceat. xij. q. ij. ml to fortius non potest alteri dare potestates ipsum patrimoniū male dispergendi. z ex h cōuincit mo tiuum Inno. cū non solum veres h ius humanū sed potius diuinū. vbi autē p dispensatōez viola ret ius humanū tunc posset pcedere p traria opi. ar. in. c. pposuit. j. de pces. pben. nam de iure posi tiuo tutus est q̄ quis non possit obtinere nisi vnū curatū z q̄ non possit p aliuz deseruire tutus tñ ē vt cessante causa quis absteat a tali dispensatōe obtinenda ne a se cōdemnet cū non possit q̄s plu ribus officijs intendere. vt in. c. qz nōnulli. z. c. se. d. c. e. si re. ¶ In glo. in §. irritā ibi nihil valet sen tentia. h dictuz intellige in causis plenarijs. nā in sūmarijs non ē necessaria lit. conte. vt in. de. sepe. d. ver. sig. z cape istam regulam z tene eā menti q̄ omnis causa regularit̄ est plenaria z sic req̄rit ple num ordinē iudiciariū. z hanc regulā firmat glo. i. l. iudices. C. de iudicijs. sequit̄ Bar. in extraua. ad rep̄mendā in verbo de plano. z Jo. de lig. i. d. de. sepe. f. ego all. tex. qui h satis bene pbat. in. c. qm frequenē in pn. j. vt lit. non contes. z facit etiāz ibi rubrū. Fallit h regula pncipalit̄ in duob^o casibus. primus vbi cūq; sentētia modicuz p̄iudiciuz affert vt in. auē. nisi breuiores. C. de. sen. ex pi. re. ci. z xj. q. j. in. c. si quis vt clerico. q̄ tex. sic debet in telligi. z in. l. iij. ff. ad exhi. z. l. thesaur^o. e. n. idē si affert magnū p̄iudiciū dūmodo sit repabile per aliud remediū citra appellatōnez. facit. c. veniens j. de testi. z plenius psequere hanc materiā vt no. Bar. z Jo. de lig. in locis palle. ¶ In glo. in §. irritari in fi. Nota bene hāc glo. q̄ ad duo. pmo in

eo q̄ dicit posse agi contra electum ad cassationē electionis p viam actionis z exceptionis. naz pōt quis p viam actōis petere electionē irritari ex defectu forme vel psonē vt h in verbo tandem. pōt etiā pcedi per viam exceptōnis. cū. f. electus petit cōfirmationē vel consecrationē. vt in. c. sup his. j. de accu. dicit etiā q̄ potest excipi licet nō petat cō firmatio. quia electus saltē habet vel habere debz intentionē petendi cōfirmationē z tunc exceptō est intentionis conclusio. vt no. dicit Inno. in. c. cū dilecti. s. e. z. s. tetigi. fac. c. pmū. j. e. li. vj. ¶ Nota scōo ex fine glo. q̄ idem est effectus q̄cunq; modo pcedat z sic q̄ in isto casu exceptio contra electuz habet vim actionis. z cōcordat huic glo. in. c. sup eo. s. e. z vide qd ibi dixi. nam pbata exceptiōe cō tra electū cassat electio. vt in. d. c. sup his. z sic ha bet effectum consecutiū. z forte h procedit ppter piculum animarū. regulariter autē exceptio habet vim expulsiuam non cōsecutiū. vt in. c. ij. in fi. de or. cog. hinc dicit q̄ exceptio est actionis exci sio. vt in. l. j. ff. d. excep. ¶ In glo. in vbo decidēda veritate ibi ius nouum. dicit lhosti. q̄ etiam iura antiqua hoc volunt. s. e. c. cum dilecti. z d. despō. impu. attestations in fi. sed hodie dic vt habetur in. c. j. de iura. calū. li. vj. vbi patet q̄ etiā in spiritu alibus potest exigi hodie iuramentum calumnie. ¶ In ea. glo. ibi sed quo iure hoc faciant nō vidi. lhosti. dicit q̄ videre potuit. c. in pertractandis. d. iura. ca. z. l. fi. C. de procu. z. l. seruos. de testi. vbi patz q̄ cum pcurator est vilis z domin^o iustior po test dominus cōpelli vt ipse respōdeat. z facit ho die tex. in. c. presentiu. j. de testi. li. vj. vbi prelatus prestat in animā suam z illozū de capitulo hoc iuramentum de veritate dicenda. Sindicus autem ibi iuterrogat sine iuramento. z vide ad materiāz qd dixi in. c. in ptractandis palle. ¶ In ea. glo. ibi nisi defecisset de mandato capituli. z. l. Ho. gl. q̄ confessio solius plat non nocet ecclesie nisi ha beret a capitulo mandatum litigandi. Et p hoc optime facit tex. quem glo. allat in. d. c. presentiu z vide ibi bo. glo. z tene illam menti. z glo. in. c. de cōstantinopolitana. xxiij. di. z idem no. glo. in. c. si de prescrip. vbi formaui punctaliter istam questi onem. z vide qd ibi dixi. z intellige predicta qm p latus habet capitulū. Si. n. est solus puta qz eccle sia non est collegiata vel de facto non habet cano nicos vl monachos tūc p̄fessio solius prelati p viā contentiose iurisdictionis emissa p̄iudicat eccle sie. vt probat in. c. dilect^o. d. ca. mo. facit qd no. gl. in. c. potuit. de loca. z in. de. vt hi qui de eta. z q̄li. In quibus iuribus concludunt no. glo. q̄ tantaz ptatē hz sol^o plat^o qm est solus quātā hz plat^o cum suo capitulo. Ad idē facit q̄ no. gl. i. de. j. d. re. ec. non alie. q̄ no. secus dic in confessione emissa p viā voluntarie iurisdictionis. vt quia sponte vadit ad iudiciū et confitetur in p̄iudiciū ecclesie. de quo per Bar. in. l. certum. ff. de confes. vbi vide. ¶ In glo. in verbo de consue. ibi de iure cōi vide tur q̄ hec p̄tēat ad archidiaconū. ergo glo. ma le loquit̄. z in cōtrarium est tex. in. c. archidiacon^o

j. de offi. archidi. vbi fm communem intellectum probatur q' archidiaconus non potest de iure excoicare. q' autē de iure cōi pertineant ad archidiaconum vide p' 30. an. in. c. ad hec. in. §. i. quādam de offi. archi. vbi dicit q' soluz fundat intentionē suā sup illis duob' p'tentis in. d. §. in alijs xō succūbet nisi p'bet ius spāle. t tene menti h' dicituz nā licet multa numerent in ti. de offi. archi. illa tñ attribuunt fm varias locozū consuetudines. naz multa numerant ibi cōpetentia alijs dignitatib' de iure cōi. ¶ In glo. in verbo vtrāq. no. istā glo. singult. est. n. menti cōmendāda. Et primo in eo q' ponit multas significaciones huius verbi titulus. t vide etiam qd no. j. de offi. archi. in. c. fi. Et no. ex hac p'ma pte q' habito respectu ad morē antiquū clerici possunt denominari p' titulos ecclesiar' sic cardiales. nā ille ecclesie eis assignate dant in titulum alijs clericis inferioribus. veruz tñ p'pter p'rogatiuam dignitatis vel officij eoz' fu it ab olim cōcessum vt ipsi card nales haberēt iurisdictionem episcopālē in titulis eoz'. vt in. c. is qui j. de ma. t obe. t ibi dicit. t vide q' l'iter debeant denoiari cardiales in. c. ij. de de. non rest. vbi plene tenigi in lec. ¶ Scōdo no. ex hac glo. q' quilibet clericus pōt dici maritus eccle sue. et sic contrahit matrimoniu' spirituale inter clericū et ecclesiam inferiorē. t p' hoc allego. bo. tex. i. c. sicut i vna. xxiij. q. ij. dic tamē q' stricte sol' episcopus d'z p'rahere h' matrimoniu' cum ecclesia. vt in. c. ij. de transla. p' la. dixi post 30. an. in. c. clerici. de vi. et hone. de. Large xō dicunt cōtrahere hoc matrimoniu' abates et ali' p'lati habentes generalē iurisdictionē in loco. vt in. c. ne p' defectu. t in. c. quia p'pter. §. e. t ibi per glo. Largissime xō quilibet cleric' inferior' dicit hoc matrimoniu' cōtrahere cum ecclesia sua. vt in. d. c. sicut in vna. qd sic debz intelligi. ¶ Tercio no. ex hac gl. q' de iure cōi etiā beneficia simplicia nō possunt accumulari in eadem p'sona sed valet cosuetudo in con' rariū. t hodie inoleuit hec cōsuetudo quasi p' totū orbem. t p' ea vid' tex. iuncta glo. in. c. gratia. de rescri. li. vi. t in de. grē e. ti. p' Inno. in. c. cum iam dudū. j. de p'ben. ¶ Alteri' no. ex hac glo. q' ep'i pōt etiam dispensare circa p'latitatē bñficiōz' simpliciu' h' tu limita h' dictum put dixi i. d. c. cū iā dudū. et in. c. litteras de conces. p'ben. t plenissime in repetitione. §. qui xō. in. c. extirpande. j. de p'ben. ¶ In gl. pe. ibi sine peccato mortali. no. singl' istā gl. q' peccat mortaliter tenens plura bñficia etiā simplicia q'rum alterum p' se sibi sufficit. hanc gl. limitatē vt p'cedat qñ quis sibi lucrifaceret fructus ita q' ad utilitatē puatam et ad augendū patrimoniu' vult illos. nā ad istum effectū non puto hodie valere cōsuetudinē in contrariū. qz cōsuetudo contra ius nō valet nisi sit rōnabilis. vt in. c. fi. de cōsue. h' hec cōsuetudo est cōtra omnē rationē. vt i. c. rō nulla. t qd ibi no. j. de p'be. t contra officiu' pietatis. xvi. q. j. i. c. fi. t. x. q. ij. in. c. episcopus. fac. c. qd ergo. xxiij. q. iiij. t. j. q. ij. pastor. t. c. clericos. vñ iura q' videut' i nuere i hoc valere consuetudinē seu vt verius di-

cam glo. t doc. auātes intelligo qñ consuetudo di sponit solū circa potentia retinēdi plura beneficia simplicia. sec' si disponeret vt p' libito volūtatē pos sit ille bñficiatus de fructibus illoz' disponere. t tene menti hoc dictū vt. §. dixi. t puto q' nec disper satio pape valeret quo ad deum sine causa l'ima facta. qz sicut ipse papa nō pōt sine peccato aliena re bona ecclesie sine l'ima causa. vt no. archi. in. d. c. non liceat. xij. q. ij. ita nec alijs dare potestatem male dispēfandi. ar. in. c. nuper. j. de dote post di uoz. rest. ¶ Extra gl. q'ro nunquid p'bationes rece pte contra electum clare contra eum non concludunt an debeat fieri pro eo an contra interpre tatio. So. dicit Inno. q' pro eo. vñ si testes depo nunt electum sub ānuo censu cōcessisse beneficiū debet intelligi q' receperit pecuniā pro t'palib' nō autē pro spiritualibus. nam t'palia possunt conce di sub ānuo censu. h' spiritualia nō. j. ne p'la. vices su. quasi per totū. dicta xō testium possunt verifi cari tam in spiritualib' q' in t'palibus. ergo vt fiat benigna interpretatio debet intelligi in casu licito. Item si testes dicerent electū irascibilem debet in telligi zelo iusticie. t idem dicendū in similibus. et h' dicit Inno. verum qñ p'cedit per viam exceptō nis. secus fm eum si p' viam accusationis cuz in ea imineat vtriq' p'ri suplicium. nam t' accusator nō probans puniret pena talionis et ideo non debet ita benigne fieri interpretatio p' eo in p'uidiciūz accusatoris. Itē in accusatōe p'osequit quis qñq' iniuriam suam vel suoz'. t no. hanc mirabilez dis ferentiā quaz alibi nō legi. Sed do. An. dicit hoc dictum sibi non placere. qz t in via accusatiōis de bent p'bationes cōcludere necessario. vt in. c. in p'sentia. t qd ibi no. de proba. Ego allego notabile dictū Bar. in. l. ij. ff. de duo. re. vbi no. dicit q' si accusatur quis q' cognouerit bertam p' violenti am t deuide sit articul' q' cognouit bertam violē ter et ita testes probant q' ex hac p'batione nō pōt accusatus puniri qz istud aduerbiū violenter ha bet duplicem significatōez' quēadmodum o'ia no mina verbalia q' possunt intelligi actiue et passiue vñ p'missa p'batō potest intelligi q' iste cognouit bertam violenter. i. q' ipse intulit violentiaz berte p'batō intelligi passiue. i. q' sibi fuit illata violen tia vt cognoscet bertā. t h' casu p'batō si p'cludit ad effectū pene in se'ende fm titulum accusatiōis. Lū ergo p'batō nō cōcludat intentū accusatoris non debet inde puniri accusatus. Ad idē allego Ly. in l. ij. C. de proba. vbi dicit q' si accusatus finium de p' cussione cum sanguinis effusione demuz p'bo p' cussione h' testes nihil dicunt de sanguinis effusio ne debet fm eum absolui accusat'. qz non est p'ba ta illa p'cussio q'ificata q' fuit deducta in accusatōe nam forte fuit ista alia p'cussio sine effusioe sangui nis. hanc tñ. qōnem vide plenius examinātā per Bar. i. l. denūciasse. ff. de adul. tertio facit q' no. idem Bar. in. l. non solum. §. §. vt p'bari. ff. de no. ope. nun. vbi no. dicit q' facilius debet excludi ac cusatio q' civilis actio. vnde concludit q' si accusa toze probante intentionem suam reus per suam

probationem illaz obnubilat seu dubia reddit debet ipse accusatus absolui vt crimina nō presumatur et pone exemplum statuto caues q nobilis nō possit intrare palatium dominoz sub certa pena nisi tpe cōcilij generalis accusatur titius nobilis et probat q de mense maij intrauit palatium dominoz. accusatus dō probat q illo mense fuit congregatū conciliū generale et sic potuit esse q intrauit palatium die concilij. et sic p bano accusatoris reddid dubia et p cōsequens debet absolui accusatus. Sec' autem dicit ipse in ciuilibus qz ex equo quis pbat intentionem suā debet optinere licz p batio rei habeat aliquantulum offuscare. satis est est q est non confundit. et h vltimū videf p bari in c. i. presentia pal. vbi dixi ergo videf concludēdū cōtra opi. Inno. q in accusatōe debz fieri benigna interpretatio ex quo p batio accusatoris est nimis generalis et in vno intellectu potest vitari delictū. et facit qd ipse Bar. no. in. l. si quis intentione. ff. de iudi. et qd dixi i. c. c. ad sedē d resti. spo. tene tñ sp menti dictum Inno. ppter ipsius auctoritatem.

Secdo querit pone q papa cōcessit episcopo vt possit dispensare cū aliquibus clericis sup pluralitate beneficiorū curatorū nunquid possit episcopus indifferenter cū illis clericis dispensare. Compo. dicit q nō. s oportet fm eū q illi clerici sint nobiles vel lfare psonē. quia rescriptū generaliter cōcessū debet reduci ad terminos iuris cōis. vt in. c. cām q. de rescriptis. de iure autē cōi indifferenter non debet cū omnib' dispensari nisi cū predictis. vt in c. de multa in si. de prebē. refert ipse quo dā cōtrarium tenere. qz beneficiū principis est laustime interpretandū. vt in. c. olim. de verbo. sig. et in. l. beneficiū. ff. de consti. pñ. Ego puto q virtute dicte gratie non possit episcopus dispensare nisi in causa rationabili. h cñ importat verbū dispensare. vt no. glo. j. q. vij. in. s. nisi rigor. hic dicit Inno. i. c. cū ad monasteriū. de sta. re. q in casib' in quibus episcopus pmitit dispensatōe facta sine rōnabili causa est nulla vel saltē venit irritanda et ipse episcopus puniendus. nā vbi non subest rōnabilis cā h dī illa dispensatō s dissipatō. vt no. in. d. c. de multa. Et sic concludē q qualiscūqz subit cā dispēsa nō dūmodo sū sufficiens poterit episcopus virtute dicte indulgentie dispensare. ¶ Tertio h querit nūqd petēs sibi puideri d bñficio virtute mādātī apostolici teneat libelluz offerre si in iudicio litigat contra aduersariuz. Inno. notabiliter dicit q nō. sed sufficit rescriptū offerre p libello quasi i rescripto cōtineat tota intentio ipsi' accusatoris. facit in arg. c. ij. de dila. dicit tñ vtile esse vt detur ali qñ libelli petitō. et no. pñū dictū Inno. ad materiā vide qd habet in de. dispensatōis. de iudi. iūtra glo. de. sepe. de ver. sig. per q iura potest dici sufficere q in actis. faciat describi. ego talis peto mihi puideri. put in tali rescripto aplico cōtineatur qd vobis vduco.

I. Inno. de genesi. Irrita ē electō quam collatio nō pcessit vlt q facta nō ē a maiori pte capituli vel que nō

fuit communis. h. d. et sūt due partes. pna ponit tres cassationis causas. scda cassat ibi nos. pma causa vsqz ibi nec plene. scda vsqz ibi nec etiā. et ab inde tetra. ¶ Ho. primo ibi maior q ad validitatem electionis requirunt ista duo copulatiue. nō ergo sufficit sanior ps nisi enaz sit maior. vnde papa eo ipso q ppendit electionē istā nō fuisse factā a maiori pte respectu numeri noluit discutere de sanioritate. qz illa p se nō suffecisset. et cōcordat tex. in. c. ecclesia. s. e. qd est contra Inno. in. c. scripturaz et in. c. qz ppter. s. e. nec sufficit maior pars sine sanioritate. vt pbat in. c. ecclesia. j. eo. et ibi de hoc aliquid dicit. Consistit autē maior pars i numero sanior dō consistit i zelo et zelus in trib'. scilicet idoneitate electi et eligentiū. in auctoritate que cōsideratur respectu dignitatis ordinis et in tpe institutiōnis et in spiritali intentōe. et hec pbat in. c. du dū. el. j. s. e. et. j. e. ecclesia. vbi de h. ¶ Ho. scdo ex isto text. iuncto. c. qz ppter. s. e. qz indiffinita oratio equipollet vniuersali. nam. c. qz ppter. indiffinitate dicit q is eligat in quē consenserint omnes vlt maior pars et sanior pars capituli. Iste dō text. referendo mentē illius cōstitutionis dicit q requiritur maior pars totius capituli. et sic tñ est dicere i diffinitate maior ps quantum vniuersaliter maior ps totius capituli. et de hoc an et qñ indiffinita equipollet vniuersali in iure vide bonam glo. et tene mē tñ. c. vt circa. e. ti. li. vi. ¶ Ho. tertio ibi nec plene q collatio numeri et zeli et meriti debet esse plena. non. n. fm Inno. sufficit pfunctionia collatio vel se miplena studiose facta. Qualiter autē sit fienda h collatio. Inno. hic multum instat s concludē breuiter post euz. q aut nulluz dubiū oritur publica to scrutinio et sufficit collatō generalis. puta vt dicatur tot nūero cōsenserūt in sempromiū tot i gayum. Item eligentes sempromiū sunt digniores respectu dignitatis et meriti. et institutione quia sunt antiquiores canonici. Item sempromiū ē magis idoneus respectu scientie etatis et sic de singulis. vñ satis est facere istam collationem generalez ex qua appareat maiorē et saniorē partem consensisse in eligendū. Et vide de hac collatōe qd no. Spe. eo. ti. s. j. Si autē aliquod dubiū oritur. puta qz dicitur aliquos esse suspensos vel excoicatos et sic non debere in numero cōputari. vel q aliqs erat absens vsi erat vocandus vel quid simile tūc debz fieri collatio magis stricta. Nam debet haberi tractatus et discussio super dubio exorto non autem necessario recipiuntur probationes p capitulum nec est ferenda sententia quia capitulū non debet esse iudex in causa pna. Et no. hoc verbum ex q habes q si aliqd dubium oritur inter maiorē partem capituli et aliquos singulariter de capitulo non potest capitulum esse iudex. C. ne quis in sua causa ius sibi dicat. l. vnica. Nec puto valere pstitutionem capituli in contrariū. p. l. pe. ff. de arbi. vbi dicitur q etiam ex consensu aduersarij nō potest quis esse arbiter vel iudex in facto pna. et h pcedit etiam si capitulum haberet alis iurisdictionem in singulos sicut habet quē ex consuetudie

vt in .c. irrefragabili .§. excessus. de offi. ordi. procedit em̄ illa consuetudo quatenus capitulum iudicat singulos nō tamē in facto pprio. et ita intellige Inno. hic qui dubie loquit. vide etiam Inno. in .c. cum nobis. §. eo vbi dixit capitulū nō habere iurisdictionē in singulos vt possit in eos animaduertere si vocati nolunt ad capitulū venire. idē dicit in .c. j. de ma. et obe. respectu antiquioris canonici qz ex consuetudine habet potestatem congregandi capitulum. et hec no. quia faciūt ad multa. Sicut ergo ista dicitio p capitulū q̄ ad informandū animū capituli et vt subsequat canonica electio non autē vt sententia ferat per capitulū. vide in simili qd no. Inno. in .c. venerabili. j. de cen. et facit. c. cuz persone. de priui. li. vj. ¶ Ho. quarto ex ter. tria q̄ sunt d̄ substantiali forma electionis. Primū est q̄ electio fiat a maiori et saniori pte capituli. Secūdū vt procedat plena collatio. et dicit h̄ Lōpo. q̄ collatio solum exigit in forma scrutinij non autē in forma cōpromissi licet sit vtile vt etiā tunc fiat collatio p cōpromissarios qd mihi satis placet. qz. c. qz. ppt̄ in forma scrutinij exigit collationes. et vide qd ibi dixi. Tertium est vt subsequat post publicationes scrutinij et collationē cōis electio. nō. n. sufficiat singularis. i. q̄ quilibet dicat eligo talē et. sed oportet q̄ sequat cōmunis et vnica. et hodie habet forma in .c. sicut. j. eo. li. vj. et c. cū ab vno. d̄ re iudi. eo. li. vj. puta q̄ vnus noīe capituli eligat p verba singularis numeri. vt i iurib̄ p̄alle. ¶ Ho. ibi ne vt idē repeti. q̄ iura detestant̄ supfluitatē. facit. c. sicut. d̄ pba. non em̄ est vtendūz superfluis remedijs. vt dicit ter. in. l. stipulatio. §. diuus. ff. vt le. no. ca. ¶ Ho. ibi vt tot essent electiones et. q̄ ad multiplicatōē cause sequit̄ multiplicatio effectus causati. et sensus littere est q̄ publicato scrutinio in q̄ singuli consenserunt nō debet de nouo quilibet p se eligere. qz aut idēz repeteret̄ aut sequeret̄ q̄ tot essent electiones quot numero eligentes. Et ex hoc dicit Jo. an. q̄ possit sustineri si in scrutinio quilibet ex electorib̄ dicat eligo p ter. ibi ne vel idēz repeti. loq̄t̄ enim de electionē singulariū. ergo vt dicitur repetitio oportet dicere vt in scrutinio dixerunt. h̄ hosti. aliter intelligit. Dixit em̄ q̄ si electio singularis diceret̄ nominatio et nō electio sequeret̄ q̄ idem repeteret̄. si dō dicat̄ q̄ sit electio sequeret̄ absurdū q̄ tot essent electiones et. quia quē admodū primus faceret electionem ita et scōs et. Et iste intellectus plus mihi placet. vt dixi. in .c. qz ppter. §. e. vñ laudo illam practicā vt in scrutinio quis dicat eligo sed debet postea subsequi cōis electio. ut hic et i. d. c. qz ppter. tñ si electores parū ignari. i. iuris conscij dicerent eligo non per h̄ potō scrutinij vitari p hoc dictum Jo. an. qd ē menti tenendū. et qz verba late debēt intelligi vt res potius valeat q̄ pereat. vt in .c. abbate. de verbo. sig. ¶ Nota vltorius q̄ ex terminis naturalib̄ vt dialecticis pot̄ inferri ad decisionē causarū sicut h̄ fecit papa. p hoc facit glo. no. j. di. cōsuetudo. q̄ dicit q̄ deficiente lege potest allegari ratio naturalis et p hoc facit. l. scire. i. §. sufficiat. ff. de excu. tu. ad

idē. c. scōo requiris in fl. de ap. et mens littere ē q̄ sicut ex singularib̄ ppositionibus licet veris non apparet ppositio vniuersalis nisi exprimat̄ p signū vniuersale. exemplū si dico titus currit et. nō apparet q̄ enumerādo omnes homines mundi currant nisi hoc exprimat̄ p aliquod signū vniuersale. et pondera qz ter. dicit non apparet. nō em̄ dicit non sequit̄. qz bene sequeret̄ enumerādo omnes homines mundi. ita in electioe licet quilibz singulariter dicat eligo talem nisi subsequat̄ electio cōmunis noīe capituli nō apparet electō capitularis et cōmunis. et ideo vt appareat cōmunis fuit statutū vt prestitis singularib̄ cōsensibus in scrinio subsequat̄ cōmunis electio modo predicto. hoc tñ cōsistit magis in subtilitate q̄ in veritate. vñ Inno. reddit aliaz rationē dicens hoc fuisse statutū qz si sufficerent singulares cōsensus q̄libz publicato scrinio pumperet̄ ad eligendū vt redderet se gratū electo et sic sepe ptermitteret collatio et eligeret̄ malus. hosti. tñ reddit aliā rationē dicens q̄ cū spiritus sanctus descendit sup cōgregatos in vnū et cōmunitas pareat vnitatē. singularitas dō diuisionem debet electio potius cōis q̄ singularis cum debeat fieri inuocata spiritus sancti gratia. vt in .c. sacrosancta. §. e. h̄e ratōnes sūt oēs psuasue. vñ prima ratio ter. plus mihi placet. Et scias fm̄ Inno. et bene q̄ hec electio cōmunis si requirit̄. nisi vbi est seruanda forma. c. qz ppter. nā in alijs sufficiūt singulares consensus p capitulū in capitulo p̄tini qd no. Et idem voluit glo. in. d. c. sicut. j. eo. li. vj. Et no. ex dicto Inno. q̄ ad hoc vt valeat actus gerendū nomine capituli oportet q̄ explicet̄ collegia liter et in ipso collegio. ¶ Ad idē glo. no. in. l. sicut ff. qd cuius. vniuer. q̄ sing. dicit q̄ h̄ oēs homines huius ciuitatis etiā eleuato vexillo aliq̄ insultū fecerunt seu rumorē non ppter hoc dici pot̄ q̄ ciuitas hoc fecit sed singuli d̄ ciuitate. Ad hoc em̄ vt tribuatur ciuitati oportet q̄ prius in concilio ltime cōgregato h̄ fuerit obtētū qd no. et facit qd no. Cal. i. c. cū omnes. de consti. et Jo. an. in .c. j. de re. ec. nō alie in nouella. licet aliud et male ibi senserit in gl. sua. ¶ Ho. ibi i canonicatus possessione. q̄ sola possessio canonicatus tribuit facultatē dandi vocē in .c. licet alr nō appareat de pprietate iuris canonicalis vnde exis in possessione canonicatus debet admitti ad tractatus capitulares tanq̄ canonicus nec debet excludi licet ab aliquibus neget̄ ius pprietatis. qz non debet ex facto priuatoz sua possessione spoliari. facit. c. querelam. §. e. ti. et c. psul rationibus de iurepa. ¶ Item no. q̄libz p̄bet̄ possessio canonicatus. p̄batur autē probando exercitiū particularium actuum cōpetentiū solis canonicū vt notanter hic probatur. et concordat ter. in .c. dilecto. j. de preben. ¶ Item no. in .x. scōs. q̄ cōsuetudo generalis potest allegari ad decisionem causę vtentis in loco particulari. et hoc intelligo q̄ locus particularis non habet̄ speciales consuetudinem nec ius commune expresse disponit i illo casu nam de iure cōmuni non est expresse de quo loco debeant vocari absites. vnde in hoc potest. re-

curri ad consuetudinem generalem puincie. vt ē bonus tex. hic. ad idem. c. sup. eo. s. d. censl. ¶ **U**ltimo no. ibi de cōsilio fratru. q. papa causas electi onū prelatozū decidit cum cōsilio cardinaliū. ¶ **U**ti hodie ex cōmuni consuetudine puidet de platurū habito prius cōsilio cardinaliū. et facit qd no. Jo. mo i. c. sup. eo. j. d. here. li. vj. ¶ **I**n glo. in xbo zeli ibi maior pars censet que est iustior. hec glo. videt contra tex. vbi papa nō solum ad zelū sed etiā ad numeruz habuit respectum. cōcurrere. n. debēt il la duo copulatiue. s. maioritas respectu numeri et sanioritas respectu zeli. qd tenuit Jo. an. s. eo. cōgregato. et sequit in. c. ecclesia. j. eo. et dixi in. c. qd ppter. s. eo. et vide qd dicā latius in. c. cū ecclesia. i. glo. in verbo nec singularibus. ibi vel plures vel simul omnes. dic q imo debet pnuiciari p ynum tm̄ et per verba singularis numeri siue fuerit pces sum per viā scrutiniū siue per viam cōpromissi vt hodie pbat in. d. c. sicut. j. eo. li. vj. et in. c. cū ab vno de re iudi. eo. li. nec ob. l. per funduz. de q. gl. in fi. oponit et non soluit. loquit em̄ in re spectante ad plures super qua pnt singuli disponere singulariter et diuisim. nec est necesse vt conueniant i vnū. vt pbat in. d. l. per fundū. tex. aut iste pcedit in cōpetentibus plurib⁹ vt vniuersis seu collegio. tunc em̄ non valet dispositio nisi fiat collegialiter. ratio diuersitatis est qz si res spectat ad collegiū n̄ potest dici q collegiū disposuerit nisi fuerit cōgregatum et collegialiter decreuerit cū collegiū sit qd dam corpus fictum repitatum p singulos in vnū cōgregatos. ad h. l. mortuo. ff. de fideiuss. et p glo. in. d. l. sicut. ff. qd cuiusq. vniuer. et pleni⁹ p Bar. in. l. aut facta. ff. de penis. et tenet Inno. hic vt. s. dixi. ¶ **A**d vnū tm̄ notabile et singulare dicitur aduerte q etiā in re spectante ad plures vt ad singula res debent singuli in vnū conuenire qm̄ dispositio maioris partis puidet minori parti. hanc theoriciā notabilem posuit Bar. in repeti. l. omnes populi ff. de iusti. et iu. p qua facit tex. in. l. et suum heredē als incipit maiorē. ff. de pactis. et est h̄ satis rationabile qz forte minor pars presens posset adducere maiorē partem in suā sententiā. et per hoc dicit als dixi cōtra theoriciā doc. in. c. iij. de iurepa. q plures patroni alicui⁹ ecclesie debent in actu electionis fiende de pntando puenire in vnū cū maior pars puidet minori parti. vt in. d. c. iij. et vide qd ibi dixi. s. quia supra concludit q per vnū nomine capituli seu maioris partis debet fieri electio qritur p que deputabit iste. So. dicit hic Inno. q ex cōsensu capituli expresse vel tacito. naz si quis eligeret nomine capituli capitulo presente et non cōtradiciente videt capituluz consentire qz agitur h̄ casu de re meritoria et concupiscibili. vt. f. ecclesie pvideatur de pastore. secus si ageretur de re onerosa vt est seruitus vel procuratoris officium. naz tunc tacens habetur p contradicente. vt i. l. filius fa. s. inuitus. ff. de procu. et in. l. qui vas. s. vetare. ff. de furtis cum si. ¶ **E**t no. primo hanc theoriciā Inno. qz quotidie allegat cum querit an tacēs debeat haberi p cōsentiente vel cōtradicente. Sz ego

plenius expediaz hunc articulum in. c. nonne. de presump. et dic vt ibi. Nunqd̄ autem capitulū pos sit aliquē deputare aliquib⁹ reluctātib⁹. Jo. an. q sic quia cum agitur de re necessaria standuz est iudicio maioris partis nisi minor pars opponeret aliqd̄ rationale. vt in. c. j. d. his que fi. a ma. par. ca. glo. no. in. c. cū omnes. de consti. et facit qd dixi in. c. scriptū. s. e. ¶ **I**n glo. in verbo nec pmissi. ibi s̄ ipse hoc supplet ex officio suo. pondera bñ glo. videt em̄ sentire vnū dictū qd alibi non me mini me legisse q si aliquis fuit contēptus i electione ipe nō psequat cōtemptū potest tm̄ iudex q̄ habet electionē confirmare ex officio suo allegare cōtemptum illius et sic electionē tanq̄ iniustā retractare. Sed aduerte quia text. videt velle q ad uersarij referēbāt de hoc questionē. vt patet in x. de quibus et sic non videt q ex officio suo papa h̄ supleret. Preterea dico q nec aduersarij nec iudex ex officio suo possit allegare cōtemptū ex q̄ ille q̄ fuit contēpt⁹ tacet. qz cum hoc casu agatur de fauore priuato nō autem publico nō potest iudex sup plere ex officio suo. vt no. i. c. bōe. d. postu. p̄lato. et probat in. l. iij. in. s. hoc autēz iudiciū. ff. de dā. infec. nota Inno. in. c. ad nostram. el. ij. de iureiu rand. q̄ autem hoc cōcernat cōmodum priuatum et non publicum. p̄bo ex eo quia ipse contēpt⁹ potest rāficare electionē. vt in. c. q̄ sicut. s. eo. qd nō posset si versaret ibi vtilitas publica. quia nō pōt quis renunciare iuri introducto in fauorem publicuz. vt in. c. si diligenti de fo. cōpe. ad h̄ facit glo. no. in. c. q̄ sicut p̄al. que dicit q mortuo canonico cōtempto non pōt amplius allegari cōtēpt⁹ etiā per successorē in canonicatu. Item quēadmoduz canonicus potest a pncipio nō interesse electōi. vt in. c. quia ppter. et in. c. cum dilectus. s. eo. ita potest ex postfacto cōtemptum nō psequi. et si ipse nō curat nec iudex curare debet. quare ergo puto q solus contēpt⁹ potest allegare cōtemptum ad effectum vt retractaret electio. vñ nec iudex nec alij de capitulo illo tacente poterūt contēptum allegare. et videt h̄ satis de mente doc. hic licet expresse si tangant. Ad istū tex. sentiunt doc. duos intellect⁹ primus q̄ hic aduersarij et papa poterant habere respectū ad contēptum istorū quia eis cōputatis non habebat electus maiorē partē capituli. Ex h̄ em̄ resultabat nullitas electionis. vt in. c. ecclesia. s. eo. et hic in principio et ex quo electio est nulla non posset contēpt⁹ illā validare p̄sentido. ar. c. auditis. s. eo. et hec lectu. videt placere Inno. Egi. Jo. an. licet hosti. nolit admittere cōtēptos debere computari i numero s̄ habuerūt omnes bonuz p̄sensū. nam dictū hosti. debet intelligi q̄ contēpti debent cōputari in numero. s. ad augē dum numerū eligentiuz si postea cōsentiant quia consensus debet p̄stari in scrutinio et ex illis debz resultare electio. vt in. c. quia propter. et dicaz p̄ glo. j. e. ecclesia. s̄ dictum Inno. et sequaciū procedit q̄ quo ad hoc vt consideret an habuerit elect⁹ maiorē partē totius capituli debent contēpti cōputari in numero eorum q̄ faciunt capitulū nō aut

in numero illorum qui consenserunt in electū. et tene perpetuo hoc dictū menti. quia seruiet tibi nō solum in actu electionis s̄ in omnib⁹ actibus collegialiter explicandis vt nō valeat quicqd̄ faciet maior pars presentū si illa pars si fuit maior pars habito respectu ad illos q̄ debebāt vocari. pone exemplū in vniuersitate sunt. xij. xj. se congregant contempto. xij. non valebit quicqd̄ fiet per sex. qz cōputato absite non reperit dispositio facta a maiori p̄tioni⁹ capituli. et pro h̄ facit qd̄ no. glo. i. de. quod circa. j. eo. n. Scōs intellectus q̄ ideo papa habuit respectū hic ad contemptū illorū qz nō interuenit plena collatio numeri ad numerū. nō. n. fuit plene discussum vtrū ille canonicus q̄ fuit admissus cū protestatione deberet prestare suffragium nec vtrū absis deberet i numero cōputari. defectus autē collationis vitiat electōez ipso facto qz est vnum de substantialib⁹ forme. vt in. c. cumana. s̄. e. et forma fuit introducta in fauorez publicum vnde papa non p̄pter ius priuatū cōtemporū. s̄ p̄pter trāsgressionē iuris publici fecit mentionem d̄ istis duobus canonicis cōtempis et hunc intellectum sensit h̄ hosti. et vterqz mihi placet. ¶ In gl. in verbo possessionez. ibi etiaz si ius in veritate nō haberet no. hanc glo. et eā intellige. vt no. Inno. i. c. in litteris. de resti. spo. et dixi in. c. cumana. s̄. e. Et in si. glo. Inno. dat aliā solutionem ad. c. cumana. dicens q̄ ibi fuit facta prestatio q̄ vox illorū clericorū nō deberet valere nisi de iure deberet interesse ideo possessorib⁹ non p̄fuit ex quo nō p̄barit se habere ius proprietatis eligēdi. hic autē fuit facta protestatio q̄ vox istius nō deberet valere si de iure valere non deberet. s̄ ex q̄ erat in possessione debebat de iure valere p̄ id qd̄. s̄. dixi glo. h̄ sol. non placet Jo. an. quia etiaz exis in possessione canonicatus debet de iure interesse. et tñ illa prestatio nocet ei qui nō habet nisi possessionez tm̄. vt i. d. c. cumana. Jo. an. dat aliā solutionez dicens q̄ ibi clerici cōsenserunt prestatōni ideo sibi p̄iudicauerūt respectu possessionis. hic autē iste canonicus nō cōsensit. et no. istam sol. et vide qd̄ latius dixi in. d. c. cumana.

Massana. Non valet electio pontificis p̄ laicos et canonicos facta etiam si hoc habeat consuetudo et q̄ tidie solet allegari et tria facit. primo p̄hibet. sc̄do decretū ponit. tertio damnat contrariā consuetudinem. sc̄da ibi q̄ si. tertia ibi non obstante. ¶ Ho. ibi edicto perpetuo. q̄ edictum quicqz ponitur p̄ statuto quicqz x̄o p̄ citatōe. vt p̄t. i. c. d̄ illicita. xxiiij. q. iij. et in. l. edictū. et in. l. ad pemptorū. ff. de iudi. re perit etiam indictū. et dicit̄ in dictum collecta q̄ solet imponi per principē vel cōitatez. vt. C. de indictis in rubro et nigro. sup̄indictū x̄o ē collecta extraordinaria. de quo dicendū vt in. l. vnica. C. de sup̄indic. ¶ Ho. sc̄do q̄ canonici non p̄t cōicare ius eligēdi laicis. p̄ hoc. c. ij. j. d̄ iudi. et qd̄ ibi nō. imo nec episcopus posset. vt no. glo. in. c. nobis. j. de iurepat. nec aliquis alius citra papā p̄t laico cōmittere causas spirituales et dare potestatem

excōicandi. vt no. glo. in. s̄. verum. xxxij. di. et p̄ solui⁹ contrarium qd̄ formari posset de. c. hadrianus. et. c. in synodo. lxij. di. vbi papa cū cōlio dedit potestatem impatori eligendi pontifices qd̄ tñ p̄ uilegiū postea fuit reuocatur. vt in. s̄. verū. ea. di. ¶ An autē ex hac cōcessione impator leu alius laic⁹ transferat ius sp̄iale ex sua electione. vide p̄ Inno. i. c. q̄ sicut in si. p̄me. colū. s̄. eo. ¶ Ho. tertio q̄ admissio laicorum in electōe prelati reddit electionē ipso facto nullā. vt h̄ est casus no. et menti tenend⁹ q̄ intellige qñ admittunt ad coeligendū. secus si admitterent p̄pter aliquam vtilitatem ecclesie fm̄ Compo. vtp̄ta admittitur tabellio ad scribendū electionis p̄cessum. Et no. hoc dictū. de quo vide qd̄ plenius dixi in. c. quia p̄pter. s̄. e. vel vocat̄ laici vt defendat clericos electores cōtra scismaticos vel alios iniuste impedientes ipos canonicos. lxij. di. in principib⁹. Si autē admittant ad coeligēdū excōicari nunq̄ electio sit nulla. dic vt in. c. si. de p̄cu. et no. s̄. e. illa. Quid autē in alijs inhabilib⁹ nunq̄ ipsoz admisso vitiet electionē. dixi plene in d. c. si. et vide qd̄. no. Jo. an. in regula qd̄ alicui in mercu. ¶ Ho. ex si. littere q̄ etiam cōsuetudo non potest reddere laicos capaces iuris spiritualis. et dic hoc p̄cedere etiam si esset tān tempis de cuius n̄tio si extaret memoria. vt no. Jo. an. i. c. ij. d̄ p̄bē. li. vj. dixi plene in. c. causam. de p̄scrip. ¶ Ultimo no. q̄ praua consuetudo amittit nomē consuetudinis et appellat̄ corruptela. corrumpit. n. mores s̄ velamine cōsuetudinis. nā assumit ab impijs vt p̄ uilegium. viij. di. mala. et. iij. di. deniqz. et pro hoc facit quia consuetudo vera ē quoddam ius morib⁹ introductū. vt. j. di. cōsuetudo. sed ex prauis actibus nō inducit ius eū ius debeat esse honestū et. vt in. c. erit autē lex. iij. di. Quicqz tamē iproprie etiam in malis inducit consuetudo non autem q̄ debeat trahi ad p̄nam sed ex repetitis actibus videt homo assuefactus ad malum et deduxisse malum in cōsuetudinem. vt in. c. ita nos. xxv. q. ij. et in. l. iij. C. de epi. audi. An autem electio indistincte sit nulla si laici intersint electioni vide qd̄ dixi p̄ Inno. in. c. cumana. s̄. e. nam si laici per violentiam se ingerunt que caderet in constantē virum electō non reddi⁹ nulla. valet em̄ quatenus sit a clericis et ē vtile tūc vt per clericos fiat prestatio vt ibi dixi. nā electō reddi⁹ nulla ex admisiōe laicorū in odiū admittentium. nam als de iure electio debet valere quia sit nomine vniuersitatis. vniuersitas autē residet p̄ncis habiles. vt in. c. congregato. s̄. e. et in. c. si. de procu. vbi valet electio habiliuz si excōmunicati fuerunt admissi ignorant̄. sed odiū cessat qñ per violentiam se ingerunt et hec no. ¶ In glo. j. in si. d̄ hoc an et qñ vtile vitiet̄ per inutile dic vt no. glo. in re. vtile li. vj. Et ad materiā nostram vide qd̄ dixi in. d. c. si. de procura. et in. c. cū sup̄ abbatia. de offi. delega. ¶ In glo. si. ibi nulla t̄pis lō gindate defenditur. nō bene h̄ dictū glo. q̄ cōsuetudo contra ecclesiasticam libertatem est in p̄scrip̄tibilis. et facit ista glo. q̄ consuetudo non possit i. troduci vt clerici soluant collectas etiam de bonis

patrimonialibus. qz hoc est contra ecclesiasticā lib-
tate. vt in. c. non minus. z. c. aduersus. d. immu-
ecclē. Et an laici impotentes collectas sunt excōi-
cari. dic ut. l. z. no. i. d. c. nō minus. z. vid qd ibi ple-
ne dico qd tetigi in. c. si. de vi. z. hō. de. vbi est tex.
apertus qz etiā de patrimonialib⁹ non tenent de-
rici soluere gabellas forti⁹ nec collectā. dic etiā qz
etiā ista consuetudo nō valebat. quia non poterat
reddere laicos capaces iuris spūalis. vt i. d. c. cau-
sam de prescrip.

Ecclēsia vestra. Ad sufficit
tione electionis qz sit facta a maiori pte ca-
pituli nisi etiam illa pars sit sanior. vel ad idem sic
Non sufficit ad validitatē electionis qz sit a maiori
parte capituli sed requir̄ qz illa sit sanior. z. ē casus
notabilis z. semp menti tenendus. Diuiditur. naz
primo ponit duplex electio. scō allegatio p vno
electorū ibi tandē. tertio pro alio ibi pars dō. q̄to
diffinitio ibi nos. ¶ Ho. primo qz capitulū pōt eti-
am vno absente p̄figere diem electōni celebrande
restringendo terminuz iuris. nam de iure collegi-
um habet tres menses ad elidendū. vt in. c. ne p
defectu. s. e. capituluz autē potest restringere hūc
terminum z. alium breuiorē statuere vt hic. an au-
tem hoc posset facere inuita minori parte vide qd
dixi post docto. in. c. cū nobis. s. e. ¶ Secō nō ibi
presbyterū cardinalem canonicum vestruz. qz pre-
sbyter cardinalis potest esse canonicus ecclesie ca-
thedralis. z. in hoc tene mēti istum tex. quia nescio
alibi. z. dixi hic Jo. an. qz loquit̄ tex. fm consuetu-
dinem presbyterorū z. diaconoz cardinalium qz
retinent priora beneficia. facit qz in simili no. in. c.
iuratus. xciij. di. quasi fennat qz de nouo non pos-
sit acquirere canonicatus aperte tñ hoc non dicit.
In hoc tñ dicerem sic qz aut p̄motus in cardinales
habebat prius beneficiū curatū vel aliā dignitatē
inferiorem seu officiu z. vacat ipso facto qz assumi-
tur in cardinalem per. c. de multa. j. de pben. nam
cardinalatus ē dignitas seu officiu maximum. qz p
adeptionem ipsius debent vacare beneficia cu-
rata prius adepta vel dignitates seu psonatus in-
feriores. Ad idem qz habetur in extrauaganti exe-
crabilis in. s. qz dō. aut habebat beneficia minora
vtputa canonicatum z. illa nō vacant per adeptio-
nem cardinalatus etiam si exigerent residentiam
iuxta ea qz dixi in. c. si. de de. nō resl. z. in. d. c. de ml-
ta. et h̄ intelligo de presbytero vel diacono cardia-
li. nam episcopus cardinalis ratione episcopatus
p̄dit ipso facto omnia priora beneficia sicut statuit̄
in simplici episcopo. vt in. c. cū in cunctis. in. s. cuz
dō. s. e. aut querit̄ nunquid p̄motus i cardinālē
possit de nouo acquirere beneficia in tituluz. z. pu-
to qz non si sunt curara. ar. in. d. c. de multa. z. in. c.
qz nōnulli. z. in. c. relatum. z. c. ad hec. de de. nō re-
si. Idem si essent minora bñficia exigerēt tñ reside-
tiam quia non debent cōferri beneficia ei qz reside-
re non potest. vt in iuribus prime allegans. s. bñ-
ficia minora residentiam nō requirētia poterit p̄-
sbyter vel diaconus cardinalis acquirere mero iu-

reinspecta generali consuetudine. de qua in. c.
dudum. ij. s. e. quia nil repugnat sicut habens di-
gnitatem inferiorem poterit acquirere talia bene-
ficia minora. vt no. in. c. j. de consuet. li. vj. et in. c.
gratia. de rescri. e. li. z. c. officij. j. de testa. vbi gl. s.
episcopus cardinalis acquirere non potest sic nec
alius simplex episcopus. nā si perdit priora benefi-
cia. vt in. d. c. cum in cunctis. fortius non potest d
nouo acquirere. qz turpius eijctur qz non admit-
titur hospes. vt in. c. quemadmodum. de iureiur.
hoc intellige nisi acquisitio admittatur ex causa ra-
tōnabili iuxta ea qz dixi post doc. in. c. cum nostris
j. de concef. pben. vbi. bo. text. facit quod legitur z
no. in. c. cum in ecclesia. de preben. li. vj. et hec no-
tabis. ¶ Nota tertio qz maior pars numero p̄su-
mitur sanior. presumitur. n. i dubio pro numero
ar. c. prudentiam. j. de offi. de lega. z. in. c. quibus
xx. di. et p̄cor. c. dudum. el. j. s. e. h̄ tñ presumptio
admittit probationem in cōtrarium vt hic probat̄
¶ Ho. quarto ibi ad ecclesiam supradictā. qz scien-
tia requir̄ in prelato fm qualitātē ecclesie. nō er-
go in omnibus ecclesijs requir̄ vniformis scien-
tia. nam si popul⁹ vni subiectus est maximus req̄-
ritur maior scientia vel si ibi sunt heretici. facit. c. i
causis. s. co. z. qd ibi no. et tene menti ista duo iu-
ra ad hoc. ¶ Ho. quinto ibi habito respectu ad p-
sonam electi z. qz zelus melior presumitur habito
respectu ad idoneitatem electi. eligentes. n. presu-
muntur meliori zelo ducti. ¶ Ho. sexto qz nō oīa
contenta in. c. qz propter. sunt de forma substanti-
ali electionis. naz quedam sunt ibi de iusticia. que
dam de forma substāiali. vnde qz fiat electio voca-
tis oib⁹ vocādis ē de iusticia si aut de forma sub-
stanti. z. qz sunt d forma substāiali ibi dixi. Et ex h̄ z. ex
tex. singl̄ nō qz clausula in fine posita nō semp cō-
cernit oīa p̄cedentia. naz i. c. qz p̄pter. i. si. ponit il-
la clausula vicz electio aliter facta non teneat. et tñ
non concernit omnia p̄cedentia. vt est hic text.
nō. qz si cōcerneret omnia sequeretur multorū iurū
correctio. Et ex hoc nota singulariter qz clausula i
fine posita non debz referri ad oīa p̄cedentia qñ
ex tali relatione sequeretur absurdum vel aliud
inconueniens seu iurium correctio. debet. n. esse
vniformis rationibus p̄cedentibus ad hoc vt
clausula sequēs referat ad omnia. secus si potest
reddi diuersitatis ratō inter p̄cedentia. Ad hoc vi-
de qd no. Bar. in. l. pretor. la. ij. ff. vi. bo. rap. et i
l. talis scriptura. ff. de lega. j. et quod plene dixi in
c. scōo requiris. de appel. et tene in hoc semp mē-
ti text. istum. quia nescio sibi similem i toto corpo-
re iuris canonici. Item ex hoc et text. no. qz p cui-
tanda iurium correctione debet fieri stricta interp̄-
ratio. pro hoc qd no. in. c. cuz expedit. j. co. li. vj.
z. vid Bar. i extrauag. ad reprimēduz in dō non
obstātib⁹ puilegijs. vbi ponit qdā dōba pulchra in
mā p̄uitanda iurū correctōe. ¶ Ho. ibi excogi-
tatur ē multis vigilijs. qz snia exigit vigilias repel-
lit aut somnolētos. hinc tullius i plogo rhetorice
statui quidem semp neminem sapientie z. eloquē-
tie laudem sine maximo sudore ac labore cōsequi

posse. ¶ Ho. in verbo nos igitur. q non solum in electione sed etiam in alijs dispositionibus fiendis per capitulum nō sufficit maior pars nisi illa sit sanior. requiruntur ergo ista duo copulatiue. non s̄ sufficit maioritas numeri sine sanioritate. vt est hic rex. nota. quem ad hoc semp tene menti. nunquid autem sufficiat sanioritas sine maioritate respectu numeri. sunt opi. et dic vt latius dicam cum glo. si. An autem p̄dicta habeat locū in vniuersitate seculari vt maior pars nō cōsistat in solo numero sed in dignitate et auctoritate et merito p̄sonarum. dic q sic. no. Bar. post glo. in l. pomponius. als incipit si vni. ff. de re iudi. qd tene mēti. et addit ibi notabile verbū dicens p̄dicta p̄cedere in his que sūt p̄ plures vt collegium. si autem p̄ plures tanq̄ singulares tūc cōsideratur numerus. arg. in l. si duo ex tribus et in l. inter pares. ff. de re iudi. facit qd no. p glo. in c. si. de re iudi. et quod no. hosti. in c. cum in veteri. s̄. e. et quod ibi dixi. et in c. cum dilecti. e. ti. Et ex p̄dictis inferat ad vnum ad qd cōmuniter nō aduertit q in disponendis p̄ vniuersitates seu capitulum non debent dari voces per lupinos qz tūc nō potest apparere que pars sit sanior. sed solū que maior respectu numeri et tūc maioritas sine sanioritate nihil valet vt hic et in iuribus supra alle. et vt inquit p̄limo in quadam epistola nō debent solum numerari p̄sone sed ponderari sentētie. nil enim est ita inaequale q̄ vbi impar est prudētia sit par ius. quasi dicat sic et homines differūt in prudentia. quia vt dicit Cicero. multi homines et pauci homines. multi nomine et pauci re. et facit. xl. di. multi. ita debet esse d̄tia in auctoritate vocū vt magis ponderet vox prudentis q̄ insipientis seu parū sapientis. et hoc diligenter no. ¶ In gl. j. ibi vt dic. hec particula vsq̄ ad finē fuit addita a tempore Inno. et cōsimilem additionē fecit in glo seq. et ex his duabus glo. no. q licet canonicus vocatus noluerit interesse p̄fixioni termini non p̄pter hoc videtur renūciare iuri eligēdi cū ista sint diuersa. vñd terminus p̄fixus in caplo d̄z sibi denūciari et requiri vt cōpareat in termino ad eligēdū. cōtrariam tūc opi. vt nō sit amplius requirendū tenuerit Clin. et p̄hi. per ea que dicūt in istis duabus glo. in p̄ncipi. sed Inno. Jo. an. et cōmuniter alij sequentes tenent priorem partem. pro qua optime facit quod no. glo. in c. eum qui. de do. et tu. li. vj. que cōcludit q licet quis fuit p̄sumax i vno articulo cause nihilominus debet citari ad ea q̄ postea occurrūt ex q̄ citatio fuit sp̄ialis ad certū actus. et facit qd no. Inno. in c. p̄suluit. de offi. dele. Et vide qd dixi i. c. si. de dila. hāc tūc cōclusionem glo. limitāt hic Inno. Jo. an. et cōiter alij. Ex quoz dictis sic distingue cū querit an nō cōparēs i termino electōis celebrāde p̄fixo debeat vocari. q̄ aut abns inffuit p̄fixi oni termini et nō d̄z amplius vocari. Imputet enī sibi si nō cōparet. nā videt nolle interesse. ad h. c. cū dilecti. et c. cū inter vniuersas. et in c. i. causis. s̄. co. aut nō interfuit p̄fixioni finim et tūc aut fuit vocatus ad terminū p̄figendū aut nō. p̄mo casu aut sciuit p̄fixionē finim et nō d̄z amplius vocari. qz ex q̄

est certus nō d̄z amplius certiorari. vt i regula eū q̄ certus de re. iur. li. vj. et in l. j. ff. de act. emp. aut ignorauit p̄fixionem termini. et si incidit ignorantiam ex sua malicia. puta qz absentauit se vt non pueniret ad noticiā suā et nō d̄z amplius requiri qz haberi debet p̄ citato. vt in c. qm̄. s̄. porro. j. vt lit. nō p̄te. et facit qd no. Inno. in c. ad petitiōnē. j. de accu. sec. si ex alia malicia occultauit se. nā ex q̄ nō fecit cā electionis d̄z req̄ri. ar. in l. fulcini. in s̄. quid si latitare. ff. ex qui. cau. in pos. ea. ¶ Secdo casu p̄ncipali qm̄ nō fuit vocat⁹ ad terminū p̄figendū dicūt cōiter qz vocari d̄z ad electionē q̄ntūcunq̄ scuerit p̄fixionem termini p̄ h̄ facit fm̄ do. An. q̄ ista intimatio sit nō solū ad h̄ndā noticiā sed requirit a iure p̄ iusticia. alleg. c. qz. p̄pter. s̄. e. qd. c. nihil ad h̄ fac. Et credo q̄ hāc rōem posuit do. An. vt tolleret motuum p̄trariū qd formari potuisset de cōi theorica Bar. in l. emptor. C. de euic. et in l. denūciasse. ff. de adul. et alioz doc. in c. si. j. de emp. et ven. nā cōmuniter dicūt q̄ vbi nunciatio requirit solū ad scientiam facti habendā nō est opus q̄ scienti fiat nūciatio. sed habet locū illa regula eū qui certus est. s̄ vbi intimatio requirit ad aliū effectū q̄ simplicis scientie tūc debet fieri etiā scienti. exemplū in ea intimatione q̄ d̄z fieri venditori vt veniat ad defendēdum emptorē in lite sibi mota sup re empta. nam illa requirit vt nō solū venditor sciat litē motā sed vt veniat ad defendendū ipm̄ emptorē. et ideo etiā venditori sciētī debet fieri intimatio ad h̄ vt cōpetat regressus de euicōne p̄tra emptorē s̄ ego non video qm̄ p̄ opi. do. An. violēt h̄ theorica. nāz intimatio termini sit canonicis absentib⁹ solū vt habeant noticiā termini. c. qz p̄pter. qd ipse allegat potius p̄bat p̄trariū cū ibi dicat q̄ electio debet fieri p̄ sentibus oib⁹ q̄ volūt interesse. s̄ ex q̄ iste sciuit terminū et nō cōparuit in eo videt nolle interesse electioni et videt in h̄ iuri suo renūciare qd potest vt ibi no. Fateor tūc q̄ an electionē potuisset iste instare apd̄ superiorē vt p̄fixio termini facta eo nō vocato retractare. ar. in c. q̄ sicut. s̄. e. in l. itē si vn⁹ in. si. ff. de arbi. et in c. ij. e. ti. li. vj. et sic istud vltimū dictum doc. mihi nō placet. ¶ In gl. in verbo sufficientis in fi. Et responde ad hanc so. put respondet in p̄cedēti glo. videlicet q̄ isti defectus scientie et etatis obiecti cōtra illum canonicū electum non fuerūt p̄bati vt dare colligit ex fi. c. vbi papa dicit se cassasse illā electionē nō vitio p̄sone. ¶ In glo. i verbo adijcere ibi nō credo q̄ vox sit cōputanda. Ho. glo. vult enī q̄ p̄emptus in electiōe p̄sentien do postmodū nō auget propter h̄ numerū eligentium. et clarius hoc tenet glo. sequens quaz signabis et tenebis mēti qz quotidie allegat. Hoff. tūc tenuit cōtrarium per regulam rathabino. de regu. iur. li. vj. quasi dicat q̄ iste p̄sensus nunc p̄stitus trahit retro et per inde haberi debet ac si p̄stitus fuisset in scrutinio. sed Inno. Jo. an. et cōmuniter alij sequentes sequunt̄ opi. glo. nam fm̄ opi. p̄trariam posset electio dependere ex consensib⁹ post scrutinium p̄stitis. cuius contrariuz innuit tex. in c. quia p̄pter. s̄. e. vbi d̄z q̄ publicato scrutinio

is debet eligi in quem consenserunt omnes vel maior
 et sanior pars oportet ergo ad validitatem electionis
 quod electus habuerit in scrutinio maior et sanior
 partem. unde si non habuit tunc maior partem electio
 fuit ipso iure nulla. ut in. c. ecclesia. s. eo. et ex quo est
 nulla non potest validari ex consensibus postea pre-
 stis. ut in. c. auditis. et quod ibi dixi. s. eo. Nec ob-
 motiuum Hof. quia capitulum non eligit nomine istius con-
 tempti ergo non habet locum rathabitio. ut in regula
 rati quis. de re. iur. in. vi. preterea esto quod eligissent
 etiam nomine contempti non tamen videtur quod hoc casu habe-
 at locum rathabitio. quia obstante publicatione
 scrutini non potest fieri retroactio. ad hoc quod non. Bar.
 in. l. si is qui contemptore. ff. de usufructu. Ad quod ergo va-
 let consensus istius contempti superueniens. dicunt quod ad hoc
 ut electio alii valida non cassetur. nam deberet cas-
 sari eo sequente contemptum. ut in. c. q. sicut. s. e. S.
 circa hoc cadit hanc alia notabilis questio. pone quod ex
 eodem scrutinio facte sunt due electiones in discor-
 dia ut contingit hanc dubitatur numquid contemptus possit unam
 electionem approbare et alteram impugnare ratione con-
 temptus. glo. hic in verbo et quod consensit. tacite sensit
 istam questionem et tenet quod non. quia ex quo consensit uni
 electioni non potest aliam approbare. et hanc opi. te-
 nuit Boatinus. sed Jo. an. hic refert contrarium su-
 isse bononie disputando determinatum per quedam
 dominum Stephanum. et adducebat multas auctoritates
 diuine scripture ex identitate rationis. et presertim al-
 legabat exemplum de Jacob et Esau quod cum essent duo
 fratres gemini unus scilicet Jacob fuit gratior alter
 non. et hanc opi. sequitur hic do. An. dicens quod cum iste fuerit
 contemptus a toto capitulo et a singularibus capitulo potest remitte-
 re iniuriam respectu aliorum quod fecerit unam electionem
 et respectu aliorum persequi contemptum. sed do. meus
 do. Lar. dicit posse sustineri contrariam opi. quia ex
 quo iste electus processerunt ex eodem scrutinio in
 quo iste fuit contemptus non potest eundem scruti-
 nium per parte approbare et pro parte impugnare.
 ar. in. c. cum olim. j. d. cens. et perfectio hec fuit bona con-
 sideratio. Alia opi. quod defendendo posset dici quod
 iste fuit contemptus non solum in scrutinio sed in ele-
 ctione. et scrutini et electio sunt partes separate ut
 dicam in. c. si que. unde neutra pars debebat pro-
 cedere ad electionem eo non vocato. ergo habet ius
 persequendi contra vtriusque electionem que cum sint
 diuise potest una approbari et alia impugnari. Ad
 hoc adduco bo. tex. i. ar. in. c. ut quis duas. j. e. li. vi.
 ubi electus ex duabus electionibus tenet unam appro-
 bare. Et pro hac opi. facit etiam ista littera. nam si
 pars que eligit illum canonicum remensem pen-
 disse quod iste contemptus non potuisset alteram impu-
 gnare non allegasset contemptum contra illam electio-
 nem. Item facit allegatio in. ver. denique secundum unum
 intellectum. ¶ In glo. in verbo denique. aduerte. glo.
 ista vult quod in verbo denique. ponitur allegatio pro
 magistro. b. cardinali. et facit hec allegatio hoc modo
 quia canonicus electus dicebat electionem cardina-
 lis esse nullam propter contemptum istius canoni-
 ci. et allegabat. c. quia propter. s. e. nec ob. secundum eum
 quod etiam in sua electione fuit contemptus. quia illud

vitium erat purgatum ratione consensus postea
 prestiti. sed electionem cardinalis non approbavit
 sed per istum magistrum. b. cardinali responderetur ut ha-
 beretur in. x. denique. et in. x. precedenti. videlicet quod
 iste non fuerat contemptus sed potius ipse contem-
 perat capitulum cuius primo vocatus noluisse acce-
 dere. Item presupposito quod fuisset contemptus tamen
 sola ratio contemptus non reddit electionem nul-
 lam per ea que habentur in. x. denique. et iste intel-
 lectus est satis bonus in se. Alij vero dicunt quod ibi po-
 nitur allegatio pro illo canonico remensi dicentes
 quod cardinalis non curabat quod sua electio confirmaretur
 sed quod vtriusque pronunciaret nulla dicendo quod ex
 quo altera pars fatebatur canonicum illum fuisse con-
 temptum erat vtriusque electio nulla. quia. c. quia pro-
 pter. dicit electionem non valere contra formam
 illius attentatam. sed pro illo canonico allegaba-
 tur quod causa contemptus non reddit electionem nul-
 lam sed dat causam cassandi contempto profectu
 contemptum. sed cum ille canonicus consensisset
 electioni illius remensis non debebat sua electio
 propter hoc retractari. et iste intellectus etiam est in
 se bonus. Alij etiam dicunt quod illa sunt verba pape
 et sic quod ponunt ius quod satis potest sustineri. tamen
 Hof. dicit quod ex. x. nos igitur. qui postea sequitur
 apparet quod illa non sunt verba pape sed alterius par-
 tium quilibet tamen intellectus est in se verus. In
 glo. si. no. bene istam glo. et dicitur latius quo ad primam
 partem quod ad validitatem electionis et aliorum ge-
 rendorum per collegium debet considerari non so-
 lum maior pars respectu numeri sed etiam sanio-
 ritas. quia debet electio fieri et alia disponenda per
 collegium a maiori et saniori parte ut hic in. si. dicitur
 et in. c. j. de his que si. a. ma. par. ca. Sanioritas au-
 tem consistit in auctoritate in zelo et merito. aucto-
 ritas enim consideratur in dignitatibus eligentium
 et in profectione etate et in antiquiori institutione et
 in maioribus ordinibus. ut probatur hic iuncto
 c. dudum. el. j. et in. c. in genesi. s. eo. precellentes
 autem in predictis habent voces poderosas. zelus vero
 consistit in animo qua. s. intentione elegerunt an pro-
 pter consanguinitatem et amicitiam aut ex corruptela
 seu precibus vel ex merito vite ipsius electi. ut pro-
 batur hic in. tex. in verbo habito presertim. et cum
 zelus consistit in animo oportet probari per con-
 iecturas quia animus aliter vere probari non potest
 ut in. c. ij. de renun. li. vi. et in. l. dolum. C. de dolo
 cum si. dixit tamen Innocentius in. c. dudum preal. quod non
 est multum curandus an meliori zelo aliqui elegerint
 dummodo non fuerint ducti malo zelo. dicit etiam
 quod sanioritas ista non solum consistit in zelo sed etiam
 in facto et operatione. nam pars que eligit melio-
 rem videtur sanior ex ipsa operatione. meritum vero
 proprie concernit ipsos electos et consistit in moribus
 et vita et alijs que habentur in. c. cuius in cunctis. s.
 eo. potest etiam concernere ipsos eligentes ut hone-
 stiores dicantur maioris meriti. et sic eorum voces ex
 hoc reddantur pinguioribus. et de istis vide plenius
 per Innocentium in. d. c. dudum. ubi inter cetera di-
 citur quod non potest de istis dari certa doctrina an et

quando pualear vel alterū eoz. sed hoc est relin-
quendū iudicantis arbitrio. possūt em̄ aliqua tra-
ctari ad iudicis animū informādū que verba no.
Sed nunc subsequenter queritur quid si nume-
rus est p vna pte auctoritas x̄o et meritū p alia pte
vterq; tñ electus est idoneus. dicit ista glo. in sc̄da
parte q auctoritas et meritū pferunt numero. et sic
pcludit q ps sanior licet minor numero h̄ pualere
et ad hoc adducit istū tex. quasi sentiat q electō car-
dinalis que fuit hic facta a saniori pte et minori res-
pectu numeri fuerit hic cōfirmata cum solum fiat
hic mentio de cassatione alterius electionis q̄ fuit
facta a maiori pte. sufficit ergo sola sanioritas ad
validitatem actū fm glo. et hanc ptem firmat hic
Compo. dicens q papa sibi respōdit q electio car-
dinalis fuisset pfirmata si voluisset ppter ep̄atum
dimittere cardinalatū. et credo q allegat papaz. s.
Inno. cōmentatorē qui tenuit istā opi. i. c. scriptū
s. e. et sensū in. c. quia ppter. exponēdo illaz copu-
latiuam et p. i. dum tex. dicit ibi q electio debet fie-
ri de eo in quē p̄senserit maior et sanior ps. et sic cō-
sensus. i. sanior pars. et posset ad hoc allegari glo. i.
l. vbi absūt. ff. d. tu. et cu. da. ab his. et in. d. l. p̄p̄o.
ff. de re iudi. als incipit si vni. et quod ibi no. Bar.
vbi no. q maioritas p̄sistit in numero vel dignita-
te. sed Pe. et Abb. Jo. an. Egi. et Hosti. tenent hic
p̄trariam opi. dicentes q cū ista duo requirant̄ co-
pulative nō sufficit alter. naz tota copulatiua red-
ditur falsa ex falsitate vnius p̄tis. vt ino. i. c. et in
c. inter ceteras. de rescrip. Et ideo pcludit Hosti. q
si ex eodē scrutinio fierent due electōes. vna a ma-
iori pte respectu numeri alia a saniori q̄ neutra ele-
ctio cōfirmabitur. prima non quia nō est facta a sa-
niori parte vt hic. nec secunda quia non est facta a
maiori parte. ad hoc. c. ecclesia. et c. in genesi. s. e.
et cum hac opi. transeūt hic cōmuniter modernio-
res. et hanc opi. sui secutus quia cum nullibi caueat
cōtrarium et iura in hac materia requirant̄ illa duo
copulative non debet fieri impropiatō p̄sertim
quia tex. iuris ciuiliis cōmuniter fundant se super
numero vt patet in. l. q̄ maior. ff. ad muni. et l. no-
minationum. C. de decu. li. x. et in. l. nulli. et l. pla-
ne. ff. quod cuiuscq; vni. et facit quod ipse Bar. no.
in. l. omnes populi. ff. de iusti. et iure. et multuz fac-
tum. c. ecclesia. vbi papa illam electionem retra-
ctauit quia nō fuit facta a maiori parte totius capi-
tuli. nec curauit discutere de sanioritate. quasi illa
nō sufficisset per se sine maioritate respectu nume-
ri. Et idem dic vbi vna electō fieret a maiori parte
de indigno ignoranter alia a minori parte de ido-
neo. nam vtraq; debet cassari vt dixi post Jo. an.
s. eo. cōgregato. licet Inno. et Hosti. ibi p̄tra. solū
ergo valet electio facta a minori pte in casu. c. scri-
ptum. s. eo. et quādo ius maioris partis est deuo-
lutum ratione delicti ad minores ptem. vt in. d. c.
cōgregato. Et qm̄ qm̄q; sanioritas nō multuz exce-
dit et numerus nōnunq; multū excedit distingue
in hac materia post Jo. an. cū querit̄ sic que electō
pualear an facta a maiori pte respectu numeri an
a minori et saniori. qm̄ autē numer⁹ in multū excedit

et tūc numerus p̄fertur auctoritati et merito ac etiā
zelo. tex. est hodie no. in. c. si qm̄. j. e. li. vi. vbi dicit̄
q si vna electō est facta a maiori parte duplo q nō
debet admitti oppositio ab alia pte que habeat ex-
tenuare vota duarū p̄tium respectu zeli meriti vel
auctoritatis. aut numerus nō multū excedit. et tūc
si auctoritas et meritum alterius partis nō multū
excedūt debet p̄ferri numerus. quia de illo modi-
co excessu nō est curādum vt ex hoc numerus con-
fundatur. ar. in. c. et si questiones. de simo. et tene-
menti hoc dicit̄ Jo. an. quia nō p̄batur aperto iu-
re tamē quia equum cōmuniter approbat. aut me-
ritum et auctoritas in multū excedūt. numer⁹ autē
excedit in modico vt p̄dixi et tūc electio maioris p-
tis nō debet cōfirmari quia illa pars nō est sanior
vt probat̄ no. hic in si. Sed dubium est nūquid de-
beat cōfirmari electio sanioris p̄tis. nam doc. diui-
serunt se vt patet ex proxime dicitis. sed opi cōmu-
nior et mihi verior videt̄ q nulla debeat cōfirmari
ratōibus predictis. quia nō est facta a maiori et sa-
niori parte. si autem oia sint hinc inde paria dic q
nulla electio cōfirmabitur. quia nulla ē facta a ma-
iori et saniori pte. vt dicit̄ hic in glo. et bene. Sed in
hoc vltimo casu cadit notabilis dubitatio. nūquid
isti electores sint priuati iure eligendi vel saltez pri-
uati cum p̄cesserint ad electōes quaruz neutra a
maiori parte et. Glo. singulariter hic pcludit q nō
quasi sentiat q id quod dicitur in. c. quia propter.
vt is eligatur i quem cōsensit maior et sanior pars
nō est de forma substānali sed est de iusticia. vnde
electio facta a nō maiori parte est nulla nō ex trans-
gressiōe forme. sed ex defectu potestatis quia i nul-
la parte reperitur virtus capitularis. ar. in. d. l. qd
maior. et in. d. c. j. dicit tamē glo. q iterum p̄t̄ isti
electores eligere. et si isti erūt iterum pares in voci-
bus poterit superior facere gratiam cui vult. dicit
Jo. an. et bñ q istud procedit i papa nō autez i alio
superiore. quia alius citra papam nō posset veni-
re contra formam illius concilij generalis vbi re-
quiritur ad validitatem electionis maior et sanior
pars. et pro hoc facit. c. sicui. j. eo. li. vi. iuncta de-
ne romani. c. ti. sed si potestas eligendi esset deuo-
luta ad superiorem tunc posset glo. procedere. et
intelligo q fiat deuolutio per lapsuz trimestre. nā
cum trimestre detur electoribus. vt i. c. ne pro de-
fectu. s. e. si infra illud nō appareat aliquis electus
a maiori et saniori parte potestas deuoluitur ad su-
periozem qui poterit prouidere cui vult. vt in. d.
c. ne pro defectu. Sed queritur extra glo. nūquid
ad validitatem electōis sit necesse vt omnes de ca-
pitulo sint p̄tes. Solu. Inno. dicit q nō. requirit̄
tñ necessario fm eum q̄ sint due ptes p̄tes et scru-
tinātes. als nō valet electio fm eum. pro hoc. l. nul-
li. et l. plane. ff. quod cuiuscq; vni. et d. l. noiatōnū
et quicquid fieri p̄ maiorem partē istaz p̄tium duarū
dicitur factū a maiori parte vniuersitatis. Et no.
hoc dicitur et originaliter fuit glosatoris i. d. l. nulli
et l. plane. et de hoc vide quod dixi in. c. cum nobis
s. eo. et in. c. cum omnes. de consti. dicit etiam In-
nocē. q in numero istarum partium non debent

cōputari nō vocandi vel vocati q̄ venire p̄tēp̄est qd̄ no. 7 facit glo. in de. q̄ circa. j. c. quor̄ aut̄ debeant esse p̄sentes necessario si multi vocati nolint infesse. vide qd̄ dixi in. c. in causis. s. e. Tractavit etiā h̄ Inno. 7 h̄osti. de abbreviatōe termini iuris. et quid si i termino abbreviato p̄ capituluz maior ps nō cōparet in termino. nūquid possit mior p̄cedere. 7 quid si maior ps ab his vult reuocare terminū p̄sicutz inuita minore p̄te. s̄ de hac materia vide qd̄ dixi post docto. in. d. c. cū nobis. vbi pleni⁹ tradit̄ hec materia. ¶ Ultimo h̄ querit̄ an cardinal possit eligi in ep̄m an x̄o debeat postulari. h̄osti. h̄ tenet q̄ eligi nō p̄t̄ s̄ d̄z postulari. mouet q̄ cardinalis immediate subest pape 7 habet alas ligatas magis q̄ ep̄s cū nō p̄suerint cardinales exire curiam sine licentia pape. s̄ ep̄s nō p̄t̄ eligi s̄ postulari. vt in. c. si. de postu. p̄la. ergo nec cardinal. p̄terea fm̄ eū cardinal est maior ep̄o in officio. facit quod dixi in. c. ij. de de. nō res. s̄ q̄s d̄z eligi ad mai⁹ officium nō aut̄ ad min⁹. vt in. c. legim⁹ in si. xciij. di. s̄ nō p̄t̄ eligi ad ep̄atū. 7 dicit h̄ p̄bari. j. q. j. filium. Ad istū tex. q̄ videt̄ p̄bare p̄riuz r̄s̄idet q̄ p̄t̄ intelligi q̄ iste erat simplex tpe electōis. v̄l q̄ sp̄ale ē hic p̄pter ius fraternitatis. q̄ erat canonicus isti⁹ ecclesie. vel tertio fm̄ eū fuit electus in postulādū. et p̄fecto oēs iste solutōes diuināt. Abb. h̄ distinguit inter ep̄m 7 cardinē 7 p̄sbyterz seu diaconū. vt ep̄s cardinal nō possit eligi rōne ep̄at⁹. secus aut̄ in p̄sbytero seu diacono. vt hic. 7 cū hac opi. videt̄ hic trāsire Jo. an. s̄ do Lar. videt̄ velle q̄ hec opi. poterat p̄cedere fm̄ antiqua tpa fm̄ q̄ ep̄s erat maior p̄sbytero cardinali. vt no. glo. ij. q. vij. l. c. q̄s. h̄odie x̄o secus cū quilibet cardinalis sit maior ep̄o. hec d̄fia inter antiqua tpa 7 moderniora mihi nō placet. q̄ iure nō p̄bat̄ q̄ d̄ iure nouo fuerit cardinalar⁹ sup̄ ep̄atū eleuatus. v̄n̄ 7 olim 7 hodie ep̄s est maior respectu ordinis ep̄alis. nō em̄ reperitur ordo maior ep̄atu. hinc est papa denoiando se ab ordine appellat se ep̄m. vt no. in. pemio. vj. 7 h̄ respectu intellige glo. singularez in. d. c. q̄s. q̄ dicit q̄ ep̄scopar⁹ est maior cardinalatu. sed cardinalis est maior in officio. nā faciūt cardinales vnū corp⁹ cū papa et iudicāt totū orbem. vt in. c. per venerabile. qui si. sint legi. de officio et p̄tate et ordine vel origine cardinaliū vide qd̄ plene dixi in. c. ij. d̄ de. nō res. in. lec. 7 p̄supposito sine veritatē p̄iudicio q̄ esset simpliciter maior ep̄o nihilomin⁹ in sequoz dicit Abb. q̄ p̄sbyter cardinal vel diacon⁹ possit eligi. 7 alia rō est in ep̄o q̄ in p̄sbytero cardinali. naz ep̄s eligi nō p̄t̄ ad aliū ep̄atū nō ea rōne q̄ d̄z eligi ad maiore dignitatē. sed q̄ cū sit matrimonialit̄ alligat⁹ ecclesie sue. vij. q. j. sicut. 7 in. c. ij. j. de trāsilla. p̄la. nō p̄t̄ canonici in illū p̄sentire tanq̄ i sp̄sum nisi prius soluat̄ a p̄iozi vinculo. nam p̄ electionē initiat̄ m̄fimonium spirituale. vt in. c. licet. d̄ trāsilla. p̄la. 7 electo acquir̄ ius in ep̄atu. vt no. gl. in. c. quāto. lxiij. di. sed durate p̄iozi vinculo m̄fimoniali nō p̄t̄ initiari sc̄dm̄ m̄fimonium cū nō possit p̄sentire sicut apparet in matrimonio carnali et ista iudicant̄ a pari. vt in. c. inter cozporalia. d̄ trās

la. p̄la. s̄ hec ratio cessat in p̄sbytero v̄l diacono carnali. q̄ cū isti nō habeant ep̄atū nō sūt p̄prie 7 strictly sponsi ecclesiaz merito p̄t̄ in eis p̄sentire matrimonialiter. nec obstat q̄ habet alas ligatas. nā hec ratio nō p̄cludit. naz 7 abbas nō potest deserre monasteriū sine licentia sup̄ioris. vt in. c. cū venerabilis. de p̄suetu. nihilomin⁹ p̄t̄ eligi in ep̄m vt in. c. si abbatē. j. eo. li. vj. vnde quilibet p̄lat⁹ nō habēs ep̄atum potest eligi ex quo nō patit̄ aliquoz defectū vt dixi in. c. si. de postu. p̄la. vbi terigi qui sunt eligendi 7 qui postulādi. ad. c. filiū. qd̄ p̄ se allegat h̄osti. dic q̄ nō p̄bat. solū em̄ dicit q̄ ordinatus p̄ papā in ecclesia romana nō potest inde recedere sine licentia pape. nō em̄ p̄hibet electionē. nam fateor q̄ papa poterit denegare licentiā sicut potest abbas si monach⁹ eligit in ep̄m cū nō possit p̄sentire sine licentia abbatis. vt in. c. si religiosus. j. e. li. vj. sed p̄ h̄osti. facit. c. bone. el. j. s̄. d̄ postu. p̄la. vbi cardinal fuit postular⁹ sed ibi non negat̄ quin potuerit eligi. 7 p̄ hoc iste tex. qui p̄bat de electionē Item potest intelligi iste tex. q̄ fuit postulatus per electionē. 7 quicquid ibi dicat̄ iste tex. optime probat̄ istaz partem.

Publicato Breue ē et p̄ alia v̄ba p̄t̄ sic sūmari. Publicato scrutinio nō possūt electores variare sed cōpelli debent ad collationē 7 electionē. h. d. s̄ mo ponit dictū sc̄do rationē vel pot̄ aliud dicitur cum sit. tertio aliud dictum ibi ad quod. ¶ Mo. p̄mo istum tex. 7 tenebis menti quia est singularis in materia sua. q̄ post publicationem scrutinij seu votorum redactorum in scrutinio nō est locus variationi. olim enim anteq̄ emanaret hoc. c. varie erant opi. nam quidam dicebant q̄ poterāt electores variare vsq̄ ad subscriptionē electionis. quidā donec electus p̄sentiret. i. vsq̄ ad confirmationē. alij q̄ vsq̄ ad electionem vt no. in. c. quāto. lxiij. di. 7 per h̄osti. in summa eo. ti. s̄. vtrum mutari. nemo enim tenebat qd̄ hic dicit̄. ¶ Secundo no. q̄ varietas reprobat̄ p̄sertim post electionē. ¶ Tertio 7 vltimo no. q̄ electores possunt cōpelli ad eligendum. 7 sic habes hic casum in quo valet electio facta per compulsionem. quod videtur contra. c. vbi periculum. in. s̄. ceteruz. j. eo. li. vj. vbi dicitur q̄ cessat electio vbi admittitur libertas eligēdi. sed dic q̄ propter principium voluntarium in consentiendo in scrutinio non videtur admitti libertas p̄ compulsionem. simile i matrimonio carnali quod contrahi non potest intercedente metu. vt in. c. cū locum despon. 7 tñ si p̄cesserunt sponsalia de futuro compellitur quis contrahere matrimonium 7 sic perficere illa sponsalia. vt in. c. requisit. 7 in. c. ex litteris. j. de sponsa. ita dicendum in hoc matrimonio spirituali. ¶ Sed op̄. cōtra tex. videtur enim q̄ ex sola publicatione scrutinij non debeat esse p̄clusa via variandi cum necessaria sit subsequens electio verbalis. vt in. c. quia propter. 7. c. ecclesia. j. s̄. eo. p̄terea matrimonium istud spirituale initiat̄ per electionem vt in. c. licet. j. de translatione p̄lato. ergo ante electionem debet

esse locus variationi. So. difficile est indagare veram rōem decidēdi ad istū tex. id v̄t dixi nemo antiquorū tenebat q̄d hic dicit. ¶ Glo. ij. h̄ reddit ali quas rōnes soluēdo p̄trariū. t̄ p̄mo q̄ ideo nō possunt variare publicato scrutinio q̄ res desinit esse integra. vt in. c. in causis. s̄. e. t̄ hec rō nō est sufficiens fm̄ Jo. an. t̄ bñ q̄ co ipso q̄ p̄cedit ad tractatū electionis res desinit esse integra. vt in. d. c. in causis. t̄ q̄d ibi nō. vñ si rō glo. esset vera sequerēt q̄ etiā ante publicationē scrutiniū nō possent electores variare cū v̄t sit dicē rem desuisse esse integrā ex quo vota electorū sunt redacta in scriptis. cui⁹ cōtrariū innuit tex. requirēs publicationē scrutiniū vt p̄clusa sit via variandi. ¶ Secōdo glo. reddit aliā rōem q̄ nō potest quis mutare p̄siliū in alteri⁹ p̄ iudiciū. vt in. l. nemo all. in glo. t̄ in reglā mutare de r. c. iur. li. vj. hec ratio est nimis generalis. nam militat etiā ante publicationē scrutiniū. p̄terea cuz ius nō sit q̄sitū noiato q̄ abñti nihil q̄ritur. vt in. l. abñti. ff. de dona. nō p̄t dici q̄ tractat de suo iudicio. ¶ Tertio dicit glo. q̄ ideo p̄hibet hic mutatio t̄ variatio q̄ posset esse dānosa ecclie q̄ p̄traheret electio t̄ mora est ecclie piculosa. vt in. c. ne pro defectu. s̄. e. hec rō necessario nō p̄cludit naz militat pariter ante publicatōem scrutiniū. Itē canōici habent trimestre ad eligendū. vt in. d. c. ne p̄ defectu. ergo illud t̄ps d̄z cedere eis ad lucrū vt possint qualitercūq̄ tractare t̄ differre p̄ totū illud t̄ps. id nō peccat quis differendo vsq̄ ad illud t̄ps ex quo v̄t legis auctoritate. xxiii. q. iij. qui peccat. facit r̄gu la in dultū de re. iur. li. vj. ¶ Quarto dicit gl. q̄ p̄ h̄mōi publicationem scrutiniū electio videtur quodāmodo iniata sicut p̄ citationē negociū dicitur quasi ceptū. vt in. c. gratū de offi. dele. S̄z p̄tra hoc facit dicitū. c. l. vbi dicit q̄ p̄ electionē iniatur istud m̄fimoniu⁹ ergo nō antea. s̄ gl. in. fi. r̄idet q̄ vere solū iniatur p̄ electionē s̄ p̄ publicationē scrutiniū dicit iniari. q̄ nequeūt electores variare. hec respōsio nihil valet q̄ repetit primū quare. de hoc em̄ q̄rimus quare nō possunt variare electores p̄ publicationē scrutiniū ex q̄ m̄fimonium spūale nō est vere iniatū. Jo. an. nitif. h̄ multū in reddēdo rōem decidēdi t̄ p̄iungendo dicta sua q̄ in duobus locis hic posuit. p̄cludit q̄ hoc nouū inducit hic h̄ p̄stitutio t̄ q̄ potuisset princeps de alio t̄pe statuere puta q̄ post scrutiniū nō possunt variare. cōsistit em̄ h̄ in p̄ncipis voluntate. quasi dicat h̄ esse de arbitrarjjs que explicant solū ex sola p̄ncipis voluntate. Potest t̄n reddi ratio fm̄ cū. nā m̄fimonium spūale habz tres partes. prima est electō. sc̄da p̄firmatio. tertia p̄secratio. vt in. d. c. licet. p̄ma aut̄ ps. s̄. electio habet multas ptes quo ad substantia lia forme s̄ quo ad p̄sensum habet tres ptes. vt est scrutiniū t̄ ipsi⁹ publicatio t̄ electio subsequēs. vñ ex quo deuentū est ad mediū seu ad duas ptes istius prime p̄tis videlicet scrutiniū t̄ ad ipsi⁹ publicationē nō debet esse locus variationi cū sit vere iniatū matrimoniu⁹. vt in. c. cū inter canonicos. s̄. e. Itē postq̄ deuentū est ad istas ptes electōis. quasi ex quo est explicata maior ps̄ istius actus debet

esse p̄clusus locus variandi. nec ob. q̄ multa p̄cedat scrutiniū seu publicationē. q̄ ea q̄ p̄cedunt electionem nō sunt substantialia p̄sensu licet sint substantialia forme. als sequeret absurdū q̄ p̄sensu non dum p̄stitus haberet substantialia forme. ea x̄o q̄ se quūf scrutiniū sūt sbalia p̄sensu. t̄ sic respectu cōsensu solū habem⁹ illos tres act⁹. s̄. scrutiniū publicationē ipsius t̄ electionē. post scrutiniū nō ē p̄clusa via variandi. q̄ adhuc nō est deuentū ad mediū. s̄ post publicationē secus q̄ habemus duas ptes electōis. p̄terea fuit equū h̄ statuere post publicationē ad p̄seruādā famā noiari. nā infamaretur nominatus si postq̄p̄vota sunt publicata liceret recedere a scrutinio. sed ante publicationē cessat rō infamie ex quo vota nō dū sunt nota. hec sunt in effectu dicta Jo. an. satis p̄fecto p̄suasua sed necessario nō p̄cludit p̄sertim in eo q̄ dicit q̄ h̄ nouū inducit decre. Ex h̄ em̄ vult q̄ hic statuatur ius nouū q̄d mihi nō placet. q̄ nullū verbū ponit in tex. sapiens ius nouū. Fateor. n. q̄ hec p̄stitutio ē noua. sed ratio fuit antiqua. vñ dico q̄ hec est iuris antiqui declaratoria. p̄ h̄ tex. q̄ dicit variare nequeūt. nō em̄ statuit de nouo s̄ potit⁹ declarat illd q̄d erat de iure nō dū redacto in scriptis. q̄ ius ē q̄d quid rōne p̄sistit. j. di. p̄suetudo. t̄ reprobat h̄ Jo. an. rationē quā reddit tex. dū dicit q̄ nequeūt electores variare cū sit fienda collatio t̄ celebrāda electio. nā hec rō fm̄ eū nō p̄cludit necessario. q̄ t̄ ante publicationē militat hec rō cū post scrutiniū debeat sequi publicatio. Itē collatio t̄ electō. vt in. d. c. q̄ p̄pter. Do. an. nitif. sustinere decisionē tex. per rationē l̄e dicit q̄ quēadmodū alie obligationes oriunt⁹ ex p̄sensu. vt in. l. p̄sensu. ff. de ac. t̄ ob. ita t̄ in electōe obligatio ori⁹ ex p̄sensu eligentiū. vñ hec electio est valida t̄ p̄fecta de iure naturali licet p̄ forma accidētaliter inducta fuerit institutum vt debeat subsequi collatio t̄ p̄munis electio. cū q̄ inspecto iure naturali electio videt̄ iā p̄fecta ex v̄t in scriptis redactis t̄ publicatis nō d̄z esse loc⁹ variationi quasi p̄ncipium finis necessitariū sit ex p̄lectū. ideo l̄a dicit q̄ si cōda sit collatō t̄. quasi iste finis necessario trahat ad p̄ncipium. Et si dicat̄ quare requirit̄ publicatio cum iaz consensus sint p̄stiti in scrutinio. Respondet q̄ ante publicationem non censet̄ consensus capitularis. naz prius sigillatim quilibet per se consensit. hec rō do. An. videt̄ p̄ma fronte vera sed certe si diligenter consideret̄ de iure non cōcludit. vnde iuspecto iure naturali ex singularibus p̄sensibus p̄stitis in scrutinio inducit̄ electō. quia publicatō scrutiniū t̄ collatio t̄ cōmunis electio subsequens sunt de iure positio inducta per. c. quia propter. vñ non est seruanda illa forma ex quo ex consensibus singularibus inducitur electio vt ibi dixi. t̄ nota glo. in. c. sicut cum eo. n. li. vj. ergo ex ratione sua non liceret variare etiā ante publicationem scrutiniū p̄terea dico q̄ nulla obligatio est orta nominato vel electo etiā post publicationem scrutiniū ante q̄ electus cōsentiat electioni. quia absentī nihil acquiratur. vt in dicta. l. absentī. et quod ibi notat

Bar. et pbat in d. c. si tibi ab huius, de pben. li. vi. vbi dicitur si beneficium offerat ab huius nihil acquirat ab huius antequam presentiat licet offerens non possit variare ut ibi dicitur. et huius quod per collationem est functio officio suo. et ista est vera ratio quare offerens non potest variare ex quo ius non est questum. puto. et hac ratio ponit Bar. in d. l. ab huius. et dicitur i. c. j. de postu. pla. et per huius dicitur non. Bar. quod si civitas huius electionem patris iure proprio eligat aliquem ab huius quod nihilominus etiam post electionem factam potest variare et alium eligere ex quo non dicitur est presentata electio. et fuit huius questio olim disputata bononie ut etiam huius refert Jo. an. secus dicitur ibi Bar. quando aliqui civis haberent facultatem eligendi patrem a communitate. tunc enim postquam elegerunt etiam ab huius non possunt variare quod ab huius non sit ius questum tamen electores sunt functi per electionem officio suo. ar. in. c. i littera. de offi. dele. et optime pbat i. d. c. si tibi ab huius. quod sic debet intelligi. Et ex istis ego infero ad veram rationem decidendi huius textum. dico enim quod idem publicato scrutinio nequeunt variare electores. quod sunt functi eorum officio. nam electio comitis que debet subsequi non est singulorum sed capituli et requiritur solum per forma ut appareat comitis electio. ut in. d. c. in genesi. publicato autem requiritur de unanimi consensu eligentium. per huius dico quod iste textus non habet locum in his que huius eligere iure proprio. ut sunt comitates eligentes sibi patrem ut. s. dicitur. et idem potest attestari in quolibet collegio seculari. ut sunt ista collegia alique professionis. non enim ipsi eligunt ex officio eis commisso a iure. sed canonici eligunt ex officio eis delato a iure. ut in. c. quibus. j. e. li. vi. et per huius potest decidi questio quam huius format Jo. an. nunquam eligentes aliquem in canonicum possunt variare publicato scrutinio. et videtur concludere quod sic. quod iste textus. procedit ubi est sua forma. c. quod propter. ut colligitur ex ista dum facit mentionem de collatione et electione subsequenti. sed iudicio meo contrarium posset attestari per supradicta. nam per huius actum scrutinij et publicatois functi sunt electores officio eorum cum necessario non debeat subsequi electio comitis. ¶ Sed dubitatur de patronis ecclesiarum nunquam possunt variare publicato scrutinio si processerunt per viam scrutinij. et concludit Jo. an. huius quod sic. quod patronorum non est proprie eligere sed presentare. ergo ante presentationem possunt variare tam clerici patroni quam laici. et tene hoc dictum semper menti. sed post presentationem laici possunt variare clerici non. ut in. c. cum autem. j. de iurepa. et placet mihi hec conclusio. quod non possunt dici functi officio eorum ante presentationem cum eorum officium consistat in presentando. ut in. c. si. de iurepa. et per huius habes aptum intellectum huius. c. ¶ In glo. si. ibi tamen credo in postulatione. vult ista glo. quod sicut electores nequeunt variare publicato scrutinio ita nec postulantes. et hac opinionem sequitur glo. in. c. penul. et vlti. s. de postu. pla. et facit per huius. c. in causis. s. eo. n. vbi patet quod canonici compromittentes tenentur recipere postulatum a compromissariis. nec possunt ab illa postulatione recedere licet nondum sit superior presentata. ergo eodem modo nequeunt recedere a postulatione propria. nam id quod fit per compromissarios censetur factum a compromittentibus. ar. in. l. vnu ex familia. ff. de lega. ij. Contrarium opinio tenet glo. in. c. de syracusane. xxviij. di.

firmas quod donec postulatio sit presentata superiori possunt postulantes variare per. c. bone. in xbo nec noceret. s. ti. pxi. et hac opinio. securus est ibi Hof. et Inno. in. c. si. eo. ti. et post multa sequitur. Jo. an. mouet principalem litteram. quod ar. a proprio sensu non semper procedit in iure. in xbo. per glo. j. q. j. si quis a simoniacis. et in. c. ij. de fo. cope. tamen secundum eum huius ar. a contrario sensu semper est iure validum et forte nisi repiat in iure expressum contrario quod casu procedit contraria in iuribus pall. ad huius. c. cum apostolica. de his que sunt a pla. ¶ Vel secundum eum vbi cum quibus canonis vel legis ponit causatiue semper valet ar. a proprio sensu. intellige nisi proprium in iure sit expressum. secus vbi ponit narratiue vel modaliter. quod tunc non capit a proprio sensu quod antequam sit postulatio presentata presentat postulates recedere nec repiat in iure secundum eum proprium expressum debemus stare huic textum. cum loquatur causatiue non autem narratiue seu modaliter. nec ob. iste textus. quod non loquitur in postulatione. ut patet in textu. et ex titulo sub quo istud. c. est collocatum. nec debemus arguere ab identitate rationis quod non est eadem ratio inter postulationem et electionem. nam per electionem inchoatur matrimonium spirituale et ius acquiritur electo. ut in. l. c. quanto. lxxij. di. s. per postulationem nullum ius acquiritur postulato ut in. c. pe. s. ti. pxi. ¶ Item in postulatione non est proprie consensus. quod non presentat in postulatione sed deliberant postulare illum a superiore. et non cadit in eo dissensus. quod ibi non est consensus vbi non est dissensus. ar. in. c. ad dissoluendum. de despo. impu. non ob. c. in causis pall. quod vbi ibi non. in glo. si. illud contingit ratione compromissiois facte illis compromissariis. quod promiserunt recipere eligendum ab eis. et cum hac opinio. transeunt contra doct. moderni huius et in. d. x. nec noceret. Et huius conclusio videtur mihi verissima per supradicta. et non. theoriam. Jo. an. s. incidenter tactam an. f. et quod valeat ar. a proprio sensu. Jo. cal. excipit huius alium casum dicens quod vbi surgit absonus intellectus non valeat ar. a contrario sensu. per huius quod le. et non. in. c. quanto. j. de vsur. et. l. cum patre. C. de pdi. inser. et adde glo. quam ipse met dicit singulariter in de. vna. de vsu. in. x. sane. Sed ad manum huius. ar. vide tu latum per Bal. in. l. puenti culam. C. de epi. et de. et per Bar. in. l. oes ppi. ff. de iur. et iure. dico plenissime in. c. cum applica palle. vbi melius materia cadit. idem dicitur ibi. ¶ In si. glo. no. gl. sentit. n. bona limitatorem ad. c. quod propter. et. c. cum per penam. s. e. vbi habet quod post publicatum scrutinium debet sequi incontinenti collatio et postmodum electio alia electio tracta non valet ut ibi habet. illud enim procedit vbi cum quibus pertrahit electio ex negligentia eligentium vel ex ignavia quadam. secus si eligentes differant in fraude electi. tunc enim mora non habet electionem vitare ar. huius. nam potest adiri superior ut compellat istos publicato scrutinio ad eligendum quin interponat mora. et hac opinionem seu limitationem ponit huius etiam Inno. sequitur etiam doct. in. d. c. cum post penam. ¶ Vel potest dici secundum Inno. quod ista compulsio debet fieri incontinenti. ¶ Vel tertio secundum car. aut compulsio fit incontinenti et poterit subsequi electio ex eodem scrutinio vel ex interuallo et tunc fiet novum scrutinium cum huius non dicatur contrarium. et iura debent iuribus concordari. mihi non placet hec distinctio. quod raro contingere potest ut

electoribus resistit flat intercapedo. i. interuallū in adeundo superiorē qui habebit citare electores et eorum excusationē audire. et tñ ter. h. indistincte dicit q̄ est sic collatio et electio celebrāda ad q̄d superiores appellānt et sic vult q̄ ex eodē scrutinio. p̄terea ad quid fiet nouū scrutinium si nequeūt electores variare. Quiritandū est em̄ circūit. vt in de. auditor de rescrip. et fugiendus est intellectus qui nullas vtilitātē affert. ar. in. l. j. in. fi. ff. ad muni. ¶ Extra gl. quero pone q̄ publicato scrutinio vota eligentium repiunt equalia nunquā poterūt illi electores variare. Doc. dicit hic q̄ sic. nā nō pōt ex illo scrutinio quicumq̄ publicato sequi electio cū non p̄fense rit in aliquē maiorē ps. ar. in. c. qz ppter. et in. c. ecclesia. ij. s. eo. et ibi glo. si. ergo cessat ratio huius. c. p̄terea nulla infamia irrogat noiato ex variatōe cū nemo habuerit maiorē p̄tem capituli. Et ex hoc inferri fm̄ doc. q̄ publicato scrutinio potest minorē ps accedere ad maiorē p̄tem. qz ex votis minoris p̄tis nō potest sequi electio et nullū ius est acquisitū nominato. p̄ hoc facit notabilis glo. in. c. cum in iure s. eo. q̄d no. ¶ Alterius quero pone q̄ publicato scrutinio appareat noiatū esse ineligibile nunquid possint electores variare scrutinium de nouo faciendo et alium eligendo. Doc. q̄ sic quia cum electio de ineligibili facta nō teneat vt in. c. cū in cunctis. s. eo. nō debent electores vexare se et ecclesiam superfluis expensis et interponere morā inutile. p̄ h. optime facit. c. p̄petue. j. e. li. vj. Idem dicunt qualitercunq̄ appareat electionē futurā esse nullā secus si veniret cassanda. puta si scrutinium fuit publicatū aliquo p̄tempo. nā tunc debet sequi electio nec est locus variationi. quia forte superior dispensabit vel p̄tempo acq̄scent electioni. Sed dubiū est pone q̄ p̄ publicatū scrutinium legitime factū supueit defectus in forma. puta qz fuit omīssa collatio vel cōis electō. nūquid poterūt electores variare. Inno. h. refert p̄trarias et diuersas opi. nam quidaz dixerūt q̄ poterūt variare. qz scrutinium publicatio et electio faciunt vnū actum. ergo forma nō seruata in vno debet in totū cōquassari. et p̄sequens cū scrutinium vitiosū debent posse variare. Alij tenent p̄trarium dicentes qz ex quo scrutinium semel validū fuit publicatū licet ex defectu superuenienti debeat cassari tñ electores tenent de nouo eligere noiatum. nō ob. si dicat q̄ electores veniant priuādi ex transgressione forme. vt in. c. quia ppter. s. eo. qz anteq̄ priuēnt poterunt eligere vt ibi no. Et dicit l. d. po. q̄ papa. l. Inno. in publico cōsistorio hāc opi. defendebat. et tenuit archi. in quadaz sua disputatione et sequit̄ Jo. de lig. hic et cōiter alij sequētes. mouent qz ex illis votis publicatis fuit orta obligatio saltem naturalis nominato que nō debet tolli ex transgressione forme accidētaliter inducte. Ad uerte hec opi. esset vera si fundamentū esset verū. sed ego nego qz ex illis votis aliquod ius sit questum noiato. vt. s. dixi. nec dicunt isti functi officio eorum ex quo actus annullat a iure ex transgressiōe forme. vt in. l. diem. ff. de arbi. dixi in. c. nosti. s. e. ¶ Ultimo h. querit̄ quis erit iste superior qui habe-

bit cōpellere electores. Jo. an. p̄cludit q̄ ille ad quē spectat p̄firmatio licet alis nō sit ordinarius istorū eligentium. qz ex quo p̄ceditur cōfirmatio vidēt̄ p̄cessa oīa p̄ambula p̄ que puenit ad ip̄am p̄firmationē. ar. in. c. p̄terea. de offi. dele. et i. l. ad rem mobilem. et l. ad legatum. ff. de p̄cura. et notabis diligenter hoc qz facit ad multa. vt is ad quez spectat cōfirmatio possit omnia p̄ambula exercere etiam iurisdictionem exercendo in alios non subiectos. vide tamen quod dixi in. c. follicite. j. de resti. spo. nam pōt hoc dicto dubitari. et facit optime in cōtrarium q̄d no. glo. in de. j. de iurepa. tene tñ menti dictum Jo. an. p̄pter eius auctoritatem qui etiā voluit qz in casu quo publicato scrutinio fieret deuolutio ad superiorē p̄pter resistentiā seu negligentiam eligentium qz superior tenet p̄uidere seu eligere nominatū istum in scrutinio sicut tenebant primū electores. ar. in. de. vnica. de sup. ne. p̄ela. S; ego dubito an hoc sit verū quia electores habent trimestre ad eligendū. vt in. c. ne p̄ defectu. ergo his negligentibus eligere deuoluit potestas integra ad superiorē. nec potest dicere electus esse ius sibi questum p̄ supradicta vt dicit tex. in. l. pe. C. ad s̄p̄. nihil actū esse creditur qm̄ aliquid de substantialibus supererit ad agendū. vnde ex quo electio non erat facta integra potestas fuit deuoluta ad superiorē.

Galicius. Cassata electōe p̄pter simoniam etiam sine culpa electi nō dispensat ep̄s ea vice cum cassato. secus si electus libere resignauit. h. dicit fm̄ intellectum glo. ij. in. fi. sed inherendover bis littere summa sic. Cassata electione p̄lati p̄pter simoniam sine vitio electi cōmissaz non dispensat ep̄scopus ea vice cum cassato super illa p̄latione. secus in simplici beneficio super quo disp̄sat si libere resignauit. h. d. et habet duo dicta. ser̄ induz ibi q̄uis. ¶ Nota primo. qz electō simonia facta etiam ignorante electo est nulla. quia vitiose facta extitit. ad hoc. c. nobis. j. de simo. Et idēz dic in collatione. j. q. j. in. c. quicumq̄. ¶ Nota secundo qz p̄ motus seu electus simoniace licet ignorāter non potest ea vice obtrahere illam p̄laturam etiaz si legitime sibi de nouo conferatur. nam propter vitium p̄cedens inhabilitatur ad illam p̄laturam in tota illa vacatione. vnde exponunt doc. tex. ibi illa vice. id est in ea vacatione quod placet. oportet enim qz vitium simonie purgetur per intermediam personam. nam si posset in ea vacatione ad illam p̄laturam eligi vel promoueri videretur p̄motio vitiosa ex proximitate vitij. quia ea que in continenti fiunt videntur itesse. vt in. c. officij. s. eo. et in. l. lecta. ff. si cer. pe. Et nota qz etiā ep̄scopus non potest in hoc casu dispensare licet h. ost. hic dicit qz ex euidenti vtilitate ecclesie poterit ep̄scopus dispensare. ar. in. c. presentium. j. q. v. Et quanq̄ doc. cōmuniter transeunt cum isto dicto tñ videt hoc dictum contra tex. cuz indistincte tollat ep̄scopo facultatem dispensandi. nec ob. c. presentium quia loquitur in alio casu vt dicitur hic in glo.

L

ij. et vide alias rationes vehementiores quas facio in c. de simoniae. j. de simo. vbi plene examinaui materia h. c. nam simonia quicquid committitur in ordine quicquid in pluralitate quicquid in simplici beneficio et quando quis ignorante ordinato vel electo quicquid eo sciente vel pecunia dante. et hec tria membra persequitur Lal. in. c. post translationem. j. de renuncia. et ego plene dixi. in d. c. de simoniae. vbi etiam examino intellectum huius c. vbi dicuntur ibi dixi. ¶ In glo. ij. ibi vel dicuntur quod diuersi sunt casus. h. tertia solutio mihi placet. quod ita punctualiter loquitur textus in. d. c. presertim et quod h. osti. hic aliter dixerit vel supra dixi mihi indistincte placet h. tertia sol. glo. et in fi. glo. pondera glo. vult enim quod etiam in pluralitate potest episcopus ea vice dispensare si electus libere resignauit pluralitatem. h. osti. dicit quod h. procedit suadente utilitate ecclesie. ar. d. c. presertim alia autem requiritur in pluralitate intermedia persona si in simplici beneficio potest fieri dispensatio post liberam resignationem. ut hic in. x. quis. Sed boati. dixit quod tria requiruntur ad h. ut possit dispensare. primo quod simonia fuerit commissa ignorante electo nec ratum habente. secundo quod beneficius sit simplex. tertio quod processisset libera resignatio. et h. opi. mihi videtur verior. quod iste textus in. x. quis. venit aduersariue ad precedentia. quod supra fuerat dictum de pluralitate. h. autem loquitur de simplici beneficio et procedit dispensationem concurrente libera resignatione. unde non debet hoc extendi ad pluralitatem quod materia dispensationis est stricti iuris et nunquam episcopus dispensat nisi in casibus a iure expressis. ut in predicto. c. dilectus. et quod ibi non. d. temp. or. sed iste casus quem ponit gl. nullibi est expressus. nec ob. c. quicumque. j. q. v. vbi episcopus dispensat cum simonia in beneficio etiam scienter. quod non loquitur ille textus. de illo beneficio in quo fuit commissa simonia sed de beneficio in ecclesia quod voluit habere per simoniam unde magna est differentia inter unum casum et reliquum et tene menti hoc dictum. quod communiter docet. et male transeunt cum dicto h. osti. non ponderando illum textus. et vide de materia quod latius dixi in. d. c. de simoniae.

His quibus Breue est et per alia verba sic potest sumari. Electoribus impeditis currit tempus si possunt impedimentum tollere. h. d. ¶ Ho. ar. a contrario quod electoribus simpliciter impeditis non currit tempus ad eligendum. et facit textus. ibi ex quo mora fuerint. et idem dicitur in collatore. ut i. c. quod diuersitatem. de presertim. p. b. e. Quid autem in patronis est pulchra questio si vide quod dixi in. c. qm. et. c. cum propter. de iurepa. ¶ Sp. contra textum. nam isti non poterant eligere sine licentia. ergo erant impediti eligere et pro his non debet eis currere tempus. ut in. d. c. quia diuersitatem. et in. l. j. C. de anna. excep. Gl. ij. persequitur hoc contrarium et in effectu soluit et bene quod isti non erant simpliciter impediti imo remotio impedimenti dependebat a potestate eorum quod poterant petere licentiam a superiore. unde contra eos succedit regula iuris qui potest facere ut possit iam dici posse ut in. l. qui potest. ff. de re. iur. secus dicitur si isti simpliciter fuerint impediti. puta quod papa inhibuisset etiam

ne eligerent. Sed quod quod textus. iste loquitur de termino iuris quero quid in termino hominis. pone exemplum papa mandauit canonicis ut eligerent pluralitatem infra menses cum consilio cuiusdam episcopi. alia ipse episcopus prouideret et demum episcopus cui consilium debebat requiri occultauit vel latens impedimentum prouit ita quod isti non potuerunt habere consilium infra mensem nunquam tempus eis curret h. osti. dicit quod sic. quod istud tempus fuit statutum ab homine. ergo semper curret a die presentationis literarum. ut i. c. super eo. de ap. Aduerte quod h. dictum h. osti. legitur verum si iste terminus esset hominis. quod omne tempus regulariter est continuu. ut dicit glo. no. ff. de diuers. et tem. prescrip. super rubrica. et fac quod no. Jo. an. in. d. c. super eo. h. iste terminus de quo supra dixi succedit loco termini iuris ad h. quod no. Inno. in. c. ex insinuatione. de ap. ergo debet censeri eodem iure cum termino iuris. ut ibi no. Inno. et persequens non debet currere impeditis sicut nec terminus iuris. et hanc opinionem tenuit h. do. Lar. quod mihi satis placet. Sed aduerte quod puto quod ex quo isti non poterant habere consilium poterant sine illo eligere ar. c. cum olim. de arbi. et. c. cum in veteri. s. eo. et quod ibi dixi. facit quod no. Bar. i. l. j. §. si plures. ff. de exerci. et tex. no. in. c. unico. si si. ne se. va. li. vj. vbi videtur expresse probari. vide tamen oino quod dixi in. c. ex pte. s. de presertim. et h. sufficient.

¶ Domini abbatis sculi ps prima sup primo decretalium diligentissime emendata explicita est.

Sequitur Rubrica de translatione epi vel electi. q̄ in alijs libris vsq; in hodiernū diez imp̄ssis lecta p̄ Abbatē nō est repta. nunc vero nouit̄ inuēta em̄aassim exhibet. inserta etiā lectura. do Anto. d̄ butrio. in Rubricis sequen.

De translatione episcopoz. Rub.

Usum est in p̄cedentib; de quibusdā modis p̄ uidendi ecclesijs. Uel qz interdū etiā p̄uidet̄ per viam translationis ideo post titulos p̄cedētes ponit̄ istū. Uel potest aliter p̄tinuari. qz superi; dictū fuit de postulatione ante titulū de electione vtz qz alligari alijs ecclesijs postulādi sunt. s. de postul. c. bone. r. c. fi. Et opter tales transferri ad ecclesias ad quas postulanti r̄ ideo post titulos p̄cedētes ponit̄ istū. Et de hac materia habet̄ in decre. vij. q. i. p̄ totū. r. xxi. q. ij. p̄ totū. Et no. quod dicit rubrica epi vel electi quia epi p̄prie dicit̄ qui est p̄secratus Unde ante p̄secrationē non appellat̄ episcopus s̄ electus tali ecclesie.

Quoniam ex illo Patriar-
cha q̄ cō-
firmatū archiep̄m transfert ad se-
dem ep̄alem ab ep̄oz p̄firmatōe
suspendit̄. h. d. Et diuidit̄ in q̄t-
tuor ptes. in prima ponit̄ transla-
tionem ep̄oz soli pape cōpetere.

In sc̄da narrat factū reprehensibile patriarche. In tertia respōdet tacite questioni. In q̄rta penā imponit̄. sc̄da ibi miramur. tertia ibi lz. quarta ibi ne igit̄. In tex. ibi p̄uilegio suple d̄ quo habetur ab Athet̄. xvi. dū dicit̄. Tu es p̄etr; r̄ sup hāc petra edificabo ecclesiaz meā. Et qd̄ cūq; ligaueri sup t̄ra li gatu erit r̄ i cel. Uel p̄t etiā dici q̄ loquit̄ d̄ illo qd̄ habet̄ Jo. vlti. c. Petre pasce oues meas. facit qd̄ habet̄. s. d̄ elec. significasti. r̄ qd̄ cōsuevit dici in. c. trāslato. s. d̄ p̄sti. Itē ibi apanien. hec eccle. apanien. archiep̄alis ē s̄ tripolitana ep̄alis ē vt p̄tz. j. ex lra. Itē ibi quantū ei licuit q̄re h̄ dicat p̄tz ex his q̄ habent̄ in glo. penul. Ho. primo q̄ papa videt̄ recipe p̄tatem imēdiate a deo. facit qd̄ habet̄ infra de iudi. c. nouit̄. Et no. etiā q̄ ex tali p̄tate p̄cessit potestas p̄dēdi canones. A materia aut̄ canonū p̄cessit ex auct̄antib; veteris r̄ noui testamēti. j. de actu. q̄liter. el. ij. r. c. cuz opteat. Ho. q̄ in materia cōcernēte dignitatē exp̄ssio p̄prij nois nō restringit̄ dispositionē ad p̄sonā sed censet̄ realis esse d̄sp̄ssio. Et sic potentius opat̄ natura subiecte materie q̄ nois p̄prij exp̄ssio. fac qd̄ no. r̄ le. in. l. si feruus cōis. ff. d̄ stipu. fer. p̄ Bar. in. l. post mortē. ff. q̄n ex fac. tu. Et p̄ d̄icta p̄tz q̄ p̄uilegia cōcessa p̄ lato acquirunt̄ dignitatē r̄ p̄uilegiū illi p̄cessus cē-
ses eē p̄cessus ecclesie. facit qd̄ habet̄. j. de testa. requisisti. Ho. q̄ regularit̄ maiores cāe sunt referende ad papā. facit qd̄ habet̄ de elec. q̄uis in. vj. j. de appel. vt debet̄ ad fi. Ho. q̄ dicant̄ maiores cāe qz ille q̄ sūt sedi aplice referuate de quib; no. p̄ glo. j. de offi. le. q̄ trāslatoez. r̄ put̄ dixi de offi. oz. qd̄ sedes. Ho. q̄ translationes ep̄oz r̄ mutatiōes

seduz numerant̄ inter cās maiores. Et qd̄ dixi de mutatiōe sedis intellige ep̄alis. nā sec̄ videt̄ de inferioribus p̄ ea que habet̄. j. d̄ excel. p̄la. sicut vni-
re. r. j. de eccl. edi. in. c. pe. Ho. q̄ ille q̄ est in ep̄m r̄ archiep̄uz elect; lz sit p̄firmat; nō dicit̄ epi vt archiep̄s aut̄q; sit p̄secrat; sed solū appellat̄ elect;. facit qd̄ no. glo. j. de religio. domi. in. c. j. r̄ ita videt̄ b̄ intelligi in. x. miramur. Ho. ob. lra dū s̄biūrit ep̄iscopare archiep̄m r̄. vbi videt̄ inuere p̄riū q̄a intelligo q̄ appellat̄ cū archiep̄m īspecta animi d̄stinarōe. Uel potes dicere q̄ appellat̄ eū archiep̄m s̄ futuz nō aut̄ q̄ tūc vere sit archiep̄s aut̄ p̄secrat; Ho. q̄ nō d̄z fieri transi; de minori ad maiorem absq; debita forma a iure p̄missa p̄ id qd̄ habet̄ in c. ij. r. iij. j. d̄ de. nō resl. Ho. q̄ p̄ actū p̄firmatōis recipit elect; i archiep̄z p̄tate ep̄alia ministrādi. qd̄ qualr̄ sit intelligendū patebit ex gl. pe. Et qd̄ etiā p̄ferat p̄firmatio h̄. s. de elec. trāsmiffaz. Et no. q̄ p̄ p̄firmatōez factā de electo in archiep̄z trāsserē p̄tās p̄firmādi electos sibi suffraganeos. Itē no. penā trāsserētis r̄ p̄firmātis ep̄z illegit̄e qz illegit̄e trāsserūt ad aliā ecclesiaz. nā suspēdit̄ a p̄tate p̄firmā di. facit qd̄ h̄ in. c. fi. Ho. q̄ pena d̄z imponi deli-
q̄ntib; ad exēplū r̄ terrorē alioz vt sic tollat̄ audacia s̄ilia p̄petrādi. In gl. j. ibi. c. quāuis. Et qd̄ fuc rit illd̄ p̄uilegiū. dixi sup lra. In eadē gl. ibi ab eo d̄ p̄ncipio. i. sacerdotiū r̄ ip̄erū. Et istud est verū salte eo īspectu qz vt d̄c̄ hosti. ois p̄tās a d̄no deo ē. ad roma. xiiij. r. xi. q. iij. q̄ resl̄it. r̄ per id qd̄ h̄ r̄ xiiij. di. c. illud. r. xiiij. q. j. qd̄ culpā. r̄ siml̄r etiā p̄tās p̄ncipis p̄t̄ dici a deo s̄ p̄tās pape imēdiate p̄cessit a deo vt seq̄t̄ in glo. p̄tās d̄o p̄ncipis imēdi-
ate a p̄lo manat vt dixit glo. do. An. no. h̄ dicit q̄ multi cōiter tenēt q̄ papa h̄z habitū vtriusq; p̄tāt̄ videlicet sp̄ūalis r̄ tp̄alis r̄ h̄ habuit a deo vt p̄tz ex his q̄ no. i. c. nouit̄. j. de iudi. Exerctiū aut̄ tp̄aliū olim habuit īperator a p̄lo romano s̄ hodie d̄z ha bere a papa q̄ h̄z ip̄m cōfirmare r̄ approbare. s. de elec. c. venerabilez. Et p̄p̄ h̄ dicit ipse q̄ assignari p̄t̄ rō q̄re valet statutū factū ab īferiore a p̄ncipe. r̄ si ab īferiore a papa s̄ legē papalē. De p̄ma p̄z i. l. oēs p̄li. ff. de iusti. r̄ iur. De sc̄da p̄z īfra. c. fi. d̄ offi. archiep̄sby. de maio. r̄ obe. qd̄ sup his. Itā rō diuersitat̄ est fm̄ eū qz in trāslatōe p̄tāt̄ facta ī īperatorē p̄ p̄lm. p̄ls sibi retinuit p̄tate legis p̄ticu-
laris p̄dēde vt. d. l. oēs p̄li. s̄ ecclesiastici inferiores a papa nō. nō em̄ recipit papa p̄tate ab eis s̄ a deo vt h̄ p̄tz iō nō p̄sit facere legē vel statutū s̄ legē pa-
palē. S; certe dicit̄ do. An. p̄lm̄ in trāslatione po-
testatis quā fecit in īperatorē retinuisse sibi p̄tatez legis p̄ricularis p̄dēde nō h̄z rep̄it̄ iure cautū imo
poti; videt̄ q̄ trāslatio fuerit simpliciter facta p̄ ea q̄ h̄nt̄ in. l. j. s̄. cū em̄. alle. i. gl. r̄ q̄ h̄nt̄ i. l. fi. C. d̄ le. r̄. l. nō ambigit. ff. del. Et si dicat̄ quōd s̄ p̄ls statuit s̄ legē imp̄ialē. p̄t̄ dici q̄ illud fecit ex p̄missiōe p̄ncipis q̄ p̄missit r̄ approbavit q̄ qlibet p̄ls ī sua ciui-
tate statutū faceret vt p̄tz in. d. l. oēs p̄li. iūcto. eo qd̄ habet̄ in p̄mio. ff. vbi apparet q̄ approbat illa q̄ p̄tinent̄ in volumine. ff. r̄ p̄ p̄ns p̄ illā. l. oēs p̄li. r̄ de mā aliqd̄ in de. nec romani d̄ ele. papa aut̄ nō

approbavit statuta q̄ fierēt p̄ legē papalē s̄ ponti^o re
 probat vt p̄tz ex his q̄ hñt in .d. c. h. d. offi. archiep̄s.
 ¶ In gl. ij. ibi ad Petru. i. ad successorē Petri t̄ sic
 ad papā. ¶ In gl. ptineat̄ i. si. nūqd̄ aut̄ ep̄s a pp̄ria
 sede expulsus possit cedē suo ep̄iscopatu t̄ trāsire
 ad aliū si eligat̄ sine auctoritate pape. Dic q̄ nō p̄
 ea q̄ habent in .c. nisi cū p̄dey. j. d. renū. vij. q. j. c.
 pastoralis. ¶ In gl. pe. ibi q̄ illud nō tenēt. h̄ec so.
 poterat p̄cedē an̄q̄ h̄ deere. eēt i p̄p̄latōe approba
 ta s̄ cū hodie sit i ista p̄p̄latōe approbata illa so. n̄
 lo mō p̄cedit. ¶ In eadē gl. ibi p̄ ambitōes. ibi dic̄
 electū in archiep̄m p̄secrādū eēt p̄ suos suffragane
 os t̄ sic nō mltū facit. ¶ Itē ibi. c. qm̄. de intellectu
 isti. c. dicef in .c. p̄rio t̄ tāḡt̄ ibi in .x. s̄ neq̄. i. tex.
 ¶ Itē ibi q̄ diuersitatē. s̄ ibi loq̄t̄ qm̄ p̄pter delictū
 ep̄s est suspēsus q̄ casu recurrēdū est ad papā. p̄tz
 ex his q̄ hñt in .c. j. de supplē. ne. pla. li. vi. ¶ Itē ibi
 t̄ illa decretalis suffraganeis. Adūte q̄ illa decre.
 vidz̄ facere p̄ id qd̄ dicit glo. q̄ elect^o i archiep̄m cō
 firmat^o nō pōt ea q̄ sūt ordinis l̄z possit ea sūt iuris
 ditōs. Itā vidz̄ p̄bari ibi q̄ possit etiā ea q̄ sūt ordi
 nis vt ibi p̄tz. t̄ sic videt̄ q̄ p̄ se etiā facere possit p̄ ea q̄
 hñt in regula q̄ p̄ aliū de reg. iij. in. vij. vbi q̄ p̄ aliū
 facit p̄ seip̄m facere videt̄. Et p̄p̄ h̄ glo. laborat in
 dādo solutōem dicte decre. suffraganeis. S̄z vera
 so. est quā ponit glo. in .x. tu dicas. ¶ In eadē glo.
 ibi habes instātiā ad tollēdū. ar. vt le. t̄ no. j. q. j. s̄
 cut v̄geri. ¶ In ea. gl. i. s̄. Et ex p̄dicti potes p̄du
 dere si q̄rit an elect^o in archiep̄m p̄firmat^o t̄ nōdū
 p̄secrat^o possit p̄firmare electos in ep̄os sibi subie
 ctos t̄ sic sibi suffraganeos. Et dicēdū est q̄ sic. qz
 ex q̄ e p̄firmat^o pōt etiā sibi bñficiū p̄ferre vt p̄tz ex
 his q̄ hñt. s̄. d. ele. nosti. t̄. c. trāsmissa. t̄ sic mltō for
 ti^o d̄z posse p̄firmare electos. Si at̄ q̄rit an possit iu
 risditōz exercē t̄ dicēdū ē q̄ sic regl̄ Saluo nisi eēt
 cā ardua q̄ eēt refuāda post p̄secratōez t̄ palliū sus
 ceptōez. s̄. d. ele. trāsmissa. t̄. c. q̄ sicut. Et dicēbat
 h̄off. q̄ talis p̄firmat^o nō poterat cognoscere d̄ cā
 criminali elici v̄l ep̄i nisi crimē venerit seu incidēt
 ventat t̄ nō p̄ncipalit̄ vt qm̄ p̄ntat̄ aliq̄s p̄ficiēd^o ec
 clesie vel eligē in canonicū t̄ obijct̄ crimē nō pos
 se nisi p̄ papā. Nec ob. qd̄ h̄. l. di. studēat. vbi dic̄
 p̄ncipalit̄ cognoscere qz̄ ibi cognouit d̄ mādato pa
 pe. Si aut̄ q̄rit an possit ea q̄ sūt ordinis seu p̄seca
 tōis puta p̄secrare ecclias vel p̄secrare ep̄os vel cō
 ferre ordines saltē sacros t̄ ita nō pōt p̄ se ex q̄ nō ē
 p̄secrat^o imo nec pōt etiā post p̄secratōez an̄ palliū
 receptū qd̄ dat archiep̄is post p̄secratōez. vt dicef. j.
 ti. j. c. j. t̄ etiā p̄ totū ti. p̄z l̄z palliū si def ep̄is s̄ archi
 ep̄is. t̄ sic l̄z archiep̄i nō possint ea q̄ sūt ordinis an̄
 palliū receptū ea t̄ p̄nt ep̄i postq̄ sūt p̄secrati. L̄z
 aut̄ elect^o p̄firmat^o t̄ nōdū p̄secrat^o non possit p̄ se
 exercere illa q̄ sūt ordinis t̄ hñ pōt cōmittere alte
 ri illa hñt p̄tātē exercēdi illa q̄ sūt ordinis. Et id l̄z
 nō possit p̄ferre ordinē sacru t̄ poterit cōmittere
 vni ep̄o q̄ clicū suū ip̄ius electi p̄firmat^o ordinet ad
 sacros. t̄ sicut l̄z ip̄e si possit p̄secrare i ep̄m suū suf
 fraganeū seu electū in ep̄m t̄ p̄firmat^o sibi suffra
 ganeū t̄ poterit dare p̄tātē alijs ep̄is vt ip̄m p̄se
 crēt. t̄ sic loq̄t̄. c. suffraganeis d̄ ele. Et rō ē qz̄ ip̄e si

dat p̄tātē illis qd̄ cōmittit exercēdi ea q̄ sūt ordi
 nis. qz̄ illa hñt an̄ mādātū ex suo officio s̄ solū dat licē
 tiā sine q̄ nō debēt in istū nō s̄ditū d̄ q̄ sit mādātū
 exercere ea q̄ sūt ordinis. t̄ ideo isto casu nō cense
 ret p̄ seip̄m facere imo pōt illi q̄ faciūt censent̄ ex
 sui officio facere l̄z intercedēte licētia q̄ deficiebat
 respectu nō s̄ditū. S̄z vbi q̄s cōmittit alteri id qd̄
 nō h̄z ex suo officio t̄c p̄cederet regula. c. q̄ p̄ aliū
 de reg. iij. in. vij. S̄z in casu p̄cedētī nō p̄cedit p̄p̄
 id qd̄ sup̄i dixi. t̄ qd̄ dixi. s̄. de cā criminali ep̄i v̄l cle
 rici quā non pōt expedire elect^o p̄firmat^o intellige
 qm̄ cā est criminalis tendēs ad deponēdū quē ab or
 dine fm̄ ea q̄ no. in .c. trāsmissa. de ele. ¶ Et gl. tan
 git Jo. an. si archiep̄s de licētia pape cessit archi
 ep̄atu an poterit p̄ ea p̄moueri seu sibi p̄uideri d̄
 ep̄atu postea vacāte. t̄ vidz̄ q̄ si p̄ istū tex. Et h̄ etiā
 tenēt aliq̄ qz̄ nō videt̄ eēt licitū descēdere de maiori
 ad min^o. fact. xciij. di. legi. ad si. ¶ Itē p̄ h̄ fac̄ qd̄
 possit dari mādāmbitōi. Itā hñs tenues reddt̄ in
 archiep̄atu possit intēdū p̄curare vt possit habere
 ep̄atū pinguē. Cōtrariū tenet h̄ Jo. an. p̄ h̄ostī.
 dicēs q̄ talis q̄ cessat archiep̄atu poterit p̄moueri
 Nec obstat si dicat̄ q̄ vidz̄ t̄c descēdere qz̄ pōt di
 ci h̄ nō eēt v̄z attēto t̄p̄e q̄ p̄mouet̄ fm̄ qd̄ t̄p̄s nul
 luz habuit archiep̄atū s̄ est simplex ep̄s nulli^o. s̄. ec
 clesie. j. de or. ab eo q̄ renū. ep̄atu. c. vnico. archie
 piscopat^o cū dignitas est t̄ nō ordo t̄ sic q̄ ad ordi
 nē nihil adijct̄ v̄ltra ordinē ep̄alem. v̄n etiā papa
 se ep̄m appellat vt p̄tz in p̄mio hui^o libri t̄ etiā i p̄
 mio. vij. vbi etiā de mādā. Et p̄ p̄dictis etiā facit qz̄ i
 p̄uisione faciēda tali de q̄ dictū ē nō attēdit̄ decēf
 s̄ p̄uiso. Et interdū eadē p̄uidet̄ de ecclia paro
 chiali. j. ti. ij. c. ad supplicatōem de quo dicendum
 vt ibi h̄. s̄. for^o poterit p̄uideri d̄ ep̄atu. fact. vij
 q. j. c. pastoral. Nec obstat q̄ possit fieri in fraudē
 qz̄ papa ad quē spectat solū admittē cessionē pote
 rit sup̄ h̄ p̄uidere diligēt. t̄ in q̄redo de cā cessionis
 p̄terea in dubio non d̄z p̄sumi dol^o. l. q̄tiēs. s̄. q̄
 dolo. ff. de p̄ba. Ultio tāgit h̄ Jo. an. q̄s habebit
 p̄firmare electos in archiep̄os durāte suspēssione
 p̄farche d̄ q̄ in l̄ra dicit q̄ recurrēdū erit ad papā
 fm̄ Clin. t̄ Egi. p̄ ea q̄ hñt. j. de p̄ces. p̄bē. c. qz̄ diu
 statē. Et plus dicit q̄ p̄ expēsis q̄s facient cuntes
 ad papā v̄ltra illas q̄s fecissent eūdo ad p̄farchaz
 poterit agere p̄ istū p̄farchā ex cui^o culpa illas fa
 ciūt. Et h̄ si habeat p̄p̄riū ip̄e p̄farcha als nō per
 ea q̄ hñt de iura. calū. c. in p̄tractādis. t̄. xvj. q. vij.
 c. illud. t̄. c. qm̄ qd̄.

¶ Inter corporalia. Electos
 t̄ p̄firmatos solus papa trāsferre pōt. b. d.
 in l̄ma. Et diuidit̄ in duas p̄es p̄ncipales. in p̄i
 ma ponit exordiu. In scda facti narratio. ibi sane
 Et ibi d̄z icipi casus in termis. ¶ Prima s̄ diuidit̄
 i tres. p̄mo p̄bat p̄iugū sp̄iale dissolui n̄ posse nisi
 p̄ papā. Scdo p̄bat vinculū sp̄ialis p̄iugū esse int̄
 electū t̄ p̄firmatū t̄ ei^o ecclesiā l̄z si sit p̄secrat^o. Ter
 tio soluit cuiusdā canonis p̄rietatē. Scda ibi sicut
 aut̄. terna. ibi s̄ neq̄. ¶ In tex. q̄ cōstruan̄. patet
 exempluz in domo t̄ libro qui facit̄ destruan̄ q̄

struant. Itē ibi honorē dare. supple qz ep̄s solus p̄t p̄ferre ordines etiā sacros et in sol^o auferre nō p̄t. vt h̄. xv. q. vi. c. felix. r. c. si aut. r. c. vlti. Itē ibi p̄dēnari id est d̄poni. nā alit̄ b̄n p̄t p̄dēnari. j. de offi. or. pastor. r. c. eo. ti. c. ij. an. vj. Itē ibi p̄cipiens supple Abbat̄. xij. Itē ibi sicut ergo p̄bat dissolutionē m̄fimonij sp̄ual̄ etiā in electū et p̄firmatū et eccliaz ad quā est elect^{us} nō p̄secrat. Et p̄ hoc infert qz trāsferre electū et p̄firmatū est soli romano p̄nifici reseruatū. In tex. ibi sed neqz. hic respōdet ad duo obiecta q̄ poterāt fieri ex canone qm̄ q̄ dā. c. di. Itē ibi sane hic facti narratio ex qua sumitur casus. Itē ibi metropolitanū suū. i. archiep̄m rothomagenū. s̄ cui^{us} p̄uincia ē ecclia ebricēsis. ep̄s ecclie andagauen̄ est s̄ archiep̄o turonenū. Ho. qz corporalia facili^{us} dissoluunt̄ q̄ p̄struant̄. secus in sp̄ualibus qz illa ecōtra facili^{us} p̄struant̄ q̄ destruant̄. Ho. qz ep̄s solus nō potest deponere ab oz dūne s̄ sol^o p̄t dare ordinē. facit qd̄ h̄ de penit. c. degradatio. l. vj. Et sic patet qz h̄ casu non p̄cedit regula q̄ h̄z qz ei^{us} ē solue^{re} cui^{us} ē ligare. Ho. qz ep̄i nō p̄t a metropolitanis deponi sine licētia pape de q̄ i. c. j. de iudi. p̄t t̄n aliter p̄dēnari vt dixi sup̄ littera. Ho. qz ar. a minori validū est in iure d̄ q̄ in. c. cū in cūcti. s̄. d̄ elec. vñ si id qd̄ est leui^{us} censet reseruatū pape fori^{us} id qd̄ est graui^{us}. Ho. qz solus papa p̄t dissoluere vincūm sp̄ualis m̄fimonij qd̄ p̄trahit̄ in electū et cōfirmatū in ep̄m et eccliam suā. Ho. qz factū vt a vicario dei censet factū esse ab ip̄o deo et qz gesta p̄ ip̄m vicariū vident̄ esse gesta p̄ ip̄m d̄m. Ho. auctoritatē illā. Quos de^{us} cōiunxit hō nō sepat. Et sic videt̄ qz matrimonij carnale a solo deo dissoluat̄. Et si dicat̄ soluit̄ etiā interdū p̄ papā vt p̄t ex his q̄ h̄nt. j. d̄ diuoz. p̄ totū. r̄nderi p̄t qz censet tūc dissolui a deo cū fiat ab ip̄o papa vt vicario dei. Et si dicat̄ etiā interdū p̄ sniaz inferiorū iudiciū soluit̄ m̄fimonij carnale vt patet ex his q̄ h̄nt. j. de iureiur. in. c. quēadmodū. r. j. de frigi. p̄ totū. r̄ d̄ diuoz. p̄ totū. dicit̄ Inno. qz tūc iudex nō dissoluit̄ auctē p̄p̄ia s̄ auctē canonū q̄ capiūt̄ auctē a papa et sic a deo cū et p̄tās p̄dēndi canones a deo p̄cesserit vt in. c. p̄cedēti. vel posset dici qz vey est dicē q̄s de^{us} p̄iur̄it hō nō sepat. nā lz extrinsece p̄iuncti vident̄ vt qm̄ aliq̄ p̄traxerunt in gradib^{us} p̄hibitis de quib^{us}. j. de p̄sang. nō vj. Host. tales b̄n sepat hō seu iudex cleric^{us} ex cōstitutōe ecclie qz nō sūt vere tūc a deo p̄iuncti p̄pter impedimētū canonicū s̄sistens. Ho. reseruatā sedis aplice cessio trāslatio et depositio ep̄oz. et per qd̄libet istorū dissoluit̄ vincūm m̄fimonij sp̄itual̄ de multū alijs no. j. de offi. le. qz trāslatōem. in. x. si cut autē. Ho. p̄mo qz p̄firmat^{us} i ep̄m q̄ ad vincūm m̄fimonij sp̄ual̄ eq̄parat̄ p̄secratio in ep̄m q̄a sicut ep̄s p̄secrat^{us} nō p̄t cedere aut trāsferri sine auctoritate pape sic nō p̄t p̄firmat^{us} elect^{us}. Et ē rō qz difficultas dissoluēdi surgit a substātia vinculi m̄fimonialis qd̄ vincūm dā p̄ solā p̄firmatōnez lz nō intercesserit p̄secratio. Et no. qz vincūm m̄fimonij sp̄ual̄ p̄trahit̄ inter p̄sonas eligētū et electi. facit qz habet̄. s̄. d̄ elec. cū in̄ canonicos. j. vt lite nō cen

testata. c. qm̄. s̄. n̄. r̄. et sic idissolubile i ip̄o actu cōfirmatōis vt h̄ colligit̄. Ho. qz cōiugij sp̄uale d̄z p̄bi inter p̄sonas eligētū et electi. vñ ipsi eligentes sūt q̄ p̄h̄nt. et dicif̄ p̄bi inter electū et eligētes q̄si ecclia resp̄ntātes. et p̄ h̄ etiā inter ipsū et ecclia vt. d̄ c. relatū. Ho. qz p̄secratio q̄ ad substātia vinculi sp̄ualis nihil addit̄ s̄ ex sola p̄firmatōe est p̄petuū ip̄m m̄fimonij. p̄t t̄n dici qz p̄firmat^{us} p̄secratioez p̄sumit̄ m̄fimonij sp̄uale p̄ ea q̄ h̄nt. j. c. si. sicut cōsumit̄ carnale p̄ copulā. Et lz p̄secratio q̄ ad vincūm nihil addat̄ t̄n addit̄ q̄ ad alia vicz quo ad p̄tātem exercēdi ea q̄ sunt ordinis ep̄alis. Ho. qz illud dicif̄ de substātia alicui^{us} q̄ posito et illud etiā ponit̄. Illud aut̄ nō d̄z eē de substātia alicui^{us} ad cui^{us} remotionē nō remouet̄ sed remouet̄. Et id dignitas ep̄alis seu cōsecratio nō est de substātia m̄fimonij sp̄ualis qz sine illo m̄fimonio p̄t eē dignitas ep̄iscopalis vt p̄t in ep̄o qui renūciat̄ ep̄iscopatu. et nō ordini. et sic i ep̄o nullaten̄ et sicut p̄t esse matrimonij sp̄uale sine dignitate ep̄iscopali vt p̄t in electo p̄firmato et non cōsecrato. Et ex p̄dictis potes etiā no. qz additio noua que fit ex accidenti nō alterat subiectū ex quo nō p̄fert ad māz seu substātia ip̄s^{us} subiecti. Ho. qz ibi remanet eadē causa et substātia licet aliq̄ accidēs variet̄ nō variat̄ dispositio. et ad hoc etiā potes notare qz vbi dā p̄ticipiū cause specificē. ex h̄ em̄ non debet dici p̄ticipiū causati et iure sup̄ ipsa cā fundati. Et per h̄ etiā habes qz vbi dā eadē ratio ibi vj esse eadē iur̄ dispositio. Et ex hoc etiā no. qz licz lex expresse nō disponat id de q̄ querit̄ t̄n ex identitate rōnis extē di p̄t. facit qd̄ habet̄ in. l. nō possunt. ff. d̄ le. et ad h̄ sepe allegat̄ decre. Et nota etiā illud vulgatur̄ qz de s̄ibus ad s̄ilia p̄cedi p̄t. et qd̄ s̄iliū idem debet esse iudiciū. de q̄ etiā. s̄. de p̄sti. trans. Ho. qz illud qd̄ est s̄ile alteri nō est idē cū illo p̄p̄ie loquēdo. de quo. s̄. d̄ rescrip. decre. capim. r. l. qd̄ nerua. ff. de p̄sti. Et h̄ etiā no. illd̄ vulgatur̄ qz nullū s̄ile ē idē. Ho. de dicitōe imo q̄ ponit̄ correctiue vel declaratiue p̄m s̄iectā māz. de q̄ in p̄ma p̄stitutōne. C. r. l. stich^{us}. et. l. p̄aphili^{us}. ff. de ma. testa. et. c. p̄dicator. xvi. q. j. Ho. qz iura sūt p̄siderāda et itelligēda fm̄ sensū q̄ cadit̄ in intellectu periti et s̄bilis intuitū. Et ex hoc etiā no. qz s̄bilitas p̄ inueniēdo verū intellectū. l. cōmendat̄. facit. j. de ser. capellan^{us}. licet aliq̄ as s̄bilitas p̄niciofa reprobat̄. vt in. c. dilecti. j. de iudi. de quo etiā ibi r̄agif̄. In. x. s̄ neqz. Ho. qz ecclia p̄t dici viduata duplicif̄. vno mō simplicif̄ et omni respectu et tūc nullū supponit̄ vincūm inter eā et sp̄sū seu platū. Secōdo mō d̄z q̄si viduata quo ad quid inspecto aliq̄ extrinseco cui^{us} respectu sponsus est inhabilis et sic inutilis quo ad exercitiū m̄fimoniale. et h̄ mō p̄t dici ecclia eē viduata q̄ habz electū p̄firmatū nōdū p̄secratū qz iutilis est ad exercitiū illoz q̄ sūt ordinis vt h̄ p̄t r. s̄. de elec. transmissa. Ho. qz paria vident̄ aliq̄d nō esse vel esse et inutiliter eē. ad h̄ sepe allegat̄ h̄ decre. facit qd̄ habetur in. l. quonēs. ff. qui satisfda. cog. r. l. j. s̄. d̄b^{us}. ff. qd̄ cuiusqz vniuer. Ho. qz in interpretatōe vbo rū iuris attēdi debet cōis vsus loquēdi. nā verba

dicit intelligi p lata nō simplr put onāt s̄ fm cōem
 vsū loq̄ndi. facit qd̄ hf. j. de sp̄o. ex l̄ris. r. l. libroz.
 s̄. q̄ tamē cassi. ff. de le. iij. r. l. cū dlaniois. s̄. asinā
 fi. d. fun. instru. ¶ Ho. q̄ licitū videt̄ eē r allegare p
 uerbia. facit qd̄ hf in. c. iudeos. j. de iudeis. ¶ Ho. q̄
 cōpromissū sub rōe pene nō intelligit̄ cōpromissuz
 s̄b rōe gr̄e. Et etiā nō. q̄ cōpromissio act̄ nō exten
 dit ad casū oppositū. facit qd̄ hf in. l. legata inutilit̄.
 ff. de le. j. vbi inducta ad vnum effectū nō dūt ope
 rari oppositū. ¶ Ho. q̄ iure singulari pmissa nō sūt
 extendēda ad alios act̄ maxime si nō sūt paris ra
 tōis r idē esset etiā si forēt p id qd̄ habet. j. de puil.
 sane. r. ff. de le. l. ius singulare. ¶ Ho. q̄ in mā regu
 lariter r cōiter phibita om̄e illud qd̄ nō apparet eē
 pcessuz intelligit̄ phibitū r sic sub regula phibitia
 r b̄ casu etiā dicim̄ q̄ om̄issū hf p phibito r pcedit
 etiā illd̄ generale. Erubescim̄ cū sine. l. loq̄mur. l. il
 lā. C. de colla. r id qd̄ a lege nō pmittit̄ vel a decre.
 sanctor̄ patz nō ē ab hoie p̄sumēdū. ¶ Ho. q̄ p̄fir
 mat̄ videt̄ artari ad petendā p̄secratōnē. j. lex mē
 ses. qd̄ qualiter intelligat̄ recurre ad ea que no
 tant̄ per glo. in. c. si electio. de elec. in. vj. r facit qd̄
 hf in. c. quā sit. e. ti. r li. et in dictis iurib̄ etiā patet
 a quo tpe currat dictū tps̄. ¶ Ho. penā nō faciētis
 se cōsecrari. j. dictū tps̄. qz pōt cōpelli ad cedendū
 iuri sibi acq̄sito. ¶ In x̄. sane. ¶ Ho. q̄ trāslatō attri
 buit̄ superiori b̄nficio. s̄. illi b̄nficij ad qd̄ fit trāsla
 tio. absolutio x̄o vel p̄cessio licētē attribuit̄ illi su
 piori b̄nficio a quo trāssert̄. ¶ Ho. penā trāssert̄ cū
 ep̄os sine licētia pape r etiā illoz q̄ trāslatōi con
 sentiūt r trāslatos p̄firmāt aut p̄secrāt qz suspēdūt
 a p̄nificali officio. ¶ Ho. q̄ ceteris parib̄ plus pec
 cat supior q̄ inferior r plus peccat inordinate pro
 mouēs aliquē q̄ p̄mor. r min⁹ peccat altoz erro
 res p̄scq̄ns q̄ inducēs alios ad p̄scquēdū. ¶ Ho.
 parcendū esse sp̄ote p̄stētē delictū r veniā postulā
 ti si peccauit ex errore vel simplicitate. Secus si ex
 certa scia r malignitate. nā talis si dicat̄ peccare ex
 malignitate. s̄ ex simplicitate peccare dicat̄ qui pec
 cat ex errore etiā si error cadat in latam culpam
 q̄ p̄tingit in errore iuris. facit qd̄ no. in. l. iij. s̄. ff.
 de li. cau. r quod no. in. l. plagij. C. ad. l. fa. de pla
 gi. ¶ Ho. q̄ vbi quis p̄secrat̄ videt̄ q̄ ad certā r de
 terminatā ecclēsiā in qua nō sit sponsus cū ad illā
 nō fuerit p̄secrat̄ nec ad aliquā in qua nō est spon
 sus qz ad illā nō p̄t p̄secrari. r p̄ b̄ videt̄ q̄ si q̄s p̄se
 cret̄ in ep̄m ad ecclēsiā in q̄ nō est sp̄suz r sic nō ca
 nonice p̄mor⁹ q̄ nō recipiat habitū p̄secratōis r sic
 videt̄ q̄ si postea inde remoueat̄ r sic nō erit ep̄us
 talis ē eiisdē p̄tāis cui⁹ ē ep̄s nullatenē. q̄ renūci
 asset ep̄atui licet nō ordini. r sic trāssit do. Anto. in
 no. S̄ p̄trariū videt̄ tenere host. vt ipse etiā b̄ tā
 git circa si. q̄ saltē tūc dicat̄ p̄secrat̄ ad ecclēsiā vniū
 salē ad quā quibet̄ p̄secrat̄ cū vnica tantū sit vniū
 salis ecclē. vj. q. j. nunciam⁹. r. xxiiij. q. j. c. loquit̄
 r p̄ b̄ etiā facit qd̄ hf in simili in. c. nō solū. r. c. se. d̄
 reg. iur. li. vj. vbi interdū p̄fessus certā religionē
 si p̄stet̄ illā infra annū nō obligat̄ illi religioni in
 specie s̄ tū obligat̄ in genere vt p̄tingit in p̄stente
 religionē mendicātiū infra annū vt ibi patet. Dic

s̄ b̄ q̄ lz fuerit p̄secrat̄ ad certā ecclēsiā r nō valuerit
 p̄secratio illius ecclēie valet tū respectu ecclēie v̄lis r
 tō fm cū r hosti. posset iste ep̄s si inuitaret̄ ab alio
 ep̄o expedire ea q̄ sūt ordinis. qd̄ intellige v̄z an
 teq̄ fuisset suspensus ab executiōe p̄nificalis offi
 cij. ¶ Ho. q̄ p̄sensus nullus ex ipsius p̄secratōe
 opari pōt in dū q̄ ad facilitatē disp̄sadi lz si opef̄
 q̄ ad validitatē electōis. de q̄. s̄. ti. p̄xi. audit. r. c.
 bone. ¶ In glo. j. quā cōstituerit. nā redit̄ q̄ d̄is
 tradat in peculiuz vt restituat̄ res peculiaris r tū
 solo aio reuocat̄ peculiū. ¶ In eadē glo. in fi. Itē
 est d̄fia inter corpalia r incorpalia fm hostiē. p̄ ea
 q̄ h̄nt in. l. iij. ff. p̄ so. qz ibi sit societas om̄ bonoz
 trāssit d̄nium rerū corpaliū sine traditōe vt ibi no.
 Itē ex legato rei corpalis secuta aditōne heredita
 tis trāssert̄ d̄nium. l. si tibi homo. s̄. cū seruus. ff. d̄
 lega. j. r tū ex legato iure incorpalis puta actionis
 cōpetētis p̄ debitorē nō trāssit sine cessione. l. ex le
 gato. C. de leg. q̄ intellige respectu directi iuri. nā
 vtilis actio trāssit b̄ sine cessione vt ibi p̄z. ¶ In gl.
 sp̄ualia in fi. vel dic qd̄ p̄zū loquit̄ de interiori de
 structōe q̄ fit p̄ petētē. h̄ aut̄ de exteriori que fit de
 ponēdo ab ordine r sic a sacramētis. ¶ In glo. de
 struat̄. aduerte qz glo. dicit veruz in le. l. quā al
 legat tū nō dixit de mente hui⁹ tex. q̄ nō loquit̄ de
 m̄imonio carnali vel de carnalib̄ s̄ de sp̄uali vel
 sp̄ualibus. Et si dicas istud qd̄ dicit glo. facit saltē
 p̄ regulā b̄ positā dū dicit q̄ carnalia facit̄ p̄struū
 tur q̄ destruant̄. potes dicere q̄ fallit in casu isto
 q̄n ageret̄ de m̄imonio corpali seu carnali. r facit
 qd̄ dicā. j. cū glo. in. x̄. fori⁹. ¶ In glo. solus in fi.
 nec obstat qd̄ habet̄. xxiiij. di. c. ep̄us. vbi dicit̄ q̄
 ep̄s nō solus ordinat̄ s̄ cū cōsilio sui capli. facit qd̄
 habet̄. j. de p̄ben. cū sc̄m. qz r̄idēt̄ q̄ b̄ v̄bū solus
 nō excludit̄ clericos suos s̄ alios ep̄os. facit qd̄ ha
 bet̄. xv. q. vij. s̄. solus. Itē q̄ hic dicit̄ q̄ ep̄iscop⁹
 solus non potest auferre honorem intelligo depo
 nendo ab ordine sacro. xv. q. vij. felix. r. c. si autē.
 sed posset suspendere ab officio et suspensionem
 reuocare licet cōtra depositū ab ordine nō posset
 disp̄sare. ij. q. vij. cū nō. r facit qd̄ habet̄. j. de de.
 non res. ex tuc. Potest etiā auferre honore depo
 nēdo ab officio licet nō possit deponere ab ordine
 j. de his q̄ si. a pla. nouit. Itē qd̄ hic dicit̄ q̄ metro
 politanus cōsecrat̄ suffraganeos intellige p̄nci
 paliter adiunctis tū sibi duob⁹ ep̄iscopis. vt habet̄
 in. c. nec ep̄i. j. de tēpo. oz. ¶ In glo. fortius. in fi.
 dicit̄ hosti. q̄ so. glo. videt̄ litterā violare. ideo di
 cit̄ q̄ pōt l̄ra sustineri in quātum dicit̄ q̄ spirituale
 matrimoniū est fortius q̄ carnale ex eo q̄ spiritu
 ale matrimoniū aduocat̄ r trahit ad se cōiuges in
 terueniente cōi cōsensu etiā post carnalē copulā
 j. de cōuer. cōiug. c. cōiugatus. vbi p̄z q̄ cōiuguz
 etiā post carnalē copulā religionē iutradō potest
 trāssire ad matrimoniū spirituale. sed nō est sic ecō
 tra quia si aliq̄s trāssit ad religionē r sic cōtraxit
 m̄imoniū spirituale nō pōt postea trāssire ad ma
 trimoniū carnale. in de. eos qui. de cōsang. r affi.
 Itē interdū dissoluit̄ m̄imoniū carnale altero
 solo volēte per cōtractuz matrimoniū sp̄ualis vt si

transseat ad religionē nisi copulā carnalē. j. d. uer. cōiuga. ex publico. ¶ Itē dissoluū carnale matrimoniu aliter solo volēte in casu. c. ij. de eo q̄ dur. in ma. quā pol. p̄ adulte. ¶ Itē in alio casu q̄ videlicet alter infidelis venit ad fidē alio nolēte venire j. de diuoz. gaudem. Sed m̄rimoniu spūale non dissoluitur ex voluntate vnus tantum immo nec ex voluntate videlicet ingredientis religionē et recipientis. ¶ Item etiā censetur matrimoniu spiritalis forti⁹ qz forti⁹ opatur in cōstruēdo et difficilius in destruēdo q̄ faciat carnale qz spirituale imprimi characterē qd̄ nō facit carnale. facit qd̄ nō in rubrica. j. de sacra. nō ite. c. j. et c. pastoralis et sic forti⁹ imp̄mit q̄ facit. Itē forti⁹ etiā copulat qz nō solū corpa s̄ etiā animos et nō solū duos sed plures. vt p̄z ex his q̄ habent h̄ in tex. et s̄. de ele. c. cuz inter cam. et xij. q. j. p̄cipimus. ¶ Itē carnale solui p̄ mortē s̄ spirituale non. qz remanet character imp̄ssus in aia etiā post mortē. et sic quo ad dissolutionē videt esse forti⁹ vinculu m̄rimonij spiritalis. facit qd̄ habet. xl. di. ante oia. Et idē p̄pter p̄dicta fm̄ hosti. pōt littera stare hic p̄prie. p̄otes dicere vt hic tangit do. Anto. qz si querit an carnale m̄rimoniu qd̄ ad se facili⁹ p̄trahit q̄ dissoluat. dicē dū est qz sic vt etiā voluit glo. in x. destruānt. idem est etiā dicēdū d̄ m̄rimonio spūali qd̄ ad se qz facili⁹ p̄struit q̄ destruānt. Si autē q̄rit an equiparā cōtract⁹ m̄rimonij carnalis spūali. p̄t dici qz facili⁹ cōtrahit m̄rimoniu carnale q̄ spūale qz carnale p̄tū gū cōtrahit. solo p̄sensu et in momēto p̄fici s̄ in spiritali p̄hēdo m̄te solēnitates requirē qd̄ i. c. qz p̄p̄. et c. i. genesi. s̄. t. pr. Si autē p̄parare vel distra cū vni⁹ ad distractū alteri⁹ tūc certo respectu ē forti⁹ in dissoluēdo carnale m̄rimoniu q̄ spūale. quia carnale dissoluū auctoritate dei s̄ spūale anctē pape. Sed certe vt dicit do. An. p̄t dici paria. qz qd̄ auctē pape sit auctē dei ē. s̄ meli⁹ dici p̄t qz carnale p̄ carnalē copulā s̄ p̄t dissolui in vita p̄ugū auctoritate pape s̄ solū solui p̄ mortē. S̄ spirituale pōt dissolui in vita illud cōtrahētis auctē pape. vt h̄ patet. Certo tñ alio respectu p̄t dici qz dissoluū difficulti⁹ spūale qz durat etiā post mortē p̄pter characteris imp̄ssionē qd̄ nō cōtingit i carnali vt superi⁹ dixi Itē ex eo qz p̄ctū m̄rimonij carnalis nō dissoluū spūale s̄ ecōtra. sic in multis casib⁹ de qd̄ dixi. s̄. Et ex p̄dictis videt qz m̄rimoniu spūale nedū sit digni⁹ s̄ etiā forti⁹. S̄ adūte qz lra h̄ dicit qz m̄rimoniu spūale sit forti⁹ carnale. Et argumētā h̄ mō a miori. qz cū carnalia facili⁹ fm̄ regulā seu regl̄ destruāt q̄ p̄struānt et dissolutio m̄rimonij carnalis sit reseruata deo et p̄ter pape ei⁹ vicario p̄ auctoritatē illā. q̄s de⁹ p̄iūxit et. multo forti⁹ d̄z intelgi reseruata dissolutio m̄rimonij spūalis deo et sic pape ei⁹ vicario attēta regula p̄dicta. qz regl̄ facili⁹ dissoluū corpalia q̄ spūalia. et difficulti⁹ dissoluū spūalia q̄ carnalia. Itē obstat si dicat qz carnale m̄rimoniu nō seq̄tur naturā et regulā corpaliū reruz. qz ip̄m m̄rimoniu carnale facili⁹ p̄h̄it q̄ dissoluū. vt p̄z in. l. ex cōsensu. C. de repu. et nota glo. h̄ in. x. destruānt. p̄ h̄ nō sequit qz non p̄cedat

argumētatio p̄dicta de q̄ etiā in lra. qz lz ip̄m m̄rimoniu carnale exorbitat a regula aliorū corpaliū tñ ex q̄ est res corpalis et ei⁹ dissolutio reseruā romāno pōtifici pot̄ d̄z reseruari dissolutio m̄rimonij spūalis qd̄ nō exorbitat imo seq̄t naturā spūaliū q̄ facili⁹ p̄h̄it et difficulti⁹ etiāz soluūtur regl̄ q̄ dissoluānt corpalia. Itā forti⁹ d̄z opari act⁹ q̄ p̄cedit fm̄ sui naturā et fm̄ ius cōmune q̄ act⁹ q̄ opaf cōtra naturā. et sic de iure speciali exorbitādo a iure cōmuni cum facili⁹ tolli debeat ius spāle q̄ ius cōmune. vt. s̄. qz do. verissime in auct. d̄ nō ali. colla. ij. et l. ei⁹ militis. s̄. militia missus. ff. de testa. mili. et no. glo. in de. cam. de ele. et facit etiā qd̄ habet in c. j. de p̄ordi. ab epif. q̄ renūci. episco. ¶ In glo. diuina in fi. et p̄ hoc facit qd̄ no. glo. in. c. nō est. j. de voto. vbi no. qz si papa disp̄sat p̄ votuz sine iusta cā nō est q̄s tutus q̄ ad deū. facit etiā qd̄ dicit sup c. cū inter. j. ti. ij. et qd̄ ibi p̄ Inno. ¶ In gl. vicariū ibi dicit vicari⁹ christi suple q̄ ad ea q̄ cōcedūt epif copis. ¶ In gl. p̄firmat⁹ in fi. s̄ certe post p̄firmationē nisi p̄secrationē posset p̄ exceptionem repellī. vt p̄z i. c. sup his. allegato in glo. Uñ hosti. dicebat qz etiā nisi p̄firmationē nō poterat elect⁹ cedere iuri suo sine auctē sui superioris. s̄ vt h̄ patet gl. ista tenet p̄riū. et ibi glo. iij. x. post. et hec opi. videt verior p̄ istū tex. a p̄rio sensu. et ista opinio cōiter tenetur. de q̄ p̄ glo. in. c. si electio. de elec. in. vj. In gl. nulluz. q̄ si velit glo. qz qd̄ ad substantiā et vinculu m̄rimonij cōsecratio nil addit s̄ qd̄ ad cōsumationē bñ p̄t dici addē qz dicit cōsumari in ipsa p̄secratōe et p̄ illū acq̄rit potestātē exercēdi ea q̄ sūt ordis epif copalis. facit qd̄ dicit in. d. c. licet. in glo. j. j. eo. In gl. s̄litudie in fi. solue qz ibi nō erat oioda s̄litudo vt in eis patet hic secus. et de materia. s̄. de cōsti. trāslato. et de p̄ben. nō pōt ad fi. p̄ Jo. an. li. vj. ¶ In glo. vj. menses in fi. quomodo salua littera illa. potes dicere qz duplici⁹ poterat saluari. primo vt intelligat hic post sex menses. s̄. inchoatos. et qd̄ dicit in canone de quo hic sit mentio. s̄. in. c. j. c. di. ad fi. intelligat de quinqz mētib⁹ cōpletis. facit qd̄ no. in s̄ll in. c. litteras. de tēpo. ordi. et l. qui ante kal. ff. de xbo. obli. et l. ij. s̄. fi. ff. si ser. per. Et sic no. hāc cōclusionē pro p̄cordādis testibus quoru vnus dicit aliquez fuisse p̄ quinqz menses alter per sex menses vt p̄mus intelligat sensisse de quinqz cōpletis. alter de sex inchoatis. de quo p̄ Bar. in. l. ij. s̄. fi. et facit etiā quod p̄suevit dici in. c. cū tu. j. de testi. et qd̄ etiā plene no. in. l. inter stipulantez. s̄. fi. ff. de xbo. obli. Et ad p̄dicta facit et etiāz pōt adduci fm̄ Jo. an. qz dicimus christuz fuisse passū dum esset. xxxij. an. et sex mensū. et sic. xxxij. anno cū dimidio. et tñ sex menses a tpe natiuitat̄ christi q̄ est de mense decembris nō currebāt vsqz ad tps passionis complete qz fuit de mense abarctij et sic erāt sex menses cepti s̄ nō cōpleti. vel pōt dici sc̄do qz hic tex. voluit approbare opinionē Bulgati qui voluit dicere moram posse purgari infra mēsem post dictos sex mēses. facit qd̄ no. s̄. ti. j. cū in cunctis. p̄ Jo. an. in. x. cū verbo. ¶ In glo. inutilē in x. sane. melius dixisset. x. itē a morte. qui. x. est s̄

§. h. idē. et facit etiā qđ habet in l. paulus. ff. d. x. sig. z. l. elegāter. §. qui reprobos. ff. de pig. actio. In glo. inuenit. ibi sec^o in bñficijs. Ho. diligēter gl. q̄ in h. x. iūcto. qđ dixi. s. in. x. et in puilegijs. vi det facere differentiā inter puilegiū et bñficiū. puilegiū est stricti iuris sec^o in bñficio. et bene dicit gl. stricto sūpro vocabulo qđ puilegiū dicit qđ si puas legē. iij. di. puilegia. Et sic ē ius cōe et iō lati^o iterp^o raf bñficiū qđ puilegiū. facit qđ dicit i. c. si. j. e. et qđ ibi no. p. io. an. et i. c. olim tibi. d. x. sig. facit qđ no. p. legistas in. l. bñficiū. ff. d. p. si. p. n. In eadē glo. ibi. ar. p. tra intellige tex. nō ad p. me dicit qđ cū illo p. cordat id qđ seq̄t. In. ca. glo. h. in fl. intellige nisi qđ veniret p. tra p. ceptū supioris vel nisi qđ faceret aliū qđ sibi fieri nō veller. nā talia etiā nō erāt licita fm p. meū ius naturale. j. di. in p. n. Aduer te qđ potes aliter p. cludere in mā qđ dixi gl. nā id ē qđ q̄rit ē d. materia regulariter in suo genere p. missa et sic sum^o in his que sunt de genere p. missorū et tūc p. cedit in tali materia qđ omne illud qđ si repit. p. hitū intelligat p. cessuz ex qđ sum^o in mā regulariter et in suo genere p. missa. facit qđ h. in. l. j. ff. de testi. vbi regulariter q̄libet p. t. esse testis nisi repiat. p. hit^o. et s. l. r. q̄libet p. t. p. curator. esse nisi repiat. p. hit^o. l. mur. §. q̄b. ff. de p. cu. et s. l. r. p. t. qđ p. here m. fi. moniū nisi repiat. p. hit^o. facit qđ h. in. l. infra d. sp. cū apud. vñ in p. dicitis dicim^o qđ edictū ē p. missorū regulariter et in suo genere et est p. hitorū certaz p. sonaz vel certoz casuū. facit qđ no. in. d. c. cū ap. d. et in. d. l. mur. §. j. Si autē sum^o in mā que regulr in suo genere ē p. hita et sic ē de genere p. hitorū et tūc p. cedit qđ oia intelligunt p. hita que nō rep. riunt p. missa et ita intelligat iste tex. Nā alio nō ap. parente recurrendū ē ad regulā et standū ē regule l. ois diffinitio. cū ibi no. ff. d. reg. iij. et facit qđ no. de reg. iij. in rubrica. li. vj. Et ideo si sum^o in mā regulariter p. hita d. p. sumi p. hitū nisi appareat p. missuz. nā regularia sunt fm naturā ipsi^o regle. iō facit^o p. sumit aliqđ esse pot^o sub regula que p. cedit fm cōia accidētia qđ s. b. specialitate que ē ex acci. denti et singulariter p. tingit p. tra naturā regle. facit qđ habet in. l. nā ad ea. ff. d. le. Si autē q̄rat quōd cognoscat an materia sit in suo genere p. hita vel p. missa. dic qđ hoc poterit colligi ex eo qđ tetigit gl. circa si. Querit si p. hitio seu lex loquit p. missiue p. sumeret et diceret materia p. missa. si autē loquit negatiue diceret materia p. hita. vt patet ex iuri bus h. alle. circa si. glo. Si autē esset casus in qđ non bene appareret an in tali materia lex loquatur per missiue aut p. hitiue tūc recurrendū esset ad ius p. meū naturale qđ intelligeret esse p. missuz nisi ve niret cōtra p. hitorū supioris vel nisi qđ veller alte ri facere id qđ sibi fieri nō veller. Et p. seq̄t h. Jo. an. d. multiplici lege videlicet de lege nature et de lege iu. risgētū. et d. lege mosaica. et d. lege ciuili. et d. lege ca. nonica. et sic de q̄ncz legib^o. de qđ etiā tetigit in. c. j. d. sū. tri. et si. ca. Et tangit qđ eēt licita. et que p. hiti ta intelliguntur per ipas leges. non est opus in. stare quia p. ca que dicit non habes perfectam do. ctrinam sed melior doctrina habet ex his qđ dixi su

peri^o ad materiā. ij. q. v. cōsulisti. et l. nec non. §. b. qđ eis. ff. ex qbus cau. ma. In glo. tanq̄ in si. et de mā habet in. d. c. christian^o hō. et j. de iure iur. cū qđā. In gl. pe. in si. solue qđ ibi volūtas nō fuit p. tia p. tati. qđ poterat mutare i adiciēdo p. ditionē institutionū. et p. sumit mutasse ex qđ nō adiecit l. a p. nci. dixisset talis heres esto fm conditōnes i. fra. scriptas. vñ l. postea nō adiciat p. ditionē erit he. res qđ p. sumit ipm mutasse volūtatē in adiciēdo p. ditionez ex qđ nō adiecit. In glo. si. ibi durate in suo p. sensu. pot. exponi qđ dicatur durare qđ nō im. mutauerūt volūtatē et sic erit sensus qđ si durēt i. co. dez p. sensu ex eo qđ nō mutarūt haberet locū qđ h. dicit. pot. etiā intelligi fm h. osti. s. t. adhuc durēt in suo p. sensu. i. si d. nouo p. sentiāt in eo qđ p. us p. sen. ferūt. et fm istos intellectus loq̄tur de p. sensu cano. nicorū. Possēt etiā intelligi de consensu ipsius ele. cti vt sit sensus qđ si ipse electus p. fueret in p. ozi cō. sensu qđ veller esse andagauē. tūc p. cedit id qđ d. hic vt loq̄tur in glo. Et dicit h. osti. qđ iste vltim^o in. tellectus videt magis de mente l. e. qđ vult facere g. raz p. nciatē ipi epō et si canonid. Alitio posses dicere qđre illi archiepi magis fuerūt puniti qđ i. c. j. potes dicere qđ hi plus deliquerūt qđ ibi. h. neduz fuit p. firmatio et trālatio s. p. secratio. s. ibi interue. nit p. secratio. p. terea hi fuerūt plures et sic poterāt maturi^o cōsiderare. facit. j. de offi. dele. p. rudētia. Itē aduerte qđ circa intellectū tex. bñ dicit p. ore p. sensu p. durate pot. dici qđ cū simpliciter loq̄tur itelli. gatur indistincte et sic copulatiue de p. sensu eligen. tium et etiā ipsi^o electi cum etiam vtriusq̄ p. sensus req̄rat ad p. ficiendū m. fimonū spūale. si. s. ele. cū inter canonicos. Itē adde qđ m. fimonū spūale p. hitur p. cōsensum eligentiū et electi etiā an p. firma. tionez. et h. voluit l. ra in. x. sicut autē dū dicit maxie qđ cōfirmatus fuerit et sic posuit dictionē replicati. uaz qđ replicat. idem esset etiā si nō fuerit cōfirma. tus qđ ad p. hēdū m. fimonū spūale. facit qđ no. j. de si. p. s. ad abolēdā. an tñ p. firmationē nō dicit esse ratū seu indissolubile. s. d. idissolubile post cō. firmationē. vt p. r. j. e. c. si. et ex eo qđ dixi. s. in. x. p. firmat^o sup. x. bo. post. vbi p. r. qđ demū post confir. matōez non pot. dissolui sine licētia pape. facit qđ no. glo. de elec. si electio. li. vj. et.

Quanto. Eps qđ ppria aucte de sua ecclia se trāfert ad aliā ca. rebat vtraq̄. h. d. p. mo narrat factuz. scōo aggrauat. tertio punit. sedā ibi. nō attendēs. ter. tia ibi ne aut. In ter. ibi in euāgelio. et. Nō nō sup. flue repetit hic. et in. c. se. j. c. p. xi. Nota qđ li. cite videt argumētatio d. spiritali m. fimonio ad carnale. de quo per Jo. an. in. c. tue. j. de spon. Ho. qđ reseruata deo vidēt reseruata pape et vi. cario. Ho. qđ p. cessum sub nomine pprio in ma. teria que est talis nature vt trāsire debeat ad suc. cessorē intelligit pot. esse cōcessū dignitati qđ p. so. ne. Et ex h. etiā nō. qđ in p. dēradā dispositione an cēsenda sit p. sonalis vt realis magis attendi debz natura māe qđ x. borū exp. sio. facit qđ dictū est i. c. j. s. eo. et qđ no. p. Bar. i. l. p. si. d. serui. le. et l. si. ser

uus cōis. ff. de stipu. seruo. z. l. post mortez. ff. qñ
 ex fa. tu. facit qd no. j. de insti. cū venissent. ¶ Ho.
 arg. p antiq̄tate venerāda. ad idē q̄ hñ in. l. semp.
 ff. de iure imunita. ¶ Ho. q̄ factū a papa z a vica-
 rio xpi censet factū a deo cui⁹ locū papa tenet i ter-
 ris. ¶ Ho. q̄ trāslatio z q̄libet ei⁹ dispēsatio dz hā-
 bere in se vtilitatē vñ necessitatē alias nō ē dispēsā-
 tio vt p̄suevit dici in. c. de mlra. j. de p̄bē. z facit. q̄
 no. j. q. viij. §. nisi rigor. ¶ Ho. q̄ ep̄i trāsmisi ad al-
 terā ecclīaz factū nō pōt esse nō notoriū. z hoc idō
 qz tal trāstū p̄suevit fieri mltitudine ppli p̄currente
 vt docet experiētia. Et ex h̄ no. q̄ factū act⁹ transe-
 und trāstire pōt in notoriū. lz Ja. bu. alit dicit i au-
 cten. q̄ semel. C. quō z qñ iudex. posset tñ dici q̄ h̄
 habebat cām manētē in quāruz pleuerabat in ipso
 trāstū seu i ecclīa ad quā trāstuerat. ¶ Ho. q̄ i no-
 torijs videt posse ferri snia p̄e nō citata q̄ intellige
 fm no. in. c. cū sit romana. ad fi. j. d. apel. z. j. de iu-
 rcuran. ad n̄fay. el. iij. z p̄ Jo. an. j. de x̄bo. sig. ex
 pte. ¶ Ho. fm vnū intellectū q̄ alligat⁹ alteri ecclē-
 sie m̄fimonialit nō pōt licite eligi sed debet postu-
 lari vt pie. le. z no. s. d. postu. c. fi. ¶ Ho. q̄ eligen-
 tes sūt p̄uandi seu suspēdēdi p̄stare eligēdi. ¶ Ho.
 illō x̄bū vulgatū q̄ q̄s puniri dz i eo i q̄ peccatit. fa-
 cit. qd hñ. j. d. tēp. oz. l. fas. ¶ Ho. qd dicit⁹ ē i sum.
 z no. rōez q̄ ponit h̄ circa fi. Et q̄ no. supbia z aua-
 ritiā rep̄obādā. ¶ In glo. antiq̄s i fi. ex antiq̄tate
 dicim⁹ etiā tribui ti. j. d. x̄bo. sig. sup q̄busdā. z. l. h̄
 iure. §. aqueduct⁹. ff. d. aq̄ q̄. z est. z. c. j. d. p̄scrip. i
 vj. §. antiq̄tate fac qd habet i. l. ij. §. p̄ hos. ff. de
 ori. iur. vbi libri Tuberois pay fuerit approbati q̄a
 antiq̄ fmōe fuit vsus. fac etiā qd hñ in. l. j. §. si vsu-
 fru. ff. ad. l. fal. vbi Arist. a veterz opi. recessit. Po-
 tes dicē q̄ h̄ t̄git Jo. an. q̄ nō est recedēduz ab an-
 tiq̄tate nisi onidat error euidēs. facit qd hñ. xix. di.
 c. vtiqz vñ nisi ex cā mutet vñ reformet p se vñ qd hñ
 s. de p̄sue. cū p̄suetudis. z. l. vnica. C. d. vsuc. trāf.
 ¶ In glo. vicē dei ibi p̄ rōne volūtas. suple. i his
 q̄ sūt iur̄ diuini p ea q̄ hñ i. c. nō ē. j. d. voto. z. s. d.
 p̄sue. c. fi. ¶ In gl. ibi cū ita facis. nā nemo pōt cor-
 rigere papā nisi incideret i heresim. nā tūc pōt de-
 poni p̄ calium gnāle. xl. di. c. si papa. ¶ In gl. no-
 toriū i fi. Adūre tñ q̄ sufficit notoriū eē factuz. cū li-
 cētia z actō seu p̄fessio se habeat p̄ accidēs i q̄ gua-
 baſ onere p̄bādī vt patz in. c. h̄ allegato. tales etiā
 circūstātie hñt se ex accidēti vñ nō ipediūt effectuz
 notoriū. vt nō b̄it voluit Inn. i. c. tua. j. d. coha. de.
 z muli. z p̄ h̄ fac etiā iste tex. cū gl. z sic etiāz videt
 q̄ nō ipediāt p̄cessus facti notoriū. lz allegent aliq̄
 circūstātie q̄ nō sūt notorie qd tene mēti. ¶ In gl.
 illicite postulādo h̄ildesench. ep̄m. §. fecerūt illicite
 recipiēdo sine licētia pape z fm h̄ nō eleget⁹ § po-
 stularūt. posset etiā intelligi put sonat l̄fa q̄ illicite
 fecerūt eligēdo qz alligat⁹ alteri ecclīe si dz eligi § po-
 stulari. s. d. postu. c. fi. ¶ In gl. suspendim⁹ in fi. z
 pl⁹ vidz q̄ deberet exponi id est puatos dñūciam⁹
 p ea q̄ hñ in. d. c. bone. el. j. Sz potes dicē q̄ p̄st
 dici suspēs. Et gl. dicit Jo. an. post Inno. q̄ pena
 de q̄ h̄ ad fi. vicz vt p̄uef p̄ma ecclīa z etiā sc̄ba p̄ce-
 dit qñ dimisit p̄mā sine licētia z sūt trāstuit ad aliā

sine licētia. nā als puād⁹ cēt solū illa in q̄ licētia nō
 obtinuit ne pena plus extēdat q̄ delictū. ar. eozū
 q̄ hñ in. c. q̄stuit. j. de his q̄ fi. a maiori p̄e ca. Tā-
 git etiā h̄ Jo. an. an trāstēs ad sc̄baz ecclīa absqz li-
 cētia sit puat⁹ ip̄o iure. dic q̄ nō s̄ puād⁹ ē p̄ sniaz z
 iō remanet ep̄s p̄ozif ecclīe z p̄ozes elici adhuc obe-
 dire tenent anq̄ p̄uef p̄ sniaz. facit qd habet. viij.
 q. iij. nōne. Idē dic vbi renūciatio sit q̄ n̄ tenet. s.
 de renū. qd in dubijs. z p̄ h̄ p̄z q̄ nō p̄dit ecclīam
 ex solo trāstū s̄ ex supioris rāthabitōe. Et h̄ pōt
 p̄cedere in ep̄anb⁹ qd nō pōt renūciari absqz licē-
 tia pape etiā religionis fauore. § in b̄ificijs curati
 hodie seruari dz qd hñ. j. in. c. de multa de p̄ben. z
 c. eū q̄. de p̄bē. in. vj. Dicit etiā h̄ Jo. an. q̄ p̄ sniam
 latā s̄ aliquē nō statim p̄dit vsium rei p̄ id qd ha-
 bet insti. de offi. iudi. §. fi. lz circa iura snia statuz
 um sequat effectū. l. in seruo. §. fi. z. l. q̄ ad statuz.
 de penis. z. l. furti. i prin. cū ibi no. ff. de his q̄ no.
 infra. z. l. nemo pōt. ff. de fur. z de mā t̄git Jo. an.
 p̄ Inno. in. c. cū n̄fis. j. de p̄ces. p̄bē. ¶ Et nō h̄ dic
 Jo. an. post Boa. q̄ cū alligat⁹ alteri ecclīe nō pos-
 sit ad aliā assumi nisi p̄ postulatōz q̄ si pōt admi-
 strare ēt i ecclīa vltimōrana z si fuerit p̄cordit po-
 stular⁹. Nec ob. decre. nihil. s. de elec. qz illa loq̄ i
 electōe nō aut in postulatōe qd tene mēti p̄ limita-
 tione z declaracione dicte decretalis. zc.

Licet. Solus papa trāstert ep̄os z in-
 dulgētiā ei⁹ sup tali trāstātōe
 p̄cessa ad l̄faz est fuāda z strictissime intel-
 ligēda. h. d. Et p̄mo ponit dictū. sc̄bo recitat factū
 tertio r̄idet cuiq̄a obiectiōni. sc̄ba ibi. h̄ aut. tertia
 ibi. cū nec illa. ¶ Ho. primo q̄ licitū est arguere d̄
 m̄fimonio carnali ad sp̄iale. Ho. etiā rep̄eti h̄ illā
 auctē q̄s de p̄iur̄it zc. Et sic vñ q̄ sup̄flue h̄ auctas
 sepi⁹ rep̄erat in h̄ titu. Sed potest dici fm Boa.
 q̄ diuisimode rep̄etit z iterat. Nā i p̄mo. c. hui⁹ ti.
 p̄bat papa p̄ locū ab aucte. In sc̄bo p̄bat p̄ locū a
 minoz. In tertio p̄bat p̄ locū ab aucte. h̄ x̄o p̄bat
 p̄ locū a s̄llū. ¶ Ho. q̄ m̄fimoniū sp̄iale p̄bitur int̄
 eligētes z electū. s. e. c. ij. z de elec. inter canonicos
 z. j. vt lit. nō p̄tes. qm̄. §. sin aut. Et potes dicere q̄
 voluit Inno. an. c. ij. s. co. q̄ p̄bit inter eligētes et
 electū. z mediātib⁹ ip̄is eligētib⁹ inter ip̄m electuz
 z ecclīaz p̄bit. ¶ Ho. m̄fimoniū sp̄iale posse diui-
 di in tres p̄tes de q̄b⁹ in l̄fa p̄z. z p̄mā p̄tē videt re-
 cipe p̄ncipiū videlicet p̄ cōsensum eligētiū z ele-
 cti. sc̄baz p̄tē recipit i p̄firmatōe p̄ quā ratificat. ter-
 tiā recipit i p̄secratōe p̄ quā p̄sumat. d̄ q̄ t̄get i gl.
 j. ¶ Ho. q̄ m̄fimonium sp̄iale dicit⁹ p̄bit inter ep̄m
 z ecclīam z nō inferiorē platus z p̄p̄ h̄ de iure cōl
 solus ep̄s deberet deferre anulū z posset. Sz alij i
 feriores plati nō deberēt deferre nisi h̄ haberēt ex
 p̄uilegio. facit qd no. in. c. fi. secus in inferiorib⁹
 platis z exēptis. vñ abbas etiā exēpt⁹ pōt eligi de
 elec. si abbatē. li. vj. cū ibi no. lz nō possit trāstire si-
 ne licētia pape qñ ē exēptus. si aut nō esset exēpt⁹
 posset trāstire cū licētia sui supioris p ea q̄ habent i
 d. c. si abbatē. ¶ Ho. q̄ temerarie dicit agere q̄ p̄ iu-
 ra aliqd agit. Ho. q̄ indulgētia p̄cessa s̄ ius ē stri-
 cte intelligēda z obfuāda fm limites x̄boz ip̄i in-

dulgētie. An autē late intelligat q̄ten^o ageret de p̄
iudicio cōcedētis variavit h̄ do. An. **Mā** in notabi
lib^o videt velle q̄ nō. s̄ i mā voluit p̄m̄. et istud vi
det veri^o p̄ ea q̄ nō. p̄ 3o. an. j. de x̄bo. sig. in. c. oli
tibi. **Mo.** q̄ ex p̄missiōe trāsire ad maiore dignita
tem nō videt p̄missū trāsire ad minore. Et rō ē qz
cā p̄cessiōis sūdat sup̄ maiozitate vtilitatis. qz ma
ioz repit vtilitas in maiori dignitate q̄ in minori.
sec^o si p̄missio fundaret sup̄ habilitate p̄sone qz si
aliq̄s habilitat ad maiora videt etiā habilitat^o ad
mīora. facit qd̄ nō. et le. in. c. j. de fi. p̄f. in. vj. **Mo.**
q̄ ar. etiā a maiori nō p̄cedit i exorbitātib^o. et iō nō
sequit disp̄satiū est in maiori q̄ cōcessū vel dispen
satiū censet in minori. facit qd̄ h̄f. j. de p̄ben. cui de
nō. li. vj. **Mo.** de effectu istoz x̄borū dum tñ rē.
qz restringit ḡfaz et dispositionē generalē. et p̄ illaz
clausulā dat cognitio sup̄ eo qd̄ s̄biciē. et sic nō sim
pliciter sonat in monitōez imo et tribuit cognitōez et
examiatōnē. facit qd̄ nō. in de. j. de offi. dele. et qd̄
nō. p̄ Inno. j. de p̄sūp. c. fi. **Et** ex p̄dictis nō. qz
ḡfa p̄ditionalis nō opat ante purificationē cōditi
onis et ei^o certificarōez. facit qd̄ habet i. c. p̄uden
tiā. j. de offi. dele. et qd̄ nō. in. l. in illa. et l. iure. ff. d̄
x̄bo. obli. **In** gl. j. ibi quātū ad substantiā matri
monij et vinculū ipm̄ m̄rimoniū nō diuidit i p̄tes.
Hec mirū qz tūc in momēto p̄ cōsensum eligentiū
et electi p̄est cōsensus canonicorū eligentiū statū m̄ri
moniū spūale p̄ficiē. et sic q̄dāmō eodez tpe recipit
p̄ncipiū mediū et finē q̄ ad esse ipi^o m̄rimoniū s̄ q̄ ad
solēnitates q̄ p̄cedūt et sequunt m̄rimoniū spūale
videt habere p̄tes. **Qualit** autē h̄ cōtingat nō decla
rat hic prima so. sed hoc declarabit glo. in sequen
ti solutione q̄ p̄prie loquēdo nō videt alia sol. sed
p̄t^o declaratio hui^o p̄me. **In** ea. gl. ibi variare
nō p̄nt. et sic p̄t dici q̄dāmōdo p̄ncipiū eē ma
trimoniū spūale ex q̄ p̄cedit q̄dāmōdo p̄ncipiū neces
sitaris ad ipm̄ m̄rimoniū spūale sicut etiā cōtingit
in m̄rimonio carnali qm̄ p̄cedūt sp̄salia d̄ futuro
p̄t dici q̄dāmōdo m̄rimoniū carnale iniciatuz qz p̄
ipm̄ deuenit postea ad m̄rimoniū carnale et neces
sitar etiā ad illud. facit qd̄ habet. j. d̄ sp̄o. ij. q. j. eti
am. l. oratio. ff. de sp̄o. **Et** h̄ mō cōsiderādo cōside
rari possūt q̄tuor p̄tes m̄rimoniū spūalis vt pare
re p̄t ex his q̄ sequunt in glo. **Mā** p̄mo initial p̄
cōsensum eligentiū. sc̄do p̄ficiē p̄ cōsensuz electi. ter
tio sit ratū p̄ cōfirmationē. q̄rto cōsumat per cōse
crationē. tñ tex. hic non posuit nisi tres p̄tes ex eo
qz p̄prie loq̄ndo nō p̄t dici initialū m̄rimonium
qd̄ nōdū ē in eē. et qd̄ nō ē nō p̄t dici habere p̄tes
facit qd̄ nō. legistē in fili. in. l. stipulatōes non diui
dunt. ff. d̄ x̄bo. obli. et iō h̄ respectu l̄ra dicit q̄ ini
cialē p̄ cōsensū eligentiū et electi i3 esset verū sic dice
re q̄ etiā p̄ficiē. **Et** nō. qz cōsecratio per sile inducit
p̄firmationē in m̄rimonio spūali sicut copula car
nal̄ iduat cōsumatōez i m̄rimonio carnali. **Mā** sic
demū post copulā carnalē p̄t seq̄ cōsecratio filioz
i m̄rimonio carnali. ita in m̄rimonio spūali. demū
p̄ cōsecratioez p̄t clicos ordiare. **Itē** adūte qz ma
trimoniū carnale p̄ actū cōsumatōis et sic p̄ actū co
pule carnalis sit ratū seu indissolubile. et sicut p̄ cū
dem actū videlicet p̄ copulā carnalē recipit p̄suma

tionē ita etiā sit ratū seu indissolubile. **Sec^o** in m̄ri
monio spūali. qz p̄ diuersū actū recipit cōsumatio
nem ab actu p̄ quē sit ratū seu indissolubile. nāz p̄
actū cōsecratiois recipit cōfirmationē s̄ p̄ actū cōfir
matōis s̄ratū seu indissolubile. **Quia** i3 an cōfir
mationē possit dissolui sine aucte pape nō tñ post
vt dictū fuit. s̄. e. inter corpalia. et nō. s̄. d̄ ele. si ele
ctio. li. vj. **Et** rō diuersitatis inter m̄rimoniuz car
nale et spūale est. qz in m̄rimonio carnali nō exigit
extrinseca approbatio s̄ sufficit qz ecclesia non p̄dicat
nec habeat cāz p̄dicēdi sec^o autē est i m̄rimonio spi
rituali. qz oportz qz p̄sona examinet. et qz etiā videat
an electio sit canonica et qz p̄nter approbet p̄sona et
etiā ipa electio. et istud sit p̄ actū cōfirmatōis. s̄. de
elec. cū nobis olim. et in m̄rimonio spūali act^o per
quē ratificat est diuersus ab actu p̄ quēz cōsumat
i3 sec^o sit in carnali. **In** gl. ad parē i fi. et sic vult gl.
qz i3 aliqd̄ etiā p̄ma facie videt eē maius tñ alio re
spectu. dicit eē minus videlicet qz minus est p̄ ius
cōe et minus illud ledit iō facili^o cōcedit q̄ illud qd̄
p̄ma facie ē min^o s̄ magis ledit ius cōe. nāz illo re
spectu p̄t dici esse maius i3 p̄ma facie in se videat
tur esse min^o. facit qd̄ habet in fili in. c. nemo de in
teps. de elec. in. vj. vbi p̄t qz i3 min^o videat eē ec
clesiā prochialē dare in cōmēdā solū q̄ dare in ti
tulū p̄petuū cum cōmēdā nō valeat dari vltra. vj.
m̄ses vt ibi p̄t. et sic videt qz cui p̄t conferri ec
clesiā prochialis i titulū multo forti^o possit in com
mēdā. tñ p̄tū ibi statuit qz ecclesia prochialis p̄t cō
ferri in titulū et nō sacerdoti. c. licet canon. et c. cuz
ex eo. de ele. in. vj. et de p̄bē si clericus. e. li. et tñ nō
p̄t dari in cōmēdā nisi existēt in sacerdotio. vt i
d. c. nemo. **Et** rō est qz i3 prima facie in se dare i cō
mēdā videat min^o q̄ dare in ti. tñ alio respectu p̄t
dici esse mai^o qz mag^o ē p̄tra ius et magis ledit ius
cōe q̄ dare in tituluz. qz fin ius cōe dari debz in ti
tulū p̄petuū nō t̄panēū. vj. q. j. pastorat. et ad idē
etiā fac qd̄ habet in de. si vna. d̄ re. ec. nō. alie. vbi
p̄t qz tota ecclesia etiā vacāte sede. et sic si careat re
ctore p̄t vniri alteri eccleie et sic alienari. vt i. d. de.
si vna et tñ vnū p̄diū eccleie nō posset alienari vacā
te sede. vt. d. c. Ad idē etiā posset induci qd̄ h̄f i fili
de ele. si religiosus. li. vj. iūcto. c. ij. ne de. vel mo.
e. li. **Itē** adūte qz videt qz l̄ra h̄ male dicat dū dicit
qz facili^o disp̄satiū in maiori dignitate q̄ in mīori. nā
imo facili^o videt disp̄sari i mīori q̄ in maiori. vñ
facili^o disp̄satiū in ordinib^o mīorib^o q̄ in sacris. de
fil. p̄f. c. j. li. vj. et facili^o disp̄satiū qz ad ep̄atus qz ad
archiep̄atus. vt no. p̄ glo. s̄. de ele. sc̄ptū. et facit ad
h̄. l. vj. di. c. cenomanchi. **Sz** potes dicere qz p̄tia p̄
cedūt qm̄ daret impedimētū respectu p̄sone defe
ctus forte p̄t accidēs criminis vel aliū defectū pu
ta illegitimatōis. nā tūc facili^o disp̄satiū in mīori di
gnitate vel ordie q̄ i maiori. qz i maiori req̄rit ma
ior humilitas p̄sone q̄ i mīori. et iō facili^o qz appro
bat et disp̄satiū ad mīorē q̄ ad maiore. s̄ h̄ loq̄t qm̄
s̄best ipedimētū vinculi qz alligat d̄ eccleie m̄rimoni
alif s̄sistēte habilitate p̄sone ad vtrūqz b̄ficiū iō
tunc in dissoluendo vinculo per transitum ad ali
am dignitatem facilius conceditur dispensatio in
maiore q̄ in mīori vt sic potius ascendat q̄ des

cendat vlt ad parem incedat qz magi iuri consenta
 nea agūt cū gradari debeat fieri ascēp̄ d̄ miori ad
 mar̄ t̄ n̄ ep̄. xciij. di. legim̄. ad fi. r. l. vt ḡdari. ff. d̄
 mu. r hono. r qz etiā in maiori dignitate maior cē
 setur esse vtilitas. facit qd̄ habetur. s̄. de postu. c.
 bone. cl. ij. In gl. si. ibi vel dic̄ h̄ q̄ sc̄da melior ē q̄
 p̄ma qz p̄ma nō instruit nec declarat intellectum.
 ¶ In ea. glo. in fi. r sic vult gl. in effectu q̄ ista idul
 gentia opes duo. p̄mo q̄ possit p̄sentire postulatōi
 d̄ se facte vbi als nō posset. nā lz elect̄ possit p̄sentire
 electōi d̄ se facte n̄ tū postulat̄ possit p̄sentire s̄ tāq̄
 ābitōs p̄pelleret. Cū dic̄ gl. i. c. cupiētes. s̄. d̄ n̄iq̄ d̄
 elec. li. vj. q̄ postulat̄ d̄z dic̄ si q̄raf̄ ei p̄sent̄. Ego
 n̄ p̄sentio nec dissentio s̄ voluntati mei superiori me
 st̄icio. ¶ Qui aut̄ sūt eligendi r q̄ postulat̄i plene
 h̄ in. c. fi. s̄. de postu. r tēḡ in. c. p̄cedenti. Sc̄m
 opatur indulgētia fm̄ glo. videlicet q̄ post exami
 natōz postulat̄i si repiat postulatō canonica r etiā
 persona idonea poterit ad illā trāsire sine alia licē
 tia. Nā lic̄ idonē sit ad illā ad quā postulat̄ nō tū
 trāsire sine licētia. vt no. gl. i. c. scriptū. s̄. d̄ elec. r iō
 b̄n̄ dixit r p̄sona repiat idonea poterit tū trāsire
 ad ipsā maiore dignitate sine alia licētia pape qd̄
 als n̄ potuiss̄. vt patet i. c. p̄ce. Itē opat̄ tertio fm̄
 Hof. q̄ postq̄ p̄sentiet postulatōi d̄ ip̄o facte ad ma
 iore poterit petere p̄firmatōez ip̄i ex q̄ p̄sentire
 ip̄i postulatōi. vt dictū fuit. s̄. qd̄ als nō possit vt h̄
 in p̄dicto. c. cupiētes. s̄. d̄ n̄iq̄. de elec. li. vj. h̄ost.
 tū dicebat q̄ vbi cūq̄ p̄pter necessitatē vlt vtilitatē
 ecclie fiebat postulatō q̄ illa debebat p̄firmari r pe
 ti poterat ei cōfirmatio p̄ ea que ip̄e no. in. c. cum
 mona. s̄. de elec. s̄ illa opi. cōiter nō tenet qz electō
 b̄n̄ p̄t p̄firmari vlt infirmari s̄ postulatō reglariter
 nō p̄firmat vlt infirmat s̄ admittit vlt nō admittit p̄
 supioze vt p̄suevit dici i. d. c. cū mona. s̄ vt dixi fal
 lit i casu isto x̄tute huī indulgētie p̄ quā potuit cō
 sentire postulatōi r successiue petere illā p̄firmari.
 Itē q̄rto r vltimo opat̄ q̄ vbi d̄ iure cōi postulatō
 q̄ sit de alligato ecclie m̄rimonialiter vt sunt ep̄i et
 supiozes d̄z examinari p̄ papā q̄ illā de iure cōi d̄z
 admittere. facit qd̄ h̄ in. c. fi. s̄. d̄ postu. r. s̄. in. c. j.
 ij. r. iij. s̄ in casu isto x̄tute idulgētie poterit exami
 nari postulatō p̄ p̄ximū supioze ip̄i postulatō siue
 fuerit p̄riarcha siue archiep̄s talis p̄xim̄ supioze r
 istud voluit l̄fa h̄ dū imp̄so n̄alit̄ dicit p̄ eū exami
 nata vt cui fuerat faciēda rē. Et sic p̄tz q̄ vigore huī
 indulgētie poterit postulat̄ q̄ tuoz q̄ als nō potu
 iss̄ qz poterit assentire postulatōi intelligo etiā aū
 examinatōez ip̄i postulatōis sicut etiā p̄sentire p̄t
 elect̄ etiā aū examinatōez electōis. Itē poterit pe
 tere h̄ corā suo p̄rio r imēdiate supioze r successiue
 approbata postulatōe poterit tunc sine licētia alia
 pape vel alteri trāsire ad eccliaz ad quā fuit postu
 lat̄. Et no. qz aliq̄ ep̄at̄ h̄eat maiores reddit̄ q̄
 aliq̄ tū d̄n̄iuz cēset eē par̄l̄ diḡtal. xciij. di. c. legim̄
 r sic videt̄ q̄ demū ad maiore dignitatē dicat̄ tran
 sire qn̄ de ep̄ali trāsiret ad archiep̄alē vt hic voluit
 etiā sentire Jo. an. ¶ Et iuxta p̄dicta p̄t esse dubiuz
 q̄lis erit examinatō d̄ q̄ sit mēto in l̄fa. dici p̄t fm̄
 Jo. an. q̄ poterit eē extra iudiciū sicut etiā quādo
 m̄dad̄ alicui q̄ alteri p̄uideat si ē idonē. Nā non

necessitatis talis executor citare aliquē fm̄ Inno.
 in. c. fi. s̄. d̄ p̄sūp. r tāq̄ etiā in. c. p̄posuit. s̄. d̄ p̄cel.
 p̄b̄. r facit etiā qd̄ ip̄e no. in. c. j. s̄. de postu. pla. et
 c. cū inf̄ canonicos. d̄ elec. r d̄ mā. etiā p̄ glo. in de.
 j. d̄ of. deie. r fm̄ p̄dicta intelligo etiā qd̄ dixi in no
 tabilib̄. Itē aduerte qz p̄ ea q̄ sup̄ dicta sūt. r que
 h̄nt h̄ etiā in tex. ad fi. dū dicit postulatō fuisse. vi
 det̄ q̄ ille ep̄s cui hec indulgētia fuit p̄cessa debuit
 postulari r nō eligi. S̄ i p̄xiū facit qz videt̄ q̄ imo
 potuerit eligi. Nā ex q̄ data ē licētia trāsēdi si ob
 stāte viculo m̄rimoniali videt̄ ex eo s̄blata difficul
 tas trāsēdi r p̄ p̄sūp̄ ip̄edimētū qd̄ oberat posse eli
 gi. fac̄ qd̄ h̄. s̄. d̄ elec. cū vintoniēsi. Inno. tenet p̄
 mā p̄t videlicet q̄ in casu isto debuerit postulari r
 si eligi p̄ istū tex. Et sic videt̄ qz lz dispenset̄ cū aliq̄ i
 habili q̄ nō poterat eligi s̄ postulari q̄ p̄ talē dispē
 satōz nō habilitat̄ q̄ ad modū p̄uidēdi vt sic posset
 eligi s̄ debebit postulari. Et istud p̄cedit i casu isto
 fm̄ eū ex eo qz dispēsatō seu indulgētia non tollit
 ex toto ip̄edimētū a q̄ necessitatē via postulationis
 seu postulatōi. nā lz p̄ indulgētia def̄ licētia trāsē
 di nō p̄t statim tollit̄ vinculū m̄rimoniale de quo
 surgit ip̄edimētū ad viā eligendi r iō postulari d̄z
 Itē ē alia rō fm̄ eū qz istud ip̄edimētū ē fauorabi
 le qz surgit a viculo m̄rimonij sp̄ual̄ fauorabili. Et
 p̄ p̄sūp̄ dispō rēdēs ad illd̄ tollēdū cēset odiosa r iō
 n̄ tollit̄ ip̄m ip̄edimētū ip̄o iure. sec̄ qn̄ ip̄z ip̄edimē
 tū eēt odiosū vt ē ip̄edimētū illegitimitat̄. facit qd̄
 h̄ in. c. i. r. ij. de fi. p̄. in. vj. r. j. de fi. p̄. c. l̄fas. r. c.
 fi. Itē tūc dispēsatō cēset fauorabilis ex q̄ rēdit ad
 tollēdū ip̄edimētū odiosuz r iō istud potēt̄ tollit̄
 q̄ tollat̄ ip̄edimētū fauorabile. fac̄ qd̄ h̄ i. l. si tibi i
 sili. s̄. q̄dā. ff. de pac. vbi p̄tz q̄ p̄ pactū tollit̄ ip̄o iu
 re actio descēdēs ex delicto tāq̄ odiosa. s̄ alie acti
 ones nō tollit̄ p̄ pactū s̄ elidit̄ p̄ excep. ex ip̄o pa
 cto. l. si vnus. s̄. pact̄. ff. de pac. Itēz eodē modo
 dispensatio tendēs ad tollēdū ip̄edimētū odiosū
 potentius illud tollit̄ vt sic inducat etiā facultatez
 eligēdi. r sic p̄t intelligi quod habet̄ in. v. c. cum
 vintoniēsis. q̄ si rēdat ad tollēdū ip̄edimētū fa
 uorabile vt p̄tingit i casu p̄posito. r ideo nō habi
 litat̄ ad viā eligendi. Aliqui tū dicūt qz etiā h̄ potu
 iss̄t eligi ex q̄ habebat licētia trāsēdi. s̄ Inno. vi
 cit̄ qz tutius ē qz postulet̄ vel p̄p̄t dubiū opinio. eli
 gal̄ i postulatōi vlt postulet̄ i eligēdū s̄ certe ista for
 ma hodie ē reprobata i. c. j. d̄ post. pla. i. vj. vbi cū
 sint opi. p̄cedit h̄ forma si dicat̄ eligo r postulo p̄
 ut de iure melī fieri p̄t ut ibi habet̄. h̄ost. x̄o dic̄
 h̄ qz tutī ē qz oia s̄iāt p̄ papā r qz in isto casu nō con
 sentiat sine pape licētia qz huī dubiū papa est sup̄
 or nō aut̄ ip̄e postulat̄. s̄ Inno. r Jo. an. residēt qz
 d̄ iure poterit p̄sentire sine licētia alia pape. r qz eti
 am examinatōez p̄t facere inferior a papa vt su
 per̄ dixi sup̄ gl. Videt̄ etiā qz in dubio sit inherē
 dū l̄fe q̄ facit mētionē d̄ postulatōne r sic videt̄ qz
 debeat postulari nō eligi in casu huī. c. ¶ Itē attē
 de q̄ten̄ dixi qz dispēsatō sup̄ illegitimitate tollit̄
 ip̄edimētū intellige q̄ ad effectum ei sup̄ q̄ est d̄i
 sp̄satū. nā q̄ ad aliā s̄manet̄ illegitū. Quia p̄ ip̄am
 legitimitatez tollit̄ ip̄edimētū r sic p̄ dispēsatōez q̄ nō
 fac̄ eū legitimū lz faciat eū haberi p̄ legitio q̄ ad id

sup q̄ sit disp̄satio. vt plene no. p̄ Jo. an. in. c. p̄ ve
nerabilē. sup gl. ij. q̄ si. s̄r le. ¶ **U**ltio tractat b̄ Jo.
an. an. puilegiū possit extēdi. t̄ cōcludit q̄ aut loq̄
mur in puilegio aut in b̄nficio. p̄mo cāu qz puile
giū d̄z eo q̄ puat legē t̄ sic est ius. d̄z stricte intelli
gi t̄ interpretari t̄ sic n̄ d̄z extēdi. facit q̄ habet. j.
de puile. c. sane. t̄ de reg. iu. q̄ a iure. li. vj. t̄ sufficit
q̄ aliqd̄ opef. facit q̄ dicitū fuit cū glo. fi. t̄ q̄ h̄f i
l. j. ff. ad munici. Et h̄ p̄cedit vbi agit de interpreta
tione faciēda cōtra p̄cedentē. qz tūc q̄ ad ip̄m cēsef
habere naturā b̄nficiū t̄ iō respectu iuris ip̄si p̄ce
dentis late interpretat̄ si ex b̄ alteri nō sit p̄iudiciuz
q̄ ip̄si p̄cedenti. facit q̄ dicitū fuit cū glo. fi. t̄ q̄ no.
p̄ Jo. an. i. c. olim tibi. j. de x̄bo. sig. Sc̄do casu q̄n
loq̄tur in b̄nficio p̄cesso p̄ p̄ncipē seu p̄ papā. t̄ tūc
aut est ambitiosum seu odiosū. aut est fauorabile
p̄mo casu stricte iutelligit̄ qz odia sūt restringēda.
d̄ re. iu. odia. li. vj. ff. d̄ li. t̄ posthu. l. cū q̄dā. Dicat̄
aut̄ ambitiosuz seu odiosum multiplici. p̄mo qz
forte est p̄ naturalē rōnē vel eq̄tatē vel tangit peri
lum aiarū. s̄. ti. pr. c. dudū. el. ij. ad fi. v̄n̄ disp̄sa
tio sup pluralitate b̄nficiozū alicui p̄cessa tanq̄z odi
osa restringit̄. facit etiā q̄ habet in tex. isto. ¶ **T**er
t̄ d̄z ambitiosū seu odiosū rōne q̄litanis p̄sonē p̄p̄
quaz iuri cōiter est odiosa vt p̄tingit in illegitimo
qz tales illegitimi exosi iuri sūt iō sit stricte interp̄ta
ti o. j. de fi. p̄. c. j. t̄. ij. in. vj. ¶ **T**er̄t̄o p̄t̄ d̄z am
bitiosum q̄n circa ius alteri est ip̄etratū. exēpluz
p̄t̄ ex his q̄ habet̄ in. l. ex facto. ff. d̄ vul. t̄ pu. vbi
olim cōcedebat̄ indulgētia p̄fi vt posset testari p̄
filio furioso vel mentecapto. hodie x̄o de iure cō
muni p̄cedit sibi p̄t̄as p̄ ip̄so testādū. vt. l. humani
tatis. C. de impu. t̄ al. substi. Sc̄do casu q̄n est fa
uorabile nec cōcernit incōmodū vel p̄iudiciū alte
rius q̄ ip̄si p̄cedētis t̄ tūc latissime interpretat̄. j. de
dona. cū dilecti. t̄ l. b̄nficiū. ff. de p̄sti. prin. t̄. j. de
x̄bo. sig. olim tibi. Quod dicit̄ hosti. p̄cedere eti
am si in aliq̄ derogat iuri. s̄ istud fm̄ do. An. p̄ce
dit si deroget iuri cōi p̄cernēti ip̄sū p̄cedētē al̄s stri
cte interpretat̄ si p̄cerneret p̄iudiciū tertij t̄ tūc trā
siret in naturā puilegiū. facit q̄ habet in. c. j. s̄. de
resc̄p. t̄ q̄ d̄z late debere interpretari intellige q̄
tuz x̄ba patiūtur t̄ nō vltra p̄ tex. istū t̄ p̄ id q̄ no.
in. c. olim tibi. Et h̄ac differētiā inter puilegiū t̄ be
neficiū etiā sentit glo. magna in. c. ij. s̄. eo. t̄ de mā
etiā p̄ legistat̄ in. l. b̄nficiū. ff. de p̄sti. prin. t̄ ad idē
etiā q̄ d̄z posse b̄nficiū eē ius t̄ in eē aliq̄ rōnē
vel eq̄tatē b̄n̄ facit q̄ h̄f in. l. p̄sperit. ff. q̄ t̄ a q̄. p̄z
q̄ interdū lex aliqd̄ disponit t̄ tamē habet in se cō
trariā eq̄tatē.

De auctoritate t̄ vsu pallij. Ricca.

¶ **T**isū est tractatūq̄ sup̄ de postulatōe t̄ electiōe
t̄ trāslatōe verū qz assūpti p̄ hos modos seu alter
eoz licitū ē vti pallio si h̄ habeat dignitas ad quā
q̄s assumit̄ iō restabat videre de aucte t̄ vsu ip̄si
pallij. iō ponit̄ h̄ ista rubrica. d̄ mā in decreti. c. di.
p̄ totū. t̄. xxv. q. ij. in galliarū. ¶ **S**up̄ hac rubrica
no. doc. q̄d est palliū. dic̄ q̄ ē insigne ornamētū ar
chiepi v̄l epi de corpe beati Petri assūptū. q̄re istō

ultimuz sic dicatur habes. s̄. de cle. significasti vbi
p̄ gl. Jo aut̄ de efo feci mētōez qz lz regl̄ palliū cō
petat archiep̄is t̄ supiorib̄ pura p̄marib̄ t̄ p̄fiar
chis. facit q̄ h̄f in. c. ceteros. xxj. di. t̄n̄ ex puilegio
sp̄ali p̄t̄ etiā cōpetere palliū efo. vt p̄t̄ in. c. cū in
iuuētute. j. de p̄sūp. s̄ de iure cōi sibi nō cōpetit. s̄
archiepi t̄ supiorib̄. ¶ **Q**ualis aut̄ sit forma h̄ pal
lij. patebit ex seq̄ntib̄. ¶ **S**c̄do tāgit Jo. an. q̄s ha
beat p̄cedere palliū. dic̄ q̄ q̄ttuoz p̄fiarche. de q̄b̄
j. de puile. antiq̄. h̄nt illud p̄cedere archiep̄is sibi s̄
iectis. Alijs p̄cedit papa. facit q̄ h̄f. j. e. c. nisl. t̄. s̄
d̄ cle. q̄d sicut. ad fi. ¶ **T**ertio adiutendū dic̄ q̄ scri
bi debeat istud nomē palliū p̄ e t̄ nō p̄ i. t̄ sic nō d̄z
dici palliū. ¶ **E**st̄ h̄z cū p̄p̄rie palleū ē dignitat̄ s̄ pal
liū ē honestat̄ q̄d etiā deferre p̄t̄ laic̄. j. d̄ homi.
suscepim̄. Et vtrūq̄ d̄z a palli grece latine x̄o mo
tu t̄ cōcussione. nā p̄simū mouet̄ palliū multonēs
p̄cunt̄ ministrādo. t̄ palliuz etiā mouet̄ sepī. ¶ **T**el
d̄z palliū a palleere t̄ a palleo palles qz p̄ ceteri h̄nt
vsū pallei d̄z deū diligēte ieiunijs t̄ vigilijs p̄ ceteri i
sistēdo. p̄p̄ q̄ q̄s pallid̄ effici p̄suevit. ¶ **Q**uarto tra
ctat Jo. an. d̄ forma pallij. t̄ dic̄ q̄ i eo ponit̄ q̄ttu
oz cruces nigre seu nigri coloris q̄ p̄ma est ahi pe
cus seu in pectore. sc̄da est sup̄ brachio sinistro. ter
tia retro. q̄rta sup̄ brachio dextro t̄ significat̄ dicte
cruces nigri coloris morificatōez vitioz q̄ d̄z esse
in palliato. t̄ sic vt ap̄lus dicere possit. mūd̄ m̄h̄l
crucif̄r̄ ē t̄ ego mūd̄o ad Gala. vlti. c. Alij dicunt̄
q̄ dicte q̄ttuoz cruces significat̄ q̄ttuoz affectōs car
nales. i. gaudiū dolorē spem t̄ timorē. ¶ **P**rima est
q̄ est ahi pect̄ significat̄ gaudiū. sc̄da q̄ ē a sinistris
significat̄ spem. tertia q̄ ē retro significat̄ dolorē.
q̄rta q̄ est a dextris significat̄ timorē t̄ iō opposito
mō ponit̄ vna p̄ alia. ¶ **T**el̄ qz h̄mōi affectōes ali
q̄n nimis excedūt t̄ tūc sūt potī affectōes. iō i pri
mis crucib̄ trib̄ ponit̄ tres ac̄ ad pugnādū t̄ p̄
mēdū seu ad denotādū q̄ rep̄mi d̄z affect̄ ne exce
dat. in q̄rta nō ponit̄ ac̄ qz p̄ illā significat̄ timorē
q̄ porrat̄ secū sociū aculei. t̄ sic h̄z suā picturā. ¶ **T**el̄
fm̄ alios p̄ma notat̄ gaudiū q̄ iō p̄ponit̄ ahi qz d̄z i
cedere leta facie. in sc̄da significat̄ dolorē etiā ex pte
sinistra qz in sinistris p̄det̄ oē malū. v̄n̄ appellam̄
malū sinistrū. p̄ tertia q̄ ē retro significat̄ timorē qz
illa nō videt̄ t̄ timorē q̄ nō videm̄. p̄ q̄rta que ē a
pte dextra significat̄ spes t̄ illa ē sine aculeo seu sine
acu ad denotādū q̄ q̄s d̄z maḡ sperare q̄ time
re. ¶ **T**el̄ h̄z alios p̄ ipsas cruces designat̄ q̄ttuoz x̄
tutes cardinales q̄ d̄sit eē in palliato. p̄ p̄mā q̄ ē ahi
pect̄ significat̄ iusticia vt sit semp̄ eis p̄ oculis. p̄ se
cūdā fortitudo p̄ adūsā iō ponit̄ a sinistr̄. p̄ tertia
q̄ ē retro designat̄ prudētia. p̄ quā p̄uidet̄ etiā p̄
ea q̄ nō videt̄. p̄ q̄rta q̄ ē a dextris designat̄ tp̄atia
t̄ qz ista non excedit̄ s̄ alias tp̄at̄ ideo caret aculeo
seu acu. Et sic residet̄ Jo. an. t̄ do. An. S̄z p̄ h̄ nō
clare h̄nt̄ formā illi pallij iō potes dicere vt colligi
p̄t̄ sal̄ ex sup̄dictis q̄ ē q̄dā albi seu pallei coloris
rotūda seu circularis seu q̄ claudif̄ ad modū circu
li vel coloria ex pte posteriori lz coloria extendant̄
circa collū s̄ palliū circa brachia q̄d h̄z q̄ttuoz cru
ces mō sup̄r̄ descripto t̄ ponit̄ sup̄ planetā t̄ d̄z eē ta
lit̄ stricte seu tal̄ ambit̄ q̄ nō descedat de brachijs.

Quoniam super. Intra quā
puicie sue archieps pallio vti pōt
extra eccliam non. h. d. In prima
ponit p̄sultatio. in sc̄da r̄sio. sc̄da
ibi q̄d ita. In ter. ibi p̄cessiona-
liter. i. in p̄cessionib⁹. Itē ibi vel alio mō puta p̄ ci-
miterijs p̄secrādis. ¶ No. p̄mo q̄ forma data i tra-
ditōe rei est fūda. facit q̄d habet in. l. in traditōi-
bus. C. de pactis. Itē no. de dictōe intra q̄ notat i-
trinscitatē ei⁹ cui apponit. facit q̄d habet. ff. de flu.
l. j. §. in fluminib⁹. ¶ Itē no. q̄ appellatōe ecclie in-
terdū cōprehēdunt ecclia cathedralis et nō solū ip-
sa ecclia s̄ etiā ecclesie toti⁹ ciuitatis diocesis et etiā
ecclie toti⁹ puicie. quōq̄ tñ stricti⁹ sumit appellatō
ecclie vt tāgūt h̄ in glo. ij. et facit q̄d habet in. c. ij. j.
ne pla. vi. suas. ¶ Itē no. q̄ insignia p̄ q̄ denotat iu-
risdictio vel p̄mentia nō videt posse portari seu
deferri ex limites iurisdicōis etiā in his que sūt vo-
luntarie iurisdicōis de q̄ tāgēt. j. e. ex tuarū. ¶ Itē
no. q̄ q̄ archieps exit eccliam non possit vti pal-
lio etiā in dieb⁹ alijs sibi p̄missis. vt no. j. e. cū sis.
et etiā p̄bat in ter. isto. ¶ Itē no. q̄ p̄cessionē de-
bent fieri ab archiepo cū indumētis archiep̄alib⁹.
¶ In glo. ij. ibi plenitudo. vel fm̄ Jo. an. denotat
et significat q̄ vtens pallio h̄ alas ligatas. q̄ non
pōt trāsire sine licētia pape. s̄. ni. pr. p̄ totuz. iō sup
vtrūq̄ brachiū extendit. ¶ In eadē glo. in fl. sup
plex. intra eccliam tñ vt h̄. et oportet etiā q̄ talis ec-
clesia sit in sua puincia vt hic etiā dicit. ¶ An autē
possit vti pallio in ecclia sue puicie si illa ecclia sit
exēpta. dic q̄ sic vt hodie est exp̄sum in de. ij. de p̄-
uile. ¶ An autē in tota puincia poterit vti pallio in
fra eccliam in dieb⁹ p̄missis. q̄dā dicūt q̄ nō s̄ soluz
in diocesi sua. vñ exponūt h̄ lram dū dicit puicie. i.
diocesis. sic als̄ p̄ diocesis ponit p̄ puincia. viij. q.
ij. epi. sed hosti. dicit lram intelligēdā vt iacet et sic
ex suā diocesi i q̄libz ecclia sue puicie potit vti pal-
lio. Quid autē si fiat de diocesi mētio i lris ad lites
vel de ecclia cathedrali an tñ cōprehēdat dic vt. s̄
d̄ rescrip. Radulphus. in lris x̄o ad b̄nficia dic vt
in. c. accepim⁹. j. de eta. et q̄li. cū ibi no. p̄ glo. et i. c.
p̄ illorū. j. de p̄ben. et e. n. q̄uis. li. vj.

Habec. Archieps alteri archiepo
palliu cōmodare nō pōt. h̄
dic. Et in p̄ma cōsultatio. in sc̄da r̄sio. se-
cūda ibi inq̄sitiō. ¶ No. q̄ palliu est q̄d p̄onale et
seq̄tur p̄sonā vsq̄ ad mortē. et iō d̄z cū pallio sepeli-
ri. Itē no. q̄ iura p̄sonalia nō p̄nt ad alios trāsferri
et p̄ p̄sis cōmodū facit q̄d habet in. l. p̄onale. ff.
so. ma. et. j. de regu. iur. p̄uilegiū. li. vj. ¶ Ultimo
no. q̄d dicitur est in sūmario videbat tñ p̄uz. q̄ ar-
chieps pōt inuitare aliū archiep̄m ad celebrandū
in p̄ria diocesi. vij. q. j. in. c. epi. et iō videbat q̄ p̄
quādā p̄sequētā possit etiā ei palliu accōmodare.
ar. j. de offi. del. prudētia s̄z p̄uz h̄ decidit p̄ rōez
lfe. et q̄ etiā possit inuitatus sine pallio celebrare. j.
c. c. si. et iō nō seq̄t q̄z possit inuitare ad celebra-
ndū q̄ p̄ h̄ possit palliu accōmodare. ¶ In gl. j. ibi.
cui⁹ est p̄rochia. de h̄ dic vt dicit in. c. ex tuaruz. h̄

allegato. ¶ In ea. gl. j. in fl. et de materia in regu-
la p̄uilegiū. j. de reg. iur. li. vj. et p̄ legistas in. l. q̄ p̄-
sonale. ff. so. ma. In gl. ij. in fl. nec debet etiā laic⁹
iuolui vestib⁹ v̄l ornam̄t p̄cios etiā nō sacrati vt p̄
l. d. §. funeri. possit etiā dici ad. c. nemo q̄ p̄hibet
tūc cū sepeliri cū vestib⁹ sui ordinis vt etiā fuit
consuetudo v̄lis ecclie. Et sic q̄d dicit glo. de vesti-
mentis sacerdotib⁹ h̄z etiā locū in alijs vestimē-
tis clericorū inferiorū a sacerdote. Contra eos qui
effodiūt sepulturā cā derobādi vestes ē statuta pe-
na sacrilegiū. vt habet in. l. parat. C. d̄ sepul. vio.
et in aucten. ibi etiā posita est statutu vt ante nouē
dies a die mortis defūcti nō debeat quis molesta-
ri ex p̄sona defūcti. Extra glo. dicit hic Jo. an. q̄
ibi quātū h̄z p̄hibet palliu accōmodari. debet in-
telligi q̄ cōmodare p̄ vtendo sed nō p̄ videndo
puta vt factor possit videre eū aliud faciēdo. Tan-
git etiā q̄d si archieps trāsferat ad aliū archiep̄a-
tuz cū nouū palliu debeat habere p̄ ecclia ad quā
trāsferet nec poterit vti priorū vt habes. s̄. de po-
stu. bone. el. ij. ad fi. Quid fiet tpe mortis. et dic q̄
debebit cū ambob⁹ sepeliri et poterit p̄mo poni p̄-
mū palliu et sc̄do sup illud poni sc̄dm. Alij x̄o dicit
runt q̄ corpus vestiet vltimo pallio. et primuz po-
net sup corp⁹ vel sub capite fm̄ Inno. et h̄ videtur
rōnabilius. hosti. et q̄d dicitur est de duob⁹ pallijs
idem erit dicendū si archieps ad plures ecclias
fuisse trāslat⁹ et sic plura pallia habuisset. Et nota
bene practicā q̄ p̄ eā videt q̄ primū palliu non re-
maneat in ecclia ad quā archieps primo fuit pro-
mor⁹ sed debeat secū ipsum portare licet illo a nō
debeat vti amplius sed nouo dato sibi pro ecclia
ad quā est translatus. glo tñ videt sententia p̄trariū
in dicto. c. bone. el. ij. ad finē. q̄ palliu primo datū
remaneat in prima ecclia. sed doc. hoc nō dicunt.
tene vt patet ex superius dictis.

In specialis. Per pallium
nitudo p̄ntificalis officij et nomen archie-
piscopale. h. d. Et primo deciso narrat factū. sc̄do
illud aggrauat. tertio cludit. sc̄da ibi sane. tertia
ibi tu §. ¶ In ter. ibi et ibi forte. decidit q̄ papa di-
cebat q̄ nisi fuisset dilectio quam habebat ad ipsū
acrit puniuisset ex eo q̄ dederat licentiā q̄ troian⁹
episcopus postq̄ trāsuerat ad ecclesiaz panormi-
tanā vt infra sequit se appellauit vt archiep̄iscopū
nam hoc facere nō debuit. vel dic vt decidit id q̄d
habet in. c. nisi. j. de offi. leg. quod est pars huius
¶ No. primo q̄ ante traditionē pallij non cōferet
per aliquē actum plenitudo p̄ntificalis officij nec
nomen pontificale seu archiep̄iscopale. et sic patet
q̄ aute pallij traditionem quis non debet appella-
ri archiep̄iscopus. Et ex hoc nota q̄ nomen se-
quitur post plenariuz officium et complementum
plenarie potestatis. Et per hoc videtur q̄ a nomi-
mine licituz sit arguere pro effectu quod videtur
procedere in nomine appellatiuo. facit quod nota
tur per legistas in. l. ij. §. appellata. ff. si cer. p̄ta.
et in. l. eum qui. ff. de verbo. signifi. sec⁹ in nomi-
ne proprio. quia imponitur ad beneplacitum. j.

fi. s. pe. ff. ad municip. et non per Bar. sup rubrica. ff. so. ma. et fac qd habet in. l. ad recognoscendos. C. d. inge. et manu. Adute tñ qz lz añ acceptōez pallij qd nō psequē nomē archiep̄i nec plenitudinē pōtiffical' officij. tñ p actū pfirmatōis recipit prātez q̄ ad illa q̄ sūt iurisditōis. s. d. elec. trāsmiffaz. et dictū fuit. s. c. j. qd̄ intellige saluo q̄ in maiorib' sicut est puocare p̄ciliū puinciale vt in. c. qd̄ sicut. s. p̄terea. s. de elec. et etiā p̄z in. d. c. trāsmiffaz. vbi excipiūt maiora seu maiores cāe. P̄tās aut̄ i his q̄ sūt ordīs demū habet post receptōez pallij. d. c. qd̄ sicut. s. p̄terea. et c. di. in. c. j. et s. n. p̄xi. p totū. Itē no. q̄ maleficiū p̄lati pōt et d̄z licite palliari et emēdari ne trāseat in exēplū p̄li vt scādālū euitet. intellige qd̄ iustū ē palliare dū tñ nō mētiat qz h̄ nō est licitum xxij. q. ij. p totū. palliare mētiendo dicēdo q̄ potestas fuerat sup h̄ a sede aplica data. cū vere nō cēt sed poterit h̄ mō palliare fm̄ Inno. qz in suis fmo nib' et excusatōib' poterit vti x̄bis duplicib' vt dicēdo q̄ q̄ eū rephēdūt nō viderūt sua puilegia et q̄ bñ cēt sup̄in' si specialiter reseruata pape sine specialī mādato p̄sumeret in his p̄ q̄ nō mētiat s̄ palli abit qd̄ fecit. et de istis x̄bis duplicib' q̄ ad aliā materiā etiā posuit spe. in. ti. d. aduo. s. iā nūc. i prin. Et ad p̄dicta fac qz bona simulatō approbat. quod me. cau. in. c. j. et saluator noster etiā finxit discipul' lōgi' ire qñ apparuit vt pegrin' p̄ resurrectōz. j. q. j. s. ex his. Itē no. q̄ vbi ex facto inferior' seq̄ potest p̄fussio ipius superior' ad verecundiā sbiecti eius infuenit culpa q̄ ledit suū honozez. Et ex h̄ potest no. illud vulgatū q̄ p̄mo caritas incipe d̄z a se. fac qd̄ habet. C. de fuit. et aq̄. l. p̄fess. p̄dōt notari etiā q̄ qd̄ d̄z et licite pōt honozē suuz alteri p̄ferre. facit. l. iulian'. ff. si qd̄ omif. cau. testa. In gl. j. similiter nec elect' ep̄s d̄z appellari ep̄s anteq̄ sit p̄secrat' vti p̄mor' in archiep̄m añ pallij receptionē licet sit cōsecrat' in ep̄m seu ad ordinē ep̄alem nō appellabit archiep̄s s̄ appellabit elect' et nō ep̄s. vt etiā no. gl. j. de reli. domi. i. c. j. In glo. fi. in fi. solue vt no. in p̄trariū p glo. et j. de reg. iur. locupletari. li. vj. Cōclusio est q̄ si qd̄ faciat aliqd̄ qd̄ tendit ad cōmōdū suū et facit illud p̄ncipaliter vt noceat h̄ nō est licitū et sic debent intelligi p̄traria. sec' si hoc faceret p̄ncipaliter p̄pter cōmōdū suū lz in p̄sequētiā ali' dānū patiat qz tñc h̄ est licituz dūmodo als iuridice fiat. h̄ patet. s. de elec. cuz ecclia vulerana. et. l. j. s. deniqz. ff. de aqua plu. ar.

Honozē Roman' pontifex. semp̄ vbiqz vtitur pallio. alij dō tantūmodo in suis ecclijs et cert' dieb' tātū. h̄ dic̄. Et duo sūt dicta q̄ patēt. fm̄ ibi. alij aut̄. et rō vtriusqz assignat vt p̄z ex littera. Itē no. q̄ sol' papa semp̄ vtit pallio i missaz solennijs in oī loco in q̄ p̄tingit eū celebrari. Itē no. q̄ palliū significat plenitudinē p̄tāt seu plenitudinē pōtiffical' officij vt p̄z. s. c. pr. Et sic no. q̄ vnū et idē alr significat i p̄sona vni' aliō i p̄sona alteri'. facit qd̄ h̄. j. d. sa. vn. c. j. et d̄ p̄sump. c. illd. Itē no. q̄ archiep̄i solū vtit pallio i ecclia p̄pria et i ecclijs sue p̄incē et solūmō cert' t̄pib'. Et q̄ sūt illa certa tē

pora seu illi dies t̄git h̄ glo. Itē no. q̄ dictio semper notat t̄ps. dictio vbiqz locuz. et de ista dictione semp̄ habet in. c. j. de resti. in inte. et ff. so. ma. l. j. in quib' p̄z q̄ etiā qñqz nō notat t̄ps. In glo. j. ibi de corpe beati p̄etri etiā in altari p̄secrato i honozē sancti p̄etri. vt no. p glo. de elec. significasti. In eadē glo. ibi trib' dieb'. hosti. dicit de q̄ttuor. et dicit Jo. an. q̄ ei plus videt credendū qz fuit palliat' ex eo archiep̄us licet postea fuit cardinal'. In eadē glo. in fi. no. bñ ex glo. quib' dieb' d̄z vti pōt vti archiep̄s pallio. vñ i alijs dieb' nō poterit nisi aliud habeat puilegiuz ecclie sue vel sibi cōmissū. In glo. ij. ibi cū cingulo. f. militari. In eadem gl. ibi. l. j. s. secus etiā i archiep̄o q̄ nō vtit pallio nisi in sua puincia vt hic p̄z. et j. c. p̄xi. Et q̄ sit rō diuersitatis ibi dicet. In eadē gl. ibi in scena. dicit scena loc' obūbratus cortinis in quo fiebant ludi ad placēdū p̄plo. vt t̄git gl. ij. in fi. ff. de his q̄ no. in fa. vel fm̄ Jo. an. scena erat loc' ad modum dom' cū pulpito vbi stabāt recitātes comedias et tragedias ad placēdū populo. Et forte certa veste vtebat in tali loco idē appellabat vestis scenica. vñ ex q̄litate vestis videt qd̄ habēs vsufructū illi' vestis nō vtaf nisi in scena. In eadē glo. in fi. Sol. q̄ ibi dicebat ex puilegio vel cōsuetudine cōpetere ius portandi insignia ex puiciā. h̄ aut̄ dicit q̄ iure cōi nō est licitū illū deferre ex puiciā. et id' non ob. Extra glo. dicit h̄ Jo. an. q̄ palliū d̄z fortit' et cum magna instātia et frequent' postulari. vt. c. di. cum p̄fca. nisi de ḡra aliud fiat. et de postu. p̄la. bone. el. ij. et de elec. significasti. Itē d̄z palliū peti infra tres mēses a die p̄secratōis. et si h̄ non fiat carebit cōmissa dignitate. c. di. c. j. Et feret̄ hec snia p̄ ip̄z p̄ papaz qz inferior' h̄ nō posset. iij. q. vj. accusat'. Et h̄ vera nisi fuerit ipeditus. qz tūc interdū etiā posset habere annū et vltra. vj. q. j. p̄stitutū. et. lxx. di. qm̄ qdem. sed cessante ipeditōe videt q̄ elapsis tribus mētib' a die cōsecratōis incurrat hāc penā et tenuerūt hic l̄ hug. et Jo. an. Nec ob. qd̄ habet d̄ trāsa. in. c. ij. i. d. s. neqz. vbi videt q̄ elapsis qñqz mētib' hāc penā patiat qd̄. respōdet q̄ ibi loquit in archiep̄o cui minus tempus def. p̄p̄t maius periculū q̄ versat in dignitate archiep̄ali. ar. c. quiescamus. xlij. di. Refert tñ Jo. an. q̄ alij dicūt q̄ nec etiā metropolitan' patiet hāc penā nisi demū elapsis qñqz mētib'. Et hāc p̄tē videt tenere hosti. dicit q̄ videt magis amari l̄re. et subdit etiā q̄ lz de rigore videt p̄cedere opi. l̄ hug. et Jo. an. tñ d̄ cōsuetudie si suaf. et sic pōt dici q̄ de p̄suetudie abijt iij. di. s. leges. Dicit etiā q̄ sufficit nūciū mutere infra quattuor mēses nec est necesse q̄ infra illos petat palliū vel se representet qz fm̄ eū quidā sūt tñ lōginqz q̄ si posset nūci' i p̄ma die p̄secratōis p̄stat' infra illud t̄ps ad sedē aplicā venire. et d̄ mā habet i. d. c. qm̄. c. di. et d̄ iure satl' videt p̄bari opi. l̄ hug. et Jo. an. lz vt dixi p' hosti. non fuer' Quid aut̄ si misit nūciū infra t̄ps et morit in via vel alit' infidelit' agit an sufficiat ad penā vitādū q̄ semel infra tres mēses nūciuz miserit. dicit q̄ nō imo ex q̄ scit ex illo t̄pe q̄ ad metropolitanū puenerit ipeditmentū mut-

tere debet q̄ cito cōmode poterit vel salteꝝ infra alios tres mēses a tpe noticie. facit q̄d h̄. s̄. de elec. cupiētes. §. ad h̄. r. c. si electio. li. vi. Et si interim impediatur secūdo tenet mittere tertiu eodē mō successiue. facit q̄d h̄. in. l. ij. §. si m̄. cū. §. se. ff. ad tertul.

Quid aut̄ debeat habere in mādati iste nūci⁹ q̄ mittit p̄ archiep̄m p̄ pallio. p̄uit h̄. Jo. an. ponendo vi. vl. vij. q̄ d̄z habere in mādati. de q̄b⁹ h̄ p̄ eū r̄ q̄ dixi. s̄. p̄cedūt de iure. §. de p̄suetudie curie fm̄ lhosti. elect⁹ nō h̄z petere palliū post p̄secratiōem s̄ p̄curator capli vel vn⁹ canonic⁹ noie electi. id̄ attēta tali consuetudine nō noceret ipsi electo si nō peteret palliū. d̄ q̄ hic p̄ Jo. an. r̄ tangit etiā do. An.

Archiep̄s ex suā puiciā pallio vti nō p̄t etiā s̄ h̄z p̄suetudo. h. d. In p̄ia pte p̄oif petitiō gratie continens motiuum petentis. secundo p̄nitur petitionis limitata ex auditio motiuum reprobas. sc̄da ibi licet. ¶ Ho. q̄ archiep̄iscopus nō p̄t vti pallio r̄ sic insigniis p̄eminētiā notātib⁹ ex suā puiciā. ¶ Ho. q̄ p̄suetudinē si p̄t induci vt archiep̄s ex puiciā vtaf pallio etiā si sit cōsuetudo generalis. ¶ Ho. q̄ d̄z p̄suetudo generalis que f̄uat in vna puincia. de q̄ in. c. cū dilect⁹. s̄. de p̄sue. ¶ Ho. q̄ p̄uilegio p̄t p̄cedi vt imminente necessitate ordinatiōis vel cōsecratiōis archiep̄s vtaf pallio ex puiciā. r̄ sic p̄t q̄ de iure cōi nō p̄t. Et ex h̄ h̄es etiā q̄ p̄t p̄t interdū p̄uilegiū q̄ p̄suetudo. ¶ Ho. q̄ p̄uilegiū d̄ v̄redo pallio ex puiciā intelligit si ille ad quē p̄tinet ecclia i q̄ vult vti p̄cedat h̄. q̄ q̄lit intelligat infra dicef. ¶ Et ex h̄ etiā nō. q̄ p̄uilegiū stricte intelligit r̄ interpretari d̄z q̄tenus t̄agit alteri⁹ p̄iudiciū r̄ id̄ talia p̄uilegia de q̄b⁹ loquit l̄ra intelligunt p̄cessa absq̄ p̄iudicio alteri⁹. facit q̄d dictuz fuit in. c. si. ti. pr. ¶ In gl. ij. ibi rōnale. q̄d aut̄ sit rōnale dicūt doc. q̄ est ornāmētū pontificale v̄ sacerdotale. d̄ q̄ habet i veteri testam̄to Exo. xxvij. r̄. nā erat p̄anus q̄drāgulari ad latitudinē palme h̄is. xij. lapides p̄ciosos infixos. r̄ in eo sc̄pta erāt h̄ verba. manifestatio est veritas. Alij d̄o dicūt q̄ erat ornāmētū rotundū positū in pectore vbi scriptū erat. manifestatio veritas. s̄ istud ornāmētūz hodie nō est in vsu. ¶ In eadē gl. ibi infula. p̄t intelligi ad l̄raz pur sonat v̄ poterit accipi infula p̄ mitra. nā illa poterit vti vbiq̄z etiā ex puiciā celebrādo missā. p̄ ea q̄ dicent. j. c. in. c. cū sis. r̄ q̄ nō. p̄ glo. de p̄ui. in. de. ij. in. fi. ¶ Et est rō diuersitatis q̄ r̄ his insigniis vtaf etiā ex puiciā r̄ nō pallio q̄z p̄ illā nō designat plenitudo officij. sicut p̄ palliūz. facit q̄d habet. s̄. c. nisi. ¶ In glo. iij. in. fi. forte voluit glo. q̄ aliud in p̄cōsule q̄ v̄t insigniis etiāz ex puiciā sibi decretā. aliud i archiep̄o. tū nō aliter assignauit rōnē diuersitatis. Bene dicebat Boff. q̄ illud p̄tigit in p̄cōsule rōne mittētis. nā mittit a p̄ncipe r̄ h̄z iurisditiōez volūtariā r̄ illā exercet ass̄q̄z veniat ad puiciā sibi decretā. l. j. ij. r̄. iij. ff. d̄ of. p̄cō. r̄ s̄lle p̄tigit in legato pape. q̄z etiā exercet iurisditiōez volūtariā r̄ v̄t etiā insigniis legationis ex puiciā sibi decretam. j. de offi. le. c. penul. hic aut̄ loq̄mur in archiep̄o q̄ nō mittit p̄ papā l̄z p̄fir-

met p̄ eū. Jo v̄t insigniis solū intra puiciā suā lhosti. d̄o dicebat q̄ i p̄cōsule r̄ s̄ibus si v̄taf insigniis sue dignitatis nulli sit p̄iudiciū. h̄ secus q̄z illud insigniū videt significare. i. q̄ loc⁹ in q̄ talia insignia portant subiaceat iurisditiōi insigniti. facit q̄d dixi in no. r̄ sic residet Jo. an. r̄ do. An. nec declarāt q̄re per insigniū magis alteri fiat p̄iudicium s̄ potes dicere q̄ istud insigniū daf vt infra certuz locū ip̄si insigniū vtaf. videt p̄ p̄sequēs q̄ denotat ret locū alteri⁹ puicie in quo v̄teret esse illi⁹ s̄biectōis. r̄ sic q̄dāmodo fieret alteri p̄iudiciū. id̄ illo si p̄t vti de iure cōi ex puiciāz. vel potes dicere q̄ istud cōtingit ex eo q̄z exp̄sse sit limitata p̄cessio vt intra puiciā suā seu ecclesias sue puicie vtaf. et ideo merito nō p̄t vti ex puiciā q̄z excederet limites p̄cessionis sibi facte q̄d esse nō d̄z cū limitata cōcessio limitatū debeat parere effectū. j. de offi. deleg. p. r̄. g. r̄. s̄. de rescrip. cū dilecta. r̄. l. in agris limitat. ff. de acq. re. do. s̄ in p̄cōsule si rep̄it limitata p̄cessio insigniōz. nā illis v̄t q̄ ad voluntariāz iurisditiōez ex puiciā. ¶ In gl. p̄sue. in. fi. nota bene gl. q̄ videt velle q̄ palliū cōcessū pro p̄ma ecclesia remaneat in illa si archiep̄s trāfferat ad aliaz. r̄ idē videt voluisse gl. i. c. bone ad. fi. el. ij. s̄. d̄ post. S̄z p̄iū tenent doc. in. c. ij. s̄. e. r̄ ibi dixi. v̄t dū gl. dicit q̄ nō trāfferet quātū ad vsū s̄ bene portabat illud secū vt cū illo sepeliret fm̄ formā quā dixi i. d. c. ij. ¶ In glo. indulgem⁹ in. fi. sentit glo. q̄ vbi inuitat ep̄s vel archiep̄s iu aliena dioc. vel puincia q̄ de iure cōi possit p̄dicare r̄ celebrare diuina. S̄z p̄iū videt velle h̄ l̄ra que videt velle q̄ req̄rat p̄uilegiū pape. s̄ forte gl. h̄ voluit sentire opi. q̄rundam q̄ voluerūt q̄ q̄ archiep̄s inuitat in aliena puincia q̄ de iure cōi possit celebrare r̄ vti pallio. Et h̄ q̄ solū vult celebrare. s̄ si vellet ordinare clericos suos vel p̄secrare suffraganeos suos tūc nō posset sine indulgentia vel p̄uilegio pape. r̄ ideo fm̄ eos d̄bū indulgem⁹ h̄ stabit p̄prie r̄ improprie q̄ solū vult celebrare. nā tūc sufficit q̄ accedat cōsensus illi⁹ ad quē spectat ecclia in q̄ celebrat. nam de iure cōi poterit tūc celebrare. Et h̄ respectu deberet exponi indulgem⁹. i. indulgē esse ostēdim⁹. s̄ vbi in ecclia celebraret ordinādo clericos vel consecrādo suffraganeos tūc necia est indulgētia pape q̄z si suffic tūc p̄sensus illi⁹ ad quēz spectat ecclia i q̄ vult celebrare. r̄ id̄ tūc h̄ respectu d̄bū indulgem⁹ stabit p̄prie. r̄ sic voluit isti q̄ si possit ep̄s i aliena dioc. ordiare suos clericos d̄ licētia v̄ p̄sensu dioc. loci. r̄ istā opi. tenuit Ba. de alber. r̄ Phillip⁹. r̄ assignat rōez q̄z diocesan⁹ loci si possit alios ordiare v̄ iudicare ex q̄ si s̄b̄diti. r̄. q. ij. c. j. r̄. ij. §. de illis si poterit dare licētia ep̄o illoz vt illos ordiet i dioc. ip̄i d̄at licētia. S̄z certe ista opi. videt eē p̄ tex. in q̄tū h̄ opinio vult q̄ sine p̄uilegio possit archiep̄s ex puiciā vti pallio inueniēte p̄sensu illi⁹ ad quem spectat ecclia i q̄ vult vti. nā violat l̄raz r̄ impropriet illā q̄ ad d̄bū indulgem⁹. vt p̄t ex sup̄dictis. Sic nō videt vera in q̄tū vult q̄ ep̄s si possit ordiare clericos suos ex. dioc. loci. H̄a imo videt q̄ d̄ iure cōi h̄ pos sit ex eo q̄ ep̄s inuitat in aliena diocesi p̄t de p̄sen

su epi siue dio. ipsi iuratis in dio. vt p3 ex his que habent. ix. q. ij. c. j. r. iij. r. c. cum inuitati vbi p3 qd pmissu illi pot seditos ipsi pmutatis ordinare r iudicare r sic multo magis dz posse suos p prios clericos iudicare et ordinare in dio. aliena d cōsensu ipsi diocefani cū i casu pcedēti infueniat duplex gratia. s. cōcessio respectu loci r cōcessio respectu psonarū q ordinat q nō sūt sediti ordiat. s. co casu q eps p prios clericos ordinar vel iudicat in dio. aliena vel de p sensu ipsi diocefani tūc infuenit vna sola gra seu pcessio q id dz posse fieri. r hoc etiā cōit tenet vt p3 ex his q no. j. de of. leg. nouit. r de of. ordi. vltimigates li. vj. r iō q ad h nō redit licētia pape dūmō nō vteret pallio p iura pall. Et p p dīca videt q si solūmō archieps velit celebrare cū pallio in aliena puincia nō poterit vt pallio sine licētia pape. r si infuenit p sensus illi ad quez spectat ecclia in q velit celebrare. r istud etiam pcedit mto fori nō velle celebrare ordinādo clericos vel psecrādo suffraganeū. nā talia nō dz facere archieps sine pallio. s. d. elec. qd sicut. s. pterea. Eps tū q nō esset archieps posset ordinare suos in aliena dio. etiā de iure cōi si infueniat cōsensus diocefani loci. Et ad p dīca facit qd no. gl. in de. ij. de priui. Et qd dixi posse ordinari p epm vel iudicari clericos suos in diocesi aliena de p sensu diocefani intellige si in h etiā consentiāt ipsi clerici alio sec° saluo casu de. q. uis. de fo. cōpe. q loqf in epō expulso. Et p p dīca p3 q ex q ad h vt archieps i alta puincia posset vt pallio. de q in lsa tria requirunt videlicet puilegiū. Itē pmissio ei ad quez spectat ecclia in q vult vt. Itē tertio q altera de causis hic exp̄sis infueniat. vñ altero p dīcoz deficiēte non poterit vt pallio. qz vba puilegiū diligēt sūt seruanda vt. j. de priui. porro. Quis autē si ille q habeat p sentire vt possit vt pallio. dicūt illi q tenent q de iure cōi possit vt pallio celebrādo si nō ordinet clericos. aut psecrat suffraganeos r sic solūmō celebrat missay solēnia interueniēte p sensu illi ad quez spectat ecclia i q celebrat q necessaria erit licētia nedū diocefani loci. s. etiā archiepi illi puincie qz illi archiepo pprie videt p iudicari q hz vsuz pallij i illa puincia vbi tū habet indulgētiā sufficeret licētia diocefani q sola alio nō sufficeret etiā si ipse diocefanus eēt palliat° saluo nisi eēt exēpt° r hoc qz palliū ē signū p̄latōis. vt. s. c. pxi. S3 vt dixi ista opinio nō est vera qz de iure cōi nullo casu pot vt pallio in aliena puincia iō semp requirit indulgētia illius ad que ecclia spectat iure metropolitanano vel alit q ad vsū pallij. ar. corū q hñf in fi. in. c. cuz null° de tē. or. i. vj. Et sic nō sufficeret licētia diocefani palliati. r forte etiā nō sufficeret q sit palliat° nisi forte eēt exēpt°. qz ali° etiāz archiepus pot ibi vt pallio r sic de vtriusqz p iudicio agi videt. r sic cōsequēt vtriusqz licētia requireret. ar. j. de reg. iur. qd oēs tāgit. li. vj. p dīca aut indicunt in ar. ad q. p dīcatorū r minoz q hz sit puilegiuz sup p̄fessionib° audiēdis requirit tū etiā licētia prochiatis sacerdoti. s. dic vt h hodie in. c. dudū de sepul. vbi dicitur. s. iij. Et sic tractat h Jo. an. an archieps

de q in lsa r superscriptōne possit hodie vt pallio fm indulgētiā h possit. r pcludit inspiciēda verba puilegiū quia si fuit reale r sic pcessum ecclie r dignitati extenderetur ad successorem nisi appareat reuocatū. Si vero fuerit personale tūc non posset hodie vt h puilegio archieps cōpostellan° p id qd h de reg. iur. puilegiū in. vj. Si aut vba eēt dubia recurrēdū eēt ad no. j. de of. dele. qm abbas. qz inspiciēdū esset an puilegiū cōcederet p̄sone an dignitati vt ibi p3. r etiāz no. p Jo. an. in dicta regula puilegiū in mercurialibus.

Cum sit. In quilibet ecclia sue puincie pot archieps vt pallio h. d. in pma decisa p̄sultatio. in scōa r̄sio ibi vbi cūqz. Et aduerte qz forte aliq inter p̄tabat p puicias ecclias intelligi debere solū de cathedralibus. qd remouet ista decre. dicēs q in quilibet ecclia puincie. r sic etiā si nō sit cathedralis qz poterit archieps celebrās vt pallio i dieb° pmissis. r ex hoc potes colligere casū in decre. Ho. pmo q archieps pot vt pallio in quilibet ecclia sue puincie etiāz si nō sit cathedralis cū lsa indistincte loqf. r sic indistincte dz intelligi ar. j. de priui. qz circa. Ho. q archieps demū pot vt pallio qn celebrat missay. r in dieb° solēnib° de qd dicitur fuit p gl. s. e. ad honozē. Et no. etiā qd significet palliū i archiepo. facit qd h. s. e. nisi. r in pall. c. ad honozē. In gl. j. ibi. s. qd dicit r. r p hac pma so. facit qz nō ē absolutū q vltis dispositio restringit rōne sbiecte mae vt le. et no. in. l. j. C. de sa. san. ec. In ea. gl. ibi. vt dio. Ho. bñ q videt velle glo. q sufficiat licētia diocefani in cuius diocesi archieps eēt puincia viretute puilegiū vult celebrare r vt pallio. et sic videt velle q nō requirat demū licētia archiepi vt celebrat de q dixi in. c. pcedēti. Itā videt p ea q ibi dicta fuerūt q hec glo. nō pcedat. Cū potes pcludere q si in aliq ecclia parochiali alteri puincie vellet celebrare si ipse sacerdos prochiatis nō p̄dicat videt q ad eius p̄iudiciū possit. facit qd habet in. l. diu. ff. de fui. ru. p̄di. r qd dz in. c. se. vñ ipō p̄dicēte nō posset ibi celebrare cū pallio. nā etiā non sufficit licētia diocefani loci. Et h claz si diocefano talis nō sit palliat° ex puilegio ap̄lico qz nō solū agit de ei° p̄iudicio s de p̄iudicio archiepi qz vsū pallij hz i tota puincia. r iō requireret licētia ipsi archiepi i c. puincia ipse vult celebrare. r illa sufficeret si eps nō ē palliat° r nō p̄dicaret ipse vt sacerdos prochiatis. s. si esset palliat° tūc videt requiri licētia ipsi archiepi nec sufficeret licētia soli diocefani absqz licētia archiepi licet eēt palliat° p ea q dixi. s. c. pxi. Saluo nisi fm aliqz tal diocefano palliat° eēt exēpt°. qz tunc sufficeret licētia ipsi diocefani absqz licētia archiepi r istud videt se q Inno. r idē Jo. an. vt tetigi etiā. s. c. pxi. S3 forte posset dici p̄iudicari p ea q hñf i de. archiepo d pui. vbi archieps pot vt pallio etiā i loco exēpto suc puincie nisi restringas illud pcedē qn tal loc° exēpt° nō haberet p̄latū r h mō intelligēdo posset saluari opinio Inno. r Jo. an. rē.

Quianos. Sine pallio et sandaliis pot archieps celebrare

renūciationis. et ideo nō excludit quē a petitione respectu iurī post renūciationem et iuramentū creati seu q̄siti. et iō renūciās et iurās nō petere bñficiū s̄i excludit si postea acceptet et petat illud p̄textu noui iuris q̄siti post iuramentū ex dispositōe capli vel pape vel vtriusq̄. Et nō. q̄ istud etiam procedit si in renūciatōe vel iuramento apponit aliq̄ dicitio respiciēs futurū t̄ps. puta si p̄mittat vel iuret de nō petēdo vltērī ex cā s̄sistēte de p̄siti fm t̄ps renūciatōis. facit q̄d habet in. l. q̄d seru. ff. de cōdi. ob cau. et q̄d plene nō. Bar. i. l. q̄d romē. s̄. duo fratres ff. de. x. obli. ¶ Ho. ar. p̄ opi. q̄ h̄z q̄ p̄tās p̄ferēdi p̄ticularia bñficia i ecclia collegiata spectet ad collegiū ecclie de q̄ in. c. cū ecclia vultēra. s̄. de ele. ¶ Ho. q̄ ex inuestitura bñficiū videt transferri q̄si possessio ip̄ius bñficiū vt h̄ videt colligi inquārū h̄ papa mādāt istuz q̄ fuerat inuestitus q̄ faciāt gaudere q̄si possessione ip̄i bñficiū. Et sic apte inuit q̄ habeat q̄si possessionē. de q̄ an videlicet ex inuestitura trāsserat possessio p̄sueuit dici in. c. trāsmisfam. s̄. de ele. et facit q̄d nō. j. de insti. auctē. et. s̄. b̄ p̄sue. c. ij. ¶ Ultio nō. q̄ q̄s si v̄ pacifice possidēt bñficiū sup̄ q̄ patit p̄trouersā iudicialē vt h̄ videt inui circa si. iūcto p̄n. et sic facit i ar. q̄ p̄ p̄trouersā iudiciali dari debeat interdictū v̄i possidetis. d̄ q̄ p̄ Bar. in. l. si p̄us. ff. de ope. noui nū. et p̄ do. An. j. de resti. spo. in. c. audita. ¶ In gl. j. in p̄n. h̄ glo. facta est timore p̄rij. c. si x̄o. de iureiu. et eo. ti. cū cōtingat. de resti. spo. accepta. in q̄b̄ p̄t̄ iuramentū esse seruādū et nō debere audiri iurātē veniētem p̄ suū iuramentū. s̄ glo. voluit soluere istud p̄riuz q̄ h̄ nō veniebat p̄tra iuramentū ex eo qz nō repetebat bñficiū ex cā s̄sistēte fm t̄ps renūciatōis et iuramentū. s̄ volebat repetē ex cā nouit supueniēte post iuramentū et renūciationē. et si ex iure nouit postea q̄ sito ad q̄d nō extēdebat iuramentū qz simplr renūciauerat bñficio et iurauerat si repete q̄ iuramentum in dubio restringit ad cāz subsistentē fm t̄ps renūciatōis et iuramentū. facit q̄d habet i. l. si de certa. C. de trāsfac. nō aut ad ius q̄rendū in futurū ex noua cā si forte iterū eligeret p̄ id q̄d habet i. c. ad audientā. j. q̄d me. cau. et. c. cleric. j. de iureiur. et facit q̄d nō. p̄ gl. et doc. in. d. l. f. de certa. et iō nō h̄z obstare iuramentū si vellet agere ex iure nouit q̄sito. si istud fuerit q̄siti ex dispositōe capli siue pape siue vtriusq̄ qz vbi est eadē rō et p̄sequēs idē ius ar. c. ij. s̄. de trāsta. et. s̄. de p̄sti. trāslato. ¶ Rec. ob. iste tex. q̄ videt velle q̄ ad h̄ vt h̄ possit repete bñficiū duo debeāt p̄currere. videlicet q̄ sit receptus auctē pape et de p̄sensu maioris ptis capli et sic videt q̄ req̄rat ius q̄siti esse ab vtroq̄ et nō suffic ab altero tm̄ q̄sitiuz. qz potes dicē q̄ istud fuit ex eo qz forte se astrinxit ad vtrūq̄ p̄bandū. ar. eoz q̄ h̄sif j. de p̄ba. l. z cām. als suffecisset p̄bare ius q̄siti ab altero eoz. et si a papa vel a caplo. vel forte p̄r̄ dicit q̄ illud fuit ex eo. qz forma resp̄ti papalis quo mādabat istū recipi in canonicū et assignari sibi bñficiū. s̄. si ad illud caderet p̄sensus capli. facit q̄d habet in. c. si p̄ te. de resp̄. in. vj. v̄i p̄r̄ dicit q̄ iste Petrus renūciauit omni iuri q̄d habebat i bñficio

vel ad bñficiū. et iuravit ip̄s de caplo nō repete bñficiū. demū postea ipetrauit a papa q̄ recipet i canonicū si ad id accedēt p̄sensus capli. v̄i postea qz maior p̄ capli p̄sensit et p̄ p̄ns p̄ maiori pte resp̄sentat. l. q̄d maior. ff. ad municip. s̄. de elec. qz papa fuit recepr̄ et inuestit̄ de bñficio. v̄z qz minor p̄s dicebat et opponebat de iuramento habuit iterato recursuz ad papā q̄ i ei⁹ fauorē dedit lras ad iudices de q̄b̄ h̄ in sup̄sc̄ptōne. et mādauit eis vt d̄z in lra. Et lec. gl. plana est. Inno. x̄o alit̄ soluebat p̄riū dicēs q̄ iste Petrus post renūciationē et iuramentū fuit a maiori pte capli clecr̄ et p̄sequens ab ip̄s canonicis q̄ potuerūt remittere iuramentū sibi p̄stitū p̄ dicituz Petrū ad eoz vtilitatē et absolue illū. facit q̄d le. et nō. in. c. j. j. de sp̄o. iō merito fuit auditus repetēs bñficiū nō obstāt iuramento. et si militer dicit q̄ non obstabit iuramentū si postea ex mādato pape reciperetur quasi iuramentū non extendat ad casū q̄si papa puidet. ar. l. ex facto. ff. de vulga. et pu. et certe illa. l. modicuz facit vt patere p̄t̄ illā intuētī. Et p̄ h̄ dicitū facere videt q̄d habet. s̄. de rescrip. p̄stitut. vbi papa nō videt velle in dubio tollere iuramentū. v̄i finalit̄ dicit h̄ dicitū debē itelligi q̄si papa habuit noticiā iuramentū et cā s̄sistēte disp̄saut p̄ iuramentū seu noticiā iuramentū i. d. c. p̄stitut. ¶ Ul̄ ē si nō infuenisset iusta cā disp̄sadi p̄ iuramentū q̄ tūc si eēt ei p̄sulēdū q̄ venir̄ p̄ iuramentū q̄d q̄ ad deū ligasset ip̄m iurātē et ligatur̄ teneret. facit q̄d nō. in. c. nō ē. j. de v̄oio. et sic vult Inno. q̄ p̄ iuramentū nō possit papa dispensare cā nō subsistēte adeo q̄ in foro p̄scie nō erit tūc tutus talis disp̄sati si veniat p̄ iuramentū q̄d tene menti. et idē voluit glo. in. d. c. nō ē. facit etiā q̄d nō. v̄i. q. j. scias. et. j. q. v̄i. s̄. nisi rigor. et. s̄. necessitas. cū. s̄. fe. et. j. d̄ iureiu. quāto. et. xv. q. vj. c. auctē. et. lxxxv di. c. florētini. Et nō. etiā q̄ istud videt etiā in mā bñficiali vt h̄ p̄t̄ iūcto dicitō Inno. in alia mā videtur eē magi clarū q̄ q̄ ad forū p̄scientie nō possit fieri dispensatio sine cā p̄ iuramentū. de q̄ dicit in. d. c. quāto ¶ Adūte t̄i q̄ vt dicit do. An. q̄ in foro cōtēioso in dubio cā p̄sumet si appareat de disp̄satione pape. ar. j. eo. in p̄ntia. et. j. de re iudi. c. sicut et facit q̄d nō. l. y. in illi l. l. si. C. si p̄ ius vel v̄i. pu. Et iō in foro p̄tēioso nō posset argui de piurio disp̄sati h̄z alit̄ nō appareat de cā disp̄satiōis q̄d etiāz tene mēti. et p̄ p̄dicta habes solutiōes ad p̄riū Inno. sed hostiē. tenet intellectum glo. Tu potes dicere vt etiā in effectu voluit sentire do. An. q̄ solutio glo. p̄cedat q̄si iuravit simplr nō repete. s̄ q̄si iurasset nō repete etiā occasione iuris q̄rēdi in futurū tūc posset p̄cedē so. et intellect⁹ Inno. ¶ Et p̄dicta faciūt ad. q. si aliq̄s fecit pacē alicui et p̄misit eū nō offendere sub certa pena q̄ talis p̄missio referat̄ et restringat̄ ad casū offendēdi rōne inimicitie p̄ntis vel p̄terite. nō aut si ex post facto inimicitia infurgat ex noua cā. et h̄ tenuit Bar. i. l. aut facta. s̄. cā. ff. d̄ penis. Facit etiā iste tex. ad. q. si scholaris licēnat̄ iurauerit nō recipere p̄uētū alibi q̄ i loco vbi est examinat⁹ possit de nouo facere se examinari in alio studio et p̄textu noue licētie recipiat

ibi doctoratus qd p h nō sit piurus. qz ex noua cā af
sumit ibi doctoratū qd est no. fm do. An. Faciunt
autē pdicta ad. q. si aliqs renūciat omi iuri qd ha
beat vel habere spat aut habere pōt in tali re. an
h renūciatio trahat ad ius postea d futuro supue
niēs. Hāz videt q nō nisi ius supueniēs supuenit
ex cā uel spe supueniēte tpe renūciatōis. fac qd hf
i. l. qd seru. ff. de pdi. ob cau. qd hf in. l. j. r. ij. ff. d
sta. li. r qd no. Bar. i. l. q rome. s. duo fces. maxi. l
v. r. vj. q. ff. d. xbo. obli. Ultio adūte q iqrū dixi
s. q si aliqs iurat nō repetē bñficiū r occasiōe iuri
qrēdi sibi in postez q talis renūciatio hz sibi noce
re p tale iuramētū nisi relaxet p illū cui fuit pstruz
vlp papā. an h simplr vel indistincte pcedat. r cō
cludit q tale iuramētū hz sibi nocere nisi necessitas
aliud suaderet ecclie. vt qz ali nō reperiret idone
us nisi ipē. Lū tale iuramētū nō ligaret in dicto ca
su. nec in dubio ad dictū casū trahet. r si expsse vo
luisse trahi cēseret illicitū. r sic nō obligatorius vt
voluit gl. i. c. florētinū. lxxv. dl. r ibi etiā p Archi.
sup gl. vbi cōcludit tale iuramētū ligare qn ali re
pif idone. als sec. eo tñ casu q ligat sufficit q rela
ket p caplm cui sit pstruz vel p papā vt. s. dixi post
Inn. q etiā pū qd formau i pn. gl. soluebat alijs
duob modis si sup tactis vicz q h iuramētū nō p
iudicabat qz erat pstruz p spoliatoez. sec. si an vt i
pūis. Sz certe vt ipē dicit iuramētū spōte pstruz eti
az post spoliatoez dz seruari p ea q hñt in. c. vnc
rabilē. de elec. Nec ob. c. sollicitē. de resti. spo. qz il
lud intelligit q ad possessoriū recuperande. qz tale
iuramētū pstruz post spoliatoez nō videt respice
re possessoriū s solū petitoriū vt ibi plene psueuit
no. r facit qd dicef. j. e. sup h. Cū etiā dabat aliaz
solutionē qz h iuramētū nō nocebat qz pstruz fuit
corā iudice nō suo. facit qd hf. j. e. admonet. s ista
sol. etiā sibi nō placet qz tale iuramētū spōte pstruz
obligaret donec fieret absolutio p ea q hñt in pdi
cto. c. venerabilē. iō tene mēti qd sup dicit cū gl. r
post Inno. intelligēdo dictū Inno. put superius
dixi sup glo.

Transmissa. Qui renūciat bñ
ficio suo tacite vl
expsse illud repetere nō pōt. h. d. In pma
ponit ptis qrela. In scda puidet. scda ibi vey qm
In textu ibi indulgeri nō tñ forte put h fuit ha
bit dar. s p ea dñ accessit ad monasteriū recupa
ta sic sanitate. Itē ibi cōplēdū votū. i. desiderū
vel ppositū qz re xa nullū votū fecerat vt patebit
in gl. ij. Itē ibi a ceperano. i. ab hoib d ceperano
seu illi loci. r sic ponit pñēs p pte. facit qd hf i
l. ciuitas. ff. si cer. pe. Ho. q ille q ad sui petitoez
licētiar trāst ad ecclia aliā videt pdere ius qd ha
bebat i pma. Ho. qex qūitate inherēti aliqñ cer ti
ficaf psona vt colligit h dñ dicit Petrus rube. fac
qd plene no. p Bar. in. l. demōstratio. s. qd aut. ff
de pdi. r demō. sicut etiā alibi certificaf ex singula
ritate nois vt voluit gl. i. l. hac psulissima. C. q te
sta. fa. po. dū posuit exēpluz de Gallopresso q fuit
bidell. Ho. r possit poni exēplū i Lerbaro bidel
lo. Ho. q corpis infirmitas nō videt ipedire actū

voti vel pffessionis. r sic videt q valeat votū emif
sum in infirmitate sicut etiā valet alius act dūmō
infirmitas nō fir tāta q excludit sanitatē r discreti
onē mētis als sec. j. d. succes. ab intef. c. fi. Ho. q
p petitoez habit monachalts qd videt tacite voue
re de intrādo religionē. s p tene lz do. An. h trāse
at videt h vey p ea q tetigi i ter. r q dicent cū gl. ij.
r p h etiā h videt pcedere aliū nōbile qd ipē h col
ligit vicz qd notat q p votū simplex si qd igrediat
monasteriū r morā ibi aliquā pbat non videt pfi
teri nisi ali ncedat. nā istud nō pbat h intelligē
do q nō incessit votū simplex. Et etiā videt p no.
p hosti. in. c. rursus. j. q de. vel vo. facit qd dicam
sup gl. ij. Ho. q p receptōez collatorū ecclie secu
lariū qd videt renūciare bñficio seculari cui bona
ptulerat. Et ex h no. q sicut bona pñt accedere p
sone in ingressu monasterij q pñt postea repeti qñ
ab ecclia recedif fm no. ple. j. de de. pū. c. qd a te.
Sic etiā videt q bona q cleric ecclie seculari ptulit
tpe q ecclia fuit bñficiat pōt repetere eo receden
te ab ecclia r trāseunte ad aliā qd est notādū hz do.
An. qz de facili alibi non inuenit. Ho. q late sū
pro vocabulo pōt dici mñimoniū esse inter bñficia
tum r eccliam in q est bñficiatus r ab illo dissoluit
qn renūciat ipi bñficio vt h videt colligi. Ho. q ad
caplm r planū videt spectare collatio bñficiozū i ec
clesia inferiori a cathedrali. de q i. c. cū ecclia vulte
rana. de elec. Ho. q verba hortatiua nō inducūt
necessitatē. de q p legistas in. l. sepe. ff. de of. pñ.
Ho. q puar r postea nouit recept non recuperat p
ma iura nec trahit receptio retro vt reintegret ad
ius pristinū. facit qd habet in. l. ij. s. j. ff. de decur.
vbi etiā pū qz relegat ad tps q erat de numero
decurionū post tps nō recuperat primū locū. tñ ifec
est in simplici puato ad tps vt ibi pū. In gl. i. i. fi.
dicit Jo. an. q in Apulia pbyteri seculares appel
lant abbates. r similit in hyspania r Cathalonia.
r per ea q dixi in glo. pū q nō hz obstare pñ. si di
catur q iste ipe. videbat esse monachus ex q dice
bat se bñficiatū in ecclia in q erat abbas. r sic vide
tur q nō possit repetē bñficiū quia monachus nō
pōt habere ppriū. xij. q. j. c. nolo. r. c. non dicatis.
r facit qd habet. j. de sta. mo. cū ad monasterium.
circa fi. In glo. votū ibi smittere pponebat. r
sic non fuit h votū etiā simplex. als debuisset cogi
ad obfuādū votū. vt in. c. r si christ. j. de iureiur.
r facit qd habet in. c. rursus. j. qui de. vel vo. r iō
nō debuisset recipi aliq mō in ista ecclia de cepera
no q erat seclariū etiā si spōte plat r clici noluisse
psentire. Ho ob. iste tex qz dz exponi dñ dic votū
id est desiderū vl ppositū. vt dixi i lfa. nō aut stat
pprie per id qd. s. dixi. r quia etiā hosti. in. c. insi
nuate. r. c. rursus. qui. de. vel vo. videt velle q sus
ceptio habitus nouicioz facta post votū simplicif
inducat pffessionē r ideo nō esset mirū si hoc casu
nullo modo debet audiri cū isto habitu nouicioz
inducat pffessio ante annū. si aut post annū iduca
tur recurrēdū est ad ea q habent in. c. j. de regula.
in. vj. r in de. eos qui. eo. ti. Si aut aliqs recipiat
habitū pffessorū r qui cōsueuit tātū dari pffessis tñ

aliū nō facit p̄fessionē tūc recurre ad tex. l. c. p̄stitu-
tionē. de regula. in. vj. vbi est exp̄ssuz q̄ p̄ h̄ an̄ tri-
duū nō obligat̄ religioni. s̄ si sciens per tridūū ta-
lem habitū detulit obligat̄ religioni in genere ita
q̄ non p̄t̄ amplius ad seculū redire tñ nō obligat̄
in specie illi religioni cui⁹ est habitus. z iō sufficiet
q̄ intret aliquā religionē cōprobata. ¶ In gl. si. ibi
iure poli. i. de eq̄tate. z q̄ sequit̄ infra de iure fori
expone. i. de iuris rigore. sequēs so. tendit̄ q̄si ad
eundē effectū. tertia so. est in se bona. ¶ Aduerte
etiā q̄ posset induci q̄. c. intelligit̄ p̄ferre sub p̄diti-
one si tibi remaneat. ar. hui⁹ tex. ex q̄ tpe introitus
in eccliam ip̄e p̄tulit. facit q̄d habet̄ in. c. q̄d a te. j.
alle. z sic p̄t̄ dici q̄ q̄dāmō illa cōtulit accessorie ad
p̄sonā. vt h̄ t̄git do. Anto. de q̄ etiā pleni⁹ p̄ cū in
p̄alle. c. q̄d a te. ¶ Tel p̄t̄ dici fm̄ Jo. an. q̄ fuerunt
collata cā mort̄. z locū h̄eat penitētia vt. l. cā mor-
tis. ff. de do. cau. mor. ¶ Ultio aduerte ex gl. vide-
tur ob̄stare huic tex. in quātū vult q̄ iste p̄de. non
possit repetere b̄nificiū. ¶ Naz videt̄ oppositū ex q̄ nō
fuit p̄fessus s̄ tñ fuit in p̄batōe p̄ ea q̄ h̄nt̄ in. c. b̄n-
ficiū. de regu. in. vj. S̄ p̄t̄ respōderi q̄ ibi loquit̄
q̄ nō interuenit renūciatio exp̄ssa. nec alius act⁹
intercessit ex q̄ surgat volūtas renūciandi. naz tñc
non vacabit b̄nificiū. z ideo potuit ip̄m repetere. z
iō hic d̄z intelligi fm̄ hosti. q̄ h̄ exp̄sse renūciauit
b̄nificio. facit q̄d no. gl. in. c. bone. ¶ Tel potes dice-
re vt h̄ voluit do. Anto. q̄ h̄ intuenit act⁹ ex q̄ sur-
rexit tacita renūciatio videlicet actus repetitionis
bonorū quē fecit ip̄e Petrus. z iō nō potuit repe-
tere q̄d est no. p̄ limitatōe dicti. c. d̄z ergo eē cano-
nicus b̄nificiat⁹ intrās religionē cā illā p̄bandi ne
aliq̄d signū ostēdat ex q̄ tacite videt̄ renūciare suo
b̄nificio. facit q̄d habet̄ in tex. z glo. in. d. c. b̄nificiū.
¶ Et faciūt p̄dicta ad. q̄. illius q̄ transiuit de vna reli-
gione ad strictiorē. an vocandus sit ad electionē
abbatis p̄imi monasterij vacantis infra tempus
p̄batōis. nā videt̄ q̄ nō si cū licētia trāsiuit. fec⁹ vi-
deret̄ si sine licētia cū infra annū possit reuertī. j.
de regula. statum⁹. S̄z p̄t̄ videt̄ in h̄ casu dicen-
dū p̄ id q̄d no. gl. i. d. c. b̄nificiū. q̄ ex q̄ vult esse i. p̄-
batōe regule videt̄ p̄nter velle interesse in electōe
z iō necessario nō est vocandus. p̄ ea q̄ habētur i. c.
q̄z p̄pter de ele. z etiā dicit glo. in clerico seculari q̄
erat canonic⁹ trāseūte ad religionē vt si vacet infra
annū p̄bationis ecclia in q̄ erat canonic⁹ nō sit ne-
cesse eū vocari. de q̄ plene no. p̄ glo. in dicto. c. b̄n-
ficiū. ¶ Itē aduerte q̄z facit h̄ decre. ad. q̄. an mo-
nachus p̄mor⁹ ad abbatia alteri⁹ monasterij si po-
stea illi renūciat an poterit postea repetere locū in
illo monasterio. nā facit q̄d no. z etiā h̄ tenuit Fre-
de. in ope suo p̄silio. xj. Et sic etiā tractat an rema-
nebit monachus sc̄bi monasterij. z determinat q̄ si.
z sic erit solūmō sub ep̄o. Dicit tñ q̄ si dicerem⁹ eū
remanere in sc̄bo monasterio faceret nouā p̄fessi-
onē. ¶ An autē z q̄si possit q̄s eligi in abbatē alteri⁹
monasterij. recurrendū est ad ea q̄ habent̄ in cle.
j. de elec. ¶ Ultio inducit̄ tex. iste ad. q̄. de clerico
deposito a b̄nificio an possit eū ep̄s instituere inui-
to patrono. nā videt̄ q̄ nō p̄ illū tex. cū videt̄ q̄dā

modo receptio noua. de q̄ dicendū vt no. p̄ glo. z
doc. in. c. q̄uis. de rescp̄. in. vj. in glo. pe. ¶ An autē
clericum depositū ab ordine possit ep̄us restituere.
no. j. de de. nō res. ex tue. vbi p̄ Jo. an. sup. gl.
z dicendū est q̄ sic si est tñ abalut deposit⁹. secus si
fuisse actu alit̄. z sic solennit̄ degradat⁹. iur. c. de ḡ-
dario. de pe. in. vj. q̄z tūc solus papa p̄t̄ talē resti-
tuere per id q̄d habet̄ i. d. c. ex iue. ad si. z. ij. q. vj.
c. ideo huic.

Admonet. Beneficiat⁹ absq̄ licē-
tia sui plati b̄nificiū re-
nunciare nō p̄t̄. h. d. Et p̄mo ponit p̄hi-
bitōem. sc̄do p̄facientes puniri p̄cipit. sc̄da ibi q̄ si-
qs. ¶ No p̄mo q̄ d̄ iure cōi ius p̄ferēdi b̄nificia vide-
tur spectare ad ep̄m q̄d est verū in ecclia nō p̄fona-
ta. vel collegiata. s̄ q̄ plene no. in. c. cū ecclia vult-
rana. de ele. Si autē esset b̄nificiū in ecclia cathedra-
li videret̄ q̄ spectet ad ep̄m z caplm̄. z sic illit̄ i alta
inferiori collegiata videt̄ spectare ad platiū z capi-
tulū. de q̄ plene in p̄alle. c. cū ecclia. vbi autē b̄nificiū
est p̄fonaatū ius p̄sentadi spectat ad p̄fonaū. z ius i
stuitūdi p̄sentatū spectat ad ep̄m. de insti. c. j. z. ij.
li. vj. ¶ Itē no. q̄ absq̄ aucte illi⁹ ad quez spectat
collatio qs̄ nō p̄t̄ b̄nificiū recipe. ¶ Itē no. q̄ b̄nifi-
ciati nō possūt dimittere b̄nificia vel illis renūciare
absq̄ aucte ep̄i. z sic videt̄ q̄ nō sufficiat auctas in-
ferioris q̄d videt̄ itelligēdū nisi ad inferiorē platiū
spectaret collatio b̄nificij vt t̄git h̄ glo. ij. ¶ Item
nota q̄ videt̄ sufficere p̄sulere ep̄m ad h̄ vt qs̄ pos-
sit dimittere b̄nificiū q̄d videt̄ p̄ id q̄d habet̄ i. c. q̄d
in dubijs. j. c. vbi p̄t̄ q̄ nō sufficit p̄tere cōsiliū in
renūciatōe b̄nificij imō exigūt cōsensus. dic q̄ h̄ acci-
pi d̄z cōsiliū p̄ pseusu. p̄ illū tex. z facit q̄d habet̄ i
sili. j. de offi. dele. venerabili. q̄d est intelligenduz
nisi b̄nificiat⁹ peteret licētia lz nō obtineret. j. de re-
gula. lz fm̄ hosti. q̄d est notandū. q̄z p̄ hoc habes
ap̄liatōez ad dictā decre. licet. ¶ Itā sicut de latiori
religione ad strictiorē p̄t̄ trāsiiri licentia petita licz
nō ob̄teta ita etiā poterit de ecclia seculari trāsiiri
ad religionē licētia petita lz nō obtenta q̄d ē notā-
dum fm̄ do. An. Sed certe glo. ij. in. d. ad religio-
nem videt̄ velle q̄ cleric⁹ secularis possit trāsiire ad
religionē etiā nulla licētia petita q̄d iō facit q̄z reli-
giolus h̄z magis ligatā volūtatē q̄ cleric⁹ seculari
de elec. c. nullus. li. vj. z ideo videt̄ q̄ facili⁹ transi-
re possit clericus secularis q̄ religiosus. Tuti⁹ tñ
est ad opinionē vitādū saltē petere licētia saltēz in
clerico seculari. ¶ Et ex p̄dictis etiā nota cōsiliū
capli poni quasi pro cōsensu lz de p̄prio signifi-
cato differāt. vt colligit̄ ex his q̄ habent̄ i. c. cū olim.
j. de arbi. ¶ In gl. j. in fi. z hoc p̄t̄ dici canonica de
qua i lfa. vel p̄t̄ intelligi q̄ erit pena arbitraria ex
quo de illa h̄ nō exprimit̄. facit q̄d habet̄. j. de of.
dele. de causis. ¶ An autē q̄d hic dicit̄ in b̄nificijs ha-
beat locū i hospitalib⁹ vt nō possit q̄s accipere admi-
nistratōez hospitalis sine aucte ep̄i vel illā acceptā
dimittere. dic q̄ sic q̄ illa etiā sūt s̄b dispositōe ep̄i
j. de relig. do. s̄ zenodochijs. etiā si p̄ laicos habe-
ant administrari. xvij. q. ij. in. c. quidaz. z facit q̄d
habet̄ in cie. q̄ cōtingit. s̄ relig. do. vbi etiā plene

habes q̄ possint esse rectores hospitaliū. ¶ In glo. ubi ibi idē est i clerico rē. r sic vult glo. q̄ si collatō bñficij non spectat ad ep̄m s̄ ad inferiores platū non poterit dare licētiā cedēdi. s̄ inferior platū ad quez spectabit ius p̄ferēdi vel instituēdi rectorē in ip̄o beneficio. Et p̄ h̄ facit tex. iste dñi dicit q̄ ad ordinationē tuā rē. Idē etiā notauit glo. i. c. ep̄us d̄ loco alle. h̄ in p̄n. glo. Et no. etiā p̄ glo. in de. cū illusio. de renūcia. refert tñ ibi glo. opi. Inno. quā ponit in. c. qd̄ i dubijs. vbi dicit qd̄ sit tenēdū. ¶ Ho. etiā glo. i. d. c. ep̄s d̄ loco. an cleric⁹ volēs trāsire d̄ miori ad maiorē possit cogi ab ep̄o suo. Itā videt q̄ nō cū nemo cogat crescere inuit⁹. lxxiiij. di. i. c. gesta. de q̄ dicit dñi vt no. in. d. c. ep̄s d̄ loco. p̄ glo. r Archi. facit etiā qd̄ habet i. c. si. s̄. de postu. pla. cū ibi no. Quā aut̄ exigit p̄sensu vt cleric⁹ possit dimittere eccliaz. dic q̄ si trāsit ad eccliam aliam eiusdē diocesis p̄t exire de tacito p̄sensu ep̄i quia sufficit q̄ ep̄s sciat r nō p̄dicat. Si aut̄ vult trāsire d̄ tacito p̄sensu ep̄i qd̄ sufficit etiā vt no. glo. vij. q. j. placuit. cl. j. r. xvij. q. j. c. ij. r h̄ etiā tenet h̄ Clin. et Lācre. ¶ In ea. glo. ibi poterit ecclia illa ordinari rē. ¶ Adūte p̄ declaratōe glo. qz p̄t esse dubiū an elect⁹ ad ecclia alia possit illi electōi p̄sentire absq̄ licētia p̄lati p̄me ecclie. scd̄o an possit trāsire absq̄ licētia illi. tertio an si trāsceat poterit collator p̄me ecclie statim p̄ferre r qñ. ¶ Circa p̄mū p̄clude q̄ existēs i p̄mo bñficio p̄t eligi ad aliū r electōi p̄sentire etiā sine licētia p̄lati qñ ē cleric⁹ seclari qz nō reperit p̄hibitiū s̄ poti⁹ p̄cessus. s̄. d̄ elec. cū inf̄ canonicos. r i religioso si eligat in p̄latū alterius monasterij recurre. ad. c. nullus. r. c. si religiosus de ele. in. vj. Circa scd̄m p̄clude q̄ trāsire non p̄t sine licētia supioris alias reuocari posset vt colligit h̄ ex tex. r glo. r maxie ex. d̄. qd̄ si fecerit. Circa tertiuū videt q̄ si bñficia sint cōpassibilia nō possit p̄mū p̄ferri anq̄ p̄uuef̄ illo. facit qd̄ habet in. c. pe. r. si. j. de de. nō res. Si aut̄ eēt beneficia incōpassibilia vt qz vtrūq̄ est curatū tūc videt q̄ p̄mū vacat ip̄o iure p̄ id qd̄ habet. j. de p̄ben. de multa. in. s̄. j. ¶ Inno. dicit h̄ esse falsū nisi trāsuerit de licētia supioris fm̄ Inno. qd̄ est notādū. Vel nisi supior habeat ratuz trāsitiū. Nec obstat. c. de multa. quia d̄z intelligi qñ cleric⁹ trāsit d̄ licētia supioris fm̄ Inno. qd̄ est notādū. p̄ intellectu dicti. c. nā non vacabit p̄ma ecclia lz illa possit p̄uari p̄ id qd̄ habet de de. nō res. in. c. pe. r. si. Intellige q̄ vbi trāsuit sine licētia nō vacabit p̄ma ecclia saluo nisi expresse ratificet trāsitiū. vt tacite. Et intelligit tacite ratificare si tps̄ sex mēsiū vltra qd̄ bñficiū nō pl⁹ d̄z vacare. vt i. c. ij. j. de p̄ces. p̄ben. p̄lati nō reuocauerit ip̄m nec ei mouerit q̄stionē. Et p̄ p̄dicta dicit Inno. q̄ si ad alios spectat electio vel p̄sentatio p̄me ecclie sic r ad aliū datio licētie de cedēdo q̄ nō poterit eligere nec p̄sentare aliquē ad ip̄am p̄mā eccliam h̄ns ius eligēdi vel p̄sentādi i p̄mo bñficio nisi p̄petat licētiā ab ip̄o v̄l alio supiore ad quez spectat dare licētiā trāsēdi. Itā si det licētiā tūc videt h̄re ratū trāsitiū id tūc censet vacare r p̄ p̄seq̄ns postea poterit fieri electio vel p̄uatio. Si aut̄ nō petatur

licētia ab ip̄o q̄ h̄z dare licētiā trāsēdi tūc qz iterū nō vacat ecclia non poterit fieri electio vel p̄uatio saluo nisi iuxta si. sex mēsiū infra quos nō reuocauerit ip̄e supior clericū qui trāsuit sine ei⁹ licētia qz tūc tacite videt habere ratū trāsitiū ex q̄ tūc tēpore tacuit r nō p̄dixit. dicit tū q̄ si spectaret ad ip̄sum q̄ haberet dare licētiā tūc collatio bñficij de m̄uz lapsis sex mēsiū deuoluif̄ p̄as cōferēdi ad supiorē per id qd̄ habet. j. de p̄ben. de m̄ta. s̄. r si vltra. dic etiā q̄ tuti⁹ est qñ ad aliū spectat dare licētiā trāsēdi r ad aliū electio vel p̄uatio beneficij q̄ petat anteq̄ fiat electio qz ratificet trāsitiū p̄ habentē dare licētiā. Et subdit etiā q̄ si infra sex mēses caritatiue monitus cuz aliq̄bus interuallis vt debeat vel reuocare clericū vel ratificare trāsitiū nō voluerit r̄spondere q̄ extitit postea etiā ante finem sex mēsiū poterit fieri electio p̄ id qd̄ habet i. c. j. j. de sup. neg. pla. quasi alif̄ nō p̄uidēdo videat tacite ratificare trāsitiū. ¶ S̄ iuxta p̄dicta insurgit dubiū qd̄ facit scd̄ndus diocesan⁹ vel p̄lar⁹ ad cui⁹ ecclia trāsuit sine licētia alteri⁹ p̄lati in cui⁹ diocesi tenebat p̄mū bñficiū. dicit Inno. q̄ diocesan⁹ scd̄o ecclie poterit ip̄i clerico statuere terminū infra quē obtineat licētiā a p̄mo diocesano alioq̄n lapsō dicto termino si nō obtineat poterit illū p̄uare ecclia r de alia p̄sona p̄uidere. ar. c. qñ frequēt. s̄. si d̄o alif̄. j. vt lit. nō p̄tes. r. j. de de. nō res. qz nōnulli. r c. relatū. Et p̄dicta dicit hosti. eē vera de iure. Dicit tñ q̄ quotidie de facto tales sine licētia eligunt. r trāsferunt. ¶ Et ex quo sic trāslati r recep̄ sūt ad p̄laturā v̄l rectoriā cū cura p̄ora bñficia q̄ habebāt s̄ illa ip̄o iure intelligunt vacare q̄ tñ plerūq̄ de facto retinent. ¶ S̄ oib⁹ istis p̄t r̄sponderi fm̄ eū per id qd̄ habet in. c. cuz iādudū. j. de p̄be. qz multa p̄ patientiā tolerant rē. facit qd̄ no. in. d. c. d̄ multa. ad h̄ etiā emanauit extrauagās Jo. xxij. q̄ incipit execrabil. s̄ tenentes plura bñficia curata vel p̄les dignitates. r ibi etiāz multas penas ip̄onit talib⁹. ¶ In ea. gl. ibi ad religionē. ¶ Ho. glo. ex eo q̄ dixi r etiā seq̄tur h̄ Inno. Nec ob. si dicat q̄ potius d̄z h̄ trāsiri posse ad aliā dignitatē vbi versat publica vtilitas. s̄ in trāsitu ad religionē v̄l p̄uata vtilitas trāsēuntis solū licet sec⁹ in dignitate. facit quod habetur in. l. barbarius. ff. de offi. p̄eto. qz potest r̄sponderi q̄ p̄sumptio ambitiōis que verisimiliter cadit circa dignitatē potius q̄ circa trāsitiū ad religionē tollit p̄uā. vt no. gl. in. c. litteras xij. di. facit qd̄ no. s̄. de postu. bone. el. j. ¶ In ea. glo. in. si. Et sic tenet glo. q̄ p̄latus vel cleric⁹ vni⁹ ecclie dūmō sit idoneus p̄t eligi ad aliā eccliam nec est necesse q̄ postulet. Potest etiā electioni cōsentire. vt p̄t in. c. cū inter canonicos. alle. in. glo. nō poterit tñ trāsire ad aliā eccliam sine licētia sui supioris. Et hec est cōis opi. quā etiā secutus fuit Clin. in nouo apparatu quez fecit sup̄ hac noua cōpilatione licet in antiq̄ cōpilatione teneat p̄uā vt dicit glo. r cuz glo. concor. etiā Jo. in. s̄. s̄ aliud lxx. di. Aliq̄ tñ voluerūt facere differētiā inter p̄latū r curatū ex vna p̄te r alios clericos ex alia. vt p̄lati r curati vinculari et alligari ecclie nō possunt

eligi sed debet postulari. sed alij bñ possunt eligi. Sed h' opi. vt dicit Jo. an. expresse reprobat' p id qd habet in. c. si abbat' de elec. in. vj. vbi abbas etiã exēptus nō posset trāsire ad aliã ecclesiã sine licentia pape in pōt eligi t nō d' ante postulari vt h' t sic nō valet psequētia nō pōt trāsire sine licentia superioris q̄ est postulādus nō eligēdus. qz illud nō est v'x etiã si requiraf licētia pape vt ibi est exp'ssū t sic speciale est in epō t superiorib' vt nō possint eligi sed postulari debeāt qz sunt in fimonialit' alligati ecclesie et nō possunt dissolui a dicto vinculo sine licētia pape. vt plene cōsuevit dici in. c. si. s. de postula. pla. t sic pater p'prie t stricte loquendo q' solū epī t superiores possunt deferre anulū licet alij inferiores etiã ex p'iuilegio poterint. Et per h' dicta etiã p' abbatē vel aliū plātū non dici p'p'e cōm fimonialit' alligatus sue ecclesie als non posset eligi s' deberet postulari. t p'cipue qñ nō posset trāsire sine licentia pape vt qz est exēptus qd est cōtra rex. in. d. c. si abbat'.

Itē aduerte qz vbi eligif cleric' ad aliã ecclesiã si ep's suus nolit sibi dare licentia poterit ep'us cogi per suū supiorē t sic p' archiep'm suū ad dandū licētia. vt dixit glo. per id qd habet in. c. nullus. alle. in. gl. t facit qd no. t le. in. c. si religiosus. de ele. in. vj. t h' intellige vt dicit gl. p id qd habet in. c. null'. t. c. si religiosus.

Quis aut sit supior q̄ habeat cōpellere ipm eo casu quo cōpelli potest. Quidā dicūt q' archiep'us vt. s. dixi. Alij vō dicūt q' erit papa qz nemo alius inferior pōt rem alteri dare vel iuri alterius p'udicare facit qd habet in. c. dilect'. j. de offi. def. t. j. de re. li. do. in. c. cōstitutus. Sed Jo. an. dicit q' aliud est querere q's possit eū cōpellere. nā p'imo casu videtur dicēdū q' pcedit sc'da opi. vt supior tunc intelligat' papa. Sed si q'rat' q's sit supior q̄ ad cōpellēdū pcedat p'ima opinio videlicet q' sit archiep'us cui ep's etiã s'biect' est p' ea q̄ habent in. d. c. null'. qd intellige qñ subest cā p'pellēdi. si aut si subest tūc etiã q̄ ad cōpellēdū supior esset papa. qz etiã non subsistēte cā cōpellēdi solus papa poterit cōpelle re. facit qd no. p' glo. in. c. si religiosus. de ele. i. vj.

Ultio dicit Jo. an. q' videt' posse fundari dispositionē hui' decre. p' ea que habent. j. de reg. iur. bñficiū. li. vj. Itaz volens renūciare beneficio epō inuito poterit ingredi religionē p'batōis cā. t de ipi' cōsensu poterit alteri concedi bñficiū vt hic p'z sed dici pōt q' si bñficiū spectat ad collationē episcopi nulla poterit fieri fraus. qz si p'ferat ep'us qui habet p'ferre nō fraudat eū qz ip'e ep's videt' tacite p'ferre autē tacite renūciatōi p'ferēdo alteri d' illi' p'sensu. s' si bñficiū esset electiū. t ad aliū spectaret electio vel p'sentatio t ad ep'm cōfirmatio vel institutio tūc bñ possit fieri fraus si sufficeret p'sentare habēti eligere vel p'sentare. sed requireret etiã q' cōsensuati habēti instituere vel p'firmare. t sic illi qui habēt p'fātē autē p'fātē renūciatōi. de q' etiã per Jo. an. in. c. ex ore. j. de his que fi. a ma. par. ca. t etiã tangit in regulis q' tacet. de reg. iur. in mercu. dicit tñ q' tutius erat q' exp'sse renūciasset in manibus superioris habentis potestatem au-

ctorizandi renunciationem.

Super hoc hec decretalis p' sue uit reputari difficil' ppter multiplices intellect'. t etiã p'p'e ea que scripsit Inno. t aliq'iter cōfute adeo q' multa ex dictis Inno. omiserūt Hosti. t Jo. an. dicētes q' illa pōt' habeāt intellectū obfucare q' declarare. Do. an. h' ninf' declarare dicta Inno. potes dicere q' decre. habet duos p'ncipales intellect'. vn' est q' hic in tex. fiat soluz vna. q. videlicet an q's rep'etatur bñficiū. t si obfuciat sibi exceptō spōtaneē ab iuratōis t renūciatōis facte cū iuramento t actor replicet q' coacte t nō sponte renūciavit. Querif tūc an admitti deat p'batō rei sup spōtanea renūciatione. t in effectu r'ndet q' testes vtriusq' debēt recipi et ille obtinebit q' melius p'batō habitu respectu ad dignitatem t opinionē restiū. t ista fuit opi. Tācre. t etiã sentit h' Inno. in q'dā gl. t fm istā d'z exprimi dū ista dicit. sine cause cognitiōe. i. an'q' plenarie cognoscat d' cā coactōis. t qd s'biicit t an actoris debeat exponi t p' id est. facit qd no. in sili. l. l. pe. C. vbi cā sta. Et fm hāc lec. i. x. porro tollit quādā tacitā obiectōez. d' q' etiã tāgit h' gl. circa fi. Sc'z certe iste intellect' videt' l'ram violare vt p'z ex exceptōib' q's oportet fieri sequēdo hūc intellectū de q'bus. s. dixi q' nō videt' esse d' mente l'fc. Ideo alius fuit intellect' p'ncipalis videlicet q' h' formatur due. q. t ad vtrāq' r'ndet. t sc'da. q. sit ibi et an actoris. t iste intellect' s'bdiuif' i tres aut q' tuor. nam vnus est intellectus quē sequit' gl. j. t gl. magna. t iste intellect' est cōis. t etiã cum sequit' Jo. an. t fm istum intellectū p'ima q'stio est an exceptio spontaneē abiuratōis sit admittēda sine cause cognitiōe. s. assignāda vel exp'mēda in ipsa excep.

Alius fuit intellect' Hosti. t fm istum variat' p'ima q'stio ab eo qd dixi p'ime. nam fm eum p'ima q'stio est talis an videlicet exceptio abiuratiōis sit admittēda. s. cum effectu sine cause cognitiōe. s. q' rēda a teste. i. sine interrogatione cause fiende a teste. Sc'da vō q'stio nō mutat'. **Terti** us fuit intellectus quē tangit hic do. Anto. vt p'ima. q. sit an exceptio abiuratiōis sit admittēda sine cause cognitiōe. s. sūmaria p'missa anteq' admittat' vt si videat' an sit verissilis vel nō. Sc'da vō. q. non mutat'. **Itē** aduerte qz p'rim' intellect' inq' tuz dixi p'ima. q. est an admittēda sit exceptio spōtaneē abiuratiōis sine exp'ssione cause. Subdiuidet. nam vna fuit glo. que voluit q' ad q'stiones h' postitas respōdeat' eo modo quo tāgitur in glo. in prin. glo. magne fm Inno. licet cōcordet titul'. q. cū intellectu gl. qz fm glo. ad p'ima. q. respōdet' q' nō est supuacū sed necessariū q' causa exprimat'.

Item circa sc'dam. q. fm intellectū glo. videt' q' admittat' p'batōes vtriusq'. s. actor replicat q' nō sponte renūciavit non admittat' p'batō rei. et de isto intellectu t etiã Hosti. plen' tāget' super fi. gl. ij. Sed sequamur p'zo modo intellectum glo. fm quā breui. h. d. Contra peitēte bñficiū admittit' spōtaneē abiuratiōis exceptio t non adiecta cā renūciationis p'ra quā actor poterit replicare q' nō

spōte renūciavit et qui melius pbabit obtinebit. h
 d. Et sunt due pres. nā in prima ponit cōsultatio
 et duplex q̄stio. in scda r̄sio. scda ibi tue. **S**cda
 pōt s̄bdiuidi. nā primo ponit quandā allegationē
 suā suā vt causa exprimat. scdo infert ad p̄maz. q.
 tertio excipit in qua exceptione cōcludit respōsio
 ad scdam. q. quarto soluit quoddāz obstaculū qd
 poterit esse contra dictaz exceptionē. secunda ibi.
 idcoqz. tertia ibi nisi. quarta ibi: porro. **E**t aduer
 te qz vltra id qd dixi an sūmariū alio respectu. **E**t
 am variat tripliciter intellectus decre. Nam vnus est in
 intellectus qz hic intelligat qz actū fuit petitorio ad re
 cuprandū beneficiū. Alius est intellectus qz actū
 fuit possessorio et nō petitorio. Tertius intellectus
 ē qz decre. pcedat siue actū fuit petitorio siue pos
 sessorio. **S**ecūdus etiā subdiuidit qz aliqui intel
 ligūt qz actū fuerit possessorio recuperande p̄ interdi
 ctū vnde vi. Alij qz actū fuerit cōditiōe ex decre.
 sepe. j. de resti. spo. Alij qz actū fuerit cōditiōe ex
 canone reintegrāda. iij. q. j. Alij dixerūt qz pcedit
 decreta. siue interdicit vñ vi siue cōditiōe ex de
 cre. sepe. siue ex cōditiōe ex canone reintegrāda
 fuerit actū. et istos oēs intellectus tetigit h̄ Inno.
 gl. tñ tenet et psequit̄ intellectū qz actū fuerit petito
 rio vt p̄z hic in glo. j. et glo. ij. et in gl. magna i. x.
 ad h. p̄otes etiā p̄mittere fm̄ do. an. qz licet agēs
 debeat exprimere cām sue actionis siue petitionis
 vt p̄z ex his q̄le. et no. i. l. j. ff. de edē. z. l. edita. C. d.
 edē. z. c. ij. de libel. ob. saltē. vbi petif vt p̄z ex his
 q̄ habent̄ in dictis iuribz. z. l. fi. C. de an. excep. tñ
 regularit̄ excipit̄ nō tenet̄ expr̄mere cām sue exce
 ptionis. qz nuda volūtas videt̄ sufficere ad dādā
 et causādā exceptōz fauore liberatōis. fac qd h̄ i. l.
 tale pactū. ff. de pac. i. p̄n. et qd no. i. l. j. ad fi. ff. d. i.
 ter. act. z. l. cū de indebito. ff. de pba. z. j. de fi.
 instru. si cautio. in quibz p̄z qz cōfessio emanās ad
 obligandū sine cā nō valet secus si emanauit ad li
 berandū vt no. in iuribz p̄alle. p̄d̄t etiā p̄mitti fm̄
 eū qz testis regularit̄ nō artat̄ ad iustificādū factuz
 a se relatū seu sup̄ qz deponit̄. **N**ā sufficit qz simpli
 citer recitet factū. put factū est ab alio et iustificet af
 fertionē suā circa tale factuz ex cā ex qua p̄cludat̄
 scia ipsi testis p̄ sensū corporeū. et sic videt̄ qz testis
 artē ad assignādū cāz p̄ quā p̄cludat se habere sci
 entia facti p̄ sensū corporeū s̄ nō artat̄ regulariter
 ad assignādū cām q̄re id qd referit̄ factū etiā si de
 h̄ interroget̄. facit qd habet̄. j. d. re iudi. sicut. **B**in
 aut̄ h̄ indistincte pcedat patebit ex infra dicendis
 sup̄ glo. j. **I**tem aduerte qz do. an. h̄ inchoat casū
 h̄ mō vicz qz qdā actōe qz mer̄ cā vt vñ in rē repe
 tebat b̄ficiū suū narrās q̄liter ex collatōe sibi fa
 cta habebat ius in tali beneficio etiā illud possede
 rat. q̄lit̄ etiā h̄ b̄ficiū fuerat sibi p̄ metū ablatūz qz
 p̄pter petebat sibi b̄ficiū restitui. fac qd tāgit gl.
 magna in. x. ad h. s̄ meli⁹ videt̄ dicendū. put h̄ vo
 luit gl. qz qd petebat b̄ficiū suū de qz dicebat se fu
 isse canonicē institutū et sic illud ad se spectare et p̄ri
 nere. et aduersariū in debite et iniuste tenere et occu
 pare. et id petebat sibi illud restitui. aduersari⁹ vñ
 excipiebat de spōtanea abiuratōe vt p̄z ex glo.

In ter. ibi sciscitaris. i. per q̄ris. s̄. d. rescrip. scisci
 tatus. **I**tem ibi reposcētibz. i. petētibz. et sic dictio re
 abūdat. facit qd habet̄ in. l. j. ff. de do. ple. vel p̄d̄
 itelligi qz notat quādā instātiā et sic sensus reposcē
 tibz. i. cū instātia poscētibz. i. petētibz. **I**tem
 abiuratōis. i. renūciatōis cū iuramēto. **I**tem ibi
 cognitione. i. exp̄sione fm̄ intellectū glo. **I**tem
 ibi sup̄nacuū esse nō credim⁹ quasi dicat qz non est
 superuacuū et sic inutile s̄ potius vñle. **E**t ex h̄
 innuit qz si solū est vñle nō est necessariū. facit qd
 no. archidi. et Jo. an. post eū in. c. j. d. ap. in. vi.
Item ibi in q̄ri sup̄le a reo fm̄ intellectū glo. **S**z fm̄
 intellectū hosti. intelligit̄. i. a teste. fac qd d̄: sup̄ gl.
 j. **I**tem nec metu sc̄z illato a priuato et p̄ h̄ differt
 ab eo qd sequit̄ de oppressione que fit ab existente
 in officio vel dignitate. l. si p̄ imp̄sionē. C. qd me.
 cau. **E**t no. etiā qz cū illud qd fit vt cōpulsua dicat̄
 fieri p̄ metu. l. j. ff. qd me. cau. ista verba nō vñ nec
 metu in effectu supponit̄ p̄ codē. facit qd habet̄ i
 dicta. l. j. **I**tem ibi nō postponet̄ q̄si velit qz si reus
 excipit de spōtanea renūciatione et iudex reperiat
 illā pbabilē et p̄ ip̄m reū absoluit reum a petitione
 actoris saluo nisi actor replicauerit qz coact⁹ renū
 ciauerit. nam tūc admittent̄ testes vtriusqz et obti
 nebit qz meli⁹ pbabit habito respectu ad dignita
 tem et opi. testū vt infra innuit̄ circa fi. **E**t si dicat̄
 qz si actor replicet qz nō sponte renūciavit videt̄ qz
 nō debeat audiri volēs id. pbare cū sit negatiua qz
 p̄ rerū naturā nō videt̄ posse p̄bari. s̄. de elec. bo
 ne. el. j. et C. de pba. l. actor. **A**d h̄ r̄ndet̄ in. et. por
 ro. qz sequit̄ qz h̄ sit negatiua h̄z i se implicitā affir
 matiuā. i. qz renūciavit coactus. ideo admittit̄ vt
 sequit̄. **I**tem ibi sufficeret. sup̄le et in cōsequētiāz
 asserat se coactū. **N**o. primo qz repetētibz b̄fici
 um obstat exceptio spōtance abiuratōis. i. renū
 ciationis facte cū iuramēto. et idē etiā videt̄ si nō i
 teruenit iuramentū per id qd dicit̄ in. x. maxime
 si nō interuenit. **N**o. fm̄ intellectū glo. qz vbi
 pponit̄ exceptio sufficit indifferēt̄ proponere fa
 ctum ex quo causat̄ exceptio ex quo non exprimit̄
 aliqua causa tendēs ad iustificatōē ipsius facti.
Et ex hoc etiā no. qz licet actio seu petitio sine cau
 se exp̄sione nō admittat̄ saltē si petat̄. vt le. et no. i.
 c. ij. de libel. ob. z. l. j. ff. de edē. tñ exceptio videt̄
 admittēda etiā absqz cause exp̄sioē. **E**t no. qz istō
 videt̄ procedere etiā si pponat̄ exceptio nō veris
 milis. qz non videt̄ artari pponens ad exprimen
 dam causā per quā verisimilis reddat̄. nec iudex
 etiā artat̄ ad faciendū illā exp̄mere. potest tamē iu
 dex ex officio propter nō verisimilitudinē arta
 re ponentem ad causam exprimentā si sibi videat̄
 tur licet ad petitionē partis non cogat̄ exprimere
 vt hic videt̄ inui. **E**t ex predictis pōt colligi practi
 ca vbi proponit̄ aliqua exceptio tantūmodo veri
 similis qz si actor petit qz exprimat̄ causa licet reus
 nō teneat̄ ad instātiā actoris hoc facere tñ iudex ex
 officio suo poterit ip̄m cogere si voluerit. **E**t ex h̄
 etiā potēs notare casū in qz iudex ex officio potest
 sup̄plere. de qua materia plene habet̄. s̄. d. postu.
 bone. el. j. et per Bar. in. l. iij. ff. de dā.
 bb 3

in fec. Et ex p̄dictis etiā potes notare regulā q̄ vbi iudex ex officio p̄t sup̄plere nō artat ad sup̄plēdū nec appellari potest si non sup̄pleat. facit quod nō. Jo. an. in. c. pe. j. de excep. et licet transeat do. An. Aduerte tamen q̄ quandoq̄ etiā artat ad sup̄plendum q̄d quando sit. nō. per Bar. in. d. §. hoc autē. et facit etiā q̄d habet in. c. cū nobis olim. et. c. uibil. §. de elec. in prealle. c. bone. cl. j. ¶ Ho. q̄ in dubio nō p̄t presumi q̄ quis iacet v̄l velit iactare id q̄d est suū p̄p̄riū et maxie id q̄d est questū mltis laboribus et expensis de quo debet vitare. facit q̄ habet. ff. de p̄ba. l. cum de indebito. et ideo renunciatio beneficij in dubio nō p̄sumit̄ voluntarie facta si nō appareat d̄ aliqua cā ipsam intrinsecus impellente. ¶ Ho. multa accidentia circa renunciatiōnē b̄nificij que possunt illā inficere. s. violentia cōpulsio seu met̄. Sic oppressio v̄l p̄missio aut datio alicui⁹ sp̄ialis rei seu pecunie. Et ex h̄ etiā nō. q̄ si cut in cōstruendo iure sp̄iali datio pecunie habet illud inficere sic etiā vbi agit de ipso destruendo. ¶ Ho. q̄ q̄ ad vitū simonie inducendū paria sunt dare pecuniā vel p̄mittere vel aliud temporale. facit q̄ habet in. l. j. et. ij. ff. d̄ calū. ¶ Ho. p̄ exceptio legitima habet cōfringere actionē nisi actor iueat p̄ replicationē. facit q̄d habet in. l. j. et. ij. ff. de excep. l. si plures. ff. de fideius. Et ex hoc etiā nō. quid est replicatio q̄ est exceptionis repulsio et actoris releuatio seu coadiuuatio. de quo. j. de excep. c. a nobis. p̄ Jo. an. et in. d. l. j. et. ij. ff. de excep. ¶ Ho. q̄ cōcurrentib⁹ exceptione spontanee renunciatiōis et replicatiōis nō spontanee renunciatiōis admittunt testes ex vtraq̄ pte et quo ad finalē effectū obtinendū attendet̄ q̄s meli⁹ pbabit habitu respectu ad dignitatē et opi. et numerū testium et ibi qui melius probauerit obtinebit. j. de testi. in nostra. ¶ Ho. q̄ licet negatiua nō sit pbabilis per rerū naturā tamen secus est si est negatiua pregnās habēs implicitā affirmatiuā tanq̄ saltē tūc indirecte et mediate sit pceptibilis per sensum testis. de quo plene in. c. bone. cl. j. sup̄ gl. §. de elec. et. l. actor. c. de proba. Et predicta notabilia procedūt fm̄ intellectū glo. quē sequit̄ glo. j. et etiā glo. magna. et s̄l̄r glo. ij. iij. et. iij. sed fm̄ intellectū host. et similiter intellectū Anno. de quibus tetigi in euidentia lib⁹ et tangā etiā sup̄ gl. j. aliqua ex supradictis. nō. nō pcederēt. vt. j. parebit. et nō. etiā q̄ fm̄ intellectū gl. decre. intelligit̄ q̄n̄ actus fuit p̄torio. vt patet ex glo. j. et. ij. et etiā ex glo. magna. in. d̄. ad hec. ¶ In glo. j. ibi nulla resignatiōis causa assignata sup̄ple in ppositiōe ipsi⁹ exceptiōis fm̄ intellectū glo. ¶ In ea. glo. ibi cām resignatiōis inquiri sup̄ple ab ipso reo opponente exceptionē renunciatiōis vt sic exprimat causā ipsius renunciatiōis fm̄ intellectum hosti. de quo tangeť infra. debet intelligi q̄ inquirēt̄ causa renunciatiōis a teste deponente su per ipā renunciatiōe. ¶ In ea. glo. ibi alias nō tene tur. et hoc vult gl. colligi ex eo q̄ text. dicit nō esse sup̄uacū et sic nō esse inutile requirere d̄ causa resignatiōis secūde potius vtile. et p̄ hoc a cōtrario innuerit q̄ nō ē necessariū. facit quod nō. Jo. an.

post Archi. in. d̄. prudenter. in. c. j. de apel. in. vj. ¶ In ea. glo. ibi silentiū actori. et hoc quando ipse actor nō replicauit. si autē replicasset q̄ sponte renūciavit tunc admittet̄ p̄batio vtriusq̄. et si actor melius pbauerit obtinebit vt sequitur in glo. iun cro eo q̄ tangit in fi. et sic nihil effectū ferret tūc sententia p̄ eo qui melius pbauerit habitu respectu ad dignitatem et opini. testium. ¶ In eadem glo. in fi. Aduerte quia in quantum voluit q̄ nō sit necesse exprimere causam renunciatiōis quādo opponit̄ exceptio renunciatiōis non videt̄ pcedere. Nam videt̄ q̄ sicut actor tenet̄ exprimere causā sue actionis seu petitiōis. precipue quando p̄sumptio est contra ipsam actionē et sic contra ipm̄ agētem scdm̄ ea que habent̄ in. c. constitut. §. de elec. et. j. de libel. obla. c. ij. et. l. j. ff. de edē. p̄ legistas. ita et re⁹ sue exceptiōis. s̄ potes dicere q̄ aliud sit i actōe aliud sit i exceptiōe et h̄ sit fauore rei q̄ fauorabilior ē q̄ actor. l. fauorabiliores. ff. de regu. iur. et etiā fauore ipsius defensionis et liberationis seu exceptiōis cū fauorabilior sit liberatio et defensio. q̄ impugnatio et actio. l. arianus. ff. de act. et obli. cōtra quam p̄sumitur dūmodo apte pponat non repellat licet p̄sumptio sit factū ex quo dat ipsa actio vel exceptio. saluo nisi iudex ex officio suo ppter p̄sumptionē velit a p̄tibus inquirere de causa. nam tunc potest vt habet in. d. c. constitutus. et etiā h̄ si tamē hoc facit potest admittere ipsam actionem et exceptionem vt sic postea videat̄ ex p̄secutione iudicij an tollat̄ p̄sumptio et tunc obtineat actus et ipse accipiens alias succūbat. p̄cedens solutio pl⁹ valet quia licet ista regula possit pcedere si pars n̄ hi! alleget seu nō petit exprimi causā tū vbi pars petit exprimi causā videt̄ remanere differētia inter actionē et exceptionē q̄ vbi petit exprimi cām actōis seu petitiōis p̄ partē aduersam debet ad ipsius instantiā exprimi causa scdm̄. nō. ple. in. d. c. ij. de libel. ob. Sed vbi petit ab excipiente p̄ partē aduersam q̄ exprimat cām sue exceptiōis videtur q̄ ad instantiā ipsius p̄tis non teneat̄ exprime re etiam si exceptio surgat ex facto nō verisimili vt hic patet scdm̄ intellectū glo. nam satis est q̄ exceptio in sua forma seu ppositiōe sit formalis et postea circa merita cause de ipsius iusticia disputabitur. facit q̄d habet in. c. in nostra. de p̄cur. in. d̄. in utiliter. in glo. cuz ibi nō. vnde potes cōcludere vt hic tangit do. Anto. ¶ Si querit̄ an actio vel exceptio contra quam p̄sumitur admitti debeat per iudicem quia interdum actio vel exceptio est in epta ex sui ppositiōe et tunc non debet admitti. de actione probat̄ in. c. examinata. j. de iudi. et fact̄ quod nō. in. l. ij. ff. d̄ offi. assesso. et. l. j. §. j. ff. si mef. fal. mo. dix. de exceptione videt̄ p̄bati in. c. sollicitate. de testi. spo. et p̄batur etiam p̄ ea que habent̄ in cle. p̄stitutionē. de elect. et. l. j. §. labeo. cum ibi nō. p̄ Bar. ff. de flu. et facit etiam quod ipse nō. in. l. v. ff. d̄ excep. ¶ Interdū vero exceptio v̄l actō ē apta q̄ ad sui ppositiōnē sed contra factū actionis vel exceptionis ius resistit et tunc aut resistit tantū q̄ notorie apparet de iniusticia actionis vel exceptiōis et

tunc quasi in cōsequētiā et tunc redditur actio vel exceptio inepta. ideo tunc non admittetur nisi aliquo singulari iure iuuetur per ea que habent in dicto. c. constitutus. et c. ad decimas. de resti. spo. in. vj. et que no. Inno. in. c. j. de offi. vica. et j. de iudi. examiata. in quadam addi. et d. libel. obla. c. si. facit etiā quod no. glo. in. l. vbi pactū. C. de trāsa. Aut actioni vel exceptioni nō resistit ius cōmune taliter q̄ notorie appareat de iniusticia cause. Surgit tamen alia presumpcio contra actionem vel exceptionē. et tūc libellus in actione debet admitti nō obstante dicta presumpcione dummodo alias sit apta. facit quod no. Inno. in. c. dilecti. j. de libel. obla. vbi dicit q̄ procedit libellus si quis petat. iij. ab ecclia q̄ mutuauit ecclie ipsa. iij. licet si alleget versiones in vtilitatem ecclie q̄uis nō presumat versio nisi probet. vt no. in. c. j. de depo. et auct. hoc ius porrectum. C. de sacrosan. ecclie. canonizata. x. q. ij. et sic sufficit q̄ in processu iudiciū circa merita probetur ipsa versio. De exceptione vero q̄ admitti debeat licet sit presumpcio contra illaz est casus hic intellectus glo. Nec tenebitur excipiens ad instantiam aduersarij exprimere causam licet iudex ex officio possit quādo suspicatur cōtra factū exceptionis cōpellere partem excipientem ad exprimendum causam per quam excludatur presumpcio. et hoc ad refrenandum proelationem iudiciorum et calumnias seu malicias licet ipse iudex ad hoc nō necessitetur quia sufficit q̄ actio et exceptio sit talis q̄ si sit vera deberet legitima reputari. Itā veritas postea seruabitur in proferēdis circa merita. Et ad predicta habes vnam practicam quam potest tenere iudex quando suspicatur q̄ exceptio non sit vera. q̄ potest ex officio artare partem ad exprimendam causam per quam iustificetur exceptio. ¶ Alia practica colligitur ex his que habent in. c. cum dilecti. s. de elec. Itā tunc quando proponitur exceptio nō verisimilis. vt quia alias iudex habet suspectum potest artare partem ad promittendum certam penam in casu quo illa non appareat vera. facit quod no. Lōpost. in. c. quod sicut. s. de elec. ¶ Alia practica potest colligi ex his que habentur in. c. pastoralis. j. de excep. q̄ potuerit iudex statuere terminū excipienti infra quez ipsa h̄y probare per ea que habentur in dicto. c. pastoralis. non aut̄ d̄y illam statim repellere propter presumptionem que sit contra ipsam. quia possibile est q̄ pars iustificabit illam. et ideo si ipsam repelleret non iustificabitur appellatio. Ex hoc tamen forte vbi excipiens obtulisset se statim probaturū per ea que habentur. j. de apel. interposita. et per Inno. de conces. preben. post electionem. facit q̄d habetur in. c. j. s. semper. ij. q. j. ¶ Alia etiam potest colligi ex his que habentur. j. de presump. q̄ verisimile. et l. non verisimiliter. ff. quod me. cau. quia propter presumptionem aggrauabitur excipiens duriori onere probandi. Item aduerte q̄ contra istum intellectum glo. facit quod habetur j. de restitu. spoli. c. sollicito. vbi videtur q̄ quādo

exceptio non est verisimilis non sit admittenda. sed potes dicere q̄ hic loquitur quando obijatur in petitorio iudicio in q̄ de maiori preiudicio agitur ibi quando opponit in iudicio possessorio in q̄ de minori preiudicio agitur q̄ licet quis succumbat in possessorio remanet sibi saluum ius in petitorio. l. naturaliter. s. nil commune. ff. de acquir. pos. c. pastoralis. et c. cum dilectus. j. de cau. pos. et pro. de hoc tamen latius tangam cum glo. magna. ¶ Item etiam aduerte. quia contra istum intellectum facit in quantum in responsione questi dicitur q̄ testes vtriusq̄ partis debeāt admitti super directo contrarijs articulis. vt in de. testib. de testi. et facit quod habetur. j. de proba. licet causa. sed dic q̄ hic loquitur quando ante publicationē recipiuntur quia tunc possunt recipi etiam super directo contrarijs. secus quando testes essent publicati. quia tunc non admittentur alij super directo cōtrarijs illis articulis super quibus testes sunt publicati. vt habetur super. d. de. testibus. et etiaz no. in. c. fraternitatis. j. de testibus. Sed aduerte quia in quantum dixi. s. q̄ procedit libellus dummodo alias de se sit aptus licet habeat aliquā presumptionem cōtra se et non alleget id propter q̄d tollatur ipsa presumpcio. sicut contingit quando quis petit pecuniam mutuam ecclie et non alleget pecuniam versaz in vtilitatez ecclie in ipso libello. Itā videtur q̄ talis libellus non pcedat per ea que no. Bar. in. l. cū quis. ff. si cer. pet. vbi concludit notabiliter q̄ si quis in libello fundat se ex facto ex se celebrato q̄ nō procedit licet ex illo facto surgat presumpcio certe cause obligatorie nisi illa alleget per id quod habetur in. l. si adulterius. s. idem polio. ff. de adul. et sic videtur q̄ si talis libellus non procedit quando surgit presumpcio pro libellante ex facto narrato nisi id quod presumit allegetur multo fortius q̄ nō admittatur libellus quando presumpcio est contra libellantem nisi aliud allegetur per quod illa tollatur. cuius tamē cōtrarium voluit Inno. in. c. dilecti. j. de libel. obla. et superius dixi. sed potes respondere ad dictū q̄d loquitur quando in libello deducitur factū quod fm suam naturaz habet deducere certam et determinatam obligationē. vt patet in dicto exemplo vt quando narratur factum ecclie. nam in dicto casu cum tale factum sui natura inducat certā obligationem et determinatam coipso q̄ cōcludit cōdemnariecclesiam intelligitur tacite dixisse mutuum esse tale ex quo ecclia debeat condemnari. facit in ar. quod habetur in. l. ad rem mobilem. et. l. ad legatum. ff. de pecu. j. de offi. dele. preterea. et c. ex litteris. et hoc voluit etiam Inno. in preall. c. dilecti. Sed dictum Bar. quando narratur factum quia fm suam naturam non concludit certam et determinatam causam obligatoriam. sed potius est vagum indiscretum et aptum ad plura. vt contingit quando aliquis recipit pecuniaz ab aliquo ex eo quia dixit tolle istam pecuniam et ille accepit Itāz illa verba possunt verificari ex pluribus cau

sis. potest em̄ verificari ex causa donationis. Itē
 ex causa depositi. ex causa mutui si ad numerum
 pecunia fuit tradita presumatur a iure q̄ tradita
 fuit causa mutui. quia in dubio non presumit̄ q̄s
 donare et iactare. l. cum de in debito. ff. de probat.
 ideo tunc non procedit libellus nisi ipse libellans
 alleget q̄ ex causa mutui ille accepit dictam pecu-
 niam. et sic intelligatur dictum Barf. quia vt dixi
 loquitur quando factus narratum sui natura nō
 est determinatum ad producendum certam obli-
 gatōem et actōem. Et per predicta habes expeditū
 intellectus glo. positum in glo. j. hic quia iste intel-
 lectus videtur repugnare littere dū dicit sine cau-
 se cognitione. quia exponitur id est sine cause co-
 gnitione expressione. Item aliquantū videtur re-
 pugnant illi verbo euenerit q̄ videt sonare iqui-
 sitōem. i. vestigatōem circa merita et si circa p̄parato-
 ria ipsi^o exceptionis vel actionis. Ideo alia fuit le-
 ctura Lancre. videlicet q̄ hic tantum fuit vna que-
 stio vt si aliquis repetat beneficiū suum et opponat
 exceptio spontaneae renūciationis et replicetur per
 actorem q̄ imo non sponte renūciavit. an vero te-
 stes rei an x̄o testes actoris erunt recipiendi. et fm̄
 istam dum littera dicit sine cause cognitione debz
 exponi id est anteq̄ cognoscat̄ plenarie de cau-
 sa renūciationis siue coactionis. vt etiam hic ter-
 tino. super illo verbo. et etiam dixi in euiden-
 tialibus deberet exponi dum dicit. et an actorum.
 et pro id est. Sed certe ista violat litteram vt patet
 ex p̄dictis. Et ideo fuit lectura hosti. q̄ hic ponant̄
 tur due questiones sed prima differt a lec. glo. qz
 aliter poni illam. Nam dicit q̄ prima questio est an
 testes qui interrogant̄ et admittuntur super spon-
 tanea renūciatione sunt interrogandi super cau-
 sa renūciationis. et huic cause responderet papa di-
 cens q̄ non est superuacuum imo vtile et necessarium
 dictos testes interrogari sup̄ causa et exceptio re-
 nūciationis super qua deponunt habet presump-
 tionem contra se quia non est verisimile q̄ quis
 sponte renūciavit beneficio multis laboribus ac
 sumptibus acquisito. ¶ Secunda questio est an
 admittantur testes actoris super non spontanea
 renūciatione. an vero rei super spontanea. et re-
 spondetur vt hic refert do. Anto. q̄ ambo admit-
 tuntur vt dictum est in simili in prima lec. Sed cer-
 te Jo. an. hic aliter refert dictum hosti. videlicet
 q̄ debeant admitti testes actoris et non rei. quia
 actor fatetur renūciationem licet dicat illam nō
 spontaneam et sic non est expediens reo q̄ probet
 renūciationem cum satis probetur per confessi-
 onem partis. j. de confes. c. si. et sic non est necesse
 q̄ admittantur testes rei. salvo nisi ipse duplicado
 allegaret q̄ primo sponte renūciavit et hoc velle
 probare quia tunc vterq̄z admitteret. et similiter
 vtriusq̄z testes. et obtinebit qui meli^o probabit ha-
 bito respectu ad dignitatē testium vt dicit in si.
 Et ex hac lec. hosti. potes p̄cludere p̄ncipā fm̄ do.
 Anto. per quam instruit̄ iudex vt quando habet
 examinare testes super exceptione p̄tra quam est

presumptio seu contra cuius factum p̄sumitur q̄
 debeat ipse examinari esse curiosus in p̄sequen-
 do causas renūciationis seu ipsius facti ita q̄ pos-
 sent apparere cause ex quibus concludat̄ exceptio-
 nem habere presumptionem contra se videt q̄ non
 sufficeret testes probari exceptionem nisi tali mo-
 do probarent per quez concluderet quod est no-
 fm̄ eum. ¶ An autem hoc dictum simpliciter sit ve-
 rum patebit ex sequentibus. Et ex hac etiam lec.
 potes colligere duo. ¶ Primo q̄ licet testis nō de-
 beat examinari extra articulum nec deponere extra
 ipsum articulum. vt patet ex his que habent in. c.
 de testib^o. j. de testi. Et eo etiam quod no. i. l. mo-
 mentanee. C. qui legi. perso. et l. si duo patroni. §.
 idem iul. ff. de iur. et l. si quis libertatem ad si. ff. de
 peti. here. tamen illud videtur fallere si interroge-
 tur de causa facti deducti in articulo quando ipm̄
 factum non est verisimile licet causa facti nō sit in
 articulo expressa vt patet ex predictis. Et ratio po-
 test esse quia tunc potest dici q̄ in effectu non dicitur
 deponere extra articulum deponendo super
 causa cum illa tendat ad certificandū articulum vel
 ad iustificandū factum deductum in articulo. et sic
 habes limitationē ad iura p̄alle. qz p̄cedunt quā-
 do id quod est extra articulum nō p̄cernit id q̄ in ar-
 ticulo cōtinet̄. ¶ Item sc̄do habes ex hac lec. q̄ li-
 cet testis nō artef regularit̄ ad dicendū causam fa-
 cti relati ab alio gesti. vt patet. j. de re iudi. c. sicut.
 vbi testis p̄ductus ad p̄bandū sententiā nō artat̄
 ad dicendū causam scientie. nā videt fallere istud
 quando contra factū super quod testificat̄ est p̄e-
 sumptio si nō iustificet̄ ex aliqua causa ipsius facti
 sup̄ quo deponit. ex quo tale factū nō est verisimi-
 le. et suspectū tenet̄ allegare causam aliquā ipsi^o fa-
 cti. q̄ intellige vt patebit in sequentibus. Et p̄cludit
 hic do. Anto. aliqua verba si querit̄ an testes ar-
 tent̄ ad causam exp̄mendā. distinguat̄. qz aut non
 interrogavit de causa et nō artat̄ ad exp̄mendam
 causam aliquā. sed sufficit q̄ respondeat et simplici-
 ter deponat dictū suū quia non debet esse verbo-
 sus. facit q̄ no. s. de rescrip. si quādo. et j. d. testi.
 c. cum causam. ¶ Nam hoc procedit quando testis
 deponit sup̄ eo q̄ percipi potest imediāte p̄ sensū
 corporeū. secus si deponat sup̄ eo q̄ percipit iudi-
 cio rationis. puta si deponit q̄ titius sit domin^o ta-
 lis rei. nā dominiū p̄sistit in iure et nō in intellectu
 et nō percipit imediāte per sensum corporeū s̄ per
 iudiciū rationis. puta si vidit ipm̄ titium illā rem
 emere et tanto tēpore possidisse q̄ p̄scripsit. et ideo
 nō p̄baret licet deponeret titium esse dominū nisi
 etiā nō interrogatus assignaret causam. quia dicit̄
 q̄ p̄sens fuit q̄s emit et vidit eū tanto tēpore possidere
 postea cū puato titulo bona fide q̄ p̄scripsit. et idē
 in p̄sibus. de q̄bus p̄ Inn. in. c. cū causam. et quā-
 do deponeret quē esse ebriosū qz illud percipit iudi-
 cio intellectus et rationis vt tangit Inn. in p̄all.
 c. idem etiaz si dicat q̄ titius est infamar^o apud bo-
 nos et graues. qz iudicare quē bonū et graue vide-
 tur p̄cipi ex iudicio rationis et intellectus. et iudica

re nō spectat ad testē. et iō deberet exprimere illos apud quos est infamat⁹. et sic iudex de illis posset iudicare. facit qd̄ no. Inno. in. c. euz oportet. j. de accu. Et ad p̄dicta facit qd̄ no. p̄ Bar. in. l. solā. C. de testibus. et l. de minore. §. tormēra. ff. de q̄sti. Quādoq; xō testis interrogat de cā. et tūc aut interrogat de cā scientie et tūc tenet illā exprimere alio nō valet ei⁹ dictū. vt no. in. d. c. cū cām. et d. c. si q̄si de rescrip. ¶ Aut interrogat de cā facti sup quo deponit. et tūc aut factū putat q̄litate deducit nō excludit verisimilit̄ absq; aliq̄ causa extrinseca. et tūc oportet q; aliquā cām exprimat. vt si deponat q; titius renunciauit beneficio. nā illud verisimilit̄ non cōcludit nisi aliquā cām allegaret per quā fuerit in ductus ad spōte renūciandū vt hic in isto tex. colligit. Et sic videt velle do. Anto. q; si testis h̄ casu interrogatus de cā ipsius facti nullā cām exprimat q; non pbat. sed an h̄ dictū indistincte pcedat patebit ex sequētib⁹. ¶ Quādoq; xō deducit factus simpliciter. puta quādo talis renūciavit non addito spōte tūc aut cōtra factū est p̄sūptio v̄t̄ suspitio si nō appareat alia causa vt p̄tingit in facto renūciationis. et tunc etiā pōt et debet iudex interrogare de circūstantiis et sic de causis ipsius facti. et p̄ se q̄ns testis debet respondere p̄ tex. istū. et sic videt velle do. Anto. q; etiā hoc casu si testis interrogat⁹ d̄ cā facti nō exprimat aliquā cām q; non pbat. qd̄ an pcedat p̄t̄ ex sequētib⁹. si aut factū nō est suspectus nec contra illud p̄sumit tunc sufficit q; reddat cām scientie licet nō reddat cām facti a se relati. j. d̄ re iudi. sicut et hec dicit esse vtilia et notabilia. ¶ Sed aduerte q; p̄dictis videt obstare q; nō videt q; testis debeat interrogari sup negatiua videlicet q; nō vi vel metu. etiā cui⁹ cōtrariū innuit l̄ra ista. Sed ad hoc r̄idet Jo. an. q; in practica articulo nō formabit negatiue s̄ affirmatiue h̄ modo. Itē q; sponte renūciavit et interrogabit testis sup causa renūciationis q̄re hoc fecerit. et dicit hic Jo. an. si interrogati an vi vel metu renūciaverit. et testes r̄ideant q; non pbat. sed do. Anto. h̄ dicit q; istud dictū nō videt cōtra dictū testis ex quo cām aliquā non exprimat. Sed do. Anto. soluit dictū Jo. an. dicens q; pōt pcedere q̄si testis alit̄ non interrogat de cā ipsius facti. nam dictū testis pbat illud qd̄ asserit. i. renūciationē spontaneā factā esse et q; non vi necq; metu. et per talē p̄bationē tollet talis p̄sumptio. q; p̄sūptio succūbit p̄bationi. i. siue possidetis. C. de p̄ba. et sic licet sit p̄sumptio cōtra allegantem et asserentē renūciationē cū talis p̄sumptio tolletur per p̄bationē credendū erit testem habuisse noticiā talis cause. ex q̄ sciuerit id qd̄ asserit ex quo alit̄ non interrogat. Et per p̄dicta dicit do. Anto. q; putat sufficere si testes interrogati q̄modo sciunt q; sponte renūciaverit. dicūt q; sciunt ex eo q; nō sūt cōscij alicui⁹ cause p̄pter quaz potuerūt cōprehēdere q; ille spōte nō renūciavit. q; licet testes h̄ nesciuerūt t̄i potuit aliq̄ cā fuisse re vera p̄p̄ quā nō spōte renūciavit. et sic ex toto nō p̄cludit p̄sūptio p̄ talē p̄bationē talis testis sic negatiue

deponētis q; nō videt dare p̄bare. facit qd̄ no. p̄ glo. s̄. de cle. bone. el. j. et c. cū dilecti. ¶ Que aut̄ cause possūt dici sufficētes expr̄mēde p̄ testē tenēdo q; teneat expr̄mere. dicit h̄ do. Anto. q; d̄z eē renūciationis. vt si testis dicat q; audiuit q; ideo renūciavit q; nō stabat b̄n̄ sanus in loco ip̄i⁹ beneficii. vel si dicat q; audiuit q; in p̄ntia sui et aliorū renūciavit corā p̄ore seu iudice in quo plena redditur iusticia. et sic nō est verisimilit̄ q; interuenit metus vel violētia. facit qd̄ habet in. l. non est verisimilit̄. ff. qd̄ me. cau. et j. de p̄sump. c. q; verisimilit̄. Sed aduerte q; licet sic transeat do. Anto. tamen videtur q; si testis dicat q; talis sponte renūciavit. Et interrogatus quomodo scit dicat q; p̄sens fuit quando renūciavit et non vidit aliquem metum vel violentiam inferri et sic non est conscius alicuius violentie vel metus videtur q; talis testis probet alio non apparente. per ea que habent in. l. si. §. sane. C. de his qui ad ecclesi. confu. et §. si non absti. in auctē. de here. et fal. et hoc etiā videtur tenere Jo. an. Et p̄ h̄ etiā videt q; si testis dixit q; si talis sponte renūciavit et interrogetur de causa ipsi⁹ renūciationis q; si testis dicat nescio qua de causa renūciavit h̄ tamen scio et p̄sens fui q̄si simpliciter renūciavit. et non vidit aliquem metū vel violentiam inferri q; talis testis probet. nāz p̄babilis est ignorantia an ipsa causa facti cum sit super ipso facto alieno. per id quod habetur in. l. si. ff. pro suo. qd̄ no. in. c. ab excōicato. s̄. de rescrip. et iō videt q; nō debet artari testis ad expr̄mēdū talē casū quē p̄babiliter pōt ignorare. s̄ sufficere debet q; deponat super facto et assignet cām seie per sensum corp̄dētū p̄ ea q; habent in. c. cū cām. j. de testi. ¶ Nec obstat iste tex. q; licet hic dicat requirēdam esse causam a teste nō tamen dicit q; si non exprimat q; testis nō pbat licet sit vtilis. et non sit sup̄uacū inquirere q; poterit esse q; testis habebit noticiā ipsius cāe. et vt dixi etiā h̄ videt hic tenere Jo. an. ¶ P̄terea iste intellectus videt destruere litterā in q̄tū fm̄ ipsius d̄z exponit littera d̄z dicit sine cause cognitiōe. i. si ne cause a teste interrogatōe qd̄ nō videt de mēte littere. ¶ Itē etiā verbū admittēda nō cōgruit ad p̄ncipiū admissionis s̄ finalē et effectualem declarationis qd̄ videt etiā de mente littere. v̄t̄ alius fuit intellect⁹ Inno. videt q; ponant̄ due. q. vt dicit gl. et tituli. q. nō mutat̄. fm̄ Inno. alit̄ r̄ideret ad sc̄daz q; Et fm̄ istū intellectū b̄ruit. h. d. Exceptio spontane renūciationis vel vt nō verisimilit̄ si admittit̄ absq; cāe assignatōe seu expr̄sione per quaz p̄sūptio que est contra illaz non excludat. et ea expressa admittitur salvo nisi de nō spontanea renūciatione p̄ actorē replicet. q; casu admittit̄ postea actiones in rectis testib⁹ rei excipientis. h. d. fm̄ istuz intellectū. et fm̄ hoc prima. q. est an exceptio spontane renūciationis dicat formalita q; sit admittēda sine cause expr̄sione. ¶ Sc̄da ē an dato q; sit formalis ex expr̄sione cāe an debeat testes actoris admitti sup replicatione. An xō rei super exceptione Et ad p̄mā respondet q; non debeant admitti nisi

causa exprimat ppter psumptionem nō verisimilitudinis ipsius exceptionis sed i hoc differt ab intellectu glo. quia licet fm glo. nō sit supvacuus vel inutile inquirere de causa speciali ab ipso reo excipiente tamen non est necessarium qd exprimat causa als non erit admittēda ipsa exceptio. ¶ Ad secundā vero responde qd si actor nihil repetat admittēda sunt pbationes rei sup spontanea renūciatione. secus si replicet qd tūc admittent pbationes actoris et nō rei. Et si dicat actor fundat intentionē sup negatiua. i. qd nō renūciavit et sic non debet admitti ad pbandū. Responde qd non est simplex negatiua se implicita habens in se inclusam affirmatiuā vt tangit in littera in. x. porro. et facit quod habet in. l. ij. ff. de pba. ¶ Scdm p̄dicta habes duo. ¶ Primo qd. x. exceptio in facto nō est verisimilis nō debet admitti p iudicem sine cause expressione. ¶ Secdo qd vbi reus excipit de spontanea renūciatione et actor replicet de non spontanea qd admitti debent pbationes actoris relictis pbationibus rei excipientis. ¶ Sed aduerte quia contra primū dictū facit qd nō tenet exprimere causas sue petitionis nisi a parte hoc petat et apponat. l. ff. C. de anna. ex. et sic videt qd eodē modo debeat admitti exceptio et mltō magis sine cause exp̄ssione. Nec videt qd iudex debeat supplere d̄ facto per ea que habent in. c. innotuit ad finē. s. d̄ elec. et l. iij. s. hoc autē. ff. de dam. infec. ¶ Sed potes dicere qd hoc debet intelligi qd cōpellit exprimere pte hoc petente et sic cessabit p̄traria. Potes etiā dicere qd si cessabit speciale qd hoc casu iudex supleat ex officio ad refrenandū exceptōes friuolas quādo exceptio p̄ma facie nō est verisimilis. facit quod no. in. c. bone. el. j. s. de postu. et qd habet in. l. vna. C. vt que desūt aduo. partiū. et fm p̄dicta videt qd teneatur ipse exprimere causas ad instantiā ipsius actoris vel iudicis ppter p̄sumptionē que est p̄tra ipm excipientem als non audiat. facit in. c. p̄stitut. d̄ ele. et c. ad decimas de resti. spo. in. vj. qd habet in. c. ordinarij de offi. ordi. eo. li. et in. c. ex insinuatione j. de p̄cu. et j. de resti. spo. ex parte. ¶ Sed aduerte quia iste intellectus nō placet h̄ do. Anto. quia ppter solam p̄sumptionē non est repellenda exceptio ex quo talis est qd si esset vera debz legitima reputari licet iudex possit hoc casu ex officio sed si veller artare p̄tem ad exprimendū sed nō debet artari ad partē petitionē vt dictū fuit scdm intellectū glo. Nam ex quo est exceptio formalis licet aliqua sit p̄sumptio p̄tra illam a principio debet admitti quia tēpore admissionis disputandū est de formalitate exceptionis et nō de veritate quia illud etiaz seruādū scdm merita cause. quia quo tpe discutitur veritas exceptionis interim autē debet admitti vt patet ex his que habent in. c. in nostra. ¶ In glo. in vbo inutile. j. de p̄cu. qd debet admitti exceptio licet sit dubia et potest certo casu concludere et certo nō licet eius declaratio debeat reseruari circa merita vt ibi p̄tz. Nec ob. iura allegata p̄ Inno. licet do. Anto. nō respōdeat. quia potest dici qd lo-

quunt qd nō tanta est p̄sumptio qd resultat notoria iniusticia nisi ex aliqua singulari causa iustificetur Secus quando tanta non est p̄sumptio. Et sic videtur qd in hac. j. q. melior sit intellectus iste. Dicit tamen do. Anto. aduertendum qd iudex ad quez ex officio spectat refrenare exceptiones si magna sit p̄sumptio calumnie poterit illam reſcere. facit quod no. in. l. satis. C. de fal. dicit tamen qd nō debet moueri ex qualibet leui p̄sumptione ad reſciendū quando ipsa exceptio de se alias est legitima. vt no. Inno. j. de conceſ. p̄ben. post electionem. Dicit etiam qd quando subest vehemens p̄sumptio contra ipsum reum excipientem poterit purgare illam p̄sumptionem dupliciter. ¶ Uno modo exprimendo causam p̄opter quam verisimilit̄ cuitetur p̄sumptio. vt colligitur ex hac decre. ¶ Alio modo offerendo se paratum incontinenti probare per illud quod habetur in. c. interposita. j. de apel. et quod no. Inno. in dicto. c. post elec. ¶ Circa secundū dictum quantum dixi qd actor replicante non admittitur exceptio rei. videtur obſtare quod habetur. j. de restitu. spoli. accepta. Sed potest dici fm Inno. qd actor fundabat intentionem suam super spoliatione et reus excipiebat de spontanea renūciatione ante spoliationem. vnde quia ista sunt compassibilia. videtur qd tunc admittantur probationes vtriusqz. quia non directe contriantur exceptio et replicatio. sed certe ista solu. non videt bona. qd etiā ibi videt p̄trarietas. quia si ante spoliationē non videt qd postea debet dici spoliat. facit qd dicit infra. ¶ Ideo respondeo scdo qd p̄trariū p̄cedit qm̄ nihil replicat. secus qm̄ replicat qd vi et non spōte renūciavit. et d̄ intellectu. d. c. accepta. infra tanget cum glo. magna. Item etiā videt obſtare qd vbi cōcurrūt exceptiones et replicatio videt qd debeat admitti probatio vtriusqz fm Inno. in. c. a nobis. j. de excep. et i. d. c. illud. j. de p̄scrip. ¶ Sed pōt dici qd illud est v̄tz qm̄ exceptio nō habet p̄sumptionē p̄tra se. secus quādo habet qd tunc videt qd nō admittat excipiens si actor replicet. ¶ Vel pōt dici qd cōtrariū p̄cedit quādo facta replicationis et exceptionis nō sunt directe cōtraria. sed sūt cōpassibilia. secus qm̄ sūt incōpassibilia. Sz p̄ma sol. placet do. Anto. vt tūc p̄p̄ p̄sumptōez admittat pbatio sup replicationē tanqz magis verisimili. Sz tu potes melius dicere qd h̄ loquit̄ et debeat intelligi eo casu quo reus bñ pōt pbare de iure suo actore pbante suā replicationē vt infra declarat. ¶ Itē videt obſtare qd cū actor fundat intentionē sup negatiua replicando de nō spontanea renūciatione qd facilius debeat repellī qz excipiens qd fundat intentionē suā sup affirmatōe. Sz huic sic r̄sident in. x. porro. qd h̄ replicatio sit negatiua tñ h̄z implicitā affirmatiuā. Inno. volēs solvere p̄traria multū notabilī dicit qd vbi concurrūt replicatio et exceptio. et sic se habēt qd pbata replicatione nō ē impossibilis pbatio exceptōis tūc admittī dz pbatio sup replicat. et except. Sz vbi pbata replicatione nō ē possibilis pbatio exceptōis tūc admitt-

titur pbatio solius replicationis. quia tunc pbata replicatione frustra laborat in pbando exceptioe et hoc declarat in casu pposito. Nam si actor probat q non spote et sic vi vel metu renunciauit videtur esse impossibilis pbatio directa rei excipientis. q spote renunciauit pendet a solo archano mentis renunciantis. qz solus deo scit qui nihil ignorat. j. de iudi. c. nouit. unde dicit q vbi apparent signa extrinseca merus et violentie non possit apparere de animo intrinseco q spote renunciet. et ideo non est admittendus tunc reus. ar. eozum que habent. j. de offi. dele. cum contingat. et s. de elec. bone. el. j. et c. cuz dilecti. facit etiam qd i fili no. j. de accu. c. cu opoteat. p Inno. in spec. de pba. s. j. circa mediu. x. itez si restis. Immo plus dicit Inno. q periculosum est h casu admittere testes ad pbandu de spoteanea renunciatione quando pbaf non spoteanea. et possunt esse plures testes qui viderunt ipm renunciauit et non viderunt metu inferri et pauciores qui viderunt metu inferri. facti quod habent i. l. j. ff. qd me. cau. Et ponebat exemplum Boec. in scholari qui in studio renunciat beneficio ppter metu qui suis attinentibus inferri ad patriam que metu testes tēpore renunciationis qui intersunt percipere non possunt. Et per h dicit etiam abbas determinatas. q. facti fuisse. Nam quedam puella dum iret ad ecclesiam fuit rapta et iuducta ad certam domum. demum raptae vocatis testibus eaz despofauit. demum puella restituta libertati. dicit et vult dicere q non consensit spote. s. ppter violentias raptoris. nam fm eum determinatum fuit q non admittunt testes qui inducant ad pbandu. q ipa consensit spote allegando forte qui viderunt eam ridere et silia facere q non per hoc necessario concludit ipas spote consensisse q h dependet a mentis archano et signa extrinseca violentie appareant. et sic videtur q vbiqz appareant signa extrinseca violentie non debet admitti qs ad pbandu spontanea voluntate. Secus si indirecte vel per circumstantias. puta si reus veller pbare q illi qui dicunt metu intulisse in certo loco erant. facit. j. de testi. c. ex tenore. et ideo si p alias circumstantias veller pbare. puta si reus vult pbare q persona inferens metum vel qui dicitur intulisse est talis q non est verisimile q metu intulerit ex eo quia potentior est persona illius qui dicitur passus vim q illius qui dicit intulisse. vel qz ille qui dicit intulisse est persona valde religiosa. et sic non est verisimile q alicui vim intulerit. j. de no. op. nuci. c. iij. Nam tunc istis casibus debet admitti reus ad pbandu spontanea renunciatione et q meli pbabit obrinebit habito etiam respectu ad dignitate et qualitate testium. et sic intelligat tex. iste circa fi. et iste intellectus sic declaratus videtur in se bonus et valde nota. tamen quia iste intellectus videtur aliquantulum littera violare duz dicit sine cause cognitoe. qz debet exponi id e sine cause expofitoe. Do. Anto. ponit hic aliu intellectum q intelligat littera prout iacet. et erit sensus q si pponatur aliqua exceptio non verisimilis q iudex non debet admittere eam nisi premissa quadam sumaria cognitione et indagacione super verisimilitudine exce-

ptie nis informande se summarie querendo a partibus seu ab ipso reo de causis renunc. et alijs circumstantijs ex quibus exceptio possit reddi verisimilis quibus apparentibus admittit exceptiones. als repellit. et isto modo potest intelligi prima questio. Secunda autem non mutatur. nec obstat si dicatur q vbi exceptio non est verisimilis nec concludens ad id de quo queritur. ¶ Et secundo potest dici q contrarium procedit quando opponit exceptio non verisimilis in iudicio de facto non expeditibile vt modi preiudicialis vt est iudicium possessorum. quia licet in eo succumbatur remanet ius in petitorio. sed hoc intelligatur quando opponitur in iudicio plenario. ¶ Nec obstat etiam si dicatur q vbi exceptio non est verisimilis nihilominus debet admitti sed excipies grauatur duriori onere probandi. j. de presump. quia verisimile. et l. si. C. quod me. cau. quia potest dici q illa non tollit istam. quia prius debet iudex discurre de verisimilitudine per istum tex. Secundo pbatur duriori onere probandi vel etiam erit in ei arbitrio an premitit istam summariam cognitionem. an vero illa omitta admittat exceptionem. et circa merita cause discutiat de ipsa exceptione reus qualitate et grauatur cum etiam duriori onere pbandi. ¶ In glo. ij. in fi. melius facit quod no. super rubri. ff. de dote prele. vbi in simili patet q dictio pre abundat sicut hec dictio re. Posset tamen dici fm Inno. q re denotat quandam instantiam et sit sensus repertibus idest cum instantia petentibus. non autem intelligatur q repeteretur beneficium possessorio recuperande. quia tunc videtur ob stare. c. follicite. j. de restitu. spoli. vbi patet q contra agentem possessorio non admittitur exceptio spontanee renunci. cuius contrarium hic innuitur. et ideo vt euitetur contrarium dicti. c. follicite. facta fuit hec glo. que exponit repofcentibus id est petentibus. et sic vult q loquitur quando agitur petitorio ad beneficium recuperandum non autem possessorio recuperande. ¶ In glo. resignationis idest habebat plura beneficia supple et forte que requirebant residentiam. et sic non poterit illa simul tenere. j. de cleri. no. resi. c. pe. et fi. et id renunciat alteri istorum. vel forte renunciauit ex eo quia timebat ibi residere propter aeris interpericm. facit qd habetur. j. eo. ad supplicationes. et l. de etate. ff. ad trebel. vel timebat ibi morari ppter inimicitias quas ibi habebat. ¶ In ea. glo. ibi spote renunciet. facit qd habet in. c. pxi. j. eo. ¶ In ea. gl. ibi. quida signat et. Hic glo. intrat alia principalem difficultate decre. an videlicet hec decre. valeat et possit intelligi i agente possessorio recuperande an xō debeat intelligi in agente petitorio. ¶ In ea. gl. ibi ita soluebatur. Aduerte qz vt piz ex sequentibus gl. voluit ponere duos intellectus. Unu q hic intelligat qn agebat possessio recuperande. Alius q intelligat quando fuit actum petitorio et non possessorio. et q agebat violentia compulsua q non inducit possessoriu recuperande sed actionem personale quod me. cau. velyt in rem non violentia expul-

sua quia illa inducit possessoriū recuperande. vt patet in ti. de resti. spoli. ¶ Itē aduerte qz fm primū intellectū hīc agebat possessorio recuperande. glo. facit differētiā an excipiat de renuncia. facta post spoliatiōē. et tunc non admittatur de renunciatōe facta post spoliatiōē et tunc nō admittat talis exceptio contra agentem possessorio recuperande. an vō excipiat de renunciatōe facta ante spoliatiōē. et tunc talis exceptio admittit et sic intelligatur hic. sed. c. sollicite loquitur in casu prece dēt. Que aut sit ratio diuersitatis. glo. hic nō bene declarat. sed glo. voluit illam sentire in se intellecta et maxime in. d. sed qui spoliat. et i dicto. c. sollicite. Nam potest esse ratio diuersitatis quia quādo post spoliatiōē quis renunciat videt per talem renunciatōē renūciare iuri proprietatis quod habet in ipso beneficio. non autē possessorio. quia tunc non habebat cum illo esset spoliatus anteq̄ renunciarēt. et ideo cum in possessorio recuperande non debeat admitti exceptio p̄cernēs p̄prietatez etiā nō debet admitti exceptio nō canonice restitutionis. j. de resti. spoli. in litteris. id etiā nō admittitur hec exceptio renunciatōis que etiā videtur concernere proprietatē nō. naz et de ordine iuris est qz prius expediatur causa possessoriū. vt C. de interdicit. l. incertis. Sed quando opponitur exceptio renunciatōis facte ante spoliatiōem illa videtur concludere nedum ad petitorium sed etiam ad possessoriū. quia si renunciat tempore quo habebat proprietatem et possessionē renūciando beneficio videtur renūciasse proprietati et possessioui. l. si quis vi. §. differētia. et ff. d. acqui. pos. et sic non potest dici qz postea fuit spoliatus possessione. quia illam perdidit per renunciatōē et ideo nimirum si talis exceptio admittitur quando dicitur qz renunciat ante spoliatiōem qz concludit nedum petitorium sed etiam possessoriū competere. facit quod no. in. c. consultationibus. j. de offi. dele. ¶ Sed aduerte quia contra istū intellectum facit quia videtur qz etiam quādo quis renunciat post spoliatiōem talis exceptio concluditur nedum ad petitorium sed etiam ad possessoriū. quia renūciando simpliciter beneficio videt ipsum habere pro derelicto. et sic videtur qz videatur renūciasse omni iuri quod sibi competebat in ipso beneficio et per cōsequens videtur qz nedū intelligatur renūciare dominio et proprietati beneficii tūc sed iuri agendi interdico vnde vi ad recuperandum possessionem et maxime cum interdicoz videatur esse scriptum in rem per ea que notant in dicto. c. veniēs. Do. Anto. refert se fuisse cōtrarium domino ipe. de perusio fratri do. Bal. duz repeteret in hac materia. et dicit qz se iuoluit in verbis et non soluebat. sed ipe dicit solui posse qz renūciando ipso beneficio post spoliatiōē videtur renūciare iuri personali quod habet pro recuperanda possessione per interdicoz vnde vi. quia ius personale nō adheret rei nec sequitur rem. l. j. §. si heres. ff. ad trebel. Et ideo licet quis perdat rem seu ius quod habet in ipsa re non sequit qz debeat p-

dere ius ad ipsam rem scilicet personalem. Nam licet iuri reali possit renunciari etiam in absentia partis. vt voluit Inno. j. e. veniēs. Et facit quod no. Bar. in. l. non solum. §. si liberationis. ff. de libe. le. cau. Secus est in iure personali quesito facto suo qz non perdat per simplici renunciatōe facta in absentia partis licet per pactum possit tolli. vt no. per Bar. in. l. j. C. de pac. Sed aduerte qz in quantum dicit. §. post do. Anto. qz interdicoz vnde vi est in rem scriptum. hoc non est verū qz licet regulariter omnia interdicoz personalia sunt in rem scripta. l. j. §. pe. ff. de interdicoz. ¶ Tamē hoc fallit in interdicoz vnde vi quod est vere personale et non in rem scriptum. ideo non datur contra alius qui succedit in reali vitiosa etiam scient. vt legi. et no. i. l. cum a te. ff. de vi et vi ar. et j. de restitu. spoli. cuz ad sedem. et ideo necessarium fuit remedium. c. sepe. de resti. spoli. quod datur contra succedentē scienter inuitum vt ibi patet. Itē etiā aduerte quia quando renunciatō fit in manibus eius ad quem spectat admittere renunciatōem tunc clarum est qz tenet renunciatō. facit quod habetur. §. proxi. c. si etiā non fiat in manibus talis habentis admittere renunciatōem tunc fm opt. glo. et cōmunes de qua. j. eo. quod in dubijs renunciatō tenet quo ad renunciantem sed non in p̄iudicium superiorum si nolit istam habere ratas. per id quod habetur in dicto. c. quod in dubijs. et. §. c. pxi. Et intellige qz tenet quo ad ipsum renūciantē quando fit in absentia superioris quo ad ius reale cōpetens in beneficio. quia iuri reali potest renunciari etiam in absentia partis. vt no. Inno. j. e. veniēs. et Bar. i. d. l. nō solū. §. si liberationis xba. si iuri personali nō pōt renūciare i absentia aduersarij videt bñ posse renūciare qz talis renūciatio videt tūc habere vim pacti fm no. in. d. l. j. C. de pac. Et id sicut p̄ pactū pōt renūciari iuri personali ita etiā p̄ renūciatiōē factā in p̄sentia aduersarij. Itē aduerte qz ponderada videt verba renūciatiōis. nā aut qz renūciat iuri qd hz in bñficio et tunc videt renūciari iuri reali nō aut dicit renūciari personali qd nō dicit habere ius in ipso bñficio sed ad ipm beneficiū. vt le. et no. in. c. si. de p̄ces. p̄bē. li. vj. et. c. aspe. et pe. e. li. secus si qz renūciaret omi iuri qd hz in ipso bñficio vel ad ipm bñficiū. qz tūc videt renūciare tā iuri reali qz iuri personali p̄ ea qz habent in dictis iuribz. et qz no. j. e. veniēs. videt tūc qz renūciatio iure personali nō valet si fiat in absentia aduersarij p̄ ea qz supius dixi. Si aut qz renūciat simplr bñficio tūc attenda so. huius gl. et rōne quaz. §. dixi. et quā sensit glo. inferi. vt in. d. c. sollicite. et etiā Inno. h. videt qz si fiat tali tpe qz quis habeat proprietatē et possessionē qz tūc videat renūciatū tā p̄petari qz possessioni. si vbi fit eo tpe qz qz nō habet possessionē tunc videat renūciatum iuri proprietatis non autē iuri personali et expressa renunciatō non noceret si fieret in absentia aduersarij per ea que. §. dixi. ¶ Itē aduerte qz in q̄tū dixi qz vbi opponit exceptio sp̄tante renūciatiōis si dicatur qz sit facta post spoliatiōē qz non debeat ad-

mitti videt fortiter obstar. qd legē z no. i. l. ij. C. quod metus causa. z l. pe. C. de conditio. ob turpem causaz. vbi patet qd spōtanca solutio facta p^o promissionē metu z sic turpiter extorā purgat vitiū turpitudinis. z ipsius met^o. z ideo habz obstar ipsi facienti talē spōtanca solutiōnē. z sic videtur qd eodē modo si dicat factā esse spōtanca renūciationē post spoliatiōez violētā videt qd purget vitiū precedentis violentie. z sic videt qd habeat obstar renūciatio ipsi renūciantī. **Solut** hic Inno. qd renūciatio nō est hic adeo proxima z vicina spoliatiōni sicut solutio pmissi. Nam solutio est executio ipsi^o pmissionis cū tendit ad ei^o implemētū. Et ideo nimirū si illā videt approbati ipsa pmissio ex quo volūtariē quis implet ipam pmissionē soluendo. ideo tūc dicit purgari metū p talem solutiōnē z tolli vitiū pcedens. Sed renūciatio nō habet cōmune cū ipsa spoliatiōne nec p^o dicit qd sit executio ipsi^o spoliatiōis z tūc p^o aliā cāz possit fieri renūciatio videlicet qd retinebat bñficiū cōtra cōscientiā vel qd vult ingredi religiōnē. z ideo p talem renūciatiōez nō sit purgatum vitiū pcedens spoliatiōis. facit etiā qd habet in. l. iij. C. qd met^o cau. vbi etiā patz qd receptio precij spōtanca facta p illuz qd p metū fuit coact^o vendere nō semp purgat metū pambulū in venditiōe adhibitiū qz pōt esse qd receptio sit ad cautelā vt sit magis cautū ipsi coacto qui tunc nō habet rez. nō aut ex eo qd vellet approbare ipsam venditiōnē. vt nota. hic Inno. voluit. z declarat Bar in. d. l. iij. **Itē** etiā aduerte inquātū dixi qd si opponet exceptio renūciationis de renūciatiōe facta ante spoliatiōnē qd debet admitti qz tūc pcludit ad possessiōnē z pprietatē. Itā videt qd si actor replicet de nō spōtanca renūciatiōe qd tūc ipse actor audiat p hūc tex. **Sed** in cōtrariū facit qz videt qd etiā nihilo minus reus debeat audiri licet actor replicet de nō spōtanca renūciatiōe qd etiā dato qd fuerit renūciatio meticulosa z sic nō spōtanca z tamē voluit possessiōnē perdere ppetatē. qz coacta volūtas. volūtas est. l. si mulier. z. §. si metu. ff. qd me cau. z in. c. merito. xv. q. j. z sic siue fuerit spōtanca siue meticulosa videt qd reus excipiens de renūciatione debeat audiri cū talis renūciatio vtroqz modo vel casu videt pcernere possessiōnē z pprietatē z sic debeat obstar agenti possessoriō nō obstarē replicatione actoris. **Solut** Inno. hic primo qd re^o nō potest allegare renūciationē pro se vbi alleget meticulosa qz allegaret turpitudinez suam qd nō debet admitti. l. si creditorib^o. z facit qd no. j. d. dona. inter dilectos. **Uel** scōdo pōt dici fm Inno. qd si qd renūciat p metū bñficiū licet perdat ius pprietatis ipsi^o bñficiū sic tū nō perderet possessiōnē qz fm eū nō psumit habere animū perdende possessiōis. **Uel** dicit multū singulariter qd renūcians p metū nō perdet possessiōnē licet secus sit quādo spōte renūciat. l. si quis vj. §. differentiā. ff. d. acqui. pos. **Sz** certe vt dicit h do. Anto. ista scōda l. so. nō videt vera. nec bñ videt pbari iure p^o pon^o videt dicendū oppo. qd coacta voluntas. vo-

lūtas est. vt. §. dictum est. z sic videt qd sicut perdit possessiōnez spōte renūcians ita per metū renūcians. plus dicit h do. Anto. qd quando renūciatio nō est spōtanca s^o meticulosa. l. coacta qd pōt dici qd si fiat circa beneficia nō tollit ius ad ipm beneficij qz debet esse libera volūtas in renūciādo. et sic tr tollēdo ius beneficij. sicut etiā d^o eē libera i^o pferēdo ipm bñficiū. z sic videt qd si nō sit libera sed coacta qd ipō iure nō teneat. qd sit alle. qd habet i. c. abbat. j. q. me. cau. z sic videt fm eū qd talis renūciatio meticulosa bñficiū nō puidet in pprietate s^o in alijs rebus procedit quod dixi qd renūciās per metū pdit possessiōnē sicut spōte renūciās. **Sz** aduerte qz glo. dicit in sequēti solutiōne qd p renūciationē factaz p metū. z etiā in beneficijs perdit pprietatē z possessiō sicut etiā in alijs rebus licet p recuperatione bñficiū cōpetat actio qd me. cau. et etiā vtilis actio in rem. vt contingit in alijs rebus z istud etiā tenent do. de rota in suo consilio. ccc. lxxvj. z d hoc dixi in. c. ad aures. §. quod me. cau. z tene menti diligenter hunc tex. cum glo. sequē. **Solu.** quia illam ibi nō allegavi. Itē etiā aduerte qd videt etiā quādo obijciat de renūciatione aī spoliatiōnē. quia illa non deberet admitti. qz licet quis renūciauerit si tamē tempore quo spoliat reperiat possidere videt qd non sit licitū ipm spoliare per id quod habet in. l. si a stipu. ff. de acqui. pos. vbi nō licet emptori expellere ppria auctoritate de possessiōne venditorē licet perfecta fuit vēditio z precij solutū. Sed potes dicere pmo qd illud qd dicitū est. §. debeat intelligi quādo per renūciatiōez pdiderat possessiōnē z illaz nō hēat tpe spoliatiōis s^o forte merā detētiōnē. facit qd habet in. l. j. §. de iur. ff. d. vi z vi ar. **Uel** pōt dici qd etiā si possidet tpe spoliatiōis qz tūc illa possessiō erat incolozata p^o renūciatiōez pambulā iō nō ē sufficiēs ad recuperatiōnē d^o eē colorata. vt voluit gl. i. de. cā. d. cau. pos. z facit etiā qd bñ p^o s^o uenit dici i. c. in lris. z. c. ex pte. j. de resti. spo. z qd etiā ibi no. p do. Anto. **Et** aduerte qz gl. h. i. §. h. dicas i^o q^o dicit qd qd p metū ē facta renūciatio a bñficiū qd dat vtili rē ipi renūciatiōi z sic vt velle qd p^o dicta sit possessiō etiā neduz directū ius bñficiū p talē renūciatiōez cōlactio in rē nō de^o possessori. j. d. iudi. examiata. z. l. vna. C. d. alie. iudi. z sic videt tex. cū gl. §. opi. Inno. in q^o tuz dicit qd p renūciatiōez metu extorā nō pdit possessiō. Itē etiā videt esse casus §. opi. do. Anto. qd voluit qd renūciatio bñficiū facta per metū sit ipō iure nulla sic z m^oimonū carnale p metū p^o tū fm no. in. c. abbas. j. qd me. cau. z. j. de spō. cū locū. Itāz videt qd imo tenet de mero iure. vt hē tex. cū glo. fm intellectū quē h ponit glo. i. §. ad h. l. §. cōpetat metū passo actio qd me. cau. vtilis i rē. z istud etiā tenuerūt do. de ro. in sua p^oclu. cccxxvj. **Et** sic p^o qd i h si eqpanē m^oimonū spūale z carnale. z d qbul dā alijs differētis tangit p Jo. an. in. c. tue. j. de spōn. Itē aduerte inquātū dixi qd renūciās beneficij nō videt renūciare iuri personali quod illi non coheret fm p^o de. vt. l. j. §. si heres. cū ibi no. ad trebel. vbi patz qd actio psonalis nō scq^o rē s^o psonā.

Nam videtur quod si expressse renunciaret etiam iuri personaliter
 sic iuri agendi possessorio quod isto casu bene admittitur
 talis exceptio quod tunc concluderet ad ipsum possessorium
 et si sit possessorem recuperande. et hoc etiam tenuit Bernardus
 in gl. in c. ex insinuatione. j. d. p. in. x. canoni
 cum. et do. d. ro. sua concludit. ccdxxij. et quod dicitur de renunciat
 atione intellige quod si fuerit facta aduersario persone per
 id quod dicitur. et quod non. in. l. j. C. de pac. secus videtur si
 contra agentem possessorem recuperande opponatur excep
 tio concludens ad proprietatem iuris tantum ut quod excipiens
 diceret agentes priuatum. vel puandum beneficium
 propter simoniam vel renunciatum esse proprietati quod tunc
 admittitur exceptio velut non detrahens iudicio
 possessorio saluo nisi de illa constaret per confessionem
 partis vel notorie. quo casu admittitur exceptio
 puta agitur ad ipsam rem siue beneficium licet non ad
 mittatur. puta agere ad aliam dandam et fructus medij
 temporis. allegat Bernardus. quod habet in. l. idem. q. et
 l. si plures. ff. de vi et vi ar. sed melius facit. l. j. si fu
 dus. eo. ti. Et ex dicto Bernardus. habes duo. Primo
 quod licet non possit interdum agi ad aliam rem dandam et
 ad fructus medij temporis. pro quo bene facit. d. l. j. si
 fundum. Item secundo habes non. ex dicto Bernardus. quod
 exceptio defectus notorie proprietatis habet obstare
 agenti etiam possessorem recuperande. et videtur velle
 Bernardus. hoc procedere etiam si notorium non concludat per
 ipso opponente super proprietate sed solum super defectu iu
 ris agentis. et etiam voluit Bernardus. j. de fil. presby. consti
 tutus. Sed contrarium voluit glo. in. c. ad decimas.
 de resti. spo. li. vj. vbi videtur velle quod ita demum contra
 agentem possessorem recuperande admittitur exceptio
 notorie defectus iuris agentis quod notorium facit per
 ipso opponente. Jo. an. tetigit de materia in addi.
 spe. super rubrica de resti. spo. vbi videtur tenere di
 ctum Bernardus. in. d. c. constitutus. et etiam hic ponit do.
 An. et in. c. in litteris. j. de resti. spo. co. op. Nam
 dicit quod si quis in beneficialibus tunc procedit opinio
 Bernardus. h. et d. c. constitutus. quod sufficit quod concludatur de
 defectus notorie iuris proprietatis in agente ex eo. quod
 beneficium non potest teneri sine canonico titulo. j. de re.
 iur. beneficium. li. vj. Et ideo tunc concluditur agens etiam
 possessorem recuperande propter talem exceptionem no
 torie defectus iuris agentis licet constet reus ius ha
 bere. sed in alijs non beneficialibus non posset procedere
 opinio. glo. in. c. ad decimas. ex eo quod alia res potest pos
 sideri licet non habeatur titulus in illa. et ideo tunc non
 admittitur exceptio notorie defectus iuris agentis pos
 sessoio recuperande nisi sit notorium ius proprietatis
 reo competere. de quo plenius dicit consuevit in dicto. c. in
 lris. et facit etiam ad predicta quod non. Bernardus. j. de diuor.
 c. porro. et per predicta dicit etiam Bernardus. quod si contra agente
 possessorem obijciatur exceptio quod donauit rem ipsi pos
 sessoio recuperande quod non admittitur exceptio et do
 natio quod aut donauerit quod fuit spoliatus quod ad talem do
 nationem non sequitur necessario perditio spoliatus cuius
 ex solo titulo non potest possessio nec transferri diuiz.
 l. traditio. C. de pac. et si talis exceptio detrahe
 ret iudicio possessorem. secus si excipiens diceret quod
 donauerat et tradiderat aut aliquam spoliatus vel si
 allegaret quod donauerat ecclesie per id quod habet in. c. ij

s. de p. suc. Sed certe istud vltimum non videtur verum quod
 licet sine traditioe nihil nisi intulerit aliquid loco tra
 ditiois. et sic loquitur. d. c. sine. et facit quod non. in. d. l. si.
 C. d. sa. san. ec. et l. cum duobus. §. ite residit. ff. p. socio
 per glo. Item in quatuor dicitur admitti exceptionem quod
 donauerat et tradiderat aut spoliatus intelligitur
 quod tunc spoliatus non possidebat sed detinebat quod tunc
 non competere sibi iudicium vbi vi. Et sic videtur si
 possideret ex quo agere de rebus non beneficialibus. per ea
 quod habet in. l. si a stipulatio. ff. de acq. pos. Bernardus.
 et do. Anto. simpli pertransit cum eo quod dicitur. et per
 hoc habes expeditum primum intellectum hoc positum in gl.
 Sed aduerte quod iste intellectus non videtur congruere illi
 c. sollicite. vbi ista non videtur se fundare ex eo quod excep
 tio opposita concernat proprietatem. sed ex eo quia non est
 verisimile quod sponte renunciauerit. sed ad hoc vide
 tur voluisse eandem glo. ibi et etiam Bernardus. hic quod ratio
 ibi posita in tex. non est perfecta. et alia ratio fuit quod
 superius est tacta licet illa non assignet in tex. Sed cer
 te ille intellectus videtur violare istam illam. ideo do.
 Anto. hic tangit alium intellectum videlicet quod debeat
 ponderari modus opponendi. Nam si quis alle
 gando renunciationem alleget per hoc defectum pro
 prietatis tunc non audiret et sic intelligatur ibi. Si au
 tem allegat etiam defectum iuris agendi possessorem
 tunc bene audiret et sic intelligatur hic. et sic vult ista
 solutio quod renunciatus beneficio videatur renunciat
 iuri proprietatis et etiam iuri agendi possessorem. et
 sic iuri personali. vnde alius fuit intellectus quem hic te
 tigit Bernardus. videlicet quod vbi non admittitur excep
 tio renunciationis ante restitutionem quia talis
 exceptio non est verisimilis vbi ibi dicitur. Et si di
 catur quomodo respondetur ad hunc tex. dicit quod
 ibi loquitur quando obijciatur exceptio renuncia
 tionis contra agentem possessorem. quod est iudicium defa
 cili expedibile et priuilegiatum. facit quod habet in. l. si
 quis. C. vbi vi. et j. de resti. spo. c. in lris. et c. itez cum
 quis. Et est etiam modicum iudiciale cum succubens
 in possessorem non pereat ius proprietatis. l. naturalis.
 §. nihil coe. ff. de acq. pos. et facit quod notatur. j. d. cau
 sa possessionis. c. pastoralis. et c. cum dilectus. et c. si.
 et ideo non admittitur talis exceptio ex tali iudicio quod
 non est verisimilis maxime quod allegatur post spoliatus
 facta esse renunciatioem. sed intelligitur quod agitur iudicio
 penitorio et sic plenario et grauioris iudicij cuius in
 eo agatur de proprietate ideo tunc debet admitti excep
 tio spontanee renunciatiois licet non videatur verisimile ut hoc
 probatur. Et attende quod hoc dicit do. Anto. quod ideo magis pre
 sumitur renunciatio quod dicitur facta post spoliatus ex eo
 quod fuit etiam spoliatus ex quo perdidit possessionem videtur il
 lam facere quasi perdidit spem renunciatiois beneficium.
 Sed certe meo iudicio ista ratio non videtur multum bo
 na imo videtur concludere oppositum. sed melior ratio videtur
 quod ex quo semel fuit passus violentiam in spoliatus videtur
 quod presumatur etiam violentiam lara postea renunciatioem. ar.
 regle. semel malus. de reg. iur. in. vj. et l. si quis. §. eiusdem
 ff. de ex. tu. Sed aduerte quod ista solutio non videtur prosequi in
 tellectum quod agatur hoc possessorem. sed potest ponere alium in
 tellectum quod ad istam decre. an autem procedat quod ad decre.
 sollicite. aduerte quod videtur posse concludi ut hic tangit

do. Anto. aliq̄ tñ additō q̄ si agat̄ possessōrio recu-
perande t̄ opponit̄ exceptio renūciatōis spōtance
tūc si nihil replicat̄ videt̄ q̄ admittat̄ talis exceptō
p̄ id qd̄ h̄ b̄ t̄ in. c. accepta. j. de resti. spo. Si autē
replicat̄ q̄ si d̄z audiri talis exceptio q̄z spoliat̄ aſi
oia est restituēd̄. l. si quis ad se fūdū. C. ad. l. iul.
de vi. pu. t̄. j. de resti. spo. in lris. t̄. c. itez cū q̄s. Et
tūc si obijciat̄ exceptio q̄ renūciavit post spoliatōez
nō audiet̄. si autē simpliciter excipiat̄ d̄ spōtanea re-
nūciatōe d̄z iudex in q̄rere an dicat̄ illaz factā post
spoliatōez nō admittet̄. vt. d. c. sollicitē. Si autē exci-
piat̄ q̄ spōtance renūciaverit. t̄ replicat̄ q̄ nō spon-
tanea facta fuit renūciatio tūc etiā si allegat̄ q̄ spo-
liat̄ renūciavit. t̄ nō sponte tūc in possessōrio iudi-
cio nō admittet̄ exceptio rei. p̄pter replicatōez p̄di-
ctam si nō allegat̄ aliq̄ cā concludens verisimiliter
spōtaneā renūciatōez. nā tūc p̄pter talē exceptio-
nem repelleret. facit quod hic Inno. voluit scdm̄
intellectū quē tetigit sup̄ gl. Si autē non allegaret̄
aliq̄ causa verisimiliter cōcludens spōtaneā renū-
ciatōez t̄ excludens turpitudinē mer̄. **Tūc dicit**
do. Anto. q̄ tūc videt̄ q̄ exceptio debeat admitti t̄
vterq̄ debeat pbare t̄ q̄ meli⁹ pbauerit obtineat
p̄ istū tex̄. **Satec̄ tñ q̄ Inno.** videt̄ hic velle q̄ vbi
agit̄ possessōrio eo ipso q̄ replicat̄ de nō spōtanea
renūciatōe indistincte repellat̄ excipiens q̄ nō vi-
det̄ fieri graue p̄iudiciū ex q̄ agit̄ possessōrio. et sic
intelligat̄. c. sollicitē. sec⁹ si nō replicet̄ q̄ tūc admit-
tet̄ excipiens. t̄ sic intelligat̄ qd̄ habet̄ in. c. excepta
de resti. spo. t̄ etiā tex̄. iste. t̄ sic etiā videt̄ velle In-
no. q̄ qñ opponit̄ exceptio non verisimilis si agat̄
iudicio possessōrio tūc si replicat̄ p̄tra illā n̄ admit-
tat̄ p̄pter nō verisimilitudinē. sec⁹ si non replicet̄.
Itē secus in iudicio plenario vt est iudiciū petito-
riū q̄ tūc admittet̄ etiā si replicet̄ excipiens vt pa-
ter ex supradict̄. Et p̄ p̄dicta etiā videt̄ q̄ nō sit dif-
ferentia an obijciat̄ qñ agit̄ possessōrio. t̄ sic si agit̄
de magno p̄iudicio ex q̄ exceptio nō est verisimilis
q̄ si replicet̄ n̄ debeat admitti. t̄ iste ē ali⁹ intellect⁹
quē posuit Inno. hic ad. c. sollicitē. **Sz aduerte**
q̄ tex̄. in. d. c. sollicitē n̄ dicit simpliciter repellēdū
exceptionē p̄pter replicatōez solā de nō spōtanea
renūciatione. Sed demū qñ replicat̄ q̄ renuncia-
uit iā spoliat̄ quo casu minor videt̄ esse p̄sumptio
p̄tra excipientē q̄ nō fuerit spōtanea t̄ q̄ nō sit ve-
risimilis t̄ istud etiā videt̄ tetigisse Inno. t̄ sic vide-
tur q̄ debeat fieri differentia an obijciat̄ de renun-
ciatione post spoliatōez factā an vero de facto aſi
spoliatōez. Inno. hic in b̄ articulo variauit. Nam in
vana parte videt̄ tenuisse q̄ non sit differentia in
p̄dicta. s̄ quid tenēdū sit patebit ex sequētib⁹. Itēz
aduerte q̄ videt̄ q̄ quando replicat̄ in iudicio etiā
petitorio t̄ sic plenario repellat̄ excipiens p̄ ea que
dixi post Inno. fm̄ intellectū ipsi⁹ sup̄. j. glo. Sed
potes dicere q̄ si re⁹ vellet directe pbare spon-
taneā renūciatōez q̄ actor de nō spōtanea nō admit-
tat̄ etiā in iudicio petitorio p̄ id qd̄ dixi post Inno.
sup̄ glo. j. Sed vbi reus vellet indirecte vel p̄ circū-
stātiā verisimiles vel verisimiliter inferētes pbare d̄ spō-
tanea renūciatione. tūc in iudicio petitorio debz

audiri p̄ istū tex̄. t̄ per ea que tetigi post Inno. sup̄
dicta gl. h̄. Si autē velit ipse reus pbare de spon-
tanea renūciatione indirecte vel p̄ circūstātiā p̄di-
ctas in iudicio possessōrio tūc videt̄ q̄ nō audiat̄
p̄ ea que habent̄ in. d. c. sollicitē. Tamen vt h̄ ma-
teria clari⁹ pateat videt̄ posse cōcludi q̄ cōtra agē-
tem ad beneficiū opponit̄ exceptio spōtance renun-
ciatōis. q̄ aut nō sit aliq̄ replicatio t̄ tūc videt̄ q̄
admittat̄ per istū tex̄. t̄ p̄ ea que habent̄ in. c. acce-
pta. j. de resti. spo. Aut replicat̄ q̄ non spontane
fuit facta t̄ tūc aut reus vult directe pbare q̄ spō-
te renūciavit. t̄ videt̄ q̄ nō audiat̄ per istū tex̄. fm̄
istuz intellectū Inno. quē dixi sup̄ prima glo. aut
vult probare q̄ spōte fuit facta renūciatio indire-
cte vt p̄ circūstātiā verisimiles. t̄ tūc si agat̄ peti-
torio debeat admitti t̄ q̄ meli⁹ pbabit obtinebit.
vt hic est casus fm̄ intellectū gl. t̄ etiā voluit Inno.
t̄ dixi sup̄ glo. j. aut agit̄ iudicio possessōrio t̄ tūc
videt̄ q̄ simpliciter replicat̄ de non spōtanea renun-
ciatione t̄ q̄ nō repellat̄ excipientem. sed vterq̄ ad-
mittatur t̄ obtineat qui meli⁹ pbat per ea que ha-
bent̄ in textu isto t̄ in p̄allegato. c. accepta. Si autē
replicat̄ q̄ nō spontane fuit facta vt q̄ si verisimi-
lis q̄ dicit̄ facta post spoliationē. t̄ tūc si habita-
sumaria cognitione de hoc appareat q̄ post spolia-
tionem dicat̄ facta tūc expellet̄ excipiens q̄ non vi-
detur esse verisimilis t̄ p̄ cōsequēs nō est admittēda
vt in dicto. c. sollicitē. t̄ sic videt̄ q̄ licet etiā quādo
dicit̄ facta ante spoliationē nō est verisimilis p̄p̄ ra-
tiones h̄ i tex̄. postas. cū multo magis t̄ forti⁹ nō
est verisimilis quādo dicit̄ facta post spoliationē et
iō tūc magis repellit̄. t̄ q̄re magis p̄sumat̄ contra
illam declarati sup̄ius videlicet. q̄ ex q̄ semel vio-
lencia est illata in spoliado p̄sumit̄ postea etiā illa-
ta circa renūciatōez. p̄ regulā semel malus. d̄ reg.
iur. in. vj. Et iō q̄ maior est p̄sumptio s̄ excipientes
in dicto casu iō pot̄ tūc repellit̄ q̄ qñ non cōstat̄
q̄ spoliat̄ renūciavit. s̄ pot̄ ante t̄ sic pot̄ intelli-
gi. c. accepta. **Et fm̄ p̄dicta videt̄ q̄ remaneat dif-**
ferentia an obijciat̄ de renūciatōe facta post spoli-
ationē an vō ante lz Inno. hic variauit de nō spō-
tanea nisi velit pbare indirecte vel p̄ circūstātiā
verisimiles tūc nō admittit̄ in possessōrio qd̄ ē mior.
p̄iudiciū q̄ qñ opponit̄ de renūciatione facta post
spoliationē q̄ p̄tra illaz iura valde p̄sumit̄ q̄ nō ē
verisimilis t̄ ideo voluit q̄ admittat̄ vt habet̄ in. d.
c. sollicitē. fm̄ vnū intellectū superi⁹ tactū. Alium
etiā intellectū tetigi cū solutione glo. Sed p̄cedēs
videt̄ magis littere conformari. d. c. sollicitē. t̄ p̄ b̄
sit expedita prima solu. hic tacta in glo. t̄ prim⁹ in-
tellect⁹ in q̄stū intelligit̄ per hoc qd̄ actū fuerit pos-
sessōrio. t̄ p̄ p̄dicta etiā habet̄ declarata dicta Inno.
q̄ b̄ posuit. q̄ tñ iste intellect⁹ habz multas difficul-
tates vt p̄tz ex sup̄dictis ideo glo. vt cuitent̄ diffi-
cultates p̄dicte dedit̄ aliū intellectū d̄ decre. i. d̄su. t̄
h̄ dicas videt̄ q̄ ibi loq̄tur qñ agit̄ iudicio petito-
rio t̄ qñ inuenit̄ vis cōpulsua seu violētia q̄ non
pariat̄ possessōriū recuperāde s̄ iducit̄ actōez plo-
nalē qd̄ me. cau. ad rē recuperāda p̄ metū traditā
q̄ actio est p̄roia q̄ inducta a p̄toze. vt p̄z in. l. j. ff.

qd me. cau. et etiā inducit vtilē actionē i rē. l. metū.
 §. h. qd p̄tor. ff. qd me. cau. et id intelligat etiā q̄ in ca
 su isto fuit renūciatū bñficio et traditū p̄ violētā cō
 pulsiuā et q̄ petebat actōe i rē ip̄m bñficiū. dicēdo
 illud ad se spectare et sibi restituendū et sic effectu
 agebat iudicio petitorio. id nimirū si admittatur de
 spōtanea renūciatōe. Et si replicet q̄ tūc admittit
 vterq̄ et q̄ meli⁹ pbauerit obtinebit vt h̄ d̄ fm̄ intel
 lectū quē tetigit etiā glo. §. i. c. sollicitē loq̄ q̄ inter
 uenit violētā expulsiua q̄ nullā h̄z voluntatē passi
 violētā p̄dit solā possessionē nō aut̄ d̄siuz v̄l p̄pri
 etatē. sec⁹ p̄ngit i violētā cōpulsua q̄ illa inter
 uenit volūtas h̄z coacta et id tūc p̄dit nedū posses
 sionē s̄ etiā directā p̄prietatem. l. si mlier. ff. qd me.
 cau. vñ violētā expulsiua parit iudiciuz possessoi
 um recup̄ade qd ē puilegiatū vt nō debeat admit
 ti exceptio aliq̄ p̄cernēs p̄prietatē et debeat t̄mari
 aī cāz possessoiū. j. d̄ resti. spo. i. l. f. r. c. itē cū q̄. et
 C. d̄ rei v̄. l. ordiarij. ¶ Et id nimirū si i. d. c. sollici
 te repellit exceptō renūciatōis q̄ d̄z facta p̄ spolia
 tionē q̄ illa videt̄ p̄cernere p̄prietatē vt p̄z ex his q̄
 tetigi sup̄ circa aliū intellectū id nō d̄z admitti et h̄
 i effectu voluit gl. in seq̄ntib⁹. ¶ Adūte t̄m̄ inq̄ntū
 gl. voluit i casu h̄. c. admitti. excipientē. Et q̄n̄ re
 plicauit d̄ nō spōtanea renūciatōe d̄z itelligi q̄n̄ in
 directe v̄l p̄ circūstātiās s̄iles velle re⁹ pbare d̄ nō
 spōtanea renūciatōe p̄ ea q̄ dixi sup̄ et q̄ dixi etiāz
 sup̄ gl. fm̄ intellectū Inno. ¶ Et nō. bñ et tene mē
 ti q̄ glo. hic iūcta cū tex. apte vult q̄ si renunciaret
 bñficio p̄ metū q̄ d̄ mero iure teneat renūciatio et
 nō sit ip̄o iure nulla. h̄z do. Anto. h̄ voluerit p̄riū. et
 adde h̄ic tex. cū gl. ad id qd dixi in. c. ad aures. j.
 qd me. cau. metū passo et etiā vñ in rē vt h̄ voluit
 glo. Et nō. q̄ ille intellect⁹ plane p̄cedit itelligēdo q̄
 h̄ actū fuerit vtili actōe i rē simplicit̄ petēdo eccliaz
 Et si intelligeretur q̄ actū fuisset actōe qd me. cau.
 put aliq̄ volūt dicē q̄ tūc videt̄ q̄ nō ē necessaria re
 plicatio d̄ nō spōtanea renūciatōe q̄ ab ip̄o p̄nci
 pio h̄ allegasset. cui⁹ p̄riū videt̄ inuere i l. f. a. et id meli
 oz videt̄ intellect⁹ q̄ actū fuerit actōe i rē simplicit̄ pe
 tēdo ecclia nō aut̄ actōe qd me. cau. nisi salutes fm̄
 do. Anto. q̄ si actū fuerit qd me. cau. replicādo nō
 deducebat defectū volūtat̄ s̄ ip̄s renūciatōis q̄ il
 lud aī d̄duerat s̄ fm̄ ip̄s traditōis. S̄z vt dixi pla
 nior ē intellect⁹ q̄ actū fuerit actōe in rē petēdo sim
 plicit̄ bñficiū vt dic̄ gl. ¶ In gl. metū i h̄. S̄z dic̄ q̄ h̄
 habuit forte respectū ad v̄ba atiq̄ edicti p̄tor̄. vbi
 dicebat qd vi mer⁹ ve cā gestū erit ratū si habebo.
 s̄ d̄ nouo edicto simplicit̄ d̄z. q̄ mer⁹ cā gestū erit et
 nō sit mētio d̄ vi. ¶ In gl. pecunie ibi dare nō d̄z.
 ¶ Ho. diligent̄ gl. q̄ fac̄ p̄ opponētēs sup̄ bñficio ec
 clesiastico et d̄ates aliq̄d p̄ exp̄ss̄ facti i acq̄stōe ti
 tuli illi q̄ d̄z ius h̄re vt recedat a lite. Nā istd̄ nō vi
 det̄ esse licitū vt voluit h̄ gl. et fac̄ etiā qd h̄ i. c. cuz
 p̄dē h̄ all. Si t̄m̄ ille cui lis mouet̄ foueret iusticiā tē
 bñ posset aliq̄d dare ad redimēdū v̄xatōz ne inde
 taref. vt i. c. dilect⁹. j. d̄ simo. ¶ In ca. gl. ibi s̄ h̄ ē
 falsū. Adūte q̄ si reus recipiēs allegat interuētuz
 pecunie et dicat renūciatōez factā p̄ pecuniā repel
 lit tanq̄ allegās suā turpitudinē si dicat pecuniaz
 datam ab eo vel p̄ alium sua voluntate et ip̄o forte

ignorāte. qz tūc bñ audiref sicut replicās p̄ renūci
 atōez allegaret̄ infuētū pecunie nō audiref. Sicut
 si p̄ cū vel aliū de ei⁹ volūtatē fuisset data vel rece
 pra. Si at̄ alit̄ vellef se fūdare i iudicio possessoi
 vel petitorio ip̄e excipiēs qz nō fundaret se sup̄ vo
 lūtaria renūciatione s̄ ex eo qz allegaret ip̄m agē
 tē esse p̄iuādū post simoniā. tunc ex q̄ etiā p̄iuat̄
 ip̄o iure ad petitorē rei nō ipediref restitutio et sic
 nō audiref talis exceptio h̄z iudex ex officio si vellef
 posset ip̄m p̄iuare et cōsequēt̄ nō restituere p̄ id
 qd le. et no. j. de p̄cur. ex insinuatōe. ¶ In gl. nec p̄
 missiōe in fine. Aduerte qz in. c. sane loq̄tur d̄ pro
 missione facta benigne tractādo renūciātū. nō aut̄
 loquit̄ q̄n̄ p̄pter p̄missionē pecuniarū sit renūcia
 tio. q̄ casu censeref esse simoniaca sicut q̄n̄ recipef
 pecunia cū paria videant̄ esse dare pecuniā vel p̄
 mittere vt fiat renūciatio. ar. l. j. et ij. ff. de calū.
 ¶ In gl. si. aduerte qz hec glo. ponit duplicē intel
 lectū. vnus q̄ hic loquat̄ de dignitate testiū p̄ducen
 dorū. alius q̄ loquat̄ de dignitate p̄sone renūciā
 tis. et iste secūduf ponit infra in glo. in. x. alij̄ intel
 ligūt. et vterq̄ intellect⁹ est in se bon⁹. ¶ In ea. gl.
 ibi intellexim⁹. dicit q̄ si exceptio spōtaneē renūci
 atōis opponit̄ ad p̄cessū. qd fieri pōt saltē ex quo
 est cū iuramēto qz censet̄ esse exceptio litis finite.
 facit qd habet in. c. j. de li. cōtes. in. vj. et qd ibi dice
 tur et tūc debet sup̄ illa p̄nūciari tanq̄ sup̄ emergē
 te. cū respiciat p̄cessum. ¶ Sed si opponat̄ ad me
 rita cause qd etiā fieri pōt fm̄ no. l. d. c. j. et p̄ Bar.
 in. l. j. C. de oz. iudi. tunc sufficiet p̄nūciari sup̄ p̄n
 cipali sicut et q̄n̄ alia exceptio incidēs proponit̄ re
 spiciēs merita cāe. nā tacite videt̄ sup̄ incidētū p̄nū
 ciari p̄nūciādo sup̄ p̄ncipali. vt habet i. c. intel
 lexim⁹ hic alle. ¶ In ea. gl. ibi cū negociū sit finitū.
 Nota ex glo. bñ q̄ exceptio litis finite iufiur. ē ex
 ceptio lit. finite nō solū q̄n̄ iuramētū est iudic ale et
 p̄stitū in forma iudiciū s̄ etiā q̄n̄ est exiudiciale et p̄
 titū corā sup̄iore nō in forma iudiciū qd est no. fm̄
 do. An. ¶ Pro ampliatione. c. j. de lit. cōte. in. vj.
 ¶ In ea. glo. ibi in p̄cilio lugdunensi. olim erat ex
 frauagās inter cōstitutōes Inno. iij. Sed hodie ē
 c. j. de lit. cōtes. in. vj. ¶ In ea. glo. ibi cōstitat̄. idē
 videt̄ si dicebat se negare. Nā satis tūc videt̄ tacite
 p̄steri per id qd habet in. l. si duo. §. marcellus.
 ff. de iureiur. et facit quod no. in. c. dudū. el. ij. §. d̄
 elec. ¶ Extra glo. vnuz dubiū tangit̄ videlicet an
 q̄n̄ agit per spoliatū nō cōtra spoliatorē s̄ p̄tra ter
 tū ad quē tres violentē ablata puenit p̄ditōe ex de
 creta. sepe de resti. spo. vel ex canone reintegrāda
 ij. q. j. ¶ An hoc casu istud possessoiū iudiciū sit p̄
 uilegiatū vt nō admittat̄ exceptio spōtaneē renū
 ciatōis sic nō admittit̄ q̄n̄ agit in iudicio vñ vi p̄
 spoliatorē. h̄ videt̄ eē casus q̄ nō fm̄ vnū intellectū
 iuquātū aliq̄ intelligūt̄ hāc decre. i h̄ casu. l. q̄n̄ itē
 taf p̄ditio ex. d. decre. sepe v̄l ex candē reintegrāda
 S̄z p̄riū tenuit Inno. l. c. ij. i. x. exceptōis. j. de oz.
 cog. Et illud cōit̄ tenef. et sic videt̄ q̄ iste intellect⁹ s̄
 p̄cedat in hac decre. nisi salueref eo mō q̄ saluauit
 p̄mū intellectum posituz in glo. in. ver. resignati
 onis. Et sic expedita est decre. ista. Nicolaus ab
 bas excellētissimus doctor.

Incipit lectura excellentissimi vtriusque iuris interpretis dñi Anto. de butrio a. c. in p̄sentia. de renunc. vsq; ad titulu; de offi. dele. sup quibus dñs Abbas nō scripsit vsq; si scripsit reperiri nō potuit.

In p̄sentia. Qui sponte renunciauit electioi sue supra ampli⁹ nō audif b. d. In p̄ma ponit generalē cām p̄firmatōis snie. In sc̄da sp̄alē ibi qz tñ. tertia cōfirmatōz. ibi nos ei. Casus. Dū inter quēdā Abbatē possidentē ecclias z monasteriū z quendam aliū se Abbatē p̄tendēte questio verteret. cā fuit delegata q̄busdā iudicib⁹ z finaliter cā decisa fuit z iniatū p̄ possidente z impostū silentiū agentū. tandem ab hac snia fuit appellatū per actorē z causa fuit commissa iudicib⁹ dūnicen. z cuidā alteri cōiudicē corā quib⁹ reus p̄bauit per cōfessionē z etiā p̄ quasda; lras ep̄i qualiter actor renunciauerat p̄dicte ecclie nihil aliud fuit p̄batū p̄ ipsuz actorē vel reū z sic de ferta fuit appellatio. post h̄ corā papa actor p̄duxit act. z sententiā petijt ipsam nullā pronuncari z dī etiā abbatē sibi assignari p̄tendēs nullitatē sentētie ex eo q̄ actis apparentibus nulla cōcludebat cā ex eis cū p̄basset intentōz suā p̄pter quā sibi silentiū debuisset imponi. ergo ex actis apparebat iniusticia sentētie z sic nulla debebat decerni. papa cōsiderans q̄ ex eo nō iustificat snia q̄ ex actis productis nō appareat causa sentētie vel aliqd. p̄batum p̄ qd snia debeat esse valida cū iudex nō semp appli cet mentē ad vnā sp̄ciē p̄bationis. sed ex allegatiōibus z cōfessionib⁹ z alijs que in eius p̄sentia proponunt forme; animi sui motū vnde ex eo q̄ nō appareat aliqd. p̄batū nō cōcludit iniusticia si illaz assumat. p̄ nō probatione sufficiēte z dato q̄ nō appareant p̄bationes de eo q̄ sentētia potuit ex alijs moueri acta nō cōcludebant necessario apertaz iniusticiam p̄siderans etiā q̄ in dubio p̄ snia p̄sumit donec aliqd aliud p̄bet p̄ que apparet q̄ stante sententiā que transit in rē iudicatā dato q̄ nihil probet standū erat dicte snie. cōsiderans q̄ supra iudice appellatōis fuerat p̄batū p̄ cōfessionē z lras qualiter dicit actor renunciauerat abbati ei silentiū imposuit papa p̄petuū. hoc. d. ¶ Mo. p̄mo q̄ ad cōcludendā iniusticiā snie nō sufficit ostendere ex actis p̄bationē cōtra quā sententiā sit lata qz non sp̄ iudex in sententiando applicat mentem ad vnā sp̄ciē p̄bationis z quāta fides p̄batōi adhibeat pendet ex iudicis arbitrio. ff. d. testi. l. iij. z q̄a alia potuit subesse sp̄s p̄bationis vel cōfessionis v̄l allegatōis ad quā iudex anim applicauit. ad hoc. d. re iudi. sicut. ¶ Mo. sc̄do finē p̄bationis qz eius finis est allicere animū iudicis z eius mentē ad quid credendū firmiter applicare z sic iudex iudicat ex his q̄ credit. ad hoc. de re iudi. sicut qz in hoc cōcordat quo ad p̄mu; z sc̄dm. ¶ Mo. tertio multiplicē speciem p̄bationis animū iudicis allicientē. put cōfessio. dicit tñ doc. q̄ cōfessio p̄prie nō est p̄batio sed p̄batōis releuatio. de p̄ba. sup rubrica. de elec. bo

ne. j. z. C. d. p̄ba. l. actor. qd̄ asseuerat. vbi p̄ Jaco. de arc. z Ly. testiū depositio allegatō z sic ex allegatiōibus inducitur p̄batio. quod est verum qñ pars allegat principalis aduocat idem si p̄te clientulo z nō reuocante de appell. cū causam. de cens. cum olim. Itēz positiones. vnde si aliqd in positionib⁹ ponit id h̄ loco probationis. ¶ Mo. quarto q̄ pro iusticia snie p̄sumit. z aduerte vñ sumit hec p̄sumptio quia sumit ex auctoritate iudiciali. ad hoc tex. de re iudi. sicut. vbi bo. tex. Et nō. q̄ hec p̄sumptio nō est iuris z de iure sed est iuris tñ qd̄ patet quia admittit legitimā probatōem in cōtrariuz. q̄ qualiter intelligat dicā. j. z vide. quod no. glo. d. p̄ba. qm̄. ¶ Mo. quinto. q̄ litteris testimonialib⁹ p̄latorū credit etiā in his que sunt grauis p̄iudiciū quod est verum quo ad aliquale p̄sumptionē cōadiuantiē. z sc̄dm doc. hic quo ad semplenā p̄bationem. quod no. non quo ad plenam probatōnem. bonus tex. s. de elec. cum inter. R. ma. z. j. d. proba. post cessionem. ¶ Mo. sexto q̄ vbi ex nouiter deductis ferit sententiā in causa appellatōis sententiā debet ferri sup iure deducto principali non autē debet esse cōfirmatoria vel infirmatoria. ad h̄ de fide instru. cū Johānes. Dpo. q̄ si appareat ex actis causaz falsam ex qua iudex est mot⁹ sentētia reddat nulla. de re iudi. inter ceteras. de re iudic. de pastoralis. de appel. sollicitudinē. no. de appel. p̄tuas. z. c. pastoralis. So. quicq; cause falsitas est in facto z iure vel iure saltē. primo casu si falsitas ē notoria sententiā est nulla. vt in iuribus p̄alleg. ad hoc q̄ habet de sen. ex. romana. s. in vniuersitatem. et eo. ti. venerabilib⁹. li. vj. si falsitas nō ē notoria tūc sententiā est valida qz cōtra ius est litigatoris. vt. j. de re iudi. cū inrer. z fortius valet si subest causa licet nō sit expressa. de re iudi. sicut. z idē qñ est dubiū an subsit causa quia in dubio p̄sumit vt h̄. z d. re iudi. sicut. quicq; sententiā ē lata ex falsa causa in iure z tunc si due cause sunt in sententiā ex p̄esse quarū vna est vera altera falsa in iure per h̄ nō vitatur sententiā quia sustinet ex vera. casus no. qui si. sunt. per tuas. z hoc tenet Innoc. hic vt res potius valeat q̄ pereat. si vna tñ est expressa z illa falsa z ex alia nō p̄t sustineri q̄ patet ex actis sententiā est nulla. j. de re iudi. c. j. q. vi. s. diffinitiuā. cum si. z hec vera etiam si sententiā ferat cuz dictione p̄ferim vel maxime ex eo quo falsa est expressa z alia non apparet qua sustineat sententiā sententiā remanet nulla quia idē erro: p̄sumit in tacita qui adest in expressa. de testi. in inte. tñ ex litteris. de pur. cano. cuz dilectus. si causa vna falsa est in sententiā expressa z alia iuuari p̄t sententiā que patet ex actis tunc si iudex simpliciter tulit sententiā z ad illā causaz se restrinxit nō valet sententiā q̄q; altero iure possz iuuari. ad h̄ tex. z dicta doc. de cōces. p̄ben. ex parte. z. c. dilect⁹. hec uera nisi sententiā ferat cū adiucto maxime vel p̄ferim v̄l alia adiecta dictione simili p̄ quā patet iudicē se nō restringere ad illam causaz. z sic sp̄ p̄pter h̄ p̄sult Butri. sententiari z cōsult in. l. arctas. s. qui

ignominie. ff. de his q no. infa. que no. ad hoc. d. Gra. xi. q. iij. §. cū ergo. vide glo. in. l. si is ad que. d. acqui. here. z ibi plene per Bar. qñq allegatur falsitatis cause que nō ex sententia colligif s ex sententia ad acta relata z tunc si iudex se expisse refert ad acta quia dicit per a. z b. est pbatū. z tūc Inno. est sibi cōtrari⁹. nā de re iudi. cū bertoldus. tenet sniam nullā in. c. qñ cōtra falsam. de pba. tenet cōtrariū. Pmū tenet Ly. in. l. j. C. de erro. aduo. dixi de recrip. ab excōicato. Credo p nūc q qñq iudice se referente ad acta ex actis iūcta snia apparet postiuue iniusticia snie. z dicat vey Inno. de re iudi. cū bertoldus. z in. l. j. C. de erro. aduo. vt si dicat instrumenta nō dicere aliquid z viso instrumento in actis descripto illud apte dicat p trarium. qñq ex actis nō colligif necessario iniusticia licet nō apparet iusticia. vt qz dicat p a. z b. nō est pbatū z visis attestationibus est probatur. vel si dicat qz pbatū est z nō apparet pbatuz qz hic nō colligif iniusticia qz quāta fides pbatōib⁹ def ē iudici arbitrariū z qz potuit ex alijs moueri tūc snia nō erit nulla. si aut iudex se nō refert ad acta tūc si ex actis apparet euidens iniusticia snia erit nulla qñ iniusticia colligif ex talib⁹ pbatōib⁹ que tergiuersatōe celari nō possunt z quoz fides nō est in arbitrio iudicantis. vt si former sniaz cōtra p fessionē z sentētia est nulla. ad hoc qd no. Inno. de immu. eccle. qz pleriqz. z d frigi. fraternitat. Nō placet istud qz forte posset dici cōfessionē incōstantē vel factā a nō habere ptātem pfitendi. si aut colligif ex pbatōib⁹ que tergiuersatōe celari pfit z ptra que multa pfit opponi z quoz fides est in arbitrio iudicantis snia non est nulla sed valet vt si apparet pbatū z absoluit. Idē z forni qñ ex actis nō colligif iniusticia licet ex eis nō iustificet qz est lata p dēnatoria z ex actis nō apparet sufficēs pbatō. vt hic est casus. Scōo op po. qz snia dz esse in causa appellatōis pfirmatoria v l infirmatoria. C. d. appel. l. eos. So. dicit. doc. q nō ē vis dūmodo agens psequat finē ad quē intēdit. z forte in pte decisa cōfirmata fuit sentētia. vt hyl h ex nouis pbatōib⁹ ferf snia vt dixi in no. **¶** Op po. cū glo. q renūciatio facta nō pfit ipsi p quo lata est sententia qz nō sequit exclusus est aduersari⁹ ergo ipse agens z petens cā debet obtinere. s. de recri. olim. So. dicit gl. q pstabat d electione ipsius p quo lata est sententia z intelligendū qz pstabat aduersariū renūciasse a si electionē ipsi⁹ R. als nō p fuisset sibi renūciatio vel pdest sibi excludere aduersariū quando possidet. vt no. Inno. z Lōpost. de recri. caplm. z. j. de re iudi. cū bertoldus. **¶** Op po. q non victus sed victor artef ad iustificādā sniam in causa appellatōis. in aucten. d. his que in gre. ad appellā. §. illud. vbi dicit q victores non alr potiant sententijs qz si eas recte latas mōstrauerint. Glo. pcludit q qñq p tendit de iniusticia sentētie ex pcell⁹ non rectitudine z dicēs ipsam rite latā artaf ad illā ex actis iustificandaz. de proba. qñ cōtra falsaz. qñq in causa appellatōis p tendit d iniusticia v l iusticia sentētie. z tūc dic gl. q dicēs iniustā hz p bare siue sit actor vel reus qz

semper presumit pro iusticia sententie nisi cōtrariuz pbe. vt hic z. C. de appel. l. hi qui ad ciuitā. C. vt cause pos. pube. adsit tutor. l. vna. ff. si pen. ap. l. j. in pun. z docere se debet iuste appellasse. j. d. appel. cū in ecclesia. Rec ob. §. illud. qz docere debent iustas sentētijs sed docent eo qz p trariū non docet. C. qui mli. nō possunt. l. sup. seruis. li. xij. fm glo. hie sunt vidēda duo. primo ad euidētiā an pro actis iudicis psumat z qñ. **¶** Et primo quid d actū iudicialibus z sententia. **¶** Scōo quid de actis qñ iudicialib⁹ z qui p modū voluntarie iurisdictionis exercent vel alterius supioritatis vel ptātis. Ad p mum in pluribus locis hoc taugūt canonisse. s. d. elec. bone. z. j. de offi. dele. cū in iure. vbi Inno. plenissime. z de pba. qñ ptra falsam. z ibi Lal. in vrbis. z de re iudi. cū inter. de appel. sepe. de re iudi. sicut. de sen. ex. sacro. vbi p gl. z de offi. ordi. ad re primendā. p Jo. an. ij. q. vj. hoc etiā placuit. xi. q. ij. cure. Lōcludendo dicta oim dic si querit an lata sententia psumat p fundamento ptātis nō tracto hic sed dicā. j. de offi. dele. cū in iure. Si querit an psumat p legitimitate psonaz in iudicio litigātū adhuc tangā ibi. Si querit an psumat p solenitate sententie vel iniusticia. Primo videnduz est qd in sententijs q trāseunt in rem iudicatā. Scōo qd de sententijs q nō trāseunt in rem iudicatā. dic si sentētia est appellatōe suspensa ita q appellatio pdeat z sit legitima p neutro psumit s is grauat onere pbandi qz primo grauabat z videbis. j. vñ ille qui grauabat onere pbandi in principali grauabit in causa appellatōis. C. de appel. hi qui ad ciuilia. vbi gl. z p doc. tex. d. rest. spo. cū ad sedē. Rō qz psumptio sentētie surgit ex auctoritate rei iudicate q tollit p actū appellatōis. ad hoc tex. hic z d re iudi. sicut. h videf destrui p istū text. qz hic erat scē sentia appellatōe suspensa fm glo. z tñ psumit pro sentētia. sed potes dicere qz hic vterqz z appellans z appellat⁹ erat actor. sed appellans ideo grauat qz nihil pbauerat appellat⁹. sed tex. reddit aliā rōnez f. quia p sententia psumit ideo oportet dicere. vt dic h lhost. imo etiā Inno. q sententia transuerat in rem iudicatā tpe quo adit⁹ fuit papa quia deferta erat appellatio als si posset rñderi huic tex. sic intellige Inno. de elec. bone. j. z de elec. cū in iure. et de pba. qñ contra falsam. qñq sententia nō ē appellatōe suspensa sed sup ea pendet iudiciū nullitatis vel restitutionis z idem psumet p ea fm qz dicā. j. qz durat auctas tex. d. re iudi. suborta. ad h gl. qui si. sūt le. p venerabilē. in x. p sententiā. et h tenet Guido d suza. in. l. j. C. d. iur. fa. z ign. Si a sententia non est appellatū vel si est appellatū non legitime vel est deferta appellatio. si sententia est lata p sente parte psumit p iusticia z rectitudine pcellus sic pcludit Inno. de offi. dele. cū in iure. ad h h de cre. de re iudi. sicut. pbatō aut bene admitti videtur contra hanc psumptionē vt hic videtur casus. Veritas est qz hic ē psumptio iuris z de iure que non admittit probatōnē in contrariū quo ad iusticiā nisi probatō sit notoria vt p cōfessionem. ita dicit Inno. de immu. eccle. quia pleriqz. probabit

etiam si hoc parte non opponente coram cōpetēti iudice probet iniquitas. vt dicit Inno. de rescrip. cū dilecta. de appel. ex rōe. de re iudi. cū bertoldus 7 no. in de. sic. d. appel. in de. ad h. qd no. Inno. d. fri gi. fraternitatis. 7 plene dixi. d. c. cū dilecta. quo autē ad rectitudines pcessus ē psumptio iuris tñ vnde posset pbare q nō esset rite lata. ad hoc. l. iu risgentiū. §. q. forte. ff. de pac. 7 ad hoc oēs leges 7 iura q dicunt de nullitate agi posse. An autē ex pro ductione actorū cōcludat iniquitas. Inno. videt sentire q nō. de pba. qm cōtra falsas. cōtrariuz te net ibi Jo. an. 7 Lal. 7 doc. de resti. spo. cū ad sedes 7 in. d. c. qm cōtra. idē Bar. d. appel. hi qui ad ciuilia. C. p̄rariū sentire videt de sententijs. l. plataz. dic si allegat nullitas ex defectu rectitudinis pces sus vt qz dicat sentētia nulla ex defectu litis p̄esta te vel alteri? illa probabit ex productione actorū in quib? non apparent acta facta. sic intelligo qd ē dictū. Si allegat iniusticia illa non probatur ex p ductione actorū licz facta nō probent iusticiā. qz ex alijs potuit iudex moueri. vt hic. 7 d. re iudi. sicut. sic intelligo Inno. Idem si allegat iniusta vel nul la ex defectu cognitionis cause 7 sic circa p̄cernen tia merita qz potuit iudex cognoscere si nō pateat ex actis. istud dicit Bar. in. d. l. plata nisi forte ob breuitatē t̄pis necessario p̄cluderet defect? cogniti onis cāe. vt dicit p̄ decre. tñ ex l̄ris. j. d. in inte. resti. qmz lata est sententia absente pte. hinc Lōpost. di cit sequendo Inno. de elec. bone. qz p sententia p̄ sumit qm est lata p̄tra absente p̄tumaciter. sec? si sit lata p̄tra absente nō p̄tumaciter vel non p̄tē p̄cu ratoze. C. de iudi. l. p̄perandū. ad hoc. c. qm p̄tra. 7 §. illud. 7 hoc tenet Spe. in ti. de sen. pla. §. qm. d. si. p̄trariū tenuit Inno. de pba. qm p̄tra falsam vt lata in absente p̄ ea nō p̄sumeret. 7 idem dicit d. offi. dele. cū in iure. **H**osti. dicit hic qz si lata ē et nil opponit p̄sumit p̄ ea si aliqd opponit intra bien niū nō p̄sumit p̄ ea post biēniū sic. ratio qz biēniū est limitatū p̄tra sententiā. remittit ad summā. de sentent. §. qualiter ferri debeat. sub. §. is est ordo. sic debet intelligi quod ponit Hosti. de re iudi. cuz inter. vbi distinguit an snia sit lata de recenti an si vt ipse ibi ponit. 7 fuerūt verba Ly. in. l. emancipa tione. C. de si. instru. 7 Jac. de ar. in. l. si quis ex be redato. §. si. ff. d. iniui. testa. 7 h. tenet Bar. in auē. si qd in aliquo documēto. C. de edē. 7 in. l. j. C. de relat. Jo. cal. in decre. qm p̄tra falsas. dicit qz licet Lōpost. hic dicat qz opi. primā p̄tinet curia tñ de eq̄tate putat opi. Lōpost. p̄cedere qm sententia si est lata de recenti licet opi. sua iure nō p̄bet. qd au tem sit tempus longum vel recens. dicit qz possit dici de biēnio. 7 h. dicit Hosti. hic. vel dicit qz vltra. xx. ānos ad instar exceptionis falsi. de p̄cu. in no stra. de excep. cū venerabilis. vlt̄ dic hoc iudicis ar bitrio relinquit quo ad tempus nō est limitatū. ff. de iu. deli. l. j. de offi. dele. de caus. Dico qz siue de recenti siue de lōgin q sit lata sententia. casus est qz p̄ rectitudine 7 p̄ iusticia p̄sumit. de elec. bone. j. nā ibi fuit lata sententia in absente 7 dubitabat d citatiōe quod est plus 7 p̄sumit citatio 7 p̄ iusticia

etius. quod est bene no. 7 etiā in iudicijs sūmarijs. **H**ec omnia p̄cedunt etiā in sententijs latis ab ar bitro vt p̄ eius iusticia p̄sumat. dicit hoc Jo. an. in addi. Spe. ti. de arbi. §. sequit. d. Itē qd si com promissuz. in. xij. col. 7 fuit dictū Dy. in cōsi. qd in cipit p̄tholomeus. qd dicit v̄x etiā pendente redu ctione ad arbitriū boni viri qz illa nō suspendit. ff. de hoc dixi. in. d. c. qm. 7 ibi teneo p̄trariū nisi eēt arbiter qz haberet iudicare 7 d. iure 7 de facto p̄ scri pta p̄ Bar. in auē. nisi breuiiores. C. de senten. sed Bar. tenet cōtrariū in. §. arbitroz. 7 sic cōsului ad instar sniaz censure quando est appellatum. **A**d scdm an p̄sumat p̄ sententijs que nō transeunt in rem iudicatā. dicit hic Inno. 7 in. c. bone. 7. d. c. qm p̄tra. qz si est appellatū nō p̄sumit qz licet appel latio non suspendit tollit tñ effectum p̄sumptiuum sententie qz non si nō esset appellatū p̄sumit pro iu sticia 7 pro solēnitate. ad hoc d. senten. ex. sacro. vi de de offi. ordi. ad reprimendā. 7 hec sufficiunt de p̄mo p̄ncipali. **T**enio ad scdm quid de actib? qui gerunt p̄ modū volūtarie iurisdictionis vel alte rius etiā extra iudicialis potestatis. 7 sic querit an p̄sumat pro fundamento potestatis. glo. no. dicit qz sic de proba. ff. l. ab ea parte. ad h. qd scribit In no. d. eo qui fur. ordi. rece. innotuit. dicā de hoc in c. cum in iure. j. de offi. dele. vbi specialiter hoc ca dit. Si autē querat pro iusticia 7 solēnitate gesti glo. qz nō p̄sumit. de elec. quod sicut. Lōpost. sen tit p̄tra. eo. ti. cum ecclia. dic si ius exigit p̄bationē solēnitatis standū est iuri 7 non p̄sumit. de sen. excō. c. j. l. vj. 7. c. sacro. eo. ti. Si nō exigit p̄batio nem sed exigit scripturā 7 tunc si in ea enunciat so lennitas illa p̄sumit. dictam doct. de testi. Alber ricus. Inno. de accu sup his. si solēnitas non est emancipata 7 pro ea nō p̄sumit qz acta ostendūt iniusticiā. sic intellige Inno. de eo qui fur. or. re. c. si. 7 qd no. Lōpost. de elec. qz sicut. 7 qd ponit. e. ti. in genesi. cum hac temperie intellige Jo. vij. q. j. p̄ntium. qui dicit qz p̄ gestis extra iudiciū nō p̄su mit a iudice. 7 qd no. Archi. ix. q. ij. lugdunē. vidē aliquid p̄ Inno. de elec. transmissas. 7 de dolo. cū olim. si non apparet scriptura p̄sumit si nō nega tur vt dicit glo. in. d. c. qz sicut. Lōpost. de cōsue. cū dilectus. 7 Hosti. s. si negat nō p̄sumit si ius nō exigit scripturaz tūc si actus est de recenti solēni tas nō p̄sumit si negat. si nō negat p̄sumit. vt di cit gl. de elec. qz sicut. 7 Lōpost. de p̄sue. cum di lectus. 7 no. Hosti. s. Si de antiqua p̄sumit sic di cunt docto. d. testi. Albericus. talis tñ p̄sumptō facilliter tollitur p̄batione vt dicit Inno. in. c. inno tuit. que no. de hoc vide aliquid tactū per Inno. d. dolo. cum olim. An autē de alijs gestis per modū contractus p̄sumat dicā. de re iudi. sicut. Bart. ff. de vbo. oblig. l. sciendū. 7 dicaz de re iudi. sicut. **N**unc restat vltimo descendere ad dubiū. glo. quis artef ad probandum in causa apellationis vidistis quid dicit glo. opi. fuit inter legistas. Jo. cal. tangit in. d. c. qm. Lōpost. hic pleni? Bart. qz omnia colligit in. d. l. hi qui ad ciuilia. C. de appel. 7 in. l. j. ff. si pen. appel. 7. C. vt cause pos. pube. ad

sit tutor. l. vnica. dic si dubitaf quis habeat proba-
 re an sit appellatū. vel. j. x. dies appellatū. vñ sint pe-
 titi apli. vel solēnia appellationis seruata fuisse ap-
 pellanti incūbit onus pbandi de apel. cordi. li. vj.
 z. c. vt debir. qd est verum si appellans z appellat^o
 psequantur. si aut appellat^o tñ z velit p hoc causaz
 ad curiā esse oportet q pbet solennia. vt no. d. ele.
 c. j. li. vj. z no. de elec. cle. causaz. ¶ Aut dubitaba-
 tur an sit sic iniatuz vel sic interlocutū? z appellans
 habeat hoc docere. aut dubitaf de iniusticia vel iu-
 sticia appellationis z si vna tñ pars psequit illa
 debz probare siue stet p sentētia siue ptra. vt in au-
 ten. de his qui ingre. ad apel. §. illud. C. de apel.
 l. ampliores. z appellatus psequens iusticiā. si vtra
 qz pars psequit tunc si queritur de probatione
 euidenti per acta quia vnus dicit probatum alter
 non z disputaf de actis appellans debet probare
 quia debet habere copiā actorum pōptaz ex quo
 appellationem psequit z per hoc petit apostolos
 z litteras dimissoras. C. de appell. l. nulli. et ex his
 apparebit probatum vel non probatum sicut ostē-
 dit legatum esse vel non esse productione testamē-
 ti. vt. l. si. C. de iureiu. ad hoc. j. de lit. contest. c. j. p
 qd apparet q ille tex. nō procedit quando fuisset ap-
 pellatū. In contrariū tñ multum facit tex. j. de re
 iudi. cum causa. dic vt ibi no. sed certe hoc non pu-
 to quia licet producāf acta z appareat q testes pro-
 bāt forte possibile ē q illis voluit fidē adhibere. dic
 pzinum verum si disputef super solo facto an ta-
 le instrumentū fuerit productum vel nō. vel an tes-
 tes sic dixerunt vel non. sed si disputef super effe-
 ctu probationis probatum vel nō probatū nō po-
 terit ex actis constare quia effectus probationis ē
 in pectore pimi iudicis z animo qui semp non alli-
 gat ad probationes in iudicio factas. tener Bart.
 quia hic cessat presumptio sententie propter apel-
 lationem ideo non attendit aliud extrinsecum ni-
 si quod apparet. si agitur d probandē meritoz cau-
 se per acta vel instrumenta tūc is habet probare in
 causa appellationis q ē actor in causa pncipali. C.
 de apel. hi qui. nec erit incōueniens q iterum pro-
 bat qui primo probauit quia erit facile producen-
 do instrumenta z acta que prius probauit als noui-
 ter habebit probare. de testi. fraternitatis. C. de tē-
 po. ap. per hanc. sed predicta vera quando appel-
 lat a diffinitiuā. si ab interlocutoria tūc ad iustificā-
 dam causam appellationis semp tenet pbare apel-
 lans quia et illa est de solennitate appellationis. de
 appella. vt debitus. z. c. cordi. li. vj. ¶ Non obstat
 hec decre. quia hic artatur ad probandū appellati-
 onē quia z ipse actor erat. vt dicit glo. z sic vbi vter-
 qz est actor vterqz probādi grauatur onere vñ hic
 non pendeat appellatō. vt dicit hic host. ¶ No ob.
 C. d. apel. l. hi qui ad ciuilia. qz ibi de iure artatur
 ad probanduz appellans qz habebat ius cōe cōtra
 se quo cauet vt quilibet ad vniuersa teneat.

Sine. Qui renunciat litteris non re-
 nunciat iuri iam p litterarum
 executionē consecuto. h. d. In prima reci-
 tat factum. In scda mādātū ibi. quia vero. ¶ No.

L

primo q renunciatione litterarū quis nō excludi-
 tur a iure per litteras questio. z sic perempta cau-
 sa nō perimit effectus iaz in esse pductus. ¶ No.
 scdo q traditione litteraz quis videt renūciare iu-
 ri pendenti z litteris adherenti nō autē iuri iam p
 litteras executoriales ex litteris non pendenti. et
 sic patet q littera nō habet loco tituli qñ p litteras
 iam est ad institutionē deuentū. d. quo. s. d. rescri.
 in nostra. per Cal. ¶ No. litterā ibi quia vero be-
 ne ptra ingratos in malū beneficantes remunerā-
 tes. ¶ Dpo. q traditione litteraz quis videt re-
 nunciare iuri ex litteris questio. j. de pactis cū pri-
 dē. patet qz tradito instrō emptiōis mācipij. man-
 cipiū videtur donatum. C. de dona. l. j. z legato ci-
 rographo actiones in cirographo legate vidēt
 ex cirographo cōpetentes. ff. de lega. iij. l. euz qui
 cirographum. z qui obligauit instrumēta agroꝝ
 de agris sensisse videt. C. que res pigno. obliga.
 po. l. ij. z si restituit cautionez pignoris pignus re-
 misisse videt. C. de remis. pigno. l. creditorē. licz se-
 cus in restitutione pignoris. ff. d. pac. l. ij. qz in pi-
 gnore est vtilitas q non est in traditione instrumē-
 ti dicta hac renūciatione sequit q agere nō potest
 beneficiatus quia actor sine actione nō experitur.
 vt. l. si pupillus. §. videamus. ff. de nego. ges. glo.
 iij. signat cōtra. So. in glo. ij. q perditur ius tra-
 ditione litteraruz z si voluntarie fiat absqz fraude
 non est remediū. si fiat cum fraude habet remediū
 actionis d dolo. z sic fuit quia fraudulentō cōsilio
 capituli inductus fuit. dicit tñ glo. q non artat ad
 probanduz dolum quia presumit eo q ipse spe mise-
 ricordie se subiecit. z ipsi misericordiaz nō fecerūt
 qd no. ¶ Vel scdo dic q quādoqz quis tñ se mi-
 sericordie subiecit z litteras non tradidit z p hunc
 actuz non videt iuri suo renūciasset audif. j. eo.
 veniens. quandoqz se misericordie subiecit z litte-
 ras tradidit. vel litteras tñ tradidit z tūc ppter de-
 ceptionem saltem re ipsa audif officio iudicis. j. d.
 pac. cum pidez. de elec. euz inter. ¶ R. z sic potest in-
 telligi hic. ¶ Tertia so. ponit in vltima. glo. in. ff.

Quod in dubijs. ¶ Renunci-
 atio bene-
 ficij facta in manibus laici non tenet. renū-
 cians tñ est beneficio spoliandus. h. dicit. ¶ No. q

laicus non potest quem in beneficio instituere. **¶** No. scdo q renunciano facta in manibus laici est ipso iure nulla. talis tamē renunciatio in penā priuatus est ipso iure. adeo q nō eget nisi spoliatio-
 one possessionis. **¶** Dpo. q renunciatio in mani-
 bus laici nō punitur nec pūet. q metus causa. ad
 audientia. So. cōtrarium procedit in renunciatio-
 ne metu. q h pcedit qñ voluntarie renunciatio
 cū dū. c. qd̄ intra. **¶** Dpo. cū glo. q renunciatio nō
 tenet nisi fiat in manib⁹ superioris. vj. q. iij. deniqz.
 xvij. q. ij. abbas. glo. dicit q renunciatio tenet ad
 p̄iudiciū renunciatis sed quo ad p̄iudiciū superioris
 vel ecclie si nō vult habere ratū nō tenet renuncia-
 tio. qz ecclia vel superior p̄t illū repetere. glo. alle-
 gat iura q licet renunciatio peccet in defectu aucto-
 ritatis superioris. tñ valet vi pacti. ff. de accept. l. an
 inutilis. plura vult glo. primū q renunciatio nō te-
 neat ad p̄iudiciū superioris. nisi superior habeat ratū.
 in glo. ibi qñtum ad superiorē hoc tempat verū Jo.
 an. in bñficijs acq̄sitis. secus in acq̄sitis. de his
 q̄ si. a. ma. par. ca. ex ore fm Hof. **¶** Itē hoc verū qñ
 non habet bñficiū in p̄trouersa p̄t renunciare
 absqz cōsensu superioris. vt no. Jo. an. d. apel. p̄sti-
 tutus. j. et vide glo. de elec. et est tertia glo. si electio
 li. vj. ad quod optime text. j. de in integ. resti. c. ij.
 Cōtrariū tñ sentiunt dñi de rota sua conclusionē
 cccj. sed primū placet qñ est probabile dubiū an
 habeat ius. secūda qñ est certum q̄ habet ius. licet
 litem patiat. **¶** Scdo sentit gl. renunciatio nō pos-
 se fieri de sola licentia superioris. nunq̄d autē solus
 sufficiat consensus epi an exigatur q̄ habeat etiaz
 secū cōsensum capli maioris ecclie. dicit Inno. q si
 magna est dignitas in ecclia vel talis est p̄sona de
 cuius renunciano magnū timef̄ piculū in ecclie
 sia vel magnus honor detrahif̄ ecclie. exigif̄ cōsen-
 sus capli maioris ecclie. et h qz tūc est magnū nego-
 ciū. all. de his q̄ si. a. pla. quāto fm Inno. l. opost. et
 l. hosti. h verū qñ simpliciter renunciat. s̄ si transit
 ad aliā dignitatē. sufficit q̄ cōsentiat solus p̄latus.
 vt est casus de elec. si abbatē. ij. r. li. vj. de q̄ ibi in
 verbo liberā. et j. eo. post translationē quinquimo. et
 hoc casu quando renunciat simpliciter. et est digni-
 tas honorabilis nō tñ requirit cōsensu p̄lati et
 capituli maioris ecclie. sed etiā consensus capituli
 ecclie cui cedit. xix. q. iij. statuimus. lviij. di. si q̄s
 j. de sta. mona. monachi. **¶** Nunquid autē exigat
 consensus presentantis vel eligentis. tene q̄ sic. vt
 no. j. c. si. vel conferentis. vbi ad aliū spectat insti-
 tuto et destitudo idem si aut est inferior beneficiū
 sufficit consensus sui p̄lati absqz cōsensu capituli
¶ Sed est dubiū an inferior ab ep̄o possit admitti-
 re cessionem. dicit hic Inno. q nō. vnde in manib⁹
 capituli vel p̄positi quis cedere nō potest. nec in
 manibus p̄positi nisi p̄positus habeat potesta-
 tem cōfirmandi et instituendi et destituendi. quo ca-
 su recipere eā possit. sicut in monacho. no. j. eo. c.
 si. ad quod gl. s̄. e. admonet. tñ dicit probabiliter
 dici potest renunciatio nō demum fieri posse in ma-
 nibus illius qui habet potestatem instituendi et de-
 stituendi. no. de offi. Archi. ad hoc. s̄. si. hoc tenet

Lapus sua allegatiōe. xx. et sic debet intelligi gl. s̄.
 c. admonet. per hec aliqui dicūt aliquis simoniace
 promotus potest renūciare in manib⁹ inferioris.
 de quo de simo. de regularibus. et c. ex insinuatōe
 vide glo. j. eo. nisi. in verbo sed dumtaxat. que di-
 cit q̄ qñ ē ex toto simoniac⁹ ita q̄ nulluz habeat ti-
 tulū. potest renūciare in manib⁹ cuiuscūqz. **¶** Per
 hec dicit Jo. an. q vbi canonici nō expectant cōfir-
 mationem possunt renūciare. de quo de simo. ex
 insinuatione. per hec dicunt dñi de rota sua cōclu-
 sione. cccxxx. q si habet tñ potestatem p̄ferendi.
 ex hoc nō potest admitti cessionē. q̄ p hoc si seq̄-
 tur q̄ habeat potestatem instituendi et destituendi.
 cū hec sint diuersa. vt patet ex no. d. offi. Archi. cū
 satis. **¶** Per hec dicunt q̄ ep̄iscopus habens ex con-
 suetudine potestatem cōferendi in aliā dioc. nō po-
 test cessionē admitti tñ quia cōsuetudo est stricti
 iuris. et tantū p̄scriptum quantū possessum. da-
 to ergo q̄ sit possessum ius cōferendi per hoc non
 est p̄scriptū ius instituendi. de p̄scrip. in. c. audi-
 tis. de offi. Archi. c. si. de cap. mona. cū venerabil.
 et c. dilectus. ad hoc de p̄ben. cuz in illis li. vj. et col-
 latio et institutio ponunt vt diuersa. ad hoc d. cap.
 mona. c. j. li. vj. vbi ad abbates spectat p̄uissio. et si
 institutio vel destitutio. ad iura que dicunt q̄ ad il-
 luz ad que spectat collatio spectat cessionis admi-
 sio procedunt qñ spectant de iure cōmuni. secus si
 aliquo iure speciali. et sic intelligunt Inno. et de h-
 reti. cū ex iniuncto. de cap. mona. c. j. li. vj. d. p̄uile.
 cum et plantare. s̄. in ecclie. et hic. qz ad illos spe-
 ctat cōmuniter institutio et destitutio. **¶** Per h̄ dicit
 l. hosti. in sūma de offi. dele. s̄. si. ad si. q quis nō po-
 test pacisci de non petendo beneficiū absqz cōsen-
 su superioris. de cōsuetudine tñ vel p̄uilegio pos-
 sent inferiores p̄lati ad quos etiā nō spectat ius
 instituendi. vel destituendi admitti tales cessiones
 vel acquirere ius cedendi. i. talē cessionem. vt
 no. Jo. an. de p̄ben. c. significatū. in verbo dimitte-
 re. **¶** Nunquid autē capitulū vacante sede succedat in
 potestatem hanc admittendi cessionē in bñficijs spe-
 ctantib⁹ ad institutionē ep̄iscopi. determinat do-
 mini de rota sua cōclusionē. cccvij. q possit. qz suc-
 cedit in actu iurisdictionali. de maio. et obe. his q̄. et
 succedit in potestatem instituendi et destituendi. ad
 hoc qd̄ no. glo. in de. j. de rerū permu. et de insti. c.
 j. li. vj. vbi etiaz cōcludunt q̄ facta renunciatio cō-
 ram capitulo. licet nihil dicat habens potestatem in-
 stituendi et alteri conferendi. tacite videt̄ habere
 ratā renunciatio nē. d. his q̄ si. a. ma. par. ca. c. ex ore
 et ibi plenissime all. pro et p̄tra. eadē glo. ibi sed nō
 potest eam repetere in quātum glo. dicit q̄ renun-
 ciatio licet nō valeat ad p̄iudiciū superioris. va-
 let tñ q̄ ad p̄iudiciū renunciatio nē. **¶** Idē tenuit
 Hof. hic et s̄. eo. admonet. An. p̄hy. et Egi. ad h̄ d.
 apel. cū appellandib⁹. li. vj. et facit qd̄ no. xlix. di. c.
 viti. et vj. q. iij. deniqz. videf̄ cōtra. p id qd̄ dicit nul-
 lam tē. hoc tenet Guil. naso. ad hoc. j. c. si. **¶** Vin-
 cen. tenuit q̄ renunciatio sibi p̄iudicat. si tñ velit
 penitere re integra admittit. abs nō admittit. ff. de
 cesso. bo. l. is qui. Alij q̄ potest renūciare honori

sed non oneri abdicando iurisdictionem prelati. de
fo. spe. si diligenti. Host. dicit qd reuocatio e nulla
vt patet hic. ideo nec qd ad eius iudicium valet. licet
de iure priuef. **C**redo qd in manib' no' prelati. si tñ
sit cleric' sine aliq' valet renunciatio. quo ad iudi-
cium sui. quo ad iudicium superioris no'. vt h' dicit
glo. vbi in manib' laici nullo modo valet. sed pri-
uaf a iure ne laici talia cosuefcant. et hoc tene. e' tñ
verum qd beneficiu' interdū vel interim non vacat
ita qd posset conferri no' expectata superioris licētia
nec etiā vt vacās posset impetrari. sed interim est
in pendentia ad iudicium superioris. vt no. s. eo. ad-
monet. et sic determinat Jo. an. in. c. ignorātia. s.
de re. iur. li. vi. hoc tene. licet Inno. dixerit qd renū-
ciatio no' tenet ad iudicium renunciātis. quo ad p-
prietate licet teneat quo ad iudicium possessionis.
vt ipse no. s. in. c. pxi. qd satis credo inquantū dixit
de possessione. qd in illa no' est quid spūalitatē vel
vinculi indissolubilis. ideo illā pdere pōt qd ad pos-
sessionē absqz licētia prelati. quod sec' est in p-
prietate qd illam no' perdet ipso iure. licet sibi petenti
obstet exceptio vt in illis iurib'. et qd facili' perdit
possessio qz p-
prietas. vt. l. si qd vi. s. differētia. ff.
de acqui. pos. operabit etiā effectuz interim renū-
ciatio. qd ille interim pdet facultate administrādi.
vt dicit glo. no. de sta. mona. qd dei. in gl. ij. **H**ec
sunt vera vt exigit licētia superioris siue loqitur d'
renunciatioe simplici siue exp'ssa. ppter transitū ad
aliaz dignitate vel bñficiū. vt est dictū. s. eo. admo-
net. de quo de p'be. de multa. de his q' si. a ma. par-
te ca. c. ex ore. in transitu aut ad religionē no' exigi-
tur licētia. xij. q. ij. due sūt. no. s. eo. admonet. et
est tex. et glo. de sta. mo. qd dei. **D**e tacita aut re-
nunciatioe q' surgit ex assumptōe dignitatis incōpas-
sibilis. doc. de p'be. de multa. dicit etiā ibi neces-
saria licētia vel p'batōe seu approbatōe supi-
oris. **C**ōtrariū sentit glo. de his q' si. a ma. p. ca.
c. ex ore. et h' plene p' Guil. in de. gratie. de rescrip.
in verbo renunciare. dicit vt no. in. d. c. ex ore. et cō-
sequēf tenef qd no' vacet primū nisi supior ratū ha-
beat. et hoc tenet Inno. s. eo. admonet. **I**n renū-
ciatione aut que fit p' actū pmutatōis habet plene
de re. pmu. qnestiū. et tenef qd solus ep's. vt in de.
j. de re. pmu. Sol' em' episcop' auctoraf pmutati-
oni et cōsequēf renunciatioe et hoc qd spectat col-
latio ad episcopū. si ad alios etiā exigit cōsensus il-
lorū ad quos spectat collatio. vt ibi no. et no. in tra-
ctatu pmutationum Layi. de cast. **S**po. cum
alia glo. qd alia pena veniat imponēda suscipienti
beneficiū de manu laici. vt patet. j. de electōe quis-
quis. xvj. q. vlt. si quis deinceps. So. dicit gl. qd p-
uaf bñficio vt hic. etiā vltra hoc est suspēsus et ine-
ligibilis. **N**ec ob. de iurepa. p'terea. vbi videt qd sit
excōicand'. **S**lo. dat plures so. **P**rima inquantū
decre. p'terea dicit eos excōicandos. referaf ad ex-
cōicationē maiorē. inquantū. c. si quis deinceps. di-
cit suspēsus. intelligaf suspensione minorē q' pri-
uat p'cipio. et vltra h' sūt excōicādi. **S**cōda so. q. c. si
q's deinceps. sit correctū qd dicit suspēsus cā suspē-
dēdi demū sint p' iura noua. **E**go no' video q' iura

noua aliquid immutēt qz. c. quisquis. inquantū
dicit suspēndendos loquit de eligētib'. de p'sentē-
te electōi. dicit qd e' ineligibilis absqz dispēfatōe p'
h' no' tollit penā suspēnsionis. c. p'terea. dicit qd p'uef
cōione. h' no' corrigit suspēnsionē qz et suspēsus ex
cōicari pōt. et est excōicatio cū suspēnsione cōpassi-
bilis. dicit qd si p'stiterit ab ecclesiastico misterio depo-
nat nec h' etiā tollit suspēnsionē qz suspēsus depo-
ni pōt. et differūt talia. de coha. cleri. sicut. et. c. de-
ricos. **Antonius de butrio.**

Ad supplicationem.

Papa cōcedit ep'o licētiā cedendi q' sine
mortis piculo in ecclia sua morari no' pōt. **P**ri-
mo ponit licētiā cedendi et causaz et cessionē. **S**ecū-
do quoddā mandatū ibi ne vero. **T**ertio mode-
rat mandatū ibi cui p'cessum'. **Q**uō. vnā legitimā
cāz cedendi qñ ep's no' p't tute sine mortis piculo ac-
cedere ad ep'atuz. **T**er' no. practica p'bandi quez
no' posse in aliquo loco secure morari qñ scz ibidez
timef piculū mortis. **T**er' no. qd no' videt licitum
ep'o vel clerico mendicare. cū hec tendāt in vitupe-
riū ecclesiastica ordinis. de quo d' voto. magne. de
sta. mo. qd dei. p' Jo. an. in nouella. **Q**uo. ar. re-
gem aliq' ex priuilegio posse habere facultate cō-
ferendi bñficia. lxij. di. hadrian'. vt posse habere
aliq' p'cipiuz in collatione bñficij. de quo de ele.
q' sicut. **Q**uo. vltimo qd superior vel par sub pari
vel inferiori recipiēs bñficiū submitit ei' p'ati. et
sic no. qd ppter bñficiū et officū qd par recipit in p-
uicia pari. submitit p'ati par' et tūc par in parēz hz
imperū. **S**po. qd iste si potuit h' bñficiū inferi'
ep'atu quia no' licet descendere. C. quēadmodū ci-
uilia munera indicant. l. ij. li. x. gl. vlti. no' soluit. s.
dic qd ex cā pōt fieri. vt hic. lxij. di. si q's. qd etiā te-
net glo. in. d. l. p. l. honor. s. gerendoz. ff. d' mu. et
ho. **I**tem hic non descendit qz maioritas attendit
potius respectu ordinis qz dignitatis. qz iste non
desinit habere ius ep'ale. vel scōm h' p'itaria loquū-
tur in iurib' realib' q' sūt extra nos. secus in his q'
sunt circa nos sicut character q' imprimē anime q'
nec desinit nec delef. de trāsta. c. ij. et de sacra vincti-
one. c. vno. **S**po. qd in eo qd papa interdicit isti
vsum pallei quasi alias haberet. hoc em' est falsuz
qz palleo no' potest vti nisi in ecclia in qua dat. de
vsupallei. c. ij. de postu. bone. ij. So. dicit qd facit ad
abūdātē cautelā. et p'itariū e' vex qd etiāz alias non
potuisset. hāc decre. inducit glo. vij. q. j. nequaqz.
qd ep's descēdēt ad mōachātū possit fieri abbas. **I**n-
ducit etiā ad aliā questionē que fuit d' facto. p'iar-
cha hierosolymitan' habebat eccliaz i' dioc. nicho-
siē. archiep's nichosieñ. volebat qd sibi obediret. ille
resistebat p' nichosieñ. facit hec l'ra. pur dicit **B**o-
tin'. s' dicit p't qd no' facit. qz h' Ragusin' desierat eē
archiep's. s' meli' facit. j. d' p'uit. cū capella. aliq's. n.
pōt esse subiect' et no' subiect' diuerso respectu. sic
p't esse p'lat' et canonic' diuerso respectu. j. de p'ces.
p'ebē. postulastis. ego induco decre. ad hāc qōnē
an papa possit absolucere ep'm no' petēte. et qd non
possit h' p'bat. qz ad supplicatōez archiep'i papa ad

missit renūciationē. et sic etiā in. c. j. s. e. ti. et c. nisi. ubi fuit petita licētia cedēdi. et rariū est vey. et p b glo. in. c. p. princ. palē. ix. q. iij. p hoc etiā dico q pa pa pōt trāferre ep̄m ad aliā ecclīaz. s̄ quo ad b̄ vt fiat ep̄s secūde ecclīe nō. qz nō potuit inuit^o pmo ueri. lxxiij. di. gesta. et c. vbi ista. et qd nō. in reglā qd ob grāz. li. vj. // Aliqd archiep̄s q̄ cessit possit eligi ad ep̄iscopatū vel debeat postulari. dicunt q dā q nō p̄t eligi qz nō lz descendere. vt in iure alle. in glo. si. et qz esset de archiep̄are. et rā nō. s̄. de trāslatōe. c. j. s̄ dic fm hosti. q pōt intelligi. nec isto ca su de archiep̄af p electōez cū iā sit de archiep̄af p renūciationē. Silt querit an ep̄s nulli^o ecclīe pōt sit in ep̄m alteri^o ecclīe eligi nec ob. descensus qz il lud vey qū habz archiep̄atū p̄p̄ q si archiep̄s mo dice cure pōt eligi ad ep̄atū maioris p̄pter maiorē vtilitatē. s̄ dic q̄ debet postulari. Aliqd ep̄s iste p̄t ordines p̄ferre oib^o vigore cōcessionis. dicūt doc. q nō qz licet habeat ordines nō tū habz subiectos. et si dicat qd opef p̄uilegiū. dicit Jo. an. q̄ posset ordinare in ecclīa exempta ab archiep̄o. vel aliōs clericos sibi cōmissos. vt sic p̄uilegiū aliqd opef. poterit tū solēnter celebrare et p̄dicare nisi p̄hibe at. vt. s̄. ii. j. c. si. // Querit ad quātū tps iste debe bat obedientiā. ali q̄ vt glo. quousqz cessabit p̄scrutatio. vij. q. j. pastoris. dic fm hosti. q̄ p̄petuo cum renūciauerit archiep̄iscopatu in totū.

In // Ponit et exponit sex casus p̄pter q̄s ep̄i p̄t petere cessiones. et in q̄ bus papa p̄uocit cedere licētia. sunt q̄t tuoz p̄ncipales ptes. p̄ma reprobat has duas cās cedendi. s̄ zelū melioris vite et humilitatē. sc̄da ibi si intueri. fac q̄ s̄mādo dixi. tertia ibi vey p̄probat als cās cedēdi vt oclū laborē et ispiratōz. et his s̄lēs p̄bans id auctoritatib^o. et r̄ndens ei q̄ posset oppo ni de martha. quarta p̄cludit ibi monemus. Ce nio ad casū. quidā arclatesi. ep̄s a papa petijt instā ter licētia cedendi ep̄atū. p̄ncipaliter p̄tendēs q̄ vitā volebat eligere solitariā. et attendere ad fru gē melioris vite. papa nō volens dare licētia cedē di. dicit q̄ quedā sunt cāe legitime et vere. et inter ce teras ponit duas cās illegitimas apparētes. als sex ponit q̄nqz legitimas q̄s exponit. vltimo cōcludē do relinq̄t postulatē cessionē p̄scientie sue vt visis et palpatis causis p̄dictis. si videat in se causā legi timā cedat aliqn nō p hoc renūciat oneri ep̄ali p̄ restans q̄ et si habeat alas q̄b^o ad solitudinē possit cōsolare. illas tū nō hz liberas s̄ ligatas nexibus p̄ceptoz ob quā absqz licētia nō habet et absqz apli ce sedis p̄missione volatū. // Ho. p̄mo duas cās in habiles ad dandū licētia cedendi si b̄ faciat. p̄pter frugē melioris vite. // Sc̄do nō. q̄ p̄ncipale officiu ep̄i est officiu p̄dicandi verbū dei. et q̄ illo suscepto nō lz p̄pter suasionē melioris vite illud deserere. et p hoc nō. q̄ nō lz ep̄o vl curato deserere ecclīaz vt transeat ad solitudinē et ad vitā heremiticāz. nec b̄ etiā est a supioze p̄mittendū. // Ho. sc̄dam cām ce dendi illegitimā. si q̄s aspirat cedere sola causa hu militatis. et nō. q̄ nō licet exercere humilitatē p̄tra obedientiā et eo q̄ humilitas p̄tra obediētā erigūt

est supbia. nō sunt in hac parte glo. nec dicta doc. // Cetero ad x. si intueri et ibi ponit p̄ma causa ce dendi. // Ho. p̄mo p̄ ordinē sex cās cedendi q̄ in littera exprimunt. // Ho. p̄mā causā legitimā ad cedendū. s̄ p̄scientiā criminis. et nō. qualitātē req̄ sitaz ad crimē. qz erigūt q̄ sit tale qd impedit ordi nis executionē post pactāz p̄niam. et q̄ habes q̄ q̄ dam sūt crimina que impediūt officij executionez post pactā p̄niaz. q̄daz q̄ nō impediūt. // Ho. sc̄do q̄ nemo sine crimine viuūt. et q̄ nō omne crimē ē ha bile ad dandū licētia cedendi. nec omne crimen ē habile ad depositionē s̄ illud tū qd impedit ordi nis executōez post pactā p̄niaz. et sic habes q̄ sūt de licita digna depositōe. et nō. p̄ his q̄ nō. s̄ iudi. ar si clerici. // Ho. tertio hic aptū q̄ crimina irregularita tez inducētā nō p̄uocēt quē ipso iure b̄nficio licēz in ducant p̄tēz p̄uadi. et sic ē b̄ casus. p̄ glo. Inn. in additōe. de p̄ces. p̄ben. cū nostris. et in. c. si celebrat de de. excō. mi. itez in addi. // Cetero ad glo. hui^o partis. oppo. q̄ tales criminosi et irregulares cede re p̄t absqz licētia pape. qz ex q̄ nō h̄nt titulū nō ē necessaria pape licētia in dissoluēdo vinculū et ta les nō h̄nt titulū. j. q. j. ordinatōes. // P̄terea ta les q̄nto plus rem tenent tāto plus peccāt. ergo q̄ citi^o p̄t d̄nt q̄ iniuste tenent restituere nec expe ctanda est in b̄ alteri^o licētia. tales em̄ vt fures sp̄ sunt in mora. ff. de p̄di. fur. l. si p̄ fure. s̄. pe. xiiij. q. vj. si res aliena. gl. hic attingit duo. P̄mū an pro aliq̄ crimine vl defectu b̄nficiatus maxime ep̄atū possit absqz licētia supiozis cedere. Secūdo dato q̄ nō possit vel possit distingui qz quedam sūt cri mina q̄ inducūt irregularitatē et tollūt facultatē pe tendi et dandi licētia cedendi. vt sūt illa q̄ impedi unt ordinis executōez post pactāz p̄niaz. // Ad p̄ mā glo. ponit opi. p̄ma opi. est. q̄ nulli^o crimino sus possit renūciare absqz licētia pape. ad b̄ b. et j. c. p̄xi. vj. q. iij. deniqz. pl^o p̄cludens b̄ vey etiā si sit tale crimen qd excludat titulū vt est simoniac^o et intrusus. qd tempat glo. vey nisi in articulo mor tis vellent renūciare. alk. xvij. q. iij. si quis sitaden te. // Ita opi. nō placet glo. qz si p̄tingat p̄motuz nō habere titulū dz posse cedere absqz alteri^o auctori tate. patet. de p̄ben. de multa. et in extraua. execra bilis. Secūda fuit opi. Jo. et Tan. q̄ dicūt q̄ q̄dam sūt criminosi vel aliter inhabiles ita q̄ titulo carēt. et tales p̄t absqz licētia cedere. dant exēpluz in si moniaco et intruso. q̄daz sūt criminosi tali crimine q̄ tū nō p̄uant nec inhabilitant intātū q̄ careant ti tulo. et tales nō p̄t cedere absqz licētia pape. sic lo quit hic. tales em̄ titulo carentes ad cedendū tenē tur. ideo nulla est alia licētia necessaria. qz licētia ti sūt a iure. j. q. j. si q̄s neqz. hec opi. nō placet glo. qz simoniac^o caret executione. et tū vt b̄ est casus artaf q̄ caret executōe ad petendā licētia cedendi ergo simoniac^o artaf ad petendā licētia cedendi // Cōclude mentez gl. q̄dam sūt carentes titulo vero et putatiuo. vt qui nulluz h̄nt colorem tenendi nec aliquē habēt titulū. qd est q̄n est declaratū p̄ sniaz de notorio vel nō apparet q̄ sit ingressus auctori ta te supiozis habentis instituere vt intrusus vel in/

trull. et tales possunt cedere absque licentia alicuius
 quia hic non dissoluit aliquod vinculum. sed soli iniuste pos-
 sessioni renuntiat. et hic est casus planus. et sic procedit
 vna opinio. ¶ Quidam sunt careres titulo quo ad rei
 veritatem. habent tamen aliquem colorem tenendi. ut quia deli-
 ctum vel defectus est occultus et tales cedere non possunt abs-
 que licentia superioris. quia ille putatiuus titulus et colo-
 ratus opinionem eorum habet instar veri. quia iste putati-
 uus titulus in hoc reputatur verus. de elect. audist. et
 quod non. ibi ut sicut in vero exigunt superioris licentia ita
 et in putatiuo. ¶ Puto tamen quod hic posset in mortis ar-
 ticulo si caret potentia superioris ad purgandam conscientiam
 suam dimittere beneficium absque superioris auctori-
 tate. et sufficeret secundum doctores. hic quod dimitteret in mani-
 bus superioris. ut penitentiarius. alleg. de peni. c. si. sic
 intellige hic Innocentius. qui etiam ad dimittendam possessi-
 onem facti exigunt superioris licentiam. Quidam sunt habentes ti-
 tulum quodammodo propter crimine possint priuari ipso iure. cum
 non sint priuari sed priuandi et tales cedere non pos-
 sunt absque licentia et auctoritate apostolice sedis. vel alterius
 superioris ut hic. ¶ Ex his inferunt primo quod irregulares
 essent qui priuantur officij executione per hoc ipso iure
 non sunt priuati sed priuandi. nisi ubi a iure appare-
 at ipsos esse priuatos quod tales non possunt cedere absque
 licentia superioris. ut hic. si tamen sunt priuati per suam non
 expectant aliam superioris licentiam. Inferunt secundo quod pri-
 uati ipso iure beneficiis propter crimine si crimine est no-
 torius vel sententia declaratum quod isti non habent titulum
 nec colorem tenendi. id est possunt cedere absque superioris au-
 thoritate. Si autem crimine est occultum et alia lata non
 est sententia. non possunt absque licentia seu auctoritate
 superioris cedere. Inferunt tertio quod de intruso. quod hic
 non habet colorem cedere potest et debet absque superio-
 ris auctoritate. ¶ De simoniacis autem si simoniam
 commisit post promotionem quia hoc non est priuatus sed
 priuandus debet expectare superioris licentiam. Si
 autem commisit simoniam in promouendo si per alium est
 commissa eo ignorante habet titulum vel saltem colo-
 rem. ideo licentiam expectat si per se est occulta eadem
 si publica et notoria quia illa impedit titulum et colo-
 rem non est necessaria licentia. alias debet superio-
 ris expectare licentiam. et hoc propter duo. primo quia
 iste titulus putatiuus habet pro vero. secundo quia
 de facili cum talibus bene administrantibus et occul-
 tis dispensat papa. ar. j. §. pri. ver. persone vero.
 ¶ Venio ad secundam. scilicet ad primam partem glo. ubi dicitur
 que sunt crimina que impediunt ordinis execu-
 tionem post peractam penitentiam. gl. enumerat
 hic. et doctores. post glo. ¶ Aduerte antequam veniam
 ad glo. aliqui dixerunt quod sola illa que numeran-
 tur. j. de accusa. inquisitionis. ut simonia homici-
 dium. et procedit in simonia. siue sit in ordine siue in
 beneficio. de quibus habet. j. de tempo. ordi. ex te-
 more. c. si. dic. ut ibi dicitur. hic enumerat plures ca-
 sus. et doctores. et hic contra habet recursus. dicit glo. quod
 primum crimen est simonia. hoc intellige siue sit in
 ordine siue in beneficio. de accusa. inquisitionis. §. di-
 citur Jo. an. quod simonia in ordine impedit execu-
 tionem ordinis post peractam penitentiam. et simonia
 in beneficio beneficii retentionis. et sic debet intel-

ligi. de accusa. inquisitionis. ¶ Secundum est homicidium
 l. di. miror. de tempo. ordi. c. si. ¶ Tertium omne deli-
 ctum quod irrogat infamiam. iij. q. vij. §. porro. quia
 licet culpa tollatur per penitentiam non tamen tollitur in-
 famia. ij. q. iij. §. hinc colligitur. quod dicunt doctores.
 verum quando imprimunt infamiam naturalem ciuilem
 siue infligat ipso iure siue sit infligita per sententiam
 ¶ Quartum secundum doctores. crimen excoicationis interdicti
 aut suspensi se in contemptum clauium facientis ordi-
 nari. de sen. exco. cum illorum. §. sin autem. vel celebratis
 post illam. xj. q. iij. si quis episcopus. vel beneficia conse-
 rentis vel recipientis a contentente vel interdictum
 pape violare. de excels. pla. tanta. ¶ Quinto falsari-
 us falsari apostolice sedis. de cri. fal. ad falsarios. et vi-
 de in Spe. ti. ij. §. iuxta. x. sunt quoque. sub x. quinto
 Ober. quod de isto ponit hic Innocentius. ibi pos. Item he-
 reticus. i. crimen heresis. de purga. ca. nos inter.
 vel ei sacramenta ministrans. j. de hereticis. excoica-
 mus. ¶ Item sodomita. i. crimine sodomie. de excels.
 prela. clerici. ¶ Item peccatum in pena confessum re-
 uelans. de peni. et re. omnis. ¶ Item incorrigibilis
 et nimium in contumacia pfeuerans. d. do. et pu. ve-
 ritatis. ¶ Item omne crimen graue notorium de fa-
 cto vel de iure. de tempo. ordi. c. si. ¶ Item vtens of-
 ficio assessuorum. i. illorum qui causa pecuniarum vel
 pfluasione interficiunt homines aut eos receptas vel oc-
 cultas quibus ex eo etiam mors non scilicet. de homi. p.
 humani. li. vi. et hec crimina sunt que dicuntur gra-
 uia de quibus etiam post pactam penitentiam dispense
 dari non potest secundum hostium. et vide hos casus in Spe.
 ti. ij. §. iuxta. x. sunt quoque. per hoc et per istum text. dicit
 glo. falsam opinio. dicitur quod omne crimen causet ir-
 regularitatem. ad h. de fur. c. si. ¶ Quid si existens
 in leui peccato ledit conscientiam quod non legitime teneat
 propter hoc beneficium. dicitur quod superioris voluntati debet
 conscientiam confirmare et si potest bene si non sequatur conscientiam.
 et hec est sufficiens causa dandi licentiam ce-
 dendi. de simo. p. tuas. ij. fm Jo. an.
Alia vero. Nota. secundam legitimam cau-
 sam cedendi que est debilitas
 corporis. et hec surgit ex duplici causa. aut ex senectute
 aut ex infirmitate. oportet tamen quod talis sit quod reddat be-
 neficium inhabilem ad executionem et administrati-
 onem beneficij. ¶ Nota secundo quod ad debilitatem cor-
 poris non sequitur debilitas cordis et intellectus
 et spiritus sed potius augmentatio quasi inuicem
 opponatur. ¶ Tercio. quod infirmitas non det legiti-
 mam causam cedendi vel debilitas sed dandus est
 coadiutor. de de. egro. ex parte. Sol. docto. dicitur
 quod debilitas quem ex toto reddens inhabilem ad re-
 poralia vel debilitas dat legitimam causam cedendi
 in volentem. inuitus autem propter hanc cedere non
 compellitur. ut in contrario. sic ergo si reddat inha-
 bilem ad temporalia dat legitimam causam cedendi
 volentem sed non artat inuitum.
Pro defectu. Nota hic scientiam ne-
 cessariam in episcopo
 quo ad gubernationem et temporalium et spiritualium
 ¶ Nota secundo differentiam esse inter x. necesse. et x.

oportere. **N**ota tertio q̄ competens scientia sufficit in prelato nec propter carentiam eminenti datur legitima causa cedendi. **N**ota quarto q̄ scientia inflat et tollit bonum caritatis. **Q**uero an ignorantia sit peccatus. dicit Jo. an. q̄ si prouenit ex defectu non est peccatum. sed pena peccati. xv. q. i. §. i. si ex negligentia in quibusdam est peccatū vt in his qui negligunt scire vt sciant que ad eorū officium spectant expedire. xxvij. di. c. i. et. ij. Alia autem licet quilibet teneatur credere et operari fin conscientiam. de summa trini. c. j. non tamen teneatur scire fin Inno. **Q**uid si ignorat presul sed facti potest addiscere. dicit glo. q̄ addiscere potest et non dabitur licentia. et dicit q̄ ad hoc tenet q̄ sit fener ad instar iuriscōsulti. Si pedē rē.

Propter maliciam. Nota vna causam legumam cedendi quando presul nō pot̄ dare doctrinam plebi et gregi sibi subiectis non tamen p̄ quilibet culpa. sed quando sunt incorrigibiles subiecti et ad graua decident delicta ita q̄ cōuertantur in lupos. **N**ota secundo q̄ prelati equiparantur mercenarijs. **N**ota in fi. tex. allegabilez contra nimium rigorosos. **N**ota Jo. an. q̄ p̄pter scholarium maliciam doctor debet cessare a docendo. dixit propter se. **Q**uero an persecutus presul debeat fugere an se opponere. dic q̄ quedā est intrinseca persecutiō. quedā ē extrinseca. Intrinseca autem boni in prosequendo sunt permixti cū malis. et boni deserendi non sunt propter malos. xxij. q. x. vt bonus. vij. q. i. §. hoc tunc. nisi alius magis proficere posset tunc enim superior eum transferre posset et ipse non malefaceret si nec peteret quia maius bonum preferendum est rē. argu. vi. q. i. omnes. xi. q. i. si quis. Aut omnes sunt mali et est spes correctionis et expectare debet et nō fugere. Si vero nulla est spes recedat. et p̄ hoc potest petere licentiam cedendi vt hic est casus. xij. q. i. §. cum autem. et c. fi. intrinsecam autem notat persecutiōnez quādo b̄ contingit p̄pter defectum subiectoz et tamē plar̄ odio non habetur. vij. q. i. §. hoc tunc. §. cum autē fin Inno. et hostiē. de quo per Tho. scōa scōe. q. cly. articulo. v. **Q**uedam est persecutiō extrinseca que fit prelato siue in publico siue in priuato vel propter peccatum quod ei vel clericis imponitur. et hec est multiplex. quandoq̄ fit p̄tra prelatū et populum et clerum. quandoq̄ fit contra clerū. quandoq̄ fit propter bona. quandoq̄ contra alium inferiorem prelatum. si fit contra totam ecclesiam vt contra clerum et populū vt totam fidē dimittant vel persecutoribus per violentiā subiectant quia alii fuerunt liberi etiaz si xp̄iani sint persecutores debet se opponere episcopus et plebem non de relinquere si spes est q̄ se defendere possit. ff. de iust. et iur. l. i. in. fi. et l. ij. et. iij. et q̄ piculū esset si totus populus marium et mulierum patrias desereret et vagaret p̄ mundū. si nō est spes defensionis fugiendū est vt maius malū euitet. sicut cum filio dei fugit Joseph in egyptum. Math. ij. vel cōueniat

cum fidelibus siue etiam xp̄ianis persecutoribus si aliter non possunt euadere fugiant vt melius possunt dūmodo fidem et ritus suos non dimittant. hoc enim sepe legitur factum in veteri testamento s̄ persecutione cessante poterunt ad libertatē suā redire. vij. q. i. sciscitari. et c. p̄cedenti. xxij. q. vij. §. ecce. et c. sequen. **Q**uandoq̄ vt dixi fit persecutiō contra solum prelatum et tunc si potest esse per alium salus populo cedere potest si vult. et etiaz si nō vult fin Inno. et hosti. vbi enim iminet periculum destructionis ecclesie vel aliud magnū periculum in temporalibus et spiritualibus et scandalum potest cogi ita tamen q̄ bonum cambium alterius prelature assignetur. arg. j. §. pro graui. vt sic publica utilitas rē. de postu. pla. bone. de regu. licz. vij. q. i. scias. de re. pmu. questū. **N**ec obstat q̄ infirmi et furiosi remouetur quia ibi seruatur vtraz utilitas. et priuata in eo q̄ nō remouet. et publica in eo q̄ coadiutor datur. **Q**uicq̄ persecutiō dirigat̄ contra clerū vel partē cleri nō an debeat se opponere ep̄s dicit hic Inno. et hosti. idē p̄ omnia q̄ dixi supra quando fit persecutiō p̄tra clerum et populū quāuis in clericis tanq̄ in sapientioribus minus piculū timeatur. vnde dic q̄ si p̄sequētes contententur non p̄sequi populū si clericos eijciant nō debēt desistere nec eos tradere quia p̄ hoc p̄derent sacramēta etiā doctores fidei amitterēt. vnde etiā nec clerici debent voluntarie exire et hoc si possent laici et velent eos defendere. si nollent vel non possent defendere possent clerici recedere et tranquillitatem temporis expectare vt dicto. c. sciscitari. debent tamen ducere secum quos possunt ne in tanto discrimine remaneant cum alijs sine sacerdotibus et sacramētis et cōmendandi forent si inspirati martyriū sustinerent. vij. q. i. §. cum vero. **Q**uandoq̄ fit persecutiō vt bona vel res ecclesie habeantur et tunc dicunt aliqui q̄ non est violenter contendendū. de homic. suscepimus. xxij. q. viij. conuenior. in prin. vbi de hoc. contrarium est verum vt nota. d. sen. excom. dilecti. li. vi. nam et sine corporalibus rebus clerici diu viuere non possunt. j. q. iij. si q̄s obiecerit. debet ergo prelati et pro his se opponere exemplo beati Tho. qui ex hac causa martyriū sustinuit. de homi. sicut dignum. **H**ec p̄cedunt in maioribus prelatis. in minoribus autem dicendū est q̄ quāuis ad mortem queratur vile esset statim eū transferre vel eius cessionem admittere. immo deberet potius superior ecclesiā interdicerē vel claudere ecclesias vel reliquias extrahere. de iurepa. c. j. et. ij. et. iij. **I**tem excommunicare et tandem ad brachium seculare recurrere. j. de de. excom. mini. c. ij. in fi. cū concor. q̄ si nec sic compesci posset perse vt maius malum euitetur finaliter admittat cessionem. xij. di. nerui. **Q**uandoq̄ fit persecutiō contra episcopatum tantū. et tali nō potest mederi sine pape licentia quia in remouēte episcopi maius imminet periculum q̄ in remouēte alterius prelati. xij. di. quiescamus. prouideatur ergo ei si potest fieri vel per locū tutū in quo morietur vel per

societate armatorum stari incedentibus vel per alium modum quod si nullo modo potest mederi consulas papa cui si a videbitur cessionem admittat. ut hic fm lhostien. Anto. de butrio.

Pro gravi quoque. Nota quinta tam causam legitimam dandi licentiam cedendi episcopo pro gravi scilicet scandalo vitando quando aliter sedari non potest. Et nota quod prelati et quilibet plus appetere debet eternam salutem quam commodum temporale et sic finis canonicus est iuxta bonum eternum. Nota scandalum vitandum quando potest vitari absque periculo vite eterne. ubi autem non potest evitari absque periculo eterne vite potius est scandalum eligendum quam sit obmittendum bonum vite eterne. Opo. quod propter scandalum non debet dimitti iusticia. j. de regu. iur. qui scandalizavit Sol. dicit glo. quod si scandalum vitare possumus sine peccato scandalum vitandum est. si non potest vitari absque peccato tunc potius scandalum permitti debet quam bonum vite dimitti. si est dubium an peccatum incurrat videtur vitandum potius peccatum quam scandalum. xx. di. c. fi. j. q. vlti. et si illa. xxiii. q. j. quid culpatur. unde ex hoc inferitur quod quedam est veritas bone vite et hec nunquam deferenda est propter scandalum nisi si multitudo sit in causa dum tamen non sint incorrigibiles. xliij. di. comestationes. et sunt incorrigibiles quando volunt defendere malum quod faciunt. non est parcendum multitudi etiam propter scandalum. de peni. di. vj. in. fi. lxxxij. di. plurimos cum similibus. Idem quod hic glo. j. de temp. ordi. sanc. in. iij. glo. Contrarium no. glo. de regu. iur. qui scandalizavit. ubi dicit quod bonum iusticie vel discipline non omittitur propter scandalum. lhosti. tenet glo. hanc quo ad virtutem iusticie. unde dicit quod propter scandalum est simulanda vel differenda. xlv. di. licet. xj. q. iij. ple ruz. et remittit ad summam. co. ti. s. cui. ver. gratie. Innocencius. dicit quod quedam est veritas iusticie iuris naturalis et euangelici. et hec non est relinquenda propter scandalum vitandum. quedam est veritas iusticie iuris positivi et hec est relinquenda propter scandalum ex causa iusta temperando relaxando etiam in certis casibus contrarium statuendo ut no. j. de concess. pben. proposuit. de voto. c. j. de statu mona. cum ad monasterium. ad fi. naz et primam veritatem non tollit consuetudo. de consuetudine. c. fi.

Personae vero. Nota aliam causam legitimam cedendi scilicet irregularitas que quandoque est ex defectu sacramenti. et hec est duplex. quando quis contrahit cum vidua. vel qui habuit duas uxores. Nota primo quod proprie bigamus dicitur qui habuit duas uxores. Nota secundo quod illegitimus est irregularis. quia non potest ad ordines vel dignitates promoveri. Nota tertio quod propter illegitimitatem latentem quis non est deponendus nec danda licentia cedendi sed cum eo est dispensandum. Nota quando peccatum paternum puniatur in filium et quando

non. quia quando est successor vitii paterni tunc delictum paternum iure diuino puniatur in filium aliter non. Nota quarto quod filius patri non succedit in vitio iuris personalis. quandoque sic. Nota vltimo multiplicem speciem illegitimitatis proles. quia quidam sunt naturali. quidam manzeres. quidam naturales. et quidam spurij. Opo. quod tacere potuit et exprimere irregularitates naturalis. quia ex se evidens est ipsius posse sic tacere. Solu. non potuit de iure id est non debuit. unde dicit glo. quod hoc debuit confiteri saltem in penitentia. de hoc an ex tali confessione deponi possit. nota. j. de peni. Jo. an. Secundo ope. quod peccata latentia non inducunt irregularitatem. xxij. q. v. christiana. Solu. dicit glo. quod hec decre. est pro opi. quod inducant. et non soluit aliter. Hoff. tenet quod occultum peccatum de quo non est acta penitentia inducat irregularitatem aliter non. de tempo. ordi. c. fi. lhosti. dicit quod peccatum occultum non inducit irregularitatem in qua requiratur prelati dispensatio sed irregularitas occulta bene requirit dispensationem ut hic. et supra de elect. in nouit. et c. pe. et vlti. de hoc dictum est supra que delicta inducant irregularitates. et dicam de tempo. ordi. c. fi. Quero an talis illegitimus occultus artetur ad petendam dispensationem. dicit Inno. quod sic. superior autem dispensabit si causa subsit et dispensabit etiam non vocatis his ad quos spectat electio vel confirmatio. nec obstat quod talis prelati non habuerit canonicum ingressum propter defectum dispensationis ab initio. Item nec tempore dispensationis nisi detur consensus electorum et confirmatorum et consecratorum et aliorum quorum interest. de offi. archi. ad hoc. s. fi. Sol. dicit Inno. et lhosti. quod per dispensationem omnia reformantur nec habetur de quo conquerantur hi quorum interest ex quo semel consenserunt non possunt amplius resilire dummodo is qui potest dispensare velit. arg. de elect. cum inter canonicos. et vide quod nota. de elec. dudum. supra. co. licet electio sic habito respectu ad rigorem nulla. promissio tamen vel electio habito respectu ad facultates dispensandi habet aliquod initium vel spem validitatis de iure speciali que confirmatur superueniente dispensatione. ad hoc quia nec etiam de iure naturali talis irregularitas facit electionem nullam ut dicit Inno. de de. excom. mi. si celebrat. in addi. quod nota. Quero an talis dispensatio super tali delicto scilicet predicto sit debita. dicit hic lhosti. quod sic ex quo subest causa ut utilitas quia bene se gessit in administratione. per quod dicit lhostien. quod si debita est ubi subest utilitas fortius ubi subest necessitas. j. q. vij. s. nisi rigor. et c. exigunt. et c. tali. et c. sequenti. vsq. ad s. ecce. unde vbi quis persona res vel causa vel locus exigit debita est dispensatio. xxix. di. c. j. l. di. domino iaculo. et c. considerandus. adeo quod peccat prelati non dispensando. ij. q. v. quanto. in fine. subditus tamen illam petere non potest. de quo in. d. c. exigunt. ad hoc quod dicitur in postulato. de electi. scriptum. de postu. c. ij. et vide glo. de elec. licet canon. et c. cum ex eo. li. vj.

prohibita autem censetur dispensatio quādo sine decoloratione ecclesie fieri non potest et vbi non subest causa dispensandi. j. q. vij. et si illa. z. c. tali. Permissa autem est in casu. l. di. si quis presbyter. et vide de filiis pres. c. pe. z vlti. de preben. de multa. **C**irca hanc irregularitatem querit hic Inno. de pluribus. primo quare dicatur z appelletur irregularitas. respondet q non sequuntur regulam aliorum in ordinando z sunt extra regulam aliorum. quia generaliter episcopi possunt cum omnibus dispensare vt ad ordines promoueantur z eos promouere isti sunt extra regulam promotionis quia in eis expectatur dispensatio pape z hoc stricto modo dicitur irregularitas. Alio modo magis large dicitur irregularitas z irregularis qui non potest manere in susceptis ordinibus nec promoueri ad maiores etiam post peractam penitentiam sine dispensatione vel pape vel inferioris de quibus nota j. de tempo. ordi. dilectus. **Q**uero scdo quatuorplex est irregularitas. dic q duplex. quedam est ex defectu. vt bigamia vlt illegitimus. et vide alios. l. di. non confidat. liij. di. per totum. Secundo modo dicit irregularitas ex delicto vt homicidio qm preter dispensationem pape pmoueri non potest vel etiam celebrare in ordine iam suscepto. de quibus dixi supra de tempo. ordi. dilectus. **Q**uero an irregularitas sit a iure diuino vel posituo. dic Inno. q quidam dubitant de illa bigamia que non proueniat ex defectu sacramenti z sic ex iure diuino vt patet ex dicto apostoli. oportet vnius vxoris virum. xxvj. di. c. j. z. ij. sed dic q non prouenit illa ex defectu sacramenti sed quia non posset esse horator viduitatis qui coniugia frequenter z hoc factis dixit rex. xxvj. di. in fi. vlt. dic q dato q a iure diuino inducatur hec irregularitas a solo iudicis posituo qd a solo papa possit. xxvj. di. acuti. z de bigamis debitum. vbi dicitur q a defectu sacramenti surgat quia non surgit sed est causa coadiuuans defectus sacramenti non inducens. Idem dicit de corpore vitiatu q illa irregularitas est de iure posituo. Idem dicit de qualibet alia saltem quo ad h vt soli pape reseruetur. **C**oncludens q in veteri testamento non erant irregularitates perpetue s temporales tantum vt si exhibat extra castra vlt tan gebant mortuum. nec obstat q sumus sacerdos debet habere virginem non repudiatam nec tunc erat propter defectum sacramenti sed propter predictas causas. sic z suspensi celebrantes incurrunt irregularitates quod est verum in suspensis ab officio. secus si a beneficio quia iure non reperitur. de his vid in spe. ti. ij. §. iuxta pportiones. in principio ver. sumitur. **Q**uero qui dicantur manzeres. z de differentiis inter istas species illegitimitatis. Solutio. dicit hic gl. q manzer proprie natus de scorto. Spurius de concubina. Nothus de adulterio sic dicitur notha febris que affligit sicut quartana z tamen non est. sic nothus dicitur filius qui videtur z tñ non est. Naturalis dicitur natus de concubina que i domo tenet quasi loco vxoris z talis succedit in bonis patris in duabus vncijs si alij filij non

extent nec coniung legitima. C. de naturalibus liberis. aucten. licet pater. in bonis maternis succedit cum filiis legitimis. C. ad officia. in auctenti. si qua. §. si. fido. ix. Etymologi. dicit q nothus est natus ex nobili patre z ignobili matre. cuius contrarium est spurius quasi extra puritatem gentis hosti. dicit q manzer est natus d scorto qui aliter appellatur vulgo quefitus. id est. cuius pater ignoratur. spurius proprie natus de adulterio vel alio cogitu damnato. spurius eniz est qui patrem offendit sed talem quem nominare phas est. ff. de sta. homi. l. vulgo. Nothum autem dicit natu de non ingenua z non extra domum ductus. a notha id est infamia. est ergo sensus littere q cuz notis z naturalibus facilius dispensabitur. cu manzeris z spurij non. qui fil. sint legit. per venerabilem ad fi. z vide per host. in sum. de filiis presby. §. j. ver. co. fucuit. vide in specu. de lega. §. nunc de episcoporum ad fi. §. curia romana. **A**n autem tales succedant hic glo. dicit q nati ex damnato coitu non succedunt nec pater nec mater. sed soli naturales qui sunt nati ex illa quam tenet in domo loco vxoris. secus si sunt nati ex concubina extra domum succedunt patri fm portionem supra positam et matri in totum. de quo dic vt. j. qui fil. sint legit. p. venerabile. vbi plenissime scripsi.

Clerum. hic improbat tres causas cedendi scilicet causas ocij laboris. hoc est qui vellet cedere propter labores vitados aut i cursus persecutionu vel inspirationis considerando q vita contemplatiua melior sit q actiua. **N**ota tex. contra ociosos. z nota duo principia peccatorum ocium et voluptas. **S**ecundo nota q ppter ocium et vitam contemplatiuam non videtur deferenda vita vitilis z fertilis z operatiua. sic habes vnam causam illegitimam ad cedendum. **N**ota tertio q propter labores angustias z persecutiōis incurfus non est danda episcopo licentia cedendi nec vxor vel sponsa propria relinquenda. **N**ota quarto q inter episcopum z ecclesiam est mimum spirituale quod contrahitur apud deum et fide media inter deum z episcopum recipientem ecclesiam contrahitur matrimonium cum ecclesia. **N**ota quinto pro patientibus persecutionem auctoritatem allegabilem. **N**ota tertiaz causas irrationabilem inspirationis ad cedendum z nota qui ducitur spiritu non est sub lege. **N**ota modum cognoscendi si spiritus est ex deo si qua agit ex spiritu agit non contra obedientiam nec contra superioris determinationem. **N**ota. tex. allegabile contra non habentes caritates. **N**ota q platus dicit ponere animam suam pro salute animarum subiectorum. **N**ota q propter defectum aliquorum subiectorum totum gregem non debet presul relinquere. **N**ota q omnis labor etiam sine fructu vbi non deficit ex parte operantis sed ex parte materie non est absq mercede. **N**ota ex ver. presentes. textum allegabilem que sit vitilis vita et que aliam excedat an contemplatiua an actiua q contemplatiua securior. actiua magis fructifera. **N**ota.

secundo q̄ om̄is comparatiuus presupponit suū
positiuum. ¶ Nota tertio q̄ possibile est quem
vīa vita mixta partim actiua z partim contempla-
tiua. ¶ Nota quarto q̄ facilius conceditur mona-
cho vt ascendat ad episcopatum q̄ episcopo vt de-
scendat ad monachatu. z nota q̄ dato q̄ possit ali-
beneficiarius z inferior prelatus transire absq̄ pe-
titione licentie ad monachatu vt fuit nota. sup̄
eo. admonet. non tamē potest episcopus. ¶ Op-
positum dicitur hic q̄ fide media defigēdo manū
apud extraneū episcopus sponsas ecclesiaz habet
per quod innuit q̄ deus ē extraneus a nobis. hoc
falsum. quia imo noster pater. vnde extraneus di-
ci non potest. ¶ Solutio. dicit glo. declarando te-
xtum q̄ intellectus littere est q̄ sicut fideiussor in-
cedens pro debitore dicitur apud extraneum fidē
spondere hoc est apud creditorem z pro debitore
sicut apud deum vt extraneum a promittente z ec-
clesia dicitur quis episcopus fidez ecclesie sponde-
re. z extraneus dicitur deus a creatura inquantū
ipse creator nō est. als dicit glo. fateor q̄ extrane-
us non est altero respectu quia pater dicitur cuiuslibet
xp̄iani. z quilibet xp̄ianus er̄ filius. ¶ Nota glo.
de illa dictione aliud. quia idem est z dicitur alius
q̄ extraneus. quod nota pro his que dixi d̄ resp̄.
sedes. vel secundo dicit glo. q̄ quilibet xp̄ian-
us licet filius tamen filius emancipatus est quia deus de-
dit ei liberū arbitrium faciendi quicquid libet bo-
num vel malū. vnde sicut filius emancipatus pot-
est dici extraneus in respectu ad filium in potestate.
qui nō habet liberū arbitriū est subiectus patrie
potestati ita dicitur extraneus quilibet xp̄ianus
ppter arbitriū libertatez. ¶ Opono q̄ non liceat
se cōmendare z tñ apostolus se commendauit. ibi
dum dixit se plus ceteris laborasse. xj. q. iij. si quis
vero. xvij. q. ij. quidam. in prin. vbi de b. vj. q. f.
imitare. xxij. q. v. hinc notandus. Jo. an. hic al-
legat omnes auctoritates sacre scripture p̄ z con-
tra an liceat se commendare vel non. Finaliter cō-
cludit q̄ d̄ virtutibus que sibi insunt quis licite se
commendat ex caritate vt alios ad illas inducat
vel vt a detractoribus se excuset. xxi. di. nā. lxxxj.
di. oportet. de cens. cum instantia. d̄. quia nos. s̄
laudare se causa sup̄bie vel elationis vel ad alteri-
detractionem hoc non licet vt in cōtrariis. ¶ Que-
ro an sit verum q̄ nihil proficiat bonum absq̄ ca-
ritate. doctores dicunt q̄ non quo ad vitaz eternā
p̄dest tñ ad min⁹ supplicii s̄bundū. xc. di. neq̄. et
vide q̄d no. i. q. i. quantū. Anto.

De translationem.

P Episcopus qui propter crimen renun-
ciat episcopatu z ad religionē transiit
ad episcopatum reassumi non potest. secus si re-
nunciat propter persecutionem infirmitatez de-
fectum scientie simoniam ipso ignorante cōmissaz
vel alia simili causa. ¶ Sunt tres partes. ¶ Prima
ponit postulationem z postulantium petitionem.
¶ Secunda ibi verum. ponit canones petitioni et
postulationi contrariū quod interpretatur ponē-

do casus in quibus canon obstat z in quibus nō
obstat. ¶ Tertia ibi cum ergo. committit postu-
lationem certis casibus admitendam z certis re-
pellendam. Casus. Dum quidam episcopus cese-
nas obtenta licentia cedendi iussit ad monacha-
tum in monasterio sancti friduvani Lucañ. dioce-
sis. contigit q̄ fauentina ecclesia vacāte fuit postu-
latus a quodam Joanne compromissario in quē
capitulum compromiserat de eligendo presenta-
ta fuit postulatio pape. papa cōsiderans quoddā
concilium in quo disponebatur q̄ transiēs ad mo-
nachatum de presulatu causa penitētie non pote-
rat rursus ad episcopatum reassumi. prima facie
allegauit non indifferenter tamen de iure talē ad-
mittendam postulationem cum si adesset vitium
illius concilij non erat defacili dispensabile cuz pa-
pa de facili non consueuerat contra tam solenne
concilium dispensare cum sit vnū ex quattuor pi-
ncipalibus venerandum sicut quattuor euangelia
tamen quia illud concilium non semper procedit
z in suo etiam intellectu est plurimū intelligibile.

¶ Primo excludit tres casus in quibus nō habet
locum illud concilium cum in illis casibus non p-
portionetur. ¶ Primo quando persecutiōis cau-
sa vel infirmitatis ad monasticam vitam transiit
nam tunc recuperata sanitate poterit absq̄ dubio
reassumi ad episcopalem dignitatē. ¶ Secundus
quando propter litterature defectum de episcopa-
tu descendit ad monachatum quo casu lectōis ex-
ercitio inuenta margarita scientie iterato poterit
ad episcopatu ascendere. ¶ Tertius casus quādo
cupiditate parentum per simoniaz est promotus
ad episcopatum z ppter conscientiam hoc cōstitio
transiit ad monachatu iterato licet non ad eūdē
ad aliū poterit assumi nec aliquid dicit opponi ipsi
cōcilio predicti casibus quia diuerso casu loquun-
tur. ¶ Secūdo principaliter ponit tres casus ex q̄
bus concluduntur tres intellectus ad dictum con-
cilium. ¶ Primus quando victus v̄ confessus d̄
delicto et depositus ab episcopali dignitate trans-
iit ad monachatum propter penitentiam agen-
dam. episcopatus enim sicut z cetera dignitates a
sordibus immunes fore debent. p̄ huiusmodi em̄
dignitates si bene obtente fuerint poloꝝ agmina
p̄scendimus ad que nō intrabit aliq̄d coinquina-
tum domino in euangelio teste. ¶ Secundus q̄
ppter graue crimen de quo retinendo dignitates
non poterat fructuose agere penitentiam ideo vt
ageret transiit. ¶ Tertius quando crimen com-
missit graue in quo iniuncta penitentia non potest
illam agere retento episcopatu. z sic nota q̄ omne
delictum graue impedit benefici retentionē post
peractam penitentiam. z est causa quia nō potest
digne fieri habita penitentia retēta dignitate. Pe-
nitentia enim iniuncta si contritione permixta fu-
erit delictum delet. quia sicut elementaris aqua
corporis maculam abluat sic penitentia delicti cō-
fessi et attriti onus perimit. ¶ Quartus est ca-
sus quando eo transeunte ad monachatu absq̄
eo q̄ eligat vel pmoueat vult episcopatu ad se re-

assumere non potest. ideo cum pape non constaret ob quam causam hic transiuerit ad monachatum mandauit electo rauennati quod si ex aliquo de casibus premissis mandaret quod auctoritate pape illi det licentiam transeundi dummodo causa legitima transeundi subsit maxime si cesserit loco et non dignitati. quo casu papa potius quam si non cesserit daret licentiam administrandi secum dispensando. quia talis cessio tunc presumitur facta absque crimine alio si non reperiatur in aliquo ex casibus premissis ad reassumendum transiuisse sed et renunciasse et transiuisse in casu prohibito cum nimium durum foret contra tam solenne concilium dispensare mandatum canonicis ut sibi de alio idoneo prouideant.

Nota ex supracriptione quod electus translatus non consecratus vel qui nondum habuit pallium non appellatur sub nomine archiepiscopi sed vocatur electus. ad hoc de usu pallii. nisi. et vide glossam de religiosis domi. c. j. **Et** notat Abbas quod postulatus in archiepiscopum post admissam postulationem se vocat electum. nam intelligit quod fuit postulatus quod pater quia fuit translatus ut patet ex principi. ubi post translationem. **Nota** primo quod capitulum in actu electionis faciendo potest in unum tantum de canonicis compromittere et transferre solidam potestatem eligendi. concord. supra de elect. causam. et sic numerus de quo in. c. quia propter. quo ad compromissarios non est de substantia. **Nota** tamen quod in eligendo viam compromissi exigitur quod omnes unanimiter consentiant. vnus ergo repugnans potest impedire. ad hoc notatur de elect. quia propter. **Nota** secundo quod ad translationem potestatis eligendi in compromissarium sequitur potestas postulandi. vide de elect. in causis. tex. et glo. hic sic in lata significatione postulatio comprehenditur appellatione electionis. et nota quod compromissarius potest eligere de extra collegium et sic electio passiva est libera in capitulo. vel habentem ab eo potestatem ad hoc de consuetu. cum dilectus. **Nota** tertio quod preedit hec forma talem eligo postulandum. sed dic hodie scilicet quod non tenet. ut de postula. prela. c. j. li. vi. **Nota** quarto. argu. per opinionem. quod monachus non possit eligi sed debeat postulari sed quod non. fuit in postula. prela. c. fi. sed hic erat aliud vitium. **Et** nota quod qui non valet transire ob defectum liberi consensus debet postulari saltem postulatione non solenni antequam eius postulatio superiori presentetur. debet ergo prius postulari non solenniter. secundo solenniter. de quo in dicto. c. fi. **Et** sic nota quod ubi quis est alterius potestati subiectus est inhabilis ad eligendum exiguntur due postulationes vna non solennis per quam petitur ab eo qui eius habeat potestati subiectum. **Alia** solennis per quam petitur ab eo qui cum vitio habet potestatem dispensandi. de quo tamen dic ut in. c. fi. de postula. prela. **Et** nota hic argu. quod platus absque consensu capituli potest dare licentiam clerico subiecto vel monacho transeundi ad aliam ecclesiam si eligatur. de quo dic ut in. c. si religiosus. de elec. li. vi. in glo. ordinaria. et nota quod non sufficit talem li-

centiam petere nisi obtineatur. **Nota** practica quod petende postulationis quia non debet dicere peto confirmari vel non confirmari sed peto admitti vel non admitti. vide glo. de postula. prela. gratum. **Nota** quinto unde sumitur illa regula qua dicitur quod episcopus contra concilium non dispensat. de elec. de. j. et no. de si. pres. c. fi. et de rescrip. dilectus. ubi glo. quod etiam de facili contra concilium non dispensat papa ut hic. nam si de facili papa dispensat contra concilium sequitur quod inferior dispensare non potest. et est causa quia concilium maiori nititur auctoritate quam decretum aliud simplex unde seruatur ut euangelium. **Nota** sexto hic regulam apertam quod ubi vitium non est de facili per papam dispensabile inhabilis nec eligitur nec eius postulatio admittitur. et nota quod episcopus qui transit ad monachatum non potest eligi sed debet postulari. **Nota** septimo quattuor casus in quibus de episcopatu transiens ad monachatum potest ad episcopatum reassumi. Primus quando propter persecutionem ea cessante. Secundus quando propter defectum infirmitatis ea cessante. Tertius quando propter defectum scientie scientia superueniente. Quartus quando propter simoniam eo ignorante commissam. quo casu licet non possit ad eundem potest ad alium reassumi. et nota quod cessante causa cessat effectus. et nota illud quod per exercituum electionis quis inuenit scientie margaritam. et nota quod transiens de episcopatu ad monachatum ob vitium simonie parentum ad eundem episcopatum amplius non potest reassumi licet sic ad alium. **Ulenio** ad. d. q. q. hic nota quod contrarietas non cadit circa diuersa. **Et** nota quod ad monachatum transiens de episcopatu ad se episcopatum non reassumit nec etiam reassumit si ab alio postuletur quando propter crimen maxime publicum transiuit. **Nota** quod omne crimen notorium causat irregularitatem ut saltem non possit ad dignitatem episcopalem assumi. **Nota** quod omne delictum publicum et notorium etiam pacta penitentia impedit quem promoueri. et sic causat irregularitatem et impedit ordinis executionem et beneficij retentionem. **Et** nota causam quia non potest retento beneficio dignam agere penitentiam. **Nota** quod postulatio non est admittenda nisi veritate et utilitate suadente. et sic debet subesse causa dispensandi. **Nota** episcopum posse renunciare episcopatu dupliciter. vno modo renunciando loco ordinis et dignitati. et tunc si transit ad monachatum presumitur quod ratione delicti. Secundo modo renunciando loco tunc et tunc transeundo ad monachatum non presumitur transire ratione delicti. **Nota** tres casus in decisione. Primus quando est certum quod renunciauit ex aliqua causa per quam permittitur reassumi. et tunc postulatio est admittenda. Secundus casus quando postulat quod renunciauit ex aliqua causa per quam certus est quod non permittitur reassumi. et postulatio non est admittenda. Tertius quando est dubium. et isto casu si renunciauit loco tunc presumitur transiuisse ex causa permissa. si renunciauit loco et ordini. presumitur transiuisse ex causa prohibita. vel saltem est dubium et tunc

postulatio nō est admittēda. vt hic in. x. alioquin.
 ¶ Ho. tertio q̄ potest ep̄s renūciare loco. ita q̄ nō
 ordini ep̄ali. z sic administratio nō est ab ordine in
 diuidua. ¶ Ho. q̄ renūcians loco z nō ordini p̄su
 mit nō p̄pter delictū renūciasse. q̄ si p̄pter deli
 ctum ita p̄cluderet ad ordinē sicut ad locū. ¶ Ho.
 q̄ facili⁹ papa cū criminoso cedente voluntarie di
 spensat. q̄ cū nō cedente voluntarie. ad h̄ de elec.
 si alicui⁹. ¶ Ho. q̄ papa de facto nō informat⁹ ab
 stinere debet a platione sententie donec certificet
 ad hoc de elec. dudum. xi. q. iij. graue. instruit. de
 act. s. curare. de p̄ben. d. multa. de re. iudi. cū ber
 roldus. ¶ Ho. vltimo q̄ postulas nō admittendū
 z inhabile ad postulādū exp̄sso vitio q̄ vitioz nō
 est defacili dispētabile nō priuat⁹ postulandi pote
 state vel eligendi. z sic limita. c. j. s. de postulatiōne
 pla. vel p̄ ideo quia nō priuat⁹ ipso facto compro
 missarij eligentes indignū. de elec. si cōpromissari
 us. li. vi. ¶ Hic habemus multa. petitiōnem postu
 lationis z postulatiōnē. aliquos casus in quib⁹ po
 stulatio admittit nō obstāte p̄cilio. Tres casus in
 quibus obstat z mādatum examinem⁹. Ista expe
 dio primā p̄tez z glosas exp̄dio que signant p̄tra
 duo ad litterā. ¶ Quero an trāslata potestate po
 stulandi possit eligere cōpromissarius sicut ecōtra
 rio. dicit glosa q̄ sic. sed dic de hoc vt dicā de elect.
 in causis. vbi glo. z doc. remittit z maxime h̄ p̄ce
 dit q̄ trāsfertur libera eligendi potestas cū hoc ad
 iuncto libera. ¶ Quero quis dispensat cū mona
 cho inhabili q̄ assumit ad dignitatē secularē. dicit
 hic stephan⁹ puincialis q̄ si religiosus ad ep̄atum
 vocet semp̄ ad papā recurrat. lxxij. di. zenomanē
 sem. de elec. innotuit. de eta. z qualita. a multis. di
 ctum est supra de postu. pla. c. fi. sed si vocet ad ab
 batiā vel dignitatē inferiorē ep̄atu. poterit ep̄
 scopus dispensare de eta. z quali. tuam. lv. di. p̄ci
 scis. nisi vbi papa sibi referuat. d. sen. excom. nup.
 de quo de sta. monacho. quod dei. hosti. dicit ser
 uari p̄trariū z hoc tenet. s. co. admonet. dic vt ibi
 ¶ Quero an compromissarius possit penitere
 post translationē ad missionē postulatiōnis vel eti
 am electionis confirmatiōnem. dic q̄ nō nisi aliud
 habeat in mandatis vt patet hic vbi ipsi de capi
 tulo petierūt. ¶ Vltimo dicit h̄ docto. q̄ in decre
 to electionis non solū debet fieri mentio de vaca
 tione sed etiā de eius forma. ad hoc de p̄cessio. p̄ze
 ben. post elect. de postu. pla. bone. de electō. bone
 j. z. ij. fm hosti. z fact. j. c. fi. ¶ P̄po. primo q̄ hic
 monachus potuerit eligi z nō debuerit postulari
 quia de extra ecclesiam potest eligi. de elec. cuz inf
 canonicos. d. postu. pla. c. fi. s. co. admonet. Sol.
 quidā dicunt q̄ causa quare hic nō fuit electus sed
 fuit postulatus q̄ de aliena ecclesia. hanc causam
 non sequit glo. p̄pter contrariū z bene quia nō ē
 bona. ¶ Sc̄da causa fuit quare non potuit eligi
 postulari debuit. quia ep̄s fuit z transiit ad mo
 nachatum. hec opinio placet multis. Tan. p̄bi. et
 hosti. z Archi. in. s. deniq̄ hic allegato. Jo. mo. z
 Barrias. d. elec. cupientes. s. deniq̄. tenet q̄ nō de
 bet postulari sed posset eligi quia cessat causa p̄o

pter quam debet postulari cū non sit alteri matri
 monio alligatus. ad hoc de voto. p̄ tuas. p̄ prima
 facit. x. cū ergo. ibi aut̄ nostra zc. huic respondit
 hosti. q̄ alligat⁹ est ecclie in genere cur⁹ vinculi ge
 neralis ratione p̄hibet eligi. z eadē rōne remanet
 astrictus nexibus p̄ceptoz. Item q̄ papa p̄sequit
 tur istam vt postulatiōnē. p̄ce. tenet q̄ si renūciat
 episcopatu tū z nō transit ad monachātū potest
 eligi z p̄cedit sc̄da opinio. ad hoc quod no. s. e. ad
 supplicatiōnē. si transit ad monachātū tunc debet
 assumi p̄ viā postulatiōnis z sic p̄cedat prima opi
 nio vt cognoscat an obstat p̄ciliū vel non. Dic aut
 p̄stat ad monachātū transiisse episcopum p̄pter
 crimen z non potest reassumi aliter quā per viam
 postulatiōnis imo tunc postulatio nō est admittē
 da nisi papa de specialissima gratia admitteret eā
 quia nō potest transire p̄pter crimen quod indu
 cat irregularitatē z impediāt ordinis executionē
 etiam post pactam penitentiā vnde remanet inha
 bilis dato q̄ egerit penitentiā. sic loquitur hic. ad h̄
 s. c. p̄xi. nisi. s. p̄pter p̄scientiam. z maxime si d̄ eo
 p̄uictus z p̄fessus sit depositus. quia eius delictus
 factus est notoriū z nō dispensat nisi papa vt p̄mo
 ueatur. quandoq̄ assumitur in casibus in quibus
 potest reassumi z tunc ante istam constitutiōnē de
 buit postulari z non eligi quia p̄babiliter poterat
 dubitari an foret eligendus vel postulandus cuz
 nō esset adhuc hoc a papa declaratū z sic p̄pter du
 biū postulare vel eligeretur ex forma illa alterna
 tiua de qua d̄ postu. pla. li. vi. c. j. in simili casu du
 bij. sed post dispositiōnē hui⁹ decren ex quo decla
 ratur ipsum posse reassumi adhuc potest eligi z sic
 p̄cedat opinio Jo. mona. nisi dicat q̄ p̄pter quan
 dam inconstantiam repellatur a iure cōmuni z p̄
 cedendum sit p̄ viam postulatiōnis. dic q̄ aut renū
 ciavit ordini z tunc p̄sumitur propter crimen re
 nūciasse. vnde tūc debet postulari. aut renūciavit
 loco tū z tūc potest eligi cū p̄sumat ob aliam cau
 sam q̄ criminis renūciasse vt p̄batur in hoc. c. x. cuz
 ergo. z sic p̄corda. opi. in casu dubij q̄ d̄ dicat hic
 q̄ siq̄ sum⁹ in casu dubij. aut sum⁹ i casibus obuiā
 tibus concilio vel p̄missis z adhuc fm hec tempo
 ra debebat postulari p̄pter dubium. an hodie dic
 idem tenendo vltimā opiniōnē quā tenui in pri
 mo membro. x. nisi dicat. sed tenēdo primā debe
 ret assumi p̄ formā alternatiuā vide de postu. pla.
 c. j. li. vi. ¶ Tertia causa per aliquos assignatur q̄
 nō fuerit postulatus quia monachus non potest
 eligi. hec opinio non placet quia reprobatā per de
 cretalē si religiosus. de elect. li. vi. z illud est tenen
 dum. z eo. ti. nullus. ¶ Sc̄do opo. q̄ nō possit ex
 sola licentia p̄lati p̄sentire sed exigat p̄sensus capi
 tuli nā non potest solus p̄latus res alienare absq̄
 p̄sensu capituli. multominus personas. xij. q. ij. si
 ne exceptiōne. xix. q. iij. statuimus. xij. q. j. p̄cipim⁹
 glo. fatetur contrarium si volentium causa non
 subsistente dare licentiam non cōp̄ellit. lxxij. di.
 litteras. lxxj. c. j. z. ij. Si vero habet causam le
 gitimam compelluntur dare per superiorem de
 iure patrona. nullus. tene q̄ bodie potest solus

p[re]latus dare licentia[m] absq[ue] consensu capituli de
 elec. si religiosus. li. vi. ¶ Et ad rationes glo. h[ic] re-
 sponder glo. v[er]bi. quis autē superior sit qui dare
 compellit. vide. s. eo. admonet. docto. qui dicunt
 q[uod] est papa. et vide de h[ic] lxxv. di. archidiaconum.
 ¶ S[ecundo] tertio q[uod] vltra h[ic] exigat p[re]sensus episcopi
 lxxij. di. lras. lxxij. di. c. j. et. xvj. q. j. q[uod] vere. xix.
 q. ij. c. j. xxij. q. j. c. j. dic si eligat ad ecclesiam intra eā-
 dem diocesim sufficit licentia soli p[re]lato. si ad aliam
 diocesim et non sit exemptus licet possit cōsentire
 electioni de p[re]sencia soli p[re]lato in nō p[otes]t transire
 absq[ue] licentia ep[iscop]i v[er]bi in p[re]latis et si sit clericus plu-
 rium ep[iscop]o[rum] ab o[mn]ibus requirendus est s[ecundum] Inno. d[icitur]
 resta. relatū. ij. d[icitur] sen. excō. cū illoz. s. si vero. r. c. of-
 ficij. idē h[ic] renuit Stephanus puin. in sua dispu-
 tatione quia cū ep[iscop]o p[re]sideranda sunt maiora. viij.
 q. j. c. j. de offi. archi. ad h[ic]. et quia transitus tangit
 ep[iscop]um ¶ Item quia p[re]sensus exigat in alienandō re-
 rum monasterij. xvij. q. iij. in venditōib[us]. xij. q.
 ij. abbaubus. ergo et in alienatione p[er]sonaz. xij. q.
 j. p[er]cipimus. et vide q[uod] nō. de sta. monach. q[uod] dei.
 vbi idē ad litterā tenet. ¶ T[er]cio ad. d. ceter. S[ecundo]
 po. q[uod] cessante causa cessat effectus. xxxij. q. j. dixit
 d[icitur] xix. q. ij. due sūt. L[oc]cludit q[uod] glo. si queris an
 cessante cā cesset ius disp[er]satiū. dic q[uod] sic. si an ces-
 sante causa cesset ius cōmune vel statutū. si causa
 est impulsiva nō cessat. l. j. s. sexum. ff. de postul. si
 finalis. si dictū est q[uod] cessat cessante cā cessat effect[us]. si
 nō est dictū glo. nō dare dicit inclinare vide q[uod] nō
 cesset et sic residet s[ecundum] docto. q[uod] p[ro]pter cessationem
 cause finalis nō cessat auctoritas statuti a qua de-
 p[en]det vinculū statuti donec statutū reuocet. non
 est eī cause cessatio modus reuocandi statutū s[ed] cō-
 trari[us] populi vsus v[er]bi legislatoris suffragiū p[ri]mū
 exp[re]sse reuocās. ff. de legi. l. de quib[us]. de p[re]sti. c. j. li.
 vi. ¶ Tu dic latius si queris an cessante causa legi
 cesset lex. hoc p[otes]t dupliciter intelligi an cessante cā
 legis cessat lex. primo id est ad casuz in quo cā legi
 nō se extendit lex vel eius dispositō et v[er]bi est q[uod] ces-
 sante causa cessat lex q[uod] ibi est sepata ideo sepatum
 v[er]bi esse ius legi. l. hec actio. ff. de calū. cū similibus
 hec vera in finali. secus in impulsiva. l. j. s. sexum
 ff. d[icitur] postu. S[ecundo] potest intelligi an cessante causa
 cesset lex in eo q[uod] principaliter disponit. dic si causa
 est impulsiva nō cessat dispositio. v[er]bi. l. j. s. sexū. si fi-
 nalis. et tūc si ius est dispensatiū et in fieri. sic q[uod] ex
 dispensatōe nōdū ius est in p[er]fecto esse. tunc cessan-
 te causa cessare debet dispositio. et hoc est v[er]bi quā-
 do cessat specifica causa. si ius est in p[er]fecto e[ss]e. et cau-
 sa est generalis. tunc cessante causa generali non
 cessat lex. sed reuocari debet. de decimis suggestū
 Si est ius cōmune et tūc aut est causa p[er]petua. et nō
 est questio. s. q[uod] iuris obseruātia est p[er]petua. exem-
 plum v[er]bi iugis p[er]tinētia clericoz. et dilapidatōis su-
 spirio. v[er]bi. xxxij. di. sacerdotibus. et. ij. q. ij. quia ea.
 et. C. de matri. interdicto. l. si tutor. Aut est tempo-
 ralis causa et tunc si exprimitur ius in ea quod ces-
 set cessat cessante causa. l. di. v[er]bi constituet. et d[icitur] cō-
 stituit. cum. ad. si nihil disponitur. et non cessat. v[er]bi
 dicto. c. dixit dominus. allega. in glo. nisi interue-

niat necessitas. lv. di. p[er]suis. v[er]bi v[er]balitas. lxx. di. neo-
 phitus. aut pietas. ix. q. ij. lugdun. aut cōsuetudo
 iij. di. s. leges. de quo aliquid in regula decet. et p[er]
 dicta intellige quando causa fundit[ur] cessat. v[er]bi no-
 tat Dy. in dicta regula decet. d[icitur] regu. iur. li. vi. sed
 potius ex primis duab[us] reuocat q[uod] cesset. ¶ Sed
 quero que dicatur finalis causa. et que impulsiva.
 dic q[uod] illa finalis d[icitur] q[uod] ex toto et funditus animū mo-
 uet disponētis als verisimilit[er] non facturuz. sicut
 in simili q[uod] do aliquid alicui als nō daturus. v[er]bi
 do. x. v[er]bi vadas romā. Impulsiva que impellit sta-
 tuētēz qua cessante statuēs erat statuturus. sicut
 in simili q[uod] aliquid do alicui etiaz als nō daturus
 v[er]bi si do. x. v[er]bi emas cal. gas. vel pone exemplū p[er] s[ex]-
 ferum. ¶ An autē in dubio causa intelligat final[is]
 an impulsiva. quidā dicunt q[uod] causa in dubio est fi-
 nalis quia p[ro]pria significatio huius verbi causa fa-
 pit finalē et impulsiva dicit videt occasio. de maio. et
 obe. solite et Jo. lxx. di. s. his omnib[us]. hec theorica
 non est bona et p[re]cedet si verbū causa p[re]feratur a
 statuto vel lege. sed quando nos querim[us] si nō p[er]-
 fert verbū causa a lege sed causam legis an sit fina-
 lis vel impulsiva que ponit p[ro] quia vel p[ro] cum vel
 aliter an sit finalis potius illa regulatur a natura
 materie. ideo Accur. in. l. iij. s. v[er]bino. ff. de dona.
 tenuit q[uod] causa in dubio p[re]sumat impulsiva per. l.
 cū tale. s. falsam. ff. de condi. et demon. et p[er] l. titio.
 s. sed cuz ante nuptias. ff. de p[er]di. et demō. Jo. mo-
 na. tetigit de hereti. accusatus. li. vi. dicit q[uod] si cau-
 sa respicit vtilitatē tertij in dubio finalis p[re]sumitur
 ff. de lega. iij. l. si tibi v[er]bi mibi. si respicit vtilitatē illi[us]
 ad quē dirigit cōmodū dispositōis vel implemen-
 ti causa in dubio p[re]sumit finalis. si respicit vtilitatē
 p[er]iam. l. si quis p[ro] redemptōne. C. de doita. si nō pi-
 am in dubio p[re]sumit impulsiva. ff. de p[er]di. et demō.
 l. titio. vnde si lego tibi centū v[er]bi des gayo. illud q[uod]
 des gayo est causa finalis legandi quia et respicit
 vtilitatē tertij. si lego mulieri centū p[ro] dote vel ca-
 ptiuis p[ro] redēptione captiuoz. illud q[uod] p[ro] dote et p[ro]
 redēptione est causa finalis. si lego tibi decem v[er]bi
 emas caligas illa p[re]sumit impulsiva vnde valet le-
 gatū licet nō emas. hec vera in dispositōib[us] parti-
 cularibus. sed si sint statuta vel leges siquidē cau-
 sa est funditus ad instituentēz sed impellit als fa-
 cturū p[re]sumit impulsiva. d[icitur] rescrip. super litteri.
 per. s. sexum. mulieres phibent a postulando q[uod]
 officū hoc est indecēs mulierib[us] nec est causa final[is]
 et quia quedā mulier calurnia in aduocatōibus
 corrumpebat iudiciū illa fuit causa impellens. v[er]bi
 de dato q[uod] inueniatur mulier honesta in qua cessat
 id quod erat in calurnia nihilominus nō poterit
 officium postulandi assumere. et ex hoc perpendi-
 tur quando sit causa finalis vel impulsiva tempo-
 re lecture ita dixit. dic hoc v[er]bi quando factuz est
 indifferens ad impressiōnē istius vel illius cause.
 lxx. de epi. et cleri. l. generaliter. dicit q[uod] si causa re-
 spicit vtilitatē tertij in dubio finalis p[re]sumit. ff. de
 lega. iij. si nbi vel mibi. Si respicit vtilitatē illius
 qui debz implere p[re]sumit finalis si illa cā est pia. ff.
 de iur. doti. l. si ego. C. d[icitur] dona. l. si q[ui]s p[ro] redēptione.

Si nō est pia tūc in dubio dicitur impulsua. p. l. titio. p. al. hec vera sūt in dispositōib' particularib' que sūt ad cōmodū alteri' s' si sint statuta vel leges. si causa est fundit' inducēs ad statuendū finalis in dubio est si est impellens tūc psumit' impulsua. d. hac questione dic vtp Bar. in. d. l. ij. §. ff. de dona. ¶ **Q**uo. q. eo q. p. mor' tacuit inhabilitatez ex hoc solo debeat deponi et sic nunq̄ possit reassumi de cleri. excōi. mini. postulasti. l. di. ex penitentib' So. ibi tacuit impedimētū ppetuū h' ipale. tolle oppositiōne glo. sup glo. dimittere. ¶ **Q**uo. innuit hic simoniace p. motū nō posse redire ad opratum et sic h' inuit nō posse cū simoniaco dispēfari. p. tra. j. q. v. quicunq̄. r. c. p. sentū. de simo. d. simoniace et de elec. si alicui'. ¶ **S**ol. Un. dixit q. simoniace p. motus nō pōt de iure eligi vel postulari nec ad epatum reassumi s' bene pōt postulari dispēfatiue ¶ **S**cōda est opinio q. aut simonia est in ordine et null' cū eo pōt dispēfari. j. q. j. ergo. r. c. qd quidā imo pl' dicit q. nec etiā papa posset quia characterem habet vitiosus cui renūciari nō pōt ideo non purgat' vitū illud. xiiij. q. vi. si res aliena. j. gl. nō placet inquantū dicit de papa q. ille bene pōt cū si moniaco in ordine dispēfari licet nō posset inferior p. latus a papa. ad h. j. de simo. c. pe. ¶ **H**ec obstaratio p. quā p. cludit q. papa nō possit q. nō purgat' vitū rē. q. satis purgat' vitū eo q. res deuenit ad d. sim. ff. de vsucap. si fur. j. q. j. q. quidā. x. si forte. ¶ **I**dem in violento detentore. ff. de p. ca. §. iul. ¶ **I**dem p. cludit glo. aliq̄ addito q. aut cōmissa est simonia in ordine scienter et cū eo sol' papa pōt dispēfari inferior aut nō etiā post pactam penitentiā. et h' vera q. si sciēt' fec' si ignorat. j. q. v. p. sentū. h' vltimū ponderat docto. q. si simonia est publica. si occulta dispensant inferiores. f. epi vt no. de simo. d. simoniace. de dispensatis cū simoniace in ordine vlt' beneficiū q. si scienter. tene qd no. glo. r. doc. sup ea. j. de simo. de simoniace. aut qd dispēfari cū p. moto p. simoniā eo ignorate cōmissaz ad inferiorē dignitatem epali vel simplex beneficiū. tene qd habet per glo. r. docto. sup ea. de elec. si alicui'. ¶ **Q**uis aut' dispēfari cū eo qui p. simoniā eo ignorate cōmissam vt possit reassumi ad eandē dignitatē tene qd hic q. solus papa. ad qd no. de postula. p. la. c. si. sic apostolici tpe lect. Aut est simoniacus in bñficio et tūc aut vult solus ad ordines p. moueri vlt' ad aliū beneficiū et pōt archieps dispēfari. Aut intendit reassumi ad eandē dignitatē vel beneficiū et tunc si simonia est scienter cōmissa nō pōt ab inferiori a papa dispēfari. nec de facili papa dispēfari vt patet hic. aut fuit cōmissa simonia ignoranter et si beneficiū est simplex data libera resignatiōe ex dispēfatiōe epi pōt ad aliud beneficiū reassumi de elec. si alicui'. et dicit glo. q. et tūc eps dispēfari et capitulū tūc. si aut' bñficiū nō est simplex. s' est dignitas inferior epali et tē dic q. post liberā resignatiōe dispēfari eps. arg. j. q. j. p. sentū. vbi dispēfari qd est pl' cū simoniace p. moto ad ordines ignorat' vt possit ad beneficiū vel dignitatē p. moueri. ad h' dēre. si alicui'. de elec. Si aut' de h' cōtenderit in iudicio

et electio sua reprobata fuit q. simoniace fuit adept' et eo ignorante et tunc eps illa vice et in illa vacatiōe cū eo nō poterit dispēfari sed postea. sic sup d. elec. si alicui' in prin. de hac materia. j. de simo. de simoniace. r. j. q. iij. ex multis p. Bul. in spe. ti. ij. §. nūc ostendendū. d. xiiij. et sequenti. fm Jo. an. ¶ **S**i agitur de reassumēdo tūc ad epalē dignitatē tūc p. moueri non pōt nec debet absq̄ dispensatiōe papae et solus papa dispēfari s' nō de facili vt h' vides ¶ **Q**uid si aliquis de inferiori dignitate transiit ad monachatu an impediat eligi ad locū quem dimisit. quidā. f. Inno. et hosti. dicit q. nō. et p. ciliuz de quo hic loquit' solū in dimittente dignitatē episcopalem. Ratio q. epat' nō dimittit' p. pter monachatu sed inferior dignitas sic. nec in illis sic requiritur causa dimissiōis. j. de regula. licet talis enim bene assumit in epm nisi ei fuit p. batū crimen quo casu nec p. pter p. ciliuz qd de tali nō loquit' s' p. pter crimen repellit. xxv. di. p. mū. et cōcor. qd ibi not. Jo. dic ergo si descendit ad monachatu q. p. pter delictū depositus ad agendū penitentiā nō poterit reassumi q. ei' crimē factū est notoriū igitur repellit. ¶ **I**dem si p. pter crimen qd infamat ipso iure transiit. si aut' transiit p. pter crimen qd nō infamat vel alis exigit dispensatiōne s' p. pter aliā cām poterit reassumi. in dubio est differentia inter episcopatu et aliā inferiorē dignitatē q. vbi trāsuiit ab epatu est suspitio de crimine et nō pōt eligi in inferioribus nō est sic suspitio de crimine cū ob aliam causā possit trāsire et mltiplicē q. delicti. ¶ **Q**uero quid si eps transiit ad monachatu postea petitur reassumi ad inferiorē dignitatē nō ad epatum dicit Jo. an. vbi. §. q. poterit cū p. ciliū solū p. hibeat p. moniōne ad epatum. ergo in inferiorib' p. mitit. Alij q. ad inferiores etiā dignitates postulad' ē a papa. fatef' tū q. in istis facilius dispensabit' q. in epatib'. tū q. id nō ē p. ciliū. tū q. indign' maiori nō p. pterea indign' minori. ff. de interdic. et rele. l. relegatoz. §. si. et l. sequen. ¶ **T**ertij dicunt q. ex q. p. hibeat a maiori et forti' a minori. de trāslla. c. si. vij. q. j. mutatiōes. dicit tū q. officū sine dignitate poterit habere qd est plus ad onus q. ad emolimētū C. de infami. l. j. hosti. nō placet hec ratio q. si vera esset nō posset eligi ad epatum q. magis est oneris q. honoris. vij. q. j. qui epatū. ideo dicit q. poterit habere beneficiū sine dignitate nō illa rōne s' hac. q. potius est quoddā ministeriū nudū. qd facilius q. dignitas cōmittit' q. in maiorib' cautius est agēdū d. elec. vbi piculū. li. vi. j. q. j. §. ecce. xliij. di. quiescam'. tene q. h' decre. habet locū in inferioribus dignitatib' si transiens ab epatu trāsseat ad monachatu et etiā ad inferiorē dignitatē eligatur. ratio q. causa p. ciliuz habet locū. naz cū descenderit ab episcopatu possibile est q. ex causa delicti. et i talibus oportet esse delictū tale qd impediat ordinis executionē etiā post pactam penitentiā et tale impedit p. mouendū ad quācumq. dignitatē etiā inferiorē. et si dicat' in dubio cum plures cause alie possunt adesse q. psumim' cām delicti. dic q. illa nō psumit' pl' q. alic. sed quia possibile est ipam adesse

papa in hoc dubio est postulandus. Puto tamen
 q̄ eo postulado q̄ten^o cōciliū impedit pmouenduz
 ⁊ dispēsandū. cū exp̄ssuz nō loq̄t de inferiorib^o di-
 gnitatib^o nec modo sint p̄tra p̄ciliū. q̄b̄ dispensatū
 erit. ⁊ valebit postulatio. Sz̄ cū a papa sit faciēda
 postulatio si bñ patebit effect^o q̄siti. qz̄ poterit face-
 re quicq̄d libet. ¶ Quero an simoniacus interuē-
 tu parentū eo ignorante possit dimittere ep̄atum
 absq̄ licentia pape. dic q̄ statim eo q̄ sciuit dimitte-
 re d̄z̄ als̄ ratificaret. debet tamē habere licētā pa-
 pe. qz̄ sine ei^o auctoritate n̄ p̄t. ¶ Dicit hosti. q̄ sta-
 tim cū venit ad eius noticiā de simonia vocare d̄z̄
 p̄sonas idoneas. ⁊ corā eis exponere factuz ⁊ p̄te-
 stes q̄ inuit^o ep̄atū tenet. cū sine pape licentia cede-
 re nō possit. ⁊ corā illis faciat p̄curatorē quē in p̄e-
 sentia illoz̄ mittat ad curiā. ⁊ sic ⁊ n̄ aliter putat illū
 tutū. all. de appella. c. si. fm̄ hosti. ⁊ hoc tene qz̄ co-
 loratū tenere. vt dixi in. c. p̄cedenti. et vide q̄b̄ no.
 de simo. ex insinuatōe. ¶ Quero q̄ sint illi p̄siles ca-
 sus in quib^o cedens ⁊ transiens ad monachātū pos-
 sit reassumi. dicit Jo. an. si p̄pter illegitimitatē ces-
 sit. ⁊ postea est legitimat^o. d̄ q̄ d̄ elect. c. innotuit. vt
 tunc patiebatur defectū etatis ⁊ nūc ē factus maior.
 ¶ Venio ad .x. q̄s. D̄po. q̄ dato q̄ q̄s nō fuerit
 cōuictus vel cōfessus de crimine ex q̄ transit ad
 monachātū de ep̄iscopatu non possit reassumi ad
 ep̄atū qz̄ licentia nō est danda nisi sit tale crimē oc-
 cultū q̄b̄ impediatur ordinis executionē post pactaz
 penitentiā. s̄. eo. nisi. s̄. p̄pter cōscientiā. ergo illd̄
 q̄s̄ occultū vt inducens irregularitatē ex q̄ nō est
 dispēsatū impedit quē reassumi. dicit hosti. q̄ iste
 secund^o intellect^o canonis fuit bon^o sed nō sufficiē-
 ter dixit. Lōclude ergo q̄ aut fuit data licētā ep̄o
 ex leui delicto de facto q̄b̄ nō inducit nec impedit
 ordinis executionē post pactaz penitentiā ⁊ tale nō
 impedit reassumptōez ad ep̄iscopatū. vt hic nisi sit
 d̄ delicto cōfessus ⁊ p̄uictus. Quandoqz̄ delictū ē
 graue ⁊ cōstat et impedit reassumptōez etiā si nō sit
 cōfessus vel cōuictus. Quandoqz̄ dubiū est p̄ gra-
 ui vel leui. ⁊ adhuc nō resurgit qz̄ nō est p̄sumptio
 q̄ papa dederit licentiā nisi delictū fuerit graue et
 tale q̄b̄ ip̄ediret ordinis executionē p̄ pactaz peni-
 tentiā. d̄ quo. s̄. e. nisi. s̄. p̄pter. fm̄ Inno. ⁊ hosti.
 ⁊ sic debet intelligi sequēs opinio que est quā no.
 que vult exp̄sse iuncto illo. s̄. p̄pter. q̄ p̄ omni gra-
 ui delicto quātūcūqz̄ occulto quis impediatur assu-
 mere dignitatē ⁊ tale impediatur ordinis executionē
 etiā post pactaz penitentiā. ⁊ causa est hic qz̄ digne nō
 potest penitere retenta dignitate quā illicite acq̄si-
 uit. ¶ Quero quis habet p̄bare an postulat^o vel
 pars eius q̄ nō trāsuerit in casib^o p̄hibitis an ad-
 uer^o sa p̄s q̄ transit. q̄dam dicunt q̄ elect^o p̄babit
 qz̄ p̄sumit p̄ma facie q̄ nō resignauerit sine cā. s̄.
 eo. sup̄ hoc. j. c. j. vij. q. j. hoc nequaqz̄. Alij dicunt
 q̄ nō d̄z̄ p̄bare q̄ aliqua de dictis causis resignaue-
 rit que cōprehendūt a cōcilio nisi sit p̄sumptio cō-
 tra ipsū. puta qz̄ renouauit ordinē. nūc em̄ tollet p̄-
 sumptio eo q̄ aliqua ex dictis causis resignauerit.
 sed dic fm̄ Inno. ⁊ hosti. q̄ ista hec magis cōsonat
 primo dicto. s̄. in. x. cōstituerit. tamē p̄ secūdo dicto

facit text. ibi tunc em̄ esset vehementissime. ⁊ est cā
 quia in dubio delictum nō puni^t ex quo alia p̄t
 dari cōiectura. ⁊ si renouauit loco tm̄ est p̄sumptō
 vt dicit text. q̄ renouauerit p̄t aliud q̄ p̄t crimē
 secus si renouauit loco ⁊ ordini qz̄ tūc est p̄sumptō
 q̄ p̄pter crimen. ⁊ ideo est vna apostilla que dicit
 q̄ hec p̄sumptio est iuris ⁊ de iure. allegat de spon-
 sa. is. q̄. que apostilla sup̄ glo. ordinaria fuit hosti.
 ¶ Quero q̄d si hic transiens ad monachātū resi-
 gnasset ordinē ep̄ali. dic q̄ adhuc p̄t reassumi de
 licentia pape. q̄b̄ intellige fm̄ distinctōez. c. ⁊ tūc di-
 cit gl. q̄ tūc n̄ recōsecrabit qz̄ characterē retinet cui
 nō potuit renunciare licet renunciando perdidit
 rit executionē. j. q. j. q̄ quidā. x. si forte. xij. q. ij. nō
 liceat. ad hoc q̄b̄ no. d̄ elec. p̄uda. li. vj. ¶ Ho. gl.
 q̄ ep̄alis ordo imprimat characterē vt salte annectit
 ordini p̄byterali vt sup̄ illo characterē fundet. et
 vide q̄b̄ no. in p̄hemio. vj. in glo. in nouella. ¶ In
 glo. ordinē. ibi characterē retinuit. hoc v̄z̄ tenen-
 do opinionē quaz̄ tenent canoniste q̄ ep̄alis ordo
 imprimat characterē. d̄ q̄ i salutatōe lxxv in. x. epi-
 scop^o. Sz̄ tenēdo opinionē theologoz̄ d̄ q̄ ibi sup̄
 gl. est magis dubiū. sed dic q̄ dignitas ep̄alis licet
 non habeat characterem tamen annectitur chara-
 cteri p̄byterali eo q̄ superaddit ⁊ pendet ab il-
 lo et ampliatur virtutem characteris p̄byteralis
 ad reseruata ep̄o. vt patet. xxiij. di. legim^o. ⁊ no. s̄.
 de cōsue. quanto. ¶ Quero an si papa vellet pos-
 set hoc casu cōtra p̄ciliū dispensare. dicit glo. q̄ sic
 qz̄ cōtra illa ⁊ cōtra apostolū dispensat dū n̄ nihil
 statuat p̄tra fidē. xxv. q. j. sunt quidā. ⁊ non cōtra
 articulos fidei. xv. di. sicut. fm̄ glo. sic et dispensat
 cōtra euangeliū de numero testiu licet nō dispen-
 set cōtra mentē fm̄ Inno. vide q̄b̄ no. de cōcef. p̄e-
 ben. p̄posuit. ⁊ de resti. spo. litteras.

Quidam. Qui petijt licentiā ceden-
 di ex quo illam obtinuit
 cedere cōpellit. hoc dicit. Prima recitat fa-
 ctū quod sc̄da corrigat. causam reddens. ¶ Sc̄da
 ibi. sed cū. ¶ Ho. primo licentiā cedendi petendaz
 cū instantia. ¶ Sc̄do no. duplicē causam impellē-
 tem quē ad cessionē qz̄ aut vtilitas ecclie aut salus
 renouantis qz̄ forte nō tenet bñficiū cū bona cō-
 scientia. ¶ Ho. tertio hic duo principia retrahenti-
 a quē a bona opatione ⁊ virtuosa vel suasio ami-
 coz̄ vel leuitas operātis ⁊ incōstātia. ¶ Ho. vltio
 sūmarium. ¶ D̄po. cū glo. q̄ nedū obtenta licen-
 tia quinimo etiā post obtētā licentiā ⁊ cessionē
 quis posset penitere. ff. d̄ cessio. bonoz̄. is. qui. vbi
 cedens re integra ante alienationē bonoz̄ potest
 penitere ⁊ recuperare bona. So. ibi in actu q̄ non
 exigit p̄sentiam superioris hic in actu qui exigit
 p̄sentiam superioris. ideo illicitum est nō cedere
 ne illudat̄ sup̄ior. dar simile in postulatione. s̄. de
 postu. pla. bone. ij. ¶ Vel sc̄do ibi in renouatione
 p̄prij in quo habet dominū ideo facilius admitti-
 tur reuocatio quia difficult^o abdicat̄ p̄prij. hic in
 renouatione bñficij. ff. q̄ satisfda. cogan. l. si fide
 iussor. C. de reb^o credi. generaliter. p̄mo responso
 ¶ D̄po. sc̄do extra gl. q̄ liceat cessionē reuocare

etiā in nō ppria re. ff. de repud. v. absti. here. l. si. So. illud pcedit in hereditate paterna que filio in p̄tate ē debita vt ppria. ff. de libe. et postu. l. in suis secus in extraneo. co. ti. l. iij. In gl. ibi illudat papa. dic q fecit cessionē bonoz que nō habz fieri coram supiore. ¶ Itē cessio bonoz p tanto reuocat q: fit de eo in quo q̄s est dñs. sed non sic in bñficiū quia renunciāns nō est dñs bñficiū sed pcurator j. de dona. c. ij. Itē cessio bonoz fit ppter debita et ex necessitate. de solu. Odoardus. hic autē loquimur in cessione voluntaria. Opo. q pot̄ licentiā ipsam possit reuocare vt patz. s. co. nisi. ad si. So. aut vult reuocare cessionē dic q q̄s quis vult reuocare cessionem quam cōmisit nuncio ante ipsaz presentationē supiori. et dicit Hoff. et Egi. q penitere p̄t. Itē obstat q de postulatōe dicit. quia illa fit magis publice q̄ penitio licētie ad cedēdū vt qz ibi alicui⁹ infesse p̄t h nulli⁹ infest. Quis q̄s dato nūcio ad petēdā licētiā et petijt et an eā obtētā vult reuocare et adhuc p̄t illā reuocare et tenet reuocatio dūmodo pueniat ad supiorē. j. eo lecte. ¶ Quis q̄s quis petit licentiā et pcuratore reuocato vel nūcio ante presentationē postea fit p̄sentatio et supior ignorans dat licētiā. et hic casus est dubi⁹ fm doc. hic qz videt q teneat licentiā. ff. de pcur. si pcurator. ad hoc. j. d. app. l. si duob⁹. Alij distinguunt. aut est petita p nunciū et non valet. aut p pcuratorem et valet. tene in hoc qd dicit de. cū illusio. de pcur. in de. q valet ex quo nō fuit supior certificat⁹ vel pcurator seu nunci⁹. Quandoqz iam facta p̄sentatione pape et habito responso a papa et tūc attende qualitatez responsi aut cedenti cōscientie sue reliquit et p̄t penitere. vt in. c. nisi. s. co. ti. ¶ Quandoqz alteri cōmittit qui loco sui cessionē recipiat si psonā ecclie v̄ illā nouerit expedire et tūc non admittit cessio nisi facta in q̄stōe de p̄dictis. ¶ Quandoqz r̄didit papa cōsentiendo cessionem petite et tūc nō expectat alia cessio cū iam cesserit nec est ep̄s illius ecclie. hoc pcedit quādo simpliciter a papa petijt cessionē. si aut peteret solū licentiā cedendi in manib⁹ illius cui papa duxerit cōmittendū locuz habz qd hic dicit vt illa obtenta cedere cogat. Idē puto si tñ petat licentiā cedendi et p hoc nō cessit h petijt pambulū ad aperiendū viam cedendi. facit ad questionē. ¶ Si ad instantiā scholaris doctor p̄misit secū comedere si ille postea dare licentiā nō curet cōpellēd⁹ erit vt hic. et si q̄s alius inuitat aliquē ad comedendū. disputauit Jo. de deo q debz mittere p eo hora debita. p̄ter. xxij. q. iij. displicz fm Jo. de deo.

Antonijs.
Veniens. Non renunciat iuri suo q̄ gratie aduersarij se submittit. hoc dicit. ¶ Prima ps ponit appellationē impetrantis et eius tām. Scd a ipsi⁹ p̄secutionē et auditoris dau sententiā. Tertia ipsius sentētie cōfirmationē. scd a ibi ad quem. tertia ibi nos igit. ¶ Itē. primo de hoc verbo assignare qd referē ad assignatōz iuris et facti. et nō. q in impetratōib⁹ non solum de vacatōe sed etiā de modo vacandi faciēda est mentio. ¶ Itē. scdo q̄ executo-

res ad bñficia appellat iudices. eo qz p̄t assumere partes iudicis. vt in de. j. de offi. dele. de p̄sup. dudū. et qd ibi nō. ¶ Itē. tertio q̄ canonici aliqui de ecclia etiā absqz mandato vident posse opponere de defectu iuris agentis. vt in ecclia recipiat. de quo de accu. sup his. et de testi. cū olim. ¶ Itē. q̄to qz p̄ submissionez gratie capituli quis nō videt renunciare iuri sibi ad beneficiū cōpetenti. ¶ Itē. quinto nō valere process⁹ duoz iudicū altero non interessente. ¶ Itē. sexto q̄ exceptio renunciatio nis litteraz extraiudicialis tanqz litis finite et ad iudiciū cōcludens valet opponi ad p̄cessū. et sic āpta tur quod dicit in. c. j. de litis cōtel. li. vj. et si fiat penditibus lris potest opponi p̄tra lras. ¶ Itē. septimo appellatōe in appellatōe posse sibi statuere terminū ad appellatōez p̄sequendā. et nota effectū statutionis termini qz facit in bñficialibus causaz eē in curia. ¶ Et nō. effectū talis termini. q̄ causa sit in curia. et tūc nō sufficit mittere pcuratōrē ad impetrandū et p̄radicēdū. h̄ oportet qz mittat instrucus ad causam tractandā. de quo dic vt in. c. j. de elec. li. vj. ¶ Et nō. qz vbi causa est in curia. si non cōpareat pars instructa pcedit ad diffinitiuā sententiam tam cōtra cōtumacē dūmodo causa sit in tali casu qz p̄cedi possit. et nō. qz q̄s p̄t sibi statuere terminū determinando principiū termini ad diez feriatā ad designandū tempus nō quo p̄cedit sed ex quo p̄cedi debet. de quo de ferijs. c. si. ¶ Itē. effectū aliū huius termini qz habet vim citationis p̄emptorie adeo qz expectatus si nō veniat potest ad sententiā p̄cedi absqz alia citatione. Et nō. qz talis terminus habet vim citationis et monitiōis vt cōpareat quandoqz post illū terminū. hinc est qz si nō procedat iudex in termino sed longo tempore vt duoz mensuz post terminū valet processus. ¶ Itē. qz ad excusandā p̄umaciā etiā quo ad vim processus ad diffinitiuā sententiā nō sufficit vbi cā est in curia mittere pcuratōrē ad impetrandū et cōtradicendū impetrationi si non habet sufficient mandatū ad causaz p̄sequendā. ¶ Et nō. qz auditor ex cōmissione potest qui de causa cognoscit sententiare. quod intellige si hoc specificē habz in mā datis. de quo in de. auditor. de rescrip. ¶ Itē. habemus examinare sententiā duas. primā in causa principali. secundam in causa appellationis et causas earū. Primo videt qz sententiā lata in causa p̄cipali debuerit valere et non in causa appellationis et causas earū qz p̄ma sententiā iusta fuit. nā eo qz submitit se gratie renunciauit iuri sibi cōpetenti ex lit teris. vt in si. quia hic videt repugnare p̄secutiōi gratie ergo tollit ius. de offi. dele. gratū. et. c. relatiū. ad hoc. s. co. sane. So. glo. et docto. dicit qz m̄te sunt cause nullitatis prime sententie. prima causa videt qz fuerit defectus p̄testationis litis quia si apparet qz hic fuerit contestata. sed glosa prima h̄ respondet qz hec causa non fuit legitima quia apparet ex littera qz lis fuerit cōtestata eo qz negatio fuerit facta opposita exceptione et negatione sit res dubia. C. quibus ad liber. procla. non licet. et sic inducitur litis p̄testatio. quia p̄ responsionez et

negatione. et de litis contestata. c. vno. non placet l' hosti. quia p negatione actorum non fit litis contestatio sup petitione principali sed bene sup exceptione. h autem fuit negatio actorum ideo non fuit litis contestatio. oportet ergo q negatio fiat per reum principalem et in petitione p actorem ut fiat litis contestatio. de hoc in prima glo. vel dic q ad validitatem prime sententiae non exigat litis contestatio qz hec exceptio renunciationis et rescriptum cum esset in beneficiis in quibus etiam taciturnitas perimit act. et rescriptum iuxta no. in. d. c. j. de litis contestata. li. vi. et no. fait in. c. constitutus. z. c. super litteris. de rescript. et sic iurisdictionem si qua data erat et sic poterat opponi ad processum ideo iudices pronunciauerunt ipsum non posse amplius uti litteris et sic etiam ad finem procedendi qd no. ad limitationes. c. j. de litis contestata. li. vi. Nunquid autem hodie in beneficiis sit necessaria litis contestatio. colligitur in de. dispensationem. de iudi. iuncta de. sepe. de verbo. signi.

Secunda causa nullitatis sententiae fuit quia per submissionem gratie primi iudices habuerunt hunc actum scilicet submissionem gratie pro renunciatione et male. licet enim testes probarent q se submitteret gratie per hoc non concluderetur necessario renunciatione. Nec obstat. c. sane. z. c. gratum. quia in c. gratum. prosequitur causam coram iudice a quo. vni directo obuiat iuri quesito ex litteris quia poterat se submittere gratie credendo et confidendo q illi ius prosequerent ipsius et non ex toto ipsius annullarent. Nec obstat. c. sane. qz aduertendum quod doctores qd renunciat l'ris vel iuri suo et planus q tunc excluditur. vj. q. j. qz periculosum. ff. de edi. edic. Inter queritur. s. si creditor. quibus quis non renunciat litteris sed tradit litteras. et tunc fm aliquos perdit ius sed reintegratur ex equitate. fm aliquos etiam additur de iure fm diuersitatem intellectuum. s. e. sane. hec vera quando ius pendet ex litteris. si autem ius non pendet ex litteris sed iam est ex litteris facta executio et tunc qz ius non pendet ex litteris cum sit finitum officium iudicis quod finitur eo q est executus. C. de fruc. et li. expen. l. terminato. non perdit renunciatione litterarum. et hunc intellectum ponit glo. in. x. renunciasse. in. c. sane. et ad. c. sane. dic q si ius est iam purificatum ex litteris ut qz iam est constitutus p traditionem litterarum illud non perdit quia ius si coheret litteris. et sic potest intelligi illud. c. si pedit a litteris per traditionem litterarum illud bene perdit nisi aliter integretur ut ibi. Quibus qd se submitte gratie et hoc tamen per testes probatur et tunc per submissionem quis non perdit ius suum. hec fuit opinio Inno. et l' hosti. qui p hoc reprobant opiniones gl. dicentis q qd ex alijs causis forte iuste fuerit reuocata sententia. tamen quo ad hanc causam de iuris rigore tenuit sententia. et ideo dixerunt q iura allegata in contrarium loquuntur quando quis renunciat litteris et iuri quia submittere se gratie habet quaedam tacitam protestationem q gratiam expectat unde illa non secuta primum ius recuperat. C. de transac. siue apud acta. Quandoqz quis se submittit misericordie. et idem. s. eo. sane. Quandoqz qd se sub-

mittit voluntati alterius et idem qz illa voluntas debet reduci ad arbitrium boni viri. ff. de ope. liber. l. si libertus. et de iureiuran. quinta uallis. Sed huic obstat qz imo iusta fuerit sententia quia dato q testes minus dixissent testificando q se submitte gratie subaudiunt debent dicta testium fm intentionem partium qz per hoc renunciauit. sicut dicim qz quod doctores verba patris late interpretant. j. de cau. pos. cum ecclia. So. dicta partium late interpretant ut ibi. et subaudiunt si dicit se coheredem presumit interrogat. ff. de interroga. actio. si sine. in instrumentis etiam plus solennitatis presumit qz appareat in verbis. insti. de fideius. s. ff. de verbo. obli. sciendum. dicta autem testium non suppleunt nec interpretant ut sit probatum nisi quatenus ex eorum verbis colligitur. j. de testibus cum clamor. de appella. dilecta. d. proba. in presentia. et facit quod habet in. l. j. C. de usur. p tenditur alia causa que concludit nullitatem ex defectu patris qz fuerunt tres iudices et duo tamen pronunciauerunt. d. of. dele. cum cam. s. potest hoc saluari q fuerunt dati cum clausula et processerunt tertio translato et impedito vel nolente interesse. In glo. duo iudicum in fi. et sic vsqz huc tres causas que pretendebant ad retractationem sententiae. Prima propter defectum litis contestata. de quo glo. j. Secunda propter defectum iniusticie quia assumpserant actum submissionis gratie pro renunciatione. de quo glo. ij. Tertia propter defectum potestatis iudicum. d. qua dic ut in hac gl. Quartam addit Inno. hic fm aliquos qz hic se opponentes non habebant ius se opponendi cum ex renunciatione nullum esset eis ius questum quia si fuit renunciatio facta d. caplo ut singularibus et tam absens nullum erat ius questum non poterant ergo se opponere nomine capli quia non habebant mandatum de procura. c. j. non nomine proprio quia nullum ius erat ex renunciatione questum. sed hec causa non fuit legitima quia licet non possent se opponere ut ex iure eis questum poterant se opponere et. s. hec causa non fuit legitima quia hic non se opponerent immediate ex iure renunciationis sed propter renunciationem cassabant defectum iuris in agente et sic sua intererat qz ius non habens non admitteret sicut in simili dicitur possent se opponere ne litteras falsas intruderent. ut. j. de cri. fall. super eo. q casu se possunt intantum opponere qz etiam si capli mandaret qz se non opponerent non haberent obedire quia se non opponunt pro iure capituli. sed se opponunt pro iure et interesse communi. fatetur tamen Inno. qz si capitulum remitteret hoc ius ipsi ut quia remitteret renunciationem qz agere posset inuit singularibus. ad quod facit. s. eo. cum. j. Sed hoc non placet l' hosti. qz per hoc non reuiuisceret ius extinctum nisi ad alium actum pcederet cum per consensum patris et iudicis non possit iurisdicio extincta reuiuiscere. de offi. dele. significantibus. et maxime quo ad executores. vel dic qz fm Inno. poterunt se opponere etiam immediate ex renunciatione quasi eis ius sit questum concludens regulam qz renunciatio quando absente pre facta prodest illi cui utilis est datio et sic absens allegat. de pscript. c. pe. C. de pact.

l. postq̄. 7 sit renunciatio fm̄ eum nō solū expresse
 s̄ etiā tacite. vt in h̄. c. x. duo iudiciū. 7 cōter renū-
 cians h̄z pro derelicto. l. si q̄s vi. §. differētia. ff. de
 acqui. pos. 7. ff. p̄ derelicto. p̄ totū. fatef̄ tamē q̄ p̄
 renūciatōez quis nō amittit dōnūm rei quā tenet
 licet amittat possessionē. vt. ff. de acqui. pos. l. si q̄s
 vi. §. j. quimō plus dicit q̄ si q̄s renūciat iuri vel
 seruituti quā habet in aliq̄ re etiā absente d̄no sta-
 tim res est libera. Propter q̄ vidēda sūt aliq̄. p̄
 mo an renūciatō absente p̄te noceat q̄ ad pdendū
 d̄nūz. Sc̄do an noceat quo ad pdendū ius aliq̄
 reale. vel p̄sonale. Tertio q̄d de cōfessione. Quar-
 to q̄d d̄ renūciatōe litis. Ad p̄mū dic q̄ aut renū-
 cians vel habēs p̄ derelicto intēdit pdere 7 d̄nūz
 7 possessionē 7 pdit vtrūq̄. vt. l. si q̄s vi. §. differen-
 tia. ff. de acqui. pos. Aut intēdit pdere neutruz 7
 neutrū pdit. aut intēdit pdere d̄nūz 7 nō possessio-
 nē. 7 nō p̄t. q̄ p̄ hoc nō habet p̄ derelicto. Aut in-
 tendit pdere possessionē 7 nō d̄nūz. 7 hoc p̄t. 7 in
 hoc differt possessio a d̄no. vt ibi. aut intēdit per-
 dere d̄nūz. 7 est dubiū d̄ animo circa possessionē.
 q̄dā q̄ nō perdit nec d̄nūm nec possessionē. q̄ ex
 quo nō apparet q̄ velit pdere possessionē. retinet
 vtrūq̄. Lōis opi. est Ray. 7 bonū est q̄ pdit vtrū-
 q̄. q̄ ex quo cōstat de animo q̄ vult pdere d̄nūm
 p̄sumit q̄ velit perdere possessionē. vt patet in. l. il-
 lud. ff. de acqui. heredi. nūquid aut renūciatio fa-
 cta absente p̄te p̄iudicat in iure p̄sonali vel reali. cir-
 ca ius habes glo. Inn. hic. Bar. in. l. nō solū. §. li-
 beratōis. ff. d̄ liber. lega. sic dic. q̄ aut agit d̄ p̄iudi-
 cio iuris realis. 7 h̄ p̄iudicat absēte p̄te. vt dicto. §.
 differētia. ff. p̄ derelicto. p̄ totū. 7 hic Inno. Aut agi-
 tur de p̄iudicio iuris p̄sonalis 7 gl. iurisciuilis sūt
 cōtrarie. de quibz nō habes curare. dic q̄ aut sit in
 iudicio 7 p̄iudicat. C. de pac. l. postq̄ litis. 7 h̄ ideo
 q̄ ibi est iudex. q̄ est loco p̄tis. vt. l. si ob cām. C. de
 eue. si sit extraiudicialis dic fm̄ Bart. aut est p̄tis
 aliquis q̄ recipiat noīe absentis 7 p̄iudicat renun-
 ciatio. vt. l. rescripto. §. j. ff. de pact. etiā dato q̄ ille
 nō habeat ad h̄ mādātū dūmodo postea ratifica-
 uerit. Aut si ē recipiēs loco p̄tis 7 dicit q̄ nō p̄iudi-
 cat. ff. de pact. l. 7 heredi. §. nos aut. q̄ tale ius si p̄t
 q̄ri absenti ex p̄sona debitoris. hoc est v̄z in iure
 q̄d est iā questū re 7 facto q̄ talia iura nō p̄t a no-
 bis simplici renūciatōne abdicari. vt. l. q̄s ergo ca-
 sus. ff. de pecul. 7. l. ij. ff. p̄ socio. l. fideiussor. 7 no.
 ibi. ff. de pac. si aut esset ius q̄stū facto alteri. vt in
 legato vel similibz. tūc bñ credo q̄ valeret renūcia-
 tio 7 p̄iudicaret q̄ tale ius possuz ab me abdicare
 facto meo. C. de repu. here. l. si q̄s ita. ff. de lega. j.
 l. seruū filij. §. j. 7 cōpeteret exceptio doli quasi pe-
 tendo vt actionē nō habēs dolo petat. sic p̄t intelli-
 gi glo. in. §. liberationis. 7 ad hoc q̄d scribit Bart.
 in. l. j. C. de pact. Ad tertiu de cōfessione dic q̄ si
 cōfessio fiat ad obligandū illa nō p̄ficiat nisi p̄sente
 p̄te vel altero p̄ eo recipiente. vt no. in. l. j. C. d̄ cō-
 fes. 7 est tex. in. l. ij. §. si q̄s absente. ff. de cōfes. Idē
 etiā credo si fiat ad liberandū q̄ q̄tenus est. p̄batō
 planū. q̄ten? aut ē dispositio planū q̄d ē aliquādo
 vt. j. tale pactū p̄fiteor te nō teneri idē esset. de hoc

dic vt habet per Bar. in. d. l. nō solū. §. liberatōis
 ff. de libe. lega. 7 no. in. c. si. j. de succel. ab intef.
 Ad q̄rtū an renūcians litū videat renūciare iuri
 in iudicio deducendo vt deducto. dic aut renūciat
 litū ante inceptum iudiciū 7 non videtur renuncia-
 ri iuri. casus est. s̄. de rescri. ex tenore. 7 ē casus. j.
 de prescript. nihil. hoc nihil p̄bat nisi vt sequit̄ et
 maxime si resistat litigio cum causa vt euitet scāda-
 lum. si tam esset i iudicio deducta 7 tunc aut renū-
 ciatio sit ex parte actoris aut ex parte rei. si sit ex p̄te
 actoris aut renūciat instātie et cōsentit reus 7 pu-
 to q̄ p̄dat sola instātia. sic tēperat Bart. in. d. l. po-
 stq̄ litis. q̄ verba ista nō cōcludunt ad substantiam
 actionis nec directe nec indirecte cū possit ex quo
 pars cōsentit recedere ab instātia absq̄ eo q̄ per-
 dat actionē. Aut renūciat instātie 7 p̄s cōtradicit
 nec attemptat renūciatōez q̄d p̄t p̄ autē. q̄ semel.
 C. quomō 7 q̄i iudex. et p. c. causam. j. de dolo. et
 tūc Bar. dicit. q̄ p̄dit instātia actoris. q̄d credo si p̄
 p̄sistat t̄m in renūciatōe. si aut renūciat litū dico q̄
 p̄dit 7 instātia 7 pdit ius deductū in iudicio. 7 est
 causa q̄ ex quo vult perdere arma p̄ lite 7 p̄ tanto
 vult pdere instātia actionis. est t̄m veruz q̄d dicit
 Bart. in. l. naturaliter. §. nihil cōe. ff. d̄ acqui. pos.
 q̄ licet perdat ius actōnis nō t̄m pdit instātia ex q̄
 actio perdit 7 p̄ t̄to agere p̄t licz obstat exceptio
 C. de trāsac. l. siue apud acta. si aut renūciatio fuit
 ex p̄te rei tūc dicit q̄ aut reo compebat exceptio.
 et ex isto dabitur replicatio. Aut reo non compe-
 tebat exceptio 7 nihil dabitur. aut non compe-
 tebat actio actori 7 tunc per hoc q̄ renūciat litū vel
 p̄dat litem nō dat sibi remediū actionis vt q̄ non
 est hec materia apta ad p̄ducendū actōez vt. l. iur-
 isgentiū. §. j. ff. de pac. 7 hec sufficient. C. enio
 ad sentētia in causa appellatōnis. 7 videt q̄ male
 papa p̄nunciauerit sniando diffinitiuē sup prima
 causa vel sniam illam cassando q̄a debebat appel-
 latū in termino nō cōparentē instructū in expens
 cōdemnare. vt de appell. nicolao. Itē q̄ sufficit ap-
 pellatō mittere ad impetrandū 7 cōtradicenduz
 vt patet. j. de appella. interposita. Hic sunt plu-
 ra videnda. primo an eo q̄ appellatio est interposi-
 ta cā dicat i curia vt ibi debeat tractari. Sc̄do da-
 to q̄ sit i curia q̄s sit effect? q̄ ibi sit 7 an sufficit mit-
 tere p̄curatorē simpliciter ad impetrandū. Tertio
 an dato q̄ causa sit in curia possit quādoctūq̄ p̄-
 cedi ad sniam diffinitiuā in cōtumacē. Ad p̄mū
 glo. dicit hic q̄ quādoctūq̄ appellat a snia interlocu-
 toria 7 tūc delatio siue iudicis siue etiā partis apel-
 late facit causam esse in curia. termini aut statutio
 nō. Quandoq̄ est appellatū a diffinitiuā 7 tūc
 sufficit q̄ statur? sit terminus p̄ iudicē aut p̄t vt cā
 dicit in curia. et sic loquit̄ hic. hoc nō placet doct.
 per ea que no. in. c. interposita. §. j. de appel. quo
 ad causas nō beneficiales. quo aut ad beneficiales
 dicunt tenendū. quod no. in. c. j. de elec. li. vj. Tu
 dic q̄ quedā sunt cause quarū natura facit esse ne-
 gociuz in curia. 7 sic causa est in curia eo q̄ appella-
 tur vt quia sunt de maioribus. de appella. vt debi-
 tus. in. fi. de elect. §. quis. li. vj. 7 in bñficialibus ser-

uata forma. c. i. de rescrip. li. vi. c. causaz. de ele. in de. et tunc non expectat aliquid accedens quod immediate causa est in curia ut hic. Quaedam sunt cause que ex accidenti sunt in curia. et in istis dicitur quod si queritur de actu super quo pendet appellatio sola delatio iudicis aut partis facit causam esse in curia. ut de appell. sepe. nec exigitur termini statutio. Si queritur de negocio principali super quo non pendet appellatio sed ea pendente super incidenti et tunc ut sit in curia exigitur consensus appellati. nec sufficit delatio iudicis que ad principale negocium. de appella. cordi. li. vi. Termini autem statutio sola nullo casu facit causam esse in curia quod solum ordinatur in fine interpellandam partem sed bene operatur quod ubi ex altero signo vel causa est in curia non exigitur noua citatio sed sufficit terminus iste statutus et causa potest quandoque in curia expediri post illam terminum qui habet per citationem peremptoriam. ut hic est casus. et de appell. sepe. et hoc de primo. Quod autem terminus non habet causam facere esse in curia. casus est de appell. interposita. §. j. et ibi tenet Jo. an. Ad secundum quod sit effectus quod causa sit in curia vel non. hoc declarat hec decre. quod ut est in curia non requiritur alia citatio. ad hoc. j. de appell. sepe. nec sufficit mittere procuratorem ad impetrandum vel contradicendum. sed ubi non est sic debet ergo primo casu mitti procurator instructus ad id quod ibi imminet expediendum. Ad tertium an causa existente in curia possit procedi in absentem ad diffinitivam. vide de contrariariis. hic. quod sic. in contrario de appell. reprehensibilis. et c. nicolao. pro primo de appella. sepe. glo. dicit primo quod potest procedi ad diffinitivam sententiam. Nec obstat de appell. nicolao. quia ibi non fuit petitum sed solum fuit petitum eodem modo in expensis unde illud fuit non ex defectu iuris sed ex defectu petitionis. Solutio. dicit glo. quod ubi causa non erat in tali statu quod possit ad diffinitivam procedi quod non erat lis contestata ideo sit condematio in expensis. et dicit quod causa existente in curia aut non est petitum quod fiat condematio ad diffinitivam et non sit sit condematio expensarum. ut d. c. nicolao. Si est petitum aut non fuit a principio terminus statutus et oportet quod statuat vel citet antequam possit ad diffinitivam procedi. operabitur ergo statutio termini quod si erit opus altera citatione. ut patet de appell. sepe. Quandoque causa est in curia et terminus est statutus et pars petit ut ad diffinitivam procedat et tunc aut est causa in tali statu quod potest procedi ut quod lis est contestata. vel est causa in qua non exigitur iuris contestatio. ut beneficialis. quod dicitur hodie. ut in de. disp. de iudi. et tunc potest procedi ad diffinitivam. ut h. et de appell. sepe. et de appell. p. r. u. s. Quod causa non est in statu quod possit ad diffinitivam procedi. ut quia lis non est contestata et tunc procedit. c. nicolao. quod ibi procedit ad condemnationem expensarum. tamen hoc hodie est verum. olim solum ad condemnationem indistincte. eo. n. reprehensibilis. Ultimo inducit decre. ad questionem an ex litteris monitoriis aliquid ius queratur. et facit decre. quod sic quia si per renunciationem ius tollitur sequitur quod aliquid suberat. glo. dicit quod si consideret ius obligatorium per quod

concludatur obligatio contra clericos contra quos sit impetratio per tales litteras nulli ius queratur. Si queritur an ad ipsam ecclesiam aliquid ius reale queratur. dicitur ibi glo. quod non antequam in illa recipiat. et bene dicit quia per receptionem bene queritur ius ad rem vel in rem secundum modum receptionis. ut patet de p. ben. si postquam. li. vi. Si queritur an aliquid ius queratur agendi et implozandi officium superioris ut coram superiori possit instari prosequendi gratia dicit glo. quod sic et hoc est ius quod potest renunciare restituendo litteras et renunciando litteris impetratis vel impetratis. postea glo. ponit intellectum tactum. s. eo. sane. de hoc tactum fuit. s. de rescri. edoceri. et c. litteris. et vide de coel. p. ben. c. j. li. vi. per Bno. et c. si soli. et c. si capitulo. li. vi. hic non sunt alia. Quero quid si mandatur aliquem recipi in canonicum bononicum. cum sit paratus omnibus beneficiis renunciare quid procedere debeat. an renunciatio vel collatio. Cincen. dicit quod procedat renunciatio si littere admittentur et si postea resistat succurrit ei. de pac. cum p. d. de rex p. mura. cum vniuersorum et putat tunc agi potius ex officio implozato quam ex vi actionis. vide in de. de rerum permuta. c. vlti. Boati. instruxit transmittentes procuratores ad curiam ut dent tria diuersa mandata. procuratori vnum ad impetrandum et p. d. d. aliud ad p. s. e. d. articulum appellacionis. tertium ad prosequendum negocium principale. Jo. an. Quero quis sit effectus termini statutus. dicit quod quod terminus statutus a parte quod a iudice. et quod p. s. e. d. et quandoque ad iter arripiendum et si ad iter arripiendum sufficit iter arripere infra terminum. Si ad prosequendum habes vnum effectum quia ubi causa est in curia habet vim citationis peremptorie. Item alius est effectus quia non potest talis terminus per appellatum pueniri in impetrando. quando causa est in curia. quod secus est in termino iuris. secundum distinctionem. c. abba. te. de appella.

Quod Antonius de butrio. **E**cce. Si prelati ab obedientia subditos absoluit. non propter hoc prelati renunciat. L. o. s. diuisio. scilicet ibi nos autem. Ho. quod valet renunciatio facta in mortis articulo quando non est spes de sanitate. et sic de factis spei retinendi beneficium non annullat renunciationem a libera voluntate pendente. Ho. secundo argumentum promissionem renunciationis non tenere factam ad consilium et fraudem amici. de quo quis confidit ut cogatur cedere. licet si illam factam presentasset et obnuisset licentiam non posset. ut in c. precedenti. scilicet quidam. et sic aliud est superiores vocare ut renunciet. aliud in presentia eius renunciationem offerre. et sic secundum docto. sola vocatio in casu isto non iudicat sicut nec sola vocatio in ius sine venia patroni. ut l. quis. ff. de ius vocado. ubi similiter est locus penitentie. ad hoc. ij. q. vi. si quis libellus. et ff. de diuortijs. l. si quis penituerit. Ho. argumentum quod in manibus solius episcopi absque consensu capituli possit fieri cessio. etiam ab inferiori prelato et honorabili membro. de quo dicitur ut. s. co. admoner. Ho. quod sapi-

entis est mutare consilium sibi perniciosus. **Ho.** q̄ per actum absolutionis ab obedientia prelatus nō videtur renunciare prelature. etiam quod plus est etiā si interuenerit vocatio superioris vt cedat. **Ho.** ar. q̄ abbas et superior prelatus possūt absoluerē ab obedientia vel iuramento obedientie et prestito. quod verum nō puto. et tenent hic docto. per nota. de sponsalibus. pręterea. quia hic est iuramentū et promissio. per quod magis studet placere deo q̄ illi cui obedientia et iuramentū prestatur et ideo absoluerē si potest quod nō. **Itē** est alia ratio quia durante principali nō potest renunciare quis ei quod necessario dependet ab illo. et h̄ fm̄ doct. qui dicunt q̄ ideo nō obfuit ista absolutio quia et preses abdicando a se imperium nihil agit. ff. de offi. presi. l. legatus. similiter nec isto modo soluitur patria potestas. l. abdicatio. C. de patria potestate. **Itē** quia renunciatio debuit p̄cedere absolutionē q̄ tamen renunciatio non potuit fieri nisi in manibus episcopi. et debuit p̄cedere absolutionē ergo rē. et per hoc dicunt etiam q̄ non erat necessaria noua permissio. cum absolutio non tenuit. sed forte hoc fuit factum ad cautelā de facto. **Nota** vltimo q̄ per actum renunciationis alicuius cessionis consecutiue ad principale quis principali renunciare non videtur. **Op.** q̄ hic videtur facto renunciasse. de his que sunt a ma. parte. ca. ex ore. sicut ipso facto deū negamus xj. q. ij. existimant. ipso facto mentimur. xxij. q. v. caute ipso facto appellam. de appel. dilecti. et c. vt nostrum. etiam facto salutans prelatus consentit in illum. l. xij. di. cu. hadrianus. Solutio dicit gl. vt dicunt pueri qui aliter nesciunt respondere. q̄ contrarium est verum. non soluit aliter gl. **Host.** dicit q̄ contraria procedunt in his que non pendunt a iure. vel iuris potestate vel iudicis. et respiciunt p̄iudicium renunciantis tm̄. et non alienū fm̄ hosti. sed hic non valeret expressa. ergo nec tacita. non intercedente consensu superioris vt hic. de preben. dilecto. vel dic q̄ hic non est tale factus ex quo concludatur voluntas renunciandi. q̄ ad exclusionē alicuius consecutiui nō sequitur exclusio principalis. saltem quando voluntas declaraf̄ circa principale aliter excludendum et per hoc nō ob. s. e. ex transmissa. **Op.** q̄ non debuerit reuelare hic cui est facta cōfessio. d. peni. et remis. omnis. Solutio potest intelligi fm̄ gl. q̄ hic confessio facta fuit in p̄nia. et tunc dicit q̄ de ipsius voluntate reuelauit. sicut et sibi volēti possz ferre testimoniū confessionis et reconciliationis. d. testibus. testimonium. de simonia. nemo. **Op.** ex quo vocauit superiorem cōpellatur. s. c. proximo. dicit hosti. q̄ ibi fuit petita licentia cedendi et obtenta. hic autem nec petita licet vocatus fuisset superior. **Itē** ibi suberat causa vtilitatis ecclie vel salutis pprie hic causa seductionis et infirmitatis. **Itē** ibi p̄cessit deliberatio et instantia oportuna. hic sec. gl. prima est clara. vide eam per te ibi de dolo. dic de h̄ vt de regulis iuris. nullus ex consilio. li. vj.

Dilecti. Abbas exemptus absq̄ licētia pape renunciare non potest. In prima conuentus petito. In secūda ibi cum igitur. ipsius repulsio et negocij cōmissio. **Ho.** primo vnam causam legitimā cedendi dignitati propter insufficientiam. **Ho.** secundo. q̄ nō valet cēssio abbatis in manibus subiecto ruz ex quo si sit in manibus superioris. **Ho.** tertio hic casum pro eo quod disputat Jo. an. in regula. non firmatur. s. regu. iur. li. vj. q̄ dato q̄ fm̄ cōmuniem opi. cēssio teneat ad p̄iudicium cedentis conditionaliter nisi superior reprobet si velit et ita q̄ non posset cēssionē reuocare non tamē tenet superiore ratuz habere nolente licet quidā et male dixerunt an res sit integra vel non. vt no. s. eo. q̄ in dubijs. **Ho.** q̄ abbatia est nomē oneris plusq̄ honoris. **Nota** sumariuz. et nota q̄ cedens in manibus inferioris superiore volente cedere cōpellitur. et facit decre. ista pro parte q̄ non teneat cēssio quod patet quia papa mandat q̄ iterato cedat. q̄ non esset si teneret ad p̄iudicium cedentis. sed dicit q̄ superior potest eligere quodlibet an q̄ approbet cēssionē. an q̄ iterato cogat ad cedendum. q̄ nō tenet quo ad eū. **Ho.** q̄ monach' alteri' mōaste ruz eligi p̄t. de quo de elec. null. li. vj. e. ti. de. j. vt hic. **Op.** q̄ hec fuit legitima causa cedendi. s. propter insufficientiam. xvij. q. ij. si quis abbas. glo. fatetur et dicit q̄ legitima est causa insufficientia. sic et iudex a iudicando remouetur propter insufficientiam. C. de offi. p̄fec. ozien. l. ij. et sic propter insufficientiaz. vt hic. **Itē** propter negligentiaz. de offi. custo. c. j. sic et in magistro. C. de professo. et medi. l. ij. li. x. **Nota** bene hoc dictum. quia doctor propter insufficientiaz potest reprobari. vide ff. de mune. et hono. l. vt gradatim. s. reprobari. **Op.** secundo q̄ renunciatio teneat. s. e. quod in dubijs. So. dicit glo. q̄ quo ad se tenet renunciatio non quo ad p̄iudicium superioris ex quo non est facta in manibus superioris. et dicit glo. q̄ ille superior potest cēssionem admittere qui potest p̄firmare. xvij. q. ij. abbas. dictū fuit. s. e. q̄ in dubijs. q̄ ad illū ad quē spectat institutio spectat et d̄stitutio. et p̄ h̄ sibi. gl. in fi. q̄ si tenet ex isto capite cedere quia renunciauit sed potius propter insufficientiam. quasi innuat q̄ poterat compelli ad cedendum propter insufficientiam per istos delegatos. quod aliqui doctores hic negant dicentes. q̄ in casu capituli non potest compelli ad cēssionē iste abbas. tamen ipsius cēssio potest admitti si voluerit spōte renunciare. Dicit hosti. q̄ q̄ vigore rescripti p̄ quod cōmittitur certum ministerium non possit. tñ de iure cōmuni poterit compelli ad cedendum potest dici q̄ ideo in casu isto debeat dici q̄ admittatur a volente nō ab inuito. quasi voluisset papa istum priuare p̄ cēssionem. non habebat nisi cēssionem iam per ipsum factam approbare. cum tenuisset ad p̄iudicium ipsius. et sic nō mandasset ipsū restitui. q̄ tamen facit. et sic p̄ hoc denotatur q̄ nō fuit intentio pape istū abbatē inuitum priuare. **An** tamen insufficientia scientie repellat abbatē

dic qd nō. dictū fuit in. c. nisi. §. p defectu quoq; sci
entia. §. eo. ¶ **Q**uo. qd alius a papa det exempto
licentiā cedendi. de elect. si abbatē. li. vi. dic qd r le
gatus dat vt ibi. ¶ **Q**uero an monachus de licen
tia solius abbatis possit ad aliud monasteriū trāsi
re. videt qd sic de regula. licet. xix. q. ij. statumus.
q; soli abbati facit obediētiā. xij. q. j. nō dicatis. dic
si transit ad strictiorē potest de licētia abbatis. qm
imo ea petita r nō obrenta. vt. d. c. licet. si trāsit ad
parē vel minorē exigit dispensatio epi. de regula.
significatū. exigit etiā vtroq; casu p̄sent^o quē^o qd
tutius est fm Inno. ar. lxxij. di. c. ij. quinimo r cō
sensus epi fm aliquos. xvj. j. qui iure. prout dictū
est p̄sentum epi requirēduz. dicit hic Inno. esse ve
rum quo ad ordines nō recipiēdos ab alieno ep̄o
nisi prius fiat monach^o monasterij artioris illi sub
iecti. ¶ **H**o. ergo qd vbi transit ad artiorē sufficit li
centia abbatis qm ad monasterium eiusdē dioc. si
diuerse exigit etiā cōsensus episcopi. si paris et
in diuersa dioc. fori. si paris. r in eadē adhuc exi
gitur consensus episcopi ad solum trāsitū iustifi
candū. si inferioris. glo. de preben. cū singula qd ex
igit licētia pape. hec glo. pcedit qm tractat de cō
munitenda gubernatōe monacho diuersi monaste
rij. r sic casus ē diuers^o a cōtrario. vñ dictū Inno.
fatis ēt pcedere. Inno. dicit b r in. c. significatus.
q; sufficit cōsensus epi. r idē Archi. de elec. nullus.
li. vi. vide remiss. ad spe. in. d. c. significatum. p̄maz
opi. puro verā qm sine causa vult trāsi ad scōam
qm cū cā. qd casu sufficiat epi dispensatio ¶ **Q**uero
an licentiā sic indifferenter debeat dare abbas trā
seundi ad artiorē. dic qd non nisi sit certificat^o de
religione r qd illi velint eū recipere. r monach^o ali^o
recedens fugitiuus est r apostata. cmu non sit in
alicuius obedientia. nisi forsan sic daretur licētia
q; sub obedientia vadat et querat locum artiorē
sed non cōsulte facit abbas nisi forte faciat vt per
euitet. quia defacto recedit illicentiat^o non da
ta licentiā fm Inno. r vide de iureiuran. j. ¶ **Q**ue
ro de presbytero ab abbate presentato tm per epi
scopum institutum. in cuius manibus renuncia
bit. dic qd in manib^o epi de cōsensu abbatis. de pre
ben. in lateranē. de offi. archi. ad hoc. §. si. r si re
nūciat in manib^o abbatis qd ad tpalia tm. r in mani
bus episcopi quo ad spiritualia. non valet talis re
nunciatio cum hec sint ita iuncta qd vnū nō potest
esse sine alio. j. q. iij. si quis obiecerit. hosti. dicit qd
propter renunciationē in manibus abbatis factā
episcopus possit illū remouere. ad hoc quod no.
§. eo. quod in dubijs. ¶ **Q**uero an legatus pote
rit hic dare licentiā cedendi. dic qd sic. de elec. si ab
batem. li. vi. licet hosti. hic p̄tra r male p̄ hanc de
cre. determinauit olim Archi. qd si abbas cessit non
in manibus superioris. r superior postea cessionē
ratam non habet p̄tē a monachis vt obedi
entiā de nouo promittant. r sic possessionē recupe
rat quā perdidisse videbat. ad idem. §. c. proximo
vj. q. iij. deniq; in fi. xvij. q. ij. c. j.

¶ De sup. neg. prela. ¶ **R**ica.

¶ **T**l. so de modis quib^o prelati assumunt. qd sepe
in p̄laturis res p̄ficioze agunt. xl. di. an oia. r qd
negligit sup̄plendū est. qd amittitur seu omittit re
staurādū. idē rē. fm Hof. vel qd vacat ecclia nedū p
cessionē s̄ etiā p̄numā remissionē. de trālla. p̄la. in
ter corpalia. §. sed neq; idē rē. fm hosti. de materia
lxxxij. di. r lxxxvj. di. ij. q. vij. negligere. ix. q. iij.
cū scim^o. r repetit in sexto r de. ¶ **A**nto. d. bu.

¶ **S**tatumus. Si diocesa
nus requi
sit^o b̄ndicere nolit cisterciē. abba
tē ipse monachos p̄rios b̄ndice
re poterit. h. d. ¶ **H**o. qd licet infe
rior parē nō possit citare. qd citatō
pendet a sup̄ioritate. tm p̄tē requirere in his ad q
er officio tenet. ad hoc glo. j. de offi. dele. cū p̄ cā.
¶ **H**o. casuz in quo monitio quantūcūq; extraiu
dicialis debet esse trina qm requirit sup̄ior de con
uincenda eius negligētia. Et no. qd requisitio d̄ su
p̄iore p̄tē fieri p̄ inferiorē r subiectū. r sic nō exigit
sup̄ioritatē. ¶ **E**t no. qualis d̄ esse requisitio inferio
ris de sup̄iore. qd debet esse cum humilitate. r de
uotōe. ¶ **H**o. tertio qd abbas an b̄ndictionē nō reci
pit p̄tatem sp̄ialē r facultatē b̄ndicēdi monachos
qd operat b̄ndictio in p̄sonā abbatis. r sic in b̄ndi
ctione recipit p̄tatem taliz. ¶ **H**o. quarto qd p̄pter
cōtumaciā epi in b̄ndicendo subiectus recipit p̄ta
tem ac s̄ foret b̄ndict^o. r sic est ar. qd p̄pter cōtuma
ciā in p̄firmādo epos recipit p̄tatem exercendi iuris
ditionalia qd tribuunt in cōfirmādo. de quo tm in
c. nihil. de elec. ¶ **H**o. qd cessante cōtumaciā dispo
sitū p̄pter cōtumaciā cessat. r sic ad limites contu
macie mensurat^o pena cōtumacie. vide de cōsti. ex
lris. ¶ **Q**uo. qd tales substituti nihil p̄tē exercere
ex quo nō sunt confirmati. de elec. trāmissaz. quia
enā p̄tatem administrandi suscipiunt demū a confir
matōis tpe. gl. fatef qd intelligit decre. qm fuerūt cō
firmati r qd p̄firmabunt p̄ ordinarios. qd nō sūt ex
empti p̄ius cōe. d̄ quo de priuileg. accepim^o. sup̄ pri
ma glo. Nūq; tm casu abbas nō p̄firmat^o ponit ana
thema. j. de simo. sic tuis. qd dic vt ibi. ¶ **Q**uo scōo
q; abbas nō b̄ndictus nō b̄ndicat monachos. quia
nemo dat qd nō h̄. de iurepa. qd aut. d̄ dona. inf
vi. r vt. nup. de re. iur. nemo. gl. nō r̄idet. So. ab
batalē nō h̄ ideo illā nō dat b̄ndictōz. monacha
lem h̄. p̄pter ordinē idē illā dat. vel dic qd hoc faciūt
ex d̄tate iuris. qd eis nō b̄ndictis dat p̄tatem alios
b̄ndicēdi ne p̄pter ea in sp̄ialib^o vel alijs ecclia pa
tial^o detrimētū p̄pter negligētiā epoz. r s̄ illis dat i
dulgētia. §. de elec. nihil. §. si. ¶ **T**ū dicit hic hosti.
q; etiā quemlibet simplicē sacerdotē papa possit in
hoc priuilegiare. qd b̄ndictio abbatis non est ordi
nis sed est simplex. r vide qd no. in de. attendētes
-§. statum^o. de statu mona. vbi videt tenere glo.
q; sit iusta. r ideo nō possit per abbatissaz fieri. pa
tet hoc in cardinalib^o p̄sbyteris quia dato qd sup̄s
sacerdotalē ordinē nullam benedictionē suscipiāt
vtunt tamē ep̄alib^o insignijs. r minores ordines
conferunt r solēnter b̄ndicunt. ¶ **Q**uo. tertio. qd
nō debeat posse b̄ndicere r opari qd sunt ordinis si

plantare. §. in ecclesijs. vide. j. de offi. ordi. cū nos de app. bone. vide de pben. de monachis. et de religio. domi. cū venerabilis. no. tñ hac glo. q̄ bona est in h. **¶** Uides sc̄o. q̄ et in exēptis in talib⁹ sup pleat̄ diocesanī aucte pape vt in de. j. co. ti. So. fa tendū hodie i h. decre. correctā. **¶** Tertio q̄re nō tenuit p̄cessio ep̄i. glo. dic̄ q̄ facta sine p̄sensu capli sine q̄ nō pōt aliqd̄ d̄ fructib⁹ vel iurib⁹ ep̄atus donare. d̄ dona. pastoral. **¶** In gl. ep̄alib⁹ dū dic̄ ibi de cathedratico. §. h. vid̄: facere. q̄ monasteria nō sūt ep̄o lege diocesana sbiecta. x. q. j. c. j. r. xvj. q. j. cū p̄ uilitate. So. p̄trariū p̄cedit in monasterijs. h̄ aut̄ in eoz capellis tñ tenent̄ ip̄a monasteria ad p̄curādū nisi sint exēpta. j. d̄ p̄sc̄. cū ex officij. i. gl. pe. i. fi. d̄ h. dic̄ vt d̄ p̄uif. c. j. li. vj. **¶** Quero an ad eccliaz sbiectā monachis q̄ p̄sueuit p̄ clericos seculares regi possint monachi monachū p̄ntare. dic̄ p̄c. et Abb. q̄ nō p̄ h̄ac decre. q̄ stat̄ ecclie imutari nō d̄. q̄d̄ credit Jo. an. vey in nō curat. vel si p̄sentarēt illū vt claustralē. ad h. de. e. ti. q̄ regulares. vbi d̄ hac q̄d̄ d̄. ad curatū seclare p̄nt monachi de iure p̄moueri. d̄ sta. mo. cū ad monasteriū. Ultimo p̄ h̄ac decre. dic̄ lhost. q̄ sic eligēs scient̄ in dignū p̄uas p̄tate eligēdi. ita p̄ntas scient̄ indignū p̄tate p̄ntadi etiā dato q̄ sint laici. p̄mo vt p̄uianf̄ in q̄ delinquūt. d̄ trāssa. ep̄i. c. j. sc̄o. q̄ n̄ refert an nullū v̄ min⁹ dignū eligāt. d̄ trāssa. pla. c. ij. tertio q̄ pingui⁹ ius h̄nt p̄foni clerici q̄ laici. et si p̄uanf̄ q̄ forti⁹ laici p̄t̄ i eo q̄d̄ nō. d̄ iurepatro. qm̄. r. c. cuz p̄pter. dic̄ q̄ aliq̄ sentiūt h̄iū. dic̄ q̄ h̄ e. vey vt no taf. j. de offi. ordi. cū nos. Anto.

Iacet magister. Supplet superioris negligētiā in b̄ficijs p̄ferēdis si tēpus lateraſi. p̄ciliū lapsus sit et collatio p̄ inferiorē postea facta nō valet. h. d. p̄. **¶** Prima ps decise narrat factū. sc̄o. dat iudices sb̄ certa forma p̄ quā ius suum papa tuet. **¶** Ho. q̄ papa nō d̄ negligē ius suū q̄ fouet alteri⁹ iusticiā et fac̄ p̄ aduocato. q̄ nō d̄ negligere ius suū ex quo alios iuuat i iure suo. **¶** Ho. q̄ p̄ lapsus semelstre d̄ collatore in collatorē deuoluūt p̄tās p̄ferēdi dignitates inferiores vsq̄ ad papā. Et no. q̄ supior fm̄ ius cōe demif̄ qm̄ v̄tro negligēs exēpt⁹ est. **¶** Ho. hic arg. q̄ p̄tās p̄ferēdi dignitates p̄ticulares in ecclesia vel spectat ad ep̄m v̄ ad caplm̄. et no. h. ter. aptū q̄ ad caplm̄ potest spectare p̄tās p̄ferēdi maiorē dignitatē q̄ sit in ecclesia etiā sup̄ caplm̄. nā regulariter archidiaconar⁹ est maior dignitas. q̄ sit in ecclesia. vide glo. d̄ sup. neg. pla. si ep̄s. li. vj. in v̄bo debēbit. **¶** Ho. q̄ collatio est donatio. de q̄ de pben. c. significatum. **¶** Ho. q̄ p̄tās ad deuoluendā p̄tatem nō cōputat̄ ad diē vacatōis s̄ noticie. **¶** Ho. q̄ collatio facta p̄ inferiorē ad supiorē deuoluta p̄tate est nulla. et sic vbi est facta executio a iure nō admittit̄ purgatio more. q̄d̄ no. et vide glo. de elec. c. fi. li. vj. **¶** Ho. q̄ vbi inter p̄tes litigat̄ et apparet de iure iudicis iudici p̄iudicat̄ et in illo supplere pōt de facto. **¶** Ho. q̄ vbi ex deductis in iudicio p̄stat de iure tertij fundi

tus exclusi int̄tōis agēis h̄ opponere d̄ iure tertij. et si ius tertij tāgat publicā vilitatem vel ecclie pōt etiā p̄larus ecclie ex officio supplere in iudicādo sup̄ illo iure tertij etiā in eadē instantia et vtriq̄ p̄ti silētiū imponēdo. **¶** Ho. q̄ duo semestria faciūt vnū ānū. Ho. fm̄ glo. q̄ ordinata caritas incipit a seipso. **¶** Ho. q̄ nō currit t̄ps a t̄pe noticie s̄ a t̄pore quo scire debuit. ff. q̄s ordo in bono. pos. ser. ue. l. si. dicistā supplendā p̄ illā. et vide glo. in de. cū ei quē. de p̄ces. pben. et dic̄ Jo. an. q̄ p̄larus scire intelligit̄ q̄cunq̄ mō ad ip̄m p̄uenit̄ q̄cūq̄ denūciare. vt in. §. petita. in glo. alle. r. xxij. q. v. h. videt̄ in illo. So. glo. dic̄ q̄ a t̄pe noticie currit vt hic. sic et ibi vt filiusfam. scuit et h̄ sufficit. fm̄ doc. **¶** Ho. q̄ hec mora possit purgari. de pben. si ubi ab̄nt. et patet. j. c. p̄xi. et p̄ p̄ns elecno d̄ valere. Solu. qui dam h̄ tenuerit quoz opt. euacuata est. nec ob. iura q̄ dicūt morā posse purgari. de q̄ de regu. iuris in regula semel. li. vj. q̄ loq̄t̄ qm̄ nō est executio facta a iure. nec ob. c. sequēs. q̄ illō fuit tolerātia vt dic̄ glo. s̄ in alio sic loquitur. So. dic̄ glo. quidā tenuerūt electionem posse fieri et morā in electionibus posse purgari. de quo de elec. c. fi. de concess. pben. c. nulla. sed hec opt. hic corriḡ. quod patz q̄ electio facta post sex menses est nulla. et causa q̄a vbi est facta executio a iure nō admittit̄ purgatio more. vt no. in. l. si quis insulam. ff. de verb. ob. et l. qui ob rem. ff. de condi. inde. et vide glo. de elec. licet canon. li. vj. **¶** Quero quoz dies habet ann⁹ et mensis. vide q̄d̄ no. d̄ ele. q̄ sit. li. vj. lhost. arguit q̄ duodecimā p̄tem anni tenet mensis. q̄ duo semestria faciunt annum vt hic cui dantur duo menses habebit sextam. cui tres quartam. et sic d̄ singulis. veruz q̄ annus habet. ccclxv. dies. et sex horas talis intricatio satis intricata videtur cum p̄ ip̄am ad diuisionem nedum horarum sed etiam momentorum deberet perueniri. **¶** Quare dicunt aliqui menses computandos vt sint. xxvij. dierum. nā in omni patria solent recipi quattuor septimane p̄ mense. et ad talem consuetudinem recurrendū. ff. de flu. l. j. de fun. instru. l. cum delamoniſ. §. asinā. et septimana habet septē dies. igit̄ mensis. xxvij. facit. ff. de ver. sig. cum bisextus. In contrarium quia pro duobus danf̄. lxj. dies. ergo. ff. de regu. iuris. vbi lex. ergo pro mense dabūtur. xxx. et dimidius. imo videtur q̄ detur etiā aliquando. xxx. et vnus. C. d̄ tempo. ap. l. ij. §. si primo. et. l. si. §. sin. autem. q̄ dentur. xxx. probatur. ff. de redibi. acti. l. si venditor. et. co. ti. l. q̄ si nolit. §. si quis ita. et. l. ediles. §. j. C. de iure deli. l. scimus. §. sin. autem. in aucten. de here. et fal. §. fiat igitur. in aucten. vt cū de appell. cogno. §. ij. signata. C. de iudi. aucten. iubemus. C. de adul. l. iure mariti. ff. de adul. l. si maritus. §. necnon. et. l. si marit⁹. primo responso. et. l. miles. §. sexaginta. In hac diuersitate quibusdam videtur ad kalendarium recurrendū. et hoc seruatur in dicta decre. q̄ sit. Alij dicūt. xxx. dies computādos. quia in hoc plura iura p̄cordāt. ar. de testi. in n̄a. et hoc tenuit pe. de sen. excō. sacro.

allegat. xxxiij. q. ij. de illicita. l. hosti. dicit q̄ ubi cōputatio in casib⁹ est ex p̄se de iure determinata nō est ab illa recedendū. ubi ius nō determinat stabit arbitrio boni iudicis q̄ potius ampliabit q̄ artet. ubi cessat fraus de do. et cōtu. c. j. cōiter seruaf q̄ dicit de elec. q̄ sit. li. vj. in glo. vj. satis credo q̄ si mēses cōputant a certo termino q̄ recursus habeatur ad kalendariū. vt si in principio mēsis hoc occurrat sit cōputatio fm̄ numex diez mensis occurrentis. si in medio habeat recursus seu respectus ad mens̄ in quo inchoat z sequentē. z fiat diuisio p̄ rata. ubi aut̄ p̄missio nō cōputat a certo termino. vt q̄ obligat quis ad aliqd̄ agendū p̄ duos menses. q̄ menses capiant̄ fm̄ q̄ cōiter accidit. nō fm̄ q̄ singulariter vt quia cōiter sunt. de. xxx. capi ant̄. p. xxx. diebus.

Inter as. Si is ad quē spectat beneficij collatio. lapso tpe semestri p̄ferat nō valet collatio nisi de misericordia toleret. Cōis diuisio. sc̄da ibi discretōi. // Ho. exsup̄scriptōe q̄ legat⁹ p̄t dari monachul a sede aplica. qd̄ de delegato. vide in de. z si p̄ncipal̄ de rescript̄. z in. c. cū olm. el. ij. de p̄uilegijs. // Hora q̄ deuoluit p̄as p̄ferendi oibus collatoribus negligētib⁹ vsq̄ ad papā. // Et no. q̄ ex tali deuolutōe p̄uian̄ ipso iure absq̄ hois executōe negligētes p̄ate instituēdi seu p̄ferēdi. Et no. q̄ i. stituere sumit̄ p̄ferre. // Ho. tertio q̄ ubi papa ex certa scientia mādāt aliq̄ patiēter tolerari. talis patientia habet̄ p̄ disp̄satiōe. de q̄ dixi. d̄ consan. z affi. q̄ sup̄ his. // D̄po. q̄ tales quibus est facta collatio iā deuoluta p̄ate nō teneant iuste. cuius p̄trariū dicit l̄sa. s̄. supra p̄oxi. Si em̄ collatio fuit nulla nō potuit ex postfacto rata haberi. vt in regula nō firmat̄. li. vj. s̄. de ele. dudū. Sol. dic̄ glo. q̄ ex sola patiētia habuit h̄ ius. nā tal̄ institutio fuerat nulla. z dic̄ glo. q̄ p̄ualefcit ex nūc nō extūc a tpe collatiōis facte. z dic̄ doc. q̄ absq̄ hac patientia vel noua collatiōe nō poterāt talia sine pctō teneri. vt h̄. z no. s̄. de ele. q̄ sicut. z. c. ecclia. ij. de renum. nisi. qd̄ de patiētia d̄ hosti. intelligit d̄ patientia pape. q̄ inferior licet posset de nouo p̄ferre dūmodo tps̄ ipsi⁹ sit lapsum nō tñ posset ratificare de elec. auditis. ad h̄ qd̄ no. in. c. prudēna. de offi. dele. facit h̄ q̄ si ex p̄stitutiōe cauet̄ q̄ executor testa mēti infra mēsem exequat̄ z si nō sit excur⁹ p̄as deuoluat̄ ad ep̄m q̄ executor lapso mēse nō posset exequi. qd̄ est vez. z si exequat̄ nō valet executio. z h̄ ubi est executor. sec⁹ si sit declarator voluntatis vt est ille q̄ est deputat⁹ ad eligēdos paupes z nō ē executor s̄ declarator. vt scribit Bar. i. l. cū qdam ff. d̄ lega. ij. Allegat̄ doc. decre. q̄ p̄as instituēdi spectat ad inferiorē q̄sc̄. d̄ q̄ d̄ offi. archi. cū satis. s̄ h̄ sumit̄ p̄ collatiōe iuri. dixi d̄ offi. delega. sup̄ eo. de insti. cū venissent. sc̄do in eo q̄ papa mādāt istis legatis vt p̄ferat. cū em̄ nō eēt legati de latere non habebāt p̄atem p̄ferēdi b̄nficia. de offi. lega. c. ij. li. vj. So. h̄ fecerit ex sp̄ali mādato pape tā respectu patiētie q̄ respectu collatiōis p̄ h̄ x̄bū aucte n̄sa. ad h̄ d̄ rescript̄. cū aliquib⁹. li. vj. Anto.

Dilecto. Is ad quē spectat primo loco collatio b̄nficij lapso tpe later a. s̄. salij. i. semestri p̄ferre nō p̄t. Pars p̄ma decise narrat factuz. sc̄da ibi q̄ nobis. diffinit. tertia s̄ p̄dinone p̄firmationē cōmittit ibi mandam⁹. // Ho. p̄mo arg. p̄ opi. q̄ p̄as p̄ferendi p̄bēdas z p̄icularia b̄nficia spectat ad p̄latum z caplm̄ cōiter. de quo de elec. cū ecclia vulerana. z tangit̄ hic in glo. ij. // Ho. sc̄do. q̄ ad superiorē propter negligētia deuoluta p̄ate inferior ip̄o iure p̄uat̄ eligēdi p̄ate. adeo q̄ ab eo gestū est nullum. z sic in his in quib⁹ ip̄o iure sit executio a iure nō admittit purgatio more. // Ho. tertio q̄ p̄currentib⁹ duab⁹ electōibus quarū vna est facta primo facta ab his a quib⁹ ad superiorē est p̄as deuoluta z a superiorē. sc̄da p̄ualet p̄me. // Ho. q̄ appellatiō interposita ad tuitōnē electōis nulle est inualida nec inficit actū post appellatiōez factū. // Ho. p̄ opi. q̄ deuoluta p̄ate eligēdi ad illū ad quē spectat p̄firmatio non mutat̄ mod⁹ puidendi. // Ho. q̄ p̄as eligēdi cadit in vnū. de quo de postul. p̄la. gratum. // D̄po. q̄ ad ep̄m z caplm̄ nō spectat p̄as simul p̄ferēdi. de elec. cū ecclia vulerana. q̄ de iure spectat p̄as p̄ferēdi p̄icularia beneficia ad ep̄m tm̄. q̄nc̄ ad caplm̄ de p̄cef. p̄ben. nulla. z patet de elec. inter ca. Sol. dicit glo. q̄ de iure cōi spectat ad ep̄m z caplm̄ cōiter vt hic. allegat̄ de h̄ multa iura que ponunt̄ in glo. sc̄do q̄ cōiter oia ep̄s z caplm̄ tractat̄ cōiter. de his q̄ si. a p̄la. sine cōsensu capli. p̄ totū. ergo z istō d̄ p̄suerudie. aut vez est q̄ p̄t q̄nc̄ q̄ ad ep̄m tm̄ q̄nc̄ ad caplm̄ tm̄ spectare p̄as. z q̄nc̄ h̄ inuenit̄ dicit h̄ esse d̄ p̄suerudine. z h̄ac p̄suetudinē approbat dictū. c. nulla. de p̄cef. p̄ben. ad h̄ ne se. va. c. vno. de regula. c. si. li. vj. // Ultimo. Jo. an. inducit l̄sam ad duo. p̄mo p̄ verbū electōem z p̄ verbū p̄firmationē. z sic facit p̄ opi. illoz qui dicūt q̄ deuoluta p̄ate ad illū ad quē spectat p̄firmare modus puidēdi nō mutat̄ s̄ p̄ p̄tes vt p̄ius eligat̄. de quo de elec. ne p̄ defectu. de electio. si post q̄. li. vj. de sup. neg. p̄la. c. j. Sol. inducit hosti. d̄ bus electionē ad illā opi. p̄tra Hoff. qui dicit q̄ electio non cadebat in vno. de quo de postul. p̄ela. gratum. // Anto. de butrio.

De temporibus ordinationū. Rica.

Uisus est de p̄motiōe p̄latoz tractem⁹ de ordinationē clericoz. z q̄ certis t̄pib⁹ z cū d̄ scrutinio h̄sit fieri idō zc̄. De prima pte Rica. lxxv. z. lxxvij. di. p̄ totū. de sc̄da a. xxv. di. vsq̄ ad. l. z ab. lxxxj. vsq̄ ad. lxxxvj. repetit̄ hec Rica. in. vj. Itē ad p̄mā pte de elec. q̄ sicut. s̄. j. facit de offi. archi. significasti. Ad sc̄dam de elec. nihil. s̄. ep̄i. nā puniunt̄ q̄ nō dignos p̄mouent ad sacros.

Abdiaconus. Die dominid̄ v̄l sabbato pentecostes sacri ordines ab alio q̄ a papa cōferri non possunt. h̄. dicit. Sunt tria dicta. secundum ibi quibus.

tertium ibi sabbato. Nota primo q̄ sacri ordines ab alio q̄ a papa non possunt die dominico conferri. Nota secundo q̄ minores ordines possunt conferri die dominico a quocumq̄ ep̄o. Nota tertio q̄ virginitas consecratio potest fieri in die dominico et non altera die. Nota quarto q̄ in sabbato pentecostes non possunt celebrari ordines q̄ conferunt in sabbato septimane sequentis. Nota quinto q̄ ea que a papa sunt possunt et debeant ab inferioribus fieri posse. q̄ consuetudo romane ecclesie vult ut est seruanda. xij. di. c. j. de re iudi. in causis. cum fl. Nota arguit plene p̄t̄ contra. dic q̄ q̄dam p̄mittunt pape in p̄uilegiū et v̄t̄ sibi reseruata. hec nō potest inferri v̄t̄ hic. quedā autē facit papa non ex iure singulari sed cōmuni. et q̄ docet alios seruare et talia potest facere inferior. sic loquit̄ p̄trariū. v̄t̄ nō. de offi. lega. q̄ trāslationem. Secundo opo. q̄ i diebus dñicis nō liceat velare. xx. q. j. d. v̄t̄. vbi nō. nisi in die epiphanie. in albis pascalibus et natalibus ap̄toz licet velare virgines. So. supple istā pillam et illaz p̄ istā. et idē ibi Jo. et Vin. Quero a quibus et quibus daf̄ velū p̄secrationis. dic q̄ datur a solis ep̄is et solis virginibus et solis solēnitatibus vel diebus dñicis. nisi necessitas imineat sicut baptismi omni die tūc daf̄. xx. q. j. de v̄t̄. et de cō. di. iij. venerabilis. et c. baptisad. Velū autē p̄ fessionis nullus dat viduus. v̄t̄ in. d. c. de v̄t̄. et vide quod ibi nō. non ob. q̄ mer̄ causa. c. j. q̄ ibi imponere simulavit fm̄ Inno. et Hosti. et vide q̄ nō. de regula. vidua. vbi habes de huiusmodi velis. Quero an ordines possunt conferri in die natalitatis dñi. dic q̄ nō. licet aliqui errauerit. sed de illo festo nō sic dubitatur. q̄ non semp̄ imo valde raro occurrit festū illud in dominica v̄t̄ vigilia in sabbato. Quero quare in septimanā sequenti post pentecostē p̄nt̄ conferri ordines. dicunt doc. q̄ tūc occurrit quattuor tpa. lxxvj. di. de ieiunio. et c. si autem. Anto. de burrio.

Sine. Nota valet consuetudo q̄ extra quattuor tpa ordines sacri conferantur h. d. Lōis diuisio. sc̄da ibi significamus. Nota primo q̄ extra quattuor tpa etiā die dedicatōnis ecclesie vel altariū nō posse fieri p̄motem ad sacros ordines. Nota secundo q̄ nō valet consuetudo nec disponere potest circa romano p̄t̄fici reseruata nec circa modū aut tps̄ conferendi ecclesiastica sacramenta. Nota tertio q̄ factū p̄tra ius tolerat̄ quādoq̄ ex consuetudine et ex multitudine p̄sonaz. et sic quicq̄ in factis p̄tra ius ad inducendā dispensationem p̄ficiat̄ consuetudo. de quo dixi de p̄san. et affi. q̄ sup̄ his. Nota quarto q̄ ordinatus nō cōgruo tēpore licet recipiat characterē nō recipit ordis executionē et deponēdus est. Nota quinto. q̄ ordinātes ex quattuor tpa ordinandi sunt p̄uandū auctoritate ordinandi. Nota sexto. q̄ extra quattuor tpa possunt fieri ordinatōnes. q̄ in sabbato sancto et in sabbato mediane quadragesime. j. c. p̄. glo. factetur p̄trariū et dicit hanc sup̄plendā pillā. Nota septimo. q̄ alijs diebus possit fieri p̄motio ad ordines. j. c. p̄. So. ad minores potest v̄t̄ ibi. ad sacros nō

v̄t̄ b. fatet. q̄ si secus fiat ordinatus recipit characterem. j. co. p̄sultationi. Nota octavo q̄ veritas iusticie non omittat̄ p̄pter scandaluz et p̄pter plurimos q̄ sūt i cā. xi. q. iij. p̄mū. xxxij. q. v. ita ne. So. dic gl. q̄ q̄dā est veritas iusticie. et hec omittit̄ p̄pter plurimos qui sunt in causa v̄t̄ hic. et j. de de. excō. mi. latores. nō parat̄ t̄m̄ illis quos constat magis cām fuisse delicti. Quedā est veritas doctrine siue discipline. et hec non omittit̄ p̄pter scandalū v̄t̄ q̄ plurimi sūt in causa. Quedā est veritas bone vite. et hec nunq̄ omittit̄ p̄pter scandalum iusticie veritas q̄ p̄inet ad iudicem discipline pertinet ad p̄latum bone vite et ad quemlibet. vide glo. in dicto. s. pro graui. hic allegato. Quero q̄ tpe possunt fieri dedicationes ecclesiaz. dic q̄ omni tēpore. j. de cō. ec. vel alia. tua. Nota q̄ nō deponantur. j. co. c. cū quidam. et c. litteras. vbi suspēduntur. Sol. dicunt doc. q̄ hic dicit deponuntur. id est p̄uarent. dic. i. suspēderentur. vel suspēsi tenerent. Anto. de burrio.

De eo autem. Minores conferri possunt diebus festiuis. sacri vero conferri debent in quattuor tibus vel sabbato de passione. Lōmūis diuisio. sc̄da ibi taliter respondemus. Nota primo q̄ minores ordines possunt conferri diebus dominicis et alijs diebus festiuis. Nota secundo q̄ sacri conferri non possunt nisi in quattuor tibus et alijs duobus diebus. s. in sabbato sancto et sabbato ante dñicaz de passione. Nota tertio q̄ tempus nō est de stantia ordinis et determinatio tps̄ circa ordines est inducenda a lege postiuā. idō nō astringit romanum pontificē. Nota quarto q̄ soli ep̄i possunt minores conferre diebus dñicis. sed de abbatibus dic idē de eta. et quali. cum p̄ringat. Nota q̄ hodie ordō s̄bdiaconat̄ est ordo sacer. Nota quinto. q̄ diebus festiuis et dñicis ad ordines p̄t̄ ep̄s vnū v̄t̄ duos ad minores p̄mouere per quod videtur q̄ plures non possit. Nota sexto. q̄ plures possint p̄moueri ad minores in diebus dominicis v̄t̄ aliquando seruatur. Sol. quidam dicūt v̄t̄ glo. q̄ poterit plures p̄mouere dūmodo nō appareat general̄ ordinatio. Hosti. p̄tra. iherēs lfe. q̄ questū est de alijs diebus et respondet de duobus. et quia dies isti sepius iterantur non cogit necessitas sentire contrarium. Quero an omnes minores possunt vna die conferri. glo. arguit q̄ sic. quia hic loquitur in plurali et indiffinitē de minoribus. et sic nō. q̄ omnes minores eadem die vni possint conferri. xij. di. si romanorum. ad hoc. j. d. eo qui fur. or. rece. cum. h. et b̄ nisi consuetudo repugnet que scandaluz generet quia consuetudo de licitis facit illicita. j. de de. p̄t̄ga. cum olim. de cogna. sp̄iali. sup̄ eo. idē. Sol. in dicta decre. cum. h. Jo. lxxvj. di. c. iij. et clarius lxxvj. di. c. quicunq̄. tenet contrariū eius quod dicit glo. s. q̄ non possint conferri nisi hoc habeat consuetudo. aliqui moderni tenet opi. glo. p̄ hūc tex. Hosti. dicit q̄ primam tonsuraz et quattuor minores simul non licet conferre cum talis ordinatio nec per ius nec per consuetudines approbetur

et generalit' talis collatio pluriū ordinū est repro-
bata. j. eo. l. f. as. r. c. dilectus. naz vult ista opi. vna
die quem esse laicū r accolitū. Itē facit qz d' psalmi
sta nō d' i. tex. hic. ¶ Querit qd' dicat' istud sabbatū
tuz. dicūt quidā sabbatū mediane quadragesima-
lis hebdomade cū cātaf' sicientes. quidā intelligūt
de sabbato de lazaro. hoc melius possunt scire de
rici q' alij. videlicet que appelles' dñica de passione
cū hoc spectat ad eorum officiū. ¶ Quero an lice-
at ordinare ad sacros post diē sabbati in dñica eti-
am p'nuato sabbato. dic' q' nō pōt licet quidam
p'ra. dicef' in. c. l. i. t. e. r. a. s. ¶ Quero an omnib' die-
bus festiuis possint minores p'ferri. quidā q' non
sed solum diebus festiuis possunt virgines conse-
crari. de quibus. s. c. j. Alij latius intelligūt d' om-
nibus festiuitatibus specificatis. in. c. fi. de ferijs.
dic' thost. q' cum pape sit interpretatio tutius est p-
mū dictum. de prima tonsura dicam post eum. j.
eo. c. pe. Anto. de butrio.

Litterarum tuarū.

Criminosus occult' moneri potest ne pro-
moueat ad ordines s' p'hiberi nō debet. h. d. Lōis
diuisio. scda ibi vey qm. r ibi degradatō. i. depo-
neret' que est xbalis depositio seu degradatō. ma-
teria hui' decre. fortis est r intricate more solito h'
canonistas est tradita. p' cui' euidētia p'mitto q' in
facultate pmouēdi ad ordines possum' cōsiderare
duplicē legē. s. p'scientie r legē iudicialē. Lex p'sciē-
tie pōt informari duplicif. vno mō ex lege dei. pu-
ta retractis occultis lege positiua. r scdm istam le-
gem nullū crimē pacta penitētia impedit quē pro-
moueri. qz ex lege dei oīs malicia seu macla peni-
tentia delef. hec est p'clusio Inno. hic r in. c. nisi cū
pudē. s. p'pter p'sciētiā. s. de renū. r p'pterea dici-
mus q' oēs irregularitates sūt a iure positiuo. vt
ibi dicit Inno. ¶ Potest scdo informari hec lex a
lege positiua r fm hāc sancti patres vidētes aliqui
penitētiās simulari nec cōmensurari bene ad gra-
uitatē pcti maxie postq' penitētie arbitrarie esse
ceperūt q' in multū distāt in grauamie penitētie a
grauamie peccati nō reputātes pctā ex toto vt de-
bent penitētia purgari. ex crimib' etiā q' p'cta
penitētia induxerūt impedimēta. in. l. hac. p'noti-
onis. q' q'q' susceptoz ordinū executōez impedi-
unt. q'q'q' tñ suscipiēda impediūt. q' sint patebit.
j. ¶ Scda lex est p'motōis q' lex est iudicij r vna sic
alia a iure positiuo informaf. s' differūt. qz vna scz
lex p'sciētie quiescit in solo sine pulsandi r impellē-
di p'sciētiā abstinēdo a ministerio ordinis tā in ex-
ecutōe suscepti q' in assecutōe nouiter p'ferēdi. lex
aut iudicij se habet p'cise cōpellēdo. ¶ Itē p'ma scz
lex informaf sola noncia puata p' qua p'riuata p'sci-
entia certificaf. scda aut p'batōnib' extrinsecis. iste
sūt ille due leges de quib' .xix. q. ij. due sūt aut le-
ges. r lex p'scientie est illa lex puata de qua dicebat
apls. vido aliā legē repugnātē legi mēi rē. xxxij.
q. v. si paulus. de qua. de regula. licz. ¶ Scdo p'n-
cipaliter p'mitto q' qdā sūt delicta enormia. r voco
enormia de p'p'ōe digna aut degradatiōe. queqz

sint dixi d' iudi. at si clerici. r illa nūeraui. r aliqua
s. de renun. nisi cū p'udē. s. p'pter p'scientias. que-
dam mediocria. r ista oīa mortalia. Quedam mi-
nima r hec sūt crimina leuia r venialia. hec patēt.
xxv. di. c. criminis. ¶ Tertio p'mitto q' occultū po-
test dici dupliciter. vno mō pur distinguit' p'ra p-
babile. r fm hanc significatiōē id dicit' occultum
pur distinguit' p'ra notoriū. r hoc est quod aliqui
sciunt vel de quo est fama vel rumor tñ non est no-
torium. quia potest aliqua tergiversatione celari.
¶ Quarto p'mitto q' quedam sunt delicta que na-
tura sui suspendunt ab executione directo. r hec
sunt delicta in quibus a iure apparet exp'ssuz vt su-
spendant. de quibus est dictum. quedā que suspē-
dunt per accidens. r ista sunt que non sunt natu-
ra sui apta ad suspensionem que tamen p'pter no-
torietatem delicti r scandalum quod generaretur
in populo suspendunt ex equitate etiam dei qz ab-
stinere debet quis a scandalo pximi r nō mandu-
care carnes in eternum. vt patet de renu. nisi. s. p-
grau' quoqz scādalo. r hec sunt oīa grauiā delicta
r etiam mediocria. patet de coha. cleri r muli. ve-
stra. nā illud est mediocre. vt patet de iudi. at si de-
rici. ¶ Abodo cōclusio erit materie q' delicta sunt
enormia ipō iure imprimētia suspētionem. r quia
ius ex facto semp est certuz hec pena imprimif a le-
ge etiam in delinquente occulto. r talia fm legē cō-
scientie impediunt in susceptis etiam ante crimen
ministrare r ad superiorem ascendere. Et nota q'
aliqua iura videntur velle q' hoc sit homicidium
tñ. j. c. si. Alia q' homicidiū r simonia. j. d' accu. in
quisitiōis. Inno. ibi concludit q' sunt omnia q' in-
ducunt suspēsiōē ipō iure quia nisi hic defectus
tollatur carent executione r talia si expectāt dispē-
sationē pape dicuntur causare irregularitates stri-
ctam. si dispensationem episcopi latas. de quibus
de iudi. at si clerici. que autem sunt ista dico q' om-
nia que specificē a iure apparent enumerata vt su-
spensionem inducant. nec credo q' omnia enume-
rata in. s. p'pter conscientiam. sint ista. quia multa
ibi enumerant' in quibus vel propter que a iure
non apparet inducta suspēsiō. ¶ Quedam sunt
delicta enormia que non voco degradatiōe aut su-
spensione digna. r talia non impediunt in susceptis
ante crimen ministrare si sunt occulta ex quo non
suspendūt acta penitētia sed inficiunt post crimē
suscipienda r suscepta tacito tñ crimine. Que autē
sint ista dico q' enumerata in. c. nisi cū p'udē. s. p-
pter maliciā. r etiaz omnia illis maiora vt paria
nam fm legem conscientie etiam peracta peniten-
tia hic male suscipit ordines. i. susceptis ergo bene
ministrat que male suscipit etiam peracta peniten-
tia vitiose suscipit. r sic in illis etiaz male ministrat
r non salua conscientia. Alia autem crimina leuia
occulta nihil inficiunt sed delentur penitētia. et
idem de mediocribus. et hec sufficiāt quo ad legē
conscientie. ¶ Quero ad legem iudicialē fm ipm
nihil sit d' occulto. ideo quo ad eam oportet tracta-
re de publicis. fm istam omne delictum graue vel
mediocre r manifestum in susceptis impedit et a

fusciendo precise repellit. ratio qz dato qz etiā in se nō habeat natura delicti suspēsiōē. tñ ppter scandalū inducit vt est dictū. Aduertendū tñ qd istis enozmib⁹ pōt tripliciter p̄stare. vno mō occulte sola p̄sentia informata. vt dictū est. s. scdo modo p̄batione v̄l p̄fessione iudiciali t̄ trāseunt in notozium t̄ impediūt in susceptis t̄ suscipiendis t̄ p̄cise. Tertio mō pōt p̄stare in iusto iudicio. vt qñ occulte p̄stetur in examiatōe p̄mouendi qd iudiciū p̄cipiat de iudiciali t̄ de penitētiāli. quia dicit illi occulte non tanq̄ deo sed tanq̄ iudici t̄ soli nō i publico vel ad banchū. t̄ tale repellit p̄cise a p̄mouendo sed non deicit a suscepto. facit qd dicit hosti. d. eta. t̄ quali. querl. t̄ ponit in summa de scrutinio ad fi. **L**asus fm intellectuz qui mihi plus placet quidā clericus in foro penitentie occulte est confessus illi qui debet p̄mouere qz delictū graue cōmiserat per quod si esset publicum esset deponendus. nec ad supiozem posset p̄moueri. **D**ubitabat episcop⁹ an per hoc debeat ipm impedire in susceptis vel ad suscipiēdos impedire. papa respondit vt in littera. **N**o. qz omne delictū depositione dignum si sit manifestum impedit ordinis executionem suscepti t̄ noui assumptōem. t̄ hoc casu etiā potest precise cōpellere ne in susceptis ministrat v̄l ad supiores ascendat. **N**o. primo qz quedā sūt delicta degradatōis penam merentia etiā ante incorrigibilitatē. de quibus de here. ad abolendā. de iudi. cum non ab homine. **N**ota secundo. qz graua delicta impediunt promotionē demū quādo sunt publica t̄ notozia. **N**o. tertio qz crimen degradatione dignum occultū non impedit ordinis executionem iam suscepti post pactam penitentia t̄ peracta parte penitentie nec quo ad forum anime nec iudiciale. impedit tamē promotionem ad superiores ordines nō susceptos. quo ad forum penitentie licet si sit occultū omnino vbi ordines petat non possit prohiberi. Et ex hoc no. qz forum penitentie in occultis se nō habet precise in constringendo sed quicquid relinquit sue conscientie. **D**ico. qz criminofus etiā peracta penitentia non possit p̄moueri nec in suscepti ordinib⁹ ministrare. xxv. di. primū. t̄. i. q. vii. si quis omnes xlvij. di. quoniam. Sol. dicūt quidā qz omne peccatum t̄ delictum impedit quē vt p̄moueri non possit. huic obuiat decre. que ponderat qz peccatū sit enozme. t̄ est hec opi. nimis rigida. quia si esset vey null⁹ p̄moueret. qz p̄ naturā eēt qz pene aliq̄s sine peccato repiret. xxv. di. s. nūc autē. **C**li q̄s facit ipediat p̄mouēd⁹ q̄ p̄mor⁹ deicit. vt. xv. q. i. s. vlti. tamen dicendum est cum glo. fm hugo. t̄ addas Inno. s. qz quattuor sunt p̄siderāda. Primū scilicet quantitas criminis vtrū sit enozme vel mediocre. quia circa hoc consistit quantitas criminis. Scdm qualitas. videlicet an sit occultum vel manifestum. Tertium modus publicatōis videlicet an sit publicū p̄ opis euidētiā iudicis sententiam vel spontaneā confessionē in iudicio factam. Quartū satisfactio penitentie an egerit veram penitentiam vel simulatam. dic ergo fm glo. qz qñqz

crimen est enozme t̄ manifestum. t̄ sic quantitas t̄ qualitas criminis simul occurrunt t̄ talis impeditur vt ad superiores nō possit ascendere nec i susceptis ministrare. t̄ sic deponitur. t̄ hoc intelligo siue sit peracta penitentia aut ps penitentie siue nō. qz talia impediūt ordinis executionem etiā post pactam penitentia. **Q**uandoqz crimē est enozme t̄ occultum. t̄ tunc dicit glo. qz est monend⁹ vt abstineat non cōpellendus. quia solum habet deum vltorem. quia latentia peccata vindictā nō habēt. xxxij. q. v. christiana t̄ pacta penitentia poterit officio suo vti t̄ ad maiores ascendere vt h. t̄ de simo. tue. ita dicit. gl. fallit fm eā quando crimen est homicidij. quia in illo quantumcunqz occulto exigitur dispensatio. j. eo. c. fi. **Q**uandoqz crimen est mediocre t̄ occultū. t̄ tūc pacta penitentia v̄l p̄te penitentie poterit p̄moueri ad supiores t̄ in inferioribus ministrare fortius q̄ in alio casu. l. di. de his. **Q**ñqz crimē est mediocre t̄ manifestū. t̄ tūc glo. dicit qz dupliciter potest esse manifestum. vno modo qz cōuict⁹ est vel p̄fessus in iudicio timore p̄bationū. t̄ dicit qz deponend⁹ est. p̄ qd videt qz nō sit p̄mouendus saltē dispensatione ep̄i. lxxij. di. si quis clericus. aut est manifestum opis euidētia vel spontanea confessione. t̄ tūc acta penitētia poterit secum misericorditer dispēfari. t̄ hoc casu qñ egerit veram penitentiam t̄ non simulatam. l. di. vt non constituent. **A**duerte ex glo. nihil habes clare. dic qz aut habemus respectum ad ius nature quod consistit in lege t̄ in euāgelio. vt habetur in principio decretorū t̄. s. de consue. c. fi. dic que quid dicat glo. qz quedam sunt delicta enozmia et manifesta. t̄ enozmia voco omnia que inducūt irregularitatem strictaz in qua potest solus papa dispensare. vel lataz in qua possunt soli ep̄i. vel que inducunt suspensionem quo ad se et quo ad alios vel que impediunt ordinis executionem post pactam penitentiam quo ad se t̄ quo ad alios q̄ enumeravi. s. de renuci. nisi cum pridem. in. s. propter conscientiam. de quibus etiā. j. de iudi. at si clerici. In istis tene qz si delictū est enozme t̄ manifestum impedit ordinis executionem etiā post pactam penitentiam t̄ impedit ascensum ad superiores t̄ precise habz inhiberi. t̄ subiecti possunt t̄ debent tales vitare. imo peccant non vitando. xxxij. di. s. preter hec. t̄ no. j. de scismaticis. c. j. t̄ d. here. c. fraternitatis. **S**i est enozme t̄ occultum intelligendo enozme vt est dictuz. tunc adhuc impedit ordinis executionem post peractam penitentiam nisi dispenset t̄ dispensari debet. t̄ sic intellige tex. hic peracta parte penitentie ordine suscepto v̄tā. si cum eo dispensetur t̄ dispensari debet ad superiores ascendere non debet et prohiberi debet si delictum esset probabile precise. si omnino occultum interminandum esset sibi iudiciū sed non exprefse prohibendus esset. quia ecclesia non iudicat de occultis. et ipse suscipiendo peccaret nisi aliter esset dispensatū. p̄ qz patet hanc decre. posse intelligi in enozmib⁹. **Q**uedā sūt delicta mediocria q̄ appello oīa mortalia. xxv. di. s. nūc aut. q̄ tñ nō inducūt

irregularitatē nec suspensionē quo ad alios. que-
 q̄ sint patet ex his que dixi. s̄. de renūciatōe. c. ni-
 si. §. p̄pter p̄sciam. In istis si sint manifesta isti pro-
 pter scandalū nō natura delicti sūt suspēsi quo ad
 se et nō possunt ministrare in susceptis nec ascendere
 ad superiores nisi cū eis dispēset subditi tñ non dñt
 eos vitare donec tolerent̄ ex q̄ ad eos nō sūt suspē-
 si. ad q̄d. c. si. d. coha. de. et mulie. ¶ Si aut̄ sūt occul-
 ti tñ in susceptis possunt libere ministrare acta pe-
 nitētia absq̄ dispēsatōe. a suscipiēdis ex p̄silio sūt
 phibēdi vt hic. tñ si n̄ vellēt stare phibitōi nec pec-
 cant q̄ nō h̄nt impedimētū fm̄ Inno. In istis me-
 diocrib⁹ an et qñ sint publica debeāt ep̄i dispētare.
 glo. optime dicit attendēdū modū publicationis.
 dic vt in ea inq̄ntū tex. hic requirit q̄ sit pacta pars
 penitētie ad h̄ vt possit celebrare vbi possit. Inno.
 dicit q̄ h̄ est ex p̄silio et nō de necessitate. q̄ sufficit
 q̄ habuerit p̄fessionē et p̄tritionē cuz p̄posito peni-
 tentiā agendi inunctaz. et fm̄ illud ius nulla erit ir-
 regularitas. vñ fm̄ q̄ suberit peccatū ita fm̄ illud
 ius potest ex lege p̄scitē phiberi a p̄motione. q̄a
 sibi iudiciū manducat et bibit. d. coha. de. et mulie.
 c. si. cū p̄cor. sic et acta penitētia fm̄ illud ius potest
 licite p̄moueri et celebrare. l. di. p̄deret. et c. q̄d. e.
 et c. cū exaudiero. et c. dñō sancto. ¶ Aut habem⁹
 respectū ad ius p̄sitiuū. et tñ si delictū est de gra-
 uioribus et est manifestuz p̄mo quod dicit glo. ve-
 rissimū est q̄ tale impedit p̄motionē et etiam impe-
 dit executionē p̄mōrū ordinū acta et non acta pe-
 nitentia. et appello enorme crimen delictū inducēs
 irregularitatē strictā. hoc est si sit delictū egens di-
 spensatione a papa. queq̄ sint habet de iudicijs.
 at si clerici. et hec regula est verissima et infallibilis et
 quod verum credo siue delictum sui natura suspē-
 sionem ip̄o iure inducat siue non. q̄ saltem suspē-
 sionem inducit ex accidenti notorietatis. p̄pter scā-
 dalum. ¶ Aut delictuz est ex grauioribus et est oc-
 cultum. et de grauioribus intelligo si inducant ir-
 regularitatem strictam a qua dispēsat solus papa
 vel q̄ imprimāt suspensionē. queq̄ sint numeran-
 tur. s̄. de renun. nisi. §. p̄pter maliciam. et qñ egēt
 in executione dispēsatōe pape aut ep̄i. et tñ glo.
 dicit q̄ regulariter non impedit p̄motionē seu pro-
 mouendū sed exepit delictū homicidij. ¶ Hic di-
 co q̄ aut delictum est omnino occultum. put̄ distin-
 guitur contra pbabile et habemus respectum ad
 legem p̄motionis publicam. et nullus eniaz homi-
 cidā esset exp̄sse prohibendus. quia talia solus de⁹
 iudicat. si habemus respectum ad legem p̄motionis
 conscientie prout est informata ex. l. positua
 hic non potest p̄moueri nisi secum dispēset ab
 illo qui habet potestatem dispensandi. ¶ Aut om-
 nino delictū ē occultū nō put̄ distinguit̄ p̄ pbabile
 s̄ put̄ distinguit̄ p̄ notoriū vñ manifestū. et tñ si ex
 h̄ constat vel constare potest iudicialit̄ nec scdm̄ le-
 gem p̄motionis hic poterit p̄moueri nec scdm̄ le-
 gem conscientie ex quo eget dispensatione. nec in
 suscepti ministrare. Et si dicatur que ergo erit dif-
 ferentia inter homicidij et alia delicta. respōdeo
 q̄ nulla dūmodo inducant irregularitatē strictaz

vel suspensionem. sed in hoc est differētia quia re-
 gulariter etiam enormia crimina dūmodo sint oc-
 culta non inducunt irregularitatē vñ suspensionē
 nec dispensatione egent excepto homicidio fm̄ ali-
 quos. et certe alia sunt delicta vt no. in dicto. c. si. §.
 co. de accu. inq̄stōnis. et de renū. nisi. §. p̄pter ma-
 liciam. sed glo. excipiunt homicidij cōmuniter et
 simoniam non p̄ hoc sunt talia excludenda. mani-
 festa autem cōmuniter egent dispensatione et hoc
 p̄pter scādalu p̄li. de oblatōe taliū. l. di. de his ve-
 ro. et si dicat̄ etiā scādalu remanet si fuerit dispēsa-
 tum. igit̄ non deberet posse celebrare. ¶ Responder
 Inno. q̄ q̄stum ad catholicos et recte credētes scā-
 dalum sublatū est. quia tales credere debent et cre-
 dent firmiter q̄ plani habeant p̄tatem dispensandi
 ligandi et soluendi. l. di. ponderet. et c. vt constitue-
 retur. de hereticoz em̄ scādalo nō est curandū. xj.
 q. iij. inter. de voto. magne. §. cum igitur. s̄. de re-
 nun. nisi. §. p̄ graui. sed dices scdm̄ hoc vbi nescit̄
 hoc scādalu poterit celebrare. Respondeo scdm̄
 eū nō est veruz. q̄ vit est q̄ talia notoria sint quin
 vbiq̄ sciant et iura ad ea que cōmuniter accidunt
 solent adaptari et nec oia possent diffiniri. ff. de le-
 gi. l. nā ad ea. vnde idēz dici posset si scādalu ces-
 set quod semel ortum est. ¶ Quandoq̄ de delicto
 graui inducētē suspensionē p̄stat in iudicio mixto
 quando cōfessio sit coram iudice p̄mouente ocul-
 te. et tunc in isto p̄cedit iudex inhibendo ne p̄mo-
 ueatur sed nō impedit ne in suscepti mistret. q̄ ad
 hoc nō agitur. vt nota. de eta. et quali. querl. et po-
 nit hosti. in sūma. de scrutinio. ¶ Quedaz sūt de-
 licta enormia nō inducentia suspensionē. queq̄
 sint numerant̄ aliqua in. c. nisi cū pridē. et dico om-
 nia que sunt de positōe vel degradandē digna nō
 tamen causantia suspensionē vel degradationē et
 occulta. et in istis p̄cedit decre. quia quo ad susce-
 pta ante crimē nō impedit tñ quo ad suscipienda
 p̄uto q̄ quo ad suscepta post crimē que male susce-
 pit. licet si omnino est occultū nō compellit sed mo-
 netur. ¶ Quedā sunt delicta mediocria et manife-
 sta. et appello delictū mediocre quod inducit pecca-
 tū mortale. et tunc quedā sunt delicta que eo q̄ sūt
 manifesta sunt ita clara q̄ generant scandalū i po-
 pulo si talis celebret. et in isto si habet̄ respect⁹ ad
 legem dei quilibet eo q̄ daret in peccato nō potest
 celebrare. q̄ iudicium sibi manducat et bibit. xlij.
 di. c. si. et sic si est emendat⁹ de peccato et deo placēs
 quo ad deū post secure celebrare et absq̄ altera di-
 spensatione. vt. l. di. ponderet. Si habes respectū
 ad legem p̄sitiuam sancti patres succedentibus
 temporibus expti simulatas penitentias addide-
 runt statuta per que restrinxerunt q̄d eis licet. de
 biga. c. ij. q̄ nullus criminofus de crimie cōuictus
 siue penituerit siue nō debeat p̄moueri et p̄motus
 debet deici et deiectus non restitui. l. di. p̄byterū
 et c. puenit. et c. si post. et c. vt p̄stitueref. per hoc tñ
 non aufertur p̄lati potestas dispensandi cuz ve-
 re penitentibus et maxime vbi non est scandalum
 vt. d. c. vt constitueretur. et c. dñō sancto. discretus
 tñ debet esse p̄latus in dispensando vt attendat

scandalū & puilitatē penitētiē & multa alia q̄ de^o mini
strabit. cū cause em̄ cognitiōe dāda est dispensatio
j. q. vij. dispēfatores exigāt. & in multis capitulis.
Causa autē q̄re tales nō possūt pmoueri est scāda
lum. qz si capū v̄l dephēsi sūt in aliq̄ mortali crimi
ne ppter scandalū qd̄ ē in ip̄lo repellūt. ideo si sint
puiliti vel p̄fessi vel al̄s sit notoriū. j. co. quesitum.
nisi dispense cū eo. p hoc facit qd̄ no. Inno. in. c.
cū nostris. j. de p̄ces. p̄ben. & hoc dictū puto verū
nisi crimē de sui natura. i. ex iuris dispositione in
ducat p̄uarōnē beneficij ip̄o iure. que autē sūt ista
crimina no. in. c. q̄ sicut. de elect. qd̄ tene menti. A
beneficio autē nō d̄z abstinē nisi sibi auferat. qz t̄m
in p̄stitutōib⁹ p̄dictis de officio d̄z & nō d̄ beneficio
xlv. di. disciplina. p̄ suam t̄m puabit b̄nficio. lxxj.
di. si quis & p̄cordant iste p̄stitutiones iure natura
li. vbi dicit nihil cū scandalo facies. de no. op. nū.
c. ij. Scandalizantē em̄ cū viderent deprehē
sos in crimie celebrare. j. c. pxi. xv. di. p̄mū. p̄er
que apparet p̄cludendū q̄ omne delictū quantūcū
q̄ mediocre & manifestū creat irregularitatē quia
reḡt dispensatiōe saltem ep̄i. & ideo si est delictum
tale impedit pmouēdū & etiā de iure posituo p̄bi
betur talis in susceptis ministrare quia caret exe
cutione. Est t̄m differentia vt dicit glo. an delictū
si notoriū confessio vel facti euidētia ex vna pte.
an quia conuicius vel confessus ppter timorē p̄
banonis ex altera quo ad facilitatē dispensandi.
quia primo casu de facti dispensat. sc̄do nō. sed an
dispensatiōē q̄ ad legē pmotionis. & potestatem
celebrandi nulla est differentia. quedā sunt delicta
leuia & notoria facti euidētia nō t̄m sunt ita clara
quin habeant aliquā excusatiōē & ex quibus ma
gnū scandalū oriri nō cōsuevit. vt in tenēte plu
res ecclesias habētes curā animarū. & t̄m dicit In
nocē. satis posse dici q̄ post penitētiā licite celebra
bit. arg. de elec. duduz. cl. ij. vbi requirit q̄ t̄m tpe
electōis habeat plures curas vt nō valeat electio.
Idem si fecit tumultū in concilio. v. q. iij. in loco.
vel si fuerit excōicat⁹. iij. q. j. c. j. vel p̄tumar. h̄ em̄
& similia multonēs excusatiōē habēt. Alij q̄ q̄
litercunq̄ manifestus sit excessus maxime si scāda
lum est postea nō celebrabit etiam acta penitētia
vt hic. subditi t̄m eius officij audient quousq̄ sen
tentialiter con demnet. xxvij. di. p̄fulenduz. viij.
q. vlti. nōne. & sicut non potest celebrare ita nec eli
gi. quia ppter celebrare eligi. de cleri. excō. mi. si
celebrat. & hoc de conuicto ex p̄sum est. s̄. de elect.
sup eo. de cōfesso. de confes. cum sup. sic & in depre
henso vt nec ad ep̄atus ita nec ad alias dignitates
possit eligi. de ele. p̄ inquisitionez. quādoq̄ crimē
est mediocre & est occultū. & tunc regulariter nō in
ducit irregularitatē. ideo facta penitētia vel eius
parte celebrabit. vt. j. c. p̄tmo. d̄ apostā. c. ij. nec
erit tunc necessaria dispensatio & sufficiet absolutō
sacerdoti. vt dicit in. d. c. ij. & vj. q. j. illi qui. quā
uis meritoria sit humilitas si voluerit abstinere. &
forte talis non erit etiam monēdus vt abstinat a
p̄mōtione ordinum fm̄ Inno. p̄po. q̄ etiā
oc culus peccator possit p̄hiberi a p̄mōtione. vt. j.

c. pxi. So. secularis nō p̄t p̄hiberi vt hic. regula
ris sic vt ibi. quia non h̄z p̄p̄iam voluntatem. xij.
q. j. volo. vel vbi est scandaluz p̄t inhiberi vt ibi.
vbi nō est scandalum nō vt hic. vel vbi quis rōne di
gnitatis h̄z ius & necessitates petendi ordines nō
p̄hibet vt hic. si voluntarie petit sic vt ibi. qz tunc
p̄telatus eius qui nouit secreta p̄t inhibere vt ibi.

¶ Conclude si aliquis occultus peccator petat p̄
moueri ratione criminis nō p̄t p̄hiberi. si nō rōne
tituli. & est scandalum potest p̄hiberi. si non est
scandalum secularis non potest p̄hiberi. regu
ris autem a penitentiario p̄hiberi non potest. a
nō p̄nario autē scilicet p̄telato non d̄z p̄hiberi. si
t̄m p̄hibeat de facto p̄lat⁹ nō possit ip̄m p̄cise inhi
bere sed t̄m ep̄s nō cōpellit ip̄m ordinare. ¶ Con
sultit t̄m hosti. q̄ si habeat lesam p̄sciam q̄ alteri cō
mutat. de offi. ordi. pastoral. s̄. qz vero. ¶ P̄po.
q̄ nō debeat q̄s p̄ quocūq̄ delicto degradari. de
penis. c. ij. li. vj. de iudi. cū nō ab hoīe. Sol. dic q̄
hic loquit de verbali deponitiōe. ¶ Ultimo doct.
inducit decre. ad. q. de illo tutore q̄ cepit facere in
uentariū & nō p̄fecit q̄ possit agere. de quo in spe.
de tutore. s̄. generaliter. x. qd̄ si ceperit. ¶ P̄po.
vt hec decre. intelligit d̄ crimie graui vt de medio
cri. p̄mo casu si loquit de graui qd̄ videt qz impo
nit pena degradatiōis non p̄cedit qz dicit finis ibi
acta p̄nā p̄t in susceptis ministrare. vt de medio
cri. t̄m ex q̄ occultū est nō d̄z p̄hiberi a p̄mōtione
So. p̄t intelligi de q̄ui nō t̄m d̄ inducēte irregula
ritatē vel suspēsiōē ex q̄ est occultū. & tale acta pe
nitētia nō impedit in suscepto ministrare. ad supio
res t̄m ordines nō d̄z ex p̄silio pmoueri. & sic ē mo
nend⁹ nō t̄m cōpellendus. possit etiā intelligi d̄ de
licto graui & inducēte irregularitatē vel suspēsi
ōē q̄ oīno est occultū. qz monēd⁹ ē s̄ nō oīno com
pellēd⁹. qz relin q̄t in tali sue p̄scie. s̄ certe monēd⁹
etiā cēt vt i suscepti non ministraret. nisi dicat q̄ acta
p̄nā dispense in occulto. Et sic qd̄ dicit p̄mitti in
tellige dispēfatiue. p̄t etiā intelligi de mediocri
oculto. qz acta p̄nā p̄t in suscepto ministrare. i nō
suscepto autē d̄z ex p̄silio abstinere. iō monēd⁹ est &
nō cōpellend⁹. sed hoc vltimū non tenet Inno.
qz dicit q̄ non est monendus.

¶ **A**ures. Religiosus p̄ monitio
nez p̄lati sui ordinari
nō d̄z. Lōis diuisio sc̄da ibi tue. ¶ No. p̄i
mo p̄latū regularē posse inhibere p̄mōtione mo
nachi ad ordines etiam p̄textu occulti delicti. & sic
ocultū delictū quicq̄ impedit legē p̄mōtōis etiam
publicā. Et nō. q̄ h̄ ē v̄z q̄i eoz p̄mōtio generat
scādalū. cetera sunt clara. ¶ No. ibiectū in dubij
teneri ad parēdū supiori suo. ¶ P̄po. q̄ nō semp
sit obediēdū p̄lati & supiorib⁹. xij. di. nō liceat. So.
dic gl. quicq̄ aliqd̄ disponit p̄lat⁹ sniando & pendū
ē snie siue sit iusta vt iusta dūmō sit aliq̄. d̄ sen. ex.
p̄ tuaf. si. n. ē n̄l̄v̄t i casib⁹ dicit. c. p̄ tuaf. & nō. c. n.
p̄nti. li. vj. si ē p̄dū. i alijs diffinitiuis sentētijs aut
iterlocutorijs pendū ē fm̄ Inno. dū t̄m si sint inuali
de ex ordinis defectu vt nō sit appellatū. als appel
latū ē causa inposita si appellat ab interlocutoria.

vt patet de apel. vt debet. z. c. cordi. li. vj. qñq; ali-
quid precipit exiudicialit' supior. z. tunc aut est p'fusus.
vt q; scismatic' heretic' vel rebelis. z. nō d; s'bdit'
obedire. de offi. ordi. q; sedē. de excels. pla. t'ara. de
elec. q; diligentia. cū si. aut nō est p'fusus z. precipit
aliqua q; nō spectat ad ei' officiū. z. adhuc nō ē pen-
dum. ff. d. reg. iur. factū a iudice. vj. q. j. frat. qñq;
aliqd' precipit de his q; spectat ad officiū z. tunc aut a
pre precipit illicitū vel quod est malum z. penduz nō
est licet iustū videat' plato. de resti. spo. litteras. et
hoc casu q; posset contradicere etiaz absq; aliqua
appellatōe z. sufficere p'radicere. lxxviii. di. gesta.
q; tale grauamē extraiudiciale nō trāsit in rē iudi-
catā. de quo de apel. romana. §. si vero. li. vj. fatef
tū Inno. q; in tali p'cepto extraiudiciali non est ne-
cessaria cause exp'lio vel cognitō exquo precipit illa
que spectant ad eius officiū. vj. q. j. q; frater. Re-
fert etiā quosdā dicere q; vbi p'latas sine capitulo
precipit aliquid q; sine capitulo nō d; expediri. z. tūc
licet securius sit appellatōe tū z. sine appellatōe tur'
est subditus. vt in p'firmationib' institutōib' z.
alijs. de his q; si. a p'la. nouit. z. c. quanto. vñ si p'ci-
pit ecclesia q; recipiat iconomatū vel vicediariū v'
similia. tutus est subditus etiā absq; appellatōe.
ij. q. vj. notatōnes. z. hoc verū in his que cōter tā-
gūt ep'm z. caplin. In his vero q; habēt in caplo se-
parata nisi pretendat' iusta cā obediendum est. de
rescrip. edoceri. ¶ Qñq; p'latas precipit euidēt iu-
stum z. pendū est nisi subdit' haberet p'sciētiaz qd'
esset iniustū z. illā nō posset deponere. q; tūc pon'
q; tūcunq; erroneā p'sciam d; seq. d. simo. p. tuas. z.
lz p'lar' posset eū punire subdit' toleret patienter
exquo nō pōt p'sciāz deponere. d. resti. spo. litteras
de sen. excō. inquisitōi. qñq; precipit aliqd' dubiū. z.
adhuc in dubio pendū est. de materia vide p'ho-
stic. in sūma. de maio. z. obe. §. ad qd'. ad si. ver. ad
hui'. z. vide in decre. j. de his que si. a ma. par. ca.
p' Inno. ¶ Qpo. q; p' scādalo cuitādo qd' non de-
beat vitare opatōez boni. d. reg. iur. q; scādalizaue-
rit. So. p' vitādo scādalo aliquid qd' omitti pōt v'
fieri sine pctō obmittēdū v' faciēdū est. §. p' vitādo
scādalo qd' omitti nō pōt absq; pctō vel fieri omit-
ti vel fieri nō debz. glo. due seqntes litterales sūt.
¶ Quid comprehendit hic appellatōe p'positi. dic'
glo. respondendo zc. ideo dicūt doct. q; nomē ge-
nerale est z. comprehendunt oēs siue sint abbates si-
ue priores siue ministri siue guardiani. siue archi-
p'sbyteri vel cuiuscunq; p'fessionis vel nominis q;
religionibus p'sint.

Archiepiscopus.

Metropolitano ab oib' suffraganeis cō-
secrat. Suffragane' vero a trib' metro-
politano iubēte. h. d. cū. c. se. ¶ Ho. pmo q; p'p'riū
p'secrat suffragane' suū archiep'm. z. sic in p'secratō-
ne oēs dñt interesse. Scdo no. ar. p. opt. q; ep'atus
z. archiep'ar' sit ordō. ibi ordinād'. z. ibi ordinēf. d.
quo in data sexti. Et adūte q; lz in actu electōis so-
lū caplin eccleie infesse debeat. in actu cōsecratōis
oēs ep'i. ad h' qd' no. j. d. iudi. nouit. ¶ Tertio no.

q; de s'btantia p'secratōis z. forma saltē exigunt tres
ep'i. z. no. q; in p'secratōe suffragane' necessario ar-
chiepus nō adest vt p'secras §. vt iubēs vt p'secratō
fiat z. ei' act' pon' ē iurisditōnal' q; ordi'. ¶ Quarto
no. q; p'secratio suffragane' nō potest fieri absq;
p'sensu cuiusq; suffragane' p'uncte. ¶ Quito no.
q; licet archiep's possit suffraganeū p' aliū p'secrare
melius tū est q; p' se p'secret. ¶ Sexto no. q; assilē-
te actu p'secrationis omnes p'iter in consecratione
p'ant. ¶ Primo arguit de forma z. p'fōnis archi-
ep'm p'secrantibus. ¶ Scdo de p'fōnis consecran-
tibus suffraganeos. ¶ Ad p'mū oppo. q; non ordi-
nent archiep'm suffragane' §. caplin cathedral' ec-
clesie. vt §. de elec. c. j. So. si sumif' ordinatio p' cō-
secratione h' faciunt suffragane'. si sumif' p' electō-
ne h' facit caplin. nisi suffragane' d' p'suetudine ha-
berēt ius i electōe. z. tūc vocādi essent. xciij. di. nu-
merat' sum. ad h' qd' no. de transla. p'ela. bone. j.
¶ Ho. glo. ex illo verbo ordinatio qd' sumif' qñq;
p' p'secrare. qñq; p' eligere. vide tex. de p'ces. p'ben.
c. ij. vide doc. de offi. dele. sup. eo. ¶ Qpo. q; non
exigatur q; ab oibus ordinēf. vt patz in fi. c. z. vidi
etiā q; sufficiat q; in ordinatione maior' ps' senti
at. vt de elec. q; p'pter. ff. ad municipales. l. qd' ma-
ior. Sol. de forma p'secrationis z. ad s'btantia eius
sufficiunt tres in ipsa causa faciēda z. vt ad eā pos-
sit haberi descensus. dicit glo. q; oim' suffraganeorū
exigif' p'sensus. q; qd' oēs tangit zc. de ma. et
obe. humil. z. c. inter q'tuor. z. h' si p'sentire velint.
sufficit em' si ad h' vocent' z. si volūt p'sentire bñ qd'
si volunt interesse poterit fieri p' volētes interesse.
si nolunt interesse §. p'sentire oēs stabiē' maior' p'ti
fm gl. ad hoc. lxxij. di. quia p' ambitōes. hec vera
sunt in actib' tangētib' plures vt collegiū v' vni-
uersitas. als si actus tangeret comodū p'iuatum
sufficiat vnius p'radictio de p'sti. cū oēs. z. hoc ve-
rū d' iure. tñ papa pōt si vult p'secrare. vt no. lj. di.
qui in aliq. z. dicit ibi Jo. q; in p'pria ciuitate conse-
crandus est. vt ibi. z. lxxij. di. metropolitano. ¶ Ad
scdm oppo. q; nō sit necesse q; omnes p'sentiant quia
sufficit q; sint vocati. lxx. di. cōprouinciales. Solu-
dit q; ordinatio est faciēda de illis p'sentientibus si
potest. z. sufficit q; p'sentiant tacite vel exp'sse. vt qd'
nō p'radicant vel si p'radicant nihil rōnabile op-
ponāt. sufficit etiā q; vocati nō veniant. si tñ fieret
p'secratio p'tēpto mimo ep'o non valeret q; ad hoc
vt reciperet executionē. vt dicit Jo. lxxij. di. c. j. vel
saltem veniat cassanda. vt dicā i. c. se. ¶ Qpo. scdo
q; absq; auctoritate archiep'i facē p't. lxxij. q; p' am-
bitōes. Sol. si vult archiep's eius auctoritate h'
faciēdū est. si nō vult tunc p'pria auctoritate face-
re possunt fm Inno. Jo. c. di. c. j. dicit q; hoc faciēt
tunc auctoritate p'pria vel cleri matrid' eccleie. Jo.
an. dicit q; collegiū puinciale hoc facere poterit
z. tribus cōmittere auctoritate sua. tres vero cō-
prouinciales h' nō possunt sine licētia pape vel de-
ri matricis ecclesie. vel collegij puincialium ep'oz
z. sic vtrazq; opt. est vera. z. dicit hosti. q; hoc p'mo
loco spectat ad puinciale collegiū. quo negligente
ad capitulū metropolitane ecclesie. lxx. di. si forae.

¶ Quidam. q. electio suffraganei nō spectat ad archi-
epum. s. ad capitulum sue ecclie. vt p. de elect. c. j.
So. dic q. qdā ē electio primaria q. p. incipiat actus
p. moxionis. hec spectat ad caplm. qdā ē electio secū-
daria q. sit post electionē qm. p. fitatur ad cōfirmādū
archiepo. p. quē elect. examinat. r. si dign. ē admitti-
tur. r. hec q. sumit. p. quadā examinatōe aut p. firma-
tione spectat ad archiep. q. talē h. examinare. de
elec. nihil. de hac loq. hec decretalis. vt. intelligi p. t.
etiā de p. maria itelligēdo vt. dicit p. ma. gl. de elec. cō-
petente ex p. s. uetudine. An. de Bu.

N Ec episcopi. Sūmatū ē. s. i. c. p. xi. ¶ Ho. p. mo
q. suffragane. nō pōt. p. secrari absq. p. missu
metropolitani. ¶ Ho. scdo q. de suba p. secrationis
r. forma erigunt. tres. r. sic archiep. absq. duobus
vel tribus ep. nō pōt. p. secrare epum. r. nota q. ep. i.
debēt. cō. p. uinciales. ¶ Tertio no. q. l. ad sub-
stātiā p. secratiōis erigant. tres a. n. q. t. h. ad eā habea-
tur recursus. i. adit. debēt. oēs suffraganei requiri
r. p. sentire. ¶ Ho. quarto q. act. q. solo p. fia. p. sensu
pōt. p. eplam. p. fici. ad hoc. l. j. ff. de p. hen. emp. r. no.
q. citatio r. req. s. ito seu admonitio pōt. fieri per l. f. as
¶ Quinto no. q. in actib. depēdentib. a plurib. vel
vniuersitate stat. maioritati numeri. ¶ Ep. q. nō
sufficit iussus ei. imo erigat. ei. p. s. itia cui cōmiserit
vices suas. d. offi. ordi. q. d. sedē. gl. fatef. q. erigat. ei.
licētia. r. oportet q. ipe vel al. loco ei. sit p. s. it.
¶ Ho. scdo q. sine trib. pōt. archiep. p. secrare. q. sufficit q.
ipe cū duob. hoc agat. l. x. di. cō. p. uinciales. So.
q. dicit q. ipe cū trib. hoc pōt. intellige ip. cōputato
in numero triū. nā cū hoc possit fieri iussu archiep.
a trib. quare nō poterit fieri ab archiep. iussu duo-
bus id additū fuit i. l. f. a. vel duob. q. nō erat in an-
tiqua cō. p. ilatione. r. dicit. gl. q. de suba p. secrationis
ē q. sint tres. als. nō ēēt. p. secrat. si a pauciorib. esset
p. secrat. l. x. di. p. orro. vbi ponit. forma p. secratio-
nis ab ap. lo. ¶ An vero quilibet istoz ordinet. r. an
tenere lib. s. supra caput ordinandi sit de s. ba ordi-
ationis. no. x. di. ep. s. q. d. b. n. no. r. ibi tenet. gl. q. d.
d. r. ab oibus ordinat. nō a quolib. de p. se. r. q. tene-
re lib. s. supra caput nō sit de substātia. vide q. d. no.
de elec. q. sicut. ¶ Clemo ad aliqua querēda. p. mo
hic habemus de suffraganeis q. d. si cōsecrat. archi-
ep. dic q. hoc fieri d. de p. missu primatis. l. patriar-
che si h. s. illū. l. x. di. s. si aut. vbi d. h. r. c. se. v. q. i. iij.
si intra. ¶ Quero q. d. de ep. subdito archiep. an
cōsecrat. absq. cōsensu primatis. dic q. sic licet sit ho-
nestū illius cōsensum requiri. vt. l. x. di. placuit.
¶ Alij dicūt q. de necessitate erigat. q. factū arduū est
r. magnū tangēs totā puincia cui. ipe caput ē. me-
rito ergo requirendus aliter cōsecrat. nō habebit
executionē vt. in. c. placuit. r. huic plus assentit In-
no. hoc dicit hosti. veruz si pateat hoc fieri debere
de cōsuetudine vel p. uilegio als. secus. ix. q. iij. cō-
questus. de offi. ordi. duo simul. r. c. pastoralis.
¶ Quid si archiep. nō vult cōsentire p. secrationi suf-
fraganei sui nec iubere. dic si habeat cām impedit
cā. r. si ēēt. p. babile dubiū de iusticia cause staref. di-
cto et. p. uinciales ep. s. nisi appellaref. sic itelligo

no. l. x. di. c. j. si at si h. f. et cām iustā tūc suffraganei
p. n. req. s. ita sup. iozis licētia si h. s. als. sal. p. uo q. ip. si
possent nisi de facili possēt haberi recursus ad pa-
pam r. sic pōt. intelligi. l. x. di. c. vlti. r. q. d. ibi nota.
¶ Ho. vbi doc. hoc remittit. ¶ Quero quid si puicia
nō habet tres ep. s. vel h. s. v. n. s. solū. So. cōuocētur
vicinor. auxilia. v. q. j. pontifices. q. de s. ba p. secr-
ationis ē hic numerus. p. p. q. d. arguit hosti. q. q. si
ep. s. aliquē ordinat in p. s. b. m. ad minus duo p. s. b. r. i.
sacerdotalibus induti ei debent astare r. sic intelli-
git. x. di. p. s. b. m. dicit t. h. q. cōsuetudo multarū
ecclesiarū habet q. nec duo assistūt induti. r. q. oīs
p. s. ites etiā nō induti man. imponāt. r. sic p. dicitur
c. q. d. dicit q. oēs manus imponāt. intelligit oēs qui
p. s. ites sunt. s. debet intelligi de indutis sicut dicit d.
indutis in p. secratiōe ep. i. assistere habēt saltem duo
vel tres induti p. secranti. sic duo vel tres induti pre-
s. b. yteri debēt assistere ep. o. ordina. als. impossibi-
lis ēēt ibi l. f. a. que dicit manus suas iuxta man. ep. i.
quādo multi ēēt p. s. b. r. i. p. s. ites. nō tamē reprobat
hosti. quin ex quo duo induti assistāt ep. o. q. alij eti-
am nō induti manus imponāt. r. remittit de sacra.
nō ite. c. si. ¶ Quid si aliquis ex suffraganeis sit cō-
tempus in cōsecratione ep. i. dic q. poterit agere de
cōtempu r. obtinebit cassationē executionis sicut i
electione agit vt. cōsecrat. de elec. q. sicut. r. etiā gra-
uioz pena possēt imponi s. m. Inno. ¶ Quero q. d. si
s. n. iauerit archiep. s. m. volūtate minoris partis. di-
cit hic ho. an. q. tenet s. n. i. q. d. hic suffraganei nō sūt
iudices sed consiliarij s. m. Inno. sunt t. h. consiliarij
necessitatis p. p. ter q. d. vitiabitur factū eius cōtēptis
vt. s. dixi. ad hoc de elec. cū in veteri. ¶ Quero q. d.
si cōueniant suffraganei ad cōsecrandū electū in ar-
chiep. m. suū r. aliquid rōnabile opponit. quare non
sit cōsecrandus quid fiet. dic q. recurrendum est ad
papā vel ad aliū superiorē patriarcham vel prima-
tē si illum habeat s. m. Inno. als. hosti. de offi. ordi.
q. sedē. de so. compe. sane. r. c. cū sit. q. cū recipit in
cōfirmatione iurisdictionē in suffraganeos. d. elec.
suffraganeis. r. c. transmiffam. cognoscere de h. nō
poterūt vt. inferiores. x. di. inferior. de ma. r. obe-
cū inferior. recurrat. s. ad papam vel patriarcham.
de preben. graue. plus dicit abbas q. si s. ep. m. cōse-
crandū de criminibus obiectis cognoscat archiep. s.
cum. x. di. ep. s. etiā maior pars dicat cōdēnanduz
r. minor. absolueudum archiep. s. nō poterit s. n. i. are.
i. q. v. q. s. uis. de transla. c. ij. de q. de accu. sup. his.

C Um quidam. Ordians ex-
punitur r. ordinatus sine pape dispensati-
one ordines nō exequit. h. d. p. mo p. u. ordina-
tem. scdo ordinatū. ¶ Nota primo ordinatē extra
quattuor tēpora puniendū r. sic peccans. ¶ Scdo
nota ordinatū carere debere executione donec se-
cū dispensef. r. sic p. q. tēpus nō ē de substātia con-
secrationis licet sit de solēnitate. Et no. q. deficienti-
bus solēnitatibus requisitis ad ordinē que sūt de
bene ēēt nō impedit imp. s. sio characteri nec impedit
executio ipso iure. ¶ Nota tertio q. cū ordinato ex-
tra quattuor tēpora solus papa dispensat ad integranduz

qz nō agi hic de p̄tate ordinantiū s̄ de tpe. So. dic q̄ hic a greco fuit facta ordiatio extra quattuor tpa z sic facit ad titu. ¶ **Op.** q̄ ordiatio ista nō debet fieri extra quattuor tpa. vt p̄z. s̄. c. ij. z. iij. So. dicit p̄h̄l. q̄ hoc seruabāt clerici orientales z de iure fieri nō d̄s. tñ ex eoz more hoc fiebat z valebit p̄p̄ tolerantiā pape. z dicit glo. q̄ hodie mos iste nō tolerat. s̄. eo. cū secūdū. Dicit hosti. q̄ decre. qm̄. in plerisq̄ facit q̄ mos hodie toleret z h̄z aliquatit̄ hoc excusare p̄lati auctoritas fm̄ p̄h̄i. ¶ **Op.** tertio q̄ etiā ordinati ab alijs ep̄is sūt ip̄o iure suspensi z nō suspendendi. vt p̄z. ix. q. ij. c. j. z. ij. lxx. di. c. j. ij. et ij. j. de parochijs. nullus. So. dic q̄ ordiatio ē irrita quo ad depositionē qz taliter ordinati debent deponi nisi cū eis fuerit dispensatū. ix. q. ij. nullus. z. vij. q. j. ep̄s in dioec̄si. vel qz nō habēt executionē quo ad se sicut d̄ de peccato occulto. de coha. de. z mulie. c. si. s̄. q̄ ad alios nō sunt suspensi z p̄ hoc i. ferē q̄ celebrantes nō incurrunt irregularitatē. ad idē de offi. ordi. significasti. p̄t̄ tñ eis interdicti executio vt hic quo ad oēs eēt suspensus. z si sic interdictus nō abstinet p̄t̄ excoicari. lxx. di. c. iij. z tñ celebrando incurrunt irregularitatē nō p̄t̄ licet celebrando graui peccet. de de. ex. mi. si celebrat. ad h̄ qz ep̄s talia ratificat z dispensat. p̄ q̄d p̄z q̄ nō incurrunt irregularitatem. als papa solus dispensaret. de sen. ex. cum illorū. z. c. j. p̄ hoc stilus curie mandamus q̄ cū eo ad tēpus suspēso dispenses. z si queri in quo dispensat. dic vt nō deponat nec aliē graui puniet q̄d fieri posset de iure fm̄ hosti. lxx. dicat aliquos dicere p̄tra. s̄ ip̄e non iudicat aliquē irregulārē nisi vbi appareat a iure exp̄ssū. de sen. ex. is qui. Jo. remittit ad no. eo. n. c. eos. li. vj. q̄ ibi dicit glo. q̄ nō incurrat irregularitatē. ¶ **Op.** quarto q̄ nō toleret hic grecus ordinar. s̄. c. cū secūdū. So. dic q̄ tolerabat olim hodie nō tolerat vt hic. z sic ibi loquit̄ de ordinatis an̄ celestinū qui nō tolerauit hūc morem. vel licet p̄mixtio ritū reprobetur vt ibi tñ hodie possit fieri ordiatio a greco fm̄ suū ritū non reprobatur. iō ordinar. grecus a greco tolerat vt h̄ nō ordinar. grec. a latino vt ecōtrario vt ibi. ¶ **Que** ro an quo ad hoc vt possit vti matrimonio contracto grec. dictū Inno. p̄cedat sup̄ originali. dic q̄ loquit̄ de ordinato latino a greco. z sic etiā ponit Jo. an. cū hoc melius stat p̄pter ea que subiunguntur vel dic q̄ intelligit̄ de greco q̄ ad originē. latino tñ q̄ ad clericatū sit d̄fia an sit ordinar. a greco vel a latino indifferent possit vti. dicit Inno. q̄ licet quo ad ordines fiat d̄fia an a latino an a greco. tñ q̄ ad vtrūq̄ matrimonio contracto nō ē d̄fia s̄ attendenda ē cōsuetudo ecclie ad quā ordinar. z in qua intitular. ē quā d̄z obseruare. viij. di. q̄ s̄ mores. z illius etiā qui ordinari mādauit. Si vero ordines ad titulum certe ecclie seruabit cōsuetudinē ordinarorū. de p̄ben. cū secūdū. q̄d nō placet hosti. qz z si latinus cōiugatus vxore sua in sc̄ia ordinatus fuit z etiā professus cogitur ad vxorē redire. d̄ puer. iuga. cōiugat. z. c. sane. z. c. vxoratus. sed Inno. forte intelligit qm̄ ē ordinar. eo sciente et patiente.

¶ **U**tm in distribuendis

Ordinatus a papa sine licētia pape ad superiores ordines nō pmouetur. ¶ **Nota** primo q̄ ordinatus a papa nō p̄t̄ pmoueri ab inferiori absq̄ licētia pape. ¶ **Nota** secūdo q̄ceptū a superiore inferiori p̄ficere nō p̄t̄. z q̄ eadem debet esse causa agens finis z principij. ¶ **Nota** tertio q̄ p̄cessa gratiose a papa nō trahunt in exemplū ab inferioribz. ¶ **Op.** q̄ subit inferiori a papa ordinatus. de ma. z obe. c. p̄ tuas. p̄terea hic act. ordinationis plus est oneris q̄ honoris. z sic videt̄ q̄ nō debeat auferre cōmodū. dic q̄ hec ordiatio licet sit onus tñ in aliquibus est honor z cōmodū. primo enī est cōmodū. qz nō p̄t̄ talis nisi pluribz testibz. iij. q. iij. p̄sul. z. c. nullā. Secūdo qz nō p̄t̄ cogi ab ep̄o recipere ordines. de cōse. di. ij. c. si. poterit tamē fm̄ Utm. p̄pter necessitatē ecclie cogi ab ep̄o. vt petat licentiā a papa vt ordinet. ¶ **Tertio** qz maior honor debet tali q̄ alijs. de ma. z obe. p̄ tuas. dicit tamē gl. q̄ p̄ hoc nō eximit̄ a p̄tate sui ep̄i qm̄ ab eo possit iudicari. vt in dicta decre. p̄ tuas. q̄d intellige i alto q̄ in depositione ab ordine. vt in dicta decre. p̄ tuas. ¶ **Hec** ob. q̄ qui nō p̄t̄ ordinare nō p̄t̄ iudicare. ix. q. ij. nullus primas. qz illud est regulariter verū. speciale hic p̄pter excellentiā superioris q̄ manum imposuit. z illud nisi appareat p̄missum a quo nō potest ordinare nō potest iudicare illo respectu quo non p̄t̄ ordinare. sic necesse p̄t̄ ordinare nec iudicare respectu ordinis. ¶ **Op.** q̄ ordinar. ab vno possit ab alio ordinari. de temp. ordi. cuz nullus. li. vj. So. dic q̄ aut loquimur in ordinato a papa. z p̄cedit dispositio capli. z h̄ p̄pter excellentiā dignitatis. aut inferiorē z p̄t̄. z ordinatus ab vno potest ab alio ordinari. etiam illo irrequisito q̄ habet als potestatem illum ordinandi.

¶ **U**teras. Duo sacri ordines non p̄t̄ cōferri eidē vno die vel duobz cōtinuato ieiunio. primo narrat factū. q̄d secundo improbat improbatōis cām in se res. ibi in quo quātū. tertio punit p̄facientes ibi p̄ factū. ¶ **Nota** q̄ nōdū cōsecratus appellat̄ electus. ¶ **Nota** q̄ ordiatio ad sacros ordines p̄mittit̄ die d̄nico post sabbatū ordinationis cōtinuato ieiunio z sic p̄pter cōtinuationē dies dominica fingit̄ eadē dies cū die sabbati. ¶ **Nota** secundo q̄ d̄z euident̄ intellectus. qui habet̄ ex. l. vel statuto. p̄ prudenter z subtiliter intelligentē licet forte nō oīs talem scirent extrahere in primum. ad h̄ de offi. dele. super questionū. ¶ **Nota** tertio q̄ dispositio penalis loquens de vero extendit̄ ad fictū. z q̄d nō est licitū fieri vna die vere si est licitū fieri altera die. q̄ fictiōe vna intelligit̄ licet in veritate sint duo dies. ¶ **Ro.** quarto q̄ p̄pter cōtinuationē ieiunij. dies d̄nica cū die sabbati ordinationis fingit̄ vna dies. ¶ **Quinto** no. q̄ q̄libet fictio h̄z duo extrema principij et finis z quādoq̄ finis trahit̄ ad principij. q̄ h̄z principij ad finē. ¶ **Sexto** no. q̄ sicut i die vna vere nō ē licitū p̄ferre ordines duos sacros ita nec est licitū p̄ferre in eadē die interpretatiue. ¶ **Septimo** no. quē punit

endū in quo delinquit. et q̄ cōferens plures sacros ordines in eadē die vera vel ficta suspendit a collatione ordinū quos cōtulit illa die. ¶ Itē ultimo nota q̄ ordinatus in cōgruo die ē suspensus ab ordinis collati vltimi executione. fm̄ alios ē suspendendus. ¶ Q̄po. q̄ possit ep̄s ordines cōferre die dominica post sabbatū ordinationis continuato ieiunio. vt̄ pt̄. lxxv. di. q̄ a patrib⁹. So. diuersis personis pōt ordines cōferre vt̄ ibi. s̄ eidē cui contulit ordinē in sabbato nō pōt. et hoc est q̄d hic respēditur. ne cōingat q̄ eidē eadē die vera vel ficta reperiantur ordines collati. ¶ Q̄po. sc̄do q̄ non ficte s̄ vere dies sabbati euz mane dñica sit vna dies. Iuxta illud sc̄n. j. Tēspere et mane dies vnus. Sol. dicit glo. q̄ et vere ē vnus dies cōputādo fm̄ vnam cōputationē. de quo dic vt̄ de ferijs. c. ij. ¶ Q̄po. tertio q̄ ordines cōferri debeāt die sabbati et nō die dominica. vt̄ s̄. eo. de eo. r. c. p̄ce. lxxv. di. c. j. Sol. dicit glo. q̄ aut loquimur de sacris. et sūt op̄i. aliq̄q̄ die sabbati regularit̄ ordines sacri cōferendi sunt. sic loq̄mur de sacris. et hoc est verū siue sit dies sabbati vera vel ficta. vt̄ ē q̄n vsq̄ ad dominicā p̄tinuatur ieiuniū. q̄ tūc dñica trahit̄ ad sabbatū et sic fingitur vna dies. Hugo fuit in op̄i. q̄ die dñica om̄s ordines cōferri debeāt. et sic sacer. et nō die sabbati. Idē dicit de baptismo. de p̄se. di. iij. venerabilis. et c. se. lxxv. di. q̄ a patrib⁹ q̄ ibi p̄ die sabbati eiusq̄ noctis q̄ in p̄ma sabbati lucessit in die exordia cōsecrandi eligant̄. et fm̄ eū nō est necessaria cōtinuatio ieiunij. vt̄ dies vna fingat̄ sabbatū et dominicā. nā sicut ordo ep̄alis pōt cōferri die dñica et sequenti. neq̄ exigit̄ cōtinuatio ieiunij neq̄ fingit̄ dies sabbati trahi ad dñicam. et sic die dñica de mane possit fieri ordinatio absq̄ cōtinuatio ieiunij. et pro hac op̄i. inducit q̄ sac̄m ordinis et baptismi sumpsit efficacit̄ sicut alia sac̄a a resurrectione dominica que fuit in die dominico. q̄ eadē die debēt cōferri ordines prima op̄i. ē verior vt̄ hic pt̄. et s̄. e. c. ij. et iij. saluo papa. s̄. e. de eo. ¶ Ho. tamē i dicit. c. q̄ a patrib⁹. q̄ si die dñica nō cōtinuato ieiunio fieret ordinatio ip̄umeret̄ ordo et eius effectus. nec ob. c. q̄ a p̄rib⁹. q̄ d̄ exponi post die sabbati. i. post inceptuz diem sabbati. licet alij exponat̄ post finitū. ad hoc i. si. r. q̄. v. c. vno. ¶ Hec ob. q̄ sac̄a sumpserint efficacit̄. et q̄ q̄ sumpserūt efficacit̄ nō ē necessariū hui⁹ causa q̄ debeant̄ p̄ferri in die dñico. als sequeret̄ q̄ qlibet ordo illa die conferendus eēt. dic quādoq̄ querit̄ de tpe cōferendi ordinē ep̄atus et p̄ferri in die dominico. i. sit illius ordinis p̄secratio. lxxv. di. c. j. et ē rō quare alij ordines p̄ferant̄ in die sabbati. et ep̄atus in die dominico. q̄ sic vigilia seruit festo ita p̄moti ad sacros ep̄o. de p̄se. di. j. ep̄us sacrificans. et c. se. q̄nq̄ q̄rit̄ de tpe p̄ferendoz minorū. et tūc pōt p̄ferri dieb⁹ solēmb⁹ et alijs dominid. vt̄ d. c. ij. et iij. s̄. eo. sup̄ gl. si. ¶ Q̄po. q̄ hic puniat̄ i plus q̄ deliq̄t. quia nō peccauit diaconatū p̄ferēdo s̄ solū p̄sbatū. dicit gl. q̄ fatendū ē q̄ in plus puniē ordinator q̄ ordinar⁹. q̄ plus peccauit q̄ maior. de transla. pla. inter corporalia. dic q̄ imo deliq̄t animi destinatione. vñ dicere rite p̄tulit diaconatū ē falsū sed dicere rite cō-

L

tulit diaconatū si nō cōtulisset p̄sbatū est verum
¶ Q̄po. q̄ nō debeat differri ordinatio ad dñicaz sequētē. q̄d pt̄. q̄ nec vltra nonā d̄z missa tardari. de p̄se. di. j. solet. So. ex causa p̄pter multitudinez ordinādoz hic p̄mittit̄ als nō. Idē si ordinatorē vl ordinādū inuasit infirmitas als tardari nō debet. ¶ Q̄po. q̄ nō sit suspensus s̄ suspēdendus. j. e. c. ij. So. quātū ad ordinatū stat proprie. q̄ suspēsus ē q̄ ad ordinantē improprie. q̄ suspēdēd⁹. primum pt̄. j. e. p̄sulationi. ¶ Quero an sabbato magno pascale possint fieri ordinationes. gl. dicit q̄ non q̄ nec missa cantat̄. de p̄se. di. iij. sabbato. q̄ licet nō sit de suba p̄secratiois. vt̄ no. s̄. de ele. q̄ sicut. tñ exigit̄ finalit̄. glo. tenet q̄ etiā illo die celebrēt̄ ordines q̄ et hodie missa d̄z et sic ē correctū q̄ d̄z in illo. c. sabbato. et sic de facto seruatur q̄d dicit Jo. an. seruari etiā a papa. ¶ Nūquid aut̄ in nocte pascale possint ordines cōferri. dicit Inno. q̄ sic. nō in alijs noctibus cū nō celebrēt̄ missa. ¶ Quero q̄ ē rō. q̄ in die sabbati p̄mittit̄ ordinatio. dicit glo. q̄ sabbatū significat̄ requiē et ordinat⁹ ad sacros transit ad requiem ad illo die tñ cōferunt̄ s̄ i minorib⁹ nō transit ad requiem cū adhuc ad seculū possit redire. id alijs diebus minorū nō pōt fieri collatio fm̄ doc. et host. ¶ Quero an die sabbati possit ep̄o p̄ferri p̄sbatū et in die dominico p̄secratio nulla interueniente cōtinuatio ieiunij. oēs tenēt q̄ sic. q̄ non rep̄it̄ p̄hibi tum. et certū tps nō ē statutū inter hūc et illū ordinē vt̄ no. Jo. an. d. c. q̄ a patrib⁹. imo plus dicit Hugo q̄ pōt die dominico de mane ordinari i p̄sbatū et codē in tertijs in ep̄m. s̄ fm̄ Inno. h̄ nō fiet de ep̄o p̄silio cū ordinatio et cōsecratio debeat fieri cū missa et nullus d̄z duas missas eadē die celebrare. Itē fictio ista nō trahitur ad illū casum. ¶ Quero q̄d est fictio. dic q̄ illa q̄ ordinat̄ sup̄ falso. p̄sumptio autē que ordinat̄ sup̄ dubio. ¶ Quero quis debeat cōtinuare ieiuniū. dic q̄ ordinās et ordinatus. et id ordinās in missa quā celebrat in sabbato sumat soluz corpus et sanguinē et sic nō assumet vinū p̄fusionis de celebratione missarum. ex parte.

¶ Non est compos.

¶ Ordinās puerū. xij. annoz in diaconum suspendit a collatione ordinū et ordinat⁹ ab ip̄i executione vsq̄ ad etatē legitimā. Primo narrat̄ factū q̄d secūdo puniri p̄cipit. si est verum. ibi discretiōi. ¶ Ho. q̄ ex qualitate facti cognoscit̄ et q̄nq̄ ex modo faciendi de qualitate facientis et in factis p̄iura alterz duorum arguit̄. vel defectus intelligētē naturalis vel postiuē scie. ¶ Nota secūdo q̄ ordinās clericum in etate inhabile ad sacros debet priuari collatione ordinū et nō est ip̄o iure priuatus seu suspensus sed suspendendus. vide in de. generalem de etā. et quali. ¶ Tertio nota q̄ inhabilis etate ordinatus ad sacros recipit ordines et executionē nisi suspendat̄ et sic nō ē suspensus ip̄o iure s̄ suspendendus. ¶ Quarto nota q̄ p̄mouēs aliquem ad sacros ybi nō habet bñficiū debet sibi de beneficio p̄uidere donec beneficium ecclasticum sit p̄secut⁹. etiam si sit ab executione ordinis suspensus.

¶ Quinto no. q. suspensus ab ordine nō est inhabilis ad beneficiū ecclēasticū consequendū. in contrarium est d. de. ex. mi. si celebrat. **¶** Glo. hic nihil ponit boni. **¶** Sopo. q. nō debeat puniri in collatione omnium ordinū. q. deliquit nō in vno. vt patz s. eo. litteras. So. dicit glo. q. ideo hoc fit q. grauit deliquit ordinādo subsistēte defectu etari. **¶** Sopo. q. propter factū alterius nō debuit iste suspendi. C. de inoffi. testa. l. si q. in suo. de his que fi. a ma. pre ca. quesuit. Sol. licet cā impellens fuerit istum suspendendi delictū ordinantis cā finalis fuit defectus etatis ordinari. **¶** Quero qui sunt illi canones contra quos hic fuit ordinari. glo. allegat eos q. dicunt subdiaconū promoueri nō debē an. xx. ānos. et diaconum ante. xxv. **¶** Quero an possit in tali tēpore dispensari. dicit doc. q. sic. et ponunt de quolibz ordine. xxv. anni. sicut de presb. d. xxvij. di. c. si. fm hosti. qui remittit de elec. cū in cunctis. s. inferiora. **¶** Quero an suspensus a collatione certi ordinis puta diaconat. possit cōferri minorē ordinē dicit Jo. an. q. sic. xxv. di. qualis. de presump. non ne. de reg. iur. in penis. regula odia. de reg. iur. li. vj. maiorē vero puta presbyteralē cōferre non pōt q. quis in ipso maiori nō deliquerit fecit tū se indignum delinquēdo in minori. ff. de seruis expor. l. cui pacto. de ordi. ab epō. c. j. **¶** Quero an hic ordinatus ante legitimā etatē sit ipō iure suspensus vel suspendendus. vnde dicit gl. hic q. ē suspendendus nō suspēsus. et sic recipit ordinē quo ad characterē et executionē. **¶** Quidā et hoc sequit Abb. tenēt q. ē suspēsus ipō iure. Sui. con. ra. p. ter. hic. q. dicit suspēdim. nō dicit suspēsus nūciam. id nō. lxxvij. di. placuit. et placet Ray. i. sūma de eta. et qua. ordi. s. pena eius. et vide glo. in de. generalē. de eta. et quali. Anro. de Butrio.

¶ **Electis.** Epō eidē cōferens vna die plures sacros ordines etiā si de mādato metropolitani hoc fecerit ab ordinandi p̄tate suspendit. Primo ponit rephensibile ordinationem. Secūdo punit ordinantem ibi cum g. **¶** Ho. q. illud dicitur vnanimitē factū qd est ab omnibus factū nemine discrepante. **¶** Secūdo nota q. in minoribus cōstitutus pōt eligi ad ep̄alem dignitatem postulationis via nō electōis. j. de eta. et quali. a multis. fm hec tēpora. et hoc fm glo. primam. **¶** Tertio nota q. electus i ep̄m absq. archiep̄i mandato. nō d. ordinari etiā ad ordines sacros. **¶** Nota quarto q. in factis p̄tra iura mādātū superioris dispensare nō valentis delictū non excusat. Et nota q. superior in his que q. sunt contra iura vbi superior dispensare nō valet nō est parendum. **¶** Quinto nota regulā q. inferior a papa nō dispēsat nisi in casib. a iure exp̄ssis vel nisi vbi dispensatio apparet a iure pmissa. qd quidā intelligūt vt exigat q. simpliciter sit pmissa. Alij q. exigat q. specialit. epō sit pmissa. **¶** Sexto no. q. piuriū punit ecclesia nec de iure canonico deū habet vltorē et de piurio statur cōfessionī pprie. Itē q. negatiua pbat cōfessionē. **¶** Nota vltimo penā ordinantis aliquez ad sacros plures eadē die q. suspēdendus ē a collatio-

ne ordinū nō autē ē suspensus. **¶** Sopo. q. nō potuerit eligi in minorib. j. de eta. et qua. a multis. quia erat defectuosus eo q. nō erat cōstitutus in sacris. So. elegerūt ip̄m postulādo. nā eligi nō potuisset. simile. s. de renun. post transla. qd dic hodie vt de postu. pla. c. j. li. yj. vbi talis electio reprobat. sic nō pcedit glo. **¶** Secūdo ogo. q. ep̄i possunt dispēsa re nisi eis apparet exp̄sse phibitū. ar. j. de sen. ex. nuper. So. glo. dicit q. quidā dicūt q. ep̄i nō p̄t dispēsa re nisi eis apparet specificē pmissum. ad h. j. de si. presby. c. si. in qua opi. fuerūt Lau. Jo. et qdaz alij tenēt q. potuerit dispensare vbi nō apparet ei phibitū p dictū. c. nup. de quo. de iudi. ar. si clerici. l. di. miror. j. q. vij. s. nisi. Alij dicūt q. quedaz sunt q. tangūt generalē statū ecclē. et in illis nō est licitum epō dispensare vt hic. in criminib. aut licet dispēsa re eis nisi appareat exp̄sse phibitū. Alij extra dicūt aut vult ep̄s dispensare sup faciendo. et nō ē licituz nisi ei appareat pmissuz vt hic. Aut vult dispensare sup facto et licet nisi appareat phibitū vt in p̄trario. ad h. xxij. q. v. h. videf. Tertio q. ius pcedit simpliciter dispensare et ep̄i dispensant nisi exp̄sse prohibeat. de sen. excō. nuper. de de. ex. mi. postulasti.

¶ Quidā canon nō cōcedit dispensationē et nō p̄t dispensare etiā si in canone inueniat papā dispensasse. de cōsang. et affi. q. dilectio. xxxv. q. iij. qd scripsi. q. cū ep̄i debeant seruare canones non debent p̄ facē. nisi exp̄sse cōcedat. xxv. q. j. c. ij. et. iij. fm Anno. **¶** Hic sunt duo vidēda. primū qd est dispēsa re. secūdo in quib. dispensant ep̄i. **¶** Ad p̄mum dispensatio est cōis iuris relaxatio facta cum cause cognitione ab eo qui p̄tatem habet dispensandi. **¶** Ad secūdum an et in quib. p̄t ep̄i dispensare. et in tangentib. generalē statū ecclē nō p̄t nisi inq̄tū eis specificē reperiat pmissum. vt hic fm vnā solutionē. Aut volūt dispensare in alijs. et tūc aut volunt dispensare sup faciendo anteq. sit. et nō possūt nisi appareat a iure cōcessum vt hic. aut volūt dispēsa re sup facto. et tūc aut volūt dispensare in delict ex toto penā tollēdo. et in quib. p̄t dispēsa re et i qd nō seruandū est qd habet de iudi. ar. si clerici. q. in grauioribus adulterio et supra nō dispensant. nisi vbi appareat pmissum. in inferiorib. dispensant nisi appareat phibitum. Aut volūt dispensare in delictis infamā abolēdo. i. tollēdo. et nō p̄t. de re iudi. cum te. aut penā mitigando. et seruandū qd habetur de penis licet. de cōsti. c. ij. et de accu. qualif. ij. p. Anno. Aut volūt dispensare ius cōe vel cōstitutiones superioris. et si cōstitutio ē cōciliij nō possunt nisi appareat exp̄sse pmissum. **¶** Ho. gl. de ele. cum dilect. de si. presby. c. si. Nota in de. ne romani. de ele. rō p̄z. s. ti. p̄xi. p. translationē. Aut nō est cōciliij. et tūc qdam sunt iura in quib. dispensatio ē phibita et nō possunt. quedā in quib. simpliciter pmissa et planū. si simpliciter est pmissa. q. tūc p̄t dispensare nisi appareat exp̄sse phibitū ep̄is. quedā in quibus dispensatio nō ē nec pmissa. q. tūc possēt dispēsa re nisi appareat exp̄sse phibitū. quedā in quib. dispensatio nō est nec pmissa nec prohibita ita q. iura quib. loquūtur simpliciter et tūc non dispensant nisi

appareat a iure pmissū. Aut volūt dispensare cōtra
 p̄suetudinē vel statutū a se editum. ⁊ tunc Inno. ē
 sibi ip̄i cōtrarius. h̄ dicit q̄ dispensare nō p̄t. q̄ ex
 quo legē fecit ep̄s vel cōsuetudinē ex qua ius ē alte
 ri questū nō p̄t illi ius illud tollere. ff. q̄ d̄sq̄ iuri.
 ⁊c. ⁊ patere legē quā ip̄e tuleris. s̄. de cōsti. cū om̄is
 nec etiā anteq̄ ius querat ex ea nō p̄t ep̄s dispen
 sare ne aliquis in eā particularit̄ incidat. cū non sit
 facta p̄ speciali cōmodo alicuius s̄ p̄ cōi. iij. di. erit
 aut̄. s̄rium ip̄e no. de sta. mona. cū ad monasteriū.
 credo q̄ si statutū cōcernit cōmodū priuati q̄ tran
 sit in cōtractū. vt q̄ fuit p̄clamatū q̄ venientes cau
 sa habitandi ad talē villa habeat imunitatē. x. anō
 rum. ⁊ tale statutū nō potest reuocare respectu illo
 rum qui aduenerūt. q̄ respectu illorūz transeūt in
 cōtractū. vt no. in. l. fi. C. de decre. ab ordine facien
 dis. nō p̄t cōtra illā dispensare. secus als̄ puto tū
 q̄ si ex causa vellet ip̄e illā reuocare p̄ cōi utilitate ⁊
 eēt talis q̄ superiorē non recognosceret q̄ posset ad
 alterius incōmodū statuere q̄ posset illā dispen
 sare ad p̄iudiciū iuris p̄uari in subiectos p̄ scripta
 p̄ Inno. de iniurijs. in nostra. Alij hanc materiā
 dant p̄ casus sp̄cales q̄s ponūt hic doc. enumeran
 do casus in quib⁹ dispensant ep̄i. quos ponā stati
 expedita decretali. ⁊ sunt. xxiij. in quibus lz ep̄o di
 spensare ⁊ in quibus nō licet q̄ similiter notantur i
 spe. de legato. s̄. nunc d̄ ep̄oz. inter quos aliquos
 cōcedit ecclesia quos negat Inno. ⁊ aliquos conce
 dit Inno. q̄s negat ecclesia. ip̄os ergo plene potes vi
 dere p̄ ip̄m ⁊ p̄ Jo. an. in nouella q̄s enumerare et
 decidere eēt nimis longū. iō p̄nūc omitto cum tem
 pus nō pat̄. ¶ Dico. q̄ decre. habeat p̄ditionez
 q̄ primo dicit q̄ ep̄s hoc facit de mādato archiep̄i.
 postea dicit s̄rium. dicit q̄ p̄mo hoc asserbat canonī
 cus ad sui excusationē. s̄ postea fuit repertū s̄rium
 ex p̄fessione ep̄i. ¶ Dico. q̄ fuerit excusat⁹ h̄ ep̄us
 ex mandato superioris. lxiij. di. saloni. dicit vt ibi
 notat. ⁊. lxxvi. di. amputatis. ⁊ de re. iij. q̄ d̄. lib.
 vij. dicit in leuiorib⁹ ⁊ dubijs excusat mandatū supio
 ris in grauiorib⁹ ⁊ certis nō excusat. ¶ Dico. q̄ de
 beat quis parere supiori. s̄. eo. ad aures. dicit si ē cer
 tū q̄ ē iniustū nō est parendū. si iustū parendū ē. si
 dubiū idē vt ibi fuit no. ¶ Dico. q̄ grauiori pena
 debuerit puniri q̄ ex quo p̄iurus fuit debuit depo
 ni. de iureiur. querelam. glo. fatet q̄ hoc debuerit
 fieri s̄ q̄ nō fuit actū s̄ istū ideo ita leuis imponitur
 pena. s̄. de elec. p̄ inquisitionē. v̄l q̄ p̄fessus fuit pa
 pa misericorditer se egit cū eo. xv. q̄. j. c. j. ⁊. c. si q̄s.
 tamē hec pena sola talib⁹ cōsueuit imponi. s̄. eo. lit
 teras. fm̄ hosti. ¶ Ultimo p̄ hūc tex. apparet q̄ cō
 fessione probat negatiua. ad hoc de cōfes. c. j. li. vij.
 ⁊ dixi de elec. bone. j. casus autem in quibus ep̄us
 dispensat. scripsi. ⁊c. ¶ Anno. Bur.

Consultationi. Ordinatur ad
 p̄ora statuta ordinē recipit ⁊ post peniten
 tiam cum illo dispensat ep̄s. h. d. ¶ Nota primo q̄
 ordinatus extra quattuor t̄pa recipit characterem
 ⁊ nō executionē. ⁊ sic p̄t q̄ de ordinis substātia nō
 est tempus ordinis conferendi sed solū de bene eē.

Et nota q̄ defectus solemnitatis extrinsece nōn ip̄e
 dit habitū actus sed solū exercitiū. ¶ Nota. tertio q̄
 cū ordinato extra quattuor t̄pa quo ad executionē
 dispensat ep̄s. ⁊ per hoc habes vnū casum in q̄ ep̄s
 dispensat. ¶ Dico. q̄ character ordinis nec ordo i
 primat ex quo nō est ordo cōgruo t̄pe collat⁹ quia
 tempus videt de substātia. sic ⁊ in electione. de ele.
 q̄ propter. ⁊. c. audis. So. dicit gl. q̄ t̄ps nō ip̄edit
 characterē q̄ nō ē de substātia sicut nec etas. s̄. eo.
 vel nō est cōpos. sic ⁊ baptismus a quocūq̄ p̄ferat
 in forma ecclesie imprimis character siue a iudeo si
 ue pagano q̄uis ab eo nō debeat recipi. d̄ sum. tri.
 c. j. ad ii. de cōse. di. iij. a quodā. dicit tamen rex. hic
 ⁊ glo. q̄ q̄ transgressor est canonis recipiens extra
 quattuor tempora q̄ puniē q̄ priuat⁹ p̄tate ordinā
 di. s̄. eo. sane. nisi cū eo dispenseret. dicit tū hic doct.
 s̄. hosti. q̄ q̄ peccat mortaliter transgrediendo man
 datū est suspensus. iō de iuris ordine executio non
 habet licet habeat character. iō dicit sustinere po
 teris. quis aut̄ possit dispensare. videt q̄ ep̄s ex eo
 q̄ dicit poteris sustinere. In p̄trariū est. s̄. eo. cum
 quidam. ibi dū dicit donec apud nos. In p̄trariūz
 videt q̄ papa hic r̄idet ad p̄sultationē. p̄ q̄ videt
 q̄ ep̄s possit suo iure dispensare. nō ex cōmissiōe fa
 cta a papa. s̄ dicit q̄ cōsultatio fuit sup̄ characterē. q̄
 de dispensatione addit papa fuit additū absq̄ que
 sito. glo. residet q̄ ep̄s possit. q̄ hic r̄idet ad cōsul
 tationē ⁊ in p̄trariūz papa sibi reseruabit ex certa
 scia p̄ter ius vt alij magis teneant. dicit h̄ hosti.
 q̄ aut̄ est ordinat⁹ extra quattuor t̄pa ex iusta igno
 rātia ⁊ dispētabit ep̄s vt h̄. ⁊. j. n. ij. c. ij. ⁊ p̄t allega
 ri iusta ignorātia. vt q̄ simplex fuerit q̄ nunciavit i
 ecclesia quattuor t̄pa eē t̄pe quo nō erāt ⁊ ep̄s nō in
 quisit bene. vel q̄ fm̄ diuersitatē locor in diuer
 sis t̄pibus quattuor t̄pōz ieiunat. Ad cognosce
 da tū quattuor t̄pa de iure dant⁹ x̄sus. T̄lt crux
 lucia cinis ⁊ carinata dia. T̄lt det vota pia quar
 ta sequēs feria. Et his sabbatis. quattuor t̄pōz
 ⁊ sabbato mediane quadragesime. ⁊ sabbato san
 cto ⁊ his t̄pib⁹ nō obstante s̄ria p̄suetudine sunt sacri
 ordines conferendi. s̄. c. j. ⁊. ij. minores eis dē. sab
 batis vel dieb⁹ festiuis cōferunt. ¶ De prima ton
 sura dicit hic h̄ osti. q̄ qualibet die cōferri p̄t. quia
 canones d̄ illa certū die nō exprimūt. ⁊ q̄ sic de ge
 nerali cōsuetudine obseruat. j. de eta. ⁊ qua. cū cō
 tingat. q̄sq̄ collati sunt ordines t̄pe incōgruo scien
 tibus. ⁊ tūc si querit de dispēlatione ex necessitate
 vel utilitate eccle. hanc facit solus ep̄s. ad h̄ de ele.
 cū nobis. ⁊. c. in causis. nisi sit deinquēs in hoc. de
 cle. cōiu. diuersis fallacijs. d̄ dona. inf. vi. ⁊ vxo. ⁊ si
 necesse. vel nisi papa fecerit sniam vel sibi retineat
 dispensationē. s̄. ti. pr. litteras. in fi. aut dispositio
 seu dispensatio sit propt̄ merita electi. ⁊ tunc dico q̄
 suo iure dispensare non posset nisi sibi specialiter
 committeret. s̄. eo. cum quidam. fm̄ hosti. qui di
 cit hoc tenendū q̄cquid notauerit in sūma. eo. ti. s̄.
 fi. s̄. si prelatos. vbi dicit q̄ ex causa necessitatē ⁊ vti
 litatis dispensat. als̄ nō. ¶ Nō ob. s̄. eo. cū quidam.
 quia ibi ille non erat subiect⁹ archiep̄o imediate.

Consultationi. Ordinatur ad
 p̄ora statuta ordinē recipit ⁊ post peniten
 tiam cum illo dispensat ep̄s. h. d. ¶ Nota primo q̄
 ordinatus extra quattuor t̄pa recipit characterem
 ⁊ nō executionē. ⁊ sic p̄t q̄ de ordinis substātia nō
 est tempus ordinis conferendi sed solū de bene eē.

Quesitum. Occultus criminofus ppter homicidiū in fufceptis poſt penitentiā pactaz miniſtrat. ⁊ ad ſuperiores aſcēdit an penitentiā moneſt vt etiā in fufceptis nō miniſtret. h. d. lōis diuiſio. ſcda ibi reſpondem⁹. ¶ Nota q̄ ex criminib⁹ q̄s p̄dit bonū recte cōſcīe. ¶ Nota q̄ appellatione ſacerdotū nō cōphēdūſ clericū. poſſet induci hūi. ¶ Et nō. q̄ appellatione clericorū in lata ſignificatione cōprehendūtur ſacerdotes. ¶ Nota. ſcdo hic rex. apertū q̄ omne in iudicio probatū dicit notoriū. Et aduerte q̄ hic vult rex. hoc q̄ſt eſt ordine iudiciario probatuz vbi ſūmarie videtur hoc nō ſufficere. dixi in. c. veſtra. de coha. de. ¶ Nota tertio q̄ omne delictū graue et notoriū inducit irregularitatem. ⁊ nō. effectū irregularitatis. q̄ impedit in fufceptis miniſtrare ⁊ prohibet a fufcipiendis. ¶ Nota quarto regulaz q̄ oē delictū quātūcuq̄ graue occultū intellige prout diſtinguit cōtra notoriū. pbabile tñ p̄ pactā p̄nīaz nō impedit ad ordines aſcendere ⁊ in fufceptis miniſtrare. ⁊ ſic nō cauſat irregularitatem. fallit in homicidio q̄ delictū quātūcuq̄ occultū. i. nō notoriū inducit irregularitatem ⁊ impedit in fufcipiendis ⁊ fufceptis miniſtrare etiā acta penitentiā. ¶ Nota quinto q̄ nullū peccatū etiā ante actam penitentiā dūmodo nō cauſet irregularitatem impedit p̄ ſe a miniſtrando in fufceptis vel a fufcipiendis q̄ſt eſt occultū q̄ intelligo etiā ſi ſit pbabile ſed bene talia ſuſpēdūt q̄ ad ſe durante peccato. nō quo ad alios. ⁊ hoc caſu q̄ nulla ē pena cōtētoſa ſi p̄nīalis habet ſe ſupior monēdo nō p̄ciſe compellendo. ¶ Q̄po. primo p̄ declaratione decre. anteq̄ deſcēdam ad glo. q̄ nō videt q̄ in aliquo delicto etiā homicidij poſſet q̄ſt prohiberi in fufceptis vel in fufcipiendis. q̄ ecclia nō iudicat de occultis. xxxij. di. eru belcāt. cū ſi. cōiter doc. intelligūt decre. q̄ loquatur de criminibus occultis ſimpliciter put crimē occultum diſtinguit p̄tra pbabile. ⁊ ſm iſtū intellectū de cre. ponit duas regulas. implicite vna ⁊ alterā explicitā. ¶ Prima implicite eſt. q̄ ois mediocris peccator notoriū incurrit irregularitatem etiā poſt peractā p̄nīam ipedit in fufceptis ⁊ prohibet a fufcipiendis. ¶ Secūda regula q̄ ois mediocris occultus peccator nō incurrit irregularitatem nec quo ad ſe ſuſpenſus eſt q̄n poſſit celebrare. nec etiā cōſulendo nō debet prohiberi ex quo egit p̄nīam. ⁊ quo ad ſuſceptos ⁊ fufcipiendos. ¶ Tertia regula q̄ ſumit̄ exceptiōe put excipit̄ homicidiū. licet rex. facit p̄ modū caſus tñ ex quo faciunt regulaz q̄ ois grauis peccator occult⁹ incurrit irregularitatem ⁊ etiā poſt peractā penitentiā eſt ſuſpenſus. ideo ſi cōſulit an debeat celebrare vel ad ſuperiores aſcēdere. prohiberi debet a cōſulente nō p̄ciſe ſi cōſulendo q̄ ſuſpenſus ē q̄ ad ſe. ⁊ ſic loquit̄ decre. ¶ Quarta regula ē in mediocri peccato in q̄ p̄ſiſt̄ ⁊ occulto. ⁊ adhuc nō pōt prohiberi licet debeat moneri ex q̄ peccatū eſt occultū. ad q̄ ſiſident q̄ fatendū q̄ occultus peccator nullo modo d̄z prohiberi. Si loq̄mur de pbibitiōe contentioſa. ⁊ p̄ciſa ſi de p̄nīali ⁊ monitiua d̄z prohiberi quādo p̄ſuerat in p̄ad vel q̄ſt nō p̄ſuerat. ⁊ ē irregularis

vt homicida. hic intellect⁹ ē in ſe verus ſi nō p̄ciſa cēt. q̄ rex. videt loqui de p̄ciſa monitione ⁊ pbibitione ideo intelligo rex. vt loquat̄ de p̄ciſa. ⁊ intelligat̄ de delicto occulto put diſtinguit̄ cōtra notoriū. q̄ tñ eſt pbabile. ⁊ ſm hoc d̄ci d̄t decre. iſta q̄ q̄ſq̄ delictū ē mediocre ⁊ occultū pbabile tñ. et poſt actā penitentiā. ⁊ nō debet prohiberi in fufceptis nec in fufcipiendis. q̄ tales nō ſūt irregulares vñ ex quo egerūt p̄nīam nō ſunt pbibendi. Quāq̄ delictū ē graue ⁊ occultū vt cauſans irregularitatem vel ip̄o iure inducēs ſuſpenſionē. ⁊ tñ pbiberi d̄z vt in homicidio de quo loquit̄ cā exempli. vñ idem in alijs ſuſpenſionē vel irregularitatem inducētibus. Quāq̄ delictū eſt mediocre ⁊ notoriū. ⁊ hoc etiā p̄ peractā p̄nīam ipedit. q̄ cauſat irregularitatem. Quāq̄ ē mediocre ⁊ occultū ⁊ nō d̄z eſt acta p̄nīa tamē eſt pbabile. ⁊ adhuc d̄co q̄ pbiberi nō d̄z ſi moneri. q̄ ex quo delictū nō cauſat irregularitatem licz hic ſit in peccato ⁊ poſſit pbari anteq̄ notoriū ſit. non pōt hic pbiberi a miniſtrando. q̄ hic p̄pter peccatū ſuſpenſus eſt tñ quo ad ſe. a fufcipiendis autē poſſet pbiberi. ⁊ hoc nō negat̄ decre. ¶ Cōcludendo in oīa d̄co q̄ quedā ſunt crimina enormia q̄ q̄ ad p̄poſitū ſūt delicta natura delicti cauſantia vel irregularitatem vel ſuſpenſionē. vt ē delictū homicidij. ⁊ de hoc ē certū penes oēs vt hic. de his ē dubitum certe vt ē crimē ſimone. de accu. inquisitionis ⁊ alia delicta q̄ enumerant̄ per doc. in. c. niſi cū p̄dem. §. p̄pter p̄ciſiam. §. de renū. vel verius illa i q̄bus apparet̄ iure q̄ inducunt ſuſpenſionē ip̄o iure. ⁊ in iſtis aut crimē ē notoriū ⁊ duplici cā inducit irregularitatem materia delicti ⁊ occulte notorietatis. hec impediunt ſiue acta penitentiā ſiue nō. vt hic ⁊ in fufceptis ⁊ in fufcipiendis. ¶ Aut ſunt occulta put occultū diſtinguit̄ ſi notoriū. ſūt tñ pbabilia ⁊ tunc idē ſiue ſit acta penitentiā ſiue nō. vt hic ſm intellectū quē ſequor. ⁊ p̄ſt tales p̄ciſe prohiberi. aut ſūt oīno occulta. ⁊ tñ tales q̄ ad ſe etiā acta penitentiā ſunt ſuſpenſi ⁊ ſunt pbibendi in foro p̄nīe cōſulendo ſi nō p̄ciſe in foro cōtentiōſo ſi ſue relinquent̄ cōſcīe. vt hic ſm aliū intellectum. ¶ Quedā ſunt delicta enormia ⁊ cauſantia irregularitatem vel ſuſpenſionē. ⁊ iſta manifeſta impediunt in fufceptis ⁊ fufcipiendis. occulta in fufceptis tñ nō impediunt ſi in fufcipiendis ſic. §. c. ex tenore. ¶ Quedā ſunt delicta mediocria. ⁊ appello mediocria oīa mortalia de quib⁹ in ſūma. de peni. ⁊ remiſſ. §. de peccatis. ſub. §. q̄ aut̄ ſunt peccata mortalia. xxv. di. §. nūc autē. q̄ ſui natura nō cauſant irregularitatem in que ē p̄nīū. adulteriū. ⁊ falſum teſtimoniū vt apte patet hic. ⁊ dic q̄ q̄ſq̄ hec mediocria ſunt notoria iuris ⁊ facti. ⁊ talia p̄pter notorietatem cauſant irregularitatem ex accidenti. ⁊ tales nō p̄ſt p̄moueri acta vel nō acta p̄nīa. vt hic. ⁊ eſt caſus ip̄ciſe niſi ſecum diſpenſet̄. ¶ Attendendū tñ q̄ in diſpenſandi p̄tate diſtinguit̄ inter iſta an ſint de mediocrib⁹ minoribus ⁊ diſpenſant̄ epi niſi appareat. pbibitū acta penitentiā. de iudi. at ſi clericū. ſi ſint de maiorib⁹ d̄ iſp̄e ſat ſolus papa niſi vbi appareat epiſ permiffū. §. h caſu pōt p̄cedere opi. alia de qua ſit mēto hic i gl.

que exigit in talibus dispensatione. Quisq; hec delicta mediocria sunt occulta put distinguit occultus et notorius. et sic sunt pbabilia. et tunc aut isti volunt pmo ueri acta pnia et pnt. ut hic est casus. Aut uolunt pmo ueri nodum acta pnia. et hic dicunt quidam q; talia faciunt hoicem irregularē ut nō possit in susceptis ministrare nec ad superiora ascendere. Credo q; quo ad se sunt irregulares. q; nō pnt salua cōscia ministrare nec ascendere. quo ad alios aut ut possint p hiberi dico nisi huius delicti pbatio recipiat ita q; transeat in notoriū q; nō possit etiā p hiberi s; bene debet moneri. et sic d; intelligi hec decre. in fi. dic q; aut in susceptis et ante pbationē receptis non pōt impediri s; debet moneri ut hic. aut in suscipiendis et dico q; oblata pbatio poterit impediri. ar. eoz; q; no. p. hosti. in. c. queris. de eta. et qua. et de coha. de. et mulie. vestra. ¶ No. q; ubi cōscia regulat a iure diuino. et tunc pntio pnie semp tribuit potestatem ministrandi in susceptis et ascēdēdi ad superiores. secus si regulat a iure positivo. q; seruāda sūt forte dicta. s. de hoc no. fuit. s. co. ex tenore. Quisq; hec crimina sunt oino occulta et si acta pnia idem qd. s. et fori? ea nō acta nō possunt p hiberi s; tñ moneri. et sic q; loquit finis decre. ¶ Sp. scdo p; vnuz supra incidentē p; suppositū q; p; iuriū sit de mediocribus. q; imo ē mar? delictū adulterio. xxij. q. v. ille. So. dicit hosti. hic q; illud quod dicitur de homicidio hic h; locuz et in alijs grauib;. et sic p; iuriū sequitur homicidiū. hoc nō dicit hosti. s; remittit ad. c. ille. et ibi no. q; homicida dicit grauius peccare. et sic nota. verū qd; hic ponit ar. eoz; q; no. de renunē. ni. si. s. ppter cōsciam. qd; infinite displicet. q; ptra hāc decre. dic ergo q; quo ad effectū irregularitatis. de quo agim? maius censet homicidiū et magis hoerē dū. Itē quocunq; sit sufficit q; a iure nō reperitur q; p; iuriū inducat suspensionē. ¶ Quero an regularis ordinat? ubi eget dispensatione characterem recipiat. doc. dicit hic q; sic dūmodo in forma ecclesie ordinet et vera sacramēta conficiat. xij. di. secundū. j. q. j. dñs. et c. qd; quidā. et no. j. n. j. c. h. ¶ Quero secūdo an in delictis mediocrib; acta pnia absq; dispensatione possit qd; ad superiores ascendere et in susceptis ministrare. hic Ela. videt velle q; non nisi saltem epus cū eis dispenset qd; pōt. ut de iudi. ar. si clerici. et dicit q; valde necessaria est dispensatio nō ppter dispositionē vitandā q; occulta peccata vni dictā nō habēt. xxij. q. v. xpiana. s; ut licite suū officium exequant. qd; aliter non pnt. xxij. di. habuisse Itē opabitur dispensatio. q; sup; flo delicto amplius accusari non poterit. de si. presby. ex tua. de scif. ma. fraternitati. nō ob. xxij. q. ij. admonere. xv. q. v. presbyter. de peni. di. iij. diuina clemētia. q; v. q; dispensatio vel absolutio pnia nō tollit penā cōtentiosam s; bñ tollit dispensatio iudicialis. ut. j. de iudi. ar. si clerici. h; vltimū dictū est v. s; p; mūm nō placet ut dicit gl. si. q; delictū mediocre occultus habita pnia nulla eget dispensatione. ut est dictum s. et ē hic casus ad lram. et ad h; ut huius dispensatō opetur quo ad penā p; tentiosam in delicto occulto habebit occult? peccator nō solū epō s; etiā testibus

p quos pbare possit pdere crimē suū. de quo. l. di. ex penitentib;. Bo. an. ¶ In gl. p confessionē ubi p testes. et sic omne iudicialit pbatiū ē notoriū. ad hoc qd; no. Inno. j. de si. presby. constitutus. Bo. an. de x. sig. cū olim. imo oē cōstas ex actis pōt eē notoriū. ut no. Inno. de app. ex insinuatione. de accu. euidētia cū sua glo. vide qd; no. de testib; p tuas. de cōsue. cum dilectus. ¶ In gl. pe. ubi in occultis. scz irregularitātē vel suspensionē quo ad se et alios inducentib;. in alijs aut irregularitātē vel suspensionē nō inducentib; nō est necessaria dispensatio nec quo ad penā nec quo ad accusationē delictuz est occultū ubi tñ inducūt suspensionē quātūcunq; delictū est occultum necessario habebit p; tēri non solum epō sed etiam testibus presentibus ut possit pbati dispensatio. de quo. l. di. ex penitentibus.

De scrutinio in ordine faciendo. Rubrica.

¶ Dicto de ordinandis q; ordinandi examinandū sunt. ideo. rē. et est duplex scrutiniū. vñū qd; habet ante ordinationē cuius forma habet. xxij. di. qñ epus. et hoc put loquit de scrutinio ante ordinationē de secūdo qd; fit post determinationē de quo hic. et xxij. di. epus. et c. se. xxij. di. p totū. l. di. q; in aliq.

Ex parte. Epus ordinat? in scrutinio epī ordinandi rñdere pōt illum dignū si eum nō nouit indignum. Et sunt due ptes. In prima de causa cōsultatio. In secūda rñsio. ubi fraternitati. in qua primo ecclesie romane morē inducit scdo rñdet. rñsum moderat. et moderatū declarat. ¶ Nota primo q; ante q; pcedat ad actū ordinationis d; pcedere quedā inquisitio sumaria et extra iudicialis. de qualitate ordinandi cuius forma est ut vnus de assistentib;. i. p; sentans interroget de habilitate p; mouendi et ipse respondeat de credulitate ordinandi. ¶ No. secūdo q; in his in quib; nō pōt haberi certa et determinata noticia admittitur et tñ moniū credulitatis. ¶ Et nota q; testis deponens ex certa scia idoneitatis vel habilitatis alicuius eo ipso subdit anceps p; iuriū ex eo q; nō potest de hoc certa dari et determinari veritas. ¶ Et no. q; etiā illud dicit quis scire qd; scit p credulitatem vel presumptionē qñ ei? certa nō pōt dari veritas v; sciri. et tñ non d; scire simplr s; scire put natura patit. et sic nota q; qd; astringit ad opatōes fm metas nature. et vltra ad sup; naturalia nō artat. ¶ Et no. q; nō vitiat dictuz testis si dicat se scire id qd; capit nñ ex credulitate vel p; sumptione si tēperat illas mere ad metas nature. ¶ Nota tertio q; asserēs tacite v; ex p; esse quē dignum nō peccauit si eū nō nouit indignū. et sic p; q; quilibet dign? p; sumend? est nisi appareat indign?. ¶ Nota quarto qd; dicat simpliciter dictū et nō simpliciter dictū. q; illud d; simpliciter dictū qd; absq; plica et limitatōe asserit. illud aut d; non simpliciter dictū qd; asserit cū aliq; definitiōe. qd; ē nōndū p; statutis q; ad positōes exigūt simpliciter rñsionē et q; requirunt positōes simplices eē. ad h; Butrigl

in. l. ij. C. de iura. calu. **N**ota qnto q loquēs etiā
veritatem cōtra cōsciam peccat mortaliter. **S**e-
cro nota cautelam z instructionem interrogati. qz
aut scit eum eē dignū z secure respondeat eum esse
dignū. aut sibi cōstat eū eē indignū z non debet re-
spōdere eū eē dignum nec etiā eum aperte dicere
indignū debet hoc nūciare epō qui eū ordinar vel
archiepō cōsecranti z hoc in ordinatione presbyte-
ri vel diaconi. Et no. q nō semp stilius curie ab infe-
rioribus est in exemplum trahendus. qñ stilius curie
aliquid pter regulas dispensatiue operatur.
Epo. q nō debeat rīdere se scire illum dignum z
habilem ex quo ignorat habilitatē vel inhabilitatē
sed potius debet rīdere q ignorat. Sol. dicit glo.
quādoqz aliqua verisimilia precedunt iudicia ex q
bus debet quē dignū presumere z tunc non debet
respondere se ignorare sed q scit eum dignum eē.
hec enim precedunt iudicia. qz eo q vidit eum elec-
tum z p̄sentatū a bonis debet eū habile z dignum
presumere. z de tali rīdere debet qd audiuit ab alijs
xxij. q. v. hic dicit. secus si nihil precedat preambu-
li. qz tūc nō p̄sumit dignus. Secūdo videt q i du-
bio debeat q̄s potius p̄sumi indignus q̄ dignus. C.
de his q̄ ve. eta. imp. l. ij. C. de proba. l. ex p̄sona.
Ite secūdo qz in dubio p̄sumendus est excōmu-
nicatus. de sen. ex. cum desideres. s. secūde questio-
ni. hinc est q fortius p̄sumit fornicatio q̄ m̄fimo-
nium. vt patet. xxx. q. v. aliter dicit glo. q vbi agit
de anime p̄iudicio p̄sumendū est in deteriore p̄-
partem. de spon. iuuenis. **L**ite iudicia p̄sumi-
tur potius iustū z bonum q̄ p̄sumat aliud. vt hic.
lxxxvj. di. si quid. **D**ic cōcludendo dicta doct. si
querit quo ad se qd q̄s debeat p̄sumere de se qd qz
ei cōsulendū vt p̄sumat. z tunc dicendū q potius
se nō idoneū z malū q̄ bonū p̄sumere debet. z ma-
xime in his in quibus ē piculū z scandalū aliorū. z
hoc ne piculatur aia ip̄ius vel eius salus negligat.
ad hoc de de. excō. m̄. illud. z nota. glo. de de. cum
in iure. qñ qz qñ q̄lis quis ab alio debeat i dubio
p̄sumi. z tūc aut nihil petit ad qd eius requiraf ha-
bilitas vel idoneitas. z in dubio debet plus p̄su-
mi dignū q̄ indignus. qñ qz aliquid petit. z tūc aut
querit de idoneitate naturali. z tūc aut nō apparet
in p̄teritū vel in p̄sens de aliqua eius inhabilitate
z tūc respectu bonitatis naturalis quilibet d̄z p̄su-
mi bonū. potius q̄ malus. z h̄ iō qz naturalit̄ credat̄
bonus z plenū veritatib⁹. z sic naturalit̄ hominī
p̄sumuntur virtutes inesse. nec ob. peccati destru-
ctio. qz cōtra illud daf sacramēti reparatio. d̄ sum.
tri. firmiter in quo p̄ferf gra. de cōse. di. iij. c. ij. iō
cū p̄ter semel repatus adhuc p̄sumit repar⁹ donec
cōstet cōtrarium. C. de proba. siue possideris. ff. de
mino. aut p̄tor. all. l. z si sine. s. penul. Aut cōstat p̄
baptismū ipsū semel malū z nō idoneum fuisse. z p̄-
sumit semp nō idone⁹ i illa specie donec p̄riū p̄bef
sue nō idoneitas surgat ex malicia aie siue corpis
defectu. de elec. cū inf. R. z p̄z in regula sc̄l malus.
de reg. iur. li. vj. z hec vera. siue q̄raf de p̄sonis p̄-
nuandis. C. de p̄ba. l. si. lxxxvj. di. si q̄s. siue q̄ratur
de bñficijs acquirendis z p̄sonis sublinādis. qz de

occultis hoim actib⁹ in quib⁹ ecclesie nō eminet eui-
dens piculū p̄sumit bonū. añ qz tñ p̄moueat de b̄
inquirendū ē. z si aliqua ē p̄sumptio p̄mouendū
vel orif aliqd dubiū inquirendū ē. z illud purgat p̄ i-
quisitionē. de p̄sump. l. fas. si nulla ē sp̄ealis p̄sum-
ptio sp̄ iudex faciet generalē inquisitionē. de de. ni-
hil. z facta examinatione si nihil mali repit sp̄ p̄esu-
mēdus ē bon⁹ p̄ apparētā posteri⁹ p̄sumit postea i
p̄teritū. de spon. is qui. de elec. innotuit. **Q**uāqz
q̄rif de bonitate accidentis ad naturalē bonitatem
q̄ est annexa intrinsece bonitati. z tunc gl. dicit q̄ h̄
nō p̄sumit. qz h̄z sp̄ accidēs. z no. glo. de elec. si for-
te. z. c. q̄ sit. li. vj. **S**ed huic obuiat hec decre. qz
z hic agit in p̄secrādo de bonitate nō naturali oio s̄
etiā accidētis ad naturā. z tñ p̄sumit hic bon⁹. p̄z d̄
elec. cū in cunctis. ad hoc de p̄sump. c. fi. Dic q̄ p̄-
dicta p̄cedūt qñ nullū apparet testimoniū bonita-
tis illius vel p̄sumptio. vbi autē aliqua apparet p̄e-
sumptio. vt qz ad hoc p̄ alios ē p̄sentatus vt bonus
ad hoc ē elect⁹ vt bon⁹ z p̄firmat⁹. sicut in illo q̄ pe-
tit cōsecrari. z tūc p̄sumit accidētalis bonitas. z sic
loquitur hic. z hoc ē qd vult dicere glo. j. Idē qñ p̄-
cedit aliqua examinatio ip̄i⁹ z nihil mali apparet p̄-
eū. vt. d. l. si. **Q**uāqz querit de idoneitate extrin-
seca bonitatis extrinsece vt diuitiarū. z tūc dicit aut nō
apparet aliquū diuitias habuisse. z nō p̄sumit. qz q̄li
bet nascit̄ nudus. Job. j. xlvij. di. sicut z talis p̄esu-
mit nisi p̄bef vestit⁹. z h̄ qz diuitie vt accidentales
de facili absunt z adsūt. vt in. s. magistrat⁹. que al-
legat glo. in auē. vt oēs obe. iudi. colla. v. Ad p̄di-
cta. regula de reg. iur. semel malus. li. vj. aut semel
ponunt diuitie z p̄sumunt. **E**x his cōcordantur
due glo. iur. ciuilib⁹ s̄rie. quaz vna ē in. l. si xō. s. q̄
p̄ rei qualitate. ff. q̄ satid. cogā. q̄ tenet q̄ in dubio
hec idoneitas p̄sumat. alia ē in. l. ij. ff. de p̄ba. que
tenet cōtrariū q̄ nō p̄sumat z sp̄ p̄sumit donec con-
trarium probetur. ff. d̄ p̄riui. credi. l. si creditores. d̄
hac materia de p̄sump. c. fi. z plenius in regula se-
mel malus. de reg. iur. li. vj. z qd scripsi de elec. bo-
ne. z per Ly. de proba. l. actor. z ibi per Butriga.
Quid si habēs respondere in scrutinio denun-
ciat inhabilitatē p̄mouendi ad ordines decreto. ar-
chiep̄iscop⁹ nō vult ipsum audire sup̄ denunciata i
dignitate nisi publice proponat. dic fm̄ Inn. q̄ de-
bet euitare scrutinū si potest. z euitet sic q̄ per eum
crimen fratris non publicetur. vñ si eo p̄sente z ta-
cente publicaret dicat predicta verba. z si euitare
nō potest dicat hoc secure cum loquat in p̄sona ec-
clesie que suā indignitatē ignorat. ij. q. j. vn⁹. z. q.
vj. pleriqz. de offi. ordi. si sacerdos. z si p̄ h̄ nō ifor-
mat cōsciam suā satisfaciāt ei fm̄ hosti.

De ordinatis ab episcopo qui episcopatu re-
nunciavit vel excommunicato. Rubrica.

In tractatu ordinandorum q̄ precedit z sequit̄
interponit h̄ rubricella de ordinatis ab ep̄o qui epi-
scopatu renūciavit z incidens ponitur de ordinat̄
ab ep̄o. **Q**uid de ip̄is excōmunicatis ordinatis.
habet de sen. ex. cum illoz. de ordinatis a simonia-

co. de simo. per tuas. et alio criminoso. ix. q. i. i summa. et vide de scisma. c. j. de prima parte non habet in decre. sed inducitur. j. q. j. ventu. et q. vij. daiber tum. de ordinatis ab his de quibus dubitatur an fuerint episcopi. lx. vij. di. de secunda. ix. q. j. p totum et de scisma. c. j. et ij.

Requiritur. Episcopus qui renūciavit loco tunc inuitatus ordines conferre potest sicut prius si renūciavit ordini cuius ordinato per eum ad maiores vel ignoranter ad sacros dispensat episcopus. cum ordinato vero scienter ad sacros non dispensat. In prima consuetudine. in secunda distinguens rursus. secunda ibi. respondem. **¶** Nota. duo iura concurrere in episcopo. primo ius dignitatis episcopalis coherens persone que habet per consecrationem. secundo administrationis ius coherens loco cui preesidet. que habet per confirmationem. s. de elec. transmissam. **¶** Et nota que hec iura non sunt inseparabiliter conexa vel indiuidua vni vni potest renūciare sine altero si inchoet a loco. **¶** Et nota que prius in his que sunt in habitu ordinis residet in dignitate coherente persone. quo ad exercitium residet in loco cui preest et in quo administrationem habet. Ex hoc concluditur que episcopus qui renūciavit administrationi non dignitati potest illa que sunt ordinis que ad habitum non quo ad exercitium. que caret obiectis in quibus nisi sibi integre per inuitationem alterius qui habeat exercitium. **¶** Nota que in ordine et in preesente considerantur tria. character ordinis. habitus et exercitium. primum quo ad preesentem preesentem residet in characterem consecrationis et dignitatis episcopalis. putat coherere persone. Tertium residet in administratione dignitatis. et hoc inferitur que habet omnia hec tria conferat characterem et habitum non executionem. habet primum solum preesentem characterem. Et nota. arg. que ex toto renūcians dignitati episcopali non propterea ipsam que ad potestatem ordinandi potest que ordinando characterem imprimat. et sic hoc hic aperte videtur per baronem que episcopus est ordo et habet characterem alio vel positius ex toto tolerat renūciationem. **¶** Nota. que ordinati ab episcopo etiam dignitati renūcianti recipiunt characterem. nunquid autem recipiunt executionem per que non. an secum saltem possit dispensari per inferiorē a papa. hec decre. concludit que autem est ordinatus ad minores et poterit siue scienter siue ignoranter. autem est ordinatus ad sacros. et tunc si scienter non poterit nisi a papa dispensari. si ignoranter et crassa sit ignorantia idem. si probabilis per inferiorē a papa poterit dispensari. Et nota que crassa ignorantia equiparatur scilicet in his in quibus agit de defectu. **¶** Et nota. que prius maior preesentem potest id que poterat ex minori preesente. vide de elec. que sic. et que no. gl. de preesente. cum dilectus. videtur hic supra velle que versus ad subdiaconatum durent ordines minores et se extendant. et sic que ordo subdiaconatus non sit sacer. hoc est falsum quia imo sacer est. j. de eta. et qua. a multis. So. dicit glo. que hec dicitio versus stat exclusiue habet aliquam sicut inclusiue. alle. ff. de sena. l. vlt. s. senatores. hic So. an. multa iura allegat per contra de hac dictione versus an sicut inclusiue an exclusiue. dicit que quibus dicitio solet perferri a canone vel lege. et dicit que includit vel excludit. putat plus et minus

L

amicas vel inimicas alio iuribus ut intellectus amicus recipiat alio respicitur ut per hic. semper tunc si de mere legis apparet illa sequamur. ff. de exor. cri. l. j. sicut quidam. ibi versus ad penam capitis vbi non apparet per se quentia vel preesentem vel alio preesentem que dicitur. quibus perferri ab homine. et si expressis vel tacite vel per coniecturas vel alio constat de mere loquens que inclusiue vel exclusiue ponatur. sic accipitur de. s. sig. intelligentia. et preesentem. Si de voluntate non apparet recipitur inclusiue vel exclusionem que fauore habet. vel ex cuius consequencia resultat odium. per regulam odia. de re. iur. l. vj. ff. de dolo. l. j. quatenus fauor non inferat alteri iniustum. j. de dona. inter vi. et vxo. nupti. alio dicitur que semper ponitur inclusiue nisi per correspondentiam alterius actus aliud appareat. et hec vera vbi non apponunt ipsi. si apponitur dicitio versus ipsi limitato et nullum est dubium. quibus ad iuribus et ponitur tempus limitatum. exemplum de rescriptis. gratiose. et s. si propter. de elec. cum ex eo. cum dilecti. de do. et cotu. dicit So. an. que vbi aliud non apparet non est absurdum dicere que plures ab homine recipiat contra preesentem exclusiue vel inclusiue. de re. iur. contra eum l. vj. als sit loci distinctionem prius dicit. De dictione A. dicit ut de preesentem. statutum. l. vj. de versus. de per. que generaliter. l. vj. vide So. de cunio. ff. de offi. pco. et lega. l. meminisse. et Bar. in. l. patronus. s. semper no. ff. de leg. iij. **¶** Et dicitur secundo cum glo. in vbo ignorantia probabilis recipiens ordines ab episcopo qui renūciavit non sit suspensus nec egeat dispensatione. per iura que dicitur que ignorantia probabilis excusat. ff. de iur. et fac. igno. l. error. et l. regula. So. dicit glo. si culpa non preesentem ignorantiam procedit primum. hic processit contrarium. que fecit se a non episcopo ordinari. vel secundo dicit glo. et melius dicit in his que causantur a defectu potestatis ignorantia vel scientia nihil operatur que est singulari. quia non supplet defectum potestatis. ideo que quis non habet alteri dare non potest et carens executione illam alteri tribuere non potest. j. q. vij. daibertum. de iurepatro. que autem. **¶** Restat ergo que ignorantia non dat sibi excusationem vbi autem vitium surgit ex parte malicie vel negligentie suspicientis vel cum quo non agit tunc probabilis ignorantia excusat dolum vel negligentiam sed non tribuit que tribui non potest a causa agente. **¶** Unde concludendum que tales ordinati quantumcumque probabilis ignorantia egent dispensatione quicquid sententia hic Inno. que conatur rursus ad hanc decre. et post ea se correxit. de scisma. c. j. nisi forte est ignorantia cois ita que comuniter reputetur per non suspensus. que casu an in talibus spiritualibus operetur tolerantia. dixi de iurepatro. consultationibus. vbi plenissime hec examino. dicit tamen hosti. que hec dispensatio de facili obtinebit. **¶** Quero que dicatur crassa et supina ignorantia. dicit glo. que no. que aliquid factum est publice vel coram populo. et hoc non excusat. Dicit hic Uin. phi. Hof. hosti. et So. que licet episcopus publice renūciasset. clericus postea ab eo ordinatus potuisset habere iustam ignorantiam ut si extra prouintiam. tunc fuisse et hoc probaret. sicut. C. de preesentem. sup. optimam. de testi. ex tenore. j. que ma. accu. pnt. cum in tua. quod no. **¶** Quid si renūciavit simpliciter

an in dubio psumatur renunciaste loco tñ an ordi ni z loco. dic q loco tñ qz qui renūciat dignitan psumitur hoc facere ppter crimē. de renun. p^o trans lationē. igit ne psumat criminosus qd eē nō de bet. s. ti. pxi. c. j. psumit renūciaste plus loco qz di gnitati fm pbi. z hosti. qui remittit ad summam. eo. ti. s. qd si simpliciter. z qd hic dicit renūciaste di gnitati in. d. c. post translationē. dicit renūciare or dini. intelligit aut p hoc renūciare executioni z po testati ordinis cōferendi. Quero an sup executi one ista ordinati ad sacros ordines ab eo qui renū ciavit ordini dispense ep̄s. dic q nō fm doc. hic licz secus sit in ordinato ab ep̄o alieno executionē ha bente qui nō renūciavit. de quo. s. de tempo. ordi. q translationē. Ultimo per tex. in fi. patet qua lis debet eē dispensator. quia discretus qz als dissi pator dicitur. Anto. Bur.

¶ De clericis. Non summatur nec diuiditur.

¶ Ho. primo q ordinat^o ab excōica: o nō reci pit executionē s recipit habitū ordinis. z sic excōica tus nō inhabilitat ad imprimendū habitū ordinis Nota secūdo cū ordinato ab excōicato ignorant dispensat ep̄s a cōtrario q cū ordinato ab excōmu nicato scient dispensat solus papa. ¶ Qp̄o. cū gl. q ordinati ab excōmunicatis nō recipiant ordines i. characterē. ix. q. j. c. j. vbi dicit q nullo mō dicit cōsecratio q̄e facta ab excōicatis. So. dic q̄e nulla quo ad executionē nō quo ad habitū. z idē de colia none ordinis facta ab heretico. vt eadē. q. ab excōi catis. hosti. remittit ad sūmā de tempo. ordi. s. j. v̄ hec igit sit fides tua. z de sacra. nō ite. c. ij. ¶ Qp̄o. q excōicatus cōferat executionē z effectū sacrame torū. vt in. c. si celebrat. de de. excō. mi. So. nō con fert executionē excōicatus maiorī vt hic. secus si sit excōmunicatus minorī. vt ibi. Quero an excōi catus possit excōicare aliez. videt q sic. qz pōt ordi nes cōferre qd est plus. s. fori^o d̄z posse excōicare. s̄nū est verū. qz cū sit extra ecclesiam alū extra eccle siā ponere nō pōt. xxiij. q. j. audiūm^o. secus autez ē in ordine. qz licet sit extra ecclesiam nihilomin^o con ferre pōt. qz characterē h̄z a quo pender p̄as q nō delect p excōicationē. vnde ordinem pferre pōt ex q seruat formā ecclie. intñ aut est hoc verū q dato q excōicatus cēt tolerat^o excōicando non excōicaret. v̄no. in. d. c. audiūm^o. z dixi plene de iurepa. p̄sul tationib^o. z ē casus in quo tolerare nō opaf. qd est norandū. z in quo nō pcedit materia. l. barbarius ff. de offi. p̄cto. ¶ Quero an idē ep̄s q cōtulit ordi nē excōicatus possit dispensare. dic q nō fm. p. ar. de de. cōiuga. diuersis fallacijs. successor tñ delin quētis poterit dispensare. ¶ Tin. tenet q etiā ipse q ē excōicat^o z q p̄tulit postq̄ fuerit absolut^o z postq̄ penituerit poterit dispensare sic sacerdos poterit i iugere p̄n iam de pctō ei^o mādato cōmissō. Ad h̄ fa cit qd no. Lau. q dicit p̄sbm absoluerē p̄cubinaz p̄p̄iā de pctō fornicatiōis. cū se. z idē de adultera. vt no. ij. q. vij. s. fi. z idē ibi hugl. Fatef tñ q bone stius eēt vt alteri cōmitteret p̄pter maiorem crube scētiā q̄e magna ps p̄niē. de pe. di. j. quē penitet

fac qd no. xxxj. q. j. oēs. xxxij. q. ij. placuit. fm Jo. an.

¶ De etate z qualitate. Rubrica.

¶ Dicto de ordinatis dicen dū ē de p̄ficiendis. z qz in p̄ficiendis p̄siderat etas z q̄litas z ordo. iō. zē. di cit Jo. an. q aliqui habēt in rubrica de etate z qua litate ordinandoz. dicit q illud ordinandoz nō d̄z eē. qz dicit ē in rubrica de tempo. ordinationū. nā hic solū tractat de ordinādīs rōne dignitatū z non aliter. vel qz in p̄ficiendis requirunt q in ordinan dis. iō. zē. ¶ De mā rubrice quo ad primā partem lxxvij. di. z lxxvij. di. p totū. de scōa. xxxvij. di. p totū. z lxx. di. p totū. d̄ pte etia. lx. di. p totū. repetit in sexto z de. p̄me p̄ti coaptat. de elec. cū in cunctis. v̄n p̄firmatoz d̄z inquirere de etate. eo. ti. cū nobis. z. c. nihil. z stat snie late sup etate a q nō fuit appella tū eo. ti. cū dilecti. in fi. z pueri nō sunt idonei. de p ben. sup inordinata. Ad scdam p̄te facit de accusa. oipotens. ad oēs tres p̄tes. de elec. dudū. de etate eius qui p delegationē cause p̄ficatur. de offi. dele. cū vigesimū. ¶ Itē q̄ ad b̄nficia curata ponderatur etas ip̄is quo impetrauit. de rescrip. si eo tpe. li. vj. in p̄bendis nō sic. de p̄bendis. ei cui. eo. li. ad totaz rubricā. facit de elec. licet canon. cū ex eo. z. c. com missa. li. vj. ad primā z tertiā. eo. ti. nemo. ad p̄maz eo. ti. ex eo. in prin. ad tertiā. de p̄ben. si p clerici. de insti. c. ij. Itē de etate vicarij parochialis i cleri. vnica. de offi. vica. de etate monachi puoris puen tualis. de sta. mona. de. ne in agro. s. ceteruz. d̄ etate inquisitoris. de hereti. c. ij. li. vj.

¶ De abbates. Per priua tionē bene

ficij artant b̄nficiati ad ordines su mendos quos b̄nficia requirūt. h. d. Et sunt due pres q̄ parent. scōa ibi q̄ si. ¶ Ho. primo tres dignita tes de iure habētes annexū ordinē p̄sb̄rat^o abba tia z decanat^o. z p̄positura z archip̄sb̄rat^o. ¶ Ho. se cūdo q archidiaconat^o de iure h̄z annexū ordinē diaconat^o. ¶ Nota tertio qualis cōpellant ad ordi nes assumēdos beneficij anexos qz artant p̄uari one beneficij. ¶ Nota quarto d̄ iure q ordo ad va liditatem p̄motionis ad b̄nficiū nō exigūt cōtempo rane cum p̄motione quātūcūqz illi sit annexus or do. s̄ sufficit q̄ faciat post p̄motionē se p̄moueri. d̄ hoc. j. c. quere. z. c. p̄trea. z d̄ p̄ben. si pro clerid. li. vj. ¶ Nota quinto q nō assumēs ordinē annexuz beneficio de iure etiā si p̄pter defectū impotētie p̄ uatur b̄nficio. ¶ Nota vltimo hic lex. aptū q archi diaconatus ē dignitas z ē p̄latura. vide glo. z do ctiores. de iudi. decernimus. ¶ Et nota hic plures dignitates que p̄lature dici possūt. vt abbatia de canatus p̄positura archip̄sb̄yteratus z archidia conatus. ¶ Qp̄o. q nō debeat p̄uari dato q̄ p̄mo ueri nō posset p̄pter casum. vt patet de de. egro. c. j. So. intellige q̄n p̄pter culpā suam ad talē casum deuenit. cōtrariū q̄n p̄ter culpam. Idē si p̄ter cul pam vbi ante dignitatez adeptam ad hunc casum deuenit fm s̄nno. z hosti. debebat enim abstinere

ab eo qd sciebat se inhabile. // **Op.** q abbates non sint clerici. xxiij. di. a subdiacono. et sic non necessitant ad assumendum presbiterium. So. olim cum non essent clerici abbates vel monachi imo perpetuo stabant ut laici. de q. j. eo. dica in. c. tua. hodie autem secus quod benedictus et minores ordines conferunt. j. eo. cum contingat. // **Op.** de supfluitate rex. p. primum rursus ad secundum vel e contrario. So. dic qd primum rursus loquitur quod potest et non vult. secundum quod vult non potest. Queritur quod faciat ad titulum. dic qd potest facere respectu ordinis proficiendo. i. eorum qui profecti sunt. vt. j. c. quis et respectu qualitaris proficiendo. quod si tale quod non possit ordinari non profectus imo profectus remouetur. // **Op.** qd dato quod non faciant se promoueri non priuenter ex quo non possit. j. c. queris. So. dicit hosti. qd compellat ad ordines et si non possit priuabitur nisi alius sit valde utilis ecclesie. hoc nota quod extendit illam decre. ad casum quando ordo est annexus beneficio.

Ratione. Ecclesia dispensatiue minori concessa non per laicos sed per clericos est regenda usque ad promouendum competere etate. h. d. Duo facit. prima ponit reprehensibile factum episcopi. scilicet illud corrigi mandatur ibi. vbi quod duo facit. primo puidet circa preterita. scilicet circa futura cum pena et decreto. // **Ho.** primo qd pueri appellatione comprehenduntur etiam infra decennium constituti quod non bene de qd de delic. pue. c. j. // **Ho.** scilicet qd minor decennio est inhabilis etate ad obtinendam ecclesiam. // **Nota** tertio qd administratio vniuersalis bonorum ecclesie etiam non in titulum non est committenda laico. // **Nota** quarto qd vbi ex dispensatione etatis inhabilibus ecclesie conceduntur debent dari vicarij et administratores clerici et non laici qui ecclesiam regant usque ad etatem legitimam promouendi. et vocantur tales vicarij temporales. // **Ho.** quanto argu. episcopos posse dispensare cum minoribus etate vt promouantur ad beneficium simplex potest induci in primum quod papa hic tolerauit collationem et prohibet eis in futurum. // **Ho.** qd defectus etatis reddit nullam ipso iure collationem et promotionem beneficij. // **Op.** videtur qd ius instituendi in ecclesijs spectat ad archidiaconum maxime si sit infra limites archidiaconatus. de preben. referente. So. dicit glo. ij. spectat de consuetudine vt ibi no. de iure secus vt hic. de quo de offi. archi. cum satis. dic qd quedam est institutio auctorizabilis supra curam hanc facit solus episcopus nec ipsa inferior eo acquirere potest. de consue. vt not. in. d. c. cum satis. et de h. de cap. mona. c. j. li. vj. saluo nisi habeat titulum ab episcopo. de insti. cum venisset. // **Quedam** est institutio que sumitur per installationem ad transferendam possessionem facti. et hanc archidiaconus de iure conferit. de offi. archi. ad hoc. // **Op.** cum glo. qd est super verbo ecclesias. qd etiam pueris possint ecclesie conferri. de preben. super ordinata. ad hoc quod talibus possit conferri ordines. lxxvij. di. in singulis et sine titulo ordinari non debent. lxx. di. c. j. id sequi possit ratione ordinis et beneficii. // **Glo.** dicit qd plature non possunt conferri pueris vt hic. et expedit ecclesias. i. platuras. sed bene simplicia beneficia. // **Ho.** de verbo ecclesia quod appellatione illius non lata significatione comprehendit etiam platura non solum simplex beneficium. et non. hanc sequentiam. hic habilis

est ad ordinem quemcumque. sed habilis est ad beneficium. // **Nota** qd puer non est habilis ad platuram. habilis est tamen ad simplex beneficium et ad simplicem ecclesiam. // **Et** nota qd appellatio ecclesie in stricta significatione comprehendit simplex beneficium. Doc. remittit hic ad glo. de rescriptis. si eo tpe. li. vj. in gl. pe. Tertio videtur qd hic archiepiscopus non se intromittat de subiectis suffraganeo. de offi. ordi. pastoralis. cum si. So. hic archiepiscopus est legatus in prouincia qui ex officio legationis se intromittere potest de offi. lega. c. j. vel h. de casibus ad archiepiscopum spectantibus quibus peccat in beneficijs conferendis. ar. de insti. c. ij. vel hic specialiter queritur de correctione episcopi. ix. q. iij. cum scimus. vel pcedit hic ex speciali delegatione vel mandato pape sicut Inno. et hosti. et sic loquitur qd opponit archiepiscopum in diocesi suffraganei. et. // **Quarto** opo. qd laicus potest habere administrationem et purificationem rerum ecclesie. lxxxix. di. indicatus. xvj. q. vj. c. j. et c. noua. et c. seq. de pura. c. j. li. vj. Sol. dicit h. Inno. qd laicus non potest habere generalem administrationem rerum ecclesie ita quod dicatur ecclesias regere nec decimas recipere vel oblationes. x. q. j. quod ac erdotes. et duobus. c. se. quod no. quia non potest laicus deputari ad aliquod altare vel ecclesiam vt iure suo recipiat oblationes. possit bene ibi esse minister nec sacra tangere. de consecra. di. iij. sancta. et c. vestimenta. de coha. cleri. c. ij. in si. nec administrationem ecclesie tenere. xvj. q. vj. c. j. et c. noua. et sequentibus. nec de ecclesiasticis aliquid disponere. de consti. ecclesia. adeo quod non excusat auctoritas. de decimis. quis. et c. prohibemus. nam etiam in proprio hospicio prohibetur talia laico committi. lxxxix. di. indicatum. sicut hosti. Unde concludendo generalem administrationem ecclesie vt super clericos dominium habere non potest. speciale autem administrationem aliquarum rerum possit sub clerico habere et etiam ipsi generalis administratoris clerici possunt esse vicarij. de qd p. hosti. ne pla. vices suas. x. q. vj. videtur vbi concludit qd per laicos non poterunt concedi fructus ecclesie ad firmam vt in propria persona recolligant. imo plus videtur qd ex hoc incurreret excommunicationem. x. q. j. quia sacerdotibus. et c. se. si ponet clericus ibi qui illos recolliget et dabit laico conducendum. ar. de loca. vestra. de iudeis. ex speciali. quod dato quod fructus ex re pueniant spirituali non tamen sunt quod spirituale. vbi vendi possunt dummodo aliquod spirituale in tali venditione non misceatur. de re. pmu. ad questiones. // **Per** hoc inferitur qd si ecclesia adeo debitis aggrauata est qd non possit per alium quam per laicum releuari. si est religiosorum debet committi alicui religioso illius vel alterius domus. si ille deficiat clerico seculari. de re. ecclesie. non alie. possessiones. Adde quod ibi nota deficientibus religiosis admittere secularis. ar. de reli. domi. in q. tuor. ne de. vel mona. relatus. si nec secularis inuenitur putat hosti. qd in tanta necessitate poterit episcopus dispensare qd ad tempus laico committatur. argu. de loca. nostra. et quod ibi no. ita tamen qd non laicus sed clericus in nomine laici administraret. ad hoc de iudeis ex speciali. alius si laicus omnino vellet administrare ad papam esset recurrendum. ij. q. v. mena. lxxxij. di. q. v. de decimis. tua. // **Ho.** bene qd a papa potest

comitti administratio ecclesie laico. si vero ecclesia sit seculari clericoz dicit hosti. etiam ad religiosos haberi recursum. ad h. de sta. mo. qd dei. dicit tñ qd bñ nō fuat z male. imo i tali casu si solū secularib⁹ irrequisito epō sed etiā laicis nō solū fructus sed etiam administratiōe eccleie cōmittunt. z vt platis ad q̄s spectat talia corrigere. de sup. neg. pla. c. ij. fm hosti. **¶** Quero cū glo. q̄ incipit idē dicit lex. pone ep̄s facit aliquē pupillū vel puerū archidiaconum an habeat vocē in capitulo sic si eēt legitime etatis videt qd nō. qz minores decuriones facti licet decurionū sportulas recipiant. nō tñ interim suffragiuz ferre possunt. ff. de decurio. spurij. §. minores. sicut nec minor fact⁹ miles dz sapiētū iura tractare. C. de testa. mili. l. fi. **¶** Attēde sentit glo. qz ep̄s possit dispensare cū minore vt assumat dignitatē archidiaconalē. Jo. an. dānat hoc. qz dispēfatio ē papalis. de eta. z qua. c. vno. li. vj. quo ad canonicū tene qd habet in. c. ex eo. de elect. li. vj. z in de. hi. q. d. eta. et quali. in p̄ncipali dicit cōiter tenēt voc. nisi appareat de exp̄ssa volūrate p̄ncipis. s. de elec. cū nobis olim ad fi. ad hoc. j. c. ij. dicit enī qd nō est p̄sumēdū qd talia papa cōcederet puero. si tñ cōcederet paren dū eēt qd ad tpalia. xix. di. in memoriā. In sp̄ualib⁹ xvj. quib⁹ vertit p̄culū aie nō obediendū est. de qd de tēpo. ordi. ad aures. ad hoc. xxx. q. j. manet. xij. di. c. j. z. c. ij. lv. di. nullus. ij. q. vij. qua p̄pter. xj. q. ij. nō sp. xxxv. q. ix. loci. p̄culū aut verit aiaz quā do se nescit regere vel populū. j. c. pxi. excipit tñ ne cessitatē vel utilitatē eccleie. vj. q. j. in fi. fm Archid. z hosti. qd archi. hoc ponit in. c. si eo ipe. de rescript. in. vj. **¶** Ho. istā glo. qz dispensatio p cōsequendo beneficio respectu etatis habilitat bñficiatū solum ad hoc qz possit retinere bñficiū nō tamē ad alia cōsecutiua. qz sufficit qz p̄mū op̄f. Nunquid autē per hoc habilitet vt possit recipere fructus z quotidianas distributiones. dicit hec glo. qz sic qz in hoc est notāda. qd ē verū nisi specialē habeat phibitionez de p se p̄cepto reddituū. ideo si est statutū in ecclesia qd nō in sacris vel minor etate non p̄cipiat quotidianas distributiones. nō extendat dispensatio ad talia nisi exprimat qz sufficit qz dispensatio aliquid quātūcūqz modicū op̄f. z facit qd nō. Jo. an. de de. nō res. tue. iuncto. qd nō. de ele. cū ex eo. li. vj. Ex his decidit qd tangit vltima gl. an possit hic in etate dispensari tanqz maior oia facere. z arguit gl. qz sic. ff. de re iudi. l. quidā cōsulebāt. tñ dicit gl. qd nō ē vtz j. c. pxi. C. de testa. mil. l. fi. Nec ob. qz hic veniā etatis videt ip̄trasse. qz q̄si p oia possit. C. de his qz ve. eta. impe. l. eos. dic qz nec oia pōt qui veniā etatis impetrat seu impetravit. qz nō pōt alienare sine decreto. nec habet administratiōe nisi vsqz ad etatē legitimā. vt. d. l. eos. no. bñ glo. qz dispensatio super vitio nō pinde habet ad si nō h̄et illud vitium lz tollatur impedimētū vitij qd ad validitatē ei⁹ qd p̄cedit tō dispensari sup etate nō habet p oia p̄ maiore. di spensari sup ordinib⁹ recipiendis non habet p oia ac si eēt ordinat⁹. puto pōderāda verba dispēfationis. si enī dicit tale bñficiū assignam⁹ nō obstāte defectu etatē sup qd dispēfam⁹. p̄cedit gl. s. si dicat si ob

stāte defectu etatē qz ip̄m p oia volum⁹ h̄ri p maiori tūc plenissime eēt habilitat⁹ ad etatē. z sic dicēt h̄re p̄prie veniāz etatis. vñ oia possit p̄ter q̄s excepta in dispensatione. vt. d. l. eos. h. no. bñ. **¶** Ultimo dic hic Inno. qz ep̄s obligat in mala administratione puerorū q̄s instituit. ar. ff. de magis. cō. l. ij. ff. de adm. tu. l. luti⁹. z de of. archi. ca. q. sicut obligat quādo administrationē cōmittit alteri non idoneo. qd nō. qz oēs plati hodie et ep̄i valde grauant.

¶ **Indecorum.** Regimen ecclesie minor. xiiij. ānis committi nō dz. h. d. p̄ma ps pōt exordiu⁹ z causas mandati. sc̄da mādatū. tertia cōminationē irritationis z pene. sc̄da ibi volētes. tertia ibi securi. **¶** Hora primo qz ordinatū regimē incipit z cognoscit a seip̄o. qz qualiter se regit ita z alios verisimiliter regere sciat. **¶** Ho. sc̄do qz x̄bū regere p̄prie referē ad alios gubernare ad se. vñ gubernator respicit p̄tē iconomicā. regere respicit politicā. **¶** Hora tertio duo qz p̄ncipaliter exigunt in plato ecclesie discretio z morum honestas. **¶** Ho. quarto qz parvulis regimē eccleie cōmitti nō dz. **¶** Ho. qz appellatione puuloz cōprehendunt minores. xiiij. annis. z sic p̄t qz ad ecclesiam habilis videt existēs in. xiiij. anno. Itē ad dignitatē z p̄sonatū infra illā etatē cōstitut⁹ nō. **¶** Ho. qz appellatione puuli cōphendit minor. xiiij. annis. **¶** Op̄. qz ad dignitates v̄l personar⁹ nō admittat q̄s in. xiiij. sed in. xxv. vt. s. de elec. cū in cūctis. §. inferiora. So. quidā dicūt qz hic a p̄rio phiberi videt in. xiiij. annis. qz dignitatem assumere. s. falsū ē p̄ p̄rio z non debet sic sumi argumētū. de qz ar. a p̄rio vide de elec. publicato. Alij dicūt qz de iure cōi nō pōt pmoueri aii. xxv. sed dispēfatiue etiā dispēfatiōe ep̄i pōt p̄. xiiij. annū dispensari. ita qz ibi terminat etas pmouēdi de iure cōi. h terminat etas pmouēdi de iure sp̄ali fm Lay. **¶** Sof. Inno. z hosti. Ho ob. s. c. pxi. vbi dispensat cū. x. qz illud p̄ istud corrigif. vel sit illud de specialī mādato pape fm hosti. id p̄cludit qz ep̄s dispensat cū pubere cū impubere nō. qm̄ inf istos est magna d̄ria qd p̄t in testādo iurādo infimoniū p̄trahēdo cōcludit tñ tales dispēfatiōes debere fieri cū causa nec ibi z hic phibet qm̄ etiā cā subsistente aii annū possit ep̄s dispēfate. Sed q̄quid dicat tene qd habes eo. ti. c. vno. li. vj. lz etiā p̄ illā decre. archidiaconus h̄ tenere voluerit. vt ibi no. Jo. an. z vide d̄ iudi. c. fi. in vj. **¶** Glo. ibi tāgit qz hic ponit hosti. de minori. xvij. annis. an possit agere cām sp̄ialem. istā materiā expediā in. c. preterea. j. co. ti. **¶** Quero an regimen eccleie etiā non curate possit committi pueris. dicit hic Jo. an. qz non ex quo non sunt in xiiij. anno. cōstituti. z remittit de rescript. si co tēpo. re. li. vj. in glo. pe **¶** Quero cum glo. q̄ incipit qui enī in prelaturā an pmor⁹ ad platurā quo ad illam dicat sub p̄ris ptāte eē. dicit gl. qz videt qd nō quia i talib⁹ p̄ris ptās nō curat. ff. ad trebel. nā qd. ff. de adulterijs. sic eueniet. C. de legiti. tuto. l. vltima. in situū. de excusat. tuto. §. minores. ff. ad macedo. l. filiū habeo. In p̄trariū est de app. per adoptionē ff. de his qui sunt sui vel alie. iuris. filiūfamili. ff.

ptatem interdicens hoc d' offi. dele. sane. ad hoc qz qd dno debet deducit de peculio vicarioz. ff. d' pecul. l. si seru' me'. **¶** Quero an singule depedentes ecclie singulas debeant dare pcuraciones. dic q sic si sufficiunt et habeant plin. qz eps qdlibet mēbrū dioecsis respicit. de offi. oz. irrefragabili. xj. q. j. de persona. nec obest qz vna ecclia sit sub alia. de re. eccl. nō alie. c. j. qd itellige i ecclsijs. sec' si sint grāgie. de cē. si. c. h. **¶** Quid si cōtraxit qd cū presbzo ecclie subiecte an an executionē debiti exigat qd debet supioz ecclie. l. census. dic q sic sic dñs deducit prius qd a suo debet. ff. de peculio. l. si dānū. §. pcculū. et §. pterea. et hoc si cū presbzo pccū fuerit ignorante vel pccente pīato maiori s' si illo sciente veniet ecclia in cōtributū cū alijs creditorib'. ff. de tributo. l. j. et vide archid. de preben. c. j. singula. li. vj. Jo. an. in si. glo. fina. dicit vt de ele. nemo deinceps. li. vj. ibi vide. **¶** Antio. de Butrio.

Preterea. Is qui nōduz ē in sacris si alis idone' ad regimē parochialis ecclie dispensatiue pōt pmoueri. h. d. prima ps ponit rigozē. scda dispensationē. tertia dispensationis determinationē. scda ibi dispensatiue tertia ibi dū tū. **¶** Ho. pmo qz ad regimē prochiaf ecclie de iure assumi nō pōt nō existēs in sacris. et sic habes vñū bñficiū cui p prius anteqz assumatur annexus ē ordo sacer. s. parochialis ecclia. **¶** Ho. scdo qz ordo subdiaconar' nō ē de minorib' sed de sacris. ad hoc. j. d' seruis nō ordinandis. miramur j. co. a multis. **¶** Ho. tertio qz in minorib' existens dispensatiue pōt ad ecclsiā parochialē assumi dūz tū sit talis qz infra breue tps possit in presbzm ordinari. et sic apparet qz defectus etatis prime tū ad sacerdotiū nō impedit quē ad prochiaf ecclsiā promoueri dispensatiue. et talis dispensatio pōt fieri p epm. **¶** Ho. pmo qrit qd dicat breue tps et multas pccordatas adducit de breuitate tps. Concludit qz breue tps d' ann' et dimidi'. qz in anno et dimidio ēs pmoueri possit ad sacros ordines. allegat iura hodie statut' ē ann'. vt. c. licet canon. de elec. li. vj. Sed dicit hic doc. qz in vna quadragesima qd possit ad oēs sacros ordines pmoueri. naz in ea sunt tres dies sabbati ordinationum. vñ l. offi. hic dicitur hoc qd de tpe breui d' arbitrariū ē. hoc dicitur pcedit in alio casu qz. c. licet canon. et qz bñ facit qd ibi nō. **¶** Sedo qrit gl. an epī possint dispensare cū minor etate. et aliq dicit qz sic. ar. hui'. c. de hoc recitat gl. de elec. cū dilecti. ibi dicit qz in etate non dispensat. Inno. aut. hosti. hic dicit p epōs dispēfari posse in etate et psonatib' et prochiaf ecclsijs. et i defectu ordinū. et in defectu scie. et in defectu morū cū corrigibili dū tū cā subsit. de defectu ordinis dic hic pbari. qz ex quo ius pmittit dispensari et papa nō reseruat inferiori. hoc dicit ē cōcessuz. et hoc videt placere Jo. an. in. c. licet. de elec. li. vj. **¶** Circa etatē aut duo sunt videnda. primo in qua etate qd possit bñficiū suscipere. scdo an cum inhabili etate possit p epm dispensari. **¶** Ad primū dic qz ē dare dignitatē epalem. et hoc determinat de elec. c. j. in cūctis. qz est etas. xxx. annoz. et in ea solus papa di

spensat. vt ibi. Est dare etatē abbatie. et hoc simplr credo illā requirat etatē vel saltē. xxv. et hoc tene vt firmat Jo. an. in. c. indēnitantib'. de elec. li. vj. et i talibus nō dispensat inferior a papa. facit de eta. et q li. c. j. li. vi. Est dare dignitatē abbatie. et de hac de elec. indēnitantib'. li. vj. et cū ista mine et etiam solus papa dispēfat. vt dicta decre. vnica. Est dare dignitatem aliā inferiorē vel psonatū habētē curā aiarū annexā. et illius ē etas. xxv. annoz. et idē in ecclia parochiali. de electio. cū i cūctis. §. inferiora. in etate minori nō dispensant inferiores epīs. qz inhabitas est cōctij. vt no. glo. de elec. c. j. in cunctis. ad hoc de renū. post translationē. ad h' de eta. et qual. c. j. li. vj. Et cōtrario ē dare dignitatē vel psonatū sine cura. et in hoc ē dubiū qz etas exigat. dicit Inno. hic qz nulla est certa etas determinata. vñ ad illos recte eligi qui scit illā et possit regere. vel fm eū sufficit pubertas cū exide suas facultates administrare possit. et cessit tutoris officij et possit ēē ordinari' ff. de iudi. cū pctor. et sufficit qz nō ē statutū prium. ff. de proba. l. ab ea. nō placet hoc cōpos. nā si in secularibus honorib' habentib' administrationē exigant saltē. xxv. anni cōpleti. ff. d' mu. et ho. l. ad rē ff. de decurio. l. spurij. §. minores. fortius in ecclia sticis honoribus et dignitatib' requirit illa etas nisi dispenset. et sic possit intelligi opi. Inno. hodie de mente capituli. j. de eta. et quali. c. j. li. vj. qz etas sit. xxv. nā illa decre. in. xiiij. anno. pmittit dispensare epīs. in minori autem etate nō poterit epō dispēfarc. Est dare beneficia simplicia qz nō sunt dignitates nec parochiales ecclie. et tales si non exigunt ordinem sacrum ex statuto vel cōsuetudine. si est beneficium habēs administrationē exigit. xiiij. ann' s. eo. c. indecoz. et tenet Jo. an. de rescrip. si eo tpe. li. vj. in nouella. Satis tū puto qz possit epō i minori etate dispensare. qz si hoc phibitū in dignitatib' p. c. j. j. de eta. et qua. li. vj. concessum videtur i alijs a cōtrario littere illius. c. maxime tenendo opi. antiquā Inno. et hosti. qz in talib' nō prohibuit i etate possit dispensari. Si aut bñficiū sit canonica opi. sunt. aliqui exigunt. xiiij. annum. aliqui minus. qz dicit sufficere septimū vt recitat gl. de rescrip. si eo tempore. **¶** Puto qz in canonis ecclie cathedralis sit vera opi. hosti. maxime cum possint ēē delegat pape. vt eo. ti. de rescrip. statutum. §. j. li. vj. exiget saltē etas. xiiij. annoz. ad h' vide. c. ex eo. de ele. li. vj. et de. vt hi q. de eta. et qua. dic qz gestio act' habet ordinē annexum. vel si nō habet annexū requirit tū discreti. in gerente. Itē vbi hz ordinē annexū et vult pmoueri respectu illi' act' requirit etas ad ordinem requisita. vt in de. vt hi qui. j. rñso. de eta. et q. li. Si nō habet ordinē annexū requirit discretionē tunc etas discreta requirit qz. xiiij. annoz. vt in c. ex eo. de elec. li. vj. Si vult pmoueri respectu aliorum. dic qz sufficit etas. vij. annoz. ad qd vide no. in. d. de. vt hi. in glo. ordinaria. in canonis aut inferiorū eccliarum idē qd in alijs simplicibus non habentibus administrationē vt etas septēnij sit habilis. et sal' puto qz cū minori septēnio proximo. tamē poterit epō dispensare. Si autem ecclia habet

annexū ordinē vt possit pmoueri exigif q sit i etate ad ordinē requisitū. als defectuosus videtur seu diceret. ¶ An autē possit dispensari p ep̄m. puto q si sit p̄lm^o etati vt p^o modicū tps possit pmoueri. als nō nisi magna cā subsistēte. ar. hui^o decre. facit qz p̄missū erat fm̄ opi. antiquā ep̄is in talib^o dispensare. nec correctū repit. q̄ possit ad hoc qd̄ nos. lhosti. an sūma. ¶ Nec ob. c. licet canon. qd̄ ibi nō. s̄ elec. li. vj. qz illd̄ p̄cedit qn̄ a tpe p̄mōis certa etas z determinata requirit. secus vbi nō requirit q̄q̄ habeat ordinē annexū in q̄ requirat̄ certa z determinata etas. ¶ An h̄ hoc facit qd̄ nō. Jo. an. i cle. generalē de eta. z quali. vbi dicit q̄ in etate nō potest ep̄s dispensare respectu ordinis. dic q̄ respectu ordinis dispensare nō p̄t vt ante debitā etatē pmoueat sed q̄ pmoueat ad b̄ficiū h̄is ordinē annexū in q̄ requirat̄ certa etas. dicendū q̄ p̄t dispensari p̄ ep̄m dūmodo h̄ fiat ex cā iusta z necessaria. ad h̄ facit b̄n̄ in ar. c. cū ex co. de elec. li. vj. iuncto .c. licet canon. eo. ti. ¶ Quero an nō cōstituti in sacris possint eligi ad beneficia sonātia dignitatē v̄l p̄sonatū sine cura. Lōpo. de elec. dudū. z Inno. dicit q̄ sic. lhosti. aut̄ h̄. vide glo. e. ti. c. j. li. vj. in vltima glo. z ibi recitant̄ opi. finalit̄ Jo. an. videt̄ residere i opi. q̄ de iure cōi nō possint eligi h̄ dispensatiue. z vide in decre. dudū. z de his q̄ fi. a ma. par. ca. ex ore. ¶ Quero qualit̄ z qua via pmouebit̄ hic inhabil̄ ad talē dignitatē qn̄ eget dispensatione. Inno. z Lgi. q̄ assumet̄ p̄ postulationē. z sic eligi nō poterit. naz dispensant̄ ep̄i cū cōstituto in minorib^o vt possit eligi ad p̄sonatū vel dignitatē. recitat̄ alios dicere q̄ poterit eligi. v̄l dicit q̄ ep̄s poterit facere aliquē eligibilē p̄ suā dispensationē. alij cōtra. sic residet̄ Jo. an. credo q̄ si debeat assumi a corpe v̄l collegio absq̄ dubio debeat postulari. z sic materia postulationis nō solū locū habebit in planōib^o h̄ z inferiorib^o beneficijs. ¶ Vbi aut̄ beneficio p̄uideat̄ p̄ viā electionis si idē est collator z cōfirmator. non credo q̄ materia postulationis tali accōmodet̄. si aut̄ vn^o ē collator alter cōfirmator adhuc dico p̄ viā postulationis p̄cedi. hoc reincident̄ in dubiū illud an hodie d̄ iure cōi patiens defectū in ordinib^o possit ad ecclias prochialem assumi. de quo in. c. si p̄ clericis pauperib^o. de p̄ben. li. vj. z ibi Jo. an. determinat q̄ solum in casu ill^o. c. z. c. ij. de insti. li. vj. possit de iure cōi pmoueri als disp̄atiue debeat pmoueri p̄ istō c. de quo dic vt ibi. archi. tamē indistincte ibi tenet contrarium. dic vt ibi.

Quod Cleris. Propter necessitatem vel utilitatem ecclesie compellunt clerici recipere ordines non suis beneficijs annexos. h. d. Lōis diuisio. sc̄d̄a tibi cū igif. q̄ duo facit primo ponit discordiā canonū. sc̄d̄o distinguendo cōcordat̄ ibi statuentes. z sc̄d̄m mēbrū p̄sequit̄ ibi. q̄ si. ¶ Itō. primo q̄ aliqua sūt delicta vel defectus que quātūcūq̄ occulta inducūt irregularitatē z repellūt que a facultate pmouendi. ¶ Itō. sc̄d̄o q̄ ad papā spectat discordātes canones ad p̄cordiā inter p̄rando reducere. sic z testes discordātes ad p̄cordiā reducunt̄. vt p̄ in. c. cū tu. de testi. ¶ Itō. ap̄te

in. d. statuētes. z cū loquat̄ in plurali q̄ sint plura peccata q̄ q̄q̄ sint occulta ipediūt que a pmouēdo ¶ Itō. qualit̄ z qn̄ p̄cedat̄ h̄ b̄ficiatos vt se ad sacros ordines faciāt pmoueri iminēte nēitate ecclesie. qz aut sola volūtate resistūt absq̄ aliquo impedimēto vel cā z cōpellunt̄ data idoneitate p̄ subtractionē b̄ficiōz z amissionē locoz. aut resistūt non nuda volūtate sed cā subsistente. qz salua p̄scia neq̄ vnt̄ ordinari. z tūc si als sint valde vtilēs ecclesie nō puat̄ h̄ alij et^o loco ponūt. si n̄ sint ita vtilēs b̄ficijs puant̄ z alij p̄ferūt q̄ valeant ordinari. ¶ D̄po. q̄ indistincte qui p̄pter pctā occulta nō valeāt pmoueri debeat deponi. qz vel an̄. p̄motionē talia cōmiserūt z sunt deponēdi eo qz tpe examinationis talia tacuerūt. xxx. di. c. si. l. di. ex penitentib^o. lxxxj. di. si q̄s sine. cū si. aut postea cōmiserūt. z adhuc sunt priuandī ex q̄ sua culpa se fecerūt indignos. ar. s. c. j. Sol. dicit gl. q̄ veritas ē q̄ sunt priuādī. tūc si als ecclisjs sint vtilēs tolerabunt̄ in ecclia z sic dispensatur cum eis. maxime si sunt pctā occulta puto q̄ si defectus foret talis q̄ nō impediret ordines susceptos h̄ impediret suscipiēdos. q̄ siue an̄ siue post cōtingeret tale impedimētū ex q̄ nō est supior ordo annexus b̄ificio possēt retinere b̄ficia nec expectando seu ex p̄tato nec ex cōtumacia in ordinādo priuarent̄ dūmodo als ecclie forent vtilēs. ¶ Si delictum occultū sit forte tale q̄ cuiuscūq̄ ordinis etiam suscepti impediret executionē z tacuisset an̄ p̄motionē nō video q̄ b̄ficiū euz bona p̄scia tenere posset. nisi cū eo dispensaret̄. nō tūc qn̄ oīno foret occultū priuaret̄ propter delictū h̄ nec p̄pter p̄tūciam in nō ordinādo nisi h̄ distinctionē hui^o. c. Si aut̄ delictū illud q̄q̄ occultū postea cōmiserūt q̄ ordinū caret executionē. adhuc nec b̄ficiū cum bona cōscia retineret nisi cū eo dispense. talia enī b̄ficia saltē in vnū habēt ordinē annexū z eius executionē cū alijs q̄ clericis nō sūt p̄ferenda. Aut h̄ publice cōfiteat̄ z cēt̄ deponendus z puandus. aut occulte z p̄pter cōfessionē talē priuari nō p̄t. Itō. qd̄ p̄pter delictū in nō assumēdo ordines posset priuari seruādū est h̄c decre. ¶ D̄p. q̄ nō remoueret̄ p̄pter occulta peccata. s̄. de temp. ordi. ex tenore. So. dicit glo. si agit de priuatione p̄pter pctā imediate vt. c. ex tenore. qz p̄p̄ occultū pctā nō ipe d̄f̄ retētio b̄ficij z ptās in illo ministrandi vel ordinē. fallit in homicidio fm̄ vnā opi. tu i h̄ tene qd̄ ibi dixi. si agit de priuatione p̄pter negligentā in ordinādo seruādū est qd̄ hic distinguit̄. ¶ D̄p. q̄ indistincte ad assumēdos ordines b̄ficiati cōpellantur als priuent̄ distributionib^o z voce. vt in de. de eta. z quali. vt hi qui. So. dicit hic Jo. an. si b̄ficia non habēt annexos ordines seruādū est qd̄ hic. p̄cedi etiā p̄t ad alias penas z alio mō cōpellere ad ordines vt p̄ subtractionē quondianaz distributionuz z vocis. vt ibi habet̄. Si habēt ordines annexos tūc cōpellunt̄ fm̄ diuersitatē b̄ficiōz vt p̄ in. c. licz canon. de elec. li. vj. z in. d. de. qz si ē b̄ficiū curatuz z prochialem priuat̄ ip̄o iure lapso anno. si collegiatū z curatum priuari potest. si canonicatus in ecclesia cathedrali priuatur voce capituli si non h̄ annexū

ordinē. si h̄y an̄erū ordinē suaf dimidia q̄tidianaz
distributionū als puaf q̄tidianis distributionib⁹ ⁊ si
eo monito etiā si assumēt possz b̄ficiū puari vbi di-
xi eos beneficio nō priuari necessitate vel utilitate
ecclesie subsistente possent priuari fm formā ⁊ disti-
ctionem decretalis. ¶ **Q**uo. innuit hic multitudi-
nem beneficiorū pmissā. qz dicit q̄ beneficis habū-
dent. ⁊c. obuiat. de p̄ben. de multa. ⁊. c. sup inordi-
nata. quidā tex. inducūt p̄ multitudinē q̄ nō indu-
cat peccatū. qd̄ p̄z qz nō prohibent̄ hi p̄pter hoc or-
dinari. qd̄ nō fieret si eēt i mortali. h̄ostie. dicit q̄
hic notat factū ⁊ nō ius. qz nō qd̄ factuz sed qd̄ fieri
debet. ⁊c. de elec. cum causam. vel fm eum plurali-
tas beneficiorum respicit pluralitatē clericorum. si-
mile de cap. mona. c. j. li. vi. vel dispensatum erat.
¶ **Q**uo. q̄ nō possit priuari p̄pter hanc cōfessionē
impedimētū cū fuerit occulta ⁊ peccator occulte cō-
fiteus nō debet manifestari. vt p̄z de offi. archi. c.
ij. cuz cōcor. de peni. ⁊ remi. omnis vtriusq̄ sexus.
So. dicunt hic quidam q̄ si hec cōfessio est facta in
foro cōtentioso ⁊ p̄iudicat vt ex eo deponi potest
quia notoriū inducit. ad hoc de tempo. ordi. c. j. Si
ē facta i foro anime ⁊ secreta. dicunt q̄ si impedimē-
tum occultasset tpe p̄motionis remoueret. xxiiij.
di. c. vlt. Si vero post ordinationē incurrisset hoc i-
pedimētū secūdi ex culpa sua remoueret als non
¶ **L**u dic ⁊ est de mente doc. hic q̄ triplex est forus
quidā p̄tentiosus. quidā mere p̄nialis. quidam mi-
xtus. si fiat cōfessio in primo hic p̄iudicat vt fm quā-
titatē delicti possit priuari. si in foro aie penitētiā
non debet priuari p̄cise nec etiā debet iponi pena
priuationis. nec peccator ex hac impositione mani-
festet sed bene debet eius cōscia informari q̄ salua
cōscia beneficium nō pōt retinere ⁊ suaderi vt cedat ⁊
sue postea conscie est relinquēdus p̄pter hoc tū nō
ē priuandus sed b̄si possit priuari ex cōtemptu. qz
nō faceret se ordinari. qz de hoc sibi cōstare pōt iu-
dicialiter. quo casu priuabit als nō put distinguit
hec decre. que sic pōt intelligi. Si cōfessio fiat in fo-
ro mixto vt q̄i examināf p̄mouendus ⁊ secreto cō-
fiteat. sicut ⁊ in examinationib⁹ ordinādoz. vel au-
dita monitione p̄lati p̄stet nō tanq̄ sacerdoti s̄ tan-
q̄ ep̄o. qz iudiciale repellit ⁊ inquatū p̄niale nō pu-
nitur. ⁊ remittit ad sūmā de scrutinio. §. si. vbi dicit
talē cōfessionē necessitatis in iudicio mixto habere
effectū ⁊ finē repellendi nō effectū ⁊ finē puniendi
Alle. de ordi. cogui. cū dilectus. ff. de his qui no. in
fa. l. i. l. i. ⁊ de excep. c. j. ¶ **Q**uero an dicēs q̄ p̄-
moueri nō pōt salua p̄scia repelli possit. dic q̄ sic fm
distinctionē decre. qz nō debet ei statim credere. se-
quet̄ tū ille p̄sciam suā. de simo. p̄ tuas. ¶ **H**ūqd̄ aut̄
si postea petat p̄moueri vel ordinari admittatur. re-
mittit h̄ostie. ad sūmā. de ele. §. quis possit eligere
sub. §. qui nullo iure. §. quid si postea. ibi dicit q̄ nō
ē audiendus. de frigi. c. j. ⁊. c. laudabilē. dicit finali-
ter hoc relinquēdū supiori. vt si hoc oīno ē occultū
relinquat̄ ipsum cōscientie. si de hoc fama exiit ex-
tra. qz hec apparet alijs canonicis eum repellat. de
temp. ordi. ad aures. de excep. p̄la. q̄ sit graue. imo
etiā possit hanc penā iponere. p̄ no. hic ⁊ in summa

hui⁹ ti. in loco p̄mo alle. hoc intelligo q̄n h̄y fruct⁹
sufficientes ad sustentationē ordinū sacrorum als di-
cendū eēt secus fm istū tex. ¶ **Q**uero de quib⁹ be-
nificiatis loquit̄. dic q̄ generalit̄ loquit̄ de clericis.
⁊ sic nō solū rectores eccliarū parochialium s̄ ⁊ quos-
cunq̄ alios simpliciter beneficiatos comprehendit
etiā si beneficiū eēt. xx. solidorū. nam ⁊ tales tenent̄
ad residentia ⁊ seruitiū ecclesie. de cle. non resi. con-
querente. ⁊. c. pe. ¶ **Q**uero in quo p̄ferant̄ alij cle-
rici qui volūt ordinari istis negligentib⁹. dic q̄ in or-
dinis susceptione ⁊ p̄sequenter in sede ⁊ b̄ficiū p̄ce-
ptione. qd̄ specialiter p̄cedit in ecclesijs collegiatis
de ma. ⁊ obe. statuimus. vnde dicebat Ia. hic respi-
cere p̄suetudinē quarū dā eccliarū vbi sūt clerici ha-
bentes maiores ⁊ minores p̄bendas. ⁊ hi qui h̄nt
maiores debent h̄re ordines certos ad quos maio-
res promouent̄. habētes minores fm sue receptio-
nis ordinem. si ergo se dicunt indignos minores
illis p̄ferent̄. ¶ **Q**uero q̄n dicat̄ utilitas vel neces-
sitas ecclie ordinandi. dic q̄ utilitas est q̄n ecclia in-
diget ministris illoz ordinū. licet etiā sint alij q̄ pos-
sint ordinari. nō ē ergo inē necessitate ⁊ utilitate di-
stinguēdum vt aliqui faciebant. lxxiiij. di. i. sūma.
¶ **Q**uero qualis erit hec subtractio beneficiorum
dic q̄ erit subtractio reddituum ad tempus. qd̄ ap-
paret ex verbo cōpellas. sic de decimis. q̄uis. als
ex quo priuari essent nō plus cogent̄ ad ordines
fm Inno. qui dicit hanc d̄nam inter p̄mū casum ⁊
scdm. qz hic subtrahit̄ beneficiū ad tempus nō per-
petuo. sed supra primo r̄sso. statim auferet̄ p̄petuo
⁊ alteri cōferet̄ nisi ex causa. vt. §. p̄xi. s̄ h̄ostie. dicit
etiā hoc secūdo casu eos priuari p̄ subtractionē be-
nificij si rebelles extiterint. magis enī cōtēnit q̄ sua
volūtate ordinari recusat̄ q̄ is qui iustū impedimētū
allegat. de quo remittit ad sūmā. eo. ti. §. ordo. §. si
circa hoc querit̄. ⁊. §. se. ibi ad litteras ponit distin-
ctionē Ray. quā recitat̄ Jo. an. fuisse Bar. ⁊ ponit
de elec. licet canon. li. vi. in vbo priuar. quā qz ibi
scripta hic nō recato inq̄tū est necessarium p̄ uelle
eru huius. c. dic si renuit q̄ se p̄moueri vbi benefi-
ciū nō habet annexū ordinē de quo hic specifice lo-
quimur. Aut renuit impedimento ⁊ p̄petuo. aut re-
nuit sola volūtate. istos duos casus h̄ p̄sequit̄ tex.
primo casu si iudicialit̄ cōfiteat̄ et impedimētū no-
torū eēt. ⁊ possit deponi incōtinenti ⁊ immediate ex
delicto. de accu. si cōstiterit. Si nō cōfiteat̄ iudicialit̄
sed secreto seu p̄nialit̄ vel mixtum ei vt ep̄o secreto
nō vt iudici qz vt sedenti ad banchū. ⁊ tūc p̄cedit
hec decre. dico q̄ ordo p̄cedendū ē vt si vtilē videat̄
aliter eū nō cogat nec priuet. si videt euz inutilē als
eū cogat ⁊ priuet statim b̄ficiū nō ex vi delicti s̄ ex
p̄sumacia nō parēdi. q̄ saltē iudicialit̄ habebit aspe-
ctū vere p̄sumacie. ⁊ ostendit̄ istū ex p̄sumacia non ex
delicto priuari. hec v̄a si nō pōt aliter ecclie necitati
p̄uidere. si p̄t p̄ alios illos ordinet. ⁊ illos istis p̄e-
ferat in ordine dignitate ordinis ⁊ cōsecutorū ad
ordinē. de quib⁹. de maio. ⁊ obe. statuim⁹. Si oīno
deficit in clericis ⁊ necessitas subest als utilitas pro-
uideat̄ priuandū si resistit sola volūtate dz ip̄m p̄mo
priuare loco. qz habebit aufere voces in capitulo

vel quotidianas distributiones vel alii aggrauare
 ut patet hodie in cle. que declarat istum tex. d. era. z
 quali. ut hi qui. pot. etiam si in contumacia persistit.
 Secundo ad tempus beneficiorum redditus subtrahere
 et si durat adhuc in contumacia poterit ipsi priuare
 beneficio ut dicitur hic doc. dicit in Inno. hic recusa
 tem ordinari non excoicandū ne sic excoimuncatus
 p manifesta offensa ordinari non possit. sed de hoc
 non curat Jo. an. et remittit ad no. de preb. p illorum
 super glo. penul. fm Jo. an. Anto. de Du.

Aures. Euentus mortalitatis in
 firmi non impedit promo-
 ueri eius medicum pitum sollicitum et tradi-
 tiones artis obseruante. h. d. Lōis dūp̄sio. secūda
 ibi. sic breuit. ¶ No. physicū ex solo artis exercitio
 non inhabilitari ad ordines. Nota secūdo q̄ homici-
 dium negligentia vel impitia commissum causat irre-
 gularitatē. ¶ Nota tertio q̄ homicidium alia rōne
 causatū non attribuit ad irregularitatem causandā
 medico si fm traditiones artis adhibita diligentia
 quā potuit secutū ē homicidiū. et sic videt q̄ casuale
 homicidiū si non potest imputari culpa hoc agenti
 non causat irregularitatē. ¶ No. ar. q̄i foro anime
 doctor cōsulens et ignorantia vel impitia non sequēs
 traditiones artis tenet p eo q̄ alterū cōsulendo lese-
 rit. et hoc tenet Ly. post De. in auct. sed hodie. C. de
 iudi. q̄i voluntarie assumpsit officiū. secū si necessi-
 tate. ¶ Nota que exigant ut medicus mederet ius-
 te et non incurrat piculū aie nec piculum irregulari-
 tatis. primo exigat q̄ sit eruditus. secūdo q̄ experiat
 fm traditiones artis medicine. tertio q̄ diligens sit
 in artis exercitio. sic exigitur in cōsulente q̄ sit pitus
 et fm opi. cōmunes et non sophisticas cōsulat. q̄ in ex-
 aminādo factus sit sollicitus et diligens et non piger
 Ultimo no. q̄ cōscientia q̄q̄ erronea et scrupulosa
 sequēda ē si non potest eū in iure informare. vide de
 simo. per tuas. iij. et de sen. ex. inquisitioni. gl. oēs
 iustificat tex. et querit de rōnib. et no. vltimā glo.
 de cōsilio Jo. et q̄ sequendū sit. q̄ bona est q̄ con-
 cludit cōsiliū reuerentie imitandū p̄siliiuz p̄fectionis
 no. ¶ Quero q̄i debeat eē pitus et diligens medi-
 cus ne ipsi imputet. dic q̄ prudēs debet eē ante fa-
 ctū. ut no. verbū eruditus. et in facto diligens ut fm
 traditiones cōmunes et non singulares det medici-
 nas et experimēta non que preter vel cōtra artē inue-
 niunt. Itē et post factū q̄ d̄z adhibere diligentiam
 de quo ad summā. co. ii. §. ordo. x. hoc videt. ¶ An
 medicus tenet infirmū pauperē vel diuitē nolentē
 soluere vel volentē sumere medicinā gratis medi-
 care. no. lxxxij. di. c. j. et ibi quo ad pauperē deter-
 minatur et tenet gratis curare. quo ad diuitē tenet
 curare sed non gratis. q̄ post poterit repetere. Itēz
 habet ibi q̄ an quis redimere teneat vitā alterius
 videlicet q̄i videt aliquē velie interficere alius nisi
 det sibi pecuniā. vide in spec. de salariis. §. j. et quō
 penā simonie euadat medicus qui p danda sanita-
 te pecuniam recipit. no. j. q. iij. qui studet. et quō medi-
 cus a sano salariū recipit vbi non liceret ab infirmo
 vide de postu. c. j. in glo. notandum. vbi no. q̄ q̄q̄
 medicus salariat de publico non possit ab infirmo

salarium exigere tamen potest a sano exigere. dic
 ut ibi fm Jo. an. Anto. Du.

Combone. Qui sit et p̄ annū in
 suspensione priuatur
 beneficio q̄ prius habebat et q̄ postea ac-
 quisit. Sunt due ptes. cōsultatio et r̄sio. sc̄da ibi
 r̄sio. ¶ Nota primo q̄ i citatione debet expri-
 mi p̄sona citans que citat et ad cuius p̄missionē citat
 ¶ Nota secūdo q̄ cōtumax corā vno iudice pot. de
 cōtumacia puniri ab alio de mādato primi cui secū-
 do delegat p̄as ex cōtumacia puniendi. ¶ Nota
 tertio penā cōtumacie. q̄ aliqui imponitur pena su-
 spensionis. ¶ Nota quarto q̄ suspensus priuatur po-
 testate beneficiū suscipiendi et inhabilis censet ad be-
 neficiū cōsequēdū. ¶ Nota quinto q̄ suspensus eo
 ipso non est priuatus beneficio imo nec priuatus nisi sal-
 tem triennio durauerit in suspensione. post trienni-
 um aut priuandus ē. fm aliquos ē priuatus. vñ in
 fra mādato sola possessione priuatur. ¶ Nota sexto
 q̄i quis dicit delinquere p̄uaciter et ex cōtemptu
 q̄i lata in eū sententia in delicto et cōtumacia lōgo tem-
 pore p̄uerat ex eo tūc cōtēnere dicit. ¶ Nota bñ
 p̄ his que notant. j. de de. ex. mi. derici. q̄ excoim-
 nicatus p̄uerat d̄z ex cōtemptu delinquere. et hoc
 potest exemplificari in. c. si celebrat. ad si. j. de de.
 ex. mi. ¶ Dico. q̄ suspensus statim sit priuatus bñ
 cio adeo q̄ alteri cōferri pot. ut p̄z ex no. de cōces.
 p̄ben. litteras. hic Inno. tractat de effectu suspē-
 sionis quo ad vitā eius. Circa quā videnda sunt duo
 primo an suspensio perpetua intelligatur et iuri su-
 spensio priuatur. Secūdo an si sit tempus vel certa cā
 limitata finito tempore vel causa finiatur. Ad pri-
 mū cōcludit q̄ q̄i quis a beneficio ē suspensus cuj
 cause cognitione et diffinitioe p̄nunciando. et p̄pe-
 tuo suspensus intelligit vbi criminaliter ē p̄cessus
 p̄ modū accusationis. vel ciuitatē per modū inquisi-
 tionis. et hoc casu dicit q̄ beneficia suspensi statim
 possunt cōferri cū per sententiā sit dānatus. vñ no. de
 cōces. p̄ben. litteras. hoc dicitur repetit Inno. de co-
 habi. de. et m̄lie. sicut. ibi ad litteram. idē dicit et li-
 mitat p̄cedere seu declarat in suspensione hominis.
 secus dicit in suspensione iuris. Hosti. ibi h̄ dānat
 et bene cōcludēs beneficia suspensi non posse cōferri
 q̄ non vacat. vñ adhuc remanet p̄lar. p̄ que p̄z q̄ di-
 ctū Inno. hic remanet falsū. hec vera nisi in suspē-
 sione durauerit p̄ triennium. ut hic. quo casu fm ali-
 quos ē priuandus ut hic. fm alios priuatur ipso iur.
 de quo dicit. j. ¶ Quis quis ē suspensus suspensa
 ne hois et a iudice simpliciter et non diffinitioe. q̄ ad
 hoc non agit sed interloquēdo siue non cōparent cō-
 tumacia puniendo. et non intelligit suspensus p̄pe-
 tuo nisi hoc sit expressum. de consti. ex litteris. vbi
 de hoc. et tunc si est tēporalis iudex. dicunt quidāz
 q̄ suspensus censet ad tempus administrationis
 suspendendū et non vltra. ff. de penis. l. si. Inno. h̄ di-
 cit q̄ perpetuo est suspensus donec absoluat. vñ di-
 cit speciale in ecclesiastica censura. et ne rumpat ner-
 uus ecclesiastice discipline. xxij. q. v. excoimunica-
 torū. de consue. cū inter vos. nisi offensam exp̄se-
 rit de cuius natura sit q̄ ad tempus intelligatur ut

si excommunicetur ppter cōtumaciā vel alia causa q̄
 lite pendēte cōtingit. q̄ intelligit̄ suspensus donec
 satisfecerit de cōtumacia vel offensa. ij. q. j. presby-
 ter si a plebe. lxxxj. di. si qui sunt. Idem in statutis
 quoz auctoritate quis suspendit̄. s̄. de consti. ex lit-
 teris. et hoz beneficia nō sunt cōferenda nisi prius
 snia priuentur. Idē dicit in excommunicationis sen-
 tenna ad tēpus. q̄ p̄ excommunicationes vel suspen-
 siones r̄pales nō intelligunt̄ beneficijs priuari nisi
 prius per sniam priuent. facit q̄ dicit̄. j. nisi p̄dura-
 uerint in excommunicatione aliq̄ tpe sup quo dicit̄
 j. dicam. et facit de iudi. c. j. ¶ Et nō ad scūdā an-
 snia ad tps vel ad certā cām limitata finita causa vt
 tempore cesset. Dic q̄ quedā ē suspensio iuris. et in
 hac dicit̄ Inno. de coha. cleri. sicut. q̄ cessante causa
 cessat ip̄a suspensio. vnde si q̄s ppter tacere in pec-
 cato suspensus sit cessante peccato cessat suspensio.
 ad hoc vt alij ip̄ius possint officium audire. lxxxj.
 di. si qui sunt. et q̄d ibi nō. q̄ ipse sine dispensatio-
 ne celebrare nō possit ex quo notū fuit crimē eius.
 lxxxj. di. minister. et nos. l. di. sacerdotes. hoc tenet
 Inno. in. d. c. sicut. licet s̄rium sentire videatur. de
 sen. ex. venerabili. sed veritas ē suspensio simplex
 iuris tollit absq̄ absolutione. vt ibi nō. si suspensio
 q̄ surgit ex notorietate peccati adhuc durat p̄p̄
 scandalū. Quedā est suspensio hois. et tunc Inno.
 facit d̄iam inter suspensionē ad tempus et suspen-
 sionē limitatā ad implemētū certe cause pendētis
 in facto suspensi. Latius cōcludendo dicit q̄ q̄s q̄s
 est excommunicatus ad tempus vel ad limites certe
 cause et nunq̄ cessante tpe vel causa cessat excom-
 municatio. q̄ eget formali absolutione. vt nō. de ma-
 cōtracto. c. ij. q̄ excommunicatio requirit formalem
 absolutionē. j. de sen. ex. cu3 desideres. nisi ius ali-
 nd exprimeret. ¶ Q̄s quis ē suspensus ad tem-
 pus et finito tpe statim cessat suspensio et recuperat ea
 q̄ pdiderat. ff. de postu. l. puto. et vide q̄d nō. in. d. c.
 si qui. lxxxj. di. ¶ Q̄s quis ē suspensus ad limites
 certe cause pendente implemēto ex facto suspensi.
 vt q̄ est suspensus donec satisfaciatur. et tūc cessante
 causa et dato implemēto nō cessat suspensio nisi ali-
 ter absoluat. ij. q. v. presbyter si a plebe. Rō diuer-
 sitatis ē q̄ in suspensione ad tps aliud nō expectat̄
 finito tpe cū cursus tps declaret. de cleri. vena. c. j.
 vbi aut̄ suspensus ē donec satisfaciatur vel aliter ex se
 nō pateret cessatio cāe sc̄ie. multe enī possunt dubi-
 tationes occurrere an causa sit finita an plene satisf-
 fecerit vel nō. q̄ oportet p̄ iudicē terminari. id̄ ex
 p̄ctat̄ absolutio. et vide de coha. cleri. sicut. et de iu-
 di. c. j. et q̄d ibi nō. in. de. d. decimis. c. j. dicit̄ Jo. an.
 q̄. c. presbyter. ij. q. v. q̄ allegat. facit cōtra. naz ibi
 presbz suspendit̄ donec satisfaciatur. et ibi declaratur
 q̄ facta satisfactione secure officium suū admistret.
 et hoc tenet Inno. de coha. cleri. sicut. qui in hoc vi-
 detur sibi s̄ri. id̄ dicit̄ Jo. an. b̄ mēbrū ibi distinguē-
 dum. q̄ aut satisfactio ē iudicialis. et tūc q̄ de eo du-
 biū ē nō pōt absolut̄ censet satisfactione facta nec
 expectat̄ alia absolutio. vt in. c. presbz. ¶ Done enī
 q̄ suspendat iudex donec quis cōpareat coram eo
 vel libello vel positioni n̄deat. certe data cōparati

one vel r̄fiso libello cessat suspensio nisi causa p̄p̄
 quā ē suspensus egeret alia dispensatione vt ex ea
 remaneat aliud impedimētū. vt q̄ peccatū ē mani-
 festū. vt dicit Inno. in. d. c. sicut. Si aut̄ satisfactio ē
 extrajudicialis procedit q̄d est dictū vt egeat abso-
 lutione. et tūc de eius satisfactioe vel plenitudine sa-
 tisfactionis pōt dubitari. dicit tñ Jo. an. in. de. j. de
 decimis q̄ sufficit declaratio iudicis sup satisfactio-
 ne sine alia absolutione q̄s secus sit i excoicatioe.

¶ Quero a quib⁹ priuet suspensio. glo. dicit q̄ po-
 testate eligēdi actiue et passiue. sicut a p̄tate benefi-
 cia per collationē suscipiendi. q̄d intellige q̄n est su-
 suspensus ab oibus. secus si ab vno. q̄ pōt tūc benefi-
 ciū suscipere rōne alterius ordinis quē tenet. s̄. de
 eta. et quali. vel nō est cōpos. priuat etiā p̄tate confe-
 rendi. de cōces. preben. q̄ diuersitatē. et nō. s̄. de co-
 sue. cū dilect⁹. ¶ Dicit etiā glo. q̄ priuat interim po-
 testate beneficia p̄cipiendi. i. reddit⁹ b̄ficiōz. alle.
 de appel. pastoralis. q̄d limitat hic Jo. an. q̄n est in
 mora petendi absolutionē als secus. alle. de elec. c.
 si. ij. q. j. sup causa. fm Lan. et Vin. Tu dic quo ad
 hoc q̄ si suspensus ē interim pdidit reddit⁹ sicut ex-
 cōicatus. et hoc voluit hic glo. alle. c. pastoralis. In-
 nuit glo. q̄ non pdat iura sua r̄palia vel sp̄alia nec
 possessionē ip̄ozū. p̄dit tñ interim fruct⁹ sicut excōi-
 catus. q̄d nō. q̄ extendit̄ illa decre. pastoralis ad su-
 suspensū. eo aut̄ absoluto an recuperet fruct⁹ si suspen-
 sus iuste nō recuperat. si iniuste tūc si nō fuit in mora
 absolutionē petendi illos recuperat absolut⁹. vbi au-
 tē ē depositus reddit⁹ nō recuperat. vt dicit glo. in
 d. c. sup cā. et vide l. d. c. pastoral. q̄d nō. hosti. tñ re-
 mittit ad summā. de sen. ex. s̄. q̄s sit effectus. ibi dicit̄
 p̄dicta p̄cedere i suspensio ab officio et beneficio vel
 a beneficio tñ. in suspensio autē ab officio tñ dicit q̄
 si suspensio est ex magna cā. et idē de purgatoe cano-
 nica. c. inter. et d. c. sup cā. si ex leui cā si diu persistat
 pōt fructib⁹ priuari. q̄ et b̄ficiū vt hic. si diu nō ste-
 tit nō fructibus b̄ficiōz priuandus. q̄ ex leui cā si
 est quis priuandus. xvi. q. vij. inuētū. C. de execu-
 rei iudi. stipendia. leuē aut̄ causā vocat q̄n sit p̄p̄
 scandalū populi vel infamiā solā. ij. q. v. presbz. hec
 vera in fructib⁹ beneficiōz. in quotidianis autē di-
 structionibus dicit statim suspensū quocūq̄ p̄ua-
 ri. q̄ ille dan̄ ppter interesse officio. de p̄ben. licet
 et c. cū sc̄m. ¶ Ultimo se corrigat q̄ snia suspensio
 nis in officio si extēdit ad beneficiū nisi exprimat.
 de solutionib⁹. c. ij. si. vel quādo infer̄ ex cā impe-
 dimētū p̄petui. ar. de offi. ordi. cum dilectus. de pe-
 di. j. pene. dic de hoc vt in. de. si. de penis. et dicā ple-
 ne i. c. pastoralis. de ap. ¶ Per p̄dicta infert glo. se-
 quēs q̄ suspensio b̄ficiā nō pōt retinere q̄ acq̄suerit
 durate suspensioe etiā si postea sint absoluti q̄ tūc tē-
 pore obtēti b̄ficij inhabiles erāt et indigni q̄ i tali-
 bus p̄cipiū p̄siderādū ē. de elec. dudū. ¶ Per q̄d vi-
 cit argumētū fm doc. de de. ex. mi. postulasti. ij. re-
 spōso. dicit etiā Lan. q̄ putat decre. cū illoz. de sen.
 ex. habere locū etiā in b̄ficijs rōne similitudinis et cō-
 nexitatis. quā glo. etiā posuit Vin. dicit tñ gl. q̄ tra-
 ctates sp̄alia interim puniēdi sūt. et cū eis dispēsa-
 re nō pōt ep̄i. alle. xj. q. iij. si q̄s ep̄s. et de sen. ex. cū

illorum. **Glo. vltima op. & videt q solo lapsu anni**
 durans in suspensione debeat priuari. xj. q. iij. rur
 sus. So. Priuim loquit i excoicato qui & interim tra
 ctans spūalia deponi debet. Idē videtur & in suspē
 so. vt hic. de sen. excō. cum illorum. fm glo. Idez di
 cit Inno. & hosti. vnde dicunt qd hoc dicitur pos
 sit tolerari tamē nō est malū dicere qd hec decre. po
 nit ius distinguendo hac forma qd qūq; snia suspē
 sionis ferē propter contumaciā criminis vel cause
 criminalis. Itē sufficit lapsus anni. vt in. c. rursus.
 qūq; ferē ppter aliā cām ciuile & nō criminalē. & tūc
 requirit lapsus triennij. vt. d. c. nostro. & sic. c. no
 strū. & c. rursus loquunt in diuersis casib⁹ qd no.
 qd factū narrat inquantū dicit de triennio. facit ad
 hoc de hereti. cū cōtumacia. li. vj. vñ sic fm eum mi
 tigatur rigor canonū dicentū statim excoimunica
 tū p crimine a beneficio deponi nisi statim doceat i
 iusticiā sententie. xj. q. iij. si quis presb. Sed illō lo
 quit in eo qui postea celebravit. i. post excoicatio
 nē vel suspensionem celebravit. qd efficit irregula
 ris. vnde fm hanc opi. anteq; priuef beneficijs ex
 temporis cursu nō priuant ipō iure. si tñ sententia
 ferat qua priuef post annū nō audif super priuati
 one sed sup crimine tñ. Recitat alios dicere. & in b
 residere videt qd stans in suspensione vel excoim
 catione p annū ipō iure ē beneficijs priuat⁹ & vltē
 rius sup ipō nō audif. remittit ad no. de offi. dele.
 querent. de hereti. excoimunicam⁹. §. j. de penis. c.
 si. nō ob. de cle. nō res. ex tue. vbi non expectat nisi
 p sex menses. Illa loquit in latitante docēs quātū
 debeat expectari & beneficio priuari hic in cōtuma
 ce pite & excoicato docēs quātū debeat expectari.
 ibi enī ex contumacia speciali non resident que re
 spiciebat bñficiū. iō cū priuat⁹ hic ppter aliam
 cām. dixerūt tñ quidā hic qd plus puniē suspensus
 qd excoimunicat⁹. qd suspensus pdit. & qd pri⁹ habue
 rat & qd prius q̄siuit. excoimunicat⁹ autē nō. nisi q̄ me
 dio tpe quesitū vt. c. postulastis. de cle. ex. mi. & di
 cunt qd hoc opatur maior cōtempus. qd abbas im
 pugnat dicens nō ēē dñiam inter ista. sed vir oq; ca
 su. dicit tñ hanc penā hēe locū demū qñ propf cōtu
 maciā criminis vel criminalis cause est suspensus
 & sic loquit. c. rursus. & c. quicunq;. alleg. s. credo
 qd si est suspensus & citatus vt veniat & simplr vel ex
 cōmunicat⁹ qd nō sit priuatus licet priuari posset ex
 igente pteruitate cōtumacie vt hic. iō dicit hic ho
 sti. qd hic est dare vnū nouū modū puniendi cōtu
 maciā. s. qd qd als priuef bñficijs si hoc exigat. pter
 uitas cōtumacie. & dicit hunc modū puniendi cō
 tumaciā addendū ad illa que habent. vt lit. nō con
 test. tue. Itē poterit etiā vltra crescente cōtumacia
 inuocare brachiū seculare. vt. j. de iudi. cū non ab
 homine. vel pōt dici qd qūq; crimē est tale qd eo ipō
 qd de ipō pstat de sui natura inducit priuationē bñ
 ficiozū ipō iure. & tunc pcedit dispō. c. rursus. & c.
 quicunq;. qūq; nō ē tale imo lata snia etiā sup crimē
 ne requirit snia priuationis bñficij. & tūc serua hāc
 distinctionē. & ad pdicta benefacit. c. cū cōtumacia
 de hereti. li. vj. & satis aplaudat. c. rursus. dicit tñ
 qd delegatus nō habet hanc p̄tatem ex virtute cen

sure ecclesiastice. de quo de homi. p humani. §. cū
 igitur. li. vj. qūq; est citatus vt veniat ad se purgan
 dū cū cōminatioe vt si nō cōparuit sit priuatus. et
 tūc puto qd eo qd nō se purgat durans in excoimuni
 catione vel suspensione sit priuatus ipō iure quia
 ex tali p̄tencia habetur p p̄fesso. & sic intelligo. c.
 rursus. & c. quicunq;. xxiij. q. ix. decernim⁹. als nō.

A Multis. Subdiacon⁹ in ep̄m eli
 ges. prima ponit q̄nem. sc̄da allegat p & 3
 ibi si quidē. terna diffinit vel soluit. ibi nos volen
 tes. **Nota** primo duo requisita ad habilitatē ad
 eligendum in ep̄m. primo qd sit in ordine sacro. se
 cūdo qd sit religiose viuēs. i. honeste. & sic no. de ver
 bo religiofus qd pōt verificari in quolibet honeste
 viuente. vide. s. de cōsti. ecclesia. **Nota** secūdo qd
 fm primitiua eccliam nō erat nisi ordo diaconatus
 & presb̄tatus ordo sacro. hodie autē sacer ē ieffect⁹ or
 do subdiaconatus. **Nota** tertio hic vnū casum
 in quo fm ista tpa inhabilis ligat⁹ & in quo dispen
 sabat inferior papa cum inhabilitate pmouēdi ad
 sacros 3 regulā. de qua. de postu. pla. c. si. de renū.
 post translationē. Et no. qd quilibet dispensatio ne
 cessitate vel vtilitate exigat. **Nota** quarto signū
 cognoscēdi sacri ordinē. puta qū habet annexum
 votū castitatis. Et nota qd minores ordines nō im
 pedūt tractū matrimonij. sed sic sacer ordo. ideo
 habet annexū votū castitatis & nō minores ordines
 Et no. ar. p. opi. qd sacer ordo habeat annexum vo
 tū ex p̄missione nō solū ex cōstitutione ecclesie.
Nota ar. p. opi. qd in defectu ordinū dispēfant ep̄i
Nota qd habilitatus ad gradū & assumens quali
 tatem gradus habitatus censet⁹ ad oīa ad gradus
 qualitatis cōsecutua. & sic lex noua corrigēs recipit
 extensionem ad cōsequētia antique legis. ad b. l. j.
 §. in. l. fal. ff. ad. l. falci. ad hoc de seruis nō ordinā
 dis. miramur. **Nota** qd crimē fornicationis ē de
 positione dignū in existente in sacris. & sic hic est ca
 sus de eo qd dixi de iudi. ar. si clerici. licet aliqua gl.
 disputet. dicam in. d. c. ar. si clerici. **Opo.** qd sub
 diacon⁹ fuerit tpe primitiue ecclie. xxiij. di. §. j. in fi.
 So. fuit in esse ordo subdiaconat⁹ sed nō fuit i pri
 mitiua ecclia sup hoc respectu & qualitate quia sa
 cer. xxiij. di. c. j. **Opo.** secūdo qd nō potuerint di
 spensare archiep̄i cū inhabili ad ep̄atum. de elec. in
 notuit. So. dicit glo. nō dispensabat archiep̄s cū
 inhabili ex illegimitate vel etate. s. bene dispensa
 bat cū inhabili ex ordinis defectu vt hic. Itē dispē
 fant cū inhabilib⁹ ad inferiores dignitates. s. eo. p̄
 terea. doc. de postu. pla. c. si. dicit qd postuland⁹ ad
 ep̄atū semp postuland⁹ ē a papa. Sed dic qd nō dis
 pensant ep̄i nisi reperiat hoc eis concessū. olim hoc
 repiebat archiep̄s hoc casu p̄cessū. hoc autē hodie ē
 correctū. vñ nō p̄t ep̄i vel archiep̄i cū sic. pmouen
 do aliquo casu dispēfare. & sic doctrina illa in. d. c.
 si. remanet vera. & vide Guil. in spe. de lega. §. nūc
 de ep̄ozū. s. sed nūquid legatus.

Clam. Irregularis & in minorib⁹ di
 spensatiue pōt in abbate insti
 tuti. h. d. prima pars ponit exordij. secūda

mandatū ibi mandam? Nota primo q̄ preces p̄ digno nō inducūt simoniā. nec iniuste p̄sumuntur q̄ si sunt ab extraneo t̄ iudex p̄mouens principalit̄ nō mouet ad preces s̄ ex suo officio. Nota sc̄do q̄ p̄ces viciant p̄motionē alicui⁹ q̄ si sup̄ior plus a precibus mouet q̄ moueatur p̄pter utilitatē ecclesie. Et nota q̄ vbi p̄ces sunt cōsanguineoz in p̄mouendo p̄sumūt p̄cessisse ex ambitōe p̄mouēdi. id̄ vitiare vident p̄motionē. Nota tertio q̄ ex cōsanguinitate t̄ p̄mitate aliquid p̄sumit. ad h̄ de testa. requisiti. de coha. de. c. pe. Jo. an. Nota q̄rto q̄ de irregulari nō p̄t eccle. etiā regulari p̄uideri nisi instante necessitate t̄ q̄ valde utilis ē t̄ oportuno ecclesie. t̄ tūc assumit dispensatiue. Nota q̄nto q̄ i minoribus d̄ iure cōi nō p̄t in abbate assumi. t̄ sic sicut in ep̄atu ita t̄ in abbacia oportet p̄mouendū salte cē in sacris. Nota sexto q̄ p̄cedente petitiōe id̄ q̄ factū ē cōsecutiue p̄sumit factū ad instantia petentis t̄ nō p̄prio motu. Nota septimo q̄ proprius mor⁹ cadit in inferiorē a papa. vide de offi. le. ga. c. ij. li. vi. Nota octauo q̄ p̄t iudex in tāgenibus publicā utilitatē ex officio supplere. q̄d not. Q̄ p̄ preces inducāt simoniā t̄ vitient p̄motionē. viij. q. i. in scripturis. So. dicit glo. q̄ q̄q̄ p̄ces interponunt a p̄mouendo. q̄q̄ ab alio. si interponunt a p̄mouendo. dic̄ p̄mo fm̄ hugo. q̄ siue p̄ digno siue p̄ indigno simoniā inducūt. q̄d non admittit glo. s̄ dicit q̄ q̄q̄ interponunt p̄ indigno et simoniā inducūt. q̄q̄ interponunt p̄ digno t̄ nō inducūt simoniā. q̄ tūc nō p̄sumit ambitiosus sed potius p̄pter nec. s̄ratē. q̄d fatef̄ nisi preces porrigat p̄plura. Si interponant ab alio. si p̄ indigno est simonia. si p̄ digno t̄ sint sp̄iales nō vitiant. si p̄ digno t̄ sūt carnales si nō principalit̄ mouēt nō inducūt simoniā. In dubio si interponunt a parēte p̄sumunt carnales t̄ illicite t̄ vitiant nisi cōstat q̄ p̄ digno si sunt interposte ab extraneo p̄sumunt spiritalis t̄ p̄ digno potius q̄ p̄ indigno. vt h̄. Inn. dicit hic q̄ q̄q̄ preces interponunt a se t̄ preces interponēs habet respectū ad solū deū t̄ ip̄ius obsequiū t̄ nō potentias vel diuitias seculares. t̄ p̄ hoc nō intendit in aliquo obligari p̄mouēt in t̄ hoc nō peccat nec simoniac⁹ est dū t̄ p̄sona sit digna. viij. q. i. qui ep̄atum. hoc tenuit verū. Ray. in sūma. et hug. q̄d sequit̄ Archidi. i. q. i. ordinatōes. t̄ host. in sūma. de simo. s̄. qualif. sub. s̄. lingua. q̄q̄ p̄ces interponunt ex necessitate p̄ beneficio simplici t̄ als̄ indiget. si aut̄ p̄ curato vel dignitate vel nō indiget p̄ces sunt iniuste etiā p̄ digno. de rescrip. ad aures j. q. ii. clericos. xij. q. ii. illi qui. vide Ray. in sūma. de simo. s̄. qualiter cōmittatur. Idem Hoff. in sū. d̄ simo. s̄. minime aut̄. q̄ si preces p̄ se interponunt q̄q̄ interponit p̄ces p̄ se t̄ p̄ digno respectus h̄is ad utilitatē ecclesie t̄ deū intendit t̄ obligari propt̄ hoc p̄mouenti. q̄ aliter forte non p̄t ip̄m mouere ad cōferendū t̄ hic foret simoniac⁹. q̄q̄ interponit p̄ces p̄ se t̄ ē dignus t̄ hoc si nō intendit p̄ hoc obligari. nō est simoniac⁹. iniuste t̄ censet̄ facere t̄ peccat. q̄ p̄ces t̄ cōsiliū ē iniustū t̄ turpe. vnde dicit q̄ taliter promotus nō tenet̄ ad resignationē s̄ sus

ficat q̄ aliter p̄niam agat. de simo. c. fi. t̄ hec sunt de mente Inno. aliquantū ampliata. t̄ hec vera puto si p̄ digno interponunt etiā si subest ali⁹ equalit̄ dignus. Si aut̄ p̄ces interponit p̄ se digno t̄ i hoc videat magis dignū supplantari. puto q̄ si est regularis in hoc peccet t̄ in eo notat̄ ambitio. q̄ p̄t stare sine beneficio. si aut̄ sit secularis si als̄ sit cōpetenter beneficiatus. idē si nō ē b̄ficiat⁹. vel nō cōpetenter tūc de iure petere possit vt b̄ficiet t̄ in impetrare fortius preces porrigere. p̄pter q̄d fati credo q̄ peccant redditus habūdantes impetrado cū videant idoneiorē se p̄ hoc supplantari. credo t̄ q̄ tale peccatū p̄nā delectat. Q̄q̄ p̄ces interponunt ab extraneo. vt. s̄. dixi. si p̄ces nō legitimas for⁹ si sunt carnales. t̄ serua in hoc distinctionē glo. q̄ b̄n t̄ cōplete dicit. vñ t̄ aduerte. put̄ etiā. s̄. dixi. q̄ q̄ interponunt a se siue etiā q̄ interponunt ab extraneo nō inducūt simoniā nisi interponat eas aio se obligadi ex p̄tib⁹ collatori. vel intēdens se exonerare ab aliquo seruitio vel debito q̄ ei tenet̄. tunc enī dicit̄ simonia. t̄ q̄ in talib⁹ idē est remittere quod dare etiā si remittat obligatio naturalis t̄ obligatus ē ad tantūde t̄ antidota. ff. de calū. l. ij. t̄ l. iij. in pn. ff. de pe. here. l. s̄ t̄ si lege. s̄. cōsultur. q̄ ad hoc vt cōmittat̄ simonia oportet q̄ mun⁹ interueniat. j. q. j. sūt nōnulli. de simo. querelā. tales autē p̄ces frequētius interponunt nō p̄ munere s̄ pro cōsilio licet sepe iniusto t̄ inhonesto. t̄ id nō ē simonia q̄uis peccatū sit. vñ nō tenent̄ ad resignationē sed sufficit p̄nā. de simo. c. fi. Item dic̄ q̄ fm̄ opi. dicentū q̄ sit simonia q̄rū ad rogantē. j. de simo. r̄da nō t̄ q̄ rogat̄ b̄ficiū ofert dū t̄ nō habeat respectū ad illas p̄ces iustas vt h̄. t̄ d̄ re iudi. cū. j. t̄ A. t̄ tūc nec renūciare tenet̄ taliter p̄motus nisi p̄motor ex p̄sisset q̄ p̄pter p̄ces hoc faciebat etiā si pecunia data eēt. de simo. c. fi. ego credo q̄ in oib⁹ casib⁹ in quibus glo. dicit simoniā q̄ simonia non sit si casus est certus q̄ nō dederit aio obligandi. si ē certū q̄ aio obligandi sit simonia. si ē dubiū si p̄ indigno p̄ces censent̄ violente t̄ p̄sumo q̄ aio obligadi t̄ inducūt simoniā. si fiant p̄ digno tūc nō p̄sumūt violente. s̄ ad exercitandū q̄d facere d̄ supior t̄ non inducūt simoniā. sec⁹ tene in datione etiā p̄ indigno. t̄ ē cā q̄ tūc aliquid adest p̄mouenti s̄ p̄ces perdit vbi p̄ces interposuit. vt dicit. j. q. j. quibusdā. Si p̄ digno ad excludendū magis dignuz illicite sunt. et posset in dubio p̄sumi q̄ aio obligandi t̄ sic inducerent simoniā vbi eēt regularis vel als̄ b̄ficiat⁹ als̄ nō. q̄ cōcurrerēt in iure. Q̄q̄ sūt p̄ces sp̄iales t̄ tales sūt licite t̄ nō vitiant nec peccatū inducūt inter quas cōputat̄ hosti. p̄ces patronoz ad q̄s spectat̄ p̄tās p̄sentandi. de ele. cum terra. t̄ de iurepa. nobis. Dia p̄dicta p̄cedūt q̄ si sciente eo p̄ces interposse sūt ab extraneo. si eo ignorate t̄ in ei⁹ odium ei nō p̄radicat. de simo. nobis. t̄. c. sicut. si aut̄ non in odiū s̄ in fauorē fundit̄ inducūt. p̄cedat q̄d. s̄. si nō inducāt collationē nō nocēt. vt dicit̄ hosti. in lo eo p̄alle. Per p̄dicta dicit̄ hosti. q̄ putat q̄ si apprac̄ te digniori ep̄s cōsanguineū p̄moueat nō tā dignū dūmodo dign⁹ existat q̄ nō peccat q̄ cōsanguine⁹

ē egen⁹ et in simplici bñficio. qz et talibus prouidere
 tenet. lxxvj. di. nō satis. puto tamē qz i istis casib⁹
 in quibus dixi preces illicitas vigente necessitate et
 vilitate ecclesie. papa in ep̄atibus et inferior ordina-
 riis in inferioribus dispensare posset. et submittit
 qz tanta possit eē necessitas circa episcopatus qz me-
 tropolitanus cum cōsensu capituli posset episcopa-
 tus custodiam cōmittere idonee p̄sone vsqz ad be-
 neplacitum pape. de elec. nihil. §. pe. §. e. a multis.
 de simo. sicut nobis. vide de sup. neg. pla. si ep̄s. li.
 vj. z. c. se. de hac materia vide. j. q. j. ordinationes.
 viij. q. ij. in summa. viij. q. j. moyses. z. j. q. j. quibus
 dam. hosti. in summa. de simo. §. qualiter cōmittat.
 sub. §. lingua. hec pcedūt in dignitatibus sp̄iali-
 bus et beneficijs. in temporalibus autēz ponūt qd
 iuris. doc. de offi. preto. l. barbari⁹. dic si dignitas
 ē priuata cui nō est iurisdictio annexa vt qz sit aduo-
 catus et licet palam nō clam. ff. de poli. l. j. §. j. ff. de
 mu. et ho. l. existimo hoc. si autē habet annexam iur-
 isdictionēz olim sicut distinguebat et in eis vt in p̄-
 allegatis iuribus. sed hodie nō ē licitū illam p̄cibus
 petere etiā palā. qz p̄sumit lex qz rem publicā graua-
 ret. in autē. vt iudi. sine quoquo supra. §. j. z. §. cogi-
 tādū. colla. ij. z. qd no. Bar. in. d. barbari⁹. vbi ple-
 nius dicit. qz qz petiō officij publicum per viam iu-
 sticie vt qz aliquid p̄ndit ex quo debet. aut p̄ mo-
 dū virtutis aut p̄ modū ambitionis. aut est dubiū
 primo casu licet petere. hoc die veruz qz est debitu
 p̄ viam iusticie secus si p̄ viā gratie. vt no. de postu.
 pla. c. bone. cl. ij. z. c. si. et in hoc dñat Bar. qui di-
 cit qz per viā postulationis p̄t. dic qz Bar. nō ma-
 le loquit si p̄ viam gratie non iusticie. hec vera nisi
 quādo a iure vocet vt p̄sequat. de elec. cupientes.
 li. vj. et tūc bene admittit euz prouocatus veniat. se-
 cūdo casu cōcedi nō impetrari consuevit. ff. de ori.
 iuris. l. ij. in fi. Tertio casu qz p̄ ambitionē nō cōce-
 ditur licet vt temerarius repellatur. l. j. ff. ad. l. iul.
 de ambi. in dubio dicit ibi quid iuris in sp̄ialib⁹. et
 multa dicit falsa. id in hoc sta. canonistis. In dubio
 dicit in temporalibus qz p̄sumitur contra eum qz ve-
 recūde petat. tū si cōcedat licite retinet. vt i. d. l. bar-
 barius. hec vera nisi pecunia cōsequat. vt. d. §. cogi-
 tandum. in autē. vt iudi. sine quoquo supra. hoc
 verū qz habet administrationē vel iurisdictionē. si
 autē est nuda illa dignitas p̄t dari pecunia ex quo
 alij non nocet. l. j. §. sed et si quis. ff. de poli. et hoc si
 publice fiat. secus si priuatim. qz tunc p̄sumit cōtra
 illum. l. j. C. de fam. libellis. non insistimus in istis
 hodie. qz temporale et sp̄iale venalitati expositum
 est. Quid si nō collatori sed familiari collateralī de-
 dit pecuniam vel preces porrerit vt daret operam
 qz promoueat ad beneficium. dic fm Inno. qz idēz
 ac si datū vel dictum fuisset promotori vel beneficij
 collatori. j. q. j. presentium. Quid si quis adula⁹ al-
 teri vt beneficium cōsequat. dicit Inno. qz videtur
 simoniacū. et potest munus dici ab obsequio. j. q. j.
 ordinationes. et quattuor. c. se. nō tū tenet ad bene-
 ficiū renunciandū. de simo. c. si. credo qz si specificē
 adulareretur verbis tū. idem qd. §. i. precibus si adu-
 laretur seruitio vel alio munere simonia expressa

eēt. si vtroqz intenderet si solum adula⁹ non idem.
 ¶ Quo. cum gl. ij. innuit qz hic nō possit ad supio-
 res ascendere. p̄tra. si enī nō erat simonicus ex tali
 datione nulla causa suberat propter quā deberet i-
 pediri. §. de tempo. ordi. c. si. So. dicit gl. qz alē erat
 irregularis. sed tunc vltra si erat irregularis. p̄mo-
 ueri nō poterat ad abbatā qz oportet qz sit in ordi-
 ne p̄byteratus. §. c. j. So. dicit glo. qz ex necessitate
 p̄t quis eē abbas et dispensariue irregularis et i mi-
 noribus cōstituit sicut et diaconus. l. di. accedens. et
 infamis qui curam monasterij gerere p̄t vt ibidē
 Non enī infamis a quibuslibet munerib⁹ excludit
 C. de his qui nō imple. shpen. l. j. li. x. ad hoc qz no-
 mē abbatis plus est oneris qz honoris. xvij. q. ij.
 hoc tantū. Itē abbas p̄t eē laicus. xvij. di. a s̄dia-
 cono. xvj. q. j. generaliter. sed habito respectu ad
 ius cōc nō. dic qz olim poterat laicus eē abbas et isa-
 mis et habēs maculas p̄cedētes. sed hodie qz oportet
 qz sit p̄byter. et nō nisi dispensariue et sic fuit hic. i
 eo autē qd dicit glo. qz potius ē sollicitudinis qz ho-
 noris. dicit doc. qz melius staret et plus. qz negari
 non p̄t quin sit honoris et dignitatis. de p̄uul. vt
 apostolice. li. vj. qz omne qd iminet. zc. xij. di. ner-
 ui. l. di. ante omnia. et vide de corpo. viti. exposuisti
 ¶ Ho. gl. in duobus. primo in eo qz dicit qz infamis
 p̄t eē abbas. secūdo qz laicus poterit esse abbas. et
 alle. tex. qui hoc dicit. ¶ Quero an hic abbas irre-
 gularis sit benedicendus. videt qz nō qz datur illa
 benedictio vt monachos suos benedicere possit. §.
 de sup. ne. prela. c. j. et vt possit minores ordines cō-
 ferre quos nō cōfert nisi sacerdos. j. c. proxi. hic au-
 tem nō ordinat in sacerdotem. et p̄sequēter nec bñ-
 dicit nec confessiones audit nec absoluit. j. de pe. et
 remissi. omnis. habet ergo curam supra illa qz sunt
 iurisdictionis nō que sunt ordinis. et sic non benedi-
 cendus. In cōtrarium. benedictio abbatialis nō est
 ordinis. §. c. j. et abbas potest esse laicus. ad hoc qz
 curia abbates nō p̄byteros benedicit. ad hoc de
 re iudi. in causis. So. dicit hosti. talē nō bñdicēdū
 per prius allegata. Hō ob. j. c. proximo. vt ibi dice-
 tur. nō ob. qz laicus potest esse abbas. qz correctum
 est. nam oportet eē clericum vt dispenset vt hic. de
 arbi. cōtingit. de iudi. c. ij. Hō ob. qz curia hoc facit
 qz hoc facit ex speciali prerogatiua. id ab inferiori-
 bus nō vsurpādū. de temp. ordi. c. j. z. ij. ad hoc. qz
 ex quo debet eē p̄byter. §. co. c. j. z. j. eo. ti. c. j. spe-
 ciale debet benedictionē recipere. primo igit debz
 ordinari. secūdo bñdici vt gradatim ascendat. xciij
 di. legim⁹. ff. de mune. et hono. l. vt gradatim. Que-
 ro q̄tis ē hec benedictio. ordinaria nō qz ip̄az nō
 datur certus ordo nec imprimis character. simplex
 nō qz habet annexā p̄tatem cōferendi ordines dū-
 modo p̄byter sit. j. c. proximo. dicit hosti. qz est
 mixta. ad hoc vide glo. in cle. attendētes. §. statui-
 mus. §. sta. reg. inter simplicē et ordinariā vtroqz
 p̄cipans sicut de iure emphi. dicit. C. de iure em-
 phi. l. iij. habet tū fm cum maiore p̄cipationē euz
 ordinaria qz manus impositionē episcopalem req̄-
 rit que nō sit abbatilē. quia eius manus impositio
 simplex est. vt patet in libro p̄nificali. ad hoc quod

no. j. c. primo. Per hanc decre. dicit Jo. an. duo. primo q. ubi duo concurrunt eligendi semp melior eligendus est. s. ex post facto sufficit q. electus non sit malus de elec. cu. inter canonicos. de offi. cust. c. si. Secundo q. ad hoc ut promouens excuset sufficit q. credat promouendo ecclesie utilitate et sic communiter credat ut ei non imputet etiam si secus accidat. s. eo. ad aures. Tertio per hanc dicit hosti. q. ex ordinaria potestate non data alia legatione vel delegatione potest episcopus cum inhabili promouendo ad abbatiale dignitatem dispensare dato q. non possit dispensare cum vitio quoniam cum hoc habet dignitates remanente vitio et effectu vitij ut hic. et remittit ad spe. ti. ij. s. nunc de episcoporum. s. lxxj. et ideo hic Boatinus.

Quomodo contingat. Abbas si est benedictus conferre potest ordinem clericalem. Communis diuisio. scda ibi. sup. q. Ho. primo q. abbas proprio monacho potest conferre ordinem de primis lectoratu. Et nota duo requiri. vnu in persona abbatis. s. q. sit presbiter. scdm q. hic sit proprius monachus abbatis presecrantis. tertio requirit q. abbas recepit manus impositionem benedictionis. i. q. sit benedictus. quarto q. presecrat lectoratum secundum formam ecclesie. et ideo non quilibet abbas potest conferre benedictionem seu ordinationem illa quod alio et ordine sit benedicens. **Quo.** q. electus tamen in abbatem potest conferre primam tonsuram. s. de sup. neg. p. la. c. j. So. dicit hic glo. fatendum h. pcedere quoniam non est negligens. Primum procedit quando negligens est episcopus in benedicens. s. dicitur doc. q. hoc restringendum est tamen ad clericos. ut ibi no. et etiam fuit ibi dubitatum an extendere ad manus ordinationem. **Quo.** q. abbas non habet manus impositionem. ut patet. xxij. di. subdiaconus. So. non habet manus impositionem presecratoriam h. benedictionem ordinationem ut hic. **Quero** an psalmistatus sit ordo. videtur q. no. q. ubi agitur de ceteris ordinibus non agit de isto. xxij. di. a subdiacono. lxxvij. di. illud. hoc tenuerunt quidam. in h. hic est rex. qui dicit q. p. primam tonsuram clericalem ordo conferretur et etiam presbitero. lxxij. di. psalmista. ubi de hoc in summa lhu. ad h. alleg. doc. xxvij. q. j. si quis episcopus. ubi psalmista deponitur. h. fm hosti. q. p. hoc recipit officium cantandi ordinatur in ecclesia. xxij. di. psalmista. et vinculum promouendi in initiali. et p. hoc gaudet privilegio canonis si quis suadente. cui renunciare non potest. de foro. cope. si diligenti. Item p. consecrationem presecrat ordo episcopus. lxxvij. di. c. j. de temp. ordi. si archiepiscopus. et c. se. et sic episcopus est ordo cuius auctoritate alia expediunt que nec inferioribus committuntur de cose. eccle. vel alta. aqua. et sic tacere debent que negant nouos ordines. sicut sunt noue hierarchie angelorum. de quo remittit ad summa. de ordi. ab episcopo. q. episcopus parui renunciauit. **Quid** de presbytero an conferre possit psalmistatum. glo. dicit q. sic. hoc tenet lhu. Ray. Hof. in summa de ordi. ab episcopo. Jo. Inno. h. per. d. c. psalmista. non ob. q. nullus ordinari possit sine titulo. lxx. di. c. j. et titulum non potest conferre. xvj. q. vij. nullus oino. q. illud. c. est locale vel loquitur de presbendis habentibus curam aliam vel non dant de nouo ubi dare non presucuerunt. maxime ut habeat etiam non

residens absque licentia episcopi. sed in beneficiis ut habeant unde viuere possint bene dant. vel dato q. non habeant beneficium quod dare possunt dabunt psalmistatum ad titulum patrimonij. j. de pben. tuis. vel forte est alia paratus dare beneficium fm Inno. vel loquitur de ordinando ad sacros qui non debet esse sine beneficio. Lauré. xij. q. ij. non liceat. Bertran. ibi et hosti. in summa. de ordi. ab episcopo. videtur tenere q. palle. c. non loquatur de ordine sed de ordinis executione per id q. dicit officium. et per litteram istam a contrario. Jo. an. dicit q. p. m. a. opt. est vera si talis est presbyter qui suum pra laicum habeat episcopalem iurisdictionem vel quasi. s. p. uile. abbas. in fi. li. vi. scda opt. sit vera quoniam illam non habet. **Quero** quid si omittat iste ordo. dicit fm Inno. q. non repetit quod nullum speciale officium per eum sicut per alios confertur. et quia recipiendo alios ordines videtur facere posse que ad hunc pertinent dicit tamen se non credere q. quidam dicunt hunc ordinem in de fuerudine abuisse. et vide de tempo. ordi. ex parte. super. j. glo. hosti. dicit q. est repetendus quod aliorum est principium. Item si manus impositio ordine aliter collato et liquoris qualitas repetunt. multo fortius hic ordo de sacra. non tre. c. j. et ultimo. fm hosti. **Quero** an conuersis monasterij possit hunc ordinem conferre abbas. dicit q. sic. Item de his in quos habet episcopalem iurisdictionem vel quasi. nam his potest conferre tonsuram aliam non nisi habeat ex privilegio pape. de p. uile. abbas. li. vi. Si autem alteri conferat valet fm boatinum. et idem Archidia. i. d. c. abbas. **Quero** an alios ordines a lectoratu conferat. dicit q. sic ut alios duos minores. q. eadem est ratio. de p. uile. translato. Contrarium tenet hic pe. et Barf. b. x. lxx. di. c. j. et p. ipis facit verbum solummodo quod sequitur si determinat verbum lectoris. hosti. dicit q. prius de facto seruaf. nec ob. illud verbum solummodo quod de terminat verbum in proprio monasterio quod sequitur. **Quero** quo tempore licet abbatibus tales ordines conferre. de quattuor temporibus planum q. possunt. de diebus dominicis videtur q. non possint. q. solis episcopus habet esse concessum. q. de episcopus habet specialiter exprimitur. de temp. ordi. c. j. et ij. hosti. contra. q. cum hoc in suo tantum monasterio his liceat non iudicabitur alteri et latius debet fieri interpretatio. de usu pallei. ex tuaz. Item potius de officijs quam de quattuor temporibus videtur sententia dum ne videantur generales ordinationes tenere. si mile de cose. di. ij. peruenit. et vide qd no. de sup. neg. prela. c. j. de temp. ordi. c. ij. **Quero** quid tempore possit dari benedictio abbatialis. dicit hosti. q. hoc declaratione egeret. et videtur q. quolibet die sicut consecratio ecclesie. de cose. eccle. vel alta. c. ij. **In** contrario q. hec est maior quam ordinatoria exoritur cum illa et hac pendeat ut hic. lxx. di. qm. et tamen illa dari non debet nisi officijs et festiuis. s. c. j. et ij. s. nec ista quod principalis est. qui si. sine legi. p. venerabilem. et h. tenendum fm hosti. lxx. di. qd a patribus. ad hoc de sta. mo. attendentes. s. statumimus. in glo. ij. **Quero** an benedictio abbatis possit fieri antequam sit sacerdos. dicit q. no. ar. s. c. p. xxi. et sic intelligitur h. licet possit hic colligi contrarium.

Intelleximus. Si canonicus regularis factus monachus iusta de causa ad canonicatum reuersus ibi proficitur in prelaturam licite potest tenere prelaturam. h. d. primo narrat factum. ex quo. secundo dubium elicit. ibi ne igitur. cui tertio respondet ibi discretionem. Nota primo quod non dicitur quis licite transire de canonico regulari ad monachatum. Nota secundo quod illicite transiens ad secundum monasterium potest ad eorum reuersus repetere primum monasterium. Nota tertio quod aliqui proficere in prelaturam statim eligere. Nota quarto quod ratione delicti licet canonico regulari transire ad monachatum. Nota quinto quod si ius disposuit quod ultra in loco manserit intelligitur nisi noua substat causa propter quam ad alium locum habeat transire. Nota sexto quod abbas in abbacia debet habere curam. Nota quod in dubio transiens ad monasterium ubi ratione delicti vel non delicti transire potest potest presumitur quod non ratione delicti sed alia causa transierit leuitatis. v. de. s. de renun. post translationem. et dicitur ordi. ab ep. c. j. et quod ibi non. Nota quod quis possit transire ad strictiorem religionem. v. de regula. licet. Solu. glo. ponit plures solutiones quas sic concludit. Quia quis transiit ad strictiorem et in habitu probationis tamen. et potest ad primum reuerti. quia ibidem professus est. et tunc aut transiit licentia nullo modo peccata. et adhuc cogitur reuerti. Aut transiit licentia peccata. et tunc si locus est latioris religionis reuerti compellitur aut est strictioris. et tunc aut transiit leuitatis causa. i. non peccata licentia. de quo etiam. s. in. d. c. mandamus. ubi dicitur quod illud quod dicitur in. c. sane. fuit dispensatio. idem Anno. hic. primum tamen non. Ver. i. c. licet. de regu. et propter hoc dicitur quidam quod locus canonicus erat artioris regule quam monachatus. et propter hoc quod in dubio presumitur et reuerti compellitur. hoc dicitur in effectu glo. Et inter cetera non. vniuersum quod grauior videtur regula canonici coram regularium quam monachorum. sed obuiat. quod si transiit ad leuiorem religionem iam apostata est. ergo non potest promoueri. iij. q. iij. beatus. So. licet fuerit apostata non impeditur secundum Anno. eius primario pro peccata tentia. de tempo. ordi. c. ultimo. vel dicitur quod illicite transiit et licite rediit. quia non inuenit religionem quam credebat. vel licet transiit ad minorem non fuit apostata. quod semper fuit sub obedientia. Idem nota de tempo. ordi. ex parte. quod non. Nota quod non possit reuerti ad canonicam in casu quo male transiit. quod si bene transiit non potest illam repetere. ergo multo minus si male ne melioris conditionis sit delinques quam non delinques. So. intellige quod reuertitur ad canonicam si canonicus ipsum reperit. aliter non cogitur canonicam ipsum recipere ex quo male transiit quod coram quod transiit puniendus est. de transla. pla. licet. de renun. ex transmissa. et c. quod in dubijs. dicitur hosti. quod de mente canonici est quod canonicus regularis nunquam possit fieri monachus excepto casu. j. de iurepa. ex litteris. et hoc statuit Urbanus in fauorem sui ordinis. tamen istud dictum hodie non videtur preedere. p. c. sane. j. de regula. xxi. q. j. et ij. per totum. Nota ob. xix. q. ij. due sunt. quod potest intelligi quo ad hunc casum. quod de inspiratione fit fides forte per miraculum vel signum. de here.

cum ex iniuncto. de renun. nisi. s. verum.

Accepimus. Ordinatus ad sacros sine titulo ab ordinatore iuste petit beneficium nisi post ordinationem reddiderit se indignum. h. d. Communis diuisio. secunda ibi licet igitur. Nota primo quod ordinatus ad sacros sine titulo acquirit sola ordinatione contra ordinatorem obligationem ut eum compellat ad prouidendum de beneficio. Nota quod ista obligatio non solum competit contra ordinantem sed etiam contra ecclesiam. Nota secundo quod ordinatus tenet de habilitate promouendi inquirere nec eum debet si inhabilis inueniatur ordinare. Nota tertio quod de rigore iuris ordinatus indignus et inhabilis non potest opponere contra eum de indignitate antiqua sed de noua. de eque tate tamen in petitione beneficii admittit etiam ad opponendum de antiqua. Nota quarto quod clausula in litteris apponi consuevit semper subintelligitur. ad hoc de referip. causam. et c. ij. et c. euz oporteat. de accusa. Nota quinto quod obligatio ad prouidendum de beneficio sine titulo ordinato non est personalis tamen contra ordinantem sed etiam contra successores eius. quod competit contra ecclesiam. Nota sexto quod examinatus potest iterato examinari quando est suspensus de indignitate. et maxime quando aliquid non perit. Nota septimo quod forma iusticie appellatur forma communis. et quod in beneficialibus forma iusticie non solum compellit prouidere in ecclesia propria episcopi sed etiam compellit et potest prouidere in alia ecclesia sue diocesis. Nota primo inuenit quod probatus ad ordinem probatus videtur ad beneficium consequendum. contra. ex. di. consuetudine. et de elec. scriptum. glo. non soluit. dicitur quod approbatus in vno consecutus ad id et in minori de rigore videtur approbatus ut hic. sed in separato vel maiori non ut ibi. Nota secundo. quod textus contradicit. quod dicitur quod exceptio non debet admitti quando ipse examinatus. et tamen postea admittit. ut patet in fi. So. dicitur glo. quod examinatus per se exceptio non admittit. quando per alium ut per Archi. bene admittit. ita dicitur glo. hoc videtur contra textum. qui loquitur quod fuit examinatus ab eo. Et secundo dicitur concludendo quod non admittit episcopus ordinatus opponens. ut in principi. Sed dato quod opponere non possit nihilominus superior mandat ex officio inquirere et inquirere ex officio debet supplere ne promoueat inhabilem et indignum. et sic glo. debet hic intelligi. et bene dicit. Alii quod non audire de iure sed bene de gratia admittit ut hic. et hoc tenuit hosti. hic qui dicit id quod nota. in capitulo fuisse factum de gratia. Et si quis ris quare plus in hoc faueat ordinario quam ordinato. dicitur quod plus impurat clerico qui de facto suo certus esse debet. de referip. ab excoicato. et ex eo quod non pandidit crimine suum. de corpo. vii. exposuisti. episcopus autem posset ignorantiam allegare. ff. pro suo. l. si. Secundo quod papa non debet esse contentus examinatione episcopi unde potest et debet ipsum examinare. ex quo ab episcopo petit beneficium quam episcopus saceret et negligeret. de excep. exceptionem. ideo potest de eo quod facere potest sine clerici iniuria gratiam facere episcopo. quia ne mini facit iniuriam qui vult iure suo. de elec. cum ecclesia. de quo eo. ti. in summa. Nec vera quando vult op'

ponere cōtra beneficiandum de defectu persone. d. qualitate vero et quāitate beneficij semp admittit de preben. cū secundum. hoc tamē habes q̄ omni casu quo episcopus ab opponendo repellit. p̄ hoc tamē nō deficiet officij iudicis imo habebit potestatem inquirendi. de collu. c. ij. de elec. cum nobis. ij. q. vij. querendum. ff. de postu. quos prohibet. j. d. appel. cōstitutus. ff. de adulterijs. l. j. §. si publico. ff. de peti. here. l. si. Nunqd̄ aut̄ si vnus ep̄s mandat alteri q̄ ordinet an teneat mandans puidere. Inno. dicit q̄ nō. etiā si ordinās nō est sufficiens. alle. ix. q. ij. ep̄m. In cōtrariū alle. l. hosti. qz videt fecisse qui per aliū facit. de sen. excō. mulieres. sed de hoc dic vt. j. de preben. si episcopus. li. vj. qz si mandat decerta persona tenetur sibi prouidere. als. non.

¶ **O**pono q̄ culpa predecessoris non noceat successor. de rebus ecclie. nō alie. c. episcopi. de preca. c. ij. So. predecessor in alienationibus non obligat successorē. nec in delictis. de excep. cum venerabil. sed ex facto p̄decessoris bñ obligat successor in his in quibus suo obligat p̄decessori. naz si mandaret ordinarius cedere in opprobriū clerici seu cleri. de quo remittit l. hosti. s. de renū. ad supplicationem.

¶ **O**p. cum glo. q̄ semel examinatus iterato nō examinatur. j. de offi. leg. licet. So. dicit glo. q̄ examinatus iterato debet examinari super nouiter supuenientibus sup antiquis autē existentibus. dic q̄ quidam dicūt q̄ examinatus iterato examinari nō debet ne promoueat indignus cōtra publicā utilitatē. vnde negligentia prioris examinantis nō debet facere q̄ indignus promoueat et ad hoc tenetur superior. de elec. nihil ē. dic si nihil noui petit examinatus examinari nō debet. Si autem aliquid noui petit iterato examinari debet. saltem de equitate ne cōtingat beneficium contra utilitatē publicam et animarum periculum cōmitti indigno et inhabili.

¶ **D**ic concludendo totum. si quis queris an admittatur excepto cōtra ordinatus vel repellatur a beneficio cōsequēdo. dic si opponitur nou⁹ defect⁹ et quilibet admittit. et rō quia non est qd̄ imputetur ordinanti si opponit antiqu⁹ defect⁹ et indignitas. Aut defectus qui opponit est talis p̄pter quē q̄q̄ sit quo ad ordinē semel approbatus respectu certi beneficij. reddit tamē ipsum inhabilem quo ad beneficium ad qd̄ promoueri petit. cum sit beneficius requirens maiorem idoneitatē eo in quo semel est approbatus. et dicendum q̄ ipse idem potest qui semel approbatus potest admitti. argu. coz. que nos. glo. precedens. et iurium ibi allegatorum. ad b̄ faciunt. hic per l. hostiē. qui dixit q̄ vbi de qualitate beneficij opponitur quilibet ē admittendus. quia intelligendum est eius dictum. vt. s. Si vero nō ē beneficium requirens maiorem idoneitatem. tunc si quis queris an ex officio ipsam admittat et inquiret inq̄rens vel alius pmouens vel promoueri mandās. dic q̄ sic. ar. c. cum nobis olim. de elec. z. c. ij. de collu. si queritur an ipse possit opponere qui ordinauit per alium. et tunc aut mandauit ordinari certā personam. et ipse nō admittitur nisi vt. j. quādo p̄ seipm

ordinauit. Aut mandauit de incerta p̄sona. et tunc bene admittitur. ar. c. si ep̄s. de preben. lib. vj. et qd̄ ibi. no. Si ordinauit ipse et tūc si ad presentationē alterius qui habet examinare. vt quādo ad archidiaconum. de offi. archidi. ad hec. et tunc potest excipere vt hic. et punitur archidia. xxij. di. quando. Quādoq̄ ordinauit per se scz alio nō presentate. et tunc dic si quis queris an successor admittere possit vt opponere. et dic q̄ sic. si autem videtur idem et dic q̄ nō de iure fm̄ quosdam etiam si postea ad noticiā eius deuenit dūmodo id pri⁹ p̄ examinationē scire potuerit. de clādesti. desponsa. c. si. Alij q̄ semp de equitate admittitur ne indignus pmoueat. de rescrip. cum adeo. et isti diuinant hoc verum quādo opponitur crimen. secus si irregularitatem vel illitteraturam precedentē vel sequentē examinationem opponant. quia non admittitur sed cogit prouidere. de tempo. ordi. vel nō est. et quia talis de facili dispensationem obtinebit. de si. presby. veniēs. z. c. proposuit. ¶ **N**on obstat si dicatur q̄ delictum predecessoris nō noceat successor. et sic successor nō debet obligari. quia speciale hoc casu vt successor obligetur. sed dic q̄ hec obligatio nō surgit ex delicto sed surgit ex equitate qua iducitur q̄ opprobrium est q̄ in opprobrium cleri mēdicare cogatur clericus in sortem domini assumptus. ¶ **Q**uero an per illam formam qua mandat prouideri in aliqua ecclesiarum dioc. possit prouideri in ecclia cathedrali. g. o. hic dicit q̄ sic vt hic fatetur. tamē q̄ non poterit prouideri in aliqua prelatura. sed hoc videt falsum in. c. q̄uis. de p̄ben. li. vj. So. contrarium loq̄tur in litteris gratie. hic quādo mandat i forma iusticie. qz venit exequutue ad obligationem. que p̄ncipaliter respicit ecclesiam cathedralem. ideo regulariter regulatur fm̄ naturam p̄cedentis obligationis vnde in glo. ibi cathedrali. hoc verum quādo mandatur prouideri in forma iusticie. qz mandatum intelligitur fm̄ formā prioris obligationis surgentis ex ordinatōe que simpliciter se extendit ad ecclesiam ordinatis. de preben. cū secundū. vbi autē mandatur prouideri in forma gratie. dic vt de preben. q̄uis li. vj. ¶ **Q**uero quid si dicat prouideas in aliqua ecclesiarū diocesis bonos. an poterit prouideri in aliq̄ ecclia ciuitatis. Glo. dicit q̄ nō. qz p̄ clausulā illaz nō cōprehenduntur ecclesie ciuitatis. s. de rescrip. ra. dulpbus. ¶ **N**ota glo. que extendit illud. c. ad beneficia. et vide doc. de offi. ordi. c. j. et glo. de rerum pmu. c. vno. li. vj. et pillam possit dici q̄ glo. nostra p̄cedit in litteris gratie. secus in litteris iusticie. et sic debeat intelligi in glo. nostra. ¶ **Q**uero quid ē dicere pmouere ad titulū. dicit Jo. an. i. ad nomē alii cuius ecclesie vel beneficij. de hoc noīe titulus. de elec. dudum. ij. de offi. archi. c. si. ¶ **Q**uero de modo p̄cedendi i beneficialibus. dicit Inno. q̄ p̄cedit summarie et nō exigit litis contestatio nec q̄ libell⁹ detur in scriptis. sed sufficit q̄ impetrans dicat executori. domine supplico vt exequamini mandatum vobis iniunctū. et si nihil opponatur procedet fm̄ formā rescripti. de rescrip. si quando. z. c. cū dilecta

de pben. pro illorum. et idem si frivola exceptio opponatur. de pben. dilectus. iij. de cōcef. pben. cum nostris. Si vero aliquid opponatur rationabile illud examinabit et executio suspendet. de rescrip. cōstitutus. de appella. dilectus. sed et sup. receptiōe pposita prius lis cōtestabit. de renū. veniens. et de hoc plene in sūma. de excep. §. quādo. sub. §. hec. d. dilatorijs. x. penult. et vlti. et p. Roff. in libello. an plures pben. §. et primo videamus. et per cōpost. s. de rescrip. mandatū. Jo. Ihosti. in loco pallea to dicit q. si agat ex iure ante rescriptū debet lis cōtestari. q. tunc iudex nō est merus executor sed pro iudice habet ideo lis cōtestanda. allegat de pben. c. cum causam. dilecto. et c. cum iam dudū. vbi fuit lis cōtestata. vbi autē in litteris ius creatur ille executor appellat vnde pōt procedere lite nō cōtestata de rescrip. ad aures. et c. cōstitutus. hic. de pben. cū secundum. et c. dilectus. et c. p. illorum. et c. vacante. et de cōcef. pben. ppositus. et multa alia in quibus patet q. in beneficiis lis nō cōtestat. vnde concludit q. cū nō sit oīno rescriptum cōtenosum. tūc rescriptū dicitur executorū quādo ius creatur in rescripto et hic assumit naturam executoris q. non exigitur lites contesta. in hoc autē assumit naturam cōtentiosā q. legitime exceptiones oīno sunt admittē de vt hic. et in. c. veniens. s. de renun. et de rescrip. cōstitutus. et de offi. dele. ex parte. q. nō facit aliis merus executor. et hoc placet q. est contra practicā executorum qui nullam volunt admittere exceptionem. et dicit q. ad hoc nō artant ad admittendas eas. Nec ob. q. tales nō debeant admittere nisi no torias. vt patet ex no. de rescrip. cum contingat. q. ibi loquitur d. alio executor. vt ibi dicit. ¶ Ultimo per litteram ibi nō credimus. et dicit Ihosti. q. non est verisimile q. aliquis ep̄s violet canones licet q. si q. secus faciat. de tempo. ordi. vel nō ē. et est ar. pro iudice presumi. de quo de renū. i. p̄sentia. et ibi no. de hoc. ¶ Item q. omnia presumantur solenniter acta. ff. de proba. l. ab ea pte. in fi. q. no. q. dicit q. i. extraiudicialiter gestis. per modum potestatis presumit sup. titulo. vide q. no. de eo qui furti. ordi. rece. §. si. per Inno. de accu. super his. et de dolo. cum dilectus. et de elec. innotuit.

Quomodo sit ars. Adinus idoneus ad sacerdotiū pmoueri vel regimē animarū assumi nō debet. h. d. in prin. et si. ponit cām statuti. secundo ponit statutū. ibi districte. tertio penā cōminat ibi quoniā. ¶ Nota primo q. ē ars artū regimē animarum. ¶ Nota secūdo q. episcopi debēt eē diligentes p se vel per alios vt informēt pmouēdos ad ordines in scientia ministrandorū ordinum et diuinorū officiorum. ¶ Nota tertio argumētū q. eo q. aliquis ē sacerdos. id est in sacro ordine cōstitutus artat scire et cōmuniter dicere diuinū officium. ¶ No. quarto q. ignorantia de facti cōprehendit seu deprehenditur. s. examinatione. ¶ Nota tex. ibi sanximus. cōtra multitudinē ignorantū sacerdotū. et est argumētū q. melius ē habere paucos intelligētes scho-

lares. q. multos et ignorātes. ¶ Item nota q. cōstituto de ignorantia et indignitate pmoti simul constat de delicto promouentis. ¶ Ultimo no. illā auctoritatem. si cecus. ¶ Dico. q. nō ep̄s sed archidiaconus habet examinare. vt patet de offi. archidia. ad hoc. So. examinationē bene facit archidiaconus vt ibi. sed instructionem facit solus ep̄s. p. hoc dicit Inno. q. nō excusat ep̄s ab hac instructiōe licet ibi archidiaconus examinauerit. q. q. possit dici q. hec decreta. procederet q. in ecclia nō est archidiaconus per que dicit q. si examinā quis d. speciali mandato alterius q. examinās prouidere nō tenet s. mandans. secus si ex officio. de quo. s. c. primo. melius videt dicendū q. hec distinctio nō habet locū quo ad promissionē ecclie. que nūq. puidere debet nisi digno. sed dato q. sit indignus ei puidendū nunquid est. licet fm distinctionē p̄dictā puniatur ordinans. dic vt nota. in dicta decre. ad hoc. et in sūma de scrutiniō. §. quādo. x. cum quolibet. ibi Ihosti. videtur tenere q. propter examinationem factā p archidiaconū nō excusetur episcopus a pena promouentis indignum. q. episcopus si velit examinare potest. vel saltem examinationi interesse. et sic quia sua interest ideo puni si indignū examinet. d. elec. nihil. vnde dicit q. velle discere tex. expressum pro illis qui dicunt ep̄m excusari a pena. ¶ Quero de ratione quare est ars artium regimē ecclesiarum. Glo. dicit q. alie artes ordinant in finē corporis. xij. q. j. precipim. ista autē ordinat in finem anime. Secundo quero an ostensa indignitate promouentis si mul cōcludat indignitas et delictū promouentis. Glo. dicit q. sic. lxxj. di. tantis daniel. et hoc q. non potest ignorare p̄elatus vitā subditi. de re iudi. q. ius. hoc restringit glo. verum quando examinat p se. secus si per alium. allegat de offi. archidia. ad h. Ihosti. cōtra. per illa que dixi supra tex. considerare personam cui cōmittitur si alia reputatur habilis si delis et bonus ita q. episcopo aliqua non possint imputari pro negligentia vel culpa in cōmittendo excusatur. pro hoc facit glo. in. c. ad hec. j. de offi. archidia. et potest imputari q. in dubio p̄sumo nisi aliud pateat excusetur. nam potest eē q. cōmittens nō fuerit in culpa. vt. l. denunciaste. §. querit et pro tanto dicit per illam. l. q. sententia v̄l probatio facta cū ordinato nō parit plenum p̄iudiciū ordinanti siue per se siue per alium ordinauerit fm cum. ¶ Ultimo propter principium decreta. hic insistant in laudationibus scientiarum canonice laudant se hic. dialetici etiam laudant suam dicētes q. sine ea scientia alia perfecte haberi non potest. grāmatici q. illa est principium et fundamentū aliarū scientiarū legiste dicunt q. sanctissima est ciuilis scientia que p̄cio munerario. et. ff. de va. et exordi. cogni. l. j. §. et ē quidā. veritas ē q. suprema ē scia lex diuina a q. nō excludit canonica nec hūana. de ciuili p̄bas. C. d. lō gi tps p̄scrip. l. si. i. auē. de p̄suli. an. fi. colla. iij. xvj. q. iij. c. fi. in aucten. vt non luxurie. contra naturā primo respōso. colla. vj. et quattuor consilia approbat et sacras scripturas. in auē. de ecclesiasticis. iij.

§. collatiōe. ix. et in auē. quō oportet episcopos.
 §. sanximus. colla. iij. per que iura arguit hostie.
 de mente legis cō. q. de mortali peccato vel pericu-
 lo anime vel ecclesiastico negotio rōne rei vel per-
 sone recurrendum est semper ad canonem et eccle-
 siasticum iudicem. ad hoc in auē. vt clerici apud p-
 prios episcopos. §. si modo ecclesiasticū. et §. si autē
 ecclesiastica. et C. de summa trini. l. si. d. canone pla-
 num est q. lex est diuina. vt de iura. calum. c. j. per
 que cōcludit has duas leges fore necessarias ad re-
 gimē ecclesie dei. differūt tamē q. ciuiliū principaliter
 tractat de temporalibus. theologia principaliter
 de anima. canonica cōmuniter de vtroq. et vna ex
 cedit aliam ex qualitate subiecti. remittit ad no. de
 summa trini. c. j. §. hec sacramenta. ¶ Ultimo no.
 vitimā glo. cōtra verbosus. ¶ Intro. de bur.

Quia. Defectus scientie deicit iā
 promotum. h. d. In prima
 ponit causam sententie. in secūda tenorem
 sententie. secūda ibi ipsum. ¶ Nota primo q. defe-
 ctus scientie est legitima causa deponēdi quem ab
 ep̄atu. et datur defectus scientie qm̄ nescit grāmati-
 cam. ¶ Nota secundo q. scientia nō apprehenditur
 nisi doceatur ab alio vel legerit libros ad scientiam
 pertinentes. et sic est contra illos qui discere volūt
 sine doctore et sine libris. Et ex hoc collige practicas
 deponēdi quem ignarum scientia. q. sufficit q. te-
 stes dicant q. nūq. legerit libros scientie nec vūq. i-
 trauerit scholas vel doctore audiuerit. ¶ Nota ter-
 tio h. aperū ar. negatiua transire in notoria et pri-
 uatiam euidenter et notorie constare posse negati-
 ue seu priuatiue. scz insufficientiam per lectionem
 librorum. ¶ Nota quarto q. potest quis ep̄s suspē-
 di ab executione officij remanente habitu officij et
 caractere. ¶ Nota q. suspensus ab executione of-
 ficij vel beneficij nō est priuatus administratione be-
 neficij nisi actualiter priuatus. vide. s. eo. cum bone.
 et est contra opi. Inno. qui dicit perpetuo suspēsus
 priuatum beneficio adeo q. vacat. vt ibi dixi. ¶ No-
 ta quinto q. negatiua pbabit p. confessionē. ¶ No-
 ta q. quid duplici respectu potest eē notorium per
 cōfessionem et euidentiam facti. et sic notoriū dispo-
 sitionis et notorium probatiōis possunt in simal cō-
 currere. ¶ Quero de illo qui ignorat grāmaticam
 ex v̄su tamē perfecte loquitur si sit p̄mor. ad digni-
 tatem episcopale vel alia an deponatur. Jo. d. deo
 li. q. xvi. tenet q. si alis est vtilis nō deponet. Et re-
 spōdet ad hoc q. alia cōtra istum opponēbant vt h.
 ad hoc quia sciens mentem iuris nō scientiam tole-
 ratur. xxxvii. di. sedulo. Item quia legem seruan-
 tes et nescientes sibi sunt lex. xix. q. ij. due sūt. ad h.
 ff. de legi. l. scire leges. de cōse. di. ij. prim. quidem.
 Itē suplere possunt per alios. de offi. ordi. inter ce-
 tera. que etiā de defectu scientie loquitur propter qd
 dicebat coadiutorem sibi dari posse. viij. q. j. nō autē
 et c. quia. de de. egro. ex parte. ¶ Ad iura que pos-
 sent in prium adduci. xxv. di. §. nūc autem. viij. q.
 j. qualis. lxxi. di. statuum. respondet q. loquitur
 in p̄mouendis. ¶ Quero quid de abbate q. nescit

grāmaticā an possit deponi. videf q. sic. xlvij. di. de
 petro. arg. contra. xvi. q. j. placuit. lxxiiij. di. episco-
 porū. s. e. tua. xxxvii. di. sedulo. dic q. nō deponet
 si aliter sit peritus in regula et discretus per quam
 suū officium est limitatum. quod nō cōtingit i epi-
 scopo cuius officium late patet. de offi. vica. c. si. viij.
 maior est discreto in ipius persona requirēda fm̄
 docto. Idē Jo. de deo. et q. poterit addicere i mo-
 nasterio. de renū. post translationē. et si nō pōt ad-
 discere dabit coadiutor. ad hoc q. plus in his exi-
 gitur industria q. litteratura. ne cleri. vel mona. c.
 multa. Item olim abbates erāt laici. xciij. di. a sub-
 diacono. sufficit ergo sibi q. sit prudens et peruigil
 super gregem suaz. viij. q. ij. dilectissimi. et vide qd
 dico de simonia. per tuas. super. j. glo. propter in-
 sufficientiam. quid de ep̄o qui redeunt de studio
 cui cōtemplatione scientie quā sperabat in eo. et in
 hoc ecclesie suffragari ei cōtulit prebendam an si po-
 stea repertū sit illum ignarum. possit postea aufer-
 re prebendam. Bar. in dominicali. xx. q. nō potest
 auferre dūmodo sciat officium. allegat. xxxvii. di.
 quādo. et c. que ipis. et c. se. Inducit etiā materiam
 regule. qd. semel. de regu. ur. li. vi. Jo. an. remittit
 ad specu. sup. rubrica. de pben. ad si. vbi tractauit si
 milē questionē et hanc. Quid de eo qui contulit va-
 sallo feudū credens q. esset probus vir et repertus
 est q. nō est probus. et cōcludit idē. q. causa nō ex-
 pressa sed in mente cōcepta nō regular cōtractum.
 et sic nō potest retractare contractum. C. de condi-
 ob causam. l. si repetēti et l. si. C. de transac. ad hoc.
 quia nō licet alicui cōtra factū proprium. et ff. de
 adop. post mortē. vbi d. h. et q. ab initio etiā exami-
 nare debuit. de elec. nihil. dicit tamē Hoff. q. ex or-
 dinario iudicio restitutionis iuari posset ecclesia.
 quia v̄itur iure minoris et reipublice. C. de sacro
 sanc. eccle. l. vltima. de in integ. resti. c. j. ¶ Quero
 an grāmatica sit scientia pietatis. dic q. non. potest
 tamen ad vitam proficere si fuerit ad benos vsus
 assumpta. xxxvii. di. si quis grāmaticam. fm̄ Jaco.

De sacra vntione. Rubrica.

¶ Quia ex ordinandis et p̄ficiēdis aliqui inungū-
 gunt viso de illis de sacra vntione videam. Hof.
 de hac materia. xcv. di. per totum. et de consc. di. v
 in prin. De vntione chrisimatis. vide de cōsue. quā-
 to. de episcopali. de offi. ordi. q. sedē. de cōse. eccle.
 vel alta. cum sis. de extrema vntione. de verbo.
 sig. questuit. et in de. j. de priui. de vntione impera-
 toris. in de. romani. de iureiuran. in prin. et. s. nos
 itaq.

Quam venissent. Lira
 lem casum in summa ponit glo. sū-
 marie. h. d. Ecclesia grecorum in
 ordinationibus et cōsecrationibus
 seruare dz vntiōes quas seruat ec-
 clesia romana. Ep̄s autē cū cōsecratur inungit chrisi-
 mate in capite et manib. qd si fuerit p̄missum q

tres ep̄os ē sup̄plendū. h̄ dicit. Diuidit̄ i duas pres̄ in prima instruit̄ eccliam grecoꝝ circa materiā vn̄ctiōis. sc̄do respōdet̄ ad q̄onē p̄ncipalē. sc̄da ibi lic̄t̄ autem in si. p̄ma subdiuidit̄ in tres p̄ncipales. sc̄cūda ibi sc̄ire. terna ibi monemus. legaz p̄ partes ponēdo casum z excipiendo dicta doc. z glo. **L**aus est. quidā ep̄s grecus accedens ad apostolicaz sedem cōfessus fuit q̄ ordinatus fuerat z cōsecrat̄ absq̄ aliqua vn̄ctione p̄pter que papa cōsiderans ip̄m nō rite ordinatū eo q̄ apud eccliaz romanam p̄ntifices absq̄ vn̄ctione cōsecrari nō solent mādauit hoc sup̄pleri per ep̄iscopū albanū. assistentib⁹ duobus ep̄iscopis vt sc̄z caput z manus ei inungerēt hic est casus prime partis. **N**ota primo q̄ in consecrationib⁹ faciendis attendi debet z in modo z in forma cōsecrandi z in similib⁹ cōsuetudo ecclie romane. **S**ecūdo nota q̄ nō valet cōsuetudo irrita a forma cōsecrandi z in sacramentalibus per quaz detrahatur forme ab ecclia institute etiā si magna pars gennū aliā formam receperit. **T**ertio nota vnū substantiale in cōsecratione ep̄i. quia exigitur vn̄ctio z capitis z manuū. **Q**uarto nota q̄ de forma cōsecrationis ē q̄ in p̄secrando pontificē adsint tres ep̄iscopi. z vnus p̄ncipaliter cōsecrat z alij assistant consecranti. **Q**uinto nota q̄ illa que exiuntur in p̄ncipaliter consecrando exiuntur in eo q̄ deest sup̄plēdo. facit q̄ si data sit potestas notario ex voluntate p̄trahentiū q̄ possit aliqd̄ addere et sup̄plere ad instrumentū q̄ illa solēnitās exigatur q̄ exigit̄ in p̄ncipali instrumēto. z q̄ si testis velit aliqd̄ addere ad primū dictūz vel sup̄plere in casu q̄ p̄t. d̄ testi. co. p̄terea. q̄ illa solēnitās exigatur iuramētū que exigit̄ in primo dicto. z q̄ si aliq̄s vult addere vel sup̄plere libellum. q̄ ad additionē debeat citari pars sicut ad libelli cōstructionē. **S**i. sūt dare in tex. ibi z. j. **Q**uero primo p̄ s̄arūz declaratione qualiter subiungat tantū capitulū. sup̄ hoc dicit̄ hosti. q̄ facit hoc ad declarandū q̄ cōsuetudo grecoꝝ erronea erat z vt facilius pareat monitioni. de qua. j. z ad vtilitatē multaz voluit tractatum vn̄ctionis plenius explicare fm̄ hosti. qui per hoc arguit q̄ magister nō ē culpandus s̄ cōmendandus si ad vtilitatē multozū multa loq̄. ad q̄b. s̄. ti. j. c. cū sit ars. z ē s̄lle de renū. nisi. de p̄ben. dilecto. vt ecclēsiastica beneficia. c. vno. **S**ecūdo quero an in distincte oia omissa sup̄pleant̄ in ordinibus vel sup̄plere possint. dicit̄ hic q̄ quedā sunt substantialia q̄ si omittant̄ nihil agit̄. vt ponere librum sup̄ ceruicē cōsecrandi. xxiij. di. ep̄iscop⁹. fm̄ Hof. ad q̄b. lxxv. di. q̄ die. sed fm̄ Tan. cautum est q̄ in illis nil temere asseramus. **T**er̄ numerus cōsecrantūz vt ad minus sint tres. lxx. di. si forte. de tempo. ordina. si archiep̄iscopus. z se. z hic. **I**tem q̄ vnus ep̄iscopus toram benedictionem perficiat. xxiij. di. quozūdaꝝ de cōsecra. di. ij. quia. xxiij. q. j. loquitur. z talia si omittant̄ nihil agit̄. ideo sup̄pletio nihil operatur. q̄ ordinario fuit nulla. quedam sunt solēnia necessario. id est tempus etas. manus impositio. z in talibus aut dispensat̄ in executione vt in etate z tem

porē. de tempo. ordi. consultationi. vbi de hoc. aut sup̄plentur. vt hic. j. n. j. z. c. si. **Q**uedaz dubia an sint solēnia vel nō. ita q̄ faciāt sacramētum nullū. vt missa ieiunium z in quibus canones z magistri vidētur alis discrepare. z tenendum q̄d est certius id est vt fiat iteratio. de baptis. c. ij. d̄ de. p̄ sal. p̄mo. c. vno. **Q**uedam que in cōsecratione erigunt̄ que sunt leuia. vt tangere vel nō tangere ostiū vel campanam vel traditionem candelabri vel calicis. z nō reprobatur si ad cautelam etiā talium fiat sup̄pleno y. di. ad eius vero. ff. manda. l. qui mutuam. vnde dicit̄ q̄ hec potissime per canones statuant̄. z canoniste dubitant. mirat̄ quōd heolog⁹ audeat ista diffinire. de quo remittit ad summam. co. ti. s̄. a quo. z qualiter.

Scire. **H**ic incipit ponere tractatum consecrationis. z primo tractat de cōsecratione z vn̄ctione ep̄iscopi vsq̄ ad. s̄. vnde in veteri ibi incipit tractare de vn̄ctione regis. ponēdo differentiam inter vn̄ctionem ep̄iscopi z vn̄ctionem regis. z que significet diuersitas vn̄ctionum. **T**ertio tractat de sacramēto baptismi. ibi q̄ vero christus. tractat de christianoꝝ vn̄ctione. vsq̄ ad. s̄. vñ ḡiē p̄terea. ibi tractat de cōsecratione altaris. vsq̄ ibi monemus. ibi vltimo mandat temporalia a grecis seruari. vsq̄ ibi licet romanus. ibi tollit dubiūz circa baculum pastoralem. vsq̄ in finem decre. **T**enio ad primam. z in ea casus sit p̄ diuisione. **Q**ue rebat patriarcha primo quottuplex vn̄ctio interueniat i actu cōsecrationis ep̄iscopi. **S**ecūdo scire vellē quid ē quelibet species vn̄ctiōis. **T**ertio scire vellē que materia erigatur in cōsecratione. z quid illa materia significet spiritualiter z intellectualiter. **Q**uarto i quo loco ep̄iscopus z p̄ntifer inungantur. z q̄d mētaliter z intellectualiter significet talis vn̄ctio ad talia loca. **A**d primum papa r̄ndet q̄ duplex est vn̄ctio. quedam est materialis z visibilis z extrinseca quedā intellectualis z inuisibilis z intrinseca. **V**n̄ctio materialis corporalis visibilis z extrinseca est illa p̄ quā vn̄gitur corpus. secunda intellectualis q̄ per illam significatur est illa per quā anima vn̄git̄. primam probat auctoritatē apostoli. secundam probat auctoritate 3o. apostoli. **A**d secundum q̄d est quelibet species vn̄ctionis in substantia. dic̄ q̄ exterior z visibilis est signū interioris inuisibilis. sed interior est substantiale sacramētū. z sic nō est signū ad significandum aliud sed est signum ad significandum seipsum z est substantia sacramenti que tollit penes anime vn̄ctionem. z ex hoc surgit effectus sacramenti quia vel agit vel auget quod designat sacramentum. **A**d tertium respondet papa q̄ materia vn̄ctionis extrinsece est oleum benedictūz z ex eo cū balsamo cōficatur christina mystica rōne. z ē illud oleū cathecuminoꝝ. i. nouiter ad fidē instructoꝝ z infirmi vn̄gunt̄. **A**d incidentē q̄stus quid significat. dicit̄ papa q̄ p̄ oleūz designat nitōz cōscientie. adducit exemplum de virginib⁹ prudētibus cū lampadib⁹. p̄ balsamū. odor bōe fame. adducit illud sicut balsamū aromatizans. zē. z hoc oleū nō

solum lauare debet corpus extrinsece sed significat lauatum cor. et ex hac mixta materia significant in ep̄o vnū extrinsece aliud intrinsece. primū p̄ balsamū b̄ h̄e odorē bone fame. et debet etiā habere interi⁹ nitore cōscientie ad signandū q̄ interi⁹ d̄z eē quilibet ep̄s purus cōscia. et exterius etiā debet fm puritātē cōscientie habere nitorem bone fame vt precaueat extrinsecus opari illa ex quib⁹ scandalum male fame surgat cōtra eū. et hoc p̄bat auctoritatibus

Ad quartum in quo loco vngat ep̄s. dic q̄ in capite et in manibus et caput ad signandū mentē. qz per caput mens intelligit. allegat auctoritatē euangeli. per vncionē manū designant opationes q̄ debet niterē et splēdere vt opere tur bonuz ad om̄s et pietate. et. Si querit quare caput vngit chrisma. et oleo manus vngunt. dic q̄ oleo vngunt manus ad notādas opationes eē debere piās aduersus omnes. ideo oleo pietatis vngit. Vngit caput balsamo ad significandū charitatē qz liquor charitatis est. qz principaliter debet eē in dilectione dei et proximi.

Item secunda causa vngit caput balsamo et manus oleo vt per vncionē capitis ostēdat auctoritas et dignitas ep̄alis. per manū autē ministerium et onus. vt per primū ostēdat caput christi. per secūdū ostēdat qualiter in manib⁹ habet potestatem benedicendi et cōsecrandi. qd̄ patet ex rōne que dicitur in aliquo cōsecrādo. hic ē casus leg. sc̄am omnia sunt in casu declarata.

Habes primo quortuplex est species vncionis. secūdo habes quid est in se quelibet vncio. tertio de q̄ liquore et materia sit vncio in ep̄o. et quid per tales liquores designat. quarto habes vbi et in quo loco ep̄s vngat et quid significet talis vncio tam in liquoris diuersitate q̄ in loci sepatatione.

Nota q̄ rerū que dā sūt signa et corporalia et visibilia. quedā sunt invisibilia et incorpalia q̄ designant et declarant p̄ corporalia et visibilia. Secūdo habes q̄ signum et signatum nō sunt idem. et q̄ substantia ponis in significato q̄ in signante adest.

Tertio nota quid balsamus et quid oleū significet. Quarto nota q̄ ep̄s debz laborare erga duo. ad puritatem conscientie primo. secūdo ad odorem bone fame cōrespōdentem puritati cōscientie vt per hoc trahat alios ad b̄n̄ operandū. Quinto nota q̄ in sacra scriptura vbi sit mentio de capite habes quid significet. et qd̄ vbi sit mentio de manib⁹. qz caput mentē manus opationes significant extrinsecas.

Ultimo nota hic apertissimū tex. q̄ ep̄s in actu cōsecrationis recipit in illa que sunt ordinis potestatem. de quo de elec. transmissam.

Quero primo qd̄ ē visibilis vncio. dicit doc. q̄ nil aliud ē q̄ charitas et donū sp̄s sancti aie impressum sicut character corporalis imprimitur corpori. et talis impressio nō pōt fieri nisi in baptizato. cū baptizatus sit ianua omniū sacramētoz de presb̄o nō baptizato. veniēs. p̄ characterē autē indelebiliter aie impressum recipiunt oīa sacra ita q̄ etiā p̄ degradationē remanet character. Nam et fm Augu. in dānatis baptizatis quedā remanent p̄ q̄ ab alijs discernunt. de diuoz. quāto. de sc̄ina. c. j. et de ordi. ab ep̄o. c. j. nam et si character corpori

fuerit impressus deleri nō pōt. imo qui illud intendere illud auget forius illud i spiritali fm hosti.

Quid autē corporalia sacramēta que dātur ab exteriori vncione que corpori sit pereant cum corpore. no. j. q. j. corporalia.

Quero qd̄ cōprehendatur hic appellatione ordinis. qz dicit q̄ cordi imprimis inuisibilis. dic q̄ aia cōprehendit que fm diuersa sua officia diuersimode nominat. nam dum sentit anima sensus appellatur. dum rōnem agit ratio appellat. vū quid cōmemorat mēs dicit. anim⁹ aut dicit dum cogitat.

Quero qz hic agit de extrema vncione incidenter qd̄ sit effectus vncionis illius. dic q̄ instruit fuit ex duplici cā quo ad corp⁹ sanādū et animā saluandā. qz purgat venialia. et si nihil inuenit purgandū. pdest ad maiorē cōstātiā de cōse. di. v. c. j. fm hug.

Quero q̄ respectu inuisibilis vncio sit signū et sit sacramētū. Declarat hic Inno. primo qz ingerit propter exteriorē vncionē characterē in anima. et hoc respectu est signū et facit p̄ hoc aliud venire in eius noticiam. fm gratiam anime infusat. Hic enī character impressus anime est sacramētū. qz facit qd̄ significat. nam p̄ id qd̄ designat. sc̄ ḡe infusionē ē etiā ip̄ius ḡe infusionis cā. vū sequit hic q̄ si digne sumit. et. et vide qd̄ no. de cele. mis. cū marthe. et. j. in pri. ti.

Quero quare dicitur sacramētū. dicit hosti. q̄ ideo qz mētes faciat. sanctificat. purificat. et vnit deo de baptizato debet. Vel dic q̄ dicit sacramētū. qz character ē impressus anime ḡam cōferens. et sic qd̄ facit unum Sed ē dabiū nō modicū an sacramētū matrimonij gratiā imprimat. Aliqui dicūt q̄ nō qz in ea pecunia interuenit. de quo. lxxv. di. s. j. et. c. j. et. c. quod a patribus. et. c. se. j. q. j. multe. et. c. multi. xxx. q. v. aliter. Itē alia causa. qz etiā ē inter infideles in quibus gratia nō imprimat. de diuoz. quāto. et ip̄is non cōferit gratia. j. q. j. multe. et. c. si quis iquit. hosti. refert hic theologos dicere q̄ si fideles vacent orationibus. et ea intentione qua debet cōtrahant et alis se ad ḡam recipiendā habilitent aliqua dāt i sacramēto matrimonij gratia. citus enim de' dat prolem carnis parit' minus cū sentiunt. Proverb. ix. in fi. Et que furnus dulciores sunt et panis absconditus suauior. formiores reddunt ad fidem sibij uicē seruandā. magis habūdāt in temporalibus et diuitijs et cōsolati' viuūt. ad qd̄ Thobie. vi. et. viij. protū. et inter eos opus carnis absq̄ peccato pficitur. p̄ quod fatendum est in matrimonio aliquam gratiam conferri contra triplicem inordinationem. contra concupiscentiam. quia concupiscentia inclinat ad multas mulieres. sed per gratiam sacramenti solū vni vult coniungi. et inde oritur bonum fidei. Secunda quia inclinat ad solam delectationē. sed gratia sacramenti inclinat ad prolem. inde oritur bonuz prolis. Tertia inordinatio concupiscentie quia post impletionem fastidium generat inde luxuriosus querit aliam. Sed in sacramēto datur gratia vt semper velit esse cum vna. et sic oritur bonum sacramenti. Rec ob. q̄ contrahitur pecunia mediante. qz illud tolerat p̄pter onera infirmitatis. de viuri. salubat. et. c. qz frustra. qz pon' ordinat ad

carnalitate. s. post susceptionē q̄ ad spiritualitē.
Si autē p̄ benedictione recipere precū esset simo-
nia. de simonia. cū ecclie. z vide qd̄ ibi no. nec est de
esse matrimonij. Ad id qd̄ dicit q̄ in fid. lib. est com-
mune. responde q̄ illud nō est ex defectu sacramēti
sed incapacitate eorū ac si existens i peccato recipiat
eucharistiā. vel fictus vel cōditionaliter coactus re-
cipiat baptismū. de materia vide Tho. iij. s̄niarū.
di. xxvi. q. ij. arti. iij. ¶ Quero q̄ littera dicit q̄ cre-
at agit z auget. quid agit z quid auget sacramētū
dic q̄ si digne z deuote sumat creat gratiam. puro
castitatem in dissoluto z sequēter salutē quā quis
sequi consuevit per grām. vel auget ampliando. s.
gratiā veterē. vt si libenter elemosinā dabat nunc
libentius. z ista digna assumptio est maxime i assū-
ptōe sacerdotalis ordinis. dignius z deuotius q̄
alijs attendēda. qd̄ etiā rōne aliorū cōfertur. s. q. j.
s. ecce cū. ad qd̄ signandū in vncione manū sa-
cerdotis cantat ecclesia inuocationē spiritus sancti.
¶ Vel expone agit in sacramento baptismi. quia dat
gratiam. auget in alijs sacramētis. qz grām collatā
in sacramento baptismi augmētant alia sacra-
menta. ¶ Quero qz dicit littera q̄ mystica rōne liquor
vncionis quādo fit s̄ oleo. z s̄ baptismo mixtū. qd̄
est hoc dicere mystica rōne. dicit hic Jo. an. q̄ my-
stica idē est qd̄ figuratiua. Ad qd̄ declarandum fm̄
lhosti. ē sciendū q̄ per quattuor sensus siue intelle-
ctus scriptura sacra exponit p̄ historicus p̄ quē res
gesta ad litterā recitatur. xvi. q. v. nec mirus. p̄ alle-
goricū per quē alius ab alio sumit intellectus. z di-
citur mystica siue interpretatiua locutio quādo fit ser-
mo mixt. de cōse. di. iij. proprie. per tropologicus
id ē moralē p̄ quē mores ornant. z dicit sermo con-
uersus. xxxvi. di. vno. de peni. di. j. sup̄ tribus.
¶ Item per anagogicum. ab ana qd̄ est sursum. p̄ quē
celestia ascendim. de quo de consue. di. iij. ecclia.
de conse. di. iij. principium. Hierusalē fm̄ historiā
est ciuitas. fm̄ allegoriam designat sanctā ecclesiam
fm̄ tropologiam quālibet fidelē animā. fm̄ anolo-
giam demonstrat curiā celestem z ecclesiam trium-
phantem de quo. lxxvi. di. ieiunium. fm̄ Jo. an.
¶ Quero quid sit balsamus. dic q̄ ē quidā liquor
qui emanat de quibusdam arboribus siue fructib.
dum putantur. fm̄ lhosti.

Unde in veteri. In hoc. s. tractat
z de differentijs in vncione inter reges z pontifices
Casus. quesuit patriarcha a papa. B. B. vide de
vncione pōtificū velles scire de vncione regū z cō-
secratione. Et quero de quattuor. primo an reges
olim z hodie cōsecrentur z vngantur. Secundo an
hodie vngant reges vbi olim vngabant. ¶ Tertio
dato qd̄ nō in loco vngant sicut pōtifices q̄ sit dñe
cā q̄ alibi reges z alibi pontifices vngant. Papa ad
primū r̄ndet q̄ in veteri testamēto reges cōsecrabā-
tur z vngabant. vt patet in libro regū. in quo domi-
nus precepit helie. zc. ¶ Ad secundū respondet q̄
in regib. post aduentū christi mutata est vncio re-
gum. nam christus stans sanctus p̄e consortibus

L

suīs in regē fuit vinctus in capite. qz ip̄e caput ecclē-
sie que ē corpus eius. z ad hoc vt alij reges differāt
a christo postea vncio regum translata est a capite
ad brachium z inungitur in brachio humero vt ar-
mo. Et si quis q̄re i humero. qz i talib. pp̄rie desig-
nat p̄ncipat. iux illd̄ fact. ē p̄ncipat. sup̄ humerū. qd̄
p̄bat etiā auctoritate veteris testamenti. ¶ Ad ter-
tium de differentie causa inter pontifices qz in capi-
te vngunt z reges in humeris vel in armo. z qua-
re dimerso liquore. qz pontifices chrismate. z reges
oleo. Respondet papa ad ostendendū differentiā
inter pontificis auctoritatē z principis potestatem.
hoc dicit. ¶ Nota fm̄ lhosti. q̄ auctoritas nō p̄det
a potestate. sed econuerso potestas ab auctoritate.
ad qd̄ de maio. z obedi. solite. s. p̄terea. de rebus
ecclē. nō alie. c. fi. z de prerogatiua potestatis ecclē-
siastice ad seculares. aliquid no. hoc vide qui si. sint
legi. per venerabilē. s. rationibus.

Quia vero. Hic tractat de christianorū
omniū vncione. Quēst
uit hic patriarcha. B. B. Scire velles quare hodie
omnes christiani vngantur. secundo quonens vi-
gantur. tertio in quibus locis vngant. quarto de
causis quare in illis locis plus q̄ in alijs vngantur.
¶ Ad primū papa dicit. q̄ hodie oēs christiani v-
gantur. z cau. a est. quia quilibet christianus i san-
guine christi est regnum christi. iuxta dictū Petri.
vos estis genus electi. regale sacerdotiū. zc. ¶ Ad
secundū dic q̄ quilibet christianus duabus vicib.
ante baptismū vngit. primo ante baptismum. z v-
gantur primo oleo benedicto in pectore. secūdo in
ter scapulas. post baptismum etiā bis. z chrismate
primo in vertice. z inde in fronte. ¶ Ad quartum
quare in illis locis vngantur. dicit papa q̄ in pecto-
re vngunt vt per sancti spiritus donum abijciant
errorem z ignorantiam z suscipiant fidem rectam.
quia iustus ex fide viuit. Inter scapulas vnguntur
oleo ante baptismum vt spiritus sancti gratia eru-
tiant negligentia z torporem z bonam operationem
exerceant. qz fides sine operibus mortua est. Inter
altero respectu vnguntur in pectore. vt per operis
exercitium sit fortitudo laborum. In scapulis vt si-
dem per dilectionem operentur. post baptismum
autē in vertice vnguntur chrismate. vt sit paratus
de fide omni petenti reddere rōnes. quia per caput
mens intelligitur z pars superioris mentis est rō.
inferioris sensualitas. z sic per verticem que est su-
perior pars capitis. intelligit rō que superior ē ps
mentis. Fronte autem vngitur vt confiteatur libe-
re quod credit. quia corde creditur ad iusticiā ore
autem cōfessio fit ad salutes. memoria eius qui me
cōfessus fuerit coram hominibus. confitebor ego
eum. zc. ¶ Sed instat querens. B. B. quare vngi-
tur ante baptismum oleo. post baptismum autem
chrismate. dicit papa q̄ chrisma competit soli chri-
stiano. q̄ christus dicitur a chrismate. vel potius a
christo dicitur chrisma. nō fm̄ nominis formaz sed
fm̄ fidei rōnem. z christiani a christo dicuntur. tāq̄
vncio denominantur ab vncione.

Per frontis. Hic tractat de vntione
que dicitur confirmatio. **¶** Querit hic patriarcha
quod triplici nomine appelletur frontis chrismatio. et
quare sic appelletur. secundo a quibus deus hec chris-
matio. tertio quid designat per actum chrismatio-
is seu sacramenti. **¶** Ad primum papa respondet. et appella-
tur frontis chrismatio. appellatur etiam confirmatio. quia
spiritus sancti in baptismo impressi datur robur.
Ad secundum papa respondet quod licet cetera sacramenta de-
tur ab inferioribus ut a simplici sacerdote vel presby-
tero chrisma datur a solis presbiteris. et causa quod so-
lum apostolis quorum vices tenet episcopi legimus datur spi-
ritus sanctus. quod patet ex actibus apostolorum. et c.
¶ Ad tertium respondet quod per confirmationem designat
aduentus spiritus sancti. hoc dicit. **¶** Nota primum
quod chrismatio et confirmatio in fratre a solis episcopis
conferuntur. Et nota quod hoc habuit originem a ritu apo-
stolorum. et per hoc vides text. declarantem text. de
de consuetu. quanto. **¶** Nota secundo quod episcopi te-
nent locum apostolorum. quod est verum simpliciter. ta-
men certo respectu secundum doctorem. etiam locum apo-
stolorum tenent monachi. ut no. xij. q. i. videtes. **¶** Que-
ro quare spiritus sanctus in christo apparuit in columba.
et in apostolis in modum ignis. Dicitur apparuit supra
christum in columba ut ipsa mansuetum et tunc
preconem ostenderet. Venit enim nos eligere per ma-
luerudinem. Supra discipulos autem in igne quia eis
et aliis consuetudinem peccati et rubiginem veniebat
accendere. Et in columba. vij. proprietates inveniuntur
que attribuuntur septem donis spiritus sancti. contra
septem capitalia vitia. caret felle. et visum recuperat
et per hoc intellectus contra luxuriam. nullus ledit
et per hoc consilium contra auariciam. alienos pullos nu-
trit. et per hoc pietas. contra inuidiam. gemitus habet
pro cantu. et per hoc timor contra superbiam. iuxta flu-
uium moratur et per hoc scientia contra iram. grano
puro refectur et per hoc sapientia contra gulam. in
petra nidificat. et per hoc fortitudo contra accidiam.

Unquatur preterea. Quia ista sunt
dara. nota quod
non semper est sequenda antiquorum opinio. ut patet ibi.
in. s. verum. in verbo antiqui aliqui. **¶** Non obstat
de temp. ordi. litteras. et de resti. spolia. litteras. quia
in dubio bene est antiquis deferendum sed non ubi
notorius est eorum error. ad hoc. ff. ad. l. falc. l. i. §. i.
usufructus. ix. di. neq. et c. noli. et c. negatis. adde
quod no. de transla. prela. quanto. **¶** Nota quod de sa-
cramentis non licet aliud credere vel sentire quam doce-
at sancta mater ecclesia. aliter heresis est. de here. ad
abolendam. **¶** Nota ex ultima parte mentem roma-
ni pontificis in privilegiis ad consequentiam non
trahi. de quo de temp. ordi. c. j. in glo. penulti. ibi
cum alio scilicet beato Martino qui fuit primus ar-
chiepiscopus remensis. secundum hostien. Innocentium. dicit quod
fuit tertius. ut hic per Jo. an.

¶ De sacramentis non iterandis Rubrica.

¶ Cito de sacra vntione quia sunt quedam sacra-
menta que non iterantur ne per iterationem fiat in-
iuria sacramento prius collato. qualiter autem di-
citur iniuria fieri sacramento. vide glo. de ap. l. i. c.
ij. de conse. di. j. ostenditur. adeo. et c. vel quia in sa-
cramentis que iterantur si vntio fiat in eis iterum
vntio alio non. et c. de materia. l. vij. di. §. quod ergo
cum sequen. j. q. vij. saluberrimum in fine. de cole.
di. iij. qui bis. et c. sequen. **¶** Circa rubricam que-
ro de. vij. Primo quid sit sacramentum. Secundo
unde dicatur. Tertio que et quot sunt sacramenta.
Quarto que sunt reiterabilia et que non. Quinto
que voluntaria et que necessaria. Sexto quomodo
inter se excedant. Septimo de ipsorum proprie-
tatibus. Octavo ad quid fuerunt instituta. **¶** De
ad primum secundum hosti. in summa huius p. §. i. diffi-
nitur secundum Gregorium si prout habetur. j. q. i. mult. de
conse. di. ij. sacrificium. et c. sic ergo. dicit quod sacramen-
tum est character quidam qui per eum qui potesta-
tem habet corpori humano suscipienti iuxta ritum
ecclesiasticum visibiliter. anime vero invisibiliter a
spiritu sancto imprimitur. qui si digne sumitur agit
vel auget absque dubio. quod designatur. s. n. p. vi.
c. vno. Abbas in decre. cum marthe. de cele. missa.
dicit quod sacramentum est corporale et materiale ele-
mentum sensibiliter propositum et similitudi-
ne representans et institutione significans. et ex san-
ctificatione continens invisibilem et spiritualem gra-
tiam. **¶** Contra primum facit quod non. in omni sacra-
mento imprimitur character. ut. j. dicitur. **¶** Que-
ro secundo unde dicatur. dicitur a factis vel
secretis virtutibus. ut dicitur. c. multi secularium. j.
q. j. vel quasi sacrans mentem vel sacre rei signum
¶ Tertio quero quot sunt sacramenta. dicitur quod sunt
septem designata per versus. Abluo firmo cibo pi-
get vltor ordinar vngit. Hec sunt ecclesie septem sa-
cramenta vocata. Ex istis tria sunt non reiterabilia.
baptismus confirmatio et ordo. Versus. Sens or-
do chrisma nam cetera sunt iteranda. Ratio autem
quare dicta tria non iterantur est. quia in his cha-
racter imprimitur. Videamus ergo quid sit chara-
cter. Et dicunt quidam quod est quedam passibilis quali-
tas animam illuminans ad videndum facilius quid
sit credendum et quid operandum. et quid non. Vel
melius secundum Innocentium. et hostiensem. est quedam qualitas
disponens et habilitans animam ad suscipiendam
maiozem gratiam. que qualitas a quibusdam dicitur
sanctitas. quia preparat animam ad sanctifica-
tionem. **¶** Jo. damasc. dicit quod character est mentis
custodia eo quod inseparabiliter custodit mentem et
ipsam preparat et habilitat ad gratiam per quam ipsa
anima custoditur secundum Innocentium. et hostiensem. De baptismo
super rubrica. et j. c. si. De characteris ordinis dicitur quod
est figura intellectualis indelebilis per quam ordina-
tus a non ordinato in die iudicii discernetur. Alij
quod est signum spirituale indelebile et distinctum et spiritualis
partis ad aliquid sacrum. Dant simile theologi in bel-
lo. nam ibi est signum omnibus commune. et quod militia

est vita hominis super terras. Job. vij. sic ponitur de peni. di. ij. sic enim inquit. Sic quilibet xpianus habet in hac militia comune signum. s. baptismum qui facit eum habilem ad alia sacramenta. e autem in eo signu distinctiuu. qz p eu distinguit ab infidelibus inhabilibus ad gram z reliqua sacramenta. Sunt ena in bello aliqui plus parati ad resistendu z pugnandu. z isti habet suu signu vel vexillu. tale e signu representatu p confirmacione in fronte p quaz roborat no solu ad pugnandu p salute ppria ptra concupiscencas que remanet post baptismu. de psc. di. iij. c. ij. z di. v. c. ij. sed etiam ad constantem cofessionem nominis christi z defensionem fidei. vnde i primitiva ecclesia eligebant aliqui ad publice manendi in loco psecutionis alijs occulte manentibus. vt patet in legenda sancti Sebastiani. Sunt aliq qui habet alios regere vt duces belli. z illi solent habere speciale vexillu. z tale e qd imprimi in ord. ne p qd fit aliquis habilis ad alios regendos z sacramenta ministranda. Quarto quero que sacramenta sint necessaria z que voluntaria. vide de transac. veniens in prima glo. per que dant versus. Ordo voluntatis thorus e dare quinqz necesse. s. baptismu. confirmatio. penitentia. corpus xpi. z vltima vinctio. de q tamē dicit in dicto. c. veniens. per que patet qz ordo z matrimonium sunt voluntatis. reliqua necessitatis. qd est dicere. volens ordinari vt vxorari bfi potest ee in statu salutis. sed reliqua qnqz contemni non possunt. Quero quod ista sacramenta se inuicē excedant. nota de cose. di. ij. nihil. xc. di. ecce dantur versus. Abaito: in effectu baptismus corp⁹ inesse. Cōiugiu signo maiori chrisma ministri. Sz vltra ibi no. z per lhosti. hic in sūma. dic qz etiā sacramentū ordinis dicit maius respectu regiminis. qz scz pillud ecclesia regit z habet alia q̄ p illud pficiuntur z cōferunt. Penitentia enim dicit maius respectu reparatiōis qz sola post baptismu habet reparare. Extrema vinctio respectu confirmatiōis. qz digne sumpta dat cōfirmationē gratie. s. n. j. in pn. xi. di. qualis. Sexto que sūt sacramentoz proprietates dic qz baptismus e introeuntiu. xxxij. di. §. v. l. Cōfirmatio dicit pugnantiu. de psc. di. v. spū sanctus Corpus xpi dicit pgradientiu. xxvj. q. vj. qui recedunt. Penitentia dicit redeuntiu qui impugnaverūt de peni. di. j. secūda. Extrema vinctio recedentium xxiij. di. §. istud. z. c. illud. Abatrimonium vero z ordo sunt voluntatis vt est dictū. z primum est sacramentum timentium. xxxiij. q. v. qui sint. secundus est sacramentum alios regentium. j. q. j. ecce cū honoris. Ultimo quero ad quid fuerunt instituta. Dic propter tria. propter humilitationē. vt duz homo rebus sensibilibus z inferiorib⁹ se subicit reuerenter ex hoc amplius apud deuz mereatur. xi. q. iij. quid ergo. Itē ppter eruditionē. vt p id qd forl in specie visibili cernit ad cognoscendū inuisibilē sacramentoz virtutē erudiantur. de cose. di. iij. p. latum. s. ti. pxi. c. vno. in prin. Item propter exercitationē. vt vitetur ocium. de renun. nisi cuz p. idem. §. verum. z quod ibi no.

L

Astoralis. In ordinato sine manuum impositione. z cōfirmatio i fronte nō chrismae s olei vinctio non fit iteratio sed suppletur pmissu. Sunt due partes. secunda ibi. ad qd. prima subdividit. secunda ibi. et fl. Nota primo qz in ordinatione subdiaconi de solemnitate erigitur manus impositio. secūdo qz in cōfirmatione in fronte interueniunt duo. scz oleu z liquor. Ultimo nota summarium. Nota differentiam fore inter suppletionem z totalem iterationē. Dico. qz non suffiaenter respondeat ad quēstā. z sic nos dimittat in obscuro contra idem de consli. c. fl. Sol. dicit glo. qz non videtur respondere ad quēstam an ordinatus in subdiaconum absqz manuum impositione debeat impediri ne ministret. sed dicit gl. qz anteqz ista suppleantur ministrare non debet. l. ij. di. sollicitudo. z satis respondet cum dicit ista suppleri. quia nihil dicitur actum cuz aliquid superest ad agendum. vij. q. j. illud. C. ad silicia. l. pen. idēz tenent Inno. z lhosti. recitant tamen quosdam tenere contra. quia manus impositio non est de substantia precipue i subdiacono. ad quod facit quod nota. j. eo. c. fl. post principi. Ad. c. sollicitudo respondent qz loquitur de promotio per saltum qui ordinis obmissi non habet characterem. primum ē verius. Dponitur qz subdiaconus nō recipiat manus impositionez. xxxij. di. subdiaconus. Dic que dam est manus ipositio consecratoria hec non datur subdiacono. vt hic. l. xix. di. quoniam. j. q. j. manus. vbi habet de multiplici manus impositione. z plenius per lhosti. in summa huius ti. §. z qualiter Dic fm doc. in minoribus vt recipiant manu bene dicitōriā z nō consecratoriā. Vel secūdo dic ad contrarium fm Inno. qz vera littera hic habet diaconatus. z sic hic agitur de ordine diaconatus. Vel fm lhosti. illud. c. subdiaconus procedit fm antiqua tempora fm que non erat sacer hic fm moderna. z hoc no. Jo. v. q. vj. quia mixta. vnde si bene inspicias hec. decre. z. c. miramur. j. de seruis nō ordinādis. z sunt eiusdem auctoris. per que patet qz facte fuerūt postqz subdiaconat⁹ ordo fuit sacer. dicit tamen qz illud. c. qz mixta. posset intelligi de diacono. ad proximam lecturam facit de cleri. pegri. c. j. dicit tamen lhosti. qz consuetudo romane curie approbat primā expositionem. quia papa quando subdiaconuz ordinat nō imponit manum. z q̄diu hoc seruauerit z nos seruare debemus. tamen imponere manum nō est malum ad cautelam. ff. man. dati. l. qui mutuam. de senten. excom. venerabili. Jo. Quero quid sit manus p̄dyteri que debent vngi oleo vngant chrismate. Dicit lhosti. qz nō iterabitur vinctio quia i chrismate est oleum. supra ti. proximo. c. vno. §. ad exhibendum. z quia pprie est eadem ysa. ff. de contrahen. empti. l. in venditi onibus. Peccaret tñ episcopus qui faceret b̄ sc̄i enter z qui reciperet. Et est simile quod notat de extrema vinctioe si fiat i chrismate. xcy. di. §. istud.

Quero an qñ suppletur vinctio omissa vel manus impositio sit aliqua oratio reperenda dicit hosti. q. dicit tunc quando sit manus impositio oratio que dicitur in vinctioe etiā si prius dicta fuerat scilicet signo te signo serē crucis. et p̄firmo te crisma te saluis i nomine patris et filii et spiritus sancti. Alie x̄o orationes et solemnitates que precedunt et sequuntur nō iterabuntur fm̄ ipm̄. q. em̄ dicitur nihil iterandū habet locū in actibus diuersis. secus in his que in herent. Dicit etiā q. si crismand⁹ fuit inunctus oleo nō sufficit eū nūc inungere balsamo sed crismate debet vngi. ad idē. s. ti. p̄xi. c. vno in principio. fm̄ Jo. an. Anto. de butrio.

Robis Prohibet sepultos a scismaticis exhumari vestimenta i quib⁹ celebrauerūt iterū benedicti et altaria in quibus celebrauerūt iterato consecrari. Sunt due partes. quax̄ quelibet subdividi potest in tres. secunda ibi nos aut. Notabilia patent ex sumario. Unum nota q. propter delictum scismaticis potest presbyter degradari. et habes unū casum quo degradatio imponitur. quod intelligo quando incorrigibilis est. Nota argumentum q. degradatus consecrari potest. de quo de clericis ex com. ministran. c. ij. Dicitur q. exhumandi sūt sepulti a scismaticis. quia corp⁹ q. sepeliri consenserūt decesserūt in peccato. et sic sunt exhumandi. de sepul. sacris. Solu. exhumandi sunt si consenserunt nō si alii boni sunt. Dicit glo. q. a talibus non elegerūt sepeliri. alii grauer peccassent. lxxviij. dist. c. finali. xc. dist. c. finali. Et dicit hostien. q. hoc notat verbum dicitur. quasi excludat q. nō sunt excommunicati vel suspensi sed alii catholici. Quero quid si a scismaticis consecrēt altare. crisma. indumentū. v. l. alia inanimata. Dicit hosti. q. talia nō carent effectu licet executio et usus eorū de sit. dicit etiā q. h̄ circa h̄ nec iura sint ex p̄ssa. nec speciales orationes reperuntur i pontificali. de mente tamē iuris ē q. sicut ordinatus a talib⁹ interdicitur exequo donec cū eis fuerit disp̄satus. de quo d. ordinatus ab episcopo. c. ij. sic interdicens esset usus talium rerum donec fieret reconciliatio. de transac. c. ij. d. p̄sca. eccle. v. l. alta. aq. r. c. p̄suluisti. et dicit q. faciēde eēt speciales orationes circa tales recōciliationes. dicit demū q. h̄ritū ē tenēdū. et ē certū q. eucharista a talibus cōsecrata nō cōsecrat nec recōciliat et statim habet effectum. Idē in baptismo et crismate. s. q. j. multi. ante finem. sed q. ibi dicit crismate. posset intelligi. id est crismali confirmatione vt sic loquatur de sacramento nō de crismatis materia. Dicit etiā addendū quod notat de scismaticis. c. j. de cōsecratione ecclesie vel alterius sacramenti v. l. amiterij facta p̄ publice excommunicatū. vide quod notatur de cōsecra. eccle. vel altaris. consuluisti. et ibi Jo. an. concludit q. debet reconciliatio fieri. de quo dicit v. l. bi

Presbyter Si in ordinatione presbyteri vel diaconi manus impositio fuerit pretermissa sita uno tempore supplebitur. hoc dicit. Nota p̄

mo q. presbyter et diaconus in ordinatione recipiunt manus impositionē. Nota secundo q. talis forma est introducta ab apostolorum ritu. Tertio nota quid est ritus. quia ē quedā solēnitas et forma specialiter in actu sacramentali. Quarto nota q. suppletio omissi in ordine illo tempore faciēda est q. ip̄a ordinatione. et sic suppletio solēnitatis debet fieri eo tempore quo substantialiter act⁹ potest exerceri. Dicitur q. nō pariter imponat manus presbytero et diacono. xxiij. dist. p̄sbyter cū ordinat. Solutio dicit q. vtriq. manus imponit scilicet diaconis et alii presbyteris. p̄sbyteris em̄ oēs astantes manus imponunt. xxiij. dist. quorūdā xxiij. dist. presbyter. Cum ordinat diaconus sol⁹ x̄o episcopus. c. dist. diaconus. hostiē. dicit in. c. nec episcopi. supra de tempo. ordinat. q. quando episcopus ordinat presbyterū saltē duo presbyteri sacerdotales indui debēt astante. xxiij. dist. presbyter. licet consuetudo multarū ecclesiarū habeat q. nec duo indui assistunt. Item dicit q. multi fiant q. omnes presentes manus imponunt per illud. c. sed dicit q. illud. c. debet intelligi d. induris alias impossibile videret quod dicit illa littera q. p̄sbyteri manus imponēt iuxta man⁹ episcopi quādo multi essent presbyteri presentes. nō tñ reprobat hostiē. quoniam ex quo duo indui assistant ep̄o. alij etiā nō indui man⁹ imponat. Quero an p̄sbyteri et diaconi qñ ordinat crismate liquore vngam. dicit q. nō allegat. xxiij. dist. preterea. Sed dicunt doctores q. vngi debent olei liquore. ep̄i tñ vnguntur crismate. s. ti. p̄xi. c. vno. s. h̄ vnguent. to. pe. Quero quando manus imponatur presbyteris. dicit glo. si. quando incipit episcopus orationem ad benedicendū sacerdotem tunc presbyteri omnes qui tangunt caput debent eleuare manus. ita q. non tangant caput ordinati. Dicit tamē glo. q. facto melius videt q. dicit possit. dicit hosti. q. quicunq. inueniet super hunc famulum tuū. vel emitte spiritū sanctū. vel do ei dignitatem vel in talem ordinem dedicamus. vel his simile semp manū imponant. in alijs vel trahent man⁹ ad se. v. l. super caput teneant in suspensio. Quero q. actus interueniant in ordinatione presbyteri. dicit q. multi tenere manus super caput. dare illi calicem. dare patenam. vngere illi manus. quilibet actus h̄ suaz solēnitatem. vno omissa non p̄pterea iterabunt alij. Quidam tamen dicunt dationem calicis et patene non supplendam. quia hec non sunt de substantia. tamen tutus est suppleri fm̄ Inno. p̄ p̄mo dicto facit. xxiij. di. subdiaconus. vnde dicunt aliqui q. per dationem calicis plenam hoc est cum patena confertur ordinato et potestas principalis quo ad principalem actum confectionis eucharistie. et per impositionem manus ep̄i sub certa verborū forma. accipite et. Matt. xxiij. confertur potestas sacerdotalis quo ad actū secundariū qui est absolueri et ligare. nam et has potestates oīs diuisim contulit ap̄lis. nam ante passionem contulit primā. post resurrectionem secundaz. scz quando insufflauit et. Job. xix. Per impositionē vero ma

nū illorū sacerdotū designatur quedā gratie plenitudo. Dicit ergo isti q̄ si desit traditio calicis cū certa forma verborū nō imprimatur character. nec est sacerdos qui ordinandus erat. Si vero fiat p̄mū sed desit secundū manū ipsorū quā faciūt alij sacerdotes. sacerdos est quo ad potestatem cōficiendi. sed nō potest absoluerē vel ligare. nisi facta suppletionē. si nō sit facta manū impositio quā faciūt alij sacerdotes. licet hoc sit supplendū tamē p̄mū poterit et scdm. ¶ Quero q̄d si partē oratōis dicit an suplebit totam. dic q̄ sic fm Inno. in oratione que est de substantia vel de qua dubitat an sit de substantia vel solennitate. alie de quibus certū esset q̄ non essent de substantia vel solennitate fm Host. non essent iterande. et si unū manū vincerat nō iterabit vncionem inuncta sed in alia tantū. et vbi dicit oratio manū in plurali. dicit manus in singulari. Item fm Host. si facta est vncio et non dicta oratio suplebitur oratio et non fiet vncio. sec̄o cōtrario. q̄ si dicta sit oratio et nō facta vncio. in suppletionē vncionis iterabitur oratio. Et potest esse rō. q̄ oratio videt adherere vncioni et nō e contrario. vncio nō accidit orationi. quod videt ex orationibus apparere. Inno. cōtra dicit q̄ vtrūq̄ est iteranda vncio et oratio. sunt em̄ illi duo actus nō separati sed coniuncti. quō em̄ diceret consecrare et benedicere dignare dñe manus istas p̄ istam vncionem si nulla fieret vncio. s. ti. p̄. c. j. In baptismo euidentius apparet. quomō em̄ diceret baptizo te nisi immergeret etiā si prius immerisset. s. b. p̄. c. j. quod etiā eadē rōne placet Abb. ¶ Quero an in manus impositione sufficiat manū extēsis sine tactu. dic q̄ non. vt patet in ver. impositionem. licet aliqui cōtra. per. l. iij. ff. de acqui. posses. et de cōsue. c. ij. quod satis p̄bat p̄ hanc litterā fm Host. ibi tractatis. ¶ Quero de formis ordinandi dicit Inno. q̄ inuenit in eplā ad titum q̄ apostoli manus imponebant ordinandis. et orationes fudebant super eos. nec alia forma inuenit seruata. ¶ Unde dicit Inno. q̄ nisi fuissent alie forme postea statuta sufficeret q̄ ordinatoz diceret ordinando s̄o p̄byter vel diaconus vel subdiaconus. hodie vero forme postea sunt per ecclesiā inuente et statute et de necessitate seruande adeo q̄ si eis ommissis fuerit aliquis ordinatus suppleri debet. vt hic. r. s. c. j. Si vero forme seruant quidam character imprimatur aie. id est figura quedā intellectualis indelibilis per quē ostendit talem ordinē fuisse collatum et ordinatus a nō ordinato in die iudicij discernet. Potest autē papa in talibus formis cōstituere et cōstitutiones facere nō constitutiones deo contrarias. q̄ et aie et ad eas p̄tinentia sunt de iurisdictione pape et sanctorū patrū. ad hoc. x. di. suscipitis. xcvj. di. cū ad verū. de ma. et obe. solite. Nec est mirū si a constitutione ecclie imprimatur character aie q̄ ex p̄suetudine imperatorū imprimatur character militū in diuisibiliter. s. q. j. quod quidā sicut et alijs stigma vel nota in brachio vt ab alijs discernant. de sen. excō. si iudex. l. vj. ¶ Character vero militaris imprimatur ira corpori q̄ non anime. quod ex eo appa-

ret q̄ mortuo milite in ipsius aia de illo caractere nil penitus apparebit. Si ergo princeps hoc inducit et hoc inducere potest ecclesia. xxx. q. iij. c. j. In monachatu non videt q̄ imprimatur character. nam papa de monacho potest facere non monachū. naz et ordinē constituit monachorū. de quo de sta. mona. cū ad monasteriū. fm Host. et Inno. de quo dicit vbi. ¶ Quero p̄ quos supplenda sunt ista. dic q̄ p̄ illos a quibus sunt collata sicut h̄ dicit de temp. ordinan. ad h. s. ti. p̄. c. j. in prin. vnde dicit Inno. q̄ si potest suppletio facienda est p̄ eundē ordinatozem vel per aliū q̄ obtinet in officijs etiā vespertinis. vij. q. j. nihil. r. c. illud. igit si effuso oleo super manus ordinandi supuenerit infirmitas ita q̄ nō potuit ordinatoz p̄ferre verba nec ordinatōem cōplere. alius vel idem ordinatoz alia vice supfundat oleū. et a capite incipiat verba sanctificare dñe rē. quia licet actus diuisi nō sunt iterandi. In actu tñ vno nō perfecto incipietur a capite. vñ si in sacramento eucharistie quis deficiat in verbis illis hoc est corpus meū. Incipietur a capite a verbis illis q̄ p̄dicat rē. Idem dicēdū est in baptismo. Si vero celebrato sacramento panis vel corporis deficeret nō reiterant illa vba sed reincipiat a verbis p̄ que conficit sanguis. i. h̄ est sanguis meū fm Inno. Et dicit ad vendū q̄ no. de deri. p̄ sal. p̄moto. c. vno ad finem. ¶ Quero que cautela debeat seruari in suppledo. dic q̄ ep̄o celebrante ordinēs erit in defectu patiens quasi suus minister. et q̄n veniet ep̄us ad verbū cōpetens orationi. s. sup hunc famulū tuū. vel simile impositis primo manib⁹ alijs ordinandis. vltimo illi manū imponet ad quod velandum dicere poterit apposta vas vel librum vt credant astantes ex mandato iniuncto manū impositam. et fm Host. non erit intentionis ordinantis vel ordinati q̄ orationes illum contingant. Inno. cōtra q̄ dicit q̄ q̄n suppletur manus impositio est de necessitate q̄ dicatur oratio que cōuenit manus impositioni cum illa sit adherens. sed Host. dicit q̄ pauce vel nulle orationes faciunt mentionem de manus impositione. vnde plus sibi placet q̄ non iteret oratio vel caute in capella p̄sentibus paucis secretarijs p̄uatam ordinatōnem faciat. cōmendatur em̄ fictio ad cautelā dūmō viter mēdaciū. xliij. di. in mādatis. xxij. q. ij. vtilem. ff. de noua. l. doli. in fi. de vsu pal. l. ij. nisi. de accusa. q̄liter et q̄n. rē.

De filijs p̄byterorū. Bica.

¶ Vidimus de ordinandis. qui ex varijs causis impediunt. Inter quos ē vitij originis. ideo rē. Absteria. l. vj. di. p̄ totū. et repetit in vj.

Ut filij. Illegitimus non ordinatur nisi religiosus fiat. et tunc non p̄ficatur id est non habilitatur ad p̄laturā. h. d. Sunt due p̄tes. sc̄da ibi. sed neq̄. ¶ Ho. l. q̄ filij p̄byterorū et alij illegitimi sunt inhabiles ad ordines sacros. et ad ordines alios. ¶ Ho. sc̄do q̄ ingressus religionis. siue mona-

choy. siue canonicoy regulariū. tollit irregularita-
tem ex defectu natalium. ¶ Ho. tercio ex hoc q̄ di-
ctio cetera implicat. ¶ Ho. quarto q̄ ingressus reli-
gionis nō habilitat quē ad p̄lationē q̄ inhabilis sit
defectu nataliū. ¶ Ho. quinto q̄ dispensatio quo ad
ordines etiā a iure inducta nō habilitat quē ad p̄-
lationē. ¶ Ho. sexto q̄ ingressus religionis non li-
berat quē a p̄tate d̄nica nec impedit quē ab assūpti-
one ordinis. ¶ Opo. q̄ nō repellant a dignitati-
bus illegitimi. ff. de decur. l. ij. §. nulluz. r. §. spurij
So. a secularibus dignitatibus non repelluntur.
sed bene repellūt ab ecclesiasticis. vt hic. ¶ Quero
qd̄ si p̄ ignorantia tales sint p̄moti. dic q̄ excusaf
p̄mouēs. de ordi. ab epi. c. j. C. d̄ testa. l. i. ff. d̄ of-
pro. l. iij. ipe vero cecidit in conspectu dei. si verita-
tem nouit licet illud sit occultū. de temp. ordi. c. fi.
Secus si ignorauit. vt quia coniugata admisit pre-
sbyteriū. nec ei reuelauit. excusaf. ff. de in ius voca.
l. q̄ sp̄. x̄bis aut̄ m̄ris in his ē credendū. de p̄ba. p̄
tuas. de p̄sump. afferte. r. c. litteras. r. q̄ in dubio
tutius ē abstinere. de tempo. ordi. ad aures. nō tū
cogit credere ex q̄ natus est ex nuptijs. C. de testa.
l. neq̄ p̄fessio. r. no. de pe. r. remis. officij. cōsulit tū
hosti. q̄ seruet talis cōsciam suā. r. vadat ad papā
p̄ dispensationē. quā facilliter in hoc casu obtinebit
¶ Quid si nō transit ad religionē sed ad locū ubi
religiosa fiat p̄uerfatio. dic q̄ idē q̄ locus non san-
ctificat hoīem. xl. di. nō loca. fm̄ p̄bi. credo q̄ b̄ nō
seruaref. cū b̄ exorbitet a cōi regula. ¶ Quero an
excludant a p̄latione tam in eisdem q̄ in alijs mo-
nasterijs. dic q̄ sic imo nec in ecclesia seculari. xvj.
q. i. legi. dicunt em̄ p̄e. r. Ab. q̄ simplici admistra-
tioni. de q̄ posset ad nutū remoueri. p̄moueri pos-
set d̄modo curā nō habeat. vt patet. j. e. p̄posuit
ex quo em̄ p̄mouet ad sacros administrationē nō
curatā habere poterit p̄ hoc. r. qd̄ dixi satis patet.
q̄ si papa dispensat in sacerdotio. p̄ hoc non posset
cōsequi curā. nā ius cōe dispensat euz religio in sa-
cris. r. tū p̄ id nō p̄t p̄fici cure. vide in Spe. ii. ij. §.
nunc de epoy an̄ finē. ver. vtrū aut̄. in fi. Ibi dicit
q̄ si ep̄s dispensatiue tenendo q̄ posset p̄mouere
quē ad sacros tenet et de beneficio p̄uidere. alle. j.
eo. veniens. r. c. p̄posuit. r. si assignauerit nō p̄t il-
li aufere. de deri. p̄iuga. diuersis fallacijs.

Ad presentiam. Illegitimus
filius sacerdotis
q̄ hoc tacto p̄ rescriptū aplicū paternā
ecclesiaz impetrauit. remouet̄ ab illa. h. d. Prima
narrat surrepticiā impetrationē p̄ quā secūda dat
iudicē. Sc̄da ibi ideoq̄. ¶ Ho. primo duo vitia i-
pediētia quē ad beneficiū p̄moueri. s. illegitimitas
et q̄n pater ministravit in ecclesia. r. pondera. q̄ tū in
ecclesia in qua pater ministravit indefinite p̄hibet̄
filius p̄moueri etiā ad particulare beneficiū ca-
pellanie. hoc tū non dicit apte iste tex. nec doc. hoc
dicunt h̄. r. no. q̄ beneficia p̄icularia in ecclesia aliquā
appellantur capellanie. ¶ Nota tercio q̄ ad hoc
vt repellatur quis a beneficio videtur hec duo ne-
cessaria cōcurrere. q̄ sit in sacerdotio genitus. r. q̄
pater ministravit in ecclesia. b̄ sufficit alterū. vt. j. di-

cam. ¶ Ho. q̄rto q̄ b̄ficiat̄ p̄ l̄as surrepticias ab
ip̄is repellit̄. r. sic apparet q̄ in b̄ficiat̄ factū per
l̄as surrepticias retractat̄ q̄ncūq̄ r. sic si trāsit i rē
iudicatā. ¶ Opo. q̄ possit ministrare in ecclesia patri
filius sacerdotis. j. e. ex transmissa. So. imediate si
p̄t vt hic. mediate aut̄ p̄t. q̄ purgatū est vitium.
¶ Quid si ex certa sciētia papa mandasset euz re-
cipi. dicit glo. q̄ tunc valeret quia dispensasse vide-
retur cum eo. Anto.

Resentiū. Filius sacerdotis eccle-
sie paterne p̄esse nō p̄t
b. d. r. sequens. ¶ Ho. primo q̄ in ecclesia
paterna in qua pater p̄fuit. filiū repellit̄ non solum
a beneficio principali cui pater p̄fuit. sed etiā q̄n
p̄ncipaliter p̄fuit repelli videt̄ a quocūq̄ particula-
ri beneficio alio in ecclesia. r. sic nota q̄ factū p̄nuz
nocet filio. q̄n inhabilitas nō surgit ex culpa sed ex
defectu. vel p̄pter honestatē. ¶ Nota q̄ ex officio
ordinarius illegitime p̄motos p̄ beneficio spolia-
re. cōcor. de offi. ordi. c. ordinarij. li. vj. ¶ Opo. q̄
repellatur r. ab alijs. j. e. c. vlti. ¶ Ho. fatef̄ que est
vera. q̄n esset illegitimus. secus si esset legitimus.
¶ Opo. q̄ aliquo casu admittatur filius i b̄ificio
paterno. j. ex tua. So. p̄t ex dispensatione apli. e
sedis nō als. ¶ Opo. q̄ delictū patris nō noceat
filio. ff. d̄ decur. l. generaliter. §. spurios. r. l. spurij
§. pe. C. de penis. l. sanctim̄. So. h̄ est p̄pter ordi-
nū p̄rogatiuā. q̄ dant̄ nō solū p̄pter recipiētes. sed
etiā p̄pter alios. r. ne p̄ id infamef̄ ecclesia. d̄ obliga-
ad rōi. c. j. r. vide qd̄ no. j. eo. ti. c. ij. li. vj. et p̄ ho-
sti. in summa eo. ti. §. que ē cā. ibi dicit hosti. q̄ tri-
plex est esusa p̄hibendi illegitimū. Prima excellen-
tia ordinis q̄ turpibus r. infamibus conferri non
p̄t. j. de excef. p̄la. inter dilectos. Sc̄do detestatio
criminis paterni. q̄ q̄ncūq̄ detestaf̄ in filios. C. ad. l.
iul. maiesta. l. quisquis. j. q. iij. §. itē p̄ peccato ciui-
um. ver. item paruulos. Tertia ē timor paterni in
constantie. l. vj. di. si gens. j. eo. l̄as.

Conquerente. Nota p̄rio quē
tenuisse ecclesiā
etiā inferiorē. p̄t esse publicū r. notorium.
¶ Nota sc̄do q̄ in notorijs ubi tangit publica vtili-
tas. r. p̄ctū seu aiaz periculū potest iudex suple-
re ex officio. ¶ Nota tercio q̄ ecclesia in qua pater
p̄ncipaliter titulo eccleie p̄fuit. filius non p̄t aliq̄
etiā particulare beneficiū consequi. vt illi i specie
presidere cui p̄ p̄fuit. ¶ Nota q̄rto q̄ p̄motio in
iusta non transit in rem iudicatam quin q̄ncūq̄
vitio cōp̄to possit amoueri. Querit glo. qualiter
possit esse notoriū. r. dicit glo. q̄ si ibi ministravit. si
poterat non esse notoriū. allat. s. de transla. p̄la. l. j.
¶ Ho. glo. que extendit illud. c. loquens de epo
ad ecclesiā parochialē. quid i monacho. vidisti. s.
de tempo. ordi. ex parte. vide doc. qui idem dicit̄
de elect. dudum. ij. dicunt doc. q̄ dato q̄ ibi ad
ministraverit foret publicū poterat esse occultum
an pater fuerit obuiat decretal. j. eo. p̄posuit. vbi
potest p̄moueri in ecclesia paterna. So. ibi dispen-
satiue potest. h̄ de iuris rigore. vel ibi fuit persona
media. h̄ nō. j. e. ex transmissa. hosti. vel ibi illa ec-
55 2

clesia non fuit paterna. Anto.

Eniens Episcopus qui scienter contulit filio sacerdotis ecclesiam paternam exinde eum remouere non potest. h. d. Sunt due partes. Prima ponit quere lam. Secunda uidet distinguendo. secundum membra ubi verum. Nota primo quod ad sacros et maxime ad presbyteratum quis promoueri non debet absque titulo. hoc habet de preben. cum fm. Nota secundo quod filius non potest promoueri de iure in ecclesia in qua pater ante ministravit. Nota tertio quod contra malefactum a se scienter in quo etiam nutrit peccatus et quod est nullum quis non potest conuenire de fm. vni intellectum tenendo quod esset illegitimus. Nota quarto quod scienter gerens factum contra ius per se dispensabile quo ad se circa illud dispensare videtur ne ipse illud propria auctoritate retractare possit. et sic conferens beneficium paternum filio scienter in quo pater ministravit illum amouere non potest. secundo si ignoranter. et sic ignorantia excludit consensum. Nota quinto quod per spoliacionem iniustam. etiam iudicialiter datur possessorem recuperande. et nota quod non solum datur contra spoliante. sed etiam contra quemlibet in vitium succedente. Nota sexto quod ordinatus ad sacros potest agere ut sibi beneficium conferatur et ubi illius quod est collatum ex aliquo impedimento non tenet collatio illud sibi ex dispensatione est relaxandum. donec aliter prouideatur. et licet filius non possit tenere sibi beneficium gratiose concessum per viam gratie in quo pater ante ministravit potest tamen illud retinere quia per viam iusticie. etiam iusticia impellente ex necessitate sibi collatum quousque aliter prouideatur et tunc tenet quadam iuris dispositione. quod est non. et defacili alibi non habes. h. h. tenet Jo. an. in tex. ubi prouideatur. Pro declaratione materie hic plura obuiant. Primo iniquum est quod eo quod scienter quis contulit beneficium illegitimo adeo artetur quod non possit de illud retractare quod fecit. quia ex quo factum est contra ius. et est nullum. quia ecclesia non potest legitime conferri paterna. nec posse non venire contra factum proprium. s. de ele. nosti. Secundo videtur iniquum quod si ignorauerit. teneatur ipsum adhuc restituere donec prouideatur. Tertio videtur iniquissimum quod per illo priuato alius cui facta est collatio ea vacante amoueat cum quod legitime est factum non debeat retractari. ut in regula factum legitime. li. vi. Glo. respodit. et hoc primo in pn. quod quis contra factum suum non potest venire. quod quod legitime contulit non de fraudis consilio reuocare. ff. de edi. edic. l. ad res donatas. per hoc non tollit contrarium. ideo glo. scda dicit quod in hoc gratia est. et causa gratie fuit odium episcopi scienter talem eligentis. h. tenet h. Inno. sile de de. p. iuga. diuersis fallacijs. Secunda fuit opi. et so. antiquorum. quod hic ideo non poterat retractare quod fecit. quod videbatur dispensasse scienter conferendo. h. non placet p. h. p. c. dilectus. j. co. quia non potest dispensare hoc casu. ut ibi habet. Ad intellectum huius tria sunt videnda. Primum an cum vitio h. assistenti potuerit dispensare. Secundo dato quod potuerit an promouendo dispenset. Tertio videbitur causa quare h. non po-

uerit collationem retractare. Ad primum si h. erit filius sacerdotis et illegitimus. coiter tenet quod non possit dispensare. j. co. c. dilectus. et tene quod ibi non. quo ad beneficium simplex. et ordines minores potest dispensare. non quo ad sacros. ut. c. j. co. ti. li. vi. Si aderat vitium solum quod ad ecclesiam paternam vellet eo existente legitimo. de hoc dicit in. d. c. dilectus. j. co. et forte potest dispensare cum causa. et tenet ibi hosti. et tenendo hunc intellectum. licet glo. alius sequat. ut pater in glo. j. que dicit hunc etiam in alia non posse ministrare. et sic suppleendum maxime quod pater quod intelligit de illegitimo. de h. dicit ut in. c. vnic. e. ti. li. vi. in glo. super d. tale. et dicit. j. co. dilectus. Restat videre si an omni casu promouens scienter vel actus scienter agens contra ius videatur dispensare. dicit quod aut ad validitatem actus exigat dispensatio. aut exigatur absolutio. aut exigat sola simplex approbatio. Si exigat dispensatio. dicit quod quibus ignoranter facit et non videtur regulariter dispensare ut d. fallit nisi esset error cois. et talis que si sciisset verisimiliter dispensasset. quod talis promouens maxime in non subiecto legibus habet pro dispensatione. quo ad validitatem gestorum. ut. l. barbarius. ff. de offi. pro. vbi de hoc per Bar. et ff. de re iudi. quidam consulebat. vbi ponit h. verba Inno. quibus non promouit scienter. sed actus alium gessit scienter contra ius quibus actus ille non sonat in actum positum sed in pati et negatiuum. ut quod ab inhabili audit missam. vel procuratorem recipit. et quod in talibus non exigat iudicialis inquisitio. vel examinatio quibus attendendus sit a quo missa audiat. xliij. di. comestationes. et dicit quod non videtur dispensare. Sed si post eius visitationem pariat eum esse in ecclesia. quod hoc non est aliquid agere. et est causa quod dato quod aliquo casu agere affirmatiuum inducat dispensationem non sic actus sonans in pati et negatiuum. quod talis actus non est tante virtutis in exprimendo sensu et voluntate dispensandi. quod est actus affirmatiuus. ut dicit non. glo. de costi. cum accessissent. et Inno. de resti. spo. cum olim. el. iij. in fi. glo. magne sue vbi dicit quod per actum affirmatiuum coram iudice a quo quis videatur ab appellatione recedere. de appel. sollicitudinem. de offi. dele. relatum. non per actum sonans in pati. quod perpetuo non. quia valde est non. Item quod in talibus actibus regulariter non intercedit cause cognitio. quidam sunt actus positivi sonantes in agere ut promouere vel actum alium affirmatiuum facere. et an tunc surgat ex tunc dispensatio quidam quod sic ex quo potest dispensare. maxime si nullum ex dispensatione ledit. de biga. sup. eo. Alii dicunt et hoc verius fin Inno. quod quibus sup. causa dispensandi precessit aliqua etiam summaria cause cognitio. ut puta sup. utilitate vel necessitate ut promouendo vel actum faciendo dispensare videtur. ff. de in ius vo. l. libertis. j. q. viij. nisi rigor. cum. c. se. s. de tempo. ordi. ex tenore. nec est necessaria alia sententia vel decretum in actu dispensationis. licet hosti. et male tenuerit quod non sit dispensatio nisi exprimat verbum dispensatio. nec vocabuntur hi quorum in. cret. j. q. viij. quibus quid quod vitium non. perpetuo. quod in actu dispensationis non exigat vocatio partis. Aliqui tamen dixerunt necessarium fore sententiam vel decretum. et vocandi sunt

hi quoz interest. et hoc fm Inno. Idem in actu concessiois privilegii. vt no. de p'sir. vii. vel inu. cu dilecta. qm qd no p'cessit cause cognitio. et tunc no inducitur dispensatio in dubio. Host. dicit h q dicit Jo. an. falsissimu. q qda dixerunt. qz hodie confirmatio et institutio requirunt cause cognitione. vt patet d' elec. c. si. li. vj. et diligenter examinatione. vt patet d' elec. nihil. qz ex quo ordinat vel confirmat videt de causa inquisuisse et p'iter dispensasse. qz oia presumunt solenniter acta. insti. de fideiul. §. si. et qz p'sumē dū est p iudice. d' reu. in p'sna. ¶ Aduerte non sufficit cā et informatio sup cā cōfirmandi. id nō seq tur ad confirmationē qz extrinsecū qd ē cā dispensandi a cā p'simandi. ideo confirmatio nō p'sumit cām dispensandi. et si nō p'sumit cām dispensandi nō p'sumit etiā dispensationē. et hoc ē verū nisi alif appareat de cā. ad p'dicta facit q fm naturā cause p'cedentis p'sumit de postea secuto. vt no. ff. de susp. tu. l. hoc em. ff. de excep. rei iudi. l. ad exhibē. dū. et no. de elec. sup eo. et clarius tangit in regula i penis. per glo. de re. iur. li. vj. ¶ Qm in actu erigitur absolutio. et dicitur doc. h q p' actū scient factū nō inducit absolutio. vñ dato q scienter qd excoicatus ordinat. nō videt illū absoluerē. qz in absoluti one excoicati erigit certa forma. de sen. ex. cū desideres. et hoc verū excepto papa. vt est casus in de. si sumus hodie. de sen. ex. si in dubio aut ē vey. q ille cui talia facit. vel cui cōmunicat. p'sumit nō excoicatus. et sic etiā p'sumeret in dubio. nō defectuosus. et hoc no. dicitur duo tex. j. de de. exco. illud. et d' p'ule. cum ol m. q ad hoc sunt boni tex. et h teneas qd qd d' car h hosti. q tenet q nunqz videt dispensa re nisi exprimat verbuz dispenso. ¶ Qm in actu erigit sola approbatio. et tunc dico q ex solo pati v' agere vel scribere. ex q pateat p'sensus. inducit approbatio. vt patet de his q fiunt a ma. par. ca. ex ore. ad h tex. in de. attendentes. de sta. regu. nota Inno. de offi. ordi. cuz ab eccliaz. vbi si papa scribat collegio q eget approbatione vel admittat ei' iudicis. videt collegiū approbare. q no. et menti te ne. vel dic q dato q nō possit dispensare q ad alios p'pter opi. q erāt an dispensare possit. tñ imprimis qdam color tenēdi q nō pōt venire p'mouens Ad tertiu' q est ergo cā quare nō pōt venire p'mo tione a se factā. et si veniat qd facit retractatur et restituit p'motus. ¶ Aduerte q h decre. pōt dupliciter intelligi. p'mo q h q fuerat reuocat' agebat penitio. n quo poterat tractari de v'rib' collationis et remotionis. et tūc si qras q est cā. dic q si intelligas in casu in quo nō potuit dispensare. vt qz erat illegitim' oportet q dicat hanc fore gratiā. Si itelli gas in casu in quo pōt dispensare. tunc dicas q v' fecit scienter p'cedente cognitione sup cā dispensan di. et planū. qz censet dispensasse. vel fecit nō p'cedē te aliq cognitione sup ea. quo casu licet nō inducat dispensatio. q ad alios quo ad scienter tñ p'mouentē tenet p'motio et imprimis quidā color tenēdi q ad p'mouentē. quē retractare nō pōt p' qz valet q ad eū. et hec sunt vera Inno. nobilita. j. d' de. piug. diuersis fallacijs. qd no. p'petuo. vñ dato q cum il

legitimo h non potuerit dispensare ad ordines sacros. ad quos p'mouens potuit dispensare. et ad beneficium simplex. eo. ti. c. j. li. vj. vel saltē fm ista iura pbabile erat dubiū an possit dispensare. ideo ex tali collatione scienter facta imprimis quidā color tenēdi. a q sine ordine iuris repellit nō d'z. et si dicat hic nō est aliq color. qz ex quo est illegitim' suspensus est. et sic non pōt suscipere beneficia. Rūso. tē nere pōt in odiū male ordinātis. ne sit melioris cōditionis et. vt. s. de tempo. ordi. vel nō ē cōpos. v' refert inter suspensum et postfacto et cū qz ex defectu nō recipit executionē vt p'mo nō cōferat secū do sic ex debito iusticie. nō p' viam g're vt. j. dicam. ¶ Possit h examari illa via brocardica. an qd possit venire p' factū. de quo p' legistas in. l. post mortē ff. de adop. p' doc. d' de. nosti. et de de. piuga. diuersis. l. v. di. penitentes. ¶ Potest scōo intelligi q h agebat possessio. et tunc nō admittit disputatio sup illo. an fuerit legitime facta collatio vel non. et an quo ad p'prietatē fuerit legitime remor' vel nō imo an oia est restituendus. ij. q. i. notū. d' r' situ. spo. l. fas. et si dicas p'stat illū esse filiū sacerdotis. q nō d'z restitui. nec in p'uarione seruari ordo iuris. de diuoz. significasti. j. c. qm. dic q imo seruandus ordo erat ex q de dispensatione cōtendebat. s. d' de. dudū. ij. ideo fuit legitime p'uaratus. vñ vel intelligi q p'uaratio fuit extrajudicialis. vel si fuit iudicial' nō fuit ex cā notoria. et talia causant possessio. se cus si ex cā notoria vel pbata. qz p'uaratio iudicial' tunc nō dat possessio. vt no. d' resti. spo. cū venis sent. et ibi dixi plene. ¶ Ad scōm cōtrariū qd videt iniquius q p'uisus ignoranter illegitim' ad bñficiū restituat eo p'uarato. dicit gl. q hec ē g'ra. Et sic fuit g'ra in duob'. p'mo in eo q nō pōt remoueri dato q fuerit p'motus illegitim' scienter. Scōo in eo q p'motus ignoranter nō pōt remoueri. et p'mū causat odiū epi. scōm toleratio pape. et ē g'ra ad tē pus donec p'uideat. qd bñ no. h tenet hosti. quia nūc apparet nō fuisse capacē. d' p'mo dic vt. p'rie di xi. de h scōo dico q h inducit no. h decre. q isti bñficiū assignet nō vigore p'me collatōis q fuit nulla sed ex alta obligatione. qz tenet ad p'uidendū ordi nato. vñ dico q iste erat legitim'. dato q fili' sacerdotis. et posito q sibi p'uideat de ecclia de q nō p't p'uideri. qz p' p'mo ministraverat. poterit ex disp' satione iuris vñ retentione bñficiū male collati p' ordi nariū. donec de alio legitime p'uideat. vt sic vta tur h remedio p' collatorē q male p'tulit. et q tenet d' euictione sic cōferendo male. Sic si intelligis de il legitimo. adhuc dato q careat executione. ex q tñ p'motus est nō d'z carere bñficio. et q dicat q incapax est beneficiū intelligi p' viā g're nisi dispenset. s' p' viā iusticie nō ē incapax. qz nec ē equū illū in opprobriū cleri mendicare. id posito q collatio nō t'neat i eo dispensat donec aliud poterit obtinere. et hoc videt de mēte hui'. c. r. c. v' nō ē cōpos. s. d' tēpo. or. et j. co. c. pri. ex q dabit magna limitatio. ad id qd dicit suspensum vel carere executione inhabile ad beneficium. s. de p'sue. cū dilect'. de de. p' inquisitionem qz illud vey p' viā g're s' nō p' viā iusticie qm inhabili

tas surgit ex defectu. et maxime hoc puto verum si
tpe ordinatōis h̄ ignorauit p̄mor. Tenio ad ter
tium p̄trariū vbi dicit q̄ iniquissimū videt q̄ isto amo
to q̄ in veritate ius non habebat. alter surrogatus
amoueat. cū q̄ illegitime factū ē rē. vt reglā factū
legitime. li. vi. Ad h̄ p̄mo r̄fidef q̄ hic fiet amotō
seruato ordine iuris et eo vocato q̄ est surrogatus
vt d̄dicat petitioni restōis. et cā si p̄t defendat. iij.
q. vi. hoc d̄ppe. et ad h̄ q̄d no. de p̄uile. cū olim. i. gl.
¶ Vel sc̄do erat factū notoriū. i. spoliatio. et istius
postmodū institutio. id si erat necessarius ordo iu
ris. h̄ nō placet Inn. ¶ Vel tertio cū p̄teret resti
tutio. et institutō sciret cām agi. p̄iudicat sibi p̄cess
ad h̄ de re iudi. cū sup. et c. pe. de q̄. de p̄cura. ex in
sinuatione. de transac. de cetero. et no. de concess. p̄
ben. qz diuerstatem. h̄osti. dicit h̄ totū fore ḡam.
sicut de alijs duob⁹ dicit gl. vide. Si teneas opt. q̄
tale sit vitū cū quo potuit dispensare ep̄us. q̄d de
clara vt dixi. s. et q̄ ex certa scia cāe cognitōe p̄cedē
te instituerat q̄ nō p̄sumit h̄ cause cognitio cōis p̄
sumat. vt dixi. s. planū q̄ secūd⁹ ē illegitū institut⁹
ex q̄ prim⁹ ē legitū institutus. et sic amouendus et
h̄ restituendus et in pace dimittendus. et h̄ q̄ ep̄s
sciuit. secus q̄n ignorauit. vt dicit l̄fa. Si teneas q̄
prim⁹ fuerit institut⁹ illo casu q̄ ep̄s disp̄sare potu
it. h̄ nō p̄cessit cāe cognitio. tūc dic quo ad eū et facul
tatē reuocandi tenuerit p̄ma cōcessio et datus fue
rit color tenendi. illo colore nō cassato. et eo p̄pter
hoc p̄tate p̄iuato reuocandi. et p̄ter p̄ferendi nō
tenuit. Sc̄da collatio ex q̄ ad eū tenuit p̄ma ideo
opozet q̄ p̄ma retrahet. et p̄mo restituat. et q̄ ad p̄
cessū ip̄i in pace dimittat. Sed teneas q̄ illo casu
fuerit facta collatio. q̄ p̄ eū dispensari nō potuit. di
cit h̄ Inno. q̄ fili⁹ sacerdotis. h̄ nō possit in effectu
retinere. tū capax ē q̄d diu p̄tuel. de renūc. nisi. s. p̄
sone. p̄ tanto sc̄ds fuit male institut⁹. ex q̄ an h̄ non
erat iudicialiter p̄iuat⁹. id restituendus. sentit q̄ ille
gitimitas b̄ficiari nō vitiat ip̄o iure collationē a se
factā. Credo q̄ si fuerit fili⁹ sacerdotis nō vitiat ip̄o
.erui et sic p̄t intelligi dūmodo al. sit legitim⁹. h̄ si
est illegitim⁹. credo q̄ nō teneat ip̄o iure. d̄ iure po
sitio. h̄ sic de iure naturali. et q̄ ex collatione p̄sciē
tem facta def̄ quidā color tenēdi de iure naturali et
positio. cū habeat titulū salte de iure cōi ab illo q̄
p̄t cōferre vi cui⁹ tituli iuncto iure nature. et scien
tia cōferentis faciat vt h̄. ¶ Sc̄da collatio alteri fa
cta nō teneat. p̄mo nō cassato illo colore tenēdi
ad h̄ q̄d no. Inno. de de. excō. si celebrat. in addi.
vbi tenet q̄ nulla irregularitas impedit collationē
et infimonū sp̄uale inter beneficiariū. et eccliam de
iure naturali. et ad h̄ q̄d no. de ele. auditis. et de cō
ces. p̄ben. post electionez. et de excē. p̄la. inter dile
ctos. qui ḡpassus ē se substitui illo tenente colorate
inde amouet et ad p̄mū restituat. et quo ad confe
rentē in pace d̄z dimitti. nō t̄n tollit quin alius a su
periore possit ip̄m amouere. vel dato q̄ prius nul
lū ius habuerit. tū fuit absqz iure spoliatus. vñ an
oia restituendus ē. neqz p̄t opponere surrogat⁹ d̄
pprietate tituli supuenientis post spoliationē. p̄
mo qz exceptio pprietatis nō obstat agenti posses
sorio. Sc̄do qz ip̄e q̄ passus ē se intulari. q̄ b̄ficiū

ecclia vacāre in b̄ficiū amoti illegitime et spoliati.
q̄ in vitū successerit. nō potuit habere canonicū in
gressū. et incidit i cōstitutionē. i. meminerint. C. vñ
vi. ideo restituit p̄mus. et in odiū spoliatis debet in
pace q̄ ad eū dimitti. h̄ nō tollit qn supior possit si d̄
hoc velit inquirere. ad h̄ p̄alle. c. inter dilectos.

¶ Quero cū glo. ij. q̄liter potuerit innotescere cū
filiū sacerdotis. dicit glo. si ei cōfessus est q̄n eū exa
minauit. xij. q. ij. hoc videt. vel dicit glo. si sciebat
quo modo. et ex q̄ ep̄s sciebat h̄ ordinatus nō tene
bat h̄ ei dicē. ff. d̄ act. emp. l. i. si. d̄ re. iur. cū q. li.
vi. ¶ Quero sc̄do q̄s p̄babit. an q̄ dicē ep̄m sciuisse
an q̄ dicē ignorasse. gl. dicit q̄ ille q̄ dicē sciaz p̄bare d̄z
ff. de p̄ba. l. veri. l. xxxij. di. p̄posuisti. sed dicit gl.
q̄ p̄sumptio est p̄ ep̄m q̄ eū examinauit vel examia
ri fecit. xxij. di. qn ep̄s. qz p̄sumit q̄ nihil omiserit
de cōtingētib⁹. xi. q. iij. absit. et sic d̄z p̄bare se igno
rasse. dicit h̄osti. q̄ si vitū erat notoriū sciuisse p̄i
mif. s. c. primo. si manifestū idē si ip̄m purgare si
fecit in probatōnis defectū. de purga. ca. accedēs.
Si nō erat manifestū. adhuc p̄sumit p̄ ip̄m. vt di
xit gl. t̄n p̄babit ignozātia. eo q̄ p̄babit diligētē se
inquisisse. et h̄ si iuenisse. s. d̄ ele. inotuit. s. p̄entes.
q̄ casu. p̄babit sciam p̄mor. nā n̄ ascribit ep̄o si nō
diuinauit occulta. vt in. c. j. vt ecclesia. b̄ficia. pos
set eū adeo esse occultū q̄ defacili nō posset repiri
vt no. s. c. j. q̄d no. ¶ Querit glo. an fili⁹ p̄byteri
cui ecclia p̄na est collata eo ordinato. cui est restitu
enda ecclesia donec alius surrogat interim sit p̄la
tus. glo. dicit q̄ sic. ff. de ces. bo. l. ij. in cōtrariū ē q̄
ad t̄ps nō datur p̄latura. ly. di. p̄cepta. sic nec here
tas dat ad t̄ps. ff. de here. insti. l. hereditas. sic nec
libertas. ff. de ma. testa. l. libertus. glo. videt dicē
q̄ sit p̄latus ex tacita dispensatione pape als nō
esset p̄lat⁹. et sic patet q̄ sol⁹ papa ad t̄ps b̄ficia cō
ferre p̄t. q̄d b̄n no. vñ dicit h̄osti. q̄ cū mandato
pape habeat cā si poterat sibi auferri ab inferiore
ex cā antiqua. h̄ b̄n poterit p̄uari delicto de nouo
supueniente. qz in illo nō censet papā dispensasse.
de testi. co. p̄terea. facit q̄d no. j. de offi. deleg. sup
eo. et de re iudi. decetero. Ala. dicē cōmendatarium
posse ab illo q̄ cōmendauit reuocari. de q̄. s. d̄ elec.
dudū. et vide de ele. nemo deinceps. li. vi. ¶ h̄osti.
finaliter dicit q̄ nō erit p̄lat⁹. si erit vt cōmendatari⁹
ecclie. nec interim ecclia vacabit. interim t̄n admi
nistrabit. d̄ ele. cū nobis. et vide q̄d no. i. d̄. c. nemo
de elec. li. vi. ¶ Quero an p̄ lras ad vñ ep̄m dire
ctas cū hac clausula i pace dimittas donec ali⁹ fue
rit b̄ficiū legitime cōsecutus intelligat secū dispē
satū. vt possit in ecclesia puidere. Inno. ponit. et si
soluit. Jo. an. dicit q̄ sic. allat q̄d no. q̄ si. sint le. p̄ve
nerabilē. sup. d̄. dispensatū. et d̄. sed si vn⁹. fm Jo.
an. qz eo q̄ dicit donec aliā fuerit assecutus est ei⁹
intentio vt eam consequatur.

Proposuit. Gratia cōtinet. In p̄
ma derici supplicatio
In sc̄da gratiosa p̄uissio. sc̄da ibi mādam⁹
¶ Ho. p̄mo q̄ traditioni fundi. in q̄ edificet ecclia
q̄rit ius p̄sonat⁹. ¶ Ho. sc̄do effectū institutōis au
ctozabilis. qz b̄ficiato tribuit cura aiaz. ¶ Ho.
tertio q̄ illegitim⁹ carēs executōne. et enā irregula

ris ad sacros ordinat° nō debet beneficio carere. et ex q̄ iā p̄morus ē. sibi ē de beneficio p̄uidēdū. ad h̄ supra .c. p̄rio. et de tēpo. or. v̄l nō ē cōpos. ¶ Mo. q̄rto q̄ vicari° ab ep̄o est p̄stituend° i ecclia curata. de p̄sensu iū p̄ncipalis rectoris. et nō. q̄ sic p̄ncipalis curat° d̄z esse p̄sbyr̄ de elec. cū in cūctis. ita debz esse p̄sbyter p̄ncipalis vicarius p̄petuus. ad h̄ de. j. de offi. vica. et nō. q̄ tali d̄z dari sufficiens portio et nō. q̄ h̄z beneficiū sit in diuiduū q̄ ad titulū. de p̄ben. tue maioribus. et c. dilecto. et c. vacante. fruct° tñ reddituū ex cā p̄nt int̄ duos diuidi. ¶ Mo. q̄nto q̄ q̄l bet p̄sbyr̄ iā in solēnib° missaz. q̄ in diuino officio eget adiutorio clerici. d̄z q̄ beneficiū p̄stitui sal tē p̄ duobus sufficiēs. et nō. q̄ clericus d̄z suffētari de redditibus rectoris. et v̄l q̄ de iure d̄z h̄re dimidios fructus. h̄z nō p̄bat necessario. q̄ nō erat h̄ ex toto clericus. ¶ Mo. q̄ licet illegitime nat°. nō de facti est dispensabilis ante ordinacionem. si tamen iam sit ordinatus facilliter dispensat in ordinis executione quem habet. et in facultate beneficij percipiendi. ¶ Mo. q̄ p̄sbyter q̄ p̄ficatur ecclesie debeat d̄ cōsensu patroni institui. et nō sufficit cōsensus clerici. lxxij. di. p̄ncipali. Sol. ad intellectuz huius. c. duo sunt vidēda. vt vult glo. p̄mo an h̄ sit sacerdoti sit p̄ncipalis p̄larus. an p̄sbyter. Secdo erit videre quō potuit h̄ p̄itari absq̄ p̄sensu p̄soni. ¶ Ad p̄mū vna fuit opi. p̄c. hyspani. q̄ sit sacerdoti esset p̄ncipalis p̄larus. et sacerdos erat seruitor ecclesie. q̄d patet q̄ de ei° cōsensu eligēdus ē p̄sbyter. ¶ Huius obuiat q̄ ex quo erat filius sacerdotis. de iure nō poterat habere ecclesiam. So. dicit gl. q̄ h̄ fuit ex dispensatione pape. et puto q̄ hec dispensatio sit debita de iure. q̄ eo q̄ ē ad sacros ordinat°. et ad ecclesiam p̄sentatus nō ē equū q̄ sit absq̄ b̄nficio. Ideo dispensandū ē secū nō solū in ordinis executione in quo ē sed etiā vt possit obtinere b̄nficiū etiā cui maior est annexus ordo dūmodo illi deferuit p̄latū. v̄l forte habebit etiā de iure sine dispensatione. et dato q̄ nō possit h̄re b̄nficiū p̄ viam gr̄e. habeat tñ p̄ viā iusticie. h̄c opi. l. q̄ filius sacerdotis sit p̄ncipalis p̄larus tenet Inno. et dicit q̄ sacerdos erat p̄ncipalis vicarius sup̄plēs q̄ ille nō poterat. et h̄m h̄ videtur h̄ casus q̄ absq̄ cōsensu p̄soni possit ep̄s p̄ntare aliquē in vicariū cā imminere. ¶ Secdo ē intellect° et opi. q̄ h̄ subdiaconus erat clericus et sacerdos erat p̄larus equaliter tñ diuidēs redditus inter se. et hec opi. patet ex littera in si. ibi sol° p̄sbyter. et ibi sine ministri suffragio et c. h̄m h̄ ad istam q̄ dicit h̄c p̄ntari de p̄sensu clerici. subaudi et patroni. nā alis p̄ntandus non esset absq̄ p̄sensu istius. et dicit p̄hi. h̄ seruari i plurib° ecclesijs in quib° null° h̄z p̄larurā sup̄ aliū. vbi plures sunt. et vn° tñ h̄z p̄ncipaliter ecclesie titulum q̄ ecclesia nō p̄t esse pluriū. vij. q. i. in apib°. xij. q. i. c. i. xij. q. ii. sicut. h̄ostii. dicit q̄ h̄ fuit quedā papalis. p̄uisto quā papa facere voluit. q̄ nō solū ecclesias sed etiā ep̄atus p̄t diuidere. et vn̄re. de exceſſu p̄la. sicut vn̄re. v̄l istū duo insolidum habēt ista ecclesiaz seruando in suo ordine. vt patet ex ista. sacerdos q̄ sacerdotalia. d̄ cor. v̄na. significauit. et clericus coadiuuando in suo ordine. et forte nō exp̄ssit p̄sbyteruz

rectoruz. ne forte intumesceret p̄ clericū. xj. q. iij. illud. et assensum clerici requiri ne socius def in iuro ff. p̄ socio. l. p̄ actōne. s̄ societatis. et l. qui admittit. lxxv. di. c. vno. et p̄ tale p̄sensu p̄sumit min° d̄scor dia q̄ inducere solet cōio. et s̄ forte si fecit subdiacono ampliorē gr̄am. neq̄ vt p̄ se ecclesiam regeret. et ad superiores ascenderet. q̄ forte latēs cā suberat q̄ si p̄mittebat ip̄m salua p̄scia p̄moueri. vt. j. d̄ eta. et q̄l. q̄ris. p̄sensu vero p̄soni fm cū nō requirit q̄ peccauit p̄ntando indignū. et sic hac vice p̄uatus est p̄tate eligēdi seu p̄sentandi. d̄ sup. neg. p̄la. c. ij. et. c. si. h̄ tenet etiā h̄ Inno. s̄ dicit q̄ b̄n facti superior restituere p̄tatem ad se deuolutā tali p̄ntatione de indigno facta a laico. q̄ nō sunt ita exp̄m in negocijs ecclesiasticis. tu in h̄ tene q̄d nō. d̄ offi. ordi. cū vos. p̄ q̄d h̄ dicitū redditū fallū. id̄ dic q̄ nō exigit cōsensus p̄soni. q̄ h̄ erat q̄dā p̄uisto superioris in qua si p̄ncipalit̄ ordinabat̄ ecclesia. s̄ ex cā dabat̄ vicari° vt ē dicitū. ¶ Mo. q̄ h̄ p̄ntans nō esset dñs fundi p̄ istam ex quo ecclesia in fundo suo cōstructa erat. p̄diderat dñum fundi. x. q. j. sic quidā. et c. nouerit. So. dicit p̄hi. q̄ dñs ē quondā. de iur̄ cū esse dñs p̄ cōstructionē ecclesie. q̄d nō. p̄ testib°. ¶ Mo. q̄ b̄nificiū diuidi nō debeat. de p̄ben. tue. et c. maioribus. So. dicit h̄ostii. q̄ de gr̄a fuit h̄. nā de iure p̄hibitiū est. et facit p̄ sententijs rusticoruz. de parochijs c. i. de offi. custo. c. i. puto q̄ h̄ nō diuidat̄ b̄nficiū q̄ ad titulū. sed solum quo ad redditū. Mo. inducit decre. in argu. q̄ ecclesia dedicari non debeat. nisi tot redditus assignēt q̄ duob° sufficiant. allat̄ p̄cor dantias. ¶ Ultimo inducit decre. Jo. an. p̄ equalitate b̄nficioruz. q̄ vbi ē clericus et p̄sbyter in ecclesia tñ habeat clericus sicut p̄sbyter. et remittit ad no. de ma. et obe. statum. et si clericus inuadat totū. vide q̄d no. glo. si. de p̄ben. cū q̄. li. vj. vide q̄d no. de cōsu. cum omnes. Antro.

Transmissa. Filius p̄esse p̄t ecclesie cui pater p̄fuit extraneo mediante. p̄mo ponit q̄ relam. secdo p̄uidet et soluit obstaculuz. scda p̄s ibi ideoz. ¶ Nota p̄mo q̄ p̄ntatū inhabilitē p̄t ep̄s cui facta est p̄ntatio repellere. ¶ Mo. secdo p̄ntatū admittende p̄ntationis. q̄ sufficit dicere talē p̄ntatum recipimus. q̄d nō. p̄ instrumento dicitādo. vide de iurepa. c. si. vbi ter. et glo. ¶ Mo. tertio q̄ in titulatione medie p̄sone inter patre defunctū. et filiu purgat̄ vitū inhabilitans filiu ad p̄motionē ecclesie p̄ne. ¶ Mo. q̄rto vna causā p̄hibendi ne filius in ecclesia p̄nta ministrer. l. ne notet̄ successio hereditaria in ecclesia dei. v̄l reprobaf̄ successio hereditaria i ecclesiasticis beneficijs. sicut et secularibus. s̄. d̄ ele. venerabile. ¶ Mo. inuuit q̄ appellatōne heredis immediatus cōprehendat̄. p̄ra. ff. de ver. signi. l. sciendum. C. de here. insti. l. v̄l. So. dicit gl. q̄ regulariter appellatio heredis cōprehendit herede in infinitū. nō p̄mū istū. vt in. d. l. sciendū. p̄ntatio sunt specialia. dicit q̄ appellatōne heredis cōprehendit heres infinitis. sed sic h̄ p̄hibet lex filiu vt heredem. v̄l in ecclesia ad infinitū nō admittet vt heres. sed p̄hibet filiu p̄ntē patre institui. ne exterius

notet successionis suspensio q̄ cessat si aliq̄s est me-
dius. // **O**po. scdo. q̄ etiā altero dato medio non
possit pmoueri filius sacerdotis. qz est illegitimus
vt. j. c. si. So. intellige q̄ h̄ pmotus erat legitimus
z fm hoc cessat p̄trariū. Si intelligis q̄ erat illegiti-
m⁹ dic q̄ est disp̄satio. // **O**po. q̄ vitū trāseat ad
heredē. ij. q. j. in primis. So. q̄dam sunt vitia rea-
lia. z hec transeunt ad successorē. vt. l. vitia. C. d. ac
qui. pos. de resti. spo. sepe. ff. de p̄di. fur. l. q̄ furtū.
et. l. si. ff. de postu. l. j. §. si rem. q̄dā p̄sonalia. z hec n̄
trāseunt in singularem successorē. vt dolus z contu-
macia. j. q. j. in primis. j. q. j. cito turpē. ff. de act.
ven. l. venditor. // In vniuersalē vero transeunt
ff. de vlt. et. z tempo. p̄scrip. l. an vitū. z. l. cū heres
// **D**ic q̄ hec decre. nō negat vitū nō transire. nec
dicit vitū trāssire. sed bñ dicit q̄ vitū q̄d causaretur
in p̄sonā filij p̄pter intitulationem p̄cedentē defun-
cti. tollit p̄ media p̄sonā extranei. // **O**po. q̄ media
p̄sona nō tollat vitū. ij. q. j. in primis. So. q̄nq̄ tol-
lit ex toto vt h̄ q̄nq̄ tenuit tñ vt ibi. // **Q**uero
an vitū q̄d causat ex isto titulo habeat locū in ascē-
dentib⁹ z collateralib⁹. vt sicut q̄s filij nō p̄t habe-
re eccliam p̄tis. sic nec pater eccliam filij. vel frater
fratris. videt q̄ sic. qz in quolibet notaret successio
q̄ rē. // **A**d h̄. viij. q. j. aplica. ff. d. inoffi. testa. l. nā
et si parentib⁹. z. l. se. in auz. vt cū. d. ap. cog. §. illud
q̄. Ala. Tin. z Pbi. dicūt 3 Jo. an. in. c. aplica. q̄a
pene. rē. vt in regula in penis. de re. iur. li. vj. z q̄a
q̄d nō ē sanctorū p̄ rē. ij. q. v. s̄sulisti. z de trāssa.
pla. inter. vt vides Jo. an. residet in opi. hosti. te-
net p̄mā. z in ip̄a recitando residet. Archi. in. d. c.
aplica. puto verā opi. Jo. an. q̄ ex q̄ nō aparet pro-
hibiti admittant. qz h̄ titul⁹ exorbitas est. ad h̄. j. c.
ad extirpandas. // **Q**uero q̄d si ecclie p̄tis z filij sūt
vnite p̄pter ip̄ax tenuitatē. an altero cedēte vel de-
cedente sup̄stes in vtraq̄ ministrabit. hosti. dicit
q̄ sic. ar. lfe. qz tūc nō ex vi successionis. s̄ ex vi vno-
nis administrat nisi in fraudez canonis esset facta
vnio. Idē Tin. j. c. equū tñ esset vt in sua anti-
qua filius ministraret. z in vnita p̄ vicariū. z dic q̄
Clemens ad cautelā disp̄savit fm Tin. z hosti.

Constitutus. Silius p̄esse p̄t
ecclie in qua pa-
ter sine titulo ministravit. h. d. p̄ma q̄stio.
scda p̄t̄io ibi fraternitati. // **H**o. p̄mo si vitari li-
ellū in possessorio. quāq̄ in eo aliqd de p̄prietate
harref. imo z aliq̄n p̄dest etiam antiquā allegare
possessionē. vt h̄. z. d. c. licet. // **H**o. scdo q̄ agenti
possessorio recuperande admittit videt exceptio con-
pudens defectū p̄prietatis ex pte agētis possesso-
rio. lz nō fundet intentū possidentis. z sic videt q̄
in bñficialib⁹ exceptio includens defectū tituli ad-
mittat z repellat agentē recuperande. z sic videt q̄ in
talib⁹ absq̄ titulo nō possit dari possessio q̄ pariat
possessorij. de quo de resti. spo. in lris. z. c. ex pte.
// **H**o. tertio argu. q̄ solū ministrare i ecclia repel-
lit filij in illa p̄ncipaliter intitulari. // **H**o. q̄rto li-
mitatōnē totius tituli. z q̄d dicit patrē ministrasse
in ecclia repellere filij ne in illa valeat intitulari. est
verū q̄n in ea intitulat⁹ fuit pater. ita q̄ ministravit

rōne tituli. secus si als nō intitulus ministravit.
et no. q̄ intitulus dicit h̄ns vicariā p̄petuā. de q̄
de si. instru. c. s̄. p̄petuus. per doc. vel etiā h̄ns re-
croziā. secus q̄ si sit vicarius tp̄alis. z sic ē aptus cas⁹
q̄ vicarius tp̄alis nō dicit intitulus. // **H**o. vlti-
mo q̄ dat possessoriū nō solū ad p̄ncipale bñficiū
s̄ etiā ad fruct⁹. z no. q̄ in ecclia filij pater clericus
p̄t vicarius institui. z illi soli p̄t administratio cō-
cedi. videt q̄ p̄bare debeat opponēs patrē fuisse vi-
cariū p̄petuū z intitulatū. z h̄ erat excipiētis inten-
tio. z tñ tex. dicit nisi p̄bauerit q̄ nō fuerit rē. dic q̄
p̄babit agens possessoriū nō dō intitulatū eo q̄ nō
p̄babat. C. q̄ mili. nō pos. l. sup. seruis. de his q̄ si. a
pla. c. j. // **O**po. p̄mo q̄ nō repellat agēs h̄ posses-
sorio. etiā dato q̄ opponat q̄ pater ibidē vt intitula-
tus ministravit. vt patet qz agētis possessorio nō ob-
stat exceptio p̄prietatis. vt d̄ resti. spo. in lris. So.
dicit glo. q̄ h̄ agebat possessorio z petitorio simul.
iō obstat exceptio p̄prietatis. ar. de ordi. cog. cū dī
lectus. z q̄d no. de cā pos. cū dilect⁹. z. c. cū ecclia
futrina. q̄d ageret petitorio aparet. qz narrat se le-
gitime institutū seu canonicē. q̄ verba petitorio p̄-
portionatur. z nō soli possessorio als fm glo. si sim-
pliciter petisset se restitui. fuisset restitutus sine co-
gnitione tali. h̄ nō placet hosti. p̄ vba r̄fissionis. qz
mandat inquiri tñ an fuerit electus. z non mādāt
inquiri an sit canonicē institutus ad hoc quia in fi-
ne mandat restitui p̄ceptos fructus. q̄d glo. etiam
de percipiendis intelligit q̄ p̄p̄tū est possessoriū. d̄
resti. spo. gratis. // **S**cda ē lectura q̄ h̄ agebat in
petitorio tñ. z nō possessorio. s̄ fm h̄ quō huic ad-
iudicabit ecclia. ex q̄ si p̄bavit canonicā institutio-
nē. nec sit legitim⁹. dicit Inno. q̄ loquit d̄ disp̄sa-
tione. vel nō referēbat de h̄ questio. l. de canonica
instituzione. ideo eo q̄ possedit longissimo tpe p̄-
sumit q̄ canonicē sit institut⁹. altar. C. q̄ mili. non
po. l. super seruis. li. xij. de his q̄ si. a pla. ea nosc̄.
// **H**o. intellectu hui⁹. c. vt extrinseca solemnitas p̄su-
mat q̄n d̄ ea nō refutat i dubiū. i. si reuocat i dubi-
um. vide ff. om̄pos. qui idem dicit. de cōsue. cum di-
lectus. // **H**o. dicit h̄ q̄ etiā vbi p̄ncipaliter agit
in iudicio ex possessione p̄sumit titulus q̄n est anti-
qua. z de titulo nō replicat questio. i. nō vertit in
dubiū p̄ reū. sed opponit alia exceptio. vide q̄d no.
de p̄sump. illud. z vide q̄d dixi de resti. spo. sepe. et
q̄d Bar. scribit. ff. de cōdi. insti. quidā in suo. // **T**er-
tio dicit q̄ iste est planior intellectus. q̄ h̄ agebat
possessorio recuperande. z p̄stabat notorie istū fuisse
filij sacerdotis. vel opponēbat exceptio vt notoria
licet de hac nō cōstaret pape. qz tantūmō admittere
bat quo casu exceptio notoria admittit in q̄tū ē le-
gitima. in q̄tū nō repellit. vt si pater fuit ibi vicari-
us p̄petuus admittit als repellitur. nam tali posses-
sorio obstat exceptio de facto p̄prietatis notoria. z
etiā restitui nō debet. quia sine peccato eccliaz te-
nere nō possit. de diuoz. significasti. q̄d dicit esse ve-
rū siue sit notoriū facti euidētia. siue p̄ cōfessionem
siue p̄ pbationē iudicialiter factā. z pondera quia
sufficit exceptionem concludere defectū p̄prietatis
licet non fundet intentū cōuenti. cū cōtrariū no.

glo. in. c. ad decimas. de resti. spo. in. vi. q̄ propter ista reuocat Jo. an. in addi. Spe. in. ii. de resti. spo. sup. r̄ica. s̄ tu dic q̄ dictū Inno. est verū in benefici alib. dictū glo. ē verū in alijs iurib. vel rebus. r̄ ē cā q̄ in alijs iurib. eo q̄ possideo iuste possideo. q̄s ex toto deficiā in pprietate in bñficialib. nō q̄a talia teneri nō p̄fit sine canonica institutione. v̄ pa ter in p̄ma regula iuris cū cōcordantijs suis in. vi.

¶ Tertius intellectus est verus q̄ agentē possessio obstat exceptio notoria defectus pprietatis agētis. qd̄ dicit v̄z si p̄stat dispositōe iuris. siue euidētia facti. siue p̄ confessionē. siue p̄ euidētē p̄bationē q̄ esset illegitimus vel q̄ pater ministravit in ea in titularis. denegaret ei restitutō. nisi p̄ tale notoriū aliqd̄ rōnabile opponeret r̄ p̄baret. cū sine peccato ecclesiā nō teneret. ad h̄ de diuor. significasti. ff. de quoz lega. l. j. §. redigunt. ff. de doli excep. l. dolo in dubio nō ob. exceptio an̄q̄ restitua. r̄ vide de resti. spo. Itē cū quis. r̄. c. in lris. r̄. c. ex pte. r̄ vide glo. in de. j. de cau. pos. in glo. ff. ¶ Nota istud dicit in quo apte Inno. cōcludit q̄ exceptio notoriū defectus pprietatis obstat agenti possessio recuperande. qd̄ est verū etiā in notorijs. nō solum dispositionis. sed p̄fessionis r̄ p̄bationis. quāq̄ Jo. an. in r̄ica de resti. spo. in addi. Spe. reprobat gl. quā posuit in. c. ad decimas. de resti. spo. li. vi. vbi glo. dicit q̄ ita demū exceptio notoriū defectus repellit agentē. si excludat intentū agētis in pprietate. et concludat intentum excipientis. r̄ h̄ sunt verba sua. soluā illa in repetitione. c. in lris. de resti. spo. ¶ Tertia so. ē q̄ voluntarie obtulit se ad p̄bandum de pprietate. r̄ cōmissio sic facta fuit ideo mos ei gerēdus est. de resti. spo. c. j. r̄ forte ad h̄ in dicit cū papa ex quadā equitate tollendi circuitus q̄ eo calu etiā restitutus breui manu amouet. ar. j. de accu. ad petitionē. r̄ forte clericus bñ cōfidebat de iure suo. qd̄ bñ nō. ¶ Non autē doc. duas p̄ticas replicatōnis ab agente possessio r̄ opponē r̄ de pprietate. p̄ma nō r̄nēdo nisi de possessione fuero restituitur. sicut dicit Inno. hosti. dicit q̄ dicit nō r̄nēdo de pprietate quousq̄ r̄. dicit Jo. an. q̄ v̄traq̄ ē bona. ¶ Aduerte tñ q̄ nō videt se offerre p̄bare pprietate h̄ illā narret in libello d̄mō p̄cludat ad solū possessoriū. q̄ libellus cognoscit penes modū p̄cludēdi nō narrandi. v̄ ē casus de fo. com. pe. ex pte. B. Ho. v̄ro glo. sequētes r̄ illā maxie q̄ dicit q̄ vicarius tēporalis nō h̄z titulū.

Cetera. Si is cui cōcessum est a papa r̄dortū circa ecclesias p̄nas imediare tenēdas. cum aliq̄ dispēsauerit ille p̄ lras iusticie p̄ cum postea ipetratas remoueri nō poterit. h. d. in p̄ma p̄sultatio. in sc̄da r̄nsio ibi sup. q̄. ¶ Ho. p̄mo arg. p̄ r̄ q̄ ep̄s p̄t dispēsare cū filio sacerdotis v̄t teneat ecclesiā p̄nā. q̄ facit q̄ h̄ simpliciter concedit di spēsario. q̄ ep̄s p̄missa est. v̄. s̄. de tēpo. ordi. cum dilectus. in cōtrariū ē. q̄ h̄ dispēsatio a papa specifice p̄mittit. ¶ Premitte q̄ p̄ euidētia. c. q̄ aliq̄s ex ipetrantib. ipetravit p̄ illos cū quib. dispensatum fuerat a l̄ij p̄ illos cū quibus dispensatū non fuerat.

Itē q̄ aliq̄ ex ipetrantib. an̄ impetratōne fuerunt instituti a diocesanis. aliq̄ p̄ potentia laicalē. modo q̄ ad omnes papa responderet. Itē p̄mitte q̄ fm̄ vnuz intellectū isti impetrates erant rei. q̄ molestabant a filiis p̄byteroz sup. ecclesijs eis collatis. q̄s iam f̄ trauerūt circa x̄bū qd̄ ponit in tex. silentiū stat proprie. r̄ verbū assignent d̄z intelligi. s̄. adiudicando fm̄ aliū nō intrauerāt. r̄ tūc nō stat pprie silentiū r̄ et tunc d̄z intelligi q̄ eos remoueat r̄ alijs cōferat et sic assignēt se cōferendo. ¶ Ho. sc̄do q̄ p̄hibito ne filius succedat i ecclesia p̄na. intelligit de imedia ta successione. ¶ Ho. tertio q̄ diuturnitas tempis quāq̄ inducis cāz in facilius dispensando. ¶ Ho. quarto q̄ l̄re impetrare sup. ecclesia d̄ iure cōi ab alio illegitē tenta balēt nō facta mēnone de dispensatione. ¶ Ho. quinto q̄ non valent littere speciales sc̄do impetrare derogates generalib. p̄ quas an̄ ipetratōne sc̄do ad specificationem deuentū. ad h̄ de referip. pastoralis. §. j. Ad specificationē maxime q̄ p̄me p̄ferūt gr̄am respectu p̄tatis cōferendi p̄ncipaliter. r̄ i p̄ntia eis quib. p̄videri d̄z. ad qd̄ p̄ben. q̄uis. li. vi. ¶ Ho. vi. laicū nō posse habere auctoritatē. instituti i ecclesijs. r̄ q̄ auctē laicorū isti tui ab ecclesijs sunt amouendi. quasi illegitime teneant. ¶ Ho. q̄ h̄ nō fuerit cōsultatio sed fuerit dispensatio. de q̄ sit mentio in primis lris. r̄ p̄sultationē ius cōe ostendit. h̄ autē fuit dispensatio v̄t patet ex eo qd̄. j. dicit dispensasti. glo. fatet. ¶ Innum dicit Jo. an. q̄ p̄ h̄ nō patet. q̄ l̄re fuerūt dispensatiue. q̄ potuit auctoritate ppria dispensare. h̄ patet per illud verbū lras p̄ores r̄. etiā p̄ illā l̄ram. r̄ etiā est de mente glo. patet q̄ cū filiis p̄byteroz v̄t obrī neāt ecclesiam nō dispensat nisi papa. hosti. q̄ tenuit p̄riū exponit p̄ lras p̄iores. i. post lras p̄iores. vel dic subaudiendū maxime. r̄ q̄ p̄t ep̄us suo iure dispensare. Jo. an. r̄ p̄mū. nec ob. si dicat q̄ necessarie fuerūt h̄ l̄re pape q̄ ad p̄uinciales. r̄ h̄ q̄ ad diocesanos. q̄ nō patet ex l̄ra q̄ q̄ ad p̄uinciales dispēsauerit. r̄ vide de h̄ opi. j. e. c. j. B. li. vi. r̄ dicā. j. c. h̄. r̄ h̄ tenet. dicit tñ hosti. h̄ sup. tex. q̄ necessitate v̄rgēte cū eo q̄ nō ē publice infamatus ep̄s dispensare possit r̄ iura p̄traria. s̄. c. penk. r̄ v̄. j. e. loquūt q̄ p̄rogatiua meritorū. r̄ nō necessitas dispēsatis requirit. vel q̄ est d̄ h̄ infamatus. r̄ vilificat. quo casu sine decoloratōne ecclesie non possit de facili dispensari. cū solus p̄nceps vel senatus remittat infamā. j. de re iudi. cū te. fatet tñ q̄ curia tenet solum papā posse dispēsare. r̄ h̄ opi. p̄ferēda ē i cōsulēdo quāq̄ alia sit verior de iure. r̄ fm̄ opi. variat intellectus. c. glo. sequens in. x̄. ex h̄ patet quam declarā ibi dum dicit retinere nō poterant sc̄z filij sacerdotū. v̄n dicit Jo. an. q̄ p̄ncipiūz deberet esse glo. illud verbū ex h̄ r̄ deberet esse sup. ver. silentium. et clarior esse glo. h̄ dicit h̄ Jo. an. q̄ argumētuz non p̄cedit. quia p̄ illud seq̄ret q̄ nec etiam papa possit dispēsare. v̄n de iure loquit r̄ dispensationez non tollit. sed dic q̄ erāt ab ep̄is instituti r̄ non a papa. glo. alie sunt dare. ¶ Ho. q̄ rōne soli r̄ ip̄is non debeat dispensari. valde em̄ detestādū est q̄ cū nō bone vite dispēsaret. eo q̄ longo tempore tenuit. r̄

p. sic. c. si. So. dicit h. Inno. et hosti. q. subaudiendum est vel exponendum. vel p. et. Vel dic q. quibus longinquitas tps est legitima ca. dispensandi no. quo ad merita subiecti. s. quo ad libertate superioris et miaz in subiectu ostendendo. Quero an concessa generaliter p. te dispensandi cu filijs sacerdotum si contingat dispensasse quo ad vnum. an quo ad alios expiret p. as morte concedentis an p. dispensationem q. ad vnu sit p. petuata. Sui. in spe. de legatione q. ad vnu sit p. petuata. q. d. si is. dicit se obtinuisse. q. non est p. petuata. dictu istud p. cedere pot. fm. Jo. an. q. p. v. a. p. missionis no. p. via gratie facte. dispensare debenti emanauit littera p. viam commissionis. et marie cu in certis. vt sepe fit. q. casu p. mo cu gratia esset p. fecta. no. expiraret p. morte concedentis. vt clare patet de p. ben. si cui. li. vi. et adhuc q. p. viam commissionis posset subdistingui. an is cui facta est commissio fecerit actu eodem oi dispensationi. et durat p. as an solu sp. alem. q. ad dispensatione ia facta. et p. cedat dictu Sui. patet p. dicta q. norantur ex his. de off. dele. l. 3. quid de his cu q. bus non est dispensatum. dic q. a p. trario p. q. p. cedet eos fm. forma rescripti. p. hoc no. hosti. q. in s. d. q. ad ep. m. p. tiner pot. auctorizabilis appellari. de h. de offi. archi. cu facta. Quero p. intellectu casus. q. s. h. erat actor dic q. v. n. est intellectus q. hic agebant isti impetrates possidentibus filijs presbiteroz. et tunc exponere silentium imponas. i. p. ues silentiu im. onendo et assignes r. c. Alius q. isti q. impetrauerunt ia erat possessione ingressi. et du filij p. b. ro. zageret eos excipiebant et erat filij p. b. ro. z et impetrarunt isti l. f. as contra eos filios p. b. ro. z vt s. l. n. nu. eis iponeretur. et sibi ecclesie assignarent. Anto.

Quoniam. Si manifestum est q. filius in ecclesia immediate successit patri sine aliq. testiu receptioe ab illa remouebit. h. dicit. p. ma recitat factum sed a p. udet ibi volum. Nota bonu rex. q. i manifestis no. est necessaria discussio iudicij. vel p. batio testiu s. intellige manifestu p. notorio glo. o. p. q. i manifestus ordo sit necessari. ij. q. j. deus omnipotens. de diuoz. p. oz. et de elec. bone. Sol. h. procedit q. notorium p. traria p. cedunt q. est manifestu vel ex superabundanti aliq. sit indagatio iudicij. de q. dic vt. j. de iureiuran. ad nostra. de coha. de. et mu. vestra. Quero q. l. r. pot. esse notoriu. dicit hic Inno. q. eo q. pater ministravit in ecclesia est notoriu q. no. poterat no. esse notoriu. de transla. p. la. l. 3. Nota. h. dicitu qd. extendit illud capitulu ad retentioe ecclesie inferioris. qd. loq. de ecclesia ep. ali. dic tu hosti. q. dato q. administratio sit notoria. p. a. nitas tu seu filiatio pot. esse dubia. q. vit aut nunq. p. bari pot. j. c. michael. Quero an aliq. indagatio iud. cuj req. ratu i notorijs. dicit doc. q. ex quo de notorio p. stat iudici. si v. ps. verari in obligatione libelli. vt alio iudicario ordine per iura q. allegat glo. secus si de eo posset p. babiliter dubitari. vt q. ij. graue. et arguit hosti. q. q. ep. us req. ratu a subdito q. ostendat q. i. ecclesiam est adeptus. no. est offerendus libellus. remittit de simo. licet hely. s. j. Jo. an.

Hereticas. Filius legitimus remouet ab ecclesia in q. successit immediate patri vicario. vt rectori. h. d. de causa saluatio ibi fraternitati r. s. s. o. p. mo cam p. pter qua. phibet filius intulari i ecclesia p. na. s. ne notetur successio i beneficijs. ad h. s. i. c. ex transmissa. Nota. secdo casu in q. archiep. in s. d. ito suffraganei h. jurisdictione q. d. clericus publice ecclesiaz illicite. Nota. tertio q. phibet filius intulari in ecclesia in q. pater fuit vicarius vt rector. et sic p. q. vicarius et rector eq. pan. q. ambo dicuntur intulari qd. ieligo de vicario p. petuo. Nota q. rto q. phibet filio immediate succedere patri i ecclesia mediante q. alia p. so na poterit q. illa purgat vitium. Nota q. rto casu exp. sum q. filij etiā legitimi repellunt ab ecclesia. in q. p. rto patres administrauerunt. Op. q. no. se iro mitrat de subiectis suffraganeis archiep. vt de offi. or. pastoral. So. dicit h. p. p. negligētia ep. oz. vt q. Cantuarien. e. legar. de offi. le. c. j. hosti. autē dic q. in coi. vicio puencie. archiep. est iudex. Ad idem c. si. de rescriptis. ad h. de insti. c. iij. Quero an cu metropolitan. visitat puencia possit dispensare. dic Clin. q. p. rto id q. ordinarius fm. Clin. ad h. de p. et re. mis. n. fo. d. cens. c. si. h. vj. s. ista loquū i his q. respi ciūt for. p. uale. dispensatione q. cu illegitis vel his simile no. putat q. facere possit cu si p. missum. et fac. q. no. de tēp. ordi. cu null. li. vj. Nota. b. q. dispensatio si p. rto i no. subiectu exerceri. Quero qd. s. nepotib. et alijs inferiorib. an sit phibita facultas antecessoz recipe ecclesias. gl. dic idē q. i filijs. q. i eis notat successio. Idē Jo. viij. q. j. aplica. Ala. s. c. p. rto. rōis opi. h. idē qd. tpat Inno. vt q. nepos adest filio mortuo. sec. si viueret p. fm. Inno. hosti. remittit ad sima. e. ti. s. q. filij. s. s. nu. qd. r. se. ibi host. tenet opi. Inno. an filio viuat. et no. excludit nepos q. no. notat successio an sit mortuo. et no. admittit. q. i eo notat successio. Jo. an. h. plenissime allat an appellatōe filioz cōprehēdant nepotes. et p. cludit q. ex vera interpretatōe no. s. sic ex interpretatōe ficta per qd. p. cludit q. i odiosis et corrigibilib. et penaib. no. cōphēdit nisi alit lex extēdat. Vide qd. no. ff. de testa. rute. l. qd. si nepotes. et vide qd. no. ff. de s. sig. liberoz. et vide glo. c. j. de bapn. in glo. pe. q. p. reside re videf q. ad nepotes no. extendant cu de illis no. fiat mentio. Quero qd. de collateralib. glo. dic q. no. h. locu in collateralib. ar. de offi. dele. ex pte Jo. an. allegat de arbi. c. ij. s. d. accu. accedēs. Quero qd. si filio succedit i ecclesia patri dispensatue. vt de facto nu. qd. alter frater potuit i ecclesia institui. dicit hosti. i sūma loco p. alleg. q. no. q. si videf de mēte iuris q. tal. p. sona intermedia purget vitiu imo potius videf cōprobare. q. successio in ecclesia dei habeat locu. s. de cle. venerabilē. s. vlti. et h. dicit veru vbi de facto habuit filio post patres. s. si dispensatiue habuit filius. tunc videf q. alter filio succedē pot. sit. argu. coz. q. dicta sunt. et no. in summa. eo. ti. secunda vero phibitio ē. Quero qd. si filius sit natus de dānato coitu postea p. duxit i vxorem matre. nu. qd. talis promoueri pot. dic q. sic si tēpore

Marginal notes on the right edge of the page, including a large initial 'H' and other text fragments.

coitus mulier erat talis quā potuerit habere i vxo
 rē. etiā si post natiuitatē alī parentū alij nupserit q̄
 mortuo naturalit̄ parētes sūt p̄fici. qz m̄fimonij
 subsequēs legitimat̄ plē. q̄ ad oēs ac̄ legitimōs. q̄
 si. sint leg. tāta. in auē. q̄. mo. na. effi. legi. circa p̄n.
 colla. vj. Excipiūt quidā vt Ray. dignitatē ep̄a
 lē ad quā si poterit absq̄ disp̄satiōe pmoueri. ar.
 de ele. innotuit. i antiq̄. s̄ hodie nō habem̄. ad idē
 de ele. cū in cunctis. cū em̄ talis d̄ legitimo m̄fimo
 nio nat̄ nō fuerit quāq̄ p̄nter m̄fimonij sc̄i sit
 nō videt̄ satisfactū p̄cilio qd̄ natiuitatē respicit. s̄
 dicit Boff. q̄ si p̄rariū dicat nō reputat iniquū. ne
 fauor m̄fimonij restringat. qd̄ seq̄tur hosti. q̄ si.
 sint legi. ex tenore. q̄ ma. accu. pos. videt̄. z h̄ tenet
 glo. in. d. c. innotuit. z in. d. c. p̄ venerabilē.

Hec erit tua. Filius legitimus
 nes pmoueri. z in p̄na ecclia b̄ficii obri
 nere. h. d. Lōmunis diuisio. sc̄da ibi sciat. Nota
 p̄mo q̄ h̄is filios p̄t in ep̄m pmoueri. z sic habi
 tus filioz nō repellit quē a dignitate ep̄iscopali.
 Secō nota duo requisita in pmouēdo ad ordi
 nes scia z mox honestas. z tertius q̄ legitimus sit. z
 sic illegitimitas causat irregularitatē z repellit quē
 ab ordinib̄. Et nō. ar. q̄ oportet q̄ sint de legitimo
 m̄fimonio p̄creati. nō videt̄ q̄ sufficere q̄ sint legi
 timat̄ qd̄ est falsū. vt in. c. p̄ venerabilē. q̄ si. sint le
 git. Nota limitatōnem ad totū titulū q̄ in ecclē
 sia cui p̄f. p̄est v̄l p̄fuit vt ep̄s principalit̄ potest fili
 lius in aliquo particulari beneficio pmoueri.
 Dico. q̄ filius etiā legitimus nō possit institui in
 ecclia p̄na. vt patet. j. c. ad abolendā. glo. dicit q̄ il
 la decre. habet duas lect. vna q̄ maxie ibi postum
 stet cōpatiue. z tūc obstat q̄ fm quosdā corrigitur.
 s̄ dices alit̄ q̄ stet p̄ tantū. z nō obstat. v̄l dic q̄ illud
 verbū maxime implicat. Idē in alijs illegitimis. qz
 maxime spurij non succedunt. quasi dicat. nec etiā
 alij illegitimi. sunt em̄ multe species illegitimoz. vt
 ē. de renun. nisi ad finē. Dico. sc̄do q̄ nō succe
 dant filij etiā legitimij in ecclia paterna. vt. d. c. cū
 decorem. glo. j. dicit q̄ loquit̄ de illegitimo. Idē
 sc̄da. sed dicit q̄ filius legitimus specialit̄ in beneficio
 paterno nō p̄t p̄fici. in b̄ficio aut̄ alio separo a pa
 terno quāq̄ in eadē ecclia b̄fi p̄t institui. hosti. di
 cit q̄ si ecclia habeat p̄bendas indistinctas filius
 p̄t in ecclia institui etiā i p̄benda quā obtinuit p̄f.
 qz nō dicit succedere p̄f. d̄ p̄ben. dilecto. vbi autē
 b̄ficia sunt distincta. p̄cludit hosti. q̄ in eadem ec
 clesia in diuerso beneficio p̄t filius institui. dūmō
 sit legitimus in q̄ p̄fuit institutus non distingo an
 b̄ficiū filij sit maius p̄no vel ec̄uerso. qz nō attē
 ditur maioritas. vel minoritas sed attendit̄ diuer
 sitas. v̄l dicit q̄ in ecclia in qua pater fuit archidi
 aconus filius poterit esse ep̄us. sufficit em̄ q̄ non sit
 idē vel penitus s̄se. vt p̄sonatus z vicaria p̄perua
 ff. de re. iur. l. hereditas. z ff. de acq. pos. l. cū here
 des. dūmō em̄ filius sit legitimus nō est curanduz
 de maioritate vel minoritate b̄ficii sed solum de
 idēitate. de qua no. in. d. c. ad abolendā. zē.

Abael Filius non p̄t esse vicari
 us ecclēsie i qua pater fuit

primus rector. In prima facti narratio. in secūda
 cause cōmissio ibi fraternitati. Nota p̄mo q̄ fi
 lius nō p̄t h̄re b̄ficiū in titulū vicarie perpetue. qd̄
 pater habuit in titulū rectorie personatus. z sic
 nota b̄ casum q̄ vicarius perpetuus h̄z titulū. z sic
 filius i eodē vel filii penit̄ b̄ficio nō p̄t intitulari in
 loco p̄fis. vel i titulo loco illi surrogato. No. vt
 repellat filius ab ecclia p̄na. oportet q̄ p̄bet patrez
 p̄rio ibi ministrasse. nō sufficit q̄ simpliciter p̄bare
 p̄fem ministrasse. Dico. q̄ p̄fis possit filius eccliam
 tenere. s̄. c. ex iur. So. ex disp̄satiōe p̄t vt ibi. de iu
 re nō. vt h̄. etiā dato q̄ fuisset tolerat̄. talis em̄ tole
 rātia ius possessori nō parat s̄ iniquitatē osidit. de
 p̄scrip. nihil. sec̄ de tolerātia approbatōis. d̄ p̄gna.
 sp̄ri. sup̄ eo. Quero qd̄ ec̄uerso an filius possit
 h̄re p̄sonatū b̄ficii in q̄ an fuit p̄ vicariū p̄peruus.
 dic q̄ nō. qz b̄ cōuertit̄ fm doc. Quero q̄lit̄ p̄ba
 bit̄ filius Antonij. dic q̄ si nat̄ fuit ex illa quā publi
 cet tenebat i domo p̄ p̄cubina. p̄sumit em̄ filius illi
 sicut p̄sumit filius q̄ natus ē ex illa q̄ tenet in matri
 monio. qz filius ē quē nuptie demonstrant. ff. d̄ in
 ius vo. l. qz mater. v̄l p̄sumptiue dicimus talē filiū
 quē filiū cohabitatio ostendit. Probabitur secūdo
 filius eo q̄ est in q̄si possessione filiationis. qd̄ satis
 puto. qz incidenter filiatio deducit̄ in iudiciū. Itēz
 p̄babit̄ tertio. eo q̄ iste habebat illū i p̄fem. z cōiter
 ei filius reputabat̄ z noiabat̄. de p̄ba. p̄ tuas. q̄ si.
 sint legi. p̄ tuas. Itēz q̄tis p̄bat̄ filius ex dilectōne. vt
 patet. j. de p̄sup. asserte. No ob. q̄ noiatio nō p̄bet
 quē filiū. C. d̄ testa. l. neq̄ p̄fessio. C. d̄ p̄ba. l. nō nu
 dis. quia dicit glo. q̄ p̄bat̄ p̄sumptiue. sed nō sic
 quin admittatur p̄batio in contrariū. Jo. an. re
 mittit̄ qui si. sint legi. transmissē. dic q̄ sola nomina
 tio nō p̄bat̄ quē filium nisi a patre nomiet̄ in actu
 tm̄ filio p̄portionabili pura instituit heredem i le
 gitima. quia als institutō b̄fi cōcludit̄ in alijs quod
 nō. qz tunc p̄stituit̄ in quasi possessione filiationis.
 vt. l. j. ff. de libe. agnoscen. s̄. j. z ibi Bar. quo casu
 p̄sumptiue p̄batur filius. sed noiatio cum tractu z
 noiatioe cōi bene p̄bat̄ ip̄m filiū. que dicta sunt b̄
 filio p̄bando p̄cedunt in p̄bando quem patrem
 et assignat Jo. an. causam. quia ista correlatiua sūt
 et hoc est verū. non sunt b̄ alia. materiaz exp̄diui
 in. d. c. transmissē. q̄ si. sint legi. zē.

Interas Illegitimus genit̄ etiā
 de vxore sine dispensatiō
 ne ad ordines vel beneficia pmoueri non
 p̄t. h. d. Supplicatio z supplicationis admissio. ibi
 verū licet. Nota p̄mo hec esse posse simul. quem
 esse genitū ex vxore legitima z illegitimū ē. No.
 sc̄do q̄ illegitimitas i ple nō causat̄ a sola substan
 tia vinculi m̄fimonial̄ s̄ ab executione vinculi m̄fimo
 nialis. iō data s̄ba vinculi z executione p̄hibita seu
 cessante. cessat legitimitas in ple. Secus si tm̄ exe
 cutio esset suspensa. quia p̄les est illegitima saltē q̄
 ad ordines. de clamde. de spon. cū inibitio. ex b̄
 infertur q̄ natus de p̄sbytero. z ei olim vxore legi
 timā ē illegitimus z inhabilis ad sacros ordines. q̄a
 dato q̄ nō deficiat vinculi m̄fimonial̄ s̄ba deficiat tm̄
 m̄fimonij executio cui obuiat vorū solēne. No. q̄rto v̄nā cōm
 tertio q̄ ordo appellat̄ officiū. No. q̄rto v̄nā cōm

pp̄ter quā illegitim⁹ ab ordinibus repellitur sc̄z timor p̄ne incōtinētie. q̄ in filiū puniē. ⁊ sic aliqui ecclesia obuiat ⁊ punit filiū pp̄ter peccatū parentis vitandū in filiū. ad hoc. j. q. iij. s. item p̄ peccato ciuium item paruulos. ¶ Nota quinto q̄ cum illegitimo solus papa dispensat. ¶ Ho. sexto ar. q̄ dispensatio in ordine nō extendit ad p̄secutiū beneficij nisi hoc exprimat̄ als illa verba ⁊ ad ecclesiasticū beneficij. sup̄flua forent. sed si declaratiue intelligant̄ pbant̄ p̄rariū. ¶ Obuiant duo q̄ videf̄ im possibile. q̄ d̄ legitia vxore p̄sbyter generet filiū. q̄a vel erat vxor ante. ⁊ m̄rimoniū nō potuit separi. q̄ q̄s de⁹ cōiunxit ⁊c. de secun. nup. c. j. t. ij. vel non erat vxor ante sacerdotium. ⁊ non potest effici vxor legitima. xxxj. di. ante triennij. s. de eta. ⁊ qualita. accepim⁹. So. intellige q̄ an fuerat et⁹ vxor. ⁊ postea factus ē sacerdos. vxore volente ⁊ castitate p̄mittente. vnde postea puati fuerūt. pp̄ter votum executione matrimonij. ⁊ p̄ hoc proles nascit̄ illegitima. q̄ p̄ votū solēne castitatis in vxorib⁹ iuge. id de iure non potuit pmoueri. ⁊ pp̄ter h̄ dicit Jo. q̄ plus peccat cognoscēs talē vxorē q̄ si cognosceret solutā. q̄ cognoscit p̄ votū vtriusq̄. ita no. Jo. et Lau. lxxxj. di. ministri. ⁊ p̄ h̄ filij sūt illegitimi fm̄ Inno. ⁊ Hoff. in summa hui⁹ ti. s. q̄d si sacerdos. ⁊ hosti. de puer. iuga. dudū. Ray. in summa hui⁹ ti. dicit q̄ tales filij non sunt illegitimi duplici rōne fauore prolis. ⁊ vt culpa parentū filio de matrimonio nato non noceat. ar. xxvij. q. ij. multoz. s. obuiat h̄ tex. sed dic fm̄ Ray. q̄ h̄ non est dispensatō sed iuris permissio. vel dic q̄ est dispensatio pp̄ter idēritatē rōnis. q̄ est in illegitimo sc̄z vitij paterne incōtinētie. vñ ita est phibitus sicut illegitimus. s̄ in nulla pte sue decretal̄ dicit̄ ip̄m illegitimum. Jo. an. videf̄ adherere i sūmādo p̄ime opti. q̄ sit illegitimus. tenet Archi. in. c. ij. eo. ti. li. vj. in ver. parif. et hoc est verius. p̄ hoc apparet quid dicendum an postea succedat defuncto credo q̄ in veritate sit legitimum. q̄ interdicitū nō illegitimat̄ plem. vt paret d̄ matrimonio tracto p̄ totū. sufficit q̄ ad legitimā duz plem substantia vinculi m̄rimoniū. ⁊ hoc placet q̄ fauorabilis. ¶ Q̄po. q̄ paterna incōtinētia nō debeat filijs nocere. lxxj. di. nasci. So. nō nocet quo ad vitā eternā. sed bene quo ad defectū creandū q̄ ad p̄motionē legis fm̄ glo. de honestat̄ effi filij ex incōtinētia parentū. fm̄ doc. sicut de honestat̄ marit⁹ ex vxoris incōtinētia. xxxij. di. si cui⁹. et de honestat̄ de coitu ancille. l. di. si quis viduā h̄. ¶ Quero an ex dispensatōne vt nō obstāte illegitimitate q̄s possit ad clericatū assumi intelligatur quis dispensatus vt possit sacros ordines assumere an restringatur ad minores. gl. arguit q̄ ad minores restringat̄ q̄ p̄missio in genere mediocritatem respicit. ff. de au. ⁊ ar. le. l. qui lancē. cum si. ¶ In cōtrariū q̄ b̄ficiū latissime interpretandū ⁊c ff. de p̄sti. p̄m. l. si. s. de transla. p̄la. c. si. dicit gl. q̄ tutius ē intelligere q̄ ad minores tm̄ restringatur q̄ sic papa sensisse videf̄. q̄ ⁊c. de referip. super l̄is p̄bi. p̄ prima iura. ⁊ q̄ appellatōne clerici etiam sacer continef̄. xxxj. di. clericos. xj. q. j. d̄ persona. tenet

q̄ penoueri poterit ad sacros. p̄terq̄ ad episcopatum. p̄ quo facit q̄ si dicas restringendū etiā eadē rōne restringeret ad primā tonsurā. hosti. dicit talē gl̄ am restringendā dūmō aliqd̄ opef̄. ¶ Q̄po. q̄ aliqd̄ restringat̄ ad minores. tenet cōit̄ doc. Lau. Hoff. Inno. ⁊ hosti. s̄ remittit ad sūmā. e. ti. s. q̄s possit. s̄. q̄d si disp̄set cū aliq̄. ⁊ se. ad h̄. j. c. j. li. vj. xl. di. sicut. Archi. eo. ti. c. j. li. vj. tenet opi. glo. nisi dicat cū adiūcto oēs ordines. vt ibi i. s̄. oēs ordines. dic q̄ aut ē ad ordines minores iā p̄motus tpe cōcessiōis dispensatōis. ⁊ p̄cessio extendit ad sacros. aut nō ē p̄mor⁹ ad aliq̄s grad⁹ ordinis. ⁊ tūc dispensatio p̄t̄ stricte intelligi. ⁊ nō cōphendit nisi psalmistatū. p̄t̄ stricte intelligi ⁊ cōphendit maiores. p̄t̄ late intelligi ⁊ p̄phendit sacros. potest latissime intelligi ⁊ p̄phendit ep̄atū. Credo q̄ non stricte sumit̄. q̄ aliquid h̄ b̄ficiū. maxime q̄si plures occurrūt actus ad q̄s par est cā vt sunt oēs minores. q̄ vñ nō est maius altero. lz vñ p̄p̄us aliud p̄ posterius. vnde stricte intelliget̄ vt minores p̄phendat. ⁊ h̄ tenet hosti. i sūmā in loco p̄all. et Spe. ti. ij. s. vlti. in pan. ⁊ in si. vbi idem tenet. ⁊ ad iura allegata. s̄. dicit q̄ loquūt̄ in beneficijs q̄ concedunt̄ absq̄ alterius p̄iudicio. ⁊ nō p̄ ius. ⁊ vt de q̄s no. in. d. c. si. de trāsta. p̄la. ⁊ q̄s no. d̄ verbo. sig. olim. sup̄ vltima glo. dispensat⁹ tñ ad diaconatū videf̄ dispensatus ad subdiaconatū. s̄ nō ad p̄sbyteratū. q̄ min⁹ in maiori includit̄. als ad separata nō extendit̄ dispensatio. vñ dispensat⁹ ad psalmistatū. nō posset maiores ordines assumē. vide ibi Jo. an. in addi. ⁊ vide q̄s no. in. c. per venerabiles qui si. sint le. ⁊ ibi in ver. q̄d si degradatus. tractat an degradatus restitutus ad ordinē intelligat̄ ad b̄ficiū restituti⁹. ⁊ tenet q̄ si. tractat etiā ⁊ Spe. i lo co p̄allegato s̄. q̄d si dispensatū ē cū tali. an disp̄satus ad oēs ordines. ⁊ q̄ ad oia b̄ficiā possit pmoueri. an possit pmoueri ad p̄laturam vel dignitatem. ⁊ tenet q̄ non. ad hoc de p̄ben. c. si. dicit c̄m Spe. in loco p̄alleg. s̄. q̄d si dispensatū ē cū aliquo q̄ posset pmoueri ad ordines sacros nō pp̄terea intelligit̄ dispensatū cū eo vt possit beneficium curatū obtinere. ⁊ sic t̄ps illud conferre non poterit q̄s simplex possit. ⁊ sic dispensatō facta quo ad ordines nō intelligit̄ facta quo ad beneficia. ⁊ cōcludit̄ ibi regulā Spec. q̄ beneficia que non p̄iudicāt extēdūt ⁊ late interpretant̄. sed nō placet Jo. an. q̄a q̄cqd̄ dicat̄ tex. ē q̄ dispensatōnes iste sunt strictissime intelligende. de si. p̄sby. c. j. li. vj. ⁊ ibi Jo. mo. facit regulā. q̄ est intelligenda dispensatio strictissime. dūmodo aliquid̄ q̄stūcunq̄ modicū operetur. ad h̄ de p̄sang. ⁊ affi. q̄ dilectio. ¶ Quero an sup̄ dignitate pmouendi ad ordines vel in dignitate sit facienda inquisitio. dicit h̄ hosti. q̄ dato q̄ quilibet p̄sumat̄ dign⁹. de scru. c. j. putat̄ tñ q̄ hoc casu p̄ illū cui cōmittitur q̄rendū sit de dignitate vel in dignitate pmouendi sit facienda inquisitio de moribus in loco p̄uersatōis sue. de elec. si postq̄. p̄o ob. p̄di. decre. j. cū si. q̄ loquit̄ cū als nō haberet̄ si sinistra suspitio. sed hic merito de p̄na incōtinētia

dubitat in filii vñ merito inquit. r si p eam nihil inuenit sinistrū fiat dispensatio. Quero an h p moueat ex permissione iuris. an ex dispensatione quidā dicit q dispensatiue pmittitur. alij de iure coi. hosti. dicit q quo ad sacros est dispensatio q ad minores vero nihil indulget papa cum pmoueri posset ex dispensatione epi. Ideo exponit pmittim id est pmittitur esse ostendim. dicit Jo. an. q legi dicit plane. r nō sequit si eps id facere pot ergo ē dispensatio. vñ pmittitur epo de iure. sed quod episcopus facit nō est ius sed dispensatio. r sic pmittit q eps dispensat est ius. sed q eps pmoueri pmittat. est dispensatio fm Jo. an. Quero an poterit pmoueri ad dignitatem p hanc concessione. dicit Jo. an. q nō sed ad simplex beneficiuz eo q restringitur b indulgentia fm Jo. an.

Utm decorum Illegitim^o i ecclesia pater na pbendari nō dicitur. Dicitur ponit r cam red dit ibi cū indecor. No. pmo seruadū decorē do mus dei. r sic ecclesie r cauendū ab inhonestis. i qd ecclesia pdit odorē bone fame. No. scdo filij pby teri etiā legitimū nō posse in beneficio intitulari in ecclesia qd est idem vel penitus simile cū paterno. id si pater fuit canonicus filio canonic^o esse non pot. No. tertio q in beneficio in quo filius habeat ministrare patri in ecclesia nō dicitur filius intitulari nō legimus etiā ex dispensatione. Op. q filio possit intitulari in ecclesia paterna. s. co. ad hec. lo. p. pcedit i legitimo. Cōtra opi. gl. q etiā legitimus nō possit intitulari in ecclesia pna. vt. j. c. pri. So. dicit glo. q illud ē verū. r illi ē stādū fm lecturā q dicitur maxie stet. pprie. Sz huic obuiat. s. c. ad h. dicit q ibi erat legitim^o. B aut illegitim^o. Credo q siue sit legitimus siue nō. nō possit habere pbendā p hanc de cre. eo viuo nec etiā mortuo. Imo credo q eo viuo nō pot. r etiā colligit diuersum bnficiū nō posse ha bere. dū tñ habeat patri cū aliquo ministrare. per hanc decre. Priū tñ ē. s. co. ad hec. ibi pnt. vel pnt rint. pmū tene. Quero i q est de decus. q filio mi nistrat patri. dicit q dicent eum videntes. Ecce ba stardus ministrat patri. r p b infamabit ecclesia. de obli. ad rōci. c. vno. forte ppter b intrantes ecclesiaz retraherent. de cohā. de. vñ. Itē periculosū ē pti ppi pti memorā. ne pūgat r ledat memoria in cō scientia. xv. q. j. mulier. fm hosti. Anno.

Abolendam Si illegiti m^o maxie spurius instituat in ecclesia in qua est institutus pater. institutio non valet. r instituens a suis beneficijs suspendit. h. d. pmo ponit inhi bitionis cām impulsuā. Secūdo inhihit. Tertio decernit. Quarto ptrafaciētes puniri mandat. q tēs patent. Nota primo q filij canonicorū non possunt canonicari in ecclesia in qua canonicū ptes fuerūt. r sic pbiitio tituli hui^o extendit ad idē bnficiū vel penitus simile. No. scdo q in regula ribus ecclesie nō pbiit filius ministrare in eccle sia paterna. Nota tertio q viuente patre in ecclesia in qua pater est institutus filius institui nō

potest nec in simili nec in dissimili beneficio. Nota qro penā tales canonicare psumētū. Op. q pos sint filij intitulari in ecclesia paterna. dūmō nō i bnficio paterno. si sint legitimi. vt. s. co. ad hec. Sol. dupliciter intelligit. Vno mō q maxie stet p tñ et est littere sensus. q filij poterunt legitimū maxie id est tñ legitimi possunt pmoueri. r concordat. r no. de dictione maxie. q stat p tñ. r hanc lect. tetigit glo. j. p hac lect. facit fm q dicit glo. ij. qz b papa mā dat panem pmouētes. vt suspendant a beneficijs suis. p qd videt q loquat de pmouentib^o spurios qz cū illis epi dispensare nō possunt. p legitimis at nō ita punient. Lectura hec destruit lraz expo nendo maxie p tñ. r a ppria significatione vbi nō est recedendū. nisi vbi res aliter salua esse non pot. ff. de le. iij. l. nō aliter. de decimis. ad audienti am. de transla. pla. inter corporalia r in re dubia. me lius est fm ius edicti. ff. de exerci. l. j. §. si is q nauē. Idē si nō intelligeret de alijs legitimis. nihil adde ret hec decre. nisi qz penā imponit ordinatozibus. ideo glo. ponit secūdā lec. q dicitur maxie stet p. pue. r hec subdiuidit in duas. Prima lectura ē q sensus contrarius implicet vt extendat ad legiti mos. r fm hoc nec legitimi nec illegitimi poterunt canonicari i ecclesia paterna. sed fm hoc obstat de cre. ad h. glo. dicit q illa est correctā h nō bona. qz iurū correctio ē curanda. s. ele. cū expediat. li. vj. iō glo. in si. scdo glo. ponit aliā lect. q hic sensus cō trarius excludit alios illegitimos. vt sic maxie spu rti excludant quasi implicet. idē in alijs filiis non spurijs illegitimis. tamē vt sint naturales. Cōff. in summa hui^o ti. dicit q in ecclesia paterna nō potest habere canonicam. sed beneficiū sic. fm cum die si filius illegitimus est vt spurius vel alius illegitim^o vel etiā nat^o p vorū non pnt in aliq bnficio nec pnt ecclesie nec alteri^o pmoueri nisi dispenset vt h. et s. c. lras. r dispensandū nō ē vt obtineat bnficiū in ec clia paterna viuente patre. in q pnt sit minister. s. c. cum decorē. r h verū si habuerit pnt in titulū r filio vel in vicarium siue ecōtra. s. c. michael. Si alia ē legitimus in speciali beneficio. in quo pater intitu latus fuit intitulari nō pot in illa ecclesia. siue sit pncipalis placura ecclesie. siue aliud bnficiū pnculare nō si vitū sit purgatū. s. co. ad extirpandas. vel nisi pater in pmo nō habuit titulū. licet aliter tpaliter tenuerit. s. co. constitutus. In diuerso aut bnficio si tale ē i q filio habeat pnt ministrare. patre viuente nō pnt in illo beneficio intitulari in ecclesia in q intitulari vltorior ē pnt. s. co. cū decorē. c. pntiū. r. c. cōquerente. r h fm vñū intellectū. si nō hz pnti mini strare. vt qz mortuus est. vt qz bnficiū ē in ministe rio sicutū. tūc si bnficiū ē idē lz mutet mod^o pmo uēdi. vt qz vñ^o vicari^o ppetu^o alit^o hntular^o. adhuc nō pnt. vt i. c. ad extirpandas. Si bnficia penit^o sunt filia vt canonicat^o r canonicat^o. nō hz intitulari. vt in. c. ex transmissa. no. r est hic casus. Si bnficia sūt disticta. sic lz. vt in. c. ad hec. r h mibi videt d mēte hoz iurū. ex qd^o pater q pbiitō hui^o tituli sūda b lup triplici rōe. Prima ne notet successio. s. c. ex tras missa. Secūda ne notetur qdem quasi possessio. vt

De filiis presby.

per hoc nō prohibet inferioribus ne dispensent. vñ remanet glo. q̄ in talib⁹ dispenset. Idē Jo. lvi. di. in sūma. Hoff. in sūma hui⁹ ti. §. circa filios. hodie determinatū ē q̄ in minorib⁹ ordinib⁹ cū illegitimis dispensat ep̄s in maiorib⁹ nō. In bñficio curato nō dispensat in bñficio nō curato sup̄ q̄ alis dispē fare nō posset nō dispensat. ex q̄ aliud subest indispensabile. si aliud nō subest. dispēsat in simplici. si in dignitate vel bñficio curato. ¶ Cōcludēdo dic q̄ aut in beneficio ꝑcurrit vitium. q̄ fuit p̄nū. t̄ cū hoc p̄sona ē illegitima. t̄ ꝑcordat̄ oēs q̄ sol⁹ papa dispēset. vt in. c. ꝑcedenti. facit tex. de filiis p̄sby. c. j. li. vj. et ibi glo. i. x. tale. Aut solū adest vitium successione vitāde cessante illegitimitate. t̄ opi. sūt. cōis opi. h̄z q̄ si dispēset ep̄s s̄ sol⁹ papa. ar. s. c. dilect⁹. ¶ Et h̄ hosti. distinxit. an cū cā intelligo ꝑcernere vtilitatē ecclie. velit dispētare ep̄s t̄ p̄t an sine cā. t̄ nō p̄t vt no. in. d. c. dilect⁹. Idē tenuit Ray. in sum. sub hac rubrica. t̄ sentit Archi. eo. ti. c. j. li. vj. in ver. di. dispensari. h̄ dicitur q̄ si vitium est notum. ita q̄ ex h̄ diffamat ecclia poterit solus papa dispensare. si ꝑ hoc nō diffamet ecclia. no. ad h̄ de re iudi. cum te. t̄ recitat glo. de fi. p̄sby. c. j. li. vj. t̄ recitat hosti. in summa hui⁹ ti. in quo non clare firmat. Satis equū puto q̄ si subsistat cā ꝑcernens vtilitatē ecclie possit dispensare. ar. s. c. veniēs. al. ꝑcedat opi. q̄ solus papa dispensat. ¶ Quisq̄ adest solum vitium illegitimitatis. t̄ tunc licet olim essent opi. dic q̄ aut vult dispensare ad ordines. aut ad beneficiū. Si ad ordines minores p̄t. si ad sacros nō. Si ad beneficia. aut ad ep̄atum. t̄ solus papa dispensat. de elec. innotuit. t̄ no. de postula. ꝑla. c. fi. de elec. cuz dilecti. vnde dicit hosti. in sūma hui⁹ ti. §. sed notā dum. ad fi. q̄ ad h̄ beneficia q̄ sūma ꝑpter excellētiā appellat. nō dispēsat nisi papa. aut vult dispētare ad curatum. t̄ non p̄t. vt in. c. j. eo. ti. li. vj. aut vult dispensare ad dignitatē vel p̄sonatū non curatū. t̄ ad ꝑrariū h̄. t̄ in. c. ꝑallega. j. de fi. p̄sby. vides q̄ possit. q̄ excludit solū curatū. Archi. de fi. p̄sby. c. j. li. vj. in x. bñficiū h̄is curā aiaz. t̄ claudit ibi q̄ ep̄s nō dispēnsabit. q̄ dispensatio est odiosa. ideo sub ꝑtate dispensandi in beneficio. non cōpre hendet dignitas vel p̄sonatus. ar. eoꝝ q̄ no. gl. de ꝑben. cum olim. in. gl. j. t̄ dicit h̄ tenenduz. Quisq̄ vult dispensare ad beneficiū cui ex cōsuetudine vñ statuto ē annexus ordo sacer. t̄ dicit Archi. eo. ti. c. j. li. vj. q̄ ex quo ē inhabilis ad ordines sacros. t̄ in cōnexo dispensat solus papa dispēnsabit sol⁹ etiā in beneficio cui annex⁹ ē sacer ordo. allat̄ d̄ purg. ca. accedēs. ¶ Quisq̄ vult dispētare vt sit canonic⁹ in ecclia cathedrali. t̄ nō p̄t. j. c. q̄uis. quia ecclia cū cura accedere valet ꝑbende ecclie cathedralis de ꝑben. extirpande. §. qui vero. t̄ c. exposuisti. t̄ de ꝑben. sup. eo. li. vj. vnde ꝑbenda ē dignior q̄ cura. cū non possit in cura. q̄ nec in ꝑbenda. ¶ Cōtra rium videt̄ sentire ibi Archi. q̄ nō habet ecclia curatā annexā. ꝑpter generalitatē verborū. vt i. d. c. j. vbi ꝑmittit̄ dispensare cū beneficio nō habēte curā aiaz. ad hoc q̄ nō videt̄ exp̄sse ꝑhibitum. q̄ est ꝑmissum. i. di. in summa. c. mores. ad h̄ q̄ no.

hosti. in sūma. eo. ti. §. fi. iuxta fi. x. circa h̄ notādū vbi canonic⁹ t̄ alia bñficia curā aiaz nō h̄ntia appellat in sūma. vbi aut̄ actu ꝑbende esset annexū bñficiū curatū an dispensare possit. t̄ inclināt q̄ sic. q̄a talis nō dicit̄ curata. de ꝑben. sup. eo. li. vj. Jo. an. in gl. tenet̄ p̄nū. q̄ satis satis in ꝑntiā dispēsat. vt teneat curā. t̄ h̄ tenet̄ ibi glo. ꝑ tex. c. j. q̄ si h̄ sit d̄ be neficijs sine cura i q̄bus dispensare nō p̄t. ꝑdicta oia limitat̄ Jo. q̄ ep̄s in curatis nō dispēsat nisi cā subest summe necessaria. j. q. vij. §. nisi. t̄ c. tali. t̄ d̄ fer. nō ordi. de famulis. t̄ q̄ necessitas nō habet legē. de ꝑse. di. j. sicut. ad h̄ q̄ no. Archi. de elec. l. ca non recitat q̄ alij ꝑrariū. q̄ sibi videt̄ durū. hosti. istud recitat. t̄ tenet̄. s. c. ex tua. Sed dicit q̄ curia seruat ꝑrariū t̄ h̄ sequēdū. s̄ de iure ꝑrimū est verius. fm cum teneas q̄ seruat curia de iure eē Jo. in summa hui⁹ ti. §. sed notādū. distinguebat inter dispētatōne volūtariā rōnabile t̄ necessariā. de voluntaria oīno dicit q̄ solus papa illam facere potest. in sū. de iure natura. §. sed q̄ ꝑncipi. ad h̄ de concess. ꝑben. cum n̄tis. q̄dā ē rōnabilis t̄ nō necessaria. ꝑpter ꝑrogatiuā meritoꝝ t̄ dicit q̄ h̄c solus ꝑncipis in summis t̄ duplicibus exercet. que sint duplicia appellat bñficia habentia curam quedam est dispensatio necessaria t̄ hanc dicit q̄ ep̄us facit in oibus. dicit q̄ papa voluntarie dispensando peccat fm eū in loco ꝑallega. t̄ ibi plenissime declarat q̄ bñficiū dicit̄ curatum. ¶ Quisq̄ cum illegitimo etate vult dispensare in simplici. q̄ fm hosti. appellat̄ infimū vt q̄ non habet curā non est dignitas vel personatus nec canonic⁹ cathedralis ecclie. l. hosti. ibi cōcludat̄ etiā canonic⁹ quācumq̄ sub infimo q̄ ē verū. vt ē dicit̄. s̄. t̄ dicit q̄ poterit dispensare nisi aliud subest impedimētū circa beneficium in quo nō possit dispensare. q̄ declara vt ꝑ glo. in. d. c. j. eo. ti. li. vj. ¶ ꝑdicta videt̄ limitari ex dicto hosti. h̄ q̄ dicit q̄ papa de facili non dispēsat cū genitis ex religioso vel adulterino coitu vel incestuoso coitu nisi transeat ad religionē. ar. j. ti. j. cōsultit. ꝑ q̄ videt̄ ꝑdicta ꝑcedē. q̄ ep̄s vult dispensare cum illegitimo. allat̄ ad hoc. s. c. ad abolendam. glo. tenet̄ cōtrariū in. c. j. eo. ti. in glo. ij. et credo illud verius. nec forte ꝑrariū voluit hosti. vt referat̄ dicit̄ sū ad casus in quib⁹ papa dispensat nō sic de facili cū vno sicut cū reliquo. vt. s̄. de renun. c. nisi. in fi. ad fi. ¶ Quero quid si papa dispēsaui cū genito ex cōiugato. t̄ dissoluta coniugato erat Lomes. baro. vel magnus ꝑncipis. de quo i litteris nō sit exp̄ssa mentio. quidam q̄ valet dispē satio. q̄ t̄ si illud exp̄sisset facilius habuisset. Alij contra. cum adulterium sit maius peccatū. in ꝑncipe. xl. di. h̄. imo difficilius impetrasset. t̄ tales dispensationes sunt odiose. j. c. ij. eo. ti. li. vj. q̄d fatef̄ hosti. q̄ ex soluto t̄ nobili coniugato. C. ad oꝝ. fi. aut̄. si qua illustris. in alijs concludit q̄ valeat. q̄a nec stultus curie habet q̄ noia vel circūstantie ꝑntum exprimat̄. s̄ sufficit generalis mētio. t̄ stil⁹ t̄ de cri. fal. q̄ graui. maxie ne frustrent̄ t̄ decipiant̄ tales q̄as obtinentes. de dona. ꝑ tuas. t̄ remittit̄ ad summā eo. ti. §. fi. ¶ Quare aut̄ ep̄us dispensat

In criminibus. de iudi. at si clerici. et non super defectu
no. j. co. ti. c. j. li. vj. et no. in Spe. ti. ij. §. nunc d. epi-
scopoz. ver. sed cum epus. qz delictu delict pnia s non
delict vniu illegitimitatis. Anto.

De seruis non ordinandis. Rica

Quiso de impedimento originis. videndum est de
impedimento conditionis psonae. materia. lx. di. p
totuz. ad hoc. xij. q. ij. liberti. vsqz ad. c. auru.

Instruendi. Seruus an plena
manumissionem ordinari si d. h. d.
pmo dicit. scdo eius approbationem
tertio ex eo dat instructionem. scda
ibi reuera. tertia ibi. et ideo. **H**o-
ra pmo qz clericus an sit factus liber si pot ad ordi-
nes pmoueri. **H**ora scdo qz ingenuitas et liber-
tas dicuntur quada dignitas. no. sine ter. **O**ppo. qz
seruus non possit effici ingenuus p manumissionem
na libertinam efficiat. et ille ingenuus dicitur qz liber na-
scit. insti. de ingenuis. in prin. glo. fateat qz stat im-
proprie. et d. exponi ingenuitatis. i. libertatis ple-
ne. sed exigat ingenuus. qz oportet qz gaudeat ple-
na libertate. ita qz nulluz retineat obsequiu. al. ad
clericatu pmoueri non d. h. di. quicquid. **I**tem li-
bertinus est qui ex iusta seruitute manumissus est
insti. de liberti. in pnci. vide tu canonista. debes sci-
re qz tres sunt status hoim. i. tria sunt genera hoim
qz quida sunt ingenui. et sunt illi qui sunt in plena
libertate. et fuerunt nati in libertate. quida sunt liber-
ti. et sunt illi qui fuerunt serui et postea sunt manumissi
quida sunt serui et sunt illi et. Glo. vltia psequit generale. p
cauenda futura an inspicit qz euenire pot. allat. Et.
postea in fi. **O**ppo. ff. ad. l. aq. l. si putator. So. dic si
teneri diuinare. vt inferius in iuribus alle. in glo.
sed tamen nobis imputat si non occurrim. i. si non fe-
cim diligentia qua potuim. sic intelligit lra et iura
et. c. fi. et hosti. addit qd no. xij. q. j. habebat. vide
Bar. ff. de s. obli. inter stipulante. §. sacra. **O**ppo.
non videt curandam de origine vel nobilitate. de pre-
ben. venerabilis. d. insti. ad decoru. So. de origine
alia a seruilis non curat vt ibi sic de seruilis curat vt h
de nobilitate sanguinis etiam non curat. sed sic d. no-
bilitate conuersationis. de cle. peregri. p totu. d. iudi.
cu deputati. **Q**uero in qz erit vituperiu. dic in h
qz clericus in seruitute remittet. liij. di. frequens. et
c. ex antiquis. e. veru vituperiu qd tangit tui colle-
giu clericale cui renuiciari non pot. j. de foro cope. si
diligenti. et. Anto

De seruo. Seruus sine licentia
dno ordinat deponi
tur et dno restituit. h. d. **E**t duo facit coci-
liu. pmo ponit statutum. scdo p factu irritat. scda ibi
et si. **H**o. pmo seruos non ordinandos ad sacros
anqz sint traditi libertati. **H**o. scdo seruus dolo
vel calliditate pter dno conscientiam ordinatu debere
deponi et dno restitui. **O**ppo. qz non restituit dno
seruus ordinat ad sacros sed ordinans debeat da

re suu loco et ille remaneat clericus. liij. di. ex an-
tiquis. **S**io. ij. psequit plura membra qz psequoz
casus. **P**rimo qz seruus ordinat sciens et tradit
te dno. et dic qz seruus remanet et restituit dno. qd
oēs fatent. qm non e sacerdos factus. vbi sacerdos
est factus sunt opi. Aliqz qz restituit dno. Aliqz tra-
dicunt. vt Jo. et Lan. et Inno. vñ fm eodem opi. tenent
do. qz tuc pbyter non restituit dno. s. alter p epm or-
dinat dno pvideat. ex qz ad pbyteratu e pmotus
Secundus casus qz sciens et non tradit dno e ordi-
natus. glo. dicit qz statim liber est. liij. di. si seruus
sciens. et dicit doc. veru indistincte ad quicquid or-
dinat pmotus sit siue ad minores siue ad sacros fm
Goff. h. de. tra. et male. **T**ertius casus e qz ordi-
natus e dno ignorante et epm aut pstatore sciens.
glo. dicit qz ille efficit liber et eps. et pstatore tenent
dno dare duos seruos eque bonos. liij. di. si fu-
abite. Si non hnt vñ soluunt. restituit dno. vt statim
distinguit. et hoc de dispensatione ecclesie. cu de iu-
re deponi deberet qz sui fecit furtu. **Q**uartus casus
qz dno ignorante et epm et pstatore seruo sciens
si est ordinatus ad minores. deponitur et remanet
seruus. liij. di. ex antiquis. et c. frequens. si est
ordinatus ad diaconatu dabit vicariu. p se si non
habet reddet ipse. liij. di. ex antiquis. et eodem
gaudet priuilegio subdiaconus. j. co. miramur. ad
hoc arg. de eta. et quali. a multis. Si ordinatus est
ad sacerdotiu. statim e liber. s. in amissione peculij
multat. vt. c. ex antiquis. palle. si non hz peculium
seruit dno in diuinis officiis. liij. di. c. frequens.
fm glo. que h dicit sicut habes in glo. Si vero dno
ignorante et epm pstatore. Alij et male post verbu
et pstatore hnt sciens. et fm Goff. hz locu in quibus
ordine sit pmotus. s. dicit hosti. qz non inuenit hoc
iure cautu. qz cano h allegat loquit in pmoto ad
sacros. vñ fm eu h vel alia vel maior vel arbitraria
erit pena. de offi. dele. de causis. de transac. c. fi. et
fm eu pmo dabit actio ptra ordinatoz. scdo ptra
pstante arguendo ex ordine illi. c. si seruus. et est
sile de pben. cu fm. vno tñ soluente ceteri liberant
ff. de eo p que fac. est. l. j. §. si plures. et qz dicta sunt
locu hnt fm eu si. j. annu repitur seruus. qz annus
coputatur a tpe ordinationis. s. verius e fm eu qd di-
xit Lau. annu coputari a tpe scie. de sup. negl. pla.
licet. et sic intelligit. liij. di. si seruus sciens. qz ergo
seruus oibz ignorantibz ad clericatu transiuit. vel
dubitat. et tunc pcedit. c. ex antiquis. qd ponit di-
stinctionem qua ponit vlti. gl. in vltimo membro. qz
hoc casu loquat pater in tex. ibi ignorantia vel volu-
tate. qz tuc agit de pena non ipoz pmouentiu psta-
toris aut ordinatoz. sed de pena serui. et h deter-
minat illud. c. concordando cu istis. aut h e pmotus
ad minores. et debet reddi iste. vt voluit tex. in. d. c.
ex antiqs. aut e pmotus ad sacros vsqz ad pbyte-
ratu. Si ad pbyteratu tunc sola peculij amissione
multat. qd dicit doc. quo ad vsum. et bñ qz peculij
amissione est dno. et ille solu hz administratorem. aut e ordi-
nat ad ordinem. et hodie id e ad subdiaconatu. vt i
d. c. miramur. et tuc debet dare vicariu. et si non ha-
bet ipse reddat. h. pcedunt qz facilitate seruus fecit

se ordinari si vero maliciose et calliditate debet domino restitui etiam si ad sacros fuit promissus. ut hic est casus. et l. iij. di. de seruo. et declarat ille textus. ut quia corruptis testibus vel conductis. ad hos gradus est promotus. In casu autem quo dominus restituitur. dicitur de hoc. h. q. dominus non potest eum vendere. de quo. l. q. i. qui studeat. Ideo eo casu dicitur quod si dominus non potest illi puidere. quod episcopus tenebit illi puidere sine hosti. allegat de renunc. c. ad supplicationem. dicunt tamen In no. et hosti. quod non licebit dominus in clericum repetitum manus iniicere. xvij. q. iij. si quis. nec poterit talis ad sacros promotus matrimonium contrahere. de conuer. coniuga. quidam. l. xxv. di. cu. preterito. Jo. l. iij. di. c. ij. Item non iudicabitur a domino sed ab episcopo. xxvj. di. si impator. In alijs autem privilegio non gaudebit. de de. coniuga. Joanes. r. c. se. Idem dicendum est in ordinarijs. et ascriptijs. et oibus qui conditione seruili. vel alio obligati sunt. l. iij. di. frequens. r. c. generalis. r. c. si quis. et in libertis in quibus patronus aliquod seruitium sibi retinuit. c. di. quicunq. et in obligatis publicis functionibus. j. ti. primo. c. vno. et sine hoc non omnis. nec in oibus seruus ordinatus restituitur domino et multoties pfectus est etiam in multis casibus quod quis prius iure suo sine culpa. si non sine causa. de quo de re. iuris. sine culpa. l. i. vi. Justius tamen esset sine hosti. dicere quod tales puarerentur et dominis suis restituerent. ita quod nec remanerent de foro ecclesie nec ab ea defederent. ad hoc. c. j. ti. primo. et c. nullus. de iudi. cum non ab homine. de ver. sig. nouimus. unde dicit canon. quod ex quo talis de gradu deciderit eius conditionis sit cuius fuerit ante gradum. l. iij. di. nulli. r. c. se. r. c. ex antiquis. r. c. se. salua tamen superiori distinctione. Nec ob. contraria sine est qui loquitur in liberis et libere ordinatis seruis aut liberum consensum non habet. et ideo in p iudicium domini expressum etiam votum emittere non potest. ut in primo. c. j. de sen. excō. relatu. excepto matrimonio. j. de piug. seruo. c. j. de sacramento baptismi. j. de iudicis. c. fi. et alijs sine quibus salua aie non habetur. que corporibus pferenda est. xij. q. i. p. cipimus. C. de sacrosan. eccle. l. sanximus. ¶ Tertium casus est qui monachus efficit. et dicit glo. quod vsq. ad triennium tunc potest dominus seruum repetere ultra vero remanet monachus et liber. l. iij. di. si seruus sciens. Ad repetendum vero clericum secularē ubi repeti potest datur annus sine doc. Rō quia monachi latent clerici patet. et si nimis distaret daret etiam p. temp. xxi. q. ij. si quis in cognitis sine doc. ¶ Quarto quod si seruus a domino fugerit et contendit de eius libertate vel seruitute coram quo questio agitanda sit. glo. tangit aliquam membra. ¶ Quintus seruus ipse est actor et p. clamat libertate. et questio est agitanda coram iudice domini. C. ubi dicitur ca. l. iij. h. mēbrū pcedit absq. dubio quod agitur pro seruo qui petiit in seruitute. et tunc aut constat quod fugit a domino. aut constat quod non fugit. sed est in possessione libertatis. aut est dubium. quia de hoc partes inter se contendunt an fugerit vel non. primo casu qui constat quod fugit a domino si dominus cum bona fide possidebat planū quod hec possessio iniusta non p. fiet ipsi. et sic causa est agitanda coram primo iudice. et ad illū

est remittenda. C. ubi dicitur ca. l. i. si autem dominus erat in possessione malefidei. quod violenter eum detinebat et tunc quidam dicunt quod fugiendo non licite priuat dominum possessione. vñ in possessionem seruitutis reducat et sic causa videtur retractanda coram iudice. C. de p. b. l. vis eius. Alij dicunt quod si fugit qui violenter detinebatur. non videtur dolose esse in possessione ne libertatis. et causa agitanda erit coram iudice ipsi ubi est seruus qui est in possessione libertatis. dicunt quod si aliquis liber homo. ut seruus detineatur non acquiritur iusta possessio in eum. Ideo si aufugiat iste est in possessione libertatis. quia speciale est quod non acquirat quis ius seruitutis vel possessionem seruitutis vel alterius iuris in libero homine. si dolo malo ceperat possessionem iuris. ff. d. p. b. l. si quis. in talibus enim non acquiritur possessio sine titulo. ut patet. j. de resti. spo. ex parte. et quod ibi non. quibus seruus est apprehensus violenter. et continue detentus violenter. et tunc acquiritur possessio in eum. iō si postea aufugiat sequens possessio est iniusta nisi incontinēti aufugerit. et sic causa est tractanda coram iudice domini primo tenētis. et est causa. quod in seruo sicut in alijs rebus potest haberi possessio absq. titulo et bona fide. et secunda violentia purgat primam. et sic attenditur primus iudex. quod intellige nisi incontinēti aufugerit. ut. l. iij. §. cōfestim. ff. de vi et vi ar. et no. in c. cum olim. de resti. spo. hec pcedit absq. dubio ubi agit possessio. sed si ageret peritorio. puto idem. si autem est dubium an dominus primo violenter apprehenderit vel non. tunc dicitur h. Inno. quod summarie prius disputabit. et sine quod iudex reperiet iudicabit. ut si seruum reperiet aufugisse. et dominum bona fide possedisse. tunc cognoscat prius iudex. si inuenerit quod aufugerit. et ille primo violenter detinuerit. et h. aufugerit incontinēti quod tunc tractabitur causa coram iudice serui. et in loco ubi est seruus. ¶ Secundo casu qui constat quod non aufugit sed est in possessione libertatis causa est tractanda coram iudice ubi est ipse seruus. C. ubi dicitur ca. l. iij. Si est dubium an aufugerit vel non. quia inter partes de hoc contendit. et h. an oia d. discuti summarie ad videndum quod est iudex et postea sine euentu iudicabitur. Si appareat quod aufugerit iudex domini alio iudex ipsi serui cognoscat si est in possessione iusta libertatis. ex h. p. cludit quod sicut iusta possessio libertatis releuat respectu iurisdictionis. et iniusta non sic. dicitur h. Inno. h. hosti. quod iniusta possessio non releuat ab onere p. b. iusta sic. C. de p. b. l. vis eius. et ff. de libe. cau. l. ut liberis. ideo dicitur quod quibus seruum aufugientem agit peritorio. et oportet discuti de prima possessione domini. an iusta fuerit vel non fuerit. quo ad hoc ut cognoscat an seruus sit in iusta possessione libertatis vel seruitutis cum aliter non possit constare cui onus incumberet p. b. Sed non placet h. Inno. qui cōtēdit de seruitui possessione alicuius serui. qui non negat seruus. ut quod est seruus alterius. tunc enim semp. vltima possessio est iusta. licet prima fuerit violenta. quia potuit haberi absq. titulo. et bona fide. ubi autem est contentio seruitutis et libertatis. tunc si primo violenter detinebatur. secundo aufugit iusta est vltima possessio. et releuaret a bonere p. b. i. q. no. bb

potuit liberi hois possessio haberi violenter. et non bona fide. ideo si dicitur disputaret oporteret prius discutere de possessione violenta domini. ut videtur ad quem spectaret onus probandi. **¶** Quia inter eos contemditur possessio. tunc enim quidam dicitur quod non admittitur exceptio violentie restituere res. ut non de postulatione bone. ij. **¶** Sed certe hec procedit in seruo in libertate hodie. id est quod si tu dicis quod non facta est inter libertum et seruum in casu isto quod si agitur de fine iurisdictionis tenendum est quod si est dictum si de fine probandi si agitur possessio distinguendum est inter libertum et seruum si est liber oportet quod discutatur de iusticia domini possessionis. si per seruum non. quia primo casu possessio non habet sine titulo. secundo sic. **¶** Ergo adcludendum possessionem. primo casu oportet discutere de titulo. Si agitur petitorio utroque casu oportet quod discutatur de iusticia possessionis domini. quia si utraque et domini et serui sit iusta. licet possit quod ad possessorem. et quod ad iurisdictionem in possessione non potest ubi agitur petitorio cum presumptione nature iure domini se libertum. et forte nec tunc procederet quod ad iurisdictionem primam. Sed ad declarationem predictorum dicitur hodie per Jo. an. post Innocentium. quod amittat possessionem serui seruo petente ad libertatem. dicitur quod quia seruus se gerit per libero. et bona fide moris iustis vel etiam iniustis rationibus dummodo non fraude vel caliditate se gerat per libero. et acquirat possessionem libertatis. ff. de libe. cau. l. liberis. in fi. et l. i. in §. potest. quod quidam intelligunt si per triennium steterit in libertate. ar. ff. de acq. pos. l. possideri. §. si seruus. Sed certe si in prescripione libertatis forent necessarii. xx. cum non constet sufficeret decennium. ff. de acq. pos. l. sicuti. §. aristo. Ideo non placet. quia existit in libertate mala fide. et tunc si est certum quod dominus desijt habere animum possidendi perdit possessionem. sicut et aliarum rerum. ff. de acq. pos. l. si quis. in §. de facta. et domino petenti non restituatur possessio serui si mala fide sit in possessione libertatis. et talis possessio non releuat seruum ab onere probandi. quia iniusta per pale. **¶** Quia est in possessione libertatis. et certum est quod dominus non desijt habere animum possidendi. ut quia dominus non omisit custodiam serui. et tunc etiam si centum annis fuerit in possessione libertatis. dominus cum possedit. quia ipse sui ipsi non potest intruere possessionem ex qua ab alio non possidet. aliter absurdum sequeretur. quia si seruus meus. x. vel. xx. annis se defenderet in arte. quod amitteret possessionem eius. quia dominus nesciebat ubi esset. et sic omisit custodiam eius. si seruus habebat animum reuertendi retinet possessionem. ff. de acq. pos. l. si quis rem. si non haberet animum reuertendi perdit possessionem. quod cum est mala fide in possessione libertatis restituatur possessio domino. et non releuat ab onere probandi. ut dicitur l. liberis. §. si. et l. i. in §. potest. et ad iudicem domini remittit per predicta. cum prius constabit quod sit in possessione mala fide. ut est dictum. Si dubitatur an desierit habere animum possidendi vel non. et tunc si seruus in possessione libertatis fuerit decennio presumitur habere animum desinendi possidere si minori tempore secus. ff. de acq. pos. l. possidere. §. serui. dicitur ut ibi plene per Bar. hodie autem quod an sit seruus in possessione libertatis. an non. an sit fugitiuus vel non. et an bona fidei

vel male. dicitur quod an de proprietate decernatur. ut dicitur l. liberis. in fi. et d. l. i. in §. potest. et quod hodie sub iudice serui ratione dubietatis. ff. de ap. si duobus. ff. de iudic. l. si quis. de rescrip. sup. l. is. et dicitur Jo. mo. quod ista multa valent. quia si illa fere querunt. quia plures dicit aliquid suum clericum. vel abbas monachum. vel dominus dicit aliquem seruum libertum. vel ascripticum. vel originarium vel officialem. de sibi enim tenent. ff. de legi. l. non potest. in fine. Inno. et vide quod non. j. de appel. dilectus. **¶** Quero quomodo minor possit dare libertatem. dicitur inter viuos potest in. xx. anno. C. quod maior non potest. l. si minor. In vltima voluntate manumittere potest. qui testari potest. in au. Sed hodie ibi signata. et in au. ut spon. largi. §. j. Que autem sunt que seruus consecrat domino restituatur et non alia res. dicitur quod reddidit. de reli. do. c. ad hoc ne sit in potestate serui dominum parere.

De famulis. Seruus ab ecclesia manumissus ordinari potest. et quod acquirit post eius obitum erit ecclesie manumittentis quam si accusat vel contra eam testificatur libertate priuat et ordine. h. d. et tria sunt dicta. scilicet a ibi quicquid. tertia ibi quibus tenentur. **¶** Nota primo quod ecclesie serui antequam recipiant libertatem si sunt ordinari. Nota quod appellacione famulorum continentur serui. **¶** Nota quod seruitus etiam inducta de iure gentium inhabilitat quem ad ordines. **¶** Nota quod de statu aliter dicitur agi quomodo agitur de eius libertate. et sic faciens contra libertatem ciuitatis dicitur facere contra statum. quod non propter statuta italie. **¶** Nota quod seruitus dicitur hominem afficere respectu nature. **¶** Nota quod ordo dicitur honor et gradus honoris. **¶** Nota quod dispensacione et de iure speciali necessitate instantis que consistit de iure naturali. **¶** Nota collegium accusari posse. simile de simo. dilectus. **¶** Nota quod ecclesia in totum succedit libertate a se manumisso et ordinato. adeo quod non licet ei in alium testari vel disponere que ecclesiam. **¶** Nota quod liberti ecclesie repelluntur ab accusando et testificando que ecclesiam. **¶** Nota pena liberti ordinari ab ecclesia testificantis contra ecclesiam vel illam accusantis. **¶** Nota quod possit libertus alios instituere. ut patet. xij. q. iij. c. j. et ij. Secundo ob. iusti. de success. ab intesta. §. si nra. ubi in sola certa parte succedit patronus. Ad primum dicitur glo. quod hodie decre. loquitur de libertis ecclesie hac condicione manumissis pertrariu loquitur de ingenuis. Ad secundum pertrariu glo. dat plures soluciones. Primo quod hodie decre. loquitur de reb' intuitu ecclesie acquisitis. illa de alijs reb' tenent. Secundo quod illa loquitur de libertis puati hodie liberti ecclesie. Tertio quod hodie loquitur de liberti ecclesie hac condicione manumissis ut bona sint ecclesie. Quarta quod loquitur de liberti simpliciter. de seruis libertis factis absque aliqua condicione aliter. j. c. eo libentius. Quinto quod ibi habebat consanguineos. hodie non. hodie tenet quod sit speciale in ecclesia fauore religionis. de reli. et sump. fu. l. sunt plene. Vel sexto dicitur quod contrariu procedit in seruis in libertati donati. hodie de seruis gradu ecclesiastico honorans. **¶** Conclude si queris an libertus succedat patronus. an alij in libertate puati serui. §. si nra. in libertate ecclesie si bona sunt que sita prelatone ecclesie spectat ad ecclesiam. Si bona sunt que sita cōtempla

trione psonę liberti. et si hac cōditōne fuit manumif-
sus. vt quęsita spectarēt ad eccliam querunt ecclie
si simpliciter fuit manumissus et nulli extant confan-
guinei. vel aliqd disponit si subsūt filij absq; dubio
fm Inno. illi excludunt eccliam. qz parentes filijs
theaurisunt. xvj. q. j. p̄dicatoz. liberis deficientib⁹
dicit Inno. qz ecclia paterna succedit. maxime h̄
puto qsi sunt gradu ecclesiastico honorati. h̄ostu.
dicit qz putat h̄ casu opi. q̄ habet esse speciale in ma-
numisso ab ecclijs esse verā. Ita f̄i qz si sint filij d̄
peculio fiant q̄tuor ptes. put dicit. j. de succes. ab
intesta. c. j. et remittit ad no. in sūma. h̄o. ti. s. q̄liter
seru⁹ p̄t vbi lz. ¶ Dico. qz nō p̄t accusare illos
de ecclia liberti. xij. q. ij. q̄ manumittit. So. dicit
glo. qz eccliam. i. plati accusare nō p̄t. ¶ Nota qz
appellatione ecclie cōprehendit platus. sed bene
p̄t accusare singulares de ecclia. ¶ eccliam autē
testificari nō p̄t. qz illa est eius patrona nisi edicti
venia impetrata. C. de in ius vo. l. ij. als ad seruitu-
tē redigunt. vt h̄ dicit nō poterat eccliam accusare
vel testificari in capitulum vt capitulum ecclie fm
P̄bi. et b̄n. ¶ Dico. qz si ecclia aliqd iuris retine-
at in seruū nō dz ordinari. liij. di. quicunq;. Solu.
dicit Hoff. qz ordinari nō debet seruus priuati. vt
ibi. sed sic seruus ecclie. qz ecclia p̄t aliqd ius
retinere in seruū manumissum reuocando in ser-
uitutē ob ingratitudinē et ius successionis. ¶ Que-
ro q̄s parochias poterit ecclia talibus conferre.
dic qz poterit ecclia talibus conferre parochias si
bi subiectas. Idez de alijs possit esse tanta necessi-
tas. vij. q. j. nouacianus. et c. scias. de elec. cum no-
bis olim. et c. in causis. fm h̄ostu. ¶ Quero an ta-
les liberti poterūt inter viuos donare alijs. dicunt
doct. qz sic. fm Inno. qz credo nisi sit manumissus
hac conditione vt referuet. ¶ Quero an liberti vo-
lentes possint testificari p̄ eccliam. dicit qz non. C. d̄
questio. l. p̄idē. ff. de testi. l. lege iulia. h̄o. ob. iij.
q. ij. s. item in criminali. s. item liberti. qz illa ob-
net in alioz libertis fm h̄ostu. ¶ Quero q̄n possit
patronus seruū manumissum reuocare in seruitu-
tē. dic qz p̄pter iniuriam etiā leuem vt h̄. et. xij. q. ij.
o. taua. C. de libe. cau. l. si manumissus. nisi remi-
sisset p̄sonatū. p̄pter obsequiū aut̄ impositū nō p̄-
stitū nō. vt. C. de libe. cau. l. solo. nisi sit nimis ne-
cessariū q̄ denegat alimenta. et p̄seq̄tur h̄ de causis
reuocandi in seruitutē q̄ prinēt ad legistā. de liber-
tis ecclie. h̄ teneas qz nō reuocant in seruitutē lai-
coz patronoz. qz non d̄nt ordinari nisi directe et si-
ne obsequio nisi manumissi. liij. di. quicunq;. et fa-
ciliter p̄moti sunt. put dixi. s. c. ij. ad h̄. xij. q. ij. di-
aconi. Est aliud speciale i libertis ecclie. quia filij
eoz astricti sunt ecclie. vt sp̄ sint liberti. xij. q. ij. d̄
libertis. qz secus est in libertis priuatoz. C. de libe.
et eoz. l. l. j. et. ij. nisi q̄tū ad h̄ qz p̄pter suā ingratu-
tudinē filij libertoz viuentibus parentib⁹ redigū-
tur in seruitutē. et fit talis reuocatio p̄posita accusa-
tione i iudicis officio. fm Inno. nō habetis h̄ aliud.

Allus. D̄ns in seruo quē manumit-
t. ut p̄t sp̄uales opas retinet e-
h. d. nō diuidit rē. ¶ Nota p̄mo qz potest

d̄ns operas sp̄uales imponere tpe manumissiois
ad ordines. ¶ Ho. secundo casum in quo imponi
videt pena degradatōis. ¶ Tertio nota qz si ser-
uus operas impositas sp̄uales nō p̄stiterit d̄no p̄t
in seruitutē reuocari. ¶ Nota qui p̄prie dicat i su-
perbia elatus. ¶ Dico. qz d̄ns retineat operas in
seruo ad ordinandū manumisso. liij. di. quicunq;
Sol. sp̄uales potest. vt hic. nō sp̄ales vt ibi. et dicit
qz sp̄uales potest fm doc. d̄modo retineat inconti-
nenti post manumissionē. ff. de ope. liber. l. i. vt iuri-
iuran. ff. de libe. ca. l. vlt. s. ideo. in seruitute autē
facta d̄ns non obligat. ff. an seruus ex facto suo p̄
totū. fm Inno. et h̄ostu. vnde dicit qz talis conditio
potest apponi in ordinatōne. sicut in beneficij cōces-
sione. de p̄ben. significatū. quia in traditōne rei sue
et. ff. de pact. l. in traditionib⁹. et p̄sertim hoc veruz
si fiat de auctoritate epi. fm P̄bi. licet quidā dicant
consensuz fore necessariū qd nō placet. ¶ Dico. qz
nō sit accusator. sed civilis actor. cum pena veniat
ad cōmodū partis. vt no. de accusa. qualiter. Sol.
dic qz agit civiliter. et exponit accusatus. i. actor ciuil-
liter contra eum. et si teneas qz criminaliter accuset
dicit glo. qz inscribet ad extraordinariā penā. qz h̄
est improporcionabilis in accusante. ad hoc de ac-
cusa. sup. his. qd bene nota. tamen dicit doct. hic
qz dato qz agatur civiliter deponetur. quia als sen-
tentia nō possit executioni mandari. et est simile in
denunciatōne simoniaci. p̄ quā deponit. quia peni-
tentia aliter agere non potest. de accu. inquisitōis.
sed tunc deponit a dignitate. sed non degradatur
ab ordine in seruo secus fm Inno. et Tan. tene mē-
ti istū casum. qz nō habes alibi. qz p̄pter accusatōez
ciuilem imponat pena degradatōis. et t̄ in non
corrigibilem. signa bene. ¶ Dico. tertio qz per h̄
non redigatur in seruitutē. liij. di. frequens. et c.
ex antiquis. vbi dicit qz sacerdos remanet liber. qz
dam dicunt qz h̄ corrigat per illam. qz est falsum. qz
iurium correctio rē. vt in decre. cū expediat. vel cō-
trariū cōtinet ius cōe h̄ speciale est in odiū illoz qz
p̄moti sunt vt seruiant in diuinis officijs. ar. j. e.
eo libentius. ¶ Tertio opi. melendi. qz hic d̄ns du-
xit in pactum vt possit reuocari in seruitutē si non
celebraret diuina in seruitute imposita seu in ma-
numissione. Ver. qz loquitur hic de seruo plati. Con-
tra de seruo priuati. Hug. dicit qz hic nō tenet glo.
dicit qz opi. Melendi sibi videt vā. et dicit gl. qz ad-
est argu. qz si seruus ignorante d̄no ordinetur sibi
reddi debet vt seruat in diuinis. liij. di. frequens.
ergo multo fortius vbi si eo pacto manumittit vt
seruiat. quia in eo si nō faciat. tunc notat maior cō-
tumacia. vnde p̄pter cōtumaciā et fidem ruptam et
pactū redigat d̄no. et nullo clericali priuilegio gau-
debit quo ad d̄m. dic si seruus est manumissus. et
imposita sunt seruituta sp̄ualia. et hoc pacto. qz si nō
faciet redigatur in seruitutē. p̄cedit qz hic. vbi seru⁹
etiā priuati fortius. si seruus ecclie. si seruus est
manumissus hoc posito vt seruiat in diuinis. non
tamen appositum est pactum de reuocando in ser-
uitutem. adhuc fm Jo. p̄cedit h̄. c. Si autē impos-
te non sunt ope sp̄uales. sed simpliciter manu-
bb 2

missus. opi. sunt. Jo. q. tunc nō reuocabitur in seruitutem. Hoff. tenet q. absq. alia impositione hoc seruitū debet dñs. als degradabitur. sed in seruitutē non rediget. de hoc. liij. di. c. ij. z residet Jo. an. z sic loquitur indistincte hec littera. capla autē tria pcedunt quando vult reuocare ex altera ingratitudine nō permitta. **Q**ppo. q. ex pacto non liceat operas etiam spūales retinere. j. q. ij. q. pio. So. libertas quid spirituale dicit. ideo hec conditio potest aponi que spūalis est. de re. permu. ad questiones. sed veritas q. nō est libertas quid spirituale. qd. patet. quia vendi potest. qd. nō potest si esset quid spirituale. Ideo dicit q. nō dabatur libertas sub illa conditione vel modo sed simpliciter sē libertas. z modus de se imponebat. vel erat hoc debitū iuris. Ideo licitū fuit in pactū deduci. de re scrip. ad audientiam. z in. c. significasti. de electio.

Quero quas operas potest quis manumittendo retinere. dicit q. quedam sunt spūales. z has potest retinere. quedam sunt tpales. z has quedam sunt fabriles. quedam carpentarie. z alie artificiales. vt arare. fodere. has nō potest dñs i seruitū manumissum ad ordinem retinere. quedā sunt obsequiales et aliq. sunt in non faciendo. vt nō vocare in ius sine venia. s. c. primo. z q. in faciendo. vt in assurgēdo. pmas retinet. scdas nō. nisi sint spūales. z has potest in ordinatione manumissionis imponē postea non. q. rei sacre nō restituit seruitū. ff. coi. p. di. l. caueri. no. **Q**uero an h. psbyter degradat. sit in seruitute. dicit h. Jo. an. q. in antiq. ibi degradat sequebat. z seruus fiat dñi sui. qd. studiose remotū fuit. quia absurdū erat q. psbyter in seruitutē redigeret. fm Hoff. z hosti. p. qd. videtur superflua vltima glo. Anto.

Consuluit. Spuriū vel serui ordinarium non debent. h. d.

Qppo. q. talia in cōsecratione nō pferat papa. vt. s. de serui. c. j. So. licet papa nō utat seruitū. vñ tñ his verbis z sibus in cōsecrationib. de quib. patet in pontificali siue ordinario epali. vt ibi patet sabbato in vesperis. duz scrutat metro politan. ad psecrādū inf. alia die bigamos aut carnales aut de seruii conditione ad sacrū ordinem nō pmoueat. q. verbor. mētē h. ponit. z no. duo hic host. p. primo q. liber pontificalis ē auctentic. z ex q. allegat. sic s. arborē p. sanguinitatē solet pbari p. canoni. xxxv. q. v. ad sedē. xv. di. canones. z. c. s. cta. xxxvij. di. que ipis. debet aut illū libru. habere psbyter vt sciat exhibere sacramenta que spectant ad ipm. z vt eps libro nō careat. cuz declinat ad parochias. **S**cdo videt q. sufficit habere x. boz mētē. z si verba formaliter non habeant. j. q. j. marchion. z de h. in de. ne romani. de elec. x. post. q. gl. j. declarat. quid ē spurius. vide glo. de renun. s. p. sone. z vide qd. no. q. si. sint le. p. venerabilem.

Qlibentius. Abanumissus ab ecclesia vt fiat clericus. z ppetuo illi seruiet i diuinis ad aliā ecclesiam se transferre non potest. secus si pure fuerit manumissus. vt seruiat. h. d. Sunt due partes.

scda ibi z in quo. **N**o. pmo q. seruos ecclesie pnt parētes pntare ad ordines. s. pntu ecclesie patrone. vel cōiuenia. dum tamen ex conditōe tradantur vt ecclesie patrone deseruiant in diuinis.

Nota scdo q. pot. dari libertas sub conditōe vt seruiat quis in diuinis. vel vt clericus. **N**o. q. paria sunt tradere sub tenore isto. vel sub conditōe ista. aut sub modo isto. **N**o. tertio q. si seru. manumittit. vt ad ordines pmoueat. aut est actū vt i eadem ecclesia debeat seruire. z nō pot. ad aliā trāsire. aut nihil ē actū z transire pot. **Q**ppo. pmo q. tradi nō potest libertas sub conditōe vt seruiat ecclesie. vt ordinē suscipiat. vt patet. j. q. ij. q. pio. p. ma so. sub conditōe non potest tradi tpale p. spirituali vt ibi s. sit sub modo. **N**ota glo. que est falsa p. tra. vt ecclesiastica beneficia. c. vno. Scda so. cōditio vt modus qui sonat in conditōe non pot. aponi. cōditio aut vt modus qui sonat in mōitionē sic. vt patet. s. de elec. significasti. ff. s. tuto. L. inuito. s. si sub cōditōe. vt tertio sicut sponsalia pnt p. trahi sub cōditōe. vt fidē xpianā recipiant. xxxvij. q. j. nō oportet. vt vt vitā corrigan. s. spon. inter opera. Ita pot. quis manumitti vt ordinē recipiat. vt h. vel q. rto libertus est qd. spūale qd. pot. venire in cōiurationem cū alio spūali dic ergo q. hec conditio vel modus vt detur spūale p. spūali nō est illicitū. vt hic est casus. s. aut detur tpale vt subiectū sub quo debet creari spūale. vt in vi modi remoueat qualitas. ex qua subiectus habilitat ad spūale. hoc ē licitū. sicut licitū ē dare fūdum vt ibi edificetur ecclesia sic dare libertatem vt ibi creetur ordo. q. hoc inesse v. def. Itē vt dicit Inno. hic pl. per viam retentōis q. p. viam collatōis sub pacto vel modo factū est. ad h. j. de reli. domi. cōstitutus

Quero p. intellectu s. i. scdo membro distincōnis. q. dicat absolute traditus libertati z oblatus So. vno modo intelligit q. absolute. i. absq. pacto vt ecclesie seruiat. z tunc stat pprie cōiuenia. sed nō cōgruit membrū questionē. q. querit demū q. fuit tradit. sub pacto vt seruiat ecclesie. Scdo mō intelligit vt fiat dñs an manumittat vt ppetuo seruiat eccle. z pcedet p. ma ps. an absolute. i. tpaliter vel simpliciter z pcedit scda ps. z est argu. q. indefinita si equipollet vniuersali. Tertio p. decre. arguunt doc. q. clericalis ordo ē dignitas. q. militia est. ad idē. j. n. ij. sic z aduocatū nobilitat officiū suum C. de aduo. diuer. iudi. l. aduocati. s. h. miles impatoris est. i. xpi. xl. di. ante oia. qd. ē dicere cōiuenia dicit doc. q. si dissimulatio. i. qdā tacit. p. sēns. vt vi deāt z sciāt. z nō p. dicit. liij. di. si seru. vel h. ponit p. cōsensu. qd. videt p. bare. tex. ibi assequentes.

Dramur. Jus qd. est de seruo facto diacono dicitur intelligi. h. d. pmo de nar. rat factū. scdo diffinit z soluit. **N**o. pmo q. ordo subdiaconatus hodie factus est sacer. ideo extensiuā a se recipit extensionē iurium de gradu sacro loquentiū. z sic cōtractus translatus ad qualitatem certi gradus recipit extensionem omniū iurū de gradu loquentiū. z habes sic vñā regulā b. i.

materia exten sionis. facit qd no . glo. in . c. cum in cunctis. de elec. ad hoc de eta. et quali. a multis. r. l. j. §. iij. ff. ad. l. fal. r. j. cōtinet q seruus ignorante dño factus subdiaconus licet vellet se redimere ad instar diaconi. tñ dño fuerat restitutus. et h est d q papa miratur. ¶ Qpo. q fiat mentio in canonib⁹ antiquis de subdiacono. liij. di. ex antiquis. ver. reliqua vero officia. So. de subdiacono nō sit mētio inter dispositiones concernentes ordinē diaconalem et sacros. sed bene inter dispositiones cōcernentes minores ordines. ideo cōi iure inferior ordinū olim censebat ordo subdiaconalis. et allegat multa iura. liij. di. nullus qui ep̄m. et in. c. se. in quibus ad ep̄atum pmoueri phibebant oēs post diaconatū ordinē. et sic existentes in ordine subdiaconarus censebant de iure minor ordinū. ideo olim subdiaconus si pmotus fuit dño ignorante reuocabatur i seruitutē. hodie seruat in eo illud ius qd seruat in existente in sacris ordinibus. Inter cetera dicit glo. q debet dare vicariū p se. quid autē si non habeat. no. in. c. ex antiquis. et nunquid autē in hoc fiat simonia. no. in. c. generalis. vnde hodie etiā quo ad. c. de eta. et quali. a multis. gaudet priuilegio ordinis sacri. Idem dicendū p. c. presul. ij. q. iij. et idem dicit de manus impositione. s. de sacra. nō iteran. c. j. p. l. hosti. qui dicit mirandū si qd dicat oppositum. ¶ Uti. doct. dicūt ip̄os duos ordines exceptis phibitis in oibus adequari. in onere et priuilegio. de onere patet. quia vterqz tenetur ad horas. de cele. mis. c. j. vbi de hoc vterqz cōtine re tenet. de de. cōiuga. c. j. r. ij. et a postulando et salario abstinere. de postu. c. j. patet ex no. de eta. et quali. indecor. et ex eo q vterqz eligi. s. eta. et q. a multis. et redimitur vt hic fm hosti. qui p h no. q manus impositionem recipiat subdiaconus. et de hoc vide qd no. de sacra. nō iteran. c. j. sup. glo. ij.

Dilectus natus ex patre seruo et libera matre liber est. et licet p̄mouet. h. d. Sunt due partes. p̄ma ponit querelam. scda sup ea dat iudicem. scda ibi q̄ circa. ¶ Qpo. vel dices q hic est filius natus de legitimo matrimonio. et d̄ sequi conditionem p̄ris. xxxij. q. iij. liberi. vel dices q est natus de illegitimo matrimonio. et tunc dato q sequat conditionē matris nō debet posse pmoueri ex eo q illegitimus ē de fi. p̄sby. p̄ totum. So. dicit glo. q hic erat nat⁹ d legitimo matrimonio tñ sequit conditionem matris. C. de rei ven. l. partū. C. de libe. cau. l. placuit. c. aut cōtrariū loquit fm longūbar dā cōsuetudinē que adhuc seruat in multis regionibus vt partus semp sequat deteriorē cōditionē qm̄ est natus ex legitimo matrimonio. sed leges romane cōtradiciūt vel. c. illud liberi p̄t reduci ad leges p̄dictas. vt qd ibi dicit deteriorē p̄t sequi. i. debitorē. et sic femina. nam sexus femineus debitor est. et sic liber est Ideo iste cū sit liber nat⁹ de libera matre p̄t pmoueri. nō obstante militis cōtradictione. dic q ad libertatē de iure filius sequit matrem liberā. imo sufficit cum in momento fuisse in libero ventre. vt liber nascat. ff. de sta. ho. l. et seruo. §. ingenui. in bo

notibus vero et muneribus et mancipijs. prus sequit patrem. ff. de diuoz. l. eos. et l. exemplo. ff. de sta. ho. l. libertas. Sic intelligit. l. cū legitimo. ff. de sta. ho. et p̄cedit hoc intatū q sufficit filii cōceptū. d̄ decurione q̄tū ad h vt patris cōditionē sequatur q̄nis an̄ ipius natiuitatē pater desit esse decurio ff. de decur. l. ij. sequit aut cōditionē patris a senatu remoti in his que ibi dantur. et abs et realit̄ sequitur matrē. Fallit in duob⁹ casibus i nato ex seruo reipublice. et libera muliere. C. de ser. re. pub. l. ij. Item in filio clerici et libera muliere. xv. q. vii. cūz milite. vel illud caplin tollerantū. est vbi saracene sunt xp̄iane. et remanent serue. de talib⁹ nati sunt serui. Fallit vbi cōtraria est consuetudo. de cōiug. ser. c. p̄. ¶ Quid de ascriptio. an possit ordinari videt q̄ sic. etiā p̄ter dñi voluntatem retento iure ascripticiatus. liij. di. si seruus sciēte. sed illud est correctū vt ibi no. vt patet. liij. di. c. quicunqz. r. c. admittunt. r. s. c. j. Jo. an.

De obligatis ad rōcinia ordinādis vel nō. r̄ica

¶ Quid de obnoxijis cōditione seruili de obligatis ad rōcinia videamus fm Hoff. et fm eū rōcinia rōnes sunt. et rōnū redditiones qbus est quis obligatus ex administratōne reipublice. habetur. l. vj. di. per totum. Anto.

Obligatus rōcinia nōs d̄posito onere et reddita rōne ordinari p̄t. h. d. et prius non. et sunt tres partes. questio. et questiois r̄sio. et respōsionia approbatio. scda ibi grauis.

tertia ibi vniuersi. ¶ Nota. triplicē speciem administrationis. q̄ncz quis ē pcurator. r̄. ¶ Nota. q̄ fraudulenter se gerens in administratione est inhabilis ad ordinē tanq̄ infamatus. ¶ Nota q̄ ordo est honor r̄. ¶ Nota q̄ ois ille inhabilis est ad ordines. cui⁹ ordinatione ecclesia infamat. ¶ Nota q̄ gestum ab vniuersitate d̄ esse vniuersale nō autēz singulare. de elec. in genest. ¶ Nota. q̄ administrator generalis bonoz alterius nō p̄t ordinari nisi d̄posito officio. et reddita administratōne. ¶ Nota. causam p̄pter quā tales repellunt ab ordinatōne. ne ex hoc infamet ecclesia q̄ ordinet p̄sonas cū damno et detrimento alioz. Et nota practicā edende legis. ad h. c. osus. s. ele. ¶ Qpo. q̄ executores nō p̄t pmoueri. l. j. di. aliquātos. So. glo. dicit q̄ intel ligendo l̄tam de executorib⁹ iudicioz restringi d̄ ad executores. q̄ scia nō exercēt. naz illi pmoueri non p̄t. p̄t h̄ scdo intelligi d̄ executorib⁹ testamētoz. de qb⁹ de testa. in. c. Joannes. fm hosti. si cūz executor talis clericus esse possit. vt ibi. non videt q̄ habeat necesse officū dimittere fm ea q̄ ibi no. ¶ Qpo. q̄ possit pmoueri administrator bonoz alterius. lxxvj. di. puenit. So. dicit glo. h̄ q̄ q̄ncz quis est obligatus ad rōcinia alicui⁹ priuate p̄sone et durat in officio. et nō p̄t pmoueri eo ex̄te in officio. xxxij. q. iij. c. j. et ne de. v̄l mo. c. j. r. ij. si sit administrator miserabilis p̄sone. vel ecclesiastice potest

pmoueri. vt. d. c. puenit. hęc dicit vera doc. siue sit in officio voluntarie. siue ex necessitate. qz ppetuo ad gerendā administrationē est astrictus. nā ab or dīnib⁹ tunc ppetuo repellit. l. iij. di. legē. l. iij. di. q. cunqz. // Quisqz administrationē deposuit. z tunc aut administratio est publica. z non pōt pmoueri aī reddita administratōne. C. de epi. z de officia- les. Si administratio fuit priuata. z tunc aut i ipsa pmotione sibi questio mouet. z tunc si cōuenitur de dolo vel p̄sidiā. z nō pōt ante rōnem redditam pmoueri. lxxij. di. tñ. xxij. di. illud. z. C. de pecu. l. reū. hoc casu p̄t intelligi h. c. taxari d̄z int̄n infra ḡtum causa decidat. de clam. despon. cū inhibitiō j. q. si. sint legi. latoz. z est cā fm̄ doct. qz si d̄ dolo vel p̄uidia damnaref esset infamis. ff. de his q̄ no. in- fa. l. facti. s. penl. z hoc faciet in dubio. s. statuet ter minū. als si constat de debito. vel p̄sumit ex q̄lita- te p̄sone illam repellit. Quisqz cōuenit de culpa tñ et pmoueri pōt. nō obstante creditoris reclamarō ne. Idem hosti. z Inno. in hoc cōtradidere viden- tur glo. j. p̄xima. z dicit glo. qz tunc lis suo maritē habebit currere sicut prius. z etiā sub eodē iudice ff. d̄ iurisdī. om. iudi. l. cum quedā puella. de fo. cō- pe. p̄posuisti. Si autē nulla questio moueret vl̄ mo- ta est non obstante obligatione pmouebitur. nisi manifestū sit ipm̄ de dolo teneri. tūc est eps̄ p̄t illi ex officio repellere sicut quēlibet criminofum. vj. q. j. infames. dicit hosti. qz Ala. z Guil. na. reputā- tes distinctionē hāc forte plixā dixerūt obligatum rōcinij nō fore pmouenduz. p. l. officiales. C. de epi. z de. l. j. di. p̄ totū. z hoc. c. nō distinguit. ff. d̄ of. p̄s. l. iij. ff. de pub. l. p̄cio. hosti. dicit salua p̄ce illo rū talem z tam solēnē distinctionē vniūc v̄bo non tollēdā. de ele. ecclia. l. j. d̄. demiqz. // Ho. gl. q̄ dicit qz dato qz clericus efficiat de foro ecclie mora qōne q̄stio debet de suo maritē corāz p̄mo iudice finiri. et sic nō p̄dest mutatio fori. // Facit ad questioē de laico cōueno corā iudice seculari. q̄ postea fact⁹ est cleric⁹. an possit damnari a iudice seculari. Jo. an. recitat h̄ opi. Hoff. de rescrip. cā te. p̄ illā de- cre. dixit qz stat⁹ mutatio nō liberat aliqū ab eo ad qd̄ prius tenebatur. ff. iudi. sol. l. si reus. de iuridi. om. iudi. l. cū qd̄az. xvj. q. j. c. iij. xxij. q. ij. admo- nere. l. j. di. designata. z. c. p̄terea. l. iij. di. ex antiqz. et. c. frequens. z. c. si seruus. de diuoz. gaudemus ad cōtrariū. xxj. q. ij. si quis nō translatus. xvij. q. j. c. vno. xvj. q. j. ne p̄ talib⁹. l. di. ferrum. xvj. di. d̄ iure. allegat alia infinita idē pb̄tia. Ala. z Hof. in summa hui⁹ n. z Clin. idē qz corā p̄mo iudice cō- ueniri pōt. plus dicit Clin. qz laicus etiam erequaf̄ sniam. p. l. si qz postqz. ff. de iudi. j. de fo. cōpe. pro- posuisti. z ibi h̄ tenet hosti. p̄ illā decre. Idē Bar. brigl. in qōne veneratori. aliqz ligabat. ad h. ff. de excu. tuto. l. j. in p̄n. z. l. tutor peti⁹. // Scda opi. fuit Jo. de deo. vbi dicit hoc verū in civili. in crimi- nali secus. xj. q. j. de p̄sone. cū si. // Tertia fuit opi. qz nō possit iudex p̄cedere siue sit cā civilis siue cā criminalis. ff. de arbi. l. nō distinguem⁹. s. sacerdo- tio. ff. de re mili. l. qui cū vero. s. reus. vbi videt ex p̄cessum. ff. de accusa. l. hos accusare. s. h̄ beneficio

ad idem. ff. de va. mu. l. p̄toz. s. j. ibi vel si qui sacer- dotiū. Item quia res lite pendente venit ad casum a quo nō potuit inchoari. ad hoc regula factū. cūz cōcor. l. i. vj. ff. de suspē. tu. l. post finitā. ff. de libe. ag. l. iij. s. j. z vide qd̄ no. ff. d̄ lega. l. iij. l. nemo pōt. circa mediū. ij. glo. Itē si fugiēs ad eccliam h̄z im- munitatē. de imu. ec. inter. fortius z cleric⁹. Itē de- dinatoria nouiter orta. bene opponit post litē con- testa. de offi. delega. in s̄nuate. ad h. xiiij. q. vj. ca- lūnijs. vbi res alterata vel consecrata nō restituit p̄iori d̄no. z p̄ hac p̄te bis fuit fm̄ Jo. an. h̄ i dispu- tatōnib⁹ determinatū. z placet Archi. xj. q. j. c. j. p̄- pter ordinē imp̄sum. p̄apuc vbi agit de pena cor- porali. ad p̄ria dic qz i cis si mutat for⁹ s̄ addit for⁹ foro. ar. l. x. di. c. j. ff. de sena. l. senatores. h̄ autē si so- lū mutat forus. sed mutatur etiā status persone. xij. q. j. duo sunt. // Quarta dicit qz si mala fide effi- citur clericus. non eximitur a iurisdictione p̄iori. si bona fide eximitur vel efficitur clericus eximif. ff. de adulte. l. si maritus. s. j. vbi qui abest bona fide cā reipublice nō potest accusari. sed in fraudez j̄c. ad hoc. ff. ex qui. ca. ma. l. v. z. l. hos accusare. s. ff. ff. de accu. Idem tenet Dy. ff. de excu. tu. l. idē vul- pianus. z dicit qz in dubio p̄sumit fraus si iā erat accusatus. vel in crimine dephēsus. ar. ff. de bo. cor. qz sibi mor. cōsci. l. si. ff. de re mili. l. si. qz dicit ve- rum Dy. in iam conuento. in cōueniendo autem post maleficiū cōmissuz factū clericū. dicit iudiciuz corā ecclesiastico iudice inchoandū. ad. l. j. ff. d̄ pe. sibi videt indistincte debere attendi tempus delicti cōmissi. dicit qz ibi loquit qz pena d̄z imponi qd̄ h̄ tractat. h̄ qz tractat corā quo iudice debeat conue- niri. z licet quidam in hoc distinguant delictū pu- blicū a priuato sibi videt debere inspic̄ qz est dicitū nulla habita distinctione. ad h̄ qd̄ no. ff. si ex noxa. ca. aga. l. penl. ff. de statu. l. statu liberi a ceteris. // Quinta est opi. Guil. in Spe. de reo in p̄n. qz di- cit qz in causa civili attendit p̄imus iudex. In crimi- nali autē finiet cā corā p̄mo iudice z fiat executio corā secundo. s. p̄ ecclesiasticū. ar. decre. postulasti. d̄ fo. compe. de rap. c. j. // Burri. in. l. pe. ff. si ex nox. ca. aga. ponit suā theoricā. qz dicit cōsiderandū. qz q̄nqz dubitat an alteratio q̄litaris vl̄ status alteret qualitatē fori. q̄nqz querit an alteret quantitatē pe- ne. quo ad p̄mū dic qz si est p̄uentus ex p̄tes. vl̄ snia. z dicit qz nō p̄dest mutatio. qz minus p̄nuncet iudex vel exequaf. ff. de iurisdī. om. iudi. l. cūz qd̄- dam puella. ff. de accu. l. hi. tñ. in fi. Idē videt sta- tatione. p. c. p̄posuisti. de fo. cōpe. si nō ē taliter p̄- uentus aut mutat in fraudē. z non p̄dest mutatio vt. l. si. C. de his qz mor. sibi consci. ff. de re mili. l. si. aut sine fraude z pōt. aut ē dubiū an in fraudē vel non. z tūc si est postular⁹ de crimine vel dephēsus et p̄sumit in fraudem. z sic non p̄dest. vt. d. l. si. de his qz mor. sibi cōsci. aut p̄sumit in bona fide muta- re. z sic p̄dest. vt dicit legib⁹. Fallit in milite ar- mate militie. vt nō consideret p̄uentio. sed solū an mutet fraude vel non. vt p̄mo casu non p̄sit. scdō sic. ff. de re mili. l. qui cum vno. s. reus. z. l. si. fm̄ ed̄ p̄ qd̄ dicit idem posse dici de clerico qui est miles ce

lestis. ar. l. sub p̄textu. C. de sa. san. ec. ¶ Sed dicit q̄ nō rep̄at h̄ cautū q̄ clerici manebūt s̄ regula p̄uaroz. Secūdo casu q̄n agitur an mutatio de status mutat pene qualitas. dicit q̄ q̄nq̄ p̄tingit mutatio in melius q̄nq̄ in deterius. si contingit mutatio in melius. tūc aut mutatio est acadēralis stat⁹. et attēditur tēpus sentētie in p̄uatis et publicis. in auē. vt iudi. sine quoq̄ suffragio. §. oportet igif. aut ē mutatio naturalis. vel q̄si in publicis cōsiderat tēpus delicti. in p̄uatis tēpus sentētie. vt. l. j. ff. de penis. si cōtingat mutatio in deterius. vt q̄ post delictuz cōmissū cleric⁹ degradat. an attēdat tēpus delicti an tēpus status tūc s̄p̄ueniētis. et dic q̄ est dare d̄gradationē verbalem q̄ sumit pro depositione. et i hoc bene dicit. allegat. l. iubem⁹. §. sane. C. de sac. sanct. ecclē. quedā est realis q̄ est exauctoratio. de q̄ in. l. ij. §. ignominia. ff. de his q̄ no. infra. ff. de re mili. l. qui cum bono. §. exauctoratus. C. de epi. et de. auē. clericus. de q̄libet habet de iudi. cū non ab homine. de x̄bo. sig. nouim⁹. de sc̄da. d̄ penis. degradatio. li. vj. sic in simili est deductio peculij realis et x̄balis. vt. ff. de pecu. l. si noxali. §. est q̄onis. et sic resolutio cōtractus q̄dam verbalis vt re integra. q̄ de am actualis q̄n est d̄uētū ad traditionē. l. j. et ij. C. q̄n licet ab emp. recede. realis est fortior q̄ verbalis. patet ex nota. in. d. c. cum nō ab hoie. et i. d. c. degradatio. de pe. li. vj. ¶ Et dicit q̄ q̄nq̄ status est mutatus sola verbali depositione. et quicq̄ dicit Butri. in isto q̄ male dicit in parte. tene q̄ de positus non perdat p̄uilegiū clericale. vt no. d̄ iudi. cum non ab homine. de cleri. excō. mi. c. cleri. et de sen. excō. contingit. et c. p̄pendimus. igif non mutat in eum qualitas pene. Quisq̄ interuenit de gradatio realis. dic q̄ quedā est degradatio que fit ad p̄parationem iurisdictionis. quedā que fit vt terminus pene. quedā q̄ fit ad p̄parationē pene. si fit vt terminus pene patet q̄ non alterat. vt. l. ij. §. ignominie. §. alle. et l. qui cū vno. §. exauctoratus. Si fit ad p̄parationē pene adhuc mutatio qualitas mutat qualitatē pene. de verbo. sig. nouimus. de iudi. cū non ab hoie. si p̄paratio fiat iurisdictionis vt ibi dicit ip̄e reali vel verbali put est necessaria. et que fit necessaria. dicit ip̄e sciūt canoniste. bene dicit doctor iste qui alter Inno. est in legib⁹ nō p̄paratorij. dicit ip̄e vt vcrū quatenus necessaria sūt ad decisoria. vt. l. si defensor. §. illud. et l. j. ff. d̄ interro. act. si verbali sufficit illā faciat. als faciet reales. dic q̄ verbalis nō sufficit. sed realis exigif. vt no. d̄ iudi. cum nō ab homine. patet de ver. sig. nouim⁹. et hoc adhuc alterat penā. vt. d̄. c. nouimus. roga re tñ debet ecclesia p̄ eo vt non alteret. vel vt min⁹ secū agatur. Illā aut quā facit quis vt terminū pene iudex ecclesiasticus facere debet in clerico. et cuz cause cognitione. illā aut que fit vt p̄paratio pene vel iurisdictionis. et tunc eam facit iudex ecclesiastic⁹ p̄cedēte cause cognitione. et hic ponit duplicem intellectualem practicam. vna q̄ iudex diffinitive p̄nunciet. et in eadē snia penā limiter. et totū expediat iudex ecclesiasticus. s̄ executionem faciat iudex secularis. hec practica non p̄cedit q̄n sit alteratio in

penā sanguinis. qui illam nō p̄fert ecclesiasticus. ne cleri. vel mo. sentētia. ¶ Potest sc̄do fieri aliter q̄ iudex cognito de cā degradabit eū non p̄ sentētia diffinitiuā sed interloquendo. et postea secularis imutabit penā diffinitive. ne contingat q̄ due sententie in causa eadem criminali ferant. contra id ff. nau. ca. sta. l. licet. Tu dic q̄ etiā diffinitive poterit degradare. et hic habebit potestare iudex secularis ex eodem p̄cessu exequi penā. et sic ibi vocabitur vt pur⁹ executor. Poterit etiā si volet formare nouū p̄cessum contra eum. et tunc penāz imponet fm for̄ suū. nec obuiabit q̄ due sententie ferantur super eadem causa. quia potest hoc fieri super d̄ uerso p̄cessu. ex quo sententie ambe non imponūt dinerfas penas. sed vna p̄parat personā ad penāz et alia illā imponet. et h̄ placet. et facit q̄ no. Bar. ff. de custo. reo. l. diuus. et casus est in auē. d̄ sanc. epif. §. si quis vero crimen. et ponit Buil. in. l. magistratus. ff. de iurisdic. om. iudi. Buil. de cu. in. o. l. pe. dicit q̄ aut cōstat q̄ vt euitaret iurisdictionē. vel penā assumpsit tonsuram et non p̄dest. aut est dubiū. et tunc si est infamat⁹. vel suspectus de delicto. vel p̄uentus et puniat p̄ seculares. l. cum vno. §. reus. et l. ff. de re mili. C. de rela. l. j. debet p̄mo de gradari. in auē. clericus. C. de epi. et cleri. in auē. d̄ sanc. epif. §. sanctie. Si nō est infamatus vel p̄uentus vel suspectus. tunc non punif nisi ab ecclesiastico. vt. l. non distinguemus. ff. de arbi. Non. ob. l. ff. de pe. quia si fit mutatio accidentalis nō attenditur temp⁹ delicti. sed sententie. vt hic. facit i auē. vt iudi. sine quoquo suffra. §. interdiciam⁹. et §. pe. colla. ij. si mutatio est naturalis. et hanc dicam⁹ naturalē adhuc attendif tempus sententie. q̄ hoc contingit p̄pter defectū iurisdictionis. vt illi imponatur. non p̄pter defectum obligationis. cū ecclesiasticus debeat punire ex quo non est p̄uentus. et penam secularem non possit imponere. nec secularis hoc possit fm eū et bene. ¶ Concludēdo Jo. an. et mihi videt dicendū q̄ q̄nq̄ querif an mutatione status de laico in clericū mutet iurisdictionē. q̄nq̄ an mutet executio. vel exequēdi potestas. aut an mutet qualitas pene seu exequendi mod⁹. si q̄ritur an mutet iurisdictionē. et tunc tene q̄ aut est p̄uenta iurisdictionē. et p̄sona seu executio. quia iam captus eo. et efficit ibi clericus. et non p̄ficiat mutatio. et quia ordo vt p̄fessio etiā nō inueniūt istū liberū. credo tñ q̄ degradari d̄. Itē ex q̄ nimum ledere iusticia. d̄ q̄ remittit ad sile. no. fm Jo. an. de de. ex. mi. c. cleri. aut nō ē p̄uenta p̄sona seu executio. q̄ nō capta sed sola cā vel iurisdictionē. vt q̄ ē citatus. vel lis ē cōtra eū contes. et tunc dicit q̄ nō impedit iurisdictionē ad p̄cessum et causam finiendā. et sic iste remanet iudex cause lz q̄nq̄ nō p̄sone. sicut h̄ in sili de foro cōpe. sane. ¶ Quisq̄ querif an mutet executio. et tūc aut p̄sona. aut causa seu executio est p̄uenta. q̄ iam ē in carcerib⁹ positus. et non p̄ficiat etiā quo ad executionem. et etiam quo ad exequendi modum mutatio fori seu executio fm Jo. an. p̄ p̄dicta. aut non est p̄uenta p̄sona seu executio sed solum causa quia vt citatus vel lis cōtes. et tunc quedā ē executio

beat alimentari de bonis monasterij. et non de-
ducant expense. latius autē h̄ p̄sequit̄ in sūma co.
ri. s. penl. vbi dicit q̄ tutius ē q̄ anteq̄ ingrediatur
impleat q̄d p̄misit. vt p̄suluat rex. de spon. cōmissū.
xxij. q. iij. s. fi. et vbi ingressus esset si posset explere
hoc p̄ substitutū. vbi nō esset electa industria perso-
ne vel p̄tēnaret is q̄ obligat̄ esset sufficeret q̄ p̄ sub-
stitutū seruitiū expleret p̄ alium. et tenet fm̄ Hoff. et
plene p̄ Guil. in Spe. de sta. mo. s. j. x. xxix. et ibi h̄
recitat. et nihil plus addit. vbi dicit idē de doctore
q̄ se obligauit ad legendū. et de p̄tate q̄ se iuramen-
to obligauit ad regēdū. et s̄lib. et d̄ istis et d̄ obliga-
tis cā pignoris. et de filiis vsurarioz. et de eo q̄ iura-
uit ad tps̄ soluere. vide p̄ lhosti. in loco p̄allegato.

¶ Quero an clerici q̄ generalem gesserunt admi-
nistratōē phibeantur ad alias eligi dignitates. dic
q̄ nō. qz̄ hic phibet t̄m̄ laicos effici clericos. Rō q̄a
hoc sc̄do casu hi quoz̄ negocia gerunt̄ grauantur
ex mutatione fori. nō in primo. Nec ob. xxi. q. iij.
c. j. et ij. qz̄ ibi non phibet q̄n̄ possent eligi s̄diu tol-
lerant. et vide ne cle. vel mo. sed nec. d̄ deci. dilecti.

¶ Quid si paratus ē dare idoneos fideiussores p̄
administratōē. dic q̄ sufficit. ff. de mu. et ho. l. referi
pro. s. debitor. fm̄ Tin. p̄ quā. l. et C. de epi. et de.
l. quisq̄ emerit. dicit lhosti. obligatū ex cā mutui.
vel s̄li ab ordinādo nō repellit. ¶ Quero an tales
inhabiles debeant ad ordines postulari an debeant
eligi. quidā q̄ postulari d̄nt p̄ verbū postulasti. ad
hoc. lxx. di. offus. s. de postu. pla. c. fi. Inno. dic̄ po-
stulari a iudice sub q̄ d̄ reddere rōnē. C. de epi. et
de. l. officiales. vocatis his quoz̄ negocia gesserūt
et qui ex p̄motione illoz̄ ledi p̄nt. ff. de adop. l. nā
ita diu. de offi. archi. ad h̄. s. fi. imo et sufficit h̄e
solū cōsēsu illi cui obligati sūt. liij. di. q̄cunq̄. et c.
si q̄s. p̄ quā decre. dicit lhosti. in fi. q̄ non refert. an
deē vna p̄tās vt vice oim̄ eligat. an is qui p̄mā vo-
cē h̄z̄ dicat eligo. et alij r̄ndēat̄ placet. ad idē de ele.
c. offus. de q̄ de ele. qz̄ p̄pter. et c. l. genesi. imo suffi-
cit q̄ taceat vt ibi dictū fuit. et d̄ ele. sicut t̄h. li. vj. fm̄
Jo. an. ¶ Quero q̄ admittant̄ ad opponēdū ne ta-
les in clericos assumant̄. dic fm̄ Inno. q̄ qlibet de
ecclia. q̄s̄ sunt administratores pupilloz̄. et etiā mi-
noz̄ absentū si sunt administratores p̄sentū non
admittent̄ alij p̄ter ip̄os quoz̄ administratores sūt
nisi infra tps̄. j. de elec. c. statum. li. vj. non cadit
hic aliud.

¶ De corpore vitiatis. Rica.

¶ Ciso de impedimento obligationis ad rōcinia
de impedimento corporis videamus et. Materia
habef. lxx. di. per totum.

De presbytero. Pre-
byteri qui in duello digiti p̄tem amiserūt ex
dispensatione sui epi p̄t̄ in suo or-
dine ministrare. h. d. p̄dit factuz̄
de quo r̄ndet illud aggrauās ibi
r̄ndemus. ¶ Nota primo q̄d sit vinū corporis im-
pediens quē a promotione q̄n̄. s. est tale q̄ scanda-

lum generat in solenniter celebrando. vel in actu
solenniter celebrandi. ¶ Nota sc̄do q̄ clericus offe-
rens vel subsequens vel suscipiens duellum grauit̄
peccat. et ad h̄ de de. pugnā. in ducl. p̄ totū. ¶ Nota
tertio h̄ casum apertum q̄ grauis excessus etiā q̄-
tūcunq̄ post pactā p̄niam impedit quē in ordinis
executione. nisi secū dispenset. et nota q̄ ep̄s q̄n̄
cū delinquente. fm̄ Inno. grauit̄ dispensare p̄t̄
de quo de iudi. at si clerici. ¶ Nota q̄ duellū spon-
te oblatū et susceptū illicitū est. ¶ Nota q̄ existēs in
peccato ē inhabilis ad p̄monēdū. et in susceptis
ministrādū. Itē intellige v̄z̄ q̄d statū dixi. s. ep̄s
p̄t̄ disp̄sare cū grauit̄ delinq̄nte fm̄ Inno. vbi ap-
paret a iure exp̄sum et cōcessuz̄ al̄s nō posset disp̄-
sare. de q̄ de iudi. at si clerici. ¶ Dico. primo q̄ du-
ellū suscipiens ad sacros p̄moueri nō possit. l. di.
si q̄s post acceptā. So. dicit glo. q̄ q̄n̄ q̄s suscipit
duellū animo se defendendi. et non occidendi. nec
actualiter occidit nec mutauit. et talis nō repellit̄
ab ordine vt hic. q̄n̄ quis militiā suscepit. et ad ne-
candū hoies fideles. et talis a sacris de iure repellit̄
vt ibi. So. h̄ p̄t̄ esse bona q̄n̄ si ex p̄posito aliē cua-
dere nō valens assumpsit duellū. vñ dicit lhosti. q̄
si q̄s defendēdo gladiū sumpsit dūmodo homi-
cidū vt mēbri truncatio nō interuenerit tutius est
quicq̄d dicat p̄ decre. dilecto. de sen. excō. vbi de h̄
imo et tunc p̄babiliter videt̄ posse homicidū perpe-
trari ex quo se defendendo facit. d̄ homi. c. ij. de q̄
dic vt i. de. si furiosus. d̄ homi. et d̄ homi. significasti
quod intellige quando hoc facit ad defensionem
persone. et aliter non potest homicidium evitare.
vel secundo si habetur respectus ad ius assumēs
duellum. quod intellige vt supra. et idē de assumē-
tibz̄ militiam voluntarie sunt inhabiles ad ordi-
nes quia grauit̄ delinquent. et maxime si delictū
est horoz̄uz. sed si habetur respectus ad ius singu-
lare. et dispensatiue possunt p̄moueri vt hic. et h̄ pa-
tet ex illo verbo misericorditer. et hoc v̄z̄ dūmodo
membri truncatio vel mors secuta nō sit. quo casu
nec de iure nec dispensatōne inferioris a papa po-
test p̄moueri. Concludo q̄n̄ quis assumpsit bel-
lum inuitabile. et ex necessitate defensionis perso-
ne. et quicquid sequat̄ hic n̄ est irregularis et p̄t̄ p̄-
moueri. q̄n̄ quis assumpsit bellū voluntarium et
uitabile vel assumpsit militiam. et ex sola assump-
tione et exercitio. maxime si iam clericus est graui-
ter deliquit. et ideo ab ordine repellitur. et si clericus
est erit deponendus. et non potest ordines assume-
re. Nunquid autē inferior papa possit in hoc disp̄-
sare. dic q̄ aut ex bello secuta mors est vel membri
debilitatio. et talis ab ordine repellitur al̄s disp̄-
satiue admittit̄ vt hic. ¶ Dico. sc̄do q̄ hic non pos-
sit p̄moueri ad ordines ex quo assumpsit bellum. et
in eo vulneratus est. vt. j. de cleri. egro. p̄byteruz̄
So. q̄n̄ ex duello in clericum secuta ē debilitatio
vel difformitas scandalosa vel q̄ ip̄m ipedit in exe-
cutione. et ipedit p̄moueri vt h̄. Q̄n̄ secuta ē de-
bilitas difformis vt ipediēs in executione officij. et
tunc non impeditur vt hic. vel illud procedit de iu-
re cōmuni. h̄ ex dispensatōne fm̄ Lan. et quilibet

bona. dic ergo si secuta e debilitatio et difformitas pmoueri no potest. dispensatione etiam inferioris a papa. si non est secuta difformitas de iure coi pmoueri no potest sic de iure dispensatio. // Quo quis declarabit an sit scandalu vel non ex vulnere manus vel alia corporis debilitatione. dicit B 3o. an. q. hoc declarabit eps. ar. c. primo fm Inno. quod bene notadu est.

Cum de tua habens in oculo maculam que no inducit magnam difformitatem etiam ad epatum poterit pmoueri. h. d. Primo ponit duos obiectus contra electu. scda ibi unde circa. vtriusq. p uider. scdo ibi de macula. // Nota primo q inhabilis etiam natiuitatis vitio qnq eligitur. et tunc admittitur electio de multa dispensatione. et vide tex. de elec. quia diligentia. et vide de eta. et quali. accepi mus. et hic tex. est certus qui declarat omnes. admittitur em de inhabili electio. postulanti de singu larissima gratia seu mita et magna gratia vt h no. // Nota scdo q dicit macula inducens scandaluz vel difformitatem scandalosam relinquatur arbitrio iudicantis et pmouentis. vel eius cuius pmotio comittit. // Qpo. q ad epatum non possit pmoueri natus ex canonico. vt in. c. cum in cunctis de elec. glo. fatetur qn est natus ex concubinato. id dicit q ex multa dispensatione. // Qpo. scdo q se cunda glo. q non exigatur dispensatio in macula et tñ in si. dicit h fuisse de maria dispensatõe. nã ex quo no e macula q generat scandalu no exigif dispensatio. So. p̄t dicit q id qd dicit lfa in si. respiciat q pcessit de illegimitate. vel dic q hec macula p̄ma facie erat dubia. id potuisset hic statim repelli. xlix. di. c. j. q casu ex dispensatione admittit si alteri comittit et poterit dici maria. ideo qz vitu e patens. s̄ magna erat sup̄ra. qz vitium erat latens. // Quero an sine hoz cõsilio. s. suffraganeoz possit archieps aliqd decidere. glo. dicit q non qz delegati censet. ar. l. di. studeat. ad hoc de elec. cu in veteri fm Ber // Ho. gl. in duob. // Primo q vbi ma dae aliqd fieri cu cõsilio videt dari delegati cõsultores. s̄ h no puto vep p no. de offi. deleg. si p debilitate. // Scdo no. q vbi exigatur cõsiliu a particeps officij non sufficit peti cõsiliu. nisi petens sequatur. vide Inn. in. c. venerabili. s̄ offi. deleg. de h in. l. cu qdã. s̄ parũ. ff. de adm. tu. et in l. iij. s̄ si plures. ff. de exercito. ideo tenet q isti no sint delegati. nec artant ad sequẽdu eoz cõsiliu fm ho. st. q apparet in lfa ibi q exinde sibi no dixit suffraganeis. Ad. c. studet. r̄idet. q ibi vt iudices adiuncti erant. et in casu q certus eoz numerus exigif. xv. q. vij. felix. // Quero an poterunt isti decernere prout voluerunt quomodocunq dicit glo. q non. sed decernere habent quod eis videbitur iustum dũmodo id iustu sit. allegat glo. s̄. de ele. causam q. ff. de ope. li. l. si libertus. // Ho. glo. iuncto tex. qd importent hec verba. facias. put tibi videt qz intelligif de iure iusto. dixi de consti. c. j. et c. ne inuitaris. glo. vide qd de hoc verbo facias ad velle vel fm voluntatem tuam. de ver. sig. abbate. et vi-

de Bar. in extrauaganti. ad reprimendã. in ver. vi debitor. et in de. si. de d. sig. i. d. arbitriũ. et vide l. q dam. ff. de lega. ij. et l. fideiusor. s̄. si sic. ff. de leg. iij. et vide in. l. si filius. ff. de dona. et l. j. ff. de testa. mili. // Querit glo. quid si habet vnum oculum maiorem altero. an remouebit. glo. dicit q non. ff. de edi. edic. l. qui dauũ. s̄. j. idem. si habet ambos eminentes vt ibi. Idem si sex digitos habet in vna manu. eo. ti. Itz offilius. quod est verũ si non incommodatur vsus manus ppter eos. ff. de edi. edic. l. hoim. s̄. j. in lingua aut si patitur et per hoc non pfecte loquitur repellit. als non. ff. e. si cui lingua. q tamẽ dicit glo. de oculo. dic hoc arbitrio iudicis relinquendum. quia posset esse tanta eminentia q impediret. de quo. j. c. si. vbi etiaz declarando. tenet qd no. 3o. l. v. di. infirmitate. dicit h hosti. quicqd dicant leges. que hic allegat considerant solum impedimentũ vsus membri non defectũ vel augmentum nos consideramus diminutionem difformitatis et scandalum. nam et lex vetus tales repellebat. que exponit. xlix. di. c. j. fm 3o. an. et hoc tene licet 3a. de al. diceret q si macula sine subtili inspectione se offerret vsui facit irregularem als non et.

Contra parte. Sectus in cunabulis licite pmouetur. h. d. Primo ponit monachi petitiõ. Scdo responso arguendo primo a phibitis. scdo a permissis. sibi p̄sertim. scda ibi sane. // Nota primo q castratus repellitur a pmotione quando a seipso abscondit fecit. vel volũtarie pcurauit vt ab alio absconderet. // Nota secũdo q affectio non cadit in infantem. et nota q exercitium animi non datur in priuatis animum habitu et q qualitas sine subiecto. et exercitiũ sine habitu esse no p̄t. // Nota tertio q castratus natus. vel p insidias factus no impedit a lege pmotionis. // Nota quarto qui cõprehenduntur appellatione eunuchi. qui natus vel ex postfacto castratus. et sic latum est vocabulum ad omnia talia. // Nota q monachus i monachatu assumit dignitatem. et dei dicit miles. sicut et clericus. s̄. n. ij. eo libentius. // Nota q iudiciũ qnq sumitur p discretionem animi. quod no. p cõpromittentib. stare iudicio. vt stare debeant eo actu quo iudiciũ est iuris recitudine regulatum. // Qpo. q voluntarie se abscondens non repellit a lege pmotionis. j. c. ex parte. So. quidam est abscondens inuoluntarius. hic non repellitur. quidam est abscondens et voluntarius vt hic. Aut facit sine causa et repellitur. aut casu causa s̄ vt sanitatẽ manuteneat. et euitet vitu lepre vel aliũ morbũ. et non repellit. Ratio autẽ quare repelluntur tales abscondentes est quia quasi sui homicida reputatur et dei conditione inimici. l. v. di. si quis absconderit. et quia presumitur q omne turpe malum in se faceret. qui se abscondens est. ff. de edi. edic. l. cu autẽ. s̄. accipitur. et psequitur generalia. dic q quandoq quis voluntarie in seipso zelo tñ dei vel seruitio deputato se debilitauit. et tunc ita demum est irregularis qstuncunq sit vile membrũ xxxij. di. maritum. Idem si in parte membri q difformitatem generat et. vel eum inhabile reddat ad

margin notes on the right side of the page, including a large blue initial 'C' and various smaller text fragments.

exercitium officij. j. e. Thomas. qñq; nō zelo dei. s̄ indignatione hoc fecit. et tunc opi. sūt. Aliqui q̄ ex quo erigunt que in p̄cedenti casu dicta sunt. vt sit irregularis. Alij q̄ si in se iniiciūt manus voluntarie sunt irregulares. etiā si nihil amiserunt vel aliqd̄ q̄stūcunq; modicū. vt si sibi dentem extraxerit. ad hanc opi. faciunt iura. glo. et rōnes. Prima q̄a sui homicida. Secūda quia nimis crudelis p̄sumit. Tertia q̄ alienū inuadit quia sui dñs non sit. quia solus eunuchus deo placet qui voluntarij. ē. xxx. q. v. tūc saluabit. Quarta q̄ videt eū redarguere q̄ plus i eo creauerit q̄ fuit necesse. xxxv. di. ab exordio. Dic fm̄ Inno. et hosti. q̄ aut in se scindēdo membro debilitauit. vel parti membri scandalum generante. vel inhabilem ad officij reddente. et absq; dubio hec causat irregularitatem. aut se debilitauit membro aliquo occulto nō generante scādalum vel parte membri nec reddente eum inhabilem ad executionem officij. et tunc si de hoc non est infamatus. vel hoc non est occultum. sed notoriū et repellitur. si de hoc non est infamatus et occultum. et repellitur fm̄ hosti. allegat de tempo. ordi. c. fi. // **O**po. q̄ amputans digitum non repellit a sacerdotio. vt in prologo. in ar. lv. di. si quis absciderit. So. illud in monacho non est trahendū ad consequentiā qui hoc fecit vt esset indignus sacerdotio. // **Q**uero an castratus preter voluntatem debeat reseruare virilia. vt vulgares dicunt. Jo. an. dicit q̄ non. et sic nota. in. c. eunuchus. allegat in vlti. glo. // **Q**uero an sit differentia inter castratum ex postfacto vel natum caste. dic q̄ est differentia. quia in vocabulo a legibus castratus ex postfacto appellatur spado. quasi spata virilibus amputatus. Castratus autē vocat sic natus ex postfacto appellatur spado. et primus potest posthumū heredem sibi in futurum non secundus. ff. de libe. et posthu. l. vj. §. j. de verbo. sig. l. spadonē. clericalis autem milita si repellit. nec spadonē nec castratum. imo optat hosti. et ego. dicit Jo. an. cum ip̄o q̄ omnes essent castrati quāq; carens vno testiculo repellatur a militia. als militare potest. ff. de re mili. l. qui cum vno. Inducitur decre. an que vidit q̄s i minori etate facti maior possit testificari. dic Jo. an. q̄ si tunc cuz vidit erat doli capax valet eius testimonij fm̄ Lauren. et nota. xxxij. di. relatum. nisi esset tale factum in quo requireretur etas perfecta. fm̄ Accur. qui hoc notat. ff. de testi. l. iij. §. si leg. ff. de testa. l. ad testij. §. j. de hoc in Spe. d̄ testi. l. in teste. §. j. ver. sed nunquid pubes factus. // **U**ltimo per hanc decre. dicit Jo. an. q̄ sicut clericus ita monachus dicitur deo militare. s̄. ii. ij. eo libe tuis Antonius.

Significauit. Sacerdos qui si sibi fecit abscidi credens inde mereri de dispensatione sui episcopi suum officium preter altaris ministerium poterit exercere. hoc dicit. In prima factum. in secunda conditionale mandatum. scda ibi quo circa. // **N**ota primo castratum a se zelo dei esse irregularem. sed promoueri posse soli

episcopi dispensatione. Et nota hic apertū q̄ potestas delegata et ordinaria ad actum expediendum simul habitu concurrere possunt. sed non videtur exercitio. de hoc per Inno. de p̄scrip. cuz ex officij // **N**ota q̄ sacerdotale officium principaliter consistit erga altaris ministerium. et nota quem posse suspendi respectu partis alicuius et speciei officij et ordinis respectu alterius speciei et ordinis et ordine remanente. // **O**po. cū glo. si. cum deponi debeat hic se castrans. lv. di. si quis absciderit. Solu. deponi debet vt ibi de iure nisi dispenset dispensatiue vt hic. quia non licet alicui seuire in corpus suum. cuz nemo sit dñs membrorum suorum. ff. ad. l. ad. l. liber homo. per quē autē posset dispensari. dicit glo. q̄ quo ad officij misse solus papa dispensat. q̄ ad alia dispensant inferiores vt hic. et hoc placet hosti. Alij dicunt q̄ quia p̄pter deum se abscidit. licet stulte ep̄s poterit dispensare. Sed fm̄ Inno. videt q̄ siue instet operi licito. siue illicito irregularis est. quia corpore vitiatus est. sed ad hoc p̄dest pia intentio. vt facilius dispensetur. sed per papam non per episcopum. ij. di. non confidat. quod placet Guil. nazo. vt dixi. s̄. c. j. in fi. Inno. dicit de re iudi. cum eterni. li. yj. q̄ ecclesia romana seruat q̄ solus papa dispensat cum corpore vitiatis fm̄ hoc dicit auctoritate nostra sub. et per consequens tua. q̄ tibi cōmissa quia etiam tua dicit. quia nec alij cōmittere potest. de offi. delega. c. fi. fm̄ hosti. qui in hoc remittit ad summā. in eo. ti. quod bene no. q̄a in potestate dispensandi concessa videtur electa in dustria persone. // **Q**uero cum glo. iij. quia alie litterales sunt circa que alia consistat officij p̄byteri. glo. dicit circa actū baptizandi. penitentiā dandi et similia. de quibus. xvj. q. j. ad h̄c. de conse. di. iij. cōstat. fm̄ glo. et vide q̄ no. lv. di. q̄ sub gradu. j. q. j. ex his verbis. similia autē sūt q̄ p̄byter p̄ in extremis vngere. aquā benedicere. et mortuos sepelire. // **Q**uero an tanq̄ diaconus vel subdiaconus poterit accedere ad altare. dic q̄ sic. ar. j. n. j. c. j. de p̄se. di. ij. tribus. fm̄ hosti.

A parte. Sacerdos q̄ ex iusta causa sibi facit abscidi virilia potest vt prius officium sacerdotale exercere. hoc dicit. in prima querela p̄byteri. in secūda p̄uisto ibi quoniā. // **N**ota primo q̄ incisio viriliū p̄ficit ad curam morbi lepre. et sic videt q̄ lepra procedit ex instinctu luxurie. // **N**ota q̄ non solum in infirmitatibus animi minus malum est eligendū xij. di. p̄ totum. sed etiam corporis. // **N**ota q̄ p̄ h̄ verbū liberā habeas facultatē. nō habilitatur als ad actū inhabilis supplet inhabilitas. posset induci cōtrarium. // **N**ota in materia irregularitatis regulam procedere affirmatiue. quilibet ad ordines censetur idoneus. nisi in iure reperiat prohibitus // **O**po. q̄ abscisus non possit promoueri. lv. di. si q̄s absciderit. et c. q̄ p̄ter. cū similibus. So. dicit gl. q̄ abscisus ex indignatione repellit. Abscisus autē iusta cā ad vitandū morbū lepre nō impedit vt hic Jo. phibet q̄ contemptu religionis se eunuchauerit. et q̄ eunuchos voluntarios diligit deus nō ex

necessitate. xxiii. q. v. tunc salubriter. lv. di. si qd p
egritudinem. Sic est rō. qz nō est aliquis dñs mē-
broz suoz. ff. ad. l. aquil. l. liber homo. extra h glo.
o po. de. l. sed z si damnū. §. si ipe. ff. d. pecu. vbi di-
cit q naturaliter seruus licet in corp⁹ suū seuire. et
pprer hoc damnū h de peculio serui nō deducit.
So. dicit hosti. qd illud est verū de iure naturali p
meuo cōi oibus aiantibus. insti. de iure na. in pñ.
que rōne carent. nec iniuriā facere possunt. ff. si q.
pau. fe. di. l. i. §. j.

Proposuit. Abutilatus manu si fuerit p motus in ab-
batem ab abbacia deponit. h. d. cōis diui-
sio. scd a ibi nos igif. // Ho. pmo q quilibet enoz-
mis defectus. z mutilationis membri impedit que
pmoueri ad ordines. // Scdo no. q enozmis dicit
defect⁹ z vulnus enozme. z pñter iniuria q habet i
se membri mutilatōnem. // Ho. tertio q inhabilis
ad ordines pmoueri nō potest ad abbatiā de iure
cōmuni. z hoc quia debet esse sacerdos. vt diē glo.
et sic inhabilis ad vnū connexoz est inhabilis ad
reliquū. // Nota quarto q pmo z puisso surre-
pticia surreptione comperta. z veritate retractat
tanq̄ nulla. quasi non transeat in rem iudicatam.
// Nota q pmouendus in abbate debet exprime-
re suas inhabilitates tpe p motionis. // Ho. q mu-
tilatio membri manus nō videtur que repellere a
minorib⁹. // Nota q in minoribus existens potest
pmoueri in abbate. // Ultimo no. q abbacia di-
cit officiu. // Opo. q d digito impedit⁹ repellatur
de cle. egro. pbyterū. So. pmoueri impedit ma-
nu debilitat⁹ vt hic. Idē si sit debilitat⁹ alio mēbro
p qd impediāt ererctiuū officij vt digito in casu in
quo impedit. Si autē ē digit⁹ q nō impedit est sec⁹.
Quid si careret dente. dic q non impedit. ff. d. edi-
ed. l. cui dens. Idē dicit hosti. de pte lingue vū-
modo nō impediret organuz vel loquela. Nam
balbus vel blebus est q tarde loquit. ff. ea. l. offit⁹
§. si. ad h qd no. §. c. ij. dicit etiā q religiosum pro-
moueret de gratia dūmodo loq̄ posset. lxxvi. di.
c. fi. z penl. // Opo secūdo q p quocūqz defectu nō
repellat quis ab ordinib⁹. §. c. j. So. repellitur pro
enozmi. sed nō p leui. vt ibi dicit glo. ij. // Opo. q
hic nō debeat ab abbacia remoueri. §. de eta. z q̄li-
ta. tuam. xvj. q. j. legi. l. di. accedēs. So. dicit Jo.
q pon⁹ remouet ppter scandalū q̄ ppter irregula-
ritatē. hoc nō placet glo. Ideo dicit q si querit an
possit qd pmoueri ad sollicitudinē abbacie q si sit
abbas. §. qdā factor aut administrator. sindicus vt
celerari⁹. z ad h bñ p̄t irregulari pmoueri. Ho. bñ
si q̄rif an possit ad abbatiā pmoueri. de rigore nō
maxie vbi ta. uit defectū irregularitatis. z idē esset
etiā si nō tacuisset. qz d̄ esse pbyter. de dispētatōe
aut p̄t. sic loquit. c. tuā. q aut abbas debeat eē nō
irregularis. patet de cle. ne p defectu vbi equipa-
rant eccle cathedralis. z regulares. z sic videt q sit
nomē honoris nihilomin⁹ oneris z laboris. allat
dictū Grego. z vide in. d. c. tuā. in glo. z Guil. i de.
j. de rescrip. glo. nō r̄dit. ad. c. legi. dic q non loq̄-
tur de abbate. sed de monacho inquātū dicit q̄ia

illo nō requirit p̄sone integritas. Inno. videtur q
abbas ppter solā irregularitatem non remouetur
sed causa propter quam remouet est taciturnitas
defectus quod peccatū est ppter quod non habet
executionem ordinis sic suscepti. de renū. nisi. §. p-
sone. dicit aut q pmouendus debet cōfiteri crimi-
na. de quibus confessus est. aut conuictus aut de
prehensus. vel que als sunt notoria. l. di. si illic. ad
alia non tenet. sed securius est si ille constetur. et
dispēsetur. vt vltorius nō accusetur. xxiii. di. c. fi.
Dicit etiā hosti. q tenet illa p̄dere. que post peni-
tentiam impediunt ordinis executionem que no.
fm cum in predicta decre. nisi. §. propter consci-
entiam. vel ad contraria dic q hec abbacia requi-
rebat ordinē. cōtraria nō fm Inno. hosti. z Jo. an.
// Opo. q impossibile fuerit hūc pmoueri absqz
manus surreptione. z bene em̄ secus fuisset si in be-
dictione manuū episcopus pmouens de defectu
inhabilitatis non perpendit. So. dic q pmouit eū
nō ordinando sed confirmando. §. de eta. z quali-
tuam. fm hosti. vel fm Abb. forte per foramē cap-
pe traxit vnam manum. z eandem iteruz traxit re-
uolutam. z sic decepit episcopū. tamen. j. patebit q
ipe nondum erat in sacris. fm hosti. qui consuluit
episcopo q diligenter videat z palpet singula mē-
bra ordinandi. memor. Prouerbioz. xxvi. diligen-
ter attende vultū pecoris tui. ad h. xli. di. quiesca-
mus. i. q. j. §. ecce cū honoris. de purga. cano. cōsti-
tutus. z quidam habent pedes lignoz. cōsuluit q
illos faciant discalciari p que etiam caueat episcopus
cui talia cōmittat. xxiii. di. qm̄. // Quero q̄re
hic nō dispensat. sicut. §. de eta. z quali. tuam. So.
quia erat indignus cum nulla necessitas z nulla p-
mouendi fraus. fm hosti. ideo ibi dispensatur.
Thomas Carens vngula pollicis
dūmodo sit fortis in pol-
lice ad sacerdotium licite pmouetur. h. d.
Primo ponit monachi casum. Secundo conditio-
nale mandatum. ibi quo circa. // Nota primo sūma-
riū. // Nota ex hoc q defectus in aliquo membro
non impedit quem pmouendum quando non ge-
nerat scandalum. nec reddit eum impotentem ad
officiū exercitiū sacerdotalis. // Opo. q impediti
debeat ad pmouendum. j. de cler. egro. pbyter-
rum. So. p modica difformitate non impeditur
vt hic. pro magna sic. vt ibi. Unde si totuz digituz
vel pollicem perdidisset non posset pmoueri. Pro-
cuius doctrina latiori. dicit glo. aduertendum q
quidam sunt corpore vstriati sponte. quidam casu.
si sponte z nulla causa intercedente legitima z ordi-
nandus repellit. z iam ordinatus deicitur. lv. di.
qui partem. z. c. si quis a medicis. xxiii. di. mariti
fm glo. dicunt docto. hoc verum quādo totuz mē-
brum amisit. Idem si partem z difformitatem ge-
neret. vel scandalum. vel impedit eam ad exercitiū
officiū. Idem si est notozum q se sciderit als autē
dicunt q pmoueri posset. // Ad predicta allegant
lv. di. qui partem. Quādoqz dicit glo. iusta cau-
sa intercedente. z non prohibetur ab ordine vt
si fecit tumor lepre vel aliter nulli generet diffor-

margin notes on the right side of the page, including a large initial 'C' and various smaller text fragments.

mitatē. qz tūc in omni casu repellitur. lv. di. latoz. z c. si euangelica. Idem si reddat eum impotentem ad exercitium officij. Secundo casu principali. qñ est corpore vitiatu casu. z tunc dicit glo. Aut ē in magnis membris z repellitur z deijctur si difformitatē generet. lv. di. euangelij. Inter magna membra enumerant docto. oculum. pedem. nasuz manū. si alterum ex his amittit. Tñ dicebat Sui. quadrupliciter sumi vitiiū corporis Aut ex defectu membra. aut inhabilitate. aut diminutōe. aut augmento. hec vera. vt tales efficiant in distincte ab altaribus ministerio. nisi forte in religioso dispenset in peccato ligno quia later. In beneficio vero deijcti si hanc fraudulenter. s. c. primo. posset tamen cum tali etiam per episcopum dispensari. qz haberet vel pbendam vel personatū vel ecclesiam. vel abbatia de hoc de eta. z qualita. tuam. z si sit p̄byter posset sibi concedi spectantia ad officij sacerdotis. preter altaris ministerium. s. c. significauit. z de quo ad illud necesse ē alterū surrogari. sic intelligit. lv. di. si euangelica. fm Lan. de quo. lv. di. in summa Qñ qz debilitatio est in paruis membris. z non impeditur si difformitas modica sit. z sine culpa sua vt h̄ Si autem culpa sua in talem modicā difformitatē incidit de magna dispensatione toleraret. s. c. j.

Quero quare dicit pollex dicit quia digitus est grossus sic dicitur. quia inter ceteros pollet virtutibus z potestate fm Jo. an. Anto

De bigamis nō ordinandis. Rica

Quia inter ceteras irregularitates bigamia si modica reputat idco rē. Quero quare bigamā non pmouetur. dicit qz quattuor cause assignantur que no. xxvj. di. in summa. Prima ppter defectuz sacramenti. j. c. debituz. Secūda ppter progauā ordinū. xxvj. di. vna. Tertia quia presumitur incōtinens. qui vna mortua transiit ad aliā. lxxij. di. pposuisti. Quarta quia non habet frontē hortari castitatē z viduitatē qz cōiugia frequētauit. vt qz cū vidua fxit. xxvj. di. vna. Adateria habet. xxvj. di. xxiiij. di. qz ergo. vsqz ad finē di. z lxxij. di. quif qz. z. xxvij. q. vlti. p̄ totum. z repetitur in vj.

Bigami. Non sum-
matur. Nota hic quattuor qualitates in hoc repellentes que ab ordine bigamia que est duplex quando qz habuit duas vxores. vel recepit vxorē repudiata. i. separata ppter diuortij. l. di. si quis vidua. qd nō pcedit hodie de diuoz. c. gaudemus. fm vnū intellectū. vel separate ppter confanguinitatē. vel ppter aliā cām iustaz. z iam cognite Item penitentes. Nota qz stricte dicit bigamus qui habuit duas vxores. Qpo. scdm hoc nulli poterunt pmoueri quia quilibet penitens ē. So. dicit qz penitentes repellunt publice. lv. di. per totū et quando z que solennitas exigat. vt dicat publica penitentia. vide. l. di. in capite. vide glo. que assignat rōnem quare bigamus repellitur ab ordine.

dic vt dixi. s. super rubrica. Anto.

Super eo. Cum bigamo qui ordinatus est ad sacros nō dispensatur z ordinatoz priuabitur potestate ordinandi. nisi cum eo fuerit dispensatus. h. d. Primo recitat consultationem. Secundo datur responsio ibi respondemus. Nota primo penā ordinantis bigamuz. z ordinati bigami hic exprefam. z ex hoc nota qz bigamus ordinatus non recipit ordinum executionem. Et nota qz carens ordinis depositionem. z sic capax est depositionis. per qd videtur qz depositio ab ordine aliquid operetur i suspensio ab executione. quia tollit ipsam executionem. Nota secundo qz ordinatus etiam contra mandatum apostoli. recipit characterem z habitū ordinis. Nota tertio qz irregularitas bigamie videtur de iure diuino. quia habet ortū a ritu apostolorum. Nota quarto qz inferiores a papa nō possunt contra legem apostoli dispensare. qz nec contra legem concilij cum nec papa de facili dispēset. de renunc. post translationem. Nota quinto hec conuertibilia non potest quis facere contra legem vel dispensare. et faciens contra legem vel dispensare. z fortius contra. ergo punitur. Sic z conuerso vbi quis faciendo contra ius punitur. ibidem dispensare nō potest. Nota sexto qz p̄mittit potestas dispensandi cum ordinante bigamū z non cum ordinato imo phibetur. z per hoc patet qz cū bigamo ordinato nō dispensat epus. sic cum ordinatoz. Obuiat vnū decre. qz videt dispensare posse. vt bigam⁹ fiat subdiaconus. xxiiij. di. lector. z ibi patet qz nō solum pape hoc licet. sed etiā inferiorib⁹. Glo. h̄ attingit tria. Primū an bigam⁹ ordinat⁹ characterē recipiat. Scdm an dato qz recipiat vt nō qz cū bigamo dispēset. z p̄tio qd de episcopis. secundo quid de papa. Ad primū h̄ attingit. glo. iij. in ii. dicit qz ordinatus bigamus recipit characterem. in quocunqz ordine ordinat. l. di. quicunqz. z. c. penitentes. hoc tenet gl. Soff. h̄ et hosti. in summa huius ti. s. si. vbi reprehendit Nicolauū fixar am qui dicit qz bigamus non plus recipiebat ordinem qz asinus. non tamen gaudet priuilegio clericali. vt eo. ti. c. j. li. vj. Ad secunduz an episcopus dispenset. z dicit qz aut vult dispensare in minoribus. z hoc videtur ei concessum. p. d. c. penitentes. l. di. quod fm glo. intelligitur de minoribus. z hoc tangit glo. in fundo glo. z tenet hostien. per dictum. c. quicunqz. z per. c. cognouim⁹. xxiiij. di. z in hoc differt a seruo. qui nec ad minores promouetur. de seruis non ordina. c. j. z. ij. Sed hoc non placet Jo. an. in ver. bigamo. per decre. vnicam infra eo. ii. li. vj. vbi tenet Franciscus vercell. aut vult dispensare ad subdiaconatum vel ad sacros. Et super hoc sunt opinionēs. P̄tia qz in subdiaconatu liceat nedum pape. sed etiam episcopis dispensare. vt in dicto. c. lector. ad hoc qz prohibito apostoli solum respiciebat diaconatum et presbyteratum. Secunda fuit opinio quam subdit glosa. z fuit Rogeri. vt dicamus qz

olim fm statutū primitiue ecclesie poterant episcopi in subdiaconatu cum bigamo dispensare. quia subdiaconatus nō erat ordo sacer. hodie autē nō possit. qz sacer est. de era. 7 qli. a multis. s. d. seruis non ordi. miramur. Tertia fuit opinio quā ponit glo. in ver. quidam. 7 hi dicūt qz epī possunt dispē- sare cum bigamis in maioribus ordinibus. 7 pro- bant. quia epī dispensant cum criminosis. de iudi. at si clerici. qui pariter sunt sicut bigami. 7 ab apo- stolo phibiti. xxv. di. §. nunc autē. ergo 7 eadē rō- ne cum bigamo. nō ob. qz non dispensat episcop⁹ contra aplm. qz ap̄lus nō phibuit dispensari licet phibuerit ordinari fm Goff. Item datur instātia quia ap̄lus phibuit ordinari percussorem 7 delin- quentem. 7 tamen dispensatur ab episcopo cuz eo ut dicit glo. Quarta fuit opinio Hugo. qd nō pos- sunt episcopi dispensare. per. c. nuper. 7. c. a nobis j. co. ti. 7 hec dicit siue sit bigamus. siue sit viduaz marit⁹. alleg. l. di. non confidat. alleg. d. c. nuper. 7 d. c. a nobis. Non. ob. qz episcopus dispense cum criminoso. quia dicit glo. per multa verba facilius permittitur dispensatio cum criminoso. quia vitiū penitentia deletur. 7 incipit esse quis quod non fu- it. secus in defectu bigamie. quia nec baptismo nec penitentia deletur. phibetur em̄ ppter defectū sa- cramenti diuisi qui defectus non potest baptismo vel qualicunqz penitentia integrari. ergo non po- test per episcopū dispensari. hec opinio est vera p c. j. co. ti. li. vj. siue velit dispensare in minoribus si- ue in sacris. Ad tertiu nūquid cum bigamo dispē- sat papa. Hugo voluit tenere qz non quia vitiū tol- lere in bigamo non pendet a potestate pape. sur- git em̄ a defectu diuisi sacramenti quē integrare non potest papa. ergo nec dispensare. Ad h̄ quia cum deus cetera possit. nō potest virginē post rui- nam reintegrare. xxxij. q. v. paulus. C. de rap. vir- gi. l. j. Ad hoc quia non potest dispensare cū mo- nacho ut p̄rium habeat vel continentiam abijci- at. de sta. mona. cum ad monasteriū. in fi. Sed dic- ut ibi quia potest maxima causa subsistente. glo. in hoc tenet qz potestas pape ex hoc minui non vi- detur. 7 qz poterit papa dispensare cuz bigamo. h̄ tenet hosti. 7 fornicatur opi. Si diceret qz irregu- laritas si esset annexa bigamie de iure naturali. s̄ solum de postuuo. 7 qz quem non esse bigamū non sit de essentia ordinis. pater quia verū ordinem re- cipit. ut dicit glo. qz non esset verum si illud esset d̄ ipsius essentia. circa autē illa que sunt iuris positi- ui multum potest papa. de quo qui si. sint legi. per venerabilem. super glo. ij. de concef. p̄ben. p̄posu- it. hoc confirmat quod tenet Inno. de renun. nisi cum. §. p̄sone vero irregularitas qz omnis sit a iu- re postuuo. 7 qz ip̄e scribit in addi. de de. excō. mi. si celebrat. Non. ob. qz hoc sit cōtra aplm. qui ap̄ls phibuit ordinari sed non. phibuit dispensari. Itēz ap̄ls Paulus non fuit tantus sicut Petrus in ad- ministracione. cum Petrus eo in hoc fuit maior. qz vicarius eius in hoc maior ap̄lo. quia illi Petro ut vicarius successit. ideo constitucione Pauli non astringitur. xx. di. §. j. Item 7 si tenet par non cō-

stringet. de cle. innotuit. sic 7 ap̄lus prohibuit ordi- nari percussorem. 7 tamen papa dispensat. de quo de homi. sicut. de cleri. percus. c. penul. 7 vlti. fm hosti. de quo per cum h̄ in summa hui⁹ ti. in fi. et idem Ja. 7 Lan. Inno. 7 Ab. 7 est cōmunis opi. d̄ hoc in. c. lector. h̄ allega. omnes autē casus in quib⁹ papa dispensare nō potest. vide Spe. de lega. i tra- ctatu dispensatōnis. §. nunc breuiter. ¶ Quero d̄ quibus bigamis loquitur. r̄ndeo qd bigamis ve- ris vel interpretatis. unde bigamus dicit qui casti- tatem promissaz violat. xxvij. q. j. quodens. sed di- cunt doc. qz talis est dispensabilis. vt. j. de de. cōiu- ga. c. sane. ij. 7. j. c. penul. ¶ Secūdo dicit qui con- traxit cum vidua vel corrupta. xxxij. di. maritum. j. c. debitum. 7. c. a nobis. dicunt doctores qz vltra contractuz exigitur qz cognouerit. 7 p̄cedit qz dicit glo. etiam si ignorauerit ip̄am corruptam. 7 eā cre- debat virginem. xxxij. di. nemo est. ¶ Tertio qui sciens cognouit vxorē adulterā. xxxij. di. si c. 7. c. si laici. dicūt doctores qz etiam idem est si ignorāter fm Hugo. Lau. Ray. in summa hui⁹ ti. §. item po- ne. Abb. 7 p̄e. quod credit Jo. an. esse verum cuz hic non agatur de iudicio ordinandi. quo casu re- quiritur sciencia. sed de defectu sacramenti quod etiam ignorans pati potest. unde dicit hosti. qz fm Quidū casta sit quam nemo rogauit. non est sine periculo pmouere coniugatū. remittit ad summā eo. ti. §. j. 7. ij. Istoz fm glo. quidam sunt bigami i- terpretatiue q̄rum ad legem pmotōnis. quidaz p- pter sacramenti defectum. vt mariti viduarum et corruptarum. 7 qui cognouit vxorem adulteram. Aliqui non ppter defectum sacramenti. sed ppter intentionem cum opere secuto. vt. c. nuper. et. c. a nobis. Item ille vere dicitur bigamus qui diuer- sis temporib⁹ successiue habuit duas vxores. xvj. di. deinde. Unde p̄prie bigamus quasi bine vxor- ris maritus. sic monogamus qui habuit vnam tā- tum. xxvj. di. vnus. sic dicitur trigamus 7 octoga- mus. xxxj. q. j. aperiant. ¶ Venio ad questionem doctorū. qz facilius debuerit dispensari cum ordi- nato qz cum ordinatore. vt patet. s̄. de transla. pre- lato. c. ij. So. In ordinatore fuit sola culpa. in ordi- nato autē irregularitas. 7 culpa. iō difficilius dispē- sator. extrariū p̄cedit. qm̄ in ordinatore fuit culpa 7 ordinato. ¶ Quero p quem poterit dispē- sari cum ordinatore. dic qz poterit dispensari p papam. si est notoriū. fm hosti. qui dat hoc p regula qz in om- ni casu quo meretur ep̄us depositionem solus pa- pa potest dispensare. ad quē solū spectat depositō ij. q. vj. q̄uis. 7. c. multū. 7. c. dudum. cum eius re- gulariter sit soluere cui⁹ est ligare. de maio. 7 obe- cum inferior. de transla. pla. c. ij. §. j. 7 sic non ob. qz dicit papam h̄ non reseruasse. de sen. excō. nupcr. ad hoc de tempo. ordi. cum dilectus. 7. c. litteras. ¶ Nota ergo limitationem ad id quod dicit. vbi reseruata non est dispensatio. sed concessa videtur inferioribus cōcessa. quia istud est verum. nisi di- spenseur vbi pena sit pape reseruata. quia tunc intelligitur reseruata dispensatio.

De bigamis. Bigamus vxore viuente vel mortua nō ordinat. h. d. ¶ No. q. cessante causa efficiente nō cessat effectus iā impressus. ¶ No. secūdo q. bigami vel viduarū mariti in p̄byteros ordinati carent executione nec ad officii dñt admittuntur. ¶ No. q. bigam⁹ pprie d̄r qui duas habuit vxores. ¶ Op. primo q. hec sunt incōpassibilia quem esse p̄byterū et bigamū. cū bigamus ordinari non debeat. vt patet. s. duob⁹. c. pri. So. intellige q. p̄byteri erant de facto. posset etiā intelligi de p̄byteris q. postea contrahendo bigamiā incurrerūt. j. c. primo. tu dic q. si ordinētur bigami recipiunt ordines et carent executione. ¶ No. ter. q. cessante causa efficiente. non tollitur effectus impressus. glo. est clara. Anto.

Super Qui mortua vxore p̄motus ad sacros cū secunda cōtraxit et eam cognouit bigamic penā incurrit lz bigam⁹ nō sit. Et primo ad casuz p̄positū allegat p̄ vna pte. Secūdo p̄ raria. Tertio soluit. secūda vbi licet. tertia ibi nos aut. ¶ Casus a papa que sitū fuit. Nūqd si in sacris cōstitut⁹ contraxerit m̄rimonium cū muliere secūda post mortē prime bigamus diceret. et an posset ad ordines p̄moueri. seu in susceptis ministrare. et an cū eo posset dispensari. papa allegat pro et cōtra. et p̄mo videt q. inducat bigamia patet. qz ille dicit bigamus qui matrimonio contraxit cū secūda et eam cognouit. qñ autē ius ad actū exigit matrimonii plus ponderat factum et animi destinationē in matrimonio cōtrahendo q̄ ponderat iuris effectū. ergo solus cōtractus matrimonij de facto causabit bigamiā. q. aut ius ponderat in penis factū apparet. qz lex punit aliquem infamia si duas duxerit vxores. et tñ ē impossibile q. duas de iure et effectu ducat vxores. secūdo hoc apparet ex canone qui dicit q. si p̄byter nuptiis non permissis se immisceat. q. suspēsus est. et tamē apparet ibi nuptias ad factum referri. Contractus ergo nuptiarū de facto inducet bigamiā. In contrariū est quia vbi lex ponderat aliquid esse ad penam debet attendi id quod est in veritate. non q. in opi. in veritate autē non est matrimonium. ergo reiecto quod est in opi. non erit hic bigamia. Secūdo si esset verum q. contrahens de facto esset bigamus. iam sequeretur q. qui cum nulla contraxit bigamus esset. consequens apparet. quia paria sunt aliquid non esse. vel nullum esse. et sic sequeretur q. bigamus esset. qui contraxit cum duabus prima viuente cum constat cum secunda nullum subesse matrimonii. papa allegationibus p̄positis. respondet vt in littera. ¶ Nota primo q. verba que sui natura possunt intelligi de iure et de facto. si p̄portionantur in materia. in qua non pōt p̄portionari intellectus iuris. intelliguntur de facto tñ. nam q. quis habeat duas vxores. vel p̄byter nuptias contrahat non potest intelligi de iure. ad hoc vide q. plenissime scripsi in decre. qd̄ circa. de elect. in de. sed h̄ pbatur q. vbi in materia. p̄porcionabili intellectu iuris et facti p̄feruntur. intel-

liguntur de iure. nam hic non est vere bigamus. quando contraxit de facto. ¶ Nota secūdo q. regulariter veritas p̄fertur opinioni. ¶ Nota tertio q. per contractum secūdi matrimonij a p̄bytero de facto non inducitur vera irregularitas. sed quid equipollens irregularitati propter intentionem cum opere subsecuto. et sic habes q. affectus ad actum facti deductus equipollent effectui. quo ad defectum causandum. licet vere non sit p̄ facto effectualiter. et affectus notatur licet non fuerit seculus effectus quando deficit effectus ex defectu iuris. ¶ Op. primo q. plus consideretur effectus materie quā factum. j. de deri. non residen. relatiū ff. de condi. et demon. l. hec conditio. de sponsa. c. si. Solutio dicit glo. q. aliquando consideratur factum. aliquando ius et iuris effectus s̄m diuersitate materie. Jo. an. remittit ad no. in regula non prestat. de regu. iuris li. vi. in. ij. q. disputata. dic de hoc vt per Ly. et Jaco. but. i. l. ea quidē C. si mancipi. ita fuerit aliena. et ibi per Butri. et in l. ea lege. de condi. ob. cau. plenissime omnia collegi et posui in de. quod circa. de elect. Ad p̄positum dic q. quādoq. s̄m naturā subiecte materie verba si possunt intelligi de iure. sed tñ de facto et de facto intelliguntur. ff. de his qui no. in fa. l. quid ergo. §. iij. ad hoc. xvij. di. p̄byterum. et sic intelliguntur prime allegationes hic posite. quandoq. verba p̄lata possunt intelligi de iure et de facto. et tunc aut sumus in materia in qua attento sine disponendi eundem finem habet factum prout sonat in facto quem habet in iuris effectu. et attenduntur verba etiam prout sonant in facto. vt in de. quod circa. de elect. aut non habet eundem finem. et tunc regulariter verba intelliguntur prout sonant in iure. fallit nisi a iure appareat. dispositum factum equipollere iuris effectui. vt hic. et de concess. preben. cum nostris. plenissime dixi in dicta de. quod circa. ¶ Op. pbatur hic veritatem succumbere opinioni cōmuni hoc est contra tex. viij. di. veritate C. plus valere quod agitur. per totum. cuz si. So. regulariter veritas p̄fertur opinioni. aliquando casualiter statur opinioni. vel in fauorem contrahentium. et odium recipientium. ff. ad macedo. l. ij. vel in fauore plis. q. si. sint legi. cū inter. vlt. testamētoz. C. de testa. l. j. vlt. in iaz. ij. q. vij. §. tria. dic q. quāq. opi. ē cōis et non singularis. illa p̄fert veritati aliquā. ij. q. vij. §. tria. et l. barbarius. de offi. p̄ro. et l. iij. ff. ad macedo. l. j. C. de testa. cū si. quāq. opinio ē p̄cularis. et tunc si nō p̄stat de veritate p̄ualet opinio q̄diu veritas latet. de re iudi. lator. et c. con sanguinei. de excep. cū venerabilis. Quāq. p̄stat de veritate. et tūc qd̄ sūt q. ab aio solo regulant nec veritati sed opinioni nituntur. et in his pl⁹ opi. q̄ veritas attendit. qd̄ ab aio nō regulant s̄ nitunt veritati facti et tūc aut idē seq̄tur effect⁹ ex facto opinato qd̄ ex vero. et tūc opinio equipollent veritati vt h̄ si nō ē idē effect⁹ p̄ualet veritas opinioni. ista via generalis est et non multum attendenda. ¶ Op. de de. p̄uga. sane. vbi non incurrit irregularitē contrahens in sacerdotio. Solu. si post mortuam

pmā vxorez ꝑhat ꝛ cognoscat ꝑcedit q̄ h̄. Si ꝑhat in sacerdot. o cū virgine q̄ non ꝑxerit cū prima vel nō cognouerit pmā vñ cognouerit secūda. hic si est bigamus nec vt bigamus repellit. dicit tñ glo. q̄ in primo casu punitur ꝑpter affectū cū opere subsecuto non ꝑpter sacramenti defectū. q̄ in isto nō est sacramēti defectus. vide de hoc in. d. c. sane.

¶ Quid si alio impedimento nō tenet secūdū matrimoniū an h̄ erit bigamia. dicūt doctores q̄ sic. siue nō teneat ꝑpter consanguinitatē siue ꝑpter affinitatē. siue ꝑpter votū vel q̄cunq; alia causa. Si de iure cōtractū induceret bigamiā cōtractum de facto copula secuta inducit penam bigamie. lz Archidia. norauerit. xxxiiij. dist. n. cognouimus. et hic. z. e. ti. c. vno. li. vj. q̄ si habens vxorem legitimiā illa mortua contrahat cum secūda si nō tenet matrimoniū ꝛ ipse hoc ignorabat. nō scurrat penā bigamie dicens q̄ iste de quo hic loquitur fuit i culpa. Jo. an. tener q̄ dictū est. ꝛ quia satis est q̄ habu it effectū coniugij. ꝛ hic affectus attendit. sic ergo publica honestas inducitur ex matrimonio quod nō tenet de facto dūmodo teneat ex cōsensu. de de spon. impu. c. vno. li. vj. sic ꝛ ex matrimonio d̄ facto cū cōsensu inducitur effect⁹ bigamie licet nō vera bigamia. dictū autē Archidia. ꝑcederet si bigamia diceretur peccatū et constat oppositū immo q̄ plus est contrahitur ex actu meritorio. j. de spon. inter opera.

¶ Ultimo nota litterā ibi tanq; q̄ aliud est esse bigamū. aliud haberi tanq; bigamus. ꝛ sic aliud est quē esse ciuem aliud quē haberi ꝑo ciue. ꝛ veritas est q̄ in actibus iuris. cui⁹ veritatē imprimere pendet a potestate iuris. si ius disponit aliquē haberi ꝑo tali in veritate efficitur talis. sed in actib⁹ in quibus a iuris potestate non pendet aliquē esse talē. si disponit haberi ꝑo tali nō erit talis vere. ꝛ sic. vt hic. videt Barro. in. l. si maritus. §. j. ff. d̄ ad ulterius. et in. l. si is qui ꝑo emptore. ff. de vsucap. Item nota q̄ sicut in delictis affectus habetur ꝑo facto quando nō ꝑat ꝑ facientē dūmodo veniat ad actū de ꝑoximo ita ꝛ in defectu. ad hoc de despon. impu. c. ij. li. vj. Antonius de burrio.

Debitum Qui cōtraxit eā virgine lz prius ab alijs fuerit desponsata bigam⁹ non censetur Et primo ponit ratōnes. vltimo rñdet. ibi vñ is. ¶ Casus qdā metē. episcopus papā cōsultuit an si quis duxerit vxorē alteri⁹ post mortē mariti atēq; cū ꝑmo carnalē habuerit copulaz. ꝛ postea eā cognouerit. bigamus censetur. ꝛ videt q̄ sic. qui negari nō potest hūc cū duab⁹ cōtraxisse. ¶ Papa rñdet decidens oppositū q̄ hic nō est bigam⁹. quod ꝑbat sic. bigamie defect⁹ imprimi⁹ ex defectu sacramenti vitans. qd̄ diuisim ad plures nō ꝑt significare vnitatē ꝛ vniōnē inter xpm ꝛ ecclesiā. Illud em̄ ꝑtrahere quod ꝑt significare vnitatē inter xpm ꝛ ecclesiā illud nō causat bigamiā. illud autē quod nō ꝑt induci bigamiā. ¶ Ad ꝑpositū duo possūt in sacramento matrimoniij cōsiderari. primo animus. s. cūdo coniunctio corporis aut diuisio. vade in matrimonio hec duo assunt cōiunctio

animoy ꝛ eius oppositū. diuisio animoy ꝛ cōiunctio corporoy. ¶ Prīmū significat charitatē q̄ ē inter xpm ꝛ animā iustā. vnde dicit apostol⁹. q̄ adheret deo vnus est spūs cū eo. cōiunctio corporoy denotat cōformitatē q̄ est inter xpm ꝛ ecclesiā in carne quā assumpsit i vtero virginali. iuxta illud Jo. ꝛ verbū caro factū est. Secundo ꝑmittendū ex hoc q̄ significatū sacramenti m̄imonij non surgit ex coniunctio ne aloy tñ. ꝛ ex coniunctione animoy et corporoy simul. q̄ sola cōiunctio aloy nō ꝑt significare vniōnē ꝛ tractū inter ecclesiā ꝛ xpm cū illud fuerit ꝑfectū ex causis nō solius animi hoc est charitatis assumptione ꝛ ex assumptione carnis in vtero virginali. ad qd̄ ꝑbandū adducit illud ꝑthoplasti. nūc os ex ossibus ꝛ. In quo pondera q̄ dicit os ex ossibus. ꝛ caro de carne. ꝛ erūt duo in carne vna. nō dicit i spiritu vñ ꝑsensu vno. postea subiūxit apl⁹. hoc autē dico magnū sacramentū in xpo ꝛ ecclesiā. i. dico q̄ ex hoc significat magnū sacramentū vniōnis. s. ꝛ cōiugij xpi ꝛ eccle. Si ergo ꝑncipalitꝛ ꝑmissio carnis in ꝑfectione sacri ponderatꝛ apparet q̄ diuisio carnis est illa. que defectu ossū facit sacramentū. ꝛ nō sola diuisio animi. Concludit ergo ꝑmū assūptū. q̄ si qd̄ ꝑtraxit cū duab⁹. ꝛ ꝑma nō erat ꝑ primū vix cognita. licet vterq; diuisit animū ad plures. quia tñ nō diuisit corpus ad plures ꝛ carnem. hic adest integritas significata ꝑ sacramētū ꝛ adest sacramētū nō defectuosū. ꝛ sic hic bigam⁹ nō censetur. nō impedit q̄ ad sacerdotiū ꝑmoueri. ¶ No. ꝑmo duo req̄sita ad m̄imonij. s. coniunctio aloy ꝛ ꝑmixtio corporoy. Attende hec requirūt ad ꝑfectionē sacramenti. ꝛ ad ꝑfectionē matrimoniij nō. q̄ solo ꝑficatur cōsensu. de spon. auc. ꝛ qd̄ ibi nō. ¶ No. secūdo de quid significet partes matrimoniij q̄ in ꝑte coniunctionis aloy significat vniōnē caritatis inter xpm ꝛ fidelē aiām. ꝛ iunctionē corporoy. significat vniōnē carnis inter xpm ꝛ ecclesiā. ¶ Tertio nota quōd sacramētū matrimoniij significat sacramētū inter xpm ꝛ ecclesiā. q̄ ꝛ vniōnē animoy significat vniōnē charitatis inter xpm ꝛ ecclesiā ꝛ iunctionem corporoy significat incarnationē in qua ꝑtractū est matrimoniū inter xpm ꝛ ecclesiā ꝛ per carnis vniōnem vñ hoc sacramētū in matrimoniij potius ex significato dicit sacramētū q̄ ex se tñ. ꝛ ex hoc apparet q̄ diuisio diuidat sacramētū. quia diuisio animoy. nō quia illa nō ꝑficit. sed diuisio corporoy sic. quia illa opposita cōiunctio ꝑficit. ex quo nō. q̄ effect⁹ non requisiti non vitant actū. ¶ Ultimo nō. aueritates positas in tex. ꝛ nō. q̄ h̄ ꝑncipaliter de cretalis intendit ꝛ h̄ est quod habes in sumario ¶ Op. primo super glo. sacramenti. si significatū sacramenti deficiens vitiat. sequeretur q̄ virgo et qui nūq; vxorem accepit non poterit ordinari. q̄ in eo deficit significatū sacramenti. So. dicit glo. q̄ q̄s quis contraxit vnicū matrimoniū ꝛ fidem seruauit vni. ita q̄ nec fidem nec carnem diuisit in plures ꝛ planū q̄ h̄ poterit ordinari. q̄s nullum contraxit matrimoniū. ꝛ tunc in isto non est matrimoniū tamen non est diuisus in plures. ꝛ sic et ha bitu ꝑt ꝑportionari sacramētū matrimoniij.

et hic pot ordinari. q̄ nra nō exigunt q̄ habeat sa-
 cramentū ad significandū sacramentū inter xpm
 ⁊ eccliam. sed requirit q̄ nō habeat defectus. quia
 peius est h̄re cū defectu q̄ nullo mō habere. **C**ū
 verba apostoli q̄ dicūt. oportet vnus vxoris esse vi-
 rum intelligunt p̄ abnegationē. q̄ nō pluriū. p̄ h̄
 nōcludit q̄ necessario debeat esse vn̄ imo q̄ nun-
 q̄ habuit vxorē melius pmouet. q̄ nunq̄ ab vni-
 tate recessit. sed in vnitare remāsit. vñ dicit Inno.
 significatio sacramētū nō est in eo q̄ nō habuit vxo-
 rem. sed nō requirit sacramentū sed phibet defe-
 ctū q̄ nō est in eo qui nō p̄traxit fm Inno. vñ simi-
 le non requirit in eligēdo q̄ sit religiosus s̄ ex quo
 fuit requirit q̄ non sit apostata. facit. xxvj. di. acu-
 tius. vbi no. Quandoq̄ habuit sacramentū s̄ de-
 fectiue. quia se diuisit quo ad carnē i plures ⁊ tūc
 nō potest ordinari. vt hic. Ad q̄ declarandū dicit
 glo. in principio q̄ triplex sacramentū designat in
 matrimonio carnali copula cōsumato. p̄mū est
 vnio fidelis aīe ad deū p̄ dilectionē ⁊ caritatē. ⁊ de
 hoc fit ibi mentio. h̄ quoz alterum ⁊c. **S**cōm est
 vnio humane nature ad deū que facta est in vtero
 virginali. p̄ incarnationē verbi dei. ⁊ hoc designa-
 tur p̄ cōmitionē carnalē viri ⁊ vxor. ⁊ de hoc etiā
 fit hic mentio. ⁊ p̄ hoc fm doc. apparet quare debe-
 at esse vxor virgo. q̄ xpus ad hanc vnionē facien-
 dam sibi matrē xginē elegit. merito ergo vxor or-
 dinandi debet esse virgo. nō tñ intelligas vt dicit
 glo. q̄ ipse actus corporalis designat hoc sacramētū:
 sed p̄pter ipm actum corporalem sacramentuz desi-
 gnatur. **T**ertū sacramentū est vnitas ecclesie
 ⁊ vnitas inter xpm ⁊ eam. ⁊ hoc designat p̄ vniciū
 coniugatū qui vniciū tñ matrimonū seruauit.
 sed vbi aliud matrimonū p̄trahit. hoc tertium sa-
 cramentū nō habet locū. quia recedit ab illa vnita-
 te que primo significabat p̄ vniciū matrimonū cū
 diuidat carnē suam in plures. vñ illam vnitatē cō-
 mode significare nō potest. xpus em̄ significat vni-
 tatem ex omnib⁹ gentib⁹ collectā ⁊ subditā. vt i. d.
 c. acutius. sed ex quo ecclesia se xpo coniūxit ab eo
 nunq̄ discessit. ergo bigamus talē vnitatē signifi-
 care nō potest. ⁊ sic pmoueri nō potest p̄pter defe-
 ctum istius tertij sacramenti. de isto tertio dicit glo.
 q̄ nō habet hic mentio nisi forte p̄ illa vba. neq̄ il-
 la vnici. neq̄ ille vnus. ad hoc melius. j. ibi. neq̄
 illa. neq̄ ipse carnē suam diuisit in plures. vel ibi.
 h̄ aut dico magnū sacramentū. **Q**uero in q̄ cō-
 sistit significatio hui⁹ sacramenti. ⁊ dicunt quidaz
 q̄ in ipa p̄iunctione. quod est falsum. quia sic mor-
 tua vxore desinit coniuguz. ⁊ sic nulla esset significa-
 tio. **I**tē fm doc. quotiens reuocaret actus coir⁹
 totiens rediret sacramentū. licet quidā dicant q̄ p̄-
 mus actus tñ designet sacramentū. vñ dicit glo.
 q̄ in eo qui vniciū matrimonū seruauit est signifi-
 catio hui⁹ tertij sacramenti eo facto clerico. hostiē.
 aut dicit de hac materia recurrendū ad no. eo. ti. i.
 summa. s̄. quare ⁊ ad arbozem. ⁊ ad. xvj. cellulas
 ibi postas. quā dicit hic legi posse. Dicit autē q̄ ma-
 trimoniū ⁊ nuptiaz alie possunt dici mere ⁊ pu-
 re corporales. alie mere spūales. alie mixte. **C**orpo-

rales sūt omnib⁹ cōdes que non phibent. de spō.
 cū apud. que sunt ante virtutis q̄ aquā. i. delecta-
 tionē corporalē mutāt in vinū. i. opus bonū. ⁊ q̄ iā-
 doq̄ meritorū. q̄ significatū fuit per illud Jo. ij.
 nuptie facte sūt ⁊c. ibi miraculo. ibi factō. q̄ etiam
 rōne extensionis p̄cedit alia sacramēta. de diuoz.
 gaudem⁹. de quo de frigi. c. si. **S**pirituales vō
 mere ⁊ pure. alie excellētes. alie cōmunes.
 alie spūales siue p̄uilegiatē. **E**xcellētes que fue-
 runt inf̄ christū ⁊ eccliam. de quib⁹ Greg⁹ in omel.
 Math. xxi. Simile est regnū celoz regi. ⁊c. dicit
 apert⁹ atq̄ securi⁹. dicit potest q̄ in hoc pater filio
 nuptias regi fecit. quo ei p̄ incarnationis mysteri-
 um sanctā eccliam sociavit. de quib⁹ Apoc. xxi.
 in principio. vidi ciuitatē sanctā hierusalē. ⁊ dixi
 veni ⁊ ostendā tibi sponsam vxorē agni. Ero. xix.
 exultem⁹ ⁊ gaudeam⁹ ⁊ demus gloriā ei. q̄ vene-
 runt nuptie agni. ⁊ dicunt iste excellētes. q̄ null⁹
 inuenit qui sic fidem seruauerit ecclesie vt christ⁹.
 ⁊ q̄ nemo sibi cōparari pot. **C**ōmunes ille dicunt
 q̄ cōtrahunt in cōmunit⁹ sacramētis eccle. ⁊ no-
 mini denegatur. sicut baptismus quo ad nō bap-
 tizatos. ⁊ penitētia q̄ ad baptizatos. xxxij. di. s̄.
 verū. de sūma trini. c. j. **S**pūales siue p̄uilegi-
 atē sunt que cōtrahunt in ordinatione vel p̄seca-
 tione. ad quas nō nisi idonei admittuntur. j. q. i. s̄.
 ecce cū honoris. **A**lxite vō dicunt que sunt inf̄ hu-
 manā naturā ⁊ christū dei filiū. **S**ingulares. de
 quib⁹ Greg⁹. in dicta omel. tūc de⁹ pater deo filio
 nuptias fecit q̄ christū in vtero virginis humane
 nature p̄iūxit. dicunt autē mixte. q̄ partī corporales
 ⁊ partim spūales. corporales dicunt per carnis assū-
 ptionē. spūales per diuine nature vnionē. ad q̄
 p̄tinet q̄ hic dicit. verbus caro. ⁊c. ⁊ sup̄ de sūma
 trini. c. j. q̄ intelligas nō p̄fusione substantie s̄ vni-
 tate p̄fōne. **D**icitur etiā spūales q̄ sine virili semi-
 ne. ⁊ sine aliqua corruptione christū cōcepit virgo
 de spiritus sanctu. ad h̄ etiā de sūma trini. c. j. **E**t di-
 cunt singulares p̄ illō b̄i Bernardi. tria opa fecit
 omnipotēs. illa manifestās in assūptione n̄e car-
 nis ita mirabilia ⁊ mirabiliter singularia ⁊ taliter
 nec facta nec faciēda sunt ampli⁹ sup̄ terras. p̄iūcti
 sūt quippe adinuitē deus ⁊ homo. mater ⁊ virgo.
 fides ⁊ cor humanū. his nuptijs medijs intueniē-
 tibus cōtracte sunt spūales excellētes. de quibus
 est dictū his ambob⁹ medijs ⁊ passione gloriosa se-
 cura cōsumatum est irreuocabile sacramētū. q̄ i
 morte cōsumat. fm Ap̄lin. ⁊ fm legem. de hoc de
 cele. mis. cū marthe. s̄. ceterū. ⁊ ex his etiā sequunt
 alie spūales de quib⁹ dictū ē. his tribus nuptiaz
 generib⁹. adaptari possūt tria genera creaturarū
 ⁊ hoīuz vitarū sciarū ⁊ cōsciētiarū. de quib⁹. s̄. de
 sūma tri. ⁊ si. catho. c. j. s̄. vnū vniterfoz. ⁊ etiā in
 pure corporalib⁹ addita fuerūt alia duo genera desi-
 gnata. ad q̄ p̄tinet verbū ap̄li in tex. Sic in forma-
 tione vtriusq̄ est reperire actū corporalē. quo ad cor-
 pora formata. ⁊ spūalē quo ad alias ⁊ p̄iunctionē
 diuine man⁹ ibi potēt op̄at. ad idē. lvi. di. nasci.
 patet etiā cui dēter q̄ in primis nuptijs corporali-

pensus. p no. de de. excō. mi. c. fi. d. coha. deri. ve-
 stra. quasi sentiat q p hoc incurrat irregularitatē
 occultū ergo p pnam delef. notozū p pnam t di-
 spensationē. ¶ Quero quare hic appellat simplex
 fornicator. dicitur doc. q in laico t pstituto in mino-
 ribus est simplex. qz nō violat votū vel iugū spi-
 rituale. in diacono t subdiacono duplex. de pby-
 tero nō facit mentionē. ideo hosti. dicit q triplex
 in eo dici debet ex grad^o maiortate. xl. di. hō xpia-
 n^o. t austeritate penitētie talib^o imponēde. lxxii.
 di. c. j. vñ dicebat Abbas. q licet forte iugar^o pl^o
 peccaret extra coitū vxoris qz cleric^o i minoribus.
 de quo d vita t hone. deri. vt clericoz. in pstituto-
 in sacris hoc nō credit. qd no. ¶ Quero qz pote-
 rit dispesare cū isto. s. simplici fornicatore. dic q le-
 gatus. qd apparet hic cū legato scribat. poterit etiā
 dispesare epus vt exequat ordines t ad superiores
 ascendat. quo casu etiā sic p motus poterit in epm
 pmoueri. Item t archieps dispesare poterit i dio-
 ce. sua. vt hic. de iudi. at si clerici. s. de adulterijs. s.
 vt dicit hosti. ex quo delictum ē notozū. t crimen
 dispensationē dignū. qz oberit pape si ipm depone-
 re voluerit metropolitani dispensatōe. dicit ergo
 hosti. q nō putat q archiepus in hoc sit iudex. de
 q remittit d cle. cū in cūctis ad fi. ¶ Credo q archi-
 eps poterit in dio. sua s nō i puicia. nō tñ q dato
 q cū p motu ad epātū solus papa dispesat in vni-
 uersaliter p motioni. tñ si epus qñ cū eo dispē-
 sauit vbi pōt ipō existēte in minorib^o anteq^o pmo-
 ueat vel eligat hec dispensatio pficiet vt postea p-
 moueri possit. qd no. qz limitat qd habet in. c. fi. d.
 postu. pla. t de renū. post trāssa. t vide d eta. t qli.
 accepimus.

Anto.

A Nobis. Subdiacon^o q cū vidua
 ptrahit t eaz cognouit bi-
 gamie penā incurrit. licet bigamus nō sit.
 h. d. ¶ Ho. primo q subdiaconatus ordo vt facer
 habet annexū votū castitatis t impedit t dirimit
 matrimoniū ptractuz. t sic sollēne est votū. ¶ Ho.
 scdo q clericus simplici fornicatōe nō incurrit irre-
 gularitatē. ¶ Ho. tertio q cui nō pportioant s
 ba. put sonant in iuris intellectu nō pportioantur
 t verbū. qd pōt intelligi de facto t de iure i dubio
 in viridi significato t valido de iure pbatū censet
 licet qñqz interpretari verba etiā de facto intelligant
 sed istud nō est fm ppiā significatōez sed fm ex-
 tensuaz legis. qd no. ppter statuta. ¶ Ho. q vbi
 aliquo respectu ius disponit aliquē haberi p tali
 vel tanqz talis vere nō efficit talis. t maxime qñ il-
 lum esse talem plus dependet ab actu nature qz a
 iuris dispositōe. dixi. s. c. nup. ¶ Ho. quarto q si-
 cut in delictis t pena delictoz affectus habet p fa-
 cto. quando deficiat ppter iuris impossibilitatē. ita
 in defectu creando. affect^o qñqz habet p facto. qd
 no. ¶ Ho. q ex solo ducere nō sit interpretat^o bi-
 gamus. s. c. debitū. So. intellige q duxit t cogno-
 uit. fm doc. ¶ Ho. q possit dispensari. quia cuz
 quolibet irregulari dispesat papa. vt no. de renū.
 nisi. s. ppter conscientiam. So. dicitur hic doc. q di-
 spensari poterit per papam. sed non per inferiorē

t sic recitant de facto cum monacho dispensatum
 ¶ Nota q per hoc sentiunt monachū ingressu re-
 ligionis nō perdere irregularitatez bigamie que
 surgit ex facto suo. s. posses intelligere q bigamiā
 cōtraxit post ingressum. t sic non obuiat sed satis
 credo q nō tollatur in pbytero. quia surgit a de-
 licto. vt dixi d fil. pby. c. j. ¶ Quid si matrimoniū
 tenuisset. vt qz fuisset hic in minoribus pstitutus.
 Solu. dic q omni priuilegio esset exutus clericali.
 lxxiiij. di. quis qz. dicit tamē hosti. q per illuz ge-
 neralem sermonē non putat sublatū priuilegium
 canonis si quis suadēte. t qz in dubio quis debet
 putare se excōicatu t qz pape est hoc interpretari. di-
 citur. j. eo. c. vno. li. vj. tñ quia hic nō tenuit matri-
 moniū dūmodo sit corrigibilis omne priuilegiū
 retinebit. lxxxi. di. dictū. l. di. studeat. ¶ Ho. que-
 rit de rōne. t est satis clara. dic vt in ea. t q glo. di-
 cit q non pōt per episcopū dispesari. dic verū i of-
 ficio. in beneficio bene. xxviij. di. pbyterū. Sed
 contra. quia talis cū omnib^o bonis suis debet tra-
 di curie seruitutis. in auctē. de san. epif. s. si xō p^o.
 sed illud nō phibet dispesationē fm Cincē. t Jo.
 an. ¶ Antonius de butri.

De clericis peregrinis

Bica.

¶ Quia inter eos qui ab ordinib^o phibent arren-
 tur t peregrini. ideo tē. fm hosti. materia habet
 lxxi. lxxij. t lxxij. di. p totū. t. xxviij. di. p totū. t. ix
 q. ij. cōgruit. Bica de de. nō resl. fraternitati. q di-
 cunt peregrini. t quare non admittant indistin-
 cte. t que sit differentia inter hunc t. t ntu. de pe-
 regrinātib^o remittit hosti. ad sūmā eo. n. ideo dic
 vt per eum in sūmā.

Olanos. Ultramarini et
 aliū valde remoti
 ordinationē suam pbare debent
 per quinqz episcopoz sigilla. h.
 d. sūt due partes pultatio t rñsio
 scda ibi. tue igif. ¶ Nota pro vul-
 gari dicto q via antiqua dimittenda nō est ppter
 nouā. s. nota q determinare volēs questionē in
 determinatione reducere se debet ad regulas an-
 tiquas. t postea ex his descendere ad nouas. t si
 nouas nō inuenit in casu determinando resideat
 in antiquis. ¶ Nota scdo qui dicant remoti vt de
 remotis pub^o. qz dicitur ultramarini. vide. iij. q. iij.
 spatuz. de dila. c. j. de elec. nihil. de tē. ordi. c. j. li.
 vi. ¶ Nota tertio q vt admittat ordinand^o extra-
 neus debet de sua ordinatione facere fidez ad mi-
 nus per. v. epozū sigilla. t hoc habet locū in ultra-
 marino t qlibet remoto vel etiā incognito. t nota
 practicas pcedendi cuz eo qui anteq^o admittat ad
 ordinis executionē aliquo tpe debet phiberi et in
 suspensione haberi. vt plenius instruat diocesan^o
 de actibus ordinandi. ¶ Scdo debet inquiri d or-
 dinib^o inferioribus quos dicit pcepisse ne p saltuz
 promoueat. t omnib^o pactis poterit si digni repi-
 antur ad alios ordines promoueri. Tel alit no.
 q extraneus t incognitus non est statim t cito p-

mouendus, sed eius vita aliq̄ diu est examinada. etiam facta fide de ordinib⁹ anterioribus. ¶ **Op.** q̄ nō exigant tot sigilla q̄ sufficit vnū. d. pba. post cessionē. vel q̄ pbat p̄ duos testes. j. c. tue. So. loquitur decre. q̄ nō sigillo nō p̄stat als̄ p̄tra. p̄cedunt dicit Jo. an. q̄ sufficit vnū sigillū ad p̄banonē. et h̄ est v̄ez q̄n sigillū est ordinatoris. s̄ si sit simpliciter testimoniale si sufficit vnū q̄ntūcūq̄ notū. dic ergo aut sigillū ē notū et ordinatoris et sufficit vnūcūq̄ tm̄. q̄d credo si est assertorū. sec⁹ si enūciatiuuz simplr et vide q̄d no. in. d. c. post cessionē. et d. x. sig. abba. te. ¶ **Quis** ē testimoniale et vni tm̄ notū. et etiā nō sufficit. q̄nq̄ ē testimoniale et incognitū. et tūc Jo. dicit q̄ etiā mille uō sufficerēt. vt no. xcyij. di. c. no bilissim⁹. licet hugo dixerit q̄nq̄ ignota sigilla sufficere. q̄ cin⁹ falsaf sigillū vni⁹ q̄ pluriū. dat s̄l̄e. q̄ lz aliq̄ sufficiat duo testes. q̄nq̄ erigūf. v. vel plures. ne quid falsitatis machinef. C. de fideius. l. si. j. de testi. l. vniuersis in fi. ¶ **Sz** hec rō non placet hosti. q̄ non sic de facili corrupunt. v. testes sicut duo. s̄ q̄ sculpendo falsaf vnū sigillū defacili posset falsare centū. j. de dolo. cū olim. falsitas em̄ sigillo rū pluriū dependet a fallante vno. falsitas aut corrupcionis testiū dependet a testib⁹. qui plures sūt ideo nō ē sic facile corrumpere multos testes sicut vnū soluz. puerbioz. xxix. multiplicacione impio rū multiplicabunt scelera. ad hoc d. elec. osius. vñ dicit hosti. q̄ hic dicitur exigi et sufficere. v. ep̄ozū sigilla. intelligit cū vno teste. vel saltē vnus ex sigillis noticia vel pbabilibus cōiecturis. vel Inno. sufficit q̄ de sigillis vel eccl̄ijs aliqua habeat noticia saltē p̄ famā. hoc em̄ d. v. fuit dicit q̄ facit vnus notioz noticia poterit haberi. talis em̄ forte vnū notū habebit q̄ quattuor nō cognoscer. ad h̄ decret. proxima. ibi p̄ idonea rē. et vide de hoc. j. ¶ **Op.** q̄ admittant absq̄ aliq̄bus sigillis vel alia p̄batio ne. j. c. tue. So. predicta p̄cedūt in clericis q̄ admittit desiderat tanq̄ clericus et in eccl̄ijs recipi postulat et ex tēp̄ si tanq̄ viatores velint admitti. vt secreto celebrēt admittēdi sūt. vt ibi cū cōcordatijs. ¶ **Op.** q̄ nō debeat cū eis dispensari. s̄ debeāt de iure recipi. ex q̄ em̄ sūt ordinati et nullū h̄nt impedimētū etiā faciūt fidē de ordinatōe nulla cā subest q̄re exigat noua dispensatio cū h̄ nō exigat iuris relaxatio. Solu. dicit glo. q̄ secū debet dispensari. i. d. benignitate recipi. vel fm̄ Inno. hoc ē dicit q̄ si clericus ignor⁹ et littere ignote nō est sine dispensatōe ep̄i admittend⁹. j. c. fi. vel dic cū eo dispensari si in aliq̄ egeret dispensatōne. de ordi. ab ep̄i. c. j. et ij. ¶ **Op.** q̄ talib⁹ litteris si credat ignoris. imo exigat sigilloz collatio vel alia l̄tima p̄batio. in auct. d. instru. cau. s. ij. collatōe. ij. et d. fi. instru. c. ij. dic h̄ p̄cedere in his in q̄b⁹ alteri nullū vl̄ modicū inferatur p̄iudiciū. als̄ nō sufficeret hec p̄batio. ¶ **Nota** q̄ aliq̄ p̄ducunt h̄ sigilla ad faciendū fidē de clericatu q̄n inter duos disputat de b̄nficio q̄ n̄ adhibet fides talib⁹ sigill. q̄ ad h̄. ¶ **Quero** an p̄batiof testificantes de ordinatōe possit probari ordinatio dicit Inno. q̄ sic etiā si nō sint ordinatores. vt h̄. q̄ nō dicit eos ordinatores. ad h̄. j. c. inter quattuor

et nō solū p̄ sigilla ep̄i. sed etiā per alia argumenta cōstare pōt de ordinib⁹ vt possunt licite pmoueri et celebrare. recitat alios dicere q̄ q̄ ad ordinē. et vt recipiant ad celebrādū in ordie suo solus ep̄s su⁹ pōt dare cōmendaticias. ar. lxxij. di. c. fi. et idem vt possit ab alio episcopo ordinari. Tu dic q̄qd̄ isti dicant q̄ quo ad vtrūq̄ effectū sufficiūt alioz episcoporū littere testimoniales. sufficit etiā vt possint ab alio ep̄o ordinari q̄ ei debet beneficiū. vt in. d. decre. cū null⁹. li. vj. ¶ **Itō** ob. lxxj. di. c. lxxij. di. p̄ totū. q̄ loquitur q̄n clericus a iure p̄mi episcopi exi mebat in totū. vt q̄ tale erat beneficiū scdm̄ q̄d cū primo teneri non poterat. fuit em̄ intentio antiq̄ canonū q̄ cleric⁹ sine volūtate ep̄i sibi nō auferat in totum. sed ex quo non auferat euz in totū secundus a primo s̄ dat ei p̄bendā eū poterat ordinare fm̄ Inno. ad idem de p̄ben. cū iam dudū. dicit tū q̄ curialius esset q̄ secundus sine licētia primi ordinatoris illū nō ordinaret. ar. C. de pig. l. ij. et dicit hosti. q̄ per hoc innuit Inno. aliq̄ posse habere plures titulos et plures p̄bendas cū eccl̄ia parochiali. q̄d dicit de rigore iuris nō p̄cedere. lxx. di. sanctorū. et no. de elec. dudū. ij. de p̄ben. de multa et dicit trāsferre nō posse clericū beneficiatū d̄ vna dioē. ad aliaz nisi a pp̄rio ep̄o dimittat. vt p̄ d̄ re nūc. admonet. sed et si dimissus sit anteq̄ pmouetur ad aliū ordinē vel b̄nficiū p̄bandi sūt mores eius vt sequit. dic si vult ab alio ep̄o ordinari absq̄ submissione fori sine titulo nō pōt absq̄ litteris ep̄i sed cum titulo cōpassibili sic. nisi h̄ faciat fite et simulate. vt no. de tem. ordi. cū null⁹. li. vj. ¶ **Quero** q̄ dicit littera h̄ habeant in suspēsiōe an h̄ sit pp̄ria suspēsiō. dic q̄ nō. s̄ habent in p̄batioe quo ad alios vt videt. d. coha. cle. et mu. c. fi. nō. n. sunt suspēsi ab hoie vel a iure. imo celebrare possent si essent in loco ap̄to. plebes aut sunt suspēsi audire illorū officiaz. j. c. tue. talis ergo celebrans non incurrit irregularitatē. vnde et cum eo dispensat ep̄us. j. c. c. fi. sed si suspēsus esset a iure vel hoie dispensaret solus papa. de re iudi. c. j. li. vj. rj. q. iij. si q̄s ep̄us. et idem dicit de dephēso in publico crimine. qui licet celebrare non debeat si tū celebrat non p̄cedente dispensatione cū illo dispensare pōt ep̄us cū non sit phibitū. imo dicit quidā. c. si quis ep̄us solū loqui in suspēso ab hoie. de q̄ d. def. excō. mi. fi. celebrat. ¶ **Nota** q̄ suspēsus suspēsiōe indirecta que ad obiecta dirigit nō est irregularis celebrando. ad hoc q̄d no. in. d. c. si celebrat. per q̄d quidā dicere voluerūt idem in notorio fornicatore de quo dic vt ibi. ¶ **Alio** aut anno sic declarauit suspēsiō non directa nec quo ad se nec quo ad alios inducit irregularitatē. dubitat h̄ Inno. an ille interim sit suspēsus qui mandatur teneri in suspēso. dicit q̄ non. sed tenet in suspēso vt examinef eius vita et mores. interij tū ab ep̄o officio abstinere debet. et sic suspēsa est plebs audire eius officiaz. j. e. tue. ¶ **Per** que dicit etiā publice celebrantem interim non incurrit irregularitatem. ad quod quia episcopus in eo dispensat. vt. j. e. c. fi. et si esset irregularis solus papa dispen-

Inter quattuor...
 Nota q̄ aliq̄ p̄ducunt h̄ sigilla ad faciendū fidē de clericatu q̄n inter duos disputat de b̄nficio q̄ n̄ adhibet fides talib⁹ sigill. q̄ ad h̄.
 Quero an p̄batiof testificantes de ordinatōe possit probari ordinatio dicit Inno. q̄ sic etiā si nō sint ordinatores. vt h̄. q̄ nō dicit eos ordinatores. ad h̄. j. c. inter quattuor

facet. de re iudi. c. i. li. vi. q. iij. si quis eps. et ideo dicit de suspensio in publico crimine qui licet celebrare non debet si tunc celebrat non precedente dispensatione non est irregularis. quod intellige quia tale non est quod inducat irregularitatem. de quibus de renu. ni. si. §. ppter conscientiam. quia licet propter delicti notorietatem suspendat quo ad se ut dixi. §. de temp. ordi. c. ex tenore. et c. si. post Innocentium. tunc non est suspensus quo ad alios. Et sic nota tres casus. primo quia quae est suspensus quo ad se et quo ad alios. et hic celebrans incurrit irregularitatem. // Secundus quia est suspensus quod ad alios et non quod ad se. et hic celebrans non incurrit irregularitatem. et ad hanc speciem aliqui volunt adaptare notorium fornicatorum quod est falsum. §. ti. pxi. q. xxxij. di. §. ppter hoc. aliter est. c. de quo p. Lal. de cle. exc. mi. si celebrat. unde applicandus est ad primam speciem. // Tertius casus est quia quis est suspensus quo ad se et non quo ad alios ut est quilibet notorie delinquens. quia propter notorie irregularitatem celebrare non potest. a subditis tamen vitari non debet ut hic in tali celebrans non incurrit irregularitatem licet grauitur peccet dicitur Innocentius. // Quero an sufficiat litteras ostendere ordinum superiorum non ostendendo litteras ordinum inferiorum. dicatur. est hic quod non nisi forte qui ordinauit ad sacerdotium caute sit tante discretionis quod non sit presumendum illud ordinasse in presbyterum nisi sibi de inferioribus ordinibus consentisset quia tunc omnia presumunt solenniter acta. xxvij. di. nobilissimus. de procur. in nra. instit. de fidei iur. in. §. si. fm Innocentium. et hosti. // Nota hanc an per his que ex iudicialiter fuerit per modum potestatis presumantur et vide quod solenniter presumantur intrinseca quia consueuerit ut gradus ordinati se habeant ad id quod ultimo est dispositum. et vide in no. de accus. sup. his. et de eo quod fur. ordi. reci. innotuit. de dolo et coru. cum olim. De materia ista vide quod scripsi. de elec. cum dilecti. vtrum per gestum iudicialiter presumantur. vide quod no. i. c. bone. de elec. et in. c. in pntia. de renu. // An per his que geruntur per viam voluntarie iurisdictionis presumantur in dubio. dicatur sic ut patet in. l. ab ea pre. ff. de pba. de eo quod fur. or. re. c. si. idem in his que aguntur officio iudicis. ita no. hosti. sup. glo. de offi. dele. cum in iure. // Quid si esset quod an gauderet privilegio clericali. an de inferioribus quereat ordinibus. dicatur quod non fm Bo. an.

Inter quatuor Clericus peregrinus quod se iurat ordinatum nisi aliter probet in illo ordine non suscipit nec ad superiores promouebit. Et est diuisio. secunda ibi inquisitioni. // Nota primo ar. quod de ordinatione creditur lris ordinatores. vide de pba. post cessionem. // Ho. secundo quod non adhibetur fides sponte se iuramento offerenti. ad hoc. de restitu. in integ. ex lris. vbi spontanea oblatio quibus detrahit probationi. // Ho. tertio sumariuz. // Ho. quarto quod ad hoc ut quis ad superiores promoueat sufficit de perceptis per argumenta probare. et sic argumenta hoc casu obrinet in star plene probatio. // Op. quod tales absque lris et alijs probationibus clerici suscipere debeant et non episcopi. vij. q. i. episcopi. Sol. ut hospites suscipere debent ut clericos ad promouendum et celebrandum. // Que-

ro que sint sufficientia indicia vel idonea argumenta dicitur glo. quod sigilla episcoporum. §. c. pxi. Item sigillum episcopi ordinantis si notum sit. lxxj. di. extraneo. C. de episcopi. et de. si qua per calumiam. §. si perdidit instrumentum. probet amissionem et tenorem ipsius et quod sine vitio fuerit. de preiudice. cum olim. vel per testes. §. c. pxi. // Unde dicunt hic doct. quod cum non queratur hic primoniū alteri et in spiritualibus sufficiat credere. de conse. di. ij. ut quod. de presbytero. non bap. c. ij. et aliter sit bone fame et vite et habeat. v. episcoporum sigilla lxxj. ignora si que noticia habeat per famam vel alio modo vel de episcopis vel de terris ipsorum. licet insufficientes sit probatio. tamen hoc casu creditur Innocentius. eos admitti posse. ad hoc quod no. j. de testi. licet. i. si. // Quid enim si quis ordinatus fuit iaz sunt. xl. anni nec extant testes vel instrumenta ordinationis sue constat tamen per illos inter quos puerfatus est. hoc sufficit ff. ad mace. l. iij. j. de presbytero. non bap. c. ij. et iij. dicitur ergo idoneuz argumentum non ex multitudine sigillorum penitus ignoratorum. sed certis et sufficientibus indicijs vel presumptionibus. fm hosti. et dixi. §. c. primo. nec placet sibi quod hic loquatur de probatione testium vel instrumentorum cum alia sit probatio argumentorum. ad quam deuenit in defectu prime. dicitur autem quod hanc speciem huius probationis non sit alia tamen sunt ideo in substantia. et fantastica hanc equipando tales probationes trinitati. quod ob reuerentiam trinitatis omitto. // Antonius.

Que Peregrinus de cuius ordinatione non constat non permittit celebrare in publico sed sic occulto. Et est diuisio. secunda ibi respondem. // Nota primo quod non debet admitti clericus peregrinus ad celebrandum publice nisi faciat fidem de ordinatione. admittit tamen ad occultam ex deuotione celebrationem. // Op. §. c. pxi. Sol. per testes potest probari. et per alia argumenta ut ibi // Op. de principio ad finem. So. ad occultam admittitur quod soli sibi iudicatur. ad publicam non quod ipso preiudicatur. // Quid si clericus est peregrinus est tamen famosus et habet multos socios secum an debeat admitti. Sol. si a dicit quod de penitus ignoro ad excludendum aliqualem notum. ut si habet famam persone diuulgatam et per qualitatem et quantitatem sociorum. posset episcopus animi sui motu aliter informare. adde quod no. §. c. primo. et. // Antonius.

Que nobis Inferiores prelati sine diocesano consensu in ecclesijs suis peregrinos non possunt instituere. Et est diuisio. et secunda pars est ibi attendentes. // Et nota quod appellatio est prelatorum comprehendunt etiam inferiores episcopo. vide glo. de elec. cum in cunctis super verbo archidiaconi. de offi. or. c. ordinarij. l. i. vi. in glo. ij. // Nota secundo quod clericus alterius dioecesis non potest ab inferiori prelato institui a contrario quod aliquo casu inferiores prelati habent in ecclesijs suis ius instituendi. // Op. quod non debuerit papa credere solis litteris episcopi scribentis. quia nec voci vnius creditur. de testi. licet ex quadam. Sol. creditur litteris alicuius ad preiudicium scribentis. iij. q. iij. item. x. nullus. de quo. j. de testi. in omni. et expone ergo dicimus quo ad scribentes non quo

ad alios. vel hoc dicit. qz nō psumit qz tantus pre-
latus scribat falsum. ar. vt ecclesiastica beneficia. c.
vno. vel ex pone. i. accepimus vel audiimus. j. d.
fide instru. c. iij. z. iij. ¶ Secōdo oppo. qz nec cū con-
sciētia episcopi liceat instituere nisi habeat lras di-
missorias ep̄i sui. lxxj. z. lxxij. di. p. totū. Sol. faten-
dum est cōtrarium fm̄ Inno. z. Hostiē. z. sic dicit h̄
supplendū. ¶ Tertio oppo. qz ad celebrandū saltez
tales possit ep̄us admittere. ar. s. c. pximo. So. si
sunt ignoti nec ad celebrandum nec ad aliud eos
debet admittere si illos plene noscerent. nō p̄ litte-
ras. quia solis episcopis reseruata ē hec cognitio.
possit illos admittere ad celebrandū fm̄ Inno.
¶ Oppo. iij. qz nec indigenas possint instituere sine
episcopo. j. ti. j. cū satis. So. subaudi maxime. fm̄
Hosti. qz nec indigenas instituere possunt. qd̄ dic-
tū ibi. ¶ Quero an cōsuetudine possit induci vt
absqz ep̄o inferiores plati extraneos istituerēt. dic-
tū Hosti. qz nō. qz nō possit eē rōnabilis. ibi nulla ra-
tione. z. sic esset ip̄scriptibilis. est eniz irrōnabile
qz q̄s se subtrahat a iurisdicōe ep̄i sui. vel vsurpet
q̄ sunt ep̄alis auctoritatis. vt. xciiij. di. nulla. de ex-
cef. pla. accedētib. de h̄ de p̄scrip. cuz ex officij. de
offi. archi. c. si. fm̄ Hosti. ¶ Quero de irrōnabilitate
hui⁹ institutiōis vñ descendat. dic qz descendat ex
hoc qz potius p̄p̄ij q̄ alieni sunt instituēdi. lxxj.
z. lxxij. di. per totū. tū quia institutio auctorizabi-
lis ad minorē ep̄o p̄tinere non p̄t. xvj. q. vij. nul-
lus. de h̄. j. ti. j. cū satis. tū qz cōtrariū est honesta-
ti vt sequit. ¶ Quid si habeat clericus alienigena
licentiā sui prioris prelari. an sit necessaria licentiā
ep̄i in cur̄ loco instituit. dic qz sic. ad eū em̄ spectat
quia crederet aliqui quis lras sufficere q̄ nō suffici-
unt. sed z alia impedimēta possent occurrere. vñ
in talibus adhibenda est dioecani p̄uidencia. de
sentē. excō. c. ij. item nec ad celebrandum p̄lo p̄t
admitti per eos. sicut nec ip̄i dant dimissorias. sed
ep̄us fm̄ Inno. ¶ Sed nunq̄d hec dispensatio sit
necessaria in his qui sunt electi aliquo cōtēpto. vñ
post appellatiōē. dicit hic Inno. z. Hosti. qz nō q̄-
uis p̄pter cōtēptū possit cessari. de quo. s. de elec.
qd̄ sicut. ¶ Glo. inducit vltimo decre. ad duo du-
bia super quibus sunt opi. p̄mū qz opi. est an d̄
aliena puincia possit eligi vel debeat postulari. d̄
qz de postu. pla. c. si. z d̄ renū. admonet. qd̄ tenēt
qz non possint eligi. z pro eis facit hec decre. quia i
alieno episcopatu dispensatiue pmouet vt hic. er-
go non eligit. z hoc cōfirmat dictū Inno. hic qui
dicit qz q̄tūcunqz clericus alienigena plati sui ha-
beat licentiā non tamen lz eū in alia dioē. instituere
nisi ep̄s dioecan⁹ eū approbet z dispēset. qd̄ hic
dicit exp̄sum. z. lxxj. di. hortamur. nec tū in h̄ pos-
set dispētare ep̄us qz sine lris dimissorijs maneat i
ecclesia. tu tene qz p̄t eligi. nec exigit solēnis postu-
latio. s̄ bene nō solennis per quā pateat qz habeat
in transu licētia sui dioecani. z p̄pter hoc exigit
littere dimissorie z cognitus sit. naz si incognitus
non admittit absqz deliberatione z inuestigatiōe
episcopi. nec h̄ ē dispēfatio. s̄ potius examinatio.
z si admittat absqz eius examinatiōe vel approbati

one nō est rite pmotus. z hec est causa p̄pter quā
hic exigit dispensatio p̄pter que apparet qz non de-
bet postulari. nam necessitas dispensationis ad p̄-
sonā ad ius electionis habilitandā bene facit quē
ineligibile. s̄ necessitas dispensationis non ad p̄-
sonam habilitandā. sed ea pmota absqz debita solē-
nitate requirit ad pmotōē validādā nō facit quē
ineligibile. ¶ Nunquid autē abbas z monachi cleri-
cum extraneum possint in ecclesijs suis instituere
dimissorias habentes si ecclesia etiā cū populo est
exempta in qua vult instituere. z tunc dato qz pro
institutiōe nō debeat recurri ad ep̄m. tū dicit Inno.
qz dato qz sit plene exēpta z ad eos ex p̄uilegio spe-
ctet institutiō. ad dioecanū recurrendus est nō vt
p̄stet assensum s̄ vt cognoscat d̄ lris dimissorijs. z
postqz p̄nunciauit eū plene dimissū poterit eū in-
stituere. als si hūc ordinē nō seruauit poterit ep̄s
in talit̄ institutū aiaduertere cuz delinquat in sua
dioē. celebrādo nisi obstat p̄uilegiū qd̄ videndū
ē z seruandū. de p̄uile. porro. q̄ dicta sunt vera i ec-
clesijs habentib⁹ populū exemptū. Si d̄o popul⁹
nō esset exēptus necessarius esset assensus dioe-
cani quē si malitiose p̄stare negligit recurrit ad su-
periorē. de iure patro. nullus. Si autē capelle sunt
exēpte z nō habēt populū. placet Inno. qz possint
instituere extraneū habētē dimissorias etiā sine li-
centia ep̄i. ¶ Nec ob. qd̄ est dictū de delicto. quia
iste nō deliq̄t vel illud in nō exēptis. z dicit Inno.
hic qz iste nō recipiet executionē institutiōis nisi cū
eo dispense vel meli⁹ fm̄ eū est dispensatio neces-
saria. quia ignor⁹ vt dixi. s. c. j. ¶ Ho. qz hic dicit
Inno. p̄mo qz dicit delinquentē in loco exempto
nō puniri. est verū qn̄ p̄sona est exempta vbi deli-
quit. secus si extranea. qz loc⁹ est de dioecsi z extra-
neus ibi delinquēs nō est exemptus. ¶ Itē nota
qz abbates possint i ecclesijs sibi subiectis habere
ius instituendi vel nō. de quo. xvj. q. ij. in sūma. z
c. vñ. z vide qd̄ no. de p̄ben. d̄ monachis. de p̄-
uile. cū z plātare. s̄ in ecclesijs. z. c. pastoralis. z de
dona. pastoralis. z de cēsi. cū venerabilis. ¶ Secōdo
inducit glo. decre. ad illud. an si p̄currat electio de
gremio. z d̄ alienigena p̄ualet electio d̄ gremio. qz
videt qz sic p̄ hāc decre. cū vni. de iure coi p̄uideat
alteri d̄ iure singlari. d̄ qz de elec. cū int̄ canonicos.

De officio archidiaconi. Rica.

¶ Explicito tractatu ordinandorū. de dignitatib⁹
officijs videam⁹. z qz archidiacon⁹ p̄ ep̄m maior
est ideo zc. fm̄ Hoff. mā. xxv. di. plectis. lxxij. di.
honoratus. xciiij. di. c. si d̄o. Antonius.

Archidiacon⁹
Dicit hoc caplm̄ et sequēs que ad
officiū archidiaconi pertinere. no-
scatur. quia tota cadit sub vno cō-
structu. id cōmōde diuidi nō p̄t
¶ Nota p̄mo qz in ecclesia de iure archidiacon⁹
est primus post ep̄m. de iure cōmuni ei⁹ est vicari⁹
id est vices eius gerēs. quia in multis gerit vices

episcopi in his que spectant ad episcopum. et sic prout
 qua habet sub episcopo et eius nomine exercet. **N**ota scdo
 q dignitas archidiaconi saltez dicit late habere cu
 ram respectu partis que tangit cleruz totius dioce.
Nota tertio q appellacione vrbis. quandoq sola
 comprehensif civitas et appellacione prochie diec.
Et nota circa q hnt curas de clero qz de honore.
 de couersatione cleri. et de edificijs ecclesiar seu repa
 racionib' d doctrina ecclesiastic officij et talib' delinqn
 tes dnt episcopo notificare als est de h' rone redditur.
Ite habet ius visitandi de triennio in trienniu im
 pedito episcopo de parochia i parochia. vt vicari' episcopi. et
 de iure pot que correctioe indiget vt vicari' episcopi cor
 rigere et emendare. et ex hoc patet q licet vicario ho
 minis no veniat correctio delictoz venit tñ in vica
 rio iuris. **O**p. q aliq officia h enumerata spectant
 ad thesaurarium et primicerium. xxv. di. plecti. So. aliq
 ex his in sequentia et sub archidiacono prinēt ad
 illos sed hec prinēt ad archidiaconu principaliter.
 qz in cunctis est pordinator. vel dic q illud est loca
 le fm Vinc. vel hec referunt ad diuersas consuetu
 dines. vnde dicit hic hostie. q illa capla que alteri
 dignitati hoc tribuunt vel intelligenda snt in eccle
 sijs in quib' no est dignitas archidiaconalis vel lo
 quunt fm diuersas consuetudines cessantibus co
 suetudinib' p pte archidiaconi recurrenduz est
 de iure. ad. c. ad hec. et. c. vt nostru. fm Inno. pma
 placet Hoff. vt in iurisdicōe primicerij no excludat
 iurisdicō archidiaconi. sicut nec in iurisdicōe ar
 chidiaconi excludit iurisdicō episcopi. de quo de
 offi. ordi. pastoralis. et. c. cu ab ecclesiar prelatis. de
 consuetudine tamē in aliquib' ecclesijs ē maior archi
 diacono. in aliquib' maior archipresbytero. **O**p.
 q episcopus debeat visitare ipse. x. q. i. episcopi. Sol. episco
 pus debet visitare singulis annis parochia nisi di
 mittat ppter grauamē ecclesiar et tñ mittat archi
 diaconu. idē si als ire no potest. vt hic Inno. dicit
 q episcopus vbi no potest visitare debet mittere aliū quē
 elegerit. si hoc habeat de consuetudine. vel vbi non
 est archidiaconus quē destinet. x. q. i. episcopi. et. c. de
 cernim' als mittere debz archidiaconu. fm Inno.
 dicit hostie. q episcopo licet mittere quē vult. et nihilomi
 nus visitabit archidiaconu. si de consuetudine h ha
 beat. quia vna visitatio non impedit aliā. de quo.
 j. c. mandam'. **O**p. tertio cu eadē glo. ibi in. d.
 itē contra. j. c. mandam'. q archidiacon' singulis
 annis visitet et pluries si expedit. j. c. mandamus.
 So. dicit glo. q contrariū loquit in visitatione ppre
 parochie. sed hic loquit quando vult visitare vni
 uersam parochia. dicebat pbi. q de necessitate iu
 ris tenet de triennio in trienniu. pot tamē singu
 lis annis si vult vt hic. **Q**uarto op. q non corri
 gat archidiaconu. j. c. ad hec. Sol. minora corrigat
 maiora ad episcopi refert vt ibi. **Q**uero que spectant
 ad officiu vicarij a iure dati. dic audit causas sōdi
 torū episcopo p querelā et absoluit excoicatos ab ipso. d
 offi. ordi. cu ab ecclesiaruz. q no posset archiepiscopus in
 sōditos suffraganeorū. ix. q. iij. nullus. licet tamē
 sint vicarij. si cuz certa dignitate ponunt. vt p'z p
 hūc titulū. ideo no possunt ad nutuz episcopi reuo

cati. nec ipsoz officiu pot episcopus exercere. de q in. d. c.
 cu ab ecclesiaruz. de q. j. c. si. et dicunt archidiaconi et si
 miles id vicarij. qz oia q exercēt ad episcopus prinēt in
 stitudo dignitates nisi aliq tūc exceptiā qd credit
 Inno. posse sicut custodias ecclesiaruz. de insti. cu ve
 nissent. vt ecclesiastica beneficia. c. j. co. ad h. et etiā in
 stitudoz eaz excipe poterūt. si tñ sūt dorates pita
 tio eoz ad illos pertinet fm Inno. **A**ntonius.
Officiū. Dicit idē qd pma nec
 q ponit qdaz spectantia ad officiu archidia
 conū. **N**o. q duo repiunt in archidiacon. s. offi
 ciū vt h. iurisdicō vt in pcedēti. c. **N**o. h q spe
 ctant ad officiu archidiaconi rone ordinis. pmo le
 gere euāgelium vel alij delegare. et sic ea q sūt ordi
 alteri habēt ptem sunt delegabilia. **S**cdo qz
 iubet leuitas induere ad officiu episcopi. **T**ertio in
 struit qualif ad missaz pcedat. **Q**uarto est ordi
 nator officij ton' in ecclesia determinādo lectōnes
 et respōsoria. et eos an debet auscultare. et no. p h q
 sunt de natura officij. **Q**uinto ordinat acholy
 tos. et quis portat candelabra. et quis thuribuluz.
 et generalit' oia officia ecclesie ordinat. **O**po. q
 officiu auscultadi spectat ad magistrū scholarium
 So. dicit hic glo. q hoc est de consuetudine. quia vt
 plurimū officiu et potestas archidiaconi est ex con
 suetudine. j. c. ad hec. et. c. si. vel loquit quādo episcopus
 ē p'is et mādāt p archidiaconu expediri. vt princi
 palit' spectat ad archidiaconu in sequentiā ad aliū
 Et p h no ob. q multa ex his spectēt ad officiu pri
 micerij. j. d. offi. primicerij. c. j. **Q**uero que spectant
 ad iurisdicōne archidiaconi. dic hostie. q illa que
 habent. j. c. si. xxv. di. plectis. que ibi enumerant
 sunt hec. pmo audit iurgia. qstōnes et causas. j.
 c. ad hec. secūdo instituit. lxij. di. si in plebibus. de
 quo. j. c. cu satis. Tertio penas infligit. j. de penis
 licet. Quarto priuat beneficijs. de pben. referēte.
 Quinto a subiectis pcepit obsequia. de excef. pla.
 ad hec. Sexto ppetue vicarie curā. et psequēs iu
 risdicōne ordinariā hz. s. c. j. Septimo corrigit. vi
 sitat pcuraciones recipit. suspēdit. excoicat. inter
 dicit. j. c. mādām'. d. elec. dudū. j. c. si. qd dic vt ibi.
 Quedaz aut sunt que archidiaconi no vident' pos
 se. qz non instituit. xvj. q. vij. nullus. j. c. cu satis. et
 c. se. Secūdo qz vicarius est. episcopo phibēte ni
 hil poterit. d quo sup. c. j. facit. ff. d iudi. l. iudiciū.
Tertio quia de maioribus se no inromittit. ui
 si referēdo. j. c. ad hec. p qd patet q est pedane'. i.
 paruus aut nudus iudex vel delegatus. d pda.
 iudi. l. ij. et si. fm Hoffre. de quo. j. c. si. **Q**uero
 an debeat quēlibet auscultare. dic q auscultabit i
 cognitū no pbarum. pbarū autez no auscultabit.
 qz notoria non sunt examināda. de fili. p'sby. qm.
 vel auscultabit prima vice et non plus. **A**nio.
Alique. Custodia vasorum ecclesie
 spectat ad archidiaconum
 h die. **N**o. q ad archidiaconu spectat cu
 stodia vasorū ecclesie pre alijs. **N**o. q in plaro ne
 gligētia est reat' et delictū. h no. Inno. de ele. quere
 lā. et ad h d sta. mo. cu ad monasteriū. Et no. q de

ipsis tenet et si ipsi dolo vel negligentia aut etiam alteri
us ipse pueniri poterit. // **Op.** q. spectet vasoz cu-
stodia ad custode. xij. q. ij. aplicos. glo. dicit q. anti-
dēda est psuetudo. dic q. ad ipm principaliter spe-
ctat. et ad alios sub eo. de quoz negligentia vel do-
lo tenet. sic etiā dici pōt de sacrista ad quez h ptine
re videt. de officio sacriste. c. j. vñ dicit Inno. q. de
repositis in ecclia cathedrali siue ecclesie isti siue
aliaz inferiorz ecclesiaz. vt q. forte ppter fortitudi-
nem sacristie ibi vasa sua reposerūt archidiaconi
tenent etia si sacristā habeat ecclia vel thesaurariū
Ire et si in ecclia cathedrali nō reponant nec sint
ecclesie vasa cathedralis ecclie sed inferioris tene-
bit archidiacon. q. ad ipm officiu spectat vt diligē-
tē curā habeat sup oēs inferiores platos ecclesiaz
qualiter custodiāt. als si repiat negligēs. obligat
fm Inno. nisi ipm excusaret psuetudo ptraria fm
hosti. // **Quero** cū alia glo. de qua culpa tenetur
et quoz iste archidiacon. dicit glo. q. tenet de lata
et leui. ad instar tutorz et curatorz pupilli. C. de picu-
lo et cō. tu. et cu. l. si res pupilli. et etiā de negligentia
vt hic patet cū etiā ppter negligentia remoueat. j.
de offi. custo. c. j. cū si. sic et iudex ppter negligenti-
am remouet. C. de offi. pfe. orien. l. si quas. cuz si.
q. pōt intelligi qñ est crassa. j. q. j. quicqd fm glo.
// **Ho.** istā caudā glo. que optime declarat et restri-
git qñ platus ppter negligentia deponat vel remo-
ueat. // **Post** glo. dicit doc. q. vt aliqd addat ver-
bum qd dicit q. de negligentia tenet ad id quod di-
xit de leui culpa videt q. etiā de leuissima teneatur
platus. nec mix fm Inno. q. qui psciū recipit. p. cu-
stodia tenet de leuissima. s. plat. hñs h officiu plus-
q. psciū recipit. cū sit pl. habere dignitatē q. psciū.
vel fm h intelligit qñ hec criminalia nō erāt depo-
sita sed pignori obligata vel alio mō accepta ab ec-
clesia vel epō. et apud archidiaconū cōmēdata. p. h
dicit Inno. d. elec. q. relā. q. crimē est in plato negli-
gentia. // **Ho.** bñ istā glo. q. declarat meli. q. alia
qñ platus de culpa et de qua teneat. et vide Inno.
de iudi. cū deputati. et qñ ppter eam valeat depo-
ni. Alie glo. sūt l. fales. // **Per** p̄dicta et tex. dicunt
doc. q. cauere debet archi. cui cōmittat custodiam
quia tenet de fraude. et offensa illi. cui cōmittit. vt
hic patet. de statu regulariū. cū ad monasteriū. s.
pe. ad idē. ff. d. custo. reo. l. si. vt lit. nō pte. c. j. cum
similibus. // **Anto.**

Um satis. Archidiacon sine mā-
dato ep̄i non cōmittit
curā animaz. h. d. in p̄ma ponit causas de
cisam et exp̄saz. sc̄do mādatū ibi mādam. // **Ho.**
absurditates vitādas. // **Sc̄do** no. q. obrentu con-
suetudinis resuata in p̄uilegiū ordinis ep̄alis in-
feriorz platus acq̄rere nō pōt. et talia sunt inquisibi-
lia psuetudine. idē de reseruatis in p̄uilegiū sup-
me p̄tatis. Inno. de elec. bone. ij. // **Ho.** sc̄do q. in-
stitutio auctorizabilis sup curā psuetudine p archi-
di. vt inferiorz platū ab epō q̄ri nō pōt. vide d. p̄u-
le. accedētib. et qd dicā. j. c. si. et de insti. cū venissēt.
// **Ho.** q. de mādato ep̄i pōt sup curā instituere si
ad h habeat speciale mandatū. et sic cōsuetudie nō

q̄sibile est delegabile. // **Op̄o.** q. instituat archid.
j. c. ad hec. et. c. vt nostrū. Sol. quedā est institutio
auctorizabilis supra curam. i. traditio cure. et hec
de iure spectat ad solum episcopū. nec ipsū querit
inferior cōsuetudine. de fil. presby. tua. de here. cū
ex iniūcto. in fi. d. offi. dele. super eo. de exce. pla.
c. iij. archid. autē vel inferior etiā consuetudine il-
lam non querit. vt hic. quod dicit doc. in. c. si. j. e.
verum sola consuetudine. sed sic episcopi concessi-
one id est ex p̄uilegio cum consuetudine. et sic in-
telligūt de insti. cum venissent. effectus autem hu-
ius est. quia ante ipsā nec representans. nec is cui
collata est habet potestatem curaz administrandi
vel ecclesiaz. de preben. cum iam dudum. et c. in la-
terasi. quod si fecerit tales remouere poterit nisi
dispensauerit. s. ti. j. c. si. Ratio autem p̄dictorum
quare nō possit inferior. quia sine auctoritate epis-
copi nullus potest intrare vel derelinquere ecclesi-
am. de renun. admonet. nec d̄z se quis talibus in-
tromittere. sed vocatus et. de elec. qualiter. et qui-
libet per ostium intrare debet. j. q. j. ordinato. vij.
q. j. non surē. et c. deniq. et ingerere se dicitur qui
absqz diocesani auctoritate intrat. de offi. ordi. q.
niā. et episcopus vicari. est christi. xxxiij. q. v. muli-
er. ideo si qui per aliu intrat sp̄zeto ostio qui chri-
stus est. i. episcopo qui eius est vicarius beneficiū
ecclesiasticū vsurpat. de iure patro. relatū. vij. q. j.
qui vos. et c. sequētib. et i. c. scripturis. et hec est
ratio quare dicta institutio p̄scribi nō pōt. // **Ho.**
hanc caudam qz per hoc colliges quis dicat intru-
sus et incolozat. possessoz. vide d. accu. veniens. d.
p̄ces. p̄bē. cū n̄fis. et c. l. fas. qdā ē institutio q̄ sumit
p collatōe iuris. i. tituli b̄ficiū nō p collatōe cure
vt traditōe iuris admistrādi curā. et hāc pōt archi.
habere de psuetudine. de insti. cū venissent. de ex-
cef. pla. c. ij. de p̄bē. referēte. p qd dic h Inno. q. in-
ferior epō nō h̄z de iure ptatē p̄ferēdi eccliam vt p̄
bēdā nisi h̄ faciat d. p̄uilegio vel psuetudine. et tūc
faciat tāqz vicari. de offi. dele. sup eo. de insti. cuz
venissent. s. c. j. fm Inno. et p̄cessio p institutōe po-
nit. de offi. dele. dilect. et h̄ in nō curata ecclia. p-
cedit etiā in curata. s. h̄ qz vtat corp̄alis et actuali
cure admistratōe oportet q. i curata accedat p li-
cētia ad ep̄m. vt sup curā instituat vt dicit est. d. h̄
remitit. de p̄uile. volentes. li. vj. // **Quedā** est in-
stitutio que sumitur pro translatione nude posses-
sionis id est iuris tituli totalis iuris iam translatō
id est pro inuestitura. et hec spectat ad archidiacon-
num de iure cōmuni. et hec sequitur auctorizabilē
tanqz illius executoriam. de re iudi. cū bertoldus.
in p̄nci. et de consensu episcopi. et de hac materia
j. c. ad hec. et. c. vt nostrum. // **Quero** cum glo.
nunquid archidia. dicatur habere curaz ante om-
nia. vide glo. de elect. cum in cunctis. // **Primo** vi-
detur q. non potest de iure cōmuni excommunicare
j. c. proximo. In contrariuz q. habeat faciunt. de
eo qui furti. ordi. recepit. c. j. cum cōcor. s. c. j. gl.
recitat opi. Prima fuit l. hug. Tanē. et Thincē. et di-
cit q. archid. d. iure cōmuni nō habet curā nisi spe-
cialit̄ sibi ab episcopo cōmutat. ideo alteri non cō-

[Marginal notes on the right side of the page, partially cut off and difficult to read.]

mittit. vt hic .z. d. c. nullus. vnde iura que dicunt q̄
habet intelligit q̄ habet de consuetudine z non de
iure vel ex delegatione. Secunda opinio q̄ habet
curā animarū eo q̄ per ep̄m instituit vel p̄ collegi-
um eligit. z per ep̄m p̄firmat generalē cure admi-
nistratiōe cuz iurisdictione suscipit. ad hoc. j. eo.
ad hec. de preben. referente. Dicit glo. q̄ q̄dā sunt
q̄ ad archidia. spectat d̄ iure cōmuni. z hec enume-
rantur. j. e. ad hec. z. c. vt nostrum. omnia illa de
consuetudine possunt. per quod cōcludit glo. q̄ d̄
consuetudine potest habere curam. z potestatem
ad curas instituen. dum tñ cōsuetudo sit prescri-
pta. vt hic. sed de hoc dic vt dixi super tex. p̄ q̄d̄ di-
cit q̄ iura que diuersimode loquunt̄ de archidi. q̄
ad potestatem excoicandi. z potestatem curam exercē
di referuntur ad diuersas consuetudines. residet
ergo glo. q̄ nō possit ea que sunt cure. dicit hosti.
q̄ cura animarū cōmitti non potest etiam de con-
suetudine. vt dixi super tex. z dicit ibi glo. non pre-
scripte. quia dictum glo. est cōtra text. intelligēdo
de institutione auctorizabili quo ad verba z men-
tem. quo ad verba q̄ dicit cōsuetudine q̄d̄ habet
notare p̄scriptā z cōpletam. de ele. cumana. Item
dicit obtentu alicui⁹ consuetudinis non debes q̄d̄
idem est ac si diceret obtentu nullius consuetudi-
nis nō debes. z sic omnē cōsuetudinē excludit pre-
scriptā. vel non p̄scriptā pacificam vel nō. Cir-
ca primū principale dubium glo. dicit Inno. q̄ cu-
ra in iure sumit̄ multipliciter. quandoq̄ stricte et
dicit potestas ligandi z soluendi in foro penitenti-
ali. z hec non est in prelato qui non est sacerdos.
xxj. di. in nouo. de pe. z re. c. omnes. z hanc nō po-
test dare nisi sacerdos vel eius auctoritate specialī
vel generali fungens. vt hic. xvj. q. vij. nullus. et
de offi. dele. super eo. xxv. di. perlect. z tunc non
dicunt̄ ipsi dare. sed illi quorū auctoritate datur.
ff. de adm. tu. ita autem. §. gessisse. q̄uis autēz di-
ci possit fm̄ cum q̄ archidia. z electi confirmati. et
aliq̄ qui possūt ecclesias dare possunt cōmittere of-
ficium potestatis quo ad alios in quos modo de-
putant q̄uis non sint sacerdotes possunt dare ec-
clesias nō tamē curā animarū. sed tunc illi quibus
dant ecclesias cū in ordine receperint. q̄ sunt vel
efficiunt sacerdotes simul cū ordine recipiunt ab
soluendi z ligandi potestatem. licet non in hos sū-
ditos in quos modo archidi. vel alius platus po-
testatem haberet anteq̄ p̄ ip̄m in ecclesia institue-
rētur q̄ curā habet. vñ non dat eis potestatem. s̄ effectū
hui⁹ potestatis quā habitu habebat. licet nō effectu v̄l
exercitio recipiāt z pmouens platus eis cōcedit.
xvj. q. j. §. ecce. in hoc. j. q. j. §. ex his verbis. Sec-
cūdo modo large dicit cura potestas eijcendi z re-
cipiendi in ecclesia. z corrigēdi z puniēdi excessus
xxj. di. §. j. z s̄ hac cura est excoicare. corrigere. vi-
ficare zc. talia q̄ sunt ad correctionē morum. z hāc
possūt habere archidi. z inferiores plati. s̄. c. j. d̄
elec. dudū. ij. z vide q̄d̄ dixi de offi. ordi cōqueren-
te. de q̄ intellige etiā decre. s̄ multa. j. de p̄bē. Ec-
cliam aut̄ vel p̄bēdā p̄ferre nō pōt ali⁹ platus p̄ter
ep̄m. xvj. q. vij. nullus. nisi b̄ faciat de cōsuetudie

vel p̄uilegio. z tūc facit tāq̄ vicari⁹. j. d̄ of. dele. su-
per eo. de insti. cū venissent. z. s̄. c. j. hosti. dicit se
nō intelligere hāc distincōez. nō em̄ potest soluedi
z ligadi in foro p̄niali cura dici pōt etiā fm̄ ius. q̄
nullo iure cauef̄ nec fm̄ nālē rōnem imo oīno aliō
est cura. aliud est potest. multi em̄ hñt hāc potestē qui
nō hñt curā. sicut sacerdotes nō curati z ecōtra. ha-
bēt aliq̄ curā z nō p̄dictā potestatem. sicut instituti z cō-
firmati nō p̄byteri. de eta. z q̄li. p̄terea. de ele. trāf̄
missas. p̄dicta em̄ potestē ordinis z nō iurisdictionis.
vñ nec cura dicit̄ s̄ potestē clauis in ordine sacerdo-
tali. quā nec sacerdos pōt cōcedere. s̄ fm̄ ep̄us. vt
p̄bat iura p̄ Inno. allegata. ad idē de p̄se. eccle. v̄l
alta. aq̄. vñ dicit q̄ hec cura. s̄ iurisdictionis suscipit̄ i
actu p̄firmationis. q̄ cura iurisdictionis est z q̄ ordi-
nari⁹ datur potestē quā nō habebat ligadi z soluendi
alias q̄ sibi cōmittit̄ cū cura q̄uis ali⁹ sacerdoti a s̄
ordine cōmittere possit vt illas i foro p̄niali absol-
ueret. q̄ cōmittere iurisdictionis est. de elec. suffraga-
neis. de pe. z re. ois. z remittit ad sūmā illi⁹ ri. z vi-
de ad p̄dictorū intellectū decre. Joānis. q̄ quorū
dam. dicit tñ nō sacerdotē ab excoicatōe absolue-
re non posse. cuz absolutio sit mixta prim̄ p̄nialis
z prim̄ iudicialis fori. de q̄ remittit Jo. an. de sen-
exc. a nobis. z ibi tenet p̄u. z vide in. c. nup. e. ri.
z vide q̄d̄ no. de of. le. c. pe. vide. q̄ si p̄sideremus
curā respectu habitus. sacerdos eo q̄ sacerdos h̄
eā. vñ dictū fuit. accipite sp̄m̄ sanctū z quorū remi-
seritis peccata. zc. sed nō habet exercitiū cure. sa-
cerdos aut̄ habēs p̄m̄ h̄z habitū z exercitiū cure
s̄ non sacerdos habēs p̄m̄ h̄z obiecta in quib⁹ cu-
rā exerceat. si tñ h̄z habitū i se nec exercitiū. Auto.

Archidiaconus. Breue ē
h. d. archidi. de iure cōi nō pōt excoicare.
Nota p̄mo q̄ archidi. de iure non cōpetit potestē
excoicandi nisi de ep̄i cōsensu. s̄ de hoc dic vt no.
glo. de elec. cum in cunctis. Q̄po. q̄ archid. pos-
sit excoicare. j. de offi. ordi. cū ab eccliarū. So. dicit
glo. de iure nō pōt. vt hic de cōsuetudine sic vt ibi
Recitat tñ aliq̄s dicere. q̄ si archi. eligit ab vniūsi-
tate q̄ h̄z iurisdictionē in subditos. z pōt excoicare
p. d. c. cū ab eccliarū. xij. di. legim⁹. s̄ dicit gl. q̄ si
ibi placet q̄d̄ primit⁹ est dictū. z q̄ dicit. s̄. c. p̄rio.
Inno. dicit h̄ ordinariū esse q̄ archidi. z oēs plati
iurisdictionem habētes ab ep̄iscopis. ex collatione
vel confirmatione officiorum vel dignitatum ad
quas assumuntur sunt iudices ordinarij. z possūt
excommunicare. ij. q. j. nemo. de offi. ordi. cuz ab
eccliarum. vbi de hoc. nisi sunt mulieres. de ma.
z obedi. cum dilecta. de peniten. z remissi. noua. z
quod ibi dicitur. dicit q̄ procedit quando hoc ha-
bet contraria consuetudo que iurisdictionem trib-
uit et tollit. de fo. compe. contingit. vel dic q̄ hoc
non videtur pape. sed non est ita. sic no. de sentē.
excō. per tuas. de elec. cuz nobis. vel non excoicat
cū solemnitate. de qua. xj. q. ij. debent. s̄ quo per
glo. s̄. de cle. cum in cunctis. §. inferiora. in glo. j.
que hoc tenet. vel sumitur hic excoicatio pro
depositione que priuat collegio z cōmuniōne col-

legij. prelati x̄o qui habent iurisdictionem ab alijs collegijs vel alijs q̄s episcopus excōdicare non p̄fit licet al̄s habeāt iurisdictionē. q̄ potestātē excōmunicandi cōcedere nō p̄t nisi ep̄us. xxiij. q. iij. corripian̄. et iō q̄d nō habet alijs cōferre nō p̄t. i. q. vij. daibertū. nisi collegiū eligeret aucte episcopi. vel ab eo p̄firmarē vt est dictuz. remittit etiā. j. de offi. ordi. quāto. host. aut remittit ad sūmā. s̄ sen. excō. s̄ q̄s possit excōdicare. sub. s̄. nedū aut. rē.

¶ Andamus. Archidiaconus se-
cessitas erigat plus visitat suā puincia. i. p
rochiā. h. d. in primo dictū a quo excipit. ibi nisi.
No. q̄d dictū est in sūmario. et nō. q̄ dictio sepius
notat iterationē. Et nō. q̄ ius visitādi cadit in infe-
riori plato ep̄o. ¶ No. q̄ ordinaria visitatio est q̄
semel fiat in anno. ¶ Dico. q̄ nō possit visitare q̄
h̄ est de officio cure. et archid. nō h̄z curā. s̄. c. p̄ri.
Sol. p̄cedit hoc de cōsuetudine nō de iure. dic vt
dixi in. c. cū satis. ¶ Secō oppo. q̄ p̄ter aliquā neces-
sitate possit saltes bis in anno visitare. de cens.
cū venerabilis. Sol. q̄ ibi dicit q̄ bis p̄t debet in-
telligi de necessitate subsistēte. aut ergo aliqua cā
non subest et semel p̄t. aut subest necessitas. et si ē
ecclia quā visitauit pluries et p̄t et pluries p̄cura-
tionē erigit. Si est necessitas factorū ep̄i tūc de p̄-
p̄rijs sumptib⁹ p̄curari. C. de statutis. et ima. l. fi. s̄
quo. j. de cens. cū venerabilis. vel fm̄ alios dic q̄
illud q̄d dicit q̄ vt pluries visitet in. c. cū venera-
bilis. loquit̄ de cōsuetudine. vel ex cōuentione. h̄
de iure. et vide. x. q. j. episcopi. imo pl⁹ dicit̄ doc.
hic q̄ si nō sit multū necessaria archidiaconalis vi-
sitatio. p̄t differri p̄ trienniu. et tunc potest fieri p̄
archid. s̄. c. j. sic et semel in anno ōz fieri puinciale
cōciliū. cuius statuta sunt in synodo episcopi pu-
blicanda. xvij. di. qm̄. et c. fi. j. de accu. sicut. nec
p̄ hoc tollit q̄n archieps̄ singulis annis possit visi-
tare puincia. q̄d dic vt de cens. c. fi. li. vj. ¶ Quid
ergo faciet simplex p̄byter cū visitet legatus. ar-
chiep̄us et ep̄us. archidiaconus et archip̄byter. et
isti duo vltimi saltem de cōsuetudine. de cens. cū
apostolus. certe si omni anno semel declinent ad
ecclia cōsumet ecclia. contra id. x. q. iij. inter ce-
tera. dic hosti. q̄ suplebit visitas suis sūp̄tib⁹. C.
de statutis. l. fi. est em̄ de verbis et mente iuris q̄ ec-
clesia vltra posse nō grauet̄. de cens. cū apostol⁹. et
c. sopite. nec etiā debet ibi morari ep̄us nisi p̄ diem
fm̄ modū quē habes. x. q. ij. placuit. et ij. q. iij. inf
cetera. de quo in sūma eo. ti. s̄. q̄ sit eius officium.
s̄. dies. et se. et dicit vt. j. ti. j. c. fi. Jo. an. Antoni⁹.

¶ Hec. Dicit p̄mo q̄d sit officiu archi-
ep̄us. sc̄do dicit decanos rurales per ep̄i-
copū et archidiaconū eligendos et amouēdos si illo-
rum vices cōiter gerāt. sc̄da ibi subsequēnt. et que-
libet s̄bdiuidit̄ in cōsultationē et respōsionē. No.
hic que spectāt ad officiu archid. et nō. q̄ principa-
liter cōsistit circa releuandū ep̄m in per se gerēdis
et aliqua habet eo q̄ archidiaconus. Et nō. hic plu-
ra. Primuz q̄ imperat leuit et sudiaconis. sc̄do

generalit̄ habet sollicitudinē parochiarum. tertio
ordinatio earū ad ipsum spectat. quarto audit iur-
gia singulorū. quinto habet subiectos archip̄resb-
yteros qui decani nuncupant̄ a pluribus. Et nota
q̄ appellatione decani aliquando cōprehendit̄ ar-
chip̄byter et fm̄ h̄ statuta B̄sidozi. sexto obtinet p̄-
mū p̄re alijs locum post episcopi. septimo ē eius
vicarius quod nō. octauo habet curas in ecclesijs
et clericis. et sic nō. q̄ archidia. habet curam largo
modo. de quo. s̄. c. cum satis. cū loco episcopi p̄-
spicere habet vt corrigat per parochiā corrigēda
et emēdet. Et nota q̄ correctionem habet leuez nō
in graubus inquirendo fm̄ docto. non vniuersa
liter visitando. sed tm̄ loca et p̄sonas de quib⁹ est
infamia. dicit hosti. q̄ visitabit de triennio in tri-
ennium et quando ep̄us non p̄t. s̄. c. j. decimo ad
eum spectat visitatio que sumit̄ p̄ trāslatione pos-
sessionis corp̄alis quod nō. et nō solū in beneficijs
sed etiā in dignitatib⁹. vndecimo ad eum spectat
examinatio clericorū ad sacros ordines pmouen-
dorū. Item examinatio pmouendorū ad benefi-
cia qui p̄mo examinant̄ ab ipsis. sc̄do episcopo
presentat̄. Et nō. q̄ aliud est corrigere. et aliud emē-
dare. aliud addere et detrahere. Facit ar. si data ē
potestas emendādi statuta. an possit statuta in
totuz ipsa tollere. et dicitur q̄ non. h. d. vsq̄ ad. s̄.
subsequent. d̄ declaremus hec per ordines. ¶ Que-
ro dic q̄ impar. que impar leuitis. dic q̄ imperat q̄
modo sua officia expleant. et hoc spectat ad officiu

¶ Quero quia dicit q̄ habet sollicitudinē paro-
chiarum. in quo. dic q̄ habet in eos qui per paro-
chiam morantur. s̄. eo. c. j. q̄ spectat ad iurisdic-
tionem fm̄ hosti. ¶ Quero cum glo. quia dicit q̄ au-
dit iurgia. que iurgia audit. dic q̄ questiones. et p̄
hoc arguit glo. q̄ habet archid. iurisdictionē. lxiij.
di. i. plebibus. j. de penis. licet. et dixit Jo. q̄ habet
iurisdictionē ordinariā s̄ iure cōmuni. q̄d verū est
in omnib⁹ que cōtinent̄ in hoc. c. et. j. c. vt nostrū.
et p̄ cōsequēs correctionē. Lognoscut̄ tm̄ tantuz de
modicis causis. p̄ hoc q̄ dixit iurgia quia tal̄ iurisdic-
tio sine correctione nulla est. s̄. e. c. j. in alijs que
nō numerātur stabitur cōsuetudini p̄scripte fm̄
glo. ¶ Quero quia littera dicit q̄ audit iurgia. an
poterit causas diffinire. quidaz dicunt q̄ non cū
sit soluz eis concessuz audire. q̄d intelligunt de de-
ricis parochialibus tm̄. Alij quos sequitur Inn.
suplent et diffinire. ff. de iudi. l. de qua re. et hoc in-
telligunt de parochialibus et ciuitatensibus. ar. s̄.
c. j. hosti. hic refert diuersas consuetudines. cer-
tum est q̄ de iure saltem audit. et satis credo q̄ le-
uia decidat. vt dixit glo. nisi consuetudo oppositū
habeat. Et intellige de iurgijs ciuilibus. vel vbi d̄
crimine ciuilit̄ agitur. vel iurgia id est humilia et
minima. nam magna refert. vt. j. fm̄ hostien.
per quod nō. appellatione iurgij minores causas
comprehendi. ¶ Quero qualiter corrigat. dic q̄
verbis monitorijs et p̄ceptorijs sed penam nō
ip̄onit absq̄ ep̄o. j. ti. j. c. ij. de offi. custo. c. j. si q̄s
tamen dicat q̄ modicam penam imponere possit
vel ad modicū tēp⁹ suspendat. forstran nō errabu

fm Inno. qd intelligit hosti. qsi sacerdos est vel etia de mandato epi nec confessiones audire. nec penitentia imponere potest. de quo. s. c. cu satis.

Quero an dicant ardua que no possit archi. solo. dic vt de posito clericoru. vt no. de elec. suffraganeis etia si sint in minorib. xv. q. vii. episcopo. sed etiam si agat de suspensione ppetua vel multu diurna cum nec eps sine capitulo talē ferat. de excess. prela. c. j. Itē eccliarū vnio et diuisio. de excess. pla. sicut vnire. s. ti. i. c. si. de eo qui fur. susce. c. ij. Item dispensatio. Ho. q. regulariter in inferioribus prelatis est ph. bita dispensatio nisi vbi apparet concessa. qd no. Itē ecclesiastice rei alienatio. xij. q. ij. sine. d. quo de transact. statuim. et generaliter omnia inter ardua reputant que no expediuntur p episcopu sine capitulo. d. his que fi. a pla. no vit. et c. quāto. iurisditio monasterij nisi sit pfectio. i. c. si. Lausarū matrimonialiū auditio. de cōsan. et affi. c. j. nō ob. de resti. spo. litteras vt ibi notat qz hoc faciunt rōne pūilegij vel cōsuetudinis. de his que sunt publice penitentie. i. non potest inungere publicas pñas. littere indulgentiarū. d. excess. pla. et lris. Itē datio dimissorie. j. c. primo. Itē cause criminales graues. de quib. de p. cu. querelā. Itē que sunt epalis ordinis. vt. d. c. accedētib. de p. sue. quāto. de elec. q. sicut. s. p. t. era fm hosti. Quero quas cās leues audiet. dic qz cōpari pōt defensori ciuitatis qui audit causas vsqz ad. ccc. aureos. et minores criminales. in maioribus etiā pōt reum capere et ad epm mittere et modicā multā indicere et clericis sibi subiectis in adoptionib. testamentoꝝ et donationū insinuationibus ac manumissionib. quas nō noie ecclie. s. proprie faciunt. j. de re. ecclie. nō alie. epi auctoritatem p̄stare. in auē. d. defen. ciui. s. iudicare vsqz ad si. si tñ pōt in eo p̄promitti. vel rōne delicti vel cōtract. aliqui cōueniant corā eo cū nō habeat territorij. j. de fo. cōpe. cum cōringat. et vide quod no. j. c. si. Que aut dicta sunt de archi. intelligenda sunt de oibus p̄latis ecclesiasticis inferiorib. iurisdictionē habētib. de p̄suetudine. vel de iure fm quosdā. Sz nō placent Inno. bec. cū dignitates ecclesiasticas sūt ordiate fm iura ciuilia s. fm p̄suetudine ecclesiasticas. et fm illas debet iurisdictionē exercere. de iudicij dilecti. de dolo et cōru. c. j. satis credo qz leuia q̄ sint relinqnt arbitrio iudicantis et qz ex legibus informet arbitrium qsi nō inuenit canones. s. ē absonū in his q̄ nō obuiāt canonib. d. no. ope. nūc. c. j. Quero an omnia que h. cōprehendūt spectant ad archidi. de iure cōi. an de cōsuetudine dicit Jo. an. q. oia q̄ ponunt a. d. in quadā dō. vsqz ad d. sequē. cōpetunt de iure cōi. adeo qz in ipis illo iure fundat intentionē. nec habet aliquid p̄bare. in alijs oportet qz p̄bet cōsuetudinē. vide quod no. j. c. si. Quero an archidi. instituat in aliq̄ bñficio et an in q̄libz bñficio. dic qz sic si collatō spectat ad epm. in alijs aut que spectāt ad aliū quo ad collationē nō vel ad p̄firmationē fm Inno. hosti. remittit. s. c. cū satis. et Archidi. nō placz glo. Inno. quia tex. hic et. j. e. j. generaliter loquunt. adducūt

qd no. j. de offi. dele. sup. eo. et qd ibi no. sup. gl. iij.

¶ Dico. dicitur hic qz examinari debeāt ordinādi et pmouendi p archidi. h. videt spectare ad sacerdotes. xxij. di. qm. Sol. ibi qm epus eligit. vel qsi de ficit archidi. vt in multis ecclesijs. hosti. dicit qz archidi. hoc faciet nisi ex cā h. sibi interdicit. poterit etiā epus alios adiungere et iterū examinare. vt. j. dicit glo. Quert ea. gl. ibi. videt s. qd si epus pmouet indignū quis puniet. videt qz archidi. vt h. qui eū examinat et representat. liij. di. si seruus. s. dicit qz si ē verū. qz epus tenet de facto illi qz examinat. sicut exerceat nauis. d. facto magistri. ff. d. exerceat. l. j. s. magistrus. nisi forte examinatus talis fuisset qz non sit verisimile ipsum mentiri. ar. j. de pigno. significāte. dicit ergo Inno. et hosti. qz si cōmunis opi. est de bonitate epi. excusabit archidi.

¶ Quert glo. ibi s. h. quid si talis ordinat sine titulo quis puidet. dic qz si epus ignorauit puidet p̄sentator. si ille nō sit soluendo habebit regresum cōtra epm. et hoc qz adhuc reseruatuz est episcopo ius examinādi. ar. de eta. et qli. accepim. et subsidij ne ille ordinatus in opprobriū cleri mēdicet. de renūc. ad supplicationē. nā examinatus examinādi in his p̄cipue in quib. vertit periculū anime. vñ debebat epus prius videre qz et ad quez titulū p̄sentare. ¶ In si. glo. dic bec vera. qsi nullū dedit titulum. Si autē archidi. ascribi fecit aliquē ad titulū patrimonij ipsius ordinandi. et apparet illū non habere patrimonij vñ habere minus sufficiens. si archidi. hoc fecit scienter ager primo cōtra eū qui fuit in dolo. secundo cōtra episcopū qui fuit in culpa. quia dolo p̄ponderat culpe. ff. ad. l. acquil. l. item si obstetrix. nec ob. exceptio de dolo ordinati. quia illa cessat ne mendicet in opprobriū cleri. et vide quod no. de adulterijs. intelleximus hosti. dicit qz imputabat illi qui mentit. est et querit sibi victum. xij. di. clericus. et per hoc strabet multas materia qui mentiendo fecerūt se ordinari de diuor. quāto. nec debet alicui mendaciū suum p̄desse. illi dō qz se faciūt pmoueri ad titulū paupertatis sue sequentē illā. de excess. prela. nimis. de his dō qz ordinant ad titulū p̄monij christi videt alij quib. qz epus hoc admittēs obliget. qz qd d. habet est hereditas et p̄monij christi. de p̄bē. cū scdm. s. ipe dicit idē fuādū qd d. alijs de qd p̄misit. qz l. xba sint diuisa mēs ē eadē. d. x. sig. itelligētia s. hosti.

Subsequenter. Nota regulam qz ab oib. agit cum omnes tangit approbari debeat. Et nota tex. qz de cani rurales de consensu archid. debent institui et destitui p epm. et est ratio. qz archidi. habet curam parochie. s. c. j. et decanus i hoc supplet vices vtriusqz. Quero qui sunt isti decani. dic qz potest intelligi fm consuetudinem francie fm quam institunt per episcopuz et archidiaconū. tales decani ad exequenda eius officia quedam eis cōmunia nec instituuntur in aliqua ecclesia. sed quasi ministras et officiales vtriusqz. et pro maiori pre instituitur ad ips. vñ dicit tex. pro tēpe. i. ad tempus. et idem si instituerent in ecclesia dū modo gerat vi-

ces utriusq. vbi ergo nō est talis cōsuetudo b̄ nō vendicat sibi locū s̄m Inno. ¶ Quero quid si nō possunt cōcordare. dic q̄ nihil agit. vñ vñ sine reliquo nihil posset agere. ad hoc d̄ offi. de elec. cāz. nisi cōsuetudo haberet cōtrarium. p̄ quib⁹ factū h̄ littera. Alij dicūt nominatum ab ep̄o obtinere cum ipsi⁹ auctoritas sit principalis et auctoritas archidiaconivicaria. si tamen videt Archidi. indignuz institui vel sibi dānosum poterit appellare. vñ corā superiori cōtendere. de offi. de elec. sup̄ eo. et h̄ salua consuetudine cōtraria s̄m Inno. et hoc verius puto. nam in dubio necesse habet archi. obedire. d̄ offi. or. ad aures s̄m Hosti. ¶ Quero an archi. possit ipsum instituere. dicit Hosti. hic ponderanduz litterā. qz questū fuit de institutione et destitutiōe et r̄idē de elec. et amotione. ne videat aliquid detrahēre auctorizabili institutioni q̄ spectat ad episcopū. q. d. si de institutione illa querat illa spectat ad episcopū. de renunc. admonet. s̄. c. cum satis. vbi d̄ hoc. institutio x̄o que loco collationis habetur cōiter fieri debet. et nō. hic q̄ sicut electus a minore nō debz administrare sine p̄sensu ep̄i. sic remotus ab illo nō valet administratōez deferere sine licentia ep̄i. vñ sic in illo genere institutionis illi⁹ sit destituere cur⁹ est instituere. vñ dicta decre. admonet. qd̄ nō. quia inferior nō potest supra curaz aliquē instituere vñ destituere. nec videt hoc p̄scriptibile. et ad h̄ optime. d̄ cap. mo. c. j. li. vi. arguit etiā Hosti. p̄ hanc litterā. q̄ ep̄s qui puauit euz b̄nficio cur⁹ collatio vñ p̄satio spectat ad aliū si possit restituere sine illi⁹ p̄sensu. ad h̄ d̄ ecclē. ed. c. ij. et d̄ cōtrariū notasse. de renūc. nisi. s̄. p̄sone. vide qd̄ nō. glo. de rescrip. q̄uis. li. vi. s̄m Jo. an.

Significasti. Archidiacon⁹ nō dat cōmēdatias ad ordines. sūt tria dicta que patēt. ¶ Ho. q̄ solius episcopi est dare cōmēdatias ad ordines. Et nō. q̄ talib⁹ litteris. s̄. ab archi. cōcessis non pōt quis ad ordines assumi. ¶ Secūdo nō. ar. pro et contra q̄ ordinar⁹ ab alio ep̄o caret ordinis executione et est p̄uand⁹. characterē tñ recipit. ¶ Op. cū secunda glo. q̄ det archi. cōmēdatias ad ordines. j. c. p̄xi. d̄. i. q̄dā. ad si. vbi p̄sirat ad ordines Sol. b̄n p̄sirat ad ordines suo ep̄o. h̄ nō p̄sirat alteri ep̄o. h̄ dic gl. vera qñ est ep̄s p̄ns. als dicit q̄ si ē ab sens extra prochiā suā et necessitas vñ utilitas ordinandoz imineat. potest illos p̄sentare ep̄is ad ordinē. qz absente ep̄o supplet vices illius. ar. s̄. e. ad h̄. sic et archi. p̄sbyter. s̄. e. c. j. vel vacante ecclia. de ma. et obe. cum olim. quod dicit glo. verū q̄ posset impedito episcopo viuente si habet de consue. als nō nisi haberet speciale in mandatū. ¶ Ho. b̄n gl. qz capitulū vacāte sede succedit. caput tñ capituli debet vt vicarius expedire illa que iminebat p̄ pla tū ex ped. ēda. et sic offi. archi. in vicariatū non exprat morte episcopi. qd̄ nō. ¶ Sc̄do nō. q̄ cōmēdatias nō dat etiāz absente ep̄o nisi ad hoc habeat speciale mandatū. idem nō. Jo. ix. q. ij. ep̄m. dicit h̄c Hosti. q̄ generalis vicari⁹ cui aliquis ex specialibus casibus cōmissus esset cū clausula generali.

h̄ posset. de p̄cur. q̄ ad agendū. li. vi. et de of. vica. c. ij. li. vi. in vit. gl. Dicit tñ q̄ p̄ntia ep̄i. q̄ sic gnālit cōmisit. nō d̄ hoc sine ip̄i⁹ p̄scia expedire. ar. j. de offi. lega. volētes. d̄ of. ordi. romana. in fi. li. vi. de materia glo. dic vt de tēpo. ordi. nullus. li. vi. glo. j. tāgit rōnes. et iustificat. ter. inter cetera q̄rit an talis ordinatio erit rata. et dicit q̄ non. et dicit q̄ alius ep̄us nō d̄ ordinare. q̄ si faciet talis ordinatio nō est rata quo ad s̄m ep̄m. ix. q. ij. c. j. et interdicēda est talib⁹ executio ordinis sic suscepti. de offi. lega. qd̄ trāslationē. ep̄us tamē pōt cū talibus dispēlare et recipere eos in illis ordinib⁹. ix. q. ij. lugdunēsi. nunq̄d aūt ip̄o iure sit suspensus. qd̄dam q̄ sic. et h̄ sentit glo. Hosti. aūt dicit q̄ dato q̄ anteq̄ ab ep̄o recipiat celebrat p̄ h̄ nō incurrit irregularitatē. nisi post interdicitū ne celebrat. de q̄. s̄. de tēpo. ordi. qd̄ trāslationē. et c. n. c. ij. li. vi. dic vt ibi notat.

Terminus. Archidiacon⁹ ex-aminat et p̄sentat ordinandos. et ponit p̄latos in sede. ¶ Ho. tria q̄ spectat ad ad archidi. de iure cōmuni. p̄sentare ep̄o ordinandos. illos etiā examinare et ponere abbates in sede. et sic p̄t q̄ institutio que sumitur pro trāslatione possessionis facti spectat ad archidi. vide. s̄. c. ad hec. et s̄. eo. cum satis. ¶ Ho. secundo q̄ vbi intentio alteri⁹ partis est fundata d̄ iure. dicens oppositi aggrauat onere p̄badi. nec sufficē semiplene p̄bare nisi plene p̄bef. qd̄ b̄n nō. Et nō. q̄ abbates et abbatissē inuestiunt possessionē per positionē in sede. et sic habes practicā installandi. et vñ signū ad transferendā possessionē. vide de cōsue. c. ij. ¶ Ho. Jo. an. patēt ex hac decre. q̄ volenti p̄bare quasi possessionē alicuius dignitatis vel officij. non sufficit p̄bare exercitiū actiū qui de iure cōmuni non spectat ad dignitatem vel officij. sed etiā debet p̄bare illos actus ad dignitatem spectare. et sic dicit se obtinisse in archidiaconatu b̄n. ¶ Probato etiā q̄ talis tali tempore dabit examinationes publicas vel priuatas. non est probata quasi possessio archidiaconar⁹ nisi probetur q̄ ad officij archidia. hoc spectat. sed si ille actus de iure cōmuni spectaret ad illam dignitatem vel ad illud officij satis est probare exercitiū illius actus. vt institutio ad episcopum. inuestitura ad archidia. et sic de singulis. fortassis etiā cancellarius mediolani. habebat de consuetudine vel p̄uilegio facere que h̄c continent. sed quia illud nō fuit p̄batus. et de iure illa ad illud officij non spectant. ideo succubuit. ad quod de re iudi. cum bertoldus. vide bonum tex. s̄. de elec. cum ana. et c. in genesi. et optimum. j. de p̄ben. dilecto. et c. nisi. ¶ Quid si sine auctoritate p̄cedente episcopi quis est positus in sede. dicit Jo. an. q̄ dicit intrusus. alleg. de p̄ben. cum iam dudum. glo. sunt dare. ¶ Ultima signat cōtrariū et remittit. et bene ibi dicit. Anto.

Dilecto. Archidiaconi in monasterio suo intra limites archi. iurisdictionem non habent nisi in quantum generalis vel specialis cōsuetudo hoc tribuit. b. d.

In prima generalis cause commissio. in scda ibi corā
 actoris petitio. in tertia ibi ideoq. scda determina
 ta commissio. Casus. Archi. senosi. pcedente se que
 dā iura in monasterio abbatis et puenr monaste
 rii sancti Pe. senosi. i. pcuratores. et qdā alia iura. a
 sede aplica obtinuit cam delegari abbatī sancti Lri
 spini et quibusdā alijs qdō mandatū fuit. vt cāz audi
 rent et debito sine iminarēt. corā qdō Archi. dedit
 libellū in q narrat quibusdā iurib⁹ et subiecta clausu
 la generali. vt oīa q als solebāt Archi. habere vel
 poterāt rōnabiliter habere. // Scdo petit q dece
 tero nō facerent aliq̄s de senosi. baliua. i. curia vel
 districtu eo p̄termissio corā officiali senosi. archiepi
 pueniri asserēs illos p̄ter se debere pueniri q̄s co
 rā officiali p̄dicto. exceptis causis familie epi. et ho
 minū dicti archiepi. iura aut ista p̄tendebat ex du
 plia capite. p̄mo d iure cōi. qz monasteriū erat edi
 ficatū in limitib⁹ territorij. scdo de cōsuetudine tā
 spāli q̄ generali quōcūq̄ fuerit vel p̄pter negligē
 tiā p̄morū iudicū vel p̄pter iniusticiā forte appella
 tōis illa cā fuit ad sedē aplicā delata. iterato papa
 cāz comisit iudicib⁹ in sup̄ascriptōe cōtēntis. et mā
 dauit q̄ten se informaret p̄ maiores ecclie senosi.
 canonicos q̄ dnt huius rei habere noticiā plenio
 rē. et si cōstat de pacifica et obtenta cōsuetudine ali
 quā iurisdicōez in monasterijs vel abbatijs eū ha
 bere vel in p̄ticulari monasterio illo adiudicet illa
 iura Archidi. et sup̄ alijs vel toto si nihil p̄bet silen
 tiū sponet p̄petuū. h. d. // Hec decre. attingit in ef
 fectu tria. primo hic habem⁹ sup̄plicatores et commissi
 onē primā. scdo petitionē Archidi. tertio mādātū
 de casum. p̄tes istas expediā norando et legendo p
 partes. // Nota primo q̄ valet rescriptū aliq̄bus
 iuribus specificatis et subiecta clausula generali.
 // Et nota q̄ quandoq̄ clausula generalis appo
 nit indeterminate absq̄ adiuncto. q̄siq̄ apponit deter
 minatio vt est quedā alia rōne Archi. et tūc clausu
 la illa generalis restringit ad naturā adiuncti det
 minantis. vñ intelligit cōprehendi in illa soluz illa
 q̄ sunt de q̄litate et genere adiuncti. Ho. scdo ar. p
 cōclusionē libelli. pero mihi iusticiā exhiberi q̄ mi
 hi venegat. ad hoc optime de ordi. cogni. cuz dile
 ctus. // Ho. tertio ar. q̄ appellatōe commissiois cāe
 nō p̄prehendit decisio nisi exprimat. de q̄ de of. de
 le. sup̄ questionū. q. j. et Bar. ff. de re iudi. l. a diuo
 pio in p̄n. et dixi. in de. auditor. de rescri. sup̄ hac p
 te gl. nihil scribit. // Scdo ogo. hic in rescri. enu
 merata specificē fuit pcuratio et subiecta clausula
 generali. actū fuit sup̄ iure corrigendi excessus qdō
 graui⁹ ē. et sic videt q̄ sub clausula generali seq̄ntē
 speciez enumeratiōe cōprehendunt maiora exp̄s
 sis. contra illud de rescrip. sedes. dicit Inn. q̄ for
 te nō fuit exceptū et maiora cōprehendunt in clau
 sula rerū licet iurisdicō elidibilis sit exceptōne. vt
 no. in. d. c. sedes. d. rescri. et no. e. n. Radulphus.
 hec diuinat. et nō est verisimilis. vel scdo in rescripti
 maiora fuerūt expressa q̄ hic p̄pter breuitatē non
 fuerunt enumerata. hec adhuc diuinat. vel tertio
 dic q̄ vbi maiora exp̄sis nullā hnt cōnexitatē et cō
 munitatē cuz exp̄sis nō includūt in clausula gene

rali. vt ibi. si aut habent aliquā cōnexitatē includū
 tur. nā hic erat exp̄ssa pcuratio q̄ annexa est visita
 tionī. de p̄scrip. cū ex officij. et visitatōi annexa est iu
 risdicio et peccatorū examinatio et correctio. nec alte
 rū est maius altero. Vel q̄rto et aduerte ad istā. q̄si
 q̄ clausula generalis post enumeratiōē specierū
 simpliciter p̄ferf absq̄ adiuncto et maiora nō com
 p̄hendunt exp̄sis vt ibi. aut p̄ferf cū adiuncto de
 terminatē genus. et tunc clausula potius recipit de
 terminatōez ampliatiue vel restrictiue ab adiuncto
 q̄ ab enumeratiōe speciez p̄cedente. vt patet de re
 scrip. Radulphus. vt h est casus. hic em̄ exp̄sis p̄
 curati. et clausule generali et quibusdā alijs adieci
 ad eum spectantibus ratione Archi. ideo maiora
 spectantia ad ius Archi. comprehenduntur vt hic
 p̄ qdō dicit q̄ si aliq̄s cōquereret sup̄ domo et quibus
 dā alijs rebus. ad talē hereditatē spectantib⁹ q̄ si in
 hereditate essent castra aut ciuitates. q̄ vi hui⁹ re
 scri. agi posset. ad hoc de resti. spo. cū ad sedē. Cō
 cludo ergo ista. si querit an enumeratis speciebus
 in rescrip. subiecta clausula generali cōprehendā
 tur maiora exp̄sis. dic q̄ si illa maiora sint p̄neca
 q̄quo mō exp̄sis includunt. si sepata et clausula p̄
 ferf cuz adiuncto. includunt. si in determinatione
 adiuncti p̄t cōcludi. Si aut p̄ferf sine adiuncto.
 includunt habitu. sed iurisdicō est elidibilis p̄ ex
 ceptionē. iō si opponit. repellit agens. als valet iu
 diciū. vt hic. // Tertio videt q̄ in rescrip. vel libel
 lo sup̄ iurib⁹ ad archi. spectantib⁹ nō p̄prehendunt
 debita de iure speciali aut de cōsuetudine. vt patet
 j. de offi. ordi. cōquerere. et qdō ibi no. p̄ glo. // Con
 cludēdo dicit h Inn. q̄ sub isto peto debita ratiōe
 Archi. nō solū cōprehendunt debita de iure cōi. s̄
 etiā debita de cōsuetudine vel p̄uilegio. vt patet
 j. de rescri. audit. aduerte p̄ hoc nō est clarus. dic
 q̄ q̄siq̄ libell⁹ vel rescri. emanat sup̄ materia apta
 referri pariter ad debita de iure cōi et de iure spāli
 et annectit in dubio ad debita de iure cōi. sic intelli
 git p̄tra. // Quandoq̄ annectit ad materiā aptā. vt
 in plurib⁹ p̄prehēdere debita de iure spāli. licet ali
 qua possit p̄prehēdere de iure cōi. vt patet in of
 ficio archidiaconali q̄ p̄tās vt in pluribus regulas
 potius a iure spāli et p̄suetudinario q̄ a iure cōmu
 ni. nō p̄prehendit debita de iure spāli. et sic loq̄t h
 maxime q̄si petitio vel rescriptus emanat sup̄ iure
 debito facta aliq̄ specificatiōe debiti de iure spāli
 // Conclude duo vba si querit an in petitione iu
 ris debiti includant debita a iure spāli. dic q̄ aut h
 petitio vel rescrip. dat p̄cedente singulariū aliquo
 rū specifica enumeratiōe et tūc si p̄ticularia enume
 rata sint de iure spāli includunt etiā debita de iu
 re speciali. vt hic. sed de iure cōi nō includūt debi
 ta de iure speciali. s̄ cōi tm̄. Si aliq̄ enumerant de
 iure cōi. aliq̄ de iure speciali. et adhuc p̄prehendūt
 et hoc qz talia debent reglari p̄m qualitātē specierū
 enumeratarū. de p̄cu. qui ad agēdū. li. vi. et in de.
 non p̄t. e. n. et d. c. sedes. et hoc maxime vey q̄si spe
 cifice enumerata sunt p̄neca p̄prehendendis vt h.
 // Q̄siq̄ petitio simpliciter emanat absq̄ aliq̄ enu
 meratiōe et tunc aut libellās vel rescri. dano dat li
 h h

belluz in materia in qua nō possunt comprehendī debita de iure communi. vel si sūnt apta comprehendī vt plurimum. tamen materia adaptatur ad debita de iure speciali. et tunc cōprehenduntur debita de iure speciali. vt est casus hic. **¶** Quis datur libellus vt rescrip. sup materia piter pportōabili ad debita de iure cōi. et ad debita de iure spāli. et tūc aut debitū de iure speciali qd agitur includi est succedaneū loco debiti d iure cōmuni et includitur. de reli. do. cōstitut. cū gl. et dicūt doc. **¶** Quis debitū d iure speciali nō ē succedaneū loco d iure cōmuni. ius tamē put ē debitū ē de iure cōmuni. et tamē habet determinationē d iure speciali vt in quarta mortuoriorū. d sepul. certificari. et Inno. variat in. c. certificari. tenet q includantur potius attenda materia originaliter debiti. q determinatione in. c. conquerente. de offi. ordi. tenet contrariū dic q pcoradando. quandoq agitur includere debita de iure cōi cū determinatōe iuris cōis et includit. sic intellige qd no. in. c. certificari. Aut agit includē debita d iure cōi cū determinatōe d iure spāli. et si includit. sic intellige Inno. de offi. ordi. cōquerente. **¶** Quis id qd agit includi ex toto est debitū de iure speciali. et inuenio Inno. p rariū in. c. cōquerente. de offi. ordi. tenet q nō includat. et hoc vult glo. ibi cōtrariū sentit in. c. auditis. de psci. in de narijs facti pde. dico sic q quis debitū d iure speciali venit accessorie ad debitū d iure cōmuni et includit. vt in. d. c. auditis. aut est separū et nō oīno accessoriū. et nō includit nisi addat verbū latuz vt est verbū pntentie. qz tūc cōprehendunt etiā debita de iure speciali. ppf vim generalitatis ibi vt dicit Inno. j. de resti. spo. cū ad sedē. vbi de hoc dixi. et in. d. c. cōquerēte. et in. d. c. cōstitut. et hec sufficiāt de dicendis erga primā pte. **¶** Tenio ad scōam p de. f. ad petitoes. **¶** No. primo q libellus vt cludat debet habere cām ex q petitiō cludat. et no. q pcedit licet causa ex toto nō cōcludat dūmodo in pclusionone iuuef et pbatōe. **¶** No. scōo q matris ecclesia ratione edificij in limitib⁹ suis inferioris ecclesie capelle nō vō dicat sibi ius iurisdictionale. aut correctionis. et sic sup talib⁹ nō fundat intentōnez seu intētū d iure cōmuni. Sup quib⁹ aut matris ecclesia funder. habes optimū tex. j. de ecc. edi. ad audientia. Quid iuris vendicet sibi ecclesia superior in capella sibi subiecta. habet de ma. et obe. his q. Que iura ecclesie cathedralis in subiectas. de offi. ordi. c. cōquerēte. et qd ius i monasterijs et capellis subiecti monasterijs. vide de offi. ordi. dilect. **¶** Que iura vendicent sibi monasteria in capellis subiectis. vide de pntlegijs. cū et plantare. s. in ecclyjs. de priuile. pastoralis. de censu. cū venerabilis. dixi plene d pben. de monachis. xvj. q. ij. in summa. **¶** No. tertio practicas libelli sup istis vniuersalib⁹ cōprehēsis sub vno iure totali et integrali vt illa in libello specificent. et postea vt pntētia ad illud ius totale petant. et no. q in libello petita dnt specificari et declarari inquātū pnt. **¶** Et no. q cōprehendunt sub iurisdictione. f. necessitas compandi. necessitas mandatis et pceptis obediendi quando mandata

sunt honesta. ergo sup in honestis nō artant ad b qd scribit de tempo. ordi. ad aures. Et no. q enumeratis speciebus pcedit libellus in talibus vniuersalibus subiecta clausula generalis. de q p Inno. et glo. de offi. ordi. cōquerente. de resti. spo. cū ad sedem potissime. de libelli oblatōe. c. j. **¶** No. quarto q pcedit libellus vt excipiat ius particulare defendendi cōcūti nō est uecessariū. sufficit em vt libellus cōcludat q in ipso cōcludat ius agēdi cōpetens actori. absq q in eo excludat ius excipiēdi qd reo pofset cōpetere. vt no. Inno. de li. ob. c. j. **¶** No. quinto q iurisdictionale ptra monachos nō est pscriptibile aut acquisibile. qten⁹ obuiat regule et substantialib⁹ regule. nec monach⁹ ex hoc artat ad aliquā obedientiā vel iurisdictionē p quā aliqd detrahaf sūstantialib⁹ vni qd emisit. qz illa sp a qd ius iure qstio intelligunt excepta. **¶** No. sexto q iurisdictione est in pte qūbilis q ad certas psonas agentes qtenus actionē dirigūt ptra incertas psonas est diuidua. et q ad aliq⁹ ptes et quo ad aliquas nō. **¶** Et no. h q in pfectione pcedit libellus p verba negatiua et affirmatiua dū tū agens asserat sibi ius esse. et ad alteruz illud neget cōpetere et nō tū in libello excipe ius ptes cōtra quas agit ne ppter pte indebite annexā totū neget. **¶** Examine m⁹ libelli. hic libellus hz duas ptes. pma est sup iure qd affirmat sibi deberi et in isto pmittit causa libelli. scōo petitiō. tertio declaratio et exceptio. scōa ps libelli est sup iure negatiuo. primo ponit petitiō. scōo exceptio. vide am⁹ ista ad primā pte libelli. **¶** Circa secundā pte petitiōis vide q snia si cōgruat huic petitiōi. cōtra id. de simo. licet hely. qz sup hac pte nihil pnunciat. So. hic ideo nō pnunciat p archi. s. bñ cōtra eum in eo q in ceteris absolui mandat. et hoc ideo qz petitiō eius erat iusta. nā cās subiectoz ptoz qui subiecti sunt epō ipfis inuitis pōt audire epō. vt patet ex noratijs. d offi. ordi. cū ab ecclyaz. et c. quanto. et disputant glo. et doc. e. ti. pastorat. imo dicit quidā h hoc nō placet Inno. q eos pofset a iurisdictione reuocare. ff. de iudi. l. iudiciū solui. Itē patebat eius petitionis iniusticia ex altero capite qz priuati. f. laici pnt cōuenire in iudicē nō suū. ff. de iudi. l. j. et no. de of. dele. p. et. b. et sufficit q nō excipiat. vt. d. l. j. licet secus sit in clericis. de fo. cōpe. significasti. Itē fuit iniusta ex altero capite. qz sic paulatim iurisdictione epī enervaret. **¶** Quāquid aut superior pofset illos reuocare. dic q quidā sūt inferiores sub superiorib⁹. et in illa superiores vt maiores habēt specificē pte et pōt illos reuocare. C. d iudi. cū spāli. C. de fabricc. l. si qd. **¶** Quādoq inferior sūbet superiori tāq vicari⁹. et idē. vñ cū archi. et archiepiscopis nisi aliud habeant de cōsuetudine sunt vicarij epoz. s. eo. c. i. j. ti. j. c. j. poterūt reuocari. qdā sunt habētes iurisdictionē ptiarē in loco alijs superiorib⁹ habētib⁹ vniuersalē si distributā. et tales nō possunt in loco alijs superiorib⁹ phideri. vt sunt epī s. archiepiscopi et legans q sūt capita puinciarū. ad h in auct. d defen. ciui. s. h interi. poterunt tū legari adiri p querelā. vt de offi. legari. c. i. dic vt ibi. **¶** Scōo p hac decrē. dicit doc. q familia

libellus in materia in qua non possunt comprehendī debita de iure communi. vel si sunt apta comprehendī vt plurimum. tamen materia adaptatur ad debita de iure speciali. et tunc comprehenduntur debita de iure speciali. vt est casus hic. Quis datur libellus vt rescrip. sup materia piter pportōabili ad debita de iure cōi. et ad debita de iure spāli. et tūc aut debitū de iure speciali qd agitur includi est succedaneū loco debiti d iure cōmuni et includitur. de reli. do. cōstitut. cū gl. et dicūt doc. Quis debitū d iure speciali nō ē succedaneū loco d iure cōmuni. ius tamē put ē debitū ē de iure cōmuni. et tamē habet determinationē d iure speciali vt in quarta mortuoriorū. d sepul. certificari. et Inno. variat in. c. certificari. tenet q includantur potius attenda materia originaliter debiti. q determinatione in. c. conquerente. de offi. ordi. tenet contrariū dic q pcoradando. quandoq agitur includere debita de iure cōi cū determinatōe iuris cōis et includit. sic intellige qd no. in. c. certificari. Aut agit includē debita d iure cōi cū determinatōe d iure spāli. et si includit. sic intellige Inno. de offi. ordi. cōquerente. Quis id qd agit includi ex toto est debitū de iure speciali. et inuenio Inno. p rariū in. c. cōquerente. de offi. ordi. tenet q nō includat. et hoc vult glo. ibi cōtrariū sentit in. c. auditis. de psci. in de narijs facti pde. dico sic q quis debitū d iure speciali venit accessorie ad debitū d iure cōmuni et includit. vt in. d. c. auditis. aut est separū et nō oīno accessoriū. et nō includit nisi addat verbū latuz vt est verbū pntentie. qz tūc cōprehendunt etiā debita de iure speciali. ppf vim generalitatis ibi vt dicit Inno. j. de resti. spo. cū ad sedē. vbi de hoc dixi. et in. d. c. cōquerēte. et in. d. c. cōstitut. et hec sufficiāt de dicendis erga primā pte. Tenio ad scōam p de. f. ad petitoes. No. primo q libellus vt cludat debet habere cām ex q petitiō cludat. et no. q pcedit licet causa ex toto nō cōcludat dūmodo in pclusionone iuuef et pbatōe. No. scōo q matris ecclesia ratione edificij in limitib⁹ suis inferioris ecclesie capelle nō vō dicat sibi ius iurisdictionale. aut correctionis. et sic sup talib⁹ nō fundat intentōnez seu intētū d iure cōmuni. Sup quib⁹ aut matris ecclesia funder. habes optimū tex. j. de ecc. edi. ad audientia. Quid iuris vendicet sibi ecclesia superior in capella sibi subiecta. habet de ma. et obe. his q. Que iura ecclesie cathedralis in subiectas. de offi. ordi. c. cōquerēte. et qd ius i monasterijs et capellis subiecti monasterijs. vide de offi. ordi. dilect. Que iura vendicent sibi monasteria in capellis subiectis. vide de pntlegijs. cū et plantare. s. in ecclyjs. de priuile. pastoralis. de censu. cū venerabilis. dixi plene d pben. de monachis. xvj. q. ij. in summa. No. tertio practicas libelli sup istis vniuersalib⁹ cōprehēsis sub vno iure totali et integrali vt illa in libello specificent. et postea vt pntētia ad illud ius totale petant. et no. q in libello petita dnt specificari et declarari inquātū pnt. Et no. q cōprehendunt sub iurisdictione. f. necessitas compandi. necessitas mandatis et pceptis obediendi quando mandata sunt honesta. ergo sup in honestis non artant ad b qd scribit de tempo. ordi. ad aures. Et no. q enumeratis speciebus pcedit libellus in talibus vniuersalibus subiecta clausula generalis. de q p Inno. et glo. de offi. ordi. conquerente. de resti. spo. cum ad sedem potissime. de libelli oblatōe. c. j. No. quarto q pcedit libellus vt excipiat ius particulare defendendi cōcūti non est uecessariū. sufficit em vt libellus cōcludat q in ipso cōcludat ius agēdi cōpetens actori. absq q in eo excludat ius excipiēdi qd reo pofset cōpetere. vt no. Inno. de li. ob. c. j. No. quinto q iurisdictionale ptra monachos non est pscriptibile aut acquisibile. qten⁹ obuiat regule et substantialib⁹ regule. nec monach⁹ ex hoc artat ad aliquā obedientiā vel iurisdictionē p quā aliqd detrahaf sūstantialib⁹ vni qd emisit. qz illa sp a qd ius iure qstio intelligunt excepta. No. sexto q iurisdictione est in pte qūbilis q ad certas psonas agentes qtenus actionē dirigūt ptra incertas psonas est diuidua. et q ad aliq⁹ ptes et quo ad aliquas non. Et no. h q in pfectione pcedit libellus p verba negatiua et affirmatiua dū tū agens asserat sibi ius esse. et ad alteruz illud neget cōpetere et non tū in libello excipe ius ptes cōtra quas agit ne ppter pte indebite annexā totū neget. Examine m⁹ libelli. hic libellus hz duas ptes. pma est sup iure qd affirmat sibi deberi et in isto pmittit causa libelli. scōo petitiō. tertio declaratio et exceptio. scōa ps libelli est sup iure negatiuo. primo ponit petitiō. scōo exceptio. vide am⁹ ista ad primā pte libelli. Circa secundā pte petitiōis vide q snia si cōgruat huic petitiōi. cōtra id. de simo. licet hely. qz sup hac pte nihil pnunciat. So. hic ideo non pnunciat p archi. s. bñ cōtra eum in eo q in ceteris absolui mandat. et hoc ideo qz petitiō eius erat iusta. nā cās subiectoz ptoz qui subiecti sunt epō ipfis inuitis pōt audire epō. vt patet ex noratijs. d offi. ordi. cū ab ecclyaz. et c. quanto. et disputant glo. et doc. e. ti. pastorat. imo dicit quidā h hoc non placet Inno. q eos pofset a iurisdictione reuocare. ff. de iudi. l. iudiciū solui. Itē patebat eius petitionis iniusticia ex altero capite qz priuati. f. laici pnt cōuenire in iudicē non suū. ff. de iudi. l. j. et no. de of. dele. p. et. b. et sufficit q non excipiat. vt. d. l. j. licet secus sit in clericis. de fo. cōpe. significasti. Itē fuit iniusta ex altero capite. qz sic paulatim iurisdictione epī enervaret. Quāquid aut superior pofset illos reuocare. dic q quidā sūt inferiores sub superiorib⁹. et in illa superiores vt maiores habēt specificē pte et pōt illos reuocare. C. d iudi. cū spāli. C. de fabricc. l. si qd. Quādoq inferior sūbet superiori tāq vicari⁹. et idē. vñ cū archi. et archiepiscopis nisi aliud habeant de cōsuetudine sunt vicarij epoz. s. eo. c. i. j. ti. j. c. j. poterūt reuocari. qdā sunt habētes iurisdictionē ptiarē in loco alijs superiorib⁹ habētib⁹ vniuersalē si distributā. et tales non possunt in loco alijs superiorib⁹ phideri. vt sunt epī s. archiepiscopi et legans q sūt capita puinciarū. ad h in auct. d defen. ciui. s. h interi. poterunt tū legari adiri p querelā. vt de offi. legari. c. i. dic vt ibi. Scōo p hac decrē. dicit doc. q familia

episcopi gaudet privilegio epi. vt hic. C. de epi. et
cleri. l. i. xij. q. ij. eccliaz seruos. xvj. q. j. similiter. d.
penis. romana. li. vi. i. auē. d. sanc. epi. s. sportulaz
¶ Op. cū glo. s. q. absq. altera pbatōe cōsuetudi-
nis recte libellasset hic. assignando cām. qz ecclia
erat sita in territorio suo vt patet. xvj. q. j. oēs basilice.
xvii. q. ij. monasteria. Sol. dicit glo. archidi.
credebat ex hoc intētionē suā fundatā. s. errabat.
ideo oportuit q. pbarē cōsuetudinē. et ad iura cō-
traria rñdet q. loquunt in epi. in si. glo. dicit glo.
videre velle. q. eo q. q. s. est in limitib. territorij alte-
rius q. fundet sup iurisdicōe supior ecclia intētionē
de iure cōi. xvj. q. j. alta. vbi Jo. hoc videt tene-
re. dicit tñ q. in cōtrariū facit. viij. q. ij. puenit. et c.
dudū. de cap. mo. dilect. ideo Jo. an. post Inno.
de cap. mo. dilect. p hanc decre. dicit q. matrix ec-
clesia rōe edificij ecclie in territorio nullū sibi vēdi-
cat ius nisi ius spāle aliū inducat. al. d. ma. et obe.
his q. de iure aut instituedi. an ad illā p̄tineat. dicit
Jo. an. q. videt q. sic. p. ill. c. his q. s. dicit q. ill. p̄t
pcedere in bñficijs cardinaliū q. hñt pinguius ius
q. habeat plebani. alias institutio et desitutio spe-
ctat ad epi. de offi. ordi. p̄querēte. xvj. q. j. c. j. ad
b. optime. de ecclijs edi. c. ad audientā. et vide qd
scripsi. d. elec. c. j. et plen. e. ti. cū ecclia vulerana.
tene primū p hanc decre. ¶ Concludit ergo q. ppter
sitū in territorio solus epi. fundat intētionē de iure
cōi. ppter sitū in prochia. si q. rñs an fundat intētoz
de iure cōi. q. ad iurisdicōz et p̄tātē instituedi et desti-
tuēdi. dicit q. nō. et h. ne in eadē diod. videant duo
capita quasi monstz. Si q. ad p̄tātē p̄tandi. dicit q.
non nisi aliud conferat p quod querat ius p̄tandi
i. ius patronat. j. de ecclie. edi. ad audientā. Si quo
ad p̄tātē p̄cipiendi iura prochia. vt decimas et
alia bñ fundat intētoz. de his q. si. a. p̄la. pastora-
lis. de decimis. cū in tua. de of. ordi. cū ab eccliarū
Si querit de dñio t̄pali. an fundat in territorio in-
tētionē de iure cōi. eo q. dñs. dicit hic host. q. nō
enā si sit comes vel princeps ali. excepto impatore
et in ipso opaf. hec excellētia dignitatis imperialis q.
sup oēs est. in auē quō oportet epos. in p̄n. ff. ad. l.
ro. de iac. l. de p̄cario. vij. q. j. in apib. nō ob. viij.
di. q. iure. vbi in plurali loquit d. impatorib. quia
illud plurale loquit de regib. romanoz. et licz nō
sit nisi vnus habuit respectū ad futuros. vñ iō loq.
tur in plurali. qz qñq. fuerūt p̄f. C. d. defen. cini.
l. j. et. iij. Ratio aut quare h. nō cōpenit comitibus
sicut epi. rñdet qz fines episcopatuuz stabiles sūt
nec mutant nec p̄scribūt. s. prochijs. sup eo. mun-
dana vero dñis ppter potētā vsurpanē. et mutat
de voto. qd sup his. ideo iudices ecclesiastici sup li-
mitatione ep̄atuū nō recurrūt ad laicoz diuisiones
vt in. c. j. de re. do. ¶ Ad ob. q. nō. Jo. an. post In-
no. de iureiuran. nimis. vbi dicit q. domin. terre
eo q. dñs quo ad iurisdictionalia fundat intētoz
de iure cōi. qz h. vtz. si cōstat de dñio ei. ab impa-
toze cōcesso. als nō. ¶ Per hanc decre. dicit glo. q.
correctio mōachoz primo loco spectat ad abbatē.
ad b. de offi. ordi. quāto. vbi de b. dicit tñ doct. si
monachi nolūt parere abbatib. p̄pellūt p epi. ne

de. vel mo. relatū. de sen. exco. monachi. si agat in
forma iudicij. de cōsuetudie p̄t enā spectare ad ab-
batē. qz cōsuetudo enā priuato dat iurisdicōez. de
fo. cōpe. cū p̄tingat. fortius abbatē. ix. q. iij. cōque-
stus. Si talē nō habet p̄suetudinē ad epi. recurri-
tur. de b. de offi. ordi. c. q̄nto. ¶ Tenio ad vltimā
p̄tē. videlicz ad secūdū mandatū. et h. primo instru-
it sup testib. recipiēdis. scōdo quō iudicet nō appa-
rente cōsuetudine. tertio quō iudicet illa existente
¶ Ho. primo q. illi testes in cā sūt admittendi. q. ve-
rissimiliter de negocio sunt informati. Et nō. q. qui
sūt in ecclia p̄nt habere noticiā plenā q. sūt de ec-
clesia. ¶ Scōdo nō. q. cōfratres eiusdē ecclie admit-
tunt ad testificandū p̄ p̄sidente in aliq. particulari
dignitate ecclie. p quod colligūt doct. q. aliq. p̄t in
testē admitti qui nō admittit in iudicē. de of. dele.
causaz. vbi de hoc. ¶ Ho. tertio q. ad hoc vt q. s. p̄
scribat iura cōtra aliquā eccliaz exigat pacifica et qe-
ta possessio h. ē nullo mō interrupta. ¶ Ho. quarto
q. ad p̄cludendā cōsuetudinē. vel ius aliq. cō-
suetudinariū in loco sufficere videt. p̄batio vñ cō-
suetudinis in eodē loco vt locis cōsimilib. ad hoc
optime. j. d. cau. pos. cū ecclia sutrina. et op̄tz q. p̄ri-
cularia in quib. p̄cludit p oia sint paria exp̄ssis. suf-
ficat ergo allegari cōsuetudinē in speciali loco. et p̄-
bari eam vniuersaliter in alijs. et sic sicut ex pati in
tpe p̄sumit titul. allegat. de cens. puenit. ita ex pa-
ti in loco p̄sumit titul. vel p̄suetudo in loco parti-
culari. ¶ Ho. quinto q. inferior p̄lat. epi. intra limi-
tes parochie sue p̄p̄riā iurisdicōez nō habet corre-
ctōz aut visitatōz. nec p̄sequit pcuratōz rōe visita-
tōis d̄bitā. nisi aliū pateat d. p̄suetudie. ad b. d. cap.
mo. c. ij. ¶ Ho. q. fundas intētoz sup p̄suetudie illā
p̄bat. ¶ Ho. practicā sententie sup iure vniuersa-
li qz p̄t esse q. ad diuersos articulos prim absolute
ria. et prim cōdēnatoria put partes ostendūt de ius-
ticia. ad hoc de testa. Raynald. et Raynuo. Et
nō. practicā absolute et cōdēnatorie sup istis iur-
ibus realibus aut p̄sonalib. in cōfessoria vel nega-
toria. ¶ Ho. q. quasi possessio vel iurisdicōis exer-
citū in aliquib. particularibus sub iure vniuersa-
li cū intētoze querendi totū. quo ad alia iura nō ex-
tendit in exorbitatib. a iure cōi. ¶ Op. ad istā p̄tē
et videt q. hec p̄batio nō debeat restringi ad cano-
nicos tñ. qz ius ac edictū de testibus p̄missoriū est
et p̄batio nō est angustanda. de renūc. in p̄na. ff.
de testi. l. j. So. dicit hic Jo. an. q. hec fuit quedā p̄-
uisio facta ex officio pape. vel de consensu p̄tū vel
de cōsensu solius abbatis que seruāda ē ex quo for-
ma data est. alias fieri non deberet. ar. c. qm. vt li-
te si contesta. s. j. ¶ Op. secūdo ad q. archi. spectet
iurisdicō de iure. vt patet. s. c. j. et quasi protum.
So. An archidi. habet iurisdictionē de iure an de
consuetudine opi. sunt q. tāgunē. s. c. j. Ad quoz
opi. declarationē dicit hosti. q. quedā sūt ep̄al. or-
dinis. vt cōsecrare. dedicare. recōciliare. chrisma-
re. cōfirmare. et similia. de quib. habet de elect. q. s.
cur. s. p̄terea. et hec nō potest minor episcopo etiā
obtentu consuetudinis. xvij. di. q̄uis. et est casus
s. de consue. quanto. licet aliqua de iure de his ex
R R 2

ercent. quatenus a iure cōcedit. vt in abbatibus patet. s. de eta. et quali. cū cōtingat vel de cōsuetudine approbata p papā vt patz in p̄byteris cardina lib. de sup. neg. pla. c. j. ¶ Et de pape p̄uisione. xcy. di. puenit. de q. in. d. c. quāto. l. j. inferiori aut minori hoc nō possit cōmitti. de p̄se. ec. vel altaribus aq. ¶ Quedam sūt ep̄al auētis. sicut audire cās matrimōiales. nō dic sententias dare. vt euitet id qd habetur. de elect. transmissam. quia talia dantur a p̄firmatōe tñ indulgentias concedere. et quo ad exercitia ecclesiastici beneficij administrationem instituire. et similia. de quibus supra. c. ad hec. et si qua alia reperit. que episcopus ad tempus illa cōmittere possit. vt nota. s. c. signifiasti. et talia potest ad tempus cōmittere. in perpetuum non. nec a subdito possunt acquiri. nisi speciali p̄uilegio pape vel cōcessione episcopi cū p̄scriptione secuta. sic loquit de excess. pla. accedētib. s. iurepa. cura. de rei. domi. p̄stitutus. vel ex snia arbitri. vel alia cōuentione. p̄scriptione firmata. de p̄scrip. cum olim. et c. veniens. sic possit intelligi etiā de institutione auctorizabili. de insti. cum venissent. alias cōsuetudo nō p̄desset. per. no. s. c. cum sanis. ¶ Quedam sunt simplicis iurisdictionis. vt visitare. corrigere. coercere modica coercionem causas minores audire et terminare. et quidam alia que in seq̄ntibus colligi possunt. et in his archidi. quo ad parochiales ecclesias et minores titulos. de iure communi est vicarius episcopi. s. c. ad hec. et in iurib. proxime allegatis. maiorē tñ coercionem exercere nō debet inconsulto episcopo. nisi i talib. plus acquirat. de elect. dudum. de excess. p̄rela. ad hec. nec ista vicaria extendit ad maiores titulos vt abbatie et cōuentuales ecclesie nisi p̄ cōsuetudinem hoc acquirat. vt hic. et de offi. archi. c. si. de maio. et obedi. cum inferior. Laueat ergo episcopus ne hac vicaria permittat vti archi. tanto tempore q̄ p̄suetudinis p̄scriptio sit completa. de elect. cum ana. de causa pos. cum ecclesia. interim autem per episcopū et in his quado vult. cum sit eius vicarius p̄hibere potest. vt dixi. s. et no. j. ti. j. c. si. ¶ Quedam vero sunt certi officij. sicut sunt installare abbates et alios. et aliqua de iure communi spectant ad archi. s. e. ad hec. s. in quibusdam. de ceteris remittit ad summam. ¶ Circa hanc partem Innoc. ponit vnam mirabilem glo. in qua tractat de extensione cōsuetudinis. de materia extensionis quasi possessionis habes plenissime in. c. dilect. de cap. mo. de quo plene dixi in. c. litteris. de resti. spo. in tractatu incorporaliū. ¶ Quidam igitur cōsuetudo hec in omnibus ecclesijs non extendatur ad particulares ecclesias. nam si vna ecclesia fuit diligēs in non permittendo vsum talis cōsuetudinis nō debet factum aliorum ei nocere. vt patet in regulas inter alios acta. de re iudi. c. si. p̄terea si archiepiscopus archidi. omnia hec iura concessisset in omnibus alijs monasterijs et non in vno hec cōcessio ad istud vnum in quo concessa non est nō extenditur ergo nec pari ratione ipsa cōsuetudo maxime cum concessio sit fauorabilis et late interpre-

tanda contra concedentem. de donati. dilectus. et cōsuetudine. cum dilectus. ¶ Hic Innoc. declarare hoc volens. an et q̄si cōsuetudo vniuersalis extendatur ad particularia. ponit glo. suo more inepte cōpositā quam tibi reducā ad ap̄tissimā et intellectualem cōpositionē. ita q̄ non difficilis si clarissima videbitur materia. et expediā cā p̄ alijs articulos. ¶ Primus erit an hec cōsuetudo vltis in se sit extendibilis ita q̄ extendatur ad alia loca. ¶ Secunda ad q̄ iura. ¶ Tertio circa q̄ fiat extensio. ¶ Quarto q̄ requirantur ex p̄te extendentis. ¶ Quinto q̄ exigantur ex parte eius cui p̄iudicaf. l. patientis extensionē. ¶ Ad primum aliq̄ tenent q̄ non habet locū extensio. nec cōsuetudinis. nec p̄scriptionis. q̄ ipsa odiosa est et causaf ad limites vsus. ergo ad illos restringitur. et cōtra istos ē hec decre. et decre. cum ecclesia vultana. s. elect. ideo tene. q̄ aliquo casu potest extendi. ¶ Ad scdm ad que iura et que possunt extēdi. dic q̄ quedā sūt iura in p̄scriptibilia. vt est ius visitationis. de p̄scri. ex officij. de cens. cū venerabilis. et in his planum q̄ cōsuetudinis nō cadit extensio. et est hoc dictum l. host. q̄ talia non possunt queri. vel si querantur nō queruntur absq̄ iusto et specifico titulo de p̄scri. si diligēti. et hec acquisita est alia q̄ ep̄al et sic vt i cōsuetudine quesita possit cōsuetudine obumbrari. ep̄alis autem non est de cōsuetudine obumbrabilis. quia de iure communi competit. ¶ Quedam sunt iura iuri contraria vel ecclesijs onerosa. et talia non extendunt. vt patet de p̄suc. c. j. s. decimis. tua. xij. di. omnia. xj. di. catholica. et ideo in pensionibus et p̄curationibus hec p̄suetudo non est extendēda. quia talibus obuiat ius. et hoc verum quando agitur de extensione vnius rei ad aliā. Si x̄o tractetur de extensione eiusdem rei ad eandem. tunc bene fit h̄ extensio. ff. cōia p̄d. l. venditor. s. si constet. de decimis. cum in tua. de cens. sopite. cum suis cōcor. ¶ Itēquā em̄ cōsuetudo vel p̄uilegium sit extendenda. sunt autē restringenda. quia diuerso iure censetur. per hoc dicit q̄ si certam pensionē. x. solidorum. vel certā p̄sionem numeri in omnib. alijs monasterijs de cōsuetudine acquisiuit. nō poterit hoc exigere a monasterio sancti Petri. quia talis cōsuetudo est onerosa. de consue. c. j. qd̄ intelligit l. hosti. vbi alius q̄ ep̄s vellet hoc acquirere. q̄ iure communi omnia ei subesse vident. et sic non sunt talia odiosa. x. q. j. regenda. xij. q. j. precipimus. et c. ecclesiasticarum ¶ Per hoc dicit l. host. q̄ vbi episcopus petit a subdito aliquid noui vel insolitū a iure tñ nō oīno. improbatum a iure. puta censum vel charitatiuū subsidium vel similia. ex quo probat q̄ illud habet et p̄cipit in alijs cōiucinijs conuincitur et is a quo petit nisi aliud probet. ¶ Ad idem iura allegata in vltima glo. quedam sunt iura nō a iure cōmuni exorbitantia. s. p̄ter ius. vt quia ius talib. nō resistit. nec data a iure reperit. et adhuc in talibus habet locum extensio. de cens. sup. eo. de cōsue. cū olim. xij. di. diurni. et c. oia. et c. se. q̄dam sūt iura a iure cōmuni concessa q̄ri. et in quib. q̄rere laudabile

est et rationabile. et quod concessibilia sunt a iure non reprobanf. sicut est in hoc quod archidiaconus in monasterio iurisdictionem habet quod episcopus debet de facili concedere ut suum facilius faciat onus. j. ti. j. c. ff. et quod a iure non reprobanf. et talis seruanda est et extendenda. ut h. de elec. c. i. ecclesia. xi. di. in his. xij. di. consuetudo. vij. di. q. 2. de censu. l. opite. p. hoc dicit quod in his que sunt iurisdictionis vel ei annexa habet locum extensio. dummodo maior pars populi utatur. ff. de iusti. et iure. l. pe. ¶ Clemenno ad tertium. f. circa que fiat extensio. dicit quod aut iura sunt sibi nature et per omnia paria. et sit extensio de iure ad ius. vbi si utatur iure quod competit de iure communi illi sibi et paria. nam si episcopus vel archidiaconus in aliquo loco de quo non constat quod sit alterius iurisdictionis aliqua iura episcopalia exercuit omnia alia ibi exercebat. de reli. domi. c. j. et hoc maxime obtinet in iuribus archidiaconalibus et consimilibus que per consuetudinem acquiruntur. ¶ In. Aut intendit extensio de vno iure ad aliud diuerse nature. et non habet locum. id est si decanus in monasterio alius acquisierit iurisdictionem episcopalem. per hoc non poterit exercere aliud ius quod non sit eiusdem speciei. Similiter fit extensio de loco ad locum. ut quod est in vno loco seruetur in alio. et tunc cum extensione de loco ad locum oportet quod loca sint paria. ideo si decanus in monasterio sancti Petri iurisdictionem acquisierit ex privilegio vel consuetudine et non in alijs. licet postea in alijs monasterijs archidiaconus acquisierit hoc non extendere ad monasterium sancti Petri. h. patet quod dicitur in huiusmodi abbatibus similibus et in quibus non est aliqua quo ad hoc dissimilitudo quod non erat ex quo privilegio vel iure speciali ad alium hec iurisdictione pertinebat. ¶ hoc dicit quod si abbas exercuisset hanc iurisdictionem nomine episcopi quod ad illum non extendere refert archidiaconus. vsus. secus si exercuisset ut abbas. quod illa non contradicit archidiaconali cum alia sit abbatialis et alia sit iurisdictione archidiaconalis. p. hoc dicit quod quo ad eos que per quos fit extensio exiguntur quod non sint nisi opposita consuetudine et sufficit etiam si certum sit quod in his locis ad que extendit non sit quis vsus hac consuetudine. ¶ Ad hoc quod ecclesie de nouo edificare coguntur ad hanc consuetudinem seruandam in quibus certum est quod quis consuetudine non est vsus. de censu. ecclesijs. sicut est in officijs ecclesiasticis vnum modum seruare. xij. di. c. pe. et si. vna mensura eodem habere. de censu. ex parte prerogatiua eiusdem dignitatis seruare. de consue. cum olim. si autem alij haberent contrariam consuetudinem non fieret extensio. de consue. c. ff. de prescrip. au. ditis. xij. di. illud breuiter. idem si alius hec iura in hoc monasterio exercuisset. de prescrip. officij. idem si per illa aliam habeat. puta vna ecclesia ieiunet die sabbati. altera diem mercurij. xij. di. illa. ¶ Ad quartum. f. que requirantur ex parte extendentis consuetudinem. dicit quod sit vsus ista consuetudine in omnibus locis vel saltem in maiori parte locorum. si agitur de extensione quo ad loca. idem de personis quod in maiori parte personarum sit vsus hoc iure. ff. de iusti. et iure. l. pe. et fiet extensio etiam ad loca eiusdem provincie non solum dioecesis. ad hoc. ff. ad municipa. l. q. maior. ff. de testi. l. testium. §. ff. ¶ Ad quintum. f. ex parte eius cui iudicatur et contra quem extendit consuetudo. dicit

quod exigat patientiam. ut si agitur de acquisitione iurium episcopaliu. exiguntur patientia episcopi. et imputet sibi episcopus qui vidit archidiaconum exercere et non contradixit. de consue. c. ij. ff. de legi. l. de quibus. et hoc intellige quando nec episcopus vel abbas sibi iurisdictionem exercet aliquo modo. aliter ex hoc preiudicaretur. quod interrumpetur prescriptio. quod tunc apparet quod episcopus non intendit hanc iurisdictionem concedere archidiacono. ex quadam enim tacita professione episcopi surgit hec extensio. per que patet quod si episcopus ignorante huius iura exercuit. nihil acquisiuit. de consuetudine. c. i. C. de serui. l. j. et ij. ¶ Hec ob. si sciuit quod hanc iurisdictionem tamen in vno monasterio exerceret. per consequens tacite videtur consentire quod habeat in alijs. Rursum non quia hoc casu videretur archidiaconus magis fulciri prescriptione quam consuetudine. aliud quando in pluribus fulcitur. consuetudo se habet ad ius ut commune et vniuersale. prescriptio ad particulare priuatum. prescriptio autem quod odiosa est restringenda. de prescrip. vigilanti. Consuetudo tanquam fauorabilis non est restringenda sed dilatanda. facit quod titulus in consuetudine non exigatur. no. de prescrip. cum olim. ad si. vnde si prescriptio ad noua monasteria non extendatur. consuetudo tamen extendit. de censu. ecclesia. et c. super eo. de consuetu. cum olim. alij tamen non faciunt differentiam inter consuetudinem et prescriptionem. Et faciunt hec ad questionem legistarum de nobili qui nunquam collectauit subditos cum mos patrie habeat quod tribus casibus posset ille collectare militando. filias maritando et mare transfereundo quorum vnum sibi iminet. qua vide per l. c. que sit lon. consue. l. ij. et ibi distinguit inter consuetudinem et prescriptionem. ad hoc. xij. q. ij. cognouimus. vbi legitur quod etiam noui redditus iure veteri censentur. ¶ Predictis que dicta sunt circa extensionem non obstant contraria signata. primo quod res inter alios acta. et. quod hoc est ne vna et eadem res diuerso iure censentur. xij. q. ij. quod cognouimus. Item quod agitur de modico aut nullo iudicio. quod si archidiaconus exerceret. episcopus tamen per se et eundem archidiaconum vel alium exercebit. §. e. c. j. ¶ Non ob. quod si episcopus concedat in pluribus non extendit ad non concessum. quod concessio habet in non expressis tacitam exceptionem. de presump. nonne. non sic in consuetudine que est apta recipere extensionem. Quero quid si archidiaconus qui per consuetudinem acquisiuit visitationem. postea amittat eam per consuetudinem. An episcopus qui per. c. annos stetit quod non visitauit possit visitare. dicit quod sic. de prescrip. cum ex officij. de censu. cum venerabilis. et c. venerabilis. per quod apparet quod male dicunt qui dicunt quod episcopalis iurisdictione per solam patientiam episcopi prescribitur. ¶ Quero planum quod hic archidiaconus non habet correctionem vel visitationem in monasterijs. quid de prioratibus. dicit quod idem si sint conuentuales. vel ad hoc episcopus instituti ut ibi sit conuentus. de consue. cum dilectus. de sta. mo. c. ij. in alijs secus. cum nec gaudeant privilegio monasteriorum. x. q. j. c. j. in capellis. etiam monasteriorum non exemptis percipit archidiaconus iura sua. non obstante privilegio episcopi. de excess. prela. c. ij. ¶ Quid si

mnis publici per sententiam. als si crimē sit occultum et penitentia sit occulta nō infamat sed reuocat et emendat. l. di. ferrum. de testi. c. fi. de sum. tri. c. j. infamat ergo tum quia publice verberatur quādo nudus incedit. tum qz crimen suuz per sententiam penitētie publicaf. iij. q. vij. §. poro. als si sentētia nō pcedit sol^o ictus fustis non infamat. ad id. ff. de penis. l. et in seruorum. in fi. per qd dicit patenter errare eos qui iudicant infames eos qui sumunt penitentiam publicam ex deuotione. virtutis enī deuotio nō debet improbari. ff. de postu. l. j. §. bestial als damnari debuisset David se humiliantem. ij. Regl. vj. et Jo. baptista. Abath. j. et iij.

Officium Declarat qd sit officiu archipresby ciuitatis.

Nota que spectant ad officium archipresbyteri quia vicarius est episcopi circa officiu inchoandum. et dare debet benedictiones presbtales.

Nota q officium misse est delegabile. et sic vicarius dat vicarium in his que sunt volutarie iurisdictionis. et nota q custodia sacristie ad eum principaliter spectat. Nota q eius officium principale est q non deficiant infirmis sacramenta eucharistie.

Et nota q sacramentum penitentie est necessitas et q sacramentum corporis christi appellat confirmacionis. Et nota q etia laici possunt et debent comunicare in corpore et sanguine. Nota q pegrini et a foris venientes qd diu moram trahunt in ciuitate sunt sub cura episcopi loci et archipresby. fac ergo q ibi debent sepeliri. et si alibi eligant q quarta debeat epō. de quo per Paulam in de. dudum. de sepultu. et vide Jo. an. in. c. j. li. vj. de sepultu.

Nota duplicem actum in actu baptismi. naz primo pcedit cathecismus in quo fit christianus. secundo baptismus. Quero i quo debeat prouidere sacerdotibus ne moriantur absq penitentia. dic q potest dupliciter intelligi. Uno modo q loquat de prouisione quo ad ipsos sacerdotes. et probat q archipresby sacerdotum est curatus. et ab eo debet assumere penitentiam. Alio modo q loquatur de prouisione quo ad alios ne moriantur propter defectum sacerdotum nō assumpta penitentia et tunc debet committere alijs sacerdotibus quādo p se non sufficit. ad hoc. c. eo. c. j. ad fi. Per qd dicit hosti. q ille qui curā habet vbi nō sufficit ad sacerdotalia officia exequenda alijs b committat. qd est verū vbi necessitas iminet. ff. de offi. eius cui man. est. l. j. et vide de peni. et remissi. omnis. super glo. executionem. et vide Jo. an. in nouella. de ele. cum ex eo. li. vj. et glo. de priuile. c. j. li. vj. Quero de quibus benedictionibus loquatur littera. gl. pma declarat et bene i epō. nullus minor epō benedicit. xj. di. de nig. et remittit hosti. ad summam eo. ti. §. fi. x. vj.

Oppo. q eucharistia nō seruetur. de conse. di. ij. rribus. So. non reseruatur nisi in casu sez ad opus infirmorum. ad hoc de senten. et com. permitum. de custo. eucha. c. j. Ultimo glo. dicit q quilibet de ciuitate et diocesi potest sacramenta recipere in maiori ecclesia. nec obstat de peni. di. v. placuit. et d

parochi. nullus. quia licet episcopus nō debeat recipere parochianum alterius. als epi. potest tamē recipere parochianum suum. licet sit etiam alteri parochie particularis. quia per hoc nō eximitur a parochia sua fm glo. et per hoc cōdudit glo. q quilibet potest recurrere ad archipresbim maioris ecclesie fm glo. Inno. et Abb. videntur hoc restringere ad grauitate peccantes. l. di. penitentes. et c. i. capite. et xxxvj. q. vj. c. fi. Si intellexerūt de casib^o episcopo reseruatis nō placet hoc hosti. qui dicit q sine speciali cōmissione episcopi archipresbim non absoluet. in illis qd credit verum Jo. an. de pe. si episcopus. ii. vj. loquitur ergo de alijs et procedit i oibus. ex quo dicit hosti. q quilibet habet tres anime possidentes. papam episcopū et archipresbim q episcopi est vicarius et curatus. de peni. et remissi. ois. Ideo nō potest cōqueri presbim curatus si sacramenta ministrantur ab episcopo in parochia sua vel ab alio de eius mandato. vide quod no. in. d. c. ois.

V singule Archipresby ruralis presbyteroz et laicor

plebanatus curam gerit. contra decretum tamē episcopi nihil ordinare potest. h. d. et nō diuinitur. Nota q in quilibet plebe d3 esse archipresbyter. et q quilibz plebanus est archipresby. habet ergo presbatus ordinem annexum. de eta. et qua. c. j.

Nota secundo q quilibet plebanus habet curam. Nota tertio q quilibet plebania d3 h3c sub se titulos particulares et presbyteros. et nota q tituli subiecti plebano et presbyteri titulorum sunt sub cura plebani adeo q ab alijs non possunt recipere ecclesiastica sacramenta illo inconsulto. sic est arg. q capellani in ecclesijs collegiatis inferioribus omnes debeant recipere confessionem et penitentiam a presbytero prelato. et non ab alijs capellanis vel canonicis. quia ipse illorum curam habere dicitur idem de familiaribus omnib^o in ecclesijs seruicibus.

Nota quarto q non decet episcopum: quia si sufficit dimittere ecclesiam sine rectore. Et nota arg. q inferiorem ecclesiam nō potest proprie mē se vnire. ad hoc de. si vna. de rebus ecclē. nō alie.

Nota quinto q appellatione matricis ecclesie cōprehenditur cathedralis non plebanalis. Nota sexto q contra decretum episcopi factum nō valet et sic effectus decreti habet locum etiam in decreto minoris pape. de quo de preben. dilecto. et vide de restit. in integ. c. ij. et vide quod notat. de mīmo nio. contrac. contra interdictum ecclesie. c. fi. Se ptimo no. q pot episcopus circa pmissa inferiori prelato et episcopi vicario in aliquibus illi inhibere potestatem. et si facit illud contra decretum non valet.

Glo. penult. oppo. q non ita vt epi habeant. qz liberioze habēt epi. glo. faref q nō notat oimodam similitudinē. Secūdo obuiat q imo aliqua iudicēt archipresbim. nec semper referant. de offi. or. cū ab ecclesiarū. die minima decidit. grauiora refert. ad b de consang. et affi. ex lris. Opp. q possit epō bñficiū ad mensam vnire et fruct^o retinere. vt ecclesiastica bñfici. c. vno. So. dignitatem retinere non potest. vt

hic ad tempus tamē ex causa de p̄sensu capituli sui p̄t retinere fructus. vt ibi. dic de hoc vt ibi. ad q̄d de insti. cū ad nostrā. ¶ **Op.** q̄ aliter sumatur mat̄rix ecclesia. q̄ p̄ illa que capellam habet sub se. de eccle. edi. c. iij. So. fatendū q̄ sic sumit̄ r̄ quandoq̄ pro ecclesia cathedrali. vide q̄d no. in de. de sentē. excō. c. i. in verbo mat̄ricē. ¶ **Quero** an si archip̄sbyter vocet. vel pleban⁹ clericū in titulo sibi subiecto ad residentiam r̄ si nō veniat possit illū priuare beneficio. dicit **Jo. an.** q̄ **Jo. cardina.** is determinauit per hanc decre. q̄ nō. r̄ quia cum agit de figura iudiciij solus ep̄s est iudex clerici. xj. q. j. de persona vbi de hoc. de here. cum ex iniuncto in fi. r̄ h̄ veruz nisi ad ipsū ex speciali iure spectet destitutio. r̄ vide q̄d no. de de. nō resl. relatum. r̄. c. qualif. de elec. licet canon. li. vj. sup glo. pe. r̄ q̄d dixi de fo. compe. cū cōtingat. ¶ **Quero** an legatus possit facere statutū cōtra ius cōmune. **Hosti.** dicit q̄ nō p̄ istū text. r̄ q̄ inferior ē. r̄. de maio. r̄ obe. cuz inferior. dic q̄ aut voluit statuere cōtra referuata pape. r̄ non possit. de offi. dele. q̄ translationem. aut contra cōcilia solennia r̄ idem. vnde statuere non possit q̄ minor xxx. annis eligi posset in episcopum. vel q̄ q̄s habere posset plures curas. r̄ his similia. vel alio modo ius cōmune in totum tollere. aut vult tollere constitutiones cōmunes in totū. r̄ nō potest. aut vult declarare. r̄ p̄t. aut vult addere illas iuuād. aut aliquas penas aponendo r̄ potest. idem etiaz potest abs iuuando vel addendo ad penā antiquā. Ideo possunt statuere q̄ quis nō habeat vocē in capitulo nisi sit in sacris. de era. r̄ qua. queris. xcvj. di. fact euidenter. hoc enī nō est episcopales cōstitutiones euertere. sed eis deseruire. r̄ illas supplere q̄ ē admittendū. de no. ope. nunci. c. j. de priuile. c. ij. p̄t r̄ ad correctiones morū. nō subuertēdo sed sup̄lendo ius statuta facere p̄ceptoria. prohibitoria atq̄ penalia. q̄ si nō p̄lectēdo. r̄. xxij. q. v. prodest fm **Hosti.** r̄ vide de offi. le. c. fi. r̄ vide plenissime de appella. c. fi. li. vj. ¶ **Anto. de Bu.**

De officio primicerij. Rubrica.

¶ **Uiso** de officio archip̄sbyteri. Sed q̄ in choro primicerius est primus. Ideo ponit de co. r̄ est primus in choro vel cantu ab̄nte archip̄sbytero.

¶ Primicerius.

¶ **P**onit illa que spectant ad officij primicerij. h. d. r̄ nō diuidit. ¶ **Nota** q̄ primicerius. i. cantor ē sub archidiacono. r̄ eius cura principaliter est vt p̄st̄ in docendo diaconis. r̄ alijs in ecclesiastico ordine positis. r̄ doceat lectores ad nocturna officia. Et nota q̄ debeat esse absq̄ negligentia in suo officio. ¶ **Ultimo** **Hosti.** hic colligit necessaria cuilibz studioso vt addiscat primū q̄ singula diligenter consideret ibi de singulis. Secūdo q̄ de p̄babili dubio se nō reddat certum. sed p̄tiores consultat. C. de inge. r̄ ma. l. si autaz. r̄ h̄ si ibi studiū habeat. Tertio q̄ sit capax sensus. ibi capax sensū.

¶ **Quarto** q̄ totus verset̄ circa studium. ibi absq̄ vlla negligentia. Quinto q̄ nō dedignetur instrui ab eo cui magisterij officij ē inuictū. vt h. r̄. xxij. q. ij. si habes. ¶ **Op.** q̄ h̄ officij spectat ad archidiaconū. s. de offi. archi. officij. So. h̄ r̄ illud est verū fm diuersitatē p̄suetudinis. vel hic primicerij habet sub archidiacono ad mādātū archidiaconi vt vicari⁹ eius. ex q̄ p̄t q̄ qui subest ep̄o alius etiam ordinarius p̄t alteri mandare vices suas. ¶ **Nota.** q̄ vicari⁹ iuris dat vicariū salicē ad certum articulum. vel fm **Hosti.** fm ordinē rubricaz deficiente episcopo facit et archidiaconus. deficiente archidiacono facit archip̄sbyter. deficiente archip̄sbytero facit primicerij r̄ sic de singulis. ad hoc facit q̄d dicit̄ est. s. ¶ **Quero** an primicerius habeat iurisdictionē ordinariā. videtur q̄ sic ex verbo curā r̄ ex vbo p̄ animab⁹. et ex verbo discipline ac custodie. p̄ hoc tamen nō excluditur iurisditio archi. fm **Inno.** ¶ **Nota** que significat iurisdictionē. vnde tenet̄ deo reddere rationē si nō monuerit vel instruxerit subditos. vel si nō punierit delinquentes. vel saltez episcopo nō denunciauerit. s. ti. j. c. j. r̄ si. habet enī ordinariā in his que sibi sūt cōmissa. de offi. or. cū ab ecclesiarij. fm **Inno.** quod dicit **Hosti.** verum de cōsuetudie. de iure enim scripto non inuenit q̄ habeat coertionē. imo consistit officium suum circa disciplinā. i. doctrinam vt pretendit r̄ circa officia quare r̄ d̄ negligentia obligatur. vt hic. r̄ de offi. archi. ea que.

De officio sacriste. Rubrica.

¶ **Uiso** de officio primicerij. videntū est de officio sacriste. id est thesaurarij. de materia habet. xxv. di. perlectis. in fi. ¶ **Anto. Bu.**

¶ **Sciāt.** Nota q̄ sacrista subiectus est archidiacono. r̄ ad eius curam sub archidiacono spectat custodia r̄ cura vasorum ecclesie. r̄ vestimentorū. r̄ thesauri ecclesie. r̄ q̄ ad luminaria spectant r̄ pertinent siue in cera siue in oleo. ¶ **Op.** q̄ hoc spectat ad officium archidia. custodia vasorū s. de offi. archidia. ea que. So. pertinet ad istū sub archidia. vt ibi loquit̄ de collectis r̄ ciminilib⁹ id est ornamentis tm̄. hic de vasis vestimentis r̄ thesauro. ¶ **Quero** de quib⁹ luminarij. dic q̄ loquit̄ de luminarij lampadū. vt differat ab eo. q̄ dicit̄ de cera. ¶ **Op.** q̄ hoc spectat ad officij custodis. j. c. p̄. So. p̄tinet ad vnū r̄ reliquū fm diuersitatē consuetudinū. de relicto aut̄ p̄ his luminarijs nō detrahatur quarta. de testa. c. fi. ¶ **Potest** enā dici fm **Hosti.** q̄ sacrista q̄ret oleū r̄ ipm tradet custodi. qui illud custodiet. r̄ expendet fm **Jo. an.**

De officio custodis. Rubrica

¶ **Uiso** de officio sacriste. quia officium custodis quasi ē minister sacriste. Ideo d̄ eo h̄ ponit. de materia habetur. xxvj. di. perlectis.

Custos. Ponit ea q̄ spectat ad officium custodis. h. d. et non diuidit. ¶ Ho. officium custodis. q̄ illa q̄ custodienda committuntur p̄tinet ad eius officium. et est sub archidiacono et significabit horas cum tintinabul iubere archidiacono. et palea et linteamia altar. et cuncta v̄silia dabit ei. et habebit sollicitudinē in accēdendo lampades et laternas. et extinguendo ne sup̄ modū lucēdo etc. ¶ Ho. de discretione. q̄ est mater virtutū. et no. q̄ exigit etiaz discretio in q̄libet etiā q̄tumcūq̄ minimo officio. ¶ Ho. q̄ archi. nō punit negligētā subiectoz i officio. s̄ ep̄o denūciat. ¶ Et no. q̄ ppter negligētiaz q̄s ab officio deponit q̄d no. ¶ Ep̄o. q̄ custodia ad archidi. spectat. de offi. archidi. ca. que. Sol. s̄ sacrista et archidiacono spectat ad euz. q̄ aut dignitas alteri p̄ferat p̄siderāda ē lex municipij. deinde t̄ps ordinatōis. ff. de albo. scri. l. iij. et no. de maio. et obe. c. j. ¶ Ep̄o. q̄ nō repellat q̄s vel deponat p̄ viā denūciatōis. de accu. inquisitōis. Sol. p̄ denūciatōez. nō deponit nisi criminalit̄ pueniat vel p̄ inq̄sitōnē. de simo. licet heli. vñ dicit host. q̄ ad denūciatōez inquireret ep̄s et deponeret. et vide d̄ iudi. nouit. Dicit host. q̄ licet p̄ denūciationez agat ad correctōnē. t̄si q̄ inept̄ erat ad administratōez seu ad administrādūz. et sic petebat ab administratione remoueri. q̄ aliter cogi nō poterat. fm̄ host. vel vic q̄ ep̄s est incorrigibilis et indomū^o absq̄ ac cusatōe p̄t̄ remoueri q̄ notoriū est ip̄ius crimen. xvij. di. nec licuit. xi. q. j. si quis sacerdotū. ij. q. vij. q̄ ppter. lxxxj. di. maximian^o. de iureiur. q̄reclam. fm̄ Inno. q̄ dicit q̄ p̄uulg^o deponat et al^o i b̄stituat v̄z a b̄ficio suspēdi. d̄ eta. et quali. q̄ris. et in simili. Idē et si nō poteret coronā ep̄us nō statim credit archidi. si denūciat̄ inficiet̄ s̄ ex integro cognosce tur. ff. de custo. re. l. diu^o. t̄si sine inscriptōe audiet archi. sic official. iij. q. iij. s̄ aliq̄. fm̄ Vin. Quo ro an i de iudicēdo exigit̄ p̄sentis archi. dic q̄ sic q̄ cōit̄ v̄de v̄triusq̄ gerit officium. d̄ offi. archi. ad b. s̄. si. et si dissentiūt recurrat ad archiep̄m. d̄ temp. or. nec ep̄i. d̄ iurepa. nlls. ¶ Quero q̄d significat campana. dic q̄ ē signū q̄nq̄s p̄gregādi caplm. d̄ ele. in caus. q̄nq̄s signū exēdi ad bellū. q̄nq̄s ē signū horay. vt b. q̄nq̄s ē signū actōis ḡfax. vt q̄nq̄ victoriā sonāt cāpanā. Idē et d̄ laudabili p̄suetudinē q̄ sonet de sero p̄ salutatōe v̄ginis. q̄nq̄s s̄tractōe alie^o ab hac vita. aliq̄nq̄ exēdis. aliq̄nq̄ gaudij et honorū ali^o p̄fone p̄cessionabil̄ occurrēdo. q̄nq̄s ignē extinguedi. q̄nq̄s lectū it̄rādū. q̄nq̄s ad parlām̄tū p̄li cōuocādi. q̄nq̄s ad corp^o xp̄i honorādū. d̄r at cāpana a cāpania. vbi p̄m^o vsus ei^o fuit iuēt^o. d̄ mō tenēdo ait. glo. m̄lta iura. et dicit̄ doc. q̄ q̄nq̄s in iur. q̄nq̄s mediū. q̄nq̄s extremū inspiciū^o. fm̄ diuersitatē sbiecte materie. d̄ q̄ nō est curandum. et no. vltimo hosti. q̄ mal^o minister est p̄rius laudi dei. ecōuerso bon^o illā p̄mouet. et exaltat fm̄ hosti.

Custos. Ho. b̄ differentiaz inter ele. mosynas decimas et oblati-

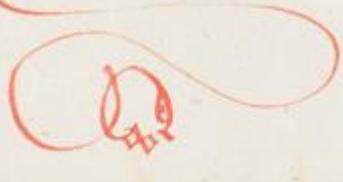
ones. et q̄ cōprehēdunt̄ in redditu ecclesie. ¶ Et no. q̄ int̄ oēs equalit̄ fratres. et sic clericos et alios tales sūt d̄ iure cōi diuidēde. ¶ Ho. sc̄do duo p̄uē t̄ria iudiciū. s̄. inuidia et zel^o. et no. p̄ inuidiā. et no. q̄ tres colūne ecclesie sūt. Archidiacon^o. Archip̄sby ter. et Custos. et no. q̄ principal̄ distributor de iure cōi est in ecclesia ep̄s. post ep̄m archidiacon^o. post archidiaconū custos. et p̄ b̄ dicit̄ glo. h̄ q̄ p̄ eū custos debet p̄stitui. ¶ Et no. q̄ p̄nomē demonstratiuum is q̄nq̄s respicit cōsequētia. ¶ Ho. q̄ melior et sanctior ē eligē^o custos. Ep̄o. q̄ sufficiat eligē dignū licet nō eligat meliorē. vñ ob. l. cū pater. s̄. rogo. ff. de legatis. ij. dic melior sanctior iustior est eligē^o t̄si si ali^o eligat. licet nō sit melior sufficit. q̄ pueniens sciētia. etc. de renū. nisi cū p̄ridē. s̄. p̄ defectu. d̄ elec. cum nobis. ¶ Ep̄o. q̄ colūne sunt episcopi. de accu. qualiter. Solu. hi et illi diuiso respectu pos sūt dici colūne. Quid est dicere alma. dic sancta et pulchra virgo et nutric̄s. ab alo alis. alit̄ em̄ verbo et exemplo. Anto.

De officio vicarij. Rica.

¶ Cliso de his q̄ seruiūt ecclesie nomine p̄prio vt deamus d̄ his qui seruiunt nomine alieno. igitur et cōmuniter in isto titulo tractatur de vicario qui seruit in diuinis. excepto. c. pe. vbi tractatur de vicario iurisdicōnis. et de hoc sc̄do in. vj. et de primo Rica. i. de. d̄ materia. xvj. q. vij. noua. xxiij. di. c. si. xxiij. di. c. j.

Audientiam.

Audientiam si b̄ficiū curatu postea fuit adept^o vicaria p̄uabif. p̄ma narrat factū. sc̄da p̄uidet ibi. q̄ igit. ¶ Ho. p̄mo. ar. q̄ p̄ deser tionez ecclesie longo t̄pe q̄s videt̄ tam habere p̄ derelicto. vide de hoc de de. nō re. c. si. posset induci p̄riū. ¶ Ho. sc̄do q̄ p̄ acceptatio nem p̄sonat^o vacat vicaria p̄petua quaz p̄mo ha bebat. et sic extēdit̄ decre. de multa etiā ad vicariā. ¶ Ho. tertio q̄ regulariter p̄sonat^o habet annexā curam. ¶ Ho. quarto q̄ in notorijs p̄cedit libell^o q̄n inchoat̄ ab executōe. vt cōpellat̄ q̄s ab impeti tione desistere. ¶ Ho. q̄ vbi est notoriū attēta na tura materie libellū notoriā p̄tinere iniusticiā licet nō pateat ex serie libelli. sed extrinsecus a libello li bellus et petitiō reijci potest tanq̄ inepra. de iu dicis. examinata. per Innocen. et hic. et ponit de li belli obla. c. si. ¶ Ep̄o. q̄ non p̄iuetur quantum cūq̄ absentia nisi p̄iuef. vt de cleri. non re. ex tue Solu. dic steterit per modicum vel magnum non est vis. quia non p̄iuetur nisi moneatur vt dicto c. ex tue. de de. non res. ¶ Ep̄o. q̄ non debuerit huic silētiū ip̄oni absq̄ iudicio. ij. q. j. p̄ totū. Sol. dic notabilit̄ h̄ Inno. q̄ libell^o reijci. et agens ab agendo non soluz quando ex serie libelli continet ineptitudinem sed etiā q̄n al^o est notoriū petiōez

fore iniustam. hic est in libello nō dicebat se habere plures psonatus. tñ ex quo als est notorius q̄ si potest esse occultū. de trāssa. pla. quāto. repellatur fm Inno. & Ab. & hoc maxime locū habet in bñficiis in quibus iudex etiam tacēte aduersario inquirat ex officio. de elect. cū nobis olim. Nota hoc dictū quod repetit Inno. de iudi. examiata. in additōne parua. & est hic. ar. q̄ ex quo stat q̄ aliquis litigantiū sup aliq̄ bñficio nō h̄z ius in beneficio pōt vtriq̄ ex officio silētiū iponi. etiā si als libell' sit in epte format'. ad idēz. de fi. p̄sby. c. ij. & iij. & c. qm̄. de rescrip. inter ceteras. d̄ pac. cū clerici. fm Host. de offi. dele. cū cōtingat. de re iudi. cuz bertoldus q̄uis ergo regularit nullus inuit' agere cōpellat. tamē ab antiqua & iniusta petitiōe desistere etiā ex post facto si fuerit ab initio repellenda. de iudi. examinata. vbi d̄ h̄. & sic vt lites restringat. d̄ rescrip. nō nulli. Glofa satis est clara. inter cetera dicit q̄ clericus dicitur intitulatus i perpetua vicaria. per qd̄ docto. dicunt q̄ ad titulū ppetue vicarie quis pōt ordinari. supra de rescrip. postulasti. et hoc notat hic antiqui. ad h̄ de fi. p̄sby. p̄statur'. fm Hoffre. videtur tenere cōtrariū. quod dicit Hostien. fore vitū scriptoris. ad hoc de fi. instr. c. h̄. perpetu'. nūquid autē vicarius perpetu' possit aliō assumere. et si assumit an vacet primū. vide de. eo. ti. q̄ de ecclesijs. et ibi determinat idē iuris eē in ppetuis vicarijs. quod in alijs beneficijs curatis. Anto.

Prouideas. Nures vicarias habere quis non pōt h̄. d̄. primo ponit dictū. secūdo ipius ratiōnem ibi quia. Nota primo q̄ etiā vicariarū pluralitas est inhibita. sicut pluralitas bñficioꝝ i titulum. Secūdo no. ar. q̄ pluralitas bñficioꝝ est inhibita. & no. hic vnā causam inhibite pluralitatis. s. ppter impossibilitatē deseruiēdi & residēdi in vtraq̄. & sic nota q̄ etiā vicaria de iure requirit residentiam. & tenent doc. q̄ etiā q̄strumcunq̄ beneficiū parū etiam valoris. x. solidorum. de cle. non re. conquerente. Ho. q̄ dictio p̄ter stat includit. Opo. q̄ vicaria etiam vnica sit phibita. q̄ qui libet per se deseruire ecclesie tenet. j. de de. nō re. quia nonnulli. & c. se. Sol. vicarium habere regulariter est prohibitum nisi in casibus d̄ quibus in d. c. extirpande. s. qui vero. s. cum parochialis ecclesia est annexa dignitati vel prebende in ecclesia cathedrali. Item fm doc. & Tin. habet locum vbi quis habet plures ecclesias ex dispensatiōe. vel in casibus in quibus licitum est habere plures ecclesias cum psona ibi continuam residentiam facere non teneatur. de eta. & quali. eam te. de elec. cuz inter. Hosti. in decre. extirpāde. d̄ preben. notat. xij. casus. in quibus habet locū datio vicarij. & ibi habetur. & eos recitat hic in summa. Quero an exigatur q̄ vicari' sit sacerdos. glo. q̄ sic. vel fm doc. hoc intellige quando beneficio est annexum sacerdotium. quod dicitur in de. eo. ti. que de ecclesijs. ij. r̄n. & debz esse canonicē institutus cū certa portione. Opo. q̄ quis possit habere vltra vnā

de. c. peruenit. j. de censu. Solut. contrarium loquitur in temporalibus. de quo tamen dicitur ut habet in. c. nemo deinceps. de elec. li. vj. Anto.

Hec. Perpetuus vicarius p̄ episcopum institutus per rectorem remoueri vel portione sua fraudari non potest. Primo ponit duplex dictum. Secundo excipit licet improprie. ibi nisi. Nota primo q̄ vicarius in ecclesia institui nō potest sine auctoritate dioecelani. & si quis in ecclesia curata non potest dare vicarium ad exercendum officium cure absq̄ auctoritate dioecelani. & sic institutio auctorizabilis etiam respectu vicarie perpetue non spectat ad inferiorem episcopum. vide. s. de offi. archi. cum satis. Ho. secundo q̄ rector ecclesie vicarium institutum a predecessore sine auctoritate episcopi remouere non potest. & sic licet successor nō teneatur stare colono. ne prelati vices suas. querelam. tenet stare vicario perpetuo per predecessores de auctoritate episcopi cōstituto sicut & stare integritati portione sibi assignate. Nota q̄ institutionem auctorizabilem facit inferior episcopo de auctoritate episcopi. & collige hic practicas dictandi instrumentum de vicariatu. ad hoc de re iudi. cum bertoldus. Opo. q̄ patroni exigatur consensus. xvj. q. vj. decernimus. Sol. intellige q̄ exigatur consensus etiā patroni. quia in ecclesia nō potest dari perpetuus titulus absq̄ consensu patroni. dicit glo. q̄ hoc non credit q̄ exigatur patroni consensus cum demum vacante ecclesia habeat ius presentandi. sed ecclesia non dicitur vacare institutione perpetui vicarij. & hoc videtur hic innui in fi. glo. Ala. & Inno. dicunt q̄ si non interuenit consensus patroni. p̄uisio nō durat post mortem persone. remittit de fili. p̄sby. proposuit. & hoc tenet glo. de iurepa. postulasti. in vlti. gl. & tenet Lā. & Hoff. & residet in h̄ Jo. an. Consensus autē episcopi requiritur ad perpetuandam vicariam als mortuo prelatore expiraret quia non esset cuius officium fungeretur. & est simile de transla. prela. veniens. & c. de cetero. fm Hoffre. & ex hoc sequitur q̄ non potest minui eius portio. nec sine causa remoueri fm Hostien. plus dixit Innocen. q̄ ad hoc vt posset istum perpetuare in titulum necessarius est consensus capituli. maxime vbi prebende & canonicie per capitulum solum vel episcopum et capitulum conferuntur. de his que fi. a prela. ea noscitur. et quod dicitur de his que fiunt a prela. cum apostolica. speciale est fm eum. Officiales dō sine capitulo constituit et destituit vt dicam. j. c. sua. Quero an vicarius perpetuus dicatur ecclesiam habere intitulatam. dicit hic glo. q̄ non. habet tamen ius vicarie ita q̄ expelli non potest. ar si haberet titulum sine iusta causa. & tunc per iudicem non per prelatum ipsius ecclesie. solus enim est prelatum intitulatus. ad hoc de preben. cum nō ignores. Venio ad quesita docto. quero an sine auctoritate episcopi possit rector constituere vicarium. dicit q̄ non quando agitur de vicaria de nouo

constituenda. et persequens de certa portione reddituum assignanda. de pben. nisi essent. et c. extirpan de. et qz institutio spectat ad epm. de offi. archi. cum satis fin hosti. **¶** Quero vicarius tpalis qm mortuus est prelat. an ipse vicarius a successore totius tpis salarii petere pot. videf q sic. ff. loca. qui operas. C. de pben. ob causam. l. si pecunia. In pparium. ff. loca. l. ex pducto. §. cum quida. ff. de condi. ca. da. l. si pecunia. dicit q totius tpis salarii petet ex quo p cu no stat nisi in residuo opas locasset. ff. de offi. asse. l. diem functo. ff. loca. l. sed addes. §. cum qdam. tenet em successor ad debita pdecessoris. de solu. c. j. hoc dicit credo vex interueniente auctoritate episcopi vel utilitate ecclesie. als forte dicendum est secus. p no. in. c. si. j. ne plati vices sus. al. dicit tñ Inno. hoc esse vex si res intuitu ecclesie acquisite remanserit successor. als petat ab hereditibus. et adde qd no. de loca. ppter. **¶** Quero an eps absqz sensu repitantis a vicaria. esto q tuatur ex causa possit huc vicariu remouere. videf q no. vt in regula. j. de reg. iur. ad hoc de off. archi. ad hec. §. si. pparium est vex. als eps inferiorē haberet iudicē et collegā et essent i vno corpe duo capita quasi monstru. ptra id d offi. ordi. qm. putat tñ q psona dz citari vt ipam defendat si velit. et sic intelligit dicta decre. ad hec. in si. et sic p vtrunqz comunitate amouet psona citata et certificata. et iudice. i. epō solo causam examināte et iudicante. et eodem modo intelligit qd ibi dicit de archi. requirendo fin hosti. **¶** Ho. glo. apre tenentē q vicariū ppetuus pprie nō est intulatus. sed dz habere quasi ecclesia comendatā. vide d si. pby. constitut. et c. pvideas. **¶** Quare non potest minui pensio p vicario ppetuo. dic q ppetua est. j. d. censi. phibem. nec ob. ibi. qz nō est hec pensio sed beneficium ppetuo constitutum.

Clericos. Vicarius vel platus vicariū sibi substituere non potest. **¶** Ho. primo q vicarius nō dat vicarios tpales vel ppetuos. **¶** Ho. p absurdo vitando. **¶** Ho. hic apm appellatiōe clericorū comprehendit etia pbyterū et quilibet in sacris ordinib. constitutum. vide glo. s. de si. pby. l. f. as. **¶** Qpo. l. f. a dicit q vicariū nō dat vicariū. innuit p hoc q platus det vicariū. qd est falsū. de pben. extirpāde. §. qui vero. Solu. dupliciter intelligit. primo q littera sonet vt clericus. i. platus nō det vicariū. et ordinā l. f. az vt glo. et tūc nō ob. pparium. **¶** Secundū intellectus q intelligit in vicario. et est sensus q vicariū nō det vicariū. et tūc ordinā l. f. az vt glo. Sed ob. ptra. dicit q pparium sensus intelligit fin sensū iuris. vt det vicariū i casib. nō regulariter. vt cū plati ex dispensatione nō pmouent. nec absūt vt pfectio excusat nō residentē. de ap. puenit. de de. nō resi. c. p. no. Lau. et Inno. s. e. c. ij. exemplū d. de. cū ex eo. l. j. de reg. beneficiū. eo. li. et intellige vt constituat de auctoritate epī. de de. peg. e. ff. ad hoc i. de. eo. ff. c. j. in glo. et quilibet potest ipsum habere vt suppleat defectus ipsius rectoris. vij. q. j. illud. et c. nihil. hoc tñ casu quando ppter defectū nō excusat

prelatus a residentia. et sic non ob. de pben. extirpāde. §. qui vero. nec minuitur imo augetur cultus diuinus qui semp fieri debet. de consti. ex parte. §. j. et c. cum. Ad. ferrariē. §. si. Sed ob. pdictis quia videtur q vicarius possit dare vicariū sicut potest delegatus subdelegatū. de re iudi. cum bertoldus sed dicit q ibi factum narrat. vel ibi dat ad certum nudum articulum. sicut hic possit dūmodo non ex toto comittat vices. **¶** Ho. ob. qd dicitur d. p. cu. qui ad negocia. et licet constituit pcuratores. de p. cu. c. j. li. vj. et quod ibi no. quia id verū q efficitur pcur. dñs l. ut. p. sed non sic dominus efficitur rector sed pcurans. et quia in illo. non videtur electa industria. in isto sic. de offi. archiepiscopi. c. iij. ff. de solu. inter artifices maxie ppter certū misterium et mādātū. Itē pot dicit spāle vt vicariū vicariū non constituat ppter infinitatem vitandaz. ar. de rescrip. cū in multis. li. vj. xi. q. iij. qm. licet autem in iure vicarie sibi alium substituere non possit. ff. de piculo et cōmo. rei. ven. l. necessario. §. vlti. d. iure do. si usufructus. dicit tamen hosti. q ad tps p modicum et ex magna causa et non nimis frequenter poterit alium relinquere loco sui. sicut fit tota die. ar. ff. de off. eius cui mā. est iu. l. j. §. j. de ap. puenit. ij. et vide Jo. an. in nouel. de ele. li. vj. c. ij. ex eo. quando non habent mādātū substituendi si sunt infirmi vel impediti. delegant causas tūc pendentes.

¶ Anto. **¶** **C**la nobis. Vicarius pape i vrbem iurisdictione non habet. extra vrbem sic. h. d. Ponit dictum et ipsius ratione ibi qm. quaz fornicat ibi pserim. ex quibus infert ibi mādātū. et vbi vicariū l. f. as. i. pcessas a vicario. alteri. vel. i. papa vicario. **¶** Ho. primo q littere obtente preter stilus curie psumuntur surrepticie aut false. et no. q vbi in litteris aliqd de speciali mandato conceditur in dubio. hoc concessum non intelligitur. et sic non psumitur specialis potestas. nisi pberetur. et dato q pberetur quando est contra consuetudinē surrepticia psumit simile qd dicimus in delegato q non creditur eius. **¶** Ho. de his que preter ius et spāliter comittunt pter cōmunē regulā nisi aliter doceat. d. sen. exco. ad eminentiā. et no. de offi. le. q translationē. **¶** Ho. scdo istum tex. q vbi surreptio trahit originem a causa funditus annullante illa vitat ipō ius. ad hoc tex. et glo. de rescrip. c. j. li. vj. simile qd no. de elec. auditis. et dixi eo. n. cōsiderauim. **¶** Ho. q inter capuam et puinciam pisanam est dioce. papalis vel prouincia pape. **¶** Qpo. q ei iurisditio extra vrbem se extendat vsqz ad centesimū miliare. ff. de offi. psec. vr. l. j. §. in initio. dicit glo. q in vrbem et extra centesimū miliare. **¶** Qpo. q gestus p litteras surrepticias non sit nullū. s. de rescrip. ad audi entiaz. glo. dicit q iurisditio limitatur ad vrbem. et non censetur pcessa extra vrbem. et dato q littere appareant psumunt surrepticie. et nulla pserf iurisditio extra vrbem. dicit q si est surreptio circa impressionem potestatis vbi pcedit via limitata vltra limites nōn psumitur concessa et sic

surgit vitium a causa funditus annullante et vicari ipso iure. ut hic. vel hic exponit resurrectione. i. p. falsitate. vel intellige de litteris a vicario obtentis super iusticia. vel aliter quod ultra limites sue potestatis extensas quod surrepticie sint nulle. et sic defectus surgit a causa funditus annullante. **¶** Primus est intellectus est quod loquitur de litteris preteritis vicarij. **¶** Secus quod intelligat de litteris a vicario concessis. et hic est melior. **¶** Quero an vicarius habeat ordinariam iurisdictionem. **¶** Hosti. et Anno. dicit quod sic per litteram ibi quod iurisdictione. quod patet quod peruenit vniuersitatem territorij ad hoc simile quod dicit glo. xxv. di. pleat in glo. magna. quia appellatione iurisdictionis in dubio intelligit ordinaria. et vide glo. eo. ti. c. ij. in glo. ij. li. vj. **¶** Hosti. remittit ad summam. eo. ti. **¶** Nunquid autem mortuo episcopo. vel eo qui dedit vicarij cesset iurisdictione vicarij. **¶** Hosti. de offi. dele. quod abbas dicit quod sic. alle. ne se. va. illa. r. c. fi. et sic dicit de consuetudine seruari. quod quis capitula plerumque tales confirmant vel remoueant per eis. de ma. et ob. cu. olim. ff. de iudi. l. iudiciu. de hoc de heresi. ad abolendam in prin. **¶** Quero an episcopus possit sibi constituere officialia absque consensu capituli. dicit quod sic. et remouere. et no. **¶** Hosti. i. sum. eo. ti. c. in quibus. sed nunquid. et hanc approbat consuetudo in talibus seruanda. de his que si. a. pla. ea noscitur. **¶** Circa officium vicarij pape de quo alibi non habet in iure. **¶** Quero primo an excoicatos per manus iniectiones subditos vel alius de venientibus possit absolueri de facto. sepe videmus quod absoluit. quod putat **¶** Bo. an. ex spali commissione fieri. alio non putat quod possit saltem aliunde venientes. et idem videtur dicendum de subditis. si diceret illi habere vicariam illius preteritis quam habet papa in urbe. ut et patriarcha vel episcopus vrbis. tunc enim non absoluet etiam subditos nisi in casibus in quibus absoluet etiam alij et episcopi vicarij. de sen. excoc. a nobis. puenit. r. c. quod quis. de cetero. ea noscitur. mulieres. r. c. de his. **¶** Quero secundo an proferat beneficia in urbe spectantia ad collationem pape vel inferioris ut possit papa et ut supra dixi. non nisi ad hoc haberet speciale mandatum. i. c. fi. li. vj. **¶** Quero an ordinare possit. vel commendaticias ad ordines dare. tenendum quod habet de tem. or. cu. nullus. **¶** Quero an diocesis vrbis includat iurisdictionem eius. dicit quod non ut hic. r. ff. de offi. psec. vrbis l. vlti. unde non venit diocesis appellatio vrbis vbi aliud non exprimit nec pertinentia edificia et suburbia. de sen. excoc. si ciuitas. li. vj. in hoc optet commissione forma attendi. ad hoc quod hic dicitur. r. j. de priuile. porro. **¶** Item cum in urbe sint tituli cardinalium. quod quo ad suos subditos habent ius episcopale. ut no. j. de ma. et ob. his que. **¶** Querit an iste vicarius possit cognoscere de causis subiectorum tituli cardinalium. videtur quod sic. quod hic excludit iurisdictionem solum extra vrbem. ergo intra hanc illam quam papa cum sit idem vtriusque auditoris. c. ij. de p. sue. li. vj. de apel. romana. eo. li. ad hanc quod legatus pape adit per querelam. ut patet de offi. le. c. j. Item quod hoc potest vicari episcopi quo ad subiectos episcopo de off. or. pastozaf. ergo et vicari pape. et fo. rti. et ad hanc tenendum videtur etiam dato quod teneat quod vicarius non habeat papalem sed episcopalem iurisdictionem

in urbe. vel patriarchalem que licet legatus possit qui equo parat. p. consulti in urbe. de offi. le. c. ij. li. vj. de elec. si abbatem. eo. li. non poterit hanc vicari nisi immediatos vrgere quod ut dixi non debet minus posse vicari pape quam episcopus alius vel eius vicarius. **¶** Quero si vicarius sit ad tempus constitutus et iuramentum preteritum vel sub pena de non reuocando ante tempus an si prius reuocatus teneat reuocatum. et dato quod teneat an sint iuri. an incidant in penam. dicit quod si sine causa reuocatus licet aliquibus videatur quod sint iuri et incidant in penam. teneat reuocatum si faciat cum causa. ut quod male gerunt officium vendendo iusticiam vel similia faciendo non sunt iuri propter tacitam conditionem subintellectam. de iur. reuran. que admodum. nec cadunt in penam per no. de pben. dilecto. et in. q. de teste iurato super regula. quod semel de reg. iur. li. vj. per hanc decre. dicit **¶** Hosti. quod papa potest et quilibet alius iurisdictionem quam committit restringere ad certum locum et ad certum tempus. ad hanc. j. de offi. dele. de causis. et vtrouique potest restringi. et reuocari preteritis per precedentem. vbi dicitur padue p. suluisse vicarij per capitulum datum ad tempus vacante sede an tempus reuocari possit. ad hoc quod no. super in. iij. glo. ff. de iudi. l. iudiciu. et de p. carys. c. fi.

¶ **Ex parte** per subtractionem puenit vicarij ordinarij ecclesijs deseruire. h. d. In prima facti decisa narrato. in secunda ibi mandatum mandatum. **¶** Ho. primo quod perpetui vicarij tenent si cur alij intulati ad residendum. et facere se ad ordines beneficio annexos ordinari. et no. qualiter compellantur. **¶** Ho. secundo quod quilibet beneficium curatum habet annexum ordinem presbyteralem. de iure. **¶** Ho. tertio perpetui vicarij curatum esse sicut et intitulatum. ad hoc de pben. super eo. li. vj. ideo hodie decre. de multa. et decre. licet canon. de elec. li. vj. ita habet locum perpetuis vicarijs curati sicut i rectoribus. **¶** Quero quid fiet de istis beneficijs subtractis vel fructibus beneficiorum propter non residentiam. dicit quod episcopus eos non imburfabit sed alteri qui idem officium faceret assignabit. vel alio in utilitate ecclesie couertet. de de. no. res. c. pe. et hanc est contra multos iudices. ne dicant episcopus quod alio enim delictum vel negligetiam reputat suam p. d. s. b. quo. i. de offi. ordi. irrefragabili. ad fi. fm. **¶** Hosti. **¶** Quero a qua pena incipiet. de quibus h. dicit quod est arbitrarij episcopi. tunc putat quod honesti sit quod incipiet a leuiori. **¶** Quero cum glo. quod dicatur vicarius. dicit quod ille qui a rectore de consensu episcopi est institutus et certum debet recipere portionem. i. portionem. super. c. ad hanc. **¶** Quero an possit quod habere plures vicarias. dicit quod non. quod habet curam aiarum tamquam vicarius. et remittit ad casus in quibus quod possit daret vicarium. de pben. extirp. de. s. qui vero. in glo. si. signat vnum pararium. et de beat primo recitari. et est clara in fi. dicit. de hoc plene. de elec. licet. in glo. antepe. li. vj.

¶ Explicata est lectura dñi Antonij de butrio super titulis super quibus dñs Abbas non scripsit.

furgit vitium a causa funditus annullate et viciat ipso iure. vt hic. vel hic expone p resurrectione. i. p falsitate. vel intellige de litteris a vicario obtentis sup iusticia. vel aliter q̄ vltra limites sue potestatis extensas q̄q̄ surrepticie sint nulle. et sic defectus surgit a causa funditus annullante. // **Primus** q̄ in

in vrb. vel patriarchale q̄ licet legat^o possit qui eq̄ paraf. p̄cōsuli in vrb. de offi. le. c. ij. li. vi. de elec. si abbatē. eo. li. nō poterit b̄ vicari^o nisi immediatos vrbere qz vt dixi nō d̄z min^o posse vicari^o pape q̄ ep̄s alius vel eius vicarius. // **Quero** si vicarius sit ad t̄ps p̄stitur^o et iuramentū p̄stitū vel sub pena

